ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΤΡΙΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1855.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

ΤΗΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Δ'. ΒΟΥΛΕΥΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Νοεμβρίου 1855 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 39 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν ὡς προσωρινοὺς γραμματεῖς τοὺς νεωτέρους τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν Κ. Κ. Δ. Χατζίσκον καὶ Α. Σ. Χαραλάμπην κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐκλογὴν 1) τῶν ἀντιπροέδρων 2) τῶν γραμματέων καὶ 3) τοῦ ταμία τῆς Γερουσίας, συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 100 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ἐγένετο πρῶτον ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροέδρων μυστικὴ ψηφοφορία, καθ' ἣν ἐψηφορόρησαν 39 Γερουσιασταί· γενομένης δὲ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν Κ. Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Ν. Μαυρομμάτη ἔλαχον ὁ μὲν Κύριος Βασίλειος Χρηστακόπουλος ψήφων 22, ὁ δὲ Κύριος Ἰωάννης Στάϊκος ψήφων 21· ἐπέλαχον δὲ ὁ μὲν Κύριος Γεώργιος Ψύλλας ψήφων 15, ὁ δὲ Κύριος Δῆμος Κανελλόπουλος ἐπίσης 15, καὶ ἄλλοι ἀνὰ μιᾶς. Ἑπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἐκήρυξεν, ὅτι δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας ἐξελέχθησαν ἀντιπρόεδροι, πρῶτος μὲν ὁ Κύριος Βασίλειος Χρηστακόπουλος, δεύτερος δὲ ὁ κύριος Ἰωάννης Στάϊκος.

Γενομένης κατόπιν μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ τῶν γραμματέων καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν τοῖς ἀνωτέρω, ἔλαχον ὁ μὲν Κύριος Ἰωάννης Οἰκονόμου ψήφων **34**, ὁ δὲ Κύριος Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης **24**. Ἐπέλαχον δὲ ὁ μὲν Κύριος **Α. Σ. Χαραλάμπης 13**, καὶ ἄλλοι ἀνὰ μιᾶς ἕκαστος, ἐκ τῆς ψηφοφορίας 39 Γερουσιαστῶν. Ἑπομένως ὁ Κύριος πρόεδρος ἐκήρυξεν, ὅτι ἐξελέχθησαν γραμματεῖς τῆς Γερουσίας, πρῶτος μὲν ὁ Κύριος Ἰωάννης Οἰκονόμου, δεύτερος δὲ ὁ Κύριος Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης, ἐξ ὧν ὁ μὲν Κύριος Ι. Οἰκονόμου ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ Κ. προέδρου κατέλαβε τὴν θέσιν του, ὁ δὲ Κύριος Γρηγοριάδης οὐχί, ἀλλὰ παρεκάλεσε τὸ Σ. τῆς Γερουσίας Σῶμα, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐξέφρασεν αὐτῷ τὰς εὐχαριστίας του διὰ τὴν ὁποίαν τῷ ἀπένειμε τιμήν, ἵνα εὐαρεστηθῇ καὶ ἐκλέξῃ ἀντ' αὐτοῦ ἕτερον γραμματέα, καθόσον οὗτος εἰς πολλὰς ἄλλας συνόδους ὑπηρέτησε τὸ Σ. τῆς Γερουσίας Σῶμα καὶ ὡς γραμματεὺς καὶ ὡς ἀντιπρόεδρος. Ἐπὶ τούτοις ὁ Κ. πρόεδρος ἐκάλεσε προσωρινῶς εἰς τὴν θέσιν τοῦ β'. γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Σ. Χαραλάμπην.

Γενομένης κατόπιν μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ τοῦ ταμίου καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν πάντοτε ψηφολεκτῶν ἔλαβον ὁ μὲν Κύριος Γεώργιος Δαρειώτης ψήφους 36. ἄλλοι δὲ ἀνὰ μίαν 39 Γερουσιαστῶν ψηφοφορησάντων· ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξε ταμίαν τῆς Γερουσίας τὸν Κύριον Γεώργιαν Δαρειώτην.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροέδρων τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Δ'. περιόδου.

Ὀνόματα ὑποψηφίων	Ἀριθμοὶ ψηφολεκτῶν δι' ὧν ἐδόθησαν αἱ ψῆφοι.																								Τὸ ὅλον τῶν ψήφων.
Β. Χριστακόπουλος	1	2	4	5)	6	12	15	17	18	19	20	22	23	24											22
	25	26	29	31	33	35	38	39																	
Γ. Τζῶλας	1	3	4	5	7	8	9	16	21	25	27	28	32	35											15
	37																								
Ι. Σπάικος	2	6	11	12	13	14	15	18	19	20	22	23	24	26											21
	29	30	31	33	36	38	39																		
Δ. Κανελλόπουλος	3	8	9	11	13	14	16	21	27	28	30	32	34	36											15
	37																								
Μ. Καΐρης	7																								1
Π. Ἀσιδερίκης	17																								1
Καλογερόπουλος	34																								1

Ἐν Ἀθήναις τὴν **11** Νοεμβρίου **1855**.

Οἱ ψηφολέκται
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης
Ν. Μαυρομμάτης.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατσίσκος.
Α. Σ. Χαραλάμπης.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΥΡΧΙΔΗΣ.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν γραμματέων τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Δ'. περιόδου.

Ὀνόματα ὑποψηφίων.	Ἀριθμοὶ ψηφολεκτῶν δι' ὧν ἐδόθησαν αἱ ψῆφοι															Τὸ ὅλον τῶν ψήφων
Ἰωάννης Οἰκονόμου	1	2	3	4	6	7	8	9	11	12	13	14	15			34
	16	17	18	19	20	22	23	24	25	26	27	28	29	31		
								38	32	33	34	35	36	37		
Α. Γρηγοριάδης	1	2	3	4	5	6	7	9	10	13	14	15	16			24
	17	18	22	23	25	27	28	29	30	33	35					
Ι. Κολοκοτρώνης	5															1
Δ. Χαρκάλαμπις	8	11	12	19	20	24	31	32	34	36	37	38	39			13
Παπαπολίτης	21															
Καρακατζάνης	21															
Δ. Χρηστίδης	26															
Δ. Χατζίσσης	39															

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Νοεμβρίου 1855.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζῆ Ἰακώβ.
Α. Σ. Χαραλάμπης.

Οἱ Ψηφολέκται
Ἰωάν. Θ. Κολοκοτρώνης.
Ν. Μαυρομμάτης.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ταμία τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Δ'. περιόδου.

Γ. Δαρειώτης	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 95, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39.**
Τζ. Γρηγοράκης	**12.**
Γ. Ἱλιόπουλος	**32.**

Ἐν Ἀθήναις τὴν **11** Φεβρουαρίου **1855.**

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Α. Σ. Χαραλάμπης.

Οἱ Ψηφολέκται
Ἰωάν. Θ. Κολοκοτρώνης.
Ν. Μαυρομμάτης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος τῇ συγκαταθέσει τοῦ Σώματος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Νοεμβρίου 1855, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 39 μελῶν ὁ Κ. πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως·

1) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 5 ἔγγραφον τοῦ προεδρείου τῆς Βουλῆς δι' οὗ κοινοποιεῖται εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀρχαιρεσιῶν της.

2) Ἡ ἀπὸ 17 9βρίου ε. ν. ἐπιστολὴ τῆς Κυρίας Βαρονέσσης Ψαβιέρου, δι' ἧς κοινοποιεῖ τὰ αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης της

πρὸς τὸν πρόεδρον διὰ τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας λύπην ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ ἀειμνήστου φιλέλληνος Φαβιέρου.

3) Αἱ ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ 7 ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Δ. Ὀλυμπίου καὶ Δ. Πλαπούτα ἐξαιτουμένων, τοῦ μὲν νὰ χορηγηθῇ ἀόριστος παράτασις τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ ἀδείας ἕνεκα τῆς ἀθλίας καταστάσεως τῆς ὑγείας του, τοῦ δὲ τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν χάριν οἰκιακῶν ὑποθέσεων· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὰς αἰτήσεις ἀμφοτέρων.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῆς πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως τῆς Γερουσίας, ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὸ παρ' αὐτῆς συνταχθὲν σχέδιον ἔχον ὡς ἑπεται·

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ!

Μετὰ μεγίστης ἀγαλλιάσεως εἶδε καὶ αὖθις ἡ Γερουσία τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα ἐμφανιζομένην ἐν μέσῳ τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων.

Προδηλώσασα ἀριδήλως ἡ Γερουσία μετὰ τοῦ ἔθνους τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Σεπτὴν Ἄνασσαν ἀφοσίωσίν της ἐκφράζει τὴν ἀγανάκτησίν της διὰ τὸ γεγονὸς ὅπερ ἤπτετο τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς Βασιλείας, καὶ τὸν διακαῆ πόθον της ὑπὲρ τοῦ ἀθίκτου αὐτῆς, ἣν ἡ Ὑμ. Μεγαλειότης δεόντως ἐτήρησεν, ὡς πολύτιμον τοῦ ἔθνους ἀγαθόν.

Ἡ παρὰ τῆς Ὑμ. Μεγαλειότητος καθομολογηθεῖσα οὐδετερότης, καὶ ἡ ἀκριβὴς διατήρησις αὐτῆς, θέλει κρατύνει ἀναμφιβόλως τὰς φιλικὰς σχέσεις τῆς κυβερνήσεως πρὸς τὰς λοιπὰς ἐπικρατείας.

Ἡ δραστήριος σύμπραξις τῶν εὐεργετίδων τῆς Ἑλλάδος δύω μεγάλων δυνάμεων πρὸς ἐπανάληψιν τῶν σχέσεών μας μετὰ τῆς γείτονος ἐπικρατείας, ὡς συμμάχων αὐτῆς, καὶ πρὸς ἐπικύρωσιν καὶ ἀνταλλαγὴν συνθήκης συντελούσης εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν σχέσεων τῶν δύω ὁμόρων ἐπικρατειῶν, ἐμφαίνει τὴν πρὸς τὸ ἔθνος εἰλικρινῆ ἀγάπην καὶ διαρκῆ μέριμναν αὐτῶν, ἀνθ' ὧν ὀφείλεται αὐταῖς ἀνεξάλειπτος εὐγνωμοσύνη.

Ἡ Γερουσία ἤκουσεν εὐχαρίστως τὴν περαίωσιν τῆς συμβάσεως μικρᾶς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἡνωμένων πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

Ἡ ληφθεῖσα ἔγκαιρος καὶ δραστήριος φροντὶς διὰ τὴν ἐξάλειψιν τῆς κατὰ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα ἐνσκηψάσης λοιμώδους χολέρας, ὡς καὶ τὰ εἰς τοὺς πάσχοντας χορηγηθέντα βοηθήματα, εἰσὶ μέτρα πατρικῆς κυβερνήσεως.

Πέποιθεν ἡ Γερουσία ὅτι τὰ παρὰ τῆς κυβερνήσεως ληφθέντα κατάλληλα μέτρα, καὶ ληφθησόμενα τῇ συμπράξει τῶν νομοθετικῶν σωμάτων πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς προσβληθείσης ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας, θέλουσι φέρει αἴσια ἀποτελέσματα.

Ἡ Γερουσία θέλει συντρέξει προθύμως τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ὑμ. Μεγαλειότητος πρὸς ἐπιψήφισιν τοῦ διὰ τὸ πρωτοχὲς ἔτος προϋπολογισμοῦ τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους· ὡς καὶ τῶν νομοσχεδίων τῶν ἀφορώντων τὸν ἀστικὸν νόμον, τὴν προξενικὴν ἀρμοδιότητα, τὴν στρατιωτικὴν ποινικὴν νομοθεσίαν, τὰ μοναστήρια, καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, τοῦ ναυτικοῦ, καὶ τῶν ποινικῶν φυλακῶν.

Ἡ Θεία πρόνοια ἐπισκιάζοι τὸν Θρόνον καὶ τὴν Πατρίδα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Νοεμβρίου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Α. Γ. Κριεζῆς. Τ. Μαγγίνας.
Π. Λοιδορίκης. Γιαννάκης Χ. Πέτρου.
Τ. Δαρειώτης.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ προκειμένου σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως πρέπει νὰ γίνῃ συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ κανονισμοῦ, κατὰ τὸ ὁποῖον οὐδεμία ἔκθεσις ἐπιτροπῆς δύναται νὰ συζητηθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως 24 ὡρῶν.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος μνημονευθὲν ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ὅτι περὶ τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν καὶ πρεσβεύσεων ὑπάρχει ἐν τῷ κανονισμῷ ἰδιαίτερον κεφάλαιον κανονίζον τὰ περὶ τούτων, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος ἀντέλεξεν, ὅτι τὸ ἄρθρον 22 εἶναι γενικὸν ἐφαρμοζόμενον εἰς ὅλα τὰ εἴδη τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν, καὶ ὅτι τὸ περὶ ἀναφορῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἰδιαίτερον κεφάλαιον οὐδεμίαν ἐξαιρετικὴν διάταξιν περιέχει ὡς πρὸς τὸν χρόνον, ὅστις πρέπει νὰ παρέλθῃ μέχρι τῆς συζητήσεως τοῦ σχεδίου πάσης τοιαύτης ἀναφορᾶς· ἄλλως τε ἐπειδὴ τὸ προκείμενον ἔγγραφον εἶναι λίαν σπουδαῖον καὶ ἡ παραμικρὰ ἀκατάλληλος λέξις ἢ φράσις δύναται νὰ ἔχῃ συνεπείας δυσαρέστους διά τε τὸν Θρόνον καὶ τὴν Πατρίδα, ἡ ζητουμένη προθεσμία

τῶν 24 ὡρῶν ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν εἶναι μεγάλη, ἀφ' ἑτέρου δὲν εἶναι οὐσιωδεστάτη πρὸς διάσκεψιν τοιούτου μεγάλου καὶ σπουδαίου ζητήματος, οἷον εἶναι τὸ παρόν.

Ἂν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη, ἀντεπαρετήρησεν ἕτερος, εὑρέθην εἰς διαφωνίαν ἄλλοτε πρὸς τὸν προλαλήσαντα, καθόσον ἀφορᾷ τὸ προκείμενον ζήτημα. Ἐπὶ ἄλλου τινὸς ἀντικειμένου ἐπρεσβευεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἐντὸς 24 ὡρῶν συζητήσεως αὐτοῦ, ὁ δὲ προλαλήσας ἢ ἄλλος τις διετείνοντο τὸ ἐναντίον καὶ ἀπῄτουν τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν· ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην τῆς μετὰ παρέλευσιν 24 ὡρῶν συζητήσεως δὲν παραδέχομαι, ὡς γενικήν, καὶ μάλιστα διὰ τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα, ἅτινα προεσυζητήθησαν εἰς τὰ τμήματα καὶ ἔλαβον γνῶσιν οἱ ΚΚ. Γερουσιασταί· περὶ αὐτῶν ὁ κανονισμὸς τόσον τῆς Γερουσίας, ὅσον καὶ τῆς Βουλῆς καθιέρωσεν εἰδικὰς διατάξεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ συζήτησις λαμβάνει χώραν αὐθημερόν, διότι οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ λαμβάνουσι γνῶσιν τοῦ ἀντικειμένου κατὰ τὴν προσυζήτησιν εἰς τὰ τμήματα καὶ εἰσὶν ἕτοιμοι πρὸς τὴν κυρίαν συζήτησιν· προσθέτω δέ, ὅτι αὐτὸ τοῦτο ἔπραξεν ἡ Γερουσία καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἐν τῇ συζητήσει τοῦ Β. λόγου καθόσον ἐνθυμοῦμαι.

Καὶ ἕτερος ἐπήνεγκεν· μολονότι θέλω ὁμιλήσει ὑπὲρ τῆς προκειμένης προτάσεως τῆς ἀναβολῆς μολαταῦτα φρονῶ ἀναγκαίαν τὴν ταχείαν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀπαντήσεως πρὸς ἀποφυγὴν ὅλων τῶν ἐξ αὐτῆς προερχομένων δυσχερειῶν· ἀλλ' ἂν τὸ τοιοῦτον ἀποφασισθῇ, βεβαίως θέλει ἀποφασισθῇ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ χάριν τοῦ μεγαλείου τοῦ θέματος περὶ οὗ ἡ συζήτησις πρόκειται. Λυπάζομαι τὴν ἰδέαν ἣν ὁ προαγορεύσας ἐξέφρασεν, ὅτι ἐπὶ τῶν ζητημάτων ἅτινα προεξετάσθησαν εἰς τὰ τμήματα καὶ ἔλαβον γνῶσιν οἱ ΚΚ. Γερουσιασταί, ἡ συζήτησις λαμβάνει χώραν αὐθημερόν. Τὸ τοιοῦτον δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅταν τὸ ἀντικείμενον περὶ οὗ ἡ συζήτησις ἔμενεν ἀναλλοίωτον ὅπως ὑπὸ τῶν τμημάτων ἐξετάσθῃ· ἐπειδὴ δὲ ἠλλοιώθη καὶ ὑπερβλήθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τροποποιημένον εἶναι ἀναγκαία ἡ ζητουμένη προθεσμία τῶν 24 ὡρῶν πρὸς μελέτην καὶ διάσκεψιν τῶν γενομένων τροποποιήσεων.

Δὲν πρέπει νὰ ὑποτεθῇ παρ' οὐδενός, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας, ὅτι ὁμιλῶν ὡς μέλος καὶ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως προτίθεμαι

νὰ ὑποστηρίξω ἀπολύτως τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν· ἐπειδὴ ἤκουσα ἐκφρασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος τὴν ἰδέαν, ὅτι πᾶσα τοιαύτη ἀπόφασις θέλει γίνει κατ' ἐξαίρεσιν, διὰ τοῦτο ἔλαβον τὸν λόγον ὅπως ἀντιπαρεύσω τὴν τοιαύτην ἰδέαν, ὡς ἐσφαλμένην· ὁ σχετίζων τὸ ἄρθρον 22 τοῦ κανονισμοῦ μὲ τὸ δέκατον κεφάλαιον αὐτοῦ εὑρίσκεται εἰς μεγίστην ἀπάντην· διότι οἱ ὅροι τοῦ πρώτου εἰσὶν διάφοροι τῶν ὅρων τοῦ δευτέρου, καὶ ἀφορῶσι τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων, ἐνῷ αἱ διατάξεις τοῦ κεφαλαίου δεκάτου ἀφορῶσι καὶ κανονίζουσιν ἰδίως τὸν τρόπον τῆς συντάξεως καὶ συζητήσεως τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν, ἐν αἷς συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ προκειμένη πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπάντησις· κατὰ τὸ ἄρθρον 22 αἱ ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν ἀναγινωσκόμεναι ἐκθέσεις εἰσὶν ἄγνωστοι εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, ὡς μὴ ὑποβαλλόμεναι προηγουμένως εἰς τὴν ἐξέτασίν των, διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐνανονίσθη ὅπως μὴ λαμβάνῃ χώραν ἡ συζήτησις αὐτῶν πρὸ τῆς παρελεύσεως 24 ὡρῶν· κατὰ δὲ τὸ δέκατον κεφάλαιον, ἐπειδὴ τὰ σχέδια τῶν ἀπαντήσεων καὶ ἀναφορῶν προεξετάζονται ὑπὸ τῶν τμημάτων καὶ οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ λαμβάνουσι γνῶσιν καὶ ἐπιφέρουσι τὰς παρατηρήσεις των, διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ συζήτησις λαμβάνει χώραν αὐθημερὸν χωρὶς νὰ προσβλωθῇ ὁ κανονισμός· καὶ ἐὰν ἐπενεχθῇ τροποποίησίς τις, αὕτη θέλει εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν παρατηρήσεων τῶν τμημάτων, τὴν ὁποίαν ὅλοι εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωσι. Ἐὰν ἡ συζήτησις λοιπὸν ἀποφασισθῇ νὰ γίνῃ σήμερον, τὸ τοιοῦτον θέλει ἀποφασισθῇ ἐντὸς τῶν δικαιωμάτων τῆς Γερουσίας καὶ οὐχὶ κατ' ἐξαίρεσιν, ἂν καὶ τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἀντικείμενον δὲν εἶναι ἐκ τῶν κατεπειγόντων.

Ἐὰν τὸ κεφάλαιον δέκατον τοῦ κανονισμοῦ, προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος, σκοπὸν εἶχε νὰ καθιερώσῃ ἐξαίρεσιν τινὰ τῶν γενικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 22 ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν, ἤθελεν ἀναιρέσει ταύτην ῥητῶς. Τοιαύτης δὲ ἐξαιρέσεως μὴ ἀναφερομένης, ἡ μὴ ἀκουρμένης κατά τι τῆς γενικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 22 ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν, ἕπεται ὅτι οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου τούτου διέπουσι τὰς συζητήσεις ὅλων ἐν γένει τῶν ἐκθέσεων, κατὰ συνέπειαν καὶ τῆς προκειμένης ἐκθέσεως τῆς πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως.

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης προσέθηκε· δὲν ἔχω τὴν παραμικρὰν δυσκολίαν νὰ παραδεχθῶ ὡς προεῖπον τὴν συζήτησιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπαντήσεως σήμερον· ἀλλὰ δὲν

δύναμαι νὰ παραδεχθῶ, ὅτι τοῦτο δὲν γίνεται κατ' ἐξαίρεσιν ἂν ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας· καὶ πρὸς ὑποστήριξιν λέγω, ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐπὶ 24 ὥρας ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως, διότι κατὰ τὴν προεξέτασιν ὅλοι ἐπιφέραμεν παρατηρήσεις καὶ οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἐκράτησεν ἀντίγραφον, αἱ δὲ μικραὶ μεταβολαὶ αἵτινες ἐγένοντο εἶναι ὅλως ἄγνωσται εἰς ἡμᾶς, καὶ ἀπαιτοῦσι τὴν ἀνήκουσαν διάσκεψιν.

Ἐπομένως μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέξατο διὰ χειροτονίας νὰ συζητηθῇ τὸ ἀναγνωσθὲν σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Β. λόγον σήμερον.

Ἀρξαμένης ἔπειτα τῆς γενικῆς συζητήσεως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος, εἶπε τὰ ἀκόλουθα·

Λαμβάνω τὸν λόγον διὰ νὰ ἐπιφέρω παρατηρήσεις τινας, πρῶτον ἐπὶ τοῦ Β. λόγου, ὡς ὑπουργικοῦ ἐγγράφου, καὶ δεύτερον ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως περὶ ἧς πρόκειται σήμερον· δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ προσβάλω ἰδέαν τινός, διότι ὅλοι ἐνταῦθα ἐμπνεόμεθα ἀπὸ τοῦ αἰσθήματος τοῦ νὰ πράξωμεν τὸ καλὸν, διαφέρομεν δὲ μόναν κατὰ τὸν τρόπον, ἐπειδὴ ὁ μὲν σκέπτεται, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ποθούμενον, ὁ δὲ φρονεῖ ὅτι δι' ἄλλου τρόπου δύναται νὰ φθάσῃ ἐπίσης εἰς τὸν σκοπόν· ἐκ τῆς συζητήσεως ὅμως, θέλει προκύψει ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ ἄρθρον τῶν σκέψεων ἑκάστου.

Πρὶν δὲ ἔμβω εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παρατηρήσεών μου παρακαλῶ τὸν Κ. Πρόεδρον τοῦ ὑπουργείου καὶ τὰ λοιπὰ ἔντιμα μέλη νὰ μὲ δώσωσι διασαφήσεις τινας ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς ἀπορίων μου, αἵτινες θέλουσι μὲ φωτίσει εἰς τὰς παρατηρήσεις μου ταύτας.

α') Ἂν αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὸν Β. λόγον ὑπουργικαὶ μεταρρυθμίσεις ἐμπεριλαμβάνουσι καὶ τὰς λαβούσας χώραν μέχρι ἀ. Ἰουνίου π. ε.

β') Ἂν τὸ ἀναφερόμενον ἐπίσης εἰς τὸν Β. λόγον γεγονὸς ἀφορᾷ πρόσωπα ὑπουργῶν ἢ πολιτῶν· καὶ

γ') Ἂν τὸ αὐτὸς γεγονὸς ἔχει περιπλοκὴν πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἂν αὕτη ἐλύθη.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἀπαντῶν, εἶπεν·

Εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι αἱ ἐρωτήσεις τοῦ προλαλήσαντος ἐντίμου Γερουσιαστοῦ δὲν προέρχονται ἐξ ἀμφιβολίας τινος τὴν

ὁποίαν τὸ γράμμα καὶ πνεῦμα τοῦ Β. λόγου ἀφίνουσι· τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον γεγονὸς ὑπῆρξε τοιοῦτον, ὥστε ὅλοι ἔλαβον γνῶσιν αὐτοῦ, καὶ τοὺς πάντας ἀπησχόλησε. Εἶναι ὅθεν ἀδύνατον νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἦτον ἡ εἶναι εἰς ἄγνοιαν τοῦ τοιούτου γεγονότος, κατὰ συνέπειαν τὸ ὑπουργεῖον θεωρεῖ περιττὸν νὰ δώσῃ πληροφορίαν τινα περὶ αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἄλλως τε δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν.

Ἂν ἡ ἐρώτησις προτίθεται νὰ φέρῃ ἐν τῷ μέσῳ ἀναλύσεις τοῦ Β. λόγου, αὕτη δὲν ἔπρεπε νὰ ῥερθῇ ἐνώπιον τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων καὶ νὰ προκαλῇ τοιαύτας ἐξηγήσεις· ἂν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία τις περὶ τοῦ γεγονότος ἠδύνατο τὸ ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας διασαφήσεις, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει, τὸ ὑπουργεῖον δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν ἢ ἀπαραίτητον τὴν χορήγησιν διασαφήσεως τινος ἐπὶ γεγονότος γνωστοῦ ὄντος, καὶ εἰς τὸν κατὰ μικρὸν ἀσχολούμενον εἰς τὰ πολιτικὰ Ἕλληνα.

Ἡ ἐν τῷ Β. λόγῳ ἀναφερομένη ὑπουργικὴ τροποποίησις ἀφορᾷ τὴν ἐκ τοῦ γεγονότος λαβοῦσαν χώραν μεταβολὴν καὶ οὐχὶ τὰς μέχρι ἀ. Ἰουνίου ε. ε. γενομένας τροποποιήσεις.

Ἐξακολουθήσας ἐπομένως τὸν λόγον του ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος προσέθηκε·

Μὲ λύπην μου ἤκουσα ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ τὴν ἔκφρασιν, ὅτι οὐδεμία ἀμφιβολία ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ περὶ τοῦ γεγονότος εἰς καρδίαν ἑλληνικήν, ἐνῷ ὅλοι ἐνταῦθα ἑλληνικὴν καρδίαν ἔχομεν καὶ ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν τὸ καλόν· ἀλλ' εἶναι καί τινες ἐξ ἡμῶν οἵτινες δὲν γνωρίζουσι τὸ γεγονὸς τοῦτο ἢ δὲν τὸ γνωρίζουσιν ὅπως ἔπρεπε νὰ τὸ γνωρίσωσιν· ἡμεῖς δὲν ἔχομεν διάθεσιν νὰ ἔλθωμεν εἰς ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας καὶ αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖον θέλει νὰ ἀποφύγῃ, ὡς ὁ Κύριος πρωθυπουργὸς εἶπε, καὶ ἡμεῖς ἀπεφύγαμεν σιωπῶντες ἐπὶ δύω ἤδη μῆνας· καὶ ὅμως τὸ ὑπουργεῖον ἔφερεν ἤδη ἐνώπιόν μας τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ νὰ προκαλέσῃ τὰς τοιαύτας συζητήσεις, ἐνῷ τὸ πρᾶγμα ἦτο λελυμένον ἀρμοδίως· διεφιλονείκησέ τις ποτε τὰ δικαιώματα τοῦ Βασιλέως, ὡς πρὸς τὸ παύειν καὶ διορίζειν τοὺς ὑπουργούς; οὐδέποτε. Ἐν τούτοις παρατηρῶ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἰδίως ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν δὲν μὲ ἔδωκε τὴν ἀνήκουσαν διασάφησιν ἐπὶ τῆς τρίτης ἀπορίας μου, ἂν τὸ προκείμενον γεγονὸς ἔχῃ περιπλοκήν τινα πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν, καὶ ἂν αὕτη ἐλύθη.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἀπήντησεν, ὅτι ἐφ'

ὅπον γνωρίζει τὸ γεγονὸς τοῦτο μέχρι τοῦδε οὐδεμίαν περιπλοκὴν ἔφερεν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Μετὰ ταῦτα ἐπαναλαβὼν τὸν λόγον του, ὁ ἀγορεύων Κ. Γερουσιαστὴς προσέθηκε· χαίρω ὅτι διὰ τῶν δοθεισῶν διασαφήσεων ἀπηλλάγην κατὰ μέγα μέρος, συζητήσεων καὶ ἐξηγήσεων τὰς ὁποίας πάντοτε ἐπεθύμησα νὰ ἀποφύγω.

Ὡς πρὸς τὴν δευτέραν ἀπορίαν μου οὐδεμίαν διασάφησιν ἔδωσαν οἱ ΚΚ. ὑπουργοί· μοὶ εἶναι ἀδιάφορος ἡ σιωπή των ἐπειδὴ καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ ἄλλην περίστασιν τὸ προκείμενον ζήτημα διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητά μας, καθότι ἂν μὲν τὸ γεγονὸς ἀφορᾷ πρόσωπα ὑπουργῶν, ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκφράσωμεν γνώμην, ἐπειδὴ προδικάζομεν· ἂν δὲ ἀφορᾷ πρόσωπα πολιτῶν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκφράσωμεν ἐπίσης γνώμην, ἐπειδὴ ἐπηρεάζομεν τὰς σκέψεις καὶ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων· γνωρίζω ὁποῖον τι θέλουσι μὲ ἀντιτάξει οἱ ἀντιλέγοντες εἰς τὰς ἀνωτέρω σκέψεις μου, ὅτι δηλαδὴ τὰ Νομοθετικὰ σώματα ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐξετάζειν καὶ ἐπικρίνειν τὰς ὑπουργικὰς πράξεις, τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν διαφιλονεικῶ, ἀλλὰ μάλιστα τὸ σέβομαι· προκειμένου ὅμως τοῦ νὰ φέρωμεν ἀναξετάστως ὀθικὴν μομφὴν καὶ πολιτικὸν στίγμα ἐπὶ ἀνθρώπων, οἵτινες δὲν εἶναι παρόντες διὰ νὰ ἀπολογηθῶσι, καὶ ἐπὶ πράξεως τῆς ὁποίας τὰς λεπτομερείας ἀγνοοῦμεν, τὸ τοιοῦτον ὁρονοῦμεν ἄτοπον καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου.

Χρεωστῶ νὰ φέρω καὶ ἑτέραν τινὰ παρατήρησιν τὴν ἑξῆς, ὅτι εἰς τὸν πέμπτον παράγραφον τοῦ Βασ. λόγου ἀναφέρονται αἱ δύω προστάτιδες δυνάμεις, ὡς σύμμαχοι τῆς Τουρκίας, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ἀναφέρωνται καὶ ὡς προστάτιδες, καὶ εὐεργέτιδες τῆς Ἑλλάδος ὑπὲρ τῆς ὁποίας τοσαῦτα διεπραξάντο· προσθέτω συγχρόνως, ὅτι ἄλλοτε τὸ ὑπουργεῖον ὑπεσχέθη νὰ μᾶς παρουσιάσῃ καὶ ἕτερα νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα εἰς τὸν παρόντα Β. λόγον δὲν ἀναφέρονται· τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρω γενικῶς, ἐπιφυλαττόμενος νὰ λάβω τὸν λόγον αὖθις ἂν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ.

Ἀντιλέγων εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Μαγγίνας, εἶπε· δύω τινὰ θέλω παρατηρήσει ἐφ' ὅλης τῆς ὁμιλίας τοῦ προλαλήσαντος, τὰ ἑξῆς. Ἡ Γερουσία τότε μόνον δὲν δύναται νὰ φέρῃ γνώμην ἐπὶ ὑπουργικῆς τινος πράξεως, διότι προδικάζῃ, ὅταν πρόκειται περὶ δίκης τινος εἰσαχθείσης κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Συντάγματος ἐνώπιόν της· ὅταν δὲ πρόκειται περὶ ὑπουργικῶν πράξεων μὴ ὑπαγομένων εἰς δίκην, ἡ Γερουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικρίνῃ καὶ κατακρίνῃ αὐτὰς, διότι

δὲν πρόκειται νὰ τὰς δικάσῃ, ὡς σῶμα δικαστικόν· τοιαῦται ὑπουργικαὶ πράξεις ὑπαγόμεναι εἰς μόνην τὴν ἐπικρισιν τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων εἶναι ἀσυγκρίτῳ λόγῳ αἱ περισσότεραι πράξεις τῶν ὑπουργῶν, αἵτινες δὲν ὑπάγονται συγχρόνως εἰς δίκην· τοιαύτας δύναμαι νὰ σᾶς ἀναφέρω πολλὰς, τὰς ὁποίας παραλείπω.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰς ὁποίας ἐπέφερα παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ Β. λόγου, ὡς πράξεως ὑπουργικῆς, παρατηρῶ ὅτι ἕκαστος δύναται νὰ φέρῃ οἱαεδήποτε θέλει παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ οἰκείου μέρους τῆς ἀπαντήσεως κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν καθέκαστα, καὶ οὐδέποτε ἐπὶ τοῦ Β. λόγου, ὡς μὴ ὑπαγομένου εἰς συζήτησιν, ἢ χάριν ἀβροφροσύνης τοὐλάχιστον.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης ἐπήνεγκεν τὰ ἑξῆς·

Κύριε Πρόεδρε!

Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὡς εἷς τῶν προλαλησάντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν διϊσχυρίσθη, ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ Β. λόγου συζητήσεις γίνονται μόνον εἰς τὴν καθ' ἕκαστον παράγραφον συζήτησιν, οὔτε δύναται νὰ κατισχύσῃ ὡς κανὼν, ἐὰν τυχὸν τοιοῦτον τι ἔλαβεν, ὡς εἶπε, χώραν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον· τοιοῦτον παράδειγμα ἴσως εἶναι σπανιώτατον ἢ μοναδικόν· διότι κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν ταυτικὴν ἐπὶ ὁλοκλήρου δεκαετίας τοῦ συνταγματικοῦ βίου μας, οὐ μόνον ἐν τῷ σώματι τούτῳ ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκεῖνο τῆς Βουλῆς, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχον τὴν τιμὴν καὶ βουλευτὴς νὰ εἶμαι ἐπὶ πολλὰς περιόδους καὶ πρόεδρος ἐπί τινας συνόδους, καθιερώθη ἡ γενικὴ συζήτησις πρὸ τῆς κατὰ παράγραφον εἰδικῆς συζητήσεως, ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τὴν Κυβερνητικὴν ἐν γένει πορείαν καὶ ἐπὶ τῶν σπουδαιοτέρων ἀντικειμένων τοῦ αὐτοῦ Β. λόγου. Ἡ δὲ τοιαύτη κοινοβουλευτικὴ συζήτησις, ὄχι πρωτοφανὴς παρ' ἡμῖν, ἐκτὸς ὅτι καὶ πολυειδῶς ἀναγκαία εἰθεωρήθη εἰς τὰ τῆς ἀρτιγενοῦς πολιτείας μας, συντελεῖ εἰς τὸ νὰ συντέμνωνται, ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλως νὰ ἐκλείπωσιν, αἱ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα ἐξετάσεις· ἀλλὰ καὶ ὡς πρωθύστερος ἐπί τινων ἡ συζήτησις αὕτη ἂν θεωρηθῇ, οὐδεμίαν πάλιν φέρει οὐσιαστικὴν ἔλλειψιν.

Λαμβάνων κἀγὼ τὸν λόγον, Κ. Πρόεδρε, συνεπείᾳ τοιαύτης καθιερωμένης τακτικῆς, θέλω διατηρήσει ὅλην τὴν δυνατὴν συντομίαν, καθόσον μάλιστα δὲν θέλω ἐνδιατρίψει, εἰμὴ μόνον εἰς τὸ ἐμπεριεχόμενον τοῦ δ'. παραγράφου, ἀναφορικῶς ὡς πρὸς τὸ

γνωστὸν γεγονὸς, καὶ τὰ κατὰ συνέπειαν αὐτοῦ ἐπελθόντα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον μέτρα πρὸς ἱκανοποίησιν· διότι ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς πλειοτέρους παραγράφους, οὐδὲν ἔχει τις νομίζω νὰ εἴπῃ, παράφρασις ἀκριβὴς ὄντας τοῦ αὐτοῦ Β. λόγου. Εἰς τὸν ἀφορῶντα τὰς εὐεργέτιδας δυνάμεις παράγραφον ἡ ἐπιτροπὴ μᾶς ἐπρόλαβε συμπληρώσασα τὸν Βασιλικὸν λόγον δεόντως· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν περὶ νομοσχεδίων ἢ τὴν ἔλλειψιν αὐτοῦ καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα μὲ τοῦ λαοῦ τὴν δυσχερῆ κατάστασιν στενοτέραν ἔχουσι σχέσιν, ὡς ὁ Κ. Λόντος παρετήρησε, τὸ στάδιον τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ταῦτα παρατηρήσεων, οὐχ ἧττον θεωρεῖται ὡς ἐν παντὶ καιρῷ ὑπάρχον.

Λαμβάνων τὸν λόγον, Κύριοι, καὶ ὑπ' ὄψιν ἔχων τὰς συνήθεις πονηρὰς παρεξηγήσεις, αἵτινες δὲν εἶναι ἀπίθανον ὅτι θέλουσι στρέψει καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης προθέσεώς μου, θεωρῶ λίαν ἀναγκαῖον ἵνα προέλθω εἰς προεξηγήσεις τινὰς πρὸς πρόληψιν καὶ ἀνατροπὴν τῆς τοιαύτης ἐθελοκακίας, καὶ αἱ ὁποῖαι θέλουν χρησιμεύσει καὶ ὡς βάσεις τοῦ λόγου μου.

Ὅθεν πρὸ παντὸς ἄλλου, ἔρχομαι νὰ διαβεβαιώσω πανδήμως, ὅτι δὲν προτίθεμαι, οὔτε νὰ ὑπερασπίσω τοὺς προκατόχους ὑπουργοὺς ἢ τινὰ ἐξ αὐτῶν, οὓς ὁ μνησθεὶς παράγραφος ἀφορᾷ, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ἐπιτεθῶ κατ' αὐτῶν· πολὺ δὲ περισσότερον εἶμαι μακρὰν καὶ τὸ νὰ ἔλθω εἰς ὑπεράσπισιν ὁποιασδήποτε τυχούσης ἀξιομέμπτου πράξεως· ἡ μόνη πρόθεσίς μου εἶναι ἡ κατὰ τὸ καθῆκον ἡμῶν ἐξέτασις τῶν ἐν τῷ Β. λόγῳ ἀντικειμένων σχετικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς, ὡς πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ τὰ καλῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τῆς πατρίδος.

Ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ νομίζω ἐπίσης, καὶ τὴν πάνδημον ἐξήγησίν μου, περὶ τοῦ πολιτικοῦ συνθήματος ὅπερ πάντοτε κατίσχυσε καὶ ἀνεξάλειπτον ἔσεται ἐν τῇ καρδίᾳ μου, καὶ τὸ ὁποῖον εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν νὰ μὴν ἐκλείπῃ πρέπει· εἶναι δὲ τοῦτο ἡ λατρεία τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Βασιλείας ἢ τοῦ Θρόνου, ὡς τὰ μόνα θέμεθλα τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς πολιτικῆς μας ὑπάρξεως· τίποτε περισσότερον, τίποτε ὀλιγώτερον τῆς τοιαύτης πρεσβεύσεώς μου πρὸς οὐδένα ἄλλον χαρίζω.

Ἐνταῦθα δὲ δὲν εἶναι περιττὸν νὰ προσθέσω, κύριοι, ὅτι τὰ ῥηθέντα δύω ἐθνικὰ κειμήλια, συνδεδεμένα ἀναποσπάστως ὡς ἐκ τοῦ ἀμοιβαίου τῆς ὑπάρξεώς των συμφέροντος, καὶ προικισμένα μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ζωτικὰ καὶ ὀργανικὰ στοιχεῖα, παρουσιάζουσι τὸ μέγα ἐθνικὸν τῆς Ἑλλάδος σῶμα· εἶναι δὲ τὰ στοιχεῖα ταῦτα τὰ δικαιώματα τὰ Βασιλικὰ καὶ αἱ ἐλευθερίαι

τῶν πολιτῶν, ὡς εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα τὸ αἷμα καὶ τὰ νεῦρα. Τὰς δὲ αἰσθήσεις ἀνεπλήρωσεν ὁ ἐναρμόνιος ὀργανισμὸς καὶ ἡ τάξις πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν καὶ εἰς τὴν διοίκησιν ἐν γένει τῆς πολιτείας διὰ τῆς κυβερνητικῆς νομοθετικῆς καὶ δικαστικῆς διαιρέσεως, ὡς τὸ σύνταγμα ὥρισε· καὶ τοῦτο ἐστὶν ἡ συνταγματικὴ μοναρχία καὶ πολιτεία· οὔτε εἶναι περιττὸν νὰ προσθέσω, ὅτι καθὼς εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, ὅταν πάθῃ φυσικῶς ἢ καταχρηστικῶς κἀνὲν ἐκ τῶν στοιχείων καὶ ὀργάνων αὐτοῦ, ἡ βλάβη ἀνταναklᾶ σχετικῶς εἰς ὅλον τὸ σῶμα, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ κατὰ τῶν δικαιωμάτων, τῶν ἐλευθεριῶν καὶ τῆς διοργανώσεως ἐν γένει κατὰ τὰς τοῦ συντάγματος, ὡς εἴρηται βάσεις, προσβολὴ ἐκ παραγνωρίσεως ἢ παραβιάσεως, ἐπίσης καὶ ἡ ἐκ τούτου βλάβη καθ' ὅλου τοῦ ἐθνικοῦ καὶ πολιτικοῦ σώματος ἀνταναklᾶ καὶ στρέφεται. Δὲν ἀγνοεῖτε, Κύριοι, ὅτι κατὰ τὸ σύνταγμα ὁ μὲν Βασιλεὺς καὶ ἡ σεπτὴ ἡμῶν Ἄνασσα εἰς ἀνεύθυνον βαθμίδα δικαίως ἐτέθησαν, ἀναλόγως τῆς ὑψηλῆς αὐτῶν θέσεως, ἐρρυρύθησαν δ' ἀμοιβαίως καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ λαὸς μὲ ἀνάλογα δικαιώματα καὶ διεκρίθησαν τὰ αἰσθήματα, ἡ ἀμοιβαιότης καὶ ἡ δύναμις ἑκάστης τῶν τριῶν κατὰ τὸ αὐτὸ σύνταγμα λαῶν ἢ ἐξουσιῶν, εἰς τρόπον ὥστε πᾶσα σύγκρουσις, πᾶσα ὑπέρβασις ἢ ἐπέμβασις καθίσταται ἀσυγχώρητος. Εἶναι δ' αὗται, ἡ νομοτελεστικὴ ἤτοι τὸ ὑπουργεῖον, ἡ νομοθετικὴ ἤτοι ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία, καὶ ἡ δικαστικὴ ἤτοι τὰ δικαστήρια.

Πρεσβεύων λοιπὸν ὡς προεξέφρασα, ὡς ἐθνικὸν καὶ πολιτικὸν εἴδωλόν μου τὴν πατρίδα καὶ τὴν Βασιλείαν ἐν σώματι ἀναποσπάστῳ, καὶ θεωρῶν τὰ δικαιώματα καὶ τὰ Βασιλικὰ καὶ τὰ τῶν πολιτῶν μὲ σέβας ἀμοιβαῖον καὶ ἀπαραμείωτον, ἐμβαίνω Κύριοι, εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς προθέσεώς μου καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν εὐμενῆ ἀκρόασίν σας.

Κατὰ τὸ ἐπικρατήσαν συνταγματικὸν ἔθιμον καὶ παρ' ἡμῖν, ὁ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν Βουλῶν Βασιλικὸς λόγος, πρόγραμμα ἐστὶ τῆς ὑπουργικῆς πορείας διὰ τοῦ Βασιλικοῦ στόματος προφερόμενον, ἐν ᾧ ἐκθέτονται αἱ μετὰ τῶν ξένων ἐπικρατειῶν σχέσεις μας, τὰ κυριώτερα νομοθετικὰ ἔργα, καὶ ἐν γένει τὰ σπουδαῖα καὶ γενικὰ ἀντικείμενα ἀναφορικῶς εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ἐπικρατείας· διὰ τοῦτο καὶ ὑπουργικὴ θεωρεῖται πρᾶξις, διὰ τοῦτο καὶ εἰς κρίσιν καὶ ἐπίκρισιν ὑπόκειται.

Ἀλλ' εἰς τὸν προκείμενον Β. λόγον, κύριοι, πρωτοφανῶς καὶ παρὰ τὴν ἀνωτέρω παρ' ἡμῖν συνήθειαν, περιττὸν θεωρῶν νὰ εἰ-

πω καὶ παρὰ πᾶσαν συνταγματικὴν ὑγιᾶ τάξιν, τίθεται ἐν κεφαλίδι αὐτοῦ, εἰδικόν τι περιστατικόν, ἐπέχον τῶν ῥηθεισῶν εἰς τοὺς Β. λόγους ἰδιοτήτων, συνάμα δὲ καὶ ὡς ἔγκλημα τοῦ ἀνωτάτου βαθμοῦ, στιγματιζομένης οὕτω καὶ τῆς πράξεως καὶ τῶν πραξάντων· τὸ δὲ περιεργότερον εἶναι, ὅτι ἂν καὶ τὸ τοιοῦτον περιστατικόν, ὡς γνωστὸν γεγονὸς εἰς ἡμᾶς παρίσταται, νομίζω ὅτι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν δύναται νὰ διϊσχυρισθῇ, ὅτι τὰ περὶ τούτου ἐγνώρισε, καὶ μάλιστα ὡς ἀπαιτεῖται πρὸς ἐκείνους οἵτινες νὰ συμψηφίσουν περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἐκτιμήσεως αὐτοῦ προσκαλοῦνται· τοὐλάχιστον ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, δύναμαι νὰ εἰπω, τὸ ὄχι, παντάπασιν. Πᾶσα δὲ γνῶσις ἢ γνώρισις εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα καὶ μάλιστα εἰς τοιαύτας περιστάσεις, οὐδόλως δύναται νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ τυχὸν ἀκούσματα καὶ τὰ παρ' ἐφημερίδων γραφέντα, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἰσάγηται εἰς αὐτὰ ἐπισήμως καὶ ἐμπεριστατωμένως· τοιοῦτον δὲ οὔτε ὑπὸ τοῦ προκατόχου ὑπουργείου ἠξιώθημεν οὔτε ὑπὸ τοῦ νῦν, ἀλλ' ἐπὶ εἰκασίᾳ γνωρίσεως καὶ πεποιθήσεως προληπτικῆς οἱωνεὶ καὶ τακτικῆς ἀξίας ἐρρίφθη ἐν τῷ μέσῳ μας ζητουμένη τῆς κατὰ συνείδησιν ψήφου μας.

Ἐνῷ, κύριοι, γεγονὸς τοιοῦτον, οἷον τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ λόγου χαρακτηρίζει, καὶ τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνω νὰ ἀναφέρω μὲ ῥῆσίν μου, γεγονὸς λέγω, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν ῥηθέντα χαρακτηρισμὸν ἤψατο τῆς Βασιλείας, δὲν ἔπρεπεν ὁπωσδήποτε νὰ ἀγνοῶσι κοινοβουλευτικῶς καὶ ἐγκαίρως τὰ νομοθετικὰ σώματα, οἱ Ἄργοι οὗτοι καὶ νόμιμοι φύλακες τῶν προνομίων τῆς Βασιλείας καὶ τῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν· ἄλλως φαίνεται δὲν ἐνεκρίθησαν ταῦτα ἄξια ἢ ἁρμόδια τῆς τοιαύτης γνώσεως, ζητεῖται δὲ μόνον ἤδη ἡ πρόθυμος ψῆφος των. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ λόγος μου κυρίως δὲν ἀφορᾷ τὴν περὶ τούτου ἀκριβῆ ἐξέτασιν, διότι ὅλως ξένην καὶ διαφεύγουσαν τὴν ἡμετέραν ἁρμοδιότητα θεωρῶν ταύτην, μεταβαίνω εἰς τὸ κύριον θέμα αὐτοῦ, ὅπερ εἶναι ἡ γνώμη καὶ αἱ ἀρχαί μου κατὰ τῆς παρὰ τὴν συνήθειαν καὶ ὅλως πρωτοφανῶς λαμβάνουσαν ἤδη χώραν τακτικῆς, εἰς τὸν στιγματισμὸν προσώπων τῶν προκατόχων ὑπουργείων ἢ ὁποιονδήποτε ἄλλων, πολὺ δὲ περισσότερον, καὶ ἐπ πράξεων μὴ ἀφορουσῶν τὴν ὑπηρεσίαν ἀλλὰ τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ ὅλως ἀτομικῶν· καὶ ἐξηγοῦμαι.

Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία, κύριοι, εἶναι, ὡς εἶπον, ἰδιαιτέρα, διακεκριμένη καὶ ἀνεξάρτητος τῶν ἄλλων δύω δυνάμεων τῆς νομοθετικῆς καὶ τῆς νομοτελεστικῆς· ἐνεργεῖται δὲ ὑπὸ δικαστῶν

παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐκλεγομένων, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου διανέμεται δι' αὐτῶν ἡ δικαιοσύνη· καὶ εἰς αὐτὴν μόνην ἀνήκει ἡ ἐκδίκασις τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων καὶ ὅλων τῶν πταισμάτων, τῶν ἐγκλημάτων, καὶ κακουργημάτων, ἐξαιρουμένων τῶν σχέσιν ἐχόντων μὲ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἁρμοδία εἶναι μόνον ἡ Γερουσία, συνεπείᾳ καταγγελίας τῆς Βουλῆς· τὰ δὲ ἔκτακτα δικαστήρια οὔτε ὑπάρχουν, οὔτε δύνανται νὰ συστηθῶσι πλέον κατὰ τὸ σύνταγμα.

Ἰδού, Κύριοι, πάντα τὰ τῆς δικαιοσύνης ὁριστικῶς καὶ ἀμετατρέπτως εἰσὶν ὁρισμένα, μόνον δὲ παρ' ἡμῖν ἔμεινον ἀναποφάσιστα τὰ τῆς πολιτικῆς προσβολῆς, ἀλλὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1850 προσδιωρίσθησαν καὶ τὰ περὶ ταύτης, καθόσον μόνον ἀφορᾷ τὰ ἱερὰ πρόσωπα τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης· ὅθεν καὶ ἐπὶ τῶν ἀφορόντων τὴν δύναμιν ταύτην ἀντικειμένων οὐδεμία πλέον ἄλλη ἀρχὴ δύναται νὰ προέλθῃ, οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπιληρθῇ αὐτῶν, οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπιδικάσῃ, καταδικάσῃ ἢ σιγματίσῃ τινά, ἢ τὰς πράξεις αὐτοῦ, εἰμὴ αὐτὴ μόνη ἡ δικαστικὴ ἐξουσία δι' ἀποφάσεώς της.

Κατὰ τὸ Σύνταγμα, Κύριοι, οὐδεὶς θεωρεῖται ἔνοχος πρὶν ἢ δικασθῇ καὶ καταδικασθῇ ὑπὸ τῶν νομίμων αὐτοῦ δικαστῶν, καὶ κατὰ τὸ 89 ἄρθρον αὐτοῦ οὐδεὶς δύναται ν' ἀποσπασθῇ ὑπ' αὐτῶν· ὁ νομιζόμενος ἔνοχος, πολλάκις ἀθῶος εὑρίσκεται, διότι τὰ ἐγκλήματα δὲν ἐξετάζονται ἀπολύτως, ἀλλὰ καθ' ἣν ἔποψιν ὑποβάλλονται· τοῦτο δὲ ἔργον μόνον τῶν δικαστηρίων ἐστίν, οἱ δὲ ἐνώπιον αὐτῶν δικαζόμενοι, ἀπολαύουν πλήρες τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως, δικαίωμα ἱερὸν καὶ ἀναφαίρετον.

Οἱ περὶ τὸ κοινὸν δίκαιον ἀσχολούμενοι δὲν περιορίζονται εἰς τὸ ν' ἀποφανθῶσιν ἁπλῶς, ὅτι τοιαύτη τις πρᾶξις εἶναι ἐπιλήψιμος καθ' ἑαυτήν, ἄρα εἶναι καὶ κολάσιμος· ἀλλ' ἐξετάζοντες καὶ τὰ περιστατικὰ ἅτινα προηγήθησαν ἢ παρηκολούθησαν τὴν πρᾶξιν, διερευνῶσι τοὺς λόγους, οἵτινες ἐκίνησαν εἰς τοῦτο τὸν πράξαντα, τὸ συμφέρον ὅπερ εἶχε, τὸν τόπον καὶ χρόνον καθ' ὃν ἡ πρᾶξις ἔλαβε χώραν, κλπ. τὰ δὲ συνοδεύοντα τὴν πρᾶξιν περιστατικά, ὁτὲ μὲν ἐπιβαρύνουσιν αὐτήν, ὁτὲ δὲ ἐλαφρύνουσιν, ὁτὲ δὲ καὶ τὴν ἀπολύτως κολάσιμον ἀθῶαν ὅλως, ἢ συγγνωστέαν σχετικῶς ὡς πρὸς τὸν πράξαντα αὐτὴν καθιστῶσι.

Τὴν φιλοσοφικὴν ταύτην θεωρίαν περὶ τοῦ καταλογισμοῦ τῆς πράξεως πᾶς ποινικὸς νόμος φέρει ἐν ἑαυτῷ, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἡμετέρου ποινικοῦ νόμου σαφῶς καὶ διαῤῥήδην αὐτὴν ἐμπεριέχουσι, καὶ τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια καθεκάστην ἐφαρμό-

ζουσι. Αλλ' ἡμεῖς προσκαλούμενοι ν' ἀποφανθῶμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐν τῇ ἀπαντήσει ἡμῶν πρὸς τὸν Β. λόγον ἐξετάσαμεν ταῦτα πάντα, ἔγνωμεν τὰ προηγούμενα, καὶ ἐν γένει τί σαφῶς ἔτρεξεν; ὄχι, ἀλλ' ἐὰν ἴσως τις ἤθελε μᾶς εἴπῃ, ὅτι ἀφ' οὗ τὸ λέγει ἡ Κυβέρνησις, τὸ λέγει ὁ Β. λόγος, δὲν τὸ πιστεύεις; εἰς τὸν τοιοῦτον ἤθελον ἀνταπαντήσει, ὅτι σεβόμενος ὅλα ταῦτα ἐμποδίζομαι ἀπὸ τὸ σύνταγμα εἰς τὴν οὕτω πῶς ἀναρμοδίως καὶ ἀνεξετάστως ἀναγνώρισίν του· διὰ ταῦτα ἐπαναλέγω, ὅτι ἡ εἰσαγομένη ἀρχὴ ἐν τοῖς πρώτοις παραγράφοις τοῦ Β. λόγου ἀντίκειται ὅλως εἰς αὐτό, οὔτε εἶναι ἀνάλογος ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς πράξεως ἡ ἐπελθοῦσα κατ' αὐτὴν ἱκανοποίησις ἢ ποινὴ διὰ τῆς παύσεως τῶν ἀφορόντων αὐτὴν ὑπουργῶν, καὶ παραλύει ἐν πάσῃ περιστάσει τὴν δικαιοσύνην προσβάλλουσα καὶ τ' ἀναφαίρετα δικαιώματα τοῦ πολίτου· διότι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος γεγονὸς ἢ εἶναι πρᾶξις ὑπουργικὴ ἢ εἶναι ἰδιωτική, ἂν τὸ πρῶτον, ἡ Γερουσία ἐκφραζομένη σήμερον καταφατικῶς, ὡς ἐξεφράσθη καὶ ἡ Βουλή, καθίσταται ὅλως ἀναρμοδία πλέον εἰς τὸ νὰ ἐπιληφθῇ δικαστικῶς τῆς ὑποθέσεως, ἂν ἐνώπιόν της πρὸς τοῦτο φερθῇ, ἂν δὲ τὸ δεύτερον, τὰ δικαστήρια θέλουν θεωρηθῇ ἀρεύκτως ἐπηρεασμένα, διότι ὁ Βασιλεὺς ἢ ἡ Κυβέρνησις καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἀπεφάνθησαν, ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἤψατο τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς Βασιλείας, οὐδόλως ὄντος περιττοῦ νὰ παρατηρήσω, ὅτι οὐδεμίαν θεωρῶ τὴν πολιτικὴν ἀνάγκην τῆς τοιαύτης ἐξηγήσεως διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ὡς τινὲς διατείνονται, διότι τὸ κυριαρχικὸν δικαίωμα τοῦ Βασιλέως παρὰ πάντων ἐσεβάσθη, καὶ οὐδεμία περὶ τούτου ἔμεινε ἐξωτερικὴ περιπλοκή, ὡς τὸ ὑπουργεῖον ἐβεβαίωσε, καὶ οὐδεμία λογοδοσία τῶν τοιούτων δικαιωμάτων τοῦ Βασιλέως δίδεται.

Ὡς πρὸς ὅ,τι εἶπον, Κύριοι, περὶ παραλύσεως τῆς δικαιοσύνης, δὲν νομίζω περιττὸν νὰ σᾶς φέρω ἓν παράδειγμα ἐπὶ τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου, ὅτε εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι καὶ πάλιν Γερουσιαστής. Ἐνθυμεῖσθε, Κύριοι, τὰ κατὰ τὸ ἔτος **1831** λαβόντα χώραν γεγονότα, γεγονότα τῶν ὁποίων τὴν ὕπαρξιν διὰ τὴν φύσιν των οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἀρνηθῇ· ἀλλ' ὁ Κυβερνήτης ἀντὶ νὰ διατάξῃ τὴν καταγγελίαν τῶν ὅσων ἐνόμιζε συνεργῶν καὶ αὐτουργῶν ἐνώπιον τοῦ ἀνήκοντος δικαστηρίου, ἐνόμισε ἀποτελεσματικώτερον νὰ προεκδώσῃ ἐγκύκλιον κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου τοῦ ἔτους ἐκείνου ὑπ' ἀριθ. **4371**, ὡς ἐνθυμοῦμαι, στιγματίζουσαν **14** περίπου ἄνδρας ὡς ἐθνοφθόρους ἐκ τῶν προκριτωτέρων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδίως τῆς Ὕδρας, συγχρόνως δὲ

ἔπεμψε τὴν ὑπόθεσιν διὰ διαγγέλματός του εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ ν' ἀποφανθῇ καὶ αὐτὴ περὶ τῆς πρὸς ἔκδοσιν τῆς τοιαύτης ἐγκυκλίου ἀνάγκης καὶ τῶν διαλαμβανομένων ἐν αὐτῇ· ἡ δὲ Γερουσία ἐκείνη δυστυχῶς ἀπήντησε καταφατικῶς καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, ἐξαιρουμένου ἐμοῦ καὶ τοῦ ἤδη εἰσηγητοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα, οἵτινες ἀπεφάνθημεν ἀποφατικῶς παρατηροῦντες ὅτι δὲν ἤρμοζε εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸ τῆς δίκης καὶ καταδίκης τῶν κατηγορουμένων νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τοιοῦτοι. Ἐν τούτοις τὰ καθοσιώσεως ἐγκλήματα, εἰς ἃ ὑπήγοντο καὶ τὰ ἀνωτέρω ἐδικάζοντο κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ αὐτοῦ Κυβερνήτου ὑπ' ἀριθ. **152**, ὑπὸ τῆς Γερουσίας δι' ἐπιτροπῶν διοριζομένων μεταξὺ τῶν μελῶν της ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου, καὶ μεταξὺ τῶν διορισθέντων διωρίσθην κἀγώ, ἀλλὰ Κύριοι! ἡ ἐκδίκασις κατέστη ἀνεκτέλεστος καὶ ἡ σύστασις τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς ματαία, διότι ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ Γερουσία ἐκφράσασα γνώμην κατὰ καὶ ὑπὲρ δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι ἀρμοδία πλέον κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καὶ οὕτω τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο ἔμεινε ὡς ἔγγραφον καταφορᾶς.

Ἐπίσης Κύριοι! φέρω καὶ ἓν ἄλλο παράδειγμα τῆς αὐτῆς ἐποχῆς διὰ νὰ ἀποδείξω, ὅτι καὶ τοι ἀτελοῦς τότε τῆς νομοθεσίας μας, καὶ τοι μὴ ὑπάρχοντος δυστυχῶς ἐν ἐνεργείᾳ τοῦ συντάγματος, πόσον ἦσαν σεβαστὰ τὰ δικαστικὰ καθήκοντα καὶ τὰ πολιτικὰ δικαιώματα.

Ὁ Κ. Φαρμακίδης γνωστὸς καὶ ἔντιμος καθηγητὴς παρὰ τῷ Ὀθωνείῳ Πανεπιστημίῳ εἶχε γράψει, καθ' ἃ αὐτῷ ἔδοξε, ἐπιστολήν τινα πρὸς ἕνα τῶν φίλων καταφερόμενος δι' αὐτῆς κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ ἰδίου Κυβερνήτου ἢ τῶν ἐλαττωμάτων αὐτοῦ· τὸ ἰδιαίτερον καὶ μυστικὸν τοῦτο ἔγγραφόν του ἢ περιέπτωσεν ἢ παρεβιάσθη, ἀλλ' ὁ Κυβερνήτης μ' ὅλην τὴν ἀνοχὴν διέταξε νὰ παραδοθῇ εἰς τὸ τότε δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου παρὰ τῷ ὁποίῳ εἰσαγγελεὺς ἦτο ὁ νῦν ἀξιότιμος πρόεδρος τοῦ ἤδη Ἀρείου Πάγου Κ. Ῥάλλης· δικασθείσης δὲ τῆς ὑποθέσεως ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεράνθη ἀθωωτικῶς ὑπὲρ τοῦ Κ. Φαρμακίδου ἐπιστηριζόμενος εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον τῶν ἐπιστολῶν, ὅρον συνταγματικὸν τὸν ὁποῖον ἔχει καὶ τὸ σύνταγμα ἡμῶν, καὶ διότι ἐθεώρησεν, ὅτι ὁ Κ. Φαρμακίδης οὐδεμίαν χρῆσιν ἔκαμε τούτου, ἤτοι δὲν τὸ ἐδημοσίευσεν αὐτὸς ὁ ἴδιος, οὔτε ἐντολὴν τοιαύτην περὶ τούτου εἶχε δώσει. Ἑπομένως Κύριοι! εἶναι δίκαιον σήμερον οὐ μόνον νὰ μὴν προσδεύσωμεν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκεί-

νην ὅπου μετροῦνται 25 ἔτη, ἀλλ' οὔτε τὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καλὰ νὰ μὴ μιμώμεθα;

Ἀλλοίμονον Κύριοι! ἐὰν τοιαύτη ἀρχή, ἥτις σήμερον εἰσάγεται, εἶχε χώραν πρότερον! οὐδεὶς ἀναμφιβόλως τῶν διαπρεψάντων εἰς τὰ πράγματα ἤθελε μείνει οὕτω πῶς θανατηφόρος ἄπρωτος, καὶ ἀλλοίμονον ἐὰν λάβῃ χώραν εἰς τὸ ἑξῆς, τὰ ἀδικήματα θέλουν εἶσθαι μεγάλα καὶ ἄπειρα καὶ τὰ ἀποτελέσματα δυστυχέστατα εἰς τόπον ἀρτισύστατον, ὅπου ἡ ἠθικὴ ἀνατροφὴ δὲν ἔρθασε εἰς τὸν προσήκοντα ὅρον. Διατί δὲν μιμούμεθα, Κύριοι, ὅ,τι εἰς τὰ ἐξευγενισμένα καὶ περφωτισμένα κράτη ἐν τοιαύτῃ περιστάσει γίγνεται ἐὰν τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ παροῦσα; διατί δὲν μιμούμεθα τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν τὰς μητέρας καὶ τοὺς πατέρας τοῦ συντάγματος; Ἐκεῖ Κύριοι! ὅταν δυστυχῶς λαμβάνει χώραν προσβολή τις ἢ πρᾶξις ἐγκληματικὴ κατὰ τῶν Βασιλικῶν προσώπων, ταῦτα τελείως δὲν ἀναμιγνύονται εἰς τὰ περὶ τούτων, ἀλλὰ συλλαμβανόμενοι οἱ ἔνοχοι φέρονται ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων δικαστηρίων, δικάζονται καὶ καταδικάζονται, καὶ διὰ νὰ ἰδῆτε πόσον ζηλώτυπα εἶναι τὰ ἔθνη ταῦτα, ὡς πρὸς τὴν Β. ἀξιοπρέπειαν προσθέττω, ὅτι τὰ ῥηθέντα ἔθνη διὰ ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι οὐδεὶς λογικὸς ἄνθρωπος δύναται νὰ προέλθῃ εἰς τὸ τόλμημα τῆς προσβολῆς καὶ τῆς ὕβρεως ἐν Ἀγγλίᾳ μάλιστα, διακηρύττουν ὅλους τοὺς τοιούτους τολμητίας, ὡς παράφρονας, καὶ λαμβάνουν ἀναλόγως μέτρα ἐπανορθωτικά.

Ἀλλὰ πῶς σήμερον παρ' ἡμῖν ζητεῖται Κύριοι! ἡ ἐπισημοτέρα ἀπόφανσις πρὸς βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τοιαύτης κατὰ τῆς Βασιλ. προσβολῆς; ἄκουσμα τρομερόν, κατ' ἐμὲ, ὁ ὁποῖος δὲν πιστεύω ὅτι ἡ Βασιλ. ἀξιοπρέπεια εἶναι δυνατὸν νὰ προσβληθῇ οὕτω πῶς! ὡς πρὸς δὲ τοὺς λέγοντας ὅτι πρέπει ν' ἀπαντήσωμεν εἰς ὅλα ὅσα ὁ λόγος ἐμπεριλαμβάνει λέγω μ' ὅλον τὸ προσῆκον σέβας καὶ θάρρος, ὅτι ἂν ἤρεσε εἰς τὴν ἐξουσίαν καταβεβλημένην ἴσως ἀπὸ δικαίαν ἀγανάκτησιν, ὡς ἐκ τῆς ἐπόψεως καθ' ἣν ἐθεώρησεν αὕτη τὸ πρᾶγμα νὰ ἐκφρασθῇ οὕτω, ἡμεῖς κατὰ σέβας δὲν δυνάμεθα μὲν ν' ἀπαιρούσωμεν τοῦτο, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ τὸ ἐπιβεβαιώσωμεν ὑπείκοντες εἰς τὰ καθήκοντά μας, καὶ τὸ κατ' ἐμὲ, ἡ συνομολόγησις εἰς τοιαύτην περίστασιν, θέλει εἶσθαι μία τόλμη· ἐπειδὴ δὲ αἱ ἐκφράσεις αὗται τῆς ἐξουσίας φέρουσιν ὡς ἀντικείμενον τὴν μεγάλην της καὶ δικαίαν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ ἀθίκτου τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς Βασιλείας, ἐν τούτῳ καὶ μόνῳ πρέπει νὰ προσφέρωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ

ὑπὲρ αὐτῆς αἰσθήματά μας καὶ πᾶσαν τὴν συνδρομήν μας, διότι ἂν ἠκολουθοῦμεν ὡς τὸ παρουσιασθὲν σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς, ἀντιβαίνομεν εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ἐπικρατήσασαν συνήθειαν, παραβαίνομεν τοὺς συνταγματικοὺς περὶ δικαιωμάτων καὶ ἁρμοδιότητός μας ὅρους, καὶ προσβάλλομεν καιρίως τὰ δικαστικὰ καθήκοντα, καὶ κατὰ συνέπειαν ὅλην τὴν συνταγματικὴν τάξιν καὶ ἰσοσταθμίαν, ἐπομένως παραλύομεν, ὡς εἶπον, καὶ δεσμεύομεν τὴν δύναμιν αὐτῆς, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὡς ἐκ περισσοῦ, ὅτι καὶ τοιαύτη περίστασις ἤθελεν ἐπέλθῃ, αὕτη θέλει ἐπιφέρει τὸ ἄλλο ἀτόπημα τοῦ νὰ καταδικασθῇ τις δὶς ἐπὶ τῷ αὐτῷ, διότι ὡς ποινὴ θεωρεῖται, καὶ εἶναι βεβαία ἡ κατὰ συνέπειαν τοῦ τοιούτου γεγονότος παῦσις τοῦ προκατόχου ὑπουργείου.

Ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορεύσαντα καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ λαβόντα τὸν λόγον Γερουσιαστὴν Κ. Λόντον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, εἶπε τὰ ἑξῆς·

Οἱ προαγορεύσαντες δύω Γερουσιασταί, οἱ Κύριοι Ῥ. Παλαμίδης καὶ Α. Λόντος διατεινόμενοι ὅτι θέλουσιν ἐπιφέρει ἁπλάς τινας παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος σχεδίου τῆς πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως τῆς Γερουσίας, προεχώρησαν εἰς τὴν κατ' οὐσίαν συζήτησιν τοῦ σπουδαιοτέρου κεφαλαίου καὶ παραγράφου τῆς ἀπαντήσεως.

Ἐκ τῶν λεχθέντων δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ὅλαι αἱ παρατηρήσεις των περιστρέφονται εἰς τὸν δεύτερον παράγραφον τὸν πραγματευόμενον περὶ τοῦ γεγονότος, ἐκτὸς μικρῶν ἄλλων παρατηρήσεων ἃς ἐπήνεγκεν μόνος ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος, ὡς πρὸς ἕτερα ὀλιγώτερον σπουδαῖα κεφάλαια· ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ παραγράφου λαλῶν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμίδης ἐπέφερε καὶ τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἰς τὴν ἀπάντησιν δὲν πρέπει ποσῶς νὰ γίνῃ λόγος περὶ τοῦ γεγονότος, διότι τοῦτο εἶνσι ἐκτὸς τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Γερουσίας, καὶ ἔχει κακὰς συνεπείας. Ὁ Β. λόγος, Κύριοι, εἶναι ἔργον τῆς Κυβερνήσεως, εἶναι πρᾶξις ὑπουργικὴ δι' ἣν οἱ ὑπουργοὶ φέρουσιν ὅλην τὴν εὐθύνην· ἤδη δὲν πρόκειται περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀπαντήσεως τὴν ὁποίαν ἡ Γερουσία ὀφείλει νὰ κάμῃ· αὐτὴν πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν διὰ νὰ ἴδωμεν ἂν περιέχηται τι, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν πολιτικὴν, εἰς τὴν δικαιοσύνην ἢ εἰς τὰ εἰθισμένα· πᾶν ὅ,τι περιέχει ἡ ἀπάντησις τοιοῦτον τι περιέχει καὶ ὁ Β. λόγος, πᾶν δ' ὅ,τι περιέχει ὁ Β. λόγος εἶναι γεγονὸς πολιτικόν· γεγονὸς δύναται νὰ ὀνομασθῇ, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς ὑπουργικὴν μεταβολήν· κατὰ φυσικὸν δὲ λόγον τὸ γεγονὸς αὐτὸ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς

πολιτικόν· ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ἐξέφρασεν, ὅτι δὲν γνωρίζει αὐτὸ τὸ γεγονός. προχωρῶν δὲ εἰς τὴν ὁμιλίαν του, εἶπεν, ὅτι εἶναι ἀληθὲς καὶ μεγάλον, ὥστε ἀπέδειξεν ὅτι τὸ γνωρίζει. Ἐν τούτοις ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ἐγνώρισεν αὐτὸ τὸ γεγονός, διατί δὲν ἔφερε καμμίαν ἀντίρρησιν; καὶ ἀφοῦ πᾶς ἀσχολούμενος μικρὸν εἰς τὰ πολιτικὰ τὸ γνωρίζει, κατὰ φυσικὸν λόγον καὶ ἡ Γερουσία πρέπει νὰ γνωρίζῃ αὐτό.

Αἱ περιστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε χώραν αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἐπέφερον κρίσιν τινὰ εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἀλλὰ καθ' ὅλας ταύτας τὰς περιστάσεις ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἔδειξε παραδειγματικὴν διαγωγήν. Τὸ ὑπουργεῖον ὅθεν, εἰδεώρησεν ἁρμοδίαν τὴν περίστασιν τοῦ Β. λόγου νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστήσεις τῆς Βασιλείας πρὸς τὸν λαὸν διὰ τὴν πλήρη ἐμπιστοσύνης καὶ ἀφοσιώσεως ταύτην διαγωγήν του.

Ὑπάρχει προσέτι καὶ εἷς ἕτερος ἐξωτερικὸς λόγος ὑπαγορεύσας τὴν δήλωσιν τοῦ γεγονότος τούτου· γνωστὸν ὑμῖν εἶναι, ὅτι κατὰ τὸ π. ε. **1854** συνέβη ἕτερον γεγονὸς ἡ κατοχὴ ἐλαχίστου μέρους τῆς ἑλλ. γῆς, λαβοῦσα χώραν ἀπὸ ἓν ἄλλο γεγονὸς τὸ κατὰ τὴν Θεσσαλίαν καὶ Ἤπειρον κίνημα τῶν ὁμογενῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ παρεμπαδισθῇ πᾶν ἄλλο τοιοῦτον κίνημα, καὶ καθιερωθῇ ἐν Ἑλλάδι πλήρης οὐδετερότης καὶ πολιτικὴ σύμφωνος μὲ τὴν πολιτικὴν τῶν δύω μεγάλων εὐεργετίδων δυνάμεων· πρὸς τοῦτο διωρίσθη καὶ ὑπουργεῖον, καθ' ὑπόδειξιν αὐτῶν, ὅπερ ἦτο ἡ ἐγγύησις τῶν ὅσων αἱ δυνάμεις αὗται ἀπῄτουν. Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἤθελεν εἰσθαι εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων μέχρι τοῦδε ἂν δὲν ἐπήρχετο τὸ ἐν τῷ Β. λόγῳ μνημονευόμενον γεγονός, ἕνεκα τοῦ ὁποίου καὶ παρῃτήθη. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ γίνῃ γνωστὸν ὅτι ἡ Βασιλεία διὰ τῆς ὑπουργικῆς ταύτης τροποποιήσεως δὲν ἐννόησε νὰ μεταβάλῃ κατ' οὐδὲν τὴν ἐσωτερικὴν, καὶ ὅτι θέλει ἐξακολουθεῖ πιστῶς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν, τοὐτέστιν ὅτι αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖον συνδέεται μὲ τὴν πολιτικὴν τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου· διὰ νὰ μὴ μένῃ ἀμφιβολία τις διὰ τὴν τροποποίησιν ταύτην οὔτε εἰς τὰς Δυνάμεις, οὔτε εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ καταγωρηθῇ ἡ πραγματικὴ αἰτία, δι' ἣν ἔλαβε χώραν ἡ τοιαύτη μεταβολή.

Εἶπον οἱ προλαλήσαντες πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι τὸ τοιοῦτον θέτει εἰς κατηγορίαν ἄνθρωπον ἀφαιρούμενον τοῦ φυσικοῦ δικαστοῦ, ὅτι τοιαῦται πράξεις εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη θεωροῦνται ὡς πράξεις παραφροσύνης καὶ τὰ παρόμοια. Ἐντεῦθα περὶ οὐδε-

νὸς ἀτόμου, ἀλλὰ περὶ συμβάντος πρόκειται· δὲν ἐξετάζεται ποῖος ἔπραξε τὸ συμβὰν τοῦτο, ἂν τυχαίως ἢ ἄλλως πως, ἀλλ' ἁπλῶς ἀναφέρεται αὐτὸ εἴς τε τὸν Β. λόγον καὶ τὴν ἀπάντησιν, ὅπερ ὀνομάζεται γεγονός, καὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὸ ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμίδου ἀναφερθὲν γράμμα τοῦ Κ. Φαρμακίδου, τὸ ὁποῖον ἐγράφετο ἀπὸ ἰδιώτην πρὸς ἕτερον φίλον, καὶ κατηγορηθὲν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ὡς ἐξυβριστικὸν κατὰ τοῦ Κυβερνήτου ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τὸ ζήτημα, ἂν ἐδημοσιεύθη ἢ μὴ ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη. Νομίζω λοιπὸν, ὅτι ἡ καταχώρησις τοῦ γεγονότος τούτου εἰς τὸν Β. λόγον εἶναι τι, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ γίνῃ πρὸς ἐξήγησιν διαφόρων πολιτικῶν συμβεβηκότων, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ μνεία οὔτε ἁρμοδιότητα μεταβάλλει, οὔτε ἀφαιρεῖ τινα τοῦ φυσικοῦ δικαστοῦ, καὶ ὅτι ἐπομένως καὶ ἡ Γερουσία εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἀπαντήσῃ συμφώνως μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον. Ἐγένετο προσέτι λόγος ἐκ μέρους τινὸς τῶν προλαλησάντων, ὅτι αἱ δύω εὐεργέτιδες Δυνάμεις ἀναφέρονται μόναι ὡς σύμμαχοι τῆς Τουρκίας, ἐνῶ εἶναι συνάμα καὶ προστάτιδες τῆς Ἑλλάδος· ὁ παράγραφος τοῦ Β. λόγου, εἰς ὃν τὸ τοιοῦτον ἀναφέρεται, εἶναι ἀντιγραφὴ τοῦ οἰκείου παραγράφου τοῦ ὑπὸ τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου συνταχθέντος κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παρελθούσης συνόδου Β. λόγου, καὶ εἶναι ἁρμοδιώτερον μᾶλλον ὁ τότε πρωθυπουργὸς Κ. Μαυροκορδάτος νὰ δώσῃ τὸν λόγον τῆς τοιαύτης καταχωρίσεως, περὶ ἧς δύναται νὰ μᾶς δώσῃ ἤδη τὴν ἐξήγησιν καὶ ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος, ὡς μέλος τοῦ τότε ὑπουργείου· ἡ δὲ ἰδέα ἥτις παρεκίνησε τὸν Κ. Μαυροκορδάτον νὰ μεταχειρισθῇ τὴν φράσιν ταύτην εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν ἦτον βεβαίως αὐτὴ ἐκείνη, ἥτις παρεκίνησε καὶ τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς αὐτῆς φράσεως, τοὐτέστιν ὅτι χαρακτηρίζονται αἱ δύω εὐεργέτιδες δυνάμεις ὡς σύμμαχοι τῆς Τουρκίας, διότι ἡ θέσις των ὡς συμμάχων ἰδίως, ταῖς ἔδωδε τὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς Τουρκίας νὰ κατορθώσωσι τὴν ἐπαναλῆψιν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύω ὁμόρων ἐπικρατειῶν, τὴν ὁποίαν οὐδέτεραι δυνάμεις καὶ τοι φιλικῶς διακείμεναι δὲν ἠδύναντο νὰ καταρθώσωσιν.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος ἀπαντῶν, εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ προσκαλεῖται ἰδίως ὡς μέλος τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας ἐξηγήσεις περὶ τοῦ Β. λόγου τῆς παρελθούσης συνόδου, παρατηρεῖ ὅτι ἂν εὐαρεστηθῇ ὁ προλαλήσας Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν νὰ ἀναγνώσῃ ὁλοσχερῶς τὸ ἐγγραφὸν ἐκεῖνο, θέλει ἰδεῖ ὅτι εἰς αὐτὸ ἐνυπάρχει ὅλη ἡ ἰδέα

τὴν ὁποίαν ἐξέφρασε καὶ δὲν βλέπει εἰς τὸν παρόντα Β. λόγον· προσέθηκε δὲ ἐπὶ τῆς φράσεως τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, εἰπόντος, ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ παρόντος ὑπουργείου συνδέεται μὲ τὴν πολιτικὴν τοῦ παρελθόντος, ὅτι οἱ λόγοι πρέπει νὰ συμφωνῶσι μὲ τὰ πράγματα.

Ἀκολούθως λαβὼν καὶ ἐκ δευτέρου τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης, εἶπεν· ἡ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ προαγορεύσαντος Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν διάστασις ἔκαμεν αὐτὸν νὰ μὴ μὲ ἀκούσῃ ὡς ἔπρεπε· εἶπεν, ὅτι ἐφάνην κατ' ἀρχὰς μὴ γνωρίζων τὸ γεγονὸς ἀλλὰ προχωρήσας ἀπέδειξα διὰ τῶν ὑστέρων ἐκφράσεων τοῦ λόγου μου, ὅτι γνωρίζω αὐτὸ πληρέστατα. Εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω, ὅτι τὸ γεγονὸς τοῦτο περιῆλθεν ὡς ἄκουσμα· καὶ ὅτι τόσον ἐγώ, ὅσον καὶ οἱ λοιποὶ δὲν ἠδυνάμεθα νὰ τὸ παραλάβωμεν ὡς θετικόν, ὡς μὴ γνωρίζοντες ὅλα τὰ περιστατικὰ καὶ ὅλας τὰς λεπτομερείας· τὸ κατ' ἐμὲ λέγω, ὅτι δὲν ἀνέγνωσα ποσῶς τὴν ἐπιστολὴν ἐξ ἧς προῆλθε τὸ εἰρημένον γεγονός. Εἶπον προσέτι καὶ λέγω καὶ ἤδη, ὅτι εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα ἔθνη, διὰ νὰ μὴ ὑποτίθηται ἰδέα τις περὶ προσβολῆς τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς Βασιλείας, προνοοῦντες περὶ τοῦ ἀθίκτου αὐτῆς. κατατάττουσι τὰς τυχούσας προσβολὰς εἰς τὰ ἐγκλήματα τῆς παραφροσύνης· τοῦτο δὲ ἀνέφερον ὑπὸ ἀφηρημένην σημασίαν καὶ οὐχὶ ὑπ' ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ Κ. ὑπουργός.

Ἐπὶ τέλους ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, προσέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κατοχῆς συνεστήθη καὶ ἓν ὑπουργεῖον τῇ συστάσει ἢ τῇ ὁδηγίᾳ τῶν δύω μεγάλων δυνάμεων· εἰς ταῦτα χωρὶς νὰ δώσωμεν ἀφορμὰς περισσοτέρων ἐξηγήσεων ἐκφραζόμεθα ἐνταῦθα, ὅτι ὅσοι ὑπήρξαμεν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπουργοί, διωρίσθημεν διὰ διατάγματος τοῦ Βασιλέως καὶ παρ' αὐτοῦ ἀπελύθημεν, δυνάμει τοῦ κατὰ τὸ σύνταγμα χορηγουμένου κυριαρχικοῦ αὐτοῦ δικαιώματος, οἱ περισσότεροι πρὸ τῆς ά. Ἰουνίου, ὥστε κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ προκειμένου γεγονότος δὲν ἔμενον εἰμὴ δύω ἐκ τῶν ὑπουργῶν ἐκείνων· ἐὰν κατὰ τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ δηλωθῇ ἤδη διὰ τοῦ παρόντος Β. λόγου ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς Βασιλείας πρὸς τὸν λαόν, ἀπορῶ τί περισσότερον μένει νὰ δηλωθῇ εἰς ἄλλας περιστάσεις παρελθούσας μεγαλητέρας καὶ σοβαρωτέρας, οὐδ' ἐννοῶ τὴν διὰ τοῦ Β. λόγου δήλωσιν τοῦ γεγονότος τούτου εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὅπερ εἶναι πασίγνωστον πρὸ τριῶν ἤδη μηνῶν, καὶ οὐδεμία ἐγένετο περιπλοκὴ, κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ.

Ἐνταῦθα περαιωμένης κηρυχθείσης τῆς παραιτέρω γενικῆς συζητήσεως, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως ὁ πρῶτος παράγραφος τοῦ σχεδίου καὶ ἐγένετο παραδεκτὸς διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ δευτέρου παραγράφου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος παρέδωσεν εἰς τὸ γραφεῖον τὴν ἑξῆς τροπολογίαν.

« Ἡ Γερουσία ἀείποτε συμμεριζομένη τὰ τοῦ ἔθνους ἀξιέπαινα αἰσθήματα ὑπὲρ τῆς Βασιλείας καὶ τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Σεπτὴν Ἄνασσαν ἀφοσίωσίν της, καὶ ἐκφράζουσα τὸν δικαιῶ πόθον της ὑπὲρ τοῦ ἀθίκτου τῆς Βασιλικῆς ἀξιοπρεπείας, ἔσεται διὰ παντὸς προθυμοτάτη νὰ παρέξῃ πᾶσαν συνδρομὴν πρὸς τὴν ἀπαραμείωτον διατήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ στέμματος τοῦ ἐθνικοῦ τούτου κειμηλίου ».

Αὕτη ὑποστηριχθεῖσα καὶ παρ' ἄλλων προετέθη εἰς συζήτησιν.

Ἀναπτύσσων δὲ τὴν τροπολογίαν ταύτην ὁ προτείνας αὐτὴν Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος ἐπέφερεν, ὅτι θεωρεῖ αὐτὴν καταλληλοτέραν τοῦ ἀντικατασταινομένου παραγράφου τοῦ σχεδίου, καὶ σύμφωνον μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν λεχθέντα· προσέθηκε δὲ ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἰδέαν, τοῦ ὅτι προσκαλεῖται τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας νὰ ἐκφράσῃ ἁπλῶς ἓν γεγονὸς, ἀλλὰ νὰ φέρῃ ἓν στίγμα, καὶ πρὸς τοῦτο προεκάλεσε τὸν Κ. ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης νὰ εἴπῃ ἂν ἡ ἔκφρασις τῆς ἀγανακτήσεως εἶναι στίγμα ἢ ὄχι.

Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τ. Μαγγίνα, ὡς εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι διὰ τοῦ δευτέρου παραγράφου τοῦ σχεδίου οὐδὲν ἀποτείνεται στίγμα πρός τινα, ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ προλαλήσαντος, ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ ἐρώτησις τὴν ὁποίαν ἀποτείνει ἤδη ὁ προλαλήσας Κ. Γερουσιαστὴς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον δὲν εἶναι ἁρμοδία τῆς σημερινῆς συζητήσεως, διότι σήμερον δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ τῆς ἀπαντήσεως τῆς Γερουσίας εἰς τὸν Β. λόγον, καὶ δι' οἱασδήποτε ἐρωτήσεις, ἃς κρίνει ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ, πρέπει νὰ ἀποταθῇ εἰς τὸ σῶμα, ἁρμόδιον νὰ δώσῃ αὐτῷ τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις καὶ ἐννοίας τὰς ὁποίας ἔχει.

Ἑπομένως μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κ. προέδρου δὲν παρεδέχθη τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, καὶ παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸν δεύτερον παράγραφον τῆς ἀπαντήσεως, ὅπως ἐν τῷ σχεδίῳ ἔχει.

Ἀκολούθως ἀναγνωσθέντες οἱ ἑπόμενοι παράγραφοι τοῦ σχε-

δίου ἀπὸ τοῦ 3 μέχρι τοῦ 8 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου, ἐγένοντο διὰ χειροτονίας παραδεκτοί, ὅπως ἐν αὐτῷ ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τῆς ἀπαντήσεως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀθ. Λιδωρίκη καὶ Ἰω. Καλοκοτρώνου, ἐγένετο παραδεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 32 κατὰ τὸ ὑδὲ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας· ὥστε ἡ ἐπιψηφισθεῖσα ἀπάντησις τῆς Γερουσίας πρὸς τὸν Β. λόγον ἔχει, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς ἀπαντήσεως τῆς Γερουσίας πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον τῆς Γ'. συνόδου τῆς Δ'. Βουλευτικῆς περιόδου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γκίκας Καρακατζάνης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἀδὰμ Δούκας	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Λάμπρος Νάκος		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ριχάρδος Τζιώρτζ		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Νικολ. Χρυσόγελος	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Σπῦρος Μῆλιος	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης	Ν
Γεώργιος Γλαράκης			

Γενομένης ἔπειτα κλητεύσεως πέντε μελῶν τῆς Γερουσίας πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μεγάλης πρεσβεύσεως, ἥτις θέλει παρουσιάσει τὴν ἐπιψηφισθεῖσαν ἀπάντησιν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, ἔλαχον οἱ ΚΚ. Δ. Κουντουριώτης, Δ. Χρηστίδης, Α. Βλαχόπουλος, Ν. Πρασσακάκης καὶ Τ. Μαγγίνας.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου.
Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Νοεμβρίου 1855, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος τῇ συγκαταθέσει τοῦ Σώματος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 1 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις ἐκθέσεών τινων, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω·

Α. Τὴν ἐξ ἧς ἔχουσαν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παραδοχῆς τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ παραδοχῆς τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων, καὶ ἐπεξεργασθεῖσα αὐτὸ μεθ' ὅλης τῆς σπουδαιότητος, εὗρεν ἰσχυροὺς τοὺς ὑπαγορεύσαντας αὐτὸ καὶ ἀναφερομένους ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει τοῦ Κ. ὑπουργοῦ λόγους, τείνοντας εἰς τὴν διευκόλυνσιν τοῦ ἐμπορίου, εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν πολιτῶν ἀπὸ πάσης ζημίας, ὡς ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται νομισμάτων, καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων.

Ἡ ἐπιτροπή σας ὅθεν, συνιστῶσα τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν καθέκαστα εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος, εὔχεται ὅπως ἡ Κυβέρνησις λάβει μέτρα κατάλληλα πρὸς τὴν ἐλάττωσιν τῆς ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐπενεχθησομένης ζημίας εἰς τοὺς πολίτας καὶ τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἀθῆναι τὴν 30 Νοεμβρίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἀθαν. Αἰδορίκης. Ν. Πρασσακάκης.
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος. Μ. Α. Καΐρης.
Π. Αἰδορίκης.

Ἡ Γερουσία εἰσῆκρινε περιττὴν τὴν τύπωσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης, ὥρισε δὲ τὴν προσεχῆ Δευτέραν ὡς ἡμέραν συζητήσεως, τοῦ περὶ οὗ αὕτη πραγματεύεται νομοσχεδίου.

Β'. Τὴν πρὸς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν ἔκθεσιν τοῦ ταμείου τῆς Γερουσίας, ὡς καὶ τὴν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν κατὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Β'. Βουλευτικῆς περιόδου ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας ἐχούσας ὡς ἕπεται·

Πρὸς τοὺς συνιστῶντας τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν τῆς Γερουσίας τῆς Γ'. συνόδου τῆς Β'. Βουλευτικῆς περιόδου, Κυρίους Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον, Ἰωάν. Χ. Πέτρου, Ν. Πρασσακάκην, Ἰω. Θεοτόκην καὶ Γ. Παπαηλιόπουλον.

Συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 104 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας ὑποβάλλω εἰς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν πίνακα τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν κατὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Β'. Βουλευτικῆς περιόδου ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας· κρίνω δὲ ἀναγκαῖον νὰ ἐκθέτω δι' ὑμῶν, Κύριοι, εἰς τὸ σεβαστὸν σῶμα τῆς Γερουσίας τὰ αἴτια ἐξ ὧν ἠναγκάσθην νὰ ἀναβάλω μέχρι τοῦδε τὴν καθυποβολὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ τούτου, καὶ ἐξηγοῦμαι.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου ἐκείνης ἀποπερατώσας ἐγκαίρως τὰς εἰς αὐτὴν ἀναγομένας πληρωμάς, συνέλεξα ὅλα τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα καὶ τὰ παρεκατέθεσα εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας παραδώσας αὐτὰ εἰς τὸν πρωτοκολλιστὴν Κ. Δ. Παπαθανασόπουλον, τὸν ὁποῖον ἐπερώτησα νὰ συντάξῃ τὴν περὶ τῆς καθυποβολῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ ἀπαιτουμένην ἔκθεσιν, καὶ ἡτοιμαζόμην νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον τὸ ποσὸν δραχ. 1455, τὸ ὁποῖον ἔμενεν εἰς χεῖρας μου περισσεῦον ἐκ τῶν προκαταβληθέντων μοι ἀπέναντι τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας δραχ. 3700, ὅτε μοὶ παρουσιάσθη ἔκτακτόν τι καὶ ὅλως ἀπροσδόκητον δι' ἐμὲ περιστατικόν. Εἷς τῶν δικηγόρων τῆς πρωτευούσης Σπυρίδων Γ. Οἰκονομίδης ὀνομαζόμενος μὲ εἶχε κοινοποιήσει διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τεττάρτου τῆς Γερουσιαστικῆς ἀποζημιώσεως τινος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν πρὸς πληρωμὴν δραχ. 1100 ὀφειλομένων αὐτῷ. Τῆς κατασχέσεως ταύτης ὤφειλον νὰ κάμω ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν δήλωσιν καὶ πρὸς τὸν ῥηθέντα Γερουσιαστὴν καὶ πρὸς ἄλλους δανειστὰς αὐτοῦ, ἀλλ' ἀσθενῶν τότε καὶ ὅλως ἄπειρος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νομίμων διατυπώσεων παρέλειψα νὰ κάμω ἐγκαίρως τὴν ἀπαιτουμένην δήλωσιν, καὶ ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης ὠφεληθεὶς ἀσυνειδήτως ὁ διαληφθεὶς δικηγόρος, ἐκίνησεν ἀγωγὴν ἐναντίον μου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, ἀπαιτῶν παρ' ἐμοῦ ὁλόκληρον τὴν ποσότητα τὴν εἰς αὐτὸν ὀφειλομένην ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ, τὸ δὲ δικαστήριον τοῦτο παρεδέχθη δυστυχῶς τὴν ἀγωγήν του, καὶ μὲ κατεδίκασεν εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ζητουμένης ποσότητος. Τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην τοῦ Πρωτοδικείου ἐπεκύρωσε καὶ τὸ Ἐφετεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἐφεσίβαλλον αὐτήν, καὶ οὕτως ὑπεχρεώθην καὶ ἐπλήρωσα διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην πάντῃ ξένην εἰς ἐμὲ διὰ μικρὰν παράλειψιν τύπων δραχ. 1392. Τὰς ἐπλήρωσα δὲ ἐκ τοῦ ἀνὰ χεῖρας μου περισσεύματος τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας, μὴ δυνάμενος νὰ τὰς καταθέσω ἐξ ἰδίων καθ' ὅσον αἱ οἰκιακαί μου πρόσοδοι κακῶς ἔχουσαι ἕνεκα τῆς καταστροφῆς τοῦ σταριδοκαρποῦ δὲν μοὶ τὸ ἐσυγχώρησαν, οὔτε ἤδη μοὶ τὸ συγχωροῦσι διὰ τὴν ἔτι χείρονα παρισταμένην κατάστασίν των.

Ἰδού, Κύριοι, ἐν εἰλικρινείᾳ, οἱ λόγοι ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐμπο-

δίσθην νὰ ὑποβάλω ἐγκαίρως εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ σώματος τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἀπολογισμόν.

Ἀνέφερον ἀνωτέρω, ὅτι παρεκατέθεσα εἰς τὸ γραφεῖον ὅλα τὰ συνοδεύοντα τὸν ἀπολογισμὸν δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, καὶ τοῦτο γνωρίζουσιν ἔκτοτε καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ἀλλ' ἤδη παρατηρῶ ὅτι ὅλα τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἀπωλέσθησαν κατὰ τὴν πυρκαϊὰν τοῦ πρώην καταστήματος τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ διὰ τοῦτο δὲν τὰ ἔχω διὰ νὰ τὰ καθυποβάλω εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, τὸν δὲ ὑποβαλλόμενον πίνακα ἠδυνήθην νὰ συντάξω ἐμβαθυνόμενος ἐκ τῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διασωθέντων ἐγγράφων τοῦ προεδρείου, καὶ τῶν εἰς αὐτὰ ἐπισυνημμένων μηνιαίων καταστάσεων, ὡς καὶ τῶν ἰδιαιτέρων σημειώσεών μου. Ἐκ τοῦ πίνακος δὲ τούτου ἐξάγεται, ὅτι ἔλαβον δι' ἔξοδα τοῦ γραφείου δραχ. **3700**, ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἐπλήρωσα δραχ. **2245** καὶ ἔμεινεν εἰς χεῖράς μου τὸ περὶ οὗ γίνεται λόγος ἀνωτέρω περίσσευμα τῶν δραχ. **1455**.

Τὰ διὰ τὰς μηνιαίας ἀποζημιώσεις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ληφθέντα ποσά, ὡς καὶ τὰ τῆς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ, τὰ ὁποῖα εἰς τὸν πίνακα σημειοῦνται, ἐπληρώνοντο τότε ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον ἐπὶ τῇ βάσει μηνιαίων καταστάσεων ὑπὸ τοῦ προεδρείου διευθυνομένων, καὶ ἅμα ἐλάμβανον τὰ χρήματα τὰ διένειμον ἀμέσως πρός τε τοὺς Κυρίους Γερουσιαστὰς καὶ τοὺς ὑπαλλήλους, καὶ νομίζω, ὅτι οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἔχει νὰ παραπονεθῇ, ὅτι δὲν ἔλαβε τακτικῶς τὴν μισθοδοσίαν του.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λοιπὸν περισσεύματος τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἔγιναν μὲ τόσην οἰκονομίαν κατὰ τὴν προκειμένην σύνοδον μ' ὅσην εἰς οὐδεμίαν οὔτε προγενεστέραν οὔτε μεταγενεστέραν ἄλλην Σύνοδον, ὡς δύναται ἕκαστος νὰ πληροφορηθῇ ἐκ τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν τῆς Γερουσίας, θέλω προθύμως ἐπιστρέψει εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον τὰς δραχ. **63**. Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν, ἐπειδὴ ἀδυνατῶ νὰ τὰς πληρώσω, δι' οὓς ἀνωτέρω ἀνέφερον λόγους, ἀπεκδέχομαι τὴν δικαίαν ἀπόφασιν τοῦ

σεβαστοῦ σώματος τῆς Γερουσίας, δὲν ἀμφιβάλλω δέ, ὅτι καὶ τὰ ἔντιμα μέλη τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἐκτιμῶντα τὰς περιστάσεις μου, θέλουν δώσει εἰς τὸ Σεβαστὸν σῶμα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γνώμην σύμφωνον μὲ τὴν δικαιοσύνην.

Ἀθήνησι τὴν **15** Ἀπριλίου **1855**.

Ὁ Κατὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Β'. Βουλευτικῆς περιόδου
Ταμίας τῆς Γερουσίας Γερουσιαστὴς
Α. Κανελλόπουλος.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας τῆς τρίτης συνόδου τῆς Β'. Βουλευτικῆς περιόδου, τὸν ὁποῖον καθυπέβαλεν εἰς αὐτὴν ὁ τότε ταμίας Κύριος Δ. Κανελλόπουλος, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸν ἔκθεσιν, δι' ἧς οὗτος ἀναφέρει τὰ αἴτια, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἠναγκάσθη ἵνα ἀναβάλῃ μέχρι τοῦδε τὴν καθυποβολὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ τούτου, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τοῦ σώματος αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἔκθεσιν, διὰ νὰ ἴδῃ ἐξ αὐτῆς τὸ σῶμα τοὺς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀναβολῆς ἐπιφερομένους λόγους.

Χρέος της δὲ νομίζει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἀναφέρῃ ὅτι προβᾶσα εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ προκειμένου ἀπολογισμοῦ δὲν εὗρε μὲν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, διότι ταῦτα ἀπωλέσθησαν κατὰ τὴν πυρκαϊὰν τοῦ πρώην βουλευτηρίου, συγκρίνασα ὅμως τὰ γενόμενα ἔξοδα κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην μὲ ἐκεῖνα τῶν παρελθουσῶν καὶ τῶν μεταγενεστέρων συνόδων, παρετήρησεν, ὅτι ταῦτα ἐγένοντο τῷ ὄντι μὲ πολλὴν οἰκονομίαν, καὶ ἐπομένως φρονεῖ μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀπολογισμὸς ἔχει καλῶς.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ τούτου προκύπτον περίσσευμα τῶν δραχ. **1455**, ἡ ἐπιτροπὴ ἂν καὶ ἀναγνωρίζῃ ὡς εὔλογα τὰ δικαιολογήματα τοῦ Κυρίου Κανελλοπούλου δὲν δύναται ὅμως εἰμὴ νὰ ἀναθέσῃ τὰ περὶ τούτου εἰς τὴν δικαίαν ἐκτίμησιν καὶ ἀπόφασιν τῆς ὁλομελείας τοῦ σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Νοεμβρίου **1855**.

Ἡ κατὰ τὴν τρίτην σύνοδον τῆς Β'. Βουλευτικῆς περιόδου
Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.
Γιαννάκης Χ. Πέτρου.
Ν. Πρασσακάκης.

Ἀπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας

Κατὰ τὸν ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ Σώματος προϋπολογισμόν.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα.		Ἔ σ ο δ α.
ᾳφάλ. Α'. Ἀποζημιώσεις Γερουσιαζῶν	224,306	.	ληφθέντα τὸν 10βριον 1849
» Β'. Μισθὸς προσωπικοῦ . . .	16,710	.	» » » »
» Γ'. Ἔξοδα γραφείου ἐν γένει ἤτοι			» » Ἰανουάρ. 1850
Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς τύπωσιν τῶν πρακτικῶν κτλ. δρ. 500			» » Φεβρουάρ. »
Θέρμανσις . . . . . » 150			» » Μάρτιον »
Φωτισμὸς . . . . . » 150			» » Ἀπρίλιον »
Συνδρομὴ ἐφημερίδων . . . » 600			» » Μάϊον »
Δετικὰ πρακτικῶν, βιβλίων,			» » Ἰούνιον »
Ἐφημερίδων κλπ. . . . . » 800			» » Ἰούλιον »
Ἀγορὰ συγγραμμάτων . . . » 500			
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . . . . »1000	3,700	.	
	244,746	.	

διὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Β'. Βουλευτικῆς περιόδου.

Τὰ ληφθέντα ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου.								Ἔ ξ ο δ α		πλη
Δι' ἀποζημιώσεις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.		Διὰ μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ.		Δι' ἔξοδα γραφείου ἐν γένει.		Ὁλικὰ ποσὰ				
								Δι' ἀποζημιώσεις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν κατὰ τὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν σταλείσας καταστάσεις.		138,
11,304	20	1,801	»	»	»	13,105	20	Διὰ μισθ. τοῦ ποσωπ. ὁμ.		11,
1,945	40	»		»	»	1,945	40	Ἔξοδα γραφ. ἐν γένει ἤτοι		
18,095	50	1,375	»	»	»	19,470	50	Διὰ γραφικὴν ὕλην δρ. 145		
17,713	80	1,415	»	2,000	»	21,128	80	» Θέρμανσιν . . » 140		
17,997	50	1,395	»	1,700	»	21,092	50	» Φωτισμὸν . . . » 100		
17,887	50	1,395	»	»	»	19,282	50	» Συνδρομὴν ἐφημ. » 520		
18,327	50	1,395	»	»	»	19,722	50	» Δετικὰ πρακτ. κλ. »495		
17,887	50	1,395	»	»	»	19,282	50	» ἀγορὰ συγγραμ. » 120		
18,410	80	1,395	»	»	»	19,805	80	» ἀπρόβλεπτ. ἔξοδα » 725		
								δρ. 2,245		3,
139,569	70	11,566	»	3,700	.	154,835	70	Περίσσευμα . » 1,445		154

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ κατὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Β'. Βουλευτικῆς περιόδου
Ταμίας τῆς Γερουσίας Γερουσιαστὴς
Δ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Γ'. Τὰς πρὸς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν ἐκθέσεις τοῦ ταμίου τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν ἀπολογισμῶν τῶν κατὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Γ'. Βουλευτικῆς περιόδου καὶ τὴν Α. σύνοδον τῆς ἐνεστώσης Δ'. Βουλευτικῆς περιόδου ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας καὶ τὴν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἐπ' αὐτῶν ἔκθεσιν, ἐχούσας ὡς ἀκολούθως.

Πρὸς τοὺς συνιστῶντας τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν τῆς Γερουσίας τῆς Γ'. συνόδου τῆς τρίτης Βουλευτικῆς περιόδου Γερουσιαστὰς Κυρίους Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον, Γ. Καρακατσάνην, Ἰω. Χ. Πέτρου, Ἰάκ. Παξιμάδην καὶ Δ. Κανελλόπουλον.

Ὑποβάλλω διὰ τῆς παρούσης εἰς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς παρελθούσης τρίτης Βουλευτικῆς περιόδου ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας διηρημένον κατὰ τὰ κεφάλαια τοῦ παρ' αὐτῆς ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ καὶ συνωδευμένον μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Ὁ ἀπολογισμὸς οὗτος περιέχεται εἰς τοὺς ἐπισυναπτομένους πίνακας ὑπ' ἀριθ. 1, 2, καὶ 3, καὶ τοὺς ὑπὸ τὰ στοιχ. Α, Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ, καὶ Ζ.

Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 γενικοῦ πίνακος θέλει παρατηρήσει ἡ ἐπιτροπή, ὅτι τὰ παρὰ τῆς Γερουσίας προϋπολογισθέντα ἐτήσια ἔξοδα συνεποσοῦντο εἰς δραχ. 276,273: 20/00.

Ἀπέναντι τούτων ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου δυνάμει χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐκδοθέντων παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῇ βάσει αἰτήσεων τοῦ προεδρείου . . . . . δρ. 280,673: 20

Ἐδαπανήθησαν δὲ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω πίνακας » 275,052: 23

καὶ ἔμεινε περίσσευμα δρ. 5,620: 97 μὲ τὰς ὁποίας χρεοῦται ὁ ἀπολογισμὸς τῆς ἀκολούθου συνόδου, ὅστις ὑποβάλλεται ἐπίσης εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐπιτροπῆς δι' ἰδιαιτέρας μου ἐκθέσεως . . . . . » 5,620: 97

δρ. 280,673: 20

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τοὺς πίνακας τῶν ἐξόδων καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἐπισυναπτόμενα δικαιολογητικὰ ἔγ-

γραφα, ἐφ' ὧν ἐγένοντο ὅλα ἐν γένει τοῦ γραφείου τὰ ἔξοδα, παρακαλεῖται νὰ ἐπεξεργασθῇ τὸν προκείμενον ἀπολογισμὸν καὶ νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας
Γ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Ἀπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας

Κατὰ τὸν ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ Σώματος προϋπολογισμόν.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα	Ἔ σ ο δ α.
Κεφάλ. Α'. Ἀποζημιώσεις Γερουσιαστῶν	251,400 -	ληφθέντα τὸν 9βριον 1852
» Β'. Μισθὸς προσωπικοῦ . . .	19,200 -	» » 10βριον »
» Γ'. Ἔξοδα γραφείου ἐνγένει ἤτοι		» » Ἰανουάρ. 1853
Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς κτύπωσιν τῶν νομοσχεδίων πρακτικῶν λπ. . . . . δρ. 500		» » Φεβρουά. »
Θέρμανσις . . . . . » 150		» » Μάρτιον »
Φωτισμός . . . . . » 100		» » Ἀπρίλιον »
Συνδρομὴ ἐφημερίδων . . . » 600		» » Μάϊον »
Δετικὰ πρακτικῶν, βιβλίων,		» » Ἰούνιον »
Βασιλικῶν ἐφημερίδων κτλ. . . » 800		» » Ἰούλιον »
Ἀγορὰ συγγραμμάτων . . . » 300		» » Αὔγους. »
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα δρ. 2000		» » Σεπτέμβρ. »
Δι' ἐπισκευὴν τοῦ καταστήματος κατὰ τὸν παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Μηχανικοῦ συνταχθέντα προϋπολογισμὸν 1223:20 3223:20	5,673 20	» » 8βριον »
	276,273 20	

κατὰ τὴν Γ'. Σύνοδον τῆς Γ'. Βουλευτικῆς περιόδου.

Τὰ ληφθέντα ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου								Ἔ ξ ο δ α.	πλη
Δι' ἀποζημιώσεις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν		Διὰ μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ.		Δι' ἔξοδα γραφείου ἐν γένει.		Ὁλικὰ ποσὰ			
23,000	-	"	-		-	23,000	-	Δι' ἀποζημιώσεις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς ὁ πίναξ Α.	250,
22,000	-	"	-		-	22,000	-	Διὰ μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ ὡς ὁ πίναξ Β	19,
23,000	-	"	-		-	23,000	-	Ἔξοδα γραφείου ἐν γένει	
23,000	-	"	-		-	23,000	-	Διὰ γραφικὴν ὕλην ὡς ὁ πίναξ Α'. δρ. 299:60	
23,000	-	"	-	2,000	-	25,000	-	Διὰ θέρμανσιν ὡς ὁ πίναξ Β'. » 435:—	
23,000	-	"	-	1,000	-	24,000	-	Διὰ φωτισμὸν ὡς ὁ πίναξ Γ'. . » 100:—	
23,000	-	"	-	1,000	-	24,000	-	Διὰ συνδρομ. ἐφημερ. ὡς ὁ πιν. Δ'. » 592:96	
23,000	-	"	-		-	23,000	-	Διὰ δετικὰ πρακτ. βιβλ. κλ. ὡς ὁ πιν. Ε' » 654:50	
23,000	-	"	-		-	23,000	-	Δι' ἀγορὰν συγγραμ. ὡς ὁ πίν. Ζ' » 24:—	
23,000	-	"	-		-	23,000	-	Δι' ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . δρ. 1527:40	
23,000	-	"	-	1,673	20	24,673	20	Δι' ἐπισκ. τοῦ κατας. » 1,060:—	
23,000	-	"	-		-	23,000	-	Δι' ἐπισκ. τοῦ ἐξώς. » 1269:40	
								ὡς ὁ πίν. Ζ' . δρ. 3856:80	
								Περισσεύοντα μὲ τὰ ὁποῖα χρεοῦται ὁ ταμίας εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς ἐπομένης συνόδου	
275,000	-	"	-	5,673	20	280,673	20		

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 8βρίου 1855.

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας
Γ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Πρὸς τοὺς συνιστῶντας τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν τῆς Γερουσίας Γερουσιαστὰς Κυρίους Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον, Γ. Καρακατζάνην, Ἰω. Χ. Πέτρου, Ἰάκ. Παξιμάδην καὶ Δ. Κανελλόπουλον.

Συνεπείᾳ τῆς ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἐκθέσεώς μου, δι' ἧς συνοδεύεται ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας τῆς Γ'. συνόδου τῆς τρίτης Βουλευτικῆς περιόδου, ὑποβάλλω διὰ τῆς παρούσης καὶ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς Α. συνόδου τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς περιόδου περιεχόμενον εἰς τοὺς ἐπισυναπτομένους πίνακας ὑπ' ἀριθ. 1, 2 καὶ 3 καὶ τοὺς ὑπὸ στοιχ. Α. Β'. Γ'. Δ'. Ε'. ΣΤ'. καὶ Ζ'.

Ἡ ἐπιτροπὴ θέλει παρατηρήσει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 γενικοῦ πίνακος, ὅτι τὰ παρὰ τῆς Γερουσίας προϋπολογισθέντα ἐτήσια ἔξοδα συνεποσοῦντο εἰς δραχ. 268,887 15|00.

Ἀπέναντι τούτων ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου ἐπὶ τῇ βάσει αἰτήσεων τοῦ προεδρείου δρ. 130,636:66

Ἔμενον περισσεύουσαι ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς παρελθούσης συνόδου . . . . . » 5,620:97

Δραχ. 136,257:63

Ἐδαπανήθησαν δὲ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω πίνακας δρ. 133,180:15

Ἐπεστράφησαν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον γραμμάτιον . . . . . » 3,077:48

δραχ. 136,257:63

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ παρακαλεῖται νὰ ἐπεξεργασθῇ καὶ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦτον καὶ νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας.

Γ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Ἀπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας

Κατὰ τὸν ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ Σώματος προϋπολογισμόν.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα.		Ἔ σ ο δ α.
Κεφάλ. Α'. Ἀποζημιώσεις Γερουσιαζῶν	249,240	·	Ληφθέντα τὸν 9βριον 1853
» Β'. Μισθὸς προσωπικοῦ . . .	15,000	·	» » 10βριον »
» Γ'. Ἔξοδα γραφείου ἐν γένει. ·			» » Ἰανουάρ. 1854
Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν ψηφισμάτων, ἐκθέσεων κτλ. . . . . δρ. 300:—			» » Φεβρουά. »
Εἰς τὸ Κεντρ. Ταμεῖον διὰ χάρτην δαπανηθέντα εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας τῶν 1851 καὶ 1852 . . . . . » 337:15			» » Μάρτιον »
			» » Ἀπρίλιον »
Θέρμανσις			Ἐπιστραφέντα ἀπὸ τὸ Φρουραρχεῖον διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κ. Σ. Μῶλου . ·
Φωτισμός			Περίσσευμα ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς παρελθούσης Βουλευτικῆς συνόδου . ·
Συνδρομὴ ἐφημερίδων . · » 660:—			
Δετικὰ πρακτικῶν, βιβλίων, Βασιλ. ἐφημερίδων κλπ. · · » 800:—			
Ἀγορὰ συγγραμμάτων · · » 300:—			
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα · · · »2000:—	4,647	15	
Δραχ.	268,887	15	

κατὰ τὴν Α'. Σύνοδον τῆς τετάρτης Βουλευτικῆς περιόδου.

Ποσὰ ληφθέντα ἐκ παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου.									Ἔ ξ ο δ α.	Ποσὰ πληρωθέντα	
Δι' ἀποζημιώσεις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.		Διὰ μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ		Δι' ἔξοδα γραφείου ἐν γένει.		Ὁλικὰ ποσὰ					
23,000	·	»	»	»	»	23,000	·		Δι' ἀποζημιώσεις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς ὁ πίναξ 2	122,940	
22,620	·	»	»	»	»	22,620	·		Διὰ μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ ὡς ὁ πίναξ · · · · 3	7,610	
22,020	·	»	»	»	»	22,020	·		Ἔξοδα γραφείου ἐν γένει.		
21,420	·	»	»	»	»	21,420	·		Διὰ γραφικὴν ὕλην ὡς ὁ πίναξ Α'. · · · δρ. 447:65		
20,730	·	»	»	»	»	20,730	·		Διὰ θέρμανσιν ὡς ὁ πίναξ Β'. · » 101:50		
20,730	·	»	»	»	»	20,730	·		Διὰ φωτισμὸν ὡς ὁ πίναξ Γ'. · » 44:—		
416	66	»	»	»	»	416	66		Διὰ συνδρομὴν ἐφημερίδων ὡς ὁ πίναξ Δ'. · · · » 492:—		
									Διὰ δετικὰ πρακτικῶν, Β. ἐφημ. κλ. ὡς ὁ πίναξ Ε'. » 377:—		
5,620	97	»	»	»	»	5,620	97		Δι' ἀγορὰν συγγραμ. ὡς ὁπλν. Σ'. » 6:50		
									Δι' ἀπρόβλ. ἔξοδα ὡς ὁ πίναξ Ζ'. »1641:50		
									δρ. 2630:15	5,707	6
136,257	63	»	»	»	»	136,257	63		Ἐπιστραφέντα εἰς τὸ Κεντρ. Ταμ. κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμ. γραμμάτ· δρ. 3077:48		
										136,257	6

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 9βρίου 1855.

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας
Γ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ ἐπεξεργασθεῖσα τοὺς παρὰ τοῦ ταμία κυρίου Γ. Δαρειώτου, καθυποβληθέντας ἀπολογισμοὺς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν τρίτην σύνοδον τῆς Γ'. Βουλευτικῆς περιόδου, ὡς καὶ διὰ τὴν Δ. σύνοδον τῆς ἐνεστώσης Δ'. περιόδου, καὶ θεωρήσασα, ὅτι αἱ γενόμεναι πληρωμαὶ συνοδεύονται μὲ τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, καὶ ὅτι ἐγένοντο ἐντὸς τῶν ὅρων τῶν παρὰ τῆς Γερουσίας ψηφισθέντων προϋπολογισμῶν μηδεμιᾶς ὑπερβάσεως λαβούσης χώραν, παραδέχθη αὐτοὺς ὅπως ἔχουσι, καὶ τοὺς καθυποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἀθήνησι τὴν 29 Νοεμβρίου 1855.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ

Γ. Καρακατζάνης, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος,
Γιαννάκης Χ. Πέτρου, Δ. Κανελλόπουλος.

Δ'. Τὴν ὡς ἐξῆς ἔχουσαν ἔκθεσιν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Γ' σύνοδον τῆς Δ'. Βουλευτικῆς περιόδου, ὡς καὶ τὸν προϋπολογισμὸν αὐτόν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ συντάξασα τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον κατὰ τὰ ἄρθρα 98 καὶ 99 τοῦ κανονισμοῦ καθυποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Σώματος.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὑπελόγισε τὴν μὲν ἐτησίαν ἀποζημίωσιν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἰς δραχ. 249,960 ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸν ἀριθμὸν τῶν πλήρη τὴν Γερουσιαστικὴν ἀποζημίωσίν των λαμβανόντων, καὶ τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐκείνων, οἵτινες ὡς στρατιωτικοὶ ναυτικοὶ μισθοδοτοῦνται ἐκ τῶν ἀριμοδίων ταμείων τοῦ κλάδου εἰς ὃν ἀνήκουσι· τὸν δὲ μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ κλητήρων τῆς Γερουσίας εἰς δραχ. 15,000 λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ διορισμοῦ αὐτῶν πρᾶξιν τοῦ γραφείου, καθ' ἣν ὁ ἀριθμὸς τούτων εἶναι ἴσος τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον διορισθέντων.

Κατεχώρησε προσέτι δραχ. 2,900 διὰ καθυστερουμένους μισθοὺς τῶν δύω συντακτῶν Δ. Κόκκαλη καὶ Γ. Ν. Θεοφιλοπούλου, ὡς καὶ τοῦ γραφέως Ρουσσοπούλου, διότι εὑρίσκει ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ καθυστερουμένη μισθοδοσία των διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους· α) διότι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς συνόδου ἐκείνης περιέχει τὴν μισθοδοσίαν ταύτην· β') διότι οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι θεωροῦνται ἐτησίως μισθοδοτούμενοι καὶ ἂν ἡ σύνοδος δὲν ἤθελε διαρκέσει ἀκριβῶς δώδεκα μῆνας, ἐπειδὴ καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου ἔχουσιν ἐργασίαν καὶ γ') διότι περιορισθέντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τούτων εἰς τέσσαρας, πολλὰς καὶ ἐκτάκτους ἐργασίας διαρκούσης τῆς συνόδου ἀναλαμβάνουσι καὶ πολλοὺς νυκτερινοὺς κόπους καταβάλλουσιν, ὥστε εἶναι δίκαιον κατὰ τὸ μικρὸν διάστημα τῶν λήξεων νὰ λαμβάνωσι πλήρη τὴν μισθοδοσίαν των, ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῇ δι' αὐτοὺς ὡς μία ἀνακούφισις.

Ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἀξιεπαίνῳ προτάσει τοῦ προεδρείου ἐγκρίνασα εἰς τέσσαρας μόναν, τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων της, εἶναι δίκαιον καὶ ἀξιοπρεπὲς νὰ μισθοδοτῇ αὐτοὺς ἐπαξίως τῶν κόπων, οὓς καταβάλλουσι, καὶ νὰ ἐνδιαφέρηται περὶ τῆς τύχης αὐτῶν, καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου· ἄλλως τε ἤθελε καταστῇ δύσκολον, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ἀδύνατον, εἰς αὐτὴν νὰ ἔχῃ ὑπαλλήλους, οἵους πρέπει, ἢ νὰ μορφώσῃ ἱκανοὺς καὶ εἰδικοὺς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν της, οἵοι εἶναι οἱ ὑπάρχοντες, διότι οἱ ὑπάλληλοι δὲν αὐτοσχεδιάζονται.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐξόδων ἐν γένει τοῦ γραφείου ἡ ἐπιτροπὴ περιώρισε τὸ δι' ἀπροβλέπτους δαπάνας ποσὸν εἰς δρ. 1,500, ὡς ἀρκούσας εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον γενησομένων τοιούτων ἀπροβλέπτων ἐξόδων.

Ἐπὶ τέλους ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην νὰ συμπεριλάβῃ προσέτι καὶ δραχ. 1000 διὰ καλλιέργειαν τοῦ παρακειμένου εἰς τὸ κατάστημα κήπου, καὶ δι' ἐπιδιόρθωσιν τῆς πέριξ δημοσίας ὁδοῦ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπ' ἀριθ. 745 ἔγγραφον τοῦ πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου, δι' οὗ ἀναγγέλλεται, ὅτι αἱ πέρυσιν ἐπιψηφισθεῖσαι ἕτεραι χίλιαι δραχμαὶ δὲν ἐπαρκοῦσι πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν.

Τὰ λοιπὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου ποσά, περὶ ὧν δὲν γίνεται μνεία ἐνταῦθα, ἐσημειώθησαν ὅπως καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον.

Ἀθήναι τὴν 30 Νοεμβρίου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ν. Πρασσακάκης, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος,
Γιαν.άκης Χ. Πέτρου, Μ. Α. Καΐρης.

Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Τετάρτης Βουλευτικῆς Περιόδου.

Διασάφησις κονδυλίων.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα Μηνιαίως		Ἐτησίως	
Κεφάλ. Α'. Ἀποζημιώσεις Γερουσιαρχῶν.				
Ἀποζημίωσις 35 Γερουσιαστῶν ἀνὰ δραχ. 500 . . . . . δρ. 17,500				
Συμπλήρωσις ἀποζημιώσεως 15 Γερουσιαστῶν μισθοδοτουμένων ὡς Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν . . . . . » 3,330	20,830	.	249,960	.
Κεφάλ. Β'. Μισθὸς προσωπικοῦ.				
1) Μισθὸς 2 συντακτῶν ἀνὰ δρ. 200 . . . . . δρ. 400				
Μισθὸς 1 πρωτοκολλίστου ἐκπληροῦντος καὶ χρέη γραφέως . » 200				
Μισθὸς 1 γραφέως . . . . . » 150				
» 1 πρώτου κλητῆρος . . » 100				
» 8 κλητήρων ἀνὰ 50 εἰς ἕκαστον κατὰ μῆνα . . . . . » 400	1,250	.	15,000	.
2) Καθυστερούμενοι μισθοὶ τῶν συντακτῶν Δ. Κόκκαλη καὶ Γ. Θεοφιλοπούλου καὶ τοῦ γραφέως Γ. Ῥωσσοπούλου ἀπὸ 1 Μαΐου ἕως 24 Ὀκτωβρίου 1851	2,900	.	2,900	.
Κεφάλ. Γ'. Ἔξοδα γραφείου ἐν γένει.				
1. Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν νομοσχεδίων ἐκθέσεων κλπ. . . . δρ. 300				
2. Θέρμανσις . . . . . » 150				
3. Φωτισμὸς . . . . . » 60				
4. Συνδρομὴ ἐφημερίδων . . . . . » 900				
5. Δετικὰ πρακτικῶν Β. ἐφτμερ. βιβλίων κτλ. » 800				
6. Ἀγορὰ συγγραμμάτων . . . . . » 500				
7. Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . . . . . » 1,500				
8. Διὰ καλλιέργειαν τοῦ παρακειμένου εἰς τὸ κατάστημα κήπου καὶ ἐπιδιόρθωσιν τῆς πέριξ δημοσίας ὁδοῦ . . . . . » 1,000	5,210	.		
Ἤτοι δραχμαὶ διακόσιαι ἑβδομήκοντα τρεῖς χιλ. καὶ ἑβδομήκοντα . . . . . δραχ.	273,070	.		

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Νοεμβρίου 1855.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ

Γιαννάκης Χ. Πέτρου, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος,
Ν. Πρασσακάκης, Γ. Ζ. Καρακατζάνης,
Μ. Α. Καΐρης.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν συζήτησιν τῶν τε ἀπολογισμῶν καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν προσεχῆ πέμπτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος τῇ συγκαταθέσει τοῦ Σώματος ἀπέλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάννης Οἰκονόμου.
Ἄθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Δεκεμβρίου 1855, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀναγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραδοχῆς τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ νομοσχέδιον αὐτό, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας, εἶπε τὰ ἑξῆς·

Μολονότι δὲν πρατίθεμαι νὰ ἀντικρούσω τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον εἰς τὴν οὐσίαν του, θεωρῶ μολαταῦτα ἀναγκαῖον νὰ κάμω γενικάς τινας παρατηρήσεις, αἵτινες, κατ' ἐμὴν ἰδέαν, δὲν πρέπει νὰ μένουν ἐν σιωπῇ χάριν περισσοτέρας προσοχῆς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων, τοὐλάχιστον διὰ τὸ μέλλον.

Ἡ Γερουσία δὲν ἔχει ἐνώπιόν της ὑπουργικὴν ἔκθεσιν, εἰμὴ ἐκείνην τὴν ὁποίαν τὸ ὑπουργεῖον εἰσήνεγκεν εἰς τὴν Βουλήν, εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς παραπέμπει διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν ταυτολογίαν· τὴν ἔκθεσιν ταύτην καὶ τὰ πράγματα λαμβάνω καὶ ἐγὼ ὑπ' ὄψιν ἐφ' ὧν κάμνω τὰς παρατηρήσεις μου.

Ἡ ἔκθεσις αὕτη ὑπεκφεύγει τὴν ἀληθῆ διήγησιν τοῦ πράγματος καὶ ὁμιλεῖ ὡς εἰς ἀνθρώπους κατοικοῦντας εἰς τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον τῆς γῆς, μὴ γνωρίζοντας ὅλως διόλου τὰ συμβάντα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ μὲ ἀρκουμένη εἰς τοῦτο, ἀπαιτεῖ νὰ ὁμολογήσωμεν σιωπηλῶς διὰ καλὸν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κακῶς καὶ παρανόμως ἔγινε, καὶ τὸ ὁποῖον φέρει ἐπαισθητὴν ζημίαν εἰς τὸ ἔθνος.

Γνωρίζω ὅτι καὶ ἡ πρᾶξις καὶ ἡ ἔκθεσις δὲν εἶναι τοῦ ση-

μερινοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ἐπὶ ὑπουργικῆς ἐκθέσεως ὁ λόγος, εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλω νὰ ἀπαντήσω, καθόσον μάλιστα δὲν μᾶς ἔφερεν ἄλλην εἰμὴ τὴν ἰδίαν ἐκείνην τὴν ὁποίαν καὶ ὑιοθέτησε.

Ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου; οἱ λόγοι οὗτοι, κατ' ἐμὴν ἰδέαν, εἶναι ἀναμφιβόλως οἱ ἀκόλουθοι. Ἐπειδὴ τὰ Τουρκικὰ νομίσματα, καὶ ἰδίως τὰ ἀργυρᾶ, δὲν φέρουν ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἀξίαν ἐκείνην μὲ τὴν ὁποίαν κυκλοφοροῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐναντίον τοῦ ὑπάρχοντος νόμου, ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιτραπῇ διὰ νόμου ἡ παραδοχὴ καὶ κυκλοφορία αὐτῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐσωτερικήν των ἀξίαν, τὴν ὁποίαν νὰ προσδιορίζῃ Βασιλικὸν διάταγμα, καὶ τοῦτο διὰ τὸν λόγον ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἐσωτερικὴ ἀξία τῶν νομισμάτων τούτων εἶναι ἄστατος καὶ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἐλαττοῦται. Ἂν προσδιορισθῇ διὰ νόμου ἡ ἤδη ὑπάρχουσα ἐσωτερικὴ ἀξία αὐτῶν, ἔπεται νὰ γείνῃ διὰ νόμου καὶ ἡ μεταβολὴ εἰς περίστασιν ἐλαττώσεως τῆς ἐσωτερικῆς των ἀξίας, ὅτε θέλει προκύψει βραδύτης μέχρι τῆς καταρτίσεως τοῦ νέου νόμου· καὶ ἂν τὰ Βουλευτικὰ σώματα δὲν εἶναι συνηθροισμένα, ἡ βραδύτης θέλει εἶσθαι πολὺ μεγαλητέρα, καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο δύνανται νὰ εἰσαχθῶσι πολὰ τοιαῦτα νέα νομίσματα, ὥστε νὰ προκύψῃ ἐκ τούτου ἐπαισθητὴ ζημία εἰς τὸ Κράτος· ἄρα τὸ νομοσχέδιον ἔχει καλῶς κατὰ τοῦτο, καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀνέφερα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὁμιλίας μου ὅτι δὲν προτίθεμαι νὰ ἀντικρούσω τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον· ὅθεν ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ὁμιλίας μου δὲν ἀφορᾷ ἰδίως τὸ νομοσχέδιον καὶ τὴν μέλλουσαν ἐνέργειαν αὐτοῦ, ἀλλ' οὐσιωδῶς ἀποβλέπει τὴν παρανόμως δοθεῖσαν ὑπουργικὴν διαταγὴν εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα διὰ νὰ παραδέχωνται τὰ Τουρκικὰ νομίσματα, ἐκ τῆς ὁποίας ταύτης πράξεως θέλει προκύψει σημαντικὴ ζημία εἰς τὸ ἔθνος.

Ὑπάρχει νόμος, ἤτοι Βασιλ. διάταγμα τοῦ **1833**, τὸ ὁποῖον ὁρίζει σαφῶς ποῖα ξενικὰ νομίσματα εἶναι παραδεκτὰ καὶ δύνανται νὰ κυκλοφοροῦν εἰς τὸ κράτος, καὶ τὸ ὁποῖον ἀναφέρει ὀνομαστὶ τὰ Γαλλικὰ ποῖα καὶ εἰς ποίαν ἀξίαν, τὰ Ἀγγλικὰ ἐπίσης, τὰ Ρωσσικὰ ὁμοίως, τὰ Γερμανικὰ ὡσαύτως, καὶ τὰ Μεξικὰ· πᾶν ἄλλο νόμισμα, ἐκτὸς τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τὸν πίνακα καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ, εἶναι ἀπαράδεκτον.

Ἤκουσα νὰ φέρουν τινὲς πρὸς τοῦτο δύο δικαιολογήματα· πρῶτον, ἐπειδὴ ὁ νόμος σιωπᾷ καὶ δὲν ἀναφέρει περὶ Τουρκικῶν νομισμάτων, δὲν ἀπαγορεύεται ἡ παραδοχὴ καὶ κυκλοφορία αὐτῶν· καὶ δεύτερον, ἐπειδὴ ἔχομεν φιλικὰς σχέσεις μὲ τὴν Τουρκίαν, δὲν πρέπει ἡ μία φιλικὴ δύναμις νὰ φέρῃ προσκόμματα εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ἄλλης· τὰ δύο ταῦτα δικαιολογήματα εἶναι ἀνίσχυρα καὶ λίαν ἐσφαλμένα διὰ τοὺς ἑπομένους λόγους· ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ὅτι δηλ. ἐπιτρέπεται ἡ παραδοχὴ τῶν νομισμάτων ἐκείνων περὶ τῶν ὁποίων σιωπᾷ ὁ νόμος, λέγω ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα ἀντίκειται καὶ εἰς τὸ γράμμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, καὶ παραδεχόμενοι τοιαύτην ἀρχὴν ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅλων τῶν ἐθνῶν τὰ νομίσματα, ὡς ἐπὶ παραδείγματι, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Λιβυκῆς, τῆς Κίνας καὶ παντὸς ἄλλου ἔθνους· ἐκτὸς τούτου, ὁ παράγραφος πρώτος τῆς ὑπουργικῆς ἐκθέσεως σαφηνίζει τὴν αὐστηρὰν ἀπαγόρευσιν τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων (ἐνταῦθα ἀνέγνωσε τὸν μνησθέντα παράγραφον, ὅστις ἀναιρέρει ποινὴν δημεύσεως τῶν νομισμάτων τούτων), ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ἀντὶ τῆς κατὰ τὴν ἔκθεσίν του δημεύσεως ἔπραξε τὸ ἐναντίον πρὸς ζημίαν τοῦ ἔθνους καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ἐκείνων· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον περὶ τῶν φιλικῶν σχέσεων, ποίαν ταυτότητα ἔχουν αἱ φιλικαὶ σχέσεις μὲ τὰ ἄστατα ἢ νόθα νομίσματα; ἂν ἐπικρατειά τις ἐκτυπώσῃ νόμισμα ἀξίας τριῶν δραχμῶν, δώσῃ δὲ εἰς αὐτὸ ἀξίαν κυκλοφορίας πέντε δραχμῶν, ἢ εἶναι νόθον, ὀφείλει ἡ φιλικὴ αὐτῆς ἐπικράτεια νὰ τὸ παραδεχθῇ; βεβαίως ὄχι· ἂν δὲ ἔχῃ παράπονον, τοῦτο δικαιοῦται νὰ τὸ κάμῃ εἰς μόνον τὸν ἑαυτόν της, διότι ἐκτυπώνει τοιαῦτα ἄστατα νομίσματα· ἐνθυμοῦμαι εἰς τὴν παιδικήν μου ἡλικίαν, ὅτε τρία Τουρκικὰ γρόσια ἔφερον ἐσωτερικὴν ἀξίαν ἑνὸς Ἱσπανικοῦ ταλλήρου, ἐνῷ ἤδη μόλις 25 γρόσια φέρουν ἀξίαν ἑνὸς τοιούτου ταλλήρου· ἄρα καμμία φιλικὴ σχέσις δὲν δικαιοῦται ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸ ἔθνος παραδοχὴν τοιούτου νομισματικοῦ συστήματος.

Τὸ Βασ. διάταγμα τοῦ **1833** τὸ ὁποῖον ἔχει ἰσχὺν νόμου ἠκυρώθη; μήτε ἄρα εἶναι εἰς πληρεστάτην ἰσχύν· τούτου ὄντος, ἐν τίνι δικαιώματι ἐδόθη ὑπουργικὴ διαταγὴ νὰ παραδέχωνται τὰ δημόσια ταμεῖα τὰ Τουρκικὰ νομίσματα ἐναντίον ῥητῆς διατάξεως τοῦ νόμου; τί ἐξάγεται ἐκ τούτου; καθαρὰ καὶ ἀναμφισβήτητος παράβασις τοῦ νόμου· ἐκ δὲ ταύτης τί ἐξήχθη; σημαντικὴ ζημία εἰς τὸ ἔθνος. Ὅταν ἡ ὑπουργικὴ διαταγὴ καταντᾷ νὰ ἦναι ἰσχυροτέρα τοῦ νόμου, τότε εἰς μάτην οἱ νόμοι, εἰς μάτην τὰ Βασ. διατάγματα, εἰς μάτην τὰ πάντα, καὶ φθάνομεν εἰς τὸ γελοιῶδες ἐκεῖνο κοινὸν λόγιον, ἤτοι τοῦ Μαρόκου πολιτεία· καὶ βεβαίως εἰς τοῦτο καταντῶμεν ὅταν αἱ ὑπουρ-

γικαὶ διαταγαὶ ἀποκατασταθῶσιν ὁ Ἄρειος Πάγος τῶν νόμων.

Ὅτι ἡ ἐκ τούτου προκύπτουσα ζημία τοῦ ἔθνους εἶναι ἐπαισθητὴ ἰδοὺ οἱ λόγοι· ὅλοι γνωρίζετε κάλλιστα, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα σήμερον δὲν κυκλοφορεῖ σχεδὸν ἄλλο νόμισμα εἰμὴ τὰ Τουρκικὰ τάλληρα· οἱ μὲν βεβαιώνουν, ὅτι εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα καὶ εἰς τὸν λαὸν ἐν γένει ὑπάρχουν δύω ἑκατομμύρια τοιαῦτα τάλληρα, οἱ δὲ ἓν καὶ ἥμισυ ἑκατομμύριον, ἄλλοι δὲ λέγουν ὀλιγώτερα καὶ ἄλλοι περισσότερα, ἡ δὲ ἐσωτερικὴ ἀξία αὐτῶν, κατὰ τὴν δοκιμὴν εἰδημόνων ἀνθρώπων, περιορίζεται εἰς δραχ. **4 95|100** περίπου· ἂν λάβωμεν ὡς ἀναμφίβολον τὸν ἥμισυ ἀριθμὸν ἤτοι ἑνὸς ἑκατομμυρίου ταλλήρων, ἡ πρὸς τὸ ἔθνος ζημία ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς **250,000**.

Ἡ πρὸς τοῦτο δικαιολόγησις τοῦ ὑπουργείου φαίνεται εἰς τοὺς παραγράφους **4, 5** καὶ **6** τῆς ὑπουργικῆς ἐκθέσεως, τοὺς ὁποίους πρὸ μικροῦ ἠκούσατε, καὶ τοὺς ὁποίους κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω· ἐκ τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τοὺς παραγράφους τούτους καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς γίνεται κατάδηλον, ὅτι οὐδὲν ἰσχυρὸν δικαιολόγημα ὑπάρχει εἰμὴ ἀσθενεῖς προφάσεις, μολονότι καὶ ἂν εἶχε τὰ ἰσχυρότερα καὶ ἀκαταπολέμητα δικαιολογήματα, δὲν εἶχε ποσῶς τὸ δικαίωμα νὰ πράξῃ τι ἐναντίον τοῦ ὑπάρχοντος νόμου, ἀλλὰ νὰ προκαλέσῃ νέον νόμον καὶ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ὑπάρχοντος.

Ἐκ τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων τῶν δύω ὁμόρων ἐπικρατειῶν ἐπλημμύρησεν ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ Τουρκικὰ νομίσματα, λέγει ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις, καὶ ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπέτρεπε τὴν παραδοχὴν τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων εἰς τὰ δημόσια Ταμεῖα, ἤθελεν ἐκμηδενισθῇ ἡ εἴσπραξις τῶν δημοσίων ἐσόδων. Πρὶν προχωρήσω εἰς τὴν ἀνάλυσιν καὶ ἀναίρεσιν τούτων, σᾶς ἀναφέρω ἓν ὅμοιον περιστατικόν, τὸ ὁποῖον συνέβη τὸ ἔτος **1848** ὅτε διεύθυνα τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν· ἐπειδὴ ἐκυκλοφόρουν τότε πολλὰ τοιαῦτα Τουρκικὰ νομίσματα, ἕνεκα τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ὁ κύριος διευθυντὴς τῆς Τραπέζης μὲ ἀνέφερε μετ' ἐπιμονῆς δὶς καὶ τρὶς, χάριν τοῦ συμφέροντος τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς εὐκολίας τῶν πολιτῶν εἰς τὰς πληρωμὰς, νὰ ἐκδώσω διαταγὴν εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους νὰ δέχωνται τὰ Τουρκικὰ νομίσματα κατὰ τὴν ἐσωτερικήν των ἀξίαν, ἀλλ' ἀπεποιήθην τοῦτο ὁριστικῶς, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ἀξία τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων εἶναι ἄστατος, ὅτι ἐλαττοῦται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, καὶ ὅταν τὰ δημόσια ταμεῖα παραδέχωνται αὐτὰ, πρέπει ἀφ' ἑνὸς νὰ ἐπαγρυπνῶμεν διηνεκῶς, ὡς μὲ ἀναμένων λύχ-

νων, διὰ νὰ καταβιβάζωμεν αὐτὰ ὁσάκις ἐλαττοῦται ἡ ἐσωτερική των ἀξία, ἀφ' ἑτέρου δὲ ν' ἀπυζημιώνωμεν συνεχῶς τοὺς πολίτας ὁπόταν ζημιοῦνται, διότι ἐδέχθησαν αὐτὰ κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως· σὺν τούτοις ὑπάρχει ἀπαγορευτικὸς νόμος περὶ τούτων καὶ ὑποκείμαι εἰς βαρυτάτην εὐθύνην, ὅταν ἀπερισκέπτως παραβιάσω τὸν νόμον· μὴ εὑρὼν παραδοχὴν παρ' ἐμοὶ ὁ κύριος διευθυντὴς, ἀνέφερε προφορικῶς τὴν ἰδέαν του ταύτην πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, ἀλλ' ἔλαβεν ἀπάντησιν νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον θέλει ὁμιλήσει περὶ τούτου ἡ Α. Μεγαλειότης· καὶ τῷ ὄντι τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐγένετο λόγος, ἀλλὰ τοῦ Βασιλέως παραδεχθέντος καθ' ὁλοκληρίαν τὰς παρατηρήσεις μου, ἔμεινε τὸ πρᾶγμα ἄνευ ἀποτελέσματος καὶ ἄνευ ὅλης τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ἡ δυσκολίας τῶν ὀφειλετῶν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δημοσίων ἐσόδων.

Ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις διϊσχυρίζεται, ὅτι ἐκ τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων τῶν δύω ὁμόρων ἐπικρατειῶν ἐπλημμύρησεν ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ Τουρκικὰ νομίσματα, καὶ ὅτι κατώρθωσεν ἡ Κυβέρνησις νὰ φέρῃ τὴν διόρθωσιν δώσασα διαταγὴν εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα νὰ δέχωνται τὰ Τουρκικὰ νομίσματα εἰς τὴν τιμὴν καθ' ἣν κυκλοφοροῦν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἑκάστης πόλεως, διὰ νὰ μὴ κινδυνεύσῃ, ὡς λέγει ἡ ἔκθεσις, ἡ εἴσπραξις τῶν δημοσίων ἐσόδων· τὸ μὲν πρῶτον, ὅτι ἐκ τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων προέκυψαν ὅλα ταῦτα, δὲν εἶναι ἀληθὲς, τὸ δὲ δεύτερον δὲν εἶναι κατόρθωμα ἀλλ' ἁμάρτημα· τὰ δύω ταῦτα θέλω ἀναλύσει μ' ὅλην τὴν δυνατὴν σαφήνειαν καὶ συντομίαν· ἡ Ἑλλὰς μετὰ τῆς Τουρκίας εἶναι γειτνιάζουσαι ἐπικράτειαι μὲ μεγάλας ἐμπορικὰς σχέσεις· ἀλλ' ἡ Αὐστρία οὔτε γειτνιάζουσα ἐπικράτεια εἶναι μὲ τὴν Ἑλλάδα, οὔτε τόσον μεγάλας ἐμπορικὰς σχέσεις ἔχει μετ' αὐτῆς, καὶ ἐν τούτοις τὸ νόμισμα τῆς πρώτης, ἤτοι αἱ σβάντσικες, ἐπλημμύρησαν τὴν Ἑλλάδα· ἐνῷ δὲ ἡ γειτνίασις ἐνταῦθα καὶ αἱ μεγάλαι ἐμπορικαὶ σχέσεις ἀπέχουν πολὺ ἀπὸ ἐκείνας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Τουρκίας, διὰ ποῖον λόγον ἡ πλημμύρα τοῦ νομίσματος ἐγένετο ἡ αὐτή; Ἰδοὺ ἡ πρὸς τοῦτο ἀναμφισβήτητος ἀλήθεια· ἐπειδὴ αἱ σβάντσικες ἔχουν ἐσωτερικὴν ἀξίαν **88** λεπτῶν περίπου, τὰ δὲ δημόσια ταμεῖα δέχονται αὐτὰς πρὸς **95** λεπτὰ, ἐπλημμύρησεν ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ σβάντσικας· ἄρα, ἐπειδὴ ἡ ὑπουργικὴ πρᾶξις διέταξε τὰ δημόσια ταμεῖα νὰ δέχωνται τὰ Τουρκικὰ νομίσματα πλέον τῆς ἐσωτερικῆς των ἀξίας, ἦτον ἐπόμενον νὰ πλημμυρίσῃ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ Τουρκικὰ νομίσματα.

Ἐπειδὴ ἀνέφερα ὅτι ἡ πλημμύρα τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν προῆλθεν ἐκ τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ὀφείλω ν' ἀποδείξω τοῦτο διὰ πειστικῶν λόγων, οἵτινες εἶναι οἱ ἀκόλουθοι· ἤδη καταρτίζεται νόμος περὶ τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων, τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ θέλει προσδιορισθῆ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν ἀξίαν, ἤτοι δραχ. 4, 95|00 περίπου· ἐὰν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου οἱ ἔμποροι δεχθῶσι τὰ Τουρκικὰ τάλληρα εἰς τὰς πωλήσεις τῶν ἐμπορευμάτων των πρὸς δραχ. 5, 20|00 δυνάμεθα ἢ πρέπει νὰ τοὺς ἐμποδίσωμεν; ὄχι βεβαίως· θέλει πληγμυρήσει ἡ Ἑλλὰς ἐκ τούτων ἐὰν τὰ δημόσια ταμεῖα δέχωνται αὐτὰ κατὰ τὴν προσδιορισθησομένην ἐσωτερικήν των ἀξίαν; μήτε· ἂν δὲ ὑποθέσωμεν, ὅτι καὶ μολαταῦτα θέλουσι συμβῆ τὰ αὐτὰ, διὰ τὸν λόγον, ὅτι δέχονται αὐτὰ οἱ ἔμποροι εἰς τὰς συναλλαγάς των πρὸς δραχ. 5, 20|00, τότε εἰς μάτην ὁ καταρτισμὸς καὶ ἡ δημοσίευσις τοῦ νόμου· ἀλλὰ τοιοῦτον τι δὲν θέλει συμβῆ ἀναμφιβόλως καὶ ἡ ὑπόνοια εἶναι ματαία.

Πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν φέρω καὶ τὸ ἑπόμενον παράδειγμα.

Ἡ παραδοχὴ καὶ κυκλοφορία τῶν Ἱσπανικῶν ταλλήρων προσδιορίζεται διὰ τοῦ ὑπάρχοντος νόμου πρὸς ἓξ δραχμὰς ἕκαστον, ἀλλ' οἱ ἔμποροι δέχονται αὐτὰ εἰς τὰς πωλήσεις τῶν ἐμπορευμάτων των πρὸς δραχ. 6, 40|00, καὶ μολαταῦτα οὔτε ἐπλημμύρησεν οὔτε θέλει πλημμυρήσει ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τὰ νομίσματα ταῦτα, ἀλλ' ἐὰν διαταχθῶσι τὰ δημόσια ταμεῖα νὰ τὰ δέχωνται πρὸς δραχ. 6, 40|00, ἂς μὴν ἀμφιβάλει κανείς, ὅτι ἐντὸς ἓξ μηνῶν θέλει πλημμυρήσει ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ Ἱσπανικὰ τάλληρα.

Οἱ ἔμποροι δύνανται νὰ λαμβάνουν τὰ νομίσματα εἰς τὰς πωλήσεις τῶν ἐμπορευμάτων των, ὅπως τὸ συμφέρον των τοὺς ὁδηγεῖ, καὶ οὔτε δύναται, οὔτε πρέπει νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ κανείς, καὶ ὅστις νομίζει ὅτι ζημιοῦνται ἐκ τούτου εὑρίσκεται εἰς ἀπάτην, καθότι τὸ πέντε τοῖς ἑκατὸν, τὸ ὁποῖον ζημιοῦνται ἀπὸ τὴν αὔξησιν τοῦ νομίσματος, τὸ προσθέτουν εἰς τὰ ἐμπορεύματα τὰ ὁποῖα μέλλουν νὰ πωλήσουν· τοῦτ' αὐτὸ πράττουν καὶ οἱ δεύτεροι καὶ τρίτοι μεταπράται· ἀλλὰ τὸ δημόσιον οὔτε ἔμπορος εἶναι οὔτε μεταπράτης καὶ οὔτε πρέπει νὰ ἦναι τοιοῦτος, οὔτε τὰ νομίσματα δέχεται ἢ δίδει μὲ ἀναβιβασμὸν ἢ ἐκπεσμόν, ἀλλὰ κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ νόμου· προσέτι κανεὶς πολίτης, οἱασδήποτε τάξεως ἢ βαθμοῦ, δὲν ἀπήτησεν, οὔτε θέλει

ἀπαιτήσει νὰ παραδεχθῇ τὸ δημόσιον νομίσματα, τὰ ὁποῖα ἀπαγορεύει ὁ νόμος, καὶ οὐδεὶς ἐζήτησεν ἢ θέλει ζητήσει νὰ παραδεχθῇ τὸ δημόσιον ταμεῖον νομίσματα μὲ τὸν ἀναβιβασμὸν ἐκεῖνον, μὲ τὸν ὁποῖον τὰ δέχονται οἱ ἔμποροι καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ νόμου.

Ἐξ ὅλων τούτων ἐξάγεται ἀριδήλως, ὅτι ἡ μεγίστη πλημμύρα τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων εἰς τὸ κράτος, καὶ ἡ δυσκολία τῶν πληρωμῶν εἰς τὰς δημοσίας εἰσπράξεις δὲν προῆλθον ἀπὸ τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις καὶ συναλλαγὰς, οὔτε ἠδύνατο νὰ φέρῃ δυσκολίαν ἢ ζημίαν ὅση μεγάλη καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἡ πλημμύρα αὕτη, ἀλλὰ τὸ κακὸν προῆλθε ἀπὸ τὴν δοθεῖσαν ὑπουργικὴν διαταγὴν νὰ δέχωνται τὰ δημόσια ταμεῖα τὰ Τουρκικὰ νομίσματα εἰς τὴν τιμὴν, καθ' ἣν κυκλοφοροῦν εἰς τὴν ἀγορὰν ἑκάστης πόλεως.

Ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐξέδιδε τὴν μνησθεῖσαν διαταγὴν εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα διὰ νὰ δέχωνται τὰ Τουρκικὰ νομίσματα, οὔτε παράβασις τοῦ νόμου ἐγίνετο, οὔτε ζημία εἰς τὸ ἔθνος, οὔτε ὑπόνοια, καὶ οὔτε ἀνάγκη ὑπῆρχε διὰ νὰ γίνῃ νόμος, ὁποῖος ἤδη συζητεῖται· ἀλλ' ἤδη ὅτε τὸ ἁμάρτημα ἐγένετο ἀπεκατέστη ἐπάναγκες νὰ ἐπιψηφισθῇ καὶ δημοσιευθῇ ὁ νόμος, καὶ συγχρόνως νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἐσωτερικὴ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν ὁποίαν νὰ τὰ δέχωνται τὰ δημόσια ταμεῖα διὰ ν' ἀποφύγωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν τὴν ἐνδεχομένην περισσοτέραν ζημίαν, καθότι δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐμποδίσωμεν τὰ ἀνεπιδέκτα θεραπείας, οὔτε ν' ἀπαιτήσωμεν ἀποζημιώσεις, τὰς ὁποίας οὐδεὶς δύναται νὰ δώσῃ. Περαίνων τὸν λόγον μου γνωρίζω· ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει, μὲ τὴν ἔκφρασιν, ὅτι ἡ γενομένη πρᾶξις, ἥτις ἔφερε τὴν παραβίασιν τοῦ νόμου, καὶ ἥτις φέρει σημαντικὴν ζημίαν εἰς τὸ ἔθνος, κακῶς ἐγένετο.

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Παλαμιδᾶς ἐπῆνεγκεν.

Συμφωνῶ καθ' ὁλοκληρίαν μὲ ὅλας τὰς παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντος, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν περὶ ὧν πρόκειται Τουρκικῶν νομισμάτων βαθμηδὸν, συνέπεια ἐννοίας τὴν ὁποίαν τὸ γράμμα τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἔχει καὶ σήμερον θέλωσι νὰ ἐξάξωσιν.

Αἱ συναλλαγαὶ διαιροῦνται εἰς δύω, εἰς κυβερνητικὴν καὶ ἐμπορικὴν· καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτην, ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις ὁμολογεῖ, ὅτι ἐκ τῆς παραδοχῆς τῶν νομισμάτων τούτων εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα, καὶ τῆς κυκλοφορίας αὐτῶν εἰς τιμὴν ἀνωτέραν τῆς πραγματικῆς ἀξίας, ἐπλημμύρησαν ταῦτα ἀπανταχοῦ, ὥστε

μεγίστη ζημία προσγίγνεται εἴς τε τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ τοὺς πολίτας, φρονῶ, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῇ διὰ τοῦ πρώτου διατάγματος σύμφωνα μὲ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν, ἡ τιμὴ καθ' ἣν τὰ νομίσματα ταῦτα θέλουν εἶσθαι παραδεκτὰ εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐμπορικὴν συναλλαγὴν ἡ τιμὴ τῶν νομισμάτων τούτων, ὡς καὶ παντὸς ἄλλου δύναται νὰ εἶναι ἐλευθέρα ὡς μέχρι τοῦδε ἐξακολουθεῖ νὰ γίγνηται.

Ἀπαντῶν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς προλαλήσαντας ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, εἶπεν· οἱ δύω προλαλήσαντες ΚΚ. Γερουσιασταὶ παρεδέχθησαν μὲν τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἐπέφερον δὲ παρατηρήσεις τινας ἐπ' αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκθέσεως, τὰς ὁποίας ἔρχομαι νὰ ἐξετάσω.

Ὁ πρῶτος λαλήσας ἀπέδωκε τὴν αἰτίαν τῆς πλημμύρας τῶν περὶ ὧν πρόκειται Τουρκικῶν νομισμάτων, εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτῶν εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα. Ἐπὶ τῆς ἰδέας ταύτης δύναμαι νὰ παρατηρήσω, ὅτι κατ' ἐμὲ, ἐγένετο λάθος τι εἰς τὸν ἀπ' ἀρχῆς προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν νομισμάτων διὰ τοῦ Β. διατάγματος τοῦ ἔτους **1833**, ἐξετιμήθησαν τὰ διάφορα νομίσματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βάρους καὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τοῦ μετάλλου χωρὶς νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ ἔξοδα τῆς ἐκτυπώσεως· ἐπὶ τοιαύτης βάσεως ἐξετυπώθη καὶ ἐξετιμήθη καὶ τὸ Ἑλληνικὸν νόμισμα, τὸ ὁποῖον μεταφερόμενον ἐρέρετο ἄνευ τινος ζημίας, ὡς πραγματεία ἢ ὡς ἄργυρος, ἐνῷ ἐὰν ἐκτυποῦτο καὶ ἐξετιμᾶτο εἰς τὴν μετὰ τῶν ἐξόδων τῆς ἐκτυπώσεως ἀξίαν του, δὲν ἐσύμφερε νὰ ἀποσταλῇ αὐτὸ ἔξωθεν ὡς πραγματεία ἢ ὡς ἄργυρος· αὐτὴ εἶναι κατ' ἐμὲ ἡ αἰτία καθ' ἣν ἀπεμακρύνθησαν τὰ ἑλληνικὰ νομίσματα καὶ ἐπλημμύρησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ ξένα καὶ ἰδίως τὰ Τουρκικά.

Παρατηρῶ προσέτι, ὅτι ἐπειδὴ τὰ Μεξικανικὰ καὶ Τουρκικὰ νομίσματα δὲν ἐμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν κατὰ τὸ **1833** κανονισθεῖσαν διατίμησιν, καὶ τοιουτοτρόπως ἀφέθησαν ἐλεύθερα νὰ κυκλοφορῶσι εἰς τιμὴν μὴ προσδιορισμένην, διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὰ νομίσματα ταῦτα ἐπλημμύρησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι μὴ ὑπάρχοντος προσδιορισμοῦ τινος τὸ ἐμπόριον κατὰ τὰς ἀνάγκας ὑπερτίμησεν αὐτὰ, καὶ κατὰ συνέπειαν ἔκαμεν, ὥστε νὰ συγκεντρωθῶσι πολλὰ τοιαῦτα νομίσματα εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς ἀποφέροντα ὠφέλειαν. Τοιαύτην ὑπερτίμησιν ἔχει τὸ Τουρκικὸν νόμισμα καὶ εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν ἐπικράτειαν ἀπέναντι τοῦ χαρτίου, ὥστε ἡ ὑπερτίμησις τοῦ νομίσματος τούτου δὲν

συμβαίνει ἐξ ἄλλης αἰτίας εἰμὴ ἐκ τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν.

Τὸ νόμισμα, σβάντζικα, ἐμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν διατίμησιν τοῦ ἔτους **1833** κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ ἀξίαν, ἀλλ' ἐνδεχόμενον νὰ ὑπάρχωσι καί τινα τεμάχια αὐτοῦ τετριμμένα ὥστε νὰ μὴ ἔχωσι τὴν ἐσωτερικὴν ἀξίαν· τὸ νόμισμα τοῦτο ἔλειψεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, διότι ἤδη ὡς ἐκ τῆς ἐνσκηψάσης νόσου ἐπὶ τῶν σταριδαμπέλων δὲν στέλλομεν σταφίδα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν, ἀλλὰ στέλλομεν τοιαῦτα νομίσματα πρὸς πληρωμὴν τῶν πραγματειῶν τὰς ὁποίας μεταφέρομεν λόγῳ ἐμπορίου ἐκ τῆς Ἀσιατικῆς χώρας. Ἐὰν ὁ καταβιβασμὸς τῆς τιμῆς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νομισμάτων ἔπρεπε νὰ γίνῃ διὰ μιᾶς, ἦτο ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῇ εἰς τὸν νόμον αὐτὸν ἡ τιμὴ τῶν νομισμάτων τούτων κατὰ τὴν ἐσωτερικήν των ἀξίαν· τοιαύτη πρότασις ἐγένετο καὶ εἰς τὸν ἕτερον βουλευτικὸν περίβολον ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο μεγάλη συζήτησις· ἀλλ' αὕτη, ὑποστηριχθεῖσα καὶ ὑπὸ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, ἀπερρίφθη. Τὸ ἄρθρον **2** τοῦ νομοσχεδίου χορηγεῖ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ προσδιορίζῃ διὰ Β. διαταγμάτων τὴν τιμὴν τῶν περὶ ὧν πρόκειται νομισμάτων ἐπὶ πολὺν χρόνον, ὥστε νὰ κανονίσῃ αὐτὴν βαθμηδὸν κατὰ τὴν ἐσωτερικήν των ἀξίαν· ἐὰν καταβιβασθῇ διὰ μιᾶς καὶ ἀποτόμως ἡ τιμὴ τῶν νομισμάτων τούτων, θέλει προξενηθῇ μεγίστη δυσαρέσκεια καὶ ἀγανάκτησις, διότι ἅπαντες θέλουσι ζημιωθῇ ὡς ἔγγιστα **5** τοῖς **0|0**, ἡ δὲ ἀγανάκτησις αὕτη θέλει ἀποτεινεσθαι κατὰ τῶν ὑπαρχόντων ὑπουργῶν, οἵτινες οὔτε συνέταξαν οὔτε ὑπέβαλον τὸ παρὸν νομοσχέδιον· πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν ὅλων τούτων ὁ καταβιβασμὸς τῆς τιμῆς πρέπει νὰ γίνῃ βαθμηδὸν, διότι ἄλλως θέλει δοθῇ ἐρεθισμὸς εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ ἀφορμὴ νέας κερδοσκοπίας, καθόσον ἐὰν π. χ. καταβιβασθῇ ἡ τιμὴ τοῦ ἀργυροῦ ταλλήρου εἰς δραχ. **5, 12|00** θέλουσιν εὑρεθῇ ἔμποροι νὰ συλλέξωσιν αὐτὰ καὶ νὰ τὰ ἀποστείλωσιν εἰς ἄλλο κράτος κερδίζοντες οὕτω ἀπὸ τοὺς πολίτας.

Ἂν τις μὲ ἀντιτάξῃ, ὅτι ὁ καταβιβασμὸς θέλει γίνει ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῶν νομισμάτων τούτων εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα, παρατηρῶ, ὅτι ὁ τοιοῦτος προσδιορισμὸς ἔχει μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν ξένων νομισμάτων· νομίζω λοιπὸν καθ' ὅλους τοὺς λόγους ἀναγκαῖον τὸ νὰ ἀφεθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ βαθμιαία καταβίβασις τῆς τιμῆς τῶν περὶ ὧν πρόκειται νομισμάτων, ὡς συμφερωτέρα.

Λαβὼν καὶ δεύτερον τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας, εἶπεν· ἔρχομαι νὰ ἀπαντήσω εἰς τὰ οὐσιωδέστερα μέρη

τοῦ προλαλήσαντος Κ. ὑπουργοῦ, μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰ συγκεχυμένα· ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ τὰ Τουρκικὰ νομίσματα δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὴν διατίμησιν διὰ τοῦτο ὑπερεπλεόνασαν καὶ ὑπερετιμήθησαν. Ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως ταύτης λέγω, ὅτι ἡ κυκλοφορία τῶν νομισμάτων τούτων ἀπηγορεύθη ἐπὶ ποινῇ δημεύσεως, ὥστε πᾶν ὅ,τι ὁ νόμος ὑπαγορεύει δὲν ἠδύνατο διαταγὴ ὑπουργοῦ νὰ τὸ διατάξῃ κατὰ παραβίασιν αὐτοῦ τοῦ νόμου. Εἶπε προσέτι, ὅτι ὁ καταβιβασμὸς τῆς τιμῆς τῶν νομισμάτων δὲν πρέπει νὰ γίνῃ διὰ μιᾶς· ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως ταύτης λέγω, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας πρέπει νὰ γίνῃ ἀμέσως ἤδη ὁ καταβιβασμὸς τῆς τιμῆς τῶν νομισμάτων τούτων· ἅμα δὲ εἰς τὸ μέλλον φθάσει εἰς γνῶσιν, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ἀξία τούτων ἀλλοιώθη, τότε δύναται νὰ μεταβληθῇ αὐθις ἡ τιμὴ αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νέας ἐσωτερικῆς αὐτῶν ἀξίας· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ ἀνωτέρω παρατήρησις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἀντίκειται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου λέγουσαν, ὅτι ἡ ἀξία τῶν Τουρκικῶν τούτων νομισμάτων προσδιορισθήσεται διὰ Β. διατάγματος κατὰ τὴν πραγματικὴν των ἀξίαν, τὴν ὁρισθεῖσαν ὑπὸ τῶν διενεργησάντων τὴν χημικὴν ἀνάλυσιν τοῦ ἀργυροῦ τουρκικοῦ νομίσματος, ληφθεισῶν ὑπ ὄψιν καὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἐκτύπωσιν δαπανῶν κλπ.

Ἐπομένως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης προσέθηκε.

Ἡ Κυβερνητικὴ ἐνέργεια ὡς ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων καὶ περιπλοκῶν εἶναι ἐλαστική, ἀλλ' ἡ ἐνέργεια τῶν νομοθετικῶν σωμάτων δὲν εἶναι τοιαύτη, καὶ διὰ τοῦτο λέγω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λαμβάνῃ προσδιορισμένον τινα ὅρον ἐξουσίας εἰς τὰς ἐνεργείας της· εἶναι ἢ δὲν εἶναι τὸ νόμισμα τοῦτο ἐλαττικόν; πάντες ὁμολογοῦμεν, ὅτι τοῦτο εἶναι ἐπιζήμιον· καὶ διὰ τοῦτο πρέπει διὰ τοῦ πρώτου Β. διατάγματος νὰ ὁρισθῇ ἡ τιμὴ τῶν νομισμάτων τούτων κατὰ τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ἀξίαν. Εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργός, ὅτι τὸ νόμισμα τοῦτο θέλει εἰσθαι πολυζήτητον καὶ ἂν ἡ τιμὴ αὐτοῦ προσδιορισθῇ εἰς τὰς δραχ. 5, 12. Εἰς ταῦτα λέγω, ὅτι καθ' ἃς ἔσχον πληροφορίας τὸ νόμισμα τοῦτο ἐζητήθη εἰς τὴν τιμὴν του δραχ. 5, 15 ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ὥστε ἡ ζημία πάντοτε ὑπάρχει· ἠδυνάμεθα νὰ ζητήσωμεν καὶ ἀποζημιώσεις ἀπὸ τοὺς αἰτίους τῆς ζημίας ταύτης, ἀλλ' ἀπέχομεν, διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ πάντα γίνονται κατ' ἐπιείκειαν καὶ χάριν ἀβροφροσύνης· παραδεχόμενοι νὰ προσδιορίζηται ἡ τιμὴ διὰ Β. διατάγματος ἐννοοῦμεν περιωρισμένως, ὅτι διὰ τοῦ πρώτου Β. διατάγματος πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἡ τιμὴ τῶν

νομισμάτων τούτων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπαρχούσης ἐσωτερικῆς πραγματικῆς των ἀξίας, κατὰ τὴν ἔκθεσιν, καὶ νὰ μεταβληθῇ εἰς τὸ μέλλον ἐὰν ἡ ἐσωτερική των ἀξία ἀλλοιωθῇ, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον, ἂν δὲν λανθάνομαι, κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὑπεσχέθη μάλιστα νὰ φέρῃ νόμον προσδιορίζοντα τὴν τιμὴν τῶν νομισμάτων τούτων καὶ λοιπῶν μὴ ἀναφερομένων εἰς τὴν νομισματικὴν διατίμησιν τοῦ ἔτους 1833, κατὰ τὴν πραγματικήν των ἀξίαν.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀντιλέγων, προσέθηκεν· ὁ νόμος περὶ οὗ ὡμίλησα εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἔκαμε μνείαν ὁ προλαλήσας, δὲν εἶναι ὁ παρὼν, οὔτε ὅμοιος τῷ παρόντι. Ἐπειδὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἡ Βουλὴ ἀπῄτει νὰ ληφθῶσι μέτρα ῥιζικὰ ὡς πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ νομισματικοῦ συστήματος τοῦ Κράτους, τὸ ὑπουργεῖον δι' ἐμοῦ ἀγορεύσαντος κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην, ὑπεσχέθη νὰ συντάξῃ καὶ ὑποβάλῃ νομοσχέδιον κανονίζον τὸ νομισματικὸν σύστημα τοῦ Κράτους ἐν γένει, ἐπὶ βάσεων ἀναλλοιώτων· τὸ δὲ παρὸν νομοσχέδιον ἐθεώρησε καὶ θεωρεῖ ὡς μέτρον προσωρινὸν τεῖνον εἰς τὸ νὰ προλάβῃ τὴν περαιτέρω ζημίαν ἥτις προσγενᾶται εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν ὡς ἐκ τῆς μεγάλης πλημμύρας τῶν περὶ ὧν πρόκειται τουρκικῶν νομισμάτων.

Τελειόνων τὸν λόγον μου ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ 2 § τοῦ παρόντος νομοσχεδίου κανονίζει τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν νομισμάτων τούτων διὰ Β. διατάγματος, ἡ Κυβέρνησις βεβαίως θέλει πράξει τοῦτο βαθμηδὸν καὶ ἐντὸς τοῦ ἀνήκοντος χρονικοῦ διαστήματος διὰ νὰ φθάσῃ εἰς ἀποτέλεσμα σύμφωνον πρός τε τὰ συμφέροντα τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν συναλλαγῶν καὶ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τῶν νομισμάτων τούτων.

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος ἐπήνεγκεν· δὲν ἤθελον λάβει τὸν λόγον ἐὰν ἔβλεπον τὴν σημερινὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης σύμφωνον πρὸς τὸ κείμενον τῆς ἐκθέσεως· ἀλλ' ἐπειδὴ θεωρῶ, ὅτι τὸ γράμμα καὶ πνεῦμα τῆς ἐκθέσεως βάσιν ἔχει τὴν διὰ τοῦ πρώτου Β. διατάγματος προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν περὶ ὧν πρόκειται νομισμάτων κατὰ τὴν πραγματικήν των ἀξίαν, ἡ δὲ ἀγόρευσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἰς νέας ἐξηγήσεις καὶ βάσεις στηρίζεται, διὰ ταῦτα ἔλαβον τὸν λόγον διὰ νὰ παρατηρήσω, ὅτι εἰς ταῦτὸν

την συγκεχυμένην κατάστασιν γνωμῶν καὶ ἐξηγήσεων ἀδυνατῶ νὰ ἐπιφέρω ὁριστικὴν καὶ ἐν γνώσει τοῦ πράγματος ψῆφον.

Ἐνταῦθα ἐρωτήσεως γενομένης ὑπό τινος, ἂν ὁ προκείμενος νόμος μετὰ τὴν κύρωσίν του θέλει εἶσθαι ὑποχρεωτικὸς καὶ ὡς πρὸς τὰς συναλλαγὰς τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης, ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀπήντησεν, ὅτι εἰς τὰς συναλλαγὰς τῆς Τραπέζης ὡς καταστήματος ἐμπορικοῦ, καὶ εἰς τὰς συναλλαγὰς ἐν γένει τῶν ἰδιωτῶν, μόνον τὰ Ἑλληνικὰ νομίσματα εἶναι ὑποχρεωτικά, καὶ ὅτι ὁ παρὼν νόμος ὡς καὶ οἱ προγενέστεροι εἰσὶν ὑποχρεωτικοὶ εἰς μόναν τὰ δημόσια ταμεῖα, ὑπάχρεα ὄντα νὰ δέχωνται τὰ ξένα νομίσματα εἰς ἣν προσδιορίζονται τιμήν.

Ἑπομένως μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον, καὶ τῆς Γερουσίας συμμερισθείσης τὰ ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τ. Μαγγίνα λεχθέντα εἰς τὸ τέλος τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς του, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Σ. Καλογερᾶπούλου καὶ Ν. Μαυρομιχάτου, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 32 κατὰ 1 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραδοχῆς τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλον · Ν	Βασίλ. Χρηστακόπουλος · Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης · · · ·	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου · · Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης · · ·	Νικόλ. Χρυσόγελος · · ·
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης · Ν	Γεώργιος Ψύλλας · · · · Ν
Σπυρίδων Καλαγερόπουλος · Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης · · · · Ν
Ἀναστάσιος Λόντος · · · Ο	Ἰωάννης Χ. Πέτρου · · · Ν
Τάτζης Μαγγίνας · · · · Ν	Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης · · ·
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης · Ν	Γεώργιος Δαρειώτης · · · Ν
Λάμπρος Νάκος · · · · ·	Γ. Παπαηλιόπουλος · · · Ν
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος · · ·	Γεώργιος Γλαράκης · · · ·
Χαράλ. Παπαπολίτης · · ·	Δημήτριος Βούλγαρης · · Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης · · · Ν	Γαΐκας Καρακατζάνης · · Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης · · · Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης · · · Ν
Σπυρ. Τρικούπης · · · · ·	Ἀδὰμ Δούκας · · · · ·
Ῥικάρδος Τζιώρτζ · · · ·	Δῆμος Κανελλόπουλος · · Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης · · Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης · · ·

Τσανετάκης Γρηγοράκης · ·	Νικόλ. Μαυρομμάτης · · · Ν
Μ. Λ. Καΐρης · · · · · ·	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης · · Ν
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς · · · Ν	Παναγ. Αἰδωρίκης · · · ·
Ἀντών. Μαυρομιχάλης · ·	Γεώργ. Δυοβουνιώτης · · · Ν
Δημήτρ. Πλαπούτας · · · Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος · · · Ν
Ἰωάννης Στάϊκος · · · · Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου · · · · Ν
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης · · Ν	Σπῦρος Μίλιος · · · · · ·
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος · · Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης · · · ·
Δημήτριος Χατσίσκος · · Ν	Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης Ν
Δημήτριος Χρηστίδης · · Ν	

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1 καὶ 2 ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 33 κατὰ τὸ ὧδε ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραδοχῆς τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος · Ν	Γεώρ. Ψύλλας · · · · · Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης · · · ·	Ἰωάννης Θεοτόκης · · · · Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης · ·	Ἰωάννης Χ. Πέτρου · · · Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης · Ν	Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης · · ·
Σπυρίδων Καλαγερόπουλος · Ν	Γεώργιος Δαρειώτης · · · Ν
Ἀναστάσιος Λόντος · · · ·	Γ. Παπαηλόπουλος · · · Ν
Τάτζης Μαγγίνας · · · · Ν	Γεώργιος Γλαράκης · · · ·
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης · · Ν	Δημήτριος Βούλγαρης · · Ν
Λάμπρος Νάκος · · · · ·	Γαΐκας Καρακατζάνης · · Ν
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος · · ·	Νικόλαος Ἰω. Μέξης · · · Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης · · · Ν	Ἀδὰμ Δούκας · · · · · ·
Ἰάκωβος Παξιμάδης · · · Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος · · · Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης · · · Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης · · ·
Σπ. Τρικούπης · · · · ·	Τσανετάκης Γρηγοράκης · ·
Ῥικάρδος Τζιώρτζ · · · ·	Μ. Λ. Καΐρης · · · · · ·
Ἀθανάσιον Γρηγοριάδης · · Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς · · · · Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος · · Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης · ·
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου · · · Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας · · · Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος · · ·	Ἰωάννης Στάϊκος · · · · Ν

Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Δημήτριος Χατσίσκος	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Δημήτριος Χρηστίδης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	
Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	
Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν	Δημήτ. Δ. Κουντουριώτης	Ν
Παναγ. Λιδωρίκης			

Παρελθών ἀκολούθως ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀντὶ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἀνέγνω τὰ ἑξῆς τρία νομοσχέδια.

1) Νομοσχέδιον περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀνθράκων.

Ἡ Γερουσία ἀπερρήνατο νὰ γίνωσι πέντε ἀντίγραφα, ἅτινα νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ τμήματα διὰ τὴν προεξέτασιν αὐτοῦ, καὶ ὅταν τρία ἐκ τῶν τμημάτων εἰδοποιήσωσι τὸν Κ. Πρόεδρον, ὅτι ἐτελείωσαν τὰς προεξετάσεις των νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις.

2) Νομοσχέδιον περὶ ἐλαττώσεως τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους τῶν δι' ἀδείας τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐξαγομένων σιτηρῶν κατὰ τὸν 3 § τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς σιτηρῶν νόμου.

Ἡ Γερουσία ἀπερρήνατο νὰ ἐκτυπωθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο καὶ τὰ τμήματα συνελθόντα εἰς προεξέτασιν αὐτοῦ νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

3) Νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 240,160 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς ἐνεστώσης χρήσεως 1855.

Ἡ Γερουσία ἀπερρήνατο ὅ,τι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω δευτέρου νομοσχεδίου.

Ἔχουσι δὲ τὰ ἀνωτέρω τρία νομοσχέδια ὡς καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικαὶ ἐκθέσεις ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλομεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς συζητηθὲν ἐσώκλειστον νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀνθράκων.

Εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μας, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐπισυνάπτομεν ἐνταῦθα, ἐκτίθενται οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου· παρακαλοῦμεν ἐπο-

μένως τὴν Γερουσίαν νὰ τὸ συζητήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Δεκεμβρίου 1855.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Δεκεμβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμορρόνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῶν ἀνθράκων προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς δύω ἀριθ. 2 κατὰ καντάριον.

Διὰ Βασιλικοῦ δὲ διατάγματος δύναται νὰ ἐλαττωθῇ ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ τὸ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενον τέλος καὶ νὰ ἐξακολουθῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ εἰσπράττηται τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιβαλλόμενον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐλαττώσεως τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους τῶν ἀδείᾳ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐξαγομένων σιτηρῶν κατὰ τὴν ἐν τῷ § 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου τρέχοντος ἔτους νόμου προβλεπομένην περίπτωσιν.

Εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τὴν ὁποίαν συνάμα συνυποβάλλω, ἐκτίθενται οἱ προκαλέσαντες τὸ μέτρον τοῦτο

λόγοι, τοὺς ὁποίους κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω διὰ νὰ μὴ ἀπασχολήσω τὰς πολιτίμους στιγμὰς τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Δεκεμβρίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Νοεμβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοιοτρόπως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Τὰ σιτηρὰ, ὅσα δυνάμει ἀδείας τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου περὶ ἀπαγορεύσεως σιτηρῶν προβλεπομένην περίπτωσιν, ἐξάγονται ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ὑπόκεινται εἰς τέλος ἐξαγωγικὸν πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς.

Διὰ Βασ. δὲ διατάγματος δύναται νὰ ἐλαττωθῆ ἢ καὶ νὰ καταργηθῆ τὸ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλόμενον τέλος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. **240,168** ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1855** τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Μολονότι ἀπὸ τὸν προσηρτημένον εἰς τὸ νομοσχέδιον πίνακα καταφαίνεται ἡ φύσις καὶ ὁ καταλογισμὸς ἑκάστης δαπάνης, καὶ ἐπομένως καὶ ἡ προκαλέσασα τὴν αὔξησιν ταύτην ἀνάγκη

τῆς ὑπηρεσίας, μολαντοῦτο ἔκρινα καθῆκον μου νὰ συνοδεύσω αὐτὸν καὶ μὲ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις μου.

Ἐν πρώτοις παρατηρῶ, ὅτι τὴν δαπάνην τῶν δραχ. 30,000 διὰ ναυτικὰς συντάξεις δὲν ἠδύνατο νὰ προβλέψῃ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως **1855**· καθότι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως αὐτοῦ, ἦτον ἄγνωστον πότε ἔμελλε νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ ἀπὸ **6** Ἀπριλίου **1853** περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμος, τοῦ ὁποίου τὸ Βασ. διάταγμα τῆς ἐκτελέσεως μόλις ἐκοινοποιήθη τὴν **1** Ἰουνίου **1855**, ὅτε καὶ ἤρξατο ἡ ἀπονομὴ τῶν ναυτικῶν συντάξεων εἰς διαφόρους χώρας καὶ ὁρμανά.

Ὅθεν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων αὐτῶν αἰτεῖται ἡ πίστωσις τῶν δραχ. **30,000**.

Ἀναγκαίαν ἐπίσης ἐθεώρησα τὴν προσθήκην τῶν δρ. **65,000** διὰ τὴν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ε. ε. πληρωμὴν τῶν ἀποζημιώσεων τῶν βουλευτικῶν σωμάτων, διότι ἡ ψηφισθεῖσα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1855** πίστωσις ἀπεδείχθη ἀνεπαρκής.

Ἡ αὔξησις τῶν ἐξόδων τῆς γενικῆς ὑπηρεσίας κατὰ δραχ. **2,500** καθὼς καὶ τῶν ἐξόδων διοικήσεως κατὰ δραχ. **3,900** εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ὑπερτιμήσεως τῆς ἀξίας τοῦ ὑλικοῦ, εἶναι δὲ τόσον ἀσήμαντος, ὥστε δὲν χρήζει ἐκτενεστέρας ἀναπτύξεως.

Μένει τελευταία ἡ προσθήκη ἡ ἐκ δραχ. **138,768** ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἀποζημιώσεων, προκαλεσθεῖσα ἀπὸ τὴν γενομένην πρὸς τὸν πρόξενον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς Κύριον Ἰωνὰν Κίγκ πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ τούτου, πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν κατὰ τοῦ δημοσίου ἀπαιτήσεων αὐτοῦ, διὰ τὸ ἀφαιρεθὲν ἀπὸ αὐτὸν οἰκόπεδον, καὶ πρὸς συμβιβασμὸν τῆς ἐκ τούτου ἀναφυείσης διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκείνης τῶν Ὁμοσπόνδων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω, πείθεται ἡ Γερουσία, ὅτι ἡ αἰτουμένη ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἀφορᾷ προσθήκην ἐσόδων κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος ἀπροσδοκήτων καὶ ἐνταυτῷ κατεπειγόντων, τῶν ὁποίων ἡ ἐπιψήφισις ἀποκαθίσταται ἀναπόφευκτος διὰ τὴν πρόοδον καὶ τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου.

Εὐελπίζομαι ὅθεν, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία, συμμεριζομένη τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου σκέψεις μου, θέλει εὐαρεστηθῆ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς αἰτουμένης πιστώσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **6** Δεκεμβρίου **1855**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Δεκεμβρίου 1855.

ΟΘΩΝ

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἑκατὸν δραχμῶν διακοσίων τεσσαράκοντα χιλιάδων καὶ ἑκατὸν ἑξήκοντα ὀκτὼ ἀριθ. 140,168 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855 καταλογιζομένων ὡς ἑφεξῆς·

Εἰς χρέος δημόσιον	δραχ.	30,000
Εἰς ἀποζημιώσεις Βουλῶν	»	65,000
Εἰς γενικὴν ὑπηρεσίαν	»	2,500
Εἰς ἔξοδα διοικήσεως κλπ.	»	3,900
Εἰς διαφόρους πληρωμάς	»	138,768
Τὸ ὅλον . .	δραχ.	240,168

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις θέλει διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1853 κατὰ τὸν ὡδε προστρτημένον πίνακα.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω πίστωσις θέλουσι πληρωθῆ ἐκ τῶν εἰσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΠΙΝΑΞ

Ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855.

Προϋπολογ. Κεφ.	Προϋπολογ. Ἄρθρ.	Ὁρισμὸς τῶν ἐξόδων καὶ ὑπηρεσιῶν.	Κατ' ἄρθρον.	Κατὰ κεφάλ.
3	8	Συντάξει. Ὑπουργείου Ναυτικῶν . .	30000	30000
5	1	Ἀποζημιώσ. Βουλῆ	40000	
	2	Βουλῶν Γερουσία	25000	65000
6	4	Κεντρ. ὑπηρεσία Βιβλία κλ. Γεν. Λογιστ.	1000	1000
8	6	Ταμεῖα Βιβλία καὶ ἔπιπλα	1000	
	8	Μεταθέσ. καὶ ἀπολύσεις Ταμιῶν	500	1500
16	2	Χαρτόσημον. Ὑλικὸν κλπ.	3750	3750
18	3	Τυπογραφεῖον. Ὑλικὸν κλπ.	450	450
24	1	Ἀποζημιώσεις. Γήπεδα καὶ ἐκτίλεσις δικαστικῶν ἀποφάσεων	138768	138768
		Τὸ ὅλον δραχ. . . .	. . .	240168

Ἀνακεφαλαίωσις.

Α'.	Χρέος δημόσιον	30,000
Γ'.	Ἀποζημιώσεις Βουλῶν	65,000
Δ'.	Γενικὴ ὑπηρεσία	2,500
Ε'.	Ἔξοδα διοικήσεως	3,900
Τ'.	Διάφοροι πληρωμαί	138,768
	Τὸ ὅλον . . .	240,168

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Δεκεμβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάννης Οἰκονόμου.
Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Δεκεμβρίου 1833, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἐνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα καὶ ἐπιδιορθωθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τριῶν καθυστερουμένων ἀπολογισμῶν τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον προϋπολογισμοῦ αὐτῆς, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Ὁ κανονισμὸς τῆς Γερουσίας εἶναι νόμος τὴν ἐσωτερικὴν διοργάνωσιν αὐτῆς ἀφορῶν, καὶ ὡς τοιοῦτον οὐ μόνον ἡ Γερουσία ὀφείλει νὰ σέβηται καὶ τηρῇ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις· ὁ κανονισμὸς τῆς Γερουσίας ὁρίζει, ὅτι εἰς τὴν ἔναρξιν ἑκάστης συνόδου συζητεῖται ὁ ἀπολογισμὸς τῆς ἐκπνευσάσης· προτίθενται εἰς τὴν συζήτησίν μας σήμερον τριῶν συνόδων ἀπολογισμοὶ καθυστερούμενοι μέχρι τοῦδε ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ, καὶ καθυστερεῖται ἀκόμη, ὡς μὴ ἔδει, ὁ τῆς ληξάσης συνόδου, ἐν ᾧ ἡ σύνοδος ἀπὸ πολλοῦ ἤρξατο, καὶ ὁ κανονισμὸς τὸν τῆς ἐκπνευσάσης συνόδου ὁρίζει ῥητῶς ἐξελεγχόμενον κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς προσεχοῦς συνόδου· τὸ ἄτοπον τοῦτο καταναεῖ ἕκαστος, καθίσταται δὲ μεγαλείτερον, ὅταν ἀναλογισθῇ ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ δίδῃ τὸ παράδειγμα τῆς τάξεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν κανονισμένων· ἡ Γερουσία ἐξελέγχει ἅπασαν τὴν δημόσιον διαχείρισιν, καὶ διὰ νὰ δικαιοῦται εἰς αὐστηρὰς καὶ δικαίας ἐπικρίσεις πρέπει νὰ εἶναι εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς διαχείρισιν αὐστηρὰ καὶ τακτική· οὕτω δύναται νὰ χρησιμεύῃ ὡς τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τῶν ἄλλων διαχειριστῶν δημοσίων χρημάτων, οὕτω δὲν δίδει ἀφορμὴν αἰτιάσεων καὶ ἀντεγκλήσεων. Προέτεινε δὲ τὴν συζήτησιν καὶ ἐξέλεγξιν τῶν ἀπολογισμῶν ἐν μυστικῇ συνεδριάσει, καθόσον παρετήρησεν εἰς τοὺς ὑποβεβλημένους ἀπολογισμοὺς πράγματά τινα χρήζοντα ἐπιδιορθώσεως, πρὸς δὲ τὴν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν εἰσαγωγὴν καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς ληξάσης συνόδου.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χατζίσκος, ὅτι συμφωνεῖ πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι οἱ ἀπολογισμοὶ πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς συνόδου δηλ. ἐγκαίρως, ἀλλὰ διότι ὁ τῆς ληξάσης συνόδου δὲν ὑπεβλήθη μέχρι τοῦδε εἰς τὴν

Γερουσίαν, δὲν πρέπει νὰ δυσκολευθῶμεν ἵνα προβῶμεν εἰς ἐξέλεγξιν τῶν ὑποβεβλημένων ἄλλων ἀπολογισμῶν· ὁ κανονισμὸς ἄλλως τε τῆς Γερουσίας (ἄρθρ. **104**) δὲν ὁρίζει τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Γερουσίας ὁ ἀπολογισμός· λέγει, ὅτι μετὰ τὸ τέλος ἑκάστης συνόδου ὁ ταμίας καταστρόνει τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ τὸν καθυποβάλλει εἰς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπήν· ὅτι τοῦτο ἐγένετο καταφαίνεται ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τὴν ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ὑπογεγραμμένην· δὲν ὁρίζεται ὅμως ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ἡ ἐποχή, καθ' ἣν ὑποβάλλεται ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὴν Γερουσίαν. Ἀναβάλλοντες τὴν συζήτησιν τῶν εἰσηγμένων ἀπολογισμῶν μέχρις οὗ εἰσαχθῇ καὶ ὁ τῆς ληξάσης συνόδου ἀπολογισμός, μακρὰν τοῦ νὰ θεραπεύωμεν τὸ ἄτοπον, κινδυνεύωμεν νὰ ὑποπέσωμεν εἰς ὅ,τι θέλομεν νὰ ἀποφύγωμεν· ἐσύστησεν οὖθεν τὴν συζήτασιν τῶν εἰσηγμένων ἀπολογισμῶν κατὰ τὴν σήμερον, καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας εἰσαγωγῆς τοῦ τῆς ληξάσης συνόδου. Δὲν συνεφώνησε δὲ ὡς πρὸς τὴν ἐν μυστικῇ συνεδριάσει ἐξέλεγξιν τῶν ἀπολογισμῶν τούτων, δυναμένη νὰ δώσῃ ὑπόνοιαν διαπραχθεισῶν ἔνθεν καταχρήσεων, καὶ ἐκ προοιμίων οὕτως εἰπεῖν ἐπιβαρυνούσῃ τὸν διαχειρισάμενον Γερουσιαστήν· οἱ ἀπολογισμοί, εἴτε εἶναι ἀκριβεῖς καὶ ὀρθοί, εἴτε ἄτακτοι καὶ πλημμελεῖς, καὶ ἐν τῇ μιᾷ καὶ ἐν τῇ ἑτέρᾳ περιπτώσει ἡ δημοσιότης εἶναι ἀναγκαία, ἀπαραίτητος μάλιστα· ἡ μυστικότης δύναται νὰ διαγείρῃ ὑπονοίας καταχρήσεων, τὰς ὁποίας ἐκ παντὸς τρόπου ἀποκρούει, διότι ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Γερουσίας κυρίως **3,000** δρ. μόνον κεφάλαιον εἰς αὐξομείωσιν ὑποκείμενον περιέχει, τὰ δὲ λοιπὰ ποσὰ εἰς ἀποζημιώσεις Γερουσιαστῶν καὶ μισθοδοσίας ὑπαλλήλων ἀναγόμενα, εἶναι τακτικὰ καὶ ἀνεπίδεκτα καταχρήσεως· θεωρῶν διὰ ταῦτα, ὅτι ἡ μυστικὴ συνεδρίασις δύναται νὰ ἐπιβαρύνῃ ἐκ προοιμίων καὶ ἀδίκων, τὸν διαχειριστήν, προέτεινε τὴν φανερὰν συζήτησιν τῶν ἀπολογισμῶν.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι ὁ κανονισμὸς τῆς Γερουσίας προσδιορίζει ῥητῶς ὡς ἐποχὴν τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἀπολογισμῶν τὸ τέλος ἑκάστης συνόδου· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ταμίαι παρετήρησαν, ὅτι ἦτο πολὺ πρόωρος ἡ ὁριζομένη ἐποχή, καθόσον καὶ μετὰ τὴν σύνοδον ἐνίοτε ἡ διαχείρισις των δὲν εἶναι περαιωμένη, ἀνεβλήθη ἡ ἐξέλεγξις διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συνόδου· ὅτι, τὸ κατ' αὐτὸν, ἡ κατάστρωσις τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας εἰς Η' μόνον κεφάλαια στρεφομένου, εἶναι ἔργον εὐκόλων καὶ δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἐντὸς δύω τὸ πολὺ ἡμερῶν

ὑπὸ τοῦ ταμίου· καὶ ὅμως εἰσέτι οὐδ' εἰς τὴν λογιστικὴν κἂν ἐπιτροπὴν εἰσῆχθη· ὅτι τέλος δὲν ἐμμένει εἰς τὴν ἐν μυστικῇ συνεδριάσει συζήτησιν τῶν ἀπολογισμῶν, ἀλλ' ὅτι δι' ἑαυτὸν θεωρεῖ τοῦτο ἀδιάφορον.

Ἕτερος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Λόντος, παρετήρησεν, ὅτι ὁ κανονισμὸς εἶναι σαφέστατος ὡς πρὸς τὴν ἐποχὴν τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, ὅτι ἂν μέχρι τοῦδε ἐγίνετο παράβλεψίς τις διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ, τοῦ λοιποῦ ὅμως δὲν πρέπει νὰ γίνηται τοιαύτη, ἀλλ' ὁ ἀπολογισμὸς ἑκάστης συνόδου πρέπει νὰ εἰσάγηται εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς προσεχοῦς.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει κατόπιν πέντε μελῶν ἀπεφασίσθη ἡ συζήτησις τῶν ἀπολογισμῶν κατὰ τὴν αὔριον ἐν μυστικῇ συνεδριάσει, συμφώνως μὲ τὸ 48 ἄρθρον τοῦ συντάγματος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου.
Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Δεκεμβρίου 1855, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως, τὴν συζήτησιν τῶν ὑποβληθέντων τριῶν ἀπολογισμῶν τῆς Γερουσίας, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἀκόλουθα.

Ἐπειδὴ πρῶτος ἐγὼ προέτεινα καὶ ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τῶν ὑποβληθέντων τριῶν ἀπολογισμῶν τῆς Γερουσίας ἐν μυστικῇ συνεδριάσει, διὰ ταῦτα ὀφείλω νὰ ἐκφράσω καὶ τὴν αἰτίαν ἐκ τῆς ὁποίας ὡρμήθην εἰς τοῦτο, φρονῶν, ὅτι ἀφοῦ ἀκούσητε θέλετε μὲ δικαιώσει.

Εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς α. συνόδου τῆς γ'. Βουλευτικῆς περιόδου ἤτοι τοῦ ἔτους **1851** καταχωροῦνται δραχ. **125** διὰ ζημίαν δῆθεν προκύψασαν κατὰ τὴν ἄπαξ τοῦ μηνὸς γιγνομένην διανομὴν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν.

Εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς β'. συνόδου τῆς γ'. περιόδου ἤτοι τοῦ ἔτους **1852** καταχωροῦνται ὡσαύτως δραχ. **200** διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

Εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς α. συνόδου τῆς δ'. περιόδου καταχωροῦνται ἐπίσης δραχ. **500** διὰ τὸν ἴδιον λόγον, ἤτοι διὰ ζημίαν προκύψασαν ἐκ τῆς διανομῆς τῶν Γερουσιαστικῶν ἀποζημιώσεων κατὰ δύω συνόδους δηλ. τὴν τρίτην τῆς γ'. περιόδου καὶ τὴν πρώτην τῆς δ'. περιόδου διαρκέσασαν ἐπὶ ἓξ μόνον μῆνας.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς α. συνόδου τῆς γ'. περιόδου ἔμειναν εἰς χεῖρας τοῦ Κ. ταμίου δραχ. **5,205 1/2** τὰς ὁποίας ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψῃ, ὡς ὤφειλε, εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον τὴν **30 8**βρίου **1851**, ὅτε ἔληξεν ἡ σύνοδος καὶ δὲν ἦτο πλέον ταμίας, ἐπέστρεψεν μετὰ παρέλευσιν **4** μηνῶν, ἤτοι τὴν **4** Μαρτίου **1852**, καὶ ταύτας ἀπὸ τὰ χρηματικὰ μέσα τῆς ἐπομένης συνόδου τοῦ ἔτους **1852**.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς β'. συνόδου τῆς γ'. περιόδου ἔμειναν ἐπίσης εἰς χεῖρας τοῦ ἰδίου ταμίου δραχ. **2,519 1/2** τὰς ὁποίας ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν **30 8**βρίου **1852** ἐπέστρεψε τὴν **28** Ἀπριλίου **1853**, μετὰ παρέλευσιν **5** μηνῶν, ἀπὸ τὰ χρηματικὰ μέσα τῆς ἐπομένης συνόδου τοῦ ἔτους **1853**.

Κατὰ τὸ ἔτος τῆς γ'. συνόδου καὶ περιόδου ἔμειναν ἐπίσης εἰς χεῖράς του δραχ. **5,620 97|100** τὰς ὁποίας δὲν ἐπέστρεψεν οὔτε τὴν **30 8**βρίου **1853**, ὅτε ἔκλεισεν ἡ σύνοδος, οὔτε τὴν **20** Ἀπριλίου **1854**, ὅτε ἔκλεισεν ἡ ἐπομένη, οὔτε τὴν **30 8**βρίου **1855** ὅτε ἔκλεισεν ἡ ἀκόλουθος σύνοδος, ἀλλ' ἐκράτησεν αὐτὰς ὡς ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ δανειστικῆς τραπέζης· διὰ νὰ ἰσοσταθμίσῃ δὲ τὰ ποσὰ τῶν δύω ἀπολογισμῶν τῆς γ'. συνόδου καὶ περιόδου καὶ τῆς α. συνόδου τῆς **4** περιόδου, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον τὴν **11 9**βρίου **1855** δραχ. **3,077 48/00**· ἀλλὰ τὸ ποσὸν ὅπερ ἔμεινεν εἰς χεῖράς του ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς β'. συνόδου τῆς τρεχούσης περιόδου εἶναι ἄγνωστον, καθότι ὁ ἀπολογισμὸς τῆς συνόδου ταύτης δὲν ὑπεβλήθη εἰσέτι, ἂν καὶ ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ τὴν α. **9**βρίου τ. ε. **1855**.

Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς γ'. συνόδου τῆς β'. περιόδου ἀντὶ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν α. **9**βρίου **1850** ὑπεβλήθη τὴν **4 10**βρίου **1855**· εἰς αὐτὸν φαίνεται ὡς μένον εἰς χεῖρας τοῦ τότε ταμίου τὸ ποσὸν τῶν δραχ. **1455**, ἐξ ὧν κατέσχεν εἰς χεῖρας του δικηγόρος τις δραχ. **1100**, τὰς ὁποίας καὶ ἔλαβε δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἕνεκα λάθους τινὸς περὶ τὴν τε-

ρησιν τῶν δικαστικῶν τύπων, τοὺς ὁποίους ἠγνόει ὁ Κ. ταμίας· ἔχει δὲ ὁ λογαριασμὸς τῆς ποσότητος ταύτης ὡς ἑξῆς·

Ἐπληρώθησαν δυνάμει τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως	δρ.	1100
Ὁμοίως διὰ δικαστικὰ ἔξοδα	»	292
μένει ὑπόλοιπον εἰς χεῖρας τοῦ Κ. ταμίου . . .	»	63
Τὸ ὅλον . .	δραχ.	1455

Ἂν καὶ μετὰ τὴν λῆξιν ἑκάστης συνόδου μέχρι τῆς ἐναρξεως τῆς ἑπομένης οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ εἶναι ἀντιπρόεδρος, γραμματεὺς ἢ ταμίας τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ μόνον ὁ πρόεδρος ὑφίσταται, καὶ ὅμως μετὰ τὴν λῆξιν τῆς γ'. συνόδου τῆς β'. περιόδου ὁ μὴ ὑπάρχων τότε ταμίας δι' ἐντάλματος τοῦ μὴ ὑπάρχοντος ἐπίσης ἀντιπροέδρου ἔλαβε ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον δραχ. 3,000 λόγῳ ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Γερουσίας. Ἡ πρᾶξις αὕτη ἔλαβε χώραν σκανδαλωδῶς, διὸν λόγον καὶ ὁ τότε πρόεδρος τῆς Γερουσίας Κ. Α. Δεληγιάννης δὲν ἔστερξε νὰ ἐκδώσῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔνταλμα, ἐνῷ ὁ πρόεδρος ἐξέδιδε καὶ ἐκδίδει τὰ τοιαῦτα ἐντάλματα. Τὸ ποσὸν τῶν ῥηθεισῶν 3,000 δραχμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς μὲν ὑπάλληλοι ἔλαβον τὴν ἀναλογίαν των, τινὲς δὲ οὐχὶ ὡς ἔμαθον, εἰς οὐδένα ἀπολογισμὸν ὑπάρχει καταχωρημένον, οὔτε φαίνεται ἂν ἐλήφθη ἢ ἂν ἐπληρώθη.

Ψαρός τις καλούμενος γραφεὺς τῆς Γερουσίας παραιτηθεὶς τῆς θέσεώς του ἀνεχώρησε εἰς τὴν Γερμανίαν τὴν 8 Ἰουνίου 1853, καὶ ὅμως ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ, ὅτι οὗτος ἐμισθοδοτήθη μέχρι τέλους 8βρίου 1853 ἤτοι μῆνας πέντε μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του. Αὐτοί εἰσιν οἱ λόγοι ἐξ ὧν ὡρμήθην νὰ προτείνω τὴν ἐν μυστικῇ συνεδριάσει συζήτησιν τῶν ὑπ' ὄψιν μας ἀπολογισμῶν. Εἰς δὲ τὴν Γερουσίαν ἀνήκει νὰ πράξῃ καὶ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ὅ,τι ἐγκρίνει· παρατηρῶ ὅμως, ὅτι ἡ ἀρχὴ ἥτις προτείνεται νὰ καθιερωθῇ τοῦ νὰ πληρώνῃ κατ' ἔτος ἡ Γερουσία ποσόν τι ὡς ζημίαν τοῦ ταμίου της, εἶναι καταστρεπτικὴ καὶ ἀντίθετος εἰς τοὺς κειμένους νόμους, καθόσον τούτου καθιερωθέντος, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν πληρωμὴν ἴσου ἢ μεγαλητέρου ποσοῦ εἰς πάντα ἑπόμενον ταμίαν, καὶ καθόσον δικαιοῦνται καὶ οἱ λοιποὶ ταμίαι τοῦ δημοσίου νὰ ζητήσωσι τοιαύτην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν πολλαπλάσιον τοῦ ταμείου τῆς Γερουσίας διαχείρισίν των.

Ἀντιλέγων εἰς τ' ἀνωτέρω ὁ ταμίας τῆς Γερουσίας Κ. Γ. Λαρεωτὴς ἐξέθηκε.

Κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ὁ Κ. Τ. Μαγγίνας Γερουσιαστὴς ἔκαμε πολὺν λόγον περὶ τῆς καθυστερήσεως τῶν ἀπολογισμῶν στηριζόμενος εἰς τὸν κανονισμόν, τὸν ὁποῖον βεβαίως ἅπαντες παραδεχόμεθα ὡς νόμον τῆς Γερουσίας· ἕνεκα τούτου ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐξηγηθῶ ἤδη ἐν ὀλίγοις.

Ἡ καθυστέρησις τῶν ἀπολογισμῶν δὲν προῆλθεν ἔκ τινος σκοποῦ ἰδιοτελείας ἀλλ' ἐκ τῶν περιστάσεων, διότι ἐνῷ εἶχον ἕτοιμον τὸν πρῶτον, ἤτοι τῆς γ'. συνόδου καὶ περιόδου, ἐπῆλθεν ἡ λῆξις τῆς συνόδου ταύτης· ἡ αἰτία αὕτη, πρός δὲ καὶ τὰ συμβάντα ἄτινα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἠκολούθησαν, μὲ ἠνάγκασαν νὰ φέρω συνάμα καὶ τοὺς δύω ἀπολογισμοὺς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον.

Ἀλλ' ἂν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας θεωρῇ ὡς ἔγκλημα τὸ περίσσευμα τῶν ἀπολογισμῶν, καὶ ἐκ τούτου παρακινεῖται νὰ κάμῃ τοσοῦτον λόγον, ἂς βεβαιωθῇ, ὅτι οὐδεμία ἰδιοτέλεια ὑπάρχει εἰς ἐμέ, καθότι τὸ περίσσευμα τοῦτο ἐχρησίμευσεν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἰδίους Γερουσιαστάς. Τὸ περίσσευμα τοῦτο ὁ ἴδιος Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας προεκάλεσε ὡς ἀντιπρόεδρος τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστίδου, καθιερώσας τὴν ἀρχὴν νὰ λαμβάνῃ ἡ Γερουσία ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ της ἀνὰ δραχ. 25,000, κατὰ μῆνα· ἀλλὰ τὸ προεδρεῖον, ἐπὶ τῇ παρατηρήσει μου, θεωρήσαν τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπερβολικὸν περιώρισεν αὐτὸ εἰς δραχ. 23,000 καὶ οὕτω τὸ περίσσευμα προέκυψεν ἐκ τῆς καθιερωθείσης ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ ἰδίου Κυρίου Γερουσιαστοῦ Μαγγίνα, καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς διαχειρίσεως τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐξόδων. Τὸ περίσσευμα τοῦτο ἐξοδεύθη ἀκολούθως εἰς δαπάνας τῆς ἑπομένης α'. συνόδου τῆς δ'. περιόδου, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἀπολογισμὸν αὐτῆς. Μετὰ τὴν ἐκ τοῦ ὑπουργείου παραίτησιν τοῦ Κ. Χρηστίδου ὁ διάδοχος αὐτοῦ ὑπουργὸς περιώρισε τὴν χορήγησιν τῶν μηνιαίων προκαταβολῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μηνιαίων καταστάσεων τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, τῇ συνεννοήσει, ὡς ἐπληροφορήθην, τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα, προτείναντος συνάμα νὰ μὴ πληρώνωνται, ὅσοι ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὑπῆρξαν ἀπόντες ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος κατὰ τὸν κανονισμόν· τοιοῦτον περιστατικὸν συνέβη εἰς τὸν Κ. Σταΐκον Γερουσιαστήν, εἰς τὸν ὁποῖον διετάχθην ῥητῶς νὰ μὴ δώσω χρήματα, διότι ἡ εὐθύνη εἶναι εἰς βάρος μου· ἀφοῦ δὲ ὁ Κ. Σταΐκος παρεδέχθη πᾶσαν εὐθύνην, ἐμβασα αὐτῷ διὰ γραμματίου ὅλας τὰς ἀποζημιώσεις του· ταῦτα ἐν συντόμῳ ἐπιφυλαττόμενος νὰ λάβω αὖθις τὸν λόγον ἂν ἡ χρεία τὸ κα-

λέσῃ. Περὶ τῶν σημειωθεισῶν δραχ. 500 εἰς τὸν ἀπολογισμὸν λέγων, ὅτι δὲν ἐννοῶ στηριζομένας ταύτας εἰς νόμον καὶ κανονισμὸν ἀλλ' εἰς τὸ πολλὰ πιθανὸν λάθος εἰς τὸ ὁποῖον ὑπόκειται πᾶς διαχειριζόμενος χρήματα· διαβεβαιῶ δὲ τὸ Σῶμα ἐν τιμῇ ὅτι εἰς τὴν διαχείρισίν μου ὑπέκυψα εἰς μεγαλητέραν ἔλλειψιν τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι βεβαίως νὰ δικαιολογήσω· ἀλλὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ λογισθῇ ἀνικανότης, διότι καὶ ὁ κεντρικὸς ταμίας εἰς μηνιαίαν τινα πληρωμήν μοι ἔδωκεν ἑκατὸν Γερμανικὰ τάλληρα περισσότερα, ἅτινα ἐπέστρεψα μὲ τὸν ὑπάλληλον τῆς Γερουσίας Ρουσόπουλον· τὰ περὶ τούτων ἀπόκειται εἰς τὴν ὀρθὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος.

Λαβὼν καὶ ἐκ δευτέρου τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας ἀντέλεξε· καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ Κ. Χρηστίδου, λέγω, ὅτι ἀφοῦ ὁ προλαλήσας ὁμολογεῖ, ὅτι ἐγὼ ἐπρότεινα τὴν ἀρχὴν νὰ λαμβάνῃ προκαταβολικῶς τὸ ταμεῖον τῆς Γερουσίας περισσότερα τοῦ μηνιαίου ποσοῦ χρήματα, μετὰ δὲ τὴν παραίτησίν του ἀνέφερα νὰ μὴ λαμβάνῃ τοσαῦτα, ὤφειλεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην νὰ ἀκούσῃ καὶ τὸ δεύτερον ὡς ἤκουσε καὶ τὸ πρῶτον· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σταΐκου παρατηρῶ, ὅτι καὶ διὰ τὸν Κ. Στάϊκον καὶ δι' ὅλους ἐν γένει τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς ἀπήτησα καὶ ἀπαιτῶ νὰ ἐφαρμόζηται πληρέστατα ὁ κανονισμός, καὶ ἂν τις θεωρῇ τὸ τοιοῦτον ἡμέτερον σφάλμα, ἂς κρίνῃ περὶ τούτου τὸ Σῶμα· κατὰ δυστυχίαν ὅμως ἡ διάταξις αὕτη τοῦ κανονισμοῦ εἰς οὐδένα ἐφαρμόσθη, ὥστε δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα ἑνὸς μόνου.

Πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων λεχθέντων ἀπερασίσθη ἐπὶ τέλους ἡ κατὰ κεφάλαια συζήτησις τῶν ἀπολογισμῶν· καὶ πρῶτον ἐτέθη εἰς συζήτησιν ὁ ἀπολογισμὸς τῆς γ'. συνόδου τῆς δ'. περιόδου ὡς παλαιότερος· κατὰ συνέπειαν τούτου ἀναγνωσθέντα τὰ κεφάλαια αὐτοῦ Α. « ἀποζημιώσεις Γερουσιαστῶν », καὶ Β'. « μισθὸς προσωπικοῦ » ἐγένοντο παραδεκτὰ ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Γ'. « ἔξοδα γραφείου ἐν γένει » ἀνεγνώσθη συγχρόνως καὶ ἡ πρὸς τὰ μέλη τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσις τοῦ Κ. ταμίου, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρονται οἱ ἀποχρῶντες λόγοι πρὸς δικαιολόγησιν τῶν εἰς χεῖράς του μεινασῶν καὶ κατασχεθεισῶν 1455 δραχμῶν, ὡς καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν πληρωμῆς δραχ. 1392 δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως διὰ κεφάλαιον καὶ ἔξοδα πρὸς ὄφελος Γερουσιαστοῦ τινος, κατὰ συνέπειαν λάθους λαβόντος χώραν περὶ τὴν τήρησιν τῶν δικαστικῶν τύπων, ἐνεκεν ἀγνοίας ἢ ἀπειρίας του. Πολλῶν δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνατεθέντος τούτου λεχθέντων, ἐπὶ τέλους ἡ Γερουσία, ἀναγνωρίσασα, ὅτι ἡ προκειμένη ζημία προῆλθε πραγματικῶς ἐκ τοῦ μνημονευομένου εἰς τὴν ἔκθεσιν λάθους, ἀπεφήνατο διὰ πρώτην καὶ μόνην φορὰν νὰ σημειωθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν δραχ. 1392, ὡς ζημία προκύψασα ἔκ τινος ἐλλείψεως περὶ τὴν τήρησιν τῶν δικαστικῶν τύπων εἰς βάρος τοῦ ταμείου τῆς Γερουσίας, μακρὰν τοῦ νὰ γνωρίζῃ τὴν ἀρχήν, ὅτι τὰ λάθη τῶν ταμιῶν ἐπιβαρύνουσι τὸ ταμεῖον τῆς Γερουσίας· ὑπὸ τὴν δικαιολογίαν ταύτην παρεδέξατο ἡ Γερουσία καὶ τὸ κεφάλαιον Γ'. ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ παρόντος ἀπολογισμοῦ, κηρύξασα εἰς βάρος τοῦ τότε ταμίου τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν τοῦ περισσεύματος ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 63.

Προτεθέντων ἔπειτα εἰς συζήτησιν τῶν ἀπολογισμῶν τῆς γ'. συνόδου καὶ περιόδου, ὡς καὶ τῆς α'. συνόδου τῆς δ'. Βουλευτικῆς περιόδου, ἀνεγνώσθησαν κατα τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ κεφάλαια Α'. Β'. καὶ Γ'. τοῦ πρώτου ὡς καὶ τὰ κεφάλαια Α'. καὶ Β'. τοῦ δευτέρου καὶ ἐγένοντο παραδεκτὰ ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου Γ'. « ἔξοδα γραφείου ἐν γένει » ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ἐν τῷ πίνακι τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων σημειουμένου ποσοῦ τῶν δραχ. 500 δι' ἐλλείμματα κατὰ τὴν διανομὴν τῶν χρημάτων τῆς ἐνεστώσης καὶ τῆς παρελθούσης συνόδου· πολλῶν δὲ λεχθέντων προῆλθεν ἐπὶ τέλους ἡ Γερουσία εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Λόντου, νὰ καταχωρηθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ πρώτην καὶ μόνην φορὰν εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι εἰς τὸ μέλλον οὐδὲν τοιοῦτον ἔξοδον θέλει εἶσθαι δεκτὸν καταλογιζόμενον οἰκοθεν εἰς βάρος τοῦ ἀνήκοντος ταμίου.

Οὕτως ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ κεφ. Γ'. τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἀπολογισμοῦ ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω δικαιολογίαν, καὶ τὸν ἀνωτέρω, ὅρον ὡς καὶ τὸ σύνολον ἀμφοτέρων τῶν ἀπολογισμῶν τῆς γ'. συνόδου τῆς γ'. περιόδου ὡς καὶ τῆς α'. συνόδου τῆς δ'. Βουλευτικῆς Περιόδου.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, συγκαταθέσει τοῦ Σώματος, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης, γενησομένης τὴν αὔριον, τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Κατ' ἀπόφασιν ἀκολούθως τοῦ Σώματος τὰ πρακτικὰ τῆς χθὲς μυστικῆς συνεδριάσεως δημοσίᾳ ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν κατόπιν, ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Μαγγίνας, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἰδῇ ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος εἰσηγμένον καὶ τὸν κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον ἀπολογισμὸν τῆς Γερουσίας, καὶ προὐκάλεσεν ἐπὶ τούτου τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφανθῇ· ἡ Γερουσία ἠσπάσθη τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ, ὅστις ἐξηκολούθησε λέγων, ὅτι πρὸ 44 περίπου μηνῶν εἰσήχθη ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὁ κατὰ τὸ ἔτος 1850 ἀπολογισμὸς τοῦ Κράτους, καὶ ὅτι ἔκτοτε διωρίσθη ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή, ἀλλ' εἰσέτι ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὸ Σῶμα, καὶ τοι πολλάκις προσεκλήθη ἡ ἐπιτροπὴ· διὰ νὰ μὴ καθίσταται δὲ ἐπὶ πλέον τὸ Σῶμα ἔνοχον ἀδρανείας καὶ ἀδιαφορίας, προέτεινεν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἐπιτροπὴ ἐκείνη δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἔκθεσίν της ἐντὸς τῆς προσεχοῦς τὸ πολὺ ἑβδομάδος, νὰ συζητηθῇ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Σώματος ὁ ἀπολογισμὸς, καὶ ἄνευ προεισαγωγικῆς ἐκθέσεως.

Ἡ Γερουσία ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἰδῇ ὅσον ἐνεστι τάχιον εἰσηγμένην τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ὡς ἑξῆς ἔχον νομοσχέδιον « περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ Γ. Γλαράκη » μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν Ὑμῶν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν ἤδη νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ μακαρίτου Γ. Γλαράκη συνωδευμένον μετ' ἀντιγράφου τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΔΑΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Το επόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ ὡς ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 9 Δεκεμβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Δ. Γ. ΒΟΥΔΑΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὴν χήραν τοῦ Γ. Γλαράκη Γερουσιαστοῦ, καὶ τὰς τέσσαρας θυγατέρας αὐτοῦ Ηηνελόπην, Ἑλένην, Πολυξένην καὶ Καλλιόπην, χορηγεῖται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους 1855 σύνταξις μηνιαία, ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἐκ δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα ἀριθ. 250.

Ἄρθρ. 2. Ἡ σύνταξις θέλει χορηγεῖσθαι ἐνόσῳ ἡ χήρα μένει εἰς τὴν χηρείαν της, καὶ μέχρις ὅτου αἱ εἰρημέναι θυγατέρες αὐτοῦ ἀποκατασταθῶσιν.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν ἡ χήρα ἀποβιώσῃ ἢ συνάψῃ δεύτερον γάμον, ἡ σύνταξις μένει εἰς τὰς ὀρφανὰς θυγατέρας· εἰς πᾶσαν δ' ἀποβίωσιν ἢ ἀποκατάστασίν τινος αὐτῶν, παύει τὸ ἀναλογοῦν μέρος τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 4. Μετὰ τὴν ἀποβίωσιν ἢ ἀποκατάστασιν ὅλων τῶν εἰρημένων θυγατέρων ἡ χήρα μένουσα εἰς τὴν χηρείαν της λαμβάνει ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου μηνιαίαν σύνταξιν ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν ἀριθ. 100.

Ἄρθρ. 5. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοί, θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις αὐτοῦ καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ κατὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Δ'. Βουλευτικῆς περιόδου προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας, βάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τόν τε προϋπολογισμὸν καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς· μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν τὸ κεφάλαιον Α. αὐτοῦ, γίνεται δὲ παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει·

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν κατ' ἄρθρον τὰ κεφάλαια β' καὶ γ' γίνονται παραδεκτὰ ὅπως ἔχουσι δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Προκειμένου δὲ νὰ ψηφοφορηθῇ τὸ σύνολον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Σπ. Καλογερόπουλος προέτεινε τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προσθήκην ποσοῦ τινος καταλλήλου πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν, εἰς ἃς ὁ τῆς Γερουσίας πρόεδρος, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, ὑποκύπτει, ὅπως τοῦτο ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τὸ ἕτερον νομοθετικὸν σῶμα ἡ Βουλὴ πράττει ὑπὲρ τοῦ προέδρου αὐτῆς, ψηφίζουσα κατὰ σύνοδον δισχιλιάδραχμον ἐπιχορήγησιν, πρὸς θεραπείαν τῶν ἐκτάκτων ἀναγκῶν, εἰς ἃς ἕνεκα τῆς θέσεώς του ὑπόκειται. Τὴν πρότασιν ταύτην καὶ ἄλλοτε μὲν γενομένην ἀλλ' ἐκκρεμῆ μείναναν ὑποβάλλει ἐνώπιον τοῦ σώματος, πέποιθε δὲ ὅτι τὸ Σ. τῆς Γερουσίας Σῶμα ὡς ὀρθὴν, ἔλλογον καὶ δικαίαν θέλει παραδεχθῆ.

Πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ἐρωτῶν ἂν δυνάμεθα καὶ ἂν δικαιούμεθα νὰ κάμωμεν καὶ ψηφίσωμεν τοιαύτην πρότασιν· ἐὰν τῷ ὄντι ἠδυνάμεθα, τότε ἐγὼ ἤθελα προτείνει τετρακισχιλιάδραχμον ἀποζημίωσιν. Τὸ Σύνταγμα ὅμως ῥητῶς μᾶς ἐμποδίζει διὰ τοῦ 17 ἄρθρου αὐτοῦ· ὁ λόγος δὲ τὸν ὁποῖον εἰς ὑποστήριξιν τῆς προτάσεώς του ἔφερεν ὁ προαγορεύσας, τὸ ὅτι δηλ. ἀποζημίωσιν τοιαύτην δίδει καὶ ἡ Βουλὴ εἰς τὸν Πρόεδρόν της, εἶναι ἀνίσχυρος ἀπέναντι τοῦ γράμματος τοῦ συντάγματος· μακρὰν τοῦ νὰ ἐπέμβω εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἑτέρου νομοθετικοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς, δὲν δύναμαι νὰ σιωπήσω, ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι κακόζηλος· ἐκφράζω τὴν γνώμην μου ὡς πολίτης· ἀντὶ δὲ νὰ λάβῃ ἡ Γερουσία ὡς παράδειγμα τὴν Βουλὴν κατὰ τοῦτο, ἃς εὐχηθῶμεν τὸ ἀνάπαλιν νὰ μιμηθῇ καὶ ἡ Βουλὴ τὸ καλὸν τοῦτο τῆς Γερουσίας παράδειγμα· ἂν καὶ τὸ γράμμα τοῦ συντάγματος εἶναι σαφέστατον, διὰ νὰ κατανοηθῇ ὅμως καλλίτερον καὶ διὰ νὰ ἴδητε ὁποίας κακὰς συνεπείας ἤθελεν ἔχει, ἂν ἄλλως ἐννόει τὸ Σύνταγμα, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ παραδεχθῶ πρὸς στιγμὴν καὶ ἐγὼ ὅτι δύναται ἡ Γερουσία καὶ ἔχει δικαίωμα νὰ προτείνῃ καὶ ἐγγράφῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ της δαπάνας δι' ἔκτακτα ἔξοδα καὶ ἔξοδα παραστάσεως καὶ ἀξιοπρεπείας. Τότε ἃς προτείνωμεν νὰ λαμβάνῃ ἕκαστος Γερουσιαστὴς δι' ἔξοδα ἀξιοπρεπείας καὶ παραστάσεως ἀπὸ δύω χιλιάδας δραχμάς· ἐὰν μᾶς ἐπετρέπετο τὸ πρῶτον, ἀναντιῤῥήτως ἤθελε μᾶς ἐπιτρέπεσθαι καὶ τὸ δεύτερον, καὶ τότε ἀλλοίμονον εἰς τὸ ταμεῖον καὶ τὸν λαόν. Κύριοι! ἐὰν ἐπετρέπετο εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα νὰ διδωσιν ἰδίᾳ διὰ

τοῦ προϋπολογισμοῦ του ἕκαστον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν τίτλον, τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος ἦτο περιττὸν, ἐνότης κυβερνητικὴ δὲν ὑπῆρχε, καὶ ταμεῖα ξεχωριστὰ ἤθελαμεν ἔχει τρία· αἱ Βουλαὶ παρὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος κανονιζομένην ἀποζημίωσίν των, καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ των διαγραφομένας γραφικὰς των δαπάνας, οὐδεμίαν ἄλλην δύνανται νὰ προτείνωσι δαπάνην· ἡ Κυβέρνησις μόνη δύναται νὰ προτείνῃ διὰ νόμου ἀμοιβὴν ἢ ἀποζημίωσιν εἰς τὸν Πρόεδρον διὰ τὰς ὁποίας ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του τυχὸν ὑποφέρει ἐκτάκτους δαπάνας.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστακόπουλος ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας εἶναι νόμος, ὃν ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει, καὶ δυνάμει τοῦ νόμου τούτου τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον ἐξακολουθεῖ νὰ πληρώνῃ.

Τὸ προτεινόμενον ποσὸν δὲν εἶναι οὔτε σύνταξις, οὔτε ἀμοιβὴ πρὸς ὄρελος προσώπου γινομένη, ὥστε νὰ διαρεύγῃ τὴν κυριαρχίαν τοῦ σώματος, εἶναι ἐπιχορήγησίς της διὰ τὰς ἐκτάκτους δαπάνας, ἃς ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ὑποφέρει ὁ πρόεδρος· καὶ καθ' ὃν τρόπον ἐν τῇ κυριαρχίᾳ της ἡ Γερουσία προτείνει καὶ ψηφίζει διὰ τὴν ὑπηρεσίαν της ἔκτακτα ἔξοδα, γραφικὰ ἔξοδα, συνδρομὰς ἐφημερίδων κτλ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δικαιοῦται καὶ δύναται νὰ ψηφίσῃ καὶ ἐπιχορήγησιν διὰ τὸν πρόεδρόν της, ὅπως τοῦτο γίνεται εἰς ὅλα τὰ συνταγματικὰ ἔθνη, μάλιστα εἰς τὴν Γαλλίαν ἄλλοτε καὶ τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου ἐδίδοντο μέγιστα ποσὰ ὡς ἔξοδα περιστάσεως καὶ μέγαρον μεγαλοπρεπέστατον.

Φρονεῖ λοιπὸν, ὅτι ἡ Γερουσία ἐν τῷ κυριαρχικῷ αὐτῆς δικαιώματι δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ της ποσόν τι ἢ ἐπιχορήγησίν τινα τοῦ προέδρου διὰ τὰς ἐκτάκτους δαπάνας, εἰς ἃς ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ μόνον εἶναι ἠναγκασμένος νὰ ὑποπίπτῃ, οὐδόλως δὲ παραβιάζει τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι ὁ προλαλήσας δὲν ἀπήντησεν εἰς οὐδὲν τῶν ὑπ' ἐμοῦ τεθέντων· εἶπε μόνον, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ δοθῇ ἀμοιβή τις εἰς τὸν πρόεδρον, ὅτι τοῦτο γίνεται καὶ εἰς ἄλλα συνταγματικὰ ἔθνη, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν, ἐλησμόνησε δὲ νὰ προσθέσῃ, ὅτι τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὴν Ὁμόσπονδον Ἀμερικήν· καὶ ὅτι διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀνταμείβονται οἱ κόποι καὶ αἱ δαπάναι τοῦ προέδρου. Ἀλλ' οὐδὲ ἐγὼ ἀντέκρουσα κανὲν τούτων· δὲν εἶπον, ὅτι εἶναι

ἄδικον, δὲν εἶπον, ὅτι ὁ πρόεδρος ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του δὲν ὑποκύπτει εἰς δαπάνας, εἶπον μόνον, ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐμποδίζει τὴν Γερουσίαν νὰ προτείνῃ καὶ ἀποφασίσῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ της δαπάνην τοιαύτην, καθόσον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς Γερουσίας συμπεριλαμβάνονται δαπάναι κανονιζόμεναι ὑπὸ τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ κανονισμοῦ της· πᾶσαν δ' ἄλλην δαπάνην δὲν δύναται νὰ συμπεριλάβῃ, ὅσον δικαία ὅσον ἔλλογος καὶ ἂν ὑπάρχῃ· ὅ,τι ἐγίνετο ἐν Γαλλίᾳ, ὅ,τι γίνεται ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κανονίζεται διὰ νόμου καταρτισθέντος ὑπὸ ὅλων τῶν νομοθετικῶν δυνάμεων· τούτου ἕνεκα καὶ ἐγὼ προέτεινα τὴν διὰ νόμου χορήγησιν τοιούτου ποσοῦ.

Ἐμμένω λοιπὸν εἰς τὸ, ὅτι δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ προτείνωμεν καὶ ἀποφασίσωμεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ μας τοιαύτην δαπάνην. Παρακαλῶ δὲ τὸ ὑπουργεῖον παρὸν καὶ ἀκροώμενον νὰ ἐξαγάγῃ τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὴν δύσκολον ταύτην θέσιν διὰ τῆς ὑποβολῆς νόμου, ὡς ἐκεῖνον ὃν εἰσήγαγεν ἐν τῇ Βουλῇ καὶ τὸ προκάτοχον ὑπουργεῖον, θεραπεύοντος τὴν δικαίαν καὶ ἔλλογον ταύτην δαπάνην, εἰς ἣν ὁ πρόεδρος ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ὑποκύπτει. Πρὸς δὲ δράττομαι τῆς περιστάσεως ταύτης νὰ ὑπενθυμίσω εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι ὀφείλει νὰ ἐφαρμώσῃ τὸ ΙΑ ψήφισμα τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, καὶ οὕτω ἀπαλλάξῃ ἅπαντας τῆς ἐργώδους θέσεως, ἐν ᾗ διατελοῦμεν.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χατζίσκος· ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα προετάθη καὶ ἐσυζητήθη ἀρκούντως καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον· ἐπεκράτησε δὲ ἡ γνώμη τοῦ, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, δὲν προῆλθε δὲ τότε τὸ Σῶμα εἰς ἀπόφασιν, ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης ἀναβολῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀποφασισθῇ μᾶλλον τὸ ποσὸν καὶ οὐχὶ τὸ ποιόν. Ἐμμένει δὲ εἰς τὴν ὁποίαν καὶ πέρυσιν ἐξέφρασε γνώμην, ὅτι τὸ σύνταγμα δὲν ἐμποδίζει τὴν Γερουσίαν νὰ ψηφίσῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ της ἐπιχορήγησίν τινα διὰ τὰς ἐκτάκτους δαπάνας εἰς ἃς ὁ πρόεδρος ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ὑπόκειται, καθὼς δὲν ἐμποδίζει τὸ σύνταγμα νὰ προτείνῃ καὶ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ἐν τῷ προϋπολογισμῷ της ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας της τακτικὰ ἢ ἔκτακτα. Ἡ δαπάνη αὕτη δίδεται εἰς τὴν θέσιν καὶ οὐχὶ εἰς πρόσωπον, διότι ὁ κατέχων τὴν θέσιν ταύτην εἶναι ἀναγκασμένος νὰ διατηρῇ οἶκον κεντρικὸν καὶ κατάλληλον, καὶ ἐπισκέψεις νὰ δέχηται καὶ ἀνταλλάσῃ, καὶ δαπάνας ἐκτάκτους νὰ ὑποφέρῃ, εἰς τὰς ὁποίας ἡ πεντακοσιάδραχμος Γερουσιαστικὴ τοῦ ἀποζημιώσις ἀναντιρρήτως δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ· προέτεινε διὰ ταῦτα

ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀποφασισθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς Γερουσίας δισχιλιάδραχμος ἀποζημίωσις τῷ Προέδρῳ διὰ τὰς ἐκτάκτους τῆς θέσεώς του δαπάνας, μέχρις οὗ ὑποβληθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νόμος γενικὸς περὶ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστίδης. Ἔχω φυσικὴν ἀντιπάθειαν πρὸς τὰς πολλὰς δαπάνας· ἂν δὲ λαμβάνω τὸν λόγον κατ' αὐτῶν ἂς μὴ ἀποδώσῃ τις τὴν ὁμιλίαν μου εἰς προσωπικόν τι ἢ ἰδιοτέλειαν· εἶπον ἄλλοτε συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, ὅτι ἡ ἁπαξ ἐγγραφεῖσα δαπάνη οὐ μόνον δὲν εἶναι ἐλπὶς νὰ διαγραφῇ, ἀλλ' ἐξεναντίας αὐξάνει· ἀπόδειξιν πρόχειρον σᾶς φέρω τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἐγγραφὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ μας 1,000 δραχμῶν διὰ καλλιέργειαν τοῦ κήπου τοῦ Πανεπιστημίου, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἐρέτος εὑρέθημεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐγγράψωμεν ἄλλας τόσας· δαπάναι τοιαῦται ἐκτὸς τοῦ ὅτι διαφεύγουσι τὴν ἁρμοδιότητά μας, εἶναι καὶ ὄχι τόσον ἔλλογοι· ἡ ἀληθὴς οἰκονομία, εἶπον καὶ ἄλλοτε, συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἀποκρούσωμεν δαπάνην ἀναφαινομένην, μέχρις οὗ παρουσιασθῇ μεγίστη καὶ ἄρευκτος ταύτης ἀνάγκη. Ἐρρέθη ὑπό τινος, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας εἶναι νόμος, ἑπομένως αἱ ἐν αὐτῷ κανονιζόμεναι δαπάναι εἶναι νομιμοποιημέναι· δὲν ἔχει ὅμως οὕτως· ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους μόνον εἶναι νόμος, καθὸ καταρτιζόμενος καὶ ἀπὸ τὰς τρεῖς νομοθετικὰς δυνάμεις. Ἡ Γερουσία ἓν μόνον δικαίωμα ἔχει, νὰ κανονίζῃ τὰ ἔξοδα τοῦ γραφείου της ἐν τῇ κυριαρχίᾳ της, ὡς πρὸς τοῦτο δὲ δὲν δύνανται αἱ ἄλλαι νομοθετικαὶ δυνάμεις νὰ ἐπικρίνωσι τὴν ἀπόρασίν της, ἐπὶ παραδείγματι ἐὰν αὕτη ψηφίσῃ τέσσαρας ἢ πέντε ὑπαλλήλους της, δὲν δύνανται αἱ ἄλλαι νομοθετικαὶ δυνάμεις νὰ τῇ εἴπωσι ὅτι τῇ ἀρκοῦσι δύω ἢ τρεῖς, διότι τότε ἀνεξαρτησία ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας της δὲν ὑπάρχει· ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως ταύτης τοῦ νὰ ψηφίζῃ τὰς δαπάνας τῆς ὑπηρεσίας της, ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ψηφίζῃ ἄλλας δαπάνας· τὸ προκείμενον δὲν λέγω ὅτι εἶναι ἀντισυνταγματικόν, ὅπως διϊσχυρίσθησαν ἄλλοι· ἀλλὰ διότι δὲν εἶναι ἀντισυνταγματικόν, δὲν ἕπεται ὅτι δὲν εἶναι καὶ παράνομον. Ἐὰν ἡ Γερουσία ἠδύνατο νὰ σκεφθῇ περὶ ἀξιοπρεπείας καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ προέδρου της, ἠδύνατο διὰ τὸν αὐτὸν λόγον νὰ σκεφθῇ περὶ τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν Γερουσιαστῶν, διότι Πρόεδρος χωρὶς Γερουσιαστῶν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ· καὶ ὅμως διότι ἡ Γερουσία δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ σκέπτηται καὶ ἀποφασίζῃ περὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν Γερουσια-

στῶν, διὰ τοῦτο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐψηφίσαμεν εἴκοσι Γερουσιασταὶ εἰς μεγίστην στενοχωρίαν διατελοῦντες· ὁ νόμος δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν νὰ προνοῇ περὶ ἑκάστης ἀνάγκης, ἡ Γερουσία κατὰ μόνας δὲν ἀντιπροσωπεύει τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν· ὁ προϋπολογισμὸς ὅμως τοῦ Κράτους ὡς καταρτιζόμενος καὶ ἀπὸ τὰς τρεῖς νομοθετικὰς δυνάμεις δύναται νὰ προΐδῃ τὰς ἀνάγκας. Εἶναι λυπηρὸν τῷ ὄντι, διότι ὁ πρόεδρος τῆς Γερουσίας, ὁ γέρων οὗτος ἄνθρωπος τοῦ ἀγῶνος, ὅστις πρέπει νὰ ἔχῃ καταλύμα κατάλληλον, νὰ πλησιάζῃ πρόσωπα ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ἐπίσημα, τὴν αὐλήν, δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς δαπάνας ταύτας μὲ μόνην τὴν Γερουσιαστικήν του ἀποζημίωσιν· ἀλλ' ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ βελτιώσῃ τὴν τύχην τοῦ Προέδρου αὐτῆς, χωρὶς νὰ παραβιάσῃ τὴν τάξιν, χωρὶς νὰ κάμῃ ὑπέρβασιν ἐξουσίας· ἡ Γερουσία πρέπει νὰ παρίσταται ὡς ἡ στάθμη τῶν τάξεων, ὡς ὁ προμαχὼν πάσης ὑπερβάσεως. Ἐὰν θέλωμεν τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ προέδρου, ἂς ἐλαττώσωμεν ἐξ ἰδιαιτέρας συνεννοήσεως τὴν ἰδικήν μας ἀποζημίωσιν πρὸς ὄφελος τοῦ προέδρου μας· αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις ἔχει συμφέρον διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ προέδρου τῆς Γερουσίας, καὶ δύναται νὰ συμπεριλάβῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους ποσόν τι πρὸς θεραπείαν τῶν ἐκτάκτων ἀναγκῶν τοῦ πρόεδρου. Ἡ Γερουσία ὅμως δὲν δύναται νὰ προτείνῃ καὶ ἀπορασίσῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ της τοιοῦτόν τι. Ἂς διαφυλάξωμεν τὸ σῶμα τοῦτο ἀπὸ πάσης ὑπερβάσεως ἐξουσίας. Ἂν ἄλλο σῶμα ἔκαμε τοῦτο, ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ἁρμόδιοι νὰ δικάσωμεν· ἡ κοινὴ γνώμη ἐδίκασεν ἤδη καὶ ἀπεφάνθη· ἡ Γερουσία τὸ κατ' αὐτὴν δὲν δύναται, καὶ δὲν πρέπει νὰ δίδῃ τὸ κακὸν παράδειγμα· ἡ χρηματικὴ διαχείρισις πρέπει νὰ πηγάζῃ ἀπὸ νόμον ῥητὸν, νόμος δέ, ὡς προανέφερα, δὲν εἶναι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας· ὅ,τι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγίνετο εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅ,τι γίνεται εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἦτο ἐπιψηφισμένον ἀπὸ τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους, περίπτωσις ἥτις δὲν προνοεῖται παρ' ἡμῖν οὔτε ὑπὸ τοῦ συντάγματος, οὔτε ὑπὸ νόμου τινός. Καὶ πέρυσιν συζητουμένης τῆς αὐτῆς προτάσεως εἴπον νὰ προσθέσωμεν κἂν ἐν τῷ κανονισμῷ τῆς Γερουσίας ἄρθρον τι κανονίζον τὴν δαπάνην ταύτην, ἂν ἡ Γερουσία τὴν θεωρῇ ἀναγκαίαν καὶ ἄφευκτον. Ὅταν δὲ ἡ ἐξουσία ἰδῇ καὶ ἀνεχθῇ τοῦτο, τότε καθιερούμεν κἂν ἐν προηγουμένων τῆς δαπάνης ταύτης ἐν ἐλλείψει νόμου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐκπηγάζῃ πᾶσα δαπάνη· ἄλλως πῶς θέλει φθάσωμεν, ὅταν οὐδένα φραγμὸν ἔστω καὶ εὔ-

θραυστον ἔχωμεν; θέλομεν ῥήσει εἰς τὸν κρημνόν, διότι τὰ κράτη οἰκονομικῶς χάνονται, ἀνθίστανται δὲ εἰς πάντα σάλον καὶ κλύδωνα πολιτικόν, ὅταν ἔχωσιν οἰκονομικῶς καλά. Φρονῶ λοιπὸν, ὅτι πρέπει νὰ μὴ προβῶμεν πιραιτέρω, μέχρις οὗ ἐλθῇ κανονική τις κατάστασις πραγμάτων, καὶ προβλέψῃ περὶ τούτου νόμος, μέχρις οὗ βελτιωθῶσιν οἱ πόροι τοῦ Κράτους. Τὸ κατ' ἐμὲ, Κύριοι! ἂν ἤμουν ὑπουργὸς ἤθελα ἀρνηθῆ τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας, ὅπως ἠρνήθην καὶ εἰς ἄλλον περίβολον, προκαλέσας τὴν ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν τῆς Βουλῆς, τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν εἶχαν τὴν τόλμην νὰ δεχθῶσιν. Ὁ Κύριος πρόεδρος γνωρίζει τὰ αἰσθήματά μου, τὴν πρὸς αὐτὰ ἰδιάζουσαν ὑπόληψίν μου, καὶ ὡς πρόεδρον καὶ ὡς ἄνθρωπον τοῦ ἀγῶνος, πέποιθα δὲ ὅτι δὲν θέλει ἐκλάβει τοὺς λόγους μου ὡς προσωπικῶς αὐτὸν ἀφορῶντας.

Πράκειται περὶ ἀρχῆς, πᾶν δ' ὅ,τι ἐλάλησα ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν καὶ οὐχὶ πρόσωπον· πρὸς θεραπείαν δὲ τῶν ἀναγκῶν, εἰς ἃς ἡ θέσις ὑποβάλλει τὸν πρόεδρον ἂς ἐμεινέωμεν, ἵνα ὑποβάλωσιν ἐνώπιόν μας, οἱ Κ. ὑπουργοὶ, πίστωσιν ἐκτάκτων ἐξόδων. (Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ὅτι αἱ πιστώσεις ἀφορῶσι δαπάνας εἰς νόμον ἢ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους στηριζομένας ὁ Κύριος Χρηστίδης ἀντεπαρετήρησεν, ὅτι εἶναι πολλαὶ ἔκτακτοι πιστώσεις, αἵτινες δὲν στηρίζονται εἰς νόμον, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ πίστωσις πρὸς ἀγορὰν σιτηρῶν, ἐξ ὧν ἱκανῶν ἴσως χιλιάδων δραχμῶν ζημία θέλει ἐπέλθει εἰς τὸ δημόσιον.)

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας. Τὸ **17** ἄρθρον τοῦ Συντάγματος θέλει ῥητῶς· « οὐδεμία πρότασις ἀφορῶσα αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ *ἐν γένει δι' ὄφελος προσώπων*, πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας » δηλ. οὔτε Βουλευτὴς, οὔτε Γερουσιαστὴς δύναται νὰ προτείνῃ αὔξησιν ἐξόδων πρὸς ὄφελος προσώπου οἱονδήποτε· » τὸ προτεινόμενον ἀναντιῤῥήτως εἶναι πρὸς ὄφελος προσώπου, καὶ ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα μὲ ἀπαγορεύει, δὲν δύναμαι νὰ ψηφίσω ὑπὲρ τῆς προτάσεως ταύτης, χωρὶς νὰ παραβιάσω τὸ Σύνταγμα· καὶ κατὰ τοῦτο δὲν σύμφωνῶ πρός τινα τῶν προαγορευσάντων, θεωρήσαντα τὴν πρότασιν παράνομον μὲν ἀλλ' ὄχι καὶ ἀντισυνταγματικήν. Τὸ κατ' ἐμὲ οὐχὶ μόνον τὸ νὰ προτείνῃ ἡ Γερουσία καὶ ψηφίσῃ δαπάνην πρὸς ὄφελος προσώπου εἶναι ἀντισυνταγματικὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ προτείνῃ καὶ ψηφίσῃ δαπάνην πρὸς ὄφελος συστημάτων ἢ καταστημάτων εἶναι μα-

[Πρακτ. Γερουσ. τῆς Γ'. Συνόδ. Δ'. Περιόδ.] 6.

κρὰν τῆς συνταγματικῆς ἰδέας, εἰς πᾶσαν δαπάνην πρέπει νὰ ἠγῆται ἡ Κυβέρνησις, αὕτη γνωρίζει κάλλιον καὶ τοὺς πόρους τοῦ Δημοσίου, καὶ τὰς ἀνάγκας, καὶ τὰς συνεπείας, καὶ διὰ τοῦτο ὁ νομοθέτης εἰς αὐτὴν ἔδοσε τὸ πρῶτον βῆμα, τὸ ὁποῖον καὶ ἀκριβέστερον τῶν ἄλλων κοστίζει· ἂν διασπάσωμεν τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἥτις εἶναι καὶ συνταγματικὴ, καὶ φυσικὴ, καθ' ἑκάστην ἤθελον ὑφοῦσθαι εἰς τὸν μέγαν κύκλον τοῦ κόσμου δαπάναι, αἵτινες ἤθελον ἐπιβαρύνει τὸν τράχηλον τοῦ φορολογουμένου λαοῦ· ἀλλ' οὕτως ἤθελέ τις ὑποθέσει, ὅτι δὲν ὑπάρχει κατανάγκασις τῆς Κυβερνήσεως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αὕτη ἤθελεν ἀμελεῖ νὰ προνοῇ περὶ τῶν ἐθνορελῶν δαπανῶν· ἀλλ' ἐὰν ἀναλογισθῇ, ὅτι ἡ συνταγματικὴ κυβέρνησις, κατὰ συνταγματικὴν πρόληψιν, ἐνόσῳ ὑφίσταται εἶναι ἡ ἔκφρασις τῆς εὐνοίας καὶ ἐμπιστοσύνης τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ, ὅτι κυβέρνησις συνταγματικὴ παραγνωρίζει καὶ δὲν ὑπακούει εἰς τὰς αἰτήσεις καὶ ἀνάγκας τοῦ τόπου, καὶ δὲν ἐκτιμᾷ τὴν ἔκφρασιν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων· διότι τότε αἱ Βουλαὶ τῇ ἀρνοῦνται τὴν ψῆφόν των καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην των, καὶ δὲν δύναται ἐπὶ πλέον τοιαύτη Κυβέρνησις νὰ ζήσῃ· ἡ πρόνοια αὕτη τοῦ Συντάγματος εἶναι δικαιοτάτη καὶ ἔλλογος, ἄλλως ἕκαστος Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς ἤθελε κάμνει προτάσεις παντοίων δαπανῶν, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς ἤθελεν ἐξωγκοῦσθαι ἐπὶ τὸ ἀνοικονόμητον κατ' ἔτος, διότι αἱ πλειοψηφίαι ἐπὶ δαπανῶν, εὐκόλως δύναται νὰ φαντασθῇ τις πῶς ῥυθμίζονται καὶ πῶς ἐνδίδουσιν ἀμοιβαίως, ὑποχωροῦσαι καὶ παραχωροῦσαι· ὁ ἀμερβάλλων ἀγνοεῖ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἀνθρώπινον καρδίαν. Ἐπὶ τῆς τελευταίας ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὁ τότε τῆς Ἀγγλίας Πρωθυπουργὸς Κ. Ἀβερδῖνος μεταξὺ τῶν ἄλλων συμβουλῶν, ἃς διεκοίνωσεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἦτο καὶ ἡ ἀκόλουθος. «συνδεμία πρότασις ἀφορῶσα δαπάνην ἐν γένει νὰ μὴ ἀποῤῥέῃ ἀπὸ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας.» Θραύοντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον τοὺς ὅρους τοὺς ὁποίους ἔθεσεν ἡ Ἐθνοσυνέλευσις, κάμνωμεν ὥστε ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν νὰ αὐξάνωσι τὰ βάρη τοῦ λαοῦ· ἢ τάχα τώρα ἤμεθα εἰς κρείττονα οἰκονομικὴν κατάστασιν ἀφ' ὅ,τι ἤμεθα τὸ **1844**; ηὔξησαν τάχα οἱ δημόσιοι πόροι καὶ μὲ αὐτοὺς συναυξάνομεν καὶ τὰς ἀνάγκας; ἀνεκαλύφθησαν νέαι πηγαὶ δημοσίων εἰσοδημάτων καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ 5 ηὐξήσαμεν εἰς 8 τὸν ἀριθμὸν τῶν κλητήρων τῆς Γερουσίας; Μήπως καὶ οἱ Πρόεδροι τότε δὲν ἦσαν ἀγωνισταὶ, δὲν ἦσαν ἐπίσης ὀνόματα σεβαστὰ, εἰς ἃ καὶ ξένοι καὶ ἐντὸς

τιοι προσήρχοντο; ἕνδεκα ὅλα ἔτη παρῆλθον, καὶ οὐδεὶς προέτεινεν ἔξοδα παραστάσεως τῶν Προέδρων. Ἀποκρούω προτέτι τὴν ἰδέαν, ὅτι αἱ Βουλαὶ δύνανται νὰ ψηφίσωσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ των δαπάνας, ὅταν αὗται κανονίζωνται ἐν τῷ κανονισμῷ αὐτῶν, διὰ τὸν λόγον δῆθεν, ὅτι τὸ Σύνταγμα δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα νὰ συντάττωσι καὶ ψηφίζωσι τὸν Κανονισμόν των, καὶ διότι ὁ Κανονισμὸς τάχα περιέχει πρόσωπα, θέσεις καὶ τὰς τούτων δαπάνας. Ἐπαναλέγω, ὅτι ἀποκρούω τὴν ἰδέαν ταύτην· ἐξ ἀρχῆς ἐκήρυξα, ὅτι οἱ Κανονισμοὶ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων πρέπει νὰ ἀντεξελέγχωνται καὶ ἀπὸ τὰς τρεῖς Νομοθετικὰς Δυνάμεις, διὰ νὰ μὴ ἤθελέ ποτε φθάσει Κανονισμὸς εἰς τὸ νὰ κανονίσῃ δαπάνας ἑκατομμυρίων πολλῶν· ἔχω πεποίθησιν, ὅτι οὐδέποτε θέλομεν φθάσει εἰς τοιαύτην ἀπόγνωσιν, ἀλλ' ἂν ποτε, ὃ μὴ γένοιτο, ἔρθανε Σώμα εἰς τοιαύτην ἀπόγνωσιν, ποῖον χαλινὸν κατὰ τούτου ἔχομεν τότε; τὸ κατ' ἐμὲ δυνάμεθα νὰ κάμωμεν τὸν Κανονισμόν μας, χωρὶς νὰ τὸν ἐπιβάλῃ ἡ ἐξουσία· ἀλλὰ καθ' ἃ μέρη ὁ Κανονισμός μας ἤθελεν ἐξέρχεσθαι τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, τῶν νόμων, καὶ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων δαπανῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου ὑπαγορευομένων, καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις δικαιοῦνται νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τὰς ὑπερβάσεις μας, καθὼς καὶ ἡμεῖς δικαιούμεθα νὰ σταματήσωμεν τὰς ὑπερβάσεις τῶν ἄλλων. Αἱ παρεκτροπαὶ εἶναι ἀνθρώπιναι, καὶ δύνανται νὰ λάβωσι χώραν εἰς τὴν ἀλληλουχίαν τοῦ χρόνου, καὶ μόνη ἡ δυσπιστία σώζει τὰ ἔθνη καὶ οἱ φρόνιμοι οἱ διάφοροι προέλαβον καταστροφὰς ἐπικειμένας· εἰς τὴν ἀπειρίαν τοῦ χρόνου δύνανται νὰ εὑρεθῶσι καὶ Βουλαὶ καὶ Γερουσίαι καταστρεπτικαὶ, ἀπὸ τὰς ὁποίας οἱ περιορισμοὶ καὶ αἱ ἀμοιβαῖαι ἀντεπιβλέψεις δύνανται νὰ σώσωσι τὰ ἔθνη. Πρόκειται, Κύριοι! περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ προσώπου τοῦ διέποντος σήμερον τὴν Γερουσίαν, ὑπὲρ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ὁποίου εἶμαι πρόθυμος νὰ συνεισφέρω ἐκ τῶν ἐνόντων μοι, καὶ πιστεύω, ὅτι οὐδεὶς θέλει μοὶ κάμει τὸ ἄδικον νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἔχω τι προσωπικὸν ἀγαρεύων καὶ ἐνιστάμενος κατὰ τῆς προτάσεως. Ἂν τοιαύτην ἀρχὴν ἔθεσεν ἡ Βουλὴ, δὲν ἔχομεν λόγους πειστικοὺς πρὸς ἀποφυγήν. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς εἶναι σημαντικὴ θέσις εἰς συνταγματικὰ Κράτη, καὶ εἰς τὸ ἰδικόν μας ἔτι συνταγματικώτερα· ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἠθέλησε νὰ δώσῃ περισσοτέραν βαρύτητα εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ Συντάγματι, προέταξε, ταύτην τὴν Γερουσίαν, καί τινα μάλιστα σκανδαλώδη συνέβησαν, ἕνεκα τῆς ἐννοίας, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἔδωκεν εἰς τὸν Πρόεδρον

τῆς Βουλῆς. Διὰ τὴν ἀξιοπρεπῆ δὲ τήρησιν τοῦ κατέχοντος τὴν ὑψηλὴν ταύτην θέσιν προσώπου, ἡ τοῦ βουλευτοῦ ἀποζημίωσις εἰς 250 δραχ. μηνιαίων ἀναβαίνουσα, εἶναι εὐτελεστάτη, καὶ τὸ δίκαιον ἴσως καὶ τὸ ἐξαιρετικὸν δικαίωμα τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ ἐπὶ τῶν δαπανῶν, ὑπηγόρευσε τὴν δαπάνην ἐκείνην τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπειδὴ ἡ θέσις διαφέρει, καλὸν εἶναι νὰ κάμῃ τὸ πρῶτον βῆμα ἡ Κυβέρνησις εἰσάγουσα νόμον κανονίζοντα τὴν προκειμένην δαπάνην. Ἐὰν εἰσήγετο τοιοῦτος νόμος ἴσως λόγοι οἰκονομικοὶ μὲ ἐμπόδιζον νὰ ὑπερψηφίσω τοῦ νομοσχεδίου, δὲν ἤθελον ὅμως καὶ καταψηφίσῃ αὐτοῦ. Ἡ Κυβέρνησις γνωρίζει καὶ τὰς ἀνάγκας εἰς ἃς ὑπόκειται ὁ κατέχων τὴν θέσιν τοῦ προέδρου, καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν, ἣν ὀφείλει πρὸς τὸ συμφέρον αὐτὸ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεως νὰ τηρῇ, ἔχουσα δὲ περὶ πλέον ὑπ' ὄψιν καὶ τοὺς πόρους τοῦ δημοσίου, δύναται καλλιον παντὸς ἄλλου νὰ προβῇ συνταγματικῶς πρὸς θεραπείαν τῆς παρισταμένης ταύτης ἀνάγκης· ἡ Γερουσία ὅμως δὲν πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὴν ψήφισιν τῆς γενομένης προτάσεως, καθ' ὃ ἀντισυνταγματικῆς καὶ παρανόμου. Προκειμένου δὲ περὶ ἀξιοπρεπείας, ἐν ᾗ φαίνεται ἀπό τινος, ὅτι ἐκρεμάσαμεν ἀπάσας τὰς ἐλπίδας τῆς ὑπάρξεώς μας, ὡς μὴ ὤφειλε, ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ ἀναπολήσω εἰς τὴν μνήμην σας τὴν ὁποίαν προὐξένησεν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς πρέσβεις τοῦ Βασιλέως τῆς Περσίας ἡ λιτότης τοῦ Ἀγησιλάου ἀπειλοῦντος μὲ τοὺς ἑλληνικοὺς στρατούς του τὰ Ἐκβάτανα καὶ βράζοντος αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ὑπὸ τὴν σκηνὴν ἐν τῇ χύτρᾳ του χοίρινον κρέας· πρὸς δὲ τὴν ὁποίαν ἐξέφρασαν γνώμην οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας κατάσκοποι περὶ τῶν ἐν Ὁλλανδίᾳ πραγμάτων, ἀφ' οὗ εἶδον, ὅτι ὁ πρόεδρος τῆς δημοκρατίας καὶ οἱ ὑπουργοί του ἔτρωγον τὸν λιτὸν αὐτῶν δεῖπνον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος πλοιαρίου· «Αὐτοκράτωρ, ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς ὑποταγὴν λαόν, οὗτινος τὰ ἀνώτατα πρόσωπα διαιτῶνται τοσούτῳ λιτῶς».

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος· οἱ προαγορεύσαντες ἴσως ἐμακρηγόρησαν πλέον ἢ ὅσῳ ἤξιζε τὸ ἀντικείμενον· πρόκειται περὶ ἀσημάντου ποσοῦ διὰ τὰς ἐκτάκτας δαπάνας τοῦ προέδρου τῆς Γερουσίας· ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς δαπάνης ταύτης εἶναι εὐκολώτατος, καθόσον ἀφορᾷ καθαρὸν ἔξοδον τῆς Γερουσίας, καὶ διὰ τοῦτο δυνάμεθα νὰ συμπεριλάβωμεν τοῦτο μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας τὰ ὁποῖα, πρατείνει καὶ ἀποφασίζει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ της ἡ Γερουσία· συμμερίζομαι τὴν ἀποστροφὴν τοῦ Κ. Χρηστίδου διὰ τὰς περιττὰς καὶ ἀδικαιολογήτους δαπάνας, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ καταναστήσω τὴν δαπανοφοβίαν του, ὡς πρὸς τὰς ἀναγκαίας καὶ ἀπαραιτήτους. Δὲν παραδέχομαι ἐπίσης τὴν ἀρχὴν τοῦ Κ. Μαγγίνα, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας δὲν δύναται δῆθεν νὰ περικλείῃ εἰμὴ δαπάνας διακελευομένας ἀπὸ τὸ σύνταγμα ἢ κανονιζομένας ῥητῶς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ· ἐὰν ἓν μόνον βλέμμα ῥίψῃ εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμὸν ἢ εἰς οἱονδήποτε τῶν παρελθόντων ἐτῶν, θέλει εὑρεῖ, ὅτι τὰ περισσότερα ἄρθρα τῶν ἐξόδων, οὔτε ὑπὸ τοῦ συντάγματος ὁρίζονται, οὔτε ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ κατονομάζονται· ὡς ἐπὶ παραδείγματι· τὰ ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, αἱ συνδρομαὶ τῶν ἐφημερίδων, τὰ ἔξοδα τῶν ἀμαξῶν διὰ τὰς παραστάσεις· ὥστε δὲν εἶναι πρωτοφανὲς τὸ νὰ ψηφίσῃ ἡ Γερουσία ἔξοδα μὴ κατονομαζόμενα μὲν ἐν τῷ συντάγματι ἢ τῷ κανονισμῷ αὐτῆς, ἀνήκοντα ὅμως ἀναμφιλέκτως εἰς τὴν καθαρὰν αὐτῆς ὑπηρεσίαν. Διὰ νὰ μὴ ἀνακυκλίζωμεν δὲ τὰς αὐτὰς παρατηρήσεις, καὶ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἀφ' οὗ ἀναγνωρίζεται παρὰ πάντων, ὅτι τὸ ἔξοδον εἶναι δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον, φιλονεικεῖται δὲ ὑπό τινων μόνον ὁ τρόπος τῆς εἰσαγωγῆς καὶ προτάσεώς του, ἐρωτῶ, ὅτι δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς ἀποτέλεσμα ἐγγράφοντες μὲν σήμερον τὴν δαπάνην ταύτην ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς Γερουσίας, καὶ ὑποδεικνύοντες εἰς τὴν Κυβέρνησιν παροῦσαν, τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ εἰσαχθῇ προσεχῶς ὑπ' αὐτῆς νόμος κανονίζων τακτικώτερον τὴν δαπάνην ταύτην.

Ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας εἶπεν· ὅτι οὐδέποτε ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη, ὅτι τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ προέδρου ζήτημα δὲν εἶναι ἀντισυνταγματικόν· ἐπροκάλεσε δὲ τὸν προαγορεύσαντα νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας ἐὰν ποτὲ ἐγένετο τοιαύτη· ὅτι δὲν πρόκειται περὶ προσώπου ἀλλὰ περὶ ἀρχῆς ἂν δηλ. τὸ σύνταγμα ἐπιτρέπῃ εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ πρατείνῃ καὶ ἀποφασίσῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ της τοιαύτην δαπάνην· ὅτι ἡ Γερουσία παραδεχομένη τοιαύτην ἀρχὴν παραβιάζει ἀσυστόλως τὸ σύνταγμα δυνάμει τοῦ ὁποίου ὑφίσταται καὶ ζῇ, καὶ διακινδυνεύει δικαίως τὴν ὑπόληψιν καὶ ὕπαρξίν της παρὰ τῷ λαῷ, ὅστις δὲν γνωρίζει ἐν τίνι δικαιώματι θὰ ἀξιῶμεν τοῦ λοιποῦ νὰ μᾶς ἀναγνωρίζῃ ὡς Γερουσιαστὰς καὶ νὰ μᾶς σέβηται, ὅταν ἡμεῖς αὐτοὶ αὐτοχειριάζωμεν τὴν ὑπόληψίν μας, καὶ ἀνατρέπωμεν τὴν βάσιν τῆς ὑπάρξεώς μας, τὸ Σύνταγμα· σκεφθῆτε, ἐὰν οὕτω δὲν δίδωμεν δικαιώματα εἰς τὸν λαὸν νὰ εἴπῃ μίαν ἡμέραν (καὶ αὐτὴ δὲν θὰ

εἶναι μακράν, ἐὰν προβαίνωμεν οὕτω) ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἔχει δικαίωμα ὑπάρξεως, διότι αὕτη διέρρηξε τοὺς ὅρους τοῦ συμβολαίου τῆς ὑπάρξεώς της, κατέστησε τὸ συμβόλαιον ἄκυρον.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκήρυξε τὴν πρότασιν ἀντισυνταγματικήν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπορριπτέαν ὑπὸ τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ψηφίζῃ προτάσεις ἀντισυνταγματικάς· προέτεινε δὲ τὴν σύστασιν τῆς δαπάνης ταύτης εἰς τὴν Κυβέρνησιν δυναμένην νὰ κανονίσῃ ταύτην, εἴτε διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, εἴτε δι' ἰδιαιτέρου νόμου, συμφώνως μὲ τὸ δίκαιον καὶ τὴν πραγματικὴν ἀνάγκην.

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος ἐπήνεγκεν. Μετὰ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τῶν προλαλησάντων ἐντίμων Γερουσιαστῶν θεωρῶ περιττὸν νὰ ἔλθω εἰς ἐκτενεῖς ἐξηγήσεις, διότι βλέπω, ὅτι ὅλοι ἐσχηματίσατε τὴν ἰδέαν, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν προκειμένην πρότασιν, διότι παραβιάζομεν τὸ σύνταγμα καὶ καταστρέφομεν ὁλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα διὰ τοῦ ὁποίου ὑπάρχομεν ἐνταῦθα. Δὲν προτίθεμαι νὰ ἐξηγήσω ἢ νὰ ἑρμηνεύσω τὸ σύνταγμα, ἀλλὰ νὰ ἀφαιρέσω τὸν δισταγμὸν τὸν ὁποῖον τινὲς θέλουσι νὰ διατηρήσωσι διὰ τοῦ κανονισμοῦ εἰς ὃν στηρίζουσι τὴν ἰδέαν των ἀποκαλοῦντες αὐτὸν νόμον. Ἐὰν ἀναγνώσωμεν τὸ ἄρθρον 58 τοῦ συντάγματος τὸ προβλέπον περὶ κανονισμῶν τῶν σωμάτων, θέλομεν μάθει, ὅτι ὁ κανονισμὸς τῆς Γερουσίας εἶναι σειρὰ διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν ἐσωτερικὴν διάταξιν καὶ τάξιν τῶν ἔργων της, ἤ, κατὰ τὸ γράμμα τοῦ συντάγματος, εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της· ὥστε δὲν εἶναι νόμος διὰ τοῦ ὁποίου δυνάμεθα νὰ κανονίσωμεν πᾶν ὅ,τι ἀντίκειται εἰς τὸ σύνταγμα. Ὅταν ἡ πρότασις ἔλθῃ διὰ τῆς νομίμου καὶ ὑπὸ τοῦ συντάγματος κανονιζομένης ὁδοῦ, ἤτοι διὰ νόμου, τότε οὐδεὶς δύναται νὰ διαφιλονεικίσῃ τὸ ζήτημα· ἂν τὴν πρότασιν ταύτην παραδεχθῶμεν ἤδη, οὐ μόνον τὴν ὑπόληψιν τοῦ σώματος διαφθείρομεν ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ οἰκοδόμημα καταστρέφομεν· ἡ πρότασις κατὰ τὸ σύνταγμα εἶναι ἀπορριπτέα καὶ πρέπει νὰ ἀπορριφθῇ· οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ εἰσὶ παρόντες ἤκουσαν τὰ λεχθέντα καὶ δύνανται νὰ φέρωσι τὸν ἀνήκοντα νόμον.

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζίκος προσέθηκεν· ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας μὲ προεκάλεσε νὰ ἀποδείξω, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεράσισε προηγουμένως περὶ τοῦ προκειμένου δικαιώματος, ἤ ὅτι ἔχει αὐτὸ τὸ δικαίωμα· νομίζω, ὅτι ἄλλοτε ἐσυζητήθη ἡ τοιαύτη πρότασις ἐνταῦθα, καὶ

ἀνεβλήθη. Εἰς τὴν σημερινὴν συζήτησιν παρετήρησα σποδαιότητα τινα καὶ τάσιν εἰς τὸ νὰ ὑποδειχθῇ, ὅτι οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν πρότασιν προτίθενται νὰ καταστρέψωσι τὸ σύνταγμα· ἀλλὰ ποῖον τὸ συμφέρον ἡμῶν τῶν ὑποστηριζόντων τὴν πρότασιν; οὐδέν· ὑπάρχει εἰς ἡμᾶς μία ἰδέα, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ σεβασθῶσιν οἱ ἀντιλέγοντες καθὼς ἡμεῖς σεβόμεθα τὴν ἰδικήν των· προετέθη παρά τινος καὶ ὑπεστηρίχθη παρ' ἄλλων, ὅτι ἡ προκειμένη πρότασις καταστρέφει τὸ σύνταγμα· ἀλλὰ ποία εἶναι ἡ τοιαύτη καταστροφὴ τοῦ συντάγματος; ἔχουσιν οἱ ἀντιλέγοντες τὴν ἰδέαν των, ἔχω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ προκειμένη δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ σύνταγμα, διότι ἡ Γερουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίζῃ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα τοῦ γραφείου της τὰ ὁποῖα ἐξυπαρχῆς ἐψήφισε καὶ ψηφίζει· ἐὰν ἐπιθυμῶμεν νὰ φέρῃ τὸ ὑπουργεῖον μίαν τοιαύτην πρότασιν διὰ νόμου, πρέπει διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν 2,000 δραχμῶν περὶ ὧν ἡ προκειμένη πρότασις νὰ τῷ ὑποδείξωμεν τὴν ἐπιθυμίαν μας αὐτὴν καὶ πιστεύω, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει συμμερισθῇ τὴν ἰδέαν ταύτην τῶν σωμάτων καὶ ὑποβάλει τὸ ἀνῆκον νομοσχέδιον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης ἐξέθηκε δὲν ἤθελον ὁμιλήσει πλέον, διότι ἅπαξ ἐξέφρασα τὴν γνώμην μου εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐμμένω· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ προλαλήσας δὶς ἐλάλησε καὶ ἀντέκρουσε τὰς ἰδέας μου λαμβάνω τὸν λόγον καὶ λέγω ὅτι προκειμένου νὰ καθιερωθῇ μία καταστρεπτικὴ ἀρχὴ ἔπρεπε νὰ ὁμιλήσωμεν πλέον παρ' ὅ,τι ὡμιλήσαμεν καὶ μάλιστα, ὅταν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐμβάλωμεν εἰς τὴν διάνοιαν τῶν ἀντιλεγόντων τὸ καταστρεπτικὸν τῆς προτάσεως.

Πολλάκις, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι πρόκειται περὶ ἐκτάκτων ἐξόδων· ἐὰν περὶ τοιούτων πρόκειται συγκατατίθεμαι νὰ προστεθῶσι ἀντὶ 1500 δραχ. 10,000 διότι τὰ ταιαῦτα ἔξοδα συνοδεύονται μὲ ἀποδείξεις, τὰς ὁποίας χθὲς ἐξελέξαμεν εἰς τὸν συζητηθέντα ἀπολογισμόν· ἀλλ' ἡ προκειμένη πρότασις δὲν ἀφορᾷ ἔκτακτον ἔξοδον, ἀφορᾷ τὴν χορήγησιν δωρεᾶς τινος περὶ τῆς ὁποίας οὔτε λόγος τις θέλει δοθῇ, οὔτε ἀποδείξεις ἀπαιτοῦνται· ἀποκρούω λοιπὸν τὸν χαρακτηρισμὸν τὸν ὁποῖον δίδει ὁ προλαλήσας εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς προκειμένης ποτάσεως, ὀνομάζων τὴν προτεινομένην δωρεὰν ὡς ἔκτακτον ἔξοδον.

(Ἐνταῦθα ὁ Κ. Πρόεδρος ζητήσας τὸν λόγον παρεχώρησε τὴν ἕδραν του εἰς τὸν Β. ἀντιπρόεδρον κωλυομένου τοῦ πρώτου.)

Ἐπαναλαβὼν δὲ τὸν λόγον του ὁ ἀγορεύων προσέθηκε. Τὸ

προτεινόμενον ἔξοδον εἶναι ἔξοδον ἄλλης φύσεως· τὸ ἔξοδον τοῦτο ἔχει ὡρισμένων σκοπὸν καὶ δὲν συνοδεύεται μὲ ἀποδείξεις· διὸ καὶ δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ εἰμὴ ὡς δωρεὰ ἢ ὡς χορήγησις, ὥστε εἶναι ἁπλῆ ἡ συζήτησίς του.

Μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Μοναρχίδης ἐπῆνεγκεν.

Δὲν εἶχον σκοπὸν νὰ λάβω τὸν λόγον καθόσον καὶ ἄλλοτε καὶ σήμερον τὸ ζήτημα εἶναι περὶ χορηγήσεώς τινος εἰς τὴν προεδρείαν, καὶ ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐξέφρασαν τὴν τοιαύτην γνώμην, διὰ τοῦτο παρεδέχθην τὴν προκειμένην πρότασιν· ὑπὸ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦτον λέγω λοιπόν, ὅτι τὸ ζήτημα δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ σύνταγμα οὔτε εἰς κανένα ἄλλον νόμον τοῦ Κράτους, διότι τὸ προτεινόμενον ἔξοδον δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἔκτακτον καὶ ἅμα καταχωρηθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Γερουσίας θέλει καταχωρηθῇ καὶ εἰς τὸν γενικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους· Ἐνταῦθα δὲν πρόκειται εἰμὴ ἂν πρέπει νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀρχὴ αὕτη· ὥστε τὸ ζήτημα εἶναι ἁπλούστατον. Φρονῶ, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ προσώπων ἤδη, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θέλομεν ὁμιλήσει περισσότερα.

(Ἐνταῦθα πολλοὶ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντέλεξαν, ὅτι δὲν πρόκειται ποσῶς περὶ προσώπων.)

Ἐπαναλαβὼν δὲ τὸν λόγον του ὁ ἀγορεύων, εἶπε· Ἤκουσα παρά τινων ἐκ τῶν προλαλησάντων ἐξηγουμένων τὴν λιτότητα μεθ' ἧς διετέλει ἐπὶ τῶν ἀρχαίων χρόνων ὁ στρατηγὸς Λυσίλαος καὶ ἄλλα τοιαῦτα ξένα τοῦ προκειμένου ζητήματος, καὶ παρατηρῶ, ὅτι ἀγνοῶ ἂν τὰ λεγόμενα φυλάττωνται σήμερον ὑπὸ τῶν λεγόντων ταῦτα καὶ ἄλλων. Ἐν τούτοις ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ζήτημα λέγω, ὅτι εἰς τὴν Γερουσίαν ἀνήκει ἂν θέλῃ νὰ καθιερώσῃ ἢ μὴ τὴν προκειμένην ἀρχὴν, ἥτις δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ τὸ ἀφῃρημένον πρόσωπον, τὴν προεδρείαν· διότι ἂν ἐξηγηθῇ ἄλλως, ὅτι ἀφορᾷ δηλονότι πρόσωπον, ὡς Πρόεδρος ἤδη παρατηρῶ, ὅτι δὲν παραδέχομαι τὸ τοιοῦτον.

Τελειόνων τῶν λόγων μου προσθέτω, ὅτι ἦτο περιττὸν νὰ δώσωμεν ἀφορμὴν εἰς τοιαύτην μακρὰν συζήτησιν καὶ νὰ ἐξηγήσωμεν ὑπονοίας εἰς τὸ κοινὸν περὶ καταστροφῆς τοῦ συντάγματος, ἐνῷ τοιοῦτον τι οὔτε πρόκειται, οὔτε ὑπάρχει εἰς τὴν διάνοιαν τινός.

Ἁπάντων ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας ἐπῆνεγκεν τὰ ἑξῆς·

Πολλὰ φρονίμως ὁ προαγορεύσας ἠρώτησε ἂν θεωρῆται τὸ ζήτημα προσωπικόν. Εἰς τὴν ἐρώτησίν του ταύτην ἤκουσε παρ'

ὅλων ὅτι δὲν θεωρεῖται τοιοῦτον· ἀλλὰ προχωρῶν εἰς τὴν ὁμιλίαν του προσέθηκε τὸ « δέχεσθε ἢ ὄχι » τὸ τοιοῦτον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκφράσῃ ἀγορεύων ὡς Γερουσιαστὴς, διότι αὐτὸ εἶναι ἔργον τοῦ προεδρείου, ὅταν Κύριοι, δὲν ἔχῃ τις τὸ ἐλεύθερον νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου, ἢ ὅταν ἄλλος διακωμῳδῇ αὐτὴν ἐκφερομένην, τότε συνταγματικὴ πολιτεία δὲν ὑπάρχει, καὶ δὲν πρέπει νὰ εὑρεύωμεν ἐνταῦθα· ὅταν παρουσιάζηται πρότασις, ὡς ἡ προκειμένη, δὲν εἴμεθα ὑπόχρεοι νὰ τὴν παραδεχώμεθα ἀδιανοήτως, ὀφείλομεν νὰ τὴν ἐξετάζωμεν καθ' ὅλα της τὰ μέρη καὶ καθ' ὅλα τὰς ἐπόψεις καὶ νὰ εἴπωμεν τί φρονοῦμεν. Ἐγὼ καὶ ἄλλοι εἴπομεν ὅτι ἡ προκειμένη πρότασις εἶναι ἀντισυνταγματική· ἂν ἐπρόκειτο περὶ τούτου μόνον, ἤθελον περιορισθῇ ἕως ἐδῶ· ἀλλὰ δὲν περιωρίσθην, προέβην καὶ εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, ἔφερον παραδείγματα τῶν προγόνων μας καὶ ἄλλων ἐθνῶν διὰ νὰ ἀποδείξω, ὅτι διὰ τῆς λιτότητος τὰ κράτη φθάνουν εἰς τὴν ἀκμήν των. Τὰ τοιαῦτα παραδείγματα εἶχον ἀναφορὰν τινα πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Κ. Προέδρου ἤτοι τοῦ Κ. Μοναρχίδου; ὄχι· διότι ταῦτα εἶναι ἱστορικὰ γεγονότα. Ἀλλ' ἀφοῦ ὁ ἴδιος, εἶπεν, ὅτι μόνον περὶ προεδρίας πρόκειται διατί νὰ κεντηθῇ ἀγορεύων καὶ νὰ εἴπῃ ὅ,τι εἶπε καὶ ἠκούσατε; Εἶναι ἐλευθέρας συζητήσεως προϊὸν τὸ τοιοῦτον; ὄχι. Εἶναί τι τὸ ὁποῖον βράζει εἰς τὴν καρδίαν του καὶ τὸν κάμνει νὰ δυσανασχετῇ· τὴν φράσιν, ἣν ἐξέφρασε, δὲν δέχομαι ποσῶς, διότι αὕτη εἶναι ὕβρις· καὶ παρατηρῶ, ὅτι ὁ προαγορεύσας δὲν ἔπρεπε νὰ ταραχθῇ διότι εἶπον, ὅτι ἡ λιτότης θέλει μᾶς φέρει εἰς καλλιτέραν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν κατάστασιν, ἐπειδὴ πολλάκις μὲ ἤκουσε ὁμιλοῦντα οὕτω, καὶ οὐχὶ τὸ πρῶτον σήμερον.

Λαβὼν καὶ ἐκ δευτέρου τὸν λόγον ὁ Κ. Α. Μοναρχίδης εἶπεν· Ἂν ὑπῆρχεν εἰλικρίνεια καὶ ἐπρόκειτο μόνον ἂν ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν προκειμένην πρότασιν ἢ ὄχι, ἤθελον περιορισθῇ ὅλοι οἱ ἀγορεύσαντες εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο μόνον· ἀλλ' ἡ μακρὰ ὁμιλία τοῦ προαγορεύσαντος ὑποδεικνύει, ὅτι εἰς τὸ πραγματικὸν ὑποφαίνεταί τι προσωπικὸν, ὅπερ ἐννοεῖ ἕκαστος. Τὸ σύνταγμα πολλάκις ἐμνημονεύθη ἐκ μέρους τῶν προλαλησάντων καὶ ὁ λαὸς δύναται νὰ συμπεράνῃ, ὅτι τρέχει τι κατὰ τοῦ θεμελιώδους τούτου νόμου· ἀλλὰ τὸ σύνταγμα διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προκειμένης προτάσεως κατ' οὐδὲν προσβάλλεται ἢ καταστρέφεται ὡς διακηρύττουσιν ἤδη τινές.

ἦν ἔπεσαν θύματα οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ αἱ ἀδελφαί του, μετανέχθη εἰς Λίγυπτον ὅπου ἐσπούδασε τὰς ἀσιατικὰς γλώσσας, καὶ ὅτι ἐλευθερωθεὶς τῆς αἰχμαλωσίας κατὰ τὸ **1838**, καὶ σπουδάσας δαπάνῃ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ ἐνταῦθα γυμνάσια τὴν πάτριον γλῶσσαν διωρίσθη κατὰ τὸ **1848** β΄ διερμηνεὺς παρὰ τῷ ἐν Σμύρνῃ Ἑλληνικῷ προξενείῳ, καὶ ἐξαιτεῖται ἤδη νὰ διορισθῇ δυνάμει τοῦ περὶ διερμηνείας νόμου β΄ διερμηνεὺς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, θέσιν τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῷ ὑπεσχέθησαν, διορίσαντες παρὰ τὸν νόμον ὑπηκόους τῆς Ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ᾽ ὄψιν τὴν αἴτησίν του καὶ τῷ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην σύμφωνα μὲ τὸν νόμον.

4) Τὴν ἀπὸ **13** 9βρίου ε. ε. ὑπ᾽ ἀριθ. **22** τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἀγᾶ τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος, δι᾽ ἧς ἀναφέρουσιν, ὅτι τὸ χωρίον των ἀνῆκον εἰς δύω Ὀθωμανοὺς ἐπωλήθη τὸ μὲν εἰς τὸ δημόσιον τὸ δὲ εἰς τὸν Εὐαγγέλην Κοντογιάννην, καὶ ὅτι καλλιεργοῦντες οὗτοι τὰς γαίας τοῦ δημοσίου καὶ βόσκοντες ἐντὸς αὐτῶν τὰ ζῶά των, ἐμποδίσθησαν ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος Κοντογιάννη, ἀπαιτοῦντος νὰ ἀναγνωρίσωσιν αὐτὸν κύριον ὅλης τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου Ἀγᾶ, καὶ παραπονοῦνται κατὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς ἐκδόσαντος ἀντιρατικὰς καὶ ἐναντίας εἰς τὰς περὶ τούτου αἰτήσεις των διαταγάς, ἐπικαλούμενοι τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῶν καταπατουμένων δικαιωμάτων των.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ᾽ ὄψιν τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων καὶ ἐνεργήσῃ τὰ κατὰ νόμον.

5) Τὴν ἀπὸ **5** Δεκεμβρίου ε. ε. ὑπ᾽ ἀριθ. **18** τοῦ Θ. Ἀραβαντινοῦ Κορινθίου κρατουμένου εἰς τὰς ἐν Ναυπλίῳ ἐξεταστικὰς φυλακὰς ὡς ὑποδίκου, δι᾽ ἧς οὗτος παραπονεῖται κατὰ τῆς βραδύτητος τῆς ἁρμοδίου δικαστικῆς ἀρχῆς πρὸς ἔκδοσιν τοῦ ἀπαιτουμένου βουλεύματος, ἐνῷ πρὸ τεσσάρων μηνῶν ὑπάρχει περαιωμένη ἡ ἀνάκρισις τῆς κατ᾽ αὐτοῦ κατηγορίας, καὶ πρὸ ἐννέα ἤδη μηνῶν διατελεῖ κρατούμενος ἐν ταῖς φυλακαῖς. Ἐκθέτων δὲ τὰ περιστατικὰ τῆς ἐναντίον του γενομένης κατηγορίας, τὴν ὁποίαν ἀποδίδει εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀρχῶν, ἕνεκα τῆς ὀλιγωρίας τῶν ὁποίων συνέβη καὶ κατὰ τὴν Κορινθίαν ἡ λῄστευσις τῶν **53** χιλιάδων δραχμῶν τοῦ δημοσίου, ἐπικαλεῖται τὴν πρόνοιαν

τῆς Γερουσίας πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα πρὸ τόσου καιροῦ ἀδίκως ὑποφέρει.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ κατὰ νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **13** Δεκεμβρίου **1855**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ν. Χρυσόγελος, Δ. Πλαπούτας,
Γ. Παπαηλιόπουλος, Δ. Λ. Κοντουριώτης,
Ἰω. Ἠλιμάδης.

Ἀπαγγειλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον παρετήρησέ τις, ὅτι πρέπει ἤδη νὰ ψηφοφορηθῇ ἂν εἶναι παραδεκτὴ ἢ μὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Σ. Καλογεροπούλου προταθεῖσα πρότασις περὶ τῆς ὁποίας ἐξηντλήθη πᾶσα περαιτέρω συζήτησις.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερασιὰς Κ. Ψύλλας εἶπε·

Νομίζω, ὅτι ἡ πρότασις περὶ ἧς πρόκειται νὰ ψηφοφορήσωμεν ἀφορᾷ πρόσωπον καὶ κατὰ τὸν κανονισμὸν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ψηφοφορία μυστική, διότι πρόκειται περὶ τοῦ προέδρου Κ. Α. Μοραϊτίνου· ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ συντάξωμεν ἄρθρον κανονισμοῦ περὶ προεδρείας χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν ποῖος θέλει εἶσθαι ὁ πρόεδρος, ἢ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ προέδρου τῆς μελλούσης συνόδου, τότε ἡ ψηφοφορία ἔπρεπε νὰ γίνῃ φανερά· ἀλλὰ σήμερον πρακειμένου νὰ ἀποφασίσωμεν περὶ ὁρίλου γνωστοῦ, ἡ ψηφοφορία πρέπει νὰ γίνῃ μυστική, διότι οὐδεὶς ἀναδέχεται τὴν εὐθύνην τῆς προσωπικότητος, ἢ διότι ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ προσωπικὰ πάντοτε δυσωπεῖται· ἐὰν ἄλλη τοιαύτη πρότασις δύναται νὰ ὀνομασθῇ προσωπική ἡ παροῦσα πρέπει νὰ ὀνομασθῇ ὑπερπροσωπική, καὶ κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ ψηφοφορία πρέπει νὰ γίνῃ μυστική.

Ἀπαντῶν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζίσκος, εἶπεν· ἐὰν παραδεχθῶμεν νὰ ψηφοφορήσωμεν μυστικῶς, τότε θέλομεν ἀναγνωρίσει τὴν πρότασιν ὡς προσωπικὴν καὶ θέλομεν φθάσει εἰς τὸ ἀποτέλεσμα καὶ τὴν ἰδέαν, ὅτι αὐτὴ ἀντίκειται εἰς τὸ **17** ἄρθρον τοῦ συντάγματος κατὰ τὸ ὁποῖον οὐδεμία πρότασις ἀφορῶσα ὄρεξιν προσώπου πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας, ὥστε παραδεχομένης τῆς Γερουσίας τὴν πρότασιν τοῦ πρωλα-

λήσαντος περὶ μυστικῆς ψηφορορίας, ἔρχεται ὡς ἄρειστον ἀποτέλεσμα τὸ ἀντισυνταγματικὸν, καὶ τότε δὲν δυνάμεθα παντάπασι νὰ ψηφοφορήσωμεν τὴν πρώτην. Τὸ προσωπικὸν κατὰ τὸν προλαλήσαντα συνίσταται ἢ εὑρίσκεται εἰς τὴν πρότασιν ἐκείνην εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται ῥητῶς σύνταξις ἢ ἄμεσος ὠφέλεια διὰ τὸ δεῖνα πρόσωπον· ἀλλ' ἐνταῦθα οὐδὲν τοιοῦτον ἀναφέρεται· ἀναφέρεται μόνον τὸ ἀρχηγημένον ὄνομα τοῦ προέδρου καὶ τοιοῦτος δὲν θέλει εἶσθαι αἰωνίως ὁ Κ. Μοναρχίδης, διότι εἰς τὴν ἐπομένην σύνοδον ἐνδέχεται νὰ διορισθῇ ἄλλος· ὥστε ἡ πρότασις δὲν εἶναι προσωπικὴ ἀλλ' εἶναι περὶ τοῦ προέδρου μὲν, πλὴν περὶ τῶν ἐκτάκτων αὐτοῦ ἐξόδων, ἤτοι περὶ τῆς παραστάσεώς του, καὶ ὡς πραγματικὴ πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐπ' αὐτῆς ψηφορορία φανερὰ διὰ χειροτονίας ἢ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Εὑρίσκομαι καὶ αὖθις ἠναγκασμένος νὰ λάβω τὸν λόγον, ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης, διὰ νὰ δώσω περισσοτέραν σαφήνειαν εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα· ἐνόμιζον, ὅτι εἴμεθα εἰς τὸ τέλος τῆς συζητήσεως ἀλλὰ θεωρῶ ἐκ τῶν λεχθέντων, ὅτι ἤδη ἀρχόμεθα· ὁ προλαλήσας ὑπεστήριξε χθὲς, ὅτι τὸ περὶ οὗ ἡ πρότασις ἔξοδον εἶναι ἔκτακτον, σήμερον μᾶς εἶπεν, ὅτι θέλει εἶσθαι διαρκὲς καὶ τακτικόν· ἀλλὰ διὰ κανονισμοῦ ἢ προϋπολογισμῶν κανονίζονται μόνον αἱ ἔκτακτοι δαπάναι, αἱ δὲ τακτικαὶ καὶ διαρκεῖς πάντοτε διὰ νόμων Ὅταν εἷς ὑπουργὸς ἠθέλησε διὰ Β. διατάγματος νὰ κανονίσῃ μίαν διαρκῆ δαπάνην ὑπὸ μίαν ὑπηρεσίαν ἀκανόνιστον διὰ νόμου, τότε ἅπαντες ἐνταῦθα κατεξανέστημεν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀποκαλέσαντες τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην μὴ νομοθετημένην καὶ ἐζητήσαμεν τὴν παῦσιν τῆς τοιαύτης δαπάνης.

Ὁ προϋπολογισμὸς κανονίζει τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν διὰ δαπάνας βασιζομένας ἐπὶ νόμων· ἀλλ' ἐπειδὴ εὑρίσκονται καί τινες ἀνάγκαι μὴ προβλεπόμεναι ὑπὸ τῶν νόμων χορηγοῦνται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσά τινα πρὸς θεραπείαν τῶν τοιούτων ἀναγκῶν· ὁ νόμος εἶναι ἡ ἐξουσία ἢ ἡ νομιμοποίησις τῶν δαπανῶν, ὁ δὲ προϋπολογισμὸς ἡ πίστωσις διὰ τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν. Εἰς μόνα τὰ ἔκτακτα ἔξοδα ἐφαρμόζονται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀμφότερα, ἤτοι ἡ ἐξουσία καὶ ἡ πίστωσις διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον.

Ἐὰν ὅθεν παραδεχθῶμεν κατὰ τὴν σημερινὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος τὸ ἔξοδον ὡς διαρκὲς, δὲν δυνάμεθα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ νομιμοποιήσωμεν δαπάνην τακτικὴν, ἐὰν δὲ παραδεχθῶμεν αὐτὸ ὡς ἔκτακτον, ὡς ὅλοι φρονοῦμεν, τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικὸν καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ψηφορορία πρέπει νὰ γίνῃ μυστική.

Ὅπως ἔθεσε τὸ ζήτημα ὁ προλαλήσας, ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Ν. Μαυρομμάτης, δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν πρότασιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χατζίσκου· σήμερον δὲν πρόκειται νὰ ψηφοφορήσωμεν ἄλλο τι εἰμὴ τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Καλογεροπούλου ὅπως τὴν ἐπρότεινε, μνημονεύσαντος ὀνομαστὶ τὸ ὄνομα τοῦ Κ. Προέδρου· δὲν πρόκειται ἤδη περὶ ἐκτάκτων ἐξόδων, διότι ἂν περὶ τοιούτων ἐπρόκειτο ἠθέλαμεν παραδεχθῆ ταῦτα μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐκτάκτων ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ ἅτινα παρεδέχθημεν.

Ἀντέλεξεν καὶ αὖθις ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος ὅτι ἡ Γερουσία ἐθεώρησε τὴν συζήτησιν περαιωμένην· κατόπιν ἐπῆλθε τὸ ζήτημα ἂν ἡ ψηφορορία πρέπει νὰ γίνῃ μυστικὴ ἢ φανερὰ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας· ὁ Κ. Χριστίδης δὲν περιωρίσθη εἰς τοῦτο ἀλλὰ διεπραγματεύθη τὸ ζήτημα κατ' οὐσίαν ἐν συνόψει μὲν ἀλλὰ τεχνικώτατα. Εἶπεν ὅτι ὅπερ χθὲς ὠνόμασα ἔκτακτον σήμερον τὸ ὀνομάζω τακτικὸν, καὶ δι' αὐτὸ ὡς τοιοῦτον πρέπει νὰ γίνῃ νόμος, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμήθη, ὅτι τὸ ἔκτακτον τῶν δαπανῶν εἶναι καθιερωμένον εἰς τὸν προϋπολογισμόν μας καὶ ἰδοὺ κατ' αὐτὸν ὑπάρχει τὸ Κεφ. Γ'. δι' ἐκτάκτους δαπάνας τῆς Γερουσίας· ὅπως λοιπὸν ἡ Γερουσία ἄνευ νόμου, ἀλλὰ δυνάμει τοῦ κανονισμοῦ της καθιέρωσε τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, τοιουτοτρόπως δύναται νὰ καθιερώσῃ καὶ ἔκτακτα ἔξοδα παραστάσεως τοῦ Προέδρου. Ἑπομένως ἕκαστος γνωρίζει, ὅτι δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς τρεχούσης συνόδου καὶ αὐτὸν ἤδη ψηφίζομεν· ἐπειδὴ τὴν πρότασιν τὴν ἐθεώρησα ἐξ ἀρχῆς μὴ ἀντισυνταγματικὴν καθὼς καὶ μὴ προσωπικὴν δι' οὓς λόγους ἐν ὀλίγοις ἐξέθηκα διὰ ταῦτα ἐπιμένω συνιστῶν τὴν φανερὰν ψηφορορίαν.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λ. Λόντος παρετήρησεν εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι οὐδέποτε ἀπεφασίσθη ὅτι ἡ συζήτησις κηρύττεται περαιωμένη καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης ἐλάλησεν ἐντὸς τοῦ νόμου καὶ τῆς τάξεως. Καὶ ἕτερος ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας ὑποστηρίζων, ὅτι οὐδέποτε δι' ἀποφάσεως τοῦ σώματος ἐκηρύχθη περαιωμένη ἡ συζήτησις προσέθηκεν, ὅτι αἱ λέξεις δὲν δύνανται νὰ καλύψωσι τὸ πρᾶγμα. Τὰ ἔκτακτα ἔξοδα εἶναι ἄγνωστα ὡς ἐξοδευόμενα ἐπὶ ἀγνώστων ἀναγκῶν καὶ δίδεται δι' αὐτὰ λόγος, ἐνῷ τὸ προκείμενον ἔξο-

δον ἀφορᾷ ὡρισμένον σκοπὸν καὶ δὲν ἀπαιτεῖται λόγος· ἀλλὰ τὸ νὰ λέγῃ τις δίδονται τόσα εἰς τὸν πρόεδρον ἢ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ προέδρου, τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι προσωπικόν, ἐνῷ εἶναι γνωστὸν τὸ ὄνομα εἰς ὃ χορηγοῦνται τὰ τοιαῦτα ἔξοδα ἂν τὰ ὠνομάσωμεν τοιαῦτα; ὁ πλέον ἐλάχιστος θέλει ἐννοήσει, ὅτι εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν προσωπικόν, διότι εἰς νοῦν ἀνθρώπινον δὲν δύναται νὰ εἰσδύσῃ ἡ ἰδέα, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶναι τοιοῦτον.

Ἐπήνεγκεν καὶ ἐκ τρίτου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος τὰ ἑξῆς·

Εὐχαριστῶ πολὺ τὸν ἀμέσως προλαλήσαντα, διότι μὲ ὑπέμνησε μίαν ἰδέαν, ἥτις μὲ διέφυγε κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου· αὐτὴ δὲ εἶναι, ὅτι τὸ ὄνομα πρόεδρος, ὑπουργὸς καὶ νομάρχης δὲν εἶναι προσωπικὸν καὶ πρὸς τοῦτο σᾶς φέρω ἓν παράδειγμα τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ὅπερ διατάττει, ὅτι τὰ τοιαῦτα ζητήματα δὲν εἶναι προσωπικά· αἱ ἐκλογαὶ ἀνήκουσι βεβαίως εἰς πρόσωπον ἀλλ' ἐντοσούτῳ αὗται ψηφοφοροῦνται φανερὰ, διότι λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ πρᾶξις ἢ ἡ ἀρχὴ τῆς πράξεως· κατὰ τὴν τακτικὴν ταύτην καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ὄνομα τοῦ Προέδρου δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ τὸ ζήτημα προσωπικόν· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἂν ἀποπερατώθη ἡ συζήτησις ὡς πρὸ ὀλίγου διϊσχυρίσθην τοῦτο καταφαίνεται ἔτι μᾶλλον καὶ ἀπὸ τὴν πρότασιν περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ψύλλα, ὥστε οἱ προλαλήσαντες δὲν ἔχουν νομίζω δίκαιον νὰ διϊσχυρίζωνται τὸ ἐναντίον. Ἐντοσούτῳ τελειόνων τὸν λόγον μου λέγω καὶ αὖθις, ὅτι δὲν εἶναι παντάπασιν προσωπικὸν καὶ τοσούτῳ μᾶλλον δὲν εἶναι τοιοῦτον, καθόσον ἂν κατὰ μικρὸν ἀναπολήσωμεν εἰς τὴν μνήμην μας τὰς χθεσινὰς ἀγορεύσεις θὰ ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι αὐτοὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐπολέμησαν τὴν πρότασιν ἐξεφράσθησαν, ὅτι δὲν εἶναι προσωπικόν.

Καὶ δεύτερον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ἐπέφερεν. Τὸ ζήτημα διευκρινίσθη καλῶς, διότι παρατηρῶ, ὅτι καὶ ὁ προλαλήσας ἐννόησε τὴν διάκρισιν μεταξὺ ἐκτάκτου καὶ τακτικοῦ ἀλλὰ μέχρι τινος μόνον. Εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ὅταν πρόκειται περὶ δαπάνης διαρκοῦς ἀπαιτεῖται ἐξουσία ἤτοι νόμος τὸν ὁποῖον καταρτίζουσι τὰ τρία ὁμοῦ νομοθετικὰ Σώματα καὶ μόνον διά τινας ἀγνώστους ἀνάγκας δίδεται συναμα ἡ ἐξουσία καὶ ἡ πίστωσις διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἂν λοιπὸν ἡ δαπάνη περὶ ἧς πρόκειται κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος εἶναι διαρκὴς, ἀπαιτεῖται νόμος καὶ ἡ ψηφοφο-

ρία ἔπεται φανερὰ, διότι ἀφορᾷ ὑπηρεσιαν, ἂν δὲ ἡ πρότασις θεωρηθῇ ὅπως ἐτέθη ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Ν. Σ. Καλογερόπουλου, τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικὸν, καθόσον ἡ ζητουμένη δαπανη δὲν ἐννοεῖται εἰμὴ εἰς τὸ σημερινὸν πρόσωπον τοῦ Κ. Προέδρου.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος προκληθεὶς νὰ εἴπῃ τὴν γνώμην του, εἶπεν, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικώτατον.

Ἐπομένως ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐξέθηκε· καθὰ καὶ χθὲς διεκήρυξα διακηρύττω καὶ σήμερον, ὅτι ἂν τὸ ζήτημα θεωρηθῇ προσωπικὸν δὲν παραδέχομαι τὴν προκειμένην πρότασιν· ἂν δὲ ἡ Γερουσία θέλῃ νὰ καθιερώσῃ αὐτὸ, ὡς ἀρχὴν ἃς πράξει ὅτι ἐγκρίνει.

Οὕτω παραδεχθείσης καὶ ἐπιδοκιμασθείσης τῆς ἐκουσίου ταύτης ὁμολογίας τοῦ Κ. Προέδρου περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς προκειμένης δαπάνης, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Α. Δούκα καὶ Ἰω. Κολοκοτρώνη, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 33 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας τῆς Γ. Συνόδου τῆς Δ'. Βουλευτικῆς Περιόδου.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	. .	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	. . . .	Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . N
Γεώργ. Κουντουριώτης	. . .	Γεώργιος Ψύλλας	. . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	. N	Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . .
Σπυρίδ. Καλογεράπουλος	. N	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . N
Ἀναστάσιος Λόντος	. . . N	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	. . .
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . N	Γεώργιος Δαρειώτης	. . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . N	Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N
Λάμπρος Νάκος	. . . . .	Γεώργιος Γλαράκης	. . . .
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	. . .	Δημήτριος Βούλγαρης	. . .
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . N	Γκίκας Καρακατζάνης	. . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . . N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . . N	Ἀδάμ Δούκας	. . . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος	. . N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	. . . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. .
Βασίλ. Χριστακόπουλος	. . N	Μ. Α. Καΐρης	. . . . . N

Αντών. Γ. Κριεζής	N	Αναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Αντών. Μαυρομιχάλης	N	Παναγ. Λιδωρίκης	
Δημήτρ. Πλαπούτας	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ιωάννης Στάϊκος	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Αναστ. Μαυρομιχάλης		Ιωάν. Οἰκονόμου	N
Αλέξιος Βλαχόπουλος	N	Σπύρος Μήλιος	
Δημήτριος Χατσίσκος	N	Ρήγας Πελαγιδης	
Δημήτριος Χρηστίδης	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Νικόλ. Μαυρομμάτης	N		

Έχει δὲ ὁ ἐγκριθεὶς προϋπολογισμὸς ὡς ἕπεται·

Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Γ'. σύνοδον τῆς Τετάρτης Βουλευτικῆς Περιόδου.

Διαιρέσεις κονδυλίων.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα. Μηνιαίως		Ἐτησίως	
Κεφάλ. Α'. Ἀποζημιώσεις Γερουσιαστῶν.				
Ἀποζημίωσις 30 Γερουσιαστῶν ἀνὰ δραχ. 500 . . . . . δρ. 17,500				
Συμπλήρωσις ἀποζημιώσεως 15 Γερουσιαστῶν μισθοδοτουμένων ὡς Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν . . . . . » 3,330	20,830	.	249,960	.
Κεφάλ. Β'. Μισθὸς προσωπικοῦ.				
1) Μισθὸς 2 συντακτῶν ἀνὰ δρ. 200 . . . . . δρ. 400				
Μισθὸς 1 πρωτοκολλιστοῦ ἐκπληροῦντος καὶ χρέη γραφέως . » 200				
Μισθὸς 1 γραφέως . . . . . » 150				
» 1 πρώτου κλητῆρος . . » 100				
» 8 κλητήρων ἀνὰ 50 εἷς ἕκαστον κατὰ μῆνα . . . . . » 400	1,250	.	15,000	.
2) Καθυστερούμενοι μισθοὶ τῶν συντακτῶν Δ. Κόκκαλη καὶ Γ. Θεοφιλοπούλου καὶ τοῦ γραφέως Γ. Ῥουστοπούλου ἀπὸ 1 Μαΐου ἕως 24 Ὀκτωβρίου 1854	2,000	.	2,000	.
Κεφάλ. Γ'. Ἔξοδα γραφείου ἤγουν·				
1. Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν νομοσχεδίων ἐκθέσεων κλπ. . . . δρ. 300				
2. Θέρμανσις . . . . . » 450				
3. Φωτισμὸς . . . . . » 60				
4. Συνδρομὴ ἐφημερίδων . . . . . » 900				
5. Δεκτικὰ πρακτικῶν Β. ἐφημερ. βιβλίων κτλ. » 800				
6. Ἀγορὰ συγγραμμάτων . . . . . » 500				
7. Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . . . . . » 1,500				
8. Διὰ καλλιέργειαν τοῦ παρακειμένου εἰς τὸ κατάστημα κήπου καὶ ἐπιδιόρθωσιν τῆς πέριξ δημοσίας ὁδοῦ . . . . . » 1,000	5,210	.		
Ἤτοι δραχμαὶ διακόσιαι ἑβδομήκοντα τρεῖς χιλ. καὶ ἑβδομήκοντα . . . . . δραχ. 273,070				.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Δεκεμβρίου 1853. Ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς χθὲς ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγελθέντος μετὰ ταῦτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σήμερον εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρχ. **240,168** ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1855** τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστίδης λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε. Καὶ ἐκ τῆς προκειμένης πιστώσεως ἀποδεικνύεται ἡ ἀτέλεια μεθ' ἣν εἶχε συνταχθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1855**, καὶ τὸ ἐλάττωμα τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος εἶχεν ὡς πρὸς τὴν πραγματικὴν οἰκονομίαν. Κατέβλεψα ἐν τῇ συζητήσει τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκείνου τὴν ἀτέλειαν καὶ τὸ ἐλαττωματικόν του ὡς καὶ τὴν ἔλλειψιν τῆς προσοχῆς ἥτις ἔπρεπε νὰ καταβληθῇ εἰς τὴν σύνταξίν του· εἶπον καὶ ὀσημέραι τρανώτατα ἀποδεικνύεται, ὅτι αἱ οἰκονομίαι αἱ ὑπ' ἐκείνου εἰσαγόμεναι δὲν ἦσαν πραγματικαὶ, καὶ αἱ γενόμεναι ἐλαττώσεις ἐπί τινων ἀπαραιτήτων δαπανῶν ἐγένοντο διὰ νὰ καλυφθῶσιν αἱ ἐγγραφεῖσαι μὴ ἀναγκαῖαι δαπάναι· τὸν διϊσχυρισμόν μου τρανώτατα ἀποδεικνύει ἡ προκειμένη πίστωσις, διότι αὕτη ἀφορᾷ προσθήκην ἐξόδων οὐχὶ ἀπροσδοκήτων, ὡς θέλει νὰ δικαιολογήσῃ ἡ ἔκθεσις, ἀλλ' ἀναγκαίων καὶ προσδοκωμένων, καὶ διὰ τοῦτο ἠδύνατο κάλλιστα νὰ τὰ προϊδῃ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1855**.

Ἄγνωστον ἦτο, ὡς λέγει ἡ ἔκθεσις, πότε ἔμελλε νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ ἀπὸ **6** Ἀπριλίου **1853** περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμος, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ προϊδῃ τὴν δαπάνην τούτων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ **1855**; ὄχι βέβαια· ὁ ὑπουργὸς ὤφειλεν, ἅμα κατηρτίσθη ὁ νόμος τῶν ναυτικῶν συντάξεων, νὰ συμπεριλάβῃ τὴν δαπάνην ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ ἂν ἤθελεν ἂς ἀνέβαλε τὴν ἐφαρμογήν του· ὁ λόγος λοιπὸν οὗτος εἶναι ἀνίσχυρος. Ἐλαττωματικὴ καὶ ἀτελὴς ἦτο ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐξόδων τῆς διοικήσεως, καὶ τῆς γενικῆς ὑπηρεσίας, διὰ τὰ ὁποῖα τοσοῦτον ἐκαυχήθη ὁ συντάξας τὸν προϋπολογισμὸν ἐκεῖνον, καὶ διὰ τοῦτο ἄρχεται σήμερον ἡ πίστωσις. Τρίτη ἐλάττωσις ἦτο ἐπὶ τῆς

ἀποζημιώσεως τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, μέτρον ἔκτοτε ἐπικριθέν. Αἱ φαινόμεναι αὗται ἐλαττώσεις ἀπαραιτήτων δαπανῶν ἐγένοντο, τὸ ἐπαναλέγω, διὰ νὰ καλυφθῶσιν ἄλλαι μὴ ἀναγκαῖαι δαπάναι· καὶ διὰ τοῦτο ἐπέρχονται αἱ πιστώσεις, αἱ τοσοῦτον ἐξογκώσασαι τὸν προϋπολογισμόν, καὶ εἰς **17** περίπου ἑκατομμύρια ἀναβιβάσασαι αὐτόν· ποῦ βαδίζομεν, Κύριοι; κατάστασις τοιαύτη πραγμάτων εἶναι σοβαρά· ἅμα ἐπέλθῃ εἰρήνη καὶ εὐφορία ἐπὶ τῶν σιτηρῶν, ἐπομένως παύσῃ ἡ ὑπερτίμησις αὐτῶν, θὰ ἔχομεν τοὐλάχιστον τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἐλάττωσιν ἐσόδων, καὶ θέλομεν εὑρεθῇ εἰς ἰσχυροὺς κλονισμοὺς ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων πόρων. Τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ σκεφθῇ σπουδαίως, ὅπως φέρει τὰς δυνατὰς ἐλαττώσεις, ὥστε ἂν δὲν ἀρίνῃ ὁ προϋπολογισμός μας περίσσευμα, τοὐλάχιστον νὰ φέρῃ ἐξίσωσιν τῶν κανονικῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων· ἀπὸ πολλοῦ ἐγένετο ὑπενθύμισις εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς σμύριδος, αὐτοῦ τοῦ ἀξιολόγου προσόδου τοῦ δημοσίου, καὶ ἂν καὶ ὑπεσχέθη νὰ λάβῃ ταχίστην πρόνοιαν, εἰσέτι δὲν ἐπιτεύχθη θεραπεία τις, καὶ κινδυνεύει νὰ χάσωμεν τὴν πρόσοδον τῆς Σμύριδος· ὁ Δεκέμβριος ἐγγίζει εἰς τὸ τέλος του, καὶ τὴν α Ἰανουαρίου τὸ συμβόλαιον εἶναι διαλελυμένον· ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐχάσαμεν τὴν πρόσοδον τῆς σμύριδος κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, διακινδυνεύομεν καὶ τὴν μετὰ ταῦτα πρόσοδον τοῦ Κράτους. Ἐξίσωσιν τῶν ἐσόδων πρὸς τὰ ἔξοδα θὰ ἔχωμεν, ἐὰν κατορθώσωσιν οἱ Κ. ὑπουργοὶ νὰ μᾶς ὑποβάλωσι προϋπολογισμὸν ἐξόδων εἰς **14,500,000** δραχμὰς ἀναβαίνοντα, ὅπως ἦτο μέχρι τοῦ **1853**· εἰς τόσα δύνανται νὰ ἀναβῶσι τὰ εἰσοδήματά μας, ὅταν ἐπέλθῃ κανονικὴ κατάστασις, ὅταν κανονισθῇ τὸ εἰσόδημα τῆς σμύριδος καὶ αἱ λοιπαὶ εἰσπράξεις τῶν δημοσίων πόρων.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός. Ἐκ τῶν ὀλίγων ὅσα ἤκουσα μοὶ φαίνεται ὅτι συσταίνεται ἡ ἐλάττωσις τῶν δαπανῶν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τὸ κατ' ἐμέ, ὅσα ἔξοδα προκαλοῦσι νόμοι ὀργανικοί, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλαττώσωμεν χωρὶς μίαν γενικὴν μεταῤῥύθμισιν τῶν νόμων· ὡς πρὸς τὰ ἔκτακτα δὲ ἔξοδα ἡ μικρὰ αὐτῶν αὔξησις ἀνήκει εἰς τὰς ἐκτάκτους περιστάσεις, αἵτινες προύκάλεσαν ταῦτα· ἐν γένει δὲ ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα, δὲν ἐλέπων ὅτι σήμερον εἴμεθα εἰς διαφορετικὴν θέσιν ἀφ' ὅτε εἴμεθα πρότερον· ἐὰν κατά τι ἠξύνθησαν ταῦτα, ἀνταπέῤῥιπτον ὅμως εἶναι, ὅτι συνηύξησαν καὶ οἱ πόροι τοῦ δημοσίου, καὶ αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας· καὶ

διὰ τοῦτο κατ' ἔτος ἡ Κυβέρνησις συντάττουσα τὸν προϋπολογισμὸν ἀναγκάζεται νὰ φέρῃ καὶ μικρὰς αὐξήσεις δαπανῶν· τὴν σήμερον ὅμως ἡ αὔξησις αὕτη δὲν ἀπέχει πολὺ τῆς παρελθούσης, καὶ οὐδὲν ἔλλειμμα παριστᾷ. ἐν ᾧ ὁ αὐτὸς προκατοχήσας ὑπουργὸς ἄλλοτε εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προσθέσῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δαπάνην **500,000** δραχ. καὶ τοι διεριλανειμένετο, ὅτι τὰ ἔσοδα ὄχι μόνον ἰσοζύγιον ἀλλ' ἔλλειμμα εἶχον.

Ἐπεθύμουν διὰ τοῦτο νὰ μάθω ἂν ἡ συμβουλὴ ἀφορᾷ ἐλάττωσιν ἐξόδων διὰ νόμων καθιερωμένων, ἢ ἂν ἀφορᾷ τὴν περιστολὴν ἐκτάκτων δαπανῶν καὶ τὴν εὕρεσιν πόρων τοῦ δημοσίου νέων· διὰ νὰ ἀσπασθῇ καὶ ἡ Κυβέρνησις τὸ οἰκονομικὸν τοῦτο σύστημα. Τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον χωρὶς νὰ ὑπόσχεται ἀδυνάτους ἐλαττώσεις δαπανῶν διαβεβαιοῖ, ὅτι δὲν θέλει φθάσει εἰς αὐξήσεις δαπανῶν, ὅπως ἄλλοτε ἐγένετο.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης· ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς δὲν ἦτο παρὼν καθ' ὅλην τὴν ἀγόρευσίν μου, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως δὲν ἀπήντησεν δεόντως· ἡ βάσις τοῦ λόγου του ὡς πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τινα γεγονότα δὲν εἶναι ἀκριβής· λέγει ὅτι ὀφείλομεν νὰ ψηφίζωμεν ἑκάστοτε τὰς δαπάνας τὰς διὰ νόμων κανονιζομένας· ἡ ἀρχὴ αὕτη ὑπ' οὐδενὸς ριλονεικεῖται· ἡ ἐκτέλεσις ὅμως τῶν νόμων γίνεται οἰκονομικῶς καὶ ἀρθόνως ἢ σπαταλῶς· λέγοντες καὶ συνιστῶντες οἰκονομίας, δὲν ἐννοοῦμεν ἐκτάκτους οἰκονομίας, δὲν προτείνομεν τὴν ἀναστάτωσιν τῶν νόμων, ἀλλὰ προτείνομεν τὴν μετ' οἰκονομίας ἐκτέλεσιν αὐτῶν, καὶ τὴν παῦσιν τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν, μὲ τὰς ὁποίας τοσοῦτον ἐπιβαρύνθη ὁ προϋπολογισμὸς ὡς ἐπὶ παραδείγματι μὲ τὴν ἀγορὰν ἀτμοπλοίων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ εἶχεν ὑποστηθῇ ἡ δι' ἑταιρίας ἀγορὰ αὐτῶν. Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς, εἶπεν, ὅτι καὶ ἄλλοτε παρουσιάσθησαν δαπάναι δυσανάλογοι πρὸς τὰ ἔσοδα, ἅτινα παρουσίαζον ἔλλειμμα· τὰ γεγονότα ταῦτα δὲν ἦσαν ἀκριβῆ, ἀπόδειξις εἶναι οἱ ἀπολογισμοὶ τοῦ **1850, 51, 52,** καὶ **53**, ἐξ ὧν καταφαίνεται, ὅτι τὰ ἔξοδα ἦσαν ὀλιγώτερα τῶν ἐσόδων· ἂν δὲ καὶ παρουσιάσθησαν νόμοι φαινόμενοι, ὅτι ἔφερον αὔξησιν δαπανῶν κατὰ πολλὰς χιλιάδας δραχμὰς, τὰ ἔξοδα τοῦ **51, 52** καὶ **53** ἦσαν μόλις **14,300,000**, ἐν ᾧ τὰ τοῦ **1855** ἀναβαίνουσιν εἰς **17,250,000**· καὶ ἂν δ' ὑποτεθῇ, ὅτι θὰ περισσεύσωσιν ἐξ αὐτῶν **900,000** ἢ καὶ ἓν ἑκατομμύριον δραχ. ὑπολείπονται σταθερὰ ἔξοδα δέκα ἓξ ἥμισυ ἑκατομμύρια, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐξόδων τῶν ἀτμοπλοίων. Εἶπον καὶ ἐπαναλέγω, ὅτι ὅταν γίνωσι κανονικὰ τὰ εἰσοδήματα τοῦ

Κράτους ἀδύνατον νὰ ἔχωμεν εἰσοδήματα **16,500,000** δραχ. διότι τὰ σιτηρά μας, ἐξ ὧν ἔχομεν τακτικῶς **4** ἑκατομμύρια μόνον δίδουσι σήμερον διὰ τὴν ὑπερτίμησίν των ὀκτώ, καὶ ἐδῶ προκαλέσα τὴν περιστολὴν τῶν δαπανῶν μας ἐντὸς τῶν νόμων, ὥστε νὰ προσεγγίζωσι καὶ ἐξισοῦνται μὲ τὰ ἔσοδά μας, χωρὶς νὰ ζητήσω ἐπανάστασιν τῶν νόμων καὶ τῆς ὑπηρεσίας· ἰδοὺ τί εἶπον καὶ τί λέγω, ἰδοὺ τί ἐπεκαλέσθην καὶ ἐπικαλοῦμαι· αἱ ἀρχαί μου δὲ αὗται εἶναι ἀρχαὶ τάξεως καὶ συντηρήσεως.

Μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ψηφοφορεῖται ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Ν. Μαυρομμάτη, γίνεται δὲ παραδεκτὸν διὰ ψήφων **29** (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. **240,168** ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1855** τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀθανάσιος Διδωρίκης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Γεώργιος Δαρειώτης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Γ. Παπαηλιόπουλος	N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	N	Γεώργιος Γλαράκης	
Ἀναστάσιος Λόντος	N	Δημήτριος Βούλγαρης	N
Γάτζης Μαγγίνας	N	Γκίκας Καρακατζάνης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Λάμπρος Νάκος		Ἀδάμ Δούκας	N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Δῆμος Κανελλόπουλος	N
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Κωνσταντῖνος Κανάρτς	
Ἰάκωβος Παξιμάδης	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Νικόλ. Πρασσακάκης	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Ριχάρδος Τζιώρτζ		Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Ἰωάννης Στάϊκος	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Νικόλ. Χρυσάγελος	N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Γεώργιος Φύλλας	N	Δημήτριος Χατσίσκος	
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N

Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . .	Σπυρος Μίλιος . . . . .
Παναγ. Λιδωρίκης	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N	

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα **1**, **2** καὶ **3** τοῦ νομοσχεδίου ἐγένοντο παραδεκτὰ, ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσι δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων **30** (παμψηφεὶ) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. **240.168** ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1855** τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Γεώργ. Μ. ἀντωνόπουλος . .	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Γεώργιος Δαρειώτης . . . N
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Γεώργιος Γλαράκης . . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . N	Δημήτριος Βούλγαρης . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος . . . N	Γιάκος Καρακατζάνης . . N
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχέδης . . N	Ἀδάμ Δούκας . . . . . N
Λάμπρος Νάκος	Δῆμος Κανελλόπουλος . . N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος . . .	Κωνσταντίνος Κανάρης . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ριχάρδος Τζιώρτζ	Δημήτρ. Βλαπούτας . . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . .	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . .
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Δημήτριος Χριστίδης . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . .

Παναγ. Λιδωρίκης	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N	

Ὅπερ τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς **5** Ὀκτωβρίου **1855**.

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀνθράκων, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς δὲ τούτου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Λόντος, εἶπε·

Δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὸν σκοπὸν δι' ὃν εἰσάγεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, εἰσάγεται τάχα πρὸς ἐμπόδισιν τῆς ἐξαγωγῆς ἢ πρὸς αὔξησιν τῶν πόρων τοῦ δημοσίου; ἂν διὰ τὸ πρῶτον, τὸ δίδραχμον ἐπὶ τοῦ κανταρίου τέλους δὲν εἶναι ἱκανὸν νὰ φέρῃ τὸ ποθούμενον· ἂν διὰ τὸ δεύτερον ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ πρόσοδος θὰ εἶναι ἀσήμαντος, ὡς ἐξαχθεῖσης πλέον ἱκανῆς ποσότητος, περὶ πλέον τοιαύτη πρόσοδος εἶναι ἀποκρουστέα, ὡς ἐπιβαρύνουσα καὶ προσκόμματα παρεμβάλλουσα εἰς τὴν βιομηχανίαν, καὶ τὸ ἐμπόριον· ἡ ὑπερτίμησις τῶν ἀνθράκων δὲν ἐπιβαρύνει τὸν λαὸν, ὥστε νὰ εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προκαλέσωμεν νόμους ἀπαγορευτικοὺς τῆς ἐξαγωγῆς των· χρῆσιν ἀνθράκων ὀλίγος ἀριθμὸς κατοίκων, τινῶν μάλιστα πόλεων, κάμνει, τὸ πλεῖστον δὲ τῶν κατοίκων κάμνει χρῆσιν καυσοξύλων· ὥστε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον θεωρεῖ οὐ μόνον περιττὸν ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιον.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός. Ἡ ἐπιβάρυνσις τῶν ἀνθράκων μὲ τέλος ἐξαγωγῆς διαφοροτρόπως δύναται νὰ θεωρηθῇ· οἱ μὲν ἐθεώρησαν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιβαρυνθῶσιν οἱ ἄνθρακες μὲ βαρὺ τέλος ἐξαγωγῆς, ἰσοδυναμοῦν μὲ τὴν ἐμμεσον ἀπαγόρευσιν αὐτῶν, διότι κινδυνεύουσι νὰ καταστραφῶσι τὰ δάση· οἱ δὲ θεωροῦντες, ὅτι ἡ κατάχρησις καὶ καταστροφὴ τῶν δασῶν δύναται νὰ περισταλῇ διοικητικῶς διὰ τῶν κειμένων νόμων, ὑπεστήριζον τὴν ἐπιβολὴν τέλους τινὸς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μὴ γίνηται μεγάλη ζήτησις αὐτῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Τὸ δεύτερον τοῦτο σύστημα ἠσπάσθη καὶ ἡ Κυβέρνησις, θεωρήσασα, ὅτι τὸ μέχρι τοῦδε τέλος δὲν ἦτο ἀρκετὸν νὰ περιστείλῃ τὴν ἐξαγωγήν· δὲν ἠθέλησε δὲ νὰ τὸ ὑπεραυξήσῃ,

ἤδη τότε ἐθέλειν τύχει ἄμεσος ἀπαγόρευσις τῆς ἐξαγωγῆς. Ἐκτὸς τούτου ὁ νόμος ἐγένετο πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ὑποτιθέντων, ὅτι ἡ μεγάλη ἐξαγωγὴ ἔφερε τὴν ὑπερτίμησιν τῶν ἀνθράκων· ἡ γνώμη τοῦ προαγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ δὲν εἶναι γενική, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ πολεμήσω αὐτὴν κατ' εὐθεῖαν εἶναι ἀναντίῤῥητον ὅτι σήμερον γίνεται μεγαλειτέρα ζήτησις τῶν ἀνθράκων, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ προσρύγῃ εἰς ἀπαγορευτικὸν νόμον ἄμεσον ἢ ἔμμεσον· διὰ τῆς ἐπιβολῆς φόρου κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἡ ζήτησις καὶ ἡ ἐξαγωγὴ των θέλει ἀφεύκτως περισταλῆ.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος, παρετήρησεν, ὅτι καθὰ ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ὁ νόμος οὗτος γίνεται πρὸς ἱκανοποίησιν μιᾶς γνώμης καὶ οὐχὶ ἑνὸς πραγματικοῦ μέρους· ὥστε μακρὰν τοῦ νὰ εἶναι ἀναγκαῖος θὰ δώσει χώραν εἰς καταχρήσεις καὶ εἰς προσκόμματα τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας. Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν εἶναι φορολογικὸν, ἂν ἦτο τοιοῦτον, ἔπρεπε νὰ καταλεχθῇ μὲ τοὺς φορολογικοὺς νόμους ὁρίζοντας τὸ ποσὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς φορολογίας· σκοπὸν προτίθεται διὰ τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου τὴν ἀπαγόρευσιν ἢ τὴν περιστολὴν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἀνθράκων, ὧν ἡ ἀπό τινος μεγάλη ζήτησις καὶ ἐξαγωγὴ ἀπειλεῖ τὴν καταστροφὴν τῶν δασῶν, ὥστε εἶναι ἀπαγορευτικὸν, ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην δίδραχμον τέλος εἶναι ἀνεπαρκὲς· καὶ ἡ ἐμπορικὴ κερδοσκοπία ὀλίγον θέλει ἀναχαιτισθῇ, καθόσον καὶ μὲ τὴν ἐπιβάρυνσιν τοῦ κανταρίου διὰ δύω δραχμῶν τέλους, ἀρκετὴ ὠφέλεια ὑπολείπεται εἰς τὸν ἐμπορευόμενον· ὥστε τὸ τέλος τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐπενεργήσῃ εἰς τὴν ἐμπόδισιν τῆς ἐξαγωγῆς, καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβαρυνθῇ ἀσκόπως, ἄλλως τε εἶμαι ἐναντίος εἰς τὸ ἀπαγορευτικὸν σύστημα. Ἂν ὅμως πραγματικῶς προτγίνηται καταστροφὴ ἢ καὶ ζημία εἰς τὰ δάση, καθόσον δὲν γνωρίζω θετικῶς ἂν πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀνθράκων μεταχειρίζονται καὶ κορμοὺς δένδρων ἢ μόνον κλάδους, τότε πρέπει νὰ ἀπαγορευθῇ ἐντελῶς ἡ ἐξαγωγή των. Ἀλλ' ὅ,τι πρὸ πάντων ὀφείλω νὰ παρατηρήσω, εἶναι τὸ ἑξῆς· εἰς δύω ἢ τρία νομοσχέδια πρὸ μικροῦ εἰσαχθέντα περιέχεται διάταξις τις δι' ἧς ἡ τροποποίησις ἢ κατάργησις τοῦ παρὰ τῶν Βουλῶν νομοθετηθέντος ἀρίνεται εἰς Β. διάταγμα· οὕτως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἀκροτελεύτιος διάταξις λέγει: « διὰ Β. διατάγματος

δύναται νὰ ἐλαττωθῇ καὶ νὰ καταργηθῇ τὸ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενον τέλος ». Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ νομοθετεῖν καλὸν εἶναι τοῦ λοιποῦ κἂν νὰ λείψῃ, διότι μόλιν τὴν εὐτυχῶς ἐπικρατοῦσαν ἐξαιρετικὴν σύμπνοιαν μεταξὺ τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων καὶ τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως, δίδονται ὑπόνοιαι, ὅτι θέλει διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ ἐπεκδύσῃ ὑμᾶς τοῦ δικαιώματος τοῦ νομοθετεῖν, καὶ νὰ στρεβλοιθῇ οὕτω ἡ Κυβέρνησις· τοιαῦται ὑπόνοιαι οὐδὲ πόρρωθεν δὲν εἶναι δίκαιον νὰ δίδωνται· καὶ ὁ τρόπος οὗτος τοῦ νομοθετεῖν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ βραδύτερον καὶ εἰς ἄλλους σπουδαιοτέρους νόμους, ἐπὶ παραδείγματι εἰς τοὺς νόμους τῆς φορολογίας, προσδιοριζομένου τοῦ φόρου 10 τοῖς 0|0 ἀλλὰ καὶ ἀριθμένης τῆς αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως ἢ καὶ καταργήσεως τοῦ φόρου εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ Β. διατάγματος. Φρονῶ λοιπὸν, ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ τοῦ λοιποῦ ἡ τακτικὴ αὕτη. Συμπερένων δὲ τὸν λόγον μου παρατηρῶ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν εἶναι τόσον ἐπιτυχὲς, καθόσον δὲν βλέπω, ὅτι δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ του.

Ἔρχομαι, ἐπέμενεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Κανελλόπουλος, νὰ πληροφορήσω τὸν ἔντιμον προλαλήσαντα, ὅτι ἡ παραγωγὴ τῶν ἀνθράκων γίνεται ὄχι μόνον ἀπὸ κλῶνας ἀλλὰ κυριώτερον καὶ συντθέστερον καὶ ἀπὸ τελείᾳ δένδρων· βάσει δὲ ὁλόκληρα εἰς ἃ κατ' ἔτος ὑλοτομεῖτο ξυλεία διὰ εἴκοσι πλοίων κατασκευὴν κατεστράφησαν ἐξ ὁλοκλήρου ἀπό τινος ἕνεκα τῶν ἀνθράκων· ὥστε οὐδὲ εἰς κορμὸς δένδρου εἰς μαρτυρίαν ἵσταται· ἡ καταστροφὴ τῶν δασῶν τῆς Μεγαλουπόλεως, Κυνουρίας, Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας ἐγένετο ἕνεκα τῆς κατασκευῆς τῶν ἀνθράκων· ἀφ' ἑνὸς ἡ εὐτελὴς τιμὴ εἰς ἣν προμηθεύονται ταῦτα ἀπὸ τοὺς ἀνθρακεῖς οἱ ἔμποροι, διότι μόλις 1 δραχμὴν καὶ 20|00 δι' ἕκαστον καντάριον πληρώνουσιν, ἀφ' ἑτέρου ἡ μεγάλη ζήτησις αὐτῶν κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν ὑπισχνουμένη μεγάλας ὠφελείας εἰς τοὺς ἐξαγαγόντας, ἀπειλεῖ τὴν ἐν γένει καταστροφὴν τῶν ὀλίγων ἀκόμη ὑπολειπομένων δασῶν μας.

Ἐπέμενεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας· λόγοι ἱκανοὶ δὲν ἐδόθησαν διατί εἰσάγεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὡς νομίζω· ἐὰν ἡ Κυβέρνησις αὐθόρμητος ὡρμήθη εἰς τοῦτο τὸ μέτρον διὰ τοὺς ἐν τῇ αἰτιολογικῇ τοῦ νομοσχεδίου ἐκθέσει ἀναφερομένους λόγους, οἱ λόγοι ἐκεῖνοι δὲν μὲ πείθουσιν· ἡ ἔκφρασις δὲ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ « τὸ νομοσχέδιον προσέτι εἰσάγεται πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ὑποτιθέντων ὅτι ἡ ὑπερτίμησις τῶν ἀνθράκων περιῆλθεν ἕνεκα τῆς ἐξαγωγῆς κτλ. » δεικνύει ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς

ἐφαίνετο λαλῶν οὐχὶ ἐξ ἰδίας πεποιθήσεως, καὶ ὄντως. Δυὸ ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως τῆς β' συνόδου τῆς δ' περιόδου ὤμωσαν φωνὴν ὀλιγάριθμοι Γερουσιασταὶ περὶ εἰσαγωγῆς νόμου ἀπαγορευτικοῦ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἀνθράκων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς των κατὰ τὸ ἐσωτερικόν. Ἂν ἀπὸ τὴν ἰδέαν ταύτην ὡρμήθη τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἀναντίῤῥητον εἶναι, ὅτι δὲν ἐπέτυχε τοῦ πειθομένου· δίδραχμον κατὰ καντάριον τέλος, δὲν δύναται νὰ ἐπενεργήσῃ ἀπαγορευτικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς τῶν ἀνθράκων εἰς τὸ ἐσωτερικόν· τὸν σκοπὸν τοῦτον δύναται νὰ ἐπενέγκῃ μόνον βαρύτατον τέλος, ἓξ καὶ ἑπτὰ δραχμῶν κατὰ καντάριον, δεδόσθω ὅμως, ὅτι δύναται νὰ ἐπενεχθῇ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα· πλὴν ἡ εὐχὴ πέντε ἢ καὶ δέκα ἀνθρώπων ἔσπω καὶ Γερουσιαστῶν, εἶναι λόγος ἰσχυρὸς διὰ νὰ ἐπενεχθῇ ἐμπόδιον εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον; ἐὰν κἂν ἡ εὐχὴ των ἀντεπροσώπευεν ἀνάγκην γενικὴν τοῦ Κράτους, ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ἀλλ' ἡ ἀνάγκη αὕτη δὲν εἶναι γενικὴ δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ τοὺς κατοίκους δύο ἢ τριῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος, οἵτινες καταναλίσκουσιν ἄνθρακας, καὶ ἐκ τούτων ὄχι ὅλοι ἀλλ' οἱ τῆς ἀνωτέρω τάξεως, οἵτινες εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ προμηθεύωσιν ἄνθρακας καὶ μὲ ἓξ δραχμὰς τὸ καντάριον, εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἔχουσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν **15 – 20** δραχ. τὴν ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως ταύτης μικρὰν ζημίαν χάριν τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς ἐμπορίας τοῦ τόπου ἔπρεπε νὰ ὑποφέρῃ ἡ ἀνωτέρα τάξις, διότι ὅλαι σχεδὸν αἱ ἄλλαι τάξεις δηλαδὴ τὰ **99**)0 τῶν Ἑλλήνων κάμνουσι χρῆσιν καυσοξύλων. Ἐὰν προέκειτο περὶ γενικῆς ἀνάγκης οὐ μόνον ἤθελα παραδεχθῇ βαρὺ τέλος, ἀλλ' ἤθελα συμβουλεύσει τὴν ἐντελῆ ἀπαγόρευσιν τῆς ἐξαγωγῆς. Παρὰ τὸν λόγον τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν ἀνθράκων ἤκουσα, ὅτι καὶ διὰ τὴν πρόληψιν τῆς φθορᾶς τῶν δασῶν συμφέρει ἡ ἐπιβολὴ τέλους κατὰ τὴν ἐξαγωγήν· τὴν συντήρησιν τῶν δασῶν διέπουσιν νόμοι ἴδιοι, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων ἐνομοθετήθησαν τόσαι ἄρχαί, δασάρχαι, δασονόμοι, δασοφύλακες, διὰ τὰς ὁποίας δαπάναι ὄχι μικραὶ ὑπὸ τοῦ δημοσίου γίνονται. Ἐὰν ἐκ τῶν νόμων τούτων ἐλλείπουσι διατάξεις, εἶμαι πρόθυμος νὰ ψηφίσω ταύτας πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δασῶν καὶ καὶ πρόληψιν τῶν καταστροφῶν των· ἀλλ' ἐὰν τόσων πρὸς συντήρησιν τῶν δασῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου γινομένων δαπανῶν, καὶ ὑπαρχόντων τόσων περὶ δασῶν νόμων, νόμων ἐπαχθεστάτων καὶ ἐπὶ τοσούτων βαρυτάτων, ὥστε προτιμητέον καὶ εὐνοητέον εἶναι νὰ προμηθευθῇ τις τὴν ξυλείαν ἐξ Εὐρώπης, ἢ νὰ προτιμήσῃ ταύτην εἰς ὀλίγων ὡρῶν ἀπόστασιν ἐν Ἑλλάδι, ἐὰν λέγω ὑπαρχόντων τόσων νόμων περὶ συντηρήσεως δασῶν, τὰ δάση καταστρέφονται, ἐλπίζετε, ὅτι μὲ τὴν ἐπιβολὴν διδράχμου φόρου κατὰ καντάριον ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἀνθράκων θέλει πρόληφθῇ καὶ σταματήσει ἡ καταστροφὴ τῶν δασῶν; φοβοῦμαι κύριοι μήπως συμβῇ τὸ ἐναντίον. Ἀνακεφαλαιῶν λοιπὸν, λέγω. ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν εἶναι ἀναγκαῖον α) διότι τὰ **99**)0 τῶν κατοίκων δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἀνθράκων, καὶ χάριν τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου οἱ ὀλίγοι καταλυταὶ πρέπει νὰ ὑποστῶσι τὴν μικρὰν ὑπερτίμησιν, ἣν ἡ ἐξαγωγὴ τῶν ἀνθράκων ἐπιφέρει· καὶ β') διότι τὰ δάση δύνανται νὰ προφυλαχθῶσιν διὰ τῶν κειμένων νόμων, καὶ οὐχὶ διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοιούτου ἀσημάντου φόρου κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ἀνθράκων.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ι. Κολοκοτρώνης, ὅτι ὁ προλαλήσας εὑρίσκεται εἰς ἀπάτην φρονῶν ὅτι τὰ **99**)0 τῶν κατοίκων καταναλίσκουσιν ἄνθρακας· οὐχὶ μόνον ἀνεξαιρέτως οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων καὶ ὅλων τῶν νήσων κάμνουσι χρῆσιν τῶν ἀνθράκων, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν λόγῳ οἰκονομίας.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἔλεξε τάδε.

Ἐκ τῶν προλαλησάντων, οἱ πολεμοῦντες τὸ νομοσχέδιον, εὑρίσκονται εἰς οὐσιώδη διαφωνίαν. Οἱ μὲν φρονοῦσιν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ νομοσχεδίου δὲν φέρει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐντελοῦς ἀπαγορεύσεως, διότι τὸ ἐπιβαλλόμενον τέλος εἶναι μικρὸν, οἱ δὲ ὅτι τὸ τέλος προσθέτει νέαν δυσκολίαν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν. Αὐτὴ αὕτη ἡ διαφωνία παρεκίνησε τὴν Κυβέρνησιν νὰ διατυπώσῃ τὸ νομοσχέδιον ὅπως ἔχει, νὰ τηρήσῃ δηλ. τὴν μέσην τῶν δύο γνωμῶν. Ἡ Κυβέρνησις ἂν ἤθελε νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐξαγωγὴν, ἤθελε πρῶτον ἐνεργήσει ἐρεύνας καὶ ζητήσει ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς προσγινομένης ὡς ἐκ τῶν ἀνθράκων φθορᾶς εἰς τὰ δάση· ἡ συντήρησις τῶν δασῶν εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων μελημάτων πάσης καλῆς Κυβερνήσεως. Τὰ δάση εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν πρὸς θέρμανσιν τοῦ τόπου ξύλευσιν, διὰ τὴν ὑλοτομίαν πρὸς οἰκοδομὴν καὶ κατασκευὴν πλοίων, διὰ τὴν ὑγείαν καὶ αὐτὴν τὴν εὐφορίαν τοῦ τόπου ὡς ἐκ τῆς προκλήσεως τῶν ὑετῶν· ἅμα ὑψώθησαν φωναί τινες, ὅτι φθείρονται τὰ δάση, ἡ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ λάβῃ μέτρα καὶ ἐξέδωκε διαταγὰς ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπεται ἡ ὑλο-

τεθῇ τὸ διδραχμον τέλος καὶ τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς· ὥστε μετὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου ἡ ζήτησις διὰ τὸ ἐξωτερικὸν θέλει λείψει, διότι δὲν ὑπόσχεται ὠφελείας.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ι. Θ. Κολοκοτρώνης, ὅτι ἐρώτος παρά ποτε ἐγένετο ἐξαγωγὴ μεγάλης ποσότητος ἀνθράκων· ἀπὸ τὰς Καλάμας μόνον ἐξήχθησαν διὰ τὸ ἐσωτερικὸν τέσσαρα φορτεῖα· ὅτι χρῆσις τῶν ἀνθράκων γίνεται εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας, καὶ εἰς ἱκανὴν μάλιστα ποσότητα, καὶ ὅτι πείθεται, ὅτι ἕνεκα τῶν περιστάσεων καὶ οὐχὶ ἄλλων λόγων ἡ τιμὴ αὐτῶν ἐπόμενον ἦτο ν' αὐξήσῃ, ἀφοῦ καὶ ὅλων σχεδὸν τῶν ἄλλων πραγμάτων αἱ τιμαὶ ἐδιπλασιάσθησαν.

Μετὰ τὰ λεχθέντα προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Δαρειώτη καὶ Ν. Πρασσακάκη, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων **34** ἀπέναντι **3** κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀνθράκων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλον	·	Γεώργιος Ψύλλας	· · · · Ο
Ἀναγν. Δελιγιάννης	· · · ·	Ἰωάννης Θεοτόκης	· · · ·
Γεώρ. Κουντουριώτης	· · · ·	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	· · · Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	· Ν	Ἀθανάσιος Διδωρίκης	· · ·
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	· Ν	Γεώργιος Δαρειώτης	· · · Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	· · · Ο	Γ. Παπαηλιόπουλος	· · · Ν
Τάτζης Μαγγίνας	· · · · Ν	Γεώργιος Γλαράκης	· · · ·
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	· Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	· · Ν
Ἀάμπρος Νάκος	· · · · ·	Γαΐκας Καρακατζάνης	· · Ν
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	· · ·	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	· · · Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	· · · Ν	Ἀδὰμ Δούκας	· · · · · Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	· · · Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	· · Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	· · · Ν	Κωνσταντίνος Κανάρης	· · ·
Σπυρ. Τρικούπης	· · · · ·	Τσανετάκης Γρηγοράκης	· ·
Ρικάρδος Τζιώρτζ	· · · ·	Μ. Α. Καΐρης	· · · · · Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	· · Ν	Αντών. Γ. Κριεζῆς	· · ·
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	· ·	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	· · Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	· · Ο	Δημήτρ. Ηλιόπουλος	· · · Ν
Νικολ. Χρυσόγελος	· · ·	Ἰωάννης Στάϊκος	· · · · Ν

Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	· ·	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	· · ·
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	· ·	Κωνς. Προβιλέγιος	· · · Ν
Δημήτριος Χατσίσκος	· ·	Ἰωάν. Οἰκονόμου	· · · · Ν
Δημήτριος Χρηστίδης	· · Ν	Σπῦρος Μίλιος	· · · · ·
Νικόλ. Μαυρομμάτης	· · · Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	· · · ·
Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	· ·	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν
Παναγ. Διδωρίκης	· · · ·		

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας ἐπήνεγκεν· ἡ διάταξις τοῦ 2 § τοῦ προκειμένου ἄρθρου ὑπὸ τὴν φορολογικὴν ἰδιότητα εἶναι εὐεργετική, διότι χορηγεῖ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐλαττώνῃ ἢ νὰ καταργῇ τὸ ἐπιβαλλόμενον τέλος, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ αὐξάνῃ αὐτό· ἀλλὰ παρατηρῶ ἐν παρόδῳ, ὅτι πᾶς νόμος φορολογικός, ὁ ὁποῖος ἔρχεται νὰ κανονίσῃ ἐκ νέου καὶ νὰ αὐξήσῃ ἐπαισθητῶς ὑπάρχουσαν φορολογίαν, πρέπει νὰ περιέχῃ μίαν προθεσμίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν, διότι ἐνδεχόμενον νὰ ὑπάρχωσι προγενέστεραι συμφωνίαι περὶ τοιούτων ἐπιχειρήσεων, τῶν ὁποίων αὐξάνεται ἡ φορολογία, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἄμεσος ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου δύναται νὰ φέρῃ διενέξεις καὶ ζημίας, καθόσον ὅλαι αἱ περὶ ἐξαγωγῆς ἀνθράκων συμφωνίαι ὑρίστανται ὑπὸ τὸ κράτος προγενεστέρου καὶ εὐεργετικωτέρου νόμου. διὰ τοῦτο προτείνω νὰ τεθῇ εἰς τὸν παρόντα νόμον μία τοιαύτη προθεσμία ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογήν, ὅπως ὁδηγηθῶσιν οἱ ἄνθρωποι· κάμνω προσέτι καὶ τὴν ἀκόλουθον παρατήρησιν. Βεβαίως ἡ Κυβέρνησις, ὅταν ἀπαντήσῃ εὐνοϊκοτέρας τὰς περιστάσεις θέλει σπεύσει νὰ ἐλαττώσῃ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος φόρον ἐπὶ τῶν ἀνθράκων, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖ ἀπὸ τοῦ δὲ εἰς ἑαυτὴν τὸ τοιοῦτον δικαίωμα, ἀλλ' αἱ Κυβερνήσεις εἰσὶ θνηταί, ὅπως εἶναι καὶ οἱ ἄνθρωποι· ἂν λοιπὸν Κυβέρνησίς τις καὶ τοι εὐνοϊκοτέρων οὐσῶν τῶν περιστάσεων, δὲν θελήσῃ νὰ ἐλαττώσῃ τὸν φόρον, τότε ὁ προκείμενος φόρος θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ αἰωνίως, διότι εἶναι δύσκολον νὰ καταργηθῇ· διὰ νὰ ἄρωμεν λοιπὸν τὴν δυσκολίαν ταύτην πρέπει ἀπὸ σήμερον νὰ προσδιορίσωμεν ὅρον τινὰ χρονικὸν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ὁποίου θέλει θεωρεῖσθαι κατηργημένον τὸ προκείμενον ἐξαγωγικὸν τέλος· πρὸς τὸν σκοπὸς ὅθεν αὐτὸν κάμνω καὶ τὴν δευτέραν ταύτην πρότασιν τῆς καταργήσεως δηλονότι τοῦ φόρου μετὰ προθεσμίαν τινὰ καὶ παρακαλῶ τοὺς ἐμπειροτέρους ἐμοῦ νὰ διατυπώσωσι τὴν προθεσμίαν ταύτην ἐπὶ ὅρου συμφώνου μὲ τὰς περιστάσεις.

Ἐπέφερεν ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Χρηστίδης τὰ ἑξῆς.

Οἱ οἰκονομικοὶ τελωνιακοὶ νόμοι εἰσὶ τριῶν εἰδῶν, ταμιευτικοί, προστατευτικοὶ καὶ ἀπαγορευτικοί, ἀλλ' ὁ παρὼν νόμος εἰς οὐδὲν τῶν τριῶν τούτων εἰδῶν ὑπάγεται κατὰ τὴν κρίσιν μου· ταμιευτικὸς, δὲν εἶναι, διότι κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ Κ. ὑπουργοῦ οὐδένα σκοπὸν φορολογικὸν ἔχει· προστατευτικὸς δὲν ὑπάρχει, διότι ὁ Κ. ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι οὐδεμίαν βιομηχανίαν ἔχομεν νὰ προστατεύσωμεν· ἀπαγορευτικὸς ἐπὶ τέλους δὲν εἶναι, διότι οὕτω εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς, καὶ διότι οἱ ἀπαγορευτικοὶ νόμοι εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα κατηργήθησαν.

Ἤθελον συμφωνήσει ὁλοσχερῶς μὲ τὴν πρώτην πρότασιν τοῦ προλαλήσαντος ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ προστασίας βιομηχανίας τινὸς, ἐπειδὴ δὲ πρώτην ἤδη φορὰν γίνεται λόγος περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπιβαλλομένου ἐπὶ τῶν καρβούνων ἕνεκα τῶν ἐπελθουσῶν περιστάσεων, διὰ τοῦτο δὲν παραδέχομαι τὴν προταθεῖσαν προθεσμίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν, καθόσον βιομηχανία ἥτις πρέπει νὰ προστατευθῇ δὲν ὑπάρχει, ἐὰν δὲ ὑπῆρχεν ἤθελον ζητήσει ἰδίως νόμον προστατευτικόν. Ἐπὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως οὐδέποτε ἤθελον ψήφει νόμον ζητοῦντα τοιοῦτον φόρον ἐπαισθητὸν, οἷος ὁ παρὼν, διότι ὁ ἐπιβαλλόμενος φόρος ὡς ἴσος τῆς ἐγχωρίου τιμῆς καθ' ἣν ἀγοράζονται τὰ ὑπὸ ταυτότην φορολογίαν τιθέμενα κάρβουνα εἶναι ὑπέρογκος, ἀλλ' ἤθελον μᾶλλον φέρει νόμον ἀπαγορευτικὸν, διότι διὰ τῆς μεγάλης ἀνθρακοποιΐας καταστρέφονται τὰ δάση διὰ τὴν διοργάνωσιν καὶ διοίκησιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται καταστατικὸς νόμος πρὸ πολλοῦ ἑτοιμαζόμενος εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καθόσον οἱ ὑπάρχοντες εἰσὶν ὁδηγίαι τινὲς ἐξαχθεῖσαι ἐκ Β. διαταγμάτων τῶν ὁποίων πολλὰ πρωτότυπα δὲν ὑπάρχουσιν· ἤθελον ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω, ζητήσει ἐν γένει τὴν ἀπαγόρευσιν, διότι εἶναι σκληρὸν νὰ ἀκούηται, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐπέβαλε φόρον ἴσον τῆς ἐγχωρίου τιμῆς τῶν φορολογητέων εἰδῶν, καὶ διότι τὰ δάση καταστρέφονται ὑφ' ὅλων τῶν ἐργασιῶν αἵτινες ἐνεργοῦνται εἰς ταῦτα.

Ὑπὸ τὴν φορολογικὴν ἔποψιν παρατηρῶ, ὅτι ἂν αἱ περὶ ἐξωτερικῆς τιμῆς τῶν καρβούνων πληροφορίαι, τὰς ὁποίας μᾶς ἔδωσεν ὁ Κ. ὑπουργὸς, εἶναι ἀκριβεῖς, τότε ἡ ἐξαγωγὴ καὶ ἡ φορολογία ἔσεται μηδαμινή· ἀλλ' ἐὰν, καθόσον ἐγὼ καὶ ἄλλοι γνωρίζομεν, τὰ κάρβουνα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἔχουσι μεγάλην τιμὴν, τότε τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα θέλουσι προκαλέσει τὴν

μεγίστην ἐξαγωγὴν ἡ δὲ μικρὰ αὕτη φορολογία δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ ὀπισθοδρομήσῃ αὐτήν· διὰ ὅλα ταῦτα θεωρῶ ἄσκοπον τὸ παρὸν νομοσχέδιον.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὴν δευτέραν πρότασιν τοῦ Κ. Ψύλλα, περὶ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἰσχύος τοῦ προκειμένου νόμου ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος, καὶ παρατηρῶ, ὅτι ὁ ἐπιβαλλόμενος ἤδη φόρος εἶναι ἔκτακτος καὶ σκληρὸς, ὡς ἴσος τῆς ἐγχωρίου τιμῆς, ἤτοι 100 0|0 τούτου ἕνεκα ἔπρεπε νὰ τεθῇ προθεσμία τις περὶ τῆς διαρκείας αὐτοῦ τοῦ φόρου, τὸ δὲ τοιοῦτον δικαίωμα δὲν πρέπει νὰ ἀφεθῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν, διότι ἐνδεχόμενον νὰ ἀπατηθῇ καὶ διότι λόγοι ἐμπορικοὶ δύνανται νὰ φέρωσι καταχρήσεις οὐχὶ ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ ὁ ὁποῖος εὑρισκόμενος εἰς ὑψηλὴν θέσιν δὲν πιστεύω νὰ παρασυρθῇ, ἀλλ' ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων, τοιοῦτον δικαίωμα δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ χορηγούμενον εἰς τὸν ὑπουργὸν, διότι τὸ ἐμπόριον δὲν πρέπει νὰ μένῃ μεταίωρον εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ, καθόσον αἱ ἐπιχειρήσεις αἵτινες τυχὸν ἐσχηματίσθησαν ὑπὸ τὸ κράτος παλαιοῦ τινος φορολογικοῦ νόμου δὲν πρέπει νὰ ὑπόκεινται ὑπὸ τὴν ἐπιζήμιον ἐπήρειαν πρότινος καταργήσεως ἢ ἐλαττώσεως τοῦ φόρου, ἥτις δύναται νὰ προκαλεσθῇ ἐκ τοῦ ὑπουργοῦ δυνάμει τοῦ προκειμένου δικαιώματος, διότι τότε αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται δὲν δύνανται νὰ ὦσι εἰς ἴσον ἐμπορικὸν συναγωνισμὸν, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ἐμπόριον καταστρέφεται.

Ὁ καταβιβασμὸς λοιπὸν τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους διὰ Β. διατάγματος δὲν εἶναι ὀρθός. Ἔπρεπε καὶ πρέπει τὸ τέλος τοῦτο νὰ κανονίζεται διὰ νόμου· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἔκτακτον καὶ οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ βεβαίως θέλουσι λάβει διοικητικὰ μέτρα διὰ τὴν διατήρησιν τῶν δασῶν, ὥστε δὲν θέλει γίνει ἐμπόριον καρβούνων, ὁ δὲ παρὼν νόμος θέλει ἀποβῇ ἄσκοπος, διὰ ταῦτα δὲν εἶμαι ἐναντίος εἰς τὴν παραδοχήν του.

Ἑπομένως μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κ. προέδρου παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορίας ἔπειτα γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ν. Πρασσακάκη καὶ Γ. Δαρειώτου, ἐξήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ διὰ ψήφων 25 πρὸς 2 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀνθράκων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Δημήτριος Βούλγαρης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Γεώρ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἀδὰμ Δούκας	N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	N	Δῆμος Κανελλόπουλος	N
Ἀναστάσιος Λόντος	O	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Τάτζης Μαγγίνας	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Μ. Λ. Καίρης	N
Λάμπρος Νάκος		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	N	Ἰωάννης Στάϊκος	N
Νικόλ. Πρασσακάκης	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Σπ. Τρικούπης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Δημήτριος Χατσίσκος	
Ἀθανάσιον Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	O	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Παναγ. Αἰδωρίκης	
Γεώρ. Ψύλλας		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Ἰωάννης Θειοτόκης		Κωνστ. Προβιλέγιος	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης		Σπῦρος Μῖλιος	
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Ῥῆγας Παλαμίδας	
Γ. Παπανικόπουλος	N	Δημήτ. Λ. Κουντουριώτης	N
Γεώργιος Γλαράκης			

Ἔχει δὲ τὸ ψηφοφορηθὲν νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 5 τ. μ. Δεκεμβρίου ε. ε.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀντὶ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως σιτοσπορᾶς εἰς τοὺς γεωργοὺς καὶ τὴν αἰτιολογητικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Διαταγῇ τῆς Α. Μ. φέρω ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας τὸ περὶ χορηγήσεως σιτοσπορᾶς εἰς τοὺς γεωργοὺς νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ συνοδεύοντα τοῦτο πρακτικά αὐτῆς, εἰς ἃ θέλετε παρατηρήσει Κύριοι, ὅτι ἐπηνέχθησαν δύο τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ νομοσχεδίου ὅπερ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. ὑπέβαλεν.

α. Ηὐξήθη ἡ πίστωσις ἀπὸ 5,000 μέχρι 15,000 κοιλῶν σίτου, θεωρηθείσης ἀνεπαρκοῦς τῆς πρώτης ποσότητος καὶ β') εἰς τὸ ἄρθρον 5 προσετέθη νέα διάταξις, καθ' ἣν ὁ ὁριστικὸς προσδιορισμὸς τοῦ παρὰ τῶν γεωργῶν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων τοῦ 1856 ἀποδοτέων σίτου, θέλει γενῆ κατὰ τὰς τῶν σιτηρῶν τιμὰς τοῦ β' δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1856, ὅστις ταυτίζεται μὲ τὸν χρόνον τῆς χορηγίας τοῦ σίτου.

Διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ χρόνου ἡ Κυβέρνησις παρεδέχθη τὰς τροπολογίας ταύτας καὶ τοι τῆς τελευταίας ἐπιφερούσης περιπλοκήν τινα εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ δανείου, ἐπομένως παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν Δεκεμβρίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Λ. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπιτῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 9 Δεκεμβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Λ. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον νὰ χορηγήσῃ ἐπὶ πιστώσει καὶ ἐπὶ σκοπῷ σπορᾶς μέχρι 15,000

κοιλῶν σίτου εἰς τοὺς ἔχοντας ἀπόλυτον καὶ ὁμολογουμένην ἀνάγκην γεωργοὺς ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἁρμοδία διοικητικὴ ἀρχὴ συμβουλευομένη τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς, σχηματίζει τὸν κατάλογον τῶν γεωργῶν, εἰς οὓς πρέπει νὰ χορηγηθῇ ὁ πρὸς σπορὰν ζητούμενος σῖτος, προσδιορίζουσα καὶ τὸ ποσὸν τὸ εἰς ἕκαστον αὐτῶν δοθησόμενον.

Ἄρθρ. 3. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταλόγου τούτου διανέμεται ἐπιμελείᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς ἕκαστον γεωργὸν τὸ εἰς αὐτὸν ἀναλογοῦν ποσὸν, ὅπερ θέλει λαμβάνει παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἀποθηκαρίου ἐπὶ ἀποδείξει.

Ἄρθρ. 4. Ὁ χορηγηθησόμενος εἰς τοὺς γεωργοὺς σῖτος θέλει ὑπολογισθῇ εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυόντων δεκαπενθημέρων πρωτοκόλλων περὶ τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς χορηγίας, θέλει δὲ ἀποδοθῇ συναμα μετὰ τῶν ἐγκτητικῶν φόρων εἰς εἶδος. ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας αὐτοῦ κατὰ τὰς προσδιορισθησομένας ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀποδόσεώς του ἐν τοῖς πρωτοκόλλοις τιμάς.

Ὁ ὁριστικὸς ὅμως προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας τοῦ εἰς τὸ δημόσιον ἀποδοτέου σίτου ὑπολογίζεται κατὰ τὰς τιμὰς τῶν πρωτοκόλλων τῆς δευτέρας δεκαπενθημερίας τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἂν δὲ ἡ ἀξία τοῦ παρὰ τοῦ δημοσίου ἐν τοῖς ἀλωνίοις ληφθέντος ποσοῦ σίτου ὑπερβαίνῃ τὸ ὀφειλόμενον ἀντίτιμον τὸ δημόσιον ἀποδίδει αὐτὸ εἰς εἶδος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο, διὰ τὸ κατεπεῖγον, νὰ γίνωσι πέντε ἀντίγραφα καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ τμήματα· μετὰ δὲ τὴν ἐπεξεργασίαν τούτου ὑπὸ τῶν τμημάτων νὰ γίνῃ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις ἀμέσως ἄνευ ἐπιτροπῆς καὶ ἐκθέσεως.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Δεκεμβρίου 1855, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 30 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν. Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κουντουριώτου ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τὴν συζήτησιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἀνεγνώσθησαν κατὰ συνέπειαν αἱ γνωμοδοτήσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 5 καὶ 16 ἀναφορῶν τῶν Α. Ἐλευθερίου Ῥαφαὴλ καὶ Νικολάου Γραμματίκα ἐκ Κολλιδρόμης καὶ ἐγίνοντο παραδεκταὶ ἄνευ τινος ἀντιρρήσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17 ἀναφορᾶς τοῦ Δ. Καραγεωργοπούλου γνωμοδοτήσεως, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγρίνας λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν·

Ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου συνᾴδει πρός τε τὸ πνεῦμα καὶ τὸν σκοπὸν τῶν νόμων περὶ διοργανισμοῦ τῆς παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας διερμηνείας, καὶ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν· θέλω δὲ διέλθει ἐν ὀλίγοις τὸ περὶ τοῦ ἀναφερομένου τούτου πολίτου καὶ ἑπομένως θέλω ἔλθει εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς αἰτήσεώς του σχετικῶς πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν νόμων τούτων, ὅπερ εἶναι ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ὁμιλίας μου. Ὁ ἀναφερόμενος Καραγεωργόπουλος εὑρεθεὶς ἐντὸς τοῦ Μεσολογγίου κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος πολιορκίαν αὐτοῦ εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ ἴδῃ κατὰ τὴν ἔνδοξον ἐκείνην ἔξοδον πεσόντας θύματα τοὺς γονεῖς καὶ ἀδελφοὺς αὐτοῦ, οὗτος δὲ αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀράβων μετηνέχθη εἰς Αἴγυπτον παιδίον ὢν ὅπου ἐσπούδασε τὰς Ἀσιατικὰς γλώσσας κατὰ τὴν θέλησιν τῶν κυρίων του τούτων φρονούντων, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου δύναται νὰ προσοικειωθῇ εἰς τὰ τῆς θρησκείας των δόγματα καὶ νὰ ἀσπασθῇ αὐτήν. Ἐλευθερωθεὶς τῆς αἰχμαλωσίας κατὰ τὸ 1838 τῇ προστασίᾳ ὁμογενοῦς, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα παραλείπω καὶ πρέπει νὰ παραλείψω, μετέβη λαθραίως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπί τινος Ψαρριανοῦ πλοίου, ὅπου δαπάνῃ τῆς Κυβερνήσεως ἐσπούδασε τὴν πάτριον γλῶσσαν, ἤτοι ἤκουσε τὰ μαθήματα τοῦ Γυμνασίου, ἑπομένως ἐξαιτησάμενος θέσιν τινὰ πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ

διωρίσθη τῇ συστάσει τῆς Γερουσίας ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Κ. Κολοκοτρώνου ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κατὰ τὸ **1848**, ὅτε ἐγένετο πολὺς λόγος ἐνταῦθα, διερμηνεὺς παρὰ τῷ ἐν Σμύρνῃ προξενείῳ καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὰ συμβάντα κατὰ τὸ π. ε. **1854**, ὅτε ἐπανῆλθον ὅλοι οἱ προξενικοὶ ὑπάλληλοι καὶ μένει μέχρι τοῦδε ἄνευ ὑπηρεσίας. Μεταβαίνω ἤδη εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ νόμου· οἱ περὶ διερμηνείας παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείᾳ καὶ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμοι ἐγένοντο τὸ **1852** ἐπὶ τοῦ ὑπουργοῦ Κ. Παΐκου, δι' αὐτῶν ἐνομοθετήθη, ὥστε ὅλοι οἱ κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν Κράτος προξενικοὶ ὑπάλληλοι νὰ ἦναι πολῖται ἕλληνες, οἱ δὲ διερμηνεῖς δύνανται νὰ ἦναι καὶ ἀλλοδαποὶ τότε μόνον, ὅταν δὲν ὑπάρχωσι πολῖται ἕλληνες νὰ δεχθῶσι τοιαύτας θέσεις, καὶ τοῦτο ἕνεκα τῆς μεγάλης συναρείας, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τῶν δύω γειτόνων Ἐπικρατειῶν, καὶ τοῦ ἀσυγκρίτου λόγῳ ὑπάρχοντος περισσοτέρου ἀριθμοῦ ἑλλήνων ὑπηκόων εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Τουρκίας, διότι ἄλλως ὁ διερμηνεὺς ὁ ὁποῖος εἶναι κυρίως τὸ ὄργανον τοῦ Πρέσβεως ἢ τοῦ προξένου, ὅστις διαπραγματεύεται καὶ συζητεῖ ὅλας τὰς ἐμπορικὰς καὶ λοιπὰς ὑποθέσεις· ἐὰν ἦναι ἀλλοδαπὸς δὲν δύναται νὰ παρέξῃ ἐγγύησιν ἱκανὰ εἰς τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὸν μακρὰν τῆς πατρίδος παρεπιδημοῦντα ἕλληνα τὴν ἐμπιστοσύνην, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει συνήθως ὁ συμπολίτης του· ὅτι δὲ τὸ γράμμα καὶ πνεῦμα τοῦ νόμου εἶναι τοιοῦτον σᾶς ἀναγινώσκω αὐτὴν ταύτην τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, δι' ἧς εἰσήχθη ὁ περὶ διερμηνείας νόμος, διότι τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον καὶ ἐνδιαφέρει τὸ Κράτος (ἐνταῦθα ἀνέγνω τὴν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου περικοπὴν τῆς ἐκθέσεως) δὲν προτίθεμαι, ἐξηκολούθησε λέγων νὰ ἐπέμβω εἰς τὰ δικαιώματα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ διορίζειν τοὺς ὑπαλλήλους καὶ οὔτε πρέπει νὰ ἐπέμβωμεν, ὅπερ λέγω στεντορίᾳ τῇ φωνῇ, ἀλλὰ νὰ ἐξετάσω ἂν συνεμορφώθη αὕτη μὲ τὸν νόμον, διότι ὁ διορισμὸς ἀλλοδαποῦ εἰς θέσιν διερμηνευτικὴν ἐνῷ ὑπάρχει ἕλλην δεχόμενος καὶ ἔχων ἰδιότητας διὰ τοιαύτην θέσιν, εἶναι παράνομος, ἐὰν τοὺς ἔχοντας ἤδη γνῶσιν τῶν Ἀσιατικῶν γλωσσῶν καὶ εἰς δύω ἢ τρεῖς τὸν ἀριθμὸν εὑρισκομένους ἕλληνας δὲν μεταχειριζόμεθα εἰς τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος θέσεις τῶν διερμηνέων, ὁποίαν ἐλπίδα προόδου καὶ ὁποῖον θάρρος ἐμπνέομεν εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ σπουδάσωσι τὰς τοιαύτας γλώσσας, νέους ἵνα διαδεχθῶσιν αὐτοὺς ἐλλείποντας; Εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείαν ὑπάρχουσι τρεῖς διερ-

μηνεῖς· ἀλλ' οὐδεὶς τούτων εἶναι ἕλλην· εἶναι δὲ ἱκανότεροι τοῦ ἀναφερομένου; ἀμφιβάλω καὶ καθ' ἃς ἔλαβον πληροφορίας ὁ Β' καὶ ὁ Γ' εἶναι κατώτεροι τούτου· ὅπως ὁ μὴ αὐτόχθων ὑπουργὸς προτιμᾷ εἰς τὰς τοιαύτας θέσεις τοὺς μὴ ἰθαγενεῖς καὶ συμπατριώτας του, τοιουτοτρόπως δικαιοῦμαι καὶ ἐγὼ νὰ προτιμήσω τὸν ἰθαγενῆ συμπολίτην μου, ἐκ τῆς τοιαύτης ὅμως τάσεως ἐξάγεται, ὅτι ὑπάρχει κρυφίως τις καὶ μάλιστα φανερὸς πόλεμος μεταξὺ ἑτεροχθόνων καὶ αὐτοχθόνων, διαίρεσις τὴν ὁποίαν οὔτε ἐπρέσβευσα, οὔτε θέλω πρεσβεύσει καὶ ἀποκρούω μάλιστα ὡς ἐπιζήμιον εἰς τὸ ἔθνος· ἡ διαίρεσις αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς παραγνωρίσεως τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν ἐκ μέρους τῶν πρώτων, διότι, ὅταν τις ἑτερόχθων ἔλθῃ εἴς τινα ὑψηλὴν θέσιν χαρηγεῖ τὰς ὑπ' αὐτὸν ὑπηρεσίας εἰς ὅλους τοὺς ἐκτὸς τοῦ Κράτους καταγομένους συμπατριώτας του, ἐνῷ ὁ αὐτόχθων ἕλλην δὲν ὁδηγεῖται ἀπὸ τοιοῦτον πνεῦμα καθόσον ἐνέχεται εἰς τὰς σημαντικωτέρας θέσεις καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας τοὺς προκαθημένους ἑτερόχθονας. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ὁ νόμος διατάττει καὶ τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους ἀπαιτεῖ νὰ διορίζωνται εἰς τὰς ἐξωτερικὰς θέσεις πολῖται ἕλληνες καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι ἱκανώτεροι ἢ ὅμοιοι τῶν ὑπαρχόντων προτείνω νὰ συσταθῇ εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερεκῶν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ νόμου· πρὸς τοῦτο δὲ νὰ λάβῃ γνῶσιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ προκατόχου του καὶ νὰ φροντίσῃ σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, ὅπως διορισθῶσι εἰς τὰς διερμηνευτικὰς θέσεις, οἱ ὑπάρχοντες καὶ ἔχοντες τὰς ἰδιότητας πολῖται ἕλληνες μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν νὰ προσκληθῇ ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ δώσῃ πληροφορίας καὶ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους δι' οὓς δὲν συμμορφοῦται μὲ τὸν νόμον ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν αὐτοχθόνων ἑλλήνων εἰς τὰς διερμηνείας.

Ἐπέφερεν ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γρηγοριάδης τὰ ἑξῆς.

Ὅτε πρό τινος καιροῦ μετέβην εἰς Σμύρνην εὗρον ἐκεῖ ἐν ὑπηρεσίᾳ τὸν ἀναφερόμενον καὶ εἶδον ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ, γνωρίζοντος κατὰ βάθος τὰς Ἀσιατικὰς γλώσσας καὶ συντάττοντος σπουδαῖα ἔγγραφα καὶ ἀναφορὰς Τουρκιστὶ μὲ πολλὴν ἀκρίβειαν, δι' ὧν ἐπροσπορίζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ὅταν ὁ ἤδη ὑπόδικος ἐπὶ κιβδηλοποιίᾳ καὶ τότε πρόξενος Ξένης ἀπεμάκρυνε τῆς ὑπηρεσίας αὐτὸν διὰ γνωστοὺς εἰς αὐτὸν λόγους. Τὸ προκάτοχον ὑπουργεῖον, ἢ ὁ προκάτοχος ἀρμόδιος ὑπουργὸς ἠδίκησε τὸν ἀναφερόμενον καὶ τοι λαβὼν συστάσεις ὄχ' ὀλίγας περὶ αὐτοῦ ἐκ μέρους πολλῶν Γερουσιαστῶν.

λόγους, διὰ ταῦτα ἐπαναλαμβάνω νὰ προτείνω, ὅτι πρέπει νὰ διευθυνθῶσιν αἱ παρατηρήσεις αὗται εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὰ περαιτέρω.

Καὶ αὖθις ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας. ἐπήνεγκεν. Ἐνταῦθα ἐδρεύομεν διὰ νὰ παρατηρῶμεν καὶ ἐξετάζωμεν ὄχι μόνον ἂν τὸ ὑπουργεῖον διώρισε τοῦτον ἢ ἐκεῖνον, ἀλλὰ τὰ πάντα· οἱ ὑπουργοὶ παραβαίνωσι πάντοτε τοὺς νόμους ὅλοι, ἀλλ' ἀκροβατοῦν καὶ τοῦτο μαραίνει τὸ Σῶμα ὁλόκληρον, καὶ διὰ τοῦτο εἴμεθα ἐνταῦθα διὰ νὰ δίδωμεν νέαν ζωὴν μὲ τὴν γνώμην μας ἢ μὲ τὴν ψῆφόν μας· εἶπεν, ὅτι μετὰ 50 ἔτη θέλομεν φθάσει εἰς τὴν συνταγματικὴν τάξιν· ἐγὼ λέγω μετὰ 50 λεπτὰ, διότι βλέπω, ὅτι ὅλοι ἔχετε θερμὴν τὴν πρὸς τοῦτο συναίσθησιν ἀλλὰ μὴ θέλετε νὰ καταδικάσητε ἀνθρώπους καθημένους ἐνταῦθα οἵτινες ἐκήρυνναν αὐτοκρατορίας· μὴ θέλετε νὰ καταδικάσητε ἀνθρώπους ἐξ ὧν πολλοὶ ἐξ ὑμῶν ἐτέθητε ἐπὶ κεφαλῆς καὶ μολονότι εἴχατε ἐνώπιόν σας ἀνοικτὸν τὸν ἄδην καὶ ὅμως ἐμείνατε καρτεροῦντες διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἔθνους.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παραδεξαμένη τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς μεθ' ὅλων τῶν παρατηρήσεων τοῦ πρώτου λαλήσαντος ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ συνάμα καὶ ἀπόσπασμα τῶν παρόντων πρακτικῶν εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὑπάρχοντος νόμου.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν αἱ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **22** καὶ **18** ἀναφορῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγένοντο παραδεκταὶ μὲ τὴν τροποποίησιν τῶν λέξεων « νὰ συστηθῇ » τῆς πρώτης εἰς τὰς λέξεις « νὰ διευθυνθῇ ».

Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἀπαγγείλας κατ' ἀπόφασιν τοῦ Σώματος ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως γενησομένης αὔριον θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως σιτοσπορᾶς εἰς τοὺς γεωργοὺς, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 20 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **30** μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἡ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ Γ. Γλαράκη, ἔχουσα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ μακαρίτου Γ. Γλαράκη, ὡς καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, πρὸς δὲ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ ἐν τῇ Βουλῇ λεχθέντα, καὶ ἔχουσα ὡς ἀναμφισβήτητον καὶ ἀναγκαίαν ἀρχὴν, ὅτι οἱ ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισάμενοι πρέπει νὰ ἀνταμείβωνται, αἱ δὲ οἰκογένειαι αὐτῶν εἶναι ἄξιαι τῆς τοῦ ἔθνους περιθάλψεως, προθύμως καὶ ὁμογνωμόνως παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰς βάσεις τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου.

Ὁμολογουμένως ὁ μακαρίτης Γ. Γλαράκης, ὑπηρετήσας ἐπὶ τριακονταπενταετίαν τὴν πατρίδα χρησίμως καὶ ἀφιλοκερδῶς κατά τε τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν αἰσίαν αὐτῆς ἀποκατάστασιν, ἐγκατέλιπεν ἀποθανὼν χήραν καὶ τέσσαρας θυγατέρας, ἐκτὸς τῶν ἀῤῥένων, ἐν μεγίστῃ πενίᾳ, εἶναι διαταῦτα καὶ δίκαιον καὶ καθῆκον νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς οἰκογενείας του, τὸ δὲ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι ὑπαγόρευσις τοῦ χρέους καὶ τοῦ δικαίου.

Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπή σας εὑρέθη διῃρημένη ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, ἡ μὲν πλειονοψηφία αὐτῆς συγκειμένη ἀπὸ τοὺς ΚΚ. Δ. Πλαπούταν, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον, Ι. Θ. Κολοκοτρώνην καὶ Μ. Α. Καΐρην, συνίστησι τὴν ἀμέσως συζήτησιν καὶ παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει, πρὸς ἐξοικονόμησιν τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου στερουμένης πάσης προσόδου. Ἐκφράζει δὲ συγχρόνως τὴν διακαῆ καὶ ἐπίμονον ἐπιθυμίαν αὐτῆς τοῦ νὰ ἴδῃ ὅσον ἔνεστι τάχιον, καὶ εἰ δυνατὸν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς, εἰσαγόμενον ἐν τοῖς βουλευτικοῖς σώμασι νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς ἐν γένει συντάξεως εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ τὰς οἰκογενείας ἐκείνων τῶν ἐπισήμων καὶ διακεκριμένων ἀγωνιστῶν, οἵτινες σήμερον διατελοῦσι στενάζοντες ὑπὸ τὸ βάρος τῶν φρικωδεστέρων στερήσεων. Καιρὸς τέλος πάντων νὰ ἀποδοθῇ δικαιοσύνη εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ τὰς οἰκο-

γενείας αὐτῶν, ὑπὲρ ὧν μυριάκις ὑψώθησαν φωναὶ ἐντὸς τῶν βουλευτικῶν περιβόλων· δυστυχῶς ὅμως εἰσέτι δὲν ἐγένετό τι, ἂν καὶ τὰ διάφορα κατὰ καιροὺς ὑπουργεῖα διὰ θετικωτάτων πάντοτε διαβεβαιώσεων ἀπεκρίθησαν περὶ εἰσαγωγῆς τοιούτου νομοσχεδίου περὶ συντάξεως ἐν γένει, ἂν καὶ καθ' ἃς ἔσχε θετικὰς πληροφορίας ἡ ἐπιτροπή σας ἀπὸ τριετίας ὑπάρχει συντεταγμένον ἐν τῷ ὑπουργείῳ σχέδιον νόμου, περὶ συντάξεως ἀριθμοῦ τινων ἀγωνιστῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, οὐχὶ βεβαίως διὰ νὰ τηρῆται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ὑπουργείου ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπέλθῃ εἰς συνδρομὴν τῶν ἀναξιοπαθούντων ἀγωνιστῶν.

Ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς σας ἀναγνωρίζουσα τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου δυσχερείας, θεωροῦσα δὲ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον οἰωνὸν καλὸν καὶ ἀρχὴν εὐάρεστον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἐν γένει περὶ συντάξεως νομοσχεδίου, συνίστησιν εἰς τὴν ὑλομέλειαν τοῦ σώματος, τὴν ὅσον ἔνεστι τάχιον παραδοχὴν τοῦ ἐπιβεβλημένου νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει.

Ἡ δὲ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς συγκειμένη ἀπὸ τὸν Κ. Δ. Κανελλόπουλον, συμφωνοῦσα καθ' ὁλοκληρίαν ὡς εἴρηται ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἐκθέσεως, μετὰ τῆς πλειονοψηφίας, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δίκαιον καὶ ὀρθὸν τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν βάσεων τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωρίζουσα τὸ χρέος τοῦ νὰ περιθάλψῃ τὸ ἔθνος τὴν ἐνδεᾶ οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου Γ. Γλαράκη ἀνδρὸς μεγάλας τῇ πατρίδι θυσίας προσενεγκόντος, φρονεῖ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπισπευθῇ ἡ συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ νομοσχεδίου, μέχρις οὗ εἰσαχθῇ τὸ ἐν γένει περὶ συντάξεως νομοσχέδιον, ὑπὲρ τῆς ταχίστης εἰσαγωγῆς τοῦ ὁποίου ἐκφράζει καὶ αὕτη τὴν δικαιὰν καὶ ἐπίμονον ἐπιθυμίαν της. Ἀναγνωρίζουσα δὲ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην ἐν ᾗ διατελεῖ ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀποβιώσαντος εὔχεται νὰ ἐξοικονομῇ ταύτην ἡ Κυβέρνησις τακτικῶς ἐκ τοῦ Κεφαλαίου τῶν βοηθημάτων, μέχρι τῆς καταρτίσεως τοῦ νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Δεκεμβρίου 1855.

Ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς.

Δ. Πλαπούτας Δ. Κανελλόπουλος

Γ. Ἀντωνόπουλος.

Περιττὴς δὲ θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, περὶ οὗ αὕτη πραγματεύεται, τὴν ἐλευσομένην πέμπτην 22 τ. μ.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως σιτοσπορᾶς εἰς τοὺς γεωργοὺς ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ἔλεξε τάδε.

Πρόκειται νὰ ψηφίσωμεν ἤδη νόμον περὶ χορηγήσεως σίτου εἰς τοὺς γεωργοὺς διὰ σπόρον· βεβαίως οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ οἱ εἰσαγαγόντες τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἔλαβον γνῶσιν ἐξ ἀναφορῶν, ὅτι οἱ γεωργοὶ ἔχουσιν ἀνάγκην σπόρου, καὶ πρὸς τοῦτο εἰσήγαγον τὸν παρόντα νόμον· ἀλλ' αἱ ἀναφοραὶ τῶν γεωργῶν περὶ χορηγήσεως σπόρου οὐδέποτε ἔφθασαν μετὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον, διότι ἐκεῖνοι οἵτινες εἶχον τοιαύτην ἀνάγκην ἐφρόντισαν ἀναμφιβόλως νὰ ζητήσωσι τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὶν τοῦ χρόνου ἢ κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἄρχεται ἡ σπορά, διὰ νὰ δυνηθῶσι νὰ σπείρωσι τὸν ληφθησόμενον σπόρον πρὸς παραγωγήν· ἐντεῦθεν εἰκάζεται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει κατάλογον τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων, διότι ἐπὶ τῇ βάσει τούτου θέλει γίνει ἡ διανομὴ τῶν διὰ τοῦ νομοσχεδίου ζητουμένων **15,000** κοιλῶν καὶ ὅτι ἂν αἱ ἀπαιτήσεις αὗται φθάνουσιν ἴσως εἰς **30,000** κοιλά, ἡ Κυβέρνησις τοσαύτην ποσότητα δύναται νὰ χορηγήσῃ διανεμηθησομένην ἀναλόγως. Καὶ ἄλλοτε ἡ Κυβέρνησις ἐχορήγησεν εἰς πολίτας λόγῳ σποράς ἢ δανείου ἢ καὶ ἐπὶ ἐπιστροφῇ δημητριακοὺς καρποὺς ἀλλὰ δὲν ἔλαβεν τὰ χορηγηθέντα· αὐτὴν τὴν καθυστέρησιν θέλει ἀπαντήσει καὶ εἰς τὴν προκειμένην χορηγίαν ἀναμφιβόλως, καὶ ὅμως θέλει νὰ χορηγήσῃ χρήματα ἐνῷ δὲν πλεονάζουσι τοιαῦτα εἰς τὸ ταμεῖον.

Διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου πρόκειται νὰ χορηγηθῇ σπόρος σίτου κατὰ τὸν προσεγγίζοντα μῆνα Ἰανουάριον ἴσως καὶ ἀργότερον, διότι μεχρισοῦ ἐνεργηθῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 ὁριζόμενα θέλει παρέλθει καὶ ὁ Ἰανουάριος· ἀλλ' ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἐν γένει τῶν προϊμων ἐτελείωσε καὶ ἴσως εἷς τινα μέρη ἐλάχιστα ὑπολείπονται λείψανα τοιαύτης· ὥστε νομοθετοῦντες ἤδη, ὅτι χορηγοῦμεν σπόρον ὅταν ἐτελείωσεν ἡ σπορὰ πράττομεν ἔργον γελοῖον, διότι ὡς πρὸ δώδεκα ἡμερῶν ἐπληροφορήθην ἀπὸ γεωργὸν ἡ σπορὰ τῶν προϊμων ἐτελείωσεν πρὸ πολλοῦ. Ἂν τὸ ὑπουργεῖον θέλῃ νὰ παραχωρήσωμεν εἰς τὴν διάθεσίν του **15,000** κοιλὰ σίτου πρὸς διανομὴν ἢ ἄλλην χρῆσιν οὐχὶ δὲ καὶ διὰ λόγον σποράς δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τοῦτο διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου τοῦ ὁποίου τὰ ἀποτελέσματα θέλουσιν ἀποδειχθῆ ἐν καιρῷ.

Παρατηρῶ προσέτι ἐν παρόδῳ, διότι δὲν ἠδυνήθην νὰ μελε-

λύσεως τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου ἀλλὰ μ' ὅλας τὰς προτροπὰς καὶ παρακλήσεις οὐδὲν ἐγένετο· ἐνῷ τὸ ψήφισμα κανονίζει ῥητῶς νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν παλαιῶν χρεῶν εἰς τὴν πρώτην βουλευτικὴν σύνοδον· ἀπὸ διορθώσιως εἰς ἐπιδιόρθωσιν καὶ τὰ παρόμοια τέλος πάντων ἐκατορθώσαμεν νὰ συντάξωμεν πρὸ 4 ἐτῶν ἓν σχέδιον νόμου· διωρίσθησαν κατόπιν ἐπιτροπαὶ πολυάριθμοι πρὸς ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ, καὶ ἐπιδιορθωθὲν ἐπὶ τέλους τὸ νομοσχέδιον παρεδόθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ δὲν ὑπεβλήθη παρὰ προσδοκίαν εἰσέτι εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα· οἱ ἔχοντες νὰ λάβωσιν ἐκ τοιούτων χρεῶν δὲν ἀπαιτοῦσι χάριν ἢ ἄλλο τι, εἰμὴ νὰ λυθῇ ἡ δεσποζομένη δικαιοσύνη· πολλάκις ἐζήτησαν νὰ λάβωσι τὰ ὀφειλόμενα ἀλλὰ τίποτε δὲν κατόρθωσαν, διότι ἐλλείπει ὁ τύπος καθ' ὃν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ διανομή· Εἶναι λυπηρὸν νὰ βλέπῃ τις τὰ τέκνα τῶν οἰκογενειῶν ἐκείνων, αἵτινες ἐθυσίασαν πᾶσαν περιουσίαν νὰ λυμώττωσι καὶ νὰ ἀποθνήσκωσι τῆς πείνης ἢ καὶ νὰ ἐξωκείλωσιν εἰς ἄλλας πράξεις· ὅθεν παρακαλοῦνται οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ εὑρισκόμενοι παρόντες καὶ λαμβάνοντες γνῶσιν τοῦ προκειμένου νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς ταχείας ὑποβολῆς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νομοσχεδίου.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου, εἶπεν, ὅτι τὸ ἔργον εἶναι δυσχερές, ὡς τὸ γνωρίζει καὶ ὁ προλαλήσας χρηματίσας ὑπουργός, καὶ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει πράξει ὅ,τι εἶναι δυνατόν.

Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Δεκεμβρίου, 1853, ἡμέρα Πέμπτη

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 38 μελῶν, ὁ πρόεδρος κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν·

α) Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὑπαγωγῆς τῶν ἀδείᾳ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐξαγομένων σιτηρῶν εἰς ἐξαγωγικὸν τέλος 5 τοις 0/0 ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν ἐν τῇ Γερουσίᾳ νομοσχέδιον περὶ ὑπαγωγῆς τῶν ἀδείᾳ τοῦ ὑπουργείου ἐξαγομένων σιτηρῶν εἰς ἐξαγωγικὸν τέλος 5 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν καὶ μετ' ἐπιστασίας μελετήσασα αὐτὸ εὑρέθη διηρημένη ὡς πρὸς τὰς σκέψεις της.

Ἡ μὲν πλειονοψηφία συγκειμένη ἀπὸ τοὺς ΚΚ. Ν. Μαυρομμάτην, Γ. Δυοβουνιώτην, Ι. Οἰκονόμου καὶ Δ. Δ. Κουντουριώτην φρονεῖ, ὅτι διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ προκειμένου φόρου σημαντικὴ δύναται νὰ προκύψῃ ὠφέλεια εἰς τὸ δημόσιον, περιεστοιχισμένων ἀπὸ παντοίας ἀνάγκας ἕνεκα τῶν ἐπελθουσῶν ἐκτάκτων περιστάσεων καὶ συμβαμάτων, χωρὶς νὰ ἐπενέγκηται προσβολή τις εἰς τοὺς κειμένους πρὸς ἀσφάλειαν καὶ ἐμψύχωσιν τοῦ ἐμπορίου νόμους, ἢ νὰ παρεμβάλλεται πρόσκομμά τι εἰς τὴν ναυτιλίαν, διότι ὁ φόρος εἶναι ἐλαφρύτατος καὶ κατ' οὐσίαν δίκαιος. Ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας ἡ ἐντελὴς ἀτέλεια κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐξάνουσα τὰς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὠφελείας προκαλεῖ τὴν ὑπέρμετρον αὐτῶν ἐξαγωγὴν καὶ τὴν ἐντεῦθεν ὑπερτίμησιν τῶν σιτηρῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ εἰς τρόπον ἀνοικονόμητον ἄλλως ἢ διὰ τῆς ἐντελοῦς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως. Θεωροῦσα, ὅτι ἡ ἐντελὴς ἀπαγόρευσις τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν ἢ ἡ ὑπαγωγὴ αὐτῶν εἰς τὸ μέχρι τοῦδε κατὰ τὴν κλίμακα βαρύτατον ἐξαγωγικὸν τέλος ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν συνάδει πρὸς τὰς παρούσας ἀνάγκας καὶ πολιτικὰς περιστάσεις, δύναται περὶ πλέον νὰ ἐπιφέρῃ προσκόμματα εἴς τε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν μας, ἐν ᾧ ὅπως τὸ νομοσχέδιον εἶναι διατυπωμένον περιστέλλεται μὲν κατά τι ἡ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ζήτησις, ὑπολείπεται ὅμως ἱκανὸν κέρδος, ὥστε νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ναυτιλία καὶ τὸ ἐμπόριόν του τὴν κίνησίν του, διὰ τοὺς λόγους τούτους εὑρίσκει τὸ νομοσχέδιον λυσιτελὲς καὶ καταλληλον καὶ συνίστησιν αὐτὸ ὡς τοιοῦτον εἰς τὸ Σῶμα. Τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον δύναται διὰ Β. Διατάγματος νὰ ἐλαττωθῇ ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ τὸ ἐπιβαλλόμενον τέλος, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε δειχθῇ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ἀσύμφορον τοῦτο.

Ἡ δὲ μειονοψηφία συγκειμένη ἀπὸ τὸν Κ. Κ. Προβιλέγιον

διαφωνοῦσα πρὸς τὴν τῆς πλειονοψηφίας γνώμην, θεωρεῖ τὸ νομοσχέδιον βλαπτικὸν εἰς τὰ τοῦ ἔθνους συμφέροντα, διότι, ἂν μὲν κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἔκθεσιν καὶ τὸν νόμον εἰς ὃν τὸ νομοσχέδιον ἀναφέρεται ὁ φόρος δηλ. 5 τοῖς 0|0 ἀφορῶσι τὰ εἰς τὴν κατανάλωσιν εὑρισκόμενα σιτηρά, ὧν ἡ ἀξία δυστυχῶς εἶναι τοσοῦτον ἤδη ὑπερτιμημένη, τὸ 5 τοῖς 0|0 τὸ ὁποῖον θέλει ἀντικαταστήσει τὸ ὑπέρτιμον τῆς κλίμακος τέλος, δὲν συνάδει βεβαίως πρὸς τὰ τοῦ ἔθνους συμφέροντα.

Ἂν δὲ ὡς ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ῥητῶς καὶ σαφῶς κατὰ τὰς συζητήσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐξεφράσθη τὸ 5 τοῖς 0|0 ἀφορᾷ κυρίως τὰ ἐκ τῶν παραδουναβίων Ἡγεμονειῶν ἐρχόμενα ἐπὶ Ἑλληνικῶν πλοίων εἰς τὴν διαμετακόμισιν σιτηρὰ καὶ ταῦτα θεωροῦνται ἤδη κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ὡς εἰς τὴν κατανάλωσιν ὑπαγόμενα, αἱ συνέπειαι τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἔτι ὀλεθριώτεραι· διότι α) μὲν παραβιάζεται ἡ τοσοῦτον οὐσιώδης τῆς διαμετακομίσεως ἀρχὴ πρὸς βλάβην μεγίστην τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου· β') τίθεται δι' αὐτοῦ ἡ Ἑλληνικὴ ναυτιλία εἰς ἧττονα τῆς ξένης ναυτιλίας θέσιν, καὶ καθίσταται ἀδύνατον πλέον εἰς τὴν ἡμετέραν ναυτιλίαν συναγωνισμὸς πρὸς τὴν ξένην μένουσαν ἐλευθέραν τοιούτου τέλους. Ἐκ τούτου δὲ ἐπέρχεται καιρία πληγὴ εἰς τὴν ἡμετέραν ναυτιλίαν καταστρέφεται τὸ μέχρι τοῦδε διαμετακομιστικὸν τῶν σιτηρῶν ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὸ δημόσιον στερεῖται καὶ τοῦ 1 τοῖς 0|0, ὅπερ μέχρι τοῦδε ἐλάμβανε· καὶ γ) διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ 5 ἐπὶ τοῖς 0|0 καὶ εἰς τὰ ἤδη ὑπάρχοντα εἰς τὴν διαμετακόμισιν σιτηρά, ὡς καὶ εἰς τὰ φορτωθέντα καὶ εἰς τὸν διάπλουν εὑρισκόμενα ἄνευ προηγουμένης παραχωρήσεως ἀναλόγου προθεσμίας, νομοθετεῖται διάταξις ἄδικος, δυναμένη νὰ καταστῇ πολυειδῶς εἰς τὸ μέλλον ὀλεθρία διά τε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους τὸ διαφωνοῦν μέλος ἀποφαίνεται, ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ συστήσῃ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, ἐπιφυλάττεται δὲ νὰ ἀναπτύξῃ ἐν τῇ συζητήσει τοῦ νομοσχεδίου ἐκτενέστερον τοὺς λόγους τούτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1855.

Ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς
Ν. Μαυρομμάτης
Γ. Δυοβουνιώτης,
Ἰω. Οἰκονόμου,
Δ. Α. Κουντουριώτης.

Ἡ μειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς.
Κ. Προβιλέγιος.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως, τὴν συζήτησιν δὲ τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται αὕτη νομοσχεδίου κατὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

δ') Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Γ. Κουντουριώτου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ Γ. Γλαράκη, θέτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς· προταθείσης δὲ εἰς συζήτησιν τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἐν τῶν τῆς ἐπιτροπῆς μελῶν ὁ κύριος Θ. Ι. Κολοκοτρώνης λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ εἴπῃ προφορικῶς περισσότερα τῶν ὅσα ὑπὲρ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἶπεν, ἐν τῇ ἐκθέσει της ἡ ἐπιτροπή, ἧς ἀπήρτιζε καὶ οὗτος μέλος· ἀλλὰ καὶ ἂν ἠδύνατο, κρίνων ἐκ τῆς γενικῆς συγκινήσεως ἣν παρατηρεῖ εἰς ὅλους τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου συναδέλφου Γλαράκη, ἤθελεν εἶσθαι περιττόν· μίαν μόνην παρατήρησιν ἔχει νὰ ἀπευθύνῃ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τέλος πάντων τοῦ ἐν γένει περὶ συντάξεων νομοσχεδίου, ὑπὲρ οὗ τοσάκις ἐντὸς τῶν περιβόλων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ὑψώθησαν φωναὶ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν,« ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος. Λυπηρὸν τῷ ὄντι εἶναι, ὅτι πρὸς τὰς φωνὰς ταύτας ἐκώφευσαν καὶ μέλη τῆς Κυβερνήσεως, ἅτινα κατὰ τὸν ἀγῶνα ἔλαβον ἐνεργητικώτατον μέρος, οἷον ναύαρχοι, στρατηγοί, μέλη τῶν προσωρινῶν Κυβερνήσεων καὶ ἐξέχοντες πολιτικοὶ ἄνδρες τοῦ ἀγῶνος μας. Ἀλλὰ τὸ λυπηρότερον πάντων εἶναι, ὅτι οἱ ἀγωνισταὶ ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου θνήσκουσιν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν μεγαλειτέρων στερήσεων, ἐγκαταλιμπάνοντες τὰς οἰκογενείας των εἰς τρομερωτέρας στερήσεις, χωρὶς νὰ χορηγεῖται ἡ ἐθνικὴ περίθαλψις· ἐπιλείψει αὐτῶν ὁ χρόνος ἀναφέροντα τὰς οἰκογενείας τῶν διακεκριμένας ὑπηρεσίας προσενεγκόντων κατὰ τὸν ἀγῶνα, ὅσαι ἐγκατελείφθησαν ἄνευ τινὸς ἐθνικῆς περιθάλψεως. Ἡ χήρα τοῦ Ν. Ταμπακοπούλου τοῦ πρώτου Τραπεζίτου τῆς Πελοποννήσου, τοῦ διακεκριμένου ἐκείνου ἀγωνιστοῦ, τοῦ πεσόντος θῦμα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου κατὰ τὴν ἐν Τρικόρφαις ἀτυχῆ μάχην οὐδεμίαν περίθαλψιν λαμβάνει. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Θ. Δελιγιάννη, ὅστις ἔμεινεν ἐν Τριπόλει θῦμα διὰ τὴν φιλοπατρίαν του, στενάζει λιμώττουσα. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Σ. Θεοχαροπούλου εὑρίσκεται

ἐγκαταλελειμμένη καὶ ὄχι μόνον δὲν δύναται νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ἐν ὥρᾳ γάμου κόρην του, ἀλλ' ἀδυνατεῖ νὰ διατρέφηται, οὐδένα πόρον ζωῆς ἔχει, τὴν μικράν του περιουσίαν παραιτοῦσι καθ' ὁλοκληρίαν οἱ κληρονόμοι εἰς τοὺς δανειστάς του διὰ νὰ ἀπαλλαγῶσι τοῦ χρέους, καὶ ὅμως δὲν συγκατατίθενται οὗτοι, διότι εἶναι πολὺ κατωτέρα τῶν χρεῶν του, ἀλλὰ ποίαν πρῶτον καὶ ποίαν δεύτερον νὰ ἀπαριθμήσῃ οἰκογένειαν ἀγωνιστοῦ ἐγκαταλειφθεῖσαν; περιορίζεται διὰ τοῦτο νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν δικαιοσύνην τοῦ ὑπουργείου διὰ νὰ καθυποβάλῃ τέλος πάντων τὸ ἐν γένει περὶ συντάξεως τῶν ἀγωνιστῶν, νομοσχέδιον, διὰ νὰ μὴ ἀναξιοπαθῶσιν ἐπὶ πλέον αἱ οἰκογένειαι τῶν θυσιασάντων καὶ ζωὴν καὶ περιουσίαν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστακόπουλος, ὅτι καθ' ἃς ἔσχε πληροφορίας καὶ ἀπό τινα μέλη προκατόχων ὑπουργείων νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τριάκοντα περίπου οἰκογενειῶν ἀγωνιστῶν, ὑπάρχει κατηρτισμένον ἐν τῷ ὑπουργείῳ· οἱ Κ. ὑπουργοὶ εἶναι δίκαιον νὰ ἐπισπεύσωσι τὴν καθυποβολὴν ἐκείνου, μὲ ὅσας προθήκας ἤθελον κρίνει καταλλήλους διὰ νὰ μὴ γαγγίζωσιν ἐπὶ πλέον αἱ ἄξιαι ἐθνικῆς περιθάλψεως οἰκογένειαι τῶν πρωταγωνιστῶν.

Παρελθὼν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ἡ Κυβέρνησις πρὸ μικροῦ ἐβεβαίωσεν δι' ἐμοῦ, ὅτι ἔχει ὅλην τὴν διάθεσιν καὶ ἐπιθυμίαν ἵνα ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς εὐχὰς τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων περὶ συντάξεως ἐν γένει τῶν οἰκογενειῶν τῶν διακεκριμένας ὑπηρεσίας τῇ πατρίδι προσενεγκόντων ἀγωνιστῶν· ἂν ἔφερεν ἐν μέρει νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ Γερουσιαστοῦ Γλαράκη, τοῦτο προέρχεται, διότι τὸ δυστύχημα ἦτο πρόσφατον καὶ βαρύτατον διὰ τὴν ἀσθενῆ οἰκογένειαν τοῦ ἀγωνιστοῦ Γλαράκη, καὶ δὲν ἐπεδέχετο τὴν ἐλαχίστην ἀναβολήν, διότι ἡ οἰκογένεια αὕτη δὲν εἶχε οὐδένα πόρον ζωῆς, οὐδεμίαν περιουσίαν, ἐκτὸς ἑνὸς οἰκίσκου καὶ τούτου βεβαρυμένου ἀπὸ χρέη. Οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ἤδη διαβεβαιοῖ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἐπειγόντως συλλέξει πληροφορίας περὶ τῶν πενομένων οἰκογενειῶν τῶν ἀγωνιστῶν, ὅτι θέλει καταταξει εἰς κατάλογον τὰ ὀνόματα ὅσα ἤθελεν εὕρει ἄξια περιθάλψεως, καὶ προσαγάγει νομοσχέδιον περὶ συντάξεως αὐτῶν. Τὸ ὑπουργεῖον ὅμως δὲν δύναται νὰ κρύψῃ, ὅτι ἡ ψήφισις νομοσχεδίου κανονίζοντος ἐν γένει τὰ πρὸς σύνταξιν προσόντα, ἤθελε διευκολύνει πολὺ τὴν ἀπονομὴν τῶν συντάξεων. Ὁ καταρτισμὸς ὅμως τοιούτου νομοσχεδίου εἶναι ἔργον δυσχερέστατον, καὶ ὡς ἐκ τούτου χρῄζει πλείονος σκέψεως καὶ χρόνου. Ἀλλ' ἡ ἔλλειψις τοῦ γενικοῦ νόμου τοῦ κανονίζοντος τὰ προσόντα τῆς συντάξεως δὲν θέλει ἐμποδίσει τὴν Κυβέρνησιν ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποβάλῃ ὅσον οὔπω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων τὸ νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν ἀξίων περιθάλψεως οἰκογενειῶν τῶν ἀγωνιστῶν, ἀναλόγως τῶν ἐθνικῶν πόρων.

Ἡ Γερουσία, παρατήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Καρακατζάνης, ἀπήντησεν ὁμοφώνως, συζητουμένου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ Κ. Θ. Κολοκοτρώνη, τὴν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου κανονίζοντος τὰ προσόντα τῆς συντάξεως· καὶ ἐπὶ τούτου ἐγένοντο πολλαὶ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι. Δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ νὰ ὑποβληθῇ ὅσον τάχος νομοσχέδιον περὶ συντάξεως οἰκογενειῶν τινων, ὅπως διαβεβαιοῖ ὁ Κ. πρωθυπουργός, παρατηρῶ μόνον, ὅτι εἶναι ἐπίσης ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῇ νόμος γενικὸς καθιερῶν τὰ προσόντα ἢ τὰ δικαιώματα πρὸς ἀπόλαυσιν συντάξεως, διὰ τοῦ νόμου μόνον τούτου κατορθοῦται, ὥστε ἡ τύχη τῆς οἰκογενείας τῶν ἀγωνιστῶν νὰ μὴ ἐξάρτηται ἀπὸ τὴν ἀστάτου θέλησιν τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐσύστησε τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ καθιεροῦντος τὰ δικαιώματα πρὸς σύνταξιν νομοσχεδίου.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, ὅτι ἀναγνωρίζει τὸ ὀρθὸν τῆς γνώμης τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, περὶ τῆς εἰσαγωγῆς νομοσχεδίου κανονίζοντος τὰ προσόντα τῶν δικαιουμένων εἰς σύνταξιν διὰ νὰ μὴ ἐξάρτηται ἡ τύχη τῶν κτησαμένων δικαιώματα συντάξεως ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ ὑπουργοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ νόμος οὗτος ἔχει δυσχερείας περισσοτέρας, καὶ δυνατὸν νὰ δώσῃ χώραν εἰς βραδύτητα, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναγκαιοτέρα καθίσταται ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ κατηρτισμένου νομοσχεδίου περὶ συντάξεως 25 περίπου οἰκογενειῶν ἀγωνιστῶν, εἰς ἃς, ὡς μοὶ ἐπρεπε νὰ προσθέσω τὰς οἰκογενείας τοῦ Γενναδίου, Λιτζόνος, Μαυρόμιχαλα, αἵτινες εἶμαι βέβαιος θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν ὁ Κ. πρωθυπουργός, πρὸς δὲ καὶ τὸν Δημάκην ἱερομνήμονα τέσσαρας θυγατέρας ἐν ὥρᾳ γάμου ἔχοντα, καὶ ἀδυνατοῦντα οὐχὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ ἀλλὰ νὰ διαθρέψῃ κἂν ταύτας, διότι ὡς ἐκ τοῦ γήρατος δὲν δύναται ὅπως δήποτε νὰ ὑπηρετήσῃ. Εἰς τὰς οἰκογενείας ταύτας οἱ Κ. Γερουσιασταὶ δύνανται νὰ προσθέσωσι καὶ ὅσας ἄλλας γνωρίζωσιν ἀξίας ἐθνικῆς περιθάλψεως, διὰ νὰ λάβωσιν ταύτας ὑπ' ὄψιν οἱ Κ. ὑπουργοί, ὅταν σταλῇ εἰς αὐτοὺς τὸ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς συζητήσεως ταύτης, καὶ καταρτίσωσι τὸ περὶ συντάξεως νομοσχέδιον.

Ἐνταῦθα πολλῶν παρατηρησάντων, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει ἐν γένει νὰ λάβῃ πληροφορίας περὶ τῶν ἀξίων περιθάλψεως οἰκογενειῶν τῶν ἀγωνιστῶν, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης προσέθηκεν. Ἐν τούτοις ἐὰν ὑπάρχωσιν ἕτοιμαι πληροφορίαι ἐν τῷ ὑπουργείῳ διὰ οἰκογενείας ὁμολογουμένως δυστυχεῖς καὶ δικαιουμένας εἰς σύνταξιν, πρέπει νὰ μὴ ἀναβάλληται ἡ ὑποβολὴ νομοσχεδίου συντάξεως περὶ αὐτῶν. Ἂς γίνωνται δὲ προσπάθειαι πρὸς συλλογὴν πληροφοριῶν περὶ ἄλλων οἰκογενειῶν, διὰ νὰ καθυποβληθῇ βραδύτερον καὶ περὶ αὐτῶν ἄλλο νομοσχέδιον· καὶ ὄχι ὁμιλοῦντες περὶ γενικῶν νομοσχεδίων νὰ ἀναβάλλωμεν τὴν ὑποβολὴν νομοσχεδίου μεριακωτέρου καὶ νὰ ἀφήσωμεν νὰ ἀποθάνωσι τῆς πείνης ἄλλαι γνωσταὶ καὶ ἀναντιρρήτως εἰς συντάξεις δικαιούμεναι οἰκογένειαι πρωταγωνιστῶν.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, εἶπε. Δύω θὰ εἶναι τὰ νομοσχέδια περὶ συντάξεως· ἓν περιλαμβάνον τοὺς ὁμολογουμένως δικαιουμένους εἰς σύνταξιν περὶ ὧν πληροφορίαι ἐλήφθησαν καὶ ληφθήσονται· καὶ τὸ ἕτερον κανονίζον ἐν γένει τὰ προσόντα τῆς συντάξεως ὁ τελευταῖον ἀγορεύσας προέτεινε νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς ὀλίγου νομοσχέδιον διά τινα πρόσωπα περὶ ὧν ἐλήφθησαν πληροφορίαι, καὶ κατόπιν συλλέγοντες πληροφορίας νὰ εἰσαγάγωσιν ἄλλο νομοσχέδιον δι' ὅσα ἄλλα πρόσωπα ἤθελον δειχθῇ, ὅτι δικαιοῦνται εἰς σύνταξιν· τὴν διαστολὴν ταύτην δὲν παραδέχεται· τὸ κατ' αὐτὸν ὁρισθὲν, ὅτι ἐκ τῶν δύο νομοσχεδίων τὸ μὲν ἓν, τὸ ὅσον οὔπω εἰσαχθησόμενον, πρέπει νὰ ἐμπεριλαμβάνῃ τὰς οἰκογενείας ἐκείνας περὶ ὧν ἐλήφθησαν ἢ ληφθήσονται πληροφορίαι, τὸ δὲ ἕτερον τὸ βραδύτερον εἰσαχθησόμενον δὲν πρέπει πλέον νὰ ἐμπεριλαμβάνῃ πρόσωπα, ἀλλὰ νὰ ἦναι γενικὸν καὶ νὰ καθιερῷ τὰ προσόντα τῶν δικαιουμένων εἰς σύνταξιν· διότι ἄλλως οὐδέποτε θέλει κατορθώσωμεν νὰ ἀποκτήσωμεν γενικὸν περὶ συντάξεως νόμον.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας. Αἱ περὶ συντάξεως τῶν ἀγωνιστῶν ἰδέαι μου εἶναι, μοὶ φαίνεται, γνωσταὶ εἰς τοὺς συναδέλφους μου, διότι πολλάκις ἐξέθηκα ταύτας ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ, εἶμαι τῆς ἰδέας, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ νόμος γενικὸς ἀφηρημένος προσώπων καὶ κανονίζων τὰ προσόντα καὶ τὰ πρὸς σύνταξιν δικαιώματα διὰ νὰ μὴ εὑρισκώμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συζητῶμεν τὰ προσόντα τῆς συντάξεως ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ πρόσωπον τοῦ πρὸς ὃν ἀπονέμηται ἡ σύνταξις, καὶ εὑρισκόμενοι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς συγκινήσεως, τὴν ὁποίαν ἀφῆκεν ὁ θάνατος τοῦ ἀγωνιστοῦ, ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ ὁποίου ψηφίζομεν τὴν σύνταξιν. Ὅταν ἔλθῃ νόμος γενικὸς καὶ ἀφηρημένος, τότε συζητοῦμεν ἀνεξαρτήτως δυσωπήσεων καὶ προσώπων, συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν, ἀναλογιζόμενοι τὰ μέσα τοῦ Κράτους, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, καὶ αὐξομειοῦντες τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ζητούμενον ποσὸν ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν περιστάσεων.

Κύριοι! ἡ φιλανθρωπία καὶ εὐγνωμοσύνη μοὶ φαίνεται ἔμφυτος εἰς τὰ ἔθνη, καὶ μάλιστα τὸ Ἑλληνικόν. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ἅπαντες ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἴδωμεν ὅλους τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν ἀποκατεστημένας· ἀλλ' ἐὰν λαμβάνωμεν ἑκάστοτε ἓν ἢ δύο ὀνόματα μόνον ἀγωνιστῶν, καὶ ζητοῦμεν δι' αὐτοὺς καὶ μόνον περιθάλψεις, ἀναβάλλοντες τὴν εἰσαγωγὴν νόμου γενικοῦ περὶ συντάξεως ἀγωνιστῶν, θέλομεν ἑκάστοτε περιπίπτει εἰς αὐτὰς τὰς συζητήσεις. Προκειμένου περὶ τῆς συντάξεως μιᾶς χήρας ἠκούσατε πόσα ἄλλα ἀνεφέρθησαν ὑπὸ τῶν προλαλησάντων καὶ πόσα ἄλλα εἰς ἕκαστος ἐνθυμεῖται, ὅτι εἶναι ἀδικημένα· ἡ οἰκογένεια τοῦ Γιατράκου, τοῦ Νικηταρᾶ καὶ τόσων ἄλλων πρωταγωνιστῶν δὲν ὠνομάσθη (ἐνταῦθα παρετηρήθη, ὅτι τὰ ὀνόματα ταῦτα ὡς ἐμπεριλαμβανόμενα εἰς τὸ καταρτισμένον νομοσχέδιον τῶν 30 περίπου οἰκογενειῶν, δὲν ὠνομάσθησαν διὰ τοῦτο καὶ μόνον), πῶς λοιπὸν θέλομεν διεξέλθει τοῦ κύκλου τούτου εἰς ὃν στρεφόμεθα. Συμφωνῶ μὲ τὸ μειονοψηφιῶν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ περιθάλψῃ ἐκ τοῦ Κεφαλαίου τῶν βοηθημάτων τὰς οἰκογενείας αἵτινες δικαιοῦνται εἰς περιθάλψιν, ὡς ἡ προκειμένη, νὰ ἀσχοληθῇ δὲ εἰς τὴν σύνταξιν καὶ εἰσαγωγὴν 1) νόμου γενικοῦ περὶ συντάξεως κανονίζοντος τὰ προσόντα καὶ τὰ εἰς σύνταξιν δικαιώματα τῶν στρατιωτικῶς ἀγωνισθέντων, καὶ τῶν πολιτικῶς κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ὡς καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ δὲν θέλουσι συμπεριλαμβάνεσθαι ὀνόματα, θέλουσι κανονίζεσθαι μόνον τὰ προσόντα, καὶ οἱ ἔχοντες ταῦτα αὐτοδικαίως θέλουσι καταλογίζεσθαι μεταξὺ τῶν συνταξιούχων. Ἐννοεῖται δὲ, ὁσάκις μέλλει νὰ γορηγηθῇ σύνταξις εἰς πρόσωπόν τι θέλει παρουσιάζεσθαι νομοσχεδίων καὶ συζητεῖσθαι τὰ προσόντα καὶ αἱ ἀνάγκαι τῆς οἰκογενείας, διότι εἰς περίστασιν καθ' ἣν οἰκογένεια ἀγωνιστοῦ ἔχει τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς της, σύνταξις δὲν θέλει τῇ ἀπονέμεσθαι. Διὰ τοῦ μέσου μόνον τούτου αἱ συμπάθειαι καὶ ἀντιπάθειαι ἐλλείπουσι, καὶ τὰ ἰδιαίτερα αἰσθήματα τῆς καρδίας δὲν δύνανται νὰ εὕρωσι χώραν.

2) Νόμου κανονίζοντος τὰ προσόντα εἰς σύνταξιν δικαιώματα τῶν ὑπηρετησάντων τὴν πατρίδα ἀπὸ τῆς ἀποκαταστάσεως, ὅπως εἰσήχθησαν νόμοι περὶ συντάξεως τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ὑπαλλήλων, οὕτως εἶναι ἐπάναγκες νὰ εἰσαχθῇ νόμος περὶ συντάξεως καὶ τῶν ἄλλων τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων. Οἱ γενικοὶ οὗτοι νόμοι δύνανται νὰ καταρτισθῶσιν ἐντὸς δύο τὸ πολὺ μηνῶν. Περὶ τινος μάλιστα κλάδου τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας γνωρίζει, ὅτι ἦτο κατηρτισμένον τοιοῦτον νομοσχέδιον, ἀλλ' ἂν καὶ προέκειτο περὶ νομοσχεδίου ἀφορῶντος οὐχὶ ἄτομον ἀλλ' ὁλόκληρον τάξιν ἀνθρώπων, οἱ ὑπουργοὶ ἐδίσταζον νὰ εἰσαγάγωσι τὸ τοιοῦτον, διότι δὲν εἶχεν εἰσαχθῇ ἀκόμη τὸ νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν ἀγωνιστῶν. Καὶ τῷ ὄντι μόλην τὴν σπουδαιότητα τοῦ νόμου περὶ συντάξεως τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι ἀνάγκη νὰ προαγηθῇ ὁ νόμος περὶ συντάξεως τῶν ἀγωνισαμένων· πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν περίθαλψιν τῶν ἀνεγειράντων τὸ οἰκοδόμημα τῆς πατρίδος, καὶ οὐχὶ τῶν εὑρόντων ἕτοιμον τὸ οἰκοδόμημα καὶ ἀνέτως ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων. Κύριοι! τὸ ἱερώτερον τῶν καθηκόντων εἶναι ἡ περίθαλψις τῶν ἀγωνιστῶν· ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ εὑρῇ τὰ μέσα, μόλην τὴν μικρότητα τῶν δημοσίων πόρων δύναται νὰ ἐπενέγκῃ οἰκονομίας ἄλλας. Εὑρισκόμενοι ὑπὸ τὴν προστασίαν τριῶν μεγάλων καὶ κραταιῶν δυνάμεων, δὲν ἔχομεν ἀνάγκην τόσου στρατοῦ, ἐκ τῶν οἰκονομιῶν τούτων δυνάμεθα κάλλιστα νὰ περιθάλψωμεν τοὺς ἀγωνιστάς.

Συμφωνῶ, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ἀντωνόπουλος, μὲ τὸν προαγορεύσαντα περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ εἰσαχθῇ τέλος πάντων τὸ γενικὸν περὶ συντάξεως νομοσχέδιον. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Κ. ὑπουργοὶ ἐπασχολούμενοι εἰς ὑποθέσεις Κυβερνητικὰς δὲν λαμβάνουσιν ἴσως τὸν ἀπαιτούμενον καιρόν, καὶ οὔτε θα λάβωσιν ἴσως, πρὸς σύνταξιν τοῦ τοιούτου νομοσχεδίου, διὰ νὰ φέρωμεν εἰς πέρας τὸ δυσχερὲς μὲν ἀλλ' ἀναγκαιότατον τοῦτο ἔργον, προτείνω νὰ συσταθῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐπιτροπὴ ἐκ μελῶν τινων ὑπὸ τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς Ἑλλάδος ληφθέντων, ὑπὸ τὴν προεδρείαν δὲ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ἢ ἄλλου τινὸς ὑπουργοῦ νὰ θέσῃ τὰς βάσεις, καὶ οὕτω νὰ ἐλθῇ ἐν βραχεῖ χρόνου διαστήματι εἰς ἀποτέλεσμα.

Παρατηρήσεως δὲ γενομένης, ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶναι μέτρον διοικητικόν, ἐναπόκειται δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου τῆς καταρτίσεως τοῦ νομοσχεδίου, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Πλαπούτας λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν·

Συμφωνῶ μετὰ τοῦ Κ. Ψύλλα περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπάρξεως νόμου γενικοῦ περὶ συντάξεως, καὶ εὐχῆς ἔργον ἦτο ἂν ἀπὸ πολλοῦ ὑπῆρχε τοιοῦτος νόμος· ἀλλ' ἐπειδὴ δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει, διὰ νὰ καταρτισθῇ δὲ τοιοῦτος νόμος ἴσως παρέλθῃ χρόνος πολύς, διὰ τοῦτο ψηφίζω, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῇ, νὰ ἐκφράσῃ δὲ ἡ Γερουσία συγχρόνως τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ εἰσαχθῇ ὅσον τάχος καὶ εἰ δυνατὸν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς τὸ νομοσχέδιον περὶ συντάξεως 20 ἢ 30 οἰκογενειῶν ἀγωνιστῶν, τὸ ὁποῖον καθ' ἃς ἡ ἐπιτροπὴ ἔσχε πληροφορίας εἶναι κατηρτισμένον ἀπὸ τριῶν ἐτῶν, περὶ τῶν οἰκογενειῶν ἐκείνων τὸ τότε ὑπουργεῖον ἔλαβε βεβαίως πληροφορίας, καὶ δὲν εἶναι ἴσως ἀνάγκη νέων πληροφοριῶν. Ἂς σπεύσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ ὑποβάλῃ ἐκεῖνο, καὶ ἂς μὴ ἐμποδίζεται ἀπὸ τὸ γενικὸν περὶ συντάξεως νομοσχέδιον, διότι ὁ καιρὸς παρέρχεται, οἱ ἀγωνισταὶ ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου ἀποθνήσκει λυμώττων, αἱ ἐν ὥρᾳ γάμου κόραι τῶν ἀγωνιστῶν γηράσκουσιν ἄγαμοι, καὶ ἕως νὰ καταρτισθῇ τὸ γενικὸν νομοσχέδιον ἴσως δὲν θὰ ἐπιζῇ οὐδεὶς τῶν ἀγωνιστῶν καὶ ἡ περὶ αὐτῶν λαμβανομένη πρόνοια θὰ εἶναι κατόπιν ἑορτῆς.

Μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου· μυστικῆς δὲ γενομένης ψηφοφορίας καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ν. Μαυρομμάτη, ἐξήχθη, ὅτι ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 37 ἀπέναντι μιᾶς.

Ἀναγνωσθέντα κατὰ σειρὰν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Γενομένης ἐπὶ τέλους μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν συνήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ διὰ ψήφων 36 ἀπέναντι 2.

Ὅθεν τὸ νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 15 Δεκεμβρίου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 29 Δεκεμβρίου 1855. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 38 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς τέλους 5 τοῖς 0|0 ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς εἰς τὰ ἀδεῖα τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐξαγόμενα σιτηρά, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον τὰς ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, προτεθείσης δὲ εἰς συζήτησιν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ὁ Κ. Προβελέγγιος λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε·

Διαφωνῶν ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου μὲ τὰ λοιπὰ τῆς ἐπιτροπῆς μέλη, ἔρχομαι κατὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσίν μου ἐν τῇ ἐκθέσει, νὰ ἀναπτύξω τοὺς λόγους, δι' οὓς θεωρῶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον βλαπτικὸν εἰς τὰ τοῦ ἔθνους συμφέροντα, καὶ αἵτινες δὲν μὲ ἐπέτρεψαν νὰ συστήσω τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, ὡς τὰ λοιπὰ μέλη ἔπραξαν. Διὰ νὰ ἐκτιμήσωμεν δεόντως καὶ ἐπικρίνωμεν τὸ νομοσχέδιον ἡ πρώτη ἀνάγκη εἶναι νὰ ἐξετάσωμεν ὁποῖον τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ ἢ μᾶλλον τί ἀφορᾷ τὸ νομοσχέδιον λέγον, ὅτι ἐπιβάλλεται φόρος 5 τοῖς 0|0 εἰς τὰ ἀδεῖα τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐξαγόμενα σιτηρὰ συνεπείᾳ τοῦ § 3, τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν νόμου· ἐννοεῖ τὰ ἐκ τῆς καταναλώσεως ἐξαγόμενα σιτηρὰ ἢ καὶ τὰ ἐν τῇ διαμετακομίσει ὑπάρχοντα.

Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ νομοσχέδιον αὐτό, τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, καὶ τὸν περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν νόμον εἰς ὃν ἀναφέρεται, οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ἐφαρμόζηται ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἐκ τῆς καταναλώσεως σιτηρῶν. Τὸ νομοσχέδιον ἐπιβάλλει φόρον 5 τοῖς 0|0 ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων σιτηρῶν, ἀλλὰ τὸ ἴδιον γνώρισμα (τὸ χαρακτηριστικὸν) καὶ πλεονέκτημα τῶν ἐν τῇ διαμετακομίσει σιτηρῶν εἶναι, νὰ μὴ ὑπόκηνται οὔτε εἰς εἰσαγωγικὸν, οὔτε εἰς ἐξαγωγικὸν τέλος. Ὅθεν πρόκειται περὶ τῶν εἰς κατανάλωσιν σιτηρῶν· ἄλλως ἤθελεν ἐκφρασθῆ ἄλλως πως τὸ νομοσχέδιον, διαλαμβάνον ῥητῶς, ὅτι ἐφαρμόζηται καὶ

ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῆς διαμετακομίσεως ἐξαγομένων σιτηρῶν, ἀλλὰ καὶ ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ πρὸς τὴν Βουλὴν, τοῦτο καὶ ἐκ ταύτης ἐπιβεβαιούμεθα. «Τὰ ἀδεῖα τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐξαγόμενα σιτηρὰ ἂν ὑπεβάλλοντο εἰς τὸ μέχρι τοῦδε κατὰ τὴν κλίμακα ἐξαγωγικὸν τέλος ἤθελον ἐπιβαρύνεσθαι τοσοῦτον, ὥστε ἤθελεν ἐμποδίζεσθαι ἡ ἐξαγωγή των ὡς ἐκ τοῦ μεγέθους τοῦ τέλους,» κατὰ τὴν ἔκθεσιν ταύτην τὸ 5 τοῖς 0|0 θέλει ἐφαρμόζεσθαι ἐπὶ τῶν σιτηρῶν ἐκείνων, ἐφ' ὧν μέχρι τοῦδε ἐφηρμόζετο τὸ κατὰ τὴν κλίμακα ἐξαγωγικὸν τέλος. Ἕκαστος δὲ γνωρίζει, ὅτι τὸ τέλος τῆς κλίμακος ἐφαρμόζεται ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς καταναλώσεως καὶ οὐχὶ τῆς διαμετακομίσεως ἐξαγομένων σιτηρῶν. Ἀλλὰ καὶ ὁ νόμος εἰς ὃν τὸ νομοσχέδιον ἀναφέρεται τὴν αὐτὴν ἔννοιαν καὶ οὗτος ἔχει. « Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ δημητριακῶν καρπῶν συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ὀρώμης. ἀλεύρων, παξιμαδίων, γαλετῶν, ὀριζίων, ὀσπρίων γαιομήλων, ἄρτου καὶ παντὸς εἴδους ζυμαρικῶν μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1856, Κατὰ τὴν τελωνιακὴν δὲ σημασίαν ἡ φράσις «ἐκτὸς τοῦ Κράτους» ἐννοεῖ μόνον τὰ ἐκ τῆς καταναλώσεως ἐξαγόμενα ὡς μαρτυρεῖ ὁ περὶ τελωνείων νόμος, ὅστις λαλῶν περὶ ἐξαγωγῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἐννοεῖ τὴν ἐκ τῆς καταναλώσεως ἐξαγωγὴν, ὅταν δὲ ἐννοῇ τὴν ἐξαγωγὴν ἐκ τῆς διαμετακομίσεως κάμνει ῥητὴν περὶ τούτου μνείαν. Τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ ἡ κλίμαξ, τοῦτο καὶ οἱ προεκδοθέντες περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν νόμοι, καὶ τοῦτο σαρέστατα ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὰς λοιπὰς φράσεις τοῦ προαναγνωσθέντος ἄρθρου τοῦ νόμου· διότι ἂν ἡ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ συμπεριελάμβανε καὶ τὴν ἐκ τῆς διαμετακομίσεως ἐξαγωγὴν, τότε ἤθελεν ἐμποδίζεσθαι ἡ ἐκ τῆς διαμετακομίσεως ἐξαγωγὴ τῆς ὀρώμης. τῶν ἀλεύρων, τῶν ὀσπρίων, τῶν γαλετῶν, τοῦ ἄρτου, καὶ ἐπομένως ἡ προσέλευσις τούτων ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν διαμετακόμισιν τῆς Ἑλλάδος πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν ἀλλαχόσε, πρᾶγμα τοσοῦτον παράλογον, ὅσον δὲν δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ ἐμπεριεχόμενον εἰς Ἑλληνικὸν νόμον, ἄρα καὶ κατὰ τὸ νομοσχέδιον καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ καὶ κατὰ τὸν περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν νόμον ὁ φόρος ἀφορᾷ τὰ ἐκ τῆς καταναλώσεως ἐξαγόμενα σιτηρὰ, ἀλλ' ὅταν τοιαύτη ἦναι ἡ ἔννοια τοῦ νομοσχεδίου, εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς παραστήσω τὸ βλαπτικὸν εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ; ἀντ' ἐμοῦ εὐγλωττότερον ἀπαντᾷ ὁ νόμος περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν, καὶ ὁ νόμος περὶ 1.500.000 δραχ. πρὸς ἀνηράν σὴ

τηρων. Πριν τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν ἴσχυεν ἡ κλίμαξ, ἥτις ἐνεβάθυνεν ἢ ἀνεχαίτιζε τὴν τῶν σιτηρῶν ἐξαγωγὴν κατὰ λόγον τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τιμὴ τοῦ ἄστεως ὑπερεβλήθη τοσοῦτον, ὅσον καὶ μὲ τὸ τέλος τῆς κλίμακος ἠδύνατο νὰ μὴ κωλύηται ἀρκούντως ἡ ἐξαγωγή, τὸ ὑπουργεῖον ὀρθῶς ὁρισάντων ἀπηγόρευσεν ἐντελῶς τὴν ἐξαγωγήν, ἵνα νὰ μὴ στερῆται ὁ λαὸς τοῦ ἀναγκαιοτέρου πρὸς συντήρησίν του μέσου, εἰς ἐξαιρετικὰς δὲ μόνον περιστάσεις ἐπέτρεψε τὴν ἐξαγωγήν. ἀλλὰ πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τέλους τῆς κλίμακος, ὅταν δὲ αἱ περιστάσεις μένουσιν αἱ αὐταί, ἤτοι ἡ τιμὴ τῶν σιτηρῶν εἶναι ὡς καὶ πρότερον ὑπερτιμημένη, δὲν εἶναι ὁρικτὴ ἀντίφασις, ἐν ᾧ πρότερον ἐθεωρήσαμεν τὴν κλίμακα ὡς μὴ ἀρκετὸν κώλυμα, καὶ διετάξαμεν τὴν παντελῆ ἀπαγόρευσιν, ἤδη νὰ καταργῶμεν καὶ αὐτὴν τὴν κλίμακα, καὶ νὰ ἐπιβάλλωμεν τὸ ἐλαφρότατον τῶν 5 τοῖς 0|0 τέλος; ἐκ τῆς ἀντιφάσεως δὲ ταύτης δὲν πηγάζει προφανῶς τὸ παράλογον καὶ βλαπτικὸν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου; διὰ δὲ τοῦ νόμου τοῦ 1,500,000 δραχ. ἀπεράνθημεν, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἀρκετὰ σιτηρὰ εἰς τὴν κατανάλωσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐδώκαμεν τὸ ποσὸν τοῦτο πρὸς ἀγορὰν σιτηρῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ διὰ νὰ τεθῶσι ταῦτα εἰς τὴν κατανάλωσιν, δὲν εἶναι δὲ ὁρικτὴ ἀντίφασις, ἐν ᾧ διὰ τοῦ ἑνὸς νόμου παραχωροῦμεν τοιοῦτον σημαντικὸν ποσὸν πρὸς ἀγορὰν σιτηρῶν διὰ τὴν κατανάλωσιν, ἐξ ἄλλου νὰ παρέχωμεν διὰ τοῦ παρόντος εὐκολίας πρὸς ἐξαγωγὴν σιτηρῶν ἐκ τῆς καταναλώσεως; ἀλλὰ λέγει ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις ὡς καὶ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς, αἱ πολιτικαὶ περιστάσεις ἀπαιτοῦσι τὸ τοιοῦτον μέτρον· ἀλλὰ χάριν μὲν τῶν περιστάσεων τούτων ἐπετράπη τοῦ νὰ δίδεται ἄδεια ἐξαγωγῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τέλους τῆς κλίμακος, ἐν ᾧ ἄνευ τούτων, ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἐξαγωγὴ ἐντελῶς ἀπηγορευμένη, αἱ πολιτικαὶ δὲ αὗται περιστάσεις δὲν δύνανται νὰ ἀπαιτήσωσιν, ὥστε νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν ἐξαγωγὴν καὶ κάτω τοῦ τέλους τὴν κλίμακα, καὶ νὰ στερηθῶμεν τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν κατανάλωσιν τοῦ τόπου ποσοῦ τῶν σιτηρῶν. Ἡ κλίμαξ συνετάχθη πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς καιρὸν εἰρηνικὸν ἀνεπίδεκτον πάσης ὑποψίας, ὥστε ἡ ἐφαρμογή της δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀντικείμενον παραπόνου τινός, ἀπ' ἐναντίας δὲ ἡ μὴ τήρησις αὐτῆς θέλει βεβαίως μᾶς καταστήσει ἀξίους κατακρίσεως, ὡς μὴ γνωρίζοντας νὰ ὠφεληθῶμεν ἐκ τῶν παραδειγμάτων ἐκείνων ἀφ' ὧν ἐρανίσθημεν τὴν κλίμακα.

Τὸ ὅλως βλαπτικὸν πρὸς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα τοῦ νομοσχεδίου τούτου μὲ ἔκαμε νὰ ὑποπτευθῶ, μὴ ὑπὸ τὴν φανερὰν καὶ σαφῆ ταύτην ἔννοιαν τοῦ νομοσχεδίου, ὑποκρύπτεται ἄλλο τι, καὶ ἐκ τούτου ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ ἐρωτήσω τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν ἐν τῇ συζητήσει τῆς ἐπιτροπῆς, ἂν τὸ νομοσχέδιον ἀφορᾷ τὰ εἰς τὴν κατανάλωσιν ἢ τὰ εἰς διαμετακόμισιν εὑρισκόμενα σιτηρά, καὶ δυστυχῶς ἡ ὑποψία μου αὕτη ἐπαληθεύσεν· ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὰ σιτηρὰ τὰ ἐξ Ἀσίας ἢ ἄλλοθεν εἰσαγόμενα, ταῦτα μένουσιν ἐλεύθερα τέλους, ὡς εἰς διαμετακόμισιν ὑπαγόμενα, τὰ δὲ ἐκ τῶν παραδουναβίων ἡγεμονειῶν ἐπὶ Ἑλληνικῶν πλοίων μεταφερόμενα ὑποβάλλονται εἰς τὸ τέλος τῶν 5 τοῖς 0|0, ὡς θεωρούμενα εἰς τὴν κατανάλωσιν· ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς Ἀσίας καὶ τῶν ἄλλων μερῶν δὲν ἔρχονται ἤδη εἰς τὴν διαμετακόμισιν σιτηρά, εἰς δὲ τὰ ἐκ τῶν παραδουναβίων ἡγεμονειῶν ἐρχόμενα ἀπαγορεύεται ἡ εἰς διαμετακόμισιν μεταφορά, ἐν ᾧ τὸ ἐμπόριον διὰ ταῦτα μόνον ἔχει ἀνάγκην τῆς διαμετακομίσεως, καὶ ἐπειδὴ ἑπομένως τὸ νομοσχέδιον κατὰ τὸ νέον τοῦτο ἀπόκρυφον νόημα ἔχει συνεπείας σοβαροτέρας καὶ ὀλεθριωτέρας, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐνδιατρίψω μικρόν τι ἐπὶ ταῦτα. Οἱ φόροι ἐπιβάλλονται διὰ νὰ τίθεται ἡ Κυβέρνησις εἰς κατάστασιν νὰ ἐκπληροῖ τὰ διάφορα αὐτῆς καθήκοντα· ἓν δὲ ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων αὐτῆς καθηκόντων, ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος καὶ ἐκείνου τοῦ ταμείου ὑπαγορευόμενον, εἶναι ἡ ἐμψύχωσις τῶν ἐγχωρίων βιομηχανιῶν, διότι ὅπου αἱ ἐγχώριοι βιομηχανίαι εἶναι ἀνεπτυγμέναι, ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ γενικὴ εὐπορία, ὅπου δὲ ὑπάρχει γενικὴ εὐπορία καὶ τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους πληροῦται ἀγοργύστως καὶ εὐκόλως, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν τὴν κοινωνίαν ταραττόντων ἀθεμιτουργημάτων καταπαύουσι, καὶ ἡ πρόοδος τῶν φώτων διευκολύνεται καὶ ἐπιταχύνεται, καὶ τὰ διάφορα τῆς ἐξουσίας καθήκοντα ἐκπληροῦνται εὐκολώτερον· διὰ τοῦτο ὅλαι αἱ εὐρωπαϊκαὶ Κυβερνήσεις οὐ μόνον μετέβαλον τὸ πρώην καταβλαπτικὸν τῆς φορολογίας αὐτῶν σύστημα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ πορίζωνται τὰ μέσα ἐκ τοῦ καθαροῦ τῶν πολιτῶν εἰσοδήματος ἄνευ βλάβης τῶν βιομηχανιῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ πρώην καταπιεστικοὶ τελωνιακοὶ δασμοὶ μετεβλήθησαν εἰς δασμοὺς προστατευτικοὺς τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας· ἐκ τῶν διαφόρων δὲ βιομηχανιῶν ἐκείνη ἥτις καταδεικνύει ἔτι μᾶλλον τὰ ῥηθέντα πλεονεκτήματα τῶν βιομηχανιῶν, καὶ ἥτις ἕνεκα τούτου ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν Κυβερνήσεων εἶναι ἀναμφιλέκτως τὸ ἐμπόριον· τοῦτο οὐ μόνον παρέχει ἀφθονώτερον τὰ πλούτη εἰς

τοὺς εἰς αὐτὸ ἀσχολουμένους, ἀλλὰ διὰ τῆς δι' αὐτοῦ ἐπεργομένης συγκοινωνίας μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν συντελεῖ μεγάλως εἰς τὴν πρόοδον τῶν ρώτων. Ἄλλως τε τὸ ἐμπόριον ὑποθάλπει τὰς ἀναπτύξεις τῶν λαπῶν βιομηχανιῶν, διότι αὐτὸ πρῶτον ὑποδεικνύει τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως πολλῶν ἐκ τῶν ἄλλων βιομηχανιῶν, παρέχει εἰς αὐτὰς τὴν πρώτην ὕλην καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῶν συστατικὰ εὐθυνότερον, καὶ ἀνοίγει ἐξόδους εἰς τὰ προϊόντα τῆς βιομηχανίας· διὰ τοῦτο ὅσα πολίχνια καὶ πόλεις ἐπὶ μεσαιῶνος, ὅτε ὁ ραιουδαλισμὸς ἐμάστιζε τὰ ὦτα ὅλης τῆς Κυρώπης, ηὐτύχησαν ν' ἀσχοληθῶσιν εἰς τὸ ἐμπόριον, τὰ μὲν κατεστάθησαν πόλεις σημαντικαί, αἱ δὲ Κράτη αὐτόνομα καὶ ἀνεξάρτητα, διακρινόμενα διὰ τὸν πλοῦτον, τὰ ρῶτα καὶ τὴν δύναμίν των, παράδειγμα μᾶς παρέχουσιν αἱ Λσιατικαὶ πόλεις ἡ Λαυρεντία, Ενετία καὶ τὰ ἄλλα μικρὰ τῆς Ἰταλίας κράτη· τὰ παραδείγματα ταῦτα ἐξύπνησαν καὶ τοὺς λοιποὺς μοναρχας τῆς Εὐρώπης, ὥστε νὰ λάβωσιν ὑπὸ ἰδίαν προσοχὴν τὸ ἐμπόριον· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ τότε ὑπάρχοντα ρῶτα δὲν ἠδύναντο νὰ κατισχύσωσι τοῦ σκότους τῆς ἀμαθείας, ἐνόμισαν, ὅτι θέλοντες νὰ ἀναπτύξωσι τὸ ἐμπόριον ἔπρεπε νὰ λάβωσιν αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσίν των, καὶ ἐλάμβανον μέτρα ἄτινα, μακρὰν τοῦ νὰ ἐπιτυγχάνωσι τοῦ σκοποῦ των, ἦσαν ὅλως ζλαπτικὰ τοῦ ἐμπορίου, ἐκ τούτων δὲ τῶν μέτρων ἐπήγασε τὸ οὕτω λεγόμενον **système mercantile** (ἐμπορικὸν σύστημα). Ἀλλ' ὅταν ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη διὰ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἐρώτισεν ὅλα τὰ πεδία τῶν βιομηχανιῶν, κατέδειξε τὰ συστατικὰ ἑκάστης αὐτῶν, τὰ μέσα δι' ὧν προοδεύουσιν ἢ ὀπισθοροῦσιν, αἱ εὐρωπαϊκαὶ Κυβερνήσεις ἐννόησαν τότε, ὅτι ἡ καταλληλοτέρα διὰ τὸ ἐμπόριον προστασία εἶναι τὸ νὰ τὸ ἀφήσουν ἐλεύθερον, καὶ νὰ περιορίσωσι τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνέργειάν των εἰς ἄρσιν μόνον τῶν δυσκολιῶν, ὅσας ἡ ἰδιωτικὴ ἐνέργεια δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερνικήσῃ. Οὐδὲν δὲ ἄλλο μέτρον ἐστάθη τελεσιουργώτερον ὅσον ἡ σύστασις τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως, **entrepot reel etutil et transit**, ἀποθήκη πραγματικὴ ἢ εἰκονικὴ τῆς διαμετακομίσεως· πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συστήματος τούτου ἕκαστος ἔμπορος εἰσάγων εἰς ἐπικράτειάν τινα τὸ ἐμπόρευμά του ὤφειλε νὰ προκαταβάλῃ ἀμέσως μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τὰ δικαιώματα τοῦ τελευταίου· ἐπειδὴ δὲ μόλις μετὰ πολὺν χρόνον ἠδύνατο νὰ πωλήσῃ τὸ ἐμπόρευμα, ἐστερεῖτο εἰς τὸ διάστημα τοῦτο τοῦ κεφαλαίου τῆς προκαταβολῆς, καὶ ὅταν ἐπὶ τέλους κατωρθοῦτο ἡ πώλησις αὐτοῦ, ὁ ἔμπορος ἦτο ἀναγκα-

σμένος νὰ τὸ ἐπιβαρύνῃ οὐ μόνον μὲ τὰ ἔξοδα τῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς εἰς τὸ ταμεῖον προκαταβολῆς του, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς τόκους τῆς καταβολῆς ταύτης. Ἐντεῦθεν δὲ περιωρίζετο τὸ κεφάλαιον τοῦ προϊόντος, καθιστωμένου τοῦ ἐμπορίου ἀκριβωτέρου καὶ τῆς καταναλώσεως αὐτοῦ μετριωτέρας, ἡ δὲ βιομηχανία δὲν ἀνεπτύσσετο πρὸς βλάβην τοῦ τε ἐμπόρου καὶ τοῦ καταναλωτοῦ· τοῦ μὲν ἐμπόρου, διότι μὴ ἀναπτυσσομένης τῆς βιομηχανίας δὲν ἀπελάμβανεν ἀνάλογον κέρδος, τοῦ δὲ καταναλωτοῦ διότι ἢ δὲν εὕρισκεν πρᾶγμα, ἢ ἂν τὸ εὕρισκεν ἦτο λίαν ἀκριβόν. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν δὲν ἐγένετο ἡ πώλησις τοῦ ἐμπορεύματος καὶ ὁ ἔμπορος ἠναγκάζετο νὰ τὸ μεταφέρῃ ἀλλαχοῦ ἐπεβαρύνετο μὲ φόρους ἐξαγωγῆς, καὶ οὕτως ὑπέκυπτεν εἰς ὑπερόγκους ζημίας, μέγιστον ἐμπόδιον τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας. Διὰ τῆς εἰσαγωγῆς ὅμως τοῦ συστήματος τῶν ἀποθηκῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως, τὸ ἐμπόριον ἀπαλάσσεται ὅλων τούτων τῶν κωλυμάτων, διότι ὁ ἔμπορος εἰσάγων εἰς τὰς ἀποθήκας τὸ ἐμπόρευμα, δὲν ὑπόκειται εἰς κανὲν βάρος εἰμὴ εἰς τὸ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐμπορεύματος, ὅταν δὲ θεωρήσῃ τὴν περίστασιν ἁρμοδίαν πρὸς πώλησιν, πληρώνει μὲν τὸ τέλος τῆς εἰσαγωγῆς, ἀλλὰ λαμβάνει ἀμέσως τοῦτο διὰ τῆς μετ' οὐ πολὺ πωλήσεως, ἥτις δὲν ἐπιβαρύνεται πλέον μὲ τόκους μακροχρονίων προκαταβολῶν, ὅταν δὲ εὑρῇ ἀλλαχοῦ καλλιτέραν τιμὴν τὸ μεταφέρει ἄνευ πληρωμῆς ἐξαγωγικοῦ τέλους. Ἐντεῦθεν μὴ στερούμενος τῶν κεφαλαίων του, καὶ γενομένης μεγαλειτέρας τῆς καταναλώσεως, ἕνεκα τῆς εὐθηνίας τῶν πραγματειῶν, ἀναπτύσσει τὴν βιομηχανίαν του, ὅσον αἱ παραγωγικαὶ τοῦ τόπου δυνάμεις τὸ ἐπιτρέπουσι, καὶ ὁ μὲν ἔμπορος ἂν καὶ ἀπολαμβάνῃ ἀφ' ἑκάστης ἰδικῆς πράξεως ὀλιγότερον, διὰ τῆς μεγαλειτέρας ὅμως καταναλώσεως ἀπολαμβάνει περισσότερον, εἶναι ἀπηλλαγμένος τοῦ νὰ πληρώσῃ φόρον ἐξαγωγῆς, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἐξαγάγει τὸ ἐμπόρευμα διὰ νὰ τὸ στείλῃ εἰς ἄλλην κατανάλωσιν, ὁ δὲ καταναλωτὴς εὑρίσκει πάντοτε πρόχειρον τὸ ἐμπόρευμα καὶ εἰς εὐθηνοτέραν τιμήν.

Ἐκτὸς τῶν πλεονεκτημάτων τούτων ἄτινα τὸ διαμετακομιστικὸν σύστημα ἔχει δι' ἕκαστον τόπον, διὰ τὴν Ἑλλάδα ἔχει τι μεγαλείτερον πλεονέκτημα, ὃ ὑπερτερεῖ κατὰ τὴν σημασίαν αὐτοῦ ὅλα τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα· τοῦτο δὲ εἶναι, ὅτι ἡ Ἑλλὰς κειμένη μεταξὺ τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως, δύναται διὰ τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως νὰ καταστᾶῃ ἡ γενικὴ ἀποθήκη ἢ τὸ ἐμπορεῖον τῆς Ἀνατολῆς· ἀλλὰ διὰ νὰ προκ-

χθῶσι τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα δὲν ἀρκεῖ ἡ ἁπλῆ σύστασις τῶν ἀποθηκῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως, ἀλλὰ πρέπει διὰ τῆς ἀκριβεστάτης καὶ ἀναλλοιώτου διατηρήσεως τῶν ἀρχῶν τῆς διαμετακομίσεως νὰ ἐμπνεύσωμεν τὴν γενικὴν ἐμπιστοσύνην, ἄνευ τῆς ὁποίας ἡ ἁπλῆ σύστασις μένει νεκρὰ καὶ ἄγονος· τὸ μέγα λοιπὸν συμφέρον τῆς Ἑλλάδος ἀπαιτεῖ τοῦ νὰ μὴ γίνηταί ποτε παράβασις τῆς ἀρχῆς τῆς διαμετακομίσεως, εἰμὴ ὅταν ὑπάρξῃ ἀνωτέρα ἀνάγκη, καὶ εἰς τοιαύτην δὲ περίστασιν πρέπει νὰ γνηταὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἡ ἀνάγκη αὕτη τοῖς πᾶσι γνωστή, καὶ ἰὰ λαμβάνωνται τοιαῦτα μέτρα, ὥστε ἐκ τῆς παρεκτροπῆς ταύτης νὰ προσγίνηται ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγωτέρα βλάβη εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ἐμπορευομένων· ὁ προσβάλλων δὲ τὰς ἀρχὰς τῆς διαμετακομίσεως, ἐπιφέρει καιρίαν πληγὴν εἰς τὰ ζωτικώτερα τῆς Ἑλλάδος συμφέροντα καὶ παραγνωρίζει τὸν προορισμὸν καὶ τὸ μέλλον αὐτῆς· ὅτι δὲ διὰ τῆς ὑποκρύφου ἐννοίας, ἣν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπεν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐπιτροπῆς, προσβάλλεται ἡ ἀρχὴ τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως καὶ εἰς τοὺς πλέον ἀμβλυώπας καὶ εἰς τοὺς πλέον ἀμβλύνους εἶναι φανερὸν τοῦτο.

Μόνα τὰ ἐκ τῶν ἡγεμονειῶν προερχόμενα σιτηρὰ ἐπὶ ἑλληνικῶν πλοίων, εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς, ὑποβάλλονται εἰς τὸ τέλος τῶν 5 τοῖς $0|0$ θεωρούμενα ὡς εἰς τὴν κατανάλωσιν εἰσαγόμενα. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἐμπόριον τῆς διαμετακομίσεως τῶν σιτηρῶν τούτων ἰδίως ἔχει ἀνάγκην, ὅταν ἀφαιρῆται ἡ ἐλευθερία ἀπὸ τὸν ἔμπορον τοῦ νὰ φέρῃ ταῦτα εἰς τὴν διαμετακόμισιν, προσβάλλεται κυρίως τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον καὶ κλονίζεται ἐκ βάθρων ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τὸ σύστημα τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν καὶ τῆς ἑλληνικῆς διαμετακομίσεως πρὸς βλάβην μεγίστην τοῦ προορισμοῦ της. Ποία δὲ ἀνάγκη ὑπαγορεύει τὴν τοιαύτην παρεκτροπήν; ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπε, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ γενομένην συζήτησιν, ὅτι ἡ ἀνάγκη αὕτη παρίσταται ὡς ἐκ τῆς συνθήκης δυνάμει τῆς ὁποίας ἐπετράπη ἡ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν πλοίων ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν ἐξαγωγὴ σιτηρῶν· β') ἐκ τοῦ παραδείγματος τῶν Κάτω χωρῶν ὅπου καὶ ἐκεῖ ἐφαρμόζεται φόρος 7 τοῖς $0|0$ ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἐκ τῆς διαμετακομίσεως σιτηρῶν· καὶ γ') τὰ ἐγερθέντα ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας παράπονα διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῶν ὅρων τῆς συνθήκης. Ἂς ἴδωμεν ἂν οἱ λόγοι οὗτοι δικαιολογοῦσι τὸ ὑπόκρυφον τοῦ νομοσχεδίου νόημα. Συνθήκη γραπτὴ κατὰ τύπους συντεταγμένη, ἀντηλλαγεῖσα καὶ δημοσιευθεῖσα δὲν ὑπάρχει ἐπὶ

τοῦ προκειμένου· ἡ συνθήκη ἐπήγασεν ἐξ ἀλληλογραφίας διὰ προτάσεως τοῦ ἑνὸς μέρους. Ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας δὲ ταύτης ἐπήγασεν ἓν ἔγγραφον ἐμπεριέχον ὅλους τοὺς ὅρους ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων παρεχωρήθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς ἐπὶ ἑλληνικῶν πλοίων σιτηρῶν ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν, τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἶναι πιστοποιητικὸν, ὅπερ ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δίδει εἰς ἕκαστον πλοίαρχον, δυνάμει τοῦ ὁποίου οὗτος δύναται νὰ ἐξαγάγῃ τὰ σιτηρὰ, παραδιδὼν αὐτὰ εἰς τὴν κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Δουνάβεως ὑπάρχουσαν Ῥωσσικὴν ἀρχήν. τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο (ὅπερ ἀνέγνω) δὲν ὑποχρεοῖ τοὺς πλοιάρχους εἰμὴ εἰς τὸ νὰ ἐκφορτώσωσι τὰ φορτία των εἰς λιμένα τῆς Ἑλλάδος, ἂν δὲ μέλλῃ νὰ τεθῇ εἰς τὴν διαμετατόμισιν ἢ εἰς τὴν κατανάλωσιν περὶ τούτου τὸ πιστοποιητικὸν δὲν κάμνει οὔτε διαστολὴν οὔτε περιορισμὸν, ἑπομένως ἀφίνονται εἰς πλήρη ἰσχὺν οἱ ἐν ἐνεργείᾳ ὑπάρχοντες νόμοι, δυνάμει τῶν ὁποίων ἕκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ θέτῃ τὸ ἐμπόρευμά του, εἴτε εἰς τὴν διαμετακόμισιν, εἴτε εἰς τὴν κατανάλωσιν. Τὸ τοιοῦτον νόημα οὐ μόνον ἐξάγεται ἐκ τοῦ σαφοῦς γράμματος τοῦ πιστοποιητικοῦ, ἀλλὰ καὶ εἶναι σύμφωνον πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἑρμηνευτικῆς τῶν νόμων ἐπιστήμης, καθ' οὓς, ὅταν πρόκηται περὶ περιοριστικῶν διατάξεων λαμβάνεται πάντοτε ὡς ὁδηγὸς τὸ νόημα τὸ ἐκ πηγάζον ἐκ τῆς λέξεως ἢ τῆς φράσεως, καὶ ὅταν τοῦτο ἔχῃ διττὴν σημασίαν, ἐκτεταμένην καὶ περιορισμένην, ὑπερισχύει ἡ μᾶλλον συνάδουσα μὲ τὴν ἐλευθερίαν, δηλαδὴ ἡ ὀλιγώτερον περιοριστική. Ἐνταῦθα δὲ ἡ φράσις ἐκφορτώνει, δὲν ἔχει εἰμὴ μίαν καὶ μόνην ἔννοιαν τῆς ἐκφορτώσεως, πέραν τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προβῇ ὁ ἔχων νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὴν· πρὸς τούτοις ὑπάρχει καὶ κανὼν ὅτι ὅπου ὁ νόμος δὲν κάμνει διάκρισιν, ἐκεῖ οὔτε ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐφαρμόσοντα νὰ κάμῃ τοιαύτην. Ἐνταῦθα δὲ τὸ πιστοποιητικὸν οὐ μόνον δὲν κάμνει διάκρισιν τῆς κατανωλώσεως ἀπὸ τὴν διαμετακόμισιν, ἀλλὰ περιοριζόμενον εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν ἀφήνει τὸ μέρος τῆς ἐκφορτώσεως νὰ κανονίζεται ἀπὸ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν μας.

Ὑπάρχει προσέτι καὶ ἕτερος κανὼν, ὅτι τὰ ἀσαφῆ ἐξηγοῦνται πρὸς βλάβην τοῦ προτείναντος, διότι εἰς αὐτὸν ἀνήκει τὸ πταίσιμα καθόσον δὲν ἐξεφράσθη σαφέστερα· ἡ πρότασις δὲ τῶν ὅρων ἐγίνετο οὐχὶ βεβαίως παρ' ἡμῶν, ὥστε καὶ ἀσάφειά τις ἂν ὑπῆρχεν, ἔπρεπε νὰ ἐξηγηθῇ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς διαμετακομίσεως, ἀλλ' ἐνταῦθα οὔτε κἂν ἀσάφειά τις ὑπάρχει, διότι ἡ λέξις ἐκφόρτωσις εἶναι ἡμέτερα σαφὴς, μὴ περιορίζουσα τὸ μέρος ἂν πρέπῃ νὰ γίνῃ εἰς

τὴν διαμετακόμισιν ἢ τὴν κατανάλωσιν. Τὸ ὑπουργεῖον τὸ συναλλαγὲν τότε μετὰ τῆς Ρωσσίας, καὶ τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τούτου ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίζῃ κάλλιον τοῦ ὑπάρχοντος τὸ νόημα ὑφ' ὃ συνετάχθη ἡ συνθήκη καὶ τὸ συνυποσχετικόν, ἐξέδωκε κατὰ συνέπειαν ἕτερον ἔγγραφον, ὃ ὥρειλεν ἕκαστος πλοίαρχος νὰ δίδῃ εἰς τὴν προξενικὴν μας ἀρχὴν, πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ὅτι θέλουν ἐκπληρωθῇ οἱ ὅροι τῆς συνθήκης, τὸ δὲ ἐγγραφὸν τοῦτο ὅπερ εἶναι τὸ ὑποσχετικὸν τοῦ πλοιάρχου (καὶ τὸ ὁποῖον ἀνέγνωκα ἐνταῦθα) δὲν ἐπιβάλλει ἄλλην ὑποχρέωσιν εἰς τὸν πλοίαρχον εἰμὴ τὸ νὰ ἐκφορτώσῃ τὸν σῖτον εἰς ἑλληνικὸν λιμένα· σημειώσατε δὲ ὅτι ὁ πλοίαρχος δὲν ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐκφορτώσῃ εἰς τὴν διαμετακόμισιν ἢ εἰς τὴν κατανάλωσιν, καθότι τὸ τοιοῦτον εἶναι δικαίωμα τοῦ φορτωτοῦ, καὶ ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἐνόει νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν πλοίαρχον νὰ ἐκφορτώσῃ εἰς τὴν διαμετακόμισιν, ἤθελε τότε ἀναγκαίως ἐκφράσει τὸν ὅρον τοῦτον εἰς τὸ ὑποσχετικόν, διὰ νὰ λάβῃ οὗτος τὴν ἐξουσίαν νὰ τὸ ἐκφορτώσῃ εἰς τὴν κατανάλωσιν, κάμνων τοῦτο ὅρον τῆς ἐκφορτώσεώς του. Τοῦτο αὐτὸ ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τὸν νόμον, ὅστις ἐξεδόθη πρὸς τιμωρίαν τῶν παραβαινόντων τὴν ὑπόσχεσίν των πλοιάρχων, ὅστις ἐπιβάλλει φυλάκισιν 6 μηνῶν μέχρις 5 ἐτῶν εἰς τοὺς πλοιάρχους τοὺς μὴ μεταφέροντας εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν ἐξαγόμενα σιτηρά· ὅτι δὲ τὸ νόημα τοῦ νόμου τούτου εἶναι τὸ νὰ ἐκφορτωνωνται τὰ σιτηρὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀδιαφόρως εἰς τὴν διαμετακόμισιν ἢ κατανάλωσιν εἶναι παράδηλον, διότι συνταχθεὶς πρὸς τιμωρίαν τῶν παραβαινόντων τὴν ὑπόσχεσίν των πλοιάρχων, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἄλλο νόημα, παρ' ὅτι ἡ ὑπόσχεσις τῶν πλοιάρχων ἐνδικλαμβάνει, τὸ νόημα τοῦτο ἐγένετο καταφανέστατον καὶ ἐκ τῆς ἐγκυκλίου ἣν τὸ τότε ὑπουργεῖον ἐξέδωκε περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὅρων τῆς συνθήκης, καὶ καθ' ἣν μένει εἰς ἕκαστον Ἕλλην ἐλεύθερον νὰ ἐκφορτώσῃ εἴτε εἰς τὴν διαμετακόμισιν, εἴτε εἰς τὴν κατανάλωσιν, ἀρκεῖ μόνον νὰ μεταφέρῃ τὰ σιτηρὰ ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐνεργήσῃ τὴν ἐκφόρτωσιν εἰς ἓν τῶν μερῶν τούτων. Ἀλλ' ἀντεῖπον οἱ Κ. ὑπουργοὶ ὅτι ἡ διαμετακόμισις δὲν ἀποτελεῖ μέρος τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' εἶναι τόπος οὐδέτερος ἐνῷ κατὰ τὴν συνθήκην τὰ σιτηρὰ πρέπει νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐκ τούτου ἐννοεῖται ἡ κατανάλωσις. Ἁπάντων λέγω, ὅτι ὁ τόπος τῆς διαμετακομίσεως εἶναι τόπος οὐχὶ οὐδέτερος ἀλλ' ἑλληνικὸς, ἑλληνικώτατος, καὶ ὁ ἔχων εἰς τὴν διαμετακόμισιν τὸ ἐμπόρευμά του τὸ ἔχει ἐπὶ ἑλληνικῆς γῆς, καὶ ὁ ἐν τῇ διαμε-

τακομίσει πωλῶν αὐτὸ θεωρεῖται ὡς πωλήσας αὐτὸ ἐν Ἑλλάδι· ἐν γένει δὲ δὲν ὑπάρχει διαφορὰ ἄλλη μεταξὺ τοῦ τόπου τῆς διαμετακομίσεως καὶ ἐκείνου τῆς καταναλώσεως, εἰμὴ ὅτι τὰ ἐμπορεύματα ἐπὶ τοῦ πρώτου μένουσιν ἐλεύθερα τελωνιακοῦ τέλους, τὰ δὲ ὑποβάλλονται εἰς τὸ τελωνιακὸν τέλος· πρὸς τούτοις ἡ ἔκφρασις τοῦ πιστοποιητικοῦ, τοῦ ὑποσχετικοῦ καὶ τοῦ περὶ τῆς ποινῆς τῶν πλοιάρχων νόμου· διὰ τῶν λέξεων ἐκφόρτωσις, Ἑλλὰς καὶ τόπος, δὲν εἰσήχθη πρώτην ἤδη φορὰν εἰς τὰς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ ἄλλων ἐπικρατειῶν συνθήκας, ἀλλ' ὑπάρχει εἰς πολλὰς συνθήκας καὶ ὀνομαστὶ εἰς τὸ 3 ἄρθρον τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας συνθήκης· κατ' αὐτὸ τὰ προϊόντα τὰ μὴ ἑλληνικῆς παραγωγῆς φορτονόμενα εἰς ἑλληνικοὺς λιμένας, δύνανται νὰ κομισθῶσιν ἐπὶ ἑλληνικῶν πλοίων ἐν Ἀγγλίᾳ χωρὶς νὰ πληρώσωσιν ἀνώτερα δικαιώματα, παρ' ὅσα πληρώσωσι τὰ Ἀγγλικὰ πλοῖα δι' αὐτὰ τὰ ἐμπορεύματα. Ἐν τούτοις τὰ σιτηρὰ τῆς Ρωσσίας φορτονόμενα ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς διαμετακομίσεως, καὶ εἰσαγόμενα εἰς Ἀγγλίαν ἐπλήρωναν τὸ αὐτὸ τέλος, ὅπερ καὶ τὰ Ἀγγλικά, ἐν ᾧ ἂν ἡ διαμετακόμισις ἐθεωρεῖτο τόπος οὐδέτερος, καὶ τὸ ἐκ ταύτης φορτωθὲν πλοῖον δὲν ἐθεωρεῖτο ὡς ἐξ Ἑλλάδος λαβὸν τὸ φορτίον, ἤθελον ὑπάκειεσθαι εἰς λίαν ἀνώτερα τέλη. Αἱ αὐταὶ ἐκφράσεις ὑπάρχουσι καὶ εἰς τας νομοθεσίας τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπικρατειῶν ὅσαι εἶχον ἀποικίας, κατὰ τὰς διατάξεις των τὰ ἀποικιακὰ προϊόντα ἔπρεπε νὰ μεταφέρωνται εἰς τὰς μητροπόλεις καὶ οὐχὶ ἀπ' εὐθείας εἰς ἄλλας ἐπικρατείας. Ἐν τούτοις ἂν καὶ ἔλεγεν ἡ νομοθεσία εἰς τὸν τόπον τῆς μητροπόλεως δὲν ἀπεβιβάζετο εἰς τὴν κατανάλωσιν ἀλλ' εἰς τὴν διαμετακόμισιν καὶ ἐκεῖθεν μετεφέροντο ἐλεύθερα τέλους εἰς τὰς λοιπὰς ἐπικρατείας. Πρὸς τούτοις μοὶ ἀντέταξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὸ παράδειγμα τῶν Κάτω χωρῶν, αἵτινες ἔλαβον ἐπίσης τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς σιτηρῶν ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν καὶ ἐν τούτοις ἐπιβάλλουσιν 7 τοῖς 0|0 φόρον ἐπὶ τῶν εἰς Ὁλλάνδαν μετακομισθέντων σιτηρῶν ἐν περιπτώσει ἐξαγωγῆς αὐτῶν ἐκ τῆς Ὁλλάνδας· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παραδείγματός του παρατηρῶ, ὅτι ἡ Ὁλλάνδα κειμένη τοσοῦτον μακρὰν δὲν δύναται νὰ κάμνῃ χρῆσιν τῆς διαμετακομίσεώς της πρὸς περαιτέρω μεταφορὰν τῶν σιτηρῶν, καὶ ὁ μεταφερόμενος ἐκεῖ σῖτος μεταφέρεται διὰ μόνην τὴν κατανάλωσιν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἔχει κλίμακα ἐπὶ τῶν σιτηρῶν, ἐπέβαλεν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τέλος 7 τοῖς 0|0 φαίνεται, δὲν ἔπεται ὅμως ἐκ τούτου, ὅτι λαμβάνει τοιοῦτον δικαίωμα καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ διαμετακομίσει ὑπαρχόντων σιτη-

ρῶν, οὐδ' ἐξάγεται ἐκ τούτου, ὅτι τὰ ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν ἐκεῖσε μεταφερόμενα δὲν ἠδύναντο νὰ τεθῶσιν εἰς διαμετακόμισιν, ἂν οἱ ἐμπορευόμενοι εἶχον τοιαύτην ἀνάγκην. Ἄλλως τε τὰ βόρεια κράτη ἕνεκα τῆς ἀποκέντρου θέσεώς των ἐφρόντισαν χάριν τῆς ναυτιλίας των νὰ λάβωσι παρὰ τῆς Ρωσσίας τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ μεταφέρωσι τὰ ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν ἐπὶ τῶν πλοίων των ἐξαγόμενα σιτηρὰ εἰς πάντα οὐδέτερον λιμένα, καὶ οὕτω ἐξησφάλισαν εἰς τὰ πλοῖα των τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον, ὃ ἄλλως δὲν ἤθελεν εἶσθαι εἰς αὐτὰ δυνατὸν, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των, ὥστε καὶ ἂν εἰς τὰς Κάτω χώρας ὑπάρχῃ τοιοῦτος τις φόρος, ὅπως διϊσχυρίζεται ὁ Κ. ὑπουργὸς, στηριζόμενος εἰς ἰδιωτικὴν ἐκ Σύρου ἐπιστολὴν, δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἡμετέραν ἐρμηνείαν. Ἂν θέλετε ἄλλην συνθήκην ὁμοίαν, λάβετε τὴν τῆς Αὐστρίας. Ἡ Αὐστρία πρώτη ἔκλεισε περὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν μετὰ τῆς Ρωσσίας συνθήκην, ἥτις εἶνε τὸ πανομοιότυπον τῆς ἡμετέρας, πῶς δὲ ἐφήρμοσε τὴν συνθήκην ταύτην ἡ Αὐστρία, ἧς ἡ Κυβέρνησις διέπεται ἀπὸ ἄνδρας νουνεχεῖς καὶ ἀκριβεῖς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποσχέσεων; ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ τὸ πρώην ὑπουργεῖον ἐφήρμοσε τὴν ἡμετέραν συνθήκην· διότι τὰ Αὐστριακὰ πλοῖα μεταφέροντα ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν τὰ σιτηρὰ τὰ ἐκφορτόνουσιν εἰς τὴν Τεργέστην, ἐκεῖθεν δὲ δὲν τὰ εἰσάγουσιν εἰς τὴν κατανάλωσιν, ἀλλὰ τὰ μεταφέρουσιν εἰς τὰ διάφορα κράτη, (ἐνταῦθα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπολαβὼν εἶπεν, ὅτι ἡ Τεργέστη εἶναι ἐλεύθερος λιμήν, ὁ δὲ ἀγορεύων ἐξηκολούθησεν). Εὐχαριστῶ τὸν Κ. ὑπουργὸν διὰ τὴν παρατήρησιν ἣν ἔκαμε· λαμβάνω ἀφορμὴν διὰ νὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν ἔνστασιν περὶ τοῦ ἐλευθέρου λιμένος. Ἐλεύθερος λιμὴν καὶ διαμετακόμισις εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ, τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα τοῦ ἐλευθέρου λιμένος ἔχει καὶ ἡ διαμετακόμισις. Κατ' ἀρχὰς αἱ Κυβερνήσεις πρὸς ἐμψύχωσιν τοῦ ἐμπορίου ἔδιδον εἴς τινας αὐτῶν παραλίους πόλεις τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ μὴ πληρώνωσι δασμὸν τὰ ἔξωθεν εἰσαγόμενα εἰς αὐτὰς ἐμπορεύματα, τὰ ὑπέβαλλον δὲ εἰς δασμοὺς, ὅταν μετεφέροντο εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλ' ἐπειδὴ μετά τινα χρόνον παρετηρήθη, ὅτι διὰ τοῦ συστήματος τούτου προσεγίνοντο δύω ἄτοπα ἀ) ἐστερεῖτο τὸ δημόσιον τοῦ τέλους τῶν ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ πόλει καταναλισκομένων ἐμπορευμάτων, β') εἰσήγετο ἀνισότης μεταξὺ τῶν δικαιωμάτων τῶν πόλεων, πρὸς ἀποφυγὴν τούτων περιωρίσθη τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλευθέρου λιμένος ἀντὶ ἐν' ὅλης τῆς πόλεως ἐπί τινος γωνίας ἀκαποικήτου, καὶ οὕτως ἐμορφώθη τὸ σύστημα

τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως πρὸς ὠφέλειαν τοῦ γενικοῦ ἐμπορίου, καὶ ἡ ἀνισότης ἔπαυσε, καὶ τὸ πλεονέκτημα τῶν ἀποθηκῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως διετηρήθη. Οὕτως ἡ Μασσαλία ἡ πρότερον ἀπαρτίζουσα ἐλεύθερον λιμένα ἔχει ἤδη τὰς ἀποθήκας καὶ τὴν διαμετακόμισιν· εἰς τινα μόνον κράτη διατηρεῖται τὸ ἀρχαῖον σύστημα τοῦ ἐλευθέρου λιμένος, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἐλεύθερος λιμὴν, καὶ σύστημα ἀποθηκῶν καὶ διαμετακομίσεως, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω διαφορῶν, ἔχουσιν ἐντελῶς τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα. Ὅταν λοιπὸν ἡ Αὐστρία ἐπιτρέπῃ τὰ διὰ τῶν πλοίων της εἰσαγόμενα σιτηρὰ νὰ μὴ μεταφέρωνται εἰς τὸ ἐσωτερικόν της, ἤτοι εἰς τὴν κατανάλωσιν, ἀλλὰ νὰ μεταφέρωνται ἐκ τοῦ ἐλευθέρου τούτου λιμένος, ἤτοι τῆς διαμετακομίσεως, εἰς ἄλλους λιμένας, τότε προφανῶς ἐννοεῖ καὶ ἐφαρμόζει τὴν συνθήκην ὡς τὴν ἐννόησε καὶ τὴν ἐφήρμοσεν ἡ Ἑλλὰς μέχρι τοῦδε. Ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς λέγει πῶς ἐγένοντο παράπονα ἐκ μέρους τῆς Ρωσσίας· παράπονα ἐγένοντο πραγματικῶς, ἀλλὰ ταῦτα ἀφόρουν οὐχὶ τὴν ἐκφόρτωσιν εἰς τὴν διαμετακόμισιν ἢ τὴν κατανάλωσιν, ἀλλὰ διατὶ τὰ σιτηρὰ ταῦτα φερόμενα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξέρχονται τῆς Ἑλλάδος καὶ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τοὺς πολεμίους της. Εἰς τὴν Ρωσσικὴν Κυβέρνησιν ἤτο ἀδιάφορον πόθεν ἐξήγοντο, ἐκ τῆς διαμετακομίσεως ἢ ἐκ τῆς καταναλώσεως, τοῦτο ἐνδιέφερε τὸ Ἑλληνικὸν ταμεῖον μόνον, παρεπονεῖτο, διότι ἐν γένει ἐξήγοντο σιτηρὰ ἐκ τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ τοῦ παραπόνου τούτου ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ ἀπαντήσῃ, ὅτι δὲν ὑπεχρεώθη εἰμὴ τοῦ νὰ γίνεται μόνον ἐκφόρτωσις εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὸν ὅρον τοῦτον ἐτήρησε καὶ τηρεῖ ἀκριβῶς· δὲν ὑπεχρεώθη δὲ καὶ τοῦ νὰ μὴ ἐξέρχωνται τῆς Ἑλλάδος τὰ εἰς ταύτην φθάνοντα σιτηρά· ὅτι οὕτως ἔπραξε καὶ πράττει καὶ ἡ Αὐστρία, εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις κειμένη· τὰς ἀπαντήσεις ταύτας τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὑπέβαλεν ὁ ἡμέτερος ἐπιτετραμμένος εἰς τὸν ἀρχιχαγγελάριον Κ. Νέσερλοδ, οὗτος δὲ μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, κατὰ τὸ ἔγγραφον τοῦ ἐπιτετραμμένου μας, ἤκουσε εὐμενῶς τὰς παρατηρήσεις ταύτας καὶ ἀφῆκε τὸ πρᾶγμα ὡς εἶχε. Κατόπιν ἐγένοντο παράπονα ἐκ μέρους τοῦ ἐνταῦθα ἐπιτετραμμένου τῆς Ρωσσίας, διότι μετεφέροντο εἰς Κωνσταντινούπολιν παξιμάδια, ὡς ἐν παρόδῳ δὲ ἔκαμε τὴν παρατήρησιν, ὅτι καὶ τὰ πλοῖα μας δὲν ἐξεφορτόνοντο ὁλοκλήρως· ἡ ἐν παρόδῳ γενομένη παρατήρησις τοῦ Κ. ἐπιτετραμμένου μακρὰν τοῦ νὰ κατα-

πολεμῇ τὴν περὶ διαμετακομίσεως ἐκτεθεῖσαν παρ' ἐμοῦ ἔννοια-

τῆς συνθήκης, ἐτι μᾶλλον τὴν ἐπιβεβαιοῖ, διότι ἡ ἐκφόρτωσις ἐγένετο μέχρι τοῦδε εἰς τὴν διαμετακόμισιν, ὅταν δὲ γίνεται παράπονον διὰ τὴν μὴ ἐντελῆ ἐκφόρτωσιν ἀναγνωρίζεται προφανῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἐκφορτώσεως εἰς τὴν διαμετακόμισιν κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν μας. Ἀλλὰ λέγουν οἱ Κ. ὑπουργοί, ὅταν ἡ συνθήκη ἔχῃ τὸν ὅρον τῆς ἐκφορτώσεως καὶ ἐγένοντο πρὸς τούτοις καὶ παράπονα ἐκ μέρους τῆς Ρωσσίας, δὲν ἀπαιτεῖ ἡ εἰλικρίνειά μας πρὸς τὴν εὐεργέτιδα ταύτην δύναμιν νὰ ἐκπληρώσωμεν ἀκριβῶς τὸν ὅρον τοῦτον; οὐδεὶς κατὰ τῆς ἐνστάσεως ταύτης δύναται νὰ ἀντείπῃ καὶ διὰ τοῦτο ἔτι μᾶλλον εἶναι ἀξιοκατάκριτον τὸ νομοσχέδιον, διότι ὅταν εἰς τὸ ἐξῆς ὑποβληθῶσι τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα εἰς τὴν πλήρη ἐκφόρτωσιν καὶ ἐπιβληθῇ ταυτοχρόνως καὶ τὸ 5 τοῖς 0|0 ἐπὶ τῶν ἐκφορτωμένων σιτηρῶν τότε τὸ βάρος δὲν εἶναι πλέον 5 ἀλλὰ 8. Ἀλλὰ τί μὲ ἔκπληξίν μου ἤκουσα παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν; ὅτι τὸ 5 τοῖς 0/0 εἶναι ἐλαφρότατον, διότι τὰ σιτηρὰ εἰσαγόμενα εἰς τὴν κατανάλωσιν, δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ἐκφορτωθῶσιν ἐκ τῶν πλοίων, ἀλλὰ μὲ τὰ 5 τοῖς 0|0 θέλουν ἐξέρχεσθαι, ἀντὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἐκφορτώσεως, ἅτινα ὑπερτερεῦσι τὸ 5 τοῖς 0|0 διότι ἅπαξ τὰ σιτηρὰ ὑπαχθέντα εἰς κατανάλωσιν ὑπεκφεύγουσι πᾶσαν ἐξωτερικὴν ἐξέλεγξιν. Ἀλλὰ διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ἐκπληροῦται ὁ ὅρος τῆς συνθήκης, ἀπαιτούσης ῥητῶς τὴν ἐκφόρτωσιν ἄνευ διαστολῆς καταναλώσεως ἢ διαμετακομίσεως. Οὕτω τυθέμεθα μάλιστα εἰς θέσιν λίαν δεινοτέραν, διότι ἂν πρότερον δὲν ἐγίνετο ἐκφόρτωσις, εἴμεθα κατά τι συγγνωστεῖοι, διότι ἐγίνετο χάριν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὴν Αὐστρίαν, ὅπου πολλὰ τῶν πλοίων της φθάνοντα εἰς τὸ Κάταρον καὶ Ραγούζαν, οὔτε κἂν εἰς τοὺς λιμένας εἰσέρχονται, ἀλλὰ πλησίστια ἀλλάζουσι τὰ ναυτιλιακά των ἔγγραφα καὶ μεταβαίνουν εἰς ἄλλας χώρας. Ἐπειδὴ δὲ τῆς Ρωσσίας θέλησις δὲν εἶναι νὰ τεθῇ τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία εἰς ἧττονα τῶν Αὐστριακῶν θέσιν, διὰ τοῦτο ἡ παράβασις αὕτη ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς συγγνωστέα. Ὅταν ὅμως γίνηται χάριν τοῦ ταμιακοῦ συμφέροντος, τότε ἡ παράβασις αὕτη χάριν εὐτελοῦς ταμιακοῦ ποσοῦ, φέρει χαρακτῆρα σοβαρότερον, καθόσον οὐ μόνον παραβιάζεται ὁ ὅρος τῆς συνθήκης, ἀλλὰ προσβάλλονται διὰ τῆς παραβιάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς διαμετακομίσεως τὰ ζωτικώτερα τῆς Ἑλλάδος στοιχεῖα. Ὅθεν ἡ προτεινομένη παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ εἰλικρίνεια εἶναι εἰλικρίνεια ἰδιογενὴς (sui generis), ἣν εἴθε νὰ ἐστερεῖτο πᾶσα Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις.

Ὁ τρόπος δὲ καθ' ὃν γίνεται ἡ παραβίασις τοῦ δικαιώματος τῶν ἀποθηκῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως εἶναι ὅλως πρωτοφανὴς καὶ πρωτότυπος, καὶ οὗτος μόνον ἀρκεῖ νὰ κλονίσῃ ἐκ βάθρων καὶ ἐπὶ αἰῶνα τὴν πίστιν τῶν μετερχομένων τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον εἰς τὰς ἡμετέρας ἀποθήκας καὶ τὴν διαμετακόμισιν, ἂν ἄλλως δὲν ἤρκει ἡ ἁπλῆ παραβίασις. Τὸ ὑπουργεῖον ἂν πραγματικῶς ἐννόει ἄλλως πως τὴν συνθήκην, ὅπερ δὲν τῷ ἦτο ἐπιτετραμμένον μετὰ νὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἢ ἂν ὑπῆρχε ἄλλη τις ὑπερτέρα ἀνάγκη, ὡφειλεν, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ καταργήσεως δικαιώματος χορηγηθέντος παρ' ἐσωτερικοῦ νόμου, νὰ παρουσιάσῃ κατὰ τὰ ἄρθρα 25 καὶ 19 τοῦ συντάγματος νομοσχέδιον, δι' οὗ ἐξαγορῶν τὴν ὑπερτέραν ταύτην ἀνάγκην νὰ ἀποφαίνηται ῥητῶς, ὅτι ἀπαγορεύεται τοῦ λοιποῦ ἡ ἐπὶ Ἑλληνικῶν πλοίων μεταφορὰ σιτηρῶν ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν εἰς τὴν διαμετακόμισιν, καὶ οὕτω, γινομένου γνωστοῦ τοῦ γεγονότος τούτου διὰ ἰσχυρᾶς νομοθετικῆς πράξεως, νὰ πεισθῇ ἕκαστος περὶ τῆς ὑπερτέρας ἀνάγκης τῆς παραβιάσεως, καὶ νὰ κανονίσωσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι τὰ συμφέροντά των, συμφώνως μὲ τὴν ἀπαγορευτικὴν ταύτην διάταξιν. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον τὴν μὲν συνθήκην ἀρῆκεν ὡς ἦτον, ἔφερε δὲ δύο νόμους, τὸν περὶ ἀπαγορεύσεως σιτηρῶν, καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὃ προφανῶς ἀφορᾷ τὰ ἐκ τῆς καταναλώσεως ἐξαγόμενα σιτηρά. ἀποδίδει δὲ ἓν ἀπόκρυφον νόημα εἰς τούτους, δι' οὗ ἐφαρμόζεται τὸ 5 τοῖς 0/0 καὶ εἰς τὰ ἐν τῇ διαμετακομίσει εὑρισκόμενα σιτηρά, καὶ οὕτως οἱ ἔμποροι ἐπαναπαυόμενοι εἰς τὸ σαφὲς τῶν νόμων τούτων καὶ τῆς συνθήκης νόημα, ἐλλογοῦντες μάλιστα τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἤδη προτεινομένην ἐλάττωσιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς καταναλώσεως ἐξαγομένων, θέλουν μείνει διὰ μιᾶς ἐκπλικτοι, ὅταν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ῥηθέντων νόμων μάθωσιν μὲ μεγίστην τῶν συμφερόντων των βλάβην, τὸ ἀπόκρυφον τοῦ συντάξαντος τὸ νομοσχέδιον νόημα, καὶ θέλουσι καταραθῆ ἑαυτούς, διότι ἔδωσαν πίστιν εἰς τὴν νομοθεσίαν μας. Τὸ τοιοῦτον ἔργον δύναται μὲν νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶξις νέας νομοθετικῆς ἱκανότητος, τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι τοιαύτην οἰκοδομοῦντες πόλιν ὀλίγους εὑρήσομεν τοὺς οἰκήσοντας. Ὅτι δὲ οἱ πλεῖστοι ἐννόησαν τὸ νομοσχέδιον κατὰ τὴν φανερὰν αὐτοῦ σημασίαν καὶ οὐχὶ τὴν ἀπόκρυφον, σᾶς ἀναφέρω τὸν ἔντιμον βουλευτὴν Κ. Ν. Ἀναργύρου, ὅστις μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου διεβεβαίωσε τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπρόσωπόν του Κ. Τυλιμίδην, ἐπισυνάπτων αὐτῷ καὶ ἀ-

τιγραφον τοῦ νομοσχεδίου, ὅτι ὁ νόμος ἀφορᾷ τὰ ἐκ τῆς καταναλώσεως ἐξαγόμενα σιτηρά, ὧν τὸ τέλος καθίσταται ἤδη ἐλαφρότερον, καὶ δὲν συνέχεται μὲ τὰ ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν εἰς τὴν διαμετακόμισιν ἐρχόμενα. Οὗτος δὲ δικηγόρος ἄλλοτε ἐνταῦθα, ἀπήντησεν ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ νομοσχεδίου ἐπείσθη, ὅτι ὁ νόμος διαλαμβάνει περὶ τῶν ἐν καταναλώσει ὑπαρχόντων σιτηρῶν.

Διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου δὲν κλονίζεται τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ναυτιλία μας λαμβάνει καιρίαν πληγήν. Ἕκαστος γνωρίζει τὴν σπουδαιότητα ἣν ἔχει ἡ ναυτιλία ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἂν εἶναι εἴς τινας ἐπίφθονος ἡ Ἑλλάς, τοῦτο προέρχεται ἕνεκα τοῦ ναυτικοῦ της· γνωσταὶ εἶσιν αἱ κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα ὑπηρεσίαι της, ὡς καὶ τὰ ὁποῖα ἔδειξε πατριωτικὰ αἰσθήματα κατὰ τὸ **1850** καὶ **1854** ὑπομείνασα ἀγογγίστως μεγάλας καταστροφὰς καὶ ζημίας· ὁ Ἕλλην ἕνεκα τῆς γεωγραφικῆς θέσεώς του, κατοικῶν τόπον πανταχόθεν περιβρεχόμενον ἀπὸ θάλασσαν, εἶναι φύσει καὶ θέσει ἔμπορος καὶ ναύτης, διὰ τοῦτο ἐξ ὅλων τῶν βιομηχανιῶν, μόνον τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία ὑπόσχεται πρόοδον· πᾶσα δὲ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις γνωρίζουσα τὸ συμφέρον τοῦ τόπου ὀφείλει οὐ μόνον νὰ μὴ παρεμβάλλῃ πρόσκομμα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν, ἀλλ' ὀφείλει μάλιστα καὶ νὰ παρέχῃ εἰς αὐτὰ πᾶσαν ἐμψύχωσιν· ἂν δὲ δὲν πράττῃ τὸ τελευταῖον πρέπει κἂν νὰ ἀπέχῃ τοῦ πρώτου· ἡ ἑλληνικὴ ναυτιλία μετὰ τὴν κατάπαυσιν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος ἔκαμε τῷ ὄντι καταπληκτικὰς προόδους· ἀλλ' εἰς τὸ διάστημα τοῦτο ὑπέστη δυστυχήματα λίαν σημαντικά, ἕνεκα τῶν ὁποίων τινὲς ἠναγκάσθησαν δυστυχῶς νὰ ὑποπέσωσιν εἰς ἀτοπήματα βλάψαντα μεγάλως τὴν πρὸς τὴν σημαίαν μας ἐμπιστοσύνην τῶν Εὐρωπαίων· μολονότι δὲ καὶ οἱ πταίσαντες αὐτὰ συνησθάνθησαν τὸ ὁποῖον ἐπήνεγκον ἀδίκημα εἰς ἑαυτοὺς καὶ τὴν πατρίδα των, καὶ ἀπέχουν πάσης τοῦ λοιποῦ παρεκτροπῆς, θεωροῦντες τὴν τιμιότητα ὡς τὸ τιμαλφέστερον διά τε τὴν αὐτῶν καὶ τῆς ναυτιλίας μας ἐν γένει πρόοδον, μολονότι ἐξεδόθησαν νόμοι προλαμβάνοντες τὰ τοιαῦτα ἀτοπήματα, μολαταῦτα ἡ ἐμπιστοσύνη ἅπαξ ἀπολεσθεῖσα δὲν ἐπανέρχεται ταχέως· διὰ τοῦτο εἰς τὴν πρὸ ὀκτὼ μηνῶν παρουσιασθεῖσαν περίστασιν τῆς κινήσεως τῆς ναυτιλίας, τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συναγωνισθῶσι πρὸς τὰ τῶν ἄλλων οὐδετέρων ἐπικρατειῶν, εἰμὴ ναυλούμενα κατὰ **15** τοῖς **0|0** ὀλιγώτερον τῶν οὐδετέρων· τοῦτο δὲ ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως

τῆς προσηκούσης ἐμπιστοσύνης, διότι καὶ τὰ ἀσφάλιστρα ἐπὶ τῶν ἡμετέρων εἶναι ἀνώτερα, καὶ οἱ ἔμποροι αὐτοὶ δὲν ἔχουσι τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς αὐτὰ πίστιν. Ὅταν δὲ πρὸς τὸ μειονέκτημα τῶν ἡμετέρων προστεθῇ τὸ **5** τοῖς **0|0** θὰ σταθῇ πλέον εἰς αὐτὰ δυνατὸν νὰ συναγωνισθῶσι πρὸς τὰ τῶν οὐδετέρων μενόντων ἐλεύθερα τοῦ τοιούτου τέλους; μοὶ φαίνεται ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται μεγάλη νόησις, διὰ νὰ ἐκτιμηθῇ, ὅτι ὁ συναγωνισμὸς τῶν ἡμετέρων καθίσταται πλέον ἀδύνατος. Ποῖος τότε τῶν ἐμπόρων δὲν θέλει προτιμήσει τὰ πλοῖα τῶν οὐδετέρων, ὅταν ἐπὶ μὲν τῶν ἡμετέρων θὰ ἔχῃ τὸ βάρος τῶν **6** τοῖς **0|0** ἐν ᾧ θέλει εἶσθαι ἀπηλλαγμένος τούτου φορτώνων ἄλλας σημαίας; Ἐνίστανται, ὅτι φόβος τοιοῦτος δὲν ἐπίκειται, καθόσον τὰ Αὐστριακά, τὰ δυνάμενα νὰ κατασταθῶσι πρὸς ἡμᾶς ἐπίφοβα, δὲν δύνανται νὰ προτιμηθῶσι τῶν ἡμετέρων ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως ἣν ὀφείλουσι νὰ διατρίψωσι μεταβαίνοντα ἀπὸ τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον εἰς τὰς Ἡγεμονείας, ἐπανερχόμενα εἰς τὸν Ἀδριατικὸν πάλιν κόλπον, καὶ ἐκεῖθεν μεταφερόμενα εἰς ἄλλα κράτη, ἀλλὰ πᾶσα θεωρία δύναται νὰ θεωρῆται ὡς καλή, ἐν ὅσῳ τὰ πράγματα δὲν λαλοῦσι κατ' αὐτῆς· ὅταν δὲ τὰ πράγματα ἀποδεικνύουσι τὸ ἐναντίον, τότε ἡ θεωρία αὕτη εἶναι καὶ ἀπατηλὴ καὶ ἐσφαλμένη· ἡ ῥηθεῖσα ἀπόστασις δὲν θὰ γεννηθῇ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου, ἀλλὰ προϋπῆρχεν ἀπὸ συστάσεως τοῦ κόσμου, καὶ ἐν τούτοις ἀπὸ ὀκτὼ μηνῶν, ἀφ' ὅτου ἐδόθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὰ οὐδέτερα Κράτη, τὸ ἥμισυ τῶν ἐξαγομένων σιτηρῶν ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν μεταφέρεται δι' Αὐστριακῶν πλοίων εἰς τὴν Αὐστρίαν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς διάφορα ἄλλα Κράτη· ὅταν λοιπὸν πρὸ τῆς ἐπιβαρύνσεως, καὶ τοι τῆς αὐτῆς ἀποστάσεως ὑπαρχούσης πάντοτε, τὰ Αὐστριακὰ ἐναυλοῦντο κατὰ προτίμησιν τῶν Ἑλληνικῶν, καὶ μὲ **15** τοῖς **0|0** μάλιστα βαρύτερον ναῦλον, τώρα ὅτε τὰ ἡμέτερα θέλουσιν ἐπιβαρυνθῇ μὲ **5** τοῖς **0|0** ἔτι φόρον, ἐν ᾧ τὰ Αὐστριακὰ μένουν ἐλεύθερα, πῶς θὰ δυνηθῶσι νὰ ὑποστῶσι τὸν συναγωνισμὸν μετὰ τούτων; Ἐκτὸς τούτου τὰ ἡμέτερα δὲν συναγωνίζονται μὲ μόνα τὰ Αὐστριακὰ ἀλλὰ καὶ μὲ αὐτὰ τῶν βορείων Ἐπικρατειῶν, ἅτινα ἐρχόμενα φορτωμένα εἰς Κωνσταντινούπολιν μεταβαίνουσιν εἰς τὸν Δούναβιν καὶ παραλαμβάνουσι σῖτον. Ταῦτα δὲ δικαιούμενα νὰ μεταβαίνωσιν εἰς πάντα οὐδέτερον λιμένα θέλουν ἔρχεσθαι, (ὅπως καὶ ἔρχονται ἤδη) εἰς τὴν ἡμετέραν διαμετακόμισιν καὶ πληρόνει **1** τοῖς **0|0** μόνον, ἐν ᾧ τὰ ἡμέτερα θέλουν πληρόνει τὸ **5** τοῖς **0|0**, ὡς εἰς τὴν καταγάλωσιν ἤθελε ὑπάρχοντα. Ἂν δὲ θε-

λήσωμεν νὰ ἀποκλείσωμεν καὶ ταῦτα τῆς ἡμετέρας διαμετακομίσεως, οὐχὶ δυνάμει νομίμου τινὸς τίτλου, διότι ὡς πρὸς αὐτὰ δὲν ἰσχύει προφανῶς ἡ ἑρμηνεία τῆς Ἑλληνικῆς συνθήκης, ἀλλὰ δυνάμει ἀποκρύφου τινὸς νοήματος, θέλουν τότε καταφεύγει ταῦτα εἰς τὴν Μεσσήνην ἢ ἄλλων Κρατῶν διαμετακομίσεις, ἅτινα ἐκτιμῶσι κάλλιον ἡμῶν τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον, καὶ τὸ ἐκ τούτου προερχόμενον εἰς ταῦτα ὄφελος.

Ἀλλ' ἀντέταξε πρὸς τοῦτο ὁ Κ. ὑπουργὸς, ὅτι τὸ τέλος τοῦτο εἶναι μικρὸν ἀπέναντι τῶν ἐξόδων τῆς ἐκφορτώσεως, ἣν ὤφειλον νὰ ἐνεργῶσι, ὡς ἐνεργεῖται παντοῦ, καὶ τῆς ὁποίας θέλουν μείνει ἐλεύθερα ἅμα πληρώσωσι τὸ **5** τοῖς **0|0** καὶ θεωρηθῶσιν ὡς ἐκ τούτου ὡς εἰς τὴν κατανάλωσιν ὑπάρχοντα· ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἔνστασιν ταύτην ἐφαρμόζεται ἡ ἀνωτέρω ῥηθεῖσα παρατήρησίς μου, διότι τῆς ἐκφορτώσεως δὲν θέλουν ἀπαλλάττεσθαι πρώτην ἤδη φορὰν εἰς τὸ ἔξης, ἀλλ' ἀπηλλαγμένοι ἦσαν καὶ μέχρι τοῦδε κατὰ παράβασιν ἐκδικοῦ τῆς συνθήκης· ἂν δὲ καὶ τὰ μὴ ἐκφορτωνόμενα, ἐνῷ τὰ ξένα ὑπέκειντο κατὰ τοὺς ὑπουργοὺς εἰς τὰ τῆς ἐκφορτώσεως ἔξοδα, δυσκόλως συναγωνίζοντο, ἤδη, ὅτε θέλουν πληρώσει **5** τοῖς **0|0**, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστῶσι τὸν συναγωνισμὸν, ἐνῷ τοιοῦτον φόρον δὲν θέλουν πληρώσει τὰ ξένα; δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς ἐκφορτώσεως εἶναι ἀνώτερα τοῦ **5** τοῖς **0|0** διότι ὅσον ὑπερβολικὰ καὶ ἂν ἦναι δὲν δύναταί ποτε νὰ ῥυθμίσωσι τὸ **3** τοῖς **0|0** εἰς Σύρον καὶ τὸ **1** τοῖς **0|0** εἰς τὰ ἄλλα κράτη, ὥστε ἦτο προτιμότερον διὰ τὰ πλοῖά μας νὰ διετάττετο ἡ ἐκφόρτωσις εἰς τὴν διαμετακόμισιν, διότι καὶ ἡ συνθήκη ἐπληροῦτο, καὶ τὸ βάρος ἦτο μικρότερον, καθόσον εἰς τὸ **5** τοῖς **0|0** πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ τὸ **1** τοῖς **0|0** κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐπιβαλλόμενον εἰς τὸ τῆς εἰσαγωγῆς τέλος, καὶ οὕτως ἀναβαίνει τὸ βάρος εἰς **6** τοῖς **0|0**· δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι τὰ ξένα πλοῖα ἐνήργουν παντοῦ τὴν ἐκφόρτωσιν, εἰς Τεργέστην ἐνηργεῖτο τοιαύτη, ἀλλ' εἰς τὸ μέρος τοῦτο καὶ ἡ ἐκφόρτωσις εἶναι μικροτέρα τοῦ **1** τοῖς **0|0** καὶ τὸ τέλος τὸ ὁποῖον τὰ ἡμέτερα ἐπλήρωνον μέχρι τοῦδε ἐπὶ τῶν εἰς διαμετακόμισιν ὑπαρχόντων σιτηρῶν, ἦτοι τὸ **1** τοῖς **0|0** δὲν ὑπάρχει πλεῖστα ὅμως τῶν Αὐστριακῶν πλοίων μεταβαίνουν εἰς Κάταρον καὶ Ραγούζαν καὶ χωρὶς κἂν νὰ πλησιάσωσι τοὺς λιμένας, καὶ χωρὶς νὰ πληρώσωσι τέλος διαμετακομίσεως καὶ χωρὶς νὰ ἐνεργήσωσιν ἐκφόρτωσιν, ἀλλάζουν τὰ ναυτιλιακά των ἔγγραφα καὶ μεταβαίνουσιν εἰς ἄλλας χώρας.

Εἶπεν πρὸς τούτοις ὁ Κ. ὑπουργὸς, ὅτι τὸ τέλος εἶναι ἐλάχ-

ρότατον καὶ δύναται νὰ τὸ ὑποστῇ ἡ ναυτιλία μας ἄνευ ζημίας αὐτῆς, ἀλλὰ τὸ τέλος δὲν εἶναι ἐλαφρὸν, ὡς ἀπέδειξα, διότι προστιθεμένου καὶ τοῦ τῆς εἰσαγωγῆς τέλους γίνεται **6** τοῖς **0|0** ἂν δὲ ἀφαιρεθῇ τὸ **1** τοῖς **9|0** ὃ ἐπληρώνετο μέχρι τοῦδε, τότε εἰς πλοῖον **16,000** κοιλῶν τὸ τέλος τοῦτο ἀναβαίνει κατὰ τὰς σημερινὰς τιμὰς τῶν σιτηρῶν **12** δραχμῶν τὸ κοιλὸν, εἰς δραχ. **9,600**, ποσὸν ὅπερ ἀδύνατον νὰ ὑποστῇ ἕκαστον πλοῖον χωρὶς ζημίαν τῶν πραγματικῶν κεφαλαίων του. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι κατὰ τὸν πρώτων χρόνων τῆς παραχωρήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν ἐκ τῶν Ηγεμονειῶν, τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα ὡς πλησιέστερα ὄντα ἔκαμαν κέρδη οὐκ ὀλίγα, ἀλλ' ὅταν τὰ ξένα προσῆλθον, ὅταν ἐκ τῶν κερδῶν τούτων ὑψώθησαν οἱ μισθοὶ τῶν ναυτῶν ἀπὸ **50-60** δραχ. εἰς **80** καὶ **100** δραχ. τὰ κέρδη μὲ τὰ ἔξοδα τῶν λίμπων δὲν ἀναβαίνουσί ποτε εἰς τὸ ποσὸν τῶν **9,600** δραχ. πολλὰ μάλιστα τὴν σήμερον καὶ ζημιοῦνται, διὰ τοῦτο τὰ πλοῖα εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον ἂν προστεθῇ τὸ προκείμενον τέλος, διὰ νὰ κατορθωθῇ τοῦτο τοῦ νὰ ἐλαττώσωσι τοὺς ναύλους κατὰ **5** τοῖς **0|0** πρέπει νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ τῶν ναυτῶν, καὶ πρὸς τοῦτο ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀκινησία τῆς ναυτιλίας μας, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀκινησίαν ταύτην ἡ περίστασις παρέρχεται καὶ τὰ κινηθησόμενα Ἑλληνικὰ πλοῖα θὰ ἐπανέρχονται κενά. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὅσον οἱ μισθοὶ ἐκπίπτονται εἰς τὴν Ἑλλάδα τόσον ἐπὶ τῶν ξένων πλοίων θέλουν αὐξάνεσθαι ἂν δὲ καὶ τὴν σήμερον οἱ ἡμέτεροι ναῦται ζητοῦνται ἀπὸ τὴν ξένην ναυτιλίαν μὲ ἀνώτερον τοῦ συνήθους μισθοῦ, δὲν εἶναι φόβος, ὅτι οἱ ναῦται μας κατὰ τὸν ἐκπεσμὸν τοῦτον θέλουν καταφεύγει εἰς τὰ ξένα πλοῖα, καὶ θέλομεν συντελέσει οὕτως εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἀντιπάλου μας ναυτιλίας;

Τὸ ναυτικόν μας πρὸ τοῦ **1790** ἦτο μικρὸν καὶ ἀσήμαντον περιοριζόμενον εἰς μικρά τινα λατίνια, μετὰ τὴν γαλλικὴν δὲ ἐπανάστασιν, ὅταν παρουσιάσθησαν κέρδη σημαντικά, τότε τὰ πλοῖα πυξήνθησαν καὶ ἐξήρχοντο ὡς ἄλλοι μύρμηκες· ὅταν δὲ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν τῆς κινήσεως τῆς ναυτιλίας διὰ τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν ἡμετέρων πλοίων ἀφήσωμεν ὅλα τὰ κέρδη εἰς τὴν ξένην ναυτιλίαν, εἶναι φανερὸν, ὅτι συντελοῦμεν εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ξένης ναυτιλίας καὶ τῶν σχηματισμῶν ἀντιπάλου, ἥτις καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ μέλλον καθίσταται ἐν γένει ἐπίφοβος. Εἰς νὰ μὴ ἤρκουν δὲ τὰ μέχρι τοῦδε δειχθέντα πλημμελῆ μέρη τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν καιρίαν πληγὴν τῆς ἐμπο-

ρίας καὶ ναυτιλίας, ἐπέρχεται ὡς συμπλήρωμα ἑτέρα διάταξις δι' ἧς καὶ τὰ ἤδη ἐν τῇ διαμετακομίσει ὑπάρχοντα καὶ τὰ εἰς πλοῦν εὑρισκόμενα θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς 5 τοῖς 0|0. Γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι διὰ νὰ καταστῇ ὁ νόμος ὑποχρεωτικὸς πρὸς τοὺς πολίτας πρέπει νὰ δημοσιεύεται προηγουμένως πρὸς γνῶσιν καὶ κανονισμὸν τῶν συμφερόντων των. Ἐπειδὴ δὲ οἱ νόμοι οὗτοι συνέχονται συνήθως μὲ πράξεις αἵτινες λαμβάνουσι κατὰ πρῶτον τὴν ὑπαρξίν των εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κράτος, διὰ τοῦτο οἱ νόμοι ἰσχύουν ἅμα ῥθάσωσιν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἣν ἕκαστος κατοικεῖ, ὅταν δὲ οἱ νόμοι συνέχωνται μὲ πράξεις αἵτινες λαμβάνουν τὴν πρώτην αὐτῶν ὕπαρξιν εἰς τὸ ξένον Κράτος, ἡ δὲ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν γινομένη εἶναι συνέπεια ἀναπόφευκτος ἐκείνης, τότε παραχωρεῖται πάντοτε προθεσμία τις, διὰ νὰ γίνηται γνωστὴ ἡ διάταξις αὕτη εἰς τὸ μέρος ὅπου λαμβάνει ἀρχὴν ἡ πρώτη πρᾶξις, καὶ κανονίζει κατ' αὐτὴν ἕκαστος τὰ συμφέροντά του. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, ἡ πρώτη πρᾶξις δι' ἧς ἐπέρχεται ἀναγκαίως ἡ εἰς τὴν διαμετακόμισίν μας ἀποθήκη τῶν σιτηρῶν γίνεται εἰς τὰς Ἠγεμονείας διὰ τῆς ναυλώσεως τῶν ἡμετέρων πλοίων, ἐνῷ δὲ οἱ ἔμποροι ἐμπιστευόμενοι εἰς τὴν μέχρι τοῦδε νομοθεσίαν μας ἐναύλωσαν ἤδη Ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν θέλουν εἶσθαι εἰς τὴν διαμετακόμισιν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου, τὸ νομοσχέδιον ὑποβάλλει καὶ ταῦτα ἄνευ προηγουμένης γνωστοποιήσεως εἰς 5 τοῖς 0|0 ἀλλὰ τότε δύναταί ποτε νὰ ἐμπιστευθῇ τις εἰς τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν καὶ νὰ ναυλώσῃ Ἑλληνικὸν πλοῖον, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, ὅτι τὸ 5 τοῖς 0|0 εἶναι μέτριον τέλος, ὅταν δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι μὲ τὸν λόγον θέλει αὐξηθῇ χωρὶς τῆς προσηκούσης προειδοποιήσεως, ὅπως γίνεται ἐνταῦθα; πρὸς θεραπείαν τῶν ἀτοπημάτων τούτων προτείνουν, ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιφυλάττεται ἡ Κυβέρνησις τὸ δικαίωμα νὰ ἐλαττώσῃ ἢ καὶ νὰ καταργήσῃ τὸ τέλος, ὅταν ἐκ τῆς πράξεως ἀναφανῇ βαρὺ ἢ ὀλαπτικόν· δὲν θέλω νὰ ἀντιτάξω κατὰ τοῦ θεραπευτικοῦ τούτου μέσου των ἔνστασιν ἣν εἰς μίαν τῶν τελευταίων συνεδριάσεών μας ἔγένετο παρά τινος Γερουσιαστοῦ, ὅτι κατὰ τὸ Σύνταγμα οἱ νόμοι πρέπει νὰ τροπολογοῦνται καὶ καταργῶνται δι' ἄλλου ἐπίσης νόμου καὶ οὐχὶ διὰ διατάγματος, καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνεται ἐξαίρεσις, εἰμὴ εἰς σπανιωτάτας μόνον περιπτώσεις, διότι ἄλλως τὴν διὰ νόμου διοίκησιν θέλει ἀντικαταστήσει ἡ διὰ διαταγμάτων. Δὲν θέλω ἐπίσης νὰ ἀντιτάξω, ὅτι τὸ 5 τοῖς 0|0 τότε μόνον ἠδύνατο νὰ προταθῇ εἰς τὰς Βουλὰς καὶ παραδεχθῇ, ὅταν ὑπῆρχε δικαιότης

ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἦτο ὀλαπτικὸν, ἀλλ' ὅταν ὑπάρχῃ τὸ ἐναντίον, νὰ προτείνηται εἰς τὰς Βουλὰς, αἵτινες ὡς ἀντιπροσωπεύουσαι τὸ ἔθνος, ὀφείλουν νὰ ἦναι λίαν φειδωλαὶ περὶ τῶν ἐξερχομένων ἐκ τοῦ βαλαντίου τοῦ λαοῦ· νὰ ψηφίσωσι αὗται μὲν τὸ καταβλητικὸν τέλος, νὰ ἀρίνηται δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ φρονντὶς νὰ τὸ μετριάζῃ διὰ νὰ καταστῇ τοῦτο ἀνεκτικώτερον, εἶναι τρόπος ὄχι τόσον φιλορρονητικὸς πρὸς τὰς Βουλὰς, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ δεχθῶσι τοιοῦτον ὡρισμένον καταβλητικὸν τέλος, ἄνευ τοῦ παντελοῦς ἐξευτελισμοῦ αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ ἔθνους. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον ὀφείλω νὰ παρατηρήσω εἶναι ὅτι τὸ τοιοῦτον θεραπευτικὸν μέσον δὲν εἶναι παντελῶς σκόπιμον, οὐ μόνον διότι ἡ ἐντύπωσις ἣν θὰ κάμει τὸ 5 τοῖς 0|0 διὰ τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ νόμου, θέλει εἶσθαι τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴ λαμβάνῃ πλέον χώραν ἡ ναύλωσις τῶν πλοίων μας, ἀλλὰ διότι ὅσον μέτριον καὶ ἂν τυγχάνῃ διὰ τὸ διατάγματος τὸ τέλος, ἡ τοιαύτη μείωσις δὲν παρέχει τὰ πιστοποιητικὰ τοὺς ξένους, ἀφοῦ δι' ἀποκρύφου τρόπου μεταβάλλωμεν τὰ τῆς διαμετακομίσεως εἰς τὴν κατανάλωσιν, καὶ χωρὶς τινος προειδοποιήσεως, ὑποβάλλομεν καὶ τὰ ἤδη εἰς τὴν διαμετακόμισιν ὑπάρχοντα καὶ τὰ εἰς τὸν διάπλουν εὑρισκόμενα εἰς τὸ 5 τοῖς 0|0. Ὅλα δὲ τὰ τοιαῦτα λίαν ἐπιβλαβῆ μέσα διατί κυρίως λαμβάνονται; διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὸ ταμεῖον 500,000 δρχ. ἀλλὰ δύναται τὸ κέρδος τοῦτο νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν ὑπέρμετρον βλάβην, ἣν ἐκ τῶν μέτρων τούτων θέλει ὑποστῇ διὰ πολλῶν χρόνων τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία μας; Πολλοὶ οἰκονομολόγοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἕκαστος φόρος ὅστις ἐπιφέρει ἔξοδον 60 τοῖς 0|0, ὅτοι ὁ μὲν λαὸς πληρώνει 100 ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν ἀπολαμβάνει εἰμὴ 40, εἶναι φόρος ὀλέθριος· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπὶ τῇ ἀπολαυῇ τῶν 500,000 δρχ. ὁ λαὸς θέλει ὑποστῇ ζημίαν πολλῶν ἑκατομμυρίων κατὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον.

Ἔχομεν ἀνάγκην χρημάτων, λέγουν οἱ ὑπουργοί· ἀλλὰ διὰ νὰ λαμβάνωμεν χρήματα ἐκ τοῦ λαοῦ, πρέπει νὰ ὁδηγηθῶμεν ἀπὸ τὰ ἄλλα Κράτη, καὶ ἂς μιμηθῶμεν τὸ παράδειγμα τοῦ Βελγίου· διατί τοῦτο εἰς στενώτερα ὅρια τῶν ἰδικῶν μας ἔχει προϋπολογισμὸν πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἰδικοῦ μας; διότι ἡ φρόνιμος αὐτοῦ Κυβέρνησις ἐνησχολήθη εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐσωτερικῶν βιομηχανιῶν, καὶ ἀφοῦ ἔσπειρε, ἤδη θερίζει τοὺς καρποὺς τῶν κόπων της χωρὶς βλάβην τῶν πόρων τοῦ λαοῦ. Ἀλλ' ἡμεῖς ἐνῷ δὲν ἔχομεν ἄλλην βιομηχανίαν, εἰμὴ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, διότι βιομηχανίας ἄλλας δὲν ἔχομεν, ἢ τῶν στα-

φίδων δὲ σημαντικωτέρα πρόσοδος κατεστράφη, ἐρχόμεθα διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου νὰ στερεύσωμεν καὶ τοὺς δύο τούτους πόρους χάριν τοῦ εὐτελοῦς ποσοῦ τῶν 500,000 δραχ. διὰ τοῦτο καὶ πάλιν λέγω, εἰ τοιαύτην οἰκοδομοῦμεν πόλιν ὀλίγους ἔξομεν τοὺς οἰκίσοντας αὐτήν.

Ἀλλὰ θέλει κἀκ λάβωμεν τὰς 500,000 δραχ.; Βεβαίως ὄχι· διὰ τοῦ **1** τοῖς **0|0** ἐπὶ τῆς διαμετακομίσεως ἐν ᾧ δὲν ἀπελαμβάνομεν πρότερον τὸ δημόσιον εἰμὴ ποσὸν εὐτελὲς, ἀπολαμβάνει ἤδη ποσὸν σημαντικόν. Ὅταν δὲ ἀπαιτήσωμεν ποσὸν 5 τοῖς **0|0** τότε πιστεύω ὅτι, ἐνῷ πολλοὶ τῶν ὁμοφρονούντων λόγων ὅτι τὸ δύω καὶ δύω δὲν κάμνουν εἰς τὰ οἰκονομικὰ οὔτε τέσσαρα οὔτε τρία οὔτε δύω ἀλλὰ μόνον ἓν, θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ δύω καὶ δύω ἀποτελεῖ ἓν μηδενικὸν, καὶ θὰ πιθωμεν ὅ,τι ἡ τοῦ μύθου χήρα ἡ ἔχουσα τὴν ἄρνθα τὴν γεννῶσαν καθ' ἑκάστην ὠὸν χρυσοῦν, καὶ θέλουσα νὰ συλλάβῃ διὰμιᾶς τὸν χρυσὸν, ἂν ὑπέθετε ἐνυπάρχοντα ἐν τῇ ἄρνθι, ἔσφαξε ταύτην, ἀλλ' οὐ μόνον δὲν εὗρε χρυσὸν, ἀλλ' ἔχασε καὶ τὸ καθ' ἑκάστην χρυσοῦν ὠὸν ὅπερ τῇ ἐγέννα· ἡ χήρα ἔθλαψεν αὐτὴν μόνον, ἀλλ' ἡμεῖς παρὰ τὴν βλάβην τοῦ δημοσίου ταμείου ἐβρέγεν καὶ καιρίαν πληγὴν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν μας.

Ἰδοὺ, Κύριοι, ἐν συνόψει αἱ λόγοι δι' οὓς δὲν ἠδυνήθην νὰ συστήσω τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν σας, λέγω ἐν συνόψει, διότι ἂν ἤθελα νὰ πατενδίλω ὅλας τὰς βλαβερὰς συνεπείας τοῦ νομοσχεδίου, καὶ τὴν ἐμὴν μου ἤθελα ὀλίγον μακρηγορῶν, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἤθελα κουράσει, διότι δύνασθε νὰ κατανοήσητε ὅλας ταύτας τὰς συνεπείας ἄνευ μακρηγοριῶν. Ἐκ τούτων βλέπετε, Κύριοι, ὅτι δὲν ἐμβαίνω εἰς τὸ νὰ πολεμήσω τὸ νομοσχέδιον ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως, ἀλλ' ἀπὸ πνεῦμα ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων· ὄχι ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως ἀλλ' ἀπὸ πνεῦμα συμπολιτεύσεως, διότι ἂν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, καὶ ἐκδοθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους, τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα θέλουσιν εἶσθαι ἀνώτερα τῆς εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν· καὶ ἐπομένως ψηφοφορῶν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐγὼ τὴν βεβαιοτάτην παποίθησιν ὅτι εἶμαι ὑπουργικώτερος ὅλων ἐκείνων οἵτινες θέλουν τυχὸν ψηφίσει ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπεν. Ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς ἐξέφρασε ἰδιαιτέραν γνώμην ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ ὑποστηρίζει ταύτην εἰς τριῶν εἰδῶν ἐπιχειρήματα· α') διότι δὲν βλάπτεται ἡ ἀρχὴ

τῆς διαμετακομίσεως· β') διότι καταστρέφονται τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλληνικῆς ναυτιλίας καὶ γ') διότι ἐπέρχεται ζημία ἀδίκως εἰς τὸ ἐμπόριον· θέλω περιορισθῇ νὰ ἀπαντήσω εἰς τὰ συνδεδεμένα μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ἐπιχειρήματά του, ἐπιφυλαττόμενος νὰ ἀπαντήσω κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν καθέκαστα εἰς τὰς ἀφορώσας τὰ καθ' ἕκαστα παρατηρήσεις του, ὡς ἔπρεπε νὰ ἐπιφυλαχθῇ καὶ ὁ προαγορεύσας, καὶ νὰ ὁμιλήσῃ μόνον περὶ τῆς ἀρχῆς, εἰς τὴν συζήτησιν δὲ τῶν ἄρθρων νὰ ἐπανέλθῃ ὅσας ἔχει ἐνστάσεις· ἐπὶ παραδείγματι ἂν τὸ τέλος 5 τοῖς **0|0** θεωρῇ βαρὺ, ἠδύνατο νὰ προτείνῃ **3** ἢ **2** τοῖς **0|0**· ἐπίσης νὰ προτείνῃ διάταξιν προειδοποιοῦσαν τὸ ἐμπόριον περὶ τῆς φροντλογίας ταύτης, ἂν θεωρῇ ἀναγκαίαν τὴν προειδοποίησιν· ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἂν ὁ φόρος ὁ ἐπιβαλλόμενος εἶναι δίκαιος, καὶ ἂν δὲν παραβλάπτεται οὐσιωδῶς ἀρχὴ τῆς νομοθεσίας ἐπιβαλλομένης τοιαύτης φροντλογίας.

Διὰ μακρῶν ὁ προλαλήσας ἤθελε νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὁ φόρος δὲν ἀφορᾷ τὰ εἰς διαμετακόμισιν σιτηρὰ, ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς κατανάλωσιν, αὐτὰ ἠδύνατο εὐκόλως νὰ τὸ μάθῃ ἐὰν ἠρώτα τὸ ὑπουργεῖον. ἄλλως τε αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον ἐκφράζει ἀρκούντως περὶ τίνος πρόκειται· ὁ ἐπιτρέπων ψηφισθεὶς περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν νόμος ἐπιτρέπει εἰς ἐξαιρετικάς τινας περιστάσεις τὴν ἐξαγωγὴν διαταγῇ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Ὁ εἰς διαμετακόμισιν εὑρισκόμενος σῖτος καὶ σήμερον εἶναι ἐλεύθερος, τὸ δὲ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν ἐγγίζει τὰς ἀρχὰς τῆς διαμετακομίσεως. Τὰ εἰς τὴν διαμετακόμισιν εἰσερχόμενα φορτία δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸ τέλος 5 τοῖς **0|0**, ἀλλὰ τὰ εἰς κατανάλωσιν· ἡ διαμετακόμισις δὲν εἶναι εἰσαγωγὴ, διὰ τοῦτο καὶ ἡ κλίμαξ δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὰ εἰς διαμετακόμισιν σιτηρά. Ἡ διαμετακόμισις εἶναι ἐπίνοια τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς νομοθεσίας, ἐπιτρέπουσα νὰ μένωσιν αἱ πραγματεῖαι πρὸς ὥραν ἐν τινι μέρει τῆς Ἐπικρατείας, χωρὶς νὰ ταυτίζηται μὲ τὴν εἰσαγωγήν. Τὸ εἰς διαμετακόμισιν εὑρισκόμενον δὲν εἰσήχθη ἀκόμη ἐντὸς τοῦ Κράτους. Πλὴν τὸ ζήτημα ὁ προεκάλεσε τὸν προλαλήσαντα δὲν εἶναι τοῦτο· τὸ ζήτημα εἶναι ἂν τὰ ἐκ τῶν παραδουναβίων ἡγεμονειῶν ἐρχόμενα σιτηρὰ θὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν διαμετακόμισιν ἢ εἰς τὴν κατανάλωσιν. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργείου τὰ ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν προερχόμενα σιτηρὰ ὑπάγονται εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἀλλ. τὴν κατανάλωσιν. Ταῦτα ὑποκείμενα εἰς ὑποχρέωσιν εἰσαγωγῆς θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὸ τέλος τῶν **5** τοῖς **0|0** κατὰ τὴν ἐκ τοῦ Κράτους ἐξαγωγήν των,

Τὸ ὑπουργεῖον πόθεν παρεκινήθη εἰς τοῦτο; τὰ σιτηρὰ ταῦτα δὲν εἰσήγοντο εἰς τὴν καταναλωσιν ἀπό τε τὸ προκάτοχον καὶ τὸ νῦν ὑπουργεῖον τὸ κατ' ἀρχάς, ἐτίθεντο εἰς τὴν διαμετακόμισιν ἐκφορτούμενα τὸ πρῶτον, ἔπειτα δὲ καὶ χωρὶς νὰ ἐκφορτώνωνται· τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον ἠρώτησεν ἑαυτὸ, ἐὰν τοῦτο ἦτο σύμφωνον πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς δοθείσας ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ῥωσσικήν· ἂν τὰ εἰς πλοῖα φορτωθέντα σιτηρὰ ἀπὸ τὸν Δούναβιν δὲν εἶχον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ Κράτος, δὲν θὰ εἴχαμεν τὴν ἀξίωσιν νὰ αὐξήσωμεν τὸ τέλος. Τὸ ὑπουργεῖον θέλον νὰ ἐκπληρωθῇ μετ' εὐθύτητος καὶ εἰλικρινείας τὰς συμβάσεις καὶ ὑποχρεώσεις του, καὶ διὰ τὴν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας ὅλωσιν περὶ ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν, τοιαύτην ἐξήγησιν καὶ ἐφαρμογὴν δίδει, διότι ἄλλως ἡ Ῥωσσία ἠδύνατο νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς ἡμᾶς τὴν τῶν σιτηρῶν ἐξαγωγὴν εἰς τὸ μέλλον· ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς συμφωνίας ταύτης, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως, εἶναι, ὅτι ἐπειδὴ ἡ Ῥωσσία εὑρίσκεται εἰς πόλεμον μὲ τὴν Γαλλίαν, Ἀγγλίαν καὶ Σαρδηνίαν, εἶπετο νὰ θέλῃ ὥστε νὰ μὴ πηγαίνωσι τὰ σιτηρά της εἰς λιμένας ἐχθρικοὺς πρὸς αὐτὴν, ἀλλ' εἰς τοὺς λιμένας τοῦ τόπου πρὸς ὃν ἔκαμε τὴν σύμβασιν ἢ τὴν παραχώρησιν. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς τὸ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἀναφερθὲν, ὅτι δῆθεν οὐδετέρων δυνάμεων πλοῖα δύνανται νὰ ἐκφορτώσωσι εἰς οὐδετέρους λιμένας· ἂν δὲ ἦλθον εἰς Σύρον δύο ἢ τρία μόνον οὐδέτερα πλοῖα, ἓν Μεκλεμβουργικὸν, ἓν Πρωσσικὸν καὶ τὸ τρίτον δὲν ἐνθυμοῦμαι ποίας ἄλλης δυνάμεως, δὲν ἠξεύρομεν ἂν εἶχον δώσει ὑπόσχεσιν διὰ νὰ ὁδηγήσωσιν εἰς ὁρισμένον λιμένα, οὐδ' εἴμεθα οἱ ἀστυνόμοι τῆς Ῥωσσίας διὰ νὰ ἐνδιαφερώμεθα καὶ προντίζωμεν νὰ μάθωμεν καὶ ἴδωμεν ἂν αὐτοὶ εἶχον ὑποχρεώσεις ἄλλας. Τὸ νὰ ἔλθῃ καθ' ὅλον τὸ διάστημα ἓν μόνον Αὐστριακὸν πλοῖον, καθ' ἃ διεβεβαίωσεν ὁ προλαλήσας, φορτωμένον σιτηρὰ εἰς Σύρον, καὶ νὰ μὴ ἔρχωνται ἄλλα, ἐν ᾧ ἡ θέσις τῆς Σύρου τοῖς εἶναι συμφερωτέρα καὶ πλέον ἐπίκαιρος διὰ τὸν διάπλουν, τοῦτο ἀποδεικνύει ἀναντιῤῥήτως ὅτι εἶναι καὶ ταῦτα ὑποχρεωμένα νὰ ἀποβιβάζωσι τὸ φορτίον των εἰς Αὐστριακοὺς λιμένας. Ἀλλ' ἡ πρὸς τὴν Ῥωσσίαν ὑποχρέωσις αὐτὴ ἐκπληροῦται, ὅταν τὰ σιτηρὰ ἔρχωνται εἰς τὴν διαμετακόμισιν; Ἡ Ῥωσσία ἐννοοῦσε καὶ ἐννοεῖ νὰ εἰσάγωνται τὰ σιτηρά της εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ νὰ ἐξελληνίζωνται· ἀλλ' εἰς τὴν διαμετακόμισιν τιθέμενα τὰ σιτηρὰ δὲν ἐξελληνίζονται, μένουσιν καθαρῶς Ῥωσσικά· πολὺ μᾶλλον δὲν ἠδύνατο γὰ φαντασθῇ αὐτ

ὅτι μόνον ἡ προσέγγισις τῶν σιτηρῶν της εἰς τοὺς λιμένας ἠδύνατο νὰ ἐξελληνίσῃ τὰ σιτηρά της, διότι ἀπό τινος οὐδὲ κἂν ἐξεφορτώνοντο· ἡ δὲ Ἑλλὰς μόλην τὴν ἐκ τῆς Ῥωσσίας ἐρχομένην πληθὺν τῶν σιτηρῶν, εὑρίσκετο εἰς ἔλλειψιν τοιαύτην ὥστε προῆλθεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία ἔκαμαν παράπονα, διὰ τί ἀπαγορεύομεν τὴν ἐξαγωγὴν τῶν σιτηρῶν, ἀφ' οὗ εἰσάγονται καθ' ἑκάστην τόσα ἐκ τῆς Ῥωσσίας; δὲν ἐφαντάζοντο καὶ αὐταὶ ὅτι ἀπὸ μακρὰν ἐβλέπαμεν τοὺς σίτους τῆς Ῥωσσίας διαβαίνοντας· ἡ κατάστασις αὕτη δὲν ἦτο βεβαίως φυσική. Ἔπρεπε λοιπὸν ὅσα πλοῖα ἔδοσαν ὑποσχέσεις καὶ πιστοποιητικὰ, αὐτὰ νὰ ἦναι δεκτὰ μόνον εἰς εἰσαγωγὴν, ὅσα δὲ δὲν ἔδοσαν πιστοποιήσεις, ὅπως ἤθελον τὰ δηλώσῃ οἱ πλοίαρχοι. Ὁ σκοπὸς τῆς συνεννοήσεως τῆς Ῥωσσίας ἀποδεικνύει ὅτι οἱ πλοίαρχοι ὑπεχρεοῦντο νὰ τὰ εἰσάξωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἐγένοντο παράπονα καὶ ἐκ μέρους τῆς Ῥωσσίας, διότι ἐξήγετο ἐκ τῆς Ἑλλάδος ὁ σῖτος της, ἀλλὰ τῇ ἐγένετο ἡ παρατήρησις ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ φυλάττῃ τὰ ἐκ Ῥωσσίας ἐρχόμενα σιτηρὰ μέχρι τῆς ἐντελοῦς καταναλώσεώς των, ἀλλ' ὅτι ταῦτα εἰσαγόμενα ἐντὸς τοῦ Κράτους καὶ ἐξελληνιζόμενα, ὑπόκεινται πλέον εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς νόμους καὶ δύνανται νὰ ἐξαχθῶσι κατὰ τοὺς νόμους. Τὰ σιτηρὰ ταῦτα εἰς ποῖον τέλος ἤθελον ὑπόκεισθαι κατὰ τὴν ἐξαγωγήν; ἀναντιῤῥήτως εἰς τὸ τῆς κλίμακος τέλος βαρύτατον σήμερον καταστᾶν, καὶ εἰς 6 δραχ. τὸ κοιλὸν ἀναβαῖνον, ἐνῷ κατὰ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς 5 τοῖς $0|_0$ ἐπὶ τῇ τραχούσῃ τιμῇ· τὰ φορτία ταῦτα ἦτο δίκαιον νὰ μὴ ἐπιβαρυνθῶσι μὲ τόσον βαρὺ τέλος, ἀλλὰ νὰ προσδιορισθῇ δι' αὐτὰ ἓν βαρὺ τέλος, κατώτερον τοῦ τῆς κλίμακος.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰς περὶ ἐμπορικῆς συνθήκης καὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἀναφερθείσας θεωρίας, δὲν ἔχω τι νὰ ἀντείπω, περιορίζομαι δὲ νὰ παρατηρήσω ὅτι αὐταὶ εἶναι τόσον κοιναὶ, ὥστε δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὑπάρχει Κυβέρνησις ἀγνοοῦσα ταύτας. Πρόκειται νὰ ἐξετασθῇ ἂν ἦναι βλαπτικὸν κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον· σήμερον πληρώνωσι τὰ σιτηρὰ ταῦτα 1 τοῖς $0|_0$, ἀλλὰ καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἂν καὶ θέτῃ ἀνώτατον τέλος 5 τοῖς $0|_0$, ἔχει ἐν αὐτῷ τὸ πλεονέκτημα τοῦ νὰ συγχωρῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν καταβίβασιν τοῦ φόρου καὶ εἰς 3, 2 καὶ εἰς 1 τοῖς $0|_0$ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε κριθῇ τοῦτο συμφερώτερον.

Παρέλειψα νὰ ἀναφέρω ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον τὸ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἀναφερθὲν ὅτι τὰ Αὐστριακὰ πλοῖα εἰς Κάταρον καὶ Ἀραγούζαν ἐν τῇ διαμετακομίσει θέτοντα τοὺς σίτους οὐδὲ κἂν ἐκφορτόνονται ἀλλ' ἐξάγονται ἐκεῖθεν· ἐγὼ ἔχω ἐναντίας πληροφορίας ὅτι ἡ Αὐστρία δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐξαγωγὴν τῶν εἰς τοὺς λιμένας της εἰσαχθέντων σιτηρῶν διὰ τῶν αὐτῶν πλοίων ἄτινα εἰσήγαγον ταῦτα. Εἰς Τεργέστην εἶναι ἐλεύθερος λιμὴν καὶ γίνεται μόνον ἐκφόρτωσις, οὐδεὶς δὲ φόρος πληρώνεται· διαφέρει δὲ ὁ ἐλεύθερος λιμὴν τῆς διαμετακομίσεως, καθόσον εἰς τοὺς ἐλευθέρους λιμένας οὐδεὶς φόρος πληρώνεται καὶ διὰ τὴν κατανάλωσιν τὴν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ γενομένην, ἐν ᾧ εἰς τὴν διαμετακόμισιν οὐδεμία κατανάλωσις γίνεται· ἡ Κυβέρνησις ἄλλως τε ἐπεφυλάχθη νὰ μεταῤῥυθμίσῃ τὸ τέλος κατὰ τὰς περιστάσεις, ἐὰν τοῦτο ἤθελε δειχθῇ ἔφορ· τὸ τέλος τοῦτο μικρὸν εἶναι ἓν βάρος εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ὁρτοῦ, ὃς ἴδωμεν δὲ ἂν ἦναι μέγα βάρος, καὶ τί ἐπιβάρυνσιν τὰ 50 λεπτὰ κατὰ κοιλὸν κάμνουσιν· δὲν εἶναι δὲ δίκαιον εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, ὅπου ὅλοι μᾶς μακαρίζουσι, νὰ ὠφεληθῇ κατά τι ὁ τόπος μὲ τὸ **1** τοῖς **0|0** ὠφελοῦντο μόνον ὀλίγοι ἔμποροι τῆς Σύρου· ἀλλ' ἡ ὠφέλεια αὕτη εἶναι περιγεγραμμένη ἐντὸς ὀλίγων προσώπων· τὸ **5** δὲ τοῖς **0|0** θέλουσιν ὑποφέρει πάλιν οἱ ἔμποροι, οἵτινες καὶ ὀλίγοι εἶναι καὶ εἰς διαφόρους ἐθνικότητας ἀνήκουσιν, ἀλλὰ τὸ βάρος τοῦτο ὡς μικρὸν, θέλει εἶσθαι καὶ ἀναπαίσθητον. Τὸ ἐμπόριον δὲ οὐδόλως κλονίζεται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, οὐδ' ἔχει νὰ φοβηθῇ μέλλουσαν ἀβεβαιότητα ἢ ἐπαύξησιν φορολογίας, καθόσον τὸ **5** τοῖς **0|0** εἶναι ὁ ὕπατος ὅρος τῆς φορολογίας, τοῦ ὁποίου ἐλπίζεται ἡ ἐλάττωσις, διὰ Β. διατάγματος ἢ καὶ ἐντελὴς κατάργησις· δὲν ὑπάρχει δὲ φόβος αὐξήσεως τούτου, ὥστε δὲν ἐπίκειται φόβος τις ἢ ἀμηχανία αὐξήσεως τοῦ φόρου εἰς τὸ ἐμπόριον. Ὅτι δὲ ὁ ἐπιβαλλόμενος ἀπέναντος φόρος κατὰ κοιλὸν δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ναυτιλίαν μας καὶ νὰ παρεμβάλῃ πρόσκομμα εἰς τὸν συναγωνισμὸν αὐτῆς μετὰ τῆς Αὐστριακῆς, τοῦτο εὐκόλως ἐννοεῖται, ἐὰν λεχθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ἐπίκαιρον τῆς Σύρου σχετικῶς πρὸς τὴν Τεργέστην, καὶ ἡ οἰκονομία τοῦ διάπλου, ἥτις ἐλαττόνει τὰ ἔξοδα τῶν ναύλων, καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ Αὐστριακοὶ αὐτοὶ προτίμων νὰ τοὺς ἐπιτρέπετο νὰ ἤρχοντο εἰς Σύραν· ἡ ναυτιλία λοιπὸν βλέπουσα ὅτι οὐδεμίαν ζημίαν θέλει ὑποστῇ· προέρχονται μόνον κατακραυγαὶ κατὰ τοῦ μέτρου τούτου ἀπό τινας ἐμπόρους τῆς Σύρου, οἵτινες κερδαίνοντες σήμερον ὄχι μόνον τὸ ἐπιβαλλόμενον τέλος

τῶν **5** τοῖς **0|0**, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ δι' ἐκφόρτωσιν ἔξοδα, ἐν ᾧ ἀπὸ τινος ἔπαυσε γινομένη ἐκφόρτωσις, δὲν δύνανται νὰ παραβλέψωσι τὸ συμφέρον των τοῦτο, χωρὶς νὰ ὑψώσωσι φωνήν. Τελευτῶν τὸν λόγον μου προσθέτω, ὅτι ἂν καὶ ἐκ προοιμίων εἶναι πεπεισμένη ἡ Κυβέρνησις περὶ τοῦ δικαίου καὶ μετρίου τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου, μόλα ταῦτα ὁδηγουμένη ἐκ τῶν περιστάσεων δύναται τοῦ εἰς αὐτὴν χορηγουμένου δικαιώματος διὰ τῆς τελευταίας διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου, θέλει ἐλαττώσει τὸν φόρον ἀπὸ 5 εἰς 4 ἢ καὶ 3 τοῖς **0|0**.

Παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ Κ. πρόεδρος, τῇ συγκαταθέσει τοῦ Σώματος, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Δεκεμβρίου 1850, ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 36 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, κηρύττει ἀνοιγμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἔγκρισις τῶν πρακτικῶν τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως ἀναβάλλεται εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς τέλους 5 τοῖς **0|0** εἰς τὰ ὠφέλεια τοῦ ὑπουργείου τῶν εἰσαγομένων ἐξαγόμενα σιτηρά, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Πρᾶβιλέγγας λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν.

Ἐπειδὴ ἄλλος τις δὲν λαμβάνει προχείρως τὸν λόγον ἔρχομαι καὶ ἐγὼ εἰς κάποιαν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως, καὶ θέλω ἀπαντήσει συντόμως εἰς τὰ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ῥηθέντα εἰς ἀντίκρουσιν τῶν παρ' ἐμοῦ ῥηθέντων· ὁ Κ. ὑπουργὸς κατέκρινε τὸ σύστημα τοῦ ὅτι δὲν περιορίσθην λαλῶν κατὰ τῆς ἀρχῆς εἰς μόνην τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ παρεξετάθην καὶ εἰς ὅλας τὰς κατὰ μέρος διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου· τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο εἶναι μὲν σύμφωνον, ἀλλ' ὄχι καὶ ἐπιτυχὲς, διότι τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν κατὰ μέρος διατάξεων, ὅταν

δὲ ὅλαι αἱ κατὰ μέρος διατάξεις εἶναι πλημμελεῖς, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τότε καὶ τὸ σύνολον εἶναι ἀπορρίπτεον. Τὰ βουλευτικὰ σώματα δύνανται βεβαίως καὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀντικαταστήσωσιν ὅλας τὰς διατάξεις δι' ἄλλων νέων, ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἐντελῶς νέον καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐπιτυχῶς ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου· διὰ τοῦτο εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἀπορρίπτεται τὸ νομοσχέδιον, καὶ δίδεται ἀφορμὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ῥωτιζόμενον νὰ καθυποβάλῃ ἄλλο νέον σύμφωνον μὲ τὴν ἐθνικὴν θέλησιν· καὶ ταῦτα ἐν παρόδῳ λόγου, διότι εἰς τὴν γῆς ἀγόρευσίν μου καὶ τὰς κατὰ μέρος διατάξεις εὗρον πλημμελεῖς καὶ τὴν ἀρχὴν ἐφ' ἧς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον στηρίζεται. Προχωρῶν ὁ Κ. ὑπουργὸς συνωμολόγησεν ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ὡς καὶ ὁ περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν νόμος ἀφορᾷ τὰ ἐκ τῆς καταναλώσεως ἐξαγόμενα σιτηρά, οὐχὶ δὲ τὰ ἐν τῇ διαμετακομίσει· ὑποστήριξεν ἐν τούτοις ὅτι τὰ ἐκ τῶν παραδουναβίων Ἡγεμονειῶν εἰς τὴν διαμετακόμισιν εὑρισκόμενα θεωροῦνται ὡς εἰς τὴν κατανάλωσιν ἐνυπάρχοντα. Ἀλλὰ τότε δὲν προσβάλλεται προφανῶς ἡ διαμετακόμισις; Ὁ Κ. ὑπουργὸς ὑπεστήριξε τὸ ἐναντίον, διὰ τὸν λόγον ὅτι οὕτως ἡ νῦν Κυβέρνησις ἐννοεῖ τὴν μετὰ τῆς Ῥωσσίας περὶ τῶν σιτηρῶν συνθήκην. Ἀλλ' ἐνῷ ἐγὼ ἀνέλυσα κατὰ γράμμα τοὺς ὅρους τῆς συνθήκης, ἐξήγησα αὐτοὺς καὶ κατὰ τὴν κοινὴν ἔννοιαν, καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἑρμηνευτικῆς· ἐνῷ ἀπέδειξα ὅτι ἡ φράσις ἐκφορτόνεται εἰς ἑλληνικὸν λιμένα δὲν εἶναι πρωτοπαρουσίαστος εἰς τὰς μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν συνθήκας μας, ἀλλ' ἐμπεριέχεται καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς συνθήκας, καὶ ὀνομαστὶ εἰς τὸ **3** ἄρθρον τῆς συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας, ὅπου ἡ αὐτὴ ἔννοια ἀποδίδεται εἰς τὴν φράσιν ταύτην, καὶ ἀνέφερον καὶ τὰς νομοθεσίας τῶν ἐχόντων ἀποικίας Ἐπικρατειῶν· ἐνῷ ἀπέδειξα ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἡ συνθήκη ἄλλην ἔννοιαν παρὰ ἐκείνην ἣν ἀπέδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ συναλλαξάμενον ὑπουργεῖον, διότι ἄλλως δὲν ἠδύνατο νὰ γένῃ ἰσχυρὰ πρὶν δοθῇ ἡ συγκατάθεσις τῶν Βουλῶν, ἐπειδὴ προέκειτο περὶ καταργήσεως ἐσωτερικοῦ ἰσχύοντος νόμου, τοῦ τῆς διαμετακομίσεως· ἐνῷ ἀνέφερα καὶ τὸ παράδειγμα τῆς Αὐστρίας, ἧς ἡ συνθήκη εἶναι τὸ πρωτότυπον τῆς ἡμετέρας, ὁ Κ. ὑπουργὸς κυκλοφόρησε νὰ μὴ εἰπῇ ὅτι τὸ νῦν ὑπουργεῖον οὕτως ἐννοεῖ τὴν συνθήκην ταύτην, διότι ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν διαμετακόμισιν δὲν θεωρεῖται εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλ' ὁ ὅρος τῆς συνθήκης δὲν κάμνει μνείαν οὔτε περὶ εἰσαγωγῆς οὔτε περὶ ἐξαγωγῆς, λέγει μόνον περὶ ἐκφορτώσεως ἄνευ διαστολῆς εἴτε ἐν τῇ διαμετακομίσει, εἴτε ἐν τῇ καταναλώσει. Ὑποφαίνως τὸ περὶ εἰσαγωγῆς ἐπιχείρημα τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἶναι ὅλως ἀνίσχυρον, καθόσον μάλιστα τὰ παράπονα τῆς Ῥωσσίας, ἃ διελύθησαν, ὡς ἀνέφερα, ἐπὶ τοῦ προκατόχου ὑπουργείου, ἐπέβλεπον οὐχὶ τὴν ἐκφόρτωσιν εἰς τὴν διαμετακόμισιν ἢ τὴν κατανάλωσιν, ἀλλὰ διὰ τί νὰ ἐξάγωνται ἐν γένει ἐκ τῆς Ἑλλάδος τὰ σιτηρά, ἀδιαφόρως ἐκ τῆς διαμετακομίσεως ἢ καταναλώσεως. Ὁ Κ. ὑπουργὸς ὑπεστήριξε κατόπιν ὅτι τὰ περὶ ἀπορρήτου ἔννοίας παρ' ἐμοῦ ῥηθέντα καὶ περὶ μὴ γνωστοποιήσεως τοῦ μέτρου εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας δὲν ἔχουσιν ἀλήθειαν, διότι τὸ νομοσχέδιον εἰσήχθη πρὸ ἑνὸς μηνὸς εἰς τὰς Βουλὰς καὶ ἕκαστος θέλει λάβει διὰ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ πλήρη γνῶσιν· ἀλλ' ὁ ἴδιος ὡμολόγησεν ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὡς καὶ ὁ περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν νόμος, ἀφορᾷ τὰ ἐκ τῆς καταναλώσεως σιτηρὰ μόνον, ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῆς καθυποβολῆς αὐτοῦ εἰς τὰς Βουλὰς οὐδεμία προσέρχεται εὐδοκίμησις εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας. Ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι θεωρεῖ τὰ ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν ἐρχόμενα σιτηρὰ ὡς εἰς τὴν κατανάλωσιν ὑπάρχοντα, διότι ἐννοεῖ οὕτως τὴν συνθήκην, ἀλλὰ τότε ὤφειλε κἂν νὰ παρουσιάσῃ νομοσχέδιον εἰς τὰς Βουλὰς, δυνάμει τῶν ἄρθρων **25** καὶ **19** τοῦ συντάγματος, δι' οὗ νὰ καθίστωνται τὰ εἰς τὴν διαμετακόμισιν ὑπάρχοντα ὡς εἰς τὴν κατανάλωσιν, καὶ τότε ἠδύνατο καὶ τοῦ προσβαλλομένου καιρίως διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου νὰ ὑπάρχῃ γνωστοποίησις εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους· ἀλλ' ὅταν ἡ συνθήκη μένῃ ἡ αὐτή, ὅταν οὐ μόνον τὸ προκάτοχον ὑπουργεῖον ἐφήνευσε δι' ἐγκυκλίου του καὶ λοιπῶν ἐπισήμων ἐγγράφων, τὴν ὁποίαν τῆς ἀνέφερα ἑρμηνείαν τῆς συνθήκης, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ νῦν ὑπουργεῖον ἐπὶ τέσσαρας ὅλους μῆνας ἐξακολουθεῖ νὰ ἐφαρμόζῃ τὴν συνθήκην ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην λαμβάνων 1 τοῖς 0|0, ἐνῷ ἄλλως ὤφειλε νὰ ἐφαρμόζῃ τὴν ἀλλαγκα, τότε ὁποία προειδοποίησις δίδεται εἰς τὸ ἐμπόριον ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νομοσχεδίου τοῦ ἀφορῶντος μόνον τὰ ἐκ τῆς καταναλώσεως ἐξαγόμενα; Οὕτω δὲ δὲν ἐπιβεβαίωσεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τὰ περὶ ἀπορρήτου ἐννοίας παρ' ἐμοῦ ῥηθέντα; Ταῦτα ἀμαυροῦσι, μοὶ φαίνεται, νὰ ἀποδείξωσι πόσον τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἦσαν ἀβάσιμα, καὶ πόσον ἐγὼ ἔχω δίκαιον, νὰ ἐπιμένω εἰς τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπε· Θέλω

ἀπαντήσει εἰς τὰς ὑπὸ τῆς χθὲς ἀγορεύσεώς μου γενομένας ἀντικρούσεις τοῦ προαγορεύσαντος Κυρίου Γαρουφαλιοῦ· ὅπως δὲ χθὲς οὕτω καὶ σήμερον δὲν συμφωνῶ πρὸς τὰς ἰδέας του περὶ τοῦ συστήματος τοῦ νὰ παλαιώνῃ τις τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὅταν δὲν συμφωνῇ μέ τινας διατάξεις αὐτοῦ· τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο· δύναται νὰ γίνῃ τις παλαιὸς τῶν διατάξεων, χωρὶς νὰ δικαιοῦται νὰ πολεμῇ διὰ τοῦτο τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου. Ἤδη πρόκειται περὶ τοῦ ἂν τὰ ἀδεῖα τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐξαγόμενα σιτηρὰ πρέπει νὰ ὑπάγωνται εἰς τὸ τέλος κιλιμάκος τέλος, ἢ εἰς ἄλλο ὑπάρχον. Δύναταί νὰ μὴ εἶναι τις σύμφωνος εἰς τὰς καθ' ἑκάστην διατάξεις, ἀντὶ παραδείγματος τοῦ ὅτι τὰς 0|0 νὰ θέσῃς καταλληλότερον τὸ 4 νὰ θέσῃ ἄλλην διάταξιν, ὅπως ἀνάρχεται καὶ χθὲς, παραλειπουμένου τὸν ἐπιβολὴν τοῦ τέλους κτλ. ἀλλ' ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου μένει ἀνεπηρέαστος· ὅθεν καὶ σήμερον δὲν συμφωνῶ μὲ τὸν προαγορεύσαντα ὅτι τὰ περὶ τῶν μερῶν λαμβάνουσι ἐπιρροὴν τὴν ἀρχήν.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς τοὺς ἄλλους λόγους, οὓς ἀπενέλαβε καὶ σήμερον ὁ προλαλήσας, δύτι δὲν εἶχε, εἶπε, τὴν ἀνάγκην νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν χθὲς ἀπάντησίν μου. Ὁ κυριώτερος τῶν λόγων του εἶναι ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου γίνεται παρέκβασις τῆς ἀρχῆς τῆς διαιρετικότητος, καθόσον δύνανται οἱ πλοίαρχοι νὰ εἰσάγωσιν εἰς τὴν κατανάλωσιν τὰ ἐν τοῖς παραθαλασσίοις ἀποθήκαις ἀγόμενα σιτηρὰ διὰ παντὸς τῶν νομοσχεδίων μας εἶναι ἐλεύθεροι νὰ τὰ εἰσαγάγωσιν αὐτὰ εἰς τὴν κατανάλωσιν αὐτοῦ εἰς τὴν διαμετακόμισιν, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ διαπολεμήσῃ τὸ νομοσχέδιον διὰ τῆς μεσολαβήσεως Ἀγγλίας καὶ Ρωσσίας περὶ σιτηρῶν συνθήκης, ἣν οὐδ' ἔννοιαν ἔχει ἡ Κυβέρνησις, καὶ τέλος ὅτι τοιαύτη συνθήκη ἔμελλε νὰ καταβληθῇ εἰς τὴν σημερινὴν θέσιν τῶν Βουλῶν.

Πῶς πρέπει νὰ ἐρμηνεύσῃ ὁ ὑπουργὸς τὰς ἀπόψεις ἔχουσιν οἱ πλοίαρχοι εἰ ἐργάζονται τὰ σιτηρὰ ἐκ τῶν Παραμυθιῶν, νὰ εἰσέρχωνται τὰ σιτηρὰ ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ λιμένος, ὡς ἵνα νὰ βαπτισθῶσιν οὕτως εἰς τὸν Ἑλληνικὸν ὕδατισμὸν, ἢ νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν κατανάλωσιν; Καὶ χθὲς πῶς εἶπον τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ εἰς διαμετακόμισιν εἰσαγωγὴ εἶναι εἰσαγωγὴ ἑθνικὴ μόνον, καὶ ὅτι ἡ Ρωσσία ἔσονται πραγματικὴ εἰσαγωγὴ, ὅταν εἰσαγωγὴν πρὸς κατανάλωσιν. Τὸ περὶ ἐρμηνείας τῶν ὑπουργεῖων πρὸς τὴν Ρωσσίαν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σιτηρῶν ἄφορᾷ τὴν Κυβέρνησιν, αὕτη ἢ μὴ δυναμένη νὰ ἐπιστοιβῇ ἄλλην ἔννοιαν παρεκβλῆτο τὸ ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ

εἰσάγωνται εἰς τὴν κατανάλωσιν· ἀφοῦ δὲ ὑπάρχει τοιαύτη ὑποχρέωσις ὑπάρχει καὶ ἐπικύρωσις τῶν Βουλευτικῶν Συμβάσεων διὰ τῆς ψηφίσεως τῆς ποινῆς κατὰ τῶν παραβατῶν τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης πλοιάρχων.

Ὁ προλαλήσας ἀναφέρθη εἰς τὰ γενόμενα ἐν Αὐστρίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ἐγὼ εἶχ ἀναφέρω ὅτι καὶ ἐν Αὐστρίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ οὕτω πως ἐξηγεῖται ἡ συνθήκη· προστέρχεται εἰς ἄλλας συνθήκας καὶ εἰς τὰς νομοθεσίας τῶν διαφόρων κρατῶν περὶ τῶν ἀποικιακῶν· τῶν προϊόντων ὑποχρεουμένων νὰ εἰσάγωνται πρώτων εἰς τὴν μητρόπολιν ἔπειτα δὲ νὰ ἐξάγωνται· ἀλλὰ τὸ παράδειγμα τοῦτο ἦτο πάντοτε ἄκυρον, διότι ἄλλοι λόγοι ἀπαγόρευσαν τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἀποικιακῶν προϊόντων εἰς τὴν μητρόπολιν καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἐξαγωγὴν αὐτῶν, εἰμὶ δὲ ὁ σκοπὸς τῆς καταναλώσεως· καὶ ἔτι ἐπλάνα ἐσφαλμένα ἔστω ἡ Ἀγγλία ἐπὶ παραδείγματος ἂν καθιέρωσε τὸν νόμον τοῦτον πρὸς τῶν σκοπῶν τοῦ νὰ καταναλίσκωνται ἐν τῇ πρώτῃ τῆς τὰ ἀποικιακὰ τῆς προϊόντα ἀποκλειστικῶς χωρὶς νὰ ἐξάγωνται ἐκεῖθεν, τὸ συμφέρον αὐτῆς ἀπ' ἐναντίας ἀπῄτει τὴν ἐξαγωγὴν ὅσον ἠδύνατο περισσοτέρου ποσοῦ ἀποικιακῶν προϊόντων.

Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι, ἐὰν τὰ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνατολῆς χωρίσεως ἐξαγόμενα καὶ εἰς Ἀγγλίαν μεταφερόμενα ἦσαν χειροτεχνήματα ἄλλου τινὸς εἴδους καὶ μὴ σιτηρὰ, δὲν ἤθελον θεωρηθῇ ἐν ἀγγλίᾳ ὡς Ἑλληνικὰ προϊόντα, διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦ ὅτι ἐπεραιώθησαν τὴν Διαμετακόμισιν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἤθελε θεωρηθῇ ὅτι ἡ διαμετακόμισις αὕτη ἐν Ἑλλάδι δὲν ἐσυνδυάσθη μὲ τὴν εἰσαγωγὴν των.

Ἐὰν τῆς ὑπαγορεύσεως λοιπὸν τῶν λοιπῶν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔχει πρὸς τὴν Ρωσσίαν σπουδαῖα ἢ εἰς τὸν καταναλίσκουσιν εἰσαγωγὴ τῶν σιτηρῶν· ἤθελεν εἶναι χρήσιμον νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἡ Ρωσσία ἐνώσει μὲ τὴν συμβάσιν νὰ ὑποβάλῃ τὰ πλοῖα εἰς μόνον τὴν ἐπιφάνειαν καὶ ἐν νέον ὁρίσωσιν ἐντὸς Ἑλληνικοῦ λιμένος, καὶ ὅτι δὲν εἶχον ἄλλον σκοπὸν ἢ λιμὸς τὸ καὶ ἐκ τῶν διαπραγματεύσεων ἐξάγεται ὅτι τὴν σπουδὴν τοῦ ὑπουργείου ὑποστηριζόμενον ἔννοιαν ἤθελε ἡ Ρωσσία εἰς τὴν συνθήκην, καὶ ταύτην τὴν ἐρμηνείαν καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶπεν νὰ παραδεχθῇ, διότι ἄλλως ἤθελε δυσκολευθῇ νὰ σταρθῇ τοὺς λιμοὺς τῆς τοσούτου ἐκτάσεως διὰ τε τὸ ἔντιμόν καὶ τὴν κακοτυχίαν ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν ἐκ τῶν Παραμυθιῶν ἐπὶ τῶν πλοίων μας. Ἐπὶ τὸν φόβον δὲ αὐτὸν ἐρχόμενος παρατηρῶ ὅτι ἀφοῦ καὶ ἔμπορος καὶ ναυτολόγος ὑποβάλλωνται καὶ ἀνοδόνης

ται ἐπαισθητῶς ἕνεκα τῆς κλεισθείσης συμβάσεως, εἶναι εὔλογον νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τούτων κατά τι καὶ τὸ Κράτος, οὗ τινος αἱ ἀνάγκαι καὶ πολλαὶ καὶ μεγάλαι εἶναι, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἄλλα εἰσοδήματα εἶναι εἰς ἐλάττωσιν.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Κανελλόπουλος. Ἤκουσα τὸν Κ. Προβιλέγιον ὑπερασπιζόμενον τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ διατεινόμενον ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον καταστρέφει τὸ ἐμπόριον, τὴν ναυτιλίαν, καὶ περιπλέκει τὰ πράγματα καὶ τὴν πολιτικὴν τοῦ τόπου· ἐγὼ δὲ νὰ μὴ καταρτισθῇ ποτε εἰς νόμον τὸ νομοσχέδιον, διότι ἐκ τούτου θέλει ἐπέλθει καταστροφὴ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, προσβληθέντων ἐπαισθητῶς ἀπό τινος καιροῦ. Ἂς μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ παρατηρήσω εἰς αὐτὸν ὅτι οἱ ρήσεις του οὗτοι εἶναι ἀνυπόστατοι, καὶ ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν θέλει ἔχει συνεπείας ὀλαπτικὰς διὰ τὸν τόπον. Τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα δὲν ἔχουσι νὰ κλονισθῶσι διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ἐκλονίσθησαν ὅμως ἄλλοτε ὑπουργοῦντος αὐτοῦ, καὶ ὡς συνέπειαι ἐκείνου τοῦ κλονισμοῦ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ σημερινὴ σιτοδεία, ἡ ἐπαισθητὴ ζημία τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, καὶ ἡ καταμαστίζουσα τὸν τόπον λῃστεία.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης εἶπεν·

Κύριοι!

Εἶμαι ἀναγκασμένος καὶ ἐναντίον τῆς θελήσεώς μου, νὰ λάβω τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου. Ἀντεπροσώπευσα δὶς τὴν ἐμπορικωτέραν πόλιν τῆς Ἑλλάδος εἰς ἕνα ἄλλον περίβολον, καὶ δυνάμει μάλιστα τοῦ προσόντος τούτου, ἀροῦ παραδόξως μὲ ἐστέρησαν τῶν προσόντων τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν ἀγῶνα ἀπέκτησα, ἔλαβον τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέχω σήμερον ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου. Διετέλεσα ἄλλως τε τέσσαρα κατὰ συμβεβηκὸς ἔτη διοικητὴς αὐτῆς τῆς ἰδίας πόλεως, τοῦ κέντρου αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου. Μοὶ εἶναι ἐπομένως ἠθικῶς ἀδύνατον νὰ μὴ ἐκφράσω τὴν γνώμην μου ἐπὶ ζητήματος τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν τῆς πατρίδος. Νομίζω ἔπειτα ὅτι ὀφείλω νὰ δικαιολογήσω τὴν ψῆφον, τὴν ὁποίαν θέλω ἐπιφέρει ἐπὶ ἑνὸς τοσούτου σπουδαίου ζητήματος. Κύριοι! δὲν θέλω ἐνδιατρίψει ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀδικημάτων, τὰ ὁποῖα μὲ τόσην λεπτομέρειαν ἀνέπτυξε χθὲς ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς Κ. Προβιλέγιος, δὲν θέλω τὸν παρακολουθήσει εἰς ὅσα περὶ τῆς ἱστορίας καὶ προόδου τοῦ ἐμπορίου, περὶ τοῦ ἱδρύματος τῆς διαμετακομίσεως, περὶ τῶν ἐλευθέρων λιμένων καὶ ἄλλων ἐξέφρασε

καθ' ὅσον εἰς ταῦτα πάντα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἴμεθα σύμφωνοι, καὶ αὐτὸς ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς συνεφώνησε. Δὲν διαφέρομεν λοιπὸν ἐπὶ τῆς θεωρίας τοῦ ἐμπορίου· ἡ κυρία διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ συνίσταται ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς, καὶ περὶ τούτου ἔρχομαι νὰ ἐκφράσω τὴν γνώμην μου. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὰς γενομένας ἀνακοινώσεις προκύπτει ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ἀφορᾷ τὰ ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν διὰ τοῦ Δουνάβεως προερχόμενα σιτηρά, ὁ λόγος μου εἰς αὐτὸ καὶ μόνον τὸ ἀντικείμενον θέλει περιστραφῇ, διὰ νὰ μὴ χρονοτριβῶμεν ἐπὶ ματαίῳ εἰς ἀντικείμενα ἀλλότρια τοῦ Νομοσχεδίου κατὰ τὰς ἐπανειλημμένας διαβεβαιώσεις τοῦ ὑπουργείου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ Νόμοι πρέπει νὰ εἶναι ἀκριβεῖς καὶ σαφεῖς, καὶ ὁσάκις δὲν κανονίζουσι γρῆγ ἀλλ' εἴδη πραγμάτων, πρέπει περὶ αὐτοῦ ῥητῶς τοῦ εἴδους νὰ ὁρίζωσι, διότι κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν νόμον τὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἔχει κατὰ διάνοιαν, ὁπόταν τὸ γράμμα τοῦ νόμου ἐκφράζῃ ἄλλην, οὐδὲ δύναταί τις νὰ ἀρνηθῇ εἰς τὸν διάδικον ὑπουργὸν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν νόμον οὐχὶ κατὰ τὴν διάνοιαν τοῦ προκατόχου ὑπουργοῦ τοῦ συντάξαντος τὸν νόμον, ἀλλ' ὅπως ὁ νόμος ἐκφράζεται. Μᾶλλον τοῦτο ἂς λάβωμεν τὸ νομοσχέδιον μὲ τὴν ἔννοιαν ἣν ἀποδίδει εἰς αὐτὸ ὁ Κ. ὑπουργός, καὶ ἂς ἴδωμεν, ἐὰν ἡ ἐφαρμογή, τὴν ὁποίαν θέλει νὰ κάμῃ δι' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας λεγομένης συμβάσεως, εἶναι ὀρθή. Ἡ σύμβασις αὕτη, Κύριοι! τὴν ὁποίαν δὲν γνωρίζομεν εἰμὴ καθόσον ἀνακαλύπτεται διὰ τοῦ νόμου περὶ ποινῆς τῶν παραβατῶν τοῦ ὑποτυπετικοῦ τῶν πλοιάρχων, τὸν ὁποῖον χθὲς ἠκούσατε ἀναγινωσκόμενον, δὲν ἐπιβάλλει ἄλλην ὑποχρέωσιν εἰς τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα, εἰμὴ νὰ ἀποβιβάζωσιν εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας τὰ σιτηρά, τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν παραδουναβείων Ἡγεμονειῶν παραλαμβάνουσιν· ἡ ὑποχρέωσις εἶναι σαφεστάτη, καὶ οὐδεμίαν ἀσάφειαν δύναταί τις νὰ προτείνῃ. Δὲν ἐκφορτώνουσιν οἱ πλοίαρχοι τὰ σιτηρὰ εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας, καὶ παραπονεῖται κατὰ τοῦτο ἡ Ῥωσσικὴ Κυβέρνησις· ἡ δύναμις αὕτη ἔχει δίκαιον, καὶ πρέπει νὰ διαταχθῇ ἡ ἐκφόρτωσις. Ἐὰν ὅμως ἡ ἐκφόρτωσις θὰ γίνῃ ἀπὸ τὸν πλοίαρχον ἢ τὸν παραλήπτην ἐμπορον εἰς τὴν κατανάλωσιν ἢ εἰς τὴν διαμετακόμισιν, τοῦτο εἶναι δικαίωμα ἐξασφαλισθὲν πρὸ αἰώνων ἀπὸ θεμελιώδη νόμον, καὶ οὔτε ἡ Ῥωσσικὴ Κυβέρνησις, οὔτε ἡ Ἑλληνικὴ δύναται νὰ περιορίσῃ κατὰ τοῦτο τὸν ἔμπορον. Τοιοῦτον περιορισμὸν δὲν ἐπιβάλλει ἡ σύμβασις ἢ ὁ νόμος τὸν ὁποῖον ἠκούσατε, οὔτε

νδύνατο νὰ ἐπιβάλῃ· καὶ ἐὰν ἡ Ρωσσικὴ Κυβέρνησις δὲν ἐννοεῖ νὰ συγχωρήσῃ εἰς τὰ πλοῖα μας τὴν μεταπόμπευσιν τῶν σιτηρῶν της εἰμὴ ὑπὸ ἕνα τοιοῦτον ὅρον, μυριάκις προτιμώτερον ἦτο διὰ τὴν Ἑλλάδα νὰ ἀποποιηθῇ μίαν τοιαύτην προστρομάν.

Κύριοι! πολλὴ λόγος ἐγένετο καὶ γίνεται καὶ σήμερον περὶ τῆς θεσμοθεσίας τῆς διαμετακομίσεως· ἐκάστοτε τὰ πλεονεκτήματα αὐτοῦ τοῦ ἱδρύματος, σᾶς περιέγραψαν σὰς ἰδιάτατα, τὰ χαρακτηριστικά του· ἄλλοι σᾶς εἶπαν ὅτι ἡ διαμετακόμισις περιορίζεται εἰς ἓν ἀποστατήριον ἢ μικρὸν ἢ λιμένα τῆς χώρας, ἄλλοι ἐξέτειναν αὐτὴν μέχρι τῶν ὁδίων, καὶ ἄλλοι εἶπον ὅτι τὸ μέρος ὅπου εἶναι ἡ διαμετακόμισις παρέχεται γῆ ἕνης γῆ οὐδετέρα. Ποτέ μου δὲν ἐκαμμία ἐκ τῶν γενομένων περιγραφῶν δὲν μὲ εὐχαρίστησε, διότι καμμία δὲν μοῦ ἔδωκε πλήρη τὴν ἰδέαν τοῦ πράγματος, ὅπως τὴν ἔννοῶ, ὅπως τὰ πράγματα μὲ τὴν ἐπιρροήν των. Τὸ κατ' ἐμέ, ἡ διαμετακόμισις εἶναι ἕνας λιμήν, μία ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου, ἡ ὁποία δὲν περιορίζεται οὔτε εἰς ἕνα λιμένα, οὔτε εἰς ἕνα ἀποστατήριον, οὔτε εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν ἑνὸς Κράτους, εἶναι μία ἐλευθερία ὅπου παρακολουθεῖ σχεδὸν παντοῦ καὶ πάντοτε τὸ ἐμπόρευμα· ἡ διαμετακόμισις ἐντεῦθεν εἶναι ἡ ἔλλειψις τοῦ ἐμπορίου, εἶναι ὁλόκληρον αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, ὅπως τὸ ἐννοεῖ μὲ τὸ ἐφαρμόζῃ παντοῦ ὁ αἰὼν εἰς τὸν ὁποῖον ζῶμεν· ἄνευ διαμετακομίσεως ἐμπόρων δὲν δύναται σήμερον νὰ ὑπάρξῃ· ποῦ εἶναι τόσον ἀλλοῦ, ὥστε ἐν ᾧ εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς νόμους εἰς ὅλους τοὺς κανόνας συγχωρεῖται ἡ ἐξαίρεσις, ὁ θεσμὸς τῆς διαμετακομίσεως καὶ κατὰ θεωρίαν καὶ κατὰ πρᾶξιν ἀπωθεῖ, ἀποκλείει πᾶσαν ἐξαίρεσιν. Κανὲν ἐμπόρευμα δὲν ἀποκλείεται τοῦ δικαιώματος τῆς διαμετακομίσεως οὔτε εἰς τὴν Ἑλλάδα οὔτε εἰς κανὲν ἄλλο μέρος, ὅπου ὑπάρχει διαμετακόμισις· κανὲν ἐμπόρευμα δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἄμεσον κατανάλωσιν· καὶ ὅπου θέλει καθιερωθῇ μία τοιαύτη ἐξαιρετικὴ διάταξις, ἐκεῖ αὐτὸ τὸ ἐξαιρούμενον ἐμπόρευμα ἢ σπανίως καὶ μὲ πολλὴν δυσκολίαν ἢ παντάπασι θέλει εἰσέλθει, καὶ ἐμοῦ μὲ αὐτὸ τὸ ἐμπόρευμα τὸ ἐξαιρούμενον θέλει φυγαδευθῇ βαθμηδὸν καὶ ἡ ἐμπορικὴ πίστις εἰς αὐτὸν τὸν τόπον. Τὸ ἐμπόριον, Κύριοι! ζητεῖ ἀπόλυτον ἐλευθερίαν κινήσεως· αὐτὴ ἡ ἐλευθερία τῆς κινήσεως εἶναι ὁ μόνος καὶ κύριος μοχλὸς τοῦ ἐμπορίου· ἀνὰ τῆς ἐλευθερίας ταύτης καὶ ὁ μικρὸς κεφάλαιος ἔχων ἔμπορος δύναται μὲ ἀπαυχίαν νὰ ἐμπορευθῇ καὶ νὰ συναγωνισθῇ μὲ τοὺς μεγάλους κεφαλαιούχους, καὶ οἱ λαοὶ εὑρίσκουν τὴν εὐκολίαν νὰ καταναλίσκωσι τὰ ἐμπορεύματα, τῶν ὁποίων ἔχουσι

χρείαν εἰς μετρίαν τιμήν, καὶ διατί τοῦτο; διότι ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου φέρει τὴν ταχεῖαν κυκλοφορίαν καὶ κατανάλωσιν τῶν ἐμπορευμάτων, καὶ ἡ ταχεῖα κατανάλωσις αὐτῶν συγχωρεῖ πολλάκις νὰ τίθενται εἰς κυκλοφορίαν καὶ δὶς καὶ πεντάκις καὶ δεκάκις τὰ αὐτὰ κεφάλαια, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ὁ ἔμπορος εὐχαριστεῖται νὰ ἀποδεχθῇ ἑκάστοτε μικρὰ κέρδη ἕνων καὶ δύω καὶ ἓν τοῖς 0|0 καὶ πολλάκις καὶ ἕνων, διότι τὰ δύω τὸ ἓν καὶ αὐτὸ τὸ ἕνιον πολλαπλασιάζομενα ὡς ἐκ τῆς ἀνανεώσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν κεφαλαίων ἐντὸς ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀποφέρουσιν ἀξιόλογον κέρδος ἐντόκων, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ ἔμπορος εὐχαριστεῖται, διότι κερδίζει ἱκανά, καὶ ὁ καταναλωτὴς ἀφελεῖται, διότι ἀγοράζει εὐθυνά. Ἐν ᾧ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν, ἐὰν μὴ ἔχωμεν ἐλευθερίαν εἰς τὴν κίνησιν τῶν ἐμπορευμάτων, καὶ ὑπαγορεύθωσι τὰ ἐμπορεύματα νὰ εἰσαγθῶσιν ἐφάπαξ εἰς καταπλόους, ἤγουν νὰ μὴ ἔχωσι δικαίωμα νὰ ἐναποταμιευθῶσιν εἰς τὴν διαμετακόμισιν, ὅτε νὰ διευθυνθῶσιν ὅπου ζητοῦνται, πότε ἡ κατανάλωσις τῶν δραδύνει ἀναλόγως τῶν ἐναρχιῶν καὶ τῆς ζητήσεως εἰς κατοίκους τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον εἰσαγωγεῖς εἰσῆλθον, ἐπιβαρύνεται ἡ ἀξία των μὲ τόκους ἐκεῖ τὸ μᾶλλον ὅπου πολυχρόνιος, μὲ ἔξοδα ἐναποταμιεύσεως καὶ διατηρήσεως ἐπίσης πολυχρόνια καὶ μὲ ζημίας ἀπροβλέπτους, αἱ ὁποῖαι παραπαλεθοῦν συνήθως τὰ ἐμπορεύματα, τῶν ὁποίων δραδύνει ἡ κατανάλωσις, καὶ τότε σύμπαντος ὁ συναγωνισμὸς τῶν μικρῶν κεφαλαίων ἐμπόρων μὴ δυνάμενοι νὰ ἀνταπεξέλθωσιν εἰς τοιαύτας προσκαιρόλιθους ἀπορίας, καὶ ἐντεῦθεν ὁ συναγωνισμὸς τῶν μικρῶν πρὸς τὰ μεγάλα κεφάλαια ἐλαττοῦται ἢ καταπίπτει, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὅλων αὐτῶν τῶν ἐμπορικῶν παρατηρεῖται εἶναι· ἡ ὕψωσις τῆς τιμῆς τῶν ὄνιων πρὸς ζημίαν τῶν καταναλωτῶν, καὶ καταναλοῦται, καθὼς γνωρίζετε, ὅλος ὁ πόρος· ἡ ἐλευθερία αὐτὴ τοσοῦτον εἶναι γενικῶς ὠφελιμωτάτη, ὥστε τὰ παραπετρέφοντα ἔθνη οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς λιμένας των κατέστησαν τὴν διαμετακόμισιν, ἀλλ' ἐξέτεινον αὐτὴν καὶ ἐφ' ὅλης τῆς ἐπικρατείας τῆς ἐπιφανείας των. Ἐντεῦθεν εἰς τὰ πλούσια μέρη τὰ ἐμπορεύματα δύνανται νὰ διέλθωσιν εἰς κατάστασιν διαμετακομίσεως ἐλαφρῶν ἐπιφορτίων ἀπὸ τὴν χώραν εἰς τὴν ὁποίαν ἔπρεπε χωρὶς νὰ ἐπιβληθῶσιν εἰς καμμίαν φορολογίαν. Ἰδοὺ αὐτὰ, Κύριοι, ὀλίγον μέρος τῶν ἐπιφανειῶν τῆς λύσεως καὶ ἰδιοσίας συνεπερόντων εἰς κατάστασιν διαμετακομίσεως διάφορα ὄντα ὑποκείμενα εἰς ἓν

τους, διότι δὲν εἶχεν κάμει πρότερον χρείαν αὐτῶν, καὶ εἰς κανὲν μέρος δὲν ἐπλήρωσα ὁδόν, οὔτε ἀπάντησα κανὲν πρόσκομμα. Ἀλλ' ἐὰν τὸ σύστημα τῆς διαμετακομίσεως ἐλογίσθη συμφέρον καὶ δημιούργησεν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν, αἵτινες ἔχουσι μέγα ἐμπόριον ἴδιον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, καὶ πορίζονται ἐξ αὐτοῦ σημαντικοὺς πόρους καὶ οἱ κυβερνῶντες καὶ οἱ διοικούμενοι, τὸ σύστημα τοῦτο διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἀπαραίτητον, διότι ἡ Ἑλλὰς ἔχουσα μικρὸν ἐμπόριον ἴδιον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς δὲν ἠδύνατο οὔτε ἐμπόριος νὰ ἔχῃ, οὔτε ναυτιλίαν, οὔτε παρὸν οὔτε μέλλον, ἐὰν δὲν εἶχε τὸ ἐμπόριον τῆς διαμετακομίσεως. Αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ ἐμπορίου εἶναι τὸ μόνον ἐλατήριον τῆς μεγάλης κινήσεως, τὴν ὁποίαν, ἂν ὄχι διαρκῶς, βλέπομεν ἐμοὶ κατὰ παρόδους εἰς τοὺς λιμένας μας καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικόν μας· μὲ αὐτὸ χρειάζεται ἡ μεγάλη ἀνάπτυξις τῆς ναυτιλίας μας, καὶ ἡ ἀνέγερσις τοσούτων παραλίων πόλεων. Στρέψατε τοὺς ὀφθαλμούς σας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, αὐτὴν τὴν δευτέραν μου πόλιν μετὰ τὴν πρωτεύουσαν κατὰ τὰς οἰκοδομὰς καὶ τὸν πλοῦτον, τὴν πρώτην δὲ κατὰ τὰ πλοῦτα καὶ τὴν ἐμπορικὴν πίστιν· ἐξετάσατε καὶ θέλετε μάθει ὅτι ὁλόκληρον τὸν χρεωστοῦμεν εἰς τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον. Κύριοι! εἶπον καὶ βλέπετε ὅτι ἡ μετὰ τῆς Ρωσσίας σύμβασις, περὶ ἧς ὁ λόγος, δὲν μᾶς ὑποχρεοῖ ρητῶς νὰ εἰσάξωμεν εἰς ἔμεσον κατανάλωσιν τὰ σιτηρὰ τὰ ὁποῖα ἀπὸ τὸν Εὔξεινον μεταπωλοῦμεν· ἀλλ' ἐὰν τοιαύτην ὑποχρέωσιν περιελαμβάνει, ἡ ἴδια τοιαύτη ἐρμηνεία ἠθελε σήμερον μᾶς ἐπιβληθῇ, προτιμώτερον εἶναι, τὸ ἐπαναλαμβάνω, νὰ μὴ παραδεχθῶμεν πτωχείων καταστρεπτικὴν διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος. Ἄλλως τε ποτὲ δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν νοῦν τῆς εὐεργέτιδος ταύτης δυνάμεως νὰ ἔχῃ τοιαύτην ἀξίωσιν, διότι ἦθελε γένει ἐκ πρώτης ὄψεως καταφανὲς ὅτι κάμνει εἰς τὴν Ἑλλάδα προσφορὰν, ἥτις δὲν ἠδύνατο νὰ μᾶς ὠφελήσῃ παντάπασι, καὶ ἂν ἀπεφασίζαμεν χάριν αὐτῆς τῆς προσφορᾶς νὰ καταστρέψωμεν τὴν σωτηριώδη ἀρχὴν τοῦ συστήματος τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου. Ποῖος τῶν ἐμπόρων ἤθελεν ἀποφασίσει νὰ πέμψῃ σιτηρὰ εἰς ἕνα τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ κατανάλωσις εἶναι ὑποχρεωτική; δύναταί ποτε ὁ ἔμπορος νὰ ὑποβληθῇ εἰς μίαν τοιαύτην ὑποχρέωσιν, ὁπόταν δὲν γνωρίζῃ οὔτε τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων, οὔτε τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἤθελον ἀποφασίσει ἄλλοι ἔμποροι νὰ προμηθεύσωσι πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, διὰ νὰ προΐδῃ μέχρι τίνος ὁ συναγωνισμὸς μεταξὺ τῶν ἰδικῶν του σιτηρῶν, τῶν ἐγχωρίων καὶ τῶν σιτη-

ρῶν τῶν ἄλλων ἐμπόρων ἤθελον καταβιβάσει τὴν τιμήν; Ἄλλως τε ὁπόταν οὔτε ἡ Ρωσσία ἠδύνατο νὰ ἀπαιτήσῃ, διότι εἰσάγομεν τὰ ἰδικά της σιτηρὰ, νὰ μὴ ἐξάγωμεν τὰ ἰδικά μας, οὔτε ἡμεῖς ἠδυνάμεθα νὰ συγκατατεθῶμεν εἰς τοιοῦτον συνυποσχετικόν, καθὼς καὶ ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς χθὲς συνωμολόγησε, πρὸς τίνα σκοπὸν ἡ δύναμις αὕτη ἤθελεν ἀπαιτήσει νὰ εἰσάγωνται τὰ σιτηρά της εἰς ἔμεσον κατανάλωσιν; Μήπως δὲν εἴμεθα, Κύριοι, ἐν τοιαύτῃ περιστάσει νὰ κηρύξωμεν ἀτέλειαν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν τῶν σιτηρῶν, καὶ οὕτως οὐχὶ μόνον τὰ ἰδικά της ἀλλὰ καὶ τὰ ἰδικά μας σιτηρὰ νὰ ἐξάγωμεν; Ἀλλ' ἡ Ρωσσία ἤθελε, λέγουσί τινες, νὰ εὐεργετήσῃ τὸν τόπον ἐπιτρέπουσα νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ Δουνάβεως τόσα μόνον σιτηρὰ ὅσα ἤρκουν διὰ νὰ φέρωσι τὴν ἀφθονίαν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν, καὶ νὰ καταβιβασθῇ οὕτως ἡ τιμὴ αὐτῶν εἰς ἕνα μέτριον ὅρον. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι τόσον μικρὸν δῶρον, ὥστε δὲν ἦτο τοῦ ἀναστήματος μιᾶς διπλωματικῆς συμβάσεως, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον ἤξιζε τὴν θυσίαν τοῦ διαμετακομιστικοῦ συστήματος· ἄλλως τε ὁ σκοπός, ἐὰν ὑπῆρχεν, ἦτον ἀκατόρθωτος. Ἡ Ρωσσικὴ Κυβέρνησις ἤτις εἶναι πολὺ περισσότερον ἐμπορικὴ, ἀφ' ὅσον κοινῶς πιστεύεται, ἀποτεινομένη διὰ μίαν τοιαύτην ἀποστολὴν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν τῆς Ἑλλάδος, ἐγνώριζεν ὅτι τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία τῆς Ἑλλάδος εἶναι ὅ,τι εἶναι ἡ ναυτιλία καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς Ρωσσίας, τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας καὶ ἐν γένει ὅλου τοῦ κόσμου, ἤξευρε ὅτι ὁ ναύτης καὶ ὁ ἔμπορος εἶναι κοσμοπολίτης, καὶ πρώτιστον ἐλατήριον ἔχει τὸ ἴδιον κέρδος. πῶς λοιπὸν ἡ δύναμις αὕτη ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία τῆς Ἑλλάδος ἤθελον ἀποφασίσει νὰ ἐκθέσωσι τὰ κεφάλαιά των, τοὺς κόπους των, καὶ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς ἄλλας θυσίας, αἵτινες παρακολουθοῦσι αὐτὰ τὰ ἐπαγγέλματα, διὰ νὰ ἐκτελέσωσι μίαν τόσον ἀφιλοκερδῆ καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις ἐπιζήμιον ὑπηρεσίαν, ὁπόταν ἡ πατρίς των δὲν στερῆται ἄρτου, καὶ ὁπόταν ἄλλα κράτη μεγάλα καὶ πλούσια ἔχουσιν ἀνάλωσιν σιτηρῶν καὶ τὰ πληρώνουσιν εἰς ὑψηλὰς τιμάς; Ἐὰν τοιοῦτος ἦτον ὁ σκοπός, τὸ πολὺ ἠδύνατο ἡ δύναμις αὕτη νὰ ἀποταθῇ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, καὶ εἰς αὐτὴν καὶ μόνην νὰ παραχωρήσῃ αὐτὸ τὸ δικαίωμα. Ἀλλὰ μήπως καὶ οὕτως ὁ σκοπὸς ἐπληροῦτο; μήπως ἐξήρτηται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ κρατήσῃ εἰς τὸν τόπον σιτηρὰ ἄφθονα καὶ εἰς μετρίαν τιμὴν, ὅταν αὐτὰ πωλῶνται εἰς τὰ γειτονικὰ Κράτη εἰς ὑψηλὰς τιμάς; Ὅ,τι ἠδύνατο

καὶ δύναται μία Κυβέρνησις εἶναι νὰ ἀγοράζῃ ἀκριβὰ γεννήματα καὶ νὰ τὰ πωλῇ εἰς τοὺς λαούς της εὐθηνά. Ὅηλ. νὰ ἐξοδεύῃ τόσα ὅσα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ κεφάλαια, ἀλλὰ καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἔχει ἀνάγκην προνομίων· ὅστις πλουτώνει ἀκριβώτερον αὐτὸς πάντοτε δύναται νὰ ἔχῃ σιτηρὰ, ἂν ὄχι ἄρθονα, τοὐλάχιστον πλειότερα ἀφ' ὅσα ἔχουν οἱ ἄλλοι. Ὑφ' ὅλας λοιπὸν τὰς ἐπόψεις ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν οὔτε εἰς τὸ γράμμα τῆς συμβάσεως οὔτε εἰς τὴν διάνοιαν τῆς συμβαλλομένης δυνάμεως τὴν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν ἠθέλησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ ἀποδώσῃ· δὲν πρέπει λοιπὸν ἐπ' οὐδεμιᾷ περιστάσει νὰ κυρώσωμεν διὰ νόμου τὴν καταστροφὴν τοῦ προνομίου τῆς διαμετακομίσεως, τὸ ὁποῖον δυνάμει θεμελιώδους νόμου ἀπέκτησαν ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἐμπορεύματα. Ἐὰν ὅμως τὸ ὑπουργεῖον θέλει νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης διὰ νὰ προσποιήσῃ εἰς τὸ ταμεῖον ἕνα πόρον, καὶ ἐὰν ἔχῃ ἀνάγκην ἀπαραίτητον νέου τινὸς πόρου, λέγομεν ὅτι προτιμώτερον εἶναι νὰ προσφύγῃ εἰς ἄλλους οἱουσδήποτε φόρους παρὰ εἰς τὸν προτεινόμενον, τοῦ ὁποίου αἱ συνέπειαι ἀρεύκτως θέλουσιν εἰσθαι ὀλέθριαι διὰ τὸ ἐμπόριον.

Ἀλλὰ, Κύριοι, νομίζετε, ὅτι τὸ κακὸν περιορίζεται εἰς μόνον τὸ ἐμπόριον; ὄχι· καὶ ἡ ναυτιλία αὐτὸς ὁ τόσον πολύτιμος κλάδος τῆς Ἑλλάδος θέλει λάβει καιρίαν πληγήν. Ὁ χθὲς ἀγορεύσας ἔντιμος Γερουσιαστὴς σᾶς εἶπεν ὁποῖαι θέλουσιν εἶσθαι αἱ λυπηραὶ συνέπειαι διὰ τὴν ναυτιλίαν, καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ ὀχληρὸν νὰ τὰς ἐπαναλάβω σήμερον, ὀφείλω μόνον νὰ προσθέσω ὅ,τι ἐλησμόνησε· καὶ τῷ ὄντι ἐνῷ κατερίθμησε τὰς δυσχερείας καὶ τὰ βάρη αὐτοῦ τοῦ κλάδου, δὲν ἐνθυμήθη ὅτι ἐκτὸς τῶν ἄλλων δυσχερειῶν ἡ Ἑλληνικὴ ναυτιλία, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐξέρχεται τοῦ Ἑλληνικοῦ λιμένος, εἶναι ἤδη βεβαρυμένη καὶ μὲ τόκους δέκα τοὐλάχιστον τοῖς 0|0, ἀνωτέρους ἀφ' ὅτι εἶναι αἱ λοιπαὶ ναυτιλίαι· δι' αὐτὸν κυρίως τὸν λόγον δὲν ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε, μόλον ὅτι κεῖται εἰς τὸν ὀμφαλὸν τῆς Μεσογείου, νὰ κατακυριεύσῃ ἐπὶ τῶν θαλασσῶν, ἔνθα δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἄλλων ἐθνῶν ναυτικὰ ὑπερτεροῦσιν. Ναὶ Κύριοι! τὸ ναυτικὸν τῆς Γένουας εἶναι ἐπικρατέστερον· ἠρίθμει πρό τινος καιροῦ χίλια τριακόσια περίπου πλοῖα μεγάλης χωρητικότητος εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον ἐμπορευόμενα· δι' αὐτὸν, Κύριοι, τὸν λόγον μεταξὺ ἄλλων δὲν ἠδυνήθη ἡ Τουρκία νὰ ἀποκτήσῃ ἐμπορικὸν ναυτικὸν, μολονότι ἔχει καὶ θέσιν ἀξίαν λόγου, καὶ ναυπηγήσιμον ξυλείαν ἄρθονον· καὶ ἐὰν τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν δὲν ἐβοηθεῖτο κατά τι

ἀπὸ τὴν θέσιν του, καὶ δὲν ὑπεβάλλετο πρὸ πάντων εἰς τὴν αὐστηροτέραν λιτότητα μὲ τὴν ὁποίαν ἠξεύρει νὰ ζῇ ὁ Ὀλλὴν ἦτον ἀδύνατον ὄχι μόνον νὰ συναγωνισθῇ μὲ τὰ ἄλλα ναυτικὰ ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς νὰ ὑπάρξῃ. Ἐντεῦθεν γίνεται κατάδηλον ὅτι ὀφείλομεν οὐ μόνον νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν δι' οὐδενὸς τρόπου τὴν ναυτιλίαν μας, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας νὰ τὴν προστατεύωμεν, καὶ ὅταν δυνηθῶμεν μίαν ἡμέραν ὀφείλομεν νὰ συστήσωμεν χάριν αὐτῆς καὶ ειδικὴν τράπεζαν διὰ νὰ δανείζηται πρὸς 5 καὶ 6 τοῖς 0|0. Τότε, ἀλλὰ τότε μόνον ἔχομεν καὶ λόγον καὶ δικαίωμα νὰ τὴν φορολογήσωμεν, ἐὰν παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη. Σήμερον ὅμως ἂς εὐχαριστηθῶμεν εἰς ὅσα ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν εἰσάγει χρήματα εἰς τὸ Κράτος. Θέλει σᾶς φανῇ ἴσως μῦθος, ἀλλ' εἶναι οὐχ ἧττον βέβαιον, ὅτι ἄνευ αὐτῆς τῆς ναυτιλίας πρὸ πολλοῦ ἤθελεν ἡ κοινωνία μας χρεωκοπήσει. Ναὶ Κύριοι! αὐτὴ ἡ ναυτιλία ὁμοῦ μὲ τὸ ἐμπόριον συμπληροῖ κατ' ἔτος τὸ ἔλειμμά μας συγκείμενον ἀπὸ τὸ ἥμισυ μέχρι τοῦ τρίτου τῆς εἰσαγωγῆς. Λάβετε ὑπ' ὄψιν τὴν ἐτησίαν ἐμπορικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους, καὶ θέλετε πληροφορηθῆ ὅτι τὸ ἔλλειμμα τῆς ἐξαγωγῆς ἀπέναντι τῆς εἰσαγωγῆς εἶναι ἀπὸ δέκα ἕως δώδεκα ἑκατομμύρια· δηλονότι ἐν ᾧ ἐξάγομεν ἐγχώρια προϊόντα ἀξίας δέκα μέχρι δεκατεσσάρων ἑκατομμυρίων, εἰσάγομεν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν ἐμπορεύματα ἀξίας 20 μέχρις 25 καὶ 26 ἑκατομμυρίων· αὐτὸ τὸ τρομερὸν ἔλλειμμα συμπληροῦται ἐτησίως ἀπὸ τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον. Εἶναι ἑπομένως ἔγκλημα νὰ φέρωμεν εἰς τὴν ἐλευθέραν κίνησιν αὐτῆς τῆς ἀξιολόγου βιομηχανίας τὸ ἐλάχιστον πρόσκομμα καὶ νὰ ἐπιβάλλωμεν τὸ παραμικρὸν βάρος. Τὴν φορολογίαν ὅθεν τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ὡς ἐπιβαρύνουσαν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ναυτιλίαν, καὶ πρὸ πάντων ὡς ἐπιφέρουσαν σοβαρὰ προσκόμματα εἰς τὴν κίνησίν της, τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον τοῦ ἔθνους ἀπαιτεῖ νὰ μὴ τὴν παραδεχθῶμεν. Ἔρχομαι ἤδη νὰ ἐξελέγξω καὶ τὴν τελευταίαν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου, τοσοῦτω μᾶλλον καθόσον τὸ ὑπουργεῖον ἐνόμισε δι' αὐτῆς νὰ προλάβῃ τὰ ἐνδεχόμενα τῆς φορολογίας ταύτης ἄτοπα. Δὲν θέλω καὶ σήμερον νὰ ἐπαναλάβω ὅσα εἰς τὴν συζήτησιν ἑνὸς ἄλλου νομοσχεδίου ἐπὶ παρομοίας διατάξεως παρετήρησα, πόσην δηλ. νομοθετικὴν ἀνωμαλίαν ἀπεικονίζουσιν αἱ τοιαύτης φύσεως διατάξεις· ἀρκοῦμαι ἤδη νὰ ἐξετάσω τὰ ἀφορῶντα τὴν οὐσίαν, τὸ ὁποῖον θεωρῶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸ πλέον κατεπείγον ἀντικείμενον. Τὸ ὑπουργεῖον ἐπιρρίπτεται

δι' αὐτῆς τῆς διατάξεως, ὡς βλέπετε, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ καταβιβάσῃ τὸν φόρον ἢ καὶ νὰ τὸν καταργήσῃ, ἐὰν, ὡς λέγει, ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ αἱ συνέπειαι ἀναφανῶσι κακαί· καὶ μόλον τοῦτο δύναμαι νὰ βεβαιώσω τὸ ὑπουργεῖον ὅτι ἴσια ἴσια αὐτὴ ἡ διάταξις, αὐτὸ τὸ ἐπιφυλαττόμενον δικαίωμα τῆς μειώσεως τοῦ φόρου καθιστᾷ τὴν φορολογίαν ταύτην δεκάκις ὀλεθριωτέραν. Παρατρέχω ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει γνωρίσει τὰς κακὰς συνεπείας τοῦ νόμου, εἰμὴ ἀφ' οὗ ἐπέλθωσι καταστροφαί, καὶ τὸ κύριον, τὸ ὑψηλὸν ἔργον μιᾶς Κυβερνήσεως εἶναι τὸ νὰ προλαμβάνῃ τὰς καταστροφάς· ἐρωτῶ μόνον, εἶναι δυνατὸν αὐτὴ ἡ διάταξις νὰ μὴ βάλῃ εἰς τὸν μεγαλητέραν ἀβεβαιότητα τὸ ἐμπόριον; ὅλοι γνωρίζετε ὅτι τὸ ἐμπορικὸν πνεῦμα εἶναι φιλύποπτον, δὲν ἀνέχεται τὰς ἀμφιβόλους θέσεις, ἀπαιτεῖ στερεὰς, βεβαίας διατάξεις, διὰ νὰ δύναται νὰ κάμνῃ πιθανοὺς τοὺς ὑπολογισμούς του. Ὁ ἔμπορος δυσκόλως θέλει προσεγγίσει τοὺς λιμένας ὅπου οἱ φόροι δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἡμέραν. Ποῖος δύναται νὰ ἐγγυηθῇ εἰς αὐτὸν ὅτι ἐὰν ἀποπλεύσῃ σήμερον ἀπὸ τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας ἓν πλοῖον βεβαρυμένον μὲ 5 ἢ 4 τοῖς 0|0, δὲν θέλει ἀποπλεύσει αὔριον ἕτερον ἐλεύθερον παντὸς τέλους, καὶ ὅτι ἐκ τούτου δὲν θέλει εὑρεθῇ τὸ πρῶτον ἀπέναντι τοῦ δευτέρου πλοίου εἰς ἄνισον θέσιν εἰς τὸν λιμένα τῆς καταναλώσεως; ἡ διάταξις αὕτη ὁμοιάζει τροχιὰν κανονοστοιχίαν ἀνεγειρομένην εἰς τὰ νῶτα τοῦ ἤδη φορολογηθέντος ἐμπόρου. Ἐὰν θέλητε φόρους, ὁρίσατέ τους, δότε εἰς αὐτοὺς καὶ βεβαίαν χρονολογικὴν διάρκειαν· Τὸ ἐλαστικὸν καὶ τὸ αἰρνίδιον τῆς φορολογίας παραλύει τὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις. Κύριοι! ἐπειδὴ πρόκειται περὶ φορολογίας σιτηρῶν δὲν δύναμαι νὰ παρατρέχω μίαν ἄλλην οὐσιώδη παρατήρησιν· ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν ὡς καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου ἐμπορεύματος δὲν εἶναι ἠθικῶς ἀπηγορευμένον εἰς τὸν ἰδιώτην νὰ ζητῇ τὸ κέρδος του. Ἀλλ' αἱ Κυβερνήσεις ποτὲ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν δὲν ἐκερδοσκόπησαν ἤγουν δὲν ἐζήτησαν κανὲν ὄρελος. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ τόπου κατανάλωσιν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις τῶν ἐθνῶν διετήρησαν σύστημα φορολογίας ἐπὶ τῶν σιτηρῶν σύμφωνον μὲ τὰς ἰδιαιτέρας ἀνάγκας ἑκάστου τόπου, πώποτε ὅμως κανὲν ἔθνος δὲν ἐπέτρεψεν εἰς ἑαυτὸ φορολογίαν οἱανδήποτε ἐπὶ τῶν σιτηρῶν, τὰ ὁποῖα διαβιβάζονται διερχόμενα ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην χώραν. Ἐὰν, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ Ὁλλανδία κάμνει ἐξαίρεσιν, τὸ ὁποῖον δυσκολεύομαι

νὰ πιστεύσω, ἂς μὴ τὴν μιμηθῶμεν. Ἔχομεν γενναιότερα παραδείγματα ἄλλων καὶ μεγαλητέρων καὶ πλέον περιωτισμένων ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ἁρμόζει νὰ παρακολουθῶμεν, καὶ εἰς τῶν ὁποίων τὰ ἴχνη ὀφείλομεν νὰ ὁδεύωμεν. Δὲν δύναμαι, Κύριοι, νὰ καταπαύσω τὸν λόγον χωρὶς νὰ ἀποταθῶ ἐκ νέου εἰς τὴν ὀρθὴν κρίσιν σας, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν ἰδιαιτέραν σας προτασίαν ἐπὶ τοῦ ἱδρύματος τῆς διαμετακομίσεως, αὐτοῦ τοῦ μοναδικοῦ ἀσύλου τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου. Δὲν θέλω πλέον σᾶς ὁμιλήσει περὶ συμφερόντων ἐμπορικῶν, θέλω ἐξετάσει τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ὑψηλοτέραν αὐτοῦ φάσιν· θέλω ἁπλῶς σᾶς ἐνθυμίσει ὅτι ἡ διαμετακόμισις εἶναι ἰσχυρὸς δεσμὸς τῶν διεθνῶν σχέσεων, εἶναι ὁ κρίκος τῆς ἁλύσσου, ἥτις συνάπτει τὰ ἔθνη, εἶναι ὁ ἐφοδὸς ὅστις ὑπενθυμίζει εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅτι ἐπλάσθη κοινωνικὸς, καὶ ὅτι ὀφείλει νὰ συντρέχῃ ὁ εἷς τὸν ἄλλον, εἶναι τέλος πάντων ὁ σταθμὸς τῆς παγκοσμίου λεωφόρου, τὴν ὁποίαν διατρέχουσι τὰ διάφορα προϊόντα τῶν ἐθνῶν ὑλικὰ καὶ τεχνητὰ, ἕως νὰ συσσωρευθῶσιν εἰς τὴν μεγάλην ἀγορὰν τῆς κοινῆς καταναλώσεως· καὶ ὁπόταν αὐτὰ τὰ βάρβαρα ἔθνη δὲν ἠρνήθησαν αὐτὸν τὸν σταθμὸν εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν προϊόντων, δύναται ἡ Ἑλλὰς νὰ τὸν ἀρνηθῇ χωρὶς νὰ κηρύξῃ πόλεμον κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ, πόλεμον κατὰ τοῦ προορισμοῦ της; καὶ τ' ἄλλο θὰ πράξωμεν ἀρνούμενοι εἰς τὰ ξένα σιτηρὰ τὴν ἐλευθέραν διάβασιν; Μᾶς ἀναγκάζουσι, λέγετε, νὰ ἀποκλείσωμεν τὰ σιτηρὰ τοῦ Δουνάβεως ἀπὸ τὸ προνόμιον τῆς διαμετακομίσεως· ἐὰν ἀληθεύῃ τοῦτο ἡ τιμὴ τοῦ ἔθνους, τὸ ἀληθὲς, τὸ μέγα, τὸ ἀείδιον συμφέρον τῆς πατρίδος ἐπιτάττει νὰ ἀποκρούσωμεν αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν, καὶ ἐὰν πρόκηται νὰ ὑποστῶμεν τὰς βαρυτέρας θυσίας.

Τὰς ὀλίγας ταύτας παρατηρήσεις ἐνόμισα καθῆκόν μου νὰ ἐπιφέρω ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου. Λυποῦμαι διότι εὑρίσκομαι ἠναγκασμένος νὰ ἐπιφέρω μέλαιναν ψῆφον ἐπὶ νομοσχεδίου εἰσαγομένου ἀπὸ ὑπουργεῖον μεθ' οὗ μὲ συνδέει καὶ φιλία καὶ ὑπόληψις. Ἔχω δὲ καὶ ἰσχυροὺς λόγους νὰ εὔχωμαι ἐκ βάθους καρδίας ὥστε αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον ποτὲ νὰ μὴ καταστραθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός. Εἰς τὴν εὐγλωττον ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος, θέλω ἀντιτάξει ξηρὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα θέλουσι μᾶς μεταφέρει ἀπὸ τὴν χώραν τῆς ἰδανικότητος εἰς ἐκείνην τῆς πραγματικότητος. Ὁ προλαλήσας ἐλάχιστον ἐποίησε λόγον περὶ τῆς ἐννοίας ἣν δίδει εἰς

τὴν Συνθήκην ἡ Ρωσσία, τὸ μέρος τοῦτο διεπραγματεύθη ὡς ἂν ἔλεγεν ὅτι δεχόμεθα τὴν Συνθήκην ὅπως τὴν ἐννοοῦμεν ἡμεῖς ἢ ἄλλως τὴν ἀποκρούομεν. Ἡ Ρωσσία ἠθέλησεν ὥστε τὰ σιτηρά της τὰ ἐξαγόμενα ἀπὸ μίαν οὐδετέραν δύναμιν νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἰδίας ταύτης δυνάμεως, καὶ δὲν ἐπέτρεψε τὴν μεταφορὰν τῶν σιτηρῶν της ἐν γένει εἰς τοὺς οὐδετέρους λιμένας ἀπὸ τὰ οὐδέτερα πλοῖα, ἀλλὰ εἰς τὸν τόπον ἑκάστου οὐδετέρου πλοίου· τοῦτο καὶ μόνον ἀρκεῖ νὰ δώσῃ τὴν ἔννοιαν τῆς Συνθήκης, ὅπως ἀνέπτυξα. Ἂν ἡ ἔννοια ἦτο μόνον τὸ νὰ διαβῇ φορτίον ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Ρωσσία δὲν ἤθελεν ἔχει ὑπ' ὄψιν εἰμὴ τοὺς ἐμπόρους τῆς Σύρου μόνον καὶ τὴν ὠφέλειαν τούτων ἐπεδίωκε· διότι ἐκ τῆς διαβάσεως ταύτης μόνον ὁ ἔμπορος τῆς Σύρου κερδίζει 1 τοῖς 0/0. Δὲν διϊσχυρίζομαι ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὅτι ἡ Ρωσσία ἐννοοῦσα τὴν εἰσαγωγὴν τῶν σιτηρῶν της εἰς τὴν κατανάλωσιν, ἤθελεν ἐπιτύχει ἀσφαλέστατα ὥστε ταῦτα νὰ καταναλωθῶσιν καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸν τόπον· ἡ Ρωσσία ἤθελεν ἓν ὅριον, καὶ τοῦτο ἦτο τὸ τῆς εἰσαγωγῆς ἐντὸς τοῦ Κράτους, μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν ταῦτα θὰ διέπονται ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ νομοθέτης ὁ κυρώσας τὴν ὑπόσχεσιν τῶν πλοιάρχων ὑποχρεοῖ τούτους νὰ μεταφέρωσι τὰ σιτηρά εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ των δηλ. τὴν κατανάλωσιν. Ἥστε ἡ διαμετακόμισις δὲν μεταβάλλεται· γίνεται μόναν μικρὰ τις ἐξαίρεσις, ὅτι ὁ φορτώνων σιτηρὰ ἐκ τῶν Παραδουναβίων Ἡγεμονειῶν ὀφείλει νὰ τὰ εἰσαγάγῃ ἐν Ἑλλάδι εἰς τὴν κατανάλωσιν· τοῦτο εἶναι μία ὑποχρέωσις τοῦ πλοιάρχου, ἡ δὲ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τοὺς ἀπαγορεύει ἐμμέσως νὰ μὴ τὰ θέσωσιν εἰς τὴν διαμετακόμισιν, διότι ἄλλως θὰ καταδιωχθῶσιν. Ἐκ τοῦ γράμματος αὐτοῦ τῆς Συνθήκης, καὶ ἂν δὲν ἦσαν ῥηταὶ ἐξηγήσεις, ἐννοεῖται εὐκόλως ὅτι πρόκειται περὶ εἰσαγωγῆς εἰς τὴν κατανάλωσιν, καὶ οὐδενὶ ἐπιτρέπεται ἀπέναντι τοιούτων γεγονότων νὰ θέλῃ νὰ παρεξηγῇ τὸ πνεῦμα τῆς Συνθήκης καὶ νὰ κάμνῃ εἰκασίας περὶ τῆς γενναιότητος καὶ τῶν εὐεργετικῶν διαθέσεων τῆς Ρωσσίας πρὸς τὸ ἐμπόριόν μας. Ἡ Ρωσσία θέλει νὰ ἐκποιήσῃ τοὺς σίτους της· ἀλλ' ἀπαγορεύουσα νὰ φθάνωσιν εἰς ἄλλους λιμένας παρὰ εἰς ἐκείνους εἰς οὓς ἀνήκουσι τὰ φορτωθέντα πλοῖα, θέλει ὥστε νὰ μὴ φθάνωσιν εἰς τοὺς ἐχθρικούς της λιμένας. Τὸ ζήτημα λοιπὸν εἶναι ὅτι εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ Συνθήκη ἀπαιτεῖ τὴν εἰς τὴν κατανάλωσιν εἰσαγωγήν, ἡ ἐξαγωγὴ τῶν σιτηρῶν θὰ ὑπέκειτο εἰς τὴν κλίμακα· ἂν δὲ δὲν θέτῃ τὴν ἐν τῇ καταναλώσει εἰσαγωγήν, ἡ ἐξαγωγὴ τῶν δὲν

θὰ ὑπέκειτο εἰς τέλος, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ σιτηρὰ ὡς εἰς τὴν διαμετακόμισιν θεωρούμενα δὲν φθάνουσιν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον κατὰ τὴν πρὸς τὴν Ρωσσίαν ὑποσχεσίν μας. Ὅσα λοιπὸν φορτία ἔδοσαν ὑπόσχεσιν δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν κατανάλωσιν ἐν Ἑλλάδι, ὅσα ὅμως δὲν ἔδοσαν ὑπόσχεσιν δύνανται νὰ ἔλθωσι καὶ νὰ μὴ ἔλθωσιν ἐν Ἑλλάδι, νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν διαμετακόμισιν ἢ τὴν κατανάλωσιν κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ ἐμπόρου.

Σκοπὸς τοῦ νόμου εἶναι νὰ ὠφεληθῇ ἡ Κυβέρνησις κατά τι ἐκ τῶν σιτηρῶν· ἀλλὰ διὰ νὰ ὠφεληθῇ πρέπει νὰ ἔρχωνται σιτηρά, τοιαύτη δὲ πεποίθησις ὑπάρχει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ οὐδόλως ἀμφιβάλλει ὅτι θὰ ἐξακολουθοῦσιν ἐρχόμενα σιτηρὰ καὶ μετὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ μικροῦ τούτου τέλους τῶν 50 ἢ 40 λεπτῶν κατὰ κοιλόν· ἂν δὲ ἡ ἀγγελία τῆς ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν ἐν Γαλλίᾳ κατὰ ἥμισυ φράγκον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ποτὲ ὅτι θέλει ἀναγαιτίσει τοὺς ἐμπόρους ἀπὸ τοῦ νὰ ἐξαποστέλλωσιν ἐκεῖ σιτηρά, διὰ τὸν αὐτὸν καὶ ἔτι μεγαλείτερον λόγον δὲν θέλουσι παύσει τὰ σιτηρὰ διερχόμενα ἐντεῦθεν, διότι ἐπεβλήθη τέλος ἐξαγωγῆς κατὰ κοιλὸν 50 τὸ πολὺ λεπτῶν. Τὸ ἑλληνικὸν ἐμπόριον ἐκ τοῦ τέλους τούτου δὲν ζημιοῦται· ἀλλὰ τινῶν μόνων τὰ κέρδη ἐλαττοῦνται. Τὸ προσαπτόμενον δὲ πλημμέλημα εἰς τὸ νομοσχέδιον διότι δὲν ἔχει ὡρισμένον τὸ τὸ τέλος τῆς ἐξαγωγῆς, ἀλλ' ἀφίνει εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ μετριάζῃ ἢ καὶ καταργῇ τοῦτο διὰ διατάγματος, κατ' ἐμὲ εἶναι πλεονέκτημα μᾶλλον ἢ ἐλάττωμα· καὶ ἠδύνατό τις καλλιον νὰ αἰτιαθῇ τὴν κλίμακα ἥτις ὄχι μόνον δὲν ἔχει ὡρισμένον τὸν φόρον ἀλλὰ καὶ αὐξομειοῖ αὐτόν, ἐν ᾧ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο μειώσιν τὸν φόρον ἐπιτρέτει καὶ οὐχὶ αὔξησιν. Ἀπέδειξα φρονῶ ἐναργέστατα ὅτι κατὰ τὴν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρωσσίας Συνθήκην τὰ σιτηρὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν εἰσαγωγὴν δηλ. τὴν κατανάλωσιν· τὸ δὲ προκείμενον νομοσχέδιον ἔχει εὐεργετικὸν σκοπόν, διότι ἐπιβάλλει κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτῶν φόρον μικρότερον τοῦ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῆς κλίμακος ἐπιβαλλομένου. Μίαν ἔχω ἀκόμη νὰ ἀπευθύνω παρατήρησιν. Ἂν κατὰ τὸν προαγορεύσαντα τὰ σιτηρὰ δὲν ἐστάθησαν οὐδέποτε ἀντικείμενον κερδοσκοπίας εἰς τὰς Κυβερνήσεις καὶ μάλιστα τὴν ἑλληνικὴν, τότε ἔπρεπε νὰ καταργηθῇ ἡ κλίμαξ· ἀλλ' ἂν δὲν δύναταί τις νὰ ἀρνηθῇ ὅτι δημόσιον τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ μεγαλείτερος ἰδιοκτήτης σιτηρῶν εὑρίσκει ὠφέλειαν ὅταν πωλεῖ ταῦτα εἰς αὐτοὺς τοὺς ὑπηκόους εἰς μεγαλειτέραν τιμὴν, καὶ οὐδείς ποτε ἠτιάθη διὰ κερδοσκο-

πίαν τὸ δημόσιον, κατὰ μείζονα λόγον ἡ φορολογία τῶν ξένων σιτηρῶν, χωρὶς μάλιστα βλάβην τῶν ὑπηκόων δὲν εἶναι κερδοσκοπία ἀθέμιτος. Εἶναι εὔλογον τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία, ἅτινα ὠρελήθησαν ἐπαισθητῶς ἐκ τῆς συνεννοήσεως τῆς Κυβερνήσεώς μας μετὰ τῆς Ρωσσίας πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν σιτηρῶν, εἶναι εὔλογον, ἐπαναλαμβάνω, νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὰς ἐκτάκτους τῆς Κυβερνήσεως ἀνάγκας· πρὸς τὸν φορολογικὸν σκοπὸν τοῦ νόμου τούτου ἡ Κυβέρνησις θέλει προσπαθήσει νὰ κρατῇ τὸν φόρον τοῦτον εἰς ὕψος τοιοῦτον ὥστε νὰ ἀναπτύσσεται ἡ ναυτιλία καὶ τὸ ἐμπόριον ἐν γένει· ἂν δὲ ἠγέρθησαν φωναὶ ἀπό τινος ἐμπόρους κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, τοῦτο προέρχεται οὐχὶ διὰ τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν βαρύτητα τοῦ φόρου, διότι ἕκαστος βλέπει ὅτι 50 λεπτὰ τὸ πολὺ κατὰ κοιλὸν εἶναι ἀσήμαντος ἐπιβάρυνσις εἰς τοὺς σιτεμπόρους, σήμερον μάλιστα, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ στερηθῶσιν οἱ ἔμποροι τοῦ κέρδους τούτου, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε ὠρελοῦντο.

Ἐπήνεγκεν ὁ γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας. Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι ἀπόρροια τοῦ Νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν καὶ λοιπῶν, κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὁποίου ἐτηρήθη ἐν τῇ Γερουσίᾳ σιωπή, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ μέτρον τὸ ἔκτακτον τοῦτο πηγάζει ἀπὸ λόγους ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, δικαιολόγημα ἀναφερόμενον καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου. Ἀλλ' ἤδη ἡ σιωπὴ ἐλύθη, καὶ ἐκ τῆς συζητήσεως, εἰς ἣν ἀνερρίφθησαν ἀναλυτικῶς ὅλα τὰ περιστατικά, ἐδείχθη ὅτι τὸ ἔκτακτον τοῦτο μέτρον λαμβάνεται διὰ λόγους οἰκονομικοὺς καὶ τίποτε περισσότερον δηλ. ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβάλῃ προσωρινῶς φόρον τινὰ εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ξενικῶν σιτηρῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ δημοσίου ταμείου. Οἱ προλαλήσαντες ἀνέπτυξαν ἀρκούντως τὰ ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιχειρήματα, καὶ ἕκαστος δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν των· τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα εἰς τέσσαρα στρέφονται· α') ὅτι τὸ ἐμπόριον θέλει πάθει· β') ὅτι ἡ ναυτιλία θέλει ζημιωθῇ· γ') ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρωσσίας συμβάσεως ἤδη θεωρεῖται διαφορετικὸν ἀφ' ὅ,τι μέχρι τοῦδε ἐθεωρεῖτο· καὶ δ') ὅτι τὸ γράμμα τοῦ νόμου δὲν συνάδει μὲ τὸ πνεῦμα· ὡς πρὸς τὸ α) παρατηρῶ ὅτι ἀναμφιβόλως τὸ ἐμπόριον διὰ τοῦ τέλους τούτου ἐπιβαρύνεται. Ἀλλ' ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι ἡ ἐπιβάρυνσις αὕτη εἶναι ἀσήμαντος ὡς πρὸς τὰς μεγάλας ὠφελείας τὰς ὁποίας τὸ ἐμπόριον καρποῦται ἐκ τῆς συνεννοήσεως τῆς Κυβερνήσεώς μας πρὸς ἐκείνην τῆς Ρωσσίας διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν σιτηρῶν, καὶ ὅτι δι-

καιοῦται νὰ ζητήσῃ καὶ αὐτὴ ἐλάχιστον μέρος ἐκ τοῦ μεγάλου κέρδους τῆς ἐμπορίας· ὅπως δήποτε καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, φαίνεται ὅτι τὸ ἐμπόριον διὰ τοῦ τέλους τούτου ζημιοῦται κατά τι, ἀλλ' ἡ ζημία αὕτη κατ' ἐμὲ δὲν εἶναι κινδυνώδης, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον τὸ τέλος (4 τοῖς 0/0) διανέμεται μεταξὺ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν σιτηρῶν, τῶν ἐμπόρων, τῶν ναυτιλουμένων καὶ τῶν καταναλωτῶν. Τὸ αὐτὸ παρατηρῶ καὶ ὡς πρὸς τὸ δεύτερον δηλ. τὴν ζημίαν τῆς ναυτιλίας. Ὡς τὸ γ') δηλ. τὸ πνεῦμα τῆς Συνθήκης παρατηρῶ ὅτι ἡ Ρωσσία οὔτε ἀπήτησεν οὔτε ἀπαιτεῖ σύμβασιν καταναλώσεως, ἀλλ' ἐκφορτώσεως τῶν σιτηρῶν εἰς τοὺς λιμένας μας, διότι καὶ μὲ τὰ ἄλλα εὐδέτερα κράτη τοιαύτην σύμβασιν ἐκφορτώσεως ἔχει· ἀπόδειξις δὲ τούτου εἶναι τὸ ὅτι ἔκτοτε μέχρι τῆς νῦν ἐξήγοντο τὰ σιτηρὰ ταῦτα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἄλλο τι εἰμὴ ἡ ἐκφόρτωσις· καὶ διότι οὐδεὶς δύναται νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ Ρωσσία, ἥτις γνωρίζει κάλλιστα καὶ τὸν πληθυσμὸν καὶ τὸ ποσὸν τῶν σιτηρῶν τοῦ ὁποίου ἡ Ἑλλὰς λαμβάνει ἀνάγκην διὰ νὰ προμηθευθῇ ἔξωθεν πρὸς ἐσωτερικήν της κατανάλωσιν, ποσὸν ὃ οὐδέποτε ὑπερβαίνει τὰς 500,000 κοιλὰ κατ' ἔτος, ἤθελεν ἀπαιτήσει διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης ὥστε ὅλα τὰ ἐκ τῶν λιμένων της ἐξαχθέντα καὶ εἰς τοὺς ἰδικούς μας εἰσαχθέντα σιτηρὰ ἀναβαίνοντα εἰς πλέον τῶν 10 ἑκατομμυρίων κοιλὰ νὰ καταναλωθῶσιν ἀποκλειστικῶς ἐν Ἑλλάδι. Ἄλλως τε καὶ ἂν ἡ Συνθήκη ἀπαιτῇ τοῦτο, ὁ προκείμενος νόμος δὲν τὸ καταρθοῖ, καθόσον οὗτος δὲν ἀπαγορεύει τὴν ἐξαγωγήν, ἀλλὰ διευκολύνει ταύτην ἐπὶ πληρωμῇ μικροῦ τέλους 4 τοῖς 0/0· ἡ Ρωσσία διὰ τῆς Συμβάσεως θέλει τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν σιτηρῶν εἰς τοὺς λιμένας μας, ἀδιάφορον εἰς τὴν διαμετακόμισιν ἢ εἰς τὴν κατανάλωσιν· διότι δὲ ἐκφόρτωσις δὲν ἐγίνετο, παρεπονέθη καὶ δικαίως κατὰ τῆς τοιαύτης παραβάσεως, καθισταμένης ἔτι σπουδαιοτέρας, διότι εἷς προκατόχου ὑπουργὸς ὑπεχρέωσε δ ἐγκυκλίου νὰ ἐκφορτώνῃ ἕκαστον πλοῖον ἐκ τοῦ Δουνάβεως προερχόμενον μὲ σιτηρὰ τὸ 1/10 τοῦ φορτίου του πρὸς κατανάλωσιν τοῦ τόπου, καὶ τὰ 9/10 νὰ ἐξάγωνται ἐλευθέρως· ἡ πρωτάκουστος αὕτη αὐθαιρεσία ἐτροποποιήθη δι' ἄλλης ἐπίσης ἀτόπου ἐγκυκλίου ζητούσης οὐχὶ τὴν ἐκφόρτωσιν τοῦ 1/10 ἀλλὰ ἐγγύησιν ὅτι θέλουσι παραδώσει τὸ 1/10 ὁψέποτε ἤθελον ζητηθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Τὰ ἀτοπήματα ταῦτα ἐθεραπεύθησαν μὲν διὰ τρίτης ἐγκυκλίου, καταργούσης τὰς δύο πρώτας, ἀλλ' ἔδοσαν ἀφορμὴν εἰς δυσαρεσκείας καὶ παράπονα.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὸ δ') ἐπιχείρημα, ὅτι τὸ γράμμα τοῦ νομοσχεδίου δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἀπόρροια τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν νόμου λέγοντος α ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἐξαγωγὴ τῶν σιτηρῶν, χωρὶς νὰ γίνηται διαστολὴ τῶν ἐγχωρίων, τῶν ξενικῶν, ἢ τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν· σημειωτέον ὅτι τὰ πρὸς κατανάλωσιν ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰ ἐγχώρια ἀπὸ τῆς στιγμῆς ὅπου ὁ εἰσάγων ταῦτα δηλώσῃ εἰς τὴν τελωνιακὴν ἀρχὴν ὅτι εἰσάγει τὰ σιτηρὰ εἰς τὴν κατανάλωσιν. Ὡς ὁμοιούμενα δὲ πρὸς τὰ ἐγχώρια ὑπόκεινται κατὰ συνέπειαν εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐγχωρίων σιτηρῶν, ὥστε μένουσι δύω εἴδη σιτηρῶν μόνον, ἤτοι τὰ εἰς διαμετακόμισιν, ἅτινα δύναται νὰ ἐξαχθῶσιν ἐκτὸς τοῦ Κράτους, πληρόνοντα μόνον τὸν φόρον τῆς διαμετακομίσεως, καὶ τὰ ἐγχώρια εἰς ἃ συνυπάγονται καὶ τὰ πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν, τὰ ὁποῖα ὑπόκεινται εἰς τὸν νόμον τῆς Κλίμακος.

Ἐν ᾧ λοιπὸν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν σαφηνίζει, ἂν ἂν ἐννοῇ τὰ ἐγχώρια ἢ τὰ ξενικὰ σιτηρὰ ἢ καὶ ἀμφότερα, τὸ ὑπουργεῖον ἐξηγήθη εἰς τὴν διάσκεψιν τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ὅτι ἐννοεῖ τὰ ξενικὰ σιτηρά, εἰς δὲ τὴν γνησιωτέραν συζήτησιν τῆς Γερουσίας ἐξήγησε σαφῶς ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὰ ἐρχόμενα σιτηρὰ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἀπὸ τὴν Συρίαν, ἀπὸ τὴν Ἀσίαν καὶ ἄλλα μέρη, ἀλλὰ μόνον τὰ σιτηρὰ τὰ ἐρχόμενα ἀπὸ τὰς Παραδουναβίους ἡγεμονείας, ἐν ᾧ τὸ γράμμα τοῦ νόμου οὐ μόνον δὲν ὁρίζει τοῦτο, ἀλλ' οὐδὲ πόρρωθεν δύναταί τις νὰ ἐξαγάγῃ τοιαύτην ἔννοιαν. Ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ ἀναφέρει ὅτι ἂν τὰ σιτηρὰ ταῦτα ὑπεβάλλοντο εἰς τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος τῆς κλίματος, ἤθελον ἐπιβαρύνεσθαι κατὰ τοσοῦτον ὥστε νὰ ματαιωθῇ ἡ ἐξαιρετικὴ διάταξις τοῦ νόμου. Εἰς ἀπάντησιν λέγω ὅτι ὁ νόμος τῆς κλίμακος ἔχει πάντη διάφορον σκοπὸν ἀπὸ ἐκεῖνον τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, διότι ὁ φόρος τῆς ἐξαγωγῆς εἶναι διὰ τὰ ἐγχώρια σιτηρά, εἰς δὲ τὰ ξενικὰ τίθεται φόρος εἰσαγωγῆς· τοὺς φόρους τούτους δὲν θέτει πρὸς σκοπὸν ταμιευτικῆς φορολογίας, οἵα εἶναι ἡ τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐπὶ σκοπῷ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς, ὅταν τὸ συμφέρον τοῦ τόπου ἀπαιτῇ τοῦτο, ὅπως ὁ ποινικὸς νόμος θέτει τὸ πρόστιμον εἰς ἐκλεκτικὴν πρᾶξιν ὄχι διὰ ταμιευτικὸν σκοπόν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρᾶξιν τοῦ ἐγκλήματος· ὁ νόμος τῆς κλίμακος δὲν ἐγένετο διὰ φορολογίαν ἀλλὰ διὰ δύω ἄλλους ὑψηλοτέρους σκοπούς α) τὴν ἐμψύχωσιν τῆς Γεωργίας καὶ β') τὴν ἀποφυγὴν καταβλίψεως τῶν μὴ Γεωργῶν. Εἰς τὴν ἐμψύχωσιν τῆς Γεωργίας

ἐνυπάρχει καὶ τὸ συμφέρον αὐτοῦ τοῦ δημοσίου, καθότι καὶ περισσότερα εἰσοδήματα ἐμψυχουμένης ταύτης λαμβάνει, καὶ τὰ δημόσια σιτηρὰ πωλεῖ καὶ εὐκολώτερον καὶ εἰς ἀνωτέρας τιμάς. Τὸ πλεῖστον τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος εἶναι Γεωργοί, εἰς τὴν ἐμψύχωσιν λοιπὸν τῆς Γεωργίας εἶπετο νὰ ἐνδιαφέρηται τὰ μέγιστα ἡ Κυβέρνησις, καὶ διότι αὕτη εἶναι ἡ πολυπληθεστέρα τάξις, καὶ διότι δι' αὐτῆς ἐπηρεάζεται τὸ ὅλον τῆς κοινωνίας, καὶ διότι ἐν αὐτῇ εὑρίσκεται καὶ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου· διὰ τῆς προόδου τῆς Γεωργίας παρέχεται ἀρθονώτερον ἡ πρώτη καὶ ἀναγκαιοτάτη πρὸς συντήρησιν τοῦ λαοῦ τροφή· ταύτης πασχούσης, συμπάσχει τὸ ὅλον τοῦ Ἔθνους. Ἡ Κυβέρνησις παρετήρησεν ὅτι ὅταν ὁ ἐγχώριος σῖτος τιμᾶται 4 δραχμὰς κατὰ κοιλόν, ἡ Γεωργία πάσχει καὶ δὲν δύναται νὰ ἀνθέξῃ ἀπέναντι τῶν ἄλλων μεγάλων δαπανῶν καὶ τῆς βαρείας φορολογίας τοῦ 10 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος εἰς ἃ ὑποβάλλεται. Διὰ τοῦτο ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ φόρος μὲν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ξενικῶν σιτηρῶν ἀναβιβάζεται εἰς δύω καὶ ἥμισυ δραχμὰς κατὰ κοιλόν, διὰ νὰ ἐπιβάλληται οὕτω πρόσκομμα εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ξενικοῦ, καὶ ἀναγκάζωνται οἱ καταναλωταὶ νὰ ἀγοράζωσιν ἐγχώριον. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου διὰ νὰ μὴ καταβλίβωνται αἱ ἄλλαι τάξεις τῶν ὑπηκόων, ὅταν ἡ τιμὴ τοῦ ἐγχωρίου σίτου ἔχῃ 6 δραχμὰς τὸ κοιλόν, ὁ φόρος τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ξενικῶν σιτηρῶν ἐξαλείφεται ὅλως διόλου· ὅσον δὲ ὑπερβαίνει τὰς 6 δραχμὰς ἡ τιμὴ τοῦ σίτου, τοσοῦτον ἐπαυξάνει καὶ ὁ φόρος τῆς ἐξαγωγῆς, ὥστε ὅταν ὁ ἐγχώριος σῖτος τιμᾶται δώδεκα δραχμὰς τὸ κοιλόν, ὁ φόρος τῆς ἐξαγωγῆς αὐτοῦ ἀναβαίνει εἰς ἓξ καὶ ἥμισυ δραχμὰς τὸ κοιλόν. Ὑπαρχούσης τῆς κλίμακος ὁ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν νόμος ἦτο περιττὸς, ἀναγκαῖος δὲ μόνον διὰ τὰ ἄλευρα, παξιμάδια, ὀρύζια, γεώμηλα κτλ. Πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ νομοσχεδίου λέγουσιν ὅτι τὰ ἐκ τῶν Παραδουναβίων Ἡγεμονειῶν προερχόμενα σιτηρὰ θεωροῦνται ὡς εἰς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἀναφέρουσι τὸν νόμον τῆς κλίμακος· ἐγὼ δὲ ἀπαντῶν λέγω, ὅτι τοιοῦτον πνεῦμα ὑπάρχει ἐν τῇ ἐπινοίᾳ μόνον τῶν ὑπουργῶν, οἵτινες καὶ προτίθεται νὰ κάμωσι τοιαύτην τοῦ νόμου ἐφαρμογήν· ἀλλὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου δὲν ἐκφράζει τοῦτο, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαχθῇ τοιαύτη ἔννοια· ὅθεν ἀνάγκη νὰ τροποποιηθῇ τὸ νομοσχέδιον διὰ νὰ ἐκφράζηται τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον θέλουσιν νὰ ἀποδώσωσιν οἱ ὑπουργοί. Ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ ὑπουργεῖον προτίθεται διὰ τοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον αὐτὸ ἀποδίδει

εἰς τὸν νόμον, καὶ ὄχι τοῦ πνεύματος τὸ ὁποῖον ἐξάγεται ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου, νὰ θεωρήσῃ ὡς εἰς τὴν κατανάλωσιν εἰσαγόμενα ὅλα τὰ ἐκ τῶν Παραδουναβίων Ἡγεμονιῶν προερχόμενα σιτηρὰ, καὶ ὑπαγόμενα εἰς τὸ τέλος τῆς ἐξαγωγῆς τῶν 5 τοῖς 0/0 καὶ οὐχὶ τῆς κλίμακος, θέτει ἄλλον ὅρον ὅτι διὰ μόνης τῆς ἀδείας τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ τούτων εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις. Ἐνταῦθα ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχήν σας. Τίς ἔμπορος θέλει ριψοκινδυνεύσει οὕτω νὰ εἰσαγάγῃ ἐν Ἑλλάδι σιτηρὰ, τῶν ὁποίων ἡ ἐξαγωγὴ ἐξήρτηται ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ ὑπουργοῦ; Ὅσοι ἤθελον ἀξιωθῆ νὰ ἐξασφαλισθῶσι προηγουμένως διὰ τῆς ἀδείας τοῦ ὑπουργοῦ, θέλουσιν εἰσαγάγει σιτηρὰ, καὶ οὐδεὶς ἄλλος. Ἡ διάταξις λοιπὸν αὕτη κατ' ἐμὲ βλάπτει οὐσιωδῶς τὸ ἐμπόριον ἐὰν μείνῃ ἀτροπολόγητος.

Ἂς μοὶ ἐπιτρέψῃ τὸ ὑπουργεῖον νὰ κάμω πρὸς αὐτὸ μεθ' ὅλης τῆς εἰλικρινείας σὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ ἐξαιρετικὴ ἄδεια τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν, τὴν ὁποίαν ἐπιφυλάττεται τὸ ὑπουργεῖον, θέλει προσάψει εἰς αὐτὸ μῶμον, διότι πιθανὸν νὰ παρουσιασθῇ περίστασις καθ' ἣν νὰ δοθῇ εἰς ἕνα ἄδεια ἐξαγωγῆς καὶ νὰ ἀρνηθῇ εἰς ἄλλον. Διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λοιπὸν λόγους ἐπιφυλάττομαι, ἐὰν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, νὰ ἐπιφέρω τροπολογίαν ἐκφράζουσαν σαφῶς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον προτίθεται νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ ὑπουργεῖον, διότι ἐὰν ὁ νόμος ψηφισθῇ ὅπως ἔχει δυσκόλως θέλει ἐφαρμοσθῇ εἰς αὐτὸν τὸ πνεῦμα ὃ ἀποδίδει τὸ ὑπουργεῖον, καὶ τὰ ἀποτελέσματα θέλουσιν εἶσθαι δυσάρεστα.

Ἀντέλεξεν ὁ γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος. Ὅσον εἶναι πολύτιμος, ὅσον εἶναι θεία καὶ λυσιτελὴς ἡ ἐκτενὴς συζήτησις καὶ πάνδημος ἔκθεσις τῶν δοξασιῶν καὶ ἰδεῶν ἑκάστου καλουμένου νὰ ἐπενέγκῃ ψῆφον ἐπί τινος ἀντικειμένου, τοσοῦτον κατ' ἐμὲ εἰς τινας περιστάσεις, βεβαίως σπανίας, θεωρεῖται λυσιτελεστέρα καὶ προτιμητέα ἡ ἄνευ ἐκτενοῦς συζητήσεως καὶ ἀναπτύξεως ἀπόρριψις ἢ παραδοχὴ τοῦ ἀντικειμένου, ἐφ' οὗ καλεῖται νὰ ψηφοφορήσῃ. Προοιμιάσθην οὕτω εἰς ἀπάντησιν τοῦ πρώτου πάντων ἀγορεύσαντος εἰπόντος κατὰ τὴν χθὲς συνεδρίασιν, ὅτι καὶ βουλευταί τινες ἐκ τῶν ψηφισάντων τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν ἐννόησαν τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον εἰς αὐτὸ θέλει νὰ ἀποδώσῃ τὸ ὑπουργεῖον. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν κάμνω εἰς κανένα τὸ ἄδικον τοῦ ὅτι δὲν ἐννόησε τὸν νόμον καὶ διὰ τοῦτο ἐσιώπησεν, ἐρρωμένως ἐξ ἐναντίας ὅτι ἐννόησαν κάλλιστα, ἀλλ' ἴσως προετίμησαν τὴν μὴ συζήτησιν ἀπὸ τὴν ἐκτεταμένην ἀνάπτυ-

ξιν, καθόσον ἴσως ἐθεώρησαν ὅτι τὸ ἀντικείμενον ἐπὶ πολὺ ἐρασνιζόμενον δύναται νὰ καταντήσῃ εἰς συζήτησιν σκανδαλώδη καὶ βλαπτικὴν τῶν δημοσίων συμφερόντων. Μεταβαίνων ἤδη εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ νομοσχεδίου ὁμολογῶ ὅτι δὲν δύναμαι οὐδ' ἔχω τὴν ἱκανότητα νὰ παρακολουθήσω κατ' ἴχνος τοὺς προλαλήσαντας, καὶ ἐγκύψω εἰς τὰς θεωρητικὰς αὐτῶν σκέψεις. Ἔρχομαι ὅμως νὰ ἐκθέσω τὴν πεποίθησιν τὴν ὁποίαν ἐκ τῶν πρακτικῶν μου γνώσεων ἐσχημάτισα περὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, διὰ νὰ δικαιολογήσω ἑμαυτὸν καὶ τὴν ψῆφόν μου. Διάφοροι ὑπάρχουσιν ἐμπορικοὶ νόμοι, ὁ θεμελιώδης ὅστις καθιεροῖ τὸ σύστημα τῶν διαφόρων ἀποθηκῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως ὡς καὶ τὸ τῆς καταναλώσεως, καὶ ἄλλοι ἔκτακτοι κατὰ καιροὺς ψηφισθέντες καὶ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ὑπαγορευθέντες· ὁ θεμελιώδης σκοπὸν ἔχει τὴν ἐμψύχωσιν καὶ ἐξασφάλισιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας κατὰ μίμησιν τῶν μᾶλλον εὐνομουμένων ἐθνῶν· ὑπάρχοντος τοῦ νόμου τούτου ἐπῆλθον ἄλλοι νόμοι ὑπὸ τῶν περιστάσεων καὶ τῆς ἀνάγκης ὑπαγορευθέντες· ἐπὶ παραδείγματι ὁ νόμος τῆς κλίμακος, ὅστις, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι προσβάλλει μὲν τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, διότι δεσμεύει καὶ περιορίζει ταῦτα, ἀλλὰ ἐθεωρήθη καὶ ἀναγκαῖος καὶ ἔλλογος καὶ διὰ τοῦτο παρεδέχθη· προέκειτο περὶ θεραπείας μεγαλειτέρας ἀνάγκης τῆς συντηρήσεως τῆς γεωργικῆς τάξεως καὶ τοῦ λαοῦ ὁλοκλήρου, περὶ τῆς προλήψεως τῶν σιτοδειῶν καὶ τῆς ἐμψυχώσεως ἀφ' ἑτέρου τῆς γεωργίας, καὶ διὰ τοῦτο ἐκρίθη ἀναγκαιότερον νὰ θυσιασθῇ κατά τι ἡ ἐλευθερία τῆς ναυτιλίας καὶ τοῦ ἐμπορίου· τὴν θυσίαν ταύτην ἀπῄτει ὑπερτάτη ἀνάγκη, ἡ τῆς ἐμψυχώσεως τῆς γεωργίας, καὶ τῆς προλήψεως τῆς πείνης. Κατόπιν τοῦ νόμου τῆς κλίμακος ἐπῆλθεν ἄλλος νόμος ὁ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξωγωγῆς τῶν σιτηρῶν· ἀναντιῤῥήτως ὁ νόμος οὗτος προσβάλλει τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, καὶ ὅμως ὡς ὑπαγορευόμενος ὑπὸ ἀνάγκης γενικῆς καὶ κατεπειγούσης ἐθεωρήθη καὶ δίκαιος καὶ ἀναγκαῖος· ὁ νόμος οὗτος ἐπέτρεψε τὴν ἐξαγωγὴν σιτηρῶν εἰς τινας περιστάσεις τῇ ἀδείᾳ τοῦ ὑπουργείου. Ὑπάρχει τέλος καὶ ὁ προκείμενος νόμος· πρὶν δ' ἐξετάσω τὴν δύναμιν τοῦ νόμου τούτου, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐξετάσω καὶ ἐγὼ τὴν συνθήκην κατὰ τὸ γράμμα τῆς διατάξεώς της. Αὕτη ὑποχρεοῖ τὸν πλοίαρχον νὰ ἐκφορτώσῃ τὰ ἐκ τῶν παραδουναβίων Ἡγεμονειῶν μεταφερθέντα σιτηρὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὸν ὑποχρεοῖ δὲ διὰ τῆς ποινῆς τὴν ὁποίαν ἐψήφισαν αἱ Βουλαὶ κατὰ τῶν παραβατῶν τῆς ὑποσχέσεως των πλοιάρχων.

Ποῦ δὲ τὰ σιτηρὰ ταῦτα ἅπαξ ἐκφορτωθέντα ἀνήκουσιν; προστατεύονται τάχα ἀπὸ τὸν νόμον τῆς διαμετακομίσεως; ὄχι· ὁ νόμος τῆς διαμετακομίσεως δὲν δύναται νὰ τὰ προστατεύσῃ, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ δηλωθῶσιν ὡς εἰς αὐτὴν ἐρχόμενα. Ταῦτα ἤρχοντο ὑπὸ ἕνα ὅρον· ἔχουσι μίαν ὑποχρέωσιν ὁ τὴν ἐκφόρτωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἐξελληνισμόν των· ἐνῷ τὰ δικαιώματα μὲ τὰ ὁποῖα περιβάλλεται τὸ κατάστημα τῆς διαμετακομίσεως εἶναι ἀπηλλαγμένα πάσης ὑποχρεώσεως, διότι τὸ κατάστημα τοῦτο εἶναι γῆ, ἔνθα εὑρίσκουσι σταθμὸν ὅλων τῶν ἐθνῶν τὰ ἐμπορεύματα, γῆ γενικὴ, ὡς ἀνέπτυξαν οἱ προλαλήσαντες. Διϊσχυρίσθησαν οἱ πολεμοῦντες τὸ νομοσχέδιον ὅτι τιθεμένων εἰς κατανάλωσιν ὑποχρεωτικῶς, προσβάλλεται ὁ τῆς διαμετακομίσεως νόμος ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὕψωσαν μεγάλην φωνήν· ὁ διϊσχυρισμός των δὲν εἶναι ἀληθὴς καὶ ὁ νόμος τῆς διαμετακομίσεως δὲν προσβάλλεται· ὑρίσταται εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ ἐμπορεύματα, καὶ εἰς τὰ σιτηρὰ αὐτὰ τὰ ἄλλοθεν οἷον ἐξ Ἀσίας, Αἰγύπτου, Θεσσαλίας κτλ. προερχόμενα, καὶ ἐλεύθερα ὄντα ὑποχρεώσεων· ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τοῦ Δουνάβεως ἐρχόμενα, διότι ταῦτα ἔρχονται ὑπὸ ὅρον. Κύριοι· ἐκλήθημεν νὰ προστατεύσωμεν τὸ γενικὸν τοῦ τόπου συμφέρον, καὶ οὐχὶ μιᾶς τινος πόλεως ἢ καὶ τάξεως πολιτῶν· ἀπέναντι τοῦ γενικοῦ συμφέροντος τὸ περιωρισμένον συμφέρον ὀλίγων ἐμπόρων καὶ χιλιάδων τινῶν ναυτῶν δὲν πρέπει νὰ ἰσχύσῃ· διότι ἂν ἕκαστος ὡρμᾶτο ἀπὸ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν λόγον τοῦ μερικοῦ συμφέροντος, ὅπως ὁ πρῶτος ἀγορεύσας εἶπεν ὅτι ὁρμᾶται ἀπὸ γράμματα ἐμπόρων φίλων του ὑποστηρίζοντα τὴν ἰδέαν του, καὶ ἕτερος ὅτι ἀντιπροσωπεύσας ἐπὶ τέσσαρα ἔτη τὴν Κυβέρνησιν εἰς Σύρον, καὶ καὶ δὶς τὴν πόλιν ταύτην ἐν τῷ ἑτέρῳ περιβόλῳ, ὀφείλει νὰ προστατεύσῃ τὰ συμφέροντα τῶν ἐμπόρων της, ἂν ἐπαναλαμβάνω ἕκαστος ἐλάμβανεν ὀπ' ὄψιν ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ὑποχρέωσιν καὶ οὐχὶ τὸ γενικὸν τοῦ τόπου συμφέρον, τότε ἤθελε γεννηθῇ ἡ ἰδέα ὅτι ἡμεῖς ἐκλήθημεν ἐνταῦθα διὰ νὰ προστατεύσῃ ἕκαστος τὸ μερικὸν συμφέρον τῶν φίλων του, τῆς πόλεως τῶν συμπαθειῶν του ἢ τῆς ἰδίας του πατρίδος. Ἐκ τῆς κλεισθείσης Συνθήκης τῶν σιτηρῶν ἐλπίζει κατὰ μέρος ὠφέλεια, ἥτις ἂν καὶ ἔχῃ ἀρχὴν δυστυχῆ καὶ λυπηρὰν, τὸν ἐπικρατοῦντα πόλεμον, εἶναι ὅμως οὐκ εὐκαταφρόνητος· ἡ ὠφέλεια αὕτη πρέπει νὰ γενικευθῇ· καὶ τὸ δημόσιον κατὰ προτίμησιν δικαιοῦται νὰ μετάσχῃ τοῦ κέρδους τὸ ὁποῖον ἐπρομήθευσεν εἰς τοὺς ἐμπορο-ναυτιλουμένους. Δὲν φθονῶ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν διὰ

τὰ ἐκ τῶν σιτηρῶν κέρδη των, εὔχομαι αὐτοῖς μυριαπλάσια, ἀλλὰ τὸ δίκαιον ἀπαιτεῖ νὰ συμμετάσχῃ τῆς ὠφελείας καὶ ὁ λαὸς καὶ τὸ δημόσιον τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι ἄδικον ἐνῷ ἡ Ἑλλὰς καταποντίζεται ἀπὸ τὸ βάρος τῶν διερχομένων σιτηρῶν, καὶ οἱ ἔμποροι καὶ οἱ ναυτιλούμενοι ὑπερωφελήθησαν, ὁ μὲν λαὸς νὰ τρώγῃ τὸν ἄρτον εἰς τιμὴν ἀνήκουσταν διὰ τὸν τόπον, τὸ δὲ δημόσιον τὸ προμηθεῦσαν τὰ κέρδη ταῦτα νὰ μὴ ὠφελῆται τίποτε, ἐν ᾧ μάλιστα περιστοιχίζεται ἀπὸ παντοίας ἀνάγκας, καὶ πολλαὶ ἄλλαι πρόσοδοί του ἠλαττώθησαν ἐπαισθητῶς. Ἐὰν οἱ ἔμποροι οὗτοι ἄρπαγον ἐκ τῶν πολλῶν ἑκατομμυρίων κοιλῶν τῶν σιτηρῶν, τὰ ὁποῖα διαβιβάζουσιν ἐντεῦθεν, μέρος κἂν μικρὸν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν, οὔτε τὸν περὶ ἀπαγορεύσεως νόμον ἠθέλαμεν ἀναγκασθῇ νὰ ψηφίσωμεν, οὔτε τὸ προκείμενον περὶ τέλους νομοσχέδιον ἤθελε προκληθῇ· ἐπειδὴ ὅμως τοιοῦτόν τι δὲν γίνεται ἐξ αὐτῶν ἐκρίθη ἀναγκαῖον ἡ ἐπιβολὴ τοῦ τέλους 5 τοῖς 0|0. Αὕτη ἀνεπαισθήτως ἐλαττόνουσα μόνον τὰ κέρδη τῶν ἐμπόρων καὶ ναυτιλουμένων, θέλει ἀφήσει εἰς τὸν τόπον μέρος σιτηρῶν, τὰ ὁποῖα ἡ ἐντελὴς ἀτέλεια ἐρυγάδευεν πρὸς μεγαλειτέραν κερδοσκοπίαν, καὶ τὸ δημόσιον ἐπαισθητῶς θέλει ὠφελήσει. Ἐπανερχόμενος ἤδη εἰς τὸν περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν νόμον, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω ἀπὸ τοὺς τἀναντία πρεσβεύοντας, πῶς ἐννοοῦν τὸ ἄρθρον τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως νόμου δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ δίδῃ ἄδειαν πρὸς ἐξαγωγὴν σιτηρῶν, καὶ ποῖα εἰσι τὰ σιτηρὰ ταῦτα. Ἂν τὰ εἰς διαμετακόμισιν, ὁ ὑπουργὸς δὲν ἔχει ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα, οὐδ' ἦτο ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ διὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον· ἂν τὰ εἰς κατανάλωσιν, τότε ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸν νόμον, τῆς κλίμακος· ἐντεῦθεν δὲ ὁ προκείμενος νόμος εἶναι πρὸς ὄφελος τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας· ὥστε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι καὶ εὐεργετικὸν καὶ ἀναγκαῖον· ἀναγκαῖον μὲν, διότι ἄνευ τούτου ἠδύνατο νὰ κατηγορηθῇ ὁ ὑπουργὸς ὡς ἐπιτρέπων ἐξαγωγὴν σιτηρῶν ἄνευ τέλους χωρὶς νὰ τηρίζῃ τὴν ἀτέλειαν ταύτην εἰς σχετικὸν νόμον· εὐεργετικὸν δὲ, διότι διευκολύνει εἰς τοὺς ἐμπόρους καὶ ναυτιλουμένους τὴν ἐξαγωγὴν, ἥτις ἄλλως καθίστατο ἀδύνατος ὑποκειμένη εἰς τὸ βαρὺ τῆς κλίμακος τέλος. Ὡς πρὸς τὴν γενομένην παρατήρησιν ὑπό τινος τῶν προλαλησάντων ὅτι ἤθελεν ἀρνηθῇ τὴν συνθήκην τῆς Ῥωσσίας περὶ σιτηρῶν καὶ τὰς παραχωρήσεις αὐτῆς, ἂν ἐκ τῶν παραχωρήσεων τούτων παρεβιάζετο ὁ νόμος τῆς διαμετακομίσεως, ἀντιπαρατηρῶ ὅτι σήμερον δὲν εἶναι πλέον καιρὸς περὶ

παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς συνθήκης· αὕτη ἀνταλλαγεῖσα ἀπὸ πολλοῦ καὶ ἐπικυρωθεῖσα κατέστη ἤδη νόμος τοῦ Κράτους. Διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους ἐπιτρέψατέ μοι καταλύοντι τὸν λόγον νὰ συστήσω τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὅπως ἔχει. Εἰς οὐδένα ὑπουργὸν ἢ Γερουσιαστὴν κάμνω τὸ ἄδικον ὅτι ἐκινήθη κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἀπ' ἄλλο πνεῦμα, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν συμφέρον, τὸν ἀγνὸν πατριωτισμόν του, καὶ τὴν ὁποίαν ἐσχημάτισε πεποίθησιν τοῦ ἐπωφελοῦς ἢ βλαπτικοῦ τοῦ νομοσχεδίου· ἡ Κυβέρνησις εἰς ἣν ὑπολείπεται τὸ δικαίωμα τῆς κυρώσεως τῶν νόμων ἤκουσεν ἐν ἐκτάσει ἐκτεθέντας τοὺς ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου λόγους, ἐὰν ἐν τῇ συνέσει αὐτῆς πεισθῇ ἐκ πληροφοριῶν ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, περὶ τῆς ὠφελείας τοῦ ὁποίου ἐγείρονται ὑπό τινων ἀμφιβολίαι, δύναται νὰ καταστασθῇ ἐπιβλαβὲς καὶ νὰ παρεμβάλλῃ πρόσκομμά τι εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, ἂς μὴ τὸ κυρώσῃ· ἀνάλογον παράδειγμα ἔχομεν τὸν κατὰ τὸ **1845** ὑπὸ τῶν Βουλῶν ψηφισθέντα μὲν νόμον περὶ Λύστριακῶν ταλλήρων, μὴ κυρωθέντα δὲ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἕνεκα τῶν μὴ εὐνοϊκῶν πληροφοριῶν ἃς ἔλαβεν αὐτη μετὰ τὴν ψήφισίν του. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπαναλαμβάνω νὰ συστήσω τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὅπως ἔχει. Κύχομαι δὲ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε κυρωθῇ ὁ νόμος οὗτος νὰ καθυποβληθῇ ἀμέσως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νομοσχέδιον καθιεροῦν τὰ ἐκ τοῦ ἐκτάκτου τούτου τέλους εἰσπραχθησόμενα ποσὰ εἰς κατασκευὴν τῶν δημοσίων καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους. Πέποιθα δὲ ὅτι ἡ καθιέρωσις αὕτη τοῦ φόρου καὶ τὸν φόρον ἐλαφρότερον θέλει καταστήσει, καὶ οἱ φορολογηθέντες εὐχαρίστως θέλουσιν ἀποτίσει τοῦτον, γνωρίζοντες τὸν ἐθνοφελῆ καὶ παραγωγικὸν σκοπὸν πρὸς ὃν θέλει χρησιμεύσει.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Ἀποκρούων τὰς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ῥηθείσας λέξεις « καταφορὰ καὶ ἀντίπαλοι τοῦ νομοσχεδίου » καθόσον σήμερον δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ τῆς ἐλευθέρας καὶ καθαρᾶς ἐξηγήσεως τῶν ἰδεῶν ἡμῶν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, ἔρχομαι νὰ διαβεβαιώσω ἐκ προοιμίων, ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον αὐτὸ προῆλθε, κατ' ἐμὲ, εἰς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀπὸ πρόθεσιν ταμιακοῦ συμφέροντος καὶ εὐκολίας τῶν κατοίκων· ἀλλ' ἡ πρόθεσίς του αὕτη δὲν θέλει ἐπιτύχει διὰ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου· ἀπὸ τὴν αὐτὴν πρόθεσιν ὡρμήθησαν καὶ οἱ διάφοροι ἀγορεύσαντες ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, καὶ οὐχὶ ἀπὸ πνεῦμα καταφορᾶς ἢ συμπα-

θείας τινὸς ἄλλης. Ἀλλ' ἐπὶ τὴν οὐσίαν. Σήμερον ἐρχόμεθα νὰ ἐπιβάλωμεν φόρους εἰς συμπλήρωσιν τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν νόμου, ἐν ᾧ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐθεωρήθη τετελεσμένον κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νόμου ἐκείνου. Καὶ ὀφείλω πρὸς τοῦτο νὰ κάμω τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, διότι ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς συζητήσεως ἐκείνης δὲν γίνεται μνεία τῶν λεχθέντων· συνεφωνήθη διὰ λόγους πολιτικοὺς νὰ μὴ συμπερίληφθῶσι τότε τὰ λεχθέντα. Τὸ ὑπουργεῖον ἠρωτήθη τότε ἂν ἡ ἄδεια τῆς ἐξαγωγῆς ἀφορᾷ τὰ ἐγχώρια σιτηρά, ἀπήντησε δὲ ὅτι ἀφορᾷ τὰ ἐκ τῶν Παραδουναβίων Ἡγεμονειῶν ἐρχόμενα. ἐγὼ δὲ νομίζων, ἕνεκα ἐσφαλμένων πληροφοριῶν, ὅτι καὶ ὑπὸ τῆς Λύστριας ἐπεβάλλετο φόρος τις ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν τούτων, παρετήρησα νὰ μιμηθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὸ παράδειγμα τῆς Λύστριας, πλὴν πρῶτος ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν μοὶ ἀπήντησεν ὅτι τοιοῦτος φόρος δὲν ἦτο ἀληθὴς ὅτι ἐπεβάλλετο ὑπὸ τῆς Λύστριας· παρατηρησάντων δὲ καὶ ἄλλων ὅτι ἡ ἐπιβολὴ τοιούτου φόρου δὲν συνάδει μὲ τὸ συμφέρον τῆς πολυπαθοῦς ναυτιλίας καὶ ἐμπορίου μας, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ἡ περίστασις αὕτη εἶναι ἔκτακτος, τὸ ζήτημα ἐτελείωσε τότε, καὶ τὰ σιτηρὰ ταῦτα ἐθεωρήθησαν ὡς εἰς τὴν διαμετακόμισιν ὑπαγόμενα. Ἀλλ' ἐπειδὴ παρετηρήθη ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ ὑπουργείου ὅτι ἡ περίστασις αὕτη τῆς ἐλευθέρας ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν ἔπρεπε νὰ οἰκονομηθῇ ὑπὸ εὔσχημον τρόπον, παρεδέχθημεν τὴν διάταξιν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν ἀδείᾳ τοῦ ὑπουργείου καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν ἐξαιρετικῶν περιστάσεων· ὥστε, ἐπαναλαμβάνω, τὸ προκείμενον ζήτημα ἐτελείωσεν ἔκτοτε οὕτως· ἀλλὰ παραδόξως ἐπαναφέρεται ἤδη χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν παντάπασι τὸ τί τότε ἐγένετο, καὶ σήμερον τὸ ὑπουργεῖον θέλει νὰ ἐπιβάλῃ φόρον ἐπὶ τῶν σιτηρῶν τούτων δικαιολογοῦν τὴν φορολογίαν ταύτην ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν σύμβασιν τὴν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρωσσίας, δι' ἧς ἐννοεῖται ὅτι τὰ σιτηρὰ τὰ ἐκ τῶν Παρανουναβίων Ἡγεμονειῶν ἐρχόμενα ὑπάγονται εἰς τὴν κατανάλωσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ταμείου. Τὸ ὑπουργεῖον ἐγνώρισε τὸ πνεῦμα τῆς συμβάσεως τῶν σιτηρῶν μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν νόμου, διότι ἂν ἀληθῶς ἐγνώριζε πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου ἐκείνου τὸ πνεῦμα, ἔπρεπεν ἔκτοτε ἐν τῷ αὐτῷ ἐκείνῳ τῆς ἀπαγορεύσεως νόμῳ νὰ ὁρίσῃ περὶ τοῦ φόρου τῆς ἐξαγωγῆς των, καθόσον μάλιστα τότε τῇ ἐνέγετο τοιαύτη πρότασις. Ἡ Ρωσσία εἶχε συμφέρον νὰ ἐξαγάγῃ τὰ σιτηρά της, ἄλλα δὲν

ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐξαγωγήν των διὰ τῆς ἐχθρικῆς ναυτιλίας, ὅθεν καὶ ἐπέτρεψεν εἰς τὴν οὐδετέραν ναυτιλίαν νὰ ἐξαγάγῃ ταῦτα ὑπὸ τὴν ὑπαγόρευσιν ὅμως τοῦ νὰ μεταφέρῃ ταῦτα ἕκαστον πλοῖον εἰς τὸν τόπον εἰς ὃν ἀνήκει· καὶ τοῦτο διότι ἴσως ἡ Ρωσσία ἐθεώρησεν τὸν τρόπον τοῦτον τῆς ἐξαγωγῆς ὡς τὸν ἐπιτηδειότερον πρὸς τὸ νὰ φθάνωσι βραδύτερα τὰ σιτηρά της εἰς τοὺς ἐχθρικοὺς λιμένας· τοῦτο φρονῶ ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ Ρωσσία. Τῆς παραχωρήσεως ταύτης συμμετέσχον καὶ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα, ἅτινα ὑποχρεοῦνται νὰ μεταφέρωσι τὰ ἐκ τοῦ Δουνάβεως σιτηρὰ εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας· ἀλλ' ὁ λιμὴν ἔχει θέσεις διαφόρους, ὅλας ὅμως ἑλληνικὰς ἑλληνικοτάτας, ὡς εἶναι καὶ πᾶσα ἄλλη θέσις τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ἀλλ' εἰς αἱρέσεις τινὰς ὑπαγομένας. Τὸ κατ' ἐμὲ φρονῶ ὅτι ἅμα τὰ ἐκ τοῦ Δουνάβεως προερχόμενα σιτηρὰ φθάσωσιν εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας ἐξελληνίζονται καὶ ὑπόκεινται εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους δηλ. κατὰ τὴν δήλωσιν, εἴτε εἰς τὴν κατανάλωσιν εἴτε εἰς τὴν διαμετακόμισιν, διότι καὶ ἡ διαμετακόμισις εἶναι μέρος τῆς ἑλληνικῆς γῆς, καὶ ἐπενοήθη πρὸς εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου. Ἡ Ρωσσικὴ Κυβέρνησις παραπονεθεῖσα τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπείσθη μετὰ ταῦτα εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἐν Πετρουπόλει ἐπιτετραμμένου μας γενομένας παρατηρήσεις καὶ δὲν ἐπανέλαβε παράπονα εἰμὴ διὰ τὴν μὴ ἐκφόρτωσιν τῶν σιτηρῶν. Τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα ἐπιτετραμμένου τῆς Ρωσσίας γενόμενα παράπονα, καθὼς ἀνέφερεν ὁ Κ. ὑπουργός, κατ' ἐμὲ θὰ προῆλθον ἀπὸ ἀξιώσεις ἰδικάς μας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐπιβάλωμεν 5 τοῖς 0/0 φόρον. Συμφωνῶ ὅτι ὁ τόπος δὲν ὠφελήθη ἀπὸ τὴν διάβασιν τῶν σιτηρῶν ἐκ τῶν λιμένων μας, ἀλλ' ἂν ἐν γένει ὁ τόπος δὲν ὠφελήθη, ἂν τὰ σιτηρὰ ὑπερετιμήθησαν ἐν Ἑλλάδι καὶ ὁ λαὸς ἀδυνατεῖ νὰ προμηθεύεται ἄρτον ἕνεκα τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν σιτηρῶν, δὲν πταίει τὸ ἐμπόριον οὐδ' ἡ ναυτιλία, πταίει ἡ Κυβέρνησις. Τὰ νομοθετικὰ Σώματα τῇ ἐχορήγησαν 1,500,000 δραχ. διὰ νὰ προμηθευθῇ σιτηρὰ καὶ διευκολύνωνται εἰς τὴν ἀγοράν των οἱ κάτοικοι τοῦ Κράτους· καὶ ἡ πρόνοια τοῦ νόμου τούτου βεβαιοῖ ὅ,τι ἀνέφερα περὶ τοῦ τρόπου ὑφ' ὃν ἐθεωρήθη ὁ νόμος περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν· ἡ πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως περιορίσθη εἰς τὰς Ἀθήνας μόνον, καὶ ὅ,τι ἔγινεν, ἔγινεν διὰ τὰς Ἀθήνας, καὶ διὰ ταύτας οὐχὶ ὅπως ἔδει, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους οὐδεμία πρόνοια ἐγένετο, καὶ διὰ τοῦτο πρό τινων ἡμερῶν, ὅτε διέτριβον ἐν ἀδείᾳ εἰς Ναύπλιον, εἶδον τὸν ἄρτον καὶ τὸν σῖτον εἰς ἀφόρητον ὑπερτίμησιν. Ἡ Κυβέρνησις ἔπρεπε

νὰ φροντίσῃ ὥστε ὁ τόπος νὰ δύναται νὰ προμηθεύηται τὸν ἄρτον του εἰς τιμὴν ὑποφερτήν. Τὸ κατηγορηθὲν δὲ ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων μέτρον ἑνὸς προκατόχου ὑπουργοῦ τοῦ νὰ ἀρήνωσι τὰ ἐκ τοῦ Δουνάβεως ἐρχόμενα πλοῖα τὸ 1/10 τῶν σιτηρῶν, τὰ ὁποῖα φέρουσιν, εἶναι δικαιότερον καὶ ἠπιώτερον τοῦ σημερινοῦ φόρου, καὶ ὀλιγώτερα κινδυνώδες, κάλλιστον δὲ διὰ νόμου νὰ νομοθετηθῇ· ἀλλ' ἂν διὰ τοιαύτας ὀλιγωρίας δὲν ὠφελήθη ὁ τόπος ἐν γένει, ὠφελήθη ὅμως τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία μας, ἥτις σήμερον εἶναι εἰς εὐχάριστον θέσιν· καὶ διότι ἐκ τῶν περιστάσεων ὠφελήθη, δικαιούμεθα νὰ φορολογήσωμεν αὐτὴν παρὰ τὰ εἰθισμένα; ὄχι βεβαίως, καθὼς δὲν δικαιούμεθα νὰ ζητήσωμεν ἄλλον φόρον παρὰ τὸ ἓν εἰς τὰ δέκα ἐν περιπτώσει εὐτυχίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς. Δὲν συμφωνῶ ὅτι μόνον ἐπιβαρύνεται τὸ ἐμπόριον ἐκ τοῦ φόρου τούτου, ἐξ ἐναντίας διατείνομαι ὅτι ὁ φόρος οὗτος θέλει ἐπιπέσει μᾶλλον εἰς τὴν ναυτιλίαν μας, ἥτις καὶ τοῦ λοιποῦ θὰ ἀδυνατεῖ νὰ συναγωνισθῇ πρὸς τὴν ναυτιλίαν τῶν λοιπῶν οὐδετέρων Κρατῶν, καὶ θὰ ἀναγκασθῇ ὡς ἐκ τούτου νὰ ἀλλάξῃ σημαίαν. Κύριοι, εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἡ Ρωσσικὴ Κυβέρνησις, μία τῶν εὐγενεστέρων Δυνάμεων τῆς Ἑλλάδος, παραχωρήσασα εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅ,τι καὶ εἰς τὰ λοιπὰ οὐδέτερα κράτη παρεχώρησε, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιθυμῇ τὴν καταργησιν τῶν ἑλληνικῶν περὶ ἐμπορίας νόμων, καὶ ἰδίως τοῦ τῆς διαμετακομίσεως, τοσοῦτον σύσιῶδους διὰ τὴν Ἑλλάδα· ἀλλὰ καὶ ἂν τυχὸν ἐνηργήθησαν παράπονά τινα ἐκ μέρους της, ἃς ἐμμείνωμεν παρακαλοῦντες αὐτὴν διὰ νὰ ἐφαρμόζηται καὶ τοῦ λοιποῦ ἡ Συνθήκη, ὅπως μέχρι τοῦδε ἐφαρμόζετο, πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς ἑλληνικῆς ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας. Ἂν ὅμως ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει νὰ ἐννοήσῃ τὴν Συνθήκην διαφορετικώτερον ἀφ' ὅτι μέχρι τοῦδε τὴν ἐννόει, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ὠφελήσῃ τὸ ταμεῖον διὰ τῆς ἐπιβολῆς του 5 τοῖς 0/0, ἡ ὠφέλεια αὕτη δὲν θέλει εἶσθαι πραγματική, διότι ὁ νόμος ἐπέρχεται κατόπιν, ὡς λέγεται, ἑορτῆς, ὅτε δηλ. ἐγένετο ἡ ἐξαγωγή· ἄλλως τε, Κύριοι! καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι θέλει ὠφεληθῇ τὸ δημόσιον ἐκ τῆς φορολογίας ταύτης, τὸ ὄφελος δὲν εἶναι τοσοῦτον ἐπιζήτητον, ὡς προερχόμενον ἀπὸ φορολογίαν τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλομεν ἐμμέσως εἰς τοὺς ἀδελφούς μας Ἰονίους τοὺς εἰς σιτοδείαν εὑρισκομένους, καὶ τοὺς λοιποὺς εὐεργέτας μας λαοὺς, τῆς Δυτικῆς εὐρώπης, οἵτινες ἄλλοτε διέθρεψαν ἡμᾶς μαχομένους ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας μας, πέμποντες ἡμῖν δωρεὰν τὸν ἄλευρον καὶ τὰ χωμηλά των. Ἂν τὸ ταμεῖόν μας ἔχει ἀνάγ-

την χρημάτων, ἐξ ἄλλων πόρων ἂς ζητήσωμεν νὰ χορηγήσωμεν τὰς αὐτὸ χρήματα, καὶ ἂς μὴ ληστωνῶμεν τὰ κοινωνικὰ καὶ πολιτικὰ καθήκοντά μας· ἂν τουλάχιστον ὁ φόρος οὗτος ὠφέλει κατά τι τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπενέργει εἰς τὴν ἔκπτωσιν τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν, ἥτις τοσοῦτον δυστυχῶς εἶναι ὑπερηξημένη, ὑποφερτόν· ἀλλ' οὐδόλως θέλει ἀνακουφίσει τὸν ἰδικόν μας λαόν, θέλει μόνον ἐπιβαρύνει τοὺς καταναλωτὰς καὶ μάλιστα τοὺς τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, διότι οὗτοι σήμερον εὑρίσκονται εἰς σιτοδείαν καὶ εἶναι ἐξηρτημένοι τῆς διαμετακομιδῆς· θέλει εἶσθαι λυπηρὸν νὰ καταμετρᾷ ἐπὶ παραδείγματι ὁ Μασσαλιώτης λαὸς ὅτι λεπτά τινα τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ ἄρτου ἀνάγονται εἰς τὴν χρεολογίαν τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐπιβαλλομένην κατὰ τὴν διάβασιν τῶν σιτηρῶν· ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εὑρῃ τὰ μέσα ἐξ ὧν νὰ ἔχῃ ἄμεσον ὁ λαὸς ὠφέλειαν, νὰ εἰσαγάγῃ δηλ. ἄλλο νομοσχέδιον κατάλληλον προνοοῦν περὶ τοῦ πῶς θέλει εἰσαχθῇ καὶ μένει ἐν τῷ τόπῳ σῖτος ἱκανὸς καὶ εὔωνος, καὶ οὐχὶ τοιοῦτον, τὸν ἐλαφρότητα τοῦ ὁποίου καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπερασπιζόμενοι τὸ νομοσχέδιον αἰσθάνονται, καὶ διὰ τοῦτο εἰς μάλιστα προέτεινε τὴν δαπάνην τοῦ φόρου τούτου εἰς κατασκευὴν τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους, θέλων διὰ τῆς καθιερώσεως μόνον τοῦ φόρου νὰ καταστήσῃ τὸν νόμον ὑποφερτὸν εἰς τὸν λαόν. Ἂν δὲ δὲν ἀρκῇ τὸ χορηγηθὲν πρὸς τοῦτο ποσὸν τῶν 1,500,000 δραχ. ἂς ζητηθῇ καὶ περισσότερον. Εἰς ἐναντίαν περίστασιν συμφωνῶ μετά τινος τῶν προαγορευσάντων ὅτι εἶναι προτιμώτερον εἰς ἡμᾶς νὰ ἀποκρούσωμεν τὴν προσφορὰν τῆς Ρωσσικῆς Κυβερνήσεως, ἐὰν ἀπαιτῇ νὰ ὑπάγωνται τὰ σιτηρά της εἰσαγόμενα εἰς τὸ κράτος μας εἰς μόνην τὴν κατανάλωσιν, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐπιβληθῇ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν των ἐντεῦθεν φόρος, διότι οὕτω οὐ μόνον προσβάλλεται ἡ ἀνεκτίμητος ἀρχὴ τῆς διαμετακομίσεως, ἀλλὰ καὶ διότι γινώσκεται ἐμμέσως ὄργανα πρὸς ἐπιβάρυνσιν λαῶν εὐεργετησάντων καὶ εὐεργετούντων ἡμᾶς· καὶ τοῦτο αὐτὸ ἤθελα κηρύξει καὶ ἐν περιστάσει καθ' ἣν αἱ δύω Δυτικαὶ Δυνάμεις εὑρίσκοντο εἰς τὴν θέσιν τῆς Ρωσσίας, καθόσον καὶ πρὸς τὰς τρεῖς ἐξίσου ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη.

Καὶ τρίτον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπεν. Ἡ συζήτησις ἦλθεν ἤδη εἰς ναυάγιον πλήρες, διότι νέαι ἐπόψεις παρουσιάζονται καὶ ἀναπτύσσονται· ὀλίγας διὰ τοῦτο ὀφείλω νὰ δώσω ἀκόμη ἀναπτύξεις, πῶς τὸ ὑπουργεῖον συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς πρώτης διατάξεως τοῦ περὶ ἀπαγορεύ-

σεως τῶν σιτηρῶν νόμου. Τὸ ὑπουργεῖον ἐγνώρισεν ὅτι τεθησαυρισμένων εἰς διαμετακόμισιν τῶν ἐκ τῶν Παραδουναβείων Ἡγεμονειῶν ἐρχομένων σιτηρῶν δὲν ἐξεπληροῦτο ἡ μετὰ τῆς Ρωσσίας Συνθήκη, διότι διαμετακόμισις εἶναι ἐκτὸς τοῦ Κράτους· ἀρκούντως δὲ σαρκνίζεται ὅτι τὸ εἰς διαμετακόμισιν εἰσαγόμενον δὲν εἰσάγεται εἰς τὸν τόπον, τὸν καὶ τόπον προορισμοῦ λεγόμενον· ἡ ἀπορρόρτωσις δὲ εἰς τὴν διαμετακόμισιν δὲν μεταβάλλει οὐδόλως τὴν φύσιν τῆς εἰσαγωγῆς, ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι καὶ ματαία καὶ γελοία ἀξίωσις. Τοιαύτη ἦτο ἡ ἔννοια ἡ ἀποδοθεῖσα εἰς τὴν Συνθήκην ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον, καὶ τοιαύτην ἔννοιαν δίδουσιν εἰς αὐτὴν αἱ ἀλληπάλληλοι ἐξηγήσεις αἱ ἀπὸ τοῦ προκατόχου ὑπουργείου προκληθεῖσαι· δὲν πρόκειται περὶ εὐεργετήματος, ἐπαναλαμβάνω, ἀλλὰ περὶ παραχωρήσεως, ὅπως ἐγένετο καὶ εἰς τὰ ἄλλα οὐδέτερα Κράτη· ἡ Ρωσσία ἔθεσεν ὅρους, ὅσα δὲ οὐδέτερα κράτη ἐδέχθησαν τούτους συνηλλάγησαν μετ' αὐτῆς· οὐδὲν προνόμιον ἀποκλειστικὸν ἡμεῖς ἐλάβαμεν, τὸ προνόμιόν μας εἶναι εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων μας· ἀπὸ τὴν σημερινὴν συζήτησιν δὲν ἐξαρτᾶται βεβαίως ἡ ἑρμηνεία τῆς Συνθήκης, ἐξήρτηται μόνον ἡ τύχη τοῦ νομοσχεδίου, ἡ δὲ ἀπόρριψις αὐτοῦ θέλει προκαλέσει τὴν παῦσιν τῆς ἐκ τῶν Παραδουναβείων Ἡγεμονειῶν μεταφορᾶς διὰ τῶν πλοίων μας σιτηρῶν. Ἐν τῷ περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν σιτηρῶν νόμῳ ἡ ἐξαίρεσις τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν τῇ ἀδείᾳ τοῦ ὑπουργείου ἐγένετο μὲ τὸν εὐσχημότερον τρόπον, ἀλλ' ἡ συζήτησις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου προεκάλεσε τὴν ἀποκάλυψιν.

Εἰς πρὸς τὰς γενομένας παρατηρήσεις περὶ ὑπερτιμήσεως τοῦ ἄρτου καὶ τῶν σιτηρῶν παρατηρῶ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀδυνατεῖ νὰ κάμῃ ἐν Ἑλλάδι τὸν σῖτον κατὰ πολὺ εὐθηνώτερον τοῦ εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη σήμερον πωλουμένου, ἐκτὸς ἂν ἀποφασίζῃ νὰ χαρίζῃ σῖτον· ἀλλ' ἐὰν τις ἀναλογισθῇ τὰς γενικὰς περιστάσεις, τὴν ὑπερτίμησιν τὴν μεγάλην τοῦ ἄρτου εἰς τὰ ἄλλα Κράτη, τὴν ἐσχάτην ἐν Ἑλλάδι πενίαν ἀνθρώπων τινῶν, ἀδυνατούντων νὰ προμηθεύωνται σῖτον καὶ ἂν ἡ τιμή του ἦτο πολὺ κατωτέρα τῆς σημερινῆς, δὲν δύναται νὰ αἰτιαθῇ τὸ ὑπουργεῖον δι' ἔλλειψιν ἢ ἀδιαφορίαν· τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔλαβε πίστωσιν διὰ νὰ προμηθεύσῃ ἄρτον εἰς τοὺς ἀδυνατοῦντας νὰ προμηθευθῶσι τοιοῦτον ἕνεκα τῆς ἐσχάτης πενίας των, ἀλλὰ νὰ προμηθεύσῃ σῖτον διὰ νὰ προλάβῃ τὸ δυστύχημα μιᾶς σιτοδείας, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὰ ἄλλα Ἔθνη. Τοιαύτην προμείθειαν ἐνήργησε, καὶ φόβος σιτοδείας δὲν ὑπάρχει· πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἡ Κυβέρνησις πλη-

ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Σταΐκου καὶ Π. Λιδωρίκη, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 25 κατὰ 15 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς τέλους 5 τοῖς 0/0 εἰς τὰ ἀδεῖα τοῦ ὑπουργείου ἐξαγόμενα σιτηρά.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	.	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	.	Γκίκας Καρακατζάνης	Ο
Γεώργ. Κουντουριώτης	.	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	.
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἀδὰμ Δούκας	Ο
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ο	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ο
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Λάμπρος Νάκος	.	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	.	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	.
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ο	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ο	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ο	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης	.	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Ο	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ο
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	.	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ο	Ἀναγ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ο	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ο	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ο	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ο
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	.
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ο
Γ. Παπανικολόπουλος	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν

Ἐπομένως ἐλύθη ἡ συνεδρίασις.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 5 Ἰανουαρίου 1856. ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντες τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρόντων 29 μελῶν, ὁ κύριος πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῶν παρελθουσῶν συνεδριάσεων τῆς 29 καὶ 30 Δεκεμβρίου ἀναγνωσθέντα ἐπικροῦνται.

Κατόπιν ὁμὲν κύριος Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ὡς ἐξῆς ἔχον νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ Αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, περὶ παραχωρήσεως προνομίου κατεργασίας τῶν ἀσφοδέλων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ συνταχθὲν νομοσχέδιον, περὶ παραχωρήσεως προνομίου κατεργασίας τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα φυομένων ἀσφοδέλων, ὅπερ εἰσαχθὲν κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν ἐψηφίσθη ὡς ἔχει ὑπ' αὐτῆς.

Ὑποβάλλοντες καὶ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μας, κρίνομεν περιττὴν πᾶσαν ἄλλην παρατήρησιν, μὴν ἀμφιβάλλοντες, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία ἀφορῶσα εἰς τὴν ὠφέλειαν, ἥτις θέλει προκύψει ἐκ τῆς παραχωρήσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προνομίου, θέλει παραδεχθῆ καὶ ἐπιψηφίσει αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Δεκεμβρίου 1855.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 24 Δεκεμβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ

Ψηφισάμενοι δμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τῇ Βασιλῇ ἐγκρίσει δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἰδιώτην ἢ ἑταιρίαν ἀποκλειστικὸν δικαίωμα μέχρι δέκα πέντε ἐτῶν τὸ πολύ, λογιζομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως Βασιλ. Διατάγματος, τοῦ νὰ ἐξαγάγῃ ἀπὸ τῶν ῥιζῶν τῶν ἀσφοδέλων οἰνόπνευμα, σάκχαριν, ἄμυλον καὶ πᾶν ἄλλο χημικὸν προϊόν.

Ἄρθρ. 2. Τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐκτείνεται ἐφ' ὅλου τοῦ Βασιλείου, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους·

ά. Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ συστήσῃ καὶ θέσῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν δύο τουλάχιστον τεχνουργεῖα τὸ μὲν εἰς τὴν Πελοπόννησον ἢ εἰς τὰς Νήσους, τὸ δὲ εἰς τὴν Στερεάν.

β'. Ἓν τῶν εἰρημένων τεχνουργείων ὀφείλει νὰ συστήσῃ καὶ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν ἐντὸς δέκα ὀκτὼ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Βασιλ. Διατάγματος, τὸ δὲ ἕτερον ἐντὸς τριῶν ἐτῶν τὸ πολύ.

Ἄρθρ. 3. Αἱ μηχαναὶ καὶ τὰ ἐργαλεῖα τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὴν πρώτην σύστασιν καὶ κίνησιν τῶν τεχνουργείων, ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς παντὸς τέλους κατὰ τὴν εἰς τὸ Κράτος εἰσαγωγὴν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 4. Εἰς τὸν ἐργολάβον παραχωρεῖται τὸ δικαίωμα νὰ συλλέγῃ ἀσφοδέλους, φυομένους εἰς γαίας τοῦ δημοσίου ἢ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, μὴ κατεχομένας ὑπὸ καλλιεργητῶν ἢ ἐνοικιαστῶν.

Ἄρθρ. 5. Τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως Β. Διατάγματος θέλει προηγηθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν λόγῳ ἐγγυήσεως, εἰς μετρητὰ ἢ εἰς τραπεζικὰς μετοχάς, παρακατάθεσις δέκα χιλιάδων δραχμῶν, αἵτινες θέλουν τῷ ἀποδοθῇ παρὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης μετὰ τῶν κανονισμένων τόκων, ἅμα ἐντὸς τῆς τεθείσης προθεσμίας τῶν δεκαοκτὼ μηνῶν συστηθῇ καὶ τεθῇ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸ πρῶτον τεχνουργεῖον.

Ἂν ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης δὲν συστηθῇ ἢ δὲν τεθῇ εἰς ἐνέργειαν τὸ πρῶτον τεχνουργεῖον, ὁ μὲν ἐργολάβος κηρύττεται ἔκπτωτος τοῦ ὅλου προνομίου, τὸ δὲ παρακατατεθὲν ποσὸν μεταβαίνει αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ τινὸς διατυπώσεως εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ δεύτερον τεχνουργεῖον δὲν ἤθελε συστηθῇ ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας τῶν τριῶν ἐτῶν, ὁ ἐργολάβος γίνεται ἔκπτωτος τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος

εἰς σύστασιν τεχνουργείου καὶ εἰς ἐκρίζωσιν τῶν ἀσφοδέλων ἐπὶ τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον ὤφελε κατὰ τὸ ἄρθρον δεύτερον νὰ συστήσῃ τὸ τεχνουργεῖον, ἡ δὲ κυβέρνησις δύναται νὰ παραχωρήσῃ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα εἰς ἄλλον.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἐργολάβος θέλει πληρόνει κατ' ἔτος εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον 10 τοῖς 0|0 ἐπὶ τοῦ καθαροῦ αὐτοῦ προϊόντος, θέλει δὲ προσέτι ὑπόκεισθαι καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν νενομισμένων τελῶν, κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων τῆς βιομηχανίας του, οὐδέποτε ὅμως θέλει ὑπόκεισθαι εἰς τέλη ἐξαγωγῆς ἀνώτερα τῶν νῦν ὡρισμένων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως προνομίου κατεργασίας τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα φυομένων ἀσφοδέλων.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Κύριοι!

Κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον, περὶ παραχωρήσεως προνομίου κατασκευῆς οἰνοπνεύματος, σακχάρεως, ἀμύλου καὶ παντὸς ἄλλου χημικοῦ προϊόντος ἐκ τῶν ῥιζῶν τῶν ἀσφοδέλων.

Τὸ φυτὸν τοῦτο εἶναι τὸ κοινῶς λεγόμενον σφερδοῦκλι, τὸ ὁποῖον καλύπτει μεγάλας ἐν Ἑλλάδι ἐκτάσεις, καὶ τοῦ ὁποίου μέχρι τοῦδε ἡ βλάστησις παρ' ἡμῖν ἀντὶ ὠφελείας μᾶλλον παραίτιος βλάβης ἐνομίζετο, καθ' ὅσον δραστηρίως πολλαπλασιάζεται. Ὅπου δὲ βλαστάνει ἀπορρόφᾳ τὴν ἰκμάδα τῆς γῆς, ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτῆς πᾶσαν λιπαρότητα, καὶ ὑπὸ τὸ ἡμέτερον ζηρὸν καὶ ἀνομβρον κλίμα συντελεῖ πρὸς τὴν μείζονα τοῦ ἐδάφους ἀποξήρανσιν.

Ἀποδειχθείσης εὐτυχῶς τῆς χρησιμότητος τοῦ φυτοῦ τούτου ἐν Εὐρώπῃ, διὰ τῆς κατασκευῆς ἐξ αὐτοῦ οἰνοπνευμάτων, ἀμύλου, σακχάρεως καὶ ἄλλων χημικῶν προϊόντων, ἐπαρουσιάσθησαν ἀπό τινος χρόνου εἰς τὴν κυβέρνησιν δύο ἑταιρίαι, τὴν παραχώρησιν ἀποκλειστικοῦ προνομίου ἐξαιτούμεναι.

Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ὠφελείας,

αἵτινες θέλουσι προσγενῆ εἰς τὸ δημόσιον καὶ τοὺς κατοίκους ἐκ τῆς παραχωρήσεως ταύτης, δὲν ἤθελε δυσκολευθῆ νὰ συναλλαχθῆ μετὰ τῆς ἑταιρίας ἐκείνης, τῆς ὁποίας τὰς προτάσεις ἤθελε θεωρήσει συμφερωτέρας, ἐὰν δὲν ἐθεώρει ἀναγκαῖον νὰ προηγηθῆ νόμος περὶ τούτου, καθὸ πρόκειται περὶ περιορισμοῦ τῆς βιομηχανικῆς ἐνεργείας.

Διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, περὶ παραχωρήσεως προνομίου ὁ χρόνος τῆς διαρκείας αὐτοῦ ὁρίζεται μέχρι δέκα πέντε ἐτῶν. Δὲν ἐνέκρινε δὲ ἡ Κυβέρνησις νὰ παραχωρήσῃ τὸ προνόμιον ἐπὶ μακροτέραν προθεσμίαν, διότι ἀγνοεῖται ἡ ὠφέλεια, ἥτις δύναται νὰ παραχθῆ ἐκ τῆς βιομηχανίας ταύτης, καὶ διότι προϊόντος τοῦ χρόνου, εἶναι πιθανὸν νὰ παρουσιασθῶσι πρόσφοραὶ συμφερώτεραι, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων νὰ προταθῆ ἡ καταργησις τοῦ προνομίου.

Χάριν ἐμψυχώσεως τῆς νέας ταύτης βιομηχανίας, παραχωρεῖται διὰ τοῦ ἄρθρου 4 εἰς τὴν συστηθησομένην ἑταιρίαν δωρεὰν ἡ συλλογὴ τινῶν ἀσφοδέλων τῶν φυομένων ἐπὶ τῶν μὴ διατεθειμένων ἐθνικῶν καὶ μοναστηριακῶν γαιῶν, αἵτινες ἄνευ τούτου οὐδεμίαν ἤθελον ἔχει ἀξίαν εἰς τὸ δημόσιον.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργολάβου, μεθ' οὗ θέλει συναλλαχθῆ ἡ Κυβέρνησις μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν καὶ κύρωσιν τοῦ νόμου, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ζητηθῆ παρ' αὐτοῦ ἀποχρῶσα χρηματικὴ ἐγγύησις ἐκ δραχμῶν δέκα χιλιάδων, αἵτινες θέλουσι παρακατατεθῆ εἰς τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν μέχρι τῆς συστάσεως τοῦ πρώτου τεχνουργείου του κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νομοσχεδίου.

Περιττὸν θεωροῦμεν, Κύριοι, νὰ προσθέσωμέν τι περὶ τῆς προθυμίας, μεθ' ἧς πρέπει νὰ παραδεχώμεθα τοιαύτας ἐπωφελεῖς προτάσεις, πεπεισμένοι, ὅτι καὶ ὑμεῖς δὲν ἔχετε ὡς πρὸς τοῦτο ἐναντίαν ἰδέαν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Αὐγούστου 1855.

Οἱ ὑπουργοὶ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Οὕτινος ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις καὶ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ὁ δὲ κύριος ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐνέγνω.

α) Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 15,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1855, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἔχει ἀνάγκην ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 15,000 ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Β'. ἄρθρου 2 δικαιολογουμένης διὰ τῆς ἐσωκλείστου πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως. Ἡ πίστωσις αὕτη παραδεχθεῖσα ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως.

Ἀθήνησι τὴν 28 Δεκεμβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφίσθη θέλει ὑποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τὴν 22 Δεκεμβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Μ. ΠΟΤΑΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν δεκαπέντε χιλιάδων ἐπὶ τοῦ Κεφ. Β'. ἄρθρου 2 (ἔξοδα μεταφορᾶς ἀνακριτῶν) τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Τούτου ἡ τύπωσις ἐθεωρήθη περιττὴ, καὶ ἀπεφασίσθη ἡ διανομὴ πέντε ἀντιγράφων εἰς τὰ τμήματα, ἅτινα προεξετάσαντα αὐτὸ θέλουσιν εἰδοποιήσει τὸν πρόεδρον διὰ νὰ συγκαλίσῃ συνεδρίασιν πρὸς ἄμεσον αὐτοῦ συζήτησιν.

6') Τὸ ὡς ἐπομένως ἔχον νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογιαῆς ἐκθέσεως περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 7,000 ἐπὶ τοῦ ειδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1855.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας τὸ ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 7,000 εἰς τὸ Ὑπευργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπιψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ προκαλέσαντες τὴν αἴτησιν τῆς τοιαύτης πιστώσεως λόγοι ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν ἐσώκλειστον πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν, κρίνω περιττὸν νὰ σᾶς ἀπασχολῶ μὲ τὴν ἐπανάληψίν των.

Ἀθήνησι, τὴν 28 Δεκεμβρίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 23 Δεκεμβρίου 1855.

ΟΘΩΝ.

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις δραχ. 7,000 πρὸς

συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς συμφωνηθείσης συνδρομῆς εἰς τὸν ἐργολάβον τοῦ Θεάτρου διὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις· ἡ πίστωσις δὲ αὕτη θέλει καταλογισθῇ ὑπὸ τὸ κερ. Ε. ἀριθ. 5 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν Ε. Ε.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις αὐτοῦ καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὴν προεξέτασίν του.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς τέλους 5 τοῖς 0|0 εἰς τὰ ἀδεῖα τοῦ ὑπουργείου ἐξαγόμενα σιτηρά, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας λαβὼν τὸν λόγον εἶπε.

Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν εἶπον ὅτι ἐπιφυλάττομαι, ἐὰν παραδεχθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου, νὰ ἐπενέγκω τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διασαφίζεται ὁ νόμος καὶ νὰ φαίνηται καὶ εἰς τὸ γράμμα αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον θέλει νὰ ἀποδώσῃ τὸ ὑπουργεῖον· τὴν τροπολογίαν ταύτην μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῆς λόγων μου παρακατέθηκα εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας ἀπὸ τοῦ Σαββάτου, παρακαλῶ δὲ τὸν κύριον γραμματέα νὰ ἀναγνώσῃ ταύτην καὶ τοὺς συνοδεύοντας αὐτὴν λόγους μου.

(Ἐντεῦθα ἀνεγνώσθη ἥ τε τροπολογία καὶ οἱ δικαιολογητικοὶ αὐτῆς λόγοι), ἔχουσι δὲ ὡς ἕπεται.

Τροπολογία τοῦ Γερουσιαστοῦ Τ. Μαγγίνα.

Τὰ ἐκ τῶν Παραδουναβίων Ἡγεμονειῶν ἐρχόμενα σιτηρὰ εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων· ἐξαγόμενα δὲ ἐκτὸς τοῦ κράτους, ὑπόκεινται εἰς ἐξαγωγικὸν τέλος πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Δεκεμβρίου 1855·

Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Οἱ ὑπαγορεύσαντές με λόγοι διὰ τὴν τροπολογίαν τοῦ νομοσχεδίου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι.

α) Αἱ προφορικαὶ ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας ἔδωσε τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ τὴν συζήτησιν, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τὴν ὁποίαν προτίθεται νὰ κάμῃ, δὲν συνάδουσι πῶς μὲ τὸ γράμμα τοῦ νομοσχεδίου.

β') Τὸ ὑπουργεῖον ἀνέφερεν ὅτι ἐκ τῶν ἐρχομένων ξενικῶν σιτηρῶν εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, ὅσα ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, Συρίαν, Εὐρώπην καὶ λοιπὰ, ἀναγνωρίζει αὐτὰ ὡς ὑπαγόμενα, εἰς τὸ δικαίωμα τῆς μετακομίσεως, ὅταν δηλώσωσι τοῦτο, ὅσα δὲ ἔρχονται ἀπὸ τὰς παραδουναβίους ἡγεμονείας θεωροῦνται ὑποχρεωτικῶς ὡς εἰσαγόμενα εἰς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν, καὶ ὡς τοιαῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους πέντε τοῖς ἑκατὸν, ἐν ᾧ ἀπὸ τὸ γράμμα τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἐξάγεται τοιαύτη ἔννοια.

γ') Τὸ νομοσχέδιον ὁρίζει ὅτι οὐδεὶς ἔμπορος δύναται νὰ ἐξάξῃ σιτηρὰ ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὅπερ φέρει ἀποτέλεσμα, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἔμπορος θέλει φέρει τοῦ λοιποῦ σιτηρὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰμὴ ἐκεῖνοι αἵτινες ἤθελον λάβει δι' ἐξασφάλισίν των προηγουμένην ἄδειαν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον, ὥστε εἰς μόνους αὐτοὺς θέλει μείνει τὸ προνομιοῦχον δικαίωμα τοῦ ἐμπορίου διὰ τὰ ἐκ τῶν παραδουναβίων ἡγεμονειῶν σιτηρά.

δ') Τὸ διδόμενον δικαίωμα εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐξάγωνται σιτηρὰ διὰ μόνης τῆς ἀδείας αὐτοῦ, θέλει φέρει ἀναπόφευκτον μείωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, μ' ὅλην τὴν ἀμερόληπτον δικαιοσύνην καὶ εὐθύτητα τὴν ὁποίαν πραγματικῶς θέλει διατηρήσει, καθότι οἱ μὴ λαβόντες τὴν ἄδειαν θέλουν προσάψει καὶ διαδώσει προσβλητικὰς κατηγορίας λόγῳ συνενοήσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου μὲ τοὺς λαμβάνοντας τὴν ἄδειαν, αἱ ὁποῖαι κατηγορίαι, ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου, εἰσὶν ἐξ ἐκείνων αἵτινες πιστεύονται παρὰ πάντων μὲ τὴν μεγαλητέραν εὐκολίαν.

ε) Κατὰ τὴν ἀσάφειαν τὴν ὁποίαν φέρει τὸ νομοσχέδιον, ὁ καιρὸς τῆς ἐφαρμογῆς θέλει εἶσθαι μηδὲν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα δυσάρεστα.

Ἂν ἡ προπολογία μου αὕτη, ἐπανέλαβεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτις γίνεται χάριν διασαφήσεως τοῦ νόμου, ἐμποδίζετο ἀπὸ ἐξωτερικοὺς πολιτικοὺς λόγους, ἢ δὲν ἤθελον τὴν προτείνει, ἢ καὶ προταθεῖσαν ἤθελα τὴν ἀποσύρει, ἂν τοιαύτην διαβεβαίωσιν ἔδιδον οἱ ὑπουργοί. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη πᾶς προφυλακτικὸς λόγος ἀποβαίνει περιττὸς, ἕνεκα τῆς ἀναλύσεως ὅλων τῶν περιστατικῶν ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ὁρῶ, ὅτι ἡ διασάφησις καθίσταται ἀναγκαία, πᾶσα δὲ προφύλαξις περιττὴ καὶ ἀνωφελής.

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ὅτι τοιαύτη διασάφησις, οἵαν ἡ προπολογία κάμνει, δὲν εἶναι συμφέρουσα οὐδ' ἀναγκαία, διότι τὸ γράμμα τοῦ νομοσχεδίου ἐξηγεῖται ἀρκούντως, ὁ τὴν προπολογίαν εἰσαγαγὼν Γερουσιαστὴς παρητήθη ταύτης, καὶ ἡ Γερουσία διὰ χειροτονίας παρεδέξατο τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ν. Μαυρομμάτη καὶ Ι. Θ. Κολοκοτρώνη ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων **26** ἀπέναντι **13**, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιδολῆς τέλους 5 κοὶς 0/0 εἰς τὰ ἀδεῖα τοῦ ὑπουργείου ἐξαγόμενα σιτηρά.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Γεώργιος Λαρεωτης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ο	Γιάκας Καρασατζάνης	Ο
Τάξης Μαγγίνας	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Ἀναγνώστης Μαυρογένης	Ν	Ἀδὰμ Δούκας	Ο
Λάμπρος Νάκος		Δῆμος Κανελλόπουλος	Ν
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ο
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Γκανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἰάκωβος Παζιμαδῆς	Ο	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ο	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	
Ριχάρδος Τζιώρτζ	Ο	Δημήτρ. Πλαπούτας	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀλέξιος Πλαγόπουλος	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ο	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ο	Δημήτριος Χρηστίδης	Ο
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ο	Νικόλ. Μαυρομιχάλης	Ν

Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Παναγ. Λιδωρίκης	N	Σπῦρος Μίλιος	
Δεώρ. Δυοβουνιώτης	N	Ῥήγας Παλαμίδης	O
Κωνς. Προβιλέγιος	O	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	N

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἐγενετο δεκτὸν ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 5 Δεκεμβρίου 1855.

Ἑπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος τῇ συγκαταθέσει τοῦ Σώματος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Ἰανουαρίου 1856, ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ πρόεδρος κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου 1856 ἔγγραφον τῆς ἐθνικῆς τραπέζης δι' οὗ καθυποβάλλεται εἰς τὴν Γερουσίαν ὁ γενικὸς ἀπολογισμὸς τῆς τραπέζης μετὰ τοῦ μερισματικοῦ πίνακος τῆς Β' ἑξαμηνίας τοῦ 1855.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 15,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1855, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον μετὰ τῆς συναδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀναστασίου Μαυρομιχάλη καὶ Ν. Μαυρομμάτη ἐγένετο παραδεκτὴ (παμψηφεί) διὰ ψήφων 30 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 15,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης. διὰ τὸ 1855.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλον		Ἀναγν. Δελιγιάννης	

Γεώρ. Κουντουριώτης		Γκίκας Καρακατζάνης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	N	Ἀδάμ Δούκας	N
Ἀναστάσιος Λόντος		Δῆμος Κανελλόπουλος	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Γιανετάκης Γρηγοράκης	
Λάμπρος Νάκος		Μ. Α. Καΐρης	
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλακούτας	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	N
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μίλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥήγας Παλαμίδης	N
Γεώργιος Γλαράκης		Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	
Δημήτριος Βούλγαρης	N		

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐγένετο παραδεκτὸν παμψηφεί (διὰ ψήφων 30) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 15,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης τοῦ 1855.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀναστάσιος Λόντος	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Τάτζης Μαγγίνας	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N

Λάμπρος Νάκος		Δῆμος Κανελλόπουλος	Ν
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Μ. Α. Καΐρης	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Δημήτριος Χριστίδης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Κωνς. Προβιλέγιος	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης		Σπῦρος Μίλιος	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Ἀδάμ. Δούκας	Ν	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς **4 Ἰανουαρίου 1856.**

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος τῇ συγκαταθέσει τοῦ σώματος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰ ω ά ν. Ο ἰ κ ο ν ό μ ο ς.
Δ. Χ α ν τ ζ ί σ κ ο ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 12 Ἰανουαρίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Χατζίσκον ἀντὶ τοῦ Κ. Γρηγοριάδου ἀπόντος, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις δύο ἐκθέσεων τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ προνομίου κατεργασίας τῶν ἀσφοδέλων καὶ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 7,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ε. ε. διὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, ἀνεγνώσθησαν ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως ἀμφότεραι καὶ ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων, περὶ ὧν αὗται πραγματεύονται, συζήτησις τὴν αὔριον.

Ἔχουσι δὲ αἱ ἐκθέσεις αὗται ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπήσασα λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως προνομίου κατασκευῆς οἰνοπνεύματος, σακχάρεως, ἀμύλου καὶ παντὸς ἄλλου χημικοῦ προϊόντος ἐκ τῶν ῥιζῶν τῶν ἀσφοδέλων, καὶ μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας τοὺς πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ προτεινομένους ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου λόγους, εὑρίσκει τῷ ὄντι ὅτι ἐκ τῆς παραχωρήσεως, ἣν προτίθεται τὸ νομοσχέδιον, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην θυσίαν θέλουσι προσγενῆ εἰς τὸ δημόσιον καὶ τοὺς κατοίκους ὁπωσδήποτε ὠφέλειαι, μακρὰν μὲν ἴσως τὸ κατ' ἀρχὰς, δυνάμεναι ὅμως νὰ καταστῶσι σπουδαῖαι τὸ μετὰ ταῦτα ἐκ τῆς ἐκτάσεως τῆς βιομηχανίας ταύτης. Θεωροῦσα δὲ ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἡ δωρεὰν συλλογὴ τῶν ἀσφοδέλων τῶν φυομένων ἐπὶ τῶν μὴ διατεθειμένων ἐθνικῶν καὶ μοναστηριακῶν γαιῶν μακρὰν τοῦ νὰ ζημιοῖ τὸ Δημόσιον, ὡς οὐδεμίαν σήμερον ἐχόντων ἀξίαν τῶν ἀσφοδέλων, ἐξ ἐναντίας δύναται διττῶς νὰ ὠφελήσῃ τοῦτο εἰς τὸ μέλλον, τὸ μὲν διότι διὰ τῆς συστάσεως τῆς βιομηχανίας ταύτης οἱ ἀσφόδελοι θέλουσιν ἀποκτήσει ἀξίαν τινά, τὸ δὲ διότι διὰ τῆς συλλογῆς καὶ ἐκριζώσεως αὐτῶν βέλει καταστασθῶσιν γονιμώτεραι αἱ γαῖαι ἐφ' ὧν βλαστάνουσιν οἱ ἀσφόδελοι, καθ' ὅσον κατὰ τας γενομένας βοτανικὰς παρατηρήσεις ἡ βλάστησις τοῦ φυτοῦ τούτου καὶ ἡ δραστηρία ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ πολλαπλασιασίς του, ἀποβροφῶσα πρὸς διατροφήν του τὴν ὑγρασίαν καὶ λιπαρότητα τῆς γῆς, ἀποξηραίνει ταύτην εἰς τρόπον ὥστε καθίσταται ἀνεπαρκὴς πρὸς διατροφὴν ἄλλης σπορᾶς καὶ βλαστήσεως.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον ὅπως

ἔχει, καὶ τὴν παραδοχήν του συνίστησι καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Ν. Χρυσόγελος.	Ν. Μαυρομμάτης.
Μ. Ν. Καΐρης	Ἰωάν. Οἰκονόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως Δραχ. 7,000 εἰς τὸν διὰ τὸ 1855 εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς συμφωνηθείσης συνδρομῆς εἰς τὸν ἐργολάβον τοῦ Θεάτρου, καὶ μελετήσασα αὐτό τε καὶ τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, εὑρίσκει ὅτι ἡ Κυβέρνησις καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1855 ὡς καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἐρρόντισε περὶ συστάσεως Ἰταλικοῦ μελοδράματος ἐν Ἀθήναις, καὶ ὑπεσχέθη 35,000 Δρ. συνδρομὴν εἰς τὸν τὰς συμφερωτέρας προτάσεις δεχθέντα ἐργολάβον. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1855 προεῖδε 15,000 Δραχ. μόνον, εἰς ἃς προστιθεμένων καὶ 10,000 Δραχ. τῆς συνδρομῆς τῆς Α. Μ. καὶ 4,000 Δραχ. τῶν πιθανῶν εἰσπραχθησομένων ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν θεωρείων τοῦ θεάτρου διὰ τὰς συνδρομὰς ἀποτελεῖται τὸ ποσὸν τῶν Δραχ. 29,000, ὥστε πρὸς πλήρωμὴν τῆς εἰς τὸν ἐργολάβον ὑποσχεθείσης ἁμοιβῆς ἐκ Δραχ. 35,000 ἀπαιτοῦνται Δρ. 6,000· προστιθεμένου δὲ τοῦ ἐνοικίου τοῦ τῆς ἐπιτροπῆς θεωρείου καὶ ἄλλων ἐνδεχομένων ἐξόδων ἀπαιτοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ ἑπτὰ περίπου χιλιάδες Δραχμῶν, καὶ ταύτας ζητεῖ ἡ προκειμένη πίστωσις.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη δαπάνη εἶναι ἤδη συμφωνημένη μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐργολάβου, ἄνευ δὲ τῆς ζητουμένης πιστώσεως ἡ Κυβέρνησις ἀδυνατεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς πρὸς τὸν ἐργολάβον ὑποχρεώσεις της, διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπή σας παραδέχεται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ τούτων τὴν παραδοχὴν συνίστησι καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰαννουαρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ν. Χρυσόγελος.	Ν. Μαυρομμάτης
Μ. Α. Καΐρης.	Ἰωάν, Οἰκονόμου.

Ἀνεγνώσθη ὕστερον ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ἰανουαρίου 1856, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 32 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προλαβὼν εἰς τὴν θέσιν γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Χατζίσκον ἀντὶ τοῦ Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδου ἀπόντος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων περὶ παραχωρήσεως προνομίου κατεργασίας τῶν ἀσφοδέλων καὶ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 7,000 εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως τὸ πρῶτον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Α. Δούκα καὶ Ν. Ηρασσακάκη ἐγένετο δεκτὴ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 35 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως προνομίου κατεργασίας τῶν ἀσφοδέλων,

Γεώργ. Μ. ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀναστάσιος Δόντος	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ν	Τάτζης Μαγγίνας	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης	Ν	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Λάμπρος Νάκος	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Ν

Χαράλ. Παπαπολίτης . . N	Κωνσταντίνος Κανάρης . . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . .	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Βασιλ. Χρηστακόπουλος . . N	Ἰωάννης Σταΐκος . . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Κωνσ. Προβιλέγιος . . . N
Γαΐκας Καρακατζάνης . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Ἀδάμ. Δούκας . . . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ ἄρθρα αὐτοῦ **1. 2. 3. 4. 5.** καὶ **6.** ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο δεκτὸν πλειψηφεῖ διὰ ψήφων 35 κατὰ τὸ ὡδε ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως προνομίου κατεργασίας τῶν ἀσφαλίων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . .	Λάμπρος Νάκος . . . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος . . .
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . N	Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος . . . N	Σπυρ. Τρικούπης . . . . .
Τάτσης Μαγγίνας . . . . N	Ρικάρδος Τζιώρτζ . . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . .

Βασιλ. Χρηστακόπουλος . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . . N	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης . N
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . N	Δημήτριος Πλαπούτας . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Ἰωάννης Σταΐκος . . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Γαΐκας Καρακατζάνης . . N	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . .
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἀδάμ. Δούκας . . . . . N	Κωνσ. Προβιλέγιος . . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Κωνσταντίνος Κανάρης . . .	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Τσανετάκης Γρηγοράκης . .	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Μ. Α. Καΐρης . . . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης .

Ὅτε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐπεψηφίσθη ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τὴς 4 Ἰανουαρίου. ε. ε.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ δευτέρου νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. **7,000** εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, καὶ μηδενὸς λαβόντος τὸν λόγον, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν πλειψηφεῖ διὰ ψήφων 35 κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ὀραχ. **7,000** εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . .	Λάμπρος Νάκος . . . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος . . .
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . N	Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος . . . N	Σπυρ. Τρικούπης . . . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Ρικάρδος Τζιώρτζ . . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . N	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . .

Βασιλ. Χρηστακόπουλος	N	Άντών. Γ. Κριεζῆς	
Άνδρ. Χ. Άναργύρου	N	Άντών. Μαυρομιχάλης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος	N	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Ἰωάννης Στάϊκος	
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Άναστ. Μαυρομιχάλης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Άλέξιος Βλαχόπουλος	N
Άθανάσιος Λιδωρίκης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Παναγ. Λιδωρίκης	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Άδάμ Δούκας	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Δῆμος Κανελλόπουλος	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Σπῦρος Μῖλιος	
Τσανετάκης Γρηγοράκης		Ῥῆγας Παλαμίδης	N
Μ. Α. Καΐρης	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὸν μὲ τὴν τροποποίησιν τῶν ἐν τῷ τέλει εὑρισκομένων δύω στοιχείων «ε. ε.» εἰς τὸν ἀριθ. «1855» διότι ἐπιψηφιζομένου τοῦ νομοσχεδίου τούτου κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἤδη ἔτος **1856** τὰ στοιχεῖα ε. ε., ἅτινα δηλοῦσι τὴν ἔννοιαν ἐνεστῶτος ἔτους, δὲν δύνανται νὰ ἀνταποκριθῶσι, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοσχεδίου, εἰς τὸ ἔτος **1855**, εἰς ὃ καταλογίζεται ἡ προκειμένη πίστωσις, καθόσον λογίζεται πλέον ὡς παρελθὸν καὶ ὡς ἐνεστὼς τὸ ἤδη ἀρξάμενον.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 35 κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς ἀνωτέρω.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 7,000 ἀπαίνατι τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ 1855.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀναστάσιος Λόντος	N
Γεώργ. Κουντουριώτης		Τάτζης Μαγγίνας	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἀναγνώστης Μαναρχίδης	N

Λάμπρος Νάκος		Δῆμος Κανελλόπουλος	N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Κωνσταντῖνος Κανάρας	
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Ἰακώβος Παξιμαδῆς	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Νικόλ. Πρασσακάκης	N	Άντών. Κριεζῆς	
Σπυρ. Τρικούπης		Άντών. Μαυρομιχάλης	N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Άθανάσιος Γρηγοριάδης		Ἰωάννης Στάϊκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Άναστ. Μαυρομιχάλης	N
Άνδρ. Χ. Άναργύρου	N	Άλέξιος Βλαχόπουλος	N
Νικόλ. Χρυσόγελος	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Νικόλαος Μαυρομμάτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Άθανάσιος Λιδωρίκης	N	Παναγ. Λιδωρίκης	
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Σπῦρος Μῖλιος	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	N
Άδάμ Δούκας	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο τροποποιηθὲν ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικὸν

Χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις δραχ. ἑπτὰ χιλιάδων πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς συμφωνηθείσης συνδρομῆς εἰς τὸν ἐργολάβον τοῦ Θεάτρου διὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις· ἡ πίστωσις δὲ αὕτη θέλει καταλογισθῆ ὑπὸ τὸ Κερ. Ε΄ ἄρθρον 5 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν **1855**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Κολοκοτρώνου ἐξαιτουμένου εἰκοσαήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμήδης

ἐσώστησε τὴν ταχεῖαν ἐνέργειαν ἀναφορᾶς τινος παρουσιασθείσης ὑπ' αὐτοῦ τῆς χήρας Ἰωάννου Βλάχου ἐξ Ἀθηνῶν, ἐξαιτουμένης μηνιαίαν τινα σύνταξιν διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐξόχους ἐκδουλεύσεις τοῦ μακαρίτου συζύγου της.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ διευθυνθῇ αὕτη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Εἰπόντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι εἰσέτι, κατὰ τὴν ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει ἀπόφασιν τοῦ σώματος, ἡ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1850 ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ὑπεβλήθη, ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς παρετήρησεν ὅτι καταγίνεται ἤδη εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως καὶ ὅτι μετὰ τὸ πέρας θέλει ὑποβάλει αὐτὴν εἰς τὸ Σῶμα.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 19 Ἰανουαρίου 1856, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Μ. Α. Καΐρη αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χατζίσκος εἶπεν· ὁ συνάδελφος ἡμῶν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Διαμαντὴς Ὀλύμπιος δὲν ὑπάρχει πλέον μεταξὺ τῶν ζώντων· γνωστοποιῶν τὴν λυπηρὰν ταύτην ἀγγελίαν πρῶτος τῇ ἀδείᾳ ὑμῶν, Κ. πρόεδρε, εἰς τὸ Σ. τῆς Γερουσίας Σῶμα, ἔχω ἀφορμὰς νὰ προσθέσω ὀλίγας τινὰς λέξεις, πρὸ πάντων δὲ νὰ κάμω γνωστὴν εἰς τὸ Σῶμα ἰδιόχειρον ἐπιστολὴν τοῦ μακαρίτου ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1855 ἐξ Ἀχλαδίου ἐπιστελλομένην, καὶ τὰς τελευταίας του διαθέσεις περιέχουσαν· ἤθελον ἀδικήσει καὶ τὴν σκιὰν τοῦ μακαρίτου, καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν τῆς πατρίδος μας, καὶ τὴν εἰσέτι δούλην ἰδιαιτέραν πατρίδα τοῦ μακαρίτου τὴν Θεσσαλίαν, ἐὰν

δὲν ἔκαμνα χρῆσιν τῆς ἐπιστολῆς του ταύτης· ἐζήτησε δὲ νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἐν τῇ συνεδριάσει ταύτῃ τῆς Γερουσίας ἀνάγνωσις τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, καὶ ἡ κατάθεσις ταύτης ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Γερουσίας· ἐνταῦθα συγκαταπεθέντος τοῦ Σώματος εἰς τε τὴν ἀνάγνωσιν καὶ παρακατάθεσιν τῆς ἐπιστολῆς ὁ ἀγορεύων ἀνέγνω τὴν ἰδιόχειρον ταύτην ἐπιστολὴν ἔχουσαν ὡς ἑξῆς.

Ἀχλάδι τὴν 30 Δεκεμβρίου 1855.

Πρὸς τὸν Κύριον Δ. Χατζίσκον Γερουσιαστήν. Εἰς Ἀθήνας.

Ἀδελφέ!

Σᾶς γράφω διὰ χειρός μου· τὸ πάθος τοῦ στήθους μου προώδευσεν εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμόν, καὶ ὀγλίγωρα σᾶς ἀποχαιρετῶ· μὴν νομίσητε ὅτι ἐροβήθην τὸν θάνατον· ὄχι, καθότι εἶμαι ἐξήντα τεσσάρων ἐτῶν. Λυποῦμαι ὅμως τὰ ἑξῆς· πρῶτον δὲν λυποῦμαι τόσον πολὺ διὰ τὴν σύζυγόν μου καὶ ἀνήλικα τέκνα μου, ἐλπίζω εἰς τὸν κοινὸν πατέρα τῶν Ἑλλήνων τὸν Σεβαστὸν Βασιλέα Ὄθωνα, καὶ εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν φίλων, νὰ μὴ τὰ ἀφήσουν νὰ δυστυχοῦν. Τὸ δεύτερον μὲ λυπεῖ πολύ, δὲν θὰ ἰδῶ αὐτὸν τὸν μέγαν πόλεμον ἀποπερατωμένον· τὸ τρίτον μὲ λυπεῖ κατάκαρδα, δὲν θὰ ἰδῶ τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς μου ἐλευθερωμένην, ὅπου ἐχύθησαν τόσα αἵματα ἐξ αἰτίας μου, ὅπου ἐσήκωσα τὴν ἐπανάστασιν, (γνωστὸν, προσέθηκεν ὁ ἀγορεύων, ὅτι ὁ Διαμαντὴς Ὀλύμπιος ἦτο εἷς τῶν ἑταιριστῶν καὶ τῶν διεγειράντων τὴν Θεσσαλίαν κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821) δὲν εἶμαι εἰς κατάστασιν νὰ γράψω περισσότερα.

Ὁ ἀδελφός σου
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣΝ. ΟΛΥΜΠΙΟΣ.

Παρεκάλεσε δὲ νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς σήμερον ὡς καὶ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, νὰ συσταθῇ δὲ εἰς αὐτὸ ἡ οἰκογένεια τοῦ μακαρίτου διὰ νὰ λησθῇ περὶ αὐτῆς πρόνοιά τις· ἡ ἱστορία ἀρκούντως μαρτυρεῖ περὶ τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ ἀποβιώσαντος, θεωρεῖ διὰ τοῦτο περιττὸν νὰ προσθέσῃ τι οὗτος περὶ αὐτῶν, καὶ τῶν δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα κέκτηται ἡ οἰκογένεια τοῦ Ὀλυμπίου πρὸς ἐθνικὴν περίθαλψιν· ἡ Γερουσία παρεδέξατο νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς σήμερον εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, νὰ συσταθῇ δὲ εἰς αὐτὸ νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Ὀλυμπίου.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ὁ ἀριθμὸς

τῶν Γερουσιαστῶν περιωρίσθη ἤδη εἰς 48, ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο ὅτι 25 μέλη ἀπαρτίζουσι τοῦ λοιποῦ πλήρη τὴν συνεδρίασιν, συμφώνως μὲ τὸ 49 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος.

Μετὰ ταῦτα ὁ κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Ἰανουαρίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν ὡς Β' γραμματέα τὸν νεώτερον τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν τὸν κύριον Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπην ἀντὶ τοῦ ἀπόντος κυρίου Ἀθανασίου Γρηγοριάδου κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν·

α') Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Ι. Σταΐκου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἥτις καὶ τῷ ἐχορηγήθη.

β') Τὸ ὑπ' ἀριθ. **815|15** καὶ ἀπὸ **19** Ἰανουαρίου ε. ε. ἔγγραφον τῆς Πρυτανείας τοῦ Πανεπιστημίου Ὄθωνος πρὸς τὸν κύριον πρόεδρον τῆς Γερουσίας δι' οὗ ἐκφράζει πρὸς τὸ Σ. Σῶμα τῆς Γερουσίας τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου διὰ τὰς χιλίας δραχμὰς τὰς ὁποίας ἐκ νέου ἐψήφισεν ἡ Γερουσία πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ περιβόλου τοῦ κήπου τοῦ Πανεπιστημίου, παρακαλεῖ δὲ νὰ διαταχθῇ ἡ πληρωμὴ τῶν εἰρημένων δραχμῶν πρὸς τὸν Πρύτανιν ἐπισυνάπτοντα καὶ τὴν τῆς παραλαβῆς ἀπόδειξιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἑξῆς νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ γραμματοσήμου νόμου, ὡς καὶ τὴν συναδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν βουλευτικὴν σύνοδον ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ὁ ΣΜΘ' νόμος περὶ γραμματοσήμων

ἐκυρώθη τὴν **17** Μαΐου καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν **2** Ἰουνίου τ. ε. ἄλλοτε ἐπρόκειτο νὰ γενῇ ἡ ἀπαιτουμένη προπαρασκευαστικὴ ἐργασία διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, ἀπηντήθησαν προσκόμματά τινα, τὰ ὁποῖα ἀνέβαλον μέχρι τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ὑπουργείου, τοῦ ὁποίου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποτελῶμεν μέρος, τὴν ἔκδοσιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον **10** ἀπαιτουμένου Β. διατάγματος, καὶ τὴν σύνταξιν τῶν ὁδηγιῶν· ἀμέσως μετὰ τὸν διορισμόν μας ὡς ὑπουργῶν ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν τὸν νόμον τοῦτον, ἐσκέφθημεν ἂν ἦναι δυνατὸν νὰ ἐμβῇ εἰς ἐνέργειαν τὴν α. τ. ε. καὶ ἐκτελεσθῇ, καὶ ἐπείσθημεν ὅτι εἶναι ἀδύνατον, διότι ἐκτὸς ἀτελειῶν τινων καὶ ἐπιβλαβῶν συνεπειῶν, τὰς ὁποίας περιέχουσι διατάξεις τινὲς αὐτοῦ, ἐφ' ὧν πρέπει νὰ ἐπενεχθῇ ἡ δέουσα θεραπεία, δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκαίων μηχανῶν καὶ τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου γραμματοσήμου, εἶναι ἑπομένως ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ ἓν ἔτος ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ.

Ἡ ἀνάγκη αὕτη παρεστάθη εἰς τὴν Βουλήν, ἐζητήθη ἡ συναίνεσις αὐτῆς καὶ ἐχορηγήθη, ὡς παρατηρεῖτε ἐκ τῶν πρακτικῶν αὐτῆς, τῶν ὁποίων λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλωμεν ἀντίγραφον.

Κατὰ διαταγὴν δὲ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν καὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιψήφισιν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον τοῦτο

Ἀθήνησι τῇ **19** Ἰανουαρίου **1856**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΙΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **19** Ἰανουαρίου **1855**.

ΟΘΩΝ

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικὸν

Ἐπιτρέπεται νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ α. Ἰανουαρίου **1856** ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ΣΠΘ' Νόμου περὶ γραμματοσήμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν συζήτησιν τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου κατὰ τὸ προσεχὲς Σάββατον.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως ἡ ὡς ἑξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν,

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐρεξῆς εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

1) Τὴν ἀπὸ 13 Νοεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 23 τῶν κυρίων Α. Ζαφειροπούλου, Π. Φαρμακοπούλου καὶ ἐξ ἄλλων πολιτῶν κατοικούντων εἰς Ναύπλιον, δι' ἧς οὗτοι παραπονοῦνται κατὰ τῆς μέχρι τοῦδε βραδύτητος πρὸς ἔκδοσιν τοῦ περὶ τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν Κοινοτήτων Νόμου, καὶ ἐπικαλοῦνται τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῆς ταχείας ἐκδόσεως τοιούτου Νόμου κανονίζοντος τὸν τρόπον τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς τῶν ῥηθέντων χρεῶν, συμφώνως μὲ τὸ ΙΕ' ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῆ ἡ αἴτησις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον.

2) Τὴν ἀπὸ 7 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 27 τῆς Καλλίτσας χήρας Νικολάου Σάββα λοχαγοῦ, ἥτις ἐκθέτουσα τὴν δυστυχῆ κατάστασιν εἰς ἣν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ συζύγου της εὑρίσκεται αὕτη μετὰ δύω θυγατέρων της οὐτῶν ἤδη εἰς ἡλικίαν γάμου, ἐπικαλεῖται τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας πρὸς περιβαλλὸν αὐτῶν χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της μὴ λαβόντος οὐδὲ τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ προικοδότησιν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῆ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ δίκαιά της καὶ σπεύσῃ εἰς βοήθειαν τῆς λιμοκτονούσης ταύτης οἰκογενείας.

3) Τὴν ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 36 τοῦ Ἀναγνώστου Καραγιάννου ἐκ Λακεδαίμονος, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, τὰς ὁποίας ὑποστηρίζει διὰ πιστοποιητικῶν ἐπισήμων ὁπλαρχηγῶν

καὶ τὴν παροῦσαν οἰκτρὰν κατάστασιν τῆς οἰκογενείας του μὴ δυναμένου ἕνεκα γήρατος καὶ τυφλότητος νὰ πορίζηται τὰ πρὸς τὸ ζῆν αὐτῆς, καὶ ἐξαιτεῖται χρηματικήν τινα συνδρομὴν διὰ νὰ προρθάσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς πεινώσης οἰκογενείας του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῆ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν καὶ περιβάλῃ τὸν δυστυχῆ τοῦτον τυφλὸν γέροντα.

4) Τὴν ἀπὸ 19 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 40 τοῦ Ἰωάννου Δ. Θέμελη, ὅστις ἐκθέτων τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός του Δημητρίου Θέμελη ἀποβιώσαντος ἐν τῇ ἐνδόξῳ τοῦ Μεσολογγίου πολιορκίᾳ, παραπονεῖται ὅτι ἀντὶ ἀμοιβῶν ἐπαύθη τῆς θέσεώς του καὶ ἐπικαλεῖται τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῆς δυστυχοῦς οἰκογενείας του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῆ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενα καὶ ἐνεργήσῃ τὰ εἰκότα περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναφερομένου.

5) Τὴν ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου π. ε. τῆς Πουλχερίας χήρας Ἰωάννου Βλάχου ἐξαιτουμένης νὰ τῇ χορηγηθῇ ἀναλόγως μηνιαία σύνταξις χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα πασιγνώστων ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῆ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

6) Τὴν ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 48 τοῦ Δ. Καραγεωργοπούλου ἐξαιτουμένου ἐπανειλημμένως νὰ διορισθῇ Β' διερμηνεὺς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς πρεσβείας.

Ἐπειδὴ περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναφερομένου ἐγίνετο πολὺς λόγος εἰς τινα προλαβοῦσαν συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας, ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ ἐρωτηθῇ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τί ἔπραξε περὶ αὐτῆς.

7) Τὴν ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 50 τοῦ Χ. Ἰωσὴφ Χ. Γεωργίου ἐκ Τριπόλεως τῆς Συρίας λοχαγοῦ τῆς Βασιλικῆς φάλαγγος, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει οὗτος τὰς ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως προσωπικὰς ἐκδουλεύσεις του, τὰς μάχας εἰς ἃς ἔλαβε μέρος τετράκις πληγωθείς, καὶ τὰς πρὸς σχηματισμὸν ἰδίου στρατιωτικοῦ σώματος χρηματικὰς θυσίας του ἀναβαινούσας εἰς δρ. 374,000 κατὰ τὸν ὁποῖον παρουσιάζει λογαριασμόν, καὶ ἀναφέρων ὅτι ἡ μικρὰ ἑκατὸς τινῶν γαιῶν τὰς ὁποίας διὰ τοῦ φαλαγγιτικοῦ γραμματίου, ὡς λοχαγὸς τῆς φάλαγγος, προσεκτήσατο δὲν τῷ παρέχει ἐπαρκῆ μέσα πρὸς δια-

τροφὴν τῆς οἰκογενείας του, ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῇ ἀνάλογος μηνιαία σύνταξις ἀπέναντι τῶν ὅσων ὡς ἀνωτέρω ἐδαπάνησεν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰανουαρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Γ. Παπαηλιόπουλος. Ι. Παξιμάδης.

Ν. Χρυσόλεγος.

Καὶ διὰ τὴν συζήτησιν ταύτης ὡρίσθη τὸ Σάββατον.

Παρελθών ἐπὶ τέλους ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμήδης εἶπεν. Ἓν τινι τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων ἐγένοντο πρὸς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν ἐπερωτήσεις περὶ τῆς Σμύρνης καὶ περὶ παραχαράξεως χαρτοσήμου· κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν καὶ τὸ ὀρθὸν μέχρι τοῦδε δὲν ἐδόθησαν αἱ ζητηθεῖσαι ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων πληροφορίαι ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ· διὰ ταῦτα παρακαλεῖ τὸ προεδρεῖον νὰ ὑπενθυμίσῃ τὸν Κ. ὑπουργὸν διὰ νὰ δώσῃ τέλος πάντων τὰς ζητηθείσας ἀπὸ τοσούτου χρόνου πληροφορίας, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ἀπὸ πολλοῦ ἐπεραιώθησαν καὶ αἱ ἐνεργούμεναι δικαστικαὶ ἀνακρίσεις ἐπὶ τῆς τοῦ χαρτοσήμου παραποιήσεως.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ ὑπενθυμίσῃ τὸ προεδρεῖον αὔθημερὸν τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν περὶ τῶν ἐπερωτήσεων, νὰ εἰδοποιήσῃ δὲ αὐτὸν ὅτι τὸ προσεχὲς Σάββατον προσδιωρίσθη ὡς ἡμέρα τῶν ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων πληροφοριῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Ἰανουαρίου, 1856, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς

ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ Γραμματοσήμου Νόμου, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως τὸ Νομοσχέδιον αὐτό, ἐπὶ τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμήδης παρετήρησεν, ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου δικαιολογεῖ ἀρκούντως τὸ δύσκολον τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ἀναστελλομένου Νόμου, σύμφωνα μὲ τὰς παρατηρήσεις, αἵτινες κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ ἐγένοντο· προσέθηκε δὲ, ὅτι ἡ ἀναστολὴ τῶν Νόμων, ὡς γινομένη πάντοτε δι' ἑτέρων Νόμων, πρέπει νὰ γίγνηται ἐγκαίρως καὶ οὐχὶ ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου μετὰ παρέλευσιν τοῦ χρόνου, ὅστις προσδιορίζεται διὰ τὴν ἐφαρμογήν των. Ἐπομένως ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀναστ. Μαυρομιχάλη καὶ Α. Δούκα, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 29, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ γραμματοσήμου νόμου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	.	Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . N
Ἀναγν. Δελιάννης	. . . . .	Γεώργιος Ψύλλας	. . . . N
Γεώρ. Κουντουριώτης	. . .	Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	. .	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . . N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	. N	Ἀθανάσιος Διδωρίκης	. . . N
Ἀναστάσιος Λόντος	. . . N	Γεώργιος Δαρειώτης	. . . N
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . N	Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . N	Δημήτριος Βούλγαρης	. . . N
Λάμπρος Νάκος	. . . . .	Γκίκας Καρακατζάνης	. . N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύπιος	. . .	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . .	Ἀδὰμ Δούκας	. . . . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . . N	Δῆμος Κανελλόπουλος	. . .
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. .
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. . N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	. . . .	Μ. Δ. Καΐρης	. . . . . N
Ἀνάσιος Γρηγοριάδης	. . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	. . . N
Βασιλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . .	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . .

Ἰωάννης Σταΐκος	. . . .	Παναγ. Λιδωρίκης	. . . .
Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . . N	Κων. Προβιλέγιος	. . . .
Δημήτριος Χατσίσκος	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . N
Δημήτριος Χρηστίδης	. . . N	Σπῦρος Μίλιος	. . . . .
Νικόλαος Μαυρομάτης	. . N	Ῥήγας Παλαμίδης	. . . . N
Ἀναστάσιος Σ. Χαραλαμπης	. N	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 29, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 26. τ. μ.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ σκοπέλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ γραμματοσήμου νόμου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	.	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	. . . N
Ἀναγν. Δηλιγιάννης	. . . .	Γεώργιος Δαρειώτης	. . . N
Γεώρ. Κουντουριώτης	. .	Γ. Παπακυριόπουλος	. . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	. .	Δημήτριος Βούλγαρης	. . . N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	. N	Γκίκας Καρακατζάνης	. . N
Ἀναστάσιος Λόντος	. . . N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . .
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . N	Ἀδὰμ Δούκας	. . . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . N	Ἄγγελος Κανελλόπουλος	. . .
Ἀλέμπρος Νάκος	. . . . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . .
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	. . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. . N
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . .	Μ. Α. Καΐρης	. . . . N
Ἰάκωβος Παξιμαδης	. . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	. . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . .
Σπ. Τρικούπης	. . . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	. . . .	Ἰωάννης Σταΐκος	. . . . .
Ἀθανάσιον Γρηγοριάδης	. . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . . .	Δημήτριος Χατσίσκος	. . . N
Νικόλ. Χρυσογελος	. . . N	Δημήτριος Χρηστίδης	. . N
Γεώρ. Ψύλλας	. . . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . N	Παναγ. Λιδωρίκης	. . . .

Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N	Σπῦρος Μίλιος	. . . . .
Κωνστ. Προβιλέγιος	. . . .	Ῥήγας Παλαμιδης	. . . . N
Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . N	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	N

Προβάντος ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἐν ἄλλαις συνεδριάσεσι γενομένων ἐπερωτήσεων, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμήδης ἐπέσυρεν, ὅτι ἡ πρώτη ἐπερώτησις, ἥτις παρ' αὐτοῦ ἐγένετο, ἦτο ἡ περὶ χαρτοσήμου. Ἐπειδὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ κατὰ τὸ π. ε. ἐπιψηφισθέντος Νόμου περὶ ἐκτυπώσεως τοιούτου χαρτοσήμου ἄνευ ὑδατίνου σημείου ἐξεφράσθησαν διάφοροι τινες ὡς πρὸς τὴν ἐκτύπωσιν καὶ χρῆσιν αὐτοῦ ἄνευ καταχρήσεων, καὶ ἤδη ἀκούονται ὡς γενόμενα πολλὰ ἀνωμαλήματα, οἷον παραχαράξεις καὶ τὰ παρόμοια, παρακαλεῖται ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα ἂν ἐγένοντο τοιαῦται καταχρήσεις καὶ ὁποῖαι, διότι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ δημοσιεύωνται ἐνώπιον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων αὗται, διὰ νὰ ὁδηγῶνται ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν συζήτησιν τοιούτων Νόμων καὶ ὑπουργοὶ καὶ Νομοθέται.

Ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐπερώτησιν ταύτην ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν· ἡ Κυβέρνησις εὑρέθη πρό τινος καιροῦ εἰς τὴν ἀνάγκην, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ἐργολάβου μὴ δυνηθέντος νὰ μεταφέρῃ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐνταῦθα τὸν ἀναγκαῖον χάρτην μετὰ τοῦ ὑδατίνου σημείου, νὰ μεταχειρισθῇ δυναμει τοῦ ἐπιψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς Νόμου χάρτην κοινὸν ἄνευ ὑδατίνου σημείου, καὶ πρὸς τοῦτο ἐξετύπωσε καὶ ἔδωσεν εἰς χρῆσιν 120,000 φύλλα. Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει δὲ τινων ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέσυρεν ἐνταῦθα ὁ Κ. ὑπουργὸς ὅτι δὲν γνωρίζει πότε ἐψηφίσθη καὶ ἐνεργήθη ὁ Νόμος καὶ πότε ἐξετυπώθη ὁ χάρτης· προσέθηκεν ἑπομένως ὅτι αἱ γενόμεναι παραποιήσεις ἐγένοντο ἐπὶ χάρτου ἀμφοτέρων τῶν εἰδῶν, διότι ὑπάρχουσι παραπεποιημένα χαρτόσημα φέροντα τὸ ὑδατινον σημεῖον καὶ ἄλλα τοιαῦτα μὴ φέροντα αὐτό· ὥστε, καθ' ἃ φρονεῖ, ἄλλη τις αἰτία ἢ τῆς καρδοσκοπίας προεκάλεσε τὰ ἀνωμαλήματα ταῦτα ἢ ἡ χρῆσις χάρτου ἄνευ ὑδατίνου σημείου.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ λεχθέντων, ἐπέρασεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμήδης, ἐξάγεται σαφὴς ἡ ἰδέα, τὴν ὁποίαν σκοπὸν εἶχεν ἡ ἐπερώτησίς μου, ὅτι δηλαδὴ ἐγένετο παραποίησις ἐπὶ τοῦ ἄνευ ὑδατίνου σημείου χάρτου· παραδέχομαι ὅτι ἐγένετο τοιαύτη παραποίησις καὶ ἐπὶ χάρτου φέροντος τὸ ὑδατινον σημεῖον, κατὰ τὴν διαδεδομένην τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἀλλὰ παρα-

τηρῶ, ὅτι ἡ παραποίησις αὕτη καθὸ προγενεστέρα ἔπρεπε νὰ κάμῃ προσεκτικοὺς τοὺς προκαλέσαντας τὸν Νόμον περὶ ἐκτυπώσεως καὶ χρήσεως χάρτου ἄνευ ὑδατίνου σημείου ΚΚ. ὑπουργούς, ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐλλείψεως τοῦ ἐργολάβου ὡς πρὸς τὴν ἐξ Εὐρώπης μεταφορὰν τοῦ χάρτου δὲν ἀπαλλάττει τὸν ἀρμόδιον ὑπουργὸν τῆς εὐθύνης, διότι ὑπῆρχεν ὑπουργὸς ἐπὶ δέκα μῆνας πρὸ τῆς ἐλλείψεως, καὶ ἠδύνατο νὰ μεταφέρῃ τὸν χάρτην ἐντὸς βραχέως διαστήματος, ὑπαρχούσης ἤδη τῆς μετὰ τῆς Εὐρώπης συγκοινωνίας διὰ τοῦ μέσου τῶν ἀτμοκινήτων πολλὰ εὐκόλου καὶ συντόμου.

Οὐδεμία κατηγορία δύναται νὰ ἀποδοθῇ πρός τινα ἐκ τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν, ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, περὶ τῆς παραποιήσεως τοῦ χάρτου ἀμφοτέρων τῶν εἰδῶν, καθ' ὅσον ἡ ἔλλειψις χάρτου μεθ' ὑδατίνου σημείου ὑπεχρέωσε τὸν ὑπουργὸν νὰ προκαλέσῃ Νόμον περὶ ἐκτυπώσεως χάρτου ἄνευ ὑδατίνου σημείου, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὰς ἐπὶ τοῦ πρώτου εἴδους καταχρήσεις, ἢ νὰ δύνηται νὰ προλάβῃ τὰς ἐπὶ τοῦ δευτέρου παραποιήσεις· κατ' ἐμέ, ἀφ' οὗ ἐγένετο ἡ παραποίησις ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν εἰδῶν, ἡ ἐπερώτησις πρέπει νὰ περιστραφῇ ἤδη εἰς τὸ ποῖα μέτρα ἐλήφθησαν διὰ νὰ μὴ γίγνηται τοῦ λοιποῦ ἡ κατάχρησις.

Διὰ νὰ γίνῃ πλήρης ἡ ἐπερώτησις, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, ἂν καὶ δὲν ἀντιλέγω εἰς ὅσα ὁ προλαλήσας ἀνέφερε, προτείνω νὰ παρουσιασθῇ ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰς ἄλλην συνεδρίασιν διὰ νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα.

α') Πότε ἔληγεν ἡ προθεσμία τοῦ ἐργολάβου Μαλαβάζη.

β') Πότε ἀνεκαλύφθη ἢ μᾶλλον πότε ἐγένετο γνωστὴ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ τοῦ χαρτοσήμου παραποίησις καὶ

γ') Ἂν μεταξὺ τῶν παραχαρακτῶν ὑπάρχῃ καὶ τις ὑπάλληλος ἐπιτετραμμένος τὴν τύπωσιν τοῦ χαρτοσήμου καὶ τὴν ἐπὶ τῆς τυπώσεως ἐπίβλεψιν.

Ἑπομένως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας ἐπέφερεν· ὁ νόμος περὶ ἐκτυπώσεως χάρτου ἄνευ ὑδατίνου σημείου ἐκυρώθη νομίζω κατὰ τὰ τέλη Ἀπριλίου **1835**, καὶ κατὰ τὴν 5 Μαΐου ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις περὶ ἐκτυπώσεως **120** χιλιάδων φύλλων· εἰς συμβολαιογράφος πρὸ τοῦ Ἀπριλίου μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ἐγένοντο ἀνακρίσεις εἰς τὸ γραφεῖον του περὶ παραποιήσεως χαρτοσήμου, καὶ ὅτι εὑρέθησαν παραποιημένα χαρτόσημα, ἀλλ' ἡ παραποίησις ἦτο τοιαύτη ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ διακριθῇ ἄνευ μικροσκοπίου· ὥστε ἡ κατάχρησις ἤρχετο πρὸ τοῦ Ἀπριλίου ἐπὶ τοῦ

μεθ' ὑδατίνου σημείου χάρτου πραγματοποιηθεῖσα διά τινος χημικῆς σκευασίας· ἀλλὰ τὸ ὑδατινον σημεῖον δὲν ἐμπόδιζεν οὐδ' ἐμποδίζει τὴν κατάχρησιν, διότι τοῦτο ἐπὶ τῶν παραποιηθέντων γραμματίων ὑπῆρχεν καὶ ὑπάρχει· ἡ δὲ παραποίησις ἐγένετο ἐπὶ τῆς σφραγίδος τῆς διαδηλούσης τὴν ἀξίαν τοῦ χάρτου· ἡ μεγάλη κατάχρησις ὅθεν ἐγένετο ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου μηνὸς ἐπὶ τοῦ ἄνευ ὑδατίνου σημείου χάρτου, καὶ τὸ Βούλευμα ἐξεδόθη νομίζω κατὰ τὸν Αὔγουστον.

Ἡ ἰδέα ὅτι παρεποιήθη ὁ σφραγιστὸς χάρτης ἦτο σχεδὸν σύγχρονος τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐκυρώθη ὁ περὶ ἐκτυπώσεως χάρτου ἄνευ ὑδατίνου σημείου νόμος, καὶ βεβαίως ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὴν κύρωσιν αὐτοῦ ἐγνώριζε τὴν προγενεστέραν ταύτην παραποίησιν· ἀλλ' ὅταν ἡ παραποίησις ἐγένετο ἐπὶ τοῦ χάρτου τοῦ φέροντος τὸ ὑδάτινον σημεῖον, τότε δικαιοῦται νὰ ὑποθέσῃ πᾶς τις ὅτι δύνανται νὰ συμβῶσι τοιαῦται πράξεις, διότι ταύτας δὲν δύναται νὰ προλάβῃ ἀνθρώπινος νοῦς ἢ πᾶν προφυλακτικὸν μέτρον· ἡ ἔλλειψις τοῦ μεθ' ὑδατίνου σημείου χάρτου δὲν ἔλαβε χώραν πρὸ δέκα μηνῶν, ὅπως εἶπεν τις τῶν προλαλησάντων, καθ' ἣν δὲ ἐποχὴν ἐγένετο γνωστὴ ἡ ἔλλειψις αἱ Βουλαὶ ἦσαν ἐν ἀργίᾳ, ὥστε οὐδεὶς ἔχει τὸ ἄδικον· ῥρονῶ λοιπὸν ὅτι καταλληλότερον εἶναι νὰ συστήσωμεν ἤδη εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν μέριμναν τοῦ νὰ λάβῃ σύντονα μέτρα προλαμβάνοντα ἢ ἐμποδίζοντα τὴν παραποίησιν.

Οὐδεὶς ὑπουργὸς δύναται νὰ κατηγορηθῇ, ἐπήνεγκεν καὶ ὁ δευτέρου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ἂν ὁ δεινὰ πολίτης ἔκαμε τὴν κατάχρησιν, καθόσον ἡ πρᾶξις τῆς παραχαράξεως εἶναι τοιαύτη ὥστε δὲν δύναται νὰ προληφθῇ ὑπ' οὐδενὸς προφυλακτικοῦ μέτρου· ὑπάρχουσιν ποιναί τινες προσδιορισμέναι ἐπὶ τοιούτων ἐγκλημάτων, ἀλλ' αὗται ἐμποδίζουν μὲν ὅσον εἶναι δυνατὸν τὴν κατάχρησιν, δὲν ἠμποροῦν δὲ νὰ ἀπομακρύνωσι καθολοκλήρως ἢ νὰ ἀπολατάσῃσιν ἀδύνατον τὴν πραγματοποίησιν τῆς παραποιήσεως· ῥρονῶ λοιπὸν ὅτι, ἐπειδὴ ἡ παραποίησις ἐγένετο ἐπὶ τοῦ χάρτου ἀμφοτέρων τῶν εἰδῶν, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ληφθῶσι μέτρα τελειότερα τείνοντα εἰς τὸ νὰ προλάβωσι τοῦ λοιποῦ πᾶσαν κατάχρησιν. Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ παρουσιασθῇ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰς ἄλλην συνεδρίασιν διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας συμφώνως μὲ τὴν πρότασιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Π. Παλαμήδου, καὶ νὰ διαβιβασθῇ ἀπόσπασμα τῶν παρόντων πρακτικῶν πρὸς γνῶσίν του. Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς

τὴν συζήτησιν τῆς δευτέρας ἐπερωτήσεως περὶ Σμύριδος, ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρετήρησεν ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ σῶμα τὰς πληροφορίας ἃς τοῦτο ἐζήτησεν περὶ Σμύριδος, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἐκτίνος περιστατικοῦ ὅπερ ἐμποδίζει τὴν χορήγησιν τῶν τοιούτων πληροφοριῶν σήμερον· ὁ ἐργολάβος ἐζήτησεν παράτασιν προθεσμίας ἑνὸς μηνὸς διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐχορήγησε τὴν παράτασιν ταύτην, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ δικηγόρος τοῦ ἐργολάβου δὲν ἔλαβε μέχρι τοῦδε τὴν ὁριστικὴν ἀπάντησίν του, καὶ εἶναι ἄγνωστον ὁποία αὐτὴ ἔσται, διὰ ταῦτα προτείνει νὰ ἀναβληθῇ, τῇ συγκαταθέσει τοῦ Σώματος, ἡ χορήγησις τῶν περὶ ὧν πρόκειται πληροφοριῶν εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, μετὰ παρέλευσιν ἓξ ἢ ὀκτὼ ἡμερῶν ὅτε λήγει ἡ προθεσμία· ἡ Γερουσία παρεδέξατο καθ' ὁλοκληρίαν τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἀπεφήνατο νὰ χορηγηθῶσιν αἱ περὶ Σμύριδος πληροφορίαι μετὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἐργολάβου.

Τεθείσης ὕστερον εἰς συζήτησιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθη ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23 ἀναφορᾶς γνωμοδότησις, ἐφ' ἧς λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης εἶπε· χαίρω διότι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς συμφωνεῖ πληρέστατα πρὸς τὸ ἄλλοτε ἐξηγηθὲν πνεῦμα τοῦ Σώματος· ἡ διὰ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης αἴτησις καὶ τὰ δι' αὐτῆς ἐξαγόμενα παράπονα προκύπτουσι ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἀδίκου ἀναβολῆς τοῦ περὶ ἀποτισέως τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν Κοινοτήτων νόμου, ἐκ τῆς ὁποίας οἱ δανεισταὶ μὴ δυνάμενοι νὰ διεκδικήσωσι τὰς ἀπαιτήσεις των κατήντησαν ἐλεεινοὶ καὶ λιμώττωσι. Εἷς τούτων ὑπῆρξεν ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει συνάδελφος ἡμῶν Θεοχαρόπουλος, τὸν ὁποῖον σᾶς ἀναφέρω ὡς παράδειγμα· προβαίνομεν ἤδη εἰς τριάκοντα ἐτῶν Κυβερνητικὸν βίον, καὶ ὀφείλομεν νὰ ὑψώσωμεν φωνὴν τοῦ νὰ ἔλθῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς ἕν ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ φρονῶ ὅτι δύναται νὰ φθάσῃ εἰς αὐτὸ ἀναλαμβάνουσα εἰς βάρος αὐτῆς τὰ τοιαῦτα χρέη τοῦ λαοῦ καὶ πληρώνουσα αὐτὰ βαθμηδόν· ὁπωσδήποτε δὲ ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἔλθῃ τὸ ταχύτερον εἰς ἓν ἀποτελεσματικὸν καὶ δίκαιον μέτρον, διότι τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον καὶ σοβαρόν, καθόσον πρόκειται περὶ οἰκογενειῶν αἵτινες τὴν σήμερον δυστυχοῦσι καὶ λιμώττουσι.

Τὸ ζήτημα περὶ οὗ πραγματεύεται ἡ προκειμένη ἀναφορά, ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, εἶναι ζήτημα περὶ τοῦ ὁποίου πολλαὶ ἐπιτροπαὶ ἀλληλοδιαδόχως ἐνεπολιθήκαν τῶν

ὁποίων ἦτο μέλος· εἰς ὅλας δὲ ταύτας τὰς νομοθετικὰς ἐπιτροπὰς ὑπῆρξαν μέλη ἄνθρωποι μὴ ἔχοντες νὰ λάβωσι ἐκ τοιούτων χρεῶν, καὶ τοῦτου ἕνεκα ἀπὸ ἐπιτροπῆς εἰς ἐπιτροπὴν ἀνεβλήθη μέχρι τοῦδε καὶ μένει ἐκκρεμὲς τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα· περὶ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τούτου πρέπει νὰ ληφθῇ σύντονος μέριμνα καὶ νὰ καταβληθῇ μεγίστη προσοχὴ διότι οἱ δανείσαντες ἐδυστύχησαν, οἱ δὲ δανεισθέντες μετεβλήθησαν· καὶ προσθέτω ὅτι ὅσον ἀναβάλλεται τοσοῦτον τὸ ζήτημα τοῦτο προβαίνει εἰς τὴν ἀπώλειάν του, διότι τὰ πάντα προβαίνουσι εἰς τὴν μεταβολήν.

Πολλαὶ δίκαι περὶ τοιούτων κοινοτικῶν χρεῶν ἐδικάσθησαν, προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστακόπουλος, καὶ πολλαὶ ἀπορράσεις ὑπάρχουσιν ὁριστικαὶ καὶ τελεσίδικοι· ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀπορράσεων τούτων ἐμποδίζεται ἕνεκεν ἐλλείψεως τοῦ ἁρμοδίου Νόμου. Εἶναι ἄδικον καὶ λυπηρὸν συναίμα νὰ μὴ δύνανται νὰ λάβωσι τὸ δίκαιόν των ὁλόκληροι οἰκογένειαι στερούμεναι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, ἀφ' οὗ δὲν ἀποζημιώθησαν διὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους θυσίας των· πολλάκις ὑψώθη ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου φωνὴ περὶ τῆς ταχείας λύσεως τοῦ ζητήματος τούτου, ἀλλ' οὐδὲν ἀποτέλεσμα προῆλθε· ἐγένετο πρὸς τοῦτο τὸ ἁρμόδιον σχέδιον νόμου παραδοθὲν πρὸ καιροῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ Γερουσία εἶναι δίκαιον νὰ συστήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ταχείαν λύσιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ μένωσι δυστυχεῖς τοσαῦται οἰκογένειαι ἀγωνιστῶν καὶ ἀποθάνωσι τῆς πείνης, πρὸς ὃν σκοπὸν καὶ νὰ ἀποσταλῇ ἀπόσπασμα τῶν παρόντων πρακτικῶν πρὸς γνῶσίν του.

Αἱ καινότητες ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχον διάφορον τρόπον τοῦ δανείζεσθαι, ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας, αἱ μὲν ἐδανείζοντο διὰ τῶν δημογερόντων αἱ δὲ διὰ τῆς ὑπογραφῆς πολιτῶν τινων τὰς ὁποίας ἐλάμβανεν ὁ δανειστὴς κατ' ἐκλογήν του εἰς τὰ δανειστικὰ ἔγγραφα· οἱ τελευταῖοι οὗτοι κατὰ τὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων ὑποχρεοῦνται ἤδη νὰ πληρώσωσι, ἀλλ' ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ κάμωσι ἀναγωγὴν κατὰ τῶν κοινοτήτων. Εἶναι ὄθεν ἀναγκαῖον διὰ διπλοῦν λόγον νὰ εἰσαχθῇ ταχίστα ὁ περὶ οὗ πρόκειται περὶ χρεῶν τῶν κοινοτήτων νόμος, διότι εἶναι πικρὸν νὰ ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ λάβωσι τὸ δίκαιόν των ὑπὸ τῶν κοινοτήτων, αἵτινες ὑφίστανται, ἂν καὶ ἤλλαξαν σχῆμα, οἱ ὑπογεγραμμένοι προσωπικῶς εἰς τὰ δανειστικὰ ἔγγραφα πολῖται. Αὐτὸ τοῦτο συνέβη εἰς τὸν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει, συναδελφόν μας Κ. Θεοχα-

ρόπουλον τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον τὸν ἐδυστύχησε ἀλλὰ καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸν τάφον· ἂν θέλωμεν νὰ πειθαναγκάσωμεν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου νόμου πρέπει νὰ ἀποφασίσωμεν ὅτι ὅσοι ἐδανείσθησαν ἀποδεδειγμένως ὑπὲρ τῶν κοινοτήτων νὰ μὴ ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμήν, καὶ τότε αἱ φωναὶ τοσούτων δανειστῶν δύνανται νὰ ἀναγκάσωσι τὴν Κυβέρνησιν νὰ εἰσάξῃ τὸν προκείμενον νόμον.

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζίσκος ἐπέφερε.

Ἐπειδὴ ἐρρέθη ὅτι μετὰ τῆς ἀναφορᾶς καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ σταλῇ καὶ ἀντίγραφον τῶν παρόντων πρακτικῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τοῦτο ἐπιτρέψατέ μοι νὰ λάβω κἀγὼ τὸν λόγον διὰ νὰ φέρω καὶ τὰς ἰδικάς μου παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος. τωόντι πιθανὸν νὰ συνέβησαν ὅσα οἱ προλαλήσαντες ἀνέφερον καὶ νὰ ὑπεχρεώθησαν ἄτομα πρὸς ἐξόρλησιν χρεῶν κοινοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν, ἀλλ' εἰς ἐμὲ συνέβη τὸ ἐναντίον τουτέστι τὸ ἀκόλουθον· προσεκλήθην πρὸ χρόνων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὑπό τινος ἔχοντος δανειστικὸν ἔγγραφον τοῦ πατρός μου δανεισθέντος δι' ἀνάγκας τῆς ἐπαρχίας, ὅπως πληρώσω εἰς αὐτὸν τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον χρέος· ἐπὶ τῇ δικαιολογημένῃ ἐνστάσει μου τὸ δικαστήριον ἀπέρριψε τὴν τοιαύτην ἀγωγὴν διότι καὶ τὸ δανειστικὸν ἔγγραφον ἀνέφερεν καὶ ἡ ὑπογραφὴ τοῦ πατρός μου μὲ τὸν τίτλον τοῦ Προεστοῦ κατεδείκνυεν ὅτι τὸ δάνειον ἐγένετο δι' ἀνάγκας τῆς ἐπαρχίας· καὶ ἐγὼ ἔχω τοιαῦτα δανειστικὰ ἔγγραφα πατρικὰ δι' ὧν δικαιοῦμαι νὰ λαμβάνω τοιαῦτα δάνεια ἀπὸ κοινότητας· ἀλλ' ἡ κατάστασις τῶν κοινοτήτων εἶναι τοιαύτη, ὥστε πρέπει νὰ εἰσαχθῇ νόμος κανονίζων οὐχὶ μόνον πῶς πρέπει νὰ πληρώσῃ ἡ κοινότης, ἀλλὰ καὶ ποία θέλει εἶσθαι αὐτὴ ἡ κοινότης σήμερον, διότι ἤδη ὑφίστανται δῆμοι· αἱ κοινότητες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐνέμοντο τὰς βοσκὰς καὶ εἶχον ἄλλα δικαιώματα εἰσπράξεως φόρων, ἀλλ' ὅλα ταῦτα δὲν ὑπάρχουσιν ἤδη· πρέπει ὅθεν νὰ εἰσαχθῇ νόμος κανονίζων χωριστὰ τὴν κοινότητα τὴν κοινοτικὴν περιουσίαν καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν πρέπει νὰ διατίθεται, ἤτοι πρέπει νὰ προηγηθῇ νόμος τις χωρίζων τὴν κοινοτικὴν περιφέρειαν καὶ περιουσίαν ἀπὸ τὴν δημοτικὴν ὡς καὶ τὴν δημοτικὴν ἀπὸ τὴν ἐπαρχιακήν, διὰ νὰ γνωρίζωσι καὶ οἱ ἔχοντες νὰ λάβωσι καὶ οἱ ὀφείλοντες νὰ πληρώσωσι, ἢ ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν γενικὸν περὶ πληρωμῆς τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων νόμον· πρὸς περισσοτέραν δὲ σαφήνειαν τῶν λόγων μου καὶ τοῦ ἀναγκαίου τῆς ὑπάρξεως

τοῦ ἀνωτέρω τοιούτου νόμου σᾶς ἀναφέρω καὶ ἓν ἕτερον παράδειγμα· ὑπάρχει ἰδιοκτησία τις ἀνήκουσα ἰδίως εἰς τὴν κοινότητα τῆς Στυλίδος, ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη δὲν ἀνήκει εἰς τὸν δῆμον ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ αὐτὴν, ἀλλὰ διατίθεται αὕτη ὑπὸ τῶν κατοίκων ἀκανονίστως καὶ ἀτάκτως, εἰς τρόπον ὥστε μήτε τὰ εἰσοδήματα, ἄλλως τε ἀρκετὰ σημαντικά, ὠφελοῦν τὸν τόπον, μήτε εἰς ἀπότισιν χρεῶν, ἂν τοιαῦτα ὑπάρχουσι, χρησιμεύουσι δεόντως, καὶ ταῦτα δι' ἔλλειψιν νόμου κανονίζοντος τὸν τρόπον τῆς διαθέσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν τοιούτων περιουσιῶν· Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστακόπουλος ἀπήντησεν ὅτι τὰ λεχθέντα οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα, καὶ ὅτι αἱ κοινότητες πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως δὲν εἶχον περιουσίαν ἐν ᾧ ἤδη ἔχουσι. Μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ἐπέφερεν· αἱ δυσκολίαι τὰς ὁποίας ἀνέφερον οἱ προλαλήσαντες ὡς πρὸς τὴν ἀπότισιν τῶν κοινοτικῶν χρεῶν δὲν ὑφίστανται· ἐὰν οἱ ὑπογεγραμμένοι εἰς τὰ δανειστικὰ ἔγγραφα ἀποδείξωσιν ὅτι δι' ἀνάγκην τῆς κοινότητος ἐδανείσθησαν, τότε ἡ κοινότης, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐγένετο τὸ δάνειον, ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ· ἂν ἡ κοινότης εἶναι ἤδη χωρίον τὸ χωρίον ὀφείλει νὰ πληρώσῃ εἴτε κῶμη εἴτε πλατεῖα κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων, διότι τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον.

Σήμερον δὲν πρόκειται ὁποῖαι πρέπει νὰ εἶναι αἱ διατάξεις τοῦ προκειμένου νόμου, ἀλλ' ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῇ ὁ νόμος οὗτος· ἂν ἀναβληθῇ ἐπί τινα καιρὸν εἰσέτι ἡ εἰσαγωγήτου τότε θέλουσιν ἐκλείψει ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα γνωρίζουσι, καὶ δὲν θέλουσιν ὑπάρξει ἄνθρωποι γνωρίζοντες τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα ἔθιμα δια τὴν σύνταξίν του.

Ἐπειδὴ ὅλα ὅσα ἐρρέθησαν εἶναι δικαιολογημένα, ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, καὶ ἐπειδὴ οἱ ἔχοντες λαμβάνειν πολῖται εἶναι μέλη τῆς κοινωνίας, προτείνω ὥστε τὰ χρέη ταῦτα τῶν κοινοτήτων ἀφοῦ ἐξακριβωθῶσι νὰ τὰ ἀναλάβῃ εἰς βάρος της καὶ νὰ τὰ πληρώσῃ ἡ Κυβέρνησις βαθμηδὸν, διότι ταῦτα ἐχρησίμευσαν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν τότε κατάστασίν του κατηνάλωσεν ὑπὲρ πατρίδος.

Οὐδέποτε ἐννόησα διὰ τῆς ὁμιλίας μου τὰ προσωπικὰ χρέη, ἐπέμενεγκεν καὶ ἐκ δευτέρου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, διότι εἰς ταῦτα εἶναι ὑπόχρεα τὰ ὀφείλοντα πρόσωπα ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτῶν· ἡ ὁμιλία μου σκοπὸν εἶχε τὰ κοινοτικὰ χρέη διὰ τὰ ὁποῖα εἶναι ὑπόχρεοι αἱ κοινότητες καὶ κατὰ συνέπειαν ὀφείλουσι νὰ πληρώνωσι τὰ μέλη τῶν κοινοτήτων· ἐπειδὴ περὶ

τούτου πρόκειται παρατηρῶ ὅτι τὰ τοιαῦτα χρέη δὲν εἶναι προσωπικά· καὶ τόσον περισσότερον δὲν εἶναι προσωπικὰ καθόσον πολλοὶ κάτοικοι ἑνὸς χωρίου μιᾶς πόλεως ἄλλοτε, ἀπεκατεστάθησαν ἤδη καὶ εἶναι κάτοικοι ἑτέρου χωρίου, ἄλλου δήμου καὶ πολλοὶ ἄλλης ἐπαρχίας· παράδειγμα αὐθις σᾶς φέρω τὸν ἑαυτόν μου· ἐνῶ ἤμην ἄλλοτε κάτοικος τοῦ χωρίου Μαυρίλου τοῦ δήμου Τυμπριστοῦ εἶμαι ἤδη κάτοικος Λαμίας τοῦ ὁμωνύμου δήμου Λαμίας· πῶς λοιπὸν δύναμαι νὰ ὑποχρεωθῶ εἰς τὰ χρέη τῆς Λαμίας ἂν τοιαῦτα ὑπάρχωσι καὶ εἶναι ἀνώτερα ἐκείνων τοῦ χωρίου Μαυρίλου, ὅπερ ἠμπορεῖ νὰ μὴ ἔχῃ παντάπασι τοιαῦτα· θὰ ὑποχρεωθῶ ναὶ διότι εἶμαι κάτοικος Λαμίας, ἀλλὰ πρέπει συγχρόνως νὰ γνωρίζω ὅτι ἔχει ἢ δὲν ἔχει κοινοτικὴν περιουσίαν ἡ πόλις αὕτη, καὶ ποία εἶναι αὕτη, καὶ ἂν ἔχῃ τίνι τρόπῳ διατίθεται· διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονῶ ἀναγκαῖον ἀναγκαιότατον νὰ προϋπάρξῃ νόμος, ὡς εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἀναφέρω εἰς τὴν πρώτην ὁμιλίαν μου, καὶ δύναμαι νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι ἡ ὕπαρξις τοιούτου νόμου θὰ εὐκολύνῃ τὴν ἀπότισιν τῶν κοινοτικῶν χρεῶν.

Μετὰ τὰ λεχέντα ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς συνοδευμένη μὲ ἀπόσπασμα τῶν παρόντων πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον συσταίνεται στενῶς τὸ προκείμενον ζήτημα ὅπως λάβει αὐτὸ ὑπ' ὄψιν σύμφωνα μὲ τὸ ἐπὶ τούτῳ ψήφισμα τῆς ἐθνοσυνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843.

Ἀναγνωσθεῖσαι ὕστεραν αἱ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 27, 36 καὶ 40 ἀναφορῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένοντο δεκταὶ ἄνευ τινος ἀντιρρήσεως.

Ἀναγνωσθείσης κατόπιν τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47 ἀναφορᾶς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμήδης ἐπέφερε· δὲν ἐννοῶ τὸν λόγον δι' ὃν ἠδύνοντο οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ καὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ παρουσιάζωνται αἱ γυναῖκες τῶν ἀγωνιστῶν ὡς ἐπαίτει διὰ νὰ ζητῶσι ὅ,τι δικαιοῦνται εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους· ἡ ἀναφερομένη χήρα εἶναι γυνὴ τοῦ Ἰωάννου Βλάχου ὅστις, καθὼς ὅλοι γνωρίζετε, ὑπῆρξε εἷς τῶν προμάχων τῆς πατρίδος καὶ προσήνεγκεν ἐξόχους ἐκδουλεύσεις ὑπὲρ αὐτῆς· ἡ οἰκογένεια τούτου συγκειμένη ἐκ πολλῶν προσώπων εὑρίσκεται ἤδη εἰς ἄκραν πενίαν καὶ δὲν ἔλαβε μέχρι τοῦδε καιμίαν ἀμοιβὴν ἡ σύνταξιν· ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῆς προϋπουργίας τοῦ Κ. Κριεζῆ συνυπουργοῦντος τοῦ Κ. Χρηστίδου καὶ ἐμοῦ, ἠθέλησε νὰ δώσῃ ἀποτελεσματικόν τι πέρας εἰς δι-

καίας ἀπαιτήσεις, καὶ πρὸς τοῦτο ἡτοίμασε τὸ ἀριθόδιον νομοσχέδιον περὶ συντάξεως χηρῶν τινων ἀγωνιστῶν ὡς καὶ τῆς ἀναφερομένης χήρας τοῦ Ἰωάννου Βλάχου· ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἰσέτι δὲν ὑπεβλήθη καὶ εἶναι ἀκατανόητος ἡ μέχρι τοῦδε ἀναβολὴ τῆς εἰσαγωγῆς του, ἀναβολὴ ἥτις ἀποβαίνει δεινὴ πρὸς τὰς πασχούσας ταύτας οἰκογενείας τῶν ἀγωνιστῶν αἵτινες ἀναξιοπαθῶς στερεῦνται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπουσίου ἄρτου· προσθέτω δὲ ὅτι πρὸ ὀλίγου ἀπεβίωσαν οἱ συνάδελφοι ἡμῶν καὶ πρωταγωνισταὶ Δ. Ὀλύμπιος καὶ Α. Νάκος, καὶ πρὸ τούτων ἀπέθανον ὁ Αἰνιὰν, Θεοχαρόπουλος, Μανσόλας καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι, ἀλλ' οὐδεμία πρόνοια ἐλήφθη ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν αἵτινες δυστυχοῦσι· πρέπει λοιπὸν νὰ συσταθῇ καὶ αὐθις εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ μέριμνα περὶ ταχείας περιθάλψεως τῶν οἰκογενειῶν ὅλων τῶν ἐχόντων ἐξόχους ἐκδουλεύσεις εἰς τὸ ἔθνος διὰ νὰ μὴ ἀναξιοπαθῶσι μὲ θυσίαν καὶ αὐτῆς τῆς ὑπολήψεως τοῦ ἔθνους.

Εἶναι ἀληθὲς, προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται οἰκογένεια τοῦ Ἰωάννου Βλάχου ἔχει μεγάλα δικαιώματα εἰς τὸ ἔθνος καὶ πάσχει δεινῶς ὡς συγκειμένη ἐκ πολλῶν τέκνων· εἶναι ὄθεν δίκαιον νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις αὐτῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀλλὰ συναμα νὰ προστεθῇ καὶ τὸ νὰ χορηγῆται εἰς αὐτὴν ἐκ τῶν ἐσοδημάτων ἡ ἀναγκαία περίθαλψις μέχρις ὅτου ληφθῇ ὁριστικὴ πρόνοια ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ἐπήντησεν· οὐδὲν δύναμαι νὰ ἀφαιρέσω ἐξ ὅσων εἰρέθησαν περὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς περὶ ἧς πρόκειται οἰκογενείας τοῦ Ἰωάννου Βλάχου· παρατηρῶ ὅμως ὅτι οὐδεμία ἐκ τῶν πολλῶν συστάσεων τὰς ὁποίας ἡ Γερουσία ἔκαμε μετὰ τὸ ἔτος 1846 ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, καὶ πολλοὶ ἴσως ἔπαθον διότι ἀνεφέρθησαν εἰς τὴν Γερουσίαν. Τὸ ἄρθρον 50 τοῦ Συντάγματος οὔτε διὰ πολυτέλειαν οὔτε δι' αὔξησιν ἄρθρων καθιερώθη· τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔχει ἔννοιαν σημαντικὴν καὶ σκόπιμον, ἀλλὰ ταύτης μὴ ἐφαρμοζομένης οἱ μὲν πολῖται ματαιοπονοῦσι καὶ ζημιοῦνται τὴν ἀξίαν τῶν χαρτοσήμων, ἡ δὲ Γερουσία χάνει κατὰ μέγιστον βαθμὸν ὡς μὴ ποιοῦσα χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων της.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰ λεχθέντα καὶ ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ συναμα μετ' αὐτῆς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἀπόσπασμα τῶν παρόντων πρακτικῶν πρὸς γνῶσιν του.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48 ἀναφορᾶς

γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, καί τινος εἰπόντος ὅτι ὁ ἀναφερόμενος Δ. Καραγεωργόπουλος δὲν ζητεῖ εἰμὴ τὴν ἀνήκουσαν θέσιν τοῦ διερμηνέως εἰς ἣν δικαιοῦται, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας ἐπέφερε· τὸ προκείμενον ζήτημα δὲν εἶναι προσωπικὸν ἀφορᾷ ἐφαρμογὴν νόμου καὶ ἀποβλέπει τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ θρόνου· ὁ νόμος ἀπαιτεῖ νὰ ὑπάρχωσιν εἰς ὅλας τὰς ἐν τῇ ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ διερμηνευτικὰς θέσεις Ἕλληνες ἰθαγενεῖς, καὶ ὅταν δὲν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι τότε νὰ διορίζωνται ξένοι ὑπήκοοι· ἀλλ' ὅταν, ὑπαρχόντων δύω ἢ τριῶν τοιούτων ἰθαγενῶν Ἑλλήνων μὲ τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὴν θέσιν τοῦ διερμηνέως ἱκανότητα, προτιμῶνται οἱ ξένοι ὑπήκοοι, τότε συνάγεται ὅτι ὑπάρχει κατὰ τοῦ μέτρου τούτου ἢ εἰσάγεται ἡ διαίρεσις καὶ τὸ μῖσος μεταξὺ αὐτοχθόνων καὶ ἑτεροχθόνων, ὅπερ ἀπεύχεται πᾶς Ἕλλην. Σᾶς ἀναγινώσκω ἤδη πρὸς γνῶσιν σας κατάλογον τῶν ὑπαρχόντων ἤδη εἰς τὰς διερμηνευτικὰς θέσεις πόλεων τινῶν τῆς Τουρκικῆς ἐπικρατείας, διὰ νὰ ἴδητε ὅτι μεταξὺ αὐτῶν εἷς καὶ μόνος εἶναι Ἕλλην ὑπήκοος (ἐνταῦθα ἀνέγνω καὶ παρακατέθηκε τὸν ἑπόμενον κατάλογον).

Οἱ ὑπάρχοντες διερμηνεῖς εἰς τὴν ἐν Κωνσταντιν. Ἑλλ. πρεσβείαν, καὶ εἰς τὰ πρόξενεῖα Σμύρνης, Ἀλεξανδρείας καὶ Θεσσαλονίκης 1856.

Ἄτομα	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρὶς	Ἐθνικότης	Θέσις
1	Βαρότσης	Νάξον	ὑπήκ. Ἕλλην	Ἀ. διερμην. τῆς πρεσβ. Κωνσταντ.
1	Ῥαζῆς	Κωνσταντιν.	ὑπ. ὀθωμανός	Β'. »
1	Χριστοφίδης	»	»	Γ'. »
3	Ἀπολλώνιος	»	»	Μαθητευόμενοι
1	Φωτόπουλος	»	»	»
1	Τσιμπζῆς	»	»	»
3	Καίσ. Ἀρμένιος	Σμύρνη	»	Ἀ. διερμ. εἰς τὸ πρόξεν. Σμύρνης
1	Ζαφυρόπουλος	Κωνσταντιν.	»	Β'. »
2	Μ. Ἀναστασίου	Ἤπειρος	ὑπήκ. Ἄγγλος	Διερμ' εἰς τὸ πρόξ. Θεσσαλονίκης
1	Ἴβος	Θεσσαλία	ὑπ. ὀθωμανός	Διερμηνεύς » Ἀλεξανδρείας
10				

Ἀλλ' ὅταν ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω οἱ ὑπάρχοντες δύω ἢ τρεῖς ἰθαγενεῖς Ἕλληνες δὲν προτιμῶνται τῶν ξένων ὑπηκόων εἰς τὰς διερμηνευτικὰς θέσεις τότε ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου εἶναι ἀντίστροφος· καὶ πρὸς τὴν ἀληθῆ καὶ πραγματικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ εἴπῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι πρέπει νὰ παύσῃς ἐκείνους τῶν ξένων ὑπηκόων τῶν ὁποίων ἡ θέσις ἀνήκει εἰς τοὺς Ἕλληνας ἰθαγενεῖς, ἄλλως σὲ ἀφαιρῶ τὴν ἐμπιστοσύνην μου, καθόσον ἡ σύστασις τῆς Γερουσίας ὡς συνάδουσα μὲ τὸν νόμον πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ. Προτείνω ὅθεν σύμφωνα μὲ

τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς νὰ προσκληθῇ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς εἰς τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν διὰ νὰ δώσῃ λόγον περὶ τῆς πρηγενεστέρας συστάσεως τῆς Γερουσίας.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος καὶ ἀπερασίσθη ἄλλως ἢ ὡς προτείνεται σήμερον· ἡ προτεινομένη ἤδη ἔκφρασις τῆς Γερουσίας πρὸς τὸ ὑπουργεῖον σημαίνει ὅτι εἶναι μέγιστον τὸ κακὸν ὅπερ ἐγένετο, ἐνῷ πρόκειται περὶ ἑνὸς καὶ μόνου προσώπου ζητοῦντος, λόγῳ προτιμήσεως, θέσιν διερμηνευτικήν, διὰ τὸν ὁποῖον μὴ θελήσετε νὰ ἐπιβάλετε τοιαύτην ὑποχρέωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διότι μᾶλλον θέλετε βλάψει αὐτὸν ἀντὶ νὰ τὸν ὠφελήσετε, ἐὰν παρουσιασθῇ ὁ ὑπουργὸς καὶ σᾶς εἴπῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν ἔχει τὰ στοιχεῖα τοῦ διερμηνευτικοῦ ὑπαλλήλου διὰ τὸν δεῖνα καὶ δεῖνα λόγον· ὥστε καλὸν εἶναι νὰ μὴ βιάσῃ ἡ Γερουσία τὸ πρᾶγμα οὕτως ὅπως προετάθη.

Ἀνταπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι ἡ πρώτη ὁμιλία του δὲν ἀπέβλεπεν ὁριστικῶς τὸν διορισμὸν τοῦ ἀναφερομένου προσώπου ἀλλὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ὅτοι τὸν διορισμὸν παντὸς ἔχοντος τοιαῦτα δικαιώματα· ὅτι δὲ ὁ νόμος οὗτος εἶναι ἐξαίρετος τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖ καὶ αὐτὴ ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ εἰσαγαγόντος τὸν νόμον Κ. ὑπουργοῦ, τὴν ὁποίαν ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει σᾶς ἀνέγνωσα· ἐκ τοῦ καταλόγου, τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ἠκούσατε, συνάγεται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον καὶ εἰς αὐτὰς τὰς θέσεις τῶν μαθητευομένων διώρισεν νέους μὴ ἰθαγενεῖς Ἕλληνας διδασκομένους διὰ τῆς ἐπαρκοῦς μισθοδοσίας τῆς θέσεως ταύτης, ἐν ᾧ εἶναι ὑποχρεωμένον ἀπὸ τὸν νόμον νὰ προτιμήσῃ εἰς τὰς τοιαύτας θέσεις νέους ἰθαγενεῖς ἐξ ὧν πολλοὶ ὑπάρχουσι· ὥστε ἐπαναλαμβάνω νὰ εἶπω ὅτι πρέπει νὰ προσκληθῇ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς νὰ δώσῃ λόγον ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, ὅτι ἄλλοτε συζητήσαντες τὸ προκείμενον ζήτημα ἐράντισεν εὐμενεῖς εἰς τὰς ἐκφράσεις μας· ἀλλ' ὅταν ἤδη βλέπομεν παρημελημένας τὰς προτάσεις τῆς Γερουσίας τότε ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐκπληρώσωμεν αὐστηρῶς τὸ καθῆκον μας προσκαλοῦντες τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς νὰ δώσωσι λόγον· καὶ ἂν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ ἔχουσι τινα ἐναντιότητα ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν καὶ τὰ προσόντα τοῦ ἀναφερομένου ἂς τὴν παρουσιάσωσι διότι εἴμεθα ἱκανοὶ νὰ τὴν ἀντικρούσωμεν.

Ἀπήντησεν ἐκ δευτέρου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας, ὅτι ἐὰν ἐκ τοῦ νόμου φαίνεται ὅτι οἱ μαθητευόμενοι ἔχουσι μισθόν, καὶ εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν δὲν ὑπάρχουσι ἰθαγενεῖς Ἕλληνες, τότε συμφωνῶ νὰ προσκληθῇ ὁ ὑπουργὸς, νὰ δώσῃ λόγον δυνάμει τίνος δικαιώματος διώρισεν εἰς τὰς θέσεις ταύτας νέους οἰκογενειῶν ξένων, μὴ προπενεγκουσῶν τὸ παραμικρὸν εἰς τὴν πατρίδα, καὶ παραβαίνει οὕτω κείμενον νόμον, παρεκτὸς ἂν δὲν ἠναγκάσθη νὰ μεταχειρισθῇ τοιούτους ξένους νέους ὡς ἔχοντας τὰ ἀπαιτούμενα προκαταρκτικὰ στοιχεῖα πρὸς τὴν ἐκμάθησιν τῶν Ἀσιατικῶν γλωσσῶν, καὶ δὲν εὑρίσκῃ τοιούτους μεταξὺ τῶν νέων Ἑλλήνων ἰθαγενῶν· ὑπάρχει, Κύριός τις εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, καθηγητὴς τῶν Ἀσιατικῶν γλωσσῶν, ἀλλ' ὁ καθηγητὴς οὗτος δὲν ἔχει εἰμὴ δύω μαθητάς. Ἐκ τούτου δὲ ἐξάγεται, ὅτι κλίνομεν μᾶλλον εἰς τὰ καλὰ τῆς Δύσεως, καὶ ὅτι ἡμεῖς ἐκλήθημεν νὰ μεταδώσωμεν τὰ καλὰ ταῦτα εἰς τὴν Ἀνατολήν.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, ὅτι ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ κανονισμένη μισθοδοσία τῶν μαθητευομένων παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείᾳ, πρέπει νὰ εἰσαχθῇ τοιοῦτος περὶ ἐπαρκοῦς μισθοδοσίας αὐτοῦ νόμος, διὰ νὰ μὴ κλίνωμεν μόνον εἰς τὰ καλὰ τῆς Δύσεως ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκεῖνα τῆς Ἀνατολῆς.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ διευθυνθῇ ἀντίγραφον τῶν παρόντων πρακτικῶν εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν συνάμα μὲ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅπως παρουσιασθῇ διὰ νὰ δώσῃ πληροφορίας περὶ τοῦ προκειμένου.

Ἀναγνωσθεῖσα ἐπὶ τέλους ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50 ἀναφορᾶς γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένετο δεκτὴ ὅπως ἔχει.

Ἑπομένως ὁ Κ. πρόεδρος τῇ συγκαταθήσει τοῦ Σώματος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος καὶ ἀπόντος αὐτοῦ ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος.

Π. Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου

Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 6 Φεβρουαρίου 1836 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος κύριος Βασίλειος Χρηστακόπουλος, κωλυομένου τοῦ προέδρου κυρίου Ἀναγνώστου Μοναρχίδη, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ ὑπ' ἀριθ. 2767 καὶ ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου ε. ε. ἔγγραφον τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν κοινοποιοῦντος διὰ τοῦ προεδρείου τῆς Γερουσίας, ὅτι ὁ ὑποστράτηγος καὶ Γερουσιαστὴς κύριος Σπῦρος Μήλιος εἰσαχθεὶς εἰς δίκην παρὰ τῷ Β' διαρκεῖ στρατοδικείῳ καὶ διὰ κατηγορίας ἐπὶ ἐξαιρέσει δημοσίων χρημάτων, παραβιάσει δημοσίων ἀποθηκῶν κτλ. ἐκηρύχθη παμψηφεὶ ἀθῶος διαταχθείσης τῆς ἐκ τῆς φλακῆς ἀπολύσεώς του.

Ἐπὶ τέλους ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Καλογερόπουλος καθυπέβαλεν εἰς τὸ γραφεῖον ἀναφορὰν τῆς οἰκογενείας τοῦ Γεωργίου Ν. Ὁλυμπίου πρὸς τὴν Γερουσίαν, δι' ἧς ζητεῖ νὰ τῇ χορηγηθῶσι 3,000 Ὁλλανδικὰ φλωρία ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τοῦ ἔθνους, καὶ ἐσύστησε τὰ ἀναντίρρητα δικαιώματα τῆς λιμωττούσης ταύτης οἰκογενείας σήμερον εἰς τὴν ἐθνικὴν περίθαλψιν.

Ἀπεφασίσθη ἡ διεύθυνσις τῆς ἀναφορᾶς ταύτης εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν διὰ τὰ περαιτέρω.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος, τῇ συγκαταθέσει τοῦ σώματος, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος καὶ κωλυομένου αὐτοῦ ὁ προεδρ. ἀντιπρόεδρος
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 8 Φεβρουαρίου 1856, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 29 μελῶν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος κύριος Β. Χρηστακόπουλος, κωλυομένου τοῦ προέδρου κυρίου Ἀναγνώστου Μανιαχίδη, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυρώθησαν.

Ἀναγνώσθη κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ γερουσιαστοῦ κυρίου Σπύρου Μήλιου αἰτουμένου τριμηνον ἄπουσίας ἄδειαν πρὸς μετάβασίν του εἰς ἴδιωτικὰ ἰαματικά, εἴτε ἐντὸς, εἴτε καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Προελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ κύριος πρωθυπουργὸς, ὁ καὶ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ὡς ἐξῆς ἔχον νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, περὶ πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ

Κράτους διὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον, Φεβρουάριον, Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον τοῦ 1856.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Διατεταγμένος ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ συναπτόμενον τῇ παρούσῃ νομοσχέδιον, δι' οὗ ζητεῖται πίστωσις διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου ε. ε. καὶ τὸ ὁποῖον ἐπιψηφίσθη ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο λαμβάνει ὡς βάσιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1855 καὶ τὰς κατόπιν καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ ἐπιψηφισθείσας ἀναπληρωματικὰς πιστώσεις, πρὸς δὲ καὶ τὴν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὁμοίαν πίστωσιν, ἥτις τὸ νομοσχέδιον ὑπεβλήθη ἔτι εἰς τὴν Βουλήν. Λογίζεται δὲ ἡ δι' αὐτοῦ χορηγουμένη πίστωσις ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅστις κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν προδικάζεται.

Διὰ τοῦ ὑποβεβλημένου ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856 προβλέπεται ἡ ἐπιχείρησις καὶ ἡ τελεσιουργία διαφόρων ἀναγκαίων παραγωγικῶν τε καὶ κοινοφελῶν δημοσίων ἔργων, καὶ ἡ κατασκευὴ ἀτμοπλοίων τοῦ Β. στόλου. Ἐκτὸς τινων ἐξαιρέσεων, μήτε ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1855, μήτε αἱ κατόπιν αὐτοῦ ἐπιψηφισθεῖσαι ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων, προέβλεπον περὶ τοιούτων ἐπιχειρήσεων. Ἐπομένως ἡ Κυβέρνησις ἔχουσα τὴν ἰσχυρὰν ἀπόφασιν νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς τοιαύτας προθέσεις της, θέλει στερηθῆ τοῦ καταλληλοτέρου καὶ χρησιμωτέρου πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις χρόνου, ἐὰν ἀναμείνῃ μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως καὶ τῆς κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ε. ε. ἵνα λάβῃ εἰς τὴν διάθεσίν της πρὸς τοιαῦτα ἔργα πιστώσεις. Τούτου ἕνεκα διὰ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου συγχωρεῖται εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν νὰ κάμωσι χρῆσιν τῶν διὰ τοιαῦτα ἔργα πιστώσεων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν των ε. ε.

Κάλλιστα γιγνώσκετε, Κύριοι, ὅτι αἱ δαπάναι τοῦ Κράτους εἰσὶ τοῦ σοβαρωτέρου χαρακτῆρος, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναβάλληται ἡ πληρωμή των, χωρὶς προφανέστατον κίνδυνον τῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει. Πεποιθὼς ἐπομένως εἰς τὴν σύνεσιν ὑμῶν, ὅτι μετὰ προθυμίας καὶ σπουδῆς θέλετε ἐπιψηφίσει τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἵνα εὑρεθῇ εἰς θέσιν ἡ Κυβέρνησις καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ

Κράτους νὰ θεραπεύσῃ, καὶ τὰ ἔργα νὰ ἐπιχειρήσῃ συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἔθνους καὶ ὑμῶν.

Ἀθήνῃσι τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Φεβρουαρίου 1856.

ΟΘΩΝ

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου 1856, συγχωρεῖται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ χρῆσιν ποσότητος ἴσης τῷ τριτημορίῳ τοῦ διὰ τὸ 1855 ἔτος προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν κατόπιν αὐτοῦ ἐπιψηφισθεισῶν πιστώσεων ἀναπληρωματικῶν ὡς καὶ τῆς αἰτηθείσης ἐσχάτως τοιαύτης διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἡ τοιαύτη χρῆσις γενήσεται ἀπέναντι τοῦ ὑποβεβλημένου εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856.

Ἄρθρ. 2. Ἐπιτρέπεται ὡσαύτως εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν ναυτικῶν νὰ κάμωσι χρῆσιν πλήρους τῆς διὰ δημόσια ἔργα καὶ κατασκευὴν ἀτμοπλοίων τοῦ στόλου πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1856.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐζήτησε δὲ τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ὡς τὰ μάλιστα κατεπείγοντος, καθόσον τὰ ἔξοδα τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἐγένοντο ἀπαιτητὰ ἀπὸ ὀκτὼ ἤδη ἡμερῶν.

Λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, εἶπεν· Ἴσως ἐκλάβει τις τὴν ἀγόρευσίν μου ὡς ἀφορῶσαν αὐτὴν τὴν οὐσίαν

τοῦ ἀντικειμένου, ἐν ᾧ ἤδη πρόκειται περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν γενήσεται ἡ συζήτησις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου. Χωρὶς νὰ ἐπεμβῶ εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ἀντικειμένου παρατηρῶ, ὅτι ἡ Γερουσία ἀποφασίζει περὶ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως ἀντικειμένου τινὸς, ὅταν εἶναι ὥριμος ἡ διάσκεψις· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἀναντιῤῥήτως ἡ διάσκεψις μας δὲν εἶναι ὥριμος. Τὸ νομοσχέδιον λέγει, ὅτι χορηγεῖται εἰς τὴν Κυβέρνησιν πίστωσις τετράμηνος ποσότητος οὐχὶ ὡρισμένης ἀλλὰ ἴσης μὲ τὸ τριτημόριον τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἡ Γερουσία ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν γνωρίζει ἐπί τινος ποσοῦ δίδει τὸ τριτημόριον, καθόσον δὲν ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1856 τὸν πρὸ ὀλίγου καθυποβληθέντα εἰς τὴν Βουλήν· τὸ σπουδαιότερον δὲ εἰσέτι δὲν ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς μία πίστωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 καὶ τῆς πιστώσεως ταύτης οὔτε τὴν τύχην ἀπὸ τοῦδε γνωρίζομεν οὔτε τὸ ποσὸν, οὔτε τοὺς προκαλοῦντας αὐτὴν λόγους· διὰ νὰ γνωρίσῃ δὲ τουλάχιστον τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπέναντι τοῦ ὁποίου δίδει τὴν πίστωσιν, προτείνω τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τῆς πιστώσεως κατὰ τὴν αὔριον, τὴν ἐντὸς δὲ τῆς σήμερον καθυποβολὴν εἰς τὴν Γερουσίαν πέντε ἀντιτύπων τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν καθυποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856, διὰ νὰ λάβωσι τὰ τμήματα τῆς Γερουσίας ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου θέλουσι δώσει τὸ τριτημόριον· Ἡμᾶς δὲ ἐπειδὴ ἐπαπειλούμεθα ἀπὸ οἰκονομικὴν κρίσιν ὡς ἐκ τῆς σημαντικῆς μειώσεως τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους, ἤτις θέλει ἐπέλθει μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης, ὀφείλομεν νὰ σκεφθῶμεν σπουδαίως περὶ τῆς προλήψεως τοιαύτης οἰκονομικῆς κρίσεως, προτείνω διὰ τοῦτο νὰ παρακαταθέσῃ ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Γερουσίας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, καθόσον τοῦτο εἶναι εὐκολώτατον, σημείωσιν τοῦ κατ' ἔτος ὁλικοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον εἰσέπραξε τὸ δημόσιον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1845—1851 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου, διαστελλομένου ἐν τῇ σημειώσει ταύτῃ μόνου τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀπὸ καθυστερήματα εἰσπραχθέντος· διὰ νὰ δυνηθῶμεν ἐντεῦθεν νὰ κρίνωμεν περὶ τοῦ πραγματικοῦ εἰσπραχθησομένου καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1856, καὶ ἐνθυμίσαντες ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ τὰς δαπάνας μας προλάβωμεν τὴν ἐπαπειλοῦσαν ἡμᾶς οἰκονομικὴν δυσχέρειαν.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, ὅτι ὁ κανονισμὸς ῥητῶς ἐκφράζεται ἵνα ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Σώματος ἡ ἡμέρα τῆς

συζητήσεως τοῦ προκειμένου· ὅτι ἤθελε συμφωνήσει πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ζητοῦντα τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως διὰ τὴν αὔριον, ἐὰν ἔβλεπε τὴν ἀναβολὴν ταύτην σκόπιμον καὶ ἀναγκαίαν. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι 24 ὡρῶν ἀναβολὴ δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς μελέτην τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον προτείνει ὁ προαγορεύσας νὰ καθυποβάλῃ ἐντὸς τῆς σήμερον τὸ ὑπουργεῖον· τὸ ἀντικείμενον περιπλέον αὐτὸ, δηλ. ἡ πίστωσις, δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων ἅτινα ἀπαιτοῦσι τὸν προσδιορισμὸν τῆς συζητήσεώς των μετὰ προηγουμένην σκέψιν, μελέτην ἢ καὶ ἀναβολήν· διεδόσθω, ὅτι ὑπεβλήθησαν τὰ πεντε ἀντίτυπα ἢ καὶ περισσότερα τῶν προϋπολογισμῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὅτι μάλιστα καὶ τὸ ποσὸν αὐτὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἤθελε φανεῖ ὑπέρογκον, εἶναι ὀρθὸν νὰ ἐλαττώσωμεν τὴν πίστωσιν; οὐχί, διότι ἡ ἐλάττωσις αὐτὴ εἶναι προδίκασις τοῦ προϋπολογισμοῦ τὸν ὁποῖον θέλομεν ψηφίσει βραδύτερον, καὶ ἀντισυνταγματικὴ πρᾶξις, καθόσον ἡ Γερουσία ἐπιλαμβάνεται τοῦ προϋπολογισμοῦ πρὶν ἢ οὗτος ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Πραέτεινε διὰ ταῦτα τὴν ἐντὸς τῆς σήμερον συζήτησιν τῆς πιστώσεως καὶ παραδοχὴν αὐτῆς ὅπως ἔχει, καθόσον τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ὑπεύθυνον διὰ πᾶσαν δαπάνην γενομένην παρὰ τὰ κανονισμένα καὶ νενομοθετημένα, καὶ τὴν εὐθύνην ταύτην οὐδόλως αἴρει ἡ πίστωσις· ὡς πρὸς τὴν ζητηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος σημείωσιν τῶν εἰσπράξεων ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπειδὴ αὕτη δύναται νὰ χρησιμεύσῃ κατά τι πρὸς φωτισμὸν τοῦ σώματος κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, δὲν ἔχει νὰ ἀντείπῃ τι.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι δὲν ἤλπιζε νὰ εὕρῃ τινὰ ἐναντίον καθόσον ἀφορᾷ τὴν ζητηθεῖσαν ἀναβολὴν ἐπὶ 24 ὥρας, πρὸς δὲ, ὅτι ταύτην ἐζήτησεν, οὐχὶ διότι προτίθεται τὴν τροποποίησιν ἢ ἀπόρριψιν τῆς ζητουμένης πιστώσεως, ἀλλὰ πρὸς γνῶσιν ἁπλῆν τοῦ ὁλικοῦ κἂν ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856, ἐπειδὴ 24 ὡρῶν ἀναβολὴ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς λεπτομερῆ τοῦ προϋπολογισμοῦ μελέτην, καὶ ὅτι ἐμμένει εἰς τὴν πρότασίν του περὶ καθυποβολῆς σημειώσεως τοῦ κατ' ἔτος εἰσπραχθέντος ποσοῦ ἀπὸ τοῦ 1845—1851, δυναμένης τὰ μέγιστα νὰ φωτίσῃ τὴν Γερουσίαν περὶ τῶν πραγματικῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους, καὶ τῆς κατὰ λόγον αὐτῶν ῥυθμίσεως τῶν δαπανῶν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι ἀείποτε ἐπο-

λάμβανε τὴν ἀρχὴν τῆς αὐθωρεὶ συζητήσεως τῶν ἀντικειμένων· ὑπεστήριζεν τὴν συζήτησιν αὐτῶν μετὰ 24 ὡρῶν τοὐλάχιστον ἀναβολὴν πρὸς σκέψιν καὶ φωτισμὸν τοῦ σώματος, ὅτι τὴν αὐθωρεὶ συζήτησιν παραδέχεται εἰς κατεπειγούσας τὰ μάλιστα περιστάσεις, καὶ ἐπικειμένου κινδύνου προφανοῦς εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τοῦ ἐχθροῦ πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως εὑρισκομένου· δυστυχῶς ὅμως καὶ παρὰ τὴν πεποίθησίν του ταύτην ἐπεκράτησεν, ὥστε τὸ Σῶμα ἑκάστοτε νὰ ὁρίζῃ τὸν χρόνον τῆς συζητήσεως κατὰ τὸ δοκοῦν του πολλάκις αὐθημερὸν χωρὶς νὰ ἐπίκειται ἀνάγκη, ὅτι συμφώνως μὲ τὴν τακτικὴν ταύτην δύναται καὶ σήμερον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ὥρας τῆς συζητήσεως, καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως, ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας παρετήρησεν, ὅτι ἡ προτεινομένη ἐντὸς τῆς σήμερον ὑποβολὴ ἐν τῇ Γερουσίᾳ πέντε ἀντιτύπων προϋπολογισμοῦ, καὶ ἡ διὰ τὴν αὔριον ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ματαία καὶ ἄσκοπος, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὰ ἀντίτυπα εἶναι ὀλίγα καὶ δὲν δύνανται εἰμὴ εἰς πέντε μόνον Γερουσιαστὰς νὰ χρησιμεύσωσιν, ἀλλὰ καὶ ἂν παρεδίδοντο περισσότερα ἀντίτυπα δὲν ἠδύναντο νὰ φωτίσωσι περισσότερον τὴν θέσιν, καθόσον εἰς 24 ὡρῶν χρονικὸν διάστημα εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον νὰ διελθῇ αὐτὶς μελετήσῃ τις προϋπολογισμόν· ὡς ἐν παρόδῳ δὲ θεωρεῖ ἔλλειψιν καὶ τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου καὶ τῶν προλαβόντων ὑπουργείων τὸ νὰ μὴ πέμψωσιν εἰς τὴν Γερουσίαν συγχρόνως μὲ τὴν εἰς τὴν Βουλὴν καθυποβολὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ. ἀντίτυπα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀφοῦ μάλιστα πολυετὴς πεῖρα μαρτυρεῖ, ὅτι ὁ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβαλλόμενος προϋπολογισμὸς ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀναλλοίωτος· οὕτως ἡ Γερουσία ἤθελεν εἶσθαι εἰς γνῶσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ δὲν θὰ εἶχεν ἀνάγκην ἀναβολῶν διὰ τὴν χορήγησιν τῆς πιστώσεως, ἀναγνωρίζοντες δὲ, ὅτι σήμερον κατέστησαν ἀπαιτητὰ πλέον τὰ ἔξοδα τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, δὲν δύναται νὰ σιωπήσῃ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔπρεπε ἐγκαίρως νὰ φέρῃ τὴν πίστωσιν καὶ νὰ δώσῃ καιρὸν συζητήσεως καὶ σκέψεως εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον διὰ τῆς πιστώσεως δὲν ζητεῖται ὡρισμένον ποσόν· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ προϋπολογισμοὶ στηρίζονται ἐπὶ τῇ βάσει κανονισμῶν καὶ νόμων ἀρεστατρέπτων, αἱ δὲ πρὸς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων, γινόμεναι ἐνιαύσιοι αὐξομειώσεις, ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς δὲν δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἐὰν δὲν στηριχθῶσιν μετὰ τὴν εἰδικὴν αὐτῶν ἐξέτασιν, καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμόν· περὶ δὲ τῶν οἰκο-

δομῶν ἐὰν δὲν ὑποβληθῇ καὶ τὸ ἀπαιτούμενον σχέδιον καὶ εἰδικὸς προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης αὐτῶν εἰς νόμον, ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἤθελε διαβεβαιώσῃ, καὶ ἡ διαβεβαίωσις αὕτη καταχωρηθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὅτι ἡ πίστωσις στηρίζεται εἰς τὰς κανονισμένας καὶ νενομοθετημένας ἤδη δαπάνας, δὲν δυσκολεύεται νὰ παραδεχθῇ τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς πιστώσεως.

Ἐνταῦθα τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ πίστωσις ὁρίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ψηφισθεισῶν δαπανῶν τοῦ **1855**, ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κ. πρέλλου παρεδέξατο τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν τῆς πιστώσεως, καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα γενομένην πρότασιν περὶ καθυποβολῆς σημειώσεως τῶν εἰσπράξεων ἀπὸ τοῦ ἔτους **1845—1854**.

Προβάσης κατὰ συνέπειαν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τό τε νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς δὲ τούτων λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, εἶπεν. Τὸ νομοσχέδιον ὅπως ἐκφράζεται δὲν εἶναι ἀρκούντως καταληπτὸν, ἀλλ' ἡ ἔκθεσις ἡ συνοδεύουσα αὐτὸ τὸ διασαφίζει ἱκανῶς. Δύο τινὰ ἐν αὐτῷ παρατηρῶ. Πρῶτον μᾶς ζητεῖ νὰ ψηφίσωμεν ποσότητα ἴσην τῷ τριτημορίῳ τοῦ διὰ τὸ **1855** ἔτους προϋπολογισμοῦ, ὅστις σύγκειται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν αὐτὸν τοῦ **1855**, ἀπὸ τὰς κατόπιν αὐτοῦ ἐπιψηφισθείσας ἀναπληρωματικὰς πιστώσεις, καὶ ἀπὸ μίαν ἄλλην ἀκόμη πίστωσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἥτις εἰσέτι δὲν ἐψηφίσθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν, καὶ ἡ ὁποία δὲν εἶναι πλέον ἀναπληρωματικὴ ἀλλ' εἶναι συμπληρωτικὴ δηλ. καθαρὰ ὑπέρβασις. Ἐὰν ἀνακοπολήσωμεν, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1855** μὲ τὰς κατόπιν αὐτοῦ ψηφισθείσας ἀναπληρωματικὰς πιστώσεις ἀνεβιβάσθη εἰς **17,300,000** δραχμὰς, καὶ ὅτι ἡ πίστωσις ἡ συμπληρωτικὴ ἡ εἰσέτι μὴ ψηφισθεῖσα εἶναι ἑνὸς περίπου ἑκατομμυρίου, συνάγομεν, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1855** ἀναβαίνει εἰς **18,300,000** δρ. ἑπομένως τὸ ζητούμενον τριτημόριον αὐτοῦ εἶναι **6,000,000** καὶ τοιοῦτον ποσὸν μᾶς ζητεῖται σήμερον δηλ. δαπάνη κατὰ μῆνα **1,500,000** δραχ. δαπάνη ἥτις οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἐγένετο. Δεύτερον, τὸ ζητούμενον ποσὸν τῶν **6,000,000** δραχ. θέλει δαπανηθῇ εἰς κανονισμένα ἔξοδα καὶ εἰς ἐπιχειρήσεις πρώτην ἤδη φορὰν γενομένας δηλ. εἰς δημόσια ἔργα πρωτοφανῆ. Κατὰ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον πᾶν δημόσιον ἔργον

ὑποβάλλεται δι' ἰδίου νομοσχεδίου περικλείοντος καὶ τὸ σχέδιον αὐτοῦ εἰς τὰς Βουλὰς καὶ ψηφίζεται ὑπ' αὐτῶν, ἂν τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἤθελεν ἔχει τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν πρὸς καθυποβολὴν τοῦ Νόμου καὶ τοῦ σχεδίου τοῦ ἔργου, τότε ὑποβάλλει αὐτὸ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐν εἰδικῷ ἄρθρῳ. Ἀλλ' ὅπως γίνεται σήμερον ἡ δαπάνη αὕτη, ἀντιβαίνει εἰς τὸν Νόμον τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ. Τὰς ὀλίγας ταύτας παρατηρήσεις δύναμαι νὰ ἐπιφέρω ἐκ τῆς ἐπιπολαίου ἀναγνώσεως τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἦτο ἀναγκαία μικρὰ τις ἀναβολὴ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπισπευθῇ καὶ αὐθωρεὶ συζητηθῇ πίστωσις, καθὰ προέτεινεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης.

Εὐχαριστῶ, ἐπέτεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, τὸν προαγορεύσαντα διὰ τὴν ὁποίαν μοὶ ἔκαμε πρόκλησιν· ὀφείλω ὅμως νὰ παρατηρήσω, ὅτι δὲν ἐπέστρεψε τὴν προσοχήν του ἐξ ἴσου εἰς ἅπασαν τὴν ἀγόρευσίν μου, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ τέλος αὐτῆς, ὅπου συνήνεσα καὶ ἐγὼ εἰς τὴν αὐθωρεὶ συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου ὕστερον ὅμως ἀπὸ ἱκανὰς ἐπιφυλάξεις καὶ παρατηρήσεις ἃς προέταξα. Ἂν ἡ πίστωσις, εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω, στηρίζεται εἰς κανονισμένας καὶ ἀμετατρέπτως νενομοθετημένας δαπάνας συγκατατίθεμαι καὶ εἰς τὴν αὐθωρεὶ συζήτησιν ταύτης, ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ δημόσια ἔργα, καὶ ἂν δὲν εἰσαχθῇ εἰς τὰς Βουλὰς ἴδιος νόμος, δὲν ἐμποδίζεται τὸ ὑπουργεῖον ἀπὸ τοῦ νὰ συμπεριλάβῃ τὴν δαπάνην τούτων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, δὲν δύναται ὅμως νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς δαπάνης ταύτης, πρὶν ἡ φέρῃ ἴδιον νόμον μετὰ τῶν σχεδίων προκειμένων περὶ οἰκοδομῶν, ὡς καὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν ἢ πρὶν κυρωθῇ ὁ προϋπολογισμός.

Ἐπέτεγκεν ὁ Κύριος πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἱ ψηφισθεῖσαι ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις τοῦ **1855**, ὡς καὶ ἡ αἰτηθεῖσα ἐσχάτως καὶ εἰσέτι μὴ ψηφισθεῖσα ὑπὸ τῆς Βουλῆς πίστωσις τοῦ **1855** διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὑπερβάσεις, ἀλλ' ὡς πίστωσις τακτικῆς ὑπηρεσίας καὶ διαρκοῦς δαπάνης, καὶ τοῦτο, διότι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1855** ὅπως ἦτο εἰσηγμένος εἰς τὴν Βουλὴν ἐδείκνυεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι ἦτο ἀνεπαρκὴς διὰ τὰς δαπάνας· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διὰ τὰ δημόσια ἔργα καὶ τὴν κατασκευὴν ἑλικοκινήτων πλοίων δαπάνην, δὲν πρέπει νὰ τρομάξῃ τις, καθόσον καὶ αἱ δαπάναι αὗται δὲν εἶναι μεγάλαι, καὶ τὰ ποσὰ τὰ ὁποῖα κατὰ τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν προγενε-

στέρων ἐτῶν τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν ἐτέθησαν πρὸς ἐπισκευὴν πλοίων, δὲν ἐδαπανήθησαν ὅμως, θέλουσιν ἐπευκολύνει τὴν ἀγορὰν τῶν ἐλικοκινήτων τούτων πλοιαρίων, καὶ δὲν θέλουσι δαπανηθῆ ἐκ τοῦ ἐρετπινοῦ προϋπολογισμοῦ ἤδη εἰμὴ 130,000 περίπου δραχμῶν· ἀκρίβη δὲ ἀναγκαῖον νὰ ζητηθῆ ἀπὸ τοῦδε καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων δημοσίων ἔργων πλήρης ἡ πίστωσις, διότι πιθανὸν καὶ τὰ πλοῖα καὶ τὰ ἄλλα δημόσια ἔργα νὰ τελεσιουργηθῶσι πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ νὰ καταστα θῆ ἡ δαπάνη αὐτῶν ἀπαιτητὴ πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· διεβεβαίωσε δὲ, ὅτι τὴν τῶν δημοσίων ἔργων δαπάνην θέλει ἐνεργήσει ἡ Κυβέρνησις συμφώνως μὲ τοὺς Νόμους, εἰσάγουσα τοὺς πρὸς ταύτας ἀπαιτουμένους εἰδικοὺς Νόμους, ἂν τοιοῦτοι δὲν εἶναι ψηφισμένοι.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Μαγγίνας, ὅτι πρὸς τὸ θεωθῆναι κἂν ἔπρεπε καὶ ἐγκαίρως νὰ ὑποβάλληται ἡ πίστωσις, καὶ ἀναβολή τις ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς νὰ μεσολαβῆ, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς ὑπ' ὄψιν νὰ λαμβάνηται, οἱαδήποτε δὲ καὶ ἂν ἦναι τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ προκειμένου περὶ πιστώσεως νὰ ἐπιψηφίσωμεν ταύτην, διότι ἄλλως παραλύομεν τὴν Κυβερνητικὴν ἐνέργειαν ὅτι οὐχὶ ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπράξεως ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ γνωρίζῃ τὸ Σῶμα ἐπὶ τῇ βάσει τίνος ποσοῦ ἐπιτρέπει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν τετράμηνον πίστωσιν, καὶ κατὰ συνέπειαν ψηφίσει ἐν πεποιθήσει, καλὸν ἦτο νὰ γνωρίζῃ τὸ Σῶμα καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐν τῇ Βουλῇ εἰσηγμένης, ἀλλ' εἰσέτι μὴ ψηφισθείσης πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὰς δαπάνας τοῦ 1855, πρὸς δὲ καὶ τοὺς προκαλέσαντας τὴν ὑπέρβασιν ταύτην λόγους, διότι ἡ πίστωσις αὕτη εἶναι οὐχὶ ἀναπληρωματικὴ ἀλλὰ συμπληρωτικὴ δηλ. ὑπέρβασις, διότι κατ' αὐτὸν ὑπέρβασις δὲν λέγεται μόνον ἡ ὑπερτέρησις δαπανῶν μὴ διαρκῶν, ἀλλὰ πᾶσα δαπάνη ἔστω καὶ τακτική, ἥτις ὑπερτρεῖ τὸ προϋπολογισθὲν ποσόν.

Ἐνταῦθα τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ προκειμένη τετράμηνος πίστωσις δὲν προδικάζει τὴν ἀναπληρωματικὴν πίστωσιν, ἥτις εἰσέτι δὲν ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, εἶπεν· ὅτι ἀφοῦ καὶ αὐτοὶ οἱ ὑποστηρίζοντες τὸ προκείμενον νομοσχέδιον λέγουσιν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἐννοεῖ τὰς ἤδη κανονισμένας, νενομισμένας καὶ ἐψηφισμένας δαπάνας, οὐδόλως δὲ προδικάζει τὰς μὴ ἐψηφισμένας δαπάνας, ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ δυσκολευθῆ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς πιστώσεως ταύτης· ἡ διαβεβαίωσις δὲ τοῦ Κ. πρω-

θυπουργοῦ ἡ πρὸ μικροῦ γενομένη, καὶ τῆς ὁποίας μνεία γίνεται ἐν τοῖς πρακτικοῖς μας εἶναι ἱκανὸν ἐχέγγυον.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Ἀθ. Λιδωρίκη, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 ἑνὸς ἀποσχόντος ψηφοφορῆσαι, κατὰ τὸ ὠδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . Ν	Γκίκας Καρακατζάνης . . Ν
Ἀναγν. Δεληγιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . .
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδάμ. Δούκας . . . . . Ν
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης . . Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἀναστάσιος Λόντος . . . . Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Τάκης Μαγγίνας . . . . Ν	Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . .	Ἀντών. Κριεζῆς . . . . . Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης . . Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . .
Ἰάκωβος Ἀξιμάδης . . . Ν	Δημήτριος Πλακοῦτας . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . Ν	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ριχάρδος Τζιώρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν	Δημήτριος Χατσίσκος . . . Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . Ν	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . Ν
Γεώργιος Ψύλλας . . . . Ν	Παναγ. Λιδωρίκης . . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν	Κωνστ. Προβελέγγιος δὲν ἔχει ψῆφ.
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . Ν
Γεώργιος Δαρτιώτης . . . Ν	Σπῦρος Μῆλιος . . . . .
Γ. Παπαγληνόπουλος	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . Ν
Δημήτριος Βούλγαρης . . . Ν	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης .

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθέκαστα συζητήσιν ἀνεγνώσθησαν τὸ 1 καὶ 2 αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένοντο δὲ παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ,

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 27 ἑνὸς ἀποσχόντος ψηφοφορῆσαι κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ τετρημήνου πιστώσεως ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μαυαρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	
Ἰάκωβος Παζιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικολ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαρλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Ἀϊδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώρ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος ἄρνησις	
Ἀθανάσιος Διδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δηρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος		Ἰησοῦς Παλαιμήδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτη	

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ αὐτοῦ κωλυομένου ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Φεβρουαρίου 1856, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 29 μελῶν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος Κ. Β. Χρηστακόπουλος, ἀντὶ τοῦ Κ. προέδρου κωλυομένου, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης παρελθὼν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐν ὀνόματι τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν ζώων διὰ τὸ ε. ε. **1856** καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχον ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, διὰ τὸ **1856** Νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ συνυποβαλλόμενα πρακτικὰ αὐτῆς.

Τὸ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον ἔσχε διαφόρους τροποποιήσεις ἐπὶ τῶν ἑφεξῆς ἄρθρων·

Ἄρθρ. 3. καὶ 4.

Τὰ ἄρθρα ταῦτα ἐτροποποιήθησαν οὐσιωδῶς ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς καὶ παρεδέχθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῆς Βουλῆς, ἐφ' ᾧ συνιστῶμεν τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Τὰ ἄρθρα **5** καὶ **6** ἔχουσιν ὡς ἐν τῷ ἀρχικῷ Νομοσχεδίῳ. ἐπίσης καὶ τὸ ἄρθρον **7**, εἰς ὃ προσετέθη μόνον, ὅτι ὁ διορισμὸς τῶν παρέδρων, οἵτινες θέλουσιν ἐργασθῆ εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, γίνεται ἀπὸ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, προτιθεμένης συνάμα καὶ τῆς ἡμερησίας ἀντιμισθίας αὐτῶν ἀνὰ δραχμὰς δύο εἰς βάρος τῶν ὑποκρυβάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων.

Ἄρθρ. 8.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτροποποιήθη ὡς πρὸς τὴν ἀφορῶσαν τὴν ἐκτόπισιν τῶν ζώων ἐκ τῶν χειμερινῶν νομῶν διάταξιν, καθ' ἣν οἱ ἔφοροι ὑποχρεοῦνται νὰ δώσωσιν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους τὴν περὶ ἀναχωρήσεως ἄδειαν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ζητηθῇ παρ' αὐτῶν, ἢ νὰ διατάξωσιν ἐντὸς αὐτῶν ἀπαρίθμησιν ἐὰν ἔχωσι λόγους περὶ τῆς μὴ ἀκριβοῦς δηλώσεως τῶν ζώων.

Τὸ ἄρθρον **9.** ἔμεινεν ἀθίκτον.

Ἐκ τοῦ **2.** ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου **10.** ἐξηλείφθη ἡ διάταξις, ὅτι

τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως εἰσπράττονται διοικητικῶς, δυνάμει τῶν πρωτοκόλλων ὁμοῦ μὲ τὸν ἁπλοῦν φόρον, διότι ταῦτα θέλουν καταλογίζεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει καταδικαστικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὸ ἄρθρον **16.** τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **12.** προσετέθη τελευταῖον ἐδάφιον, καθ' ὃ οἱ Δήμαρχοι τῶν περὶ τὴν ὁρθετικὴν γραμμὴν Δήμων ὀφείλουν νὰ εἰδοποιῶσι τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς περὶ τῆς εἰς τὸ Κράτος λαθραίας εἰσόδου ζώων ἀλλοδαπῶν κλπ.

Τὸ ἄρθρον **16.** ἐτροποποιήθη ὡς πρὸς τὸν καταλογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, ἅτινα, ὡς εἴρηται, μόνον δυνάμει καταδικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπιβαρύνουσι τοὺς κτηνοτρόφους κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπαριθμηθέντων ζώων ἑκάστου· ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι δικαία, καὶ διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον δὲν τὴν ἀπέκρουσεν.

Αἱ περὶ τῆς διανομῆς τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν καὶ τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων διατάξεις ἔλαβον ἐκτενεστέραν ἀνάπτυξιν, ἀπέναντι ἐκείνων τοῦ Νομοσχεδίου· καὶ ἐπειδὴ αἱ προσθῆκαι ἀφορῶσι τὸ συμφέρον τῆς κτηνοτροφίας, τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ἠσπάσθη καὶ τὰς συνιστᾷ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ προθεσμία τῶν δηλώσεων ὡρίσθη μέχρι τέλους Φεβρουαρίου, καὶ ἐπειδὴ εὑρισκόμεθα ἤδη εἰς τὸ δεύτερον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς αὐτοῦ, τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἡ ταχίστη ἐπιψήφισις καὶ δημοσίευσις ἀποβαίνει σπουδαιοτάτη καὶ κατεπείγουσα διά τε τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τοὺς κτηνοτρόφους· παρακαλῶ ἐπομένως τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς ταχύτητος.

Ἀθήναις, τὴν 9 Φεβρουαρίου **1856.**

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟ-ΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Φεβρουαρίου **1856.**

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ἐγκρίσαμεν ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου.

Ἄρθρ. **1.** Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ ἔτος **1856** προσδιορίζεται.

1. Ἐπὶ τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων κατὰ κεφαλὴν λεπτὰ **25.**
2. Ἐπὶ τῶν ὄνων λεπτὰ **50.**
3. Ἐπὶ τῶν μεγάλων ζώων καὶ χοίρων δραχμὴ **1.**

Ἄρθρ. **2.** Δὲν ὑπόκεινται εἰς φόρον·

1. Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων καὶ χοίρων.
2. Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων, ἵππων καὶ καμήλων· οἱ μόσχοι τῶν βοῶν καὶ τῶν βουβαλίων μέχρι τῆς ἡλικίας δύο ἐτῶν συμπεπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν εἴτε ὄχι.
3. Οἱ ἀροτριῶντες βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια.
4. Εἷς εἰκόσιτος χοῖρος δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, ὅπου καὶ ἂν διαιτᾶται.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ βεβαιώσεως τοῦ φόρου τῶν ζώων.

α'. Δήλωσις.

Ἄρθρ. **3.** Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος βεβαιοῦται ὡς ἑξῆς·

Πᾶς κτηνοτρόφος ὑποχρεοῦται νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως μέχρι τέλους Φεβρουαρίου εἰς τὴν Δημοτικὴν ἀρχήν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας εὑρίσκονται τὰ ζῶά του, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς κατ' εἶδος, αἶγας, πρόβατα, ὄνους κτλ. τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἔνθα εὑρίσκονται καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

Ὅταν τύχωσι κτηνοτρόφοι συμῖκται, ἕκαστος τούτων ὀφείλει νὰ δηλώσῃ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, χωριστὰ τὰ ἴδιά του ζῶα· πρὸς δὲ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν λοιπῶν κτηνοτρόφων, μὲ τὰ ζῶα τῶν ὁποίων εἶσιν ἡνωμένα τὰ ἰδικά του.

Πᾶσα δὲ δήλωσις δοθεῖσα εἰς ἄλλην παρὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω ἁρμοδίαν Δημοτικὴν ἀρχὴν θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη.

Τὰ ἀγωγιάτικα ζῶα δηλοῦνται κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὴν Δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ δήμου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἔχουσι τὴν διαμονήν των οἱ κύριοι αὐτῶν. Ἂν δὲ κατὰ τὸν ὡρισμένον διὰ τὴν ἀπαρίθμησιν χρόνον, τὰ ζῶα εὑρεθῶσι μακρὰν τῆς περιφερείας τοῦ δήμου, οἱ συνοδεύοντες ταῦτα ὀφείλουσι νὰ φέρωσι

μεθ' ἑαυτῶν ἀποσπάσματα τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένα καὶ ὑπογεγραμμένα παρὰ τοῦ ἀμιοδίου δημάρχου, ἄλλως τὰ ζῶά των ὅπου ἂν εὑρεθῶσι θέλουσιν ἀπαριθμεῖσθαι ὡς ἀδήλωτα. Ἐὰν ὅμως ὁ κύριος αὐτῶν ἀποδείξῃ, ὅτι τὰ εἶχε δηλώσῃ ἀνηκόντως δὲν ὑπόκειται εἰμὴ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, ἐπιφυλαττομένου αὐτῷ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναγωγῆς κατ' ἐκείνου, ἐξ ἐλλείψεως τοῦ ὁποίου τυχὸν τὸ τῆς δηλώσεως ἀπόσπασμα δὲν ἐπαρουσιάσθη.

Ἡ δήλωσις συντάσσεται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ κτηνοτρόφου καὶ παραδίδοται εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχήν. Ἐκ τῶν δύω πρωτοτύπων τῆς δηλώσεως, τὸ ἓν κρατεῖται, τὸ δὲ ἕτερον ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένον καὶ ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ δημάρχου· παρὰ πόδας τοῦ στελέχους ὁ δήμαρχος ἐπικυροῖ τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δηλώσαντος, ἀφοῦ βεβαιωθῇ περὶ τούτου. Ἐὰν ὁ κτηνοτρόφος δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράψῃ, ἡ δήλωσις ὑπογράφεται ὑπ' ἄλλου τῆς ἐκλογῆς του, βεβαιουμένου παρὰ πόδας αὐτῆς ὑπὸ τοῦ δημάρχου τοῦ τόπου ἔνθα ὁ κτηνοτρόφος εὑρίσκεται, ὅτι κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ ὑπεγράφη ἡ δήλωσις.

Οἱ δήμαρχοι καὶ οἱ κατὰ χωρία πάεδροι ὀφείλουσι νὰ συντρέχωσιν εἰς τὴν ἀκριβῆ δήλωσιν τῶν ζώων τῆς ἰδίας περιφερείας. Ὁ δήμαρχος παραπέμπων τὰ στελέχη εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ὀφείλει νὰ συνοδεύῃ αὐτὰ μὲ σημείωσιν τῶν τυχὸν μὴ δηλώσαντων τὰ ζῶα κτηνοτρόφων· ὡς μὴ δηλώσαντας τὰ ζῶα των ὀφείλουν νὰ σημειώσωσιν οἱ δήμαρχοι καὶ τοὺς κτηνοτρόφους, τῶν ὁποίων ἡ δήλωσις δὲν ἦθελε φέρει τὸ ἴδιον αὐτῶν ὄνομα.

Ἄρθρ. **4.** Παρ' ἑκάστῳ δημαρχείῳ κρατεῖται βιβλίον, ἐν ᾧ ὑπ' εὐθύνην τοῦ δημάρχου ἐγγράφονται κατὰ χωρίον τὰ ὀνόματα τῶν κτηνοτρόφων καὶ τὰ περιεχόμενα ἐν ταῖς δηλώσεσι ζῶα, ὡς καὶ τὸ χωρίον καὶ ἡ θέσις, ἔνθα ταῦτα εὑρίσκονται. Τὰ ὀνόματα σμικτῶν κτηνοτρόφων, ὧν τὰ ζῶα εἶναι ἀνωμένα, μετὰ τοῦ ὡς προείρηται περιεχομένου τῶν δηλώσεων ἐγγράφονται κατὰ συνέχειαν. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δημάρχου τὸ ἑσπέρας τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Φεβρουαρίου καὶ παραπέμπεται μέχρι τῆς 5 Μαρτίου τὸ ὁραδύτερον εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον μετὰ τῶν στελεχῶν τῶν δηλώσεων καὶ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον σημειώσεως τῶν ἐλλειπῶς ἢ μηδόλως δηλωσάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων.

Ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων κρατεῖται καὶ ἐπὶ

δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς 6 Μαρτίου ἐκτίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον· ἀποσπάσματα δὲ αὐτοῦ, περιέχοντα τὰ ὀνόματα τῶν κτηνοτρόφων τῆς περιφερείας ἑκάστου χωρίου, τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν ζώων αὐτῶν ἐκτίθενται συγχρόνως εἰς τὰ παραδρεῖα ὅπου πᾶς τις δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν καὶ καταγγείλῃ τοὺς μηδόλως ἢ ἐλλιπῶς δηλώσαντας τυχὸν τὰ ζῶα των κτηνοτρόφους, ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ἄρθρου **12** τοῦ παρόντος νόμου ἀποδιδομένῃ εἰς τὸν καταμηνυτὴν ἀμοιβῇ. Τὰ δὲ κατὰ χωρία ἀποσπάσματα δημοσιεύονται πρὸς τούτοις καὶ ἐπ' ἐκκλησίας εἰς τὰ σχετικὰ χωρία τὴν πρώτην τῆς δεκαημέρου Κυριακήν.

Ἄρθρ. **5.** Ὁ δήμαρχος τιμωρεῖται· α) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν **100—200**, ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν τακτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἢ τῶν ἀποσπασμάτων τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων.

β') Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δραχμῶν **5— 50**, ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον ὑστέραν τῶν δηλώσεων, ἐπιθεωρημένην καὶ ὑπογεγραμμένην. Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὡρῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν δήμαρχον κοινοποιήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν του, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν **20** ἕως **200** ὑποκείμενος συνάμα καὶ εἰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκειται καὶ ἐὰν ἀναβάλῃ πέραν τῆς 5 Μαρτίου τὴν πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν στελεχῶν αὐτῶν μετὰ τῆς σημειώσεως τῶν ἐλλιπῶς ἢ μηδόλως δηλωσάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων, ὑποχρεούμενος συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ πλημμελειοδικείου καὶ εἰς τὴν διὰ προσωπικῆς κρατήσεως παράδοσιν αὐτῶν, ἐὰν ἐντὸς **24** ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως δὲν τὰ παραδώσῃ ἐκουσίως.

Δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις ὁ δήμαρχος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ εἰσάγεται εἰς δίκην καὶ ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς.

Γ' Ἀπαρίθμησις.

Ἄρθρ. **6.** Ἐὰν μετ' ἀκριβῆ ἐπεξεργασίαν τοῦ ἀποτελέσματος τῶν δηλώσεων γεννηθῶσι βάσιμοι ὑπόνοιαι, ὅτι κτηνοτρόφοι δὲν ἐδήλωσαν ὁλοτελῶς τὰ ζῶά των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλιπῶς, διατάσσεται ἀπὸ κοινοῦ παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἀπαρίθμησις προσδιοριζομένης τῆς πρὸς τοῦτο περιφερείας.

Ἄρθρ. 7. Καάστη ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἢ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, συνοδευομένου ὑπὸ δύο τοὐλάχιστον ὁπλοφόρων καὶ ἑνὸς τῶν δημοτικῶν παρέδρων ἢ τοῦ εἰδικοῦ παρέδρου τοῦ σχετικοῦ χωρίου.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ οἱ ὁπλοφόροι διορίζονται ὑπ' αὐτοῦ· ὁ δὲ δημοτικὸς πάρεδρος ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἐὰν ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου δὲν ἦναι δημόσιος ὑπάλληλος, δίδει τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ θεωρεῖται ὡς δημόσιος ὑπηρέτης. Ὡσαύτως ὁρκίζονται καὶ θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρεταὶ καὶ οἱ ὁπλοφόροι.

Ἡ ἀποζημίωσις αὐτῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν προσδιορίζεται·

Διὰ μὲν τὸν ἔφορον ἢ τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ μέχρι δραχμῶν τριῶν.

Διὰ δὲ τοὺς ὁπλοφόρους μέχρι δραχμῶν δύο. Προκαταβάλλονται δὲ ἀπὸ τὸ δημόσιον εἰς βάρος τῶν ὑποκρυφάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων.

Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ παρέδρου προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν δραχμῶν δύω δι' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ προκαταβάλλεται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον, ὡσαύτως εἰς βάρος τῶν ὑποκρυψάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων.

Ἄρθρ. 8. Αἱ ἀπαριθμήσεις ἐνεργοῦνται μέχρι τέλους Μαΐου πρὸ τῆς λήξεως δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης οἱ κτηνοτροφοι δὲν δύνανται νὰ ἐκτοπίσωσι τὰ ζῶά των ἐκ τῶν χειμερινῶν νομῶν ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, τὴν ὁποίαν ζητουμένην διὰ τοῦ δημάρχου ἢ ἀπ' εὐθείας ὀφείλει ὁ ἔφορος νὰ δώσῃ ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, ἢ νὰ διατάξῃ ἐντὸς αὐτῶν τὴν ἀπαρίθμησιν, ἐὰν ἔχῃ λόγους.

Ἄρθρ. 9. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον εἰς διπλοῦν, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτὴν ἐφόρου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, τοῦ παρακολουθοῦντος παρέδρου καὶ τοῦ κτηνοτρόφου. Ἐὰν ὁ κτηνοτρόφος ἦναι ἀγράμματος, ἢ ἀρνῆται νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται μνεία εἰς τὸ πρωτόκολλον.

Ἄρθρ. 10. Τὸ ἓν τῶν πρωτοκόλλων παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν κτηνοτρόφον, τὸ δὲ στέλεχος μένει παρὰ τῷ ἐνεργοῦντι τὴν ἀπαρίθμησιν· ἀποποιηθέντος τοῦ κτηνοτρόφου τὴν παραλαβήν, ἢ ἀπόντος αὐτοῦ, τὸ πρωτόκολλον παραδίδοται ἐπὶ ἀποδείξει ἐντὸς 48 ὡρῶν τὸ βραδύτερον εἰς τὸν δήμαρχον, οὗτος δὲ ἐπὶ ποινῇ προστίμου καὶ ἀποζημιώσεως, καὶ ἄνευ ἐλάττης τῆς ἰσχύος

τοῦ πρωτοκόλλου, ὀφείλει νὰ τὸ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν.

Πᾶν πρωτόκολλον φέρον τὰς ὑπογραφὰς τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ καὶ τοῦ παρέδρου, ἔχει ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου καὶ ἐκτελεῖται διοικητικῶς καθ' ὅσον ἀφορᾷ μόνον τὰ ἁπλοῦν φόρον.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπαριθμήσεως, ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στελεχῶν τῶν πρωτοκόλλων αὐτῆς, συντάττει τὸν ἀναγκαῖον χρηματικὸν πίνακα καὶ παραπέμπει πρὸς τὸν ἀρμόδιον παρὰ πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα ἢ τὸν παρὰ πταισματοδίκαις δημόσιον κατήγορον, ὅσα ἐκ τῶν πρωτοκόλλων ἀφορῶσιν ἀπαριθμητὶν ζώων μηδόλως ἢ ἐλλιπῶς δηλωθέντων, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν κτηνοτρόφων ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ἀφ' ἧς περαιωθῇ ἡ ἀπαρίθμησις ὁ ἐνεργήσας τυχὸν αὐτὴν ἀντιπρόσωπος δὲν παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 5 ἐδαφ. Β'. § 2. τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 11. Ὁ ἐνεργῶν τὴν ἀπαρίθμησιν τιμωρεῖται α.) μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 20—100 ὑποκείμενος καὶ εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν, ἐὰν δὲν συντάξῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου· β'.) μὲ χρηματικὴν ποινὴν 15—100 ἐὰν δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως, εὐθὺς μὲν μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἐντὸς δὲ 48 ὡρῶν εἰς τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον ἀποποιηθέντος τοῦ κτηνοτρόφου τὴν παραλαβήν ἢ ἐὰν ἀνακαλυφθῇ οἱαδήποτε διαφορὰ μεταξὺ στελέχους καὶ ἀποσπάσματος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἀπαριθμήσεως προερχομένη ἐκ μέρους αὐτοῦ, καὶ γ'.) μὲ χρηματικὴν ποινὴν 50—200 δραχμῶν ὑποκείμενος καὶ εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν ἐὰν ἐγγράψῃ εἰς τὸ πρωτόκολλον ἢ ἄλλα εἴδη ζώων ἀντὶ τῶν ἀπαριθμηθέντων ἢ πλειότερα ἢ ὀλιγώτερα αὐτῶν.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλονται καὶ οἱ πάρεδροι καὶ οἱ ὁπλοφόροι, ὡς καὶ πᾶς ὅστις ἤθελε συνεργήσει ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ ἀναφερομένας πράξεις.

Ἄρθρ. 12. Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρου 3 ὁριζομένης προθεσμίας τὰ ζῶά του ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλιπῶς ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ εἰς πρόστιμον ἢ

χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν ζώων τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψε.

Τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων ζώων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχ. **20**, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦ φόρου εἶναι ἀνώτερον.

Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου ἢ τῆς ποινῆς δίδοται εἰς τὸν καταμηνυτήν· δὲν ἔχουσι δὲ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσωσι τοιαύτην ἀμοιβὴν, οὔτε τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως, οὔτε αἱ διορίζουσαι αὐτὸ ἀρχαί.

Μόνοι οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσερχόμενοι ἐντὸς τοῦ Κράτους καὶ κατερέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ ζῶά των μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐποχῆς τῆς δηλώσεως, διαρκούσης ὅμως τῆς πρὸς ἀπαρίθμησιν προθεσμίας δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένας ποινάς.

Ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν ἐνεργεῖται παρὰ τῆς πρώτης τελωνιακῆς ἀρχῆς, συνταχθησομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον διευθύνεται πρὸς τὸν ἁρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον, διὰ νὰ συντάξῃ καὶ διαβιβάσῃ εἰς τὸν ταμίαν τὴν ἀναγκαίαν κατάστασιν πρὸς εἴσπραξιν τοῦ νενομισμένου φόρου.

Ἐὰν ὅμως οἱ κτηνοτρόφοι οὗτοι εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Κράτος ἀπὸ μέρη ὅπου δὲν σταθμεύουσι τελωνιακαὶ ἀρχαί, ἢ ἐὰν εἰσελθόντες ἐλάθον τὰς ἀρχάς, ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν ἐνεργεῖται διαταγῇ τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅταν καὶ ὅπου εὑρεθῶσιν.

Οἱ δήμαρχοι τῶν περὶ τὴν ὁρθετικὴν γραμμὴν κειμένων δήμων ἅμα πληροφορηθῶσι περὶ τῆς λαθραίας εἰς τὸ Κράτος εἰσόδου κτηνοτρόφου τινὸς ὀφείλουν νὰ ἀναγγείλωσι τοῦτο πάραυτα εἰς τὴν ἁρμοδίαν οἰκονομικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρ. **13**. Τὰ ὑπὸ τῶν πταισματοδικείων ἐπιβαλλόμενα κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον πρόστιμα εἰσέρχονται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον· τὸ πέμπτον δὲ αὐτῶν ἀποδίδοται μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ κατὰ δῆμον εἴσπραξιν εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα δι' ἐντάλματος τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. **14**. Ὅστις τῶν εἰσαγγελέων ἢ τῶν δημοσίων παρὰ πταισματοδίκαις κατηγόρων ἀμελήσῃ νὰ εἰσαγάγῃ ἐμπροθέσμως εἰς δίκην τοὺς κτηνοτρόφους, κατὰ τὰ παραπεμφθέντα εἰς αὐτὸν πρωτόκολλα ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων, ὑπόκειται εἰς τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ **293** τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ ὁριζομένας πειθαρχικὰς ποινὰς κατὰ τὰς σχετικὰς αὐτοῦ διατάξεις, καὶ ὑποχρεοῦται συνάμα εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Εἴσπραξις τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. **15**. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος εἰσπράττεται διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων καὶ τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰσπράττεται καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν δηλωθέντων ἢ δι' ἀπαριθμήσεως ἀνακαλυφθέντων χοίρων κατὰ τὸ ἄρθρ. **3** τοῦ ἀπὸ **5** Σεπτεμβρ. **1853** περὶ φόρου τῶν ζώων τοῦ **1854**, νόμου, ἰσχύοντος καὶ διὰ τὸ **1855** ἔτος δυνάμει τοῦ νόμου ΣΟΔ'.

Ἄρθρ. **16**. Ὁ φόρος πληρώνεται ἐπὶ μὲν τῶν χοίρων κατὰ τὸν Ἰανουάριον, ἐπὶ δὲ τῶν διὰ δηλώσεως βεβαιωθέντων μεγάλων ζώων, εὐθὺς μετὰ τὴν εἰς τοὺς ταμίας παραπομπὴν τῶν φορολογικῶν πινάκων, καὶ ἐπὶ τῶν δηλωθέντων μικρῶν τὴν **15** Μαΐου. Ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἀνακαλυφθέντων δι' ἀπαριθμήσεως φόρος πληρώνεται εὐθὺς ἅμα παραπεμφθῶσιν εἰς τοὺς ταμίας οἱ χρηματικοὶ πίνακες.

Μετὰ τὴν παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου ἔκδοσιν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ὁ ὑποκρύψας ζῶα ὑπόχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τῶν ἐξόδων, εἰς ἃ ἔδωκε χώραν ἡ τῶν ζώων ἀπαρίθμησις. Ἐὰν δὲ πολλοὺς ὑποκρύψαντας γενῶσιν ἔξοδα κοινά, ταῦτα καταλογίζονται εἰς αὐτοὺς κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπαριθμηθέντων ζώων ἑκάστου αὐτῶν. Τὸ δὲ χρέος τοῦτο εἰσπράττεται ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ ἐπαρχιακοῦ ταμίου. Τὸ εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ παρέδρου ἀνῆκον ποσὸν ἐγγράφεται ἐπὶ παρακαταθέκῃ καὶ ἀποδίδοται εἰς τὸν προκαταβαλόντα αὐτὸ δήμαν.

Ὁ φόρος τῶν πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω ῥηθείσης προθεσμίας ἐξαγομένων τοῦ Κράτους ζώων πληρώνεται εἰς τὸ ἁρμόδιον ταμεῖον κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἐπομένως αἱ τελωνιακαὶ καὶ κατὰ τὰ μεθόρια στρατιωτικαὶ καὶ ὑγειονομικαὶ ἀρχαί, δὲν βέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον αὐτῶν, πρὶν ἢ οἱ κτηνοτρόφοι παρουσιάσωσι τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου. Δὲν ἐπιτρέπεται ὡσαύτως, ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μεταβασις τῶν ζώων, ἐὰν οἱ κύριοι αὐτῶν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν ὀφειλόμενον δ' αὐτὰ φόρον, ἢ ἐὰν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν εἰς τὸν ἁρμόδιον ταμίαν.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ τῶν Ἀκκωνικῶν ζώων καὶ τῶν προϊόντων αὐτῶν.

Ἄρθρ. **17**. Ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἢ μεταφερομένων διὰ θαλάσ-

σης ἢ διὰ ξηρᾶς ζώων τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου πληρόνεται ἅπαξ ὁ διὰ τοῦ ἄρθρ. 1, τοῦ παρόντος νόμου προσδιοριζόμενος φόρος μετὰ προηγουμένην ἀπαρίθμησιν, τὴν ὁποίαν ἐνεργεῖ ἡ ἁρμοδία τελωνικὴ ἀρχὴ ἢ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος.

Ἐπὶ δὲ τοῦ τυροῦ, τοῦ βουτύρου καὶ τῶν ἐρίων ἐπιβάλλεται φόρος 10 τοῖς ἑκατὸν καὶ εἰσπράττεται ἐπίσης εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἢ τὴν διὰ θαλάσσης ἢ ξηρᾶς μεταφοράν.

Τὰ ἄρθρα 49—55 τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων ΣΟΔ'. νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὰ εἰρημένα ζῶα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 18. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων, ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου διὰ τὴν φορολογίαν τοῦ 1857, γίνεται ἐντὸς τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1856, ἡ δὲ ἀπαρίθμησις αὐτῶν ἐντὸς τῶν μηνῶν Ὀκτωβρίου καὶ Νεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, τὰ δὲ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου κανονισθήσονται διὰ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νόμου τοῦ 1857.

Ἐὰν ὁ δήμαρχος δὲν ἀποστείλῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ βιβλία τῶν δηλώσεων καὶ τὰ στελέχη αὐτῶν μετὰ σημειώσεως τῶν οὐδόλως ἢ ἐλλιπῶς δηλωσάντων τοὺς χοίρους μέχρι τῆς 5 Ὀκτωβρίου τὸ βραδύτερον ὑποβάλλεται εἰς τὰς ὁριζομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 ἐδάφ. Β'. § 2 ποινάς.

Ἐθνικαὶ βοσκαί.

Ἄρθρ. 19. Ἅπασαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουσιν ἐνοικιασθῆ. Εἰδικὸς δὲ νόμος θέλει ὁρίσει αὐτὰς καὶ κανονίσει τὰ περὶ διαθέσεως αὐτῶν· μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ διανέμονται ὡς ἑρεξῆς.

Τοποθέτησις τῶν ποιμνίων.

Ἄρθρ. 20. Ἡ ἀπονομὴ ἐθνικῶν βοσκῶν θερεινῶν τε καὶ χειμερινῶν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους γίνεται μετὰ τὴν χωρητικότητα ἑκάστης αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν ἑκάστῳ ἰδιόκτητα καὶ ἐφ' ὅσον αὐτὰ ἐδήλωσε καὶ τὸν φόρον αὐτῶν ἐπλήρωσεν.

Οἱ ἔχοντες ἰδιοκτήτους αὐτῶν βοσκὰς κτηνοτρόφοι λαμβάνουσιν ἐκ τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν μόνον, καθ' ὅσον αἱ ἴδιαι αὐτῶν βοσκαὶ δὲν ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰ ἴδια αὐτῶν ζῶα, τῶν ὁποίων ἥ τε δήλωσις καὶ ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου ἐγένοντο.

Κατὰ προτίμησιν λαμβάνουσιν οἱ κάτοικοι ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου αὐτῶν βοσκῶν ὅσου μέρους ἔχουσιν ἀνάγκην, τηρουμένων τῶν ἀνωτέρω βάσεων. Διὰ δὲ τὸ περίσσευμα προτιμῶνται οἱ συνεπαρχιῶται τῶν μὴ τοιούτων, καὶ, ἂν μετὰ ταῦτα περισσεύσωσιν εἰσέτι ἐθνικαὶ βοσκαί, οἱ ἡμέδαποι, τῶν ἀλλοδαπῶν· ὅταν δὲ αἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ χωρίου ἢ ἐπαρχίας τινὸς ἐθνικαὶ βοσκαὶ δὲν ἐπαρκῶσι διὰ τὰ ζῶα ὅλων τῶν κτηνοτρόφων τοῦ χωρίου ἢ τῆς ἐπαρχίας, αἱ ὑπάρχουσαι βοσκαὶ διαμοιράζονται μεταξὺ αὐτῶν κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων ἑκάστου καὶ τῆς ἀναγκαίας εἰς ἕκαστον εἶδος τούτων βοσκῆς.

Ἄρθρ. 21. Ἡ ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους τοποθέτησις ἐνεργεῖται παρὰ τῶν δημάρχων καὶ παρέδρων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν, κατὰ μόνους τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Αὔγουστον εἰς ῥητὴν ἡμέραν, προσδιοριζομένην ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ γνωστοποιουμένην πρὸ δέκα τοὐλάχιστον ἡμερῶν καθ' ὅλους τοὺς δήμους. Τὸν σύλλογον τοῦτον προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος. Διὰ νὰ ἔχωσι κῦρος αἱ πράξεις τοῦ συλλόγου ἀπαιτεῖται νὰ ὑπογράφωσι τοὐλάχιστον ἀπὸ τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς ὅλων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καλουμένων εἰς τὴν συγκρότησιν αὐτοῦ. Τὰ περὶ τὴν τοποθέτησιν παράπονα δικάζει αἰτιολογημένως ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἀπὸ τὸν ἔπαρχον, τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον καὶ τὸν εἰρηνοδίκην τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπεριλαμβάνονται αἱ βοσκαὶ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς τὰ πρακτικὰ τοῦ συλλόγου ὑποβληθῶσιν εἰς αὐτήν.

Ὁ σύλλογος ὀφείλει νὰ περαιώσῃ τὴν τοποθέτησιν καὶ νὰ ὑποβάλλῃ τὰ πρακτικὰ αὐτῆς εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς πρὸς συγκάλεσιν αὐτοῦ προσδιορισθείσης ἡμέρας, ἄλλως ἡ τοποθέτησις ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς τῶν παραπόνων ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 22. Ἐὰν μέλος τι τοῦ συλλόγου ἄνευ ἀποχρώσεως δικαιολογίας δὲν παρευρεθῇ κατὰ τὴν ὡρισμένην ἐποχὴν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, ἢ προσελθὼν ἐγκαίρως δὲν μετέλθῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὰ ἔργα του, καταδιώκεται ποινικῶς ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 23. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται ἔκκλησις ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῶν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει ὁριστικῶς.

Ἡ ἐκκλησις ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἔπαρχον ὅστις ὀφείλει μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς νὰ τὴν ἐπιδάλῃ διὰ τοῦ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπίδοσιν ἐπομένου ταχυδρομείου εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἀρθρ. 24. Ἐὰν τις ἐκ τῶν αἰτούντων τὴν τοποθέτησιν ἰσχυρίζηται, ὅτι ἕτερος ἐδήλωσε ξένα ζῶα, ὡς ἴδιά του, δύναται νὰ τῷ ἐπαγάγῃ ὅρκον περὶ τοῦ ἀληθοῦς τῆς δηλώσεώς του. Παρομοίως δύνανται καὶ αἱ ἐπιτετραμμέναι τὴν τοποθέτησιν τῶν ζώων ἢ τὴν ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων ἀρχαὶ, νὰ ἐπιδάλωσιν οἱκοθεν τὸν ἀνωτέρω ὅρκον, ἐὰν τὸν θεωρῶσιν ἀναγκαῖον πρὸς ἐξακρίδωσιν τῆς ἀληθείας. Ὁ ὅρκος οὗτος εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις δίδεται ἐνώπιον εἰρηνοδίκου τινὸς καὶ ἐν ὅσῳ μὲν ἡ ὑπόθεσις ὁρίσταται ἐνώπιον τοῦ συλλόγου ἢ τῆς ἐπὶ τῶν παραπόνων ἐπιτροπῆς, ἐντὸς τῶν διὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν ὡρισμένων προθεσμιῶν, γενομένης δὲ ἐκκλήσεως, ἐντὸς συντόμου προθεσμίας ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὁριζομένης.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Γενομένου μετὰ ταῦτα λόγου περὶ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν παρετήρησεν, ὅτι ὁ ἤδη εἰσαχθεὶς Νόμος εἶναι σχεδὸν αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ τῶν παρελθόντων ἐτῶν καὶ διαφέρει κατὰ μικρὸν ἐκείνου, καθόσον περιέχει διατάξεις τινὰς νέας πρὸς περισσοτέραν διασάφησιν καὶ ἀκρίδειαν αὐτοῦ· τούτου ἕνεκα καὶ ἐπειδὴ ὁ καιρὸς κατεπείγει ἐζήτησε τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν του.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζίσκος ἐπέφερεν, ὅτι ἂν ὁ εἰσαχθεὶς Νόμος ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐτροποποιήθη διενέμετο ἀπὸ τῆς χθὲς εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, ἤθελε προτείνει νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις αὐτοῦ σήμερον διὰ τὸ κατεπεῖγον, ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται νὰ διανεμηθῇ σήμερον προτείνει νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τούτου κατὰ τὴν ἐλευσομένην δευτέραν, χωρὶς διορισμοῦ ἐπιτροπῆς καὶ ἐκθέσεως.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα καθόσον ἀφορᾷ τὴν παράδοσιν τῶν δηλώσεων θέλει εἶσθαι τὸ αὐτὸ, εἴτε σήμερον συζητηθῇ ὁ νόμος, εἴτε τὴν ἐλευσομένην δευτέραν, διότι ὁ καιρὸς τούτων παρῆλθεν· ἐπειδὴ ὅμως διὰ τοῦ εἰσαχθέντος νομοσχεδίου προστίθενται νέοι τινες τύποι περὶ τὴν

σύνταξιν καὶ παράδοσιν τῶν θελήσεων παρετήρησεν, ὅτι πρέπει τὸ ὑπουργεῖον νὰ λάδῃ μέτρα καὶ διατάξῃ, ὥστε αἱ μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τοῦ Νόμου γενόμεναι δηλώσεις ἐπὶ τῇ βάσει βεδαίως τῶν παλαιῶν τύπων νὰ ὦσιν ἔγκυροι καὶ νόμιμοι, καὶ μόνον αἱ μετὰ τὴν κοινοποίησιν τοῦ Νόμου δηλώσεις νὰ συνταχθῶσι καὶ παραδοθῶσι κατὰ τοὺς νέους τύπους τοὺς κανονιζομένους διὰ τοῦ εἰσαχθέντος νομοσχεδίου.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, ὅτι δὲν ἀντιλέγει εἰς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν· παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον παρέλειψε τὴν ἔγκαιρον εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου νόμου, καὶ ἐπειδὴ διὰ τὸ κατεπεῖγον πρόκειται νὰ ἀναπτύξῃ τὴν ἄνευ τινος ἐκθέσεως τοὺς λόγους τῆς περὶ τούτου πεποιθήσεώς του καὶ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας, διὰ ταῦτα προτείνει νὰ ἦναι παρὼν ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, τοὺς δὲ περὶ κατεπείγοντος καὶ ἐκτάκτου λόγους παραλείπει.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι καὶ ἄλλοτε οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ εἰσήξαν νομοσχέδια μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸν κλάδον των, ἂν δὲ ἐκ τοῦ εἰσαχθέντος νομοσχεδίου ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἀντὶ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κωλυομένου ἕνεκεν ὑπηρεσίας, οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ ἔχουσι νὰ κάμωσιν ἐρωτήσεις, οἱ παρόντες ΚΚ. ὑπουργοὶ εἰσὶν ἕτοιμοι νὰ δώσωσι τὰς δεούσας πληροφορίας.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, ὅτι ἂν καὶ ἀναγνωρίζει τὴν ἑτοιμότητα τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν εἰς τὴν χορήγησιν τῶν περὶ ἑνὸς ἑκάστου εἰσαγομένου νομοσχεδίου πληροφοριῶν καὶ ὅμως παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀντιπροσωπεία τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν πρέπει νὰ ἐνεργεῖται ἐνίοτε καὶ οὐχὶ πάντοτε, καὶ ὅτι τινὲς τῶν ζητηθησομένων πληροφοριῶν εἰσὶ τοιαῦται, ὥστε ἀπαιτοῦνται εἰδικαὶ γνώσεις τοῦ ἀντικειμένου καὶ τῶν λεπτομερειῶν διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῶν, τὰς ὁποίας εἰς μόνος, ὁ ἀρμόδιος δύναται νὰ ἔχῃ.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ζώων ἄνευ ἐκθέσεως τὴν ἐλευσομένην δευτέραν **13** τρέχοντος μηνός.

Ἑπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Κ. Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀλ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Φεβρουαρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παόντων 28 μελῶν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος Κ. Β. Χρηστακόπουλος ἀντὶ τοῦ Κ. προέδρου ἀσθενοῦντος, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ζώων διὰ τὸ ε. ε. 1856, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 30.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ζώων διὰ τὸ ε. ε. 1856.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γεώργιος Δαρειώτης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Γ. Παπαηλιόπουλος	
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Ἀδάμ. Δούκας	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Κριεζῆς	Ν
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Πλαπούτας	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Δημήτριος Χατσῖσκος	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν

Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Παναγ. Αἰδωρίκης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	
Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἀρξαμένης ἔπειτα τῆς καθέκαστα συζητήσεως ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως τὸ πρῶτον ἄρθρον καὶ ἐγένετο δεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ περὶ οἰκοσίτου χοίρου τελευταία ἐξαίρεσις ἀρχαιοτάτη οὖσα ἐννοεῖ ὡς οἰκόσιτον τὸν τρεφόμενον ἐντὸς τῆς οἰκίας χοῖρον· ἀλλ' ἡ τελευταία φράσις ὅπου καὶ ἂν διαιτᾶται, σημαίνουσα τὸν τρεφόμενον ἐντὸς τῆς ἀγέλας χοῖρον ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως οἰκόσιτος ἀρορώσης τὸν εἰς τὴν οἰκίαν ὡρισμένως τρεφόμενον· ἐπειδὴ δὲ διὰ τὸ κατεπείγον δὲν δύναται νὰ ἐπενεχθῇ τροποποίησίς τις εἰς τὸν Νόμον κάμνω τὴν παρατήρησιν ταύτην ὅπως ἐπιδιορθωθῇ ἡ ἀντίφασις αὕτη εἰς τὸ μέλλον.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὅπως ἔχει.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ἀναγνωσθέντος, παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας τὰ ἑξῆς· ἔλαβον ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξέτασα ἀμφότερα τὰ νομοσχέδια τό τε κατὰ πρῶτον ἐν τῇ Βουλῇ εἰσαχθὲν καὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν εὑρισκόμενον· εὗρον δὲ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ πρώτου ἦσαν ὀρθότεραι τῶν τροποποιήσεων τοῦ δευτέρου αἵτινες ἀποκαθιστῶσιν αὐτὸ ἀσαφὲς καὶ ἀνεφάρμοστον· τὸ πρῶτον ἐκανόνιζεν ὀρθῶς τὸ νὰ σημειοῦνται ὄπισθεν τῶν διπλοτύπων τὰ ὀνόματα τῶν σμικτῶν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτοὺς ζώων, ἐνῷ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον κανονίζει νὰ δηλώσωσι χωριστὰ οἱ διάφοροι κτηνοτρόφοι σμῖται τὰ ἴδιά των ζῶα· πρὸς δὲ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν λοιπῶν κτηνοτρόφων μὲ τὰ ζῶα τῶν ὁποίων ἦσαν ἡνωμένα τὰ ἴδιά των· τοῦτο θέλει πολλαπλασιάσει τὰς δηλώσεις, καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν, καθ' ἣν συνήθως αἱ περισσότεραι τῶν δηλώσεων συντάττονται καὶ παραδίδονται, θέλει ἀποκαταστήσει τὴν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καταχώρισιν τῶν δηλώσεων καὶ ἐνέργειαν ὅλων τῶν κανονιζομένων πράξεων δυσχερῆ καὶ ἀδύνατον· ἀνεφάρμοστος ἐπίσης ἔσεται καὶ ἐκ τροποποιήσεως κανονιζομένης εἰς τὸ 4 ἄρθρον ἀναγωγὴ κατὰ τῆς γυναικὸς τυχὸν τοῦ κτηνοτρόφου ἥτις παρέλειψε νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτῆς τὸ τῆς δηλώσεως ἀπόσπασμα ἢ κατ

ἄλλον τοιοῦτου, ἄτοπος δὲ ὑπάρχει ἡ εἰς τὸ 6 ἄρθρον κανονιζομένη ὑπαγωγὴ τῶν ἐν ἄλλῳ ὀνόματι δηλωσάντων τὰ ζῶά των εἰς τὴν τάξιν τῶν μηδόλως δηλωσάντων κτηνοτρόφων, διότι οὐδεὶς νόμος ἐμποδίζει τὸ τοιοῦτον· τοιαῦται εἰσι καὶ ὅλαι αἱ λοιπαὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθεῖσαι τροποποιήσεις, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ βραδύτης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νόμου θέλει φέρει τὸ καλὸν τοῦ νὰ μὴ ἐφαρμοσθῶσιν ὁλοτελῶς αἱ διατάξεις αὗται ὡς ἐκ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου τῶν δηλώσεων γεννησομένης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παλαιοῦ Νόμου, ἀρκοῦμαι νὰ φέρω ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις ταύτας πρὸς ὁδηγίαν εἰς τὸ μέλλον.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρετήρησεν, ὅτι ὅλαι αἱ ἐπενεχθεῖσαι μεταβολαὶ ἔχουσι τὴν ἀνήκουσαν ἔννοιαν ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης προσέθηκεν ἐὰν ὁ κύριος ζώων ἀγωγιατικῶν ἀποδείξῃ μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν, ὅτι εἶχε δηλώσει ταῦτα ἀνηκόντως, ὡς ὑποκείμενος εἰς τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως δικαιοῦται νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ αἰτίου τῆς τοιαύτης πληρωμῆς ὅπως δήποτε καὶ ἂν ἦναι.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παεδέξατο διὰ χειροτονίας καὶ τὸ ἄρθρον 5 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 6 καὶ 7 ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 8 ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ἐπήνεγκεν.

Νομίζω, ὅτι ἡ προκειμένη διάταξις εἶναι ὅλως νέα, καὶ ὅτι περιέχει δύω κακά· τὸ μὲν, ὅτι δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον, τὸ δὲ, ὅτι κατὰ πλεονασμὸν καθιερῖ τὸν περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας ἥτις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς ὅλας τὰς βιομηχανίας. Λέγοντες, ὅτι οἱ κτηνοτρόφοι πρὶν τοῦ τέλους τοῦ Μαΐου δὲν δύνανται νὰ ἐκτοπίσωσι τὰ ζῶα των ἄνευ ἀδείας τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, λέγομεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀντιβαίνει εἰς τὴν φύσιν, διότι οἱ κτηνοτρόφοι μετὰ τὰς 25 Ἀπριλίου δὲν δύνανται νὰ ἀρίσωσι τὰ ζῶα των οὔτε ἓν λεπτὸν εἰς τὰς χειμερινὰς νομὰς χωρὶς κίνδυνον αὐτῶν, καὶ διότι ἐκτὸς τούτου θέλουσιν ὑποχρεωθῆ νὰ λάβωσι τοιαύτας σχέσεις μὲ τὰς ἀρχὰς οἵας πρέπει μακρύνωμεν ὡς ἐναχλητικὰς δυσχερεῖς καὶ ἐπιζημίους εἰς αὐτοὺς ἀγραμμάτους ὄντας.

Ὁ προκείμενος Νόμος εἶναι φορολογικὸς καὶ οὐχὶ ἀστυνομικός· ἡ εἴσπραξις τῶν φόρων εἶναι τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ, ὁ δὲ περιορισμὸς εἶναι ἐξαίρεσις τοῦ κοινοῦ δικαίου· καὶ δὲν πρέπει

νὰ καθιερῶνται εἰμὴ ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον· ἄλλως τε ὁ νομοθέτης προεῖδε τὴν περίστασιν ταύτην καὶ τὴν ἐκανόνισεν εἰς τρόπον ὥστε τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου εἶναι ἀποχρώντως ἐξησφαλισμένα· ἡ ἐξασφάλισις αὕτη ἐγένετο διὰ δύω τρόπων τῶν ἑπομένων α) ἀντὶ τῆς λέξεως τῆς προθεσμίας τῶν δηλώσεων ἡ ὁποία κατὰ τοὺς προγενεστέρους νόμους ὁρίζετο τὴν 10 Μαρτίου καὶ κατὰ πλέον ἀρχαιοτέρας, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, παρετείνετο δὲ μέχρι τῆς 20 Μαρτίου, ἐτέθη εἰς τὸν ἐν ἰσχύϊ Νόμον ἀπὸ τὸ 1852 ἡ προθεσμία εἰς τὸ τέλος Φεβρουαρίου ἐτέθη καὶ ἡ 5 Μαρτίου ὡς ὑπεχρεώθη καὶ προθεσμία διὰ τὸν δήμαρχον πρὸς τὴν ἀποστολὴν τοῦ πρωτοκόλλου τῶν δηλώσεων· ὥστε αἱ οἰκονομικαὶ ἀρχαὶ εἶχον τὸν ἀποχρῶντα καιρὸν ἀπὸ τῆς 6 Μαρτίου μέχρι τέλους αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἀπριλίου ἵνα συνενοηθῶσι νὰ ἐκτελέσωσι τὰς ὁποίας ἤθελεν νομίσει ἀναγκαίας ἀπαριθμήσεις, ἐπειδὴ ὅμως ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ διαφύγωσι καὶ οὕτω τινὲς τῶν κτηνοτρόφων τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχῶν τόσον ὡς πρὸς τὴν ἀπαρίθμησιν καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου ὁ ὁποῖος ὡρίσθη διὰ τὴν 15 Μαΐου, ἐτέθη δευτέρα διάταξις ἡ περιεχομένη εἰς τὸ ἄρθρον 12 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου καὶ ἡ ὁποία δὲν ἐπιτρέπεται εἰς κανένα κτηνοτρόφον νὰ μεταφέρῃ τὰ ποίμνιά του ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν πρὶν καταθέσει τὸν φόρον ἢ δὲ καὶ αξιόχρεων ἐγγυητὴν, διὰ τῶν ῥηθεισῶν δύο διατάξεων καθίστανται πασιφανὲς, ὅτι τὸ δημόσιον εἶναι ἀποχρώντως ἐξησφαλισμένον ἐναντίον παντὸς κτηνοτρόφου, ὅστις ἤθελε προσπαθήσει νὰ διαφύγῃ τὴν ἀπαρίθμησιν ἢ τὴν πληρωμὴν τοῦ γνωμοδότου φόρου· πρὸς τίνα ἤδη σκοπὸν ἐρωτᾷ τὸ δημόσιον πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ὑπὸ συζήτησιν διάταξιν ἡ ὁποία ἀντιβαίνει εἰς τοὺς νόμους τῆς φύσεως καὶ θέλει γίνει ἀφορμὴ μυρίων καταπιέσεων κατὰ τῶν κτηνοτρόφων τῶν ὁποίων τὴν βιομηχανίαν ὡς ἕνα τῶν σημαντικωτέρων κλάδων τοῦ δημοσίου καὶ κοινοτικοῦ πλούτου ὀφείλομεν ἐκ παντὸς τρόπου νὰ προστατεύωμεν ἀπομακρύνοντες πᾶσαν ἀφορμὴν καταπιέσεως; πρὸς τί δὲ νὰ εἴπωμεν ἤδη ἀτόπως νὰ μὴ δύνανται οἱ κτηνοτρόφοι νὰ ἐκτοπίσωσι τὰ ζῶα των πρὸ τοῦ τέλους Μαΐου ἄνευ ἀδείας τῶν ἀρχῶν διὰ τοῦ τρόπου τούτου θέλομεν ἀναγκάσει τοὺς κτηνοτρόφους νὰ ζητῶσιν ἀδείας καὶ διὰ νὰ ζητήσωσιν τοιαύτας ἀδείας νὰ καταφεύγωσιν εἰς δικηγόρους ἐπὶ ἰδίᾳ πληρωμῇ καὶ τῇ παραχωρήσει ἄλλων ἀμοιβῶν, ὥστε ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τῶν τοιούτων ἀδειῶν νὰ ἔχωσι καὶ τὰ ἀρμόδια πρωτόκολλα, διότι ἄλλως μὴ δυνά-

μενοι νὰ φέρωσιν ἀπόδειξίν τινα, ὅτι ἀνεχώρησαν ἐκ τῶν χειμερινῶν νομῶν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναφορᾶς των θέλουν ἐμποδίζεσθαι καθ' ὁδὸν εἰς τοὺς διαφόρους σταθμοὺς θέλουν ἀναγκάζεσθαι νὰ ἐπιστρέφωσιν ὀπίσω, καὶ θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς διαφόρους ἄλλας δυσχερείας καταστρεπτικάς, ἡ διάταξις αὕτη, ἥτις ἔχει τὰ ἀνωτέρω ἀποτελέσματα, καὶ ἥτις καθιεροῖ μίαν ὑποχρέωσιν μὴ ὑπαγορευομένην ἀπὸ ἀνάγκην τινὰ ἀπαραίτητον, ἔκαμεν εἰς ἐμὲ τὴν μεγαλητέραν ἐντύπωσιν, ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἐντυπώσεως κινούμενος ἐκθέτω τὸ ἄτοπον τῆς διατάξεως αὐτῆς μὴ ἐννοῶν νὰ ἐπενεχθῇ τροποποίησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καθόσον ὁ καιρὸς κατεπείγει, ἀλλὰ νὰ ἐπενεχθῇ ἄλλως ἡ δέουσα θεραπεία, διότι εἶναι ἀδύνατον μετὰ τὰς 15 Ἀπριλίου νὰ μείνωσι τὰ ποίμνια εἰς τὰς θερινὰς νομὰς, καὶ πᾶσα ἀπαγόρευσις τῆς ἐλευθέρας κινήσεως αὐτῶν εἶναι ἄνευ λόγου καὶ ἀνάγκης διάταξις καταπιεστική.

Δὲν ἔχω τι νὰ εἴπω εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, παρατηρῶ δὲ μόνον ἐν παρόδῳ, ὅτι ὁ 3 § τοῦ ἄρθρου 16 πραγματεύεται περὶ τῶν ἐξαγομένων ἐκτὸς τοῦ Κράτους ζώων καὶ οὐχὶ περὶ τῶν μεταφερομένων ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν, ἀλλὰ τοῦ Νόμου μὴ δυναμένου νὰ τροποποιηθῇ, διότι ὁ καιρὸς κατεπείγει φρονῶ, ὅτι ἡ θεραπεία δύναται νὰ ἐπενεχθῇ οὕτως· νὰ διαταχθῶσιν αὐστηρῶς οἱ ἔφοροι νὰ χορηγῶσιν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν τὴν ἄδειαν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους ἢ νὰ ἐνεργῶσι τὴν ἀπαρίθμησιν ἄλλως πᾶσα ἀποζημίωσις προερχομένη ἕνεκεν ἀρνήσεως τῆς ἀδείας θέλει εἶσθαι εἰς βάρος των, τοῦτο εἶναι τὸ ὀλιγώτερον κακὸν ἀπέναντι τῆς ἐν γένει ἀπαγορεύσεως.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδῆς, ἀπορῶ πῶς δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου Νόμου ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ κατάστασις τῶν κτηνοτρόφων. Εἰς πάντας εἶναι γνωστὸν, ὅτι οἱ κτηνοτρόφοι δὲν δύνανται νὰ μένωσι μὲ τὰ ζῶά των εἰς τὰς χειμερινὰς νομὰς πέραν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὅτο τὴν ἡμέραν ταύτην προθυμοποιοῦνται νὰ ἐορτάσωσιν ἐντὸς τῶν ἐαρινῶν νομῶν.

Ἐνταῦθα εἰπόντος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα, ὅτι ἡ προκειμένη διάταξις δὲν εἶναι νέα εἶναι συνέχεια ὁμοίας προγενεστέρας οὔσης ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὰ ἔτη 1853, 1854 καὶ 1855 καὶ ὅτι ἡ διόρθωσις πρέπει νὰ γίνῃ διοικητικῶς, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ι. Κολοκοτρώνης, ἀντέλαξεν, ὅτι ἡ εἰς τοὺς προλαβόντας νόμους ὑπάρχουσα διάταξις δὲν ἀφορᾷ ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν

ἐκτόπισιν τῶν ζώων ἀλλὰ τὴν ἀπαρίθμησιν, ὁρίζουσα αὐτὴν μέχρι τέλους Μαΐου.

Πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων εἰπόντων, ὅτι ἀναγκαῖον καθίσταται τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, διότι ἄλλως ταιαῦται διατάξεις εἰσὶ καταπιεστικαὶ, ἐπὶ τέλους ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης προέτεινε τὴν ἀπάλειψιν αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν λέξεων « πρὸ τῆς λήξεως δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης κλπ. μέχρι τέλους ἤτοι τῶν λέξεων « ἐὰν ἔχῃ λόγους » τὴν ὁποίαν καὶ τὸ ἕτερον Σῶμα ἡ Βουλὴ ἐπρότεινε, ὁδηγουμένη ἀπὸ τὰ πράγματα.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπάλειψις τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀρίνει τὸν Νόμον ἀπραγματοποίητον καὶ ἀνεφάρμοστον, διότι κανονιζομένης τῆς ἀπαριθμήσεως μέχρι τέλους Μαΐου, καὶ ἐπιτρεπομένης ἀπολύτως τῆς μετατοπίσεως τῶν ζώων, ἀποκαθίσταται ἀνέφικτος ἡ ἀπαρίθμησις, διότι κατὰ τὴν μετάβασιν τῶν κτηνοτρόφων εἰς τὰς ἐαρινὰς νομὰς τὰ ζῶα διαιροῦνται καὶ ἑνοῦνται μὲ ἄλλα τοιαῦτα ἄλλων κτηνοτρόφων, οἵτινες δὲν ὑπῆρχον ὡς σμῖκται εἰς τὰς χειμερινὰς βοσκὰς, καὶ τοιουτοτρόπως ὁ νόμος ἀπόλυται, ἐὰν δὲ προσδιορισθῇ ἡ ἀπαρίθμησις μέχρι τέλους Ἀπριλίου, ὅτε τὰ ζῶα μεταπαίζωνται· τότε ἡ μὴ ἀπαγόρευσις τῆς ἐκτοπίσεως συμβιβάζεται μὲ τὸν χρόνον τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ ἔχει καλῶς ἡ ἀπάλειψις τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἄλλως ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω ὁ φόρος καταστρέφεται.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, ὅτι ὁ προγενέστερος Νόμος ὅπως ὑπῆρχεν ἐφρμόσθη ἀλλ' οὐδεμία ζημία προῆλθεν εἰς τὸ δημόσιον· αἱ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ ὁδηγίαι διαγράφουσι τὸν τόπον καὶ χρόνον καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ ἀπαρίθμησις, ἀλλὰ ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξουσίας μέχρι τέλους Μαρτίου ἢ Ἀπριλίου, πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὁ κτηνοτρόφος, ὅτι ἡ ἐξουσία δύναται νὰ τὸν καταδιώξῃ καὶ νὰ γνωρίζῃ μάλιστα τοῦτο ὁ ἔχων κατὰ νοῦν νὰ καταχρασθῇ· ἀφ' ἑτέρου ἡ Κυβέρνησις γνωρίζουσα, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἀπαρίθμησιν εἰς τὰ ὄρη θέλει σπεύσει νὰ κάμῃ ταχέως τὴν ἀπαρίθμησιν ἀλλὰ πρὸς χάριν μιᾶς ἐξαιρετικῆς διαθέσεως διὰ μίαν τάσιν ὀλίγων ποιμένων εἰς τὸ μὴ δηλώσειν τὰ ζῶα των πρέπει νὰ περιορίσωμεν ὅλους τοὺς κτηνοτρόφους; βεβαίως ὄχι· ὅλοι οἱ κτηνοτρόφοι ἠσπάσθησαν καὶ παρεδέχθησαν τὸ μέτρον τῆς δηλώσεως καὶ τοῦτο ἐξάγεται ἀπὸ τὴν κατ' ἔτος παριστανομένην αὔξησιν τῶν εἰσπράξεων ἀναβαινουσῶν ἤδη εἰς 1,500,000 δραχμάς· ἡ ἀπαρίθμησις εἶναι

ὁ ἐξαιρετικὸς κανὼν κατὰ τῶν δυστροπούντων νὰ δηλώσωσι τὰ ζῶά των, εἶναι λοιπὸν ἄξιον καὶ δίκαιον διὰ τινα μικρὰν ὠφέλειαν νὰ τιμωρήσωμεν εἰλικρινεῖς κτηνοτρόφους, νὰ τοὺς θέσωμεν εἰς τοιαύτας ἐπιμόχθους καὶ ἐπιζημίους δυσκολίας; βεβαίως ὄχι· διότι ὁ περιορισμὸς εἶναι δέσμευσις ἄνευ ἀνάγκης ἄνευ ὠφελείας πρόξενος δὲ ἐπιζημίων, ὅθεν πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ τὸ προκείμενον ἄρθρον σύμφωνα μὲ τὴν πρότασιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ῥ. Παλαμήδη, θέλει εἶσθαι ἀρετὴ τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ὑπολήπτομαι τὸ νὰ μὴ ἀνεγνωθῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του νὰ καθιερωθῇ μία τοιαύτη καταστρεπτικὴ τῶν κτηνοτρόφων διάταξις.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐπεκτείνει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαριθμήσεως μέχρι τέλους Μαΐου δύναται νὰ γίνῃ ἡ διόρθωσις διοικητικῶς, διαταττομένης τῆς ἀπαριθμήσεως μέχρι τέλους Ἀπριλίου, ἐνταῦθα παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, ὅτι εἰς τοὺς νόμους δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐλαστικότης καὶ ὅτι οἱ ὑπουργοὶ δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσουν παρ' ὅ,τι αὐτὰ ὁρίζουν καὶ ἐπεκαλέσθη πρὸς τοῦτο τὴν νομοθεσίαν μας ἀποτανθεὶς πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργόν.

Ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν προσέθηκε· δὲν πρόκειται νὰ ἀναπτύξω ἤδη ὅ,τι οἱ λοιποὶ ΚΚ. ὑπουργοὶ ἀνέπτυξαν, ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τῆς ὁμιλίας του ὑπεσχέθη νὰ φέρῃ διοικητικῶς τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν εἰς πᾶν ὅ,τι δυσχερὲς προερχόμενον ἐκ τῆς ἀπαγορευτικῆς ὡς πρὸς τὴν ἐκτόπισιν τῶν ζώων διατάξεως, ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη καθὼς ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ πρώτη δὲν ἦτον ἐπαρκής· τὸ προκείμενον ἄρθρον λέγει, ὅτι πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ταύτης οἱ κτηνοτρόφοι δὲν δύνανται νὰ ἐκτοπίσωσι τὰ ζῶά των ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι οἱ κτηνοτρόφοι δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀναχωρήσωσι προτήτερα, διότι τὸ ὑπουργεῖον θέλει διατάξει ἐντὸς τῆς δεῖνα προθεσμίας νὰ γίνῃ ἡ ἀπαρίθμησις μετὰ τὴν ὁποίαν οἱ κτηνοτρόφοι δύνανται ἀκωλύτως νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὰς ἐαρινὰς νομὰς ἄνευ ἀδείας, ἀλλ' ἐὰν τυχὸν οἱ κτηνοτρόφοι ἀπαντήσωσι δυσχερείας τινάς, τὰς τοιαύτας πρέπει νὰ ὑποφέρωσι διὰ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου πρὸς ἀπαλλαγὴν ἄλλων δυστυχημάτων.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης, ὅτι· ἂν ἔβλεπον τὸ ὑπουργεῖον δυνάμενον νὰ φέρῃ τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν διοικητικῶς, ἤθελον παραδεχθῇ τὴν τοιαύτην πρότασιν, ἀλλὰ παρατηρῶ, ὅτι δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, διότι ὁ νόμος ὑποχρεοῖ τὸν κτηνοτρόφον νὰ ζητήσῃ ἄδειαν, ὅπερ δὲν δύναται νὰ διορθώσῃ τὸ ὑπουργεῖον διοικητικῶς· ὅπως εἶναι ὡρισμέναι αἱ ὧραι τοῦ ἔτους τοιουτοτρόπως εἶναι κανονισμένοι καὶ οἱ διάφοροι σταθμοὶ τῆς τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων· ἂν ὑπῆρχεν ἀνάγκη τις ἐπιβαλλομένη ἀπὸ τὸ ἀληθὲς συμφέρον τοῦ δημοσίου εἶχε καλῶς, ἀλλὰ τοιαύτη ἀνάγκη δὲν ὑπάρχει· οὐδεμία δὲ πεῖρα ἀπέδειξε τὸ τοιοῦτον, ὡς εἶπε ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἄλλως τε ἂς εὐχαριστηθῇ ὁ αὐτὸς Κ. ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ πρὸς τοῦτο ἔκθεσίν τινα οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τῶν διακεκριμένων διὰ τὰ πραγτέρια· τελειόνων ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ ἀπαλάξῃ τὸν κτηνοτρόφον τῆς περὶ ἀδείας αἰτήσεως, διὰ ταῦτα δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃ διοικητικῶς τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας, ἐπειδὴ βλέπω, ὅτι τὸ ζήτημα θέλει φθάσει εἰς τὴν ψηφοφορίαν, καὶ τούτου ἕνεκα θέλω ἀναγκασθῇ νὰ ψηφοφορήσω κἀγώ, ἔρχομαι νὰ ζητήσω πληροφορίας, καὶ ἀπὸ τοὺς μὲν καὶ ἀπὸ τοὺς δὲ, αἰτίνες εἰσὶν ἀναγκαῖαι· καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ πλήρη τὴν ἐλευθερίαν ὄχι μόνον τῶν ἀνθρώπων ὡς ὄντων λογικῶν καὶ ὁμοίων τῷ Ὑψίστῳ, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ζώων· ἀλλ' ἐὰν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν δύνανται νὰ μεταβαίνωσι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἄνευ διαβατηρίου, πῶς δύνανται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὰ ζῶα νὰ μετατοπίζωνται ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως; ἡ προκειμένη διάταξις, εἶπε τις τῶν προλαλησάντων, εἶναι ἀρχαία· καὶ ὅμως οὐδεμία κατάθλιψις ἐγένετο, ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς. Ἡ τοιαύτη διάταξις ἐπεψηφίσθη ἤδη ἀπὸ τὸ ἕτερον σῶμα· ἐπ' αὐτῆς δὲ ὁ καιρὸς δὲν ἐπιτρέπει τροπολογίαν τινά· ἐὰν ἐμποδισθῇ ἡ ἐκτόπισις τῶν ζώων μέχρι τέλους Μαΐου τὰ τοιαῦτα ζῶα, εἶπον τινὲς, ἀπόλυνται καὶ δὲν δύνανται νὰ μένωσιν εἰς τὰς θερινὰς βοσκάς. Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐκτόπισιν, ἀφοῦ ζητηθῇ ἡ ἄδεια τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ δώσῃ ὁ ἔφορος, ὡς εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, προσέθηκαν ἄλλοι, ὅτι διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν τοιαύτην ἄδειαν ὁ κτηνοτρόφος, θέλει ὑποστῇ δυσκολίας ἐπιμόχθους καὶ ἐπιζημίους, ἀλλ' ὁ Νόμος δὲν ὑποχρεόνει τοὺς κτηνοτρόφους νὰ κάμωσιν ἔγγραφον τὴν ἀναφορὰν καὶ ἐπὶ χαρτοσήμου, καθὼς δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἄδειαν καὶ προφορικῶς· τοῦτο δύνανται νὰ ἐννοήσωσι πολὺ καλὰ οἱ κτηνοτρόφοι, ὅταν δὲ ὁ ἔφορος δὲν χορηγήσῃ τὴν τοιαύτην ἄδειαν,

πῶς θέλει ἀποδειχθῇ, ὅτι ὁ κτηνοτρόφος ἐζήτησεν αὐτήν; δύνανται νὰ εἴπωσι τινες· καὶ πρῶτον λέγω, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι δὲν εἶναι τοιοῦτοι οἷοι χαρακτηρίζονται· δεύτερον, ὅταν ὁ ἔξυπνος Ἕλλην ἐννοήσῃ, ὅτι ὁ ἔφορος δὲν θέλει δώσει εἰς αὐτὸν τὴν ἄδειαν, τότε οὗτος δύναται νὰ τὴν ζητήσῃ ἐνώπιον δύω μαρτύρων, καὶ ὁ ὑπάλληλος δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ αὐτήν, διότι ἄλλως παύεται, ὥστε ἡ ἐλευθερία τῶν ζώων δὲν περιορίζεται εὐθὺς καθόσον καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου· διὰ τοὺς λόγους τούτους εὑρίσκομαι ἠναγκασμένος νὰ ψηφοφορήσω ὑπὲρ τῆς διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, αἱ ἀρχαὶ ἃς ἀνέπτυξεν ὁ προηγορεύσας Γερουσιαστὴς Κ. Φύλλας, εἰσὶν ἀρχαὶ ἐφαρμοζόμεναι βεβαίως εἰς εἰλικρινεῖς ὑπαλλήλους, ἀλλ' εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς κοινωνίαν ὑπάρχουσι καὶ ὑπάλληλοι κακοὶ καὶ πολῖται ἀγράμματοι καὶ ἄπειροι· ἐὰν ἀποκατασταθῶσιν οἱ ὑπάλληλοι καὶ οἱ πολῖται ὅπως τοὺς παριστάνετε, τότε καὶ ἐγὼ συμφωνῶ πλπρέστατα, ἀλλ' ἐκ τοῦ γράμματος καὶ πνεύματος τοῦ Νόμου θεωρῶ, ὅτι ὁ μὲν δήμαρχος θεωρεῖται τάξιν ἔχων νὰ σφάζῃ καὶ ἀπειλεῖται διὰ κοινῶν, ὁ δὲ ἔφορος ὑποτίθεται ἐλεύθερος, ἐνῷ παρακατιὼν εἰς τὸ ἄρθρον 14 θεωροῦνται ὑποπτοι ἀμελείας καὶ αὐταὶ αἱ δικαστικαὶ ἀρχαὶ· πρέπει οὖν ἢ νὰ προσδιορισθῶσι καὶ ἐνταῦθα ποιναὶ ἐπὶ τῶν σφαλμάτων τῶν ἐφόρων ὡς προσδιορίζεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ αὐτοῦ νόμου διὰ τὴν μὴ ἔγκαιρον ἀποστολὴν τῶν στελεχῶν κλπ. ἢ νὰ ἀπαλειφθῇ τὸ ἄρθρον καθὰ πρότεινα.

Ἐπέλεγεν ἐκ δευτέρου ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ δώσῃ γενικὴν ἄδειαν ἐκποιήσεως τῶν ζώων καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τῆς ἀπαριθμήσεως, περὶ διὰ διακριβώσεώς του, εἶπεν, ὅτι οὐδεμίαν ἀπαρίθμησιν ἔχει νὰ κάμῃ· διὰ τοῦ λόγου τούτου αἴρεται ἡ ἔνστασις τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, ὅτι δὲν δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἀπαλλάξῃ τῶν κτηνοτρόφων τῆς περὶ ἀδείας αἰτήσεως· ἐπομένως καθόσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ὑπάρχουσι ποιναὶ προσδιορισμέναι εἰς τὴν ποινικὴν νομοθεσίαν· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς δημάρχους, δὲν ὑπάρχουσι καὶ διὰ τοῦτο προσδιορίζονται ταιαῦται εἰς τὸν παρόντα Νόμον, διὰ τοῦ λόγου τούτου αἴρεται ἐπίσης ἡ δευτέρα ἔνστασις, ὅτι πρέπει νὰ προσδιορισθῶσι ποιναὶ καὶ κατὰ τῆς τυχὸν ἀμελείας ἢ δυστροπίας τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων ἢ νὰ ἐξαλλειφθῇ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, παρετήρησεν, ὅτι κατὰ τὴν ἐξήγησιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν αἱ γενικαὶ διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας δὲν ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, οἷον τοὺς εἰσαγγελεῖς καὶ λοιποὺς τῶν ὁποίων ὁ κλάδος, ἂς τὸ ὁμολογήσωμεν, σύγκειται ἐκ νομομαθῶν προσεκτικωτέρων εἰς τὰ χρέη των, ἀλλ' ἐδέησε κατὰ τὸ νομοσχέδιον νὰ ὁρισθῇ εἰδικῶς εἰς αὐτὸ καὶ περὶ τούτων· ἐξήγησε δὲ τὴν ἀπορίαν του διὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι ἂν οἱ κτηνοτρόφοι ὑποπέσωσιν δυστυχῶς εἰς ἐξοδάς τι ἀρνίου ἢ ταλλήρου ἀπαλλάττονται, ὅμως ἐξ ἄλλων δεινῶν, καὶ ἠρώτησε μέχρι τίνος θὰ καταντήσωμεν ἐὰν παραχωρῶνται ἀρνία εἰς τοὺς δημάρχους, ἐφόρους καὶ λοιποὺς ὑπαλλήλους, βεβαίως τότε θέλει καταντήσει εἰς καταστροφὴν ἡ τάξις αὕτη τῶν κτηνοτρόφων.

Μετὰ τὰ λεχθέντα, τεθείσης εἰς ψηφοφορίαν τῆς ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμήδη γενομένης προτάσεως ἀφορώσης τὴν ἐξάλειψιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἑβδόου ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ λέξεων « αἱ ἀπαριθμήσεις ἐνεργοῦνται μέχρι τέλους Μαΐου » ἐξήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 17 ἀπέναντι 10.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἀπάλειψιν λέγουσι ναί,
Οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν ὄχι.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλ. Χρυσόγελος . . . .
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Γεώργιος. Φύλλας . . . . O
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . N	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . O
Ἀναστάσιος Λόντος . . . N	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . N
Τάκης Μαγγίνας . . . . O	Γεώργιος Ἀνδρειώτης . . . O
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . .	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Δημήτριος Βούλγαρης . . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Γκίκας Καρακατζάνης . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀδὰμ Δούκας . . . . . N
Ριζάρδος Τζιώρτζ . . . . O	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Τσαγετάκης Γρηγοράκης . .

Μ. Ἀ. Καΐρης	.	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ο
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	.	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ο
Ἀντών. Μαυρομιχάλης	.	Παναγ. Αἰδωρίκης	Ν
Δημήτρ. Πλαπούτας	.	Γεώρ. Δυοβουνιώτης	Ο
Ἰωάννης Στάϊκος	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	.
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	.	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ο	Σπῦρος Μέλιος	.
Δημήτριος Χατσίσκος	Ο	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Χρηστίδης	Ν	Δημήτ. Δ. Κουντουριώτης	.

Ἔχει δὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον ὅπως ἐτροποποιήθη ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 8. Αἱ ἀπαριθμήσεις ἐνεργοῦνται μέχρι τέλους Μαΐου.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, καὶ 18, ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 19 ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ἐπήνεγκε· τὸ προκείμενον ἄρθρον ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 20, 21, 22, 23, καὶ 24 εἶναι συναρτῆ καὶ ἀφορῶσι τὴν διανομὴν τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν καὶ τὴν εἰς αὐτὰς τοποθέτησιν τῶν ζώων. Ἐν τῷ πρώτῳ ἀναφέρεται, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουσιν ἐνοικιασθῆ, ἀλλὰ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ τούτου νόμου αἱ ἐθνικαὶ νομαὶ διανέμονται· ἡ διένεξις αὕτη ἐπαναλαμβανομένη εἰς τοὺς κατ' ἔτος ἐπιψηφιζομένους νόμους διαρκεῖ ἐπὶ δέκα ἤδη ἔτη· αὕτη ἐρημώσθη τὸ πρῶτον ἔτος, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχε τὸν καιρὸν νὰ σκεφθῆ καὶ συντάξῃ τὸν περὶ διαθέσεως αὐτῶν τῶν βοσκῶν νόμον· εἰς τὸ διάστημα δὲ τῶν λοιπῶν ἐννέα ἐτῶν εἶχε βεβαίως τὸν καιρὸν νὰ ἄρῃ ἐκ μέσου τὸ ἐκ τῆς μερικῆς διανομῆς γιγνόμενον ἄτοπον ἀλλ' οὐδὲν ἔπραξε. Τὴν διάταξιν ταύτην δὲν ἠδυνήθη ἡ Κυβέρνησις καὶ οὐδὲ δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ καθ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Κράτους· ἐφήρμοσεν αὐτὴν μόνον εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα καὶ εἴς τινας ἐπαρχίας τῆς Ἀνατολικῆς, ὥστε ἐφήρμοσε ταύτην εἰς τὸ δέκατον μέρος τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι εἰμὴ κατὰ 1/10 ἐθνικαὶ αἱ ὑπάρχουσαι βοσκαὶ καὶ γαῖαι, ἐνῷ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἠδυνήθη νὰ τὰ ἐφαρμόσῃ ὑπάρχουσι κατὰ 9/10 ἐθνικαὶ αἱ ὑπάρχουσαι γαῖαι καὶ βοσκαί· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἴσως θεωρεῖ ἐθνικὰς τὰς ὑπαρχούσας βοσκὰς εἰς τὰ μέρη ὅπου ἠδυνήθη νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ μέτρον τῆς τοποθετήσεως, καὶ τούτου ἕνεκα παρατηρῶ, ὅτι τὰ ἀδέσποτα βοσκήματα μόνα καὶ ἐκεῖνα ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχει ταπὸν βόσκονται γὰ ὀνομασθῶσιν ἐθνικά. Ταπὸν δὲ ὑπάρχει ἐκδεδομένον καὶ ἐκδίδεται διὰ τοὺς τόπους ἐκείνους καὶ τὰς γαίας ἐκείνας ἐφ' ὧν σύρεται ἐνίοτε ἐν τούτοις τὸ μέτρον τοῦτο τῆς τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων εἰς τὰς ἐθνικὰς βοσκὰς, καθ' ἃ μέρη ἐρημώσθη, ἐπραγματοποιήθη μέχρι τοῦδε καὶ πραγματοποιεῖται διὰ διαφόρων καὶ διαφόρων ἄλλων καταχρήσεων ἄνευ τινος δημοσίου συμφέροντος· ἡ Κυβέρνησις οὐδὲν ἀπολαμβάνει, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας διὰ τοῦ μέτρου τούτου προσφέρει τὰ μέγιστα τῆς ἀπογυμνώσεως τῶν ἀτυχεστέρων ἐκ μέρους τῶν κατὰ τόπους ὑπαλλήλων. Τὰ κατὰ τὴν τοιαύτην τοποθέτησιν προσγιγνόμενα ἀδικήματα καὶ ἄτοπα ἔφθασαν εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν· μόνον τὸ παρελθὸν ὑπουργεῖον τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ πρὸς κατάπαυσιν αὐτῶν συνέστησε ἐπιτροπὴν, τῆς ὁποίας ὑπῆρξε μέλος, ἥτις ἐπὶ βάσεων σταθερῶν τὰς ὁποίας αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖον ἔθεσε, συνέταξε τὸ ἀνήκον νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον ἔμεινε καὶ μένει ἐκκρεμὲς ἕνεκα τῆς παραιτήσεως τοῦ ὑπουργείου ἐκείνου· διὰ τοὺς ἀνωτέρω ὀθνεν λόγους, προτείνω νὰ ἐξαιρεθῇ ὁλόκληρον τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Νόμου ὡς μὴ σχετικὸν μὲ τὸ περὶ φορολογίας τῶν ζώων ἀντικείμενον, περὶ οὗ πραγματεύεται ὁ προκείμενος Νόμος καὶ ὡς μὴ δυνάμενον νὰ ἐφαρμοσθῇ καθ' ὁλοκληρίαν οὐδ' εἰς αὐτὰ τὰ πτωχεῖα λεγόμενα.

Εἰπόντος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γρηγοριάδου, ὅτι καὶ ἄλλοτε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐγένετο λόγος πολὺς, καὶ ὅτι τὸ παρελθὸν ὑπουργεῖον πολλὰ μὲν προέβλεπεν οὐδὲν δὲ ἔπραττεν ἔχον τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ ὑπερφέρῃ.

Ἕτερος, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, παρετήρησεν, ὅτι ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ἂν καὶ πολλὰ περὶ τοῦ σκανδαλώδους τῆς προκειμένης διατάξεως παρετήρησε, καὶ ὅμως ἐπὶ τέλους οὐδεμίαν γνώμην ῥητὴν ἐξέφερεν ἀλλὰ παρέπεμψεν ἡμᾶς εἰς νομοσχέδιον ἄγνωστον, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκατόχου τοῦ παρόντος ὑπουργείου συνετάχθη δῆθεν· ἡ Κυβέρνησις βεβαίως δὲν δύναται νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς ἐποπτείας καὶ ἐπιλέψεως τὴν ὁποίαν δικαιοῦται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν, γνωρίζει ἀρ' ἑτέρου τὰς δυσχερείας, αἵτινες ὑπάρχουσι περὶ τὴν διάθεσιν αὐτῶν καὶ διὰ τοῦτο ὅπως δηλονότι ἀπομακρύνει ὅταν εἶναι ἐφικτὸν τὰ κατὰ τὴν διανομὴν γενόμενα ἀδικήματα, προέβλεψε ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίῳ τὰ περὶ τῆς προσωρινῆς διαθέσεως αὐτῶν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ εἰδικοῦ περὶ ὁριστικῆς διαθέσεως τούτων Νόμου· ἡ παρελθοῦσα Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ πράξῃ ἄλλο τι, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ἐσυμβιβάζετο ὡς φαίνεται μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ τῶν ἐθνικῶν ἀπο-

φάσεων δὲν τὸ ἔπραξε· ἡ συνέλευσις τοῦ Ἄργους συνέταξε ψήφισμα περὶ προικοδοτήσεως τῶν κοινοτήτων τὸ κύριον ἀντικείμενον αὐτῆς ἦτο αἱ βοσκαί, ἀλλ' οὐδεμία Κυβέρνησις ἔβαλε τοῦτο εἰς ἐνέργειαν, τὰς ἀρχὰς ταύτας ἐπρέσβευσε καὶ ὁ τῆς παρελθούσης Κυβερνήσεως πρόεδρος κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. Μαγγίνα, ἀλλὰ ταύτας ἀνεμίγνυε καὶ μὲ ὑποχρεώσεις τῶν δήμων ὡς πρὸς τὰ τῆς ληστείας ἔργα, ἐνῷ αἱ βοσκαὶ ἀνήκουσιν εἰς τὰς κοινότητας, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ δοθῶσιν αἱ δὲ ὑποχρεώσεις τῶν δήμων εἶναι ἀντικείμενον ἑτέρου Νόμου. Ὑπάρχει συντεταγμένον πρὸ πολλοῦ, ὅτε εἶχον τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι ὑπουργὸς, καὶ εἶναι, ἕτοιμον νομοσχέδιον περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων καὶ τῆς παραχωρήσεως τῶν ἀναγκαίων γηπέδων διὰ σχολεῖα, νεκροταφεῖα καὶ λοιπὰ ὡς καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐκτάσεων διὰ βοσκάς· τοῦτο διεσθύνα πρὸς τὸν τότε ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Ἀργυρόπουλον, ἀλλ' ἔμεινε καὶ μένει ἀνενέργητον, καὶ ἀνεμίχθη ὡς ἐπληροφορήθην μὲ τὰ περὶ ληστείας· ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν τὸ ζήτημα καὶ νὰ λύσῃ αὐτὸ ἐπὶ τὸ καταλληλότερον, σύμφωνα μὲ τὸ ἀνωτέρω ῥηθὲν ψήφισμα.

Ἐπέφερον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος τὰ ἑξῆς· ἐὰν ἀνατρέξῃ τις εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰσαχθέντων εἰς τὰς Βουλὰς περὶ ῥοφολογίας τῶν ζώων Νόμων, θέλει εὕρει, ὅτι πάντοτε ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου ἐγένοντο μεγάλαι συζητήσεις περὶ βοσκησίμων γαιῶν καὶ εἰς τὰς πρώτας μάλιστα περιόδους λίαν σκανδαλώδεις. Δὲν συμφωνῶ μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος εἰς τὸ νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Νόμου ὅπερ ἐκανονίσθη καὶ ὑπόσχεται ὅ,τι ζητοῦμεν, ἂν καὶ τὸ μέρος τοῦτο δὲν ὁρίζει τίνες εἰσὶν ἐθνικαὶ βοσκαί, καὶ ὅμως ἐννοεῖται, ὅτι τοιαῦται εἰσὶν ὅλαι αἱ καθαρῶς ἐθνικαί, διότι ὑπόσχεται, ὅτι θέλει ἐλθει εἰδικὸς Νόμος κανονίζων τὰ περὶ αὐτῶν. Εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα κανονίζονται διατάξεις τινες περὶ προσωρινῆς διανομῆς οὐχὶ μόνον τῶν ἐθνικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν κοινοτικῶν, αἵτινες βεβαίως δὲν εἶναι ἐθνικαὶ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ εἰδικοῦ τούτου νόμου διανομῆς, τὴν ὁποίαν ἐνήργησαν κατ' ἀρχὰς τρεῖς ἀρχαὶ ὁ ἔπαρχος, ἔφορος καὶ εἰρηνοδίκης τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας· ἡ διανομὴ αὕτη ἐνεργουμένη ἐπὶ τῶν καθαρῶς ἀναγνωρισμένων ἐθνικῶν βοσκῶν ὡς καὶ ἐπὶ τῶν κοινοτικῶν βοσκῶν δὲν ἐνεργεῖται εἰμὴ εἰς τινας μόνον ἐπαρχίας· ἡ Κυβέρνησις εὑροῦσα δικαίωμα κεκτημένον ὁπωσδήποτε, διατείνεται, ὅτι δικαιοῦται νὰ ἐξακολουθῇ καὶ νὰ κατέχῃ αὐτὸ, καὶ ἐντεῦθεν φιλονεικοῦσιν οἱ ἀδι-

κούμενοι κάτοικοι μὲ τὸν κάτοχον· ἡ φιλονεικία αὕτη ἐγένετο σκανδαλωδεστέρα κατὰ τὰς πρώτας περιόδους, διότι ἦτο καὶ ἐπιβαρυντικωτέρα ἡ διανομὴ τῶν βοσκῶν τούτων ἐνεργουμένη ἀπολύτως ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου μόνον τοῦτο δὲ ἐγίγνετο ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸν ἐξῆς λόγον· εἰσελθόντων τινῶν ποιμένων εἰς τινας ἐπαρχίας ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ λαὸς ἠθέλησαν νὰ τροποποιηθῶσι ταῦτα, προῆλθε κατὰ συνέπειαν μεταξὺ τῶν κυρίων τῶν ζώων τούτων καὶ τῶν κατοίκων ῥιζονευκία, πρὸς διάλυσιν τῆς ὁποίας ἐπεμβῆκεν ἡ Κυβέρνησις κατ' αἴτησιν αὐτῶν τῶν κατοίκων. ἐπεμβᾶσα δὲ ἡ Κυβέρνησις προσετέτηρατο τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς διανομῆς, ὅπερ ἐριλονεικήθη κατὰ τὰς πρώτας περιόδους εἰς τὴν Βουλὴν σκανδαλωδῶς· ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ περιπτώσει ἐκείνῃ ἐθεώρησε τὸ γενόμενον ἄδικον καὶ παρεδέξατο μεγίστου διαιρίθωμ αἱ ἐθνικαὶ καὶ κοινοτικαὶ βοσκαὶ καὶ καννονισθῶσιν τὰ περὶ αὐτῶν νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὴν διανομὴν καὶ οἱ κάτοικοι διὰ τῶν ἀντιπροσώπων των, οἵων συμβούλων καὶ δημάρχων πρὸς ἀποφυγὴν ὅλων τῶν ἀποτυμάτων· αὐτὸ τὸ μέτρον ἐξακολουθεῖ νὰ ἦναι εἰς ἐνέργειαν μέχρι σήμερον, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ῥηθεῖσα παρ' ὅλων ἠπορῶ πρός τί ὁ Κ. ὑπουργὸς μεταχειρίζεται παντοῦ τὰς λέξεις ἐθνικαὶ βοσκαὶ ἡ ἐθνικὴ νομὴ, ἐνῷ τοιαῦται δὲν εἶναι διακεκριμέναι· ἂν τὸ μέτρον τοῦτο ἐφημόζετο εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ Κράτους ἡ ἀδικία ἤθελεν εἶσθαι γενικὴ ἐπειδὴ δὲ ἐφαρμόζεται εἰς τινας μόνον ἐπαρχίας ἡ ἀδικία εἶναι μερική, καὶ πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ καταλληλότερος περὶ διαθέσεως τῶν καθαρῶν ἐθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν Νόμος, τὸν ὁποῖον καὶ ἐγὼ συνιστῶ ὡς ἀναγκαῖον πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐπισυμβαινόντων ἀτοπημάτων καὶ ἀδικημάτων.

Ἀντεπέφερεν ἐπὶ τέλους ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν περὶ τοῦ Κ. Μαυρομιχαλάτου ὁμιλίαν τοῦ Κ. Γρηγοριάδου, παρατηρεῖ καὶ αὖθις, ὅτι εὐ νομοσχέδιον περὶ διανομῆς τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν ὑπῆρχεν ἕτοιμον κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς προϋπουργίας κύριοῦ, ἔμεινε δὲ ἐκεῖμενον καὶ ἀνενέργητον ἕνεκα τῆς παραιτήσεώς του· καθόσον δὲ ἀποβλέπει τὴν ἰδέαν ἣν εἶπον τινές, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ὑπάρχει πρὸ πολλοῦ καὶ πρέπει νὰ μένῃ, παρατηρεῖ ἐπίσης, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον τινῶν μόνων ἀδικουμένων νὰ ἐξακολουθῇ ἡ κατ' αὐτῶν ἀδικία συμπεσουμένων εἰς τὸ 1|10 τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους, ἐνῷ τὰ ἐπίλοιπα 9|10 κατ' οὐδὲν πάσχουσιν ἢ ἀδικοῦνται. Πρέπει ὅθεν νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ὅλον τοῦ μέρους τούτου

διὰ νὰ παύσῃ ἡ ἀδικία μεχρισοῦ ἔλθῃ ὁ γενικὸς Νόμος περὶ διανομῆς.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ ἄρθρον 19 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 20, 21, 22, 23 καὶ 24 ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσι.

Ψηφοφορίας ἔπειτα γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου, ἐξήχθη κατὰ τὸ ὀφθὲ προσαρτώμενον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ ψηφισαμένη διὰ ψήφων 26.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ 1856.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάγης	
Ἰάκωβος Ναξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλακούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομάτης	Ν
Νικολ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Ἡριδιλέγιος	
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος		Ῥῆγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ἐτροποποιήθη κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον ἐπιδιορθωθὲν ἀντίτυπον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, διὰ τὸ 1856 Νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ συνηποβαλλόμενα πρακτικὰ αὐτῆς.

Τὸ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον, ἔτυχε διαφόρους τροποποιήσεις ἐπὶ τῶν ἑρεξῆς ἄρθρων·

Ἄρθρ. 3. καὶ 4.

Τὰ ἄρθρα ταῦτα ἐτροποποιήθησαν οὐσιωδῶς ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς καὶ παρεδέχθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῆς Βουλῆς, ἐφ' ᾧ συναινοῦμεν τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 ἔχουσιν ὡς ἐν τῷ ἀρχικῷ Νομοσχεδίῳ. ἐπίσης καὶ τὸ ἄρθρον 7, εἰς 8 προστεθὲν μόνον, ὅτι ὁ διορισμὸς τῶν παρέδρων, οἵτινες θέλουσιν ἐργασθῆ εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, γίνεται ἀπὸ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, προσδιορισθείσης συγχρόνως καὶ τῆς ἡμερησίας ἀντιμισθίας αὐτῶν ἀνὰ δραχμὰς δύο εἰς βάρος τῶν ὑποκρυβάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων.

Ἄρθρ. 8.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτροποποιήθη ὡς πρὸς τὴν ἀφορέσαν τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ζώων ἐκ τῶν χειμαρινῶν νομῶν διάταξιν, καθ' ἣν οἱ Ἔφοροι ὑπογρεοῦνται νὰ δώσωσιν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους τὴν περὶ ἀναχωρήσεως ἄδειαν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ζητηθῇ παρ' αὐτῶν, ἢ νὰ διατάξωσιν ἐντὸς αὐτῶν ἀπαρίθμησιν, ἐὰν ἔχωσι λόγους, περὶ τῆς μὴ ἀκριβοῦς δηλώσεως τῶν ζώων.

Τὸ ἄρθρον 9. ἔμεινεν ἄθικτον.

Ἐκ τοῦ 2. ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 10. ἐξηλείφθη ἡ διάταξις, ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως εἰσπράττονται διοικητικῶς, δυνάμει τῶν πρωτοκόλλων ὁμοῦ μὲ τὸν ἁπλοῦν φόρον, διότι ταῦτα θέλουν καταλογίζεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει καταδικαστικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 16. τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12. προστεθὲν τελευταῖον ἐδάφιον, καθ' ὃ οἱ Δήμαρχοι τῶν περὶ τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν Δήμων, ὀφείλουν νὰ εἰδοποιῶσι τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς περὶ τῆς εἰς τὸ Κράτος λαθραίας εἰσόδου ζώων ἀλλοδαπῶν κλπ.

Τὸ ἄρθρον 16. ἐτροποποιήθη ὡς πρὸς τὸν καταλογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, ἅτινα, ὡς εἴρηται, μόνον δυνάμει

καταδικαστικών αποφάσεων επιβαρύνουσι τους κτηνοτρόφους κατά λόγον του αριθμού των απαριθμηθέντων ζώων εκάστου· η αρχή αύτη είναι δικαία, και διά τούτο το Υπουργείον δεν την απέκρουσεν.

Αί περί της διανομής των εθνικών βοσκών και τοποθετήσεως των ποιμνίων διατάξεις έλαβον ευτυχεστέραν ανάπτυξιν, απέναντι εκείνων του Νομοσχεδίου· και επειδή αί προσθήκαι αφορώσι το συμφέρον της κτηνοτροφίας, το Υπουργείον τας υποπίπτει και τας συνιστά εις την Γερουσίαν.

Η προθεσμία των δηλώσεων ορίσθη μέχρι τέλους Φεβρουαρίου, και επειδή ευρισκόμεθα ήδη εις το δεύτερον δεκαήμερον του μηνός αυτού, του προκειμένου νομοσχεδίου η ταχίστη επιψήφισις και δημοσίευσις αποβαίνει σπουδαιοτάτη και κατεπείγουσα διά τε την υπηρεσίαν και τους κτηνοτρόφους· παρακαλώ επομένως την Γερουσίαν να επιληφθή της συζητήσεως μετ' όλης της δυνατής ταχύτητος.

Αθήναις, την 9 Φεβρουαρίου 1856.

Ο Υπουργός
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Το επόμενον νομοσχέδιον επιψηφισθέν παρά της Βουλής θέλει υποβληθή παρά του Ημετέρου επί των Οικονομικών Υπουργού εις την Γερουσίαν και υποστηριχθή παρ' αυτού κατά την συζήτησιν.

Εν Αθήναις, την 9 Φεβρουαρίου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ομοφώνως κατά τας Βουλής και της Γερουσίας απεφασίσαμεν και διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περί προσδιορισμού του επί των ζώων φόρου.

Άρθρ. 1. Ο επί των ζώων φόρος διά το έτος 1856 προσδιορίζεται.

1. Επί των αιγών και προβάτων κατά κεφαλήν λεπτά 25.
2. Επί των όνων λεπτά 50.

3. Επί των μεγάλων ζώων και χοίρων δραχμή 1.

Άρθρ. 2. Δεν υπόκεινται εις φόρον·

1. Τα θηλάζοντα των αιγών, προβάτων και χοίρων.
2. Οι πώλοι των όνων, ίππων και καιρίλων· οι μόσχοι των βοών και των βουβαλίων μέχρι της ηλικίας δύο ετών συμπεπληρωμένων, είτε θηλάζουσιν είτε όχι.
3. Οι αροτριώντες βόες, αγελάδες και βουβάλια.
4. Εις εικόσιτος χοίρος δι' εκάστην οικογένειαν, όπου και αν διαιτάται.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περί βεβαιώσεως του φόρου των ζώων.

α. Δήλωσις.

Άρθρ. 3. Ο επί των ζώων φόρος βεβαιούται ως εξής·

Πας κτηνοτρόφος υποχρεούται να δηλώση εγγράφως μέχρι τέλους Φεβρουαρίου εις την Δημοτικήν αρχήν, εν τη περιφερεία της οποίας ευρίσκονται τα ζώα του, κατά την εποχήν της δηλώσεως, των αριθμών αυτών ολογράφως και αριθμητικώς κατ' είδος, αίγας, πρόβατα, όνους κτλ. το χωρίον και την θέσιν, ένθα ευρίσκονται και των τόπων της κατοικίας του.

Όταν τύχοι κτηνοτρόφος αμίλητος, έκαστος τούτων οφείλει να δηλώση κατά τα ανωτέρω, χωριστά τα ιδικά του ζώα· προς δε και τα ονόματα των λοιπών κτηνοτρόφων, μεθ' ων τα ζώα των οποίων είσιν ενωμένα τα ιδικά του.

Πάσα δε δήλωσις δοθείσα εις άλλην παρά την ως ανωτέρω αρμοδίαν δημοτικήν αρχήν θεωρείται ως μη γενομένη.

Τα αγωγιάτικα ζώα δηλούνται κατ' εξαίρεσιν εις την δημοτικήν αρχήν του δήμου, εν τη περιφερεία του οποίου έχουσι την διαμονήν των οι κύριοι αυτών. Αν δε κατά τον ωρισμένον διά την απαρίθμησιν χρόνον, τα ζώα ευρεθώσι μακράν της περιφερείας του δήμου, οι συνοδεύοντες ταύτα οφείλουν να φέρωσι μεθ' εαυτών αποσπάσματα των δηλώσεων επιθεωρημένα και υπογεγραμμένα παρά του αρμοδίου δημάρχου, άλλως τα ζώα των, όπου αν ευρεθώσι, θέλουσιν απαριθμείσθαι ως αδήλωτα. Εάν όμως ο κύριος αυτών αποδείξη, ότι τα είχε δηλώσει ανηκόντως, δεν υπόκειται είμη εις την απόδοσιν των εξόδων της απαριθμήσεως, επιφυλαττομένου αυτώ του δικαιώματος της αναγωγής κατ' εκείνου, εξ ελλείψεως του οποίου τυχόν το της δηλώσεως απόσπασμα δεν επαρουσιάσθη.

Ἡ δήλωσις συντάσσεται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ κτηνοτρόφου καὶ παραδίδοται εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχήν. Ἐκ τῶν δύω πρωτοτύπων τῆς δηλώσεως, τὸ ἓν κρατεῖται, τὸ δὲ ἕτερον ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένον καὶ ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ δημάρχου· παρὰ πόδας τοῦ στελέχους ὁ δήμαρχος ἐπικυροῖ τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δηλώσαντος, ἀφοῦ βεβαιωθῇ περὶ τούτου. Ἐὰν ὁ κτηνοτρόφος δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράψῃ, ἡ δήλωσις ὑπογράφεται ὑπ' ἄλλου τῆς ἐκλογῆς του, βεβαιουμένου παρὰ πόδας αὐτῆς ὑπὸ τοῦ δημάρχου τοῦ τόπου ἔνθα ὁ κτηνοτρόφος εὑρίσκεται, ὅτι κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ ὑπεγράφη ἡ δήλωσις.

Οἱ δήμαρχοι καὶ οἱ κατὰ χωρία πάρεδροι ὀφείλουσι νὰ συντρέχωσιν εἰς τὴν ἀκριβῆ δήλωσιν τῶν ζώων τῆς ἰδίας περιφερείας. Ὁ δήμαρχος παραπέμπων τὰ στελέχη εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ὀφείλει νὰ συνοδεύῃ αὐτὰ μὲ σημείωσιν τῶν τυχὸν μὴ δόλως ἢ ἐλλειπῶς δηλωσάντων τὰ ζῶα κτηνοτρόφων· ὡς μὴ δηλώσαντας τὰ ζῶα των ὀφείλουν νὰ σημειώσωσιν οἱ δήμαρχοι καὶ τοὺς κτηνοτρόφους, τῶν ὁποίων ἡ δήλωσις δὲν ἤθελε φέρει τὸ ἴδιον αὐτῶν ὄνομα.

Ἄρθρ. **4.** Παρ' ἑκάστῳ δημαρχείῳ κρατεῖται βιβλίον, ἐν ᾧ ὑπ' εὐθύνην τοῦ δημάρχου ἐγγράφονται κατὰ χωρίον τὰ ὀνόματα τῶν κτηνοτρόφων καὶ τὰ περιεχόμενα ἐν ταῖς δηλώσεσι ζῶα, ὡς καὶ τὸ χωρίον καὶ ἡ θέσις, ἔνθα ταῦτα εὑρίσκονται. Τὰ ὀνόματα σμικτῶν κτηνοτρόφων, ὧν τὰ ζῶα εἶναι ἡνωμένα, μετὰ τοῦ ὡς προείρηται περιεχομένου τῶν δηλώσεων ἐγγράφονται κατὰ συνέχειαν. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δημάρχου τὸ ἑσπέρας τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ φεβρουαρίου καὶ παραπέμπεται μέχρι τῆς 5 Μαρτίου τὸ ὀραδύτερον εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον μετὰ τῶν στελεχῶν τῶν δηλώσεων καὶ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον σημειώσεως τῶν ἐλλειπῶς ἢ μηδόλως δηλωσάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων.

Ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων κρατεῖται καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς 6 Μαρτίου ἐκτίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον· ἀποσπάσματα δὲ αὐτοῦ, περιέχοντα τὰ ὀνόματα τῶν κτηνοτρόφων τῆς περιφερείας ἑκάστου χωρίου, τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν ζώων αὐτῶν ἐκτίθενται συγχρόνως εἰς τὰ παρεδρεῖα ὅπου πᾶς τις δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν καὶ καταγγείλῃ τοὺς μηδόλως ἢ ἐλλιπῶς δηλώσαντας τυχὸν τὰ ζῶα των κτηνοτρόφους, ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ἄρθρου **12** τοῦ παρόντος νόμου ἀποδιδομένῃ εἰς τὸν καταμηνυτὴν ἀμοιβῇ. Τὰ δὲ κατὰ χωρία ἀποσπάσματα δημοσιεύονται πρὸς τούτοις καὶ ἐπ' ἐκκλησίας εἰς τὰ σχετικὰ χωρία τὴν πρώτην τῆς δεκαημέρου Κυριακήν.

Ἄρθρ. **5.** Ὁ δήμαρχος τιμωρεῖται· α') Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν **100—200**, ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν τακτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἢ τῶν ἀποσπασμάτων τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων.

β') Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δραχμῶν **5— 50**, ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον θατέραν τῶν δηλώσεων, ἐπιθεωρημένην καὶ ὑπογεγραμμένην. Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὡρῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν δήμαρχον κοινοποιήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν του, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν **20** ἕως **200** ὑποκείμενος συνάμα καὶ εἰς πολιτικὰς ἀπαξημιώσεις.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκειται καὶ ἐὰν ἀναβάλῃ πέραν τῆς 5 Μαρτίου τὴν πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν στελεχῶν αὐτῶν μετὰ τῆς σημειώσεως τῶν ἐλλιπῶς ἢ οὐδόλως δηλωσάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων, ὑποχρεούμενος συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ πλημμελειοδικείου καὶ εἰς τὴν διὰ προσωπικῆς κρατήσεως παράδοσιν αὐτῶν, ἐὰν ἐντὸς **24** ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως δὲν τὰ παραδώσῃ ἐκουσίως.

Δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις ὁ δήμαρχος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ εἰσάγεται εἰς δίκην καὶ ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς.

Γ'. Ἀπαρίθμησις.

Ἄρθρ. **6.** Ἐὰν μετ' ἀκριβῆ ἐπεξεργασίαν τοῦ ἀποτελέσματος τῶν δηλώσεων γεννηθῶσι βάσιμοι ὑπόνοιαι, ὅτι κτηνοτρόφοι δὲν ἐδήλωσαν ὁλοτελῶς τὰ ζῶά των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλιπῶς, διατάσσεται ἀπὸ κοινοῦ παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἀπαρίθμησις προσδιοριζομένης τῆς πρὸς τοῦτο περιφερείας.

Ἄρθρ. **7.** Ἑκάστη ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἢ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, συνοδευομένου ὑπὸ δύο τοὐλάχιστον ὁπλοφόρων καὶ ἑνὸς τῶν δημοτικῶν παρέδρων ἢ τοῦ εἰδικοῦ παρέδρου τοῦ σχετικοῦ χωρίου.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ οἱ ὁπλοφόροι διορίζονται ὑπ' αὐτοῦ· ὁ δὲ δημοτικὸς πάρεδρος ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἐὰν ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου δὲν ἦναι δημό-

σιος ὑπάλληλος, δίδει τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ θεωρεῖται ὡς δημόσιος ὑπηρέτης. Ὡσαύτως ὁρκίζονται καὶ θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται καὶ οἱ ὁπλοφόροι.

Ἡ ἀποζημίωσις αὐτῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν προσδιορίζεται·

Διὰ μὲν τὸν ἔφορον ἢ τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ μέχρι δραχμῶν τριῶν.

Διὰ δὲ τοὺς ὁπλοφόρους μέχρι δραχμῶν δύο. Προκαταβάλλονται δὲ ἀπὸ τὸ δημόσιον εἰς βάρος τῶν ὑποκειμένων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων.

Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ παρέδρου προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν δραχμῶν δύο δι' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ προκαταβάλλεται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον, ὡσαύτως εἰς βάρος τῶν ὑποκειμένων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων.

Ἄρθρ. 8. Αἱ ἀπαριθμήσεις ἐνεργοῦνται μέχρι τέλους Μαΐου.

Ἄρθρ. 9. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον εἰς διπλοῦν, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτὴν ἐφόρου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, τοῦ παρακολουθοῦντος παρέδρου καὶ τοῦ κτηνοτρόφου. Ἐὰν ὁ κτηνοτρόφος ἦναι ἀγράμματος, ἢ ἀρνῆται νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται μνεία εἰς τὸ πρωτόκολλον.

Ἄρθρ. 10. Τὸ ἓν τῶν πρωτοκόλλων παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν κτηνοτρόφον, τὸ δὲ στέλεχος μένει παρὰ τῷ ἐνεργοῦντι τὴν ἀπαρίθμησιν· ἀποποιηθέντος τοῦ κτηνοτρόφου τὴν παραλαβήν, ἢ ἀπόντος αὐτοῦ, τὸ πρωτόκολλον παραδίδεται ἐπὶ ἀποδείξει ἐντὸς 48 ὡρῶν τὸ βραδύτερον εἰς τὸν δήμαρχον, οὗτος δὲ ἐπὶ ποινῇ προστίμου καὶ ἀποζημιώσεως, καὶ ἄνευ ἐλάττωσις τῆς ἰσχύος τοῦ πρωτοκόλλου, ὀφείλει νὰ τὸ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν.

Πᾶν πρωτόκολλον φέρον τὰς ὑπογραφὰς τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ καὶ τοῦ παρέδρου, ἔχει ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου καὶ ἐκτελεῖται διοικητικῶς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μόνον τὸν ἁπλοῦν φόρον.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπαριθμήσεως, ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στελεχῶν τῶν πρωτοκόλλων αὐτῆς, συντάττει τὸν ἀναγκαῖον χρηματικὸν πίνακα καὶ παραπέμπει πρὸς τὸν ἀρμόδιον παρὰ πλημμελειοδικαῖς εἰσαγγελέα ἢ τὸν παρὰ πταισματοδικαῖς δημόσιον κατήγορον, ὅσα ἐκ τῶν πρωτοκόλλων ἀφορῶσιν ἀπαρίθμησιν ζώων μηδόλως ἢ ἐλλιπῶς δηλωθέντων, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν κτηνοτρόφων ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ἀφ' ἧς περαιωθῇ ἡ ἀπαρίθμησις, ὁ ἐνεργήσας τυχὸν αὐτὴν ἀντιπρόσωπος δὲν παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 5 ἐδαφ. Β'. § 2. τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 11. Ὁ ἐνεργῶν τὴν ἀπαρίθμησιν τιμωρεῖται α.) μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 20—100 ὑποκείμενος καὶ εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν, ἐὰν δὲν συντάξῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου· β'.) μὲ χρηματικὴν ποινὴν 15—100 ἐὰν δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως, εὐθὺς μὲν μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἐντὸς δὲ 48 ὡρῶν εἰς τὸν ἁρμόδιον δήμαρχον ἀποποιηθέντος τοῦ κτηνοτρόφου τὴν παραλαβὴν ἢ ἐὰν ἀνακαλυφθῇ οἱαδήποτε διαφορὰ μεταξὺ στελέχους καὶ ἀποσπάσματος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἀπαριθμήσεως προερχομένη ἐκ μέρους αὐτοῦ, καὶ γ'.) μὲ χρηματικὴν ποινὴν 50—200 δραχμῶν ὑποκείμενος καὶ εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν ἐὰν ἐγγράψῃ εἰς τὸ πρωτόκολλον ἢ ἄλλα εἴδη ζώων ἀντὶ τῶν ἀπαριθμηθέντων ἢ πλειότερα ἢ ὀλιγώτερα αὐτῶν.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλονται καὶ οἱ πάρεδροι καὶ οἱ ὁπλοφόροι, ὡς καὶ πᾶς, ὅστις ἤθελε συνεργήσει ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ ἀναφερομένας πράξεις.

Ἄρθρ. 12. Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρου 3 ὁριζομένης προθεσμίας τὰ ζῶά του ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλιπῶς, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν ζώων τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψε.

Τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων ζώων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχ. 20, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦ φόρου εἶναι ἀνώτερον.

Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου ἢ τῆς ποινῆς δίδοται εἰς τὸν καταμηνυτήν· δὲν ἔχουσι δὲ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσωσι τοιαύτην ἀμοιβήν, οὔτε τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως, οὔτε αἱ διευθύνουσαι αὐτὸ ἀρχαί.

Μόνοι οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσερχόμενοι ἐντὸς τοῦ Κράτους καὶ κατερχόμενοι μεθ' ἑαυτῶν τὰ ζῶά των μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐποχῆς τῆς δηλώσεως, διαρκούσης ὅμως τῆς πρὸς ἀπαρίθμησιν προθεσμίας δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένας ποινάς.

Ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν ἐνεργεῖται παρὰ τῆς πρώτης τελωνιακῆς ἀρχῆς, συνταττομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον διευθύνεται πρὸς τὸν ἁρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον, διὰ νὰ συντάξῃ καὶ διαβιβάσῃ εἰς τὸν ταμίαν τὴν ἀναγκαίαν κατάστασιν πρὸς εἴσπραξιν τοῦ νενομισμένου φόρου.

Ἐὰν ὅμως οἱ κτηνοτρόφοι οὗτοι εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Κράτος ἀπὸ μέρη ὅπου δὲν σταθμεύουσι τελωνιακαὶ ἀρχαί, ἢ ἐὰν εἰσελθόντες ἔλαθον τὰς ἀρχάς, ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν ἐνεργεῖται διαταγῇ τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅταν καὶ ὅπου εὑρεθῶσιν.

Οἱ δήμαρχοι τῶν περὶ τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν κειμένων δήμων ἅμα πληροφορηθῶσι περὶ τῆς λαθραίας εἰς τὸ Κράτος εἰσόδου κτηνοτρόφου τινὸς ὀφείλουν νὰ ἀναγγείλωσι τοῦτο πάραυτα εἰς τὴν ἁρμοδίαν οἰκονομικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρ. **13.** Τὰ ὑπὸ τῶν πταισματοδικείων ἐπιβαλλόμενα κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον πρόστιμα εἰσέρχονται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον· τὸ πέμπτον δὲ αὐτῶν ἀποδίδοται μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ κατὰ δῆμον εἴσπραξιν εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα δι' ἐντάλματος τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. **14.** Ὅστις τῶν εἰσαγγελέων ἢ τῶν δημοσίων παρὰ πταισματοδίκαις κατηγόρων ἀμελήσῃ νὰ εἰσαγάγῃ ἐμπροθέσμως εἰς δίκην τοὺς κτηνοτρόφους, κατὰ τὰ παραπεμφθέντα εἰς αὐτὸν πρωτόκολλα ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων, ὑπόκειται εἰς τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ **293** τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ ὁριζομένας πειθαρχικὰς ποινὰς κατὰ τὰς σχετικὰς αὐτοῦ διατάξεις, καὶ ὑποχρεοῦται συνάμα εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Εἴσπραξις τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. **15.** Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος εἰσπράττεται διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων καὶ τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰσπράττεται καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν δηλωθέντων ἢ δι' ἀπαριθμήσεως ἀνακαλυφθέντων χοίρων κατὰ τὸ ἄρθρ. **3** τοῦ ἀπὸ **5** Σεπτεμβρ· **1853** περὶ φόρου τῶν ζώων τοῦ **1854** νόμου, ἰσχύοντος καὶ διὰ τὸ **1855** ἔτος δυνάμει τοῦ νόμου ΣΟΔ'.

Ἄρθρ. **16.** Ὁ φόρος πληρώνεται ἐπὶ μὲν τῶν χοίρων κατὰ τὸν Ἰανουάριον, ἐπὶ δὲ τῶν διὰ δηλώσεως βεβαιωθέντων μεγάλων ζώων, εἴδους μετὰ τὴν εἰς τοὺς ταμίας παραπομπὴν τῶν φορολογικῶν πινάκων, καὶ ἐπὶ τῶν δηλωθέντων μικρῶν τὴν **15** Μαΐου. Ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἀνακαλυφθέντων δι' ἀπαριθμήσεως φόρος, πληρώνεται εἴδους ἅμα παραπεμφθέντων εἰς τοὺς ταμίας οἱ χρηματικοὶ πίνακες.

Μετὰ τὴν παρὰ τοῦ ἁρμοδίου διαστερίου ἔκδοσιν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ὁ ὑποκείμενος ζῶα ὑπογρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τῶν ἐξόδων, εἰς ἃ ἔδωκε χώραν ἡ τῶν ζώων ἀπαρίθμησις. Ἐὰν διὰ πολλοὺς ὑποκειμένους γενῶσιν ἔξοδα κοινά, ταῦτα καταλογίζονται εἰς αὐτοὺς κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπαριθμηθέντων ζώων ἑκάστου αὐτῶν. Τὸ δὲ χρέος τοῦτο εἰσπράττεται ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ ἐπαρχιακοῦ ταμίου. Τὸ εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ παιδίου ἀνήκον ποσὸν ἐγγράφεται ἐπὶ παρακαταθήκῃ καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸν προικαταβαλόντα αὐτὸ δήμον.

Ὁ φόρος τῶν πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω ῥηθείσης προθεσμίας ἐξαγομένων τοῦ Κράτους ζώων, πληρώνεται εἰς τὸ ἁρμόδιον ταμεῖον κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἑπομένως αἱ τελωνιακαὶ καὶ αἱ κατὰ τὰ μεθόρια στρατιωτικαὶ καὶ ὑγειονομικαὶ ἀρχαί, δὲν βιλλοῦν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον αὐτῶν, πρὶν ἢ οἱ κτηνοτρόφοι παρουσιάσωσι τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως, ἡ διὰ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μετάβασις τῶν ζώων, ἐὰν οἱ κύριοι αὐτῶν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὰ ὀφειλόμενα δ' αὐτὰ φόρον, ἢ ἐὰν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν εἰς τὸν ἁρμόδιον ταμίαν.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ τῶν Ἀκαθαρσιῶν ζώων καὶ τῶν προϊόντων αὐτῶν.

Ἄρθρ. **17.** Ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἢ μεταφερομένων διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς ζώων τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου πληρώνεται ἅπαξ ὁ διὰ τοῦ ἄρθρ. **1**, τοῦ παρόντος νόμου προσδιορισθέντος φόρος, κατὰ περιγραφὴν ἀπαριθμησιν, τὴν ὁποίαν ἐνεργεῖ ἡ ἁρμοδία τελωνιακὴ ἀρχὴ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ταύρου, τῶν ζουτίρων καὶ τῶν ἵππων ἐπιβάλλεται φόρος **10** τοῖς ἑκατὸν καὶ εἰσπράττεται ἐπίσης εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἢ τὴν διὰ θαλάσσης ἢ ξηρᾶς μεταφοράν.

Τὰ ἄρθρα **49—55** τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων ΣΟΔ'. νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὰ εἰρημένα ζῶα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. **18.** Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων, ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου

διὰ τὴν φορολογίαν τοῦ **1857**, γίνεται ἐντὸς τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου **1856**, ἡ δὲ ἀπαρίθμησις αὐτῶν ἐντὸς τῶν μηνῶν Οκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, τὰ δὲ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου κανονισθήσονται διὰ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νόμου τοῦ **1857**.

Ἐὰν ὁ δήμαρχος δὲν ἀποστείλῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ βιβλία τῶν δηλώσεων καὶ τὰ στελέχη αὐτῶν μετὰ σημειώσεως τῶν οὐδόλως ἢ ἐλλιπῶς δηλωσάντων τοὺς χοίρους μέχρι τῆς 5 Οκτωβρίου, τὸ βραδύτερον, ὑποβάλλεται εἰς τὰς ὁριζομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 ἐδάφ. Β'. § 2 ποινάς.

Ἐθνικαὶ βοσκαί.

Ἄρθρ. **19**. Ἅπασαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουσιν ἐνοικιασθῆ. Εἰδικὸς δὲ νόμος θέλει ὁρίσει αὐτὰς καὶ κανονίσει τὰ περὶ διαθέσεως αὐτῶν· μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ διανέμονται ὡς ἐρεξῆς.

Τοποθέτησις τῶν ποιμνίων.

Ἄρθρ. **20**. Ἡ ἀπονομὴ ἐθνικῶν βοσκῶν θερεινῶν τε καὶ χειμερινῶν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους, γίνεται μετὰ τὴν χωρητικότητα ἑκάστης αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν ἑκάστῳ ἰδιόκτητα καὶ ἐφ' ὅσον αὐτὰ ἐδήλωσε καὶ τὸν φόρον αὐτῶν ἐπλήρωσεν.

Οἱ ἔχοντες ἰδιοκτήτους αὐτῶν βοσκὰς κτηνοτρόφοι λαμβάνουσιν ἐκ τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν μόνον, καθ' ὅσον αἱ ἴδιαι αὐτῶν βοσκαὶ δὲν ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰ ἴδια αὐτῶν ζῶα, τῶν ὁποίων ἥ τε δήλωσις καὶ ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου ἐγένοντο.

Κατὰ προτίμησιν λαμβάνουσιν οἱ κάτοικοι ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου αὐτῶν βοσκῶν, ὅσου μέρους ἔχουσιν ἀνάγκην, τηρουμένων τῶν ἀνωτέρω βάσεων. Διὰ δὲ τὸ περίσσευμα προτιμῶνται οἱ συνεπαρχιῶται τῶν μὴ τοιούτων καὶ, ἂν μετὰ ταῦτα περισσεύσωσιν εἰσέτι ἐθνικαὶ βοσκαί, οἱ ἡμέδαποι, τῶν ἀλλοδαπῶν· ὅταν δὲ αἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ χωρίου ἢ ἐπαρχίας τινὸς ἐθνικαὶ βοσκαὶ δὲν ἐπαρκῶσι διὰ τὰ ζῶα ὅλων τῶν κτηνοτρόφων τοῦ χωρίου ἢ τῆς ἐπαρχίας, αἱ ὑπάρχουσαι βοσκαὶ διαμοιράζονται μεταξὺ αὐτῶν κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων ἑκάστου καὶ τῆς ἀναγκαίας εἰς ἕκαστον εἶδος τούτων βοσκῆς.

Ἄρθρ. **21**. Ἡ ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους τροποθέτησις ἐνεργεῖ

ται παρὰ τῶν δημάρχων καὶ παρέδρων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν, κατὰ μόνους τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Αὔγουστον εἰς ῥητὴν ἡμέραν, προσδιοριζομένην ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ γνωστοποιουμένην πρὸ δέκα τοὐλάχιστον ἡμερῶν καθ' ὅλους τοὺς δήμους. Τὸν σύλλογον τοῦτον προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος. Διὰ νὰ ἔχωσι κῦρος αἱ πράξεις τοῦ συλλόγου, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπογραφῶσι τοὐλάχιστον ἀπὸ τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς ὅλων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καλουμένων εἰς τὴν συγκρότησιν αὐτοῦ. Τὰ περὶ τὴν τοποθέτησιν παράπονα δικάζει αἰτιολογημένως ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἀπὸ τὸν ἔπαρχον, τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον καὶ τὸν εἰρηνοδίκην τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπεριλαμβάνονται αἱ βοσκαὶ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς τὰ πρακτικὰ τοῦ συλλόγου ὑποβληθῶσιν εἰς αὐτήν.

Ὁ σύλλογος ὀφείλει νὰ περαιώσῃ τὴν τοποθέτησιν καὶ νὰ ὑποβάλλῃ τὰ πρακτικὰ αὐτῆς εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς πρὸς συγκάλεσιν αὐτοῦ προσδιορισθείσης ἡμέρας, ἄλλως ἡ τοποθέτησις ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς τῶν παραπόνων ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. **22**. Ἐὰν μέλος τι τοῦ συλλόγου ἄνευ ἀποχρώσεως δικαιολογίας δὲν παρευρέθη κατὰ τὴν ὡρισμένην ἐποχὴν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, ἢ προσελθὸν ἐγκαίρως δὲν μετέλθῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὰ ἔργα του, καταδιώκεται ποινικῶς ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. **23**. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται ἔκκλησις ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῶν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει ὁριστικῶς.

Ἡ ἔκκλησις ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἔπαρχον, ὅστις ὀφείλει μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς νὰ τὴν ἐπιβάλῃ διὰ τοῦ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπίδοσιν ἐπομένου ταχυδρομείου εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. **24**. Ἐὰν τις ἐκ τῶν αἰτούντων τὴν τοποθέτησιν ἰσχυρίζηται, ὅτι ἕτερος ἐδήλωσε ξένα ζῶα, ὡς ἴδιά του, δύναται νὰ τῷ ἐπαγάγῃ ὅρκον περὶ τοῦ ἀληθοῦς τῆς δηλώσεώς του. Παρομοίως δύνανται καὶ αἱ ἐπιτετραμμέναι τὴν τοποθέτησιν τῶν ζώων ἢ τὴν ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων ἀρχαί, νὰ ἐπιβάλωσιν οἰκοθεν τὸν ἀνωτέρω ὅρκον, ἐὰν τὸν θεωρῶσιν ἀναγκαῖον πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας. Ὁ ὅρκος οὗτος εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, δίδεται ἐνώπιον εἰρηνοδίκου τινὸς καὶ ἐν ὅσῳ μὲν

ἡ ὑπόθεσις ὁρίσηται ἐνώπιον τοῦ συλλόγου ἢ τῆς ἐπὶ τῶν παραπόνων ἐπιτροπῆς, ἐντὸς τῶν διὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν ὡρισμένων προθεσμιῶν, γενομένης δὲ ἐκκλήσεως, ἐντὸς συντόμου προθεσμίας ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὁριζομένης.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος.

Π. Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου

Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Φεβρουαρίου 1838, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος κύριος Βασίλειος Χρηστακόπουλος, ἀσθενοῦντος τοῦ προέδρου, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης, παρεκατέθηκεν εἰς τὸ γραφεῖον ἀναφορὰν τινος τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἰωακεὶμ αἰτουμένου τὴν περὶ αὐτοῦ πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐζήτησε τὴν ἀνάγνωσιν ταύτης ὑφ' ἑνὸς τῶν ΚΚ. γραμματέων, ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ παραπεμφθῇ καὶ ἡ ἀναφορὰ αὕτη συμφώνως μὲ τὸν κανονισμὸν καὶ τὴν παραδεδεγμένην τάξιν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπήν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου

Κ. Προβελέγιος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 13 Μαρτίου 1838 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ πρόεδρος κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κωλυομένου ἑτέρου τῶν γραμματέων κυρίου Ἀθανασίου Γρηγοριάδου τὸν Γερουσιαστὴν κύριον Κ. Προβελέγγιον, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν·

α) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 66—68 ἔγγραφον τοῦ Κ. προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου πρὸς τὸ προεδρεῖον τῆς Γερουσίας δι' οὗ γνωστοποιεῖται ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διὰ Β. Διαταγμάτων ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 Φεβρουαρίου τ. ε. εὐαρεστήθη νὰ ἀπαλλάξῃ τὰς προσωρινὰς διευθύνσεις τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν Κ. Μ. Ποτλῆν, καὶ νὰ διορίσῃ ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν τὸν μέχρι τοῦδε καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κύριον Α. Ῥαγκαβῆν, νὰ παραδεχθῇ δὲ καὶ τὴν ὑποβληθεῖσαν παραίτησιν τοῦ Κ. Μ. Ποτλῆ ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ νὰ διορίσῃ ἀντ' αὐτοῦ ὑπουργὸν τὸν μέχρι τοῦδε εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν κύριον Μ. Σακελλαρίου.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Παλαμιδῆς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ κοινοποίησις τοῦ ἐγγράφου τούτου μετὰ ἕνα μῆνα εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα εὑρίσκοντα καὶ ἐν ἐνεργείᾳ ὄντα ἐνταῦθα εἶναι παράδοξον.

Γενομένης δ' αὐτῷ παρατηρήσεως, ὅτι σήμερον συνέρχεται πρῶτον ἐν συνεδριάσει τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐγγράφου, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως.

β) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Δήμου Καναλλοπούλου αἰτουμένου τριακονθημέρου παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

γ) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Δ. Πλακωτὰ αἰτουμένου τεσσαρακονθημέρου παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας· ἡ Γερουσία ἐγκρίνει καὶ ταύτην.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ κύριος πρωθυπουργὸς, ὁ καὶ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω α) τὸ ἐξῆς νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ προικίστου ἐν

τοῦ δημοσίου εἰς τὴν Μαριγὼ θυγατέρα τοῦ ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Π. Γιατράκου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ περὶ προικίσεως τῆς Μαριγὼς, θυγατρὸς τοῦ ἀποβιώσαντος ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Παναγ. Γιατράκου ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον, ὅπερ προθύμως ἡ Βουλὴ ἐπεψήφισεν.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδένα λανθάνουσιν αἱ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους κατὰ τῶν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα ἔνδοξοι πράξεις τοῦ ἀειμνήστου Π. Γιατράκου, θεωρῶ πάντη περιττὸν νὰ ἐκθέσω αὐτὰς ἐν τῇ παρούσῃ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου. Ἄλλως τε ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσις, ἡ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο συνοδεύσασα, ἀρκούντως παρέχει τοὺς ὑποστηρίζοντας αὐτὸ λόγους. Ἐπισυνάπτων λοιπὸν ἀκριβῶς τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἀντίγραφον μετ' ἀντιγράφου τῶν ἐμφαινόντων πρακτικῶν τὴν ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου συζήτησιν καὶ ἀπόφανσιν τῆς Βουλῆς, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία θέλει ἐπισπεύσει τὴν μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαρτίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς ὑποβληθήσεται εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποστηριχθήσεται.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Μαρτίου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὴν Μαριγὼ θυγατέρα τοῦ ἀποβιώσαντος ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Παναγιώτου Γιατράκου ἑνὸς τῶν πρωταγωνιστῶν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, καὶ ἐν ὀνόματι

τῆς εὐγνώμονος πατρίδος διὰ τὰς πολλὰς θυσίας καὶ πιστὰς ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ, χορηγεῖται πίστωσις ἐκ τοῦ δημοσίου, συνισταμένη

α') Ἐκ πεντακοσίων στρεμμάτων ἐθνικῶν γαιῶν καὶ

β') Ἐκ μετρητῶν δραχμῶν ἓξ χιλιάδων πληρωτέων ἀπὸ τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἄρθρ. 2. Ἡ προίκησις αὕτη θέλει πραγματοποιηθῆ ἅμα τελεσθησομένου τοῦ γάμου τῆς προικιζομένης.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ α. ἐθνικαὶ γαῖαι θέλουσι παραχωρηθῆ κατ' ἐκλογὴν τῆς προικιζομένης, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ ἕκαστον στρέμμα αὐτῶν τὴν ἀξίαν τῶν πεντήκοντα δραχμῶν καὶ νὰ τηρηθῶσιν αἱ ὑπὲρ τῶν γεωργῶν διατάξεις τῶν νόμων τῆς 19|31 Μαρτίου 1843, καὶ τῆς 26 Ἰουνίου (6 Ἰουλίου) τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως φέρων εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ συναπτόμενον νομοσχέδιον περὶ προικίσεως τῆς Μαριγὼς, θυγατρὸς τοῦ ἀειμνήστου ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Παναγ. Γιατράκου, εὑρίσκομαι εἰς τὴν εὐχαριστοτέραν θέσιν, διότι ἐκπληρῶ τὴν τοσάκις διαπλωθεῖσαν ἐπιθυμίαν τῆς Βουλῆς.

Πρῶτον ἤδη ἀπὸ τῆς μεταπολιτεύσεως παρέχεται τοῖς νομοθετικοῖς σώμασιν ἡ εὐχάριστος περίστασις νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς πανδήμους ὑποσχέσεις τοῦ ἔθνους πρὸς τοὺς ἀριστεύσαντας τὸν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα, τοὺς προκινδυνεύσαντας καὶ τοὺς διὰ πάσης θυσίας τελεσιουργήσαντας αὐτόν.

Ὁ ἱερὸς ἀγὼν καὶ ἡ ἐθνικὴ παλιγγενεσία μας πληροῦσι τὰς λαμπροτέρας σελίδας τῆς νεωτέρας ἱστορίας, καὶ μετὰ θαυμασμοῦ θέλουσιν διεξέρχεσθαι αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἱστορίας, διότι ἐκ τοῦ ἀνυφάντου καὶ ἀσθενοῦς παρήχθησαν καὶ διεπράχθησαν τηλικαῦτα κολοσσαῖα ἔργα καὶ τεράστια κατορθώματα. Ἀλλὰ, Κύριοι, αὐτὴ ἡ ἱστορία ἐν τῇ ἀδεκάστῳ κρίσει της, αὐταὶ αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ ἐν τῷ θαυμασμῷ των, ἐν τῇ ἐπάρσει τῆς φαντασίας των ἐπὶ τῷ μεγαλείῳ τοῦ ἔργου καὶ τῶν

καταβωμιάτων, θέλουσι πικρῶς καταμεμφθῆ ἡμῶν τῶν ἐπιζησάντων προσώπων ἐπ' ἀγνωμοσύνῃ, ἐὰν τὰ ἱερὰ λείψανα τοῦ ἱερωτάτου τῶν ἀγώνων ἀρήσωμεν νὰ τελευτήσουσιν ἐπὶ τῆς ψιλῆς γῆς ἀπαρηγόρητα, παραμελημένα, καὶ ἐγκαταλελειμμένα εἰς τὴν διάκρισιν τῆς ἐνδείας· ἐὰν παραλείψωμεν τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τοιούτων ἡρώων, ὥστε νὰ γυμνητεύσωσι, ν' ἀποστερῶνται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου, νὰ ἐπαιτῶσι μὴ λαμβανομένης ὑπ' αὐτῶν τῆς ὀφειλομένης προνοίας. Ναί, Κύριοι, τὸ λέγω μετὰ παῤῥησίας, ἡμᾶς καὶ οὐχὶ τὸ ἔθνος ἐπιμέμπτους θέλει ἀναγνῶσι ἡ ἱστορία, ἀγνώμονας καὶ ἀδίκους θέλουσι κηρύττει μετ' ἀγανακτήσεως αἱ ἐπαρχόμεναι γενεαί· διότι τὸ μὲν ἔθνος διὰ τῶν ἐν Ἐπιδαύρῳ, ἐν Ἄστρει, ἐν Τροιζῆνι, ἐν Ἄργει καὶ ἐν Ἀθήναις συνελεύσεων του ἐκήρυξε πανδήμως καὶ ἀναγνώρισε τὴν ὀφειλήν του ταύτην, εἰς ἡμᾶς δὲ τὰ ἐκτελεστικὰ ὄργανα τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων ἐπίκειται ἡ εὐθύνη καὶ ἡ μομφή, ἐὰν ἀμελήσωμεν ἢ ἐκτελέσωμεν ἀργηθῶμεν ἢ ὑπερβῶμεν τὴν ἔκτασιν τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, ἐὰν κλείσωμεν τὰ ὦτα εἰς τὰς δυστυχίας καὶ τὴν πενίαν τῶν ἀγωνιστῶν καὶ καταδύσωμεν εἰς τὰ γοερὰ παράπονα τῶν πενωμένων χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν τοῦ ἀγῶνος ἀνδρῶν.

Ἐπειτείως ἐπιζητεῖται οὐχὶ αὐτάλλως κεφάλαιον διὰ δωρεὰς ἐνδεῶν· ὁμολογῶ τὴν ἀνάγκην, ἀναγνωρίζω τὸ δίκαιον, στενοχωρεῖσθω κηρύττω τὸ φιλάνθρωπον τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ ἔργου. Ἀλλ' ἐπιτρέψατέ μοι, Κύριοι, νὰ παρατηρήσω τὴν γνώμην μου, ὅτι εἰς τοὺς ἐνδεεῖς τούτους δὲν ὀφείλομεν, εἰμὶ, καθ' ὑπαγόρευσιν φιλανθρωπίας, ἐνῷ εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ ἀγῶνος, εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν ὀφείλομεν ὅλως, ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην, ὀφείλομεν δικαιοσύνην, ὀφείλομεν φιλανθρωπίαν.

Πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως διὰ Β. διατάγματος ἐπροικίσθησαν αἱ θυγατέρες τοῦ Α. Ζαΐμη, Καραϊσκάκη, Μάρκου Μπότσαρη, μὲ 500 στρέμ. γαίας ἐθνικὰς καὶ 6000 δραχ. ἑκάστη. Διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου δὲ νομοσχεδίου ἡ αὐτὴ προίκησις προτείνεται καὶ διὰ τὴν θυγατέρα τοῦ Π. Γιατράκου. Ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δικαιολογήσω τὰ καθέκαστα τῆς προτάσεως, ἐπιτρέψατέ μοι, Κύριοι, μικρόν τι νὰ ἐνδιατρίψω εἰς περιληπτικήν τινα παράστασιν τῆς ἀρχῆθεν κοινωνικῆς θέσεως τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν αὐτοῦ.

Ἰατροχειρουργὸς ἄριστος ἤξιοῦτο ἐπὶ Τουρκοκρατίας μεγίστων τιμῶν καὶ ἀπολαυβάνων σημαντικώτατα ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος του κέρδη, εἶχεν ἀποκτήσει κολοσσαίαν κατάστασιν, ἣν κατενάλωσεν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους. Θεωρούμενος δὲ ὡς ἐκ τῶν

πρωτοστατέων εἰς τὴν τελεσιουργίαν τῆς ἐθνικῆς ἀπελευθερώσεως, ἐμυήθη τὰ τῆς φιλικῆς ἑταιρίας ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Γρηγορίου τῷ 1818 ἔτει.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος διετέλεσεν ὁ πρῶτος ἀρχηγὸς τῶν ὅπλων τῆς Λακεδαίμονος, μιᾶς τῶν μεγίστων ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους καὶ τῶν διακριθεισῶν διὰ τε τὸν ἀριθμὸν καὶ διὰ τὸν γενναιότητα τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες παρεῖχεν, ἐνῷ ἡ ἀρχηγία αὕτη εἰς ἄλλας ἐπαρχίας ἐπεριστο μεταξὺ διαφόρων ἀρχηγῶν. Μετακεφαλαιώσαι ἤθελε λογισθῆ ν' ἀπαριθμήσῃ τις τὰς ἐκστρατείας, τὰς μάχας, τὰς πληγὰς τοῦ ἥρωος τούτου καὶ ἀρχηγοῦ, διότι πρόκειται περὶ γεγονότων τῆς ἐποχῆς ἡμῶν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὁ Π. Γιατράκος συνεπέρανε καὶ ὅτι οὐδεὶς τῶν λοιπῶν ἀρχηγῶν ἐδυνήθη νὰ συνιστήσῃ ἐθελοντὰς ἔστησε θεραπεύων, ἀμισθὶ καὶ βίους ἀναλώσαντας τοὺς εἰς τὰς μάχας στρατοπολμήσαντας καὶ ἀποδόντας τῇ πατρίδι αὐτοὺς σύγκτητους· ὁ ζῆλος αἱ προσπάθειαι, ἡ χρησιμότης του ἦσαν μοναδικαὶ καὶ ἀσυναγώνιστοι· οὐχὶ δὲ μόνον ὡς γενναίος καὶ ἐμπειρότατος στρατηγὸς καὶ διὰ τὰς ἐξαισίου δεξιότητός του περὶ τὸν χειρουργικὸν ὑπηρέτησε μετ' ἀριστίσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς πολιτικὸς διεπρέψατο εἰς διαφόρους ὑψηλὰς θέσεις, διακριβὴς καὶ εἰς ταύτας διὰ τὴν εἰλικρίνειαν, τὴν αὐταπάρνησιν καὶ τὸν ἀκραιφνῆ πατριωτισμόν του. Δὲν ἐπιχειρῶ, Κύριοι, πανηγυρικὸν τοῦ ἀνδρὸς, διότι ἡ ἱστορία θέλει γράψει τοιοῦτον. Δύναμαι ὅμως κατ' ὀφειλὴν τῇ ἱερᾷ ἀληθείᾳ καὶ μετὰ παῤῥησίας νὰ εἴπω, ὅτι ὁ ἱστορικὸς οὗτος καὶ διάσημος ἀνὴρ δικαιοῦται νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα τῶν πρωταγωνιστῶν διὰ τὰς ἀνεκτιμήτους θυσίας, τοὺς πολυπαθεῖς ἀγῶνας, τὴν πρὸς τὴν πατρίδα θερμὴν στοργὴν ἀρετῶν καὶ τὴν ἀριδακρύτων του.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνεται προίκησις τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ἴσης τῇ πρὸς θυγατέρας ἀποθανόντων πρωταγωνιστῶν ἀπονεμηθείσης.

Ἡ τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου ἐθνικὴ συνέλευσις διὰ τοῦ Ι'. ψηφίσματος της παρήγγειλεν ἡμῖν ἱερὰν παρακαταθήκην, ἣν ὀφείλομεν μετ' εὐλαβείας νὰ τηρήσωμεν. Ἐὰν δ' αἱ περιστάσεις καὶ αἱ ἐνεστῶσαι ἀνάγκαι τοῦ Κράτους δὲν ἐπιτρέπωσι νὰ γενικευθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ ἐντεταλμένον μέτρον, ἡ ὀφὶς καὶ αὐστηρὰ δικαιοσύνη ὑπαγορεύουσι νὰ μὴ ἀργήσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, ἔδω τοῦλαχιστα ἀνάγκη μᾶς καλεῖ, οὐδὲ συμφέρον εἰς τὴν τιμὴν καὶ τὸν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους νὰ φανῶμεν σήμερον φειδωλότεροι εἰς δίκαια καὶ φιλάνθρωπα.

Πιστεύω λοιπὸν ἀδιστάκτως, ὅτι δι' ὁμοφώνου συναινέσεώς θέλετε ἐπιψηφίσει τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἐκπληροῦντες οὕτω ἔργον δίκαιον μὲν καὶ φιλάνθρωπον, σύμφωνον δὲ πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Α. Μεγαλειότητος, καὶ γλυκύνοντες τὰς πικρίας τῶν δυστυχούντων λειψάνων τοῦ ἀγῶνος, δυναμένων νὰ εὐελπισθῶσιν, ὅτι θέλει ἀπονεμηθῇ καὶ αὐτοῖς τὸ δίκαιον.

Ἀθήνησι, τὴν 13 Ἰανουαρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν αὐτῶν, πρὸς δὲ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Β') Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν περὶ τῆς διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου ἀγορᾶς τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ Χατζῆ Χρήστου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἔκθεσίς μου πρὸς τὴν Βουλὴν τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται ἀντίγραφον, πραγματεύεται ἐν ἐκτάσει περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου ἀγορᾶς τῆς κατὰ τὴν Τρίπολιν κειμένης οἰκίας τοῦ ἀποβιώσαντος ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Χατζῆ Χρήστου μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς.

Ἡ Βουλὴ ἐκτιμήσασα τὰς παρατηρήσεις μου παρεδέχθη τὸ ὑποβληθὲν εἰς αὐτὴν νομοσχέδιον διαλαμβάνον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ὅθεν ὑποβάλλων τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ὡς ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, πέπεισμαι, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία θέλει παραδεχθῇ αὐτὸ μετὰ προθυμίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαρτίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΈΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκο-

νομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Μαρτίου 1855.

Ο Θ Ω Ν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου ἀγορὰ τῆς ἐντὸς τῆς πόλεως Τριπόλεως κειμένης οἰκίας τοῦ ἀποβιώσαντος ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Χατζῆ Χρήστου μετ' ὅλων τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, ἤτοι τοῦ κήπου, τῆς αὐλῆς καὶ τῆς περιοχῆς, συνορευομένης πρὸς ἀνατολὰς μὲ ἰδιόκτητον γήπεδον, πρὸς τὸ ὁποῖον ἡ κοινὴ πλευρὰ ἔχει μῆκος Π. Β. 31, πρὸς δυσμὰς μὲ ἰδιόκτητον γήπεδον καὶ ὁδόν, πρὸς τὸ ὁποῖον ἡ κοινὴ ἐπίσης πλευρὰ ἔχει μῆκος Π. Β. 132, πρὸς ἄρκτον μὲ ἰδιόκτητα γήπεδα καὶ ὁδοὺς ἐπὶ μῆκος Π. Β. 50, καὶ πρὸς μεσημβρίαν μὲ ὁδόν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ οἰκία, τὰ παραρτήματα καὶ ἡ περιοχὴ ἔχουν μῆκος Π. Β. 94· τὸ ὅλον δὲ ἐμβαδὸν τῆς εἰρημένης ἰδιοκτησίας σύγκειται ἐκ στρεμμάτων βασιλικῶν ἐννέα καὶ μέτρων ὀκτακοσίων τεσσαράκοντα πέντε περίπου ἀριθ. 9,845.

Τὸ τίμημα τοῦ διαληφθέντος κτήματος προσδιορίζεται κατὰ τὴν γενομένην ἐπιτοπίως ἐκτίμησιν εἰς δραχμὰς δεκαπέντε χιλιάδας ἀριθ. 15,000, εἰς δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἀξία τῶν ἐντὸς τοῦ κήπου καὶ τῆς περιοχῆς ὑπαρχουσῶν φυτειῶν καὶ παντὸς ἄλλου οἱουδήποτε εἴδους ἐπενεχθεισῶν βελτιώσεων.

Ἄρθρ. 2. Χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν 15,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ὑπὸ τὸ κεφ. 21 ἄρθρον 1, αἵτινες θέλουν χρησιμεύσει εἰς τὴν ἀγορὰν περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Αἱ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος ἀποτελεσματικαὶ ἐκδουλεύσεις τοῦ ποτὲ ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστ

στοῦ Χατζῆ Χρήστου καὶ αἱ ἀρεταὶ, μὲ τὰς ὁποίας ἀείποτε ὑπηρέτησε τὴν πατρίδα καὶ τὸν θρόνον εἶναι γνωσταὶ εἰς τὸ πανελλήνιον καὶ περιττὸν θεωρεῖται πᾶς περὶ τούτου λόγος ἐκτενέστερος. Καὶ ὅμως ὁ γενναῖος οὗτος τῆς πατρίδος στρατιώτης, τελευτήσας, ἐγκατέλιπε πολυμελῆ καὶ ἀδύνατον οἰκογένειαν εἰς δυσχερῆ οἰκονομικὴν θέσιν, μηδόλως ἀνταποκρινομένην πρὸς βίον ἀνάλογα πρὸς τὴν κοινωνικὴν αὐτῆς τάξιν, τὸ δὲ χαίριστον ἡ οὐσία, εἰς τὴν ὁποίαν ἤδη κατοικεῖ, εἶναι μὲν ἰδιοκτησία αὐτοῦ, εὑρίσκεται δὲ ἐνεχομένη μὲ τοσαύτην χρέος, ὥστε ἡ οἰκογένεια αὕτη κινδυνεύει νὰ μείνῃ ἄστεγος.

Ὁ μακαρίτης τὴν τοιαύτην προβλέπων περίστασιν καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἐξασφαλίσῃ στέγην καὶ εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, προέτεινεν ἔτι ζῶν νὰ πωλήσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὴν ἐν Τριπόλει κειμένην ἰδιόκτητον οἰκίαν του, χρησιμον εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ὅπως διὰ τοῦ τιμήματος αὐτῆς πληρώσῃ τὸ χρέος του.

Συνεπείᾳ τῆς προτάσεως ταύτης ὑπῆρξεν ἡ ἐκτίμησις τῆς οἰκίας μετὰ τῶν παρακτημάτων αὐτῆς, ἐκτελεσθεῖσα κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον τοῦ 1852 παρακλήσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ὑπὸ ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἀπὸ τὸν Νομάρχην καὶ Μοίραρχον Λιμενίδης καὶ ἀπὸ τὸν ἐκεῖ ἐπὶ τῆς ὁδοποιίας ἀξιωματικὸν τοῦ Μηχανικοῦ. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας διεβιβάσθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὰ παραιτέρω.

Ἡ σύζυγος τοῦ εἰρημένου, ἐπειγομένη ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν δανειστῶν, καὶ οὐδὲν ἄλλο πρὸς ἀπαλλαγὴν κατορθώνουσα ἔχουσα, ἐπανέλαβε τὴν αὐτὴν πρότασιν εἰς τὸ προσκαίρως Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς ἀπορρήσεως αὐτοῦ συνετάχθη τὸ ἀνῆκον νομοσχέδιον, μὴ ὑποβληθὲν ἐγκαίρως εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν.

Τὸ ἐνεστὸς Ὑπουργικὸν Συμβούλιον λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκκρεμῆ ταύτην αἴτησιν, παρεδέχθη νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων τὸ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νομοσχέδιον, διότι ἡ παραδοχὴ τῆς προτάσεως, καθισταμένη εὐεργετικὴ μάλιστα εἰς τὴν χήραν καὶ τὰ ὀρφανὰ ἑνὸς τῶν πρωταθλητῶν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, δὲν ἐπιφέρει ἀρ' ἑτέρου ζημίαν εἰς τὸ δημόσιον, διότι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κτῆμα, ἀγοραζόμενον, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς θεραπευτήριον

ἢ στρατῶν τῆς ἐν Τριπόλει σταθμευούσης φρουρᾶς, ἥτις ἤδη καταλύει εἰς ἰδιωτικὰ μεμισθωμένα οἰκήματα.

Πέπεισμαι οὖν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπαραιτήτως τρέφουσα τὸ αἴσθημα τῆς πρὸς τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ τῶν προμάχων τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας ὀφειλομένης συμπαθείας, θέλει τείνει προθύμως ἀρωγὸν χεῖρα εἰς τὴν εἰρημένην οἰκογένειαν, ἐπιψηφίζουσα τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου χορηγεῖται συνάμα καὶ ἡ ἀπαιτουμένη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Φεβρουαρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε καὶ περὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὅτι καὶ περὶ τοῦ προηγουμένου.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Ρ. Παλαμήδης, εἶπεν· αἱ ἐπερωτήσεις οὐ μόνον ὀφείλουσιν εἰς ὅλα τὴν ἀληθειαν δίδωνται, ἀλλ' ἀκόμη ἐν ἐλλείψει ἄλλης ὑπηρεσίας χορηγῶσι τοιαύτην εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα· ἀπὸ μηνῶν ἤδη ἐγίνοντο ἐπερωτήσεις περὶ τῆς ἀκανθείσης παραπτώσεως τοῦ χαρτοσήμου, περὶ τῆς σμύρδος, περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου περὶ συστάσεως προξενείων, καὶ περὶ καθυποβολῆς στιμάτωσεως τῶν κατ' ἔτος εἰσπραχθέντων ἐσόδων τοῦ δημοσίου ἀπὸ τοῦ 1844—1855, διαπτελουμένων τῶν εἰς ἑκάστου εἴδους εἰσπραχθέντων· ἡ μέχρι τοῦδε καθυστέρησις τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἐπερωτήσεων, μὲ κάμνει νὰ διστάζω διὰ νὰ ἀπευθύνω ἄλλας, καθόσον ἔχω δίκαιον νὰ πιστεύω, ὅτι καὶ ἡ τύχη αὐτῶν μου τῶν ἐπερωτήσεων θέλει εἶσθαι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τῶν προαγουμένων (ἐνταῦθα προσκλήθη ὑπό τινων ἵνα ἀπευθύνῃ, ἐὰν ἔχῃ, ἐπερώτησιν), μόλα ταῦτα προκαλούμενος ζητῶ νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ σημείωσις τοῦ συνεπείᾳ τῆς ὑπὸ τῶν Βουλῶν χορηγηθείσης πιστώσεως ἀγορασθέντος ποσοῦ τῶν γεννημάτων ὑπὸ τοῦ δημοσίου κατ' εἶδος, τῆς ἐποχῆς καὶ τῆς τιμῆς εἰς ἣν ἠγοράσθη, πρὸς δὲ τοῦ πωληθέντος ποσοῦ, τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν τοῦτο ὑπεβλήθη καὶ τοῦ ὑπολοιπομένου εἰσέτι ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐκείνης ποσοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς γνωστὸν, ὅτι ἡ ἀνάγκη εἰς ἣν εὑρίσκετο τὸ Κράτος διὰ τὴν ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων ἔλλειψιν τῶν σιτηρῶν, ὑπηγόρευσε τὸ μέτρον τῆς προμηθείας σι-

τηρῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς· διὰ τῆς χορηγήσεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπὸ τῶν Βουλῶν πιστώσεως ἡ προμήθεια ἐγένετο, καὶ ἀρτοποιοὶ καὶ στρατοὶ καὶ πολῖται διευκολύνθησαν ὑπὸ τῆς προμηθείας ταύτης, ἐπίσης γνωστὸν εἶναι, ὅτι ἄλλαι ἀνάγκαι ἤδη ὑπαγορεύουσι τὴν μὴ περαιτέρω τήρησιν τῶν γενομένων, ὁ Κ. Γερουσιαστής, ὁ τὴν ἐπερώτησιν ἀπευθύνων ἂς ὁρίσῃ θετικώτερον τὴν ἐπερώτησίν του καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς ζητεῖ τὰς πληροφορίας ταύτας, καὶ τὸ ὑπουργεῖον εἶναι πρόθυμον νὰ ἀπαντήσῃ καὶ αὐτὴν μάλιστα τὴν στιγμήν, ἂν τῷ ἦναι εὔκολον.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, γνωρίζει, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον εἶναι συναλλήλως ὑπεύθυνον, ἐπιθυμεῖ ὅμως νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅστις ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ὁ ἁρμοδιώτερος καὶ καταλληλότερος· 1) τὴν ποσότητα ἑκάστου εἴδους ἐκ τῶν ἀγορασθέντων ὑπὸ τοῦ δημοσίου γεννημάτων· 2) τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἕκαστον ποσὸν καὶ εἶδος ἠγοράσθη· 3) τοὺς τύπους καὶ τὰ πρόσωπα δι' ὧν ἠγοράσθη ὡς καὶ τόπον ἐν ᾧ ἡ ἀγορὰ ἐνηργήθη· 4) τὴν τιμὴν εἰς ἣν ἕκαστον ποσὸν καὶ εἶδος ἠγοράσθη· 5) ποία χρῆσις τούτου ἐγένετο· 6) τὸ πωληθὲν ποσὸν ἐκ τῆς ἀγορασθείσης ποσότητος, ὡς καὶ τὴν ἐποχήν, τὴν τιμὴν καὶ τοὺς τύπους καθ' οὓς ἕκαστον ποσὸν καὶ εἶδος ἐπωλήθη· 7) τὸ ὑπολειπόμενον εἰσέτι ἀπώλητον ποσὸν ἐξ ἑκάστου εἴδους, ποῦ τοῦτο εἶναι ἐναποτεθειμένον, εἰς ποίαν τινὰ κατάστασιν εὑρίσκεται σήμερον, καὶ ποία εἶναι ἡ κατὰ πιθανότητα σημερινὴ τιμή του· ἐν γένει δὲ ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ ἂν τὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης προμηθείας, ἐπέρεον ὄφελος ἢ ζημίαν εἰς τὸ δημόσιον. Ἔχει λόγους διὰ νὰ ζητῇ τὰς πληροφορίας ταύτας, ὅταν δὲ αὗται καθυποβληθῶσι (πιστεύει δέ, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη ἀναβολῆς πλείονος τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν καθόσον εἰς πᾶσαν στιγμὴν ἐν τοῖς οἰκονομικοῖς βιβλίοις πρέπει νὰ καταραίνηται ἡ κατάστασις τῆς προμηθείας ταύτης) τότε θέλει ἐκθέσει αὐτούς.

Ὡς πρὸς τὰς ὑπ' ἐμοῦ, εἶπεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, γενομένας ἐπερωτήσεις τὸ μὲν ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἔσπευσε νὰ στείλῃ τὴν ζητηθεῖσαν σημείωσιν περὶ τῶν εἰσπραχθέντων εἰσοδημάτων τοῦ δημοσίου κατ' εἶδος καὶ κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ **1844—1854**, ἥτις θέλει χρησιμεύσει εἰς ἡμᾶς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, ἀλλὰ εἰσέτι τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον δὲν ἔδωσε τὰς ζητηθείσας πληροφορίας ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ διερμηνείας Νόμου. Σήμερον ὅμως ζητῶ νὰ παρακαταθέσωσι τὰ ὑπουργεῖα ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Γερουσίας σημειωσιν ὀνομαστικὴν ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, τῶν ὅσοι ὀφείλουσιν ἐκ προκαταβολῶν ληφθεισῶν ἀπὸ τοῦ **1844—1855** περιέχουσαν τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον ἕκαστος ἔλαβε, τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἐσυμψήφισεν ἢ ἐπλήρωσε, καὶ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ὑπολείπεται νὰ ὀφείλῃ ἕκαστος εἰσέτι.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν καὶ ζητηθῶσιν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον ἀμφότεραι αἱ σημειώσεις ἢ πληροφορίαι.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου

Κ. Προβελέγιος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Μαρτίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **26** μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσκαλεῖ εἰς τὴν θέσιν γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀ. Χαραλάμπην, ἀντὶ τοῦ Ἀθ. Γρηγοριάδου ἀσθενοῦντος, ἐκήρυξεν ἀνοιγμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ε. ε. **1856**, ὡς καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Τὸ Νομοσχέδιον περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας, καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὸ ἔτος **1856**, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, παρουσιάζομεν εἰς ὑμᾶς ἐπικαλούμενοι τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, ἐπειδὴ αἱ τάξεις ἰδίως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἠραιώθησαν καὶ ἀραιοῦνται καθεκάστην ἐπαισθητῶς, ἕνεκα τῶν ἀφυπηρετούντων καὶ καθιστα-μένων ἀνικάνων διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ πολλῶν ἄλλων ἀνθρωπίνων περιστάσεων, καὶ ὡς εἶχε γνωστὸν εἰς ὑμᾶς,

Κύριοι, ἡ ἀνάγκη τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἀπαιτεῖ τὴν ταχείαν συμπλήρωσιν αὐτῶν.

Γνωστὸν εἶναι εἰς ὑμᾶς προσέτι, ὅτι ἐκτὸς τῆς τηρήσεως τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἡ στρατιωτικὴ δύναμις ἐνασχολεῖται καὶ εἰς πάμπολλα ἄλλα ἀντικείμενα τῆς ὑπηρεσίας, ὡς λόγου χάριν εἰς φύλαξιν πολλῶν τόπων, κωμοπόλεων, χωρίων, σταθμῶν, ὁρυμῶν, ταμείων, φυλακῶν, ὑποδείκων καὶ καταδίκων, καὶ εἰς διαπόρους συνοδίας ταμιῶν, εἰσπρακτόρων καὶ λιπῶν, καὶ πρὸς φρούρησιν τῆς ἐκτεταμένης μεθορίου γραμμῆς.

Εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου τούτου παρατηρεῖτε, Κύριοι, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς προσδιορίζεται εἰς δέκα χιλιάδας ὀκτακοσίους τεσσαράκοντα ἄνδρας **10,840**. Ἡ ὁλικὴ αὕτη δύναμις, εἰς ἣν περιλαμβάνεται τὸ πεζικόν, ἱππικόν, πυροβολικόν, μηχανικόν, ὁ λόχος τῶν πυροσβεστῶν καὶ σκαπανέων, ἡ χωροφυλακή, ἡ φάλαγξ, τὰ φρουραρχεῖα, τὸ ὁπλοστάσιον, ὁ λόχος τῶν ἀποστράτων καὶ ἐν γένει πᾶς ὁ στρατός, δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους ψηφισθεῖσαν παρ' ὑμῶν, εἰμὴ κατὰ **291** ἄνδρας· προστεθέντων **250** εἰς τὴν χωροφυλακὴν κατ' ἀνάγκην, ἐπειδὴ ἡ δύναμις τοῦ σώματος τούτου, ὡς ἐκ πείρας ἀπεδείχθη, εἶναι ἀνεπαρκὴς ἕνεκα τῆς πολυειδοῦς καὶ αὐτεροῦς ὑπηρεσίας του, οἱ δὲ λοιποὶ **41** προστεθέντες εἰς τὸν λόχον τῶν ἀποστράτων, ἐπειδὴ πολλοὶ ἔγγαμοι στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοὶ καταστασθέντες ἀνίκανοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δικαιοῦνται νὰ μετατεθῶσιν εἰς τὸν λόχον τοῦτον.

Ἀθῆναι τὴν **14** Μαρτίου **1856**.

Οἱ ὑπουργοὶ

Τῶν Ἐσωτερικῶν, Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ Δ. ΣΜΟΛΕΝΤΣ ΑΘ. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τοὺς Ἡμετέρους ὑπουργοὺς τῶν Στρατιωτικῶν, τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **10** Μαρτίου **1855**.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ Ἀθ. ΜΙΑΟΥΛΗΣ Δ. ΣΜΟΛΕΝΤΣ.

Ψηφισθὲν ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. **1.** Ἡ δύναμις τοῦ ναυτικοῦ προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος **1856** εἰς χιλίους ἐννενήκοντα ἑπτὰ ἄνδρας **1097**, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς, ναύτας καὶ λοιπούς.

Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος **1856** εἰς δέκα χιλιάδας ὀκτακοσίους τεσσαράκοντα ἄνδρας **10,840**, ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς, στρατιώτας καὶ λοιπούς.

Ἄρθρ. **2.** Ἡ διὰ τῶν στρατῶν τῆς ξηρᾶς στρατολογία, καὶ ἡ διὰ τὸ ναυτικὸν ναυτολογία προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος **1856** εἰς δύο χιλιάδας ἄνδρας **2,000**.

Αἱ δύο χιλιάδες αὗται ἀνδρῶν θέλουν διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, παρὰ μὲν τῶν Νομαρχιῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, παρὰ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους.

Ἄρθρ. **3.** Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις **2** ἕως **10** συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας Νόμου τοῦ **1851** ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν τοῦ **1856** ἔτους.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ ἐκτυπωθῆ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο καὶ ἀρῶ διανεμηθῆ, νὰ δοθῆ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου

Δ. Νατζίππας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 22 Μαρτίου 1856, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ πρόεδρος τῆς Γερουσίας κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κωλυομένου τῶν γραμματέων, κυρίου Ἀθ. Γρηγοριάδου, τὸν Γερουσιαστὴν κύριον Δ. Νατζίππαν κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

[Πρακτ. Γερουσ. τῆς Γ'. Συνόδ. Δ'. Περιόδ.] 20.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν.

α) Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικίσεως τῆς Μαριγὼς θυγατρὸς τοῦ ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Π. Γιατράκου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή Σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ προικίσεως τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀειμνήστου ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Π. Γιατράκου, μελετήσασα τὰς διατάξεις αὐτοῦ καὶ εὑρίσκουσα τοῦτο ὑπαγορευθὲν ἀπὸ πνεῦμα δικαίας ἀμοιβῆς εἰς ἀναξιοπαθοῦσαν οἰκογένειαν ἑνὸς τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς πατρίδος, προτείνει τὴν καθ' ὁλοκληρίαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ὅσην δὲ συγκίνησιν αἰσθάνεται βλέπουσα κατὰ πρῶτον ἀληθῶς ὑπ' ὄψιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων τοιοῦτον νομοσχέδιον, κατὰ τοσοῦτον ἀφ' ἑτέρου θεωρεῖ καθῆκόν της ἱερὸν ἀνταποκρινομένη εἰς τὰ πολλάκις ἐκφρασθέντα αἰσθήματα τῆς Γερουσίας καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πάνδημον ὁμολογίαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ περὶ τῆς ἀμετρήτου ὀφειλῆς πρὸς τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος προκινδυνεύσαντας, καθυποβάλλει ὑπὸ τὴν σοφὴν τοῦ σώματος τὰς ἑπομένας παρατηρήσεις.

Συμπληροῦται δὲ εἰκοσιπενταετὲς διάστημα, ἀφ' ἧς τὰ τῆς πατρίδος ἀπεκατεστάθησαν, καὶ δωδεκαετῆ συνταγματικὴν ζωὴν μετροῦντες, μόλις κατὰ πρῶτον καλούμεθα νὰ φέρωμεν τὴν ψῆφισίν μας ἐπὶ νομοσχεδίου ἀρυῶντος τὴν ἀποκατάστασιν ἑνὸς τῶν ἀγωνιστῶν τῆς πατρίδος, ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὁποίων πολλάκις τὸ ἔθνος ἀπεφήνατο, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ὁποίων ἀντήχησαν κατ' ἐπανάληψιν ἐντὸς τῶν Βουλευτικῶν περιβόλων, τοὺς ὁποίους αἱ χεῖρες καὶ τὰ ὑπεράνθρωπα ἔργα ἱδρύσαντο. Ἐν τούτοις πολλοὶ τῶν πρωτομαρτύρων τούτων ἀπέθανον ἐπὶ τῆς ψάθης, καὶ ἐγγὺς εἴμεθα νὰ γίνωμεν ἐκ τοῦ χρόνου ἐπιλήσμονες τοῦ ὀνόματός των, ἐπιλήσμονες ἡμῶν αὐτῶν γινόμενοι· καὶ ἄλλοι ἐγκατέλιπον τὰς οἰκογενείας των εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν.

Ἀληθῶς κατὰ τὴν εἰλικρινῆ ὁμολογίαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἐπίμεμπτοι λογιζόμεθα ὅλοι, ὅταν τὰς οἰκογενείας τῶν ἀγωνιστῶν

ἐγκαταλιμπάνωμεν ἀπροστατεύτους, ἢ ὅταν ἀναβάλλωμεν ἐπὶ πλέον τὴν ἀμοιβήν, τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος καὶ τοῖς ὀφείλει καὶ τοῖς ὑπεσχέθη. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ ἐπιτροπή Σας δὲν νομίζει δύσκολον τὴν κατάρτισιν γενικοῦ νομοσχεδίου προσδιορίζοντος τὰς βάσεις καὶ τὰ προσόντα τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἀγωνιστῶν ἢ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, καθόσον οἱ μὲν τοιοῦτοι εἰσὶ γνωστοί, τὰ δὲ δικαιώματα αὐτῶν πασιφανῆ καὶ ἀναντίρρητα· ἀπ' ἐναντίας δὲ ὀρρωδεῖ, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο πρέπει νὰ ἐπιταχυνθῇ, ἐν ὅσῳ μάλιστα μένουσιν εἰς τὴν ζωὴν ἄνδρες δυνάμενοι νὰ συνδράμωσι τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν σύνταξίν του.

Γνωμοδοτοῦσα οὕτω ἡ ἐπιτροπή Σας τὴν πλήρη παραδοχὴν τοῦ ἀνὰ χεῖρας νομοσχεδίου, προτείνει συνάμα νὰ συστηθῇ καὶ τελευταίως εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ταχεῖα εἰσαγωγὴ τοῦ εἰρημένου γενικοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν ἀγωνιστῶν, ἢ οἰκογενειῶν αὐτῶν, ἀναλόγως τῶν ἐκδουλεύσεων ἑκάστου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Μαρτίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Δημαιώτης, Ἰωάννης Θεοτόκης,
Γ. Πρασσακάκης Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος,
Χαράλαμπος Παπαπολίτης.

Ἀπερασίσθη ἡ τύπωσις καὶ διανομὴ τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως.

β') Ἡ ἀκόλουθος ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγορᾶς τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ Χατζῆ Χρήστου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 15,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου πρὸς ἀγορὰν τῆς ἐν τῇ Τριπόλει οἰκίας τοῦ ἀποβιώσαντος ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Χατζῆ Χρήστου ἐπιτροπή σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, καὶ τὰς ὑποβληθείσας ἐκθέσεις τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐπιφέρει τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

Αἱ κατὰ τὸν § ά. τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως ἐκφράσεις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ περὶ τῶν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν Θρόνον ἐκδουλεύσεων τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου ἀνδρός, καὶ τῆς πενίας εἰς ἣν ἐγκατέλειψε καὶ οὗτος τὴν πολυμελῆ καὶ ἀδύνατον οἰκογένειάν του, εἰσὶν ἀληθειαι ἀναμφισβήτητοι· πρὸς δὲ τὸ ἐν τῷ τελευταίῳ παραγράφῳ τῆς αὐτῆς ἐκθέσεως ἐξηγούμενον αἴσθημα

τῆς πρὸς τὰ ὀργανὰ τῶν προμάχων τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας ὀφειλομένης συμπαθείας, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ συγκινήσῃ πᾶσαν Ἑλληνικὴν καρδίαν, πολλῷ δὲ μᾶλλον τῶν ἐπιζώντων συναγωνιστῶν αὐτοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται πατριωτικαὶ ἐκρράσεις ὡς πρὸς ὁμολογουμένας ἀληθείας ἐπαναλαμβανόμεναι καὶ ἤδη ὡς ἄλλοτε ἄνευ τῶν ἀπαιτουμένων πραγμάτων, ὡς ἱστορικαὶ διηγήσεις μᾶλλον, καὶ πρὸς ἀνάξεσιν πληγῶν πεπαλαιωμένων χρησιμεύουσιν, ἡ ἐπιτροπή σας λαμβάνει τὸν τιμὴν νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἐνάγει πλέον ἀνυπερθέτου τοῦ νὰ λαμβῇ πρόνοιαν ὅπως δοθῇ πέρας ὡς πρὸς τὰς εὐεργετικὰς περὶ τῶν τοιούτων ἀγωνιστῶν ἐθνικὰς καὶ βασιλικὰς ἐπαγγελίας καὶ ἀπορράσεις, διότι ἡ περαιτέρω μὴ πραγματοποίησις των, καὶ τὸ παρελθὸν καταδικάζει καὶ τὸ μέλλον καταστρέφει· ἐναπόκειται δὲ εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας νὰ συστήσῃ τὰ περὶ τούτου δέοντος εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ προκείμενον, δὲν νομίζομεν νὰ ἔχῃ τοῦτο σχέσιν τινὰ μὲ τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ ἀειμνήστου Χ. Χρήστου, διότι δυστυχῶς οὗτος περὶ τῆς ἀποκομιδῆς τούτων πρόκειται ἤδη, ἀλλὰ περὶ ἀφοροπελασίας κτήματος αὐτοῦ χρησιμεύοντος εἰς τὸ δημόσιον καὶ ἐκτιμηθέντος παρὰ τοῦ ἰδίου δεσπότου· ἔνθεν καὶ ἡ ἐπιτροπή σας πρέπει τὴν πλήρη περιβολὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀθῆναι τὴν 20 Μαρτίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή

Φ. Παλαιῶν. Χαρ. Βασιλείου.
Ἀθ. Λιδορίκης. Ν. Πρασσάκης.
Γ. Δαριώτης.

Ἀπεφασίσθη καὶ ταύτης ἡ τύπωσις καὶ διανομὴ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος.

Ἐπὶ τέλους ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Παλαιῶν, ἔζήτησε νὰ ὑπενθυμίσῃ τὸ προσῆκον εἰς τοὺς Κ.Κ. ὑπουργοὺς, ὅπως δώσωσι τέλος πάντων εἰς τὰς ζητηθείσας πληροφορίας περὶ παραπονητικῶν χαρτοσήμου, περὶ ἐμπόδου, περὶ τῶν ἀφορισθέντων ὑπὸ τοῦ δημοσίου σιτηρῶν καὶ περὶ τῶν ἀπὸ προκαταβολὰς ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου· παραδεχθείσης τῆς αἰτήσεως ταύτης ὁ κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 21 Μαρτίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Λ. Χαραλάμπην, ἀντὶ τοῦ Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδου ἀδυνατοῦντος, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀναγνώσθη μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἔ. ἔ. 1856 ἔχουσα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ Ναυτολογίας καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὸ ἔ. ἔ. 1856· λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ, τὰς πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις τῶν Κ.Κ. ὑπουργῶν, καὶ τὰς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5813 ἐγγράφου τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν τμημάτων, δοθείσας πληροφορίας, ὑποβάλλει ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

1.) Ἡ κατ' ἀνάγκην αὔξησις τῆς χωροφυλακῆς διὰ τῆς προσθήκης 250 ἀνδρῶν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ σώματος τούτου ἕνεκα τῆς παλυσιδοῦς ὑπηρεσίας του, κατὰ τὰ ἐν τῷ τελευταίῳ παραγράφῳ τῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑπουργικῆς ἐκθέσεως ἀναφερόμενα, θεωρεῖται καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀναπόφευκτος· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὰ σώματα τοῦ ἱππικοῦ καὶ πυροβολικοῦ, κατὰ τοὺς §§. Γ' καὶ Δ' τοῦ εἰρημένου ἐγγράφου τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν εἰσέρχονται πλειονάζοντες ἄνδρες πρὸς καταρτισμὸν ἄλλων τεσσάρων ἴλων ἱππικοῦ καὶ πέντε λόχου πυροβολιτῶν διὰ τὰ ὁρεινὰ, ἐνῷ τὰ περὶ τούτων Β. ὀργανικὰ διατάγματα δὲν ἐξεδόθησαν εἰσέτι, καὶ ἐπειδὴ ἡ ὑπαρξία τῶν σωμάτων τούτων, ἀφοῦ μέχρι τοῦδε δὲν ἐπαρουσίασε τὴν ἀνωτέρω ἀνάγκην, δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον διὰ τῶν ὑπαρχουσῶν τριῶν ἴλων ἱππικοῦ καὶ τῶν ὑπαρχόντων τεσσάρων λόχων πυροβολικοῦ, ὅπως δυνάμει τῶν ἀπὸ 13 Ὀκτωβρίου 1852

Β. διαταγμάτων ἐκανονίσθησαν, διὰ ταῦτα, καὶ ἵνα μὴ ἐπιβαρυνθῇ ἐπαισθητῶς ὁ λαὸς διὰ τῆς χορηγήσεως δύω χιλιάδων ἀνδρῶν νεοσυλλέκτων, ὅσους ἀπαιτεῖ διὰ τὸ ε. ε. τὸ παρὸν νομοσχέδιον, ἡ ἐπιτροπή σας προτείνει νὰ ἀναπληρωθῇ ἡ κατ' ἀνάγκην αἰτουμένη αὔξησις τῆς δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς τῶν 250 ἀνδρῶν διὰ τῶν πλεοναζόντων ἱππέων καὶ πυροβολιστῶν τῶν μὴ ἀναγκαίων ἤδη ὄντων εἰς τὰ σώματα τοῦ ἱππικοῦ καὶ πυροβολικοῦ, καὶ νὰ ἐλαττωθῇ τὸ διὰ τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν ε. ε. αἰτηθέντων ποσὸν εἰς 1750 ἄνδρας.

2.) Παραδεχομένη προσέτι ἡ ἐπιτροπή σας ὡς λίαν ὀρθοὺς τοὺς ἐν τῷ §. ΚΑ' τοῦ ῥηθέντος ἐγγράφου τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἀναφερομένους λόγους περὶ τοῦ λόχου τῶν σκαπανέων καὶ πυροσβεστῶν ἔχοντας αὐτολιξεί οὕτω. « Παρατηρῶ δὲ, ὅτι ἡ σύστασις τοῦ λόχου τούτου προέκυψε μᾶλλον ἀπὸ ἀνάγκας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ δὲν ἔχει κανένα στρατιωτικὸν σκοπόν, ἐπομένως ματαίως ἐπιβαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ στρατοῦ, ἐνῷ τὸ ἔξοδον τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἀνατεθῇ εἰς βάρος τοῦ Δήμου Ἀθηναίων κλπ. » δὲν διστάζει νὰ προτείνῃ τὸ μέτρον τοῦ νὰ λυθῇ ἀπὸ τοῦδε πρόνοια ὥστε τὸ ἔξοδον τοῦ σώματος τούτου, εὐχρήστου μόνον εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν ὄντος, νὰ μὴ ἐπιβαρύνῃ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

3.) Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπή σας ἔχουσα πληροφορίας, ὅτι μέγας ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων καθυστερεῖται ἐκ μέρους τοῦ νομοῦ τῶν Κυκλάδων, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐναντίον τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου πρόκειται ἤδη νὰ ἐπιβαρύνῃ διὰ τῆς ἀναλόγου γενικῆς διανομῆς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, διὰ ταῦτα προτείνει νὰ συστηθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ συλλογὴ τῶν καθυστερούντων νεοσυλλέκτων ἐκ μόνων τῶν ἐπαρχιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων καθυστεροῦνται δυνάμει τῶν λίαν αὐστηρῶν διατάξεων τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νόμου τοῦ ἔτους 1851, καὶ νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ἐν γένει διανομὴ τῶν διὰ τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν ε. ε. ἀνδρῶν εἰς τὸ ποσὸν ἐκεῖνο ὅπερ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς εἰς βάρος τῶν καθυστερουσῶν ἐπαρχιῶν ὑπαρχούσης μιρικῆς ἀναλογίας ὑπολείπεται.

Ἐπομένως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων καὶ τροπολογιῶν παραδεχομένη ἡ ἐπιτροπή σας τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἀθῆναι, τὴν 24 Μαρτίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀδάμ. Δούκας.	Π. Λοιδωρίκης.
Ἰωάν. Οἰκονόμου	Γ. Παπαηλιόπουλος.
	Γ. Διοβουνιώτης.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ ἐκτυπωθῇ ἡ ἔκθεσις αὕτη καὶ διανεμηθῇ πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, καὶ κατὰ τὴν ἐλευσομένην τετάρτην 28 λήγοντος μηνὸς νὰ γένῃ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ οὗ αὕτη πραγματεύεται.

Παρελθόν ἔπειτα ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τὰ ἑξῆς νομοσχέδια μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων.

1) Περὶ χορηγήσεως δραχ. 25,000 εἰς τὸν Κ. Ν. Β. Βουδούρην βουλευτὴν Χαλκίδος ἕνεκα τῶν μεγάλων ζημιῶν τὰς ὑπέστη ἐκ τῆς λῃστεύσεως τῆς ἐν Χαλκίδι οἰκίας του.

2) Περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 40,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τοῦ ἔτους 1855, ἐκ τοῦ Κεφ. Γ'. δημόσιος ἀσφάλεια.

3) Περὶ χορηγήσεως ὁμοίας πιστώσεως ἐκ δραχ. 50,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης τοῦ ἔτους 1855 καὶ τῶν Κεφ. Γ. Μ. ἔξοδα διατροφῆς ὑποδίκων καὶ ἀποζημιώσεις μαρτύρων.

4) Περὶ χορηγήσεως ὁμοίας πιστώσεως ἐκ δρ. 1,095,918:46 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τοῦ 1855 ἐπὶ διαφόρων κεφαλαίων καὶ ὑπηρεσιῶν.

5) Περὶ φορολογίας τῶν Μελισσίων διὰ τὸ ε. ε. 1856.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, ἀπεφασίσθη ἰδίᾳ ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω νομοσχεδίων νὰ ἐκτυπωθῶσιν ἅπαντα καὶ διανεμηθῶσι πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς· τὰ δὲ τμήματα συνελθόντα εἰς προεδρίαν αὐτῶν νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὰς πρὸς σύνταξιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐκθέσεων.

Ἔχουσι δὲ τὰ νομοσχέδια ταῦτα ὡς καὶ αἱ αἰτιολογικαὶ αὐτῶν ἐκθέσεις ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑπο-

βάλω τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως δρχ. 25,000 ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου εἰς τὸν Κ. Ν. Β. Βουδούρην βουλευτὴν Χαλκίδος ὅπως ἐψηφίσθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, καθ' ἃ ἐκ τῶν συνημμένων πρακτικῶν αὐτῆς καταφαίνεται.

Ἐπωκλείων ἐπιμένως καὶ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου παρακαλῶ ὑμᾶς, Κύριοι, ἵνα ἐπισπεύσητε τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ παρουσιαζομένου νομοσχεδίου.

Ἀθήνησι τῇ 23 Μαρτίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 23 Μαρτίου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Α ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισθέντος ὁμοροφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὸν Ν. Β. Βουδούρην βουλευτὴν Χαλκίδος χορηγεῖται ποσὸν δραχμῶν εἰκοσιπέντε χιλιάδων, ἀριθ. 25,000, ἔναντι τῶν μεριδίων ζημιῶν, τὰς ὁποίας ὑπέστη ἐκ τῆς λῃστεύσεως τῆς ἐν Χαλκίδι οἰκίας του.

Ἄρθρον 2. Τὸ ἐν τῷ προαναφερομένῳ ἄρθρῳ χρηματικὸν ποσὸν ὑπογράφεται ὁ Ν. Β. Βουδούρης ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸ δημόσιον, ἐὰν δυνηθῇ ν' ἀποζημιωθῇ παρὰ τῶν αὐτουργῶν καὶ συναιτίων τῆς κατ' αὐτοῦ πραχθείσης λῃστείας διὰ τῆς οἰκίας ἐκ ταύτης ὑπέστη ζημίας. Ἐὰν ὅμως ἀνέφικτος καταστῇ ἡ τοιαύτη ἀποζημίωσίς του, τότε τὸ ποσὸν τοῦτο λογισθήσεται ἐπίσης μετὰ τῶν ὅσα οὗτος δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ δημόσιον ἐξ ἀποζημιώσεων τῶν ναυτικῶν νίκων.

Ἄρθρ. 3. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου προστίθεται εἰς τὸν τοῦ 1856 προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὑπὸ τὸ κεφ. 2. ἄρθρον 2. πίστωσις δρχ. εἰκοσιπέντε χιλιάδων ἀριθ. 25,000.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὸ ἀκόλουθον ἐσώκλειστον τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον, περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρχ. 40 χιλιάδων ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου καὶ παρακαλῶ νὰ ἐπισπεύσητε τὴν ἐπιψήφισιν του.

Ἐπισυνάπτεται καὶ ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ.

Ἀθήνησι, τῇ 23. Μαρτίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τῇ 22. Μαρτίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισθέντος ὁμοροφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν. Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ὑπερημέρων ποσῶν χιλιάδων, ἀριθ. 40,000 ἐπίσης τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 καὶ ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ'. « Δημόσιος » κατὰ τὴν ἀριθ. διάκρισιν αὐτοῦ, ἤτοι ἐπὶ μὲν τοῦ ἄρθρου 1 Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας, δραχμὰς εἰκοσιπέντε χιλιάδες ἀριθ. 25,000, ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 5. Διατήρησις κατεδάφων, δραχμὰς δεκαπέντε χιλιάδες, ἀριθ. 15,000.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ἐσωκλείστως Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 50,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολογισμοῦ τοῦ δικαστικοῦ κλάδου, ὅπερ ἐψηφίσθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ παρακαλῶ νὰ ἐπιταχύνητε τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐπισυνάπτεται καὶ ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ.

Ἀθήνησι τῇ 23. Μαρτίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κλπ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν.

Ἀθήνησιν τῇ 22. Μαρτίου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ. Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν. Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων ἀριθ. 50,000 ἐπὶ μὲν τοῦ κερ. Γ'. ἄρθρ. 4 (ἔξοδα διατροφῆς ὑποδίκων) δρ. 25,000, ἐπὶ δὲ τοῦ κερ. Η'. ἄρθρ. 4 (ἀποζημιώσ. μαρτύρων) » 25,000 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου, διὰ τὸν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω ἐσωκλείστως Νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς περὶ χορηγήσεως ἀνα-

πληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 1095918 καὶ 46|00 τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου διὰ τὴν χρῆσιν 1855 καὶ παρακαλῶ ἵνα ἐπιταχύνητε τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐπισυνάπτεται καὶ ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις ἀρμοδίου ὑπουργοῦ.

Ἀθήνησι τῇ 23. Μαρτίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΩΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 22. Μαρτίου 1856.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ. Α. ΣΜΟΛΕΣΚΙΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μόνον. Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου ἐνενηκοντα πέντε χιλιάδων ἐνακοσίων δεκαοκτὼ καὶ λεπτῶν τεσσαράκοντα ἓξ ἀριθ. Δρ. 1,095,918 καὶ λεπ. 46 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ διὰ τὸ ἔτος 1855 κατὰ τὴν ἑρμηνείαν διαίρεσιν.

Κερ. 1.	ἄρ. 1.	Μισθὸς ἀξιωματ. ἐν ἐνεργείᾳ	δρ.	380,000
» 1.	» 2.	» ὑπαξιωμ. καὶ στρατιωτῶν	»	100,000
» 2.	»	Μόνον. Τροφαί	»	125,000
» 3.	» 1.	Νομή	»	60,000
» 4.	» 1.	Ἱματισμὸς ἐπὶ τῆς καταβάσεως	»	150,000
» »	» 2.	Ἱματισμὸς ἐτῶν τῆς καταβάσεως	»	25,000
» 5.	» 3.	Πολεμοφ. καὶ ὑλικὸν πολέμου	»	15,000
» »	» 4.	Τύμπανα, Σάλπιγγες . . .	»	7,000
» 7.	» 1.	Ἀντικατάστασις ἱπποσκευῆς .	»	5,000
» »	» 2.	Συντήρησις ἱπποσκευῆς . .	»	3,600
» 8.	» 1.	Ἀντικατάστασις στρατωνισμοῦ	»	30,000
» »	» 3.	Ἐνοίκια ἰδιωτικῶν οἰκιῶν .	»	20,000
				692,600

			Τὰ ὄπισθεν		692,600
Κερ. 10.	ἄρ.	1.	Σχολείων Ἐλπίδων . . .	δρ.	8,000
» 11.	»	1.	Ἔξοδα γραφ. τῶν στρ. ἀρχῶν	»	6,000
» 11.	»	2.	Ἐπιμίσθια γραφείων . . .	»	2,000
» »	»	3.	Ὑπομνηματάρια νεοπροβιβασθέντ.	»	200
» 12.	»		Μίσθων. Ὁδοιπ. καὶ μετακομίσεις	»	60,000
» 15.	»	2.	Συντήρησις φυλακισμένων. .	»	5,000
» 16.	»	1.	Συντήρησις δημοσίων κτιρίων	»	23,000
» 22.	»		Μόνον. Ἔξοδα κτελεσμ. χρέσεων	»	63,118:46
» 23.	»	»	Ἔκτακτα ἔξοδα	»	8,000
			Τὸ ὅλον δραχ.		1,095,918:46

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Τὸ περὶ προσλαμψίας τῶν μελισσίων διὰ τὸ ε. ε. Νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ μηδεμίαν ὑποστὰν τροποποίησιν ὑποβάλλεται εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. συνοδευόμενον μὲ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν μου, ἔνθα καταγράφονται αἱ λόγοι τῶν ἐπενεχθεισῶν ἐπὶ τοῦ παρουσιασθέντος Νόμου τροποποιήσεων.

Παρακαλῶ ἐπομένως τὴν Γερουσίαν νὰ εὐαρεστηθῆ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ διαληφθέντος Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19. Μαρτίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19. Μαρτίου 1856.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος προσδιορίζεται διὰ τὸ 1856 εἰς λεπτὰ 25 κατὰ κυψέλιον (κοφίνιον).

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ βεβαιώσεως τοῦ φόρου.

Α. Δήλωσις

Ἄρθ. 2. Πᾶς μελισσοκόμος ὑποχρεοῦται ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ὑπάρχουσι τὰ μελίσσια του, τὸν ἀριθμὸν τῶν κυψελῶν αὐτοῦ ὁλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς, τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἔνθα εὑρίσκονται καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

Ἡ δήλωσις συντάσσεται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, ὑπογράφεται παρὰ τοῦ μελισσοκόμου καὶ παραδίδεται εἰς τὴν Δημοτικὴν ἀρχήν. Ἓν τῶν δύο πρωτοτύπων τῆς δηλώσεως τὸ ἓν κρατεῖται, τὸ δ' ἕτερον ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν μελισσοκόμον ἐπιβεβαιωμένον καὶ ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ Δημάρχου. Ἀπαιτεῖται δ' ἕκαστον στέλεχος νὰ φέρῃ παρὰ πόδας τὴν παρὰ Δημάρχου τινος γενομένην βεβαίωσιν τοῦ γνησίου τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δηλώσαντος. Ἐὰν ὁ μελισσοκόμος δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράψῃ, ἡ δήλωσις ὑπογράφεται ὑπ' ἄλλου τῆς ἐκλογῆς του βεβαιωμένου παρὰ πόδας αὐτῆς ὑπὸ Δημάρχου τινος, παρ' ᾧ ἤθελεν ἐμφανισθῇ ὁ μελισσοκόμος, ὅτι κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ ὑπεγράφη ἡ δήλωσις.

Ὁ Δήμαρχος καὶ οἱ κατὰ χωρία Πάρεδροι ὀφείλουσι νὰ συντρέχωσιν εἰς τὴν ἀκριβῆ δήλωσιν τῶν κυψελῶν τῆς ἰδίας περιφερείας. Ὁ Δήμαρχος παραπέμπων τὰ στελέχη εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, ὀφείλει νὰ συνοδεύῃ αὐτὰ μὲ σημείωσιν τῶν τυχὸν μεταβολῶν ἢ ἐλλείψεων δηλωσάντων τὰς κυψέλας μελισσοκόμων. Εἰς μὲ δηλώσαντες τὰς κυψέλας των ὀφείλουν νὰ σημειώσωσιν οἱ Δήμαρχοι καὶ τοὺς μελισσοκόμους, τῶν ὁποίων ἡ δήλωσις δὲν ἤθελε φέρει τὸ ὄνειον αὐτῶν ὄνομα.

Ἄρθρον 3. Παρ' ἑκάστῳ Δημαρχείῳ κρατεῖται βιβλίον, ἐν ᾧ ὑπ' εὐθύνην τοῦ Δημάρχου ἐγγράφονται κατὰ χωρίον τὰ ὀνόματα τῶν μελισσοκόμων καὶ τὸ περιεχόμενον εἰς τὰς δηλώσεις

πασῶν τῶν κυψελῶν, ὡς καὶ τὰ χωρία καὶ αἱ θέσεις ἔνθα εὑρίσκονται.

Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Δημάρχου τὴ ἑσπέρας τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Ἰουλίου καὶ παραπέμπεται παρ' αὐτοῦ μέχρι τῆς 5 Αὐγούστου, τὸ βραδύτερον, εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον μετὰ τῶν στελεχῶν τῶν δηλώσεων καὶ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον σημειώσεως τῶν μηδόλως ἢ ἐλλειπῶς δηλωσάντων τὰς κυψέλας μελισσοκόμων.

Ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων κρατεῖται καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας, ἀπὸ τῆς 6 Αὐγούστου ἐκτίθεται εἰς τὸ Δημαρχεῖον. Ἀποσπάσματα δὲ αὐτοῦ, περιέχοντα τὰ ὀνόματα τῶν μελισσοκόμων τῆς περιφερείας ἑκάστου χωρίου καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἐν ταύτῃ κυψελῶν αὐτῶν ἐκτίθενται συγχρόνως εἰς τὰ Παραδρεῖα, ὅπου πᾶς τις δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν καὶ καταγγείλῃ τοὺς μηδόλως ἢ ἐλλειπῶς δηλώσαντας τυχὸν τὰς κυψέλας των μελισσοκόμους ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος νόμου ἀποδιδομένῃ εἰς τὸν καταμηνυτὴν ἀμοιβῇ, τὰ δὲ κατὰ χωρία ἀποσπάσματα, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ δήμου τῆς πρωτευούσης, δημοσιεύονται καὶ ἐπ' ἐκκλησίας ὅπως καὶ εἰς τὰ σχετικὰ χωρία τὴν πρώτην τῆς δεκαημέρου Κυριακήν.

Β'. Ἀπαρίθμησις.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν μετ' ἀκριβῆ ἐπεξεργασίαν τοῦ ἀποτελέσματος τῶν δηλώσεων γεννηθῶσιν ἰσχυραὶ ὑπόνοιαι, ὅτι μελισσοκόμοι δὲν ἐδήλωσαν ὁλοτελῶς τὰς κυψέλας των ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰς ἐλλειπῶς, διατάσσεται ἀπὸ κοινοῦ παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἀπαρίθμησις, προσδιοριζομένης τῆς πρὸς τοῦτο περιφερείας καὶ ἐνεργεῖται, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθ. 7, 9 καὶ 10 τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ 1856 νόμου. Εἰς τὸν ἀπαρίθμησιν ὅμως τῶν μελισσίων δὲν γίνεται χρῆσις ὁπλοφόρων.

Αἱ ἀπαριθμήσεις ἐνεργοῦνται μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου, κατὰ δὲ τὰς ἐπαρχίας τῶν νήσων παρατείνονται καὶ μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου.

Γ'. Ποιναί.

Ἄρθρ. 5. Ὅστις τῶν μελισσοκόμων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ τὰ μελίσσιά του ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρου 2 ὁριζομένης προθεσμίας ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ εἰς πρόστιμον ἢ

χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν μελισσίων τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψε.

Τὸ πρόστιμον ὑποβάλλεται, ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων μελισσίων δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς δραχμὰς 20, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦ φόρου εἶναι ἀνώτερον. Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου ἢ τῆς ποινῆς δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν. Δὲν ἔχουσι δὲ δικαίωμα εἰς τοιαύτην ἀμοιβὴν οὔτε τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως, οὔτε αἱ διορίζουσαι αὐτὸ ἀρχαί.

Ἄρθρ. 6. Αἱ περὶ πειθαρχικῶν καὶ χρηματικῶν ποινῶν καὶ προστίμων ὡς καὶ περὶ πολιτικῶν ἀποζημιώσεων διατάξεις τῶν ἄρθρ. 5, 11, 13 καὶ 14 τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ 1856 νόμου, ἐφαρμόζονται ἀπαραλλάκτως καὶ ὡς πρὸς τὸν φόρον τῶν μελισσίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος εἰσπράττεται διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μὲν δηλώσεων τὴν α. Ὀκτωβρίου, τῶν δὲ πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως, ἅμα παραπερνῶσιν εἰς τὸν Ταμίαν οἱ χρηματικοὶ πίνακες. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως καταλογίζονται καὶ εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ 1356 Νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τοῦ προϊόντος τῶν Ἀττικῶν μελισσίων.

Ἄρθρ. 8. Ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς κηροῦ καὶ μέλιτος τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου ἐπιβάλλεται ἄμεσος φόρος 10 τοῖς 100 καὶ εἰσπράττεται εἰς χρήματα διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 49—55 τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας νόμου ΣΟΖ'.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀκολούθως ὁ αὐτὸς Κ. ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἕτερον Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ εἰδικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἀραβοσίτου, καλαμποκίου καὶ βρώμης, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν,

Κύριε!

Μετὰ τὴν ἀναφανεῖσαν τῶν σιτηρῶν ὑπερτίμησιν ἡ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ εἰδικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἀραβοσίτου, καλαμποκίου καὶ βρώμης, τὸ ὁποῖον ὡς κατεπείγον ἐπεψηφίσθη παρ' αὐτῆς.

Ὑποβάλλοντες δὲ τὸ αὐτὸ Νομοσχέδιον κατ' ἐντολὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν Γερουσίαν, τὸ συναδελφώσαν μὲ τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς καὶ τὰς αἰτιολογικὰς πρὸς αὐτὸν ἐκθέσεις μας, καὶ παρακαλοῦμεν τὸ σῶμα τοῦτο νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐπιψήφισιν, καθόσον ἡ ταχεῖα δημοσίευσις τοιούτου Νόμου ἐνδιαφέρει σπουδαίως τὴν ἐγχώριον Γεωργίαν καὶ τὸ ἐμπόριον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν Μαρτίου 1856.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν — Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. — Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὤλθεν ὑποβληθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν Πρακτόρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθὲν παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23. Μαρτίου 1856.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. — Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν

Ἄρθρον Μοναδικόν. Τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τοῦ ἀραβοσίτου, τοῦ καλαμποκίου καὶ βρώμης, προσδιορίζεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου ε. ε. ὡς ἀκολούθως.

1) Τοῦ μὲν ἀραβοσίτου κατὰ κοιλὸν λεπτὰ 28.
2) Τοῦ δὲ καλαμποκίου » » » 20.
3) Καὶ τῆς βρώμης » » » 18.

Διὰ Β. Διατάγματος δύναται νὰ παραταθῇ καὶ πέραν τοῦ μη-

νὸς Αὐγούστου ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου, ὡς καὶ νὰ καταγραθῇ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἐὰν ἐκλείψωσιν οἱ προσκαλέσαντες τοῦτον λόγοι.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐζήτησα δὲ τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ὡς κατεπείγοντος, ἐξηγήσας, ὅτι ἡ ἐπὶ μιᾶς μόνης ἡμέρας ἀναβολὴ βλάπτει τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν καὶ τοῦ Δημοσίου εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν ὁποίων εὑρίσκονται πολλοὶ ἀραβόσιτοι χρήζοντες τῆς ἀναπόσης στιγμιαίας πωλήσεως ἢ καταναλώσεως.

Εἰπόντων ἔπειτα τινῶν ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ πρακτεμένου Νομοσχεδίου συζήτησις πρέπει νὰ γίνῃ τὴν ἐλευσομένην δευτέραν, ὡς τούτου ἀρρόντος τὴν τροποποίησιν προγενεστέρου Νόμου καὶ τῆς κλίμακος τοῦ τέλους τῶν σιτηρῶν, τοῦ δὲ Κ. ὑπουργοῦ ἐπιμένοντος εἰς τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν δι' οὓς ἐξέθηκεν λόγους, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν· ὅταν ὑπῆρχεν ὁ πόλεμος μεταξὺ τῶν μεγάλων Δυνάμεων καὶ κατὰ συνέπειαν ὑρίστατο σιτοδεία εἰς τὸ Κράτος ἕνεκα τῶν λαμβάνεσθαι ἐξωτερικῶς μέτρων ἀπαγορευτικῶν τῆς ἐξαγωγῆς σιτηρῶν ἐκ μέρους τῶν ἐπικρατειῶν ἐκείνων αἵτινες πλουτοῦσιν ἐκ τοῦ τοιούτου εἴδους προϊόντων, τότε κατεπειγόντως καὶ αὐθημερὸν ἐσυζητήσαμεν τοὺς γνωστοὺς ἐκείνους Νόμους περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἐντοπίων καὶ περὶ προμηθείας ξένων τοιούτων ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ, ἰδίως δὲ τῶν κατοίκων τῆς Πρωτευούσης· ἤδη δέ, ὅτε εὐτυχῶς ἐπῆλθεν ἡ εἰρήνη καὶ πολλοὶ ἀραβόσιτοι πλεονάζουσιν εἴς τε τὰς ἀποθήκας τοῦ Δημοσίου καὶ εἰς ἐκείνας τῶν πολιτῶν, πρέπει ὡσαύτως κατεπειγόντως καὶ αὐθημερὸν νὰ συζητήσωμεν τὸ ἀναγνωσθὲν Νομοσχέδιον δι' οὗ ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ αὐτῶν, διότι ὅπως ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων ἐκείνων περιστάσεων ἡ ἐπὶ μιᾶς μόνης ἡμέρας ἀναβολὴ τῶν ἀπαγορευτικῶν Διαταξέων τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἐντοπίων καὶ τῆς προμηθείας τῶν ἀναγκαίων ξένων σιτηρῶν ἠδύνατο νὰ φέρῃ μεγίστην ἔλλειψιν εἰς τὸν λαὸν, τοιουτοτρόπως καὶ ἤδη ἡ ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἀναβολὴ τῆς ἐπιτρέψεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἀραβοσίτων, καλαμποκίων καὶ βρώμης πρὸς ταχεῖαν καταναλω-

σιν, θέλει φέρει ἐπαισθητὴν βλάβην εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ τε Δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν ἐχόντων χρείαν καὶ αὐτῆς τῆς στιγμῆς ὅπως προλάβωσιν εἰς τὴν παροῦσαν ἔκτακτον περίστασιν τῆς Εἰρήνης νὰ ἐκποιήσωσι τὰ εἴδη ταῦτα τῶν προϊόντων ὡς πλεονάζοντα καὶ ὡς ὑποκείμενα ἕνεκα τῆς μὴ ἐκποιήσεώς των εἰς φθοράν, προβαινούσης ἤδη τῆς ὥρας τοῦ ἔτους· καὶ ἄλλως ἐξεταζομένου τοῦ ἀναγνωσθέντος Νομοσχεδίου, ἐξάγεται, ὅτι δι' αὐτοῦ οὐδὲν ἄλλο νομοθετεῖται εἰμὴ ἁπλῶς ἡ ἄδεια τῆς ἐξαγωγῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν οὐδεμία παρουσιάζεται ἀνάγκη προεξετάσεως ἡ μελέτης.

Ἀντέλεξεν, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, δὲν εἶμαι σύμφωνος ὡς πρὸς τὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας ἐξέθηκεν ὁ προλαλήσας, καθόσον ἐν γένει αἱ οἰκονομικαὶ περιστάσεις πρέπει νὰ ἐξετάζωνται ἀκριβῶς, διότι αὗται ἔχουσι μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον· ἡ κατανάλωσις ἢ μὴ τῶν σιτηρῶν δὲν κανονίζεται ἀπὸ αὐτὴν τὴν μικρὰν κοινωνίαν ἡμῶν ἀλλ' ἀπὸ τὰς μεγάλας κοινωνίας, αἵτινες μᾶς περιστοιχίζουσιν· ὅτε ἐπρόκειτο νὰ συζητήσωμεν τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐξαγωγῆς ἡ ἐξωτερικὴ ἀνάγκη μᾶς ὑπηγόρευσε νὰ μὴν ἀναβάλωμεν οὐδὲ στιγμὴν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ τοιούτου μέτρου· ἀπ' ἐναντίας δὲ ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἡ ἐξωτερικὴ ἀνάγκη δὲν μᾶς παρουσιάζει τι κατεπείγον, διότι πρὸ πολλοῦ ὑπῆρχε γνωστὴ εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ πραγματοποίησις τῆς εἰρήνης, καὶ διότι ἂν ὑπάρχῃ ἐξωτερικὴ ἀνάγκη, ἡ ἐπὶ δύω ἢ τρεῖς ἡμέρας ἀναβολὴ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ, οὐδεμίαν δύναται νὰ φέρῃ βλάβην· ἂν δὲ δὲν ὑπάρχῃ τοιαύτη ἐξωτερικὴ ἀνάγκη, ἡ ἄμεσος ἐπιψήφισις τούτου οὐδεμίαν δύναται νὰ φέρῃ ὠφέλειαν· ἔπρεπε κανονίσαντες στιγμιαίως τὴν προμήθειαν ἢ τὴν ἀγορὰν ξένων σιτηρῶν ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων, νὰ ἐνεργήσωμεν μετὰ προσοχῆς κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου τούτου καὶ νὰ μὴ ἀγοράσωμεν ἀραβόσιτον ἀντὶ τοῦ κανονισθέντος σίτου.

Ἐκτὸς δὲ τούτου διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου λέγοντος οὕτω « διὰ Β. Διατάγματος δύναται νὰ παραταθῇ καὶ πέραν τοῦ μηνὸς σύγουστου ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος » παρουσιάζεται τροποποίησίς τις τῆς κλίμακος τοῦ τέλους τῶν σιτηρῶν, καὶ ἐπειδὴ πρόκειται περὶ τροποποιήσεως προγενεστέρου Νόμου ἀναγκαία καθίσταται ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις αὐτοῦ, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἡ ἐπίσπευσις τῆς ἐπιψηφίσεώς του οὐδὲν ὄφελος δύναται νὰ φέρῃ διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους προεξέθηκα.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζῆσκος· ἐκτιμῶ τὰς ἐκ τῆς πολυπειρίας προερχομένας παρατηρήσεις, καὶ μάλιστα, ὅταν αὗται ἐκτίθενται ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος τὸν ὁποῖον ἐκτιμῶ· τρόπτι αἱ ἀρχαὶ τὰς ὁποίας ἐξέθηκεν εἰσὶ βασιμώτεραι τῶν εἰδικῶν μου· ἀλλ' ἂς μᾶς συγχωρήσῃ νὰ τῷ προσθέσω πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ ἑξῆς, ὅπερ πρέπει νὰ παραδεχθῇ, ὅτι τὰ μεγάλα Κράτη σκέπτονται καὶ ἀποφασίζουσι περὶ μεγάλων πραγμάτων καὶ τὰ μικρὰ περὶ μικρῶν. Τὸ ἡμέτερον Κράτος ἔχει τοσαῦτα σιτηρὰ, ὅσα δὲν ἐρκοῦσι κατὰ μικρὸν εἰς τὰ μεγάλα κράτη, καὶ ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τούτων εἶναι μικρὸν σχετικῶς πρὸς τὰ Κράτη ταῦτα, μεγάλον δὲ πρὸς τὸ ἡμέτερον, ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἐξοδεύσωμεν αὐτὰ εἰς τὴν στιγμὴν διὰ νὰ μὴ ὑποστῶμεν τὰς ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἐπικειμένας ζημίας· καθόσον ὅμως ἀφορᾷ, ὅτι πρώτην ἤδη φορὰν γίνεται γνωστὸν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, παρατηρῶ, ὅτι τοῦτο ἐνώπιον ἡμῶν ἐσυζητήθη εἰς τὸ ἕτερον Νομοθετικὸν σῶμα καὶ ὅλοι βεβαίως ἐλάβομεν γνῶσιν αὐτοῦ· τελειόνων τὴν ὁμιλίαν μου παρατηρῶ ἐπίσης, ὅτι δὲν παραδέχομαι τὴν ἔκφρασιν τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι ἦτο γνωστὴ ἡ εἰρήνη πρὸ καιροῦ εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη, καὶ προσθέτω, ὅτι αὐτὴ ἐπῆλθεν ὅπως ἐπῆλθεν καὶ καθὰ ὅλοι γνωρίζετε.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμήδης· ἐπειδὴ πρῶτος ἐλάλησα περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐν παρόδῳ λέγω, ὅτι ἐζήτησα πρὸ ἡμερῶν τὰς περὶ σιτηρῶν πληροφορίας, οὐχὶ διότι εἶχον δυσπιστίαν τινα, ἀλλὰ διὰ νὰ ἴδω ἂν ἀκριβῶς ἐξαιτελέσθη ὁ περὶ τούτων νόμος· ὅταν δὲ δοθῶσιν αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι θέλω ὑποδείξει τὸν οὐσιώδη λόγον δι' οὗ ἐζήτησα ταύτας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου παρατηρῶ ὡσαύτως, ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὑπῆρχον πολλὰ ἀραβόσιτα εἰς τὸ Κράτος, ὡς ἐξέθηκεν ὁ προλαλήσας, καὶ νὰ μὴ ἀγοράσωμεν ξένα τοιαῦτα, τῶν ὁποίων τὴν ἐξαγωγὴν ζητούμεθα ἤδη νὰ νομοθετήσωμεν. Καὶ ἐὰν ἡ Γερουσία ἤδη ἀποφασίσῃ τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐπιφυλάττεται βεβαίως εἰς ἡμᾶς τὸ δικαίωμα νὰ φέρωμεν τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς χορηγήσεως τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ σιτηρῶν ἐν γένει.

Οὐδεμία σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ παρόντος καὶ προλαβόντος Νόμου, ἐπέφερεν ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος ἐξελέγχει τὸν ἕτερον· ἦτο βεβαίως ἀναγκαῖον καὶ προνοητικὸν κατὰ τὰς ἐκτάκτους περιστάσεις τὸ μέτρον τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξ

ξαγωγῆς τῶν ἐντοπίων σιτηρῶν καὶ τῆς προμηθείας ξένων πρὸς εὐκολίαν τῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης καὶ λοιπῶν ἄλλων μερῶν τοῦ Κράτους, διότι ἄλλως ἤθελε προέλθει μεγάλη ἔλλειψις· ἐπῆλθεν ἤδη ἡ εἰρήνη καὶ κατὰ συνέπειαν αἱ σιταποθῆκαι τῆς Ρωσσίας μένουσιν ἐλεύθεραι εἰς τὸν θέλοντα νὰ προμηθευθῇ σιτηρά· τούτου ἕνεκα οἱ ἔμποροι ἠναγκάσθησαν νὰ καταβιβάσωσι τὰς τιμὰς τῶν ἀναγκαίας των σιτηρῶν, μεγάλαι δὲ καταστροφαὶ τοιούτων σιτεμπόρων ἐγένοντο. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν οὐδὲ στιγμὴν πρέπει νὰ κινδυνεύσωμεν τὰ πλεονάζοντα εἰς τὸ Κράτος ἀραβόσιτα, τὰ ὁποῖα ὑπόκεινται εἰς φθορὰν καὶ τὰ ὁποῖα κατὰ τὰς περιστάσεις ἐκείνας, καὶ ἂν κατὰ τὸ ἥμισυ ἔμενον, ἦσαν λίαν ἀναγκαῖα· ἐκτὸς τῶν ἀραβοσίτων, καλαμποκίων καὶ βρώμης περὶ ὧν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον πραγματεύεται, ἐνδεχόμενον εἶναι προϊόντος τοῦ καιροῦ νὰ λάβωμεν ἀνάγκην νὰ ἐξάξωμεν καὶ σῖτον· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ σῖτος ὑπόκειται ὀλιγότερον εἰς φθοράν, ἀρέθη ὁ κανονισμὸς τῆς ἐξαγωγῆς του, ὅταν παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τοὺς προλαλήσαντας καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ἀγορὰν τοῦ ἀραβοσίτου, παρατηρῶ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠγόρασεν εἰμὴ μικρὸν ποσὸν τοιούτου ἀραβοσίτου, ὅστις ἦτο πολυζήτητος ἐκ μέρους τῶν πτωχῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν πέριξ μερῶν, ὡς ἀγοραζόμενον εἰς μικροτέραν τῆς τοῦ σίτου τιμήν· τὸ δὲ ποσὸν ἦτο τοσοῦτον ὥστε καθίστατο ποσοστὸν ἀπέναντι τῶν μεγάλων ποσοτήτων αἵτινες εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν ἐμπόρων εὑρίσκοντο· διὰ τοὺς ἀνωτέρω ὅθεν λόγους παρακαλῶ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας νὰ προβῇ εἰς τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ὡς κατεπείγοντος, διότι ἓν ἑκατομμύριον κοιλῶν περίπου ὑπάρχει διαθέσιμον πρὸς ἐξαγωγήν.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, παρετήρησεν, ὅτι ἐπιρυλάττεται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ λεχθέντα κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ σιτηρῶν ἐν γένει.

Ἐρωτήσαντος ἔπειτα τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ψύλλα, ἂν, καθὼ ἐπληροφορήθη ὑπὸ ἐμπόρων, καὶ τοι ἐπελθούσης τῆς εἰρήνης ἡ Ρωσία δὲν θέλει συγχωρήσει τὴν ἐξαγωγὴν σίτων μέχρι τῆς νέας συγκομιδῆς, διότι ὑπάρχει καὶ ἐκεῖ σιτοδεία, ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου ἀπήντησεν, ὅτι ἡ πληροφορία αὕτη δὲν εἶναι ἀληθὴς, διότι δὲν βεβαιοῦται ἀπὸ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα ἅτινα ἔχει ἡ Κυβέρνησις.

Ἑπομένως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ἐπήνεγκεν· Ἐκτιμῶ τοὺς λόγους τῶν προλαλησάντων, καθόσον οὗτοι εἰσὶν ἰσχυροὶ καὶ δίκαιοι καὶ ἰδίως τὰς παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστίδου, αἵτινες μὲ ἔκαμαν ἐντύπωσιν, ἀλλὰ καθὼς ἓν μεγάλον ἔθνος σκέπτεται περὶ τῶν μεγάλων συμφερόντων του τοιουτοτρόπως καὶ ἓν μικρὸν σκέπτεται περὶ τῶν μικρῶν αὐτοῦ ὠφελειῶν· ἤδη δὲν πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ἄλλως, εἰμὴ καθ' ἣν σήμερον εὑρισκόμεθα κατάστασιν, τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῶν ἀραβοσίτων, ὥστε ἂν ἦναι πλεονάζοντα εἴτε σήμερον εἴτε αὔριον ἐπῳφιρίσωμεν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον περὶ ἐξαγωγῆς, δὲν θέλομεν φέρει καμμίαν μεταβολὴν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα· ὁ δεύτερος δὲ παράγραφος τοῦ μεταβατικοῦ ἄρθρου τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐπιτρέπων τὴν ἐλευθέραν τῶν ἀραβοσίτων ἐξαγωγὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κανονιζομένου ἐλαχίστου ἐξαγωγικοῦ τέλους πέραν τοῦ Αὐγούστου, ὅτε ἄρχεται ἡ νέα εἰσοδία, μὲ ἔκαμε ἐντύπωσιν, διότι οὕτω ματαιοῦται ἡ κλίμαξ τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν τέλους, καθιερωθεῖσα πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς γεωργίας, καὶ δέον ἵνα γίνῃ ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου ἡ ἀνήκουσα διόρθωσις.

Ἐνταῦθα ἐρωτήσαντος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ψύλλα, ἂν εἰς τὸν περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν Νόμον κανονίζεται ἡ κατάργησις αὐτῆς διὰ Β. Διατάγματος, ὅπερ προτίθεται τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου παρετήρησεν, ὅτι ὁ περὶ ἀπαγορεύσεως ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν Νόμος χορηγεῖ τὸ δικαίωμα τῆς διὰ Β. Διατάγματος καταργήσεως τῆς ἐξαγωγῆς, ἀλλὰ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον δὲν κανονίζει τὴν κατάργησιν ἀλλὰ τὸν προσδιορισμὸν εἰδικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς κλίμακος, ὡς πρὸς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ὑπαρχόντων ἀραβοσίτων, καλαμποκίων καὶ βρώμης.

Μηδενὸς δὲ ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ προαχθῇ παντὸς ἄλλου καὶ νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ ἀναγνωσθέντος Νομοσχεδίου σήμερον ὡς κατεπείγοντος· ἐγένετο ἑπομένως ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ν. Μαυρομμάτου, δι' ἧς ἐξήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παραδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 30 κατὰ τὸ ὠδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους τοῦ ἀραβοσίτου κτλ.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος · Ν. Ἀναγν. Δελιγιάννης . . . .

Γεώρ. Κουντουριώτης . .	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Ἀδὰμ Δούκας . . . . . N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . N	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ἀναστάσιος Λόντος . . . N	Κωνσαντῖνος Κανάρης . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Δημήτρ. Πλαπούτας . . .
Σπ. Τρικούπης	Ἰωάννης Σταΐκος . . . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ . . . . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἀθανάσιον Γρηγοριάδης . .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Δημήτριος Χρηστίδης . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Γεώρ. Ψύλλας . . . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . .
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Γκίκας Καρακατζάνης . . N	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης .

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, ἐγένετο ἡ παρατήρησις, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἐνταῦθα ἡ ἀντίκρουσα διασάφησις, καθ' ἣν ὁ Νόμος ἐννοεῖ ἐλευθέρους ἐξαγωγὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων αὐτοῦ μόνους τοὺς ὑπάρχοντας ἀραβοσίτους ἤτοι τῆς εἰσοδίας τοῦ π. ε. 1853.

Ὁ δὲ Κ. Πρωθυπουργὸς, διαβεβαίωσεν, ὅτι ὁ Νόμος κανονίζει τὸν σημειούμενον εἰδικὸν δασμὸν ἐπὶ μόνης τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων ἀραβοσίτων, καλαμποκίων καὶ βρώμης τῆς εἰσοδίας τοῦ παρελθόντος ἔτους 1853.

Ἀκολούθως ἀπεφασίσθη νὰ καταχωρηθῇ ἡ ἐπίσημος αὕτη ἑρμηνεία τοῦ Νόμου εἰς τὰ παρόντα Πρακτικὰ, ὅτι δηλαδὴ ὁ Νόμος ἐννοεῖ ὡς ὑπαγομένης εἰς τὸ κανονιζόμενον ἐξαγωγικὸν τέλος τοὺς ἀραβοσίτους τῆς εἰσοδίας τοῦ π. ε. 1855 καὶ νὰ συμπεριληφθῇ αὕτη εἰς τὸ Διάταγμα τῆς ἐκτελέσεως.

Οὕτω ἐγένετο δεκτὸν τὸ μοναδικὸν τοῦτο ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ὅπως ἔχει·

Ψηφοφορίας ἔπειτα γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν, ἐξήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ ψηφίσασα διὰ ψήφων 29, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσθέτου εἰδικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους τοῦ ἀραβοσίτου κτλ.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Γκίκας Καρακατζάνης . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . N	Κωνσαντῖνος Κανάρης . . .
Ἀναστάσιος Λόντος . . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Τάτζης Μαγγίνας . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Χαρ. Παπαπολίτης . . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Ἰωάννης Σταΐκος . . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ . . . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . .	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . .
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης .

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος συγκαταθέσει τοῦ Σώματος, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Μαρτίου 1836 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κωλυομένου τῶν γραμματέων Κυρίου Ἀθανασίου Γρηγοριάδου, τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Δ. Χατζίσκον, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν·

α') Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ν. Χρυσογέλου αἰτουμένου τρίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν, λόγῳ ἀσθενείας. Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν ζητουμένην ἄδειαν, προκειμένου περὶ ὑγείας.

β') Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Χαραλάμπους Παπαπολίτου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε καὶ ταύτην.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ῥήγας Παλαμήδης, εἶπε·

Κύριε Πρόεδρε!

Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ ἀντικειμένου οὐχὶ ἐκ τῶν συνήθων καὶ οὐδόλως προσωπικοῦ, ἀλλὰ σπουδαιοτάτου καὶ ὅλως ἐθνικοῦ, ἐπικαλοῦμαι τὴν εὐμενῆ ἀκρόασιν σας, καὶ ἐκείνην τῶν ΚΚ. συναδέλφων μου, ὡς καὶ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν. Ἐὰν δ' ἐπὶ τούτου εὑρίσκωμαι ἀναγκασμένος νὰ ἀνατρέξω καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτήν, θέλετε μοὶ τὸ ἐπιτρέψει, καθόσον μάλιστα ἡ ἀνάμνησις τῶν παλαιῶν, εἶναι φύσει εὐάρεστος εἰς τοὺς γέροντας κατὰ τὸν Γάλλον Boillau.

Κύριοι! Δὲν σᾶς λανθάνει, ὅτι ὡς εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους οὕτω καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους αἱ ἡμέραι τῶν μεγάλων ἔργων, ἰδίως δὲ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐπέφεραν οὐσιώδη μεταβολὴν ἐπὶ τὰ κρείττω εἰς τὴν τύχην ὁλοκλήρων ἐθνῶν, διακρίνονται διὰ πανηγύρεων, ἀγώνων, τροπαίων, ᾠδῶν καὶ διαφόρων ἄλλων τιμητικῶν συμβόλων καὶ σημείων ἐναυσίως ἢ περιοδικῶς τελουμένων καὶ μεταδιδομένων οὕτως εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς, πρὸς δόξαν αἰώνιον τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐκ τῶν ἐνδόξων ἐκείνων ἔργων προελθόντων καὶ εὐκλεῆ ἀνάμνησιν αὐτῶν. Μυρία δὲ ὑπάρχουσι παρὰ τούτων τὰ παραδείγματα, παρά τε τοὺς ἐνδόξους ἡμῶν προγόνους, παρὰ Ῥωμαίοις καὶ παρὰ πᾶσι σχε-

δὸν τοῖς ἀρχαίοις καὶ τοῖς νῦν περιωτισμένοις ἔθνεσιν. Ὅτι δὲ οὐχὶ ἀλόγως τὸ ἔθιμον τοῦτο τόσον καθολικὸν ἐπεκράτησε, γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ἀκολούθων. Αἱ λαμπραὶ πράξεις τὰς ὁποίας τὰ ἔθνη ἐνθουσιῶνται καὶ τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων κόσμον ῥίπτοντα διαπράττουσι πρέπει νὰ μένωσι ζωηρὰ παραδείγματα κατὰ τὰ ὁποῖα νὰ διαπλάττεται ἡ ὀργῶσα νεότης τῶν ἐπερχομένων γενεῶν. Διὰ τοῦτο καθιεροῦνται ἱεραὶ αἱ ἡμέραι τῆς ἐναρξέως τῶν λαμπρῶν τούτων ἔργων, καὶ περιβάλλονται μὲ πᾶν εἶδος τιμητικῶν συμβόλων δυναμένων νὰ ἀνυψώσωσι τὸν νοῦν καὶ τὴν φαντασίαν τῶν νέων εἰς τοὺς ἐνδόξους χρόνους, καθ' οὓς τὰ εὐκλεῆ ταῦτα ἔργα οἱ πρόγονοι αὐτῶν κατώρθωσαν, καὶ νὰ παροτρύνωσιν αὐτοὺς εἰς μίμησιν ἄλλων ὁμοίων, καὶ εἰς ἐκτίμησιν τῶν διαπραξάντων αὐτά.

Δὲν θέλω ἐπεκταθῆ εἰς τοὺς χρόνους τῆς ἐνδόξου Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, καθ' ἣν ὁ βίος ἅπας τῶν Ἑλλήνων καὶ κατὰ πόλεις καὶ κατὰ φυλὰς ἦτον ἀγῶνες δημόσιοι καὶ πανηγύρεις δημοτελεῖς, καὶ Ἀμφικτονικὰ Συνέδρια, πάντα συντείνοντα εἰς τὴν διάπλασιν μεγάλων ἀνδρῶν καὶ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ φρονήματος.

Ἀρ' οὐ θρόως, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἡ Ἑλληνικὴ ἐλευθερία ἐτάφη, καὶ χρόνοι δουλείας ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον βαρύτεροι ἐπῆλθον κατὰ τῆς δυστήνου ἡμῶν Πατρίδος, πᾶσα ἐξωτερικὴ πρᾶξις ἐθνικῆς ἑορτῆς καὶ δόξης ἀναγκάσθη νὰ ὑποχωρίσῃ εἰς τὴν βίαν τῶν τυράννων, καὶ καταῤῥίγων μόνον εὗρεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς θρησκείας· αὕτη καθιέρωσε τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς εἶχον τὴν ἄδειαν οἱ δουλεύοντες καὶ νὰ εὔχωνται εἰς τὸν Ὕψιστον τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἀπὸ τῶν δεινῶν τῆς δουλείας καὶ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας των· ὑπὸ τὴν σκέπην δὲ τῆς θρησκείας χειραγωγούμενον τὸ ἔθνος, καὶ μὲ τὰ νάματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ποτιζόμενον, διετήρει ἐν ἑαυτῷ ἄσβεστον τὸ πῦρ τῆς ἐλευθερίας· ὅτε δὲ ἔφθασε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου οἱ ἀείμνηστοι καὶ ἀτρόμητοι ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἱ πρῶτοι μελετήσαντες τὸ ἔργον τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας προσδιώρισαν ὡς ἡμέραν ἐνάρξεως αὐτοῦ τὴν 25 Μαρτίου, καθ ἑορτὴν ὑπὸ τῆς θρησκείας εἰς μνήμην τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, συνάπτοντες οὕτω τὴν ἐλευθερίαν μετὰ τῆς θρησκείας καὶ κηρύττοντες τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος.

Ἡ 25 λοιπὸν Μαρτίου, καθ' ἣν ὑψώθη εἰς τὴν Μονὴν τῆς Ἁγίας Λαύρας τὸ λάβαρον τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, καὶ ἐγενηκούθη ὁ κατὰ τῶν τυράννων ἀγών, περικλείει ὡς ἐν ἱερῷ κειμηκ

λίφ, πάσας τὰς ἀναμνήσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀγῶνος, δι' οὗ ἀνεκτήσατο τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ὕπαρξιν καὶ ἀνεξαρτησίαν.

Διὸ πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας ἐν Ἑλλάδι, κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐμνημονεύοντο ἰδίως αἱ ψυχαὶ τῶν ἡρώων ἐκείνων, αἵτινες ἐπότισαν διὰ τοῦ πολιτίμου αἵματός των τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας καὶ πάντων τῶν μοχθησάντων ὑπὲρ αὐτῆς· φαιδρὰ δὲ διάχυσις ἐπῆρχεν εἰς τὰς ψυχὰς ὅλων τῶν Ἑλλήνων, τῶν πρεσβυτέρων διηγουμένων τὰ διάφορα αὐτῶν κατορθώματα εἰς τοὺς νεωτέρους, καὶ πολλῶν ἀρχιερέων καὶ λογίων ἐκφωνούντων λόγους καταλλήλους πρὸς ἀνάμνησιν τῶν ἡρωϊκῶν πράξεων· ἐνὶ δὲ λόγῳ, ἡ ἡμέρα αὕτη ἐτιμᾶτο καὶ κατὰ τὰ τότε μέσα ὡς ἐθνική, οὐχὶ μόνον ὑπὸ τῶν ἐλευθερωθέντων Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πάσης τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Μετὰ δὲ τὴν Βασιλείαν ἐκανονίσθησαν τυπικώτερον τὰ περὶ ταύτης, τὰ ὁποῖα, παρακαλῶ, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐξιστορήσω λεπτομερέστερον καὶ ἱστορικώτερον, ἵνα καταντήσω εἰς τὸ θέμα τὸ ὁποῖον προεθέμην.

Κατὰ τὸ ἔτος **1835** τὴν 20 Μαΐου ἀνέβη, ὡς γνωρίζετε, ἡ Α. Μ. ὁ Σεβαστὸς ἡμῶν Ἄναξ εἰς τὸν θρόνον· ἐκ τῶν τότε λοιπὸν ὑπουργῶν πρῶτος ὁ ἀείμνηστος Ι. Κωλέττης ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, συνέλαβε τὴν ἰδέαν περὶ κανονισμοῦ ἐθνικῶν ἑορτῶν, ἀγώνων καὶ πανηγύρεων, καὶ μάλιστα τῆς 25 Μαρτίου, συνέταξε δὲ πρὸς τοῦτο καὶ σχέδιον τοῦ ἀνήκοντος διατάγματος πρὶν ἢ ὑποβάλῃ τοῦτο εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Α. Μ. ἀπεστάλη εἰς Γαλλίαν ὡς πρέσβυς, καὶ τὸ διάταγμα ἔμεινεν ἀπραγματοποίητον. Κατὰ τὸ **1837** προϋπουργοῦντος τοῦ καλοῦ κἀγαθοῦ Κ. Ρουσσὲφ, δημαρχεύοντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. Καλλιρροῆ καὶ διοικοῦντος τοῦ Κ. Ἀξιώτου, ἐξηγέρθη πρὸς τὸν Κ. Ρουσσὲφ ἡ κοινὴ ἔρευσις τοῦ νὰ ἑορτασθῇ ἡ 25 Μαρτίου διὰ κοινῆς τῆς ἐπαρχίας ὅλης πανηγύρεως καὶ μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς ἐπισημότητος, ἀνεγειρομένης πρὸς τοῦτο καὶ ἀψίδος· ὁ προϋπουργὸς ἐκτιμῶν τὸ τοιοῦτον αἴσθημα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ὑπουργείου προϋπηρξὲν σχέδιον διατάγματος, ἀλλὰ στερούμενον τοῦ ἀπαιτουμένου ὑλικοῦ χρόνου πρὸς πραγματοποίησιν αὐτοῦ, ἐπέτρεψε προθύμως τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προταθέντων. Τότε ἐπὶ τῆς θέσεως ὅπου τὰ νῦν κεῖται ἡ οἰκία τοῦ Κολοκοτρώνη ἀνηγέρθη ἡ πρώτη ἀψίς, ἥτις περιελήφθεισα μὲ κλάδους ἐκ μύρτου καὶ δάφνης καὶ διαφόρων ἐπιγραφῶν καθωραΐσθη καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς ὄψεις διὰ πανοπλίων ὧν χρῆ-

σις ἐγένετο κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, καὶ παντοίου εἴδους ἐνδυμάτων τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, μηδ' αὐτοῦ τοῦ πεδίλου (τζαρουχίου) λησμονηθέντος, μεταξὺ δὲ τῶν κοσμητόρων τῆς ἀψίδος διεκρίνετο πρὸ παντὸς ἄλλου ὁ ἀείμνηστος Γέρων Κολοκοτρώνης, ὅστις ἀπετέλει τότε μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· ἡ τελετὴ ἐγένετο μεθ' ὅλης τῆς πομπῆς καὶ ἐπισημότητος· εἶχον δὲ συνέλθει ἐνταῦθα ἅπασαι σχεδὸν αἱ Δημοτικαὶ ἀρχαὶ τῆς Ἀττικῆς καὶ πλῆθος λαοῦ τῶν περιχώρων μετὰ σημαιῶν, ὅπλων καὶ τυμπάνων· ὥστε ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν παρίστα μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς ἐπιούσης τὸ θέαμα μεγαλοπρεποῦς καὶ τερπνῆς πανηγύρεως, ἐν πλήρει τάξει καὶ ἡσυχίᾳ τελουμένης.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ὡς γνήσιον τέκνον τῆς νέας πατρίδος του, καὶ θιασώτης τῆς ἐθνικῆς εὐκλείας καὶ δόξης ἐκτιμῶν τὸ ἐξηγερθὲν τοῦτο πάνδημον αἴσθημα τῶν πολιτῶν πάσης τάξεως ηὐδόκησε τὸ ἐπόμενον ἔτος **1838** νὰ καθιερώσῃ εἰς τὸ διηνεκὲς τὴν ἔνδοξον ταύτην τῆς ἐπαναστάσεώς μας ἡμέραν, ὡς ἡμέραν ἐθνικῆς ἑορτῆς διὰ Β. Διατάγματος. Τὸ ὑπουργεῖον δημοσιεῦον τὸ Διάταγμα τοῦτο κατὰ τὸ καθῆκόν του, δὲν ἔλειψε νὰ διαγράψῃ καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ, κανονίζον τὴν περὶ τούτου τάξιν, συνισταμένην εἰς τὸ νὰ γίνηται ἐπετείως ἡ ἀπαιτουμένη δοξολογία ἐν τῇ κεντρικῇ ἐκκλησίᾳ ἑκάστης Διοικήσεως καὶ Δήμου, παρευρισκομένων κατ' αὐτὴν καὶ ὅλων τῶν ἀρχῶν· κατὰ τὴν πρωτεύουσαν δὲ τοῦ Κράτους νὰ γίνηται ἡ δοξολογία μεθ' ὅλης τῆς Βασιλικῆς παρατάξεως ἀνεγειρομένης καὶ ἀψίδος σμυρτοστεφοῦς μετὰ τῶν καταλλήλων ἐπιγραφῶν, αἵτινες ἦσαν εὐχαὶ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων, εὐφημίαι προσήκουσαι ὑπὲρ τοῦ Βασιλικοῦ ζεύγους, ἐξήγησις εὐγνωμοσύνης εἰς τὰς τρεῖς εὐεργέτιδας δυνάμεις καὶ ἀνάμνησις τῶν σημαντικωτέρων μαχῶν κατά τε γῆν καὶ θάλασσαν· πρὸς δὲ καὶ ἡ ἄδεια γενικῆς φωταγωγίας.

Ἡ τακτικὴ αὕτη ἐξακολούθη ἐπετείως, ὡς δὲν σᾶς λανθάνει, Κύριοι. Ἀπὸ τῆς μεταπολιτεύσεως δὲ ἡ Κυβέρνησις πλατυτέρα περὶ τῆς ἑορτῆς ταύτης σκεπτομένη, ἤρξατο νὰ ἐκτελῇ τὴν ἐπέτειον ταύτην τελετὴν καὶ μετὰ πομπῆς μεγαλειτέρας· μεταφέρουσα ταύτην ποτὲ μὲν ἐπὶ τῶν τάφων τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν τῆς πρωτευούσης ταφέντων ἡρώων καὶ πρωταγωνιστῶν, ποτὲ δὲ ἐπὶ τῶν διασημοτέρων τῆς ἀρχαιότητος λειψάνων· δύω δὲ κατὰ συνέχειαν ἔτη παρὰ τὸν τάφον τοῦ ἀοιδίμου Καραϊσκάκη. Τὸ παράδειγμα τοῦτο τῆς Κυβερνήσεως μιμηθεῖσα καὶ ἡ σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου προσδιώρισε τὴν

25 Μαρτίου ὡς ἡμέραν τοῦ ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ· τοιαῦται δὲ μέριμναι πρὸς ἐπέκτασιν τῶν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τιμῶν πολυειδεῖς κατεβάλλοντο.

Ταῦτα ἐν περιλήψει εἰσί, Κύριοι, τὰ περὶ τῆς ἐθνικῆς ταύτης ἑορτῆς γενόμενα ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἰδίως ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας μέχρι τοῦ 1853 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου.

Ἀλλ' ἐνῷ ἠλπίζετο βελτίωσις ἐπὶ τὰ κρείττω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ἐν ᾧ τὸ ἔθνος περιέμενε νὰ ἰδῇ ἀντὶ τῆς ξυλίνης καὶ σμυρτοστερροῦς ἀψίδος, μαρμάρινον τρόπαιον, ἂν ὄχι ὅμοιον μὲ τὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ἀδριανοῦ, ἀνάλογον πάντοτε μὲ τὰς δυνάμεις μας, φέρον εἰς τὰς στήλας αὐτοῦ τὰ σεβαστὰ ὀνόματα τῶν Ἡρώων τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἀπομνημονεύσῃ τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τοῦ ὀκταετοῦς ἀγῶνος, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀπὸ τῆς πικρᾶς καὶ πολυστενάκτου δουλείας ἀπαλλαγῆς μας, καὶ εἰς ἐκτίμησιν τῆς ἐλευθερίας, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν καὶ μὲ ἐνδόμυχον ἐκάστης ἑλληνικῆς καρδίας θλῖψιν, εἴδαμεν, ὅτι ἐξέλιπε καὶ ἡ πενιχρὰ ἐκείνη ἀψίς, ὑπὲρ τῆς ὁποίας μικρὰν καὶ ἀνεπαίσθητον δαπάνην κατέβαλλεν ἡ Κυβέρνησις.

Ἡ παράλειψις αὕτη τῆς ἀψίδος ἐγένετο τὸ πρῶτον πέρυσιν μετὰ 17 ὅλων ἐτῶν ἐφαρμογήν, πρωθυπουργοῦντος καὶ ὑπουργοῦντος ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ Κ. Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου ἐπὶ τῇ προφάσει, καθὰ διεδόθη, τοῦ ὅτι συνέπεσεν ἡ ἑορτὴ αὕτη μὲ τὸ Μέγα Σάββατον, ἐν ᾧ ἄλλοτε ἐπὶ τοιαύτης συμπτώσεως ἡ ἀψὶς δὲν διεκωλύθη· παραδόξως δὲ καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐγένετο ἡ αὐτὴ παράλειψις. Τίς ὁ λόγος τῆς τοιαύτης παραλείψεως, ἂς ἐξετάσωμεν.

Ἐθεωρήθη τάχα ἤδη ματαία ἐπίδειξις ἡ ἀνέγερσις τοιαύτης ἀψίδος, καὶ ὡς περιττὴ τιμή; Ὅσα ἐν τοῖς προοιμίοις τοῦ λόγου μου τούτου ἀνέπτυξα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν κανονισάντων αὐτὴν ἦτο εὐγενὴς, ἦτο γενναῖος καὶ εἶχε μυρία τὰ ἠθικὰ ἀποτελέσματα. Δεκαεπτὰ δὲ ἐτῶν ὁμοιόμορφος τρόπος τιμῆς πρὸς τὴν ἡμέραν ταύτην διὰ τῆς ἀψίδος καὶ τῆς λοιπῆς παρατάξεως ἐκανόνισε τὰ περὶ αὐτῆς καὶ οὐδεὶς εἶχε δικαίωμα πλέον νὰ καταστρέψῃ τὸ ἐθνικὸν τοῦτο ἵδρυμα καὶ νὰ ἀναστείλῃ τάξιν καθιερωθεῖσαν διὰ τῆς ἐνδοξοτέρας τῶν Βασιλικῶν πράξεων.

Ὑπηγόρευσεν αὐτὴν πνεῦμα οἰκονομίας, ἀλλὰ μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἐν ᾧ ἡ Κυβέρνησις καταβάλλει κατ' ἔτος 80 καὶ 40 χιλιάδων δραχμῶν εἰς διατήρισιν θεάτρου, καὶ προτίθεται νὰ καταβάλλῃ καὶ ἄλλας πρὸς βελτίωσιν τοῦ Ἰταλικοῦ μελοδράματος, εἶναι ἀπορίας ἄξιον νὰ φαίνεται φειδωλὴ εἰς δαπάνην 600 δραχμῶν, δι' ὧν στεφανοῦνται μὲ μυρσίνας αἱ ἀναμνήσεις καὶ ἐκφράζεται ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ ἔθνους.

Ὑπηγόρευσαν τὴν παράλειψιν ταύτην λόγοι πολιτικοί, λόγοι σκανδάλου; Εἰς ἐμὲ τοὐλάχιστον δὲν εἶναι γνωστὸς οὐδεὶς τοιοῦτος λόγος, διότι πάντοτε ἡ ἡμέρα αὕτη ἑωρτάσθη μετὰ γενικῆς τῶν Ἑλλήνων ὁμοφροσύνης καὶ τῆς εὐγενοῦς ἐπιδοκιμασίας καὶ συμμετοχῆς, ἐφ' ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ εὐθιμοταξία, ὅλων τῶν φίλων ξένων δυνάμεων, καὶ ἰδίως τῶν εὐεργετίδων. Δικαιούμεθα ὅθεν νὰ ζητήσωμεν παρὰ τοῦ ὑπουργείου λόγον διὰ τὴν παράλειψιν τῆς ἀψίδος κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, καὶ μηδεὶς παρακαλῶ ἀντείπῃ, ὅτι περὶ μικροῦ μεγαληγορῶ· διότι καὶ τὰ μικρὰ ταῦτα φαινόμενα, καθόσον προσβάλλουσι πᾶν ὅ,τι μὲ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἔθνους σχετίζεται, οὐδέποτε εἶναι ἀνάξια τῆς προσοχῆς τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων, τὰ ὁποῖα ὀφείλουσι νὰ εἶναι οἱ ἄγρυπνοι φρουροὶ τῆς ἐμπιστευθείσης εἰς αὐτὰ παρακαταθήκης.

Ἐπιμένω λοιπὸν νὰ ἐξηγήσῃ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας τοὺς λόγους τῆς τοιαύτης παραλείψεως καὶ νὰ δικαιολογηθῇ διὰ τὸ τοιοῦτον, ἐὰν δηλαδὴ ἔλαβε χώραν ἡ παράλειψις, διότι ἐγένετο καὶ πέρυσιν ἁπλῶς, ἢ δι' ἄλλον ὁσιώδη λόγον· καὶ ἂν ἡ Γερουσία δὲν εὕρῃ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ὑπουργείου ἀποχρῶσαν, νὰ γνωμοδοτήσῃ ὑπὲρ τῆς ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ἀνεγέρσεως τῆς ἀψίδος καὶ συστήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν διὰ νὰ ἴδῃ αὐτὴν διαρκῆ καὶ μαρμάρινον.

Ἁπάντων ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, εἶπεν· ὅτι τὸ ὑπουργεῖον οὐχὶ ἀπὸ ἀμέλειαν ἢ ἄλλον λόγον παρέβλεψε τὴν ἀνέγερσιν τῆς ἀψίδος, ἀλλὰ διότι ἐνόμισεν ὅτι, ἀπέναντι τῶν λοιπῶν ὅσα πρὸς λαμπρότητα καὶ ἐπισημότητα τῆς ἑορτῆς ταύτης διέταξεν, ἡ πενιχρὰ ἐκείνη ἀψὶς δὲν ἤθελε συντρέξει· καὶ ὄντως ἡ δι' ὀλίγων κλάδων μυρσίνης καὶ ἀνθέων πεποικιλμένη ἀψὶς οὐδεμίαν ἔχουσα τὴν ἀναλογίαν πρὸς τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα σύμβολα, περὶ ὧν ἀνέφερεν ὁ προαγορεύτας μακρὰν τοῦ νὰ προσθέτῃ εἰς τὴν λαμπρότητα, ἀπ' ἐναντίας καὶ ἀντιπαράθεσιν ὄχι τόσον εὐάρεστον ἤθελε κάμνει· διὰ τοῦτο συνεφώνησε πρὸς τὸν προαγορεύσαντα εὐχηθέντα τὴν ἀνέγερσιν ἀψίδος ἢ ἄλλου τινὸς μνημείου μαρμαρίνου διαρκοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς ἀναλόγως τῶν πόρων τοῦ Κράτους καὶ τῆς ἐπισημότητος τῆς ἑορτῆς· πρὸς τοῦτο δ' ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον

νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ καταχωρήσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσοῦ τινος ἱκανοῦ νὰ ἐπιχειρισθῇ ἡ ἀνέγερσις τοιούτου μνημείου καὶ διαρκοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς, ποσοῦ ἀνανεουμένου ἐπί τινα ἔτη μέχρι τῆς συμπληρώσεως μνημείου ἀξίου καὶ τῆς ἐπισημότητος τῆς ἀναμενήσεως, καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας καὶ εὐγνωμοσύνης.

Ἀντεπῆγεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης· ὅτι ἡ ἀνέγερσις τῆς ἀψίδος ἔστω καὶ πενιχρᾶς, δὲν ἦτο περιττή, ἀφ' οὗ Β. διάταγμα καὶ δεκαεπταετὴς ἐφαρμογὴ καθιέρωσε ταύτην· οἱ πρόγονοί μας αὐτοὶ ἐν τῇ εὐκλείᾳ των μὲ κλάδους δάφνης καὶ ἐλαίας ἐώρταζον· ἡ ἀνέγερσις τῆς ἀψίδος ἀνυψοῖ τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, διεγείρει τὰς ἡρωϊκὰς ἀναμνήσεις ἀναπαλαῖ τὰ ἀκραιφνῆ αἰσθήματα τῆς φιλοπατρίας καὶ ἐλευθερίας, πρὸς τὸ καλὸν τῆς τάξεως καὶ τῆς Βασιλείας· διὰ τοῦτο ἡ συνήθεια αὕτη τῆς ἀνεγέρσεως ἀψίδος ἔστω καὶ πενιχρᾶς δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ· ἃς δαπανῶνται κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ δημοσίου 600 δραχ. (διότι τοσαύτη εἶναι ἡ πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ἀψίδος δαπάνη) διὰ νὰ τύνωνται ὀλίγαι δακοὶ ἀναμιμνήσκουσαι ἡμῖν τοὺς βαρεῖς χρόνους τῆς δουλείας, καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κύριος πρωθυπουργὸς εἶπεν· ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔχει διαφορετικὴν ἰδέαν, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ νὰ ἀρχίσῃ μνημείόν τι τελειώτερον, διαρκὲς καὶ μεγαλοπρεπές· νὰ τεθῇ δηλ. ἄπαξ ἡ βάσις καὶ τὰ θεμέλια ἐπὶ τούτων δὲ κατ' ἔτος νὰ γίνωνται προσθῆκαι μέχρι τῆς συμπληρώσεως ἑνὸς προπαίου τῆς ἀνεξαρτησίας μας διαρκοῦς καὶ ἀναλόγου μὲ τὴν ἐθνικὴν μεγαλοπρέπειαν.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, ὅτι αἱ εὐγενεῖς αὗται ὑποσχέσεις τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ δὲν μὲ ἐπαναπαύουσι, καθόσον ἔχω ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐνῷ, ἡ ἐν Ἄργει συνέλευσις διὰ τοῦ ψηφίσματος ἀπεράσισε τὴν ἀνέγερσιν ναοῦ τοῦ Σωτῆρος εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους, καὶ πρὸς τοῦτο ὁ Σ. Βασιλεὺς θυσιάστης τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν δόξης καθιέρωσε διὰ διατάγματός του τὴν θέσιν καὶ τὸ σχεδιον περὶ ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ καὶ ἔθεσε τὸν πρῶτον λίθαν, ἐνῷ τοσαῦται συνδρομαὶ ἐγένοντο ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἔξω ὁμογενῶν, μέχρι 400 χιλ. δραχ. μετετράπη ὅλως τὸ σχέδιον τοῦτο, καὶ σήμερον οὐ μόνον ἐναρξις ἀνεγέρσεως δὲν ἐγένετο, ἀλλὰ διὰ τῆς μεταβολῆς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως καὶ ἀγνώστων τῶν αἰτιῶν, ἐματαιώθη τὸ περὶ τούτου σχέδιον. Διὰ τοῦτο δέχομαι μὲν τὴν ἀνάλογον εὐγενῆ πρόθεσιν τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ διαρκοῦς μνη-

μείου, εὐχόμενος νὰ μὴ λάβῃ τὴν τύχην τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ, ἀλλὰ μέχρι τῆς καταρτίσεως τούτου δὲν πρέπει νὰ παύσῃ νὰ ἀνεγείρεται ἡ πενιχρὰ ἀψὶς διὰ νὰ μὴ προσβάλληται τὸ ἐθνικὸν αἴσθημα, αἱ Βασιλικαὶ ἀποφάσεις, καὶ διὰ νὰ μὴ λαμβάνωσι χώραν παρεξηγήσεις.

Ἐνταῦθα παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ἡ κατ' ἔτος γενομένη δαπάνη πρὸς ἀνέγερσιν τοιαύτης πενιχρᾶς ἀψίδος εἶναι περιττή, καὶ ὅτι εὐχῆς ἔργον εἶναι νὰ ληφθῇ πρόνοια ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως περὶ καταχωρήσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δαπάνης ἱκανῆς πρὸς ἀνέγερσιν μνημείου τινὸς μεγαλοπρεποῦς καὶ διαρκοῦς πρὸς ἀνάμνησιν τῆς 25 Μαρτίου. Ἑτέρων δὲ ἀντιπαρατηρούντων, ὅτι μέχρις οὗ ληφθῇ πρόνοια πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ διαρκοῦς μνημείου τῆς παλιγγενεσίας τοῦ ἔθνους, εἶναι καλὸν νὰ ἀνεγείρηται ἡ μέχρι τοῦδε ἐγειρομένη ἀψίς· ἡ Γερουσία ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ ὅσον ἐνεστι τεθέντα τὰ θεμέλια μεγαλοπρεποῦς μνημείου πρὸς ἀνάμνησιν τῆς 25 Μαρτίου, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνεργουμένας ἐπί τινα ἔτη προσθήκας πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ διαρκοῦς τροπαίου τῆς παλιγγενεσίας· ἀλλὰ μέχρι τῆς καταβολῆς τῶν θεμελίων καὶ τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ διαρκοῦς τροπαίου ἠνέχθη τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἀνεγέρσεως ἀψίδος, ὅπως καὶ μέχρι τοῦδε ἐγίνετο.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ περὶ προικίσεως τῆς Μαριγοῦς θυγατρὸς τοῦ ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Π. Γιατράκου νομοσχέδιον ὡς καὶ τὰς συναδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ἰάκ. Παλαμίδης, εἶπεν·

Δὲν θέλω εἰσθαι ἐναντίος τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλ' οὔτε θέλω νὰ πλέξω παννυχικούς, διότι τὸν Π. Γιατράκον δὲν προτίθεμαι ἤδη νὰ καταπάξω μεταξὺ τῶν πρωταγωνιστῶν, οὐδ' ἔχει ἀνάγκην τῶν τοιούτων συστάσεων τῆς ἐκθέσεως διὰ νὰ κριθῇ ἡ θυγάτηρ του ἀξία τῆς περιβάλψεως τοῦ ἔθνους. Θέλω μόνον ἐξετάσει τινὰ παράδοξα τῆς ἐκθέσεως τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ (διότι τούτου τὴν ὑπογραφὴν ἡ ἔκθεσις φέρει)· τὸν ὁποῖον, ἂν καὶ οὐδὲ σήμερον παρόντα, ὑπιθέτω ὅμως ὡς ἐνώπιόν μας, καθὸ ἀντιπροσωπευόμενον ὅπως πάντοτε ὑπὸ τῶν συναδέλφων του· ἡ ἔκθεσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν γέμει ζήλου, τὸν ὁποῖον ἂν ἦτο ὑλικὸς δὲν ἤθελε χωρήσει οὔτε ἡ Ἑλλὰς οὔτε ἡ λοιπὴ γῆ, οὔτε ὅλα τὰ πλοῖα τῆς θαλάσσης,

Πρῶτον ἤδη, λέγει ὁ Κ. ὑπουργὸς, ἀπὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἔρχεται νομοσχέδιον τοιοῦτον, παρέχον εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα τὴν εὐχάριστον περίστασιν νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς πανδήμους τοῦ ἔθνους ὑποσχέσεις πρὸς τοὺς ἀραμένους τὸν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα, τοὺς προκινδυνεύσαντας καὶ τοὺς διὰ πάσης θυσίας τελεσιουργήσαντας αὐτόν· τί διὰ τούτου ἐννοεῖ; ἔρχεται νὰ προσβάλῃ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἢ τὴν Κυβέρνησιν; Δυσχερῶς τὰ νομοθετικὰ σώματα δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως νόμων πρὸς σύνταξιν ἢ ἀμοιβὴν ἢ ὕρελος προσώπου· τὰ ἐπίσημα ὅμως ἔγγραφα αὐτῶν ῥυθμοῦσιν εὐχὰς καὶ συστάσεων καὶ ἐκφράσεων ὑπὲρ περιθάλψεως τῶν ἀγωνιστῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν δὲν εἶναι δικαιότερος ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Οἰκονομίας, λέγων, ὅτι πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως μόνον τρεῖς τοιαῦται προικίσεις ἐγένοντο· ἂν δὲ ἐλάμβανε τὸν κόπον νὰ ἐρευνήσῃ ἐν αὐτῷ τῷ ὑπουργείῳ του, ἤθελε μάθει, ὅτι πολλαὶ τοιαῦται προικίσεις ἐγένοντο, καὶ ὅτι πρὸ πάντων τὴν 25. Μαρτίου ἐξεδίδοντο πολλὰ διατάγματα προικίσεως· ῥητῶς μάλιστα ἐνθυμοῦμαι, ὅτι ὑπουργοῦντος τοῦ Κυρίου Χρηστίδου 50 χιλιάδας δραχμὰς ἀπερασίσθησαν πρὸς προίκησιν θυγατέρων διαφόρων ἀγωνιστῶν· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν πρωθυπουργοῦντος τοῦ Κυρίου Κριεζῆ τῷ **1852**, ὅτε καὶ ἐγὼ εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἀποτελῶ μέρος τοῦ ὑπουργείου, κατηρτίσθη σχέδιον Νόμου πρὸς περιθαλψιν **40** περίπου οἰκογενειῶν ἀγωνιστῶν· τὰ ὀνόματα ταῦτα ἐσυζητήθησαν, ἐβασανίσθησαν καὶ ὡρίσθησαν, ἀλλ' ὅπως εἰς ὅλα τὰ πράγματα εἶναι τύχη, τὴν ὁποίαν ἄλλοι καλοῦσι περιστάσεις, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἐκείνου ἡ τύχη ἢ ἂν θέλητε αἱ περιστάσεις ἐπενήργησαν, ὥστε νὰ μὴ καθυποβληθῇ εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα τότε. Τὸ προκείμενον δὲ Νομοσχέδιον μ' ὅλων τῶν ζήλων τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ πρὸς περίθαλψιν τῶν λειψάνων τοῦ ἱερωτάτου τῶν ἀγώνων δὲν αἴρει τὴν ἐπικειμένην εὐθύνην καὶ μομφὴν διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν ἀγωνιστῶν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς ἐνδείας καὶ τῆς δυστυχίας· ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ τούτῳ γίνεται πρόνοια περὶ τῆς κόρης μόνον τοῦ Γιατράκου, ἀλλὰ οὐδεμία πρόνοια λαμβάνεται περὶ τῆς μητρὸς τῆς κόρης ταύτης καὶ συζύγου τοῦ Γιατράκου, περὶ τῆς ὁποίας προέβλεπεν ἐκεῖνο τὸ Νομοσχέδιον τοῦ Κ. Κριεζῆ· ἐντεῦθεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὑπολαβὼν, εἶπεν, ὅτι λαμβάνει σύνταξιν κατὰ τὸν Νόμον· ὁ δὲ ἀγορεύων ἐπιφυλαχθεὶς νὰ ἐπεκθέσῃ, ἐξηκολούθησεν· εἰς ἐκεῖνο ἐλαμβάνετο πρόνοια περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ παλυταλάντου ἄλλοτε Δ. Κουντουριώτου, ἐνῷ ἀπὸ τοῦτο ἐλλείπει ἡ χήρα τοῦ περιφήμου Κρεββατᾶ, τὸν ὁποῖον μετὰ σεβασμοῦ ἀνέφερε καὶ αὐτὸς ὁ Γιατράκος, ἥτις σήμερον λαμβάνει τριακοντάδραχμον σύνταξιν, καὶ ἀποζῇ ὡς παραμάνα. Δὲν λαμβάνεται πρόνοια περὶ τῆς γυναικὸς τοῦ Λεβέντη, τοῦ Σέκερη, τοῦ Κεφάλα, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἡ ῥαδιουργία ἀφήρπασε τὸ ὁποῖον ἡ Βασιλικὴ καλοκαγαθία εἶχεν ἀποφασίσει νὰ χορηγηθῇ γραμμάτιον κατὰ τὸν παραδόξως μὴ ἐκτελούμενον νόμον· ἐλλείπει ἀπὸ τὸ Νομοσχέδιόν σας, τὸ τοσοῦτον ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν ζῆλον μεστὸν, ἡ γυνὴ τοῦ Γκίγκα, Θεοδώρα, ἐξ Ὕδρας, τοῦ Ναυάρχου Καλανδρούτζου, τοῦ Ν. Μπόταση, τοῦ Μακρῆ, τοῦ Θ. Δελιγιάννη, τοῦ Ι. Περούκα, τοῦ Νικηταρᾶ καὶ ἄλλων. Ζητήσατε, Κύριε Ὑπουργὲ, συγγνώμην ἀπὸ τὸν Κ. Κριεζῆν, διότι τὸ σχέδιον ἐλάμβανε πρόνοιαν περὶ ὅλων αὐτῶν τῶν χηρῶν τῶν πρωταγωνιστῶν, οὓς ἀνέφερα, καὶ περὶ ἄλλων ἀκόμη **30**, οὓς ἐκ τοῦ προχείρου ἀδυνατῶ νὰ ἀναφέρω. Κύριοι ὑπουργοὶ, δείξατε τέλος πάντων τὴν καλὴν σας πρόθεσιν, εἰσάγοντες τὸ Νομοσχέδιον ἐκεῖνο, καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ὑπόχρεοι νὰ ἐξεύρωμεν τὰ μέσα πῶς θέλουσι παρίζεσθαι αἱ συντάξεις αὗται, χωρὶς αὔξησιν τῶν φόρων, εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ὑποδείξωμεν τόσους πόρους διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως ἄλλων περιττῶν δαπανῶν. Ἀλλ' ὅ,τι ἀνέφερον ἄλλοτε ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐκ προικοδοτήσεως Νόμου α δέχομαι καὶ σαρκὶ ἄχυρον α τὸ αὐτὸ λέγω καὶ τώρα, οὐχὶ ὅμως διότι ὁ δίδων εἶναι κακὸς χρεωφειλέτης, ἀλλὰ διότι ἐλπίζω, ὅτι θέλει τέλος πάντων λυφθῇ πρόνοια εὐρυτέρα διὰ τοὺς ἀγωνιστάς.

Συζητῶν τὴν ἔκθεσιν τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ, ὀφείλω νὰ διορθώσω καὶ μίαν ἱστορικὴν πλάνην ταύτης, τὴν λέγουσαν, ὅτι « ὁ Π. Γιατράκος ἐμυήθη τὰ τῆς φιλικῆς ἑταιρίας ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Γρηγορίου τῷ **1818** ἔτει ». Ἐντεῦθεν παρετηρήθη ὑπὸ τῶν Κ. Ὑπουργῶν ὅτι διορθώθη ἐν τῇ Βουλῇ τὸ λάθος τοῦτο· καὶ ὁ ἀγορεύων ἐξηκολούθησεν. Ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος, τὸν ὁποῖον ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐγνώρισα κάλλιστα, διεκαίετο ἀπὸ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας τῆς πατρίδος του ἔρωτα περισσότερον παντὸς ἄλλου· ἀλλ' οὐδένα ἐμύησε, πρᾶγμα ἐπαναστάσεις καὶ αἱματηρὰ ἔργα ἀνατρεπτικὰ τῶν κοινωνιῶν δὲν ἐσυμβούλευσεν· ἤλπιζε τὴν ἀνάστασιν τῆς πατρίδος του, ὅτε ἤθελεν ἔλθει τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, χωρὶς αἱματοχυσίας καὶ καταστροφάς· διὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Θείας Προνοίας· ἀλλ' ἐπανερχόμενος εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς λέγω, ἐντροπὴ μετὰ **36** ἔτη νὰ

ὁμιλῶμεν περὶ τῶν προσγινομένων ἀδικημάτων εἰς τοὺς ἀγωνιστάς· αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ θέλουσι καταδικάσει ἡμᾶς τοὺς ἐπιζῶντας ἐπὶ ἀγνωμοσύνῃ, διότι ἐγκαταλείψαμεν εἰς τὴν ἔνδειαν γυμνητεύοντας καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου ἐστερημένους τοὺς προμάχους τῆς πατρίδος μας, τοὺς πρωταγωνιστάς, διότι δὲν ἐλάβαμεν τὴν ὀφειλομένην πρόνοιαν πρὸς τοὺς ἀγωνιστάς· ἀγωνιστὴς πρὸ πάντων εἶναι ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ δώσωμεν τὴν εἰς αὐτὸν ὑποστρεθεῖσαν ὑπὸ τῶν Ἐθνοσυνελεύσεων γῆν τῶν πατέρων του· αὐτὸν ἔπρεπε νὰ προικίσωμεν διὰ Νόμου πατρικοῦ καὶ εὐεργετικοῦ, διότι ὁ νόμος τῆς προικοδοτήσεως, ὅπως ἐγένετο, κατέστη ἀληθὴς προικοδότησις· αὐτὸν τὸν Νόμον ἀπὸ πολλοῦ ἔπρεπε νὰ χρηγήσωμεν εἰς τοὺς ἀγωνιστάς. Ἔπρεπε νὰ ἦναι δεδομένοι οἱ βαθμοὶ κατὰ προτίμησιν τῶν ὅσων δὲν ἔλαβον κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς τελευταίας ἐθνοσυνελεύσεως καὶ τοι περιεχομένων ἐν τοῖς Μητρῴοις, ἐνῷ παρεχωρήθησαν εἰς ἄλλους, δὲν λέγω ἀδίκως, ἀλλὰ περιεχόμενους ἐν τοῖς Μητρῴοις· καὶ ἕτερον Νόμον προνοοῦντα περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἀγωνιστῶν. Τοὺς Νόμους τούτους ἀπὸ πολλοῦ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν ἐψηφισμένους, διὰ νὰ μὴ εἴμεθα ἀναγκασμένοι νὰ ἐπανερχώμεθα ὅλον ἓν εἰς τὸ παρελθὸν καὶ νὰ κυττάζωμεν ὀπίσω, ἀλλὰ νὰ βλέπωμεν εἰς τὸ μέλλον καὶ περὶ τούτου πλέον νὰ σκεπτώμεθα· ὑμεῖς, Κ. Βούλγαρη, εὐτυχῶς προκαθήμενοι τοῦ ὑπουργείου, δόσατε ἓν πέρας εἰς τὴν γενικὴν ταύτην τοῦ ἔθνους εὐχήν, καὶ μὴ ἀνέχεσθε ἐπὶ πλέον νὰ γυμνητεύωσι καὶ πινῶσιν οἱ ἀγωνισταὶ καὶ αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν, λάβετε τὴν ἀπαιτουμένην πρόνοιαν. Στρεφόμενος δὲ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν εἶπε· γνωρίζω, ὅτι ἡ χήρα τοῦ Γιατράκου λαμβάνει σύνταξιν κατὰ τὸν Νόμον περὶ συντάξεων Στρατιωτικῶν· ἀλλ' ὁ Νόμος ἐκεῖνος προνοεῖ περὶ τῆς εἰς ὁμαλὰς ἐποχὰς Στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, δι' ἰδίου δὲ ἄρθρου ἐπερυλάξατο τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα δι' εἰδικοῦ Νόμου προνοήσῃ περὶ καταλλήλου συντάξεως τῶν μοχθησάντων πρωταγωνιστῶν καὶ διαπραξάντων εἰς τὸν ἀγῶνα· ἡ κατὰ στιγμὴν ὑπηρεσία τότε δὲν ἐξισοῦται μὲ ἐνιαυτοὺς ὁλοκλήρους.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Δ. Κατζίσκος· Οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ ὑποβαλόντες τὸ προκείμενον περὶ προικίσεως τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Γιατράκου Νομοσχέδιον ἐξεπλήρωσαν ἓν καθῆκον. Ὁ προλαλήσας συνάδελφος ἐκπληρῶν ἐπίσης καθῆκον ἱερὸν ἀνέφερε καὶ ἄλλων ἀγωνιστῶν χήρας καὶ ὀρφανὰ ἄξια τῆς

ἐθνικῆς περιθάλψεως, καὶ ἐπεκαλέσθη ὑπὲρ αὐτῶν τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως διὰ τῆς ὑποβολῆς Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως· καὶ ἐγὼ λαμβάνω τὸν λόγον διὰ νὰ ἐκπληρώσω ἓν καθῆκον, ὑπ' ὄψιν τῆς Κυβερνήσεως φέρων ὀνόματα, τὰ ὁποῖα διέφυγον τὴν μνήμην τοῦ προαγορεύσαντος· προτάττω δὲ τούτων τὴν θυγατέρα τοῦ Σιροπούλου, ἑνὸς τῶν διακεκριμένων ἀγωνιστῶν, ἄγουσαν τὸ 24. ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ὅμως μένουσαν ἄγαμον, ἐλλείψει προικός, καὶ ἐν ἐσχάτῃ ἐνδείᾳ ζῶσαν. Διὰ νὰ λάβητε, Κύριοι, ἰδέαν τινὰ τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ Σιροπούλου καὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ἀναγνώσω ἔγγραφόν τι τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Πολέμου ἐπὶ τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1822·

(Ἐνταῦθα ἀνέγνω τὸ ἔγγραφον).

Οὐχ' ἧττον ἀξία τῆς ἐθνικῆς περιθάλψεως εἶναι ἡ θυγάτηρ τοῦ Γερουσιαστοῦ Αἰνιᾶνος, αἱ θυγατέρες τοῦ Δημάκη Ἱερομνήμονος καὶ Νικολάου Σάββα, ἡ θυγάτηρ τοῦ Παπανικολῆ, τὴν ὁποίαν ὁ μνηστήρ της ἐγκατέλειπε, διότι δὲν εἶχε νὰ τῷ προσφέρῃ οὐδεμίαν προῖκα.

Τὰ ὀνόματα ταῦτα ἐνόμισα καὶ ἐγὼ καθῆκόν μου νὰ συστήσω εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εὔχομαι δὲ νὰ ἴδω ὅσον τάχος καὶ ταῦτα εἰς ἐθνικὴν περίθαλψιν ὑπαγόμενα.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Γ. Ψύλλας. Ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῦ θέματος ἀγορεύσας εἶπεν, ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ προτείνωσι συντάξεις, ἢ ἀμοιβὰς προσώπων, ἀλλ' οὐχ ἧττον τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἐσύστησαν περιπαθῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς διάφορα πρόσωπα. Τὸ κατ' ἐμὲ ἡ σύστασις αὕτη καὶ μάλιστα ἡ περιπαθὴς, ἂν δὲν προσβάλλῃ, ἐγγίζει ὅμως ἐκ τοῦ πλησίον τὴν Συνταγματικὴν ἐθιμοταξίαν· οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Συνταγματικῶν πολιτειῶν ζῶσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπὸ τὴν τροφὴν, τὴν ὁποίαν τοῖς χορηγοῦσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα· ταῦτα συστήνοντα περιπαθῶς, κάμνουσιν ὥστε νὰ τοῖς καθυποβάλλωνται αἱ συστάσεις των, καὶ οὗτως, ἂν καὶ δὲν κάμνουσι ῥητῶς πρόταξιν, οὐχ ἧττον ὅμως ἐπιρρεάζουσι τὴν θέλησιν τῶν Ὑπουργῶν, καὶ παραβιάζουσιν, ἂν καὶ πόρρωθεν, ὅρον Συνταγματικὸν σιωπηρότατον. Ἀλλ' ἐντεῦθεν δὲν προέρχεται, ὅτι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δὲν δύνανται νὰ ὑψώσωσι φωνὴν κατὰ τῶν Ὑπουργῶν, ἀδιαφορούντων νὰ δώσωσιν ἄρτον εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἀγωνιστῶν· ἠθέλαμεν εἶσθαι ἀνάλγητοι, ἐὰν ἐσιωπῶμεν κατὰ τῆς

τοιαύτης ἀδιαφορίας των· ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ζητήσωμεν γενικὸν Νόμον περὶ συντάξεως, προικοδοτήσεως καὶ περιθάλψεως τῶν ἀγωνιστῶν, Νόμον προσόντων, διὰ νὰ ἐκφρασθῶ καλλήτερον. Οἱ προσωπικοὶ Νόμοι φέρουσιν ἀείποτε δυσώπησίν τινα, καὶ οὐδεὶς δημοσίᾳ δύναται νὰ ἐναντιωθῇ καὶ διὰ τῆς συζητήσεως πείσῃ καὶ τοὺς ἄλλους· ἡ μυστικότης τῆς ψήφου δὲν ἀρκεῖ· ἐλκόμενοι ἀπὸ συμπαθείας καὶ αἰσθήματα δὲν δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν ἀνεξαρτήτως· προκειμένου περὶ προσωπικῆς συντάξεως ἔχομεν νὰ συστελλώμεθα τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ προκειμένου νὰ συζητήσωμεν προσόντα συντάξεως δὲν ἔχομεν νὰ συσταλῶμεν κανένα. Εἶναι ὅμως ἀληθὲς, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο δὲν εἶναι ἐκ τῶν εὐκόλων, ἐάν τις λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν πληθὺν τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισαμένων. Εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν Ἀθηνῶν πόλεμον ἔπεσον εἰς τὰς δύω πολιορκίας 330 Ἀθηναῖοι· βραδύτερα εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τοῦ Κισυταχῆ, ἔπεσον Ἀθηναῖοι μόνον 295, ἐκτὸς τῶν ἐπικούρων, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀνέβαινεν εἰς 191· δὲν ὁμιλῶ περὶ τῶν πληγωθέντων, αἰχμαλωτισθέντων καὶ διαπρεψάντων. Εἰς μόνας λοιπὸν τὰς πολιορκίας τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν ἔπεσαν ὑπὲρ τοὺς 800 ἄνδρας. Εἰς τὸ σχέδιον τοῦ Νόμου περὶ συντάξεως, τὸ 40 ὀνόματα περιέχον, ἀμφιβάλλω ἂν ἐμπεριέχηται καὶ τὸ ὄνομα ἑνὸς Ἀθηναίου ἀγωνιστοῦ· καὶ ὅμως δύναμαι καὶ ἐγὼ νὰ ἀπαριθμήσω τόσα ὀνόματα ἄξια τῆς Ἐθνικῆς περιθάλψεως· ἡ γενεὰ τῶν Λέκιδων μετρᾷ τόσα θύματα ἡρωϊκὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα· εἷς ἀδελφὸς δημιουργὸς τῆς δευτέρας πολιορκίας τῶν Ἀθηνῶν, τὴν ὁποίαν ἔστεψεν ἡ ἐπιτυχία, τοσάκις ἀριστεύσας κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἔπεσεν ἐνδόξως εἰς Χαλάνδρι. Ὁ ἕτερος ἀδελφὸς Λέκας ἀποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ Δ. Ὑψηλάντη διὰ νὰ συσσωματώσῃ τοὺς ἐδῶ φυγόντας στρατιώτας, ἦλθεν εἰς Ἀθήνας μετὰ τοῦ Νικολάου Δανιήλ· προδοθέντες δὲ συνελήφθησαν καὶ ἀπεστάλησαν εἰς Χαλκίδα ὅπου ὁ μὲν ἐξεδάρη ζῶν, ὁ δὲ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἁρπάγας. Ἄλλος Ἀθηναῖος συμμαθητής μου, τὴν ἐπισῦραν τῆς ἀπὸ Πάρου ἀφίξεώς του ἐνταῦθα, ἔπεσε θῦμα, γενομένης ἐρόδου κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ὁ Ξάνθης ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος Λεβαδεὺς, ἔπεσεν ἐπίσης εἰς τὴν Ἀκρόπολιν· ὁ Σεραφείμ, ὁ ποικίλας ὑπηρεσίας κατὰ τὸν ἀγῶνα προσενεγκών, ἀφῆκεν ἐπαμελῆ οἰκογένειαν λιμώττουσαν· ἡ οἰκογένεια τῶν Ἀγγελίδων καταμαστίζεται ὑπὸ τῆς ἐνδείας. Ὁ Συμεὼν Ζαχαρίτζας μετὰ ὀκτάμηνον πολιορκίαν, προτρεπόμενος νὰ μεταβῇ εἰς Αἴγιναν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς νεαρᾶς γυναικός του, μεθ' ἧς τρεῖς μόνον μῆνας εἶχε συζήσει, « δὲν ἔχω γυναῖκα οὐδὲ παιδίον, εἶπε, γυνὴ καὶ τέκνον μου εἶναι ἡ πατρίς· » καὶ ἠκολούθησεν εἰς τὴν Κολιάδα, ὅπου καὶ ἔπεσεν ἐνδόξως.

Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ μακρηγορῶ, ἀγωνισταὶ εἶναι ὅλον τὸ ἔθνος, ὅπως κάλλιστα ἀνέφερεν ὁ πρῶτος ἀγορεύσας· καὶ τὸ Δημόσιον ἀδυνατεῖ νὰ ἐπέλθῃ εἰς συνδρομὴν ὅλων· ἀλλὰ καὶ οὐδὲ ὅλοι ἔχουσι τὴν ἀξίωσιν ταύτην· ἐξ ὅλων ὅσους ἀπεριθμήσαν οὐδεὶς προσῆλθε ζητῶν σύνταξιν· ὁ Θεὸς τοὺς συνετήρησε καὶ θέλει τοὺς συντηρήσει· ἀλλ' ἐὰν λάβητε ἐκ τῶν ὅσων ἀπεριθμήσατε ἓν ὄνομα καὶ τὸ συμπεριλάβητε εἰς τὸ περὶ Συντάξεως Νομοσχέδιον, τότε ὅλοι οἱ ἄλλοι καὶ ἐκ τῶν τάφων αὐτῶν θέλουν φωνάζει. Ποία λοιπὸν θὰ ὑπάρχει διέξοδος; Λῦ ἧς ἡ Ἑλλὰς ἐσυνταγματίσθη, ὑπεβλήθη τὸ πρῶτον Νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη, τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μάνης· οὐδεὶς ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἀντέστη, διότι ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη ἡ Γερουσία ἔβλεπε διάσημον πρωταγωνιστήν· κατόπιν ἦλθε Νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῆς συζύγου τοῦ Π. Μαυρομιχάλη· καὶ κατὰ τούτου οὐδεὶς ἀντεῖπεν· ἦλθε βραδύτερα Νομοσχέδιον ἄλλου τινός, ὅστις δὲν εἶχεν οὕτως εἰπεῖν τὸ φρέγγος τῶν ἐκδουλεύσεων τοσούτων διακεκριμένων· ἡ Γερουσία ἔστη τότε καὶ ἐζήτησε νὰ καθυποβληθῇ Νομοσχέδιον περὶ προσόντων τῆς συντάξεως· ἔκτοτε καὶ ἐγὼ προτείνω καὶ θέλω ἐξακολουθεῖ προτείνων τὴν ἰδέαν ταύτην. Οὐδεὶς ἀνθίσταται εἰς τὴν σύνταξιν τῶν πρωταγωνιστῶν, Γιατράκου, Κολοκοτρώνη καὶ λοιπῶν· ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν ἔχουσιν ἰδιαίτερόν τι γνώρισμα, χαρακτηριστικόν τι, οὗ τινος ἄλλοι στεροῦνται; Τοιαῦτα χαρακτηριστικὰ ἂς συμπεριληφθῶσιν εἰς ἕνα Νόμον, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ Νόμου τούτου ἡ Κυβέρνησις ἂς φέρῃ ἑκάστοτε εἰδικὸν Νομοσχέδιον περὶ προσώπων ἐχόντων κεκτημένα τὰ τῆς συντάξεως προσόντα· ἡμεῖς δὲ κρίνοντες ἂν τὰ ὀνόματα ἐκεῖνα ἔχωσιν ἢ δὲν ἔχωσιν τὰ προσόντα, θέλομεν παραδέχεσθαι ἢ ἀποβάλλειν τὸ εἰδικὸν τῶν Νομοσχεδίων· διὰ τοῦ τρόπου μόνου τούτου, θέλομεν εὑρεῖ διέξοδον· ἄλλως ἡ τύχη τῶν ἀγωνιστῶν θὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν αὐτογνωμόνα τῶν ὑπουργῶν θέλησιν· ἡμεῖς δὲ δελεαζόμενοι ἀπὸ τὰ πρόσωπα δὲν θέλομεν εἶσθαι ἀδέκαστοι.

Λύτοὺς τοὺς λόγους ἐνόμισα ἀναγκαίων νὰ εἰπῶ, διὰ νὰ ἀναπολήσω εἰς ὑμᾶς, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ συσταίνῃ προσόντα καὶ οὐχὶ πρόσωπα, πρέπει νὰ καταναγκάσῃ τὴν Κυβέρνησιν νὰ φέρῃ Νομοσχέδιον οὐχὶ ὀνομάτων τιμηματικῶν, ἀλλὰ προσόντων· μετὰ τὸν καταρτισμὸν δὲ τοῦ Νόμου τῶν προσόντων θέλομεν

ἑκάστοτε ψηφίζει τὰ εἰσαγόμενα πρόσωπα, χωρὶς νὰ ἐρχόμεθα εἰς λόγους καὶ θρηνολογίας.

Μηδενὸς ἄλλου τὸν λόγον λαβόντος, προτίθεται εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ν. Μαυρομμάτη, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων **32** (παμψηφεί).

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα **1. 2.** καὶ **3.** τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Γενομένης κατόπιν μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ διὰ ψήφων **31** (παμψηφεί).

Ὥστε τὸ Νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς **13** Μαρτίου **1856.**

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Χατζῆ Χρήστου, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον· προκειμένου δὲ περὶ τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, τίς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι προσωπικόν, ἡ ψηφοφορία πρέπει νὰ γίνῃ μυστική, συμφώνως μὲ τὸν Κανονισμὸν τοῦ Σώματος· τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν προτείνει, οὐχὶ διότι εἶναι ἐναντίος τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ διὰ νὰ ναι τὸ σῶμα συνεπὲς εἰς τὸν Κανονισμόν του.

Ἀντέταξεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἀφορᾷ ἀμοιβὴν ἢ σύνταξιν πρὸς ὄφελος προσώπου, ἀλλ' ἁπλῆν ἀγοράν, τὴν ὁποίαν τὸ ὑπουργεῖον νομίζει συμφέρουσαν πρὸς τὸ Δημόσιον, καὶ πρὸς τοῦτο ζητεῖ τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν· διότι ὅμως ἀναφέρεται πρόσωπον χάριν προσδιορισμοῦ τῆς οἰκίας δὲν ἔπεται, ὅτι εἶναι προσωπικόν· οἱ μισθοὶ καὶ τὸ ὅλον σχεδὸν τῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἀφορῶσι πρόσωπα, καὶ ὅμως ὅλαι αὗται αἱ δαπάναι εἶναι πραγματικαὶ καὶ οὐχὶ προσωπικαί, καὶ ἐπ' αὐτῶν φανερὰ γίνεται ψηφοφορία.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, ὅτι ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἔχει δίκαιον θεωρῶν ὅτι μία ἀγοραπωλησία εἶναι ἀντικείμενον πραγματικὸν καὶ οὐχὶ προσωπικόν· ἀλλ' ἡ τὸ Νομοσχέδιον συνοδεύουσα ἔκθεσις καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου ἐξηγοῦσα δυστυχῶς κάμνει ὥστε τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ τὸ πραγματικὸν νὰ παρουσιάζηται ὑπὸ ἔποψιν ἄλλην προσωπικήν· διὰ

τοῦτο καὶ ἐγὼ προαιτιθέμην νὰ λάβω τὸν λόγον καὶ νὰ ζητήσω μίαν ἐπανόρθωσιν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ Νομοσχέδιον εἰσήγετο πρὸς συμψηφισμὸν τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ μακαρίτου Χατζῆ Χρήστου, καθόσον τὸ Νομοσχέδιον εἰσάγεται μὲ τρόπον συγκεχυμένον. Ἐρωτῶ λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖον ἂν πράκηται περὶ μιᾶς ἁπλῆς ἀγορᾶς, ἢ περὶ τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ Χατζῆ Χρήστου· ἐὰν πράκηται περὶ ἀγορᾶς, τότε πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τὰ περὶ θυσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεων, καὶ νὰ μείνῃ μόνον τὸ πραγματικόν· τότε θέλω ἐξετάσει ἂν ἡ ἀγορὰ αὕτη εἶναι ἀναγκαία καὶ συμφέρουσα· ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἐκφράζεται ἡ συνοδεύουσα αὐτὸ ἔκθεσις ἢ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου ἐξηγοῦσα, παρίστανται ἔχον ε τὰ μὲν πρόσθεν λέων, τὰ δ' ὄπισθεν δράκων, τὰ δὲ μέσα χίμαιρα ». καὶ διὰ τοῦτο ἡ συνοδεύουσα αὐτὸ ἔκθεσις πρέπει νὰ ἀποσυρθῇ.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς, εἶπεν· ἐπειδὴ ἔλαβον χώραν ἀμφιβολίαι τινὲς περὶ τῆς φύσεως τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὑπουργεῖον ἔρχεται νὰ ἐξηγήσῃ, ὅτι οὐδεμίαν χάριν διὰ τῆς προκειμένης ἀγορᾶς προτίθεται νὰ κάμῃ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου Χατζῆ Χρήστου· εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι διὰ τῆς ἀγορᾶς ταύτης διευκολύνεται ἡ οἰκογένεια, ἀλλ' οὐχ ἧττον τὸ ὑπουργεῖον ποτὲ δὲν ἐνόμισε κύριον ζήτημα τοῦ νομοσχεδίου τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ Χατζῆ Χρήστου, καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἔγκλημα καὶ προσβολὴ εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου ἀγωνιστοῦ, ἂν τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοιούτου εὐτελοῦς ποσοῦ ἐνόει νὰ ἀμοίβῃ ἢ ἐξορλίσῃ ἐκδουλεύσεις. Τὸ ὑπουργεῖον προκειμένου περὶ τοῦ ὀνόματος ἑνὸς πρωταγωνιστοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ ἀναφέρῃ ξηρῶς χωρὶς νὰ προσθέσῃ τοὺς τίτλους του καὶ τὰ δικαιώματά του· ἀλλὰ διὰ τῆς προσθήκης ταύτης τῶν τίτλων καὶ ἐκδουλεύσεων, τῆς χάριν σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἀγωνιστὴν γενομένης, δὲν ἤθελησε νὰ ζητήσῃ τὴν συμπάθειαν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, ἐφ' οὗ δὲν ἐπρόκειτο εἰμὴ περὶ ἁπλῆς καὶ καθαρᾶς ἀγορᾶς.

Ἀντεπαρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας· ἐὰν δὲν ἐφοβούμην, ὅτι ἤθελεν ἐπέλθει ἀφιλοπρόσοδος καὶ μεγάλη συζήτησις ἤθελα ζητήσει τὴν ἐξάλειψιν τῶν λόγων καὶ προοιμίων τῶν ἐν τῷ ἀ. ἄρθρῳ τοῦ πρὸ μικροῦ ψηφισθέντος νομοσχεδίου ἐμπεριεχομένων· α) διότι εἰς τὰ νομοθετικὰ κράτη ὁ νομοθέτης δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐμπλέκῃ ἐν τῷ νόμῳ τοὺς ὑπαγορεύσαντας τὸν νόμον λόγους· τοῦτο κάμνουσιν αἱ ἀπόλυτοι Κυβερνήσεις, αἵτινες, ὡς μὴ συμβουλευόμεναι οὐδένα κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν νό-

μων, θέλουσι νὰ δείξωσιν εἰς τοὺς λαοὺς των τοὺς ὑπαγορεύσαντας λόγους τὴν ἔκδοσιν τοιούτου νόμου· καὶ β') διότι αἱ ἀναφερόμεναι πρὸς ἔπαινον τοῦ ἀγωνιστοῦ ὀλίγισται λέξεις, δὲν εἶναι ἐκφραστικαί. Ἐν τῇ ἐκθέσει ὅμως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου περιέχονται ἱκαναὶ ἐκφράσεις, αἵτινες δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι χάριν ἁπλοῦ προσδιορισμοῦ τῆς οἰκίας γίνονται, καθόσον αἱ λέξεις « Χατζῆ Χρήστου » ἤρκουν κάλλιστα νὰ προσδιορίσωσι τὴν οἰκίαν τὴν ὁποίαν προτίθεται νὰ ἀγοράσῃ τὸ Δημόσιον· ἄλλως τε ἡμεῖς ἤδη δὲν κάμνομεν συμβόλαια, ὥστε νὰ θεωρῶνται ἀναγκαῖοι οἱ λεπτομερεῖς καὶ ἀκριβεῖς προσδιορισμοὶ πρὸς διάγνωσιν τῆς ταυτότητος. Ἡ Κυβέρνησις ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἁπλῶς τὴν πίστωσιν, ἅμα ὅμως προσέθηκε τὰ ἐπίδικα καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις, τὸ πρᾶγμα διαφέρει· δὲν πρόκειται πλέον περὶ ἁπλοῦ προσδιορισμοῦ, ἀλλὰ θέλει νὰ μᾶς συγκινήσῃ νὰ ἐνδώσωμεν εἰς τὴν ἀγορὰν ταύτην, καὶ ἂν ἡ ἀνάγκη τῆς προσκτήσεως τῆς οἰκίας ταύτης δὲν ἦναι ἐπαισθητὴ εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἂν ἡ οἰκία δὲν ἔχῃ τοιαύτην ἀξίαν· τούτου ἕνεκα εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ψηφίσωμεν μυστικά· ἅπαντες, Κύριοι ὑπουργοί, συμπονοῦμεν τὰς οἰκογενείας τῶν ἀγωνιστῶν καὶ ἐπιθυμοῦμεν τὴν περιθαλψίν αὐτῶν· εὑρέθη μία κἂν μέλαινα ψῆφος εἰς τὸ πρό μικροῦ ψηφισθὲν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας νομοσχέδιον; ὄχι· διὰ τί λοιπὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δυσπιστεῖτε εἰς τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν;

Ἐνταῦθα, ἐπειδὴ παρετηρήθη, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἀρκούντως διασαφίζει τὴν φύσιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ ὡς παραδρομὴν τῆς ὑπουργικῆς ἐκθέσεως θεωρεῖ τὴν εἰς τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ Χατζῆ Χρήστου ἐνδιάτριψιν αὐτῆς, ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας εἶπε· τὸ νὰ λέγωμεν ἡμεῖς, ὅτι ταῦτο πράττεται ἀπὸ παραδρομήν, τὰ δὲ ἐπίσημα ἔγγραφα νὰ λέγωσιν ἄλλα, δὲν συμβιβάζεται· τὸ κατ' ἐμέ, ἐὰν ἡ οἰκία δὲν ἦτο τοῦ Χατζῆ Χρήστου ἤθελα καταψηφίσει τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἐνῷ τὸ δημόσιον ἀρ' ἑνὸς πωλεῖ τὰς οἰκοδομὰς τὰς ἐθνικάς, διότι τοιοῦτον εἶναι τὸ συμφέρον του, δὲν θέλω ἐπιτρέψει εἰς αὐτὸ ἀρ' ἑτέρου νὰ ἀγοράζῃ ὅ,τι πωλεῖ· ἐπειδὴ ὅμως ἡ οἰκία εἶναι τοῦ Χατζῆ Χρήστου, θέλω ὑπερψηφίσει τοῦ νομοσχεδίου· τὸ ἀντικείμενον λοιπὸν εἶναι προσωπικώτατον καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ μυστικὴ ψηφοφορία, συμφώνως μὲ τὰ κανονισμένα.

Ἀντέταξεν, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδὴς, ὅτι ἡ προκειμένη νὰ ἀγορασθῇ ὑπὸ τοῦ δημοσίου οἰκία δὲν ἦτο ἐθνικὴ οὐδ' ἐπωλήθη ποτὲ ὑπὸ τοῦ δημοσίου· τὸ πρῶτον ἤδη πωλεῖται ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην, τὸ δὲ δημόσιον τὸ συνήθως πωλῶν ἐθνικὰ κτίρια ὧν δὲν ἔχει ἀνάγκην, ἀγοράζει οἰκοδομὰς ἐκεῖ ὅπου ἔχει ἀνάγκην.

Τὰ νομοθετικὰ σώματα ἠυχήθησαν πολλάκις νὰ ληφθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρόνοια πρὸς ἀνέγερσιν δημοσίων καταστημάτων· διὰ τὴν Τρίπολιν μάλιστα ῥητῶς ἐγένετο ἄλλοτε πρόνοια· ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πρὸς ἀνέγερσιν στρατῶνος ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἐγένετο τίποτε, καὶ ἡ Κυβέρνησις εὑρίσκετο εἰς τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ ἀνεγείρῃ τοιοῦτον· διὰ τῆς προκειμένης ὅμως ἀγορᾶς ἡ ἀνάγκη αὕτη οἰκονομεῖται. Δὲν εἶναι τῆς παρούσης στιγμῆς νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐνήργησε τὴν ἀγορὰν τῆς οἰκίας ταύτης κατὰ τὰ νενομισμένα. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι ἡ ἀξία εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἀγορασθῇ ἡ οἰκία αὕτη δὲν εἶναι ἰδανική ἀλλ' εἶναι πραγματική, καθόσον κάλλιστα γνωρίζω.

Πᾶσα συζήτησις, ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, θὰ ἔχει ἓν ἀποτέλεσμα ἠθικὸν ἢ πραγματικόν· συζητοῦμεν ἂν πρέπῃ νὰ ψηφίσωμεν μυστικὰ ἢ φανερά· τὸ ἠθικὸν ἀποτέλεσμα, ἂν ψηφίσωμεν μυστικά, θέλει εἶσθαι, ὅτι διδόμεν ἀμοιβήν· ἐνῷ ἂν ψηφίσωμεν φανερά, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι, ὅτι ἐνεργεῖται ἀγορά. Ἐπειδὴ δὲ ἐσυζητήθη καὶ ἐχαρακτηρίσθη, ὅτι ἡ μυστικὴ ψηφοφορία ἐννοεῖ ἀμοιβὴν πρὸς ὄρελος προσώπου, διὰ νὰ μὴ ἤθελε προσγενῇ προσβολὴ εἰς τὴν μνήμην τοῦ Χατζῆ Χρήστου, ὅτι διὰ τοιούτου εὐτελοῦς ποσοῦ ἀμείβονται καὶ ἐξορλοῦνται αἱ ἐκδουλεύσεις του, πρέπει νὰ ψηφοφορήσωμεν φανερά.

Ἀντέταξεν, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος· δὲν διατείνεταί τις, ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐξορλοῦνται τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ἐκδουλεύσεις ὅλαι τοῦ Χατζῆ Χρήστου, ἀλλ' ὅτι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον εἰσάγεται καὶ αἰτιολογεῖται τὸ νομοσχέδιον ἀποδεικνύει, ὅτι γίνεται πρὸς ὄρελος καὶ ἀμοιβὴν προσώπου, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ μυστικὴ ψηφοφορία.

Ἐπέφερεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός· ἅπαντες συμφωνοῦμεν ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ προκειμένου νόμου· ἐπειδὴ ὅμως διεγείρονται ἀμφιβολίαι ὡς ἐκ τῶν προσδιορισμῶν τῆς ἐκθέσεως, ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἀφορᾷ οὐχὶ ἁπλῆν ἀγορὰν ἀλλ' ἀμοιβὴν πρὸς ὄρελος προσώπου, ἡ Κυβέρνησις κηρύττει, ὅτι οὐδεμίαν ἀμοιβήν, οὐδὲν προσωπικὸν ὄρελος τὸ νομοσχέδιον προτίθεται νὰ χορηγήσῃ· εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς οἰκίας ἡ Κυβέρνησις προῆλθε, διότι ἔχει ἀνάγκην τῆς οἰκίας ταύτης· καὶ ἂν πωλῇ ἄλλου οἰκοδο-

μὰς, διότι δὲν ἔχει ἀνάγκην αὐτῶν, ἐδῶ ἀγοράζει ταύτην, διότι ἔχει ἀνάγκην· διὰ τοῦτο τὸ ἀντικείμενον τοῦ νομοσχεδίου εἶναι πραγματικὸν καὶ οὐχὶ προσωπικὸν, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορία πρέπει νὰ ἦναι φανερὰ καὶ οὐχὶ μυστική· αἱ ἐκφράσεις τῆς ἐκθέσεως περὶ τίτλων καὶ ἐκδουλεύσεων, ἐγένοντο πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς οἰκίας, καὶ ἀπὸ σεβασμοῦ πρὸς ἕνα διακεκριμένον ἀγωνιστὴν, τὸν ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναφέρῃ ξηρὰ, χωρὶς νὰ προσθέσῃ καὶ τοὺς τίτλους του.

Δέχομαι, εἶπεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας, νὰ ψηφίσω φανερὰ « διὰ τὴν ἀγορὰν μιᾶς οἰκίας ἐν Τριπόλει » καὶ νὰ ἐξαλειφθῶσιν ὅλα τὰ λοιπὰ ἐπίθετα καὶ αἱ ἐκφράσεις· ἄλλως δὲν δέχομαι νὰ ψηφίσω φανερά.

Καὶ πάλιν λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς εἶπεν· ἡ Κυβέρνησις ἐξήγησε κατ' ἐπαναλῆψιν ὅ,τι εἶχεν ἐν τῷ νῷ, τὸ πνεῦμα δηλ. αὐτοῦ τοῦ νομοσχεδίου· ἐπειδὴ ὅμως ὡς ἐκ τῶν ἐκφράσεων τῆς ἐκθέσεως προέκυψαν ἀμφιβολίαι, ὅτι ἄνθεν ἡ ἀγορὰ αὕτη τῆς οἰκίας τοῦ Χατζῆ Χρήστου ἔχει σχέσιν μὲ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ, πρὸς ἐξάλειψιν αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις διεβεβαίωσεν καὶ διαβεβαιοῖ παντάπασι καὶ μὲ τὸν ἐπισημότερον τρόπον, ὅτι οὐδεμίαν σχέσιν πρὸς τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ ἀνδρὸς ἔχει ἡ ἀγορὰ αὕτη· πᾶσαν δὲ περὶ ἀμοιβῆς ἐκδουλεύσεων ἰδέαν ἐξαγομένην ἐκ τῶν φράσεων τῆς ἐκθέσεως καὶ καθιστῶσαν τὸ ζήτημα προσωπικὸν, τὸ ὑποῦργεῖον τὴν ἀνακαλεῖ· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀντικείμενον μένει πραγματικὸν ἡ ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορία πρέπει νὰ γίνῃ φανερά.

Περαιωμένης ἐνταῦθα κηρυχθείσης τῆς συζητήσεως, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἡ Γερουσία μετὰ τὰς διασαφήσεις τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ παρεδέξατο τὴν φανερὰν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ψηφοφορίαν διὰ ψήφων **14** ἀπέναντι **13**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ θέματος, οἱ παραδεχόμενοι τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν λέγουν Ναί· οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουν Ὄχι.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ο	Τάτζης Μαγγίνας	Ο
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Χαράλ. Παπαπολίτης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ο	Ἰάκωβος Παξιμάδης	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ο	Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν
Ἀναστάσιος Δόντος	Ο	Σπυρ. Τρικούπης	

Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ο	Μ. Α. Καΐρης	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ο	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ο
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτρ. Πλαπούτας	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἰωάννης Σταΐκος	
Γεώργιος Ψύλλας	Ο	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ο	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Δημήτριος Χατσῖσκος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ο
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν	Δεώρ. Δυοβουνιώτης	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης		Κωνστ. Προβιλέγιος	
Ἀδὰμ Δούκας	Ο	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ο
Δῆμος Κανελλόπουλος		Σπῦρος Μίλιος	
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Ῥήγας Παλαμήδης	Ν
Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Οὕτω τεθεῖσα εἰς φανερὰν ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 26 (παμψηφεὶ) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Ἀθ. Λιδωρίκη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγορᾶς τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ Χατζῆ Χρήστου.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ῥικάρδος Τζιώρτζ	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Νικόλ. Χρυσόγελος	
Ἀναστάσιος Δόντος	Ν	Γεώργιος Ψύλλας	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Γεώργιος Δαρειώτης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Δημήτριος Βούλγαρης	Ν

Γκίκας Καρακατζάνης . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Ἀδὰμ Δούκας . . . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Κωνσταντῖνος Κανάρης . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .
Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . . N
Μ. Α. Καΐρης	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Κωνς. Προβιλέγιος . . . N
Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Δημήτρ. Πλαπούτας . . .	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Ἰωάννης Στάϊκος	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . N
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης .

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου ἐγένοντο δεκτὰ διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 23 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγορᾶς τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Χατζῆ Χρήστου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Νικόλ. Χρυσόγελος . . . .
Ἀναγν. Δελιάννης	Γεώργιος Ψύλλας . . . . .
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . . N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . N	Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος . . . N	Γεώργιος Δαρειώτης . . . N
Τάτζης Μαγγίνας	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Δημήτριος Βούλγαρης . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Γκίκας Καρακατζάνης . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Ἀδὰμ Δούκας . . . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Κωνσταντῖνος Κανάρης . .
Ἀνάσιος Γρηγοριάδης . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Βασιλ. Χρηστακόπουλος . . N	Μ. Δ. Καΐρης . . . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .

Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N	Ἀναστάσιος Σ. Χαραλάμπης .
Δημήτρ. Πλαπούτας . . .	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . . N
Ἰωάννης Στάϊκος	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης .	Κωνς. Προβιλέγιος . . . .
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Δημήτριος Χατσίσκος . . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Δημήτριος Χρηστίδης . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Νικόλαος Μαυρομμάτης . . N	Δημήτ. Λ. Κουντουριώτη,

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 13 Μαρτίου 1856.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Λ. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμος.
Δ. Χαντζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Μαρτίου 1856, ἡμέρᾳ Τετράδῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Λ. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν Γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Χατζίσκον, ἀντὶ τοῦ Ἀθ. Γρηγοριάδου ἀσθενοῦντος, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἐπιδιορθωθέντα κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν γενομένην συζήτησιν ἐνεκρίθησαν.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Χατζίσκου ἐξαιτουμένου τρίμηνον ἄδειαν ἀπουσίας διὰ τὸ ἐξωτερικὸν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος 1856, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ, ὡς καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς· μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, δι' ἧς ἐξήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παραδέξατο αὐτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ 1856.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Γεώργ. Κουντουριώτης . . .
Ἀναγ. Δελιγιάννης	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N

Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Ἀδάμ. Δούκας	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Μ. Α. Καΐρης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάγης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Δημήτρ. Πλαπούτας	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἰωάννης Στάϊκος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Νικόλαος Μαυρομάτης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Κωνστ. Πριβιλέγιος	
Γ. Παπαλιόπουλος	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	
Γκίκας Καφακατζάνης		Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου, λαβὼν τὸν λόγον Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χρηστίδης, ἔλεξε τάδε.

Δὲν θέλω ὁμιλήσει οὔτε περὶ τοῦ ποσοῦ οὔτε περὶ τοῦ ποιοῦ τῆς ζητουμένης δυνάμεως τοῦ στρατοῦ· θέλω ἐπιφέρει σπουδαίαν τινὰ παρατήρησιν τὴν ὁποίαν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἐμελέτησα· ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὑποβαλὼν ἤδη τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἐπιφέρει εἰς τὴν ἔκθεσίν του, ὅτι ἀπαιτεῖ 250 ἄνδρας πλείονας τῶν ὑπαρχόντων, διότι ἔχει ἀνάγκην νὰ αὐξήσῃ τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς· ἀλλ' ἂς μὲ συγχωρηθῇ νὰ εἰπω, ὅτι ὁ τρόπος οὗτος τῆς ζητουμένης αὐξήσεως δὲν εἶναι κανονικός· ἀληθῶς ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ διοργανίζειν τὸν στρατὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ θεμελιώδους Νόμου· ἀλλ' ὅταν ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία παρεχώρησε τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν δὲν παρεχώρησε συνάμα καὶ τὰ ἄλλα δικαιώματα, ἅτινα ἔχει εἰς ἑαυτὴν ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ πράγματος· ἡ Κυβέρνησις π. χ. σχηματίζει Γραφεῖον Μηχανικοῦ ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, λέγουσα, ὅτι χαίρει τοιοῦτον δικαίωμα· ἀλλ' ἐὰν τὸ δικαίωμα τοῦ διοργανίζειν

ἢ σχηματίζειν τοιοῦτον Γραφεῖον ἔχει, δὲν ἔπεται, ὅτι ἔχει συνάμα καὶ τὰ λοιπὰ δικαιώματα οἷα εἶναι τὸ τῆς αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ καὶ ἐκεῖνα τῆς αὐξήσεως τῆς δαπάνης· τὸ δικαίωμα τοῦ διοργανίζειν ἀφορᾷ τὴν τάξιν ἢ τὴν διοίκησιν ἣν πρέπει νὰ ἔχῃ ἕκαστον στρατιωτικὸν Σῶμα, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο παρεχωρήθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καθόσον αὕτη γνωρίζει ἂν Συνταγματάρχης ἢ Ὑποστράτηγος πρέπει νὰ διοικῇ τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα ὅπλον. ὡς καὶ ἐκ πόσων πρέπει νὰ σύγκηται ἡ δύναμις ἑκάστου λόχου τάγματος ἢ συντάγματος· τὸ δικαίωμα ὅμως τοῦ διοργανίζειν τὸν στρατὸν εἰς μεγαλείτερον ἢ μικρότερον ποσὸν, ἐπειδὴ τοῦτο συνεπάγει καὶ δαπάνας, δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ πρὶν ἡ ζητηθῇ ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ σώματα ἡ αὔξησις τοῦ τε στρατοῦ καὶ τῆς δαπάνης. Τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον καθόσον διὰ τοῦ δικαιώματος τούτου τῆς Κυβερνήσεως, ἐφαρμοζομένου ἀπολύτως δύναται νὰ αὐξήσῃ συνάμα ἡ δύναμις καὶ ἡ δαπάνη· ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐξουσίας δὲν προηγεῖται ἀλλ' ἕπεται τῶν δικαιωμάτων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, τὰ ὁποῖα μόνα δικαιοῦνται νὰ προσδιορίζωσι τὰ ποσὰ τῶν στρατιωτῶν καὶ ἀξιωματικῶν, ἅτινα προσκαλοῦσιν αὔξησιν ἐξόδων· διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ζητεῖται αὔξησις 250 ἀνδρῶν εἰς τὴν χωροφυλακήν· ἀλλ' ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦτο θέλῃ σύγκειται ἐκ στρατιωτῶν ἢ ἀξιωματικῶν καὶ ἐκ πόσων, οὐδὲν ἀναφέρεται· διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ προσδιορισθῇ προηγουμένως δι' ὀργανικοῦ Νόμου τὸ ποσὸν καὶ ἡ τάξις τῶν θέσεων τῆς χωροφυλακῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ὤφειλε νὰ κανονισθῇ τὸ ζητούμενον ποσὸν ὡς πρὸς τὸ σῶμα τοῦτο. Ὁ προσδιορισμὸς λοιπὸν τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ γενόμενος διὰ τῶν ὁμοιομόρφων τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰμὴ πίστωσις ἀνδρῶν, διότι ἐὰν προστεθῇ τι εἰς τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ, προστίθεται συνάμα καὶ δαπάνη ἀνάλογος· διὰ τὸν λόγον τοῦτον πρέπει πρῶτον νὰ χορηγῶνται αἱ πιστώσεις ἐκ μέρους τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, καὶ δεύτερον νὰ γίνηται ὁ διοργανισμὸς τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν χορηγηθησομένων πιστώσεων· ἔχω, λέγει ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, πλεονάζοντας ἄνδρας εἰς τὸ σῶμα τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἱππικοῦ, καὶ ἐπιφυλάττομαι νὰ προκαλέσω τὸ περὶ τούτων ὀργανικὸν Διάταγμα· ἀλλὰ περὶ τῆς αὐξήσεως ταύτης καὶ ἐν γένει περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν Σωμάτων τούτων ὡς καὶ τῶν λοιπῶν, πρέπει νὰ ἐλθῃ Νόμος ὀργανικὸς, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου θέλει ἐξετασθῇ, ἂν ὑπάρχῃ ἀνάγκη τῆς τοιαύτης αὐξήσεως, θέλουν προσῃ

διορισθῆ αἱ δαπάναι, καὶ ἐξευρεθῶσι τὰ μέσα ἢ οἱ πόροι πρὸς τὴν ἀπάντησιν τῶν περισσοτέρων δαπανῶν· σήμερον τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους εἰσὶ λίαν ὑπέρμετρα, ἀναβαίνουσιν εἰς **18** περίπου ἑκατομμύρια, καὶ ἐὰν δὲν πραγματοποιηθῶσιν, ὅλα τοὐλάχιστον θέλουσιν καταβιβασθῆ εἰς **17** ἑκατομμύρια ἐνῷ τὰ ἔσοδα δὲν δύναται νὰ ἀναβῶσι ἐπέκεινα τῶν **14** ἑκατομμυρίων· μὴ νομίσει τις, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζω τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους καὶ τὸ ἐπωφελὲς τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀναγκαίου στρατοῦ, ἀλλὰ παρατηρῶ, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τούτου, πολὺ δὲ μᾶλλον ἡ αὔξησις αὐτοῦ πρέπει νὰ γίνηται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπολύτων ἀναγκῶν καὶ τῶν ἐνόντων μέσων διὰ νόμου, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου λέγονται καὶ ἐξετάζονται ἀκριβῶς τὰ πάντα· ἄλλως τε προβαίνομεν εἰς οἰκονομικὴν παραλυσίαν. Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον δὲν εἶναι Νόμος ὀργανικὸς ἀλλὰ Νόμος πιστώσεως δι' οὗ προσδιορίζεται ἡ διὰ τὸν στρατὸν ποσότης τῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς δαπάνης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου. Ἐκτὸς τούτου κάμνω καὶ τὴν ἑξῆς παρατήρησιν· κανονίζοντες διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου τὴν διὰ τὸ ε. ε. στρατολογίαν εἰς **2000** νεοσυλέκτους, νομίζετε, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ συλλεχθῶσι οὗτοι κατ' ἔτος; τοῦτο οὐ μόνον εἶναι δύσκολον ἀλλὰ καὶ καταστρεπτικὸν εἴς τε τὸν λαὸν καὶ τὴν γεωργίαν· ἐνῷ διὰ τοῦ ὀργανικοῦ Νόμου συζητοῦνται τὰ πάντα ἡ ἀνάγκη ἡ δαπάνη καὶ λοιπὰ περιστατικὰ σχέσιν ἔχοντα μὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο· ἐπιθυμῶ ἐπαναλαμβάνω τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ὅταν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀνήκοντος ὀργανικοῦ Νόμου καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως, καὶ χαίρω διὰ πᾶσαν αὔξησιν, ἔστω καὶ μικράν· ἀλλὰ καλήτερον εἶναι νὰ ἔχωμεν τοσοῦτον στρατὸν, ὅσον δυνάμεθα νὰ πληρώσωμεν, παρὰ νὰ ἔχωμεν μεγαλήτερον ποσὸν ὅσον δὲν δυνάμεθα νὰ πληρώσωμεν διότι τὰ ἀποτελέσματα ἀποβαίνουσι τότε ὀλεθριώτερα.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης· εἶχον πρόθεσιν νὰ σιωπήσω ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ προλαλήσας ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιρρίψῃ τὰς ὁποίας ἔκαμε παρατηρήσεις, ἔλαβον τὸν λόγον διὰ νὰ ἔλθω διὰ περισσοτέρας ἀναπτύξεως πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λόγων του· ἄλλοτε, ἤτοι εἰς τὰς πρώτας περιόδους, εἰσήγοντο εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα εἷς Νόμος περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ ἕτερος περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας· ὁ πρῶτος περιεῖχε ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν κατὰ βαθμὸν καὶ θέσιν, ὡς καὶ τοὺς Νόμους ἐφ' ὧν ἐστηρίζετο τὸ ζητούμενον πο-

σὸν καθ' ὅλα τὰ ὅπλα· διὰ τοῦ ἀνήκοντος δὲ παραλληλισμοῦ ὑπεδείκνυε τὴν ζητουμένην αὔξησιν ἢ μείωσιν· ἡ Βουλὴ μὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τοῦτο ἀνάγκασε τὴν Κυβέρνησιν νὰ χορηγῇ διὰ τοῦ Νόμου τούτου περισσοτέρας καὶ λεπτομερεστέρας πληροφορίας ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, διὰ νὰ γίνεται ἀκριβὴς ὁ ἔλεγχος τούτων εἰς τὸν προϋπολογισμόν· ἀπό τινος ὅμως καιροῦ οἱ δύω οὗτοι Νόμοι συνεπτύχθησαν εἰς ἕνα, ὅστις ἔκτοτε ὑποβάλεται κατ' ἔτος εἰς τὰς Βουλάς, σχεδὸν στερεωτύπως, ἄνευ τῶν ἀνωτέρω λεπτομερειῶν· ὁ τρόπος οὗτος δὲν εἶναι τακτικὸς καὶ πρέπει νὰ διορθωθῇ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς εἰδικοῦ Νόμου ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς Δυνάμεως τοῦ στρατοῦ συναδευμένου μὲ τὰς ῥηθείσας λεπτομερείας, καὶ εἰδικοῦ ἑτέρου Νόμου ὡς πρὸς τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν, διότι ἄλλως θέλομεν φθάσει εἰς ἀποτελέσματα ὀλέθρια. Δὲν εἶμαι σύμφωνος εἰς τὸ ὅτι πρέπει νὰ ἐκτελῶμεν ὅλας τὰς ὑπηρεσίας διὰ τῶν στρατιωτῶν, ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἀσπασθῇ τὸ μέτρον τῆς ἐθνοφυλακῆς, περὶ ἧς πολλάκις ὑψώθησαν φωναὶ καὶ ἐνταῦθα καὶ εἰς τὸ ἕτερον Νομοθετικὸν Σῶμα, διότι ἄλλως θέλουν ἀποσπασθῆ οἱ πολῖται ἐκ τῆς Γεωργίας καὶ τῶν λοιπῶν Βιομηχανιῶν, οἱ δὲ ἐνιαύσιοι στρατιῶται οὐδέποτε δύνανται νὰ φέρωσι τὸ ἀποτέλεσμα ἐκεῖνο ὅπερ ὑπάσχεται ἡ ἐθνοφυλακή.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν. Εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ζητεῖται αὔξησις **250** ἀνδρῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς χωροφυλακῆς· ὅλοι γνωρίζετε τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας αἱ ὁποῖαι ἐπολλαπλασιάσθησαν εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις, ἕνεκα τῆς ληστείας καὶ λοιπῶν ἄλλων λόγων. Τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ἔχον πολυειδεῖς ὑπηρεσίας καθίσταται ἀνεπαρκὲς πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν ὅλων αὐτῶν, διὸ καὶ ἀπεφασίσθη ἡ αὔξησις αὐτοῦ κατὰ **250** ἄνδρας· ἡ ἔνστασις τοῦ πρώτου λαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη δὲν στηρίζεται εἰς νόμον ὀργανικὸν εἶναι εὐλογοφανὴς, καὶ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ περιβάλεται τὸ ὅλον τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ γενικῶν νόμων οἵτινες βαθμηδὸν θέλουν καταρτισθῶσι· ἀλλ' ὅπως ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ἀπῄτησε ἄλλοτε τοιαύτην αὔξησιν καὶ ἐνομοθετήθη αὕτη διὰ τοιούτου νόμου, τοιουτοτρόπως εἰσάγεται καὶ ἤδη ἡ κατ' ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας αὔξησις τῆς χωροφυλακῆς διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι μὲν νόμος ὀργανικὸς, ἀλλ' οὐχ ἧττον εἶναι νόμος, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ὄμοιος τοῦ προϋπολογισμοῦ διότι οὗτος ἕπεται τοῦ νόμου τούτου. Ἡ αὔξησις θεωρεῖται καὶ εἶναι λίαν ἀναγκαία· πρέπει δὲ νὰ

προσδιορισθῇ ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ εἰς τοσοῦτον ἀριθμὸν ὥστε ἐν περιπτώσει νὰ εἶναι ἐπαρκὴς εἰς ὅλας τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας. Ἀλλ' ὁ διὰ τῆς αὐξήσεως αὐτῆς προσδιοριζόμενος ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ δὲν θέλει εἶσθαι ἀπαραμείωτος, διότι ἐὰν ἡ Κυβέρνησις θεωρήσῃ ὅτι ὅλη ἡ δύναμις αὐτοῦ δὲν εἶναι ἀναγκαία δύναται νὰ πράξῃ τὴν ἀνήκουσαν οἰκονομίαν, ἀφίνουσα εἰς ἀπουσίαν πολλοὺς ἀξιωματικοὺς ἢ στρατιώτας· ὥστε καὶ ἡ ἐλάττωσις καὶ ἡ οἰκονομία πραγματοποιοῦνται διὰ τῆς καλῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου.

Οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει ἡ μερικὴ αὔξησις τῆς χωροφυλακῆς πρὸς τὴν αἰτουμένην αὔξησιν τῆς ὅλης δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ἡ δὲ πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ὑπῆρξε μὴ ἀρκοῦσα, διότι τὰ μικρὰ ὑπὲρ αὐτοῦ ληφθέντα μέτρα ἔρεπον αὐτὸ εἰς θέσιν νὰ παραλύσῃ, ἂν καὶ σῶμα τὸ ὁποῖον εἶναι πλησιέστερον τοῦ λαοῦ καὶ γνωρίζει τὰς ἕξεις του· ὥστε τὸ σῶμα τοῦτο πρέπει νὰ αὐξηθῇ περισσότερον πάντων τῶν ἄλλων σωμάτων καὶ νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸ εὐρύτερον στάδιον προαγωγῆς.

Τὰ νομοσχέδια δὲν πρέπει νὰ προβλέπωσιν ἐνδεχομένας ἀνάγκας διότι ἐλαττώνουσιν ἄλλας τοιαύτας πραγματικάς· ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὰ μέσα ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ἀναπληρώνῃ ὅλα τὰ κενὰ καὶ ὅλας τὰς ἐνδεχομένας ἀνάγκας· πρέπει δὲ νὰ ληφθῇ πολυειδὴς πρόνοια περὶ τοῦ κλάδου τούτου, ὁ δὲ προσδιορισμὸς τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι ὁ ἀναπόφευκτος.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν. Τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς συμποσοῦται εἰς **1450** ἄνδρας· διὰ τῆς προσθήκης τῶν 250 ἑτέρων ἀνδρῶν, κατὰ τὸ παρὸν νομοσχέδιον, ὁ ἀριθμὸς τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἀναβαίνει εἰς **1700** ἄνδρας· δὲν εἶμαι δὲ σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος τοῦ νὰ αὐξηθῇ τὸ σῶμα τοῦτο περισσότερον τῶν ἄλλων σωμάτων, διότι ὁ χωροφύλαξ μισθοδοτεῖται περισσότερον τοῦ στρατιώτου τῆς γραμμῆς· συμμερίζομαι ὅμως τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ ληφθῇ πρόνοια ὅπως ἐπενεχθῇ ἡ ἀνήκουσα βελτίωσις εἰς τὸ σῶμα τοῦτο ὡς μᾶλλον πλησιέστερον εἰς τὸν λαόν.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας· δὲν θέλω ἀντικρούσει καμμίαν ὁμιλίαν τῶν προαγορευσάντων ἀλλὰ θέλω περιορισθῇ νὰ ἐπιφέρω παρατηρήσεις τινας τὰς ὁποίας θεωρῶ ἀναγκαίας· ἐρρέθη ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὀργανικὸς νόμος προσδιορίζων τὴν δύναμιν καὶ τάξιν τοῦ στρατοῦ· ἀλλὰ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ νόμος ὁ ὁποῖος προσδιορίζει

τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτου γίνεται ὁ διοργανισμὸς τῶν σωμάτων· δὲν φαίνεται δὲ ἐν αὐτῷ ἡ λεπτομερὴς ἐξήγησις τῶν διαφόρων θέσεων καὶ βαθμῶν ὡς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, στρατιωτῶν καὶ λοιπῶν, κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμίδου, διότι τοῦτο δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὸν ὁποῖον δὲν δύναται νὰ καταχωρηθῇ πλέον τῶν διὰ νόμων διαταγμάτων καὶ κανονισμῶν προσδιοριζομένων· ἐπέστη δὲ ὁ ἀρμόδιος καιρὸς καθ' ὃν πρέπει νὰ καταρτισθῇ ὁ ὀργανικὸς οὗτος νόμος τοῦ στρατοῦ ἤτοι τῶν θέσεων, διότι ἂν κατὰ τὸν Κ. Χρηστίδην θέλομεν ἔχει ἔλλειμμα τριῶν ἑκατομμυρίων δραχμῶν, κατ' ἐμὲ ὅμως θέλομεν ἔχει ἔλλειμμα περισσότερον, διότι καὶ αὐτὸ τὸ χρεωλύτριον ὅπερ πληρώνουσιν ἀφ' ἡμῶν αἱ τρεῖς εἰσαγομένιδαι δυνάμεις αὐξάνει τὴν δυσχερῆ οἰκονομικήν μας κατάστασιν.

Πρέπει ὅθεν νὰ ὑπενθυμίσωμεν καὶ αὖθις τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὅπως ῥίψῃ οὐ μόνον εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους γενικῶς τὴν δέουσαν οἰκονομίαν, καὶ λάβῃ μέτρα θεραπευτικὰ τῆς μετ' ὀλίγον δυσχερεστάτης οἰκονομικῆς καταστάσεως ἥτις θέλει εἶσθαι ἀναπόφευκτος· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τῶν διὰ τῆς στρατολογίας νεοσυλλέκτων ἐπιφυλάττομαι νὰ λαλήσω εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπέτρεψεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας. Πάντοτε οἱ κατὰ καιροὺς ὑπουργοὶ εἰσάγαγον τὸ παρὸν νομοσχέδιον, ἀλλὰ πάντοτε εὑρέθησαν ἐλλειπεῖς εἰς τὰς ἐνθέσεις των μὴ μνημονεύοντες τὸν λόγον δι' ὃν χρειάζεται τοσοῦτος ἀριθμὸς στρατοῦ, διὸ καὶ ἠρώτησά ποτε τὸν ὑπουργὸν Ῥάδιον περὶ τούτου· εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἀναφέρονται ὡς ἐκτελούμεναι πολλαὶ ὑπηρεσίαι αἱ ὁποῖαι ἄλλοτε ἐκτελοῦντο ἀπὸ ἄλλα πρόσωπα, ἀλλὰ δὲν ἐχώρεσε ποτε εἰς τὴν μικράν μου διάνοιαν διὰ ποῖον λόγον χρειάζονται τοσοῦτοι ἄνδρες. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι μία παρακαταθήκη εἰς χεῖρας τῶν τριῶν δυνάμεων, εἶναι μία νῆσος ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ φοβηθῇ κανένα· αὕτη ὡς τοιαύτη πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς μικρότατον ἀριθμὸν στρατοῦ· τὰ δὲ ἔξοδα τὰ ἀφαιρούμενα ἀπὸ τὴν βιομηχανίαν τοιουτοτρόπως νὰ παύσωσι. Τὰ μεθόρια εἰσὶ διαγεγραμμένα καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ προσβάλῃ αὐτὰ καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Κράτος μας. Τὰ φρούρια, ἐὰν ἀρεθῶσι μὲ ἀνοικτὰς θύρας, οὐδεὶς θέλει τὰ διαταράξει· ὑπαρχούσης ἀνάγκης συνοδίας χρημάτων, ταῦτα δύναται νὰ συνοδεύσῃ φρουρὰ τις ἀνάλογος πο-

λιτῶν· ὥστε, ὡς θεωρεῖτε, ἡ Ἑλλὰς ἀνάγκην ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ δὲν ἔχει ἀλλ' ἐπαπειλεῖται μόνον ἀπὸ ἐσωτερικόν τινα ἐχθρὸν τὴν λῃστείαν· ἀλλ' ἐὰν ἀκούσῃ τις, ὅτι, τῆς Ἑλλάδος ἐχούσης τοσοῦτον στρατὸν ὅσον προκαλούμεθα νὰ νομοθετήσωμεν σήμερον, εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πρωτευούσης αὐτῆς διαπράττονται λῃστεῖαι, βεβαίως θέλει ἀπορήσει· λέγω ὅθεν ὅτι ὁ στρατὸς ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ἥμισυ, καὶ ἂν περιστάσεις ἔκτακτοι, ὁποῖαι εἰσὶν αἱ παροῦσαι, παρουσιασθῶσιν νὰ χορηγῇ τὴν ἀνήκουσαν συνδρομὴν εἴτε ἡ ἐθνοφυλακὴ εἴτε ἄλλη τις πρόσκαιρος δύναμις. Εἰς Ἀγγλίαν δὲν εὑρίσκωνται στρατιῶται· ἀλλὰ μέπως ἐκεῖ ὁ λαὸς εἶναι ἁγνὸς ἢ ἅγιος. Μὲ διαβεβαίωσαν ξένοι ἄνθρωποι ὅτι οἱ Ἕλληνες ἔχουσιν ὀλιγωτέραν τάσιν πρὸς τὰ ἐγκλήματα ὡς πρὸς τοὺς λαοὺς τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Ἂν ἀναγνώσῃ τις τὰ σατανικὰ ἐγκλήματα τῶν λαῶν ἐκείνων θέλει εὕρει ὅτι τὰ τῶν Ἑλλήνων εἶναι μηδαμινά· οἱ λῃσταί, λέγουσιν, ὅτι ἔρχονται ἔξωθεν· ἀλλ' οἱ λῃστεύσαντες εἰς Χαλκίδα δὲν ἦλθον ἔξωθεν. Ἐκεῖ ὑπῆρχον καὶ φρούρια ὑπὸ τὰ ὁποῖα ἐγένετο ἡ λῃστεία καὶ πολῖται πρὸς ἐξοπλισμὸν καὶ καταδίωξιν, ἀλλ' οὐδὲν πρὸς καταστροφὴν τῶν λῃστῶν ἐγένετο. Τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ ὑποχρεώσῃ ἡμᾶς νὰ αὐξήσωμεν τὸν στρατόν· ἐγὼ δὲν χαίρω ὅταν θεωρῶ αὐξανομένην τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ, ὡς εἶπε τις τῶν προλαλησάντων, ἀλλὰ μᾶλλον κλαίω, διότι τοῦτο δυκνύει ὅτι ἡ πόλις ἅπασα εἶναι ἀσθενὴς, ὡς ὅταν τις θεωρῇ πληθὺν ἰατρῶν εἰς πόλιν τινα· ὀργανισμὸς τῶν δήμων καὶ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης ἀκριβὴς ταῦτα εἰσὶ τὰ μέσα ἅτινα περιορίζουσι τὰ ἐγκλήματα· δὲν χαίρω καὶ δι' ἄλλον τινὰ λόγον τῶν ἀκόλουθον. Εἰς πᾶν συνταγματικὸν κράτος οἱ λαοὶ καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα ζῶσι μὲ κάποιαν δυσπιστίαν πρὸς τὰς Κυβερνήσεις, ὅπου δὲν ὑπάρχει δυσπιστία ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει καὶ ἐλευθερία καὶ Συνταγματικὴ πολιτεία· ὑπάρχουσι πολλάκις ὑπουργοὶ καλοὶ ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ὑπουργοὶ ἐξωλέστατοι, ὅτε ἡ αὔξησις τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ συντείνει μᾶλλον εἰς τὴν καταπίεσιν τοῦ λαοῦ· διὰ ταῦτα ὕψωσα τὴν φωνὴν πάντοτε ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθην· εἶπον τινες ὅτι ἐλαττουμένης τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ πολλοὶ ἀξιωματικοὶ θέλουσι τεθῇ εἰς ἀργίαν, καὶ ὅτι φόβος ἦτο νὰ προχωρήσῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἐλάττωσιν· ἡ θεραπεία τοῦ κακοῦ τούτου ἦτο πρόχειρος· οἱ πλεονάζοντες ἀξιωματικοὶ ἀντὶ νὰ τεθῶσιν εἰς ἀργίαν ἠδύναντο νὰ σταλῶσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας διὰ νὰ διοργανίσωσι καὶ γυμνάσωσι τὸν λαόν, διότι τοιουτοτρόπως ἡ Πατρὶς ἀντὶ τῶν 10,000 θέλει ἔχει

100,000 ἄνδρας οἱ ὁποῖοι θέλουν τὴν προστατεύει πάντοτε, καὶ θέλουν συντρέχει τὴν Κυβέρνησιν· ἐγὼ αὐτὸς ἤκουσα ἐκ στόματος γονέων ἀγωνιστῶν, ὅτι ἀντικαθιστῶσιν δι' ἄλλων τὰ τέκνα των, διότι εἰς τὸν στρατὸν οἱ νέοι διαφθείρονται εὑρισκόμενοι εἰς τὰς μεγαλοπόλεις ὅπου συνήθως ἐκπολάζει ἡ διαφθορὰ, ἤτις τὸ καταβλιπτικὸν τοῦ νόμου τὸ ἀποκαθιστᾷ ἔτι καταβλιπτικώτερον· οἱ εἰσερχόμενοι εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ νέοι δὲν πρέπει νὰ διατρέφωνται ἐντὸς τῶν πόλεων ὅπου ἐμφωλεύει καὶ ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ διαφθορά, πρέπει νὰ διατρέφωνται εἰς τὰ ὄρη, διότι ἐκεῖ θέλουσι γνωρίζει τὰς θέσεις τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ὑπερασπίσωσιν ἄλλο τε, καὶ νὰ ἐργάζωνται ὡς οἱ στρατιῶται τῶν ἄλλων ἐθνῶν κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν παράδειγμα τοῦ ἐν Πειραιεῖ ὑπάρχοντος Γαλλικοῦ στρατοῦ.

Τοὺς λόγους τούτους ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ εἴπω κατ' ἐπανάληψιν διὰ νὰ ἀναπολήσω τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα ἅτινα ἔχετε, καὶ διὰ νὰ σᾶς πείσω εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι ἀνάγκην στρατοῦ τοσούτου δὲν ἔχομεν ἀλλ' ἐσωτερικοῦ διοργανισμοῦ, διότι οὗτος ἀπορρόφᾳ ὅλα τὰ χρηματικὰ μέσα τοῦ Κράτους· τούτων δὲ οὕτως ἀπορροφουμένων ἡ δυσχερὴς οἰκονομικὴ κατάστασις μας ἔσεται ἄφευκτος.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐγένετο διὰ χειροτονίας δεκτὸν τὸ συζητούμενον 1. ἄρθρον, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ. Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2. ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἶπεν· ἐκτιμῶ δεόντως τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι διὰ συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ ἐν γένει ἀπαιτοῦνται 2100 ἄνδρες· ἐξ αὐτῶν ἀφῃρέθησαν 150 ὡς μὴ ἀναγκαῖοι διὰ τὴν μέπω διοργανισθεῖσαν τετάρτην ἴλην τοῦ ἱππικοῦ, καὶ χάριν οἰκονομίας, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις προστίθεται νὰ φέρῃ εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον, ὥστε τὸ ποσὸν τοῦτο ἠλαττώθη εἰς 2150 ἄνδρας· ἀλλ' ἐπειδὴ καθυστεροῦνται πολλοὶ νεοσύλλεκτοι ἐξ ὧν δύνανται νὰ συλλεχθῶσι οἱ πλέον τῶν δύω χιλιάδων ἑκατὸν πεντήκοντα ἄνδρες, διὰ τοῦτο εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ζητεῖται μόνον τὸ ποσὸν τῶν δύω χιλιάδων ἀνδρῶν· ἡ παραδοχὴ λοιτὸν τῆς προπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἧς προτείνεται ἡ ἀναπλήρωσις τῆς ζητουμένης αὐξήσεως τῆς χωροφυλακῆς διὰ τῶν πλεοναζόντων δήθεν ἱππέων καὶ πυροβολιστῶν εἰς τὰ Σώματα τοῦ ἱππικοῦ καὶ πυροβολικοῦ, θέλει παρεμβάλει προσκόμματα εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ· αὕτη ἐκτὸς τούτου δὲν δύναται καὶ νὰ ἐνεργηθῇ διότι ἀντιβαίνει εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς χωροφυλακῆς, καθ' ὃν εἰς τὸ σῶμα τοῦτο κατατάττονται ἄνδρες ἐκπληρώσαντες τε-

σάρων ἐτῶν ὑπηρεσίαν εἰς ἄλλα Σώματα, καὶ διότι οἱ πλεονάζοντες ἵππεῖς καὶ πυροβολισταὶ πρὸς τὴν ζητουμένην αὔξησιν τῆς χωροφυλακῆς ἐκ 250 ἀνδρῶν δὲν ἐπαρκοῦσι.

Ἐπέμεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης· δὲν συμμερίζομαι τὴν παρατήρησιν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸ μὴ ἀναγκαῖον τοῦ λόγου τῶν σκαπανέων καὶ πυροσβεστῶν· ἀπ' ἐναντίας ὁρίζω ὅτι ἡ σύστασις αὐτοῦ ἐκρίθη καὶ εἶναι ἀναγκαία προελθοῦσα διὰ πολλῶν παρακλήσεων· τὴν δαπάνην τῆς συντηρήσεως αὐτοῦ τοῦ Σώματος πρέπει νὰ χορηγῇ ἤδη ἡ Κυβέρνησις, ὡς μὴ ἐπαρκούντων τῶν Δήμων καὶ ἰδίως ἐκείνου τῆς πρωτευούσης νὰ χορηγήσωσι οἱανδήποτε συνδρομήν, πολλῷ δὲ μᾶλλον νὰ ἀναλάβωσι εἰς ἑαυτοὺς ἅπαν τὸ ἔξοδον· ἐπείγομαι νὰ ὁμιλήσω ἤδη καὶ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς στρατολογίας τῶν 2,000 ἀνδρῶν, περὶ ὧν τὸ ζητούμενον ἄρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου πραγματεύεται, καὶ παρατηρῶ ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ στρατιώτου κατέστη μισητὸν διὰ τὴν ἀδικίαν ἥτις προσγίγνεται κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὑπάρχοντος ἐλλειποῦς περὶ ἀπογραφῆς Νόμου, διότι ποτὲ δὲν δύναται νὰ ἀπονεμηθῇ δικαιοσύνη ὅταν ἡ συλλογὴ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 1. ἀριθμοῦ καὶ φθάνει πολλάκις μέχρι τοῦ 100 δι' ἐξαιρέσεις γινομένας ἕνεκα συμπαθειῶν ἢ δι' ἄλλας αἰτίας. Τὸν ἐλλειπῆ τοῦτον νόμον ἠθέλησεν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιδιορθώσῃ δὶς εἰσαγαγοῦσα νέων νόμων πληρέστερον, τὸ πρῶτον μὲν κατὰ τὸ ἔτος 1847 τὸ δεύτερον δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1851· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς μὲν τὴν πρώτην περίστασιν προετάθη τροπολογία τις ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ἣν ὑπεστάθη καὶ ἡ Βουλή, καταστᾶσα καὶ τὴν ἐθνοφυλακὴν ὡς μέλος ἀναπόσπαστον τοῦ στρατοῦ, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἑτέρα τροπολογία ὑφ' ἑνὸς τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἥτις συνίστατο εἰς τὴν καταβολὴν ποσοῦ τινος δραχ. 500 πρὸς ὄρελος ἑνὸς ἑκάστου τῶν κληρούχων, κατατεθησομένου εἰς τράπεζαν καὶ συνεισφερομένου ὑπὸ τῶν λοιπῶν πολιτῶν, τὸ ὑπουργεῖον ἀπέσυρε εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ οὕτως ἡ τύχη ἐκ πολλῶν περιστάσεων ἔκαμε νὰ μείνῃ ἐκκρεμὲς καὶ αὐτὸ τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, μολονότι κατὰ τὸ 1852 ἔτος, ὅτε εἶχον τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι μέλος τοῦ ὑπουργείου, τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ συμπληρωθὲν ἔμεινεν ἵνα ὑποβληθῇ εἰς τὰς Βουλάς· πρέπει ὅθεν νὰ συσταθῇ καὶ ἤδη εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ταχεῖα εἰσαγωγὴ τοῦ Νόμου τούτου, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ κατὰ πολὺ ἀπὸ τὴν λῃστείαν, καθόσον οἱ ἐπιδοθέντες εἰς τὸν λῃστρικὸν βίον προῆλθον κατὰ μέγιστον

μέρος ἐκ τῆς ἀδικίας ἥτις γίνεται κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἤδη ἰσχύοντος ἀτελοῦς περὶ ἀπογραφῆς νόμου.

Παρετήρησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι ἡ παρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς περὶ καθυστερούντων νεοσυλλέκτων εἶναι ὀρθοτάτη· ἀλλ' αἱ καθυστερήσεις δὲν εἶναι πρόσφατοι εἶναι παλαιόθεν, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι ἀνέφικτος ἡ συλλογὴ τῶν καθυστερούντων ἐκ τῶν καθυστερουσῶν αὐτοὺς ἐπαρχιῶν· οἱ καθυστεροῦντες ἀναβαίνουσι εἰς 3,000 ἄνδρας, ἐξ αὐτῶν 800 ἀνήκουσι εἰς τὸν Νομὸν τῶν Κυκλάδων, ὥστε βεβαίως ὑπάρχει δυσαναλογία τις μεταξὺ τῶν καθυστερήσεων τοῦ Νομοῦ τούτου πρὸς τὰς καθυστερήσεις τῶν ἄλλων νομῶν· ἀλλὰ καθυστερήσεις πρὸ 10 ἐτῶν δὲν δύνανται νὰ ἀναπληρωθῶσιν ἐντὸς ὀλίγου χρόνου, ἕνεκα πολλῶν δυσκολιῶν αἵτινες ὑπῆρχον καὶ εἰς τὰ προλαβόντα ὑπουργεῖα καὶ σήμερον, ἡ Κυβέρνησις θέλει προσπαθήσει νὰ συλλέξῃ ὅσους δύναται, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν πρέπει καὶ νὰ λάβωμεν ὡς ὅρον πρὸς τὴν ἐλάττωσιν τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ ε. ε., διότι ἂν εὐτυχήσωμεν νὰ καταρθώσωμεν τὴν συλλογὴν τοιούτων καθυστερούντων νεοσυλλέκτων ἡ ὡρίζεια θέλει προέλθει εἰς τὸ ἐπιὸν ἔτος 1857· οἱ χρηματίσαντες μάλιστα ὑπουργοὶ ΚΚ. Γερουσιασταὶ γινώσκοντες καλῶς τὰς δυσκολίας δὲν πρέπει νὰ ἀπαιτῶσι πᾶν ὅ,τι δὲν εἶναι εὔκολον νὰ γενῇ.

Ἐπέρασεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας· ἐπειδὴ πρόκειται περὶ καθυστερούντων νεοσυλλέκτων διὰ τοῦτο ἐλαβον τὸν λόγον, καθόσον τὸ ζήτημα τοῦτο περιέχει δύο σπουδαίας περιστάσεις, πρῶτον τὴν ἀδικίαν ἥτις προσγίνεται ὅταν ἑτέρα ἐπαρχία ἀναπληροῖ τὸν προσωπικὸν τοῦτον ὅρον, ἀποκαλούμενον φόρον αἵματος, τὸν ὁποῖον καθυστερεῖ ἄλλη τις ἐπαρχία, καὶ δεύτερον τὰ ἐκ τῆς ἀδικίας προερχόμενα ἀποτελέσματα τῆς αὐξήσεως τῆς λῃστείας, διότι καθ' ἣν ἔχω βεβαιότητα πολλοὶ ἐπεδόθησαν εἰς τὸν λῃστρικὸν βίον ἕνεκα ἀδικιῶν λαβουσῶν χώραν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν ἰσχύϊ νόμου, εἰς τὰς ὁποίας ἐνέχονται κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος οἱ δημοτικαὶ ἀρχαί· ἐπῆλθε κατὰ τὸ ἔτος 1851 ὁ διακόπτειος ἐκεῖνος νόμος καὶ ἐξακολουθεῖ ἐν ἰσχύϊ εἰσέτι, ἀλλ' οὐδὲν ἀποτέλεσμα προῆλθε, ὥστε ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ πρόνοιαν ἢ νὰ ἐρμηνεύσῃ καλῶς ὁ ἐν ἰσχύϊ νόμος, ἂν δὲν ἔχει ἐλλείψεις, ἢ νὰ ἀναπληρώσῃ αὐτὸν δι' ἑτέρου νόμου τελειοτέρου, καὶ εἰσάξῃ τοῦτον εἰς τὰς Βουλὰς τὸ ταχύτερον, πρὸς καταστολὴν τῶν ἀδικημάτων καὶ τῶν ἐκ τούτων ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης· ἐπειδὴ πρὸς τὴν ἀδικίαν, ἥτις λαμβάνει χώραν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν ἰσχύϊ ὑπάρχοντος περὶ ἀπογραφῆς νόμου, ὑπάρχουσι καὶ ἐλλείψεις πολλαὶ εἰς αὐτὸν, διὰ τοῦτο παρακαλοῦνται οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ ἂν ἀγαπῶσι τὴν πρόοδον νὰ εἰσαγάγωσι ἐνώπιον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων τὸν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν μένοντα ἐκκρεμῆ νόμον διὰ τὰ περαιτέρω· ἠδυνάμεθα νὰ ὑποβάλωμεν καὶ ἡμεῖς τὸν νόμον τοῦτον, ἀλλ' ἐπειδὴ κατάρτησις νόμου δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ ὑπουργείου, ὡς τοῦτο ἀπεδείχθη πρὸ ὀλίγου εἰς δύο ἐκψηφισθέντα προβουλεύματα κατὰ πρότασιν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, ἀφορῶντα τὸ μὲν τὴν κατάργησιν τοῦ Πολιτικοῦ θανάτου, τὸ δὲ τὴν ἐκλογὴν τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν ΚΚ. ἀξιωματικῶν, ἅτινα μένουσι ἐκκρεμῆ εἰς τὰ ὑπουργεῖα χωρὶς νὰ ὑποβληθῶσι εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Βασιλέως, διὰ τοῦτο παρακαλοῦνται οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ νὰ φέρωσιν αὐτοὶ τοῦτον τὸν νόμον εἰς τὰς Βουλάς.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐγένετο δεκτὸν τὸ συζητούμενον ἄρθρον **2.** ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον **3,** ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσι.

Ψηφοφορίας ἔπειτα γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **25** κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας· ὥστε τὸ ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς **15** Μαρτίου ε. ε.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ περὶ ὑνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ 1856.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Σπυρ. Τρικούπης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ριχάρδος Τζιώρτζ	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Νικόλ. Χρυσόγελος	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Γεώργιος Φύλλας	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Γεώργιος Δαρειώτης	Ν

Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Γκίκας Καρακατζάνης		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀδάμ Δούκας	Ν	Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος		Ἀναγ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Παναγ. Αἰδωρίκης	
Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Μ. Α. Καΐρης		Κωνστ. Προβιλέγιος	
Ἀντών. Κριεζῆς		Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	
Δημήτρ. Πλαπούτας		Ῥῆγας Παλαμήδης	Ν
Ἰωάννης Στάϊκος		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου

Α. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 3 Ἀπριλίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **25** μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κωλυομένου τῶν Γραμματέων Κυρίου Ἀθανασίου Γρηγοριάδου τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ἀναστάσιον Σ. Χαραλάμπην, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἀνάγνωσιν τριῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω·

α) Τὴν ὡς ἐξῆς ἔχουσαν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν Μελισσίων διὰ τὸ ἔτος **1856.**

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ Σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπεξεργασθεῖσα μετ' ἐπιστασίας τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ φόρου τῶν μελισσίων διὰ τὸ ε. ε. **1856,** εὑ-

ρεν ὅτι τοῦτο βασίζεται ἐν μέρει μὲν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁμοειδοῦς νόμου τοῦ παρελθόντος ἔτους **1855**, ἐν μέρει δὲ εἰς ἐκείνας τοῦ ἐπιψηφισθέντος νόμου περὶ φόρου τῶν ζώων ε. ε., διὸ καὶ παραδεχομένη πληρέστατα τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου τούτου συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἀθῆναι τὴν **2** Ἀπριλίου **1856**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Καλλιγερόπουλος Γιαννάκης Χ. Πέτρου,
Γ. Παπαηλιόπουλος Γ. Ἀντωνόπουλος.

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς ἐκτυπώσεώς της ἀπερασίσθη ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται νομοσχεδίου τὴν μεθαύριον ἤτοι τὴν Πέμπτην.

ϛ') Τὴν ἑπομένην ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 50,000, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Δικαστικοῦ κλάδου ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ **1855**.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 50,000 διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Δικαστικοῦ κλάδου ἐπὶ τῆς χρήσεως 1855.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. **50,000** ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ ἔτος **1855** προϋπολογισμοῦ τοῦ δικαστικοῦ κλάδου, μελετήσασα καὶ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ πρὸς τούτοις ἀνασύρασα τὰς προφορικὰς πληροφορίας τοῦ ἰδίου ὑπουργοῦ, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου τούτου καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἀθῆναι, τὴν **2** Ἀπριλίου **1856**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Χ. Πέτρου Γ. Ψύλλας
Ν. Πρασσακάκης Ἰωάν. Κολοκοτρώνης

Ἡ Γερουσία ὥρισε τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται ἡ ἔκθεσις Νομοσχεδίου κατόπιν ἐκείνης τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν Μελισσίων· καὶ

γ') Τὴν ἀκόλουθον ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχμῶν **40,000**, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Κεφ. Γ'. « Δημόσιος ἀσφάλεια » διὰ τὸ ἔτος **1855**.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 40,000, ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολογισμοῦ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχμῶν **40,000** ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος **1855** καὶ ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Γ'. « Δημόσιος ἀσφάλεια. », τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, καὶ συζητήσασα ταύτας μετ' ἐπιστασίας, εὑρίσκει τὴν ὑπέρβασιν ταύτην δικαιολογημένην, συμφώνως μὲ τὰς δοθείσας πληροφορίας ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, παρόντος κατὰ τὴν διάσκεψιν τῆς ἐπιτροπῆς σας. Διὰ ταῦτα παραδέχεται τὴν ζητηθεῖσαν πίστωσιν, καὶ τὴν παραδοχὴν ταύτης συνίστησι καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἀθῆναι τῇ **1** Ἀπριλίου **1856**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Ψύλλας Ἀθανάσιος Λιδωρίκης
Ἰωάν. Κολοκοτρώνης. Γ. Παπαηλιόπουλος

Καὶ τούτου ἡ συζήτησις προσδιορίσθη μετ' ἐκείνην τοῦ προηγουμένου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι τρία ὑπουργεῖα, τὸ τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰδοποίησαν δι' ἐγγράφων των τὸ Προεδρεῖον τῆς Γερουσίας ὅτι αὐδεμία ποσότης ὀφείλεται ἀπὸ τῶν ὑπαλλήλων των ἐκ προκαταβολῶν· ἐν τῷ αὐτῷ δὲ ἐγγράφῳ του ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀναφέρει ὅτι ἐπιφυλάττεται νὰ δώσῃ αὐτοπροσώπως καὶ τὰς ἀνηκούσας διασαφήσεις πρὸς τὴν Γερουσίαν ὡς πρὸς τὰς ζητηθείσας πληροφορίας περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ Διερμηνείας νόμου.

Παρατηρήσεως δὲ γενομένης ὅτι τὰ ὑπολειπόμενα ὑπουργεῖα εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐγγράφησαν προκαταβολὰς ὀφειλομένας εἰσέτι, καὶ αὐτὰς ἐνδιαφέρεται ἡ Γερουσία νὰ μάθῃ, ἀπεφασίσθη νὰ ὑπενθυμισθῶσι καὶ τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα διὰ νὰ δώσωσι τὰς ζητηθείσας περὶ τῶν ἐκ προκαταβολῆς ὀφειλετῶν πληροφορίας ἐγκαίρως, καθόσον αὐτοὶ θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς φωτι-

σμὸν τοῦ σώματος κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

Ἀνεγνώσθη τελευταῖον τὸ ὑπ' ἀριθ. **13,750** καὶ ἀπὸ **30** Μαρτίου ἔγγραφον τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ δι' οὗ διαβιβάζεται πίναξ περὶ τῆς ἀγοραπωλησίας ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως σιτηρῶν, κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν ἐντίμων Κ. Κ. Γερουσιαστῶν.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμήδης παρετήρησεν, ὅτι τὸ σύστημα τοῦ διὰ διαγγελμάτων δίδειν τὰς ζητουμένας πληροφορίας ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων δὲν τῷ φαίνεται συνταγματικόν, ἀλλ' ὅτι οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ πρέπει νὰ παρουσιάζωνται αὐτοπροσώπως καὶ δίδωσι τὰς πληροφορίας προφορικῶς· ἐπερωτᾷ δὲ νὰ κάμῃ λόγον περὶ αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν ὁπότε ἐλπίζει ὅτι θέλει εἶσθαι παρὼν καὶ ὁ Κ. ὑπουργός.

Ὁ δὲ Γερουσιαστὴς Κύριος Μαγγίνας φρονῶν ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ δύνανται νὰ δίδωσι καὶ προφορικῶς καὶ ἐγγράφως τὰς ζητουμένας πληροφορίας, ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν τῶν ὑπουργῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως τῶν πληροφοριῶν ἢ ἐπερωτήσεων. Ἐπέκρινε δὲ μόνον τὴν ὑφὴν τοῦ ἐγγράφου, δι' οὗ διευθύνονται αἱ πληροφορίαι, ἔχουσαν κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐν ᾧ αἱ πληροφορίαι αὗται ἐζητήθησαν κατ' ἀπόφασιν τοῦ σώματος, ἥτις φυσικὰ δὲν ἦτο δυνατὸν ἄλλως νὰ γίνῃ, εἰμὴ ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἢ τῇ προτάσει ἑνὸς μέλους.

Αἱ πληροφορίαι αὗται κατετέθησαν ἐν τῷ Γραφείῳ, διὰ νὰ λάβωσιν γνῶσιν οἱ ΚΚ. Γερουσιασταί.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ἀπριλίου 1856, ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **29** μελῶν, ὁ Πρόεδρος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπι-

τροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχμῶν **1,095,918:16/00** ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ **1855** προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχμῶν **1,095,918:46/00** ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους **1855**, καὶ διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν εὗρεν ὅτι τὸ ἔκτακτον τῶν περιστάσεων καὶ τὸ ἀναπόφευκτον τῆς αὐξήξεώς τινων δαπανῶν, ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης ὑπερτιμήσεως ὅλων τῶν ἀναγκαίων εἰς τὸν στρατὸν εἰδῶν, ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ προέλθῃ εἰς τὰς ὑπερβάσεις ταύτας τῶν διαφόρων ἐξόδων τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, περὶ ὧν ἡ προκειμένη πίστωσις. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἀναγκάζεται ἡ ἐπιτροπή Σας νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ παρόντος νομοσχεδίου· κρίνει ὅμως ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ ὅτι πᾶν ἔξοδον, ὅσον δικαιολογημένον καὶ ἂν ἦναι, πρέπει πάντοτε εἰς τὸ μέλλον νὰ παραβάλληται μετὰ τῶν ἀναγκαίων τύπων τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καὶ προτείνει νὰ συστηθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ αὐστηρὰ τήρησις τῶν διατάξεων αὐτοῦ διὰ πᾶσαν ὑπέρβασιν ἐξόδων στηριζομένην εἰς τὰ ἄρθρα **15—20** ἐπὶ τῇ ὁριζομένῃ ὑπὸ τῶν ἄρθρων **10** καὶ **11** εὐθύνῃ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν· ἑπομένως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω παρατηρήσεως συνίστησι τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Δὲν νομίζει δὲ περιττὸν ἡ ἐπιτροπή σας νὰ ἐκφράσῃ ἐπὶ τέλους τὴν λύπην της διὰ τὸ ὑπέρογκον τῶν καθυστερούντων διδάκτρων ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς ἀναβαινόντων εἰς δραχ. **67,316:25** κατὰ τὸν ὑποβληθέντα κατάλογον ὑπὸ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ παρατηρεῖ ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συστηθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ δραστήριος εἴσπραξις αὐτῶν ὀφειλομένων τῶν πλείστων ἐξ εὐπόρων πολιτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **5** Ἀπριλίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπὴ
Σ. Καλογερόπουλος Ν. Πρασσακάκης
Ἀνας. Μαυρομιχάλης Ἰω. Οἰκονόμου.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τῶν χρεωστουμένων διδάκτρων ἀπὸ τοὺς κάτωθεν

Ἀρ. αὐξ.	Ὀνόματα τῶν ὁμιλητῶν καὶ αἰτιολογία τῆς προκαταβολῆς.	Ποσότης		Παρατηρήσεις
	Χρεωστούμενα δίδακτρα ἀπόντων μαθητῶν.			
1	Στέφανος Ξίνος υἱὸς τοῦ Ἑλλ. Προξένου	500		Δὲν πληρώνουν
2	Γεώργιος Κένταυρος	3360	73	
3	Περικλῆς Κυργούσιος Ἀνθιπ. Πυροβολικοῦ	125		Ὑπόλογος ὁ πρώην κατωτ. Σκλωντζίδης Ν
4	Νικολ. Σκούφος υἱὸς τοῦ πρώην Διευθ. τῶν Ταχυδρομείων	2140	28	Δὲν πληρώνουν
5	Ν. Παπαθανασίου	2284	94	
6	Ἀχιλ. Καρατζᾶς υἱὸς Γ. Καρατζᾶ	2406	33	Ὁμ.
7	Βασίλ. Πετμεζᾶς ὁμ. Β. Πετμεζᾶ ὑποστρατήγου	246	78	Ἐνεργεῖται κράτησις
8	Δ. Βρατσανὸς ἀνθυπολ. Μηχανικοῦ	3472	17	
9	Γ. Πετσάλης	2945	83	
10	Σωτήρ. Μπασκλαβάνος υἱὸς Κ. Μπασκλαβάνου	765	40	
11	Νικόλ. Κρίσπης	3825	04	
12	Ἀλέξ. Βάσσος ἀνθυπολοχαγὸς Πυροβολικοῦ	1038	43	
13	Γεωργ. Τζαβέλας υἱὸς Κίτσου Τζαβέλα	314	34	
14	Ξενοφῶν Μωραΐτης υἱὸς Μιχάλ. Μωραΐτου	1027	14	
15	Ἰωάννης Βαρούχας Κ. Βαρούχα	347	84	
16	Δημ. Παππαγεωργίου υἱὸς Κ. Παππαγεωργίου	551	64	
17	Γεωργ. Θ. Τασσίου	330	50	
18	Νικόλ. Τόλιας υἱὸς Ἄννης Τόλια	506	98	

19	Τιμολ. Βάσσος υἱὸς Ἑλ. Ἰωαννίδου λοχίας	975	11	
20	Γεωργ. Ράγκος Πάνου Ράγκου πρώην ἐφόρου	514	57	
21	Ἰωάννης Ῥοδοκανάκης υἱὸς Ν. Ῥοδοκανάκη	232	34	Δυστροπούν εἰς τὴν πληρωμήν
22	Θρασυβ. Μάνος υἱὸς Σαβ. Μάνου ἀνθυπασπιστὴς	1374	75	
23	Ἰωάννης Καρατζᾶς υἱὸς Κ. Καρατζᾶ	280	15	
24	Γεωργ. Βάρβογλης υἱὸς Π. Βάρβογλου Βουλευτοῦ	133	15	
25	Α. Τουρναβίτης υἱὸς Χαρικλείας Τσιμπουροπούλου	893	99	
26	Γ. Μπίνης ἐγγυητὴς λογ. Πυροβολικοῦ Γ. Μαμμεράτος	813	73	
27	Νικόλ. Καΐρης υἱὸς Μ. Καΐρη Γερουσιαστοῦ	3781	75	
28	Βασίλ. Τσαρτόπουλος κηδεμὼν Γ. Περωτὴς	2351	09	
29	Παναγ. Ὀρεινὸς υἱὸς Δ. Ὀρεινοῦ Βουλευτοῦ	326	09	
30	Μιχ. Ἀβέρωφ υἱὸς Εὐγ. Ἀβέρωφ	76	09	
31	Χαρίλαος Παπαδιαμαντόπουλος	702	09	
32	Λάζαρος Κωντουριώτης υἱὸς Γ. Κωντουριώτου	823	75	
33	Μιχ. Παξιμάδης υἱὸς Ι. Παξιμάδη Γερουσιαστοῦ	2675	04	
34	Χ. Γρίβας κηδ. Κλεοπάτρα Γρίβα ὑποστρατήγου	402	08	
	Ἄθροισις	42347	38	
	Ποσὰ χρεωστούμενα ὑπὸ τῶν παρόντων μαθητῶν ἅτινα εἰσπράττονται κατὰ τριμηνίαν	24968	87	
	Τὸ ὅλον	67316	25	

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Ἀπριλίου 1856.

Ἐθεωρήθη

Ὁ διευθυντὴς τῆς Σχολῆς
Α. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ.

Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Ταμείου
Δ. Ἰγγλίσης Σ. Καρέλλης

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῆς μετὰ τοῦ πίνακος τῶν ὀφειλομένων διδάκτρων τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν·

Ἠκούσατε, Κύριοι, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διεβίβασε πίνακα περὶ τῆς ἀγοραπωλησίας τῶν σιτηρῶν, δι' ἐγγράφου τὸν τύπον τοῦ ὁποίου εὑρατε καινοφανῆ, διότι τὸ ἔγγραφον τοῦτο τῆς διαβιβάσεως τοῦ πίνακος προσέθετεν ὅτι στέλλει τὸν πίνακα τῶν σιτηρῶν *κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας*· τὸ κατ' ἐμὲ δὲν παραπονοῦμαι οὔτε διὰ τὸν τύπον οὔτε διὰ τὴν κατονόμασιν ταύτην, ἀπ' ἐναντίας εὐχαριστῶ τὸν Κ. ὑπουργὸν ἀναγνωρίζοντα οὕτω τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ εἷς μόνος δύναται νὰ κάμῃ ἐπερώτησιν οἱανδήποτε, καὶ νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ πληροφορίας ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα· τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶναι ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ἦτο τῆς τάξεως νὰ ἀναφέρηται ὁ ἀριθμὸς τῶν ζητούντων τὰς πληροφορίας, οὕτως ἔπραξεν αὐτὸς ὁ ἴδιος τῆς Οἰκονομίας ὑπουργὸς διευθύνας τὰς ζητηθείσας πληροφορίας περὶ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους τῶν πραγματικῶς εἰσπραχθέντων ἀπὸ τοῦ **1844—1855**. Οὕτως ἔπραξαν οἱ Κύριοι ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διευθύνοντες τὰς περὶ καθυστερούντων ὑπαλλήλων των ἐκ προκαταβολῆς ζητηθείσας πληροφορίας, χωρὶς νὰ ἀναφέρωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν ζητούντων τὰς πληροφορίας· ἡ καινοφανὴς του αὕτη διεύθυνσις προέρχεται ἢ ἀπὸ πολλὴν ἐντύπωσιν ἢ ἀπὸ παράβλεψιν πρὸς τὴν ἐπερώτησιν· ὅπως δήποτε ὅμως ἔπρεπε νὰ προσέξῃ διὰ νὰ εἶναι τελειότεραι αἱ πληροφορίαι του, διὰ νὰ μὴ εὑρίσκωμαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητῶ συμπλήρωσιν τούτων, νὰ παρουσιασθῇ δὲ καὶ αὐτοπροσώπως εἰς τὸ Σῶμα διὰ τὰς ἐπερωτήσεις ταύτας· ἀλλ' ἂν καὶ ἡ ἔλλειψις τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἀπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων εἶναι ἀένναος, ἐγὼ δὲν ἀποτρέπομαι ἀπὸ τοῦ νὰ ζητήσω τὴν συμπλήρωσιν τῶν περὶ ἀγοραπωλησίας σιτηρῶν πληροφοριῶν μου· αὗται εἶναι εὐκρινῶς διατυπωμέναι ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ Σώματος, ἀπόσπασμα τῶν ὁποίων διευθύνθη πρὸς τὸν Κύριον ὑπουργὸν ὑπὸ τοῦ Προεδρείου· ἐπιτρέψατέ μοι δὲ νὰ ἀναπολήσω ταύτας εἰς τὴν μνήμην σας διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Πρακτικῶν ἐκείνων· (ἐνταῦθα ἀνέγνω τὸ ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν).

Ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς ὡς νὰ ἔκαμνε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην βεβιασμένως καὶ οὕτως εἰπεῖν « ἀγγάρια » α) δὲν σημειοῖ εἰς στήλην τινὰ τὰ γινόμενα ἑκάστης ἀγοραπωλησίας· καὶ τὸ ἐκ τούτων προκύπτον ὁλικὸν ποσόν, ἀλλ' ἁπλῶς σημειοῖ μόνον ὁ-

κάδας καὶ τὴν τιμὴν εἰς ἣν ἑκάστη ὁκὰ ἠγοράσθη καὶ ἐπωλήθη· β) δὲν ἀναφέρει τίποτε περὶ τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκονται τὰ ὑπολειπόμενα σιτηρὰ καὶ τῶν μερῶν εἰς ἃ μένουσιν ἐναποτεθειμένα, διὰ νὰ μὴ δυνηθῶμεν, οὕτως ἔχοντες ὑπ' ὄψιν μας τὴν ἐν γένει κατάστασιν τῶν σιτηρῶν, νὰ κάμωμεν διαγνώσεις ἀκριβεῖς περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Πρὸς συμπλήρωσιν ὧν τῶν πληροφοριῶν ζητῶ νὰ συμπεριλάβῃ ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ μᾶς πέμψῃ **1**) τὰ γινόμενα τῶν διαφόρων ἀγοραπωλησιῶν, καὶ τὰς ἀπὸ τῆς χορηγήσεως τῶν πρώτων πληροφοριῶν μέχρι τοῦδε ἐνεργηθείσας πωλήσεις· **2**) τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκονται τὰ μὴ εἰσέτι πωληθέντα, καὶ **3**) τὰ ἔγγραφα τῶν συμφωνιῶν καὶ παραδόσεων. Τὰ Νομοθετικὰ Σώματα χορηγήσαντα πίστωσιν ἐξ **1,500,000** δραχ. διὰ τὴν προμήθειαν ταύτην, καθῆκον ἔχουσι νὰ ζητήσωσι καὶ λάβωσι πληροφορίας περὶ αὐτῆς.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας· ὅτι ἡ κατονόμασις Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ ζητήσαντος πληροφορίας καὶ ἐνεργήσαντος ἐπερώτησιν, ἡ γινομένη ἐν τῷ ὑπουργικῷ ἐγγράφῳ, ὅτι οὗ διαβιβάζονται αἱ πληροφορίαι, ἀντὶ νὰ θεωρηθῇ ὡς προσβολή, τὸ κατ' αὐτόν, τιμᾷ τὸν ἐπερωτῶντα, διότι ἐξεπλήρωσεν ἓν καθῆκον· ὅτι ὁ διευθυνθεὶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου πίναξ τῶν σιτηρῶν ἐμπεριλαμβάνει ὅλας τὰς ζητηθείσας πληροφορίας ὑπὸ τοῦ Κ. Παλαμίδου περὶ ὧν γίνεται μνεία ἐν τοῖς πρακτικοῖς· ἐλλείπει ἀπὸ τούτου μόνον ἡ κατάστασις εἰς ἣν εὑρίσκονται τὰ ὑπολειπόμενα σιτηρά· ἀλλὰ καὶ τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἡ συμπλήρωσις δύναται νὰ γενῇ προφορικῶς ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως τῶν πληροφοριῶν· ὅτι ἡ ἔλλειψις τῶν γινομένων καὶ τῶν ἀθροισμάτων τῆς ἀγοραπωλησίας εἶναι ὅλως ἀδιάφορος, καθόσον καὶ ἂν ὑπῆρχον ἐν τῷ ὑπουργικῷ πίνακι, ἡμεῖς ἐξελέγχοντες θέλαμεν κάμει τὰ γινόμενα καὶ τὰς ἀθροίσεις ἐκ νέου πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἀλανθάστου καὶ τῆς ἀκριβείας αὐτῶν. Τέλος ἐπειδὴ ἡ τιμὴ τῶν γεννημάτων, ὅσα εἰσέτι δὲν ἐπωλήθησαν, ἐξαρτᾶται ἐκ διαφόρων περιστάσεων, ἐκ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐνεργηθήσεται ἡ πώλησις, τῆς ζητήσεως τῶν σιτηρῶν, καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐν γένει καθ' ὅλον τὸ Κράτος εὑρισκομένων σιτηρῶν, δὲν εἶναι εὔκολον ἐκ προοιμίων νὰ προσδιορισθῇ ἡ τιμὴ τῶν ὑπολειπομένων σιτηρῶν, ἐκτὸς μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σημερινῆς τιμῆς· ἑπομένως καὶ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐλλειπὴς ὁ δοθεὶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου πίναξ.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· οὐδόλως δυσπρ-

στήθην διὰ τὴν κατονόμασιν τὴν ὁποίαν μοὶ ἔκαμεν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐν τῷ ἐγγράφῳ του· ἀπ' ἐναντίας ἐπήνεσα αὐτὸν, διότι ἔκαμεν ὅ,τι γίνεται καὶ εἰς ἄλλο ἔθνος, τοὺς τύπους τοῦ ὁποίου καθ' ἕξιν ἀκολουθεῖ. Ἐμμένω εἰς τὴν καθυποβολὴν πληροφοριῶν περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ὑπολειπομένων σιτηρῶν, καὶ τῶν μερῶν ὅπου ὑπάρχουσι ταῦτα ἐναποτεθειμένα· πρὸς δὲ εἰς τὴν ὑποβολὴν τῶν γινομένων καὶ ἀθροισμάτων τῆς ἀγοραπωλησίας, διότι διευκολύνει ἡμᾶς ἀπὸ τόσων πολλαπλασιασμῶν, ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν θέλω κάμει τὸ ἄδικον εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν νὰ λογαριάσω ὅ,τι ἐκεῖνος ἔχει λογαριάσει, θέλω δώσει πίστιν εἰς τὰ γινόμενα καὶ τὰς ἀθροίσεις του, θέλω τέλος νὰ ὁμολογήσῃ οὕτως ὁ ἴδιος ὁπόσα ἐξώδευσε διὰ τὴν προμήθειαν ταύτην, καθόσον, Κύριοι, ἐδαπάνησε πλείονα τῆς πιστώσεως. Τέλος ἐπειδὴ ἡ ἰδέα μου εἶναι ὅτι τὰ συμφωνητικὰ περιέχουσιν ὅρους, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τοὺς ὅρους τούτους, καὶ πῶς οὗτοι ἐτηρήθησαν κατὰ τὴν παράδοσιν, καὶ οὕτως πληρώσω καὶ κατὰ τοῦτο τὴν περιέργειάν μου· ἂς προσδιορισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως τῶν πληροφοριῶν, τὴν παραμονὴν δὲ ταύτης ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἂς ὑποβάλῃ τὰ συμφωνητικά, διότι ἔχω ἓν μυστικὸν, τὸ ὁποῖον θέλω εἰπεῖν ἐν τοῖς πράγμασιν· ὡς ἡμέραν δὲ συζητήσεως προτείνω τὴν πρώτην συνεδρίασιν μετὰ τὸ Πάσχα.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπε· φρονῶ ὅτι ὅταν τὰ σώματα ζητῶσι πληροφορίας ἀπὸ τοὺς ὑπουργοὺς καὶ ἔγγραφα, ἔχουσι ὅριόν τι ἢ βαθμόν τινα, ὅταν δὲ δοθῇ ὁ βαθμὸς οὗτος, πᾶσα ἄλλη ὑπέρβασις εἶναι περιττή· αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἐμπεριέχονται εἰς τὸν δοθέντα πίνακα, ἡ ἔλλειψις δὲ ἀπὸ τοῦ πίνακος στήλης ἰδιαιτέρας τῶν γινομένων καὶ ἀθροισμάτων δὲν ἀπαρτίζει ἀτέλειαν τῶν πληροφοριῶν, ἀφ' οὗ ἔχει πλέον δεδομένα τὰς ὁκάδας καὶ τὴν τιμὴν ἑκάστης ὁκᾶς, ἁπλοῦς πολλαπλασιασμοὺς ἔχει νὰ ἐνεργήσῃ. Δὲν γνωρίζω τί περισσότερον ζητεῖ ὁ Κ. Γερουσιαστὴς, ἐὰν θέλῃ νὰ τὰς συμπληρώσῃ μὲ τὴν πληροφορίαν περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἀπωλήτων, ἀπὸ τοὐδε τὸν διαβεβαιῶ ὅτι ἡ κατάστασις αὐτῶν εἶναι καλὴ, καὶ ταῦτα δὲν ἔχουσιν εἰμὴ μικρὰν βλάβην τὴν συνήθη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν Αἰγυπτιακῶν σιτηρῶν συσσωρευομένων ἐν ταῖς ἀποθήκαις. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν καθυποβολὴν τῶν συμφωνητικῶν, δὲν βλέπω τὴν ἀνάγκην ἄλλης βεβαιώσεως ὕστερον ἀπὸ τὸν λεπτομερῆ πίνακα τὸν καθυποβληθέντα ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ· ἡ δυσπιστία αὕτη εἶναι παρὰ καιρόν· τὰ συμφωνητικὰ καὶ αἱ πιστοποιήσεις εἶναι ἔργον τοῦ ἀπολογισμοῦ·

τώρα δὲν θεωρεῖται ἀπολογισμὸς, διὰ νὰ καθυποβάλωμεν ἀποδείξεις. Σήμερον διεγείρονται ἀμφιβολίαι καὶ δυσπιστίαι, εἶναι ἔνστασις περὶ τοῦ ὅτι αἱ πληροφορίαι αἱ δοθεῖσαι δὲν εἶναι πιστὰ καὶ εἰλικρινεῖς; αἱ ἀποδείξεις εἶναι ἔργον τοῦ ἀπολογισμοῦ· διὰ τοὺς λόγους τούτους, καὶ διότι ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἐγένετο τοιοῦτο πρωθύστερον, δὲν πρέπει νὰ γίνῃ καὶ τώρα.

Ἀνταπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης· ἀπορῶ διὰ τί ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς νὰ λαμβάνῃ τοσοῦτον ἀγῶνα· ἀρκεῖ ὅτι συγκατατίθεται νὰ μὴ παρουσιάζηται ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἂς μὴ ἐνίσταται ὅμως εἰς τὴν καθυποβολὴν πληροφοριῶν, αἵτινες θέλουσι δείξει εἰς τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας πῶς ἐξετιμήθη ἡ ἐμπιστευθεῖσα αὐτῇ ὑπηρεσία εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν, καὶ πῶς ἐξεπληρώθη. Λέγεται ὅτι τὰ συμφωνητικὰ δὲν ἔθεσαν ὅρους, ἢ ἂν ἐτέθησαν δὲν ἐτηρήθησαν οὗτοι· πειράζει τάχα νὰ μάθῃ ἡ Γερουσία τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον διεξήχθη ἡ ὑπηρεσία αὕτη; ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀθροισμάτων παρατηρῶ ὅτι πρέπει νὰ τὴν συμπληρώσῃ ὁ ἴδιος ὑπουργὸς, διότι ἐνήργησεν ὑπέρβασιν κατὰ τὴν ἀγοράν, καὶ θέλω τὴν ὑπέρβασιν, τὴν παρανομίαν ταύτην, νὰ τὴν γράψῃ ὁ ἴδιος μὲ τὰς χεῖράς του. Θέλω προσέτι νὰ μάθω ποῦ εὑρίσκονται τὰ ὑπολειπόμενα σιτηρὰ, καὶ φρονῶ ὅτι δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ἐπιμένῃ ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς, ἐν ᾧ ἡ περίνοια τοῦ Κ. ὑπουργοῦ δύναται ἐν διαστήματι ὀλίγων λεπτῶν νὰ καταρτίσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας· ἂς ἔλθωσιν αὗται διὰ νὰ διασκεδάσωσι πᾶσαν ἀχλὺν, διὰ νὰ ἰδωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ εἴπωμεν α ὅσοι ὁλυαροῦσιν, ἂς ὁλυαρῶσι. β Ἐμμένω εἰς τὴν καθυποβολὴν τῶν ζητηθέντων συμφωνητικῶν κατὰ τὴν πρωτεραίαν τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως.

Ἐνταῦθα παρατηρήσεως γενομένης ὅτι ἡ Γερουσία ἔχει τὸ δικαίωμα εἰς πᾶσαν περίστασιν νὰ ζητήσῃ ἔγγραφα καὶ πληροφορίας οἱασδήποτε ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα, ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπε· κατὰ ῥητὴν διάταξιν τοῦ νόμου τὴν Ἀπρίλιον ὑποβάλλεται ὁ λογαριασμὸς τῆς προσωρινῆς διαχειρίσεως καὶ μετὰ ταῦτα ἔρχεται ὁ ἀπολογισμός· ἂν ἡ προσωρινὴ κατάστασις τῆς διαχειρίσεως δὲν συνοδεύεται μὲ ἔγγραφα, κατὰ μείζονα λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν πρέπει νὰ ζητηθῶσιν ἔγγραφα, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἰδέα ἢ ὑπόνοια καταχρήσεως, ἀλλὰ χωρὶς κατηγορίαν, χωρὶς κἂν τοιαύτην ὑπόνοιαν, πρὸς τί νὰ ἔλθωσι τὰ ἔγγραφα καὶ αἱ πιστοποιήσεις αὗται; ἂς διατυπωθῇ ἡ ἰδέα καταχρήσεως, καὶ τότε ἂς ἔλθωσι, ἄλλως διὰ τί νὰ γίνονται ὑπόνοιαι.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας· ὅταν ὁ ἐρωτῶν

αὐτὸς λέγῃ ὅτι ἔχει ἀνάγκην πληροφοριῶν, οὐδεὶς δύναται νὰ τῷ ἀρνηθῇ ταύτας· ἂς μελετήσῃ τὰς δοθείσας πληροφορίας, καὶ ἂν τὰς θεωρῇ ἀνεπαρκεῖς, δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ ἄλλας πρὸς συμπλήρωσιν.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· ἐμελέτησα τὰς δοθείσας πληροφορίας, θεωρῶν δὲ ταύτας ἀνεπαρκεῖς, ἐζήτησα τὴν καθυποβολὴν τῶν συμφωνητικῶν, καὶ τὴν ἀποστολὴν τῶν γινομένων καὶ ἀθροισμάτων, διὰ νὰ κάμω ἐξηγήσεις τινὰς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως.

Περαιωμένης ἐνταῦθα κηρυχθείσης τῆς συζητήσεως ἡ Γερουσία ὥρισεν ὡς ἡμέραν συζητήσεως τῶν ἐπερωτήσεων τὴν πρώτην συνεδρίασιν μετὰ τὸ Πάσχα, ἀπεφάσισε δὲ νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας ὑπουργὸς, ἵνα καθυποβάλῃ τὰ συμφωνητικὰ καὶ τὰς ἀθροίσεις τῆς ἀγοραπωλησίας τὴν προτεραίαν τῆς συζητήσεως ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας, συμφώνως μὲ τὴν αἴτησιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμίδη.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀναγινώσκεται τὸ Νομοσχέδιον περὶ φόρου ἐπὶ τῶν Μελισσίων διὰ τὸ ἔτος 1856· μηδεμιᾶς δὲ γενομένης παρατηρήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, προτίθεται αὐτὴ εἰς ψηφορίαν, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 28 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ἀθ. Αἰδωρίκη.

Πρωτόκολλον Ψηφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων διὰ τὸ ε. ε. 1856.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Σπυρ. Τρικούπης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ῥικάρδος Τζιώρτ	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν
Σπυρίδων Καλογεράπουλος	Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Νικόλ. Χρυσάγελος	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Γεώργιος Ψύλλας	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Γεώργιος Δαρειώτης	Ν

Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀβάγ. Δούκας	Ν	Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Παναγιώτης Αἰδωρίκης	
Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Μ. Α. Καΐρης		Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος	Ν
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς		Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν
Ἀντών. Μαυρομιχάλ	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	
Δημήτρ. Πλαπούτας		Ῥῆγας Παλαμίδης	
Ἰωάννης Στάϊκος		Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, καὶ 7 ἐγένοντο παραδεκτὰ, διὰ χειροτονείας εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 8. ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας εἶπεν ὅτι μέχρι τοῦδε ἐκηρύττετο ἐναντίος τῆς ἐξαιρετικῆς φορολογίας, ἣ μᾶλλον τῆς ἀσιδοσίας τῶν Λακώνων· ἀλλ' ἐπειδὴ ἑκάστοτε ἐν τοῖς διαφόροις φορολογικοῖς Νόμοις εἰσάγεται καὶ ψηφίζεται ἡ ἀσιδοσία των αὐτὴ, ἂς εἰσαχθῇ ἅπαξ διὰ παντὸς νόμος περὶ τῆς ἀσιδοσίας ταύτης τῆς Μάνης, καὶ ἂς μὴ γίνηται πεντάκις τοῦ ἔτους ἡ προσβολὴ αὐτὴ κατὰ τὰς ἰσότητος τῆς φορολογίας.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας καὶ τὸ 8 ἄρθρον, ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν, ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 26 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφηφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων διὰ τὸ ε. ε. 1856.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀναστάσιος Λόντος	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Τάτζης Μαγγίνας	Ν
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν

Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δημήτρ. Πλαπούτας . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Ἰωάννης Σταΐκος . . . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Παναγ. Λιδωρίκης . . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Γκίκας Καρακατζάνης . . .	Ἰω. Οἰκονόμου . . . . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Ἀδὰμ Δούκας . . . . . N	Βῆγας Παλαμίδης . . . . .
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Δημ. Α. Καυνταυριώτης . .

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς **24** Μαρτίου **1856**.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. **50,000**: ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ **1855** προϋπολογισμοῦ τοῦ δικαστικοῦ κλάδου, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης εἶπεν·

Ὁσάκις γίνεται λόγος περὶ οἰκονομικῶν πραγμάτων μὲ εἴδατε λαμβάνοντα σχεδὸν πάντοτε μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, κατ' αὐτὸ δὲ καὶ ἐγὼ αὐτὸς νὰ συντέλωμαι διὰ τὰς συχνὰς ἀγορεύσεις μου· ἀλλὰ διότι παρατήρησα ὅτι μὲ ἀνεδέχεστε μετ' ἀνοχῆς καὶ εὐχαριστήσεως, εἶχον καὶ ἐγὼ τὴν παρρησίαν νὰ ἔρχωμαι εἰς τὰς συζητήσεις ταύτας ὅσον ἐνεστί μοι βραχύς· ἡ προβεβηκυῖα ἡλικία ἔχει φόβους διά τινα πράγματα καὶ πρὸ πάντων διὰ τὰ οἰκονομικά. Ὅσον χωρεῖ ἡ ἡλικία, ἐπὶ τοσοῦτον ἐπιθυμεῖ νὰ ζήσῃ περισσότερον καὶ ἀνετώτερον, ἐντεῦθεν ἐπιθυμεῖ τὴν οἰκονομίαν τὴν οἰκιακὴν καὶ τὴν δημόσιον ἀλληλενδέτους, οὕτως εἰπεῖν, οὔσας· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν πιστεύω νὰ εἶναι ἡ ἡλικία μόνον· αὐτὰ τὰ πράγματα ἔχουσιν

ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἀφορμήν· γίνεται λόγος ἀπό τινος καιροῦ εἰς διαφόρους κύκλους, εἰς τὸν τύπον αὐτὸν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Βουλευτικοὺς περιβόλους περὶ τῆς οἰκονομικῆς μας δυσχερείας, καὶ αἱ φῆμαι αὗται δὲν εἶναι πάντοτε ἀδέσποτοι, διότι αἱ φῆμαι, ὁθενδήποτε καὶ ἂν εἶναι, ἔχουσιν ἀφορμὴν θετικήν. Ἐκτὸς τούτου, Κύριοι, ὑπάρχουσι καὶ τινα διδόμενα, ἃ χορηγοῦσιν ἀφορμάς. καὶ πραγματικῶς δὲν εἶναι μικρὸν διδόμενον ἡ αὔξησις ἡ ἀναφαινομένη εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους· ἡ ἀπό τινος καιροῦ διατρανωθεῖσα αὔξησις, ἡ ἀναβιβάσασα τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους ἀπὸ **14** εἰς **18** καὶ πλέον ἑκατομμύρια, ἡ αὔξησις αὕτη μὲ παρρησίᾳ νὰ λάβω τὸν λόγον· ἡ αὔξησις αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἀφίνῃ εἰς ἡσυχίαν καμμίαν τάξιν πολιτῶν, διότι ἡ ἀσφάλεια καὶ εὐημερία τοῦ Κράτους εἶναι στενώτατα συνδεδεμένη μὲ τὴν καλὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ δημοσίου· καὶ ἂν πᾶς πολίτης ὀφείλῃ νὰ μὴ ἀμελῇ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Δημοσίου, πολὺ πλέον ἡμεῖς οἵτινες καὶ ὡς ἐκ τῆς πείρας καὶ ὡς τῆς θέσεώς μας ἔχομεν δικαίωμα καὶ εὐθύνην, καὶ δὲν πρέπει νὰ παύσωμεν λαλοῦντες περὶ τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως, πρὶν ἢ ἴδωμεν ταύτην ῥυθμιζομένην καταλλήλως. Ἐντεῦθεν ὁρμῶμαι νὰ λαμβάνω συνεχῶς τὸν λόγον, καὶ θέλω τὸν λαμβάνει, ἐφ' ὅσον δὲν ἴδω τὰ οἰκονομικά μας νὰ λάβωσι ῥύθμισιν ἀξίαν λόγου.

Ἴσως σᾶς φανῇ παράδοξον διὰ τί νὰ λάβω ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸν λόγον, ἐν ᾧ τὸ ζήτημα εἶναι ἁπλούστατον· ὑπάγεται τάχα εἰς συζήτησιν ἡ διατροφὴ τῶν ὑποθίκων καὶ αἱ ἀποζημιώσεις τῶν μαρτύρων (διότι ταῦτα ζητοῦνται διὰ τοῦ νομοσχεδίου); Ναί, Κύριοι! ὑπάγεται· διότι τὴν ὑπάγει ὁ περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ νόμος. Κύριοι! δύω μέσα εὑρίσκονται ἁρμόδια διὰ νὰ ῥυθμίσωμεν εἰς ὀρθὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν· α.) Νὰ φέρωμεν εἰς ἰσορροπίαν τὰ ἔξοδα μὲ τὰ ἔσοδα, ἀλλὰ τὰ ἔσοδα τὰ πραγματικὰ καὶ κανονικά, οὐχὶ δὲ τὰ ὑποθετικὰ καὶ εἰς καιρικὰς περιστάσεις ὅλως στηριζόμενα· καὶ β'.) νὰ τηρῶμεν μετὰ θρησκευτικῆς, οὕτως εἰπεῖν, εὐλαβείας τοὺς κανονίζοντας τὰ τῆς οἰκονομικῆς τάξεως νόμους. Τὸ πρῶτον μέρος δηλ. ἡ ἰσορροπία, τὸ εἶπα καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω, δὲν ἐξήρτηται πρὸ πάντων, εἰμὴ ἀπὸ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι μεταξὺ τόσων δαπανῶν, ἃς περικλείει ὁ προϋπολογισμός, δυνατὸν νὰ κατορθωθῇ ἐλάττωσις διὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ εἰς μίαν ἢ δύω δαπάνας· ἀλλ' οἱ ἀγῶνες οὗτοι δὲν εἶναι τόσον συνήθεις εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, διότι εἰς

ταῦτα ὡς πολυμελῆ δυσκόλως σχηματίζεται ὁμόφωνος γνώμη· διὰ τοῦτο εἶπον ἄλλοτε ὅτι ὀλίγας ἐλπίδας ἔχω ὡς πρὸς τοῦτο ἀπὸ μόνας τὰς ἀποφάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων· ἡ Κυβέρνησις ὅμως δύναται νὰ ἐπιβάλῃ οἰκονομίας καὶ στερήσεις ὅπου καὶ ὅπως πρέπει· ἡμεῖς δὲν πρέπει, οὔτε εἶναι ὀρθὸν νὰ τῇ ἐπιβάλωμεν τοιαύτας ἀδιακρίτως· πρέπει ὅθεν νὰ ἐμμένωμεν ζητοῦντες τὴν ἰσορροπίαν τὴν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἐξαρτωμένην. Εἶναι ὅμως ἓν ἄλλο μέσον δι' οὗ περιστέλλονται αἱ δαπάναι, τὸ μέσον τοῦτο εἶναι ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν νόμων· τὸ μέσον τοῦτο ἂν δὲν ὁδηγῇ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν καλὴν κατάστασιν τὰ Οἰκονομικά μας, τοὐλάχιστον τὰ προσεγγίζει· ἀλλ' αὐτὸ τὸ μέσον τὸ ἐπράξαμεν πάντοτε, καὶ ἐπεκρίναμεν πάντοτε τὰς παρεκβάσεις, ἂν δὲ συνηνέσαμεν εἰς τὰ γενόμενα, δὲν συνεμερίσθημεν ὅμως καὶ τὴν ὑπουργικὴν εὐθύνην· διὸ καὶ ἤδη ἐπικαλοῦμαι τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν νόμων, ὅπερ εἶναι καὶ καθῆκόν μας. Ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζουσα κάλλιον ἡμῶν τὴν ἀνάγκην τῆς τακτοποιήσεως τῶν οἰκονομικῶν μας, ἀφ' οὗ διὰ διαφόρων διατάξεων ἐκανόνισεν ὅ,τι καὶ ὅπως ἠδυνήθη, ἐπὶ τέλους κατήρτισε νομοθετικήν τινα διάταξιν, ἣν συζητήσαντες ἀπεδέχθημεν, καὶ ἥτις ἤδη κατέστη νόμος τοῦ Κράτους· ὁ νόμος οὗτος εἶναι ὁ περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ· ὁ τίτλος του δὲν ἐκφράζει ἱκανῶς ὅ,τι περιλαμβάνει ὁ νόμος ἐκεῖνος· ἄλλον τίτλον ἐκφραστικώτερον ἔπρεπε νὰ ἔχῃ, καὶ ἐπειδὴ ἐν ὀλίγοις δὲν ἠδύνατο νὰ συμπεριλάβῃ εἰς ἕνα τίτλον τὴν ἀξίαν τοῦ νόμου τούτου, ἡ Κυβέρνησις τὸν συνώδευσε μὲ μίαν ἔκθεσιν, τῆς ὁποίας παρικοπὴν παρακαλῶ ἀκούσατε, διὰ νὰ κρίνητε περὶ τῆς ἀξίας του.

« (Ἐνταῦθα ἀνέγνω ὁ ἀγορεύων τὴν ἔκθεσιν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ· ἴδε Ἡρ. Βουλ. Τόμ. 1. τῆς Περ. Γ'. Συνόδ. Α. Σελ. 580.)

Ἰδοὺ ἡ ἀξία τὴν ὁποίαν εἰς τὸν νόμον περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ ἀποδίδει αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις· Κύριοι! αὐτὸς ὁ νόμος δὲν εἶναι προϊὸν Ἑλληνικῆς μόνον πείρας καὶ μελέτης· αὐτὸν τὸν ἐρανίσθη κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ ἓν περιωτισμένον ἔθνος, τὸ ὁποῖον μόλις περὶ τὰ 1839 κατήρτισε τὰς διατάξεις του, αἵτινες εἶναι τὸ σύνολον διατάξεων διαφόρων ἐν διαστήματι 200 καὶ 300 ἴσως ἐτῶν ἐκδοθεισῶν, βασανισθεισῶν, ἐκκαθαρισθεισῶν καὶ μόλις τότε συναριμολογηθεισῶν εἰς ἓν σύνολον.

Ἐὰν εἰς πᾶσαν περίστασιν καθῆκον καὶ τῶν Κυβερνήσεων καὶ τοῦ πολίτου εἶναι ἡ ἐκτέλεσις τῶν νόμων, ἡ ἐκτέλεσις μάλιστα

τῶν νόμων τῶν ἀφορώντων τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. Ἀπό τινος ὁ νόμος περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ δὲν ἐκτελεῖται· ἐνόσῳ ἐνομίζαμεν ὅτι ἔχομεν ἐναποθεματικὰ κεφάλαια, ἐλέγαμεν ἂς παρέλθῃ αὐτὴ ἡ ἐποχή, ἂς μὴ ἐπαναλειφθῇ εἰς τὸ μέλλον, ἐδίδαμεν νουθεσίας εἰς τοὺς ὑπουργοὺς διὰ τὰς παραβάσεις, χωρὶς νὰ εἴμεθα συνέχοντι παραβάσεως· ἀλλ' ὅταν πεισθώμεθα ὅτι τὰ μέσα ἐξέλειπαν ἢ εὑρίσκονται ἐν τῷ ἐκλείπειν, καὶ ἡ ἀποτυχία αὐτὴ βλάπτει ὅλον τὸ σκάφος τῆς πολιτείας, δὲν πρέπει νὰ ἀρκούμεθα εἰς τὴν πεποίθησιν τοῦ ὅτι ὅταν θέλωμεν τιμωροῦμεν τοὺς παραβάτας· διότι ἡ συνεχὴς παράβασις τῶν νόμων φέρει εἰς ἐκεῖνο τὸ σημεῖον ὃ ἄριστα ἐχαρακτήρισεν εἷς τῶν προγόνων μας, μὲ τὸ ἐξῆς ἀξιόλογον ἀπόφθεγμα, « οὐδεὶς οὔτε αὐτὰ πάντες οἱ πολιτευόμενοι τῶν νόμων, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἐστέ, ἀξιόχρεώ εἰσι, διαφθαρέντων, δίκην δοῦναι,· δηλ. ὅταν νόμοι σπουδαῖοι παραβιάζωνται, καμμία ποινὴ δὲν εἶναι ἀξιόχρεως γινομένη ἐφ' ἑνὸς ἢ ὅλων τῶν ὑπουργώνω· τότε δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν πλέον τὸν ἀπολογισμὸν διὰ νὰ τὸν ἐξετάσωμεν· τοιαύτη ἐξέτασις κατὰ τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξέλεγξιν γίνεται εἰς ὁμαλὰς καταστάσεις, ἀλλ' ὅταν παρίστανται μέλλον σκοτεινόν, τότε εἶναι καθῆκόν μας νὰ λέγωμεν ταῦτα πρότερον. Ἀλλὰ ποίαν παράβασιν νόμου εὑρίσκει τις ἐντὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει εἰμὴ μόνον ἓν ἄρθρον καὶ ζητεῖ 50,000 δραχ. διὰ διατροφὴν ὑποδίκων καὶ ἀποζημιώσεις μαρτύρων; ἴσως ἐρωτήσῃ τις· ὁ νόμος τοῦ Δημοσίου λογιστικοῦ προβλέπει ὅλας τὰς περιστάσεις· δίδει ἓν ὅλον ἔτος εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ συντάξῃ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων καὶ ζητήσῃ τὴν χορήγησιν αὐτῶν ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ σώματα· τοιοῦτον συνέταξε τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὸ π. ἔ. καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν εἶπεν ὅτι εἶναι πληρέστατος διότι ἐν ᾧ προνοεῖ περὶ ὅλων τῶν δαπανῶν, φέρει συγχρόνως καὶ οἰκονομίαν· ἀλλὰ μόλας τὰς ἀνωτέρω διαβεβαιώσεις περὶ τῶν ἀρετῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκείνου, τὰς ὁποίας εἷς τῶν διακεκριμένων τότε ὑπουργῶν ἔδωδε, διαβεβαιώσεις ὅμως εἰς ἃς τινὲς δὲν ἐπίστευσαν, φθάνουσι πιστώσεις ἐπὶ πιστώσεων διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἔτους ἐκείνου· τί τοῦτο σημαίνει; εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὁμολογήσω ὅτι δὲν μᾶς εἶπεν ἀλήθειαν ὁ ὑπουργὸς ἐκεῖνος, ὅτι δὲν ἐξετίμησε καλῶς τὰς ἀνάγκας, ἢ ὅτι κακῶς διεχειρίσθη τοὺς πόρους τοὺς ὁποίους ἐζήτησεν· ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν εἶναι σήμερον λόγος, καὶ πρέπει νὰ περιμείνωμεν τὸ τέλος τῆς χρήσεως. Ὁ νόμος τοῦ Δη-

μοσίου λογιστικοῦ δὲν ἀποκλείει ὁλοτελῶς τὰς πιστώσεις, διότι ἐξαιρεῖ ῥητὰς ἀνάγκας, μὴ δυναμένας νὰ προβλεφθῶσι, ἐπ' αὐτῶν δὲν ἐμποδίζει τὰς πιστώσεις, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ μάλιστα τῶν Βουλῶν.

Τὸ 15 ἄρθ. τοῦ περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ νόμου (ὅπερ ἀνέγνω) λέγει « ὅταν αἱ ψηφισθεῖσαι πιστώσεις δὲν ἐξαρκῶσι, τότε χορηγοῦνται ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ὑπὸ τῶν Βουλῶν, ἐν ἀπουσίᾳ δὲ τῶν Βουλῶν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· ἀλλ' εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίστασιν δὲν χορηγοῦνται ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις, εἰμὴ δι' ὅσας δαπάνας ὁ προϋπολογισμὸς κατονομάζει ῥητῶς ὡς ἐπιδεκτικὰς αὐξήσεως. » ἡ διάταξις αὕτη τηρεῖται σήμερον; δὲν πρόκειται περὶ τοῦ ποσοῦ, μεγάλου ἢ μικροῦ ἀδιάφορον, ἀλλὰ περὶ τῆς τηρήσεως νόμου τοσοῦτον σπουδαίου· ζητεῖται κατὰ τὸ 1856 ἀναπληρωματικὴ πίστωσις διὰ τὸ 1855· οἱ Κ. ὑπουργοὶ ὠφείλον νὰ ζητήσωσι τὴν πίστωσιν ταύτην πρὶν ἢ ἐξαντληθῶσι οἱ πόροι· καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος τῆς τοιαύτης διατάξεως· ὅταν ὁ ὑπουργὸς ἐντὸς τοῦ ἔτους καὶ πρὶν ἢ ἐξαντληθῇ ἡ πίστωσίς του, παρουσιάζεται καὶ ζητεῖ καὶ ἄλλα ποσά, τότε ἐξετάζονται καὶ συζητοῦνται αἱ ἀνάγκαι καὶ οἱ πόροι, καὶ ἂν δὲν εὑρεθῶσιν ἄλλοι πόροι, τότε ἀφαιρεῖ ἄλλας δαπάνας ἧττον ἀναγκαίας· ἀλλ' ἂν αἱ δαπάναι ὅλαι εἶναι ἀπαραίτητοι καὶ ἐπωφελεῖς, καὶ οἱ πόροι δὲν ἀρκοῦσιν, ἠμπορεῖ νὰ καταφύγῃ εἰς ἄλλα μέσα· πρὶν ὅμως πρέπει νὰ ἐρωτηθῶσιν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους· ὅλαι αἱ ἀνταναστάσεις τῶν λαῶν ἐγένοντο, διότι εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ ἐπαρβαίνωσι δι' ἀντιπροσώπων εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν προκειμένου περὶ τῶν φόρων καὶ δαπανῶν· εὐτυχῶς ὅμως εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέρος τοῦτο, ἐξέτασε τὴν τακτοποίησιν αὐτὴ ἡ ἰδία ἐκτελεστικὴ ἐξουσία.

Ἴσως εἴπεῖ ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προϊδῇ τὴν αὔξησιν τῶν ὑποδίκων, τὴν ὑπερτίμησιν τῶν πρὸς διατροφὴν αὐτῶν ἀναγκαίων, ὡς καὶ τὴν προσέλευσιν περισσοτέρων μαρτύρων ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων· τὸ κατ' ἐμὲ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲ εἶναι ἀνίσχυρον, καθόσον ἐρρωνύω ὅτι ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ προϊδῇ πᾶσαν δαπάνην· καὶ ἐγὼ εὑρέθην εἰς τὰς θέσεις σας, Κ. ὑπουργοί, καὶ προεῖδον· ἀλλ' ἐὰν δὲν προεῖδε τὸ ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ πιστώσεις ἀλλ' ἐνήργησεν ὑπερβάσεις, τότε πρέπει νὰ περιμείνῃ νὰ ζητήσῃ συμπληρωματικὰς πιστώσεις κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ κτλ. ὅπως προβλέπει τὸ ἄρθρον 20 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ

νόμου (ἐντεῦθα ἀνέγνω τὸ ἄρθρον 20.) καὶ τοῦτο γίνεται διὰ νὰ ἐξετάσωσι τὰ Νομοθετικὰ σώματα καὶ ἀποφασίσωσι περὶ τῶν ὑπερβάσεων ἔχοντα ὑπ' ὄψιν τὰς λεπτομερείας αἵτινες συνοδεύουσι τὸν ἀπολογισμόν, διότι ὁ ἐνεργῶν ὑπερβάσεις ὑπουργὸς ἀναδέχεται τὴν εὐθύνην νὰ πληρώσῃ αὐτὰς ταύτας, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αὗται δὲν ἤθελον παραδεχθῇ ὑπὸ τῶν Βουλῶν. Ἄλλην ἔκτασιν προβλέπω ἐκ μέρους τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ· ὅτι αἱ ὑπερβάσεις αὗται δὲν ἐπληρώθησαν εἰσέτι, ἑπομένως τὸ ὑπουργεῖον δὲν παρέβη τὰ ἄρθρα 10 καὶ 11· ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως ταύτης παρατηρῶ ὅτι πᾶσα ὑπογρέωσις εἶναι ὑπέρβασις, εἶναι δαπάνη τετελεσμένη· πρὶν ἢ ἐνεργήσῃ ταύτην τὸ ὑπουργεῖον, ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν συγκατάθεσιν τῶν Νομοθετικῶν παραγόντων διὰ τινος ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως· καθ' ὅλας τὰς ἄλλας περιπτώσεις πίστωσις ἀναπληρωματικὴ δὲν ζητεῖται· ἡ ὑπέρβασις αὕτη ἐγένετο κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 15, καὶ δὲν θεραπεύεται ἄλλως, εἰμὴ διὰ συμπληρωματικῆς πιστώσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 20 τοῦ περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ νόμου· ἄλλως τε ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης προτείνων τὴν πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ τούτου, δὲν λέγει καὶ πόθεν θέλει ἀντισταθμισθῇ, ἐκ τίνος ἄρθ. θέλει καλυφθῇ· ἐκτὸς ἐὰν πρέπῃ νὰ θεωρήσωμεν γενικὴν τὴν ἔκφρασιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ λέγοντος εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεώς του ἐπὶ ἄλλης ὑπερβάσεως ἐκ 40,000 δραχ. καὶ τοῦτο ἐν παρόδῳ ὅτι « ἡ ὑπέρβασις ἐκείνη θέλει ἀντισταθμισθῇ ἀπὸ διπλασίαν περίπου οἰκονομίαν κατ' ἄλλας τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους δαπάνας τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὡς τοῦτο θέλει ἀποδειχθῇ ἐκ τοῦ ὁριστικοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς χρήσεως. »

(Ἐντεῦθα ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι τῷ ὄντι ἡ ἔκφρασις εἶναι γενική, καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἡ ὑπέρβασις αὕτη θέλει καλυφθῇ ἀπὸ ἄλλας μεγαλειτέρας οἰκονομίας κατ' ἄλλας δαπάνας γενομένας.

Ὁ δὲ ἀγορεύων ἐξηκολούθησεν·

Ἔχω ὅλην τὴν ὑπόληψιν εἰς τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἀλλ' ὁ αὐτὸς νόμος τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ μὲ ἐμποδίζει πάλιν διὰ τοῦ ἄρθρου 55 (ὅπερ καὶ ἀνέγνω)· νὰ ἐπαναπαυθῶ εἰς μόνην αὐτὴν τὴν διαβεβαίωσιν· διὰ νὰ πεισθῶ ὅτι ὑπάρχει ἄλλοθεν περίσσευμα ἔπρεπε νὰ ἔχω εἰς χεῖράς μου τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ 1854 καὶ τὴν προσωρινὴν

κατάστασιν τοῦ 1855, τότε ἠδυνάμην ἐν γνώσει νὰ ἀποφασίσω, ἀλλὰ σήμερον δυσκολεύομαι· τὸ ἰδικόν σας περίσσευμα, ἂν ὑπάρχῃ, ἐνδέχεται νὰ εἶναι ἐλάχιστον, ἀπέναντι ἄλλης ὑπερβάσεως τὴν ὁποίαν πιθανῶς νὰ ἐνέργησεν ἄλλος ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς αὐτῆς χρήσεως, καὶ ἂν αὔριον παρουσιασθῇ ἄλλη πίστωσις καὶ ὁ ὑπουργὸς ἐκεῖνος δὲν ἔχει περίσσευμα, τί μέλλει γενέσθαι; τὸ ὑπουργεῖον τῆς οἰκονομίας εἶναι ἡ δεξαμενὴ ἐξ ἧς μετοχετεύεται τὸ ὕδωρ εἰς τοὺς διαφόρους ὀχετούς, τοὺς διαφόρους κλάδους τῶν δαπανῶν τῶν ὑπουργείων· ἐὰν ἕκαστον ὑπουργεῖον εἶχεν ἴδιον ταμεῖον καὶ πόρους ἰδίους, καὶ δὲν εἶχεν ἀλληλεγγύην, τότε ἠδυνάμην νὰ ψηφίσω τὴν ὑπέρβασίν σας ταύτην, ὡς καλυπτομένην ἀπὸ ἄλλας οἰκονομίας· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐν γένει ἔχομεν ἔλλειμμα καὶ ἔλλειμμα μέγα ἀδυνατῶ· (ἐνταῦθα ὁ Κ. πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι ἔλλειμμα)· ὁ δὲ ἀγορεύων ἐξηκολούθησε. Διὰ νὰ πεισθῶ ὅτι δὲν εἶναι ἔλλειμμα ἔπρεπε νὰ ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὸν ἀπολογισμὸν καὶ τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος· (ὁ Κ. πρωθυπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ἑτοιμάζονται ταῦτα καὶ ἐντὸς ὀλίγου ὑποβάλλονται) ὅταν ὡς ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὑπέβαλον τὸν νόμον περὶ λογιστηρίου καὶ ηὔξησα δι' αὐτοῦ κατὰ δέκα ὑπαλλήλους τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ, εἶχα πεποίθησιν νὰ κάμω ὥστε νὰ εἰσάγωνται εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα κατ' ἔτος οἱ ἀπολογισμοί, καὶ νὰ καταρτισθῶσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ οἱ καθυστερούμενοι προγενέστεροι ἀπολογισμοί· δὲν εἶμαι δὲ ὑπόλογος διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν διαδόχων μου· ἐπὶ τῆς ὑπουργίας μου ἔφερα τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ 1850 καὶ 1851· μετὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ νόμου περὶ λογιστηρίου, καὶ εἶχον καὶ ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ λογιστήριον, ὅπως διοργανισθῇ διὰ τοῦ νόμου ἐκείνου, δύναται νὰ φέρῃ τακτικῶς τοὺς ἀπολογισμούς, ἄλλως τε ἂν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς νομίζῃ ὅτι δὲν ἀρκεῖ τὸ προσωπικὸν τοῦ λογιστηρίου, καὶ ἡ διοργάνησίς του δὲν εἶναι καλή, ἂς φέρῃ ἄλλον νόμον νὰ αὐξήσῃ τὸ προσωπικόν, νὰ τὸ διοργανώσῃ καλλίτερον· ἂς κάμῃ ὅπως νομίσῃ κατάλληλον, ἀλλ' ἂς μᾶς ὑποβάλῃ ἀπολογισμούς. Διὰ τῶν ἀπολογισμῶν θέλει χυθῇ μέγα φῶς εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα περὶ τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως, θὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ δυσπιστίαι μας· ἂν εἶχον ὑπ' ὄψιν μου τοὺς ἀπολογισμούς, ἤθελα ψωτισθῆ καὶ ἴσως ἤθελα δώσει τὴν ψῆφόν μου ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, ἂν καὶ εἰσάγηται κατὰ παράβασιν νόμου· τὴν παράβασιν ταύτην ἤθελα συγχωρήσει ὡς ἀπὸ πρωτοπειρίαν τοῦ τότε ὑπουργοῦ γενομένην· ἀλλὰ

σήμερον στερούμενος τῶν φώτων τοῦ ἀπολογισμοῦ, δὲν δύναμαι νὰ δώσω ψῆφον ὑπὲρ πιστώσεως καὶ δέκα μόνον δραχμῶν· ἡ Κυβέρνησις συμφέρον ἔχει νὰ σπεύδῃ διὰ νὰ δίδῃ ὅλην τὴν δημοσιότητα εἰς τὰς πράξεις της, ὅταν αὗται εἶναι καλαὶ καὶ εὐάρεσται· ἀλλ' ἡ ἐπιφύλαξις ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ μὴ δημοσίευσις τῶν ἀπολογισμῶν εἶναι τόσαι ἀφορμαὶ δυσπιστίας καὶ ὑπονοιῶν οὐχὶ εὐαρέστων. Πιστεύσατε ὅτι αἱ δυσπιστίαι αὗται δὲν εἶναι προσωπικαί, εἶναι πραγματικαί. Δὲν παύω σκεπτόμενος ὅτι ἡ οἰκονομική μας κατάστασις δὲν εἶναι εὐάρεστος· ἐξαγάγετέ μας, Κ. ὑπουργοί, ἀπὸ τὸν μυστικισμὸν διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀπολογισμῶν. Ἐπανερχόμενος δὲ λέγω ὅτι ἡ προκειμένη πίστωσις ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ ἐν καιρῷ, σήμερον ὅμως εἰσαγομένη παραβιάζει τὸν νόμον περὶ δημοσίου λογιστικοῦ· πείσατέ με ὅτι ἡ ζητουμένη πίστωσις εἶναι σύμφωνος μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ, καὶ τότε θέλω ὑπερψηφίσει τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπε· θέλω ἀπαντήσει διὰ βραχέων εἰς τὸν ἔντιμον προαγορεύσαντα, ὅστις ὡς ὑπουργὸς ἄλλοτε προεκάλεσε δαπάνας, τὰς ὁποίας ἐθεώρησεν ἐπωφελεῖς, καὶ ἐμέμφθη τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον, χωρὶς νὰ εἰσαγάγῃ δαπάνας νέας, ζητεῖ τὴν συμπλήρωσιν γενομένων δαπανῶν, καὶ ὑπόσχεται νὰ καλύψῃ τὰς μικρὰς ταύτας ὑπερβάσεις διὰ μεγαλειτέρων οἰκονομιῶν κατ' ἄλλας δαπάνας τοῦ αὐτοῦ ἔτους· ἂς ἐξετάσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰς δαπάνας τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων ζητεῖ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς ἐπῆλθον αὗται χωρὶς νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ προβλεφθῶσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1855. Ζητεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις δραχ. 50,000 διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ὑποδίκων καὶ διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν μαρτύρων, διότι τὰ ψηφισθέντα ποσὰ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 δὲν ἐξήρκεσαν πρὸς ἀποπλήρωμήν αὐτῶν, καὶ τὸ ζητούμενον ποσὸν καθυστερεῖται εἰς διαφόρους προμηθευτὰς τῶν ὑποδίκων καὶ εἰς πτωχοὺς κληρικοὺς οἵτινες ἐνήργησαν ποινικὴν ὑπηρεσίαν· ἡ ὑπερτίμησις τῶν τροφῶν ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐνσκήψασα χολέρα εἰς Μεσολόγγιον καὶ Λαμίαν ἔφερον τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην νὰ αὐξήσῃ τὴν ἡμερησίως διδομένην εἰς τοὺς ὑποδίκους χορήγησιν τῶν 25 λεπτῶν, διότι ἤθελεν εἶσθαι σκληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον συνάμα νὰ δίδῃ κατὰ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν τροφίμων 25 μόναν λεπτὰ πρὸς διατροφήν των, διότι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἐστέρει αὐτοὺς τῆς

μέσων τῆς συντηρήσεως· ἐκτὸς δὲ τούτου διὰ τὴν ἐνσκήψασαν χολέραν ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῶν ἰατρῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν ἠναγκάσθη νὰ βελτιώσῃ τὴν τροφὴν των κατά τι, διὰ τὴν πρόληψιν τῆς διαδόσεως καὶ τὴν περιστολὴν τοῦ κακοῦ τῆς νόσου, νὰ χορηγῇ αὐτοῖς τροφὴν τονικωτέραν ὀρύζιον, κρέας καὶ ποτά τινα πνευματώδη· αἱ ἔκτακτοι αὗται δαπάναι, αἵτινες ὅμως εἶναι τοσοῦτον δικαιολογημέναι, ἔπρεπε νὰ γίνωσιν, ἂν καὶ τὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσὸν δὲν ἐπήρκει· ἄλλος λόγος τῆς αὐξήσεως τῆς δαπάνης ταύτης εἶναι τὸ ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀναπτυχθείσης τῆς καταδιώξεως τῶν ἐγκλημάτων, διότι ἦσαν πολλαὶ ἐγκληματικαὶ δίκαι ὡρισμέναι πρὸς ἐκδίκασιν, εἶπετο νὰ αὐξηθῶσι καὶ τὰ δι' ἀποζημιώσεις μαρτύρων χορηγούμενα εὐτελῆ δικαιώματα, τὰ δὲ τότε ὑπουργοῦντα δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ποίου ποσοῦ ἔχει ἀνάγκην, διὰ νὰ ζητήσῃ ἐν καιρῷ τὴν πίστωσιν, καθόσον μόλις τὸν Μάρτιον ἔληξαν τὰ κακουργοδικεῖα· ηὐξήθησαν τέλος τὰ ἔξοδα διότι ἐν τῷ ποσῷ τῶν μαρτυρικῶν ἀποζημιώσεων ἐμπεριέχονται καὶ τὰ ποινικὰ δικαιώματα τὰ εἰς τοὺς κλητῆρας ὀφειλόμενα διὰ ποινικὴν ὑπηρεσίαν· τὸ ὑπουργεῖον οὐδὲ διὰ τὰ δικαιώματα τῶν κλητήρων ἠδύνατο ἐντὸς τοῦ ἔτους 1855 νὰ ζητήσῃ πίστωσιν, καθόσον δὲν ἐγνώριζε τὸ εἰς αὐτοὺς ὀφειλόμενον ποσόν· διότι οἱ πίνακες τῶν δικαιωμάτων τῆς 4 τριμηνίας ὑπεβλήθησαν τὴν 14 Ἰανουαρίου 1856. Ἐντεῦθεν βλέπετε, Κύριοι, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα ἱκανῶς δικαιολογημένα ἐγένοντο, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἐπληρώθησαν, καὶ εἶναι δίκαιον νὰ δοθῶσι τὸ ταχύτερον διότι ὀφείλονται εἰς ἀνθρώπους ἔχοντας ἀνάγκας, καὶ ἐν μέρει ἐκ τῶν δικαιωμάτων τούτων ζῶντας· ἄλλως τε, κύριοι, αἱ ἀποζημιώσεις τῶν μαρτύρων καὶ τὰ δικαιώματα τῶν κλητήρων δὲν εἶναι δαπάνη τοῦ δημοσίου, εἶναι προκαταβολή τις, τὴν ὁποίαν εἰσπράττει τὸ δημόσιον ἀπὸ τοὺς καταδικασθέντας· τὸ αὐτὸ λέγω καὶ διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ὑποδίκων ὅτις λαμβάνεται ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῶν. Εἰς πρὸς τὸν ἀπολογισμὸν διαβεβαιῶ τὸν προαγορεύσαντα Κ. Γερουσιαστὴν ὅτι ἐν καιρῷ θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, καὶ θέλει διαχύσει ὡς εὐάρεστον περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεώς μας.

Ἀνταπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Δὲν ἐρίλονείκησα τὴν ἀνάγκην τῆς δαπάνης, ἀλλ' ἐσυζήτησα τὸν τύπον τῆς πιστώσεως· ἂν ὁ τύπος τὸν ὁποῖον καθιέρωσεν ὁ νόμος τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ ἦτο ἀδύνατος δὲν ἤθελε καθιερωθῇ διὰ νόμου τὸν ὁποῖον ἡ πεῖρα εἶχε βεβαιώσει· τὸ κατ' ἐμὲ ὅλαι αἱ

δαπάναι δύνανται νὰ προϋπολογισθῶσιν, ὅταν ὅμως καταβάλλεται προσοχὴ καὶ ἐπιστασία κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἐὰν δὲ εἶναι τινὲς δαπάναι ἀόριστοι καὶ αὗται κατ' ἐμὲ δύνανται νὰ προϋπολογισθῶσιν ἔστω καὶ μὲ προσθήκην 10 τοῖς 0|0. Ἐφ' ὅσον δὲν ἰδῶ τὸ ὑπουργεῖον συμμορφούμενον μὲ αὐτὸν τὸν τύπον τὸν ὁποῖον ἐκτὸς νόμος, καὶ νόμος τόσον οὐσιώδης, διαγράφει, δὲν θέλω ψηφίσει ὑπὲρ πιστώσεως.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός. Συμπληρῶν τὴν ἀγόρευσιν τοῦ συναδέλφου μου Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ λέγω, ὅτι θεωρῶ περιττὸν νὰ ἀντιπαρέλθω εἰς ὅλα ὅσα ἐξηκολούθησε θρηνωδῶν ὁ προαγορεύσας περὶ τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως· καὶ ἄλλοτε εἶπον ὅτι αἱ δαπάναι εἶναι ἀπόρροια ὀργανικῶν νόμων προγενεστέρων καὶ οὐχὶ σημερινῶν· τὸ ὑπουργεῖον οὐδέποτε νόμον εἰσάγοντα αὔξησιν δαπανῶν ὑπέβαλε, ἐν ᾧ ὁ προαγορεύσας ὑπουργὸς ἄλλοτε εἰσήγαγε νόμους, αἵτινες ἐπηύξησαν τὰς δαπάνας κατὰ πολλὰς χιλιάδας δραχμῶν χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον ὑπέσχετο ὁ εἰσαγαγὼν διὰ τῆς προσθήκης τῶν δαπανῶν ἐκείνων, αἵτινες σήμερον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλαττωθῶσι, διότι στηρίζονται εἰς ὀργανικὸν νόμον· ἡ Κυβέρνησις σήμερον δὲν αὐξάνει τὰς δαπάνας, καταδεικνύει μόνον οὕτως εἰπεῖν αὐτάς, καὶ καταγίνεται νὰ ἀπομακρύνῃ τὰς περιττὰς, αἵτινες ὅμως ἔλαβον τὴν γένεσίν των εἰς ἄλλας προγενεστέρας ἐποχάς· ἡ οἰκονομική μας κατάστασις δὲν εἶναι τόσον ἀθλία, ὅσον ἐπαναλαμβάνει κρύττων ὁ προαγορεύσας· διὰ νὰ εἰμεθα σήμερον εἰς καλὴν κατάστασιν, ἔπρεπεν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν νὰ γίνωνται οἰκονομίαι, καὶ νὰ μὴ ζητῶνται τώρα αἴρνης καὶ ἀθρόως, τώρα ὅτε οὐδεὶς νόμος αὐξήσεως δαπανῶν εἰσάγεται, ἀλλ' εἰσάγονται μόνον πιστώσεις πρὸς θεραπείαν δαπανῶν κανονισμένων. Ἐπεθύμουν νὰ μοὶ εἰπῇ ὁ προλαλήσας Κ. Γερουσιαστὴς ποῦ εὑρίσκει τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν τὴν ἐπαπειλοῦσάν μας, διὰ νὰ τῷ ἀπαντήσω· ἀλλ' ἐπειδὴ πιθανὸν νὰ θελήσῃ νὰ ὑπεκφύγῃ, τὸν λέγω ὅτι ἡ οἰκονομική μας κατάστασις δὲν εἶναι ἀξιοθρήνητος· ἐν τῷ ταμείῳ εἴμεθα εἰς κατάστασιν σήμερον νὰ μετρῶμεν 4 1|2 ἑκατομμύρια δραχμῶν· ἐδανείσαμεν διὰ τὰ σιτηρὰ καὶ διὰ τὰ ἀτμόπλοια, καὶ τὰ δάνεια ταῦτα μετ' ὀλίγον καὶ σήμερον ἀκόμη, ἐὰν θέλωμεν, εὑρίσκονται ἐν τῷ ταμείῳ μας εἰς μετρητά· διότι τὰ μὲν σιτηρὰ ἐκποιοῦνται ὅλον ἐν, μετ εὐχαριστήσεως δὲ ἀναγγέλλω ὑμῖν ὅτι ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία συνεστάθη, καὶ ἐκ ταύτης θέλομεν λάβει ὅ,τι ἐδόσαμεν διὰ τὰ ἀτμόπλοια· ἔχομεν τὰ σιτηρὰ τῶν ἀποθηκῶν 1,200,

000 καὶ ταῦτα πάντα ἐκτὸς τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας τῶν εἰσπράξεων· ἐὰν θέλωμεν νὰ ἰδωμεν κρίσεις οἰκονομικὰς, ἃς ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ παρελθόν· καὶ ὅμως τότε εἰσήγοντο νομοσχέδια δημιουργικὰ δαπανῶν. Διὰ νὰ λέγωμεν σήμερον ὅτι ἀπειλούμεθα ἀπὸ οἰκονομικὴν κρίσιν, ἔπρεπε νὰ εὑρισκώμεθα εἰς ἣν κατάστασιν εἴμεθα ὅτε εἰσήγθησαν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος τὰ οἰκονομικὰ νομοσχέδια· εὐτυχῶς ὅμως ἡ σημερινὴ κατάστασις μας δὲν εἶναι τοιαύτη· ἀλλὰ λέγων ταῦτα δὲν ἐνίσταμαι εἰς τὸ ὅτι πρέπει νὰ περισταλῶσιν αἱ δαπάναι μας· ἡ περιστολὴ τῶν δαπανῶν εἶναι ἀναγκαία, διὰ νὰ μὴ εὑρεθῶμεν βραδύτερον εἰς ἀνάγκας καὶ στενοχωρίας· τὸ ὑπουργεῖον ἀσχολεῖται εἰς τὸ νὰ ἐπιφέρῃ πᾶσαν δυνατὴν οἰκονομίαν χωρὶς βλάβην τῆς ὑπηρεσίας.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης· **ὅταν εἷς πρωθυπουργὸς ὁμιλῇ ἀπὸ τοῦ βήματος, πρέπει νὰ ἔχῃ μαθηματικὰς ἀποδείξεις· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπε λόγους, καὶ δὲν ἔδειξε πράγματα, θέλω σᾶς ἀποδείξει ὅτι δὲν** γνωρίζει τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν ἣν ἠθέλησε νὰ περιγράψῃ. Δὲν ἐπερίμενα ἀπὸ ἕνα πρωθυπουργὸν νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ κατηγορήσῃ δημοσίᾳ νόμους, τοὺς ὁποίους ἡ ὑπεστήριζεν ὡς μέλος τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν συζήτησίν των, ἢ ἐξετέλεσεν ὡς ὑπουργός· ὅταν ὑπουργὸς ἔχῃ πεποίθησιν ὅτι εἷς νόμος εἶναι κακὸς, πλημμελὴς τὸν ἀνακαλεῖ· ἀλλ' ὁ Κ. πρωθυπουργὸς μὲ ἔθεσεν εἰς θέσιν νὰ εἰπῶ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐπεθύμουν νὰ εἰπῶ, διὰ νὰ μὴ φανῶ περιπλαυτών. Σᾶς ἐξήγησα μὲ ὅλην τὴν μετριοπάθειαν τὰς ἀφορμὰς ἐξ ὧν ὡρμήθην νὰ ἐπενέγκω παρατηρήσεις τινὰς, καὶ σᾶς εἶπον ὅτι ἡ Κυβέρνησις κρατεῖ μυστικισμόν τινα περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεώς μας, καὶ τρία ἤδη ἔτη δὲν ἐκπληροῖ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον· ἃς ἐξετάσω καὶ ἐγὼ, ἂν καὶ ἀπαρασκεύαστος πρὸς τοῦτο, τὸ παρελθὸν, μετὰ τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ, ὅστις ἦλθε παρεσκευασμένος. Ἔφερα, μὲ εἶπεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς, εἰς τὰς Ἰωνίας καὶ εὗρίσκαν νόμους δαπανηρούς, οἵτινες ὅμως δὲν ἔφεραν ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα τὸ ὁποῖον ὑπεσχόμην εἰσάγων αὐτούς· ὁ εἰσαγαγὼν, Κ. πρωθυπουργὲ, δὲν ὑπέσχετο εἰμὴ ὅ,τι λέγει ἡ ἔκθεσις ἡ τοὺς νόμους ἐκείνους συνοδεύουσα, καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως· ὁ τότε ὑπουργὸς ὑπεστήριξε τὸ νομοσχέδιον ὡς ὀρθὸν, ὑπερψηφισθὲν δὲ κατέτη νόμος τοῦ Κράτους· καὶ ἂν ἔχῃ τι διὰ τὸ ὁποῖον νὰ καυχᾶται ἡ οἰκονομικὴ ὑπηρεσία, εἶναι οἱ νόμοι ἐκεῖνοι· ἃς ὄψωνται οἱ μὴ ἐφαρμόσαντες αὐτοὺς, καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ ἀφήσαντες νὰ ἐπέλθῃ ἀποτέλεσμα, ἐὰν ἀληθεύῃ ὅτι δὲν ἐπῆλθε, κατὰ τὰ λεγόμενα τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ· οἱ νόμοι κακῶς ἐφαρμοζόμενοι δὲν πταίουν· ἄλλως τε ἂν ἔχητε ἐναντίαν γνώμην, Κ. πρωθυπουργὲ, διὰ τί δὲν σπεύδετε νὰ ζητήσητε τὴν τροποποίησιν τῶν πλημμελῶν ἐκείνων νόμων; Τὴν ἀξίαν τῶν νόμων ἐκείνων δὲν ἐξετίμησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς, ἢ διότι δὲν ἐμελέτησε τούτους ἀρκούντως, ἢ διότι δὲν ἐφαρμόσθησαν καλῶς· οἱ νόμοι ἐκεῖνοι ἐξησφάλισαν τὴν βεβαίωσιν, τὴν εἰσπραξιν καὶ ἐξέλεγξιν τῶν φόρων· ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ δὲν καταδυκάζει τοὺς νόμους αὐτούς· ἄλλως τε, ἐπαναλαμβάνω, ἂν ἔχῃ ἐναντίαν πεποίθησιν ὁ Κ. ὑπουργὸς, ἃς προκαλέσῃ νόμων τροπολογίας αὐτῶν, καὶ θέλει δειχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν ἡ ἀξία. Καὶ ἄλλοτε ἔβλεψε μίαν ἰδέαν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς, ἀλλὰ δὲν ἐρρώντισέ τις νὰ τὴν ἐξετάσῃ, διότι εἶναι ἰδέα τοσοῦτον ἀπομεμακρυσμένη ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, ὥστε δὲν ἐξεύρω ἂν εἶναι ὀρθὸν νὰ λέγηται εἰς δημοσίας συνεδριάσεις. Εἶπεν ὅτι εἰσήγαγον νόμους αὐξάνοντας τὰς δαπάνας εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἦτο ἔλλειμμα· τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας καὶ τὰ πράγματα αὐτὰ διαψεύδουσι τὰ λεγόμενα. Δὲν κάμνω τὸ ἄδικον εἰς τοὺς προκατόχους μου ὑπουργοὺς ὅτι δὲν ἐρρόντιζον περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως, ἅπαντες εἶχον ἐπίσης καταβάλλει προσπαθείας, καὶ ἐγὼ δὲν ἔκαμα εἰμὴ νὰ τακτοποιήσω ταύτην· καὶ διὰ τῆς τάξεως ταύτης κατωρθώθη νὰ εἰσπράττωνται πλειότερα καὶ νὰ δαπανῶνται ὀλιγώτερα· ὀφείλω νὰ δικαιολογήσω ὅτι λέγεται δημοσίᾳ, διὰ νὰ μὴ ἀποπλανᾶται τὸ δημόσιον πνεῦμα. Τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα λέγουσιν ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1851 ἔφερε περίσσευμα εἰς μετρητὰ 341,000 καὶ 2,900,000 εἰς καθυστερήματα· ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1852, αὐτοῦ τοῦ τόσον δυστυχοῦς ἔτους διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν νόσον εἰς τὰς σταφιδαμπέλους, τὴν στερήσασαν μέγα μέρος τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους, ὡς ἀποτέλεσμα φέρει περίσσευμα εἰς μετρητὰ 148,000 δραχ. καὶ εἰς καθυστερήματα δραχ. 3 ἑκατομμύρια καὶ 300 χιλιάδας, καὶ τοῦτο διότι δὲν ἐθεωρήθη καλὸν νὰ ἐκβιασθῇ ἡ εἰσπραξις καθ' ἣν ἐποχὴν ἐμαστίζετο ὁ τόπος εἰς τὸν ἀξιολογώτερον αὐτοῦ πόρον. Τὸ 1853 ἄρχισε περίσσευμα μετρητὰ 991,000 καὶ καθυστερήματα 3,300,000 περίπου. Ὁμιλῶ ἀπέναντι ὅλου τοῦ κόσμου καὶ προκαλῶ τὸν ὅστις δύναται νὰ μὲ διαψεύσῃ εἰς ἓν ἰῶτα· ἐκοπίασα δι' αὐτὴν τὴν οἰκονομίαν, καὶ ἔχω δίκαιον νὰ ἀποκρούω μὲ ἀγανάκτησιν πᾶσαν παραμόρφωσιν τῶν πραγμάτων. Τοιαύτη ἦτον ἡ κακὴ κα-

τάστασις τὴν ὁποίαν ἐν γένει καὶ ἀορίστως ἠθέλησε νὰ ἀπεικονίσῃ ὁ Κ. πρωθυπουργός. Ἂς ἴδωμεν ἤδη καὶ τοὺς πολυδαπάνους νόμους τοὺς εἰσαχθέντας κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν· εἰσήχθη ὁ νόμος περὶ χορηγήσεως 200,000 δραχ. εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους· ἀλλ' ὁ νόμος αὐτὸς ἦτο νόμος δίκαιος. Ποῖοι ἄλλοι εἶναι οἱ νόμοι τῆς σπατάλης τοῦ ὑπουργείου ἐκείνου; τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο ἔκαμεν οἰκονομίας καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον δὲν ἀφῆκεν κἀνὲν ἔλλειμμα ἀλλ' ἐξεναντίας περίσσευμα. Οἱ νόμοι, εἶπεν ὁ Κ. πρωθυπουργός, τοὺς ὁποίους εὗρε καιμένους, κάμνουν τὰ ἔξοδα· ἀλλ' αὐτοὶ οἱ νόμοι ἐκεῖνο καὶ τότε, καὶ τότε μὲν ἐκόστιζον εἰς τὸ ἔθνος 14,270,000 δραχ. περίπου, σήμερον δὲ κοστίζουσιν πλέον τῶν 18 ἑκατομμυρίων κατὰ τὸν ἐν τῇ Βουλῇ παρουσιασθέντα προϋπολογισμόν· ἀλλὰ δύναται ὁ αὐτὸς νόμος νὰ ἐκτελῆται ἀπὸ ἕνα μὲν μὲ 100 καὶ ἀπὸ ἄλλον μὲ 200 δραχ.; λέγω μάλιστα· ἀλλὰ πῶς κατορθοῦνται; τοῦτο δὲν εἶναι μυστήριον· ὅταν δὲν ὑπάρχωσι μέσα πρὸς θεραπείαν πολλῶν ὁμοῦ ἀναγκῶν προτιμῶνται αἱ κατεπείγουσαι, καὶ ἂν ὅλαι εἶναι κατεπείγουσαι προτιμῶνται τότε αἱ μᾶλλον κατεπείγουσαι. Ἔρχεται ἡ ἐποχὴ τῆς εὐημερίας καὶ τοῦ πλούτου, καὶ ἡμεῖς θέλομεν ἀδίκως νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὴν ἐξουσίαν αὐτήν· ἐὰν ὑπάρχῃ θόρυβος εἰς τὰς πεποιθήσεις μας, προέρχεται διότι δὲν ἦλθον οἱ ἀπολογισμοί, ἂς ἔλθωσιν οὗτοι καὶ πᾶσα ὑποψία ἀίρεται, πᾶσα ὑπόνοια ἐξαλείφεται· ὅπου λαλήσωσι τὰ πράγματα, οἱ λόγοι περιττοὶ εἶναι πλέον. Ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῶ πρὸς στιγμὴν ὅτι ἡ σημερινὴ οἰκονομικὴ κατάστασις εἶναι καλή, ἐὰν ἔχητε σήμερον, Κ. πρωθυπουργέ, χρήματα, τὰ ὀφείλετε εἰς τὸ παρελθόν. Τῷ 1853 ἔμενον χρήματα 4,270,000 περίπου εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτὸς τῶν 1000 μετοχῶν τῆς τραπέζης, ἐκτὸς τῶν ἄλλων κληροδοτημάτων. Εὔχομαι νὰ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ταμείῳ χρήματα, ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπάρχωσιν πρέπει νὰ τὰ σπαταλεύσωμεν, δὲν πρέπει νὰ τὰ περιποιηθῶμεν δι' ἀνάγκας σπουδαίας; Ἐγὼ δὲν πιστεύω ὅτι ἔχομεν ἐν τῷ ταμείῳ χρήματα, πιστεύω ὅτι αἱ χρήσεις τοῦ 1854 καὶ 1855 μετὰ τῶν κολλεσσῶν τῶν δαπανῶν δὲν θὰ ἀφήσωσι περίσσευμα· ἡ κατάστασις ἡ οἰκονομική, ὅπως σήμερον εὑρίσκεται, εἶναι κακή, εἶναι χειρίστη· καὶ τί σημαίνει τὸ περίσσευμα ἄλλων ἐτῶν, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὑπάρχει; εἶναι ἀληθὲς ὅτι αἱ δαπάναι τοῦ 1856 ὑπερβαίνουσι τὰ 18 ἑκατομμύρια; ἀλλ' ὅσον εἶναι βέβαιον τοῦτο, τόσον εἶναι βέβαιον ὅτι τὰ ἔσοδα δὲν θέλουσι ποτὲ ὑπερβῇ τὰ 15 ἑκατομμύρια· ὥστε μό-

λας τὰς ὑποσχομένας ἐλαττώσεις, καὶ ἂν αὗται πραγματοποιηθῶσιν, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι θέλει ἐναπολειφθῇ πάντοτε ἔλλειμμα τοιλάχιστον 2,000,000 δραχ. Τὰ ἐναποταμιεύματα δὲν ἐξετάζονται, ἐξετάζεται μόνον ἂν τὰ ἐνιαύσια ἔσοδα ἐπαρκῶσιν εἰς τὰ ἔξοδα. Ἀλλ' ἐγὼ ἐγγυῶμαι παυθήμως ὅτι τὰ ἔσοδά μας κατὰ μέγιστον μέρος δὲν θέλουσιν ὑπερβῇ τὰ 14 1|2 ἑκατομμύρια· περὶ αὐτῆς τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως εἶναι ὁ λόγος, Κ. πρωθυπουργέ, καὶ ταύτης τὴν ῥύθμισιν ζητοῦμεν. Ἐὰν ὑπάρχῃ περίσσευμα ὀφείλεται εἰς ἄλλας προσπαθείας· τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ καυχηθῇ διὰ τὸ περίσσευμα τοῦτο. Ἡ ἀπάντησις λοιπὸν τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ δὲν ἦτο δικαιολογημένη· εἶπεν ὅτι οἱ νόμοι εἶναι πλημμελεῖς καὶ κακοί (πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ, ἐφ' ὅσον δὲν ζητεῖ τὴν τροποποίησίν των), ὅτι ἡ τότε οἰκονομικὴ κατάστασις ἦτο κακή, καὶ τῷ ἀπέδειξα διὰ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων, ὅτι ἦτο καλή. Ἐμεινεν οὖν εἰς τὸ ὅτι, α ἐὰν δὲν ἐλθῇ ἰσορροπία τις τῶν ἐξόδων πρὸς τὰ ἔσοδα διὰ τῆς ῥυθμίσεως τῶν οἰκονομικῶν μας ἡ κατάσταις τοῦ 1856 θέλει εἶσθαι κακή.

Παραιωμένης ἐναύθα κηρυχθείσης τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως, προτίθεται αὕτη εἰς ψηφοφορίαν· γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 25 (πενήντα) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Α. Δούκα καὶ Γ. Δαρειώτη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 50,000 διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ δικαστικοῦ κλάδου ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1855.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . Ν	Ρικάρδος Τζιώρτζ . . . .
Ἀναγν. Δεληγιάννης	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . Ν	Νικόλ. Χρυσόγελος . . .
Ἀναστάσιος Λόντος . . . Ν	Γεώργιος Ψύλλας . . . . Ν
Τάτζης Μαγγίνας . . . . Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . Ν	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . Ν
Ἰάκωβος Παζιμάδης	Γεώργιος Δαρειώτης . . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . Ν	Γ. Παπανλιόπουλος . . . Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Δημήτριος Βούλγαρης . . Ν

Γαίκας Καρακατζάνης . . .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . Ν	Δημήτριος Χατσίσκος . .
Ἀδάμ Δούκας . . . . . Ν	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Δῆμος Κανελλόπουλος . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Κωνσταντίνος Κανάρης . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . Ν
Τσανετάκης Γρηγοράκης . . Ν	Παναγ. Αιδωρίκης . . . .
Μ. Α. Καΐρης	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .
Αντών. Γ. Κριεζῆς . . .	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . Ν
Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . Ν
Δημήτρ. Πλαπούτας . . .	Σπῦρος Μῆλιος . . . . .
Ἰωάννης Στάϊκος	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . .	Δημήτριος Α Κουντουριώτης .

Ἀναγνωσθὲν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν αὐτῶν τοῖς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί) κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς.

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 24 Μαρτίου ε. ε.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζητησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχμῶν 40,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου· θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον· μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον ψηφοφορεῖται ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Α. Δούκα καὶ Γ. Δαρειώτη, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὡδὲ προσαρτώμενον πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 40,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . Ν	Τάτζης Μαγγίνας . . . . Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Χαράλ. Παπαπολίτης . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . Ν	Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . Ν	Νικόλ. Πρασσακάκης . . . Ν
Ἀναστάσιος Λόντος . . . Ν	Σπυρ. Τρικούπης . . . . .

Ριχάρδος Τζιώρτζ	Μ. Α. Καΐρης . . . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Δημήτρ. Πλαπούτας . . .
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . .
Γεώργιος Ψύλλας . . . . Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν	Δημήτριος Χατσίσκος . . .
Ἀθανάσιος Αιδωρίκης . . . Ν	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Γεώργιος Δαρειώτης . . . Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . Ν
Δημήτριος Βούλγαρης . . . Ν	Παναγ. Αιδωρίκης . . . .
Γαίκας Καρακατζάνης . . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . Ν
Ἀδάμ Δούκας . . . . . Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Σπῦρος Μῆλιος . . . . .
Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Τσανετάκης Γρηγοράκης . . Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης .

Ἀναγνωσθὲν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί) κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον ἐκείνῳ τῆς ἀρχῆς.

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 24 Μαρτίου 1856.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Ἀπριλίου 1856, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α.

Χ. Ἀναργύρου ἐξαιτουμένου δίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν λόγῳ ὑγείας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ τῷ χορηγηθῇ μόνον τεσσακονθήμερος ἄδεια κατὰ τὰ κανονισμένα.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 1,095,918: 46/00 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου τῆς χρήσεως 1855, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ὡς καὶ ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν· λαβὼν δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμήδης παρετήρησεν ὅτι εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἀπαντᾶται ἔλλειψίς της οὐσιωδεστάτης.

Τὸ ἔξοδον περὶ οὗ ἡ ζητουμένη πίστωσις ἀνήκει εἰς τὸ ἔτος 1855· καὶ ὅμως ἐνῷ ἀπὸ τὴν Ἰανουάριον 1855 μέχρι τοῦδε ἦσαν εἰς ἐνέργειαν αἱ Βουλαί, δὲν ἐζητήθη ἡ τοιαύτη πίστωσις ἐγκαίρως, σύμφωνα μὲ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, ἀλλὰ μόλις πρό ἑνὸς μηνός· δὲν ἐπιχειρῶ νὰ ἀναπτύξω τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν γνωστὴν γενομένην καὶ διὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, διότι εἰς προλαβοῦσαν συνεδρίασιν περὶ ὁμοιομόρφων πιστώσεων μέγας ἐγένετο λόγος ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν περὶ ταύτης ὡς καὶ περὶ ἄλλων τοιούτων ἐλλείψεων. Ἐρωτῶ δὲ μόνον τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἂν τὰ ἔξοδα, περὶ ὧν ἡ πίστωσις, ἐπληρώθησαν ἢ ὄχι, διότι ἂν ἐπληρώθησαν πᾶσα παρατήρησις εἶναι ἐπουσιώδης.

Ἐνταῦθα ἀπαντήσαντος τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα ἐπληρώθησαν, ἕτερος τῶν ΚΚ Γερουσιαστῶν παρατήρησεν ὅτι ταῦτα δὲν ἠδύναντο νὰ πληρωθῶσι κατὰ τὸν νόμον πρὶν τῆς χορηγήσεως τῆς πιστώσεως, καὶ ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶναι παρανομία.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι κατὰ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου π. ε. ἐγένετο γνωστὸν ὅτι αἱ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγηθεῖσαι πιστώσεις δὲν ἐξαρκοῦν, καὶ κατὰ συνέπειαν διετάχθη ἡ συγκέντρωσις τῶν λογαριασμῶν διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν τῆς ζητουμένης νέας πιστώσεως· τὸ ἔργον τοῦτο ἀποκερατώθη περὶ τὰ τέλη Βρίου ἡ ἀρχὰς Θβρίου καὶ κατὰ τὸν Δεκέμβριον ἐγένετο ἡ αἴτησις περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως· ὥστε οὐδεμία μομφὴ ἡ οὐδὲν ἐπιλήψιμον ἔργον δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν, καθόσον αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ παύσῃ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ στρατοῦ ἢ τὴν πληρωμὴν τῶν διαφόρων ἄλλων ἐξόδων· ἠδύνατο δὲ νὰ παρουσιάσῃ δήλωσίν τινα περὶ ἐξακολουθήσεως τῆς πληρωμῆς τῶν τοιούτων ἐξόδων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη δήλωσις ἤθελεν ἐλλιπῆ ἄλλως, ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ μὴ κάμῃ αὐτὴν διὰ νὰ μὴ παρουσιασθῇ κωλυμένη τῶν πράξεων τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου.

Ἐπέμενεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας· ἐπειδὴ ἐδείχθη ὅτι δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους εἰς ὃ ἀνήκεται τὸ ἔξοδον, λέγω ὅτι τοιαύτη δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ μόνον μετὰ τὸ τέλος τῆς χρήσεως ἥτις διαρκεῖ μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου ἑπόντος ἔτους· κατ' ἐμὲ ἔθεν ἡ αἴτησις περὶ τῆς προκειμένης ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως εἶναι ἐντὸς τοῦ νόμου καθότου ἡ χρῆσις τοῦ ἔτους 1855 διαρκεῖ.

Προσθέτων ἔτερος· Δὲν εἶμαι φίλος τῶν νόμων τῶν ὁποίων ἐπεκαλέσθησαν οἱ προλαλήσαντες, παρατηρῶ ὅμως ὅτι εἶναι νόμος καθήκων· ἀλλ' ὑπάρχουσι κανονιστικῶν ἀρμάτων ἐναντίως, οἱ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπόμενοι τύποι εἶναι ὀραγμοὶ αἵτινες ἐμποδίζουσι τὴν εὐκόλυνσιν τῆς Κυβερνήσεως· καὶ ἤρμοσε αὐτὸν διότι ὡς ἄλλοτε εἶπον λόγους, καὶ ὅμως, ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω, εἶναι νόμος καθήκων, καὶ νομίζω ὅτι ὁ κατὰ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίασιν διεσταλμένος ἀγορεύσας Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ἠνέῳξε καὶ ἐδήγησε τὸν νόμον τοῦτον καλῶς, διότι ἔτσι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐνῷ ἔζη δὲν ἤμην ἡ μαῖα· ὁ νόμος οὗτος λέγει ὅτι ὅταν αἱ διὰ τοῦ νόμου ἠγορασθεῖσαι πιστώσεις δὲν ἐπαρκοῦν χορηγεῖται ἡ ἄδεια εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ πληρώνῃ τὰ ἔξοδα εἶτε διὰ Βασ. Διαταγμάτων ἀπουσῶν τῶν Βουλῶν εἶτε διὰ τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁδοῦ παρουσῶν αὐτῶν κ. λ. Εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω καὶ ἤδη, ὅτι ὁ τύπος οὗτος δὲν ἐτηρήθη οὔτε εἰς τὰ προχθεσινὰ περὶ πιστώσεων νομοσχέδια οὔτε εἰς τὸ σημερινόν, διότι ἀφοῦ ἡ ταμειακὴ πίστωσις εἶχεν ἐξαντληθῇ ὤφειλεν ἡ Κυβέρνησις νὰ προσέλθῃ ἐγκαίρως διὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα τὴν ἰσχὺ τοῦ νόμου κανονιζομένην ἀναπληρωματικῶς, καὶ ῥητῶς περὶ ἐκείνων τῶν δαπανῶν τὰς ὁποίας ὁ νόμος προβλέπει πρὶν ἢ προέλθει εἰς πληρωμάς, διότι τοῦτο δύναται νὰ πράξῃ μόνον εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, ὅτε καὶ ἐκτάκτως ζητεῖται καὶ ἐκτάκτως χορηγεῖται ἡ πίστωσις κατὰ τὸν ἀνωτέρω τύπον· προσέθη ἡ ἔνστασις ὅτι διαρκούσης τῆς χρήσεως δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις· ἀλλ' ἡ ἔνστασις αὕτη δὲν ἔχει χώραν ἐνταῦθα, διότι δὲν πρόκειται περὶ ἐξακολουθήσεως τῆς πληρω-

μῆς ἐξόδων ἀναγκαίων κατὰ τὴν διάρκειαν ἢ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ε. ε. ἀλλὰ περὶ μέτρων ψηφισθέντων κατὰ τὸ π. ε. Τοὺς ὀλίγους τούτους λόγους ἐθεώρησα καλὸν νὰ εἰπω περὶ τῶν διατυπώσεων περὶ ὧν γίνεται λόγος, καὶ προσθέτω, ὅτι οἱ συνταγματικοὶ λαοὶ δὲν πρέπει νὰ περιπλέκωνται εἰς τοιαύτας διατυπώσεις, ἀλλὰ πατριαρχικῶς, οὕτως εἰπεῖν, πρέπει νὰ διεξαγάγωνται αὐτὰ τὰ πράγματα· λέγων δὲ ὅτι ἡ πολυτέλεια τῶν διατυπώσεων πρέπει νὰ ἀρθῇ δὲν ἐννοῶ τὰς ἀναγκαίας ἐκείνας διατυπώσεις αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουσι καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἐνόσῳ οἱ ἄνθρωποι εἶναι ὄντες, καὶ ἐκφράζω τὸ ῥητὸν « ὅτι πολλάκις ὁ τύπος ἀποβράσσει τὴν οὐσίαν », καὶ μοὶ φαίνεται ὅτι ὁ λόγος ἐνταῦθα δὲν ἔχει σκοπὸν τόσον τὰς διατυπώσεις ὅσον τὴν οὐσίαν.

Εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ Δυνάμεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου εἶπον τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ ὑπαρχόντος τῆς δυνάμεως αὐτῆς ἤτις καταντᾷ μία στρατοκρατία· ἤδη λαλῶν περὶ τῶν ἐξόδων αὐτῆς λέγω ὅτι καταντῶμεν νὰ ἐξοδεύωμεν τὰ ἥμισυ τῶν ἐσόδων εἰς τὴν συντήρησιν τῆς τοσαύτης στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἐνῷ δὲν ἔχομεν εἰμὴ μικροτάτην ἀνάγκην αὐτῆς διὰ τὴν ἀσφάλειαν ἤτοι τὴν καταδίωξιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐχθροῦ τῆς ληστείας. Ἡ ἐλλειψις ἡ τυπικὴ εἶναι μηδαμινὴ ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν ἤτοι ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ζητουμένων ἐξόδων ἅτινα εἶναι μέγιστα· οἱ λόγοι μου οὗτοι ἂν καὶ μικροὶ ἀκούσι μοὶ φαίνεται, διότι καὶ ὁ κόκκος τοῦ σινάπεως εἶναι μικρὸς, ὅταν ὅμως μεγαλυνθῇ κατοικοῦσι ἐπ' αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐπὶ τέλους ἀποτείνω τὴν ἐρώτησιν πρὸς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν εἰπόντα ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠθέλησε νὰ κάμῃ δήλωσιν περὶ ἐξακολουθήσεως τῶν δαπανῶν διὰ νὰ μὴ γίνῃ καταμηνυτὴς τῶν πράξεων τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου, ἂν ἀποδῶνται ὅλαι αἱ προκείμεναι μεγάλαι δαπάναι εἰς τὸν προκάτοχον ὑπουργόν· καὶ ἐν τῇ καταφατικῇ ἀπαντήσει του λέγω ἂν τὰ δαπανηρὰ μέτρα εἶχε λάβει ἄλλος ὑπουργὸς ὁ προηγούμενος καὶ ὁ νῦν εὑρὼν αὐτὰ οὐ μόνον δὲ τὰ κατήργησε ἀλλὰ τὰ διετήρησε, ἦτο μᾶλλον ἔργον ἀδεξιοσύνης ὡς πρὸς τὸν προκάτοχον ὑπουργὸν νὰ ἐλθῃ ἀμέσως νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνήκουσαν πίστωσιν· ἀφοῦ δὲ τοῦτο δὲν ἔπραξε δὲν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅ,τι εἶπε, διότι τὰ ληφθέντα μέτρα τὰ ἠσπάσθη καὶ τὰ διετήρησε. Δὲν γνωρίζω ποῖος ἦτο ὁ σκοπὸς τοῦ ὑπουργοῦ ἐκείνου ὁ ὁποῖος ἀπεφάσισε νὰ διαλύσῃ τὴν ὁρομυλακὴν καὶ νὰ μεταχηματίσῃ αὐτὴν εἰς τακτικὰ τάγματα ἢ σώματα· ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι

μὲ πολλὰς δυσκολίας, οἵας γνωρίζετε, ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ τοῦτο· τούτου γενομένου εἶπετο νὰ μεταφερθῇ ἡ δαπάνη τοῦ στρατοῦ τῆς ὁρομυλακῆς εἰς ἐκείνην τῶν μετασχηματισθέντων τακτικῶν ταγμάτων· ἀλλ' ἐκ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου θεωρῶ ὅτι τὰ τάγματα ταῦτα ἢ δὲν συνεπληρώθησαν ἢ συνεπληρώθησαν ἐλλειπῶς, καθόσον ἡ ὁρομυλακὴ μένει καὶ διατηρεῖται ἐν ἐνεργείᾳ· ἑπομένως ἂν ὁ διὰ τὴν ὁρομυλακὴν προσδιορισμένος μισθὸς δὲν ἐπάρκει εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν νεοσχηματισθέντων ταγμάτων, ἔπρεπε ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς π. ε. νὰ ζητηθῇ ἡ ἀνήκουσα πίστωσις ἀφοῦ δὲν ἔμενεν ὑπόλοιπον πρὸς ἐπάρκειαν· λέγω δὲ ταῦτα διὰ νὰ ἀποκρούσω τὴν ἰδέαν ὅτι ὅλαι αἱ δαπάναι ἀνήκουσι εἰς τὰ παρὰ τοῦ προκατόχου ὑπουργοῦ ληφθέντα μέτρα.

Εἰπόντος αὖθις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι οὐδεμία μορφὴ ἢ οὐδὲν ἐπιλήψιμον ἔργον δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον, καθόσον ὅλαι αἱ δαπάναι, περὶ ὧν ἡ ζητουμένη πίστωσις, ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ προκατόχου ὑπουργείου, καὶ ὅτι οἱ προσδιορισμένοι μισθοὶ τῶν τακτικῶν ταγμάτων δὲν ἐπαρκοῦν καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπαρχούσης ὁρομυλακῆς καὶ διὰ τοῦτο κατεγωρίθη τὸ ἀνῆκον ποσὸν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ε. ε. 1856, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ἐπέμεγκεν· δὲν θέλω λαλήσει τὸ παραμικρὸν οὔτε ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ οὔτε ὡς πρὸς ἄλλο τι ἀναγόμενον εἰς τὸν στρατὸν, διότι ἡ τοιαύτη ἀπάντησις ἀνήκει εἰς τὸν ὑπουργόν· θέλω ὁμιλήσει ὡς πρὸς τοὺς τύπους τῆς προκειμένης πιστώσεως, καὶ λέγω ὅτι διὰ τῆς παρούσης αἰτήσεως δὲν παραβιάζονται οἱ τύποι, καθόσον αἴτησις ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δύναται νὰ γίνῃ μέχρι τοῦ τέλους τῆς χρήσεως ἤτοι μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου· διαιρῶν τὴν πρᾶξιν ταύτην εἰς δύω εἰς ἁπλῆν αἴτησιν καὶ εἰς πραγματοποίησιν τῶν ἐξόδων λέγω, ὅτι τὴν αἴτησιν δύναται νὰ κάμῃ ἡ Κυβέρνησις μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου, τὴν δὲ πραγματοποίησιν τῶν ἐξόδων δὲν δύναται νὰ πράξῃ πρὶν τῆς χορηγήσεως τῶν πιστώσεων ὑπὸ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, εἰμὴ μόνον εἰς κατεπειγούσας περιστάσεις καὶ ὑπὸ τὴν εὐθύνην της· ὥστε τὸ ὑπουργεῖον ζητοῦν ἤδη ἀναπληρωματικὴν πίστωσιν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐξόδων ἐνεργεῖ ἐντὸς τοῦ νόμου καθόσον ἀφορᾷ ἁπλῶς τὴν ἀπαίτησιν.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 15—19 τοῦ περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ πίστωσις ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλευ-

τικῶν Σωμάτων εἰμὴ διὰ τὰς ἐν τῷ ἐνιαυσίῳ νόμῳ κανονισμένας καὶ τὰς κατεπειγούσας δαπάνας· ὑπαρχόντων δὲ εἰς ἐνέργειαν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων δύναται νὰ ζητηθῇ παρ' αὐτῶν πᾶσα πίστωσις μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης· δὲν ἤλπιζον νὰ παρευρίσκηται τοσοῦτον τὸν Κ. Ὑπουργὸν ὡς καὶ τὸν Κ. Ὕδραν ὁ ἁπλούστατος λόγος μου ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ ἐγκαίρως ἡ αἴτησις περὶ τῆς παρούσης ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως, ὅτε τὰ πράγματα ἦσαν ὁμαλώτερα· ὁ μετασχηματισμὸς τοῦ στρατοῦ τῆς ὁροφυλακῆς εἰς τακτικὰ τάγματα δὲν εἶναι σημερινός, χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1854, καὶ καθὼς ἐνθυμοῦμαι ὅτε ὁ παρελθὼν Ὑπουργὸς, πρὸς ὃν ὡς ἐπόντα ἀφιλεῖται κάποια ἀβροφροσύνη ὅταν περὶ αὐτοῦ γίνεται λόγος, ἔφερε τὸν περὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ τούτου ἐκθεσίν του καὶ τὸν λογαριασμὸν τῆς ἀναγκαιούσης δαπάνης διὰ τὰ μετασχηματισθέντα τακτικὰ τάγματα, παρουσιάζετο ἐπὶ ἴσων διαφορᾶ τῶν ἐξόδων σχετικῶς πρὸς τὰς δαπάνας τῆς ὁροφυλακῆς κατὰ δραχ. 80,000 μέχρις 100,000· ὁ Ὑπουργὸς οὗτος πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν τακτικῶν ταγμάτων ἤθελε νὰ διατηρῇ τὴν ὁροφυλακὴν, διὰ δὲ τῆς βαθμηδὸν συμπληρώσεως τῶν ταγμάτων ἔπρεπε νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ὁροφυλακὴν ὥστε νὰ μεταβῇ εἰς ἰσοσταθμίαν τὰ ἔξοδα· ἀλλ' αἱ παρεῖναι δαπάναι δὲν εἶναι τοσαῦται, εἶναι ὑπέρογκοι· καὶ ἐντεῦθεν ἐξάγεται ὅτι αἰῶνα τικοὶ διατηροῦντο διατηροῦνται καὶ διατηρηθήσονται πλείονες τῶν κανονισμένων ὅπλων, ὥστε ἡ εὐθύνη ἐπίκειται εἰς ἀμφότερα τὰ ὑπουργεῖα· ἂν τὸ πρώτων ὑπουργεῖον παρέλειψε, τὸ παρὸν ὅμως ὤφειλε νὰ κάμῃ ἐγκαίρως τὴν ἀνάλογον ὄβλωσιν περὶ ἐξακολουθήσεως τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων· ἐξετάζων τὰ καθέκαστα τῆς πιστώσεως ταύτης παρατηρῶ ὅτι ἡ διὰ τὰς τροφὰς καὶ τὴν νυχθὸν συμπεσοῦσαν δαπάνην προέρχεται ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως, ὅτις ἔλαβε χώραν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς καὶ ἐντεῦθεν, ὥστε τὸ ἔξοδον τοῦτο δὲν ἀφορᾷ τὸν ἀπόντα Ὑπουργόν· ὡσαύτως ἡ ἐπὶ τῆς καταβάσεως τοῦ ἱματισμοῦ δαπάνη, δι' ἣς ἐγένετο προμήθεια παρασταρίου ὑλικοῦ χρησιμεύσαντος ὡς ἐράδιον, ἀνήκει εἰς τὸν χρῶνα πολλῶν ἐπομένων ἐτῶν, ὥστε καὶ τὸ ἔξοδον τοῦτο δὲν ἐπιβαρύνει τὸν παρόντα Ὑπουργόν, ὡς καὶ αἱ εἰς τὰ ἐπόμενα κεφάλαια 4, 5, 7 καὶ 8 διακαμβανόμεναι δαπάναι κατὰ τὴν ἔνθυνιν τοῦ ἰδίου Κ. Ὑπουργοῦ· ἡ δι' ἐνοίκια οἰκοδομῶν διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν δαπάνη προέρχεται ἐκ τῶν περιστάσεων ἃς ὅλοι γνωρίζετε· ἡ κα-

θυστέρησις τῶν ὀφειλομένων διδάκτρων εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Στρατιωτικῆς σχολῆς δὲν ἀφορᾷ τὸ παρελθὸν, ἀλλ' ὅλα τὰ ἐνεργήσαντα ὑπουργεῖα· ἡ δὲ εἰσπραξις τῶν ὀφειλομένων ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ εἴτε ὑπὸ τοῦ παρελθόντος εἴτε ὑπὸ τοῦ παρόντος ὑπουργείου.

Ἐξ ὅλων τῶν ῥηθέντων ἐξάγεται ὅτι πᾶσα ὑποτιθεμένη ἐλλειψις ὡς πρὸς ταῦτα δὲν ἐπιβαρύνει ἀποκλειστικῶς μόνον τὸ παρελθὸν ὑπουργεῖον, ἡ ἐπιβάρυνσις ἀνήκει ἐν μέρει μὲν εἰς τὸ παρελθὸν, ἐν μέρει δὲ εἰς τὸ ἐνεστὸς, καθόσον ἕκαστον ἔλαβε τὸ μέρος καὶ ἐνήργησεν· οὐδεμία δὲ ἐπιβάρυνσις ἀνήκει εἰς τὸ παρελθὸν ὑπουργεῖον διὰ τὴν μεταῤῥύθμισιν τοῦ στρατοῦ, καθόσον πᾶσα τοιαύτη ἐπιβάρυνσις μαρτύρει τὸν ζῆλον τοῦ ὑπουργοῦ ἐκείνου, ὅστις ἔχει τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν διάθεσιν νὰ πράξῃ τι καλὸν· ὥστε τὰ πάντα, ἐπαναλέγω, ἔχουσι τὴν ἀρχὴν καὶ ἀπὸ τὸ παρελθὸν καὶ ἀπὸ τὸ ἐνεστὸς, πολλὰ τούτων ἐξακολουθοῦσι διατηρούμενα, καὶ πολλὰ θέλουν χρησιμεύσει καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαυρίνας· ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας ἐξέλαβεν ἐσφαλμένως ὅτι ἡ ὁμιλία μου εἶχε σκοπὸν προσβολῆς, λέγω ὅτι τοιούτων σκοπὸν δὲν εἶχον· προταθείσης τῆς εἰσπράξεως ὅτι μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ πίστωσις ὑπέδειξα ὅτι τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς τοῦ νόμου μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου, ὅτε κλείει ἡ χρῆσις· ἂν δὲ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔχῃ τὴν προκειμένην πίστωσιν πρόχειρον τοῦτο δὲν εἶναι ἐλλειψις, διότι ὑπάρχουσι πολλὰ ἔξοδα ἀτινα δὲν δύναται ἀμέσως νὰ γνωρίζῃ ὥστε νὰ ζητήσῃ δι' αὐτὰ καὶ ταχέως τὴν πίστωσιν· ἐδὼ δὲ πρόκειται εἰμὴ νὰ ἐξετάσωμεν τὰ ὑποβληθέντα καὶ τότε μόνον δυνάμεθα νὰ κάμωμεν ἔνστασιν ὅταν ζητηθῶμεν ἐν μιᾷ στιγμῇ καὶ ἀνεξετάστως νὰ ψηφίσωμεν.

Ἐπιφέροντος ἐντεῦθεν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χριστακοπούλου ὅτι δὲν ἐννόησε τὸν προαγορεύσαντα, καὶ ἐρωτήσαντος ἂν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου (ὡς καὶ ἀνέγνωσε) δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ πληρώσῃ πρὶν λάβῃ τὴν πίστωσιν, ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς Μαυρίνας προσέθηκε, παρακαλῶ τὸν προαγορεύσαντα Κ. Γερουσιαστὴν νὰ ἐπιστήσῃ περισσοτέραν προσοχὴν διὰ νὰ μὴ ἐννοήσῃ· εἶπον ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ ἐξοδεύσῃ ἄνευ πιστώσεως· εἰς κατεπειγούσας δὲ περιστάσεις καὶ ὅταν ὡς ἐκ τῆς ἀνεβολῆς ἐπίκειται ζημία δύναται νὰ ἐξοδεύσῃ ὑπὸ εὐθύνην του πεπεισμένου εἰς τὸ δίκαιον τῆς πράξεώς του· τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκρίνωσι ἢ μὴ τὰς δαπάνας ταύτας.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστίδης· δὲν εἶχον σκοπὸν νὰ εἴπω τι ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθόσον πρὸ μικροῦ ἐπὶ ἄλλου νομοσχεδίου τῆς αὐτῆς φύσεως διεξοδικῶς ἐλάλησα, ἐπειδὴ ὅμως θεωρῶ ὅτι τίθενται εἰς ἀμφιβολίαν αἱ διατάξεις τοῦ περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ νόμου, λέγω ὅτι ὁ νόμος εἶναι σαρῶς σαρέστατος. Ὁ νόμος δὲν συγχωρεῖ ῥητῶς εἰς κανένα ὑπουργὸν νὰ δαπανήσῃ οὔτε ὀβολὸν πέραν τῆς πιστώσεώς του· καὶ ἐνταῦθα σᾶς λέγω, Κύριοι, ὅ,τι ὁ νόμος κανονίζει σαρέστατα, δὲν ἐκῤῥάζω ἐδικήν μου γνώμην. Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου, κύριοι, δὲν εἶναι νεοφανὴς, εἶναι ἀνάπτυξις θεμελιώδους διατάξεως τοῦ Συντάγματος. Τὸ ἄρθρον 53 τούτου λέγει, « ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειώνται εἰς τὸν προϋπολογισμόν » ἤγουν πρέπει νὰ προϋπολογίζωνται πρὶν γένουν, ὁ δὲ νόμος τοῦ Λογιστικοῦ δὲν κάμει ἄλλο εἰμὴ νὰ συμπληρώσῃ τὴν γενικὴν ταύτην διάταξιν τοῦ Συντάγματος δι' ἐκτενεστέρων ὅρων καθιστώντων ἐφικτὴν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Συνταγματικοῦ ὅρου· καὶ τῷ ὄντι ἂν ὁ ὅρος ἢ ἡ λέξις τοῦ Συντάγματος « προϋπολογισμὸς » ἐξηγηθῇ κατὰ γράμμα, ἐὰν δηλονότι παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐννοεῖ, ὅτι ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ ἐγγράφωνται εἰς γενικὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ὅτι ἐκτὸς αὐτοῦ οὔτε ἐγκρίνεται οὔτε γίνεται καμμία ἄλλη δαπάνη, ἢ ὅτι αἱ γενόμεναι ἐκτὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ μεταγενέστεραι δαπάναι δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς αὐτὰς τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ διατυπώσεις, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει οὐδεμία Κυβέρνησις δύναται νὰ ὑπάρξῃ, καθόσον ὅλαι αἱ ἀνάγκαι τῆς κοινωνίας δὲν δύνανται νὰ προβλεφθῶσιν ἐν τῷ μοναδικῷ ἐγγράφῳ τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, παραδεχόμενοι δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν καταστρέφομεν ὅλην τὴν πρόνοιαν τοῦ 53 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος. Ἐντεῦθεν γίνεται κατάδηλον ὅτι ὁ περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ νόμος δὲν εἶναι κυρίως εἰμὴ ἀνάπτυξις ἑνὸς θεμελιώδους ὅρου τοῦ Συντάγματος, καὶ κατ' αὐτὸν καμμία δαπάνη δὲν ἐπιτρέπεται, ἐὰν δὲν προϋπολογισθῇ, ἤγουν ἐὰν δὲν ἐγκριθῇ πρότερον ἀπὸ τὴν Νομοθετικὴν δύναμιν μὲ τὰς τροποποιήσεις ἐκείνας τὰς ὁποίας αὐτὴ ἡ φύσις τῶν πραγμάτων ὑπηγόρευσεν εἰς τὸν νομοθέτην καὶ ἐκανόνισεν οὗτος· καὶ ἡ τάξις αὕτη δὲν εἶναι, Κύριοι, καθιερωμένη μόνον παρ' ἡμῖν· εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα ἔθνη ἡ ἰδία ὡς ἔγγιστα τάξις ἐπικρατεῖ, καὶ ἄνευ αὐτῆς καμμίαν ἐγγύησιν δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἡ κοινωνία. Ἀλλ' ἡ τάξις αὕτη, θὰ κάμῃ τις ἴσως τὴν ἔνστασιν, ἐξασφαλίζει ἀρά γε τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Κυ-

βερνήσεως; δὲν ἀφῆκεν ἀρά γε κενὰ, τὰ ὁποῖα παρεμβάλλουν προσκόμματα; Ὄχι Κύριοι! καὶ λέγω τὸ ὄχι ἐξ ἰδίας πείρας. Ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος προβλέπει ὅλας τὰς περιστάσεις, καὶ πᾶς ὑπουργὸς συμμορφούμενος μὲ τὸν νόμον δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ καμμίαν ἔλλειψιν. Ὁ νόμος διαιρεῖ τὰς προσθέτους μετὰ τὸν γενικὸν προϋπολογισμὸν δαπάνας εἰς τρεῖς κατηγορίας. Ἐὰν αἱ δαπάναι, περὶ ὧν ἡ πίστωσις, εἶναι ἐκ τῶν κανονιζομένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, δύνανται ἐν ἀπουσίᾳ μὲν τῶν Βουλῶν νὰ προνοηθῶσι διὰ Β. Διατάγματος, ἐν τῇ παρουσίᾳ δὲ αὐτῶν διὰ νόμου (ἄρθρ. 15). Ἐὰν αἱ δαπάναι δὲν εἶναι οὔτε ἐκ τῶν κατονομαζομένων οὔτε ἐκ τῶν προβλεπομένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, εἶναι δὲ κατεπείγουσαι καὶ ἔκτακτοι, χορηγοῦνται πιστώσεις ἔκτακτοι κατὰ τὸ ἄρθρ. 17. Ἐὰν δὲ αἱ ζητούμεναι πιστώσεις δὲν ὑπάγωνται εἰς τὰς ἀνωτέρω δύω κατηγορίας, ἕκαστος ἐννοεῖ ὅτι τοιαῦται δαπάναι, αἵτινες δὲν εἶναι ἔκτακτοι οὔτε ἀπρόοπτοι, διότι δὲν κατωνομάσθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, δαπάναι λέγω τοιαῦται δύνανται κάλλιστα νὰ μὴ πραγματοποιηθῶσιν. Ἀλλ' ἐὰν καὶ ἡ χρησιμότης αὐτῶν τῶν δαπανῶν κατεδείχθη μετὰ τὴν ψῆφισιν τοῦ Γενικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ Κυβέρνησις ἡ ὁποία κάμνει αὐτὴν τὴν ἐκτίμησιν, δύναται νὰ συγκαλέσῃ ἐκτάκτως τὰς Βουλὰς καὶ νὰ προκαλέσῃ ἐπὶ τούτῳ νόμον. Ὁ νόμος ἐπὶ τέλους ἀρίνει ἀνοικτὴν καὶ ἄλλην θύραν· ἐὰν συμπέσῃ νὰ γένῃ καί τις ὑπέρβασις ἐξόδων, ἐπιτρέπει νὰ ζητῆται ἡ ἔγκρισις τῶν Βουλῶν, ὅταν ὑποβάλλεται εἰς αὐτὰς ὁ ἀπολογισμὸς τῆς ἀνηκούσης χρήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 20. Βλέπετε λοιπὸν, Κύριοι, ὅτι ὅλας τὰς περιπτώσεις ἐπρονόησε καὶ ἐκανόνισεν ὁ Νομοθέτης, ὥστε πᾶσα παραβίασις τῶν διατάξεων αὐτοῦ ὄχι μόνον εἶναι παρανομία, ἀλλ' εἶναι καὶ πρᾶξις ἀδικαιολόγητος.

Ἔρχομαι ἤδη νὰ εἴπω δύω λέξεις καὶ ἐπὶ τῆς ἰδίας τοῦ προαγορεύσαντος ἐντίμου Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα· Κανεὶς δὲν δύναται νὰ διαριλονεικήσῃ ἐνταῦθα τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ Κυβέρνησις νὰ ζητῇ ἀναπληρωτικὰς καὶ ἐκτάκτους πιστώσεις μέχρι τῆς κλείσεως τῆς χρήσεως ἤγουν μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, ἀκεῖ νὰ συμμορφοῦται μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου, ἤγουν νὰ μὴ ἐξοδεύῃ οὔτε ταῖς μετρητοῖς οὔτε ἐπὶ πιστώσει πρὶν ἡ λάβῃ νομίμως πίστωσιν.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· ἡ ὁμιλία τοῦ προλαλήσαντος μὲ ὑπενθύμισε νὰ προσθέσω ὅτι ἡ ἀνέγερσις τοῦ στρατῶνος τῶν πυροσβεστῶν, περὶ οὗ ζητοῦνται 8,000 δραχμαί,

καλῶς μὲν ἐγένετο ἀλλ' οὔτε εἰδικὸς προϋπολογισμὸς οὔτε σχέδιον τούτου ὑπεβλήθη εἰς τὰς Βουλὰς κατὰ τὸν νόμον· αἱ παρατηρήσεις εἰσὶ δικαιώματα τῶν τε Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν, καὶ ὅταν αὐταὶ εἰσὶν εὐλογημέναι δὲν πρέπει νὰ παραβλέπωνται, ἂν ὑπάρχῃ πρόθεσις νὰ τακτοποιηθῇ ἡ ὑπηρεσία.

Περαιουμένης ἔπειτα κυρίας συζητήσεως ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Κολοκοτρώνου καὶ Ν. Μαυρομμάτου, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 24, ἀρνηθέντων ψήφων δύο, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 1,095,918 καὶ 40/00 τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου τῆς χρήσεως 1855.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	ἀρνεῖτ.	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιαννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἄγιος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἰάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης	Ν	Ἀντών. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτριος Παπαϊωάς	
Νικόλ. Πραστακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ριχάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	ἀρνεῖτ.	Δημήτριος Χρηστίδης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσάγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Ἀϊδωρίκης	
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	
Ἀθανάσιος Ἀϊδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτη	Ν

Ἀναγνωσθέντος ὑστέρου τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ἐξεθηκε· τὸ ἄρθρον εἶναι μοναδικὸν καὶ περιλαμβάνει ὅλα τὰ ποσὰ τῶν διαφόρων κεφαλαίων· ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ καὶ ἐκείνην τῆς ἐπιτροπῆς τὰ ἔξοδα ἐγένοντο διὰ τὰ ἔκτακτα τῶν περιστάσεων, ἐρωτᾷ τὸν Κ. ὑπουργὸν ἂν ταῦτα βέλουν λείψῃ εἰς τὸ μέλλον· ἐνταῦθα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἀπήντησεν ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα ἐτελείωσαν καὶ βέλουν λείψει εἰς τὸ ἑξῆς· μετὰ ταῦτα ὁ ἀφορεύων ἐξακολουθήσας εἶπεν ὅτι πρέπει ἡ ἐπιθέρπησις νὰ λάβῃ ὀρονοιθα διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν καθυστερούντων διδάκτρων τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς, καθὼς τὸ δημόσιον, ὅπερ ἐξοδεύει περισσότερα, δὲν πρέπει νὰ ζημιοῦται διὰ τὰς καθυστερήσεις τῶν νεανισκίων τούτων διδάκτρων.

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ι. Παξιμάδης παρέστησε ὅτι κατὰ λάθος ὁ κατάλογος τῶν καθυστερούντων ἐκ διδάκτρων ἐρέρει τὸ ὀνομά του καὶ ἀπαιτεῖται νὰ διορθωθῇ τοῦτο εἰς τὰ πρόσωπα πρακτικά.

Ἐπέρεαν ἀκολούθως εἷς τῶν προλαλησάντων Κ. Κ. Γερουσιαστῶν τὰ ἑξῆς· πολὺ δυσκόλως ἠδυνήθην νὰ ἐννοήσω τὸ πρῶτον παράλαιον καὶ ἄρθρον τῆς προκειμένης πιστώσεως ἐκ δραχ. 380,000 διὰ μισθῶν ἀξιωματικῶν· θέλω ἐξηγήσει ἁπλούστερον τοῦτο καὶ θέλω προσθέσει τὸν λόγον δι' ὃν δὲν ἔπρεπε οὔτως νὰ σημειωθῇ. Ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ὠφελήθη ἐκ τοῦ ἀμοιβαίου κεφαλαίου τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν τῆς κανονισθείσης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ διὰ τὴν μὴ πώποτε συμπλήρωσιν ὅλων τῶν θέσεων τῶν ἀξιωματικῶν τῶν μετασχηματισθέντων ταγμάτων δραχ. 40,000 συνεπλήρωσε τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ τῶν ζητουμένων δραχμῶν 380,000 εἰς δραχ. 420,000 μὲ τὸ ὁποῖον ἐπλήρωσε τοὺς μισθοὺς τῆς μονάδος ἤδη ὑπολοίπου καὶ διατηρουμένης ὁρομλακῆς· ἀλλὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ λεχθῇ καθαρώτερον διὰ νὰ μὴ ὑπονοηθῇ ἄλλο τι ὁ λαός. Ἐπειδὴν ἡ διάλυσις τῆς ὁρομλακῆς καὶ ὁ μετασχηματισμὸς αὐτῆς εἰς τακτικὰ τάγματα· ἀλλ' ἔντικα τῶν περιστάσεων δὲν διελύθη ἀμέσως ἀλλὰ συνετηρήθη καὶ συντηρεῖται μέχρι τοῦδε, καὶ διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῆς ἦτοι τοῦ ἐναπομεναρίου ζητοῦνται αἱ 380,000 δραχμαὶ διότι αἱ 40 χιλ. δὲν ἐξήρκεσαν.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν εἶπε· τὸ σῶμα τῆς ὁρομλακῆς ἐπληρώθη μέχρι τινὸς ἐκ τοῦ ἄρθρου τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ἐξήρκησε ἐδέησε

νὰ ζητηθῇ ἡ προκειμένη πίστωσις τῶν 380,000 δραχμῶν πρὸς πληρωμὴν αὐτῆς. Τὸ ἔξοδον τοῦτο, ἐπαναλαμβάνω, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ προκατόχου ὑπουργείου, ἡ δὲ ἀναγκαιοῦσα διὰ τὸ ε. ε. ποσόττης κατεχωρήθη εἰς τὸν ἐν τῇ Βουλῇ ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης· εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι πίστωσις δὲν δύναται νὰ δοθῇ ἀφοῦ ἐγένετο ἡ δαπάνη. Ἐνταῦθα ὅμως συμβαίνει καὶ ἄλλο ἄτοπον· ὄχι μόνον, κύριοι, ἔγιναν δαπάναι ἄνευ νομίμων πιστώσεων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχον νόμιμον ὕπαρξιν· δὲν θέλω ἐνταῦθα νὰ διαπιστώσω τὴν ἰσχὺν τῶν Β. διαταγμάτων, κατὰ τὰ ὁποῖα μετεσχηματίσθησαν τὰ τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς εἰς τάγματα ἀκροβολιστῶν, ἐρωτῶ μόνον διετηρήθησαν τοὐλάχιστον αἱ διατάξεις αὐτῶν τῶν Β. διαταγμάτων; λέγω ὄχι! καὶ ἰδοὺ ἄλλος λόγος, δι' ἣν ἡ δαπάνη, περὶ ἧς συζητοῦμεν, εἶναι παράνομος καὶ αὐθαίρετος.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ἀνέφερεν ὅτι ἐκ τοῦ μετασχηματισμοῦ τῆς ὁροφυλακῆς εἰς τάγματα ἀκροβολιστῶν δὲν θέλομεν ἔχει προσθήκην δαπανῶν· καὶ εἶχε δίκαιον νὰ ἐκφράζηται οὕτω, διότι εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὸ διάταγμα, ὅπερ λέγει α ὅτι τὰ τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς συγχωνευόμενα καθημᾶς θέλουν σχηματίσει τὰ τάγματα τῶν ἀκροβολιστῶν ἤ ἤρχου ὁ σχηματισμὸς τῶν ἀκροβολιστῶν καὶ κατὰ συνέπειαν τὰ ἔξοδα αὐτῶν ἔπρεπε νὰ γίνωνται ἀναλόγως μὲ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ὁροφυλακῆς· τοιαύτη εἶναι ἡ ῥητὴ διάταξις τοῦ Β. διατάγματος, καὶ ὅμως ὁ ὑπουργὸς ἐσχημάτισε τάγματα ἀκροβολιστῶν οὐχὶ καθημᾶς καὶ ἀναλόγως μὲ τὴν διάλυσιν τῆς ὁροφυλακῆς· ἐντεῦθεν ἐδημιουργήθησαν ἔξοδα διὰ τὰ τάγματα τῶν ἀκροβολιστῶν, χωρὶς προηγουμένως νὰ διαλυθῇ ἀνάλογον μέρος ὁροφυλακῆς πρὶν ἢ ἐλαττωθῶσι τὰ ἔξοδα αὐτῆς. Ἀλλὰ κύριοι! ἐνταῦθα παρουσιάζεται καὶ ἑτέρα τις παρανομία καὶ παρανομία μεγάλη· παρουσιάζεται ἓν σῶμα καλούμενον ἐπικουρικὴ χωροφυλακὴ ἄνευ νόμου, ἢ τοὐλάχιστον ἄνευ Β. διατάγματος· δημιουργεῖται ἐν ἄλλοις λέξεσι μία στρατιωτικὴ δύναμις ἄγνωστος καὶ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα. Πρὶν τῆς μεταπολιτεύσεως οὐδεὶς ὑπουργὸς ἠδύνατο νὰ ἐξοδεύσῃ τι ἄνευ νόμου ἢ διατάγματος, καὶ τοιουτοτρόπως τὸ ἔθνος εἶχε μίαν τινὰ ἐγγύησιν· ἀλλὰ σήμερον ὄχι μόνον δαπάναι μὴ νενομοθετημέναι γίνονται,

ἀλλὰ καὶ δύναμις στρατιωτικὴ δημιουργεῖται ἐναντίον παντὸς νόμου. Ἂς ὁμολογήσωμεν, κύριοι, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι λίαν σκανδαλώδες, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἔργον τῶν Κ. ὑπουργῶν νὰ σπεύσωσι νὰ νομιμοποιήσωσι τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ τοῦ σώματος διὰ καταλλήλων διατάξεων, διότι ἄλλως δὲν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ οὔτε ἡ δι' αὐτὸ γενομένη δαπάνη.

Ἀντέλεξεν τις τῶν προλαλησάντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν· ἡ δαπάνη τῶν ἐπικουρικῶν λεγομένων χωροφυλάκων εἶναι φαινομένη καὶ οὐχὶ πραγματική, διότι ἐλήφθη ἓν μέρος ὁροφυλακῆς καὶ ἐτέθη εἰς τὸν στρατὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐπικουρικὴ χωροφυλακή, ἥτις ἂν δὲν ἐλάμβανε αὐτὸ τὸ ὄνομα ἤθελε μένει ὁροφυλακή, καὶ ἤθελεν ἐξακολουθεῖ νὰ μισθοδοτῆται ὡς καὶ τὸ λοιπὸν ὑπόλοιπον αὐτῆς. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1855 δὲν ὑπάρχει ἔξοδον ὁροφυλακῆς, διότι ἤλπιζον ὅτι ἐντὸς ὀλίγου ἤθελεν μεταχηματισθῇ αὕτη εἰς τὰ τακτικὰ τάγματα τῶν ἀκροβολιστῶν· ἀλλ' αἱ περιστάσεις ἔκαμον νὰ μὴ γένῃ ἀμέσως αὐτὸς ὁ μετασχηματισμός, καὶ ἡ ὁροφυλακὴ ἤθελε μένει ὁροφυλακὴ ἐὰν δὲν ἐλάμβανε τὸ ὄνομα ἐπικουρικὴ χωροφυλακή· ὥστε ἀπέναντι τῆς δαπάνης τῆς ὁροφυλακῆς τὸ ἔξοδον τὸ διὰ τὴν ἐπικουρικὴν χωροφυλακὴν δὲν λογίζεται ὑπέρβασις, τὴν δὲ δαπάνην τὴν μὴ καταχωρισθεῖσαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν συμπληροῦμεν ἤδη διὰ τῆς προκειμένης πιστώσεως· ὥστε ὑπέρβασις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1855 δὲν ἐγένετο, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἐκανόνισε κατὰ τὸ δικαίωμά της ἓν μέρος τοῦ στρατοῦ ἐντὸς τοῦ ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν εἶπεν, ὅτι Β. διάταγμα κανονίζον τὸ σῶμα τῆς ἐπικουρικῆς χωροφυλακῆς δὲν ὑπάρχει· ἀλλὰ τὸ σῶμα τοῦτο συμπεριελήφθη εἰς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, ὥστε διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐνομιμοποιήθη.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης· ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας δὲν μὲ ἐνόησεν ἴσως· εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ στρατοῦ, ὅπως ἐγένετο, δὲν εἶχε ἄλλον σκοπὸν παρὰ νὰ μεταβάλῃ τὴν τάξιν σώματός τινος, χωρὶς νὰ προσθέσῃ δαπάνην τινά· κατὰ τὸ περὶ τούτου Β. Διάταγμα οὔτε εἰς ἀκροβολιστὴς ἠδύνατο νὰ δημιουργηθῇ πρὶν συγχωνευθῶσι πρότερον εἰς ἢ δύω ὁροφύλακες· ὥστε ἡ ὑπέρβασις ἀντίκειται καὶ εἰς τὸν νόμον, διότι ἔγινεν ἄνευ πιστώσεως, καὶ εἰς τὸ Β. Διάταγμα, διότι ἐγένετο ἐναντίον τῶν διατάξεων τούτου. Ὁ σχηματισμὸς τῶν ταγμάτων τῶν ἀκροβολιστῶν ἄνευ τῆς συγχωνεύσεως τῆς ὁροφυλακῆς δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ. Ἐὰν ὅμως

ἐπαρουσιάζετο τοιαύτη ἀνάγκη, ἔπρεπε νὰ προνοηθῇ διὰ νόμου· οἱ ὅροι ἄρα τοῦ Διατάγματος δὲν ἐξεπληρώθησαν, διότι ὁ ὑπουργὸς ὤφειλε διὰ συγχωνεύσεως τῆς ὁροφυλακῆς νὰ σχηματίσῃ τὰ τάγματα τῶν ἀκροβολιστῶν, οὐχὶ δὲ νὰ σχηματίσῃ τὰ τάγματα καὶ νὰ συντηρήσῃ τὴν ὁροφυλακήν, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον ἠδύνατο νὰ σχηματίσῃ ἐξ αὐτῆς ἓν ἄλλο σῶμα, καὶ νὰ τὸ ὀνομάσῃ μάλιστα αὐθαιρέτως ἐπικουρικὴν χωροφυλακήν. Τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ὠφέλιμον, πρέπει νὰ πηγάζῃ ἀπὸ τὸν νόμον καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὴν θέλησιν καὶ κρίσιν τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου· ἐντεῦθεν γίνεται κατάδηλον ὅτι ὄχι μόνον ἡ δαπάνη εἶναι ἐκτὸς τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ ὁ σχηματισμὸς τοῦ Σώματος τούτου εἶναι παρανομώτατος, καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ τὸν νομιμοποιήσῃ.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμίδης· διὰ νὰ ἐννοήσωμεν τί ἐψηφίσαμεν τὸ **1854** καὶ **1855** σᾶς ἀναγινώσκω τὴν ἔκθεσιν τοῦ τότε ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1855** ἀφορῶσαν τὰς δαπάνας τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, καὶ κατὰ παραλληλισμὸν ἐκείνας τῶν ἀκροβολιστῶν πρὸς τὰς τῆς μετασχηματισθείσης ὁροφυλακῆς· κατ' αὐτὴν τὸ ἐπιψηφισθὲν κονδύλιον ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς . . . , ὥστε τὸ ζητούμενον ποσὸν εἶναι ὑπέρβασις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1855**, διότι δὲν ἐτηρήθη ἡ βαθμηδὸν συγχώνευσις τῆς ὁροφυλακῆς ἀλλ' ἐσχηματίσθησαν τὰ τάγματα τῶν ἀκροβολιστῶν, καὶ διετηρήθησαν ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται πλείονες ὑπὸ τὰ ὀνόματα τῆς ὁροφυλακῆς καὶ ἐπικουρικῆς χωροφυλακῆς, οἵτινες θέλουν διατηρηθῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον ἴσως.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὅτι, καθὰ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐξήγησεν, ὅλαι αἱ προκείμεναι δαπάναι ἐγένοντο ἀπὸ τὸ προκάτοχον ὑπουργεῖον, καὶ ὅτι ἂν αὗται εἰσὶν ἐκτὸς τοῦ νόμου τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔχει τάσιν νὰ εἴπῃ τὸ παραμικρόν, ἀλλ' ἁπλῶς ὑπέβαλε τὰς δαπάνας ταύτας ἐνώπιον τῶν Σωμάτων πρὸς νομιμοποίησιν. Τὸ ὑπουργεῖον θέλει ὁρονοῦσι νὰ κανονίσῃ τὰ διάφορα σώματα τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ἡ διάλυσις ἑνὸς σώματος καὶ ὁ σχηματισμὸς ἄλλου δὲν εἶναι ἔργον εὔκολον, ἀπαιτεῖ σκέψιν βαθεῖαν καὶ τρόπον καταλληλον πρὸς ματαίωσιν παντὸς παρανόμου ἢ ἐνδεχομένου.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· τὸ νὰ ἀποδίδῃ τις εἰς τὸν ἄλλον ὅ,τι τῷ ἀνήκει ἔχει καλῶς, ἀλλὰ τὸ νὰ ζητῇ νὰ ἀθωωθῇ οἰκοθεν εἰς ὅ,τι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀθωωθῇ δὲν

εἶναι εὔκολον· καὶ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον ἔφθασεν εἰς αὐτὰς τὰς ὑπερβάσεις, διότι τὸ μὲν ἐπλήρωσε τοιαῦτα ἔξοδα ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον **1855** μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου, τὸ δὲ ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον μέχρι σήμερον· ὁμιλοῦντες περὶ ἀνθρώπων ἀπόντων ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω ὅτι πρέπει νὰ ὁμιλῶμεν μέ τινα ἀβροφροσύνην.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας· θεωρῶ ὅτι πραγματικῶς δὲν ἐτηρήθησαν οἱ ὅροι τοῦ Διατάγματος ὡς πρὸς τὸν μετασχηματισμὸν τῆς ὁροφυλακῆς εἰς τακτικὰ τάγματα ἀκροβολιστῶν· ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας οὐδὲν περὶ τούτου ἀνέφερεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της· ψηφίζοντες ὅδη δὲν γνωρίζομεν τίς ἔπραξεν αὐτὴν τὴν παράβασιν· ἂν ἀναγκαζόμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν δαπάνην, πρέπει τοὐλάχιστον νὰ μάθωμεν τίς ἔπραξε τὴν παράβασιν ταύτην.

Μηδενὸς δὲ ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ ἄρθρον ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορίας ἔπειτα γενομένης ἐπὶ τοῦ Συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ διὰ ψήφων **24**, ἀρνηθέντων ψῆφον τεσσάρων, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 4,095,948:46/00 τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου τῆς χρήσεως 1855.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος ἀρνεῖτ.	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Βασίλ. Χρηστακόπουλος . ἀρν.
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . Ν	Νικόλ. Χρυσόγελος . . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . Ν	Γεώργιος Ψύλλας . . . . Ν
Ἀναστάσιος Λόντος . . . Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης . . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . Ν	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . Ν	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . Ν
Χαράλ. Παπαπαλίτης . . .	Γεώργιος Ἀφεντώτης . . . Ν
Ἰάκωβος Ναξιμάδης . . . Ν	Γ. Παπανικολόπουλος . . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . Ν	Δημήτριος Βαΐλγαρης . . . Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Γαΐκας Καρακατζάνης . . Ν
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . Ν

Ἀδὰμ Δούκας	Δημήτριος Χατσίσκος . . .
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Δημήτριος Χρηστίδης . . ἀρν.
Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Τσανετάκης Γρηγοράκης . . Ν	Ἀνας. Σ. Χαραλάμπης . . Ν
Μ. Α. Καΐρης	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . .
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . Ν
Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν	Κωνσ. Προβιλέγιος . . . .
Δημήτρ. Πλαπούτας . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . Ν
Ἰωάννης Στάϊκος	Σπῦρος Μῖλιος . . . . .
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . ἀρν.
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης Ν

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου

Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Ἀπριλίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **25** μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης **Μοναρχίδης** κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν

ά) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου **Ν. Ι.** Μέξη αἰτουμένου εἰκοσιπενθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

β') Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Α. Λόντου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὰ τῆς Κύθνου λουτρά.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν αἴτησίν του.

γ') Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἀναστασίου Μαυρομιχάλη περὶ χορηγήσεως τεσσαρακονθημέρου ἀδείας ἀπουσίας πρὸς χρῆσιν τῶν τῆς Κύθνου λουτρῶν.

Ἡ Γερουσία ἐπέτρεψε καὶ τὴν ἄδειαν ταύτην.

δ') Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Δ. Πλαπούτα αἰτουμένου τριακονθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία δὲν ἐνέκρινε τὴν παράτασιν ταύτην, ἑπομένως ἀπεράσισε νὰ προσκληθῇ ὁ ἀναφερόμενος διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὰ καθήκοντά του.

ε) Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως δραχ. **25,000** εἰς τὸν Βουλευτὴν Χαλκίδος **Ν. Β.** Βουδούρην, ἕνεκα τῶν ὡς ἐκ τῆς λῃστεύσεως τῆς οἰκίας του ἐπελθουσῶν αὐτῷ ζημιῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, περὶ χορηγήσεως δραχ. **25,000** εἰς τὸν **Ν. Β.** Βουδούρην Βουλευτὴν Χαλκίδος, ἕνεκα τῶν μεγάλων ζημιῶν, τὰς ὁποίας ὑπέστη ἐκ τῆς λῃστεύσεως τῆς ἐν Χαλκίδι οἰκίας του, καὶ μελετήσασα τοῦτο ὡς καὶ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἔχουσι, καθόσον ὁ Κύριος **Ν. Β.** Βουδούρης ἔχει μεγάλα καὶ ἀναντίῤῥητα δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους, διὰ τὴν χρηματικὴν ποσότητα, ἣν ἡ οἰκογένεια τούτου κατέθεσεν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως καὶ ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος ἱερὸν ἀγῶνα, καὶ εἶναι δίκαιον νὰ τύχῃ αὐτὸς τῆς ἀντικρούσης χρηματικῆς συνδρομῆς τῆς Κυβερνήσεως ἀπέναντι τῶν ὅσων ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ δημόσιον ἐκ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν ναυτικῶν νήσων.

Ἑπομένως συνίστησι τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἀθήνησι τὴν **4** Ἀπριλίου **1856.**

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἀλ. Βλαχόπουλος, Α. Σ. Χαραλάμπης.

Τὰ ἕτερα δύω μέλη τῆς ἐπιτροπῆς οἱ ΚΚ. Ἀντ. Μαυρομιχάλης καὶ Ι. Θεοτόκης διαφωνοῦντα πρὸς τὴν ἀνωτέρω γνώμην, καὶ πρεσβεύοντα τὴν ἰδέαν ὅτι οὔτε ἀξιοπρεπὲς οὔτε ὀρθὸν οὔτε δίκαιον εἶναι νὰ ἔρχηται ἡ Κυβέρνησις εἰς ἀντικείμενα ἀφορῶντα τὰς μεταξὺ ἰδιωτῶν συναλλαγάς, προτείνουσι τὴν τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 2 ὡς ἐξῆς.

Τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ χρηματικὸν ποσὸν λογισθήσε-

ται ἀπέναντι τῶν ὅσα ὁ Ν. Β. Βουδούρης δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ δημόσιον ἐξ ἀποζημιώσεων τῶν ναυτικῶν νήσων.

Ἡ ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τροπολογία αἴρει τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον δεύτερον ἀορίστως ἐκφραζόμενον ἀρίνει τὸ δικαίωμα εἰς πάντα τῆς αὐτῆς κατηγορίας δικαιοῦχον νὰ ζητήσῃ τοιαύτην προκαταβολήν, διότι τὸ προκείμενον ποσὸν χορηγεῖται διὰ τὸν ἰσχυρὸν λόγον τῶν μεγάλων ζημιῶν τὰς ὁποίας ὁ Ν. Β. Βουδούρης ὑπέστη ἐκ τῆς ληστεύσεως τῆς ἐν Χαλκίδι οἰκίας του.

Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς ἀνωτέρω τροποποιήσεως παραδέχονται τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου.

Τὰ μέλη

Α. Μαυρομιχάλης, Ἰωάννης Θεοτόκης.

Ἀπερασίσθη ἡ τύπωσις τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ αὕτη πραγματεύεται νομοσχεδίου εἰκοσιτέσσαρας ὥρας μετὰ τὴν διανομήν της.

Ἀναγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας παρακαλέθηκεν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας τὰς ζητηθείσας προσθέτους πληροφορίας περὶ σιτηρῶν, ὡς καὶ τὰ διάφορα συμφωνητικὰ συνωδευμένα μὲ ἔκθεσίν του πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Γερουσίας, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν· ἂν καὶ ἡ συνοδεύουσα τὰς πληροφορίας ἔκθεσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ἔχῃ κανονικὴν τάξιν, διότι εἰσέρχεται εἰς ἐπιχειρήματα καὶ ἀνασκευὰς αἵτινες πρέπει νὰ δίδωνται προφορικῶς, μ' ὅλα ταῦτα διότι κατεχωρίσθη ἐν τοῖς ἐπισήμοις ἐγγράφοις τῆς Γερουσίας ἂς ἀναγνωσθῇ διὰ νὰ ἴδωμεν τὴν ταυτότητα τῶν ἐξηγήσεων, αἵτινες θέλουσι λάβει χώραν κατὰ τὴν σημερινὴν συζήτησιν προφορικῶς ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, εὐτυχῶς παρουσιασθέντος τέλος πάντων σήμερον.

Παρετήρησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὅτι συνήθως τὰς διδομένας πληροφορίας ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν εἰς τὰς Βουλὰς, τὰς λαμβάνει ἕκαστος τῶν μελῶν ὑπ' ὄψιν πρὸς φωτισμόν του, εἶναι δὲ καινοτομία ἄσκοπος νὰ γίνῃ ἰδία συζήτησις ἐπὶ τῶν προκειμένων πληροφοριῶν. Τὸ ὑπουργεῖον ἂν καὶ ἠδύνατο νὰ ἀναβάλῃ τὴν καθυποβολὴν τῶν ζητηθέντων ἐγγράφων μέχρι τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, ὁπότε εἶναι ἡ καταλληλος ὑποβολὴ αὐτῶν, μόλα ταῦτα ἔσπευσε νὰ καθυποβάλῃ ταῦτα καὶ ἤδη πρὸς φωτισμὸν τῶν βουλομένων· δὲν βλέπει ὅθεν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐν

Συνεδριάσει ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως, καὶ τῆς ἰδίᾳ συζητήσεως ἐπ' αὐτῆς.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης· ἀπορεῖ πῶς ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς θέλει νὰ θέσῃ σήμερον κανονισμοὺς, τοὺς ὁποίους ἄλλοτε βεβαίως δὲν ἐπρόσβευεν. Εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἀναγνωσθῇ ἐν τῇ συνεδριάσει ἔγγραφον διευθυνόμενον εἰς τὴν Γερουσίαν πρὸς φωτισμόν αὐτῆς, καὶ ἔχον ἐπιχειρήματα καὶ συλλογισμούς; καὶ εἶναι τάχα ὑποχρεωμένον τὸ Σῶμα νὰ περιμένῃ διὰ νὰ ἐπιληρθῇ τῆς συζητήσεως τῶν ζητουμένων πληροφοριῶν μόνον κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ; οὐχὶ βεβαίως· τὸ δικαίωμα τῆς ζητήσεως πληροφοριῶν καὶ τῆς συζητήσεως αὐτῶν, τὸ δικαίωμα ἐπερωτήσεως εἶναι ἀνοικτὸν κατὰ πᾶσαν ἐποχήν· ἀνάγκη ὅθεν νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις, καὶ θέλει δείξει ὅτι ἐγένοντο ὀλιγωρίαι καὶ ἐλλείψεις λίαν οὐσιώδεις καὶ ἐπιζήμιοι κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως ταύτης τῶν σιτηρῶν, καθόσον σήμερον δὲν ἐπιχειρούμεν ἐξέλεγξιν ἀπολογισμοῦ. Ἄλλως τε Κύριοι, ἂν δὲν ἀναγνωσθῇ ἤδη ἡ ἔκθεσις αὕτη, θέλει ἀναγνωσθῇ μετ' ὀλίγον ὑπ' ἐμοῦ, ὅστις ἔχω τὸ δικαίωμα πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λόγων μου νὰ ἀναγνώσω πᾶν ὅ,τι ἔγγραφον κρίνω κατάλληλον· (ἐνταῦθα παρατηρήσαντος τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ὅτι οὕτω δύναται νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἔκθεσιν αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἐὰν τὴν θεωρῇ ὡς ἀναγκαίαν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λόγων του,) ὁ Κ. Παλαμίδης ἐξηκολούθησεν ὅτι ἀντὶ νὰ κάμνῃ οὗτος τὸν ἀναγνώστην, δὲν βλέπει διὰ τί ἀντίκεινται εἰς τὸ νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις ἤδη ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν· ἐπέμενε δὲ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Μαγγίνας· τὸ πρῶτον ἐζητήθη νὰ μᾶς καθυποβάλῃ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον πίνακα τῆς ἀγοραπωλησίας τῶν σιτηρῶν· ὁ πίναξ ἐκεῖνος ἐστάλη· ἐζητήθησαν κατόπιν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πίνακος πληροφορίαι πρόσθετοι, καὶ τὰ συμφωνητικά· καὶ αἱ πρόσθετοι αὗται πληροφορίαι μετὰ τῶν συμφωνητικῶν ἐστάλησαν συνωδευμέναι μάλιστα μὲ ἔκθεσιν· σκοπὸς βεβαίως τῆς ἀποστολῆς των εἶναι νὰ λάβῃ ὅστις θέλει γνῶσιν καὶ πληροφορίας, καὶ οὐχὶ νὰ γίνῃ ἐπ' αὐτῶν συζήτησις ἰδιαιτέρα· ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ δὲν εἶναι ἀντικείμενον ἰδίας συζητήσεως· ὁ βουλόμενος δύναται νὰ μελετήσῃ τὰς δοθείσας πληροφορίας, καὶ ἂν ὑπολείπωνται ἀμφιβολίαι εἰς αὐτὸν μετὰ τὰς δοθείσας πρόσθετους πληροφορίας, δύναται νὰ

ζητήσῃ καὶ ἄλλας ἐπιπροσθέτους· ἀλλ' ἡ ἐν συνεδριάσει ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως καὶ ματαία καὶ ἀσυνήθης εἶναι.

Τότε ἀντεπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης· ἀπορῶ πῶς ὁ Κ. Μαγγίνας προβάλλει τὸ ἀσύνηθες τοῦ νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις, ἐν ᾗ, ὅταν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἔπεμψε τὸν ἀ. Πίνακα, ἡ συνοδεύσασα τοῦτον ἔκθεσις σύντομος ἀλλὰ περίεργος διὰ τὸ ἐμπεριεχόμενον αὐτῆς, ἀναγνώσθη ἅπαξ καὶ κατ' ἐπανάληψιν κατ' αἴτησιν τοῦ ζητήσαντος τὰς προκειμένας πληροφορίας Κυρίου Γερουσιαστοῦ· ἤθελεν ἔχει ἰσχὺν ὁ λόγος τοῦ Κ. Μαγγίνα, ὅταν ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ δὲν θεωρηθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὡς ἐπίσημον ἔγγραφον, ἀλλ' ὡς ἁπλῆ πληροφορία, ὅπως ἐθεωρήθησαν καὶ αἱ περὶ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους ζητηθεῖσαι μὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου Μαγγίνα, δοθεῖσαι δὲ ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ πληροφορίαι.

Πρὸς τί, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Ψύλλας, ὁ φόβος τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως ἐν τῇ συνεδριάσει; Εἰς ἄλλα Κράτη οὐ μόνον ἀναγινώσκονται αἱ τοιαῦται ἐκθέσεις ἀλλὰ καὶ τυποῦνται· προέτεινεν ὅθεν τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως καὶ τὴν ἐκτύπωσιν αὐτῆς πρὸς πλείονα φωτισμὸν τοῦ Σώματος· ἡ ἀνάγνωσις καὶ δημοσίευσις τῆς ἐκθέσεως ταύτης δὲν διακινδυνεύει τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους.

Ἐνταῦθα τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι δὲν ἀντιτάττει δυσπολίαν τινὰ εἰς τὸ νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσίς του, ἐὰν τὸ Σῶμα κρίνῃ τὴν ἀνάγνωσιν ἀναγκαίαν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, ἥτις καὶ ἀνεγνώσθη.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Παλαμίδης εἶπεν· ἐνθυμεῖσθε, κύριοι, τί ἐζήτησα τὸ πρῶτον, καὶ τί κατόπιν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ τῶν σιτηρῶν· τὸ πρῶτον ἐζήτησα κατάλογον ἐμπεριέχοντα τὰς συμφωνίας τῆς ἀγορᾶς καὶ παραδόσεως τῶν σιτηρῶν, τὰς χρονολογίας καθ' ἃς αἱ διάφοροι ἀγοραπωλησίαι ἐγίνοντο, τὰς τιμὰς καθ' ἃς ἠγοράσθησαν καὶ ἐπωλήθησαν καὶ τὰ πρόσωπα τὰ πωλήσαντα καὶ ἀγοράσαντα ἢ μεσιτεύσαντα, πρὸς δὲ τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκονται τὰ ἐναπομένοντα ἀπώλητα εἴσετι σιτηρά· μετὰ παρέλευσιν ἱκανοῦ καιροῦ ἀπὸ τῆς αἰτήσεώς μου ἐκείνης ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εὐηρεστήθη νὰ μᾶς πέμψῃ τὸν πρῶτόν του πίνακα, οὗτινος ὅμως αἱ ἀτέλειαι, ἀναγνωρισθεῖσαι παρὰ τοῦ Σώματος, μὲ ἠνάγκασαν νὰ ζητήσω νέας πληροφορίας παρὰ τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ,

εὐκρινεστέρας· ἐζήτησα κατὰ συνέπειαν τὰ γινόμενα καὶ τὰ ἀθροίσματα τῶν διαφόρων ἀγοραπωλησιῶν, διότι ταῦτα ἔλειπον ἀπὸ τοῦ ἀ. πίνακος, πρὸς δὲ τὰ συμφωνητικὰ καὶ τὰ πρωτόκολλα τῶν παραδόσεων, καὶ τέλος πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐναπολειπομένων εἰσέτι ἀπωλήτων σιτηρῶν. Ὁ χθὲς κατατεθεὶς ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας κατάλογος ὑπὸ τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἶναι ἀτελέστερος τοῦ πρώτου, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὁποίου ἐστάλη· διότι ὁ δεύτερος κατάλογος φέρει ἀναμίξ σῖτον καὶ ἀραβόσιτον, ὥστε δὲν γνωρίζεται πόσος σῖτος καὶ πόσος ἀραβόσιτος ἠγοράσθη· περιέχει μόνον τὰ γινόμενα καὶ ἀθροίσματα τῶν ἀντιτίμων τῆς πωλήσεως, χωρὶς νὰ διακρίνεται ἡ κατ' ὀκὰν τιμὴ τῆς πωλήσεως αὐτῶν· τοιαύτη συμπλήρωσις εἶπετο νὰ συγχίζῃ μᾶλλον ἢ νὰ διευκρινίζῃ τὸν ἀ. πίνακα.

Κατὰ τὸν πίνακα τοῦτον τὸ ποσὸν τοῦ ἀγορασθέντος σίτου καὶ ἀραβοσίτου ἀναβαίνει εἰς ὀκ. **3,420,479:300**· ἐνῷ κατὰ τὸν ἀ. πίνακα ἀναβαίνει εἰς ὀκάδας **3,460,438:300** ἤτοι διαφορὰ ἐπὶ ἐλαττὸν κατὰ ὀκάδ. **39,969:000**· τὸ πληρωθὲν ἀντίτιμον δι' ἀγορὰν αὐτοῦ ἀναβαίνει εἰς δραχ. **1,616,773:56/00**· τὸ πωληθὲν ποσὸν σίτου καὶ ἀραβοσίτου ἀναβαίνει εἰς ὀκάδας **1,630,076:40**, τὸ δὲ ἀντίτιμον αὐτοῦ εἰς δρ. **589,915:87/00**· κατ' ἐμὲ ὁ πίναξ οὗτος δὲν λέγει τίποτε περὶ τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκονται τὰ ἀπώλητα σιτηρά, ὥστε ἀδυνατῶ νὰ ῥίψω εἰς τοὺς ὑπολογισμούς καὶ τὰ συμπεράσματά μου ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τοῦ β'. πίνακος, ἥτις καθιστᾷ τὸν πίνακα τοῦτον ἀτελέστερον παραδόξως τοῦ πρώτου· μὲ τὸν β' τοῦτον πίνακα τὸν ἀτελέστερον τοῦ ἀ. δειχθέντα καθυπέβαλε καὶ δεκαπέντε συμφωνητικὰ ἀγορᾶς ὁ κύριος ὑπουργός, ἀλλὰ λησμόνησε καὶ πάλιν νὰ παρακαταθέσῃ καὶ τὰ ζητηθέντα πρωτόκολλα τῆς παραδόσεως τῶν σιτηρῶν· σήμερον ἔλεγε ἐπενέγκει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῶν καθυποβληθέντων, ἐμμένω δὲ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν πληροφοριῶν, καὶ ἐπιφυλάττομαι νὰ κάμω ὅσας παρατηρήσεις κρίνω ἀναγκαίας ἐπὶ τῶν πρωτοκόλλων τῆς παραδόσεως καὶ ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν ὑπολειπομένων σιτηρῶν ἀπωλήτων, ὅταν συμπληρώσῃ τὰς πληροφορίας ταύτας ὁ κύριος ὑπουργός. Οὐδένα πλάγιον σκοπὸν ἔχω ζητῶν τὰς πληροφορίας ταύτας, θέλω μόνον νὰ καταδείξω τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον διεξήχθη ἡ ὑπόθεσις αὕτη τῶν σιτηρῶν ὑπὸ τοῦ κυρίου ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας ὑπουργοῦ· τὸ κατ' ἐμέ, χωρὶς νὰ δυσπιστῶ κατὰ τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, τὸν

ὁποῖον ἀγαπῶ διὰ τὴν κοινωνικήν του ἁπλότητα, δὲν δύναμαι νὰ ἀποσιωπήσω ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῶν σιτηρῶν δὲν ἔχει χαρακτῆρα δημόσιον ἀλλ' ἐμπορικὸν καὶ τοῦτον ἀνώμαλον· ἀπόδειξις τούτου εἶναι ἡ κατὰ διαφόρους τύπους ἐνεργηθεῖσα ἀγοραπωλησία τῶν σιτηρῶν, καὶ οὐχὶ ὁμοιομόρφως, ὅπως πρέπει νὰ συμβαίνῃ εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν Δημοσίων ἐπιχειρήσεων. Ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων **15** συμφωνητικῶν ἀγορᾶς πέντε μὲν εἶναι συμβολαιογραφικά, τὰ δὲ ὑπολειπόμενα δέκα εἶναι κατὰ δύω ἢ τρεῖς τύπους ἰδιωτικῶς συντεταγμένα· ἐν αὐτοῖς εὑρίσκονται ποικιλίαι συμφωνιῶν καὶ ὅρων, εἷς τινα δὲ καὶ ἔλλειψις τούτων, ὅπερ σημαίνει ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη διεπραγματεύθη καὶ διεξήχθη οὐχὶ μὲ τὴν ἀνήκουσαν προσοχήν, διὰ νὰ μὴ εἴπω τὶ περισσότερον.

Ἐκ τῶν πέντε συμβολαιογραφικῶν συμφωνητικῶν τὸ ἀ. συμφωνητικὸν ἐγένετο μεταξὺ τοῦ ὑπαλλήλου Σταματίου Παπακωστοπούλου ἐπιτρόπου τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ τοῦ ἐμποροπλοιάρχου Νικολάου Γουδῆ, ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ι. Λάσκαρη τὴν **24** Ὀκτωβρίου **1855** διὰ **13,000** κοιλὰ σίτου Ἀλεξανδρείας ἐφετεινὸν καλούμενον *μπαγὲρ* παραδοθησόμενον ἐν καλῇ καταστάσει καὶ στεγνὸν ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου **1855**· τὰ ἔξοδα τῶν μεταφορῶν καὶ ἐκφορτώσεων μέχρι τῆς προκυμαίας καὶ τὰ ἥμισυ δικαιώματα τοῦ στατῆρος εἰς βάρος τοῦ ἐμποροπλοιάρχου, πρὸς ὃν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ὁλικῆς παραδόσεως τὸ δημόσιον θέλει πληρώσει τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ πρὸς λεπτὰ πεντήκοντα καὶ ἓν δι' ἑκάστην ὀκᾶν, ἄνευ ἄλλου τινὸς ἐξόδου· ὡς ποινικὴν δὲ ῥήτραν ἐν περιπτώσει μὴ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ πλοιάρχου ὑπεχρεοῦτο νὰ πληρώσῃ οὗτος μετὰ τοῦ ἐγγυητοῦ του δραχ. **5,000**· ἐν τῷ συμβολαίῳ τούτῳ δὲν ἀναφέρεται μεσίτης, ἐν ᾧ ὁ πρῶτος κατάλογος τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἀνέφερεν ὡς μεσίτην τὸν Π. Παπαλεοναρδόπουλον· ἀναφέρονται δὲ ὡς μάρτυρες ὁ Ἰωάννης Βάσσης καὶ Γ. Ζαχαρία, καὶ ὡς ἐγγυητὴς ὁ Ἀνδρέας Π. Χ. Ἀναργύρου· ἡ παράδοσις κατὰ τὸν ἀ. κατάλογον ἐγένετο τὴν **15** Δεκεμβρίου **1855**. Τὸ β'. συμφωνητικὸν ἐγένετο μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ ὑπαλλήλου Παπακωστοπούλου ὡς ἐπιτρόπου τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ τοῦ ἐμποροπλοιάρχου Ν. Παπανικολῆ ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ συμβολαιογράφου Ι. Λάσκαρη τὴν **25** Ὀκτωβρίου **1855** διὰ **13,000—18,000** κοιλὰ σίτου Ἀλεξανδρείας ἐκ τοῦ καλουμένου *μπαγὲρ*, παραδοθησομένου ἐν καλῇ καταστάσει καὶ στεγνοῦ ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου **1856**. τὰ ἔξοδα ὡσαύτως τῆς μεταφορᾶς καὶ ἐκφορτώσεως μέχρι τῆς προκυμαίας καὶ τὰ ἥμισυ δικαιώματα τοῦ στατῆρος εἰς βάρος τοῦ πωλητοῦ, πρὸς ὃν τὸ δημόσιον ὑπόσχεται νὰ πληρώσῃ μετὰ τὴν ὁλικὴν παράδοσιν τὸ ἀντίτιμον τοῦ σίτου πρὸς λεπτὰ πεντήκοντα ἑκάστην ὀκᾶν· ὡς ποινικὴν ῥήτραν φέρει καὶ τοῦτο δραχ. **5,000** καὶ ἐγγυητὴν τὸν ποθητὸν Κουμπαροῦτζον· καὶ τὸ συμβόλαιον τοῦτο δὲν ἔχει μεσίτην ὡς ὁ ἀ. κατάλογος τὸν αὐτὸν Π. Παπαλεοναρδόν, ἀλλὰ μάρτυρας καὶ ἐγγυητήν· ἡ παράδοσις ἐγένετο τὴν **4** Φεβρουαρίου κατὰ τὸν ἀ. κατάλογον. Τὸ γ' συμφωνητικὸν ἐγένετο τὴν **25** Νοεμβρίου **1856** μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ Παπακωστοπούλου ἐπιτρόπου τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ τοῦ ἐμπόρου Βασιλείου Ν. Γκιούρη διὰ **12,000** ὡς ἔγγιστα κοιλὰ σίτου Ἀλεξανδρείας, ἐκ τοῦ καλουμένου *μπαγὲρ* παραδοθησομένου ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου **1856** εἰς καλὴν κατάστασιν καὶ στεγνοῦ· τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς καὶ ἐκφορτώσεως μέχρι τῆς προκυμαίας, καὶ τὰ ἥμισυ δικαιώματα τοῦ στατῆρος εἰς βάρος τοῦ πωλητοῦ· ὡς ἀντίτιμον δὲ ἑκάστης ὀκᾶς τὸ δημόσιον μετὰ τὴν παράδοσιν θέλει πληρώσει **49** λεπτά, ὡς ποινικὴν ῥήτραν φέρει καὶ τοῦτο **5,000** δραχ. καὶ ὡς ἐγγυητὴν τὸν Ι. Β. Χρηστίδην· μεσίτην δὲν ἀναφέρει τὸν μπερδέμπελην ἢ ἄλλον τινὰ κατὰ τὸν ἀ. κατάλογον, ἀλλὰ τὸν μπερδέμπελην τὸ συμβόλαιον ἀναφέρει ὡς μάρτυρα μετὰ τοῦ Πλάτωνος Παπαγιαννούλη· ἡ παράδοσις κατὰ τὸν κατάλογον ἐγένετο τὴν **26** Ἰανουαρίου **1856**.

Τὸ δ') συμβολαιογραφικὸν συμφωνητικὸν μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ Παπακωστοπούλου καὶ τοῦ ἐμποροπλοιάρχου Γ. Δ. Καλημέρη ἐγένετο ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Λάσκαρη τὴν **29** Ὀκτωβρίου **1855** διὰ **20,000** κοιλὰ σίτου Ἀλεξανδρείας ἐφετεινοῦ *μπαγὲρ* παραδοθησόμενον ἐν καλῇ καταστάσει καὶ στεγνοῦ ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου **1856**, ἀντὶ **49** λεπτῶν ἑκάστην ὀκᾶν ἄνευ ἄλλου τινὸς ἐξόδου· ὡς ποινικὴν ῥήτραν φέρει **5.000** δραχ. καὶ ἐγγυητὴν τὸν Ποθητὸν Κουμπαροῦτζον· ἡ παράδοσις ἐγένετο τὴν **20** Ἰανουαρίου **1856** κατὰ τὸν κατάλογον· καὶ τὸ ε') συμφωνητικὸν ἐγένετο τὴν **29** Ὀκτωβρίου **1855** ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Λάσκαρη μεταξὺ τοῦ Παπακωστοπούλου καὶ τοῦ ἐμποροπλοιάρχου Δ. Νικιώνη διὰ **14,000** ὡς ἔγγιστα κοιλὰ σίτου Ἀλεξανδρείας ἐφετεινοῦ, *μπαγὲρ*, παραδοθησομένου ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου **1856** ἐν καλῇ καταστάσει κατὰ τοὺς αὐτοὺς μὲ τὰ προηγούμενα συμφωνητικὰ ὅρους ἀντὶ λεπτῶν **49** ἑκάστην ὀκᾶν ἄνευ ἄλλου τινὸς ἐξόδου· ὡς ποινικὴν ῥήτραν

φέρει 5,000 δραχ. καὶ ὡς ἐγγυητὴν τὸν Ποθητὸν Κουμπαροῦτζον· ἡ παράδοσις ἐγένετο τὴν 10 Ἰανουαρίου 1856· οὔτε τοῦτο ἔχει μεσίτην κατὰ τὸν ἀ κατάλογον τὸν Π. Παπαλεοναρδόπουλον καὶ Λουκᾶν Καναπᾶν.

Τὰ πέντε ταῦτα συμβολαιογραφικὰ ἔχουσι τάξιν ἐκτὸς ἐκείνην τοῦ μεσίτου ἐὰν ἔπεται ἀπαραιτήτως· εἰς τὰ ὑπολειπόμενα δὲ δέκα ἰδιωτικὰ συμφωνητικὰ τὰ μεταξὺ τοῦ ἰδίου Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἀνδρέα Σαράντη, Ζέγκελη, Σταματίου Δεκόζη Βούρου, Δημητρίου Ἰωαννίδου, Γεωργίου Μ. Οἰκονόμου, Νικολάου Γουδῆ, τοῦ ποθητοῦ Κουμπαρούτζου, ἐν οἷς εἰς τρία μόνον ὀνομάζεται καὶ μεσίτης ὁ Νικόλαος Μπερδέμπελης, ἐν ᾧ κατὰ τὸν ἀ. κατάλογον σημειοῦται ὡς τοιοῦτος εἰς ὅλα, δὲν ὑπερεῖται τάξις τις, οὐδὲ ὅροι διευκρινίζονται, ὅπως εἰς τὰ πρῶτα, οὐδὲ ἡ ποιότης, ἀλλ' εἰς πέντε μόνον συμφωνητικὰ ἀναφέρεται ὅτι παρακατετέθη δεῖγμα, εἰς ἓν ὁρίζεται σῖτος τοῦ Σαΐτίου στεγνός, καὶ εἰς ἓν ἄλλον ἀναφέρεται μόνον σῖτος Ταρσοῦ, ὥστε τὰ λοιπὰ ὀκτὼ ἀναφέρουν ἀορίστως σῖτον Ἀλεξανδρείας· εἰς οὐδὲν δὲ συμφωνητικὸν ἰδιωτικὸν περιέχεται ποινικὴ ῥήτρα, ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως. Δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὰ τῆς παραλαβῆς πρωτόκολλα διὰ νὰ ἴδωμεν εἰς ποίαν κατάστασιν παρελείφθησαν οἱ καρποὶ καὶ κατὰ πόσον ἐτηρήθησαν οἱ εἰς τινα ἐμπεριεχόμενοι ὅροι τῶν τῆς ἀγορᾶς συμφωνητικῶν· γνωρίζω ὅμως θετικώτατα ὅτι τὸ φορτίον ἑνὸς πλοίου τὸ ὁποῖον ἀπεστάλη μὲ σῖτον εἰς Ναύπλιον, καὶ τὸ ὁποῖον, ὡς εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ὡς ἐβεβαίωσεν αὐτὸς ὁ Κ. πρόεδρος τῆς Γερουσίας, ἦτο τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Παπανικολῆ σημειούμενον εἰς τὸν ἀ. κατάλογον, ἔχει φύραν 20 τοῖς 0|0 σήμερον, διότι οὐχὶ μόνον δὲν εἶναι μπαχὲ καὶ ἐρετεινὸς, ἀλλ' εἶναι πολυετῆ ἐναποταμιεύματα τῶν φελάχων, εἰς τοῦτον ἔδοσαν 32 λεπτὰ τὴν ὀκάν. Ὁ σῖτος οὗτος ἐναποταμιευθεὶς εἰς τὰς ὑπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Βουδούρη ἐν Ναυπλίῳ ἀποθήκας του, ἐφθειρίασεν εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε οἱ ἐνοικιασταὶ τῆς οἰκίας τοῦ Κ. Βουδούρη εὑρέθησαν εἰς τὴν ὀλυβρὰν ἀνάγκην νὰ ἐπιθυμήσωσι τὴν μετοίκισίν των, διότι καὶ μόνον ἡ ἐκεῖθεν διάβασις εἶναι ὀχληρά. Τὸ παράδειγμα τὸ ὁποῖον ἀνέφερα περὶ τοῦ φορτίου τοῦ Παπανικολῆ εἶναι ἱκανόν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐκτείνομαι καὶ εἰς ἄλλα φορτία κατὰ τὸν Πειραιᾶ καὶ Ἀθήνας ἐναποταμιευθέντα, διότι κατὰ τοὺς καταλόγους του ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος ἔπεμψεν ἐκ τούτων ἐκτὸς τοῦ εἰς Ναύπλιον μνησθέντος τοῦ Παπανικολῆ· προσθέτω δὲ ὅτι καθ' ἣν

ἐποχὴν εἶχε σταλῆ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ σῖτος τοῦ Παπανικολῆ εἰς Ναύπλιον, εἶχε σταλεῖ καὶ ὁ ἔμπορος Γουδῆς ἓν φορτίον, καὶ ἐνῷ τὸ πρῶτον ἐπωλήθη 32 λεπτὰ, ὁ τοῦ Κ. Γουδῆ ἐπωλήθη καὶ εἰς ἀνωτέραν πολὺ τιμὴν, καὶ φύραν μόλις 4 τοῖς 0|0 ἔδιδεν· διότι ὁ τοῦ Κ. Γουδῆ σῖτος ἦτο ἀσπροσίτι, καὶ τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ ζεγνός· ἰδοὺ τὰ ἀποτελέσματα τῆς δεούσης προνοίας! Ἐγένοντο τάχα αἱ ἀπαιτούμεναι παρατηρήσεις κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ σίτου τούτου, καὶ ἐρθάρη ἐν ταῖς ἀποθήκαις ὁ σῖτος, ἢ μήπως, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πιθανώτερον, ὀλίγη κατεβλήθη προσοχὴ καὶ κατὰ τὴν παραλαβὴν καὶ οἱ ὅροι δὲν ἐτηρήθησαν, καὶ ἀντὶ σίτου μπαχὲ στεγνοῦ καὶ ἐρετεινοῦ, παρεδόθησαν σῖτοι προπέρσυνοι, ἀκαθάριστοι καὶ ὑγροί; Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ κατάστασις τῶν σιτηρῶν τοῦ δημοσίου ἦτο καὶ εἶναι ὄχι καλὴ ἀλλ' ἀθλιεστάτη, καὶ καλλιτέραν τῆς ποιότητός του ἀπόδειξιν δὲν θέλετε εἰμὴ τὸν κατασκευαζόμενον ἐκ τοῦ σίτου τούτου ἄρτον, τὸν ἀπὸ τοσούτου καιροῦ καταπικραίνοντα τὰ χείλη μας· ἦτο τάχα ἀδύνατον νὰ γίνῃ προμήθεια σίτου καλῆς ποιότητος, καὶ διὰ τοῦτο προσέφυγον εἰς τοὺς βεβλαμμένους, ἢ μήπως ὀλίγη προσοχὴ κατεβλήθη κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν σιτηρῶν; Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θὰ ἦτο φαίνεται κακοδιάθετος τότε, καὶ δὲν θὰ ἐπέστησε τὴν δέουσαν προσοχὴν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν σιτηρῶν.

Μεταβαίνω ἤδη καὶ εἰς τὴν διεξοδικὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ἐπὶ ταύτης θέλω ἐπενέγκει παρατηρήσεις τινάς. Τὸ θεωρητικὸν μέρος τῆς ἐκθέσεώς του εἶναι γεγραμμένον μὲ σκέψιν καὶ καλοὺς χρωματισμούς· δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ἐδώσαμεν τὴν πίστωσιν ταύτην ἐξ 1,500,000 δραχ. ἀλλὰ δὲν ἐλησμονήσατε ὅτι ἐδόθησαν ἐσπευσμένως καὶ αὐθωρεί, διότι ἐσχηματίσθη ἡ ἰδέα ὅτι αἱ Ἀθῆναι πρὸ πάντων εἶχον ἀνάγκην μεγίστην προμηθείας σιτηρῶν, καὶ χωρὶς νὰ μᾶς δοθῇ καιρὸς νὰ ἐξετάσωμεν περὶ τῶν ἐν τῷ Κράτει ὑπαρχόντων σιτηρῶν· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἅμα λαβὼν τὴν πίστωσιν ταύτην, ἔπρεπε νὰ λάβῃ, καθόσον ἦτο εἰς θέσιν μάλιστα, πληροφορίας λεπτομερεῖς περὶ τῶν ἐγχωρίων σιτηρῶν, καὶ νὰ προβῇ κατόπιν εἰς προβλέψεις ἀναλόγους αἵτινες νὰ ἔχωσιν ὀλιγώτερα ἀτοπήματα καὶ ζημίας· 6 ἢ 8 ὥρας ἐκεῖθεν τῆς Ναυπλίας στερουμένης σιτηρῶν καὶ εἰς ἄλλα μέρη αἱ ἀποθῆκαι τοῦ δημοσίου, ὡς ἐπὶ παραδείγματι εἰς Νεμέαν, Τρίπολιν καὶ ἀλλαχοῦ, ἦσαν πλήρεις· ἐὰν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν τὴν ποσότητα τῶν ἐγχωρίων σιτηρῶν, δὲν θὰ προέβαινεν εἰς τὴν ἀγο-

ρὰν τοσούτου ποσοῦ καὶ τοιούτου μάλιστα ποιοῦ σιτηρῶν· ὁμολογοῦμεν ὅτι ἔλλειψις σιτηρῶν ὑπῆρχεν εἰς τινα πρὸ πάντων μέρη, ἀλλ' αὐτη μεγεθύνεται ὑπέρ πολυ ἐν τῇ ἐκθέσει· αἱ ἀποθῆκαι τοῦ δημοσίου εἶχον εἰς διάφορα μέρη ἱκανὰ σιτηρὰ, ἡ δὲ ἐμπορικὴ κίνησις τῶν σιτηρῶν ἐν Σύρῳ ἦτο ἀρκετὴ ἕνεκα τῆς ὑποχρεωτικῆς καταπλεύσεως τῶν ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως προερχομένων σιτηρῶν· ἀπόδειξις τοῦ ὅτι τὰ σιτοφόρα πλοῖα ἐν Σύρῳ καὶ Πειραιεῖ, δὲν ἐδακτυλοδεικτοῦντο, καθὰ ἀναφέρει ἐν τῇ ἐκθέσει του ὁ Κ. ὑπουργὸς, ἀλλ' ἦσαν ἱκανὰ, εἶναι αὐτὸς ὁ πίναξ τοῦ κατάπλου καὶ ἀπόπλου· ὥστε ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ προμηθευθῇ σιτηρὰ καλῆς ποιότητος, καὶ ἀδιάφορον ἐὰν καὶ ἀκριβώτερα τῶν ἤδη προβλεφθέντων ἤθελε τὰ εὕρει, διότι τὰ τῆς τοιαύτης ποιότητος ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ περισσοτέραν ἀξίαν ἤθελον ἔχει, καὶ εἰς περιπετείας πικρὰς δὲν ὑπεπίπταμεν, καθὼς ἠδύνατο νὰ διαταξῇ καὶ τὴν μεταφορὰν τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ δημοσίου σιτηρῶν ἀπὸ μέρη εἰς μέρη, ὅπου ὑπῆρχεν ἐπαισθητὴ ἀνάγκη· ἂν δὲ ἡ γενομένη ἀγορὰ προεκλήθη ἀπὸ σκοπὸν ἐμπορίου ἢ ὄχι, φαίνεται ἀπὸ τὴν γενομένην πρώτην ἀγοραπωλησίαν τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐνεργηθεῖσαν, ὅπου ἠγόρασεν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀπὸ τὸν Ν. Γουδῆν πρὸς **47 3|4** τὴν ὀκὰν τὸν σῖτον, καὶ ἐπώλησε ταῦτον εἰς τοὺς ἀρτοποιοὺς πρὸς **51** λεπτὸν, ἀντὶ νὰ τὸν πωλήσῃ ἐλαττον τῆς ἀγορᾶς πρὸς εὐκολίαν τῆς χορηγήσεως τοῦ ἄρτου εἰς τὸν λαόν. Ἄλλως τε δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι κατωρθώθη διὰ τῆς οὕτω πως γενομένης προμηθείας τῶν σιτηρῶν νὰ ὑπάρχῃ προχειρος ὁ ἄρτος καὶ εἰς ὑποφερτὴν τιμὴν· μόλις ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου **1856**, ὅτε πλέον ἔπαυσεν ἐντελῶς ἡ ζήτησις τῶν σιτηρῶν, ἤρχισε νὰ εἶναι ὑποφερτὴ ἡ τιμὴ τοῦ ἄρτου, ἀλλ' εἶναι ἀνυπόφερτος ἡ γεῦσις αὐτοῦ, ὡς ἐκ τῆς κακῆς ποιότητος τῶν σιτηρῶν τοῦ δημοσίου τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦνται νὰ ἀγοράζωσιν οἱ ἀρτοποιοί· ἀπόδειξιν τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ ἄρτου ἔχετε τὴν διατίμησιν αὐτὴν. τὴν **10** Ἰουλίου **1855** ὁ β' ποιότητος ἄρτος ἐτιμᾶτο λεπτὰ **45** καὶ ὁ ἁ ποιότητος ἐτιμᾶτο λεπτὰ **52**.

Τὴν **8** Αὐγούστου ὁ β' ποιότ. λεπτ. **47** καὶ ὁ ἁ λεπτ. **54**.
τὴν **31** Αὐγούστου ὁ β' ποιότ. λεπτ. **50** καὶ ὁ ἁ λεπτ. **57**.
τὴν **5** Σεπτεμβρίου ὁ β' ποιότ. λεπτ. **52** καὶ ὁ ἁ λεπτ. **58**.
τὴν **29** Σεπτεμβρίου ὁ β' ποιότ. λεπτ. **55** καὶ ὁ ἁ λεπτ. **65**.

1856.

31 Ἰανουαρίου ὁ β' λ. **48** καὶ ὁ ἁ λ. **56**.
4 Φεβρουαρ. ὁ β' λ. **46** καὶ ὁ ἁ λ. **52**,

12 Φεβρουαρ. ὁ β' λ. **43** καὶ ὁ ἁ λ. **50**.
29 Φεβρουαρ. ὁ β' λ. **38** καὶ ὁ ἁ λ. **44**.
10 Μαρτίου ὁ β' λ. **35** καὶ ὁ ἁ λ. **42**.

Αἱ τιμαὶ βεβαίως αὗται δὲν εἶναι εὐθηναὶ ἀπέναντι τῆς προνοίας καὶ τῆς θυσίας ἃς ἡ Κυβέρνησις προέθετο, καὶ τὸ χειρότερον ἡ ποιότης εἶναι κακίστη καὶ πρόξενος ἀηδίας καὶ βλάβης κατὰ τὴν ὑγείαν εἰς τοὺς τρώγοντας ἄρτον ἐκ τῶν σιτηρῶν τῆς Κυβερνήσεως· ὅλοι δὲ οἱ ἄρτοι κατασκευάζονται ἐκ τῶν σιτηρῶν τούτων, διότι οἱ ἀρτοποιοὶ βιάζονται νὰ ἀγοράζωσι τὸν σῖτον, ἂν καὶ βεβλαμμένον. Ἐκ τῶν εἰρημένων φαίνεται ὅτι ἡ πρόβλεψις τῶν σιτηρῶν δὲν ἐγένετο ὅπως ἔδει, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι καὶ θεωρητικαὶ ὑποσχέσεις δὲν ἐπαλήθευσαν.

Ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη, λέγει ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐν τῇ ἐκθέσει του, νὰ προμηθευθῇ τὰ ὑπάρχοντα γεννήματα εἰς Πειραιᾶ, διότι δὲν ἐγνώριζεν ἀκόμη τὴν παραγωγὴν τῶν ἐγχωρίων ὀψίμων· ἀλλὰ τότε ὅταν ἐνηργήθησαν αἱ προμήθειαι, καὶ αὗται ἐνηργήθησαν ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ ἐντεῦθεν, δὲν ἦτο πλέον ἄδηλος ἡ παραγωγὴ τῶν ὀψίμων γεννημάτων· ἄλλως τε ἀφ' οὗ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ πίστωσις ἐδόθη διὰ τὴν προμήθειαν σιτηρῶν τῆς πρωτευούσης, διατί νὰ προμηθεύσητε ἀραβόσιτον; ὁ λαὸς τῆς πρωτευούσης δὲν τρώγει ἀραβόσιτον, τοῦ ὁποίου ἀπό τινος ἤρχισαν καὶ οἱ λαοὶ τῶν ἐπαρχιῶν νὰ μὴ κάμνωσι πολλὴν χρῆσιν. Τέλος ἐξ αὐτῶν τῶν πινάκων τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐξάγεται ὅτι ἐγένετο ὑπέρβασις τῆς χορηγηθείσης πιστώσεως διὰ τὴν προμήθειαν σιτηρῶν κατὰ δραχ. **116,773: 56**, καθόσον ἐδόθη πίστωσις **1,500,000** δραχ. πρὸς ἀγορὰν σιτηρῶν καὶ οὐχὶ κυκλοφορίαν ἀγοραπωλησίας σιτηρῶν, ὅπως θέλει νὰ δικαιολογηθῇ ἐν τῇ ἐκθέσει του ὁ Κ. ὑπουργός. Συμπεραίνων λοιπὸν τὸν λόγον μου λέγω, ὅτι αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι δὲν ἔρθασαν εἰσέτι ἐντελεῖς ἐνώπιόν μας, δὲν γνωρίζω εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκονται τὰ ὑπολειπόμενα σιτηρὰ, καὶ δὲν βλέπω καθυποβεβλημένα τὰ πρωτόκολλα τῶν παραδόσεων, ἅτινα ἐὰν εἶχον ὑπ' ὄψιν μου, ἴσως δὲν προερχόμην εἰς τόσους λόγους, καὶ δὲν ἀπέδιδον ὀλιγωρίαν εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν· καὶ βεβαίως ἂν τὰ πρωτόκολλα τῆς παραδόσεως ἐβεβαίωναν ὅτι τὰ γεννήματα παρεδόθησαν μὲν εἰς καλὴν κατάστασιν κατὰ τοὺς ὅρους τῶν συμφωνητικῶν, τότε δὲν εἶχον νὰ εἴπω τίποτε διὰ τὴν κακὴν κατάστασιν εἰς ἣν περιῆλθον ἐν ταῖς ἀποθήκαις, ἀλλ' ἤθελα ἐξετάσει τὰ ἀπὸ τῆς ἀποταμιεύσεως αὐτῶν λαβόντα χώραν· ἀλλ' ἂν ὅμως καὶ κατὰ τὴν παράδοσιν δὲν κατεβλήθη ἡ δέουσα προ-

σοχὴ, ἂς λυπηθῇ κἂν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἤδη διὰ τὴν ὀλιγωρίαν του ταύτην. Ἄλλως τε, Κύριοι, ἔχομεν καθῆκον νὰ ἐξετάσωμεν καὶ μάθωμεν τί γίνεται εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, διὰ τὴν ὁποίαν ἐψηφίσαμεν 1,500,000 δραχ. καὶ ὑπάρχει ἀνάγκη ἀνυπερβλήτου καὶ σοβαρᾶς ἔτι σκέψεως, διότι ἐκτὸς τῶν ὅσων ἐπαρετήρησα ἐλλείψεων καὶ ζημιῶν ἐπίκεινται καὶ ἄλλαι μεγαλητέρου λόγου· μένουν ἤδη κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ Πειραιῶς καὶ ἐνταῦθα ἐκ τῶν οὕτως ἀγορασθέντων παρ' αὐτοῦ ὀκάδες σίτου ἴσως καὶ ἀραβοσίτου 1,790,403, μέχρι τῆς 31 Μαρτίου κατὰ τοὺς καταλόγους, ἡ κατάστασις τῶν ὁποίων ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ προβαίνει ὀλεθριωτέρα, καὶ ἡ ζημία θὰ εἶναι ἀκαταλόγιστος· τὸ νὰ διάζηται δὲ ὁ λαὸς νὰ τὸ τρώγῃ εἶναι καὶ τοῦτο ἀνυπόφορον. Ἔχω δικαίωμα νὰ ἐλεεινολογῶ τὴν πρόβλεψιν ταύτην ὡς γενομένην ὄχι καταλλήλως, καὶ καθ' ὑπέρβασιν τῆς πιστώσεως· ἐπαναλέγω ὑπέρβασιν, διότι ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ κυκλοφορήσῃ τὸ χορηγηθὲν αὐτῷ διὰ τῆς πιστώσεως ποσὸν τῶν 1,500,000 δραχ. ἡ κυκλοφορία αὕτη εἶναι πολυτέλεια ἐπιζήμιος πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ πράξῃ ὑπουργὸς, ἄνευ τῆς ῥητῆς συγκαταθέσεως τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καθόσον ὅσον περισσοτέρα κυκλοφορία ἐγίνετο ἐπὶ ἀγοραπωλησίας ἐκ προοιμίων γνωστὸν ὡς ἐπιζήμιον εἰς τὸ δημόσιον, τοσοῦτον μεγαλητέρα ζημία ἔπιπτεν εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ταύτην δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑποστῇ τὸ δημόσιον, ὅταν παρὰ τὴν ἐντολήν του ἐγένετο· τοιαύτη κυκλοφορία ἦτο καὶ ἐπιζήμιος καὶ περιττὴ ἀφοῦ πλεονάζουσι σήμερον τόσα ἐγχώρια σιτηρὰ, ὡς εἶναι ἐπίσης ἐπιζήμιος καὶ ἐκείνη τῶν ἐντοπίων σίτων ἐκ τῶν ὁποίων πλέον τῶν 70 χιλ. κιλῶν ἔμειναν ἀπώλητα, καὶ δὲν ἐλπίζεται δι' αὐτὰ εἰμὴ τιμὴ ἐλαχίστη. Ἂς εὐδοκήσῃ τέλος πάντων ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς νὰ καθυποβάλλῃ, ἀλλὰ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, τὰ πρωτόκολλα τῶν παραδόσεων, καὶ ἂς δώσῃ προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ὅπως εὐαρεστεῖται, διότι ἀναγκάζομαι καὶ νὰ ὑποκλίνω εἰς τὴν θέλησίν του ἐναντίον τῆς κακοβουλεντικῆς τάξεως, πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκονται τὰ ὑπολειπόμενα εἴσαι ἐν ταῖς ἀποθήκαις σιτηρὰ ἐκ τῆς προμηθείας ταύτης, διὰ νὰ προέλθω καὶ ἐγὼ εἰς τοὺς ὑπολογισμούς μου καὶ ἐπὶ τούτων, καὶ φωτισθῇ καὶ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας καὶ τὸ κοινὸν περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὁ μὲν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸς παρελθὼν ἀνέγνω τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον μετὰ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 2,328 75,00 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ἐγκαίρως τὸ νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 2,328: 75/00 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, καὶ παρακαλῶ νὰ ἐπιταχύνητε τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐγκαίρως δὲ ἐν τῇ παρούσῃ ἀντίγραφον τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ.

Ἀθῆναι τὴν 21 Ἀπριλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου 1856.

Ο Θ Ω Ν.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισθέντος ὁμοροφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπορασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. Μοναδικόν.

Χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. 2,328: 75|00 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 ἔτους διανεμηθησομένη ὡς ἑρεξῆς εἰς τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἐπὶ τοῦ Κερ. Λ. ἄρθρ. 2 . . . . . Δραχ. 641: 11
» » » Γ. » 2 . . . . . » 1,400:
» » » » » 12 . . . . . » 287: 64

Τὸ ὅλον δραχ. 2,328: 75

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ πρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐγκυκλίου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως περὶ ἀνωτέρω πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1855.

Ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν [illegible] ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐν τῷ [illegible], καὶ ψηφίζεται κατ' ἔτος, καθὼς γινώσκεται, ὁτὲ μὲν 4,000, ὁτὲ δὲ 5,000 δραχμῶν, ἵνα [illegible] ἡ Κυβέρνησις τοὺς ἐκδίδοντας τὰ διδακτικὰ αὐτῶν ἐγχειρίδια καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου.

Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν, ὅπερ περιωρίσθη ἐν τῷ παρισινῷ προϋπολογισμῷ εἰς μόνον δραχμὰς 2,000, ὑφ' ἑτέρου προϋκαλέσθησαν Β. Διατάγματα συνδρομῶν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως τοιούτων ἐγχειριδίων, διὰ ποσὸν πολὺ ἀνώτερον τῶν 2,000 δραχμῶν.

Κατὰ τὰ Β. ταῦτα Διατάγματα ὀφείλονται·

1) Εἰς μὲν τὸν Κύριον Θ. Ἀμαντούλην καθηγητὴν Δρ. 600
2) Εἰς δὲ τὸν Κύριον Μακᾶν καθηγητὴν . . . . » 800

1,400

Οἱ κύριοι οὗτοι παραδόσαντες τὰ συγγράμματά των καθ' ὃν ὅρον ἔθετον τὰ Β. Διατάγματα προσέρχονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ζητοῦσι τὰς συνδρομάς.

Προσέτι ὅτε κατὰ τὴν 5 Ὀκτωβρίου π. ε. ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τούτου, ἡ ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους ἐκείνου ψηφισθεῖσα πίστωσις δι' ἔξοδα τοῦ γραφείου του, ὄχι μόνον ἦτον ὁλοτελῶς ἐξαντλημένη ὑπὸ τῶν προκατόχων μου, ἀλλ' ὑπῆρχον καὶ ἔξοδα τοῦ γραφείου του, γενόμενα πρὸ τῆς 5 Ὀκτωβρίου, καὶ μὴ πληρωθέντα δι' ἔλλειψιν πιστώσεως· ἐντεῦθεν τὰ μέχρι τέλους 1855 δαπανηθέντα δι' ἀπολύτους ἀνάγκας τοῦ γραφείου τοῦ ὑπουργείου ἀνέβησαν εἰς δραχ. 641: 11|00 μὲ τὴν πληρωμὴν τῶν ὁποίων ἐὰν ἤθελεν ἐπιβαρυνθῆ ἡ ἐν τῷ ἐρετεινῷ προϋπολογισμῷ σημειωθεῖσα διὰ

τοιαύτας ἀνάγκας πίστωσις, τὸ ὑπουργεῖον θέλει πάλιν εὑρεθῆ περὶ τὰ τέλη τοῦ παρόντος ἔτους στερημένον τῶν ἀναγκαίων αὐτῷ γραφικῶν ἐξόδων.

Τελευταῖον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τὸ κατάστημα τοῦ Λ. Γυμνασίου Ἀθηνῶν μετετρέφθη εἰς ἄλλην οἰκίαν διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ οἰκία, ἥτις μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐχρησίμευεν ὡς τοιοῦτον, κειμένη εἰς θέσιν θορυβώδη, ἐθεωρήθη ἀπὸ πολλοῦ ὡς μὴ κατάλληλος διὰ διδακτήρια.

Ἐντεῦθεν ἔγεινε χρεία μετὰ τὴν ἐκκένωσιν τῆς ῥηθείσης οἰκίας ν' ἀντικατασταθῶσιν ἐλλείψεις τινὲς, διὰ τὰς ὁποίας ὡρίσθη ὑπὸ πραγματογνωμόνων νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τὸ ὑπουργεῖον δραχμὰς 205: 20, καὶ προσέτι δραχ. 82: 44|00 δι' ἐνοίκιον ἡμερῶν ἐννέα, αἵτινες ἐθεωρήθησαν ἀπαιτούμεναι πρὸς τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐλλείψεων τούτων.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ὑπουργείου ψηφισθεῖσα πίστωσις δι' ἔξοδα τοῦ Λ. γυμνασίου Ἀθηνῶν ἐξηντλήθη εἰς τὰς καθημερινὰς χρείας αὐτοῦ, ζητεῖται νὰ χορηγηθῇ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν συνισταμένων ὁμοῦ εἰς δραχ. 287: 64|00.

Ὅθεν παρακαλεῖται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτὰ ἀναπληρωτικῶς ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1855 τοὐτέστιν.

Ἐπὶ μὲν τοῦ Κερ. ά. ἄρθ. 2 . . . . . Δραχ. 641: 11
Ἐπὶ δὲ τοῦ » γ'. » 2 . . . . . » 1,400:
Ἐπὶ δὲ τοῦ » » » 12 . . . . . » 287: 64

Ἐν ὅλοις δραχμὰς 2,328: 75

Ἀθῆναι τῇ 10 Μαρτίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις καὶ διανομὴ αὐτῶν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ὁ δὲ Κύριος ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἑξῆς νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διαριθμουνειουμένων δασῶν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ τὰ ὑπὸ τῆς Ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης παρουσιασθέντα ἔγγραφα δασῶν τινων ἐν Εὐβοίᾳ εὑρισκομένων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν, Κύριοι, νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον, δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διαριλονεικουμένων δασῶν ἐξαετικὴν ἐπιτροπὴν, νὰ ἐξετάσῃ τὰ ὑπὸ τῆς Ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης παρουσιασθέντα ἔγγραφα δασῶν τινων ἐν Εὐβοίᾳ εὑρισκομένων.

Διὰ νὰ μὴ σᾶς ἀπασχολήσω δὲ μὲ περιττὰς ἐκθέσεις, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω, ὁμοῦ μὲ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν ἔκθεσιν μου, ἐν ᾗ ἐκτίθενται οἱ λόγοι καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ πρακειμένου νομοσχεδίου.

Ἀθήνησι τὴν **12** Ἀπριλίου **1856.**

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ὑποβληθήσεται εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθήσεται παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **12** Ἀπριλίου **1856.**

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διαριλονεικουμένων δασῶν ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ τὰ παρὰ τῆς Ἐμπιμπὲ-Χανούμης παρακατατεθέντα εἰς αὐτὴν κατὰ τὸ **1843** ἔγγραφα ἰδιοκτησίας τῶν παρὰ τῆς ἰδίας ἐν Εὐβοίᾳ ἀντιποιουμένων δασῶν λιθάδας, Ἀφωνῶντος, Καλυβίων καὶ Τρούπης, τὰ ὁποῖα ἡ εἰρημένη ἐπιτροπὴ δὲν ἐξέτασε τότε, καθὸ μὴ συμπεριληφθέντος τοῦ ὀνόματος αὐτῆς εἰς τὸ ἀπὸ **30** Ἰουλίου (**11** Αὐγούστου) **1843** Βασ. Διάταγμα, δι' οὗ ἐπετράπη εἰς τὸν ἀδελφόν της Χασὰν Μπέη νὰ καθυποβάλῃ τοὺς περὶ δασῶν τίτλους του πρὸς ἐξέτασιν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ σήμερον παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερασίσθη καὶ τούτων ἡ τύπωσις καὶ διανομὴ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, ἅπινα συναχθόμενα εἰς τμήματα θέλουσιν ἐκλέξει ἐπιτροπὴν διὰ τὰ περαιτέρω.

Μετὰ ταῦτα ὁ κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 30 Ἀπριλίου 1856, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 29 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσθη κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ι. Σταϊκου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας λόγῳ ἀσθενείας βεβαιουμένης διὰ ἰατρικῆς πιστοποιήσεως. Ἡ Γερουσία ἐπέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀναγγειλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς καθυποβάλλει ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Γερουσίας τὰ ζητηθέντα πρωτόκολλα τῆς παραδόσεως τῶν σιτηρίων, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ ὑπενθυμισθῇ κατ' ἐπανάληψιν τὸ ὑπουργεῖα πρὸς καθυποβολὴν τῶν ζητηθέντων πινάκων τῶν ἀπὸ προϋπαρχούσης ὑφιλετῶν, καθόσον εἰς τοῦτο ῥητῶς ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, καὶ καθόσον οὗτοι θέλουσι χρησιμεύσει κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Παρελθόν ἐπομένως ὁ Κ. ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπεν· ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδὴς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ἐζήτησε νὰ παρακατατεθῶσιν ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Γερουσίας τὰ συμφωνητικὰ τῶν σιτηρῶν· ἂν καὶ ἀντέκειτο εἰς τὴν τάξιν ἡ παρακατάθεσις τοιούτων ἐγγράφων, διότι αὗτα κατηγορία τις διετυπώθη κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως

ταύτης, οὔτε ἐξέλεγξις ἀπολογισμοῦ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἐγένετο ἤδη διὰ νὰ ζητηθῶσι καὶ ὑποβληθῶσι τοιαῦται λεπτομέρειαι, ὁ Κ. ὅμως ὑπουργὸς, ἐπερειδόμενος εἰς τὸ ἀνεπίλειπτον καὶ ἄμεμπτόν του, ἔσπευσε νὰ ὑποβάλῃ τὰ ζητηθέντα ἔγγραφα, καὶ ἤλπίζετο νὰ δοθῇ πέρας εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἀλλὰ δὲν ἐπετεύχθη, διότι ὁ Κ. Παλαμίδης μετὰ τὴν καθυποβολὴν τῶν συμφωνητικῶν ἐζήτησε τὴν καθυποβολὴν τῶν πρωτοκόλλων τῆς παραδόσεως τῶν σιτηρῶν· κατὰ τὴν προχθὲς συνεδρίασιν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἐστράφη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν συμφωνητικῶν, καὶ ἀναγνωρίζων τὴν ἀξίαν τῶν ὅρων των, ἐπόρρεον χωριεντισμούς τινας εὐθύνης ὑπουργικῆς καὶ οὐχὶ σπουδαίας παρατηρήσεως, ὅτι δῆθεν τὰ συμβόλαια δὲν ἀναφέρουσι τὰ αὐτὰ μέτρα καὶ σταθμὰ, ὅτι δὲν ἀναφέρονται μεσῖται· ἂν δὲν ἀναφέρωνται τὰ αὐτὰ σταθμὰ καὶ μέτρα τοῦτο γίνεται διότι εἰς διαφόρους τόπους ἐγίνοντο αἱ ἀγοραί· ἂν δὲ εἰς τὰ συμβόλαια δὲν ἀναφέρωνται μεσῖται, τοῦτο δὲν εἶναι ἔλλειψις, καθόσον ὁ νόμος ἀπαιτεῖ νὰ ἀναφέρωνται τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ οἱ μάρτυρες. Διαβεβαιοῦμεν δὲ αὐτὸν ὅτι ἡ ποιότης τῶν παραδοθέντων σιτηρῶν ἦτο ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν τῶν συμφωνηθέντων, καὶ διαψεύδομεν μὲ τὸν θετικώτερον τρόπον, ὅτι τὰ εἰς Ναύπλιον σταλέντα σιτηρὰ ἐρθάρησαν τοσοῦτον, ὥστε ἔνεκα τῶν κακῶν ἀναθυμιάσεων, ἃς διέβλεπον, οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Βουδούρη, ἐν ᾗ ἦσαν ἐναποτεθειμένα τὰ σιτηρὰ, ἠναγκάσθησαν νὰ μετοικίσωσι· ὁ καθηγητὴς Κ. Εὐρυαμίδης, τὸν διαβεβαιοῦμεν, ἐνοικιαστὴς τῆς οἰκίας τοῦ Κ. Βουδούρη, κατῴκει καὶ κατοικεῖ εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν, καὶ οὐδεμίαν διάθεσιν μετοικίσεως αἰσθάνεται, διότι τὰ σιτηρὰ, ἐν καλῇ καταστάσει ὄντα, οὐδεμίαν δυσάρεστον ὀσμὴν διαδίδουσιν. Τὸ ἀνυπόστατον τοῦ διϊσχυρισμοῦ του, ὅτι ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τῶν σιτηρῶν τοῦ δημοσίου κατασκευαζόμενος εἶναι βλαπτικὸς, καὶ πρόξενος μάλιστα νόσου εἰδικῆς, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος μὲν σᾶς ἀνέφερεν, ἐγὼ δὲ ἀποσιωπῶ, ὅλοι εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, καθόσον ὅλοι χρῆσιν τοῦ ἄρτου τούτου κάμνομεν χωρὶς δυσαρέστου εὐτυχῶς ἐπακολουθήματος. Τὰ μέλη τῶν βουλευτικῶν σωμάτων ἅπαντα, μηδ' αὐτοῦ τοῦ Κ. Παλαμίδου ἐξαιρουμένου, ἐπευφήμισαν τὴν πρόνοιαν τοῦ ὑπουργοῦ περὶ ἐξαποστολῆς σιτηρῶν εἰς Ναύπλιον διὰ τὴν πρόληψιν σιτοδείας εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα· ἂς μὴ κρίνωμεν σήμερον ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα ἔκτακτοι περιστάσεις ἔφερον, ἀλλ' ἂς λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς τότε περιστάσεις, τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὴν δυσκολίαν εἰς ἣν εὑρίσκετο ἡ Κυβέρνησις

διὰ νὰ προμηθευθῇ καλλίτερα σιτηρὰ, διότι ἡ προμήθεια ἐγίνετο διαρκοῦντος τοῦ πολέμου. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του παρεκάλεσε τὴν Γερουσίαν νὰ δώσῃ πέρας εἰς συζήτησιν ἄγονον, καὶ νὰ φεισθῇ τῶν πολυτίμων στιγμῶν της.

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμίδη ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς συζητήσεως ταύτης ἔλλειψις τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἶναι οὐσιώδης, ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἠθικὸν πρόσωπον, χάριν τοῦ ὁποίου ἡ εὐθύνη, καὶ ἂν ἔλλειπῃ εἰς ὑπουργὸς δύνανται οἱ παρόντες νὰ ἀπαντήσωσιν εἰς ὅ,τι ἂν ἤθελον ζητηθῶσιν· ὁ Κ. Παλαμίδης ἀντεπαρετήρησεν, ὅτι ἡ εὐθύνη τοῦ ὑπουργείου εἶναι κοινὴ ἀλλὰ καὶ μερική, ἣν ἔχει αὐτὸς ὁ διαχειρισθεὶς ὑπόθεσίν τινα ὑπουργὸς, καὶ ὅτι καθήκον ἔχει ἕνα παρίστασθαι εἰς τὰς συζητήσεις τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀπουσία τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἶναι συνεχὴς, δὲν κάμνω περισσότερον λόγον περὶ ταύτης, ἐρχόμαι μόνον εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ· ἀπορῶ διὰ τὴν ἰδέαν τὴν ὁποίαν ἐξέφρασεν, ὅτι τάχα ἡ Γερουσία ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ ἔγγραφα καὶ πληροφορίας περὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν σιτηρῶν κτλ., τὸν συγχωρῶ ὅμως, διότι ἀγνοεῖ τὴν κοινοβουλευτικὴν τάξιν. Ἡ Γερουσία δύναται νὰ ζητῇ παρὰ τῶν ὑπουργῶν οἱασδήποτε θέλει πληροφορίας, καὶ νὰ ἐξελέγχῃ ἐν παντὶ καιρῷ· ἐνθυμεῖσθε ἄλλοτε ὅτι ἐλάβετε μέλιστα καὶ ἄλλα μέτρα ἐπὶ ἄλλου ὑπουργοῦ, μέτρα εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἀπαράσιτον νὰ προβῇ ἐπὶ τοῦ παρεισρέοντος. Εἴμεθα φύλακες τοῦ νόμου, καὶ τὸ δικαίωμά μας τοῦτο εἶναι ἀπαραβίαστον· εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν ταύτην τάξιν ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλει προσκεισθῇ· ἡ Γερουσία ἔχει ὅ,τι δικαίωμα καὶ τὸ ἕτερον νομοθετικὸν σῶμα ἡ Βουλή, πλὴν τοῦ δικαιώματος τοῦ κατηγορεῖν τοὺς ὑπουργοὺς, καὶ αὐτὸς ὅμ[illegible] πληροφορίας καὶ ἐξελέγξεις· ὅσον τὸ ὑπουργ[illegible] προκειμένου νὰ καθυποβάλῃ τὰ ζ[illegible] νατο νὰ ἀρνηθῇ ἡ ἀναβολὴν δι' εὔλογον ἀπορίαν τῶν καθυποβολῶν των· ὡς πρὸς τὰ συμφωνητικὰ καὶ ἂν παρεδέχθη ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ περιέχωσι τοὺς συμβαλλομένους καὶ μάρτυρας, κατὰ τὸν Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν, καὶ οὐχὶ μεσίτας, πάλιν δὲν δύναμαι εἰμὴ νὰ καταχρίνω τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν διότι εἰς τὰ ἰδιωτικὰ συμφωνητικὰ, τῶν ὁποίων τὴν σύνταξιν κατέκρινα, διότι ἢ δὲν περιέχουσιν ὅρους, ἢ ἂν περιέχωσιν, εἶναι ἐλλειπεῖς παραβλητικῶς πρὸς τοὺς ὅρους οὓς περιέ-

χουσι τὰ συμβόλαια, ἐκτὸς τῶν συμβαλλομένων οὐδὲ εἰς μάρτυς ὑπάρχει, ἐν γένει δὲ ταῦτα εἶναι τοσοῦτον ἐλλειπῆ καὶ καινὰ, ὁποῖα οὐδ' ὁ κατώτερος τῶν ἐμπόρων καὶ διοικητικῶν συναλλασσόμενος κλείει· ἐπομένως παρατηρῶ ὅτι παρεννοήθην ἀπὸ τὸν Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν ἀποδόσαντα εἰς ἐμὲ ὅτι κατέκρινα τὰ συμφωνητικὰ διότι περιέχουσι διάφορα μέτρα καὶ σταθμά· ἀνέφερον τὰ μέτρα καὶ σταθμὰ παραβολικῶς, θέλων νὰ ἀποδείξω ὅτι ὑπὸ ἄλλους τύπους καὶ ὅρους εἶναι συνταταγμένα τὰ μὲν καὶ ὑπὸ ἄλλους τὰ δὲ· ὅ,τι εἶπον κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν, ἀπέβλεπε τὰ παρουσιασθέντα ἔγγραφα· ὅταν μελετήσω τὰ σήμερον καταστεθέντα, θέλω ἐπέλθει καὶ εἰς τὰς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις μου σπουδαίως καὶ οὐχὶ χαρτοπαιγνιζόμενος· οἱ λόγοι μου εἶναι γεγραμμένοι, αἱ δὲ προθυμότεραι ἀπαντήσεις τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν, καὶ ἡ ἐπιθυμία ἣν ἐβλεπα νὰ τοὺς ἀποδώσῃ ὁ Κ. ὑπουργὸς, δὲν ἐξασθένει αὐτούς, διότι τὸ χαρτοπαίζεσθαι δὲν εἶναι ἴδιον ἐμοῦ. Ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν ὅτι κατὰ τὴν προμήθειαν τῶν σιτηρῶν δὲν ἐλήφθη ἡ δέουσα πρόνοια πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ, ὃν προέθετο ἡ χορηγηθεῖσα πίστωσις, καὶ ὅτι ἡ κατάστασις τῶν σιτηρῶν ἔτο καὶ γίνεται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀθλιωτέρα· τὰ δὲ ἀναφερθέντα ὑπ' ἐμοῦ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν σιτηρῶν ἐν Ναυπλίᾳ εἶναι βεβαιότατα καὶ παρὰ πάντων ὁμολογούμενα, καὶ ἂν ταῦτα δὲν ἤρκουν εἰς ἀπόδειξιν τῶν λόγων μου, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ μάθωμεν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀγοραστὰς τῶν τῆς ναυπλίας σιτηρῶν, Θαλασσινὸν καὶ Μπακόπουλον ὅτι τῶν σιτηρῶν τούτων ἀνέβη εἰς 20 τοῖς **0**|0 ἡ φύρα· ἄλλως τε αἱ ἐκθέσεις τοῦ νομάρχου καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐφορίας ἐπιφορτισθέντος τὴν παραλαβὴν καὶ πώλησιν τῶν σιτηρῶν τούτων ἀρκοῦντως χαρακτηρίζουσι τὴν κατάστασιν τῶν σιτηρῶν τοῦ δημοσίου· τὰς ἐκθέσεις ταύτας ἂς ὑποβάλῃ τὸ ὑπουργεῖον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, καὶ θέλει δειχθῇ ἡ ἀλήθεια· Κύριοι, ἂν ἡ κατάστασις τοῦ ἄρτου, τὸν ὁποῖον τρώγομεν, δὲν ὡμίλει μεγαλοφώνως περὶ τῆς ἀβλαβότητος τῶν σιτηρῶν, καὶ ἔμενεν εἰς ὑμᾶς ἀμφιβολία, ἤθελα προτείνει τὸν διορισμὸν ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῆς καταστάσεως τῶν σιτηρῶν. Περαίνων τὸν λόγον μου λέγω, ὅτι θέλω ἐπανέλθει εἰς τὴν συζήτησιν, ἀφ' οὗ προηγουμένως μελετήσω καὶ τὰ σήμερον παρουσιασθέντα πρωτόκολλα τῶν παραδόσεων, καὶ ὅτι οἱ Κ. ὑπουργοὶ δὲν ἔπρεπε, μεταμελούμενοι διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν γενομένην διὰ τῆς παραδειγματικῆς σιωπῆς των, νὰ ἐπαναζητῶνται σήμερον εἰς συζήτησιν προθυμότερος Διὰ τὴν

παράτασιν, τὴν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης τῶν σιτηρῶν διδομένην, οἱ Κ. ὑπουργοὶ δὲν δικαιοῦνται νὰ αἰτιῶνται ἡμᾶς, καθόσον αὐτοὶ εἶναι αἴτιοι τῆς βραδύτητος, διότι καθυποβάλλουσι τόσον βραδέως τὰς ζητηθείσας πληροφορίας· ἐνθυμεῖσθε ὅτι πρὸ δύο περίπου μηνῶν ἐζητήθησαν αἱ πληροφορίαι, καὶ ὅμως κατὰ μεμακρυσμένα διαστήματα ὑποβάλλονται ἀκριβοτηριασμέναι αἱ πληροφορίαι, καὶ διὰ τοῦτο εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητῶμεν τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν· δὲν δυνάμεθα νὰ ἔλθωμεν εἰς συζήτησιν σήμερον τῶν πρὸ μικροῦ παρουσιασθέντων ἐγγράφων· ὁ στενὸς οὗτος κύκλος ἀνήκει ἐπὶ κακουργιοδικῶν, οὐχὶ δὲ εἰς κοινοβουλευτικὴν σύρσιν, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον διὰ νὰ μελετήσῃ τὰ ἔγγραφα καὶ ἔλθῃ εἰς συζήτησιν.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρόεδρ. ὑπουργὸς· οὐχὶ διότι μετεμελήθημεν, ἤλθομεν σήμερον εἰς συζήτησιν, ἀλλὰ διότι ὁ Κ. Παλαμήδης ἐμμένει καὶ ἐπαναλαμβάνει τὰ αὐτά· μετὰ τὰ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ Κ. Παλαμήδου ἐν ἄλλῃ προγενεστέρᾳ συνεδριάσει περὶ τῶν σιτηρῶν λεχθέντα, καὶ τὰ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ὑπὸ τοῦ Κ. Παλαμήδου ἀναφερθέντα, ἐθεωρούσαμεν ἐξαντλημένην τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν· ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐμμένει εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην ὁ Κ. Παλαμήδης, καὶ νέας ζητεῖ πληροφορίας, ἐπιρρώννυται δὲ νὰ ἐπανέλθῃ βραδύτερον εἰς τὴν αὐτὴν συζήτησιν, ἐσχηματίσθη διὰ τοῦτο σήμερον εἰς ἀπάντησιν. Τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐνέργησεν ὑπέρβασιν τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ πιστώσεως ἐξ 1,500,000 δρ. ἡ Κυβέρνησις, προελθοῦσα εἰς συμφωνίας διὰ τὴν προμήθειαν τῶν σιτηρῶν μετὰ τῶν ἐμπορευομένων, δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἄλλως εἰμὴ νὰ παραλάβῃ τὸ συμφωνηθὲν ποσὸν κατὰ προσέγγισιν· παρελάβη ποσὸν κατά τι ἀνώτερον, ἤτον ὑπόχρεως νὰ τὸ παραλάβῃ, καὶ τοῦτο δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔλλειψις, καθὼς δὲν ἤθελε θεωρηθῇ ἔλλειψις ἂν οἱ πλοίαρχοι παρέδιδον κατά τι μικρότερον ποσὸν τοῦ συμφωνηθέντος, ἢ ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν εὕρισκε νὰ προμηθευθῇ σιτηρὰ 1,500,000 δρ. Ἡ κατάστασις τῶν σιτηρῶν πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι αὐξάνουσα ὡς διατείνεται ὁ προηγορεύσας· ἡ πληθὺς δὲ τῶν ῥηθέντων ἐν τῇ ἀποθήκῃ τῶν σιτηρῶν φαινομένων δὲν εἶναι ἀπόδειξις τῆς καλῆς καταστάσεως τῶν σιτηρῶν· διὰ νὰ εἶναι δὲ ἀκριβὴς εἰς τὰς περὶ σιτηρῶν σκέψεις του ὁ Κ. Γερουσιαστὴς, καθὼ ἄπειρος εἰς τὸ εἶδος τοῦτο, ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ πληροφορίας ἀπὸ τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα εἰδήμονας, αὐτὸς ὁ τόσον ἀκριβὴς καὶ αὐστηρὸς πρὸς τοὺς ἄλλους, ὁ πρὸ μικροῦ θελήσας νὰ ἀποδώσῃ ἀδίκως εἰς τὸν Κ. ἐπὶ

τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν ἄγνοιαν καινοβουλευτικῆς τάξεως, εἰς ἄνδρα ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη ἀσχολούμενον εἰς τὸ βῆμα. Ἐὰν δὲ ἐζήτει πληροφορίας ἤθελε μάθει ὅτι τὰ σιτηρὰ τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ αὐτὰ τὰ τῆς ἀρίστης ποιότητος. ἔχουσι τὴν ἰδιότητα νὰ φθειριῶσι κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, νὰ μένωσι δὲ ἀπρόσβλητα κατὰ τὸ βάθος· ὥστε ὅταν τηρῆται ἡ αὐτὴ ἐπιφάνεια ἡ φθειρίασις μένει περιωρισμένη, ὅταν ὅμως ἀναταράττηται ἡ ἐπιφάνεια διὰ τῆς ἀνακινήσεως ἢ μετακομίσεως τῶν σιτηρῶν τούτων, τότε ἡ φθειρίασις πολλαπλασιάζεται, διότι ἡ νέα ἐπιφάνεια πάλιν φθειριᾷ. Αἰτιᾶται τὸ ὑπουργεῖον, διότι ἡ πώλησις τοῦ σίτου φέρει ζημίαν εἰς τὸ δημόσιον· οὐδὲ λόγου ἔγκλητε τοῦτο, καθόσον καὶ νομοθετικὰ σώματα καὶ Κυβέρνησις ἐκ προοιμίων ἐγνώριζον τὴν ζημίαν, ὡρμήθησαν δὲ εἰς τὴν προμήθειαν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προλήψεως τῆς σιτοδείας καὶ οὐχὶ κέρδους ἀνάγκη παρίστατο νὰ ὑπάρχωσι σιτηρὰ ἐν τῷ τόπῳ, ἀδιάφορον δὲ ἂν ἡ προμήθεια τούτων ἤθελε γίνει πρόξενος ζημίας· ὁ ἐμπορικὸς οὗτος τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι καὶ λαλεῖν ἦτο καὶ εἶναι μακρὰν τῆς ἀξιοπρεπείας τῶν τε νομοθετικῶν σωμάτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὁ Κ. Γερουσιαστὴς δὲν ἔπρεπε νὰ κάμῃ λόγον περὶ τοῦ κέρδους καὶ τῆς ζημίας τῶν σιτηρῶν σήμερον, ὅτε ἡ εἰρήνη ἐπέφερε τὴν εὐκολωτέραν προμήθειαν αὐτῶν καὶ τὴν ὡς ἐκ τούτου ἔκπτωσιν τῆς τιμῆς των. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ φορτίου τῶν σιτηρῶν εἰς Ναύπλιον, τὴν ὁποίαν πραγθὲς τοσοῦτον ἐκάκισεν, καὶ ἥτις ὅμως προέλαβε τὴν ἐπαπειλοῦσαν τὰ μέρη ἐκεῖνα σιτοδείαν, ἄλλοτε ἐσυμβουλεύετο ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον Κ. Γερουσιαστήν· ἐνθυμοῦμαι κάλλιστα ὅτι ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου μετὰ τὸ πέρας τῆς συνεδριάσεως πρό τινος καιροῦ παρεπονέθη εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν διατί νὰ μὴ στέλλῃ καὶ εἰς Ναύπλιον ἓν φορτίον σίτου, ὅπου ὑπάρχει μεγίστη ἔλλειψις, καθὼ ὁ ἴδιος μεταβὰς εἰς Ναύπλιον δι' ὑποθέσεις του καὶ ἐπληροφορήθη καὶ εἶδε· ἔμαθε δὲ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχεν ἀποσταλῇ εἰς Ναύπλιον ἓν φορτίον 18,000 κοιλῶν σίτου· τὸ φορτίον ἐκεῖνο προέλαβε τὴν σιτοδείαν τοῦ τόπου, καὶ ἐπωλήθη καὶ πωλεῖται εἰς χρῆσιν εὐχάριστον τοῦ κοινοῦ, διότι ἡ ποιότης εἶναι ἀρκετὰ καλή. Ἐκ τῶν λεχθέντων φαίνεται ὅτι τὸ ζήτημα ἐξηντλήθη, ὁ νόμος ἐψηφίσθη, ἡ κατάστασις τῶν σιτηρῶν εἶναι καλὴ, καὶ ἡ ζημία δὲν εἶναι ζήτημα σπουδαῖον ἀλλ' ἐμπορικὸν καὶ ἀνοίκειον τῆς ἀξιοπρεπείας τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἐξέτασις τῶν ἐγγράφων καὶ τῶν περαιτέρω λεπτομερειῶν εἶναι ἔργον τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ ἤθελεν εἶσθαι ματαιοπονία νὰ ἐπιμένωμεν ἤδη εἰς τὴν περαιτέρω ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τούτου, τὸ ὁποῖον ἀντὶ νὰ λυθῇ καὶ σήμερον δίδει ἀφορμὰς εἰς νέας πληροφορίας. Φρονῶ ὅθεν ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ πλέον τὸ ζήτημα τοῦτο, διὰ νὰ μὴ ἀπασχολῶνται ἄνευ ἀνάγκης καὶ Κυβέρνησις καὶ Γερουσία.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδης. Παραδόξως ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἤθελησε νὰ ψεύσῃ ὅ,τι αὐτὸς ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἔγραψεν ἐν τῇ συνοδευούσῃ τὰς πληροφορίας τῶν σιτηρῶν ἐκθέσει του· ἐκεῖνος ὁμολογεῖ ὅτι ἐνέργησεν ἐμπορικὴν ἐξάσκησιν καὶ κυκλοφορίαν ἀγοραπωλησίας, ἐντολὴν τὴν ὁποίαν δὲν τῷ εἶχε χορηγήσει ἡ πίστωσις, ἀλλὰ δικαιολογεῖται ὅτι δὲν ἔκαμεν ὑπέρβασιν τῆς πιστώσεως τοῦ 1,500,000 δραχ. διότι ἐπώλει καὶ ἠγόραζεν. Εἰς τὴν ἔκθεσιν ἐκείνην ἀπήντησα ἐκτενῶς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν, τὰ σήμερον δὲ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θεωρῶ ὡς ἔπη πτερόεντα. Τί δὲ νὰ εἴπω διὰ τὰ πασίγνωστα πράγματα; εἶναι τάχα ζήτημα ἡ ποιότης τῶν σιτηρῶν· ὅλος ὁ κόσμος αἰσθάνεται τὴν πικρίαν τοῦ ἄρτου, καὶ ἂν δὲν σπεύσουν νὰ μᾶς λυτρώσουν, Κύριος οἶδε τί θέλομεν ὑποφέρει ἤδη ὅτε ἤρχισαν αἱ ζεσταὶ ἡμέραι, ἴσως δὲ ἡ γεῦσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν τῶν ἄλλων, καὶ διὰ τοῦτο δὲν αἰσθάνεται τὴν πικρίαν. Ἄλλως τε, εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι, ἂν ὑπολείπωνται ἀμφιβολίαι περὶ τῆς ἀθλίας καταστάσεως τῶν σιτηρῶν, ἃς σταλῇ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν, ἢ ἃς ὑποβληθῶσιν αἱ ἐκθέσεις τοῦ νομάρχου καὶ τῆς ἐφορίας περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν· ὁμολογῶ ὅτι δὲν εἶμαι ἔμπειρος εἰς τὴν σιτεμπορίαν, ἀλλ' οὐχ ἧττον περὶ τῆς καταστάσεως καὶ ὑγιότητος τῶν σιτηρῶν ἐρρώτησα καὶ ἐπληροφορήθην ἀπὸ εἰδήμονας περὶ ταύτα· ὅτι δὲ ἀνέφερεν εἶναι βέβαιον καὶ ἀληθέστατον· ῥθειριᾷ πάντοτε ἡ ἐπιφάνεια τῶν σιτηρῶν τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀλλ' ὅταν ἡ κατάστασις αὐτῶν εἶναι καλὴ, αἱ ῥθεῖραι εἶναι μετρημέναι· ἡ αὐτὴ κατάστασις εἶναι πρόξενος ζημίας μεγάλης εἰς τὸ δημόσιον, ἤθελε δὲ εἶσθαι μικρά, ἐὰν κατεβάλλετο φροντὶς ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς προμήθειαν σίτου καλῆς ποιότητος, καὶ τοιούτου σίτου προμήθεια δὲν ἦτο δύσκολος, καθόσον, ὡς εἶπον προχθές, μαρτυροῦσι τοῦτο οἱ ἐν Σύρῳ καὶ οἱ ἐν Πειραιεῖ κατάπλοι καὶ ἀπόκλοι τῶν ἐκ τοῦ Δουνάβεως προερχομένων σιτηρῶν· ἡ ἐξέτασις τῆς ζημίας ἐκ μέρους μου δὲν ἀποδεικνύει ὅτι ἡ χορήγη-

σις τῆς πιστώσεως περὶ προμηθείας σιτηρῶν δὲν προέβλεπε ζημίαν· μάλιστα ἐνοούσαμεν ζημίαν, ἀλλὰ τινὸς ἐκ τῶν περιστάσεων, καὶ οὐχὶ τὴν ἀπὸ ἀσυγγνώστου ὀλιγωρίαν τῶν διαχειριστῶν προερχομένην, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τὴν κακὴν ποιότητα τῶν σιτηρῶν· ἡ ἐξέτασις τῆς ζημίας ἐγένετο οὐχὶ ὑπὸ ἐμπορικὴν ἔποψιν, ἀλλ' ὑπὸ κοινοβουλευτικὴν καὶ ὡς ἀνῆκεν εἰς δημόσιον ἄνθρωπον ἔχοντα καθῆκον νὰ ἐρευνᾷ περὶ τοῦ δημοσίου συμφέροντος, πρὸς τὸ συμφέρον αὐτὸ καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἐμπορικὴν ἔποψιν ἐξεταζομένη ἡ ὑπόθεσις αὕτη φαίνεται ὅτι διεξήχθη παρὰ τοὺς τύπους καὶ τὴν ἐμπορικὴν ἀκρίβειαν· ἄλλως τε ἀφ' οὗ ὁ Κ. ὑπουργὸς ἤθέλησε νὰ προμηθευθῇ σιτηρὰ Ἀλεξανδρείας ὡς εὐθυνέ, διὰ τί νὰ μὴ δεχθῇ τὴν γενομένην αὐτῷ ἐξ Ἀλεξανδρείας προσφορὰν περὶ προμηθείας σίτου καλοῦ, καὶ κατὰ ὀκτὼ ἢ δέκα μάλιστα λεπτὰ τὴν ὀκᾶν ὀλιγώτερον τῆς τρεχούσης τιμῆς; Ὁμολογῶ τέλος ὅτι ἐσυμβούλευσα τὴν ἀποστολὴν σίτου καὶ εἰς Ναύπλιον, ἀλλὰ σίτου καὶ οὐχὶ σουβάλων· ἀλλ' ἂν ἐγὼ ἐνόμιζον ὅτι τὰ μέρη ἐκεῖνα εἶχον ἔλλειψιν σιτηρῶν, ὁ Κ. ὅμως ὑπουργὸς ἐγνώριζε κάλλιον ἐμοῦ, ὅτι εἰς Τρίπολιν εὑρίσκοντο 20,000 κοιλὰ σιτηρῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ δημοσίου, καὶ εἰς Νεμέαν τῆς Κορινθου ἱκανὰ ποσά, ὥστε ἠδύνατο ἐκεῖθεν νὰ διατάξῃ τὴν μεταφόρτωσιν αὐτῶν εἰς Ναύπλιον. Περαίνων τὸν λόγον μου ἐπαναλαμβάνω, ὅτι, ἀφ' οὗ μελετήσω καὶ τὰ σήμερον παρακατατεθέντα ἔγγραφα, θέλω φέρει ὅσας ἄλλας παρατηρήσεις ἔχω ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει· ἔχομεν καθῆκον καὶ δικαίωμα εἰς τὴν ἐξέλεγξιν ταύτην, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ τοῦτο· ἂν δὲ εἶχον καιρὸν νὰ ἀνερευνήσω τὰ πρακτικὰ τοῦ πάτρατος ἤθελον εὑρεῖ ὅτι ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ἐπρόσθεσεν ἄλλοτε ὅτι καὶ ἡμεῖς ἤδη, ὅτι δηλ. ἑκάστοτε ἡ Γερουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητῇ πληροφορίας καὶ ἔγγραφα, καὶ νὰ ἐξελέγχῃ τὰς ὑπουργικὰς διαχειρίσεις.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Μαγγίνας. Ἡ σημερινὴ συνεδρίασις εἶχεν ἄλλο ἀντικείμενον, καὶ περιῆλθεν εἰς ἄλλο, κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν τούτου ἀνεφύησαν ζητήματα, τὴν λύσιν τῶν ὁποίων προκαλῶ, διὰ νὰ μὴ ἐπαναρχώμεθα συχνὰ εἰς τὰ αὐτὰ μένοντα ἄλυτα· οὐδείς, κατ' ἐμέ, δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ ῥητῶς τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν ὑπουργὸν νὰ ἀγορεύσῃ ἐπί τινος ἀντικειμένου, ὅταν οἱ συνάδελφοί του ὑπουργοὶ ὡμίλησαν ἢ ὁμιλοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ· οἱ ὑπουργοὶ συναλλήλως ὑπεύθυνοι ὄντες, συναλλήλως δύνανται καὶ νὰ ἀπαντῶσι ὁ εἷς ἀντὶ τοῦ ἄλλου· ἡ

σιωπὴ ἑνὸς ὑπουργοῦ ἠθικῶς μόνον δύναται νὰ ἐλάπτῃ τοῦτον, ἀλλ' οὐδεὶς ἔχει δικαίωμα νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ νὰ ὁμιλήσῃ· ὅτι τότε μόνον οἱ ὑπουργοὶ δύνανται νὰ ἀρνηθῶσιν εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα τὴν καθυποβολὴν ἐγγράφων, ὅταν ἡ δημοσιότης αὐτῶν διακινδυνεύῃ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, καὶ ἐπ' οὐδεμιᾷ ἄλλῃ περιπτώσει· καὶ κατὰ τοῦτο δὲν συμφωνῶ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ λεχθέντα· ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐγένετο ὑπέρβασις τῆς πιστώσεως τοῦ 1,500,000 δραχ. διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν σιτηρῶν, καθόσον τὸ δημόσιον ἐπώλει συγχρόνως καὶ ἠγόραζε, τὴν μικρὰν δὲ ταύτην ὑπέρβασιν τῆς ἀγορᾶς ἐκάλυπτεν ἡ πώλησις, καὶ δὲν ἠγόρασε διὰ μιᾶς πλέον τοῦ 1,500,000 δραχ. σιτηρά, οὐδὲ ἔφθασε ποτὲ τὸν ὅρον τοῦτον· ὅτι δὲ τοῦτο δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον ἐξάγεται ἂν ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ· ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἦτο νὰ προμηθεύωνται σιτηρά, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἐν τῷ τόπῳ ἔλλειψις αὐτῶν· ἀλλ' ὅταν τὰ προμηθευθέντα σιτηρὰ ἐπωλήθησαν τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ τόπου, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι, ἐὰν δὲν ἠγοράζοντο νέα ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς πωλήσεως, ὁ τόπος ἤθελεν εὑρεθῇ τοὺς κατόπιν μῆνας εἰς ἔλλειψιν σιτηρῶν, καὶ ἡ πρόνοια τοῦ νομοθέτου ἤθελε ματαιωθῇ τότε· ὡς πρὸς τὴν ἐκ τῆς προμηθείας ταύτης προκύπτουσαν ζημίαν, φρονῶ, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ αἰτιαθῇ τις τὸ ὑπουργεῖον, καὶ νὰ κρίνῃ μόνον ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ἐκτὸς ἂν ἐγένετο κακὴ καὶ ἀπερίσκεπτος διαχείρισις· ἡ προμήθεια σιτηρῶν ἀναντιῤῥήτως ἐκρίθη ἀναγκαία, διότι ὁ πόλεμος ἔκαιμεν ὥστε νὰ ἀπειλούμεθα ἀπὸ σιτοδείαν, καὶ ταύτην ἔπρεπε νὰ προλάβωμεν· ἀλλ' ἂν ἡ ἐπελθοῦσα αἴρνης καὶ παρὰ τὰς πλέον ἐλλόγους προσδοκίας εἰρήνη, ἔφερεν ἀποτελέσματα διάφορα, καὶ ἐπηύξησε τὴν ζημίαν τὴν ἐκ τῆς προμηθείας τῶν σιτηρῶν, δὲν δικαιούμεθα νὰ αἰτιώμεθα κἀνένα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἤθελα προτείνει τὴν παῦσιν πάσης ἄλλης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῶν σιτηρῶν, ἐὰν δὲν ἐθεώρουν ἄξιον διασαφήσεως τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Παλαμιδίου ἀναφερθὲν, ὅτι δηλ. προσεφέρθη ἔμπορος ὁμογενὴς διὰ νὰ χορηγήσῃ τὸν ἀναγκαῖον σίτον καὶ εἰς ποιότητα καλλιτέραν καὶ εἰς τιμὴν κατὰ 10 λεπτὰ εὐθυνωτέραν τῆς τρεχούσης, καὶ ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας ὑπουργὸς δὲν ἔδωσε προσοχὴν εἰς τὴν προσφορὰν ταύτην. Τὸ γεγονὸς τοῦτο δὲν εἶναι ἀδιάφορον, μόλον ὅτι καὶ ὑπὸ τοῦ Κ. Παλαμιδίη ὡς ἁπλοῦν ἄκουσμα ἀνεφέρθη, καὶ ἐγὼ ἔχω δίκ

καιον νὰ ἀμφιβάλλω περὶ τῆς ἀληθείας του, καὶ διὰ τοῦτο προτείνω νὰ προσδιορισθῇ ἡμέρα καθ' ἣν διὰ τελευταίαν φορὰν πρέπει νὰ ἐξηγηθῶσιν εὐκρινῶς τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμφιβολίας καὶ ὑπονοίας. Τέλος παρατηρῶ ὅτι τὸ συμβόλαιον δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν κακὴν πρόθεσιν τῶν συμβαλλομένων ὅταν εἶναι ἐκ συνεννοήσεως μεταξὺ αὐτῶν· συντείνει μόνον εἰς τὸ νὰ μὴ παραδῷ τὸ ἓν τῶν συμβαλλομένων μερῶν τὰς συμφωνίας, ὅταν ἡ σύμβασις δὲν ἀντίκειται εἰς νόμον.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν, ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Γερουσίας, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅταν τῷ ἐγένετο ὑπ' ἐμοῦ ἡ παρατήρησις διατὶ δὲν ἐδέχθη τὴν ἐξ Ἀλεξανδρείας προσφοράν του, ἤτις ἦτο τοσοῦτον ἐπωφελὴς, μοὶ ἀπήντησεν, ὅτι «ὁ Θεὸς τὸν ἐφύλαξε καὶ δὲν ἐδέχθη τὴν προσφορὰν ταύτην, διότι ἤθελεν ἴσως διεγείρει ὑπονοίας κατ' αὐτοῦ, καθόσον ὁ προσφέρτης ἦτο οἰκεῖός του». ἐγὼ δὲ εἰς ἀπάντησιν τῷ εἶπον, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χατζῆ Πέτρου, ὅτι δὲν ἔχει πεποίθησιν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ ὅτι ἀδικεῖ ἑαυτὸν συλλογιζόμενος τοιουτοτρόπως· ὡς πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ Κ. Μαγγίνα περὶ παύσεως τῆς συζητήσεως, παρατηρῶ, ὅτι ἀφοῦ ἡ Γερουσία ἐζήτησε καὶ τῇ καθυποβλήθησαν ἔγγραφα, εἶναι ὀφθὸν νὰ μὴ ἐπανέλθωμεν εἰς συζήτησιν ἐπ' αὐτῶν, ἀφ' οὗ αὐτὸς ὁ Κ. Μαγγίνας φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνεται πλήρης ἐξάντλησις τῶν πληροφοριῶν καὶ ἐπερωτήσεων; ὅσον ἀφορᾷ τὴν δικαιολογίαν τῆς ὑπερβάσεως, καὶ ἂν παραδεχθῶ ταύτην, δικαιοῦμαι νὰ φρονῶ ὅτι ἀφ' οὗ ὁ νόμος ἐπέτρεπε τὴν ἀγορὰν σίτων, καὶ ὁ ὑπουργὸς ἠγόρασεν ἀραβοσίτους, δὲν ἐξῆλθε τῆς ἐντολῆς ἣν τῷ χορηγῇ ῥητῶς ὁ νόμος;

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Δὲν ἤθελον λάβει μέρος εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβον, διότι δὲν ἔχω διάθεσιν νὰ ἀναμιγνύωμαι εἰς προσωπικὰ ζητήματα, ὅταν μάλιστα γνωρίζω ὅτι βραδύτερον, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, θέλομεν ἐλθεῖ εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐρρέθησαν ἰδέαι τινὲς ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν νόμον, λαμβάνω τὸν λόγον. Εἶναι ἁμάρτημα εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τὰ συμβόλαια τῶν σιτηρῶν συνετάχθησαν μὲ δύω μάρτυρας καὶ τοὺς συμβαλλομένους; ὅσον ἀφορᾷ τὸ κοινὸν καὶ ἰδιωτικὸν δίκαιον δὲν εἶναι ἁμάρτημα, ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δημόσιον δίκαιον εἶναι ῥητῶς κανονισμένον, καὶ μάλιστα ὅσον ἀφορᾷ τὰς προμηθείας· ὁ νόμος τοῦ 1836 κανονίζει τίνι τρόπῳ πρέπει ὁ ὑπουργὸς νὰ ἐνεργῇ· τὸ δὲ ἄρθρον 34 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου λέγει· «Πᾶσα διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐπικρατείας συμφωνία γίνεται διὰ δημοσίου συναγωνισμοῦ, ἐπιτρέπονται δὲ κατ' ἐξαίρεσιν συμφωνίαι ἄνευ δημοσίου συναγωνισμοῦ εἰς ῥητὰς περιστάσεις». Ἐνθυμεῖσθε ἄλλωστε, Κύριοι! πόσος λόγος ἐγένετο ἐνταῦθα κατ' ἄλλου ὑπουργοῦ διὰ μίαν μικρὰν διαχείρισιν προμηθείας ἄρτου τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν, καὶ ἐδῶ διὰ μίαν τοιαύτην καὶ τηλικαύτην διαχείρισιν δὲν πρέπει νὰ παραβλεφθῶσιν αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμεναι διατυπώσεις· ὁ νόμος τοῦ 1836 κάμνει λόγον καὶ δι' αὐτὰ τὰ ἰδιωτικῶς γενόμενα συμφωνητικὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου· ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν ἔκαμνε λόγον ὁ νόμος ἐκεῖνος, κατὰ τὰς ἀρχὰς ὅλων τῶν συνταγματικῶν ἐθνῶν, οἱ ὑπουργοὶ καλῶν ἐχουσι νὰ προκαλῶσι τὴν ἐνέργειαν, οὐχὶ δὲ νὰ ἐνεργῶσιν αὐτοὶ ἀμέσως· ἐπὶ παραδείγματι ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν προκαλεῖ τὴν ἐνέργειαν καὶ διατάττει τὸν νομάρχην, τὸν ἔπαρχον, καὶ δὲν ἐνεργεῖ ἀμέσως εἰμὴ εἰς τρεῖς ῥητὰς περιστάσεις. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὁ ἔλεγχος, ἔπρεπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ διατάξῃ τὴν σύνταξιν συμβολαίων· ὡς πρὸς τοῦτο κάμνω παρατήρησιν, καὶ ἡ παρατήρησίς μου ἀφορᾷ τὴν τάξιν μόνον.

Ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός. Περιττὸν θεωρεῖ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς ἀνασκευὴν τῶν ὅσα τινὲς ἀνέφεραν, διότι ταῦτα εἶναι ἐπαναλήψεις, εἰς ἃς αἱ ἀνασκευαὶ ἐγένοντο εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του καὶ εἰς ἐκείνην τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ· περιορίζεται μόνον νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν προαγορεύσαντα ἐπικαλεσθέντα τὸν νόμον τοῦ 1836 καὶ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καὶ ἰσχυρισθέντα ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐνεργῇ τὰς προμηθείας διὰ συναγωνισμοῦ· ὅλοι βεβαίως ἐνθυμεῖσθε ὅτι αἱ περιστάσεις ἦσαν σπουδαῖαι καὶ κατεπείγουσαι, καθ' ἃς προέκειτο νὰ γίνῃ ἡ ἀγορὰ τῶν σιτηρῶν, καὶ δὲν ἐπέτρεπον νὰ γίνωσι προκηρύξεις καὶ δυθῶσι προθεσμίαι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διὰ τὴν προμήθειαν ταύτην, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν προμήθειαν ταύτην, διότι ἄλλως καθίστατο δυσκολωτάτη διὰ νὰ μὴ εἴπω ἀδύνατος. Διὰ νὰ ἔλθωμεν τέλος εἰς ἀποτέλεσμα, χωρὶς νὰ διαρκολυνεικήσω τὴν ἐμπειρίαν τῶν προαγορευσάντων περὶ τὴν κοινοβουλευτικὴν τάξιν, ἀναγνωρίζω τὸ δίκαιωμα τῶν ἐπερωτήσεων καὶ πληροφοριῶν τὸ ὁποῖον ἔχουσι τὰ νομοθετικὰ σώματα, φρονῶ ὅμως ὅτι κατὰ

πᾶσαν στιγμὴν δὲν πρέπει νὰ ζητῶσι τὴν παρουσίασιν ἐγγράφων ἐκ μέρους τῶν ὑπουργείων. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐξελέγχεται ἀπολογισμὸς διὰ νὰ ζητηθῶσιν ἔγγραφα καὶ λεπτομέρειαι, δὲν κατηγορεῖται ὑπουργὸς διὰ νὰ εἰσάγωνται ἔγγραφα ἐπὶ ἐγγράφων καὶ πληροφορίαι ἐπὶ πληροφοριῶν· ἡ ἄγνοια, ἐπαναλαμβάνω, συζήτησιν διατυπίζεται οὕτω, καὶ παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ δώσῃ τέρας εἰς ταῦτην.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαυρόπουλος ὅτι εἶναι προφάθειαι ὑπαρχόμεναι εἰς συναγωνισμόν, καὶ ἄλλαι μὴ ὑπαρχόμεναι εἰς ταιοῦτον, διότι εἶναι ἀναπόδεικτοι τοιαύτου, καθὰ ῥητῶς μάλιστα ὁ νόμος περὶ δημοσίου λογιστικοῦ ἀναφέρει· διὰ προφάθειαν, ὅταν ἀνάγκη προφανὴς κατεπείγουσα, καὶ ἀπὸ περιστάσεις ἀπροόπτους προελθοῦσα, δὲν συγχωρεῖ τὴν χρησιμοποίησιν δημοσίου συναγωνισμοῦ, ἐπὶ τῶν τοιούτων διαχειρίσεων ὁ ὑπουργός, διὰ νὰ μὴ ἤθελε διότι ἀρομὰς ὑπονοιῶν, δὲν ἐνεργεῖ ἀμέσως, ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελεν ἐνεργήσαι ἀμέσως ἠθικῶς μόνον εἶναι ὑπεύθυνος.

Ἐνταῦθα τῶν μὲν προτεινόντων ἓν θεωροῦσι ἐξυπηρετούμενον πᾶσα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῶν σιτηρῶν συζήτησις, τῶν δὲ θεωρούντων ἀναγκαῖον μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν προτασεῶν τῆς παραδόσεως νὰ προσδιορισθῇ ἡμέρα συζητήσεως, καὶ κατ' αὐτὴν ὁ βουλόμενος νὰ ἐπενέγκῃ ὅσας ἔχει παρατηρήσεις, ἡ Γερουσία ὥρισε τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν ὡς ἡμέραν συζητήσεως τοῦ περὶ σιτηρῶν ἀντικειμένου.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως δραχ. 25,000 εἰς τὸν Ν. Β. Βουδούρην ἕνεκα τῶν μεγάλων ζημιῶν, ἃς ὑπέστη ἐκ τῆς ληστείας τῆς οἰκίας του, θάτερος τῶν Κ.Κ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ προκειμένου θὰ τεθῇ αὕτη εἰς ψηφοφορίαν, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ἐζήτησε τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους· ὑπάρχει νόμος καθιεροῦν 200,000 δραχ. κατ' ἔτος αἱ ἀπολεσθεῖσαι τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων· διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου καταργοῦνται ὅλαι αἱ χορηγίαι αἱ πρὸς τοῦτο διδόμεναι. Ἐν ᾧ δὲ ὁ νόμος ἐκεῖνος λέγει ὅτι ἀπέναντι τῶν εἰς τὰς ναυτικὰς νήσους ὀφειλομένων μόνων 200,000 δραχ. κατ' ἔτος θέλουσι δίδεσθαι παρὰ τοῦ δημοσίου, σήμερον διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου ζητεῖται νὰ δώσωμεν 25,000 δραχ. εἰς τὸν Ν. Β.

Βουδούρην σήμερον δηλ. ἐρχόμεθα νὰ κάμωμεν ἐξαίρεσιν, ἣν δὲν λέγω ἂν εἶναι ὀρθὴ ἢ ὄχι, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Βουδούρη, ἀπέναντι τῶν ὅσα οὗτος δικαιοῦται νὰ λάβῃ, καὶ ἕνεκα τῶν ὁποίων ὑπέστη ζημιῶν. Τοῦτο εἶναι προσωπικὸν συμφέρον, εἶναι ἐξαίρεσις γενομένη πρὸς θεραπείαν ἀναγκῶν, πρὸς βοήθειαν προσώπου ὡρισμένου, καὶ διὰ τοῦτο ὑπάγεται εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 44 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν. Ὁ προαγορεύσας ἐλάλησεν ἤδη περὶ τῆς ἀρχῆς, ἂν καὶ προκειμένου περὶ τῆς ἀρχῆς κυρίως οὐδεὶς ὡμίλησε, καὶ ἐξεφράσθη ἰδέαν ἀρνητικὴν οὐ μόνον τῶν τρόπων τῆς ψηφοφορίας, διότι περὶ τούτων πρόκειται ἤδη, ἀλλὰ καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ νομοσχεδίου. Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι παρανομία, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις, ἐκτιμῶσα τὰς περιστάσεις καὶ ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην, προῆλθεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐπιστρέψῃ μέρος ἐκ τοῦ ὀφειλομένου παρὰ τοῦ δημοσίου ποσοῦ εἰς ἄνδρα οὕτινος ἡ οἰκογένεια προσέφερε τῇ πατρίδι 60,000 τάλληρα· ἡ τοιαύτη παραχώρησις, ἥτις γίνεται εἰς ἐκπλήρωσιν ὀφειλῆς καὶ οὐχὶ ὡς βοήθεια, ἐκρίθη τοσοῦτον ἀναγκαία ἕνεκα τῶν συμβάσεων αὐτῶν μεγάλων ζημιῶν, καὶ πρὸς τοῦτο ζητεῖ πίστωσιν ἡ Κυβέρνησις· ὁ νόμος περὶ ἀποζημιώσεως τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων δὲν εἶναι σύμβασις γενομένη μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἐχόντων νὰ λαμβάνωσι· ἡ Κυβέρνησις μόνη προῆλθεν εἰς τὸν νόμον τοῦτον, ὅστις εἶναι σταγὼν ὕδατος εἰς μεγάλην πυρκαϊὰν βιπτομένη, μικρὰ δηλ. καὶ ἀσήμαντος συνδρομὴ εἰς τόσας ἀνάγκας καὶ δυστυχίας· ἀλλ' ἂς ἀποστρέψω τὸν λόγον ἀπὸ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διότι εἶναι λυπηρὸν καὶ σπαρακτικάρδιον. Ἂν τῷ ὄντι ὁ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων νόμος ἦτο σύμβασις μεταξὺ κυβερνήσεως καὶ δικαιούχων, τότε ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ εἰς τὸν Βουδούρην, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ τοῦτο ἐξαίρεσις· ἀλλ' ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζῃ, ὅτι εἷς ἢ δύο δικαιοῦχοι εὑρίσκονται εἰς δυσαρέστου θέσιν ἕνεκα τῶν ἐπιβαρυνουσῶν αὐτοὺς ἀναγκῶν, δύναται νὰ προέλθῃ διὰ νόμου εἰς τὴν χορήγησιν ποσοῦ τινος ἀναλόγου, ἀπέναντι τῶν ὅσων δικαιοῦνται οὗτοι νὰ λάβωσι. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνωσταὶ εἶναι αἱ ζημίαι, ἃς ὑπέστη ὁ Κ. Βουδούρης ἐκ τῆς ληστείας τῆς οἰκίας του, οὗτος ᾐτήσατο τὴν ἀντίληψιν τῆς Κυβερνήσεως· ἤθελε δὲ εἶσθαι ἀσέβεια ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ἐὰν δὲν ἐνέβλεπεν αὕτη νὰ ἀποδώσῃ ἐλάχιστον μέρος ἐκ τῶν ὀφειλομένων πρὸς τὸν Κ. Βουδούρην, λογισθησομένων ἀπέναντι τῶν ὅσα ἔχει νὰ λαμβάνῃ· ἀδικοῦμεν

τὴν ἱστορίαν, καταπατοῦμεν τὴν συνείδησίν μας, πλγώνομεν τὴν καρδίαν τῶν προσενεγκόντων θυσίας ἀποτελεσματικὰς εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος, λέγοντες ὅτι τοῖς κάμνομεν οὕτω χάριν, ἐν ᾧ δὲν τοῖς δίδομεν εἰμὴ πολλοστημόριον τῶν ὅσα τοῖς χρεωστοῦμεν· τὰ τοιαῦτα ζητήματα δὲν εἶναι προσωπικά, εἶναι πραγματικά, διότι πρόκειται περὶ ἀποδόσεως χρέους, καὶ διὰ τοῦτο ἀπορρίπτονται διὰ φανερᾶς καὶ οὐχὶ μυστικῆς ψηφοφορίας. Διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας ἐψηφίσαμεν τὰς 200,000 δραχ. τὰς κατ' ἔτος εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους διδομένας, ἂν καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πρόσωπα, διότι ὅσα ποσὰ δίδονται εἰς πρόσωπα, ἅτινα εἶναι δικαιοῦχοι, τὰ ποσὰ ταῦτα δὲν εἶναι οὔτε προσωπικὰ οὔτε χάριτες, ἀλλὰ πραγματικὰ καὶ ἀπόδοσις ὀφειλομένου· αἱ ἐπιστροφαὶ τῶν δανείων συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται ὡς πραγματικά, τὰ δὲ πρόσωπα τίθενται πρὸς πληροφορίαν καὶ διάκρισιν, ὡς καὶ διὰ τὴν τάξιν τῆς ἐγγραφῆς· καὶ ἐνταῦθα ἡ ἀρχὴ εἶναι περὶ ἀποδόσεως ὀφειλομένων χρημάτων, καὶ δὲν λαμβάνει χαρακτῆρα ἀμοιβῆς ἢ συντάξεως· συζητουμένου τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως πιστώσεως πρὸς ἀγορὰν τῆς οἰκίας τοῦ Χατζῆ χρήστου, εἶπον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ προσβάλωμεν τὴν σκιὰν τοῦ ἀγωνιστοῦ ἐκείνου λέγοντες, ὅτι κάμνομεν ἀμοιβὴν ἀπέναντι τῶν θυσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεών του, ἐν ᾧ δὲν ἐνηργούσαμεν εἰμὴ ἀγορὰν τῆς οἰκίας του, καὶ τόσα ἄλλα παραδείγματα ἠδυνάμην νὰ ἀναφέρω· τὸ ἐνοίκιον τῆς οἰκίας τοῦ Κ. Δελιγιάννη τὸ ὁποῖον συμπεριελάμβανεν ὁ προϋπολογισμὸς πρό τινων ἐτῶν, ἐθεωρήθη ὡς πραγματικόν, καθυστέρησις ἐνοικίου, καὶ οὐχὶ προσωπικόν, καὶ διὰ τοῦτο ἐψηφοφορήθη φανερά. Διὰ τοὺς λόγους τούτους προέτεινε τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος. Δὲν ἤθελον λάβει τὸν λόγον, διότι, ὁμολογῶ, δὲν ἐννόουν ὅτι ἠδύνατο νὰ λάβῃ χώραν συζήτησις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ ἀντικειμένου καθαρῶς προσωπικοῦ· ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὅμως ὑπερασπίσθη τὸ ζήτημα καλλίτερον ἀφ' ὅτι ὁ εὐφυέστερος δικηγόρος ἠδύνατο νὰ τὸ κάμῃ, καὶ διὰ νὰ μὴ ἀποπλανηθῇ τις ἐντεῦθεν λαμβάνω τὸν λόγον. Τὸ ἄρθρον 44 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας λέγει ὅτι τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα ὡρισμένα πρόσωπα ψηφίζονται διὰ ψηφοφορίας μυστικῆς· τὸ δὲ προκείμενον ζήτημα ἀφορᾷ ἀναμφιλέκτως πρόσωπον ὡρισμένον. Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς αἰτιάθη τὸν πρῶτον λαλήσαντα Γερουσιαστήν, τὸν Κ. Χρηστίδην, διότι δὲν περιωρίσθη εἰς τὸ περὶ τοῦ τρόπου τῆς

ψηφοφορίας ζήτημα, ἀλλ' ἐπεμβαίνει καὶ εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ νομοσχεδίου· ἀλλ' ἐν ᾧ ἠτιάθη τὸν Κ. Χρηστίδην διότι ἔθιξε καὶ τὴν οὐσίαν, αὐτὸς ὁ ἴδιος περιωρίσθη εἰς μόνον τὸ πραγματικόν, χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ διόλου περὶ τοῦ τρόπου τῆς ψηφοφορίας· εἶναι δὲ τοσοῦτον ἄδικος ἡ αἰτίασις τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, διότι ὁ μὲν Κ. Χρηστίδης περιωρίσθη εἰς τὴν οὐσίαν ἐπὶ ὅσον ἦτο ἀνάγκη, ὁ δὲ Κ. Πρωθυπουργὸς ὡμίλησε περὶ τῆς οὐσίας καὶ μόνον· ὁ Κ. Χρηστίδης εἶπεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ προβλέπῃ πῶς νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τῶν διακαυμένων διὰ νόμου γενικοῦ, καὶ τοιοῦτος εἶναι ὁ νόμος ὁ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων· ὁ προκείμενος νόμος, διὰ νὰ εἶναι πραγματικός, ἔπρεπε νὰ εἶναι γενικός, νὰ ἀφορᾷ ὅλη μίαν τάξιν δικαιούχων, ἀλλ' ὁ νόμος ὁ ὑπὸ συζήτησιν εἶναι ἐξαίρεσις ὑπὲρ ἑνὸς προσώπου τοῦ Κ. Βουδούρη γενομένη. Ἀναγνωρίζω τὸ ἱερὸν τῆς χορηγήσεως τῆς ποσότητος ταύτης, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ψῆφός μου θέλει εἶσθαι λευκή, ἀλλ' ἡ ψηφοφορία πρέπει νὰ εἶναι μυστική, καὶ ἂς μὴ ἐκλαμβάνῃ ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ὡς ἀπόρριψιν τοῦ νομοσχεδίου, τὴν ἱερότητα τῆς αἰτήσεως τοῦ ὁποίου ἅπαντες ἀναγνωρίζομεν. Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὑπερησπίσθη εὐρέως τὸ ἀντικείμενόν του, καὶ εἶπεν ὅτι ὅλαι σχεδὸν αἱ δαπάναι τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀφορῶσι πρόσωπα, καὶ ὅμως εἶναι πραγματικαὶ καὶ ψηφίζονται φανεραί· εἶναι ἀληθέστατον· ἀλλὰ τοῦτο γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει νόμου γενικοῦ ψηφισθέντος ἀπαξ, καὶ τότε δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς του· ἀλλ' ὅταν δὲν ὑπάρχῃ νόμος γενικός, ἀλλ' ἀριθμεθῶμεν εἰς τὸν θεσμὸν μας νὰ ψηφισθῶμεν, τότε ἐπέρχεται μυστικὴ ψηφοφορία, σύμφωνος μάλιστα πρὸς ἀπόφασιν τῶν προσωπικῶν συμπεσόντων. Διὰ, ἐπειδὴ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἀφορᾷ οὐχὶ γενικὴν διάταξιν περὶ μιᾶς τινος τάξεως ἀνθρώπων, ἀλλὰ ἀτόμων, καὶ διὰ τὸ ἄτομον τοῦτο δὲν προϋπάρχει διάταξις ὑποχρεοῦσα ἡμᾶς νὰ ψηφισθῶμεν, ἡ ψηφοφορία εἶναι μυστική· ἂν παραδεχθῶμεν, κατὰ τὸν Κ. Πρωθυπουργόν, ὅτι μόνον τὰ ἀφορῶντα χάριν εἶναι προσωπικά, τότε οὐδὲν ζήτημα εἶναι προσωπικόν, διότι τὸ εἶδος χάριν δὲν ἀναγνωρίζει· αἱ συντάξεις εἶναι καθήκον καὶ οὐχὶ χάρις, τὸ ὁποῖον ἡ ἐπικράτεια χορηγεῖ ἀπέναντι ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν. Ἀναφέρω ἐπαναλαμβάνων λέγω, ὅτι, ὅταν ὑπάρχῃ νόμος ὑποχρεῶν τὴν ἐπικράτειαν νὰ δίδῃ ποσόν τι εἰς ἓν ἢ πολλὰ ἄτομα, τότε εἶναι πραγματικὸν τὸ ζήτημα, ὅταν ὅμως δὲν ὑπάρχῃ νόμος ἀλλ' ἀριθμεθῶμεν εἰς τὸν θεσμόν μας, τότε εἶναι προσωπικόν, καὶ ἡ ψηφοφορία εἶναι

μυστικήν λέγων ταῦτα δὲν διαμφισβητῶ ὅτι τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὰς νήσους καὶ ἐν γένει καὶ κατὰ μέρος εἶναι ἱερά, ἱερώτατα χρέη, ἀλλὰ θέλω νὰ δείξω ὅτι ὀφείλομεν νὰ σεβώμεθα τὸν κανονισμόν μας, διότι οὕτω δεικνύομεν εἰς τοὺς πολίτας τὸ παράδειγμα τοῦ σεβασμοῦ τῶν κειμένων, καὶ κατὰ συνέπειαν ὀφείλομεν νὰ ψηφίσωμεν μυστικά.

Προκειμένου δὲ νὰ λάβῃ τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησαν, ὅτι, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ὁ Κ. ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὡς μὴ ἀπαρτίζον μέλος τῆς Γερουσίας δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἐπ' αὐτοῦ τὸν λόγον, ἐκτὸς ἐὰν γενῇ παραχώρησις ἐκ μέρους τοῦ σώματος, ἄλλ' ἕτερος ἀντεπαρατήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ δὲν πρόκειται οὔτε περὶ συντάξεως τοῦ κανονισμοῦ οὐδὲ περὶ τροπολογίας αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ἐπειδὴ δηλ.. πρόκειται νὰ ἀποδειχθῇ ἂν κατὰ τὸν κανονισμὸν εἶναι προσωπικὸν ἢ πραγματικὸν τὸ ζήτημα, ὁ Κ. ὑπουργὸς δύναται, κατ' αὐτόν, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν γνώμην του· ὁ Κ πρόεδρος ἐπέτρεψε τὸν λόγον εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν εἰπόντα·

Καθε σῶμα ἔχει σύστημα ἴδιον καθ' ὃ ἐνεργεῖ· θέλομεν ἐξετάσει πῶς ἐλύθη τὸ ζήτημα εἰς ἄλλας περιστάσεις, ὅταν τοιοῦτόν τι παρουσιάσθη. Ἐὰν δὲν ἀπαιτᾶται, ἡ Γερουσία προκειμένου περὶ ἀποζημιώσεων τοῦ πλοίου τοῦ Τζαμπάου, ἐψήφισε φανερά, ὡς καὶ περὶ ἀποδόσεως καθυστερουμένων ἐνοικίων εἰς τὸν Κ. Α. Δελιγιάννην· διὰ τί λοιπὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ παραβιασθῶσι τὰ καθιερωμένα καὶ νὰ γίνῃ μυστικὴ ψηφοφορία; ὅταν πρόκειται νὰ ἀποδοθῇ δωρεὰ ἡ χάρις, τότε ἡ ψηφοφορία εἶναι μυστικὴ διότι τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικόν· ἀλλ' αἱ ἀποδόσεις τῶν ὀφειλομένων ἢ μέρος αὐτῶν, ὅπως εἶναι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, δὲν εἶναι οὔτε δωρεὰ οὔτε χάρις, εἶναι πραγματικὸν καὶ ἀπαιτεῖται φανερὰ ψηφοφορία· ἂν ἀναφέρεται εἰς τὸ νομοσχέδιον τὸ ὄνομα, τοῦτο γίνεται χάριν προσδιορισμοῦ, καὶ ἡ φύσις τοῦ ἀντικειμένου δὲν μεταβάλλεται, διότι ἐπαναλαμβάνω δὲν πρόκειται οὔτε περὶ χάριτος οὔτε περὶ δωρεᾶς.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. Προβελέγγιος εἶπεν· ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἕνα καὶ μόνον λόγον ἀνέφερε πρὸς ὑποστήριξιν τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, εἰς τὴν ὁποίαν θέλει νὰ ὑπαγάγῃ τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ δωρεᾶς ἢ χάριτος· εἶπαν καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸ Κράτος δὲν δίδει οὐδέποτε χάριτας καὶ δωρεάς, εἰμὴ ἀνταποδοτικῶς· ὥστε ἂν

θελήσητε νὰ περιορίσητε τὸ ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ εἰς χάριτας καὶ δωρεάς, καὶ ἐπ' αὐτῶν νὰ ἐνεργῆτε μυστικὴν ψηφοφορίαν, ἐξαλείψατέ το καλλίτερα, διότι χάρις καὶ δωρεὰ δὲν δίδεται. Πᾶσα ἐξαίρεσις ἐπὶ τοῦ γενικοῦ νόμου τοῦ ἀφορῶντος τὰς ἀποζημιώσεις εἶναι προσωπικὴ καὶ ἀπαιτεῖ μυστικὴν ψηφοφορίαν, ἂν δὲ ἄλλοτε ἀνάλογα ζητήματα ἐψηφίσθησαν φανερά, τοῦτο δὲν μᾶς ὑποχρεοῖ ἤδη νὰ ψηφίσωμεν φανερά, ἀφ' οὗ γίνεται ἔνστασις καὶ βλέπομεν ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι ὡρισμένως προσωπικόν· εἰς τὰ πολυμελῆ σώματα ἐνίοτε δὲν δίδεται προσοχὴ μεγάλη, προκειμένου μάλιστα περὶ ἀναμιλήτων συζητήσεων, ἢ μικρᾶς ἀξίας πραγμάτων, καὶ ἂν ἤθελε δειχθῇ ὅτι ἡ διεξαγωγὴ αὐτῶν ἐγένετο παρὰ τὰ κανονισμένα, διότι δὲν ἐγένετο ἔνστασις, θεωρεῖται ὅτι ἐγένετο ἐντὸς τῶν κανονισμένων. Ἐν Γαλλίᾳ, κατὰ τὸ συνταγματικὸν αὐτῆς πολίτευμα, διὰ νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν αἱ ἀποφάσεις τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, πρέπει νὰ ψηφίζωνται ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἡμίσεως ἀριθμοῦ τοῦ πλέον ἑνός· κατὰ τὴν δὲ ἀναστάτωσιν ψηφοφορίαν τῶν ἄρθρων νομοσχεδίου τινὸς παρετηρήθη ὅτι τὸ σῶμα δὲν ἦτο ἀπὸ πολλοῦ πλήρες, καὶ ἐν τούτοις εἶχον ψηφισθῇ διάφορα ἄρθρα· ἐγένετο ἡ παρατήρησις κατόπιν, ἀλλ' ὁ Κ. Γκιζὸ εἶπεν, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν γίνεται ἡ παρατήρησις, ὅτι ἐγένετο, ἐγένετο ἐντὸς τοῦ νόμου, καὶ ἡ ψῆφος τῶν ἄρθρων ἐθεωρήθη νόμιμος.

Οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν, ἐὰν ἐπὶ ἀναλόγου περιπτώσεως ἐγένετο ἔνστασις περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ ἀπεκρούσθη, εἴχατε δίκαιον νὰ ἐπιμένητε σήμερον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς καθιερωμένης ἐκείνης τάξεως· ἀλλ' ὑμεῖς, Κύριοι ὑπουργοί, δὲν ἔχετε νὰ μοὶ δείξητε τοιοῦτόν τι, ἐν ᾧ ἐγὼ ἔχω νὰ σᾶς ἀναφέρω, ὅτι προκειμένου περὶ ἐπιστροφῆς χρέους πρὸς τὸν Κ. Γ. Κουντουριώτην, περιπτώσεως ἀπαραλλάκτου μὲ τὴν ὑπὸ συζήτησιν, ἡ Γερουσία ἐψηφοφόρησε μυστικά, καὶ ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς συνεψηφοφόρησε τότε μυστικά. Τὸ σῶμα τότε τῆς Γερουσίας, ἂν καὶ πρόκειτο περὶ ἱερωτάτου χρέους, ὀφειλομένου εἰς ἕνα τῶν πρώτων ἀγωνιστῶν τῆς πατρίδος, ἔσπευσε νὰ κλίνῃ γόνυ ἐνώπιον τοῦ νόμου, καὶ ἂν τότε διὰ τῆς ἀπορρίψεως ἐπικράναμεν τὴν καρδίαν τοῦ γέροντος Κουντουριώτου, πῶς θέλετε σήμερον νὰ τὴν παραπικράνωμεν, κάμνοντες ἐξαίρεσιν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν καθόσον ἀφορᾷ τὴν ψηφοφορίαν.

Ἀντέταξεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς· ὁ Κ. Προβελέγγιος εἶπεν ὅτι χάρις καὶ δωρεὰν οὐδέποτε κάμνει τὸ Κράτος, ἀλλ' ἀνταπόδοσιν δι' ἐκπλήρωσιν καθήκοντος ἢ εὐδοκίμησιν ἀγαθήν· καὶ

ἐγὼ τοῦτο ἐννόησα δηλ. χάριν καὶ δωρεὰν ὡς ἀμοιβὴν εἰς ὑπηρεσίας καὶ ἐκδουλεύσεις· ἡ σήμερον ζητουμένη ἐπιστροφὴ μέρους τινὸς ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὀφειλομένων πρὸς τὸν Κ. Βουδούρην εἶναι χάρις καὶ δωρεὰ δηλ. ἀμοιβή; οὐχὶ βέβαια.

Τὰ περὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ Κουντουριώτη ἀναφερθέντα, δὲν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἀφορῶν ἀπόδοσιν μέρους ἐκ τῶν ὀφειλομένων παρὰ τοῦ δημοσίου εἰς τὸν Κ. Βουδούρην διὰ περίστασιν ἔκτακτον καὶ ὅλως πραγματικήν, ἐν ᾧ ἐκεῖνο, τακτικὴν χορήγησιν καὶ σύνταξιν ἀφορᾷ τὸ προσωπικόν, καὶ διὰ ταῦτα ὑποβλήθη εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν.

Ἐπέτυχεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ πρακειμένου κρίττομαι ἐκ προοιμίων ὑπὲρ τῆς προτεινομένης χορηγήσεως εἰς τὸν Κ. Βουδούρην, χωρὶς ὅμως παραβίασιν τοῦ κανονισμοῦ μας· ἡ οἰκογένεια τοῦ Βουδούρη δὲν ἔχει ἀνάγκην σήμερον συστατικῶν καὶ πανηγυρικῶν, εἶναι πασίγνωστοι καὶ ὁμολογούμεναι αἱ ὑπὲρ πατρίδος θυσίαι καὶ ἐκδουλεύσεις της, καὶ ἄξια τῆς περιβλέψεως τοῦ ἔθνους, ὡς εἶναι ἄξιοι τοιούτης περιβλέψεως πάντες ὅσοι τὰ βαθέως ἐρριζωμένα θεμέλια τῆς τυραννίας διέτεισαν καὶ κατεχρήμνησαν· ἀλλ' ἀντὶ νὰ ληφθῇ πρόνοια εἰς ἀπόδοσιν τοῦ πρὸς αὐτοὺς ὀφειλομένου, ἐξεδόθη τὸ 1832 ἀπόφασις ἐπιμετρούσα καὶ νῦν ἔτι, ὅτι ὡς διατίθενται τὰ χρήματα τοῦ δημοσίου εἰς παλαιὰ καὶ νέα· διὰ τοῦ μέτρου τούτου οἱ προταγωνισταὶ καὶ αὐτουργοὶ τοῦ μεγάλου τῆς παλιγγενεσίας μας ἔργου ἐτίθεντο εἰς δυσχερεστάτην θέσιν οἰκονομικῶς, μηδένα πόρον ζωῆς ἔχοντες, ἐν ᾧ ἔπρεπε, συμφώνως μὲ τὸ δίκαιον καὶ τὸ καλὸς ἐννοούμενον συμφέρον τῆς πατρίδος, ἅμα μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς Βασιλείας, νὰ ληφθῇ πρόνοια πρὸς ἀνακούφισιν καὶ περιβολὴν τῶν θυμάτων τούτων τῆς ἐλευθερίας. Τὸ κατ' ἐμέ, ἡ ἐξομάλυνσις τῶν χρεῶν τούτων τοῦ δημοσίου, τῶν οὕτω καταδικασθέντων διὰ τῆς διαστολῆς τοῦ νόμου εἰς παλαιὰ καὶ νέα, ἔπρεπε νὰ εἶναι ἓν τῶν πρωτίστων μελετημάτων τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ἂν καὶ ἐπελείφθη πολλάκις τὸ ζήτημα τοῦτο, ἔμεινε καὶ μένει, ὡς μὴ ὤφειλεν, εἰσέτι ἐκκρεμές, καὶ κινδυνεύουσι τὰ χρέη ταῦτα νὰ λησμονηθῶσιν· ἡ Κυβέρνησις, ἐὰν παρεδέχετο ἓν μέτρον καταρθωτόν, ἐν ᾧ αὐτὴν ἤθελεν ἐπαληθεύσει ἓν καθῆκον περιβάλπουσα ἐκ τῶν ἐνόντων τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας παθόντας, ἀφ' ἑτέρου δὲν ἤθελεν αἰσθάνεσθαι τύψιν, βλέπουσα καθ' ἑκάστην ἐνώπιόν της τὰ θύματα ἐπικαλούμενα δικαιοσύνην καὶ ἔλεος, ἀλλ' ἤθελεν οὕτως δημιουργήσει προμαχῶνας ἀποτε-

λεσματικοὺς ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τῆς ἐντελεστέρας ἀποκαταστάσεως τῆς πατρίδος. Ἐὰν τοιαύτη πρόνοια ἐλαμβάνετο, οὔτε ὁ Βουδούρης οὔτε ἄλλος τις ἤθελε τὴν ἐνοχλεῖ, ἀλλ' ἤθελον ῥιζοβόλως ἐκλείψει αἱ καθεκάστην γενόμεναι ἀπαιτήσεις καὶ παράπονα. Τὸ μέτρον τοῦτο οὔτε εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἔθνους οὔτε εἰς τοὺς θεσμοὺς αὐτοῦ ἀντίκειται, ἀλλὰ συμβιβάζεται πρός τε τὸ δίκαιον καὶ τὰ παρ' ἄλλων ἐθνῶν ἐνεργούμενα εἰς ἀναλόγους περιστάσεις. Τὸ ἐθνικώτατον τοῦτο ζήτημα παρημελήθη, καὶ μάλις ἐσχάτως ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ θεραπεύσῃ ἀνωμαλίας καὶ ἀνισότητας διὰ τὰς ἐπιχορηγήσεις τὰς δεδομένας εἴς τινας μόνον δικαιούχους, κατήργησε ταύτας καὶ ἐψήφισε νόμον περὶ χορηγήσεως ἐπὶ τοῦ παρόντος 200,000 δραχ. εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων διακεκριμένος, ἀναλόγως τῶν πόσων ἃ ὀφείλονται εἰς ἕκαστον, μέχρις οὗ αἱ περιστάσεις ἐπιτρέψωσι τὴν λῆψιν ἐκτενεστέρων μέτρων. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τῶν νήσων.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον δὲ τῆς ψηφοφορίας συντάσσομαι καθ' ὁλοκληρίαν μὲ ἐκείνους οἵτινες ὑποστηρίζουσιν, ὅτι ἡ προκειμένη ὑπόθεσις, ἐξαίρετον νόμου γενικοῦ ἀφορῶσα πρὸς ὄφελος προσώπου, εἶναι καθαρῶς προσωπική, καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κανονίζεται μυστική. Οὐδέποτε ἡ Γερουσία ἀθέτησε τὸ μέρος τοῦτο τοῦ κανονισμοῦ της, ἀλλ' ἀεὶποτε μετὰ θρησκευτικῆς, οὕτως εἰπεῖν, ἀκριβείας ἐτήρησε καὶ ἐφύλαξε, ὁσάκις τοιαῦτα ζητήματα τῇ ὑπεβλήθησαν. Ἐκ τῶν πολλῶν ἀρκοῦμαι νὰ ἀναφέρω ἓν παράδειγμα, τὸ περὶ χορηγήσεως τοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτη· ἡ χορήγησις ἐκείνη ἐδίδετο ἐτησίως καὶ τακτικῶς, ἀπέναντι τῶν ὅσα ἔχει νὰ λαμβάνῃ, μέχρις οὗ ἡ Κυβέρνησις λάβῃ μέτρα κατάλληλα καὶ ἀνάλογα διὰ τὰς τοιαύτας φύσεως ἀπαιτήσεις· ἡ προκειμένη δὲν διαφέρει ἐκείνης εἰμὴ ὅτι δίδεται ἐφ' ἅπαξ, ἀπέναντι ἐπίσης τῶν παλαιῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Κ. Βουδούρη· συνεπῶς λοιπὸν εἰς τὸν κανονισμὸν καὶ τὰ προκαθορισμένα ἡ Γερουσία δὲν δύναται παρὰ νὰ ψηφίσῃ μυστικά· εἰς τοῦτο ὑποχρεοῦται ῥητῶς ἀπὸ τὸν κανονισμόν της καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἐμμένῃ, διότι τὰ προσωπικὰ συμφέροντα, ἡ μυστικὴ ψηφοφορία ἀποκρούει καταλλήλως· ὑποστηρίζω τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, ἀλλὰ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι οἱ Κ. Γερουσιασταὶ ἅπαντες θέλουσιν ὑπερψηφίσει τοῦ νομοσχεδίου πρὸς ἀπονομὴν συνδρομῆς εἰς τὸν Βουδούρην. Τοιαύτη συνδρομὴ δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν γενικὸν περὶ χορηγήσεως 200,000 δραχ. εἰς τὰς ναυτικὰς νήσους νόμον, καθόσον διὰ νέου νόμου γίνεται ἡ συνδρομὴ αὕτη

Ἀλλὰ συγχωρήσατέ μοι, Κύριοι, νὰ παρατηρήσω ἐνταῦθα ὅτι ἡ διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου γενομένη χορήγησις εἶναι μικτή, δηλ. δὲν ἐπέρχεται ἁπλῶς διὰ τυχαίαν ἀνάγκην τοῦ δικαιούχου, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀνακουφίσῃ πάθημα προελθὸν ἐκ τῆς λῃστεύσεως τῆς οἰκίας του· τὸ ὑπουργεῖον ἐν ἄλλαις λέξεσιν συναισθανόμενον τὴν εὐθύνην τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ τηρῇ τὴν ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν, ἐνόμισε δικαιοσύνης ἴδιον νὰ ἐπέλθῃ εἰς βοήθειαν τοῦ πολίτου τούτου τοῦ βαρυτάτους ὅρους πληρώνοντος πρὸς τὴν ἀσφάλειάν του, οὕτινος ἡ οἰκογένεια ἀνάρπαστος ἐγένετο ὑπὸ τῶν λῃστῶν, καὶ ἡ οἰκία διηρπάγη μὲ τρόπον τῷ ὄντι ἀνηκούστου τόλμης· ἀλλ' ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐπέρχεται ἡ Κυβέρνησις εἰς βοήθειαν δὲν εἶναι πλήρης, κατ' ἐμέ, τοιαύτη ἀναγνώρισις ἀπαιτεῖ καὶ ἀνάλογα μέτρα, τὴν ἀποζημίωσιν δηλ. ὅλων ὅσα οἱ λῃσταὶ τοῦ ἁρπάσαν, καὶ οὐχὶ τὴν χορήγησιν 25,000 δρχ. μόνον, καὶ τούτων ἡ ἀπεδοτέων εἰς τὸ δημόσιον, ἐὰν δυνηθῇ νὰ ἀποζημιωθῇ ἀπὸ τοὺς αὐτουργοὺς καὶ συναιτίους τῆς λῃστείας, ἤ, ἐὰν καταστῇ ἀνέφικτος ἡ ἀποζημίωσίς του, λογιζομένων ἀπέναντι τῶν ὅσα δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ δημόσιον ἐξ ἀποζημιώσεων τῶν ναυτιλῶν νήσων· ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον συμφωνήσῃ εἰς τὴν χορήγησιν ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην, τότε ὀφείλεται νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἀνεφάν ψηφοφορίαν, διότι ἔχει ἐν προηγουμένῳ πρὸ μικροῦ γενόμενον εἰς τὴν χορήγησιν λύτρων πρὸς ἐξαγορὰν τοῦ ὑπὸ τῶν λῃστῶν αἰχμαλωτισθέντος Γάλλου ἀξιωματικοῦ, καθ' ἣν ἡ ψηφοφορία ἐγένετο φανερά.

Ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς ἐπικουρικὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπεκαλέσθη ὑπὲρ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, οἷον τὸ ἐνοίκιον τοῦ Δελιγιάννη καὶ τινα ἄλλα, συμφωνῶ πληρέστατα μὲ ὅσα παρετήρησεν ὁ Κ. Πρόεδρος. Περαίνων ὅμως τὸν λόγον μου λέγω ὅτι διὰ τὴν συνδρομὴν τοῦ Κ. Βουδούρη οὐδεὶς ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ ἀντίκειται· ἀλλ' οὐχ ἧττον πάντες πρέπει καὶ τὸν νόμον νὰ τηρήσωμεν, καὶ τὴν δικαιοσύνην νὰ ἀποδώσωμεν. Κηρύττομαι λοιπὸν ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ πρὸς συνδρομὴν τοῦ Βουδούρη ζητουμένου ποσοῦ, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ κανονισμοῦ δηλ. ὑπὲρ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας. Ὁρμώμενος δὲ ἀπὸ αἴσθημα πλήρους καὶ ἴσης δικαιοσύνης παρατηρῶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν α') ὅτι τὰ θεραπευτικὰ μέτρα ὡς πρὸς τὰ παλαιὰ χρέη δὲν ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τοὺς συναδέλφους μας νησιώτας, τῶν ὁποίων τὰ ἀπαράγραπτα δικαιώματα οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ, ἀλλ' εἶναι δίκαιον νὰ ἐπεκταθῇ ἐφ' ἅπαντας τοὺς

ἀγωνισθέντας, διότι ἀληθῶς μὲν οἱ ἀδελφοί μας νησιῶται κατέθεσαν μεγάλα χρήματα, ἀλλ' οὐχ ἧττον εἶναι ὡμολογημένον ὅτι καὶ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων αἱ περιουσίαι κατηναλώθησαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καὶ χρηματικαὶ προσφοραὶ ἀναλόγως τῆς καταστάσεως των ἐγίνοντο· β') εἰς τὰ εὐεργετικὰ μέτρα δὲν πρέπει νὰ ραίνεται ἀποκλειστικότης ἀλλὰ γενικότης, καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ ἐπέρχωνται εἰς βοήθειαν καὶ ἄλλων οἰκογενειῶν καὶ ἀτόμων παρόμοια δικαιώματα καὶ ἀπαιτήσεις ἐχόντων. Τοῦτο λέγω ἐν γένει καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ προκειμένου· ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ὡς ἐπὶ παραδείγματι εἰς τὰς συντάξεις, περὶ τῶν ὁποίων ἐν διαστήματι δεκαπενταετοῦς συνταγματικοῦ βίου μόλις δύω ἢ τρία νομοσχέδια διὰ δύω ἢ τρία ἄτομα εἰσήχθησαν, ἐν ᾧ ἐκτὸς τῶν ἀτόμων τούτων καὶ ἄλλα πλεῖστα τὰ αὐτὰ δικαιώματα πρὸς σύνταξιν ἔχουσιν· εἰδικῶς δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρατηρῶ, ὅτι ἡ δικαιοσύνη εἶναι ἄνισος καὶ ἄτελής, διότι ὑπὲρ μὲν τοῦ Βουδούρη λαμβάνεται ἡ δυνατὴ πρόνοια, ὑπὲρ δὲ τοῦ ἑτέρου τοῦ συμπαθοῦντος μετὰ τοῦ Κ. Βουδούρη, τοῦ Κ. Καλογεροπούλου καὶ ἄλλων, οὐδεμία πρόνοια λαμβάνεται. Ἐλπίζω μόλα ταῦτα εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς ἀνισότητος ταύτης, διότι ὅπου αὕτη ἐνυπάρχει, εἰς ἄτομα ἢ ἔθνη, φέρει τὰ μεγαλείτερα δυστυχήματα.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας. Ἐπειδὴ ἐρρέθη, ὅτι προκειμένου περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ πλοίου τῶν Τζαμαδῶν, ἡ Γερουσία ἐψηφοφόρησε φανερά, ἀναζητήσας ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ σώματος εὗρον ὅτι ἡ ψηφοφορία ἦτο μυστική, καθόσον τότε ἐν γένει ἐνηργεῖτο μυστικὴ ψηφοφορία ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἐφ' ὅλων τῶν ζητημάτων. Ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐνοικίου τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὸν Κ. Α. Δελιγιάννην, παρατηρῶ, ὅτι καὶ αὕτη ἐμπαριείχετο εἰς τὴν πληθὺν τῶν πιστῶν τοῦ δημοσίου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ οὐχὶ εἰς ἴδιον νόμον· τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι προσωπικώτατον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας ὑπὲρ τοῦ Τζαμαδοῦ, ὅπου ἐψήφισαν 30 κατὰ 3, καὶ ἐκ τοῦ ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Γλαράκη, ὅπου μία μόνη ψῆφος μέλαινα ἀνευρέθη μεταξὺ 35 ὑπέρ, καὶ ἐκ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῆς κόρης τοῦ Γιατράκου, ὅπου ἅπασαι αἱ ψῆφοι ἦσαν λευκαί, καταφαίνεται ἀριδήλως ὅτι ἡ Γερουσία γνωρίζει νὰ ἐκτιμᾷ τὰς περιστάσεις καὶ νὰ ἐκπληροῖ ἐλευθέρως τὸ καθῆκόν της· μὴ θέλετε λοιπὸν νὰ μᾶς διδάσκητε νὰ ψηφίσωμεν παρὰ τὸν κανονισμόν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἴσον ὡς νὰ μᾶς προσκαλεῖτε νὰ ψηφίσωμεν ὅτι τὴν ὥραν ταύτην, καθ' ἣν εἶναι ἀκριβῶς μεσημβρία,

εἶναι μεσονύκτιον, καὶ οὕτω νὰ δώσωμεν ἀφορμὴν εἰς ἄλλον νέον Ἀνάχαρσιν νὰ εἴπῃ περὶ ἡμῶν ὅτι ψηφίζομεν τοὺς ὄνους ἵππους.

Ὑπέγραψεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας. Δὲν συμφωνῶ μετὰ τοῦ Κ. Προβελεγίου εἰπόντος ὅτι τὰ προσωπικὰ ἔξοδα τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐμπεριλαμβανόμενα ψηφίζονται φανερά· κατ' ἐμέ, τὰ προσωπικὰ ἔξοδα, ὅπου καὶ ἂν ὑπάρχωσι, ψηφίζονται μυστικά. Τὰ προσωπικὰ ζητήματα εἶναι τὰ λεπτομερέστερα τῶν ζητημάτων καὶ τὰ μᾶλλον ἀκανθώδη, καὶ διὰ τοῦτο τὸ μὲν σύνταγμα ἐν τῷ 17 ἄρθρῳ αὐτοῦ ὥρισεν, ὥστε οὐδεμία πρᾶτασις ἀφορῶσα αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει δι' ὄρελος προσώπου νὰ πηγάζῃ ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας· ὁ δὲ κανονισμὸς τῆς Γερουσίας (ἄρθρ. 44) τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα πρόσωπα ὡρισμένα ἀπαιτεῖ νὰ ψηφίζωνται μυστικά· ἀλλ' ὅπως διὰ τὸ δυσδιάγνωστον τῶν προσωπικῶν ζητημάτων ἀπὸ τῶν πραγματικῶν, ἢ διὰ τὴν ἐλαστικότητα τοῦ κανονισμοῦ, συνέβη ὥστε προσωπικὰ ζητήματα νὰ ψηφοφορηθῶσι φανερά, ὡς π. χ. πρό τινων ἡμερῶν, προκειμένου περὶ χορηγήσεως **15,000** πρὸς ἀγορὰν τῆς οἰκίας τοῦ Χατζῆ Χρίστου, ἐψηφίσαμεν φανερά, διότι ἐλέχθη ὅτι πρόκειται περὶ πράγματος, δηλ. περὶ ἀγορᾶς οἰκίας, ἂν καὶ ἀντετάχθην τότε ἰσχυρῶς εἰς τὴν δικαιολογίαν ἐκείνην, καὶ προεῖπον ἔκτοτε ὅτι τοιαύτη δικαιολογία δὲν θέλει βραδύνει νὰ ἐπιφέρῃ συνεπείας, καὶ ταύτας βλέπομεν σήμερον, οὕτω καὶ ἤδη δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ ζήτημα πραγματικὸν καὶ νὰ λεχθῇ ὅτι πρόκειται περὶ ἐπιστροφῆς χρέους, καὶ διὰ τοῦτο δυνάμεθα νὰ ψηφίσωμεν καὶ τὸ προκείμενον φανερά, ὅπως καὶ ἐκεῖνο τοῦ Χατζῆ Χρίστου, ὅπερ θεωρῶ ἐπίσης προσωπικόν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι δὲν θὰ ἔχει ἐπιρροήν τινα εἰς τὸ μέλλον ἢ δὲν θὰ καθιερωῖ προηγούμενον· πρὸς ἀπαρυγὴν δὲ τοῦ λοιποῦ τοιούτων ἀσαφειῶν, προτείνω τὴν τροποποίησιν τοῦ **44** ἄρθρ. τοῦ κανονισμοῦ μας κατὰ τὰς δύω λέξεις « *ὡρισμένα πρόσωπα* » εἰς τὰς λέξεις « *προσωπικὴν ὠφέλειαν* », διότι οὕτως αἴρεται πᾶσα ἀσάφεια, καὶ ἐπιφυλάττομαι ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει νὰ λαλήσω καὶ ἐνεργήσω ὅτι δέον πρὸς τὴν τροπολογίαν ταύτην.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγιος, ὅτι διὰ νὰ τηρῆται ὁ κανονισμός μας καὶ διὰ νὰ μὴ παρεξηγῶται, πρέπει νὰ ψηφοφορῶμεν κατὰ συνείδησιν· ἄλλως ὅσας ἀθήποτε καὶ ἂν ἐπιφέρωμεν τροποποιήσεις, εἶναι μάταιαι.

Ἔλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστίδης. Σύνεπλς εἰς τὴν ὁποίαν ἐξέφρασα ἰδέαν, προκειμένου νὰ λάβῃ τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ

τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, παρατηρῶ ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ νὰ ὁμιλῶσιν οἱ Κ. ὑπουργοί, μάλιστα δὲ ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅστις ὑποτίθεται ὅτι εἶναι νομομαθὴς, πρακειμένου περὶ τοῦ κανονισμοῦ μας. Ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὡς μὴ ἀπαρτίζων μέλος τῆς Γερουσίας, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ κανονισμοῦ μας δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὸν λόγον· ἡ παρατήρησις δὲ ἡ γενομένη ὑπό τινος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς δύναται νὰ λάβῃ τὸν λόγον, διότι δὲν πρόκειται οὔτε περὶ συντάξεως οὔτε περὶ τροπολογίας τοῦ κανονισμοῦ, δὲν εἶναι δούλου ἰσχυρά, καθόσον πρόκειται περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κανονισμοῦ, καὶ ὅταν οὗτος εἶναι σκοτεινός, τὸ σῶμα μόνον καὶ οὐδεὶς ἄλλος δύναται καὶ εἶναι ἁρμόδιος νὰ διασαφήσῃ τὸ σκοτεινὸν τοῦτο. Παρεχωρήθη τέλος ὁ λόγος εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν, καὶ ὅμως δὲν μᾶς ἐρώτησε περισσότερον, διότι τὸ παράδειγμα περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ πλοίου τῶν Τζαμάδων, τὸ ὁποῖον ἠθέλησε νὰ δείξῃ ὡς καθιερωμένον προηγούμενον, δὲν εἶναι ἀληθές. Ὁ κανονισμός μας, Κύριοι, δὲν εἶναι ἀτελὴς, καὶ ἂς μὴ παθώμεθα εἰς ἐξηγήσεις ἀλλοτρίας· ἡ ἀγορὰ πλοίου ἢ οἰκίας καὶ ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἀντιτίμου των δὲν εἶναι προσωπικὸν ἀλλ' εἶναι πραγματικὸν, δυνάμεθα νὰ διαρθρονεικήσωμεν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποκτήσεως καὶ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι πραγματικὸν, καὶ πρέπει νὰ ψηφοφορηθῇ φανερά. Ὅταν ἄλλοτε ἦλθε τὸ ζήτημα τῆς αὐτῆς φύσεως τὸ ἀφορῶν ἀνταπόδοσιν χρέους εἰς τὸν Κωνσταντιώτην, ἄνδρα ὁμολογουμένως προσενεγκόντα μεγίστας θυσίας καὶ ἀνωτέρας παντὸς ἄλλου, καὶ δικαιούμενος εἰς ἀπόλαυσιν **400,000** ταλλήρων, ἐγένετο μυστικὴ ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορία, καὶ οὐδὲ λόγος κἂν ἐγένετο περὶ τοῦ τρόπου τῆς ψηφοφορίας, διότι εἰς οὐδένος τὴν κεφαλὴν ἀνῆλθε νὰ διαρθρονεικήσῃ διάταξιν καὶ ἥλιον φαεινοτέραν· τὸ νὰ ἔλθωμεν σήμερον νὰ θέσωμεν εἰς ἀμφισβήτησιν διάταξιν φανερὰν καὶ καθιερωμένην, εἶναι ἀκατανόητον, ἐν ᾧ ἐρχόμεθα διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου νὰ κάμωμεν ἐξαίρεσιν προσωπικὴν ἑνὸς προγενεστέρου νόμου, περὶ ἀποζημιώσεως τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων· ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ κανονισμοῦ μας ἐγένετο μέχρι τοῦδε ὀρθῶς, τὸ δὲ καθιερωθὲν προηγούμενον ἐπὶ τῆς χορηγήσεως τοῦ Κυντουριώτη εἶναι ἱκανὸν, καὶ δὲν πρέπει νὰ θέτωμεν εἰς δοκιμασίαν τὴν Γερουσίαν. Τὸ κατ' ἐμὲ, εἶναι μέγα λάθος τοῦ ὑπουργείου νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὸ νὰ ἐνεργηθῇ φανερὰ ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἂς ἐρωτηθῇ δὲ ἡ Γερουσία περὶ τοῦ τρόπου τῆς ψηφοφορίας.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔθεσε τὸ ἑξῆς θέμα « οἱ παραδεχόμενοι τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου λέγουσι ναί, οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν ὄχι ».

Ἀντὶ δὲ τοῦ θέματος τούτου ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Προβιλέγιος ἐζήτησε τὸ ἑξῆς « ἡ Γερουσία θεωρεῖ πρόσωπικὸν τὸ προκείμενον ζήτημα ἢ πραγματικόν » καθόσον διὰ τοῦ πρώτου θέματος θεωρεῖ ὅτι παραβιάζεται ὁ κανονισμός.

Ἀλλ' ἐπὶ τῇ αἰτήσει πολλῶν γενομένης ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ θέματος, τοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. προέδρου τεθέντος, κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Χ. Παπαπολίτη συνήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου διὰ ψήφων 20 κατὰ 11 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ θέματος οἱ παραδεχόμενοι τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου λέγουν ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν ὄχι.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ο	Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γεώργιος Δαρειώτης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ο
Ἀναστάσιος Λόντος		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Ἀδάμ Δούκας	Ο
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ο	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ο
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ο	Ἰωάννης Στάϊκος	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ο	Δημήτριος Χατσίσκος	
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ο	Δημήτριος Χρηστίδης	Ο
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν

Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Παναγ. Αἰδωρίκης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	
Δεώρ. Δουβουνιώτης		Ῥήγας Παλαμίδης	Ο
Κωνστ. Προβιλέγιος	Ο	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν

Ἐγένετο ἀκολούθως ὁμοία ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη δὲ ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 23 κατὰ μιᾶς, τριῶν ἀρνητικῶν ψήφων, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως 25,000 δρχ. εἰς τὸν Ν. Β. Βαϊτσώρην.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	Ἀρνήθη
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	Ἀρνήθη
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ἀρνήθη	Παναγ. Αἰδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ο	Γεώργ. Δουβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ διάφορα αὐτοῦ ἄρθρα 1, 2, καὶ 3

παρεδέχθησαν δι' εἰδικῆς ἕκαστον χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολακτῶν συνήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου διὰ ψήφων 23 πρὸς τρεῖς ἀρνηθέντας ψῆφον, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως 25,000 δραχ. εἰς τὸν Ν. Β. Βουλούρην.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γαΐκας Καρακατζάνης	
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Ἀσώκης	ἀρνήθη
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γραμματάκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μαυρομιχάλης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παταπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξινάδης	Ν	Δημήτρ. Πλατούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Σταΐκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατζίσκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	ἀρνήθη
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	ἀρνήθη	Παναγ. Ἀνδρίκης	Ν
Ἰωάννης Θειοτόκης		Γεώργ. Ἀναβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	
Ἀθανάσιος Ἀνδρικός	Ν	Ἰω. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Ἀκριώτης	Ν	Σπῦρος Μῆλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ἤλιας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημ. Α. Κουντουριώτης	Ν

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 24 Μαρτίου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Μαΐου 1856, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν·

α') Τὸ ἀπὸ 1 Μαΐου ε. ε. ἔγγραφον τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν δι' οὗ ἀναγγέλλεται εἰς τὴν Γερουσίαν ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξε πένθος ἑξαημέρων ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Υ. τοῦ πρίγκιπος Γεωργίας τῆς Ἐσσίας.

β') Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 2,328 75|00 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Μελετήσασα ἡ ἐπιτροπή σας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 2,328 75 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 ἔτος εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν παρατηρεῖ·

α') Ὅτι τὸ σημειούμενον ὡς ὀφειλόμενον πρὸς τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου ποσὸν τῶν δραχ. 1400 πρὸς ἔκδοσιν τῶν διδακτικῶν αὐτῶν ἐγχειριδίων ἐκπηγάζει ἀπὸ εὐχὴν ἐκφρασθεῖσαν ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ παραδεχθεῖσαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἐπειδὴ ὅμως, καθ' ἃς ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει πληροφορίας, δὲν ἐκτυποῦνται ὅλων τῶν καθηγητῶν τὰ διδακτικὰ ἐγχειρίδια, νομίζει ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἐκτύπωσιν τούτων ὡς καὶ τῶν ἤδη τυπωθέντων, εἰς πλείστα ἀντίτυπα, καὶ τὸν

προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν ὅσον εἶναι δυνατὸν μετρίας, διὰ νὰ καθίσταται εὐκολωτέρα εἰς τοὺς μαθητὰς ἡ πρόσκτησις των.

β') Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ γραφικὰ ἔξοδα ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνηται ἔγκαιρος πρόνοια ἵνα τεθῶσι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὸ διὰ τὴν δαπάνην ταύτην ἀπαιτούμενον ποσόν, διὰ νὰ μὴ ἐπέρχηται ἡ ἀνάγκη τῆς χορηγήσεως νέων πιστώσεων.

γ') Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν διὰ τὸ γυμνάσιον τῶν Ἀθηνῶν δαπάνην τῶν δρ. 287 64 ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν παρατήρησιν, εὔχεται ὅμως ἵνα ἡ πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τοῦ Κράτους Γυμνάσια, θεραπεύουσα καὶ τὰς ἀνάγκας τούτων καθ' ὃν τρόπον θεραπεύονται καὶ αἱ ἀνάγκαι τῶν Γυμνασίων τῆς Πρωτευούσης.

Κατὰ συνέπειαν τῶν παρατηρήσεων τούτων ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἀθῆναι τὴν **4** Μαΐου **1856**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ῥήγας Παλαμήδης, Νικόλ. Πραστακάκης,
Γ. Καρακατζάνης, Ἀθ. Γρηγοριάδης.

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς ἐκτυπώσεως ταύτης, ὡρίσθη ἡ προσεχὴς Δευτέρα ὡς ἡμέρα συζητήσεως τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται νομοσχεδίου.

γ') Ἡ ἀκόλουθος ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ἐπιτρέποντος εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διαφιλονεικουμένων δασῶν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ τὰ ὑπὸ τῆς ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης παρουσιασθέντα ἔγγραφα δασῶν τινων ἐν Εὐβοίᾳ κειμένων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν,

Κύριοι!

Διαβιβασθεῖσα ἡ ἐπιτροπή σας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον δι' οὗ πρόκειται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διαφιλονεικουμένων δασῶν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν ὅπως ἐξετάσῃ τὰ ὑπὸ τῆς ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης παρακατατεθέντα ἔγγραφα, δυνάμει τῶν ὁποίων ἀντιποιεῖται αὕτη δάση τινα ἐν Εὐβοίᾳ κείμενα, καὶ θεωρήσασα ἰσχυροὺς τοὺς ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ ἀναφερομένους λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, παραδέχεται αὐτὸ ὅπως ἔχει καὶ

συνίστησι τὴν παραδοχήν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἀθῆναι 3 Μαΐου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Ἀντωνόπουλος, Ἀθαν. Διδυρίνης,
Ἀθ. Γρηγοριάδης, Ν. Πραστακάκης,
Γ. Καρακατζάνης.

Καὶ ταύτης ἡ ἐκτύπωσις ἐθεωρήθη περιττή, ὡρίσθη δὲ ὡς ἡμέρα συζητήσεως τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται νομοσχεδίου ἡ προσεχὴς Δευτέρα.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἐξῆς νομοσχέδιον περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Πύλης κλεισθείσης συμβάσεως πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἐπιψηφισθέντος παρὰ τῆς Βουλῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους συνομολογηθείσης ἐν Κωνσταντινουπόλει συμβάσεως περὶ καταστολῆς τῆς λῃστείας, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, ἐξαιτούμενος τὴν συγκατάθεσιν αὐτῆς.

Πεῖρα μακρὰ κατέδειξεν εἰς τὰς συμβαλλομένας Κυβερνήσεις τὰς ἐλλείψεις τοῦ ἐπικρατοῦντος συστήματος τῆς καταδιώξεως τῆς λῃστείας, καὶ τὰς ἐπανακτίας εἰς τὸ σύστημα τοῦτο μεταῤῥυθμίσεις πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν τοῦ νὰ ἴδωσι τὴν λῃστείαν ἐκλείπουσαν καὶ κατὰ τὰ μεθόρια.

Τὰ μέτρα, ὅσα ἐκ συμφώνου ἐκρίθησαν μᾶλλον χρήσιμα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καθιερώθησαν διὰ τῆς προκειμένης συμβάσεως, ἧς αἱ διατάξεις, εὐτύχως καὶ ἀκριβῶς ἐφαρμοζόμεναι, θέλουσιν ἀναντιῤῥήτως ἐπιφέρει λίαν εὐάρεστα ἀποτελέσματα.

Ὅθεν παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπισπεύσῃ ὅσον οἷόν τε τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καθότι τοῦ θέρους ἡ προσέγγισις καθιστᾷ κατεπείγουσαν τὴν ἐφαρμογήν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων ἐντὸς ὡρισμένης καὶ συντόμου προθεσμίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4|16 Μαΐου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ἐψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Πρωτέρου ἐπὶ τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Μαΐου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν 8 (20) Ἀπριλίου 1856, ἔτος 15 τῆς σελήνης Σαμπὰν 1272, κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐν Καλαντζιᾷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως σύμβασις περὶ καταδιώξεως τῆς λῃστείας, συνιστάμενη εἰς ἕξ ἄρθρα, θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Σ Υ Μ Β Α Σ Ι Σ

Περὶ καταπολέμησεως τῆς λῃστείας μεταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἡ Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικὴ Μεγαλειότης ὁ Σουλτάνος ἀφ' ἑτέρου, ὁρμώμενοι ὑπὸ τῆς εἰλικρινοῦς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ ἐμπεδώσωσι τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν κατὰ τὰς ὁμόρους ἐπαρχίας τῶν Ἐπικρατειῶν Αὐτῶν, καὶ θεωροῦντες ὅτι οὐδὲν ἠδύνατο πλειότερον νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀμοιβαίων εὐχῶν Των, ἢ ἡ συνομολόγησις συμβάσεως, ἀντικείμενον ἐχούσης τὴν καταστολὴν τῆς λῃστείας διὰ μέτρων ἀποτελεσματικῶν, ἀπὸ κοινοῦ συμφωνηθησομένων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐρρόδισαν ἐπὶ τούτῳ διὰ πληρεξουσίων Των πρὸς συνομολόγησιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως ταύτης.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος Ὄθων Α. τὸν Κύριον Ἀν-

δρέαν Γ. Κουντουριώτην, τὸν παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Ὀθωμανικῇ Πύλῃ Πρόεδρον Αὐτοῦ Ὑπουργῶν Ἱππότην τοῦ Βασιλικοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος, φέροντα τὸ παράσημον τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ τάγματος τοῦ Μετζιτιὲ β'. κλάσεως, Ταξιάρχην τοῦ τάγματος τοῦ Χριστοῦ τῆς Πορτογαλλίας.

Καὶ ἡ Α. Α. Μ. ὁ Σουλτάνος Ἀβδοὺλ Μετζὶτ Χάν, τὸν παρ' αὐτοῦ ἐξοχότατα τὸν Φουὰτ Πασᾶν, τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Αὐτοῦ Ὑπουργὸν, φέροντα τὸ παράσημον τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ τάγματος τοῦ Μετζιτιὲ α. κλάσεως, τὸ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ τάγματος τῆς προσωπικῆς ἀξίας, τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος τῆς Ἑλλάδος, τὸν τοῦ Τάγματος τοῦ Σιδηροῦ Στέμματος τῆς Αὐστρίας, τὸν τοῦ Τάγματος Ἰσαβέλλης τῆς Καθολικῆς τῆς Ἱσπανίας, τὸν τοῦ Τάγματος τοῦ Πύργου καὶ τοῦ Ξίφους τῆς Πορτογαλλίας, τὸν τοῦ Τάγματος τῶν Ἁγίων Μαυρικίου καὶ Λαζάρου τῆς Σαρδηνίας, Ταξιάρχου τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ τάγματος τοῦ Λεγεῶνος τῆς τιμῆς τῆς Γαλλίας κτλ.

Οἵτινες, κοινοποιήσαντες ἀλλήλοις τὰ πληρεξούσιά των, εὑρεθέντα ἐν καλῇ τάξει, συνέθεντο περὶ τῶν ἀκολούθων ἄρθρων.

Ἄρθρ. 1. Τὰ δύο ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ μὴ ἀρνῶνται νὰ συγκατατίζωνται, μήτε νὰ διαμένωσιν ἐντὸς τῶν σχετικῶν ἐπικρατειῶν των, συμμορίαι ἔνοπλοι, αἵτινες σκοπὸν θέλον ἔχει τὴν ἐξάπλωσιν τῆς λῃστείας, εἴτε ἐν τῇ μιᾷ εἴτε ἐν τῇ ἄλλῃ Ἐπικρατείᾳ, καὶ νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν προσπάθειαν, ἕκαστον ἐντὸς τῆς Ἐπικρατείας αὐτοῦ, πρὸς καταδίωξιν καὶ σύλληψιν τῶν λῃστῶν, οἵτινες ἤθελον διαβῆ τὰ μεθόρια, ἐγγόμενοι ἐκ τοῦ ἄλλου Κράτους.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἄτομα, ἅτινα ἤθελον κρατηθῆ ἢ συλληφθῆ ἐπὶ τῆς χώρας τῆς μιᾶς τῶν δύο Ἐπικρατειῶν, καὶ ἅτινα, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης συμβάσεως, ἤθελον ἀποτελῆ μέρος συμμορίας τινὸς, σκοπὸν ἐχούσης τὴν ἐξάπλωσιν τῆς λῃστείας ἐν τῇ ἄλλῃ Ἐπικρατείᾳ, ἢ ἅτινα ἤθελον ἀποπειραθῆ ἢ διαπράξει λῃστείας ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ ταύτῃ, θέλουσι καταδιώκεσθαι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς τὰς αὐτὰς ποινικὰς διατάξεις, ὡς ἐὰν αἱ πράξεις, ὧν κατηγοροῦντο ἔνοχα, ἀπεδύνοντο κατὰ τῆς Ἐπικρατείας, ἐν ᾗ ἡ σύλληψις λαμβάνει χώραν.

Κατὰ τὰς εἰρημένας περιπτώσεις, ἐὰν οἱ κατηγορούμενοι εἶσιν ὑπήκοοι τῆς ἄλλης Ἐπικρατείας, ἡ διεξαγωγὴ καὶ ἡ περαίωσις τῆς δίκης των γενήσεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου XXIV τῆς ἐν Καλιτζιᾷ συναρ-

θείσης συνθήκης τῇ 27 Μαΐου 1855 (24 τῆς Σελήνης τοῦ Ῥαμαζάν 1271) μεταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀφορμὴ εἰς πολιτικὴν δίκην, συνεπείᾳ ληστρικῶν πράξεων γενομένων ἐν θατέρᾳ τῶν δύο Ἐπικρατειῶν, δύναται νὰ εἰσαχθῇ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τοῦ Κράτους, ὅπου ἡ σύλληψις ἔλαβε χώραν.

Ἄρθρ. 3. Τὰ δύο ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη συνομολογοῦσιν ἀμοιβαίως νὰ μεταχειρισθῶσιν, ἕκαστον τὸ ἐφ' ἑαυτῷ, στρατεύματα ταχτικὰ πρὸς φύλαξιν τῶν μεθορίων των καὶ καταδίωξιν τῆς λῃστείας ἐν ταῖς ὁμόροις ἐπαρχίαις αὐτῶν. Τὰ στρατεύματα ἑκατέρας Ἐπικρατείας πρέπει νὰ ὦσι δυνάμεως ἀπογρώντως, καὶ θέλουσι τεθῇ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς ἀνωτέρου ἀρχηγοῦ, ὅστις θέλει ἔχει χρέος νὰ καταδιώκῃ δραστηρίως τὴν λῃστείαν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς δικαιοδοσίας του.

Ἄρθρ. 4. Οἱ δύο ἀρχηγοὶ θέλουσι συνέρχεσθαι, πάντοτε ὁσάκις κριθῇ ἀναγκαίον, ἐφ' ἑνὸς ὡρισμένου σημείου τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς, ὅπως κοινοποιῶσιν ἀλλήλοις τὰς ἐγγράφους διαταγὰς καὶ τὰς ὁδηγίας μεθ' ὧν ἤθελον εἶσθαι ἐφωδιασμένοι ὑπὸ τῶν σχετικῶν αὐτῶν Κυβερνήσεων, καὶ συνεννοῶνται περὶ ὅλων τῶν λεπτομερειῶν τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνατεθησομένου αὐτοῖς συσιώδους ἔργου· ἤτοι, περὶ τῆς συστάσεως τῶν διαφόρων σταθμῶν κατὰ μῆκος τῶν μεθορίων, περὶ τῆς ἀναγκαιούσης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἑκάστου τῶν σταθμῶν τούτων δυνάμεως, περὶ τῆς καταλληλοτέρας τοποθετήσεως τῶν ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν, περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς κινήσεως τῶν περιπόλων, ἐν ἑνὶ λόγῳ, περὶ παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου ἀναφερομένου εἰς τὴν ἀνατεθησομένην αὐτοῖς ὑπηρεσίαν.

Ἐπίσης, οἱ ἀξιωματικοὶ θατέρας τῶν δύο Ἐπικρατειῶν, οἱ διοικοῦντες σταθμόν, φυλακεῖον ἢ ἀπόσπασιν καταδιώξεως, θέλουσιν ἀνταποκρίνεσθαι, ἀπ' εὐθείας καὶ ἄνευ ἀναβολῆς, μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἄλλης Ἐπικρατείας, ὅπως διακοινώσωσιν ἀλλήλοις τὰς εἰδήσεις ἢ πληροφορίας, ὅσας ἤθελον ἔχει περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λῃστῶν, περὶ τοῦ μέρους ἔνθα εὑρίσκονται, περὶ τῆς διευθύνσεως ἣν ἔλαβον· ἐν ἑνὶ λόγῳ, θέλουσι συνεννοεῖσθαι περὶ ὅλων τῶν συντεινουσῶν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὑπηρεσίας των λεπτομερειῶν.

Πρὸς τοῦτο σύστημα ἀνταποκρίσεως θέλει συμφωνηθῇ, εἴτε διὰ σημείων, εἴτε διὰ παντὸς ἄλλου τρόπου.

Ἄρθρ. 5. Ἐὰν ἀπόσπασμά τι καταδιώξεως ῥιφθῇ εἰς τὴν ὁρ-

θετικὴν γραμμήν, ἀκολουθῶν τὰ ἴχνη τῶν λῃστῶν, δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν καταδίωξιν αὐτῶν, μέχρις οὗ ἀπαντήσῃ ἀπόσπασμα τῆς ἄλλης Ἐπικρατείας. Τούτου γενομένου θέλει παύσει τὴν καταδίωξιν, ἀφοῦ καταδείξῃ εἰς τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο τὴν διεύθυνσιν τῶν λῃστῶν, ἐκτὸς ἐὰν ζητηθῇ ἡ συνδρομὴ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ διοικοῦντος τὸ ἕτερον τοῦτο ἀπόσπασμα· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλει νὰ παράσχῃ πᾶσαν τὴν συνδρομήν του.

Ὁ μὴ ζητήσας τὴν βοήθειαν ταύτην ἀξιωματικὸς ὀφείλει νὰ πληροφορήσῃ τὸν διοικοῦντα τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἄλλου Κράτους ἀξιωματικόν, περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς παρ' αὐτοῦ γενομένης ἀκολούθως καταδιώξεως.

Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐν τούτοις, καὶ ὑπ' οὐδεμίαν πρόφασιν, τὰ στρατεύματα ἢ ἀποσπάσματα τῆς μιᾶς τῶν δύο Ἐπικρατειῶν δύνανται νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὰς πόλεις, κώμας ἢ χωρία τῆς ἄλλης.

Ἄρθρ. 6. Οἱ λειποτάκται τοῦ στρατοῦ θατέρας τῶν δύο Ἐπικρατειῶν, παρουσιαζόμενοι ἢ καταφεύγοντες εἰς τὴν ἄλλην, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θέλουσι γίνεσθαι δεκτοί.

Ἐξ ἐναντίας θέλουσιν ὑποχρεωθῇ νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν χώραν, καὶ θέλουσιν εἰδοποιηθῇ, ὅτι, ἐὰν ποτὲ ἀνακαλυφθῶσι κατοικοῦντες κρυφίως ἐν ἐκείνῃ τῶν δύο Ἐπικρατειῶν, ἐξ ἧς ἤθελον ἀποπεμφθῇ, θέλουσι συλληφθῇ καὶ ἀποδοθῇ.

Ἄρθρ. 7. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἰσχύει ἐπὶ ἓξ ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων. Καὶ ἐὰν, ἕνας ἢ ἐξ μῆνας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης, ἑκάτερον τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν δὲν γνωστοποιήσῃ εἰς τὸ ἄλλο δι' ἐπισήμου κοινοποιήσεως, τὴν περὶ παύσεως αὐτῆς πρόθεσίν του, ἡ Σύμβασις αὕτη θέλει εἶσθαι ὑποχρεωτικὴ ἐπὶ ἓν ἔτος ἔτι, καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρι τῆς παρελεύσεως τῶν δώδεκα μηνῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης κοινοποιήσεως εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν ἂν αὐτὴ λάβῃ χώραν.

Ἄρθρ. 8. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῇ, αἱ δ' ἐπικυρώσεις αὐτῆς θέλουσιν ἀνταλλαχθῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐντὸς ἓξ ἑβδομάδων ἢ καὶ ταχύτερον, εἰ δυνατόν.

Εἰς πίστωσιν τούτων οἱ σχετικοὶ Πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν αὐτὴν καὶ ἐπέθηκαν τὰς σφραγῖδας των.

Ἐγένετο ἐν Καντιτζιᾷ τὴν 8|20 Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἕκτου ἔτους (15 Σαμπὰν 1272).

Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ. (Τ. Σ.)

ΦΟΥΑΤ. (Τ. Σ.)

Ἀπερασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῆς καὶ διανομὴ εἰς τὰ μέλη τοῦ σώματος, πρὸς δὲ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀναγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ζητηθεισῶν περὶ σιτηρῶν πληροφοριῶν, ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμήδης Λαΐων τὸν λόγον εἶπε·

Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ περὶ σιτηρῶν ἀντικειμένου κατ' ἐξακολούθησιν, ὅπως ἀπερασίσθη ἐν τῇ παρελθούσῃ συνεδριάσει, παρακαλῶ, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐνδιατρίψω εἰς τὴν περὶ ἐπερωτήσεων ἀρχήν, ἐξ ἧς εἰς τὸ προκείμενον προέκυψε· τὸ δικαίωμα τῶν ἐπερωτήσεων πηγάζον ἐξ αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος, εἶναι εὐεργέτημα τοῦ νομοθέτου, συνετόν, προνοητικόν, καὶ βοηθητικὸν οὐχ ἧττον καὶ εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς νομοσκοπευστικῆς ἐξουσίας· αἱ ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης ζητούμεναι πληροφορίαι ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ αἱ διδόμεναι παρὰ τῶν ὑπουργῶν ἐξηγήσεις, διασαφήσεις καὶ παραστάσεις, παρουσιάζουσι τὰ πράγματα ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἔποψιν, τοὺς μὲν ῥωτίζουσι, τοὺς δ' ὁδηγοῦσι, ἁπλουστερευομένης οὕτω πάσης δυσαρέστου συγκρούσεως, καὶ παντὸς ἄλλου μέτρου ἐπίσης μὲν νομίμου ἀλλ' αὐστηροῦ, διὰ νὰ βασιλεύῃ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἡ ἁρμονία, ἥτις πρέπει νὰ χαρακτηρίζῃ τοὺς ὅσους ἕνα καὶ μόνον σκοπὸν ἔχομεν, τὴν ἀκρίβειαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος, καθήκοντα ἀναπόρευκτα παντὸς δημοσίου λειτουργοῦ. Ἀλλ' ἐπίσης ἀριδηλοτάτων ὑπάρχει, Κύριοι, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ὡς μὴ ἀλάνθαστοι ὑπόκεινται εἰς λάθη καὶ σφάλματα ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως. Τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐξασκεῖ εὐτυχῶς ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία, τὴν ἐπεδείκθησαν δὲ πάντοτε οἱ κατὰ καιρὸν ὑπουργοί· χρέος αὐτῆς ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ κάμω καὶ ἐγὼ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, προέρχομαι δὲ ἀπὸ σκοποῦ ὅλως ἀγνοῦ τὸν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου συμφέροντος· ἀλλὰ μὲ λύπην μου καὶ ἀπροσδοκήτως εἶδον κατὰ τὴν προτεραίαν συνεδρίασιν πτυχίαν τινὰ εἰς τὴν ἀπάντησιν, τὴν ὁποίαν τὸ ὑπουργεῖον ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ, ἂν καὶ προθυμότερος, διὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντων κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν· τινὲς διηρωτήθησαν τὸ δικαιο-

μά μας τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπερωτήσεως, καὶ μοὶ ἀπέδωσαν οἱονεὶ μομφὴν διὰ τὴν παράτασιν τῆς συζητήσεως. Κύριοι, οὔτε ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως προῆλθον εἰς τὴν ἐπερώτησιν ταύτην, οὔτε διὰ νὰ κατακρίνω ῥητῶς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν ὡς κατηγορατήν, ἠθέλησα νὰ ζητήσω πληροφορίας δι' ὅσα ἡ καινὴ γνώμη κατεβόα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου διαχείρισίν του, καὶ ἰδίως τὴν λαβοῦσαν χώραν ἀσύγγνωστον ὀλιγωρίαν, καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο πλημμελὲς ἐπὶ τῆς ἐμπιστευθείσης εἰς αὐτὸν προβλέψεως καὶ διαχειρίσεως τῶν σίτων, εὔχομαι νὰ δειχθῇ τὸ ἐναντίον· πρὸς αὐτὸν ἐναπόκειται ἡ ἐλευθέρα ἐξήγησις καὶ ἡ ὑποβολὴ τῶν ζητηθέντων μέσων πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας· ἂν ὅμως ἔδοξεν αὐτῷ νὰ ἔρχεται βραδέως εἰς τὰς ζητουμένας πληροφορίας, καὶ μετὰ 40 ἡμέρας ἀφ' ὅτε ἐγένετο ἡ ἐπερώτησις νὰ ὑποβάλῃ τὸν ἀ. κατάλογον, μετὰ ἱκανὰς δὲ ἕπεσθαι ἡμέρας τὸν β' κατάλογον καὶ τὰ συμφωνητικά, καὶ μόλις πρὸ 4 ἡμερῶν τὰ τῆς παραλαβῆς πρωτόκολλα, δὲν παιδεύομεν ἡμεῖς διὰ τὴν βραδύτητα τῶν συζητήσεων. Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις μου ταύτας πείθομαι ὅτι οἱ Κ. ὑπουργοί, ἀποδιδόντες καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ὅ,τι ὑπὲρ τῶν ἰδίων αἰσθημάτων ἐπαγγέλονται, θέλουσι διεξέλθει τὰ περὶ τοῦ προκειμένου μὲ ὅλην τὴν δέουσαν εὐπροσηγορίαν καὶ ἀνοχήν, ἥτις πρέπει νὰ χαρακτηρίζῃ τοὺς δημοσίους ἄνδρας· ἔστωσαν δὲ βέβαιοι ὅτι χαιρίζόμενος εἰς τὴν περὶ ἀποπερατώσεως τῆς συζητήσεως ἐπιμονήν των, καὶ εἰς τὴν πρὸς τοῦτο συγκατάβασιν τῶν συναδέλφων μου, θέλω περιορισθῇ εἰς ὅ,τι δύναται νὰ συντείνῃ κατὰ τοῦτο· οὐδὲν μεταβαίνω εἰς τὸ θέμα τῆς ἐπερωτήσεώς μου.

Ὕστερον ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα δεκαπέντε συμφωνητικά, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπέστρεψα τὰς παρατηρήσεις μου κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν, εἶπατο, καθ' ἃ ὡρίσθη, νὰ ὑποβληθῶσι ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ τὰ περὶ παραδόσεως καὶ παραλαβῆς πρωτόκολλα, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν προϋποβληθέντων ἐπίσης καταλόγων ὡς πρὸς τὰ πωληθέντα ἤδη σιτηρὰ ἀπὸ 31 Μαρτίου καὶ ἐντεῦθεν, μέχρι τῆς ὁποίας ἐκείνα ἐπεκτείνοντο, καθὼς καὶ τὰς καταστάσεως τῶν μὴ εἰσέτι πωληθέντων γενημάτων· ὑπεβλήθησαν δὲ μόνον ἕνδεκα πρωτόκολλα ἐπὶ τῶν ὁποίων θέλω ἐπιφέρει παρατηρήσεις.

Τὰ πρωτόκολλα τα τα, ὡς ἐνθυμεῖσθε βέβαια, ἐζητήθησαν διὰ νὰ ἴδωμεν ἐὰν τὰ ἀγορασθέντα σιτηρὰ παρεδόθησαν καὶ ἐλήφθησαν ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν συμφωνητικῶν, καὶ εἰς καλὴν ὡς ὠφείλετο κατάστασιν· ἀλλὰ δυστυχῶς ταῦτα εἶσιν ἀτελέσφορα

των συμφωνητικών, ή μάλλον είπειν έγγραφα τής πλέον άπλουστάτης παραλαβής, ή δε απόδειξις εξ αύτων των ιδίων· επικαλούμαι την προσοχήν σας επί των εκτεθησομένων· και κατά πρώτον δεν είναι περιττόν να παρατηρήσω, ότι και ταύτα δεν φέρουσι είμή την υπογραφήν του πωλητού και εκείνην του αποθηκαρίου Πειραιώς Κ. Παπαδοπούλου· αρχόμενος δε από τής εξετάσεως του περί παραλαβής πρωτοκόλλου διά τας παρά του Δ. Ιωαννίδου πωληθείσας ποσότητας, παρατηρώ, ότι το μεν περί τούτου συμφωνητικόν έγινετο ιδιωτικώς μεταξύ του Κ. επί των Οικονομικών υπουργού και αυτού εν Πειραιεί την 28 8βρίου π. ε., ούχι διά σίτου, κατά την ρητήν διάταξιν του νόμου, αλλά δι' αραβοσίτου κοιλών 7,500 ιμβραΐλας προς λεπτά 29, κατά το σφραγισθέν δείγμα, και του οποίου ή παραλαβή προσδιωρίσθη να γίνη εντός τής ερχομένης τότε εβδομάδος. Το δε πρωτόκολλον τής παραλαβής (όπερ ανέγνω) ούδεν αναφέρει περί του άν παρεδόθη κατά το εσφραγισμένον δείγμα, και το περιεργότερον, φέρει ημερομηνίαν τής α. 8βρίου, ενώ το συμφωνητικόν τής πωλήσεως φέρει χρονολογίαν 28 του αυτού 8βρίου· ώστε ή παραλαβή έγινετο 28 ώρας πριν τής αγοράς· β) υπάρχουν δύω πρωτόκολλα παραδόσεως υπό του πλοιάρχου Ν. Γουδή των παρ' αυτού πωληθέντων ποσοτήτων σίτου, συμφωνηθεισών τής μιάς διά συμφωνητικού ιδιωτικού από 13 8βρίου π. ε. εν Πειραιεί, μεταξύ αυτού και του ιδίου επί των Οικονομικών Κ. υπουργού, διά σίτον Αλεξανδρείας κοιλών 11,500 προς λεπτά 37 και 3|4, κατά το εγχαιρισθέν δείγμα, χωρίς να προσδιορισθή ο καιρός τής παραλαβής· τής δευτέρας δε διά συμβολαίου τής 25 του αυτού 8βρίου εν Αθήναις, μεταξύ αυτού και του υπαλλήλου Παπακωνσταντοπούλου ως επιτρόπου του Κ. υπουργού, διά σίτον τον οποίον ανεδέχθη να μεταφέρη εξ Αλεξανδρείας κοιλα 13,000 προς λεπτά 51 την όκαν ερεβινθώδη, μπαχέ, στεγνόν και εν καλή καταστάσει, και παραδοθησόμενον εντός του 8βρίου· αλλ' ούτε εις το αντιστοιχούν εν ιδιωτικώ συμφωνητικώ πρωτόκολλον τής 17 8βρίου εν Πειραιεί βεβαιούται ότι παρεδόθη ο σίτος αύτος κατά το δείγμα, ούτε εις το αντιστοιχούν τω συμβολαίω όμοιον πρωτόκολλον, εις το οποίον δεν αναφέρεται ο τόπος τής συντάξεώς του, αναφέρεται ότι ο σίτος παρελήφθη σύμφωνα μέ τους ρητούς εν αυτώ όρους.

γ') Υπάρχουσιν έτερα δύω πρωτόκολλα παραδόσεως υπό του Κ. Α. Ζ. Σαράντη τής παρ' αυτού πωληθείσης ποσότητος σίτου Ταρσού, διά συμφωνητικού ιδιωτικού όμοιου τοις ανωτέρω από

2 8βρίου, φωνισταμένου εις δύω φορτία περιμενόμενα εκ κοιλών 11,000 προς λεπτά 48 την όκαν, κατά το σφραγισθέν δείγμα, και παραδοθησόμενα μετά την άφιξίν των· αμφότερα ταύτα τα πρωτόκολλα το μεν τής 10 8βρίου, εν ώ δεν γίνεται μνεία του τόπου τής συντάξεως, διά την παραδοθείσαν ποσότητα του τότε φθάσαντος φορτίου εξ οκάδων 128,056, τα δε τής 29 10βρίου, άνευ ομοίως μνείας του τόπου τής συντάξεως, διά την εξ ών 130,524 ποσότητα του έτέρου τότε φθάσαντος φορτίου, ούδόλως και ταύτα βεβαιούσι τι περί του δείγματος, αλλά μόνον άπλώς σίτον Ταρσού αναφέρουσι.

δ') Και άλλο πρωτόκολλον υπάρχει παραδόσεως αραβοσίτου (άν και ο νόμος όρίζει σίτον) υπό του Κ. Οικονόμου διά την παρ' αυτού πωληθείσαν ποσότητα, συμφώνως μέ το από 25 8βρίου 1855 ιδιωτικόν συμφωνητικόν, εν ώ ουδεμία μνεία γίνεται του τόπου τής συντάξεως, συνταχθέν μεταξύ αυτού και του Κ. επί των Οικονομικών υπουργού εκ κοιλών 13,000 προς λεπτά 30 1|2 εκάστην όκαν, κατά το παρουσιασθέν και μένον εν τω υπουργείω δείγμα· αλλά και το πρωτόκολλον τούτο, χρονολογούμενον από 28 του αυτού 8βρίου εν Πειραιεί δε συνταταγμένον, ούδέν αναφέρει περί του δείγματος του εν τω συμβολαίω τυπικώς φαίνεται διαληφθέντος και εν αυτώ.

ε') Το πρωτόκολλον περί παραδόσεως σίτου υπό του Δ. Παπανικολή διά την πωληθείσαν και παρ' αυτού ποσότητα, κατά το από 25 8βρίου 1855 συμβόλαιον εν Αθήναις, μεταξύ αυτού και του υπαλλήλου Παπακωνσταντοπούλου επιτρόπου του Κ. υπουργού, εκ κοιλών 13,000 μέχρι 18,000 μεταφερθησομένου εξ Αλεξανδρείας, αλλ' ερεβινθώδη, μπαχέ, στεγνού και εν καλή καταστάσει προς 50 λεπτά την όκαν, και παραδοθησομένου εντός του Ιανουαρίου· αλλά και το μνησθέν πρωτόκολλον τής 4 Φεβρουαρίου τ. ε., εν Ναυπλίω γενόμενον και φέρον την υπογραφήν μόνον του Παπανικολή, του αποθηκαρίου Φ. Γεωργίου και του γραμματέως τής ερωτίας, άπλούν απλουστατον ως και τα λοιπά, ουδεμίαν φέρει βεβαίωσιν περί των όρων και τής ποιότητος.

Τής αυτής ελλείψεως και ανωμαλίας είσί, Κύριοι, και όλα τα λοιπά δέκα, τα οποία, διά να μή σάς απασχολώ, απέχω να εξετάσω εν προς εν, όπως εξέτασα τα ανωτέρω· περιορίζομαι να παρατηρήσω εν γένει, ότι εις τα επτά υπογεγραμμένα υπό του αποθηκαρίου Πειραιώς και του πωλητού, αντιστοιχούντα εις τα ισάριθμα ιδιωτικά συμφωνητικά μεταξύ του Κ. υπουργού και των ΚΚ. Βούρου (διά σίτον Άκρίου 220,000 οκάδες, και Γα-

λαζίου Μαλακά 90,000,) Ζέγγελη (διά σίτον Αλεξανδρείας κοιλά 8,000 κατά τά παρουσιασθέντα δείγματα,) καί Ποθητοῦ Κουμπαρούτζου (διά σίτον Αλεξανδρείας 21,000 μέρος μέν Σαΐτίου κατά τό παραδοθέν δείγμα, μέρος δέ μπαχέ, στεγνόν καί ἐρετεινόν), οὐδέν τῶν ἄλλων πρωτοκόλλων πλέον καί ταῦτα διέλαθον, ἀλλ' ἐπίσης εἶναι ἁπλᾶ ὡς ἐστίνα, σημειουμένου μόνον τοῦ παραδοθέντος ποσοῦ, καί εἰς τινα τῶν τόπων ἐξ ὧν μετερρέρθησαν. Περιέργως δέ τά ἐξ τούτων δέν ἀναφέρουσι τόν τόπον τῆς συντάξεώς των, ὡς δέν ἀναφέρουσι τοῦτον καί τά μεταξύ τοῦ Κ. Ζέγγελη δύο συμφωνητικά, καί δύο ἐκ τῶν τοῦ Κ. Ποθητοῦ Κουμπαρούτζου. Μέ τήν αὐτήν ἁπλότητα εἶναι γεγραμμένα καί τρία πρωτόκολλα ἀντιστοιχοῦντα εἰς τά συμβόλαια τοῦ Καλημέρη διά σίτον κοιλά 21,000, τοῦ Β. Γκούρη διά 12,000 καί τοῦ Πινάκη διά 14,000 κοιλά σίτου Αλεξανδρείας, μπαχέ, στεγνοῦ, ἐρετεινοῦ· φέρουσι δέ καί ταῦτα τό πρωτοφανές ἀτόπημα τοῦ νά μή ἀναφέρωσι τόν τόπον ὅπου συνετάγθησαν.

Αὗται εἰσί καί αἱ ἐπί τῶν ὑποβληθέντων πρωτοκόλλων παρατηρήσεις μου, ἐπιφυλάττομαι δέ νά ἐπανέλθω εἰς τήν συμπλήρωσιν τοῦ λόγου μου, μετά τάς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπί τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός εἶπεν. Ἱκανά ἐρρέθησαν κατά τάς προλαβούσας συνεδριάσεις περί τῶν σιτηρῶν, καί ἴσως ἦτο περιττόν νά λαλήσω σήμερον ἐπί τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Παρακαλῶ ὅμως τήν Γερουσίαν νά μοί παρέξῃ εὐμενῆ τήν ἀκρόασίν της πρός μικρόν, διότι θέλω ἀπαντήσει εἰς τούς ἐσχάτως ὑποβληθέντας διϊσχυρισμούς τοῦ Κ. Παλαμιδῆ. Συμφωνῶ ὅτι αἱ ἐπερωτήσεις εἶναι δικαίωμα συνταγματικόν, ἀλλά δέν συμφωνῶ μετ' αὐτοῦ ὅτι εἰς πᾶσαν περίστασιν γίνεται χρῆσις αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος, καθόσον οὗτος ἤθελον ματαίως καί ἀσκόπως ἀπασχολεῖσθαι καί Βουλαί καί Κυβέρνησις· αἱ ἐπερωτήσεις, τό πολύτιμον τοῦτο δικαίωμα τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, τό κατ' ἐμέ, πρέπει νά ἀπευθύνωνται ἐν ἀνάγκῃ, καί πρός συζητήσεις γονίμους, ἐν αἷς ἡ προκειμένη, εἶπον καί ἐπαναλαμβάνω, ἐπέρρε συζητήσεις ἀγόνους καί ἀσκόπους, ἀφ' οὗ ἀπησχόλησαν ἐπί τρεῖς ὁλοκλήρους συνεδριάσεις τήν τε Γερουσίαν καί τήν Κυβέρνησιν. Δέν ἔρχεται, διεμαρτυρήθη ὁ Κ. Γερουσιαστής, νά ἀποδώσῃ κατηγορίας κατά τοῦ ὑπουργοῦ αὐτοῦ τῆς Οἰκονομίας ἀμέσως, ἀλλά νά δείξῃ ἀτελείας τῶν συμφωνητικῶν καί συμβολαίων, προχθείσας ἴσως ἀπό ἔλλειψιν προσοχῆς ἤ

ὀλιγωρίαν τῶν ἐπιφορτισμένων τήν ὑπόθεσιν ταύτην τῶν σιτηρῶν ὑπαλλήλων. Τό κατ' ἐμέ οὐδεμία ὑπάρχει εἰς τά συμβόλαια ἀτέλεια· ἐγένοντο 15 ἀγοραί σιτηρῶν στηριζόμεναι εἰς τόν νόμον τῆς πιστώσεως τοῦ 1,500,000 δραχ. καί σκοπόν ἔχουσαι τήν προμήθειαν σιτηρῶν διά τήν πρόληψιν τῆς ἐπαπειλούσης τόν τόπον σιτοδείας. Διά τάς ἀγοράς ταύτας συνετάγθησαν καί συμβόλαια ἐπίσημα, καί ἰδιωτικά ἔγγραφα· οὐδείς δύναται νά αἰτιαθῇ τόν ὑπουργόν διότι ἔκλεισεν ἰδιωτικά ἔγγραφα ἐπί τῆς ὑποθέσεως ταύτης, καθόσον, προκειμένου περί ἀπαλλοτριώσεως κινητῶν πραγμάτων, ἔρχεται, κατά τήν θεσμοθεσίαν μας, εἰς τήν ἐκλογήν τῶν συμβαλλομένων νά συνάψωσιν ἰδιωτικά ἤ ἐπίσημα συμβόλαια, καί τά δύο δέ ταῦτα εἴδη ἐγγράφων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔχουσιν ἰσχύν· ἐκλείσθησαν ἰδιωτικά ἔγγραφα ἀντί συμβολαίων μεταξύ τοῦ ὑπουργοῦ καί τῶν σιτεμπόρων εἰς τάς περιπτώσεις ἐκείνας, καθ' ἃς δέν πρόκειτο νά περιληφθῶσιν ὅροι, ὑπογραφαί καί ποιναί ῥῆτραι ἐν περιπτώσει μή ἐκπληρώσεως τῶν ὑπογραφῶν, ἀλλά πρόκειτο νά παραδοθῶσιν ἤ ἀμέσως ἤ μετ' ὀλίγας ἡμέρας σῖτοι εὑρισκόμενοι εἰς Πειραιᾶ ἤ Σύρον, κατά τά δείγματα τῶν συμφωνιῶν. Ἐκλείσθησαν δέ ἐπίσημα συμβόλαια εἰς τάς περιπτώσεις καθ' ἃς οἱ ἔμποροι ἐσυμφώνησαν νά φέρωσιν ἄλλοθεν σῖτον, οὗτινος δείγματα δέν ὑπῆρχον, καί ἡ Κυβέρνησις ἤθελε νά ἐξασφαλισθῇ περί τῆς ἐκπληρώσεως τῶν συμφωνιῶν καί ὑπογραφῶν των διά ποινικῆς ῥήτρας. Ἂν ἀνερρέθησαν μερῖται εἰς τρεῖς μόνον ἀγοράς καί οὐχί εἰς ἄλλας, τοῦτο ἐγένετο, διότι εἰς ταύτας καί μόνον ἐλαβόν μέρος μερῖται· ὥστε τά προσβαλλόμενα ἔγγραφα καταδεικνύεται ὅτι συνετάγθησαν ὡς ἔδει. Ἐρρέθη προσέτι, ὅτι, κατά τόν περί δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, πᾶσα δ' ἀλλαγαριασμόν τῆς ἐπικρατείας γενομένη προμήθεια, πρέπει νά γίνηται διά συναγωνισμοῦ· ἀλλά διέλαθε τούς διϊσχυριζομένους τοῦτο, ὅτι τό αὐτό 34 ἄρθρον τοῦ περί δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ἐν ταῖς ἐξαιρέσεσιν αὐτοῦ ἐπιτρέπει κατ' ἐξαίρεσιν συμφωνίας (ζ) διά πράγματα καί τρόφιμα, ἅτινα διά τήν ἰδιαιτέραν αὐτῶν ἰδιότητα καί τήν εἰδικότητα τῆς χρήσεως, εἰς ἣν εἰσί προσδιωρισμένα, ἀγοράζονται καί ἐκλέγονται εἰς τόν τόπον τῆς παραγωγῆς, ἤ παραδίδονται ἀμέσως ἀπό τούς παραγωγούς αὐτῶν καί (θ') διά προμηθείας μετακομίσεις καί ἐργασίας, ὅταν ἀνάγκη προφανῶς καταπείγουσα καί ἀπό περιστάσεις ἀπροόπτους προελθοῦσα, δέν συγχωρῇ τήν χρονοτριβήν δημοσίου συναγωνισμοῦ. Ἐπί τοῦ προκειμένου δέ αἱ προμήθειαι ἦσαν προφανῶς ἐκ τῶν λίαν κα-

τεπιεγουσῶν, διότι ἕνεκα μὲν τοῦ χειμῶνος σιτηρὰ Ῥωσσικὰ δὲν ἠδύναντο νὰ μεταφερθῶσιν, ἕνεκα δὲ τῶν ἀπαγορευτικῶν μέτρων τῶν τεθέντων εἰς ἐνέργειαν ὑπὸ τῆς Τουρκίας, μετ' ὀλίγον δὲ τεθεμένων καὶ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν τῆς Αἰγύπτου, δὲν ὑπελείπετο ὁ ἀρμόδιος καιρὸς διὰ τὴν ἐπὶ συναγωνισμῷ προμήθειαν τῶν σιτηρῶν, καὶ τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν προμήθειαν ταύτην, διότι μετ' ὀλίγον καθίστατο αὐτῷ ἀδύνατος ἡ προμήθεια. Ὡς πρὸς τὰ πρωτόκολλα τῆς παραδόσεως παρατηρῶ, ὅτι οἱ ἐπιτροπεύσαντες τὴν παραλαβὴν τῶν σιτηρῶν παρελάμβανον τοῦτον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δειγμάτων καὶ τῶν συμφωνιῶν τῶν συμβολαίων, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐν τοῖς συμβολαίοις ἀναφερομένη ποιότης ἦτο καλὴ, ὡς καὶ ἡ τῶν δειγμάτων, καὶ ταύτην οὐδ' ὁ Κ. Γερουσιαστὴς διεμαρτύρησεν, καὶ ἡ ποιότης τῶν παραληφθέντων σιτηρῶν ἦτο καλή. Ἂν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἔχῃ ἐναντίας πρὸς τοῦτο ἀποδείξεις, ὅτι δηλ. οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν παράληψιν ὑπάλληλοι ὠλιγώρησαν καὶ παρέλαβον ἄλλης ποιότητος σῖτον ἀπὸ τὸν ἐν τοῖς συμφωνητικοῖς ἀναφερόμενον καὶ τὸν ὡς δεῖγμα παρακατατεθειμένον, ἂς τὰς παρουσιάσῃ, τὸ ὑπουργεῖον ὅμως μέχρι τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου δικαιοῦται νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἡ ποιότης τῶν παραληφθέντων σιτηρῶν ἦτο καλὴ ὡς ἡ τῶν δειγμάτων καὶ τῶν συμφωνητικῶν. Κύριοι! τὸ ἀντικείμενον ἐσυζητήθη ἀρκούντως, δόσατε ὅθεν παρακαλῶ πέρας εἰς συζήτησιν ἄγονον, καὶ ἂς μὴ διαιωνίζηται αὕτη ἀσκόπως.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμιδὴς εἶπε. Χαίρω, Κύριοι, διότι καὶ σήμερον ὁ ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου ἀγορεύων Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς συμφωνεῖ πλεῖστα μὲ ὅσα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ χρησίμου τῶν ἐπερωτήσεων ἐξέθηκα, ἀλλ' ἂς μοὶ ἐπιτρέψῃ ν' ἀντιπαρατηρήσω πρὸς αὐτὸν, ὅτι καλλίζων τὴν χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, καταστρέφει πᾶσαν αὐτοῦ χρησιμότατα, καθόσον οὐδὲν ἄλλο ἀποτέλεσμα ἔχουν οἱ ὅροι τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων· αἱ ἐπερωτήσεις εἶπεν, εἶναι χρήσιμοι, χρησιμώτατοι, ἀλλὰ γινόμεναι ὅταν πρέπῃ, διότι ἄλλως ἀποβαίνουσιν ἄγονοι καὶ βλαπτικαί· μὲ ἄλλας λέξεις, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἡ χρῆσις τοῦ δικαιώματος τούτου πρέπει νὰ γίνηται, ὅταν καὶ ὁ ὑπουργὸς, τὸν ὁποῖον ἀφορᾷ ἡ ἐπερώτησις, ἐγκρίνῃ τοῦτο καὶ συγκατατεθῇ, ἄλλως εἰς μάτην ἀποβαίνουσιν αἱ ἐπερωτήσεις, καὶ πρὸς τοῦτο εἰς παράδειγμα ἔστω ἡμῖν ἡ τύχη τῆς προκειμένης ἐπερωτήσεως· ἂν ἀληθῶς τοιαύτη ἦτο ἡ χρῆσις τοῦ δι-

καιώματος τούτου, ἤθελεν εἶσθαι ὅλως περιττὸν· τὸ νὰ ἀποβῇ μία ἐπερώτησις ματαία καὶ ἄγονος, ἐξήρτηται ἀπὸ τὰς διαθέσεις τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν καὶ τὰς ὑπαρχούσας, φύσει ὅμως αἱ ἐπερωτήσεις φέρουσιν ἀποτέλεσμα λυσιτελὲς καὶ γόνιμον. Ὅσον συγκαταβατικὸς καὶ ἂν θέλῃσ νὰ ὦμαι, δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἀπαντήσω ὅτι ἡ ἐπερώτησίς μου δὲν εἶναι αἰτία τῆς ἀπασχολήσεως καὶ βραδύτητος· αἴτιοι τῆς ἀπασχολήσεως καὶ τῆς τριμήνου ἤδη παρατάσεως εἶναι αὐτοὶ οἱ Κ. ὑπουργοὶ, διότι, ἂν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὑπέβαλλον ἐν τῇ Γερουσίᾳ τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, καὶ δὲν δυνήμεθα ὑποκύψει διὰ τῶν ὑπαρχόντων των, ἔκτοτε ἤθελον παύσει τὰ περὶ αὐτῆς· ἀλλ' ὅταν μετὰ **40** ἡμέρας μόλις ἀπὸ τῆς ἐπερωτήσεως ὑποβάλλεται ὁ ἀ. ἀτελὴς κατάλογος, καὶ **20** ἕπειτα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ ἀ. ὑποβάλλεται ὁ β'. κατάλογος καὶ οὗτος ἀτελέστερος τοῦ πρώτου μετὰ τῶν συμφωνητικῶν τῆς ἀγορᾶς, μόλις δὲ πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν τὰ τῆς παραδόσεως πρωτόκολλα, εἰπατέ μοι εὐσυνειδήτως ἂν ἐγὼ εἶμαι αἴτιος ἀναβολῆς καὶ ἀπασχολήσεως τῆς τε Γερουσίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἢ αὐτοὶ οἱ Κ. ὑπουργοὶ, οἵτινες, τὸ λέγω ἐν παρρησίᾳ, ἀπροσδοκήτως δεικνύουσι δυσθελεσίαν ἐν γένει πρὸς τὰς ἐπερωτήσεις, καὶ ἐν ᾧ πρὸ πολλῶν μηνῶν ἐγένοντο ἐπανειλημμένως ἐπερωτήσεις διάφοροι, οἷον περὶ σμύρνης, περὶ παραποιήσεως χαρτοσήμου, περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμου καὶ περὶ τῶν ἐκ προκαταβολῆς ὠρισμένων, εἰσέτι δὲν ἐδόθησαν, διότι, ὡς φαίνεται, ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἄγονοι καὶ ἴσως βλαπτικαί· ἐὰν, Κύριοι, παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, καταστρέψαμεν τὸ δικαίωμά μας τοῦτο, τὸ τόσον χρήσιμον καὶ πολύτιμον. Μεταβαίνων δὲ καὶ εἰς τὴν περὶ συμφωνητικῶν παραδεκτέραν ἀρχὴν καὶ ἀγόρευσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, καθ' ἣν καὶ τὰ ὑποβληθέντα ἰδιωτικὰ συμφωνητικὰ θεωρεῖ ἐντελῆ, παρατηρῶ ὅτι οὐδεμίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου σχέσιν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀναφερθεῖσα διάταξις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣν ἡ ἀπαλλοτρίωσις κινητῶν πραγμάτων δύναται νὰ γίνῃ ἀδιαιρέτως εἴτε δι' ἰδιωτικῶν εἴτε διὰ συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων. Ταῦτα ἔχουσι χώραν εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον, ἐνταῦθα δὲ πρόκειται περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου διεπομένου ἀπὸ τύπους καὶ τάξεις Κυβερνητικὰς, ἀπὸ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, ῥητῶς ὁρίζοντα νὰ κλείηται διὰ συμβολαίων πᾶσα συμφωνία ὑπερβαίνουσα τὰς **1000** δραχμάς. Κατὰ τὸν νόμον λοιπὸν τοῦτον δὲν ἦτο ἐπιτετραμ-

μένη ἡ ποικιλία αὕτη τῶν συμφωνητικῶν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, οὔτε ὑπῆρχεν ἀνάγκη ὑπαγορεύουσα ταύτην, ἠδύνατο νὰ ὑποκλέψῃ στιγμάς τινας διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰς συμφωνίας συμβολαιογραφικάς, ὅπως κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συνέταξέ τινα συμβόλαια· ὁ τρόπος μάλιστα οὗτος τῶν συμφωνιῶν διὰ συμβολαίου τῷ ἦτο καὶ εὐκολώτερος καὶ ἀνετώτερος, διότι ἐπερόρτιζεν ἕνα τῶν ὑπαλλήλων του νὰ τὸν ἀντιπροσωπεύσῃ εἰς τὰ συμβόλαια, ὅπως εὐδόκησε νὰ γίνῃ καὶ ἐπί τινων ἄλλων τῆς αὐτῆς ῥύσεως συμβολαίων. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὡς πρὸς τοὺς τύπους καὶ τὴν τάξιν τῶν τοιούτων ἐγγράφων πρὸ ἐμοῦ ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐγκρατέστερος τῶν οἰκονομικῶν, ἐπιτυχῶς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ἠγόρευσεν ἀναπτύξας τὰ περὶ τούτων, κρίνω περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψω ἐπὶ πλέον εἰς τὸ μέρος τοῦτο· προσθέτω δέ, ὅτι ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Περδικαρίου ἄλλοτε, ἐπῆλθεν ἀνάγκη προμηθείας σιτηρῶν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου, ὅτε διὰ τὸ κατεπείγον τῶν περιστάσεων, δὲν ἐγένετο διὰ συναγωνισμοῦ καὶ δημοπρασίας ἡ προμήθεια, ἀλλὰ τότε ἡ συμφωνία ἐγένετο ἐνώπιον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ οὐχὶ ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ. Ἡ σύνταξις συμφωνιῶν συμβολαιογραφικῶν δὲν ἦτο περιττή, καθὼς διατείνεται ὁ Κ. ὑπουργός, ἐπὶ τῶν σιτηρῶν ὅσα ἐπράκτετο νὰ παραδοθῶσι μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὡς ἐν τῷ λιμένι Πειραιῶς εὑρισκόμενα, καθόσον ὁπωσδήποτε ἐτίθεντο ὅροι καὶ εἰς τὰ συμφωνητικὰ ταῦτα, ἐτάττοντο προθεσμίαι, καὶ ὡς ὅρος τῆς ποινῆκτος προσδιωρίζετο τὸ ἐνσφράγιστον δείγμα, καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ δημόσιον ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐξησφαλισμένον· ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς καὶ ὡς ἄνθρωπος καὶ ὡς δημόσιος ὑπάλληλος, ὢν τὸ ὄν, εἶχε καθῆκον νὰ προΐδῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ τὸ δημόσιον· ἄλλως τε, ὅπως κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν κάλλιστα παρετήρησεν ὁ Κ. Μαγγίνας, ἐπειδὴ ἡ ἄμεσος ἐνέργεια τοῦ ὑπουργοῦ ἔχει ἐπιῤῥοὴν ἠθικὴν ἐπ' αὐτοῦ, αἱ πράξεις του ἐπὶ τοῦ πρακειμένου ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐπίσημοι καὶ εἰς τοιοῦτον τρόπον συντεταγμέναι, ὥστε ἡ μεταβολὴ ἢ ἀπώλεια αὐτῶν νὰ καθίσταται δύσκολος· ἐπομένως ἡ προφασιολογία τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅτι τὰ συμβόλαια ἐκλείσθησαν διὰ τὰς συμφωνίας περὶ ἀγορᾶς, τὰς ἐχούσας μακρὰς προθεσμίας καὶ ὅρους καὶ ῥήτρας ποινικάς, εἶναι ἀνίσχυρος, διότι αἱ συμβολαιογραφικαὶ συμφωνίαι πρέπει νὰ κλείωνται ἐπὶ πάσης τοιαύτης τοῦ δημοσίου ὑποθέσεως· ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν ἔκλεισε τὰς συμφωνίας οὐδὲ κἂν διὰ ἐπισήμου ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου του φέροντος ἀριθμὸν καὶ καταχωρί-

σεν· ἄλλως τε δὲν ἔχεται ἀληθείας ὅτι τὰς μακροπροθέσμους καὶ ἄλλοθεν ἢ τὸν Πειραιᾶ γενομένας συμφωνίας ἔκλεισε διὰ συμβολαίων, καθόσον καὶ εἰς τινας τοιαύτας συμφωνίας ἐπροτίμησε τὰ ἰδιωτικὰ ἔγγραφα, τὰ σύντομα καὶ τὰ ἄνευ ἐπισημότητός τινος. Παράδοξος δὲ καὶ ἡ ὑπεράσπισις ἣν ὑπὲρ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἔκαμεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὡς πρὸς τοὺς μεσίτας, ὅτι δηλ. δὲν ὀνομάζονται εἰς ὅλα τὰ συμφωνητικά, διότι δὲν ἔλαβον μέρος· ἀλλὰ μήπως ἡμεῖς ἀπητήσαμεν ἀπολύτως τὴν μνείαν τῶν μεσιτῶν ἐν τοῖς συμφωνητικοῖς ἀναξαιρέτως, ἢ μήπως τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀπό τινα εἰθεωρήσαμεν ἔγκλημα, προχθὲς ἐν εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην, διότι εἴδομεν ἀσυμφωνίαν μεταξὺ τοῦ καταλόγου, ὃν καθυπέβαλε, καὶ τῶν συμφωνητικῶν· ἐν τῷ καταλόγῳ σημειοῦνται μεσῖται καὶ ὀνομάζονται μάλιστα ἀναξαιρέτως ἐπὶ πάσης ἀγορᾶς, ἐν ᾧ μόνον εἰς τρία ἢ τέσσαρα ἐξ ὅλων τῶν συμφωνητικῶν μνημονεύονται μεσῖται· δὲν ἔπρεπε λοιπὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰδιαιτέρα μας ἔλλειψις ἡ ἀσυμφωνία αὕτη τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς οἰκονομίας. Παραδοξοτέρα μοὶ ἐφάνη καὶ ἡ προσφυγὴ τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ διὰ τὴν μὴ σύνταξιν τῶν συμφωνητικῶν ἐπισήμως εἰς τὸ ἄρθρ. 34 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου· ἀλλ' οὐδὲν κοινὸν μὲ τὸ προκείμενον, ἐνταῦθα δὲν ἐκινδύνευεν συμφέροντα τοῦ δημοσίου, ἐὰν ὁ ὑπουργὸς ἔκαμνε συμβολαιογραφικῶς καὶ οὐχὶ ἰδιωτικῶς τὰ συμφωνητικά, ἀπ' ἐναντίας, χωρὶς νὰ λάβῃ γνῶσιν βραδύτερα καμμίαν, ἐξησφαλίζοντο ταῦτα περισσότερον, καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ λάβωσι χώραν ἀποσβέσματα καὶ ἐλλείψεις ἐκ μέρους τῶν γραμματέων· προκειμένου μάλιστα περὶ σιτηρῶν, συμφωνηθέντων νὰ παραδοθῶσι μετὰ μῆνας ἢ ἡμέρας ἀορίστους, ἔπρεπε νὰ ἐξοδευθῶσι μία ἢ καὶ δύο ὧραι τὸ πολὺ πρὸς σύνταξιν συμφωνιῶν συμβολαιογραφικῶν, διότι ἄλλως ἐκινδύνευον τὰ δημόσια συμφέροντα· ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἶναι εἰς ἐμὲ σήμερον ἀκατανόητος, ἀρίνεται δὲ εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ χρόνου. Ἀνάγκη ἀνυπέρβλητος καὶ κίνδυνος ἐπικείμενος σιτοδείας ὑπῆλειτο κατὰ τὸν Ὀκτώβριον, καὶ δὲν ἦτο καιρὸς ἀναβολῆς, διότι ἐκ τοῦ Δουνάβεως πλέον δὲν ἤρχοντο ἕνεκα τοῦ χειμῶνος σιτηρά, ἡ ἐξαγωγὴ αὐτῶν ἀπὸ τὴν Τουρκίαν ἀπηγορεύθη, καὶ μετ' ὀλίγον ἔληγε καὶ ἡ δοθεῖσα προθεσμία πρὸς ἐξαγωγὴν σιτηρῶν ἐξ Ἀλεξανδρείας, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ταῦτα πάντα εἰδίαζον τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ ἐνεργήσῃ οὕτω τὰς προμηθείας· τὰς αὐτὰς δικαιολογήσεις ἀναφέρει ἐν τῇ ἐκθέσει του καὶ

ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, προσθέτων μάλιστα ὅτι τὰ εἰς Πειραιᾶ καὶ Σύραν φθάνοντα σιτηρόρα πλοῖα ἐβακτυλοδεικτοῦντο· εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου ἐπικαλέσθην κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ κατάλογοι τῶν ἀπόπλων καὶ κατάπλων κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἤμην βέβαιος ὅτι δὲν ἤθελε εἰσακουσθῆ ἡ αἴτησίς μου, ἐρρόντισα νὰ ἐρανισθῶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας, αἵτινες, ἂν καὶ μὴ ἐπίσημαι, εἶναι ὅμως ἀκριβεῖς, διότι οἱ ἔμποροι εἰσὶν ἄγρυπνοι φύλακες τῶν τοιούτων.

Κατὰ τὰς πληροφορίας ταύτας, τὴν ἀκρίβειαν τῶν ὁποίων ἐγγυῶμαι, ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου **1855** μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου ε. ε. τὰ εἰς Σύραν ἀριχθέντα σιτοφόρα πλοῖα ἦσαν σχεδὸν 500.

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ	**1855**	πλοῖα	**35.**
Ὀκτώβριον	»	»	**160.**
Νοέμβριον	»	»	**25.**
Δεκέμβριον	»	»	**85.**
Ἰανουάριον τοῦ	**1856**	»	**63.**
Φεβρουάριον	»	» . . .	**120.**
		Τὸ ὅλον πλοῖα . . .	**498.**

Εἰς Πειραιᾶ δὲ ἀρίχθησαν

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ	**1855**	πλοῖα	**35.**
Ὀκτώβριον	»	»	**60.**
Νοέμβριον	»	»	**10.**
Δεκέμβριον καὶ Ἰανουάριον τοῦ	**1856**	»	**50.**
Φεβρουάριον	»	»	**20.**
Μάρτιον	»	»	**35.**
		Τὸ ὅλον πλοῖα . . .	**210.**

Ἅπαντα τὰ πλοῖα ταῦτα ἔφερον σιτηρὰ ἐκ διαφόρων τόπων.

Αἱ τιμαὶ τῶν σιτηρῶν τῆς καλλιτέρας ποιότητος, διότι εἰς τούτων μόνον τὰς τιμὰς ἀρκοῦμαι, ἦσαν ἐν Σύρᾳ αἱ ἑξῆς·

Κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον, Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον τοῦ **1855** ὁ ντοῦρος σῖτος Ἰσμαηλίου ἀνέβη τὸ κοιλὸν εἰς δραχ. **13 60|00**, ἤτοι ἡ ὀκὰ εἰς λεπτὰ **60**· ὁ δὲ τοῦ Γαλαζίου καὶ τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ ποταμοῦ τὸ κοιλὸν δραχ. **11, 12—13**, δηλ. ἡ ὀκὰ κατὰ μέσον ὅρον λεπτὰ **50, 54** καὶ **60**. Τέλος οἱ μαλακοὶ σῖτοι τῶν αὐτῶν μερῶν κατὰ κοιλὸν δραχ. **10 60|00** καὶ κατ' ὀκὰν **48** λεπτά. Κατὰ τὸν Ἰανουάριον ε. ε. μέχρι τῆς **15** Φεβρουαρίου ὁ ντοῦρος σῖτος ἐτιμᾶτο κατὰ κοιλὸν δραχ. **12 25|00**, ἤτοι κατ' ὀκὰν λεπτὰ **55**· ἀπὸ δὲ τῆς **15** Φεβρουαρίου μέχρι τέλους τοῦ αὐτοῦ μηνὸς **9 60|00**· ὁ δὲ μαλακὸς σῖτος ἐτιμᾶτο πρὸς δραχμὰς **10** τὸ κοιλὸν, ἤτοι πρὸς **45** λεπτὰ τὴν ὀκάν· καὶ ἀπὸ τοῦ Μαρτίου μέχρι τῆς σήμερον ὁ ντοῦρος τιμᾶται **8 90|00** ἤτοι **40** λεπτὰ τὴν ὀκάν, ὁ δὲ μαλακὸς πρὸς **6 15|00 —7** δραχ. τὸ κοιλὸν, ἤτοι κατὰ μέσον ὅρον **30** λεπτὰ ἡ ὀκά. Ἐὰν δὲ λάβητε ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ εἰς Πειραιᾶ γινόμεναι πληρωμαὶ δι' ἀγορᾶς ἐν Σύρῳ ἐνεργηθείσας ἔχουσι χάριν πρὸς ὄφελος τοῦ ἀγοραστοῦ **5** τοῖς **0|0**, θέλετε εὑρεῖ, ὅτι οἱ σῖτοι τῆς Ἀλεξανδρείας ὡς κατωτέρας ποιότητος ἦσαν πολὺ εὐθυνώτεροι· ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς ἠδύνατο, ἐὰν ἐδαπάνα ὀλίγον τι περισσότερον ἀφ' ὅτι ἐδαπάνησε διὰ τοὺς σίτους τῆς Ἀλεξανδρείας, νὰ προμηθευθῇ καλοὺς σίτους, φέροντας ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἀξίαν κατὰ πᾶσαν περίστασιν, καὶ διὰ τοῦτο εὐκαλώτερον καταναλωσίμους καὶ ὀλιγώτερον ἐπιζημίους διά τε τὸ δημόσιον καὶ τὸ κοινόν· ὁ Κ. ὑπουργὸς προσέφερε **55** λεπτὰ διὰ τὸν σῖτον Ἀκρίου, **52** λεπτὰ διὰ τὸν μαλακὸν σῖτον Γαλαζίου καὶ **49—51** λεπτῶν διὰ τὸν τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀλλ' αἱ τιμαὶ αὗται ὀλίγον ἀπέχουσι τῶν τιμῶν ἃς πρὸ μικροῦ ἀνέφερεν διὰ τοὺς καλλιτέρας ποιότητος σίτου. Ἡ εἰς τὸν Κύριον ὑπουργὸν δοθεῖσα πίστωσις διὰ τὴν προμήθειαν σιτηρῶν σκοπὸν εἶχε τὴν πρόληψιν ἐνδεχομένης σιτοδείας, ἢ τὴν περιστολὴν ἐμπορικῆς αἰσχροκερδείας· διὰ τοὺς λόγους τούτους ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν ἔπρεπε νὰ φεισθῇ ὀλίγων λεπτῶν, διὰ νὰ προμηθευθῇ σίτους καλοὺς καὶ ἔχοντας πάντοτε τὴν ἀξίαν των· ἀλλ' ἐκ τῆς προμηθείας του ταύτης ὅπως ἀπ' ἀρχῆς ἐφάνη καὶ διεξάγθη κατόπιν, προέβλεπον ζημίαι ἀνώτεραι τῶν ὑπολογιζομένων. Πιστεύσατέ μοι, λέγει ὁ Κ. ὑπουργὸς, ὅτι ἡ κατάστασις τῶν σιτηρῶν εἶναι καλὴ· καὶ ἐγὼ τὸ αὐτὸ λέγω, πιστεύσατε καὶ ἐμὲ ὅτι ἡ κατάστασις τῶν σιτηρῶν δὲν εἶναι καλὴ· ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀπαιτεῖ ἀπὸ ἐμὲ ἀποδείξεις τῆς κακῆς καταστάσεως, ἐν ᾧ ὀρθῶς αὐτὸς ἔπρεπε νὰ ὑποβάλῃ ἀποδείξεις τῆς καλῆς των καταστάσεως, καὶ ὅμως ἐγὼ δὲν καθυστέρησα καὶ κατὰ τοῦτο, διότι εἰς ἀπόδειξιν ἔφερα καὶ φέρω τὰ πράγματα αὐτὰ, τὴν γενικὴν πεποίθησιν, πρὸς δὲ τὰ πορίσματα τῶν πληροφοριῶν ὅσας ἠδύνησε τὸ ὑπουργεῖον νὰ μᾶς φέρῃ, τὰ συμφωνητικὰ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰ πρωτόκολλα τῶν παραδόσεων. Εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ κατάστασις τῶν σιτηρῶν εἶναι καλὴ διότι τὰ πρωτόκολλα τῆς παραδόσεως δὲν ἀναφέρουσι καλὴν τὴν κατάστασιν, καθὰ ὁρίζουσι τὰ συμφωνητικὰ, ἡ κατάστασις τῶν βεβαίων θὰ ἦτο κακὴ,

καὶ διὰ τοῦτο ἐκρίθη καλλίτερον νὰ ἀποσιωπηθῇ. Ἰδιωτικὰς ὡς πρὸς τοῦτο ἀποδείξεις δὲν μοὶ εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ φέρω· αἱ δὲ τῶν ὑπαλλήλων εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν· περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ εἰς Ναύπλιον σταλέντος σίτου μὲ τὸ πλοῖον τοῦ Παπανικολῆ ἀρκετὰ ἐξετάσθη εἰς τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν, ἐπεκαλέσθην εἰς μαρτυρίαν τῶν λόγων μου τὰς ἐκθέσεις τοῦ νομάρχου καὶ τῆς ἐφορίας· ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἠθέλησε νὰ διαψεύσῃ ὅ,τι εἶπεν, διὰ λόγων κενῶν· ἐπιμένω καὶ ἤδη εἰς ὅτι εἶπον περὶ τῆς οἰκτρᾶς καταστάσεως τῶν σίτων ἐκείνων, καὶ εἰς ἀπόδειξιν τῶν λόγων μου ἂς παρουσιασθῇ ἡ εἰς τὸ ὑπουργεῖον σταλεῖσα ἔκθεσις τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν παραλαβὴν τοῦ σίτου ἐκείνου, καὶ τοῦ νομάρχου, ὡς καὶ τὸ δεῖγμα τὸ ὁποῖον ἔστειλαν· ἀλλ' ἡ μὴ παρουσιασις τῶν ἐκθέσεων τούτων ἐπιβεβαιοῖ ὅ,τι ἐγὼ διϊσχυρίζομαι· θέλετε ἀκόμη καὶ ἄλλην ἀπόδειξιν τῆς ἀθλιότητος τῶν σιτηρῶν τοῦ δημοσίου. Ἰδοὺ Κύριοι ὁ χθεσινὸς ἄρτος τῆς πόλεως (καὶ ἐνταῦθα παρουσίασεν ἱκανὰ τεμάχια ἄρτων διαφόρων ποιοτήτων) εἶναι δὲ προϊὸν τῶν δημοσίων σιτηρῶν, τῶν ὁποίων ἡ παραχώρησις πρὸς τοὺς ἀρτοποιοὺς γίνεται ἱστορικῶς καὶ παραδόξως, καθὰ ἐπληροφορήθην· ὁ Κ. ὑπουργὸς ἅμα ἐνήργησε τὰς πρώτας ἀγορὰς τῶν σιτηρῶν, ἤρχισεν ἀμέσως ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου, ἐν ᾧ ἐγὼ ἀνέφερον πότε καὶ πῶς ἔπρεπε νὰ ἔρχεται εἰς συνδρομὴν τῆς κοινωνίας, νὰ πωλῇ τὸν σίτον οὐχὶ ὅμως γενικῶς καὶ ἀδιακρίτως, ἀλλ' εἰδικῶς καὶ ἐκλεκτικῶς εἰς δέκα μόνον ἀρτοποιούς, καὶ εἰς τινας ἄλλους πολίτας κατὰ ἐλάχιστα ποσὰ (λιανικῶς)· καὶ τὸ περιεργότερον ἐν ᾧ τὸν πρῶτον σίτον τῆς Ἀλεξανδρείας ἠγόρασε πρὸς **47** 1|2 λεπτὰ τὴν ὀκᾶν, τὸν ἐπώλει πρὸς **51**, εἰς τὴν αὐτὴν τιμὴν εἰς ἣν ἐπώλει καὶ τὸν τοῦ Ἀκρίου καὶ Γαλαζίου οὓς τινας εἶχεν ἀγοράσει πρὸς **55** καὶ **52** λεπτὰ τὴν ὀκᾶν, καὶ τὸν ἐγχώριον ἐπώλει πρὸς **56** λεπτὰ τὴν τακτικὴν ταύτην ἠκολούθησεν ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου μέχρι τῆς **9** Φεβρουαρίου· ὑπεχρέωσε δὲ τοὺς δέκα τούτους ἀρτοποιοὺς νὰ λαμβάνωσι κατὰ τὴν ἐξῆς ἀναλογίαν τοὺς σίτους, **4** μέρη σίτου Ἀλεξανδρείας, **2** μέρη σίτου Ἀκρίου, **2** μέρη ἐγχωρίου, καὶ ἓν μέρος σίτου τοῦ Γαλαζίου. Βεβαιοῦται δὲ ὅτι οὐδεὶς τῶν δέκα ἀρτοποιῶν κατηνάλωσε πρὸς κατασκευὴν ἄρτου σίτον Ἀκρίου, ὡς καλλίτερον τῶν ἄλλων, ἀλλὰ τὸν ἐπώλουν μὲ ὑψηλοτέραν τιμὴν ὡς σεμίδαλιν ἢ ἄλευρον εἰς τοὺς ἀλευροπώλας τοὺς ἀποκλεισθέντας ὡς εἴρηται τῆς ἀγορᾶς· ἡ περίπτωσις αὕτη ἦτο γνωστὴ τοῖς πᾶσιν καὶ ὅμως ἀνείχετο, διὰ νὰ ἀποζ-

ζημιῶνται οὕτως οἱ ἀγοράζοντες τοὺς σίτους τοῦ δημοσίου, συμψηφιζομένης διὰ τοῦ μέσου τούτου τῆς ζημίας τὴν ὁποίαν ὑπέφερον ἀπὸ τὴν ἀγορὰν τῶν σίτων τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἐντεῦθεν ὁ συναγωνισμὸς ἔπαυσε, τὸ ἐμπόριον κατεφθάρθη, καὶ ἡ ἄριξις σιτηρῶν ἐν Πειραιεῖ πρὸ πάντων ἐγίνετο σπανιωτέρα. Δύω Κύριοι μόνον εἰσὶν ἐν Πειραιεῖ ἐξ ἐπαγγέλματος σιτέμποροι· ὁ Κουμπαρούτζος, ὅστις εἶχε προσφερθῇ νὰ προμηθεύσῃ σιτηρὰ εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ὁ Σκοκίδης· ἀλλ' ἀμφότεροι οὗτοι ἕνεκα τοῦ ἀνίσου συναγωνισμοῦ ἀπέναντι τοῦ δημοσίου ἔπαυσαν νὰ ἐνεργῶσι προμηθείας σιτηρῶν διὰ λογαριασμόν των πλέον. Ἐκτάκτως ὅμως διάφοροι κεφαλαιοῦχοι δὲν ἔπαυσαν φέροντες σιτηρά, ἂν καὶ μικρῶν ποσοτήτων, ἅτινα ἐπώλουν εἰς μετριωτέρας τιμὰς ἀφ' ὅτι ἐπώλει τὸ δημόσιον. Παναγιωτόπουλός τις, ἐπὶ παραδείγματι ἐπώλει σίτον Ἀλεξανδρείας πρὸς **44** λεπτὰ καὶ ἄλλοι εἰς τὴν αὐτὴν περίπου τιμήν· ὁ συναγωνισμὸς οὗτος, ἂν καὶ ἄνισος, καὶ ἡ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐπὶ τὰ χείρω προβαίνουσα κατάστασις τῶν σιτηρῶν τοῦ δημοσίου ἠνάγκασε τὸν Κ. ὑπουργὸν καὶ τὴν τιμὴν τῶν τῆς Ἀλεξανδρείας σιτηρῶν νὰ ἐκπέσῃ εἰς **40** λεπτὰ, νὰ τηρήσῃ ὅμως τὸν ἐγχώριον εἰς **56** λεπτὰ καὶ τὸν τῆς Ταρσοῦ εἰς **40**, ἐν ᾧ τοῦτον εἶχεν ἀγοράσει **48** λεπτὰ τὴν ὀκᾶν, πρὸς δὲ καὶ τὰς ἀναλογίας τῶν μερῶν νὰ μεταβάλῃ· ἡ ἐπαισθητὴ χειροτέρευσις τῆς καταστάσεως τῶν σιτηρῶν τοῦ δημοσίου, καὶ ἡ ἐξακολούθησις τοῦ ἔστω καὶ ἀτελοῦς συναγωνισμοῦ διὰ τῶν ἐπτάκτως ἐρχόμενων σίτων ἠνάγκασε τὸν Κ. ὑπουργὸν νὰ ἐλαττώσῃ καὶ πάλιν τὰς τιμὰς ἀπὸ μὲν τῆς ά. Μαρτίου μέχρις **25** Ἀπριλίου εἰς **31** λεπτὸν διὰ τὸν σίτον τῆς Ἀλεξανδρείας, εἰς **40** λεπτὰ διὰ τὸν ἐγχώριον, καὶ εἰς **29** λεπτὰ διὰ τὸν τῆς Ταρσοῦ· ἀπὸ δὲ τὴν **25** Ἀπριλίου καὶ ἐντεῦθεν εἰς **29** λεπτὰ διὰ τὸν τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ εἰς **40** διὰ τὸν ἐγχώριον, νὰ μεταβάλῃ δὲ καὶ πάλιν τὰς ἀναλογίας τῶν μερῶν, διότι ἀπὸ τέσσαρα μέρη σίτου Ἀλεξ. ὅπου ὑπεχρέωνε νὰ λαμβάνωσι, προσδιώρισε δύω, καὶ τοῦτο διὰ νὰ τοὺς ἀνακουφίσῃ κατά τι βεβαίως, ἀλλὰ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ἐξέτεινεν εἰς ὅλους τοὺς ἀρτοποιοὺς, τοὺς ὁποίους ὑπεχρέωσε νὰ προμηθεύωνται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τοὺς σίτους τοῦ δημοσίου, διὰ νὰ δυνηθῇ οὕτως ὅσον τάχιον νὰ καταναλώσῃ αὐτοὺς εὑρισκομένους εἰς τὰς παραμονὰς γενικῆς καταστροφῆς, καὶ κατὰ τοῦτο μόνον τὸ διάστημα ἐπέτρεψε νὰ ἀγοράζωνται σιτηρὰ καὶ διὰ τὰ ἄλλα μέρη τῆς ἐπικρατείας. Τούτου ἕνεκα βλέπετε τὸν ἄρτον τόσον ἄθλιον· εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι δὲν παράγεται ἀπο-

κλειστικῶς ἀπὸ σῖτον Ἀλεξανδρείας, ἀλλ' ἡ ἀθλιεστάτη ποιότης καὶ τοῦ ὀλίγου ποσοῦ καθιστᾷ τὸν ἄρτον πικρὸν καὶ δύσοσμον· ὠφεληθεὶς τέλος ἀπὸ τὴν συμβουλὴν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ὅτι πρέπει νὰ ζητήσω πληροφορίας περὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν σιτηρῶν ἀπὸ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα εἰδήμονας, ἠρεύνησα καὶ ἔμαθον ὅτι οἱ τῆς Ἀλεξανδρείας σῖτοι πρέπει νὰ καταναλίσκωνται ἐντὸς τοῦ ἔτους, ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἅμα ἐκβληθῶσι τῶν λάκκων ἐν οἷς ἦσαν ἐναποτεθειμένοι, καὶ πρὶν ἡ ἐπέλθωσιν αἱ θερμότητες, διότι ἄλλως προσβάλλονται ἀπὸ γενικὴν ῥθειρίασιν καὶ καταστροφήν. Εἶδε ὁ Κ. ὑπουργὸς, ἀφ' οὗ τοιούτους σίτους ἐνόμισε καλὸν νὰ προμηθευθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐντολῆς ἣν ἐδέχθη, εἶθε, λέγω, νὰ μὴ παρενέβαλλεν ἀπ' ἀρχῆς ἐμπόδια εἰς τὴν πώλησίν των, διότι ἀπὸ πολλοῦ ἤθελον εἶσθαι ἐξωδευμένοι οἱ σῖτοι οὗτοι μὲ ὀλιγωτέραν μάλιστα ζημίαν, καὶ σήμερον ἠθέλαμεν ἔχει τὴν εὐτυχίαν νὰ τρώγωμεν ἄρτον ὄχι πικρόν. Τὰ σημερινὰ ἀποτελέσματα εἶναι συνέπεια τῶν συμμίκτων μέτρων του, διότι ὁ σκοπὸς τῆς προμηθείας των ἦτο διοικητικὸς, ἀλλ' ἐγένετο καὶ διεχειρίσθη ἐμπορικῶς, καὶ πάλιν ἀτελῶς κατ' ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους. Διὰ τὸν ἀραβόσιτον δὲν ἔχω νὰ προσθέσω ἄλλο τι, εἰμὴ ὅτι παραληρεῖς βεβρεγμένος, εἶπετο νὰ ὑποστῇ τρομερὰς ἀλλοιώσεις καὶ ῥθορὰς, ὥστε ἠναγκάζοντο νὰ τὸν ἐξάγωσι τῶν ἀποθηκῶν διὰ τῆς ἀξίνης. Δὲν σᾶς ἀπασχολῶ διηγούμενος τὸν τρόπον τῆς τοποθετήσεως τῶν σίτων Ἀλεξανδρείας κατὰ τὰς ἀποθήκας, καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μὴ καταραίνηται ἡ ἀθλιεστάτη αὐτοῦ κατάστασις. Ἔρχομαι δὲ μόνον νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ ἐκ τῶν σιτηρῶν προκύψασα εἰς τὸ δημόσιον ζημία δὲν εἶναι ἀπήμαντος, καθὰ ἴσως τινὲς ὑποθέτουσι. Κατὰ τοὺς καθυποβληθέντας πίνακας τὸ ἀγορασθὲν ποσὸν σίτου καὶ ἀραβοσίτου ἀναβαίνει εἰς ὀκάδας 3,460,438 ἡ δὲ τιμή του εἰς δραχ. 1,616,773: 56, τὸ δὲ πωληθὲν ποσὸν μέχρι ά. Μαρτίου ἀναβαίνει εἰς ὀκάδας 1,630,076 καὶ τὸ ἀντίτιμόν του εἰς δραχ. 581,915: 87/00 ὥστε τὸ μένον ἀπὸ 1 Μαρτίου ποσὸν ἀναβαίνει εἰς ὀκάδας 1,820,362 ὑπολοίπονται δὲ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μετρηθέντος ποσοῦ δι' ἀγορὰν τῶν σιτηρῶν δραχ. 1,134,857. 18|00 ὥστε καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ ὑπολειπόμενος σῖτος θέλει πωληθῇ πρὸς 30 λεπτὰ τὴν ὀκὰν ἡ ζημία θέλει εἶσθαι τοὐλάχιστον δραχ. 622,859: 88|00 μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς ζημίας τῆς ὡς ἐκ τῆς φύρας προκυψούσης, καὶ αὕτη δὲν θέλει εἶσθαι μικρά, θέλει δὲ καταφανῆ μετὰ τὴν ἐντελῆ ἐκποίησιν τῶν σιτηρῶν. Λέγεται ὅτι οἱ ἐναπολειπόμενοι σήμερον ἀπώλητοι σῖτοι ἀναβαίνουσιν εἰς 50,000 κοιλὰ μόνον, ἐγὼ δὲ καὶ ἐγὼ, οἱουδήποτε ποσοῦ καὶ ἂν εἶναι οὗτοι, νὰ μᾶς δοθῇ δύναμις καὶ ὑπομονὴ εἰς ταχεῖαν καὶ ἄνευ δυσαρέστων ἀποτελεσμάτων ὡς πρὸς τὴν ὑγείαν μας κατανάλωσιν αὐτῶν.

Ἤκουον ἤδη τὸν λόγον μου ὑποχωρῶ εἰς τὸ νὰ δώσω πέρας ἤδη τῆς ἐπερωτήσεώς μου, κατὰ τὴν ἐπανειλημμένως ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν, διὰ νὰ μὴ ἤθελε παρεξηγηθῇ ἡ πρόθεσίς μου· περιορίζομαι δὲ, καθ' ἃ ἀνέπτυξα, τὴν πρόθεσιν τῆς ἐπερωτήσεώς μου ἐντὸς τοῦ ἐπιτετραμμένου κύκλου καὶ εἰς ἓν ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας, καὶ εἰς ὁλόκληρον τὸ σῶμα αὐτῆς· ἄλλως τε ἐπειδὴ τὰς ζητηθείσας πληροφορίας ἔλαβον ἀτελεῖς, δὲν ἔχω εἰμὴ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν δέουσαν προσοχὴν τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν διὰ τὸ μέλλον. Τὸ δὲ Σ. Σῶμα τῆς Γερουσίας ἂς προβῇ εἰς τὰ ἐπίλοιπα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀντικείμενα.

Τὸ ἀποτέλεσμα, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας δὲν ἀνταποκρίνεται μὲ τὴν τριήμερον συζήτησιν τὴν ἀπασχολήσασαν καὶ Γερουσίαν καὶ Κυβέρνησιν. Ἐστράφησαν περὶ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν συμφωνητικῶν καὶ τῶν τῆς παραδόσεως πρωτοκόλλων, καὶ ἠτιάθη ὁ ἐπερωτῶν τὸ ὑπουργεῖον διότι ἔλεισε τὰς συμφωνίας δι' ἰδιωτικῶν ἐγγράφων καὶ οὐχὶ συμβολαίων· εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὰ συμβόλαια τὴν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων περιέχοντα δὲν ἐξασφαλίζουσι τὸ δημόσιον περισσότερον ἀφ' ὅτι ἐξασφαλίζουσιν αὐτὸ τὰ ἰδιωτικὰ ἔγγραφα, ὅταν ὑπάρχῃ κακὴ πρόθεσις καὶ συνεννόησις μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων· ὁ ἐπερωτῶν θέλει νὰ ἐξάξῃ ὅτι ἡ ποιότης τοῦ παραληρθέντος σίτου ἦτο καλὴ, διότι λέγει τὰ πρωτόκολλα τῆς παραδόσεως δὲν μνημονεύουσιν ἂν ὁ παραληρθεὶς σῖτος ἦτο κατὰ τὴν ποιότητα τῶν συμφωνιῶν καὶ δειγμάτων· τὸ πόρισμα τοῦτο κατ' ἐμὲ δὲν εἶναι ἰσχυρὸν, διότι ἂν τὰ πρωτόκολλα τῆς παραδόσεως δὲν ἀναφέρουσιν ὅτι ἡ ποιότης τοῦ σίτου ἦτο σύμφωνος πρὸς τοὺς ὅρους καὶ τὰ δείγματα, δὲν λέγουσιν ὅμως καὶ τὸ ἐναντίον· ἑπομένως ἡ ποιότης τῶν παραληρθέντων σιτηρῶν ὑποτίθεται ὅτι εἶναι καλὴ, μέχρις οὗ ὁ ἐπερωτῶν φέρει ἐναντίας ἀποδείξεις. Τέλος κατ' ἐμὲ ἡ κακὴ ποιότης τοῦ ἄρτου τὸν ὁποῖον ἀπό τινος τρώγομεν δὲν δύναται νὰ ἐπιρρεάσῃ τὸ ὑπουργεῖον, διότι οἱ ἀρτοποιοὶ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ ἀγοράσωσιν ὅθεν θέλωσι σῖτον καλλίτερον, ἐὰν τοῦτο τοὺς εἶναι εὔκολον καὶ συμφέρον. Τὰς ὀλίγας ταύτας παρατηρήσεις ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ ὑποβάλω εἰς

ἀπάντησιν. Συμφωνῶ δὲ καὶ ἐγὼ ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ πλέον πέρας εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην, ἥτις καθ' ἃ ἐστράφη ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας ἀπεσχόλησεν ἄνευ σκοποῦ τὴν τε Γερουσίαν καὶ τὴν Κυβέρνησιν.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἐξηντλημένην τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, ἔλυσε δὲ κατόπιν τὴν συνεδρίασιν διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Ἰω. Οἰκονόμου

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Μαΐου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 2,328: 75|00 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1855 τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ τοῦ νομοσχεδίου δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διαριλονεικουμένων δασῶν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν ἵνα ἐξετάσῃ τὰ ὑπὸ τῆς ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης, παρουσιασθέντα ἔγγραφα δασῶν τινων ἐν Εὐβοίᾳ κειμένων.

Προτεθέντος εἰς συζήτησιν τοῦ πρώτου νομοσχεδίου, ὁ Κ. γραμματεὺς ἀνέγνω τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ὡς καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς· ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης μέλος τῆς ἐπιτροπῆς προσέθηκεν· ἡ ἐπιτροπὴ πιστεύει ὅτι ἐκ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἔκθεσιν ἐμπνέονται τόσον τὰ μέλη τοῦ σώματος ὅσον καὶ οἱ ΚΚ. ὑπουργοί· πρὸς τὰ ἀναφερόμενα ἔλαβεν αὐτὴ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἐξῆς περίπτωσιν ἐκ τῆς ὁποίας ἠδύνατο νὰ καταχωρήσῃ εἰς τὴν ἔκθεσίν της καὶ τὴν ἀκόλουθον παρατήρησιν, τὴν ὁποίαν ὡς μέλος αὐτῆς προσθέτω σήμερον συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασίν της. εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὅσον μεγάλαι εἰσὶν αἱ προσπάθειαι αἵτινες κα-

ταβάλλονται πρὸς τὴν πρόοδον καὶ ἐξάπλωσιν τῆς παιδείας καθ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Βασιλείου τοσοῦτον τὰ μέσα τοῦ Κράτους εἶναι μικρὰ καὶ ἀνεπαρκῆ πρὸς τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ τοῦ μεγάλου σκοποῦ· Εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἐὰν ἐλαμβάνετο ἡ ἀνήκουσα πρόνοια περὶ εἰσπράξεως τῶν τοσούτων κληροδοτημάτων τῶν ἀριερωθέντων ὑπὸ τῶν ἀοιδίμων ὁμογενῶν ἡμῶν Χατζῆ Κώστα, Βαρβάκη, Στουρνάρη καὶ λοιπῶν τοιούτων πρὸς τὴν ἀνέγερσιν λυκείων καὶ ἄλλων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, ὡς καὶ περὶ ἐκτελέσεως τῶν εὐγενῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, ἐκ τῆς ὁποίας διπλὴ θέλει εἶσθαι ἡ ὠφέλεια, διότι ἀφ' ἑνὸς θέλει διατηρεῖσθαι ζωηρὰ ἡ ἄμιλλα τῶν ἀπανταχοῦ εὑρισκομένων καὶ ἐπιζόντων φιλομούσων ὁμογενῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου θέλει χορηγηθῇ ἐργασία εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἐργατῶν εὑρισκομένων εἰς τὴν ἐσχάτην πενίαν ἕνεκα τῶν περιστάσεων· τὴν εὐχὴν ταύτην προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ ἵνα συστήσῃ τὸ σῶμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὡς συνεπάγουσαν τὰ ἀνωτέρω εὐχάριστα ἀποτελέσματα.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἀπήντησε τὰ ἑξῆς· χαίρω διότι ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς μὲ δίδει ἀφορμὴν νὰ καινοποιήσω εὐχάριστον τι πρὸς τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας· ὅταν ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑποίου προϊστάμαι ὑπουργείου εὗρον διωρισμένην καὶ συγκεκροτημένην ἐπιτροπήν τινα ἐπὶ τοῦ ἀριερώματος τοῦ ἀοιδίμου Χ. Κώστα, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι αἱ προσπάθειαι τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ὑπῆρξαν ἄξιαι τοῦ μεγάλου σκοποῦ δι' ὃν ἐκλήθη καὶ τῇ συνδρομῇ τοῦ ὑπουργείου ἔφθασαν εἰς τὸ εὐάρεστον πέρας. Τὸ ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου τούτου διαθέτου Χ. Κώστα προσδιωρισθὲν καταστημα ὑπῆρχε ἤδη εἰς ἐνέργειαν ἐν ᾧ 25 ὀρφανὰ ἐκπαιδεύονται καὶ τρέφονται ἐκφράζοντα τὴν εὐχαριστησίν των πλέρη. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ καταστημα τοῦτο δὲν ἐκτίσθη διότι πρὸς τὴν ἀνέγερσιν τοιαύτης οἰκοδομῆς ἀπαιτοῦνται μεγάλα κεφάλαια ἀλλ' ὡς τοιοῦτον χρησιμεύει ἡ οἰκία τοῦ ἐπίσης φιλομούσου Κ. Βράση διαμένοντος ἄλλοτε ἐνταῦθα, ὁ ὁποῖος παρεχώρησε κατ' αἴτησιν τῆς ἐπιτροπῆς τὴν ῥηθεῖσαν οἰκίαν του πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν.

Τὸ κληροδότημα τοῦ ἀοιδίμου Βαρβάκη εὗρον εἰς τὸ σημεῖον καθ' ὃ προέκειτο μὲν νὰ ἀνεγερθῇ τὸ ὑπὸ τοῦ διαθέτου προσδιωρίζόμενον καταστημα ἀνεβάλετο δὲ ἡ ἀπόφασις τῆς οἰκοδομῆς ἕνεκα τῆς ἐν τῇ διαθήκῃ ἀναφερομένης ὀνομασίας αὐτοῦ ὡς λυκείου ἀγνώστου οὔσης εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη καὶ δὲν μένει εἰμὴ νὰ μεταβῶμεν μετὰ τοῦ Κ. Προέδρου

τοῦ ἐντίμου τούτου σώματος ὡς προέδρου τῆς περὶ τοῦ καταστήματος αὐτοῦ ἐπιτροπῆς ὅπως προσδιορίσωμεν τὸν τόπον τῆς οἰκοδομῆς καὶ τεθῇ ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου καταστήματος.

Τὸ κληροδότημα τοῦ ἀοιδίμου Στουρνάρη εἶναι ἀνατεθειμένον ὡς γνωρίζετε εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν· πληροφορῶ δὲ τὴν Γερουσίαν ὅτι καθὰ γνωρίζω ὁ ἔντιμος βουλευτὴς Σπετζῶν μέλος τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ κληροδοτήματος τούτου παρεκάλεσε τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν ὅπως προμηθευθῇ ἐκ τῆς Εὐρώπης τὰ καταλληλα σχέδια πρὸς ἀνέγερσιν ὅσον οἷόν τε μεγαλοπρεπεστάτου τοῦ προκειμένου καταστήματος κατὰ τὴν εὐγενῆ πρόθεσιν τοῦ διαθέτου ἡ Γερουσία ἀκούσασα εὐχαρίστως τὰ λεχθέντα ὥρισεν ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προαγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ ἵνα ἐν τινι ἐπομένῃ συνεδριάσει δοθῶσι πληροφορίαι ὑπὸ τοῦ μέλους τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ τελευταίου κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίμου Στουρνάρη περὶ τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκονται αἱ περὶ τούτου ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων.

Ἐγένετο ἐπομένως ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἰω. Κολοκοτρώνη καὶ Ι. Θεοτόκη δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ τὸ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν ψηφίσασα διὰ ψήφων 26.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 2,328 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1853 τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Σπυρ. Τρικούπης . . . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ριζάρδος Τζιώρτζ . . . . .
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Βασιλ. Χρηστακόπουλος . . N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . .	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Νικόλ. Χρυσόγελος . . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Γεώργιος Ψύλλας . . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . N	Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Γεώργιος Δαρειώτης . . . N

Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Γκίκας Καρακατζάνης . . .	Δημήτριος Χατσίσκος . . .
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . .	Δημήτριος Χρηστίδης . . N
Ἀδάμ. Δούκας	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Μωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Παναγ. Λιδωρίκης . . . .
Τσανετάκης Γρηγοράκης . .	Γεώργ. Δουβουνιώτης . . . N
Μ. Α. Καΐρης . . . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . .
Δημήτρ. Πλαπούτας . . .	Ῥήγας Παλαμήδης . . . . N
Ἰωάννης Σπάϊκος	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν διὰ χειροτονίας παραδοχὴν τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἐγένετο ὡσαύτως ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ ψηφίσασα διὰ ψήφων 26 ἐχόντων ὅπως ὑποβληθῇ ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 26 λήξαντος Ἀπριλίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 2,328 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1853 τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλον . N	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλ. Χρυσόγελος . . .
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Γεώργιος Ψύλλας . . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος .	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . N
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Γεώργιος Δαρειώτης . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Δημήτριος Βούλγαρης . . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Γκίκας Καρακατζάνης . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀδάμ. Δούκας . . . . .
Ριζάρδος Τζιώρτζ	Δῆμος Κανελλόπουλος . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .

Μ. Α. Καΐρης	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Αντών. Γ. Κριεζῆς . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . Ν
Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν	Παναγ. Λιδωρίκης . . . .
Δημήτρ. Πλαπούτας . . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .
Ἰωάννης Σταΐκος	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . Ν
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . Ν
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . Ν	Σπῦρος Μῖλιος . . . . .
Δημήτριος Χατσίσκος . .	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Δημήτριος Χρηστίδης . . .	Δημήτριος Α Κουντουριώτης .

Προτεθέντος ὕστερον εἰς συζήτησιν τοῦ δευτέρου νομοσχεδίου δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διαριλονεικουμένων δασῶν ἐπιτροπὴν ἡ ἐξέτασις τῶν ὑπὸ τῆς Οθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης παρουσιασθέντων ἐγγράφων δασῶν τινων κειμένων ἐν Εὐβοίᾳ καὶ ἀναγνωσθέντος τούτου μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως· τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἠρώτησε ποία εἶναι ἡ δοθεῖσα ὑπόσχεσις πρὸς τὴν Ὑ. Πύλην κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ καὶ πότε αὕτη ἐδόθη, ὁ δὲ παρὼν Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπήντησεν ὅτι ὁποία εἶναι ἡ δοθεῖσα ὑπόσχεσις καὶ πότε αὕτη ἐδόθη δὲν γνωρίζει, γινώσκει δὲ ὅτι ἐγένοντο παράπονα ὅτι τὰ δικαιώματα τῆς περὶ ἧς πρόκειται Οθωμανίδος παρεγνωρίσθησαν καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἀπεφάσισε νὰ ἐπιτρέψῃ θεραπείαν διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν· ἤκουσα ἄλλοτε ἔντιμόν τινα συνάδελφόν μας πρώην ὑπουργὸν εἰπόντα, εἰς περίστασιν καθ' ἣν προέκειτο περὶ ἀποζημιώσεώς τινος τῆς γείτονος ἐπικρατείας, ἐὰν μὲν εἶναι δίκαιον νὰ δώσωμεν τὰς χιλίας ἢ τὰς περισσοτέρας δραχμὰς ἐὰν δὲ εἶναι ἄδικον νὰ μὴ δώσωμεν τὸ παραμικρόν· ἡ περίστασις ἡ σημερινὴ εἶναι ἡ ἰδία καὶ πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ἡ αἴτησις τῆς προκειμένης Χανούμης εἶναι ἢ δὲν εἶναι δικαία, καθόσον γνωρίζω ὅτι πολλαὶ κοινότητες καὶ μοναὶ εἶχον τοιαῦτα δάση καὶ τὰ ἐστερήθησαν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ὡς ἡ μονὴ τῆς Φανερωμένης ἥτις εἶδεν ἀπορριφθεῖσαν τὴν αἴτησίν της διότι ὁ ἡγούμενος δὲν προέλαβε νὰ δώσῃ ἐγκαίρως τὰ ἔγγραφα τῶν διαριλονεικουμένων δασῶν, ἀλλὰ τὰ ἔδωσε εἴτε κατὰ τὴν λῆξιν εἴτε 4 ἡμέρας ὕστερον τῆς προθεσμίας· εἶναι ἀναγκαῖον ὅθεν νὰ γνωρίσωμεν τὸ ἱστορικὸν τῆς προκειμένης αἰτήσεως, διὰ νὰ παραδεχθῶμεν ταύτην ἂν εἶναι δικαία.

Εἶμαι ἐναντίος, προσθέτω, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν ἥτις ἄλ-

λοτε καθιερώθη τοῦ νὰ παρουσιασθῶσιν ἐντὸς προθεσμίας τὰ περὶ διαριλονεικουμένων δασῶν ἔγγραφα· ἀλλ' ἀφοῦ τοῦτο ἐγένετο καὶ ἡ πολιτεία τὸ παραδέχθη δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἤδη τίποτε, τοιαῦτα κτήματα κατέχονται καὶ διαριλονεικοῦνται σήμερον δι' ἕνα ἢ δι' ἄλλον λόγον καὶ γινώσκω ὅτι τινὰ τῶν κτημάτων τούτων οὔτε εἰς τοὺς αἰτοῦντας ἀνήκουσι οὔτε εἰς τοὺς κατέχοντας καὶ πρέπει τὸ ζήτημα τοῦτο νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ νὰ ἀποδοθῇ τὸ δίκαιον ἀνηκόντως.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπήντησεν ὅτι ὁ λόγος τοῦ προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ ἀπεμακρύνθη κατά τι τῆς ὑποθέσεως τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ διὰ τοῦτο περιορίζομαι νὰ ἐξετάσω μόνον ἂν ἐν δικαιοσύνῃ τὸ ὑπουργεῖον εἰσήγαγε τὸ παρὸν νομοσχέδιον· ὁ λόγος δι' ὃν τὸ ὑπουργεῖον εἰσήγαγε τοῦτο φαίνεται αὐτὸς τῆς ἐκθέσεως (ἣν καὶ ἀνέγνω) καὶ δι' αὐτὸν τὸ ὑπουργεῖον ἐθεώρησε δίκαιον νὰ φέρῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ ζήτημα ὅπως παραχωρηθῇ καὶ εἰς τὴν προκειμένην Οθωμανίδα τὸ αὐτὸ δικαίωμα ὅπερ ἐχορηγήθη καὶ εἰς τὸν ἀδελφόν της.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπήνεγκεν· ἐγὼ φρονῶ ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου οὐδεμία διεύρυνσις ἢ θεραπεία παραπόνων προσφέρεται ἀλλ' ἀπεναντίας ἐπεκτείνεται ἡ ἐξαίρεσις ἥτις ἐγένετο ἐναντίον τοῦ νόμου καὶ μὲ προφανῆ ἀδικίαν τῶν λοιπῶν ὡς πρὸς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐγγράφων τοῦ Χασὰν Μπέη, ἐὰν πρέπει νὰ χορηγηθῇ τὸ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ζητούμενον δικαίωμα εἰς τὴν Οθωμανίδα Ἐμπιμπὲ Χανούμην, πολὺ περισσότερον πρέπει νὰ χορηγηθῇ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκείνους οἵτινες διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀπώλεσαν τὸ τοιοῦτον δικαίωμα διότι πᾶσα ἐξαίρεσις εἶναι παρανομία.

Εἰπόντος ἄλλου ὅτι ὁ Χασὰν Μπέης μὴ γνωρίζων καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ παρουσιάσῃ ἐντὸς τῆς προθεσμίας τὰ περὶ τῶν ἀντιποιουμένων ὑπ' αὐτοῦ δασῶν ἔγγραφα προσέφυγεν εἰς τὴν Α. Μ. διὸ καὶ ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1843 Β. διάταγμα χορηγῶν εἰς αὐτὸν τὸ τοιοῦτον δικαίωμα ὅπερ ζητεῖται ἤδη νὰ χορηγηθῇ καὶ εἰς τὴν ἀδελφήν του ὡς ὑπαγομένην εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, ἕτερος ἐπήνεγκεν. Τὸ διάταγμα τοῦ ἔτους 1836 ἐκανόνιζεν ῥητῶς τὴν προθεσμίαν καθ' ἣν ἔπρεπε οἱ ἀντιποιούμενοι δάση νὰ παρουσιάσωσι τοὺς τίτλους των εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ διορισθεῖσαν ἐπιτροπήν· οἱ δὲ παρουσιάσαντες τὰ ἔγγραφά των εἶδον τὴν τύχην τῶν αἰτήσεών των· ὁ Χασὰν Μπέης δὲν παρουσίασε τὰ ἔγγραφα καὶ ἐπειδὴ προσέφυγεν εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἐξαιρετικῶς διὰ λόγους ἐξωτερικοὺς τῷ ἐπε-

τράπη διὰ Β. διατάγματος τοῦ ἔτους **1843** νὰ παρουσιάσῃ τοὺς τίτλους του διὰ νὰ ἐξεταθῶσι· ἤδη ζητεῖται νὰ χορηγηθῇ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα καὶ εἰς τὴν ἀδελφήν του Χανούμην· πρέπει ὅθεν νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ὡς πρὸς τὴν χορήγησιν τοῦ δικαιώματος τούτου ὑπάρχωσι λόγοι δικαιοσύνης καθόσον ἂν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι λόγοι ἡ ζητουμένη δικαιοσύνη πρέπει νὰ χορηγηθῇ καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς ἔχοντας τοιαύτας ἀξιώσεις ἐπὶ δασῶν, ἂν δὲ ὑπάρχωσι λόγοι πολιτικοὶ τοὺς τοιούτους ὁ Κ. ὑπουργὸς πρέπει νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Εἰπόντων ἄλλων νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀντέλεξεν ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ἀναβολὴν διότι ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐν τῇ ἐαθέσει του ἀναφέρει τοὺς λόγους δι' οὓς πρέπει νὰ χορηγηθῇ τὸ ζητούμενον δικαίωμα εἰς τὴν ὀθωμανίδα Χανούμην, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχει καὶ ἡ ὑπόσχεσις τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ὑ. Πύλην· ἀπήντησεν ἕτερος τῶν προλαλησάντων ὅτι εἰς Κράτος συνταγματικὸν οἷον εἶναι ἡ Ἑλλὰς οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ δοθῇ ῥητὴ ὑπόσχεσις ἐν μέρει τῆς Κυβερνήσεως ἀλλ' ἔδει νὰ γνωστοποιηθῇ μόνον ὅτι περὶ χορηγήσεως τοῦ προκειμένου δικαιώματος θέλει ὑποβληθῇ νόμος εἰς τὰς Βουλάς· ἐπαναλαμβάνω δὲ νὰ εἴπω ὅτι τὸ τοιοῦτον δικαίωμα δὲν πρέπει νὰ παραχωρηθῇ μόναν εἰς τοὺς δύο ὀθωμανοὺς ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκείνους οἵτινες ἔχουσι τοιαύτας ὁμοίας ἀξιώσεις· μολονότι προβλέπω ὅτι θὰ ἐπαναληρθώσι τὰ τοιαῦτα τὸ δημόσιον ἢ ὁλοτελῶς δὲν θέλει ἔχει δάση ἢ ὀλίγιστα θέλει διατηρήσει ὅθεν πρωτιμώτερον εἶναι νὰ ἐκλείψωσιν αἱ ἐξαιρέσεις. Καὶ ἄλλος τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προσέθηκε, συμφωνῶ πλησιέστατα μὲ τὸν προαγορεύσαντα ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρὶν ἢ παραλάβῃ τὸν προκείμενον νόμον ἐπιψηφισμένον ὑπὸ τῶν βουλευτικῶν σωμάτων δὲν ἔπρεπε νὰ δώσῃ τὴν ὁποίαν ἔδωσεν ὑπόσχεσιν καθόσον τὰ σώματα εἰσὶ ἰσόβαθμα καὶ ἀνεξάρτητα καὶ οὐχὶ δοῦλα αὐτῆς. Ἕτερος δὲ ἐπέμενεν· ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ ὑπάρχῃ λόγος πολιτικὸς δι' ὃν ἠναγκάσθη ἡ Κυβέρνησις νὰ δώσῃ τὴν ὁποίαν ἔδωσεν ὑπόσχεσιν· καὶ ἂν τοιοῦτος λόγος ὑπάρχῃ πρέπει νὰ γνωστοποιηθῇ οὗτος εἰς τὸ σῶμα ἐν μυστικῇ μάλιστα συνεδριάσει, ἂν τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον.

Ἐπὶ τέλους ἡ Γερουσία συναινέσαντος καὶ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνέβαλε τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἰς ἄλλην συνεδρίασιν.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας εἶπε. Προτείνω νὰ ζητήσῃ ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ σώματος ἐγγράφως ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων τὸν λόγον δι' ὃν δὲν ὑπέβαλον μέχρι τοῦδε τὸν κατάλογον τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου ἐκ προκαταβολῶν ἂν ἐζήτησε τὸ σῶμα πρὸ δύο σχεδὸν μηνῶν, καὶ προσθέτω ὅτι ἂν τὸ ὑπουργεῖον ὁρονῇ ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης αἰτήσεως ὑπερβαίνει τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας τὰ καθήκοντά του πρέπει νὰ παρουσιασθῇ νὰ εἴπῃ τοῦτο ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει βέβαιον ὂν ὅτι εὑρεθῇ εἰς ἀπάτην ἂν δὲν νομίζῃ ὅτι δὲν ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ χορηγήσῃ τὸν ζητούμενον κατάλογον ἂς εὐαρεστηθῇ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα **33, 34** καὶ **35** τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου διὰ νὰ πεισθῇ ὅτι ἐπίκειται αὐτῷ ἡ τοιαύτη ὑποχρέωσις· ὁ λόγος ὃν ὁ Κ. Πρόεδρος ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει ἐγνωστοποίησε, ὅτι ἄθλεν πρὸς καταρτισμὸν τοῦ τοιούτου καταλόγου ἀναμένονται αἱ ἀνακοῦσαι πληροφορίαι ἐκ τῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας εὑρισκομένων ταμείων δὲν εἶναι ἀληθὴς, διότι τὸ λογιστήριον ἔχει καταχωρημένας κατὰ τὸν νόμον εἰς τὰ βιβλία αὐτοῦ ὅλας τὰς προκαταβολὰς, αἱ δὲ πρὶν τοῦ νόμου δοθεῖσαι προκαταβολαὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἁρμοδίου ἔτους ἐξεκαθαρίσθησαν ὥστε εἶναι γνωσταὶ εἰς τὴν κεντρικὴν ἐξουσίαν. Πρὸ ἡμερῶν ὁ κατάλογος τῶν τοιούτων προκαταβολῶν ἐστάλη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον συμφώνως μὲ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, ἀλλὰ τοιοῦτος κατάλογος δὲν ἐστάλη καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ἵνα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ ὑψώσῃ φωνὴν πρὸς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων της· προσέθηκεν ἕτερος ἡ ἔγγραφος αἴτησις τῶν λόγων δὲν εἶναι τοσοῦτον νόμιμος καθόσον οἱ λόγοι ζητοῦνται καὶ δίδονται ἐκ μέρους τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν προφορικῶς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει· συμφωνῶ δὲ πλησιέστατα ὡς πρὸς τὴν ἀποστολὴν τοῦ καταλόγου τῶν προκαταβολῶν καθόσον, ὡς ἐπληροφορήθην οἱ μέχρι τοῦ ἔτους **1853** δοθέντες ἰσολογισμοὶ φέρουσιν προκαταβολὰς δραχ. **1,500,000.**

Ἀναγνωσθείσης ἐνταῦθα τῆς ὑπ' ἀριθ. **9235** ἀπαντήσεως τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν· ὁ ζητήσας τὸν κατάλογον τῶν προκαταβολῶν ἀγνοεῖ καὶ ἐννοεῖ τὰς προσωπικὰς προκαταβολὰς τὰς δοθείσας εἰς ἄτομα καὶ οὐχὶ τὰς χορηγηθείσας εἰς τὰ διάφορα ἐξωτερικὰ στρατιωτικὰ ταμεῖα περὶ ὧν ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις, καθὰ νομίζω, πραγματεύεται· ὥστε ἐνταῦθα παρουσιάζεται σύγχυσις ἰδεῶν καὶ πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἀνήκουσα διάκρισις. Ἐπέμενεν

ἄλλος· ὁσάκις τις ἐξέρχεται τῶν καθηκόντων τῆς κοινωνίας περιπλέκεται καὶ περιπλανᾶται· εἰς αὐτὸ τοῦτο καταντῶμεν καὶ ἡμεῖς ἤδη διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητοῦμεν δὲν εἶναι ὀρθόν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δύναται νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ὅλων τῶν περιπλοκῶν εἶναι τὸ νὰ ὑποχρεώσωμεν τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς νὰ φέρωσι τοὺς ἀπολογισμοὺς εἰς τοὺς ὁποίους ἐκτίθενται καὶ αἱ προκαταβολαὶ καὶ τὰ πάντα· πρὸς τί ζητοῦμεν τὸ ἐλάχιστον μέρος ἤτοι τῶν κατάλογον τῶν προκαταβολῶν καὶ δὲν ζητοῦμεν τὸ ὅλον ἤτοι τοὺς ἀπολογισμούς; πρέπει νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς νὰ μᾶς ὑποβάλωσι τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν ἐτῶν **1852, 1853** καὶ **1854** διότι πρὸς τοῦτο προστέθησαν δέκα περιπλέον πρόσωπα εἰς τὸ γενικὸν λογιστήριον· ὁ ὑπουργὸς ὁ ὁποῖος ὑπέβαλε τὴν αὔξησιν ταύτην τῶν προσώπων δι' οὓς λόγους ἐξέθηκε τότε ὑπέβαλε δύω ἀπολογισμοὺς καὶ εἶχεν ἑτοιμον καὶ τὸν τοῦ ἐπιόντος ἔτους ἀλλὰ δὲν προέλαβε νὰ τὸν ὑποβάλῃ ὡς ἀπαλλαχθεὶς τότε τῶν καθηκόντων τοῦ ὑπουργοῦ.

Παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι οὐδεὶς ἐναντιοῦται καθόσον ἀφορᾷ τὴν ὑποβολὴν τῶν ἀπολογισμῶν, καθόσον ζητοῦντες τὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν προκαταβολῶν δὲν ἐμποδίζομεν ἐκεῖνο ὅπερ εἶναι ὑποχρεωτικὸν εἰς τοὺς ΚΚ. ὑπουργούς· ὁ ζητούμενος κατάλογος θέλει περιέχει κατ' ὄνομα τὰς προκαταβολὰς καὶ τὰ πρόσωπα πρὸς ἃ ἐδόθησαν, ὥστε καθὸ σύντομος θέλει ἐξετασθῇ καὶ ἀναγνωσθῇ παρ' ὅλων, καὶ ἐπειδὴ ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν ὑποβολὴν αὐτοῦ ἐπαναλαμβάνω νὰ προτείνω τὴν ἐκ νέου ζήτησιν αὐτοῦ ἐκ τῶν καθυστερούντων ὑπουργείων.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ ζητηθῶσι καὶ τελευταίαν φορὰν οἱ κατάλογοι τῶν προκαταβολῶν ἐκ τῶν καθυστερούντων ὑπουργείων.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 10 Μαΐου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν ὕστερον ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως α) τὸ ἀπὸ 9 τ. μ. ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν Κ. Αὐλάρχου δι' οὗ κοινοποιεῖται εἰς τὴν Γερουσίαν ὅτι ἡ Α. Μ. διέταξε πένθος ὀκταήμερον ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς 9 ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Υ. τοῦ Πρίγγιπος Αἰμιλίου τῆς Ἐσσίας.

β) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Ἀντωνοπούλου ἐξαιτουμένου τρίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν διὰ τὴν ἀλλοδαπὴν· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

γ) Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς εἰσαγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκκαλέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνομολογηθείσης συμβάσεως πρὸς κατασταλὴν τῆς ληστείας ἡ Γερουσία ἀπερρίπτατο τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται αὕτη νομοσχεδίου ἐπὶ τὴν αὔριον.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ μεγάλου Δουκάτου τῆς Τοσκάνης συνομολογηθείσης συνθήκης ἐμπορίας καὶ Ναυτιλίας ἔχον ὡς ἑπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὸ περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ μεγάλου Δουκάτου τῆς Τοσκάνης συνθήκης ἐμπορίας καὶ Ναυτιλίας Νομοσχέδιον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Γερουσίαν, κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ἤδη Νομοσχέδιον περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ μεγάλου Δουκάτου τῆς Τοσκάνης συνθήκης περὶ ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας συνομολογηθείσης ἅρτι ἐν Φλωρεντίᾳ

Συνυποβάλλονται δὲ μετὰ τοῦ νομοσχεδίου τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου, ἐξ ἧς θέλει πληροφορηθῇ ἡ Γερουσία τὰς κυριωτέρας βάσεις τῆς διεθνοῦς ταύτης συμβάσεως.

Πεποιθώς, ὅτι θέλουσιν ἐκτιμηθῇ προσηκόντως αἱ ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῆς προκύψουσαι ὠφέλειαι διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν ἡμῶν, παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ χορηγήσῃ ἄνευ ἀναβολῆς, τὴν κατὰ τὸ 25 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἀπαιτουμένην συγκατάθεσιν αὐτῆς, ὅπως ἀνταλλαγῶσιν ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας αἱ ἐπικυρώσεις καὶ ἀπολαύσῃ ὅ,τι τάχιον ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία τὴν διὰ τῆς συνθήκης ταύτης καθιερωθέντων πλεο-

ανεκτημάτων, ὧν ἡ στέρησις ἐν ὥρᾳ καθ' ἣν ἰδίως κινεῖται ἡ ναυτιλία ἀποβαίνει τοσοῦτον δι' αὐτῶν ἐπιζήμιος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Ἀπριλίου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Α. Γ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν 10 (22) Ἀπριλίου 1856 κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ μεγάλου Δουκάτου τῆς Τοσκάνης ἐν Φλωρεντίᾳ Συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, συγκειμένη ἐξ ἄρθρων εἴκοσιν ὅλων θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκδοθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικὴ Βασιλικὴ Ὑψηλότης ὁ Ἀρχιδοὺξ Μέγας Δοὺξ τῆς Τοσκάνης ἐπιθυμοῦντες ἐξ ἴσου νὰ συσφίξωσι τοὺς σύνδεσμους τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τοσκάνης εὐτυχῶς ὑφισταμένης φιλίας καὶ νὰ ἐπαυξήσωσι τὰς μεταξὺ τῶν δύω ἐπικρατειῶν ἐμπορικὰς σχέσεις, ἀπεφάσισαν νὰ συνομολογήσωσι Συνθήκην ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας καὶ διώρισαν ἐπὶ τούτῳ πληρεξουσίους αὐτῶν.

Ἡ μὲν Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος τὸν Κύριον Κωνσταντῖνον Τοσίτσαν Γενικὸν αὐτοῦ Πρόξενον ἐν Τοσκάνῃ, ἱππότην τοῦ χρυσοῦ σταυροῦ τοῦ Βασιλικοῦ Αὐτοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, φέροντα τὸ παράσημον τοῦ Νισσὰν Ἰφτιχὰρ τοῦ Σουλτάνου.

Ἡ δὲ Αὐτοκρατορικὴ καὶ Βασιλικὴ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ Ἀρχιδοὺξ Μέγας Δοὺξ τῆς Τοσκάνης τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Κ. Ἰωάννην Βαλδασερόννην, ἱππότην τοῦ ἐπισήμου καὶ στρατιωτικοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Στεφάνου Πάππα καὶ μάρτυρος, Μεγαλόσταυρον καὶ μέγαν σφραγιδοφύλακα τοῦ Τάγματος τῆς Ἀξίας ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Ἁγίου Ἰωσήφ, Μεγαλόσταυρον τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Τάγματος τοῦ Λεοπόλδου τῆς Αὐστρίας, Μεγαλόσταυρον τοῦ Βασιλικοῦ Τάγματος τοῦ Ἁγίου Ἰανουαρίου τῆς Νεαπόλεως, Μεγαλόσταυρον φέροντα τὴν μεγάλην ταινίαν τοῦ ἱεροῦ στρατιωτικοῦ τάγματος τῶν Ἁγίων Μαυρικίου καὶ Λαζάρου τῆς Σαρδηνίας, Μεγαλόσταυρον τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Γαλλικοῦ Τάγματος τοῦ Λεγεῶνος τῆς τιμῆς, Μεγαλόσταυρον τοῦ Ἱεροῦ Ἀγγελικοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Κωνσταντινιανοῦ Τάγματος τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῆς Πάρμας καὶ Μεγαλόσταυρον ἐκείνου τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου ἐπίσης τῆς Πάρμας, Μυστικὸν Σύμβουλον τοῦ Κράτους, τῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Θαλαμηπόλον τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς καὶ Βασιλικῆς Ὑψηλότητος τοῦ Μεγάλου Δουκὸς τῆς Τοσκάνης, πρόεδρον τοῦ ὑπουργείου, Ὑπουργὸν Γραμματέα τοῦ Κράτους ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ προσωρινὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων Ὑπουργὸν, οἵτινες πληρεξούσιοι μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν ἐγγράφων, εὑρεθέντων κατὰ τοὺς ἀπαιτουμένους τύπους συνέθεντο τὰ ἑξῆς ἄρθρα.

Ἄρθρον 1. Θέλει ὑπάρχει πλήρης ἐλευθερία ἐμπορίας τε καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τῶν ὑπηκόων ἢ πολιτῶν τῶν δύω ἐπικρατειῶν. Ἑπομένως οἱ Ἕλληνες ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῆς Τοσκάνης καὶ οἱ Τοσκάνοι ἐν Ἑλλάδι δύνανται νὰ ὁδοιπορῶσι, διαμένωσι καὶ διακατέχωσιν ἐν εἴδει ἰδιοκτησίας ἢ ὑρ'οἱονδήποτε ἄλλον τίτλον οἰκίας καὶ ἕτερα ἀκίνητα κτήματα οἱουδήποτε εἴδους, καὶ νὰ ἐξάσκῶσιν ἐλευθέρως εἰς τοὺς λιμένας, εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς πᾶν ἕτερον μέρος ἑκατέρων τῶν ἐπικρατειῶν πᾶν εἶδος βιομηχανίας ἢ ἐμπορίου, οὗ ἡ ἐξάσκησις ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς.

Εἴτε δὲ ἀποκατασταθῶσιν ἐν ταῖς ἐπικρατείαις ταύταις, εἴτε προσωρινῶς παρεπιδημῶσιν ἐν αὐταῖς, ἢ τέλος διαβατικῶς διέρχονται δι' αὐτῶν ὡς Πράκτορες ἐμπορικοὶ ἢ ὁδοιπορούντες ὑπάλληλοι ἐμπορικῶν καταστημάτων (commis voyagers) δὲν θέλουσιν ὑπόκεισθαι, λόγῳ τῆς ἰδιοκτησίας, τῆς βιομηχανίας ἢ τοῦ ἐμπορίου αὐτῶν, εἰς συνεισφορὰς, τέλη φόρους ἐπιτηδευμάτων ἢ δασμοὺς, οἱασδήποτε ὀνομασίας, ἄλλους ἢ ἀνωτέρους τῶν εἰσπραττομένων παρὰ τῶν ἰθαγενῶν.

Κατὰ ταῦτα πᾶν προνόμιον, πᾶσα ἀτέλεια, πᾶν πλεονέκτημα οἱουδήποτε εἴδους, τοῦ ὁποίου ἀπολαύουσιν ἢ θέλουσιν

ἀπολαύσει ὡς πρὸς τὰς ἰδιοκτησίας αὐτῶν καὶ περὶ τὴν χονδρικὴν ἢ λιανικὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐμπορίου ἢ τῆς βιομηχανίας των οἱ πολῖται ἢ ὑπήκοοι ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν θέλουσιν εἶσθαι κοινὰ καὶ εἰς τοὺς ὑπηκόους ἢ πολίτας τῆς ἑτέρας.

Ἄρθρον 2. Οἱ ὑπήκοοι ἢ πολῖται ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν συμμορφούμενοι μὲ τοὺς ἐγχωρίους γενικοὺς νόμους καὶ τὰς ἀστυνομικὰς διατάξεις θέλουσι καθ' ἅπαντα ἀπολαύσει τῆς αὐτῆς προστασίας, ἧς καὶ οἱ ἰθαγενεῖς. Αἱ κατοικίαι, αἱ ἀποθῆκαι αὐτῶν καὶ πᾶν τὸ εἰς αὐτοὺς ἀνῆκον θέλουσιν εἶσθαι ἀπαρενόχλητα κατὰ τοὺς ἐγχωρίους νόμους· δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς ἐπισκέψεις καὶ ἐρεύνας κακοτικὰς καὶ παρανόμους, οὐδὲ θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐξέτασις ἢ ἐπιθεώρησις αὐθαίρετος τῶν βιβλίων ἐγγράφων καὶ ἐμπορικῶν αὐτῶν λογαριασμῶν, εἰμὴ συνεπείᾳ νομίμων πράξεων τῶν ἁρμοδίων δικαστηρίων.

Οἱ κάτοικοι ἢ ὑπήκοοι ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν θέλουσιν ἔχει ἐλευθέραν πρόσοδον εἰς τὰ δικαστήρια πρὸς ἐξάσκησιν ἢ ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, δυνάμενοι ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ μεταχειρίζωνται πρὸς τοῦτο δικηγόρους, δικογράφους καὶ πράκτορας οἱασδήποτε τάξεως, οὓς ἤθελον θεωρήσει καταλλήλους, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται, καθ' ἁλλοδαποί, εἰς διατυπώσεις, δικαιώματα καὶ ἀποζημιώσεις ἄλλα ἢ μεγαλείτερα τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς ὁμοίας περιστάσεις εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς, ἐξαιρουμένης τῆς ἐγγυήσεως τῆς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν judicatum solvi γνωστῆς κατὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ νόμοι ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ἀπαιτοῦσιν αὐτὴν ἐπὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων.

Ἄρθρον 3. Οἱ πολῖται ἢ ὑπήκοοι ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ἀπαλλάττονται πάσης προσωπικῆς ὑπηρεσίας εἴτε ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης, εἴτε εἰς φρουρὰς ἢ ἐθνοφυλακὰς τῆς ἑτέρας. Δὲν θέλουσιν ὑπόκεισθαι εἰς καταναγκαστικὰ δάνεια, οὐδ' εἰς ἄλλην τινὰ ἔκτακτον συνεισφοράν, ἐκτὸς ἂν ὦσιν αὐταὶ γενικαὶ καὶ διὰ νόμου ἐπιβεβλημέναι. Τέλος δὲν δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσιν ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει εἰς ἀπότισιν ἄλλων τελῶν ἢ φόρων βαρυτέρων ἢ διαφόρων τῶν ἐπιβαλλομένων ἢ ἐπιβληθησομένων εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς.

Ἄρθρον 4. Τὰ πλοῖα τῶν πολιτῶν ἢ ὑπηκόων τῶν συμβαλλομένων ἐπικρατειῶν δὲν δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς διακώλυσίν τινα (embargo), οὐδὲ νὰ διακρατηθῶσιν οἱ ὑπήκοοι οὗτοι ἢ τὰ φορτία ἢ τὰ ἐμπορεύματα αὐτῶν ἢ τι ἄλλο ἀνῆκον εἰς αὐτοὺς πρὸς ἀποστολήν τινα πολεμικὴν οἱανδήποτε ἢ δι' οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν τῆς ἑτέρας. Ἐνὶ λόγῳ ἀμφότεραι αἱ Δυνάμεις

συμφωνοῦσι καὶ ὑπόσχονται ἀμοιβαίως νὰ ἐξασφαλίζωσιν εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις, εἰς τοὺς πολίτας ἢ ὑπηκόους τῆς ἑτέρας αὐτῶν, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν ἐπικρατείᾳ, τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ τὴν προσωπικὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ εἰς τοὺς ἰδίους αὐτῶν ὑπηκόους ἢ πολίτας ἢ τοὺς ὑπηκόους τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν.

Ἄρθρον 5. Οἱ πολῖται ἢ ὑπήκοοι ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν δύνανται, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς καὶ ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ, νὰ μεταβιβάσωσι τὴν ἰδίαν περιουσίαν καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἀπὸ τῆς μιᾶς τῶν ἐπικρατειῶν εἰς τὴν ἑτέραν, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται, λόγῳ τῆς μεταφορᾶς ταύτης, εἰς ἔκτακτόν τι τέλος ἢ δασμὸν οἱονδήποτε.

Τὸ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων δικαίωμα (droi de déraction) τὸ εἰσπραττόμενον πρὸς ὄφελος τοῦ Ἑλληνικοῦ ταμείου ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς ἢ τῆς ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου μεταβιβάσεως κληρονομιῶν ἢ ἄλλων πραγμάτων, ἀνηκόντων εἰς ἀλλοδαπούς, δὲν θέλει εἰσπράττεσθαι ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν καὶ ἄλλων ὑπαρχόντων, ἀνηκόντων εἰς ὑπηκόους ἢ πολίτας Τοσκάνους.

Ἀμοιβαίως δὲ τὸ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων δικαίωμα, ὡς ὁρίζεται ἀνωτέρω, δὲν θέλει εἰσπράττεσθαι ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῆς Τοσκάνης ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν καὶ ἄλλων ὑπαρχόντων, ἀνηκόντων εἰς πολίτας ἢ ὑπηκόους Ἕλληνας.

Ἄρθρον 6. Οἱ πολῖται ἢ ὑπήκοοι ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν δύνανται ἐλευθέρως νὰ διαθέτωσι κατὰ τὸ συμφέρον αὐτοῖς διὰ πωλήσεως, ἀνταλλαγῆς, δωρεᾶς, διαθήκης ἢ δι' ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου ἅπαντα τὰ ἐν ἑκατέρᾳ τῶν ἐπικρατειῶν κτήματα αὐτῶν.

Ἐπίσης δύνανται ν' ἀποκτήσωσι δι' οἱουδήποτε τῶν προμνησθέντων τρόπων κτήματα, κείμενα ἐν τῇ ἑτέρᾳ τῶν ἐπικρατειῶν, ἢ καὶ νὰ κληρονομήσωσι τὰ ἄνευ διαθήκης περιελθόντα αὐτοῖς· οἱ οὕτω καταστάντες ἰδιοκτῆται, κληρονόμοι ἢ κληροδόχοι, δὲν θέλουσιν ὑπόκεισθαι εἰς ἀπότισιν κληρονομικῶν τελῶν ἢ δικαιωμάτων ἄλλων, ἢ βαρυτέρων τῶν εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις πληρωτέων παρὰ τῶν ἰθαγενῶν.

Ἄρθρον 7. Τὰ Τοσκανικὰ πλοῖα προσορμιζόμενα κενὰ ἢ μὲ φορτίον εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀμοιβαίως τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα κενὰ ἢ μὲ φορτίον προσορμιζόμενα εἴς τινα τῶν λιμένων τῆς Τοσκάνης θέλουσιν ἀπολαύσει κατὰ τὴν ἄφιξιν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαμονῆς καὶ κατὰ τὸν ἀπόπλουν αὐ-

τῶν ἴσων καὶ ἀπαραλλάκτων πλεονεκτημάτων μετὰ τῶν ἐγχωρίων πλοίων, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀπότισιν τῶν δικαιωμάτων χωρητικότητος, ἀγκυροβολήσεως, φάρου ναυηγεσίας, ἐξελέγξεως λογαριασμῶν (biffuggio), διαπορίου, καθάρσεως, τῶν λιμενικῶν δικαιωμάτων, τῶν δικαιωμάτων μεσιτίας, διεκπεραιώσεων ἐγγράφων καὶ τῶν εἰς τινας δημοσίους ὑπαλλήλους χορηγουμένων ἀντιμισθιῶν, καὶ ὡς πρὸς πᾶν ἕτερον βάρος οἱασδήποτε ὀνομασίας ἀναγόμενον εἰς τὸ σκάφος τοῦ πλοίου, εἴτε εἰς ὄφελος τῶν Κυβερνήσεων, εἴτε εἰς ὄφελος τῶν δήμων, ἐγχωρίων σωματείων, ἰδιωτῶν ἢ οἱωνδήποτε καταστημάτων, εἰσπράττονται ἤδη ἢ ἀκολούθως ἤθελον ἐπιβληθῆ τὰ τοιαῦτα δικαιώματα, οὔσης τῆς ἐπιθυμίας τῶν συμβαλλομένων Δυνάμεων νὰ χορηγήσωσιν ὡς πρὸς ταῦτα πάντα πλήρη καὶ ἀμοιβαίαν ἰσότητα πλεονεκτημάτων εἰς τὰ φέροντα τὰς σημαίας αὐτῶν πλοῖα. Τὰ δικαιώματα χωρητικότητος θέλουσιν εἰσπράττεσθαι ἀναλόγως τῆς χωρητικότητος τῶν πλοίων, ἐπιβεβαιωμένης διὰ τῶν ναιτιλιακῶν ἐγγράφων τῶν πλοίων ἑκάστης Δυνάμεως.

Ἄρθρον 8. Πᾶν ἐμπόρευμα, προϊὸν καὶ ἀντικείμενον οἱουδήποτε εἴδους, δυνάμενον ἐννόμως νὰ εἰσαχθῆ εἰς Τοσκανικὸν λιμένα, ἢ νὰ ἐξαχθῆ ἐκ τῶν λιμένων τούτων διὰ Τοσκανικῶν πλοίων, δύναται ἐπίσης νὰ εἰσαχθῆ ἢ ἐξαχθῆ ἐνόμως δι' Ἑλληνικῶν πλοίων, χωρὶς νὰ ὑπόκηται εἰς ἄλλα ἢ βαρύτερα δικαιώματα, ἢ τέλη οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνομασίας, ἢ τὰ πληρωτέα ὑπὸ τῶν Τοσκανικῶν πλοίων, οἱονδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ ταμεῖον, τὸ κατάστημα ἢ ἡ ἀρχὴ εἰς ὄφελος τῶν ὁποίων τὰ τέλη ἢ δικαιώματα ταῦτα εἰσπράττονται.

Ἐπίσης δὲ τὰ Τοσκανικὰ πλοῖα δύνανται νὰ εἰσάγωσιν ἐν Ἑλλάδι ἢ νὰ ἐξάγωσιν ἐκ ταύτης πᾶν ἐμπόρευμα προϊὸν, ἢ πᾶν ἀντικείμενον, τοῦ ὁποίου ἡ εἰσαγωγὴ ἢ ἡ ἐξαγωγὴ ἐπιτρέπεται εἰς τὰ φέροντα Ἑλληνικὴν σημαίαν πλοῖα, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς ἄλλο τέλος ἢ δικαίωμά τι μεγαλητερον τῶν εἰς ἃ ὑπόκεινται ἢ ἀκολούθως ὑποβληθῶσιν, εἰς τὰς αὐτὰς περιπτώσεις, τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα.

Ἄρθρον 9. Τὰ διὰ τῶν προηγουμένων δύω ἄρθρων ἀμοιβαίως χορηγούμενα πλεονεκτήματα παραχωροῦνται εἰς τὰ πλοῖα ἀμφοτέρων τῶν ἐθνῶν καὶ τὰ φορτία αὐτῶν εἴτε προέρχονται ἐκ τῶν λιμένων τῆς μιᾶς τῶν ἐπικρατειῶν καὶ διευθύνονται ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς τῆς ἑτέρας, εἴτε προέρχονται ἐξ οἱουδήποτε λιμένος τῆς ἀλλοδαπῆς, εἴτε ἀποπλέοντα ἀπό τινος λιμένος τῶν

συμβαλλομένων δύω ἐπικρατειῶν, διευθύνονται πρὸς λιμένας οἱουδήποτε ἄλλου κράτους.

Ἄρθρον 10. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἡ διὰ τοῦ προηγουμένου 9 ἄρθρου καθιερουμένη ἀρμοίωσις τῆς σημαίας ἰσχύει ὡς πρὸ τὴν εἰσαγωγήν τε καὶ ἐξαγωγὴν τόσων τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν, ὅσων τῶν προϊόντων καὶ ἐμπορευμάτων οἱουδήποτε ἄλλου ξένου Κράτους. Συνομολογεῖται πρὸς τοῖς ἄλλοις μεταξὺ τῶν δύω Δυνάμεων, ὅτι οὐδεμία ἀπαγόρευσις εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς θέλει καθιερωθῆ ἐν Ἑλλάδι ὡς πρὸς τὴν Τοσκάνην, οὐδ' ἐν Τοσκάνῃ ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἥτις δυνάμει γενικοῦ νόμου δὲν ἤθελεν ἐφαρμόζεσθαι εἰς τὰ ὁμοειδῆ προϊόντα τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας οἱουδήποτε ἄλλου ἔθνους.

Ἄρθρον 11. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀμοιβαίως ἡ Α. Α. καὶ Β. Ὑψηλότης ὁ Μέγας Δοὺξ τῆς Τοσκάνης συνομολογοῦσι προσέτι, ὅτι ἐφ' ὅσον διατελεῖ ἡ παροῦσα Συνθήκη ἐν ἰσχύϊ οὐδὲν διαφορικὸν δικαίωμα θέλει εἰσπράττεσθαι, οὐδὲ θέλει ποτὲ καὶ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ἐπιβληθῆ εἰς τὰ φέροντα τὴν σημαίαν τῶν συμβαλλομένων μερῶν πλοῖα, καθόσον ἡ θέλησις αὐτῶν εἶναι, τὰ πλοῖα ταῦτα καὶ τὰ δι' αὐτῶν μεταφερόμενα φορτία ν' ἀπολαύσωσιν εἰς τοὺς λιμένας ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν ἴσων καὶ ἀπαραλλάκτων δικαιωμάτων τε καὶ πλεονεκτημάτων.

Ἄρθρ. 12. Πᾶσα εὐκολία παρακαταθήκης ὡς καὶ πᾶσα ἀμοιβὴ ἢ ἐπιστροφὴ δικαιωμάτων ὁρισθεισῶν ἢ παραχωρηθησομένη ἀκολούθως εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν, ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν οἱουδήποτε προϊόντος ἢ ἀντικειμένου, θέλουσιν ἐπίσης παραχωρεῖσθαι εἰς τοὺς πολίτας ἢ ὑπηκόους τῆς ἑτέρας τῶν συμβαλλομένων ἐπικρατειῶν, ὥστε τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία ἑκάστης αὐτῶν ν' ἀπολαύσωσι πάντοτε πληρεστάτης ἰσότητος δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 13. Πᾶν εἶδος ἐμπορεύματος εἰσαγόμενον, ἐξαγόμενον ἢ παραπλατυνόμενον εἰς τοὺς λιμένας τῶν συμβαλλομένων ἐπικρατειῶν θέλει ὑποβάλλεσθαι διαρκούσης τῆς παρακαταθέσεως καὶ ἐν αὐταῖς διατηρήσεως αὐτοῦ εἰς τὰς αὐτὰς διατάξεις, ὅρους, τέλη καὶ εὐκολίας τὰς παρὰ τῶν ἐγχωρίων νόμων ὁριζομένας, εἴτε δι' Ἑλληνικῶν, εἴτε διὰ Τοσκανικῶν πλοίων εἰσήχθησαν ταῦτα. Ἡ αὐτὴ δὲ ἀρμοίωσις θέλει ἐφαρμόζεσθαι καὶ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν εἴτε δι' Ἑλληνικῶν πλοίων, εἴτε διὰ Τοσκανικῶν ἐξαχθῶσι τὰ εἰρημένα εἴδη.

Ἄρθρ. **14**. Οἱ ὑπήκοοι ἢ πολῖται ἀμροτέρων τῶν ἐπικρατειῶν δύνανται νὰ μετέρχωνται τὸ ἐμπόριον τὸ καλούμενον **di scalo**, ἤτοι νὰ φορτόνωσι καὶ ἐκφορτόνωσι μέρος τῶν ἐμπορευμάτων αὐτῶν εἴς τινα λιμένα καὶ μέρος εἰς ἕτερον τῆς αὐτῆς ἐπικρατείας, ἐξ οἱουδήποτε καὶ ἂν προέρχωνται μέρους, ἢ εἰς οἱονδήποτε μέρος καὶ ἂν διευθύνωνται τὰ πλοῖα, διὰ τῶν ὁποίων τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα εἰσάγονται ἢ ἐξάγονται, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς τινα τελωνιακὸν δασμὸν ἢ ναυτιλιακὸν δικαίωμα, διάφορον ἢ ἀνώτερον τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τὰ ἐγχώρια πλοῖα διὰ τὰς αὐτὰς πράξεις.

Οἱ συμμαχητικοὶ ἐν τούτοις ὅροι τῆς παρούσης συνθήκης δὲν θέλουσιν ἐφαρμοσθῆναι εἰς τὴν ἀκτεμπορίαν (cabotaggio), ἥτις διατηρεῖται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἐθνικὰ πλοῖα.

Ἄρθρ. **15**. Ἡ ἐθνικότης τῶν πλοίων θέλει χαρακτηρίζεσθαι καὶ ἀναγνωρίζεσθαι κατὰ τοὺς νόμους καὶ ἰδικωτέρους κανονισμοὺς ἑκάστης τῶν δύω ἐπικρατειῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διπλωμάτων, τῶν ναυτιλιακῶν ἐγγράφων καὶ τῶν τίτλων, δι' ὧν οἱ πλοίαρχοι ἢ κυβερνῆται ἑκατέρων τῶν ἐθνῶν θέλουσιν εἶσθαι ἐφωδιασμένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν.

Ἄρθρ. **16**. Τὰ εἰς μίαν τῶν συμβαλλομένων δυνάμεων ἀνήκοντα ἐμπορικὰ πλοῖα, ὅσα ἐκ θαλασσίας ἀνάγκης καταφύγωσιν εἰς τοὺς λιμένας τῆς ἑτέρας, δὲν θέλουσιν ὑπόκεισθαι εἰς οὐδὲν τῶν λιμενικῶν ἢ ναυτιλιακῶν δικαιωμάτων τῶν ἐν ἑκατέρᾳ τῶν ἐπικρατειῶν εἰσπραττομένων ἐν περιπτώσει τακτικῆς καὶ συνήθους προσορμίσεως. Τῆς δ' ἀτελείας ταύτης θέλουσιν ἀπολαύει μόνον ὁσάκις ἡ προκαλέσασα τὴν ἀναπόφευκτον προσόρμισιν αἰτία εἶναι πραγματικὴ καὶ προφάνης καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴ παρατείνωσι τὴν διάρκειαν τῆς προσορμίσεως αὐτῶν πλέον τοῦ ἀπολύτως χρειώδους καιροῦ, καὶ τοῦ νὰ μὴν ἐνεργήσωσιν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο πρᾶξίν τινα ἐμπορικήν.

Ἄλλως τε, δὲν θέλουσιν θεωρεῖσθαι ὡς ταυτόσημοι πράξεις αἱ ἐκφορτώσεις καὶ ἀναφορτώσεις αἱ ὑπαγορευόμεναι ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπισκευῆς τοῦ πλοίου. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς αὐστηρᾶς τηρήσεως τῶν ὑγειονομικῶν κανονισμῶν καὶ διατάξεων ἑκάστης ἐπικρατείας, ἡ ὑποχρέωσις αὕτη, καὶ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης καὶ προσορμίσεως, διαφυλάσσεται πλήρης καὶ ἀναλλοίωτος.

Ἄρθρον **17**. Ἐὰν πλοῖον πολεμικὸν ἢ ἐμπορικὸν ναυαγήσῃ κατὰ τὰ παράλια τῆς ἐπικρατείας ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων μερῶν, αἱ ἐπιτόποιοι ἀρχαὶ θέλουσι παρέχει αὐτῷ ὅλην τὴν

δυνατὴν συνδρομήν. Τὰ πλοῖα δὲ ταῦτα, ὡς καὶ πᾶν μέρος αὐτῶν ἢ τῶν ἐξαρτημάτων, ἔτι δὲ πᾶν τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὰ ὡς καὶ πᾶν ἀντικείμενον ἢ ἐμπόρευμα αὐτῶν διασωθὲν, ἢ τὸ προϊὸν τούτων, ἐὰν τυχὸν ἔλαβε χώραν πώλησις, θέλουσιν ὁλοσχερῶς καὶ πιστῶς ἀποδίδεσθαι ὅτι τάχιον εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν ἢ τῶν ταυτικῶν πληρεξουσίων αὐτῶν, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἁμοιβαίων γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων, ἀπηλλαγμένα παντὸς βάρους ἢ δασμοῦ, πλὴν τῶν ἐξόδων τῆς χορηγηθείσης συνδρομῆς καὶ τῆς διασώσεως ἢ τῶν τελῶν τῆς καθάρσεως, ἀπαραλλάκτως ὡς ἤθελε πραχθῇ ἐν περιπτώσει ναυαγίου ἐγχωρίου πλοίου.

Τὰ ἐκ τοῦ ναυαγίου διασωθέντα ἐμπορεύματα δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς οὐδένα τελωνιακῶν δασμῶν, ἐκτὸς ἂν εἰσαχθῶσιν ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ πρὸς κατανάλωσιν. Ἀπαλλαττομένου ὅμως πάντοτε οἱουδήποτε δικαιώματος τοῦ σκάφους καὶ τῶν ἐξαρτημάτων τοῦ πλοίου.

Ἄρθρον **18**. Εἰς πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν τοποθέτησιν, τὴν φόρτωσιν, τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν πλοίων ἐκτὸς τῶν λιμένων ὅρμων, μυχῶν, ἐπινείων, καὶ ὡς πρὸς πᾶν τὸ ἀναγόμενον εἰς τὴν ναυτιλιακὴν ἀστυνομίαν καὶ εὐταξίαν καὶ ἐν γένει ὡς πρὸς ἁπάσας τὰς διατυπώσεις ἢ πειθαρχικὰς ὑποχρεώσεις οἱουδήποτε εἴδους, εἰς ἃς δύνανται νὰ ὑποβληθῶσι τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα, τὰ πληρώματα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν, δὲν θέλει χορηγεῖσθαι εἰς τὰ ἐγχώρια πλοῖα ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν προνόμιόν τι ἢ πλεονέκτημα οἱονδήποτε χωρὶς νὰ χορηγηθῇ ἐπίσης εἰς τὰ πλοῖα τῆς ἑτέρας δυνάμεως, ἐπιθυμούντων τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν ἵνα καὶ κατὰ τοῦτο τά τε Ἑλληνικὰ καὶ Τοσκανικὰ πλοῖα ἀπολαύωσιν ἀμοιβαίως ἐντελοῦς ἰσότητος.

Ἄρθρον **19**. Τὰ ὑψηλὰ συνομολογοῦντα μέρη συμφωνοῦσι νὰ μὴ δέχωνται πειρατὰς εἰς κανένα λιμένα, ὅρμον ἢ ἐπίνειον τῶν ἐπικρατειῶν Αὐτῶν, νὰ ἐπιβάλλωσι μεθ' ὅλης τῆς αὐστηρότητος τὰς ὑπὸ τῶν νόμων ὁριζομένας ποινὰς εἰς πάντας τοὺς ἐνόχους ἢ συνενόχους πειρατείας. Ὅτα πλοῖα ἢ φορτία ἀνήκοντα εἰς ὑπηκόους ἢ πολίτας τῶν δύο ἐπικρατειῶν, συλληφθέντα ὑπὸ πειρατῶν, μετενεχθῶσιν εἰς λιμένα μιᾶς τῶν συμβαλλομένων Δυνάμεων, θέλουσιν ἀποδίδεσθαι εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους θέλει χορηγεῖσθαι ἡ αὐτὴ συνδρομὴ ὡς καὶ εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς κατὰ τοὺς ἐν ἑκάστῃ τῶν ἐπικρατειῶν ἰσχύοντας νόμους.

Ἄρθρον **20**. Ἐν περιπτώσει (ὃ μὴ γένοιτο) πολέμου μεταξὺ

τῶν ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν, οἱ πολῖται ἢ ὑπήκοοι ἑκατέρων ἐθνῶν θέλουσιν ἔχει προθεσμίαν ἓξ μηνῶν πρὸς τακτοποίησιν τῶν συμφερόντων αὐτῶν, πρὸς ἐκποίησιν καὶ ἐξαγωγὴν τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν ἄνευ τινος κωλύματος ἢ βάρους οἱουδήποτε.

Ἄρθρον **21**. Ἐν περιπτώσει πολέμου μεταξὺ τῆς μιᾶς τῶν συμβαλλομένων δυνάμεων καὶ τινος ἄλλου ἔθνους ἄλλης ἐπικρατείας ἢ δυνάμεως, οἱ πολῖται καὶ ὑπήκοοι τῆς ἑτέρας δύνανται ἐλευθέρως νὰ ἐξακολουθήσωσιν τὸ ἐμπόριον αὐτῶν μὲ τὰς ἐπικρατείας ταύτας ἐκτὸς τῶν κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ἀποκεκλεισμένων ἢ πολιορκημένων πόλεων ἢ λιμένων, ἀλλ' ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θέλει συγχωρεῖσθαι αὐτοῖς τὸ ἐμπόριον πραγμάτων συγκαταριθμουμένων εἰς τὴν περὶ τὰ πολεμοφόδια λαθρεμπορίαν.

Ἄρθρον **22**. Ἑκάστη τῶν ὑψηλῶν συνομολογουσῶν δυνάμεων δύναται νὰ διατηρῇ εἰς τοὺς λιμένας καὶ τὰς πόλεις τῆς ἑτέρας γενικοὺς προξένους, προξένους, ὑποπροξένους καὶ ἐμπορικοὺς πράκτορας, οἵτινες θέλουσιν ἀπολαύει ἀμοιβαίως ἐν ἑκατέρᾳ τῶν ἐπικρατειῶν τῆς προστασίας καὶ συνδρομῆς καὶ τῶν πλεονεκτημάτων οἱουδήποτε εἴδους, ὧν ἤδη ἀπολαύουσιν ἢ ἀπολαύσωσιν ἤθελον ἀπολαύσει οἱ τῶν μᾶλλον εὐνουμένων ἐθνῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον βεβαίως ἀμοιβαιότητος καὶ πληρεστάτης ἑκατέρωθεν ἰσότητος δικαιωμάτων.

Ἐπίσης συμφωνεῖται ὅτι, ὁσάκις οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι, ὑποπρόξενοι ἢ ἐμπορικοὶ πράκτορες ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν, προσηκόντως ἀναγνωρισθέντες, θελήσωσι νὰ ἐξασκήσωσιν ἐμπόριον ἢ βιομηχανίαν τινὰ ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτῶν, θέλουσιν ὑπόκεισθαι εἰς τοὺς αὐτοὺς νόμους, εἰς τὰ αὐτὰ τέλη καὶ ἔθιμα, εἰς ἃ ὑπόκεινται οἱ ὁμοεθνεῖς ἰδιῶται εἰς τὰ μέρη τῆς διαμονῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον **23**. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι, ὑποπρόξενοι καὶ λοιποὶ ἐμπορικοὶ πράκτορες ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν δύνανται, καθὸ τοιοῦτοι, νὰ ἐκπληρώσι χρέη διαιτητῶν εἰς τὰς διενέξεις καὶ τὰς πολιτικὰς διαφορὰς, τὰς ἀναφυομένας μετὰ τῶν πλοιάρχων καὶ τῶν πληρωμάτων ἢ μεταξὺ τῶν ἀτόμων τῶν ἀποτελούντων τὰ πληρώματα τῶν πλοίων τοῦ ἔθνους αὐτῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἐνέχωνται εἰς τὰς διαφορὰς ταύτας ὑπήκοοι ἢ πολῖται τῆς δυνάμεως παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἐδρεύουσιν· αἱ δὲ ἐγχώριοι ἀρχαὶ δὲν δύνανται νὰ ἐπέμβωσιν ἢ νὰ ἐπιληρθῶσι τοιούτων ὑποθέσεων, εἰμὴ ἐν μόνῃ τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ διαγωγὴ

τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν πληρωμάτων ἤθελε διαταράξει τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἡσυχίαν τοῦ τόπου, ἢ ἐὰν αὐτοὶ οἱ πρόξενοι ζητήσωσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν.

Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῶν δικαστικῶν ἢ διαιτητικῶν ἀπορράσεων τῶν γενικῶν προξένων, προξένων, ὑποπροξένων καὶ ἄλλων ἐμπορικῶν πρακτόρων δὲν θέλει ἀποστερεῖ τὰ διαγραφόμενα μέρη τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ προστρέχωσι μετὰ τὴν εἰς τὰ ἴδια ἐπάνοδον αὐτῶν εἰς τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς τῆς πατρίδος των.

Ἄρθρον **24**. Εἰς τοὺς γενικοὺς προξένους, προξένους, ὑποπροξένους καὶ λοιποὺς προξενικοὺς πράκτορας τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν θέλει χορηγεῖσθαι παρὰ τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν πᾶσα σύμπραξις καὶ συνδρομὴ πρὸς ἀναζήτησιν, σύλληψιν καὶ κράτησιν τῶν ναυτῶν καὶ ἄλλων προσώπων, ἀποτελούντων μέρος τοῦ πληρώματος τῶν πολεμικῶν ἢ ἐμπορικῶν πλοίων ἑκατέρας τῶν δυνάμεων τῶν καταστάντων ἔνοχων λειποταξίας. Πρὸς τοῦτο θέλουσιν ἀπευθύνεσθαι ἐγγράφως εἰς τὰ ἁρμόδια δικαστήρια, τοὺς ἁρμοδίους δικαστὰς ἢ ὑπαλλήλους, ἀποδεικνύοντες διὰ τῆς ἐμφανίσεως τῶν βιβλίων τοῦ πλοίου, τῶν ναυτολογίων καὶ ἄλλων ἐπισήμων ἐγγράφων, ὅτι, ἂν τυχὸν ἀπέπλευσεν ἤδη τὸ πλοῖον, δι' ἀντιγράφων τῶν ἐγγράφων τούτων προσηκόντως ἐπικυρωμένων, ὅτι τὰ καταδιωκόμενα ἄτομα ἀπετέλουν πραγματικῶς μέρος τοῦ ἐν λόγῳ πληρώματος. Οὕτω δὲ δικαιολογηθείσης τῆς αἰτήσεως, αἱ ἐγχώριοι ἀρχαὶ δὲν θέλουσιν ἀρνεῖσθαι τὴν ἀπόδοσιν.

Οἱ συλληφθέντες λειποτάκται μένουσιν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν καταζητούντων αὐτοὺς γενικῶν προξένων, προξένων, καὶ ὑποπροξένων. Λύνανται μάλιστα νὰ κρατηθῶσι καὶ κλεισθῶσιν εἰς τὰς ἐγχωρίους φυλακὰς ἐπὶ τῇ αἰτήσει καὶ δαπάνῃ τῶν αἰτούντων αὐτούς, ἕως οὗ ἀποδοθῶσιν εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουσι πλοῖον, ἢ ἄχρις ὅτου παρουσιασθῇ εὐκαιρία πρὸς ἀποπομπὴν αὐτῶν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν εἰρημένων προξενικῶν ὑπαλλήλων διὰ πλοίου τοῦ αὐτοῦ ἔθνους ἢ καὶ ἑτέρου. Ἀλλ' ἐὰν τοιαύτη εὐκαιρία δὲν παρουσιασθῇ ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κρατήσεως, ἢ ἐὰν δὲν πληρώνωνται τακτικῶς τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως τῶν οὕτω φυλακισθέντων ἄφαιτων παρ' ἐκείνων, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ὁποίων ἡ φυλάκισις ἔλαβε χώραν, θέλουσιν οὗτοι ἀπολύεσθαι καὶ δὲν δύνανται νὰ συλληφθῶσι πλέον ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ. Μολαταῦτα ἐὰν ὁ λειποτάκτης ἔτυχε πρὸς τοῖς ἄλλοις πράξας καὶ ἔγκλημά τι ἐκτὸς τοῦ

πλοίου, δύναται ν' ἀναβληθῇ ἡ ἀπόδοσις αὐτοῦ παρὰ τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν, μέχρις οὗ τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ἀποφασίσῃ προσηκόντως περὶ τοῦ τελευταίου ἐγκλήματος, καὶ ἡ ἐκδοθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἀπόφασις ἐκτελεσθῇ καθ' ὁλοκληρίαν. Συνομολογεῖται ἐπίσης, ὅτι οἱ ναῦται καὶ ἄλλα ἄτομα, ἀποτελοῦντα μέρος τῶν πληρωμάτων, ἃ ἤθελον εἶσθαι ὑπήκοοι τοῦ τόπου, ἔνθα ἡ λειποταξία ἔλαβε χώραν, ἐξαιροῦνται τῶν συμφωνητικῶν ὅρων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 25. Πάντα τὰ ἀφορῶντα τὴν ναυαγιαιρεσίαν τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων τῶν ναυαγούντων ἢ ἐξοκελλόντων κατὰ τὰ παράλια τῆς Τοσκάνης θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι καὶ διευθύνεσθαι παρὰ τῶν γενικῶν προξένων, προξένων, καὶ ὑποπροξένων τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀντιστρόφως οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι, καὶ ὑποπρόξενοι τῆς Τοσκάνης θέλουσιν διευθύνει τὴν ναυαγιαιρεσίαν τῶν πλοίων τοῦ ἔθνους αὐτῶν τῶν ναυαγούντων ἢ ἐξοκελλόντων κατὰ τὰ παράλια τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς ἐπικρατείας ἡ μεταλάβησις τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν θέλει ἀποκλειστικῶς περιορίζεσθαι εἰς τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως, ὑπερασπισιν τῶν συμφερόντων τῶν ναυαγιαιρετῶν, ὁσάκις δὲν ἀποτελοῦσι μέρος τῶν πληρωμάτων τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου, καὶ πρὸς ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν διατάξεων τῶν ἐφαρμοστέων εἰς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν τῶν διασωθέντων ἐμπορευμάτων· ἐν ἀπουσίᾳ καὶ μέχρι τῆς ἀφίξεως τῶν γενικῶν προξένων, προξένων καὶ ὑποπροξένων αἱ ἐγχώριοι ἀρχαὶ ὀφείλουσιν ἀφ' ἑτέρου νὰ λάβωσι τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα πρὸς προστασίαν τῶν προσώπων καὶ πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου.

Ἐννοεῖται ἐν τούτοις ὅτι ἐν περιπτώσει νομίμου τινὸς ἀπαιτήσεως, ἀφορώσης τὸ ναυάγιον ἢ τὰς πράξεις τῆς ναυαγιαιρεσίας ἢ τέλος τὰς συνεπείας αὐτῶν, θέλουσιν ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν διαφορῶν τὰ ἁρμόδια ἐγχώρια δικαστήρια.

Ἄρθρον 26. Οἱ πλοίαρχοι καὶ κυβερνῆται τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Τοσκανικῶν πλοίων ἀπαλλάττονται ἐν ἑκατέρᾳ τῶν ἐπικρατειῶν πάσης ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ προστρέχωσι, διατελοῦντες εἰς λιμένας τῶν συμβαλλομένων ἐπικρατειῶν, εἰς ἐπισήμους διεκπεραιωτὰς (Spedizionieri ufficiali.)

Δύνανται ἑπομένως νὰ μεταχειρίζωνται πρὸς διεκπαιρέωσιν τῶν ἐγγράφων των εἴτε τοὺς προξένους αὐτῶν εἴτε τοὺς διεκπεραιωτάς, οὓς οὗτοι ἤθελον διορίσει.

Ἄρθρον 27. Ἐὰν δὲ εἰς τὸ μέλλον, ἡ διαρκούσης τῆς ἰσχύος

τῆς παρούσης συνθήκης, ἡ μία τῶν συνομολογουσῶν δυνάμεων παραχωρήσῃ εἰς ἄλλο τι ἔθνος εἰδικόν τι πλεονέκτημα ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον ἢ τὴν ναυτιλίαν αὐτοῦ, τὸ πλεονέκτημα τοῦτο θέλει κἀμέσως παραχωρεισθαι καὶ εἰς τὴν ἑτέραν δύναμιν, ἄνευ οὐδενὸς βάρους ἢ ὑποχρεώσεως, ἐὰν δωρεὰν παρεχωρήθη εἰς τὸ μνησθὲν ἔθνος, ἢ ὑπὸ ἰσοδυνάμους ὅρους, ἐὰν παρεχωρήθη δι' ἀντιπαραχωρήσεως ἀντιστοιχούντος τινὸς πλεονεκτήματος.

Ἄρθρον 28. Ἡ παροῦσα συνθήκη θέλει ἐπικυρωθῆ, αἱ δ' ἐπικυρώσεις αὐτῆς θέλουσιν ἀνταλλαχθῆ ἐν Φλωρεντίᾳ ἐντὸς δύο μηνῶν ἢ καὶ πρώτερον, εἰ δυνατόν. Ἰσχύει δὲ ἐπὶ δεκαπενταετίαν, ἀρχομένην μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων.

Ἐὰν ἓξ μῆνας πρὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς δεκαπενταετοῦς ταύτης προθεσμίας δὲν γνωστοποιηθῇ τις περὶ παύσεως τῆς συνθήκης ταύτης πρόθεσις τῶν Δυνάμεων, θέλει ἡ ἰσχὺς αὐτῆς παρατείνεσθαι ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, ἀρχῆς οὔσης ἡ μία τῶν Δυνάμεων γνωστοποιήσῃ, πρὸ ἑνὸς ἔτους, εἰς τὴν ἑτέραν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ παύσῃ ἡ ἰσχὺς αὐτῆς.

Πρὸς πίστωσιν τούτων ἀμφότεροι οἱ πληρεξούσιοι τῶν ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν συνθήκην ἐν διπλῷ πρωτοτύπῳ καὶ ἐπέθεντο τὰς σφραγίδας αὐτῶν.

Ἐγένετο ἐν Φλωρεντίᾳ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Ἀπριλίου, τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἕκτου ἔτους.

Κ. ΤΟΣΙΤΣΑΣ. (Τ. Σ.)　　Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ. (Τ. Σ.)

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ διανεμηθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς καὶ δημοσιευθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν κατεπειγόντων.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἠμᾶν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Μαΐου 1856, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας συνομολογηθείσης μεταξὺ τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τῆς Τοσκάνης καὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ γένῃ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις τὴν ἐλευσομένην Δευτέραν 14 τρέχοντος μηνός.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τῆς Τοσκάνης συνομολογηθείσης συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, καὶ θεωρήσασα ὅτι ἡ συνθήκη αὕτη στηρίζεται εἰς τὰς ὑγιεῖς ἀρχὰς τοῦ διεθνοῦς δικαίου, αἵτινες εἰσὶ συμφέρουσαι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, συνίστησι τὴν ὁλοσχερῆ παραδοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἀθῆναι τὴν 11 Μαΐου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἰω. Χ. Πέτρου. Κ. Προβελέγιος,
Α. Δούκας, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀκολούθων τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, ἔχοντα ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω, κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀκολούθων τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὸ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς ΝΙΓ' συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς καὶ μὲ τὴν εἰς τὸ νομοθετικὸν τοῦτο σῶμα ἐλπίδα μου, ἐν ᾗ ἀναπτύσσονται οἱ ὑπαγορεύσαντες τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον λόγοι. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, Κύριοι, νὰ ἐπιψηφίσητε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὅσον τάχιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Μαΐου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Ἀπριλίου 1856.

ΟΘΩΝ

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Παρὰ τῷ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείῳ δύνανται νὰ διορισθῶσι τέσσαρες ἀκόλουθοι, ἀντὶ τριῶν, τοὺς ὁποίους προσδιορίζει ὁ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1846 περὶ διοργανισμοῦ τῶν ὑπουργείων νόμος· οὗτοι δὲ δύνανται νὰ ὦσι α'. καὶ β'. τάξεως.

Ἄρθρ. 2. Οἱ τῆς α'. τάξεως ἀκόλουθοι λαμβάνουσι μισθὸν κατὰ μῆνα ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν εἴκοσι (120), οἱ δὲ τῆς β'. τάξεως ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν (100).

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου, ὅστις ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσιν ἀμφότερα καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ λοιπὰ κατὰ τοὺς κανονισμούς.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως συνομολογηθείσης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας πρὸς καταστολὴν τῆς λῃστείας, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ μετὰ τῆς συμβάσεως· ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης παρετήρησε τὰ ἑξῆς·

Κύριε Πρόεδρε!

Ἡ προκειμένη σύμβασις εἶναι ἔργον τετελεσμένον ἤδη, ὡς ἐπικυρωθεῖσα κατὰ τὸ 8 ἄρθρον αὐτῆς ἐξ ἑκατέρων τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ἀπὸ τὴν 8 Ἀπριλίου παρελθόντος, καὶ δὲν μένει εἰμὴ ἡ ἀνταλλαγὴ αὐτῆς ἐν ὁρισμένῳ χρόνῳ, μετὰ ἓξ δηλαδὴ ἑβδομάδας, αἵτινες καὶ λήγουσι μετ' ὀλίγας ἡμέρας· ὑπεβλήθη δὲ εἰς ἡμᾶς κατὰ τύπον μόνον, ὥστε δὲν βλέπω τὴν

ωφέλειαν πάσης γενησομένης παρατηρήσεως ἐπὶ τῶν ἐμπεριεχομένων αὐτῇ, καὶ οὐδὲ δύναταί τις νὰ λάβῃ τὴν εὐθύνην καὶ τῆς παραμικρᾶς ἀναβολῆς ἐπὶ ἀντικειμένου σοβαροῦ καὶ σκανδαλώδους καταστάθέντος, ἀφ' οὗ τὸ ὑπουργεῖον ἀνέλαβε τὴν ἐμπεριεχομένην ἐν αὐτῇ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐπροχώρησε. Μ' ὅλα ταῦτα ἐπιτρέψατέ μοι νὰ φέρω τινὰς παρατηρήσεις σκοπὸν ἐχούσας οὐχὶ νὰ μεταβάλωσι τὰς διατάξεις αὐτῆς, διότι τοῦτο δὲν πρόκειται πλέον, ὡς εἶπον, ἀλλ' ἵνα χρησιμεύσωσι κατὰ τὴν ἐφαρμογήν της, εἰ δυνατόν, πρὸς ἐπιδιόρθωσιν ἐλλείψεών τινων. Καὶ ἐν πρώτοις παρατηρῶ, ὅτι ἐν τῇ συμβάσει ταύτῃ ὑπάρχει καλόν τι πολλοῦ λόγου ἄξιον, τὸ ὁμοιόμορφον λέγω τῆς κατὰ τὰ ὅρια στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἐξ οὗ καὶ τὰ ἀποτελέσματα θέλουν εἶσθαι κατ' εὐχήν· τοῦτο δὲ εἶναι ἡ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἐπαρατειῶν τοποθέτησις κατὰ τὰ μεθόρια τακτικοῦ στρατοῦ. Ταῦτα δὲ λέγων δὲν προτίθεμαι νὰ εἴπω τι κατὰ τοῦ μέχρι τοῦδε σώματος τῆς ὁροφυλακῆς, διότι τὸ σῶμα τοῦτο ἐπαξίως ἐξεπλήρωσε τὰ χρέη του πάντοτε· δὲν συνέκειτο μὲν ἡ ὁροφυλακὴ αὕτη ἐκ τακτικοῦ στρατοῦ, ἦτον ὅμως ὠργανισμένη καταλλήλως καὶ ὑποβεβλημένη εἰς πειθαρχίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ μέρους τῆς ὁμόρου ἐπικρατείας δὲν διατηρεῖτο κατὰ τὸ μεθόριον αὐτῆς ὅμοιος στρατὸς, ἀλλ' ὡς δὲν οἶδε λανθάνει ἡ ὑποχρέωσις αὐτοῦ παρεχωρεῖτο δι' ἀποκοπῆς πρὸς τοὺς κατὰ καιροὺς Δερβεναγάδας, δυναμένους νὰ λάβωσι τοὺς τυχόντας προσωρινοὺς μισθωτούς, ἦτον ἀπολύτως ἀδύνατος ἡ ἐκπλήρωσις ἢ συναπάντησις τῶν εἰς τοῦτο καθηκόντων τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν φύλαξιν τῶν ὁρίων ἀρχῶν· ἀφοῦ ὅμως ἡ Τουρκία σήμερον, ἀναγνωρίζουσα τὸ ὑγιὲς σύστημα τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, προσφέρεται ἵνα διατηρήσῃ κατὰ τὴν ὁρθετικὴν γραμμὴν τοιοῦτον στρατὸν, ἡ Ἑλλὰς, ἥτις ἀρχήθεν ἐνηγκαλίσθη τὴν ἀρχὴν ταύτην, καὶ ὡς κυρίαν μονάδα τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεώς της ἔχει τὸν τακτικὸν στρατὸν, προτιμότερον εἶπετο νὰ παραδεχθῇ τὸν τοιοῦτον ὁρισμὸν, ὁ ὁποῖος, ἐπαναλέγω, δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι θέλει φέρει τὰ κατὰ τὴν ἀμοιβαίαν ἐπιθυμίαν ἀποτελέσματα, ἐὰν αὐστηρῶς διατηρηθῇ τὸ σύστημα τοῦτο.

Ἔρχομαι δὲ ἤδη νὰ φέρω τὰς παρατηρήσεις μου ἐπὶ τινων διατάξεων τῆς συμβάσεως, αἱ ὁποῖαι καὶ εἰς τὸν ἄλλον περίβολον τῆς Βουλῆς εἰσηγήθησαν, καὶ κατὰ τὴν ἰδικήν μου ἰδέαν θεωροῦνται ἐλλειπεῖς καὶ δυσάρεστοι· αὗται δὲ εἶναι ἡ περὶ παραδόσεως τῶν λειποτακτῶν, καὶ ἐκείνη ἥτις ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τῶν ἀποσπασμάτων καταδίωξιν, σύλληψιν καὶ μεταφορὰν τῶν

συλλαμβανομένων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο Κράτος πρὸς ἐκδίκασιν· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν πρώτην περίπτωσιν τῶν λειποταξάντων, ἐπειδὴ κατὰ τὰς ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Κ. Ὑπουργὸς ἔδωκεν εἰς τὴν Βουλὴν, εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 δὲν ἐννοοῦνται εἰμὴ οἱ λειποτάκται εἰδικῶς τοῦ κατὰ τὴν ὁρθετικὴν γραμμὴν διαμένοντος στρατοῦ, ὅπερ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ προσδιωρισμένον ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ, ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη ἂν καὶ ἔχῃ ὅμοιόν τι σχεδὸν προηγούμενον, τὴν περὶ λειποτακτῶν ναυτῶν ἐν τῇ γενομένῃ ἄλλῃ συμβάσει διάταξιν, διαφέρει ὅμως καὶ πολὺ ἐκείνης, διότι ἡ ἀπόδοσις τῶν τοιούτων κανονίζεται ὡς μέτρον τελεσταῖον, ἀφ' οὗ δηλονότι ἐξαντληθῶσιν ὅλα τὰ μέτρα πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς Ἑλληνικῆς χώρας καὶ πρὸς ἀποπομπὴν, ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀφ' ἑτέρου καὶ ἀόριστος ὁ χρόνος τῆς διαρκείας της, ἀλλὰ προσδιορίζεται οὗτος ἐπὶ ἓξ μῆνας ἐτῶν, καὶ ἡ πεῖρα θέλει καταδείξει τὸ λυσιτελὲς ἢ μὴ αὐτῆς, καὶ ἐπειδὴ διὰ τῆς τοιαύτης διατάξεως συνεισφέρομεν φιλικῶς πρὸς τὴν ὁμόρον δύναμιν, ἥτις, ἀρτίως ἐναγκαλισθεῖσα τὸ τακτικὸν σύστημα, εἶναι πιθανὸν νὰ λάβῃ δυσχερείας πρὸς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τῶν καθηκόντων της κατὰ τὴν μεθόριον γραμμήν της ἕνεκεν ἐνδεχομένων λειποταξιῶν, διὰ ταῦτα νομίζω ὅτι ἡ τοιαύτη διάταξις διὰ τῆς ἀνακούφισης ἐπαγρυπνήσεως καὶ προνοίας ἀμφοτέρων τῶν Κυβερνήσεων δὲν θέλει καταχαβῇ δυσάρεστος, καὶ διὰ τοῦτο, ἐπαναλέγω, περιορίζεται εἰς μόνον τὸν διατηρούμενον κατὰ τὰ μεθόρια στρατόν.

Εἰς πρὸς τὴν περὶ ἀποσπασμάτων ὅμως διάταξιν, κατὰ τὰς ὁποίας ἔδωκεν ἐξηγήσεις ὁ αὐτὸς Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, δὲν ὑπάρχουσιν αἱ αὐταὶ παρατηρήσεις, αἵτινες ἐγένοντο ἐπὶ τῶν λειποτακτῶν· ἐνταῦθα, Κύριοι, προσβάλλονται αἱ ἐπικρατοῦσαι ἐθνικαὶ ἀρχαὶ καὶ τὸ ἐθνικὸν δίκαιον, ὡς ταῦτα ἀνεπτυγμένως ἐπαρετηρήθησαν εἰς τὸν ἕτερον Βουλευτικὸν περίβολον ὑπὸ διαφόρων ἐκ τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, διότι τὸ νὰ ἐμβαίνωσι κατὰ τὸ 5 ἄρθρον ἀποσπάσματα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο Κράτος καταδιώκοντα τοὺς λῃστὰς, καὶ νὰ μεταφέρωσιν αὐτοὺς τοὺς λαμβανομένους εἰς τὸ ἴδιον αὐτῶν Κράτος, εἶναι ἀμοιβαῖον καὶ δὲν ἔχει συνεπείας προσβολῆς τινος ἐθνικῆς ἢ ἀρχῆς νομικῆς· ἀλλ' ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ εἰσελθὸν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο κράτος ἀπόσπασμα, μὴ δυνηθὲν νὰ συλλάβῃ τοὺς καταδιωκομένους λῃστὰς, δὲν περιορισθῇ εἰς τὴν κατάδειξιν τῆς διευθύνσεως τῶν λῃστῶν εἰς τὸ πρῶτον ἀπόσπασμα τοῦ κράτους ἐκείνου, ὅπερ ἤθελε τυχὸν ἀπαντήσει, ἀλλὰ ζητήσει τὴν συνδρομὴν

αὐτοῦ, κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον 5, ὅτε βεβαίως τὸ πρῶτον καταδιῶκον ἀπόσπασμα τοῦ ἄλλου κράτους θέλει παραλάβῃ τοὺς οὕτω συλληφθέντας, τότε προσβάλεται καὶ τὸ δημόσιον δίκαιον καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κατὰ τὴν νομοθεσίαν μας μὴ παραδόσεως τῶν ἀλλοδαπῶν, ἐνῷ ἡ σύλληψις θεωρεῖται καὶ γίνεται ὑπὸ ἀποσπάσματος τοῦ κυριαρχοῦντος ἐν τῇ γῇ τῆς συλλήψεως κράτους· παραλείπων δὲ καὶ πολλὰ ἄλλα ἀτοπήματα τὰ ὁποῖα ἐνδέχεται νὰ λάβωσι χώραν, ἅτινα ἐν τῷ αὐτῷ περιβόλῳ τῆς Βουλῆς ἐρρέθησαν κατὰ τὰ ὑπ' ὄψιν μας πρακτικά· νομίζω ὅθεν ὅτι καὶ τὸ ἄρθρον 5 ἔπρεπε νὰ εἶναι πλέον ὡρισμένον καὶ οὐχὶ ἐλαστικόν, διὰ νὰ μὴ πηγάσουν δυσχέρειαι καὶ ἀπευκταῖα εἰς τὴν ἐκπλήρωσίν του.

Ἀλλ' ἀφοῦ ἐν προοιμίῳ ἐξηγήθην, ὅτι ἡ παροῦσα ὥρα δὲν μᾶς συγχωρεῖ τὴν παραμικρὰν μεταβολήν, λέγω κἀγὼ ὅ,τι εἰς τὴν Βουλὴν ἐρρέθη, ὅτι ἡ τοιαύτη σύμβασις πρέπει νὰ στηριχθῇ κυρίως εἰς τὴν ἀμοιβαίαν εἰλικρίνειαν τῶν συμβαλλομένων δύω κρατῶν, πρὸς δὲ ὅτι ἐναπόκειται ἡ συμπλήρωσις αὐτῆς, καθόσον ἀφορᾷ τὰς ῥηθείσας ἐλλείψεις καὶ τὰ ἐνδεχόμενα δυσάρεστα, εἰς τὴν πρόνοιαν ἀμφοτέρων τῶν Κυβερνήσεων, καὶ εἰς τὰς ἐμφρόνους ὁδηγίας αἵτινες θέλουσι δοθῆ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἀλλὰ κατόπιν τῶν λεχθέντων ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν περὶ ἐθνοφυλακῆς, δὲν δύναμαι κἀγὼ νὰ διέλθω τὸ ζήτημα τοῦτο διαβατικῶς, διότι ἡ ἀξία του εἶναι πολύτιμος καὶ ἡ πραγματοποίησίς του ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. Ἦν πρὸ πολλοῦ ἠθέλαμεν πραγματοποιήσῃ τὸ σύστημα τῆς ἐθνοφυλακῆς, καθὰ ὡρίσθη καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιον σύνταγμα, πολλαὶ τῶν δυσκολιῶν μας ὑπὲρ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας δὲν ἤθελον ἀπαντηθῶσιν. Ἀλλ' ἤδη παρὰ πᾶσαν ἄλλην περίστασιν καθίσταται ἀναγκαιοτάτη ἡ σύστασις αὐτῆς, διότι οὔτε τὰ μέσα ὑπάρχουσι διὰ νὰ ἔχωμεν καὶ διατηρῶμεν τὸν ἀρκοῦντα στρατόν, οὔτε ἄλλη εἰλικρινεστέρα προθυμοτέρα καὶ ἀποτελεσματικωτέρα συνδρομὴ τῆς δημοσίου δυνάμεως δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ ἀπὸ τοὺς βραχίονας τῶν πολιτῶν, δεόντως ὀργανιζομένων πρὸς τοῦτο, καθόσον ἡ γενομένη μέχρι σήμερον χρῆσις τοῦ τοιούτου ὀνόματος τῆς ἐθνοφυλακῆς ἢ τῶν ἐθνοφυλάκων καὶ δημοτοφυλάκων εἶναι χρῆσις ἀνώμαλος καὶ μισθωτῶν ἀνδρῶν προσωρινῶν, ἄνευ τῆς δεούσης ἀσφαλείας οὔτε τοῦ δημοσίου οὔτε αὐτῶν τῶν ἰδίων ὡς πρὸς τὰ τυχὸν δυστυχήματά των ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας· ἄπορον εἶναι πῶς ἡμεῖς οἵτινες ἐμιμήθημεν τὰ πολιτισμένα ἔθνη εἰς πολλὰ δὲν ἐπράξαμεν τοῦτο εἰς τὸ

τῆς ἐθνοφυλακῆς σύστημα· ταῦτα λέγων δὲν ἐννοῶ νὰ συστήσωμεν αὐτὴν τὴν ἐθνοφυλακὴν ἀπαραλάκτως ὡς εἰς τὴν Γαλλίαν, Ἀγγλίαν, Ῥωσσίαν, Πρωσσίαν καὶ ἄλλα κράτη, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἁρμόζοντα καὶ δυνατὸν συνάμα εἰς τὸν τόπον καὶ τὴν κατάστασίν μας τρόπον. Ὅθεν ἐνθαρρυνόμενος εἰς τὰς εὐαρέστους ἐξηγήσεις, τὰς ὁποίας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἔδωσεν εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, (κατὰ τὰς ὁποίας καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς θεωρήσας οὐχ ἧττον τὸ χρήσιμον τοῦ συστήματος τούτου, ἀνέτοιμος δὲ εὑρεθεὶς ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην πρότασιν, δὲν ἠδυνήθη οὔτε τὸν δυνατὸν εἰς τοῦτο χρόνον νὰ ὁρίσῃ οὔτε περὶ τῶν ἀπαιτουμένων μέσων πληροφορίας νὰ δώσῃ) συνιστῶ εἰς αὐτὸν καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως τὸν ἄνευ πλέον ἀναβολῆς ὀργανισμὸν τοῦ τοιούτου πολυτίμου ἐθνικοῦ σώματος, καθόσον ἀναλόγως τῆς καταστάσεώς μας συστηνόμενον τοῦτο δὲν ἔχει ἀνυπερβλήτους δυσκολίας· θέλησις καὶ ἀπόφασις ἀπαιτεῖται ἂς εἶναι δὲ βεβαία ἡ Κυβέρνησις ὅτι θέλει εὕρει εἰς τὴν ἐθνικὴν ταύτην συνδρομὴν πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμεῖ καὶ συντείνει εἰς τὴν παγίωσιν τῆς τάξεως καὶ εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῶν λῃστειῶν.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν εἶπεν· δὲν ἔχω νὰ εἴπω τι κατὰ τῶν παρατηρήσεων τοῦ προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, τὰς ὁποίας ἐν μέρει παραδέχομαι· χαίρω, διότι καὶ εἰς τὸν περίβολον τοῦτον ὑψώθη φωνὴ περὶ τῆς εἰλικρινείας, ἥτις οὐ μόνον εἶναι συμφέρουσα ἀλλὰ καὶ χαρακτηρίζει τὸν Ἕλληνα ἔχοντα τὴν παράδοσιν νὰ ἐκτελῇ μεθ' εἰλικρινείας τὰς πράξεις του.

Ὡς πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῶν λῃστῶν αὕτη θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐν τῇ χώρᾳ ἐν ᾗ θέλουν συλλαμβάνονται οἱ ἐπὶ λῃστείᾳ καταδιωκόμενοι, συμφώνως μὲ τὰ περὶ τῶν ἄλλων ἐγκλημάτων κανονισμένα.

Ὡς πρὸς τὴν παράδοσιν τῶν λειποτακτῶν παρατηρῶ ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις ἀφορᾷ, κατὰ τὴν γνώμην μου, τὴν παράδοσιν τῶν λειποτακτῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ μεθορίου στρατοῦ, καὶ ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ὑπηγορεύθη ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, καθ' ἣν ἡ λειποταξία κατὰ τὰ μεθόρια ἐμψυχόνεται· εὐτυχῶς οἱ φόβοι τῆς λειποταξίας δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὸν ἡμέτερον στρατόν, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν ἐγγύησιν καὶ ὡς πρὸς τὸν στρατὸν τῆς γείτονος ἐπικρατείας.

Ἕτερος ἐπήνεγκεν, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τῆς συμβάσεως δὲν ὑποχρεούμεθα νὰ παραδώσωμεν τοὺς λειποτάκτας, ἀλλὰ νὰ μὴ

παραδεχόμεθα αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς ἀποπέμπωμεν· ὥστε τὸ περὶ λειποταξιῶν ζήτημα εἶναι σαφές.

Μηδενὸς δὲ ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, δι' ἧς ἐξήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνομολογηθείσης συμβάσεως πρὸς περιστολὴν τῆς λῃστείας.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Δ. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Ἀιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνς. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	Ν

Παραδεχθέντος ἐπομένως διὰ χειροτονίας τοῦ 1 καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου, ἐγένετο ὡσαύτως ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου δι' ἧς ἐξήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 4 τ. μ. Μαΐου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνομολογηθείσης συμβάσεως πρὸς καταστολὴν τῆς λῃστείας.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Δ. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Ἀιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνς. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	Ν

Γενομένου μετὰ ταῦτα λόγου περὶ τῆς ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει ἀναβληθείσης συζητήσεως τοῦ ἀφορῶντος τὰς αἰτήσεις τῆς ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης ζητήματος, τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι πρὶν τῆς γενομένης ταύτης ἀναβολῆς προηγήθησαν λόγοι αἵτινες καὶ ἐρρέθησαν καὶ προεκάλεσαν τὴν ἀναβολήν· οἱ λόγοι οὗτοι ὑπάρχουσι καὶ δὲν ἐξέλειπον ὥστε νὰ ἐνεργηθῇ ἡ συζήτησις· ἐκτὸς τῶν ῥηθέντων λόγων ὑπάρχουσι καὶ δύω ἄλλοι οὐσιώδεις λόγοι κωλύοντες τὴν συζήτησιν· ὅταν χορηγεῖται

κατ' ἐξαίρεσιν δικαίωμά τι ἀπωλεσθὲν δυνάμει νόμου, πρῶτον εἰς ἕνα καὶ δεύτερον εἰς ἄλλον, τότε συνάγεται ὅτι ἡ κατ' ἐξαίρεσιν χορήγησις τοῦ τοιούτου δικαιώματος ἀνήκει εἰς ὅλους, ἀλλ' ἤδη ἐφαρμόζεται πρὸς τοὺς δύω μόνον οὓς ἡ Κυβέρνησις θέλει· ἐπαναλαμβάνω, ὅθεν νὰ εἴπω ὅτι ἡ τοιαύτη ἐξαίρεσις ἔχει συνεπείας κακὰς, καὶ πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου μεχρισοῦ σκεφθῶμεν. Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι ἡ ἀναβολὴ ἀπὸ ἀναβολῆς ἔχει μεγίστην διαφοράν· ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως νομοσχεδίου τινὸς γίνεται διὰ νὰ λάβουσι γνῶσιν ὅλοι τῶν ἀφορώντων τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ λόγων, ἀλλ' ἡ ἀναβολὴ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου δὲν προέβλθεν ἐκ τοιαύτης ἀφορμῆς, ἀλλ' ἐκ τινος ἀσαφείας, ἥτις ἐφάνη, τουτέστι ἂν ὑπάρχουσι λόγοι πολιτικοὶ οἵτινες προεκάλεσαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, καὶ οἵτινες, ὡς περιέχοντες μεγαλήτερα ἐθνικὰ συμφέροντα, εἶναι σημαντικώτεροι καὶ ἀνώτεροι πάσης τυχούσης μικρᾶς ἀδικίας· ἀνεβλήθη δὲ ἡ συζήτησις μεχρισοῦ παρουσιασθῶσιν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ καὶ εἴπωσι τοὺς λόγους, οὓς ἐπιθυμῶ νὰ ἀκούσω, χωρὶς νὰ προδικάσω τὸ ζήτημα, διὰ νὰ κρίνω αὐτοὺς καὶ ψηφοφορήσω ἑπομένως σύμφωνα μὲ τὴν σημαντικότητά των.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν προσέθηκεν· ὅταν ἐσυζητεῖτο τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἤλθον εἰς τὸ τέλος τῆς συζητήσεως, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἤμουν προπαρασκευασμένος ἐζήτησα τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, τὴν ὁποίαν ἡ Γερουσία παρεδέχθη, μεχρισοῦ δοθῶσι οἱ ζητηθέντες λόγοι· τοὺς λόγους τούτους εἶμαι καὶ σήμερον ἕτοιμος νὰ δώσω, ἂν ἐγκρίνῃ ἡ Γερουσία, ἢ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν οἵαν προσδιορίσει.

Ἀπήντησεν ὁ πρῶτος λαλήσας ὅτι ἡ ἀναβολὴ ἐγένετο ἀορίστως καὶ οὐχὶ μεχρισοῦ παρουσιασθῶσι καὶ δώσωσιν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ τοὺς εἰρημένους λόγους, ὥστε σήμερον δύναται ἡ Γερουσία νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως καὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ζητηθέντων λόγων.

Εἰπόντος ἄλλου ὅτι ἀδιάφορον εἶναι πότε θέλει γένει ἡ συζήτησις, καὶ ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς εἶναι ἡ ὑποβολὴ τῶν λόγων οἵτινες διαιροῦνται εἰς λόγους πολιτικοὺς καὶ εἰς λόγους δικαιοσύνης, καὶ μηδενὸς ἑτέρου λαβόντος τὸν λόγον, ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἀναβληθεῖσα συζήτησις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου τὴν ἐλευσομένην δευτέραν **14** τ. μ., μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς μεταξὺ Τοσκανικῆς καὶ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως συνομολογηθείσης συνθήκης.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 14 Μαΐου 1856 ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνηγγέλθη ὅτι ἡ χήρα Π. Γιατράκου δι' ἀναφορᾶς της ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἐπροέβλε πρὸς τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας τὴν εὐγνωμοσύνην ἁπάσης τῆς οἰκογενείας της διὰ τὴν μετὰ μεγίστης προθυμίας παραδοχὴν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας τοῦ περὶ προικίσεως τῆς θυγατρός της νομοσχεδίου.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τῆς μεταξὺ Ἑλληνικῆς καὶ Τοσκανικῆς Κυβερνήσεως συνομολογηθείσης συνθήκης, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδὴς λαβὼν τὸν λόγον εἶπε. Δὲν ἔχω νὰ εἴπω τι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου· λαμβάνων ὅμως ἀφορμὴν ἐκ τῶν ἄρθρων **1** καὶ **7**, τὰ ὁποῖα μὲ ἐκάμαν ἐντύπωσιν, ἔρχομαι τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις. Ἡ Ἑλλὰς συμφώνως μὲ τὰ ἤθη τῶν προγόνων της, καὶ ὡς ἐνηγκαλισθεῖσα ἀρχήθεν τὸν πολιτισμὸν, ἔχει πλήρη ἐλευθερίαν καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς θείας λατρείας ἐκ μέρους τῶν ὑπηκόων πάσης θρησκείας ἢ παντὸς δόγματος. Τὰ καλὰ ταῦτα ἀπολαμβάνουσι καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς θρησκείας καθ' ὅλα τὰ εἰνομούμενα ἔθνη ἐνάσῳ ζῶσι, ἀλλ' ὅταν ἀποβαίνωσι εἴς τινα ἐξ αὐτῶν γίνεται ἐξαίρεσις τῆς ἐξασκήσεως τῶν τοιούτων δικαιωμάτων, διὰ τῆς ὁποίας οἱ νεκροὶ αὐτῶν οὐ μόνον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ταφῶσι κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν θρησκείας, ἀλλὰ καὶ περιφρονοῦνται καὶ ἀποστρέφονται· τούτου ἕνεκα πρότεινω νὰ συσταθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἀνήκουσα πρόνοια περὶ τῆς βαθμηδὸν καταστολῆς τοῦ θρησκευτικοῦ τούτου σκανδάλου, ὥστε, ὅταν ἔρχεται εἰς συμβάσεις τοιαύτας μετὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, νὰ κάμνῃ μνείαν ρητὴν τῆς ἐλευθέρας ἐξασκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου τοῦ

ἐνταφιασμοῦ τῶν νεκρῶν κατὰ τὰ θρησκευτικὰ ἡμῶν δόγματα.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν· τὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ ἐλάλησεν ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστής, εἶναι ξένον τοῦ περιεχομένου τῆς παρούσης συνθήκης· τὸ ἀντικείμενον λέγω τοῦτο εἶναι ξένον πάσης ἐμπορικῆς συνθήκης, τῆς ὁποίας ὁ κύκλος εἶναι ἄλλος ἢ θρησκευτικός. Ἡ Ἑλλὰς, ὡς εἶναι ἀληθὲς καὶ βέβαιον, ἔχει εἰς πραγματικὴν ἐνέργειαν καὶ ἐλευθέρας ὅλας τὰς ὑγιεινὰς ἀρχὰς, καθ' ἃς ὁ ἀλλοδαπὸς, ἄνευ τινὸς συνθήκης, χαίρει ὅλα τὰ προνόμια καὶ δικαιώματα τοῦ ἰθαγενοῦς Ἕλληνος καθ' ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς συνειδήσεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς θρησκείας· ὡς τοιαύτη εἶναι ἐπομένως δίκαιον νὰ ἀπολαμβάνῃ κατ' ἀμοιβαιότητα πλήρη τὴν ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων τούτων ἐκ μέρους τῶν ὑπηκόων ἢ πολιτῶν αὐτῆς καθ' ὅλα τὰ εὐνομούμενα ἔθνη· ἀλλ' ὅταν εἴς τινα ἐξ αὐτῶν τῶν ἐθνῶν ἐγχώριοι νόμοι ἢ ἄλλαι θρησκευτικαὶ προλήψεις ἐμποδίζουσι τὴν πλήρη ἐξάσκησιν τῶν τοιούτων θρησκευτικῶν δικαιωμάτων, τότε αἱ ἀνήκουσαι διαπραγματεύσεις μόναι δύνανται νὰ φέρωσι τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν· ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὴν ἀνήκουσαν μέριμναν καὶ θέλει φροντίσει ἐν τῷ καταλλήλῳ χρόνῳ νὰ προέλθῃ εἰς τὴν δυνατὴν εὐκολίαν τῆς πλήρους ἐξασκήσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δικαιώματος τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῶν νεκρῶν.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπήνεγκεν· εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ἀντικείμενον περὶ οὗ πρόκειται δὲν ἔχει σχέσιν τινὰ μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, ἀλλὰ δὲν ἕπεται ἐκ τούτου, ὅτι Γερουσιαστής τις δὲν ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ὡς ἐκ τῶν διατάξεων αὐτοῦ πᾶσαν οἱανδήποτε πρότασιν, μὴ ταυτιζομένην μὲν πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας, περιέχουσαν δὲ ἐν ἑαυτῇ σχετικῶς ἐν οὐσιώδες ζήτημα. Εἶναι περιττὸν νὰ ἐξομιλῶμεν τὸ ἔθνος ἡμῶν ὡς ἔχον εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὰς δεῖνα ἢ δεῖνα ἐλευθέρας καὶ ὑγιεῖς ἀρχὰς, εἶναι δὲ ἀναγκαῖον μᾶλλον νὰ προβλέψωμεν ὥστε νὰ ἀπολαμβάνωμεν ἀκωλύτως τὰ αὐτὰ δικαιώματα παρ' ὅλοις τοῖς εὐνομουμένοις ἔθνεσι, καὶ νὰ μὴ προσβάλλεται ἡ θρησκεία ἡμῶν εἰς πολλὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ νεκροὶ τῶν χριστιανῶν θεωροῦνται ὡς μισητοὶ ἢ ὡς βάρη τῆς γῆς καὶ ἐπαχθῆ σώματα· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ μᾶς εἰπῇ ἁπλῶς ὅτι θέλει φροντίσει, ἀλλὰ νὰ μᾶς ἐκφράσῃ ῥητῶς τί θέλει πράξει· ἐπάναγκες δὲ εἶναι νὰ θεωρήσῃ πρώτιστον αὐτῆς ἔργον τὸ παρὸν ἀντικείμενον, καὶ τὰ πράγματα νὰ διαδεχθῶσι τὰς λέξεις καὶ τοὺς λόγους.

Ἕτερος προσέθηκεν. Εὐτυχῶς σήμερον ἀνέγνων ἔκθεσιν τινα περὶ τοῦ Κ. Ῥούσελ πρώην πρωθυπουργοῦ τῆς Ἀγγλίας, περιέχουσαν μάθημά τι τῆς ἱστορίας, τὸ ὁποῖον οὗτος ἐδίδαξεν εἰς μίαν ὁμήγυριν, καθόσον οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, οἵτινες ἐκλήθησαν ἀλληλοδιαδόχως ν' ἀναλαμβάνωσιν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ κραταιοῦ ἔθνους τῆς Ἀγγλίας, εἰσὶ πολλαπλάσιοι κατὰ τὰς δυνάμεις των καὶ διδάσκουσι παντοῦ τὸν λαόν. Εἰς τὸ μάθημα τοῦτο ὁ ῥηθεὶς Κ. Ῥούσελ, ὁμιλῶν πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως τῆς θρησκείας καὶ τοῦ πολιτεύματος, προσθέτει ἐπὶ τέλους ὅτι πρέπει νὰ ἐμμένωμεν εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐλευθερίας, χωρὶς νὰ θέλωμεν νὰ ἐπιβάλωμεν αὐτὰς εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη· πρέπει νὰ λάμπωμεν ὡς λαμπὰς διὰ τῶν ἀρχῶν μας, καὶ οὐχὶ νὰ ὑποκαίωμεν τοὺς λοιποὺς λαοὺς πρὸς διάδοσιν αὐτῶν· καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸ μάθημα τοῦ Κ. Ῥούσελ· ἐρχόμενος δὲ εἰς τὸ ζήτημα παρατηρῶ, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἔθνος ἡμῶν ἔχει ἐλευθέραν τὴν ἐξάσκησιν τῶν τῆς θείας λατρείας δικαιωμάτων καθ' ὅλα τὰ θρησκευτικὰ δόγματα, καὶ καθιερωμένας ὅλας τὰς λοιπὰς ἐλευθέρας ἀρχὰς, πρέπει νὰ λάμπωμεν διὰ τῶν ἀρχῶν μας τούτων, καὶ νὰ εὐχώμεθα ὥστε τὰ λοιπὰ Κράτη νὰ συμμεριζωθῶσι ταύτας καὶ νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, ὅπως ἡμεῖς συγχωροῦμεν αὐτὴν εἰς πάντας. Ἐὰν ἐγχώριοι νόμοι ἐθνῶν τινων ἐμποδίζωσι τὴν ταφὴν τῶν νεκρῶν μας, τότε πρέπει μόνον νὰ εὐχηθῶμεν ὥστε τὰ Κράτη ταῦτα νὰ ἀσπασθῶσι τὸ τοιοῦτον δόγμα τῆς ἐπιτρέψεως τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν, καθόσον ἄλλως δὲν δυνάμεθα νὰ ἀναγκάσωμεν αὐτὰ νὰ ἀσπασθῶσι τὰ δόγματά μας, οὔτε δι' ἀντεκδικήσεως οὔτε δι' ἄλλου τινὸς μέσου, διότι καὶ ἡ κραταιὰ Ἀγγλία, μὴ δυναμένη νὰ ἀπολαύσῃ παρ' αὐτοῖς ἐπὶ πολὺν χρόνον τὴν πλήρη ἐλευθερίαν τῆς ἐξασκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς συνειδήσεως, εἰς πολλὰς περιῆλθεν διαπραγματεύσεις χωρὶς νὰ μεταχειρισθῇ κανὲν ἀντεκδικήσεως ἔργον.

Ἀντέλεξέ τις τῶν προλαλησάντων, ὅτι οὐδέποτε διὰ τῆς ὁμιλίας μου ἐξέφρασα ἐπιβολὴν τῶν ἡμετέρων δογμάτων εἰς τὰ λοιπὰ κράτη, ἀλλὰ παρετήρησα ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ προσπάθεια ὥστε νὰ μὴ γίνηται σκανδαλώδης περιφρόνησις εἰς τοὺς νεκροὺς ἡμῶν, καὶ νὰ μὴ θεωρῶνται ὡς κύνες τὰ σώματα τῶν χριστιανῶν εἴς τινα τῶν εὐνομουμένων ἐθνῶν· περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐγένετο λόγος πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἀλλ' οὐδεμία προσπάθεια ἐγένετο, διότι, ἂν τοιαύτη ἐλάμβανε χώραν, ἤθελε παρουσιάσει ἡ ἀναφέρει Κ. ὑπουργὸς ἓν τοὐλάχιστον ἐκ τῶν διαμοιφθέντων ἐγγράφων.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι πρὸς καταστολὴν τῆς συζητήσεως, ἥτις κατ' ἐμὲ εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, δύναμαι μόνον νὰ εἴπω ὅτι ἐγένετο ἔναρξις τῶν διαπραγματεύσεων, τῶν ὁποίων τὰ ἔγγραφα δὲν πιστεύω οὔτε εἶναι ἐπιτετραμμένον ἡ Γερουσία νὰ ζητήσῃ, ἐνόσῳ αἱ διαπραγματεύσεις αὗται δὲν λάβουν τὸ πέρας των.

Προσέθηκεν ὁ πρῶτος πάντων λαλήσας, ὅτι ἀληθῶς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τῆς προκειμένης συνθήκης, ἀλλὰ σχετικῶς καὶ εἰδικῶς αἰτίαν λαβὼν ἐκ τῶν ἄρθρων αὐτῆς ἐθεώρησα ἐπάναγκες νὰ εἴπω, ὅτι πρέπει νὰ γίνηται προστασία τις εἰς τοὺς νεκροὺς ἡμῶν, καὶ δὲν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ πρὸς τοῦτο προσπάθεια τῆς Κυβερνήσεως· ἡ ὁμιλία τοῦ Κ. Ῥούσελ, ἣν ἀνέφερεν τις τῶν προλαλησάντων, ἔχει ἄλλον σκοπὸν, τὴν ἐξάσκησιν δογμάτων θρησκευτικῶν καὶ ἄλλων ἐπὶ τῶν λαῶν τῶν λοιπῶν ἐθνῶν, ἐνῷ ἡ ὁμιλία ἐμοῦ σκοπὸν ἔχει τὴν πολιτικὴν προστασίαν τῶν νεκρῶν μας καὶ τὸν ἐνταφιασμόν αὐτῶν ἐλευθέρως· αἱ προσπάθειαι τῆς Κυβερνήσεως ἐγένοντο ἀτελῶς, καὶ προκειμένου μάλιστα νὰ ἀποσταλῇ εἰδικὸς πρὸς τοῦτο πρέσβυς παρὰ τῇ Παπικῇ Κυβερνήσει, οὗτος δὲν ἐστάλη διὰ λόγους πολιτικούς. Πρέπει ὅθεν ἡ Κυβέρνησις νὰ καταβάλῃ πᾶσαν μέριμναν ὥστε νὰ ἔλθῃ ἐπιτυχῶς καὶ βαθμηδὸν εἰς τὸ ἀπαιτούμενον ἀποτέλεσμα.

Καὶ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀνέφερεν. Εἶμαι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι ξένον τῆς ὑπὸ συζήτησιν συνθήκης, καὶ μόνον ἐὰν δὲν ἀπολαμβάναμεν τὸ δικαίωμα τοῦτο παρὰ τῆς ἐπικρατείας, μεθ' ἧς συμβαλλόμεθα, ἠδυνάμεθα νὰ κάμωμεν λόγον σήμερον περὶ τοῦ τοιούτου δικαιώματος. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν ἀπολαμβάνομεν, ὡς νομίζω, μόνον εἰς δύω ἐπικρατείας τοῦ Πάπα καὶ τῆς Νεαπόλεως. Μετὰ τῶν ἐπικρατειῶν αὐτῶν οὐδεμίαν συνθήκην ἔχομεν, καὶ κατὰ συνέπειαν παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς συνομολογήσεως τοιαύτης, οὐ μόνον περὶ τοῦ ἀντικειμένου περὶ οὗ πράκειται, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄλλων πολλῶν· πρὸς τοῦτο ἐδέησε νὰ σταλῇ εἰδικὸς ἀντιπρόσωπος καὶ νὰ γίνῃ ἔναρξις τῶν διαπραγματεύσεων, περὶ ὧν ἐλάλησε καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐθεωρήθη ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ κατάλληλος καιρὸς, καὶ δύναται ἀντὶ ὠφελείας νὰ προέλθῃ βλάβη, ἀνεβλήθη ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἀντιπροσώπου τούτου, ὥστε πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ κατάλληλος καιρὸς διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀνήκουσα προσπάθεια περὶ αὐτοῦ ὡς καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀντικειμένων. Δὲν

συμφωνῶ δὲ ὅτι εἰς τὰς ἐμπορικὰς συνθήκας δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ τοιούτων δικαιωμάτων, διότι ἡ Ἀγγλία, ἥτις ἔχει τὰς πλέον ἐλευθέρας ἀρχὰς, εἰς τοιαύτην ὁμοιόμορφον συνθήκην συμπεριέλαβε καὶ διατάξεις ἀφορώσας θρησκευτικὰ δικαιώματα, ὥστε ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅταν τι τῶν συμβαλλομένων μερῶν δύναται διὰ παραχωρήσεως ἄλλων δικαιωμάτων νὰ ἀπολαύσῃ ἕτερον δικαίωμα, εἴτε θρησκευτικὸν εἴτε ἄλλο, δύναται νὰ κάμῃ μνείαν τούτου εἰς τοιαύτας συνθήκας ἔστω καὶ ἐμπορικάς.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν· συμμερίζομαι τὰ λεχθέντα ὅτι πολλαὶ ἐμπορικαὶ συνθῆκαι δύνανται νὰ περιέχωσι καὶ διατάξεις περὶ θρησκευτικῶν ἀντικειμένων· ἀλλὰ πάντοτε λέγω, ὅτι αἱ τοιαῦται διατάξεις εἰσὶ ξέναι τοῦ κύκλου τῶν ἐμπορικῶν συνθηκῶν, ὅπως καὶ ὁ προαγορεύσας ἀρχόμενος τοῦ λόγου του εἶπε. Ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ κατάλληλος καιρὸς, καὶ τὸν κατάλληλον τοῦτον καιρὸν δὲν δύναται βεβαίως νὰ γνωρίσῃ εἰμὴ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ἥτις θέλει προσπαθήσει νὰ ἔλθῃ εἰς τοιαύτας διαπραγματεύσεις ἐπιτυχῶς, καθόσον δύνανται νὰ εἶναι πολλὰ ἀντικείμενα κατὰ τὰ ὁποῖα τὰ συμβαλλόμενα μέρη νὰ συμφωνῶσι, καὶ εἰς πολλὰ νὰ ὑπάρχωσι δυσκολίαι πρὸς τὴν παραχώρησιν, προερχόμεναι εἴτε ἐξ ἐγχωρίων νόμων εἴτε ἐξ ἄλλων αἰτιῶν, τότε τὰ δυσχερῆ ταῦτα ἀντικείμενα ἀρίνανται ἀκαρεῖ μέχρι τοῦ καταλληλοτέρου χρόνου τῆς παραχωρήσεως των· ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν, ἐπαναλέγω, εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίσῃ τὸν κατάλληλον χρόνον, καὶ θέλει προσπαθήσει νὰ φέρῃ τὸ εὐάρεστον ἐκεῖνο ἀποτέλεσμα, ὅπερ εἶναι δυνατὸν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Μετὰ τὰ λεχθέντα γενομένης ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀθ. Λοιδωρίκη καὶ Γ. Ἀντωνοπούλου ἐξήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν ψηφισθεῖσαν διὰ ψήφων 25.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τῆς Τοσκανικῆς καὶ Ἑλλ. Κυβερνήσεως Νομοσχεδίου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . . . Ν	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Σπυρίδων Καλογερόπουλος . .
Γεώρ. Κουντουριώτης	Ἀναστάσιος Λόντος . . . .

Τάτζης Μαγγίνας . . . N	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Κωνσάντινος Κανάρης . . .
Χαρ. Παπαπολίτης	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . .	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Νικόλ. Χρυσόγελος . . .	Δημήτριος Χατσίσκος . . .
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης . . . N	Παναγ. Ἀιδωρίκης . . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Γκίκας Καρακατζάννης . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . .
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . .	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Ἀδάμ. Δούκας . . . . . N	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης . N

Παραδεχθέντος ἔπειτα διὰ χειροτονίας τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου, ἐγένετο ὡσαύτως ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, δι' ἧς ἐξήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 25, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 10 τ. μ. Μαΐου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Τοσκανικῆς καὶ Ἑλλ. Κυβερνήσεως νομοσχεδίου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Χαράλ. Παπαπολίτης . . .
Ἀναγν. Δεληγιάννης . . .	Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N
Γεώρ. Κουντουριώτης . .	Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Σπ. Τρικούπης . . . . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος .	Ῥικάρδος Τζιώρτζ . . . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Ἀθανάσιον Γρηγοριάδης . . N
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Βασίλ. Χρηστακόπουλος . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . . .

Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Γεώρ. Ψύλλας . . . . . N	Δημήτρ. Πλαπούτας . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης . . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Γεώργιος Δαρειώτης	Δημήτριος Χατσίσκος . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Γκίκας Καρακατζάννης . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . .	Παναγ. Ἀιδωρίκης . . . . N
Ἀδάμ. Δούκας . . . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Κωνσαντῖνος Κανάρης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Τσανετάκης Γρηγοράκης . .	Σπῦρος Μῖλιος . . . . .
Μ. Α. Καΐρης . . . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης . N

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ὁρίσας, κατ' ἀπόφασιν τοῦ σώματος, ὡς ἀντικείμενον τῆς πρώτης συνεδριάσεως καὶ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀναβληθέντος νομοσχεδίου τοῦ ἀφορῶντος τὰς περὶ δασῶν ἀξιώσεις τῆς Ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Μαΐου 1856, ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 23 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀγορευόμενην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσθη κατόπιν ἡ ὡς ἑξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀκολούθων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή σας μελετήσασα τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κλπ. ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ

καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀκολούθων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, καὶ θεωρήσασα ἰσχυροὺς τοὺς ὑπαγορεύσαντας τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου λόγους, οἵτινες ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, παρεδέχθη ὁμοφώνως αὐτὸ ὅπως ἔχει, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἀθήνησι τὴν 15 Μαΐου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀθ. Λεβαρίκης,	Ι. Παξιμάδης,
Μ. Α. Καΐρης,	Π. Λεβαρίκης.

Ἡ αὔριον ὡρίσθη ὡς ἡμέρα συζητήσεως τοῦ περὶ οὗ ἡ ἀνωτέρω ἔκθεσις πραγματεύεται Νομοσχεδίου.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ ἔτος 1856.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων κλπ. Νομοσχεδίου τοῦ ἔτους 1856.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ 1856 Νομοσχέδιον ὑποβάλλω κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Μ. εἰς τὴν Γερουσίαν συνοδεύων αὐτὸ μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς πρὸς αὐτὴν ἀπὸ 26 Ἀπριλίου ε. ε. αἰτιολογικῆς ἐκθέσεώς μου.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο δύο μόνον ἔσχε ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 μικρᾶς τροπολογίας μετὰ προηγουμένην τοῦ ὑπουργείου συναίνεσιν·

1) Ἀπηλείφθη ἡ ὑπὲρ τῆς φορολογίας τῶν θεριστῶν χόρτων διάταξις, καὶ

2) Προσετέθη ἐπὶ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου ὅτι αἱ δοτέαι εἰς τὸν ἀμπάδιον Οἰκονομικὸν Ἔφορον μέχρι τῆς 31ης Ἰουλίου ε. ε. αἰτήσεις τῶν ἀμπελοκτημόνων θέλουν γραφῆ ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Καθ' ἅπαντα τὰ λοιπὰ μέρη τὸ νομοσχέδιον ἔμεινον ἄθικτον γενομένων διασαφήσεών τινων καὶ ἐπεξηγήσεων ἐπί τινων διατάξεων αὐτοῦ, αἵτινες ἐμφαίνονται εἰς τὰ συναπτόμενα πρακτικά.

Ἐπειδὴ ἡ ὡρίμασις τῶν δημητριακῶν καρπῶν πολλαχοῦ προέβη, καὶ ἡ βεβαίωσις τῶν δημοσίων δικαιωμάτων κατεπείγει, παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπιψηφίσῃ ὅσον ἔνεστι τάχιον τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Μαΐου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλε. ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Μαΐου 1856.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὸ ἔτος 1856 ὅ,τε ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως·

Περὶ τῶν δι' ἐνοικιάσεως διατιθεμένων.

Ἄρθρ. 2. Οἱ δι' ἐνοικιάσεως διατιθέμενοι ὅ,τε ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας προσδιορίζονται·

α') Ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 100· δικαίωμα ἐπικαρπίας 15 τοῖς 0|0.

β') Ἐπὶ τοῦ ἐλαίου καὶ τῶν ἐλαιῶν·

Ἔγγειος φόρος ἐπὶ μὲν τοῦ ἐλαίου 10 τοῖς 0|0, ἐπὶ δὲ τῶν ἐλαιῶν ὅσαι χρησιμεύουσι πρὸς βρῶσιν ἢ παράγονται εἰς δήμους, ἔνθα δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα, λεπτὰ δύο τὴν ὀκάν.

Δικαίωμα ἐπικαρπίας λεπτὰ δύο ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς ἐλαιῶν.

Ὅταν ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου ἔγγειος φόρος εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ὁρίζεται οὗτος εἰς λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκάν.

γ') Ἐπὶ τῶν κουκουλίων·

Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0|0.

δ') Ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης.

Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0|0.
Δικαίωμα ἐπικαρπίας 10 τοῖς 0|0.

ε') Ἐπὶ τῆς σταφίδος Ἠλείας, Ὀλυμπίας καὶ Γόρτυνος.
Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0|0.

στ') Ἐπὶ τῆς ῥητίνης, κατράμης καὶ λοιπῶν δασικῶν προϊόντων πλὴν τοῦ πρινοκοκκίου.

Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0|0.

Δικαίωμα ἐπικαρπίας ἐπὶ τῆς ἐξ ἐθνικῶν δασῶν παραγομένης ῥητίνης 15 τοῖς 0|0.

Ἄρθρ. 3. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ μὲν τοῦ προϊόντος τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδαμπέλων προσδιορίζεται 10 τοῖς 0|0· ἐπὶ δὲ τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων μωρεοδένδρων τῶν συμπληρωσάντων τὸ πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας πέντε λεπτὰ ἑκάστου δένδρου.

Περὶ τῶν κατὰ στρέμμα φορολογουμένων κτημάτων.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν κατὰ στρέμμα φορολογουμένων κτημάτων κανονίζονται ἀναλόγως τῆς κατὰ μέσον ὅρον ἐτησίας προσόδου ὡς ἐξῆς.

Εἶδος κτήματος ἢ προϊόντος.	Κατὰ μέσον ὅρον ἐτησία πρόσοδος τοῦ στρέμματος.	Ἔγγειος φόρος Δ.	Ἔγγειος φόρος Λ.	Δικαίωμα ἐπικαρπ. Δ.	Δικαίωμα ἐπικαρπ. Λ.
Ἀμπέλοι	Ἔλαττον τῶν δρ. 10		70		70
	Ἀπὸ 10 ἕως 19	1	50	1	50
	» 20 » 29	2	50	2	50
	» 30 » 39	3	50	3	50
	» 40 καὶ ἐπέκεινα	4	50	4	50
Περιβόλια	Ἔλαττον τῶν δρ. 45	3		3	.
	Ἀπὸ δρ. 45— 74	6	.	6	.
	» » 75—104	9	.	9	.
	» » 105 καὶ ἐπέκεινα	12	.	12	.
Ἀμυγδαλέαι	Ἄνευ διακρίσεως ποιότητος	2	.	2	.
Λαχανόκηποι, σικώνες (μποσάνια) γεώμηλα, κρόμμυα καὶ σκόροδα.	Ἔλαττον τῶν δρ. 45	3	.	4	50
	Ἀπὸ δρ. 45—64	5	50	8	25
	» » 65 καὶ ἐπέκεινα	8	.	12	.
Γρασίδια καὶ τριφύλλια	Ἔλαττον τῶν δρ. 30	2	.	3	.
	Ἀπὸ δρ. 30 καὶ ἐπέκεινα	3	50	5	25

Καπνὰ καὶ κοκκάρια	Ἔλαττον τῶν δρ. 50	2	50	3	75
	Ἀπὸ δρ. 50 ἕως 69	6	.	9	.
	» » 70 καὶ ἐπέκεινα	8	50	12	75
Βαμβάκια	Ἔλαττον τῶν δρ. 20	1	.	1	50
	Ἀπὸ δρ. 20 ἕως 29	2	.	3	.
	» » 30 » 39	3	.	4	50
	» » 40 καὶ ἐπέκεινα	4	.	6	.

Τὰ συστάδην πεφυτευμένα ὀπωροφόρα δένδρα ἐξομοιοῦνται μὲ περιβόλια.

Αἱ ὑπὸ τῆς νόσου μύκητος προσβληθεῖσαι ἄμπελοι, ὅσων τὸ προϊὸν ἠλαττώθη τοσοῦτον, ὥστε ἡ πρόσοδος τῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐξομοιοῦται μὲ πρόσοδον ὑπαγομένην εἰς κατωτέραν τάξιν, θέλουσι φορολογεῖσθαι διὰ τὸ παρὸν ἔτος κατὰ τὴν τάξιν ταύτην. Αἱ δὲ τῆς κατωτάτης τάξεως ἄμπελοι, αἱ προσβληθεῖσαι ὑπὸ τῆς νόσου, ἐὰν ἡ ἐρευνητὴ πρόσοδός των δὲν ῥθάνῃ τὰς δραχ. 5, ἀπαλλάττονται ἐντελῶς τοῦ τε ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τὸ περιστατικὸν τοῦτο βεβαιοῦται δι' ἐκθέσεως τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ δημάρχου εἰς ἓν συνερχομένων, προηγουμένης αἰτήσεως τοῦ ἀμπελοκτήμονος, ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, διδομένης τὸ βραδύτερον τὴν 31 Ἰουλίου εἰς τὸν ἁρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον.

Ἄρθρ. 5. Ὅταν κτῆμά τι παράγῃ ἀναμιξ διάφορα προϊόντα ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ προηγουμένῳ πίνακι, ἡ κατὰ μέσον ὅρον ἐτησία πρόσοδος αὐτῶν συγκεφαλαιοῦται καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐπιβάλλονται ὅ,τε ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, χαρακτηριζομένου τοῦ κτήματος κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον προϊὸν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 6. Τὰ ἐντὸς τῶν κατὰ στρέμμα φορολογουμένων κτημάτων προϊόντα, τὰ ὑπαγόμενα ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον εἰς ἀλλοίαν φορολογίαν, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν.

Περὶ τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττομένων φόρων καὶ ἐπικαρπιῶν.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἐπὶ τῶν κατωτέρω προϊόντων ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ὡς καὶ τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος δασμολογίου κανονίζονται κατὰ τὸν ἑπόμενον πίνακα.

Είδος προϊόντος.	Έγγειος φόρος		Έγγειος φόρος Δικ. επικαρπίας		Εξαγωγικόν τέλος	
	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.
Σταφὶς δι' ἑκάστην χιλιάδα ἐνετικῶν λιτρῶν	15				9	
Βαλανίδια.						
1) Διὰ τὸν νομὸν Μεσσηνίας	.	.	3		.	60
2) Διὰ τὰς ἐπαρχίας Πατρῶν καὶ Ἠλείας	.	.	2	50	.	60
3) Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν	.	.	2	.	.	60
4) Διὰ τὴν Κέαν, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα	1	10	.	.	.	65
5) Διὰ τὴν Ἀττικὴν, Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον	1	05	.	.	.	60
Κικύθια.						
1) Διὰ τὴν Μεσσηνίαν, Πάτρας, Ἠλείαν, Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν	.	.	.	25	.	06
2) Διὰ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους .	.	10	.	.	.	06
Πρινοκόκκιον ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς	1	50	.	.	.	90
Ῥιζάριον ἐφ' ἑκάστου κανταρίου	2	.	.	.	1	20
Ξηρὰ σῦκα	1	.	.	.	.	60
Λεμόνια ἐφ' ἑκάστης χιλιάδος	1		.			60
Πορτοκάλλια	2		.		1	20
Κίτρα ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς	.	02	.	.	.	01

Ἐὰν ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος Ἦλείας, Ὀλυμπίας καὶ Γόρτυνος καὶ τῶν ξηρῶν σύκων Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης δὲν ἐνοικιασθῇ, εἰσπράττεται ὁ μὲν ἐπὶ τῆς σταφίδος κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν σύκων κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφοράν, ἀμφότεροι μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὸν ἀνωτέρω πίνακα.

Ὡσαύτως κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν εἰσπράττεται καὶ ὁ ἔγγειος φόρος τῶν βαλάνων, τῶν κικυθίων, τῆς σταφίδος, τοῦ πρινοκοκκίου, τοῦ ῥιζαρίου, καὶ τῶν ξηρῶν σύκων τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου.

Ἐὰν δέ τινα ἐκ τῶν προϊόντων τούτων ἀποδίδωσι τὸν ἔγγειον φόρον εἰς χρήματα 3 τοῖς 0|0, εἰς αὐτὰ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων κλπ. νόμου.

Περὶ τῶν Λακωνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρον 8. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν δύω ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου προσδιορίζεται ὡς ἑφεξῆς·

1) Ἐπὶ τοῦ ἐλαίου λεπτὰ 8 τὴν ὀκάν.

2) Ἐπὶ τῆς κατεργασμένης καὶ ἀκατεργάστου μεταξὺς πρὸς δραχ. 2 καὶ 50 τὴν ὀκάν.

3) Ἐπὶ τῶν κουκουλίων δραχ. 1 τὴν ὀκάν.

4) Ἐπὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ μούστου ἢ οἴνου 10 τοῖς 0|0, εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἀγοραίαν τιμήν.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 9. Εἰς τὴν πληρωμὴν δικαιώματος ἐπικαρπίας, κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4, ὑπόκεινται οἱ ἐξ ἐθνικῶν ἀγρῶν παραγόμενοι καρποὶ καὶ τὸ προϊὸν τῶν φυτειῶν, ὅσαι ἐγένοντο ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς τῇ ἀδείᾳ τῶν πρώην ἰδιοκτητῶν αὐτῆς ὀθωμανῶν, καθὼς καὶ τῇ ἐγκρίσει ἢ μὴ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 10. Οἱ ὅροι τῶν συμβολαίων, παραχωρητηρίων ἢ ἐγκρίσεων, ὑφ' οὓς παρεχωρήθησαν κτήματα εἰς μετανάστας ἢ ἄλλους πολίτας διατηροῦσι τὴν ἰσχύν των.

Ἄρθρον 11. Τὰ ὑφ' οἱανδήποτε τίτλον παραχωρούμενα κτήματα ἀποδίδουν ἔγγειον φόρον καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας, ὅταν τὸ παραχωρητήριον ἐγγραφὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου παραδοθῇ τοῖς δικαιούχοις μετὰ τὴν 1 Ἀπριλίου 1856.

Ἄρθρον 12. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας.

1) Αἱ ἄμπελοι μέχρι 5 ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

2) Αἱ ἐνοικιαζόμεναι ἐθνικαὶ ἄμπελοι καὶ αἱ τῶν ἐπισκοπῶν καὶ τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων.

Ἄρθρον 13. Ἀπαλλάττονται παντὸς ἐγγείου φόρου καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας.

1) Τὰ ἄγονα.

2) Ἓν στρέμμα γῆς, ὅπου καὶ ἂν κεῖται, πρὸς καλλιέργειαν βρωσίμων εἰδῶν οἱ ἰδίαν χρῆσιν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ καλλιεργητοῦ.

3) Τὰ σποράδην ὑπάρχοντα δένδρα, τὰ ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρου στρέμματος, τὰς αὐλὰς, τοὺς ἰδιοκτήτους ἀγροὺς καὶ τοὺς ἰδιοκτήτους ἢ ἐθνικοϊδιοκτήτους ἀμπελῶνας ἢ σταφιδαμπελῶνας εὑρισκόμενα.

4) Τὰ ἀσταχολόγια ἀνὰ δύο μόνον κοιλὰ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγον.

5) Οἱ σπόροι τοῦ λιναρίου, καναβίου, ῥιζαρίου, τριφυλλίου καὶ χρομμύου.

6) Τὰ φύλλα τῶν συκαμινομωρεῶν ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον.

7) Ἡ ῥώθη, ὁ βῖκος καὶ τ' ἀγριολάθουρα, ὅταν δὲν ἁλωνίζωνται.

8) Πεντήκοντα ὁκάδες ἐκ τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἑκάστου ἰδιοκτήτου ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῶν, καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐπομένως ὁ Κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Μαΐου, 1856, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **28** μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα.

1) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Πρασσακάκη ἐξαιτουμένου τρίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν διὰ τὴν ἀλλοδαπήν· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

2) Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἔχουσα ὡς ἑπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ ἔτος **1856**, τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, πρὸς δὲ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, καὶ μελετήσασα ταῦτα ἐφ' ὅσον τῇ ἐπέτρεπε τὸ κατεπεῖγον τῆς συζητήσεώς του, εὑρίσκει αὐτὸ κατ' οὐσίαν ὅμοιον σχ[ε]-

δὸν τῷ τοῦ π. ε., τὰς ἐφεξῆς δὲ διαφορὰς ἀπὸ τὸ τοῦ παρελθόντος ἔχον.

α) Μείωσιν εἰς λεπτὰ **70** ἀντὶ δραχμῆς τοῦ φόρου τῶν ἀμπέλων ὧν τὸ κατὰ στρέμμα ἐτήσιον εἰσόδημα ἔσεται ἔλαττον τῶν δραχμῶν **10**.

β') Προσδιορισμὸν διὰ τὰ περιβόλια τεσσάρων τάξεων, ἀντὶ τριῶν, ἃς περιεῖχε ὁ περισυνὸς νόμος.

γ') Διατάξεις περὶ ἐπιεικεστέρας φορολογίας τῶν ὑπὸ τῆς νόσου μύκητος προσβεβλημένων ἀμπέλων.

δ') Τροπολογίαν τοῦ **3** ἄρθρου τοῦ περυσινοῦ νόμου διὰ τοῦ **6** ἄρθρου τοῦ παρόντος· κατὰ τὴν τροπολογίαν ταύτην τὰ ἐντὸς τῶν κατὰ στρέμμα φορολογουμένων κτημάτων *προϊόντα ἐν γένει*, τὰ ὑπαγόμενα ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον εἰς ἀλλοίαν φορολογίαν, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν, ἐν ᾧ κατὰ τὸν περυσινὸν νόμον δὲν ἐμπεριλαμβάνοντο εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν μόνον τὰ δένδρα τὰ κείμενα ἐν τοῖς ἀμπέλοις καὶ περιβολίοις, ὧν τὸ προϊὸν κατ' ἄλλον τρόπον ἀπέβιδε τὴν φορολογίαν.

Ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων διαφορῶν αἱ μὲν τρεῖς πρῶται ὁμολογουμένως πρὸς ἀνακούφισιν τῶν φορολογουμένων τείνουσαι παραδέχονται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς σας, καὶ συνιστῶνται εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ Σώματος. ἡ τετάρτη ὅμως διαφορὰ δὲν δύναται νὰ συμπηθῇ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς σας, ὅτι εἶναι κατά τι ἐπιβαρυντικωτέρα διὰ τοὺς φορολογουμένους ἀπὸ τὴν ἀντιστοιχοῦσαν διάταξιν τοῦ περυσινοῦ νόμου, καθ' ὅσον διὰ τῆς γενικεύσεως ταύτης δὲν θέλουν συμπεριλαμβάνεσθαι ἐφέτος εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν καὶ αὐτοὶ οἱ δημητριακοὶ καρποί, οἱ τυχὸν εἰς τὰ κατὰ στρέμμα φορολογούμενα κτήματα εὑρισκόμενοι, ἀλλ' οὗτοι θὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν ἀποδεκάτωσιν. Θεωροῦσα ὅμως ὅτι πᾶσα τροπολογία ἐπὶ τὸ βέλτιον θέλει εἶσθαι πρόξενος ἀναβολῆς καὶ ἐντεῦθεν ζημίας εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου καὶ τῶν φορολογουμένων, ἐπειδὴ ἡ ὥρα τῆς συγκομιδῆς τῶν πρωίμων δημητριακῶν καρπῶν ἤγγικε, καὶ ἡ διάθεσις τῶν δημοσίων δικαιωμάτων κατεπείγει, δὲν διστάζει νὰ συστήσῃ καὶ τὴν παραδοχὴν τῆς διατάξεως ταύτης ἐπὶ τοῦ παρόντος, εὔχεται ὅμως ὥστε κατὰ τὸ ἐπιὸν ἡ διάταξις αὕτη νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς εἰς τὸν περυσινὸν νόμον ὑπαρχούσης ὡς ἀνακουφιστικωτέρας πρὸς τοὺς φορολογουμένους.

Ἐπὶ τούτοις ἡ ἐπιτροπή σας συνίστησι τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τῶν καθ' ἕκαστα καὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Μαΐου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή σας.

Τ. Μαγγίνας. Μ. Α. Καΐρης. Χ. Παπαπολίτης,
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, Ἰω. Οἰκονόμου.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῇ ἡ ἔκθεσις αὕτη καὶ διανεμηθῇ πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, τὴν δὲ τρίτην 22 τ. μ. νὰ γένῃ ἡ ἐπὶ τοῦ πραγματευομένου νομοσχεδίου συζήτησις.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀκολούθων παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ νομοσχέδιον αὐτό, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμήδης εἶπε τὰ ἑξῆς.

Δὲν θεωρῶ ἐπουσιώδη ἀλλ' οὐσιωδεστάτην τὴν ἀρχὴν τοῦ ὅτι ἅπαντα τὰ πράγματα πρέπει νὰ ὁδηγῶνται ἀπὸ τῶν γενικῶν κανόνα τῆς οἰκονομίας. Ἐνθυμεῖσθε ἐξάπαξ ὅτι πρὶν τῆς μεταπολιτεύσεως ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων ἦτο μέγας, καὶ ὅτι μέτρα παντοῖα ἐλήφθησαν ἀφορῶντα τὴν οἰκονομίαν· ἀλλὰ τὰ μέτρα ἄτινα ἔχομεν καὶ ἐξακολουθοῦμεν σήμερον ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων φέρουσιν αὔξησιν ἀνωτέραν ὅλων τῶν παρελθουσῶν ἐποχῶν. Ἐὰν ἀπαρεγκλίτως ἀκολουθήσωμεν τὴν βάσιν, ἣν ἀρχῆθεν καθιερώσαμεν, τοῦ νὰ ἦναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων μικρὸς, ἡ δὲ ἐκλογὴ μεταξὺ τῶν ἐπὶ ἱκανότητι διακρινομένων, δὲν ἠθέλαμεν φθάσει εἰς τοιαύτην αὔξησιν· περιοριζόμενος δὲ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, λέγω ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν συνίστατο κατὰ τὸ ἔτος 1833 εἰς ἓξ πρόσωπα, τὸ 1842 εἰς δεκατρία, ἀπολυθέντων δὲ μετὰ τὸ 1843 τριῶν ὁ ἀριθμὸς ἔμεινεν εἰς δέκα μέχρι τοῦ ἔτους 1846· κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, καθ' ὃ προσδιωρίσθη διὰ νόμου ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων, τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ὡρίσθη εἰς ἐννέα· ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀριθμοῦ ὑπάρχει συντεταγμένος καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ε. ε. 1856, ἀλλ' οὗτος ἀπάδει πρὸς τὸν νόμον, καθόσον παρουσιάζει αὔξησιν ἐξόδων, προϋπολογιζομένης τῆς μισθοδοσίας ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν θέσεων κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν τάξιν, καὶ ποσῶς κατὰ τὴν δευτέραν, ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει· ἤδη ζητοῦμεθα νὰ προσθέσωμεν ἕνα ἕτερον ἀκόλουθον, τοῦτο νὰ προσθῶμεν εἰς νέαν αὔξησιν ἐξόδων· ἂν νομίζεται ἀναγκαία ἡ σταθερὰ μισθοδοσία τῶν ἀκολούθων ὁ κανονισμὸς αὐτῆς ἔχει καλῶς, ἀλλ' ἡ προσθήκη τεττάρτου ἀκολούθου εἶναι ἄτοπος· ὁρίζω ἔτι ὅτι καὶ ἡ αὔξησις τῆς μισθοδοσίας εἰς τὸ ποσὸν, ὅπερ διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου προσδιορίζεται, εἶναι μεγίστη, καὶ ἡ προσθήκη τοῦ τεταρτου ἀκολούθου εἶναι περιττὴ, καθόσον πρέπει νὰ προβαίνωμεν συμφώνως μὲ τὴν κατάστασίν μας.

Ἀπάντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὅτι ὁ κανὼν τῆς οἰκονομίας, ὡς εἶναι ὁμολογούμενον, εἶναι ἐν γένει καλὸς· ἀλλ' ὁ κανὼν οὗτος δὲν πρέπει νὰ λαμβάνεται πάντοτε ὑπὸ τὴν γενικὴν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν σχετικὴν αὐτοῦ ἔποψιν, μολονότι ἡ προτεινομένη αὔξησις στηρίζεται εἰς αὐτὸν τὸν γενικὸν κανόνα· εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ ἄλλα ὑπουργεῖα ἔχουσι πολλαπλάσιον ἐργασίαν, ὥστε αἱ ὑπάρχουσαι ἐν αὐτοῖς χεῖρες οὐκ ἐπαρκοῦσι· ἀλλ' εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπάρχουσιν ἐργασίαι πολυπλόκους καὶ πολυπλόκου, πρὸς δὲ καὶ ἓν μέρος τῶν ἐργασιῶν τῶν ἄλλων ὑπουργείων σχέσιν ἐχόντων μὲ τὰ ἐξωτερικὰ μέρη· ὥστε αἱ ὑπάρχουσαι χεῖρες πρὸς τὴν ἁπλὴν ἀντιγραφὴν δὲν ἐπαρκοῦσι.

Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας λέγω, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὅτι νέοι ὑπήκοοι οἰκογενειῶν ἥδιστα εἰσέρχεσθαι εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἀκανονίσθη εὐτελὴς ἡ μισθοδοσία τῶν ἀκολούθων· ἀλλ' ἡ ἰδέα τῆς ἀξίας τῶν οἰκογενειῶν δὲν συνεπάγει καὶ τὸ εὔπορον, καθόσον οἰκογένειαι ἀνωτάτης περιωπῆς δὲν εἶναι καὶ εὔποροι· ἐπὶ τούτου ἠθέλαμεν εἰσθαι ἄδικον νὰ λαμβάνωσιν οἱ ἀκόλουθοι τοῦ ὑπουργείου τούτου μισθὸν ὀλιγώτερον τοῦ μισθοῦ τῶν γραφέων τῶν λοιπῶν ὑπουργείων· ἡ τάξις τῶν ἀκολούθων διαφέρει τῆς τῶν γραφέων, καὶ οἱ ἀκόλουθοι εἶναι ἀνώτεροι αὐτῶν· διότι πᾶς φοιτητὴς ἐξερχόμενος τοῦ Πανεπιστημίου δύναται νὰ ἦναι καλὸς γραφεὺς, οὐχὶ ὅμως καὶ καλὸς ἀκόλουθος, διότι εἰς τοιοῦτος πρέπει νὰ ἦξευρῃ ξένας γλώσσας, νὰ γνωρίζῃ καλλιγραφίαν, καὶ ἐπειδὴ ἐμβαίνει εἰς ἄλλας σχέσεις πρέπει νὰ ἔχῃ ἀρίστην ἀνατροφὴν καὶ ἐνθυμασίαν ἂν θέλετε πολυδάπανον, καθόσον στέλλεται εἰς πρέσβεις κλπ. διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀκολούθου περιέχει τι ἀνώτερον τοῦ γραφέως· προσετέθη δὲ καὶ εἰς ἀκόλουθος, διότι, ὡς προεξέθηκα, αἱ ὑπάρχουσαι χεῖρες δὲν ἐπαρκοῦσι, καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ τοιούτου εἶναι ἀληθὴς οἰκονομία, καθόσον ἄλλως ὑπάρχουσι τὰ ἔκτακτα ἔξοδα τὰ ὁποῖα εἰς μάτην ἐξοδεύονται διὰ νὰ ἀποφεύγεται ἡ

εὐθύνη τοῦ νόμου. Διὰ νὰ εἴμεθα ὅθεν ἐντὸς αὐτοῦ πρέπει τὸ προσωπικὸν νὰ ἦναι ὁριστικὸν, καὶ νὰ κλεισθῇ ἡ θύρα τοῦ ἐκτάκτου μισθοῦ ὁ ὁποῖος δίδεται εἰς μάτην κατὰ τὴν ἀρέσκειαν τοῦ ὑπουργοῦ, διότι διὰ τὸν τακτικὸν μισθὸν ἀπαιτεῖται διάταγμα ὁρκοδοσία κλπ. ἐνῷ διὰ τὸν ἔκτακτον δὲν ἀπαιτεῖται τίποτε.

Προσέθηκεν ὁ προλαλήσας ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ὁμιλίαν μου εἰς μίαν μόνον ἀρχὴν, τὴν ἀρχὴν τῆς οἰκονομίας, ἐβασίσθην χωρὶς νὰ ἐκταθῶ καὶ εἰς ἄλλας· ὁ Κ. ὑπουργὸς διὰ τῆς ὁμιλίας του καθιέρωσε μίαν τάξιν προνομιοῦχον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου· ἀλλ' ἐγὼ δὲν παραδέχομαι νὰ ἦναι τάξις τις προνομιοῦχος καὶ ἀνωτέρα τῶν λοιπῶν· ἐννοῶ δὲ οἱ ἀκόλουθοι τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ ἦναι ἴσοι τῶν γραφέων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι ὁ μισθὸς τῶν δραχ. 100 εἶναι ἀναλλοιώτως καθιερωμένος εἰς ἅπαντα τὰ ὑπουργεῖα, καὶ ἡ ἐξαίρεσις ἢ ἡ ἀνισότης, ἥτις ζητεῖται διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ· δύναται μὲν νὰ γίνῃ προσθήκη ἀκολούθου δὲν ἠμπορεῖ δὲ νὰ γίνῃ αὔξησις τοῦ μηνιαίου μισθοῦ διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους· ἡ ἀνάπτυξις τῆς ὑπηρεσίας, τὴν ὁποίαν ἔφερεν ὡς ἰσχυρισμὸν μέγιστον ὁ Κ. ὑπουργὸς, εἶναι μεγαλητέρα εἰς τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα, διότι ἄλλοτε εἰς αὐτὰ ἐγράφοντο καὶ πολλὰ καὶ εἰς διαφόρους διαλέκτους. Τὰ ἔκτακτα ἔξοδα εἶναι δραχ. 300· τὸ ἔξοδον τοῦτο θέλει πάντοτε ἐξοδεύεσθαι εἰς ἐκτάκτους εἰδικὰς ὑπηρεσίας, οἷον μεταφράσεις κλπ. ὥστε καὶ ὁ λόγος οὗτος τῆς οἰκονομίας τῶν ἐκτάκτων δὲν εἶναι ἰσχυρὸς πρὸς τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀκολούθων.

Δὲν ἐγνώριζον ὅτι ἤθελον παρουσιασθῇ οἱ διϊσχυρισμοὶ οὗτοι διὰ νὰ μελετήσω καὶ φέρω τὰς δεούσας παρατηρήσεις, καὶ ἐπιφυλάττομαι νὰ πράξω τοῦτο εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἂν εἰσαχθῇ ἐγκαίρως· ἠδυνάμην νὰ προέλθω καὶ εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ τοῦ προσωπικοῦ ἂν εἶχον ὑπ' ὄψιν τὰς ὀφειλομένας πληροφορίας ἐπί τινος ἐπερωτήσεως τοῦ Κ. Μαγγίνα πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν· περιοριζόμενος λοιπὸν εἰς τὸ ζήτημα λέγω, ὅτι ἡ μισθοδοσία τῶν ἀκολούθων πρέπει νὰ κανονισθῇ κατὰ τὸν νόμον καὶ ὁμοία ἐκείνης τῶν γραφέων, διότι ὅλοι τὰς αὐτὰς χρείας ἔχουσι, καὶ ὅτι ἡ προσθήκη τεταρτου ἀκολούθου εἶναι ἄτοπος καὶ περιττή.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν· παρεννοήθην

κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου διότι δὲν ἠθέλησά ποτε νὰ καθιερώσω τάξιν τινὰ προνομιοῦχον, ἀλλ' εἶπον ὅτι οἱ ἀκόλουθοι τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν πρέπει νὰ γνωρίζωσι περισσοτέρας ξένας διαλέκτους, καὶ νὰ ἔχωσι ἄλλας γνώσεις αἵας δὲν ἔχουσιν οἱ γραφεῖς· ὥστε ἐφ' ὅσον τις ἀπαιτεῖ περισσοτέρας γνώσεις ἀπὸ ἕνα ὑπάλληλον, κατὰ τοσοῦτον πρέπει νὰ μισθοδοτῇ αὐτὸν καὶ περισσότερον.

Ἐγένετο ἐπερώτησις τις προηγουμένως, καὶ φρονῶ ὅτι αὕτη περιεστρέφετο εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἰθαγενείας τῶν παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείᾳ ἀκολούθων καὶ λοιπῶν ὑπαλλήλων· ἡ πρὸς τὴν ἐπερώτησιν ταύτην ἀπάντησις ἀνεβλήθη διότι ἐζητήθησαν πληροφορίαι, αἵτινες ἀρτίως ἔρθασαν, καὶ τῶν ὁποίων τὸ πόρισμα εἶναι ὅτι ὑπάρχουσιν ὑπάλληλοι καὶ μὴ ἰθαγενεῖς ἢ ὑπήκοοι Ἕλληνες, οἵτινες εἰσὶ διορισμένοι ἀπὸ τὸν προκαλέσαντα τοὺς διορισμοὺς τούτους ὑπουργὸν διὰ μεγίστην ἱκανότητα, ἥτις πρέπει νὰ διέπῃ τὴν ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν· οὐδεμία δὲ ἀνισότης παρουσιάζεται καθόσον οἱ γραφεῖς ὅλων τῶν ὑπουργείων ὡς ὁμοιόβαθμοι μισθοδοτοῦνται ἐξ ἴσου, οἱ δὲ ἀκόλουθοι ὡς ἕτεροι καὶ μὴ ὅμοιοι τῶν γραφέων ὑπάλληλοι μισθοδοτοῦνται ἄλλως.

Εἰπόντος ἐνταῦθα τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι ἐκρίθη μὴ ἀναγκαῖος ὁ διορισμὸς γραφέων παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ ὀνομάσθησαν ἀκόλουθοι οἱ ἐν αὐτῷ μικρότεροι ὑπάλληλοι πρὸς χάριν τῶν νέων οἵτινες ὑπηρετοῦσι καὶ ἑτοιμάζονται διὰ τὰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας, ἕτερος ἐπήνεγκεν· δὲν θέλω ἀπαντήσει ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐπερωτήσεως διότι περὶ αὐτοῦ δὲν πρόκειται σήμερον· ὁ σκοπὸς τῆς ἐπερωτήσεως ἐκείνης δὲν προτίθεται τὴν ἐξέτασιν προσώπου ἀλλὰ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, καὶ πρέπει περὶ αὐτῆς νὰ γίνῃ λόγος εἰς ἄλλην συνεδρίασιν· ἐγὼ μένος δὲ ἤδη εἰς τὸ ζήτημα τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀκολούθων παρατηρῶ, ὅτι ὁσάκις παρουσιάζεται πρότασις ἐξόδων ὡς λόγος αὐτῆς φέρεται πάντοτε ἡ ἀνάπτυξις τῆς ὑπηρεσίας, διὸ ἐγώ, ὡς ἐνθυμεῖσθε, καθιερώσαμεν στρατόπεδον ὑπαλλήλων εἰς τὸ λογιστήριον· ἐὰν παραλληλίσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμετέρων ὑπαλλήλων καὶ τὸν πληθυσμὸν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων καὶ τὸν πληθυσμὸν τῆς Γαλλίας ἢ ἄλλου ἔθνους, θέλομεν εὕρει ὅτι οἱ ἡμέτεροι ὑπάλληλοι πρὸς τὸν πληθυσμὸν τοῦ Κράτους εἶναι δεκάκις περισσότεροι ἐκείνων τῆς Γαλλίας.

Διϊσχυρίσθη ὁ Κ. ὑπουργὸς ὅτι οἱ ἀκόλουθοι πρέπει νὰ λαμβάνωσι περισσότερον μισθὸν διότι θέλουσιν ἔχει περισσοτέρας

γνώσεις καὶ θέλουσιν ἠξεύρει καὶ ἄλλας ξένας διαλέκτους καὶ τὰ παρόμοια· ἀλλὰ μήπως ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θέλει γίνει ὑπάλληλος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης δὲν θέλει ἔχει νομικὰς γνώσεις; τότε διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἀνωτέρω λόγον πρέπει καὶ ὁ τοιοῦτος ὑπάλληλος νὰ ἔχῃ περισσότερον μισθόν, καὶ διὰ τὸν ἴδιον λόγον πρέπει ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς ἠναγκασμένος νὰ γνωρίζῃ περισσοτέρας ξένας διαλέκτους, νὰ ἔχῃ μισθὸν περισσότερον τῆς μισθοδοσίας τῶν ἄλλων ὑπουργῶν· οἱ λόγοι καὶ αἱ παρατηρήσεις τοῦ Κ. Παλαμίδου εἶναι οὐσιώδεις, ἀλλὰ τὸ ζήτημα τῶν ἀκολούθων δὲν εἶναι ἀνταξιον τοῦ μεγάλου σκοποῦ τῆς οἰκονομίας τῶν ἐξόδων· τὸ ζήτημα δὲ μένει ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος καθ' ὃν καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν γραφέων τῶν λοιπῶν ὑπουργείων κανονίζεται, διότι ἄλλως δὲν θέλομεν εὕρει διέξοδόν τινα, καὶ διότι ἕκαστος ὑπάλληλος διοριζόμενος δύναται νὰ ἔχῃ κατὰ τὰς εἰδικὰς αὐτοῦ γνώσεις ἀπαίτησιν ἀνωτέρου μισθοῦ.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὅτι οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ βεβαίως ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν των δὲν δύνανται παρὰ νὰ εἶναι ἴσοι, καὶ μόνον εἰς δὲν εἶναι ἴσος ὡς δὲν εἶναι τοιοῦτος καὶ κατὰ τὸν βαθμόν· διὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῶν ὑπουργείων ἔχουσι τὰς γνώσεις ὧν θέσεων εἰς ἃς εἶναι διορισμένοι καὶ εἶναι ἴσοι μεταξύ των· ἀλλὰ μεταξὺ τῶν ἀκολούθων τοῦ ὑπουργείου τούτου καὶ τῶν γραφέων τῶν λοιπῶν ὑπουργείων ὑπάρχει διαφορά, καθόσον οἱ ἀκόλουθοι ἐκτὸς τῶν κοινῶν στοιχείων τοῦ ἀντιγράφειν καὶ ὀρθογράφειν, ἅτινα γνωρίζουσιν ὅλοι οἱ γραφεῖς, πρέπει νὰ γνωρίζωσι καὶ ἄλλο τι περισσότερον, πρέπει νὰ γνωρίζωσι ξένας γλώσσας, καὶ νὰ ἦναι πολυεξοδότεροι εἰς τὰ ρουσφέτα των, καθόσον θέλουσιν εἶσθαι εἰς ἀέναον σχέσιν μὲ τοὺς ξένους.

Μηδενὸς δὲ ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, δι' ἧς ἐξήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 27 κατὰ μιᾶς.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ μισθοῦ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀκολούθων παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀναστάσιος Λόντος	
Τάκης Μαγγίνας	O	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	N	Μ. Δ. Καΐρης	N
Νικόλ. Πρασσακάκης	N	Ἀντών. Κριεζῆς	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Δημήτρ. Πλαπούτας	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Ἰωάννης Στάϊκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Δημήτριος Κατσίκος	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Δημήτριος Χρηστίδης	
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Νικόλαος Μαυρομμάτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Ἀθανάσιος Διάκος	N	Παναγ. Διάκος	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Κωνστ. Προβιλέγιος	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Σπῦρος Μῶλος	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Ῥήγας Παλαμίδης	
Ἀδάμ Δούκας	N	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	N

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2 καὶ 3 ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 κατὰ μιᾶς κατὰ τὸ ὡδε ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας. Ἔχει δὲ ὅπως ὑπενθυμίσθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 11 τ. μ. Μαΐου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ μισθοῦ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀκολούθων παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Χαράλ. Παπαπολίτης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἰάκωβος Παξιμάδης	N
Γεώρ. Κουντουριώτης		Νικόλ. Πρασσακάκης	N
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης		Σπυρ. Τρικούπης	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Ρικάρδος Τζιώρτζ	
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N
Τάκης Μαγγίνας	O	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	

Νικόλ. Χρυσόγελος		Άντών. Μαυρομιχάλης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Δημήτριος Πλαπούτας	
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Ἰωάννης Στάϊκος	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Άναστ. Μαυρομιχάλης	
Άθανάσιος Αιδωρίκης	N	Άλέξιος Βλαχόπουλος	
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Δημήτριος Χριστίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Παναγ. Αιδωρίκης	N
Άδάμ. Δούκας	N	Γεώργ. Δουβουνιώτης	N
Δήμος Κανελλόπουλος		Κωνστ. Προβιλέγιος	N
Κωνσταντίνος Κανάρης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Τσανετάκης Γρηγοράκης	N	Σπύρος Μίλιος	
Μ. Α. Καΐρης	N	Ῥήγας Παλαμίδης	
Άντών. Κριεζῆς		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N

Προκειμένου ἔπειτα λόγου περὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει μείναντος ἐκκρεμοῦς νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀξιώσεων τῆς ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης, ἡ Γερουσία ὥρισε τὴν συζήτησιν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐλευσομένην τρίτην μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 22 Μαΐου 1856, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ ἔτος 1856, θέτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον ὡς καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς· μιᾶς δὲ γενομένης παρατηρήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, προτίθεται αὕτη εἰς ψηφοφορίαν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ν. Μαυρομμάτη, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων διὰ τὸ ε. ε. 1856.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Γκίκας Καρακατζάνης	N
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ. Δούκας	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δήμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Τάτσης Μαγγίνας	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παζιμάδης		Δημήτριος Πλαπούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης	N	Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατζίσκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χριστίδης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγ. Αιδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δουβουνιώτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Κωνστ. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Αιδωρίκης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Σπύρος Μίλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥήγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N

Προβάντος κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθ' ἕκαστα συζήτησιν, ἀνεγνώσθησαν κατὰ σειρὰν τὰ διάφορα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου ἀπὸ τοῦ 1—13 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου,

ἐγένοντο δὲ ἅπαντα παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, παραδεχθείσης συγχρόνως καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ἐκφρασθείσης εὐχῆς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 26 (παμψηφεὶ) κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον πρὸς ἐκεῖνο τῆς ἀρχῆς.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων διὰ τὸ ε. ε. 1856.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρκαντζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλ	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Σταΐκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ριχάρδος Τζιώρτ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Νικητίδης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγιώτης Αἰδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δουβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν	Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μῆλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Ἡλιάμπης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν

Ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 17 Μαΐου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ τοῦ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν· ὁ δὲ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ἰουνίου 1856, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα δύο ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Λόντου καὶ Α. Κανελλοπούλου ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν τριακονθήμερον τοῦ δὲ τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀδείας· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν των.

Ἀνήγγειλεν ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀναχωρεῖ κατὰ τὴν αὔριον, καὶ δέον νὰ κληρωθῇ ἡ ἀνήκουσα ἐπιτροπὴ ἥτις θέλει συνοδεύσει τὴν Α. Μ. ἐπιβιβαζομένην εἰς Πειραιᾶ· ἡ Γερουσία ὑποβιβασθὲν ἀπεφήνατο ὅτι ἅπαντες οἱ Γερουσιασταὶ θέλουν εὑρεθῆ εἰς Πειραιᾶ διὰ νὰ συνοδεύσωσι τὴν Α. Μ. ἐπιβιβαζομένην, καὶ ἐκφράσωσι τὰς εὐχὰς των ὑπὲρ τῆς νίσου καταπλοΐσεως καὶ ἐπανόδου αὐτῆς εἰς τὴν πατρίδα.

Παρελθὸν ἔπειτα ἡ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀνέγνω ἐν ὀνόματι τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου ε. ε. καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν,

Κύριοι!

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ πιστώσεως διὰ τὰ τοῦ Κράτους ἔξοδα τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου ε. ε.

Τοὺς προκαλέσαντας αὐτὸ λόγους διαρρήδην ἐξέθηκα ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει μου, ἧς ἀντίγραφον παρασυνάπτων τῇ παρούσῃ μου, φρονῶ, ὅτι ἤθελον λογισθῆ ματαιοπονῶν, ἐὰν ἐπε-

λαμβανόμην καὶ ἐν τῇ παρούσῃ ἐκτενῶς νὰ ἐνδιατρίψω περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καθ' ὅσον πέπεισμαι ἀδιστάκτως, ὅτι συνομολογοῦντες ἐμοὶ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸ κατεπείγον τῆς ἀπαιτουμένης πιστώσεως, ὅπως θεραπευθῶσιν ἐν δέοντι αἱ ἄλλως ἀνυπέρβλητοι ἀνάγκαι τοῦ Κράτους, θέλετε σπεύσει νὰ περιβάλητε σὺν τῇ λευκῇ ὑμῶν ψήφῳ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ἀθῆναι τῇ **5** Ἰουνίου **1856**.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὡς ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, παρ' οὗ καὶ ὑποστηριχθήτω κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **4** Ἰουνίου **1856**.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου **1856** νὰ κάμῃ χρῆσιν ποσότητος ἴσης τῷ τεταρτημορίῳ τοῦ διὰ τὸ **1855** ἔτος προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ κατόπιν ἐπιψηφισθεισῶν ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων.

Τῆς ποσότητος ταύτης ἡ χρῆσις γενήσεται ἀπέναντι τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβεβλημένου προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ἐσύστησε τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου ὡς κατεπείγοντος.

Ἀποφηναμένης ἔπειτα τῆς Γερουσίας τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, καὶ προκειμένης τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς

αὐτοῦ συζητήσεως, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμίδης ζητήσας καὶ λαβὼν τὸν λόγον ἀσχέτως τῆς τε ἀρχῆς καὶ τῶν καθέκαστα τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἔλεξε ταδε.

Κύριε Πρόεδρε!

Ἰταλική τις παροιμία λέγει « κάλλιον ἀργὰ παρὰ ποτε ». Ἡ περίστασις αὕτη συμπίπτει πρασφυῶς καὶ πρὸς ἡμᾶς κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν, καθ' ἣν, ἂν καὶ ἀργά, δυνάμεθα νὰ ἐλθωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐσχάτως λαβόντων χώραν, ἐντὸς καὶ αὐτῆς τῆς Καθέδρας τοῦ Βασιλείου τολμηρῶν καὶ καταπληκτικῶν λησταρικῶν πράξεων· τοῦτ' αὐτὸ συνέπεσε καὶ εἰς τὸν ἄλλον Βουλευτικὸν περίβολον πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὥστε ἀμφότεροι οἱ περίβολοι οὗτοι ἂς εὐγνωμονῶσιν εἰς τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὑποβληθὲν προκείμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κατίσχυσε νὰ μᾶς ἑνώσῃ.

Ἀπὸ τῆς ἀποφράδος ἐκείνης ἡμέρας τῆς **23** Μαΐου παρελθόντος, μετρῶνται μέχρι σήμερον **13** ἡμέραι, καὶ ὅμως τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας οὔτε προσεκλήθη οὔτε συνῆλθεν· ἀπέχων δὲ τοῦ νὰ ἐξετάσω, ἐὰν πρὸς τοῦτο εἴχομεν ὅλως ἔλλειψιν ἐργασίας τακτικῆς, ἢ ἐὰν ἐν τοιαύτῃ ἐκτάκτῳ περιστάσει ἔπρεπε τοῦτο νὰ γίνῃ καὶ οἱκοθεν, ἀρκοῦμαι διότι ἐγένετο τοὐλάχιστον καὶ σήμερον, καθόσον τὸ λαβὸν χώραν κακὸν εἶναι τοιοῦτον, ὥστε οὔτε μηνῶν οὔτε χρόνου παρέλευσις ἠδύνατο νὰ ἐξαλείψῃ τὰς βαθείας περὶ τῆς ὑπάρξεώς του ἐντυπώσεις ἑκάστου καὶ ὁλοκλήρου τοῦ κοινοῦ καὶ τὸ ὁποῖον καὶ εἰς τὴν ἁπλῆν ἐξέτασίν του καὶ δι' αὐτὴν τὴν μικροτέραν ἔλλειψιν ῥέρει βαρυτάτην εὐθύνην μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ βαθμοῦ τῆς προδοσίας ἐνώπιον τῶν νόμων τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς πατρίδος κατὰ τῶν ἐμπεπιστευμένων τὰ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας, τὴν ὑπὲρ αὐτῆς λέγω πρόνοιαν καὶ ἐνέργειαν.

Κύριε Πρόεδρε! εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ σώματος τούτου ὅλως ἀπόῤῥει τοῦ νὰ μένῃ ἐν ἀγνοίᾳ ἢ ἀδιάφορον εἰς περιστάσεις τὰς λυπηροτέρας καὶ σοβαροτέρας, καταστερούσας καὶ κατὰ πράγμα καὶ κατ' ἰδίαν τὸ περὶ ἀσφαλείας ἀντικείμενον, καὶ προσβαλούσας τὴν ἐθνικὴν τιμὴν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Βασιλείας.

Τὰ Βουλευτικὰ σώματα ἐν δικαιώματι ἀναμφισβητήτῳ, καὶ κατὰ καθῆκον ὁρειλόμενον, καὶ ὡς μέλη τῆς ὅλης Κυβερνήσεως, καὶ ὡς ἀρωγὸς αὐτῆς εἰς πᾶν ὅ,τι τὴν ὑποστηρίζειν καὶ πρόοδον τῆς κυβερνητικῆς πορείας ἀφορᾷ, καὶ ὡς λυγκεῖς τῆς ἀκριβοῦς τῶν νόμων ἐκτελέσεως, οὔτε ν' ἀμεριμνῶσι πρέπει, οὔτε

ξένα δύνανται νὰ λογισθῶσι εἰς τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος πράγματα, πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰς τὰς πλέον δυσχερεῖς περιστάσεις αὐτῆς. Ἐκ τοιούτου δικαιώματος καὶ καθήκοντος ὁρμώμενος κἀγὼ λαμβάνω τὸν λόγον ἐπὶ τῶν, ὡς εἴρηται, ἀποτροπαίων καὶ ληστρικῶν πράξεων καὶ ἐν γένει περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς κοινῆς ἀσφαλείας, ἄνευ ὅμως τῆς παραμικρᾶς προθέσεως εἰς τὸ νὰ κατηγορήσω τοὺς ΚΚ. ὑπουργούς, διότι τοῦτο διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα ἡμῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν πραγμάτων νὰ ἔλθῃ εἰς φῶς ἡ ἀλήθεια, ν' ἀποκρουσθῇ πᾶσα πρόφασις καὶ παραμόρφωσις αὐτῆς, καὶ νὰ πληροφορηθῇ τὸ κοινὸν περὶ τούτου, πρὸς δὲ διὰ νὰ ἀποδειχθῇ καὶ ἡ ἀπαραιτήτως ἀνάγκη τοῦ νὰ ἐπέλθωσι μέτρα αὐστηρὰ καὶ πραγματικῶς παραδειγματικὰ κατὰ τῶν ὁποιωνδήποτε πρωταιτίων καὶ παραιτίων τῆς λαβούσης χώραν ὀλιγωρίας ἀπρονοησίας ἢ ἄλλης ἐλλείψεως τῶν ἐμπεπιστευμένων τὰ τῆς ἀσφαλείας.

Ἔπρεπε βέβαια, Κ. Πρόεδρε, ἡ οἰκοθεν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ νὰ σπεύσωσι νὰ δώσωσιν ἀμέσως τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας εἰς τὸ σῶμα τοῦτο διὰ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος σπουδαῖα γεγονότα, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔπραξαν, ἢ προσκαλούμενοι παρ' αὐτοῦ εἰς τοῦτο ῥητῶς, τὸ ὁποῖον ἴσως δὲν ἔμενεν πάλιν εἰς τὴν θελησίν μας· ὡς δὲ προανέφερον, ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη εὐκαιρία χρειωστεῖται εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ὑποβολῆς τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου, νομίζω ὅτι δὲν πρέπει καὶ νὰ παρέλθῃ ἡ εὐκαιρία αὕτη ἀναβαλλομένων ἐπὶ πλέον τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐξετάσεων καὶ παρατηρήσεών μας, ἀφοῦ καὶ τὰ πράγματα ἤδη κατεγνώσθησαν, καὶ οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ εἰς τὸν περίβολον τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 2 τρέχοντος μηνός, ὅτε τὸ αὐτὸ εἰσήγαγον περὶ πιστώσεως νομοσχέδιον, προκληθέντες ἐξέθεσαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ κατ' αὐτοὺς ἐν ἐκτάσει, καὶ τῶν ὁποίων ὡς καὶ τῶν κατατιθέντων ἐμβριθῶν ἀγορεύσεων τῶν διαφόρων ἀξιοτίμων ΚΚ. Βουλευτῶν αὐτόκοπος ἐγενόμην· ὅθεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν ἐκτεθέντων δύναμαι νὰ προβῶ ἐν γένει εἰς τὸν λόγον μου· ὀφείλομεν, Κ. Πρόεδρε, νὰ ἔλθωμεν εἰς ἐξηγήσεις ὑποχρεωτικὰς εἰς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, καὶ νὰ ἔλθωμεν εἰς πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν τῆς Κυβερνήσεως, ἐὰν ὑπὸ ἐλλείψεως τινὸς μέσου ἀπαντᾷ προσκόμματα εἰς τὰ τῆς κοινῆς εὐχῆς, ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως· ἂν δὲ τυχὸν αἱ παρελθοῦσαι ἕκτυπε ἡμέραι ἔδωσαν εἰς τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς νὰ γνωρίζωσι τὰ πράγματα ὑπὸ τὴν ἀλήθη των ἔποψιν, ἐναπόκειται εἰς τοὺς ἰδίους νὰ τὸ ὁμολογήσωσι, ἐγὼ δὲ

πεισθήσομαι δὲν θέλω δυσκολευθῇ τότε νὰ στρέψω τὰς παρατηρήσεις μου συμπαθητικῶς ὡς πρὸς τὸ δυσχερὲς τῆς θέσεώς των.

Ἀρχομαι δὲ ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ πρώην λαλήσαντος βουλευτοῦ Σύρου, καὶ τοῦ τεθέντος ὑπ' αὐτοῦ προβλήματος, ἐὰν δηλ. ἡ ληστεία ἐν Ἑλλάδι ἦναι ἔμφυτον κακὸν, ἢ ὑπάρχῃ ἕνεκα ἀπρονοησίας ἢ ὀλιγωρίας· οὔτε τὸ ἕν, οὔτε τὸ ἄλλο τοῦ προβλήματος τούτου ὑρίσταται. Εἶπεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς παρήσια, ὅτι ἡ ληστεία συνηύνως καὶ ἀποτελεσματικῶς καταδιωχθεῖσα, ἐξέλιπε σχεδὸν παντοχοῦ ἀπὸ τῶν ἰανουάριων τρέχοντος ἔτους, καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς 23 Μαΐου, τὸ λαβὸν χώραν συμβὰν κατὰ τὴν Πειραϊκὴν ὁδὸν ἐγένετο ἐξ ἀπελπισίας τοῦ ἀρχηληστοῦ Νταβέλη, τοῦ μόνου εἰσέτι ἐπιζῶντος μετὰ τῆς μικρᾶς συμμορίας του, προστιθεμένου καὶ τοῦ Μπιλίλη, ὡς εἶπεν· ὁ ὁποῖος Νταβέλης καταδιωκόμενος ἀφ' ὅλα τὰ μέρη, καὶ ἀφ' οὗ μάλιστα κατελήφθησαν ὑπὸ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως ὅλαι αἱ δύσβατοι θέσεις, καὶ ὅλα τὰ ἐν αὐταῖς ὕδατα, ἀπελπισθεὶς κατέρχεται εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συλλάβῃ σημαντικὸν πρόσωπον καὶ ἐπιτύχῃ οὕτω τῆς ἀμνηστείας του· ὁμολογήσας δὲ ἐπὶ τέλους, ὅτι τοῦ τοιούτου μελετήματός του πρὸ ἡμερῶν γνωστοῦ εἰς τὸ ὑπουργεῖον γενομένου, εἶχον διαταχθῇ τὰ εἰκότα καὶ ἐν τῇ Πειραϊκῇ ὁδῷ οἱ περίπολοι κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ἦσαν εἰς κίνησιν, ἀλλὰ δυστυχῶς διέφυγε τὴν προσοχὴν αὐτῶν ὁ καπότης ὑπὸ τοῦ σκότους βοηθούμενος καὶ προφυλαττόμενος· ἅμα δὲ μετὰ τὸ τόλμημα ἐλήφθησαν καὶ ὅλα τὰ πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ μέτρα παραχρῆμα.

Αἱ τοιαῦται ἐκρήξεις, Κύριοι, ἦτον ἀπολύτως ἐπόμενον, ὅτι θέλουν φέρει μεγαλητέραν λύπην ἀπὸ τὴν ἐπελθοῦσαν ὡς ἐκ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ τοῦ ἀπευκταίου ἐκείνου συμβάντος, ὡς ἐξερχόμεναι ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ ἐπισκυντέρου τῆς Κυβερνήσεως προσώπου, καὶ χρωματιζόμεναι αὐτὸ ἀσυμβιβάστως ὅλως καὶ μὲ τὸ πρᾶγμα καὶ μὲ τὸ στυγερὸν αὐτοῦ, παντὸς δὲ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ λόγου του διὰ λέξεων μόνων γενικῶν καὶ συνήθων συνεπληρώθη.

Διακρῖναι δὲ τὴν ἐξέτασιν τοῦ τολμήματος τῆς ἀπελπισίας, τῶν αἰτίων, καὶ τῶν εἰδικῶν κατ' αὐτοῦ μέτρων, κατὰ τὸν Κ. Πρωθυπουργὸν, ἀπὸ τὸ περὶ ἐξαλείψεως τῆς ληστείας ζήτημα, παρατηρῶ ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ὅτι τὰ πράγματα οὐδὲν τούτων δυστυχῶς ἐπιβεβαιοῦσι, διότι ἡ ὕπαρξις τῶν πρὸς καταδίωξιν μέτρων, ἡ πρόσφορος ἐνέργεια καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν εἶναι

χωριστὰ ζητήματα· τὸ μὲν πρῶτον στηρίζεται εἰς χαρτιά, τὰ δὲ δεύτερα ἀποδεικνύονται διὰ τῶν πραγμάτων· ὁ δὲ Νταβέλης ἀναφαινόμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὡς καὶ πρό τινων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τελευτσίας κατὰ τὴν Πειραϊκὴν ὁδὸν πράξεώς του, ἤτοι ἀπὸ τὴν **14** τοῦ αὐτοῦ Μαΐου ἀναφανεὶς μὲ **13** συντρόφους του κατὰ τὸ μετόχιον τοῦ ὁσίου Λουκᾶ, περὶ τὸν Πάρνηθα, καὶ συγκρουσθεὶς μὲ τὸ ἐκεῖσε εὑρεθὲν ἀπόσπασμα, ἀπῆλθεν ἀζημίωτος, θανατώσας ὀλίγον μακρὰν τῆς αὐτῆς θέσεως δύω ποιμένας, τοὺς ὁποίους ὑπάπτευσεν ὡς προδόσαντας τὴν ἐκεῖθεν πορείαν του. Ὁ αὐτὸς περιερέρετο ἀσυστόλως καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη πέριξ τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς **20** τοῦ αὐτοῦ Μαΐου· ἑπομένως, ἐπίσης ἀσυστόλως καὶ τολμηρῶς μετέβη κατὰ τὴν Πειραϊκὴν ὁδὸν τὴν **23** κατ' ἐπανάληψιν τοῦ κατὰ τὸν **7**βριον παρελθόντος ἔτους μετὰ τὸν διορισμὸν τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου ἑτέρου τολμήματός του, ὅτε συνέλαβε τὸν ἀξιωματικὸν Γάλλον· ἄρα δὲν ἀποδεικνύεται οὔτε ἡ μεγάλη στενοχωρία αὐτοῦ ὡς ἐκ τῆς καταδιώξεως, οὔτε ἡ ἀπελπισία, ἂν δὲν προέθετο κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, εἴτε οἰκοθεν, εἴτε κατὰ συμβουλὴν οἱουδή ποτε νὰ συλλάβῃ, οὐχὶ ἀρχηγημένως πρόσωπόν τι σημαντικόν, ὡς ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν, ἀλλ' ὁρισμένως Γάλλους ἢ Ἄγγλους ἀξιωματικούς, ὡς τοῦτο ἐξεφράσθη καὶ ὁ ἴδιος πρὸς ὅσους τότε συνελάμβανε κατὰ τὴν αὐτὴν θέσιν· τὸ τοιοῦτον βέβαια ὑπῆρχε εἰς τῶν σκοπῶν του, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὁ μόνος οὔτε πρὸς παράβλεψιν τοῦ κυρίου σκοποῦ του, ὅστις ἦτο λῄστευσις καὶ αἰχμαλωσία οἱωνοδήποτε.

Περιττὸν δὲ θεωρῶ νὰ ἔλθω εἰς ἀναίρεσιν τῆς γελοίας καταλήψεως ὅλων τῶν δυσβάτων μερῶν καὶ ὅλων τῶν ὑδάτων, διότι τὸ ἀδύνατον ταύτης ἕκαστος νὰ κατανοήσῃ δύναται· πλὴν καὶ κατωρθωτὴ νὰ ἤθελεν εἶσθαι, τότε πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ Δαβέλης καὶ ἡ συμμορία του, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ, εἶχε τὴν δύναμιν νὰ μεταμορφώνηται εἰς πρόσωπα ἄϋλα, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι μάταια ὅλα τὰ μέτρα. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ μικρὸν τῆς συμμορίας αὐτοῦ, κατὰ τὸν Κ. Πρωθυπουργόν, καὶ οἱ συλληφθέντες ὀπαδοί του καὶ οἱ καταδιώξαντες αὐτὸν, ὁμολογοῦσιν ὅτι συμμορία πλέον τῶν **30** ὑπῆρξε· τοιοῦτος δὲ ἀριθμὸς δὲν λέγεται πλέον μικρὸς καὶ οὔτε ἁπλῶς λῃστρικὴ καὶ οὔτε νὰ διαφύγῃ ὅλως τὴν περὶ αὐτοῦ γνῶσιν ἠδύνατο, τῶν ἐπιτετραμμένων εἰδικῶς μάλιστα τὴν φύλαξιν τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ, καὶ ἐν τῇ **8** ὥρᾳ μ. μ. καθ' ἣν τὸ πᾶν εἶναι εἰς κίνησιν.

Ἡ εἴδησις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι ὁ Δαβέλης τοιοῦτον ἐσκόπευεν τόλμημα ὑπῆρχε ῥητὴ πρὸ **20** ἢ **15** ἡμερῶν ἀπὸ τὸν ἔπαρχον Μεγαρίδος, διὰ τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς, ὅστις ἀμέσως ἔσπευσε νὰ διαβιβάσῃ αὐτὴν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ καὶ ἂν τοῦτο διέταξεν, ὡς διαβεβαιοῖ ὁ Κ. Πρωθυπουργός, ὅλας τὰς ἀρχὰς διὰ νὰ λάβωσι σύντονα καὶ κατάλληλα μέτρα εἰς προκατάληψιν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀλεθρίων σκοπῶν τοῦ ῥηθέντος λῃσταρχου, ἐκ τῶν πραγμάτων ὅμως ἀποδεικνύεται, ὅτι ἢ αἱ διαταγαὶ εἰς τὸ χαρτὶ μόνον ἐγράφησαν, ἢ αἱ ἀρχαὶ παρέλειψαν τὰ χρέη των, διότι ἂν τῷ ὄντι ἦσαν εἰς κίνησιν κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα περίπολοι κατὰ τὴν Πειραϊκὴν ὁδὸν, ἦτο ἀδύνατον ἐντὸς μιᾶς ὁλοκλήρου ὥρας καὶ πλέον αὐτῆς ἴσως, καθ' ἣν οἱ λῃσταὶ ἔπραξαν τὴν κακουργίαν ἐκείνην, ἐκράτησαν καὶ ἐγύμνωσαν πλέον τῶν **12** ἁμαξῶν, νὰ μὴν λάβωσι γνῶσιν.

α') Διότι τὸ μέρος ἐκεῖνο εἶναι πλησίον εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν εἰς θέσιν ὅλως ἐπίπεδον, παρακειμένην πρὸς τὸ νέον ἀγροκήπιον τῆς Βασιλίσσης, ἐντὸς κτημάτων διαφόρων, τὰ ὁποῖα γέμουσιν ἀπὸ γεωργοὺς καὶ κηπουροὺς καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐπιστροφὴ πρὸς τὴν πόλιν καὶ ἡ ἀντεπιστροφὴ γίνεται μέχρι τῆς **10** καὶ **11** μ. μ. ὥρας συνήθως.

β') Διότι ἀπὸ τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ δρόμου τοῦ Πειραιῶς καὶ ἐντεῦθεν πρὸς τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἐργαστήρια καὶ παραπήγματα εὑρίσκονται νυχθημερὸν κατοικούμενα ἀπὸ τοὺς ἐμπορευομένους ταῦτα, καὶ ὅπου ἔρχονται αἱ ῥροῦραι, καὶ οἱ περίπολοι τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅπου μένει διηκρὼς ῥροῦρα, ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι δύω σταθμοί, εἰς οὓς μένει τοιαύτη ὡς ὁ παρὰ τῷ Πλατῷ Φιλέα τι ὀλίγα βήματα πρὸς δυσμὰς μακρὰν τῆς θέσεως τῶν λῃστῶν κείμενος, καὶ ὁ ἕτερος ὀλιγώτερα βήματα πρὸς ἀνατολὰς ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Τριάδος εὑρισκόμενος, κατὰ τὴν ἔξοδον τῆς πόλεως, ἕκαστος δὲ τῶν ἀνωτέρω σταθμῶν ἔχει, ὄχι ὀλιγωτέρους τῶν **10** στρατιωτῶν. Καὶ ὅμως παραπλησίως εἰς τὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐκκλησίαν ὅπου ὑπάρχει, ἀχυρὼν τοῦ Κ. Λεβίδη καὶ ἀπέναντι τούτου κτηρίου τι μύλου παλαιοῦ, οἱ λῃσταὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη ταῦτα εἶχον σκοπούς· τοιοῦτον δὲ εἶχον ὡς βεβαιοῦσι καὶ εἰς τὸ ἀστεροσκοπεῖον.

γ') Διότι ὁ ὑπάρχων ἀγροτικὸς ὑπαστυνόμος ἐροδιασμένος μὲ **24** στρατιώτας τοὺς πλείστους τούτων ἐρίππους ἔχει ἀποστολὴν νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἀσφάλειαν τῶν κτημάτων καὶ νὰ παρίστανται ἐντὸς αὐτῶν ἀνελειπῶς, τὰ δὲ κυριώτερα κτήματα τῆς πόλεως ταύτης εἰσὶ τὰ ἐν τοῖς Σεπωλίοις καὶ τοῦ ἐλαιῶνος ὅπου ἡ λῃστεία ἐπράχθη, καὶ οἱ λῃσταὶ διῆλθον καὶ παρεμένεν-

σαν· πρὸς τούτοις δὲ ἡ ὑπαστυνομία αὕτη, ὡς μέρος τῆς γενικῆς ἀστυνομίας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, δὲν εἶναι καὶ ξένη τῶν περὶ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας μέτρων.

δ') Διότι εἰς τὴν ἔξοδον τῆς πόλεως πρὸς τὸ Δαρνὶ κατὰ τὴν θέσιν Ἅγιος Σάββας μένει καὶ ἕτερος σταθμὸς ἐκ δέκα στρατιωτῶν· καὶ

ε') Διότι ἀπό τινος καιροῦ δὲν λείπουσι συνήθως καὶ περίπολοι διαβατικοί, ὡς κατ' ἐκείνην τὴν ἐσπέραν καὶ ὥραν καθὰ βεβαιοῦσιν εὑρίσκετο ἐντὸς τοῦ ἐλαιῶνος περὶ τὸ ἀγροκήπιον τοῦ Χασεκῆ λεγόμενον, περίπολος ἐξ εἴκοσι πεζῶν· τὸ νὰ διαλάθωσιν οἱ λῃσταὶ καὶ ἡ πρᾶξις των ὅλους τοὺς ἀνωτέρω, θὰ εἰπῇ βέβαια, ὅτι οἱ σταθμοὶ ἐκεῖνοι ἢ μένουσιν ἀνεπιτήρητοι καὶ κοιμῶνται οἱ ἐν αὐτοῖς μὲ τὸν ὕλιον, κατὰ τὸ λεγόμενον, ἢ εἶναι ἰδανικοί, διότι δὲν θέλω ποτὲ νὰ ὑποθέσω τὸ ἁμάρτημα τῆς ἐν γνώσει ἀδιαφορίας, ὅτι ἦτο ψευδὴς ἡ διαβεβαίωσις τοῦ τότε κατὰ τὸν ἐλαιῶνα περιπόλου, ἢ ἀμελῶς καὶ κατ' ἐπίδειξιν καὶ οἱ τοιοῦτοι περίπολοι γίνονται· ὅτι ἡ τῆς ἀγροτικῆς ἀστυνομίας ὑπῆρξεν ἔλλειψις ἀπὸ τὸ πρὸς καταδίωξιν καθήκόν της καὶ ἰδίως ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς ἐγκαίρου εἰδοποιήσεως, ἢ οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀγροφυλάκων εὑρίσκετο, ἐκεῖ καὶ ὅτι διακοπείσης τῆς πορείας τῶν διερχομένων πρὸς τὴν πόλιν γεωργῶν καὶ ἄλλων ἐκ τῶν κτημάτων των ὑπὸ τῶν λῃστῶν, ὡς ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ αἱ διερχόμεναι ἅμαξαι, ἔμεινε τὸ τοιοῦτον τόλμημα κατὰ τὴν ἐνέργειάν του ἐλεύθερον καὶ ἄγνωστον.

Ἀλλὰ, Κύριοι, καὶ τὸ ὅτι, ἅμα μετὰ τὴν διάγνωσίν του, ἐλήρθησαν ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα δὲν ἀποδεικνύεται.

Ἡ διοικητικὴ ἀστυνομία, ἥτις ἔχει ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν της ἑκατὸν περίπου ῥαβδούχους ἐνόπλους, ταχτικούς τε καὶ ἐκτάκτους καὶ εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι εἰδικῶς ἀνατεθειμένα καὶ τὰ προληπτικὰ καὶ τὰ κατασταλτικὰ μέτρα τῆς ἀσφαλείας τῶν δύω δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἐνῷ οὐδεμίαν ἔλαβε πρόνοιαν καὶ τοι γνωρίζουσα καὶ αὐτὴ τῶν προμελετηθέντα σκοπῶν τῶν κακούργων, ἔδραμεν ἐκ τῶν ἐνόντων εἰς καταδίωξιν αὐτῶν ἐντὸς τοῦ προσδιορισμένου ὁρίου της; Ὄχι· ἀλλ' ἐπεριωρίσθη εἰς ἐπιδείξεις καὶ ἀσχολήσεις συνήθους αὐτῇ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς πόλεως, ἐνῷ πάντες οἱ πολῖται ἦσαν ἕτοιμοι νὰ κινηθῶσι μετ' αὐτῆς κατὰ τῶν κακούργων, ἐὰν τὸ ἐπεθύμει.

Εἰς δὲ τὸν ἀξιότιμον στρατὸν πότε ἄρα ἐπετράπη νὰ κινηθῇ; Ἕτοιμος οὗτος ὢν ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν μετὰ τὴν εἰδοποίησιν, μᾶλις ὕστερον, μετὰ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν, ἔστω καὶ μετὰ

μίαν μόνον, ἔλαβε τὰς περὶ τούτου διαταγὰς καὶ τότε ἄνευ σχεδίου καὶ χάριν μόνον περιπάτου ἐκινήθη, διότι ὁ στρατὸς οὗτος ἀπόσπασμα ὢν τοῦ ὅλου στρατοῦ καὶ συνιστάμενος ἐξ ἀνδρῶν 250 ὡς ὁ ἴδιος ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἐν τῇ Βουλῇ ἐξέθεσε, μετ' ὀλίγας ὥρας ἐπανῆλθεν ἀπὸ τὸ Καματερὸ καὶ τὸ Δαρνὶ ὅπου ἔλαβε τὴν διεύθυνσίν του, ὡς μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐξηχνιάσῃ τι, κατὰ τὸν αὐτὸν Κ. ὑπουργόν, ἐνῷ, Κύριοι ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει, δὲν ἦτο ἀπᾴδον εἰς τὴν φιλοτιμίαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπαιτούμενον ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ τεθῇ καὶ ὁ ἴδιος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἐξελθόντος στρατοῦ, ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὁποίου κατ' ἐμὲ ἦτο ἀρκετὸς καὶ μόνον ἐπιτηδεία διεύθυνσις ἔλειπε διὰ νὰ καταλάβῃ τὰς θέσεις καὶ τοὺς πρόποδας τοῦ Δαρνίου καὶ τοῦ Πάρνηθος, διαμένων ἐκεῖ μέχρι τῆς ἐπιούσης καὶ δὲν ἦτο ἀμφιβολία, ὅτι οἱ λῃσταὶ δὲν ἤθελον τοῦ διαφύγει ἐν σώματι, δίδων οὕτως ἐξεταστικὸν παράδειγμα καὶ οὔτε ἤθελε συμβῇ τῇ ἐπαύριον, ἤτοι τὴν 24 Μαΐου, ἡ ἑτέρα λῃστεία κατὰ τὸ παρακείμενον εἰς τὸν κῆπον τῆς Βασιλίσσης χωρίον Λιόσια, ἥτις κατέδειξεν ὅλην τὴν ἀλήθειαν, ὅτι οὔτε πρὶν, οὔτε μετὰ τὸ τόλμημα κατὰ τὴν Πειραϊκὴν ὁδὸν ὑπῆρξεν ἡ ἀπαιτουμένη πρόνοια.

Ποσῶς δὲν εἶναι δικαιολογημένη, καθὰ προσέθηκεν ἐν τῇ Βουλῇ ὁ ἴδιος Κ. ὑπουργός, ὅτι δῆθεν οἱ λῃσταὶ κρυφθέντες κατὰ τὸν Πάρνηθα διέλαθον τὸν στρατὸν καὶ τὸν μοίραρχον Ἀθηνῶν καὶ οὕτω μεταβάντες μετὰ ταῦτα ἐλευθέρως εἰς τὰ Λιόσια διεπράξαντο τὴν νέαν λῃστείαν, ὅτι ὁ μοίραρχος Ἀθηνῶν ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὴν ἐν Μενιδίῳ εἴδησιν, ὅτι οἱ λῃσταὶ διευθύνθησαν εἰς Μαραθῶνα ἔστρεψε καὶ αὐτὸς τὰ διαβήματα ἐκεῖθεν καὶ ἐκ τούτου εὐκολύνθησαν οὗτοι νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰ Λιόσια, καὶ ὅτι ὁ μοίραρχος Γενοβέλης ἀπῆλθεν εἰς Λιόσια συνεκρούσθη μετ' αὐτῶν κτλ., διότι ὅλα ταῦτα ἀποδεικνύουσι ἔλλειψιν ἀσυγγνώστου, ἐπειδὴ, ἂν ἀμέσως καὶ εἰς Δαρνὶ καὶ εἰς Καματερὸν καὶ εἰς Μενίδι καὶ εἰς Λιόσια καὶ εἰς Τατόϊ καὶ εἰς Πεντέλην καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἀκόμη παραπλήσια μέρη ἐξεπλοῦτο ἡ στρατιωτικὴ δύναμις, καὶ διέμενε μίαν ἢ δύω τὸ πολὺ ἡμέρας, ἐπινοοῦντο δὲ συγχρόνως καὶ διάφορα ἀποσπάσματα μεταβατικά, ἀδύνατον ἦτο νὰ διαφύγωσιν οἱ κακοῦργοι, καὶ οὔτε ἡ δευτέρα λῃστεία συνέβαινε, οὔτε διεμελίζετο ὑπὸ τῶν λῃστῶν, ἀπὸ τὰ Λιόσια διαβαίνων καὶ πρὸς τὸν μοίραρχον Γενοβέλην καὶ εἰς Μενίδη διευθυνόμενος χωροφύλαξ, οὔτε καὶ ὁ ἀξιότιμος οὗτος μοίραρχος ἀνωφελῶς ἐκινδύνευεν ὑπὸ τῶν λῃστῶν, διότι μὲ

πέντε ἢ ἓξ χωροφύλακας, οὓς εἶχεν, ἦτο ἀδύνατον νὰ κατισχύσῃ ἀπέναντι εἴκοσι καὶ περισσοτέρων ληστῶν.

Διὰ νὰ εἰδῆτε δὲ, Κύριοι, τὴν ἀθλίαν ἐνέργειαν τῶν περὶ ἀσφαλείας μέτρων, σᾶς προσθέτω. ὅτι ὁ ἀγροτικὸς ἀστυνόμος πληροφορηθεὶς πρὸ δύω ἡμερῶν τοῦ τολμήματος ἐκείνου, ὅτι οἱ λῃσταὶ διέβησαν ἀπὸ τὸ Τατόϊ πρὸς τὸ ἀπέναντι μέρος τῶν Ἀθηνῶν ἔκαμε τὴν δέουσαν ἀναφορὰν του, ἀλλ' ἀντὶ νὰ λη-ρθῶσι μέτρα ἐνεργητικὰ ἡ ἀμαύδιος ἀρχὴ περιορίσθη εἰς τὴν ἁπλῆν ἐνέργειαν αὐτῆς, πέμψασα ταύτην εἰς τὴν εἰσαγγελίαν καὶ αὕτη πρὸς τὸν ἀνακριτήν.

Ἀλλ' ἂς ἔλθωμεν καὶ εἰς τὰ παραδοξότερα τῆς ἐν τῇ αὐτῇ Βουλῇ ἀγορεύσεως τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ἀφοῦ οὗτος ἐδείχθη ἀβέβαλαιος καὶ ἔνθερμος ὑπερασπιστὴς τῶν ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ βεβαιωθέντων καὶ διαπραχθέντων διὰ τὴν σύλληψιν πολλῶν λῃσταρχῶν καὶ λῃστῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη, ὡς εἶπεν, καὶ ἐπανέλαβε πολλάκις, ἐν ᾧ πρὸς ἡμᾶς τοιαύτη ἰδιότης, ἂν καὶ τὴν ἐκτιμῶ εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ὑπουργείων μας δὲν λαμβάνει χώραν, μόνον δὲ καὶ καταλλήλως δυνάμεθα νὰ λέγωμεν, ἐπὶ τῆς προεδρείας τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος, ἀφοῦ λέγω ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κ. ὑπουργὸς παρέστησε τὴν ἐπάνοδον ἀπανταχοῦ τῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας παρεκτὸς μόνον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τολμήματος, ἐπὶ τέλους δυσηρεστήθη διὰ τί τὰ περὶ τούτου νὰ γίνωσιν ἀντικείμενον κοινοβουλευτικῆς συζητήσεως, ἐν ᾧ, ὡς ἐπρόσθεσε, περὶ τοιούτων ληστρικῶν γεγονότων ἄλλοτε οὐδεὶς ἐγένετο λόγος εἰς τὰ σώματα, καὶ ἀνέφερεν ὡς παράδειγμα τὴν πρὸ χρόνων συμβᾶσαν λῃστείαν ἐντὸς τῆς πόλεως ταύτης ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κ. Νέγρη· ἄνευ ἀποτελέσματος ὡς εἶπε, τὴν ἐπὶ τοῦ προκατόχου ὑπουργείου εἰσβολὴν εἰς τὴν κατὰ τὰ Σοπόλια οἰκίαν τοῦ Εὐλαμπίου μεγάλης λῃστρικῆς συμμορίας, καὶ τὴν κατ' ἐπανάληψιν γενομένην λήστευσιν κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς Κηφισίας ἐν τῇ θέσει ψυχικοῦ· ὡς πόρισμα δὲ γενικὸν τοῦ λόγου του, ἐπέφερεν, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἀπευθύνῃ ἐπερωτήσεις περὶ λῃστείας.

Μολονότι ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς Βουλῆς καταλλήλως καταλληλοτάτη ἐδόθη εἰς ταῦτα ἀπάντησις ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Κ. Ζαΐμην· μολονότι ἀρκούντως ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ παρόντος λόγου μου ἐξύθεσα, τὸ δικαίωμα τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων εἰς ἐπερωτήσεις καὶ ἐξετάσεις ἀφορώσας τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας, μ' ὅλα ταῦτα δὲν εἶναι περιττὸν νὰ προσθέσω ἐγώ, ὅτι ἡ ὑπεράσπισις τῶν ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη μεγαλοπραξιῶν κατὰ τῆς λῃστείας, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας προσβάλλεται ὡς ὑποπτος διὰ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ αὐτοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὡς πρὸς τὸ ἀκατάλληλον τῆς συζητήσεως αὐτοῦ ἐν τοῖς σώμασιν· ἂν δὲ εἰς τοῦτο προῆλθεν ἀπὸ αἴσθημα φιλοτιμίας δῆθεν, νομίζω, ὅτι τὸ φιλότιμον τῶν δημοσίων ἀνδρῶν θεραπεύεται διὰ τῆς δημοσίας καταδείξεως τοῦ καλοῦ τῶν πράξεών των.

Ἀλλ' ἂς μᾶς ἐπιτρέψῃ ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς νὰ τῷ παρατηρήσω, ὅτι ἡ πρὸ χρόνων λῄστευσις τοῦ Νέγρη ἦτο νυκτοκλοπὴ· ὁ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς τεθεὶς Χαρμόβας συνενοηθεὶς μετὰ τοῦ ὑπηρέτου τοῦ αὐτοῦ Νέγρη καὶ συνάξας τινὰς ἐκ τῶν ἐνταῦθα περιφερομένων περιτριμμάτων, εἰσῆλθεν περὶ λύχνων ἀφὰς εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ μόλις ἐπεχείρησε τὸ κακούργημα τῆς γυμνώσεως καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ αἱ ἐπιτετραμμέναι ἀρχαὶ γνῶσιν τούτου λαβοῦσαι, ἐδράμον ἐγκαίρως, καὶ οἱ εἰσελθόντες κακοῦργοι κατώρθωσαν μὲν νὰ διαφύγωσι τότε παραχρῆμα μηδὲν δυνηθέντες νὰ ἀφαιρέσωσιν ἐκ τῆς ἐνθέσης οἰκίας, μόλις δὲ παρῆλθον δύω ἢ τρεῖς ἡμέραι καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς κακουργίας ταύτης συνελήφθη, ἐδικάσθη, καὶ ἀπεκεφαλίσθη· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἐν τῷ ψυχικῷ λῃστείας ἐπὶ τῆς προεδρίας καὶ ὑπουργίας ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, μολονότι κάτι τι ἐπίβουλον πρὸς τὸ τοιοῦτον συμβὰν ἐκ μέρους ἄλλων, λέγουσιν οἱ τότε κυβερνῶντες, ἐγὼ ὅμως καταδικάζω αὐτὸ ἐσχάτως, καὶ δὲν δύναμαι νὰ μὴ παρατηρήσω, ὅτι τὸ προκείμενον ἀπὸ ἐκεῖνο διαφέρει πολὺ, διότι ἐκεῖνο συνέβη τῷ ὄντι τυχαίως τοῦτο δὲ διὰ προειδοποιήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸ πολλῶν ἡμερῶν· τὸ αὐτὸ παρατηρῶ καὶ ὡς πρὸς τὸ τοῦ Εὐλαμπίου, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς δὲν μᾶς ἔφερε προσφόρως ἀκαταμάχητα παραδείγματα· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀπορίαν του, διατί περὶ τούτων λόγος εἰς τὰ σώματα δὲν ἐγένετο τότε, λέγω πρὸς ἀνάπαυσίν του, ὅτι μέγας ἐγένετο ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης λόγος καὶ ὡσαύτως ἔμελλε νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὰ σώματα, ἀλλὰ συνέβη ὁμοία ὑπουργικὴ πρόβλεψις εἰς τὸ νὰ συνέλθουν ταῦτα ὅσον ἀργότερον, μεχρισοῦ λησμονηθῇ τὸ πρᾶγμα ἢ παρουσιασθῶσι διασκεδαστικὰ περιστατικά, ἀλλὰ συμπεσούσης τότε τῆς ἀλλαγῆς ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου εἴπετο νὰ παύσῃ καὶ πᾶς τοιοῦτος λόγος, ἀφοῦ ἐκεῖνο πλέον ἐξέλιπεν, ἄρα οὐδεμία ἐξαίρεσις ἐγένετο, ὥστε νὰ ἐγωσιν ὕλην παραπόνων οἱ ὑπάρχοντες ἤδη Κύριοι ὑπουργοί· τί δὲ νὰ εἴπω καὶ περὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Κ. ὑπουργοῦ; μολονότι καὶ αὕτη ἦτο ἀκολουθία καὶ ἐπανάληψις μὲ ἐπιτη-

δειοτέραν τινὰ ἀνάπτυξιν τῶν ὑπὸ τῶν συναδέλφων λεχθέντων, ἔχει δὲ καὶ αὐτὴ τὰς ἰδιαιτέρας ἐπιδείξεις της, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, δικαιολογίας ὡς πρὸς τὸ ἀνεξάλειπτον τῶν λῃστῶν καὶ ὡς πρὸς τὰ ἀνεξάρτητα αἴτια τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ἐνέργειαν· ταῦτα δὲ εἶναι· ὁ ἐλάχιστος πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐδάφους εἰς ἣν ὁ λῃστὴς εὑρίσκει, ὡς λέγει, μακρὰς καὶ δυσφυλάκτους ἐρήμους, καὶ διατρέχει ἀνεξαρτήτως τυρίσκων ἐπὶ τῶν ὀρέων ἀξιολόγους πηγὰς ἐξ ὧν ὑδρεύεται καὶ ἁπανταχοῦ μεμονωμένους ποιμένας, οἵτινες ἐκ φόβου ἀναγκάζονται νὰ τὸν τρέφωσιν· ἀρίνω δὲ κατὰ μέρος καὶ ὅσα περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς μᾶς εἶπεν καὶ τὸ προσδοκώμενον καλὸν κατὰ τὰς λῃστείας ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς τελευταίας παρ' αὐτοῦ ὑποβληθείσης συμβάσεως μεταξὺ Τουρκίας καὶ ἡμῶν, καὶ ἐπανέρχομαι ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ἀρκεῖ νὰ εἴπω, ὅτι παραδόξως, ὅπου σήμερον ἐνυπάρχει ἡ λῃστεία οὔτε τοιαῦται ἐκτάσεις εἰσὶν, οὔτε ἔρημοι οὔτε σπάνις κατοίκων, ἄλλως τε διαψεύδει, ὡς μὴ ὤφειλεν, τὴν ἰδίαν ταύτην τὸ βεβαιωθὲν ὑπὸ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ, ὅτι κατελήφθησαν ὅλα τὰ δύσβατα μέρη καὶ ὅλα τὰ ἐν τοῖς ὄρεσιν ὕδατα, ἐν ᾧ δὲν ἔλλειπεν ἄλλο εἰμὴ ἡ ἱκανότης, ἡ δέουσα πρόνοια, καὶ τὰ ἀναλογα μέτρα.

Τελειόνων δὲ τὸν λόγον μου ὡς πρὸς τὰ ἀρεσκόντα εἰδικῶς τὸ ἀποτρόπαιον κατὰ τὴν Πειραϊκὴν ὁδὸν συμβὰν, δὲν δύναμαι νὰ μὴ φέρω καὶ ἐπὶ τῶν ἀκολούθων τὰς παρατηρήσεις μου· ὅτι ἡ μνεία τῆς συναντήσεως τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ μετὰ τῶν αὐτῶν λῃστῶν, ὡς εἷς τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν ῥητῶς ἀνέφερεν, δὲν ἦτο κατάλληλος, καὶ λέγοντες αὐτὴν ἔπρεπε νὰ τὴν συναδεύωμεν μὲ θλῖψιν ἀναλογον, διότι δὲν ἦτο στρατὸς Γαλλικὸς ἀλλ' ἀπόσπασμα ἢ περιπολία ἐκ 15—20 πεζῶν στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι διευθυνόμενοι ἀπὸ τοῦ Πειραιῶς πρὸς τὸ Δαφνὶ καὶ ἐπιστρέφοντες εἶδον περιστατικῶς ἐξερχομένας ἑπτὰ ἁμάξας ἀπὸ τῶν ἐλαιώνα καὶ μονον, διότι δὲν εἶχον φανοὺς τοὺς ἔκαμε νὰ ἐμβωσιν εἰς περιέργειαν· ποτὲ δὲν ἠδύναντο νὰ μαντεύσωσιν, ὅτι ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν ἐξήρχοντο ἅμαξαι μὲ λῃστὰς καὶ αἰχμαλώτους, μόλα ταῦτα ὅταν ὑπόπτευσαν τοῦτο δὲν ἀδιαφόρησαν ἀλλ' ἔτρεξαν παραχρῆμα κατ' αὐτῶν· ἔπεσε θῦμα ὁ σαλπιγκτής των καὶ ἐπληγώθη καιρίως ὁ πλησιάσας καὶ βαλὼν τὴν χεῖρά του εἰς τὴν ἅμαξαν λαχίας των· τὸ ἀναγνωρισθὲν ὅμως ἐπιτήδειον τῶν λῃστῶν, ὑπὸ τῶν ἰδίων Κι Κ. ὑπουργῶν, ἡ ἀσφάλεια αὐτῶν ἐκ τοῦ σκότους

καὶ ἡ ἄγνοια τῶν ὀλίγων Γάλλων ἐκείνων τῶν ἄνευ ὁδηγοῦ, ἄνευ ἐπιτοπίου συνδρομῆς ὅπου καὶ οἱ ἀξιώτεροι τῶν στρατιωτικῶν μας, ἂν ἐτύγχανον, εἰς τὴν αὐτὴν ἤθελον περιπέσῃ ἀμηχανίαν, ὅλα ταῦτα ἔκαμον ὥστε οἱ λῃσταὶ κομίσαντες τὰς ἁμάξας καὶ πεσόντες ἐξ αὐτῶν νὰ διαφύγωσι τὸν κίνδυνον ἀπὸ τὴν ἀντίθετον πλευρὰν, καταλαβόντες δρομαίως τὴν ὀρεινὴν διεύθυνσιν.

Δεύτερον δὲ, ὅτι ἐν μὲν τῇ Βουλῇ ὑψώθη φωνὴ περὶ παραδειγματισμοῦ, οἱ δὲ ΚΚ. ὑπουργοὶ εἶπον, καὶ ἐβεβαίωσαν, ὅτι ἐτιμώρησαν καὶ θέλουν τιμωρήσει τὴν ἀποδειχθεῖσαν ἀμέλειαν τῶν ὑπαλλήλων, καὶ ὅτι ἐνεργοῦνται πρὸς τοῦτο ἐξετάσεις, ἀλλ' ἂς μοὶ ἐπιτρέψωσι νὰ εἴπω, ὅτι ἂν αἱ τοιαῦται τιμωρίαι θέλουν εἶσθαι ὡς τὴν παῦσιν τοῦ ὑπάρχοντος νομάρχου, τότε θὰ ἀληθεύσῃ καὶ ἡ παροιμία, ὁ μὴ θέλων νὰ κτυπήσῃ τὸ ζῶον κτυπᾷ τὸ σαμάρι· ταῦτα λέγων δὲν προτίθεμαι νὰ ἐφάψω τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα τοῦ Βασιλέως τοῦ διορίζειν καὶ παύειν τοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου ἔχων ὑπ' ὄψιν μου ποῖα εἶναι τὰ καθήκοντα καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ νομάρχου ἐν τῇ καθέδρᾳ, ἄρχομαι νὰ ἀποδείξω, ὅτι ἂν ἡ ὑπάλληλος, ὅστις καὶ εἶναι καὶ θεωρεῖται οὐδόλως ἐπιβεβαρυμένος κατὰ τὴν παροῦσαν περίστασιν εἶναι ὁ τῆς Καθέδρας νομάρχης, οὗτος κυρίως οὐδαμῶς ἐν τῷ δήμῳ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἔχει καθῆκον ἀστυνομικὸν, ταῦτα ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸν νομάρχην, διὰ τοῦ νόμου περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας, καὶ ἀνετέθησαν εἰς αὐτὴν ἀποκλειστικῶς· ἀφοῦ λοιπὸν ὁ νομάρχης ἐξεπλήρωσε τὸ χρέος του εἰδοποιήσας ἐγκαίρως καὶ ἐπισήμως τὸ ὑπουργεῖον περὶ τοῦ ἀποτροπαίου μελετήματος τοῦ ἀρχληστοῦ Δαβέλη, οὐδὲν ἄλλο ἠδύνατο νὰ πράξῃ· ἡ εὐθύνη τῶν περαιτέρω ἐπίκειται ἐπὶ τῶν εἰδοποιηθέντων ὑπουργῶν καὶ τῶν ἐχουσῶν τὰ μέσα πρὸς κατάληψιν καὶ καταστολὴν τοῦ ἀναφανέντος κακοῦ ἀρχῶν· ὅθεν καὶ προκειμένου περὶ εὐθύνης ἀρμοζούσης καὶ τιμωρίας εὐλόγου καὶ ἀποτελεσματικῆς, παρατηρῶ, ὅτι τοιαύτη εἵπετο, δὲν ἐγένετο ὅμως καὶ ἀλληλέγγυον ἂν δὲν γίνῃ· ὁ Δαβέλης πλέον, ὡς ἄλλος Ἀττίλλας, ὡς εἷς τῶν Κ. Βουλευτῶν ἐν τῇ Βουλῇ τὸν ὠνόμασεν, θέλει ἔλθει καὶ τρίτην φορὰν νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ. Ἂς ἔλθωμεν δὲ καὶ εἰς τὸ ἐνγένει περὶ λῃστείας καὶ ἀσφαλείας ζήτημα, καὶ χάριν ἀβροφροσύνης ἂς συναινέσω διὰ μίαν στιγμὴν νὰ εἴπω καὶ ἐγὼ σύμφωνα μὲ τοὺς Κ. ὑπουργοὺς, ὅτι ἡ λῃστεία κατεστράφη καὶ ἔπαυσε καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ Κράτος, καὶ ὅτι μόνον οἱ ἀρχληστοὶ Δαβέλης καὶ Μπελούλης καὶ εἰς μηδαμινὰς συμμορίας οὗτοι σώζονται εἰσέτι, κατὰ τὸν ἴδιον Κ. Πρωθυπουργόν, ἀλλὰ

τότε, κύριοι, ἂς ἀποκριθῶσιν οἱ αὐτοὶ κύριοι ὑπουργοὶ εἰς τοὺς Αιστρμάτας ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἀρχηλῃστὴς Φουντούκης κατὰ τὰς 13 Μαΐου ε. ε. συνέλαβε 18 ἐξ ὧν δύω μόνον παιδία ἐκράτησε χάριν λύτρων· ἂς ἀποκριθῶσιν διὰ τὰς μετὰ τὸν Ἰανουάριον πραχθείσας λῃστείας καὶ μέχρι προχθὲς τοῦ Μπελιούλη κατά τε τὰς Θήβας καὶ Λεβαδίαν, ἂς ἀποκριθῶσιν εἰς τὰς γενομένας ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ Μαΐου καὶ μάλιστα μετὰ τὰς 24 τοῦ αὐτοῦ λῃστείας καὶ αἰχμαλωσίας εἰς Μάνεσι, Δαδὶ καὶ εἰς τὸν μῶλον τῆς Λοκρίδος καὶ εἰς τὸ Στερνικάκι τῆς Παρνασίδος καὶ ἀλλαχοῦ· καὶ διὰ νὰ μὴν σᾶς βαρύνω ἀναρέρω μόνον ταύτας, αἵτινες ἀρκοῦσι πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἐξηλείφθη ἀπανταχοῦ ἡ λῃστεία. Δὲν ἀρνοῦμαι δὲ, ὅτι καὶ τινες τῶν λῃστῶν κατεστράφησαν, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἔμειναν καὶ πολλοὶ καὶ ἀναφαίνονται καθ' ἑκάστην καὶ οὔτε δυνατὸν νὰ καταστραφῶσι καὶ παύσωσι διὰ τῶν ἐξακολουθουμένων μέτρων τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ στρατός μας εἶναι ἀξιότιμος, ἐξετέλεσε καὶ ἐκτελεῖ τὸ χρέος του πληρέστατα, ἀλλ' ἡ ἀποστολή του εἶναι ὑψηλοτέρα καὶ ἡ ἰδιότης του δὲν εἶναι διὰ νὰ τὸν ἄγωμεν καὶ τὸν φέρωμεν εἰς τὰ βουνὰ, τὰ δάση, καὶ τὰ λαγκάδια, ἐν σπηλαίοις καὶ ὀπαῖς, ἑπομένως ἡ λῃστεία, οἵαν μαλιστα οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ τὴν ἐχαρακτήρισαν εἶναι ἀδύνατον νὰ καταστραφῇ διὰ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ μας, ἐὰν δὲν ἔχωμεν τὰ ἀρκοῦντα· εἶπον καὶ ἐπαναλέγω, καὶ θέλω ἔχει τὴν γνώμην ταύτην στερεότυπον, ὅτι τὴν λῃστείαν ἐξαλείφουν, κύριοι οἱ βραχίονες τῶν πολιτῶν· ὁ τόπος διὰ νὰ συντελέσῃ δὲ οὗτος εἰς τοῦτο πρέπει νὰ διοργανισθῇ ἡ ἐθνοφυλακὴ ἑλληνικῶς καὶ σύμφωνα μὲ τὴν κατάστασίν μας· ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι φιλόνομος, καὶ ἀγαπᾷ τὴν ἡσυχίαν του, καὶ συντρέχει προθύμως τὴν Κυβέρνησιν αὐτοῦ, ἀρκεῖ φρονευόμενος, καὶ πληγωνόμενος. καὶ ἀποθνήσκων νὰ λαμβάνῃ δικαιοσύνην, καὶ νὰ βλέπῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν περὶ αὐτοῦ· περιποιηθῆτε λοιπὸν τὸ στοιχεῖον τοῦ λαοῦ, τακτοποιήσατέ τον, κάμετε νὰ ἔχῃ τὰ ὅπλα του, διότι ἐκ τῶν περιστάσεων τὸ τρίτον αὐτοῦ μέλις ἔχει τοιαῦτα, καὶ ἐντεῦθεν δὲν εἶναι περιττὸν νὰ σᾶς εἴπω πρὸς ἐπιστήριξιν τοῦ λόγου μου ὅτι προχθὲς ὅταν ὁ μοίραρχος Γενοβέλης εὑρίσκετο εἰς Μενίδι καὶ ἔλαβεν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τῶν κατοίκων μέλις ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ ἀκτὼ ὅπλα εὑρέθησαν· μετὰ τοῦτο δὲ ἔρχεται τὸ ἀρμόδιον, ἀλλὰ παραμεληθέντων τῆς χωροφυλακῆς σῶμα, ἂς περιποιηθῇ καὶ τοῦτο ἀνυπόντως καὶ ἂς μὴ θάπτεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἂς ἐνεργῆται ὁ νόμος ὡς πρὸς τὰς

σχέσεις του μὲ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν, διότι εἴπετε μοι Κύριοι ὑπουργοὶ, ὡς σήμερον εὑρίσκεται παράρτημα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἄνευ μάλιστα ἀρχηγοῦ καὶ αὐτοτελοῦς διευθύνσεως, ἐὰν ὑμεῖς διατάξετε ἕνα μοίραρχον ἢ ὑπομοίραρχον θέλετε εἰσακουσθῆ, ὄχι βέβαια, πρὶν ἢ γράψητε καὶ παρακαλέσητε τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον· ἀλλὰ μεχρισότου τοῦτο γείνει περιμένει τὸ κατεπεῖγον τῆς ἀσφαλείας; οὐχὶ πάλιν λέγω.

Παράβλεψον δὲ πρᾶγμα εἰς τὴν πλέον κρισιμωτέραν περίστασιν νὰ μὴν ὑπάρχῃ εἰς τὸ σῶμα τοῦτο ἀρχηγὸς ἄξιος καὶ διακεκριμένος, ὕστερον δὲ ἀφ' ὅλα ταῦτα ἔρχεται τότε καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ εἰς ἐπικουρίαν κατὰ τὴν ἀνάγκην καὶ μὴν ἀμφιβάλετε, ὅτι ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια ἐπανέρχεται οὕτω πληρέστατα, καὶ λυτροῦται ὁ λαὸς ἀπὸ τὰς καταπιέσεις τῶν μεταβατικῶν ἀπέναντι τῶν ὁποίων εἰς πολλὰ μέρη τῶν λῃστῶν αἱ πράξεις φαίνονται ῥωσικαί· μὴ λησμονήσατε δὲ ἀκόμη Κ. Πρωθυπουργὲ, ὅτι ἀπαιτεῖται συνάμα καὶ ἡ ἠθοποίησις καὶ ἐνίσχυσις τῶν Δημοτικῶν ἀρχῶν, διότι τὸ γένυν ἔχον ὡς πρὸς τὸν κλάδον τοῦτον ὑπάρχει παραλυσία καὶ καταστροφή· τοῦτο δὲ ἐκ τοῖς ἄλλοις προσέρχεται καὶ ἐκ τῆς πολυμήνου ἀναβολῆς διὰ τὸ πέρας τῆς ἐγκρίσεως τῶν ὑποψηφίων δημάρχων, καθὼς καὶ ἐκ τῶν ἐνισχυομένων ὑπὸ τῷ προσχήματι τῆς καταδιώξεως τῆς λῃστείας συκοφαντιῶν κατὰ τῶν ἐλέων, ἀθώων καὶ ἐναρέτων δημάρχων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξώσεώς των· πρόσφατον τοιοῦτον παράδειγμα μᾶς παρουσιάζει ὁ οὕτω θυσιασθεὶς πρώην δήμαρχος Μεγάρων, τὸν ὁποῖον καὶ τοι ἐκπληροῦντα τὰ χρέη ἐντίμως καὶ τοι στερηθέντα τοῦ ποιμνίου του καταστραφέντος ἐκ τῶν λῃστῶν πρὸς ἐκδίκησιν, ἡ μηχανορραφία καὶ αἰσχρότης τῶν πολιτικῶν ἀντιπάλων του, οὐχὶ ἀσχέτως κατὰ δυστυχίαν καὶ ἀπὸ τὴν συνδρομὴν ἐπιτεταγμένων τὰ τῆς ἀσφαλείας, διὰ τῆς συρράξης ἑνὸς γράμματος πρὸς αὐτὸν καὶ ἡμερομ.. δῆθεν τῶν λῃστῶν, κατώρθωσεν νὰ ῥίψουν εἰς τὰς φυλακὰς, καὶ πρὶν ἢ δυνηθῇ νὰ καθαιρεθῇ τοῦ ἀξιώματός του, καὶ τοι τοῦ νομάρχου ἐνισταμένου διὰ λόγων καὶ πραγμάτων, ἰσχυρῶν· εἰς μάτην δὲ ἐκυρήχθη μετ' οὐ πολὺ ἀθῶος καὶ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, διότι τὸ ἀποτέλεσμα ἢ ἡ παῦσις του εἶχε γίνει. Μὴ λησμονήσατε ἐπὶ τέλους Κ. Πρωθυπουργὲ, ὅτι ἡ νομοθεσία μας εἶναι πλήρης, ἀρκεῖ νὰ τὴν ἐνεργῶμεν θρησκευτικῶς, τὰ μέσα εἶναι ἄφθονα, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ διεύθυνσις αὐστηρὰ καὶ σκόπιμος.

Περαίνων λοιπὸν τὸν λόγον μου παρατηρῶ ὅτι, ὡς τὰ πράγματα ἀποδεικνύουσιν, ἡ γενομένη ἔλλειψις ἀφορᾷ τὴν Κεντρικὴν ἐξουσίαν, ὅτι τὰ μέτρα, ἅτινα ὑπ' αὐτῆς ἐλήφθησαν δὲν ἦσαν καταλληλα, ὅτι ἂν ἐγίνετο πρόνοια ἐγκαίρως ἤθελε προληφθῆ τὸ κακὸν, ὅτι ἡ ἀστυνομία δὲν ἐνήργησε τὰ καθ' ἑαυτὰ καὶ τὸ γινόμενον κακὸν ἄφησεν μεγίστην αἰσχύνην· τοῦτο εἶναι ἁμάρτημα ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Πατρίδος καὶ πρέπει νὰ τιμωρηθῶσι καὶ παραδειγματισθῶσιν οἱ ἀρμόδιοι· ἡμεῖς δὲ ἂς εὐχηθῶμεν ἵνα ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως λάβῃ κἂν τοῦ λοιποῦ τὴν δέουσαν πρόνοιαν· θέλω δὲ ἐπανέλθῃ ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσει.

Ἁπάντων ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ καὶ Πρωθυπουργὸς, εἶπε· Δὲν ἤμην ἐξυπαρχῆς παρὼν διὰ νὰ λάβω γνῶσιν ὅλων ὅσων ἐλάλησεν ὁ προαγορεύσας ἔντιμος Γερουσιαστὴς· ἀπὸ τὴν ἀνακεφαλαίωσιν ὅμως τῶν πρατάσεών του, ἣν εἰς τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας του ἔκαμε, ἐννόησα ὅτι ὁ λόγος του συνέκειτο ἐκ σωρείας λέξεων καὶ φράσεων μὴ ῥέρων εἰς τὸ τέλος ἐκκαθαρισμένον τι· φρονῶ ὅτι λαλῶν δὲν ἐξέτασε μόνον, τὸ τελευταῖον λῃστρικὸν συμβὰν, ἀλλὰ διῆλθε τὰ πάντα προγενέστερα καὶ μεταγενέστερα γενικῶς διὰ νὰ ἐπικρίνῃ εὐστοχώτερον τὰ περὶ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας μέτρα τῆς Κυβερνήσεως. Ἴσως δὲν ἐνθυμήθη ἢ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ τὴν κατάστασιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καθ' ἣν ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς Κυβερνήσεως τὸ παρὸν Ὑπουργεῖον. ἐὰν ἐξετάσῃ καὶ παραλληλίσῃ τὴν κατάστασιν ἐκείνην πρὸς τὴν παροῦσαν θέλει εὕρει τὴν ὑφισταμένην κατὰ μείζονα λόγον εὐαρεστοτέραν τῆς προηγουμένης· ἐὰν δὲ ἐξετάσῃ καλῶς τὸ τελευταῖον ἀποτρόπαιον λῃστρικὸν τόλμημα τῆς 23 Μαΐου θέλει εὕρει ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῆς λῃστρικῆς συμμορίας ἤτις διεπράξατο τὸ συμβὰν τοῦτο ὁ λῃσταρχος Δαβέλης ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του ὡς καταδιωκομένου πανταχόθεν ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων καὶ ἐν κακαῖς ἰδέαις καὶ συμβουλαῖς βασιζόμενος ἐπεχειρήσατο τὴν κατὰ τὴν Πειραϊκὴν ὁδὸν ἔνεδραν καὶ λῄστευσιν, ὅπως δυνηθῇ νὰ συλλάβῃ ἐπίσημόν τι πρόσωπον καὶ ἀπολαύσῃ δι' αὐτοῦ τὴν πρὸ πολλοῦ προσδοκωμένην ἀνηκεστείαν. Ἡ λῃστεία γενικῶς ἐξηλείφθη καθ' ὅλα τὰ μέρη καὶ μόνον ἐν τῇ Ἀττικῇ εὑρίσκεται εἰσέτι κεκρυμμένος εἰς τὰ σπήλαια ὁ λῃστὴς Δαβέλης μετὰ 18 ὁπαδῶν καὶ ὁ λῃστὴς Μπελούλης ἐν τῇ Βοιωτίᾳ μετὰ τριῶν τεσσάρων, οἵτινες θέλουσι λάβει τὴν τύχην τῶν πρὸ αὐτῶν τοσούτων λῃσταρχῶν καὶ λῃστῶν οἵτινες κατεστράφησαν καὶ ἐφονεύθησαν.

Προχθὲς μάλιστα οἱ κάτοικοι Φθιώτιδος ἀνεκάλυψαν πρῶτον τοὺς ὑποθάλποντας τὴν λῃστρικὴν συμμορίαν, τοῦ λῃστάρχου Φλώρου Μπερτζιὰ καὶ παρέδωκαν αὐτοὺς εἰς χεῖρας τῆς Δικαιοσύνης, κατόπιν ἀνεκάλυψαν αὐτὴν ταύτην τὴν συμμορίαν ἐρώνευσαν τρεῖς καὶ ἐπλήγωσαν πολλούς, Ἐν οἷς καὶ τὸν ἀρχιλῃστὴν Φλῶρον· ἐξ αὐτοῦ τοῦ τελευταίου εἰδικοῦ συμβάντος δὲν πρέπει νὰ ἐξάξωμεν ὅτι ἡ λῃστεία δὲν κατεστράφη ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ὅτι ἡ λῃστεία ἐξηλείφθη, περιορισθέντος πανταχόθεν τοῦ μόνου μένοντος λῃστάρχου Δαβέλη, καὶ κηρυχθέντος, ὡς προεῖπον, ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του εἰς τὸ τελευταῖον ἀποτρόπαιον τόλμημα· ἂν τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως ἦσαν ἀκατάλληλα δὲν ἤθελε προέλθει αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα. προελθόντος δὲ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς καταστροφῆς τῆς λῃστείας, ἕπεται, ὅτι τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως ὑπῆρξαν κατάλληλα, ὥστε τὸ τελευταῖον περιστατικὸν δὲν δύναται νὰ σύβετερώσῃ ταῦτα. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε προειδοποίησιν τινα περὶ τῆς εἰσβολῆς λῃστῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθέστατον, ὅτι αὕτη διέταξεν ὅλας τὰς ἀρχὰς, ἵνα ὦσι προσεκτικαὶ πρὸς τὴν ματαίωσιν τοῦ σκοποῦ τούτου, διότι ὤφειλε νὰ ἔχῃ τὸ θῦμα αὐτῆς ἄγρυπνον μᾶλλον εἰς τὰ γενικὰ ἀποτελεσματικὰ μέτρα, οἷα εἶναι τὸ κύριον μέλημα πάσης Κυβερνήσεως.

Τὸ τελευταῖον εἰδικὸν τόλμημα τῶν λῃστῶν δὲν ἔπρεπε νὰ μᾶς κάμῃ τοσαύτην ἐντύπωσιν, ὥστε νὰ ῥέσωμεν τὸν λόγον ἐπ' αὐτοῦ κοινοβουλευτικῶς, διότι συνέβησαν καὶ ἄλλοτε τοιαῦτα πολλῷ χείρονα τούτου ὡς ἐκεῖνα τῆς λῃστεύσεως τῆς οἰκίας τοῦ Νέγρη καὶ τοῦ Εὐλαμπίου, καὶ τῆς διπλῆς γενομένης λῃστείας εἰς τὴν θέσιν Ψυχικό· ἂν καὶ δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἀρχή τις ἔχουσα τὴν προσοχήν της εἰς ἑτέραν ὑπηρεσίαν δὲν ἐτήρησεν ἢ παρέλειψε τὰ χρέη της εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, καὶ ὅμως ἡ Κυβέρνησις δραστηρίως φερομένη νὰ ἐξετάσῃ τὰ περὶ τούτου καὶ νὰ τιμωρήσῃ πᾶσαν τυχὸν ἐκ προθέσεως γενομένην παράλειψιν χρεῶν πρὸς παραδειγματισμὸν καὶ ἱκανοποίησιν τῆς κοινῆς γνώμης, πρέπει, Κύριοι, νὰ φανῇ τόσον παράδοξον ἂν μία συμμορία ἀπελπισμένων κακούργων ἠδυνήθη νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν τῶν φυλαττόντων καὶ τοιουτοτρόπως νὰ δυνηθῇ νὰ κακουργήσῃ; βεβαίως ὄχι· ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ὅτι ἡ τοποθέτησις στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ ἡ διάθεσις τῶν μέτρων συνεπάγουσι βεβαίαν τὴν παντελῆ ἀποφυγὴν λῃστρικῶν πράξεων εἶναι ἀνυπόστατος καθότι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ καταλληφθῶσι ἐκτεταμέναι ἐπικράτειαι τῆς χώρας εἰς τὴν ὁποίαν οἱ

λησταὶ εὑρίσκουσιν ἄσυλον πάντοτε· ἑπομένως οἱ κακοῦργοὶ ἐνίοτε ὠφελούμενοι ὑπὸ τοῦ σκότους τῆς νυκτὸς καὶ διαφόρων ἄλλων περιστάσεων διαφεύγουσι τὴν προσοχὴν τῆς καταδιώξεως καὶ κακουργοῦσι, κατὰ συνέπειαν παρατηρῶ, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἔντιμος Γερουσιαστὴς δὲν ἐκινήθη ὑπὸ ὀρθῶν σκέψεων εἰς τὴν ὑποίαν ἔκαμεν ἐκτεταμένην ἀγόρευσιν, καὶ ἂν ἤθελεν ἐξετάσῃ ἀκριβέστερον, τὴν ὑπόθεσιν ἤθελεν εὕρει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις μακρὰν τοῦ νὰ παραλείψῃ τὸ καθῆκόν της ἀπ' ἐναντίας περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν ἐνήργησεν ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῆς λῃστείας.

Περαίνων τὸν λόγον νομίζω ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσω εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὅτι πολὺ ἀσκόπως ἔθηξε τὸ προκείμενον ζήτημα καὶ οὕτω περιέπεσεν εἰς περιττὰς συζητήσεις.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης. Μεταξὺ τῶν ἐπιχειρημάτων ἅτινα ὑπὲρ τῆς ἀποτελεσματικῆς δράσεν ἐνεργείας τοῦ ὑπουργείου ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας Κ. Πρωθυπουργὸς εἰς τὴν ὁμιλίαν του εἶναι καὶ τὰ ἑξῆς· ἡ ἐξόντωσις τῆς λῃστείας εἰς Πελοπόννησον καὶ Ἀκαρνανίαν, ὁ χρόνος τοσούτων λῃσταρχῶν καὶ λῃστῶν, καὶ τέλος ἡ εὐάρεστος κατάστασις τῆς δημοσίου ἀσφαλείας κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν παραβαλλομένη πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς τελευταίας ἐποχῆς τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου· ἂν καὶ δὲν ἤμην ὑπουργὸς τότε καὶ ὅμως ἀναλαμβάνω νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης σχετικῶς πρὸς τὴν παροῦσαν, καὶ παρατηρῶ ὅτι ἡ κατάπαυσις τῆς λῃστείας ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἀκαρνανίᾳ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου διὰ τῶν προσπαθειῶν τοῦ λαοῦ ἐκτὸς ὀλίγων χρόνων λῃστῶν συμβάντων· ὡσαύτως ἐν τῇ Πελοποννήσῳ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τούτου κατά τε τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων καὶ τὴν τῆς Κυνουρίας ἰδίως· ὑπῆρξε δὲ καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν πρᾶξίς τις σημαντικὴ κατὰ λῃστῶν λαβοῦσα χώραν εἰς τὸν Μαραθῶνα, καθ' ἣν εἴκοσι δύω λῃσταὶ ἔπεσον θύματα τῆς κακουργίας των, ἀλλ' εἰς τὴν περίστασιν ἐκείνην ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐφάνη δικαία πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς καταδιώξεως ἀρχηγὸν ταγματάρχην Σκαλτζᾶν, καὶ τοιουτοτρόπως αἱ κατὰ τῆς λῃστείας πράξεις δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προοδεύσωσι· μᾶς ἀνέφερεν ἤδη καὶ ἑτέραν συμπλοκὴν γενομένην κατὰ λῃστῶν εἰς τὸν δῆμον Σπερχιάδος τῆς Φθιώτιδος, καὶ βεβαίως ὁ στρατὸς δὲν δύναται νὰ μένῃ ἀργὸς ὅταν τυχὸν ἀνακαλύψῃ τὴν φωλεὰν τῶν λῃστῶν· ἀλλὰ δὲν ἐμνημόνευσαν συγχρόνως καὶ τὰς λῃστρικὰς πράξεις τὰς λαβούσας χώραν εἰς Λίστομον, Σερνικάκι, Δαδί, Μάγεσι,

Μῶλον καὶ ἄλλα μέρη ὡς προανέφερον, ἀλλ' ἐγωϊστικῶς περιωρίζονται εἰς πᾶν ὅ,τι πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὁμιλίας του τείνει. Τὸ καιρὸν εἶναι χειρότερον ὅταν ἡ λῃστεία θρασυτέρα καὶ τολμηροτέρα γενομένη ἐπιτίθεται πλησίον τῆς Κυβερνήσεως· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ εἶναι δραστηριωτέρα, ὥστε ῥοντίζουσα διὰ τὰ γενικὰ κατὰ τὸν Κ. Πρωθυπουργὸν νὰ μὴ παραμελῇ καὶ τὴν προσβαλομένην ἀσφάλειαν ἐντὸς τῆς ἕδρας αὐτῆς μάλιστα· ἐὰν ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας ἤπλωνε τὰς ὀδηγίας τοῦ πρώην νομάρχου μεταβάντος πρὸς αὐτὸν, ἅμα ἡ εἴδησις τοῦ τολμήματος διεδόθη νὰ στείλῃ ἀμέσως ἀσθμόν τινα ἐκ τῶν ἐνόπλων κλητήρων του διὰ νὰ περιπολήσωσι τὰ πέριξ τῶν Ἀθηνῶν μέρη, ἤθελε προληφθῇ τὸ κακόν· ἀλλ' ἡ καταδίωξις γιγνομένη, ὅπως γίνεται, καταστρέφει μᾶλλον ἀντὶ νὰ ὠφελήσῃ τὸν λαὸν διότι ὅταν τις μεταβῇ εἰς Μενίδι ἢ ἄλλο χωρίον θέλει μάθει ὅτι οὔτε πετεινοὶ οὔτε ἄχυρον οὔτε χριθὴ οὔτε ἄλλο τι τὸ ὁποῖον ἂς μὴ ὀνομάσω ἐγώ, ἔμεινεν εἰς τοὺς πτωχοὺς χωρικοὺς κατὰ τὰς ἀρτίως γενομένας ἐξόδους καὶ περιποιλίας τῆς καταδιώξεως.

Μεγάλας δὲ γνώσεις τῶν τοιούτων καὶ ἄλλων φρικτοτέρων περιστατικῶν θέλετε λάβει Κ. Πρωθυπουργὲ, ἐὰν ἀποφασίζατε νὰ μεταβῆτε προσωπικῶς εἰς τὸ ῥηθὲν χωρίον Μενίδι, ἀλλὰ νὰ μὴ λησμονήσητε τότε νὰ ἐξετάσητε καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας. Τὸ περιστατικὸν ἢ τὸ συμβὰν τὸ λαβὸν χώραν πέρυσι κατὰ τὴν ὁδὸν Κηφισιᾶς εἰς θέσιν Ψυχικὸ, ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἤδη ἤτο τυχαῖον ἐπαναλέγω καὶ ἐγώ, ἐνῷ τὸ παρὸν δὲν ἦτο τοιοῦτον διότι περὶ αὐτοῦ ὑπῆρξε ἐπίσημος προειδοποίησις καὶ ἠδύνατο ἢ ἔπρεπε νὰ ληφθῶσι τὰ ἀνήκοντα μέτρα πρὸς ματαίωσίν του· ἡ κατάστασις τῆς δημοσίου ἡσυχίας εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ Ἀκαρνανίαν εἶναι μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος λίαν εὐάρεστος διότι οἱ λαοὶ τὸ ἀπῄτησαν καὶ αὐτῶν μόνον ἔργον εἶναι τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ἐὰν ἐξακολουθῇ ἡ αὐτὴ τακτικὴ εἰς τὴν καταδίωξιν οὐδεὶς ἀμφιβαλέτω, ὅτι ἡ τοιαύτη κατάπαυσις τῆς λῃστείας εἶναι ἐπισφαλὴς, καὶ ὅτι τὰ αὐτῶν ἐπιγινόμενα τολμήματα δὲν εἶναι ἀπίθανον, ὅτι δύνανται νὰ ἠλεκτρίσωσιν ἀπανταχοῦ σχεδὸν τὴν μοχθηρίαν καὶ τὴν κακουργίαν. Τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι καταλληλα, ἐπαναλαμβάνω δὲ νὰ εἴπω, ὅτι τὰ μόνον σωστικὰ καὶ πρόσφορα μέτρα εἶναι τὸ νὰ ὁπλισθῇ ὁ λαὸς, νὰ διοργανισθῇ ἡ ἐθνοφυλακὴ, καὶ τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς νὰ τεθῇ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον του· ἔλλειψις μέτρων προκαταρκτικῶν ἔφερε τὴν λῃστείαν ἐνταῦθα καὶ εἰς τὸ προκείμε-

νον χωρίον Λιόσα· ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ φεισθῇ τῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεως τοῦ ἔθνους, πρὸς δὲ καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ θρόνου, καὶ νὰ λάβῃ μέτρα κατάλληλα πρὸς τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, ἥτις ἀμαυρώνει τὸ μέλλον τῆς πατρίδος· τοῦτο ἐστὶ τὸ σκόπιμον πόρισμα τῆς προγενεστέρας ἐκτεταμένης ὁμιλίας μου καὶ τῆς παρούσης, αἵτινες ἀνελπίστως δὲν εὐχαρίστησαν τὸν Κ. Πρωθυπουργόν.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τὰ ἑξῆς·

Ὁ προαγορεύσας ἔντιμος Γερουσιαστὴς ἔδωσε τὴν συμβουλὴν τοῦ νὰ ἐκφράζηται πάντοτε ἡ ἀλήθεια· τὴν συμβουλὴν ταύτην πᾶς τις πρέπει νὰ δίδῃ μᾶλλον εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτόν του ἢ εἰς τὸν ἄλλον. Ἐννοῶ κάλλιστα τὴν ἀγανάκτησιν, ἥτις ἐκυρίευσεν ὅλους διὰ τὸ πραχθὲν ἀρτίως κακούργημα, τὴν αὐτὴν ἀγανάκτησιν ἤκουσα λαβοῦσαν χώραν καὶ διὰ τὰ προλαβόντα κακουργήματα τὰ συμβάντα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Νέγρη καὶ τοῦ Βλαμπίου ὡς καὶ εἰς τὴν θέσιν Ψυχικό. Βεβαίως τοιαῦτα κακουργήματα κινοῦν τὴν ἀγανάκτησιν ὅλων. Τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον οὐδέποτε ἔφερεν πρὸς δικαιολόγησίν του τὸν λόγον τοῦ ὅτι ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως ἄλλων ὑπουργείων ἐγένοντο λῃστεῖαι καὶ τὰ παρόμοια, ἀλλ' ὅτι αὐτὸ ἐρρώντισε νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξάλειψιν τῆς λῃστείας καὶ διατήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας· ὁ ἴδιος προαγορεύσας ἀπαριθμήσας τοὺς διαρόρους στρατιωτικοὺς σταθμοὺς, τοὺς τεθέντας εἰς τὰ διάφορα μέρη καὶ πέριξ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ, ἀνέφερε τὰ κατάλληλα μέτρα, ἅτινα ἡ Κυβέρνησις εἶχε λάβει. Ἐνταῦθα δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε μὲν τὰ ἀνήκοντα μέτρα, ἀλλ' αἱ ἀρχαὶ ἢ οἱ στρατιωτικοὶ σταθμάρχαι δὲν ἐνήργησαν τὰ χρέη των· τοῦτο ἐξετάσθη καὶ ὁ ὀλιγωρήσας στρατιωτικὸς σταθμάρχης παρεπέμφθη εἰς δίκην καὶ ἄλλος εἰδικὸς καὶ κατάλληλος ὑπάλληλος διορίσθη. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις εἶχε τὴν προειδοποίησιν ὅτι ἡ τελευταία λῃστεία ἤθελε πραχθῇ εἰς τὸ μέρος, ὅπερ ἐπράχθη, ὥρειλε βεβαίως νὰ λάβῃ πάντα τὰ δυνατὰ μέτρα, καὶ ταῦτα ὡς προεῤῥέθη τὰ ἔλαβεν, ἀλλ' ἡ προειδοποίησις δὲν ἦτο τοιαύτη, οἵαν τὴν εἶπεν ὁ προλαλήσας· ἡ προειδοποίησις ἣν ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις παρὰ τοῦ ἐπάρχου Μεγαρίδος εἶναι ἡ ἀκόλουθος, ὅτι ὁ λῃσταρχος Δαβέλης ἔχων σκοπὸν νὰ συλλάβῃ ἐπίσημόν τινα ὅπως δι' αὐτοῦ τύχῃ τῆς ἀμνηστείας του, προτίθεται νὰ μεταβῇ εἰς Σαλαμῖνα καὶ ἐκεῖθεν εἰς Πειραιᾶ διὰ τὰ περαιτέρω· κατὰ συνέπειαν τῆς εἰδοποιήσεως ταύτης εἰς Πειραιᾶ ἐκανονίσθησαν μέτρα συντονώτατα καθόσον πρὸς

τοὺς ἄλλους καὶ λέμβοι ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν πρὸς περιπολίαν τῶν ἀκτῶν τοῦ Πειραιῶς καὶ τὰ παρόμοια.

Οἱ στρατιῶται ἔχουσι τὸν ἀνήκοντα ζῆλον καὶ δεικνύουσι μεγίστην τὴν προθυμίαν τοῦ νὰ προσβάλλωσι καὶ καταστρέφωσι τοὺς λῃστὰς, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ εὕρωσιν αὐτοὺς κρυπτομένους, κατὰ συνέπειαν οὐδὲ ἡ διοικητικὴ ἀστυνομία εἶναι εἰς τὴν προφητικὴν θέσιν νὰ μαντεύσῃ τὴν φωλεὰν αὐτῶν. Ἐπὶ τοῦ τελευταίου ὅμως συμβάντος πρώτη ἔδωκε τὴν εἰδοποίησιν, ἐτέθη εἰς κίνησιν, ἔλαβε τὰ κατ' αὐτὴν ἀνήκοντα μέτρα, διότι δὲν δύναται αὐτὴ νὰ ἐκστρατεύσῃ, καὶ ἐν γένει ἔπραξε ὡς ἔδει τὸ χρέος της, ὥστε δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς αὐτὴν ἡ παραμικρὰ μομφή. Τὸ χρέος τοῦ ἀγροτικοῦ ἀστυνόμου εἶναι νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἐλαιόνα τὸν ἀμπελῶνα κλπ. ἀλλ' οὐχ ἧττον χρέος αὐτοῦ εἶναι νὰ βλέπῃ καὶ εἰδοποιῇ ἂν διέρχεται καὶ λῃστής τις ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς δικαιοδοσίας του· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ τελευταίου συμβάντος δὲν ἔτυχε νὰ διέλθῃ λῃστής τις ἀπὸ μέρος τοιοῦτον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἠδύναντο νὰ τὸν ἴδωσιν οἱ πάντοτε περιπολοῦντες, ἀγροφύλακες καὶ πρώτην ἤδη φορὰν ἀκούομεν, ὅτι οἱ λῃσταὶ ἦσαν εἰς τὴν θέσιν Σοπόλια, ὥστε ἡ μομφὴ αὕτη δὲν εἶναι δικαία καὶ ἡ ἐξέτασις θέλει βεβαιώσει τοῦτο, διότι πᾶσα ἀδράνεια ἢ ὀλιγωρία θέλει τιμωρηθῇ. Ἐξ ὅσων παρὰ τοῦ ἐντίμου πρωθυπουργοῦ ἐῤῥέθησαν ἐξάγεται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα, ἔθεσεν διπλᾶς φυλακὰς πρὸς τὴν ἄμεσον καταδίωξιν τῶν λῃστῶν, ἅμα ἐμφανισθησομένων, ἔκαμεν ὥστε νὰ ὁπλισθῶσιν οἱ λαοὶ ὅπου ἔπρεπε ὡς εἰς τὴν Φθιώτιδα καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου ὁ λαὸς κατέστρεψε ῥιζηδὸν τὴν λῃστείαν, καὶ ἐν γένει ἔπραξε τὸ καθ' ἑαυτὴν ὡς κεντρικὴ ἀρχή. Ἀλλ' ὁ λῃσταρχος Δαβέλης ἰδών, ὅτι ἄλλη ἐλπὶς δὲν τῷ μένει, κινηθεὶς ὑπὸ τῆς ἀξιοκατακρίτου ἰδέας, ἣν ἄλλοι ἴσως τῷ ὑπέδειξαν τὸ νὰ συλλάβῃ ἐπίσημόν πρόσωπον διὰ νὰ ἐπιτύχῃ δι' αὐτοῦ τὴν ἀμνηστείαν, ἥτις οὐδέποτε θέλει δοθῇ ὑφ' ὁποίας δήποτε Κυβερνήσεως καὶ ῥητῶς ὑπὸ τῆς παρούσης, ἔπραξε τὸ τελευταῖον τοῦτο κακούργημα διότι ἔβλεπε ὅτι μένων ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ἤθελε καταστραφῇ.

Ἡ Κυβέρνησις ἐνθυμεῖται ὅλα τὰ συμβάντα τὰ λαβόντα χώραν ἐν Διστόμῳ, ἐν Λαδίῳ καὶ ἐν ἄλλαις μέρεσιν· ἀλλὰ τὰ συμβάντα ταῦτα δὲν φέρουσι χαρακτῆρα λῃστρικὸν, καθόσον οἱ πράξαντες ταῦτα δὲν ἀπετέλουν ἐγνωσμένην τινὰ λῃστρικὴν συμμορίαν ἥτις ἔμεινεν ἀκαταδίωκτος, ὥστε ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει τὸ βάρος τῆς συνειδήσεως, ὅτι παρημέλησεν ἢ δὲν ἔλαβε τὰ

ἀνήκοντα μέτρα εἰς πᾶσαν περίστασιν καὶ πρὶν καὶ μετὰ τὸ τελευταῖον συμβάν· θέλει δὲ φανῇ λίαν αὐστηρὰ κατὰ ὀλιγωρίας ἢ παραλείψεως χρεῶν ὑφ' ὁποιασδήποτε ἀρχῆς τυχὸν προηλθεν ἢ ἤθελε προέλθει.

Λαβὼν καὶ ἐκ τρίτου τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης κατ' ἄδειαν τοῦ Σώματος προσέθηκε. Δέχομαι τὸ περὶ ἐκφράσεως τῆς ἀληθείας ἄξίωμα τοῦ προλαλήσαντος Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀλλὰ παρατηρῶ, ὅτι πρέπει νὰ δεχθῇ καὶ οὗτος τὸ ἕτερον ἄξίωμα, ὅτι ὁ λαλῶν πρέπει νὰ εἶναι κάτοχος ὅσων λαλεῖ· ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐλάλησε πολλὰ περὶ ἀστυνομίας γενικῆς καὶ περὶ ἀγροτικῆς ἀστυνομίας ἰδίως, ὡς καὶ περὶ τῶν καθηκόντων ἀμφοτέρων· ἀλλ' οὐδέποτε ἐμελέτησε τὸν περὶ ἀστυνομίας νόμον ἢ τὰ καθήκοντα αὐτῆς. Ἐὰν ἐλάμβανε ταῦτα ὑπ' ὄψιν ἤθελε μάθει ὅτι ἡ ἀστυνομία ἐνταῦθα ἔχει ἐν ἑαυτῇ ὅλην τὴν προφυλακὴν τῆς δημοσίου ἡσυχίας δικαιοδοσίαν ἐν γένει, συμπραττούσης καὶ τῆς χωροφυλακῆς· ἀλλ' εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν ἐδείχθη κατωτέρα καὶ αὐτῆς τῆς ἄλλοτε δημοτικῆς ἀστυνομίας, ἥτις δὲν εἶχε οὐδὲ τὸ εἰκοστὸν τῶν μέσων, ἅτινα ἔχει ἡ παροῦσα· κατὰ τὸ **1847** ὑπουργοῦντος καὶ ἐμοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἡ δημοτικὴ ἀστυνομία Ἀθηνῶν ἦτον χωρισμένη τῆς τοῦ Πειραιῶς, ἔνθα ἠκολούθησε λῄστευσις ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κ. Κοντοσταύλου ὅλων τῶν πολυτίμων πραγμάτων, ἐγγράφων καὶ λοιπῶν· ἡ ἀνίχνευσις ἀνῆκεν βεβαία εἰς τὴν ἀστυνομίαν Πειραιῶς καὶ ὅμως ἡ ἀστυνομία Ἀθηνῶν διευθυνομένη, ἂν δὲν λανθάνωμαι, ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ βουλευτοῦ Κ. Καλιγρονᾶ καὶ τοῦ ὑπαστυνόμου Γ. Σταϊκοπούλου θεωρήσασα, ὅτι διὰ τὴν ἀνίχνευσιν παντὸς πράγματος πρέπει νὰ συνεισφέρῃ τὴν δύναμίν του πᾶς δημόσιος ἄνθρωπος, ἀνεῦρεν διὰ τῆς ἐπαγρύπνου πείρας ὅλα τὰ πλούτη ταῦτα κεκρυμμένα εἰς τὰ ἐνταῦθα σπήλαια καλούμενα φυλακαὶ τοῦ Σωκράτους.

Ἐπέφερεν ἀκολούθως ὅτι ὑπῆρχον τοποθετημέναι διπλαῖ φρουραὶ πρὸς τὴν ἄμεσον καταδίωξιν τῶν λῃστῶν ἅμα ἐμφανισθησομένων· ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποδεικνύεται, ὅτι οὐδεμία φρουρὰ ὑπῆρξε, παρεκτὸς ἂν αἱ φρουραὶ ἔχωσιν ὀδηγίας νὰ κοιμῶνται ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, καὶ ἂν ἀνέφερε τοὺς στρατιωτικοὺς σταθμοὺς τοὺς τεθέντας πρὸ πολλοῦ κατὰ τὴν Πειραϊκὴν ὁδὸν, τοῦτο εἶναι ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὴν πραγματικὴν ἐκπλήρωσιν τῆς τοιαύτης ἀποστολῆς καὶ ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἐπιτηρήσεως· ἐνταῦθα δὲ εἶναι τὸ κύριον βάρος τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις καί τοι ποιήσασα ὡς λέγει πολλά, καὶ ὅμως δὲν ἀνέ-

δειξε τὸ ἀνάλογον ἀποτέλεσμα· δὲν εἰδοποίησε καθὰ εἶπεν ὁ προλαλήσας Κ. ὑπουργὸς, πρώτη ἡ ἀστυνομία τὸ συμβὰν τῆς 23 Μαΐου, ἀλλ' οἱ συλληφθέντες, οἵτινες εἰσερχόμενοι εἰς τὴν πόλιν γυμνοὶ ἐδιηγήθησαν τὴν πρᾶξιν καὶ τὰ καθέκαστα αὐτῆς· ἐγὼ ἤμην ἄϋπνος σχεδὸν καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, ἀνησυχῶν διὰ τὰ παθήματα τῶν συμπολιτῶν μας, καὶ πᾶν ὅ,τι λέγω τὸ λέγω ἐξ ἀντιλήψεως χωρὶς νὰ μιμηθῶ πρόσωπόν τι ὑπουργικὸν τὸ ὁποῖον ὡς βεβαιοῦσιν ὃν εἰς τὴν κλίνην του ἀφ' ἑσπέρας καὶ μαθὼν τὸ περιστατικὸν ἐσηκώθη ἐκ νέου καὶ ἐξέτασε περὶ τῶν γενομένων τῇ ἐπαύριον· ἐνταῦθα ὡς ἁπλούστατον παράδειγμα ἀναφέρω ὅτι κατὰ τὸ **1852** ὅτε ἦμην ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὁ παρακαθήμενος Γερουσιαστὴς Κ. Μήλιος συνέβη περιστατικόν τι ὄχι τραμερὸν ὡς τὸ παρὸν, ἀλλ' ἁπλῆ πυρκαϊὰ δάσους τινὸς κατὰ τὴν Ἐλευσῖνα, διενυκτέρευσαμεν ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα μεχρισοῦ αἱ σταλεῖσαι παρ' ἡμῶν δυνάμεις ἔφερον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς περιστολῆς τῆς πυρκαϊᾶς· ἐν γένει ὅθεν ὁ δημόσιος ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἐπαγρυπνῇ καὶ νὰ γνωρίζῃ τί γίνεται. Οὐχ ἧττον δὲ μοὶ ἐπροξένησε θαυμασμὸν ἡ ἔξῃς τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπιδεξιότης· ἀφοῦ καὶ οὗτος ἐπανέλαβε τὰ αὐτὰ μὲ τὸν Κ. πρωθυπουργὸν περὶ ἐξαλείψεως καὶ καταστροφῆς τῆς λῃστείας διαβεβαιώσας περὶ τοῦ φόνου ὅλων σχεδὸν τῶν λῃστάρχων καὶ λῃστῶν ἐκτὸς τοῦ Δαβέλη καὶ Μπελούλη μετὰ τῆς μικρᾶς συμμορίας των, ἐπὶ τέλους ὅμως μὴ δυνάμενος ν' ἀρνηθῇ τὰς λῃστείας καὶ αἰχμαλωσίας εἰς τὸ ὁποῖον ἀνέφερον μέρος, Λίστομον, Δαβὶ καὶ ἄλλα, εἶπεν ὅτι οἱ διαπράξαντες ταύτας δὲν ἔφερον λῃστρικὸν χαρακτῆρα ἀλλ' ἦτο παπουτζίδες· ἀλλὰ διὰ τούτου δὲν ἐβεβαίωσε, ὅτι μακρὰν τοῦ νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ λῃστεία ηὔξησε καὶ διὰ βιομηχανῶν, ἐπαναλαμβάνω ὅθεν νὰ εἴπω, ὅτι καὶ τὸ παρελθὸν ὑπουργεῖον ὡς καὶ τὸ παρὸν κατέστρεψε λῃστὰς καὶ δὲν εἶναι ἀποχρῶσα ἡ δικαιολόγησις τοῦ ὅτι τὸ προκείμενον συμβὰν συνέβη, διότι καὶ ἄλλοτε συνέβησαν τοιαῦτα λῃστρικὰ τολμήματα· ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἀμέλεια ὑπῆρξε κεντρικὴ καὶ ὁ παραδειγματισμὸς δὲν ἐγένετο κατάλληλος, καὶ ὅτι πρόκειται νὰ ὁπλισθῇ ὁ λαὸς διὰ τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, διότι ἄλλως θέλομεν ἰδεῖ πολλὰ τοιαῦτα τολμήματα τὰ ὁποῖα θέλουν ἔχει δυσαρέστους συνεπείας· δὲν ἔπρεπε δὲ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ μᾶς ἐπικρίνῃ, ὅτι ἀνεφέρομεν τὴν λέξιν Σεπόλια, διότι μνημονεύσαντες τὴν λέξιν Σεπόλια ὡς τὸ κυριώτερον ὄνομα ὅλης ἐκείνης τῆς γραμμῆς τῶν κτημάτων, ἀπεφύγαμεν νὰ

ἐνομάσωμεν χάριν συντομίας ὅλας τὰς ὑποδιαιρέσεις τῆς θέσεως ταύτης. Ἤτο περιττὸν ὡσαύτως νὰ μᾶς ἀναφέρῃ τί ἐγένετο εἰς Πειραιᾶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, διότι τὰ ἐν Πειραιεῖ ληφθέντα μέτρα δὲν ἀνήκουν εἰς ἡμᾶς, τὸ δὲ ἐπιχείρημα αὐτοῦ ὅτι, εἰδοποιήσεως ὑπαρχούσης περὶ ληστρικῆς ἐπιδρομῆς κατὰ τὸν Πειραιᾶ, δὲν ἠδύνατο ἡ Κυβέρνησις νὰ προφυλάξῃ, ὅτι ἠδύνατο αὕτη νὰ συμβῇ ὀλίγον ἀνωτέρω αὐτοῦ καὶ νὰ προνοήσῃ τὰ δέοντα, ἐνῷ ἐξασθενεῖ τοὺς ἰδίους λόγους του περὶ τῶν πολυπληθῶν μέτρων τῆς Κυβερνήσεως τῶν ληφθέντων πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ, ταυτοχρόνως κάμνει μίαν διαίρεσιν ἀλόκοτον ὀλίγου διαστήματος μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἐνῷ καὶ τὰ κτήματα καὶ ἡ ὁδὸς ἀμφοτέρων τῶν μερῶν εἶναι συνεχῆ· ἐν τοσούτῳ πολλὰ εἰπὼν καὶ καταδείξας τὸ ἀσθενὲς τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ λόγων τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν μὲ λύπην μου θεωρῶ ὅτι δὲν θέλουν νὰ ὁμολογήσωσι μὲν τὴν ἀνήκουσαν γενναιότητα καὶ παρουσίαν, τὴν κυρίαν πηγὴν τῶν ἐλλείψεων, ἥτις δυστυχῶς ἀνταναλᾷ εἰς τοὺς ἰδίους· διὸ ἐμοῦ ἐπιμένοντος εἰς τοῦτο, αὐτῶν δὲ διϊσχυριζομένων τὰ αὐτά, ἀφίνω εἰς τὴν κρίσιν τῆς κοινῆς γνώμης νὰ εὕρῃ αὐτὴ τὸν πταίστην.

Μετὰ τὰ λεχθέντα προβάντος τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως, ὁ Γερουσιαστὴς Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ εἶπε·

Τὰ ἔξοδα, περὶ ὧν ἡ προκειμένη πίστωσις, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ καθόσον τὰ πλεῖστα ἐπραγματοποιήθησαν ἤδη· ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι ἂν καὶ εὑρισκόμεθα ἤδη εἰς τὸν ὄγδοον μῆνα τῆς παρούσης βουλευτικῆς συνόδου, ὅμως ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους ὁ λίαν ἀργὰ ἤτοι πρὸ τεσσάρων μηνῶν εἰσαχθεὶς εὑρίσκεται εἰσέτι ἐκκρεμὴς ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ εἶναι ἄγνωστον πότε θέλει λάβει πέρας ἡ συζήτησίς του.

Δὲν ἐπεμβαίνω εἰς τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ ἑτέρου νομοθετικοῦ σώματος τῆς Βουλῆς, ἀλλ' οὐχ ἧττον παρατηρῶ ὅτι οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ δὲν ἐπισπεύδουσιν ἐκεῖ ὅπως εἰς ἡμᾶς, καὶ ἴσως μᾶς ζητήσωσι μετ' ὀλίγον νὰ ἀπορριφθῶμεν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν διὰ τὸ κατεπείγον τὴν παρέλευσιν τοῦ καιροῦ καὶ τὴν πραγματοποίησιν ὄφθεν μέχρι ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ὅλων σχεδὸν τῶν ἐξόδων, προσθέτω συγχρόνως ὅτι ἡ παροῦσα σύνοδος ἤτοι ὁ χρόνος τῆς παρούσης συνόδου διαφέρει τῶν ἄλλων, καθόσον εἶναι ὁ τελευταῖος τῆς βουλευτικῆς περιόδου καὶ ἔπρεπε τὰ γενικὰ ἀντικείμενα, ἐν οἷς καὶ ὁ προϋπολογισμός, νὰ εἰσαχθῶσι καὶ συζητηθῶσιν ἐγκαίρως

ἤτοι μέχρι τέλους Ἰουνίου τὸ πολὺ διότι αἱ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι τῶν νέων ἐκλογῶν κατὰ τὸν νόμον εἶναι καὶ πρέπει νὰ ὦσιν ὥριμαι, ὥστε ἡ ἐνέργεια αὐτῶν νὰ λάβῃ χώραν ἐγκαίρως, καὶ ἡ νέα βουλὴ νὰ ἦναι πλήρης κατὰ τὴν ἀ. ἐλευσομένην Νοεμβρίου συμφώνως μὲ τὸ σύνταγμα· δὲν πιστεύω δὲ ὅτι καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον νὰ λάβῃ χώραν ἡ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν τακτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐρρόνει, ὅτι καὶ τοι τῶν προπαρασκευαστικῶν ἔργων τῶν ἐκλόγων, ὡρίων ὄντων, ἐναπόκειται εἰς αὐτὴν ὅμως νὰ προσδιορίζῃ τὸν καιρὸν τῆς ἐκλογῆς κατ' ἀρέσκειαν· τὸ τοιοῦτον εἶναι ὅλως παράνομον, διότι ὁ νομοθέτης εἰς οὐδένα ἔδωκε τὸ τοιοῦτον δικαίωμα νὰ διακόπτῃ τὴν σειρὰν τῶν ἐκλογικῶν πράξεων, ἄλλως τε τὸ ἄρθρον 47 τοῦ συντάγματος, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ Βουλαὶ αὐτοδικαίως συνέρχονται κατὰ τὴν ἀ. Νοεμβρίου καθίσταται ἄσκοπον. Δὲν πιστεύω συγχρόνως νὰ μᾶς χαλαρώσωσι καὶ ἐνταῦθα αἱ διασπαρεῖσαι καὶ ἐξωθεν γραφόμεναι ἰδέαι περὶ καταργήσεως τοῦ συντάγματος ἀπέναντι τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν χρεῶν μας καὶ ἰδίως τῶν διατάξεων τοῦ συντάγματος μία τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ἡ περὶ ἐγκαίρου ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν· ἡ ἰδέα τῆς καταργήσεως τοῦ συντάγματος εἶναι ἰδέα ἐπίβουλος πρὸς τὴν ἐθνικήν μας ὕπαρξιν καὶ εὐδαιμονίαν, εἶναι ξένη πρὸς ὅλους, ὅσοι δὲν εἶναι μέλη τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, καὶ τολμηρὰ εἰς πάντα ἐκ τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς κοινωνίας. Τὸ σύνταγμα ὂν ἔργον γνήσιον τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ βασιλέως του, εἶναι κρηπὶς ἀκραδάντου καὶ ἐν ἑνὶ λόγῳ ὁ θεμέλιος λίθος τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας· κατὰ συνέπειαν οἱ ἐξωθεν κατὰ τοῦ συντάγματος γράφοντες ματαιοπονοῦσιν· ἐντὸς δὲ τῆς Ἑλλάδος δὲν θέλει εὑρεθῇ ὁ κατ' αὐτοῦ τολμητίας.

Ἐπομένως μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Μ. Μαυρομμάτου, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 30 κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν, Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . Ν	Γεώργ. Κουντουριώτης . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . Ν

Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	N	Ἀδὰμ Δούκας	N
Ἀναστάσιος Λόντος		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Τάτζης Μαγγίνας	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀντών. Κριεζῆς	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Σπυρ. Τρικούπης		Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Ριζάρδος Τζιώρτζ		Ἰωάννης Στάϊκος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτριος Χατσίσκος	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Δημήτριος Χρηστίδης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Νικόλαος Μαυρομμάτης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Παναγ. Ἀιδωρίκης	N
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης	N	Γεώργ. Δουβουνιώτης	
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Κωνστ. Προβιλέγιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ παραδοχὴν τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἐγένετο ὡσαύτως ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 30, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Χαράλ. Παπαπολίτης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἰάκωβος Παξιμάδης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Νικόλ. Πρασσακάκης	
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	N	Σπυρ. Τρικούπης	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	N	Ῥιζάρδος Τζιώρτζ	
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	

Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Δημήτριος Πλαπούτας	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Ἰωάννης Στάϊκος	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης	N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Παναγ. Ἀιδωρίκης	N
Ἀδὰμ Δούκας	N	Γεώργ. Δουβουνιώτης	N
Δῆμος Κανελλόπουλος		Κωνστ. Προβιλέγιος	
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Τσανετάκης Γρηγοράκης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Μ. Α. Καΐρης	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	
Ἀντών. Κριεζῆς		Δημήτριος Α. Κουντουριώτη	N

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ καὶ πρωθυπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ διορισμοῦ διαρκοῦς ἰατροῦ εἰς τὰ λουτρὰ Κύθνου, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχον, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ψήφισιν τῆς Γερουσίας σχέδιον νόμου περὶ διορισμοῦ μονίμου ἰατροῦ εἰς τὸ δημόσιον κατάστημα τῶν ἐν Κύθνῳ λουτρῶν ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄνευ τινὸς τροποποιήσεως κατὰ τὰ ἐπισυνημμένα πρακτικὰ τῆς ΝΙΙ' συνεδριάσεως αὐτῆς. Ἐπισυνάπτω δὲ εἰς ἀντίγραφον τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν δικαιολογητικὴν ἔκθεσιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀθήνησι τῇ Ἰουνίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κλπ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 30 Μαΐου 1856.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Εἰς τὸ δημόσιον κατάστημα τῶν ἐν Κύθνῳ θερμῶν λουτρῶν διορίζεται διαρκῶς εἷς ἐπιστήμων ἰατρὸς μὲ ἐτήσιον μισθὸν δραχμῶν χιλίων ὀκτακοσίων ἀριθ. 1800. Εἰς τὸν ἰατρὸν ἀνατίθεται καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρον 2. Εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο θέλουσι διορίζεσθαι δι' ἓξ μῆνας ἑκάστου ἔτους δύω ὑπηρέται μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχμῶν τριάκοντα ἀριθ. 30.

Ἄρθρον 3. Ὁ μισθὸς τοῦ διαρκῶς διατελοῦντος φύλακος τοῦ καταστήματος ἀναβιβάζεται ἀπὸ τριάκοντα εἰς τεσσαράκοντα ἀριθ. 40 δραχμὰς μηνιαίως.

Ἄρθρον 4. Διὰ Β. Διατάγματος θέλουσι κανονισθῆ τὰ χρέη τοῦ ἰατροῦ.

Περιττὸν δὲ θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἀνωτέρω ἀπεφασίσθη νὰ γίνωσι πέντε ἀντίγραφα τοῦ νομοσχεδίου διὰ τὰ τμήματα, νὰ γίνῃ δὲ ἡ ὑπ' αὐτοῦ συζήτησις ὅταν τρία τῶν τμήματα εἰδοποιήσωσι, ὅτι ἐτελείωσαν τὰς ἐπὶ τούτου προεξετάσεις των.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀθαν. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ἰουνίου 1856, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ ὑπ' ἀριθ. 12971 ἔγγραφον τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν δι' οὗ κοινοποιεῖται εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἀπὸ 6 τρ. μηνὸς Ἰουνίου Β. Διάταγμα περὶ ἀποδημίσεως τοῦ Σ. ἡμῶν Βασιλέως καὶ τῆς ἀναθέσεως τῶν ἔργων τῆς ἀντιβασιλείας εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν ἔχον ὡς ἑπεται·

Ἀριθ. Πρωτ. 12971.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Γερουσίας.

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς κοινοποιήσωμεν ὀπισθογράφως τὸ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν Β. Διάταγμα περὶ τῆς ἀπουσίας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς ἀναθέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἀντιβασιλείας εἰς τὴν Αὐτῆς Μεγαλειότητα τὴν Βασίλισσαν, καὶ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, Κύριε πρόεδρε, νὰ φέρητε αὐτὸ εἰς γνῶσιν τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Ἰουνίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἀποφασίσαντες ν' ἀπέλθωμεν ἐκτὸς τοῦ Ἡμετέρου Βασιλείου ἐπί τινα χρόνον πρὸς χρῆσιν ἰαματικῶν ὑδάτων, καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1850 περὶ ἀντιβασιλείας νόμον, ἀναθέτομεν τὰ κατὰ τὴν Ἡμετέραν ἀπουσίαν ἔργα τῆς Ἀντιβασιλείας εἰς τὴν Βασίλισσαν Ἀμαλίαν, τὴν περιπόθητον Ἡμῶν σύζυγον.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν θέλει προσυπογράψει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν διάταγμα, συγχρόνως δὲ θέλει φέρει αὐτὸ εἰς γνῶσιν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Ἰουνίου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Γενομένης ἔπειτα κληρώσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις μετὰ τοῦ Γραφείου ἀποτελοῦσα τὴν μεγάλην πρόεδρευσιν θέλει παρουσιασθῆ διὰ νὰ προσφέρῃ τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς τοῦ Σώματος πρὸς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν διὰ τὴν ὁποίαν ἀνέλαβε διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ Βασιλέως, ἔλαχον οἱ ΚΚ. Α. Χαραλάμπης, Γ. Δυοβουνιώτης, Γ. Παπακλεόπουλος, Γ. Ἀντωνόπουλος καὶ Ἀντώνιος Κριεζῆς.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ

διορισμοῦ διαρκοῦς ἰατροῦ εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου, καὶ ἀναγνωσθέντος τούτου, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Ψύλλας λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς εἶπε.

Δὲν γνωρίζω ἂν ἤδη ὑπερηύξησαν καὶ ὑπερεπλεόνασαν αἱ ἀσθένειαι εἰς τὸ Κράτος, ὥστε ἀρχόμεθα νὰ λάβωμεν πρὸς περιστολὴν αὐτῶν μέτρα ἐπιβαρύνοντα τὸν λαόν, καὶ ἀπορῶ πῶς ἐνῷ τὰ μέχρι τοῦδε κείμενα ἐπήρκουν, καὶ ἄλλαι ἀνάγκαι ὑπάρχουσιν, ἀρχόμεθα νὰ αὐξήσωμεν τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους ἄνευ ἀνάγκης· ἐὰν ἠδυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν τὴν ἀνάγκην ἐκ τῆς συντομωτάτης πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθέσεως τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, εἶχε καλῶς, ἀλλὰ τὴν τοιαύτην δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξάξωμεν ἐξ αὐτῆς, καὶ πρέπει νὰ ζητήσωμεν ἤδη πληροφορίας ὅπως ἐννοήσωμεν τὴν ἀνάγκην καὶ ἐπιψηφίσωμεν ἐν γνώσει αὐτὴν τὴν αὔξησιν· ἡ πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσις δὲν περιέχει τοὺς λόγους τῆς ἀνάγκης· περιέχει ἴσως αὐτοὺς ἐκείνη πρὸς τὴν Βουλὴν ἥτις ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει, καὶ τούτου ἕνεκα δεκάτην ἴσως φορὰν ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω, ὅτι κατὰ συνταγματικὸν ἔθος καὶ κατὰ τάξιν, πρέπει αἱ πρὸς τὴν Γερουσίαν, ὡς Σῶμα ἀνεξάρτητον καὶ αὐτοτελὲς, ὑπουργικαὶ ἐκθέσεις αἱ συνοδεύουσαι τὰ εἰσαγόμενα νομοσχέδια νὰ περιέχωσιν ἐν ἐκτάσει τοὺς λόγους τῆς ἀνάγκης καὶ τῶν ὠφελειῶν τοῦ εἰσαγομένου νομοσχεδίου, χωρὶς νὰ γίνεται παραπομπὴ εἰς τὴν πρὸς τὸ ἕτερον βουλευτικὸν σῶμα αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ὅλως ξένην πρὸς τὴν Γερουσίαν· καὶ ταῦτα ἐν παρόδῳ περὶ τῶν αἰτιολογικῶν τῶν νομοσχεδίων ἐκθέσεων· ἐρχόμεθα δὲ εἰς τὸ κύριον ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως· λέγω ὅτι κατὰ τὸ 1852 ἐψηφίσαμεν νόμον περὶ ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν, καὶ ὅτι ὁ νόμος οὗτος, περὶ οὗ δὲν πρόκειται σήμερον, κατ' ἐμὲ ἦτο κακὸς, διότι πρεσβεύων τὴν ἀρχὴν, ὅτι ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἐπεμβαίνῃ εἰς ὅλα τῶν πολιτῶν τὰ πράγματα ἀρκιρεῖ πᾶσαν ἀστικὴν ἀρετὴν διὰ τῆς ὁποίας πρέπει οἱ κάτοικοι νὰ τελειοποιῶνται· οὕτω δὲ τὰς ἀστικὰς ταύτας ἀρετὰς ὀλίγον κατ' ὀλίγον στερούμεθα, καὶ ἡ στέρησις αὐτῶν δὲν εἶναι πρᾶγμα μικρὸν καὶ ὡς τοιοῦτον τὸ λέγω μὲ πόνον τῆς καρδίας μου, διότι π. χ. ἐνῷ ἄλλοτε ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἐρρώντιζε περὶ ἐπαρχιακοῦ ἰατροῦ καὶ περὶ πολλῶν ἄλλων ἀναγκαίων καταστημάτων ἤδη ὁ δῆμος φιλονεικεῖ μετὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν διδασκάλων· καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὸν περὶ ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν νόμον· ἐν τούτοις ὁ νόμος οὗτος ὑπάρχει ἐν ἐνεργείᾳ καὶ δὲν ἔρχομαι νὰ ζητήσω τὴν λύσιν αὐτοῦ ἀλλὰ νὰ παρατηρήσω ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπισπεύσωμεν τὴν ἐπι-

ψήφισιν ὅλων, πρέπει νὰ ἀρίνωμεν τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν λαὸν διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν αὐτὸν μὲ βάρη δυσβάστακτα· ἴσως μὲ εἴπῃ τις, ὅτι εἶναι ἄπορον πῶς κάμνω τοιοῦτον λόγον περὶ τοιαύτης μικροτάτης δαπάνης· εἰς αὐτὸν παρατηρῶ ὅτι ἀπὸ τῶν μικρῶν πρέπει νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὰ μεγάλα καὶ ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ζήτημα λέγω ὅτι ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς κατὰ τὸν νόμον, ὃν σᾶς ἀνέφερε, ἐκτὸς τοῦ καθήκοντος, ὅπερ ἔχει νὰ προσφέρῃ τὴν συνδρομήν του εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, ἔχει καὶ τὸ χρέος νὰ ἐπιτηρῇ τὴν δημόσιον ὑγείαν καὶ νὰ ἐκθέτῃ τὰς ἰδέας καὶ σκέψεις του περὶ τῶν μέτρων, ἅτινα πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπὲρ τῆς δημοσίου ὑγείας· ὁ νόμος ἐκεῖνος χορηγεῖ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ νὰ διορίσῃ ἰατρὸν καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν εἰς ἣν κεῖνται τὰ λουτρὰ, περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ παρὸν νομοσχέδιον. Εὐτυχῶς ἡ ἐπαρχία αὕτη σύγκειται ἐκ τριῶν νήσων κειμένων πλησίον ἀλλήλων, εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ὁποίων ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς εἶναι ὑπάρχεως νὰ προσφέρῃ τὴν συνδρομήν του, ὥστε ὁ εὑρεθεὶς ἤδη ἐν τῇ νήσῳ Κέᾳ ἰατρὸς τῆς ἐπαρχίας δύναται νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὴν νῆσον Κύθνον, χωριζομένην δι' ἑνὸς στενωποῦ κατὰ τὴν ὥραν τῶν λουτρῶν, ὅτε ἡ συρροὴ τῶν ἀνθρώπων εἶναι μεγάλη διὰ νὰ προσφέρῃ τὴν ἐπιστημονικὴν συνδρομήν του εἰς τοὺς πάσχοντας, καὶ διὰ νὰ κάμνῃ συγχρόνως τὰς ἐπιστημονικὰς καὶ χημικὰς παρατηρήσεις του ὡς ἐκ τῶν πασχόντων πολυειδῶς ἀσθενῶν· μετὰ τὴν ὥραν τῆς μεγάλης χρήσεως τῶν λουτρῶν ὁ ἰατρὸς μένει ἐλεύθερος νὰ χορηγῇ τὴν συνδρομήν του εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας τὰ λοιπὰ μέρη, ὥστε, ὡς καθορᾶτε, δὲν ἤμεθα ἠναγκασμένοι νὰ ψηφίσωμεν τὴν προσθήκην νέου εἰδικοῦ ἰατροῦ ἐπιβάλλοντος νέα βάρη εἰς τὸν λαόν. Ἐγὼ ἐρωτώμενος ἤθελον προτείνει ἄλλα μέτρα καταλληλότερα ἀντὶ τοῦ ἰατροῦ ἀναπληρουμένου ὡς προεξέθηκα, διὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ, τὴν ἐπανόρθωσιν δηλ. τῆς οἰκοδομῆς τοῦ καταστήματος ὄντος εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, ὡς μὲ ἐπληροφόρησαν οἱ ἐκεῖθεν ἐλθόντες, καθόσον πολλοὶ δὲν εἶχον οἰκίσκους καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ κάμωσι σκηνὰς διὰ νὰ ἀπορύγωσι τὸν καύσωνα τοῦ ἡλίου. Διὰ νὰ ἐπιτρέψωμεν ὅθεν βελτίωσιν εἶναι ἀναγκαιότερον νὰ ἐπιψηφίσωμεν δαπάνην τινὰ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ καταστήματος καὶ τὴν προσθήκην νέων δωματίων ἢ οἰκίσκων πρὸς ἐπάρκειαν καὶ χρῆσιν τῶν ἀσθενῶν· κατόπι δυνάμεθα νὰ προσφύγωμεν καὶ εἰς ἄλλα μέτρα τὰ ἀκόλουθα· ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα λουτρὰ διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ὁποίων πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ προσφέρῃ τὴν συνδρομήν της· ἀρὸ ἐξετασθῶ-

σιν αἱ ἰδιότητες τῶν τριῶν πρωτίστων θερμῶν ὑδάτων Κύθνου, Ὑπάτης καὶ Αἰδηψοῦ πρέπει νὰ προτιμηθῶσι μεταξὺ τούτων ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐκτὸς τῶν ἰαματικῶν ἰδιοτήτων φέρουσι καὶ ἄλλα πλεονεκτήματα ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των συντείνοντα εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἀνθρώπων. Εἰς τὴν ξηρὰν νῆσον Κύθνον οἱ ἀσθενεῖς δὲν εὑρίσκουσιν οὐδὲ ἓν δένδρον ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ ὁποίου δύνανται νὰ ἀναπαυθῶσι, καὶ τούτου ἕνεκα ἀναγκάζονται νὰ οἰκουρῶσι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Εἰς Αἰδηψὸν ὅμως, ἣν ἐκάλουν κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους κοινὴν πανήγυριν τῶν Ἑλλήνων, ὑπάρχουσιν ὅλα τὰ πλεονεκτήματα τῆς φύσεως· πέριξ τῶν λουτρῶν ὑπάρχουσι δάση καὶ πόσιμα ὕδατα πολλὰ ἀναγκαῖα πρὸς τὴν ὑγείαν τῶν ἀσθενῶν, ἤδη ἐνθυμήθην καὶ τὸν ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν τῇ Ἐπιδαύρῳ πέριξ τοῦ ὁποίου ἡ φύσις ὑπάρχει τερπνοτάτη, ἥτις οὐχ' ἧττον συνέτεινε πιστεύω εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν τῶν εἰς τὸν ναὸν τοῦτον προσερχομένων· ἀλλ' ἐξ ὅλων τούτων συσταίνω εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ λουτρὰ τῆς Αἰδηψοῦ, διότι πᾶν ὅ,τι οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐξελέξαντο ἐκεῖνο πρέπει νὰ ἐκλέξωμεν καὶ ἡμεῖς μιμούμενοι τούτους, καὶ προτείνω νὰ συσταθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ λάβῃ πληροφορίας περὶ τῶν ἰδιοτήτων ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων λουτρῶν, καὶ ἐκλέξῃ μεταξὺ τούτων ἐκεῖνα ἅτινα πρὸς τὴν πολυειδῆ ἰαματικὴν αὐτῶν ἰδιότητα ἔχουσι καὶ τὰ λοιπὰ πλεονεκτήματα τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἀσθενῶν.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης, ὅτι συμφωνῶ πληρέστατα πρὸς τὴν ἀρχὴν ἣν ὁ προαγορεύσας ἔθεσεν τοῦ νὰ μένωσιν ἐλεύθεραι εἰς τοὺς κατοίκους αἱ ἀστυκαὶ ἀρεταὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἰατροῦ· συμμερίζομαι ἐπίσης τὰ λεχθέντα περὶ τοῦ ὅτι εἰς τὰς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθέσεις πρέπει νὰ περιέχωνται ὅλοι οἱ λόγοι οἱ προκαλοῦντες τὴν εἰσαγωγὴν παντὸς νομοσχεδίου, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ πρῶτον παρατηρῶ, ὅτι ἀληθῶς πολλὰ πράγματα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐνέργειαν τῶν πολιτῶν πλὴν λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν τοῦ ἀρτισυστάτου τοῦ Κράτους καὶ τῶν περιορισμένων μέσων τῶν δήμων ἐξαιρετικῶς καὶ κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ ἔλθῃ ἡ Κυβέρνησις πρὸς συνδρομὴν τοῦ λαοῦ. Ἐπεσκέφθην κἀγὼ τὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου χάριν τῆς ὑγείας μου, καὶ παρετήρησα ὅτι ἐκεῖ εἶναι λίαν ἀναγκαῖος ἰατρός τις διὰ τὴν μεγάλην συρροὴν τῶν ἀσθενῶν, ἥτις γίνεται κατά τε τὸ ἔαρ καὶ τὸ φθινόπωρον. Τὸ κατάστημα οἰκοδομήθη ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας καὶ εἶναι ὀπισθοῦν στερεὸν περιέχον 32 δωμάτια· κατ' ἐμὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ

ἕτερον κατάστημα εἰς τὰ σιδηροῦχα ὕδατα τὰ ὁποῖα κεῖνται ἐν ὑπαίθρῳ, καὶ χάριν τῶν πτωχῶν νὰ ἐγερθῇ οἰκοδομή τις μεταξὺ τῶν δύω καταστημάτων, εἰς τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ μένῃ ἡ φρουρὰ καὶ οἱ πτωχοὶ τῶν προσερχομένων ἀσθενῶν· ἐκτὸς τούτου ἐπειδὴ ἡ πρός τινα πλησίον κειμένην κωμόπολιν ἄγουσα ὁδὸς εἶναι λίαν δύσβατος καθίσταται ἀναγκαῖα νὰ κατασκευασθῇ ὁδὸς ἁμαξωτὴ φέρουσα διά τινος μικρᾶς καὶ ὁμαλῆς εὑρισκομένης κοιλάδος πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν κωμόπολιν ὅπου δύνανται νὰ μένωσι πολλοὶ ἄνθρωποι· πρὸς ταῦτα ὅλα τὸ κυριώτερον καὶ ἀναγκαιότερον πάντων εἶναι ἡ διαίτησις ἐκεῖ διαμονὴ τοῦ ἰατροῦ, ἔστω καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἐπαρχιακοῦ, διὰ νὰ χορηγῇ τὴν συνδρομήν του πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ ἀποστέλῃ συναμα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὰς ἀναγκαίας ἐπιστημονικὰς πληροφορίας περὶ τῆς φύσεως τῶν ὑδάτων κλπ. διὰ τὰ περαιτέρω· ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας ὅτι πρέπει νὰ προτιμηθῶσι πάντων τὰ ὕδατα τῆς Αἰδηψοῦ διὰ τὴν παλαιάν των εὐκλειαν· ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι τὰ ὕδατα ἐν γένει δὲν εἶναι ἰαματικὰ εἰς ὅλα τὰ πάθη, καθότι τὰ μὲν εἶναι ὠφέλιμα εἰς τὰς δεῖνα τὰ δὲ εἰς τὰς δεῖνα ἀσθενείας· πρὸς δὲ ἐκτὸς τῶν ῥηθέντων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα ὕδατα ὡς εἰς τὴν Ἱλαρέντζα, Λουτράκι καὶ λοιπὰ μέρη, ἅτινα εἶναι ἰαματικὰ διαφόρων ἄλλων ἀσθενειῶν καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅλας τὰς ἰδιότητας τῶν ὑπαρχόντων ἰαματικῶν ὑδάτων καὶ ἀναλόγως τῆς φύσεως καὶ τοῦ ἐπιδεκτικοῦ τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν ἑκάστου νὰ συστήσῃ εἰς ἕκαστον μέρος ἑβδομηδὸν κατάλληλα καταστήματα μεθ' ὅλων τῶν ἀναγκαίων πρὸς χρῆσιν τῆς κοινωνίας· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπανερχόμενος ῥηνῶ, ὅτι ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καθήκοντα τοῦ ἰατροῦ τῶν λουτρῶν ἐν Κύθνῳ, καθόσον ὁ ἰατρὸς πρέπει νὰ μένῃ διαρκῶς ἐκεῖ, διότι, ὅταν τοῦτο γίνεται, δύνανται οἱ ἀσθενεῖς νὰ προσέρχωνται καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅτε αὐξανομένης τῆς συρροῆς τῶν ἀσθενῶν τὰ ἔξοδα τοῦ ἰατροῦ θέλουσι καλυφθῇ ἀπὸ τὰ τοῦ καταστήματος.

Μετὰ τὰ λεχθέντα, ἅτινα ἐρρέθησαν θέλουσι ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως πρὸς φωτισμὸν αὐτῆς εἰς τὰς μελλούσας ἐνεργείας της, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀθ. Λουδαρίχη καὶ Ἰωάννου Κολοκοτρώνου δι' ἃς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 25 πρὸς 1 κατὰ τὸ ὑφ' δε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ διαρκοῦς ἰατροῦ εἰς τὰ λουτρὰ Κύθνου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ. Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτσης Μαγγίνας	Ν	Μ. Λ. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτριος Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Σταΐκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ὄχι	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Κωνς. Προβιλέγιος	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης		Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
		Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	Ν

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2, 3 καὶ 4 ἐγένοντο ἅπαντα παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου τούτων χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἐγένετο ὡσαύτως δεκτὸν κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω διὰ ψήφων 25 κατὰ 1, ἔχει δὲ τὸ ἐπιψηφισθὲν τοῦτο νομοσχέδιον, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 5 τρ. μ. Ἰουνίου.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνάλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ διαρκοῦς ἰατροῦ εἰς τὰ λουτρὰ Κύθνου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Λ. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντων. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Σταΐκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ὄχι	Παναγιώτης Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος	
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	Ν

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως τῆς ἐπομένης ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐπ' αὐτῶν συζήτησις κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ σώματος.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐφεξῆς εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

1) Τὴν ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 58 τῶν κατοίκων

τοῦ δήμου Λετρίνων τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας ἐξαιτουμένων τὴν ἀπαλλαγὴν των ἀπὸ τοῦ φόρου τῶν ἀμπέλων ὡς μὴ ἀποδιδουσῶν οὐδὲν εἰσόδημα ἕνεκα τῆς προσβαλούσης αὐτὰς νόσου.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

2) Τὴν ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 59 τοῦ Ἰωάννου Χρυσάνθου ἐξαιτουμένου τὴν συνδρομὴν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τοῦ ἐκδοθέντος παρ' αὐτοῦ πονήματος περὶ διπλογραφίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀνατίθησιν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου.

3) Τὴν ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 60 τοῦ Σωτηρίου Δ. Δημάκη Ἱερομνήμονος, ἐξαιτουμένου νὰ διορισθῇ ὑπότροφος εἰς τὰ ἐνταῦθα σχολεῖα χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ πατρός του, ὡς στερουμένου ἄλλως τῶν μέσων τῆς ἐκπαιδεύσεώς του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

4) Τὴν ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 65 τοῦ Μιλὰν καὶ Εὐφροσύνης Γ. Ν. Ὀλυμπίου ἀρχηγοῦ τῶν ἐν Μολδοβλαχίᾳ Ἑλληνικῶν στρατευμάτων κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπαναστάσεως, δι' ἧς ἐκθέτοντες τὰς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους σημαντικὰς θυσίας καὶ δαπάνας τοῦ πατρός των ἐνδόξως πεσόντος ἐν Μολδαβίᾳ, ἐξαιτοῦνται νὰ τοὺς πληρωθῶσι τρεῖς χιλιάδες ρλωρία Ὁλλανδικὰ ἀπέναντι τοῦ πρὸς αὐτοὺς ἐθνικοῦ χρέους συνισταμένου ἐξ Ὁλλανδικῶν ρλωρίων 5,500 πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους των καὶ ἀποκατάστασιν τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου οὔσης ἀγάμου μέχρι τοῦδε.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

5) Τὴν ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 66 τοῦ Γ. Ἀθανασίου καταγραφοῦντος ἐπὶ κλοπῇ τῶν δημοσίων προσόδων τὸν Κ. Μ. Σχινᾶν, πρόξενον ἐν Βλαχίᾳ, καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ προξενείου Φωστηρόπουλον καὶ Βενιζέλον ἐπὶ καταπίσει, καὶ ἐξαιτουμένου τὴν ἀποστολὴν ἀνακριτοῦ ὅπως ἐνεργήσῃ ἐπιτοπίως τὴν ἀπαιτουμένην προανάκρισιν, τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν τῶν κατηγορουμένων καὶ τὴν ταχεῖαν ἀποστολὴν ἀνδρὸς καταλλήλου διὰ νὰ διευθύνῃ τὸ εἰρημένον προξενεῖον.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

6) Τὴν ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 71 τῆς Μεταξίας χήρας τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ Διαμαντῆ Ν. Ὀλυμπίου, ἐπικαλουμένης τὴν πατρικὴν πρόνοιαν καὶ προστασίαν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ὑπὲρ τῶν ἀνηλίκων τέκνων της καὶ τῆς ἐπιγάμου θυγατρός της.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

7) Τὴν ἀπὸ 6 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 72 τοῦ Χ. Ε. Σύγελ καθηγητοῦ τῆς γλυπτικῆς ἐν τῷ Βασιλικῷ πολυτεχνείῳ, δι' ἧς οὗτος παραπονεῖται ὅτι δὲν ἐπληρώθη ἀκούντως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοὺς κόπους καὶ τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα κατέβαλε πρὸς συλλογὴν τῶν εἰς τὰς παγκοσμίους ἐκθέσεις τοῦ Λονδίνου καὶ τῶν Παρισίων ἀποσταλέντων Ἑλληνικῶν μαρμάρων, καὶ ὅτι βραβευθέντων τούτων, τὰ βραβεῖα ἀντὶ νὰ ἀπονεμηθῶσιν εἰς αὐτόν, ὅστις ἀνεκάλυψε τὰ μαρμαρορυχεῖα, ἐδόθησαν εἰς τοὺς δήμους ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν ὁποίων κεῖνται ταῦτα, καὶ προτείνει ἐπὶ τέλους νὰ ἀγορασθῇ ἡ Γερουσία ἀντὶ δραχμῶν 8,000, τὰς παρ' αὐτοῦ κατασκευασθείσας δύο μαρμαρίνους λυχνίας, καὶ νὰ τὰς στήσῃ πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Πανεπιστημίου ὡς μνημεῖον ἐνώπιον τῆς φιλοκαλίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

8) Τὴν ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 78 τοῦ Ν. Γιαννουτζάκου ἐξαιτουμένου νὰ συσταθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὡς ὑπότροφος ὁ υἱός του Ἰωάννης, ὅστις σπουδάζει εἰς τὰ ἐνταῦθα Ἑλληνικὰ σχολεῖα.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

9) Τὴν ἀπὸ 12 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 80 τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἰωακεὶμ, ἐξαιτουμένου νὰ τῷ χορηγηθῇ μηνιαία σύνταξις χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων αὐτοῦ, χρηματίσαντος καὶ ὡς ἀποστόλου τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ ὡς ὁπλαρχηγοῦ.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

10) Τὴν ἀπὸ 13 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 81 τοῦ Ἰωάννου Κυριάκου ἐκ τοῦ δήμου Κορινθίου τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας, ἐξαιτουμένου νὰ τῷ χορηγηθῇ ὁ βαθμός του καὶ τὸ ἀνῆκον προι-

κοδοτικῶν γραμμάτιων διὰ τὰς ὁποίας ὡς ὁπλαρχηγὸς τοῦ χωρίου του προσέφαρεν εἰς τὸ ἔθνος ἐκδουλεύσεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

11) Τὴν ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 82 τῆς Ἀγαθονίκης θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Γερουσιαστοῦ Γ. Αἰνιᾶνος, ἐξαιτουμένης ἐπανειλημμένως τὴν προίκισίν της, χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ πατρός της.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

12) Τὴν ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 83 τῆς Αἰκατερίνης θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Γ. Συροπούλου ὁπλαρχηγοῦ, ἐξαιτουμένης τὴν προίκισίν της, χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλευσεων τοῦ πατρός της βεβαιουμένων δι' ἐπισήμων πιστοποιητικῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

13) Τὴν ἀπὸ 13 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 88 τοῦ Ἰωάννου Α. Τρικαίου πληρεξουσίου εἴκοσι καὶ ἑνὸς γεωργῶν κατοίκων τῆς Ναυπάκτου, παραπονουμένου κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ὡς παραχωρησάσης τὰς παρὰ τῶν ἐντολέων του ἐκχερσωθείσας γαίας εἰς τὴν Ἑλένην Μήτρου Κολαριωτᾶ διὰ δραχ. 2,500, ἐν ᾧ κατόπιν ἐξετιμήθησαν διὰ δραχ. 11,260, καὶ ἐπικαλουμένου τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῆς θεραπείας τοῦ ἀδικήματος τούτου, τὸ ὁποῖον καθίσταται ἐπιζήμιον καὶ εἰς τὸ δημόσιον καὶ εἰς τοὺς εἰρημένους γεωργούς.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

14) Τὴν ἀπὸ 4 Ἀπριλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 122 τῆς Ζωϊτζας χήρας Μήτρου Χατζῆ Πέτρου, ἐξαιτουμένης ἀνάλογον ἐπαύξησιν τῆς ἐκ δραχ. 6 μηνιαίας συντάξεώς της ἀνάλογως τῶν θυσιῶν καὶ τῶν ἀγώνων τοῦ συζύγου της.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

15) Τὴν ἀπὸ 8 Ἀπριλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 133 τῶν Α. Τζακοπούλου καὶ Σταύρου Ἀναγνωστοπούλου πληρεξουσίων τῶν χωρίων Τζιπιανῶν καὶ Σάγκα τῆς Μαντινείας, οἵτινες ἐξαιτοῦνται νὰ παραχωρηθῶσι λόγῳ προικοδοτήσεως εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ρηθέντων χωρίων αἱ κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου Μαντινείας κείμεναι γαῖαι εἰς τὴν κοιλάδα τὴν λεγομένην ἀργὸν πε-

δίον, τὰς ὁποίας ἀνέκαθεν οὗτοι καλλιεργοῦσι, καὶ νὰ μὴ παραχωρῶνται εἰς τοὺς κεφαλοκόπους τῶν Κρητικῶν γραμματίων.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

16) Τὴν ἀπὸ 30 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 155 τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Κόκκοβας τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, παραπονουμένων κατὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὡς παραχωρήσαντος εἰς τὸν Κ. Ἀθ. Ν. Πετιμεζᾶν γαίας παρ' αὐτῶν ἐκπαλαι καλλιεργουμένας κατὰ παράβασιν τῶν περὶ τοιούτων γαιῶν διατεταγμένων, καὶ ἐπικαλουμένων τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν καταπατουμένων δικαιωμάτων των.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα.

17) Τὴν ἀπὸ 12 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 158 τῆς Βικεντίας θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου φιλέλληνος ὑποστρατήγου Βικεντίου Πίζα, ἐξαιτουμένης τὴν προίκισιν αὐτῆς ὁλοκαιρέτους ἤδη οὔσης χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ πατρός της.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

18) Τὴν ἀπὸ 10 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 165 τῆς χήρας Μαρίας Ἰωάννου Δημάκη ἐκ Κύθνου, δι' ἧς ἀναφέρουσα αὕτη τὸν στέρησιν τοῦ συζύγου της ἐκ τῆς ἐνταῦθα ἐναπιψάσης χολέρας, καὶ τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς πενταμελοῦς οἰκογενείας της, ἐξαιτεῖται τὴν περίθαλψιν αὐτῆς καὶ τὴν προίκισιν τῆς ἐνηλίκου θυγατρός της.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

19) Τὴν ἀπὸ 7 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 172 τοῦ ἐκ Ζαχόλης τῆς Κορινθίας Ἀθανασίου Παντζοπούλου, ἐκθέτοντος τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας του, καὶ τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς πολυαριθμου οἰκογενείας του, καὶ ἐξαιτουμένου νὰ διορισθῇ εἰς δημοσίαν τινα θέσιν διὰ νὰ πορίζηται τὰ πρὸς τὸ ζῆν αὐτῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ὑπουργεῖον σῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀθῆναι τὴν 8 Ἰουνίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Δ. Πλακούτας, Γ. Παπαηλιόπουλος,
Ρ. Παλαμίδης, Δ. Λ. Κουντουριώτης.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀδάμ. Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Ἰουνίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα τεσσάρων ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαζῶν ΚΚ. Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου, Γ. Κολοκοτρώνου, Σ. Καλογεροπούλου καὶ Χ. Παπαπολίτου ἐξαιτουμένων ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν χορήγησιν τοιαύτης εἰς μὲν τὸν πρῶτον, τρίτον καὶ τέταρτον ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, εἰς δὲ τὸν δεύτερον ἐπὶ εἰκοσιπέντε.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ χορηγίας μηνιαίας συντάξεως ἐκ δραχ. 1200 εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριε!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ περὶ χορηγίας μηνιαίας συντάξεως εἰς τὸν Κ. Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον νομοσχέδιον, ὅπερ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν, ἐψηφίσθη παρ' αὐτῆς ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐπισυνημμένων πρακτικῶν.

Οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται ἀντίγραφον, καὶ διὰ τοῦτο περίττον παρατηρῶ νὰ ποιήσω λόγον περὶ τούτου, περιοριζόμενος εἰς τὸ νὰ συστήσω εἰς ὑμᾶς τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουνίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὡς ἔχει, παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται σύνταξις χρηματικὴ ἐκ δραχμῶν χιλίων διακοσίων ἀριθ. 1200 κατὰ μῆνα εἰς τὸν Κύριον Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον, τῆς ὁποίας ἡ πληρωμὴ θέλει ἀρχίσει ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1855.

Ἄρθρον 2. Ἡ σύνταξις αὕτη θέλει συμψηφίζεσθαι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς, τὰς ὁποίας ὁ Κύριος Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος θέλει ἔχει ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως δημοσίων καθηκόντων, ὁσάκις τοιαῦτα ἤθελον ἀνατεθῆ εἰς αὐτόν.

Ἄρθρον 3. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν εἰπόντος τινὸς ὅτι τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων ἅτινα ἀπαιτοῦσι νὰ διορισθῆ ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, διὸ καὶ πρέπει νὰ προσδιορισθῆ ἀπ' εὐθείας ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως, ἀντέλεξεν ἕτερος, ὅτι τὸ ἀντικείμενον μάλιστα τοῦτο εἶναι τοιοῦτον ὥστε πρὸς τὴν συζήτησίν του πρέπει νὰ γίνῃ χρῆσις ὅλων τῶν τύπων τοῦ κανονισμοῦ, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθόσον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτὸ τοῦτο ἔπραξε· ἀντεπαρατήρησεν ἄλλος ὅτι καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐκ 1200 δραχμῶν συντάξεως, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Κ. Α. Μαυροκορδάτου, πρὸς ὃ χορηγεῖται ἡ σύνταξις αὕτη, εἰσὶ γνωστά, ὥστε ὁ διορισμὸς ἐπιτροπῆς εἶναι περιττός· δύναται δὲ μόνον νὰ προσδιορισθῆ ὡς ἡμέρα τῆς συζητήσεως αὐτοῦ ἡ μετὰ τὴν λῦσιν ἤτοι ἡ ἐλευσομένη Τετάρτη εἰκοστὴ ἑβδόμη τ. μ., διὰ νὰ μένῃ ἐν τῷ μεταξὺ καιρὸς πρὸς περισσοτέραν μελέτην τοῦ πράγματος.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν πρότασιν ταύτην ὁρίσασα τὴν ἐλευσομένην τετάρτην ὡς ἡμέραν τῆς συζητήσεως.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης ἔλεξε τάδε·

Πρὸ πολλοῦ θεωροῦμεν εἰς τινας ἐφημερίδας γραφόμενα πολλὰ περὶ ἐμπιστευτικῆς τινος ἐγκυκλίου, ἡμιεπισήμου ἐγγράφου, ἢ διαταγῆς ἐκδοθείσης παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ περὶ παραβιάσεως τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας τριῶν πολιτῶν· δὲν ἐπικρίνω ἐπὶ τοῦ παρόντος κανένα τούτων, ἀλλὰ προτείνω νὰ δώσωσιν οἱ Κ.Κ. ὑπουργοὶ πληροφορίας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἴτε σήμερον εἴτε ἐν ἄλλῃ προσδιορισθησομένῃ ἡμέρᾳ καθ' ἣν θέλει παρευρεθῇ καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, μᾶλλον δὲ ἐκ προοιμίων δύναμαι νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ τελευταίως γενομένη ἀπορυλάκισις τῶν δύο πολιτῶν ὡς ἀθώων, ἐμφαίνει τὴν παραβίασιν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας κατὰ τὰ ἐκδοθέντα βουλεύματα.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τὰ ἑξῆς·

Τὸ ζήτημα περὶ οὗ ἐλάλησεν ὁ προαγορεύσας ἔντιμος Γερουσιαστής, εἶναι ἁπλοῦν ἁπλούστατον αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ὥστε δὲν ὑρίστατο ἀνάγκη νὰ γίνῃ τοῦτο ἀντικείμενον ἐπερωτήσεως. Ἐπαινῶ τὴν πρόνοιαν τοῦ προλαλήσαντος περὶ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, ἀλλ' οὐχ' ἧττον ἐπιθυμῶ νὰ μάθω ἂν τὴν αὐτὴν πρόνοιαν ἔχῃ καὶ περὶ τῆς ὑθικῆς τῆς κοινωνίας, ἐκ τῆς ὁποίας διακρίνονται τὰ πολιτισμένα καὶ εὐνομούμενα ἔθνη. Εἰς τὴν ἐνταῦθα ἐκδιδομένην ἐφημερίδα ἡ Ἀθηνᾶ κατεχωρίχθη πρὸ ἡμερῶν ἔγγραφον τοῦ ὁποίου προΐσταται ὑπουργεῖον, φέρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὅλους τοὺς λοιποὺς τύπους τοῦ δημοσίου ἐγγράφου· τὸ τοιοῦτον ἔγγραφον, ὡς μὴ ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος ὑπουργείου, δὲν ἠδύνατο εἰμὴ νὰ θεωρηθῇ ὡς πλαστόν· κατὰ συνέπειαν ἐγνωστοποιήθη τοῦτο εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνακρούσαν δικαστικὴν ἀρχήν, ἥτις ἐπελήφθη τῆς ἀνακρίσεως πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ταλαιπώρου τούτου κακουργήματος, καὶ ἐξακολουθεῖ εἰσέτι αὐτὴν πρὸς ἐντελῆ ἐξιχνίασιν τοῦ ἐγκλήματος. Εἶναι λυπηρὸν λυπηρότατον νὰ βλέπῃ τις διὰ τοιούτων ἀξιοκατακρίτων ἔργων ἐκ τοῦ συστάδην προσβαλλομένην τὴν ὑθικὴν, καὶ ὁλόκληρον τὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους· πρέπει τις νὰ συνδυάσῃ τὰ τοιαῦτα ἐγκλήματα μὲ τοὺς ὁλεθρίους σκοποὺς πρὸς τοὺς ὁποίους ταῦτα διαπράττονται, προσέτι δὲ καὶ μετὰ τὰ πρόσωπα ἅτινα συμπεριλαμβάνονται, διὰ νὰ ἐνοήσῃ τὰς συνεπείας αἵτινες φέρονται κατὰ τῆς τάξεως καὶ τοῦ ἔθνους· ἐν

τούτοις παρατηρῶ ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὸ δικαστικὸν μέρος τῆς ὑποθέσεως ἡ ἀνάκρισις ἐξακολουθεῖ, καὶ πρὶν τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῆς οὐδεὶς δύναται νὰ γνωρίζῃ τὸ ἀποτέλεσμα καὶ τὴν δικαστικὴν ἐνέργειαν ὅλως ἀνεξάρτητον τῆς διοικητικῆς· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ διοικητικὸν μέρος ἡ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ παύσῃ τοὺς ὑπαλλήλους ἐκείνους οἵτινες εἴτε ἀπὸ κουφότητα ἢ ἄνοιαν εἴτε ἀπὸ συνεννόησιν ἠθέλησαν νὰ δώσουν ψευδῆ ὕλην ὡς πρὸς τὴν προσβολὴν τῆς ὑθικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τοῦ ἔθνους· πρό τινος καιροῦ διεκοινώθη καὶ ἑτέρα τις τοιαύτη ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου ἐπίσημος, καὶ τὸ κοινὸν πρὸς ὥραν παρεδέξατο αὐτὴν ὡς γνησίαν, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον σπεῦσαν κατὰ τὰς τοιαύτας ἐγκυκλίου, ἐκοινοποίησε πρὸς τοὺς νομάρχας τοῦτο, ὅπερ ἐγένετο γνωστὸν πρὸς ὅλους τοὺς πολίτας· κατόπιν τούτου ἐγνωστοποιήθη ὡς ὄθεν ὁμοιόμορφος τῇ ἀνωτέρῳ ἐγκυκλίῳ ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἡμιεπίσημος πλαστὴ διαταγὴ, καὶ εἶναι ἐπαναλαμβάνω λυπηρὸν λυπηρότατον νὰ ἀνέχεται ἢ νὰ βλέπῃ τις τοιαῦτα ἀλληπάλληλα ἀθεμιτουργήματα τείνοντα εἰς τὴν δυστυχίαν τῆς πατρίδος, πολὺ δὲ περισσότερον νὰ φέρωνται ἐκ μέρους τοῦ προλαλήσαντος ὡς ἀντικείμενα κοινοβουλευτικῶν συζητήσεων.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης τὰ ἑξῆς·

Ἤκουσα τὴν λύσιν ἣν ἔδωκεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐπερωτήσεώς μου, εἰπὼν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ὅτι τὰ ἐγκλήματα τῆς πλαστογραφίας, ἂν ἀποδειχθῶσιν, εἶναι λυπρά· ἀλλ' ἐγὼ προσθέτω ὅτι ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι τὸ τιμαλφέστερον πάντων, καὶ ὅτι αὕτη παραβιάσθη διὰ τῆς φυλακίσεως τοῦ μὲν Κ. Τζιμπουράκη ὡς ὄθεν πλαστογραφήσαντος, τοῦ δὲ Ἰω. Σαπουτζῆ ὡς κατηγορουμένου εἰς τὸ φύλλον τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ὡς πλαστὸν κατηγορούμενον ἡμιεπίσημον ἔγγραφον τοῦ ὑπουργείου, ἀμφοτέρων ἀθώων ὄντων ὅπως ἐκηρύχθησαν διὰ τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν ἐκδοθέντος βουλεύματος· αὐτὸ μέχρι τοῦδε ἀπεδείχθη, καὶ ἕνεκα τῶν λυπρῶν τούτων γεγονότων ἀναγκάσθημεν νὰ ἀπευθύνωμεν τὴν ὁποίαν ἐκάμαμεν ἐπερώτησιν· τὸ τοιοῦτον εἶναι καθῆκον ἱερόν· ἂν δὲ ἤδη δὲν πρέπει νὰ εἴπωμεν τι περισσότερον ἐνόσῳ ἐξακολουθεῖ ἡ ἀνάκρισις, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα θεωροῦνται ἄγνωστα, μετὰ τὸ πέρας ὅμως αὐτῆς ἔχομεν δικαίωμα, ἂν καὶ ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι θέλομεν εὑρεθῇ ἔχοντες ὑπὲρ ἡμῶν τὸ δίκαιον εἰπόντες ὅτι ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρεβιάσθη διὰ τῆς προφυλακίσεως ἀθώων πολιτῶν. Διαβεβαιῶ δὲ

τὸν Κ. πρωθυπουργὸν ὅτι, ὅταν ὑπάρχωσι πραγματικὰ τοιαῦτα ἐγκλήματα, πραγματικῶς προσβάλεται ἡ Κυβέρνησις, οὐχ ἧττον καὶ ὁ ἀγορεύων ὡς καὶ πᾶς ἄλλος τρέφει τὰ αὐτὰ αἰσθήματα μὲ αὐτόν· ἤδη δὲ δὲν γνωρίζω εἰμὴ πᾶν ὅ,τι ὁ κόσμος γνωρίζει.

Προσέθηκεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὅτι εἶναι ἄπορον καὶ σχεδὸν μυστηριώδες τὸ ἐκ προοιμίων ῥῆμα τοῦ προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ εἰπόντος ἀπὸ τοῦδε ὅτι θέλει ἔχει τὸ δίκαιον, διότι φαίνεται ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ λέγῃ ὅ,τι θέλει, ὑποδεικνύων ὅτι εἶναι ἐν γνώσει πάντων.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις ὅτι μεταξὺ τῶν ἀναφορῶν ὑπῆρξε καὶ ἑτέρα ἀναφορά, ἐπὶ τῆς ὁποίας οὐδεμία γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς παρουσιάζεται, ἐνῷ αὕτη δικαίωμα ἀποῤῥίψεως ἀναφορῶν δὲν ἔχει· πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων ὑποστηριζάντων τὴν πρότασιν ἀνεγνώσθη ἐπὶ τέλους ἡ περιληπτικὴ ἔκθεσις τῆς προκειμένης ἀναφορᾶς, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ αὕτη εἰς τὸ τέλος τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν ἀναφορῶν.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **58** ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Λετρίνων γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου, καὶ ἰδίως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ἀμπέλων μέρους, ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Π. Ἀργυρόπουλος παρεδέξατο πρότασίν τινα τοῦ νὰ ἔρχεται ἡ Κυβέρνησις διοικητικῶς εἰς βοήθειαν τῶν ἀμπελοκτημόνων ἐκείνων, ὧν αἱ ἄμπελοι ἤθελον πάθει ἐκ τῆς πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐνσκηψάσης νόσου· κατὰ συνέπειαν, ἀφοῦ ὡς ἐκθέτουσιν οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου Λετρίνων τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας αἱ ἄμπελοι αὐτῶν ἔπαθον κατὰ τὸ π. ε., προτείνει νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα διοικητικὴ πρόνοια ὑπὲρ τῶν ζημιωμένων ἀμπελοκτημόνων.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ὁρίσασα νὰ διευθυνθῇ συνάμα πρὸς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν πρὸς γνῶσίν του.

Ἀναγνωσθείσης κατόπιν τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **59** ἀναφορᾶς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, καί τινος εἰπόντος ὅτι εἶναι δίκαιον τὸ Σῶμα νὰ συνδράμῃ τὸν ἀναφερόμενον Ἰωάννην Χρύσανθον λογιστὴν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τῆς παραλαβῆς ἱκανῶν ἀντιτύπων τοῦ ἐκδοθέντος παρ' αὐτοῦ πονήματος

τῆς διπλογραφίας, ἡ Γερουσία ἀνέθεσε τὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Σώματος.

Ἀναγνωσθεῖσαι ὕστερον αἱ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **60, 65, 66, 71, 72, 78, 81, 82, 83, 88** καὶ **122** ἀναφορῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐγένοντο ἅπασαι παραδεκταὶ μετὰ τῶν ἀκολούθων τροποποιήσεων.

Ἐπὶ τῆς πρώτης μετὰ τὴν λέξιν « συστηθῇ » νὰ προστεθῇ ἡ λέξις « στενῶς ».

Ἐπὶ τῆς δευτέρας ἀντὶ τῆς λέξεως « διευθυνθῇ » νὰ τεθῇ ἡ λέξις « συστηθῇ ».

Ἐπὶ τῆς τετάρτης ὁμοίως.

Ἐπὶ τῆς ἕκτης ὁμοίως καὶ

Ἐπὶ τῆς ἑνάτης ἀντὶ τῆς λέξεως « Στρατιωτικῶν » νὰ τεθῇ ἡ λεξις « Ἐσωτερικῶν » ὡς μὴ ὄντος τοῦ ἀποθανόντος πατρὸς τῆς ἀναφερομένης στρατιωτικοῦ.

Συγχρόνως δὲ ἀπεφασίσθη ὥστε ἡ ὑπ' ἀριθ. **80** ἀναφορὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἰωακεὶμ ὡς ἀποθανόντος νὰ παρακατατεθῇ εἰς τὸ ἀρχεῖον.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **133** ἀναφορᾶς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμιδὴς παρετήρησεν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῶν γαιῶν τοῦ λεγομένου Ἀργοῦ Πεδίου, περὶ οὗ ἡ προκειμένη ἀναφορὰ πραγματεύεται, κατέντησε σκανδαλώδες καὶ πρόξενον ζημιῶν ἢ ἀδικημάτων· τούτου ἕνεκα πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της, ὥστε, καὶ ἐὰν ἡ αἴτησις προέρχεται ἐκ πλεονεξίας νὰ λάβῃ μέτρα ὑπὲρ τῶν δημοσίων συμφερόντων· πρέπει δὲ νὰ δοθῇ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νόμιμον ῥιζικὸν καὶ ταχὺ τέλος.

Ὑποστηρίξαντος τὴν ἀνωτέρω γνώμην τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Κολοκοτρώνη, καὶ ἐκθέσαντος τὸ στενὸν τοῦ τόπου τῶν χωρίων Τζιπιανῶν καὶ Σάγκα τῆς Μαντινείας, ὧν οἱ κάτοικοι δικαίως ζητοῦσι εἰς προικοδότησιν τὰς γαίας τοῦ λεγομένου Ἀργοῦ Πεδίου, ἕτερος ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ἐπήνεγκεν.

Τὸ προκείμενον εἶναι ζήτημα τὸ ὁποῖον θέλει φέρει μεγάλης συνεπείας, καὶ ἔπρεπε νὰ ἦτο παρὼν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν· τὸ περὶ τῶν Κρητικῶν γραμματίων ἀντικείμενον ἔλαβε χαρακτῆρα οἷον δὲν εἶχε, διότι ἐξεδόθησαν διατάγματα ἅτινα δὲν συμφωνοῦσι μὲ τὸν νόμον· ὑπέγραψα κἀγὼ μερικὰ τοιαῦτα γραμμάτια, ἀλλ' ἐπομένως ἠρνήθην τὴν ὑπογραφὴν τοιούτων, ἀφοῦ εἶδον ὅτι δὲν ἦτο αὐτὴ ἡ ἔννοια τοῦ νόμου. Εἶχον σκοπὸν νὰ

φέρω τὸ ζήτημα ἐν τῇ Βουλῇ διὰ νὰ προέλθῃ νόμος συμπληρωτικὸς περὶ τούτου, ἀλλ' ἐπελθούσης τῆς μεταβολῆς τοῦ ὑπουργείου δὲν προέλαβα νὰ πράξω τοῦτο· ὁ διάδοχος ὑπουργὸς Κ. Ἀργυρόπουλος προθέμενος νὰ κανονίσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο προσεκάλεσε Β. Διάταγμα, ὅπερ δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον· τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἶναι σπουδαῖον· εἰς τὴν Μαντινείαν αἱ γαῖαι, περὶ ὧν ἡ προκειμένη ἀναφορά, εἶναι περιωρισμέναι καὶ ἀνήκουσιν εἰς τοὺς κατοίκους κατὰ τὸν ἀπὸ 23 Ἰουνίου **1843** νόμον· ἐρρόνουν καὶ φρονῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ προσδιορίσῃ τὰς ἐπαρχίας εἰς τὰς ὁποίας εἶναι διαθέσιμοι γαῖαι, ὡς καὶ ποῖαι ἐννοοῦνται γαῖαι διαθέσιμοι· ὁ περὶ Κρητῶν νόμος εἶναι μεταγενέστερος τοῦ νόμου τῆς 23 Ἰουνίου **1843** περὶ χορηγίας τῶν ἀναγκαίων γαιῶν εἰς τοὺς ἔχοντας χρείαν κατοίκους, τοῦ ὁποίου ἡ ἐνέργεια καὶ ἐφαρμογὴ πρέπει νὰ προαγηθῇ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπειδὴ εἰς τὴν Μαντινείαν ὁ τόπος εἶναι στενός, πρέπει αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος γαῖαι τοῦ Ἀργοῦ Πεδίου νὰ χορηγηθῶσι λόγῳ προικοδοτήσεως εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην κατοίκους, κατὰ τὸ δικαίωμα ὅπερ ἕκαστος τούτων ἔχει. Πρὸ ὀλίγου ἐψηφίσαμεν νόμον περὶ τῶν προικοδοτηθέντων καθ' ὃν οὗτοι θέλουσι πληρώνει τόκον καὶ χρεώλυτρον **4** τοῖς **0|0**, ἐνῷ οἱ προικοδοτηθησόμενοι οὗτοι ὀφείλουν νὰ πληρώνωσιν **6** τοῖς **0|0**. Ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ μέτρον καὶ πρόνοιαν, ὥστε καὶ οἱ κατέχοντες καὶ οἱ μὴ κατέχοντες νὰ προικοδοτηθῶσι μὲ τὰς προκειμένας γαίας τοῦ Ἀργοῦ Πεδίου διὰ τὸ στενὸν τοῦ τόπου, καὶ πρέπει νὰ ληφθῶσι μέτρα σύντονα διότι θέλομεν ἀκούσει ὀλεθρίας συνεπείας.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι λέγοντες ἐνταῦθα πολλὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς προικοδοτήσεως, δὲν θέλομεν δυνηθῇ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν νὰ ἔλθωμεν εἰς ἀποτέλεσμα, καθόσον τὸ ζήτημα τῆς προικοδοτήσεως εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον περιπεπλεγμένον, ὥστε ἀπαιτεῖται ἐπιτροπή τις πρὸς διεξαγωγὴν καὶ τακτοποίησιν τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παραδεξαμένη τὴν ἐπὶ τῆς προκειμένης ἀναφορᾶς γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ὑπ' ἀριθ. **133**, ὥρισε συγχρόνως νὰ διευθυνθῇ καὶ ἀντίγραφον τῶν παρόντων πρακτικῶν πρὸς γνῶσιν τοῦ ὑπουργείου.

Ἀναγνωσθεῖσαι ὕστερον αἱ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **155, 158, 165,** καὶ **172** ἀναφορῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένοντο παραδεκταὶ μὲ τὰς ἀκολούθους τροποποιήσεις.

Ἐπὶ τῆς πρώτης νὰ ἐξαλειφθοῦν αἱ τελευταῖαι λέξεις « διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ».

Ἐπὶ τῆς δευτέρας ἀντὶ τῶν λέξεων « εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον » νὰ τεθοῦν αἱ λέξεις « εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ».

Ἐπὶ τῆς τετάρτης ἀντὶ τῆς λέξεως « συσταθῇ » νὰ τεθῇ ἡ λέξις « διευθυνθῇ ».

Ἀναγνωσθείσης ἐπὶ τέλους τῆς ὑπ' ἀριθ. **146** ἀναφορᾶς τοῦ Π. Ῥουσσέα, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας προέτεινε νὰ διευθυνθῇ αὕτη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν· ἄλλοι δὲ ἀντέκρουσαν τὴν πρότασιν ταύτην, ἐν οἷς καὶ ὁ Κ. Ι. Παξιμάδης μέλος τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, εἰπὼν ὅτι διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Σώματος τούτου ἡ ὑπόθεσις, περὶ ἧς ἡ προκειμένη ἀναφορὰ πραγματεύεται, καθόσον ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εἶναι Σῶμα ἀνεξάρτητον, ἄλλως δὲ νὰ ἀναβληθῇ ἡ περὶ ταύτης συζήτησις καὶ ἀπόφασις εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, διὰ νὰ γενῇ περισσοτέρα σκέψις καὶ μελέτη τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Τὴν πρότασιν ταύτην τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, ὑποστηριχθεῖσαν καὶ παρ' ἄλλων, παρεδέξατο ἡ Γερουσία ὁμοφώνως.

Παρελθόντα ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. **17069** διὰ τὴν ἐκ χυτοῦ σιδήρου σκιάδα, ἔνθα παιανίζει ἡ μουσική, καὶ διὰ τὸν καλλωπισμὸν τοῦ δημοσίου περιπάτου, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τοῦ ἔτους **1855**, ὡς καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκ χυτοῦ σιδήρου σκιάδος, ἔνθα παιανίζει ἡ μουσικὴ, καὶ διὰ τὸν καλλωπισμὸν τοῦ δημοσίου περιπάτου τῆς πρωτευούσης, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, παρουσιάζομεν καὶ εἰς ὑμᾶς ἐπικαλούμενοι τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, ἐκθέτομεν δὲ ἐπὶ τούτου τὰ ἑξῆς.

Ἐπὶ τοῦ προκατόχου ὑπουργείου ἀπεφασίσθη ὡς τόπος καινοῦ περιπάτου ἐν Ἀθήναις τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως, καὶ ὅτι ἡ σκιὰ ὑπὸ τὴν ὁποίαν θέλει παιανίζει ἡ μουσικὴ πρέπει νὰ ᾖναι ἐκ χυτοῦ σιδήρου· προκειμένου δὲ κατὰ συνέπειαν νὰ προπαρασκευασθῇ

τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ τοποθετηθῇ ἡ σκιὰ, νὰ ἰσοπεδοθῇ δὲ καὶ καλλωπισθῇ ἡ θέσις ἐκείνη, τὸ προλαβὸν ὑπουργεῖον ἀπεφάσισε ν' ἀνοιχθῇ πίστωσις διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσοπεδόσεως τῆς πλατείας τῆς ὁδοποιίας καὶ τῶν λοιπῶν προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν, παρηγγέλθη δὲ καὶ ἡ προμήθεια τῆς σκιάδος.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν εἰρημένων ἐργασιῶν καὶ τῆς τοποθετήσεως τῆς σκιάδος, ὑπεβλήθη ὁ λογαριασμὸς τῆς ὁλικῆς δαπάνης ὑπ' ὄψιν τοῦ σημερινοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἀπεφάσισε νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπιψήφισις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος δαπάνης ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου δὲν προβλέπεται τοιαύτη δαπάνη, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ζητηθῇ πίστωσις ἀναπληρωματικὴ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 16.

Ἡ δαπάνη συνίσταται ὡς ἀκολούθως·

1) Διὰ τίμημα τῆς σκιάδος ὡς ὁ λογαριασμὸς τοῦ προμηθεύσαντος αὐτὴν κυρίου Ροὲκ . . . . . Δρ. 10,000.

2) Διὰ μίαν ἀντλίαν προμηθευθεῖσαν παρὰ τοῦ ἰδίου πρὸς χρῆσιν τοῦ παρακειμένου φρέατος . » 444.

3) Διὰ τὴν ἰσοπέδωσιν τῆς πλατείας, τὴν ὁδοποιίαν, τὴν δενδροφυτείαν καὶ λοιπὰς ἐργασίας ὡς ὁ λογαριασμὸς τοῦ κυρίου προϊσταμένου τῆς πρωτευούσης . . . . . » 6,625.

Τὸ ὅλον Δρ. 17,069.

Ἐκτὸς ἀρκετῆς ποσότητος ἐκ τῆς εἰρημένης δαπάνης, ἥτις ὀφείλεται εἰς διαφόρους ἰδιώτας, μένει εἰσέτι ἀπλήρωτος ἡ εἰς τὸν προμηθευτὴν τῆς σκιάδος γάλλον κύριον Ροὲκ ἀνήκουσα καὶ εἰς δραχμὰς 10,444 συνισταμένη, ἕνεκα τῆς καθυστερήσεως τῆς ὁποίας ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ξένος κωλύεται εἰς τὰς ἐμπορικάς ἐπιχειρήσεις του.

Διὰ τοὺς εἰρημένους λόγους ἐπικαλούμεθα τὴν ὅσον τάχιστα ἐπιψήφισιν τῆς αἰτουμένης πιστώσεως.

Ἀθῆναι τῇ 20 Ἰουνίου 1856.

Οἱ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοί

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ. Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι τῇ 20 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ. Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχμῶν 17,069

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν 17,069 δεκαεπτὰ χιλιάδων καὶ ἑξήκοντα ἐννέα, καταλογισθησομένη ὑπὸ τὸ κεφάλαιον 16 « οἰκοδομαὶ » τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1855 τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, πρὸς πληρωμὴν τῆς παρὰ τῇ πρωτευούσῃ ἀνεγερμένης σκιάδος, ἔνθα παιανίζει ἡ στρατιωτικὴ μουσικὴ, ὡς καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ἔξοδα τῆς ἰσοπεδόσεως καὶ τοῦ καλλωπισμοῦ τῆς πλατείας ἐπὶ τῆς ὁποίας ἵσταται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερασίσθη δὲ νὰ ἐκτυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν ἀμφότερα καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰωάν. Οἰκονόμου.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Ἰουνίου 1856, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθησαν δύω ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Γ. Ψύλλα καὶ Ἀναγ. Μαυρομιχάλη ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν εἰκοσαήμερον ἄδειαν τοῦ δὲ τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀδείας· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὰς αἰτήσεις ἀμφοτέρων.

Παρελθὼν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου προκαταβολῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου προκαταβολῆς τῶν ἐκ τῶν ἀπὸ δημοτικῶν ταμείων πληρονομένων μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων νομοσχέδιον, καθ' ὃν τρόπον ἐψηφίσθη ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Τὸ μέτρον τοῦτο, ὅπερ, χωρὶς ζημίας τοῦ δημοσίου, ὑπόσχεται νὰ ἀφαιρέσῃ τοῦ λοιποῦ τὸ κυριώτατον τῶν προσκομμάτων ὅσα, εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου ἐκδόσεως, ἀπήντησεν, ὡς ἐν τῇ συνημμένῃ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει καταφαίνεται, παρ' ἡμῖν ἡ δημοδιδασκαλία, ὑπηγόρευσε πολλῶν ἐτῶν πεῖρα, καὶ προσκάλουν πρὸ πολλοῦ τῶν τε δημοδιδασκάλων καὶ τῶν δήμων αἱ εὐχαί.

Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς δὲ αὐτοῦ δύναται τοῦ λοιποῦ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τῶν δημοδιδασκάλων ἀκριβῆ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνατιθεμένων αὐτοῖς ἐμβριθῶν καθηκόντων· καθότι βέβαιοι ὄντες τῶν μικρῶν αὐτῶν μισθῶν θέλουσι λαμβάνει τακτικῶς εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς, καθ' ἃ διατάττει τὸ ἄρθρον 30 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, θέλουν προσηλωθῆ ἀπερισπάστως εἰς τὸ ἔργον των, μηδεμιᾶς αὐτοῖς ὑπολειπομένης ἐντεῦθεν ἀφορμῆς.

Πεπεισμένος ἐπομένως ὅτι καὶ τὸ Σεβαστὸν τῆς Γερουσίας Σῶμα ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς τοῦ λαοῦ ἐκπαι-

δεύσεως ἐμπνεόμενον αἰσθημάτων, θέλει ἐπιδοκιμάσει τὸ νομοσχέδιον διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως του· δὲν ἐκτείνομαι εἰς μικροτέρας τοῦ δέοντος διασαφήσεις ἐπὶ ἀντικειμένου, οὗ τινος ἡ σπουδαιότης εἶναι ἀναντίρρητος.

Ἀθήνησι τῇ 21 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.
Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 21 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ. Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Οἱ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν ταμείων πληρονόμενοι μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν κατὰ τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς προϋπολογισμοῖς ἐνιαυσίως ψηφιζόμενα προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, τὸ ὁποῖον αὐτοδικαίως ἀπολαμβάνει αὐτοὺς ἐκ τῶν πρώτων εἰσπράξεων τῶν δημοτικῶν ἐσόδων.

Ἄρθρον 2. Ἐὰν τὰ διὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων εἰσπραττόμενα δημοτικὰ ἔσοδα δὲν ἐπαρκέσωσι πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προκαταβολῶν, τὸ ἔλλειπον ἀποδίδοται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν ταμεῖον ἀπὸ τὸ ἀριόδιον δημοτικὸν ταμεῖον. Ἐὰν δὲ ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ἀμελήσῃ, ἢ ὁπωσδήποτε δὲν ἐνεργήσῃ ἀμέσως τὴν ἀπόδοσιν ταύτην, καταδιώκεται προσωπικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλετῶν νόμου, καὶ ἐκτὸς τούτου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ ταμείου διοικητικῶς κατάσχεσις ἀναλόγου μέτ

ρους τῶν λοιπῶν δημοτικῶν ἐσόδων τοῦ οἰκείου δήμου μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1852 περὶ ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν τῶν δήμων νόμου ΡΠΟ'.

Ἄρθρον 3. Τὰ περὶ ἀσφαλείας τοῦ δημοσίου καὶ τῆς λογοδοσίας τῶν τοιούτων προκαταβολῶν κανονισθήσονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπορασίσθη δὲ νὰ προεξετασθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο μόνον ὑπὸ τῶν τμημάτων καὶ νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις του ἄνευ ἐπιτροπῆς καὶ ἐκθέσεως.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον ἔλεξε τάδε.

Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τοῦ Κ. Α. Μαυροκορδάτου οὐδόλως προτίθεμαι νὰ λαλήσω κατὰ τῆς οὐσίας τούτου, καθόσον τὸ τοιοῦτον ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχάς μου περὶ ὀφειλομένων συντάξεων καὶ βραβεύσεων εἰς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντας θυσιάσαντας καὶ παθόντας ἐν γένει, καὶ καθόσον οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι καὶ ὁ Κ. Α. Μαυροκορδάτος ἔχει τοιαύτας ἐκδουλεύσεις, ἀπ' ἐναντίας δὲ ἔρχομαι νὰ ἐπαινέσω τὴν Κυβέρνησιν παρὰ τῇ ὁποίᾳ ὁπωσδήποτε ἐνυπάρχει ἡ τοιαύτη ἀρχὴ τῶν συντάξεων· ἀλλ' οἴχ ἧττον δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἐπιφέρω συγχρόνως καὶ τὰς παρατηρήσεις μου ὡς πρὸς τὴν τακτικὴν αὐτῆς ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀντικειμένων, καὶ ὡς πρὸς τὸ ἀκανόνιστον καὶ ἐξαιρετικὸν, ὅπερ ἰδίως θεωρεῖται κατὰ διαφόρους ἐπόψεις εἴς τε τὸν τύπον καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, πρὸς βελτίωσιν τῆς τοιαύτης πορείας της καὶ πρὸς ἄρσιν πάσης ἀδικίας ἢ ὁποιουδήποτε σκανδάλου. Πρὸς ἐνίσχυσιν δὲ περισσοτέραν αὐτῆς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ τοιούτου καθήκοντός της, καὶ πρὸς ἀπόκρουσιν πάσης τυχὸν εἰς τοῦτο παραμορφώσεως καὶ μεμψιμοιρίας, ἔρχομαι νὰ ἀποδείξω ὅτι ἡ τοιαύτη ἀρχὴ τῶν συντάξεων καὶ βραβεύσεων, καθιερωθεῖσα ἀλληλοδιαδόχως παρ' ὅλων τῶν ἐθνοσυνελεύσεων καὶ τῶν κατὰ καιροὺς νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ ἐπισφραγισθεῖσα παρὰ τοῦ ἰδίου ἔθνους καὶ τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Ἄνακτος κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις τελευταίαν συνέλευσιν, εἶναι ἀρχὴ ἱερὰ, δικαιοτάτη, σωτήριος καὶ ὑποχρεωτική· προέρχομαι δὲ εἰς τοιαύτην οὐσιώδη ἀνάπτυξιν ὡρμώμενος ἀπὸ καθήκον ἱερὸν ὀφειλόμενον πρός τε τὴν πατρίδα καὶ τοὺς μοχθήσαντας ὑπὲρ τῶν ὅλων συμπολίτας μας, καὶ συνάμα ἀπὸ σέβας ἀκραιφνὲς πρὸς τὴν Βασιλείαν· ὅθεν καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν εὐμενῆ ἀκρόασιν τῶν συναδέλφων μου ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς καὶ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν.

Ὅτε τὸ ἔθνος κατὰ πρῶτον, ἤτοι ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ αὐτονομίας ἐπαναστάσεώς του, συνῆλθεν εἰς ἐθνικὴν συνέλευσιν διὰ νὰ κανονίσῃ τὴν πολιτείαν του καὶ συστήσῃ Κυβέρνησιν γενικὴν καὶ ἐθνικὴν, διότι, ἂς τὸ ὁμολογήσωμεν πρὸς δόξαν αὐτοῦ, ἅμα μὲ τὴν πρὸς τὸν ἱερὸν σκοπὸν ἀπόφασίν του αὐτοφυὴς ὑπῆρξε καὶ ἡ περὶ εὐνομίας καὶ τῆς Βασιλείας αὐτῆς ἰδέα του, τὸ ἔθνος λέγω ἐνόμισε συνάμα χρέος του ἱερὸν καὶ ἀπαιτούμενον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ μεγάλου σκοποῦ του, ἵνα ἐν ταῖς κυρίαις βάσεσι τοῦ τότε συντάγματός του, καθιερωθέντος τὴν 1 Ἰανουαρίου 1822 ἐν Ἐπιδαύρῳ, ὑπάρξῃ καὶ ἡ περὶ περιθάλψεως ἀμοιβῆς καὶ ἀντιβραβεύσεως τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισαμένων συνεισφερόντων καὶ παθόντων ἐν γένει, καὶ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν αὐτῶν ἰδέα· πρὸς τοῦτο δὲ ἐν τῷ συντάγματι ἐκείνῳ ῥητῶς ἀπαφάσισε τὰ ἀκόλουθα, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάμνησις ἐλπίζω μᾶλλον νὰ σᾶς εὐχαριστήσῃ ἀντὶ νὰ σᾶς βαρύνῃ.

§. ΡΗ'. Ἡ διοίκησις χρεωστεῖ βραβεῖα καὶ ἀμοιβὰς πρὸς τὰ ἀποδεδειγμένα ὑπὲρ πατρίδος ἀνδραγαθήματα καὶ τὰς ἄλλας πρὸς αὐτὴν οὐσιώδεις ἐκδουλεύσεις.

§. ΡΘ'. Ὀφείλει ἡ διοίκησις μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων νὰ ἀντιβραβεύσῃ ὅλους ὅσοι συνεισέφερον καὶ συνεισφέρουσι ἄχρι τέλους εἰς θεραπείαν τῶν χρηματικῶν χρειῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀναμείψῃ τοὺς προφανῶς ὑπὲρ αὐτῆς δυστυχήσαντας.

Τῆς δὲ συνελεύσεως ταύτης πρόεδρος εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ἦναι ὁ Κ. Α. Μαυροκορδάτος· καὶ ἐνταῦθα δὲν εἶναι περιττὸν νὰ ὑπομνήσω τὰ αἰσθήματα τοῦ μεγάλου πατριωτισμοῦ καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως τῶν πρωταγωνιστῶν ἐκείνων τῆς ἐπαναστάσεώς μας χάριν τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου· οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, ἀγνὸν σκοπὸν προθέμενοι τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος, καὶ πρὸς τοῦτο τὴν μετριότητα καὶ ἰσότητα ἀσπασάμενοι, ὡς τοιοῦτοι προσεφέροντο οὐ μόνον πρὸς τοὺς συμπατριώτας καὶ γείτονας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς πάντα ἔξωθεν ἐρχόμενον ὁμογενῆ καὶ φιλέλληνα,

ἐδέχοντο δηλονότι αὐτοὺς ἀνοικταῖς ἀγκάλαις, ἐπεριποιοῦντο δὲ καὶ προετίμουν ὅσον οἱόν τε φιλορρονέστερον τοὺς κοινωνικήν τινα ἀξίαν καὶ γνώσεις ἔχοντας· καὶ οὐ μόνον τοῦτο ἔπραττον χάριν τοῦ μεγάλου καὶ δυσχεροῦς ἐκείνου ὑπὲρ πατρίδος σταδίου, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἐξαλείψωσι τῆς μνήμης τοῦ ἁπλοῦ λαοῦ τὴν βάρβαρον ἠχὼ τῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας ἐπιδεικτικῶν ὀνομάτων καὶ τίτλων τοῦ Πασσᾶ, τοῦ Μπέη, τοῦ Ἀγᾶ καὶ τῶν παρομοίων, ἀπέδιδαν εἰς πολλοὺς τῶν ὡς εἴρηται ἔξωθεν ἐρχομένων τοὺς ἐν Εὐρώπῃ συνειθισμένους τίτλους τοῦ Πρίγκιπος, τοῦ Κόμητος, τοῦ Δουκὸς καὶ τῶν παρομοίων.

Ὁ Κ. Μαυροκορδάτος ἐλθὼν εἰς τὴν Πελοπόννησον περὶ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου **1821** τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἐπαναστάσεως, εὗρεν τοπικὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐν Καλτεζαῖς Γερουσίαν καὶ τὸν ἀοίδιμον πρίγκιπα Δ. Ὑψηλάντην συνεργοῦντα μετ' αὐτῆς καὶ μεριμνοῦντα διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ· ἐνταῦθα ἔλαβε κατὰ πρῶτον τὴν ἐντολὴν νὰ ἀπέλθῃ μετὰ καὶ ἄλλων εἰς τὴν δυτικὴν χέρσον Ἑλλάδα, ὅπως καὶ ὁ Κ. ἀοίδιμος Νέγρης ὁ ἀπελθὼν συγχρόνως εἰς τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα· ἀμφότεροι συντρέξαντες μετὰ τῶν ἐκεῖσε διαφόρων πρωταγωνιστῶν καὶ προκρίτων εἰς τὴν διοργάνωσιν τῶν μερῶν ἐκείνων, συνῆλθον τέλος μετὰ τῶν λοιπῶν ἐκλεχθέντων πληρεξουσίων εἰς Ἐπίδαυρον διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς α'. ἐθνικῆς συνελεύσεως, ὅτε καὶ ἐνεκρίθησαν ὡς πρόεδρος μὲν αὐτῆς ὁ Κ. Α. Μαυροκορδάτος, ὡς γραμματεὺς δὲ ὁ Θ. Νέγρης, καθόσον ἂν καὶ διάφοροι τῶν πρωταγωνιστῶν καὶ προκρίτων τῶν διαφόρων τμημάτων ὡς μέλη τῆς συνελεύσεως συνῆλθον ἐκεῖσε συγχρόνως, ἡ ἀνάγκη ὅμως τοῦ πολέμου δὲν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτοὺς νὰ ὑποχρεωθῶσι εἰς ἔργον ἀπαιτοῦν καὶ καιρὸν ἀόριστον καὶ ἡσυχίαν νοὸς καὶ σώματος· τούτου ἕνεκα μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἀρμοδιώτεροι ἐθεωρήθησαν οἱ ῥηθέντες διὰ τὰς περὶ τὰ τοιαῦτα γνώσεις των καὶ τὴν κοινὴν αὐτῶν θέσιν.

Διὰ νὰ ἐννοήσῃ πᾶς τις τὴν ἀλήθειαν τῶν ὅσων εἶπον περὶ τῶν πατριωτικῶν διαθέσεων τῶν πρωταγωνιστῶν ἐκείνων, ὡς πρὸς τὴν ἐξαιρετικὴν περιποίησιν ἣν ἀπέδιδον εἰς τοὺς ἔξωθεν ἐρχομένους, εἴτε ὁμογενεῖς εἴτε ἀλλογενεῖς ὄντας, προσθέτω ὅτι μετὰ τῆς συνοδίας τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου καὶ τοῦ ἀοιδίμου Νέγρη ὑπῆρξε καὶ Ἰταλός τις Βικέντιος Γαλῖνος καλούμενος· τοῦτον ὡς συντελέσαντα διὰ τῶν γνώσεών του οὐσιωδῶς εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ συντάγματος ἐκείνου, ἂν καὶ μὴ πολιτογεγραμμένον ὡς μὴ σκοποῦντα νὰ διαμείνῃ ἐν Ἑλλάδι, ἡ πρώτη ἐν Κορίνθῳ Κυβέρνησις διὰ τοῦ ἀπὸ **12** Μαρτίου **1822** ὑπὸ στοιχ. Η.

νόμου ἐβράβευσεν ἐπίσης μὲ τὸ δι' ἑτέρου νόμου πρὸς μόνα τὰ μέλη τῆς συνελεύσεως ἀπονεμηθὲν καὶ προσδιορισθὲν βραβεῖον.

Ἡ δὲ ἐν Ἄστρει συγκροτηθεῖσα β' ἐθνικὴ συνέλευσις ἐν τῷ συντάγματι αὐτῆς καταρτισθέντι κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ **1823** ὡρίσατο τὰ ἑξῆς·

§. ΠΓ'. « Ἡ διοίκησις νὰ φροντίσῃ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ νὰ εὑρεθῇ σταθερὸς πόρος ζωῆς διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν εἰς τὰς μάχας πεσόντων στρατιωτῶν, πᾶσαν κατὰ τοῦτο κατάχρησιν προλαμβάνουσα ».

Οἱ §§. ΠΘ'. καὶ Ξ'. ὑπάρχουσιν ὅμοιοι τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων §§. ρή. καὶ ρθ'. τοῦ πρώτου ἐν Ἐπιδαύρῳ συντάγματος.

Ἐν τῇ συνελεύσει δὲ ταύτῃ συνετάχθη τὸ ὑπὸ στοιχ. ΜΑ'. ψήφισμα τῆς ιζ'. Ἀπριλίου περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ μέρους τῆς Πελοποννήσου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ §. Κ'. τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Πελοποννησιακῆς Γερουσίας, συνταχθέντος κατὰ μῆνα **10**βριον τοῦ **1821**, τῶν σημαντικῶν ἐξόδων καὶ τῶν δικαίων ἀμοιβῶν τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων, ἀποζημιουμένης καὶ ταύτης ἀπὸ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς ἐπικρατείας. Πρόεδρος τῆς συνελεύσεως ταύτης ὑπῆρξεν ὁ ἀείμνηστος Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης· ὁ δὲ Κ. Α. Μαυροκορδάτος δὲν φαίνεται μέλος αὐτῆς.

Μετὰ τὴν ἀνωτέρω β' ἐθνικὴν συνέλευσιν συνεκροτήθη κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου **1826** ἡ ἐν Ἐπιδαύρῳ γ' συνέλευσις διαρκέσασα μέχρι τῆς **16** ἰδίου μηνός.

Ἐν τῇ συνελεύσει ταύτῃ συνετάχθη πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ ἑξῆς ψήφισμα ὑπὸ στοιχ. ις' τῆς **16** Ἀπριλίου **1826**.

Περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ ἐν Ἄστρει ἐκδοθέντος ΜΑ'. ψηφίσματος.

Περὶ ἐπεξεργασίας ὑπὸ τῆς διοικήσεως καὶ ἀναγνωρίσεως ὡς χρέη καινὰ τοῦ ἔθνους τῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀποδεδειγμένων πραγματικῶν ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεων τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων καὶ

Ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις χρεωστεῖ νὰ βραβεύσῃ τοὺς φανερῶς ἀριστεύσαντας ὑπὲρ πατρίδος ναυάρχους καὶ καπιτανέους, ὡς καὶ τοὺς πλοιάρχους καὶ στρατηγοὺς τῆς ξηρᾶς μὲ ἀνταξίας ἀμοιβάς.

Πρόεδρος τῆς συνελεύσεως ταύτης ὑπῆρξεν ὁ ἀείμνηστος Πανούτζος Νοταρᾶς· ὁ δὲ Κ. Μαυροκορδάτος δὲν φαίνεται μέλος αὐτῆς.

Ἰδοὺ δὲ ὁποῖον τι καὶ ἡ κατὰ συνέχειαν τῆς ἀνωτέρω γ' συνελεύσεως καταρτισθεῖσα ἐν Τροιζῆνι ὁμοία ἐθνικὴ συνέλευσις

ὡρίσατο ἐν τῷ συντάγματι αὐτῆς συνταχθέντι κατὰ μῆνα Μάϊον τοῦ ἔτους **1827**.

§. **147** καὶ **148**. Περὶ εὑρέσεως πόρου τῶν χρῶν καὶ ὀρφανῶν ἄνευ ἀναβολῆς, καὶ περὶ ἀντιπαραβεύσεως καὶ ἀνταμοιβῆς τῶν ὑπὲρ πατρίδος συνεισφερόντων καὶ δυστυχησάντων. Τοὐτέστι ἐκανόνισε τὰ περὶ τούτων ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ αἱ προλαβοῦσαι συνελεύσεις.

Ἐν τῇ συνελεύσει ταύτῃ συνεταχθησαν καὶ ἐξεδόθησαν πρὸς τοὶς ἄλλοις καὶ τὰ ἑξῆς ψηφίσματα.

Ψήφ. Β'. τῆς 5 Ἀπριλίου **1827**. Περὶ ναυτικῶν.

Ἄρθρον 3. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ὑπὲρ πατρίδος θανατουμένων θέλουτιν ἔχει σταθερὸν πόρον ζωῆς.

Ἄρθρον δ'. . . . « Ὅσοι δὲ ἐκ τούτων (τῶν τραυματιζομένων εἰς τὸν πόλεμον) ἀποκατασταθῶσιν ἀνίκανοι θέλουν ἔχει τὸν αὐτὸν πόρον τῶν χρῶν καὶ ὀρφανῶν.

Ψήφισμα ΙΑ'. τῆς **8** Ἀπριλίου **1827**.

Περὶ φρουρᾶς τῆς ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον **1**. « Προσδιορίζεται ἀνταμοιβὴ γῆς καὶ ἐλαιῶν, ἐκ τοῦ ἐλαιῶνος τοῦ ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Ἀθηνῶν, πρὸς ἅπαντας τοὺς πολιορκουμένους ὅσοι ἀθλήσουν μέχρι τέλους εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ὑπὲρ αὐτῆς τεθνατομένων, καὶ εἰς τοὺς πεζοὺς ὅσοι διεκινδύνευσαν μετακομίζοντες εἰδήσεις ».

Ἄρθρον **2**. « Ἡ ἀνταμοιβὴ θέλει γενῆ κατ' ἴσην ἀναλογίαν πρὸς ἅπαντας· τὸ δὲ μέτρον καὶ ποσὸν τῆς γῆς καὶ τῶν ἐλαιῶν θέλει ἀποφασισθῆ παρὰ τοῦ βουλευτικοῦ σώματος ».

Ψήφισμα Κ'. Τῆς 5 Μαΐου **1827**.

Περὶ ἀνταμοιβῆς τῶν στρατιωτῶν καὶ ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρον **1**. « Ὅσοι καταταχθῶσιν ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀπὸ τῆς σήμερον, διὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὴν πατρίδα φυλάσσοντες τοὺς στρατιωτικοὺς νόμους μετ' ἀκριβείας, ἀξιωματικοί τε καὶ ἁπλοὶ στρατιῶται, θέλουν λάβει ἀνταμοιβὴν γῆς ἐθνικῆς ἕκαστος ἀναλόγως τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας του δωρεάν, δοθησομένην μετὰ τὸν πόλεμον τῆς Ἑλλάδος ».

Ἄρθρον **2**. « Ἡ Βουλὴ θέλει ἐκδώσει νόμον προσδιορίζουσα τὸ ποσὸν τῆς δοθησομένης γῆς καὶ τὸν τρόπον τῆς διανομῆς αὐτῆς ».

Πρόεδρος τῆς συνελεύσεως ταύτης ὑπῆρξεν ὁ ἀοίδημος Γ. Σισίνης· ὁ δὲ Κ. Α. Μαυροκορδάτος οὐδὲ ταύτης μέλος φαίνεται.

Ἐνταῦθα μεταβαίνω εἰς τὴν μετέπειτα ἐποχὴν τοῦ ἀειμνήστου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς δύω κυρίως διαιρεῖται ἐποχὰς ἡ διεύθυνσις τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου· α') εἰς τὴν ἐποχὴν τὴν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου **1828**, ὅτε ἦλθεν ἐν Ἑλλάδι, μέχρι τῆς κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου **1829** συγκροτήσεως τῆς ἐν Ἄργει ἐθνικῆς συνελεύσεως, καὶ β') εἰς ἐκείνην τὴν ἀπὸ **10** Αὐγούστου ἰδίου ἔτους, ὅτε ἡ συνέλευσις διελύθη, μέχρι τέλους **7**βρίου **1831**.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην ἐποχὴν ὀλιγώτατα ἀπαντῶνται αἱ κυβερνητικαὶ πράξεις αὐτοῦ ὡς πρὸς τὰς μνησθείσας τῶν ἐθνοσυνελεύσεων ἀποφάσεις περὶ συντάξεων, βραβεύσεων, ἀνταμοιβῶν, καὶ ἐν γένει τῆς πραγματικῆς προνοίας διὰ τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντας καὶ πεσόντας, τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν, διότι, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, ὁ ἀοίδημος ἐκεῖνος ἀνὴρ, θεωρήσας ὡς πρώτιστον ἔργον πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος νὰ λάβῃ μέτρα περὶ προσωπινοῦ συστήματος τῆς Κυβερνήσεως, θεμελιωμένου ἐπὶ τῶν βάσεων αἵτινες ἐτέθησαν ὑπὸ τῶν ἐν Ἐπιδαύρῳ, Ἄστρει καὶ Τροιζῆνι ἐθνικῶν συνελεύσεων, μαχρισοῦ ἤθελε συγκαλεσθῇ μετ' ὀλίγον ἐθνικὴ συνέλευσις, ὅπως τοῦτο προώριζε, καὶ ὑποβληθῶσιν εἰς αὐτὴν αἱ γνῶμαι καὶ ἰδέαι του περὶ τοῦ μέλλοντος, καὶ πραγματοποιήσας τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. ΝΗ'. πράξεως τῆς τότε βουλῆς τῆς **18** Ἰανουαρίου **1828**, ὅτε ἀντὶ ταύτης σῶμα συμβουλευτικὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Πανελλήνιον συνέστησε, καὶ μεγαθύμως συνεπλήρωσε τοῦτο μᾶλλον ἀπὸ τοὺς μὴ θέλοντας τὴν ἔλευσιν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα, προπαρασκευαστικῶς ἤδη ἐβάδισεν ἐν γένει μέχρι τῆς συγκλεσθείσης ἐν Ἄργει Δ'. ἐθνικῆς συνελεύσεως.

Μ' ὅλα ταῦτα δὲν εἶναι περιττὸν νὰ κάμω μνείαν καὶ αὐτῶν τῶν ἀπαντωμένων ὀλίγων πράξεών του, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ἡ μεγάλη προσοχὴ αὐτοῦ καὶ αἱ ἀκάματοι προσπάθειαί του ὡς πρὸς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ παθόντων ἐν γένει, καὶ ὡς πρὸς τὴν δυνατὴν θεραπείαν καὶ ἀνόρθωσιν τῶν δυστυχημάτων καὶ τῆς ἀθλίας καταστάσεως τοῦ πολυπαθοῦς λαοῦ.

Μία ἐκ τῶν πρώτων πράξεων τοῦ Κυβερνήτου ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἰδίου ἔτους τῆς ἐλευσεώς του **1828** πατρικὴ καὶ μεγάλη πρόνοια περὶ συστάσεως ἐθνικῆς χρηματικῆς τραπέ-

ζης διά μετοχῶν καὶ προνομίων τινων ἐκ τῶν ἐνόντων κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην· ἡ δὲ σύστασις τοῦ τοιούτου καταστήματος, δὲν εἶχεν ὡς κύριον ἀντικείμενον μόνον τὴν στερέωσιν τῆς κοινῆς πίστεως καὶ τὴν ἀρωγὴν τῆς ὑλικῆς ἀναπτύξεως τῶν πολυπαθῶν κατοίκων, ἀλλὰ καὶ τὴν προϋπάντησιν τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων τοῦ ἐπικρατοῦντος ἔτι πολέμου, καὶ αὐτὴν προσέτι τὴν ἐνθάρρυνσίν των πρὸς τὴν εἰς τὸ μέλλον χρῆσιν καὶ ἀπολαβὴν τῶν ἐθνικῶν προσόδων· ἃς ὁμολογήσωμεν δὲ ὅτι, ἀναλόγως τῆς προσωρινότητός του καὶ τῆς ἐλλείψεως τῶν μέσων, τὸ κατάστημα τοῦτο ὑπῆρξεν ἀρκετὰ λυσιτελές ὡς πρὸς τὰς τότε δυσχερεῖς περιστάσεις· ἤθελεν εἶσθαι δὲ καὶ ἀποτελεσματικώτερον, ἐὰν ἐξέλειπον αἱ καθ' ὅλων τῶν καλῶν ἔργων περιπέτειαι.

Ἑτέρα πρᾶξις αὐτοῦ ἐπίσης προνοητικὴ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν πολεμικῶν ἐργασιῶν, καὶ πατρικὴ εἰς τὴν ἀξίαν καὶ δυνατὴν κατὰ τὰς τότε περιστάσεις περιποίησιν καὶ ἀνταμοιβὴν τῶν ἐκπληρούντων στρατιωτικῶν τὰ πρὸς τὴν πατρίδα χρέη των, ὑπῆρξε καὶ ὁ μεταχηματισμὸς καὶ ὀργανισμὸς τῶν ἀεικινήτων, ὡς ἔλεγε, ἑλαφρῶν ἢ ἀτάκτων στρατιωτικῶν σωμάτων εἰς χιλιαρχίας· ὡς πρὸς δὲ τοὺς ἀνικάνους αὐτῶν, τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀποθανόντων, ἀπεράσισε διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ περὶ τούτου ὀργανικοῦ διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 13 τῆς 7 Φεβρουαρίου 1828 τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρον 12. «Ὅσοι στρατιωτικοὶ, ἢ ἀπὸ γηρατεῖα, ἢ ἀπὸ ἀσθένειαν χρονικὴν, ἢ ἀπὸ βαρείας πληγὰς, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν δουλευσιν βιασθῶσι νὰ παραιτηθῶσι, θέλουσι λαμβάνει τὸν μισθὸν των μόνον ὅσοι δὲ ἀποθάνωσι καὶ ἀφήσωσι χήρας καὶ ὀρφανὰ θέλει δίδεσθαι τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ των εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτῶν».

«Ἡ χάρις αὕτη τόσον διὰ τοὺς παραιτουμένους ὅσον καὶ διὰ τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ θέλει λαμβάνει αὔξησιν ἀναλόγως μὲ τὸν καιρὸν καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις των».

Ἀλλὰ τὸ κατωτέρω ἄρθρον 14 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἔτι μεγαλύνει, κύριοι, τὴν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ μέριμναν τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, τὴν ὑπὲρ τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας, τὴν ὑπὲρ τῆς τιμῆς καὶ ἱερότητος τῆς ἰδιοκτησίας.

Ἄρθρον 14. «Ἐκ τῶν χρηματικῶν δωρεῶν προβιβασμῶν καὶ τιμῶν, αἱ ὁποῖαι δίδονται εἰς τὴν ἀνδρίαν καὶ πειθαρχίαν τῶν στρατιωτικῶν, θέλουν ἀνταμείβεσθαι πρὸς τούτοις ὅσοι στρατιωτικοὶ φερόμενοι τιμίως καὶ ἀπέχοντες ἀπὸ κάθε κατάχρησιν κατὰ τὰς τιμὰς, ἀσφαλείας καὶ ἰδιοκτησίας τῶν πολιτῶν, ἐλκύσωσι τὴν κοινὴν ὑπόληψιν καὶ ἰδιαιτέρως τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ ἀγάπην τῆς πόλεως καὶ τοῦ χωρίου εἰς τὸ ὁποῖον εὑρεθῶσι ἢ περάσωσι».

Ἐνταῦθα πρέπει νὰ θαυμάσῃ τις τὸ ὕψος τῆς τοιαύτης ἔμφρονος διατάξεως, ἥτις, ἀντὶ ποινῶν μεγάλων καὶ σκληρῶν, ἀντὶ περιορισμῶν καὶ μετατοπίσεων πικρῶν, προέθετο τὴν ἀμοιβὴν τῆς καλῆς διαγωγῆς ὡς ὄφειν τῆς ἠθοποιήσεως.

Οὐχ ἧττον δὲ ἐνεργητικὴ ὑπῆρξε πρός τε τοὺς εἰς Αἴγυπτον καὶ ἀλλαχοῦ αἰχμαλώτους καὶ ὀρφανοὺς ἑλληνόπαιδας, τοὺς ἀνικάνους καταστὰθέντας στρατιωτικοὺς τοῦ ἀγῶνος, καὶ τὴν προσκολουμένην εἰς τὸν στρατιωτικὸν βίον νεολαίαν μας, ἡ περὶ συστάσεως ὀρφανοτροφείου καὶ τοῦ λόγου τῶν εὐελπίδων πρόνοιά του, ὡς καὶ ἡ περὶ ἀπομαχικοῦ καταστήματος φροντὶς του ἐν τῇ στενῇ καὶ ἀνωμάλῳ ἐκείνῃ ἐποχῇ· παραλείπω νὰ κάμω λόγον περὶ πολλῶν ἄλλων σχέσιν ἐχόντων μὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦ λόγου μου, ἔρχομαι νὰ κάμω μνείαν περὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν του, καθόσον ἀρχὰ τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐνώπιον τοῦ ἔθνους κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν μνησθεισῶν ἐθνοσυνελεύσεων, ἢ μέλλοντας νὰ δικαιωθῶσι καὶ ὑπὸ τῆς νέας συνελεύσεως. Δὲν ἔλειψε νὰ διορίσῃ κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1828 ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ πανελληνίου, τῆς ὁποίας μέλος ὑπῆρξε καὶ ὁ Κ. Μαυροκορδάτος, πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀξιουμένων ἀποζημιώσεων τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων, καὶ γνωμοδότησιν περὶ τοῦ εἰς τοῦτο καταλληλοτέρου τρόπου.

Δὲν ἔλειψε νὰ διορίσῃ ἑτέραν ἐπιτροπὴν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, ἐκ τοῦ πανελληνίου ὡσαύτως, πρὸς ἐξέτασιν τῆς πρὸς περιθαλψιν τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου προτάσεως, καὶ ἐπεξεργασίαν τῶν λογαριασμῶν αὐτῆς καὶ ἄλλων διαφόρων στρατιωτικῶν σωμάτων.

Δὲν εἶναι ὅμως περιττὸν καὶ ἐνταῦθα, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς προσοχῆς ἣν ἐδείκνυεν ἐπὶ τῶν τοιούτων δικαίων, νὰ σᾶς ἀναγνώσω ὁλόκληρον τὸν β. αἰτιολογικὸν παράγραφον τοῦ ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1828 ψηφίσματός του περὶ τῆς ῥηθείσης δευτέρας ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἀπαιτήσεων ἐπιτροπῆς, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

«Ἐπειδὴ ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις τῆς τραπέζης ἐνέκρινε τὴν γενομένην πρότασιν περὶ . . . . . .

«Ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 316 προκηρύξεώς μας ἐδώσαμεν εἰς τὸν στρατὸν τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ὅτι θέλουν ληφθῆ εἰς σκέψιν τὰ δίκαια ταῦτα κλπ».

Τὸ περιεργώτερον πάντων ὅμως εἶναι ὅτι, ἐνῷ διὰ τὰ παρελθόντα δίκαια τῶν ἀγωνισαμένων οὕτως ἐφρόνει, δὲν παρέλειπε

να φέρη ἑκάστοτε πραγματικῶς τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεώς του ἐπὶ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, γονέων καὶ ἀδελφῶν, τῶν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης φονευομένων ἐνδόξως κατὰ τὸν ἐξακολουθοῦντα εἰσέτι ὑπὲρ πατρίδος πόλεμον· πρὸς βεβαίωσιν τούτου θέλω ἀναφέρει παραδείγματά τινα τῶν τοιούτων πράξεών του· καὶ πρὸς χάριν τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ θέλω περιορισθῆ νὰ ἀναφέρω τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰς ναυτικὰς νήσους, διότι ταῦτα θέλουν εἶσθαι βεβαίως ζωηρότερα εἰς τὴν μνήμην του.

Καὶ πρῶτον ἀναφέρω τὴν πρὸς ἀμοιβὴν δοθεῖσαν ἰσόβιον μηνιαίαν χορήγησιν, πρὸς τοὺς γονεῖς τοῦ ἐνδόξως πεσόντος εἰς τὴν κατὰ τὴν 11 Μαΐου 1828 διὰ θαλάσσης ἔφοδον κατὰ τοῦ Λιτωλικοῦ τῆς ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον Ἄστυγκα ναυτικῆς μοίρας Ἀνδρέα Παπᾶ Πάνου Ὑδραίου, συνισταμένην εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐκ ταλλήρων 14 συμποσουμένου· συνάμα δὲ προσθέτει τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ὅτι θέλουν λάβει δεῖγμα εὐνοίας καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ἐν καιρῷ τῆς ὑπανδρείας των.

Δεύτερον μνημονεύω τὴν ὁμοίαν ἰσόβιον μηνιαίαν ἀμοιβὴν, δοθεῖσαν κατὰ τὸν μῆνα Ϛβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1828, εἰς τὴν χήραν καὶ μητέρα τοῦ ἐνδόξως πεσόντος, εἰς τὴν κατὰ τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον εἴσπλευσιν τῆς ὑπὸ τὸν ἀξιότιμον συναδελφόν μας ἀντιναύαρχον Κ. Κριεζῆν μοίρας, Ἀνδρέα Κωφοῦ διοικητοῦ τῆς λεγομένης κανονοφόρου ἡ Βαυαρία, συνισταμένην ἀνὰ δρ. 50 εἰς ἑκάστην ἐκ τοῦ εἰς ταλλήρα 10 συμποσουμένου μισθοῦ του.

Τρίτον ἐκθέτω τὴν ὁμοίαν ἰσόβιον μηνιαίαν ἀμοιβὴν, δοθεῖσαν πρὸς τοὺς γονεῖς τῶν ἐνδόξως πεσόντων κατὰ τὰ παράλια τῆς Κρήτης, εἰς συμπλοκήν τινα τοῦ πλοίου τοῦ Ν. Γιανίζη μετὰ τοῦ Ὑδραϊκοῦ στόλου, Ἀνδρέα Ἀγγελῆ πρώτου ἀξιωματικοῦ καὶ Γεωργίου Κρητικοῦ ναύτου ἀμφοτέρων Ψαρριανῶν, συνισταμένην καθ' ὑπολογισμὸν τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ μισθοῦ των εἰς γρ. 40 καὶ 25. Τέταρτον ἀναφέρω τὴν ὁμοίαν ἰσόβιον μηνιαίαν ἀμοιβὴν πρὸς τὴν χήραν ἀδελφὴν καὶ ἀνεψιὰν τοῦ ὡσαύτως πεσόντος εἰς τὴν περὶ τὴν Χίον μάχην Μιχάλη Ἀνδρ. Μελέτη Ψαρριανοῦ, συνισταμένην εἰς τὸ ἓν τρίτον τοῦ μισθοῦ του εἰς γρ. 25 συμποσουμένην· καὶ

Πέμπτον προσθέτω τὴν ὁμοίαν ἰσόβιον μηνιαίαν ἀμοιβὴν, δοθεῖσαν εἰς τὰς οἰκογενείας τοῦ Δ. Τενεκὲ Ὑδραίου διοικητοῦ τῆς κανονοφόρου ἡ Κασάνδρα, καὶ τοῦ Στάμου Καπασάκη Πορι‹ώτου, πεσόντων ἐνδόξως εἰς τὴν ἐντὸς τοῦ ῥηθέντος Ἀμβρακικοῦ κόλπου ναυμαχίαν, συνισταμένην εἰς γρ. 100 διὰ τὴν τοῦ πρώ-

του καὶ γρ. 40 διὰ τὴν τοῦ δευτέρου, καθ' ὑπολογισμὸν τοῦ ἡμίσεως τοῦ ὁποίου ἐλάμβανον μισθοῦ.

Τοιαῦται καὶ ἄλλαι ἀκόμη διάφοροι εἶναι αἱ προνοητικαὶ καὶ εὐεργετικαὶ πράξεις τοῦ Κυβερνήτου, ὡς πρὸς τοὺς ἀγωνισθέντας καὶ πεσόντας ὑπὲρ πατρίδος, εἰς τὸ ὀλίγον ἐκεῖνο διάστημα τῆς προπαρασκευαστικῆς πορείας του μέχρι τῆς συγκροτήσεως τῆς ἐν Ἄργει ἐθνοσυνελεύσεως, παρεκτὸς τῶν ἀφορώντων τὴν τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὴν πολιτικήν του ἐν γένει, ὡς μὴ ἐχούσας σχέσιν μὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦ λόγου μου.

Ἂς ἴδωμεν δὲ τί καὶ ἡ συνέλευσις ἐκείνη περὶ τὰ τοιαῦτα ὡρίσατο, ὅτις πρέπει νὰ ὀνομασθῆ ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδία τοῦ ἀείμνηστου Κυβερνήτου, καθόσον εἰς τὰς πράξεις της ἐν γένει ἀποκλειστικῶς ἐναπνέετο ὑπὸ τῶν ἰδεῶν αὐτοῦ, καὶ ἰδίως ὡς πρὸς τὴν τότε καὶ μέλλουσαν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὴν χρεωστουμένην ἀνταμοιβὴν καὶ πρόνοιαν πρὸς τοὺς κατὰ τὸν ἀγῶνα παθόντας, καὶ τὸν ὑποστάντα πάντα τὰ δυστυχήματα περιλειφθέντα λαὸν αὐτῆς· καὶ δικαιοσύνην ἀποδίδοντες, ἂς ὁμολογήσωμεν ἐξ αὐτῶν τῶν πράξεων, ὅτι αἱ τοιαῦται ἰδέαι του ἦσαν ἀπόῤῥοια πεποιθήσεως πατριωτικῆς καὶ σωτήριοι ἀναλόγως τῶν τότε περιστάσεων, οὐχ ἧττον δὲ καὶ ὠφέλιμοι κατὰ τὸ μέλλον ἐὰν ἐπραγματοποιοῦντο.

Δεκατρία ὅλα ὑπῆρξαν τὰ ψηφίσματα τῆς συνελεύσεως ἐκείνης· ἀλλ' ὡς θέμα κύριον τῆς ἐρεύνης μου, σύμφωνα μὲ τὴν πρόθεσιν τοῦ λόγου μου, θέλουσιν εἶσθαι αἱ εἰς τὸ γ', δ'. ε. καὶ ϛ'. διαλαμβανόμεναι ἀποφάσεις αὐτῆς· μολονότι δὲν εἶναι περιττὴ καὶ ἡ πρὸ τῶν ἀνωτέρω μνεία τοῦ β'. ψηφίσματος αὐτῆς, δι' οὗ ἐπικυρώσασα τὴν ὑπὸ στοιχ. ΝΙΓ' πρᾶξιν ἐκείνης τῆς βουλῆς, ἀντεκατέστησε τὸ πανελλήνιον δι' ἑτέρου συμβουλίου ὑπὸ τὸ ὄνομα Γερουσία, καὶ προσδιορίσασα τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῆς, προσέθηκε καὶ τὰς βάσεις, ἐφ' ὧν ἡ Κυβέρνησις ἔμελλε νὰ ἐργασθῆ μετ' αὐτῆς περὶ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν συνταγματικῶν πράξεων, τῶν ἐν Ἐπιδαύρῳ, ἐν Ἄστρει καὶ ἐν Τροιζῆνι ἐθνοσυνελεύσεων, καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου θεμελιώδους νόμου καὶ κωδήκων τοῦ Κράτους.

Φέρων δὲ τὸν λόγον μου ἰδίως ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων, ἃ προσδιώρισα, παρατηρῶ, ὅτι διὰ τοῦ γ'. ψηφίσματός της ἡ συνέλευσις ἐγκρίνασα τὸ περὶ ἐκθέσεως, εὐθύνης καὶ ἐλέγχου τῶν οἰκονομικῶν λογαριασμῶν παραδεχθὲν ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου σύστημα, καὶ ἐπικυρώσασα τὸ μέτρον περὶ τῆς συστηθείσης τραπέζης, ὡς προεῖπον, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐξασφαλίσεως αὐτῆς εἰς

τὸ μέλλον καὶ δι' ἐνυποθήκων ἐθνικῶν κτημάτων, ἔδωκε πρὸς τοῖς ἄλλοις τὴν πληρεξουσιότητα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, νὰ διαπραγματευθῇ τὸ προαιτηθὲν παρ' αὐτῆς ἐξωτερικὸν δάνειον τῶν 60 ἑκατομμυρίων φράγκων διὰ τῆς ἐγγυήσεως τῶν συμμάχων δυνάμεων, ἢ, ἐν ἀποτυχίᾳ τούτου, μετ' ἄλλων τραπεζιτῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ. Νὰ ἐπιθεωρήσῃ καὶ τροπολογήσῃ ἐπὶ τὸ βέλτιον τοὺς περὶ δημοσίων προσόδων κανονισμούς, καταστείνουσα τὴν διανομὴν τῶν φόρων ὅσον τὸ δυνατὸν δικαίαν καὶ ὁμοιόμορφον, καταργοῦσα τὰ τριτοδέκατα ἄνευ στερήσεως τῶν ἐξ αὐτῶν πόρων, καὶ διοργανίζουσα τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως, οἰκονομικώτερον διὰ τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον, καὶ εὐκολώτερον διὰ τοὺς πολίτας. Νὰ συντάξῃ κτηματολόγιον τῶν ἐθνικῶν κτημάτων· νὰ φροντίσῃ περὶ προικοδοτήσεως τῶν κοινοτήτων· νὰ συστήσῃ καὶ ἐπιτροπὴν πρὸς ἐκδίκασιν τῶν περὶ τὰ δικαιώματα τῆς ἰδιοκτησίας διαφορῶν, προκυψασῶν ἀπὸ τὰς ἀμοιβαίας πολιτικὰς μεταβολὰς εἰς τὴν πατρίδα.

Διὰ τοῦ δ'. ψηφίσματός της ἔδωκεν ἐπίσης τὴν πληρεξουσιότητα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, νὰ φέρῃ καὶ ἐπὶ τῶν κειμένων ὀργανισμῶν τῶν τακτικῶν καὶ τῶν ἐλαφρῶν στρατευμάτων καὶ τοῦ ναυτικοῦ τὰς ἀναγκαίας βελτιώσεις· νὰ ἐνεργήσῃ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον τῆς **10** 7βρίου **1825**, καὶ νὰ προσδιορίσῃ ἀμοιβὰς εἰς γῆν διὰ τοὺς ἐκπληρώσαντας τὰ χρέη των στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικοὺς κατὰ τὸ προσδιορισθησόμενον τῆς ὑπηρεσίας των διάστημα ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ.

Διὰ τοῦ έ. ψηφίσματός της, τοῦ μεγάλου, λέγω, ψηφίσματος ἐκείνου, ἐν τῷ ὁποίῳ περιέλαβεν ὅλων σχεδὸν τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, ἔδωκεν ὁμοίως τὴν πληρεξουσιότητα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐρευνήσῃ τὰ δικαιώματα, ἅπερ ἔχουσι πρὸς ἀποζημίωσιν, κατὰ τὰς ἀποράσεις τῶν προλαβουσῶν ἐθνοσυνελεύσεων, αἱ ναυτικαὶ νῆσοι, τὸ στρατιωτικὸν σῶμα τοῦ Μεσολογγίου, τὰ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἀειμνήστου Καραϊσκάκη στρατιωτικὰ σώματα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πολιορκίας τῶν Ἀθηνῶν, οἱ πλοίαρχοι τῶν ναυτικῶν νήσων, τὰ στρατιωτικὰ σώματα τῆς Πελοποννήσου, τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ τῶν νήσων, οἱ πολῖται καὶ αἱ κοινότητες τῆς ἐπικρατείας. Πρὸς δὲ ἔδωκε τὴν πληρεξουσιότητα νὰ συντάξῃ κώδηκα τῶν δημοσίων χρεῶν πρὸς καταγραφὴν τῶν ἀναγνωρισμένων χρεῶν τῶν πηγαζόντων ἐκ τῶν, ὡς εἴρηται, δικαιωμάτων ἀποζημιώσεως, καὶ πρὸς πληρωμὴν δι' αὐτὸ τόκου νομίμου παρὰ τῆς αὐτῆς Κυβερνήσεως προσδιορισθησομένου. Ὡς μέτα δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπέδειξε τὴν ἔμφρονα τῶν ἐθνικῶν κτημάτων διοίκησιν, προσδιορίσασα ἰδίως ἵνα διανεμηθῇ, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀναγνωρισθησομένου χρέους, τὸ δεκατημόριον τῆς ὅλης ποσότητος τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐν τῷ ψηφίσματι γ'. ἐξωτερικοῦ δανείου τῶν 60 ἑκατομμυρίων φράγκων, καὶ διατεθῇ βαθμηδὸν πρὸς ὄφελος τῶν τοιούτων πιστωτῶν 200 χιλιάδων δραχμῶν χρέμματα ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς γῆς. Ἐπὶ τέλους δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου **6** τοῦ έ. τότε ψηφίσματος ἔδωκε καὶ τὴν πληρεξουσιότητα, ἵνα ἐπιβοηθητικῶς πρὸς τὸ ἐθνικὸν ναυτικὸν ἀγοράσῃ ἐκ τῶν πλοίων τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων, ὅσα ἤθελαν εἶσθαι χρήσιμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐποχὴν προσδιορίσῃ ἡ ἰδία Κυβέρνησις περὶ τῆς πληρωμῆς αὐτῶν, συμφώνως μὲ τοὺς οἰκονομικοὺς πόρους τοῦ Κράτους.

Διὰ δὲ τοῦ ς'. ψηφίσματός της, προνοοῦσα ἡ συνέλευσις αὕτη περὶ τῆς πραγματικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πολυπαθῶν κατοίκων, δὲν παρέβλεψε ν' ἀπορασίσῃ καὶ περὶ τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων αὐτῶν πρὸς διάφορα ἄτομα ἐπὶ τῆς ὀθωμανικῆς ἐξουσίας, κανονίζουσα τὸν τρόπον τῆς ἐκκαθαρίσεώς των, καὶ εὐκολύνουσα τὰ περὶ τούτων πατρικῶς διὰ τῆς καταχωρήσεως τῆς προσδιορισθησομένης οὕτω ποσότητος εἰς τὸν αὐτὸν κώδηκα τοῦ ἐθνικοῦ χρέους, καὶ διὰ τῆς πληρωμῆς τοῦ τόκου καὶ βαθμηδὸν τοῦ κεφαλαίου πρὸς τοὺς δανειστὰς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰς μετ' αὐτῆς συμβάσεις, ἀναδεχομένων τῶν κοινοτήτων, ὅσων τὰ χρέη ἤθελαν οὕτω ἀναδεχθῇ, τὰς αὐτὰς πρὸς αὐτὴν ὑποχρεώσεις.

Τοιαῦται ὑπῆρξαν, Κύριοι, καὶ αἱ ἀποράσεις τῆς συνελεύσεως ἐκείνης ἐν γένει, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῶν ἀμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεων καὶ τῆς εὐημερίας τῶν ἀγωνιστῶν, θυσιασάντων καὶ παθόντων ὑπὲρ τῆς πατρίδος· ὡς τοιοῦτος δὲ ὑπῆρξεν εἰς τὸν περὶ τῶν ὅλων ἐκείνων κλειδώνα καὶ ὅλος ὁ ἑλληνικὸς λαός.

Ἔδωκε πέρας τῶν ἐργασιῶν της ἡ συνέλευσις αὕτη τὴν **10** Αὐγούστου **1829**, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ συνέλθῃ αὖθις, συγκαλεσμένη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἅμα ἤθελον ἀποπερατωθῇ αἱ περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ θεμελιώδους νόμου ἐργασίαι κλπ., ὡς ὥρισται ἐν τῷ ιγ'. ψηφίσματι αὐτῆς· ὁ δὲ Κυβερνήτης διὰ συγχρόνου σχεδὸν προκηρύξεώς του ἐβεβαίωσε τὸ κοινὸν διὰ τὰς προσπαθείας της Κυβερνήσεως, ὑπὲρ ὧν ἡ συνέλευσις ἐβεσπίσατο διὰ τῶν μνησθέντων ψηφισμάτων της. Πρόεδρος καὶ τῆς συνελεύσεως ταύτης ὑπῆρξεν ὁ ἀείμνηστος Γ. Σισίνης, ὁ δὲ Κ. Μαυροκορδάτος οὐδ' αὐτῆς τῆς συνελεύσεως φαίνεται μέλος.

Ἐντεῦθεν μεταβαίνων εἰς τὸ Β'. μέρος τῆς ἐποχῆς τοῦ Κυβερνήτου, παρατηρῶ ἐνπρώτοις, ὅτι ἂν καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας κατὰ τὸν 7βριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους **1829** δὲν ἔλειψεν οὗτος νὰ δείξῃ τὴν αὐτὴν ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ πανελληνίου μεγαθυμίαν, καθόσον ἐναπέκειτο εἰς αὐτὸν, κατὰ τὴν τελευταίαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου γ'. τοῦ Β'. ψηφίσματος, νὰ ἐκλέγῃ ἓξ μέλη ἐκτὸς τοῦ καταλόγου τῶν δοθέντων πρὸς τοῦτο **63** ὑποψηφίων ὑπὸ τῆς ἰδίας συνελεύσεως, εὐάριθμοι ὅμως τινὲς ἀρνηθέντες τότε τὴν παραδοχὴν τῆς ἐκλογῆς των ἀντικατεστάθησαν παρ' ἄλλων. Ἀγνοῶ δὲ, διὰ τί καὶ ὁ Κ. Μαυροκορδάτος δὲν ἐδέχθη τὸν κατὰ τὸν 8βριον τοῦ ἰδίου ἔτους διορισμόν του, γενόμενον ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνον τοῦ Κ. Ἀνδρέα Μεταξᾶ. Ἀλλ' ἂς ἔλθω εἰς τὸ κύριον θέμα τοῦ λόγου μου.

Ὁ ἀείδιμος Κυβερνήτης καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τῆς Δ'. συνελεύσεως ἀποφασισθέντων ἐφάνη συνεπὴς τῶν πρὸ αὐτῆς διαθέσεών του, αἵτινες ἀπέβλεπαν τὴν δικαίωσιν τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ θυσιασάντων, τὴν ἀνακούφισιν καὶ εὐημερίαν ἐν γένει τοῦ παλυβασάνου λαοῦ, καὶ τὸν καταρτισμὸν τῆς πολιτείας εἰς βάσεις σταθερᾶς. Καὶ τῳόντι ἡ μετὰ τὴν συνέλευσιν ἀλληλουχία τῶν ἀκαμάτων προσπαθειῶν του μαρτυροῦσι τὴν εἰλικρινῆ πρὸς ταῦτα ἀπόφασιν τοῦ ἀνδρός. Ἀλλὰ Κύριοι, καὶ ὁ χρόνος, εἰς τὸν ὁποῖον προέθετο ν' ἀποπερατώσῃ τὰ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἔργα δὲν ἦτον ἀνάλογος, καὶ μάλιστα ὑπὸ τὰς λεπτομερείας τῆς ἐρεύνης, δι' ὧν ἐπρόκειτο νὰ φθάσῃ εἰς πέρας ὅσον ἔνεστιν ἐντελέστερον, καὶ αἱ κατὰ τῶν καλῶν ἔργων περιπέτειαι ὑπαρουξηνθεῖσαι ἔκαμον δυστυχῶς νὰ παρέλθῃ καὶ ἡ εὐκαιρία ἐκείνη ἄνευ καὶ τοῦ δέοντος καὶ τοῦ ἐρικτοῦ ἀποτελέσματος, κυρίως δὲ, ἂς ὁμολογήσωμεν, ὅτι αἱ μεγαλουργίαι δὲν συνάδουν πολλάκις μὲ τὴν προσωρινὴν θέσιν τῶν τὰς τοιαύτας ἐπιχειρούντων, εἰς ἔθνος μάλιστα ἀναγεννώμενον καὶ διακλονούμενον ὑπὸ πολλῶν ἀπευκταίων· αἱ περὶ τῶν τοιούτων ἀποφάσεις πρέπει νὰ ἦναι αὐτόματοι, σχεδὸν ὁριστικαὶ, καὶ οὐδόλως ἐλαστικαὶ, καὶ νὰ μὴν ὑπολείπηται εἰμὴ ἁπλῶς ἡ ἐφαρμογὴ, ὡς πρέπει νὰ ὑπάρξῃ συνάμα καὶ ἡ τῶν πάντων εἰλικρινὴς συνδρομή. Τὸ θέλει καὶ μέλλει, τὸ καθόσον καὶ ὁπόσον σπανίως ἐπέτυχον· πολλῷ δὲ μᾶλλον, ὁπόταν δυστυχῶς βασκαίνονται καὶ ἐμποδίζωνται τὰ τοιαῦτα καλά. Τὸ μέγα σφάλμα καὶ τότε ὑπῆρξε καὶ ἔμεινεν ἡ μεγάλη πεποίθησις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐξηγηθεισῶν, οὕτως εἰπεῖν, ἐθνικῶν διαθέσεων καὶ εὐχῶν· ἄλλως οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀναμφιβόλως ἡ δυσκολία

καὶ κατὰ τὴν συνέλευσιν ἐκείνην τοῦ νὰ κανονίσῃ ὁριστικώτερον ὅλα τὰ μεγάλα εὐεργετικὰ καὶ δικαιοπάροχα ἀντικείμενα· ἰδίως δὲ τὸ περὶ ἐθνικῆς γῆς καὶ προικοδοτήσεως τῶν κοινοτήτων, προσδιορίζουσα καὶ τὸ ἐπὶ τῆς πρώτης ὁλικὸν καὶ εἰδικὸν δι' ἕκαστον οἰκογενειάρχην ποσὸν, καὶ τὴν ἐπὶ τῆς τελευταίας ἔκταπιν, μὲ τὴν διαρρᾴν ὅτι αὕτη ἤθελε παραταθῇ εἰς πέντε ἓξ μῆνας ἀντὶ δύω καὶ τριῶν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ματαία καθίσταται ἤδη πᾶσα μακρολογία καὶ πᾶσα ἐλεεινολογία ἐπὶ τῶν τοιούτων μεγάλων ἐλλείψεων, αἵτινες μόνον ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς παραδειγματισμὸν πρὸς τὸ μέλλον ἐπὶ περιστάσει ὁμοίᾳ, ἂς περιορισθῶμεν εἰς τὴν κατάδειξιν καὶ τῶν μεταξὺ τῆς τελευταίας ἐποχῆς, ἀλλὰ δυσχερεστέρας τῆς πρώτης, ὀλίγων πράξεων τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν δικαίων τῶν ὑπὲρ πατρίδος παθόντων, περὶ ὧν ἰδίως τὸ θέμα τοῦ λόγου μου· καὶ ταύτας, κύριοι, δὲν θέλομεν ἀπαντήσει κυρίως εἰμὴ ἐντὸς τοῦ ἔτους **1830**, διότι ὁ μετὰ τοῦτο χρόνος ἐπωδυνώτερος τῶν προτέρων ἔθεσε δυστυχῶς καὶ τέρμα εἰς ἀναστολὴν αὐτῶν.

Πρώτη λοιπὸν μέριμνα τοῦ Κυβερνήτου ὑπῆρξε ἡ τῶν ἐπαρχιῶν ἐπανόρθωσις, καὶ κατὰ συνέπειαν ταύτης ἡ ἐκτέλεσις τῶν κατὰ τὸ Β'. ἄρθρον τοῦ γ'. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως διατάξεων, περὶ δυνατῆς ὁμοιομόρφου καὶ δικαίας διανομῆς τῶν φόρων εὐθὺς μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐκείνου **1829**· περὶ καταργήσεως τῶν τριτοδεκάτων, καὶ περὶ τρόπου εἰσπράξεως, οἰκονομικωτέρου εἰς τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον καὶ ἀνεκτικωτέρου εἰς τὸν λαόν. Ἀλλὰ, Κύριοι, θεωρήσας ἀναγκαῖον ὁ Κυβερνήτης τοῦ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ὁποίας ἀνέφερον λεπτομερείας, κατέφυγεν εἰς συνοπτικὰς, ἀλλ' ἅμα καὶ ἀκριβεῖς, περιγραφὰς τῆς τότε καταστάσεως τῶν ἐθνικῶν καὶ ἰδιοκτήτων κτημάτων, δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς ἐκτάκτους ἐπιτρόπους καὶ προσωρινοὺς διοικητάς· ἀλλὰ πότε καὶ εἰς τὰς πράξεις του ταύτας ἠδυνήθη νὰ ἔλθῃ; τὸν τελευταῖον μῆνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους Δεκέμβριον, καὶ τοῦτο, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν πολλῶν ὀρρωστιῶν του· πρόσκοψις δυστυχῶς ἀναπόφευκτος εἰς τὴν πρόοδον τῶν κοινῶν πραγμάτων, καὶ ἥτις συμβαίνει πάντοτε, ὅταν εἷς καὶ μόνος τὰ πάντα ἀναδέχεται. Τὸ δὲ περίεργον εἶναι, ὅτι συναισθανόμενος ὁ ἴδιος τὸ πρὸς τὸν τοιοῦτον σκοπὸν ἀνεπαρκὲς τοῦ καιροῦ, μέχρι, λέγω, τοῦ Μαρτίου τοῦ ἐπιόντος ἔτους **1830**, ὅτε νὰ δάλῃ ἔμελλεν εἰς πρᾶξιν τὸ νέον οἰκονομικὸν σύστημα κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως, ἐπρομήνυσε συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς ἐγ-

κυκλίου του, ὅτι κατ' ἀνάγκην ἤθελεν ἐκπληρώσει καὶ τότε τὸν σκοπὸν τῆς συνελεύσεως διὰ προσωρινῆς διατάξεως· καὶ τοῦτο οὕτως ἐγένετο, περὶ τῶν ἐκ τῆς γῆς προσόδων τοῦ ἐγγείου καὶ ἐπικαρπίας φόρου τοῦ ἔτους **1830**. Ἡ δὲ ἐπενεχθεῖσα κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ ἀνόρθωσις καὶ θεραπεία ὑπῆρξεν ἡ ἐνοικίασις αὐτῶν εἰς χρήματα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς χορηγήσεως πρὸς τοὺς φορολογουμένους εὐκολιῶν καὶ τῆς ἐλαφρύνσεως αὐτῶν ἀπὸ τὰ δυσβάστακτα βάρη τῆς μετακομίσεως. Τὸ αὐτὸ δὲ μέτρον ἐφήρμοσεν κατ' ἀποκοπὴν καὶ εἰς τὰ λοιπὰ προϊόντα. Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τῶν ζητηθεισῶν παρὰ τῶν ἐκτάκτων ἐπιτρόπων καὶ προσωρινῶν διοικητῶν περιγραφῶν καὶ πληροφοριῶν ἐσύστησε κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ αὐτοῦ ἔτους **1830** καὶ πολιτογραφικὴν ἐπιτροπήν. Κατὰ δὲ τὸν Νοέμβριον τοῦ ἰδίου ἔτους ἐπαναλαβὼν τὴν περὶ τῶν τοιούτων πληροφοριῶν διαταγήν του, ἔδωκε πρὸς τοῦτο ἐκτεταμένας καὶ ὡρισμένας ὁδηγίας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ λάβῃ ἀκριβεῖς γνώσεις εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ πρὸς τοὺς πολίτας ἑκάστης ἐπαρχίας παραχωρηθησομένου μέρους τῆς γῆς, τοῦ ὁποίου ἔμελλον νὰ γείνωσιν ἰδιοκτῆται κατὰ τὰς ἐψηφισμένας συμφωνίας.

Ἀλλὰ καὶ ὅλα ταῦτα, Κύριοι, εἰς μάτην ἀπέβησαν, καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ εὐεργετικοῦ πρὸς τοὺς πολίτας καὶ ἀνεκτικοῦ πρὸς τοὺς φορολογουμένους σκοποῦ, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο μέτρον οὕτω πως ἔπεται ν' ἀποβῇ κατ' ἐμέ, ὡς προεῖπον, πρὶν ἡ αὐθεντικῶς καὶ ὁριστικῶς ἤθελεν ἀποφασισθῇ ἡ περὶ ἐθνικῆς γῆς διανομή, καὶ συνάμα τὸ ἐξ αὐτῆς ποσὸν δι' ἕκαστον πολίτην ἢ οἰκογενειάρχην μετὰ τοῦ ἐμφρόνος προορισμοῦ τοῦ ἐτησίου πόσου τινος φόρου κατὰ στρέμμα· ἄλλως πώποτε, Κύριοι, δὲν θέλομεν διεξέλθει ἀπὸ τὸν τοιοῦτον λαβύρινθον καὶ τὰ δεινά του. Τέλος ὁ Κυβερνήτης ἐδιάσθη ἵνα ἔλθῃ καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἐπιόντος ἔτους **1831** φορολογίαν ἀντὶ τοῦ προλαβόντος ἀτυχοῦς μέτρου εἰς νέαν προσωρινὴν πάλιν. Ἡ δὲ κατ' αὐτὴν ἀνόρθωσις καὶ τότε ὑπῆρξεν ἡ ἐνοικίασις εἰς εἴδη τῶν προϊόντων, καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἰδιοκτήτων κατ' ἓν ἐπὶ τοῖς **10**. ἐπὶ δὲ τῶν ἐθνικῶν κατὰ **2 1|2**, καὶ οὕτω καθεξῆς εἰς τὰ λοιπὰ εἴδη ἀναλόγως καὶ σχετικῶς τὸ μέτρον τοῦτο ἐφήρμοσε. Καὶ μέχρι τούτου ἐσταμάτησεν αἱ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Κυβερνήτου προσπάθειαι ὡς πρὸς τὰ δσα ἀνέφερα ἀντικείμενα κατὰ τὸ ἄρθ. **5** τοῦ Γ, ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως.

Δευτέρα δὲ μέριμνα αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ διορισμὸς ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας κατὰ τὸν Δεκέμβρ. τοῦ **1830** ἐπὶ

τῶν ἀφορώντων τὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἐν γένει ἀπαιτήσεις, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ε'. ψηφίσματος, καθὼς καὶ ἐπιτροπῆς ἐκ τε Γερουσιαστῶν τῶν ἀρμοδίων γραμματέων καὶ ἐκ δικαιούχων διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν ναυτικῶν νήσων καὶ τῶν κοινοτήτων αὐτῶν. Ἀλλ' ἐκ τῶν αὐτῶν λόγων καὶ περιπετειῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπρόσκοψαν καὶ αἱ ἄλλαι ὁμοίως προθέσεις διὰ τὴν χρεωστουμένην τοιαύτην δικαιοσύνην, δὲν ἐτελεσφόρησαν καὶ αἱ ἐπὶ τούτων ἅπαμπτοι προσπάθειαι αὐτοῦ. Τρίτη δὲ ἐκτενεστέρα καὶ ἐμφρονεστέρα πρᾶξις ὑπῆρξεν ὁ ἀνακαινισμὸς τῆς προσυστηθείσης παρ' αὐτοῦ χρηματικῆς τραπέζης εἰς πεντατεσίαν, καὶ ἡ αὔξησις τῶν κεφαλαίων αὐτῆς ἐπὶ ἀσφαλείᾳ ἐθνικῶν κτημάτων κατὰ τὴν τῆς αὐτῆς συνελεύσεως ἀπόφασιν. Τὸ περὶ ταύτης μέτρον ὑπῆρξεν οὐκ ὀλίγων ἀναλόγως τῶν τότε περιστάσεων συντελεστικὸν εἰς τὸ κοινὸν, καὶ ἰδίως εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν μας· βαθμιδὸν ἤθελεν ὑπάρξει συντελεστικοτέρα ἐὰν δὲν παρέλυε ἅμα μὲ τὴν ἔλλειψιν τοῦ πλάστου αὐτῆς, καὶ ἐὰν αἱ ἑπόμεναι Κυβερνήσεις δὲν ἐφέροντο ἐπιλήσμονες τῶν ἐπιβαλλομένων αὐταῖς ὑπὸ τοῦ Νόμου καθηκόντων, ὡς πρὸς τὴν ἐπίσης προστασίαν τοῦ καταστήματος τούτου, καὶ ὡς πρὸς τὸ κῦρος καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν νομίμων ἀσφαλειῶν του. Ἐν τοσούτῳ τὸ μέτρον τοῦτο ἀφ' ἑνὸς, ἡ αὐστηρότης του εἰς τὴν οἰκονομίαν ἀφ' ἑτέρου, καὶ τὰ γενναῖα τότε μηνιαῖα βοηθήματα τῆς χριστιανικωτάτης Γαλλίας, ἐθεράπευσαν κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἧττον τὰς ἀνάγκας τῆς πατρίδος καὶ τὰς δυστυχεῖς τότε περιστάσεις. Μετὰ τὰς ἀνωτέρω πράξεις του ἄρχεται ἡ περὶ βοσκῶν ἐνέργεια κατὰ τὸ ἄρθρ. **8** τοῦ αὐτοῦ Γ. ψηφίσματος, πρὸς καταργησιν τῶν νομίστρων· ἐπέφερε δὲ καὶ εἰς ταῦτα διὰ τοῦ ὑπ. ἀρ. **601** τῆς **4** Φεβρ. **1830** ψηφίσματος τὴν ἐξῆς βελτίωσιν, τοῦ νὰ πληρώσωσιν ὅλα τὰ ζῶα ἀνιξαιρέτως, καὶ ἂν ἤθελον βοσκήσῃ εἰς ἐθνικὴν ἢ ἰδιωτικὴν γῆν, κεφαλικόν τινα φόρον, ἤτοι **5** λεπτῶν τὰ αἰγοπρόβατα καὶ **20** τὰ νωμαδικὰ ἢ χονδρὰ, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς κανὲν ἄλλο τέλος βοσκῆς δημόσιον, ὅταν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν ἰδίων αὐτῶν χωρίων ἐνδιαιτῶνται ἢ εἰς γῆν ἰδιόκτητον ἄλλου τινὸς, μεθ' οὗ δύναται νὰ γίνῃ ἰδιαιτέρα συμφωνία· καὶ ἐκανόνισεν ὥστε αἱ λοιπαὶ βοσκήσιμοι γαῖαι νὰ τίθενται εἰς δημοπρασίαν ἐνοικιάσεως μεταξὺ τῶν ἐχόντων ποίμνια καὶ ἀγέλας χονδρῶν ζώων· τὸ κεφαλικὸν τοῦτο τέλος κατέταξε εἰς τὸ Κεφ. τῶν ἐμμένων φόρων, καὶ προσδιώρισεν αὐτὸ διὰ τὴν χορήγησιν τῶν διοικ. ἐξόδων τοῦ ἐπιτοπίου καλλωπισμοῦ καὶ τῶν κοινοφελῶν καταστημάτων ἑκάστης κοινότητος.

Ἐντεῦθεν ὡρμήθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 602 τῆς αὐτῆς ἐποχῆς ψηφίσματός του καὶ εἰς τὸ ἐπικρατοῦν μέχρι σήμερον σύστημα τῶν ἐπιτοπίων λεγομένων πόρων, πρόνοιαν οὐσιώδη πρὸς τὰς δυστυχεῖς κοινότητας. Ἂς ἔλθωμεν ἤδη καὶ εἰς τὸ σοβαρώτερον πάντων τῶν λοιπῶν καθηκόντων του.

Ὁ ἔξοχος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἀφοῦ ἔδωσε εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν γνώμην ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ τὸ ὠφελιμώτερον καὶ ταχύτερον ἐπιθεώρησιν τῶν προλαβουσῶν συνταγματικῶν πράξεων, καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ θεμελιώδους Νόμου κλπ. σκεπτόμενος, ἀνησυχῶν καὶ ἀγωνιῶν πῶς ἠδύνατο νὰ κατασταθῇ εἰς τοὺς πολίτας ὠφελιμώτατον τὸ οὐράνιον τοῦτο δῶρον, εὑρὼν ἐν τῇ συνέσει του ὅτι εἶναι μὲν δίκαιον ὅλοι οἱ Ἕλληνες νὰ ἐνεργοῦν ἐπίσης τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται πρὸ πάντων νὰ γίνωσιν ἰδιοκτῆται, καὶ θεωρῶν ὅτι πρὸ τῆς λύσεως τοῦ μεγάλου τούτου προβλήματος, καθ' ὃ ὅσοι τῶν Ἑλλήνων δὲν ἔχουσι ἰδιοκτησίαν ἠμποροῦν νὰ ἀποκτήσωσι, τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου δὲν θέλει εἶσθαι πλέον ἐπικίνδυνος ἀπάτη ἀλλὰ σωτήριον διὰ τὴν πατρίδα μέτρον καὶ συντελεστικὸν εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ ἔθνος; τοῦ σκοποῦ τῶν ἀγώνων του, ἐξέτασε ἐπὶ τούτῳ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. **683** τῆς **14** Φεβρ. **1830** διαγγέλματός του, τὸ ὁποῖον ἐπιτρέψατέ μοι παρακαλῶ νὰ ἀναγνώσω ὁλόκληρον, διὰ τὸ ὑψηλὸν καὶ σεβαστὸν τῆς ὕλης αὐτοῦ, διότι ἐν διηγήσεσι καὶ περικοπαῖς μειοῦται ἡ ἀξία του· ἐνταῦθα ἀνέγνω τὸ ἐξῆς ἔγγραφον τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὴν ἐφεξῆς μετ' αὐτὸ ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας.

Ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Εἰς τὸ διάγγελμα τὸ ὁποῖον διευθύναμεν κατὰ χρέος εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν 4 Φεβρ. ὑπ' ἀριθ. **586**, ἐκοινοποιοῦμεν τὴν γνώμην μας περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἡ ἀνήκουσα ἐπιτροπὴ ἤθελε δυνηθῇ νὰ κάμῃ ὠφελιμώτερον, ἅμα καὶ ταχύτερον, τὴν πολλοῦ λόγου ἀξίαν ἐπιθεώρησιν τῶν προλαβουσῶν συνταγματικῶν πράξεων.

Ἀσχοληθέντες καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι περὶ τὸ ἔργον τοῦτο, καθὼς σᾶς προαναγγέλλωμεν, ἐπείσθημεν ὅτι τὰ συντάγματα τοῦ Ἄστρους, τῆς Ἐπιδαύρου, καὶ τῆς Τροιζῆνος, δίδοντα τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου εἰς τοὺς πολίτας, ὅσοι ὀφείλουν νὰ ἐνεργήσουν, δὲν προσαπαιτοῦν παρ' αὐτῶν οὐδεμίαν ἰδιοκτησίαν.

« Ἂν ἀναδράμωμεν διὰ τοῦ νοὸς εἰς τοὺς καιροὺς, καθ' οὓς τὸ ἔθνος αὐθορμήτως καὶ ὁμοφώνως ἠγωνίζετο ν' ἀπολάβῃ τὰ ἄπειρα ἀγαθὰ, τὰ ἀπὸ νόμιμον Κυβέρνησιν ἐκπηγάζοντα, θέλομεν ἴδει, ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοῦδὲν ἠδύναντο τότε νὰ θεμελιώσουν τὴν ἐνέργειαν τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς ἰδιοκτησίας, διότι τοιουτρόπως ἤθελεν ἀποστερήσει τοῦ δικαιώματος τούτου τὸ μέγα μέρος τῶν πολιτῶν. »

« Ὁ λαὸς, ὅτις λαβὼν τὰ ὅπλα ἐμάχετο καὶ ἔχυνε τὸ αἷμά του ἐπ' ἐλπίδι τοῦ νὰ ἐλευθερωθῇ, ἠδύνατό ποτε ν' ἀφαιρέσῃ τὴν ἐλπίδα ταύτην διὰ τῶν πληρεξουσίων του, ἐξαιρῶν ἑαυτὸν ἐκουσίως τοῦ περὶ ἐκλογῆς Νόμους τοῦτο εἶναι πάντῃ ἀπίθανον. Ὅθεν οἱ νομοθέται ἐχρεώστουν ἔκτοτε νὰ δώσουν εἰς αὐτὸν τὸ τῆς ψήφου δικαίωμα, χωρὶς νὰ προαπαιτήσουν ἰδιοκτησίαν· ἀλλὰ τὴν σήμερον ἄλλως πως ἔχουσι τὰ πράγματα. Καὶ τωόντι, ἀσχολούμενοι περὶ τὸν θεμελιώδη νόμον, δι' οὗ θέλει προσδιορισθῇ τὸ δημόσιον δίκαιον τῶν Ἑλλήνων, ἠμποροῦμεν ποτὲ νὰ μὴ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ἤδη τὸ μέγα μέρος τῶν πολιτῶν; ἠμποροῦμεν νὰ μὴ ἀναλογισθῶμεν παντάπασι τὴν ἰδιοκτησίαν ἢ πρέπει τάχα νὰ τὴν λάβωμεν ὡς ὅρκον; Ἂν τὸ πρῶτον, θέλομεν διαπιστεύσει τὴν τύχην τῆς πατρίδος εἰς τὸ πλῆθος τῶν θητῶν· ἂν τὸ δεύτερον, θέλομεν τὴν διαπιστεύσει εἰς τὰς χεῖρας ὀλίγων τινῶν ἀτόμων, ἐξ ὧν σύγκειται ἤδη ἡ τάξις τῶν ἰδιοκτημόνων. Τούτου ἢ ἐκείνου δοθέντος, τὸ ἔθνος ἀντὶ νὰ ἀπολαύσῃ τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἤλπιζεν ἀπὸ τὰς πολυχρονίους συμφοράς του καὶ τὰς πολυαιμάτους θυσίας του, θέλει καταδικασθῇ ἐπὶ μικρὸν ὡς εἰς ἀνηλίκου παιδὸς κατάστασιν, καὶ οὕτω θέλουν καταντήσει εἰς παραλυσίαν ὅλα τὰ μέσα, ὅσα ἡ θεία πρόνοια ἔδωκεν εἰς αὐτὸ, διὰ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικήν του ἐπανόρθωσιν. »

« Φρονοῦμεν περιττὸν ν' ἀναπτύξωμεν τὰς παρατηρήσεις ταύτας, καθότι δὲν εἶσθε βέβαια ὀλιγώτερον πεπεισμένοι ἀπὸ ἡμᾶς, ὅτι εἶναι μὲν δίκαιον ὅλοι οἱ Ἕλληνες νὰ ἐνεργοῦν ἐπίσης τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, ἀλλ' ὅτι πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται πρὸ πάντων νὰ γινῶσιν ἰδιοκτῆται. »

« Ἐλπίζοντες, ὅτι θέλομεν δυνηθῇ ἐντὸς ὀλίγου νὰ σᾶς κοινοποιήσωμεν τὰς ἰδέας μας περὶ τῶν συνταγματικῶν νόμων, τῶν ὁποίων τὰς πρώτας βάσεις ἔθεσεν ἡ ἐν Ἄργει Συνέλευσις διὰ τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουλίου Β. ψηφίσματος, ἐπιθυμοῦμεν νὰ μᾶς

θωμεν προηγουμένως τὴν γνώμην σας περὶ τοῦ μεγάλου προβλήματος, τὸ ὁποῖον σᾶς καθυποβάλλομεν ἤδη. »

« Λφοῦ λυθῇ τὸ πρόβλημα τοῦτο, ὅσοι τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν δὲν ἔχουν ἰδιοκτησίαν, ἠμποροῦν ν' ἀποκτήσουν· ἅμα δὲ κατορθωθῇ τοῦτο, ὁ νόμος διὰ τοῦ ὁποίου θέλουν δυνηθῇ νὰ ἐνεργῶσι τὰ δικαιώματα τῆς ψήφου, δὲν θέλει εἶσθαι πλέον ἐπικίνδυνος ἀπάτη, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου μέτρον σωτήριον διὰ τὴν πατρίδα, καὶ συντελεστικὸν εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ ἔθνος τοῦ σκοποῦ τῶν ἀγώνων του. »

« Διὰ νὰ ἐπιταχύνωμεν, καθὼς ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἡμᾶς, τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν δικαιωτάτων τούτων εὐχῶν, ἀνακεφαλαιοῦντες τὸν λόγον ζητοῦμεν τὴν γνώμην σας περὶ τῶν ἑξῆς ἄρθρων.

« Λον. Φρονεῖ ἡ Γερουσία, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου πρέπει νὰ ὁρισθῇ εἰς τρόπον, ὥστε τὸ πρὸς ἐνέργειαν αὐτοῦ πρὸ πάντων ἀπαιτούμενον νὰ ἦναι ἡ ἰδιοκτησία ;

« Βον. Ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι θέλει ἀποκριθῇ καταφατικῶς ἡ Γερουσία, εἶναι πεπεισμένη, ὡς καὶ ἡμεῖς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἤθελε πράξει ἀναξίως τῆς ἐμπιστοσύνης, μὲ τὴν ὁποίαν ἐτιμήθη παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἂν δὲν δώσῃ πρὸ πάντων εἰς τοὺς ἔχοντας ἰδιοκτησίαν τὰ μέσα τοῦ νὰ ἀποκτήσουν ;

« Γον. Τούτου ὑποτεθέντος, ἡ Γερουσία θέλει εἶσθαι διατεθειμένη νὰ συνδράμῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς ἔκδοσιν ψηφίσματος προσδιορίζοντος

« 1) Τὸν μέγιστον καὶ ἐλάχιστον ὅρον τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, τὰς ὁποίας θέλει κριθῇ εὔλογον νὰ παραχωρήσῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας ἰδιοκτησίαν πολίτας.

« 2) Μὲ ποίας συμφωνίας πρέπει νὰ παραχωρηθῶν αἱ γαῖαι αὗται.

« 3) Τοὺς τόπους καθ' οὓς θέλει γείνει ἡ παραχώρησις ; »

» Τοιοῦτον ψήφισμα συνάδει κατὰ γράμμα μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουλίου Γ'. ψηφίσματος τῆς ἐν Λργει συνελεύσεως. Ἐκτὸς δὲ τούτων, ἐπειδὴ τὸ μέτρον αὐτὸ δὲν ἀποβλέπει εἰς ἄλλο εἰμὴ εἰς τὸ νὰ προμηθεύσῃ ὑπὸ ἱερωτέραν ἀσφάλειαν πολιτικὴν καὶ ἀνεξάρτητον ὕπαρξιν εἰς τὸ μέγα μέρος τῶν πολιτῶν τῆς Ἑλλάδος, δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι εἰς τὴν ἑπομένην συνέλευσιν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους θέλουν τὸ ἐπικυρώσει παμψηφεί. »

« Ἐν ᾧ ὁ λόγος περὶ πολιτῶν Ἑλλήνων, δὲν ἐξαιροῦμεν ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὔτε τοὺς μὴ αὐτόχθονας ὁμογενεῖς μας, οἵτινες συνεπολέμησαν εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος, καὶ ἔχασαν

ἑπομένως τὰς ἑστίας καὶ τῶν περιουσίαν των διὰ νὰ συντελέσωσιν πραγματικῶς εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς πατρίδος, οὔτε ἐκείνους τῶν ἀλλογενῶν, οἱ ὁποῖοι, ὑπηρετήσαντες ἐντίμως τὴν Ἑλλάδα, ἤθελον ἀποφασίσει νὰ ἀποκατασταθῶσιν ἐν αὐτῇ, ἀλλ' οὔτε καὶ τοὺς ὅσοι θέλουσι καὶ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα νὰ φέρωσιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν γῆν τὰς γνώσεις, τὰ προτερήματα, τὴν ὑπόληψιν καὶ τὰ χρήματά των. »

« Μ' ὅλον τοῦτο ὁ Νόμος θέλει προσδιορίσει θετικώτερον πῶς θέλουν ἀποκτήσει οἱ καθυπαγόμενοι εἰς ἑκάστην τῶν εἰρημένων κατηγοριῶν πολῖται τό τε δικαίωμα τοῦ ψήφου καὶ τὸ περὶ τούτου ἀπαιτούμενον δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας »

Ἡ Γερουσία τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς τὴν Λ. Ε. τὸν Κυβερνήτην.

« Ἀνέγνωσεν ἡ Γερουσία τὸ ὑπ' ἀριθ. 683 διάγγελμα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ σκεψαμένη μετὰ προσοχῆς τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ἐννόησε καλῶς τὴν βαθυνουστάτην ἀνάπτυξιν τῶν δικαιωμάτων, ὅσα ἔχει ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, ὅστις ἔχυσε τὸ αἷμα του ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ τὰ ὑπαγορευόμενα προνοητικὰ μέτρα, δι' ὧν φρονεῖ ἡ Υ. Ε. ὅτι ἀσφαλίζεται διὰ παντὸς ἡ ὕπαρξις καὶ ἡ ἐλευθερία του. »

« Συμφώνως λοιπὸν κατὰ πάντα μὲ τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως, ἡ Γερουσία θεωρεῖ ὡς ἓν τῶν πρώτων συστατικῶν τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου, τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ πολίτου· ἀλλὰ περὶ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου τούτου πρέπει νὰ ξηγηθῶμεν πλατύτερα. »

« Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ἐξοχώτατε, ἅμα λαβὼν τὰ ὅπλα καὶ κηρύξας τὸν ἑαυτόν του ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὸν τυραννικὸν ζυγόν, ἐκήρυξεν ἐνταυτῷ ὅτι ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος εἶναι γῆ τῶν προγόνων του, διὰ τῆς ὁποίας τὴν ἀνάκτησιν ἀπεφάσισε νὰ προσφέρῃ τόσα σφάγια εἰς τοὺς τόσων ἐτῶν αἱματώδεις πολέμους· αὐτὴν ἐνόμισεν ἀμοιβὴν τῶν ἀγώνων του καὶ ἔπαθλον τῶν ἀνδραγαθιῶν του· αὐτὴν νομίζει καὶ τώρα ἄσυλον τῶν δυστυχιῶν του καὶ κρηπίδα τῆς ἐλευθερείας του. »

« Εἰς τὸν ΙΔ'. Νόμον ἐξέφρασαν οἱ ἀνεπρόσωποί του τὸ αἴσθημα τοῦ λαοῦ τοῦ παριστανομένου ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἐκήρυξαν βραβεῖαν τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνιζομένων τὴν γῆν τὴν ἰδίαν, τὴν ὁποίαν ἐπότισαν συνεχῶς μὲ τὸ αἷμά των. »

« Ἡ ἐν Ἄστρει συνέλευσις προλαμβάνουσα τὸ μέγα δυστύχημα τοῦ νὰ συγκεντρωθῇ ἡ ἐθνικὴ γῆ εἰς ὀλίγα πλούσια ἄτομα, καὶ νὰ μείνῃ ὁ ὑπὲρ αὐτῆς τῆς γῆς ἀγωνιζόμενος πτωχὸς, ἄοικος, ἀκτήμων καὶ τὸν ἀέρα μόναν ἀναπνέων εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπηγόρευσεν αὐστηρῶς τὴν ἐκποίησιν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. λϐ'. ψηφίσματος.

« Τὴν κοινὴν ταύτην φωνὴν τοῦ ἔθνους ἐξέφρασαν καὶ οἱ ἐν Ἐπιδαύρῳ καὶ ἐν Τροιζῆνι ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τῶν ιϐ'. καὶ κ'. ψηφισμάτων, καὶ ἐπεκύρωσεν ὁμοφώνως ἡ ἐν Ἄργει τετάρτη συνέλευσις. »

« Ἐνῷ δὲ λαμβάνει τοιαύτην ἡ ἐν Ἄστρει συνέλευσις πρόνοιαν περὶ τῆς διατηρήσεως αὐτοῦ τοῦ μόνου καφυγίου τῶν Ἑλλήνων, διὰ νὰ μὴν γένῃ ἔρμαιον τῶν πλουσίων καὶ δυνατῶν, ἡ ἐν Τροιζῆνι βαίνουσα εἰς τὰς προτεθείσας βάσεις τοῦ ιϐ'. Νόμου, ἐπικυρώνει τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν εἰς τὸ κ'. ψήφισμα, καὶ ἀφαιροῦσα πᾶσαν ὑποψίαν ἰδιοτελείας εἰς τὴν συμμετοχὴν αὐτοῦ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων κτήματος, διὰ τοῦ ά. τῆς αὐτῆς συνελεύσεως ψηφίσματος παραδέχεται ὡς συμμετόχους τῶν ἐλπιζομένων ἀγαθῶν τῆς γῆς τῆς Ἑλλάδος τοὺς συμμετόχους τῶν παθημάτων του· ἀνοίγει ἔπειτα τὰς ἀγκάλας της καὶ συγκαλεῖ διὰ τῶν κϐ'. καὶ κγ'. ψηφισμάτων ὅλους τοὺς χριστιανοὺς τοὺς θέλοντας διὰ νὰ κάμωσι σταθερὰν κατοικίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ γένωσι μίαν ἡμέραν πολῖται Ἕλληνες. »

« Ἐπ' αὐταῖς ταῖς βάσεσι θεμελιουμένη ἡ Γερουσία θεωρεῖ ὡς κοινὴν εὐχὴν ὅλου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸ νὰ γένῃ ἕκαστος πολίτης τῆς Ἑλλάδος κύριος ἰδιοκτησίας· καὶ νομίζει ὅτι τὸ ἔθνος θέλει εὐπευφημίσει εἰς τοιαύτην πρᾶξιν, τείνουσαν εἰς ὃν ἀνέκαθεν αὕτη ἐτείνετο σκοπὸν, καὶ προλαμβάνουσαν τὴν τοιαύτην ἀποδειχθεῖσαν ἔφεσίν του καὶ τὴν βεβαίως ποτε ἐσομένην ὁμοψήφον του ἐπικύρωσιν. »

« Ἀπαντῶσα δὲ ἡ Γερουσία κατ' ἄρθρον εἰς τὴν ἀναφερομένην ἐν τῷ εἰρημένῳ ἐγγράφῳ ἀνακεφαλαίωσιν γνωμοδοτεῖ.

« α) Ὅτι εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἓν τῶν πρὸς ἐνέργειαν τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου ἀπαιτουμένων εἶναι ἡ ἰδιοκτησία.

« Ὅτι θέλει συμπράξει εἰς τὸ νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς πολίτας τῆς Ἑλλάδος τὰ μέσα τοῦ νὰ λάβωσι μερίδα εἰς τὰ ἐθνικὰ κτήματα, ἀλλὰ χωρὶς ν' ἀφαιρεθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς κἀνένα τῶν πολιτῶν »

« Ὅτι περὶ τῆς ποσότητος, τῶν συμφωνιῶν καὶ τῶν τόπων

καθ' οὓς μέλλει νὰ γένῃ ἡ παραχώρησις αὕτη εἰς τοὺς πολίτας τῆς Ἑλλάδος, ἡ Γερουσία θέλει καθυποβάλλει παρατηρήσεις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, θεμελιουμένας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 468 ἔγγραφον τῆς Κυβερνήσεως. »

« Ἐντοσούτῳ ἡ Γερουσία ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ σχέδιον ψηφίσματος προσδιορίζον θετικώτερον, πῶς θέλουν ἀποκτήσει τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου καὶ τὸ περὶ τούτου ἀπαιτούμενον τῆς ἰδιοκτησίας οἱ αὐτόχθονες πολῖται τῆς Ἑλλάδος, οἱ μὴ αὐτόχθονες ὁμογενεῖς, οἱ ἀγωνισθέντες καὶ ἀπολέσαντες τὴν πατρίδα καὶ ἰδιοκτησίαν των, οἱ ἀλλογενεῖς οἱ ἐντίμως ὑπηρετήσαντες τὴν Ἑλλάδα, καὶ τελευταῖον, πότε καὶ πῶς θέλουν λάβει τὰ δικαιώματα ταῦτα ὅσοι εἰς τὸ ἑξῆς θελήσουν νὰ γίνουν κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος, φέροντες τὰς γνώσεις, τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ χρήματά των εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν. »

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 28 Φεβρουαρίου 1830.

Ὁ Πρόεδρος
Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ.

Ὁ Γραμματεὺς
Π. Σοῦτσος.

Ταῦτα εἰσὶ, Κύριε, τὰ ἀξιομνημόνευτα ἔγγραφα μεταξὺ τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος καὶ Γερουσίας ἐκείνης, περὶ τοῦ μεγάλου τούτου προβλήματος τῆς ἀληθοῦς ἀποκαταστάσεως τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων, πράγματι ἐλευθέρων καὶ οὐχὶ ἰδανικῶς. Ἐὰν δὲ ἀπαντᾶται μεταξὺ τῶν λεπτομερειῶν τῶν ἐγγράφων διαφορά τις, ἥτις κυρίως μία καὶ μόνη ὑπάρχει, κατὰ μὲν τὴν γνώμην τοῦ Κυβερνήτου τοῦ νὰ διανεμηθῇ γῆ κατὰ προτίμησιν εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας ἰδιοκτησίαν τινὰ, κατὰ δὲ τὴν τῆς Γερουσίας πρὸς ὅλους ἐν γένει ἔχοντας καὶ μὴ ἔχοντας, ἑκάστη τούτων ἔχει τὴν αἰτίαν της. Ἡ δὲ κυρία βάσις ὑπῆρχε μία καὶ ἡ αὐτὴ, τοῦ νὰ ὦσι οἱ πολῖται Ἕλληνες πάντες ἰδιοκτῆται, καὶ οὐχὶ ὁ μὲν τοιοῦτος, ὁ δὲ θῆτας καὶ δοῦλος τοῦ ἄλλου.

Ἀλλὰ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τοιαύτης μεγάλης ἰδέας καὶ τοῦ θέματος τοῦ λόγου μου, παρακαλῶ, Κύριοι, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐπιτρέψητε ἵνα ἀναγνώσω καὶ τὸν μνημονευόμενον εἰς τὴν ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας ΙΑ'. νόμον, καὶ τὰ ἀναγκαιότερα ἄρθ. αὐτοῦ.

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο
καὶ τὸ Ἐκτελ. ἐπεκύρωσε τάδε.

Ἀον. Ὅσοι στρατιῶται εὑρίσκονται ἤδη εἰς δούλευσιν τῆς πατρίδος, καὶ ὅσοι ἔνοπλοι ὄντες καταγραφοῦν εἰς τὸ ἑξῆς γρα-

τιῶται, ὅλοι χωρὶς καμμίαν ἐξαίρεσιν θέλουν λάβει δι' ἀντιμισθίαν ἀνὰ ἓν στρέμμα γῆς κατὰ μῆνα ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς καταγραφῆς των.

Βον. Μερικώτερον ὅσοι Πελοποννήσιοι στρατιῶται στρατεύουσιν ἔξω τῆς Πελοποννήσου, θέλουν λαμβάνει ἀντιμισθίαν ἀνὰ ἓν ἥμισυ στρέμμα γῆς ἐθνικῆς κατὰ μῆνα ἕκαστος στρατιώτης.

Γον Τόσον οἱ εὐμοιρούμενοι ἤδη εἰς δούλευσιν, καθὼς καὶ ὅσοι θέλουν καταγραφῆ μετέπειτα, πρέπει νὰ φανερώσουν πόσον καιρὸν ἀποφασίζουν νὰ δουλεύσουν τὴν πατρίδα ὡς στρατιῶται, αὐτὸς ὁ καιρὸς ὅμως δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἦναι ποτὲ ὀλιγώτερον τῶν ἓξ μηνῶν.

Δον. Εὐθὺς ἀφοῦ ἐλειώσει ὁ καιρὸς τῆς δουλεύσεως, τὸν ὁποῖον ἕκαστος τῶν στρατιωτῶν ὑπεσχέθη, ἡ Διοίκησις θέλει δώσει εἰς αὐτὸν στρέμματα γῆς ἀνάλογα μὲ τοὺς μῆνας τοὺς ὁποίους ἐδούλευσε, κατὰ τὴν ἀπόδειξιν, τὴν ὁποίαν θέλει παρρησιάσει ὑπογεγραμμένην.

Εον Ἕκαστος τῶν στρατιωτῶν, διὰ νὰ ἦναι βέβαιος περὶ τῆς γενομένης ἀντιμισθίας, θέλει λάβει παρὰ τῆς Διοικήσεως τὰ ἀναγκαῖα ἀποδεικτικὰ τῆς κυριότητός του ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ἡ ὁποία τῷ δίδεται.

Ϛον. Τὰ στρέμματα γῆς ὅσα ἀνήκουσιν εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἤθελον ἀποθάνει εἰς τὸν πόλεμον, θέλουν δοθῆ εἰς τοὺς κληρονόμους των δι' ὅλους τοὺς συμφωνηθέντας μῆνας τῆς ἐδουλεύσεώς των, χωρὶς νὰ παρατηρηθῆ ἂν ἀπέθανον πρὶν τελειώσει ἡ συμφωνηθεῖσα διορία.

Ζον. Ὁμοίως ὅσοι πληγωθέντες δὲν ἤθελον εἶναι ἱκανοὶ πλέον νὰ δουλεύσωσιν τὴν πατρίδα μὲ τὰ ὅπλα, θέλουν λάβει τὴν ἄδειαν νὰ παραιτηθῶσιν ἀπὸ τὴν δούλευσιν, καὶ θέλουν δοθῆ εἰς αὐτοὺς στρέμματα γῆς ἀνάλογα μὲ ὅσους μῆνας ἐσυμφώνησαν νὰ δουλεύσωσιν.

Παραλείποντες ἐνταῦθα, χάριν συντομίας, τὰ ἄρθρα Η. —ΙΕ. ὡς ὀργανικὰ τοῦ νόμου τούτου, μεταβαίνω εἰς τὰ ἑπόμενα ὡς ἀφορῶντα καὶ ταῦτα τὴν οὐσίαν αὐτῶν.

ΙϚον. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει διατάξει τὰς μεγάλας ἀμοιβὰς, τῶν ὁποίων ἤθελον κριθῆ ἄξιοι αἱ πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τῶν διαφόρων ἀξιωματικῶν.

ΙΖ'. Οἱ Μινίστροι τῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ πολέμου θέλουν ἐνεργήσει, ἐφ' ὅσον ἀνήκει ἑκάστῳ, τὸν παρόντα Νόμον, ὅστις

θέλει δημοσιευθῆ καὶ καταχωρηθῆ εἰς τὸν Κώδηκα τῶν Νόμων.

Ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλ.
ΣΩΤ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ.

Ἐπικυροῦται.
Ὁ Πρόεδρος προσωπογραφ. ὁ ἀ. Γραμ. τοῦ Βουλ
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
(Τ. Σ.)

Ὁ ἀρχιγρ. τῆς ἐπικρατείας ΜΙΝΙΣΤΡΟΣ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων.
Θ. ΝΕΓΡΗΣ.

Τὰ ἀξιόλογα ταῦτα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα μὲ παραδειγματικὴν ὑπομονὴν εὑρεστήθητε νὰ ἀκούσητε, περιποιοῦσι μεγάλην τιμὴν εἰς τοὺς ἐκδότας αὐτῶν· ταῦτα, κατ' ἐμὲ, πρέπει νὰ προστεθῶσι εἰς τὰ ἐν χρήσει παντὸς Βουλευτοῦ καὶ Γερουσιαστοῦ βιβλιάρια τῶν κανονισμῶν ἀμφοτέρων τῶν σωμάτων μετὰ τὸ Σύνταγμα, πρὸς ὑπενθύμισιν πάντοτε ὑπολειπομένου τινὸς ἱεροῦ ἱερωτάτου καθήκοντος.

Ἰδοὺ ὅτι ἡ ἐθνικὴ γῆ καὶ κατὰ τὰ ἔγγραφα ταῦτα καὶ κατὰ τὰς ἀποφάσεις ὅλων τῶν πρωινηθεισῶν ἐθνοσυνελεύσεων, εἶναι διατεθειμένη ὑπὲρ τοῦ πολυπαθοῦς λαοῦ, διότι οἱ τότε ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος ὡς στρατιῶται ἦτο ὅλος ὁ λαὸς, πάντες οἱ πολῖται· ὅλων καὶ ἕκαστος εἶναι ἡ γῆ αὕτη τὸ ἀναφαίρετον ἀποκτημά των, καὶ ὅλοι ἔλαβον, ὡς δὲν λείπει, εἰμὴ ἡ ἐφαρμογὴ καὶ ἐκτέλεσις. Ἡ περὶ τούτου διηνεκὴς μέριμνα δὲν ἐξέλειπε πώποτε ὑπὸ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων του, οὐ μόνον καθ' ὅλους τοὺς χρόνους τῆς διαρκείας τοῦ ἀγῶνος, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν Α. Συνέλευσιν καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ἄχαρον Κυβέρνησιν τοῦ Κυβερνήτου· ὡς ἔργον ὅμως μέγα καὶ ῥιζικὸν, δὲν ἠδύνατο βέβαια ποτὲ νὰ πραγματοποιηθῆ ἐπὶ τῆς προσωρινότητος τῶν πραγμάτων μας.

Ἐπανερχόμενος δὲ ἐπὶ τῆς τελευταίας τοῦ Κυβερνήτου ἐποχῆς προσθέτω, ὅτι ὁ ἀοίδιμος οὗτος ἀνὴρ μετὰ τοσαύτας προπαθείας προῆλθε ἐπὶ τέλους καὶ εἰς τὴν ἀειπρόσφορον πρᾶξιν· διὰ νέου διαγγέλματός του πρὸς τὴν Γερουσίαν κατὰ τὸν μάϊον τοῦ ἔτους 1831 ἐκφανόνισε τὰ ἀρμόζοντα τὴν ἐπιξεργασίαν τῶν ἀποζημιώσεων ἐν γένει, καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου τοῦ θεμελιώδους Νόμου καὶ Κώδηκος, κατὰ τὰ εἰρημένα· ἀλλ' ἔπαυσε δυστυχῶς ἡ πρόοδος ὅλων τούτων ἕνεκα τῆς τότε σοβαρᾶς καταστάσεως τῶν πραγμάτων.

Δίδων τέλος τοῦ λόγου μου ἐπὶ τῆς ἐν γένει ἐποχῆς τοῦ ἀν-

δρὸς ἐκείνου, δὲν πρέπει νὰ ἀποσιωπήσω καὶ τὰς λοιπὰς διαθέσεις καὶ πράξεις του, τεινούσας εἰς τὴν δυνατὴν περιβολὴν ἀμοιβὴν καὶ ἀποκατάστασιν τῶν ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ πολέμου παθόντων καὶ τὴν ἀγωγὴν τῶν τέκνων αὐτῶν· ἦσαν δὲ αὗται.

1) Ἡ μόρφωσις τοῦ σχολείου τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν Εὐελπίδων εἰς κεντρικὸν σχολεῖον κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Γάλλου λοχαγοῦ Ποζέ.

2) Ἡ σύστασις κεντρικοῦ σχολείου ἐν Αἰγίνῃ.

3) Ἡ σύστασις ἀγροκηπίου εἰς Τίρυνθον.

4) Τὸ σύστημα τῶν ὑποτρόφων καὶ ἀκολούθων δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ προτίμησιν τῶν ὀρφανῶν καὶ τέκνων τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντων, καὶ τῶν πραγματικῶς ἐνδεῶν πολιτῶν Ἑλλήνων.

5) Ἡ ἀνέγερσις εἰς πολλὰ μέρη σχολείων καὶ δημοσίων καταστημάτων.

6) Τὰ περὶ ἀνεγέρσεως πόλεων καὶ προαστείων ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, καὶ ἡ ἐπὶ δωρεᾷ παραχώρησις τῆς ἀναγκαιούσης πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

7) Τὰ περὶ ἀδείας πρὸς ῥύτευσιν ἀμπελώνων ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς πρὸς τοὺς στερουμένους τοιούτων πολίτας.

8) Ἡ περὶ παραχωρήσεως πρὸς ὅλους τοὺς ἀνεστίους γεωργοὺς δικαιοτάτη καὶ πατρικὴ ἀπόφασις ἑνὸς στρέμματος γῆς διὰ κατοικίαν.

9) Τὸ περὶ τῶν προσφύγων ἀδελφῶν μας Κρητῶν φιλανθρωπικώτατον καὶ χρεωστούμενον ἐκεῖνο ψήφισμα τῆς 13 Μαρτίου 1831. καί

10) Ἄλλαι τοιαῦται ἀγαθοεργίαι τὰς ὁποίας λαλῶν πρὸς γνωρίζοντας ἀποσιωπῶ.

Καὶ ταῦτα ἐπὶ τῆς προσωρινῆς Κεβερνήσεως τοῦ Κυβερνήτου· μεταβαίνω δὲ ἤδη ἐπὶ τῶν πράξεων ἀφ' ὅς ἐποχῆς ἡ Ἑλλὰς εὐτυχῶς κατέστη Βασίλειον.

Ἐγκαθιδρύθη τέλος πάντων ἡ Β. Κυβέρνησις κατὰ τὴν 25 Ἰανουαρίου 1833, διευθυνομένη ὑπὸ Ἀντιβασιλείας ἕνεκα τῆς μὴ ἐνηλικιότητος τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως, καὶ ἔκτοτε ἤρξαντο αἱ περιμενόμεναι κεχηνότι τῷ στόματι εὐτυχεῖς ἡμέραι τῆς Ἑλληνικῆς ἀποκαταστάσεως· ἡ δὲ περίοδος αὕτη τῆς ἐπιτροπείας διήρκεσε μέχρι 20 Μαΐου 1835, ὅτε ἐκάθησε ἐπὶ τοῦ τοῦ θρόνου ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν Βασιλεύς· προκειμένου δὲ νὰ διέλθω τὰς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀντιβασιλείας πράξεις ὑπὲρ τῶν μοχθησάντων διὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ βασιλευθέντος Κράτους, ἔρ-

χόμαι νὰ παρατηρήσω ἐκ προοιμίων, ὅτι μολονότι οἱ συγκροτοῦντες αὐτὴν ἄνδρες ἦσαν ἀλλογενεῖς καὶ ξένοι, μ' ὅλα ταῦτα, καθόσον ἐκ τῆς προκηρύξεως τούτων καὶ τῶν πράξεών των ἐξάγεται, ἡ διεύθυνσις αὐτῶν ἀπέβλεπεν εἰς τὸ πράττειν τὸ καλὸν ὅσον ἔνεστι· καὶ ἂν παρατηροῦνται αἱ περὶ τὰ τοιαῦτα γενόμεναι πράξεις ἐλλείψεις ἢ ἀτολμίαι, τὸ τοιοῦτον καὶ τότε καὶ μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἡμᾶς αὐτούς, τοὺς χρηματίσαντας, λέγω, κατὰ καιρὸν ὡς ὑπουργούς, οἵτινες ὑπῆρχον τὰ ἀρμόδια ὄργανα καὶ τῆς ἐκτελέσεως καὶ τῆς διερμηνείας τῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἀληθείας παρὰ πάσῃ ἐξουσίᾳ· ἐκτὸς ἂν πράξαντες τὸ τοιοῦτον καθῆκον δὲν εἰσηκούσθησαν.

Τὸ πρῶτον διορισθὲν ὑπουργεῖον ὑπὸ τῆς ἀντιβασιλείας συνεστήθη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Κ. Σ. Τρικούπη, αἱ δὲ πρῶται πράξεις αὐτοῦ αἱ ἀφορῶσαι τὴν ὑπὲρ τῶν ἀγωνισθέντων μέριμναν ἦσαν αἱ ἑξῆς.

Τὸ περὶ διαλύσεως τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων Διάταγμα τῆς 9 Μαρτίου 1833, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσὶν ὑπογεγραμμένοι ἐκ τῶν ἐπιζώντων οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ Σ. Τρικούπης, Α. Μαυροκορδάτος, Δ. Χρηστίδης καὶ Δ. Βούλγαρης.

Τὸ περὶ ἐξετάσεως τῶν ἀτομικῶν ἐνδουλεύσεων καὶ περιστάσεων τῶν ἀξιωματικῶν τῶν αὐτῶν ἀτάκτων σωμάτων διάταγμα τῆς αὐτῆς σχεδὸν χρονολογίας, διορισθείσης πρὸς τοῦτο καὶ τῆς ἀνακρούσης ἐπιτροπῆς· καὶ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον Διάταγμα εἴποτο οἱ μετὰ τὴν 1 Δεκεμβρ. 1831 καταταχθέντες ἀξιωματικοὶ ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος σώματα νὰ ἐπιστρέφωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, οἱ δὲ πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καταταχθέντες ἠδύναντο νὰ καταγραφῶσιν εἰς τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς· ἐν γένει δὲ εἴποτο νὰ λησθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ περιστάσεις ἐκείνων ἐξ αὐτῶν, ὅσοι ἠγωνίσθησαν, κατεστάθησαν ἐνδεεῖς καὶ πρὸς οὓς ἔμελλε ναδοθῇ γῆ πρὸς ἐποφελῆ αὐτῶν καλλιέργειαν, ἀλλ' ὡς θέλομεν ἰδῆ καὶ τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἐξετελέσθη σχεδόν.

Κατὰ δὲ τὸ δεύτερον εἴποτο, μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν ἐν γένει, νὰ ἐπιφερθῇ καὶ ἡ γνωμοδότησις περὶ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν διὰ στρατιωτικὴν ἢ πολιτικὴν ὑπηρεσίαν.

Μετὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὅτε ἐπῆλθε καὶ νέα σύστασις ὑπουργείου ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἰδίου Κ. Σ. Τρικούπη, διορισθέντων πρὸς τοῖς ἄλλοις ὑπουργῶν τοῦ ἀειμνήστου Κωλέττου καὶ τοῦ ΚΚ. Μαυροκορδάτου, προστεθέντος μετ' οὐ πολὺ

καὶ τοῦ Κ. Σμάλτζ, ἐγένοντο αἱ ἑξῆς πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν πράξεις, ἤτοι ἐξεδόθησαν τὰ ἀκόλουθα διατάγματα. 1) Τὸ περὶ ἐξετάσεως τῶν ἀτομικῶν ἐκδουλεύσεων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ, ἐκδοθὲν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον **1833**, διορισθείσης ἑτέρας πρὸς τοῦτο ἐπιτροπῆς, ὁμοίας κατὰ τὸν τύπον τῇ προγενεστέρᾳ, ἐπὶ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἐκδουλεύσεων τῶν ἀτάκτων σωμάτων. 2) Τὸ περὶ συγκλεισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς ἐκδοθὲν κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, δι' οὗ κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 εὐκολύνετο ἡ κατάταξις εἰς τὸ σῶμα τοῦτο καὶ τῶν συμμεθεξάντων εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, ἡλικίας πλέον τῶν **40—50** ἐτῶν, ἐπιτρεπομένης τῆς κατατάξεως αὐτῶν ὡς ἁπλῶν στρατιωτῶν ἂν καὶ μὴ γινωσκόντων γράμματα, καὶ ὡς ἐνωμοταρχῶν ἂν καὶ μὴ γνωριζόντων καλλιγραφίαν· ὡς καὶ τὸ ἕτερον ἐκδοθὲν κατὰ τὸ **1834** περὶ ἀναμνήσεως τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεων τῶν ἐγγάμων ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τῆς αὐτῆς χωροφυλακῆς, διὰ τὰς παραχωρήσεως πρὸς αὐτοὺς **2** στρεμμ. γῆς ἐθνικῆς δι' οἰκίαν καὶ κῆπον, ἣν ἴσως τινὲς ἐξακολουθοῦν νὰ ζητῶσι. 3) Τὸ περὶ συστάσεως τάγματος ἀριστείου ἐκδοθὲν κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ **1833**, δι' οὗ ἐπροτάττοντο ὡς πρὸς τὴν ἐπιβράβευσιν τοῦ ἀριστείου τούτου οἱ διαπρέψαντες κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ συντελέσαντες ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῆς. 4) Τὸ περὶ συστάσεως λόχου τῶν ἀπομάχων, ἐκδοθὲν κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, διὰ τοῦ ὁποίου περιελήφετο καὶ ἡ περίθαλψις τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, ὅσοι ὑπηρετοῦντες τὸν πατρίδα κατεστάθησαν ἀνίκανοι.

Μετὰ ταῦτα ἐπελθούσης ἑτέρας συστάσεως ὑπουργείου ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, συγκειμένου καὶ ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Κωλέττου καὶ Σμάλτζ, ἐξεδόθη καὶ τὸ ἑξῆς διάταγμα περὶ διοργανισμοῦ ὁρφανοτροφείου ἐκδοθὲν κατὰ τὸν **8**βριον τοῦ **1833**, διὰ τοῦ ὁποίου αὐξανομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀρφανῶν εἰς ἑκατὸν ἐκπαιδεύετο νὰ προσλαμβάνωσι παῖδες ὀρφανοὶ ἐκ πατρὸς καὶ μητρός, καὶ ἐν γένει εἰς γονέων αἵτινες ἀπέθανον εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος ἀγῶνα, ἢ ἀνέδειξαν ἐκδουλεύσεις, ὡς καὶ τὸ κατὰ τὸν Δέκριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκδοθὲν περὶ συντάξεως χηρῶν, ὀρφανῶν, ἀπομάχων καὶ πληρικῶν, καθὼς καὶ τὰ κατὰ τὸν Μάϊον καὶ Ἰούνιον τοῦ **1834** ἐκδοθέντα ὁμοια. Εἰς ἄλλο μέρος τοῦ λόγου μου θέλω μνημονεύσει κατὰ πόσον ταῦτα ἐφαρμόσθησαν καὶ ἐπέτυχον.

Ἀντικατασταθέντος κατὰ τὸ **1834** τοῦ Κ. Σμάλτζ ὑπὸ τοῦ

Κ. Λεζιούρου ὡς ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἐξεδόθησαν ὡσαύτως τὰ ἑξῆς διατάγματα.

1) Τὸ περὶ διανομῆς ἀριστείων εἰς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντας ἀξιωματικοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας ταχτικοὺς καὶ ἀτάκτους καὶ τοῦ ναυτικοῦ.

2) Τὰ περὶ τῶν μὴ ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, καὶ στρατιωτῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τοῦ ναυτικοῦ, τῶν ἐνδόξως μεταχρόντων εἰς τὸν ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος ἀγῶνα, δι' οὗ προετίθετο νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰς τὰς οἰκογενείας αὐτῶν σταθερὸς πόρος ὑπάρξεως διὰ τῆς χορηγήσεως ἀκαλλιεργήτων καὶ καλλιεργησίμων ἐθνικῶν γαιῶν, ἐὰν οὗτοι δὲν ἔλαβον ἐκ τοῦ ταμείου μισθοὺς, συντάξεις, ἢ προμοδοσίας· εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπέγραφον αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀνωτέρω στρατιωτικῶν εἰ καὶ ἀποθανόντων ὄντων.

Ἀλλ' ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἐστηρίζοντο εἰς γενικὰς ἐκφράσεις, καθόσον δι' ἑτέρων ἄρθρων τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ποικίλοι ὅροι καὶ ἐξαιρέσεις προσετέθησαν· ἀμφιβάλλω δὲ ἂν καὶ τὸ διάταγμα τοῦτο ἐφαρμόσθη ὁλοτελῶς ἢ εἰς εὐαριθμοτάτους ἐστοχάσθη.

3) Τὸ περὶ συστάσεως σώματος πρεσβυτῶν τῶν ναυτικῶν, ἐκδοθὲν κατὰ τὸν Λύγουστον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἤθελον εἶσθαι δεκτοὶ καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα ὑπηρετησάντων ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν ἐπὶ πολεμικῶν ἢ πυρπολικῶν πλοίων, ἐκεῖνοι οἵτινες δι' ἐπισήμων πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων διεκρίθησαν, καὶ ἕνεκα πληγῶν ἢ προβεβηκυίας ἡλικίας κατέστησαν ἀνίκανοι.

Κατὰ τὸ ἔτος **1835** ἀνδρεία ἄλλη τοιαύτη πρᾶξις τῆς ἀντιβασιλείας ἐπανελήφθη, μέχρι τῆς εὐτυχοῦς ἀναβάσεως τοῦ Σ. ἡλικ. Ἄνακτος εἰς τὸν θρόνον, αἰτιᾷ ἐκείνης τῆς προμοδοσίας μιᾶς τῶν θυγατέρων τοῦ ἀπομνήστου Καραϊσκάκη.

Κατὰ τὴν ἀνάβασιν δὲ τοῦ Βασιλέως εἰς τὸν θρόνον, ἐν τῇ ἐξωμνημονευθείσῃ ἐμέρᾳ τῆς **20** Μαΐου **1835**, ἔπαυσαι αἱ ἑλληνικαὶ καρδίαι ἐνεπλήσθησαν ἀγαλλιάσεως, καὶ αἱ ἐλπίδες αὐτῶν ἀνεπτερώθησαν καὶ δικαίως· διότι τὸ προσωρινὸν καθ' ἅλα εἶχε παύσει, ἡ δὲ ἀγχθοῦσα τὰς καρδίας τοῦ Βασιλέως, διαχυθεῖσα ἀμέσως ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, οὐδεμίαν ἀφῆνεν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς πατρικῆς του μερίμνης, ὡς πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ εὐδαιμονίας τῆς νέας πατρίδος του καὶ τῶν πολυπαθῶν αὐτῆς κατοίκων, καὶ περὶ τῆς δικαιοσύνης του ἐν γένει.

Ἡ πρὸς τὸ πανελλήνιον ἐκδοθεῖσα τότε ἀνεκτίμητος προκήρυξις τῆς Α. Μ. εἶναι καὶ ἔσεται ἡ πρώτη ἔνδειξις τῶν τοιούτων σπανίων ἀρετῶν, καὶ παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε ἵνα προοιμιαζόμενος, οὕτως εἰπεῖν, καὶ πρὸ τῆς ἐκθέσεως τῶν μετὰ ταῦτα πολυειδῶν εὐεργετικῶν καὶ φιλανθρώπων ὑψηλῶν αὐτοῦ ἀποφάσεων, ἀναγνώσω σχετικούς τινὰς παραγράφους ταύτης τῆς προκηρύξεως, διὰ νὰ ὑπομνήσω τὸ μεγαλεῖον αὐτῆς. Ἐνταῦθα ἀνέγνω τοὺς ἑξῆς παραγράφους.

« Ἕλληνες ! Γνωρίζω τὰς ἐπιθυμίας σας τὰς εὐχάς σας· γνωρίζω τὰς ἀπαραδειγματίστους θυσίας ὅσας ἐπροσφέρατε ὑπὲρ τῆς πατρίδος, τὴν μεγαλοψυχίαν σας τὴν ἡρωϊκήν σας ἀνδρίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἠγωνίσθητε, τὴν δόξαν τῶν ἀθανάτων προγόνων σας, τὴν ἰδίαν ὑμῶν δόξαν· γνωρίζω ὁλόκληρον τὴν ἔκτασιν τῆς ἀξίας σας καὶ τὰς δικαίας ἡμῶν περὶ λαμπροτέρας τύχης καὶ εὐδαιμονίας ἀξιώσεις ».

Ἕλληνες . . . . ἀμεταστρέπτως θέλω προσηλώσει τὰ βλέμματά μου ἐπάνω σας εἰς τὸ καλόν σας εἰς τὴν εὐδαιμονίαν σας . . . . ἐν ὑμῖν θέλω ζῆ καὶ ὑπὲρ ὑμῶν μόνον . . . . Σᾶς ὑπόσχομαι . . . . νὰ ἀπονέμω εἰς πάντας δικαιοσύνην. Τὰς εἰς τὴν πατρίδα προμνησθείσας θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις ἑνὸς ἑκάστου θέλω ἔχει πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν.

Ἰδοὺ ὁποῖοι πολύτιμοι λόγοι, ὁποῖαι πατρικαὶ βεβαιώσεις ἐξῆλθον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ στόματος τοῦ Βασιλέως ἡμῶν, στόματος ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης. Αἱ βάσεις αὗται ὡδήγησαν πάντοτε τὰς ὑψηλὰς ἀποράσεις του, αὗται θέλουν ὁδηγήσει ἀναμφιβόλως τὰς ὑψηλὰς βουλήσεις αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Μεταβαίνων ἤδη εἰς τὰς μετὰ ταῦτα γενικωτέρας εὐεργετικὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως, ὡς πρὸς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντας, θυσιασθέντας καὶ παθόντας ἐν γένει, συμφώνως μὲ τὸ θέμα τοῦ λόγου μου, παρατηρῶ ἐκ προοιμίων ὅτι ἐνταῦθα ἡ ἐξέτασις τῶν ἐλλείψεων τῶν ὑπευθύνων ὑπουργῶν, οὐδόλως δύναται νὰ ἔχῃ σχέσιν τινὰ πρὸς τὴν ἱερότητα τοῦ Βασιλικοῦ προσώπου καὶ ἀνωτάτου ἄρχοντος ὡς ἀνευθύνου, καθὰ προανέφερον.

Ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀρχιγραμματέως Ἀρμανσπέργου, αἱ κατὰ τὸ θέμα τοῦ λόγου μου κυριώτεραι πράξεις ὑπῆρξαν ἀ. ὁ περὶ προικοδοτήσεως λεγόμενος τῶν ἑλλ. οἰκογενειῶν νόμος ἐκδοθεὶς τὸν Μάϊον τοῦ αὐτοῦ ἔτους **1835**, καὶ μετ' αὐτὸν τὸ περὶ συμπληρώσεως τούτου Β. διάταγμα τοῦ ἔτους **1836**, καὶ τέλος τὸ περὶ ἀνυπερβλήτου προσδιορισμοῦ τῆς πρὸς αὐτὸ τε-

λευταίας προθυμίας μέχρις **20** Ἰουνίου **1838** ἕτερον διάταγμα. Τὰ ἀτυχῆ ἀποτελέσματα τοῦ νόμου τούτου καὶ τῶν συμπληρωτικῶν διαταγμάτων ἐναντίον τῆς πατρικῆς ἐπιθυμίας καὶ τῶν προσδοκιῶν τοῦ Βασιλέως εἰσὶ γνωστὰ πρὸς ὑμᾶς.

β') Τὰ κατὰ τὸν 7βριον τοῦ ἰδίου ἔτους ἐκδοθέντα διατάγματα περὶ τῶν ἑρεξῆς·

1) Περὶ σχηματισμοῦ τῆς ἑλληνικῆς φάλαγγος.

2) Περὶ ἐκδόσεως τῶν διπλωμάτων πρὸς τοὺς ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγωνισθέντας ὁπλαρχηγοὺς τοὺς ἀναγνωρισθέντας ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν καὶ καταγραφέντας εἰς τὸν κατάλογον· ἀλλὰ πάντες γνωρίζουσι κατὰ πόσον καὶ εἰς τοῦτο ἐφημόσθη ἡ ἀκρίβεια.

3) Περὶ βαθμολογίας τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ ἀναγνωρισθέντων ἐπίσης ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς.

4) Περὶ συστάσεως τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, τοῦ ὁποίου βάσις ἦτο ἡ συμπλήρωσις αὐτοῦ ὑπὸ ἐξόχων ἀνδρῶν.

Καὶ ταῦτα ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ Ἀρμανσπέργου· ἐπὶ δὲ τῆς προεδρείας τοῦ Ρουτζάρδ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ **1838** οὐδεμία τοιαύτη πρᾶξις ἔλαβε χώραν· καὶ ἐπὶ τῆς κατ' ἀρχαιότητα προεδρείας τοῦ Σμάλτζ ἔλαβον χώραν αἱ ἑξῆς πράξεις.

Ὁ περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῆς γῆς εἰς τοὺς φαλαγγίτας χάριν ἰδιοκτησίας ἀναλόγως τῶν γραμματίων καὶ τῶν βαθμῶν τῶν νόμος, τοῦ ὁποίου τὰ ἀτυχέστερα ἀποτελέσματα εἰσὶ γνωστά.

Τὸ περὶ προικίσεως τῶν θυγατέρων τοῦ ἀειμνήστου Μάρκου Βόϊζαρη Β. διάταγμα· κατὰ τὸ **1841** ἐξεδόθη τὸ διάταγμα περὶ συστάσεως τῆς ἐθνικῆς τραπέζης, τὴν ὁποίαν ματαίως περιμένοντες οἱ πρὸ **4** καὶ **5** ἐτῶν προικοδοτηθέντες ὡς καὶ οἱ φαλαγγῖται ἐναυάγησαν, ὡς ματαίως περιμένων καὶ τὴν κατὰ τὸ ἑ. ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως οἱ δικαιοῦχοι τῶν δημοσίων χρεῶν πρόνοιαν ἐκ τοῦ δανείου πραγματοποιηθέντος ὑπὸ τῆς ἀντιβασιλείας, ἀλλ' εἰς ἄλλας περιστάσεις καὶ ἀνάγκας ἐξοδευθέντος.

Ἐπὶ δὲ τῆς προεδρείας δύω μὲν μηνῶν τοῦ Κ. Α. Μαυροκορδάτου, καὶ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους **1841** μέχρι τῆς μεταβολῆς τοῦ Κ. Α. Κριεζῆ ὡς ἀρχαιοτέρου, ἔλαβον χώραν τὰ ἑξῆς· κατὰ τὸ ἔτος **1842** τὸν Ἰούνιον ἐξεδόθη τὸ περὶ παραχωρήσεως γαιῶν ἐπὶ ἐκτιμήσει εἰς τοὺς ἐπιζῶντας πυροπολιστὰς διάταγμα, ὄντως σκώπιμον, ἀνὰ **15** στρέμματα ἑνὶ ἑκάστῳ δωρεὰν, ὡς καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀποθανόντων, ἀλλὰ καὶ τὸ μέτρον τοῦτο· ἴσως δὲν συμπεριέλαβ

θεν ὅλους· κατὰ δὲ τὸν Ἰούνιον τοῦ **1843** ὁ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ μέρους τῆς κατοχῆς τῶν γεωργῶν ἐπὶ τῶν καλλιεργημένων παρ' αὐτῶν ἐθνικῶν γαιῶν νόμος, πατρικῆς προνοίας καὶ δικαιοσύνης ἔργον. Δὲν εἶναι περιττὸν ν' ἀναφέρω ὅτι μεταξὺ τῶν περιοδικῶν διαστημάτων, τὰ ὁποῖα ἀνέφερον, ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως τοῦ Βασιλέως εἰς τὸν θρόνον ἀπενεμήθησαν καὶ δι' εἰδικῶν διαταγμάτων προικίσεις καὶ συντάξεις διάφοροι, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἀπ' ἀρχῆς ὅλων τῶν κλάδων μέχρι τοῦ **1850**, κατὰ τὸν ὑποβληθέντα ἐν τῇ Βουλῇ πίνακα, ἀναβαίνει εἰν **2900** περίπου πρόσωπα συνταξιοῦχα, καὶ εἰς **70** χήρας καὶ ὀρφανὰ προικισθέντα· αὗται εἰσὶν ἐν συνόλῳ αἱ ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν πράξεις καὶ μέριμναι ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως τοῦ Βασιλέως εἰς τὸν θρόνον μέχρι τῆς συνελεύσεως τῆς **3 7βρίου 1843**.

Καὶ ἐν τῇ συνελεύσῃ ταύτῃ πολλὰ καὶ τὰ ἴδια ὡς καὶ εἰς τὰς προλαβούσας ἐψηφίσθησαν καὶ ἀπερασίσθησαν, ἀλλὰ δυστυχῶς οὐδεμία διώρθωσις ἢ πρόνοια ἀποτελεσματικὴ ἐπῆλθε· Πρόεδρος τῆς συνελεύσεως ταύτης ἐξελέγθη ὁ ἀοίδιμος Πανοῦτσος Νοταρᾶς, διὰ τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας ὅμως αὐτοῦ διευθύνθη αὕτη κατὰ τὰς συνεδριάσεις της ὑπὸ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, ἑνὸς τῶν μελῶν καὶ ἀντιπροέδρου τῆς αὐτῆς συνελεύσεως· αἱ πράξεις αὐτῆς ἂν καὶ ἦναι ζωηραὶ εἰς τὴν μνήμην σας, Κύριοι, δὲν εἶναι περιττὸν νὰ εἴπω, ὅτι αὗται συμπαρέλαβον πᾶν ὅ,τι καὶ αἱ προλαβοῦσαι συνελεύσεις ἀπεφάσισαν, περὶ συντάξεως, ἀντιβραβεύσεως καὶ ἀνταμοιβῆς τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντων, τῶν ὀρφανῶν καὶ χηρῶν τῶν ὑπὲρ αὐτῆς πεσόντων καὶ τῶν προφανῶς δυστυχησάντων, καθόσον τὰ περὶ τούτων δὲν εἶχον ἐκτελεσθῆ ἕως τότε, τὸ δὲ τυχὸν εἴς τι ἐνεργηθὲν ἀτελὲς ὑπῆρξε, διὰ ταῦτα ἐγέναντο καὶ τὰ ἓξ τρία κηρίσματα αὐτῆς Ε'. Ι'. καὶ ΙΑ'.

Καὶ τὸ μὲν Ἓν περιέλαβεν κατ' ἐπανάληψιν ὅλα ὅσα ἀνέφερον μὲ ῥητὴν τὴν μνείαν τῶν §§ ρξ'. ρή. καὶ ρθ'. πγ'· πθ'. καὶ ρ'. τῶν ἐν Ἐπιδαύρῳ καὶ ἐν Ἄστρει προσωρινῶν πολιτευμάτων, καὶ τῶν ἄρθρων **147** καὶ **148** τοῦ πολιτικοῦ Συντάγματος τῆς ἐν Τροιζῆνι, περὶ εὑρέσεως σταθεροῦ πόρου τῶν χηρῶν καὶ ἀντιβραβεύσεως τῶν ὅσων συνεισέφερον καὶ τῶν προφανῶς δυστυχησάντων ὑπὲρ τῆς πατρίδος· πρὸς δὲ τοῦ ΙΑ. ψηφίσματος τῆς ἐν Τροιζῆνι συνελεύσεως, περὶ τῆς ὀφειλομένης περιθάλψεως καὶ ἀνταμοιβῆς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν μέχρι τέλους ἀθλήσαντας, καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ἀποθανόντων, καθὼς καὶ τοῦ Ε'. παραγράφου τῶν πρακτικῶν

τῆς **24** συνεδριάσεως τῆς αὐτῆς συνελεύσεως, περὶ τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου· καὶ ἀκόμη τοῦ Ἓν ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως, περὶ τῆς ἐρεύνης τῶν κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα ἀποκτηθέντων ἀξιωμάτων, ἅπερ ἔχωσιν αἱ τρεῖς ναυτικαὶ Νῆσοι, τὰ τοῦ Μεσολογγίου καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀειμνήστου Κυριακούλη στρατιωτικὰ σώματα, οἱ πλοίαρχοι τῶν αὐτῶν νήσων, τὰ τῆς Πελοποννήσου καὶ Στερεᾶς Ἑλλάδος ἕτερα στρατιωτικὰ σώματα, οἱ πολιτικοὶ ὑπουργοί, οἱ πολῖται καὶ αἱ κοινότητες τῆς Ἐπικρατείας κλπ. τὸν δὲ ὅσον ἐνεστὶ ταχύτερον ἐπλήρωσιν πάντων τούτων ἐπέβαλλεν ὡς καθῆκον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, προσδιορίσασα συνάμα ὅτι καὶ τὰ πρὸς ἀποζημίωσιν δικαιώματα τῶν ἀποθανόντων ἀπὸ στρατιωτικοὺς βαθμοὺς μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς νομίμους αὐτῶν κληρονόμους.

Τὸ Ι'. ψήφισμα ὥρισε περὶ τῆς ἀποδόσεως ἄνευ ἀναβολῆς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος τῶν κατὰ τὰ διάφορα Μητρῶα μὴ ἐκδοθέντων εἰσέτι βαθμῶν καὶ τῶν γραμματίων τῆς ἀνταμοιβῆς ἀντιμισθίας, ὑβριμένων τῶν τελευταίων ἐπίσης καὶ πρὸς τοὺς κληρονόμους τῶν ὅσων τοιούτων ἀπέθανον ἤδη.

Τὸ δὲ ΙΑον θεωρῶν ὅτι ἡ πατρὶς ὀφείλει νὰ δώσῃ πραγματικὰ δείγματα εὐγνωμοσύνης καὶ πρὸς τοὺς πολιτικῶς ἀγωνισθέντας ὑπὲρ αὐτῆς ἐν καιρῷ τοῦ μακροχρονίου ἡμῶν ἀγῶνος, ὥρισεν, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως στρατιωτικῶν Νόμου νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τοὺς πολιτικῶς ἀγωνισθέντας ὑπὲρ πατρίδος ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, κατὰ τὸ μέτρον τῶν ἐκδουλεύσεων ἑκάστου.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰς ὀφειλομένας ἀποζημιώσεις κατὰ τὸ Ἓν ψήφισμα ἀπερρίνατο, ὅτι μετὰ τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκκαθάρισιν αὐτῶν κατὰ τὸ δίκαιον, νὰ φροντίσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ ὁρισθῶσι διὰ νόμου τὰ μέσα καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως περὶ αὐτῶν. ὡς πρὸς δὲ τὰ ψηφίσματα Ι'. καὶ ΙΑ'. ὥρισεν τὸ νὰ ἐκδοθῶσιν οἱ ἀνήκοντες Νόμοι, περὶ μὲν τοῦ πρώτου ἤτοι τοῦ **1.** πρὸς τροποποίησιν τοῦ κατὰ τὸ **1834** Νόμου, περὶ στρατιωτικῆς προικοδοτήσεως, καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἐπαγγελίας ἐν αὐτῷ ὑποχρεώσεις, ἐντὸς τῆς πρώτης Βουλευτικῆς Συνόδου, περὶ δὲ τοῦ δευτέρου ἤτοι τοῦ ΙΑ'. τοῦ νὰ προσδιορίσῃ τὰ καθέκαστα, ἐντὸς τῆς πρώτης περιόδου.

Κατὰ δὲ τοὺς παραγράφους γ'. καὶ ι. τοῦ ἄρθρου **105** τοῦ Συντάγματος, ὥρισε τὸ νὰ ληφθῇ πρόνοια δι' ἰδιαιτέρων Νόμων καὶ ὅσον ἐνεστὶ ταχύτερον καὶ περὶ τῆς διαθέσεως καὶ διανο-

μῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, περὶ ἐκκαθαρίσεως, καὶ ἀποσβέσεως τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν χρεῶν, καὶ περὶ ὁριστικῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ὑπαλλήλων.

Ὅθεν καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ῥηθεισῶν διατάξεων, ἐπισφραγισθεισῶν καὶ ἐθνικῶς καὶ Βασιλικῶς, ἔμεινε καθήκον ὡρισμένον καὶ κατ' οὐσίαν καὶ κατὰ χρόνον τῶν ἐπιλθουσῶν Κυβερνήσεων· ἀλλά, Κύριοι, μολονότι οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει περὶ τῶν Βασιλικῶν συμφώνων διαθέσεων, μολονότι ἦλθον ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πραγμάτων οἱ ἐκλεκτότεροι τῶν ἀγωνιστῶν, ὧν εἷς δις ἐλθὼν ὡς τοιοῦτος καὶ ὁ Κ. Μαυροκορδάτος, ἀπορρήτως καὶ ἀκατανοήτως εὑρισκόμεθα εἰς τὴν αὐτὴν σχεδὸν κατάστασιν, καὶ εἰς μάτην ὑψώθησαν ὅλαι αἱ κατὰ καιρὸν φωναὶ τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων καὶ αἱ παρακλήσεις τῶν πολιτῶν.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, Κύριοι, ὅτι κατὰ τὸ **1845** ἔτος ἐκ τῶν πρώτων τῆς Ἀης Βουλευτικῆς περιόδου, ἀνεπτύχθησαν καὶ εὐνοϊκαί τινες διαθέσεις τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς φορολογίας τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ αὗται ἐπὶ πολὺ δὲν ἐπεκτάθησαν· ἐφημόσθησαν εἴς τινας καὶ οὐχὶ πρὸς ὅλους αἱ διατάξεις τοῦ ψηφίσματος Γ'. τῆς ἐν Ἀθήναις συνελεύσεως ἐκ τῶν ὅσων δὲν εἶχον λάβει στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικοὺς βαθμοὺς κατὰ τὰ διάφορα μητρῶα τῶν ἐπιτροπῶν· κατὰ δὲ τὸν Ὅρκιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐδιωρίσθη διὰ Διατάγματος καὶ ἐπιτροπὴ συνισταμένη ἐκ **57** μελῶν, συμπεριλαμβανομένων διαφόρων κατὰ τὸν ἀγῶνα διαπρεψάντων, καὶ τῶν τότε ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργῶν, πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ Εου ψηφίσματος περὶ ἀμοιβῆς τῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνισθέντων καὶ θυσιασάντων· κατὰ δὲ τὸν Ἰούλιον τοῦ **1846** ἐδόθησαν πρὸς αὐτὴν καὶ πλατύταται ὁδηγίαι ἐφ' ὅλων τῶν ἀντικειμένων τοῦ ῥηθέντος ψηφίσματος, ὡς ὀνομαστὶ ταῦτα ἐξέθεσα· ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς Κύριοι, ἐπίσης γνωρίζετε ὅτι καὶ ταῦτα πάντα ἔμειναν εἰς τὸ χαρτὶ γραμμένα· καθὼς ἀντὶ νὰ ληρθῇ κατὰ τὸ **1.** ψήφισμα καὶ ἡ περὶ τροπολογίας τῶν ἐπαχθῶν ὑποχρεώσεων τοῦ φαλαγγιτικοῦ Νόμου πρόνοια, ἐλήρθησαν ὡς μέτρον θεραπείας πρὸς τοὺς δυστυχεῖς τούτους ἀξιωματικοὺς, αἱ πρὸς πώλησιν τῶν γραμματίων των ἄδειαι, αἱ συνεχεῖς τῆς φάλαγγος μεταβολαὶ ἐκφέρουσαι εἰς τινας τούτων τὴν αὔξησιν τῶν ἀποφασισθέντων ἅπαξ τοιούτων ἀποδοχῶν δι' ἐπανορθώσεως βαθμῶν, καὶ τῇ προτάσει μόνον τῶν κατὰ καιρὸν ἐπὶ τοῦ Στρατιωτικῶν ὑπουργῶν· καὶ ἡ ὡσαύτως παραγέμισις αὐτῆς διὰ τοῦ μέσου τῶν ἐπιτίμων βαθμῶν εἰς

δικαιουμένους καὶ μὴ πραγματικῶν μετ' ὀλίγων καταστηθέντων.

Δὲν ἀγνοεῖτε, Κύριοι, τὰς κατ' ἐπανάληψιν ὑψωθείσας φωνὰς, καὶ κυρίως ὑπὸ τῆς Βουλῆς, περὶ τῶν συντάξεων ἐν γένει, τὰς γενομένας ἀποράσεις περὶ τῆς ἐξετάσεως τῶν ὑπαρχουσῶν, καὶ περὶ γενικοῦ Νόμου πρὸς ἐφαρμογὴν ὁμοίας προνοίας, τῆς ὁποίας ἄλλοι δὲν ἠξιώθησαν καίτοι διακεκριμένοι κατὰ τὰς ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας, μολονότι ἐδιωρίσθησαν καὶ ἐπιτροπαὶ πρὸς τοῦτο ὑπὸ Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν, μέλος τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ νῦν Κ. πρωθυπουργός. Κατὰ δὲ τὸ ἔτος **1850** ὑπεβλήθη πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ γενικὸς κατάλογος τῶν ὑπαρχουσῶν συντάξεων, τὰ πάντα καὶ περὶ τούτου ἔμειναν καὶ μένουν εἰς ἀναβολήν.

Πολλάκις ὑψώθησαν ἐπίσης φωναὶ καὶ παρακλήσεις θερμαὶ διὰ τὴν ὑποβολὴν Νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, συμφώνου καὶ μὲ τὰς ἐθνικὰς εὐχὰς καὶ μὲ τὰς Βασιλικὰς διαθέσεις· ἀλλὰ δυστυχῶς δὶς εἰσαχθέντος τοιούτου, τὸ πρῶτον ὑπὸ βουλευτοῦ καὶ τὸ δεύτερον ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, καὶ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς, δὲν προέβη πλέον τοῦ περιβόλου αὐτῆς· καὶ ἐν τούτοις ἔπαυσε καθ' ὁλοκληρίαν πρὸ πολλοῦ καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ παλαιοῦ νόμου· μόλις δὲ κατὰ τὸ **1855** ἐπῆλθεν ὁ πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν ἐπαχθῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ ἕτερος νόμος πρὸς ὅσους μόνον κατ' ἐκείνον ἐπροικοδοτήθησαν· ὁ νόμος οὗτος, ἃς ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἦτο πρόσφορος δι' ἃν εἰσήχθη σκοπὸν, ἀλλὰ μολονότι καὶ τότε ἐβεβαίωσε τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι θέλει φέρει τὸν περιμενόμενον ἀναπομόνως γενικὸν νόμον, οὔτε μέχρι τοῦδε τοιοῦτος ἀνεφάνη, οὔτε δῆλον πότε θέλει ἀναφανῇ.

Κατὰ τὸ **1849** ἐπῆλθε καὶ ὁ νόμος περὶ κληρονομικοῦ δικαιώματος τῶν καταταττομένων εἰς τὰ μητρῶα ἀλλ' ἀποθανόντων, κατὰ τὸ **1** ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις συνελεύσεως, οὐδὲν ὅμως ἐγένετο καὶ περὶ τῶν ὑπαρχόντων μὲν ἐν τοῖς μητρῶοις, ἀποθανόντων δὲ καὶ μὴ καταταχθέντων εἰς τὰς ἀνηκούσας τάξεις, καὶ οἱ ὁποῖοι, ἂν δὲν λανθάνωμαι, κατελογίσθησαν εἰς **150** περίπου, καθὼς καὶ περὶ τῶν ἀξιωματικῶν ἐκείνων οἵτινες παρελείφθησαν, ἠγωνίσθησαν ὅμως ἐπίσης πεσόντες ἐνδόξως ἢ ἄλλως πῶς ἀποθανόντες· καὶ περὶ τῆς ἐξακριβώσεως καὶ καταταξέως πάντων τούτων ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ **25** Μαρτίου **1850** Β. Διάταγμα, δυνάμει τοῦ ἄρθρ. **3** τοῦ Ε'. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις συνελεύσεως, καὶ ἐγκύκλιος ὑπουργικὴ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτ-

τοῦ, διορισθείσης ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐπιτροπῆς ἐξ ἀνδρῶν ἀγωνιστῶν, ἀλλ' ὅλα ταῦτα ἔμειναν καὶ μένουν μέχρι σήμερον ἀτυχῆ.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος **1850** ἐπῆλθε καὶ ὁ νόμος περὶ ἀποζημιώσεως τῶν τριῶν Ναυτικῶν νήσων διὰ τὰς χρηματικὰς θυσίας των κατὰ τὸν ἀγῶνα, θεραπεύων αὐτὰς κατὰ τὸν ἕνα, καὶ δικαίως· ἀλλὰ διὰ τὰς ὄχι κατωτέρας κατ' οὐσίαν χρηματικὰς θυσίας, τὰς γενομένας αὐτοπροαιρέτως καὶ δι' ἑράνων τῶν λοιπῶν μερῶν καὶ πολιτῶν τῆς ἀγωνισθείσης Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ὡς καὶ τῶν προκαταβληθέντων κεφαλαίων εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου ἐθνικὴν τράπεζαν, ἐπὶ κτηματικῇ μάλιστα ὑποθήκῃ ἀσφαλισθέντων, οὐδεμία φροντὶς καὶ ἀκρόασις.

Κατὰ τὸ **1852** ἐπῆλθε καὶ ὁ Νόμος περὶ συντάξεων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, εἰς ὃν ὑπάγονται καὶ ὅσοι κατὰ τὸν ἀγῶνα ὑπηρέτησαν τὴν πατρίδα στρατιωτικῶς, ἀλλ' ὁ ὑποβληθεὶς συγχρόνως Νόμος περὶ συντάξεων τῶν Ναυτικῶν καὶ ἐπιψηφισθεὶς ἐπίσης, ὑπῆρξεν ἀτυχὴς λίαν ὡς πρὸς τοὺς ἀποθανόντας πρὸ τούτου ἀγωνιστὰς καὶ μὴ βαθμολογηθέντας ἢ συνταξιοδοτηθέντας· οὔτε ἐπῆλθε Νόμος τις, κατὰ τὸ Ἓν κεφάλαιον τοῦ πρώτου, περὶ συντάξεων τῶν οἰκογενειῶν ἐκείνων ὅσαι ἔκαμαν ἐξόχους καὶ ἐκτάκτους στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας, καὶ αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε νὰ προσδιορίζωνται ἑκάστοτε δι' εἰδικῶν Νόμων, καὶ ἐν τούτοις αἱ σύζυγοι τῶν ἀοιδίμων Νικηταρᾶ, Τζαβέλα καὶ τῶν ὁμοίων ἄλλων περὶ ὧν ὁ λόγος στρατιωτικῶν ἐξακολουθοῦν νὰ λαμβάνουν τὰς ἀπονεμομένας συντάξεις διὰ τοὺς διανύσαντας ἐν τοῖς ὁμαλοῖς χρόνοις· οὔτε ἦλθε καὶ ὁ κατὰ τὸ ἄρθρ. **27** τοῦ ἰδίου περὶ κανονισμοῦ τῆς φάλαγγος νόμος.

Μόλις δὲ, Κύριοι, καθόλου τῶν δωδεκαετῶν συνταγματικῶν βίων μας ἐπῆλθον διὰ νόμων εἰδικῶν εὐαριθμόταται τινες συντάξεις πρὸς τοὺς ζῶντας καὶ ἀποθαμένους μὴ ὑπερβαίνουσαι τὰς ἓξ, οἵαι εἰσὶ τῆς μὲν πρώτης κατηγορίας ἐπείναι τοῦ ἀειμνήστου Πετρόμπεη τῶν διδασκάλων Δοσιθέου Μιχαλοπούλου καὶ τοῦ καθηγητοῦ Α. Λευκίη, τῆς δὲ δευτέρας αἱ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Κωνσταντίνου Κολοκοτρώνη καὶ Γ. Γλαράκη, οὐδεμία δ' ἄλλη ἂν δὲν λανθάνωμαι.

Τοῦτο ἐστί, Κύριοι, τὸ ἱστορικὸν ἐν περιλήψει ταῦ ὅλου παρελθόντος ἐπὶ τοῦ προκειμένου λόγου μου. Ἔρχομαι δὲ ἤδη εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, καὶ παρατηρῶ πρὸ παντὸς ἄλλου, ὅτι δὲν εἶναι περιττὸν νὰ ἐξετάσωμεν πόθεν προῆλθε τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι κατὰ μὲν μίαν τῶν ἐφημερίδων, τὴν ὁποίαν οἱ ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου κεκηρυγμένοι ὄργανον

τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου ἀποκαλοῦσι, καὶ εἶναι συμφωνότατος ὅτι οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες πρέπει νὰ ἔχωσι τὰ σύμφωνα ὄργανα τῆς ἐφημοσιεύσεως τῶν ἀρχῶν των, ἐκηρύχθη, ὅτι τὴν προκειμένην σύνταξιν οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως ἐζήτησεν ὁ Μαυροκορδάτος, κατὰ δὲ τὰς κεκηρυγμένας ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου διεσαλπίσθη τὸ ἐναντίον, κατ' ἄλλας δὲ ὅτι ἐξ οἰκείας προνοίας ἢ μεγαλοδωρίας τῆς Β. Κυβερνήσεως τοῦτο ἐγένετο.

Ἐξετάζων λοιπὸν, κύριοι, τὸ πρῶτον, ὅτι δηλαδὴ ὁ Κ. Μαυροκορδάτος δὲν ἐζήτησε τὴν προκειμένην σύνταξιν, καὶ ὡς ἀληθὲς τοῦτο λαμβάνων, ὃν δύναμαι χάριν δικαιοσύνης καὶ τῆς φιλοτιμίας ἑνὸς τῶν διακεκριμένων ἀνδρῶν τῆς πατρίδος, νὰ μὴ ἔλθω εἰς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ· καὶ βεβαίως, ἐὰν ὁ Κ. Μαυροκορδάτος οὕτως ἔπραξε, ὡρμήθη ἀπὸ εὔλογον καὶ πατριωτικὴν συναίσθησιν, συλλογιζόμενος καθ' ἑαυτὸν οὕτως. Ἐγὼ, ὅστις ἐτιμήθην παρὰ τοῦ ἔθνους πολυειδῶς, ἦλθον ἐπικεφαλῆς πολλάκις τῶν πραγμάτων του, συνεψήφισα καὶ συνυπέγραψα τὰς ὑπὲρ τῶν παθόντων ἀποφάσεις αὐτοῦ, δὲν εὐτύχησα διὰ πολλοὺς περιστατικοὺς ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους λόγους νὰ συντελέσω, οὔτε εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν τοιούτων ἀποφάσεων, οὔτε κἂν εἰς τὸν σκελετὸν ἑνὸς κανονισμοῦ, κατὰ τὸν ὁποῖον νὰ ὑπάρχῃ ὡρισμένη ἡ θέσις τῆς ἀριθμοῦς καὶ ἀναριθμοῦς τῶν προκριτοτέρων, τῶν ὁμοίων καὶ τῶν ἑπομένων τούτοις, ὅσοι δικαιοῦνται εἰς τοιαύτας ἀποζημιώσεις. Ἐγὼ, ὅστις δὲν εὐτύχησα νὰ φροντίσω περὶ τῶν μεγάλων δικαίων τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀειμνήστου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος Ιω. Καποδίστρια, ὅστις νηπιόθεν κατέτριψε τὴν ἡλικίαν του ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως τῆς πατρίδος, καὶ τέλος κατέθεσεν εἰς τὴν τότε ἐθνικὴν τράπεζαν ὑπὲρ τῶν δυσχερῶν τῆς πατρίδος ἀναγκῶν καὶ ὅλην τὴν ἰδικήν κατάστασίν του ἐκ φρεν. **802,000**, περίπου, ἐνῶ πρὸς τῶν ἐπιζώντα ἀδελφόν αὐτοῦ οὔτε πέντε ἢ ἓξ χιλιάδες τοὐλάχιστον δραχμαὶ κατ' ἔτος δίδονται, διὰ νὰ μὴν βιάζεται νὰ γονυπετῇ ἐνώπιον τῆς συμπαθείας τῆς γενναίας Ῥωσσίας χάριν τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Ἐγὼ, ὅστις δὲν εὐτύχησα νὰ φροντίσω ὑπὲρ τῆς χήρας τοῦ πρώτου πολίτου τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἀειμνήστου Λαζάρου Κουντουριώτου, μενούσης ἐν ἀμηχανίᾳ μετὰ θυγατέρων ἀγάμων, ὑστερον ἀπὸ τὰς παρὰ παντὸς ἄλλου θυσίας τοῦ συζύγου της· καθὼς καὶ ὑπὲρ τοσούτων ἄλλων πρωταγωνιστῶν! ἐγὼ, ὅστις δὲν εὐτύχησα νὰ φροντίσω οὔτε περὶ τῆς μοχθούσης ἀπαρχῆς ὑπαλληλίας, ἡ ὁποία καὶ ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἐμοῦ διεύθυνσιν καὶ τὰς διαταγάς μου κατὰ διάφορα ἔτη ἐξεπλήρωσεν ἀκριβῶς τὰ καθήκοντά

της! ἐγὼ, λέγω, νὰ φερθῶ ἤδη ἐνώπιον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ἐμὲ ὅ,τι ἐγὼ δὲν ἐφήρμοσα κατὰ χρέος πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅσοι, λέγω, δικαιοῦνται ν' ἀνταμειφθῶσι διὰ τὰς πραγματικὰς ὑπὲρ πατρίδος θυσίας καὶ μόχθους των, χωρὶς ν' ἀποβλέψω εἰς τὴν διαφορὰν τῆς πολιτικῆς αὐτῶν δοξασίας καὶ εἰς τὰ τυχὸν παραπτώματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπόμενα εἰς τὸν βίον παντὸς ἀνθρώπου.

Ὑπὸ τοιούτων συλλογισμῶν εὐλόγων καὶ ἐπαινετῶν νομίζω ὅτ προῆλθεν ὁ Κ. Μαυροκορδάτος, ἐὰν ἀληθεύῃ ὅ,τι ἐφημερὶς τις ἀνθυπουργικὴ ἐκήρυξε καὶ ἐβεβαίωσε. Ἐὰν δὲ ὑπῆρξε τὸ ἐναντίον, κατὰ τὰς ἑτέρας διαβεβαιώσεις τοῦ ὑπουργικοῦ τύπου, τότε ἐπέρχονται δυστυχῶς ἐπὶ τούτου οἱ ἐναντίοι συλλογισμοί.

Ἐὰν ὅμως ἡ τοιαύτη πρόθεσις ὑπῆρξεν ὑπὸ μόνης τῆς Κυβερνήσεως, ἂν καὶ δὲν δύναμαι εἰμὴ νὰ ἀπονείμω εἰς αὐτὴν τὸν ἀνήκοντα ἔπαινον ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τῆς πράξεως, οὐχ' ἧττον ὅμως δὲν δύναμαι εἰμὴ καὶ νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη, ὡς ἐξαιρετικὴ, δὲν εἶναι καὶ ἄμοιρος ἀδικίας καὶ σκανδάλου.

Εἶπον καὶ ἐπαναλέγω, ὅτι ὁ Κ. Μαυροκορδάτος δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀναξιοπαθῇ, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο δὲν ἐκλείπουσι καὶ τὰ μέσα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τρόπου προνοητικωτέρου. Ἑπομένως δὲν δύναμαι νὰ δώσω εἰς τὸ τοιοῦτο Νομοσχέδιον εἰδικῶς τὸν χαρακτῆρα τῆς συντάξεως, ὑπὸ τὸν ὁποῖον παρουσιάζεται, διότι κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ δὲν ἔχει τὸν προσήκοντα τοιοῦτον χαρακτῆρα· αἱ συντάξεις δίδονται ἢ δι' ἀποθανόντας ἢ δι' ἀντικάνους, ὁ δὲ Κ. Μαυροκορδάτος καὶ ζῶν ὑπάρχει καὶ ἱκανὸς προσέτι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου θεωρεῖται εἰς ὑπηρεσίαν, ὥστε εἰς αὐτὸ μᾶλλον ὁ χαρακτὴρ τοῦ διαθεσίμου ἁρμόζει· ἀλλὰ τοιοῦτος παρ' ἡμῖν οὐδόλως εἶναι νομοθετημένος διὰ τοὺς πολιτικοὺς ἄνδρας, περὶ τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔλαβεν εἰσέτι τὴν ἀνήκουσαν πρόνοιαν.

Ἔπρεπε, λέγω, καὶ πρέπει ἵνα καὶ περὶ τούτων ἡ Κυβέρνησις φέρῃ γενικὸν Νομοσχέδιον, διὰ νὰ ἔρχεται ἕκαστος ἐκ τούτων δικαιοῦχος εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν διατάξεών του ἐν δικαιώματι, καὶ οὐχὶ κατ' ἐξαίρεσιν ἢ κατ' εὔνοιαν τῶν κατὰ καιρὸν ὑπουργῶν, ἢ κατὰ τὰς καιρικὰς περιστάσεις· τὰς δὲ τοιαύτας ἀποφάσεις πρέπει νὰ διέπῃ συνάμα καὶ ῥυθμός τις ὡς πρὸς τὴν ποσότητα, διὰ νὰ μὴν προσβάλλεται ἡ δικαιοσύνη καὶ τὰ ἴσα καὶ ἀνώτερα δικαιώματα διὰ τοῦ κατ' ἀρέσκειαν προσδιορισμοῦ τῶν τοιούτων ποσοτήτων.

Εἰς κάνεν μέρος τοῦ πεφωτισμένου κόσμου δὲν ἤκουσα νὰ

προσδιορίζωνται αἱ συντάξεις ἐπὶ τῶν ποσοτήτων τῆς ἀνωτάτης τακτικῆς μισθοδοσίας, πολλῷ δὲ μᾶλλον καὶ καθ' ὑπέρβασιν, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν οἰκονομίαν παντὸς κράτους· ἡ δὲ ἀνωτέρα μισθοδοσία καθ' ἡμᾶς εἶναι ἡ διδομένη πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν Γερουσιαστῶν ἐκ δραχ. 500, καὶ μετ' αὐτὴν ἐκείνη τῶν ὑπουργῶν ἐκ δραχ. 800· αἱ δὲ χορηγούμεναι 400 περιπλέον δραχμαὶ εἰς τὸν πρωθυπουργὸν εἶναι ἀποδοχαὶ καὶ ἔξοδα παραστάσεως, αἵτινες βεβαίως δὲν πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν πρὸς τὰς συντάξεις. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ δοθεῖσα σύνταξις ἄλλοτε πρὸς τὸν πρωταγωνιστὴν καὶ μεγαλητέρων ἐκδουλεύσεων ἄνδρα, τὸν ἀοίδιμον Πετρόμπεην Μαυρομιχάλην κατὰ τὸ 1846, ἄνευ τῶν ἐπιρριπτομένων πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν αἰτίνες προβλέπονται διὰ τὸν Κ. Μαυροκορδάτον, δὲν ὑπερέβη τὰς δραχ. 1000, αὗται δὲ πραγματικῶς ἦσαν 500, διότι τὰς ἄλλας 500 ἐλάμβανε καὶ ἔπρεπε νὰ συμμερίσῃ μὲ τὰς ἴσας τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀντιστρατηγίας, ὃν εἶχε· ὁ δὲ λόγος ὅτι εἰς ἐκεῖνον παρεχωρήθη καὶ χωρὶς ὁλόκληρον τὸ Λυκοβουνὼν ὡς ἰδιοκτησία, δὲν φέρει μεγάλην τὴν διαφοράν, ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ἐδόθη μόνον εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς οἰκογενείας τούτων, καθόσον δὲν σᾶς λανθάνει, ὅτι ὁ ἀείμνηστος Κυριακούλης ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀτρόμητοι ἐκεῖνοι υἱοί του Ἠλίας καὶ Ἰωάννης ἐπότισαν ἡρωϊκῶς τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ πολύτιμον αὐτῶν αἷμα, ὥστε ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνωτέρω καὶ κληρονόμων αὐτῶν, οὔτε πλέον μιᾶς συνήθους προικοδοτήσεως ποσὰ περιῆλθον εἰς ἕκαστον, οὔτε ἅπαντες οἱ τοῦ Μαυρομιχαλικοῦ οἴκου ἄνδρες γόνοι ἐπαρτιποιήθησαν, ἐνῷ τοιοῦτοι ὑπῆρξαν πάμπολλοι· ἀρκοῦμαι δὲ νὰ σᾶς ὑπομνήσω τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Κωνσταντῖνον Πιερράκον Μαυρομιχάλην πεσόντα ἐνδόξως κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ ναυαρίνου, καὶ νὰ προσθέσω ὅτι οὔτε περὶ αὐτοῦ οὔτε περὶ τῶν ἄλλων ἢ τῶν κληρονόμων αὐτῶν, ὡς συμμετόχων τῶν ἰδίων ἀγώνων καὶ παθημάτων, ἐγένετο μέχρι τοῦδε ὁροντίστις.

Μόλα ταῦτα, Κύριοι, ἐπειδὴ αἱ συντάξεις δὲν δύνανται νὰ ἱκανοποιήσωσι τὸ ὅλον τῶν προσωπικῶν ἀγώνων καὶ τῶν θυσιῶν, αὗται μὲν πρέπει νὰ περιορίζωνται εἰς τὸν στενώτατον κύκλον· διὰ δὲ τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἀπαιτουμένης ἀνταμοιβῆς, πρεσβεύω κἀγὼ ὡς δίκαιον καὶ εὔλογον τὸ μέτρον τῆς διὰ κτημάτων ἀποκαταστάσεως τῶν τοιούτων ἀγωνιστῶν, σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐ. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως περὶ διαθέσεως 200 χιλιάδων στρεμμάτων γῆς πρὸς τοὺς τοιούτους, μέ-

τρον τὸ ὁποῖον ἀρχίσας νὰ ἐφαρμώσῃ ὁ Κυβερνήτης, ὡς ἀνέφερον, δὲν ἐλαβε περὶ τοῦ ὅλου τὸν ὑλικὸν καιρόν.

Δὲν ἐλπίζω, Κύριοι, νὰ παραβλεφθῶσιν αἱ παρατηρήσεις μου, ὅτι διάφοροι τῶν τοιούτων πρωταγωνιστῶν μαχθέντες ὑπὲρ τῆς ὑπαρχούσης καὶ τρεφούσης σήμερον πατρίδος ἡμᾶς ὅλως παρημελήθησαν, διότι περὶ τούτου πολλάκις καὶ ὑμεῖς τὰς φωνάς σας ὑψώσατε· Οὔτε ἐλπίζω νὰ θεωρηθῶσιν ἀσθενεῖς καὶ αἱ περὶ τοῦ ἀειμνήστου Λαζάρου Κουντουριώτου εἰδικαὶ παρατηρήσεις μου, οὔτε ν' ἀντείπῃ τις δύναται, ὅτι ὁ ἀείμνηστος ἐκεῖνος ἀνὴρ, ἐκτὸς τῶν μεγάλων θυσιῶν του, συνέτεινεν εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος μὲ μόνην τὴν ἀξιομνημόνευτον ἐκείνην ἀπόφασίν του τοῦ νὰ μὴν ἀπομακρυνθῇ ἀπ' αὐτῆς, κατὰ τὴν ἀλλεπάλληλον ἐκείνην πλημμύραν τῶν τρομερῶν ἐχθρικῶν στόλων καὶ δυνάμεων, ἀρετὴ, ἥτις ἐχαρακτήριζε καὶ ὅλους τοὺς ἐν τῇ Στερρᾷ προμάχους εἰς τὰς παρομοίας δεινὰς περιστάσεις, διότι ἐὰν δυστυχῶς ἀπεμακρύνετο ἡ Ἑλλὰς ἔκτοτε δὲν ὑπῆρχε, καθόσον ὁ τοιοῦτος παραδειγματισμὸς ἀμέσως ἤθελε τὴν παραλύσῃ· μόνη ὅθεν ἡ ἀπόφασις αὐτὴ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου εἶναι ἀνεκτίμητος, καὶ πρὸς οὐδεμίαν ἄλλην ἐκδούλευσιν ἡ θυσία δύναται νὰ παραβληθῇ, ὡς δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ καὶ ἡ ὁμοία ταύτης τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Χ. Μέξη, ἔχουσα οὕτως· ὅταν ὁ ἐχθρικὸς στόλος κατὰ τὸ 1822 ἐξ ἑκατὸν περίπου πλοίων μεγάλων τε καὶ μικρῶν περιέπλεεν ἔξωθεν τῶν Σπετσῶν, ὁ ἀξιότιμος ἐκεῖνος γέρων, καὶ τοι τῶν λοιπῶν κατοίκων ἀποχωρησάντων, διέμεινεν ἀτρομήτως καὶ ἀποφασιστικῶς εἰς τοὺς ἐπὶ τούτῳ προμαχῶνας μετὰ ὀλιγίστων καὶ διακοσίων περίπου γειτόνων του Τζακώνων.

Εἶναι ὅθεν ἀδικώτατον νὰ παραμελήσωμεν ἢ νὰ ἀναβάλωμεν ὡς δευτέρου λόγου ἄξιον τὸ ὀφειλόμενον χρέος τῆς πατρίδος πρὸς τοὺς τοιούτους ἀθανάτους πρώτους πολίτας κατά τε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν· καὶ παραδοξώτατον ἔτι εἶναι πῶς ὁ Κ. πρωθυπουργὸς δὲν φροντίζει πλέον ἡμῶν ὑπὲρ τῶν τοιούτων, καὶ ἰδίως ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς Κουντουριωτικῆς οἰκογενείας, καὶ πρὸ πάντων τῆς χήρας καὶ τῶν θυγατέρων τοῦ ἀειμνήστου Λαζάρου· ἐνταῦθα δὲν δύναμαι νὰ σιωπήσω τὴν χήραν τοῦ κατὰ τὴν πρώτην μάχην τοῦ Λάλα φονευθέντος Γ. Ηλιοπούτα, τὴν χήραν τοῦ ἐνδόξως φονευθέντος εἰς τὴν ἐν Μανιάκῃ μάχην ἐπὶ τοῦ Ἰμβραΐμη Γ. Κεφάλα, τοὺς κληρονόμους τοῦ εἰς τὴν αὐτὴν μάχην χύσαντος παραδειγματικῶς τὸ αἷμα του Γρηγ. Φλέσσα· τὰς χήρας τῶν πρώτων θυμάτων

τῆς ἐν Τριπόλει φυλακῆς Θ. Δελιγιάννη καὶ Ἰωάννου Περούκα· τὴν χήραν τοῦ λυσσῶντος, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως τῆς πατρίδος καὶ θυσιάσαντος ὅλην του τὴν κατάστασιν Π. Σέκερη, ὡς καὶ τὴν χήραν τοῦ Γ. Λεβέντη καὶ λοιπῶν ὁμοίων ἀγωνιστῶν, τῶν ὁποίων αἱ οἰκογένειαι μένουσιν ὅλως παρημελημέναι· δὲν δύναμαι ὡσαύτως νὰ σιωπήσω τὴν χήραν τοῦ ἀειμνήστου Ἀσημάκη Φωτήλα, τοῦ ἀρχηγοῦ στρατευμάτων εἰς τὰς μάχας Λάλα, Πατρῶν καὶ λοιπῶν ἄλλων μερῶν, τοῦ μέλους τῶν πρωταθλητῶν τῆς ἁγίας Λαύρας, καὶ τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς Πελοποννησιακῆς Γερουσίας, καθὼς καὶ τὴν χήραν τοῦ ἀοιδήμου Ν. Μπότασή διευθυντοῦ μοίρας ναυτικῆς κατὰ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον εἰς τοὺς πρώτους κινδύνους καὶ πολιορκηταῖ τοῦ Νεοκάστρου, ἀμφότεραι αὗται μένουσιν ἄνευ τῆς προσηκούσης συντάξεως καὶ περιθαλψέως· ἐδόθησαν συντάξεις εἰς πολλοὺς, ἀλλ' ἡ τοιαύτη πρόνοια ὑπὲρ πολλῶν δικαιούχων μεγάλων ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν ἔλειψε· ἀπενεμήθησαν ἐπίσης βαθμοὶ διάφοροι· ἀλλ' ἡ ἀπονομὴ τοιούτων εἰς ἄλλους δικαιουμένους καὶ ἐγγεγραμμένους εἰς τὰ μητρῶα καθυστερεῖται, ἐνῷ εἰς ἑτέρους μηδόλως ἐξετασθέντας ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν τοιαύτη ἀπονομὴ ἐγένετο.

Δὲν φέρει τιμὴν εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὴν Κυβέρνησιν τὸ νὰ στερεῖται, ἐπὶ παραδείγματι, ὁ μόνος υἱὸς τοῦ ἀοιδίμου Θάνου Κανακάρη, ἔχων καὶ ἰδίας προσωπικὰς ἐκδουλεύσεις, τὸν προσήκοντα αὐτῷ βαθμὸν, ἐνῷ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τὴν αὐτὴν σελίδα τοῦ μητρώου τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς μεταξὺ τῶν βαθμολογηθέντων καὶ τιμηθέντων διὰ στρατιωτικοὺς ἀγῶνας ἐκ τῆς αὐτῆς τάξεώς του· καθὼς καὶ εἰς τῶν συναδέλφων μας ὁ Κ. Β. Χρηστακόπουλος, διότι ἡ γερουσιαστικὴ θέσις του δὲν δύναται νὰ λογισθῇ ἀμοιβὴ, ὡς χορηγοῦσα αὐτῷ ἀποζημίωσιν ἐφ' ὅσον ἐργάζεται, καὶ ὡς ἀπαιτοῦσα ἰδιαίτερα προσόντα δύω μόνον βουλευτικὰς ἐκλογὰς καὶ οὐχὶ μεγάλους ἀγῶνας καὶ ἐκδουλεύσεις· δὲν φέρει ὡσαύτως τιμὴν τὸ νὰ περιφέρωνται εἰς τὰ γραφεῖα τῶν ὑπουργείων αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ πολλῶν τοιούτων ἀγωνιστῶν καὶ διαφόρων συναδέλφων μας ἀποβιωσάντων Ἰωάννου Κουντουμᾶ, Γ. Λινιάνου, Δ. Λυκούργου, Σ. Παπαλεξοπούλου, Δ. Μανσόλα, Δ. Νάκου, Δ. Ὀλυμπίου καὶ Σ. Θεοχαροπούλου τοῦ ὁποίου ἡ θυγάτηρ κατέφυγεν εἰς Τρίπολιν πρὸς τὸν δυστυχέστερον ταύτης γαμβρὸν τὸν υἱὸν τοῦ ἀοιδίμου Θ. Δελιγιάννη.

Οὐδεμία ὀρφανὴ ὡσαύτως ἐγένετο ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ ἐξ Ἀκαρνανίας Γιαννάκη Σουλτάνη πεσόντος ἐνδόξως εἰς Δομ-

βραίναν, ὡς καὶ τοῦ ἐφαμίλλως μοχθήσαντος ἀδελφοῦ του Γεωργίου, οὔτε ὑπὲρ τῆς χήρας τοῦ ἀρχηγοῦ Μακρῆ, ἐνῷ ἡ ἐν Ἀθήναις συνέλευσις ἐψηφίσατο ὅτι τὰ τοῦ βαθμοῦ δικαιώματα μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς κληρονόμους· ἀλλὰ τὸ κατὰ τὸ **1850** διάταγμα μένει ἀνενέργητον. Τὸ Μεσολόγγιον κατὰ τρεῖς ἐποχὰς ἐκινδύνευσε, κατὰ τὸ **1822** ἐπὶ Ὁμερβρυόνῃ ὅτε ὁ Κ. Α. Μαυροκορδάτος τὰ ἐκεῖ διεύθυνε, κατὰ τὰ **1823** ἐπὶ Σκόνδρα, ὅτε ὁ Κ. Κωνς. Μεταξᾶς ἐξεπλήρωσε τὸ αὐτὸ καθῆκον, καὶ κατὰ τὰ **1825** ἐπὶ Κιουταγῆ, ὅτε πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ὑπῆρχεν ἐπιτροπὴ ὑπὸ τῶν Α. Παπαδιαμαντοπούλου, Δ. Θέμελη καὶ τινος ἄλλου· ἀλλ' ἔπρεπεν ἤδη νὰ λησμονηθῶσιν ὅλοι οἱ λοιποί, ἔπρεπε, λέγω, νὰ λησμονηθῇ ἡ ἀξιομνημόνευτος ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ Μεσολογγίου ἡρωϊκὴ πρᾶξις τοῦ ἐκ Σπετζῶν Ἰωάννου Κυριακοῦ τοῦ Ἀναργύρου Λυμπέρη καὶ τοῦ ἐξ Ὕδρας περιφήμου Παναγιώτα· ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἐν Ναυπλίῳ ἀμηχανοῦσα πῶς καὶ διὰ ποίου νὰ στείλῃ τροφὰς εἰς Μεσολόγγιον, ὁ ἀτρόμητος Ι. Κυριακοῦ, εἷς τῶν εὐπατρίδων τῆς ῥηθείσης νήσου Σπετζῶν, παρουσιασθεὶς αὐθορμήτως εἶπε, ἐγὼ πηγαίνω τὰς τροφὰς, καὶ τῷόντι ἐφόρτωσε τὸ πλοῖόν του ἄλευρον καὶ ἀπέπλευσε· τοῦτον συναντήσαντες κατὰ τὸν διάπλουν ἠκολούθησαν διὰ τοῦ αὐτοῦ παριωτισμοῦ καὶ ζήλου καὶ οἱ Θ. Λεμπέσης καὶ Παναγιώτας, χωρὶς νὰ περιμείνωσι τὸν λοιπὸν ἑλληνικὸν στολίσκον, ἐκ **15** πλοίων συνιστάμενον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀοιδίμου Μιαούλη· οὗτοι ἐμψυχωθέντες ἀπὸ τὰς προτροπὰς αὐτοῦ, φθάσαντος καὶ τούτου ἐκεῖ, διέσχισαν τὸν ἐχθρικὸν στόλον συνιστάμενον ἐκ **40** πλοίων καὶ ἐλιμενίσθησαν εἰς τὸ Αἰτωλικόν· ἐνῷ δὲ ὁ ἐχθρικὸς στόλος ἐκινήθη παραχρῆμα κατ' αὐτῶν, καὶ ὁ ἡμέτερος στολίσκος ἔδεησε νὰ ἀποπλεύσῃ ἐκεῖθεν, οἱ ἀτρόμητοι ἐκεῖνοι Ι. Κυριακοῦ Λεμπέσης καὶ Παναγιώτας, μείναντες ἐκεῖ καρτερικῶς μὲ τὸ ὑπὸ ἀλεύρου φορτωμένον πλοῖον τοῦ πρώτου, δὲν ἀνεχώρησαν εἰμὴ ἀφοῦ ἔδωσαν τὰς τροφὰς καὶ ἔσωσαν τὸ Μεσολόγγιον· ἐν τούτοις ἐπειδὴ ὁ Ι. Κυριακοῦ εἶχε τὴν ἀτυχίαν ν' ἀποθάνῃ πρὸ τῆς 7βριανῆς μεταβολῆς ἡ τοῦ νόμου περὶ ναυτικῶν συντάξεων, δὲν ἠξιώθη οὔτε βαθμοῦ οὔτε ἄλλης ἀμοιβῆς, ἐπομένως οὔτε αἱ οἰκογένειαι τοῦ Λεμπέση καὶ Παναγιώτα Ἐλαβαν τὴν ὀφειλομένην σύνταξιν.

Ἀλλὰ πρὸ πάντων ποῦ εἶναι ἡ ὀφειλομένη ἀμοιβὴ εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων μοχθήσαντα καὶ παθόντα λαόν; ποῦ εἶναι ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ ἡ προικοδότησις, ἥτις πικροδότησις κατεστάθη ἔπαυσε πρὸ τῆς μεταβολῆς χωρὶς νὰ εἰσαχθῇ

νέος περὶ αὐτῆς Νόμος; Εἶναι ἄδικον ὁ πολυπαθὴς οὗτος λαὸς νὰ μένῃ εἰς χειροτέραν κατάστασιν ἐκείνης τῆς πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, διότι τότε μὲν ἦτο θήτης ἤλπιζεν ὅμως μετὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος νὰ ἀποκτήσῃ τὴν γῆν τοῦ Ἀλῆ τοῦ Μουσταφᾶ καὶ τῶν ἄλλων ὀθωμανῶν ὡς γῆν τῶν πατέρων καὶ ἀγώνων του· ἀλλ' ἤδη, ὅπως διετέθη καὶ διατίθεται ἡ γῆ αὕτη, οὐδεμία μένει αὐτῷ ἐλπὶς, διότι ὁλόκληρα χωρία σεσεροῦνται καὶ τῆς περιουσίας τῶν οἰκιῶν των ὡς διατελείσης ὑπὲρ ἄλλων.

Ἔρχομαι ἤδη καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς ὑπαλληλίας, καὶ λέγω ὅτι χάριν τῆς προόδου τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν πολυχρονίων κόπων αὐτῆς δὲν ἔπρεπε νὰ παραμεληθῇ καὶ αὕτη μέχρι τοῦδε· ὁποία ἐλπὶς μένει εἰς τὸν γηραιὸν εὐκατάστατον ἄλλοτε, ἀλλὰ πτωχὸν ἤδη, καὶ ἀεννάως μοχθοῦντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Ἀλέξιον Ῥουσόπουλον, οἰκίαν ἔχοντα παρηγορίαν διὰ τὴν μετὰ τὸν θάνατόν του ἐγκαταλειφθησομένην εἰς ἄκραν ἀμηχανίαν σύζυγόν του καὶ τὴν ἄγαμον θυγατέρα των;

Περαίνων τὸν λόγον μου λέγω, ὅτι τὸ ἔθνος ἐβασπίσατο ὥστε οἱ Ἕλληνες νὰ λάβωσιν ἀμοιβὴν ἢ ἀποζημίωσιν· πολλαὶ ἀποφάσεις καὶ πολλὰ ψηφίσματα ἐγίνοντο κανονίζοντα χωριστὰ τὰς τοιαύτας ἀμοιβὰς, ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἐνεργήθη, καὶ μάλιστα τὸ ἀφορῶν τοὺς πολιτικοὺς ἀγωνισαμένους, ἐνῷ ὅλα ταῦτα ἐπεκύρωσε διὰ τῆς ἱερᾶς συγκαταθέσεώς του καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Σεβαστὸς ἡμῶν Βασιλεύς· ἂς παρακαλέσωμεν καὶ ἤδη τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀναπληρώσῃ πλέον τὸ τοιοῦτον κενὸν, καὶ νὰ δώσῃ τέλος εἰς τὰ τοιαῦτα ἀδικήματα μετὰ 24 ἐτῶν ἐποχὴν ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας, καὶ 36 ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως· πρέπει κατὰ τὸ δυνατὸν νὰ διορθωθῇ τὸ παρελθὸν, καὶ νὰ βαθῇ ἡ προσοχὴ εἰς τὸ μέλλον τῆς πατρίδος, τὸ ὁποῖον διὰ νὰ ἦναι ἔνδοξον καὶ ἀσφαλὲς πρέπει νὰ παραδειγματισθῇ ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης τοῦ παρελθόντος. Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ τούτου Νόμοσχεδίου παρατηρῶ, ὅτι ἐὰν ἦμην εἰς τὴν θέσιν τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν, ἤθελον ἀναλάβει τοῦτο καὶ ἤθελον φέρει γενικὸν Νομοσχέδιον διὰ νὰ ἀποδείξω ὅτι ἐμπνέομαι ἀπὸ μεγαλειτερα αἰσθήματα· τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κατ' οὐσίαν δὲν εἶναι ἄδικον, ἀλλὰ διὰ ταῦτα δὲν πρέπει νὰ προέλθῃ ἡ παρουσιαζομένη ἐξαίρεσις, φέρουσα τὴν παράλειψιν τοσούτων ἄλλων ἀγωνιστῶν ἀνωτέρων καὶ ὁμοίων, καὶ μαραίνουσα τὸν ζῆλον καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ὑπηρετούντων ἐν γένει. Τὸ τοιοῦτον Νομοσχέδιον πρέπει νὰ διέπῃ καὶ κανών τις, δι' οὗ νὰ ἀπονέμωνται τὰ τοιαῦτα δικαιώματα κατ' ἴσην ἀναλογίαν μεταξὺ τῶν ἀνωτέρων

ὁμοίων καὶ κατωτέρων ἀκόμη, διότι τὸ εἰς τὸ παρουσιαζόμενον Νομοσχέδιον προσδιορισθὲν ποσὸν, καὶ τὰς ὑπαρχούσας ἀνωτέρας μισθοδοσίας τῶν διαφόρων κλάδων, καὶ αὐτὴν τὴν παραχωρηθεῖσαν εἰς τὸν πρωταγωνιστὴν Πετρόμπεην, ὑπερβαίνει· ἐν περιπτώσει δὲ ἐπιμονῆς, ἀρίνω εἰς τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς καθομένους ὡς εἰκὼς τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους νὰ ἐκλέξωσι τὸ δικαιότερον καὶ μὴ σκανδαλώδες ποσὸν, διότι σκοπὸς εἶναι νὰ ἀνταμειφθῇ καὶ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀγωνιστὴς· παρατηρῶ ἐπὶ τέλους πρὸς αὐτοὺς ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποδίδωσιν εἰς τοὺς Νόμους ὀπισθενεργὸν δύναμιν, καθόσον τοῦτο εἶναι ὅλως παράνομον κατ' ἀρχὴν νομικὴν, καὶ πρόξενον δυσαρέστων συνεπειῶν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ὀπισθενεργὸς αὕτη δύναμις διατηρήθη εἰς τὰς διδομένας συντάξεις πρὸς ὀρφανὰ καὶ χήρας, ἀλλὰ τοῦτο ἰσχυροποιεῖται ἐκ τῆς ἄλλης ἀρχῆς, καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις ἐχρεώστει τὴν τοιαύτην πρόνοιαν περὶ αὐτῶν, ἀφ' ἧς ὁ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνιστὴς καὶ προστάτης τῆς οἰκογενείας ἔλειψε· ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ζῶντος καὶ ἱκανοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς ὑπηρεσίαν· ἂς οἰκονομήσωσι λοιπὸν τὸν τοιοῦτον, ὡς οἰκονόμησαν καὶ τὸν ἀείμνηστον Πετρόμπεην Μαυρομιχάλην, μέχρισοῦ φέρουσι τὸ γενικὸν Νομοσχέδιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ ἀδικία καὶ τὸ σκάνδαλον δὲν θέλουν εἶσθαι τοιαῦτα, οἷα προκύπτουσι ἐκ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν θέλουν θεωρηθῇ ὡς ἁπλᾶ παράπονα. Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τὰ ἑξῆς.

Ὀλίγας λέξεις θέλω εἰπεῖ εἰς ἀπάντησιν τῶν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἐντίμου Κ. Γερουσιαστοῦ λεχθέντων, διότι θέλω ῥροντίσει διὰ τῶν ὀλίγων τούτων ν' ἀνεύρω πᾶν ὅ,τι εἰς τὴν μακρὰν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος ἐκινδύνευσε ν' ἀπολεσθῇ· ὁλόκληρον περιληπτικὸν πίνακα τῶν ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεώς μας γεγονότων ἔκαμε, καὶ ὅλας τὰς πράξεις τὰς προνούσας ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν καὶ τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν ἀνέφερε καὶ ἐπικαλέσθη πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ λόγου του· τὸ μνημονεύειν τὰς ἀξιολόγους ταύτας ἀποράσεις πάντοτε ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν, διότι καὶ ὅλοι θέλομεν νὰ δίδῃ ἡ ἀνάπαυσις ἀμοιβὴ εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ ἀγῶνος· ἀλλ' ἂς μὴ μᾶς λανθάνει ὅτι εἰς πολλὰς διὰ νὰ μὴ εἰπω εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις παρεστάθησαν αἴτια τινα, ἅτινα δὲν ἐπέτρεψαν μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀποφασισθέντων· καὶ λέγω μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων, διότι πρότερον οἱ ἄνδρες πυροβολαίτερον εἶχον τὸν πόλεμον ἀπὸ πάσης ἄλλης σκέψεως· ἀλλὰ καὶ πρὶν καὶ μετὰ καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς εὑρέθη τι ὅπερ

ἀνεχαίτησεν τῶν ἀποφασισθέντων τὴν ἐκτέλεσιν. Πολλὰ ἐξ ὅσων εἶπε σήμερον ὁ προαγορεύσας ἔντιμος Γερουσιαστὴς ἦσαν λίαν ἔγκυρα, ἂν πρόκειτο περὶ γενικοῦ Νόμου τῶν συντάξεων ἢ ἀμοιβῶν· ἀλλὰ περὶ τοιούτου Νόμου δὲν πρόκειται ἤδη, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν λεχθέντων ἦσαν ἐκτὸς τοῦ προκειμένου· ὁ τρόπος τοῦ νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸν λόγον εἰς τὰ γενικὰ, καὶ ὅταν πρόκειται περὶ ζητήματος εἰδικοῦ καὶ ὡρισμένου, ὁ τρόπος οὗτος καταπνίγει τὸ ζήτημα καὶ αὐτὴν τὴν ἰδέαν τῶν πολιτῶν· ἐνταῦθα πρόκειται εἰδικῶς περὶ συντάξεως τινος προτεινομένης ὑπὲρ τοῦ Κ. Α. Μαυροκορδάτου· ἡ πρότασις τῆς συντάξεως ταύτης, ἢ ἡ σύνταξις αὕτη, πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἂν ἦναι σκόπιμος καὶ ἀξία τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ ἀνδρὸς ὑπὲρ οὗ προτείνεται ἢ ὄχι· πᾶσα ἄλλη ἐξέτασις εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου· μεταξὺ τῶν πολλῶν πράξεων τοῦ μακαρίτου Κυβερνήτου, ἂς ὁ προλαλήσας ἀνέφερε, εἶναι καὶ τὸ ὅτι ὁ ἀοίδιμος ἐκεῖνος ἀνὴρ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐνεργήσῃ τὸν γενικὸν περὶ συντάξεων Νόμον, συμφώνως μὲ τὰ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων ἀποφασισθέντα, ἐνῷ περὶ τῶν παρελθόντων δικαίων τῶν ἀγωνισαμένων ἐπρονόει, δὲν παρέλειπε ταυτοχρόνως νὰ φέρῃ τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεώς του ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου, οἵτινες εἶχον ἀνάγκην ἢ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν αὐτῶν, ὅταν ταῦτα ἐγκαταλιμπάνοντο εἰς πενίαν. Τοιοῦτον τι γίνεται καὶ σήμερον, προτιμουμένων τῶν μᾶλλον ἐχόντων ἐξόχους ἐκδουλεύσεις, καὶ τῶν μᾶλλον ἐχόντων ἀνάγκας αὐτῆς τῆς τροφῆς τοῦ ἀνθρώπου· παρακατιὼν ἀνέφερε καὶ πράξεις τινὰς τοιαύτας, τὰς ὁποίας Κυβερνήσεις ἔκραξαν, καὶ ἀνέφερε δύο λαβούσας χώραν ἐπὶ προηγουμενοτέρων ἄλλων ὑπουργείων καὶ μίαν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπουργείου· ὥστε καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἴμεθα ἀντὶ χείρονος εἰς κρείττονα θέσιν· ἀνέφερε προσέτι καὶ περὶ συντάξεως τῶν ὑπηρετούντων ἤδη ὑπαλλήλων, εἰπὼν ὅτι ὅλαι αἱ κατὰ καιρὸν δοθεῖσαι ὑποσχέσεις ἦσαν ξηραὶ λέξεις. Εἰς ἀπάντησιν καὶ τούτου λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ διαβεβαιώσω τὸν ἔντιμον προλαλήσαντα καὶ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας, ὅτι ἡ περὶ τούτων πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως ἤδη γίνεται πραγματικὴ, καὶ ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν εἰσάγεται εἰς τὰς Βουλὰς τὸ περὶ τούτων ἁρμόδιον Νομοσχέδιον.

Πλέον ἐπὶ τέλους εἰς τὸ προκείμενον, καὶ κατὰ πρῶτον ἐξέτασεν ἂν ὁ Κ. Μαυροκορδάτος ἐζητήσατο ἢ ἡ Κυβέρνησις οἰκοθεν χορηγεῖ αὐτῷ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος σύνταξιν. τώρα τι ἀπορῶ πῶς ἠδυνήθη νὰ φερθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐνώπιον τῆς Γε-

ρουσίας· μικρὰ ἀδροφροσύνη ἔπρεπε νὰ ἐμποδίσῃ πάντα τῆς τοιαύτης ἐξετάσεως· καὶ ὑπὸ τοιαύτης ἀδροφροσύνης κινούμενος ἐγκαταλείπω ἄνευ ἀπαντήσεως πάντα τὰ περὶ τούτου λεχθέντα· ἑπομένως διὰ πολλῶν φράσεων καὶ λέξεων ὁ προλαλήσας ὑπέδειξε πρὸς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον τὴν συμβουλὴν ἢ προτροπὴν τοῦ νὰ μὴ δεχθῇ τὴν παροῦσαν σύνταξιν· ἀποκρούων τὴν ἀρχὴν ταύτην παρατηρῶ, ὅτι ὁ Κ. Μαυροκορδάτος ἀναλογιζόμενος ὅτι ὀλίγον κατ' ὀλίγον θέλει ἐπέλθει ὁ γενικὸς περὶ συντάξεως Νόμος τῶν ἀγωνισαμένων στρατιωτικῶς καὶ πολιτικῶς, διότι τὸ ἔργον δὲν εἶναι εὔκολον, δικαιοῦται βεβαίως ὡς εἷς τῶν πρωτογωνιστῶν καὶ εἰς ἐξαιρετικὴν τοιαύτην περίβαλψιν· ἀκολούθως ἠρώτησεν ὁ προλαλήσας διατί δὲν ἐκπληροῦνται τὰ ἐψηφισμένα, διατί δὲν ἐνεργεῖται ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἡ προικοδότησις καὶ τὰ παρόμοια, ἀλλ' ἀρίνεται νὰ ἦναι ὁ Ἕλλην Θήτης. Ἂν τὸ τοιοῦτον ἐλεγὲ τις εὐπαρχῆς ἀντιπολιτευόμενος καὶ μὴ λαβὼν μέρος εἰς τὰ πράγματα, ἤθελον σκεφθῆ ὁποίαν ἀπάντησιν ἔπρεπε νὰ δώσω· ἐπειδὴ ὅμως λέγει τοῦτο Γερουσιαστὴς, ὁ ὁποῖος ἐχρημάτησε τετράκις ὡς ὑπουργὸς, στρέφω τὴν ἐρώτησιν ἂν ἐπὶ τῶν ὑπουργιῶν του ἀνείχετο νὰ ἦναι ὁ Ἕλλην Θήτης, καὶ ἀπέχων νὰ δώσω τοιαύτην ἐξήγησιν εἰς τὴν τότε διαγωγήν του, ἐννοῶ ὅτι ἀπήντησε καὶ τότε τὰς δυσχερείας εἰς ἃς προσέκρουσαν καὶ τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα. Ἐπὶ τοῦ διϊσχυρισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπροτάθη ἐνώπιον τοῦ Σώματος τούτου, τοῦ περιέχοντος τοὺς ἱστορικωτέρους ἄνδρας, ὅτι ὁ λαὸς εἶναι σήμερον χειρότερος τῆς προγενεστέρας ἐκείνης ἐποχῆς, δὲν ἔχω λόγους νὰ ἀπαντήσω· εἶναι δυνατὸν ὁ εὐγενὴς οὗτος λαὸς τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος τὸ πᾶν ἐθυσίασε ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του, ὅταν ἀπέκτησε ἤδη τὴν ἐλευθερίαν, καὶ ὅταν ὁ πολιτισμὸς ἀπαυγάζει ἐπ' αὐτοῦ διὰ τοσούτων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν εἰς χεῖρονα ἢ τῆς ἐπὶ τουρκοκρατείας κατάστασιν; ἀποκρούω λοιπὸν τὴν ἰδέαν ταύτην, καὶ ὡς Ἕλλην δὲν παραδέχομαι αὐτὴν κηρυττομένην ἐνώπιον τοῦ σώματος τούτου.

Ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ζήτημα ὁ Κ. Γερουσιαστὴς εἶπεν, ἂν παραδεχθῶμεν τὴν προκειμένην σύνταξιν ὡς δικαίαν, ἐπειδὴ δὲ γίνεται Νόμος περὶ συντάξεων ὅλων τῶν ἀγωνιστῶν, πρέπει νὰ τεθῇ εἰς κανὼν ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα δίκαια καὶ ποσά, ἀλλὰ κατόπι ὁ ἴδιος ἀνεγνώρισε τὴν ἔλλειψιν καὶ τὸ ἀδύνατον τῆς ὑπάρξεως τοιούτου κανόνος, εἰπὼν ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ Νόμος εἰς ὃν ἕκαστος ἔπρεπε νὰ λάβῃ ποσὸν ἀνάλογον τῶν ἐκδουλεύσεών του· προσέθηκε δὲ ὅτι τὸ ποσὸν τὸ διδόμενον εἰς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον εἶναι ἐξαίρεσις, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ προχωρῶμεν ἀπὸ ἐξαιρέσεως εἰς ἐξαίρεσιν· ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐξαίρεσις δὲν εἶναι ἡ πρώτη, καὶ χάριν συντομίας ἀπέχω νὰ ὀνομάσω τὰς ἀπ' ἀρχῆς κατὰ βαθμολογίαν χορηγηθείσας συντάξεις, ἐν αἷς εἶναι καὶ ἡ παροῦσα ὁμοία ἐκείνων.

Περαίνων τὸν λόγον μου προσθέτω, ὅτι εἶναι δίκαιον δικαιότατον νὰ ἀνταμείψῃ ἡ Κυβέρνησις ἕνα τῶν ἀνωτέρων πολιτῶν της· ὅτι ὡς πρὸς τὴν ποσότητα οὐδέποτε ἐτέθη ἀμετάβλητος ὅρος, καὶ ὅτι ἡ ἀπονομὴ τῆς συντάξεως ταύτης ἀπὸ προγενεστέρας ἐποχῆς δὲν εἶναι ἄτοπος, εἶναι δικαιοσύνη ὀφειλομένη ἔκτοτε εἰς τὸν τοιοῦτον πρωταγωνιστήν. Ἀντεπαρατήρησεν ὁ ἔκτοτε εἰς τὸν τοιοῦτον πρωταγωνιστὴν. Ἀντεπαρατήρησεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης τὰ ἑπόμενα.

Ὁ προαγορεύσας Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ μακρᾶς ἀγορεύσεως ἀντὶ τῶν ὀλίγων λέξεων ἃς προμιαζόμενος εἶπεν, οὐ μόνον δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνεύρῃ πᾶν ὅ,τι ἐγὼ ἐκινδύνευσα δῆθεν νὰ ἀνεύρω, ἀλλὰ εἷς τινα μὲν μέρη τοῦ λόγου μου μὲ παρεξήγησεν, εἰς ἄλλα δὲ δὲν μὲ ἐννόησε καὶ εἰς ἕτερα μὲ ἐσκοτόφαντησε, καὶ διὰ τοῦτο ὠνόμασε τὸν λόγον μου μὴ σκόπιμον, ἐκφράσιν, εἰς τὴν ὁποίαν καταφεύγουσι καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν· ἀπορῶ δὲ διατί δὲν εὐχαριστοῦσι τὸν Κ. τοῦτον ὑπουργὸν αἱ ἱστορικαὶ ἀναμνήσεις σπουδαίων περιστάσεων τοῦ προελθόντος· καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρομεν βεβαίως ἐγὼ τε καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς, διότι ἐγὼ μὲν ὡς γέρων ἔχω τὴν ὑπομονὴν νὰ ἀναδιφίζω τὰ βιβλία τῆς νέας ἱστορίας μας, καὶ γινώσκω αὐτὴν διὰ τῶν πραγμάτων καὶ τῆς συμμετοχῆς μου εἰς αὐτὴν, ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς ὡς νέος δὲν ἔχει αὐτὴν τὴν ὑπομονὴν, καὶ οὔτε γινώσκει τὴν νέαν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν διὰ τῶν πραγμάτων καὶ τῆς συμμετοχῆς του· λυποῦμαι διότι ὁ Κ. ὑπουργὸς, ἀφοῦ τοσοῦτον ἐπιτυχεῖς ἐθεώρησε τοὺς λόγους του, ἀνεχώρησε τῆς συνεδριάσεως χωρὶς νὰ ἀκούσῃ καὶ τὴν ἰδικήν μου ἐπ' αὐτῶν ἐκτίμησιν· μ' ὅλα ταῦτα ὑποθέτων αὐτὸν παρόντα μετὰ τῶν λοιπῶν ΚΚ. ὑπουργῶν ἐξακολουθῶ· λαλήσας περὶ συντάξεως εἶπον, ὅτι πᾶν ὅ,τι τοιοῦτον προέρχεται εἴτε ὑπὲρ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου εἴτε ὑπὲρ ἄλλου τινός, εἶναι χρέος ἐθνικὸν ὀφειλόμενον κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν διαφόρων ἐθνοσυνελεύσεων, καὶ ἐλάλησα ἀλήθειαν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς τοιαύτης ἀρχῆς, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας οὔτε δεόμενος καὶ γονυπετῶν πρέπει τις νὰ προσέρχεται διὰ τὴν ἀπόλαυσίν της, οὔτε κατ' ἐξαίρεσιν ἢ μεγαλοδωρίαν νὰ ἐπιδαψιλεύεται αὕτη ἀνήκει. Εἶπον δὲ καὶ ἐπανα-

λαμβάνω οὐχὶ περιφραστικῶς, ἀλλὰ ῥητῶς καὶ εἰλικρινῶς, ὅτι ἂν εἰσακουόμην ἤθελον προτρέψει τὸν Κ. Μαυροκορδάτον νὰ μὴ δεχθῇ τὴν προκειμένην σύνταξιν· ὁ Κ. Μαυροκορδάτος ἔχει φιλοτιμίαν, οἵαν ἀπέδειξε ὅτε ἐδόθη αὐτῷ βαθμός, δύναται δὲ νὰ σκεφθῇ καλήτερον ἐμοῦ περὶ τούτου, καθόσον εἰς αὐτὸν ἰδίως ἀνήκει τὸ τοιοῦτον, ὥστε δὲν πρέπει νὰ ταράττεται ἐπὶ τοσοῦτον ὁ Κ. ὑπουργός, τὸ κατ' ἐμὲ, ἂν ἤμην εἰς τὴν θέσιν του, ἤθελον προτιμήσει νὰ εἶμαι μετὰ τῶν πολλῶν. Ὁ Κυβερνήτης βεβαίως εἰς τὸ ὀλιγοχρόνιον διάστημα τῆς κυβερνήσεώς του δὲν ἠδύνατο νὰ συνταξῇ τοιούτων γενικῶν περὶ συντάξεως Νόμων, καθ' ἁρκούντως ἀνεπτυξα εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσιν μου. προκαλούμενος δὲ καὶ τώρα λέγω, ὅτι ἡ ὁμιλία μου ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἀπέβλεπε τὴν τοιαύτην ὀλιγοχρόνιον ἐποχὴν τοῦ Κυβερνήτου, ἀλλὰ τὴν τρέχουσαν ἐποχὴν τῶν **24** ἐτῶν, καθ' ἣν ἡ Κυβερνητικὴ διεύθυνσις εἶναι ἑδραιοτέρα καὶ ἁπλαγμένη τῶν ψυχρειῶν ἐκείνων· οὐδεὶς παραπονεῖται ἢ δύναιτο νὰ παραπονεθῇ ὡς ἐκ τῆς προκρίσεως τῆς Βασιλείας· παραπονεῖται ἕκαστος ὡς ἐκ τῆς ἀμελείας ἢ ἀπρονοησίας τῶν κατὰ καιροὺς ὀργάνων τῆς ἐξουσίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταριθμῶ καὶ τὸν ἑαυτόν μου, ἀφοῦ καὶ ἐγὼ ἦν τῶν τοιούτων ὀργάνων ἐπί τινα καιρὸν ὑπῆρξα.

Γενικὸν διὰ πάντας τοὺς δικαιουμένους εἰς σύνταξιν Νομοσχέδιον, ὡς ἐνίστανται ὁ Κ. ὑπουργός, δὲν ἐζήτησα, ἀλλ' ἐζήτησα τοιοῦτον δι' ὅσους ὑπολείπονται· ἐζήτησα, λέγω, Νομοσχέδιον γενικὸν δι' ὅσους παρελείφθησαν καὶ ἰδίως τοὺς ἀντικρυντας εἰς τὴν πολιτικὴν τάξιν, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ καὶ στρατιωτικῶς ἅμα εἰργάσθησαν καὶ ὑπηρέτησαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ὡς καὶ ὁ Κ. Μαυροκορδάτος, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ ἀναμένοντες τὰς ἡμέρας, τὸν καιρὸν καὶ τὸ βαθμικὸν κατὰ τὸν Κ. ὑπουργὸν ἀπέθανον ἐπὶ τῆς ψάθης, τὰ δὲ ὀρφανὰ τρύτων καὶ αἱ χῆραι περιφέρονται ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο ὑπουργεῖον ζητοῦσαι ἄρτον· ἐζήτησα Νομοσχέδιον περὶ τῶν ὁμοίων κατωτέρων καὶ ἀνωτέρων τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου· αἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐθνικαὶ ἀποφάσεις καὶ βασιλικαὶ ἐπαγγελίαι δὲν πρέπει νὰ ἀναβάλλωνται πλέον, καθόσον ἡ τοιαύτη ταχτικὴ καὶ τὸ παρελθὸν ἀδικεῖ καὶ τὸ μέλλον μαραίνει. ὁ Κ. ὑπουργὸς ὀρθιγῶν καὶ τρέχων εἰς τὰ πρόσω οὐδόλως στρέφει εἰς τὰ ὀπίσω καθὰ φαίνεται· οὕτω δὲ σπεύδει διότι νέος ἔτι εἶναι καὶ λέγεται· ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν πρέπει προσέτι νὰ ἀγωνιᾷ διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Κ. Μαυροκορδάτος δικαιοῦται τοιούτου μέτρου, διότι οὐδεὶς

τοῦτο ἠρνήθη, μάλιστα ἐγὼ ὁ ὁποῖος γνωρίζω πραγματικῶς τὰς ἐκδουλεύσεις καὶ ὑπηρεσίας αὐτοῦ· παρατήρησα δὲ μόνον ὅτι προσβάλλεται καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ αὐτὴ ἡ φιλοτιμία τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, ὅτε, αὐτοῦ μὲν ζῶντος, ἔρχεται σύνταξις, τοῦ δὲ Ἀζχάρου Κουντουριώτου τοῦ μεγάλου πολίτου ἡ χήρα μετὰ τῶν θυγατέρων αὐτῆς παραβλέπεται, τοῦ Ἀζχάρου Κουντουριώτου, λέγω, ὅστις ἂν ἀπερράσζε νὰ θεσῃ τὸν πόδα του ἐπὶ τοῦ πλοίου πρὸς φυγήν, ἐφώναζεν ἅπασα ἡ Ἑλλὰς, ἐνῷ ἡ φυγὴ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου ἐμοῦ ὡς καὶ ἄλλων τινῶν ἀφόρητη δὲν ἤθελον βλάψει τὸν Ἑλλάδα, οὔτε ἡ περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως καὶ τῆς ὀπισθενεργοῦ δυνάμεως τοῦ Νόμου παρατήρησις μου ἦτο ἄτοπος. Πᾶσαν πρᾶξιν τῶν κυβερνήσεων πρέπει νὰ διέπῃ ῥυθμός τις στηριζόμενος καὶ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν δυνατῶν μέσων τοῦ Κράτους, ἀπέδειξα δὲ ὅτι εἰς τῶν μεγάλων πολίτων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀνώτερον ἀγωνιστὴν τὸν ἀοίδιμον Πετρόμπεην χιλιαι μόνον δραχμαὶ ἐδόθησαν, ἐνῷ αἱ **500** εἴποτε νὰ σημειωθῶσι εἰς τὸν μισθὸν τῆς ἀντιστρατηγίας του· καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Γ. Κουντουριώτης λαμβάνει μόνον **500** δραχ. ἐξ οὗ καὶ ἡ ἀνισότης καὶ τὸ σκάνδαλον ἀποδεικνύεται προφανέστατα. Ἡ προτεινομένη ὀπισθενεργὸς δύναμις τοῦ Νόμου εἴθισται μέχρι τοῦδε ἐπὶ τῶν συντάξεων τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀποθνόντων, διότι εἰς αὐτὰ ὀφείλεται ἡ τοιαύτη ἀμοιβὴ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τοῦ θανάτου τῶν ἀγωνιστῶν γονέων ἢ συζύγων· δὲν ἀρμόζει λοιπὸν τὸ τοιοῦτον καὶ ὡς πρὸς τοὺς ζῶντας, καὶ μάλιστα ὡς πρὸς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον δυνάμενον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον. Ἡ Κυβέρνησις εἶχε καὶ ἔχει τὰ μέσα νὰ ἔλθῃ χωρὶς βλάβης ἀρχῆς παραδεδεγμένης πρὸς βοήθειαν καὶ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου εὑρισκομένου εἰς ἀνάγκην· ὑπάρχουν βοηθήματα καὶ δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν τοιαύτην ἀνάγκην, καθόσον πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πρὸς ἅπαντας εἷς κανών, καὶ καθόσον ἡ ὑπὲρ ἑνὸς σύνταξις δὲν ὁμοιάζει τὰς λοιπὰς τῶν ἄλλων τάξεων· οἱ ἄνδρες τῆς ἡλικίας τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου δὲν ἔχουσιν εἰμὴ δέκα ἐτῶν ζωήν.

Εἰς πρὸς τὴν ὁμιλίαν μου περὶ τῆς χειροτέρας καταστάσεως τοῦ λαοῦ ἀπὸ ἐκείνην τὴν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ οὐχὶ εἰς ἄλλο τι, ὁ Κ. ὑπουργὸς μὲ ἐσυκοφάντησε ἐθελοκακῶν· εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω μετὰ παῤῥησίας, ὅτι ἐνῷ ὁ λαὸς εἶχε τότε ἐλπίδα νὰ ἀποκτήσῃ τὴν γῆν, ἣν ἀπὸ τοὺς τυράννους του ἐκαλλιέργει ὡς θήτης, ἤδη ἐπὶ

τῆς ἀποκαταστάσεως βλέπει ὅτι ἀφηρέθη καὶ ἀφαιρεῖται καθεκάστην ἀπὸ αὐτόν.

Περαίνων τὸν λόγον μου λέγω, ὅτι ἡ ὑπὲρ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου σύνταξις ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ ὁμοῦ μὲ τὰς τῶν ἄλλων ὁμοίων καὶ ἀνωτέρων αὐτοῦ ἀγωνιστῶν παρελειφθέντων μέχρι σήμερον· ὅτι τὸ ποσὸν δὲν εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὰ ἄλλοτε χορηγηθέντα τοιαῦτα ποσά, καὶ ὅτι ἡ διδομένη εἰς τὸν Νόμον ὀπισθενεργὸς δύναμις εἶναι ἄνομος.

Περαιωμένης κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως ἐτέθη εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων **27** κατὰ **7**.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ **1**, **2** καὶ **3** ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ, ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **27** κατὰ **7**, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς **25** τ. μ. Ἰουνίου.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀδάμ. Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 4 Ἰουλίου 1856, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **25** μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀσθενοῦντος γραμματέως Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδου τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Δούκαν, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως·

α') Τὸ ἀπὸ 2 Ἰουλίου τ. ε. ὑπ' ἀριθ. **230** ἔγγραφον τοῦ Κ. προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, δι' οὗ κοινοποιεῖται εἰς τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας ὅτι ἡ Α. Μ. διὰ Β. διατάγματος τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας εὐηρεστήθη νὰ παραδεχθῇ τὴν ὑποβληθεῖσαν παραίτασιν τοῦ Κ. Α. Κοντοσταύλου ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ νὰ διορίσῃ ἀντ' αὐτοῦ ὑπουργὸν τὸν Κ. Ἀλ. Κουμουνδοῦρον μέχρι τοῦδε πρόεδρον τῆς Βουλῆς.

β') Τρεῖς ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Γ. Κριεζῆ, Δ. Πλαπούτα καὶ Α. Χαραλάμπη ἀξιούντων τὰς μὲν δύο πρώτων τριακονθήμερον τοῦ δὲ τελευταίου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν των.

γ') Τὸ ὑπ' ἀριθ. **583** τῆς 2 Ἰουλίου τ. ε. ἔγγραφον τῆς ἐθνικῆς τραπέζης δι' οὗ ὑποβάλλεται ὁ ἰσολογισμὸς αὐτῆς διὰ τὴν ἁ. ἐξαμηνίαν τοῦ ε. ε. **1856**, καθ' ὃν τὸ μὲν ἀπονεμόμενον μέρισμα ἀνέβη εἰς . . . . . δρ. **39: 50**

Εἰς ἀποθεματικὸν κεφάλαιον . . . . . » **1: 20**

Τὸ ὅλον ὁμοῦ . . . δρ. **40: 70**

Παρελθὸν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω τὰ ἑξῆς νομοσχέδια.

1) Περὶ κατασκευῆς ἀμαξιτοῦ κατὰ τὸν ἄξονα Γαυρίου καὶ

2) Περὶ παραχωρήσεως καπνάτων εἰς τὸν ὁθωμανὸν Γιούπην Ντεμιτζάκην.

Ἔχοντα μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἔκθεσις ἡμῶν πρὸς τὴν Βουλὴν, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται ἀντίγραφον, πραγματεύεται λεπτομερῶς περὶ τῶν κατὰ τὴν νῆσον Ἄνδρον, τὸν ἄξονα Γαυρίου, κειμένων ὑποβλακασσίων τεμαχίων ἐθνικῆς γῆς· οὗτω πᾶσα ἀνάπτυξις ἐντεῦθεν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καθίσταται περιττὴ· παρατηροῦμεν μόνον, ὅτι μία ἐπανέρχεται ἐπὶ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου μεταβολὴ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου, τροποποιηθείσης τῆς διετοῦς προθεσμίας εἰς τριετῆ.

Πεπείσμεθα δὲ ὅτι καὶ ἡ Γερουσία, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τοὺς λόγους τοὺς προκαλέσαντας τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, θέλει ἐπιψηφίσει αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις τὴν Ἰουλίου **1856**.

Οἱ Ὑπουργοί
Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν — **Δ. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ.**
Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν — **Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.**

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσω-

τερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Παραχωροῦνται δωρεὰν τῷ Δήμῳ Γαυρίου τῆς νήσου Ἄνδρου τὰ πρὸς ἀριστερὰν τῆς εἰσόδου τοῦ λιμένος ὑποθαλάσσια τεμάχια ἐθνικῆς γῆς, περιεχόμενα μεταξὺ τοῦ νῦν ὁρίου τῆς θαλάσσης καὶ τῆς νέας οἰκοδομικῆς γραμμῆς ἐν τοῖς τετραγώνοις Δ καὶ Ε τοῦ σχεδίου, συνιστάμενα ἐκ μέτρων τετραγωνικῶν 2,180 περίπου, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς ὑπὸ τοῦ δήμου χερσώσεως αὐτῶν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2. Τὰ εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μετὰ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὑπαγόμενα τεμάχια τῶν τετραγώνων Α Β καὶ Γ, συνιστάμενα ἐκ μέτρων τετραγωνικῶν 412 περίπου, παραχωροῦνται δωρεὰν τοῖς ἰδιοκτήταις τῶν παρακειμένων οἰκοπέδων, διανεμηθησόμενα αὐτοῖς ἀναλόγως τοῦ μετώπου ἑκάστου οἰκοπέδου, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς χερσώσεως αὐτῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 προθεσμίαι παρέλθωσι, μὴ τελεσθεισῶν τῶν χερσώσεων, ὅτε δῆμος Γαυρίου καὶ οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἰδιοκτῆται ὑπογρεοῦνται εἰς τὴν κατ' ἐκτίμησιν πληρωμὴν τῶν γαιῶν τούτων, ὁσάκις λάβωσι χρείαν τῆς ἀνακτήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 4. Εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιτελεσθησόμενος ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην Ντριτσάκον καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ Φατμὲ Μπαλάκα ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον, ὅπερ ἡ Βουλὴ ἐψήφισεν ἤδη. Θεωρῶν δὲ περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω τοὺς ὑποστηρίξαντας τὸ νομοσχέδιον τοῦτο λόγους ὡς ἐκτεθειμένους ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ὑπάρχει ἐσώκλειστον, δὲν ἀμφιβάλω, ὅτι θέλει σπεύσει καὶ ἡ Γερουσία τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, ἀναγνωρίζουσα ὡς δικαίαν τὴν εἰς τοὺς ῥηθέντας Ὀθωμανοὺς παραχώρησιν μέρους τῆς ἀκινήτου περιουσίας, ἥτις ἀνήκουσα εἰς αὐτοὺς πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐδημεύθη, δυνάμει τοῦ δικαιώματος τῆς συνεπείᾳ τοῦ πολέμου κατακτήσεως, ἐνῷ οἱ Ὀθωμανοὶ οὗτοι διετέλεσαν φίλοι καὶ οὐχὶ πολέμιοι τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ὑποβληθήσεται εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποστηριχθήσεται.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἐκ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀκινήτων κτημάτων, τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀτομικῶς ἀνηκόντων τῷ ὀθωμανῷ Γιούπῃ Ντριτσάκῃ καὶ τῇ συζύγῳ αὐτοῦ Φατμὲ Μπαλάκα, περιελθόντων δὲ συνεπείᾳ τῆς διὰ τοῦ πολέμου καταστάσεως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, καὶ μήπω διατεθέντων, παραχωρηθήσεται δωρεὰν αὐτοῖς μέρος ἀξίας δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν.

Ἄρθρον 2. Ἡ ἐξέλεγξις τοῦ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων κτημάτων ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δικαιώματος τῶν ὀθωμανῶν, περὶ ὧν εἴρηται, καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ

παραχωρητέου αὐτοῖς μέρους τῶν τοιούτων κτημάτων, ἐνεργηθήσεται κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ περὶ νεορύτων νενομισμένας διατάξεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπαρασίσθη δὲ ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου ἰδίᾳ νὰ ἐκτυπωθῶσι καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω κατὰ τῶν κανονισμῶν.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 17069 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ Δημοσίου προκαταβολῆς τῆς δημοτικῆς μισθοδοσίας τῶν δημοτικῶν διδασκάλων, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως ἡ ἔκθεσις, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ γένῃ ἡ ἐπὶ τοῦ ὁποίου πραγματεύεται αὕτη Νομοσχεδίου συζήτησις ἐπὶ τὴν αὔριον. Προβάσης ἀκολούθως τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἰω. Κολοκοτρώνη καὶ Χ. Παπαπολίτου, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφ. 26 κατὰ τὸ ἐμβὰς προσαρτώμενον πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου προκαταβολῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	.	Σπυρ. Τρικούπης	.
Ἀναγν. Δελιγιάννης	.	Ριζάρδος Τζιώρτζ	.
Γεώρ. Κουντουριώτης	.	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	.
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	.	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	.
Ἀναστάσιος Λόντος	.	Νικόλ. Χρυσόγελος	.
Τάτζης Μαγγίνας	N	Γεώργιος Ψύλλας	.
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἰωάννης Θεοτόκης	N
Χαρ. Παπαπολίτης	N	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	.
Ἰακωβος Παξιμάδης	N	Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	.
Νικόλ. Πρασσακάκης	N	Γεώργιος Δαρειώτης	N

Γ. Παπαηλιόπουλος	.	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	.
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Γαΐκας Καρακατζάνης	N	Δημήτριος Χατσίκος	.
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀβάκ. Δούκας	N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Δῆμος Κανελλόπουλος	.	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Κωνσταντῖνος Κανάρης	.	Παναγ. Αἰδωρίκης	N
Ἰωαννέτακης Γρηγοράκης	.	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Μ. Α. Κάρης	N	Κωνστ. Πριβιλέγιος	N
Ἀντων. Γ. Κριεζῆς	.	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N	Σπῦρος Μῶλος	.
Δημήτρ. Πλακωτάς	N	Ρῆγας Παλαμήδης	N
Ἰωάννης Σπαΐκος	.	Δημήτρ. Δ. Κουντουριώτης	N

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου α. παρετήρησέ τις ὅτι δὲν ἐπρέπει τὸ προκείμενον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πρόνοια, ὅστε διὰ τῆς πληρωμῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν ἐκ τῶν πρώτων δημοτικῶν εἰσπράξεων, νὰ μὴ προέρχεται παντελὴς ἔλλειψις χρηματικῶν μέσων πρὸς τὴν θεραπείαν τῶν λοιπῶν δημοτικῶν χρειῶν, ἀλλὰ νὰ πληρώνωνται ἀναλόγως καὶ βαθμηδὸν αἱ μισθοδοσίαι τῶν δημοδιδασκάλων καὶ τὰ λοιπὰ δημοτικὰ ἔξοδα, διότι ἄλλως ἡ δημοτικὴ ὑπηρεσία καταστρέφεται.

Σπανδαίαν τινὰ παρατήρησιν προτίθεμαι νὰ ἐπιφέρω, ἐπέμεγκεν ἕτερος, τὴν ἑξῆς· ὁ Νόμος ἐνταῦθα μεταχειριζόμενος τὴν φράσιν « Ἐκ τῶν πρώτων εἰσπράξεων » δὲν δύναται ἐντελῶς νὰ ἐννοήσῃ τὴν ὁλοσχερῆ πληρωμὴν τῶν διδασκαλικῶν μισθοδοσιῶν ἐκ τῶν πρώτων χρημάτων ἅτινα εἰσπραχθῶσι, ἀλλ' ἐκ τῶν εἰσπράξεων αἵτινες ἤθελον περισσεύσει μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων δημοτικῶν ἐξόδων· ἐνόμισε ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ τὴν παρατήρησιν ταύτην, καθ' ὅσον παρομοίᾳ φράσει παρεμβλήθη εἰς τὴν συνθήκην τοῦ **1832** καὶ παρεξηγήθησα ἐπέρας πολλάκις συμπλοκὰς, καὶ μέχρι σήμερον ἀκόμη κρατεῖ εἰς μετέωρον κατάστασιν τὰς σχέσεις μας πρὸς τὰς εὐεργέτιδας δυνάμεις, ἀναφορικῶς ὡς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις μας ἐπὶ τῆς πληρωμῆς τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεολύτρου τῶν 60 ἑκατομμυρίων· δυνάμει τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος φράσεως, κύριοι, ἐνόμισαν εἰς τῶν κυρίων πρέσβεων εἰς μίαν συνδιάλεξιν λαβοῦσαν χώραν κατὰ τὸ **1843** μεταξὺ τῶν πρέσβεων τῶν τριῶν Δυνάμεων καὶ τῶν ὑπουργῶν τοῦ Βασιλέως, ὅτι ἠδύνατο νὰ ὑποστηριξῃ, καθὼς καὶ ὑπεστήριξεν, ὅτι ἐν ὅσῳ ἡ Ἑλ-

λὰς εἶχεν εἰσπράξεις καὶ τριῶν μόνον ἑκατομμυρίων, ὤφειλε νὰ ἀποδώσῃ ὅλον αὐτὸ τὸ ποσὸν πρὸς πληρωμὴν τοῦ χρέους της. Τὸ κατ' ἐμὲ καὶ τότε ὑπεστήριζα καὶ σήμερον διϊσχυρίζομαι, ὅτι μία τοιαύτη ἐξήγησις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος φράσεως εἶναι προφανὴς ἀντίφασις πρὸς τὸν ὀρθὸν λόγον, καὶ τωόντι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξωσι χρηματικαὶ εἰσπράξεις ἐὰν δὲν προϋπάρξωσιν ὑπάλληλοι ἐπιτετραμμένοι τὴν εἴσπραξιν, ἐὰν δὲν προϋπάρξῃ ἑνὶ λόγῳ ὁλόκληρον προσωπικὸν μιᾶς κυβερνήσεως καὶ διοικήσεως, καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ τὸ προσωπικὸν τοῦτο, καὶ νὰ ἔχῃ τὴν ἱκανότητα νὰ διοικῇ καὶ νὰ εἰσπράττῃ δικαιώματα, ἐὰν δὲν ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐξ αὐτῶν τῶν εἰσπράξεων· ἡ ὁρᾶσις λοιπὸν, « πρώτων χρηματικῶν εἰσπράξεων. » θὰ εἰπῇ ἀδιαφιλονεικήτως τὰ περισσεύοντα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀπολύτως ἀπαιτουμένων ἐξόδων διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν εἴσπραξιν, καθὼς καὶ τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῆς κυβερνήσεως καὶ διοικήσεως εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν, κύριοι, νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, ὅτι τὴν αὐτὴν ὡς ἔγγιστα ἀποδίδει σημασίαν εἰς τὴν φράσιν καὶ ὁ διευθύνων σήμερον τὴν Κυβέρνησιν τῆς Μεγάλης Βρετανίας ὁ Λόρδος Πάλμηστων. Ἁπάντων ἐσχάτως εἰς ἕνα τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ δανείου, εἶπεν, ἂν δὲν μ' ἀπατᾷ ἡ μνήμη· μία μόνη δύναμις δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τοὺς τόκους καὶ τὰ χρεώλυτρα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ αἱ τρεῖς ὁμοῦ ἐγγυήτριαι τοῦ δανείου δυνάμεις, καθότι ἄλλως ἤθελε συμβῇ ὥστε ἡ μία δύναμις νὰ λάβῃ τὸ μέρος της, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν μία μόνη ἤθελε προλάβῃ νὰ ζητήσῃ τὸ δάνειον, καὶ ἡ Ἑλλὰς δὲν ἤθελεν ἔχῃ διαθέσιμον ποσὸν πλέον τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς μίαν δύναμιν, διότι τότε ἤθελεν ἀποζημιωθῇ ἡ μία μὲ τὴν ζημίαν τῶν ἑτέρων δύο.

Σαφέστατα λοιπὸν, εἶπεν, καὶ πολλὰ ὀρθῶς ὁ ἔντιμος πρωθυπουργὸς τῆς Μεγ. Βρετανίας, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ λάβωμεν οὔτε πρέπει νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα πλειότερον ἀφ' ὅ,τι ἀφαιρουμένων τῶν ἀπαραιτήτων ἐξόδων τῆς Διοικήσεώς της μένει περίσσευμα ἐσόδων. Ἡ ἐξήγησις οὖν, Κύριοι, τῆς φράσεως τὴν ὁποίαν περιέχει ὁ ὑπὸ συζήτησιν νόμος δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἦναι ἄλλη παρὰ τὴν ὁποίαν συνέταξα, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ διὰ νὰ μὴ λάβωσι χώραν ἄτοπα εἰς τὴν ἐφαρμογήν.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὅτι οἱ φόβοι τῶν προλαλησάντων εἰσὶν ὑπερβολικοί· ἐνταῦθα δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ ποσοτήτων ἐν τοῖς δημοτικοῖς προϋπολογισμοῖς συμπεριλαμβανομένων· καὶ βεβαίως τοιαῦται ποσότητες περὶ μισθοδοσίας δημοδιδασκάλων δὲν καταχωροῦνται, εἰμὴ ἀφοῦ ἐξακριβωθῶσι τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἔξοδα τοῦ Δήμου καὶ μένουσι περισσεύματα, ἐξ ὧν καταχωροῦνται καὶ αἱ διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν δαπάναι. Διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου δὲν πρόκειται νὰ καταστραφῶσιν οἱ δῆμοι ἀλλὰ νὰ ἐνισχυθῶσι, καθόσον ἐνταῦθα δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ τῶν ἀπροθύμων Δημάρχων, καὶ κατὰ τὴν περίστασιν θέλουν λαμβάνεσθαι τὰ μέτρα ὥστε οὔτε ὁ Δήμαρχος καὶ Εἰσπράκτωρ νὰ πεινάσωσιν, οὔτε οἱ δημοδιδάσκαλοι νὰ καθυστεροῦνται τῆς μισθοδοσίας των, πολλάκις ἐφ' ἱκανοὺς μῆνας ὀφειλομένης καὶ ἐκ πολλῶν δραχμῶν συγκειμένης, καὶ νὰ περιφέρωνται μετὰ πολυμελῶν οἰκογενειῶν ἔνθεν κακεῖσε ζητοῦντες ἄρτον.

Ἐπέφερεν ἕτερος ὅτι, ἐὰν ἔπρεπε ἢ πρέπει νὰ πληρώνωνται οἱ δημοδιδάσκαλοι ἐκ τῶν πρώτων δημοτικῶν εἰσπράξεων, ὁ Νόμος ἦτο περιττὸς, διότι ἡ πληρωμὴ ἐγίνετο ἐκ μέρους τῶν ταμείων εἰσπραττόντων τὰ περισσότερα δημοτικὰ ἔσοδα. Ἐπειδὴ ὅμως διὰ τὴν μὴ καθυστέρησιν τῶν μισθοδοσιῶν τῶν δημοδιδασκάλων προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου τὰ χρήματα ὅπως ληφθῶσι βαθμηδὸν, διὰ τοῦτο εἰσήχθη ὁ Νόμος τοῦ ὁποίου τὸ πνεῦμα εἶναι σαφὲς σαφέστατον. Οὕτως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 1ον ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3, ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορίας ἔπειτα γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐξήλθε, κατὰ πρωτόκολλον δμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 27, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 27 λήξαντος Ἰουνίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου προκαταβολῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	.	Τάκης Μαγγίνας	. . . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	. . .	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . N
Γεώρ. Κουντουριώτης	. .	Χαράλ. Παπαπολίτης	. . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	. N	Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . . N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	.	Νικόλ. Πραπσακάκης	. . . N
Ἀναστάσιος Λόντος	. . . .	Σπ. Τρικούπης	. . . . .

Ριχάρδος Τζιώρτζ	Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν
Αθανάσιον Γρηγοριάδης . . .	Αντών. Γ. Κριεζής . . . .
Βασίλ. Χριστακόπουλος . . Ν	Αντών. Μαυρομιχάλης . Ν
Άνδρ. Χ. Αναργύρου	Δημήτρ. Πλακούτας . . . Ν
Νικόλ. Χρυσιγέλος	Ιωάννης Στάϊκος . . . . .
Γεώρ. Ψύλλας	Άναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ιωάννης Θειοτόκης . . . . Ν	Αλέξιος Βλαχόπουλος . . . Ν
Ιωάννης Χ. Πέτρου	Δημήτριος Χατζίσκος . . . Ν
Άθανάσιος Λιδωρίκης . . .	Δημήτριος Χρηστίδης . . Ν
Γεώργιος Λαρεώτης . . . Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης . . Ν
Δημήτριος Βούλγαρης . . Ν	Παναγ. Λιδωρίκης . . . . Ν
Γκίκας Καρακατζάνης . . Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . Ν
Νικόλαος Ιω. Μέξης . . . Ν	Κωνστ. Προβελέγγιος . . . Ν
Άδάμ Δούκας . . . . . Ν	Ιωάν. Οἰκονόμου . . . . Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Σπύρος Μῆλιος . . . . .
Κωνσταντίνος Κανάρης . . .	Ράγκος Παλαμίδης . . . Ν
Τσανετάκης Γρηγοράκης . .	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης . Ν

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 5 Ἰουλίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσθη κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Ι. Χ. Πέτρου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 17,068 ἐπὶ τοῦ διὰ τοῦ 1855 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ τὰ ἔξοδα τῆς σκιαθοῦ καὶ τῶν καλλωπισμῶν τοῦ

δημοσίου περιπάτου, ὁ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον. Ἐνταῦθα ἐρωτηθεὶς ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἂν τὰ διὰ τῆς προκειμένης πιστώσεως ζητούμενα ἔξοδα ἐπληρώθησαν, ἀπήντησεν ὅτι ἐν μέρει τούτων, τὸ μικρότερον, τὸ πρὸς ἰσοπέδωσιν τῆς πλατείας χρησιμεύσαν ἐπληρώθη, τὸ μεγαλείτερον δὲ μέρος δὲν ἐπληρώθη εἰσέτι· ἄλλος ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ἡ τακτικὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζεται τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ τῶν λεγομένων ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων, εἶναι καὶ ἐναντία τοῦ Νόμου καὶ προφανὴς ἐμπαιγμὸς τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου, διότι τὰ ἔξοδα δὲν πρέπει νὰ πραγματοποιῶνται πρὶν ἢ ἐπιψηφισθῶσιν ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ σώματα.

Ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἐπεκαλέσθη τὴν ἀνάγνωσιν τῆς συνοδευούσης τὸ νομοσχέδιον αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου, ὅπερ καὶ ἐγένετο ὑπὸ ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς πρὸ μικροῦ ἐρωτηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ εἶπεν, ὅτι ἐκ τῶν ἐξόδων τῆς σκιαθοῦ δὲν ἐπληρώθησαν, εἰμὴ τὰ διὰ ἰσοπέδωσιν τῆς πλατείας· ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι ἐπληρώθησαν ἅπαντα, διότι ἡ ὑποχρέωσις, τὴν ὁποίαν ἀνεδέχθη ἡ Κυβέρνησις, δίδει δικαίωμα εἰς τοὺς ἔχοντας νὰ λαμβάνωσι νὰ ζητῶσιν δικαστικῶς τὰ εἰς αὐτοὺς ὀφειλόμενα· ἄρα τὰ ἔξοδα ταῦτα εἶναι πληρωμένα κατ' ἐμὲ ἅπαντα. Ἐπαναλαμβάνω καὶ ἐπαναλαμβάνομαι ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, πρὶν ἢ ζητήσῃ ἀναπληρωτικὴν πίστωσιν, δὲν πρέπει νὰ δαπανᾷ, πρέπει νὰ καθυποβάλλῃ πρῶτον τὴν πίστωσιν καὶ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν ταύτης τότε νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν δαπάνην· διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὁ Νομοθέτης κρίνει ὅσον καὶ αἱ δαπάναι νὰ περιστέλλωνται, καὶ μάλιστα τοιαῦται ἀπαιτοῦσαι νὰ λαμβάνωνται ἐν περιπτώσει καθ' ἣν θέλει ἐγκριθῇ ἡ δαπάνη· οὕτως ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἂν ὑπεβάλλετο ἡ ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐν καιρῷ ἢ δὲν ἐνεκρίνετο ἡ δαπάνη, ἢ ἂν ἐναρίνετο ἡ δαπάνη, τὸ μέτρον ἐλαμβάνετο κατάλληλότερον. Τὴν τακτικὴν ταύτην τὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπομένην, ἐὰν δὲν παρέβαινον οἱ ὑπουργοί, ἴσως δὲν ἐνεργεῖτο ὁ πέρυσιν ἀποδημήσας κατὰ τὸ Βουλευτήριον στρατωνίσκος, ὅστις θέλει ἀσχολεῖται τὸ ἀναγερθησόμενον Βουλευτήριον, διότι θέλει ἐπιπροσθεῖ εἰς τὴν ὄψιν αὐτοῦ. Εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα δὲν δύνασαι νὰ ἀρνηθῇς κρίσιν, πεῖραν καὶ καλαισθησίαν, καὶ διὰ τούτων καὶ μόνων τῶν λόγων ἐ-

πρεπεν οἱ ὑπουργοὶ νὰ προϋπολογίσωσιν εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα τὰ τοιοῦτου εἴδους μέτρα· ἄλλως τε ὁ Νόμος ῥητῶς ἀπαιτεῖ ἐπὶ παντὸς Δημοσίου ἔργου νὰ ὑποβάλλεται εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης καὶ τὸ σχέδιον αὐτοῦ διὰ νὰ ἀποφασίζωσι ἐν γνώσει τὰ Νομοθετικὰ σώματα. Ἀνάγκη, Κύριοι, νὰ σταματήσωμεν τὰς καθ' ἑκάστην προστιθεμένας ἀναπληρωτικὰς πιστώσεις εἰς τὸν ἀρτιστὶ ἐξογκωμένον προϋπολογισμόν μας, καὶ νὰ μὴ παραδεχώμεθα ταύτας εἰμὴ ὅταν εἰσάγωνται ἐν καιρῷ καὶ κρίνωνται ἀναγκαῖαι καὶ ἀπαραίτητοι.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος. Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἔχει πολλὰς ἐλλείψεις· ἡ προκειμένη δαπάνη δὲν ἦτο τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν· αὐστηρῶς μάλιστα ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, ἴσως δὲν ἦτο τῆς ἁρμοδιότητος οὐδενὸς ὑπουργείου, διότι ὁ καλλωπισμὸς τῶν πόλεων ὑπάγεται εἰς τοὺς Δήμους· καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἡ σκιὰ ὡς Δημόσιον ἔργον, ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ ἡ πρὸς ἀνέγερσιν ταύτης δαπάνη εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα εἴτε ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἴτε δι' ἰδίου Νόμου συνοδευομένου καὶ τοῦ σχεδίου· ἀλλ' ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ τὸ ἔξοδον αὐτὸ ἦτο ὀλίγον τι ἀνώμαλος, καὶ τὸ ἔξοδον ἦδη ἐγένετο· δὲν εἶναι διὰ τοῦτο δίκαιον νὰ ἀφήσωμεν νὰ στερῶται τῶν χρημάτων του ὁ προμηθευτὴς τῆς σκιᾶδος, ὁ ξένος ἐκεῖνος ὅστις εἶδεν πίστιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τῷ ἐπρομήθευσε τὴν σκιᾶδα, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι ἰδιῶται οἱ ἔχοντες νὰ λαμβάνωσι ἀπὸ τὴν εἰρημένην δαπάνην. Τὸν ὑπουργὸν ὅστις ἔκαμε τὸ ἔξοδον τοῦτο ἀπαντες γνωρίζομεν· ἂν ἡ Γερουσία νομίζῃ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἐξέλεγξις διὰ τὸν ὑπουργὸν ἐκεῖνον, δύναται νὰ τὸ πράξῃ ὅταν θέλῃ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου προτείνω τὴν ψῆφισιν τῆς δαπάνης ὡς γενομένης ἤδη.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ὅτι, κατὰ τὸν περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ Νόμον, αἱ ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις γίνονται ἐντὸς τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους καὶ πρὶν ἢ ἡ δαπάνη ἐνεργηθῇ. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐτηρήθη ἐπὶ πολλῶν ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων, καὶ σημαντικῶν μάλιστα ποσοτήτων, καὶ δυστυχῶς ἐψηφίσθησαν ὡς ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις, δαπάναι αἵτινες δὲν ἔφερον τὸν χαρακτῆρα τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον, δαπάναι γενόμεναι καὶ τετελεσμέναι ἀπὸ πολλοῦ· ἀνάγκη διὰ τοῦτο νὰ ἀποφασισθῇ ἐν γένει, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν παραδέχεται τοῦ λοιποῦ δαπάνην παρὰ τὸν Νόμον εἰσαγομένην, καὶ οὐχὶ νὰ περιορίζωμεθα εἰς τὸ νὰ λέγωμεν ἑκάστοτε, ὁσάκις τοιαῦται πιστώσεις παρουσιάζονται, ὀλίγα τινά, καὶ νὰ παραδεχώμεθα ἔπειτα τὴν πίστωσιν, ὡς ἐὰν τὰ ὀλίγα, ἅπερ λέγομεν, ἤρκουν πρὸς ἐξόρλησιν τοῦ καθήκοντός μας, ἢ πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ Δημοσίου διὰ τὰς παρὰ Νόμον ἐνεργουμένας δαπάνας.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Ἀδὰμ Δούκα, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως ἀναπληρωτικῆς ὀρᾳ. 17,069 εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς σκιάδος καὶ πρὸς καλλωπισμὸν τοῦ δημοσίου περιπάτου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γαΐκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεωργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσαντάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μιχαηλίτης	Ν
Ἰάκωβος Παζιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλακούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίπκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναγνώρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικολ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Παναγ. Ἀϊδωνίδης	Ν
Ἰωάννης Φωτόκας	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Πρ. Βιλέγγιος	Ν
Ἀθανάσιος Ἀϊδωνίδης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαφειώτης		Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης	Ν

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφισθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων ἑπτὰς 27 (πανψηφεί), κατὰ τὸ ᾠδὲ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ Συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως ἀναπληρωτικῆς ὀραχ. 17.089 εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς σιτάδος καὶ διὰ καλλωπισμοῦ τοῦ δημοσίου περιπάτου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος .	Γιάκας Καρακατζάνης . . N
Ἀναγν. Δελιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος .	Κωνσταντῖνος Κανάρης . .
Ἀναστάσιος Λόντος . . .	Γεωργάκας Γρηγοράκης . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . . N	Ν. Δ. Καΐρης . . . . . N
Ἀναγνώστης Μανιαρχόπουλος . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ἰακώβος Παξιμάδας . . . N	Δημήτρ. Πλακωτάκης . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης .
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Ἀνάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δημήτριος Χατσίκος . . .
Βασιλ. Χρηστακόπουλος . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἀνδρ. Ν. Ἀναργύρου . . .	Νικόλαος Μαυρομάτης . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀναστάσιος Σ. Χατζηλαμπης . N
Γεώργιος Ψύλλας	Παναγ. Λιδωρίκης . . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Γεώργιος Δαρτιώτης	Σπῦρος Μῆλιος . . . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Ἥγγας Παλαιμίδης . . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης N

Ὅτε τὸ Νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὸν, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 25 Ἰουνίου ε. ε.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς

ἀνέγνω τὸ ἐξῆς Νομοσχέδιον ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον ΣΛΘ'. Νόμου.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΣΛΘ'. περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν, τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΣΛΘ'. νόμου περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, τὸ παρουσιάζω καὶ εἰς ὑμᾶς ἐπικαλούμενος τὴν ταχεῖαν κύρωσιν αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκθέτω τὰ ἑξῆς.

Κατὰ τὸ ἔτος 1853 ἐπεψηφίσθη παρὰ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 24 φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, νόμος περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς.

Ὁ Νόμος οὗτος ὡς ἐπιφέρων ἐλαττώσεις εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀξιωματικῶν ὅπλων τινῶν καὶ παραδεχόμενος αὐξήσεις εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν ἄλλων ὅπλων, ἐπιτρέπων πρὸς τούτοις δωρεὰς εἰς τοὺς προβιβαζομένους, μὴ συμβιβαζομένας μὲ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους, δὲν ἐφαρμόσθη ὑπὸ τῶν προκατόχων μου ὑπουργῶν.

Ἡ μισθοδοσία ὅλως τῶν ἀξιωματικῶν ἐξακολουθεῖ διεπομένη μέχρι σήμερον ὑπὸ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐκδεδομένων περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν διατάξεων.

Ἐπειδὴ δὲ ἄτοπον καθίσταται νὰ ὑπάρχῃ Νόμος ἀντιβαίνων εἰς τὰς ἐν ἐνεργείᾳ διατάξεις, ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ παρὸν περὶ ἀκυρώσεως τοῦ εἰρημένου νόμου Νομοσχέδιον.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου τούτου εἶναι ἀναγκαῖον, ὡς μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης τινὸς προγενεστέρας διατάξεως κανονιζούσης τὰς ἀποδοχὰς τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν.

Ἡ διαθεσιμότης νομοθετηθεῖσα διὰ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν ὑπ' ἀριθ. ΡΟΗ'. νόμου, σκοπὸν ἔχει νὰ συμβιβάσῃ τὴν οἰκονομίαν τοῦ δημοσίου μὲ τὰς ἐνδεχομένας ἀνάγκας τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἑπομένως κατὰ τὸν λόγον

τοῦτον σχετίζεται μᾶλλον μὲ τὴν ἐνέργειαν ἢ τὴν ἀργίαν. Ἐπὶ τῆς σκέψεως ταύτης βασίζεται ἡ ἀπονομὴ εἰς τοὺς διαθεσίμους τῶν δύω τρίτων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀποδοχῶν των καὶ ὁλοκλήρου τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνοικίου.

Τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἐνασχοληθῇ περὶ συντάξεως νέας διατιμήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν ἐπὶ ὀρθοτέρων καὶ συστηματικωτέρων βάσεων, καὶ ἅμα αἱ περιστάσεις συγχωρήσωσι, θέλει ὑποβάλει αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἀθῆναι τῇ 30 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
Λ. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι τῇ 29 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ *Βασίλισσα*
Α Μ Α Λ Ι Α.

Λ. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπὸ στοιχεῖου ΣΛΘ'. Νόμου.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ ὑπ' ἀριθ. ΣΛΘ'. νόμος ἀκυροῦται.

Ἄρθρον 2. Αἱ ἀποδοχαὶ τῆς διαθεσιμότητος, τῆς προβλεπομένης ἀπὸ τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ὑπ' ἀριθ. ΡΟΗ'. νόμον τῆς 7 Μαρτίου 1851, συνίστανται εἰς τὰ δύο τρίτα τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ καὶ τῶν ἐργασιῶν, καὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνοικίου, ἀφαιρουμένου παντὸς ἐπιμισθίου καὶ πάσης ἄλλης ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 3. Αἱ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΣΛΘ'. τῆς 22 Ἰουλίου 1853 νόμου ὑπάρχουσαι διατιμήσεις καὶ διατάξεις περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἰσχύουσι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὡς μέχρι τοῦδε.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις καὶ διανομὴ αὐτῶν εἰς τὰ μέλη τοῦ σώματος, καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ἰουλίου 1856, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Χατζίσκου ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον παράτασιν ἀδείας· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀναγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἀνάγνωσιν ἐκθέσεων τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν θ' ἀνέγνω τὰ τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω.

α) Ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιοῦπην Ντριτζάκον κλ. ἔχουσαν ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν ὀθωμανὸν Γιοῦπην Ντριτζάκον καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ Φατιμὲ Μπαλάκα, τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, καὶ μελετήσασα ταῦτα μετ' ἐπιστασίας, θεωροῦσα ὅτι ὁ ὀθωμανὸς Γιοῦπης Ντριτζάκος ἐνωθεὶς μετὰ τῶν Ἑλλήνων, ἅμα ἐκκραγέντος τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος, συνεμερίσθη ἁπάσας τὰς κακουχίας τῶν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας μαχομένων

καὶ οὐ μικρᾶς αὐτοῖς ὠφελείας παρέσχε διὰ τῆς χειρουργικῆς αὐτοῦ τέχνης, ἀναγνωρίζει ὡς δικαίαν τὴν εἰς αὐτὸν παραχώρησιν μέρους τῆς ἀκινήτου περιουσίας του. Ὁ ἀθωμανὸς οὗτος πατὴρ οἰκογενείας πολυαρίθμου, στερεῖται ἤδη τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, δίκαιον εἶναι νὰ λάβῃ μικρά τινα μέσα ὑπάρξεως, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ὕφαιμα μέτρα διὰ Νόμου ἐλήφθη ὑπὲρ τοῦ ἀθωμανοῦ Χασάναγα Κούρταλη καὶ Μέτου Ὀστᾶ Μπραχοπούλου.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπή σας παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον, καὶ τὴν παραδοχὴν τούτου συνίστησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή

Γ. Παπαηλιόπουλος	Ἰω. Παξιμάδης
Κ. Προβελέγγιος	Μ. Δ. Καίρης.

β') Ἑτέραν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς κατασκευῆς λίμνασιᾶς κατὰ τὸν Δῆμον Γαυρίου τῆς νήσου Ἀνδρου, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ κατασκευῆς αἰμασιᾶς κατὰ τὸν Δῆμον Γαυρίου τῆς νήσου Ἀνδρου, τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς Ἐκθέσεις, ὡς καὶ τὸ ὑποβληθὲν σχέδιον, θεωροῦσα ὅτι καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως εἶναι τὸ νὰ ἐμψυχώνῃ τὰ τοιαῦτα δημοσιελῆ ἔργα, καὶ ὅτι ἐκ τῆς παραχωρήσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ὑποθαλασσίων τεμαχίων ἐθνικῆς γῆς ἡ μὲν θυσία τοῦ δημοσίου εἶναι ἀσήμαντος, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου διευκολύνεται μεγάλως ἡ περαίωσις τοῦ ἔργου, παραδέχεται τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον καὶ τὴν παραδοχὴν τούτου συνίστησι καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος, καθόσον μάλιστα ἡ ἐπιτροπή σας εἶναι πεπεισμένη ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐξασκοῦσα τὴν ἐπίβλεψιν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, δὲν θέλει ἀρήσει νὰ εἰσχωρήσῃ κατάχρησις τις ἢ καταπίεσις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή

Κ. Καίρης	Γ. Παπαηλιόπουλος
Γ. Προβελέγγιος	Ι. Παξιμάδης.

Ἀπεφασίσθη δὲ διὰ ειδικῆς ἀποφάσεως ἐφ' ἑκάστης ἐκθέσεως νὰ συζητηθῶσι ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια, περὶ ὧν αὗται πραγματεύονται, τὴν προσεχῆ δευτέραν δεκάτην ἕκτην τρέχοντος μηνός.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἀνέγνω τὰ ἑξῆς δύω Νομοσχέδια α) περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας διὰ τοὺς ἀποβιούντας ὑπηκόους καὶ β) περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν. Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ ἐκτυπωθῶσιν ἀμφότερα μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων καὶ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ παραιτέρω κατὰ τὸν κανονισμόν.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὸ νομοσχέδιον περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας ἀντικείμενον ἔχουσης τὴν κινητὴν περιουσίαν τῶν εἰς τ' ἀμοιβαῖα Κράτη ἀποβιούντων ὑπηκόων των.

Ἡ ἐν ἰσχύϊ συνθήκη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας δὲν προβλέπει ειδικῶς περὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἀμοιβαίων δικαστικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν κινητῶν περιουσιῶν τῶν ἐν ἑκατέρᾳ τῶν ἐπικρατειῶν ἀποβιούντων ὑπηκόων των.

Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐθεώρησαν καλὸν ἀμφότεραι αἱ Κυβερνήσεις ἵνα κανονίσωσι, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων περιπλοκῶν, δι' ειδικῆς συμβάσεως, τὴν ὁποίαν ἔχω ἤδη τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐξαιτούμενος, κατὰ Βασιλικὴν διαταγήν, τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνυποβαλλομένου νομοσχεδίου, ἐπιψηφισθέντος ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, δι' οὗ ἡ σύμβασις κυροῦται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ
τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηρίξει κα-

τὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς,

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Συγκατατίθεσι τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν 31 Μαΐου (12 Ἰουνίου) 1856 κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας σύμβασις περὶ δικαιοδοσίας τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ἐπὶ τῶν κινητῶν περιουσιῶν τῶν ἐν Αὐστρίᾳ ἀποβιούντων Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποβιούντων Αὐστριακῶν ὑπηκόων, συγκειμένη ἐξ ἑνὸς μόνου ἄρθρου, θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκδοθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ὁ Κύριος Ἀλέξανδος Ῥίζος Ραγκαβῆς ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς, καὶ ὁ Βαρῶνος Κύριος δὲ Βάλτερ Πρόσεδρος ὑπουργὸς τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, Βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας καὶ Βοημίας κτλ. κτλ. ἀφ' ἑτέρου.

Εἰδικῶς ἐπιτετραμμένοι παρὰ τῶν Κυβερνήσεών των ἵνα συνενοηθῶσι περὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἀμοιβαίων δικαστικῶν ἀρχῶν ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν ἐπὶ τῶν κινητῶν περιουσιῶν τῶν ἐν Αὐστρίᾳ ἀποβιούντων Ἑλλήνων ὑπηκόων ἢ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποβιούντων Αὐστριακῶν, συνέθεντο τ' ἀκόλουθα.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις τῆς Αὐστρίας συμφωνοῦσιν, ἵνα ἡ διαδικασία ἐπὶ κινητῶν περιουσιῶν, καὶ ἡ ἐκδίκασις ὅλων τῶν διαφορῶν περὶ ἀπαιτήσεων κληρονομικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῶν κινητῶν πραγμάτων τῶν ἐγκαταλειφθέντων ἐν τῇ μιᾷ τῶν ἐπικρατειῶν ὑπὸ ὑπηκόων τῆς ἑτέρας, εἴτε ἀποκαταστημένοι ὦσιν ἐκεῖ εἴτε διατάται, ἀνήκουσιν εἰς τὰ δικαστήρια τοῦ τόπου, οὗ τινος ὁ ἀποβιώσας ἦτον ὑπήκοος.

Ἑπομένως αἱ δικαστικαὶ ἀρχαὶ ἐκείνης ἐκ τῶν δύω δυνάμεων ἔνθα εὑρίσκεται ἡ κληρονομία θέλουσιν ἔχει μόνον τὸ δικαίωμα.

α) Νὰ λαμβάνωσι τὰ παρὰ τῶν ἐγχωρίων νόμων παραγγελλόμενα μέτρα πρὸς διατήρησιν καὶ διοίκησιν τῆς κληρονομίας. Ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχῃ προξενεῖον τοῦ Κράτους, οὗ τινος ὁ ἀποβιώσας ἦν ὑπήκοος, ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀποβιώσεως, ἢ ἀρκετὰ πλησίον ὥστε νὰ δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐναπόθεσιν καὶ ἀφαίρεσιν τῶν σφραγίδων καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἀπογραφῆς, ὀφείλουσιν νὰ καλῶσιν ἕνα ἐπίτροπον τοῦ προξενείου ἐκείνου ὅπως λάβῃ μέρος ὡς μάρτυς εἰς τὰς τοιαύτας πράξεις.

β) Νὰ λαμβάνωσιν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων νόμων ἐπιτρεπόμενα συντηρητικὰ μέτρα πρὸς τὸ συμφέρον ἐκείνων ἐκ τῶν κληρονόμων ἢ κληροδόχων, οἵτινες εἶναι ὑπήκοοι ἢ κάτοικοι τοῦ τόπου, μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀπαιτήσεών των ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων δικαστηρίων τοῦ Κράτους, οὗ τινος ἦν ὑπήκοος ὁ ἀποβιώσας. Δὲν δύνανται ἑπομένως ν' ἀποφασίσωσι περὶ τοῦ κύρους τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ τὰς παραπέμπωσιν εἰς τὰ διαληφθέντα δικαστήρια, ἅτινα μόνα εἶναι ἁρμόδια ν' ἀποφασίσωσι.

γ) Νὰ ἀποραίνωνται κατὰ τοὺς ἐγχωρίους νόμους ἐπὶ ὅλων τῶν ἀγωγῶν, αἵτινες ἤθελον κινηθῆ κατὰ τῆς κληρονομίας ὑπ' ἄλλους τίτλους, ἢ ἐκείνους τοῦ κληρονόμου ἢ κληροδόχου, ὑπ' ἐγχωρίων ὑπηκόων ἢ ὑπὸ ξένων, οἵτινες ἤθελον κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ ἱκανοποιῶσι τοὺς δανειστὰς, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀφορμὴ συμφώνως μὲ τοὺς ἐγχωρίους νόμους.

Ἀφοῦ ἱκανοποιηθῶσιν αἱ τοιαῦται αἰτήσεις καὶ ληφθῆ πρόνοια περὶ διατηρήσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν κληρονόμων, κληροδόχων ἢ δανειστῶν, ἡ κινητὴ κληρονομία, τουτέστι τὸ ὑπόλοιπον αὐτῆς μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ διὰ τὰς ἀνωτέρω ἀπαιτήσεις προσδιοριστέου μέρους, θέλει ἀποσταλῆ εἴτε διὰ τοῦ πλησιεστέρου προξενείου, εἴτε διὰ τῆς πρεσβείας τοῦ Κράτους, οὗ τινος ὁ ἀποβιώσας ἦν ὑπήκοος, εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχὴν τοῦ Κράτους ἐκείνου.

Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἔχει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της τὴν αὐτὴν ἰσχύν, ὡς ἂν ἦν τὸ κείμενον αὐτῆς κατακεχωρισμένον ἐν τῇ περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας συνθήκῃ, μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας τῆς 20 Φεβρουαρίου 4 Μαρτίου 1835· θέλει

δὲ ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουν ἀνταλλαγῇ ἐν Ἀθήναις μετὰ ἕνα μῆνα ἢ καὶ πρότερον ἂν ἦναι δυνατόν.

Συνετάχθη καὶ ὑπεγράφη εἰς διπλοῦν, ἐν Ἀθήναις τὴν τριακοστὴν πρώτην **Μαΐου**, δωδεκάτην Ἰουνίου, τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἔτους ἔτους.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ (Τ. Σ.) ΒΑΛΤΕΡ (Κ. Σ.)

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν συνοδεύουσα τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν.

Διὰ τοῦ ἀπὸ **15** Ἀπριλίου **1855** νόμου ἀνεστάλη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος **1855**, ὡς πρὸς τὰς μισθοδοσίας τὰς ἐπιχορηγήσεις καὶ τὰς εἰσπράξεις τῶν ἐν αὐτῷ ὁριζομένων προξενικῶν θέσεων. Οἱ αὐτοὶ οἰκονομικοὶ λόγοι, οἵτινες προύκάλεσαν τότε τὴν ἀναστολήν, ὑρίστανται εἰσέτι. Τούτου ἕνεκα ἡ Κυβέρνησις εἰσήγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ διαληφθέντος νόμου καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Παραδεχθέντος δὲ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς Βουλῆς λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω αὐτὸ, κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ἐξαιτοῦμαι τὴν ἐπιψήφισιν.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηρίξει κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **4** Ἰουλίου **1857**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ **15** Ἀπριλίου **1855** νόμου, περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἀπὸ **23** Ὀκτωβρίου **1853** νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, παρατείνεται καὶ ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος **1856**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερ. Κ. Παλαμήδης εἶπε. Πρὸ πολλῶν μηνῶν ἐζητήθησαν ὑπό τινος τῶν συναδέλφων μας καὶ κατὰ συνέπειαν ὑπὸ τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας, οἱ κατάλογοι τῶν ὀφειλετῶν ἐκ προκαταβολῶν ἀπὸ τὸ ἔτος **1844**· καὶ μ' ὅλον ὅτι ἤλπιζετο ὅτι οὗτοι ἤθελον φθάσει ἐγκαίρως, μ' ὅλα ταῦτα ἔρθασαν πολὺ βραδέως. Ἐν τούτοις ἦλθον καὶ εἰς τούτων, ὁ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, φέρει ποσὸν δραχ. **1,200,000** περίπου, ἐνῶ κατὰ τὰς πληροφορίας ἃς ἔλαβον ἐκ πηγῆς ὄχι εὐκαταφρονήτου, τὸ ποσὸν τῶν ἐκ τοιούτων προκαταβολῶν ὀφειλομένων ἀναβαίνει εἰς διπλάσιον ἀριθμόν· διὰ ταῦτα προτείνω ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ἡ ἐργασία ἥτις ὑπεβλήθη εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, καθόσον ἀφορᾷ τὰς προκαταβολὰς τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου μέχρι τοῦ ἔτους **1853** συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, διὰ νὰ ἐννοήσωμεν ἂν τοιοῦτον τι ὑπάρχῃ καὶ πόθεν προέρχεται ἡ τοιαύτη διαφορά.

Ἀντέλεξεν ἕτερος· ὅταν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν φέρει ἐνώπιόν μας ἐπίσημον κατάλογον, καὶ μᾶς βεβαιοῖ ὅτι κατὰ τὸ ε. ε. **1856** ὑπάρχει ὡς ὀφειλόμενον ἐκ προκαταβολῶν τὸ ποσὸν τῶν δραχ. **1,200,000**, τότε οὐδεὶς πιστεύω δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ὑπάρχει λάθος· κατὰ συνέπειαν καὶ ἐγὼ αὐτὸς πείθομαι ὅτι κατὰ τὸ ε. ε. αὐτὸ τὸ ποσὸν ὑπάρχει ὀφειλόμενον ἐκ προκαταβολῶν, καὶ φρονῶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐκφράζωμεν δισταγμοὺς ἐπὶ ἐπισήμων ἐγγράφων, μολονότι δὲν εἶμαι ἐναντίος εἰς τὴν πρότασιν τοῦ προλαλήσαντος.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ἐζητήθησαν αἱ περὶ προκαταβολῶν πληροφορίαι ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, μὴ γινώσκων ἀκριβῶς τὸ ποσὸν τῶν τοιούτων προκαταβολῶν, ἀπετάθη πρὸς τὰ διάφορα ταμεῖα, ἐξ ὧν ἠρύσθη τὰς ὑποβληθείσας πληροφορίας, αἵτινες καθὸ συγκεχυμέναι ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ μὴ ὑπάρχωσιν ἀκριβεῖς· κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο ὑποβεβλημένη ἡ τοιαύτη ἐργασία εἰς τὸ συνέδριον, καθ' ἣν τὸ ποσὸν τῶν προκαταβολῶν ἀνέβαινε καθὰ ἐπληροφορήθην εἰς δραχ. **2,700,000** κατὰ τὴν ἐξῆς σημείωσιν· πρὸ τοῦ

1853 ἐπὶ καθαρῶν προκαταβολῶν	δραχ.	1,800,000
Ἐπὶ συγκεχυμένων	»	400,000
Κατὰ τὸ 1853 ἰδίως	»	500,000
Τὸ ὅλον	δραχ.	2,700,000

Μὴ δυνάμενος νὰ βεβαιωθῶ ἀκριβῶς περὶ τούτου ἐζήτησα διὰ τοῦ Κ. προέδρου τὴν ὑποβολὴν τῆς τοιαύτης ἐργασίας, λαβὼν δὲ τὴν ἀπάντησιν νὰ ἀποταθῶ εἰς τὸ τῶμα, κάμω ἤδη ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν πρότασιν τοῦ νὰ ζητηθῇ ἡ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας ὑποβολὴ τῆς διευθυνθείσης εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐργασίας καθόσον ἀφορᾷ τὰς προκαταβολὰς διὰ τὰ περαιτέρω. Ταῦτα δὲ λέγων δὲν ἐννοῶ τι κατὰ τοῦ ὑπάρχοντος Κ. ὑπουργοῦ, διότι ἡ ἐργασία αὕτη ἀνάγεται εἰς παρελθὸν δεκατεσσάρων ἐτῶν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ μὴ ὑπάρχῃ εὔκολος ἡ διάγνωσις, καθ' ὃν τρόπον ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐζήτησε τὰς περὶ τούτων πληροφορίας ἀπὸ τὰ διάφορα ταμεῖα καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὸ λογιστήριον, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἐκ τοῦ καθήκοντός του γνῶσιν ὅλων τῶν λογιστικῶν πράξεων.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι κατὰ τὸν περὶ λογιστικοῦ Νόμον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι προκαταβολαὶ χωρὶς νὰ ἦναι γνωσταὶ αὗται εἰς τὸ Λογιστήριον. Ἡ Γερουσία ἤδη πρέπει νὰ παραδεχθῇ ὡς βέβαιον πᾶν ὅ,τι οἱ ὑπουργοὶ ὑπέβαλον, καθόσον αἱ πληροφορίαι αὗται θέλουν χρησιμεύει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἐὰν κατὰ τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ ἡ ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ ζητήσει ὅσας καὶ οἵας ἐγκρίνει πληροφορίας, εὕρει ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ τοῦ πραγματικοῦ ποσοῦ πρὸς τὸ σημειωθὲν, τότε ἡ ἐπιτροπὴ καὶ πᾶς τις τῶν Γερουσιαστῶν ὀφείλει νὰ θεωρήσῃ τὸ ζήτημα σπουδαῖον.

Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ πρώτου λαλήσαντος, ὅτι ἀδιάφορον εἶναι ἂν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ ὑπὸ ἄλλου τινὸς ἐξετασθῇ τὸ προκείμενον ζήτημα, καὶ ὅτι ἀρκεῖ νὰ γίνῃ ἡ ἐξέτασις, διότι τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἐξεταστέον, ἐπέφερεν ὁ δεύτερον λαλήσας ὅτι, ἐὰν κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔχωμεν ἀνάγκην τῶν προκαταβολῶν, κατὰ μείζονα λόγον ἔχομεν ἀνάγκην τῶν ἀπολογισμῶν, διότι οὗτοι εἰσὶ τὸ φῶς τῆς ἐξελέγξεως· ὅλοι οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ μᾶς εἶπον ὅτι ἔχουσι ἑτοίμους τοὺς μὴ ὑποβληθέντας ἀπολογισμοὺς τοῦ Κράτους, ἀλλ' οὐδένα τούτων ἔφερον· τὸ ζήτημα τοῦτο τῶν ἀπολογισμῶν εἶναι σπουδαῖον καὶ πρέπει νὰ συστηθῇ στενῶς εἰς τοὺς ΚΚ ὑπουργοὺς· ἤκουσα ὅτι προτίθενται νὰ φέρωσι τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ

1854· ἀλλ' ἡ ὑποβολὴ τούτου δὲν ὠφελεῖ· πρέπει νὰ ὑποβληθῶσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ Νόμου συναμα οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν ἐτῶν 1852 1853 καὶ 1854.

Εἰπόντος ἄλλου ὅτι ἡ διάταξις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ Νόμου ὡς πρὸς τὴν ὑποβολὴν τῶν ἀπολογισμῶν εἶναι ῥητὴ, προσέθηκεν ὁ τρίτος λαλήσας, ὅτι ὁ Νόμος πρὸς τοὺς ἄλλους κανονίζει ῥητῶς τὸ νὰ ἐξαποστέλλεται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐπιτροπὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὅπως ἐξετάζῃ τὰ λογιστικὰ βιβλία τοῦ δημοσίου διὰ τὰ περαιτέρω· ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Νόμου οὐδέποτε ἐφηρμόσθη, καὶ μόνον ἅπαξ ἐξελέχθη τοιαύτη ἐπιτροπὴ ἥτις οὐδεμίαν ἐργασίαν ἔκαμε, ὥστε ἡ διαφορὰ τῆς ἅπαξ κληρωθείσης τοιαύτης ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Νόμου ὁριζομένην ἀποστολὴν εἶναι μεγίστη. Ἂν λοιπὸν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὁριζόμενα εἶναι δυσεκτέλεστα πρέπει νὰ διορθωθῇ ὁ Νόμος, ἄλλως πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ὡς πρὸς 20 σχεδὸν ἄρθρα καθ' ἃ μένει ἀνεκτέλεστος.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ ἀντίγραφον τῶν παρόντων πρακτικῶν πρὸς τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς διὰ νὰ λάβωσιν γνῶσιν καὶ ἐνεργήσωσι τὰ καθ' ἑαυτούς.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Ἰουλίου 1856, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν. α) Τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην Ντριτζάκον καὶ β'), τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς αἱμασίας κατὰ τὸν Δῆμον Γαυρίου τῆς νήσου Ἄνδρου, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ πρῶτον, δηλ. τὸ περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην· κατὰ συνέπειαν θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ Νομοσχέδιον, οὗ τι-

νος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Παξιμάδη καὶ Χ. Παποπολίτη ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον Πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως κτημάτων τῶν Ὀθωμανῶν Γιούπην Ντριτζάκον.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . .	Γκίκας Καρακατζάνης . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . .
Γεώρ. Κουντουριώτης . .	Ἀδάμ Δούκας . . . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . .	Κωνσταντῖνος Κανέρης . . N
Ἀναστάσιος Λόντος	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Ἰωάννης Σταΐκος . . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ρικάρδος Τζιώρτζ . . . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δημήτριος Χατσῖσκος . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Γεώργιος Ψύλλας	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	Δεώρ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . . N
Γ. Παπανικολόπουλος . . . N	Ῥήγας Παλαμίδης . . . . N
Δημήτριος Βαΐλγαρης . . .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης. N

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθέκαστα συζήτησιν ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι καὶ δίκαιον καὶ συνεπὲς εἰς τὰ περὶ νεοφωτίστων προαποφασισμένα εἶναι, τὸ νὰ παραχωρηθῇ καὶ εἰς τὸν περὶ οὗ πρόκειται Ὀθωμανὸν οὐχὶ μέρος ἀξίας δώδεκα χιλιάδων δραχμίων ἐκ τῶν ἀκινήτων κτημάτων του ἀλλὰ τὸ

ὅλον, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ὑπάρχει διατεθειμένον νὰ τῷ παραχωρηθῶσι κτήματα ἄλλης ἀξίας ἴσης μὲ ἐκείνης τοῦ ὅλου τῶν κτημάτων του.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς Εἰσηγητὴς, ὅτι ἀναγνωρίζει τὸ ὀρθὸν καὶ δίκαιον τῆς παρατηρήσεως τοῦ προαγορεύσαντος, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέξατο ὅπως ἐπροτάθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, τὴν παραχώρησιν μέρους ἐκ τῶν κτημάτων τοῦ εἰρημένου Ὀθωμανοῦ ἀξίας δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν, καθόσον ἄρθρον ῥητὸν τοῦ Συντάγματος ἐμποδίζει τὰ νομοθετικὰ σώματα ἀπὸ τοῦ νὰ κάμνωσι προτάσεις αὐξήσεις δαπανῶν ἀφορώσας, καὶ διὰ τοῦτο περιωρίσθη εἰς ὅ,τι τὸ Νομοσχέδιον παραχωρεῖ.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὁρίζεται νὰ παραχωρηθῇ μέρος ἀξίας δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν, ἀλλ' οὐδαμοῦ τῆς ἐκθέσεως ἀναφέρεται τὸ ὅλον τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων τοῦ εἰρημένου Ὀθωμανοῦ, διὰ νὰ ἴδωμεν ἂν τὸ παραχωρούμενον εἶναι μέρος τοῦ ὅλου καὶ πόσον μέρος· ἐπὶ ὁμοίων περιπτώσεων, ὡς τοῦ Κούρταλη, ὅστις προσέφερεν ὁμολογουμένως διακεκριμένας ὑπηρεσίας, καὶ τοῦ Μήτρου Μπραχοπούλου ἡ Κυβέρνησις παρεχώρησε μέρος τῶν αὐτοῖς ἀνηκόντων πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως κτημάτων, ἀλλ' εἰς κτήματα ὡρισμένα καὶ οὐχὶ εἰς ἀξίαν δραχμῶν· ἐνῷ ἐδῶ μὲ τὸν τρόπον ὅπου προτείνεται ἡ παραχώρησις, φόβος εἶναι μὴ λάβῃ ὅλα τὰ κτήματά του ἢ καὶ περισσότερα τούτων· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἔπρεπε νὰ γίνῃ τὸ Νομοσχέδιον ὅπως καὶ εἰς τὰς προαναφερθείσας περιπτώσεις, δηλ. εἰς κτήματα ὡρισμένα καὶ οὐχὶ εἰς ἀξίαν.

Ὑπήνεγκεν ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἓν τινι παρελθούσῃ συνεδριάσει ἐξηγηθεῖσαν πρόληψιν τὸ Ὑπουργεῖον εἰσάγει ἐνώπιον τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων προτάσεις μετὰ προηγουμένην ἐπ' αὐτῶν ὥριμον σκέψιν καὶ πληροφορίας, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, φρονεῖ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἐσκέφθη καὶ πληροφορίας ἔσχεν, ὅτι τὸ ὅλον τῶν κτημάτων τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Ὀθωμανοῦ εἶναι ἀξίας πλέον τῶν δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν, ἑπομένως ἡ εἰς αὐτὸν προτεινομένη παραχώρησις εἶναι μέρος τοῦ ὅλου, καὶ δὲν εἶναι φόβος μήπως παραχωρηθῶσιν εἰς αὐτὸν πλείονα τῶν ὅσα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐκέκτητο.

Προσέθηκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ἃς τὸ Ὑπουργεῖου ἔχει πληροφορίας, τὸ ὅλον τῶν κτημάτων τοῦ

Ὀθωμανοῦ Γιούπη εἶναι ἀξίας πλέον τῶν δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις, διεβεβαίωσε, θέλει προντίσει περὶ τῆς εἰλικρινοῦς ἐφαρμογῆς τῆς παραχωρήσεως, ὥστε ἀκριβῶς θέλε παραχωρηθῇ εἰς αὐτὸν μέρος ἀξίας δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν.

Τὸ κατ' αὐτὸν, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, οὐ μόνον δὲν θεωρεῖ δίκαιον νὰ διαφιλονεικήσῃ τὸ εἰς τὸν Ὀθωμανὸν τοῦτον παραχωρούμενον μέρος, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον, ἐὰν παραχωρεῖτο διὰ τοῦ Νομοσχεδίου, ἢ καὶ τὸ πλέον, ἤθελεν ἐπιδοκιμάσει· ἂν οἱ Ὀθωμανοὶ ἐστερήθησαν τῆς περιουσίας καὶ ἰδιοκτησίας των, τοῦτο ἦτο μέτρον ἀντίποινον ἢ ἀντεκδικήσεως (represailles) κατὰ τῶν διαρπαγῶν καὶ δημεύσεων τοῦ Σουλτάνου· ἀλλ' ὅταν Ὀθωμανοὶ ἑνωθέντες ἐκ ταυτότητος αἰσθημάτων μετὰ τῶν Ἑλλήνων συνέτρεξαν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν, οὐ μόνον δὲν εἶναι δίκαιον νὰ στερηθῶσι τῆς περιουσίας των, ἀλλὰ πρέπει καὶ ἀνταμοιβῶν νὰ ἀξιωθῶσιν. Ἄλλως τε δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πρὶν ἡ ὑποβάλῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἐρρόντιπε νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων τοῦ ὀθωμανοῦ τούτου, καὶ δὲν εἶναι φρόνος μήπως λάβῃ πλείονα τῶν ὅσα εἶχε πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως.

Ἀντέταξεν ἕτερος τῶν προαγορευσάντων. Δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πρὶν ἡ προβῇ εἰς τὴν καθυποβολὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐκπληροῦν τὸ χρέος του ἐπληροφορήθη περὶ τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων τοῦ Γιούπη, καὶ κατόπιν τῶν πληροφοριῶν ἃς ἔσχεν, πιστεύει ὅτι αἱ δώδεκα χιλιάδες δραχμαὶ εἶναι μέρος τοῦ ὅλου· ἀλλὰ διὰ νὰ πιστεύσῃ καὶ ἡ Γερουσία τοῦτο, ἔπρεπεν ἐν τῇ ἐκθέσει νὰ ἀναφέρηται ἡ ἀξία τοῦ ὅλου· τότε ἕκαστος ἔβλεπεν ὅτι αἱ δώδεκα χιλιάδες εἶναι μέρος τοῦ ὅλου καὶ πόσον μάλιστα μέρος· καὶ ταῦτα μὲν κατ' ἐπαναληψιν περὶ τοῦ μέρους τῆς γενομένης παραχωρήσεως· ὡς πρὸς τὴν ἐκφρασθεῖσαν δὲ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἀρχὴν, ὅτι οἱ Ὀθωμανοὶ ἐστερήθησαν τῆς ἰδιοκτησίας των δι' ἀντίποινον, εἶπεν ὅτι δὲν δέχεται τὴν ἀρχὴν ταύτην, καθ' ὅσον ἡ Ἑλλὰς ἐθεώρει καὶ θεωρεῖ ὅλας τὰς γαίας ὡς ἰδίας της, ἁρπαγείσας καὶ κατεχομένας ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς, τὰς ἐδήμευσε δὲ διὰ τοῦτον τὸν λόγον, καὶ οὐχὶ δι' ἀντίποινον· ὥστε τὸ εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς παραχωρούμενον θεωρεῖται ὡς δώρημα καὶ οὐχὶ ἐπιστροφὴ ἰδιοκτησίας, διότι ὁ Ὀθωμανὸς δὲν ἦτο ἰδιοκτήτης, ἦτο ἅρπαξ.

Ἀντεπαρετήρησεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, ὅτι ἂν ἡ δήμευσις δὲν ἐγένετο δι' ἀντίποινον εἰς ἀντεκδίκησιν τοῦ ἐχθροῦ, τότε ἔπρεπε νὰ δημευθῶσι καὶ αἱ ἰδιοκτησίαι τῶν ὑπηκόων ἄλλων δυνάμεων· ἀλλ' ἡ δήμευσις ἐγένετο εἰς τὰς περιουσίας τῶν ἐχθρῶν· ἀνεκτήσαμεν τὴν γῆν τῆς Ἑλλάδος, ἀδιάφορον εἰς τίνας ἀνῆκεν ἡ γῆ αὕτη, διὰ νὰ τὴν ὑπαγάγωμεν εἰς τοὺς νόμους τῆς Ἑλλάδος, καὶ οὐχὶ νὰ τὴν δημεύσωμεν· ἀλλὰ δι' ἀντίποινον πρὸς τὸν Σουλτάνον ἁρπάσαμεν ταύτην ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανούς.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ 1 ἄρθρον, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ 2 ἄρθρον ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτὸν ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν παμψηφεὶ (διὰ ψήφων 27) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην Ντριτζάκον.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Γεώργιος Δαρειώτης	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Γ. Παπανλιόπουλος	N
Σπυρίδ. Καλαγερόπουλος		Δημήτριος Βούλγαρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀδὰμ Δούκας	N
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Κωνσταντῖνος Κανάρης	N
Νικόλ. Πρασσακάκης	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Σπυρ. Τρικούπης		Μ. Α. Καΐρης	N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτρ. Πλαπούτας	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἰωάννης Στάϊκος	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Γεώργιος Ψύλλα		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ἰωάννης Θεοτόκης		Δημήτριος Χατσίσκος	

Δημήτριος Χρηστίδης	. . .	N	Κων. Προβιλέγιος . . . N
Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . .	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Ἀναστ. Σ. Χμαλάμπης	. .	N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . . N
Παναγ. Λιδωρίκης	. . . .	N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . N
Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. .	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N

Ὥστε τὸ Νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 4 Ἰουλίου ε. ε.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπε. Μετὰ λύπης γνωστοποιῶ εἰς τὸ Σῶμα περιστατικόν τι δι' οὗ παρεξηγεῖται ἡ πρόθεσίς μου καὶ ἐκτίθεμαι ὡς μὴ ὤφειλε· πρὶν δὲ προβῶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἐρωτῶ τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν, ἂν ὁ Μηνύτωρ καὶ ἡ Ἑβδομὰς εἶναι ἐπίσημοι ἐφημερίδες τῆς Κυβερνήσεως;— Ἀπαντήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ ὅτι εἶναι ἡμιεπίσημοι ἐφημερίδες, ὁ Κ. Παλαμίδης ἐξηκολούθησεν.—Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως πρὸς τὸν Κ. Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον ἠγόρευσα, καὶ ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεώς μου ἐκείνης ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, καθὼ φαίνεται ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς τοῦ Σώματος, ἅτινα ἐμπεριέχουσιν ἀκριβῶς τὰ κατὰ τὰς συζητήσεις. Εἰς τὴν Ἑβδομάδα, Ἀριθ. 202, τὴν ἡμιεπίσημον ταύτην ἐφημερίδα, εὑρίσκεται καταχωρημένη ἡ κατὰ τὴν συζήτησιν ἐκείνην ἀγόρευσις τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ· ὅστις ἀναγνώσει τὴν ἐν τῇ Ἑβδομάδι ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς, δυσκολεύεται νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι εἶναι ἡ αὐτὴ, τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων διαφέρουσιν αἱ ἀγορεύσεις αὗται· ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἕτι ἐπαισθητότερον ἡλλοιωμένος εἰς τὴν Γαλλιστὶ ἐκδιδομένην ἐφημερίδα Μηνύτωρ ἀριθ. 27, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐπὶ τῶν ἀγορεύσεών του περὶ τῶν λῃστρικῶν· ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὸ λεκτικόν των εἶναι τετορνευμένον καὶ ζωηρότερον, ἐκτὸς τῆς εὐρείας ἀναπτύξεως τῶν ἀντικειμένων, ἅτινα καὶ τὴν οὐσίαν αὐτὴν καὶ τὰς ἰδέας ἐνισχύουσι, περιπλέον καὶ νέα τινα πράγματα ἀναρκίνονται ἤδη, ἐπὶ τῶν ὁποίων βεβαίως ἤθελε λάβει τὴν ἀπάντησιν ἐν καιρῷ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἐὰν ταῦτα ἐλέγοντο κατὰ τὴν συζήτησιν. Ἐγὼ ἐλάλησα ἱστορικῶς μόνον, χωρὶς νὰ αδικήσω ἢ κατακρίνω τινὰ, καὶ δὲν ἔψεξα ἐποχήν τινα, ὡς λέγει ἡ Ἑβδομὰς « ἐπήνεσα διὰ τὴν τότε ἐποχὴν, ὅ,τι νομίζω εὔλογον νὰ ψέξω διὰ τὴν παροῦσαν» εἶπον ὅτι καὶ ἐπὶ Κυβερνήτου, καὶ ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Βασιλέως πολλὰ καὶ ἐψηφίσθησαν καὶ ἐγράφησαν περὶ ἀμοιβῶν εἰς

τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ περιθάλψεων, ἀλλ' ἂν μικρὰ διεπράχθησαν, ἂν ἀπαντᾶται ἔλλειψις, ὀφείλεται αὕτη εἰς τὰ ὑπεύθυνα τῶν ὑπουργῶν πρόσωπα, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Βασιλείαν· τὸ ἀνεύθυνον τοῦτο καὶ ἱερὸν πρόσωπον. Ἐν τῷ § 5 τοῦ λόγου τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἡ Ἑβδομὰς λέγει ὡς δῆθεν ὑπ' ἐμοῦ λεχθὲν, «ἀλλ' ἀρνουμένη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τὴν δικαιοσύνην ταύτην εἰς ὅλον τὸ ἐπίλοιπον ἔθνος, » τοιαύτη φράσις δὲν ἐρρέθη ὑπ' ἐμοῦ. Ἐν δὲ τῷ § 8 λέγει ἄῆθεν ὁ ὑπουργὸς περὶ ἐμοῦ, « Ἂν ταῦτα ἤκουον λέγοντά τινα, *καὶ πεισματωδῶς καὶ ἀδιαλείπτως ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σταδίου του μέχρι τῆς σήμερον* ἀντιπολιτευόμενον, ἤθελον σκεφθῆ τι ἔγω νὰ τῷ ἀντιτάξω· » ἂν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἤθελεν εἰπεῖ οὕτως, «πεισματωδῶς καὶ ἀνενδότως ἀντιπολιτευσάμενον» ἤθελεν δεχθῆ καὶ τὴν ἀπάντησιν, ὡς ἤθελε δεχθῆ τὴν ἀπάντησιν ἐπὶ τῆς παρατηρήσεώς του τῆς ἐν τῇ Ἑβδομάδι ἀναφαινομένης, ὅτι τετράκις ἐγὼ ἐλθὼν ὑπουργὸς δὲν ἐφήρμοσα ὅ,τι σήμερον ζητῶ· ἤρκει ἡ ἀπάντησις, καὶ ἀρκεῖ νὰ τὸν παραπέμψω εἰς τὰ ἀρχεῖα τῶν ὑπουργείων διὰ νὰ μάθῃ τί περὶ τούτων οἱ πρακάτοχοι ἐμελέτων καὶ ἔπραττον. Καὶ παρακατιὸν ἐπαναλέγει « ὅτι ἐγὼ ἔψεξα τὴν Β. Κυβέρνησιν, » ἐνῷ ἐγὼ πᾶσαν ἔλλειψιν ἀπέδωκα εἰς τοὺς ὑπευθύνους ὑπουργούς. Ἐν τῷ § 10 ἀποκαλεῖ τὸ Πανεπιστήμιον « φάρον » ἂν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἔλεγεν οὕτω ἤθελον τῷ ἀπαντήσει ὅτι ἐγὼ θεωρῶ τὸ Πανεπιστήμιον ὡς κέντρον φωτισμοῦ, ἡ γέφυραν μεταβιβάζουσαν τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν μάθησιν ἀπὸ τῆς Δύσεως εἰς τὴν Ἀνατολὴν, καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν Δύσιν, καὶ οὐχὶ ὡς φανάρι, διότι τὸ φανάρι τίθεται ὅπου ὑπάρχει σκόπελος πρὸς καταδειξιν καὶ ἀποφυγὴν αὐτοῦ. Ἐν τῷ § 11 ἀναφέρει « τὸν πέπλον τὸν κρύπτοντα τὰς σχέσεις τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων » καὶ τοιαύτη φράσις δὲν ἐρρέθη ἐν τῇ συζητήσει.

Εὐρεῖαν ἀνάπτυξιν κάμνει καὶ παρεξηγεῖ καθ' ὁλοκληρίαν τὴν φράσιν μου « ὅτι ἡ σημερινὴ κατάστασις τοῦ λαοῦ εἶναι χείρων ἐκείνης τῆς ἐπὶ τουρκοκρατίας» τὴν ὁποίαν ἐπέφερα λαλῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς· ἐπὶ τῆς παρεξηγήσεώς του δὲ ἐκείνης ἔλαβε τότε τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν. Καὶ ἐπὶ ἄλλων τινῶν μερῶν ἡ ἀγόρευσις εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον παραμορφωμένη καὶ ἀλλοία, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παρεξηγῶνται οὕτω εἰς τὴν κοινὴν γνώμην αἱ διαθέσεις καὶ οἱ λόγοι τῶν μελῶν τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, ὥστε ἐγὼ δὲν ἔχω τὴν τόλμην νὰ πιστεύσω ὅτι ἡ ἀγόρευσις αὕτη εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς· ἐν ἀμφιβολίᾳ λοιπὸν εὑρισκόμενος ἐρωτῶ

τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἂν ἡ ἀγόρευσις αὕτη εἶναι αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ὑπουργοῦ ἢ οὐχί.

Ἀπήντησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός.

Καὶ εἰς τὰ συνταγματικὰ τῆς Εὐρώπης κράτη ὅπου στενογραφία ὑπάρχει, καὶ ἐκεῖ αἱ ἐφημερίδες ἄλλως δημοσιεύουσι τῶν ἐν ταῖς Βουλαῖς ἀγορευόντων τοὺς λόγους, ὡς ἕκαστος τῶν συντακτῶν αὐτῶν ἀντιλαμβάνεται τῶν ἐκφραζομένων ἰδεῶν, ἢ καθ' ἣν ἀλληλουχίαν δύναται νὰ δώσῃ σκοπιμώτερον εἰς τὰς σημειώσεις του.

Ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι, ὅπου στενογραφία δὲν ὑπάρχει, καὶ οἱ συντάκται βραχείας μόνον δύνανται νὰ κρατῶσι σημειώσεις εἴτε ἐπὶ χάρτου, εἴτε συνειθέστερον ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῶν, εἶναι πολὺ μᾶλλον ἐπόμενον νὰ διαφέρωσιν οὐκ ὀλίγον κατὰ τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν. Καὶ αὐτὰ τὰ πρακτικὰ τῶν γραφείων τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων κατὰ τοιαύτας ἐπιτόμους σημειώσεις συναρμολογοῦνται, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο μάλιστα ὑπάρχει καὶ τις διαφορὰ ὡς πρὸς τὰς ἀγορεύσεις τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν, καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀγορεύσεις τῶν ὑπουργῶν· διότι οἱ πρῶτοι ἔχοντες τὸ γραφεῖον πρόχειρον δύνανται νὰ ἐπιτηρῶσι τὴν σύνταξιν τῶν ἰδίων ἀγορεύσεων, καὶ νὰ ὁδηγῶσι πῶς νὰ ἐκφρασθῇ ὅ,τι εἶπον, ἢ ὅ,τι εἶχον σκοπὸν νὰ εἰπῶσιν· οἱ δὲ ὑπουργοὶ μειονεκτοῦσι κατὰ τοῦτο, δὲν ἔχουσι δηλαδὴ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν, καὶ μόνον λαμβάνοντες γνῶσιν τῶν πρακτικῶν, ἀφ' οὗ συνταχθῶσι, δύνανται γενικῶς νὰ παρατηρήσωσιν, ἂν δὲν μακρύνωνται κυρίως τῶν ἰδεῶν ἃς ἐξέφρασαν.

Ὁ Κ. Γερουσιαστὴς μὲ ἠρώτησεν ἂν ἡ Ἑβδομὰς εἶναι ἡμιεπίσημος ἐφημερὶς καὶ ἂν ἐγὼ ἔδωκα ἢ ἀναγνωρίζω τὴν ἐν αὐτῇ δημοσιευθεῖσαν ἀγόρευσιν· ἡμιεπίσημος εἶναι ἀναμφισβητήτως, καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ἀγόρευσις ἂν καὶ κατὰ τὴν λέξιν καὶ φράσιν διαφέρει ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας, ὡς ἦτον ἐπόμενον, κατ' οὐσίαν καὶ ἔννοιαν ὅμως δὲν διαφέρει, καὶ κατὰ τοῦτο τὴν ἀναγνωρίζω ἐντελῶς ὡς περιέχουσαν ἄλλως συντεταγμένας, ὡς ἄλλως διατεθειμένας καὶ ἀλλαχοῦ μᾶλλον, ἀλλαχοῦ δ' ἧττον ἐναπτυγμένας ἐκφράζουσι καὶ τὰ πρακτικά. Ἂν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἐξέλαβε τὸ ἐναντίον, τοῦτο προέρχεται διότι μὲ παρεννόησεν εἴς τινα μέρη. Οὕτως ὡς ἐπὶ παραδείγματι (διότι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν συζήτησιν, ἥτις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὰς παρούσας παρατηρήσεις) περὶ τῆς μὴ γενικῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀγωνιστῶν ἐν τῇ ἐφημερίδι, λέγει, φέρεται ὅτι, « ἂν τις τῶν πεισματωδῶς καὶ ἀνενδότως ἀπ' ἀρχῆς τοῦ

σταδίου καὶ μέχρι σήμερον ἀντιπολιτευσαμένων ἔλεγε τοῦτο, ἤθελον σκεφθῆ τί νὰ τῷ ἀντιτάξω· » ἐνῷ ἐγὼ μόναν εἶπον « Ἂν τις τῶν ἀντιπολιτευομένων ἔλεγε τοῦτο κτλ. » Ὅτι ἀπατᾶται περὶ τούτου εἶναι προφανέστατον. Δὲν ὡμίλουν βεβαίως περὶ τῶν σημερινῶν ἀντιπολιτευομένων, περὶ τῶν δυσηρεστημένων πρὸς τὴν σημερινὴν πορείαν τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' εἶπον, ὡς ἕκαστος ἐννοεῖ, ὅτι παράξενον δὲν θὰ μοὶ ἐφαίνετο, ἂν ἐπρόφερε τὰς τοιαύτας αἰτιάσεις, ὅστις πάντοτε ἔμεινε μακρὰν τῆς Κυβερνήσεως, ὅστις ἀνενδότως καὶ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀντιπολιτευόμενος οὐδέποτε μετέσχε τῆς πολιτείας, ἀλλὰ παράδοξον μοὶ φαίνεται ν' ἀκούω αὐτὰ ὑπ' ἀνδρὸς πολλάκις λαβόντος εἰς χεῖρας τὸ τῆς ἐξουσίας πηδάλιον, καὶ ὅμως οὐδέποτε τὰ ὅσα σήμερον ἀπαιτεῖ ἐκτελέσαντος. Ἐπίσης κακῶς μ' ἐννόησιν ὅταν τὴν φράσιν μου ὅτι « ψέγει τὴν Β. Κυβέρνησιν ὡς οὐδὲν πράξασαν πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν νομοθετηθέντων, » ἐξέλαβεν ὡς δηλοῦσαν ὅτι καταφέρεται κατὰ τῆς Βασιλείας· τοῦτο ἀπεῖχε πολὺ τῆς ἰδέας μου· λέγων ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἱκανοποιεῖ τοὺς ἀγωνιστάς, ἐννοεῖται ὅτι δὲν θέλει νὰ ἐπαινέσῃ, ἀλλὰ νὰ ψέξῃ αὐτὴν, καὶ δικαίως θὰ τὴν ἔψεγε καὶ θὰ τὴν ἔψεγον καὶ ἐγὼ αὐτός, ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ ἱκανοποιήσῃ ἀμέσως, γενικῶς καὶ κατὰ τὸ δίκαιον πάντας τοὺς ἀγωνιστὰς, καὶ πάντα τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν νὰ ἐξοικονομήσῃ, ἂν εἰς τοῦτο δὲν ἀντετάττοντο μεγάλαι ὑλικαὶ δυσχέρειαι καὶ δὲν τὸ ἔπραττεν.

Ἐν γένει δὲ λέγω ὅτι ὁ Κ. Γερουσιαστὴς μόνον ἐκ παρεξηγήσεως εὗρεν εἴς τινα μέρη τῶν ἀγορεύσεών μου προσβλητικὴν κατ' αὐτοῦ πρόθεσιν, ἥτις οὐδαμοῦ ὑπάρχει· ὅτι δὲ ἡ ἐν τῇ Ἑβδομάδι καὶ ἐν τῷ Μηνύτορι δημοσιευθεῖσα, κατὰ μὲν τὴν λέξιν διαφέρει ἀπὸ τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Γερουσίας, κατὰ δὲ τὴν οὐσίαν καὶ τὰς ἰδέας παντάπασιν.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν· ὅτι τὸ εἰς τὰ συνταγματικὰ κράτη ὅπου ὑπάρχει στενογραφία ἐπικρατοῦν ἔθος διὰ τὰς ἀγορεύσεις, δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα, διότι στενογραφία δὲν ὑπάρχει· παρ' ἡμῖν ὅμως ἐπικρατεῖ τάξις ἄλλη διευκολύνουσα καὶ Γερουσιαστὰς καὶ ὑπουργοὺς ἐξίσου· ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶδε τὸν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Γερουσίας λόγον του, καὶ ἐπεδιώρθωσε μάλιστα τοῦτον ἐν αὐτοῖς πρὸ τῆς ἐπικυρώσεώς των, ὥστε δὲν ἐμειονέκτησε κατὰ τοῦτο ἀπὸ τοὺς Γερουσιαστάς· καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῶν ἡμιεπισήμων ἐφημερίδων τῆς Κυβερνήσεως ἀλλοιωμένη ἡ ἀγόρευσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ. Ἐνθυμηθῆτε, Κύριοι, ὅτι τὸ σῶν

μα τοῦτο κατεξανέστη ἄλλοτε, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ΚΚ. Τρικούπη καὶ Κλωνάρη ὅταν τοῦ ὑπουργοῦ Κωλέττη ἡ ἀγόρευσις ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Βετράνδ συντάκτου τῆς τότε ἡμιεπισήμου Γαλλιστὶ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος ἠλλοιωμένη· ἀπεφασίσθη δὲ ὅτι ἡ δημοσίευσις τῶν ἀγορεύσεων τῶν τε ὑπουργῶν καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων διὰ τῶν ἐπισήμων ἐφημερίδων πρέπει νὰ γίνεται συμφώνως μὲ τὰ πρακτικά· δὲν εἶναι ἀδιάφορος ἡ ζωηροτέρα ἢ ἀσθενεστέρα παράστασις τῶν ἰδεῶν ἑνὸς ἐπισήμου ἀνδρός· καὶ αὐτὴ ἡ πλατυτέρα ἀνάπτυξις δὲν εἶναι ἐπουσιώδης, διότι ταῦτα εἶναι ὑπεκφυγὴ τῆς κοινοβουλευτικῆς πάλης· ἡ ἐν ταῖς ἡμιεπισήμοις ἐφημερίσιν δημοσιευθεῖσα ἀγόρευσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἶναι ὅλως θυμὸς καὶ ὀργή, ἐνῷ ἡ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς ἀγόρευσις ἦτο ὅλως ἐπιεικεια, ἐκτὸς μόνων τινῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ λόγου μερῶν, εἰς ἃ ἔλαβε τότε καὶ τὴν κατάλληλον ἀπάντησιν· ἡ ἀγόρευσις λοιπὸν ἡ ἐν ταῖς ἐφημερίσι δημοσιευθεῖσα δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ σώματος, καὶ προκαλῶ τὸν Κ. ὑπουργὸν νὰ ἐκφρασθῇ.

Ἐπανέλαβεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ἐν τῇ Ἑβδομάδι καὶ τῷ Μηνύτορι δημοσιευθεῖσα ἀγόρευσίς του κατὰ μὲν τὴν ἔκφρασιν διαφέρει πρὸς τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Γερουσίας, κατὰ τὴν οὐσίαν δὲ καὶ ἰδέας συμφωνεῖ.

Ἐνταῦθα καὶ ἄλλων παρατηρούντων ὅτι δὲν συμφωνεῖ, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας λαβὼν τὸν λόγον εἶπε.

Διὰ νὰ λυθῇ τὸ πρᾶγμα (καὶ διὰ νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα παρεννόησις) προτείνω νὰ μὴ ἀναμείνωμεν τὴν δημοσίευσιν τῶν πρακτικῶν μας, ἀλλὰ νὰ διαταχθῇ ἡ ὅσον ἐνεστι τάχιον δημοσίευσις τῆς ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Γερουσίας συντεταγμένης ἀγορεύσεως τοῦ ὑπουργοῦ, διά τινος ἐφημερίδος. Ἄλλου δὲ προτείναντος τὴν δημοσίευσιν διὰ τῶν αὐτῶν ἡμιεπισήμων ἐφημερίδων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ παραγγελθῇ ἡ ὅσον ἐνεστι τάχιον δημοσίευσις τῆς ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Γερουσίας συντεταγμένης ἀγορεύσεως τοῦ Κ. ὑπουργοῦ διὰ τῶν ἡμιεπισήμων ἐφημερίδων, Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὴν συζήτησιν δηλ. τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς αἱμασίας κατὰ τὸν δῆμον Γαύριον τῆς Νήσου Ἄνδρου, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς. μηδεμιᾶς δὲ γενομένης παρατηρήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ προτίθεται αὕτη εἰς ψηφοφορίαν, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων **28** (παμψηφεὶ κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀδὰμ Δούκα καὶ Ν. Μαυρομμάτη.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς αἱμασιᾶς κατὰ τὸν Δῆμον Γαυρίου τῆς νήσου Ἀνδρου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρκαντζάνης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλεργερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	N
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	N	Δημήτρ. Πλαπούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης	N	Ἰωάννης Σταΐκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ρικάρδος Τζιώρτ	N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσόγιλος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγιώτης Ἀϊδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Κωνσταντῖνος Πρωϊλέγιος	N
Ἀθανάσιος Ἀϊδωρίκης		Ἰωάννης Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Σπῦρος Μίλιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥήγας Παλαμίδης	N
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2, 3 καὶ 4, μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένοντο παραδεκτὰ, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διὰ χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν παμψηφεὶ (διὰ ψήφων 27) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς αἰμασιᾶς κατὰ τὸν ὄθμον Γαυρίου τῆς νήσου Ἄνδρου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	.	Γκίκας Καρακατζάνης	. . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	. . . .	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . .
Γεώργ. Κουντουριώτης	. . .	Ἀδὰμ Δούκας	. . . . . N
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	. . .	Δῆμος Κανελλόπουλος	. . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	.	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. .
Ἀναστάσιος Λόντος	. . . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. . N
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . N	Μ. Α. Καΐρης	. . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	. . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . . N	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . .
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . . N	Ἰωάννης Στάϊκος	. . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Ρικάρδος Τζιώρτζ	. . . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . N	Δημήτριος Χατσίσκος	. . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Δημήτριος Χρηστίδης	. . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. . N
Γεώργιος Ψύλλας	. . . . . N	Παναγ. Ἀιδωρίκης	. . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . .	Κωνσ. Προβιλέγιος	. . . N
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης	. . .	Ἰω. Οἰκονόμου	. . . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης	. . .	Σπῦρος Μῖλιος	. . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης	. . .	Δημ. Α. Κουντουριώτης	. . N

Ἔστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 4 Ἰουλίου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
τῆς 24 Ἰουλίου 1856 ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν κατόπιν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προέτεινε, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς κατὰ τὴν 17 Ἰουλίου ἀποράσεως τῆς Γερουσίας, περὶ δημοσιεύσεως ἐν ταῖς ἡμιεπισήμοις ἐφημερίσι τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, καθὼς εἶναι αὐτὴ συντεταγμένη ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Γερουσίας, προέτεινε, λέγω, νὰ διευθυνθῇ ὑπὸ τοῦ προεδρείου ἡ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἀγόρευσις πρὸς τὸ ὑπουργεῖον παραγγελλόμενον ἵνα διατάξῃ τὴν δημοσίευσιν ταύτης διὰ τῶν ἡμιεπισήμων ἐφημερίδων τῆς Κυβερνήσεως.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ προεδρεῖον πρέπει νὰ ἀπευθύνῃ εἰς τοὺς ἐκδότας τῶν ἐφημερίδων τούτων τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς περιεχομένην ἀγόρευσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν δημοσίευσιν ταύτης, καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διότι τὸ ὑπουργεῖον ἐκτελεῖ κυβερνητικὰς πράξεις, τὸ προεδρεῖον δὲ αὐτὸ φροντίζει περὶ τῆς τυπώσεως καὶ δημοσιεύσεως τῶν ἐγγράφων καὶ ἀποράσεων τοῦ σώματος, τὸν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντεπαρετήρησεν ὅτι τὸ προεδρεῖον τῆς Γερουσίας δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἢ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐκδοτῶν τῶν ἡμιεπισήμων ἐφημερίδων, ἐπομένως ἐνδέχεται νὰ μὴ ἐνεργήσωσι τὴν δημοσίευσιν αἱ ἐφημερίδες αὗται, καὶ τότε ἡ ἀπόρασις τῆς Γερουσίας μένει ἀνεκπλήρωτος· δεύτερος δὲ Γερουσιαστὴς ἐγνωμάτευσεν ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αἱ ἐφημερίδες αὗται ἀρνηθῶσι τὴν δημοσίευσιν, τότε ἡ Γερουσία λαμβάνει μέτρα περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἀποράσεώς της· ἀλλὰ τρίτος ἀντέταξεν εἰς τὴν παρατήρησιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐκτελεῖ Κυβερνητικὰς πράξεις μόνον, ἀλλὰ πρέπει νὰ συντρέχῃ καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποράσεων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἡ συνδρομὴ τοῦ ὑπουργείου εἶναι ἀναγκαία εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποράσεως τῆς Γερουσίας, διότι ἐνδέχεται αἱ ἐφημερίδες αὗται νὰ ἀρνηθῶσι τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀγορεύσεως, ὅταν αὐτὴ διευθυνθῇ ἀπὸ τὸ προεδρεῖον.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ

ζτι, ὅταν αἱ ἐφημερίδες αὗται ἀρνηθῶσι τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀγορεύσεως τῆς εἰς αὐτὰς ὑπὸ τοῦ προεδρείου διευθυνθείσης, καὶ ζητηθῇ ἡ συνδρομὴ τοῦ ὑπουργείου, τότε προθύμως θέλομεν δώσει ταύτην εἰς τὴν Γερουσίαν, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ διευθυνθῇ ὑπὸ τοῦ Προεδρείου αὐτῆς ἡ ἐν τοῖς πρακτικοῖς περιεχομένη ἀγόρευσις τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ πρὸς τοὺς ἐκδότας τῶν ἡμιεπισήμων ἐφημερίδων καὶ νὰ ζητηθῇ ἡ δημοσίευσις ταύτης, ἂν δὲ δὲν δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον αὐτῶν, τότε νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῆς εἰρημένης ἀγορεύσεως εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν, παραγγελλόμενον ἵνα διατάξῃ οὗτος τὴν ἐντοῖς ἡμιεπισήμοις ἐφημερίσι δημοσίευσιν ταύτης.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν.

α) Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΣΛΘ'. Νόμου περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τῆς ξηρᾶς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΣΛΘ'. Νόμου, καὶ περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς καὶ τὸν μνησθέντα Νόμον, τοῦ ὁποίου προτείνεται ἡ ἀκύρωσις, εὗρεν ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἐπεψηφίσθη ἐκυρώθη καὶ ἐδημοσιεύθη κατὰ τὸ ἔτος **1853**, ἀλλ' ἕνεκεν ἐλείψεως τοῦ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ Β. Διατάγματος, καὶ ἕνεκεν ἄλλων λόγων ἀναφερομένων ἐν τῇ ἐκθέσει, δὲν ἐφηρμόσθη ὑπὸ τῶν προκατόχων ὑπουργῶν καὶ τοῦ παρόντος, ὅτι ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἐζήτειται τὴν ἀκύρωσιν τοῦ νόμου τούτου πρὸς νομιμοποίησιν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἀντιβαινουσῶν εἰς αὐτὸν προηγουμένων διατάξεων, ἐνῷ ταυτοχρόνως ὑπόσχεται νὰ ἀσχοληθῇ εἰς τὴν σύνταξιν νέας διατυπώσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν ἐπὶ ὀρθοτέρων καὶ συστηματικωτέρων βάσεων.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπή σας παραδεχομένη τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος. Εὔχεται δὲ καὶ προτείνει εἰς τὸ σῶμα νὰ συσταθῇ στενῶς εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν ἡ πρόνοια περὶ ταχείας συντάξεως καὶ ὑποβολῆς τῆς ὑποσχομένης νέας διατυπώσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν ἐπὶ ὀρθοτέρων συστηματικωτέρων καὶ οἰκονομικωτέρων βάσεων, ὅπως ἐκλείψωσιν αἱ ἀνωμαλίαι αἵτινες ὑρίσκονται εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ἤδη διατύπωσιν.

Ἀθῆναι τὴν 22 Ἰουλίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή

Π. Λοιδορίκης	Ἀλ. Βλαχόπουλος
Γ. Διοβουνιώτης	Ἀθ. Γρηγοριάδης.

Ἀπεφασίσθη δὲ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται ἡ ἔκθεσις αὕτη νομοσχεδίου κατὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

β') Ἡ ἑπομένη ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, παραδέχεται τοῦτο καὶ τὴν παραδοχήν του συνίστησι καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος. Παρατηρεῖ δὲ μόνον ὅτι ἡ ἀναστολὴ τοῦ Νόμου τούτου τακτικώτερα ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους **1856**, καθόσον διὰ τοῦ ἀπὸ **15** Ἀπριλίου **1855** Νόμου ἀνεστάλη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν νόμου μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους **1855**, ἡ μέχρι δὲ σήμερον παράτασις τῆς ἀναστολῆς ἐγίνετο χωρὶς νὰ προϋπάρχῃ Νόμος ἀναστολικός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ **24** Ἰουλίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Μαυρομμάτης
Μ. Α. Καΐρης
Ἰω. Οἰκονόμου.

Καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται ἡ ἔκθεσις νομοσχεδίου ὡρίσθη τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

γ') Ἡ ἀκόλουθος ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας, ἀντικειμένου ἐχούσης τὴν κινητὴν περιουσίαν τῶν εἰς τὰ ἀμοιβαῖα κράτη ἀποβιούντων ὑπηκόων των.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας, ἀντικείμενον ἐχούσης τὴν κινητὴν περιουσίαν τῶν εἰς τ' ἀμοιβαῖα κράτη ἀποβιούντων ὑπηκόων των, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, θεωροῦσα ὅτι ἡ ἐν ἰσχύϊ συνθήκη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας δὲν προβλέπει εἰδικῶς περὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἀμοιβαίων δικαστικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν κινητῶν περιουσιῶν τῶν ἐν ἑκατέρᾳ τῶν ἐπικρατειῶν ἀποβιούντων ὑπηκόων των, εὑρίσκει καλὸν καὶ συμφέροντα τὸν κανονισμὸν τοῦ ἀντικειμένου τούτου διὰ τῆς προκειμένης εἰδικῆς συμβάσεως, εἰς τὸ τῆς ἀμοιβαιότητος δικαίωμα στηριζομένης, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων περιπλοκῶν, παραδέχεται τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, συνιστῶσα τὴν παραδοχὴν τούτου καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή

Ν. Μαυρομιχάλης
Μ. Δ. Καίρης
Ἰω. Οἰκονόμου.

Ἀπεφασίσθη ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται ἡ ἔκθεσις αὕτη νομοσχεδίου μετ' ἐκείνην τῶν προειρημένων δύω νομοσχεδίων.

δ') Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Γ. Παπαηλιοπούλου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας. Ἀπεφασίσθη νὰ τῷ χορηγηθῇ ἅμα μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἑνὸς τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπόντων Γερουσιαστῶν.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα τὰ ἑξῆς νομοσχέδια.

Ὑπὸ μὲν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας τὸ συνημμένον νομοσχέδιον περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, ὅπως ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὰ

περὶ τούτου πρακτικὰ αὐτῆς καὶ ἀντίγραφον τῆς πρὸς αὐτὴν ἐκθέσεώς μου.

Παρακαλῶ δὲ τὴν Γερουσίαν ἵνα ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς
ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ἔχον ὅπως ἐπεψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει παρουσιασθῇ παρὰ τοῦ Ημετέρου ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΜΕΡΟΣ Α'. *Περὶ βαθμῶν.*

Ἄρθρ. 1. Ὁ βαθμὸς ἀπονέμεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, καὶ συνιστᾷ τὴν κατάταξιν τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὁ ἀξιωματικὸς στερεῖται τοῦ βαθμοῦ του μόνον ἕνεκά τινος τῶν ἑξῆς αἰτίων.

α') Παραιτήσεως παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐγκριθείσης.

β') Ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου Ἕλληνος, ἀπαγγελθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

γ') Καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικήν, ἢ ἕνεκα πλημμελήματος προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836.

δ') Καθαιρέσεως ἢ ἐκπτώσεως, καταγνωσθείσης δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου.

Ἐκτὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν νόμων περιπτώσεων, ἡ ἐκ-

πτωσις καταγινώσκεται δι' αποράσεως πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἐν περιπτώσει,

1. Παρανόμου ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ, διαρκεσάσης ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας.

2. Ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν διαθεσιμότητι ἢ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, διαρκεσάσης ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως.

ΜΕΡΟΣ Δ'. *Περὶ θέσεων.*

Ἄρθρον 2. Αἱ θέσεις τοῦ ἀξιωματικοῦ εἶναι.

Ἡ ἐνέργεια,
Ἡ διαθεσιμότης,
Ἡ ἀργία,
Ἡ ἀπόταξις,
Ἡ ἀποστρατεία.

ΚΕΦ. Α'. *Περὶ ἐνεργείας καὶ περὶ διαθεσιμότητος.*

Ἄρθρ. 3. Ἐνέργεια εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ καταριθμημένου εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἐτησίου ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ ἐπιφορτισμένου ταχτικήν τινα ἢ ἔκτακτον ὑπηρεσίαν, ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν.

Διαθεσιμότης δὲ, ἡ τοῦ καταριθμημένου μὲν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, διαμένοντος δὲ προσκαίρως ἄνευ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἢ διαθεσιμότητα διὰ Βασιλικῆς ἀποράσεως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 5. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἀξιωματικὸς διαμένει διαθέσιμος, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως.

ΚΕΦ. Β'. *Περὶ ἀργίας.*

Ἄρθρ. 6. Ἀργία εἶναι ἡ θέσις τοῦ προσκαίρως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου καὶ ἄνευ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀργίαν διὰ τοὺς ἑξῆς μόνον λόγους.

α') Διὰ χρόνιον νόσημα.

β') Ὅταν κατασταθῇ ὑπεράριθμος, ἐλαττωθέντος τοῦ ἀριθμοῦ εἰς ὃν κατηριθμεῖτο.

γ') Ὅταν αἰχμαλωτισθῇ ἢ ἐπιφορτισθῇ ὑπηρεσίαν, μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἢ δ' ἐν τοῖς ἀριθμοῖς θέσις του πληρωθῇ ἐν ἀνάγκῃ ὑπ' ἄλλου.

δ') Διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Ἄρθρ. 8. Ἡ εἰς ἀργίαν μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 9.

Α'. Οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ διατελοῦντες εἰς ἐνέργειαν ὡς ὑπεράριθμοι, καὶ οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοὶ, οἱ ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπανελθόντες ἢ ἀπαλλαχθέντες ἐξ ὑπηρεσίας, μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἀνακαλοῦνται εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, διοριζόμενοι εἰς τὸ ἥμισυ τῶν πληρωτέων κενῶν θέσεων· ὁ δὲ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως· ἀλλ' ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοὶ διατελοῦσιν εἰς ὑπηρεσίαν ξένην τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ, εἰμὴ ὅταν αὕτη εἶναι διπλωματικὴ ἢ στρατιωτική.

Β'. Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα ἢ λόγους πειθαρχικοὺς εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ δύνανται μὲν ν' ἀνακληθῶσιν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, ὁ χρόνος ὅμως, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως.

ΚΕΦ. Γ'. *Περὶ ἀποταξέως.*

Ἄρθρ. 10. Ἀπόταξις εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ἀμετακλήτως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου, καὶ ἐπανελθόντος εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ εἰς τὴν σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος.

Ἄρθρ. 11. Εἰς ἀπόταξιν τίθεται ὁ ἀξιωματικός.

α') Δι' ἀνίατον νόσημα.

β') Διὰ τοὺς ἑξῆς πειθαρχικοὺς λόγους· συνεχῆ ἀπρεπῆ διαγωγὴν, βαρέα πταίσματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ τὴν πειθαρχίαν, παραπτώματα ἀφορῶντα τὴν στρατιωτικὴν τιμήν.

γ') Δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τὸν ἐν τῷ δευτέρῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 12. Ἡ εἰς θέσιν ἀποτάξεως μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἁρμοδίων συμβουλίων, τῶν

ὁποίων ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα κανονίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἡ εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, τότε μόνον ἀποφασίζεται, ὅταν τὸ ἀριθμόδιον συμβούλιον κηρύξῃ τὸν ἀξιωματικὸν ἀνεπίδεκτον ἀνακλήσεως εἰς τοὺς ἀριθμούς.

Μόνον ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ τι εἰς τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν συμβουλίων ἀντιβαῖνον.

ΚΕΦ. Δ'. *Περὶ ἀποστρατείας.*

Ἄρθρ. 13. Ἀποστρατεία εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν ἀμετακλήτως διαγεγραμμένου καὶ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον ἐπανελθόντος.

ΜΕΡΟΣ. Γ'. *Περὶ μισθοδοσίας.*

Ἄρθρ. 14. Ὁ μισθὸς καὶ τὰ ἐπιμίσθια τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα καὶ οἱ ὡς ὑπεράριθμοι ἢ αἰχμάλωτοι, ἢ ἐπιφορτισμένοι ὑπηρεσίαν μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἀριθμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ καθαροῦ τῆς ἐνεργείας μισθοῦ. Οἱ δὲ διατελοῦντες εἰς τὴν αὐτὴν διὰ λόγους πειθαρχικούς, τὰ δύω πεμπτημόρια τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.

Οἱ ἀποστράτευτοι καὶ οἱ ἀπότακτοι ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὴν ἀπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένην δι' αὐτοὺς σύνταξιν.

ΜΕΡΟΣ Δ'. *Καταληκτικαὶ διατάξεις.*

Ἄρθρ, 15 Ὁ ἀξιωματικός, ὁ εἰς φυλάκισιν ὑπερεξάμηνον καταδικασθεὶς τίθεται εἰς ἀργίαν ἢ ἀποτάσσεται, τηρουμένων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 8 καὶ 12 διατάξεων.

Ἡ δὲ διάρκεια τῆς φυλακίσεως οὐδέποτε λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 16. Οὐδεὶς ἀποτεταγμένος ἢ ἀπεστρατευμένος ἀξιωματικὸς προβιβάζεται.

Ἄρθρον 17. Οἱ ἐπίτακτοι ἀξιωματικοί, οἱ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν κατατάξεώς των μήπω ὑπηρετήσαντες, θεωροῦνται ὡς διατελέσαντες εἰς θέσιν ἀποστρατείας· ὁ δὲ διαθέσιμος μισθός, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἀπελάμβανον, ὡς σύνταξις·

θέλουσι δὲ διαμένει καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ ἀπολαμβάνει τὸν αὐτὸν μισθὸν ὡς σύνταξιν ἀποστρατείας.

Ἐκ τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν, τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνωτέρω παραγράφου, ἀφ' οὗ ἅπαξ μετατεθῶσι καὶ καταταχθῶσι, κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τακτικοῦ ναυτικοῦ, ὅσοι τυχὸν κριθῶσι χρήσιμοι εἰς αὐτὴν, καὶ ἐκλεχθῶσιν οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνηκούσης εἰς τοὺς ἐπιτακτικοὺς ὑπηρεσίας, οἱ λοιποὶ τάσσονται εἰς θέσιν ἀποστρατείας· ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουσιν ἔτι κατοχυμένον τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων Νόμου, συνδιαζομένας μὲ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος, θέλουσιν ἀπολαμβάνει ὡς σύνταξιν τὸν μισθὸν τῆς διαθεσιμότητος, ὡς μέχρι τοῦδε, προστιθεμένης αὐτοῖς διὰ πᾶν ἔτος πραγματικῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, ἣν ἤθελον ἔχει ἐκπληρωμένην ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Β. ναυτικὸν κατατάξεώς των, τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένης προσθήκης ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς συντάξεως· ἀλλ' ὁ διαθέσιμος οὗτος μισθὸς μετὰ τῆς προσθήκης δὲν δύναται πώποτε νὰ ὑπερβῇ τὸν εἰρημένον ἐλάχιστον ὅρον.

Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀποστρατευτῶν καὶ ἀποστρατευματικῶν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, περὶ ὧν προβλέπει τὸ 21 ἄρθρον ἐδ. δ'. τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, ὡς χῆραι καὶ ὀρφανὰ ἀποστρατευτῶν.

Ἄρθρον 18. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου βαθμοῦ τῶν καταριθμουμένων εἰς τὴν ἐτήσιον ναυτικὴν δύναμιν, κανονίζεται ἑκάστοτε διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ναυτικῆς δυμέως νόμου ἐκδιδομένου Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 19. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς διατάξεων αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς ἰσοβάθμους αὐτῶν ὑπαλλήλους ἑκάστου κλάδου.

Ἄρθρον 20. Τὰ περὶ καταταξέως τῶν ὑπαξιωματικῶν κανονίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 21. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι, καταργεῖται. »

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῶν καὶ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ὑπὸ δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως

περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι.

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον, περὶ συμπληρώσεως δύο ἄρθρων, τοῦ 8 καὶ τοῦ 42 τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1853, περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν Ἀρχῶν νόμου.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου, ἡ Κυβέρνησις ἀπήντησέ τινας δυσκολίας, αἵτινες ἐπέφερον οὐχὶ μικρὰ προσκόμματα εἰς τὴν κατὰ τὸν προξενικὸν κλάδον δημόσιον ὑπηρεσίαν.

Ὁ ἀνωτέρω νόμος συνιστᾷ γενικὰ προξενεῖα μόνον εἰς ἕδρας Κυβερνήσεων, κατὰ δὲ τὸ 8 αὐτοῦ ἄρθρον, ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου τῆς Ἑλλάδος προσδιορίζεται εἰς Κάϊρον, διότι καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ νόμος συνεζητεῖτο εἰς τὰς Βουλὰς, ἐν τῇ πόλει ταύτῃ εἶχε τὴν διαρκῆ σχεδὸν διαμονήν του ὁ τότε Ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἤδη εἰς Αἴγυπτον ἀντιβασιλεύων διαμένει τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἔχων διαρκῶς παρ' αὐτῷ τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργόν του, καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ μεταφέρωμεν καὶ ἡμεῖς, ὡς ἔπραξαν ἅπασαι αἱ λοιπαὶ Δυνάμεις, τὴν ἕδραν τοῦ γενικοῦ ἡμῶν προξενείου εἰς τὴν ἀνωτέρω πόλιν, ἵνα μὴ προκύπτωσιν ἄλλως προσκόμματα καὶ δυσκολίαι εἰς τῶν ἑλληνικῶν ὑποθέσεων τὴν διεξαγωγήν. Τοῦτο δὲ γίνεται ἤδη διὰ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ παρόντος νομοσχεδίου. Κατὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ αὐτοῦ νόμου, δύναται νὰ χορηγηθῇ ἐπίτιμος βαθμὸς προξένου εἰς ὑποπρόξενον, καὶ ὑποπροξένου εἰς γραμματέα γενικοῦ προξενείου ἢ προξενείου, ἢ εἰς προξενικὸν πράκτορα, ἀλλὰ μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν.

Ἡ Κυβέρνησις εὑρέθη καὶ εὑρίσκεται πολλάκις εἰς τὴν ἀνάγκην, εἴτε νὰ μεταθέτῃ εἰς κατωτέρας προξενικὰς θέσεις ὑπαλλήλους κατέχοντας θέσεις τοιαύτας ἀνωτέρας καὶ μήπω συμπληρώσαντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα δέκα ἔτη, ἢ νὰ καλῇ εἰς τινα

θέσιν ὑποπροξενείου ὑπάλληλον διατελέσαντα ἐντὸς τοῦ Βασιλείου εἰς θέσιν ἀνωτέραν τοῦ ὑποπροξένου. Μὴ προβλέποντος τοῦ νόμου τὴν τοιαύτην περίπτωσιν, ἡ Κυβέρνησις ἀπαντᾷ δυσκολίας εἰς τὴν κατάλληλον ἐκλογὴν τῶν προσώπων· καθότι, ὁ μὲν διατελέσας εἰς ἀνωτέρας θέσεις δυσκόλως συγκατατίθεται νὰ ὑποβιβασθῇ, ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ διατηρήσῃ εἰς αὐτὸν, ἐπὶ τιμῇ, τὸν εἰς τὰς πρώτας θέσεις του ἀντιστοιχοῦντα προξενικὸν βαθμόν, ἄλλως τε ὁ τοιοῦτος ὑποβιβασμὸς, ὁπωσδήποτε ἂν θεωρηθῇ, φέρει πάντοτε προσβλητικὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, καὶ ἐλαττόνει οὐσιωδῶς τὴν βαρύτητα, ἥτις εἶναι τοσοῦτον ἀναγκαία εἰς τὸν προστατεύοντα τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα ἐκτὸς τοῦ Κράτους. Οἱ αὐτοὶ λόγοι ὑπηγόρευσαν καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ληφθῇ μέτρον, ὅπως ἡ Κυβέρνησις δύναται ν' ἀπονείμῃ τὸν ἐπὶ τιμῇ βαθμὸν τοῦ γενικοῦ προξένου εἰς προϊστάμενον προξενείου, εἴτε μετατιθέμενον ἐκ τινος γενικοῦ προξενείου εἰς προξενεῖον, εἴτε διατελέσαντα ἄλλοτε ὡς γενικὸν πρόξενον.

Τοιαύτη τις περίστασις ἐπαρουσιάσθη ἤδη ἀμέσως κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου. Διὰ τοῦ νόμου τούτου τινὰ τῶν γενικῶν προξενείων καὶ προξενείων, μετεβλήθησαν εἰς προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα. Μετὰ τὴν κύρωσιν καὶ δημοσίευσιν αὐτοῦ, οἱ προϊστάμενοι τῶν προξενικῶν τούτων ἀρχῶν, διατηρηθέντες εἰς τὰς αὐτὰς θέσεις, ἔπρεπεν ἐξ ἀνάγκης νὰ ὑποβιβασθῶσι· Τοῦτο ἐγέννησε δυσαρεσκείας, ἐπροξένησεν ἐντυπώσεις δυσαρέστους εἰς τὸν τόπον, καὶ ἔφερε τοὺς ἀνωτέρω ὑπαλλήλους εἰς θέσιν λίαν δυσχερῆ ἀπέναντι τῶν τε ἐγχωρίων ἀρχῶν καὶ τῆς κοινωνίας ἐν γένει, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας ζῶσιν, ἐλαττωθείσης οὐχὶ σμικρὸν τῆς βαρύτητός των.

Τὴν διόρθωσιν τῶν ἀνωτέρω ἐλλείψεων ἐπιφέρουσιν ἤδη τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου.

Πέπεισμαι, Κύριοι, ὅτι δὲν θέλετε παντελῶς δυσκολευθῆ οὐδὲ βραδύνει νὰ ἐπιψηφίσητε νομοσχέδιον διευκολύνον οὐσιωδῶς κλάδον τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, χωρὶς οὐδόλως νὰ ἐπιβαρύνῃ διά τινος δαπάνης τὸ δημόσιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ

τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηρίζῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ΣΞΒ΄. νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου μετατίθεται ἐκ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καὶ ἑπομένως τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Βασιλικὸν προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς Γενικὸν προξενεῖον, μισθοδοτουμένου τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ὅπως εἶχεν ὁρισθῇ, ὅταν ἦτο προξενεῖον. Τὸ δὲ μέχρι τοῦδε Γενικὸν προξενεῖον ἐν Καΐρῳ μεταβάλλεται εἰς προξενεῖον ὑπαγόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ΣΞΒ΄ νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853

Ἄρθρ. 2. Ὁ βαθμὸς γενικοῦ προξένου δύναται ν' ἀπονεμηθῇ ἐπὶ τιμῇ εἰς προϊστάμενον προξενείου, ὅστις κατεῖχεν ἤδη θέσιν γενικοῦ προξένου.

Ὡσαύτως δύναται καὶ ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ 42 ἄρθρῳ τοῦ ἄρτι μνημονευθέντος Νόμου, νὰ ἀπονεμηθῇ ἐπὶ τιμῇ ὁ βαθμὸς προξένου εἰς προϊστάμενον ὑποπροξενείου, ὡς καὶ ὁ ὑποπροξένου εἰς γραμματέα γενικοῦ προξένου ἢ προξένου, καὶ εἰς προξενικὸν πράκτορα, ὅστις εἰς προξενικὴν ὑπηρεσίαν ἢ ἄλλην εἶχε βαθμὸν ἀνώτερον, τῆς ὁποίας κατέχει προξενικῆς θέσεως.

Ἄρθρ 3 Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν τίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Καὶ τούτου ἀπερασίσθη ἡ τύπωσις, καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς.

Ὑπὸ δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἀνεγνώσθησαν.

α) Νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 4,651: 80 ἐπὶ τοῦ παοῦπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1855, ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ συναπτόμενον τῇ παρούσῃ νομοσχέδιον, δι' οὗ χορηγεῖται τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. 4,651: 80 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1855 ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς σπεύδω κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν.

Ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσις τοῦ Κ. προκατόχου μου, ἧς ἀντίγραφον παρασυνάπτω, αἰτιολογεῖ ἀρκούντως τὴν ἀνάγκην τῆς ζητουμένης πιστώσεως. πέποιθα ἑπομένως ὅτι καὶ ὑμεῖς, Κύριοι, μετὰ τῆς αὐτῆς ἑτοιμότητος θέλετε φέρει τὴν λευκὴν ψῆφόν σας ὑπὲρ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχμῶν τεσσάρων χιλιάδων ἑξακοσίων πεντήκοντα μιᾶς καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα ἀριθ. 4,651 80/00 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ. ἄρθρ. 4, « θεραπευτήρια σπυροκώλου » τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855.

Ο παρών νόμος ψηφισθείς παρά τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερασίσθη νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ τμήματα πέντε ἀντίγραφα τούτου, καὶ μετὰ τὴν προεξέτασίν του νὰ γένῃ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις.

Β') Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον μετὰ τῆς συναδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. **107,800**· ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὸ ἔτος **1855**.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας, τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. **107,800** ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως **1855**.

Μολονότι ἀπὸ τὸν προσαρτημένον εἰς τὸ νομοσχέδιον πίνακα καταφαίνεται, ἡ προκαλέσασα τὴν προσθήκην ταύτην τῶν ἐξόδων ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας, μ' ὅλα ταῦτα ἔκρινα ἐπάναγκες νὰ συναδεύσω αὐτὸ καὶ μὲ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις μου.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουλίου ε. ε. ΤΑΤ'. νόμου ἀπενεμήθη εἰς τὸν Κύριον Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον μηνιαία σύνταξις ἐκ δραχ. **1,200**. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ τὸ προσδιορισθὲν κατὰ τὸ **1855** διὰ τὰς συντάξεις τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, εἰς τὰς ὁποίας κατελογίσθη καὶ ἡ ἀνωτέρω σύνταξις, ἐξηντλήθη, διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ κεφάλαιον Γ'. ἄρθρον 5 τῶν συντάξεων δραχ. **3,600**, πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου **1855** συντάξεώς του.

Ἐπίσης διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1855** εἶχε ζητηθῆ πίστωσις δραχμῶν **200,000** διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν στρατιωτικῶν συντάξεων, τῶν ἀπονεμηθέντων δυνάμει τοῦ ἀπὸ **19** Αὐγούστου **1852** νόμου. Κατὰ τὴν συζήτησιν δὲ αὐτοῦ ἐζητήθη προσθήκη δραχ. **50,000**, καθ' ὅσον παρετηρήθη, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν προϋπολογισθεισῶν δραχ. **200,000** δὲν ἤθελεν ἐπαρκέσει εἰς τὴν ἐξώφλησιν τῶν προκειμένων συντάξεων, διὰ τὸν λόγον, ὅτι διὰ τῆς ἀπονομῆς νέων κατὰ τὸ **1856** συντάξεων ἐπεβαρύνετο καὶ ἡ χρῆσις τοῦ **1855**, διότι τὸ πλεῖστον

μέρος αὐτῶν ὠφείλοντο ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ **19** Αὐγούστου **1852** νόμου.

Διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων ἐψηφίσθησαν δραχ. **530,000**, κατόπιν ἐζητήθη ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. **65,000**, ἀλλὰ ἀμφότερα τὰ ποσὰ ταῦτα δὲν ἐξήρκεσαν, καὶ ἤδη ἀπαιτοῦνται πρὸς ἀποπληρωμὴν τῶν ἀποζημιώσεων τούτων εἰσέτι δραχ. **30,000**.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν ταμείων ἀπαιτεῖ ὁμοίως αὔξησιν δρ. **3,000** διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ὑλικοῦ βιβλίων διπλοτύπων κλπ., καθὼς καὶ τῶν ἐξόδων τῶν μεταθέσεων κλπ. τῶν ταμιῶν.

Ἡ αὔξησις αὕτη εἶναι διὰ μὲν τὸ πρῶτον, ἀποτέλεσμα τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ χάρτου, διὰ δὲ τὸ δεύτερον, τῆς ἀνάγκης, εἰς ἣν εὑρέθη τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀπασχολήσῃ τοὺς ἐπιθεωρητὰς τῶν ταμείων, εἰς τὴν παραλαβὴν τινων ταμείων πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δημοσίων συμφερόντων.

Ἡ κατὰ τὸ **1855** μεγάλη εἰσαγωγὴ ξένων δημητριακῶν καρπῶν ὑπέχρεωσε τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐνεργήσῃ καὶ μεγαλητέρας παρὰ τὸ σύνηθες δαπάνας εἰς τὴν τελωνιακὴν ὑπηρεσίαν. Ἐκ τούτου πηγάζει ἡ προσθήκη τῶν δραχμῶν **1,000**, ἀλλ' ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι σμικρὰ ἀπέναντι τῶν ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας ἐπέφερεν ἡ εἰσαγωγὴ τῶν ἀνωτέρω καρπῶν.

Τελευταία αὔξησις παρουσιάζεται εἰς τὸ ἄρθρον **4** τοῦ κεφαλαίου ΙΓ'. ἀποδοχαὶ χαρτοσήμου ἐκ δραχ. **20,000**. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἐπεψηφίσθησαν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1855** δραχ. **300,000**. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ ἡ κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος κατανάλωσις τοῦ χαρτοσήμου ἀπέβη πολὺ ἀνωτέρα τῶν παρελθόντων ἐτῶν, διὰ τοῦτο καὶ αἱ δι' αὐτὴν ἀπὸ τὰ ταμεῖα πληρωθεῖσαι ἀποδοχαὶ ὑπερέβησαν τὸ ποσὸν τῆς ἀνωτέρω πιστώσεως. Ἀλλ' ἡ δαπάνη αὕτη παραγωγικὴ εἰς τὴν φύσιν της, μακρὰν τοῦ νὰ φέρῃ τὴν ἐλαχίστην εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα βλάβην, ἀπ' ἐναντίας πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀσμένως, καθ' ὅσον ἀποδεικνύει τὴν αὔξησιν τῶν τελῶν χαρτοσήμου καὶ ἑπομένως τῶν δημοσίων ἐσόδων.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους εὐελπίζομαι ὅτι καὶ ὑμεῖς, Κύριοι, θέλετε εὕρει ὀρθοὺς, θεωρῶ ἀναπόφευκτον τὴν προσθήκην τῶν ἀνωτέρω δραχμῶν **107,800**.

Διὸ καὶ παρακαλῶ ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐπιψηφίσητε

τὴν ταχίστην τὴν ἀναπληρωματικὴν ταύτην πίστωσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως νομοσχέδιον ἐκ δραχμῶν **107,800** θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. **107,800** ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως **1855**, καταλογιζόμενον ὡς ἑφεξῆς·

Εἰς χρέος δημόσιον	δραχ.	**53,600:** —
Εἰς ἀποζημίωσιν βουλῶν	»	**30,000:** —
Εἰς γενικὴν ὑπηρεσίαν	»	**3,200:** —
Εἰς ἔξοδα διοικήσεως	»	**21,000:** —
Τὸ ὅλον . .	δρ.	**107,800:** —

Ἄρθρον 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις θέλει διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως **1855**, κατὰ τὸν ὧδε προσηρτημένον πίνακα.

Ἄρθρον 3. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω πίστωσις, θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1855**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει κοινοποιηθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΠΙΝΑΞ

Ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως **1855**.

Ἡμερολόγιον.	Κεφάλ.	Ἄρθρον	Ὀνομασία ἐξόδων καὶ ὑπηρεσιῶν	Ποσὰ κατ' ἄρθρον	Ποσὰ κατὰ κεφάλαια
Γ.	1	1	Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν . .	3600	
	2	2	Ὑπουργείων Στρατιωτικῶν .	50000	53600
Ε.	4	3	Βουλὴ	10000	
		4	Γερουσία	20000	30000
Η.	6	5	Βιβλία κλπ.	1000	
	8	6	Ἔξοδα μεταθέσεως ταμείων κλπ.	2000	3000
Φ.	2	7	Ὀικονομικοὶ ἔφοροι . . .	200	200
		8	Ἔξοδα ὑπηρεσίας	1000	
Ε.	2	9	Τελωνεῖα	20000	1000
	5	10	Ἀποδοχαὶ χαρτοσήμων . .	20000	20000
			Τὸ ὅλον . . .	. . .	107800

Ἀνακεφαλαίωσις.

Μέρος Α. Τίτλ. Ε.	Ὑπηρεσία	Ποσὰ πιστώσεως
	Χρέος δημόσιον	53600
	Ἀποζημίωσις Βουλῶν	30000
	Γενικὴ ὑπηρεσία	3200
	Ἔξοδα διοικήσεως	20000
		107800

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς.

Καὶ τέλος ὑπὸ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ τοῦ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἀνεγνώσθησαν.

α) Τὸ ὡς ἐξῆς ἔχον νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων, ὑπονόμων κτλ.

Περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων, ὑπονόμων κλπ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐπισυνημμένων πρακτικῶν αὐτῆς, νομοσχέδιον, κανονίζον τὴν ἐν ταῖς πόλεσι κατασκευὴν πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων, τὴν περιτοίχισιν τῶν κενῶν οἰκοπέδων, κατὰ τὰς γραμμὰς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου, καὶ τὴν δενδροφυτείαν τῶν ἀγυιῶν, καὶ προσδιορίζον τὰ ὀφείλοντα νὰ διενεργῶσι τὰ ἔργα ταῦτα πρόσωπα ὡς καὶ τὴν ἀναλογίαν τῆς δαπάνης τὴν ἕνα ἕκαστον ἐπιβαρύνουσαν.

Οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐκτίθενται εἰς τὴν ἐπισυνημμένην πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μου, καὶ διὰ τοῦτο κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς καὶ ἐνταῦθα, περιοριζόμενος εἰς τὸ νὰ συστήσω εἰς ὑμᾶς τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισίν του.

Ἀθήνησι τὴν 19 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησιν, τῇ 14 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α.

Α. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν κατασκευὴ πεζοδρομίων ἐπιβαρύνει τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας.

Ὁ νομάρχης, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, ἐν τῇ περὶ ταύτης διατάξει αὐτοῦ, ἀκούων καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, θέλει προσδιορίζει τὸ πλάτος, τὴν ποιότητα τοῦ ὑλικοῦ καὶ τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τῶν πεζοδρομίων ἑκάστης ὁδοῦ.

Ἡ αὐτὴ ὑποχρέωσις δύναται νὰ ἐπιβληθῇ δυναμει Β. διατάγματος καὶ εἰς τοὺς ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν παροδίους ἰδιοκτήτας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐν γένει κατασκευὴ ὑπονόμων ἐνεργεῖται δαπάνῃ τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν δήμων, ἀναδεχομένων τούτων τὸ τεταρτημόριον τῆς δαπάνης. Ἡ κατασκευὴ τῶν εἰς τὰ πλάτη ἐγκαρσίων ὁδῶν ἀντιστοιχούντων τειχίων τῆς ὑπονόμου, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ὁρίου τῆς πόλεως μέχρι τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ, ἐπιβαρύνει ὁλοσχερῶς τὸν δῆμον.

Ἡ ὑποχρέωσις τῆς κατασκευῆς ὑπονόμου ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου, δι' ἀποφάσεως τῆς διευθύνσεως τῆς ἀστυνομίας.

Ἄρθρ. 3. Ἡ κατασκευὴ τῶν τε πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων ἐνεργεῖται κατὰ τὰ περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων κανονισμένα.

Ἡ δαπάνη προκαταβάλλεται ἐπὶ τῇ βάσει ἀναλογισμοῦ, γενησομένου ἐν ἐπὶ τούτῳ πρωτοκόλλῳ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐπάρχου, δημάρχου, καὶ μηχανικοῦ, ὑπ' ὄψιν ἐχόντων τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μειοδοτικῆς δημοπρασίας καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἢ πλατείας μῆκος τοῦ προσώπου ἑκάστης οἰκίας ἢ οἰκοπέδου. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο θέλει μένει ἐκτεθειμένον ἐν τῷ δημαρχείῳ, προσκαλουμένων ὀνομαστὶ διὰ προγράμματος τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου ἢ ἐπάρχου, πάντων τῶν ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένων ἰδιοκτητῶν, ἵνα λάβωσιν αὐτοῦ γνῶσιν, καὶ ἐπιφέρωσι τὰς ἐνστάσεις των, ἐὰν ἔχωσι τοιαύτας.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ἐνστάσεις αὗται ἐκκαθαρίζονται δικαστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 6, 7, 8, 9, 10 καὶ 11 τοῦ περὶ ἀποξηράνσεως τοῦ Βοιωτικοῦ πεδίου ΞΗ'. νόμου.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ νόμου τούτου ἀναφερομένη δεκαπενθήμερος προθεσμία, ἄρχεται δι' ἕνα ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ὀνομαστικῆς προσκλήσεως, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἡ δὲ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, περὶ ἧς

διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 7, γίνεται εἰς τὸν ἀρμόδιον νομάρχην ἢ ἔπαρχον.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν παρόδιαι ἰδιοκτῆται ὀφείλουν, προσκλήσει τῆς Ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, νὰ περιτοιχίσωσι τὰ οἰκοπεδά των κατὰ τὰς οἰκοδομικὰς γραμμὰς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου. Τὰ εἰς τὰ περιτοιχίσματα ταῦτα ἀφιέμενα ἀνοίγματα, ἤτοι θύραι, παράθυρα κλπ. πρέπει νὰ ὦσι διαρκῶς κεκλεισμένα.

Ἑξήκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπὶ ἀποδείξει διοικητικῆς ἐπιδόσεως τῆς προσκλήσεως, ἐν περιπτώσει ἀμελείας τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ περιτοιχίσῃ τὸ οἰκόπεδόν του, ἡ ἀνωτέρω ἀρχὴ θέλει φροντίσει περὶ τῆς περιτοιχίσεως, προκαταβάλλουσα τὴν δαπάνην, καὶ καταδιώκουσα πρὸς ἀπότισιν αὐτῆς τὸν ἰδιοκτήτην κατὰ τὰ διατεταγμένα περὶ καταδιώξεως τῶν πρὸς τὸ δημόσιον καθυστερούντων, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως διὰ τὴν παράβασιν τῆς ἀστυνομικῆς διατάξεως.

Ἄρθρ. 6. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ΣΤ'. περὶ ὁδοποιίας νόμου ἰσχύει καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν.

Ὁ νομάρχης, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους, ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, ἀκούων καὶ τὴν γνώμην τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, προσδιορίζει τὰς δενδροφυτευθησομένας ἀγυιὰς, τὸ ποσὸν τῶν εἰς ἑκάστην ἀγυιὰν δενδροστοιχιῶν, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν γραμμῶν των οἰκιῶν καὶ τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 7. Ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης οἰκοπέδου ἢ οἰκοδομήτατός τινος, ὑποκειμένου εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς κατασκευῆς πεζοδρομίου, ὑπονόμου, περιτοιχίσματος ἢ δενδροφυτείας ἦναι ἀπών, ἡ πρὸς αὐτὸν πρόσκλησις, περὶ ἧς διαλαμβάνει ὁ § β'. τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ παρόντος νόμου, τοιχοκολλᾶται ἐπὶ καταφανοῦς μέρους τῆς ἰδιοκτησίας του, καὶ δημοσιεύεται ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τῆς ἀρχῆς ἐν μιᾷ τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους ἐκδιδομένων ἐφημερίδων. Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἑξήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας καὶ τριῶν μηνῶν διὰ τοὺς ἐκτὸς, ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης δὲν καταβάλῃ τὴν ἐπιβαρύνουσαν αὐτὸν ἀναλογίαν τῆς πρὸς κατασκευὴν τοῦ πεζοδρομίου ἢ τῆς ὑπονόμου δαπάνης, ἢ ἐὰν δὲν περιτοιχίσῃ τὸ οἰκόπεδόν του, ἢ δὲν ἐνεργήσῃ τὴν διαταχθεῖσαν δενδροφυτείαν, τὸ δημόσιον ἐκπληροῖ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ἐγγράφον ἐπὶ τοῦ κτήματος ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ παρ' αὐτοῦ καταβληθέντος ποσοῦ. Ἡ ὑποθήκη αὕτη μετὰ τῶν νομίμων τόκων τῶν

γενομένων καὶ γενησομένων ἐξόδων παρακολουθεῖ τὸ κτῆμα, χαίρουσα δικαιώματα προτιμήσεως.

Ἄρθρ. 8. Τὰ ἐξωτερικὰ ἀσβεστώματα καὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκιῶν πρέπει νὰ εὑρίσκωνται διαρκῶς εἰς καλὴν κατάστασιν. Ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ θέλει προσκαλεῖ τοὺς ἰδιοκτήτας νὰ φροντίζωσι περὶ τούτου, καταδιώκουσα ποινικῶς τοὺς ὀλιγωροῦντας.

Ἄρθρ. 9. Ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ ἐξώστου ἐπὶ πατώματος, οὗ τὸ ὕψος ἄνω τῆς ὁδοῦ δὲν εἶναι τοὐλάχιστον ἐκ τεσσάρων Β. πήχεων. Οἱ ἐξῶστοι κατασκευάζονται ἐπὶ στερεῶν βάσεων. Ἡ ζώνη ἑκάστης πόλεως, ἀφ' ἧς δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις οἰκοδομῶν, προσδιορίζεται διὰ Β. Διατάγματος. Τὸ βάθος τῆς ἐκτάσεως ταύτης ἀπὸ τῆς ἐσχάτης οἰκοδομικῆς γραμμῆς, κατὰ τὸ ἐγκεκριμένον σχέδιον τῆς πόλεως, δὲν θέλει εἶσθαι ἀνώτερον τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως σταδίου.

Ἑκατέρωθεν τῶν λεωφόρων τῶν διὰ τῆς ζώνης ἑκάστης πόλεως διερχομένων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις μιᾶς συστοιχίας ἀγροτικῶν οἰκοδομῶν.

Ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἀπὸ τὰς λεωφόρους ταύτας καταλαμβανομένων γαιῶν γίνεται κατὰ τὰ ἄρθρα 22 καὶ ἑπόμενα τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου Ἀθηνῶν νόμου ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῶν καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς.

Ε') Τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς ἀστυνομίας ΡΜΣ'. νόμου ὡς καὶ ἡ συνοδεύουσα αὐτὸ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας ΡΜΣ' νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ΡΜΣ'. νόμου.

Οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου

τούτου ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται ἀντίτυπον, καὶ διὰ τοῦτο κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς ἐνταῦθα, περιοριζόμενος εἰς τὸ νὰ συστήσω εἰς ὑμᾶς τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ ὡς ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ *Βασίλισσα*
Α Μ Α Λ Ι Α.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρον 1. Παρὰ τῷ διευθυντῇ τῆς διοικητικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς διορίζεται πρὸς τοῖς ἐν τῷ § ά. τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΝΜΣ'. ἀπὸ 13 Μαρτίου 1849 νόμου σημειουμένοις καὶ εἷς βοηθὸς ἐπὶ τῶν διαβατηρίων καὶ εἷς ἕτερος γραφεύς.

Ἄρθρον 2. Παρ' ἑκάστῳ τῶν ἐπὶ τῶν τεσσάρων ἀστυνομικῶν τμημάτων τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ὑπαστυνόμων, καὶ τῷ ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς ἀστυνομίας, διορίζεται εἷς βοηθός, ὅστις θέλει ἀναπληροῖ καὶ τὸν ὑπαστυνόμον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον.

Ἄρθρον 3. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ εἰρημένου ΡΜΣ'. νόμου ὑπαρχόντων ἐν Ἀθήναις τε καὶ Πειραιεῖ κλητήρων ἀναβιβάζεται μέχρις ἑκατόν.

Διαιροῦνται δὲ εἰς δύο τάξεις, ὧν ἡ μὲν πρώτη θέλει ἀποτελεῖσθαι ἐξ ἀριθμοῦ μέχρι τῶν εἴκοσιν, ἡ δὲ δευτέρα ἐκ τῶν ὑπολοίπων.

Ἄρθρον 4. Πάντες οἱ ἀνωτέρω ὑπάλληλοι διορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὸν § 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΡΜΣ'. νόμου, ὁ δὲ μηνιαῖος μισθὸς αὐτῶν προσδιορίζεται.

Τοῦ ἐπὶ τῶν διαβατηρίων βοηθοῦ εἰς . . δραχμὰς . 100.

Τοῦ παρὰ τῇ Διευθύνσει γραφέως . . . . . » . 60.
Τοῦ βοηθοῦ ἑκάστου τῶν πέντε ὑπαστυνόμων . » . . 70.
Τῶν κλητήρων ά. τάξεως . . . . . » . . 60.
» β'. τάξεως . . . . . » . . 50.

Ἄρθρον 5. Τὰ γραφικὰ ἔξοδα τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς 40 κατὰ μῆνα, χορηγοῦνται δὲ καὶ εἰς ἕκαστον τῶν πέντε ὑπαστυνόμων τῆς πόλεως καὶ τὸν ἀγροτικὸν δραχμαὶ ἓξ κατὰ μῆνα διὰ τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.

Πρὸς φωτισμὸν ὅλων τῶν ὑπαστυνομικῶν καταστημάτων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς χορηγοῦνται δραχμαὶ ἑξήκοντα κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 6. Ἡ πληρωμὴ τοῦ μισθοῦ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον προστιθεμένων ὑπαλλήλων, τῆς αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν κλητήρων καὶ τῶν ἄλλων νομοθετουμένων ἐξόδων, θέλει γίνει διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος κατ' ἐξαίρεσιν ἐκ τοῦ κεφαλ. Γ'. ἄρθρ. 1 Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἄρθρον 7. Διὰ νὰ διορισθῇ τις εἰς τὴν θέσιν κλητῆρος ἀπαιτεῖται.

ά) Νὰ ἔχῃ ἡλικίαν 25 μέχρι 50 ἐτῶν,

β') Νὰ γνωρίζῃ νὰ γράφῃ καὶ ἀναγινώσκῃ,

γ') Νὰ ὑπηρέτησεν ὡς κλητὴρ τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ΡΜΣ'. νόμου μέχρι τοῦδε, ἢ νὰ ὑπηρέτησεν ἀνεπιλήπτως ὡς δικαστικὸς κλητὴρ, ἢ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης.

Διὰ νὰ διορισθῇ δὲ τις κλητὴρ ά. τάξεως ἀπαιτεῖται ἢ νὰ ὑπηρέτησε τετραετίαν ὡς κλητὴρ ἢ νὰ ὑπηρέτησεν ἀνεπιλήπτως ὡς ὑπαξιωματικὸς ἢ ἀνωμοταρχης εἰς τὸν στρατὸν ἢ τὴν χωροφυλακήν.

Ἄρθρον 8. Τὰ περὶ τῆς πρώτης καταστάξεως τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων, τοῦ ὁμοιομόρφου τῆς στολῆς των καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξοπλίσεως τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου καταβληθησομένων πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς, θέλουσι κανονισθῇ διὰ Βασιλ. διατάγματος.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ θέλει κανονισθῇ καὶ τὸ ἐκ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν κρατηθησόμενον ποσὸν κατὰ μῆνα, πρὸς σχηματισμὸν τοῦ κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν τετραετῆ ὑπηρεσίαν των ἀφιέμενοι τῆς ὑπηρεσίας θέλουσι λαμβάνει.

Οὐδέποτε ὅμως τὸ μηνιαίως πληρωθησόμενον αὐτοῖς ποσὸν μετὰ τὴν κράτησιν τοῦ ἀντιτίμου τῆς στολῆς καὶ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, δύναται νὰ ἦναι ἐλάσσων τῶν δραχμῶν 40

κατὰ μῆνα διὰ τοὺς κλητῆρας Β'. τάξεως καὶ 50 διὰ τοὺς τῆς α.

Ἄρθρον 9. Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων προσδιορίζεται τετραετὴς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁρκοδοσίας αὐτῶν· οἱ δὲ πρὸ τοῦ τέλους τῆς τετραετοῦς διαρκείας καταλιμπάνοντες αὐταγωμόνως τὴν θέσιν των, καὶ μὴ ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ καθῆκον ἐντὸς τριῶν μηνῶν, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν δύο μέχρις ἓξ μηνῶν, καὶ κηρύσσονται συγχρόνως ἔκπτωτοι τοῦ δικαιώματος ν' ἀπαιτήσωσι τὸ ὑπάρχον κεφάλαιον ὑπὲρ αὐτῶν ἐκ τῶν μηνιαίων κρατήσεων ἀπὸ τοῦ μισθοῦ των.

Ἐὰν ὁ καταλιπὼν αὐτογνωμόνως τὴν θέσιν του κλητὴρ παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ὁπλισμόν του ἢ τὴν στολήν του, ἢ ἐὰν κατέλιπε τὴν θέσιν του καθ' ὃν χρόνον εἶχε διαταχθῆ νὰ ἐκτελέσῃ ὑπηρεσίαν, τιμωρεῖται μὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Καὶ τούτων ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπε·

Διὰ τῶν ὑπ' ἀριθμὸν 98 καὶ 150 ἐγγράφων σας μοὶ ἐκοινοποιήθησαν ἀποσπάσματα τῶν Πρακτικῶν τῶν κατὰ τὴν 13 Μαρτίου καὶ 11 Μαΐου ε. ε. Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, δι' ὧν τὸ Σῶμα τοῦτο ἐζήτειτο νὰ τῷ ὑποβάλω ὀνομαστικὴν κατάστασιν τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλετῶν ἐκ προκαταβολῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1844—1855. Ὀδηγὸν ἔχων τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν τάξιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας μου, δὲν περιωρίσθην νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Γερουσίαν ὀνομαστικὴν κατάστασιν τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου, κατὰ τὴν αἴτησιν αὐτῆς, ἀλλ' ἐπιθυμῶν νὰ καταδείξω ἐν γένει ἁπάσας τὰς προκαταβολὰς τοῦ Στρατιωτικοῦ κλάδου, ὑπέβαλα γενικὴν σημείωσιν τῶν ἐκ διαφόρων ὑπηρεσιῶν ὑπαρχουσῶν προκαταβολῶν ἀπὸ τοῦ 1833—1855. Ἂν δὲ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν προκαταβολῶν τούτων συμποσούμενον εἰς δραχμὰς 1,121,320:63/00 διαφέρει ἀπὸ τὸ ὑπάρχον εἰς τὴν πρὸς τὸ ἐλεγκτικὸν Συνέδριον σταλεῖσαν κατάστασιν διὰ τὸ ἔτος 1853 κατὰ δραχμὰς 732,988:63/00 ἐπὶ ἔλαττον, τοῦτο προέρχεται διότι εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑποβληθεῖσαν κατάστασιν δὲν περιλαμβάνονται αἱ προσωπικαὶ προκαταβολαὶ καὶ αἱ λοιπαὶ ἐκ διαφόρων ὑπηρεσιῶν ὑπάρχουσαι, ἐν ᾧ εἰς τὴν κατὰ τὸ 1853 σταλεῖσαν πρὸς τὸ ἐλεγκτικὸν

Συνέδριον κατάστασιν τῶν προκαταβολῶν συμπεριλαμβάνονται ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καὶ αἱ χορηγηθεῖσαι εἰς τὰ διάφορα ἀποσπάσματα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας των ποσότητες, καθὼς καὶ τὰ φερόμενα ποσὰ εἰς τὰ πρὸς τὰ Σώματα σταλέντα ἐνπάλματα διὰ τὰ κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1853 ἐξοδά των, ἅτινα μὴ πληρωθέντα παρὰ τῶν Ἐπαρχιακῶν ταμείων ἐντὸς τοῦ ἔτους, ἐφέρθησαν παρὰ τῶν Σωμάτων τούτων εἰς τὰς προκαταβολὰς μέχρι τῆς πληρωμῆς αὐτῶν. Ἐπίσης συμπεριλαμβάνονται αἱ ἀπέναντι τῶν προσωπικῶν προκαταβολῶν ἀποδοθεῖσαι ποσότητες κατὰ τὸ 1853 καὶ 1855, αἵτινες ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑποβληθεῖσαν κατάστασιν τῶν προκαταβολῶν.

Ἐκ τούτων λοιπὸν ἐνοεῖται σαφῶς ὅτι αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὰς τρεῖς ταύτας κατηγορίας προκαταβολαὶ δὲν ἔπρεπε νὰ συμπεριληφθῶσι εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑποβληθεῖσαν κατάστασιν, διότι, ὡς εἴρηται, αὗται δὲν εἶναι προκαταβολαὶ εἰμὴ χρήματα ὑπάρχοντα εἰς τὰ διάφορα ἀποσπάσματα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν, καὶ ποσότητες εἰσελευσόμεναι εἰς τὰ στρατιωτικὰ ταμεῖα τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1854 καὶ 1855.

Ἂν δ' ὑπάρχωσι μέλη τινα τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας ἔχοντα ὑπονοίας ὅτι δῆθεν ὑπὸ σκοποῦ τινος ὁρμώμενος παρέλειψα νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας ἁπάσας τὰς προκαταβολάς, δύναμαι μετὰ παρρησίας νὰ εἴπω ὅτι τὰ μέλη ταῦτα εὑρίσκονται εἰς τὴν μεγαλειτέραν ἀπάτην, καθότι ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὸν Σαπτέμβριον τοῦ 1855, οὐδὲν συμφέρον εἶχον νὰ ὑποκρύψω προκαταβολὰς χορηγηθείσας ὑπὸ τῶν προκατόχων μου, ἐγὼ δὲ οὐδεμίαν προκαταβολὴν εἰς οὐδένα ἐχορήγησα, ἀφ' ἧς ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου· καὶ ταῦτα μὲν εἰς ἀπάντησιν τῶν ὅσων ἓν μέλος ἐξέφρασε κατὰ τὴν προτελευταίαν συνεδρίασιν περὶ τῆς διαφορᾶς τῆς εἰς τὰς καταστάσεις τῶν προκαταβολῶν ἀναφαινομένης. Ἐπειδὴ ὅμως αἱ τοιαῦται ὑπόνοιαι ἐξεφράσθησαν ἐν τῇ προτελευταίᾳ συνεδριάσει καθ' ἣν δὲν εὑρέθην παρὼν, εὐχαριστῶ τοὺς Κ.Κ. Γερουσιαστὰς, αἵτινες σταθμίσαντες καὶ ἐκτιμήσαντες δεόντως τὴν θέσιν καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν Ὑπουργῶν ἀπέναντι τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀπέκρουσαν ἀξιοπρεπῶς τὰς ὑπονοίας ταύτας.

Ἐπῆνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Εὐχαριστῶ τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν διότι κατὰ μέγα μέρος ἐβεβαίωσεν ὅτι αἱ κατὰ τὴν προτελευταίαν συνεδρίασιν γενό-

μεναι παρατηρήσεις δὲν ἀπέβλεπον ἀνύπαρκτα πράγματα. Αἱ ὑπόνοιαί μου δὲν εἶχον πρόθεσίν τινα πλαγίαν κατὰ τοῦ νῦν ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν· κατὰ τὸν ἴδιον ὑπουργὸν δεικνύεται ὅτι μεταξὺ τῆς καταστάσεως τῆς εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ὑποβληθείσης καὶ ἐκείνης τῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑπάρχει μεγίστη διαφορά· καὶ ἐγὼ μὲν ἀνεβίβασα τὸ ὅλον τῆς καταγράσεως τῆς εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον σταλείσης εἰς δραχμὰς **2,700,000** περίπου, καθὰ δὲ ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀνέπτυξεν οἱ ὑποβληθέντες ὑπ' αὐτοῦ πίνακες εἰς τὴν Γερουσίαν ἀναβαίνουσιν εἰς δραχ. **1,121,320:63/00** μὴ συμπεριλαμβανομένων ἐν αὐτοῖς τῶν εἰσπραχθεισῶν ποσοτήτων κατὰ τὰ ἔτη **1852** καὶ **1855**, πρὸς δὲ **700,000** δραχ. περίπου ὡς μὴ ἀνηκουσῶν εἰς προσωπικὰς προκαταβολὰς, διὰ τὰς ὁποίας καὶ μόνον ἐζητήθη κατάστασις, ἀλλ' εἰς διάφορα στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα· ἡ διαφορὰ ἄρα ἣν ὑπεδείκνυον δὲν εἶναι ἀνύπαρκτος. Ὁ λόγος δὲ τῆς διαφορᾶς ταύτης δὲν ἐδόθη ὡς ἐκ τῆς ἀπουσίας τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην. Εἰς τὰς παρατηρήσεις μου ἐκείνας ἐδικαιούμην νὰ προέλθω. α') Διότι ἡ ζητηθεῖσα κατάστασις τῶν ἐκ προκαταβολῶν ὀφειλετῶν ἀπὸ τοῦ **1844 — 1855**, ἀντὶ νὰ δοθῇ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἀπὸ τὸ λογιστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν Νόμον πρέπει νὰ ὑπάρχωσι συγκεντρωμένοι οἱ λογαριασμοὶ διὰ πάντα κλάδον ὅλων τῶν συμπληρωμένων λογιστικῶν ἐτῶν, ἐδόθη μετὰ τρεῖς μῆνας ἐκ πληροφοριῶν τῶν στρατιωτικῶν ταμείων, καὶ ἐδίσταζον ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχωσι πλήρεις τὰς τοιαύτας πληροφορίας· καὶ β') διότι κατ' αὐτὸ ἤδη τὸ ἔτος, ὀλίγον πρὸ τῆς ἐπερωτήσεώς μου, εἶχε σταλῇ τοιαύτη κατάστασις εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον. Ἀλλ' ἂν καὶ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς αἰτήσεως ἐδόθη ἡ κατάστασις αὕτη, ἂν καὶ ἐρανίσθη ἀπὸ τὰ στρατιωτικὰ ταμεῖα καὶ οὐχὶ τὸ λογιστήριον, εἰσέτι δὲν περιῆλθεν εἰς τὰς ὄψεις τῆς Γερουσίας, διατελοῦσα δύω ἤδη μῆνας εἰς τὸ τυπογραφεῖον πρὸς ἐκτύπωσιν, ἥτις εἰσέτι δὲν ἐτελέσθη. Ἐν αὐτῇ τῇ στάσει εὑρισκομένων τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν, προῆλθον εἰς τὰς κατὰ τὴν προτελευταίαν συνεδρίασιν παρατηρήσεις μου, ἐξασκῶν δικαίωμα χορηγούμενον εἰς ἕκαστον Γερουσιαστήν, καὶ χωρὶς νὰ ἔχω σκοπὸν προσβλητικὸν κατὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ἢ τῆς διαχειρήσεώς του· ἐζήτησα δὲ πληροφορίας περὶ τῆς διαφορᾶς ταύτης, πεποιθὼς ὅτι καὶ ἂν ὑπῆρχε πραγματικὴ ἐλλεῖψις χώραν οὐχὶ ἐν γνώσει τοῦ Κ. ὑπουργοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ σῶμα ἀνέθηκε τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς

προκαταβολῆς ὀφειλετῶν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσῃ. Ὅθεν καὶ ἦτο, φρονῶ, περιττὴ ἡ ἐκφρασθεῖσα εὐχαρίστησις πρὸς τοὺς ἐκφρασθέντας Γερουσιαστὰς καθαρώτερον ὑπὲρ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Κ. ὑπουργοῦ· οὐχ' ἧττον ὅμως νομίζω ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς ὑποβαλὼν τὴν κατάστασιν τῶν ἐκ προκαταβολῆς ὀφειλετῶν ἔπρεπε νὰ συνοδεύσῃ ταύτην καὶ μὲ ἔκθεσιν περιληπτικὴν καὶ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ἔκτοτε μέχρι σήμερον λαβουσῶν χώραν προκαταβολῶν, καὶ ὡς πρὸς τὰς ἐξαιρέσεις τὰς ὁποίας σήμερον ἀναφέρει· μόλον ὅτι, κατ' ἐμὲ, ἔπρεπε νὰ ἀναφαίνωνται ἐν τῇ πρὸς τὴν Γερουσίαν σταλείσῃ καταστάσει καὶ αἱ προκαταβολαὶ αἱ εἰς στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα σταλεῖσαι καὶ μένουσαι εἰσέτι ἀσυμψήφιστοι, διότι οὕτω καὶ αὗται ἔλαβον νομίζω τὸν προσωπικὸν χαρακτῆρα, οὕτως ἐξεπληροῦτο ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τῆς αἰτήσεώς μας, τοῦ νὰ μάθωμεν κατὰ πόσον προήχθη καὶ εἰς ποῖον βαθμὸν εὑρίσκεται ἤδη ἡ τοιαύτη τῶν προκαταβολῶν κατάχρησις.

Ἡ Γερουσία, ἐπήνεγκεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἔδοσε πίστιν εἰς τὴν πρὸς αὐτὴν σταλεῖσαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου κατάστασιν τῶν ἐκ προκαταβολῆς ὀφειλετῶν, καὶ ἀνέθηκεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τὴν περὶ τούτων ἔρευναν, ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσῃ· ὥστε πᾶσα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περαιτέρω συζήτησις ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι περιττή.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία μετέβη εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὴν συζήτησιν δηλ. τοῦ νομοσχεδίου δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διαφιλονεικουμένων δασῶν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ τὰ ὑπὸ τῆς ἀθωμανίδος Ἐμπιπὲ Χανούμης παρουσιασθέντα ἔγγραφα δασῶν τινων ἐν Εὐβοίᾳ κειμένων.

Κατὰ συνέπειαν θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Μαγγίνας ἔλεξε τάδε.

Ἐξακολουθῶ νὰ θεωρῶ προτιμωτέραν τὴν ἀναβολὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ λόγους τοὺς ὁποίους θέλω ἀναφέρει εἰς τὸ τέλος τῆς ἀγορεύσεώς μου· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κύριος ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐπέμεινεν εἰς μίαν τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιμένῃ διὰ τὴν ἐπίσπευσιν τῆς συζητήσεως τούτου, προτείνων ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ δώσῃ πᾶσαν πληροφορίαν εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ τὰ δάση τὰ ὁποῖα ἀντιποιεῖται ἡ Ἐμπιμπὲ χανοὺμ, καὶ διὰ τὰ ὁποῖα εἰσῆξε τὸ Ὑπουργεῖον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἂς εὐαρεστηθῇ νὰ

δώσῃ εἰς τὸ σῶμα τὰς ἐπομένας πληροφορίας, ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης ἐκ τῶν ὁποίων ἐπιφέρω συγχρόνως τὰς παρατηρήσεις μου, πρὸς εὐκολίαν ἀφ' ἑνὸς τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐπαναλήψεως.

1) Ποῖος εἶναι ὁ τίτλος τῶν ὁποίων ἔφερεν ἡ Ἐμπιμπὲ χανοὺμ τὸ **1843** πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αἰτήσεώς της, καὶ ποῖον φέρει ἤδη κατ' ἐπανάληψιν, ἂν τυχὸν κάμνῃ τοιαύτην.

2) Ἐπειδὴ ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις ἀναφέρει, ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου πρόκειται νὰ ἐκπληρωθῇ ῥητὴ καὶ ἐπίσημος ὑπόσχεσις, ἂς εὐαρεστηθῇ νὰ μᾶς εἴπῃ πότε ἐδόθη ἡ ῥητὴ καὶ ἐπίσημος αὕτη ὑπόσχεσις καὶ ἀπὸ ποῖον; ἂν ἐδόθη ἁπλῶς ὑπόσχεσις διὰ νὰ εἰσαχθῇ νομοσχέδιον εἰς τὰς Βουλάς, ἐξεπληρώθη ἡ ὑπόσχεσις αὕτη διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἂν δὲ ἐδόθη ὁριστικῶς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐκθέσεως, ὑπόσχεσις διὰ νὰ παραδεχθῇ ἡ αἴτησις καὶ νὰ ἐπιψηφισθῇ νόμος, ἡ τοιαύτη ὑπόσχεσις δὲν συνάδει μὲ τὸ συνταγματικὸν σύστημα. Ἡ ἐξ ἀναποφεύκτου ἀνάγκης διδομένη ὑπόσχεσις εἰς συνταγματικὸν σύστημα, περιορίζεται στενὰ μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς νομοσχεδίου, ἢ τὸ πολὺ μέχρι τῆς ὑποστηρίξεως αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν, ἀλλ' ὄχι καὶ περὶ βεβαιότητος ἐπιψηφίσεως νόμου, ἐπειδὴ εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν ὑποδεικνύεται ἐπιβολὴ θελήσεως, ἤγουν, οἱ μὲν Γερουσιασταὶ πρέπει ἐκόντες ἄκοντες νὰ ἐπιψηφίσωσι τὸν νόμον ἕνεκα τῆς δοθείσης ὑποσχέσεως, ἡ δὲ ἐπὶ τῶν δασῶν ἐπιτροπὴ νὰ παραβλέψῃ πᾶσαν ἔλλειψιν νομίμων τίτλων διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐδόθη ῥητὴ καὶ ἐπίσημος ὑπόσχεσις.

3) Ἂν ἐδημοσιεύθη τὸ ἀπὸ **30** Ἰουλίου (**11** Αὐγούστου **1843**) Β. Διάταγμα δι' οὗ ἐπετράπη εἰς τὸν Χασὰν Μπέην νὰ ὑποβάλῃ τοὺς τίτλους του, ἐπειδὴ δὲν φαίνεται τὸ διάταγμα τοῦτο δημοσιευμένον εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως· ἂν μέ εἴπῃ τις ὅτι ἴσως καὶ ἄλλα διατάγματα δὲν ἐδημοσιεύθησαν, ἀπαντῶ, ὅτι μία ἔλλειψις δὲν δύναται νὰ καθιερώσῃ δευτέραν ἢ καὶ περισσοτέρας, καθότι τὸ Β. Διάταγμα τοῦ **1833** ὁρίζει ὅτι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα τὰ φέροντα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως καὶ ὅλαι αἱ ἐπίσημοι πράξεις τῆς ἐξουσίας νὰ δημοσιεύωνται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐτέθη ἄνευ σκοποῦ.

4) Ἡ περὶ ἰδιωτικῶν δασῶν διάταξις ἐγένετο διὰ νόμου τὸ **1836**, οὗ τινος ἡ διάρκεια ἦτο ἐνιαυσία· ὅθεν ἡ δοθεῖσα ἐπέκτασις εἰς τὸν Χασὰν Μπέην κατ' ἐξαίρεσιν τὸ **1843**, μετὰ παρέλευσιν ἓξ ἐτῶν τῆς προθεσμίας τοῦ νόμου, ἐπρεπε τοὐλάχιστον νὰ γείνῃ διὰ νόμου, ἐπειδὴ πᾶσα ἀκύρωσις ἢ τροποποίησις νόμου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γείνῃ εἰμὴ διὰ νόμου.

Διὰ τὰς ἐλλείψεις παρελθουσῶν πράξεων ἀνεπιδέκτων ἤδη διορθώσεως, δὲν προτίθεμαι νὰ κατηγορήσω, ἀλλὰ νὰ προκαλέσω τὴν δέουσαν προσοχὴν διὰ νὰ μὴ ἀποκαθίσταται ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἀμφισβητήσιμος, ἐπειδὴ μία ἔλλειψις τύπου, ὡς γνωρίζετε, καταστρέφει τὴν οὐσίαν.

5) Πόθεν ὡρμήθη ἡ κυβέρνησις εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς αἰτήσεως τῆς Ἐμπιμπὲ χανούμ, ἀπὸ πνεῦμα νομιμότητος καὶ δικαιοσύνης ἢ ἀπὸ πνεῦμα χάριτος· ἂν ἀπὸ τὸ πρῶτον, ὅπερ εἶναι τὸ πιθανώτερον, εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν ὅλαι αἱ κοινότητες τῶν κεφαλοχωρίων, αἵτινες ἀποτελοῦσι σχεδὸν τὰ τέσσαρα πέμπτα τοῦ ἔθνους· ἂν δὲ ἀπὸ τὸ δεύτερον, ἡ χάρις ἐνταῦθα δὲν ἔχει χώραν, διὸ καὶ νομίζω περιττὸν νὰ κάμω λόγον περὶ τούτου.

6) Ἡ διορισθεῖσα πρώτη ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν τίτλων τῶν ἰδιωτικῶν δασῶν, καὶ ἡ δευτέρα τῶν πραγματογνωμόνων πρὸς διάγνωσιν τῆς νομιμότητος τῶν ἐγγράφων καὶ τοῦ Τουρκικοῦ δικαίου, ὁρίστανται ὁλοσχερῶς πρὸς διατήρησιν τῶν τύπων τοὐλάχιστον ἢ οὔ; καὶ μάλιστα ἡ δευτέρα ἥτις συντείνει κυριωτέρως διὰ τὴν διάγνωσιν τοῦ Τουρκικοῦ δικαίου.

7) Ἂν ἐδημοσιεύθη τὸ ἀπὸ **14** (**26**) Ἀπριλίου **1842** Β. διάταγμα διὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅπερ ἀναφέρει ἡ ὑπουργικὴ δήλωσις τῆς **16** Ἀπριλίου **1842**, ἐπειδὴ δὲν φαίνεται καὶ τὸ διάταγμα τοῦτο δημοσιευμένον εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως· ἐπειδὴ δὲ ἀνέφερα πρὸ μικροῦ περὶ τῆς ἐλλείψεως ταύτης, νομίζω περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψω ἤδη.

Τὸ νομοσχέδιον ἀναφέρει ὅτι ἡ Ἐμπιμπὲ Χανούμ ἐπαρουσίασε τὰ ἔγγραφά της τὸ **1843**, κατ' ἣν ἐποχὴν ὑπέβαλε τοὺς τίτλους του καὶ ὁ Χασὰν Μπέης, ἀλλὰ διὰ μὲν τὸν Χασὰν Μπέην ἐξεδόθη Β. διάταγμα καὶ παρεδέχθη ἡ αἴτησίς του, διὰ δὲ τὴν Ἐμπιμπὲ Χανούμ ὄχι, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπὶ τῶν δασῶν ἐπιτροπὴ ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν αὐτῆς. Ἐρωτῶ ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι ἕνεκα τῶν ὁποίων δὲν ἐθεωρήθη παραδεκτέα ἡ αἴτησις τῆς Ἐμπιμπὲ Χανούμ τὸ **1843**, ὅτε ἦτο μᾶλλον πρόσφατον τὸ πρᾶγμα, διότι μόλις εἶχον παρέλθει ἓξ ἔτη ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου παραχωρουμένης; καὶ ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι ἕνεκα τῶν ὁποίων θεωρεῖται παραδεκτέα ἤδη τὸ **1856** μετὰ παρέλευσιν **19** ἐτῶν; ἐπαρουσιάσθησαν τάχα νέα ἔγγραφα καὶ τίτλοι ἄγνωστοι εἰς ἡμᾶς; ταῦτα πρέπει νὰ γνωστοποιη-

θῶσι· τούτων μὴ ὑπαρχόντων, δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ ὅτι μόνη ἡ πολυχρόνιος διάρκεια μετέβαλε τὸ τότε ἄδικον εἰς δίκαιον ἤδη

9) Ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις ἀναφέρει ὅτι ἡ Ἐμπιμπὲ χανοὺμ δὲν ἐπαρουσίασε τὰ ἔγγραφά της ἐντὸς τῆς ἐνιαυσίου προθεσμίας κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1837 νόμου, καὶ ἐπειδὴ τοιοῦτος νόμος τοῦ 1837 δὲν ὑπάρχει, ἐξάγεται ὅτι εἶναι γραφικὸν λάθος, ἤτοι ἀντὶ 1836 ἐτέθη 1837, ὅθεν δὲν ἀπαιτεῖται πληροφορία περὶ τούτου ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον συνομολογῇ ὅτι ἐννοεῖ ὡς πρὸς τοῦτο τὸν νόμον τοῦ 1836.

10 Καὶ τελευταίαν) Ἡ Ἐμπιμπὲ χανοὺμ ἀπαιτεῖ τὴν κυριότητα τῶν κειμένων δασῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου τὸ ὁποῖον ἠγόρασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀπὸ τὴν κοινότητα αὐτὴ, καὶ τὸ ὁποῖον χωρίον ἐπώλησεν αὐτὴ ἡ ἰδία εἰς δευτέρους ἀγοραστὰς πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν περίπου, ὡς ἐπληροφορήθην, δηλ. μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς προθεσμίας τοῦ νόμου τοῦ 1836, ὅτε δὲν εἶχε κυριότητα δάσους, δυνάμει τοῦ ἐν ἰσχύϊ νόμου, διὰ νὰ πωλήσῃ αὐτὸ ὁμοῦ μὲ τὸ χωρίον εἰς τοὺς ἀγοραστὰς, καὶ κατὰ συνέπειαν οἱ δεύτεροι ἀγορασταὶ δὲν ἔχουν δικαίωμα ἀπαιτήσεως δασῶν οὔτε ἀπὸ τὴν Ἐμπιμπὲ χανοὺμ οὔτε ἀπὸ τὸ δημόσιον. ἐπειδὴ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἠγόρασαν τὸ χωρίον, ὁ πωλητὴς αὐτοῦ δὲν εἶχε δικαίωμα ἐπὶ τῶν δασῶν, κατὰ τὸν νόμον, διὰ νὰ πωλήσῃ αὐτὰ ὁμοῦ μὲ τὸ χωρίον εἰς τοὺς ἀγοραστάς· ἄλλως τε πωλήσασα ἡ Ἐμπιμπὲ χανοὺμ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος χωρίον εἰς δευτέρους ἀγοραστὰς, συνεπώλησε καὶ ὅλα τὰ δικαιώματα τὰ ὁποῖα εἶχεν ἢ ἤθελεν ἔχει ἐπὶ τοῦ χωρίου τούτου, καὶ ἀπεξενώθη παντὸς δικαιώματος, ἀπεκατεστάθησαν δὲ εἰς ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ δικαιώματα αὐτῆς οἱ δεύτεροι ἀγορασταί. Ὅθεν, πᾶν ἀναφυόμενον δικαίωμα ἢ πᾶσα τυχὸν γενομένη παραχώρησις δάσους ἢ ἄλλου τινος εἴδους εἰς τὴν Ἐμπιμπὲ Χανοὺμ, δὲν ἀνήκει πλέον εἰς αὐτὴν ὡς ἀποξενωθεῖσαν παντὸς δικαιώματος, ἀλλ' ἀνήκουν δικαιωματικῶς εἰς τοὺς δευτέρους ἀγοραστάς, ὥστε, καὶ ἂν ἤθελεν ἀρνηθῇ ἡ Ἐμπιμπὲ χανοὺμ, οὗτοι δύνανται νὰ λάβωσι ταῦτα δικαστικῶς ἄνευ δυσκολίας, ἄρα ἡ αἴτησις εἶναι ἐκ συνενοήσεως· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει μολαταῦτα δικαίαν τὴν αἴτησιν τῆς Ἐμπιμπὲ Χανοὺμ ἐπαναφέρουσα τὸν τίτλον εἰς τὸν πρῶτον πωλητὴν, ὅστις εἶναι ἡ κοινότης, ἐπειδὴ δὲν ἔχει ἄλλον λόγον εἰς τὸν ὁποῖον νὰ στηριχθῇ ἡ αἴτησις, ἔπεται ὅτι κατὰ μείζονα λόγον πρέπει ν' ἀναγνωρίσῃ τῷ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὰς κοινότητας τῶν κεφαλοχωρίων, αἵτινες δὲν ἐπώλησαν τὰ χωρία των· ἂν ὁ τίτλος τῆς Ἐμπιμπὲ Χανοὺμ εἶναι νόμιμος, εἶναι ἐπίσης νόμιμοι καὶ οἱ τίτλοι τῶν κεφαλοχωρίων, ἂν δὲ οἱ τίτλοι τῶν κοινοτήτων τούτων εἶναι ἀνίσχυροι, εἶναι ἐπίσης ἀνίσχυρος καὶ ὁ τίτλος τῆς Ἐμπιμπὲ Χανοὺμ, ἐπειδὴ καὶ τῆς μὲν καὶ τῶν δὲ οἱ τίτλοι εἶναι οἱ αὐτοὶ καὶ τὸ ἀντικείμενον μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως ἄνευ τῆς ἐλαχίστης διαφορᾶς· ὅθεν πᾶσα ἐξαίρεσις εἶναι ἀνυποστήρικτος καὶ ἄδικος.

Μετὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ τόπου ἀπὸ τοὺς ὀθωμανοὺς, ὅτε ὁ Σουλτάνος ἐδώρησεν ἅπαξ καὶ κατὰ πρῶτον ἐρημωμένα ὀλίγιστα χωρία εἰς ὀθωμανοὺς δι' ἀμοιβὰς τῶν ἐνδουλεύσεών των, καὶ μετὰ τὴν καταγραφὴν τῶν ὁρίων ὅλων τῶν χωρίων πρὸς διάγνωσιν τοῦ τόπου, καὶ πρὸς ἄρσιν πάσης συγχύσεως διὰ τὰς κοινοτικὰς περιουσίας, ἡ ὁποία σημείωσις κατεγράφη εἰς τὸν γενικὸν κώδηκα, ὅστις εὑρίσκεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔκτοτε οὐδεὶς ποτὲ ἠγόρασε χωρίον διὰ τσιφλίκι οὔτε ἀπὸ τὸν Σουλτάνον οὔτε ἀπὸ ἄλλον τινὰ, εἰμὴ ἀπὸ τὴν κοινότητα ἑκάστου πωληθέντος χωρίου, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἄλλος εἶχε τὸ δικαίωμα τῆς ἀρχαίας πωλήσεως, κεφαλοχωρίου, εἰχὲ ἡ κοινότης αὐτοῦ, ὥστε πρωτότυποι πωληταὶ παντοῦ καὶ πάντοτε εἰσὶν αἱ κοινότητες, καὶ οὐδεὶς ἄλλος· καὶ κατὰ φυσικὸν λόγον, κύριοι, ἂν αἱ κοινότητες εἶχον τὸ δικαίωμα τῆς πωλήσεως τῶν χωρίων των, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ καὶ ἄλλος τὸ δικαίωμα τοῦτο, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ἂν ἄλλος εἶχε τὸ δικαίωμα τῆς πωλήσεως τῶν χωρίων, δὲν ἠδύναντο συγχρόνως νὰ ἔχουν καὶ αἱ κοινότητες τὸ αὐτὸ δικαίωμα, ἐπειδὴ ἤθελε συμβαίνουν ἀνωμαλίαι καὶ συγχύσεις ἀδιεξόδου, σήμερον νὰ πωλῇ ὁ εἷς τὸ χωρίον βῆτα καὶ αὔριον νὰ πωλῇ ὁ ἕτερος τὸ αὐτὸ χωρίον βῆτα· παρατηρητέον ὅτι πᾶσα πρώτη καὶ ἀρχαία πώλησις χωρίου πηγάζει ἀναμφιβόλως ἀπὸ τὴν κοινότητα αὐτοῦ, μετὰ δὲ τὴν πρώτην αὐτὴν πώλησιν, ἠδύνατο καὶ δύναται ὁ πρῶτος ἀγοραστὴς νὰ πωλήσῃ αὐτὸ εἰς δεύτερον, ὁ δεύτερος εἰς τρίτον καὶ οὕτω καθεξῆς· ἀλλὰ μὴ ὑπαρχούσης τῆς ἀρχαίας πωλήσεως ἀπὸ τὴν κοινότητα τοῦ χωρίου, δὲν ἠδύνατο νὰ γένῃ οὔτε εἶχε κῦρος ἄλλη πώλησις, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, ἥτις ἦτο σπανία σπανιωτάτη, ὅτε τὸ χωρίον ἔμενεν ὁλοσχερῶς ἔρημον καὶ δὲν ἦσαν πουθενὰ κάτοικοι, τότε καὶ μόνον ἠδύνατο ὁ ἀρμπάδης σπαχὴς νὰ διαθέσῃ τὰς γαίας εἰς ἄλλον ἢ εἰς ἄλλους πρὸς καλλιέργειαν αὐτῶν, ἀλλ' οὐδέποτε εἰς πώλησιν, ἐπειδὴ οἱ σπαχίδες δὲν εἶχον δικαίωμα πωλήσεως κοινοτικῆς περιουσίας ἢ γαιῶν.

Ἐπειδὴ ὁμιλῶ ἐν γνώσει τοῦ πράγματος, εἶμαι εἰς κατάστασιν ν' ἀποδείξω ὀνομαστὶ πολλοὺς ἀγοραστὰς χωρίων, οἵτινες ἠγόρασαν αὐτὰ ἀπὸ τὰς κοινότητας, καὶ χάριν συντομίας ἀναφέρω μόνον δύω ἐπίσημα πρόσωπα, ὅπερ ἀρκεῖ πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ὅλου. Πρῶτον ὁ Κιαμίλπεης ἀπὸ τὴν Κόρινθον, ὅστις ἔχαιρε σημαντικὴν ὑπόληψιν καὶ ἐγνώριζε τὸ Τουρκικὸν δίκαιον, καὶ ὅστις ἠγόραπε πολλὰ χωρία εἰς διάφορα μέρη τῆς Πελοποννήσου· τὰ χωρία ταῦτα πόθεν τὰ ἠγόρασε; βεβαίως ἀπὸ τὰς κοινότητας αὐτῶν· καὶ ἂν τυχὸν ἠγόρασε κανένα ἀπὸ ἄλλον, ἡ ἀρχαία πώλησις τοῦ ἄλλου τούτου πηγάζει ἀναμφιβόλως ἀπὸ τὴν κοινότητα αὐτοῦ· καὶ δεύτερον ὁ Ἀλῆ Πασὶς τῶν Ἰωαννίνων, ὅστις ἦτο πολὺ ἰσχυρὸς, ὅστις εἶχεν ὅλα τὰ μέσα, ὅστις εἶχε πλησίον του πολλοὺς νομομαθεῖς καὶ γνωρίζοντας κάλλιστα τὸ τουρκικὸν δίκαιον, καὶ ὅστις ἠγόρασε τόσα χωρία ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς περιφερείας τῆς ἡγεμονίας του ὅσον εἶναι σχεδὸν τὸ τρίτον τῆς Πελοποννήσου ὅλης· τὰ χωρία ταῦτα πόθεν τὰ ἠγόρασε; βεβαίως ἀπὸ τὰς κοινότητας αὐτῶν· ὅστις ἔχει διαφορετικὴν ἰδέαν καὶ γνωρίζει ὅτι ἀρχαία πώλησις κεφαλοχωρίου ἐγένετο ἀπὸ ἄλλον καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν κοινότητα αὐτοῦ, ἂς φέρῃ ἓν καὶ μόνον τοιοῦτον παράδειγμα καὶ αὐτὸ ἀρκεῖ νὰ ματαιώσῃ ὅλα ὅσα ἀνέφερα, ἀλλ' οὐδεὶς θέλει δυνηθῇ νὰ φέρῃ τοιαύτην ἀπόδειξιν, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει.

Ὅταν λοιπὸν ὁ ἀγοραστὴς οἱουδήποτε χωρίου ἀναγνωρίζεται κύριος ὅλων τῶν περιεχομένων ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου, ἤγουν γαιῶν καλλιεργησίμων καὶ μὴ, δασῶν, χόρτων καὶ λοιπῶν ἐν γένει, δύναμαι τῆς ἀγορᾶς τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἀπὸ τὴν κοινότητα τοῦ αὐτοῦ χωρίου, καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀναγνωρίζει ῥητῶς ὁ παράγραφος δεύτερος τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1836 νόμου, ποίας εἶναι ὁ λόγος δι' τὸν ὁποῖον αἱ μὴ πωλήσασαι τὰ χωρία των κοινότητες ἐν δύνανται νὰ ἔχωσι δι' ἑαυτὸν τὸ δικαίωμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠδύναντο νὰ δώσωσιν εἰς ἄλλον; εἰς ποίαν λογικὴν κρίσιν ἢ εἰς ποῖον β.βλίον δικαιοσύνης ὑπάρχει ἢ δύναται νὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη ἀλλόκοτος νομολογία; ἤγουν, ὁ δοτὴρ τοῦ δικαιώματος ἑνὸς πράγματος νὰ μὴ δύναται νὰ ἔχῃ δι' ἑαυτὸν τὸ δικαίωμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ δώσῃ νομίμως καὶ ἀκωλύτως εἰς ἄλλον; ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἐκτὸς πάσης λογικῆς.

Διὰ νὰ γίνω ἔτι καταληπτὸς εἰς τὸ οὐσιῶδες τοῦτο ζήτημα, ἀναφέρω ὀνομαστὶ πλησιόχωρον καὶ πασίγνωστον χωρίον· ἡ πλησίον τῶν Ἀθηνῶν κοινότης τοῦ χωρίου Μαρουσίου, ἠδύνατο

τὰ πωλήσῃ τὸ χωρίον της εἰς τὸν Χασάνην ἢ εἰς τὸν Γεώργιον, καὶ ὁ ἀγοραστὴς οὗτος νὰ ἦναι καὶ ν' ἀναγνωρίζηται καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν κύριος εἰς ὅλα τὰ ἐμπεριεχόμενα ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου τούτου, εἰς γαίας καλλιεργησίμους καὶ μὴ, εἰς δάση, εἰς νομὰς κτλ', δύναμαι τῆς ἀγορᾶς τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἀπὸ τὴν κοινότητα τοῦ Μαρουσίου, καὶ ἂν ἡ ἰδία αὐτὴ κοινότης τοῦ χωρίου δὲν ἐπώλησε τὸ χωρίον της, δὲν δικαιοῦται νὰ ἔχῃ δι' ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ δώσῃ νομίμως καὶ ἀκωλύτως εἰς τὸν Χασάνην ἢ εἰς τὸν Γεώργιον; ἐπαναλαμβάνω, κύριοι, ὅτι ἡ νομολογία αὕτη εἶναι ἐκτὸς πάσης λογικῆς, ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τοῦτο μεταξὺ τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν ἀγοραστῶν τῶν τσιφλικίων εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ, ἀλληλένδετον καὶ ἀδιαχώριστον, καὶ ποτὲ ὁ ἀγοραστὴς ἑνὸς πράγματος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ πλειότερα δικαιώματα ἀφ' ὅσα εἶχεν ὁ πωλητὴς αὐτοῦ. Τοῦτο εἶναι ἀναντιῤῥήτου γενικὸν ἀξίωμα.

Πολλοὶ τινὲς λέγοντες ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο τῶν κοινοτήτων εἶναι ἀναμφισβήτητον, ἀλλ' ἐφαρμοζόμενον βλέπει γίνει πρόξενον νὰ χάσῃ τὸ δημόσιον πολλὰ δάση, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ῥίπτει τὸν δισταγμόν. Εἰς τούτους ἅπαντῶ· δὲν πρόκειται περὶ ὠφελείας ἢ ζημίας, ἀλλὰ περὶ δικαιοσύνης καὶ νόμου καταλλήλου, ὥστε νὰ μὴ συμβαίνουν γραγγισμοὶ, παράπονα καὶ ἐξαιρέσεις· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ ἰδίως τὴν ζημίαν τοῦ δημοσίου, ἥτις πράγματι δὲν ὑπάρχει, λέγω, ὅτι δὲν πρέπει οὔτε κατὰ διάνοιαν νὰ ὑπάρχῃ ἰδία ὅτι τὸ δημόσιον προτίθεται νὰ οἰκειοποιηθῇ ἀλλότρια δικαιώματα, εἶτε μεγάλα εἶναι ταῦτα εἴτε μικρὰ, ἐπειδὴ τὸ δημόσιον εἶναι ἡ πλάστις τῆς γενικῆς δικαιοσύνης.

Λέγων ταῦτα, Κύριοι, δὲν ἐννοῶ ὅτι τὸ δημόσιον δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ἐκεῖνα τὰ δικαιώματα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἔχῃ, καὶ τὰ ὁποῖα συμφέρει νὰ ἔχῃ διὰ τὴν διατήρησιν καὶ ἐπιτήρησιν τῶν δασῶν ἐν γένει, δικαιώματα ὑπαγόμενα εἰς τὸ ἐνυπάρχον σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἄνευ ἐξαιρέσεως εἴδους τινός, ὅπερ δὲν ὑπάρχει καθ' ὁλοκληρίαν, δὲν ἐννοῶ τὸ ἀπόλυτον καὶ ἀσαφὲς διὰ νὰ ἀνοιχθῇ σταδίων παρουσιάσεως πλαστῶν ἐγγράφων καὶ ψευδῶν μαρτυριῶν, ἀλλ' ἐννοῶ νόμον γενικὸν μὲ ὡρισμένα καὶ γραπτὰ δικαιώματα στηριζόμενα εἰς τὴν δικαιοσύνην, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ οὔτε ἀνάγκη κἂν παρουσιάσεως ἐγγράφων καὶ μαρτυριῶν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν κοινοτήτων. Δὲν ἐννοῶ ὅτι οἱ μείναντες εἰσέτι πέντε τὸ πολὺ ἀγορασταὶ τσιφλικίων, ἐν οἷς καὶ ἡ Ἐμπιμπὲ Χανούμ, νὰ ἔχωσιν ὀλιγώτερα δικαιώματα ἀφ' ὅσα ἔλαβον οἱ ἑκατὸν πέντε ἢ

καὶ πλειότεροι ἀγοράσται τσιφλικίων, ἀλλ' ἐννοῶ νόμον γενικὸν ὅστις νὰ βασίζηται εἰς τὴν αὐστηρὰν δικαιοσύνην καὶ νὰ ἐφαρμόζηται ὁμοιομόρφως εἰς ἅπαντας, διὰ νὰ μὴ συμβαίνωσι ἐξαιρέσεις καὶ χάριτες σήμερον διὰ τὸν Χασὰν Μπέην, αὔριον διὰ τὴν Ἐμπιμπὲ χανούμ, μεθαύριον διὰ τὴν Φατμὲ χανούμ, καὶ ποτὲ διὰ τὸν πολίτην, ποτὲ διὰ τὴν κοινότητα.

Ἴσως μὲ εἴπῃ τις ἐνταῦθα ὅτι ὑπάρχει τοιοῦτος νόμος περὶ τῶν ἰδιωτικῶν δασῶν δηλ. ὁ νόμος τῆς 17 Νοεμβρίου 1836, εἰς τοῦτον ἀπαντῶ· γνωρίζω τὸν νόμον τοῦτον, ἀλλ' ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ὁ νόμος οὗτος εἶναι πλημμελὴς μὲ οὐσιώδεις ἐλλείψεις, αἵτινες ἀποδεικνύονται ὡς τοιαῦται ἐκ τῶν πράξεων τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἰδοὺ πῶς. Ἡ γενομένη ἐξαίρεσις εἰς τὸν Χασὰν Μπέην τὸ 1843 ἀντιβαίνει εἰς τὴν διάταξιν τοῦ νόμου τούτου, ἐπίσης ἡ προτεινομένη ἤδη διὰ τὴν Ἐμπιμπὲ χανούμ ἀντιβαίνει εἰς τὴν διάταξιν ταύτην, καὶ ἡ Κυβέρνησις ὁμολογεῖ ὅτι ἡ αἴτησις τῆς Ἐμπιμπὲ χανούμ στηρίζεται εἰς τὴν δικαιοσύνην, καὶ τούτου ἕνεκα θεωρεῖ παραδεκτέαν ταύτην· ὅταν ἡ αἴτησις τῆς Ἐμπιμπὲ χανούμ, ἥτις ἀντιβαίνει εἰς τὴν διάταξιν τοῦ νόμου, στηρίζεται εἰς τὴν δικαιοσύνην, δῆλον ὅτι ὁ νόμος ἔχει ἔλλειψιν ὅστις ἀφήρεσε τὸ δίκαιον αὐτῆς· ἂν δὲ ὁ νόμος στηρίζεται εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ δὲν ἔχῃ ἐλλείψεις, ἔπεται ὅτι ἡ αἴτησις τῆς Ἐμπιμπὲ χανούμ δὲν εἶναι δικαία· δὲν εἶναι δυνατὸν καὶ ὁ ἀδικῶν καὶ ὁ ἀδικούμενος νὰ ἔχωσι δίκαιον συνάμα· ἂν ἀληθῶς ἠδικήθη ἡ Ἐμπιμπὲ χανούμ καὶ πρέπει ν' ἀποζημιωθῇ, ἔπεται ὅτι πρέπει νὰ ἐπιστραφῶσιν ὅλα τὰ τοιαύτης φύσεως ἀδικήματα, ἂν τυχὸν ὑπάρχωσι τοιαῦτα· ἤγουν, ἂν ὁ νόμος εἶναι ἐλλειπὴς νὰ διορθωθῇ ὁμοιομόρφως δι' ὅλους καὶ ὄχι κατ' ἐξαίρεσιν. Ἐγὼ ὅμως δοξάζω ὅτι ὁ νόμος εἶναι ἐλλειπής· ἂν προσθέσωμεν εἰς ταῦτα καὶ τὴν ἐξαίρεσιν τὴν ὁποίαν κάμνει ὁ νόμος διὰ τὰς κοινότητας, τότε ἡ ἔλλειψις εἶναι πολὺ μεγάλη, καὶ τοῦτο ἔρχομαι ἤδη νὰ ἀναλύσω, διότι θεωρῶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο λίαν σπουδαῖον.

Ὁ ὑπάρχων νόμος περιέχει δύω περιπτώσεις, καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην ὁρίζει ὅστις νομίζει ὅτι ἔχει δικαίωμα κυριότητος δάσους, ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ τοὺς τίτλους του (τὰ ταπιά του) πρὸς ἐξέτασιν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ 1836 μέχρι τοῦ 1837, παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, παραγράφεται πᾶν δικαίωμα ἀπαιτήσεως· ἂν ἔλεγεν ὅτι ἡ βραδύτης τῆς αἰτήσεως δὲν δίδει δικαίωμα ἀποζημιώσεως διὰ ἔσοδα παρελθόντων ἐτῶν, εἶχεν ὀπωσοῦν δίκαιον, ἀλλὰ διὰ τόσον βραχὺ διάστημα νὰ παραγράφηται τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, εἶναι πολὺ σκληρὸν καὶ ἀντιβαίνει εἰς τὸ κοινὸν δίκαιον· εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν κάμνει μίαν πολλὰ σημαντικὴν διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἀγοραστῶν τῶν τσιφλικίων καὶ τῶν κοινοτήτων πρὸς ἐπαισθητὴν ζημίαν τῶν δευτέρων· ἤγουν, οἱ κύριοι τῶν τσιφλικίων, λέγει ὁ νόμος, ὀφείλουν νὰ παρουσιάσωσι τὰ ταπιά των πρὸς ἐξέτασιν, καὶ ἂν εἰς τὰ ταπιά των ταῦτα δὲν καταγραμμάζωνται μὲν τὰ ἐμπεριεχόμενα ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ τσιφλικίου δάση, περιγράφονται δὲ τὰ ὅρια τοῦ χωρίου τούτου, ὅλα τὰ δάση ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸν κύριον τοῦ τσιφλικίου εἴτε καταγραμμάζονται εἰς τὸ ταπὶ εἴτε ὄχι· ἀπὸ δὲ τὰς κοινότητας ἀπαιτεῖ ὅλον τὸ ἀντίστροφον· ἤγουν αἱ κοινότητες δὲν ἀρκεῖ μόνον ν' ἀποδείξωσι τὰ ὅρια τῶν χωρίων των, ἀλλ' ὀφείλουν νὰ παρουσιάσωσι ταπιὰ εἰς τὰ ὁποῖα ὄχι μόνον νὰ καταγραμμάζωνται τὰ ὑπάρχοντα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν χωρίων των δασῶν, ἀλλὰ ν' ἀναφέρεται ῥητῶς εἰς τὸ ταποῦ ὅτι τὰ δάση δεῖνα καὶ δεῖνα ἀνήκουν εἰς τὴν κοινότητα τοῦ χωρίου, μὴ ὑπαρχούσης δὲ τῆς τοιαύτης διατάξεως, ἡ κοινότης δὲν ἔχει δικαίωμα ἀπαιτήσεως δάσους· διάταξις ἥτις ἀποβλέπει τὴν ἀπαλλοτρίωσιν πάσης κοινοτικῆς περιουσίας εἴτε δικαίως εἴτε μή, ἐπειδὴ ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὰς κοινότητας ὅ,τι δὲν ἔχουσι, ὅ,τι δὲν ἠμποροῦσι νὰ ἔχωσι, καὶ ὅ,τι δὲν πρέπει νὰ ἔχουν, καθότι διὰ νὰ ἐκδοθῇ ταποῦ πρέπει νὰ προϋπάρξῃ κτήματος ἀγορά, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας νὰ ἐπέλθῃ τὸ ταποῦ πρὸς νομιμοποίησιν τῆς ἀγορᾶς· μὴ προϋπαρχούσης δὲ πωλήσεως καὶ ἀγορᾶς, ταπίον δὲν δύναται νὰ ἐκδοθῇ. Ἡ Ἑλλὰς σύγκειται ἀπὸ δύω χιλιάδας καὶ ἐπέκεινα χωρία καὶ πόλεις, ἐξ ὧν καμμία κοινότης δὲν ἔχει ταποῦ οὔτε διὰ τὰ δάση οὔτε διὰ τὰ ὅρια τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου της, καὶ ὄχι μόνον αἱ κοινότητες δὲν ἔχουν τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ οἱ ἰδιοκτῆται ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων τὰ προπατορικὰ κτήματα δὲν ἔλαβον μεταβολὴν πωλήσεως καὶ ἀγορᾶς εἰς τὸ διάστημα τῆς Τουρκικῆς δυναστείας, δὲν ἔχουν οὔτε ἔπρεπε νὰ ἔχουν ταπιὰ διὰ τὸν ἐπόμενον ἁπλούστατον λόγον· ὅτε ὁ Σουλτάνος κατέκτησε τὸν τόπον δὲν μετέβαλε τὰς ἰδιωτικὰς ἢ κοινοτικὰς περιουσίας, οὔτε ἐδήμευσεν αὐτὰς, ἀλλ' ἄφησεν εἰς ἕκαστον ὅ,τι εἶχε, καὶ ἐφύλαξε δι' ἑαυτὸν τὸ δικαίωμα τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι, ὥστε ὅπου δὲν ἐγένοντο μεταβολαὶ πωλήσεως καὶ ἀγορᾶς, εἴτε εἰς κοινοτικὰς περιουσίας τῶν κεφαλοχωρίων, εἴτε εἰς προπατορικὰ κτήματα τῶν ἰδιοκτητῶν, δὲν ἐδόθησαν οὔτε ἦτον ἀνάγκη νὰ ἐκδοθῶσι ταπιά· ἂν μὲ εἴπῃ τις, διατί οἱ τοῦρκοι εἶχον τόσα κτήματα καὶ τσιφλι-

κια, ἐνῷ ὁ Σουλτάνος δὲν μετέβαλε τὰς περιουσίας τῶν χριστιανῶν; ἀπαντῶ ὅτι τοῦτο εἶναι αὐταπόδεικτον καὶ πασίδηλον· ἤγουν, οἱ τοπάρχαι καὶ ἰσχυροὶ τοῦρκοι παρεβίαζον τοὺς χριστιανοὺς μὲ πολυειδεῖς καταπιέσεις, οὗτοι δὲ διὰ νὰ ἀπαλλαγῶσι τῶν δεινῶν, ἐπώλουν τοὺς ἀγροὺς των καὶ τὰ χωρίκ των εἰς τοὺς τούρκους μὲ τιμὰς εὐτελεστάτας, καὶ συνεπείᾳ τῶν πωλήσεων τούτων, ἐλάμβανον ταπία οἱ ἀγορασταὶ τοῦρκοι ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους σπαχίδας, ἀλλ' ὄχι δὲν ἐπώλησταν τὰς περιουσίας των εἴτε κοινότητες εἴτε ἰδιῶται, δὲν ἔλεγον ὅτε ἀνάγκη ἦτο νὰ λάβωσι ταπία· ἔτι, ἡ αἴτησις τοῦ νόμου διὰ νὰ παρουσιάσωσιν οἱ κοινότητες ταπιά εἶναι ἐσφαλμένη.

Ὅστις νομίζει ὅτι οἱ Σπαχίδες εἶχον δικαίωμα νὰ πωλῶσι γαίας ἢ κοινοτικὰς περιουσίας, ἢ ὅτι τὸ ταποῦ εἶναι πωλητήριον, εὑρίσκεται εἰς μεγάλην ἀπάτην· ὁ κύριος χαρακτὴρ τοῦ ταπίου εἶναι ἡ ἐπιβεβαίωσις καὶ νομιμοποίησις τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ὅτε ὁ εἷς μεταδίδει εἰς τὸν ἄλλον τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπί ἑνὸς κτήματος, καὶ διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην λαμβάνει τὰ νενομισμένα γραφικὰ δικαιώματα· τὰ πέντε τοῖς ἑκατὸν, καθ' ὃν τρόπον ὁ Συμβολαιογράφος κάμνει τὸ συμβόλαιον κατὰ τὴν συμφωνίαν τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ λαμβάνει τὸ νενομισμένον δικαίωμα τοῦ χαρτοσήμου· τὴν δὲ ἀξίαν τοῦ κτήματος τὴν λαμβάνει ὁ πωλητὴς τοῦ ἀγροῦ, ἢ ἡ κοινότης διὰ τὴν πώλησιν τοῦ χωρίου της· σημειωτέον ὅτι εἰς τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν σπαχίδες (ἀριστοῦχοι) ἐδίδοντο τὰ ταπία ἀπὸ αὐτούς, ἀλλ' εἰς τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν σπαχίδες, ἐδίδοντο τὰ ταπία ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτας ἢ ἐνοικιαστὰς τοῦ μέρους ἐκείνου, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχον τὸ δικαίωμα τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου τῆς ἀποδεκατώσεως τῶν προϊόντων τῆς γῆς, διὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον ἐδίδετο τὸ ταπί, ὥστε ὁ χαρακτὴρ τοῦ ταπίου εἶναι ὡς προανέφερα καὶ ὄχι πωλητήριον.

Ἀλλ' ἂς παραδεχθῶμεν διὰ μίαν στιγμὴν, ὄχι ὡς δίκαιον, ὅτι αἱ κοινότητες μὴ ἔχουσαι ταπία, δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι δικαίωμα οὔτε ἐπὶ τῶν δασῶν οὔτε ἐπὶ τῆς περιφερείας τῶν χωρίων των κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ἀλλὰ τότε οἱ ἀγορασταὶ τῶν τσιφλικίων πῶς δικαιοῦνται νὰ ἔχωσι κυριότητα δασῶν καὶ περιφερειῶν ἐπὶ τῶν τσιφλικίων τὰ ὁποῖα ἠγόρασαν ἀπὸ τὴν κοινότητα; ἐπειδὴ τὸ γράμμα τοῦ νόμου τοῦ **1836** ὁρίζει, ὅτι αἱ κοινότητες δὲν ἔχουσι δικαίωμα ἐπὶ τῶν δασῶν καὶ περιφερειῶν τῶν χωρίων των ὡς μὴ ἔχουσαι ταπία, ἔπεται ὅτι καὶ οἱ ἀγορασταὶ τῶν τσιφλικίων δὲν ἔχουσι δικαίωμα

ἐπὶ τῶν εἰδῶν τούτων, καθότι οὔτε ὁ πωλητὴς εἶχε δικαίωμα νὰ πωλήσῃ ἀλλότριον πρᾶγμα, οὔτε ὁ ἀγοραστὴς δύναται νὰ ἔχῃ πλειότερον δικαίωμα ἀφ' ὅσον εἶχεν ὁ πωλητὴς αὐτοῦ· ἴσως μὲ εἴπῃ τις· ὅτι οἱ κύριοι τῶν τσιφλικίων φέρουσι ταπία εἰς ταῦτα ἀπαντῶ, ὅτι τοῦτο ἰσχύει δεινόν· τὸ δικαίωμα τῶν κοινοτήτων ἐπὶ τῶν περιφερειῶν των, καθότι ὁ σπαχὴς, ὡς ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως ταπίου, καὶ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, ἐγνώριζεν ὅτι ἡ πώλησις τῆς κοινότητος ἦτο νόμιμος πρὸς ἔκδοσιν ταπίου, ἄλλως, ἡ ἔκδοσις αὐτοῦ παρανόμως ἐκόστιζεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀποτσεκλεσμόν του· ἄρα ἡ διάταξις τοῦ νόμου ὅτι αἱ πωλήσασαι τὰ χωρία των κοινότητες εἶχον διάφορον δικαίωμα ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχον ἢ πρέπει νὰ ἔχουν αἱ μὴ πωλήσασαι τὰ χωρία των εἶναι ἐσφαλμένη.

Ἡ παραδοχὴ τῆς ἐξηκοστίνης διὰ τὴν Ἐπιμπὲ χανοὺμ φέρει σιωπηλὴν ὁμολογίαν ὅτι ἔχουν καλῶς αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τοῦ **1831**, καὶ μόνον διὰ τὴν Ἐπιμπὲ χανοὺμ γίνεται ἐξαίρεσις· ποῖαι εἶναι αἱ διατάξεις αὗται; εἶναι ὅτι, ὁ μὴ φέρων ταποῦ δὲν εἶναι νόμιμος ἰδιοκτήτης, ὅτε ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπαλλοτριοῦνται ὅλαι αἱ κοινότητες πάσης κοινοτικῆς ὑπηρεσίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τίθενται εἰς ἀμφιβολίαν αἱ προπατορικαὶ ἰδιοκτησίαι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐβλήθησαν ταπία ἐπὶ τῆς Τουρκικῆς δυναστείας, ὥστε μόνοι καθαρὰ ἰδιοκτῆται εἶναι οἱ ὀλίγοι ἐκεῖνοι οἵτινες ἠγόρασαν ἀγροὺς ἐξ ἀπὸ τὸν ἄλλον εἰς τὸ διάστημα τῆς τουρκικῆ δυναστείας καὶ οἱ ὀλίγοι ἀγορασταὶ τσιφλικίων· ὅστις νομίζει ὅτι ἡ πολυχρόνιος κατοχὴ τὸν ἀπαλλάττει τοῦ φόβου τούτου, ὀφείλει νὰ στερχθῇ ὅτι ἡ κατοχὴ τῶν κοινοτήτων διὰ τὰς περιφερείας των, πρὸ τῆς καταστάσεως τοῦ Σουλτάνου εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς τουρκικῆς δυναστείας, καὶ μέχρι τοῦ **1831**, ἦτο κατοχὴ ἐπίκεινα τῶν δικαιοσίων ἐτῶν, καὶ μολαταῦτα ἐπῆλθεν ὁ νόμος τοῦ **1836** καὶ κατέστρεψεν αὐτὴν, ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη εὐκόλως δύναται νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὅλα τὰ σχετικὰ αὐτῆς, ἐπειδὴ τὰ δάση εἶναι γαῖαι καὶ ἐπὶ τῶν γαιῶν φύονται τὰ δάση· ἡ μό η ἀτραλεια εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει ἐπιχειρήσει ποτὲ τοιοῦτον μέτρον, ἀλλὰ τότε μένει εἰς τὸ ἔλεος τῆς Κυβερνήσεως· καὶ ὄχι εἰς τὴν ἀτραλειαν τοῦ νόμου ἡ ἰδιοκτησία.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος τῆς **17** Νοεμβρίου **1836** στηρίζεται εἰς σαθρὰς καὶ ἐσφαλμένας βάσεις, εἶναι ἀνάγκη νὰ διορθωθῇ ριζηβὸν καὶ ταχέως· μετὰ δὲ τὴν διόρθωσιν τοῦ νόμου τούτου, πρέπει νὰ διορθωθῇ ἐπίσης ὁ νόμος τῶν βασκῶν περὶ τῆς τοποθετήσεως

των ζώων, τὸν ὁποῖον ἐπιψηφίζομεν δεκαπέντε κατὰ συνέχειαν ἔτη, πάντοτε προτείνοντες τὴν διόρθωσιν αὐτοῦ καὶ πάντοτε ἀκούοντες ὅτι ὁ καιρὸς κατεπείγει καὶ ὅτι θέλει διορθωθῇ εἰς τὸ μέλλον, μέλλον ὅπερ δὲν ἐγένετο ἐνεστὼς ποτέ, καὶ ἐν τούτοις ἀδικεῖται τὸ δέκατον μέρος τοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ δυτικὴ Ἑλλάς· ὁ νόμος οὗτος ἐφηρμόσθη; βεβαίως ὄχι· δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, μήτε· ὄχι 15 ἔτη, τὰ ὁποῖα παρῆλθον, ἀλλὰ καὶ 150 ἔτη ἐὰν παρέλθωσιν εἰσέτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ, διότι στηρίζεται εἰς σαθρὰς καὶ ἐσφαλμένας βάσεις· ἀνέφερα τὸ δέκατον μέρος τοῦ κράτους, ἀλλὰ ἐφαρμόζεται ὁλοσχερῶς καὶ εἰς τοῦτο; βεβαίως ὄχι. Τὰ Κράββαρα εἶναι ἐπαρχία τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἐφαρμόζεται ἡ τοποθέτησις, διότι οἱ κάτοικοι δὲν παρεδέχθησαν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀπεσύρθη. Τὸ ἑπάνω μέρος τοῦ Βάλτου, εἶναι ἐπίσης ἐπαρχία τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲ ἐφαρμόζεται διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς Κράββαρα· ὥστε ἐκ τῶν ἓξ ἐπαρχιῶν, ἓξ ὧν σύγκειται ἡ Δυτικὴ Ἑλλάς, εἰς μόνας τὰς τέσσαρας ἐφαρμόζεται μὲ στενογωρίαν εἰς πολλὰ χωρία, καὶ μὲ ἀβρὰν φορολογίαν εἰς τοὺς ποιμένας ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ὠφελείας τοῦ δημοσίου· διὰ νὰ γνωρίσῃ ἡ Γερουσία τὰς γενομένας καταχρήσεις ἐκ τοῦ συστήματος τούτου, προτείνω νὰ πέμψῃ ἡ κυβέρνησις εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας τὴν ἔκθεσιν τοῦ μοιράρχου κυρίου Τσάνη, τὴν ὁποίαν ἔστειλε πρό τινων ἡμερῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐν ᾗ φαίνονται αἱ μεγάλαι καταχρήσεις τὰς ὁποίας ἔκαμαν αἱ ἀρχαὶ εἰς τὰς τοποθετήσεις τῆς ἐπαρχίας Εὐρυτανίας. Ἡ ἔκθεσις αὕτη πρέπει νὰ σταλῇ διὰ νὰ γνωρίσῃ τὸ σῶμα ποίαν ἐφαρμογὴν λαμβάνει ὁ νόμος τὸν ὁποῖον ἐπιψηφίζει κατ' ἔτος, καὶ τοῦ ὁποίου τὴν διόρθωσιν ἀπαιτεῖ συνεχῶς· εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ κυβέρνησις θέλει τιμωρήσει τὰς ἀρχὰς ταύτας, ἀλλὰ τοῦτο δὲν φέρει θεραπείαν τοῦ κακοῦ, ἐπειδὴ τὸ ἀκατάλληλον τοῦτο σύστημα ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὴν κατάχρησιν, ὥστε κατ' ἔτος θέλομεν ἔχει τὰ αὐτά, καὶ ἄνευ τῆς διορθώσεως τοῦ νόμου εἶναι ὅλα μάταια.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ μέρος τοῦτο τῆς ὁμιλίας μου περὶ βοσκῶν εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ἀλλὰ τὸ ἀνέφερα, διότι εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ ἀφορᾷ τὰς κοινότητας· κυριωτέρως δὲ τὸ ἀνέφερα διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ κυβέρνησις ἐγκαίρως, ὥστε τὸν ἐλευσόμενον Φεβρουάριον, ὅτε θέλει εἰσαγάγει τὸν νόμον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, νὰ μὴ μᾶς εἴπῃ ὅτι δὲν ἔχει πλέον καιρὸν

καὶ ὅτι τὸ πρᾶγμα κατεπείγει καὶ ἡ διόρθωσις νὰ μείνῃ διὰ τὸ μέλλον· ἂν θεωρῇ τὸν νόμον καλὸν, ἂς κάμῃ γενικὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, ἂν δὲ δὲν δύναται νὰ τὸν ἐφαρμώσῃ ἂς κάμῃ ἐγκαίρως τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν.

Πιστεύω καὶ περιμένω ν' ἀκούσω ὅτι, ἂς ἐπιψηφισθῇ ἤδη τὸ προκείμενον νομοσχέδιον διὰ τὴν Ἐμπιμπὶ Χανούμ καὶ μετὰ ταῦτα λαμβάνεται ἡ ἀνήκουσα ῥροντὶς διὰ νὰ γένῃ ὁ γενικὸς νόμος περὶ τῶν βασῶν τῶν κοινοτήτων· προβλέπω ὅτι ὑπάρχει μία τοιαύτη διάθεσις, καὶ διὰ τοῦτο προλαμβάνω ν' ἀπαντήσω διὰ νὰ μὴν ἐπανέλθω εἰς ἀντιρρήσεις. Πρὸς τί ἡ τόση σπουδὴ καὶ ἀνυπομονησία; ἀφ' ὅτου ἐγένετο ὁ νόμος οὗτος, ἤγουν ἀπὸ τὸ 1836 μέχρι τοῦδε, παρῆλθον εἴκοσι ἔτη, ἤτοι 240 μῆνες, ἂν προστεθῇ εἰσέτι καὶ εἷς μὴν ἕως νὰ καταρτισθῇ καὶ ἐπιψηφισθῇ ὁ προτεινόμενος γενικὸς νόμος, δὲν θέλει προκύψει ζημία οὔτε παράπονον, καθόσον μάλιστα πρόκειται περὶ γενικοῦ νόμου εἰς τὸν ὁποῖον συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, καὶ τότε εἰδικὸν νομοσχέδιον διὰ τὴν Ἐμπιμπὶ θέλει εἶσθαι περιττὸν· ἀλλ' ἂν τὸ ὑπουργεῖον θεωρεῖ καὶ τοῦτο ἀναγκαῖον, ἡμεῖς δὲν ἔχομεν δυσκολίαν νὰ ἐπιψηφίσωμεν καὶ τοῦτο συγχρόνως ἀλλ' ὄχι πρό-τερον. Ἴσως μὲ εἴπῃ ὁ κύριος ὑπουργὸς ὅτι ὁ νόμος τοῦ 1836, τὸν ὁποῖον ἀνέφερα, ὡς καὶ τἀφορῶντα τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, δὲν εἶναι ἔργα τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου· εἰς τοῦτο ἀπαντῶ, ὅτι καὶ ἐγὼ δὲν προτίθεμαι νὰ κατακρίνω τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ τὴν διόρθωσιν ἐπικαλοῦμαι τοῦ Νόμου, ἀποδειχθέντος ὑπὸ τῆς πείρας πλημμελοῦς καὶ ἐπιζημίου· ἡ διόρθωσις δὲ τοῦ νόμου ἐκείνου ἀπὸ τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον θέλει εἶσθαι τιμὴ καὶ ἔπαινος αὐτοῦ. Φοβοῦμαι μήπως ἡ ἀναβολὴ τῆς εἰσαγωγῆς νόμου γενικοῦ περὶ ἰδιωτικῶν καὶ κοινοτικῶν βασῶν ἐπ' ἄπειρον γίνηται· παράδειγμα τοιούτων ἐπ' ἄπειρον ἀναβολῶν πολλὰ ἔχομεν, ὀνομαστὶ δὲ ἀναφέρω τὸ περὶ νομίων (βοσκῶν), καὶ ἐκεῖνο τὸ περὶ τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων, διὰ τὸ ὁποῖον ῥητὴ μάλιστα ὑπάρχει ἀπόφασις τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως. Ποσάκις οἱ Γερουσιασταὶ Κ. Β. Χρηστακόπουλος καὶ Ἀθ. Λοιδορίκης ἔκαμαν περὶ τούτου λόγον, ὕψωσαν φωνὴν· καὶ ὅμως ἤκουσαν πάντοτε τὴν στερεότυπον ἀπάντησιν « ὅτι εὑρίσκεται ὑπ' ὄψιν τῆς Κυβερνήσεως· » ποσάκις προσετράπην ὑπὸ τῶν εἰρημένων Γερουσιαστῶν νὰ λάβω μέρος εἰς τὴν συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων, καὶ νὰ μὴ ἀποσεύγω τοῦ νὰ λάβω ἐν αὐτῇ μέρος· δὲν ἀποφεύγω, τοῖς ἀπέν-

των, δι' ἄλλο εἰμὴ διότι βλέπω ὅτι ὑπάρχει μᾶλλον διάθεσις εἰς τὸ νὰ μὴ γίνῃ παρὰ εἰς τὸ γίνῃ τι, καὶ δὲν θέλω νὰ ματαιοπονῶ· ἔλαβον τέλος μέρος διὰ νὰ τοὺς πείσω εἰς ὅ,τι ἐκ προοιμίων ἔλεγον, κατηρτίσθη τὸ νομοσχέδιον πρὸ ἐτῶν, καὶ ὅμως οὔτε εἰσήχθη οὔτε θέλει εἰσαχθῆ. Αὐτὴν προσωνίζομαι τὴν τύχην θέλει ἀναμφιβόλως λάβει καὶ τὸ ζητούμενον ἤδη νομοσχεδίον, ἐὰν σήμερον ἐπεψηφισθῇ χωριστὰ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον τῆς Ἐμπιμπὲ χανούμης, καὶ δὲν ἀπορασίσωμεν τὴν ἀναβολήν του, μέχρις οὗ μᾶς ὑποβληθῇ νόμος γενικὸς περὶ ἰδιωτικῶν καὶ κοινοτικῶν δασῶν Κύριοι! δὲν προτείνω ν' ἀπορριφθῇ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, δὲν ἐνίσχυμαι οὔτε κατὰ τῆς ἀρχῆς, οὔτε κατὰ τῶν καθέκαστα, οὔτε κατὰ τοῦ συνόλου του, προτείνω μόνον νὰ ἀναβληθῇ μέχρις οὗ εἰσαχθῇ ὁ γενικὸς περὶ δασῶν νόμος, καὶ ἀκυρωθῇ ἐκεῖνος τοῦ 1836, καὶ τότε νὰ προβῶμεν συγχρόνως εἰς τὴν συζήτησιν ἀμφοτέρων, ἂν καὶ κατ' ἐμὲ τότε εἰδικὸν νομοσχέδιον διὰ τὴν Ἐμπιμπὲ χανούμην εἶναι περιττὸν πλέον, μετὰ τὴν ψήφισιν νόμου γενικοῦ. Ἐὰν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν περὶ ἀναστολῆς πρότασίν μου, μένει εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ταχείας καταρτίσεως νόμου γενικοῦ, καὶ ἐντὸς ἑνὸς τὸ πολὺ μηνὸς νὰ εἰσαγάγῃ τοῦτο, τότε δὲ ἡ Γερουσία συνάμα θέλει προβῆ εἰς τὴν συζήτησιν ἀμφοτέρων. Προκαλῶ λοιπὸν τὴν Γερουσίαν νὰ ἀποφανθῇ ἐὰν παραδέχηται ἢ δὲν παραδέχηται τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασίν μου.

Παρατηρήσεως ἐνταῦθα γενομένης, ὅτι τὸ σῶμα δὲν εἶναι πλῆρες, ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ ἡ ὥρα ἦτο πολὺ προκεχωρημένη.

Ὁ πρόεδρος
καὶ τούτου κωλυομένου
Ὁ ἀντιπρόεδρος
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ: 26 Ἰουλίου 1856, ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ Προεδρεύων ἀντιπρόεδρος Κ. Β. Χρηστακόπολος κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διαριλονεικουμένων δασῶν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ τὰ ὑπὸ τῆς ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης παρουσιασθέντα ἔγγραφα ὅσων τινων ἐν Εὐβοίᾳ κειμένων, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον ἔλεξε τάδε.

Ὅταν πρό τινος καιροῦ ὡρισμὸν καταστᾶν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐτέθη εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ νὰ συζητηθῇ, καὶ ἐζητήθη ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως διὰ νὰ λαμβάνωσι πληροφορίαι τινὲς, εἶπον ὅτι εἶμαι πρόθυμος διὰ νὰ δώσω πᾶσαν πληροφορίαν. Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ἀνέπτυξε τὰς πληροφορίας ταύτας καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν δέκα τὰς ἀνεβίβασε· ἀντὶ νὰ ἀπαντήσω εἰς μίαν πρὸς μίαν τῶν πληροφοριῶν τούτων, συνοπτικώτερον νομίζω νὰ ἐκθέσω τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἥτις ἀρκεῖ νὰ λύσῃ τὰ ζητούμενα· ἂν δὲ τυχὸν ἤθελε μένει τι ἄλυτον, προθύμως θέλω ἀπαντήσει καὶ περὶ τούτου, ἐὰν μὲ ὑπενθυμισθῇ.

Τῷ 1836 ἐξεδόθη νόμος διὰ νὰ παρουσιάσῃ ἕκαστος ἰδιοκτήτης δάσους τοὺς τίτλους του ἐντὸς ἐνιαυσίου προθεσμίας· διά τί ὁ νόμος ἐκεῖνος ἐξεδόθη, δὲν ἐκλήθην σήμερον νὰ εἴπω· ἡ προσαγωγὴ τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας ἐζητήθη μόνον διὰ τὰ δάση καὶ οὐχὶ διὰ τὰς ἄλλας ἰδιοκτησίας. Ἴσως διότι ὑπάρχουσί τινα κτήματα καὶ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται τὰ δάση, περὶ ὧν ἐπικρατεῖ ἡ πρόληψις ὅτι εἶναι ἐθνικὰ, καὶ ἄλλα ἐφ' ὧν ἐπικρατεῖ ἡ πρόληψις ὅτι εἶναι ἰδιόκτητα. Ἐὰν ἀναδράμωμεν ὑψηλὰ εὑρίσκομεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε διάκρισις μεταξὺ τοῦ ἰδικοῦ μου καὶ ἰδικοῦ σου· Ὁ πρωτόπλαστος ἄνθρωπος δὲν εἶχέ τι ἰδικόν του· κατόπιν ὁ κόπος τῶν ὁποίων κατέβαλε ἐπί τι ὡς πράγματος ἢ κατέβαλες, ἔκαμε τὸ ἰδικόν μου καὶ τὸ ἰδικόν σου· ὁ κόπος λοιπὸν δίδει δικαίωμα ἰδιοκτησίας, καὶ ὅστις ἐκοπίασεν ἐπί τινος πράγματος οὗτος ἶναι καὶ ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ τούτου τοῦ πράγματος· ἀλλὰ τὰ δάση εἶναι αὐτόφυτα, δὲν γίνονται διὰ τοῦ κόπου οὐδενός, καὶ ἐντεῦθεν ἐπεκράτησεν ἡ πρόληψις τοῦ νὰ θεωρῶνται τινὰ κτήματα μᾶλλον ἐθνικὰ, τινὰ δὲ μᾶλλον ἰδιόκτητα. περιστάσεις ὅμως διάφοροι ἀπὸ κοινωνικὰς σχέσεις παρεμβεῖσαι, κάμνουσιν ὥστε νὰ ἔχῃ τις δικαίωμα ἰδιοκτησίας ἐπὶ πραγμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων σήμερον δὲν καταδεικνύεται προφανῶς ὁ καταβληθεὶς κόπος.

Ἰδοὺ τὸ κατ' ἐμὲ πόθεν ἐπήγασεν ὁ περὶ ἰδιωτικῶν δασῶν

νόμος τοῦ 1836, ὅστις φαίνεται ὑπὲρ πολὺ αὐστηρὸς, καὶ κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ ἔχοντες δάση ἔπρεπε νὰ ἀποδείξωσιν, ἂν ἔχωσι τίτλους.

Τῷ 1841 ἡ ὀθωμανικὴ ἐν Ἑλλάδι πρεσβεία ἀνέφερεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν Ἑλληνικὴν ὅτι ὁ θωμανός τις (ἐπίτροπος τοῦ Χασᾶν μπέη) ἐκωλύθη νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐπί τινος δάσους· ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπήντησεν ὅτι δυνάμει τοῦ νόμου τοῦ 1836 περὶ ἰδιωτικῶν δασῶν οἱ μὴ προσαγαγόντες ἐντὸς ἑνὸς ἔτους τοὺς τίτλους των στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀντιποιήσεως τῶν δασῶν τούτων· ἐπομένως καὶ ὁ Χασὰν μπέης, ὡς μὴ προσαγαγὼν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ταττομένης προθεσμίας τοὺς τίτλους του, ἀπώλεσε πλέον τὸ δικαίωμα. Ἡ ὀθωμανικὴ Πρεσβεία διϊσχυρίσθη 1) ὅτι τὰ ὀθωμανικὰ ἐν Ἑλλάδι κτήματα προστατεύονται ὑπὸ τῶν πρωτοκόλλων καὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς προθεσμίας τοῦ νόμου τοῦ 1836 καὶ 2) ὅτι οἱ ὀθωμανοὶ ἀπὸ ἄγνοιαν τῶν Ἑλληνικῶν νόμων καὶ οὐχὶ ἀπὸ δόλον ἢ ἄλλην τινὰ πρόθεσιν μὴ συμμορφωθέντες ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρὸς τὸν νόμον τοῦ 1836, εἶναι δίκαιον νὰ μὴ στερηθῶσι τῆς ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ νὰ προσαγάγωσιν τοὺς τίτλους των καὶ ἤδη.

Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἐνέκρινε τέλος διὰ τοῦ διατάγματος τοῦ 1843 τὴν πρότασιν τοῦ δικαιώματος τῆς προσαγωγῆς τῶν τίτλων τοῦ Χασὰν μπέη ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀντιποιουμένων δασῶν· τοὺς τίτλους οὔτε ἠξεύρω οὔτε θέλω νὰ ἐξετάσω διότι τούτους θέλει ἐξετάσει ἡ ἐπὶ τῶν διὰ φιλονεικουμένων δασῶν ἐπιτροπή. Ἂν τὸ διάταγμα τοῦ 1843 δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Χασὰν μπέην ἡ προσαγωγὴ τῶν τίτλων του δὲν ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, εἶναι ἴσως ἔλλειψις, ἀλλὰ ἡ ἔλλειψις αὕτη εἶναι κοινὴ εἰς χιλιάδας διαταγμάτων. Συνήθως ἐδημοσιεύοντο διατάγματα γενικὰ ἀφορῶντα δικαιώματα καὶ σχέσεις, ἀλλὰ διατάγματα ἀτομικὰ καὶ προσωπικὰ δὲν ἐδημοσιεύοντο· ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐγίνετο τοῦτο δὲν ἐξετάζω. Ἄλλην διασάφησιν προσθέτω, ὅτι ὁ ἐπίτροπος τῶν ὀθωμανῶν τῶν ἀντιποιουμένων τὰ δάση ἔλεγεν ὅτι ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸν Χασὰν μπέην καὶ τοὺς κληρονόμους τοῦ Χατζὴ Ἰσμαὴλ Μπέη, ἤτοι τὴν ἀδελφήν του Ἐμπιμπέ, καὶ ἀπαρίθμει δέκα τοιαῦτα δάση· ἐξεδόθη τὸ διάταγμα τοῦ 1843 καὶ ἐπετράπη εἰς τὸν Χασὰν μπέην νὰ προσαγάγῃ τοὺς τοὺς τίτλους του. Δὲν ἀνεφέρθησαν δὲ ἐν αὐτῷ οὔτε τὰ δάση ὀνομαστὶ οὐδ' οἱ κληρονόμοι ἢ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Ἐμπιμπέ. Ὅταν ἡ ἀδελφὴ τοῦ Χασάμπεη ἠθέλησε νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ δι-

καιώματος, εὗρε δυσκολίας, διότι τὸ διάταγμα τοῦ 1843 δὲν ἀνέφερε καὶ αὐτὴν ῥητῶς· παρενέβη τότε πάλιν ἡ ὀθωμανικὴ πρεσβεία, ἀλλ' ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ παρελείφθη νὰ σημειωθῇ εἰς τὸ διάταγμα τὸ ὄνομα τῆς Ἐμπιμπέ, εἶναι ἀνάγκη νὰ προκληθῇ πλέον νόμος, καθόσον ἡ Κυβέρνησις τοῦ τόπου εἶναι Συνταγματική, ὁ δὲ ὑπουργὸς Κ. Μεταξᾶς ὑπεσχέθη ὅτι προσεχῶς θέλει ὑποβάλει εἰς τὰς Βουλὰς τὸν νόμον τοῦτον· ὁ δὲ διαδεχθεὶς αὐτὸν Κ. Βάλβης εἶπε μάλιστα ὅτι ὁ νόμος εἶναι ἕτοιμος, καὶ αἱ ὑποσχέσεις αὗται δὲν ἔχουσι τι ἀντισυνταγματικόν· ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχε οὐδ' ἔχει ἀφορμήν τινα νὰ διακρίσῃ τὴν αἴτησιν τοῦ Χασάμπεη καὶ Ἐμπιμπὲ ἀδελφῶν· ἀφ' οὗ ἡ αἴτησις ἐγένετο, καὶ ἡ Κυβέρνησις συγκατετέθη εἰς τὸ νὰ λυθῇ μέτρον ἐπικαιρείας, δὲν εἶχεν ἀφορμὴν νὰ χωρίσῃ τὸν ἕνα ἀδελφὸν ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὡς ὑπαγομένους ἀμφοτέρους εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν. Τίποτε νεώτερον δὲν παρουσιάσθη εἰς τοὺς τίτλους τῆς Ἐμπιμπὲ ἀπὸ τοῦ 1845, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ὑποσχεθεῖσα ἀπὸ τοῦ 1845 ἔρχεται ἤδη εἰς ἐκλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεώς της· δηλ. ὑποβάλλει τὸν ὑποσχεθέντα νόμον, καὶ ἐπειδὴ τὸν ὑποβάλλει ἐν πεποιθήσει καὶ τὸν ὑποστηρίζει. Ἡ Ἐμπιμπὲ, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἐπώλησεν εἰς τρίτους ὅτι δὲν εἶχεν, οἱ τρίτοι οὗτοι δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον οὔτε αὐτὴ δὲν εἶχεν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἐμπιμπὲ ἐπώλησεν εἰς χωρικοὺς τὰ χωρία καὶ τὰ δάση τὰ ἀντιποιούμενα ὑπ' αὐτῆς, ἀλλὰ τὰ ἐπώλησεν ἐπὶ τῇ πεποιθήσει ὅτι ἦσαν ἰδιοκτησία της· οἱ χωρικοὶ εὑρόντες δυσκολίας ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ὡς πρὸς τὴν κυριότητα τῶν δασῶν, προσέφυγον εἰς τὰ δικαστήρια κατὰ τῆς Ἐμπιμπὲς, καὶ ἐξεδόθη μάλιστα ἤδη κατὰ δικαστικὴ ἀπόφασις, ἥτις εὐτυχῶς δὲν εἶναι εἰσέτι οὐσιαστική, ἂν ὅμως καὶ αὐτὴ ἐπέλθῃ, τότε κίνδυνος ὑπάρχει μήπως ἡ ὑπόθεσις μεταβῇ εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον. Διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐπιτρεπομένης τῆς προσαγωγῆς τῶν τίτλων ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῆς ἰσχύος αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις ἀπαλλάττεται· ἐνῷ ἐὰν ἡ Κυβέρνησις διϊσχυρισθῇ ὅτι παρῆλθεν ἡ χορηγηθεῖσα προθεσμία διὰ τὴν προσαγωγὴν τῶν τίτλων, τότε εἰσέρχεται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον, καὶ παρέχονται πράγματα εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ σπουδαιότερον μέρος τοῦ λόγου τοῦ προλαλήσαντος, ὡς καταδεικνύον καὶ γνώσεις βαθείας τοῦ τουρκικοῦ δικαίου καὶ πεῖραν τῶν πραγμάτων εὐρείαν, ἦτο ἡ εἰσαγωγὴ νόμου γενικοῦ περὶ δασῶν, εἰς τοῦτο δὲν θέλω τὸν παρακολουθήσει, διότι ἦν τακτικὴν ταύτην τοῦ νὰ ὁρμώμεθα ἀπὸ εἰδικοῦ τινος ἀντικειμένου

καὶ νὰ ἀναβαίνωμεν εἰς τὴν γενικότητα θεωρῶ ὄχι τὴν καταλληλοτέραν διὰ τὰς κοινοβουλευτικὰς συζητήσεις· ἄλλως ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν εὑρίσκει ἀνυπερβλήτα ἐμπόδια, ὁσάκις κάμνει ἓν βῆμα διὰ κάθε εἰδικὸν νόμον· σήμερον δὲν εἶναι ἡμέρα συζητήσεως νόμου γενικοῦ περὶ δασῶν, νόμος δὲ γενικὸς περὶ δασῶν δὲν ἠξεύρω κατὰ πόσον εἶναι εὔκολον νὰ καταρτισθῇ. Ἴσως διὰ τοῦ μέρους τούτου τῆς ἀγορεύσεώς του ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἠθέλησε νὰ δείξῃ τὰ σφάλματα τοῦ περὶ δασῶν νόμου, καὶ ὄχι νὰ καταναγκάσῃ τὴν Κυβέρνησιν νὰ καθυποβάλῃ νόμον γενικὸν περὶ δασῶν· διότι οὐαὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐκείνην ἥτις διὰ τοιούτων καταναγκασμῶν, καὶ οὐχὶ ἐξ ἰδίας πεποιθήσεως περὶ τῆς σκοπιμότητος τῶν νόμων, ἤθελε φροντίσει περὶ εἰσαγωγῆς νόμων εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα· τὴν ἰδέαν ταύτην ἀποκρούω, καθὼς ἐπίσης ἀποκρούω τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ Γερουσιαστὴς δὲν δέχεται τὸ προτεινόμενον νομοσχέδιον, οὐχὶ ἐκ πεποιθήσεως, ἀλλὰ διὰ νὰ καταναγκάσῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν γενικοῦ περὶ δασῶν νόμου. Ἂν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς νομίζῃ εὔκολον καὶ ἀναγκαῖον ἕνα τοιοῦτον γενικὸν νόμον, ἐν τῷ Γερουσιαστικῷ του δικαιώματι δύναται νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸν καὶ ἐν πνεύματι συνεννοήσεως περὶ τῆς κοινῆς ὠφελείας νὰ ἐμβάσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νόμου ἐκείνου. Ἐν μερικὸν μέτρον καὶ δύναται νὰ ἦναι ἄκαιρον καὶ νὰ ἔχῃ καὶ εὐκολίας εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ πραγματοποίησίν του· ἐνῷ τὰ γενικὰ μέτρα δυνατὸν νὰ ἦναι καὶ ἄκαιρα καὶ δύσκολα· τὸ ὑπὸ συζήτησιν μέτρον φρονῶ ὅτι εἶναι ἔγκαιρον καὶ εὔκολον διά τε τὴν φύσιν του καὶ διὰ τὰς συνεπείας του, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπανορθοῖ ἐν μέρει ὅ,τι ἐν γένει ὁ ζητούμενος γενικὸς νόμος θέλει ἐπανορθώσει, περὶ πλέον ἀφαιρεῖ ἐκ τοῦ μέσου πράγματα τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ γεννηθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν εἰσήγετο τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον. Διὰ δὲ τὸ γενικὸν νομοσχέδιον καὶ κατὰ πόσον τοῦτο εἶναι ἔγκαιρον καὶ εὔκολον, μοὶ εἶναι δύσκολον νὰ εἰσέλθω σήμερον εἰς συζήτησιν, καὶ διὰ τοῦτο ἀπέχω πάσης περὶ τούτου ἀναπτύξεως. Ἐπιμένω θὲν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, περιέχοντος διάταξιν δικαίαν καὶ ἀναγκαιοτάτην.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας. Διὰ βραχέων θέλω ἀπαντήσει εἰς τὸν Κ. ὑπουργόν, θέλω δὲ ἀποφύγει νὰ ἐπαναλάβω, εἰς ἀντίκρουσιν τῶν λόγων τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅσα εἶπον κατὰ τὴν πρωτεραίαν. Ἂν ὁ κόπος δίδει τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, καθὰ εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργός, ἐφ' ὅσων δὲ ἀντικειμένων

κόπος δὲν καταβάλλεται δικαίωμα ἰδιοκτησίας δὲν ὑπάρχει ἀλλὰ ταῦτα εἶναι ἐθνικά, τότε ἀπώλετο τὸ τῆς ἰδιοκτησίας δικαίωμα διὰ τὰ ἄτομα, ἃ ἤθελεν εἶσθαι ἀκροσφαλῆ καὶ εἰς ἐλάχιστα ἀντικείμενα περιωρισμένον. Δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι εἰς τὰ δάση κόπος δὲν καταβάλλεται καὶ ὅτι ταῦτα ὡς αὐτόρυτα εἶναι ἐθνικά, διότι καὶ ἐπὶ τῶν δασῶν κόποι καὶ ἐπίβλεψις καταβάλλεται, καὶ γαῖαι καὶ δάση εἶναι ἀδιαγώριστα· αἱ γαῖαι ἀφινόμεναι ἀκαλλιέργητοι δύνανται νὰ παρουσιάσωσιν δένδρα, ἅτινα μὲ τὸν καιρὸν ἀποτελοῦσι δάση, τὰ δάση τότε ταῦτα κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τῶν γαιῶν ἀλλ' εἶναι ἐθνικά· ὡς ἐθνικὰ ἠθέλησαν νὰ καταστήσωσι πάντα τὰ μέρη ἐφ' ὧν φύεται χόρτον. Διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου καθιεροῦμεν τὸ ἄτοπον τοῦ νόμου τοῦ 1836, ὅτι ὁ μὴ ἔχων τίτλους (ταπιά) στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας του· καὶ τότε τῶν πλείστων τὰ κτήματα διακινδυνεύουσι· ἐνδέχεται νὰ μὴ θεωρηθῶσιν ὡς ἰδιοκτησίαι, διότι δὲν θὰ ἔχωσι νὰ παρουσιάσωσι τίτλους (ταπιά)· καὶ βεβαίως ταπιὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωσιν εἰμὴ ὅσοι ἠγόρασαν κτήματα ἀπὸ ἄλλους ἐπὶ τουρκοκρατείας· Ὅσοι δὲ εὗρον ταῦτα ἀπὸ τοὺς προπάτοράς των, δὲν ἔχουσι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωσι, διότι δὲν ἠγόρασαν ταῦτα ἀπό τινα διὰ νὰ συνταχθῇ ταπὶ συμβόλαιον ἀγοραπωλησίας)· ὡς πρὸς τὴν μὴ δημοσίευσιν τοῦ τὸν Χασάμπεην ἀφορῶντος διατάγματος τοῦ 1843 παρατηρῶ ὅτι τοῦτο ἀντίκειται εἰς ῥητὸν διάταγμα τοῦ 1833, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται ὥστε πᾶν διάταγμα νὰ δημοσιεύηται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ἐν παρόδῳ παρατηρῶ ὅτι εἰς τὸ διάταγμα τῆς 30 Ἰουλίου 1843 δὲν συμπεριλήφθη καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ἐμπιμπὲς χανούμης, διότι ἴσως ὑπῆρχον λόγοι ἄλλοι, καὶ οὐχὶ διότι ἐθεωρήθη περιττὸν νὰ ἀναφερθῇ καὶ τὸ ὄνομα ταύτης, ἀφ' οὗ ἀναφέρεται τὸ τοῦ ἀδελφοῦ της Χασάμπεη. Πρὸς δὲ ὅτι ἡ ῥητὴ καὶ ἐπίσημος ὑπόσχεσις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ὑψ. Πύλην, περὶ ἧς λαλεῖ ἡ τὸ νομοσχέδιον συνοδεύουσα ἔκθεσις, φρονῶ ὅτι ἐξεπληρώθη, καὶ πᾶσα διπλωματικὴ δυσχέρεια ἦρθη ἅμα εἰσήχθη τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἐκτὸς ἐὰν ἐννοῆται ὅτι ἐδόθη ὑπόσχεσις καὶ περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τούτου. ἀλλ' ἡ τοιαύτη ὑπόσχεσις εἶναι ἀντισυνταγματική. Δὲν συμφωνῶ πρὸς τὴν ἐκφρασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἀρχήν, ὅτι συζητουμένων εἰδικῶν μέτρων δὲν πρέπει νὰ προτείνωνται γενικά. Τὸ κατ' ἐμὲ ἡ ἔλλειψις τῶν νόμων πρέπει νὰ καταδεικνύεται διὰ παντὸς τρόπου, καὶ τὰ ἐπανορ-

θωτικά μέσα πρέπει νὰ ἦναι ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρύτερα καὶ τ·
λειότερα. Τὸ δὲ προτεινόμενον εἰδικὸν μέτρον διὰ τὴν Ἐμπιμε
πὲ εἶναι μία ἐξαίρεσις περιωρισμένη, ὡς συντέλειαν ἔχουσα τὴν
διέγερσιν εὐλόγων παραπόνων, καὶ τὴν καθιέρωσιν τοῦ νόμου
τοῦ 1836, ὅστις καθὰ ἀνέπτυξα διακινδυνεύει τὰς ἰδιωτικὰς
καὶ κοινοτικὰς περιουσίας. Κύριοι! δὲν ζητῶ τὴν ἀπόῤῥιψιν
τοῦ νόμου τοῦ ὑπὸ συζήτησιν, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ καθιερώσωμεν
διὰ τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης τ·ν νόμον τοῦ 1836 τὰ πλημμελῆ
καὶ ἀνύπαρκτα ἀπαιτοῦντα, διὰ μὴ διακινδυνεύσωμεν τὴν ἰδιο-
τικὴν καὶ κοινοτικὴν ἰδιοκτησίαν, καθιεροῦντες καὶ πάλιν ὅτι
ὅστις δὲν ἔχει νὰ προσαγάγῃ τίτλους (ταπιά), οὗτος δὲν ἔχει
καὶ ἰδιοκτησίαν, ἐπιμένω ζητῶν τὴν ἀναβολὴν τοῦ προκειμέ-
νου νομοσχεδίου μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς νόμου γενικοῦ περὶ δασῶν.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑ-
πουργὸς εἶπεν. Θέλω ἀπαντήσει ἀρχόμενος ἀπό τινος παρεν-
νοήσεως τοῦ λόγου μου ἐκ μέρους τοῦ προλαλήσαντος. Δὲν εἶπον
ὅτι δὲν ἔπρεπεν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς νὰ ὁμιλ σῃ περὶ γενικῶν
νόμων καὶ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰ δάση κτλ. οὐδεὶς φθόνος μοὶ ὑ-
πάρχει διὰ τοῦτο· εἶπον ὅτι ὅταν ἡ Κυβέρνησις εἰσάγῃ νομο-
σχέδιον εἰδικὸν, δὲν πρέπει νὰ προτείνηται ἡ ἀναβολὴ τοῦ εἰδι-
κοῦ μέτρου, μέχρις οὗ λυρθῇ γενικὸν περὶ δασῶν.

Προσέβαλε κατόπιν κατ' ἐπανάληψιν τὸν νόμον τοῦ 1836, καὶ
ἐὰν ἐγὼ δὲν ὑπεστήριξα τὸν νόμον ἐκεῖνον σήμερον. Δὲν πρόκει-
ται ἤδη περὶ ἐκείνου, ἀλλὰ περὶ ἐξαιρέσεως, ἀλλ' ὁ Κ. Γερου-
σιαστὴς λέγει ὅτι παραδεχόμενοι τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην, κυρῶ-
μεν τὸν νόμον τοῦ 2836· ὁ νόμος ἐκεῖνος εἶναι κυρωμένος
διὰ τοῦ Συντάγματος, καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ τὸν κυρώσωμεν
ἤδη· σήμερον ἀπαιτεῖται ἐξαίρεσις τοῦ νόμου ἐκείνου· καὶ ἂν ὁ νό-
μος ἐκεῖνος εἶναι πλημμελὴς, τότον περισσότερον δὲν πρέπει
νὰ ἀρνηθῆτε τὴν ζητουμένην ἐξαίρεσιν· ὡς πρὸς τὴν δοθεῖσαν ὑ-
πόσ σιν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ὑψ. Πύλην, ἐπανελαμ-
βάνω ὅτι αὕτη δὲν εἶχε τι ἀντισυνταγματικόν· ἡ Ἑλλ. Κυ-
βέρνησις εἶπεν ὅτι εἰς τὴν διάταξιν τοῦ διατάγματος τῆς 30
Ἰουλίου 1843, δι' οὗ ἐπετρέπετο εἰς τὸν Χασὰν μπεὴν νὰ προ-
σαγάγῃ καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τοὺς τίτλους του,
ἐννοεῖ καὶ τὴν Ἐμπιμπὲ τὴν ἀδελφήν του, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐ-
φαρμογὴν τῆς ἐρμηνείας ταύτης ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐκδοθῇ νόμος
πλέον κατονομάζων καὶ τὴν Ἐμπιμπὲ· καὶ ἐρρόνει μὲν οὕτως
ἡ Κυβέρνησις τότε, ὅτι ἐπιτρεπομένης τῆς προσαγωγῆς τῶν τί-
τλων εἰς τὸν Χασὰν μπεὴν συνεπετρέπετο καὶ εἰς τὴν Ἐμπιμ-

πὲν, διότι ὁ ἐπίτροπος τοῦ Χασάμπεη ἐν τῇ αἰτήσει αὐτοῦ
ἀνέφερεν οἱ ἐντολεῖς μου εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ ἀντὶ πολ-
λῶν ὀνομάτων Χασάμπεης μόνον, ἄλλοτε ἀνέφερεν Χασάμπεης
καὶ οἱ κληρονόμοι τοῦ Ἰσμαὴλ μπεη, καὶ ἄλλοτε ἀνέφερε καὶ
τῶν δύω ἀδελφῶν τὰ χωρία ὁμοῦ.

Ἄλλως τε τὸ περὶ Χασάμπεη διάταγμα ἀναφέρει λόγους,
οἵτινες ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὴν Ἐμπιμπέ· δύω κατόπιν, ὡς
προανέφερον, ὑπουργοὶ ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον ἔδοσαν τὴν ὑπό-
σχεσιν εἰς τὴν πρεσβείαν τὴν ὀθωμανικὴν ὅτι πρὸς διόρθωσιν
τῆς δυσκολίας ταύτης τῆς ὡς ἐκ τοῦ διατάγματος ἀναφυείσης
ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὰς Βουλὰς νόμον, καὶ τὴν
ὑποβολὴν ταύτην ὑπεσχέθησαν· σήμερον ἡ Κυβέρνησις ἔρχεται
νὰ ἄρῃ τὴν δυσκολίαν ταύτην καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσίν
της, διὰ τοῦ προκειμένου εἰδικοῦ νόμου, οὗ τινος τὴν παραδοχὴν
ὑποστηρίζει· ἡ παραδοχὴ τοῦ νόμου τούτου δὲν δύναται ν' ἀ-
πηρεάσῃ τὸν γενικὸν περὶ δασῶν νόμον, οὐδ' εἶναι φόβος μή-
πως δὲν ἐπιψηφισθῇ ἐκεῖνος, ἐὰν σήμερον ψηφισθῇ οὗτος· ἡ ἀ-
ναβολὴ δὲ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νόμου μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ
γενικοῦ νόμου δὲν εἶναι οὔτε δικαία οὔτε ὀρθή· καθὼς δὲν ἤ-
θελεν εἶσθαι ὀρθὴ ἡ ἀναβολὴ Νομοσχεδίου εἰδικοῦ περὶ προικο-
δοτήσεως, μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς γενικοῦ περὶ προικοδοτήσεως
νόμου· τοιαύτην ἀρχὴν ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ καθιερώσῃ.

Ἐπέμενεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Ἐπὶ δύω γενικῶν
παρατηρήσεων τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ θέλω ὁμι-
λήσει· μοὶ ἔκαμεν ἐντύπωσιν ἡ λέξις πρόληψις, τὴν ὁποίαν περὶ
δασῶν ἀνέφερεν, « τὰ δάση, εἶπεν, ἐπικρατεῖ ἡ πρόληψις ὅτι
εἶναι ἐθνικά. » Ἡ πρόληψις αὕτη προῆλθεν διότι οἱ εἰς τὰς ἀρ-
χὰς τῆς ἀποκαταστάσεως σύμβουλοι τῆς Κυβερνήσεως εἶχον τὴν
ἰδέαν ὅτι οἱ Ἕλληνες ἦσαν θῆται, καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον τὰ
δάση ἀλλὰ καὶ τὰς γαίας καὶ τὰς φυτείας ἀφῆρουν ἀπὸ τῶν
ἰδιοκτητῶν ὡς ἐθνικὰς, ἀρήνοντες εἰς τὸν κάτοχον τὸ δικαίω-
μα νὰ ἐνάξῃ τὸ δημόσιον.

Εὐτυχῶς ὅμως διὰ τῆς προνοίας τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἀπε-
μάκρυνε τοὺς συμβούλους ἐκείνους καὶ τὰς ἀρχάς των, καὶ διὰ
τῆς συνδρομῆς τῶν δικαστηρίων ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων κτημάτων
ἡ πρόληψις αὕτη κατεστράφη, ἐπικρατεῖ ὅμως ἐπὶ τῶν δασῶν·
ἐνῷ καὶ ἂν παραδεχθῶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅτι ὁ κά-
πος ὁ καταβληθεὶς ὑπό τινος χορηγεῖ εἰς τοῦτον τὸ δικαίωμα
τῆς ἰδιοκτησίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου διὰ τὸ ὁποῖον ἐκοπίασε,
καὶ ἂν λέγω παραδεχθῶ τὴν ἀρχὴν ταύτην, οὐχ ἧττον καὶ διὰ

τα δάση πρέπει να ὑπάρχῃ δικαίωμα ἰδιοκτησίας, διότι καὶ πρὸς σχηματισμὸν αὐτῶν κόπος καταβάλλεται, καὶ πρὸς διατήρησίν των ἐπίβλεψις ὄχι μικρὰ εἶναι ἀναγκαία· διότι ἄνευ κόπων καὶ ἐπιβλέψεως ταχέως καταστρέφονται· παράδειγμα ὑμῖν ἔστω ἡ καταστροφὴ τοσούτων τῆς Ἑλλάδος δασῶν. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἔχουσα τὴν πρόληψιν ταύτην ὅτι τὰ δάση εἶναι ἐθνικά, ἐξέδοτο τὸ διάταγμα τοῦ 1836, τάξασα δὲ βραχυτάτην προθεσμίαν ἑνὸς ἔτους, ἐζήτησεν τὴν ἔνωσιν τῆς προθεσμίας ταύτης προσαγωγὴν τίτλων (τακτικῶν) ἐνῷ οἱ περισσότεροι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχωσι ταπιά, διότι δὲν εἶχον ἀγοράσει τὰ δάση, καθ' ἃ ἀνέπτυξεν ὁ Κ. Μαγγίνας, ἢ ἂν εἶχον τοιαῦτα τὰ ἀπώλεσαν μετὰ τῆς λοιπῆς περιουσίας κατὰ τὸν καταστρεπτικὸν πόλεμον ἀπὸ τὸν ὁποῖον πρὸ μικροῦ εἶχον ἐξέλθει, καὶ οὕτως ἀφῄρεσε τὰ δάση ἀπὸ τὰς κοινότητας καὶ τοὺς ἰδιοκτήτας αὐτῶν. Ἐρχόμαι εἰς τὰς ἄλλας παρατηρήσεις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, α) ὅτι προκειμένου περὶ εἰδικοῦ τινος μέτρου δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος περὶ γενικοῦ, καὶ β) ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως νόμων ἐνυπάρχει εἰς ἕκαστον μέλος τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ὥστε ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν εἰσάγῃ ἕνα νόμον, τὸν ὁποῖον ἓν τῶν νομοθετικῶν μελῶν ἢ πολλὰ ὁμοῦ νομίζουσιν ἀναγκαῖον, ἂς τὸν εἰσαγάγωσι ταῦτα· ὡς πρὸς τὸ α') παρατηρῶ ὅτι παρ' ἡμῖν ἔθος ἐπεκράτησε νὰ κάμνωμεν λόγον εἰς τὸν Συνταγματικόν μας βίον γενικὸν περὶ τῶν γενομένων, γενησομένων καὶ ὅσων ἔπρεπε νὰ γίνωσι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Β. λόγου· τινὲς ὑπουργοὶ εἶπον ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ λαμβάνῃ χώραν τοιαύτη γενικὴ συζήτησις, καθὰ γίνεται καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ καθὰ τελευταῖον παρεδέχθη καὶ ἡ Γαλλία· ἤδη ὁ Κ. ὑπουργὸς λέγει ὅτι γενικὰς παρατηρήσεις δὲν πρέπει νὰ κάμνωμεν οὐδ' ἐπὶ τῶν σχετικῶν ἀντικειμένων, ἀλλ' αὐτοτελῶς εἰς ἄλλην συνεδρίασιν καὶ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς νομοσχεδίου γενικοῦ ἐκ μέρους Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ· ὡς πρὸς τὸ β') ἴσως ὁ Κ. ὑπουργὸς ἤθελεν ἔχει δίκαιον ἂν ἠγνόη τὴν ἰσχύουσαν τακτικήν, ὅτι ὅταν ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει οὐδεὶς νόμος καταρτίζεται· καὶ ἂν ἤθελεν ὑποτεθῇ ὅτι εἶναι εὔκολον εἰς τὰ μέλη τῶν νομοθετικῶν σωμάτων νὰ καταρτίζωσι καὶ εἰσάγωσι νόμους· καὶ ὅμως ἄλλα προβουλεύματα καὶ τὰ ἐπ' ἐσχάτων ψηφισθέντα περὶ προσδιορισμοῦ τῆς διανομῆς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ περὶ καταργήσεως τῆς κεφαλικῆς ποινῆς, μαρτυροῦσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀποτελεσματικὸν νὰ εἰσάγωνται νομοσχέδια ἀπὸ τὰ νομοθετικὰ σώματα, καὶ διὰ τοῦτο τὰ νομοθετικὰ σώματα παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν νὰ

εἰσαγάγῃ ὅσους νόμους θεωροῦσι λυσιτελεῖς καὶ ἀναγκαίους. Τὸ κατ' ἐμὲ τὰ νομοθετικὰ σώματα δικαιοῦνται νὰ σταματήσωσι, ὅταν ἔρχωνται εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν ἐξαιρέσεις ἐπὶ ἐξαιρέσεων καὶ οὐχὶ νόμοι γενικοὶ ἢ τοὐλάχιστον περιεκτικώτεροι, καὶ νὰ ζητῶσι νόμους γενικοὺς· καὶ ἂν πράττηται περὶ συντάξεως καὶ προικοδοτήσεως, ὡς εἶπεν, τὸ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ κάμωσι, διὰ νὰ παύσῃ πλέον ἡ εἰσαγωγὴ μιᾶς ἐξαιρέσεως σήμερον καὶ μιᾶς ἄλλης αὔριον. ἂς φέρωσι διὰ μιᾶς ἂν ὄχι γενικὸν περὶ συντάξεως καὶ προικοδοτήσεως νόμον, ἀλλὰ εἰδικὸν 30 ἢ 40 ἀτόμων, καὶ οὐχὶ ἑνός, διότι ἐξήντλησαν πλέον τῶν ὑπομονῶν, ἀφ' οὗ πολλάκις ἐπέρερον περὶ τούτου τὰς παρατηρήσεις των. Τὸ διάταγμα τοῦ 1843 διὰ τὸν Χασὰν μπεην, καὶ ἂν παραδεχθῶμεν τὴν ἔκφρασιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅτι τὰ διατάγματα τὰ ἀφορῶντα μόνον δικαιώματα συνήθως ἐδημοσιεύοντο διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἔπρεπε νὰ ἦναι δημοσιευμένον, διότι ἀφορᾷ καὶ χορηγεῖ δικαιώματα. Τὸ κατ' ἐμὲ τίποτε δὲν ἐπείγει εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, οἱ προκάτοχοι ὑπουργοὶ δὲν ὑπεσχέθησαν, διότι δὲν ἠδύναντο συνταγματικῶς νὰ ὑποσχεθῶσι τι, ἀνεγνώρισαν καθῆκον τοῦ νὰ φέρωσιν εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα τὸ ἀντικείμενον, καὶ ταῦτα εἶναι ἀρμόδια νὰ ἀποφασίσωσιν ἂν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, ἢ νὰ ἀναβληθῇ μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς γενικοῦ περὶ δασῶν νόμου. Εἰς τὴν Γερουσίαν ἐναπόκειται νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀποφασίσῃ κατὰ τὸ δίκαιον, διὰ νὰ μὴ ἐπέλθωσι συνέπειαι δυσάρεστοι, καὶ διεγείρονται γογγυσμοὶ καὶ παράπονα· ἂς μὴ διαφεύγῃ τὴν προσοχήν μας ἡ παρατήρησις τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ « διὰ τί νὰ μὴ κάμνωμεν καὶ διὰ τὸν Ἕλληνα καὶ διὰ τὰς Ἑλληνικὰς κοινότητας ὅ,τι κάμνομεν διὰ τὸν Τοῦρκον ; »

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰσαχθῇ γενικὸς περὶ δασῶν νόμος ἀκυρῶν ἐκεῖνον τοῦ 1836, καθότου αἱ κοινότητες ἀπώλεσαν δυνάμει ἐκείνου τοῦ νόμου τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν δασῶν, ὡς μὴ δυνάμεναι νὰ παρουσιάσωσι τίτλους, διότι ἢ δὲν εἶχον τοιούτους, ἢ ἀπώλεσαν αὐτοὺς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν· ἐζήτησε δὲ καὶ οὗτος τὴν ἀναβολὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ γενικοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς· ἂν ἡ ἀναβολὴ ζητεῖται διὰ νὰ ἑτοιμάσῃ καὶ εἰσαγάγῃ ἡ Κυβέρνησις τὸν γενικὸν περὶ δασῶν νόμον, δὲν δύναται αὕτη νὰ μεταβάλῃ τὴν

διάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως, οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦναι· ἡ παραδοχὴ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου οὔτε προσθέτει οὔτε ἀφαιρεῖ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ γενικὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιμένω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστίδης. Τὸ ζήτημα ἔλαβε φάσιν, ὁποίαν δὲν ἔπρεπε νὰ λάβῃ, περὶ νόμου τοῦ **1836**· ἀλλ' ἐγὼ λέγω ὅτι ὁ νόμος τοῦ **1836** δὲν ὑπάρχει πλέον, διότι ἐξέπνευσεν εἰς τὰ **1837**. Ἐὰν ὑπάρχωσι δικαιώματα προσβληθέντα ἀπὸ τὸν νόμον ἐκεῖνον, ἡ Κυβέρνησις μετὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἂς σκεφθῶσι νὰ πράξωσιν ὅ,τι δύνανται ἐν τῇ ἁρμοδιότητί των. Τὸ ζήτημα σήμερον εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐν τῷ δικαιώματι, ὅπερ ἐπὶ τῶν δασῶν ἔχει, ζητεῖ νὰ δοθῇ δικαίωμα εἰς τὴν Ἐμπιμπὲν νὰ παρουσιάσῃ τοὺς τίτλους της, ὡς ἐὰν ἐζήτει νὰ χορηγήσῃ εἰς τινα **500** στρέμματα ἐθνικῆς γῆς· καὶ ἐπειδὴ πρὸς τοῦτο ἀδυνατεῖ μόνη, ζητεῖ τὴν σύμπραξιν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ἡ παραχώρησις αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ α) ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς χάριτος καὶ τῆς ἐπιεικείας καὶ β') ὑπὸ τὴν ἔποψιν διπλωματικῶν ὑποχρεώσεων. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς χάριτος δὲν εἶμαι τοσοῦτον εὐδιάθετος ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, διότι πολλοὶ περισσότεροι, χιλιάδες ἴσως Ἑλλήνων, ἔχουσι δίκαια παραμελούμενα· ἤθελα ἤδη νὰ μάθω μέχρι τίνος ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ἡ διπλωματικὴ ἐξετείνετο. Ἤκουσα ὅτι ἡ ὀθωμανικὴ πρεσβεία διϊσχυρίζετο ὅτι τὰ πρωτόκολλα ἔχουσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν των τὰ δάση τῶν ὀθωμανῶν καὶ ὅτι δὲν ὑπάγονται ταῦτα εἰς τὸν νόμον τοῦ **1836**. Ἐὰν κατὰ τὰ πρωτόκολλα δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ὑποχρεώσωμεν τοὺς ὀθωμανοὺς νὰ παρουσιάσωσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους τοὺς τίτλους των, ὁ νόμος τοῦ **1836** δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ, διότι τὰ πρωτόκολλα εἶναι πολὺ ἰσχυρότερα τῶν ἐσωτερικῶν νόμων· ἐὰν δὲ μεταβῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον καὶ ἐπέλθῃ ἀπόφασις ἄλλων δυνάμεων, ἀναμφιβόλως θέλομεν καταδικασθῆ, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτων συνεπειῶν πρέπει νὰ ψηφίσωμεν τὸν προκείμενον νόμον.

Ἠπόρησα, ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς **Κ. Παλαμίδης**, ὅταν ἤκουσα τὸν προαγορεύσαντα λέγοντα ὅτι δὲν πρόκειται σήμερον περὶ τοῦ νόμου τοῦ **1836**, ἀλλὰ περὶ χορηγήσεως δικαιώματος, ὡς ἐὰν ἐζητεῖτο ἡ χορήγησις **500** στρεμμάτων γῆς εἴς τινα· ἀλλ' ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἀνασταλνει τὸν νόμον τοῦ **1836** καὶ τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐκείνου καθιερουμένην, διότι εἰς ταύτην παραπέμπει

τοὺς τίτλους τῆς Ἐμπιμπὲς πρὸς ἐξέτασιν· αἱ παρατηρήσεις ἄρα τοῦ **Κ.** Μαγγίνα εἶναι σκοπόταται. Μίαν ἀκόμη ἀπευθύνω παρατήρησιν, ὅτι ἕκαστος αἰσθάνεται τὴν ἰσχὺν τῶν πρωτοκόλλων, ὅσον καὶ ὁ Γερουσιαστὴς **Κ.** Χρηστίδης, ἀλλὰ καὶ τὰ πρωτόκολλα ταῦτα τάττουσι προθεσμίαν, καὶ δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν ἐπ' ἄπειρον· ὥστε αἱ περὶ πρωτοκόλλων καὶ ὑποχρεώσεων παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ τούτου δὲν εἶναι ἰσχυραί. Ἂν ὑπάρχῃ φόβος ὅτι δικαίως ἢ ἀδίκως θέλομεν ὑποστῆ δεινὰ, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ὑπόθεσις ἤθελε μεταβῆ εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον, τότε, ἀλλὰ τότε καὶ μόνον, ἂς ψηφισθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἐὰν, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς **Κ.** Μαγγίνας, ὁ Νόμος τοῦ **1836** ἐξέπνευσε τὸ **1837** καὶ δὲν ὑφίσταται πλέον, τότε διὰ τί ἔρχεται ἐξαίρεσις τοῦ Νόμου ἐκείνου; διὰ νὰ εἰσάγηται τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἐξαίρεσιν τοῦ Νόμου ἐκείνου ἀφορῶν, θὰ εἰπῇ ὅτι ὁ Νόμος ἐκεῖνος ὑφίσταται καὶ αἱ ἐνέργειαι αὐτοῦ δὲν ἔπαυσαν. Ἀνέφερεν ὁ **Κ.** Χρηστίδης τὰ πρωτόκολλα καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, ἰσχὺν τὴν ὁποίαν οὐδεὶς διαφιλονεικεῖ, ἔκαμε δὲ καὶ μίαν ὑπόθεσιν « ἂν κατὰ τὰ πρωτόκολλα δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ὑποχρεώσωμεν τοὺς ὀθωμανοὺς » διὰ νὰ ἦναι ἐπιφυλαγμένος. Τὰ πρωτόκολλα δὲν ἔχουσι σχέσεις μὲ τὸ προκείμενον· ἅπαντες καὶ Ἕλληνες, καὶ Ὀθωμανοὶ καὶ πάσης ἄλλης δυνάμεως ὑπήκοοι ὑπόκεινται εἰς τὸν Νόμον τοῦ **1836**.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς **Κ.** Ψύλλας. Ὁ προλαλήσας ὑπενύξατο ὅ,τι ἤθελον νὰ παρατηρήσω εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ **Κ.** Χρηστίδου δίδουσαν μεγάλην σπουδαιότητα εἰς τὰ πρωτόκολλα· τὰ πρωτόκολλα περιεῖχον τὴν βασιντῆς προθεσμίας ἐντὸς τῆς ὁποίας ἤθελον διεκδικηθῇ αἱ ἰδιοκτησίαι, ἀλλ' αἱ ἰδιοκτησίαι καὶ οἱ τίτλοι τῶν ἰδιοκτησιῶν ὑπήγοντο εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Τὰ πρωτόκολλα ἔδιδον ἑνὸς ἔτους προθεσμίαν εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς διὰ νὰ πωλήσωσι τὰς ἰδιοκτησίας των. καὶ ὅμως δὲν ἠξεύρω πῶς αἱ κατὰ καιρὸν Κυβερνήσεις παρεξέτειναν τὴν προθεσμίαν ἐκείνην, καὶ ἕως σήμερον ἀκόμη οἱ Τοῦρκοι διεκδικοῦν καὶ πωλοῦν κτήματα, καὶ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ τὸ ἔχωμεν ὡς ἀφορμὴν καυχήσεως. Τὰ πρωτόκολλα προσδιώριζον δύω ἐπιτροπὰς ἐξ ὧν ἡ πρώτη ἔπρεπε νὰ σύγκειται ἀπὸ ἴσον ἀριθμὸν ὀθωμανῶν καὶ Ἑλλήνων, διὰ νὰ δικάζῃ τὰς διενέξεις τὰς ἀναφυησομένας κατὰ τὴν πώλησιν τῶν ὀθωμανικῶν κτημάτων μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ὀθωμανῶν, ἐν περιπτώσει δὲ διχοψηφίας αἱ προστάτριαι δυνάμεις διώριζον ἐπιτροπὴν κρίνουσαν ὁριστικῶς καὶ

ἀνεκλήτως, ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ ἠκύρωσεν ἡ κυβέρνησις· τὰς συνεπείας δὲ τῆς ἀκυρώσεως ταύτης καὶ ἄλλοι πολλοὶ καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἠσθάνθην, διότι ἀπώλεσα δέκα περίπου χιλιάδας δραχμὰς διὰ τὴν ἀγορὰν ἑνὸς ἀθλίου οἰκοπέδου.

Θέτας τῷ ὄντι, καθ' ἃ ἀνέφερέ τις τῶν προλαληςάντων, ἐθεώρησαν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐσύγχισαν ὅλως διόλου τὰς ἰδέας τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τὰ πρωτόκολλα, τὰς βάσεις αὐτὰς τῆς ἀνεξαρτησίας· ὁ κόπος, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός, συνιστᾷ τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ ἔμως τὰ δικαστήριά μας ἔδωκαν ὄχι τὰ δάση ἐπὶ τῶν ὁποίων καὶ κόπος τις καὶ ἐπίβλεψις καταβάλλεται εἰς μόρφωσιν καὶ συντήρησίν των, καὶ τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἀναφυῶσιν εἰς γῆν ἰδιόκτητον μὴ γεωργηθεῖσαν ἐπί τι χρονικὸν διάστημα, ἀλλὰ τοὺς βράχους αὐτοὺς εἰς ἰδιώτας, καὶ ἐσυδεύουσι καθ' ἑκάστην ὄχι ὀλίγα ἐκ τοῦ λατομήματος· ἐπὶ παραδείγματι ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἀγοράσαντες ὑπὸ τοὺς πρόποδας τῶν βράχων τῶν πέριξ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν μικράν τινα ἔκτασιν γῆς, καὶ ἐπὶ τῇ εὐτελεστάτῃ τιμῇ 60 γροσίων τὸ στρέμμα, πωλίζονται δὲ 60 δραχμὰς καθ' ἑκάστην ἐκ τῶν λατομείων τῶν ὑπερκειμένων βράχων. Ὁ Νόμος τοῦ 1836 δὲν ἐξηντλήθη, καθ' ἃ προανέφερέ τις τῶν προλαλησάντων, ζῇ καὶ δυνάμει τοῦ Νόμου ἐκείνου ἡ Κυβέρνησις ἐστέρησε ἀπὸ τὴν μονὴν τῆς Φανερωμένης τοὺς ἐν ταῖς Ἀχαρναῖς ἀγροὺς της, διότι τὸ μοναστῆρι δὲν εἶχε νὰ προσαγάγῃ τίτλους· τοὺς ἀγροὺς τούτους ἐκέκτητο ἡ μονὴ πρὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν ἀρῆκε δὲ ἀκαλλιέργητους κατὰ τὰ τὰ ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως, διότι οἱ Τοῦρκοι εὑρίσκοντο ἐδῶ, ὅταν δὲ ἐπεχειρίσθη νὰ καλλιεργήσῃ αὐτούς ἐκωλύθη, διότι δὲν εἶχεν ὡς προεῖπον νὰ προσαγάγῃ τίτλους ἰδιοκτησίας. Φοβούμεθα ἐντὸς τοῦ δικαιώματός μας τὴν ὀθωμανικὴν Κυβέρνησιν καὶ διὰ τοῦτο εἰσάγομεν ἐξαίρεσιν ὑπὲρ ὀθωμανοῦ· καὶ διὰ τί νὰ μὴ εἰσαχθῇ ἐξαίρεσις καὶ ὑπέρ τινος Ἕλληνος, ὑπέρ τινος κοινότητος, στερηθέντων τὰς ἰδιοκτησίας των μετὰ τόσους ἀγῶνας καὶ αἵματα, ἐν ᾧ οἱ Ὀθωμανοὶ κύριος οἶδε πῶς εἶχον ἀποκτήσει τὰς ἰδιοκτησίας. Δὲν λυποῦμαι καὶ ἐγώ, καθὰ ἀνέφερέ τις τῶν προκαλησάντων, διότι τὸ δημόσιον στερεῖται ἑνὸς ἀπὸ τὰ πολλὰ δάση του, τοῦτο εἶναι ἄσημον· λυποῦμαι ὅμως διατί ἡ ἐξαίρεσις αὕτη νὰ μὴ γίνηται ὑπὲρ Ἕλληνος ἢ κοινότητος· καὶ διότι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο θέλει γίνει ἀφορμὴ εὐλόγων παραπόνων καὶ γογγυσμῶν· ὀλιγώτερον πικρὸν ἂν μὲ τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην τὴν ὑπὲρ ὀθωμανίδας γενομένην εἰσήγοντο καὶ δύω ἢ τρεῖς ἄλ-

λαι ἐξαιρέσεις ὑπὲρ Ἑλλήνων ἢ τῶν κοινοτήτων, διότι πιστεύω ὅτι ὑπάρχωσιν, ἂν ὄχι ὑπὲρ ὅλων, ὑπὲρ πολλῶν ὅμως ἐκ τῶν ἐχόντων ἀξιώσεις ἀντιστήριπτα καὶ ψηλαφητὰ δίκαια ἴσα μὲ ἐκεῖνα, διὰ νὰ μὴ εἴπω ἀνώτερα, τῆς Ἐμπιμπές· ὑποστηρίζω ὅθεν τὴν πρότασιν τῆς ἀναβολῆς, ἴσως ἐν τῷ μεταξὺ ἀνευρεθῶσιν εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κυβερνήσεως τοιαῦται ἀξιώσεις καὶ εἰσαχθῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν Νομοσχέδιον συγχρόνως, ὅτε πλέον ἡ ὑπὲρ τῆς Ἐμπιμπὲ πρότασις δὲν θέλει φανῇ τόσον πικρὰ καὶ ἐξαιρετική, ὅσον φαίνεται σήμερον, ὅτε αἱ δύω γενόμεναι ἐξαιρέσεις ἡ πρώτη ὑπὲρ τοῦ Χασάμπεη καὶ ἡ δευτέρα ὑπὲρ τῆς Ἐμπιμπὲ ἐγένοντο ὑπὲρ ὀθωμανῶν.

Δὲν πρόκειται σήμερον, παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ὕπαρξιν τῶν ἐπιτροπῶν εἰς ἃς προσαχθήσονται οἱ τίτλοι τῆς Ἐμπιμπές· ἡ μικτὴ ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζεται κατ' ἔτος ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους ψηφιζόντι καὶ διὰ κατάστημα καὶ διὰ μισθὸν τοῦ Γραμματέως αὐτῆς· ἡ ὑπόσχεσις τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ νὰ καθυποβάλῃ γενικὸν περὶ δασῶν Νομοσχέδιον μᾶς εἶναι περιττὴ· ἀφ' οὗ τὸ ὑπουργεῖον σήμερον εἰσαγάγῃ Νομοσχέδιον δι οὗ παραχωροῦνται δικαιώματα εἰς τὴν ὀθωμανίδα Ἐμπιμπέ, δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι θὰ ἀρνηθῇ τοῦ λοιποῦ νὰ παραχωρήσῃ ὅμοια καὶ ἀνάλογα δικαιώματα εἰς πολίτην Ἕλληνα ἢ εἰς κοινότητας; ἐπ' ἀληθείας τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐθεώρουν καὶ θεωῶ ὡ ἀρχὴν παραχωρήσεως ἀφαιρεθέντων δικαιωμάτων, ἀρχὴν ἀνοίγουσαν τὸ στάδιον εἰς τὰς κοινότητας νὰ ζητήσωσι καὶ λάβωσιν ὑπὲρ αὐτῶν ἐξαίρεσιν ἣν ἔλαβε μία ὀθωμανίς, καὶ διὰ τοῦτο ἐφοβούμην μᾶλλον μήπως ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀποσύρει τὸ Νομοσχέδιον μετὰ τὴν ὁποίαν εὗρεν ἀντίστασιν εἰς τὴν συζήτησιν· προτείνω διὰ ταῦτα τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου·

Περαιωμένης ἐνταῦθα κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως ὁ Κ. πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Γερουσίαν ἂν παραδέχεται τὴν πρὸς ἀναβολὴν πρότασιν τοῦ Κ. Μαγγίνα. Ἀποφατικῶς δὲ διὰ χειροτονίας ἀπαντήσασα προέβη πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορίαν, ἣν παρεδέξατο διὰ ψήφων 17 κατὰ 8 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ν. Μαυρομιμάτη καὶ Δ. Λ. Κουντουριώτη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου τῆς Ἐμπιμπὲς Χανούμης.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ο
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Καναρὴς	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ο	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ριχάρδος Τζιώρτζ	Ο	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ο
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ο	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ο	Παναγ. Λιδωρίκης	Ο
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Κων. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ο
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	Ν

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων **17** ἀπέναντι **8**, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφηφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου τῆς Ἐμπιμπὲς Χανούμης.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Γεώργ. Κουντουριώτης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	

Σπυρίδων Καλογεράπουλος		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἀναστάσιος Λόντος		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Τάτζης Μαγγίνας	Ο	Κωνσταντῖνος Καναρὴς	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ριχάρδος Τζιώρτζ	Ο	Ἰωάννης Στάϊκος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ο	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ο
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ο	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Παναγ. Λιδωρίκης	Ο
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Κων. Προβιλέγιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ἰω. Οἰκονόμου	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	
Γκίκας Καρακατζάνης		Ῥῆγας Παλαμίδης	Ο
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν	Δημ. Λ. Κουντουριώτης	Ν

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς **24** Ἀπριλίου **1856**.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
καὶ ἀντ' αὐτοῦ κωλυομένου
Ὁ ἀντιπρόεδρος
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Ἰουλίου 1856, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος Κύριος Βασίλειος Χρηστακόπουλος ἀσθενοῦντος τοῦ προέδρου Κυρίου Ἀναγνώστη Μοναρχίδη, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως δὲ τῶν πρακτικῶν τῆς προτεραίας ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος ψύλλας λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι νὰ τῇ προλαβούσῃ συνεδριάσει, τῆς ὁποίας τὰ πρακτικὰ ἀναγινώσκονται ἤδη διὰ νὰ ἐγκριθῶσι, ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, τῶν καθ' ἕκαστα καὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ ἐγένετο φανερὰ, ἐν ᾧ ὤφειλε νὰ ἐνεργηθῇ μυστικὰ, διότι τὸ ἀντικείμενον ἦτο προσωπικὸν, ἐπὶ προσωπικῶν δὲ ἀντικειμένων γίνεται μυστικὴ ψηφοφορία, κατὰ τὸ ἄρθρον 44 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας· ἡ παράβασις αὕτη τοῦ κανονισμοῦ μας διέλαθε τότε τὸ γραφεῖον αὐτὸ τῆς Γερουσίας, καὶ τὰ μέλη αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἐτέθη τὸ ζήτημα εἰς φανερὰν ψηφοφορίαν, καὶ οὐδεμία ἔνστασις ἐγένετο. Εἰ τὸ πρωτόγονον συνταγματικὸν κράτος τὴν Ἀγγλίαν τοιαῦται ἀποφάσεις κατὰ προφανῆ παράβασιν τῶν κανονισμένων γενόμεναι, ὅταν ἤθελεν ἀνακαλυφθῇ διορθοῦνται, παρ' ἡμῖν τὸ τοιοῦτον δὲν ἐλύθη ὑπὸ τοῦ σώματος, ἂν καί τινα μέλη ἐξέφρασαν ἀλλοτε τὴν γνώμην των ὅτι αἱ σιωπηλαὶ παραβάσεις δὲν ἀκυροῦσι τὰ γενόμενα, καὶ τοιαύτην ἀρχὴν εἶχεν παραδεχθῇ καὶ ἡ Γαλλία κατὰ τὸν συνταγματιαόν της βίον· προκαλῶ διὰ ταῦτα τὴν Γερουσίαν νὰ ἀποφανθῇ·

α) Ἂν δύναται αὕτη νὰ ἐπιφέρῃ τροπολογίαν εἰς ἀπόφασιν παρὰ τὰ κανονισμένα γενομένην καὶ σιωπηλῶς διελθοῦσαν, ἢ ἂν εἶναι ἀτροπολόγητος πλέον ἡ ἀπόφασίς της αὕτη· καὶ

β) Ἂν ἡ διὰ σιωπηλῆς παραβιάσεως τῶν κανονισμένων γενομένη αὕτη ἀπόφασις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς προηγούμενον ἐπὶ ὁμοίας περιπτώσεως.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ πρῶτον τῶν τιθεμένων ζητημάτων ἦναι λελυμένον εἰς ἄλλο συνταγματικὸν ἔθνος τὴν Γαλλίαν, ὅτε ἐκυβερνᾶτο συνταγματικῶς.

Πρωθυπουργοῦντος τοῦ Γκιζώτου ἐσυζητεῖτο νομοσχέδιόν τι περὶ ἐκπαιδεύσεως, τοῦ ὁποίου 60 ἄρθρα εἶχον ψηφισθῇ, ἐν ᾧ τὸ Σῶμα δὲν ἦτο πλῆρες· ὅταν ἐγένετο ἡ παρατήρησις ὅτι τὸ σῶμα δὲν ἦτο πλῆρες, ἐπῆλθε σπουδαία συζήτησις περὶ τοῦ τί ποιητέον ἤδη, ἐπειδὴ καθὰ ἀνεκαλύπτετο ἡ παραδοχὴ τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου εἶχε γίνει ἐν ᾧ τὸ σῶμα δὲν ἦτο πλῆρες, ἀλλ' ἡ ἀτέλειά του διῆλθεν ἀπαρατήρητος. Ὁ Κ. Γκιζῶτος δι' ἰσχυρῶν λόγων ἔπεισε τὸ σῶμα ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ τὴν τεραιτέρω συζήτησιν τοῦ νόμου, ἀφ' οὗ πλέον ἐγένετο ἡ παρατήρησις ὅτι τὸ σῶμα δὲν εἶναι πλῆρες, ἀλλὰ νὰ θεωρήσῃ ὡς ἔγκυρα τὰ πρὸ τῆς παρατηρήσεως ἐπιψηφισμένα διὰ τὸ δεδικασμένον·

τοιαύτην λύσιν ἔλαβεν ἐν Γαλλίᾳ. Ἂν παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν ὅτι αἱ ἀποφάσεις τροποποιοῦνται, ὅταν ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι ἐγένοντο κατὰ σιωπηλὴν παράβασιν τῶν κανονισμένων, τότε θέτομεν εἰς ἀμφιβολίαν τοὺς νόμους ἅπαντας· διότι καθὼς τώρα ὅτε ἀνεκαλύψαμεν τὴν παράβασιν ταύτην θεωροῦμεν ἀμφισβητήσιμον τὸν νόμον, οὕτω καὶ μετὰ ἓν ἔτος ἐὰν ἀνακαλυφθῇ παράβασίς τι δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ἀμφισβητήσιμον τὸν νόμον, καὶ νὰ ἀκυρώσωμεν αὐτὸν πρὸς βλάβην τῆς δημοσίας τάξεως.

Ἐνταῦθα τινῶν παρατηρησάντων ὅτι τὸ πρῶτον ζήτημα καθὸ σπουδαῖον, καὶ πλείονος ἐρεύνης χρῄζον πρέπει νὰ ἀναβληθῇ δι' ἄλλην συνεδρίασιν, τὸ δεύτερον δὲ καθὸ ἁπλούστατον δύναται νὰ λυθῇ σήμερον, ἡ Γερουσία ἀνέβαλε δι' ἄλλην συνεδρίασιν τὴν λύσιν τοῦ πρώτου ἐκ τῶν τεθέντων δύω ζητημάτων ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ψύλλα, ἔλυσε δὲ τὸ δεύτερον, ἀποφανθεῖσα ὅτι ἡ διὰ σιωπηλῆς παραβιάσεως τοῦ κανονισμοῦ γενομένη ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς προηγούμενον.

Μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐπερατώθη ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν, καὶ ἐγένετο ἡ ἐπικύρωσις αὐτῶν.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ν. Χρυσογέλου, δικαιολογοῦντος τὴν ἐκ τῶν καθηκόντων του ἀπουσίαν ἕνεκα ἀσθενείας βεβαιουμένης δι' ἰατρικῆς πιστοποιήσεως, καὶ ἀναφέροντος ὅτι θέλει σπεύσει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ χρέη του ἅμα ἀναλάβῃ· ἐνταῦθα τῶν μὲν παρατηρούντων ὅτι δὲν πρέπει νὰ τῷ χορηγηθῇ ἐπὶ πλέον παράτασις ἀδείας, διότι ἱκανοὺς ἤδη μῆνας ἔλλειπε τῶν χρεῶν του, τῶν δὲ ὅτι πρέπει νὰ τῷ χορηγηθῇ ἄδεια, καθόσον ἰατρικὴ πιστοποίησις βεβαιοῖ τὴν ἀσθένειάν του, καὶ ἄλλων προσβαλλόντων τὴν πιστοποίησιν ὡς ἄτακτον καὶ ὑπὸ ἑνὸς μόνον ἰατροῦ ὑπογεγραμμένην, τὶς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ὁ περὶ ἀποχωρήσεως τῶν Γερουσιαστῶν νόμος θέλει εἶσθαι ἡ ἀληθὴς λύσις τῶν πραγμάτων τούτων· ἄλλως, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἑκάστοτε θέλομεν ἐγχεσθαι εἰς τοιαύτας συζητήσεις, ὁπόταν ζητεῖ Γερουσιαστὴς ἄδειαν, ἢ παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, θέλομεν ἀκόμη εὑρίσκεσθαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ θεωρῶμεν ὡς παρόντας καὶ τοὺς ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐξακολουθοῦντας νὰ εἶναι ἀπόντας ἕνεκα ἀσθενείας ἢ γήρατος, ὅπως τοῦτο συνέβη καὶ συμβαίνει διὰ πολλὰ μέλη τῆς Γερουσίας. Ὁ νομοθέτης χορηγήσας τὴν ἰσοβιότητα εἰς τοὺς Γερουσιαστὰς, προεῖδεν ὅτι ὡς ἄνθρωποι δὲν δύνανται καθ' ὅλον αὐτῶν τὸν βίον νὰ εἶναι εἰς θέσιν ὥστε νὰ ἐκπληρώνωσι τὰ δημόσια βάρη·

τὸ γῆρας, αἱ ἀσθένειαι ἢ ἄλλη τις ἀνικότης δύνανται νὰ κωλύσωσιν αὐτοὺς ἀπὸ τὰ χρέη των· διὰ τοῦτο ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ κανονισθῶσι τὰ περὶ ἀποχωρήσεως αὐτῶν διὰ νόμου· ἂν τὰ μέλη τῆς Γερουσίας ἠδύναντο νὰ προτείνωσι νόμον τοιοῦτον, σήμερον ἤθελον τὸν προτείνει· ἀνάγκη ὅθεν ἡ Κυβέρνησις νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ταχείας εἰσαγωγῆς τοῦ νόμου τούτου, διὰ νὰ μὴ εὑρισκώμεθα ἑκάστοτε εἰς τοιαύτας συζητήσεις προκειμένου περὶ ἀδειῶν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει νόμος περὶ ἀποχωρήσεως τῶν Γερουσιαστῶν, δὲν δυνάμεθα εἰμὴ νὰ χορηγῶμεν ἄδειαν ἀπουσίας, ὁσάκις πειθόμεθα ὅτι ἔχει ὁ αἰτῶν εὐλόγους ἀφορμὰς ἀπουσίας· καὶ βεβαίως τὶς δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν νοσοῦντα νὰ μεταβῇ ἐνταῦθα· ὁ νοσῶν ἐκτὸς τοῦ ὅτι διὰ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης θέλει χειροτερεύσει, καὶ δὲν θέλει εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς συζητήσεις μας, ἀλλὰ καὶ ἂν προσέλθῃ εἰς ταύτας ἐμποδίου πρόξενος θέλει γίνηται καὶ εἰς τοὺς λοιπούς.

Τρίτος τέλος παρετήρησεν ὅτι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ βάσις τις ἢ ὅρος ἐπὶ τῶν ἀδειῶν.

Αἱ ἰατρικαὶ πιστοποιήσεις, καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι τακτικαὶ καὶ κατὰ τοὺς τύπους, δὲν δύνανται κατ' οὐσίαν νὰ μᾶς χρησιμεύσωσιν ὡς βάσεις, διότι γνωρίζομεν πῶς δίδονται. Ἂν θέσωμεν ὡς ὅρον ὅτι αἱ ἄδειαι δὲν δύνανται νὰ χορηγηθῶσι πλέον τῶν τριῶν μηνῶν ἐπὶ ἁπάντων ἐφαρμόζεται ὁ κανονισμός.

Ἡ Γερουσία ἐπὶ τούτοις ἀπεφάσισε νὰ τῷ χορηγηθῇ εἰσέτι τεσσαρακονθήμερος παράτασις ἀδείας ἀπουσίας, ἀρχομένης ἀφ' ἧς ἔληξεν ἡ ἄδειά του.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κύριος πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὰ ἑξῆς Νομοσχέδια μετὰ τῶν συνοδευουσῶν αὐτὰ αἰτιολογικῶν Ἐκθέσεων.

α) Νομοσχέδιον περὶ συντάξεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὑπὸ τῶν λῃστῶν φονευθέντος ὑπολοχαγοῦ Ι. Μέγα.

β') Νομοσχέδιον περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου.

γ') Νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς κατασκευὴν τοῦ λιμένος τῆς Ἄνδρου.

δ') Νομοσχέδιον περὶ συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ συντάξεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὑπὸ τῶν λῃστῶν φονευθέντος κατὰ τὴν 12 Ἰουλίου ὑπολοχαγοῦ Ἰ. Μέγα.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγωμεν εἰς ὑμᾶς. Κύριοι, τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ κατὰ τὴν 12 Ἰουλίου πεσόντος ὑπολοχαγοῦ τῆς 1. τετραρχίας τῆς Φάλαγγος Ἰωάννου Μέγα, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἐκ τῆς ὁποίας θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ πληροφορηθῆτε τοὺς ὑπαγορεύσαντας αὐτὸ λόγους· συνιστῶμεν δὲ εἰς ὑμᾶς τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισίν του.

Ἀθήνησι τὴν 30 Ἰουλίου 1856.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν — Δ. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ.

Ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν — Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 29 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ. Δ. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Εἰς τὴν Θεοφάνην χήραν τοῦ κατὰ τὴν 12 Ἰουλίου ε. ε. πεσόντος μαχομένου κατὰ τῶν λῃστῶν ὑπολοχαγοῦ τῆς 1ης τετραρχίας τῆς Φάλαγγος Ἰωάννου Μέγα, καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ, Παναγιώτην ἐτῶν 16, Νικόλαον ἐτῶν 14 καὶ Γεώργιον ἐτῶν 12, χορηγεῖται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου σύνταξις μηνιαία ἐκ δραχμῶν διακοσίων, ἀριθ. 200.

Ἄρθρον 2. Ἡ σύνταξις θέλει χορηγεῖσθαι ἐν ὅσῳ ἡ χήρα μένει εἰς τὴν χηρείαν της, καὶ μέχρις οὗ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐνηλικιωθῶσι, συμπληρώσαντες τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Ἄρθρον 3. Ἐὰν ἡ χήρα ἀποβιώσῃ ἢ συνάψῃ δεύτερον γάμον, ἡ χορηγουμένη μηνιαία σύνταξις ἐλαττοῦται κατὰ δραχμὰς

ἐξήκοντα πέντε. Ἐνηλικιωθέντος δὲ, ἢ πρὸ τῆς ἐνηλικιότητος ἀποβιώσαντος ἑκάστου τῶν υἱῶν, ἐλαττοῦται ἡ σύνταξις ὡσαύτως κατὰ δραχμὰς τεσσαράκοντα πέντε.

Ἄρθρον 4. Ἐὰν διαταχθῇ ἵνα γένηται ἡ ἐκπαίδευσίς τινος τῶν υἱῶν τούτων δαπάνῃ τοῦ δημοσίου, τότε τὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὑπὲρ αὐτοῦ δαπανώμενα θέλουσι συμψηφίζεσθαι πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ ὅλου τῆς συντάξεως προσδιορισθεῖσαν διὰ τοῦ ἀνωτέρου 3 ἄρθρου μερίδα αὐτοῦ. Ἂν ταῦτα δὲ ὦσι ὀλιγώτερα τῆς μερίδος ταύτης, τότε θέλει ἀποδίδεσθαι αὐτῷ τὸ διαφέρον.

Οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Στρατιωτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριε!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τὸ περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου συνταχθὲν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν παρελέχθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὑποβαλλομένου ἀπασπάσματος τῶν πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου συνεδριάσεών της.

Οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου λόγοι ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν Ἔκθεσιν, ἧς ἀντίγραφον ὑποβάλλοντες θεωροῦμεν περιττὸν ν' ἀπασχολήσωμεν ὑμᾶς διὰ τῆς ἐπαναλήψεώς των.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Ἰουλίου 1856.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν	Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.	Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 25 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῆς γύρωθεν τοῦ λιμένος Νάξου ἀρχαίας προκυμαίας, τὴν καθάρισιν τοῦ λιμένος, τὴν κατασκευὴν αἰμασίας, καὶ τὴν ἰσοπέδωσιν τῆς παραλίας ὁδοῦ ἐπιβάλλονται αἱ ἑξῆς φόροι καὶ προσωπικαὶ ἐργασίαι.

Α'. Πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τῶν κτημάτων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν τοῦ δημοσίου τῆς νήσου Νάξου.

Β'. Τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, τῶν μελισσίων, τῶν οἰκοδομῶν, καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων.

Γ'. Τέσσαρα ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ἑκάστης οἰκογενείας τῶν κατοίκων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὁδοποιΐας νόμου.

Δ'. Εἴκοσι δραχμ. τὸν Β. πῆχυν τοῦ κατὰ μῆκος προσώπου τῶν ἐφ' ἑκάστου τῶν παραλίων οἰκοπέδων, οἰκοδομημένων καὶ μή. Τὸν φόρον τοῦτον θέλουν πληρώσει ἅπαξ οἱ ἰδιοκτῆται εἰς πέντε ἐτησίας ἴσας δόσεις.

Ε'. Δέκα λεπτὰ τὸν τόνον κατ' ἔτος ἐφ' ὅλων τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα Νάξου πλοίων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ φόρων γίνεται συνάμα μὲ τὴν τῶν δημοσίων παρὰ τῶν ἀμοιβαίων δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπ' ἀμοιβῇ 1 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ. Ἐφαρμόζονται δὲ ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων τούτων αἱ διατάξεις τῶν νόμων κατὰ τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημοσίους ὑπολόγους.

Ἄρθρ. 3. Χορηγεῖται ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου συνδρομὴ πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἓξ χιλιάδες δραχμῶν ἀριθ· 6000 ἐτησίως καὶ ἐπὶ πέντε ἔτη, αἵτινες θέλουν καταχωρεῖσθαι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 4. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Νάξου νὰ δανεισθῇ παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἢ παρ' ἄλλου δανειστικοῦ κατα-

στήματος τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια διὰ τὴν ἔναρξιν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει τῶν ἀνωτέρω φόρων.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου θέλει ἐνεργηθῆ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα· θέλει δὲ ἐφορεύει ἐπ' αὐτῆς ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἐκ τοῦ ἐπάρχου ὡς προέδρου, ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἑτέρου ἐκλεγομένου παρὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου Νάξου.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θέλουν κανονισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 6 Ἡ εἰσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν. Ἐὰν δὲ τὸ ἔργον δὲν ἀποπερατωθῆ διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων ἐντὸς τῆς πενταετίας ταύτης φόρων, ἡ εἴσπραξις θέλει παραταθῆ καὶ πέραν τῆς πενταετίας διὰ Β. διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω τὸ συνταχθὲν νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 13 Φεβρουαρίου 1847 Νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρων διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος τῆς Ἄνδρου, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν παρεδέχθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄνευ τροποποιήσεώς τινος, ὡς θέλετε πληροφορηθῆ ἐκ τοῦ ὑποβαλλομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συνεδριάσεώς της.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, τῆς ὁποίας ὑποβάλλω ἀντίγραφον θεωρῶ περιττὸν νὰ σᾶς ἐπασχολήσω μὲ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν.

Ἀθήνησι τῇ 25 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 25 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον πρῶτον.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1847 Ν'. Νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς κατασκευὴν τῆς προκυμαίας Ἄνδρου, παρατείνεται ἐπὶ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐπὶ ταῖς ἑξῆς τροποποιήσεσι.

α) Ἀντὶ τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § ά τοῦ εἰρημένου Νόμου ἐπιβαλλομένων δέκα ἑκατοστῶν τοῦ ἐγγείου φόρου ἐφ' ὅλων τῶν προσόδων τοῦ δήμου Ἄνδρου, ἐπιβάλλεται φόρος ἐφ' ὅλων τῶν ἐπιβιβαζομένων ἐπὶ τῶν πλοίων προϊόντων κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου Ἄνδρου ἓν ἑκατοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν.

β') Ἐπιβάλλεται ὡσαύτως φόρος ἐφ' ὅλων τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ αὐτοῦ ὑποτελωνείου εἰσκομιζομένων προϊόντων πρὸς κατανάλωσιν ἓν ἑκατοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν.

γ') ἐφ' ὅλων τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα καὶ τοὺς ὅρμους τοῦ δήμου Ἄνδρου πλοίων, ἀνὰ ἑξ μὲν λεπτὰ δι' ἕκαστον τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἑνὸς μέχρι δέκα πέντε τόνων χωρητικότητα, ἀνὰ δέκα δὲ λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων δεκαπέντε τόνων καὶ ἐπέκεινα χωρητικότητα δι' ἑκάστην προσόρμισιν.

Τὰ ἐγχώρια τοῦ δήμου πλοῖα, τὰ ἔχοντα τριάκοντα καὶ ἐπέκεινα τόνων χωρητικότητα, ὑποβάλλονται εἰς ἐτήσιον φόρον ἅπαξ πληρωνόμενον κατὰ τὰς ἀρχὰς ἑκάστου ἔτους ἀνὰ λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον τόνον.

δ') Δύω ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀρρένων κατοίκων τοῦ δήμου τῶν ἐχόντων ἀπὸ δέκα ἑκτὸν ἕως ἑξήκοντα ἐτῶν ἡλικίαν, μὴ ἐξαιρουμένων μηδὲ τῶν ἀριστειούχων, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, προσδιοριζόμενον διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου νομίμως ἐγκεκριμένου.

ε) Τὰ ἐκ τῶν εἰσπράξεων διαθέσιμα χρήματα θέλουν καταθέσθαι ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν μέχρι τῆς χρήσεως αὐτῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον, δι' οὗ ἐδόθη ἡ συναίνεσις αὐτῆς εἰς τὴν συνομολογηθεῖσαν σύμβασιν μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν Λιβερπούλῃ συστηθείσης ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, τῆς διευθυνομένης ὑπὸ τῶν ΚΚ. Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη.

Οἱ λόγοι, οἱ προκαλέσαντες τὴν συνομολόγησιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται συμβάσεως, ἐκτίθενται εἰς τὴν συνημμένην ἐν τῇ παρούσῃ πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μου, καὶ διὰ τοῦτο κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς καὶ ἐνταῦθα, περιοριζόμενος νὰ συστήσω εἰς ὑμᾶς τὴν ταχείαν ψῆφισιν τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτ-αιν.

Ἀθήνησι τῇ 21 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως μεταξὺ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ

τῶν ὑγειονομείων, εἰσηγητοῦ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν Κυρίου Ἠλίᾳ Δωΐλα καὶ τοῦ Κυρίου Λουκᾶ Ῥάλλη πληρεξουσίου ἐπιτρόπου τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, τῆς διευθυνομένης ἀπὸ τοὺς Κυρίους Παπαγιάννην καὶ Μουσαμπίνην, συνομολογηθεῖσα τὴν 21 Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους οὐδὲν, συνιστᾷ ἓν καὶ εἴκοσι ἄρθρα, ἐγκρίνεται. Κατὰ συνέπειαν αὐτοῦ αἱ διατάξεις, αἱ ἐμπεριεχόμεναι εἰς τὴν ρηθεῖσαν σύμβασιν, εἴτε πρὸς μέρος τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιτροπείας εἴτε πρὸς ὑποχρέωσιν τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, ἐκτελεσθήσονται ἀκριβῶς καὶ ἀρτίως, ἡ δὲ σύμβασις αὕτη προστίθεται εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, τῆς διευθυνομένης ὑπὸ τῶν ΚΚ. Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη.

Ὁ κύριος Ἠλίας Δωΐλας, ἐπιθεωρητὴς τῶν ὑγειονομείων, εἰσηγητὴς τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ὁ κύριος Λουκᾶς Ῥάλλης, ἀντιπρόσωπος τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, τῆς διευθυνομένης ὑπὸ τῶν ΚΚ. Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη, ἐπιτροπευόμενος νὰ διαπραγματευθῇ μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τὴν τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀτμοπλοίων τῆς μνησθείσης ἑταιρίας, τὰ ὁποῖα ἤθελον προσορμίζεσθαι εἰς τινας λιμένας τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου, κοινοποιήσαντες ἀμοιβαίως τὰ πρὸς τοῦτο πληρεξούσιά των, συνεφώνησαν τ' ἀκόλουθα ἄρθρα.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἐν Λιβερπούλῃ διὰ ἑλικοφόρων ἀτμοπλοίων ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία, διευθυνομένη ὑπὸ τῶν κυρίων Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη, ὑποχρεοῦται νὰ διατηρήσῃ συγκοινωνίαν μεταξὺ Λιβερπούλης, Μελίττης, Σύρου, Σμύρνης καὶ Κωνσταντινουπόλεως, διορίζουσα τὸν πλοίαρχον ἑκάστου ἀτμοπλοίου της, τὰ ὁποῖα ἤθελε φροντίσει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ Μελίττην, διὰ Κωνσταντινούπολιν καὶ Σμύρνην, νὰ προσορμίζηται ταχυδρομικῶς καὶ εἰς Σύρον· ἔχει δὲ τὸ ἐλεύθερον νὰ διορίζῃ τ' ἀτμό-

πλοιά της νὰ προσορμίζωνται καὶ εἰς ἄλλον ἢ ἄλλους λιμένας ἐξωτερικούς.

Ἐὰν δὲ γίνῃ ποτὲ ἀνάγκη νὰ παύσῃ τὴν συγκοινωνίαν πρός τινα ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ σημειωθέντων λιμένων, ἐκτὸς τῆς Λιβερπούλης Σύρου καὶ Κωνσταντινουπόλεως, ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἕνα μῆνα πρὸ τῆς διακοπῆς ταύτης.

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἡμέραι καὶ ὧραι ὡς ἔγγιστα τῆς ἀρίξεως καὶ ἀναχωρήσεως τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ῥηθείσης ἑταιρίας, τῶν προσδιωρισμένων διὰ τὴν μεταξὺ Λιβερπούλης καὶ Κωνσταντινουπόλεως συγκοινωνίαν, θέλουν γνωστοποιεῖσθαι εἰς τὴν ὑποδιεύθυνσιν τοῦ ταχυδρομείου Σύρου παρὰ τῶν ἐν Σύρῳ πρακτόρων τῆς ἑταιρίας, ἅμα οὗτοι λαμβάνουν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἀπὸ Λιβερπούλην ἢ ἄλλον λιμένα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον περιμένουν ἀτμόπλουν τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἔξοδα τοῦ καταρτισμοῦ, τοῦ ἐφοπλισμοῦ καὶ τῆς συντηρήσεως τῶν πρὸς τὴν εἰρημένην ἑταιρίαν χρησιμευσόντων ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας ταύτης, καὶ ἐν γένει πᾶν ἄλλο ἔξοδον γεννώμενον δι' αὐτὰ, θέλουν εἶσθαι εἰς βάρος τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας θέλουν θεωρεῖσθαι καὶ θέλουν γίνεσθαι δεκτὰ εἰς τὴν Σύρον, ἐν ὅσῳ χρησιμεύουσι πρὸς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπηρεσίαν, ὡς πλοῖα πολεμικὰ, καὶ ἀπολαμβάνει πλήρη ἀτέλειαν παντὸς ναυτιλιακοῦ δικαιώματος· οἱ πρὸς χρῆσιν αὐτῶν γαιάνθρακες δὲν θέλουν ὑποβάλλεσθαι εἰς οὐδὲν διαμετακομιστικὸν, τελωνιακὸν ἢ ἄλλο τι τέλος.

Οὐδεμία ἀρχὴ δύναται νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὰ ἀπὸ τὸν εἰδικόν προσδιορισμόν των. Αἱ ἀνωτέρω ἀτέλειαι θέλουν παραχωρηθῆ καὶ εἰς τὰ πρὸ τῆς ἀποτελέσεως τῆς συνθήκης ταύτης παρὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας γενόμενα ταξείδια.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας δύνανται νὰ ἐπιβιβάζωσι διὰ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἀποβιβάζωσιν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐλευθέρως εἰς Σύρον νομίσματα καὶ ὅλας ἀργυρᾶς καὶ χρυσᾶς, πραγματείας καὶ ἐπιβάτας παντὸς ἔθνους μὲ τὰ πρὸς ἰδίαν των χρῆσιν φορέμματα καὶ πράγματα, καθόσον ἡ εἰσέλευσις ἢ ἐξέλευσις, ἡ εἰσαγωγὴ ἢ ἐξαγωγὴ ἐπιτρέπεται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, συμμορφουμένων τῶν πλοιάρχων ἐν πάσῃ περιπτώσει μὲ τὰς ὑγειονομικὰς, τελωνιακὰς καὶ ἀστυνομικὰς διατάξεις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβίβασιν καὶ ἀποβίβασιν τῶν ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων. Τὰ αὐτὰ δικαιώματα, αἱ ἀτέλειαι

καὶ αἱ αὐταὶ περὶ τὴν ἐνέργειαν εἰκολίαι θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας ταύτης, ἐὰν μετὰ ταῦτα, τῇ συγκαταθέσει τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, νομίσῃ συμφέρον τῆς ὑπαρξείας ἡ ἑταιρία νὰ προσορμίζωνται τὰ ἀτμόπλοιά της καὶ εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου.

Ἀπαγορεύεται εἰς τὰ ἀτμόπλοια τῆς ῥηθείσης ἑταιρίας νὰ προσορμίζωνται καὶ ἐνεργῶσιν ἐπιβιβάσεις καὶ ἀποβιβάσεις εἰς μέρη τοῦ Βασιλείου, ὅπου δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν μετὰ ταῦτα συναφθῇ σύμβασις μεταξὺ τῆς ἑταιρίας ταύτης καὶ τῆς τοῦ αὐστριακοῦ Λόϋδ καὶτῶν Γαλλικῶν αὐτοκρατορικῶν διαπορθμεύσεων, κατ' τὴν ὁποίαν αἱ τρεῖς αὗται ἑταιρίαι ἢ αἱ δύο ἐξ αὐτῶν ἤθελον δύνασθαι ν' ἀνταποδίδωσι καὶ παραλαμβάνωσιν ἀμοιβαίως ἐπιβάτας καὶ πράγματείας, συνομολογεῖται ὅτι πᾶσα διαμετακομιστικὴ ἐνέργεια τῶν ἀτμοπλοΐων τῆς ἑταιρίαςταύτης μένει ἐν Ἑλλάδι ἐλευθέρα παντὸς τέλους. Ἐὰν δὲ τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας ταύτης καὶ ἐκεῖνα τῆς μιᾶς ἢ τῶν δύο ἄλλων ἑταιριῶν συναντηθῶσι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς Σύρον, δύνανται νὰ συμπλησιάζωσι διὰ νὰ ἐνεργήσωσι τὰς ἀνταλλαγάς των. Ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει αἱ πρὸς ἀνταλλαγὴν πραγματεῖαι καὶ χρηματοδέματα θέλουν φυλάττεσθαι, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν οὐδενὸς τέλους, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς καὶ δι' ἐξόδων τῆς ἑταιρίας· ἐπίσης θέλουν φυλάττεσθαι, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν οὐδενὸς τέλους, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς, αἱ εἰς Σύρον ἢ εἰς ἄλλον λιμένα τοῦ Βασιλείου, ὅπου τῇ τυχὸν συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεως ἤθελεν ἐπιτραπῆναι τοῦτο, ἀποβιβασθεῖσαι πραγματεῖαι καὶ χρηματοδέματα ἀπὸ ἀτμόπλοια τῆς συμβαλλομένης ἑταιρίας, διὰ νὰ δοθῶσιν εἰς ἄλλα τῆς ἰδίας ἑταιρίας ἀτμόπλοια. Αἱ ἐργασίαι αὗται θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὰς διατάξεις τῶν ὑγειονομικῶν νόμων.

Ἄρθρον 7. Ἡ ἑταιρία ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ δωρεὰν ὅλας τὰς ἐπιστολὰς, ἐφημερίδας, περιοδικὰ συγγράμματα, δημόσια χρήματα καὶ φακέλλους, οἵτινες ἤθελον δοθῆ ἀπὸ τὸ γραφεῖον τῆς ἑλληνικῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, εἰς ὅλους τοὺς λιμένας ὅπου προσορμίζονται τ' ἀτμόπλοια τῆς ῥηθείσης ἑταιρίας. Ὑποχρεοῦται ἐπίσης νὰ λαμβάνῃ ἀμοιβῆ ὅλας τὰς ἐπιστολὰς, ἐφημερίδας, περιοδικὰ συγγράμματα, δημόσια χρήματα καὶ φακέλλους, οἵτινες ἤθελον δοθῆ διὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἑλληνικῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, ἢ παρὰ τῶν

προξένων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἐφευρόντων εἰς τοὺς λιμένας εἰς οὓς προσορμίζονται τ' ἀτμόπλοια. Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ ἔντυπα, τὰ ὁποῖα ἤθελον φέρει τ' ἀτμόπλοια ἐξ οἱουδήποτε μέρους, θέλουν παραδίδεσθαι ἐλεύθερα παντὸς τέλους εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἐν Σύρῳ ὑποδιευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων.

Ἄρθρον 8. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς πλοιάρχους τῶν ἀτμοπλοίων, ὁσάκις προσορμίζονται εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ εἰς τοὺς πράκτορας τῆς ἑταιρίας, νὰ λαμβάνωσιν ἐπιστολὰς, ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν ἑλληνικῶν ταχυδρομείων παραδιδομένων φακέλλων. Ἐξαιροῦνται τοῦ ὅρου τούτου τὰ διπλωματικὰ καὶ προξενικὰ ἔγγραφα τ' ἀνήκοντα εἰς τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν, καθὼς καὶ τὰ τῆς ὑπηρεσίας τῶν πρακτόρων τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρον 9. Ἡ ἑταιρία, διὰ νὰ φανῇ εὐάρεστος εἰς τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὑποχρεοῦται νὰ δέχηται ἀπλήρωτα ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων της, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς ἑλληνικῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, ὅ' ὁποιονδήποτε λιμένα προσορμίζονται τ' ἀτμόπλοιά της, τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἤθελεν ἀποστείλει, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς δέκα πρὸς μετάβασιν καὶ ἐπιστροφὴν κατ' ἔτος.

Ἄρθρον 10. Ἡ παροῦσα σύμβασις ἰσχύει ἐπὶ πέντε ἔτη· μετὰ τὴν λῆξιν ταύτην θέλει ἰσχύει δ' ἕτερα πέντε καὶ οὕτω καθεξῆς, ἂν πρὸ ἓξ μηνῶν δὲν ἤθελε γνωσθοῦσα τὴν καταγγελίαν ἐκ μέρους ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Ἄρθρον 11. Ἡ παροῦσα σύμβασις, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐκ μέρους τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐπιψηφίσεως, θέλει ἐπικυρωθῇ ἀφ' ἑνὸς ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὸν ἐν Λιβερπούλῃ διευθυντὴν ἢ διευθυντὰς τῆς ἑταιρίας ταύτης, καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουν ἀνταλλαγῇ ἐν Ἀθήναις, ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν ἢ καὶ πρότερον εἰ δυνατὸν, καὶ θέλει ἰσχύσῃ εἰς ἐνέργειαν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων.

Πρὸς πίστιν τῶν ἀνωτέρω τὰ δύο συμβαλλόμενα μέρη ὑπέγραψαν αὐτὴν καὶ ἐπέθεσαν τὰς σφραγῖδας των.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν τύπωσιν τῶν ἐγκειμένων Νομοσχεδίων μετὰ τῶν ἐκθέσεών των, πρὸς δὲ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀνὰ γείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων

α') περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΣΛΘ' Νόμου, β') περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας καὶ γ') περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου, προτάττεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ τῇ συγκαταθέσει τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν τὸ β' δηλ. τὸ περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας, ἀντικείμενον ἐχούσης τὴν κινητὴν περιουσίαν τῶν εἰς τὰ ἀμοιβαῖα κράτη ἀποβιούντων ὑπηκόων των· κατὰ συνέπειαν θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγινώσκει τὸ Νομοσχέδιον καὶ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος σύμβασιν. Μηδεμιᾶς δὲ γενομένης παρατηρήσεως προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ δι' οὗ ἡ σύμβασις κυροῦται Νομοσχεδίου, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀδὰμ Δούκα καὶ Ν. Μαυρομμάτη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ σχ ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γεώργιος Λαμπιώτης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Γ. Παπαλιόπουλος	Ν
Ἰωάννης Θ. Καλαποτρώνης		Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Γιάννης Καραπατζάνης	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος		Νικόλαος Ἰω. Μεξης	Ν
Τάκης Μαγγίνας	Ν	Ἀδὰμ Δούκας	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Χαράλ. Παπαπαλίτης		Κωνσταντίνος Κανάρης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Μ. Α. Καΐρης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Ριζάρδος Τζιώρτζ		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν

Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Παναγ. Λιδωρίκης	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Δεώρ. Δυοβουνιώτης . . . N	Ῥήγας Παλαμίδης . . . . N
Κωνς. Προβιλέγιος . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης. N

Ἀναγνωσθὲν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί) κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι ἐπὶ τῆς ἀρχῆς.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος .	Γκίκας Καρακατζάνης . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος .	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἰωάννης Σταΐκος . . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης .
Ῥιχάρδος Τζιώρτ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Νικόλαος Μαυρομμάτης . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης .
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Παναγιώτης Λιδωρίκης . .
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . .	Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . N	Ἰωάννης Οἰκονόμου . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Ῥήγας Παλαμίδης . . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον ὡς καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ ταύτης δὲ λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς εἶπεν·

Δικαίως ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀναστολὴ τοῦ Νόμου τακτικώτερον ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους **1856**, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον ἐσκέπτετο περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου, καθόσον αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας ἐκάλουν τὴν ἐφαρμογὴν τούτου, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπελογίζετο 25,000 δραχ. προσθήκη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ συμπεριληφθεῖσα· ἀλλ' αἱ ἀνάγκαι προεκάλεσαν τὴν εἰσαγωγὴν οἰκονομικῶν μέτρων ἐπὶ τοῦ εἰσηγμένου εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ· τὰ οἰκονομικὰ ταῦτα μέτρα ἐκρίθησαν ἀναγκαῖα καὶ διὰ τῶν προξενικῶν Κλάδων, ὥστε ἀφαιρεθέντος τοῦ ποσοῦ τῶν 25,000 δραχμῶν, εἴπετο τότε νὰ προκληθῇ καὶ ἡ ἀναστολὴ τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἐπεθύμουν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τούτου, ἢ τὴν ἀναστολήν τῆς ἐφαρμογῆς του ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἀλλ' οἱ ἐκτεθέντες λόγοι δὲν ἐπέτρεψαν τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς διαθέσεώς μου.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης. Διὰ τῶν λόγων του ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀντὶ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν προκειμένην περίστασιν, τὴν ἐπεβάρυνε μᾶλλον. Τὸ Σύνταγμα μεταξὺ τῶν ἄλλων δικαιωμάτων τοῦ Βασιλέως διὰ τοῦ **28** αὐτοῦ ἄρθρου λέγει· « Ὁ Βασιλεὺς ἐκδίδει τ' ἀναγκαῖα διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, δὲν δύναται δὲ ν' ἀναστείλῃ ποτὲ τὴν *ἐνέργειαν αὐτῶν, μηδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως του*». ἡ ἀναστολὴ Νόμου, κυρωμένου καὶ δημοσιευμένου, ἄνευ Νόμου εἶναι παράβασις τοῦ Συντάγματος, εἶναι φοβερὰ παρανομία, φέρουσα ἡμᾶς εἰς πολλὰ διλημματικὴν κατάστασιν. Ἐπὶ Βασιλείας νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἰσχὺς Νόμων κυρωμένων; καὶ ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ νὰ δίδῃ τοιοῦτον παράδειγμα τῆς ἰσχύος τῶν Νόμων; Κ. ὑπουργέ! ὁ νόμος ἔπρεπε νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς ἀ. Ἰανουαρίου **1856**· ἂν δὲ ἠθέλατε νὰ μὴ τὸν θέσητε εἰς ἐνέργειαν ἔπρεπε νὰ προκαλέσετε Νόμον ἀναστολτικὸν ἀμέσως τότε, καὶ οὐχὶ ἑπτὰ μῆνας ὕστερον· πᾶσα ἄλλη σκέψις εἶναι παράνομος καὶ ἀντισυνταγματική· καὶ πᾶς λόγος πρὸς δικαιολογίαν σας εἶναι ἀνίσχυρος· τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἐπὶ ἑπτὰ μῆνας παρα-

βιάζετε δικαίωμα βασιλικὸν διὰ τοῦ Συντάγματος χορηγούμενον. Προκαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐκφρασθῇ ἂν ἡ ἐπὶ 7 μῆνας ἀναστολὴ τῆς ἐφαρμογῆς Νόμου τινὸς ἄνευ Νόμου ἀναστολικοῦ προηγουμένου δὲν εἶναι προφανεστάτη παράβασις τοῦ 28 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός. Ὁ προλαλήσας ἔντιμος Γερουσιαστὴς δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ α) ὅτι ἐκλήθην εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἕνα ἥμισυ περίπου μῆνα ἀπὸ τῆς α Ἰανουαρίου δηλ. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς παραβάσεως, ἂν δύνασαι νὰ θεωρηθῇ παράβασις, ὥστε δὲν δύναται νὰ μὲ αἰτιαθῇ κατὰ τοῦτο, καὶ β) ὅτι ὁ διορισμὸς τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων ἀνεβλήθη διὰ λόγους διοικητικούς· τὸ ὑπουργεῖον ἐσκέπτετο περὶ τῆς καταλλήλου ἐκλογῆς προσώπων καὶ τῆς τοποθετήσεως αὐτῶν, ζητῶ ἤδη νὰ ἐπιτραπῇ ὥστε νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου δι' ὅλον τὸ ἔτος 1856, καὶ νὰ πληρωθῶσιν αἱ θέσεις ὅταν κριθῇ κατάλληλο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παλαιοῦ Νόμου. Ὁ Νόμος τὸν ὁποῖον λέγει ὁ προαγορεύσας ὅτι ἀνεστείλαμεν κατὰ παράβασιν τοῦ Συντάγματος δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ τὸν διορισμὸν τῶν ὑπαλλήλων. Ἡ ἀναστολὴ τοῦ διορισμοῦ τῶν ὑπαλλήλων, ἠδύνατο νὰ γίνῃ καὶ ἄνευ προηγουμένου ἀναστολικοῦ νόμου διὰ διοικητικοὺς λόγους, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ γίνεται τόσος θόρυβος ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος.

Ὤφειλεν, ἀντεπαρατήρησεν ὁ Κ. Παλαμίδης, νὰ δικαιολογήσῃ ἑαυτὸν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς διὰ τὴν μὴ εἰσαγωγὴν ἀναστολικοῦ Νόμου ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους, ἀλλ' ἂν ἐδικαιολογεῖτο μὲ τὸ ὅτι δὲν ἦτο ὑπουργὸς εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους, οὐχ' ἧττον μένει ἀδικαιολόγητος, διότι πέντε περίπου μῆνας, ἀφ' ὅτου ἐγένετο ὑπουργὸς, δὲν ἔφερε Νόμον ἀναστολικόν· ὁ διϊσχυρισμός του ὅτι ὁ ἀναστελλόμενος Νόμος δὲν ἀπέβλεπε μεγάλον ἀντικείμενον εἶναι ὅλως ἀνίσχυρος· δὲν πρόκειται σήμερον νὰ ζυγίσωμεν τὸ βάρος τῆς ἀξίας τοῦ νόμου περὶ προξενικῶν ἀρχῶν, μικρὰ ἢ μεγάλα πράγματα ἀφορᾷ· δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω, λέγω μόνον ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀναστείλῃ εἰμὴ διὰ νόμου τὴν ἐφαρμογὴν νόμου οἱουδήποτε, σπουδαίου ἢ μὴ σπουδαίου ἀδιαφόρου· ἄλλως πράττων, ἐνεργεῖ παρανομίαν καὶ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ συντάγματος, καὶ προκαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ ἀποφανθῇ.

Ἡ Γερουσία ἀπορριφθεῖσα ὅτι εἰς τὸ μέλλον δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ τοιαύτη διακοπὴ ἀναστολῆς νόμου, μετέβη εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίαν, ἐξῆχθη δὲ ὅτι παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσκομιζόμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

τὸ ἐνεχθὲν πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Παπαηλιοπούλου καὶ Δ. Α. Κουντουριώτου.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου.

Γεώργιος Μ. Ἰντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Ἀναγν. Δελιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ. Δούκας	N
Ἰωάννης Θ. Καλλικοτρώνης		Ἄξιος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Γεωργάκης Γρηγοράκης	N
Τάκης Μαγγίνας	N	Μ. Δ. Καΐρης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παζιμάδης		Δημήτρ. Πλακούτας	N
Νικόλ. Πραστάκαρης		Ἰωάννης Στάϊκος	
Στέφ. Τσακώνης		Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ριζάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Πλαγόπουλος	N
Ἀνάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Βασιλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομάτης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστάσιος Σ. Χαρκαλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγ. Ἀνδρώνικης	
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Κωνστ. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Ἀνδρώνικος	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δημητιώτης	N	Σπύρ. Μίλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥήγας Παλαμίδης	N
Δημήτριος Βουλγάρης	N	Δημήτ. Δ. Κουντουριώτης	N

Ἀναγνωσθὲν τὸ μονοκδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν τέλος καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσκομιζόμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτιλίσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Λ. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναγ. Σ. Καραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Αἰδωρίκης	
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Κωνστ. Προβελέγγιος	Ν
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτη	Ν

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 13 Ἰουλίου ε. ε.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΣΛΘ' νόμου περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς. θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς· ἐπὶ τῆς ἀρχῆς δὲ τούτου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν.

Ἐν θυμεῖσθε βεβαίως, Κύριοι! τὴν μεγάλην ἀνωμαλίαν ἥτις ἐπεκράτει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ὡς πρὸς τὰς μισθοδοσίας, καὶ τὰ ὑπερβολικὰ αὐτῶν ἐπιμίσθια, καὶ τὴν ἀνάγκην εἰς ἣν εὑρέθησαν αἱ Βουλαὶ νὰ ὑψώσωσι πολλάκις φωνὴν περὶ ὑποβολῆς νόμου κανονίζοντος τὰ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν, θέσαι μάλιστα ὡς ὅρον τὸ νὰ μὴν ὑπερβαίνωσιν αὗται τὰς 500 δρχ. κατὰ μῆνα εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμόν. Τῷ 1852 μόλις ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καθυπέβαλε εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον κανονίζον διά τινος προσηρτημένου πίνακος διατιμήσεως τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν, τὰς δὲ ἀποδοχὰς τῆς διαθεσιμότητος προσδιορίζον εἰς τὰ δύω τρίτα τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργείας· σκοπὸς τούτου ἦτο, καθὰ ἔλεγεν ἐν τῇ ἐκθέσει του, ἡ ταυτοποίησις τῆς ὑπαρχούσης μισθοδοσίας καὶ τῶν λοιπῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν, πρός τε τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ὑπηρεσίας. Ἐκ τῆς διαιρέσεως τῶν ἀποδοχῶν εἰς δέκα κατηγορίας, κατήργησε διὰ τοῦ Νόμου ἐκείνου τὰς δύω, ἔκαμνε δὲ πολλὰς ἀφαιρέσεις καὶ ὀλίγας τινὰς προσθήκας, καθὰ φαίνεται εἰς τὸν τότε ὑποβληθέντα συγκριτικὸν πίνακα τῆς νέας διατιμήσεως τῶν ἀποδοχῶν πρὸς τὸν τῆς παλαιᾶς· ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ Νομοσχέδιον ἐκεῖνο, παρεπέμφθη εἰς ἐπιτροπὴν διὰ νὰ προεξετασθῇ, ἡ ἐπιτροπὴ κύλόγησε τὸ ἔργον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως ἀνέστειλε τὸ Νομοσχέδιον ὁ ὑπουργὸς, καὶ μετὰ ἓν ἔτος ὑπέβαλεν ἄλλο ἀνόμοιον μὲ βελτιώσεις καὶ ταυτοποίησιν. Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν 28 Ἰουλίου 1856· ὁ κανονισμὸς τῶν ἀποροχῶν ἐκρίθη ἀναγκαιότατος καὶ σπουδαιότατος συνάμα, καθόσον ὁ Στρατιωτικὸς κλάδος ἀποῤῥοφᾷ τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους, καὶ δὲν ἦτο οὔτε οἰκονομικὸν οὔτε δίκαιον νὰ ἐπικρατῶσιν ἀνωμαλίαι, καὶ νὰ δίδωνται ἄφθονοι ἀποδοχαὶ εἰς τοὺς μὲν, νὰ δίδωνται φειδωλόταται εἰς ἄλλους.

Ἀλλ' ἂν καὶ ὁ Νόμος οὗτος ἐκρίθη ἀναγκαῖος, συνέβη ὅμως ἐπ' αὐτοῦ ὅ,τι καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου, δηλ. τρία ὁλόκληρα ἔτη ἀναστέλλεται ἡ ἐφαρμογή του, ἄνευ νόμου μάλιστα ἀναστολτικοῦ, καὶ οὔτε ὁ πατὴρ τοῦ Νόμου ἐκείνου ὑπουργὸς ἐφήρμοσεν αὐτὸν, ἐφ' ὅσον διετέλεσεν ὑπουργὸς, διετέλεσε δὲ ὑπουργὸς μέχρι τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1853 ἐνῷ ὁ Νόμος εἶχεν κυρωθῇ τὴν 22 Ἰουλίου 1853, οὔτε οἱ τρεῖς ἐλθόντες κατόπιν αὐτοῦ ὑπουργοὶ τὸν ἐφήρμοσαν. Ἡ παράβασις αὕτη, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν σπουδαία, καθίσταται σπου-

δαιοτέρα, διότι ὁ Νόμος ἀφορᾷ σημαντικὰ τοῦ Κράτους συμφέροντα, ἡ δὲ ὑπογραφὴ τοῦ Βασιλέως ἢ τὸν Νόμον κυρώσασα μένει ὡς ἔκθετον τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη. Ἀνακεφαλαιῶν λοιπὸν λέγω ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ ὑποφῇ ὡς ἀτελῆ καὶ πλημμελῆ τὴν πρώτην ἐργασίαν της τὴν ὁποίαν καὶ ὑπεστήριζε καὶ ὡς Νόμον τοῦ Κράτους ἐκύρωσεν, διότι ὅταν τὴν εἰσήγαγε τὴν ἐθεώρει τελείαν· ἀλλ' ὤφειλε α') νὰ ἀναστείλῃ ἢ ἀκυρώσῃ διὰ Νόμου τὸν Νόμον ἐκεῖνον, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τριετίαν νὰ τηρηθῇ ἀνεφάρμοστον, καὶ β') νὰ ὑποβάλῃ συγχρόνως μὲ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ Νόμου ἐκείνου Νόμον ἄλλον ἐπὶ ὀρθοτέρων συστηματικωτέρων καὶ οἰκονομικωτέρων βάσεων, καθ' ὃν ἡ μισθοδοσία μετὰ τῶν ἀποδοχῶν νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχ. κατὰ μῆνα εἰς τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικούς, ἢ κἂν νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐντὸς τοῦ πολὺ τοῦ ἔτους θέλει ὑποβάλει τοιοῦτον Νόμον, καὶ οὐχὶ νὰ λέγῃ ὅτι θέλει ὑποβάλει τὸν Νόμον α' ὅταν αἱ περιστάσεις συγχωρήσωσιν. » Ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις, καὶ ἡ σπουδαιότης ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀντικειμένου ἀπαιτεῖ τὴν ὅσον τάχιον εἰσαγωγὴν τοιούτου Νόμου.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργός· συμμερίζομαι πληρέστατα τὰς ἀρχὰς τοῦ προλαλήσαντος ἐντίμου Γερουσιαστοῦ ὡς πρὸς τὸ ὅτι οἱ ὑπουργοὶ ὀφείλουσι νὰ ἐφαρμόζωσι τοὺς νόμους· ὡς πρὸς τὸν προκείμενον δὲ νόμον παρατηρῶ ὅτι οὗτος ἐκυρώθη καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν 22 Ἰουλίου 1853, ἀλλὰ δὲν ἐτέθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἐνέργειαν, τὰ δὲ νομοθετικὰ σώματα ἐπεψήφιζον διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑκάστου ἔτους τὰς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατιμήσεως τῶν προϋπαρχουσῶν διατάξεων· κληθεὶς εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἠθέλησα νὰ προβῶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἐκείνου, ἀλλὰ μελετήσας εὗρον αὐτὸν πλημμελῆ, ἐζήτησα νὰ εὕρω α) ἂν δι' αὐτοῦ ἐξομαλύνωνται καὶ τακτοποιῶνται αἱ ἀποδοχαὶ καὶ β') ἂν ἐπέρχωνται πραγματικαὶ καὶ καλῶς ἐννοούμεναι οἰκονομίαι· οὔτε τὸ α' οὔτε τὸ β' εὗρον, ἀνωμαλία καὶ ἀταξία περὶ τὰς ἀποδοχάς, καὶ ἐλαττώσεις αὐτῶν ἐκεῖ ὅπου δὲν ἔπρεπε· ἡ τοιαύτη δὲ ἐλάττωσις μακρὰν τοῦ νὰ ἦναι μέτρον οἰκονομίας καλῶς ἐννοουμένης, γίνεται πρόξενος ζημίας εἰς τὸ κράτος· ἐλαττουμένων τῶν μέσων τῆς ὑπάρξεως εἰς τοὺς ἄνδρας οἵτινες ἀπὸ τόσα ἔτη ὑπηρετοῦσι τὴν πατρίδα, ἐλαττοῦται καὶ ὁ ζῆλος τῶν ὑπηρετούντων αὐτήν.

Ἀφ' οὗ εἶδον τὸ πλημμελὲς τοῦ νόμου ἐδυσκολεύθην καὶ ἐγὼ νὰ προβῶ εἰς τὴν ἐφαρμογήν του, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξέλθω ἀπὸ

τὴν εὐθύνην ἐπικαλοῦμαι τὴν διὰ νόμου ἀκύρωσίν του, θέλω δὲ ἀναχωληθῇ εἰς τὴν σύνταξιν νέας διατιμήσεως στηριζομένης ἐπὶ ὀρθοτέρων, συστηματικωτέρων καὶ οἰκονομικωτέρων βάσεων, καθόσον ὁ νόμος ἐκεῖνος ὅστις ἐψηφίσθη, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θέλει φέρει οἰκονομίας, δὲν παρέχει τοιαύτας, διότι αἱ ἐπενεγκόμεναι οἰκονομίαι ὡς ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν ὅπλων τινῶν, ἐλαττοῦνται διὰ τῆς αὐξήσεως εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν ἄλλων ὅπλων, ἐξαφανίζονται δὲ καθ' ὁλοκληρίαν διὰ τῶν χορηγουμένων δωρεῶν εἰς τοὺς προβιβαζομένους εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ εἰς σώματα ἵππου ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν ἵππον ὑπηρεσίας, καὶ εἰς τοὺς ἀνθυποταγοράρχους· καὶ διὰ τῆς ἐπανόδου τῆς μισθοδοσίας εἰς τὴν παλαιὰν κατάστασιν, οὐδεὶς τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ἔχει μισθὸν ἀνώτερον τῶν 400 δρ. ἀλλ' ὅταν ὁ συνταγματάρχης ἔχει θέσιν, καὶ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του εἶναι ὑπόχρεος νὰ διατηρῇ δύω ἵππους καὶ νὰ ἔχῃ ἱπποσκευάς, ἀναντιῤῥήτως ἔχει πρὸς διατήρησιν τούτων ἀνάγκην ἐπιμισθίων.

Ἐπῆγεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Μίαν θέλω κάμει παρατήρησιν εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν εἰπόντα ὅτι δὲν ἐξετέλεσε μὲν νόμον περὶ ἀποδοχῶν τοῦ 1853 ἡ Κυβέρνησις, ἐπολούθησεν ὅμως ἄλλον δρόμον, ὃν ἐνέκρινον καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα, ψηφίζοντα δηλ. τὰς ἀποδοχὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παλαιῶν νόμων λογιζομένας ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους.

Τὰ ποσὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι δὲν μεταβάλλουσι τὰς ὑπαρχούσας διατάξεις καὶ τοὺς κανονισμούς· διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνοίγεται πίστωσις ποσοῦ τινος δαπανηθησομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀργανικῶν νόμων, ὁ δὲ ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ δαπανήσῃ πλέον τῶν ὅσα οἱ νόμοι οὗτοι ὁρίζουσιν· ὁ προϋπολογισμός, ἐπαναλαμβάνω, εἶναι πίστωσις crédit ὡς λέγουσι καὶ οὐχὶ ἄδεια autorisation· ταύτην χορηγοῦσιν οἱ ὀργανικοὶ νόμοι· ἂν οἱ ὑπουργοὶ ἐδαπάνησαν διὰ τὰς ἀποδοχὰς πλέον τῶν ὅσα οἱ νόμοι ὁρίζουσιν, δὲν ἔχουσι δικαίωμα νὰ λέγωσιν ὅτι ἔπραξαν τοῦτο τῇ συγκαταθέσει τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἅτινα τοῖς ἐχορήγησαν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τὰ ζητηθέντα ποσά. Τὰ νομοθετικὰ σώματα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δίδουσι πιστώσεις, ἐννοεῖται δὲ ὅτι δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ἐγκύψωσιν εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν ποσῶν, διότι ἡ δαπάνη αὐτῶν θέλει γενῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων· ὥστε ἐπὶ

τοῦ προκειμένου, ἐὰν ὑπάρχῃ εὐθύνη, αὕτη βαρύνει καθ' ὁλοκληρίαν τοὺς ὑπουργοὺς οὐχὶ δὲ καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, εἰς δύο τινὰ πρέπει νὰ στραφῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀ) τίνος ἕνεκα ὁ περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν νόμος κυρωθεὶς καὶ δημοσιευθεὶς τὴν **22** Ἰουλίου **1853** δὲν ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν παντάπασιν, ἀλλ' ὡς μὴ ἔδει ὑπάρχουσιν εἰς ἐνέργειαν προγενέστεροι νόμοι καταργηθέντες διὰ τοῦ νόμου τοῦ **1853**· καὶ

β') Τίς τῶν περὶ ἀποδοχῶν νόμων εἶναι οἰκονομικώτερος καὶ κατὰ συνέπειαν προτιμώτερος.

Ὡς πρὸς τὸ ἀ) παρατηρῶ ὅτι οὐδεὶς λόγος ἠδύνατο νὰ ὑπαγορεύσῃ τὴν ἄνευ νόμου ἀναστολὴν νόμου κυρωμένου καὶ δημοσιευμένου, ὡς ῥητῶς παραβιάζουσαν τὸ **28** ἄρθρον τοῦ Συντάγματος· ἡ εὐθύνη αὕτη βαρύνει εἰς τέσσαρας ὑπουργοὺς ἐλθόντας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐκείνου καὶ μὴ ἐφαρμόσαντας αὐτόν· σήμερον τοὐλάχιστον ὁ ὑπουργὸς οὗτος ζητεῖ νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἀνομίας ἥτις τὸν ἐπιβαρύνει, καὶ ζητεῖ διὰ νόμου τὴν μὴ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἐκείνου· ἡ εὐθύνη τῆς ἄνευ νόμου ἀκυρώσεως νόμου ὑπάρχοντος ὑρίσταται πάντοτε, ἐπιβαρύνει ὅμως κατά τι ὀλιγώτερον τὸν σήμερον ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, διότι οὗτος ζητεῖ τοὐλάχιστον σήμερον, ἂν καὶ ἀργά, νὰ ἐξέλθῃ τῆς παρανομίας.

Ὡς πρὸς τὸ β') τίς δηλ. τῶν περὶ ἀποδοχῶν νόμων εἶναι οἰκονομικώτερος παρατηρῶ, ὅτι ἐκ πρώτης ὄψεως νομίζει τις ὅτι ἡ διατύμησις τοῦ νόμου τῆς **22** Ἰουλίου **1853** περὶ ἀποδοχῶν εἶναι οἰκονομικωτέρα τῆς τοῦ παλαιοῦ· ἡ ἐντύπωσις αὕτη προέρχεται διότι ὁ νόμος τοῦ **1853** ἐλαττόνει τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ἐπὶ παραδείγματι τοῦ συνταγματάρχου τῆς χωροφυλακῆς ἀπὸ **540** κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον, εἰς **490** δηλ. εἰς **50** δραχ· κατὰ μῆνα· τοῦ συνταγματάρχου τοῦ πυροβολικοῦ ἀπὸ **586** εἰς **490** δηλ. κατὰ **96** κατὰ μῆνα. τοῦ συνταγματάρχου τοῦ Μηχανικοῦ καὶ τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν κατὰ **96**· τοῦ συνταγματάρχου τοῦ ἱππικοῦ, τοῦ πεζικοῦ καὶ τῶν ἐπιτελῶν φρουρίων κατὰ **86**, καὶ τοῦ συνταγματάρχου τῆς ὁροφυλακῆς κατὰ **70** (καθὰ φαίνεται εἰς τὸν συγκριτικὸν πίνακα τοῦ παλαιοῦ νόμου πρὸς τὸν νόμον τοῦ **1853**) ἀλλὰ παρακατιὼν ἐκτὸς τοῦ ὅτι προσθέτει εἰς μισθοὺς τινῶν ἀξιωματικῶν, ζητεῖ καὶ νέον ὀργανισμὸν τῆς χωροφυλακῆς καὶ προσθέτει ἀντισυνταγματάρχην εἰς αὐτὴν μὲ **400** δραχ. ἀποδοχὰς κατὰ μῆνα, ἐν ᾧ ὁ παλαιὸς δὲν ἔχει τοιαύτην θέσιν· αἱ

τοιαῦται προσαυξήσεις κατὰ τὸν ἐπισυναπτόμενον πίνακα λεπτομερῶς γενόμενον ὑπ' ἐμοῦ, πρὸς δὲ καὶ αἱ διὰ τοῦ νόμου τοῦ **1853** γενόμεναι δωρεαὶ εἰς μὲν τοὺς προβιβαζομένους εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ κατὰ δραχ. **300**, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας ἵππους ἀνθυπαλλαγαγοὺς, εἰς δὲ τοὺς προβιβαζομένους ἀνθυπομοιράρχους κατὰ δραχ. **600** (κατὰ τὸν ἐν τῷ αὐτῷ πίνακι φαινόμενον ὑπολογισμὸν) φέρουσι

κατὰ τὸν νόμον τοῦ **1853** δραχμ.	**257,820**
κατὰ δὲ τὸν παλαιὸν νόμον »	**252,216**
δηλ. ὁ νόμος τοῦ **1853** φέρει »	**5,604**

αὔξησιν δραχμ. **5,604** ἀντὶ ἐλαττώσεως εἰς τὰς ἀποδοχὰς, καθὰ φαίνεται εἰς τὸν ὑποβαλλόμενον ὑπ' ἐμοῦ παραλληλιτικὸν πίνακα· ὥστε ὁ νόμος τοῦ **1853** δὲν ἔχει οἰκονομίας· ἀλλὰ διότι καὶ ὁ νόμος τοῦ **1853** δὲν φέρει οἰκονομίας· δὲν ἕπεται ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ νόμος οἰκονομικώτερος καὶ κατικώτερος· τὸ κατ' ἐμὲ φρονῶ ὅτι εἶναι εὔκολος ἡ εἰσαγωγὴ νόμου ταχτικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ θεραπεύοντος καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου καὶ ἐκεῖνα τῆς ὑπηρεσίας, καὶ συνιστῶ εἰς τὴν φροντίδα τοῦ ὑπουργείου τὴν ὅσον ἐνδέχεται ταχείαν κατάρτισιν τοιούτου νομοσχεδίου· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, ἐπειδὴ καὶ ὁ νόμος τοῦ **1853** δὲν φέρει οἰκονομίαν τινὰ, ἐπειδὴ τρεῖς κατὰ συνέχειαν ὑπουργοὶ τῶν στρατιωτικῶν δὲν ἔθεσαν αὐτὸν εἰς ἐνέργειαν, τέταρτος δὲ ὑπουργὸς ὁ σημερινὸς καὶ πλημμελῆ τὸν θεωρεῖ, καὶ νὰ τὸν ἐφαρμόσῃ δυσκολεύεται, φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀκύρωσίν του.

Ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς.

Ὅσα κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1853	Μισθοί	Ἐνοίκια	Ὁλικὴν ποσόν	Ὅσα κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον: Μισθοὶ καὶ ἐνοίκια	Ἐπὶ πλέον	Ἐπὶ πλέον
	Δρ.	Δρ.	Δραχ.	Δραχ.	Δραχ	Δραχ
Συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς	400	90	490	540	50	
» τοῦ πυροβολικοῦ	400	90	490	586	96	
» τοῦ Μηχανικοῦ	400	90	490	586	96	
» τῶν γεν. ἐπιτελῶν	400	90	490	586	96	
» τοῦ Ἱππικοῦ	400	90	490	576	86	
» τοῦ πεζικοῦ	400	90	490	576	86	
» τῶν ἐπιτ. φρουρίων	400	90	490	576	86	
» τῆς ὀροφυλακῆς	340	90	430	500	70	
			3860	4526	666	
Ἀντισυνταγμ. τῆς χωροφυλακῆς	320	80	400	. . .	. .	400
» τοῦ πυροβολικοῦ	320	80	400	464	64	
» τοῦ μηχανικοῦ	320	80	400	464	64	
» τῶν γεν. ἐπιτελῶν	320	80	400	464	64	
» τοῦ Ἱππικοῦ	320	80	400	454	54	
» τοῦ πεζικοῦ	320	80	400	444	44	
» τῶν ἐπιτ. φρουρίων	320	80	400	444	44	
» τῆς ὀροφυλακῆς	260	80	340	360	20	
Ἀνώτεροι ἀρχιατροὶ καὶ ἐπιμεληταὶ	320	80	400	444	44	
			7400	8064	1064	
Ταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς	280	60	340	. . .	. .	340
» τοῦ πυροβολικοῦ	280	60	340	384	44	
» τοῦ Μηχανικοῦ	280	60	340	384	44	
» τῶν γεν. ἐπιτελῶν	280	60	340	384	44	
» τοῦ Ἱππικοῦ	280	60	340	370	30	
» τοῦ πεζικοῦ	280	60	340	364	24	
» τῶν ἐπιτ. φρουρίων	280	60	340	364	24	
» τῆς ὀροφυλακῆς	280	60	340	300	. .	40
Ἀρχιατροὶ καὶ ἐπιμεληταί	280	60	340	364	24	
			10460	10978	1298	
Μοίραρχοι ά. τάξ. τῆς χωροφυλακῆς	200	40	240	340	100	
Λοχαγοὶ ά. τάξεως τοῦ πυροβολικοῦ	200	40	240	270	30	
» » » τοῦ μηχανικοῦ	200	40	240	270	30	
» » » τῶν γεν. ἐπιτελῶν	200	40	240	270	30	
» » » τοῦ ἱππικοῦ	200	40	240	260	20	
Μεταφορὰ	. .	. .	11660	12188	1514	780

Ὅσα κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1853.	Μισθοί	Ἐνοίκια	Ὁλικὴν ποσόν	Κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον: Μισθοὶ καὶ ἐνοίκια	Ἐπὶ πλέον	Ἐπὶ πλέον
	Δρ.	Δραχ.	Δ ραχ.	Δραχ.	Δραχ	Δραχ
Ἐκ μεταφορᾶς	.	. .	11660	12188	1514	780
Λοχαγοὶ ά. τάξεως τῶν ζευγιτῶν	200	40	240	240	. .	
» » » τοῦ πεζικοῦ	200	40	240	250	10	
» » » τοῦ ὑλικοῦ πυροβ.	200	40	240	260	20	
» » » τῶν ἐπιτ. φρουρίων	200	40	240	240	. .	
» » » τῆς ὀροφυλακῆς	180	20	200	200	. .	
Ἐπικαταλυματίαι ά. τάξεως	200	40	240	240	. .	
Ἐπιατροὶ	200	20	240	240	. .	
Ἐπιφαρμακοποιοὶ	200	40	240	240	. .	
Ἐπικτηνίατροι	200	40	240	240	. .	
			13780	14538	1538	780
Μοίραρχοι β' τάξ. τῆς χωροφυλακῆς	160	20	180	. . .	. .	180
Λοχαγοὶ β' τάξεως τοῦ πυροβολικοῦ	160	20	180	210	30	. .
» » » τοῦ μηχανικοῦ	160	20	180	210	30	. .
» » » τῶν γεν. ἐπιτελῶν	160	20	180	. . .	. .	180
» » » τοῦ ἱππικοῦ	160	20	180	. . .	. .	180
» » » τῶν ζευγιτῶν	160	20	180	. . .	. .	180
» » » τοῦ ὑλικοῦ πυροβ.	160	20	180	. . .	. .	180
» » » τοῦ πεζικοῦ	160	20	180	180	. .	
» » » τῶν ἐπιτ. φρουρίων	160	20	180	180	. .	
» » » τῆς ὀροφυλακῆς	160	20	180	180	. .	
Ἐπικαταλυματίαι β' τάξεως	160	20	180	200	20	
Ἐπιατροὶ	160	20	180	200	20	
Ἐπιφαρμακοποιοὶ	160	20	180	200	20	
Ἐπικτηνίατροι	160	20	180	200	20	
			16300	16298	1678	1680
Ὑποιμοίραρχοι τῆς χωροφυλακῆς	100	20	120	. . .	. .	120
Ὑπολοχαγοὶ τοῦ πυροβολικοῦ	100	20	120	150	30	
» τοῦ μηχανικοῦ	100	20	120	110	20	
» τῶν γεν. ἐπιτελῶν	100	20	120	150	30	
» τοῦ ἱππικοῦ	100	20	120	110	20	
» τῶν ζευγιτῶν	100	20	120	130	10	
» τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβ.	100	20	120	140	20	
» τοῦ πεζικοῦ	100	20	120	120	. .	
» τῶν ἐπιτ. φρουρίων	100	20	120	120	. .	
» τῆς ὀροφυλακῆς	100	20	120	120	. .	
Καταλυματίαι ά. τάξεως	100	20	120	160	40	
Ἰατροὶ »	100	20	120	160	40	
Μεταφορὰ			17700	17828	1888	1800

"Οσα κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1853.

	Μισθοί Δρ.	Ἐνοίκια Δραχ.	Ὁλικὸν ποσὸν Δραχ.	Κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον: Μισθοὶ καὶ ἐνοίκια Δραχ.	Ἐπὶ Πλατῶν Δραχ	Ἐπὶ πλέον Δραχ
Ἐκ μεταφορᾶς	-	- -	17700	17828	1888	1800
Ἱερεῖς	100	20	120	160	40	
Φαρμακοποιοὶ » »	100	20	120	160	40	
Κτηνιατροὶ » »	100	20	120	160	40	
			18100	18308	2008	1800
Ἀνθυπομοίραρχος τῆς χωροφυλακῆς	80	20	100	- - -	- -	100
Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ	80	20	100	130	30	
» τοῦ μηχανικοῦ	80	20	100	120	20	
» τῶν γεν. ἐπιτελῶν	80	20	100	130	30	
» τοῦ Ἱππικοῦ	80	20	100	120	20	
» τῶν ζευγιτῶν	80	20	100	110	10	
» τοῦ ὑλικοῦ πυροβ.	80	20	100	120	20	
» τοῦ πεζικοῦ	80	20	100	100		
» τῶν ἐπιτ. φρουρίων	80	20	100	100		
» τῆς ὀροφυλακῆς	80	20	100	100		
Καταλυματίαι 6'. τάξεως	80	10	90	120	30	
Ἰατροὶ	80	10	90	120	30	
Κτηνιατροὶ	80	- -	80	120	40	
Φαρμακοποιοὶ	80	10	90	120	30	
Ἱερεῖς	80	10	90	- - -	- -	90
Ἀρχιτεχνῖται ά. τάξεως	80	10	90	450	60	
			19630	19968	2328	1990
Ἀνθυπασπισταὶ τοῦ πυροβολικοῦ	50	10	60	68	8	
» τοῦ μηχανικοῦ	50	10	60	68	8	
» τῶν γεν. ἐπιτελῶν	-	10	60	- - -	- -	40
» τοῦ Ἱππικοῦ	50	10	60	58	- -	
» τῶν ζευγιτῶν	50	10	60	- - -	- -	60
» τοῦ ὑλικοῦ πυροβ.	50	10	60	- - -	- -	60
» τοῦ πεζικοῦ	50	10	60	58	- -	
» τῶν ἐπιτ. φρουρίων	50	10	60	58	- -	
Σημαιοφόροι τῆς ὀροφυλακῆς	50	10	60	60		
Ἀρχιτεχνῖται 6'. τάξεως	50	10	60	120	60	
Δόκιμοι ἰατροὶ ά. τάξεως	50	10	60	80	20	
» » 6'. »	50	10	60	60		
Φαρμακοποιοὶ ά. »	50	10	60	80	20	-
» 6'. »	50	10	60	60		
Λογισταὶ ά. »	50	10	60	80	20	
» 6'. »	50	10	60	60		
Μεταφορὰ			20540	20878	2464	2126

"Οσα κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1853.

	Μισθοί Δρ.	Ἐνοίκια Δραχ.	Ὁλικὸν ποσὸν Δραχ.	Κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον: Μισθοὶ καὶ ἐνοίκια Δραχ.	Ἐπὶ Πλατῶν Δραχ	Ἐπὶ πλέον Δραχ
Ἐκ μεταφορᾶς	-	- -	20540	20878	2464	2126
Δόκιμοι κτηνιατροὶ ά. τάξεως	50	10	60	80	20	
» » 6'. »	50	10	60	60		
			20660	21018	2484	2126
Προστίθενται μῆνες 11 διὰ νὰ συμπληρωθῶσιν αἱ ἐτήσιαι ἀποδοχαί	-	- -	227260	231198		
			227920	252216		
"Οσα περιέχει ὁ νέος νόμος ἔξοδα τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸν παλαιὸν νόμον						
48. Ἀνθυπασπισταὶ προβιβάζόμενοι κατ' ἔτος ἀνὰ δραχ. 300 ὡρεάν διὰ ἱματισμόν - - - - - δρ.	-	3400				
3. Λοχαγοὶ ἐπίσης ἔχοντες ἵππους ἀνὰ 300 - - - - - - - -	-	900				
6. Ἀνθυπομοίραρχοι ἐπίσης διὰ ἱματισμὸν καὶ ἱππωνίαν ἀνὰ 600 -	-	3600	9900			
			257820	252216		
"Ωστε εἶναι περισσότερα κατὰ τῶν τελευταίων νόμον τοῦ 1853 -	-	- -	5604			
			252216			

"Οσα δι' ἐπιχορηγήσεις.

Δι' ἔξοδα γραφείων.

Ἀρχηγεῖον χωροφυλακῆς - - - - - - - -

Ἐκ μεταφορᾶς . .	ὀρ. 60	471
Ἀνθυπασπιστὴς πυροβολικοῦ	» 10	
» τοῦ μηχανικοῦ	» 10	
		80
Δι' ἕκπακτον φθορὰν ἐνδυμάτων.		
Ἀντισυνταγματάρχης ἱππικοῦ	» 10	
Ταγματάρχης	» 10	
Λοχαγὸς α' τάξεως	» 10	
» β' »	» 10	
Ὑπολοχαγὸς πυροβολικοῦ	» 10	
Ἀνθυπίλαρχος ἱππικοῦ	» 10	
Ἀνθυπασπιστὴς	» 10	
		70
Ὅσα δι' ὁδοιπορίαν.		
Μοίραρχος α' τάξεως χωροφυλακῆς	» 20	
Ταγματάρχης	» 20	
Ἀνθυπομοίραρχος	» 20	
		60
		324
Ὅσα δι' εὐθύνην ἢ ἐργασίαν κατὰ τὸν πίνακα τοῦ 1853	» 610	
		934

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαιολόγος. Ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς τελευταίας παρατηρήσεως τοῦ προλαλήσαντος εἰπόντος ὅτι κατὰ τὸν ὑπ' αὐτοῦ γενόμενον παραλληλισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ παλαιοῦ νόμου πρὸς ἐκείνας τοῦ νόμου τοῦ **1853** οἰκονομία δὲν ὑπάρχει, λέγω ὅτι ἡ διαφορὰ τῆς οἰκονομίας θέλει φανῆ ὅταν ὑπολογισθῶσιν αἱ ἀποδοχαὶ ἐπὶ τοῦ ὅλου προσωπικοῦ τῶν ἀξιωματικῶν, διότι αἱ θέσεις δὲν εἶναι ὡρισμέναι, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν εἶναι ἀκανόνιστος, αἱ καθ' ἑκάστην δὲ γενόμεναι βαθμολογίαι καὶ προβιβασμοὶ εἰς τοὺς ἀνωτέρους βαθμοὺς, ὅπου κυρίως ὑπάρχει ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ νόμου καὶ ἐκείνου τοῦ **1853**, φέρουσιν οἰκονομίαν διὰ τοῦ νόμου τοῦ **1853**· διὰ νὰ πεισθῇ περὶ τοῦ ἐναντίου ἔπρεπε νὰ μᾶς ὑποβάλῃ πίνακα ἐπὶ τοῦ ὅλου προσωπικοῦ· ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἐξετάζω ἤδη ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν τὸν νόμον· ἡ ἐξέτασις αὕτη ἤθελε μὲ ὁδηγήσει πολὺ μακρὰν, καὶ χρήζει πλείονος διασκέψεως. Σὺ Κυβέρνησις ἔφερες τὸν νόμον τοῦ **1853**, τὸν ἐξεθείασες, τὸν ὑπεστήριξες καὶ σὺν παρεδέχθησαν τὰ νομοθετικὰ σώματα· διατί δὲν τὸν ἔθετες εἰς ἐνέργειαν, ἀφ' οὗ μάλιστα τὸν ἐκύρωσες καὶ τὸν ἐδημοσίευσες; μετημελήθης ἀμέσως, τὸν εὗρες πλημμελῆ; ἔπρεπε νὰ ζητήσῃς ἀπὸ τὰ νομοθετικὰ σώματα

διὰ νόμου τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ μὴ τὸν ἐφαρμόσῃς· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐπὶ τρία ἔτη παρανομεῖς, σήμερον ἔρχεσαι νὰ ἐξέλθῃς τῆς παρανομίας, ζητεῖς τὴν ἀκύρωσιν τοῦ νόμου, καὶ ὑπόσχεσαι νὰ εἰσαγάγῃς ἄλλον νόμον τακτικώτερον καὶ ὀρθώτερον « ὅταν σοὶ τῷ συγχωρήσωσιν αἱ περιστάσεις. » δὲν δέχομαι τοιαύτην ἀορισταν, ὑποσχεθῆτε ὅτι ἐντὸς τοῦ πολὺ τοῦ ἔτους τούτου θέλετε εἰσαγάγει νόμον· παύσατε δὲ ὁπωσδήποτε δικαιολογούμενοι διότι ἄνευ νόμου ἐπὶ τρία ἔτη κρατεῖτε ἄκυρον νόμον κυρωμένον καὶ δημοσιευμένον. Ἐν τῇ συνδιαλέξει τῆς **9** Ἀπριλίου ε. ε., συζητουμένης τῆς πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀπὸ ἓν περίπου ἑκατομμύριον, ὁ Κ. πρωθυπουργὸς δικαιολογῶν τὸ ὑπουργεῖον διότι ἐνήργησε πληρωμὰς τῶν ἀξιωματικῶν, εἶπεν, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ πληρώσῃ τὸν Σεπτέμβριον· καὶ διὰ τοῦτο τότε εἶχε δίκαιον, ἀλλὰ ἔκτοτε ἠδύνατο νὰ φέρῃ νόμον δι' οὗ νὰ ἐζήτει τὴν ἀκύρωσιν τοῦ νόμου τοῦ **1853** περὶ ἀποδοχῶν, καὶ ταύτην οὐχὶ καθ' ὁλοκληρίαν, ἀλλὰ κατὰ τὰ πλημμελῆ αὐτοῦ μέρη, καὶ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν δι' ἄλλων καταλληλοτέρων, διότι δὲν δύναται νὰ εἴπῃ τις ὅτι ὁ νόμος τοῦ **1853** δὲν εἶχέ τι καλόν· ἐν ᾧ τώρα ἀκυρουμένου οὕτως τοῦ νόμου τοῦ **1853**, ἐπανερχόμεθα εἰς τὰ πρὸ τοῦ **1853**, χωρὶς νὰ ἔχωμεν κἂν νόμον ἄλλον, ἀλλὰ διατάξεις συγκεχυμένας, καὶ τὴν μεγάλην ἐλπίδα ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ὑποβάλῃ νόμον περὶ ἀποδοχῶν τακτικώτερον καὶ ὀρθότερον, « ὅταν αἱ περιστάσεις ἐπιτρέψωσιν. »

Ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν δὲν εἶναι ἀκανόνιστος, καθὼς λέγει ὁ προαγορεύσας· πρὸς δὲ ὅτι ἡ ὑπάρχουσα διαφορὰ τῶν ἀποδοχῶν μεταξὺ τοῦ νόμου τοῦ **1853** καὶ τοῦ παλαιοῦ δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ, καὶ ἂν ὁ ὑπολογισμὸς γίνῃ ἐπὶ τοῦ ὅλου προσωπικοῦ τῶν ἀξιωματικῶν, διότι ἡ ἀναλογία θὰ ὑρίσταται φυσικῷ τῷ λόγῳ πάντοτε, ἀδιάφορον ἂν ὁ ὑπολογισμὸς γίνῃ ἐπὶ τοῦ μέρους ἢ ἐπὶ τοῦ ὅλου· ὡς πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀνωμαλίαν τῶν μισθοδοσιῶν κατὰ τὸν νόμον τοῦ **1853**, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρω παραδείγματα, καὶ θέλετε κρίνει περὶ τοῦ ἐκρύθμου καὶ ἀνωμάλου τοῦ νόμου ἐκείνου· (ἐνταῦθα ἀνέφερε μισθοδοσίας τινὰς τοῦ νόμου τοῦ **1853** συγκριτικῶς πρὸς τὸν παλαιόν)· ἐκ τῶν ἄνευ λόγου προσθαφαιρέσεων τοῦ νόμου τοῦ **1853**, καὶ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν κατωτέρων βαθμῶν, ἐλάττωσιν ἥτις ἀφαιρεῖ τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως τῶν ἀξιωμα-

τικῶν τούτων καὶ ἐλαττόνει τὸν ζῆλόν των, κρίνατε περὶ τῆς ἀξίας του.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. Χρηστίδης εἶπεν· Ἐὰν εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ὅλου προσωπικοῦ τῶν ἀξιωματικῶν ὑπολογιζομένων τῶν ἀποδοχῶν, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ αὐτό, ἐπ' ἀληθείας εἶναι ἄπορον, πῶς ἀφ' οὗ ὁ παλαιὸς νόμος εἶναι φειδωλότερος κατὰ περίπου πέντε χιλιάδες δραχ- καὶ ὁ νόμος τοῦ **1853** εἶναι ἀσθενούτερος, εἶναι, λέγω, ἄπορον πῶς ἔρχονται νὰ κάμωσιν αὐτὴν τὴν θυσίαν καὶ οἰκονομίαν. Ἐγὼ ὅμως ὅσον ἀφορᾷ τὸ cadre δηλ. τοὺς ἀριθμοὺς δέχομαι ὅτι ὁ παλαιὸς νόμος ἔδιδε περισσότερα, ἐνῷ ὁ νόμος τοῦ **1853** δίδει ὀλιγώτερα. Εἰς τὰς ὑψηλὰς θέσεις δὲν ἔπρεπε νὰ δίδωνται μεγάλοι καὶ δυσανάλογοι μισθοί, διότι αἱ ὑψηλαὶ θέσεις κενοῦνται καὶ πληροῦνται συνεχῶς, ἀλλ ἡ πλήρωσις αὐτῶν μεταφέρει ἄλλους εἰς τὴν διαθεσιμότητα καὶ οὗτος αὐξάνει τὰς δαπάνας· ὁ νόμος τοῦ **1853** ἔφερε περιορισμὸν εἰς τὰς ὑψηλὰς θέσεις, καὶ διὰ τοῦτο ἐθεωρήθη ὡς καλὸς ὁ νόμος ἐκεῖνος. Δὲν ἀρκεῖ δὲ νὰ ἐξετάσωμεν τὸ cadre μόνον, ἀλλὰ τὸ ὅλον προσωπικὸν, τὸν ὅλον ἀριθμὸν διὰ νὰ ἴδωμεν τὴν οἰκονομίαν· διότι τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατιωτῶν μένοντος, ἢ μάλιστα ἐλαττωθέντος κατὰ τι, τὰ τέσσαρα τάγματα ἐγένοντο ἐξ· τὸ κατ' ἐμὲ τὸ οἰκονομικὸν μέτρον τοῦ νόμου δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ ἐκτιμήσωμεν ἐκ τῶν ὀλίγων ὅσα ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶπε, διότι δὲν εἶδον νὰ ὑποβάλῃ πίνακας καὶ ἔκθεσιν λεπτομερῆ τῶν διαφορῶν τοῦ παλαιοῦ νόμου πρὸς τὸν τοῦ **1853**· ἂν ἔβλεπον ὅτι ἡ ἐπὶ τρία ἔτη ὁλόκληρα παράνομος ἀναστολὴ τοῦ νόμου τοῦ **1853** δὲν ἐζημίωνε τὸ δημόσιον, ἤθελα σιωπήσει διὰ τὴν νομικὴν ταύτην ἔλλειψιν, χαριζόμενος εἰς τὴν ἐπελθοῦσαν οἰκονομίαν, διότι ἐμὲ δὲν προσκολλῶσι τόσον διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην αἱ νομικαὶ ἕξεις, ἃς δύναταί τις νὰ εὕρῃ εἰς ἄλλους, ὅσον μὲ ἀπασχολεῖ τὸ οἰκονομικὸν μέρος· ἀλλ' εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἐκ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τοῦ **1853** ἐπὶ τρία ἔτη, οὐδεμία οἰκονομία ἐπῆλθε, ἀλλ' ἡ παρανομία μόνον ἐλαβε χώραν· σήμερον δὲ ὅτε τὸ ὑπουργεῖον ἀπεφάσισε νὰ ἐξέλθῃ τῆς παρανόμου θέσεως, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν διὰ νόμου ἀκύρωσιν τοῦ νόμου τοῦ **1853**, ἔπρεπε νὰ φέρῃ ἄλλον νόμον πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ. Ἀλλὰ διὰ νὰ καταργήσωμεν τὸν νόμον τοῦ **1853**, καὶ νὰ ἀναστήσωμεν τὰς καταργηθείσας διατάξεις, ἐν αἷς δυνατὸν νὰ περιέχωνται καὶ ὁδηγίαι αὐθαίρετοι μὴ ἐχουσαι

συνταγματικοὺς τύπους, ὡς εἰς προγενεστέρας ἐποχὰς γενόμεναι τοῦτο δὲν εἶναι μήτε ὀρθὸν μήτε πρέπον.

Εἰς πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀνέφερεν ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, συζητουμένου τοῦ νόμου τοῦ **1853** περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν, ὅτι ὑπάρχει μία ὁδηγία διδακτικὴ λεγομένη, ἥτις αὐτὸ κἂν δημοσιευμένη ὑπάρχει, καὶ κατὰ ταύτην κανονίζονται αὐθαιρέτως τὰ ἐπιμίσθια· παράδειγμα ἔφερεν ἑαυτὸν καὶ ἄλλον τινὰ ἰσοβάθμιόν του ἀνώτερον ἀξιωματικὸν, προσκληθέντας ἀπὸ διαφόρους θέσεις νὰ μεταβῶσιν εἰς Ναύπλιον διὰ νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν σύστασιν Στρατοδικείου· ἐκεῖνος μὲν ἔλαβε **12** δραχμὰς ἐπιμίσθιον τὴν ἡμέραν, οὗτος δὲ ἔλαβε μόνον **2** δραχμὰς ἐπιμισθιον δι' ἑκάστην ἡμέραν, διότι, καθὼς τὸν παρετήρησεν ὁ καταλυματίας, αἱ διδακτικαὶ ὁδηγίαι λέγουσιν, ὅτι ὁσάκις δὲν ἀναφέρεται ἐν τῇ διαταγῇ τοῦ ὑπουργοῦ ἡ χορήγησις ἐπιμισθίου, τότε ὁ ἀξιωματικὸς λαμβάνει τὸ κανονισμένον ἐπιμίσθιον τῶν δύω δραχμῶν τὴν ἡμέραν, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ὑπηρεσία· ὁσάκις ὅμως ἀναφέρεται ἐν τῇ διαταγῇ ὁ χορήγησις ἐπιμισθίου, τοῦτο ἐλογίζετο πλέον αὐθαιρέτως ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν, εἰς ὅσας δραχμὰς οὗτος ἤθελεν ἐγγράψει.

Δὲν γνωρίζω κατὰ πόσον ἔχουσι ἀληθείας ταῦτα, ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχωσι τοιαῦται ὁδηγίαι εἶναι αὐθαίρετοι, καὶ οὐχὶ κατὰ τοὺς Συνταγματικοὺς τύπους· εἶναι δὲ ἄτοπον νὰ ἀναστατώνωμεν καὶ ἐπικαλυπτώμεθα ἤδη διατάξεις, αἵτινες δὲν ἔχουσι ῥυθμὸν καὶ σύνδεσμον συνταγματικῆς ἐθιμοταξίας. Τὸ ὑπουργεῖον ἔπρεπε νὰ εἰσαγάγῃ νόμον τακτικώτερον καὶ ἐν τῇ βάσει τῆς ἀληθοῦς οἰκονομίας στηριζόμενον· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἀληθὴς οἰκονομία εἶναι ὄχι ἡ ἀφαίρεσις ἀδιακρίτως ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν, ἀλλ' ἡ ἀφαίρεσις ἀπὸ ὅπου πρέπει, καὶ ἡ προσθήκη ἀποδοχῶν ὅπου πρέπει. Τοιαύτης φύσεως νόμον ἔπρεπε νὰ φέρῃ τὸ ὑπουργεῖον εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀκυρουμένου, καὶ νὰ μὴ ἐπαναφέρῃ διατάξεις τὰς ὁποίας πρὸ ὀλίγου ἄλλος ὑπουργὸς κατέκρινεν ὡς μὴ οἰκονομικὰς, καὶ ὡς μὴ ἐχούσας ἁρμονίαν καὶ ῥυθμὸν πρὸς τὴν συνταγματικὴν ἐθιμοταξίαν. Τὸ παθὸν τῶν διατάξεων ἐκείνων ἐνισχύεται καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ὑποσχέσεως τοῦ νῦν ὑπουργοῦ λέγοντος, ὅτι θέλει σπεύσει νὰ ὑποβάλῃ Νόμον ἄλλον ἐπὶ ὀρθοτέρων καὶ συστηματικωτέρων βάσεων στηριζόμενον ἅμα αἱ περιστάσεις συγχωρήσωσι. Ἀνακεφαλαιῶν λοιπὸν λέγω ὅτι οἱ Κύριοι ὑπουργοί, ἀφ' οὗ ἐπὶ τριετίαν παρενόμησαν ἀναστέλλοντες ἄνευ νόμου τὴν ἐφαρμογὴν

τοῦ νόμου, ἔπρεπε σήμερον νὰ εἰσαγάγωσι νόμον ἄλλον πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀκυρουμένου· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐν τῇ ἐκθέσει του ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς συντάξεως νόμου καὶ τὴν καθυποβολὴν αὐτοῦ εἰς τὰς Βουλάς, ἅμα αἱ περιστάσεις συγχωρήσωσιν, ἐπειδὴ ἡ προθεσμία αὕτη δὲν δύναται νὰ ἦναι μακρὰν, φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ νομοσχέδιον μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι πρέπει νὰ ἐπισπευθῇ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ νόμου περὶ ἀποδοχῶν.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι κηρύττει ψευδῆ καὶ ἀνύπαρκτα τὰ περὶ τῶν διδακτικῶν ὁδηγιῶν ἀναφερθέντα, καὶ προκαλεῖ τὸν εἰπόντα ταῦτα ἄλλοτε ὑπουργὸν νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Π. Προβελέγγιος. Δύω ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνστάσεις· α) ὅτι δὲν ἐξετελέσθη νόμος κυρωμένος, ἀλλ' ἔμεινεν ἀνεφάρμοστος τρία ὁλόκληρα ἔτη καὶ β') ὅτι ἐπανορθοῦνται διατάγματα καὶ ὁδηγίαι αἵτινες δὲν ἔχουσι συνταγματικοὺς τύπους· ὡς πρὸς τὴν α ἔνστασιν οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς λαβούσης χώραν παρανομίας· διὰ νὰ καταστα θῶσιν οἱ νόμοι σεβασταὶ ἀπὸ τοὺς πολίτας, πρώτη ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ δεικνύῃ τὸ παράδειγμα τοῦ σεβασμοῦ αὐτῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Κυβέρνησις ἐνήργησε κατὰ παράβασιν ῥητοῦ συνταγματικοῦ ὅρου. Διὰ νὰ μὴ ἐκτελεσθῇ νόμος τις κυρωμένος καὶ δημοσιευμένος, ἢ περιέχεται ἐν τῷ ἰδίῳ νόμῳ διάταξις τάττουσα προθεσμίαν ἀφ' ἧς ἄρχεται ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου τούτου, ἢ ἐπέρχεται νόμος ἴδιος ἀναστολτικὸς· πᾶσα σκέψις περὶ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ κυρωμένου καὶ δημοσιευμένου νόμου, εἶναι παρανομία. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀνέφερεν ὅτι εἰς τοὺς ἐνικυσίους προϋπολογισμοὺς τοῦ Κράτους ἐτίθεντο ποσὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταργηθεισῶν περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν διατάξεων, καὶ διὰ τούτου ἠθέλησε νὰ ἐλαττώσῃ τὴν βαρύνουσαν τοὺς ὑπουργοὺς εὐθύνην, διότι νόμον κυρωμένον δὲν ἐφήρμοζον· ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ἀντέταξεν, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι πίστωσις, καὶ ἡ πίστωσις αὕτη δαπανᾶται ἐπὶ τῇ βάσει ὑπαρχόντων ἢ καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔτους κυρωθησομένων νόμων, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων οἱ ὑπουργοὶ δύνανται νὰ ζητήσωσι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ πίστωσιν ἀπὸ τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἅτινα τοῖς χορηγῶσι ταύτην. Καὶ κατ' ἐμὲ ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπολόγισις τῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον, δὲν ἀπαλλάττει τῆς εὐθύ-

νης τοὺς ὑπουργοὺς διὰ τὴν παράνομον ἀναστολὴν τοῦ νόμου ἐκείνου, ὅτις βαρύνει πάντοτε αὐτούς. Ἂν αἱ Βουλαὶ ἐνέκριναν διὰ τῶν προϋπολογισμῶν τὰς ἀποδοχὰς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παλαιοῦ νόμου, ἔπραττον τοῦτο ὑποθέτουσαι ὅτι οἱ ὑπουργοὶ εἶχον σκοπὸν νὰ φέρωσι νόμον ἀκυροῦντα τὸν νόμον τοῦ 1853, ἀλλὰ διότι δὲν εἰσῆγον οἱ ὑπουργοὶ νόμων ἀκυρωτικὸν τοῦ νόμου τοῦ 1853, ἡ εὐθύνη βαρύνει ἐπ' αὐτούς, καὶ ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ χορηγουμένη πίστωσις δὲν ἐλαττόνει τὴν εὐθύνην. Ἡ τῶν νῦν δὲ ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν βαρύνουσα εὐθύνη εἶναι ἐλαφροτέρα, διότι ἔσπευσεν αὐτὸς νὰ φέρῃ νόμον περὶ ἀκυρώσεως τοῦ νόμου τοῦ 1853. Ἀλλὰ διότι οἱ ὑπουργοὶ ἐπὶ τριετίαν παρενόμουν, δὲν πρέπει διὰ τοῦτο ἡμεῖς νὰ ἐμποδισθῶμεν ἀπὸ τοῦ νὰ ψηφίσωμεν τὸν προκείμενον νόμον· ὡς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἔποψιν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὁ νόμος τοῦ 1853 εἶναι πλέον ἔκρυθμος καὶ παράλογος ἀπὸ τὸν παλαιὸν καὶ οὔτε οἰκονομίαν ἐπιφέρει. Ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης εἶπεν ὅτι ἤθελεν συγχωρήσει καὶ τὴν παρανομίαν τῆς ἄνευ νόμου ἀναστολῆς τοῦ νόμου τοῦ 1853, ἂν ἐπήρχετο οἰκονομία τις ἐκ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς του, καὶ ἂν εἰσήγετο εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀκυρουμένου νόμου ἄλλος νόμος, καὶ ὄχι νὰ ἀναστέλλωνται διατάξεις πρὸ τοῦ συντάγματος ἐκδιδόμεναι, ἐν αἷς δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι καὶ τινες αὐθαίρετοι, καὶ ἐνταῦθα ἀνέφερε τὸ παράδειγμα τοῦ ἐπιμισθίου, καθὰ τὸν διεβεβαίωσεν εἷς πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, παράδειγμα ὅμως τοῦ ὁποίου ἠμφισβήτησε τὴν ὕπαρξιν ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργός· τὸ κατ' ἐμὲ τὸ καλὸν τοῦ νόμου χαρακτηρίζει ὄχι μόνον ἡ οἰκονομία ἀπολύτως, ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου καὶ τῆς ὑπηρεσίας συμβιβαζομένη οἰκονομία· καθὰ δὲ ἀνέφερεν ὁ Κ. ὑπουργὸς αἱ οἰκονομίαι τοῦ νόμου τούτου γίνονται ὅπου δὲν πρέπει· πρὸς δὲ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὡς βέβαιον, (κάμνω τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, διότι ὁ Κ. ὑπουργὸς τὸ ἠμφισβήτησε), τὸ παράδειγμα τοῦ Κ. Χρηστίδου τοῦτο, περὶ αὐθαιρέτου χορηγήσεως ἐπιμισθίων κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον, δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ μᾶλλον ἐπὶ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τοῦ 1853, διότι κατὰ τοῦτον αἱ ἀποζημιώσεις (οὕτως ὀνομάζονται πλέον τὰ ἐπιμίσθια τοῦ παλαιοῦ νόμου) ὁρίζονται διὰ Β. Διατάγματος ἀπὸ τὸν ὑπουργόν. Ἂν δὲ τέλος δὲν εἰσάγεται σήμερον μὲ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ νόμου τοῦ 1853 καὶ νομοσχέδιον κανονίζον τακτικώτερον καὶ ἐλλογώτερον τὰς ἀποδοχὰς, τοῦτο γίνεται διότι τὸ ζήτημα χρήζει πλείονος

σκέψεως καὶ μελέτης, ἡ σπουδὴ δὲ εἶναι ἀναγκαία εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν τὸ μὲν διὰ νὰ καλύψῃ τὴν εὐθύνην του, τὸ δὲ διότι τὰ ἀτοπήματα τοῦ παλαιοῦ νόμου εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἀτοπημάτων τοῦ νόμου τοῦ **1853**. Συγκεραλαιῶν λοιπὸν παρατηρῶ ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε ἀναστολὴ τοῦ τοῦ νόμου ΣΛΘ'. ἄνευ νόμου εἶναι παρανομία βαρύνουσα τοὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργούς· καλῶς δὲ ποιῶν ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ἐπιβαρυνούσης αὐτὸν εὐθύνης, εἰσάγει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὑπόσχεται δὲ ὅτι θέλει σπεύσει νὰ εἰσαγάγῃ νόμον περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν ἐπὶ τακτικωτέρων καὶ ὀρθοτέρων βάσεων στηριζόμενον· διὰ ταῦτα προτείνω τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Προσέθηκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, τοιαῦται διδακτικαὶ ὁδηγίαι, περὶ ὧν ἀνέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, ὑπῆρχον κατὰ τὸ **1834**, ἀλλὰ τὸ **1838** ἐξεδόθη Β. Διάταγμα κανονίσαν τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας, πλὴν ταῦτα δὲν ἔχουσι σχέσιν καμμίαν πρὸς τὸν ὑπὸ συζήτησιν νόμον.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀδὰμ Δούκα καὶ Γ. Καρακατζάνη, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 23 ἀπέναντι 2, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀκυρώσεως τοῦ **ΣΛΘ'**. νόμου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν.

Γεώγ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Σπυρ. Τρικούπης	
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Ρικάρδος Τζιώρτζ	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀθανασιος Γρηγοριάδης	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναστάσιος Λόντος		Νικόλ. Χρυσόγελος	
Τάτσης Μαγγίνας		Γεώργιος Ψύλλας	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης		Ἰωάννης Θεοτόκης	O
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Γεώργιος Δαρειώτης	N
Γ. Παπαηλιόπουλος		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Δημήτριος Χατζίσκος	N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀδὰμ Δούκας	N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Δῆμος Κανελλόπουλος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Παναγ. Αἰδωρίκης	
Τσανετάκης Γρηγοράκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Μ. Α. Καΐρης	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς		Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	N	Σπῦρος Μῶλιος	
Δημήτριος Πλαπούτας	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	O
Ἰωάννης Στάϊκος		Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης	N

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα αὐτοῦ **1**, **2** καὶ **3** ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 23 ἀπέναντι **2**, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀκυρώσεως τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν νόμου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλ. Χρυσόγελος	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Γεώργιος Ψύλλας	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Ἰωάννης Θεοτόκης	O
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	N
Τάτζης Μαγγίνας		Γεώργιος Δαρειώτης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Γ. Παπαηλιόπουλος	N
Χαρ. Παπαπολίτης		Δημήτριος Βούλγαρης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀδὰμ Δούκας	N
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	N

Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Άντών. Γ. Κριεζῆς	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης . .
Άντών. Μαυρομιχάλης . . Ν	Παναγ. Αιδωρικης . . . .
Δημήτρ. Πλακούτας . . . Ν	Γεώργ Δυοβουνιώτης . . . Ν
Ἰωάννης Στάϊκος	Κωνστ. Πρ βιλέγιος . . . Ν
Άναστ. Μαυρομιχάλης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . Ν
Άλέξιος Βλαχόπουλος . . . Ν	Σπῦρος Μίλος . . . . .
Δημήτριος Κατσί κος . . . Ν	Ρῆγας Παλαμίδης . . . . Ο
Δημήτριος Χρηστ δης . . Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης . Ν

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 5 Ἰουλίου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
καὶ τούτου κωλυομένου
Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Αὐγούστου 1856, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος Κύριος Βασίλειος Χρηστακόπουλος, ἀσθενοῦντος τοῦ προέδρου Κυρίου Ἀναγνώστη Μαυρογένους, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν.

α) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἰακώβου Παξιμάδη αἰτουμένου δεκαπενθήμερον εἰσέτι παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

β') Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προ-

ξενικῶν ἀρχῶν Νόμου, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, καὶ μελετήσασα τοῦτο μετ' ἐπιστασίας, θεωροῦσα ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 ἡ διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου γενομένη, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ διά τινος δαπάνης τὸ Δημόσιον, διευκολύνει οὐσιωδῶς κλάδον τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, παραδέχεται τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, καὶ τὴν παραδοχὴν τούτου συνίστησι καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Αὐγούστου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Ἰωάννης Θεοτόκης.
Ν. Μαυρομμάτης.

Ἡ Γερουσία θεωρήσασα περιττὴν τὴν τύπωσιν τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως, ὥρισεν ὡς ἡμέραν συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ οὗ αὕτη πραγματεύεται τὴν προσεχῆ τρίτην.

γ') Ἡ ἀκόλουθος Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 107,800 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 107,800 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855, ὁμοῦ καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, καὶ θεωρήσασα ὅτι αἱ γενόμεναι δαπάναι εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ καὶ ἀκούντως δικαιολογημέναι, ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ ἀναφερομένων λόγων, παραδέχεται τοῦτο καθ' ὁλοκληρίαν ὡς ἔχει, τὴν παραδοχὴν τοῦ ὁποίου συνίστησι καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Αὐγούστου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή.
Γ. Παππαηλιόπουλος
Ἰωάννης Οἰκονόμου.
Δ. Α. Κουντουριώτης.

Καὶ ταύτης τὴν τύπωσιν ἡ Γερουσία εθεώρησε περιττὴν, προσδιώρισε δὲ τὴν προσεχῆ τρίτην ὡς ἡμέραν συζητήσεως τοῦ περὶ οὗ αὕτη πραγματεύεται Νομοσχεδίου.

Παρελθών κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Σπύρος Μήλιος εἶπε· Λυποῦμαι, διότι ἐκ προθέσεως δὲν ἦλθον εἰς τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν, διὰ νὰ μὴ λάβω μέρος εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τοῦ ΣΛΘ'. Νόμου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν· σήμερον ἀναγνωρίζω ὅτι ἔσφαλα εἰς ἐμαυτὸν διὰ τοῦτο. Ἕκαστον ὑπουργεῖον γνωρίζει τοὺς λόγους δι' οὓς εἰσάγει καὶ ὑποστηρίζει ἐνώπιον τῶν Βουλῶν ἓν Νομοσχέδιον· καὶ ἓν ἄλλο ὑπουργεῖον δυνατὸν νὰ μὴ γνωρίζῃ τοὺς ὑπαγορεύσαντας ἐκείνους λόγους, καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ μὴ κρίνῃ αὐτὸ ἄξιον ὑποστηρίξεως· δὲν ἠδυνάμην ὅμως νὰ φαντασθῶ ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ἤθελε γίνει τοσοῦτος λόγος περὶ ἐμοῦ· ἀλλὰ τὰ περὶ τούτου εἶναι πλέον τετελεσμένα, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἐπανέλθω σήμερον. Μίαν μόνην παρατήρησιν ἔχω νὰ ἀπευθύνω σήμερον εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν, ἀμφισβητήσαντα καὶ διαψεύσαντα τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Χρηστίδου ἀναφερθὲν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν παράδειγμα περὶ τῆς αὐθαιρέτου χορηγήσεως ἐπιμισθίων εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς δυνάμει τῶν καλουμένων διδακτικῶν ὁρισμῶν, ὅτι καλῶς διημφισβήτησε τὸ ἀναφερθὲν παράδειγμα, ἐπειδὴ δὲ προεκάλεσε τὸν δάσαντα τὰς ψευδεῖς ταύτας καὶ ἀνυπάρκτους πληροφορίας εἰς τὸν Κύριον Χρηστίδην νὰ ἀποδείξῃ ταύτας, ἔρχομαι εἰς ὑποστήριξιν τῶν πληροφοριῶν ἐκείνων. Τῷ 1837 ἐγὼ καὶ ὁ Κύριος Φαβρίκιος, νεώτερος ἐμοῦ ἀντισυνταγματάρχης, προσεκλήθημεν δι' ἰδιαιτέρας ἑκάτερος ὑπουργικῆς διαταγῆς νὰ μεταβῶμεν εἰς Ναύπλιον καὶ λάβωμεν μέρος εἰς τὸ σχηματικὸν στρατιωτικοῦ δικαστηρίου διὰ τὴν δίκην τοῦ Θ. Γρίβα· μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀποστολῆς μας ἐκείνης, ὁ μὲν Κ. Φαβρίκιος ἔλαβε 12 δραχμὰς ἐπιμίσθιον δι' ἑκάστην τῶν ὅσων ἡμερῶν διήρκεσεν ἡ ἀποστολή, ἐγὼ δὲ δύω δραχμάς. Ἐρωτήτας δὲ νὰ μάθω τὴν ἐπαισθητὴν ταύτην διαφορὰν τῶν ἐπιμισθίων, παρεπέμφθην εἰς τὸ 1 ἢ 2 ἄρθρον τῶν διδακτικῶν ὁρισμῶν, λέγον ὅτι ὅταν ἡ ἀποσπῶσα τὸν ἀξιωματικὸν ὑπουργικὴ διαταγὴ δὲν διαλαμβάνῃ ἐπιμίσθιον ῥητὸν, τότε λαμβάνει ὁ ἀξιωματικὸς μόνον δύω δραχμῶν ἐπιμίσθιον. Ὥστε, ἐπαναλαμβάνω, καλῶς διημφισβήτησε τὸ παράδειγμα ὁ Κ. ὑπουργὸς· πρὸς βεβαίωσιν δὲ δύναται νὰ ἀνεύρῃ τὰς διαταγὰς ἐκείνας τοῦ ὑπουργείου, πρὸς δὲ καὶ τὸν λογαριασμὸν τῶν πληρωθέντων ἐπιμισθίων εὑρισκόμενον βεβαίως ἐν τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ. Οἱ διδακτικοὶ ὁρισμοὶ ὑπάρχουσι λοιπὸν καὶ δὲν εἶναι ἀνύπαρκτοι, ἐν τούτοις δὲ ὁρίζοντο καὶ ἐπιμίσθια καὶ ἄλλαι περιστάσεις, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἐν αὐτοῖς ὡρίζοντο

εἰς δραχμὰς τὰ ἐνοίκια ἑκάστου βαθμοῦ, διότι τὸ διάταγμα τοῦ 1833 δημοσιευμένον ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δὲν προσδιορίζει εἰς δραχμὰς τὸ ἐνοίκιον τῶν ἀξιωματικῶν, ἀλλὰ ὁρίζει τὴν χορήγησιν εἰς αὐτοὺς δημοσίου καταστήματος· οἱ διδακτικοὶ ὅμως οὗτοι ὁρισμοὶ ἐτροποποιήθησαν καὶ τροποποιοῦνται, ὥστε δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω τί ἔμεινεν ἐξ' αὐτῶν ἀτροποποίητον· τὸ 1852 ἀκόμη ἐτροποποιήθησαν ὑπ' ἐμοῦ τὰ ἐπιμίσθια τῆς ὁδοιπορίας τῶν ἀξιωματικῶν. Οἱ διδακτικοὶ ὁρισμοὶ ὁρίζουσι ἐκτὸς τῶν ἐπιμισθίων καὶ ἄλλας περιστάσεις, ὡς τὴν διαχείρισιν τῶν Ταμείων κτλ., ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ ὅτι ὑπάρχει ἓν σύνολον διατάξεων ἀδημοσίευτον καὶ πολλὰς ὑποστὰν τροπολογίας, τὸ σύνολον δὲ τοῦτο ὀνομάζεται « διδακτικοὶ ὁρισμοί ».

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπεν· ἠμφισβήτησα καὶ ἀμφισβητῶ εἰσέτι τὴν αὐθαίρετον χορήγησιν ἐπιμισθίου διδράχμου εἰς ἀνώτερον ἀξιωματικόν· παρακαλῶ δὲ τὸν προαγορεύσαντα νὰ προσαγάγῃ τὰ ἔγγραφα καὶ τὰς διαταγὰς ἐκείνας, αἵτινες ἐχορήγησαν εἰς τὸν μὲν δίδραχμον εἰς τὸν δὲ δωδεκάδραχμον ἐπιμίσθιον ἡμερήσιον· προσθέτω δὲ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Νόμου περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ ἅπασαι αἱ διδακτικαὶ ὁδηγίαι ἠκυρώθησαν· πρὸς δὲ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 14 Μαρτίου 1833 διατάγματος περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν, προσδιορίζεται καὶ τὸ ἐνοίκιον τῶν ἀξιωματικῶν, μέχρις οὗ ἡ Κυβέρνησις χορηγήσει αὐτοῖς τὰ καταλληλα οἰκήματα.

Ἐνταῦθα ἀνέγνω τὸ ἄρθρον 6 τοῦ διατάγματος τῆς 14 Μαρτίου 1833, ἐπὶ τοῦ ὁποίου παρετηρήθη ὅτι δὲν προσδιορίζεται εἰμὴ τεσσάρων μόνον βαθμῶν τὸ ἐνοίκιον, καὶ οὐχὶ ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Μίλιος· ἡ λύσις τῶν ζητουμένων εἶναι εὐκολοτάτη, πρόκειται περὶ τῆς ἀληθείας ἢ μὴ τοῦ ἀναφερθέντος παραδείγματος ἐπὶ τῶν αὐθαιρέτων ἐπιμισθίων, καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς διαμφισβητῶν τοῦτο μὲ προκαλεῖ νὰ παρουσιάσω τὰς διαταγὰς τὰς χορηγησάσας τὰ ἐπιμίσθια· αἱ διαταγαὶ αὗται ὑπάρχουσι βεβαίως ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. καὶ τὴν προσαγωγὴν τούτων ὡς καὶ τῶν διδακτικῶν ὁρισμῶν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ζητῶ νὰ ἐνεργήσῃ ὁ Κ. ὑπουργός· οὕτω λύεται τὸ ζήτημα καὶ ἔρχεται εἰς φῶς ἡ ἀλήθεια.

Γενομένης δὲ ἐνταῦθα παρατηρήσεως ὅτι ἐπανέρχεται οὕτως

ἡ συζήτησις, ἥτις ἐπεραιώθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν, καὶ τῆς ἀντιπαρατηρήσεως ὅτι τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μιλίου δὲν εἶναι ἐπανάληψις τῆς περαιωθείσης κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν συζητήσεως, ἀλλ' ἀναίρεσις τῆς διαψεύσεως τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τοῦ ἀναφερθέντος παραδείγματος περὶ αὐθαιρέτων ἐπιμισθίων, ἑπομένως ἡ Γερουσία πρέπει νὰ ἀποφανθῇ, ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ διαταχθῇ ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ἡ εἰς τὸ γραφεῖον αὐτῆς προσαγωγὴ τῶν ἀνωτέρω διαταγμάτων καὶ διδακτικῶν ὁρισμῶν

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν τὰ ἑξῆς Νομοσχέδια μετὰ τῶν συνοδευουσῶν αὐτὰ αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων.

Ὑπὸ μὲν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ.

α) Νομοσχέδιον περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Στρατηγοῦ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ.

β') Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐν Τημενίῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποφορβείου.

Ὑπὸ δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, Νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ναυπλίου καὶ ἐκτέλεσιν ἄλλων κοινοφελῶν ἔργων.

Καὶ ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ Νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχμῶν 65,387: 92/00 ἐπὶ τοῦ διὰ τὴν χρῆσιν 1855 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου.

Ἔχουσι δὲ τὰ Νομοσχέδια ταῦτα μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Παρουσιάζων εἰς ὑμᾶς τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Στρατηγοῦ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσω τοὺς ἑξῆς λόγους, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν ταχεῖαν συζήτησίν του καὶ παρ' ὑμῶν.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ἐκτιμῶσα τὰς σημαντικὰς ἐκδουλεύσεις, ἃς προσήνεγκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα διαρκοῦντος τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, ὁ Κύριος Ρικάρδος Τζώρζ Γερουσιαστής, καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ παράξῃ νέον δεῖγμα τῆς Βασιλικῆς εὐνοίας της πρὸς τὸ λείψανον τοῦτο τῶν ἀρχαίων ἀγωνιστῶν διὰ καταλλήλου καὶ γενναίας ἀμοιβῆς, εὐηρεστήθη νὰ τὸν ὀνομάσῃ Στρατηγὸν ἐν ἐνεργείᾳ διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1854 Γ. Β. Διατάγματός της, μὲ μηνιαίας ἀποδοχὰς χιλίων δραχμῶν καὶ τριῶν μερίδων ἱπποδρομῆς καθ' ἡμέραν.

Κατὰ τὴν στρατιωτικὴν τάξιν εἰς ὑπασπιστὴς μὲ βαθμὸν ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ ἢ λοχαγοῦ διορίζεται παρὰ τῷ Στρατηγῷ.

Συνεπείᾳ τῶν λόγων τούτων διωρίσθη ὑπασπιστὴς παρὰ τῷ στρατηγῷ Κυρ. Ρικάρδῳ Τζώρζ ὁ ἀντισυνταγματάρχης τῆς φάλαγγος Κ. Ἀναγνώστης Μόστρας διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1855 Γ. Β. Διατάγματος.

Ὁ ἀνώτερος οὗτος ἀξιωματικὸς δικαιοῦται ὡς ἐκ τῆς θέσεως τοῦ ὑπασπιστοῦ εἰς τὴν ἀπολαβὴν πεντηκονταδράχμου μηνιαίου ἐπιμισθίου μιᾶς μερίδος ἱπποδρομῆς καθ' ἡμέραν, καὶ τῆς διὰ τοὺς ὁμοιοβάθμους του ἀξιωματικοὺς τῆς Γραμμῆς κανονισμένης ἀποζημιώσεως ἐνοικίου, συμποσουμένης εἰς δρ. ἑξήκοντα κατὰμῆνα.

Τὸ ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου τοῦ 1854 Γ. Β. Διάταγμα, τὸ ὀνομάσαν Στρατηγὸν τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ρικάρδον Τζώρζ, ἐπιτάττει τὴν ὑποβολὴν Νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων πρὸς δικαιολόγησιν τῆς νέας ταύτης μισθοδοσίας.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο τὸ ὁποῖον δὲν ὑπεβλήθη ἕκτοτε ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ ἐθεώρησα κανονικὸν νὰ ποιήσω μνείαν καὶ τῶν ἀποδοχῶν, εἰς τὴν ἀπολαβὴν τῶν ὁποίων δικαιοῦνται οἱ ὑπασπισταὶ τῶν Στρατηγῶν, διὰ νὰ ἦναι γνωστὴ καὶ ἡ δαπάνη αὕτη, παρουσιάζω καὶ εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, σήμερον ἐπικαλούμενος τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Αὐγούστου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
Λ. ΣΜΟΛΕΝΖΤ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι τῇ 2 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Λ. ΣΜΟΛΕΝΤΖ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Στρατηγοῦ καὶ τοῦ Ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἀποδοχαὶ ἐνεργείας τοῦ Στρατηγοῦ προσδιορίζονται εἰς χιλίας δραχμὰς κατὰ μῆνα καὶ εἰς τρεῖς μερίδας ἱπποκομῆς καθημέραν.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Στρατηγὸς ἔχει ἕνα ὑπασπιστὴν ἀνώτερον ἀξιωματικὸν ἢ λοχαγόν, αἱ δὲ ἀποδοχαὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ ὁρίζονται εἰς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ μισθὸν τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὅπλου εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος, εἰς πεντήκοντα δραχμὰς προσέτι κατὰ μῆνα χορηγουμένας αὐτῷ ὡς ἐπιμίσθιον, καὶ εἰς μίαν μερίδα ἱπποκομῆς καθ' ἑκάστην ἡμέραν πρὸς διατήρησιν ἑνὸς ἵππου ἱππασίας.

Ἄρθρ. 3. Ὅταν ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Στρατηγοῦ ἦναι ἀξιωματικὸς τῆς Βασιλικῆς Φάλαγγος θέλει λαμβάνει καὶ τὴν κανονισμένην ἀποζημίωσιν ἐνοικίου τὴν ἀπονεμομένην εἰς τοὺς ἰσοβάθμους αὐτῷ ἀξιωματικοὺς τῆς γραμμῆς.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Παρουσιάζοντες εἰς ὑμᾶς τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐν Τημενίῳ τῆς Ἀργολίδος Ἱπποφορβείου, ἐπικαλούμεθα καὶ τὴν παρ' ὑμῖν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

Γνωστὸν εἶναι εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, ὅτι ἡ προμήθεια τῶν εἰς τὴν Στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἀναγκαιούντων ἵππων γενομένη μέχρι τοῦδε ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἀπαντᾷ πολλὰ προσκόμματα, καὶ οὐ μόνον πολυδάπανος καὶ δύσκολος, ἀλλὰ καὶ ἐνίοτε ἀκατόρθωτος ἀποβαίνει ὡς εἰς τὰς παρελθούσας περιστάσεις τοῦ πολέμου. Πάνυ ἐπιθυμητὸν ἄρα ἀποβαίνει νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια, ὅπως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος χρεία θεραπευθῇ δι' ἐγχωρίων μέσων.

Ὁ σκοπὸς οὗτος δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἂν ἀποσπασθῇ ὡς καὶ πρότερον καὶ τεθῇ ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου τὸ ἐν Τημενίῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποφορβεῖον, τὸ ὁποῖον δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1846 νόμου συνεχωνεύθη εἰς τὴν ἐν Τίρυνθι Γεωργικὴν Σχολήν.

Τὸ κατάστημα τοῦτο ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν Στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κανόνας Στρατιωτικῆς διοικήσεως, οὐ μόνον παρέχει βεβαίας ἐλπίδας νὰ πληρώσῃ τὴν προκειμένην ἀνάγκην, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς τῶν ἵππων γενεᾶς, τόσον παρημελημένης εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπόσχεται μεγάλως νὰ συντελέσῃ, καθόσον εἰς τὸ πυροβολικὸν καὶ τὸ ἱππικὸν ὑπάρχουν ἀξιωματικοὶ κεκτημένοι εἰδικὰς περὶ ἵππων καὶ κτηνῶν ὡς καὶ περὶ τῆς προαγωγῆς γνώσεις.

Τὰ Σώματα ταῦτα χορηγοῦσι μέχρι τοῦδε τὸ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ καταστήματος ἀναγκαῖον προσωπικόν, καὶ τὸ δεύτερον τούτων ἰδίως, τουτέστιν ἡ μοῖρα τοῦ ἱππικοῦ, ἐπιμελεῖται τὴν οἰκονομικὴν αὐτοῦ διαχείρισιν· ἑπομένως στρατιωτικὴ αὐστηρότης καὶ ὁ ὑπὸ τῶν Στρατιωτικῶν ἀρχῶν ἔλεγχος εἶναι ἐπίσης μέτρα δραστήρια, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν λυσιτελέστερα.

Τὸ ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον εἶναι περὶ μόνου τοῦ Ἱπποφορβείου, οὐδόλως δὲ ἀποβλέπει τὴν Γεωργικὴν σχολήν, ἥτις θέλει μένει πάντοτε ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Αὐγούστου 1856.

Οἱ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπουργοὶ

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ Α. ΣΜΟΛΕΝΤΖ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν Ἡμετέρων Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 2 Αὐγούστ. 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗ Α. ΣΜΟΛΕΝΤΖ

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τοῦ ἐν Τημενίῳ τῆς Ἀργολίδος Ἱπποφορβείου.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ δυνάμει τοῦ ΑΖ'. Νόμου τῆς 28 Μαΐου 1846 εἰς τὸ ἐν Τύρινθι Γεωργικὸν Σχολεῖον συγχωνευθὲν Ἱπποφορβεῖον ἀποσπᾶται τοῦ Σχολείου τούτου καὶ ἀπαρτίζει χωριστὸν κατάστημα ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν « Ἱπποφόρβιον κατὰ τὴν Ἀργολίδα. » καὶ θέλει ἔχει ἰδίαν διεύθυνσιν.

Ἄρθρ. 2. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνωτέρω καταστήματος προσδιορίζονται αἱ γαῖαι τοῦ αὐτοῦ Ἱπποφορβείου, κατὰ τὰ ὁποῖα διαλαμβάνει ὅρια ὁ παρὰ τῆς 4 διευθύνσεως τοῦ Μιγανικοῦ ἐπεξεργασθεὶς τοπογραφικὸς χάρτης, αἱ ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομαὶ καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῷ Ἱπποφορείῳ κτήνη καὶ σκεύη καὶ λοιπὰ χρήσιμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἴδη.

Ἄρθρ. 3. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἱπποφορβείου θέτει σύγκειται ἀπὸ ἕνα Ἴλαρχον διευθυντήν, ἀπὸ ἕνα καταλυματίαν τάγματος 2 τάξεως διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ λογιστικὴν ὑπηρεσίαν, ἀπὸ ἕνα ἱππιατρὸν τάγματος 1 ἢ 2 τάξεως δια τὴν ὑπηρεσίαν τῆς θεραπείας τῶν κτηνῶν, ἀπὸ ἕνα λοχίαν ἢ ἐπιλοχίαν ὡς ἀρχιαγροφύλακα καὶ ἀπὸ ἕνα πεταλωτήν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἀναγκαῖοι ὑπηρέται τῶν ἱπποστασίων καὶ οἱ ἱπποφορβοὶ θέλουσι λαμβάνεσθαι ἀπὸ τὴν μοῖραν τοῦ ἱππικοῦ εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας θέλουν λογίζεσθαι ὡς ὑπεράριθμοι.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἀνωτέρω διεύθυνσις τοῦ ἱπποφορβείου ἀνατίθεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, τὰ δὲ ἔσοδα καὶ ἔξοδα αὐτοῦ καταλογίζονται εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς τοῦ ἰδίου ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Ἱπποστασίου ὡς καὶ τῶν Ἱπποφορβῶν θέλει προσδιορίζεσθαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ καταστήματος. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, στρατιωτῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν ἵππων τοῦ ἱπποφορβείου κανονίζονται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἐν ἰσχύϊ οἰκονομικῶν κανονισμῶν τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρ. 7. Τόσον τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 6 διαλαμβανόμενα, ὅσον καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα καλλιεργείας, ἐπισκευῆς τῶν οἰκοδομῶν τοῦ ἱπποφορβείου, ἀνεγέρσεως νέων, ἀγορᾶς ζώων πρὸς βελτίωσιν τοῦ γένους καὶ αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, θέλουν καταλογίζεσθαι εἰς βάρος τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ἱποφορβείου.

Ἄρθρ. 8. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἱπποφορβείου τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν θέλει συντάξει τὸν ἀπαιτούμενον κανονισμὸν σύμφωνον μὲ τὰς βάσεις τοῦ οἰκονομικοῦ κανονισμοῦ τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρ. 9. Τὰ εἰς τὸ 2 ἄρθρ. τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανόμενα, γαῖαι, κτήνη καὶ σκεύη, θέλουν παραδοθῆ εἰς τὸ ἱπποφόρβιον ἅμα ἐκδοθῆ ὁ παρὼν νόμος.

Τῆς διατάξεως ταύτης ἐξαιροῦνται διακόσια στρέμματα γαιῶν, τρία ζεύγη φοράδων καὶ ἓν ζεῦγος ἡμιόνων, τὰ ὁποῖα θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τὸ γεωργικὸν σχολεῖον ὡς ἀναγκαῖα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ δημοτικοῦ νοσοκομείου. κτλ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουτιάσω τὸ συντεχθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ Δημοσίου νοσοκομείου Ναυπλίου καὶ ἐκτέλεσιν ἄλλων κοινοφελῶν ἔργων, τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὑποβαλλομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν της.

Οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου λόγοι ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἧς ἀντίγραφον ὑποβάλλων κρίνω περιττὸν νὰ προσθέσω ἕτερόν τι.

Ἀθήνησι τὴν 3 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ ὡς ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ συζήτησιν.

Ἀθήνησι τὴν 3 Αὐγούστου 1856

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ *Βασίλισσα*
Α Μ Α Λ Ι Α.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Πρὸς κάθαρσιν τοῦ λιμένος Ναυπλίου, ἐπισκευὴν τῆς παλαιᾶς προκυμαίας, κατασκευὴν αἰμασιᾶς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἄλλων κοινοφελῶν τοῦ δήμου ἔργων, κατὰ τὴν περὶ τούτων ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ναυπλιέων, ἐπιβάλλονται τὰ ἑξῆς τέλη καὶ φόροι·

α') Ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἐξαγομένων ἐκ τοῦ λιμένος Ναυπλίου διὰ τὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους μέρη προϊόντων, ὑπαγομένων ἢ μὴ εἰς τέλος.

β') Ἐν τοῖς ἑκατὸν ὡσαύτως ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν εἰσαγομένων εἰς Ναύπλιον ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων ἐκ τῶν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας μερῶν.

γ') Δραχμαὶ εἴκοσι τὸν Β. πῆχυν ἐφ' ἑκάστου τῶν παραλίων οἰκοπέδων, ᾠκοδομημένων ἢ μή, καὶ ἀναλόγως τοῦ μήκους τοῦ ἐπὶ τῆς παραλίας προσώπου των, τὰ ὁποῖα θέλουν πληρώσει οἱ ἰδιοκτῆται ἅπαξ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 2. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μνημονευομένων φόρων καὶ τελῶν θέλει ἐνεργεῖσθαι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῷ τελωνείῳ εἰσπραττομένους παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ Τελωνείου Ναυπλίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελωνιακῆς διατιμήσεως καὶ κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις, τὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ δημοσίου τέλους. Ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν θέλει εἰσπράττεσθαι τὸ τέλος ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, προσδιοριζομένης παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ τελωνείων νόμου καὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων.

Ἄρθρον 3. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἔργων θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμέ·α, θέλει δ' ἐφορεύει αὐτὴν ἐπιτροπὴ συγκειμένη ὑπὸ τοῦ νομάρχου Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, ὡς προέδρου, ὑπ' ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἑτέρου παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ναυπλιέων ἐκλεγομένου.

Ἄρθρο 4. Τὰ ἐπὶ τῆς παραλίας γραμμῆς ἀπέναντι τῆς εἰς Ναύπλιον κατασκευασθησομένης αἰμασιᾶς ὑπάρχοντα τυχὸν ἐθνικὰ οἰκόπεδα θέλουν ἐκποιηθῇ ἐπὶ πλειοδοσίᾳ τοῖς μετρητοῖς καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν θέλει διατεθῇ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰρημένων ἔργων.

Ἄρθρον 5. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον διὰ τὸ κοινωφελὲς τῶν ἐν τῷ λιμένι Ναυπλίας ἐκτελεσθησομένων ἔργων, θέλει ψηφίσει διὰ πράξεώς του καὶ ἕτερον φόρον

πρὸς ταχείαν τῶν ἔργων τούτων ἐκτέλεσιν, δύναται νὰ ἐγκριθῇ οὗτος διὰ Β. διατάγματος, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἡ διάταξις αὕτη θέλει ἰσχύει καὶ δι' ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους, προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς ἐκτέλεσιν τοιούτων δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν ὑδραυλικῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ βάσει ψηφισμάτων τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ εἰδικῶν προϋπολογισμῶν καὶ σχεδίων.

Ἄρθρον 6. Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν· ἐὰν δὲ τὸ ἔργον δὲν ἀποπερατωθῇ διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων φόρων ἐντὸς τῆς πενταετίας, θέλει παραταθῇ καὶ πέραν αὐτῆς διὰ Β. Διατάγματος προκαλουμένου κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Διατεταγμένος ὑπὸ τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ συνημμένον Νομοσχέδιον, ἐπεψηφισμένον ὑπὸ τῆς Βουλῆς, δι' οὗ ζητεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. 65,387·92 ἐπὶ τοῦ διὰ τὴν χρῆσιν 1855 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργείου.

Ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἧς ἀντίγραφον παρασυνάπτεται, δικαιολογεῖ ἐντελῶς τὴν ἀνάγκην τῆς πιστώσεως ταύτης, καὶ πέποιθα, ὅτι διὰ τοῦτο θέλει προθύμως ἐπιψηφίσει τὸ Νομοσχέδιον, περὶ οὗ πρόκειται.

Ἀθῆναι, 2 Αὐγούστου 1856,

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικ. Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ

εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτου καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ἰουλίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Α. Α. ΜΙΛΟΥΛΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τοῦ 1855 ἔτους χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 65,387:92 ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς κεφαλαίων·

Ἐπὶ τοῦ τοῦ Κεφ.	1 ἀ.	10,000
	2 » . . .	46,927:92
	4 γ'.	60
	6 2	1,200
	15	7,200
	Τὸ ὅλον δραχ.	65,387:92

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν τύπωσιν αὐτῶν καὶ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 5,651: 80/00 τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Δ. Χατζίσκου καὶ Δ. Α. Κουντουριώτη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 4,651: 80 τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος .	Γεώρ. Κουντουριώτης . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .

Σπυρίδων Καλογερόπουλος .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Σπ. Τρικούπης	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . .
Ἀθανάσιον Γρηγοριάδης . . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Ἀνδ.. Κ. Ἀναργύρου	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Νικόλ. Χρυσιγέλος	Δημήτριος Χρηστίδης . . N
Γεώρ. Ψύλλας . . . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Παναγ. Λιδωρίκης . . . . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Γ. Παπαηλόπουλος . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . . N
Γκίκας Καρακατζάνης . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης . N

Ἀναγνωσθὲν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν τέλος καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 4,651: 80 τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος .	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης .
Ἀναγ. Δελιγιάννης	Χαράλ. Παπαπολίτης . . .
Γεωργ. Κουντουριώτης . . .	Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .	Νικόλ. Πρασσακάκης . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος .	Σπυρ. Τρικούπης . . . . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Ῥικάρδος Τζιώρτζ . . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . N

Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Άντών. Γ. Κριεζῆς	. . . .
Άνδρ. Χ. Άναργύρου	. . . .	Άντών. Μαυρομιχάλης.	. . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . N
Γεώργιος Ψύλλας	. . . . N	Ἰωάννης Στάϊκος	. . . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . . N	Άναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . .	Άλέξιος Βλαχόπουλος	. . N
Άθανάτιος Αἰδωρίκης	. . .	Δημήτριος Κατσίσκος	. . N
Γεώργιος Δαρειώτης	. . . N	Δημήτριος Χρηστίδης	. . N
Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N	Νικόλαος Μαυρομάτης	. . N
Δημήτριος Βούλγαρης	. . . N	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης	. .
Γκίκας Καρακατζάνης	. . N	Παναγ. Αἰδωρίκης	. . . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Ἀδάμ Δούκας	. . . . . N	Κωνστ. Πρ. Βιλέγιος	. . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος	. . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . N
Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . .	Σπῦρος Μιλιος	. . . . . N
Τσανετάκης Γρηγοράκης	. . N	Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . .
Μ. Α. Καΐρης	. . . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N

Ὥστε τὸ Νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 24 Ἰουλίου 1856.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 7 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν·

α) Ἔγγραφον τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἀϋλικῶν τελετῶν πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ ἀναγγέλλεται ὅτι ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα διέταξε πένθος ὀκταήμερον ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τῆς Δουκίσσης χήρας Παυλίνης τοῦ Νασσάου Πριγκιπέσσης τῆς Βυρτεμβέργης.

β') Ἡ ἀκόλουθος Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὑπὸ τῶν λῃστῶν φονευθέντος ὑπολοχαγοῦ Ι. Μέγα.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐκ διακοσίων δραχμῶν μηνιαία σύνταξις διὰ τὴν οἰκογένειαν τοῦ κατὰ τὴν 12 Ἰουλίου ε. ε ὑπὸ τῶν λῃστῶν φονευθέντος ὑπολοχαγοῦ Ἰωάννου Μέγα, εἶναι μὲν δυσανάλογος ἕνεκα τῶν σημερινῶν οἰκονομικῶν περιστάσεων τοῦ Κράτους, δικαιολογεῖται δὲ καὶ ὑποστηρίζεται α) διὰ τὸ ἔκτακτον τῆς περιστάσεως ὡς ἐκ τοῦ σημαντικοῦ ἀποτελέσματος τῆς καταστροφῆς τούτέστι διὰ μιᾶς ὅλων σχεδὸν τῶν λῃστρικῶν συμμοριῶν, καὶ β) διότι μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν θέλει περιορισθῆ αὕτη εἰς δραχ. 65 κατὰ μῆνα, καθότι ὅλα σχεδὸν τὰ τέκνα τοῦ μακαρίτου εὑρίσκονται εἰς ἔτος ἡλικίαν.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ, παραδεχομένη τὸ Νομοσχέδιον ὅπως ἔχει, συνίστησι τὴν παραδοχὴν τούτου καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7. Αὐγούστου 1856

Ἡ Ἐπιτροπὴ,
Δ. Χατζῆσκος.
Δ. Πλαπούτας
Δ. Δ. Κουντουριώτης.

Ἀπεφασίσθη ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται ἡ Ἔκθεσις αὕτη Νομοσχεδίου τὴν προσεχῆ πέμπτην.

γ') Ἡ ἑπομένη Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρων διὰ τὴν προκυμαίαν Ἄνδρου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1857 Νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρων διὰ τὴν προκυμαίαν Ἄνδρου, θεωροῦσα ὅτι ὁ φόρος οὗτος ἐπεβλήθη οἰκειοθελῶς ὑπ' αὐτῶν τῶν κατοίκων· διὰ τοῦ Δημοτ. δὲ συμβουλίου, ὡς καὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ, ζητεῖται ἡ παράτασις τοῦ εἰρημένου φόρου, ὅστις αὐτοὺς καὶ μόνους σχεδὸν ἐπιβαρύει, καθόσον εἰς τοὺς λιμένας των ἢ δὲν προσορμίζονται ξένα πλοῖα, ἢ ἂν προσορμίζονται, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι ἐλάχιστος, ἐπειδὴ τὰ ἐγχώρια ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, καὶ δι' αὐτῶν καὶ μόνος

νων τὸ ἐμπόριον ἐκτελεῖται, παραδέχεται τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, καὶ τὴν παραδοχήν του συνίστητιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν ποα σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Αὐγούστου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή.
Ἰωάννης Θεοτόκης.
Α. Δοῦκας.
Δ. Χατζῆσκος

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ προσαγωγὴν ἐν τῷ γραφείῳ της τῶν πράξεων τοῦ τε δημοτικοῦ καὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου Ἄνδρου δι' ὧν ζητεῖται ἡ παράτασις τοῦ εἰρημένου φόρου, καὶ τὴν συζήτοσιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου κατα τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

δ') Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμενος τῆς Νάξου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου ὡς καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, καὶ μελετήσασα τοῦτο εὑρίσκει αὐτὸ δίκαιον καὶ ὀρθὸν, καὶ ὡς τοιοῦτον τὸ παραδέχεται καθ ὁλοκληρίαν, ἑπομένως συνίστησι τὴν παραδοχὴν τούτου καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Αὐγούτον 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή.
Δ. Χατζῆσκος
Μ. Λ. Καίρης.
Ἰωάν. Οἰκονόμου.

Καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ ἡ ἔκθεσις αὕτη πραγματεύεται Νομοσχεδίου ὡρίσθη διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

ε') Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἀδὰμ Δούκα αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἀπεφασίσθη νὰ τῷ χορηγηθῇ ὑπὸ τὸν παραδεχθέντα ὅρον.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγω τὸν ἑπόμενον Νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ.

Περὶ προικοδοτήσεως τῶν Δήμων.

Πρὸυ τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος, λαμβάνωμεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τὸ συνταχθὲν νμοσχέδιον περὶ προικοδοτήσεων τῶν δήμων, τὸ ὁποῖον εἰταχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐσωκλειομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν της.

Οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου λόγοι ἐκτίθενται ἐκ τῇ συνοδευούσῃ αὐτὸ ἐκθέσει, ἧς ἀντίγραφον ἐπισυνάπτοντες, κρίνομεν περιττὴν πᾶσαν ἄλλην ἐξήγησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴς 4 Αὐγούστου 1856.

Οἱ ὑπουργοὶ

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. Α. Γ. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμεναν νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς βουλῆς θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικων καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνῃσι τὴν 4 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ὡς πρὸς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν παραχωρουμένης εἰς τοὺς δήμους προικοδοτήσεις, ἀντὶ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, θέλει ἀποφαίνεσθαι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον θέλει γνωμοδοτεῖ ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν.

Οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε τὴν τύπωσιν αὐτῶν πρὸς δὲ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀκολούθως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὰ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ε. ε. **1856** Νομοσχέδια, καθυποβαλὼν καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως **1856**, καὶ γενικὸν πίνακα τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων· ἔχουσι δὲ ταῦτα ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Ἐψηφισμένον ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους προϋπολογισμὸν τῶν τ' ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος, Κύριοι, συνετάχθη ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑπερτιμήσεως, ἣν ὁ ἐξωτερικὸς πόλεμος εἶχε δώσει εἰς τὰ προϊόντα τοῦ τόπου, ἰδίως δὲ εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, καὶ εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν οὐδαμοῦ τοῦ πολιτικοῦ ὁρίζοντος ἀνεφαίνετο σημεῖον, προαγγέλλον τὴν ἀποκατάστασιν εἰρήνης.

Ἐδικαιοῦτο ἑπομένως ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ πεποιθήσει παρατάσεως τοῦ πολέμου, νὰ θεωρῇ ὡς θετικὰς σχεδὸν καὶ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος τὰς ὑψωμένας τιμὰς τῶν δημητριακῶν καρπῶν, καὶ νὰ ὑπολογίσῃ κατ' αὐτὰς τὸ ἐξ αὐτῶν ἔσοδον εἰς δραχμὰς **6,258,000.**

Οὕτω δὲ ὁ ὑποβληθεὶς εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸς ἐν ὅλοις ἔφερεν ὡς ἔσοδα δραχ. **23,574.391:81** καὶ ὡς ἔξοδα δραχ. **22,089,512:63.**

Ἀλλ' αἴφνης, τῆς εἰρήνης ἐπελθούσης, αἱ τιμαὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἔλαβον σημαντικὴν μείωσιν, ἥτις κατ' οὐδεμίαν πιθανότητα θέλει ἐκλείψει, καὶ οἱ τοῦ ἐσόδου τούτου ὑπολογισμοὶ ἐκρίθησαν οὐχὶ πλέον ἀμφίβολοι, ἀλλὰ καὶ πολὺ τῆς θετικότητος ἀφεστηκότες.

Ἡ δὲ Κυβέρνησις, ἐφιεμένη ἐπὶ θετικῶν νὰ στηρίζῃ κατὰ τὸ ἐφικτὸν τοὺς ὑπολογισμούς της, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ φέρῃ εἰς τὴν κατὰ προσέγγισιν θετικότητα τὸ προϋπολογισθὲν ἐν ἀρχῇ τοῦτο ἔσοδον, καὶ οὕτω διὰ Β. Διατάγματος ὑποβληθέντος τῇ Βουλῇ διὰ τῆς ἀπὸ **26** Ἰουνίου Ε. Ε. ἐκθέσεως τοῦ προκατόχου μου, ἀπερασίσθη νὰ ἐκπεσθῶσι τῶν προϋπολογισθέντων

ἐσόδων δραχ. **1,071,939:32**, μ' ὅσας ὑπελογίσθη ὅτι θέλει ὑποστῇ μείωσιν τὸ ἐκ δημητριακῶν καρπῶν ἔσοδον τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως αὐτῶν. Ἀλλὰ τῶν ἐσόδων μειωμένων, ὤφειλε συνάμα ἡ Κυβέρνησις νὰ σκεφθῇ κατὰ πόσον αἱ ἀνάγκαι τοῦ Κράτους ἐπιτρέπουσιν ἴσην περιστολὴν τῶν ἐξόδων, ἄνευ οὐσιώδους βλάβης τῆς γενικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους. Ἀκολουθοῦσα δὲ μετ' εὐλαβείας τὴν ὁδὸν τῆς ὑγιοῦς ἐννοουμένης οἰκονομίας, ἔσπευσε διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος νὰ προκαλέσῃ τὴν μείωσιν τῶν προϋπολογισθέντων ἐξόδων κατὰ δραχ. **1,071,939:32**, διαιρουμένην ὡς ἑρεξῆς κατ' εἰδικοὺς προϋπολογισμούς.

Τοῦ ἐπὶ τῶν	Ἐξωτερικῶν	Ὑπουργείου	δραχ.		84,471:32.
» » »	Δικαιοσύνης	»	»		63,800
» » »	Ἐσωτερικῶν	»	»		237,230
» » »	Ἐκκλησιαστικ.	»	»		32,958
» » »	Στρατιωτικῶν	»	»		400,000
» » »	Ναυτικῶν	»	»		60,300
» » »	Οἰκονομικῶν	»	»		193,180
				»	**1,071,939:32.**

Τοιουτοτρόπως ὁ ἐν ἀρχῇ ὑποβληθεὶς εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸς ἔσχε πρὸ τῆς ἐν αὐτῇ συζητήσεώς του τὴν ἑρεξῆς ἀλλοίωσιν.

Α'. ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα.

Εἶχον προϋπολογισθῆ	δραχ.	23,574,391:81.
Ἐξεπέσθησαν διὰ τοῦ Β. Διατάγματος	»	1,071,939:32.
Ὑπελείφθησαν ὡς προϋπολογιζόμ. ἔσοδα	»	22,502,452:49.

Β'. ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα.

Εἶχον προϋπολογισθῆ	δραχ.	22,089,512:63.
Ἐξεπέσθησαν διὰ τοῦ Β. Διατάγματος	»	1,071,939:32.
Ἔμειναν δὲ προϋπολογιζόμενα ἔξοδα	»	21,017,573:31.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ Κυβέρνησις περιέστη εἰς τὴν ἀνάγκην, ἵνα διὰ δηλώσεων αἰτήσηται προσθήκην πιστώσεων διὰ δαπάνας, ἄνευ τῶν ὁποίων ἤθελε προσκόψει δυσυπερβλήτους ἡ γενικὴ τοῦ Κράτους ὑπηρεσία. Αἱ πλείους τῶν δαπανῶν, δι' ἃς δηλώσεσιν ἠτήθησαν πιστώσεων προσθῆκαι, εἶχον μὲν προβλεφθῆ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἀλλ' ἐπελθοῦσαι σοβαραὶ περιστάσεις προύκάλεσαν τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπεκτανθῶσι τὰ Κυβερνητικὰ μέτρα, ὡς πρὸς

τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, καὶ οὕτως αἱ δαπάναι αὐξήνθησαν, καὶ αἱ ἀρχῆθεν αἰτηθεῖσαι πιστώσεις ἀνεπαρκεῖς ἀνεδείχθησαν. Αἱ τοιουτοτρόπως αἰτηθεῖσαι καὶ περιειλημμέναι εἰς τὸν ὑποβαλλόμενον προϋπολογισμὸν πιστώσεις ἰσχυρῶς δικαιολογούμεναι διὰ τῶν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεων τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς . . 205,637:09·

διακρίνονται δ' ὡς ἀκολούθως·

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, δήλωσις	1.	δρ.	·	15,600
» τῶν Ἐσωτερικῶν,	3.	»		117,614:81.
» τῶν Ἐκκλησιαστικῶν,	1.	»	. .	550
» τῶν Στρατιωτικῶν,	2.	»	·	16,372:28.
» τῶν Ναυτικῶν,	2.	»	·	55,500
Ἐν συνόλῳ · δραχ.			·	205,637: 09

Ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης προωρίσθησαν αἱ μὲν 100,000 δραχμαὶ διὰ τὴν καταδίωξιν καὶ ἐξαφάνισιν τῆς τὸ Κράτος μαστιζούσης καὶ τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους ἐξωτερικῶς προσβαλλούσης λῃστείας, αἱ δὲ 50,000 διὰ προμήθειαν βυθοκόρου ἀπολύτως ἀναγκαίας διὰ τὴν κάθαρσιν τοῦ λιμένος τοῦ ναυστάθμου. Αἱ δραχμαὶ 10,000, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν θανατικῶν ποινῶν, καθ' ὅσον ὡς ἐκ τῆς λῃστείας ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς θάνατον κατεδικασθέντων ηὐξήνθη οὐσιωδῶς, καὶ δραχμαὶ 8013:71 διὰ μίσθωμα ὕδατος χορηγουμένου εἰς τὰ ἐν τῇ πρωτευούσῃ στρατιωτικὰ καταστήματα, ὀφειλομένου τῷ δήμῳ Ἀθηναίων. Ὥστε, ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης καὶ χωρὶς κινδύνου τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, δὲν ἐξητήθησαν αἱ προσθῆκαι αὗται.

Οὕτω λοιπὸν ὁ ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν φερόμενος προϋπολογισμὸς φέρει,

Ἔσοδα μὲν δραχμὰς 22,502,452:49.
Ἔξοδα δὲ » 21,223,210:40.

Παρατηρητέον δ' ὅτι περιλαμβάνονται εἰς μὲν τὰ ἔσοδα ἡ ἐτησία προκαταβολὴ τῶν τριῶν Δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου Ροσχίλδ, ἐκ δραχμῶν 3,848,874:81, εἰς δὲ τὰ ἔξοδα ἡ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους δόσις τοῦ χρεωλυσίου καὶ τόκων τοῦ προκειμένου δανείου, καὶ ἡ προμήθεια κλπ. ἔξοδα αὐτοῦ ἐκ δραχμῶν 3,885,849:80. Ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ εἰθεώρησε καὶ λογικώτερον, καὶ μᾶλλον συνῳδὸν πρὸς τοὺς λογιστικοὺς κανόνας, τὸ ν' ἀσπασθῇ τὸ σύστημα συντάξεως τῶν πρὸ τοῦ 1855 προϋπολογισμῶν, καταταξασα εἰς τὰ ἔσοδα τὴν προκαταβολὴν

τῶν τριῶν Δυνάμεων, καὶ διαστείλασα τὰ καθ' ὑπολογισμὸν εἰσπραχθησόμενα ἀπὸ τῶν προϋπολογιζομένων ἐξόδων.

Οἱ λόγοι δὲ τοῦ μέτρου τούτου ἐκτενῶς καὶ διαρρήδην ἐξετέθησαν ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει τοῦ προκατόχου μου, καὶ τῶν λόγων αὐτῶν τὴν βαρύτητα καὶ τὴν ἀξίαν ἐκτιμῶ καὶ ὑποστηρίζω

Ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ, ἐπαρουσιάσθη κατόπιν ἡ ἀνάγκη νὰ προστεθῶσιν ἐν αὐτῷ ἄρθρα τινά, ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα, ὑπὸ τὰ ὁποῖα ταχθήσονται τὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1853 περὶ πωλητῶν ἐνοικιασμένων ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, καὶ ἀπὸ 11 Μαΐου 1855 περὶ τῶν ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων γενομένων οἰκοδομῶν νόμων ΣΝΗ'. καὶ ΣΠΖ'. βεβαιωθησόμενα ἔσοδα· διὰ Β. διατάγματος ἐζητήθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν νὰ σημειωθῶσι, καὶ προστεθήσαν ὑπ' αὐτῆς ἐν τῷ τῶν ἐσόδων προϋπολογισμῷ, εἰς μὲν τὸ κεφάλαιον Δ, τὸ ἄρθρον 11 ὑπὸ τὸν τίτλον « Καθυστερούντα ἐξ ἐθνικῶν κτημάτων κατὰ τὸν νόμον ΣΝΗ'. » εἰς δὲ τὸ κεφάλαιον Ε, τὸ ἄρθρον 6 ὑπὸ τίτλον « Ἐπαστεῖς πιστώσεις γηπέδων κατὰ τὸν νόμον ΣΠΖ'. » καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον Ζ, τὸ 6 ἄρθρον ὑπὸ τίτλον « Καθυστερούντα ἐξ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων κατὰ τὸν νόμον ΣΝΗ'. » Τὰ προστεθέντα ταῦτα τρία ἄρθρα δὲν εἶχον σημειωθῆ ἀρχῆθεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, διότι δὲν εἶχε καταστῆ θετικόν τι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μνησθέντων νόμων. Μεταγενεστέρως ὅμως ἤρξατο ἀναδεικνυμένη ἡ θετικότης, ἀλλ' οὐχὶ μέχρις ὁριστικοῦ ἀποτελέσματος· ὡς ἐκ τούτου δὲ οὐδεμία ποσότης ἀπέναντι ἑκάστου τῶν ἄρθρων αὐτῶν ἐσημειώθη, μήτε ὡς προϋπολογιζομένη, μήτε ὡς εἰσπραχθησομένη καθ' ὑπολογισμόν, ἀδήλου ὄντος πόσην ἔκτασιν θέλει τύχει ἡ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων τούτων. Ταῦτ' αὐτὸ τὸ μέτρον ὑπηγορεύθη καὶ ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα τοῦ ἄρθρου 1. ἀ. τοῦ κερ. Ε, « Χρεωλύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν, » καθ' ὅσον αἱ προθεσμίαι τοῦ ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1855 περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν καθυστερούντων νόμου ΣΗΛ'. δὲν εἶχον λήξει μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ὁ προϋπολογισμός· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῶν προθεσμιῶν, δὲν ἤχθησαν εἰς πέρας αἱ διατεταγμέναι ὑπὸ τοῦ νόμου ἐνέργειαι τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν, ὅπως ἐξηκριβωμένως ἢ κατὰ προσέγγισιν τούλαχιστον γνωσθῶσι, τίνες τῶν προικοκτητῶν ἤσπάσαντο τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, τίνες προὐτίμησαν νὰ ἐμμείνωσιν εἰς τὰς ἀρχαίας ὑπογρεώσεις, καὶ τίνες παρητήθησαν τῶν προικοκτη-

σιῶν των, ὅπως ἐντεῦθεν γνωσθῶσι τ' ἀπολήψιμα ἔσοδα τοῦ δημοσίου, εἰ καὶ προσεγγιστικῶς.

Αἱ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεις τοῦ τε προκατόχου μου, καὶ τῶν λοιπῶν ΚΚ. ὑπουργῶν, αἱ συνοδεύσασαι τόσον τὸν γενικὸν προϋπολογισμὸν ὅσον καὶ τοὺς εἰδικοὺς τῶν διαφόρων ὑπουργείων, ὑπάρχουσιν ὑπ' ὄψιν ὑμῶν, Κύριοι, καθ' ὃ περιεχόμεναι εἰς τὰ διανεμηθέντα πρὸς ὑμᾶς ἀντίτυπα τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐν αὐταῖς παρετηρήσατε βεβαίως τοὺς ἰσχυροὺς λόγους, οἵτινες φέρονται πρὸς ὑποστήριξιν μιᾶς ἑκάστης τῶν ζητουμένων πιστώσεων.

Ἐν γένει δὲ ὑπαγορευόμενος ὑπὸ αἰσθήματος δικαιοσύνης καὶ πρὸς χάριν τῆς ἀληθείας ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἐν ᾧ δι' αὐστηρᾶς φειδοῦς προσδιώρισε τὰς διὰ τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους ἀναγκαίας δαπάνας, ἀφ' ἑτέρου προενόησεν ἐλευθερίως περὶ καινοφελῶν καὶ παραγωγικῶν ἔργων, διανοουμένη, ὅτι ταῦτα ἐπενεργοῦσιν οὐσιωδέστατα εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ἀνάπτυξιν, δι' ἧς κρατύνονται τὰ ἔθνη, εὑρύνονται οἱ πόροι τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ τοῦ δημοσίου πλούτου, καὶ πρακτικὴ καθίσταται ἡ κοινὴ εὐημερία τῶν πολιτῶν.

Τὴν ἀκαταμάχητον ταύτην ἀρχὴν ἀσπάζεσθε, δὲν ἀμφιβάλλω, ἀπαξάπαντες ὑμεῖς, Κύριοι. Ἐπομένως ἀφ' οὗ ταύτην εὑρίσκετ' ἐν τοῖς πράγμασι, πέποιθα ἀνενδοιάστως, ὅτι μετὰ προθυμίας διὰ τῆς λευκῆς ψήφου σας θέλετε συντρέξει τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν προθέσεών της.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4ην Αὐγούστου **1856**.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1856.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως **1856**, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ

Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηρισχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **4** Αὐγούστου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. **1**.

Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα τῶν ἐσόδων, καὶ τὰ προσκτημένα εἰς αὐτὸν ἀναλυτικὰ φύλλα, θέλει ἐνεργεῖσθαι ἡ εἴσπραξις κατὰ τὸ **1856** ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ τῶν ἐκδοθησομένων περί τινων ἐσόδων Νόμων.

Ἄρθρ. **2**.

Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως **1856** ὑπολογίζονται εἰς δραχ. δέκα ὀκτὼ ἑκατομμύρια, ἑξακοσίας πεντήκοντα τρεῖς χιλιάδας πεντακοσίας ἑβδομήκοντα ἑπτὰ καὶ λεπτὰ ἑξήκοντα ὀκτώ, ἀριθμὸς **18,653,577: 68**, προστίθενται δὲ εἰς ταῦτα αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν δυνάμεων ἐκ δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδων ὀκτακοσίων ἑβδομήκοντα τεσσάρων καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα ἑνὸς ἀριθ. **3,848,874 81** κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ ἀκυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1856.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως **1856**, ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ

τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **4** Αὐγούστου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. **1**. Τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος **1856** προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσιν ἓν ἑκατομμύρια, διακοσίας εἴκοσι τρεῖς χιλιάδας, διακοσίας δέκα καὶ λεπτὰ τεσσαράκοντα, ἀριθ. **21,223,210: 40**, καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ κεράλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων ὡς ἑρεξῆς.

Α. Εἰς χρέος δημόσιον, ἤτοι εἰς τόκους καὶ χρεωλύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου δρ.	**3,835,473:58**	
Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ . . .	**50,376:22**	
Εἰς χρέος ἐσωτερικὸν καὶ τόκους	**251,500** —	
Εἰς συντάξεις	**559,100** —	
	4,696,449:80	
Β'. Εἰς Βασιλικὴν χορήγησιν	**1,000,000** —	
Γ'. Εἰς ἀποζημ. τῶν Βουλευτ. σωμάτων . .	**595,000** —	
Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων τοῦ Βασιλ. οἴκου καὶ τῶν ἐξωτ. σχέσεων . . . . δρ.	**552,359:85**	
τῆς Δικαιοσύνης . . .	**1,444,943:80**	
τῶν Ἐσωτερικῶν . . .	**2,381,361:42**	
τῶν Ἐκκλησιαστ. καὶ τῆς δημ. Ἐκπαιδ. . . .	**1,047,616:52**	
τῶν Στρατιωτικῶν. . .	**5,510,942:28**	
τῶν Ναυτικῶν	**1,595,073:10**	
τῶν Οἰκονομικῶν . .	**935,789:63**	**13,438,086:60**
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων	**1,225,674:**—	
Ϛ'. Εἰς διαφόρους πληρωμάς	**268,000:**—	
Τὸ ὅλον δραχμαὶ	**21,223,210:40**	

Ἄρθρ. **2**. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον **1** ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως **1856** ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. **3**. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων πιστώσεων, ἐὰν αὗται ἀνεπεκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἐξαρκέσωσι διὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως **1856**, ἐπιτρέπεται νὰ δοθῶσι διὰ **Β.** Διαταγμάτων ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἄρθρων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν.

Τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης

Διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ὑποδίκων
Δι' ἀποζημιώσεις μαρτύρων
Δι' ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων
Δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποφάσεων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν

Διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας
Διὰ διατροφὴν καὶ διατήρησιν καταδίκων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Διὰ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων.

Διὰ δικαιώματα καὶ προμηθείας χαρτοσήμου,

Διὰ παραχωρήσεις ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν εἰς τοὺς δήμους.

Δι' ἔξοδα καλλιεργείας τῶν ἁλικῶν καὶ μετακομίσεως τῶν ἁλάτων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Κεφάλ.	Άρθρον	Έ σ ο δ α	Προϋπολογιζόμενα εἰσπρακτέα ἔσοδα		Καθ' ὑπολογισμὸν εἰσπραχθησόμενα	
			Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλ.	Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλ.
Α'		Ἄμεσοι φόροι				
	1	Ἔγγειος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας	7334060 68		6600000	
	2	Φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων	58000		56260	
	3	Ἔγγειος φόρος 3 τοῖς 0/0	115184		103666	
	4	Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων	1500000		1380000	
	5	» » ἐπιτηδευμάτων	284500		256050	
	6	» » οἰκοδομῶν	182900	9474644 68	164610	8560586
Β'		Ἔμμεσοι φόροι				
	1	Τέλωνια	3400000		3366000	
	2	Χαρτόσημον	1274000		1274000	
	3	Διάφορα δικαιώματα	387974	5061974	349177	4989177
Γ'		Δημόσια καταστήματα				
	1	Νομισματοκοπείον	πρόσθημ.			
	2	Ταχυδρομείων	205000		202950	
	3	Τυπογραφείων	4600	209600	4140	207090
Δ'		Δημόσια νομίσματα καὶ κτήματα				
	1	Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτὰ	72150		72150	
	2	Ὕδατα θερμὰ	3060		3060	
	3	Ἁλυκαὶ	520000		520000	
	4	Ἰχθυοτροφεῖα	193000		173700	
	5	Δάση	218675		196808	
	6	Ἐλαιῶνες	330000		297000	
	7	Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες	37000		33300	
	8	Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα	139683		132703	
	9	Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας	16265		14639	
	10	Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια	32850		35865	
	11	Καθυστεροῦντα ἐξ ἐθν. κτημάτων κατὰ τὸν ΣΝΗ' νόμον.		1569682		1479225

Φ 776 Α

Κεφάλ.	Άρθρον	Έ σ ο δ α	Προϋπολογιζόμενα εἰσπρακτέα ἔσοδα		Καθ' ὑπολογισμὸν εἰσπραχθησόμενα	
			Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλ.	Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλ.
Ε'		Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων				
	1α	Χρεωλύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν				
	1β	Χρέη ἐκ προικοκτησ. ἀναπεοθέντα κατὰ τὸν ΣΛΕ' νόμον.	289120		260208	
	2	Δικαστεῖς πιστώσεις προικοκτησιῶν				
	3	» » φθαρτῶν κτημάτων	48135		43340	
	4	Ὁλικὴ τιμὴ προικοκτησιῶν				
	5	Ὁμ. ὁμ. φθαρτῶν κτημάτων				
	6	Ἐπικαιρεῖς πιστώσεις γηπέδων κατὰ τὸν ΣΠΖ' νόμον		337275		303548
ς'		Διάφορα εἰσοδήματα				
	1	Τόκοι ὑπερημερίας	130450		130450	
	2	Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρωθέντων εἰς τὸ δημόσιον	12885		11597	
	3	Χρέη ἀναπεοθέντα κατὰ τὸν ΣΛΒ' νόμον	100000		100000	
	4	Ποινικὰ ἐργοστάσια				
	5	Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων	134000		40200	
	6	» ἐξόδων προκαταβληθέντων εἰς πολιτικὰς δίκας.	12080		9664	
	7	» ἐξ. ἀναθεωρήσ. καὶ καταμετρ. ἀμπέλ., ζώων κλπ.	25000		22500	
	8	Μερίσματα μετοχῶν	79000		79000	
	9	Τυχηρὰ	50000		45000	
	10	Ἐπιτροπαὶ χρημάτων				
	11	Ἔσοδα ἐγκαταλειπομένων προικοκτησιῶν		543415		438411
Ζ'.		Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα				
	1	Ἐκποιήσεις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων				
	2	Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων	79602		71642	
	3	Μονοετεῖς » » » »	96000		86400	
	4	Τόκοι ὑπερημερίας	7702		7702	
	5	Διάφορα ἔσοδα				
	6	Καθυστεροῦντα ἐξ ἐκκλησ. κτημ. κατὰ τὸν ΣΝΗ' νόμον		183304		165744
Η.		Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων				
	1	Δημόσια	1246323		1246323	
	2	Ἐκκλησιαστικὰ	27359	1273682	27359	1273682
				18653577 68		17447463
Θ.		Προκαταβολαὶ τῶν 3 Δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου Ῥοδσχίλδ		3848874 81		3848874 81
				22502452 49		21296337 81

Φ 777 Α

καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1856.

Κεφάλ.	Ἄρθρον	ΤΕ ξ ο δ α		Πιστώσεις Κατὰ κεφάλ.		Κατὰ μέρος	
		ΜΕΡΟΣ Α'. Χρέος δημόσιον					
Α'	1	Τόκοι καὶ χρεολύσιον τοῦ ἀνενεοῦ Ῥοδχιλδ	3815173 58	3885819	80		
	2	Προμήθεια Ῥοδχιλδ ἔξοδα κληρώσεως κλπ.	66376 22				
Β.		Χρέος ἐσωτερικόν		251500			
	1	Τόκοι ἐσωτερικοῦ χρέους καὶ χορηγήματα ναυτικῶν νήσων					
Γ.		Συντάξεις		559100		496449	80
	1	Συντάξεις					
		Μέρος Β'. Βασιλικὴ χορήγησις					
Δ.		Χορήγησις πρὸς τὸν Βασιλέα				1000000	
		Μέρος Γ'. Ἀποζημιώσεις Βουλευτ. Σωμάτων					
Ε.		Ἀποζημιώσεις Βουλευτικῶν Σωμάτων				695000	
		Μέρος Δ'. Γενικὴ ὑπηρεσία τῶν Ὑπουργείων					
Ϛ.		Τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων		522359	85		
Ζ'.		Τῆς Δικαιοσύνης		111933	80		
Η.		Τῶν Ἐσωτερικῶν		2381361	42		
Θ.		Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως		1017616	52		
Ι.		Τῶν Στρατιωτικῶν		5510912	28		
ΙΑ		Τῶν Ναυτικῶν		1595073	10		
ΙΒ		Τῶν Οἰκονομικῶν		935789	63	13138086	60
		Μέρος Ε'. Ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας					
ΙΓ		Ἔξοδα διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων κ'τ'λ.				1225674	
		Μέρος Ϛ'. Διάφορα πληρωμαί					
ΙΔ		Ἐπιστροφαὶ χρημάτων		70000			
ΙΕ		Ἀποζημιώσεις		195000			
ΙϚ		Μοναστηριακὰ χρή		3000		268000	
			Τὸ ὅλον			21223210	40

Ἀπερασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῶν καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου, θάτερος τῶν Κ. Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἀπονομὴ ἐν γένει βαθμῶν ἐπὶ τιμῇ εἶναι πολυτέλεια ματαία καταντῶσα ἔπειτα εἰς ζημίαν τοῦ Δημοσίου· τὰ πράγματα αὐτὰ μαρτυροῦσι τὴν ἀλήθειαν τῆς παρατηρήσεώς του ταύτης· ἠρχίσαμεν ἀπὸ ἐπίτιμα ἀξιώματα καὶ ἐπὶ ἀναλόγων περιπτώσεων, ἀλλὰ κατηντήσαμεν εἰς τὰ ἔμμισθα· καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν ἐπίτιμον ἀπονομὴν βαθμοῦ ὡς χλυδὴν, ἥτις δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ ἐπιπέσῃ εἰς βάρος τοῦ δημοσίου Ταμείου.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς· ἡ ἀπονομὴ ἐπιτίμων βαθμῶν δὲν εἶναι πολυτέλεια ματαία· καθόσον ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῶν πόλεων καὶ τῶν ἐμπορικῶν αὐτῶν σχέσεών μας ἀναφαίνεται ἡ ἀνάγκη νὰ ἐδρεύωσι γενικὰ προξενεῖα ὅπου ἐδρευον προξενεῖα, προξενεῖα ὅπου ἦσαν ὑποπροξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα ὅπου ἦσαν πρακτορεῖα, καὶ τἀνάπαλιν. Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι, ἐπειδὴ ὁ ἤδη εἰς Αἴγυπτον ἀντιβασιλεύων διαμένει τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ μεταφέρωμεν καὶ ἡμεῖς, ὡς ἔπραξαν καὶ αἱ λοιπαὶ Κυβερνήσεις τὴν ἕδραν τοῦ Γενικοῦ ἡμῶν Προξένου, ἀπὸ τοῦ Καΐρου, ὅπου μέχρι τοῦδε ὑπῆρχεν, εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἵνα μὴ προκύπτωσιν ἄλλως προσκόμματα καὶ δυσκολίαι εἰς τῶν Ἑλληνικῶν ὑποθέσεων τὴν διεξαγωγήν. Εἰς τὸ Καΐρον δὲ ὅπου μέχρι τοῦδε ἔδρευε Γενικὸν Προξενεῖον, θέλει ἐδρεύει τοῦ λοιποῦ προξενεῖον. Τοιαῦται περιστάσεις θέλουσι παρουσιασθῆ πολλαί, καθόσον τινὰ τῶν Γενικῶν προξενείων καὶ προξενείων διὰ τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου μεταβάλλονται εἰς Προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα· οἱ προϊσταμένοι τῶν προξενικῶν τούτων ἀρχῶν διατηρηθέντες εἰς τὰς θέσεις των, εἶπετο ἐξ ἀνάγκης νὰ ὑποβιβασθῶσιν, ὅπως συμβαίνει ἤδη εἰς τὸν προϊστάμενον τοῦ Γενικοῦ Προξενείου Καΐρου τοῦ μεταβληθέντος ἤδη εἰς προξενεῖον· ὁ τοιοῦτος ὑποβιβασμὸς, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν θεωρηθῇ, οἱασδήποτε ἐξηγήσεις καὶ ἂν δώσωμεν εἰς τὴν Κεντρικὴν Κυβέρνησιν, φέρει πάντοτε προσβλητικῶν χαρακτῆρα εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν, γεννᾷ δυσαρεσκείας, προξενεῖ δυσαρέστους εἰς τὸν τόπον ἐν-

τυπώσεις καὶ ἐλαττόνει αὐσιωδῶς τὴν βαρύτητα, ἥτις εἶναι τοσοῦτον ἀναγκαία εἰς τὸν ἐντὸς τοῦ Κράτους προστατεύοντα τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα· ἔχομεν νὰ παλαίσωμεν πρὸς ξένας προλήψεις, καὶ διὰ νὰ καταπαλαίσωμεν κατ' αὐτῶν, αἱ ἐξηγήσεις δὲν ἀρκοῦσιν, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ διατηρήσωμεν τὸν βαθμὸν τῶν ὑπαλλήλων τούτων, διότι ἄλλως, ἐλαττουμένης ἐπαισθητῶς τῆς βαρύτητός των, ἡ θέσις των εἶναι λίαν δυσχερὴς ἀπέναντι τῶν τε ἐγχωρίων ἀρχῶν καὶ τῶν ὑπηκόων μας αὐτῶν ἀκόμη· τὸ κακὸν, ἂν δύναται νὰ ὑποτεθῇ κακὸν, τοῦ νὰ ἀπονέμηται ἐπίτιμος βαθμὸς προξένου εἰς ὑποπρόξενον, καὶ ὑποπροξένου εἰς γραμματέα γενικοῦ προξένου ἢ προξένου, ἢ εἰς προξενικὸν πράκτορα, ὑπάρχει ἤδη εἰς τὸν Νόμον ἄρθρον 42, ἀλλὰ μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν αὐτοῦ· ἤδη ζητεῖται ἡ ἐπέκτασις τοῦ δικαιώματος, διότι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων ἡ Κυβέρνησις εὑρίσκεται πολλάκις εἰς τὴν ἀνάγκην εἴτε νὰ μεταθέτῃ εἰς κατωτέρας προξενικὰς θέσεις ὑπαλλήλους κατέχοντας θέσεις τοιαύτας ἀνωτέρας ἀλλὰ μήπω συμπληρώσαντας τὰ δέκα ἔτη, εἴτε νὰ προκαλέσῃ εἰς προξενικὴν ὑπηρεσίαν ὑπάλληλον ἐντὸς τοῦ Βασιλείου διατελέσαντα εἰς ἀνωτέραν θέσιν ἀπὸ τὴν εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ διορισθῇ προξενικὴν, καὶ ὅμως δυσκολεύεται εἰς τὴν κατάλληλον ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ· διότι ὁ μὲν διατελέσας εἰς ἀνωτέρας θέσεις δυσκόλως συγκατατίθεται νὰ ὑποβιβασθῇ, ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο διὰ τοῦ κειμένου Νόμου νὰ διατηρήσῃ εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦτον ἐπὶ τιμῇ τὸν εἰς τὰς πρώτας θέσεις του ἀντιστοιχοῦντα προξενικὸν βαθμόν.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι, διὰ νὰ μὴ φθάσωμεν εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς εἰσαγομένας διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καινοτομίας καὶ λεπτολογίας, ὁ Κ. ὑπουργὸς ἠδύνατο νὰ μεταφέρῃ τὸν ἐν Καΐρῳ γενικὸν πρόξενον εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὸν τῆς Ἀλεξανδρείας πρόξενον εἰς Κάϊρον, ὅπου τοῦ λοιποῦ θὰ ἐδρεύει προξενεῖον. Τίτλος ἀνώτερος χωρὶς ἀπονομὴν καὶ πόρων ἀνωτέρων εἶναι ματαιότης, καὶ διὰ νὰ μὴ εἶναι ματαιότης, ἢ θὰ ἀναγκασθῶμεν βραδύτερον νὰ νομοθετήσωμεν ὑπὲρ αὐτῶν καὶ δαπάνας ἀναλόγους τοῦ τίτλου των, ἢ ἂν τοῖς ἀρνηθῶμεν ταύτας θὰ ἐγείρωσι αὐτοὶ μόνοι των τὰς δαπάνας ταύτας διὰ τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας μας.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ βαθμῶν διατηρητέων εἰς τὰ πρόσωπα, ὥστε νὰ ἐνεργήσωμεν μεταθέσεις πρὸς θεραπείαν αὐτῶν, ἀλλὰ περὶ πων θέσεων αὐτῶν· ὡς πρὸς τὸν φόβον τῆς καταχρήσεως τῶν

ὑπαλλήλων, εἰς οὓς ἀπονέμεται ὁ ἐπίτιμος βαθμὸς, ἢ τὴν κατ' ἀνάγκην ἀπονομὴν εἰς αὐτοὺς βραδύτερον καὶ δαπανῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου πρὸς συντήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἐπιτίμου βαθμοῦ των, παρατηρῶ ὅτι δὲν θέλομεν εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην ταύτην, διότι αὐξανουσῶν τῶν προξενικῶν σχέσεων συναυξάνουσι καὶ τὰ εἰσοδήματα τῶν Προξενείων.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 26 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀδάμ. Δούκα καὶ Δ. Χατζίσκου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ. Δούκας	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	N	Μ. Λ. Καΐρης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Σταΐκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσάγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγ. Διδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Κωνσ. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Διδωρίκης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δασειώτης	N	Σπῦρος Μίλιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης	N

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1, τὶς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν

εἶπε· μόλις κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ἐψηφίσαμεν τὴν ἀναστολὴν τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου, καὶ σήμερον ἐρχόμεθα διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου νὰ ἀναστήσωμεν μίαν διάταξιν τοῦ Νόμου ἐκείνου. Μετατιθεμένης τῆς ἕδρας τοῦ Γενικοῦ Προξενείου ἀπὸ τοῦΚαΐρου εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μέχρι τοῦδε Προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς Γενικὸν Προξενεῖον, τὸ δὲ μέχρι τοῦδε Γενικὸν Προξενεῖον τοῦ Καΐρου μετβάλλεται εἰς Προξενεῖον, ἀλλὰ ποίας ἀποδοχὰς θέλουσιν ἔχει ; θέλουσι τηρήσει τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Γενικοῦ Προξενείου, καὶ Προξενείου ;

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς· τὸ προξενεῖον Καΐρου θέλει ἔχει ὅσας ἀποδοχὰς ὁρίζει ὁ ἀνασταλθεὶς νόμος ΣΞΒ'. περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν· αἱ νῦν ὑπάρχουσαι προξενικαὶ θέσεις δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὰ ἀνασταλέντα νόμον, ἐζητήθη δὲ μόνον ἡ ἀναστολή του διὰ νὰ μὴ θέσῃ ἡ Κυβέρνησις εἰσέτι εἰς ἐνέργειαν τὸν νόμον ἐκεῖνον διά τινα Προξενεῖα. Διὰ τοῦ προκειμένου δὲ νομοσχεδίου ζητεῖται νὰ ἔχῃ τὸ Προξενεῖον τῆς Ἀλεξανδρείας βαθμὸν Γενικοῦ προξενείου, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας πρὸ μικροῦ λόγους καὶ ὅσους ἄλλους ἡ ἔκθεσις μνημονεύει, καθόσον συνεργομένων τῶν Γενικῶν προξένων τῶν ἄλλων δυνάμεων τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ εὑρευόντων διὰ νὰ συσκεφθῶσι περὶ τῶν γενικῶν συμφερόντων τοῦ ἐμπορίου, ὁ ἰδικός μας καθὸ ἁπλοῦς πρόξενος δὲν καλεῖται εἰς τὰς διασκέψεις των, καὶ οὕτω δύνανται νὰ μένωσιν ἀπροστάτευτα τὰ συμφέροντα τοῦ ἐμπορίου μας· ὁ Γενικὸς Πρόξενος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ θέλει μισθοδοτῆσθαι ὡς πρόξενος, δηλ. θέλει λαμβάνει τὰ εἰσοδήματα καὶ ἓν ἐπιμίσθιον, δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῖον, ὁ δὲ τοῦ Καΐρου Προξένός μας θέλει λαμβάνει ἐπίσης τὰ εἰσοδήματα καὶ ἓν ἐπιμίσθιον.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Πρὸ τοῦ νόμου τοῦ 1853 περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ὑπῆρχεν ἄλλος νόμος περὶ προξενείων, ἡ ἐπελθοῦσα ἀναστολὴ τοῦ νόμου τοῦ 1853 εἶναι γενικὴ, καὶ ἐπαναφέρει τὸν παλαιὸν νόμον ἐν ἰσχύϊ, ὥστε αἱ παραπομπαὶ τὰς ὁποίας τὸ ἄρθρον 1 τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου κάμνει, ἔπρεπε νὰ γίνωνται εἰς τὸν παλαιὸν νόμον τὸν καὶ ἐν ἰσχύϊ, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν νέον τὸν ἀνεσταλμένον· ἡμεῖς δὲ σήμερον γνωμοδοτοῦντες δὲν πρέπει νὰ ἐπιλαμβανώμεθα τῶν διαταξεων τοῦ ἀνεσταλμένου νόμου, οὐδ' εἰς αὐτὰς νὰ παραπέμπομεν, διότι αὗται δὲν ἰσχύουσι.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι

αἱ διατάξεις καὶ αἱ παραπομπαὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἔπρεπε νὰ στηριχθῶσιν ἐπὶ τοῦ νόμου τοῦ 1853, ὅστις ἀνεστάλη πρὸς καιρὸν, ἀλλ' εἶναι ἡ προξενική μας νομοθεσία· πᾶσα δὲ συμπλήρωσις ἢ τροποποίησις πρέπει νὰ ἀναφέρεται ἀντικρὺς εἰς τὸν νόμον ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἤδη ἓν μέρος διὰ τῶν νέων διατάξεων τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἐὰν, ἐπήνεγκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὁ πρόξενος Ἀλεξανδρείας προβιβαζόμενος εἰς βαθμὸν Γενικοῦ προξένου λαμβάνει τὸ ἐπιμίσθιον τοῦ Προξένου, καὶ ὁ μέχρι τοῦδε Γενικὸς Πρόξενος Καΐρου τοῦ λοιποῦ δὲν θὰ λαμβάνῃ τὸ ἐπιμίσθιον Γενικοῦ προξένου, ἐπειδὴ μεταβάλλεται εἰς Προξενεῖον τὸ Γενικὸν Προξενεῖον ὅπερ διεύθυνεν, τότε ἐπέρχεται μάλιστα οἰκονομία· καὶ διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ μάθωμεν ἀπὸ τὸν Κ. ὑπουργὸν τίνα ἐπιμίσθια θὰ λαμβάνωσιν ἀπὸ τοῦδε ὁ Γενικὸς Πρόξενος Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ πρόξενος Καΐρου, καθόσον τὸ ζήτημα εἶναι ἀσαφές.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι τόσον ἀσαφές· τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον λέγει ὅτι ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον Γενικοῦ Προξενείου μετατίθεται ἐκ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἑπομένως τὸ Προξενεῖον Ἀλεξανδρείας μεταβάλλεται εἰς Γενικὸν Προξενεῖον, μισθοδοτουμένου τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ὅπως εἶχεν ὁρισθῇ ὅταν ἦτο Προξενεῖον· τὸ δὲ μέχρι τοῦδε Γενικὸν ἐν Καΐρῳ Προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς Προξενεῖον ὑπαγόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 ΣΟΒ'. νόμου τοῦ 1853· ὁ νόμος οὗτος ἀνεστάλη μὲν, ἀλλὰ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου τίθεται εἰς ἰσχὺν μία αὐτοῦ διάταξις ἡ τῆς μισθοδοσίας τῶν Προξενείων τῆς δευτέρας κατηγορίας ἀφορῶσα, ὡς πρὸς τὸ Καΐρον· ἂν δὲν γνωρίζωμεν ἡμεῖς τὴν διάταξιν ταύτην τὴν ἀφορῶσαν τὴν μισθοδοσίαν, δὲν εἶναι τοῦτο λόγος νὰ καλῶμεν ἀσαφὲς τὸ ζήτημα· ἂς ἀναζητήσωμεν τὴν διάταξιν ταύτην ἐν τῷ νόμῳ τοῦ 1853. Ὁ νόμος τοῦ 1853 δὲν κατηργήθη, ὥστε νὰ θεωρῶμεν ἀτόπους τὰς ἐν τούτῳ παραπομπάς, ἀνεστάλη μόνον μέχρι τέλους τοῦ 1856· ἓν μάλιστα μέρος τούτου, τὸ ἀφορῶν τὸ γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς πρεσβείας, ὑπάρχει εἰς ἐνέργειαν. Διὰ τοῦ προκειμένου δὲ εἰς συζήτησιν ἄρθρου τὸ Προξενεῖον Καΐρου ὑπάγεται ἤδη εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ΣΞΒ'. νόμου τοῦ 1853, ἑπομένως θέλει γίνει καὶ διὰ τοῦτο ἤδη, ὅτι γίνεται καὶ δι'

ὅλα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν δευτέραν ταύτην κατηγορίαν Προξενεῖα.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος· τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ ΣΞΒ'. νόμου τοῦ 1853, ἂν καὶ ἀνεσταλμένου, ἐρχόμενον, θὰ ἀπαρτίζῃ μέρος αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν ἔπρεπε νὰ λαμβάνῃ ὡς βάσιν· σήμερον δηλ. διορθοῦμεν διατάξεις τοῦ ἀνεσταλμένου νόμου, οἵτινες θὰ ἀπαρτίζωσι μέρος αὐτοῦ, καὶ θὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν ἅμα τεθῇ καὶ ἐκεῖνος, τουτέστι ἅμα λήξῃ ἡ ἀναστολή του κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1856. ὥστε δύναται κάλλιστα ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ ζητήσῃ τὴν ψῆφισιν τῶν διατάξεων τούτων, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἐφαρμώσῃ ταύτας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ 1856 ἔτους, διότι ὁ νόμος ΣΞΒ'. περὶ προξενικῶν ἀρχῶν ἀνεστάλη δι' ὅλον τὸ ἔτος 1856. ὑπὸ τὴν ἔποψιν δὲ ταύτην δὲν πρέπει νὰ δυσκολευθῶμεν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης· εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἓν μέρος τοῦ νόμου ΣΞΒ'. τοῦ 1853 τὸ περὶ τοῦ ἐμπορικοῦ Γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβίας διατελεῖ εἰς ἐνέργειαν καὶ σήμερον, ὁπότε εἶναι ἀνεσταλμένος ὁ νόμος τοῦ 1853, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἐκάμαμεν ἐξαίρεσιν διὰ τοῦ νόμου, καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἶναι αὐτοτελὲς καὶ δὲν ἔχει σχέσεις πρὸς ἄλλας διατάξεις· τοιαύτην ἐξαίρεσιν δυνάμεθα καὶ σήμερον νὰ κάμωμεν ἂν ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰσῆγε νομοσχέδιον δι' οὗ νὰ ἐζητεῖτο ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ΣΞΒ'. νόμου διὰ τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Προξενεῖα· ἀλλὰ νὰ ζητῆται μοναδικῶς διὰ τὸ Κάϊρον νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν σήμερον τὸ ἄρθρον 30 τοῦ ΣΞΒ'. νόμου, τοῦτο εἶναι ὅλως ἀκατάλληλον.

Ἐπειδὴ, προσέθηκέ τις τῶν προλαλησάντων, ὁ νόμος τοῦ 1853 ὁρίζει τὰς μισθοδοσίας τῶν Προξενείων, εἶπατο, ὥστε καὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον νὰ παραπέμπῃ εἰς τὸν νόμον ἐκεῖνον τοῦ 1853 προκειμένου περὶ μισθοδοσιῶν, ἀδιάφορον ἂν σήμερον εἶναι ἀνεσταλμένος ὁ νόμος ἐκεῖνος, μετ' ὀλίγον θέλει τεθεῖ εἰς ἐνέργειαν, καὶ ἀπαρτίζει τὴν προξενικήν μας νομοθεσίαν, ἐφ' ἧς πρέπει νὰ στηρίζηται πᾶσα ἐπερχομένη συμπλήρωσις ἢ τροπολογία.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ μάθῃ τὸ σῶμα τίς τῶν περὶ μισθοδοσίας διατάξεων εἶναι οἰκονομικωτέρα, ἡ τοῦ παλαιοῦ νόμου ἢ ἡ τοῦ ΣΞΒ'. νόμου τοῦ 1853. καὶ ἂν ἦναι

οἰκονομικωτέρα ἡ τοῦ παλαιοῦ νόμου, τότε πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ αὕτη καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ὁ νόμος τοῦ 1853 ἀνεστάλη, καθὼς διεβεβαίωσε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ Κ. ὑπουργὸς, δι' οἰκονομικοὺς λόγους· ὥστε ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ νὰ φωτισθῇ τὸ σῶμα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος· τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον δύω ἔχει ἀντικείμενα· α') τὴν μεταβολὴν τοῦ Προξενείου Ἀλεξανδρείας εἰς Γενικὸν προξενεῖον, μισθοδοτουμένου τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ ὅπως εἶχεν ὁρισθῇ ὅταν ἦτο Προξενεῖον· καὶ β') τὴν μεταβολὴν τοῦ Γενικοῦ Προξενείου τοῦ Καΐρου εἰς Προξενεῖον ὑπαγόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ΣΞΒ'. νόμου τοῦ 1853. Πρὸ τοῦ 1853 ὁ Πρόξενος τῆς Ἀλεξανδρείας ἐλάμβανε τὰ εἰσοδήματα τοῦ Προξενείου, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως ὅμως τοῦ ΣΞΒ' νόμου τοῦ 1853 τὸ προξενεῖον Ἀλεξανδρείας ὑπάγεται εἰς τὰ ἔμμισθα, εἰς τὴν πρώτην δηλ. κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, καὶ ὁ πρόξενός του λαμβάνει κατὰ μῆνα 800 δραχμάς. Ζητεῖται ἤδη νὰ μάθωμεν τί ἐννοεῖ ἡ διάταξις α μισθοδοτουμένου τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ὅπως εἶχεν ὁρισθῇ, ὅταν ἦτο Προξενεῖον· α κατὰ τοὺς νομικοὺς κανόνας ἐννοεῖ ὅτι θὰ λαμβάνῃ οὐχὶ τὰ εἰσοδήματα ἀλλὰ 800 δραχ. κατὰ μῆνα. Τὸ δὲ μέχρι τοῦδε Γενικὸν Προξενεῖον Καΐρου μεταβάλλεται εἰς Προξενεῖον κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ΣΞΒ' νόμου τοῦ 1853, ὅπερ καταστάττει τὸ Προξενεῖον τοῦτο ἀπὸ τῆς Γ' ὅπου ἀνῆκεν εἰς τὴν Β' κατηγορίαν, δηλ. ἐνῷ διὰ τοῦ παλαιοῦ νόμου ὁ Πρόξενός του ἐλάμβανε τὰ εἰσοδήματα μόνον, διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1853 θέλει λαμβάνει τὰ εἰσοδήματα καὶ ἐπιχορηγησίν τινα, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 40 τοῦ νόμου ΣΞΒ' διὰ τὰ προξενεῖα τῆς Β' κατηγορίας θέλει προσδιορίζεσθαι κατ' ἔτος ἐν τῷ Γενικῷ προϋπολογισμῷ, μεταβαλλομένη κατ' ἔτος ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας· ἤθελησα νὰ μάθω ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1856 ποία τις ἐπιχορήγησις προσδιορίζεται, ἂν προσδιορίζηται τοιαύτη, ἀλλὰ δὲν εἶχον προϋπολογισμόν· παρακαλῶ διὰ ταῦτα τὸν Κ. ὑπουργὸν νὰ μᾶς πληροφορήσῃ περὶ τούτου.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καὶ ἐν τῷ περισυνῷ καὶ ἐν τῷ ἐφετεινῷ προϋπολογισμῷ προδιωρίζετο ἡ μισθοδοσία κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1853, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ νόμος οὗτος ἀνεστάλη εἶπατο καὶ ὁ Πρόξενος Ἀλεξανδρείας νὰ μὴ

λαμβάνῃ τὰς 800 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ἀλλὰ νὰ λαμβάνῃ τὰ εἰσοδήματα τοῦ Προξενείου κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον.

Προσέθηκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός· μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ οὐδεμία μένει πλέον ἀσάφεια. Ὁ παλαιὸς περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμος δὲν ὑφίσταται εἰμὴ μέχρι τέλους τοῦ 1856. ἡ προξενικὴ δὲ νομοθεσία εἶναι ὁ νόμος τοῦ 1853, καὶ ἐπὶ ταύτης εἶπετο νὰ κανονισθῶσι καὶ τὰ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καΐρῳ, περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον· ὅταν δὲ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν αἱ διατάξεις τοῦ ἀνασταλέντος νόμου ΣΞΒ΄, τότε θὰ τεθῇ καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον τὸ πρὸς συμπλήρωσιν ἐκείνου τοῦ νόμου εἰσαχθέν.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος· οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν δὲν συμφωνοῦσι πρὸς ἀλλήλους, ἢ μᾶλλον ἀλληλομαχοῦσι ὡς πρὸς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου· ἠκούσατε τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἀλλ' ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς μᾶς λέγει ἤδη, ὅτι καὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον θὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν, ὅταν τεθῇ καὶ ὁ ἀνασταλεὶς ΣΞΒ΄ νόμος τοῦ 1853· διὰ νὰ μένῃ ἀνεγαλμένος ὁ ὑπὸ συζήτησιν νόμος ἐφ' ὅσον μένει καὶ ὁ ΣΞΒ΄ νόμος, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῷ διάταξις ὁρίζουσα τοῦτο· ἀλλὰ μὴ ὑπαρχούσης τοιαύτης διατάξεως πόθεν ἐξάγει τὴν ἀνασταλτικὴν τοῦ νόμου τούτου δύναμιν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός; ἀνάγκη ὅταν νομοθετῶμεν νὰ εἴμεθα σαφεῖς καὶ νὰ γνωρίζωμεν τί νομοθετοῦμεν, διὰ νὰ μὴ ἐρχώμεθα εἰς τοιαύτας ἀλληλομαχίας.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Νομίζω ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι αὐτοτελὲς καὶ αὐθύπαρκτον· αἱ δὲ διατάξεις του εἶναι ἐκτελεστέαι ἀπὸ τῆς κυρώσεως καὶ δημοσιεύσεώς του ὡς νόμου· οὐδεμία διάταξις τοῦ νομοσχεδίου φαίνεται νὰ ἦναι μέλλουσα, ἅπασαι εἶναι ἐνεστῶσαι· ἂν ἦτο συμπλήρωσις τοῦ νόμου ΣΞΒ΄ τοῦ 1853 ἔπρεπε νὰ ἄρχηται οὕτως «τὰ ἄρθρα δεῖνα καὶ δεῖνα τοῦ ΣΞΒ΄ νόμου συμπληροῦνται ἢ τροποποιοῦνται ὡς ἕπεται» ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῷ τέλει τοῦ νομοσχεδίου διάταξις ἀνασταλτικὴ διὰ νὰ μὴ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τοῦδε, ἀλλὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ 1857. Ἐρωτῶ τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργόν, θὰ περιμείνῃ ἕως εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1857 ἔτους καὶ τότε θὰ ὀνομάσῃ τὸν Πρόξενον Ἀλεξανδρείας Γενικὸν Πρόξενον, καὶ τότε θὰ μεταβάλλῃ εἰς Πρόξενον τὸν Γενικὸν Πρόξενον Καΐρου,

καὶ τότε θὰ ἀρχίσῃ νὰ ἀπονέμῃ τοὺς ἐπιτίμους προξενικοὺς βαθμούς; οὐχὶ βεβαίως· ἄλλως τε, ἐπαναλαμβάνω, οὐδεὶς χαρακτὴρ ἀναβολῆς ἀναφαίνεται ἐν ταῖς διατάξεσι τοῦ νομοσχεδίου· ὁ νόμος λοιπὸν οὗτος θὰ ἐφαρμοσθῇ ἅμα κυρωθῇ καὶ δημοσιευθῇ, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν πρέπει νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ὅπως τὸ ὑποστηρίζει, καὶ οὐχὶ ὅπως τὸ ὑποστηρίζει ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός.

Ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός· τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ἔχει τινὰς μὲν διατάξεις αὐτοτελεῖς καὶ αὐθυπάρκτους, τινὰς δὲ σχετικὰς, διότι αὗται ἀναφέρονται εἰς τὸν ἀνεσταλμένον νόμον τοῦ 1853· σχετικαὶ ἐπὶ παραδείγματι εἶναι αἱ διατάξεις αἱ ὁρίζουσαι ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦ Γενικοῦ Προξενείου Ἀλεξανδρείας μισθοδοτεῖται, ὅπως εἶχεν ὁρισθῇ ὅταν ἦτο Προξενεῖον, καὶ ὅτι τὸ Προξενεῖον τοῦ Καΐρου ὑπάγεται εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, αἱ σχετικαὶ αὗται διατάξεις ἀνεστάλλοντο, ἐπειδὴ ὁ νόμος τοῦ 1853 εἶναι ἀνεσταλμένος, καὶ οἱ Πρόξενοι λαμβάνουσιν ὅ,τι ἐλάμβανον κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον· αὐτοτελεῖς δὲ εἶναι αἱ διατάξεις αἱ λοιπαὶ τοῦ νομοσχεδίου· αὗται λοιπὸν τίθενται εἰς ἐνέργειαν ἅμα μὲ τὴν κύρωσιν καὶ δημοσίευσιν αὐτοῦ.

Ζητηθείσης ἐνταῦθα τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διευκρινισθῇ καλλίτερον τὸ ἀντικείμενον καὶ διασαφισθῶσι τὰ τῆς μισθοδοσίας, τῇ συγκαταθέσει τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 107, 800 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Καρακατζάνη καὶ Ν. Μαυρομμάτη ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 407,800 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1853.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσάγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Κωνς. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Σπῦρος Μίλιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1 ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν· ἡ τὴν ὁποίαν θέλω ἐπενέγκει παρατήρησις τείνει ὄχι εἰς τὸ νὰ ἀρνηθῶ τὴν ψῆφόν μου, ἀλλ' εἰς τὸ νὰ προκαλέσω ἐξηγήσεις τινὰς καὶ πληροφορίας, ἂν καὶ αἱ τοσάκις ζητηθεῖσαι διάφοραι πληροφορίαι ἢ μᾶς δίδωνται μετὰ πολλῆς δυσκολίας, καὶ οἱονεὶ ἀποσπῶνται, ἢ δὲν μᾶς δίδονται διόλου, ὡς αἱ περὶ Σμύρνης πρὸ ἓξ περίπου μηνῶν ζητηθεῖσαι, δὲν ἀπαυδῶ ὅμως. Διὰ τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 νόμου ἀπονέμονται συντάξεις στρατιωτικαὶ· κατὰ τοῦ νόμου τούτου δὲν ἐναντιοῦμαι, κυκλοφορεῖ ὅμως φωνή τις, τὴν ὁποίαν οὔτε νὰ παραδεχθῶμεν

οὔτε νὰ ἀπορρίψωμεν καθ' ὁλοκληρίαν πρέπει, ὅτι ὀλίγη προσοχὴ καταβάλλεται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Στρατιωτικῶν συντάξεων. Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι ἐπέμβασις εἰς ἀλλότρια καθήκοντα ἂν θελήσωμεν νὰ γνωρίσωμεν ἐκ τῶν ἰδίων πρωτοκόλλων τῆς τοὺς τίτλους ἐκτιμώσης ἐπιτροπῆς καὶ ἐκ τῶν πινάκων τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον διεξάγωνται τὰ τῶν συντάξεων· διὰ ταῦτα προτείνω ἢ νὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς διὰ νὰ ἴδωμεν ἐν τῷ ὑπουργείῳ του τὰ μνησθέντα πρωτόκολλα καὶ τοὺς πίνακας, ἢ νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ προσαγάγῃ ταῦτα, ἐν πρωτοτύπῳ ἢ ἀντιγράφῳ ἀδιάφορον, εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ καταδειχθῇ ἡ ἐλλειψις, ἂν ὑπάρχῃ, ἢ νὰ διασκεδασθῇ πᾶσα ὑπόνοια· φρονῶ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει δειχθῇ πρόθυμον εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς προτάσεώς μου, διότι αὕτη ὡς διασκεδάζουσα πᾶσαν ὑπόνοιαν τῷ προσφέρει μάλιστα ὑπηρεσίαν· ἐξηγοῦμαι καλλίτερον Κ. Πρόεδρε! Λέγεται ὅτι παρὰ τὸ διάταγμα τὸ συνοδεῦον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων, παρεδέχθησαν ὡς μέσον συμπληρώσεως τῶν τίτλων τῶν εἰς σύνταξιν δικαιουμένων καὶ τὴν ὁμολογίαν καὶ τὸν ὅρκον· ζητῶ διὰ ταῦτα νὰ δωθῶσιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι, εἴτε διὰ τῆς προσαγωγῆς τῶν πρωτοκόλλων καὶ πινάκων, εἴτε ὅπως ἄλλως ἤθελεν ἐγκρίνει τὸ ὑπουργεῖον προφορικῶς ἢ ἐγγράφως.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἔχει τινὰ δικαιώματα ἐξελέγξεως ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν συντάξεων, καὶ ταῦτα, διεβεβαίωσε τὸν προαγορεύσαντα, θέλει τὰ ἐνεργήσει αὐτηρότατα· αἱ ἄλλαι πληροφορίαι αἱ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ζητούμεναι ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, καὶ εἶναι ἁρμόδιος νὰ δώσῃ ταύτας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργός· ἡ ἐπερώτησις εἶναι ἂν οἱ τίτλοι τῶν εἰς σύνταξιν δικαιουμένων συμπληρῶνται δι' ὁμολογίας καὶ ὁρκοδοσίας· ὅταν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐμφανισθῇ καὶ εἴπῃ ποῖον σύστημα ἐξελέγξεως ἔχει ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῶν Στρατιωτικῶν συντάξεων, τότε ἡ ἐπερώτησις λύεται. Ἐνταῦθα παρατηρήσεως γενομένης ὅτι τὸ διάταγμα τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων ὁρίζει τοὺς τίτλους καὶ τὸ τῆς ἐξελέγξεως σύστημα, ἡ Γερουσία παρεδέξατο νὰ προσκληθῇ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς διὰ νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας, περὶ τοῦ ποίου σύστημα ἐξελέγξεως ἔχει ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῶν συντάξεων.

Μηδεμιάς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ ἄρθρον 1, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 ἐγένοντο ἐπίσης παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ Σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 107,800 ἐπὶ τοῦ εἰκαῦ προυπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	N
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης		Σῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανιτάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλακούτας	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Πλαχόπουλος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Βασίλ. Χριστακόπουλος	N	Δημήτριος Χριστίδης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγ. Ἀϊδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Κωνς. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Ἀϊδωρίκης	N	Ἰω. Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δαμιώτης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Γ. Παπακλιάπουλος	N	Ἄγγας Παλαμίδης	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Δημ. Α. Κουντουριώτης	N

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 24 Ἰουλίου ε. ε. 1856.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9. Αὐγούστου 1856, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὡς ἑξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, καὶ μελετήσασα ταῦτα μετ' ἐπιστασίας, προῆλθεν εἰς τὰς ἑξῆς σκέψεις καὶ τροπολογίας, τὴν ὀρθότητα τῶν ὁποίων ἐναπόκειται εἰς αὐτὸ τὸ Σ. Σῶμα νὰ ἐκτιμήσῃ.

Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι σχεδὸν ὅμοιον πρὸς τὸν νόμον περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ἐκτὸς τινων διαφορῶν ὑπαγορευομένων ὑπ' αὐτῆς τῆς φυσικῆς διαφορᾶς τῶν δύω τούτων ὑπηρεσιῶν· ἐπομένως πᾶσα ἑρμηνεία ἐπὶ ἀντικειμένων γνωστῶν καὶ παραδεδεγμένων ἤδη καθίσταται περιττή· περιορίζεται διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπή σας εἰς τὰς τροπολογίας, τὰς ὁποίας ἐνόμισεν ἀναγκαίας νὰ ἐπιφέρῃ καὶ εἰς τὴν σύντομον ἔκθεσιν τῶν ὑπαγορευόντων αὐτὰς λόγων, ἐπιφυλασσομένη κατὰ τὴν συζήτησιν νὰ ἔλθῃ εἰς ἐκτενεστέραν τούτων ἀνάπτυξιν, ἐὰν ἤθελε κριθῇ ἀναγκαία.

Μετὰ τὸ 16 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου νὰ προστεθῇ τὸ ἑφεξῆς ἄρθρον ὡς 17, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ 17 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου νὰ μεταβληθῇ εἰς 18.

«Ἄρθρ. 17. Ὁ χρόνος τῆς μέχρι τοῦδε διαθεσιμότητος λογίζεται, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.»

Τὸ 17 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου νὰ μεταβληθῇ κατὰ συνέπειαν εἰς 18 ἄρθρον μὲ τὴν τροπολογίαν τῆς φράσεως «συνδυαζομένας μὲ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος» εἰς τὴν φράσιν «συνδυαζομένας μὲ τὸ προηγούμενον ἄρθρον» διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ διαθεσιμότης τοῦ ἄρθρου 5 δὲν ἔχει τι κοινὸν μὲ τὴν διαθεσιμότητα, καθ' ἣν σκοπεύει τῇ ἀποδίδει ἡ μέχρι τοῦδε ἰσχύουσα νομοθεσία.

Ἐξηγούμεθα· ἡ διαθεσιμότης τοῦ ἄρθρου 5 εἶναι σχεδὸν θέσις ἐνεργείας, καθ' ἃ ὁρίζεται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 3 ἐδ. Ε'. Ἡ δὲ μέχρι τοῦδε διαθεσιμότης ἦτο σχεδὸν θέσις ἀποστρατείας, ὡς ἐπανερχομένου τοῦ διαθεσίμου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν αὐτοῦ βίον. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν ἐθεωρήσαμεν ὡς δίκαιον νὰ λογισθῇ κατ' ἐπιείκειαν καὶ ὁ χρόνος οὗτος τῆς παλαιᾶς διαθεσιμότητος ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Πρὸς δὲ νὰ τροπολογηθῇ ἡ φράσις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου «θέλουσιν ἀπολαμβάνει ὡς σύνταξιν τὸν μισθὸν τῆς διαθεσιμότητος, ὡς μέχρι τοῦδε» εἰς τὴν ἐξῆς «θέλουσιν ἀπολαμβάνει ὡς σύνταξιν τὸν μισθὸν τῆς μέχρι τοῦδε διαθεσιμότητος.»

Νὰ ἀπαλειφθῇ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νομοσχεδίου, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ σας θεωρεῖ καταλληλότερον νὰ προσδιορίζηται διὰ γενικοῦ νόμου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ.

Τὰς τροπολογίας ταύτας ὑποβάλλει καὶ συνίστησιν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος, φρονεῖ δὲ ὅτι οὕτω τὸ νομοσχέδιον καταρτίζεται δεόντως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Μοναρχίδης, Ἰωάννης Θεοτόκης,
Σ. Μήλιος.

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις τῆς ἀνωτέρω Ἐκθέσεως, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται Νομοσχεδίου προσδιωρίσθη διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου, ὁ

Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν.

Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν Συνεδρίασιν μακρὰ συζήτησις προῆλθεν κατὰ μέλα μέρος ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὸν Νόμον δι' οὗ ἀναστέλλεται ὁ ὑπ' ἀριθ. ΣΞΒ' περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων Νόμος· ὁ ἀναστείλας αὐτὸν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀναστείλαντος αὐτὸν κατὰ τὸ 1853, ἐκεῖνος δὲ ἐπὶ τοῦ ἀναστείλαντος τὸν αὐτὸν Νόμον κατὰ τὸ ἔτος 1854· καὶ οὗτος λέγει ὅτι ὁ Νόμος τοῦ 1853 ἀναστέλλεται μόνον καθ' ὅσον φορᾷ τὴν μισθοδοσίαν καὶ τὸν κανονισμὸν τῶν ἐπιχορηγήσεων. Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἶναι μόνον συμπλήρωσις καὶ τροπολογία ἄρθρων τινῶν τοῦ Νόμου τοῦ 1853· ἑπομένως καθ' ὅσα μὲν ἐκεῖνος δὲν ἀναστέλλεται, δὲν ἀναστέλλεται οὐδ' αὐτός· καθ' ὅσα δ' ἀναστέλλεται ἐκεῖνος, ἐννοεῖται ὅτι πρέπει νὰ θεωρῆται καὶ αὐτὸς ὡς ἀναστελλόμενος, μέχρις οὗ παύσῃ ἡ ἐκείνου ἀναστολή· τοῦτο δὲ τὸ ἀναστελλόμενον δηλ. μέρος εἶναι τὸ τῆς μισθοδοσίας τοῦ προξενείου Ἀλεξανδρείας· τὸ δὲ περὶ χορηγήσεως εἰς τὸ προξενεῖον Καΐρου εἶναι ἀδιάφορον εἴτε ὡς ἀναστελλόμενον θεωρηθῇ εἴτε μή, διότι εἰς ἑκατέραν τῶν περιστάσεων, κατά τε τὸν Νόμον δηλ. τοῦ 1853 καὶ κατὰ τὴν πρὸ αὐτοῦ ἐπικρατοῦσαν διάταξιν, τοῦτο λαμβάνει τὰ εἰσοδήματα, τῇ προσθήκῃ ἐπιχορηγήσεως, ἂν κυρωθῇ αὕτη διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἀλλ' ἂν ἡ Γερουσία ἤθελε δώσει ἄλλην ἑρμηνίαν εἰς τὸν Νόμον, ὅτι δηλ. ὁ Νόμος ὁ ἀναστέλλων τὸν τοῦ 1853 ὑπ' ἀριθ. ΣΞΒ' δὲν συναναστέλλει καὶ τὸν παρόντα, τότε προφανῶς πρέπει νὰ περιληφθῇ εἰς αὐτὸν διάταξις ῥητῶς ἀναστέλλουσα τὰ περὶ μισθοδοσίας τοῦ προξενείου Ἀλεξανδρείας, μέχρις ἐκπνεύσεως τῆς ἀναστολῆς τοῦ Νόμου τοῦ 1853· ἡ αὐτὴ διάταξις δὲν θέλει ἐπαναληφθῇ καὶ ὡς πρὸς τὸ Γ' προξενεῖον Καΐρου, διότι τοῦτο θέλει ἀκολουθεῖ λαμβάνον τὰς ἀποδοχὰς ἃς κανονίζει ὁ Νόμος τοῦ 1853. Ἀλλὰ τὸ κατ' ἐμὲ φρονῶ τὴν τοιαύτην ἀναστολτικὴν διάταξιν περιττὴν, διότι ὁ Νόμος, ὡς ἔχει, μοὶ φαίνεται καθαρῶς ἐννοῶν ὅτι ὑπάγεται εἰς τὴν ἀναστολὴν ὡς πρὸς τὰς περὶ μισθοδοσίας διατάξεις του.

Ἐπέμενεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος. Κατὰ τοὺς νομικοὺς καὶ ἑρμηνευτικοὺς τῶν Νόμων κανόνας, «μισθοδοτουμένου τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ ὅπως εἶχεν ὁρισθῇ, ὅταν ἦτο προξενεῖον» ἐννοεῖ ὅπως ὡρίσθη διὰ τοῦ Νόμου τοῦ 1853 καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ παλαιοῦ Νόμου, ἑπομένως ἀπὸ τοῦδε ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γενικὸς Πρόξενος θέλει λαμβάνει 800 δραχμὰς κατὰ μῆνα μισθὸν, καὶ οὐχὶ τὰ εἰσοδήματα ὅπως ὁρίζει ὁ παλαιὸς

νόμος. Ἡ ἀναστολὴ τοῦ νόμου τοῦ 1853, καθὸ γενικὴ καὶ προγενεστέρα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ αὐτὸ, τὸ ὁποῖον καὶ ὡς μεταγενέστερον καὶ ὡς εἰδικὸν ἰσχύει· ἄλλως τε καὶ ἡ λέξις αὕτη « μισθοδοτουμένου » ἐννοεῖ κάλλιστα ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ ὀκτακοσιαδράχμου μισθοῦ τοῦ νόμου τοῦ 1853, καὶ οὐχὶ περὶ τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἀντὶ μισθοῦ χορηγουμένων κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον· ὡς τρίτην ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐννοεῖ τὴν μισθοδοσίαν κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1853, ἔχομεν τὸ ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸν Ἀπρίλιον, ὅταν ἦτο εἰς πλήρη ἐνέργειαν ὁ νόμος τοῦ 1853, διότι ἡ ἀναστολή του ἐγένετο κατὰ τὸν Μάϊον· ἄλλως τε ἂν ὑποθέσωμεν, τὸ ὁποῖον ὅμως ἀντίκειται εἰς τὴν ἑρμηνευτικὴν τέχνην τῶν νόμων, ὅτι « τὸ ὅπως ὡρίσθη » ἐννοεῖ « ὅπως ὡρίσθη ἀπὸ τὸν παλαιὸν περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμον, τότε, ἐπειδὴ καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι καὶ μεταγενέστερον τοῦ ἀνασταλτικοῦ Νόμου καὶ εἰδικὸν, ἡ διάταξις αὐτοῦ περὶ μισθοδοσίας θέλει ἰσχύει καὶ τιθεμένου εἰς ἐνέργειαν τοῦ Νόμου 1853, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν δέχεται. Ἀλλ' ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν διϊσχυρίζεται ὅτι τὰ τῆς μισθοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Καΐρου ἀναστέλλονται, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἀνεσταλμένος ὁ Νόμος τοῦ 1853· διὰ νὰ ἔχῃ τοιαύτην σημασίαν τὸ νομοσχέδιον ἢ πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ 1 ἄρθρον τὸ « μισθοδοτουμένου τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ὅπως εἶχεν ὁρισθῇ, ὅταν ἦτο προξενεῖον· » καὶ τὸ « ὑπαγόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ΣΞΒ' Νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853 » ἢ τὸ τακτικώτερον νὰ προστεθῇ διάταξίς τις ἰδία λέγουσα, ὅτι ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν των ἰσχύει ὁ παλαιὸς Νόμος, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἀνεσταλμένος ὁ τοῦ 1853· ὁ Νόμος πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε σαφὴς, διότι δὲν εἶναι πάντοτε μεταξὺ τῶν χειρῶν τοῦ ὑπουργείου καὶ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, μεταβαίνει εἰς τὰς χεῖρας τῶν δικαστηρίων καὶ τότε παρέχει πράγματα καὶ ἀσχολίας ὡς ἐκ τῆς κακῆς ἐκφράσεώς του.

Ἐνόμιζον, προσέθηκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον, ὅπως εἶναι συντεταγμένον, ἦτο ἀρκετὰ σαφὲς, καὶ ὅτι αἱ διατάξεις τῆς μισθοδοσίας ἦσαν συνανεσταλμέναι μετὰ τοῦ Νόμου τοῦ 1853· ἀλλ' ἐπειδὴ κατά τινας εἶναι ἀσαφὲς τὸ τοιοῦτον συγκατατίθεμαι εἰς τὴν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου 1, ὡς εὐκρινεστέραν δὲ καθυποβάλλω τὴν ἑξῆς.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ Προξενείου μετατίθεται ἐκ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐπομένως τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς γενικὸν Προξενεῖον, καταταττόμενον εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ΣΞΒ' Νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853· τὸ δὲ μέχρι τοῦδε γενικὸν Προξενεῖον ἐν Καΐρῳ μεταβάλλεται εἰς Προξενεῖον καταταττόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τοῦ αὐτοῦ Νόμου.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐν Ἀλεξανδείᾳ γενικοῦ Προξενείου κανονίζεται ὡς ὡρίσθη ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ διαληφθέντος Νόμου διὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον, ἄρχεται δὲ ἀφ' ἧς παύσῃ ἡ ἀναστολὴ ἐκείνου τοῦ Νόμου ».

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι δέχεται καλλιον τὰς ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Προβελεγγίου προτεινομένας τροπολογίας, τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην ἀδιακρίτως, καθόσον θεωρεῖ ταύτας ὑγιεστέρας τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ προτεινομένης τροπολογίας.

Ἅπασα ἡ μέχρι τοῦδε συζήτησις, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, ἦτο ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὅπως ἦτο ἐκπερασμένον, δὲν μετεῖχε τοῦ Νόμου τοῦ 1853 ὡς πρὸς τὸ ἀνασταλτικὸν αὐτοῦ μέρος, διὰ τῆς προτεινομένης ὅμως τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τροπολογίας διακρίνεται τὸ ἀνασταλτικὸν μέρος ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν ἐνεργουμένην κατὰ τὸν παλαιὸν Νόμον, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἀνεσταλμένος ὁ Νόμος τοῦ 1853, κατὰ τὸν Νόμον δὲ τοῦ 1853 ἅμα παύσῃ ἡ ἀναστολή του.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι ἡ ἀσάφεια τοῦ προκειμένου ἄρθρου προέρχεται ὡς ἐκ τῶν παραπομπῶν τὰς ὁποίας κάμνει εἰς τὸν Νόμον τοῦ 1853· ἐὰν λοιπὸν ἐκλείψωσιν αἱ παραπομπαὶ τὸ ἄρθρον διευκρινίζεται· προτείνω διὰ ταῦτα τὴν ἑξῆς τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου.

Ἄρθρον 1.

« Ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον Γενικοῦ Προξενείου μετατίθεται ἐκ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καὶ ἐπομένως τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Βασιλικὸν Προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς γενικὸν Προξενεῖον. Τὸ δὲ μέχρι τοῦδε γενικὸν Προξενεῖον ἐν Καΐρῳ μεταβάλλεται εἰς Προξενεῖον ».

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, ὅτι εἶναι προτιμοτέρα ἡ τροπολογία τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἀπὸ τὴν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος προτεινομένην, καθόσον μεταβαλγομένου ἤδη διὰ

τοῦ πρκειμένου ἄρθρου τοῦ προξενείου τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς γενικὸν Προξενεῖον, ἐνῷ ὁ νόμος τοῦ 1853 τὸ ἐσύστηνε προξενεῖον, ἔπεται ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ λόγος καὶ περὶ τῆς μισθοδοσίας. δηλ. ὅτι μεταβάλλεται μὲν εἰς γενικὸν προξενεῖον ἀλλ' ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὁποίαν τὴν ὥρισεν ὁ Νόμος τοῦ 1853, ὅταν ἦτο προξενεῖον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, δηλ. νὰ εἶναι ὀκτακοσιάδραχμος κατὰ μῆνα, ἀρχομένη ἀφ' ἧς παύσῃ ἡ ἀναστολὴ ἐκείνου τοῦ νόμου.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος· εἶμαι ὁ πρῶτος ῥίψας κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τὴν ἰδέαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, ἅμα μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἀναστολῆς τοῦ ΣΞΒ' νόμου τοῦ 1853, ἰδέαν πορισθεῖσαν ὑπ' ἐμοῦ ἐκ τῶν γενικῶν παρατηρήσεων τινὸς τῶν συναδέλφων μας κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην συνεδρίασιν. Τὴν ἰδέαν ταύτην τὸ πρῶτον ἀσπασθεῖσαν καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς, σήμερον δὲ καταπολεμουμένην, ἔρχομαι νὰ ὑποστηρίξω καὶ ἐνισχύσω ἐξ αὐτῶν μάλιστα τῶν ἐπιχειρημάτων ἅτινα προτείνουσι κατ' αὐτῆς. Ἂν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν ἰσχύοντος τοῦ νόμου τοῦ 1853, εἶναι καὶ τοῦτο εἰς περιπλέον λόγος ὅτι ἤρχετο εἰς συμπλήρωσιν τοῦ νόμου ἐκείνου, συμπλήρωσιν ἐφαρμοζομένην ἐφ' ὅσον καὶ ὅταν ἐφημίζετο καὶ ὁ νόμος τοῦ 1853. Ἡ ἔλλειψις ἰδίας ἀναστολτικῆς διατάξεως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τούτῳ δὲν κάμνει τὸ νομοσχέδιον ἐφαρμοστέον ἀπὸ τοῦδε· τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἦτο ἀνάγκη τοιαύτης ἀναστολτικῆς ἰδίως διατάξεως, διότι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἀπαρτίζον μέρος τοῦ γενικοῦ νόμου τοῦ 1853 ἀνεσταλμένου, ἀκολουθεῖ τὴν τύχην αὐτοῦ δηλ. ὑπάρχει συνανεσταλμένον. Διὰ νὰ τεθῇ δὲ ἀπὸ σήμερον εἰς ἐνέργειαν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἔχει ἀνάγκην διατάξεως ἰδίας ὁριζούσης τοῦτο.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος· νομικῶς εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα φέρει καὶ ἡ τροπολογία τοῦ Κ. Μαγγίνα, ἡ μόνον περὶ τῶν ἑδρῶν τῶν προξενείων κάμνουσα λόγον οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τῆς μισθοδοσίας των, ὡς καὶ ἡ τροπολογία τοῦ Κ. ὑπουργοῦ. Ἀλλ' ἡ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τροπολογία εἶναι τακτικωτέρα, διὰ τὴν ὁποίαν ἐξέφρασεν ἰδέαν ὁ Κ. Χρηστίδης· ὅταν μάλιστα τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον θεωρηθῇ αὐτοτελὲς, τότε ἡ ἰδέα τοῦ Κ. Χρηστίδου εἶναι ἔτι ὀρθωτέρα. διότι μεταβαλλομένων τῶν ἑδρῶν, προβιβαζομένης μάλιστα τῆς μιᾶς καὶ ὑποβιβαζομένης τῆς ἑτέρας, πρέπει νὰ γίνηται λόγος περὶ τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν· ἀλλ' ὅτον θεωρηθῇ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον σχετικὸν, τότε εἶναι περιττὸν νὰ γίνῃ λόγος περὶ τῆς μισθοδοσίας ἐν τῷ ἰδίῳ ἄρθρῳ, καθὸ κανονιζομένης ἐν ἄλλῳ ἄρθρῳ τοῦ Νόμου τοῦ 1853. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ Νομοσχέδιον εἶναι αὐτοτελὲς καὶ μὴ αὐτοτελὲς, ἡ τροπολογία τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἶναι ὀρθωτέρα.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας, ὅτι διὰ τῆς τροπολογίας τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐνῷ διευκρινίζονται τὰ τῆς μισθοσίας τοῦ γενικοῦ προξενείου Ἀλεξανδρείας, μένουσιν ἐν ἀμφιβολίᾳ τὰ τοῦ Καίρου· ἀπὸ τοῦδε λοιπὸν ἐρωτῶ, θὰ λαμβάνει ὁ πρόξενος Καίρου τὰ εἰσοδήματα καὶ τὴν ἐπιχορήγησιν, καθὰ κανονίζει ὁ τόμος τοῦ 1853.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀπὸ τοῦδε θέλει λαμβάνει ὁ πρόξενος Καίρου τὰ εἰσοδήματα καὶ τὴν ἐπιχορήγησιν· καθόσον καὶ κατὰ τὸν παλαιὸν Νόμον καὶ κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1853 τὸν ἀνεσταλμένον, ὁ πρόξενος λαμβάνει τὰ εἰσοδήματα καὶ τινα ἐπιχορήγησιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κανονιζομένην.

Μετὰ τὰς γενομένας ταύτας ἐξηγήσεις ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας συνήνεσεν εἰς τὸ νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τροπολογίαν του, ἠχθη δὲ ὥστε αἱ εἰς τοὺς προξένους ἀπονεμόμεναι χορηγήσεις νὰ κανονισθῶσι διὰ νόμου καὶ οὐχὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κ. προέδρου ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθεῖσαν τροπολογίαν τοῦ 1 ἄρθρου· ὥστε τὸ 1 ἄρθρον ἔχει ὡς ἕπεται.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου μετατίθεται ἐκ Καίρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἑπομένως τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς γενικὸν προξενεῖον καταταττόμενον εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 36 τοῦ ΞΝΒ' νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853. Τὸ δὲ μέχρι τοῦδε γενικὸν προξενεῖον ἐν Καίρῳ μεταβάλλεται εἰς προξενεῖον καττατταττόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικοῦ προξενείου κανονίζεται, ὡς ὡρίσθη ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ διαληφθέντος νόμου, διὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον, ἄρχεται δὲ ἀφ' ἧς παύσῃ ἡ ἀναστολὴ ἐκείνου τοῦ νόμου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ὁ Γερουσιαστὴς

Κ. Χρηστίδης εἶπεν. Ἐπὶ τῆς οὐσίας δὲν ἔχω νὰ ἐπενέγκω παρατήρησίν τινα· μίαν ὅμως ἄλλην παρατήρησιν ὀφείλω νὰ κάμω· Ὁ προκείμενος νόμος εἶναι αὐτοτελής, ἡ σύνταξις ἑκάστου νόμου πρέπει νὰ ἔχῃ μίαν τάξιν, τὴν ὁποίαν ἡ χρῆσις καθιέρωσεν καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος ὑπαγορεύει· ἐν ᾧ κανονίζονται διὰ τοῦ ἄρθρου 1 εἰδικαὶ περιπτώσεις, ἡ διάταξις τοῦ 2 ἄρθρου εἶναι γενική· καλὸν εἶναι νὰ μὴ τίθενται γενικαὶ διατάξεις εἰς εἰδικοὺς νόμους, ἀλλ' ἀροῦ τοῦτο ἐγένετο, ἕνεκα δὲ τῆς ἐπελθούσης τροπολογίας τοῦ 1 ἄρθρου τὸ νομοσχέδιον θέλει ἐπιστραφῆ εἰς τὴν Βουλήν, ἂς μετρικασθῆ ἡ ἔλλειψις τῆς ἀναμίξεως γενικῶν διατάξεων πρὸς εἰδικὰς διὰ τῆς προτάξεως τῆς γενικῆς διατάξεως· ἐπομένως ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ 2 ἄρθρου εἶναι γενική, τὸ 2 ἄρθρον ἂς γίνῃ 1, τὸ δὲ πρῶτον εἰδικὴν διάταξιν περιέχον ἂς γίνῃ δεύτερον.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου συμπληρεῖ τὸ 8 ἄρθρον τοῦ νόμου τοῦ 1853, τὸ δὲ δεύτερον συμπληροῖ τὸ 42 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου, μόλα ταῦτα δὲν ἐνίσταται εἰς τὸ νὰ γίνῃ καὶ αὐτὴ ἡ προθύστερος ἀλλαγὴ τῶν ἄρθρων, ἂν αὕτη θεωρῆται τακτικωτέρα.

Μέχρι τινός, εἶπεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ἐθεώρουν ὅτι ἡ ἀγόρευσις τοῦ Κ. Χρηστίδου ἔτεινεν εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἄρθρου δευτέρου· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον εἶδον, ὅτι σκοπὸν εἶχε νὰ κάμῃ τὸ ἄρθρον τοῦτο τὸ κυριώτερον τοῦ νομοσχεδίου διὰ τῆς προτάσεώς του, ὡς πρῶτον ἄρθρον ἐν τῷ νομοσχεδίῳ· ἡ γενικὴ ἀπόλυτος ὡς πρὸς τὴν ἀπονομὴν ἐπιτίμων προξενικῶν βαθμῶν, ἢ θέλει φέρει τὴν κατάχρησιν ἐκ μέρους τῶν προξενικῶν τούτων ὑπαλλήλων διὰ νὰ πορίζωνται τὰς ἀναγκαίας δαπάνας εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας των, ἢ θέλει φέρει τὴν ἐξουθένισιν τῶν ἐπιτίμων καὶ τῶν πραγματικῶν βαθμῶν, καὶ θέλει προκαλέσει ἐξ ἀνάγκης τὴν εἰς αὐτοὺς χορήγησιν ἀναλόγων μισθῶν, ὅπως ἡ ἀπονομὴ τιμητικῶν βαθμῶν εἰς ἀξιωματικοὺς προεκάλεσε τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, διότι οἱ ἐπίτιμοι ἀξιωματικοὶ προσέβαλον τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν βαθμῶν, περιφερόμενοι τῇ δὲ κακείσε ραπενδύται, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων πόρων πρὸς διατήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ βαθμοῦ των.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός. Δὲν πρόκειται περὶ γενικῆς ἀπολύτου ὡς πρὸς τὴν ἀπονομὴν ἐπιτίμων βαθμῶν, ἀλλὰ περὶ διατάξεως κανονιζομένης ἀπὸ τὸν νόμον τοῦ

1853. Ὁ νόμος ἐκεῖνος ἐπιτρέπει νὰ χορηγῆται ἐπίτιμος βαθμὸς προξένου εἰς ὑποπρόξενον καὶ ὑποπροξένου εἰς γραμματέα γενικοῦ προξενείου ἢ προξενείου ἢ εἰς προξενικὸν πράκτορα ἀλλὰ μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν· διὰ τῆς διατάξεως δὲ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ζητεῖται ὥστε ἡ Κυβέρνησις, ὅταν ὑπάλληλόν τινα κατέχοντα ἀνώτερον βαθμὸν τὸν μεταφέρῃ εἰς κατωτέραν θέσιν προξενικὴν, νὰ δύναται νὰ διατηρῇ εἰς αὐτὸν τὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὴν πρώτην του θέσιν προξενικὸν βαθμόν· ἡ ἀνάπτυξις τῶν πόλεων καὶ τῶν πρὸς αὐτὰς ἐμπορικῶν καὶ ναυτικῶν σχέσεών μας ἀπαιτεῖ τὸν διορισμὸν ἐν αὐτῇ προσώπου ἀξίου, καὶ κατέχοντος ὑψηλοτέραν θέσιν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις μεταθέτουσα αὐτὸν εἰς τὴν κατωτέραν θέσιν τοῦ διατηρεῖ τὸν πρῶτον του βαθμόν· ἐπὶ παραδείγματι ὅταν ἡ ἀνάπτυξις ὑποπροξενείου τινὸς ἀπαιτήσει τὴν εἰς αὐτὸ ἀποστολὴν προσώπου κατέχοντος θέσιν προξένου, νὰ δύναται ἡ Κυβέρνησις μεταφέρουσα αὐτὸν εἰς τὸ ὑποπροξενεῖον νὰ τηρήσῃ εἰς αὐτὸν τὸν προξενικόν του βαθμόν.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐζήτησε τὴν ἀπάλειψιν τοῦ 2 ἄρθρου, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἔρχεται νὰ κανονίσῃ εἰδικὴν περίπτωσιν, καὶ οὐχὶ νὰ καθιερώσῃ γενικὰς διατάξεις, ὡς εἶναι αἱ τοῦ ἄρθρου δευτέρου.

Ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οὐδεὶς νόμος ἀποκλείει τὴν ἐν τῷ νόμῳ συνύπαρξιν γενικῶν καὶ εἰδικῶν διατάξεων, διότι τότε ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν νόμων ἤθελεν ἐπέλθει ἐπ' ἄπειρον· ἄλλως τε ἡ πρωθύστερος μετάθεσις τῶν ἄρθρων, καθὰ προέτεινέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ ἡ κατάταξις τῶν γενικῶν διατάξεων ὡς ἄρθρου 1, τῶν δὲ εἰδικῶν ὡς ἄρθρου 2, διορθοῖ τὸ πρᾶγμα.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας, ὅτι ὁ ἐπ' ἄπειρον πολλαπλασιασμὸς τῶν νόμων γίνεται οὕτως, ὅταν εἰς τὰς εἰδικὰς διατάξεις προσκολλῶνται καὶ γενικαί τινες, πνιγόμεναι οὕτως εἰπεῖν μεταξὺ τῶν εἰδικῶν, καὶ δὲν συλλέγονται ἐπὶ τὸ αὐτὸ αἱ γενικαὶ διατάξεις· ἀντὶ τοῦ νὰ εὑρίσκηται ἡ γενικὴ αὕτη διάταξις εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, τὸ εἰδικὴν περίπτωσιν κανονίζον, διατί νὰ μὴ προστεθῇ ὡς ἀκροτελεύτιος διάταξις, ἢ ὡς πρόσθετον ἄρθρον εἰς τὸν νόμον ΣΞΒ' τοῦ 1853.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Εἰς τοὺς πρὸ ὀλίγου διορθωθέντας γρίφους τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ἐπέρχονται ἄλλοι, οἱ τοῦ 2 ἄρθρου, ἐπέκτασιν δίδοντες εἰς τὴν διάταξιν τοῦ νόμου 1853 περὶ ἀπονομῆς τιμητικῶν

βαθμῶν. Τὴν διάταξιν ταύτην θεωρῶ ἐπιζήμιον καὶ διὰ τοῦτο ἐκπρύχθην οὐσιαστικῶς κατ' αὐτῆς, πολὺ δὲ περισσότερον πολεμῶ ἤδη, διότι ἔρχεται προσκολλημένη καὶ ὄπισθεν μιᾶς εἰδικῆς διατάξεως· Προτείνω διὰ ταῦτα νὰ ἀναβληθῇ δι' ἄλλοτε ἡ διάταξις αὕτη, διὰ νὰ βασανισθῇ προσηκόντως τῆς σπουδαιότητός της, καὶ νὰ μὴ διέλθῃ ὡς ἐξ ἑφόδου μὲ τὴν εἰδικὴν διάταξιν. Τὸ προκείμενον δὲ νομοσχέδιον νὰ περιορισθῇ εἰς ἓν μόνον ἄρθρον, τὸ πρὸ μικροῦ ψηφισθέν.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Ἐὰν παρουσιάζετο ἀρχὴ μὴ προϋπάρχουσα ἐν τῇ νομοθεσίᾳ μας, ἤθελεν ἔχει δίκαιον ὁ προαγορεύσας νὰ ζητῇ τὴν ἀναβολὴν πρὸς πλείονα ἡμῶν σκέψιν· ζητεῖται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἀπονομὴ ἐπιτίμων βαθμῶν εἰς προξενικοὺς ὑπαλλήλους μεταφερομένους εἰς κατωτέρας θέσεις ἀπὸ τὰς ἀνωτέρας, ἃς πρότερον κατεῖχον· ἡ Κυβέρνησις συμφέρον ἔχει νὰ φροντίζῃ ἵνα ἀντιπροσωπεύηται ἐπαξίως, θέλει δὲ φροντίσει περὶ τῆς καταλλήλου αὐτῶν ἀπονομῆς. Καὶ ἂν διὰ νόμου ἐδώσαμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ πρέσβεις, ὅπου θέλει, δυσκολευόμεθα σήμερον νὰ τῇ ἐπιτρέψωμεν νὰ δίδῃ ἕνα τίτλον τιμητικὸν προξένου, ἐνῷ τὸ συμφέρον τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας μας ἀπαιτεῖ νὰ ἐνισχύωνται αἱ προξενικαὶ ἀρχαὶ μὲ ἕνα τίτλον ἀξιοπρεπῆ;

Καὶ τελευταῖον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξήγησεν, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον σκοπὸν ἄλλον δὲν ἔχει, εἰμὴ τὸ νὰ δύναται ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸν ὑπάλληλον, τὸν ἔχοντα μὲν βαθμὸν προξενικὸν ἀνώτερον μεταφερόμενον δὲ εἰς κατωτέραν θέσιν, νὰ διατηρήσῃ τὸν ὁποῖον οὗτος κατεῖχεν ἀνώτερον βαθμόν.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 2 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει, ἀλλὰ μετέβαλε τὴν τάξιν του καταστήσασα αὐτὸ πρῶτον, τὸ δὲ πρὸ μικροῦ ψηφισθὲν πρῶτον ἔθεσεν δεύτερον.

Ἀναγνωσθὲν τὸ 3 ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Β. Χρηστακόπουλον καὶ Δ. Χατζίσκου ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 24 ἀπέναντι 3 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλον		Γείκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Κωνσταντίνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λύντος		Γσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ο	Δημήτριος Χατσίσκος	Ο
Βατίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικολ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικολ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Κωνσ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ο
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης	Ν

Ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον καθὼς ἐτροποποιήθη ὡς ἑξῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ βαθμὸς γενικοῦ προξένου δύναται ν' ἀπονεμηθῇ ἐπὶ τιμῇ εἰς προϊστάμενον προξενείου, ὅστις κατεῖχεν ἤδη θέσιν γενικοῦ προξένου.

Ὡσαύτως δύναται καὶ ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ 12 ἄρθρῳ τοῦ ἄρτι μνημονευθέντος νόμου, νὰ ἀπονεμηθῇ ἐπὶ τιμῇ ὁ βαθμὸς προξένου εἰς προϊστάμενον ὑποπροξενείου, ὡς καὶ ὁ ὑποπροξένου εἰς γραμματέα γενικοῦ προξένου ἢ προξένου, καὶ εἰς προξενικὸν πράκτορα, ὅστις εἰς προξενικὴν

ὑπηρεσίαν ἡ ἄλλην εἶχε ἕδραν ἀνώτερον, τῆς ὁποίας κατέχει προξενικῆς θέσεως.

Ἄρθρον 2. Ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου μετατίθεται ἐκ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καὶ ἑπομένως τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς γενικὸν προξενεῖον καταταττόμενον εἰς τὴν Α'. κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ΣΞΒ' νόμου τῆς 25 Βρίου 1853. Τὸ δὲ μέχρι τοῦδε γενικὸν προξενεῖον ἐν Καΐρῳ μεταβάλλεται εἰς προξενεῖον, καταταττόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικοῦ προξενείου κανονίζεται, ὡς ὡρίσθη ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ διαληφθέντος νόμου, διὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον. Ἀρχεται δὲ ἀφ' ἧς παύσῃ ἡ ἀναστολὴ ἐκείνου τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 3. Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὑπὸ τῶν λῃστῶν φονευθέντος ὑπολοχαγοῦ Ι. Μέγα, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆ ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ἐγένετο μυστικὴ ψηφοφορία ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ Γ. Καρακατζάνη καὶ Ν. Μαυρομιχάλη, ἐκ ταύτης δὲ συνήχθη ὅτι ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 παμψηφεί).

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἐπαναληφθείσης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς αὐτῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἐπίσης τὸ σύνολον διὰ ψήφων 27)παμψηφεί).

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 30 Ἰουλίου ε. ε.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί)

κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Δ. Χατζίσκου καὶ Ρ. Παλαμιδῆ.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	. .	Γαΐτας Καρακατζάνης	. . Ν
Ἀναγν. Δεληγιαννης	. . . .	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης	. . .	Ἀδάμ Δούκας	. . . . . Ν
Ἰω. Θ. Καλοκοτρώνης	. . .	Ἄγιος Κανελλόπουλος	. . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	. .	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . .
Ἀναστάσιος Λύντος	. . . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. . Ν
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . Ν	Μ. Α. Καΐρης	. . . . . Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . Ν	Ἀντών. Κριεζῆς	. . . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . .	Δημήτριος Πλαποῦτας	. . Ν
Νικόλ. Πραστακάκης	. . .	Ἰωάννης Σταΐκος	. . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Ρικάρδος Τζιώρτζ	. . . .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . Ν	Δημήτριος Χατσῖσκος	. . Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	. . Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . . Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. .
Γεώργιος Ψύλλας	. . . . Ν	Παναγ. Αὐδωρίκης	. . . Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . . Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . .	Κωνς. Προβιλέγιος	. . . Ν
Ἀθανάσιος Αὐδωρίκης	. . . Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	. . . Ν	Σπῦρος Μίλιος	. . . . . Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . Ν	Ῥῆγας Παλαμιδῆς	. . . . Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	. . . Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτη	Ν

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1 ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας παρετήρησεν, ὅτι τὸ γ'. ἐδαφ., ὅπως εἶναι ἐκπεπρασμένον, εἶναι ἀσαφές. «Τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, τῶν μελισσίων, τῶν οἰκοδομῶν καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων» ἐννοεῖ τὸ ἥμισυ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον εἰσπράττει τὸ δημόσιον, ἢ ἐννοεῖ ποσὸν ἕτερον ἴσον μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου κτλ. δηλ. 50 τοῖς 0|0 ἐπὶ τοῦ ἀμέσου φόρου κτλ.

Ἐνταῦθα ἀπαντήσαντος τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ὅτι ἐννοεῖ τὸ δεύτερον δηλ. ποσὸν ἴσον μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων κτλ. ὁ ἀγορεύων ἐξηκολούθησε. Διὰ νὰ ἦναι σαφὴς ἡ διάταξις καθὼς εἴπατε εἰς τὸν προηγούμενον παράγραφον « πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων κτλ. » καὶ δὲν εἴπατε 1|20 ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων, οὕτως ἔπρεπε νὰ εἰπῆτε 50 τοῖς 100 ἐπὶ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων κτλ. ἢ νὰ εἰπῆτε « ποσὸν ἴσον μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων κτλ. »

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργός. Τὴν σαφήνειαν τοῦ νόμου δὲν δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν ὅταν λαμβάνωμεν τὰ ἄρθρα ἢ καὶ τὰ ἐδάφια τῶν ἄρθρων μεμονωμένα, ἀλλ' ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν ὅλον νόμον· οὕτως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἀ §. τοῦ ἄρθρου 1 λέγοντα, ὅτι διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ λιμένος Νάξου ἐπιβάλλονται φόροι, τότε τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων κτλ. θὰ εἰπῇ ποσὸν νέον ὕδη ἐπιβαλλόμενον καὶ ἴσον μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων κτλ., διὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον εἶναι σαφέστατον καὶ δὲν χρήζει τροπολογίας.

Μετὰ τὴν γενομένην ταύτην διασάφησιν ὑπὸ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει, διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθὲν τὸ 2 ἄρθρον ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 3 ἄρθρου ὁ Κ. πρόεδρος παραχωρήσας τὴν ἕδραν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀντιπρόεδρον Κ. Β. Χρηστακόπουλον ἔλαβε τὸν λόγον καὶ εἶπεν· διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου χορηγεῖται ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου συνδρομὴ πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ λιμένος τῆς Νάξου ἓξ χιλιάδων δραχμῶν ἐτησίως καὶ ἐπὶ πέντε ἔτη, δηλ. χορηγεῖται 30,000 δραχ. συνδρομὴ ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου· ἀλλ' ἂν ἐν τῷ διαστήματι τῶν πέντε ἐτῶν ἡ ἀνακαίνισις τοῦ λιμένος ἢ δὲν ἤρχισεν, ἢ καὶ ἂν ἤρχισεν ἡ πρόοδος αὐτῆς εἶναι ἀσήμαντος, ἡ συνδρομὴ αὕτη τῆς Κυβερνήσεως δὲν πρέπει νὰ ἀπωλεσθῇ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια ἐν τῷ νόμῳ περὶ τῆς ἐπιστροφῆς της εἰς τὸ Δημόσιον.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι τὸ δημόσιον δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν θέσιν τῶν φορολογουμένων, πληρονόντων ἀνεξετάστως εἴτε γίνονται εἴτε δὲν γίνονται δαπάναι. Τὸ δημόσιον ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέλει χορηγεῖ τὴν συνδρομὴν ὅταν ἀρχίσῃ ἡ ἐργασία καὶ βλέπει ταύτην προβαίνουσαν, ὅταν ὅμως

ἡ ἐργασία τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος δὲν γίνεται τότε δὲν πληρόνει, ὥστε πᾶσα ἄλλη πρόνοια ἐν τῷ νόμῳ εἶναι περιττή.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· Οὐ μόνον τὴν συνδρομήν του δικαιοῦται νὰ ἀναστείλῃ τὸ δημόσιον, ἐὰν δὲν γίνῃ ἔναρξις τῆς ἀνακαινίσεως, ἀλλὰ καὶ τοὺς φόρους αὐτοὺς δικαιοῦται νὰ ἀναστείλῃ.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας, ὅτι ἡ παρατήρησις τοῦ Κ. Μοναρχίδη εἶναι ὀρθὴ καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια ἐν τῷ νόμῳ, καθόσον δὲν ὑπάρχει διάταξις τις ὁρίζουσα ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀναστέλλει τὴν συνδρομήν της ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἔργον τῆς ἀνακαινίσεως δὲν προβαίνει.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος. Ἐὰν τις λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι τὰ δημοτικὰ συμβούλια ἐκτιμῶντα τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος οἴκοθεν ἐπέβαλον φόρους, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι πᾶσα Κυβέρνησις συμφέρον ἔχει νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἐκτέλεσιν κοινωφελῶν ἔργων, τότε οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ δυσπιστία ὡς πρὸς τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου, ἐφ' ὅσον τὰ μέσα ἐπιτρέπουσι τοῦτο· ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἐξακισχιλιόδραχμον συνδρομὴν τοῦ δημοσίου, ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἴδῃ ὅτι τὸ ἔργον δὲν προβαίνει, παρὰ τὰς προσδοκίας ὅλων, τότε ἀναστέλλει ταύτην· οὐ μόνον δὲ δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν χορήγησιν ταύτην, ἀλλὰ καὶ εὐθύνην ἔχει ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μοναρχίδης· καὶ κατὰ τὴν ἐμὴν ἐκτίμησιν, καὶ καθ' ἃς ἔσχον πληροφορίας ἀπὸ ἀνθρώπους εἰδικὰς γνώσεις ἔχοντας ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων, ἡ κατασκευὴ λιμένος εἰς μέρος ἀνοικτόν, ὡς εἶναι ὁ τῆς Νάξου, εἶναι καὶ δύσκολος καὶ πολυδάπανος· ὥστε ἐκ προοιμίων μικρὰς ἔχω ἐλπίδας περὶ τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τούτου· φοβοῦμαι δὲ μήπως καὶ ἡ συνδρομὴ τῆς Κυβερνήσεως δαπανηθῇ εἰς μάτην, καὶ οἱ ἐπιβαλλόμενοι φόροι χρησιμεύσωσιν ὡς μέσον ὠφελείας τινῶν καὶ καταπιέσεων ἄλλων. Μόλα ταῦτα θέλω ὑπερψηφίσει τοῦ νομοσχεδίου τούτου, διὰ νὰ μὴ ἐνισχύωνται οἱ διαδίδοντες ὅτι ὁ λαὸς ἐπιθυμεῖ τὰς βελτιώσεις, καὶ πρὸς τοῦτο μάλιστα αὐθόρμητος ἐπιβάλλει ἑκατῷ φόρον, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπέρχεται εἰς ἐνίσχυσίν του, ἑπομένως κοινωφελῆ ἔργα διὰ τοῦτο δὲν καταρτίζονται.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης· δὲν πρέπει νὰ παραπείνωμεν πλέον τοῦ δέοντος εἰς τινας περιστάσεις τὸ δικαίωμα τοῦ νομοθετεῖν, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ τὸ περιστείλλω-

μεν εἰς ἄλλας. Διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐκανονίσαμεν τοὺς φόρους καὶ τὴν διαχείρισιν· διὰ τοῦ 5 ἄρθρου παρακατιὼν συσταίνεται ἐρορευτικὴ ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἐκ τοῦ ἐπάρχου, ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήτεως, καὶ ἑνὸς ἑτέρου ἐκλεγομένου παρὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου Νάξου· Ὑπολείπεται ἀκόμη καὶ τὸ τῆς ἐκτελέσεως διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἀρίνεται εὐρὺς κύκλος εἰς τὴν νομοκτελεστικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐξάσκησιν τῶν καθηκόντων της· πᾶσα περαιτέρω διάταξις πρὸς ἀναστολὴν τῆς συνδρομῆς τοῦ δημοσίου, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἔργον δὲν προβαίνει, εἶναι περιττή. Ἐνταῦθα παρατηρήσαντος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ψύλλα ὅτι καλὰ εἶναι νὰ ὑπάρχῃ ἓν ἄρθρον κυρωτικὸν λεγόμενον, δι' οὗ νὰ ἀναστέλληται ἡ συνδρομὴ τοῦ δημοσίου, ὅταν τὸ ἔργον δὲν προβαίνει, καὶ τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ ἀντιπαρατηρήσαντος ὅτι τὸ 5 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κυρωτικὸν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 6 ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδας παρετήρησεν· οἱ φόροι δὲν δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσιν εἰμὴ διὰ νόμου ψηφιζομένου ὑπὸ τῶν Βουλῶν· διὰ τοῦ προκειμένου ὅμως ἄρθρου ζητεῖται ἡ ἐπέκτασις τῆς φορολογίας καὶ πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένης πενταετίας διὰ Β. διατάγματος. Τοιαύτη διάταξις εἶναι πρωτοφανὴς, δυναμένη νὰ ἔχῃ συνπείας πολλὰς· ἀπεκδύει τὰς Βουλὰς τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐπιβάλλειν φόρους, καὶ ἐπιτρέπει τὴν παράτασιν τῆς φορολογίας δηλ. τὴν φορολογίαν διὰ Β. διατάγματος. Ἐὰν τὸ ἔργον προοδεύσῃ, καὶ οἱ ἐπὶ πενταετίαν ἐπιβαλλόμενοι φόροι δὲν ἀρκέσωσιν εἰς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου, ἂς ζητηθῇ πάλιν ἀπὸ τὰς Βουλὰς ἡ παράτασις τῆς φορολογίας, αὗται δὲν θέλουσιν ἀρνηθῆ ταύτην, ἐὰν τὸ ἔργον προοδεύῃ, διὰ τί ἡ τόση δυσπιστία πρὸς τὰς Βουλάς; φρονῶ διὰ ταῦτα ὅτι Κ. Πρωθυπουργὸς θέλει συγκατατεθῆ εἰς τὸ νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις τοῦ 6 ἄρθρου, ἡ τὴν παράτασιν τῆς φορολογίας καὶ πέραν τῆς πενταετίας διὰ Β. διατάγματος ἐπιτρέπουσα, καὶ νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχῃ.

Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 120 τοῦ περὶ δήμων νόμου, εἶπεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως ἀπαιτεῖται

εἰς τὸν διορισμὸν νέων ἐμμέσων ἢ αὐξήσεων δημοτικῶν φόρων. καὶ εἰς τὴν ἀνανέωσιν τῶν ἐμμέσων δημοτικῶν φόρων, ἀφ' οὗ παρῆλθεν ἡ προθεσμία ἐφ' ὧν ἴσχυον.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. πρωθυπουργός. Συμφωνῶ ὅτι ἡ ἐπιβολὴ φόρου γενικοῦ πρέπει νὰ γίνηται διὰ νόμου ψηφιζομένου ὑπὸ τῶν Βουλῶν, διότι αὗται ἀντιπροσωπεύουσι τὸ ἔθνος· ἀλλ' ὅταν πρόκηται περὶ παρατάσεως εἰδικοῦ φόρου, φόρου δηλ. ἐπιβαλλομένου εἰς ἕνα δῆμον, τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ὁποίου ἐζήτησαν τὰ ἀντιπροσωπεύοντα τὸν δῆμον ἐκεῖνον συμβούλια δημοτικὰ καὶ ἐπαρχιακὰ, διὰ θεραπείαν ἀνάγκης τινὸς, αἱ δὲ Βουλαὶ ζητήσασαι παρεδέχθησαν ἅπαξ ἀναγνωρίσασαι τὴν ἀνάγκην, φρονῶ ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην παράτασιν τοῦ φόρου δὲν πρέπει νὰ ἀπασχολῶνται αἱ Βουλαί, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀρεθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ Β. διατάγματος, ἄλλως τε ἡ παράτασις δὲν δύναται νὰ ἦναι εἰμὴ βραχυπρόθεσμος, καθόσον ἡ παράτασις δίδεται πρὸς συμπλήρωσιν ποσοῦ ἀναγκαίου διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἔργου, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἤρκεσεν ὁ προϋπολογισθεὶς χρόνος τῆς φορολογίας.

Αἱ Βουλαὶ ἀρχικῶς γνωρίζουσι τοὺς λόγους δι' οὓς ἐπιβλήθη ἡ φορολογία ἐκείνη ἡ εἰδική, καὶ ἔδοσαν τὴν συγκατάθεσίν των· τὸ νὰ ἔρχεται ἑκάστοτε εἰς τὰς Βουλὰς ἡ παράτασις τῆς φορολογίας ταύτης εἶναι φρονῶ περιττὸν, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀρεθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ παράτασις διὰ Β. διατάγματος· ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν περιστάσεων θέλει κάμνει χρῆσιν.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας. Καλὸν ἦτο, κατ' ἐμὲ, ἐὰν δὲν ἦτο δύσκολον νὰ ἐψηφίζοντο ἐνταῦθα οἱ πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ λιμένος ἐπιβαλλόμενοι οὗτοι φόροι κατ' ἔτος καὶ οὐχὶ ἐπὶ πενταετίαν, διότι αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ καὶ ἄλλαι κοσμογήϊναι περιστάσεις κάμνουσιν ὥστε ὅ,τι σήμερον θεωρεῖται φόρος ἐλαφρὸς κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος νὰ θεωρῆται φόρος βαρύς· καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀπερασίσθη νὰ ψηφίζωνται κατ' ἔτος οἱ γενικοὶ τοῦ Κράτους φόροι· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ γενικὸν ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν μερικῶν, πρέπει καὶ διὰ τὸ μέρος νὰ γίνηται ὅ,τι καὶ διὰ τὸ ὅλον. Εἰς ὑποστήριξιν τῆς διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἐπεκαλέσθη ὁ Κ. ὑπουργὸς, ὅ,τι εἰς συνάδελφός μας ἐπεκαλέσθη δηλ. τὸ 120 ἄρθρον τοῦ δημοτικοῦ νόμου· ἀλλ' ἡ διάταξις τοῦ νόμου ἐκείνου δὲν ἰσχύει σήμερον. Τὸ Σύνταγμα σιωπᾷ περὶ τινων πραγμάτων, ἀλλ' ἡμεῖς αἰτίνες ἐκλήθημεν φύλακες αὐτοῦ καὶ οἱ ἀναπτύσσοντες εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέ-

σως τὰς ἀρχάς του, πρέπει νὰ εἴμεθα προσεκτικοί, ὥστε νομοθετοῦντες νὰ εἴμεθα συνεπεῖς εἰς τὸ γράμμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ συντάγματος· ὅτι ἡ διάταξις ἐκείνη τοῦ δημοτικοῦ νόμου δὲν ἰσχύει, ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ζητεῖ διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ παράτασις τῆς φορολογίας, ἐν ᾧ ἂν ἴσχυεν τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο τοῦ δημοτικοῦ νόμου, δὲν εἶχον ἀνάγκην νὰ ζητῶσι σήμερον δικαίωμα ὃ τοῖς παραχωρεῖ ἄλλος νόμος.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· εἰς τὸν συνταγματικὸν μας βίον ὑπάρχουσι πράξεις τῆς Κυβερνήσεως κανονίσασαι τὰ περὶ ἐμμέσων φόρων καὶ τινων ἀρέσεων, πρὸς ποσισμὸν τῶν τακτικῶν καὶ ἐτησίων δαπανῶν τῶν δήμων, διὰ νόμου ἐπετράπη ἵνα ἡ Κυβέρνησις κανονίζῃ διὰ διατάγματος τοὺς φόρους τούτους, προηγουμένου ψηφίσματος τῶν δημοτικῶν συμβουλίων καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, καὶ πλέον μὲν τοῦ ἑνὸς ἔτους μέχρι τετραετίας τὸ πολύ, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ ἀνωτάτου ὅρου ὃν ὁ νόμος ἔθεσεν·

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ, ὅτι οἱ ἐγκεκριμένοι ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν δημοτικῶν συμβουλίων φόροι παρατείνονται καὶ διὰ Β. διατάγματος, διότι τί ἄλλο ἔχουσι τὰ Βουλευτικὰ σώματα νὰ ἐξετάσωσι εἰμὴ τὰς ἀνάγκας ἃς ἅπαξ ἀνεγνώρισεν ἡ ἐπικράτεια, ἐξηκολούθησεν ὁ ἀγορεύων· ἤθελεν εὑρεῖ εὔρημα μέγα, ἐὰν ἐπαληθεύεν ἡ ἰδέα τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ· κατ' ἀναλογίαν τότε περιττὸν ἤθελεν εἶσθαι τὰ νομοθετικὰ σώματα νὰ ψηφίζωσιν ἑκάστοτε φόρους, ἀφ' οὗ ἅπαξ ἐγνώρισαν τὰς ἀνάγκας καὶ ἐψήφισαν τοὺς γενικοὺς φόρους καὶ τὸν προϋπολογισμόν, πρὸς τί νὰ συζητῶσι κατ' ἔτος αὐτούς, ἐν ᾧ συζητήσαντα ἅπαξ τοὺς ἐψήφισαν, διότι ἀνεγνώρισαν τὴν ἀνάγκην· ὁ τρόπος μάλιστα οὗτος ἐφαρμοζόμενος φέρει τὴν οἰκονομίαν εἰς χιλιάδας δραχμάς, αἵτινες δαπανῶνται σήμερον δι' ἀποζημιώσεως τῶν Βουλῶν· μὴ ἀκούετε αὐτούς, οἵτινες ῥίπτουν αὐτὰ τὰ ἀναστρεπτικὰ σχέδια, μὴ δεικνύητε δυσπιστίαν, τὴν ὁποίαν τίποτε δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ, πρὸς τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἀλλὰ συναινέσατε εἰς τὴν ἀπάλειψιν τῆς διατάξεως ταύτης ἀπὸ τοῦ **6** ἄρθρου· ἐὰν ἡ ἐπὶ πενταετίαν παραχωρουμένη εἴσπραξις τῶν φόρων δὲν ἀρκέσῃ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ ζητήσῃ ὀλίγον πρὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς πενταετίας τὴν παράτασιν ταύτης, καὶ αἱ Βουλαὶ δὲν θέλουσιν ἀρνηθῇ ταύτην· ἀλλ' ἀπὸ

τοῦδε νὰ ζητῆται ἡ ἐπ' ἄπειρον παράτασις τῆς φορολογίας διὰ Β. διατάγματος εἶναι ἄτοπον.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. πρωθυπουργός· ἡ ἀρχὴ τοῦ προλαλήσαντος καταστρέφεται, ὅταν λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐψηφίσαμεν πρὸ μικροῦ τὴν εἰδικὴν ταύτην φορολογίαν διὰ πενταετίαν, καὶ οὐχὶ δι' ἓν ἔτος, ὅπως ψηφίζομεν τὴν γενικὴν τοῦ Κράτους φορολογίαν.

Ἐνταῦθα τινὸς παρατηρήσαντος ὅτι ἡ παράτασις φόρων ὡρισμένων διὰ Β. διατάγματος ὑπάρχει προαποφασισμένη καὶ δι' ἄλλου προγενεστέρου νόμου, τοῦ περὶ φορολογίας διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας ἐν Σύρῳ, ἂν δὲν ἀπατᾶται, ἑτέρου δὲ ἀμφισβητήσαντος τοῦτο. Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν· τὸ **52** ἄρθρον τοῦ συντάγματος λέγει· « οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται, ἐὰν προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· » ἐννοεῖ τοὺς γενικοὺς φόρους ἢ καὶ τοὺς δημοτικούς; τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ἀπαράλλακτον μὲ τὸ τοῦ συντάγματος τῆς Γαλλίας, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ γαλλικὸν ἄρθρον ἀπαιτεῖ νὰ ψηφίζωνται ἐτησίως οἱ ἄμεσοι φόροι, ἐν ᾧ τοιοῦτος περιορισμὸς δὲν ὑπάρχει κατὰ τὸ ἡμέτερον· τὸ ἑπόμενον δὲ ἄρθρον τοῦ ἡμετέρου συντάγματος **53** ὁρίζει, ὅτι αἱ Βουλαὶ ψηφίζουσι κατ' ἔτος τὸν προϋπολογισμόν, ἐν τῷ ὁποίῳ σημειοῦνται ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους· συνεπάγεται δὲ ἐκ τούτου, ὅτι ἂν καὶ οἱ φορολογικοὶ νόμοι δύνανται νὰ κανονισθῶσι διὰ πολλὰ ἔτη, δὲν ἰσχύουσιν ὅμως ἐὰν δὲν γίνεται μνεία αὐτῶν κατ' ἔτος ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Εἰς τὴν Γαλλίαν τὸ περὶ φορολογίας ἄρθρον τοῦ συντάγματος τὸ ἐρήρμοσαν καὶ εἰς τοὺς δημοτικοὺς φόρους, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ νομοθετικὰ σώματα δὲν ψηφίζωσιν ὡρισμένον ποσόν, καθὼς γίνεται διὰ τοὺς γενικοὺς φόρους, ἀλλ' ὁρίζουσι τὸν ἀνώτατον τῆς φορολογίας ὅρον, τὰ δὲ δημοτικὰ συμβούλια ἐντὸς τοῦ ἀνωτάτου τούτου ὅρου κανονίζωσι τοὺς φόρους. Τὸ σύστημα τῆς Γαλλίας καὶ ἡμεῖς παραδέχθημεν διὰ τοῦ νόμου τοῦ **1847**, καθ' ὃν ψηφίζουσι τὰ νομοθετικὰ σώματα τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς φορολογίας, τὰ δὲ δημοτικὰ συμβούλια ὁρίζουσιν αὐτὴν ἐντὸς τοῦ ἀνωτάτου ὅρου, ἐγκρινομένην διὰ Β. διατάγματος, ὥστε φόροι ἐνισοῦται καὶ οἱ γενικοὶ καὶ οἱ δημοτικοί, μὲ τὴν ὁποίαν ἐξέθηκα διαφοράν, τοῦ ὅτι οἱ δημοτικοὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐπὶ τῷ ἀνωτάτῳ ὅρῳ, κανονίζουσι δὲ τούτους τὰ δημοτικὰ συμβούλια κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ δήμου

ἐντὸς τοῦ ἀνωτάτου ὅρου, καὶ ἐγκρίνει ἔπειτα τούτους Β. διάταγμα. Εἰς ἐκτάκτους ἀνάγκας τῶν δήμων ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ προσδιορίζωνται διὰ νόμου καὶ ἄλλα ποσὰ φορολογίας, ἐκτὸς τῶν ψηφισθέντων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτάτου ὅρου. Εἰς τινας τοιούτους εἰδικοὺς νόμους φορολογίας ἐπετράπη ἡ διὰ Β. διατάγματος παράτασις αὐτῆς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς διαρκείας τοῦ φόρου, ἐὰν ἤθελε κριθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀναγκαία ἡ φορολογία αὕτη πρὸς θεραπείαν τῶν ἐκτάκτων ἀναγκῶν δι' ἃς ἐνομοθετήθη· εἰς τινας δὲ εἰδικοὺς νόμους δὲν ἐπετράπη· τὸ τοιοῦτον δὲ Β. διάταγμα δι' οὗ παρατείνεται ἡ φορολογία, ὡς γενόμενον κατ' ἐντολὴν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, εἶναι δευτερεύων νόμος καὶ οὐχὶ διάταγμα ἁπλοῦν. Καὶ τῷ ὄντι εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις τὰ νομοθετικὰ σώματα δύνανται νὰ ἀναβέπωσιν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τὸν προσδιορισμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀνάγκης, ἑπομένως τὴν διὰ Β. διατάγματος παράτασιν τῆς φορολογίας ἐκείνης· ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο πρέπει νὰ ὑπαγορεύηται τὸ τοιοῦτον μέτρον ἀπὸ τὸ κοινὸν συμφέρον τὸ προφανῶς ἀποδεδειγμένον· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ τοιοῦτον ἀποδεδειγμένον συμφέρον δὲν ὑπάρχει· ἐκτὸς τῶν ἀναφερθέντων λόγων, ἀνάγκη ἀκόμη νὰ γνωρίζωσι μετὰ πέντε ἔτη τὰ νομοθετικὰ σώματα εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκεται τὸ ἔργον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐψήφισαν τὴν φορολογίαν, καὶ ἂν ἦναι ἀνάγκη νὰ παρατείνωσι καὶ διὰ πόσον καιρὸν τὴν φορολογίαν. Τὸ ἀποδεδειγμένον ἐνταῦθα συμφέρον τῆς ἐπικρατείας ἀπαιτεῖ νὰ ὑποθληθῇ νόμος περὶ παρατάσεως τῆς φορολογίας, διὰ νὰ ἐκτιμήσωσι τὸ ἔργον αἱ Βουλαί· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἐπέρχωνται βραδύτητες εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, τὸ ὑπουργεῖον καὶ πρὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς πενταετοῦς διαρκείας τῆς φορολογίας δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν παράτασιν, ἐὰν τὴν θεωρῇ ἀναγκαίαν.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· ὁ ὑπὸ συζήτησιν φόρος δὲν εἶναι ὡς ὁ κανονιζόμενος ἀπὸ τὸν νόμον τοῦ **1847** περὶ δημοτικῶν ἐτησίων φόρων, διότι ἐκεῖνος μὲν εἶναι κυρίως ἐπὶ τῶν ὠνίων καὶ εἰν ἀνάγκη ἐπί τινων ἐμμέσων φόρων, οὗτος δὲ εἶναι ἰδίως ἐπὶ τῶν ἀμέσων, καὶ ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς ναυτιλίας καὶ ἐμπορίας· ἐπιβάλλεται δὲ οὐχὶ διὰ τὰς τακτικὰς ἐνιαυσίους ἀνάγκας τοῦ δήμου, ἀλλὰ δι' ἐκτάκτων ἀνάγκην.

Προσέθηκεν ὁ Κ. πρωθυπουργός· ἡ παράτασις τοῦ φόρου τὴν ὁποίαν ζητεῖ τὸ ἄρθρον διὰ Β. διατάγματος, ἐὰν τὸ ἔργον δὲν περαιωθῇ ἐντὸς τῆς πενταετοῦς διαρκείας τοῦ φόρου, βεβαίως

δὲν θέλει εἶσθαι μακροχρόνιος· ὑπελογίσθη ὅτι διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων ἐντὸς τῆς πενταετίας φόρων θέλει ἀποπερατωθῇ τὸ ἔργον, ἀλλ' ἂν δὲν περατωθῇ, κριθῇ δὲ ἀναγκαία ἡ ἐπὶ μικρὸν ἔτι παράτασις τῆς φορολογίας, ἐπὶ ἀνθρώπων μάλιστα ζητούντων αὐτὴν καὶ ἐπιβαλλόντων αὐτὴν εἰς ἑαυτοὺς διὰ τῶν δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, διὰ τί νὰ μὴ ἐπιτραπῇ ἡ διὰ Β. διατάγματος παράτασις τῆς φορολογίας πρὸς διευκόλυνσιν τῆς Κυβερνήσεως.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας· ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου περὶ παρατάσεως τῆς φορολογίας διὰ Β. διατάγματος, εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον ἀνάγκη νὰ ἀπαλειφθῇ, καθόσον διατρουμένης τῆς διατάξεως ταύτης δύναται νὰ παραταθῇ ἡ φορολογία διὰ Β. διατάγματος καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τῶν συμβουλίων.

Ἐπειδὴ, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. πρωθυπουργός, ἡ ἀρχὴ αὕτη τῆς παρατάσεως τῶν φόρων διὰ Β. διατάγματος εἶναι καθιερωμένη εἰς τὸν δημοτικὸν νόμον, διὰ νὰ μὴ τυχὸν καταστραφῇ αὕτη, ἐμμένω εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ ἄρθρου ὅπως ἔχει.

Παρατηρήσαντος τινὸς ὅτι ὁ δημοτικὸς νόμος δὲν ἰσχύει ἀπέναντι τοῦ συντάγματος, ὁρίζοντος ὅτι ἡ φορολογία ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῶν Βουλῶν, καὶ οὐχὶ διὰ Β. διαταγμάτων, ἑτέρου δὲ ὅτι ἡ φορολογία, περὶ ἧς πρόκειται, δὲν εἶναι δημοτική, ὥστε ἐπὶ ταύτης δὲν ἰσχύει ὁ δημοτικὸς νόμος, ἀλλ' οὔτε καὶ παραβιάζεται ἀπαλειφομένης τῆς διατάξεως περὶ παρατάσεως τῆς φορολογίας διὰ Β. διατάγματος, ὁ πρωθυπουργὸς συγκατετέθη εἰς τὴν προτεινομένην ἀπάλειψιν, ἡ δὲ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον διὰ χειροτονίας καθὰ ἐτροπολογήθη· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον 6 ὡς ἑξῆς.

Ἡ εἰσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον **1** φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων **26** (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνολου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . .	Γεώργ. Κουντουριώτης . . .
Ἀναγν. Δεληγιάννης	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .

Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Ἀδάμ. Δούκας	
Ἀναστάσιος Λόντος		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Τάτζης Μαγγίνας	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Χαράλ. Παπαπολίτης		Μ. Α. Καΐρης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀντών. Κριεζῆς	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Σπυρ. Τρικούπης		Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἰωάννης Στάϊκος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτριος Χατσίσκος	N
Νικόλ. Χρυσόγελος		Δημήτριος Χρηστίδης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Νικόλαος Μαυρομμάτης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Παναγ. Λιδωρίκης	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Κωνστ. Προβιλέγιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	N

Ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον καθὰ ἐτροποποιήθη ὡς ἑξῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῆς γύρωθεν τοῦ λιμένος Νάξου ἀρχαίας προκυμαίας, τὴν καθάρισιν τοῦ λιμένος, τὴν κατασκευὴν αἰμασιᾶς, καὶ τὴν ἰσοπέδωσιν τῆς παραλίας ὁδοῦ ἐπιβάλλονται οἱ ἑξῆς φόροι καὶ προσωπικαὶ ἐργασίαι.

Α. Πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τῶν κτημάτων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν τοῦ δημοσίου τῆς νήσου Νάξου.

Β'. Τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, τῶν μελισσίων, τῶν οἰκοδομῶν, καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων.

Γ'. Τέσσαρα ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ἑκάστης οἰκογενείας τῶν κατοίκων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὁδοποιΐας νόμου.

Δ'. Εἴκοσι δραχμὰς τὸν Β. πῆχυν τοῦ κατὰ μῆκος προσώπου τῶν ἐφ' ἑκάστου τῶν παραλίων οἰκοπέδων οἰκοδομημένων

καὶ μή. Τὸν φόρον τοῦτον θέλουν πληρώσει ἅπαξ οἱ ἰδιοκτῆται εἰς πέντε ἐτησίας ἴσας δόσεις.

Ε'. Δέκα λεπτὰ τὸν τόνον κατ' ἔτος ἐφ' ὅλων τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα τῆς Νάξου πλοίων.

Ἄρθρον 2. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ φόρων γίνεται συναμα μὲ τὴν τῶν δημοσίων παρὰ τῶν ἁρμοδίων δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπ' ἀμοιβῇ 1 τοῖς 0|0 ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ. Ἐφαρμόζονται δὲ ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων τούτων αἱ διατάξεις τῶν νόμων κατὰ τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημοσίους ὑπολόγους.

Ἄρθρον 3. Χορηγεῖται ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου συνδρομὴ πρὸς ἀπαπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἐξ χιλιάδων δραχμῶν, ἀριθ. 6,000 ἐτησίως καὶ ἐπὶ πέντε ἔτη, αἵτινες θέλουν καταχωρεῖσθαι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἄρθρον 4. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Νάξου νὰ δανεισθῇ παρὰ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης, ἢ παρ' ἄλλου δανειστικοῦ καταστήματος, τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια διὰ τὴν ἔναρξιν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει τῶν ἀνωτέρω φόρων.

Ἄρθρον 5. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα· θέλει δὲ ἐφορεύει ἐπ' αὐτῆς ἐπιτροπή, συγκειμένη ἐκ τοῦ Ἐπάρχου ὡς προέδρου, ἑνὸς μέλους διορζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἑτέρου ἐκλεγομένου παρὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου Νάξου.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θέλουν κανονισθῇ διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 6. Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου
Αθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν

α) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἀνδρέου Χατζῆ Ἀναργύρου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀδείας ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

β') Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Παππαγιάννη ὡς καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, καὶ σκεφθεῖσα ἐπ' αὐτοῦ, εὑρίσκει τὴν συνταχθεῖσαν σύμβασιν παρέχουσαν οὐκ εὐκαταφρονήτους ὠφελείας, ὡς θέλετε ἰδεῖ ταύτας ἔκ τε τῆς ἰδίας συμβάσεως καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ.

Κατὰ συνέπειαν συνιστᾷ τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει, καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Αὐγούστου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή
Δ. Χατζῆσκος.
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Γ. Δαρειώτης.

Ἡ Γερουσία προσδιώρισε τὴν προσεχῆ Πέμπτην ὡς ἡμέραν συζητήσεως τοῦ περὶ οὗ ἡ ἀνωτέρω ἔκθεσις πραγματεύεται νομοσχεδίου.

γ') Ἡ ἑπομένη ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας ΡΚΣ' νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας ΡΚΣ'. νόμου, τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, πρὸς δὲ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, καὶ μελετήσασα ταῦτα μετ' ἐπιστασίας, εὑρίσκει ὀρθοὺς τοὺς προκαλέσαντας τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ νόμου ἐκείνου λόγους, τοὺς ἀναφερομένους ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει του· ὅ,τι μόνον ἠδύνατο νὰ ἐπηρεάσῃ τὰς σκέψεις τῆς ἐπιτροπῆς σας ὡς πρὸς τὴν γενομένην μεταρρύθμισιν, εἶναι ἡ προσγινομένη αὔξησις τῶν δαπανῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πλεῖστον μέρος τούτων ἐγίνετο ἀπό τινων ἐτῶν ἐκ τοῦ κεφαλαίου γ'. ἄρθρου 1 τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐλαχίστη ἐπέρχεται ἤδη πραγματικὴ αὔξησις, ἐν ᾧ κανονίζονται τὰ ἀνωμάλως κείμενα, οὐσιωδῶς βελτιοῦται ἡ ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία, καὶ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἐνισχύεται εἰς τὰς πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας ἐνεργείας της ἔν τε τῇ πρωτευούσῃ καὶ ἐν τῇ παρακειμένῃ πόλει Πειραιῶς.

Μίαν μόνον ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ παρατήρησιν. Τὸ ἐδάφιον δ'. τοῦ ἄρθρου 9 λέγει « ἐὰν ὁ καταλιπὼν αὐτογνωμόνως τὴν θέσιν του κλητὴρ παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ὁπλισμόν του » ἐν ᾧ οὐδαμοῦ τοῦ νομοσχεδίου ὑπάρχει διάταξις καθιεροῦσα τὸ ἔνοπλον τῶν κλητήρων· μὴ ὑπαρχούσης λοιπὸν τοιαύτης διατάξεως ἕπεται ὅτι ὁ κλητὴρ δὲν θέλει ἔχει ὁπλισμόν, καὶ διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπή σας προτείνει τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων « τὸν ὁπλισμόν του ἢ »

Καὶ ταῦτα μὲν παραδέχονται καὶ τὰ τρία μέλη τῆς ἐπιτροπῆς· ἓν δὲ μέλος αὐτῆς ὁ Κ. Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης προτείνει·

Ἐπειδὴ καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαστυνόμων ἐντοπίων ὄντων, πρόξενον γίνεται πολλῶν καὶ τρομακτικῶν καταπιέσεων, ἕνεκα τῶν συγγενικῶν καὶ φατριαστικῶν σχέσεών του, νὰ τεθῇ ἄρθρον εἰς τὸ νομοσχέδιον ὥστε οἱ ὑπαστυνόμοι νὰ ἐκλέγωνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ ἄλλας ἐπαρχίας τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Αὐγούστου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή σας
Σ. Μήλιος.
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν τύπωσιν τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως καὶ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται αὐτῇ νομοσχεδίου κατὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπεν. Ἐν τῇ παρελθούσῃ συνεδριάσει τῆς Γερουσίας ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης ἐζήτησε πληροφορίας ἐπὶ τῶν φημιζομένων ὅτι δῆθεν τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν προύκάλεσε Β. διάταγμα πρὸς ἀπονομὴν στρατιωτικῶν συντάξεων εἰς ἄτομα μὴ προσαγαγόντα τίτλους τῆς τριακονταετοῦς ὑπηρεσίας των, καθὰ ἀπαιτεῖ ὁ περὶ συντάξεως νόμος, καὶ ὅτι πρὸς δικαιολογίαν τῶν ὑπηρεσιῶν παρεδέχθη τὴν ἐνορκον διομολόγησιν· εἰς ἀπάντησιν διαβεβαιῶ, ὅτι ἀφ' ἧς ἐκλήθην εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, οὐδέποτε ἐξεδόθη σύνταξις ἀποστρατείας εἰς ἄτομα μὴ συμπληρώσαντα τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον χρόνον ὑπηρεσίας. Κατὰ τὸ 11 ἄρθρον τοῦ διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 περὶ συντάξεως τῶν στρατιωτικῶν τῆς ξηρᾶς νόμου, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πρὸς σύνταξιν ἀποστρατείας αἰτήσεων δι' ἀρχαιότητα ὑπηρεσίας προσάγονται α) ἀπόσπασμα τοῦ στρατιωτικοῦ μητρώου, τοῦ ὑπὸ τῶν σωματαρχῶν συνταττομένου ὑπ' εὐθύνην αὐτῶν καὶ β') ἀπόγραφον τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων δηλοῦν τὴν γέννησιν αὐτοῦ· ἐν ἐλλείψει δὲ τούτων ἡ ὑπαρχούσης ἀμφιβολίας περὶ τοῦ κύρους αὐτῶν παρεδέχθημεν ὡς συμπλήρωσιν τῶν ἀποδείξεων τὰ ὁριζόμενα ἀπὸ τὸ ἀκόλουθον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 11 τοῦ διατάγματος τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων· ἔνορκος ὁμολογία, ὡς μέσον ἀποδείξεως, δὲν ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῆς ὑπουργείας μου· ἂν τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ τῶν προκατόχων μου, δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ νὰ ἀπολογηθῶ· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς συντάξεις ἀποστρατείας ἕνεκα τραυμάτων καὶ νοσημάτων, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας, ἀρκεῖ νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ταῦτα ἐπῆλθον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας· ἡ διεξαγωγὴ τῆς ἕνεκα τραυμάτων ἢ νοσημάτων χορηγουμένης συντάξεως, δύναται νὰ γίνῃ καὶ δι' ἐνόρκων καταθέσεων μαρτύρων κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν, ὅτι ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει θέλει ἀπαντήσει ἐπὶ τῶν πληροφοριῶν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἐὰν εὑρῇ ὅτι χρήζουσιν ἀπαντήσεως.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπε. Μόλας τὰς γενομένας ἐρεύνας ἐν τῷ ἀρχείῳ τοῦ

ὑπουργείου, δὲν κατωρθώθη ἡ ἀνεύρεσις τῶν διαταγῶν αἵτινες ὥριζον αὐθαίρετα ἐπιμίσθια εἰς τοὺς ἀξιωματικούς, καθὼς ἀνέφερεν ἐν τινι παρελθούσῃ συνεδριάσει ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μήλιος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ἐκείνῃ τῇ συνεδριάσει ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς Κ. Μήλιος εἶπεν ὅτι ἔλαβε τοιαύτην διαταγὴν ἀρρήτως ἐπιμίσθια, δὲν ἀμφιβάλλω περὶ τῆς ἐκδόσεώς των, καὶ ἀνακαλῶ τὰ ὅσα εἶπον κατὰ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. Χριστίδου, ὅταν πρῶτος αὐτὸς ἀνέφερεν ἓν παράδειγμα πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ αὐθαιρέτου προσδιορισμοῦ τῶν ἐπιμισθίων, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ Κ. Χριστίδης εἶπε περὶ τοῦ παρελθόντος καὶ οὐχὶ τοῦ ἐνεστῶτος, ὅτι δηλ. ὑπῆρξαν αὐθαίρετοι ὁδηγίαι καὶ οὐχὶ ὑπάρχουσιν.

Ἀρκεσθέντος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μηλίου εἰς τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία μετέβη εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Κατὰ συνέπειαν θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς κατασκευὴν τοῦ λιμένος τῆς Ἄνδρου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν. Κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ψηφίζει τοὺς διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ δήμου του φόρους· ὅταν δὲ ἡ φορολογία ἐπεκτείνεται εἰς πολλοὺς δήμους, πρέπει νὰ προϋπάρχωσι ψηφίσματα τῶν δημοτικῶν τούτων συμβουλίων γνωμοδοτούντων ὑπὲρ τῆς φορολογίας. Ἐκ τῶν κατατεθέντων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐγγράφων ἐξάγεται, ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Ἄνδρου γνωμοδοτεῖ νὰ παραταθῇ ἡ ἰσχὺς τοῦ Ν' νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρου διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας Ἄνδρου, νὰ ἐπιτραπῶσι δὲ τινες προσθῆκαι ἐπὶ τῆς φορολογίας ταύτης. Ἐκ τῆς κατατεθείσης ὅμως πράξεως τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου Ἄνδρου καταφαίνεται καθαρώτερον, ὅτι ζητεῖται ἡ ἐπέκτασις τῆς φορολογίας καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῆς Ἄνδρου δήμων, καὶ ὅμως οἱ ἄλλοι οὗτοι δῆμοι δὲν ζητοῦσι διὰ πράξεων τῶν δημοτικῶν των συμβουλίων νὰ ἐπιβάλωσιν εἰς ἑαυτοὺς φορολογίαν, ἐν ᾧ κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον διὰ νὰ ἐπιβληθῇ εἰς δήμους φορολογία πρέπει νὰ προϋπάρχῃ πρᾶξις τῶν δημοτ. συμβουλίων αἰτούντων τοῦτο. Ἂν τὸ νομοσχέδιον ἔλεγεν ὅτι ἐπιβάλλεται φόρος ἐπὶ ὅλων τῶν πρὸς κατανάλωσιν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων προϊόντων ἐκ τοῦ λιμένος Ἄνδρου, ἠθέλαμεν εἰσθαι ὑποχρεωτῶν, ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον ἐπιβάλλει φόρον ἐπὶ ὅλων τῶν εἰσαγομένων πρὸς κατανάλωσιν καὶ ἐξαγομένων κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου Ἄνδρου, ὥστε θέλουσι φορολογεῖσθαι ὅλοι οἱ δῆμοι τῆς Ἄνδρου, καὶ διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσι γνωμοδοτήσεις αὐτῶν προηγουμέ-

νως· τὸ νὰ μὴ ζητηθῇ ἡ γνώμη τῶν δημοτ. συμβουλίων εἶναι παράλειψις ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως οὐσιώδης, καὶ διὰ τοῦτο τὸ Σῶμα ἂς ἐκτιμήσῃ, ἂν δὲν ἔπρεπε νὰ προηγηθῶσι πράξεις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ζητούντων τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου, καὶ τότε νὰ ἐπέλθῃ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον· ἢ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν παραδεχθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου δὲν προηγήθησαν αἱ ἐκφράσεις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, δὲν θέλει θεωρηθῇ ἡ παραδοχή του ὡς προηγούμενον ἐπιῤῥοὴν ἔχον ἐπὶ ὁμοίας ῥύσεως ἀντικειμένων· οἱ δῆμοι δὲν πρέπει νὰ φορολογῶνται εἰμὴ τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν θελήσει· ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐ μόνον δὲν ὑπάρχουσι πράξεις τῶν δήμων ζητοῦσαι τὴν εἰς αὐτοὺς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὴν Γερουσίαν τοῦ βουλευτοῦ Ἄνδρου ὑποβάλλεται ἀντίγραφον πράξεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Κορθίου, γνωμοδοτοῦντος κατὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου τούτου, ἐπιβολῆς τὴν ὁποίαν ἐξωδίκως μανθάνει· διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη τῶν δημοτικῶν συμβουλίων· τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου ἡ γνωμοδότησις δὲν εἶναι ἐνταῦθα ἀναγκαία, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ἐπαρχιακοῦ φόρου· διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἐπαρχιακὸν τοῦτο συμβούλιον ἐν τῇ πράξει του δὲν γνωμοδοτεῖ ἀλλ' εὐχὴν μόνον ἐκφράζει περὶ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου, καὶ τοῦτο ἐπὶ τριετίαν μόνον. Δὲν εἶμαι ἐναντίος εἰς τὴν ἐπιβολὴν φόρου πρὸς κατασκευὴν κοινωφελῶν ἔργων, ἀλλ' αὐτὴ πρέπει νὰ γίνηται ἐπὶ τῇ προηγουμένῃ γνωμοδοτήσει τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν συμβουλίων· ἡ παράλειψις τοῦ νὰ ἐρωτηθῶσι τὰ δημοτικὰ συμβούλια εἶναι ἔλλειψις οὐσιώδης, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ νομοσχέδιον, ἀλλ' ἂν τὸ σῶμα παραδεχθῇ τοῦτο παρ' ἐλπίδα, πρέπει τοὐλάχιστον νὰ ἐκφρασθῇ ὅτι δὲν καθιεροῖ προηγούμενον.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός. Τὴν ἀνάγκην τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος τῆς Ἄνδρου ἀνεγνώρισαν καὶ οἱ κάτοικοι καὶ αἱ Βουλαί, καὶ διὰ τοῦτο ἐψήφισαν τὸν νόμον τοῦ **1847** περὶ ἐπιβολῆς φόρων ἐπὶ πενταετίαν πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ λιμένος· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν κατωρθώθη ἡ ἀνακαίνισις αὕτη διὰ τῶν εἰσπραχθέντων φόρων ἐπὶ πενταετίαν, ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ παράτασις τοῦ χρόνου τῆς φορολογίας ἐπὶ δέκα ἀκόμη ἔτη καὶ ἡ ἐπέκτασις αὐτῆς. Τὸ δημοτικὸν ὡς καὶ τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον τῆς Ἄνδρου ἐζήτησαντο διὰ πράξεώς των τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ὡς καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς φορολογίας· ἡ αἴτησις ἔλαβε χαρακτῆρα νέον, ἐπαρχιακὸν καὶ οὐχὶ δημοτικόν,

διότι ἡ ἀνάγκη πρὸς θεραπείαν τῆς ὁποίας ἐπεβάλλετο ὁ φόρος, εἶναι ἐπαρχιακή· ἡ ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος προκύπτουσα ὠφέλεια ἀνήκει εἰς ἅπασαν τὴν νῆσον, καὶ οὐχὶ εἰς μόνον τὸν δῆμον τῆς Ἄνδρου· ἡ παράλειψις τῆς γνωμοδοτήσεως καὶ τῶν ἄλλων δημοτικῶν συμβουλίων, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ οὐσιώδης, καθόσον τὸ ὑπουργεῖον στηριζόμενον εἰς τὰς πράξεις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ἄνδρου καὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ, πράξεις μὴ πολεμηθείσας ἀπὸ κανὲν δημοτικὸν συμβούλιον, ἐν ᾧ ἀπὸ τριῶν ἐτῶν εἶναι ἐκτεθειμέναι, προέβη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου· ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν ἄλλην πρᾶξιν περὶ τῆς φορολογίας ταύτης ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν της, μετ' ἀπορίας δὲ ἀκούει σήμερον τὸν ἔντιμον προλαλήσαντα Γερουσιαστὴν νὰ κάμνῃ λόγον περὶ μιᾶς πράξεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Κορθίου μὴ ἐγκρίνοντος τὴν παράτασιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς φορολογίας. Τοιαύτη πρᾶξις, ὡς μὴ διελθοῦσα τοὺς νομίμους τύπους, εἶναι ἄκυρος, ὑποβολιμαία καὶ ἀξιόποινος, δὲν ἐξεύρω δὲ ὁποία τις θὰ εἶναι ἡ τύχη τοῦ συμβουλίου ἐκείνου τοῦ παρὰ τὸν νόμον ἐνεργήσαντος· δύναμαι δὲ νὰ ζητήσω τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς πράξεως ἐκείνης τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Κορθίου, ὡς μὴ ἐχούσης τοὺς νομίμους τύπους, καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον ἀκύρου ἀλλὰ καὶ ἀξιοποίνου οὔσης.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος· ὁ Κ. Παλαμίδης ἐνησχολήθη νὰ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἐζητήθησαν προηγουμένως αἱ γνῶμαι ὅλων τῶν συμβουλίων τῶν δήμων, ἐφ' ὧν ἐπιβάλλεται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἡ φορολογία· μᾶς ἀνέφερε δὲ πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Κορθίου παραπονουμένου κατὰ τῆς φορολογίας ταύτης.

Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ βλέπομεν, ὅτι τὸ δημοτικὸν καὶ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον Ἄνδρου προέτεινε τὴν παράτασιν τῆς φορολογίας τοῦ νόμου **1847**, μέ τινας μάλιστα τροποποιήσεις εἰς τὸν ἀνωτέρω νόμον, ἃς προέτεινε τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Ἄνδρου· ἐσυμπέραινα δὲ ὅτι κανὲν ἄλλο δημοτικὸν συμβούλιον δὲν ἀντεπρότεινε.

Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι δὲν ἐρωτήθησαν τὰ λοιπὰ δημοτικὰ συμβούλια, διότι ὡς ἐκ τῆς πράξεως τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου τὸ ζήτημα εἶχε λάβει χαρακτῆρα ἐπαρχιακόν· καὶ ὅμως τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον διὰ τῆς πράξεώς του δὲν ζητεῖ εἰμὴ τὴν παράτασιν μόνον τοῦ χρόνου τῆς φορολογίας, τὸ δημοτικὸν δὲ συμβούλιον Ἄνδρου προτείνει καὶ τὴν παράτασιν τοῦ

χρόνου τῆς φορολογίας καὶ τὴν ἐπέκτασιν αὐτῆς δηλ. τροποποιήσεις ἐπ' αὐτῆς· ἀλλὰ καὶ ἂν τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον προέτεινεν ὅ,τι καὶ τὸ δημοτικὸν δηλ. τὴν τροποποίησιν τῆς φορολογίας κτλ., τὸ πρᾶγμα καὶ πάλιν δὲν μετεβάλλετο ἀπὸ δημοτικῶν εἰς ἐπαρχιακόν. Ὁ νόμος τοῦ **1847** δίδει δημοτικὸν χαρακτῆρα εἰς τὸ ἔργον, πρέπει νὰ ἐπέλθῃ νόμος ἄλλος καταργῶν τὸν δημοτικὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔργου. Ὅλα τὰ δημόσια ἔργα τὰ ὑπὸ τῶν δήμων γενόμενα ὑποβάλλονται κατ' ἔτος εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, ἅτινα προτείνουσι μέτρα πρὸς ἀποπεράτωσιν αὐτῶν. Τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον καθῆκον ἔχει νὰ ἀποφαίνηται ἐπὶ τῶν ἐπαρχιακῶν καὶ περὶ τῶν δημοτικῶν ἔργων· ὥστε ἂν καὶ ἐγνωμοδότησεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον, τὸ ἔργον μένει πάντοτε δημοτικόν. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, καθόσον τὸ ἔργον εἶναι ἐκ τῶν προαιρετικῶν καὶ οὐχὶ τῶν καταναγκαστικῶν. Ἐπειδὴ ὅμως πρόκειται περὶ δημοσίου κοινωφελοῦς ἔργου, περὶ οὗ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ἐπεμελήθημεν ὡς ἔδει μέχρι τοῦδε, δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, χωρὶς ὅμως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς προηγούμενον ἡ παροῦσα τυπικὴ παράβασις.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπε· καὶ ἄλλο περιστατικὸν ἐξασθενεῖ τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὸ ὑπουργεῖον βάσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου· καθότι ἡ φορολογία ἡ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένη εἶναι πέραν καὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου. Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Ἄνδρου ζητεῖ τὴν φορολογίαν ἐφ' ὅλων τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου Ἄνδρου, ἀλλὰ τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον ὑποστηρίζει μόνον τὴν ἐπιβολὴν φόρου ἐπὶ τῶν ἐξερχομένων προϊόντων κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου ἐκείνου, καὶ τὴν ἐπιβολὴν ταύτην ἐπὶ τρία μόνον ἔτη· ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἀντίκειται εἰς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, διότι ἐπιβάλλει φόρον ἐπὶ δέκα ἔτη, καὶ οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἐξερχομένων ἀλλὰ καὶ τῶν εἰσερχομένων, δηλ. ἐπιβάλλει φόρον πέραν τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, καὶ ἂν ἤθελεν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον ἀντιπροσωπεύει τὰ ἄλλα δημοτικὰ συμβούλια, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἓν δὲν ἐξεφράσθη παντάπασι, τὸ δὲ ἕτερον ἐξεφράσθη κατὰ τοῦ φόρου ἐν γένει. Μεταβαίνων ἤδη εἰς τὴν ὁποίαν ἐξέφρασεν ὁ Κ. ὑπουργὸς καταδίκην τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Κορθίου διὰ τὴν κατὰ τῆς φορολογίας πρᾶξίν του, παρατηρῶ ὅτι ἂν εἶναι ἀδικαιολόγητον, καθὰ εἶπεν ὁ Κ. πρωθυπουργός, τὸ συμβούλιον ἐκεῖνο, διότι παρὰ τοὺς νομικοὺς τύπους ὑπέβαλε πρᾶξιν, τὸ κατ' ἐμὲ εἶναι ἔτι ἀδικαιολόγητον τὸ ὑπουργεῖον διότι δὲν ἐζήτησεν ἐν καιρῷ τὴν γνώμην τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐν ᾧ προέκειτο νὰ ἐπιβάλῃ φορολογίαν εἰς τὸν δῆμον ἐκεῖνον. Ὅταν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Κορθίου ἔμαθεν ἐξωδίκως ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν δῆμόν του φόρος, ἔσπευσε νὰ κάμῃ πρᾶξιν καὶ ταύτην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, καθὰ ἡ ἰδία πρᾶξις μνημονεύει, ὅτι ἀδικεῖται διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοιούτου φόρου, ἀλλ' ἐπειδὴ πλέον ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἐνεργήσει καὶ ὑποβάλει τὸ νομοσχέδιον εἰς τὰς Βουλάς, εἰς τῶν βουλευτῶν Ἄνδρου ἀπεύθυνεν ἀντίγραφον τῆς πράξεως ταύτης εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ δὲν εἶναι ἀξιοκατάκριτος διὰ τοῦτο ἡ πρᾶξις, πολὺ μᾶλλον δὲν εἶναι ἀξιόποινος, καθὼς ἠθέλησε νὰ τὴν χαρακτηρίσῃ ὁ Κ. πρωθυπουργός.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας· ἀπορῶ διὰ τί ὁ Κ. πρωθυπουργὸς εὗρεν ἀδικαιολόγητον καὶ ἀξιόμεμπτον ἢ μᾶλλον ἀξιόποινον τὴν πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Κορθίου. Τὸ Σύνταγμα ἐπιτρέπει εἰς ἕνα ἕκαστον ἢ καὶ εἰς πολλοὺς ὁμοῦ νὰ ἀναφέρωνται εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα· διότι δὲ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Κορθίου δὲν ἔσπευσε νὰ γνωμοδοτήσῃ κατὰ τῆς φορολογίας, ὅταν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ τὸ ἐπαρχιακὸν τῆς Ἄνδρου ἐγνωμοδότουν μέ τινας ὅμως πρὸς ἄλληλα διαφορὰς ὑπὲρ τῆς φορολογίας, δὲν ἔπεται ὅτι ἀπώλεσε τὸ δικαίωμά του, ἀλλὰ δύναται καὶ ἴδῃ κάλλιστα νὰ ἐνεργήσῃ αὐτό· ἠκούσθη ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Κορθίου θέλει διαλυθῇ, διότι ἐνήργησε τὴν πρᾶξιν ταύτην. Ἂν ἡ πρᾶξις προσβάλλῃ τοὺς νόμους καὶ τὰ καθεστῶτα, μάλιστα· ἀλλ' ἂν ἡ πρᾶξις ἀντὶ τοῦ νὰ ἔχῃ τι ἀντινομικὸν, ἐξ ἐναντίας ἔρχεται εἰς ὑποστήριξιν τῶν νόμων, καὶ εὐσχήμως ἀπευθύνεται εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἐπ' ἐλπίδι νὰ εὕρῃ παρ' αὐτοῖς ὑποστήριξιν, δὲν σφάλει· ὅπως τὰ ἄτομα δύνανται νὰ ἀναφερθῶσιν εἰς τὰς Βουλὰς καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, οὕτω καὶ τὰ σωματεῖα.

Εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα τῆς Ἀγγλίας καθ' ἑκάστην σχεδὸν δίδονται ἀναφοραί, ἔστιν ὅτε μὲ ἑκατομμύρια ὑπογραφῶν, εἶναι λοιπὸν ἀξιόμεμπτα καὶ καταδικαστέα διὰ τοῦτο ὅλα αὐτὰ τὰ ἄτομα; Τὸ κατ' ἐμὲ, οὐ μόνον πρὸ τῆς καταρτίσεως τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν κατάρτισιν αὐτοῦ εἰς νόμον τοῦ Κράτους, ἐὰν ἀνεφέρετο κατὰ τοῦ νόμου τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δὲν ἔσφαλλεν· ἔσφαλλε μόνον ἐὰν διε-

μαρτύρετο κατ' αὐτοῦ. Ἡ κατὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐκφρασθεῖσα ἀπειλὴ μὲ ἔκαμε νὰ ἀλγήσω ἐν τῇ καρδίᾳ· ἡ τιμωρία τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου διὰ λόγον τοιοῦτον ἀντιστοιχεῖ μὲ τὴν δέσμευσιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀναφέρεσθαι.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργός. Φαίνεται ὅτι ὁ προαγορεύσας μὲ παρεννόησεν· δὲν εἶπον ὅτι κωλύονται ἀπὸ τοῦ νὰ ἀναφερθῶσιν εἰς τὰς Βουλὰς ἓν ἢ πολλὰ ἄτομα, λέγω μόνον ὅτι πρᾶξις δημοτικοῦ συμβουλίου δὲν δύναται νὰ θεωρῆται ἔγκυρος εἰμὴ ἁρμοδίως ἐκδιδομένη καὶ εἰς συνάρειαν ἐρχομένη διὰ τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν ἀρχῶν· ἄλλως ἐνεργουμένη ἡ πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου εἶναι καὶ ἄκυρος καὶ ἀξιόποινος· ἂν λοιπὸν εἶναι ἀναφορὰ δὲν ἔχω νὰ εἴπω τι κατ' αὐτῆς, ἀλλ' ἂν εἶναι πρᾶξις ἐπιμένω εἰς τὴν ὁποίαν ἐξέφρασα ἰδέαν.

Ἀνταπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· εἶναι ἀναφορὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἄνδρου πρὸς τὴν Γερουσίαν, ἐν ᾗ ἐπισυνάπτεται καὶ ἀντίγραφον τῆς πράξεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὅτις πρᾶξις ἐγένετο διὰ νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ πιθανὸν νὰ διατρέξῃ τοὺς ἀπαιτουμένους τύπους· δὲν εἶναι δὲ σφάλμα ἂν ἀντίγραφον ταύτης τῆς πράξεως ἐδόθη εἰς τοὺς βουλευτὰς τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ὅ,τι νόμιμον καὶ δίκαιον, οὔτε ἔγκλημα διότι ἀντίγραφον ταύτης παρουσιάσθη κατ' ἀνάγκην εἰς ἓν τῶν βουλευτικῶν σωμάτων, ἅτινα ἀποτελοῦσι μέρος τῆς ὅλης Κυβερνήσεως. Ἐμμένω λοιπὸν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε πρὶν ἡ εἰσαγάγῃ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην ὅλων τῶν συμβουλίων τῶν δήμων, ἐφ' ὧν ἐπιβάλλεται ἡ φορολογία, καὶ νὰ μὴ περιορισθῇ εἰς τὴν γνωμοδότησιν μόνον τοῦ δημοτικοῦ καὶ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου Ἄνδρου· πολὺ δὲ περισσότερον δὲν ἔπρεπεν, ἀφ' οὗ περιωρίσθη εἰς δύω μόνον γνωμοδοτήσεις, καὶ ἐθεώρησε τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον Ἄνδρου ὡς ἀντιπροσωπεῦον τοὺς ἄλλους δήμους, ἐπαναλαμβάνω, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιβάλῃ φόρους ἄλλους παρὰ τοὺς ζητουμένους ἀπὸ τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον, δηλ. ἐν ᾧ ζητεῖ τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον τὴν ἐπιβολὴν φόρου ἐπὶ μόνων τῶν ἐξερχομένων καὶ τοῦτον ἐπὶ τρία μόνον ἔτη, τὸ νομοσχέδιον ἐπιβάλλει φόρον ἐπί τε τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων καὶ τοῦτον ἐπὶ δέκα ἔτη.

Πρὶν ἢ ἡ πρᾶξις, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς, τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, εἶναι ἄκυρος, καὶ δὲν δύνανται νὰ δοθῶσιν ἀντίγραφα ταύτης. Τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἐπαναλαμβάνω,

ὁρμώμενον ἀπὸ τὴν πρόθεσιν τῆς καταρτίσεως τοῦ κοινωφελοῦς ἔργου, καὶ ἐκτιμήσαν τὰς ἀνάγκας ἐπέβαλε τὸν φόρον κατὰ τὴν ἀκριβεστέραν ἐκτίμησιν τὴν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ἄνδρου γενομένην, φρονῶ δὲ ὅτι καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ φόρου τούτου δὲν θέλουσιν ἀπασχολιθῇ ἀπὸ ἄλλην ἰδέαν εἰμὴ ἀπὸ τὴν ἰδέαν τῆς κοινῆς ὠφελείας.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας. Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ζητεῖ παράτασιν τῆς φορολογίας τοῦ νόμου τοῦ **1847**, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικῶς τροπολογεῖ τὸν νόμον ἐκεῖνον· διότι ἐκεῖνος μὲν ἐπεβάλλετο ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῶν προϊόντων, οὗτος δὲ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς τῶν προϊόντων καὶ ἐπὶ τῆς χωρητικότητος τῶν πλοίων. Τὸ κατ' ἐμὲ ἡ τροπολογία αὕτη εἶναι ὀρθοτέρα, διὰ τί νὰ φορολογῆται ὁ παράγων ἐλάχιστον προϊὸν καὶ οὐδεμίαν ὠφέλειαν καρπούμενος ἐκ τοῦ λιμένος, καὶ νὰ μὴ φορολογῆται ὁ εἰσάγων καὶ ἐξάγων; ὅτι δὲ τὸ ἔργον εἶναι ἐπαρχιακὸν ἐξάγεται, διότι ἅπασα ἡ νῆσος θέλει καρποῦσθαι τῶν ὠφελημάτων τοῦ λιμένος, καὶ οὐχὶ μόνος ὁ δῆμος Ἄνδρου. Ἀναντιῤῥήτως πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ ἡ γνωμοδότησις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, καθόσον πρόκειται περὶ προαιρετικῆς καὶ οὐχὶ καταναγκαστικῆς φορολογίας· ἀλλὰ διότι δὲν προηγήθη τοῦτο, δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ τὸ νομοσχέδιον, τὴν κατάρτισιν κοινωφελοῦς ἔργου προτιθέμενον, ἀλλὰ πρέπει νὰ παραδεχθῇ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ ὅτι ἡ παράλειψις τῆς γνωμοδοτήσεως τῶν δημοτικῶν συμβουλίων δὲν θέλει θεωρηθῇ ὡς προηγούμενον ἀξιόζηλον.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Ἐκφράζων ἑκάστοτε τὴν γνώμην μου ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ζητημάτων, σκοπὸν προτίθεμαι τὴν κατάρτισιν αὐτῶν ἐπὶ τὰ κρείττω, ἐντὸς πάντοτε τῶν κειμένων νόμων· οὐδεμίαν πρόθεσιν κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἔχω, διαβεβαιῶ δὲ ὅτι ἂν ὑπάρχῃ ἀντικείμενον ἐπισύρον ὀλίγον τὴν προσοχήν μου, εἶναι τὸ ὑπουργεῖον· ἀλλ' ἐπὶ τὸ πρκείμενον· ἡ πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Κορθίου δὲν ἐγένετο διὰ τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἐγένετο διὰ τὴν Κυβέρνησιν, χρῆσιν δὲ ταύτης ἔκαμεν ὁ βουλευτὴς Ἄνδρου, καὶ διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκφρασθῇ ἐνταῦθα ἡ ἀπειλὴ τῆς παύσεως τοῦ συμβουλίου. Ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ παρατείνῃ τὸ ποσὸν τοῦ φόρου καὶ τὸν χρόνον τῆς διαρκείας αὐτοῦ πλέον τῆς γνωμοδοτήσεως, πολὺ δὲ μᾶλλον ἄνευ τῆς γνωμοδοτήσεως τῶν ἀρ-

μαδίων δημοτικῶν συμβουλίων. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν δὲ νομοσχέδιον δὲν καθιεροῖ προηγούμενον.

Μεθ' ἡμέρας ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο ὅτι ἡ παράλειψις τοῦ νὰ μὴ ζητηθῇ ἡ γνωμοδότησις ὅλων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων τῆς νήσου Ἄνδρου, καὶ ἡ ἐπιβολὴ τοῦ φόρου πλέον τῆς αἰτήσεως τῶν δημοτικῶν συμβουλίων δὲν βλέπει θεωρηθῇ ὡς προηγούμενον.

Ψηφοφορηθέντα κατόπιν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας ΚΚ. Ν. Μέξην καὶ Ν. Μαυρομμάτην ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 23 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ λιμένος Ἄνδρου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . .	Γκίκας Καρακατζάνης . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . .
Ἰωάννης Θ. Καλλικατσώνης . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . .	Κωνσταντῖνος Καναρῆς . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Τσανετάκης Γρηγοράκης . N
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . .
Σπυρ. Τριπούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . .
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Παναγ. Λιδωρίκης . . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Κων. Προβιλέγιος . . . . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου πρώτου, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας παρετήρησεν, ὅτι ὅταν λέγωμεν πρῶτον, ἀναζητῶμεν καὶ δεύτερον· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δεύτερον ἄρθρον δὲν ὑπάρχει, ὀφθὸν εἶναι νὰ ἀντικατασταθῇ τὸ πρῶτον διὰ τοῦ αμαναδικον· (ἐνταῦθα παρατηρησάντων τινῶν ὅτι ἡ ἀντικατάστασις ἢ ἡ διόρθωσις δύναται νὰ γένῃ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, χωρὶς νὰ ὑποβληθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν τὸ νομοσχέδιον· ὁ ἀγορεύων ἐξεκαλούθησεν). Κατὰ τὸν νόμον τοῦ **1847** ἐπεβάλλετο φόρος δέκα ἑκατοστῶν τοῦ ἐγγείου φόρου ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τοῦ δήμου Ἄνδρου, κατὰ τὸν προκείμενον δὲ ἐπιβάλλεται φόρος ἓξ ἑκατοστῶν ἐπὶ τῆς τιμῆς ἐφ' ὅλων τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου Ἄνδρου· πρός τί ἡ τροπολογία αὕτη ; τὸ ὧν ἐπιβαλλόμενον **1|100**, ὑπερτερεῖ τάχα τὰ **10|100** τοῦ ἐγγείου φόρου ; ἐν τῷ ἑτέρῳ Βουλευτικῷ περιβόλῳ ἄλλον ἤκουσα φερόμενον λόγον, τὸν λόγον τῆς ἄρσεως τῆς συγχύσεως τῶν φόρων, καὶ οὐχὶ τῆς ἀνεπαρκείας αὐτῶν, καθόσον δὲν ἠδύναντο νὰ διαστείλλωσι τὰ προϊόντα τοῦ δήμου Ἄνδρου, ἐφ' ὧν ἐπεβάλλετο ἡ φορολογία, ἀπὸ τὰ προϊόντα τῶν ἄλλων δήμων, ἐφ' ὧν δὲν ἐπεβάλλετο· διὰ τοῦ λόγου τούτου δύναται κατά τι νὰ δικαιολογηθῇ ὁ φόρος οὗτος ὁ ἐπιβαλλόμενος καὶ ἐπὶ ἄλλων δημοτῶν ἐχόντων ἰδίους λιμένας, εἰς οὓς προσορμίζονται, καὶ μετὰ φόβου καὶ τρόμου προσερχομένων σπανίως εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἄνδρου.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος· ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς ὀφείλω νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔκαμε μνείαν τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Βουλευτοῦ Ἄνδρου κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, καθόσον αὕτη δὲν τῇ ὑπεβλήθη ἐν καιρῷ· ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ ἀντικειμένου. Πρὸ τῆς κατασκευῆς τῆς μικρᾶς προκυμαίας καὶ τοῦ λιμοκαθαρτηρίου, ἅτινα ἐγένοντο ἀπό τινος διὰ δαπάνης μόνου τοῦ δήμου Ἄνδρου, ἅπαντα τὰ πλοῖα τῆς νήσου μετέβαινον πρὸς κάθαρσιν καὶ ταυτοποίησιν τῶν ναυτιλιακῶν των ἐγγράφων εἰς Τῆνον· τὴν δυσκολίαν ταύτην ἦρεν ὁ δῆμος τῆς Ἄνδρου διὰ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ λιμοκαθαρτηρίου δαπάνῃ τοῦ δήμου· ἂν καὶ ἡ ἐντεῦθεν προκύψασα ὠφέλεια θὰ ἦτο κοινὴ καὶ εἰς τοὺς δήμους Κορθίου καὶ Γαυρίου, ἐδαπάνησεν ὁ δῆμος τῆς Ἄνδρου μόνος, περιωρίσθη δὲ νὰ ἐπιβάλῃ βραδύτερον καὶ φορολογίαν εἰς ἑαυτόν, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ τοὺς λοιποὺς δήμους, καὶ τὴν φορολογίαν ταύτην ἐκανόνισεν ὁ νόμος τοῦ **1847**. ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου ἐκείνου ἐξέπνευσε, καὶ παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς παρατάσεως

αὐτοῦ, πρὸς δὲ καὶ τῆς τροπολογίας τινῶν αὐτοῦ διατάξεων δηλ. τῆς ἐκτάσεως τῆς φορολογίας ἐπὶ ὅλων τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου Ἄνδρου, εἰς τὴν ὁποίαν ἔδοσεν ἀφορμὴν τὸ δυσδιάκριτον τῶν προϊόντων τοῦ δήμου Ἄνδρου ἀπὸ τὰ προϊόντα τοῦ δήμου Γαυρίου καὶ Κορθίου, ἰδίως δὲ ἡ φορολογία τῶν κουκουλίων καὶ λεμονίων, τῶν οὐσιωδεστέρων αὐτῶν ἀντικειμένων τῆς φορολογίας. Ὁ ἐπιβαλλόμενος φόρος εἰς τοὺς δήμους Κορθίου καὶ Γαυρίου εἶναι ἀσήμαντος, παραβλητικῶς πρὸς τὰς ὠφελείας τὰς ὁποίας θέλει τοῖς παρέχει ἡ κατασκευὴ τοῦ λιμένος τῆς Ἄνδρου· ἂν δέποτε οἱ δῆμοι οὗτοι ζητήσωσι τὴν κατασκευὴν ἰδίων λιμένων, καὶ πρὸς τοῦτο ἐπιβάλλωσιν ἑαυτοῖς φόρον, θέλουσιν ἀναντιρρήτως ἀποκτήσει δικαίωμα νὰ ζητήσωσιν ὥστε νὰ συμμετάσχῃ τῆς φορολογίας καὶ ὁ δῆμος Ἄνδρου.

Δὲν παραδέχομαι, ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, τὴν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἀποδιδομένην ἀγαθότητα εἰς τὸν δῆμον Ἄνδρου διὰ τὴν ἐπιβαλλομένην φορολογίαν, καθόσον αὕτη δὲν περιορίζεται εἰς μόνον τὰ κουκούλια καὶ λεμόνια, ἀλλὰ εἰς ὅλα τὰ εἰσαγόμενα καὶ ἐξαγόμενα προϊόντα ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου Ἄνδρου. Παρατηρήσεως δὲ ἐνταῦθα γενομένης ὅτι εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ, κατὰ τὸν περὶ τελωνείων νόμον, εἰμὴ ἀπὸ τὸ ὑποτελωνεῖον Ἄνδρου καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους λιμένας τῆς νήσου, ὁ ἀγορεύων ἐξηκολούθησε. Σήμερον καθιεροῦται τοῦτο, τὸ νὰ μὴ δύναται νὰ γίνῃ εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ προϊόντων διὰ τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν· ἐν ᾧ κατὰ τὸν *περὶ τελωνείων νόμον* διὰ τὸ ἐσωτερικὸν εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ τῶν προϊόντων πρὸς κατανάλωσιν ἐπιτρέπεται ἀπὸ πάντα ὅρμον, ὅπου ὑπάρχει σαβμαρχεῖον ἢ φυλακεῖον· ἡ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν δὲ ἐξαγωγὴ ἢ καὶ διὰ τὸ ἐσωτερικὸν εἰσαγωγὴ δὲν ἐπιτρέπεται εἰμὴ ὅπου ὑπάρχει ἕδρα ὑποτελωνείου ἢ τελωνείου. Ἡ φορολογία αὕτη ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι παράνομος ὡς πρὸς τοὺς δήμους Γαυρίου καὶ Κορθίου, διότι τοῖς ἐπιβάλλεται παρὰ τὴν θέλησίν των, εἶναι περιπλέον καταθλιπτικὴ καὶ δι' αὐτὸν τὸν δήμον Ἄνδρου, διότι ἐν ᾧ ἐζητήθη νὰ τῷ ἐπιβληθῇ ἡ φορολογία διὰ τρία ἔτη, τῷ ἐπιβάλλεται διὰ δέκα.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν

αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 23 ἀπέναντι δύω, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ λιμένος Ἄνδρου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἰκάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Βασιλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαρλάμπης	
Γεώργιος. Ψύλλας	O	Παναγ. Ἀιδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώρ. Δυοβουνιώτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Κωνστ. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	O
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Δημήτ. Δ. Κουντουριώτης	N

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 30 Ἰουλίου ε. ε. 1856.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ, ὁ μὲν πρόεδρος ὡς μέλος *τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου* παρεχώρησε τὴν ἕδραν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀντιπρόεδρον Κ. Β. Χρηστακόπουλον, θάτερος δὲ τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημέ-

νον νομοσχέδιον καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς· μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ: Δ. Χατζίσκου καὶ Προβελεγγίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Ἀναγ. Δεληγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Τάτσης Μαγγίνας	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτριος Πλαπούτας	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Σταΐκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατζίσκος	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χριστίδης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσιγέλος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Κωνσ. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15** καὶ **16** ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτιθεμένου ἄρθρου **17** τοῦ ὡς ἐξῆς ἔχοντος.

Ἄρθρον 17.

« Ὁ χρόνος τῆς μέχρι τοῦδε διαθεσιμότητος λογίζεται, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθόσον ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ὁριζομένη διαθεσιμότης, ἀφορᾷ τὴν εἰς τὸ μέλλον διαθεσιμότητα, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας θέλει λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προϋπάρχοντος καὶ τῆς συντάξεως, αὐχὶ δὲ τὴν μέχρι τοῦδε διαθεσιμότητα. ὁ χρόνος τῆς μέχρι τοῦδε διαθεσιμότητος θέλει λογίζεσθαι ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, ὅσον ἀφορᾷ μόνον τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ προτεθὲν ἄρθρον **17.**

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ **17** ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ προπολογιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς συνήνεσεν εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτῶν ἀπόρροιαν τῆς προσθέσεως τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, καὶ ἡ Γερουσία κατὰ συνέπειαν παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρον μὲ τὰς ὑπ' αὐτοῦ προπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 18.

Οἱ ἐπίτακτοι ἀξιωματικοί, οἱ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν καταταξέως των μέχρι ὑπηρετήσαντες, θεωροῦνται ὡς διατελέσαντες εἰς θέσιν ἀποστρατείας· ὁ δὲ διαθέσιμος μισθός, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἀπελάμβανον, ὡς σύνταξις· θέλουσι δὲ διαμένει καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ ἀπολαμβάνει τὸν αὐτὸν μισθὸν ὡς σύνταξιν ἀποστρατείας.

Ἐκ τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνωτέρω παραγράφου, ἀφ' οὗ ἅπαξ μετατεθῶσι καὶ καταταχθῶσι, κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τακτικοῦ ναυτικοῦ, ὅσοι τυχὸν κριθῶσι χρήσιμοι εἰς αὐτὴν, καὶ ἐκλεχθῶσιν οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνηκούσης εἰς τοὺς ἐπιτάκτους ὑπηρεσίας, οἱ λοιποὶ τάσσονται εἰς θέσιν ἀποστρατείας. Ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουσιν ἔτι κεκτημένον τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, συνδιαζομένας μὲ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, θέλουσιν ἀπολαμβάνει

ὡς σύνταξιν τὸν μισθὸν τῆς μέχρι τοῦδε διαθεσιμότητος, προστιθεμένης αὐτοῖς διὰ πᾶν ἔτος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ἣν ἤθελεν ἔχει ἐκπληρωμένην ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Β. ναυτικὸν καταταξεώς των, τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένης προσθήκης ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς συντάξεως· ἀλλ' ὁ διαθέσιμος οὗτος μισθὸς μετὰ τῆς προσθήκης δὲν δύναται πώποτε νὰ ὑπερβῇ τὸν εἰρημένον ἐλάχιστον ὅρον.

Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀποστρατεύτων καὶ ἀποστρατευθησομένων ἀξιωματικῶν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, περὶ ὧν προβλέπει τὸ **21** ἄρθρον ἐδαφ. δ'. τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, ὡς χῆραι καὶ ὀρφανὰ ἀποστρατεύτων. »

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ φερομένου ὡς **18** ἄρθρου, καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἀπαλείψεως αὐτοῦ, διὰ τὸν λόγον ὅτι θεωρεῖται καταλληλότερος ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ διὰ γενικοῦ νόμου, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἐν καιρῷ εἰρήνης δύναται νὰ κανονισθῇ διὰ γενικοῦ νόμου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου βαθμοῦ τῶν καταριθμουμένων εἰς τὴν ἐτήσιον ναυτικὴν δύναμιν, ἀλλ' ἐν πολέμῳ δὲν πρέπει νὰ ἰσχύῃ ὁ νόμος οὗτος, καθόσον ἀπὸ τοῦδε δὲν δύναται νὰ προϊδῃ τις διὰ νόμου τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Τίς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν διαθεσιμότητι καὶ ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν πρέπει νὰ κανονισθῇ διὰ γενικοῦ νόμου, ἂν δὲ ἐν πολέμῳ ὁ ἀριθμὸς οὗτος κριθῇ ἀνεπαρκὴς, δύνανται νὰ ζητήσῃ τοῦ νόμου τὴν τροποποίησιν.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν περὶ ἀπαλείψεως τοῦ ἄρθρου γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα **19**, **20** καὶ **21** ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων **25** (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . .	Ἀναγν. Δελιγιάννης . . . .

Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ἀναστάσιος Λόντος . . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἰωάννης Στάϊκος . . . .
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Νικόλ. Χρυσόγελος	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Ἀναγ. Σ. Χαραλάμπης . .
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Γκίκας Καρακατζάνης . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτη N

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον μετὰ τὰς ἐπενεχθείσας ἐπ αὐτοῦ τροπολογίας ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΜΕΡΟΣ ἀ. *Περὶ βαθμοῦ.*

Ἄρθρον **1.** Ὁ βαθμὸς ἀπονέμεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, καὶ συνιστᾷ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὁ ἀξιωματικὸς στερεῖται τοῦ βαθμοῦ του μόνον ἕνεκά τινος τῶν ἑξῆς αἰτιῶν.

ἀ) Παραιτήσεως παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐγκριθείσης.

β') Ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου Ἕλληνος, ἀπαγγελθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως,

γ') Καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικὴν, ἢ ἕνεκα πλημμελήματος προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου **22** τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ **20** Μαΐου **1836**.

δ') Καθαιρέσεως ἢ ἐκπτώσεως, καταγνωσθείσης δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου.

Ἐκτὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν νόμων περιπτώσεων, ἡ ἔκπτωσις καταγινώσκεται δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἐν περιπτώσει.

1. Παρανόμου ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ, διαρκεσάσης ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας.

2. Ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν διαθεσιμότητι ἢ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, διαρκεσάσης ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ *Βασιλέως*.

ΜΕΡΟΣ Β'. *Περὶ θέσεων.*

Ἄρθρον 2. Αἱ θέσεις τοῦ ἀξιωματικοῦ εἶναι·

Ἡ ἐνέργεια,
Ἡ διαθεσιμότης,
Ἡ ἀργία,
Ἡ ἀπόταξις,
Ἡ ἀποστρατεία·

ΚΕΦ. Α'. *Περὶ ἐνεργείας καὶ περὶ διαθεσιμότητος.*

Ἄρθρ. 3. Ἐνέργεια εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ καταταχθέντος εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἐτησίου ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ ἐπιφορτισμένου τακτικήν τινα ἢ ἔκτακτον ὑπηρεσίαν, ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν

Διαθεσιμότης δὲ, ἡ τοῦ καταταχθέντος μὲν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, διαμένοντος δὲ προσκαίρως ἄνευ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἢ διαθεσιμότητα διὰ Βασιλικῆς ἀποφάσεως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 5. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἀξιωματικὸς διαμένει διαθέσιμος, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως.

ΚΕΦ. Β'. *Περὶ ἀργίας.*

Ἄρθρ. 6. Ἀργία εἶναι ἡ θέσις τοῦ προσκαίρως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου καὶ ἄνευ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀργίαν διὰ τοὺς ἑξῆς μόνον λόγους.

α) Διὰ χρόνιον νόσημα.

β') Ὅταν κατασταθῇ ὑπεράριθμος, ἐλαττωθέντος τοῦ ἀριθμοῦ εἰς ὃν κατηριθμεῖτο.

γ') Ὅταν αἰχμαλωτισθῇ ἢ ἐπιφορτισθῇ ὑπηρεσίαν, μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἢ ὃ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς θέσις του πληρωθῇ ἐν ἀνάγκῃ ὑπ' ἄλλου.

δ') Διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Ἄρθρ. 8. Ἡ εἰς ἀργίαν μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 9.

Α'. Οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ διατελοῦντες εἰς ἀργίαν ὡς ὑπεράριθμοι, καὶ οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοὶ, οἱ ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπανελθόντες ἢ ἀπαλλαχθέντες ἐξ ὑπηρεσίας, μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἀνακαλοῦνται εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, διαριζόμενοι εἰς τὸ ἥμισυ τῶν πληρωτέων κενῶν θέσεων· ὁ δὲ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως· ἀλλ' ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοὶ διατελοῦσιν εἰς ὑπηρεσίαν ξένην τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ, εἰμὴ ὅταν αὕτη εἶναι διπλωματικὴ ἢ στρατιωτική.

Β'. Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα ἢ λόγους πειθαρχικοὺς εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ δύνανται μὲν ν' ἀνακληθῶσιν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, ὁ χρόνος ὅμως, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως.

ΚΕΦ. Γ'. *Περὶ ἀποτάξεως.*

Ἄρθρ. 10. Ἀπόταξις εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ἀμετακλήτως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου, καὶ ἐπανελθόντος εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος.

Ἄρθρ. 11. Εἰς ἀπόταξιν τίθεται ὁ ἀξιωματικός·

α) Δι' ἀνίατον νόσημα.

β') Διὰ τοὺς ἑξῆς πειθαρχικοὺς λόγους· συνεχῆ ἀπρεπῆ διαγωγὴν, βαρέα πταίσματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ τὴν πειθαρχίαν, παραπτώματα ἀφορῶντα τὴν στρατιωτικὴν τιμήν.

γ') Δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τὸν ἐν τῷ δευτέρῳ ἑδαφίῳ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 12. Ἡ εἰς θέσιν ἀποτάξεως μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἁρμοδίων συμβουλίων, τῶν

ἑποίων ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα κανονίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἡ εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, τότε μόνον ἀποφασίζεται, ὅταν τὸ ἀριόδιον συμβούλιον κηρύξῃ τὸν ἀξιωματικὸν ἀνεπίδεκτον ἀνακλήσεως εἰς τοὺς ἀριθμούς.

Μόνον ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ τι εἰς τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν συμβουλίων ἀντιβαίνον.

ΚΕΦ. Δ'. *Περὶ ἀποστρατείας.*

Ἄρθρ. 13. Ἀποστρατεία εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν ἀμετακλήτως διαγεγραμμένου καὶ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον ἐπανελθόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ'. *Περὶ μισθοδοσίας.*

Ἄρθρ. 14. Ὁ μισθὸς καὶ τὰ ἐπιμίσθια τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα καὶ οἱ ὡς ὑπεράριθμοι ἢ αἰχμάλωτοι ἢ ἐπιφορτισμένοι ὑπηρεσίαν μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἀριοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ καθαροῦ τῆς ἐνεργείας μισθοῦ. Οἱ δὲ διατελοῦντες εἰς τὴν αὐτὴν διὰ λόγους πειθαρχικούς, τὰ δύω πεμπτημόρια τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.

Οἱ ἀποστράτευτοι καὶ οἱ ἀπότακτοι ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὴν ἀπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένην δι' αὐτοὺς σύνταξιν.

ΜΕΡΟΣ Δ'. *Καταληκτικαὶ διατάξεις.*

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἀξιωματικὸς ὁ εἰς φυλάκισιν ὑπερέχουσαν καταδικασθεὶς, τίθεται εἰς ἀργίαν ἢ ἀποτάσσεται, τηρουμένων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 8 καὶ 12 διατάξεων.

Ἡ δὲ διάρκεια τῆς φυλακίσεως οὐδέποτε λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 16. Οὐδεὶς ἀποτεταγμένος ἢ ἀπεστρατευμένος ἀξιωματικὸς προβιβάζεται.

Ἄρθρ. 17. Ὁ χρόνος τῆς μέχρι τοῦδε διαθεσιμότητος λογίζεται, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 18. Οἱ ἐπίτακτοι ἀξιωματικοὶ, οἱ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Βα-

σιλικὸν ναυτικὸν καταταξεώς των μήπω ὑπηρετήσαντες, θεωροῦνται ὡς διατελέσαντες εἰς θέσιν ἀποστρατείας· ὁ δὲ διαθέσιμος μισθὸς, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἀπελάμβανον, ὡς σύνταξις θέλουσι δὲ διαμένει καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, καὶ ἀπολαμβάνει τὸν αὐτὸν μισθὸν ὡς σύνταξιν ἀποστρατείας.

Ἐκ τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν, τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνωτέρω παραγράφου, ἀφ' οὗ ἅπαξ μετατεθῶσι καὶ καταταχθῶσι, κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τακτικοῦ Ναυτικοῦ, ὅσοι τυχὸν κριθῶσι χρήσιμοι εἰς αὐτὴν, καὶ ἐκλιγθῶσιν οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνάγκης εἰς τοὺς ἐπιτακτικοὺς ὑπηρεσίας, οἱ λοιποὶ τάσσονται εἰς θέσιν ἀποστρατείας· ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουσιν ἔτι κεκτημένον τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, συνδυαζομένας μὲ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, θέλουσιν ἀπολαμβάνει ὡς σύνταξιν τὸν μισθὸν τῆς μέχρι τοῦδε διαθεσιμότητος, προστιθεμένης αὐτοῖς διὰ πᾶν ἔτος πραγματικῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, ἣν ἐθελον ἔχει ἐκπληρωμένην ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Β. Ναυτικὸν καταταξεώς των, τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένης προσθήκης ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς σύνταξεως· ἀλλ' ὁ διαθέσιμος οὗτος μισθὸς μετὰ τῆς προσθήκης δὲν δύναται πώποτε νὰ ὑπερβῇ τὸν εἰρημένον ἐλάχιστον ὅρον.

Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀποστρατευόντων καὶ ἀποστρατευθησομένων ἀξιωματικῶν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, περὶ ὧν προβλέπει τὸ 21 ἄρθρον ἐδ. δ'. τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων Νόμου, ὡς χῆραι καὶ ὀρφανὰ ἀποστρατευτῶν.

Ἄρθρ. 19. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς διατάξεων αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς ἰσοβάθμους αὐτῶν ὑπαλλήλους ἑκάστου κλάδου.

Ἄρθρ. 20. Τὰ περὶ καταστάσεως τῶν ὑπαξιωματικῶν κανονίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 21 Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουτα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι καταργεῖται. »

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ ἐκ Θήρας ἐξαγομένου οἴνου νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ ἐκ Θήρας ἐξαγομένου οἴνου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγωμεν κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τὸ συνταχθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ ἐκ Θήρας ἐξαγομένου οἴνου πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ πρὸς τὸν ἐν Μασσαλίᾳ ἔμπορον Κύριον Νικόλαον Ῥέγγιον χρέους τοῦ δήμου Θήρας, τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ περικλειομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν της.

Οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου λόγοι ἐκτίθενται ἐν τῇ συνοδευούσῃ αὐτὸ ἐκθέσει, ἧς ἀντίγραφον ἐπισυνάπτοντες κρίνομεν περιττὴν πᾶσαν ἄλλην ἐξήγησιν.

Ἀθήνησι τὴν **13** Αὐγούστου **3855**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τὴν **13** Αὐγούστου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. **1.** Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Θήρας νὰ ἐπιβάλῃ φόρον λεπτῶν εἴκοσιν ἐφ' ἑκάστης βαρέλας οἴνου, ἐξαγομένου ἐκ τῆς ὁμωνύμου νήσου.

Ἄρθρον **2.** Ἡ εἴσπραξις τοῦ φόρου τούτου θέλει ἐνεργηθῆ ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου Θήρας, κατὰ τοὺς περὶ δημοσίων ὑπολόγων διατάξεις, καὶ ἐπὶ ἀμοιβῇ ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ εἰσπραχθησομένου ποσοῦ, συνεπιτηρούσης τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς Θήρας.

Ἄρθρον **3.** Τὰ εἰσπραχθησόμενα χρήματα θέλουσι διατεθῆ ἐπιμελείᾳ καὶ ὑπὸ εὐθύνην τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς Θήρας εἰς ἐξόφλησιν τοῦ πρὸς τὸν ἐν Μασσαλίᾳ ἔμπορον κύριον Νικόλαον Ῥέγγιον χρέους τοῦ δήμου δι' ἀντίτιμον σίτου, ληφθέντος ἐν τῷ καιρῷ τῆς σιτοδείας, κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ **1854** καὶ ἀνήκοντος εἰς τὸν ἔμπορον τοῦτον.

Ἄρθρον **4.** Ἡ διάρκεια τοῦ φόρου προσδιορίζεται ἐπὶ ἓν ἔτος, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν τύπωσιν τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς του ἐκθέσεως καὶ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου.
Α. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Αὐγούστου 1856, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω.

α) Νομοσχέδιον περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐπισυνημμένων πρακτικῶν της.

Οἱ λόγοι, οἵτινες προὐκάλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτων ἀντίτυπον, κρίνω περιττὸν νὰ σᾶς ἀπασχολήσω εἰς τὴν ἐπανάληψίν των.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηρισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 12 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηρισμένοι θμοζώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἐν ὅσῳ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκπαιδευθεισῶν μαιῶν δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὰς κοινὰς ἀνάγκας, θέλει δίδεσθαι καὶ εἰς ἐμπειρικὰς μαίας ἡ ἄδεια τοῦ μετέρχεσθαι τὴν μαιευτικὴν ἐντὸς τοῦ δήμου τῆς διαμονῆς των, ὁ ἀριθμὸς δ' αὐτῶν θέλει περιορισθῆ κατὰ λόγον τῶν ὑπαρχουσῶν ἀναγκῶν.

Ἄρθρον 2. Αἱ ἐμπειρικαὶ μαῖαι θέλουσιν ἐξετάζεσθαι παρ' ἐπιτροπῆς ἰατρῶν, ἐὰν ἔχωσι τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, τὴν δὲ γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ἐξετάζει τὸ ἰατροσυνέδριον, καὶ ἐὰν εὕρῃ αὐτὴν ὀρθῶς ἔχουσαν, δίδει τὴν ἄδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὴν μαιευτικὴν εἰς μεγαλειτέραν ἢ μικροτέραν περιφέρειαν.

Ἄρθρον 3. Αἱ ἐξεταζόμεναι παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς μαῖαι θέλουν πληρόνει δικαιώματα, εἰς μὲν τὸν προεδρεύοντα τὴν ἐπιτροπὴν δραχμὰς πέντε, εἰς ἕκαστον δὲ τῶν μελῶν ἀνὰ δραχμὰς τρεῖς.

Ἄρθρον 4. Διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος θέλουν ὁρισθῆ τὰ προσόντα τῶν ἐμπειρικῶν μαιῶν, ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς αὐτῶν, τὰ περὶ ἐξετάσεως καὶ ἀναγνωρίσεως αὐτῶν, καὶ οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους θέλουν ἐξασκεῖ τὸ ἔργον τῆς μαιευτικῆς.

Ἄρθρον 5. Αἱ παραβαίνουσαι τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐμπειρι-

καὶ μαῖαι, ἐκτὸς τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, θέλουν παύεσθαι διοικητικῶς προσωρινῶς ἢ καὶ διὰ παντὸς, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἰατροσυνεδρίου, ἅμα τοῦτο πεισθῇ περὶ τῆς ἀνικανότητος αὐτῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηρισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερασίσθη ἡ τύπωσις τούτων καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

6') Νομοσχέδιον περὶ μαιευτικοῦ σχολείου μὲ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μαιευτικοῦ σχολείου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ συνημμένον νομοσχέδιον περὶ μαιευτικοῦ σχολείου, ψηρισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν συνημμένων πρακτικῶν αὐτῆς.

Οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου λόγοι ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτων ἀντίτυπον κρίνω περιττὸν νὰ σᾶς ἀπασχολήσω μὲ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΧΑΡΙΣ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ψηρισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τὴν 12 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Αἱ μαθητευόμεναι εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις μαιευτικὸν σχολεῖον θέλουν διδάσκεσθαι ἐν αὐτῷ ἐπὶ ἓν ἔτος τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν μέρος τῆς μαιευτικῆς.

Ἄρθρον 2. Εἰς τὸ μαιευτικὸν κατάστημα τῶν Ἀθηνῶν διορίζεται προηγουμένως, γνωμοδοτήσει τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ, εἷς τῶν νομίμως ἀναγνωρισμένων ἰατρῶν ὡς βοηθὸς τούτου, λαμβάνων ὀγδοήκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα ὡς ἀμοιβὴν καὶ κατοικῶν δωρεὰν ἐν τῷ καταστήματι.

Ἄρθρον 3. αἱ διακριθεῖσαι μαθήτριαι τοῦ μαιευτικοῦ σχολείου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἐκπαίδευσιν καὶ κατὰ τὰς ἐνώπιον τοῦ ἰατροσυνεδρίου ἐξετάσεις των, λαμβάνουν ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος αὐτῶν βραβεῖα διαφόρου βαθμοῦ, ἑκάστου τῶν ὁποίων ἡ ἀξία δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς τεσσαράκοντα δραχμάς, ἡ δὲ περὶ τούτων ὁλικὴ πίστωσις δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς **160** δραχμὰς κατ' ἔτος.

Ἄρθρον 4. Ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ διατηρῇ κατ' ἔτος δύω ὑποτρόφους μαθητρίας τῆς μαιευτικῆς, προτεινομένας παρὰ τοῦ διευθυντοῦ ἐκ τῶν εὐφυεστέρων καὶ ἐπιμελεστέρων, χορηγοῦσα εἰς ἑκάστην αὐτῶν τριάκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 5. Εἰς μίαν τῶν ἐπὶ ἱκανότητι καὶ καλῇ διαγωγῇ διακρινομένων τελειοδιδάκτων μαθητριῶν τῆς σχολῆς, δύναται νὰ χορηγῇ ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ ἓν ἔτος ἀνὰ τριάκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα, διὰ νὰ τελειοποιῆται ἔτι μᾶλλον εἰς τὸ ἐπαγγελμά της, καὶ νὰ χρησιμεύσῃ συγχρόνως καὶ ὡς βοηθὸς τῆς μαίας τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρον 6. Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος θέλουν ὁρισθῆ·

α') Τὰ καθήκοντα τοῦ καθηγητοῦ τῆς μαιευτικῆς καὶ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸ σχολεῖον καὶ τὸ κατάστημα, ἔτι δὲ τὰ καθήκοντα τῆς μαίας.

β') Ὁ τύπος τῶν ἐκδιδομένων παρὰ τοῦ καθηγητοῦ τῆς μαιευτικῆς ἀπολυτηρίων εἰς τὰς μαθητρίας τοῦ σχολείου

γ') Τὰ προσόντα τῶν μαθητριῶν τῆς μαιευτικῆς σχολῆς καὶ τὰ περὶ παραδοχῆς καὶ διδασκαλίας αὐτῶν ἐν τῷ μαιευτικῷ καταστήματι.

δ') Τὰ προσόντα τῶν βραβευτέων μαθητριῶν, ὁ βαθμὸς καὶ τὸ εἶδος τῶν διδομένων βραβείων, καὶ ὁ τρόπος τῆς διανομῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 7. Τὸ μαιευτικὸν σχολεῖον ὑπάγεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον.

Ἄρθρον 8. Αἱ μὴ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις διατηροῦνται ἐν πλήρει ἰσχύϊ.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Καὶ ἐπὶ τούτου ἀπεφασίσθη ὅ,τι καὶ ἐπὶ τοῦ προειρημένου νομοσχεδίου.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τό τε νομοσχέδιον καὶ τὴν σύμβασιν.

Προκειμένου δὲ νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ περὶ συμβάσεως νομοσχεδίου τίς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ὡς πρὸς τὰς συνθήκας δὲν πρέπει νὰ γίνηται ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς των, καθόσον ὁ Βασιλεὺς ἔχει, κατὰ τὸ **25** ἄρθρον τοῦ συντάγματος, τὸ δικαίωμα τοῦ συνομολογεῖν συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας· ἀλλ' αἱ περὶ ἐμπορίας συνθῆκαι, καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις, περὶ ὧν κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ τι ἄνευ νόμου, ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας· ὥστε ἔγκειται εἰς τὰ δικαιώματα τῆς Κυβερνήσεως τὸ κλείειν Συνθήκας, καὶ δὲν πρέπει νὰ τίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχή, ἀλλὰ μόνον τὸ σύνολον ἐκείνων, ὅσαι ἢ περιέχουσι παραχωρήσεις εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ὑπαγομένας ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας.

Δὲν συμφωνῶ, ἐπέμεγκεν ἕτερος, πρὸς τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος· τὸ σύνταγμα περιώρισε τὸ δικαίωμα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ὡς πρὸς τὰς συνθήκας τῆς ἐμπορίας, τὰς ἀφορώσας παραχωρήσεις ὑπαγομένας εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, ἢ τὰς ἐπιβαρυνούσας ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, κηρύξαν αὐτὰς ἀνισχύρους ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Βουλῶν· ἅμα αἱ τοιαῦται συνθῆκαι ἔλθωσιν εἰς τὴν κρίσιν μου, ἐπειδὴ τὸ σύνταγμα δὲν μὲ περιώρισεν, ἂν πρέπῃ νὰ ψηφίσω τὴν ἀρχήν, τὰ καθ' ἕκαστα ἢ τὸ σύνολον, δικαιοῦμαι νὰ κάμω πληρεστάτην χρῆσιν τοῦ δικαιώματός μου.

Τρίτος παρετήρησεν ὅτι μέχρι πρὸ ὀλίγου ἄλλη τις ἐπε-

κράτει τάξις ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ συζήτησιν τῶν συνθηκῶν, ἐν αἷς ἀπητεῖτο ἡ συγκατάθεσις τῶν Βουλῶν· ὑπεβάλλετο εἰς συζήτησιν ἡ ὅλη συνθήκη καὶ ἐψηφίζετο ἓν ἕκαστον αὐτῆς ἄρθρον ἰδίᾳ· ὁ τρόπος οὗτος ἐθεωρήθη οὐχὶ κατάλληλος, καὶ αὐτὰ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐγνωμοδότησαν νὰ ὑποβάλλωνται αἱ συνθῆκαι εἰς τὴν συγκατάθεσίν των προσηρτημέναι εἴς τι νομοσχέδιον, καὶ τούτου τοῦ νομοσχεδίου νὰ ψηφίζωσι τὴν ἀρχήν, τὰ καθ' ἕκαστα καὶ τὸ σύνολον· οἱαςδήποτε παρατηρήσεις περὶ τῶν διατάξεων τῆς συνθήκης καὶ ἂν ἔχῃ τις, πρέπει νὰ τὰς ἐπενέγκῃ συζητουμένης τῆς ἀρχῆς, διὰ νὰ ὁδηγηθῇ τὸ πῶμα ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ συνθήκη περιέχει διατάξεις ἐπιζημίους καὶ χρῄζουσας τροπολογίας, εἰς τὸ νὰ μὴ παραδεχθῇ τὴν ἀρχήν της, καθόσον τροπολογία τῶν συνθηκῶν δὲν λαμβάνει χώραν, ἢ παραδέχονται ὅπως ἔχουσιν ἐν συνόλῳ, ἢ δὲν παραδέχονται.

Ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸν τελευταῖον λαλήσαντα, καθόσον ἂν ὅλη ἡ συζήτησις γίνῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, τί τότε θέλει μείνει κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν καθ' ἕκαστα καὶ τοῦ συνόλου· ἡ συζήτησις καὶ ψηφοφορία ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα καὶ τοῦ συνόλου ἤθελεν εἶσθαι ματαία ἐπανάληψις, ἂν ἅπασα ἡ συζήτησις ἐγίνετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ ἂν ἡ παραδοχὴ ταύτης συνεπέφερεν τὴν παραδοχὴν τῶν καθέκαστα καὶ τοῦ συνόλου· ὁσάκις πρόκειται περὶ τῆς ἀρχῆς νομοσχεδίου, ἐξετάζεται ἓν πολλοστημόριον τοῦ νομοσχεδίου, ἡ ἰδέα μόνον τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοιούτου νομοσχεδίου· συμβαίνει δὲ πολλάκις ὁ παραδεχόμενος τὴν ἀρχὴν νομοσχεδίου τινὸς νὰ πολεμῇ τὰ καθ' ἕκαστα αὐτοῦ ἢ τὸ σύνολον ἢ τά τε καθέκαστα καὶ τὸ σύνολον, διότι διατάξεις τινὲς τοῦ νομοσχεδίου ἐγένοντο ἐναντίον τῆς πεποιθήσεώς του· προέτεινε διὰ ταῦτα τὴν συζήτησιν τῆς ἀρχῆς ἁπλῶς, ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα δὲ τοῦ νομοσχεδίου ἐθεώρησε κατάλληλον νὰ ἐπενέγκῃ ἕκαστος ὅσας ἔχει παρατηρήσεις ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου ἄρθρου τῆς συμβάσεως. Τελευτῶν δὲ τὸν λόγον του ἔκαμε διαστολὴν τῶν συνθηκῶν καὶ συμβάσεων τῶν μεταξὺ Κρατῶν γινομένων, ἀπὸ τὰς μεταξὺ Κράτους καὶ ἰδιωτῶν. Τὰ κράτη συμβιβάζονται ἐξ ἀμοιβαίων παραχωρήσεων, ἡ ἐλαχίστη δὲ τροποποίησις διαλύει τὴν συνθήκην καὶ δύναται νὰ γίνῃ πρόξενος δυσαρέστων εἰς τὰ Κράτη συνεπειῶν· ἀλλὰ προκειμένου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Κράτους καὶ ἰδιώτου, ὡς ἡ προκειμένη, δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν ταύτην κατὰ γράμμα ὡς ὑπὸ ὅλως ἐμπορικὴν ἔποψιν συναπτομένην, δυνάμεθα νὰ τὴν τροποποιήσωμεν κατὰ πολλὰ αὐτῆς μέρη, χωρὶς ἴσως νὰ διακινδυνεύῃ ὁ καταρτισμός της, διότι ὁ ἰδιώτης θέλει στέρξει εἰς τὰς τροπολογίας, ἀφ' οὗ τῷ γίνονται τόσαι ἄλλαι παραχωρήσεις.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, ὅτι εἴτε μεταξὺ Κράτους, εἴτε μεταξὺ Κράτους καὶ ἰδιώτου κλείεται ἡ σύμβασις, τὸ δικαίωμα τῆς ἀποῤῥίψεως τῆς συμβάσεως μετὰ τὴν τροπολογίαν εἶναι τὸ αὐτό· δηλ. καθὼς δικαιοῦται τὸ συμβαλλόμενον Κράτος νὰ μὴ παραδεχθῇ τὴν τροπολογηθεῖσαν σύμβασιν, δικαιοῦται ἐπίσης καὶ ὁ συμβαλλόμενος ἰδιώτης. Δὲν ἔχομεν ἐνώπιόν μας τὴν συμβαλλομένην ἑταιρίαν διὰ νὰ ἴδωμεν ἂν δέχηται τὰς τροπολογίας μας, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ προείπωμεν ὅτι καὶ μετὰ τὴν τροπολογίαν, θέλει γίνῃ παραδεκτὴ ἐκ μέρους τῆς ἑταιρίας ἡ σύμβασις. Ἐσυμπέραινε δὲ ὅτι καὶ ὁ εἷς καὶ ὁ ἕτερος τρόπος τῆς συζητήσεως τῶν συμβάσεων καὶ συνθηκῶν φέρει εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα· ἀλλὰ πρὸς οἰκονομίαν χρόνου καταλληλότερον εἶναι ἡ συζήτησις νὰ γίνηται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐπὶ ταύτης νὰ ἀποφασίζεται ἡ τύχη τῆς συμβάσεως, ἀφ' οὗ πᾶσα τροπολογία ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν μὴ παραδοχήν· ἂς ἀποφασίζηται ἡ τύχη της ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, καὶ ἂς μὴ χρονοτριβῶμεν ἐπὶ ματαίῳ.

Προσέθηκέ τις τῶν προλαλησάντων· ὅτι τὸ σύνταγμα δὲν ἐμποδίζει νὰ γίνῃ, δὲν ἔπεται ὅτι τοῦτο δύναται καὶ νὰ γίνῃ, καθὰ διϊσχυρίσθη τις τῶν προλαλησάντων. Τὸ σύνταγμα δὲν ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ ψηφίζωμεν τὰς συμβάσεις, καθὼς ψηφίζομεν τὰ νομοσχέδια, δηλ. νὰ ψηφίζωμεν ἀρχήν, καθ' ἕκαστα καὶ σύνολον· ἀλλὰ τὸ σύνταγμα ἐπιτρέπον εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κλείῃ συνθήκας, ὧν τινες (αἱ περιέχουσαι παραχωρήσεις καὶ ἐπιβαρύνσεις ἀτομικῶς εἰς τοὺς Ἕλληνας) διὰ νὰ ἰσχύωσι πρέπει νὰ λάβωσι τὴν συγκατάθεσιν τῶν Βουλῶν, δίδει δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς τοῦτο· πῶς δὲ τὰ νομοθετικὰ σώματα δύνανται νὰ εἴπωσιν ὅτι δὲν δέχονται τὴν ἀρχήν, πρὶν ἢ ἴδωσι τὰ καθέκαστα; τὸ κατ' ἐμὲ δὲν δύναμαι νὰ εἴπω ψηφοφορουμένης τῆς ἀρχῆς μιᾶς συνθήκης, ὅτι δὲν δέχομαι ταύτην, θέλω τὸ εἰπεῖ εἰς τὴν τοῦ συνόλου ψηφοφορίαν, ὅταν ἰδῶ τὰς ἐπιζημίους διατάξεις της· ἐπίσης τὸ κατ' ἐμὲ δὲν βλέπω καμμίαν διαφορὰν τῶν συνθηκῶν καὶ συμβάσεων, εἴτε μεταξὺ Κρατῶν κλείονται αὗται, εἴτε μεταξὺ Κράτους καὶ ἰδιώτου· ὅτι δὲ δὲν ὑπάρχει διαφορὰ ἐξάγεται ἀκόμη καὶ ἐκ τοῦ τύπου τῆς εἰσαγωγῆς της, ὅστις τύπος εἶναι ὁ αὐτότατος πρὸς τὸν τῶν

τον τῶν συνθηκῶν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνω νὰ μὴ ψηφοφορῶμεν τὴν ἀρχὴν τῶν συνθηκῶν καὶ συμβάσεων.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· αἱ αὐστηρότητες τῶν διατάξεων τοῦ συντάγματος ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, δὲν ἔχουσιν ἐνταῦθα χώραν· κατὰ τὸ σύνταγμα ὁ Βασιλεὺς κλείει συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας, αἱ περὶ ἐμπορίας ὅμως συνθῆκαι κτλ. δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Βουλῶν· ἀλλ' αἱ συνθῆκαι ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν κράτη, καὶ οὐχὶ ἰδιώτας, ὡς ἡ προκειμένη μεταξὺ Κράτους καὶ ἰδιώτου γινομένη, καὶ διὰ τοῦτο σύμβασις λεγομένη· ὥστε ἐπ' αὐτῶν τῶν τοιούτου εἴδους συμβάσεων δὲν ἐφαρμόζεται ὅ,τι λέγει τὸ σύνταγμα περὶ τῶν μεταξὺ κρατῶν συνθηκῶν, οὐδὲ κωλυόμεθα νὰ ψηφίσωμεν τὴν ἀρχὴν αὐτῶν, διότι τὸ νὰ συνθηκολογῇ ἡ Κυβέρνησις εἶναι δικαίωμά της, ἀπορρέει ἀπ' αὐτοῦ τοῦ συντάγματος, ἀλλὰ ἐκ τοῦ χρησίμου ἢ μὴ τῆς συμβάσεως δυνάμεθα νὰ ὑπερψηφίσωμεν ἢ καταψηφίσωμεν τῆς ἀρχῆς. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὑπάρχει διαφορὰ τῶν συμβάσεων καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι τὰς μεταξὺ Κρατῶν συμβάσεις καὶ ἡ ἐλαχίστη τροπολογία ἀπορρίπτει, καὶ δύναται νὰ ἔχῃ συνεπείας ἡ ἀπόρριψίς των, ἐνῷ τὰς μεταξὺ Κράτους καὶ ἰδιώτου συμβάσεις ἡ τροπολογία δύναται καὶ νὰ μὴ ἀπορρίψῃ, καθόσον ὁ ἰδιώτης δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν σύμβασιν τὴν τροπολογημένην.

Παρατηρήσεως ἐνταῦθα γενομένης ἂν πρὸ τῆς ψηφοφορίας τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ἢ μετὰ τὴν ψηφοφορίαν ταύτης γενήσεται ἡ τῶν καθέκαστα τῆς συμβάσεως συζήτησις, προσέθηκεν ἕτερος. Τὸ 25 ἄρθρον τοῦ Συντάγματός μας ἐρανίσθη ἐκ τοῦ Βελγικοῦ συντάγματος· σχεδὸν δ' ὅμοιον τούτου ἄρθρον κατεχωρίθη ἐν τῷ χάρτῃ τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ **1848**, ὅταν ἐδημοκρατήθη· τῷ **1849** ὑπεβλήθη ἐν τοῖς νομοθετικοῖς τῆς Γαλλίας σώμασιν συνθήκη τις, καὶ ἐζήτουν τινὲς τὴν τροπολογίαν μερικῶν ἄρθρων· ὁ ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι τὰ νομοθετικὰ σώματα δύνανται νὰ παραδεχθῶσιν ἢ ἀπορρίψωσιν ἐν συνόλῳ οὐχὶ δὲ νὰ τροποποιήσωσι τὰ ἄρθρα, διότι ἡ συνθήκη ὑποβάλλεται ἐφ' ὅσον ἦτο δυνατὸν τελειοτέρα, μετὰ προηγουμένας διαπραγματεύσεις καὶ ἀμοιβαίας παραχωρήσεις, ὥστε τροπολαγία δὲν εἶναι δυνατή· ὁ τύπος, ὑφ' ὃν ὑπεβάλλετο καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν ἡ συνθήκη, εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν ὁποῖον ἤδη ὑποβάλλονται αἱ συνθῆκαι ἐνώπιον ἡμῶν, δηλ. ὑπεβάλλετο προσηρτημένη ἡ συνθήκη εἰς ἓν νομοσχέδιον, ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ νομοσχεδίου, διότι αὐτὸ παρουσιάζετο καὶ οὐχὶ ἡ συνθήκη, γίνονται αἱ συζητήσεις

ὅλων τῶν ἄρθρων τῆς συνθήκης, ἀλλὰ δὲν τροποποιοῦνται, παραδέχονται καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἀπορρίπτονται· ὅταν ἄλλοτε ὑπεβάλλετο ἐνώπιόν μας ὁλόκληρος ἡ συνθήκη, εἴχομεν δίκαιον νὰ συζητῶμεν ἄρθρον κατ' ἄρθρον ταύτην, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐλαχίστη τροπολογία ἐπέφερε τὴν ἀπόρριψιν τῆς συνθήκης ἐσυστήσαμεν κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ὑποβάλλῃ τὰς συνθήκας καθ' ὃν τρόπον ὑποβάλλονται καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βελγίῳ, προσηρτημένας εἰς νομοσχέδιον· ὑπὸ τὸν νέον τοῦτον τύπον, δηλ. ὑπὸ τὸ νομοσχέδιον, δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν ὅλα τὰ τῆς συνθήκης ἄρθρα, ἀλλὰ νὰ τὰ τροπολογήσωμεν δὲν δυνάμεθα, τὰ παραδεχόμεθα καθ' ὁλοκληρίαν ἢ τὰ ἀπορρίπτομεν. Ζητεῖται ἤδη πότε πρέπει νὰ γίνηται ἡ συζήτησις τῶν τῆς συνθήκης ἄρθρων, πρὸ τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἢ μετά; Ἐν τῷ κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὑπάρχει διάταξις ὁρίζουσα ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὸν προϋπολογισμὸν δὲν γίνεται ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς· αὐτὴν καὶ μόνην τὴν ἐξαίρεσιν κάμνει ὁ κανονισμὸς τῆς Βουλῆς· ἀλλ' ὁ τῆς Γερουσίας οὐδεμίαν ἐξαίρεσιν κάμνει· τὸ **31** ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας λέγει, ὅτι ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων διαιρεῖται εἰς δύω, γενικὴν καὶ μερικήν· ἡ γενικὴ συζήτησις περιστρέφεται περὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἡ δὲ μερικὴ ἀρχίζει κατὰ σειρὰν καὶ κατ' ἄρθρον μὲ τὰς ἀναφερομένας εἰς ἕκαστον τροπολογίας· ὥστε προκειμένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς δύναμαι νὰ μὴ εἴπω τι περὶ ταύτης καὶ νὰ διαπραγματευθῶ περὶ ὅλων τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, ἡ μόνη δὲ διαφορὰ τῶν συζητήσεων τῶν νομοσχεδίων ὡς πρὸς τὰς συνθήκας εἶναι ὅτι διὰ ταύτας ὑποχρεοῦμαι νὰ εἴπω ναὶ ἢ ὄχι ἄνευ τροπολογίας. Ὅπως λοιπὸν εἰς τὰ ἄλλα νομοσχέδια γίνεται διπλῆ συζήτησις, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν συνθηκῶν ὡς διὰ νομοσχεδίου εἰσαγομένων δύναται νὰ γίνῃ διπλῆ συζήτησις δηλ. καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς νὰ συζητηθῶσι τὰ καθέκαστα τῆς συνθήκης, καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου νὰ συζητηθῶσι τὰ ἄρθρα τῆς συνθήκης. Ἐρρέθη ἀκόμη ἂν ἡ προκειμένη συμφωνία μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἰδιώτου εἶναι συνθήκη· ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησε τὸ ἀντικείμενον τῆς συμφωνίας ὡς εἰς τὸ ἐθνικὸν δίκαιον ὑπαγόμενον, καὶ τὸ κατέταξεν εἰς τὰς συνθήκας ἢ συμβάσεις· ὅταν δὲ τὸ ἀντικείμενον συμφωνίας τινὸς ὑπάγεται εἰς τὸ ἐθνικὸν δίκαιον, εἴτε μεταξὺ Κρατῶν, εἴτε μεταξὺ Κράτους καὶ ἰδιώτου κλείεται, ἡ συμφωνία ἀνάγεται εἰς τὰς συμβάσεις· ἀλλὰ καὶ ὡς ἁπλῆν συμφωνίαν ἐὰν τὸ θεωρήσωμεν, οἱ αὐτοὶ λόγοι ἰσχύουσιν εἰς ἀμ-

φοτέρας τὰς περιστάσεις. Ἐπειδὴ δὲ οἱ λόγοι εἶναι οἱ αὐτοί, καὶ τὸ ἔργον φαίνεται ὡς τετελεσμένον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὁ τρόπος τῆς συζητήσεως πρέπει νὰ εἶναι ὁ αὐτός· δηλ. συζητεῖται ἡ ἀρχή, ἔπειτα τὰ καθ' ἕκαστα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ ἄρθρα τῆς συνθήκης ἓν ἕκαστον δὲν δυνάμεθα νὰ τὰ κάμωμεν ἀντικείμενον ψηφοφορίας, καὶ τελευταῖον τὸ σύνολον.

Ἀνάγκη, ἐπήνεγκεν ἕτερος, νὰ ἀποραθῇ τὸ σῶμα ἂν πρέπῃ νὰ γίνηται ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν συνθηκῶν καὶ συμβάσεων· τὸ κατ' ἐμὲ δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἀρχὴ μιᾶς τινος συνθήκης ἀντικειμένη εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους, καὶ διὰ τοῦτο νὰ μὴ εἶναι δεκτὴ καὶ ἡ ἀρχὴ μιᾶς τοιαύτης συμβάσεως, δυνατὸν ἡ ἀρχὴ νὰ εἶναι καλὴ, ἀλλὰ τὰ καθέκαστα πλημμελῆ, καὶ τότε ἐν ᾧ παραδέχεταί τις τὴν ἀρχὴν ἀπορρίπτει τὰ καθέκαστα τῆς συνθήκης διὰ τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ἢ διὰ τοῦ συνόλου.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ σύμβασις προσαρτᾶται πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, δύναται δὲ ἕκαστος κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως ὅλων τῶν ἄρθρων τῆς συμβάσεως, ἀδυνατεῖ ὅμως νὰ τροποποιήσῃ ταῦτα ἐν μέρει, ἀλλ' ἢ καθ' ὁλοκληρίαν παραδέχεται ἢ καθ' ὁλοκληρίαν ἀπορρίπτει διὰ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ παραδοχῆς τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο ὅτι πρέπει νὰ γίνηται ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ συναδεύοντος τὰς συνθήκας νομοσχεδίου, καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου νὰ γίνηται ἡ συζήτησις τῶν τῆς συμβάσεως διατάξεων.

Οὕτω ψηφορεῖται ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Θεοτόκη καὶ Ν. Μαυρομιχάλη, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὑφὸ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος .	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .
Ἀναγν. Δεληγιάννης	Σπυρίδων Καλογερόπουλος .
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἀναστάσιος Λόντος . . .

Τάτζης Μαγγίνας . . . N	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Χαρ. Παπαπολίτης . . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Ἰακωβος Παξιμάδης . . .	Μ. Α. Καΐρης . . . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἀντων. Γ. Κριεζῆς . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος . . .	Δημήτριος Κατσίκος . . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαλάμπης . .
Ἀθανάσιος Διδωρίκης . . . N	Παναγ. Διδωρίκης . . . . N
Γεώργιος Δαμειώτης . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Κωνστ. Προβελέγγιος . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Γκίκας Καρακατζάνης . . N	Σπῦρος Μίλος . . . . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N	Ρῆγας Παλαμήδης . . . . N
Ἀδάμ. Δούκας	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης . N

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης εἶπε. Διεξελθὼν τὰ τῆς συμβάσεως ἄρθρα, δὲν εἶδον εἰμὴ δύω διαφορὰς μὴ συναδούσας ὡς πρὸς τὰς προγενεστέρας συμβάσεις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας τοῦ Λοὺδ καὶ τῶν διαπορθμεύσεων, καὶ ὡς πρὸς τὸν νόμον περὶ συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συκοινωνίας δι' Ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων.

α) Διαφορά. Τὸ 1 ἄρθρον τῆς συμβάσεως λέγει ὅτι ἡ ἑταιρία ὑποχρεοῦται νὰ διατηρήσῃ συγκοινωνίαν ἀτμοπλοϊκὴν μεταξὺ Λιβερπούλης, Μελίττης, Σύρου, Σμύρνης καὶ Κωνσταντινουπόλεως, διορίζουσα τὸν πλοίαρχον ἑκάστου ἀτμοπλοίου της φορτόνοντος ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν διὰ Μελίττην, διὰ Κωνσταντινούπολιν καὶ Σμύρνην νὰ προσορμίζεται τακτικῶς καὶ εἰς Σύρον κτλ· τὸ κατ' ἐμὲ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ὅρος τις ἀνυπέρβλητος εἰς συμπλήρωσιν τοῦ τακτικῶς, ὅπως ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν σύμβασιν μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Λοὺδ « κατὰ δεκαπενθημερίαν ἅπαξ » ἢ ἂν ἡ δεκαπενθημερία εἶναι πολὺ, ἂς προσδιωρίζετο τοὐλάχιστον ἅπαξ

τοῦ μηνὸς, διότι τὸ « τακτικῶς » εἶναι ὅλως ἀόριστον, ἐννοεῖ ὁσάκις ἤθελε διαπλέει διὰ Μελίττην, Σμύρνην καὶ Κωνσταντινούπολιν· διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ δέ τις τὰς ὠφελείας τῆς συμβάσεως ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὸν ἀνυπέρβλητον ὅρον τοῦ διάπλου.

6ον Διαφορά. Τὸ 5 ἄρθρον τῆς συμβάσεως συνδιαζόμενον μετὰ τοῦ 6 ἄρθρου « ἐὰν μετὰ ταῦτα τῇ συγκαταθέσει τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, νομίσῃ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἡ ἑταιρία νὰ προσορμίζωνται τὰ ἀτμόπλοιά της καὶ εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, θέλουν παραχωρηθῇ τὰ αὐτὰ δικαιώματα, αἱ αὐταὶ ἀτέλειαι εἰς τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας κτλ. » ἐννοεῖ ὅτι δύνανται νὰ προσορμίζωνται καὶ εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ Βασιλείου, δύνανται νὰ ἐπιβιβάζωσι καὶ ἀποβιβάζωσιν ἐπιβάτας, πραγματείας κτλ. καὶ ἀπολαμβάνει πλήρη ἀτέλειαν παντὸς ναυτιλιακοῦ δικαιώματος κτλ. κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τῆς αὐτῆς συμβάσεως, ἐνῷ τὸ 22 ἄρθρον τῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Λοϋδ, ὡς καὶ ὅμοιον ἄρθρον εἰς τὴν ἑταιρίαν τῶν Ἑλληνικῶν διαπορθμεύσεων ὁρίζει, ὅτι αἱ ἐντὸς τοῦ Κράτους συγκοινωνίαι παύουσιν, ἅμα συστηθῶσιν Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια. Τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐψήφισαν νόμον περὶ συστάσεως ἀτμοπλοΐας συγκοινωνίας δι' Ἑλληνικῶν ἀτμοκινήτων, καὶ πρὸς τοῦτο μάλιστα ἐπεβάρυνον τὸ δημόσιον διὰ σημαντικῶν παραχωρήσεων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταρτισθῇ ἑταιρία Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ, καὶ μετὰ τὴν σύστασιν ταύτης θὰ ἐξακολουθῶσι τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας Παππαγιάννη νὰ προσορμίζωνται καὶ εἰς ἄλλους λιμένας μὲ τὰς ἀτελείας ; πιστεύω ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν θέλει συγκατατεθῇ εἰς τοῦτο, ἀλλὰ διὰ τί νὰ ἀφίεται εἰς τὴν θέλησιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ μὴ τίθεται ἐν τῇ συμβάσῃ διάταξις ῥητὴ, ὅπως εἶναι προαποφασισμένον εἰς τὰς ἄλλας συμβάσεις ; διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ῥητὴ διάταξις ἐν τῇ συμβάσει, καθ' ἣν τὰ προνόμια τῆς ἀτελείας παύουσι διὰ τὰς εἰς ἄλλους λιμένας προσορμίσεις, ἐκτὸς τοῦ τῆς Σύρου, ἅμα συστηθῇ Ἑλληνικὴ δι' ἀτμοπλοίων συγκοινωνία.

Παρετήρησεν ἄλλος· καλὸν εἶναι νὰ δώσῃ ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ἐξηγήσεις καὶ διασαφήσεις ὅσον ἀφορᾷ τὸ 5 ἄρθρον τῆς συμβάσεως, καθόσον τὸ 1 ἄρθρον διασαφίζεται καλῶς « Τακτικῶς νὰ προσορμίζεται εἰς Σύρον » ἐννοεῖ ὁσάκις ἐπιχειρίζεται διάπλουν διὰ τὴν Μελίττην, Σμύρνην καὶ Κωνσταντινούπολιν, θέλει προσορμίζεται καὶ εἰς Σύρον, καὶ τότε θέλει ἔχει καὶ ἀτέλειαν· ὁσάκις προσορμίζεται, τοσάκις λαμβάνει καὶ ἀτέλειαν, ὡς καὶ

ἡ παραχώρησις εἶναι ἀμοιβαία. Διὰ τοῦ 5 ἄρθρου οὐ μόνον γίνεται τὸ ἀτόπημα τοῦ νὰ προσορμίζωνται καὶ εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ Κράτους τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας, ἀλλὰ διὰ τί « συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεως » γίνεται ἔτι μεγαλείτερον ἀτόπημα τοῦ νὰ δίδεται τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν τοιαύτην προσόρμισιν· πρὸς τούτοις δὲ ἔχω καὶ μίαν ἰδικήν μου παρατήρησιν νὰ ἀπευθύνω. Τὸ ἄρθρον 9 τῆς συμβάσεως λέγει ὅτι ἡ ἑταιρία διὰ νὰ φανῇ εὐάρεστος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὑποχρεοῦται νὰ δέχηται ἄνευ πληρωμῆς ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων της τὰ πρόσωπα, ἃ ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων ἤθελε στέλλει δι' οἱονδήποτε λιμένα προσορμίζονται τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς δέκα πρὸς μετάβασιν καὶ ἐπιστροφὴν κατ' ἔτος. » ἡ σύμβασις αὕτη κατηρτίσθη δι' ἀμοιβαίων παραχωρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἑταιρία καθὼ ἔμπορος εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸ συμφέρον της· ἀπέναντι τῶν παραχωρήσεων τὰς ὁποίας ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τῷ κάμνει, ἡ παραχώρησις τοῦ νὰ μεταφέρῃ δέκα ὑπαλλήλους ταχυδρομικοὺς καὶ τὴν σχεδὸν ἄσημον ἀλληλογραφίαν τινῶν μερῶν, δὲν εἶναι βέβαια ἱκανὴ ὥστε νὰ τεθῇ ἡ φράσις, « διὰ νὰ φανῇ εὐάρεστος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν· » ἡ φράσις αὕτη ἐδόθη πολὺ εὐθηνά, εἶναι δὲ ταπεινωτικὴ διὰ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ τοῦ λοιποῦ πρέπει νὰ ἦναι προσεκτικωτέρα ὥστε ἀφοῦ δαπανᾷ 18 περίπου ἑκατομμύρια νὰ μὴ ταπεινοῦται δι' ἑκατὸν δραχμῶν δαπάνην, ἀλλὰ νὰ πωλῇ ἀκριβὰ τὰς ἐκφράσεις της.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι τὸ « διὰ νὰ φανῇ εὐάρεστος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν », εἶναι τρόπος τοῦ λέγειν φαίνεται, ἀλλ' οἱ ἐφαρμόσοντες τοῦτον ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐστάθμισαν τὴν βαρύτητά του. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐὰν ἦτο εὔκολον, ἤθελα προτείνει τὴν ἀνάπλασιν τοῦ ὅλου λεκτικοῦ τῆς συμβάσεως, τὸ ὁποῖον εἶναι τοσοῦτον γριφῶδες καὶ ἔστιν ὅπου παρὰ τοὺς γραμματικοὺς κανόνας, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τὸ « ἀπληρωτί. »

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός· ἡ πολεμουμένη ἔκφρασις τοῦ 1 ἄρθρου « νὰ προσορμίζεται τακτικῶς καὶ εἰς Σύρον » εἶναι μοὶ φαίνεται σαφεστάτη· διότι « τακτικῶς » θὰ εἰπεῖ « ὁσάκις κάμνει τὸν διάπλουν τῆς Μελίττης, Σμύρνης καὶ Κωνσταντινουπόλεως· » τὸν διάπλουν δὲ τοῦτον ἐνεργεῖ ἅπαξ τοῦ μηνὸς καὶ ἔστιν ὅτε δίς· τὸ νὰ ζητῶμεν δὲ νὰ ὑποχρεώσωμεν τὴν ἑταιρίαν νὰ προσορμίζῃ τὰ ἀτμόπλοιά της εἰς Σύρον ὁσάκις θέλο-

μεν δὲν εἶναι δυνατόν, ἄλλως τε ἀφοῦ αἱ παραχωρήσεις εἶναι ἀμοιβαῖαι, καὶ ἡ ἀτέλεια τῇ χορηγεῖται ὁσάκις προσορμίζεται δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὴν ἀξίωσιν νὰ προσορμίζεται ὁσάκις μᾶς συμφέρει. Ὡς πρὸς τὴν πολεμουμένην διάταξιν τοῦ 5 ἄρθρου, τοῦ νὰ προσορμίζωνται μετὰ ταῦτα τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας, τῇ συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ Κράτους, παρατηρῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν λαμβάνει ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τῆς ἑταιρίας τοῦ Παππαγιάννη τοῦ νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν προσόρμισιν καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν συστηθῇ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία καὶ τὰ συμφέροντα ταύτης προσβάλλονται, ἡ Κυβέρνησις ἐπερυλάξατο ἐν δικαίωμα τὸ νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν καὶ εἰς ἄλλους λιμένας προσόρμισιν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελεν, ὃ μὴ γένοιτο, καταρτισθῇ Ἑλληνικὴ ἑταιρία, ἢ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἑταιρία αὐτὴ ἤθελε ζητήσει πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆς καὶ τοῦ ἐμπορίου νὰ διατηρῆται εὐρυτέρα συγκοινωνία, μέχρι τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε τὰς συγκοινωνίας αὐτὰς νὰ διατηρῇ δι' ἰδίων Ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων, ὥστε τοῦ δικαιώματος τὸ ὁποῖον ἐπιρυλάττεται ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς διατάξεως ταύτης θέλει κάμει χρῆσιν ἢ ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας, ἢ ἐὰν ἡ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ συγκοινωνία ζητήσῃ νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν ἑταιρίαν Παπαγιάννη ἡ προσόρμισις καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, χωρὶς βεβαίως προσβολὴν τῶν προνομίων τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας.

Ἐννοῶ, ἀπήντησέ τις τῶν προλαλησάντων, τοὺς λόγους ὑφ' ὧν ὡρμήθη ἡ Κυβέρνησις νὰ προσθέσῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξιν, ἐπιρυλάσσουσαν αὐτῇ ἐν δικαίωμα, καὶ οὐχὶ ὑποβάλλουσαν αὐτὴν εἰς ὑποχρέωσιν· ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ζητεῖ νὰ ἐπιρυλάξῃ εἰς ἑαυτὴν ἡ Κυβέρνησις, ὁμοιάζει μὲ τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἐζήτει μὲν ἡ Κυβέρνησις νὰ τῇ παραχωρήσωμεν, περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου νόμου, διὰ Β. διατάγματος, δὲν ἐκρίθη ὅμως κατάλληλον νὰ τῇ χορηγηθῇ· ἐπειδὴ αἱ πολιτεῖαι ζῶσι διὰ τῆς δυσπιστίας, ἐθεωρήθη πρέπον νὰ ἐπιτρέπεται διὰ τῶν Βουλῶν καὶ οὐχὶ διὰ Β. διαταγμάτων τὸ δικαίωμα ἐκεῖνο, ὅ,τι δὲ ἐλέγετο δι' ἐκείνην τὴν περίπτωσιν, τὸ αὐτὸ λέγεται καὶ διὰ τὴν προκειμένην, ἑπομένως ὅ,τι ἐφηρμόσθη εἰς ἐκείνην, τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς ταύτην· διότι ἄλλως ἀφιεμένου τοῦ δικαιώματος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, κακὴ

τις Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν προσόρμισιν τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, ὅπου ἴσως ἡ προσόρμισις θὰ ἦναι ἐπιζήμιος πρὸς τὸ ἐμπόριον ἢ τὴν ναυτιλίαν, ἢ τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρίαν, δέχομαι ὅτι ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἀκόμη θὰ ἔχωμεν ἀνάγκην τῆς προσορμίσεως τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη εἰς λιμένας πολλοὺς τοῦ Κράτους, μέχρις οὗ ἡ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία ἀναπτυχθῇ εἰς τρόπον ὥστε νὰ διατηρῇ αὐτὴ τὰς κοινωνίας ταύτας, ἀλλ' οὐχ' ἧττον ἐμμένω ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπιτρέπεται ἡ προσόρμισις καὶ εἰς ἄλλους λιμένας πρέπει νὰ διατηρηθῇ ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, διότι δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ Κυβέρνησις κακή, ἥτις νὰ κάμῃ κατάχρησιν τοῦ δικαιώματος τούτου, ὅταν ἀφεθῇ εἰς αὐτήν.

Παρατηρήσεως ἐνταῦθα γενομένης ὅτι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δύνανται νὰ ἀφαιρέσωσι τὴν ἐμπιστοσύνην των ἀπὸ τοιαύτην Κυβέρνησιν, ὁ αὐτὸς ἀγορεύων ἀντεπαρατήρησεν, ὅτι δύναται μὲν νὰ ἀφαιρέσωσι τὴν ἐμπιστοσύνην των, ἀλλὰ νὰ προλάβωσι τὸ κακὸν δὲν δύνανται, διότι πλέον ἡ συγκατάθεσις τῆς Κυβερνήσεως εἶναι δεδομένη.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπάγεται εἰς τὰ περὶ ἐμπιστοσύνης ζητήματα· τὸ νὰ λέγωσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι τὸ ζητούμενον δὲν εἶναι δικαίωμά σου, δὲν τῇ λέγουσιν ὅτι δὲν ἔχουσι πρὸς αὐτὴν ἐμπιστοσύνην. Διὰ τῆς προκειμένης διατάξεως πρόκειται νὰ χαρίσωμεν, ἢ νὰ θυσιάσωμεν τοὺς ὑγειονομικοὺς κτλ. φόρους τοὺς ὁποίους ἔπρεπε νὰ πληρώνωσι τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη, τὸ ἀντικείμενον ἄρα εἶναι νομοθετικόν, ἐπετρέψαμεν ἵνα χαρίζωνται οἱ φόροι οὗτοι διὰ τὰς προσορμίσεις εἰς Σύρον, ἀλλὰ τὸ νὰ λέγωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι τὰ Νομοθετικὰ σώματα μόνον ἔχουσι δικαίωμα νὰ κάμωσι καὶ διὰ τὰς ἐν ἄλλοις λιμέσι προσορμίσεις τὴν θυσίαν τῶν φόρων, τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ἔχομεν εἰς αὐτὴν ἐμπιστοσύνην, ἀλλ' ὅτι οὕτως ἀπαιτεῖ ἡ τάξις· ἄλλως τε δίδοντες τοιαῦτα δικαιώματα καὶ παραχωρήσεις εἰς τὴν ἑταιρίαν Παπαγιάννη, ἀφαιροῦμεν ταῦτα ἀπὸ τὴν ἑταιρίαν τὴν ἑλληνικήν, καὶ τότε δίδομεν δικαίωμα ἀποζημιώσεων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρίαν, καὶ δικαίως, ἀφοῦ ἡ Ἑλληνικὴ ἑταιρία συνέστη ὑπὸ τοιούτους ὅρους προνομιακοὺς καὶ ἀποκλειστικούς, ἔχει νόμιμα δικαιώματα εἰς ἀποζημιώσεις, ὅταν ἡ Κυβέρνησις παραχωρῇ καὶ εἰς ἄλλας ἑταιρίας προνόμια καὶ ἀτελείας· ὥστε ἡ Κυβέρ-

νησις ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της καὶ τοῦτο, διὰ νὰ μὴ ὑποκύψωμεν εἰς τὰς αἰτήσεις περὶ ἀποζημιώσεων τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργός. Ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐπιτρέψει τὴν προσόρμισιν καὶ εἰς ἄλλους τοῦ Κράτους λιμένας, ὅταν δὲν παραβλάπτωνται τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, καὶ ὅταν πρὸς τοῦτο συναινέσῃ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἑταιρία· διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει νὰ δώσῃ δικαιώματα εἰς ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων, περὶ πλέον φροντίζει ὥστε νὰ μὴ ἦναι καὶ ἀσυνεπὴς εἰς τὰς συμβάσεις της.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· οὐ μόνον αἱ δικαιολογίαι τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ὡς πρὸς τὴν ἄδειαν τοῦ προσορμίζεσθαι καὶ εἰς ἄλλους λιμένας εἶναι καταστρεπτικαὶ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοϊκὴν συγκοινωνίαν, ἀλλὰ καὶ αἱ συγκαταβάσεις τῶν συναδέλφων μου ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἶναι ὄχι τόσον ἐπιτυχεῖς.

Εἰς τὰς μέχρι τοῦδε συμβάσεις μας μὲ ξένας ἀτμοπλοϊκὰς ἑταιρίας ἐπεφυλάξαμεν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρίαν τὸ προνόμιον τῆς ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, ῥητὸν κατονομάσαντες ὅτι ἡ προσόρμισις τῶν ἀτμοπλοίων τῶν ξένων ἑταιριῶν εἰς λιμένας ἄλλους παρὰ τοὺς ἀναγκαίους εἰς διατήρησιν τῆς συγκοινωνικῆς γραμμῆς, παύει ἅμα συστηθῶσιν Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, καὶ ἂν μόλιν τὴν προνομιοῦχον ταύτην ἀποκλειστικότητα Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία δὲν κατηρτίζετο ἐχρειάζετο ἀκόμη νὰ ἐπέλθῃ νόμος δι' οὗ νὰ ἀναδέχηται ἡ Κυβέρνησις τὴν σύστασιν ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας, καὶ ἐν περιπτώσει καταρτίσεως ἑταιρίας νὰ ὑπόσχηται εἰς αὐτὴν τόκον 5 τοῖ 0|0 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου της, καὶ κατάθεσιν ἀκόμη ἑνὸς μέρους μεταχῶν καὶ 12 ἐτῶν ἀποκλειστικὰ προνόμια τῆς ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, ἅμα τεθῇ διάταξις σήμερον ὅτι δύναται νὰ τῇ ἐπιτραπῇ ἡ προσόρμισις τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, ἡ μόλις καὶ μετὰ τόσων δυσκολιῶν ἀρξαμένη Ἑλληνικὴ ἑταιρία δὲν θὰ ὑπάρξει. Τὸ προνόμιον τῆς ἀκτοπλοΐας παρ' ὅλοις τοῖς Ἔθνεσιν ἐτηρήθη διὰ τοὺς ἐγχωρίους καὶ τὰς ἑταιρίας των, καὶ ἡμεῖς ἀείποτε συνθηκολογοῦντες ἐπεφυλάξαμεν ταύτην δι' ἐγχώριον ἑταιρίαν, ἅμα ἤθελε συστηθῇ, πῶς σήμερον βλέπομεν ἀρχομένην Ἑλληνικὴν ἑταιρίαν ἐπιτρέπομεν τὴν ἀκτοπλοΐαν εἰς ξένην ἑταιρίαν; ὅταν τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἑταιρία ἤθελον λάβει ἀνάγκην νὰ διατηρῆται συγκοι-

νωνία καὶ πρὸς ἄλλους λιμένας, τότε ἀλλὰ τότε μόνον ἂς προσέλθῃ τὸ ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ ὅ,τι ζητεῖ σήμερον νὰ ἀφεθῇ εἰς Β. διάταγμα. Προτείνω λοιπὸν τὴν ἀπὸ τῆς συμβάσεως ἐξάλειψιν τῶν διλημμάτων τούτων περὶ προσορμίσεως τῶν ἀτμοπλοίων καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, τῇ συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεως, διότι ταῦτα ναρκόνουσι καὶ ὑποψίας παρέχουσιν εἰς τοὺς θέλοντας νὰ καταρτίσωσιν Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρίαν.

Δύω, προσέθηκεν ἄλλος, ἀνεπτύχθησαν λόγοι κατὰ τοῦ 5 ἄρθρου· α) ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τούτου δύναται νὰ βλαρθῇ ἡ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία, καὶ β') ὅτι ἡ παραδοχὴ τῆς διατάξεως δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων ἐκ μέρους τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, διὰ τὴν παραβίασιν τοῦ εἰς αὐτὴν χορηγουμένου προνομίου τῆς ἀποκλειστικῆς συγκοινωνίας.

Ὁ α. λόγος δὲν μοὶ φαίνεται ἱκανὸς ὥστε νὰ μᾶς ἀποτρέψῃ ἀπὸ τοῦ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν σύμβασιν· καθόσον καὶ ἂν ἤθελεν ὑποτεθῇ ὅτι θὰ εὑρεθῇ κακὴ Κυβέρνησις ἔχουσα διάθεσιν νὰ ἐπιτρέψῃ πρὸς βλάβην τῆς Ἑλληνικῆς ἑταιρίας τὴν προσόρμισιν τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, θέλει ἀναχαιτισθῇ εἰς τὴν κακήν της ταύτην πρόθεσιν ἀπὸ τὴν ζημίαν τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ θέλει ὑποστῇ, ζημιουμένης τῆς Ἑλληνικῆς ἑταιρίας, εἰς ἣν ὑπεσχέθη τόκον 5 τοῖς 0|0 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου της, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελεν ἀναδείξει ὠφέλειαν ἄλλην ἡ ἀτμοπλοϊκὴ συγκοινωνία· ὅσον δὲ κακὴ καὶ ἂν εἶναι Κυβέρνησίς τις, δὲν δύναται νὰ ἐπιθυμῇ τὴν ζημίαν τοῦ δημοσίου ταμείου, καθόσον τὰ δημόσια χρήματα εἶναι τὰ νεῦρα τῆς ἰσχύος πάσης Κυβερνήσεως. Ὁ β' ὅμως λόγος εἶναι σπουδαῖος ὄχι ὑπὸ τὴν ἔποψιν ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δύνανται νὰ γεννηθῶσιν ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, ἀλλὰ διότι ὅταν ἅπαξ ἡ Κυβέρνησις διὰ νόμου ἔκαμε παρατηρήσεις τινάς, δὲν δύναται νὰ φέρῃ κατόπιν ἄλλον νόμον ἀνατρεπτικὸν τῶν παρατηρήσεων, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ ἡ πρᾶξίς της κακῆς πίστεως. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἂν ῥητῶς ἐν τῷ νόμῳ περὶ Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας ὑπάρχῃ διάταξις δίδουσα δικαίωμα ἀποκλειστικῆς συγκοινωνίας τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἑταιρίαν· ἂν τῷ ὄντι ὑπάρχῃ τοιαύτη διάταξις εἶναι σπουδαία, καὶ ἡ σημερινὴ διάταξις γίνεται κακὸν προηγούμενον βλάπτον οὐσιωδῶς τὴν καλήν μας πίστιν· ἀλλ' ἂν δὲν ἐδόθη τοιοῦτον ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμο-

πλοϊκὴν ἑταιρίαν, προτείνω τὴν παραδοχὴν τῆς συμβάσεως ταύτης, ἥτις χορηγεῖ πλέον τῶν ὅσα ἐχορήγουν αἱ ἄλλαι ἀτμοπλοϊκαὶ ἑταιρίαι, διότι μεταφέρει δωρεὰν ὁλόκληρον τὴν ἀλληλογραφίαν μας ἰδιωτικὴν τε καὶ ἐπίσημον, τὰς ἐφημερίδας, τὰ περιοδικὰ συγγράμματα, τὰ παντὸς εἴδους ἔντυπα, τὰ δημόσια χρήματα καὶ δέκα κατ' ἔτος πρόσωπα πρὸς μετάβασιν καὶ ἐπιστροφήν· πρὸς δὲ μετέφερε διὰ τῶν ἀτμοπλοίων της δωρεὰν, καὶ πρὶν ἡ γίνῃ παραδεκτὴ ἡ πρότασίς της τὰ διὰ τὰ ἀτμόπλοιά μας ἀποσταλέντα εἰς Ἀγγλίαν πληρώματα ἐκ 52 προσώπων συγκείμενα, ἅτινα καθ' ὅλον τὸν διάπλουν καὶ ἐξ ἰδίων ἐτροφοδότει· καὶ ἐδέχθη ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων της καὶ δύω νέους Ἕλληνας σιδηρουργοὺς διὰ νὰ διδαχθῶσιν ἰδίᾳ αὐτῆς δαπάνῃ ὡς μηχανικοί.

Παρατηρήσεως ἐνταῦθα γενομένης ὅτι ὁ νόμος περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας δι' Ἑλληνικῶν ἀτμοκινήτων δίδει ἐπὶ 12 ἔτη ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῆς συγκοινωνίας τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἑταιρίαν, ὁ αὐτὸς ἀγορεύων προσέθηκεν. Ἀφ' οὗ ὁ νόμος ῥητῶς μνημονεύει τὴν τοιαύτην ἀποκλειστικὴν παραχώρησιν ἐπὶ δωδεκετίαν, ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται χωρὶς νὰ θεωρηθῇ κακῆς πίστεως, νὰ χορηγήσῃ τοιοῦτον δικαίωμα προσορμίσεως παρ' ἄλλοις λιμέσι καὶ εἰς ἄλλην ἑταιρίαν· ὁ δὲ Ἕλλην τὸ ὄνομα καὶ τὴν ψυχὴν Παπαγιάννης ὁ τῆς ἑταιρίας ταύτης διευθυντὴς, ὁ τοσαύτην ἀείποτε φιλοπατρίαν δείξας, καὶ συνεισφορὰς πλείστας δαψιλεύσας εἰς τὰ διάφορα τῆς πατρίδος φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, δὲν θέλει ἐπιμείνει ὥστε ἡ Κυβέρνησις τῆς πατρίδος του νὰ γίνῃ κακῆς πίστεως, χορηγοῦσα αὐτῷ τὸ δικαίωμα τῆς προσορμίσεως καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, ἀλλὰ θέλει συγκατατεθῇ εἰς τὴν τροπολογίαν τῆς συμβάσεως.

Προσέθηκεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός. Ἡ παροῦσα σύμβασις ἔλαβε χώραν πρὶν ἡ δώσῃ σημεῖα ὑπάρξεως ἡ ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία, καὶ διὰ τοῦτο ἐτέθη ὁ φιλονεικούμενος ἤδη ὅρος· ἡ Κυβέρνησις γνωρίζει βεβαίως τὸν ἕτερον ὅρον τὸν ἐν τῷ νόμῳ περὶ συστάσεως ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας, δι' οὗ χορηγεῖται προνόμιον ἀποκλειστικῆς συγκοινωνίας ἐπὶ δώδεκα ἔτη, κατὰ συνέπειαν δὲν θέλει ἐπιτρέψει εἰς τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη τὴν προσόρμισιν καὶ εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ Κράτους, εἰμὴ ὅταν ἡ Ἑλληνικὴ ἑταιρία ζητήσῃ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆς· διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἡ Κυβέρνησις δὲν ὑποχρεοῦται εἰς παραχώρησιν, ἀλλὰ ἐπιφυλάττεται ἑνὸς δικαιώ-

ματος, τοῦ ὁποίου θέλει κάμει χρῆσιν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν, ἂ μὴ γένοιτο, δὲν ἤθελε συστηθῇ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία, ἢ καθ' ἣν ἡ Ἑλληνικὴ ἑταιρία ἤθελε συγκατατεθῇ εἰς τοῦτο. Μετὰ τὰς γενομένας ταύτας ἐξηγήσεις ῥρονῶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐμμένητε εἰς μεταβολὴν τῆς διατάξεως, μεταβολὴν ἥτις χωρὶς νὰ ἔχῃ σημασίαν τινὰ, γίνεται ἄλλως πρόζενος ἀναβολῆς εἰς καταρτισμὸν τῆς συμβάσεως μετὰ ἑταιρίας ὁμογενῶν πολυειδῶς συντελεσάντων εἰς τὴν κοινὴν ὠφέλειαν καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς πατρίδος.

Ἐπήνεγκέ τις τῶν προλαλησάντων. Ἐπειδὴ ἐρρέθη ὅτι ἀπό τινος χρόνου εἰσήχθη εἰς τὰ νομοσχέδια πρόσθετός τις καινοφανὴς διάταξις ἐπιτρέπουσα τὴν διὰ Β. διατάγματος κανόνισιν ἀντικειμένων, ἅτινα ἔπρεπε διὰ νόμου νὰ κανονίζωνται, ἐπὶ παραδείγματι τὴν παράτασιν φορολογίας τινὸς καὶ πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένης ἐποχῆς διὰ Β. διατάγματος· τὸ δὲ τοιοῦτον θεωρεῖται ὡς σφετερισμὸς δικαιωμάτων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ δυσπιστίαν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα διὰ τὸ μέλλον, διότι ἤδη πλησιεστάτη σύμπνοια καὶ ἁρμονία μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ὑπάρχει, καλὸν εἶναι νὰ παραλειφθῇ ἡ καινοφανὴς αὕτη μέθοδος, καὶ ἐν καιρῷ καταλλήλῳ νὰ ἔρχωνται οἱ ὑπουργοὶ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ νὰ ζητῶσι διὰ νόμου τὴν κανόνισιν τῶν ἀντικειμένων, καὶ οὐχὶ τὴν ἀνάθεσιν τῆς κανονίσεως αὐτῶν διὰ Β. διαταγμάτων· ἡ ἀκτοπλοΐα εἰς ὅλα τὰ ἔθνη ἐτηρήθη διὰ τὰς ἐγχωρίους ἑταιρίας, ταύτην ἐφυλάξαμεν εἰς ὅλας τὰς μετὰ τῶν ξένων ἑταιριῶν συμβάσεις μας διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἑταιρίαν, ἅμα συστηθῇ τοιαύτη· ἄπορον δ' εἶναι πῶς σήμερον ὅτε ἤρχισε συσταινομένη Ἑλληνικὴ ἑταιρία, ζητοῦμεν νὰ δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιτρέπῃ ταύτην εἰς ἑταιρίαν ξένην. Ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὑπόσχεται ὅτι δὲν θέλει κάμει χρῆσιν τοῦ ζητουμένου δικαιώματος, ἀλλὰ τότε τί θέλει τὸ τοιοῦτον δικαίωμα, καὶ διὰ τί δὲν παραιτεῖται τοῦ νὰ ζητῇ αὐτό; Προτείνω διὰ ταῦτα τὴν προσθήκην ἄρθρου ἐν τῇ συμβάσει, ὁρίζοντος ὅτι τὸ τῆς ἀκτοπλοΐας δικαίωμα παύει, ἅμα συστηθῇ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία· ἐπομένως τὰ τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη ἀτμόπλοια δὲν δύνανται νὰ προσορμίζωνται εἰμὴ μόνον εἰς Σύρον. Τὴν πρόσθετον ταύτην διάταξιν εἶμαι βέβαιος ὅτι θέλει δεχθῇ ἡ ἑταιρία, καὶ οὕτως ἡ σύμβασις θέλει καταρτισθῇ.

Καὶ πάλιν λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν. Ἡ πολεμουμένη διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου, ἐπαναλαμβάνω, συνετάχθη

πρὶν ἡ ἀναφανῇ Ἑλληνικὴ ἑταιρία· τὸ νὰ ἀπαλειφθῇ σήμερον εἶναι δύσκολον, διότι ἡ σύμβασις κατηρτίσθη, καὶ θέλει ἐπέλθουσιν ἀναβολαί· ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς παραχώρησιν, ἀλλ' ἐπιφυλάττεται ἑνὸς δικαιώματος, οὗ τινος ὅμως δὲν θέλει κάμει χρῆσιν εἰμὴ τῇ συγκαταθέσει τῆς Ἑλληνικῆς ἑταιρίας.

Μετ' ὀλίγον ἡ Κυβέρνησις θέλει εἰσαγάγει τὸν νόμον περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συγκοινωνίας δι' ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων νόμου, ἐν τῷ νόμῳ ἐκείνῳ δύνανται ὡς ἐκ περισσοῦ ἀκόμη νὰ δοθῶσιν ἐξηγήσεις καὶ νὰ γίνωσι διασαφήσεις ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ χορηγουμένου αὐτῇ δικαιώματος νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν προσόρμισιν τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας.

Προκειμένου δὲ καὶ τρίτον νὰ λάβῃ τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδὴς, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κ. προέδρου, ἡ Γερουσία δὲν ἐπέτρεψε τοῦτο.

Ἑτέρου δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ζητήσαντος τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως διὰ τὴν αὔριον, ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς παρετήρησεν ὅτι καὶ αἱ δύω γνῶμαι, ἡ ὑπὲρ καὶ ἡ κατὰ τῆς διατάξεως τοῦ 4 ἄρθρου τῆς συμβάσεως, ἀρκετὰ ἐσυζητήθησαν, ὥστε πᾶσα ἀναβολὴ εἶναι ματαία· καὶ διὰ τοῦτο ἂς ἀποφανθῇ πλέον ἡ Γερουσία ἂν δέχηται ἢ δὲν δέχεται τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου.

Καὶ ἄλλων δὲ ὑποστηριζόντων τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. προέδρου παρεδέξατο τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως διὰ τὴν μεθαύριον ἤτοι τὸ Σάββατον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 18 Αὐγούστου 1856, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Οἰκονόμου, αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἥτις καὶ τῷ ἐχορηγήθη.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη, ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ψύλλας λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν.

Ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ **5** ἄρθρου κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν φαίνεται μοι ὅτι ἐξηντλήθησαν ἅπαντες οἱ ὑπὲρ καὶ κατὰ λόγοι· ἀλλ' ὑπάρχει κατ' ἐμὲ καὶ ἄλλη διάταξις πλημμελὴς ἡ τοῦ **10** ἄρθρου τῆς συμβάσεως, διότι κατ' αὐτὴν τὰ Νομοθετικὰ σώματα ἀπεκδύονται ἑνὸς δικαιώματος των εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Κατὰ τὸ **10** ἄρθρον ἡ παροῦσα σύμβασις ἰσχύει ἐπὶ πέντε ἔτη, μετὰ τὴν λῆξιν θέλει ἰσχύει δι' ἕτερα πέντε καὶ οὕτω καθεξῆς, ἂν πρὸ ἓξ μηνῶν δὲν ἤθελε γίνει ἐναντία τις κοινοποίησις ἐκ μέρους ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν· μὲ ἄλλας λέξεις ἐὰν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ ὁ Παπαγιάννης (διότι ταῦτά εἰσι τὰ συμβαλλόμενα μέρη) δὲν κάμῃ πρὸ ἓξ μηνῶν ἐναντίον τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως κοινοποίησιν, ἰσχύει δι' ἕτερα πέντε ἔτη καὶ οὕτω καθεξῆς ἐπ' ἄπειρον ἡ σύμβασις αὕτη· διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, καθ' ἣν ὡς εἴρηται ἐκτιμηταὶ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συμβάσεως εἶναι ὁ ὑπουργὸς καὶ ὁ Παπαγιάννης, τὰ Νομοθετικὰ σώματα ἀπεκδύνονται ἑνὸς δικαιώματός των, καὶ δίδεται τοῦτο ἀπεριορίστως εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τὸν Παπαγιάννην, πρὸς διατήρησιν τῆς συμβάσεως ἥτις ἐνδέχεται μετὰ πέντε ἔτη νὰ θεωρῆται ἐπιβαρυντικὴ καὶ ἐπιζήμιος, ἂν καὶ σήμερον θεωρῆται ὄχι τοιαύτη. Ἀλλ' ἴσως εἴπῃ τις ὅτι ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἐξακολουθῇ νὰ ἀνανεώνῃ σύμβασιν ἐπιζήμιον εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, τότε τὰ Νομοθετικὰ σώματα ἀφαιροῦσιν ἀπ' αὐτῆς τὴν ἐμπιστοσύνην των, καὶ τότε Κυβέρνησις τοιαύτη ῥίπτεται· σύμφημι· ἀλλὰ τίνος ἕνεκα ἐνῷ ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν τὴν ἰσχὺν τῆς συμβάσεως, καὶ νὰ προλάβωμεν τὰς ἐπιζημίους συνεπείας, τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἐπενέγκῃ ἡ διάταξις αὕτη, δὲν τὸ πράττομεν, ἀλλ' ἀπεκδυόμεθα ἑνὸς δικαιώματος τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, ἀναθέτομεν δὲ τοῦτο εἰς τὴν ἀπεριόριστον ἐκτίμησιν τῆς Κυβερνήσεως ἐπιφυλαττόμενοι νὰ ἀφαι-

φεσωμεν τὴν ἐμπιστοσύνην μας ἀπ' αὐτῆς, ὅταν κάμῃ κατάχρησιν τούτου ἐπὶ ὁμοίας φύσεως ἀντικειμένων δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ μὴ εὑρισκώμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην βραδύτερον νὰ ἀφαιρῶμεν ταύτην, χωρὶς νὰ προλαμβάνωμεν ὅμως τὰς κακὰς συνεπείας, ἃς ἐπέφερεν ἡ ἀπόλυτος ἐμπιστοσύνη, ἣν πρότερον τῇ παρέσχομεν. Εἰς περιστάσεις μὴ προβλεπομένας ἀπὸ τὸ Σύνταγμα ῥητῶς, ἐκεῖ τίθεται τὸ ζήτημα τῆς ἐμπιστοσύνης, ἐπὶ παραδείγματι διὰ λόγους πολιτικούς, ὅπως τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὰ ἄλλα συνταγματικὰ Κράτη, ὅπου τὰ ὑπουργεῖα ἀναβαίνουσι καὶ καταβαίνουσι τὰς ὑπουργικὰς ἕδρας διὰ ζητήματα ἐμπιστοσύνης τεθέντα διὰ πολιτικοὺς λόγους, καὶ οὐχὶ διὰ καταχρήσεις καὶ παρανομίας· ἄλλως τε, ἐπαναλαμβάνω, καὶ ἂν ἐφαρμοσθῇ τὸ ζήτημα τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ ἐπὶ περιπτώσεων ὧν ἡ προκειμένη, τὸ κακὸν δὲν προλαμβάνεται διότι ἡ ἀνανέωσις τῆς συνθήκης ἐγένετο πλέον, καὶ τὸ βάρος ταύτης θέλει μένει πέντε ἔτη ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ ἔθνους· ὅταν τὸ κακὸν δύναται, νὰ προληφθῇ ἀπὸ τοῦδε διὰ τῆς νομοθετήσεως, πρέπει νὰ γίνηται, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπαναπαυώμεθα εἰς τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχομεν, νὰ προκαλῶμεν ζητήματα ἐμπιστοσύνης κατὰ τῆς καταχρωμένης Κυβερνήσεως, καθόσον τὸ κακὸν εἶναι πλέον τετελεσμένον· ἡ παράτασις τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως κατὰ τὴν προκειμένην διάταξιν ἀριθμένη εἰς τὸν ὑπουργόν, καὶ ἂν ἡ σύμβασις ἤθελεν ἀποκατασταθῇ ἐπιζήμιος καὶ ἐπαχθὴς, δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἢ ἀπὸ ἀπὸ κακὴν πρόθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἢ ἀπὸ παραδρομὴν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν λησμονηθῇ νὰ γίνῃ πρὸ ἓξ μηνῶν κοινοποίησις περὶ τῆς μὴ ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως, καὶ αἱ δύω περιπτώσεις δύνανται νὰ συμβῶσιν, ὥστε ἡ διάταξις αὕτη πρέπει νὰ ἐλλείψῃ, νὰ περιορισθῇ δὲ τὸ ἄρθρον εἰς τὴν διάταξιν ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις ἰσχύει ἐπὶ πέντε ἔτη. Τὰ Νομοθετικὰ σώματα, καθὰ ἀνέφερέ τις τῶν συναδέλφων μας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου, δύνανται νὰ ἀπεκδυθῶσι δικαιώματός τινος ὑπαγομένου εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, καὶ νὰ ἀναθέσωσι τοῦτο εἰς τὴν νομοεκτελεστικὴν χρῆσιν τούτου ποιήσουσαν διὰ Β. διατάγματος, τὸ ὁποῖον εἶναι τότε δευτερεύων νόμος ὡς ἐκδιδόμενον συνεπείᾳ νομοθετήσεως, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον γίνεται ἐπὶ προφανῶς ἀποδεδειγμένης ἀνάγκης τοῦ δημοσίου συμφέροντος· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ προφανῶς ἀποδεδειγμένον συμφέρον τοῦ δημοσίου ἀπαιτεῖ, ὥστε

ἡ παράτασις νὰ γίνηται διὰ τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, ὀλίγους μῆνας πρὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως· ἡ τοιαύτη παράτασις δυναμένη νὰ γίνῃ δι' ἑνὸς μόνου ἄρθρου μικρὰν ἀπασχόλησιν παρέχει καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἐνῷ γενομένη ὅπως ὁρίζει ἡ διάταξις τοῦ 10 ἄρθρου ἀπεκδύει τὰ Νομοθετικὰ σώματα ἑνὸς σπουδαίου δικαιώματος ἐπ' ἄπειρον ἴσως. Φρονῶ οὖν, ἐὰν ἡ Γερουσία ἐγκρίνῃ, ὅτι πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ καὶ ἡ τοιαύτη διάταξις τοῦ 10 ἄρθρου τῆς συμβάσεως.

Ἀντέταξεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν. Τὸ δικαίωμα τοῦ συνομολογεῖν συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας, ἐδόθη ἀπεριορίστως καὶ εἰς αἰῶνας αἰώνων διὰ τοῦ συντάγματος εἰς τὴν νομοεκτελεστικὴν ἐξουσίαν· περιωρίσθη δὲ τοῦτο ὅσον ἀφορᾷ τὰς συνθήκας τῆς ἐμπορίας καὶ τὰς ἄλλας τὰς περιεχούσας παραχωρήσεις ὑπαγομένας εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, ἢ ἐπιβαρυνούσας ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, εἰς ἃς ἀπαιτεῖται καὶ ἡ συγκατάθεσις τῶν Βουλῶν· ἡ προκειμένη σύμβασις ὡς ὑπαγομένη εἰς τὰς τῆς δευτέρας κατηγορίας καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν συγκατάθεσιν ἡμῶν ὑποβαλλομένη πρέπει νὰ ἐξετασθῇ κατὰ τὰς ἀμοιβαίας παραχωρήσεις, διὰ νὰ ἐκτιμηθῇ τὸ ἐπωφελὲς ἢ ἐπαχθὲς αὐτῆς· ἅπαντες οἱ μέχρι τοῦδε ἀγορεύσαντες ἀνεγνώρισαν ὅτι αἱ γενόμεναι ὑπὸ τῆς ἑταιρίας παραχωρήσεις εἶναι πλείονες τῶν ὅσας μέχρι τοῦδε ἔκαμαν αἱ ἄλλαι ἑταιρίαι μεθ' ὧν ἐκλείσθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως μας ἀτμοπλοϊκαὶ συμβάσεις, ἄρα ἡ σύμβασις εἶναι ἐπωφελὴς, καὶ συμφέρει ἡ παράτασις αὐτῆς, καθόσον μεγίστη εἶναι ἡ πιθανότης διὰ νὰ μὴ εἴπω βεβαιότης, ὅτι καὶ μετὰ πέντε ἔτη θέλει εἶσθαι ἐπωφελὴς, διότι τὰ συμφέροντα ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀντικειμένων δὲν μεταβάλλονται εἰς τόσον ὀλίγον χρονικὸν διάστημα· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐγένετο τοιαύτη μεταβολὴ συμφερόντων, ὥστε ἡ σύμβασις αὕτη ἡ σήμερον ἐπωφελὴς θεωρουμένη μετὰ πέντε ἔτη νὰ θεωρῆται ἐπαχθὴς, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἄλλη ἑταιρία θέλει μᾶς προσφερθῇ μὲ πλείονας μὲν ἐκ μέρους της παραχωρήσεις, μὲ ἧττονας δὲ ἐκ μέρους ἡμῶν, δὲν δύναμαι νὰ ἀδικήσω τὴν Κυβέρνησιν ὅτι θέλει παραβλέψει τὰς εὐκαιρίας ταύτας, καὶ ὅτι δὲν θέλει σπεύσει νὰ μὴ ἀνανεώσῃ τὴν παροῦσαν, νὰ κλείσῃ δὲ νέαν σύμβασιν ἐπωφελεστέραν· ὥστε ἐκ κακῆς προθέσεως παράτασιν δυσκολεύομαι νὰ παραδεχθῶ, ὅπως δυσκολεύομαι νὰ παραδεχθῶ καὶ τὴν ὑπόθεσιν ὅτι εἰς ὀλίγον χρονικὸν διάστημα θέλουσι μεταβληθῇ τὰ συμφέ-

ροντα εἰς τρόπον ὥστε ὅ,τι σήμερον θεωρεῖται ἐπωφελὲς διὰ τὰς δαψιλεῖς παραχωρήσεις του, μετὰ πέντε ἔτη νὰ θεωρῆται ἐπαχθές. Ἐκ παραδρομῆς παράτασιν τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἐπίσης δὲν θεωρῶ πιθανὴν, καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ τὴν διάταξιν ταύτην τῆς συμβάσεως καλὴν καὶ συνήθη εἰς τὰς τοιούτου εἴδους συμβάσεις. Ἄλλως τε ἀφοῦ δίδεται τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ἑταιρίαν νὰ προτείνῃ ἓξ μῆνας πρὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως τὴν παῦσιν ἢ τὴν ἀνανέωσιν ταύτης, διὰ τί νὰ μὴ δίδεται ἐκ μέρους ὑμῶν τὸ αὐτὸ εἰς τὴν Κυβέρνησιν δικαίωμα. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ 10 ἄρθρου τῆς συμβάσεως, ὡς πρὸς τὴν διάταξιν δὲ τοῦ 5 ἄρθρου θεωρῶ καὶ ἐγὼ ἐξηντλημένην τὴν συζήτησιν.

Τρίτος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ὁ προαγορεύσας παρεννόησε τὸν πρὸ τούτου λαλήσαντα, καθόσον ὁ πρὸ τούτου λαλήσας ἐζήτησε καὶ διὰ τὴν ἑταιρίαν καὶ διὰ τὴν Κυβέρνησιν νὰ μὴ δύνανται νὰ ἀνανεώνωσι τὴν σύμβασιν ἅμα λήξῃ ἡ πενταετία ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων· ὅτι ἡ διάταξις αὕτη τοῦ 10 ἄρθρου εἶναι κοινὴ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς συνθήκας καὶ συμβάσεις· ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ἡ συζήτησις τοῦ 5 ἄρθρου δὲν ἔκλεισε, καθόσον ἡ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ζητηθεῖσα ἀναβολὴ διὰ τὴν σήμερον σκοπὸν εἶχε νὰ συζητηθῇ καλλίτερον ἡ διάταξις ἐκείνη, καὶ νὰ ἐπενεχθῶσιν ἀκόμη αἱ παρατηρήσεις τινῶν, οἵτινες καθ' ὃ δὶς ἀγορεύσαντες, ἐκωλύθησαν κατ' ἀπόφασιν τοῦ σώματος νὰ λάβωσι καὶ ἐκ τρίτου τὸν λόγον κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην συνεδρίασιν· ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ἡ προκειμένη σύμβασις ὡς περιέχουσα πλείονας παραχωρήσεις ἀφ' ὅσας αἱ μέχρι τοῦδε παρουσιασθεῖσαι ἑταιρίαι ἔκαμαν, εἶναι ἐπωφελὴς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀπορριφθῇ, ἀλλὰ πρέπει νὰ εὑρεθῇ ὁ τρόπος τοῦ νὰ συμβιβασθῇ αὕτη μὲ τὸν νόμον περὶ Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας, τὸν χορηγοῦντα ἀποκλειστικὰ προνόμια τῆς ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας δηλ. τῆς ἀκτοπλοΐας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρίαν ἐπὶ δώδεκα ἔτη· ὅτι ἡ διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου ἡ πολεμουμένη, ἥτις βεβαίως ἐτέθη ἀπὸ ἐλαφρὰν ἐκτίμησιν τοῦ ἀντικειμένου καὶ οὐχὶ ἀπὸ κακὴν πρόθεσιν, δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς παρεξηγήσεις, καὶ νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶξις κακῆς πίστεως τῆς Κυβερνήσεώς μας, μομφὴν τὴν ὁποίαν οὐδὲ πόρρωθεν θέλει ἀνεχθῇ ὁ φιλογενὴς Παπαγιάννης νὰ προσρίψωσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς πατρίδος του. Διὰ ταῦτα προέτεινε τὴν διόρθωσιν τῆς διατάξεως ταύτης, ἀφοῦ προηγουμένως ἡ

Κυβέρνησις συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς ἑταιρίας ταύτης ἐδρεύοντος ἐν Πειραιεῖ.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργός. Ἐν τῇ προλαβούσῃ συνεδριάσει ἐξηντλήθησαν ἅπαντες οἱ ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς διατάξεως τοῦ 5 ἄρθρου λόγοι· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην ἐκυκλοφόρησεν ἐσφαλμένη τις ἰδέα, τὴν ὁποίαν καὶ σήμερον ἐπαναλαμβάνουσί τινες, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης προσβάλλεται τὸ τῆς ἀκτοπλοΐας δικαίωμα, ἐπιφυλαχθὲν ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρίαν διὰ τοῦ νόμου περὶ ἀτμοπλοϊκῆς Ἑλληνικῆς συγκοινωνίας, νομίζω ἀναγκαῖον νὰ προσθέσω ὀλίγας τινὰς ἐξηγήσεις. Οὐδεμία ὑπάρχει σχέσις μεταξὺ τῆς συμβάσεως ταύτης καὶ τοῦ νόμου ἐκείνου περὶ συγκοινωνίας δι' ἀτμοπλοίων Ἑλληνικῶν· ὁ νόμος ἐκεῖνος ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν συγκοινωνίαν, ἐνῷ ἡ παροῦσα σύμβασις ἀφορᾷ τὴν ἐξωτερικήν· καὶ ὅμως ἐὰν ἴδωμεν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία λαμβάνει ἀνάπτυξιν ἱκανὴν, ὥστε νὰ δύναται νὰ διατηρῇ καὶ ἐξωτερικὰς συγκοινωνίας, τότε θέλομεν εἰσαγάγει νόμον καὶ ἐν τῷ νόμῳ ἐκείνῳ θέλουσι γίνει ἐξηγήσεις, παραχωρήσεις καὶ ἐπιφυλάξεις· ἡ πολεμουμένη διάταξις ἐπιτρέπουσα, τῇ συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεως, τὴν προσόρμισιν τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, δὲν ἐπιτρέπει μὲ τοῦτο τὴν ἀκτοπλοΐαν, ἐπιτρέπει νὰ ἀποβιβάζωσιν ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, καὶ νὰ ἐπιβιβάζωσιν ἀπ' εὐθείας διὰ τὸ ἐξωτερικὸν πραγματείας καὶ ἐπιβάτας, οὐχὶ ὅμως νὰ ἀποβιβάζωσι ταύτας ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἕτερον λιμένα τοῦ Κράτους, ἡ προσέγγισις δὲ αὕτη καὶ εἰς ἄλλους λιμένας δὲν καθιστᾷ δικαίωμα ἀκτοπλοΐας· διὰ τῆς διατάξεως ταύτης θὰ συμβαίνῃ ὅ,τι συμβαίνει εἰς ὅλα τὰ ἔχοντα ξένην σημαίαν πλοῖα, ἅτινα δύνανται νὰ ἀποβιβάζωσιν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ νὰ ἐπιβάζωσι διὰ τὸ ἐσωτερικὸν μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη ἀπολαμβάνουσιν ἀτέλειαν πλήρη παντὸς ναυτιλιακοῦ δικαιώματος, καὶ οἱ πρὸς χρῆσιν τῶν ἀτμοπλοίων της γαιάνθρακες δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς διαμετακομιστικὸν, τελωνιακὸν ἢ ἄλλο τι τέλος. Ὥστε ὅλα τὰ περὶ ἀκτοπλοΐας ῥηθέντα μετὰ τὰς γενομένας ταύτας ἐξηγήσεις δὲν ἔχουσι πλέον ὑπόστασιν. Ἂν, ἐπαναλαμβάνω, ἡ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία ἡ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν συγκοινωνίαν συσταθεῖσα, λάβῃ ἐπέκτασιν καὶ διὰ τὴν ἐξωτερικὴν συγκοινωνίαν, τότε θὰ ἐπέλθῃ νόμος· διὰ τοῦ νόμου δ' ἐκείνου δύνανται νὰ προληφθῶσι τὰ πάντα, καὶ νὰ μεταῤῥυθ-

μισθῇ ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ 5 ἄρθρου, ὑποχρεουμένης τότε τῆς Κυβερνήσεως νὰ μὴ δώσῃ τὴν συγκατάθεσίν της εἰς τὸ νὰ προσορμίζωνται καὶ παρ' ἄλλοις λιμέσι τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη.

Ἐνθυμεῖσθε, ἐπήνεγκεν ἕτερος, τὴν ὁποίαν ἔδειξα κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν προσπάθειαν εἰς τὸ νὰ ἀνευρεθῇ μέσον περὶ παραδοχῆς τῆς προκειμένης συμβάσεως· ὁ Κ. πρωθυπουργὸς σήμερον παρατηρεῖ ὅτι ὁ νόμος περὶ συγκοινωνίας δι' Ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν συγκοινωνίαν δηλ. τὴν ἀκτοπλοΐαν, ἡ δὲ προκειμένη σύμβασις ἀφορᾷ τὴν ἐξωτερικήν, καὶ ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ 5 ἄρθρου οὐδόλως προσβάλλεται ὁ νόμος ἐκεῖνος. Τούτων οὕτως ἐχόντων δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν εἰρημένην σύμβασιν, ἀλλὰ ἀνάγκη νὰ τεθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς μας, ὅτι ἡ Γερουσία δεχομένη τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ 5 ἄρθρου, δὲν ἐννοεῖ κατ' οὐδὲν τὴν προσβολὴν τῆς ἀκτοπλοΐας καὶ ἀκτεμπορίας, ἀλλ' ἐπιτρέπει τὴν ἐξωτερικὴν συγκοινωνίαν μόνον.

Προσέθηκεν ὁ Κ. πρωθυπουργός. Ἐπειδὴ τό τε γράμμα καὶ πνεῦμα τῆς συμβάσεως εἶναι τοιοῦτον, ὁποῖον πρὸ μικροῦ διεσάφησα διὰ τῆς ἀγορεύσεώς μου καταχεχωρισμένης ἐν τοῖς πρακτικοῖς, δὲν δυσκολεύομαι ὅμως ὡς ἐκ περισσοῦ νὰ τεθῇ ἡ συζητουμένη διασάφησις ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαιολόγης. Εἶμαι ὁ προβαλὼν τὴν ἀπάλειψιν τῆς διατάξεως τοῦ 5 ἄρθρου τῆς συμβάσεως, ἥτις ἐγένετο αἰτία τοσαύτης συζητήσεως κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν, καὶ ὑπερασπίσεως ἐκ μέρους τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ἄλλης παρὰ τὴν σήμερον γενομένην· κατὰ τὴν σήμερον γενομένην συνηγορίαν, καὶ τὰς δεθείσας ἐξηγήσεις ζητεῖται νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ προχθὲς μακρὰ συζήτησις προῆλθεν ἀναιτίως καὶ ἀπὸ παρεννόησιν, διότι ἡ σύμβασις ἀφορᾷ τὴν ἐξωτερικὴν συγκοινωνίαν, καὶ οὐχὶ τὴν ἀκτοπλοΐαν· διὰ νὰ πεισθῶ εἰς ταῦτα, ἔπρεπε νὰ τὰ βλέπω γεγραμμένα ἐν τῇ συμβάσει, ἀλλ' ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 λέγει ἐπιτρέπεται τῇ συγκαταθέσει τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ προσορμίζωνται ἀορίστως καὶ εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας, ἀφοῦ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐπετράπη ὀλίγον τι ἀνωτέρω τὸ νὰ ἐπιβιβάζωσι διὰ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ νὰ ἀποβιβάζωσιν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐλευθέρως εἰς Σύρον πραγματείας, ἐπιβάτας κτλ., ἡ πολεμουμένη λοιπὸν διάταξις τὸ νὰ προσορμίζωνται τὰ ἀτμόπλοια καὶ εἰς ἄλλους λιμένας παρὰ τὸν τῆς

Σύρου, ὅστις χρησιμεύει ὡς γραμμὴ συγκοινωνίας μεταξὺ Λιβεροπούλης, Μελίττης, Σμύρνης καὶ Κωνσταντινουπόλεως, εἶπετο ὅτι ἐννοεῖ ἐσωτερικὴν συγκοινωνίαν, καθὼς καὶ αἱ ἑταιρίαι Λοϊδ καὶ ἐκείνης τῶν γαλλικῶν διαπορθμεύσεων παρὰ τὴν γενικὴν γραμμὴν ἣν διευθύνουν, εἶχον προσθέσει κατόπιν καὶ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν συγκοινωνίαν προσορμίσεις· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ γράμμα καὶ πνεῦμα τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι ὁποῖον σήμερον δίδει ὁ Κ. πρωθυπουργὸς δηλ. ἐξωτερικῆς συγκοινωνίας, ἡ προσέγγισις τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη καὶ εἰς ἄλλους λιμένας καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπιβιβάζωσι διὰ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἀποβιβάζωσιν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πραγματείας προϊόντα κτλ., ἀφαιρεῖ τὴν τροφὴν τῆς ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, καὶ ἐμμέσως, ἂν ὄχι ἀμέσως, προσβάλλει τὴν ἀτμοπλοΐαν, προσβάλλει δὲ οὐσιωδῶς τὰ συμφέροντα τῆς ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, διότι τῇ ἀφαιρεῖ οὕτως ἀπ' εὐθείας ὅλας τὰς πραγματείας καὶ τὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα ἄλλως ἤθελον διαβιβάζεσθαι ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰς Σύρον διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἑλληνικῆς ἑταιρίας διὰ νὰ σταλῶσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ ἐκ τῆς Σύρου πάλιν ἤθελε μεταφέρει ἡ Ἑλληνικὴ ἑταιρία τὰς πραγματείας τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς τοὺς ἄλλους λιμένας, ἐνῷ τώρα θὰ τὰς μεταφέρωσι τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς διαφόρους λιμένας. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ σαρηνίζωμεν τοὺς γρίφους τῆς διατάξεως ταύτης διὰ τῶν ἐξηγήσεων τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ καταχωριζομένων ἐν τοῖς πρακτικοῖς μας, ἐξηγήσεων αἵτινες εἶναι ἀνεπαρκεῖς ἀπέναντι τοῦ γράμματος αὐτοῦ τῆς διατάξεως, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον δὲν ἐγένοντο καὶ εἰς τὸ ἕτερον βουλευτικὸν σῶμα, διὰ τί νὰ μὴ ἐκτεθῇ ἐν αὐτῇ τῇ συμβάσει ἡ ἔννοια; ἄλλως τε ἡ διάταξις αὕτη τοῦ 5 ἄρθρου καὶ ἂν θεωρηθῇ ὅτι ἐννοεῖ ὅ,τι ἐξήγησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός, καὶ πάλιν χρῄζει τροποποιήσεως πρὸς ἀπάλειψιν τῶν λέξεων «τῇ συγκαταθέσει τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως», καθόσον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προσορμίζωνται καὶ εἰς ἄλλους λιμένας τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη δὲν πρέπει νὰ δοθῇ ἐπιτροπικῶς διὰ Β. διατάγματος, ἀλλὰ πρέπει νὰ δοθῇ ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ σώματα διὰ νόμου· ἐμμένω ὅθεν εἰς τὴν ἀπάλειψιν τῆς διατάξεως ταύτης ὅλως διόλου, ἢ τὴν τροπολογίαν αὐτῆς ἐπὶ τὸ σαφέστερον. Αἱ διατάξεις τῶν νόμων πρέπει νὰ εἶναι σαφεῖς, διότι αἱ ἐξηγήσεις τῶν ἀσαφῶν διατάξεων ὑφ' οἱουδήποτε καὶ ὅπως δήποτε γενόμεναι ἀρίνουσιν ἀμφιβολίας, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ πᾶσα ἀμφιβολία ψυχραίνει τὸν

ζῆλον πρὸς σύστασιν Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἀπορριφθῇ ἡ σύμβασις ἂς φροντίσῃ ἡ Κυβέρνησις προηγουμένως νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη περὶ τῆς ἐξαλείψεως τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς προέτεινέ τις τῶν προαγορευσάντων. Ὡς πρὸς τὸ 10 ἄρθρον τῆς συμβάσεως ἀρκούντως ἀνέπτυξε τὸ πλημμελὲς τῆς διατάξεως ταύτης ὁ συνάδελφος Κ. Ψύλλας· τὰ Νομοθετικὰ σώματα ἔχοντα μέρος εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν συνθηκῶν τῆς δευτέρας κατηγορίας δηλ. τῶν συνθηκῶν ὅσαι κάμνουσι παραχωρήσεις καὶ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, φυσικῷ τῷ λόγῳ πρέπει νὰ ἔχωσι μέρος καὶ εἰς τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος τῶν συνθηκῶν τούτων· ὁ λόγος, ὅτι τοιαύτη τις διάταξις συνήθεια ἐπεκράτησε νὰ τίθεται εἰς τὰς συνθήκας, δὲν εἶναι ἰσχυρός· διότι ἡ συνήθεια δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ τοῦ ὀρθοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργός· διὰ τῆς πολεμουμένης διατάξεως ὁρᾶται ὁ Κ. Παλαμίδης ὅτι ὄχι ἀμέσως ἀλλ' ἐμμέσως προσβάλλεται ἡ ἀτμοπλοΐα· ἠδύνατο νὰ αἰτιαθῇ τὴν διάταξιν ταύτην, ἂν ἦτο ἀπηγορευμένη ἡ εἰς τοὺς λιμένας μας προσέγγισις τῶν ὑπὸ ξένην σημαίαν πλοίων· ἀλλ' ἀφ' οὗ αὕτη εἶναι ἐπιτετραμμένη εἰς ἅπαντα τὰ πλοῖα, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐμμέσως προσβάλλει τὴν ἀκτοπλοΐαν, ἡ προσέγγισις τῶν ἀτμοπλοίων Παπαγιάννη καὶ εἰς ἄλλους λιμένας δὲν διαφέρει κατ' οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ ὅτι ἀπολαμβάνουσιν ἀτέλειαν παντὸς ναυτιλιακοῦ δικαιώματος· ἐννοεῖ τάχα νὰ ἀπαγορεύσωμεν πᾶσαν ξένην σημαίαν νὰ προσεγγίζῃ εἰς τοὺς λιμένας μας, ἐὰν ἔχῃ τὴν ἰδέαν ταύτην, ἃς ἐκφρασθῇ, διὰ νὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ τῷ ἀπαντήσωμεν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος. Ἐὰν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ἐπὶ τῆς πολεμουμένης διατάξεως τοῦ 5 ἄρθρου ἔκαμνε κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν τὴν ὁποίαν σήμερον κάμνει ἀπάντησιν, καὶ δὲν ἄφινεν εἰς ἀμφιβολίαν τὸ γράμμα τοῦ νόμου, δὲν ἤθελε παραταθῇ ἐπὶ τοσοῦτον ἡ συζήτησις· τῷ ὄντι ἡ ἀκτοπλοΐα μας δὲν προσβάλλετε διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις λέγει ὅτι δύνανται νὰ ἐπιβιβάζωσι διὰ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἀποβιβάζωσιν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ ἐπιβιβάζωσι πρὸς ἀποβίβασιν εἰς λιμένα ἐντὸς τοῦ Κράτους· ἡ ἐξήγησις αὕτη εἶναι, φρονῶ, ἱκανὴ νὰ μᾶς πείσῃ εἰς τὸ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν σύμβασιν, διότι τῷ ὄντι, ἐπαναλαμβάνω, δὲν προσβάλλεται ἡ ἀκτοπλοΐα. Μίαν μόνην ἐν παρόδῳ ἔχω νὰ ἀπευθύνω παρατήρησιν κατὰ τῆς ἐν τῇ προλαβούσῃ συνδριάσει ὑποστηριζέως τῆς πολεμουμένης διατάξεως, ἣν ἔκαμνεν ὁ Κ. πρωθυπουργός, ἔλεγε προχθὲς ὅτι ἡ Κυβέρνησις καὶ ἂν ἡ σύμβασις τῇ δίδει τὸ δικαιώμα νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν προσόρμισιν καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, δὲν θέλει κάμει χρῆσιν τῆς διατάξεως ταύτης· λέγω καὶ ἐγώ, ὅτι τὴν ἐγγύησιν δὲν πρέπει νὰ τὴν ζητῇ τις ἀπὸ τὰ πρόσωπα ἀλλ' ἀπὸ τοὺς νόμους· διότι τὰ μὲν πρόσωπα ἔχουσι πάθη, δύνανται νὰ δικαιωθῶσιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν παρέχουσιν ἐκεῖνα τὰς ἐγγυήσεις τὰς ὁποίας παρέχουσιν οἱ νόμοι, μάλιστα οἱ τῶν συνταγματικῶν πολιτειῶν ὡς γινόμενα ἀπὸ πολλὰ πρόσωπα καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφροὴν γενικοῦ τινος συμφέροντος. Ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμίδου ἐκφρασθεῖσαν ἰδέαν ὅτι ἡ διάταξις αὕτη προσβάλλει ἐμμέσως τὴν ἀκτοπλοΐαν, τὴν παρατήρησιν ταύτην ἐκτιμῶ, διότι ἡ προσέγγισις καὶ εἰς ἄλλους λιμένας τῶν ἀτμοπλοίων τούτων χωρὶς νὰ πληρώνωσι ναυτιλιακὰ τέλη, ἀφαιρεῖ τὴν τροφὴν τῆς ἐσωτερικῆς ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας· οἱ λιμένες μας ἤθελον πληθυσθῇ ἀπὸ ξένα πλοῖα, καὶ ἤθελεν ἀφαιρεθῇ πᾶσα σχεδὸν τροφὴ τῆς ἐσωτερικῆς ναυτιλιακῆς συγκοινωνίας, ἐὰν ἐδίδετο ἀτέλεια καὶ εἰς τὰ ἄλλα πλοῖα, καθὼς δίδεται καὶ εἰς τὴν ἑταιρίαν Παπαγιάννη.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· ὅταν ἐπιτρέπεται ἡ προσόρμισις ἀτμοπλοίων ξένων καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, χωρὶς νὰ πληρώνωσι τέλη ναυτιλιακά, ἡ τροφὴ τῆς ἀκτοπλοΐας ἐλαττοῦται, ὥστε ἀντὶ νὰ ἐμψυχωθῇ ἡ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία, διὰ τῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως ταύτης θέλει ἀποναρκωθῇ· προσθέτω δὲ ὅτι, ἀφ' οὗ ἠρχίσαμεν νὰ ἐπιτρέπωμεν εἰς τὸν Παπαγιάννην νὰ προσορμίζωνται τὰ ἀτμόπλοιά του καὶ εἰς ἄλλους λιμένας, δὲν θέλομεν δυνηθῇ νὰ ἀρνηθῶμεν τοιαύτην παραχώρησιν καὶ εἰς ἄλλας ἑταιρίας σπουδαιοτέρας, ἐὰν τὸ ζητήσωσι, καὶ τότε ὅλα τὰ προϊόντα τοῦ τόπου μας θέλουσι μεταφέρεσθαι εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μὲ πλοῖα ξένα, τὰ δὲ ἰδικά μας θέλουσιν οὕτω ἀπολέσει πᾶσαν τροφήν, καὶ θέλουν περιορισθῇ εἰς τὸ νὰ μεταφέρωσι μόνον ἐπιβάτας.

Περαιωμένης ἐνταῦθα κηρυχθείσης τῆς συζητήσεως ἡ Γερουσία μετὰ τὰς γενομένας ἐξηγήσεις ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ 5 ἄρθρου ἐπιτρέπεται μόνον ἡ ἐξωτερικὴ συγκοινωνία, κατ' οὐδὲν δὲ προσβάλλεται τὸ τῆς ἀκτοπλοΐας καὶ ἀκτεμπορίας δικαίωμα ἐπιφυλαττόμενον διὰ τοὺς ἐγχωρίους, παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γκίκα Καρακατζάνη καὶ Ι. Σταϊκου ἐγέ-

νετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 26 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προεκτυπούμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	·	Γκίκας Καρκατζάνης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	·	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	·
Γεώργ. Κουντουριώτης	·	Ἀδάμ. Δούκας	·
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	·	Δῆμος Κανελλόπουλος	·
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	·
Ἀναστάσιος Λόντος	·	Τσανετάκης Γρηγοράκης	·
Τάτζης Μαγγίνας	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	·
Χαράλ. Παπαπολίτης	·	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	·
Ἰάκωβος Παξιμάδης	·	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Νικόλ. Πρασσακάκης	·	Ἰωάννης Στάϊκος	N
Σπυρ. Τρικούπης	·	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	·
Ρικάρδος Τζιώρτ	·	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	·	Νικόλαος Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος	·	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	·
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγιώτης Λιδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	N	Ἰωάννης Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	·
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	N

Ὅστε τὸ νομοσχέδιον καὶ ἡ σύμβασις ἔχουσιν ὅπως ὑπεβλήθησαν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 30 Ἰουλίου ε. ε. 1856.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ τῆς Γερουσίας ταμίας ἀνήγγειλεν ὅτι ἐξαντληθέντος τοῦ διὰ προμήθειαν εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων προβλεπομένου ποσοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον, παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς χορηγήσεως νέου ποσοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης. Ἡ Γερουσία διέταξε τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείποντος ἐκ τοῦ πλεονάσματος ἄλλων ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 20 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθησαν ἑπομένως ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως αἱ ἑπόμεναι ἐκθέσεις.

α') Τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τηλεγείῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποφορβείου.

β') Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων κλπ.

γ') Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 65,387 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855.

δ') Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ· καὶ

ε') Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως τῶν Δήμων.

Ἀπεφασίσθη δὲ δι' εἰδικῆς ἐπὶ μιᾷς ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω ἐκθέσεων γενομένης ἀποφάσεως νὰ συζητηθῶσι τὰ περὶ ὧν αὗται πραγματεύονται νομοσχέδια κατὰ σειρὰν εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν καὶ τὰς ἑπομένας.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἀντιμισσθίας τῶν μελῶν τοῦ ἰατροσυνεδρίου καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἐχόντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβά-

λω εἰς τὴν ψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ ἐπισυναπόμενον σχέδιον νόμου περὶ ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τοῦ ἰατροσυνεδρίου, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐπισυνημμένων πρακτικῶν αὐτῆς.

Οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου λόγοι ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτων ἀντίτυπον κρίνω περιττὸν νὰ σᾶς ἀπασχολήσω μὲ τὴν ἐπανάληψίν των.

Ἀθήνησι τῇ 18 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὡς ἔχει, παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 2 Αὐγούστου 1856,

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοροῶνος μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Προσδιορίζεται ἐτησία ἀντιμισθία εἰς τὰ μέλη τοῦ ἰατροσυνεδρίου, εἰς ἕκαστον μὲν ἰατρὸν δραχμαὶ ἑξακόσιαι ἀριθ. **600**, εἰς ἕκαστον δὲ φαρμακοποιὸν δραχμαὶ τριακόσιαι ἀριθ. **300**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Περιττὸν δὲ θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου μετ' ἐκείνην τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας ΡΚΓ' νόμου,

ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμήδης λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς εἶπε τὰ ἑξῆς.

Δὲν εἶμαι ἐναντίος τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἀφοῦ τὸ ὑπουργεῖον φρονεῖ ὅτι εἴμεθα εἰς κατάστασιν νὰ φέρωμεν αὔξησιν ἐξόδων οἱανδήποτε· πρέπει δὲ διὰ νὰ σχηματίσω πεποίθησιν ἀλάνθαστον νὰ λάβω πληροφορίας γενικῶς περὶ ὅλων τῶν ἄρθρων, καὶ τούτου ἕνεκα ἐκφέρω τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

Ἐπὶ τῆς γενομένης διὰ τῶν ἄρθρων **1** **2** καὶ **3** αὐξήσεως τῶν ὑπαλλήλων καὶ κλητήρων δὲν ἔχω νὰ εἴπω τι, καθόσον τὴν αὔξησιν τοῦ βοηθοῦ καὶ γραφέων, ὡς καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐθεώρησα κἀγὼ ὡς ἐκ τῆς πείρας ἀναγκαῖα· τὰ δὲ λοιπὰ μένουσιν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας· ὀφείλω ὅμως ἰδίως καὶ πρὸς τοὺς τελευταίους νὰ παρατηρήσω ὅτι περὶ αὐτῶν ἐν τῷ παρόντι νομοσχεδίῳ γίνεται κατ' ἐμὲ λόγος παράδοξος· τοσαύτη προσοχὴ δίδεται ὡς πρὸς τὴν μικρότητα τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων διὰ τῶν ἄρθρων **7**, **8** καὶ **9** τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ὅση δὲν ἐδόθη οὔτε εἰς αὐτοὺς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, τοιαύτη προσοχὴ ἴσως ἔπρεπε νὰ δοθῇ καθόσον ἀνῆκεν εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ὑπαλληλίας· κατὰ τὸ ἄρθρον **9** μόναι δύω περιστάσεις ὑπαγορεύουσι τὴν παῦσιν τοῦ ἀστυνομικοῦ κλητῆρος ἐπὶ τετραετίαν ὁλόκληρον, ἐνῷ διὰ τὴν παῦσιν τῶν λοιπῶν ἀρχῶν ἁπλῆ ἀμέλεια χαρακτηριζομένη ὡς τοιαύτη δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα καὶ φέρω εἰς παράδειγμα τὸν δημαρχον ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ τρὶς ὑποβληθῇ εἰς πειθαρχικὰς ποινὰς ἐπιβαλομένας καὶ ταύτας διοικητικῶς, παύει ἐπίσης διοικητικῶς ἐν ὑποτροπῇ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου· τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος ὁ ἀστυνομικὸς κλητὴρ καθίσταται ἓν ἀπόλυτον ὄν, καὶ ἀπολαμβάνει ἓν προνόμιον τὸ ὁποῖον δὲν γνωρίζω πῶς νὰ τὸ ὀνομάσω, ἐνῷ οὗτος εἶναι πολιτικὸς ὑπάλληλος καὶ θέσεως ἐμπιστευτικῆς ὑπαγόμενος εἰς τοὺς τύπους ἐκείνους εἰς οὓς ὑπάγονται ὅλαι αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ κατὰ τὰ νενομοθετημένα. Κατὰ τοὺς διαφόρους νόμους περὶ ὁροφυλακῆς, χωροφυλακῆς καὶ λοιποῦ στρατοῦ εἶσι δεκτοὶ πρὸς κατάταξιν καὶ ἁπλοῖ πολῖται καὶ ἐθελονταί, ἐὰν ἡ ἐπιτετραμμένη ταῦτα ἀρχὴ λάβῃ τὰ διδόμενα τῆς καλῆς διαγωγῆς των, ἐνῷ διὰ τὴν κατάταξιν κλητῆρός τινος ἀπαιτοῦνται παραδόξως τοσαῦτα χαρακτηριστικὰ ὅσα δὲν κανονίζονται οὔτε εἰς αὐτοὺς τοὺς διορισμοὺς τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὁ

ἀστυνόμος εἶναι ὁ καλούμενος Εἰρηνάρχης, οἱ δὲ ὑπ' αὐτὸν εἰσὶν οἱ εἰρηνοφύλακες καὶ ὑπηρέται αὐτοῦ· κανονίζοντες ἤδη διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου τὴν παραλαβὴν αὐτῶν ἐκ τῶν στρατιωτικῶν μόνον καὶ τῶν διμοιρικῶν κλητήρων τῶν ὑπηρετησάντων ἀνεπιλήπτως, ὡς καὶ τῶν ἐπὶ τετραετίαν ἁπλῶς διατελεσάντων ἀστυνομικῶν κλητήρων, ἀποκλείομεν τοὺς πολίτας καὶ πράττομεν ἔργον ἀντισυνταγματικὸν κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ συντάγματος κατὰ τὸ ὁποῖον εἶναι δεκτοὶ ὅλοι οἱ πολῖται εἰς τὰ ὑπουργήματα· δὲν ἐναντιοῦμαι εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ περὶ ἐνδυμασίας τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων κανονιζόμενα, κηρύττομαι ὅμως ἐναντίος διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν ὅρων τῆς τετραετοῦς ὑπηρεσίας, τοῦ ὁριστικοῦ ὁπλισμοῦ καὶ τῆς προσλήψεως αὐτῶν ἐκ τῶν στρατιωτικῶν καὶ δικαστικῶν κλητήρων μόνων, ἀποκλειομένων ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης τῶν πολιτῶν. Ἐνταῦθα ὁ Κ. πρωθυπουργὸς καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπερυλάξατο νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθέκαστα.

Ἕτερος δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπήνεγκε· ὁρμῶ ὅτι ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου πρέπει νὰ εἴπω ἐκεῖνα, ἅτινα εἰς τὸ σύνολον ἐλλείπουσιν· ἡ μεταῤῥύθμισις τὴν ὁποίαν ἐπιφέρει τὸ παρὸν νομοσχέδιον νομίζω ὅτι εἶναι ἀναγκαία, διότι αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας ἠῦξησαν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι γίνεται αὔξησις τῆς δαπανῶν καὶ ὅτι δὲν εἴμεθα εἰς κατάστασιν νὰ κάμωμεν τοιαύτας αὐξήσεις, ἀλλ' οἰκονομία λέγεται καὶ πρέπει νὰ γίνεται ἐπὶ τῶν δαπανῶν ἐκείνων, αἵτινες εἶσι μὴ ἀναγκαῖαι ἢ ἧττον κατεπείγουσαι, δαπάναι ὅμως κατεπείγουσαι, ἐξ' ὧν εἶναι καὶ ἡ παροῦσα, δὲν δύνανται νὰ οἰκονομηθῶσι, ἁπλῶς μόνον διατί τὸ ὑπουργεῖον παρέστησε τὴν δαπάνην ταύτην ἐναντίον τῆς πραγματικότητος αὐτῆς, ἔπρεπε νὰ παραστήσῃ καθαρὰ τὴν δαπάνην ἣν τὰ σώματα ὠφείλον νὰ θεραπεύσωσιν ὡς κατεπείγουσαν χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ὅτι ἡ αὔξησις τῆς δαπάνης συνίσταται μὲν εἰς δρ. **38,820** πραγματικῶς δὲ περιορίζεται εἰς δρ. **8874** ἐπὶ τῇ δικαιολογίᾳ παρανομίας τινός, διότι τὸ δικαιολόγημα, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὅτι αἱ ἀνάγκαι αὗται ἐθεραπεύοντο μέχρι τοῦδε ἐκ τῆς πιστώσεως τοῦ Κεφ. Γ'. ἄρθ. **1** τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπαρτίζει παράβασιν οὐσιώδη, καθόσον ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος ῥητῶς μνημονεύει ἐν ἄρθρῳ μὲν ὅτι τὸ ποσὸν ἄρθρου τινὸς δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἢ νὰ προστεθῇ εἰς τὸ κεφάλαιον ἄλλου ἄρθρου· ἐν ἄρθρῳ δὲ . . . ὅτι ἕκαστος

ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ ἐξοδεύσῃ πέραν τῆς πιστώσεως ἑκάστου ἄρθρου, καὶ ἐν ἄρθρῳ **11** ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν δύναται νὰ συγχωρήσῃ τὴν πληρωμὴν τοιούτων ὑπερβάσεων· καὶ ταῦτα λέγων ὑπὸ τὴν λογιστικὴν ἔποψιν παρατηρῶ ὅτι πᾶν ὅ,τι ἐγένετο τοιοῦτον κατὰ τὸ παρελθὸν θέλει ἐξελεγχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ἤδη δὲ μεταβαίνω εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ συνόλου τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον φέρει ἀτελείας τινάς, καὶ ἐν πρώτοις λέγω ὅτι ὁ ἀρχικὸς νόμος τοῦ **1836** κανονίζει δύω τάξεις ὑπηρετῶν ἢ βοηθῶν· οἱ ἀστυνόμοι, λέγει, ἔχουσιν ὑπὸ τὰς διαταγάς των φύλακας ἀστυνομικοὺς καὶ εἰρηνοφύλακας, οἱ πρῶτοι οὐδὲν καθῆκον ἔχουσιν ὡς ἁπλοῖ ὑπηρέται τῆς ἀστυνομίας ὄντες, οἱ δὲ δεύτεροι ἔχουσι τὸ καθῆκον νὰ παρευρίσκωνται μεταξὺ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν συναλύσεων αὐτοῦ, καὶ ὅταν ἴδωσι γιγνομένην παρεκτροπήν τινα ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ προσκαλῶσι τὸν παρεκτρεπόμενον ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου ἵνα ἀκολουθήσῃ αὐτούς, τιμωρουμένης ποινικῶς τῆς ἀντιστάσεως. Ἐπῆλθεν ὁ νόμος τοῦ **1849** ὁ ὁποῖος ἀπέσπασε τὰ ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἐκ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν καθόσον ἀφορᾷ τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ, καὶ τὰ παρέδωσεν εἰς εἰδικὸν ἀστυνόμον διοριζόμενον ἀμέσως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως· καθιέρωσε συνάμα καὶ τινας ἀστυνομικοὺς κλητῆρας ἀλλὰ δὲν ἀναφέρει ἂν τὰ καθήκοντα τοῦ εἰρηνοφύλακος ἀπέδωκεν εἰς τοὺς ἀστυνομικοὺς τούτους κλητῆρας· οὐδὲ ἠδύνατο νὰ ἀναφέρῃ τὸ τοιοῦτον, διότι δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐφαρμόσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀστυνομικοῦ κλητῆρος ἁπλοῦ ὑπηρέτου ὄντος τὰ ἔργα τοῦ εἰρηνοφύλακος, ἅτινα εἶναι σπουδαῖα. Τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἤδη ἁπλῶς καθιεροῖ τὴν μονιμότητα καὶ ἀπαιτεῖ ἐγγυήσεις τινὰς καὶ προσόντα ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν κλητήρων τούτων, τῶν ὁποίων τὰ καθήκοντα θέλουν εἶσθαι ἐκεῖνα τῶν ἁπλῶν κλητήρων· ἀλλ' ἐὰν πρόκειται νὰ χορηγηθῶσιν εἰς αὐτοὺς καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ εἰρηνοφύλακος πρέπει νὰ καταχωρηθῇ τοῦτο ῥητῶς εἰς τὸν νόμον· ἀλλ' ἀγνοῶ ἂν δυνάμεθα νὰ συγχωνεύσωμεν τὰ καθήκοντα τοῦ κλητῆρος, ἅτινα εἶναι ἁπλᾶ μὲ τὸ σοβαρὸν καθῆκον τοῦ εἰρηνοφύλακος.

Ἡ παρατήρησις, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ προλαλήσας, εἶναι ἀξία προσοχῆς καὶ σπουδαία, μορφόνεται ἤδη ἡ ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου καὶ τοῦ ἀστυνόμου· οἱ προσληφθησόμενοι ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἀνήκωσιν εἰς κόμματα καὶ φατρίας, ἀλλὰ ποίας ἐγγυήσεις θέλομεν ἔχει ὡς πρὸς τοῦτο; οὗτοι ἐξ οἱασδήποτε τάξεως καὶ ἂν προ-

ληρθῶσι θέλουσι φατριάζει, διότι οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις φατριάζουσι περισσότερον τῶν ἄλλων, καθόσον καὶ ἀπὸ μέσον τῆς τετραετοῦς διαρκείας τούτων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐνισχύει αὐτοὺς περισσότερον εἰς τὸν φατρισμόν. Διὰ Β. δὲ διατάγματος δὲν δύνανται νὰ κανονισθῶσιν αἱ περιστάσεις καθ' ἃς χάνει τις τὸ δικαίωμα τῆς ὑπηρεσίας· καὶ τοῦτό ἐστι ἡ πρώτη ἀτέλεια.

Κατὰ τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 9 ἀποδίδεται εἰς τὴν λέξιν «στολὴ» ἔννοια ἥτις δὲν ὑπάρχει· καθ' ἃ ἔμαθον παρά τινος μεμυημένου τὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου εἰς τὴν λέξιν «στολὴ» ἀναφερομένην εἰς τὸ ἄρθρον 8 συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ ὁπλισμὸς περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται λόγος εἰς τὸ ῥηθὲν ἄρθρον 9. ἐνῷ ἡ λέξις στολὴ ἄλλην σημασίαν ἔχουσα, δὲν δύναται νὰ παρέχῃ καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁπλισμοῦ· ἀλλ' ἐρωτῶ ἐπὶ τῇ βάσει τίνος ἀρχῆς τοῦ δημοσίου ἢ τοῦ διοικητικοῦ δικαίου δυνάμεθα νὰ ὁπλίσωμεν σῶμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει οὔτε κεφαλὴν οὔτε ἀρχήν· τρία σώματα ἐκτελοῦντα τὴν ὑπηρεσίαν των διὰ τῶν ὅπλων ὑπάρχουσιν εἰς πᾶσαν ἐπικράτειαν, τὰ σώματα τῆς ἐθνοφυλακῆς, χωροφυλακῆς καὶ τῶν στρατευμάτων τῆς γραμμῆς. Εἰς ταῦτα ὑπάρχουσιν ὅλαι αἱ ἐγγυήσεις καθόσον διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ των ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔχουσιν ἱεραρχίαν καὶ πειθαρχίαν, ἀφ' ἑτέρου νὰ στηρίζωνται εἰς στρατιωτικοὺς νόμους· οἱ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες ἢ φύλακες δὲν ἔχουσι τοιοῦτον τι· ὁ προϊστάμενος αὐτῶν ἤτοι ὁ ἀστυνόμος εἶναι ἀρχὴ πολιτικὴ καὶ δὲν δύναται οὔτε γνωρίζει νὰ διατάξῃ τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων καθόσον αὕτη εἶναι ἐντελῶς ἄγνωστος εἰς αὐτόν· ὁ ἀστυνόμος καὶ οἱ περὶ τὴν ἀστυνομίαν δὲν δύνανται νὰ παρουσιάζωνται ἄλλως εἰμὴ ἄοπλοι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λαοῦ καὶ χρείας τυχούσης νὰ παρακαλῶσι διὰ τὴν ἐκ ἕλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν· διὰ νὰ χορηγηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ ὁπλισμοῦ εἰς τοὺς τοιούτους ἀστυνομικοὺς κλητῆρας ἢ φύλακας πρέπει νὰ ἔλθῃ νόμος τις δι' οὗ θέλουν ὑπάγεσθαι οὗτοι εἰς τὰς στρατιωτικὰς ὑποχρεώσεις, ἄλλως δὲν πρέπει νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς τοιοῦτον δικαίωμα· ὅθεν ἢ εἶναι λανθασμένη ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 9 ἀναφερομένη λέξις τοῦ ὁπλισμοῦ καὶ πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ ἢ πρέπει νὰ καταχωρηθῇ ἡ λέξις αὕτη εἰς τὸ ἄρθρ. 8 ὅπερ εἶναι τὸ διατακτικὸν, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ νόμου, καὶ νὰ κανονισθῶσι συγχρόνως τὰ καθήκοντα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν.

Καὶ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προσέθηκεν· ἐπειδὴ πρόκειται ἤδη περὶ μόνης τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, διὰ τοῦτο δὲν θέλω ἀπαντήσει εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ καθέκαστα, ἀλλὰ θέλω περιορισθῇ εἰς τὰ γενικὰ πρὸς ἁπλῆν παρατήρησιν καὶ πληροφορίαν τοῦ ὑπουργείου· ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἦτο ἡ ἀφαίρεσις τῶν ἀστυνομικῶν καθηκόντων παρὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ὡς μὴ δυναμένη νὰ ἐκπληρώσῃ ταῦτα, καὶ ἡ ἀνάθεσις αὐτῆς εἰς εἰδικὸν ἀστυνόμον, ἀλλὰ τὰ καθήκοντα ταῦτα περιωρίσθησαν εἰς μόνα τὰ ἀφαιρεθέντας οὐχί, διότι τὰ πάντα ἀφῃρέθησαν ὑπὸ τῆς Νομαρχίας καὶ παρεχωρήθησαν εἰς τὴν ἀστυνομίαν ἥτις ὡς εἶναι ἐπόμενον κατήντησεν ἤδη νὰ σχηματίζῃ σῶμα Γενιτζαρικὸν καὶ νὰ ὑπάρχῃ ἰσχύουσα μόνη αὐτὴ ἀντὶ τῆς πολιτιστικῆς ἀρχῆς τῆς Νομαρχίας.

Ἐπανέγκεν ὕστερον ὁ Γερουσιαστὴς Κ.Ῥ. Παλαμίδης τὰ ἑξῆς. Εἰμαὶ ἠναγκασμένος νὰ ἔλθω πρὸς βοήθειαν τοῦ ὑπουργείου καὶ νὰ ἀπαντήσω εἰς τινας τῶν παρατηρήσεων τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστίδου εἰς τὰς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀπήντησεν· σέβομαι τὰς ἰδέας τοῦ ῥηθέντος Κ. Γερουσιαστοῦ, ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι τὰ ἔξοδα ἅτινα ἐγένοντο καὶ γίνονται πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας διὰ τῆς πιστώσεως τοῦ Κεφ. γ' ἄρθρου 1 τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν ἐγένοντο ὅπως ἀνέφερε διὰ μεταθέσεως δηλονότι τοῦ ποσοῦ τῶν διαφόρων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων· τὰ ἔξοδα ταῦτα ἐγένοντο ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων, ἤτοι ἐγένετο χρῆσις τῆς πιστώσεως τοῦ κεφαλαίου τούτου εἰς τὰς ἐκτάκτους περιστάσεις τῆς ὑπηρεσίας τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας περὶ ἀσφαλείας, ὅπως ἐγένετο καὶ εἰς ἄλλας τοιαύτας καὶ οὐχὶ μετάθεσις πιστώσεως ἀφ' ἑνὸς εἰς ἕτερον κεφάλαιον· αἱ παρατηρήσεις αὗται ὡς καὶ ἐκεῖναι τοῦ προλαλήσαντος ἂς χρησιμεύσωσι, καθὰ εἶπε, εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ.

Ἔρχομαι ἤδη νὰ ἐξετάσω τὰ ἀφορῶντα τὸν ὁπλισμὸν καὶ λέγω ὅτι ὁ πρῶτος νόμος εἶχεν ὡς πρὸς τοῦτο ἀτέλειαν, καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κενοῦ τούτου κατὰ τὸ 1852 ἐπῆλθε διάταγμα συμπληρωτικὸν, δι' οὗ καθιερώθη νὰ προσκληθῇ ἀνὰ εἷς ἐνωμοτάρχης μὲ τοὺς ἀναλόγους χωροφύλακας εἰς πάντα ἀστυνομικὸν σταθμὸν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας, καθόσον ἦτο ἀναγκαία ἡ χρῆσις τῶν ὅπλων· διὰ τοῦ τρόπου τούτου καὶ οἱ φρουραρχικοὶ περίπολοι συνεχωνεύοντο ἐπικουρικῶς ὡς καὶ ἐκεῖνοι τῆς χωροφυλακῆς εἰς τὴν ἀστυνομίαν καὶ δι' αὐτῆς ἐγίγνετο ἡ ἐκτέλεσις πάσης περιπολίας· ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀποτελοῦντες τὸ σῶμα

τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος πάντοτε στρατιωτικοὶ ἄνδρες ἦτο καθιερωμένον νὰ παρακαταθέτωσιν οὗτοι εἰς τοὺς ἀστυνομικοὺς στρατιώτας τὰ ὅπλα των, καὶ ἐν περιπτώσει νὰ κάμνωσι χρῆσιν αὐτῶν κατ' ἀρμοδίαν διαταγήν· διὰ ταῦτα συμμερίζομαι ὡς λίαν ὀρθὰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστίδου, καὶ δὲν πιστεύω ὅτι ὁ παρὼν νόμος καταργεῖ τὰς προηγουμένας διατάξεις περὶ εἰρηνοφυλάκων, διότι πραγματεύεται μόνον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ταξεως καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων καὶ οὐχὶ περὶ καθηκόντων αὐτῶν καὶ τῶν προνομίων. Ἐπὶ τῶν καθέκαστα ἐπιφυλάττομαι νὰ φέρω τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις.

Ἑπομένως μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 25.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας ΡΚΣ' νόμου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	.	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	. . . N
Ἀναγν. Δελιάννης	. . . . .	Γεώργιος Δαρειώτης	. . . N
Γεώρ. Κουντουριώτης	. . .	Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	.	Δημήτριος Βούλγαρης	. . . N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	. N	Γκίκας Καρακατζάνης	. . N
Ἀναστάσιος Λόντος	. . .	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . .
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . N	Ἀδὰμ Δούκας	. . . . .
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης	. . N	Δῆμος Κανελλόπουλος	. . .
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. .
Ἰάκωβος Παζιμάδης	. . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. .
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . .	Μ. Δ. Καΐρης	. . . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	. . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	. . . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . N
Ἀνάσιος Γρηγοριάδης	. . N	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . N
Βασιλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Ἰωάννης Στάϊκος	. . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . .	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	.
Νικόλ. Χρυσάγελος	. . . .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . . N
Γεώργιος Ψύλλας	. . . .	Δημήτριος Χατσίσκος	. . . N
Ἰωάννης Θεοτάκης	. . . .	Δημήτριος Χρηστίδης	. . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . N	Νικόλαος Μαυρομάτης	. . N

Ἀναστάσιος Σ. Χαραλάμπης	.	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . N
Παναγ. Λιδωρίκης	. . . .	Σπῦρος Μῖλιος	. . . . . N
Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N	Ῥήγας Παλαμίδης	. . . . N
Κων. Προβιλέγιος	. . .	Δημήτ. Α. Κουνταυριώτης	N

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6 ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7 ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμίδης ὅτι ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καθιερούμενος ἀποκλεισμὸς τοῦ διορισμοῦ τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων ἐκ μόνων τῶν δικαστικῶν κλητήρων καὶ κατωτέρων στρατιωτικῶν εἶναι ἀντισυνταγματικὸς, καὶ σκοπὸν ἔχει νὰ καταστήσῃ ἀληθῶς Σῶμά τι Γενιτζαρικὸν, καθὰ εἶπε πρότερον καὶ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς, ὅτι αἱ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καθιερούμεναι διατάξεις εἰσὶ προσόντα ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων συμφώνως πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἐκπληρώσωσι, καθόσον δὲν εἶναι σκόπιμον νὰ προσληφθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀστυνομίας ἄνδρες οἵτινες δὲν ἀνεδείχθησαν κατά τι εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν· ὅπως εἰς τὴν χωροφυλακὴν καὶ ἄλλα τοιαῦτα σώματα οἱ προσλαμβανόμενοι πρέπει νὰ ἔχωσιν ἰδιαίτερά τινα προσόντα, τοιουτοτρόπως καὶ ἐνταῦθα καθιεροῦνται προσόντα τινὰ διότι ὁ προσληφθησόμενος πρέπει νὰ ἔχῃ γνώσεις τινὰς εἰδικὰς ἀναγομένας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀστυνομίας εἰς τὴν ὁποίαν θέλει προσληφθῇ.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὸν ἐν ἀρχῇ ἀγορεύσαντα Γερουσιαστὴν Κ. Χρηστίδην λέγω ὅτι ὁ παρὼν νόμος πραγματευόμενος περὶ κλητήρων ἐννοεῖ ἀνατιθεμένας εἰς τὸν ἤδη ὀνομαζόμενον ἀστυνομικὸν κλητῆρα καὶ τὰς δύω ἰδιότητας τοῦ φύλακος καὶ εἰρηνοφύλακος, διότι πᾶν ὅ,τι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ προηγουμένου νόμου ἀντίκειται εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται, καὶ πᾶν ὅ,τι ὁ παρὼν νόμος διὰ τροποποιήσεως ἢ καθιερώσεως νέων διατάξεων καταργεῖ θεωρεῖται ἐκκομιζόμενον.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, ὅτι ἡ ὑπηρεσία διὰ τῆς ἐξηγήσεως τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς συγχύζεται· ἐξουσία δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ εἰμὴ ὑπ' ἐκείνου ὃν ῥητῶς ὁ νόμος ὁρίζει· πρέπει ὅθεν ἀντὶ νὰ ἐννοῆται νὰ ὁρισθῇ ἐνταῦθα ῥητῶς τὸ ὄνομα καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ εἰρηνοφύλακος ὡς μεταβιβαζόμενα εἰς τὸν κλητῆρα, διότι οἱ νόμοι δὲν πρέπει νὰ ἐν-

νοοῦν, ἀλλὰ νὰ εἶναι σαφεῖς, καθόσον ἄλλως γίνεται σύγχυσις καὶ δύναται πᾶς τις νὰ ἀπειθήσῃ εἰς πρόσκλησιν ἀναγομένην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εἰρηνοφύλακος, ὅταν αὕτη ἐκπληροῦται ἀπὸ ἁπλοῦν φύλακα λογιζόμενον ὡς ἀστυνομικὸν ὑπηρέτην· (ἐνταῦθα ἀνέγνω τὰ διάφορα ἄρθρα τοῦ νόμου **1836** περὶ ὀνομασίας καὶ καθηκόντων τῶν εἰρηνοφυλάκων καὶ ἁπλῶν ἀστυνομικῶν φυλάκων.)

Ἀνταπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς, ὅτι ὁ προαγούμενος νόμος τοῦ ἔτους **1836** ἀπέβλεπε τὰς δημοτικὰς ἀστυνομίας· ἐπελθόντος τοῦ νέου νόμου τοῦ ἔτους **1849**, δι' οὗ καθιερώθη διοικητικὴ ἀστυνομία καθόσον ἀφορᾷ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν παραπειμένην πόλιν τοῦ Πειραιῶς ἐτροποποιήθη ὁ νόμος ἐκεῖνος καὶ ὠνομάσθησαν ἀστυνομικοὶ κλητῆρες καὶ οὐχὶ εἰρηνοφύλακες καὶ ἁπλοῖ φύλακες· ὁ παρὼν νόμος ἔρχεται νὰ συμπληρώσῃ τὸν νόμον τοῦ **1849**· βεβαίως δὲ οἱ εἰρηνοφύλακες κατηργήθησαν καὶ ἐσχηματίσθησαν ἀντ' αὐτῶν οἱ εἰς τὸν συμπληρούμενον νόμον καλούμενοι ἀστυνομικοὶ κλητῆρες, οἵτινες ἔχουν καὶ τὰς δύω ἰδιότητας τοῦ εἰρηνοφύλακος καὶ ἁπλοῦ φύλακος τὰς καθιερωμένας διὰ τοῦ πρώτου νόμου τοῦ ἔτους **1836**.

Ἀντέλεξε καὶ ἐκ δευτέρου τις τῶν προαγορευσάντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι καθ' ὃν χρόνον μετεσχηματίσθησαν αἱ νομαρχίαι εἰς διοικήσεις, ὁ νόμος ῥητῶς προέβλεψεν ὅτι τὰ καθήκοντα τῶν Νομαρχῶν μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς διοικητὰς· τοιουτοτρόπως πρέπει καὶ ἐνταῦθα νὰ ὁρισθῶσι ῥητῶς τὰ καθήκοντα τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων διότι ἡ ἄρνησις τῶν πολιτῶν ἢ ἡ ἀπείθεια εἰς τὰς προσκλήσεις τούτων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ εἰρηνοφύλακος ἔχει συνεπείας, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον πρέπει νὰ μεταφερθῶσι ῥητῶς τὰ καθήκοντα τοῦ εἰρηνοφύλακος εἰς τὸν κλητῆρα, διότι Β. διάταγμα δὲν δύναται νὰ καθιερώσῃ τοιαῦτα καθήκοντα.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὅτι ὑπάρχει διάταγμα τοῦ ἔτους **1852** προσδιορίζον τὰ καθήκοντα τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων συγκείμενον ἐκ **44** ἄρθρων ὅπερ σᾶς ἀναγινώσκω· τοιοῦτον διάταγμα δύναται νὰ προσδιορίσῃ καὶ τὰ καθήκοντα τῶν κλητήρων κατὰ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐπέφερεν ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης τὰ ἑξῆς. Ὁ Κ. πρωθυπουργὸς λαλήσας ἐπὶ τῶν παρατηρήσεών μου, τὰς ὁποίας ἔκαμα κατὰ τῆς ἀποκλειστικότητος τῶν ἐχόντων δικαίωμα διορισμοῦ ὡς ἀστυνομικῶν κλητήρων, εἶπεν ὅτι τοιαύτη ἀποκλειστικότης ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν κατάταξιν τῶν χωροφυλάκων εἰς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς· ἐπὶ τοῦ διϊσχυρισμοῦ

τούτου λέγω ὅτι ἀληθῶς μὲν ἐκεῖ προτιμᾶται ἡ ἐξιδιασμένη ἱκανότης καὶ ἡ ὑπηρεσία εἰς τὸν στρατὸν, ἀλλὰ συνάμα καταττονται καὶ ἁπλοῖ πολῖται ὅταν ἔχωσι προσόντα· ἐνταῦθα δὲ καθιεροῦται ἀποκλειστικότης τις καταστρεπτικὴ καὶ ἀντισυνταγματικὴ· ὁ νόμος τοῦ **1849** ἠρπάγη, οὕτως εἰπεῖν, ἐξ ἐρόδου ὅπως καὶ σήμερον ὁ παρὼν ἄνευ τῆς ἀναγκαίας ὡρίμου σκέψεως, ἀλλ' ὁ προκείμενος φαίνεται ἐμβριθέστερος ἐκείνου διότι κατηρτίσθη ὕστερον ἀπὸ πολλὴν δοκιμασίαν καὶ πολλὰ διδόμενα. Παρατηρῶ ὅθεν εἰς ὑμᾶς, Κύριε πρωθυπουργὲ, ὅτι αὐτὴ ἡ τάξις τῆς ἀστυνομίας ἀπάδει εἰς τὰς εὐχὰς ἡμῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ λέξις ἀστυνομία κατήντησεν ἀποτρόπαιος καὶ ἕκαστος προτιμᾷ νὰ φερθῇ εἰς τὰς στρατιωτικὰς χεῖρας ἢ εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἀστυνομίας· πολλὰ λέγονται καὶ ἀκούονται· τὰ αὐτὰ γίνονται καὶ ἤδη, οἷα ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ προλαβόντος ὑπουργείου τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πολλὰ παράπονα ἠκούσθησαν, ἀπέναντι τῶν ὁποίων τινὲς δικαιολογίαι ἰσχυραὶ ἢ ἀνίσχυροι παρουσιάζοντο, αἵτινες δὲν ὑπάρχουσιν ἤδη, διότι οἱ αὐτοὶ εἰσι καὶ εἰρηνοφύλακες· λέγω ὅθεν ὅτι ἡ ἀποκλειστικότης τὴν ὁποίαν καθιεροῖτε διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου θέλει κάμει ὑμᾶς, Κ. πρωθυπουργὲ, νὰ μετανοήσητε, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ δεσμεύσητε διὰ τῆς τετρατίας τὴν ὑπηρεσίαν καὶ νὰ φέρητε εἰς αὐτὴν οὕτω τὰ περιτρίμματα τῆς ἀγορᾶς.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὅτι ἦτο περιττὸν νὰ ὁρίσωμεν τὴν ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ Κυβέρνησις τοῦ ἐπιβάλλειν ποινικὰς ποινὰς, διότι ἡ ἐξουσία αὕτη εἶναι γενικὴ καὶ ὑπάρχει· πρὸς δὲ ὑπάρχει καὶ ἡ διάταξις τοῦ νὰ καταδιώκεται καὶ ἐν ὑποτροπῇ νὰ παύεται ὁ παρεκτρεπόμενος ὑπάλληλος κατὰ τὸ ἄρθρον **487** τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὅπερ ἀνεγνώσθη.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον **7** ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **8** παρατήρησέ τις ὅτι ὁ § **2** τοῦ ἄρθρου **9** κανονίζει νὰ τιμωρῆται ὁ καταλιπὼν τὴν θέσιν του καὶ παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ὁπλισμόν του κλητὴρ μὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς. Εἰς δὲ τὸ ἄρθρον **8** τὸ ἀναγνωσθὲν γίνεται λόγος περὶ τοῦ κρατουμένου ποσοῦ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου καταβληθησομένων, ἀλλ' ὅταν εἰς κλητὴρ ὑπηρετήσας τρεῖς μόνον μῆνας ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν του ὑπό τίνος θέλει ἀποζημιοῦται τὸ δημόσιον διὰ τὴν ληφθησομένην τυχὸν μεθ' ἑαυτοῦ στολὴν ἢ τὸν ληφθησόμενον ὁπλισμόν;

Ἐνταῦθα ἐγένετο ἡ ἀπάντησις ὅτι ἡ ζημία θέλει ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον.

Ἐπομένως ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ἐπήνεγκε τὰ ἑξῆς. Ἐγεννήθη ἡ ἀμφιβολία ἐὰν εἰς τὴν λέξιν στολὴν ἐμπεριέχεται καὶ ὁ ὁπλισμός· ἀπαντῶ ὄχι· ὁ κλητὴρ δὲν ἔχει ὁπλισμὸν διηνεκῆ, ἀλλ' ἔχει ὅπλα καὶ ἐν περιπτώσει δύναται νὰ ὁπλισθῇ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι σώματά τινα ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ὁπλισμοῦ, ἀλλ' ὁ κλητὴρ θέλει ἐνεργεῖ τὴν ὑπηρεσίαν του ἄνευ ὅπλων, καὶ ὅταν παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη τότε δύναται νὰ ὁπλισθῇ, ὅταν ἡ ἀστυνομία ῥθάσῃ εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ ὁπλίσῃ τοὺς κλητῆρας τότε ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι τοιοῦτοι κλητῆρες θέλουν τεθῇ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ῥουμάρχου τῆς χωροφυλακῆς ἢ ἄλλου τινὸς ἀξιωματικοῦ σώματος τακτικοῦ, ὅπως καὶ ἤδη γίνεται καὶ θέλουν ἐνεργεῖ τῇ συμπράξει πάντοτε ἄλλης στρατιωτικῆς δυνάμεως.

Ἀπήντησεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὰ ἀκόλουθα. Χαίρω διότι ὁ Κ. πρωθυπουργὸς συνωμολόγησεν ὅτι οἱ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες δὲν ἔχουσιν ὁπλισμὸν τακτικόν. Ἐὰν εἰς τὸν παρόντα νόμον παραδεχόμεθα ὁπλισμόν, ἠθέλαμεν παραδεχθῇ ἄλλον ὅρον παρ' ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον εἶπεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς, διότι οἱ πολῖται κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν καὶ τῶν δημοτικῶν νόμων δύνανται νὰ ὁπλισθῶσιν εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις· ὥστε ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ κλητῆρος, ὅπως ἐνταῦθα χαρακτηρίζεται, δὲν ἐννοεῖται, ὅτι οὗτοι ἔχουσιν ὁπλισμόν, ὑπὸ δὲ τὴν ἰδιότητα τοῦ πολίτου δύναται νὰ ὁπλισθῇ εἰς περιστάσεις κατεπειγούσας.

Ἀνταπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὅτι δὲν συμφωνοῦμεν μὲ τὸν ἀγορεύσαντα ὅτι ὑπὸ τὴν ἰδιότητα μόνον τοῦ πολίτου δύνανται νὰ ὁπλισθῶσιν οἱ κλητῆρες. Ἕτερον τὸ παράδειγμα τοῦ πολίτου διὰ νὰ ἀποδείξω ὅτι ὅπως οἱ πολῖται συμπράττουσιν εἰς πᾶσαν περίστασιν, οὕτω καὶ οἱ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες δύνανται νὰ ὁπλισθῶσι, διότι οὗτοι ἔχουσι καὶ παῦσιν καὶ ἐγγυήσεις καὶ προσόντα μεγαλήτερα· ἀνέφερον δὲ τοὺς πολίτας πρὸς περισσοτέραν ἐπέκτασιν τοῦ λόγου μου.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 8 ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ ἄρθρον 9 ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτὸν ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα τῆς εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἀναφερομένης προτάσεως περὶ διορισμοῦ τῶν ὑπαστυνόμων ἐκ πολιτῶν μὴ ἐντοπίων· τὸ προτείναν αὐτὴν μέλος ὁ Κ. Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης εἶπε· κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προηγουμένου

νόμου ἤμην ἐναντίος εἰς τὴν παραδοχήν του· ἡ μέχρι τοῦδε ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τούτου ἔδοσεν ἀφορμὴν νὰ μάθω πράγματα τὰ ὁποῖα θέλουν φέρει ῥῆξιν εἰς τὸ σῶμα ἐὰν γνωστοποιηθῶσιν· ὁ παρὼν νόμος κατὰ τὴν ἐφαρμογήν του θέλει ἔχει ὀλεθρίας συνεπείας καὶ ῥωνῶ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἀναγκασθῇ νὰ φέρῃ νέον νόμον πρὸς τροποποίησιν, ὅλα τὰ κακὰ ἢ καλὰ πηγάζουσιν ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους, τὸν ἀστυνόμαν καὶ τοὺς ὑπαστυνόμους· ὅταν οὗτοι ἐννοοῦν καὶ ἐκτελοῦν τὸν νόμον κατὰ τὰς συμπαθείας των ὁ νόμος οὗτος, ὅσον καλὸς καὶ ἂν ἦναι, ναυαγεῖ. Ὑπάρχει διάταγμα ὅπερ ἀπαγορεύει ἀ διορίζονται ὑπάλληλοι εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν πατρίδας, ὅταν διορισθῶσιν ὑπαστυνόμοι ἐντόπιοι εἶναι ἐπόμενον ὅτι αὐτοὶ θέλουν καταχραθῇ τὰ καθήκοντά των, καὶ τοιουτοτρόπως ὁ νόμος δὲν δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ· διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνω νὰ τεθῇ ἕδιον ἄρθρον ἀπαγορεῦον τὸν διορισμὸν ὑπαστυνόμων ἐντοπίων.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντός εἰσιν ἄξιαι προσοχῆς τῆς Κυβερνήσεως, διότι αὗται τείνουσιν εἰς τὴν κατάλληλον ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ, καὶ τοῦτο θέλει πράξει ἡ Κυβέρνησις· ἀλλ' αὗται δὲν δύνανται νὰ γίνωσιν ἀντικείμενον τοῦ νόμου, διότι περιορίζουσι τὰ ἡγεμονικὰ δικαιώματα.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερεν· ἡ πρότασις τοῦ προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ εἶναι μεγίστης ἀξίας, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ τεθῇ εἰς τὸν νόμον διὰ πολλοὺς λόγους καὶ προσέτι διὰ τὸν λόγον ὅτι οἱ διορισμοὶ μὴ ἐντοπίων ὑπαστυνόμων δύναται νὰ φέρῃ τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα, καθόσον ἅπαντες οἱ μὴ ἐντόπιοι ἄνθρωποι δὲν δύνανται νὰ ἦναι καλοὶ καθὼς καὶ ἅπαντες οἱ ἐντόπιοι δὲν δύνανται νὰ ἦναι κακοὶ ἢ φατριασταί· πρέπει ὅθεν νὰ ἐκλέγωνται καὶ νὰ διορίζωνται ὑπαστυνόμοι ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες δὲν φέρουσι τὰ γνωστὰ τοῖς πᾶσι σκάνδαλα.

Ἐγένετο ἐπομένως ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου, δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ τὸ ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ διὰ ψήφων 22 κατὰ 3, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 24 Ἰουλίου ε. ε.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας ΡΚΣ' νόμου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . | Ἀναγ. Δελιγιάννης . . . .

Γεώργ. Κουντουριώτης	. . .	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	. .	Ἀδάμ Δούκας	. . . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	. N	Δῆμος Κανελλόπουλος	. . .
Ἀναστάσιος Λόντος	. . . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . .
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. N	Μ. Α. Καΐρης	. . . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	. . . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης.	. . N
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . .	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . N
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Ἰωάννης Στάϊκος	. . . . N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	. . . .	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . O	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Δημήτριος Χατσίσκος	. . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναγύρου	. . . .	Δημήτριος Χρηστίδης	. . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . .	Νικόλαος Μαυρομάτης	. . N
Γεώργιος Ψύλλας	. . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. .
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . .	Παναγ. Αἰδωρίκης	. . . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	. . N	Κωνστ. Πρ. Βιλέγιος	. . .
Γεώργιος Δαρειώτης	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . N
Γ. Παπαλιόπουλος	. . . N	Σπῦρος Μιλιος	. . . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης	. . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . . O
Γκίκας Καρακατζάνης	. . O	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N

Παρελθών ἔπειτα ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἀγροφυλάκων καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

Περὶ ἀγροφυλακῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τὸ περὶ ἀγροφυλακῆς νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς παρεδέχθη παρ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐσωκλειομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν της.

Οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου λόγοι ἐκτίθενται ἐν τῇ συναδευούσῃ αὐτῷ ἐκθέσει, ἧς ἀντίγρα-

φον ἐπισυνάπτοντες χρίνομεν περιττὸν νὰ σᾶς ἐπαναλήψιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Αὐγούστου 1856.

Οἱ Ὑπουργοὶ

τῶν Ἐσωτερικῶν — τῆς Δικαιοσύνης
Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. — Μ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ δικαιοσύνης ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ διορισμὸς τῶν ἀγροφυλάκων ἐνεργεῖται κατὰ πρότασιν τῶν ἀρμοδίων ἰδιοκτητῶν ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένων παρὰ τῶν δημάρχων ἢ τῶν εἰδικῶν παρέδρων κατὰ τὰς ὡρισμένας ἢ ὁρισθησομένας κτηματικὰς περιφερείας ἢ θέσεις.

Ὡς πρὸς τὰ ἐθνικὰ κτήματα τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως ταύτης ἔχουσιν οἱ καλλιεργοῦντες καὶ κατέχοντες αὐτά.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἰδιοκτῆται καὶ οἱ καλλιεργηταὶ ἐθνικῶν κτημάτων ἑκάστης κτηματικῆς περιφερείας συνερχόμενοι κατὰ τὰς ἐκδοθησομένας διατάξεις καὶ ἐντὸς τῆς ταχθησομένης προθεσμίας παρὰ τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐκλέγουν κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ἦναι ἐλάσσων τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ ὅλου τῶν ἰδιοκτητῶν ἑκάστης περιφερείας, τὰ κατάλληλα πρόσωπα διὰ τὴν θέσιν ἀγροφύλακος, ἀποφασίζουν περὶ τῆς ἀντιμισθίας των ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως, τῆς ὑπηρεσίας των καὶ τῆς συνήθους μισθοδοσίας τῶν ἀγροφυλάκων, ὡς καὶ περὶ τῶν ληφθησομένων ἐγγυήσεων, καὶ συντάττοντες τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον ὑπογράφουν αὐτὸ καὶ τὸ

παραδίδουν εἰς τὸν δήμαρχον, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται ὁ διορισμὸς τῶν προταθέντων.

Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τροποποιῇ τὰ ἀποφασισθέντα ὁσάκις πρὸς τοῦτο ὑπάρχουν λόγοι ἰσχυροί.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἤθελον συνέλθει ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ἢ δὲν ἤθελον συμφωνήσει ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀγροφυλάκων, διορίζονται οὗτοι παρὰ τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 νόμου περὶ τῆς προφυλάξεως τῶν δενδροφυτειῶν κτλ.

Ἄρθρ. 4 Οἱ ἀγροφύλακες δὲν δύνανται ν' ἀναλάβωσι τὰ χρέη των ἐὰν προηγουμένως δὲν δώσωσι τὴν παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τοῦ δημάρχου προσδιορισθεῖσαν ἐγγύησιν, περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε συμβῇ ζημία εἰς τὰ κτήματα τῆς ἀνατεθείσης εἰς φύλαξίν των περιφερείας, καὶ δὲν ἤθελον δυνηθῇ ν' ἀνακαλύψωσι τὸν αὐτουργόν.

Ἄρθρ. 5. Ὅπου ἡ κατάστασις τοῦ ταμείου δὲν ἐπιτρέπει τὴν παρὰ τοῦ δήμου πληρωμὴν ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῆς ἀντιμισθίας τῶν ἀγροφυλάκων, πληρόνεται αὕτη παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 6. Ὅστις τῶν ἰδιοκτητῶν ἀρνηθῇ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐπιβάλλοντος μέρους ἐκβιάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων νόμου.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀγροφύλαξ καταθέτει τὰ περιστατικὰ τῆς ζημίας προφορικῶς ἐνώπιον τοῦ δημοσίου κατηγόρου ἢ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου καὶ δύω μαρτύρων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν συντάττεται ἡ ἀπαιτουμένη ἔκθεσις, ἥτις διευθύνεται μετὰ τῶν ἀποδείξεων εἰς τὸν παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ πταισματοδικείῳ δημόσιον κατήγορον, ἐὰν ἡ ἔκθεσις συνετάχθη παρὰ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου.

Ἄρθρ. 8 Αἱ δίκαι περὶ τῶν κατὰ τοὺς ἀγροὺς πραττομένων πταισμάτων προτιμῶνται τῶν ἄλλων ἐνώπιον τῶν πταισματοδικῶν, οἱ δὲ δημόσιοι κατήγοροι ὑποχρεοῦνται νὰ εἰσάγουν εἰς τὰ πταισματοδικεῖα κατὰ προτίμησιν τὰς τοιαύτας δίκας.

Οἱ παραβαίνοντες τὴν διάταξιν ταύτην τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 487 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἄρθρ. 9. Ἐὰν οἱ διοριζόμενοι πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ζημίας πραγματογνώμονες ἀμελήσωσι τὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους

αὐτῶν ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον 10—50 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 10. Τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ἀπὸ 13 Μαΐου 1835 νόμου προσδιοριζόμενον δικαίωμα συλλήψεως τῶν ζώων μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς.

Διὰ μὲν τὴν σύλληψιν τῶν μεγάλων ζώων, βοῶν, ἵππων, χοίρων, ὄνων κτλ. προσδιορίζεται δραχμὴ μία, διὰ δὲ τὴν σύλληψιν ἑκάστης αἰγὸς ἢ τράγου λεπτὰ τεσσαράκοντα, δι' ἕκαστον δὲ πρόβατον λεπτὰ 10.

Ἄρθρ. 11. Ὁσάκις τὰ συλληφθέντα ζῶα εἶναι πολλά, ὁ ἀγροφύλαξ ἢ ὁ συλλαμβάνων αὐτὰ κρατεῖ μέχρι τῶν πέντε ἐκ τούτων, διὰ τὰ ὁποῖα μόνον θέλει λαμβάνει σύλληπτρα, καὶ ἀπελαύνει τὰ λοιπὰ μακρὰν τῶν ἰδιαιτητῶν.

Ἄρθρ. 12. Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ συλληφθέντος ζώου δὲν ὁρισθῇ νὰ παραλάβῃ αὐτὸ ἀμέσως παρὰ τοῦ ἀγροφύλακος, ὁ τελευταῖος θέλει διατρέφει αὐτὸ πληρονόμενος παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου, διὰ μὲν τὰ μεγάλα ζῶα ἀνὰ λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον, διὰ δὲ τὰ μικρὰ ἀνὰ λεπτὰ δέκα καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἀλλ' ἡ διαδιατροφὴ των δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν, μετὰ τὰς ὁποίας ἐκποιοῦνται ἐπὶ δημοπρασίας παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου.

Ἄρθρ. 13. Τὰ δικαιώματα συλλήψεως καὶ τὰ ἔξοδα τῆς διατροφῆς τῶν ζώων εἰσπράττονται, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως δημοτικῶν φόρων νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτυπωθῶσιν ἀμφότερα καὶ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν

Ὁ Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.	Ἠ. Οἰκονόμου
	Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερου-

σιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Δ. Α. Κουντουριώτου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, ἥτις καὶ τῷ ἐχορηγήθη.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς καθυπέβαλε τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ 1853, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸν ἔκθεσιν, ἐπερωλάξατο δὲ νὰ πέμψῃ εἰς τὸ Γραφεῖον ἀντίτυπα τούτων ὡς καὶ τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος ἀπολογισμοῦ τοῦ 1852.

Παρετηρήθη ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐξοφλήσῃ μὲ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν καθυποβολὴν καὶ τῶν ἀπολογισμῶν τοῦ 1853 καὶ 1854.

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως τῶν Δήμων, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς δὲ τούτου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Ἀντικείμενον τοῦ νόμου τούτου εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς παραχωρήσεως τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου προσδιοριζομένων γηπέδων εἰς τοὺς δήμους πρὸς ἀνέγερσιν διαφόρων κοινωφελῶν καταστημάτων· ὁ εἰρημένος νόμος τοῦ 1835 περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν διὰ τοῦ 27 ἄρθρου αὐτοῦ ἀπαιτεῖ νὰ ἀποραίνηται τὸ Συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας ὡς πρὸς τὰς εἰς τοὺς δήμους παραχωρουμένας προικοδοτήσεις πρὸς ἀνέγερσιν κοινωφελῶν καταστημάτων κατὰ δὲ τὸν εἰς τὸ συμβούλιον καθιερωθέντα ὀργανισμὸν ἀνετέθη εἰς τὸ τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ τμῆμα· τούτου καταργηθέντος ὁ νόμος ἐκεῖνος μένει εἰς ἀχρηστίαν, καὶ ἤδη ζητεῖται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου νὰ ἀποφαίνηται διὰ τὰς εἰς τοὺς δήμους παραχωρουμένας τοιούτου εἴδους προικοδοτήσεις ἀντὶ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον. Δύω τινὰς ἔχω νὰ ἐπενέγκω παρατηρήσεις. α') ὅτι, ἐπειδὴ πρόκειται νὰ εἰσαχθῇ ὅσον οὔπω νόμος περὶ τῆς προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, ὅστις θέλει κανονίσει καὶ τὰ περὶ τῶν ἄλλων προικοδοτήσεων τῶν δήμων, εἶναι περιττὸν καὶ ἴσως ἀκατάλληλον τὸ νὰ κανονίσωμεν ἀπὸ τοὐδὲ περὶ δικῆς ταύτης παραχωρήσεως ἡ προικοδοτήσεως τῶν δήμων

προτιθέμενοι, οὕτως εἰπεῖν, μεταξὺ ἑνὸς νόμου εἰς ἀχρηστίαν πεσόντος, καὶ ἑνὸς ἄλλου ὅστις μέλλει νὰ ἔλθῃ, ἐκείνου τοῦ τῆς προικοδοτήσεως ἐν γένει· σήμερον νομοθετοῦντες περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, κινδυνεύομεν νὰ ὑποπέσωμεν εἰς ὅ,τι ἔπεσεν ὁ ἀγοράζων τὸ σκηνὶ πρὶν ἢ ἀγοράσῃ τὸν βοῦν, β') ὅτι ἂν μὲν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον σκοπὸν ἔχῃ νὰ κανονίσῃ τὰς ἐκκρεμεῖς δίκας καὶ προσφυγάς, ἃς οἱ δῆμοι ἔχουσι περὶ παραχωρήσεως τῶν προσδιοριζομένων γηπέδων πρὸς ἀνέγερσιν διαφόρων κοινωφελῶν καταστημάτων, ἡ προσφυγὴ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, καθὰ κανονίζεται ἤδη, δὲν εἶναι κατάλληλος· δὲν ἁρμόζει εἰς αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν νὰ γίνηται ἡ προσφυγὴ πρὸς ἐκδίκασιν, διότι αὕτη διὰ τῶν ὀργάνων της εἶχεν ἀποφασίσει πρότερον, ἀλλ' ἡ προσφυγὴ πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὴν δικαστικὴν ἀρχὴν τὸν Ἄρειον Πάγον ἢ τὸ Ἐρετεῖον, ὅπως ἐπὶ ἀναλόγων περιπτώσεων ὥρισται· ἂν δὲ σκοπὸν ἔχῃ νὰ κανονίσῃ τὰς μελλούσας προικοδοτήσεις τῶν δήμων καταλληλότερον εἶναι νὰ ἀναβληθῇ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ γενικοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου ἐν ᾧ κανονισθήσονται τακτικώτερον καὶ συνεπέστερον καὶ τὰ περὶ προικοδοτήσεων τῶν δήμων

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς, ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἔρχεται νὰ τροποποιήσῃ μίαν διάταξιν τὴν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου τοῦ 1835, δι' ἧς παρεχωρεῖτο εἰς ἕκαστον δῆμον ἡ ἀναγκαιοῦσα ἔκτασις πρὸς ἀνέγερσιν διαφόρων κοινωφελῶν καταστημάτως μόνον, ὡς πρὸς τὰς προικοδοτήσεις ταύτας περὶ ὧν ὁρίζει τὸ ἄρθρον 27 τοῦ εἰρημένου νόμου ἀντὶ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας θέλει ἀποφαίνεσθαι τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον· πρόκειται περὶ ἀντικειμένου κοινωφελοῦς, καὶ δὲν δύναται νὰ κατασταθῇ τοῦτο ἔργον ἰδιοτελείας, ὥστε νὰ ἀνατεθῇ ὁ προσδιορισμὸς οὗτος εἰς ἄλλην παρὰ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἀρχὴν, διὰ τοὺς λόγους ταύτους φρονεῖ ὅτι τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον εἶναι ἁρμόδιον πρὸς τοῦτο, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναβάλλεται ἐπὶ πλέον μέχρι τῆς ὑποβολῆς τοῦ γενικοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου τοῦ κανονίσοντος τὰ περὶ τῶν ἄλλων προικοδοτήσεων τῶν δήμων, ἡ παραχώρησις τῶν τοιούτων γηπέδων εἰς τοὺς δήμους, διότι ὡς ἐκ τούτου πολλοὶ δῆμοι δὲν ἐξετέλεσαν εἰσέτι τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτοῖς δημοτικὰ ἔργα.

Πρόκειται, ἐπήνεγκεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν περὶ παραχωρήσεως τῶν ἀναγκαίων εἰς ἕκαστον δῆμον ἐκτάσεων γῆς πρὸς ἀνέγερσιν καταστημάτων, καὶ πρὸς διαχάραξιν πλατειῶν, νεκροταφείων κτλ. τῶν δήμων· τὰ ἀντικείμενα ταῦ-

τα χαρακτηρίζονται ὡς ἀμφισβητούμενα διοικητικά· ἐν παρόδῳ ἀναφέρω ὅτι ὅταν παρουσιάζεται ἀμφισβήτησις συμφέροντος μεταξὺ ἰδιώτου καὶ τῆς Κυβερνήσεως, τοῦτο λέγεται ἀμφισβητούμενον διοικητικόν. Διὰ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων ἀνετέθησαν εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας τὸ μεταξὺ λαοῦ καὶ Κυβερνήσεως τεθειμένον, διότι ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ παράσχῃ ἐγγύησίν τινα ἀνεξαρτησίας, καὶ πρὸ πάντων ὥριμον σκέψιν διὰ τὰς προικοδοτήσεις ταύτας· καὶ τῷ ὄντι τὸ Συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας ἐν ἀνέσει καὶ ἐπιστασίᾳ συζητοῦν ἦτο τὸ καταλληλότερον νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν δήμων, τοῦ παρόντος καὶ μέλλοντος αὐτῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀναγκαιούσης εἰς ἕνα ἕκαστον δῆμον ἐκτάσεως· ἐπελθούσης τῆς καταργήσεως τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας κατέστησαν ἀνεκτέλεστα τὰ περὶ παραχωρήσεως εἰς τοὺς δήμους, καὶ ἄλλα τινα ἀτοπήματα καθ' ἑκάστην ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ ἀναφαίνονται, αἴτια γενόμενα τῶν συγκρούσεων εἰς τὰς συζητήσεις τῶν νομοσχεδίων, διότι ταῦτα δὲν παρασκευάζονται ὑπὸ τοιούτου συμβουλίου, ὅμοιον τῷ ὁποίῳ ὑπάρχει παρ' ὅλοις τοῖς περιωτισμένοις ἔθνεσι. Τὸ νὰ ἀπορρίνηται ἤδη, καθὰ ζητεῖ τὸ νομοσχέδιον, ἀντὶ τοῦ συμβουλίου τοῦ Κράτους τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐπὶ τῶν περὶ προικοδοτήσεων τῶν δήμων προσφυγῶν εἶναι ἄτοπον, καθόσον ἡ προσφυγὴ δὲν πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸν δόσαντα τὴν ἐντολήν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἐντολεὺς εἶναι τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διότι τοῦτο ἔδοσε τὴν ἐντολὴν εἰς τὸν Ἔπαρχον ἢ τὸν Νομάρχην νὰ δώσῃ τόσην ἔκτασιν γηπέδων καὶ ὄχι τόσην· ἀλλ' ἐπειδὴ φρονῶ ὅτι ὅσον οὔπω θέλει εἰσαχθῇ ὁ γενικὸς περὶ προικοδοτήσεως νόμος, καθόσον ὁ ὑπάρχων ἐθεωρήθη πλημμελὴς παρὰ πολλῶν ἀλληλοδιαδόχων ὑπουργῶν, πρὸς θεραπείαν δὲ τῶν ἐκ τοῦ πλημμελοῦς του προϊλθόντων ἀτοπημάτων ἐδόθησε νὰ ψηφισθῇ καὶ νόμος ἐπιεικείας διὰ τοὺς προικοδοτηθέντας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου ἐκείνου, ἐλαττόνων τὸν τόκον ἀπὸ 6 τοῖς 0/0 εἰς 4, ἀνάγκη δὲ νὰ ἐπέλθῃ ἐπιείκεια καὶ διὰ τοὺς θελήσοντας νὰ προικοδοτηθῶσιν, ἐπειδή, λέγω, φρονῶ ὅτι ὅσον οὔπω εἰσαχθήσεται ὁ νόμος περὶ προικοδοτήσεως ἐν γένει, ἐν τῷ νόμῳ δὲ ἐκείνῳ κανονισθήσονται τακτικώτερον τὰ περὶ τῶν δήμων, ἐπειδὴ ἀκόμη φρονῶ ὅτι ταχέως θέλει εἰσαχθῇ καὶ ἄλλος νόμος περὶ συστάσεως ἑνὸς συμβουλίου ἀναλόγου πρὸς τὸ συμβούλιον τοῦ

Κράτους, δὲν πρέπει νὰ ἀποῤῥίψωμεν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἀλλὰ προσωρινῶς ἂς τὸ παραδεχθῶμεν.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Εἴτε περὶ παραχωρήσεως γηπέδων πρὸς κατασκευὴν δημοτικῶν καταστημάτων, καὶ διαχάραξιν πλατειῶν, εἴτε περὶ μηδαμινωτέρων ἀντικειμένων πρόκειται, τὰ περὶ τούτων ὡρίσθησαν ἐν τῷ ψηφίσματι ς'. τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, καὶ ὅ,τι ἂν ἀποφασίσωμεν σήμερον, ἀντίκειται εἰς τὸ εἰρημένον ψήφισμα κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ ἁρμόδιαι διοικητικαὶ ἀρχαὶ, μέχρις οὗ κανονισθῇ διὰ νόμου ἡ διαδικασία τῶν διοικητικῶν διαφορῶν καὶ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, θέλουσι δικάζει ὡς ἐδίκαζον καὶ πρότερον τὰς διοικητικὰς διαφοράς· ὡς τοιαῦται δὲ θεωροῦνται αἱ περὶ φόρου τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων διαφοραὶ, αἱ περὶ στρατευσίμων, αἱ περὶ δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ἀρχαιρεσιῶν, καὶ περὶ χαρτοσήμου, λαθρεμπορίων καὶ παντὸς ἐμμέσου φόρου. Κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος πᾶσα ἄλλη τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ διαφορὰ μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ δημοσίου ἢ τῶν δήμων, ὑπάγεται ἀπὸ τοῦδε εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια· αἱ μέχρι τοῦδε ὑπαγόμεναι εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας διαφοραὶ ὑπάγονται τοῦ λοιποῦ, ὅσας μὲν αὐτὸ ἐδίκαζε κατ' ἔφεσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Ἐφετείων, ὅσας δὲ κατ' ἀναίρεσιν εἰς τὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου. Τελευτῶν δὲ τὸν λόγον μου ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅ,τι καὶ ἂν ἀποφασίσωμεν, ἀντίκειται εἰς τὸ ς'. ψήφισμα.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος. Ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε τὸ ς'. τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ψήφισμα ὅτι ἀφορᾷ τὰ ἀντικείμενα τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ, κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦτο τινὰ μὲν ἀνετέθησαν προσωρινῶς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, τινὰ δὲ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· τὰ δὲ ὑπαγόμενα εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας, ἀνετέθησαν εἰς τὴν τῶν ἐφετείων μὲν ἁρμοδιότητα ἐὰν αὐτὸ ἐδίκαζε κατ' ἔφεσιν εἰς τὴν τοῦ Ἀρείου δὲ πάγου ἐὰν ἐδίκαζε κατ' ἀναίρεσιν. Τὸ νομικὸν ἤδη ζήτημα εἶναι, ἐὰν ὑπάγηται τὸ περὶ οὗ πραγματεύεται τὸ νομοσχέδιον ἀντικείμενον εἰς τὸ ἀμφισβητούμενον διοικητικὸν, κατὰ τὴν νομοθεσίαν μας· τὸ ἀμφισβητούμενον διοικητικὸν ἀνεπτύχθη εὐρύτατα ἐπὶ τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας τῶν Γάλλων· τότε ἐφρόνουν ὅτι ἡ νομοθετικὴ, ἡ νομοτελεστικὴ καὶ ἡ δικαστικὴ ἐξουσία πρέπει νὰ ἐνεργῶσιν ἑκάστη ἀνεξαρτήτως τῆς ἄλλης· καὶ ἑπομένως πράξεις τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας δὲν δύναται νὰ

ἐκυρώση ἡ δικαστική, διότι τότε ἡ νομοτελεστικὴ ἐγίνετο ὑποχείριος καὶ ἐξάρτημα τῆς δικαστικῆς· ἀλλ' ἂν διὰ τῶν πράξεων τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας παρεβιάζετο δικαίωμα ἰδιώτου, τότε τὸ ἀντικείμενον ἦτο ἀμφισβητήσιμον, ἂν εἶχεν ἢ δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία νὰ πράξῃ οὕτω· ὁ ἰδιώτης τότε ἀνεφέρετο πάλιν εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἥτις συνέσταινε δικαστήριον διοικητικὸν πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀμφισβητήσεως, οὕτως ἡ νομοτελετικὴ ἐξουσία ἔμενεν ἀνεξάρτητος τῆς δικαστικῆς, καὶ ὁ ἰδιώτης ἀφ' ἑτέρου εὕρισκεν ἐγγυήσεις τινὰς, εἶναι μὲν ἀληθὲς μικρὰς, ἀλλὰ πάντοτε πλείονας παρὰ ἂν ἀπεφαίνετο ἀπ' εὐθείας αὐτὴ ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία. Τὰ δικαστήρια ταῦτα ὠνομάσθησαν διοικητικά· κατὰ τὴν πρώτην αὐτοκρατορίαν τοσαύτην ἔλαβεν ἀνάπτυξιν τὸ ἀμφισβητούμενον διοικητικὸν, ὥστε ὁσάκις ἀνεμιγνύετο ἡ Κυβέρνησις, ἡ ὑπόθεσις παρεπέμπετο εἰς τὰ διοικητικὰ δικαστήρια. Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ **1830** κατά τι περιωρίσθη ἡ ἁρμοδιότης τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. Εἰς ἄλλα ὅμως Κράτη, παρ' οἷς δὲν ἴσχυεν ἡ πρόληψις ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας προσβάλλεται ὑπαγομένων τῶν τοιούτων περὶ δικαίων ἀμφισβητήσεων εἰς τὴν δικαστικὴν, πᾶσα τοιαύτη ὑπόθεσις μεταξὺ ἰδιώτου καὶ Κυβερνήσεως ὑπήγετο εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ὅπως ὑπάγονται καὶ αἱ μεταξὺ ἰδιωτῶν λοιπαὶ ὑποθέσεις· οὕτω γίνεται καὶ εἰς τὸ Βέλγιον, κατὰ τὸ σύνταγμα τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ συστηθῇ ἄλλο δικαστήριον, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀνάγκη συστάσεως ἰδίου δικαστηρίου ἀναφαίνεται, εἰμὴ διὰ νόμου. Καὶ ἐν Ἑλλάδι πρὸ τοῦ **1843**, κατὰ μίμησιν τῆς Γερμανικῆς νομοθεσίας ἤτις καὶ αὐτὴ δὲν ἀνεγνώριζε τὰς κατὰ τὴν πρώτην αὐτοκρατορίαν ἰδέας περὶ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ἐξεδόθη τὸ **1837** ὁ νόμος τῆς **7** Μαΐου κανονίζων ῥητῶς τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ, καὶ εἰς στενώτατον κύκλον περιορίζων αὐτάς. Ἐκ τῶν ὑποθέσεων τούτων ὑπῆρχόν τινες δικαζόμεναι συμφώνως μὲ τοὺς νόμους παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας. Ἐπελθὸν τὸ σύνταγμά μας παρέπεμψε τὰς ὑποθέσεις ταύτας εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, κατὰ μίμησιν τοῦ Βελγικοῦ συντάγματος. Ἂς ἴδωμεν ἂν ἡ περὶ ἧς πραγματεύεται τὸ νομοσχέδιον ὑπόθεσις ὑπάγεται εἰς τὰς τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ; Τὸ κατ' ἐμὲ ὄχι, διότι δὲν καταλέγεται εἴς τινα τῶν κατηγοριῶν τοῦ νόμου τοῦ **1837**· ἀλλὰ εἶναι καθαρὰ διοίκησις· καθαρὰ διοίκησις λέγεται ὅταν ἡ πρᾶξις ἀφορᾷ συμφέρον καὶ οὐχὶ δι-

καίωμα καὶ τότε πρέπει νὰ προσφεύγῃ τις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀμφισβητουμένη δὲ διοίκησις εἶναι, ὅταν ἀφορᾷ συμφέρον καὶ δικαίωμα καὶ τότε ὑπάγεται εἰς τὰ διοικητικὰ δικαστήρια, καὶ τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους· τὸ προκείμενον καίτοι εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους ὑπαγόμενον, δὲν εἶναι τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ, διότι τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους δὲν ἦτο διοικητικὸν μόνον δικαστήριον, ἀλλ' ἐγνωμοδότει ἐπὶ νομοσχεδίων καὶ ἄλλων διοικητικῶν πράξεων· ἤθελε δὲ εἶσθαι γελοῖον νὰ παραπέμπωμεν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον τοιούτου εἴδους ἀντικείμενα, καθὰ προέτεινέ τις τῶν προαγορευσάντων· ἡ παραχώρησις τῶν προικοδοτήσεων τῶν δήμων ἀποφασίζεται συμφώνως μὲ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, ὁ Ἄρειος δὲ Πάγος δὲν ἠξεύρει τί νὰ ἀποφασίσῃ, ἀφ' οὗ πρόκειται συμφώνως μὲ τὰς ἀνάγκας τῶν δήμων, ἀνάγκας τὰς ὁποίας δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ καὶ ἐκτιμᾷ.

Τὸ κατ' ἐμὲ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Γαλλίᾳ τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἤθελε θεωρηθῇ ὡς ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀμφισβητουμένην διοίκησιν, ἀλλ' ἤθελε θεωρηθῇ, ὅπως εἶναι, καθαρὰ καθαρωτάτη διοίκησις. Ἄνευ λοιπὸν ἐνδοιασμοῦ τινος δυνάμεθα νὰ ψηφίσωμεν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀντὶ τοῦ συμβουλίου τοῦ Κράτους ἀποφαίνεται τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον· τὸ νὰ ἀναβάλωμεν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, δι' οὗ παραχωροῦνται οἰκόπεδά τινα εἰς τοὺς δήμους πρὸς ἀνέγερσιν τῶν δημοτικῶν καταστημάτων, δὲν τὸ βλέπω ὀρθόν· διότι τοῦτο δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ ὅ,τι δίδει χάρισμα εἰς τοὺς δήμους ἡ Κυβέρνησις, ὁ γενικὸς δὲ νόμος τῶν προικοδοτήσεων δὲν δύναται νὰ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὸν ὑπὸ συζήτησιν νόμον ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς προικοδοτήσεις τῶν δήμων.

Ἡ ἀνάπτυξις, ἐπήνεγκεν ἄλλος, τοῦ προλαλήσαντος ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀμφισβητούμενον καὶ καθαρὸν διοικητικὸν εἶναι ὀρθὴ μὲν κατὰ τὴν βάσιν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. ἡ ἁπλῆ ἢ καθαρὰ διοίκησις ἀφορᾷ τὸν κανονισμὸν συμφερόντων· τὸ ἀμφισβητούμενον δὲ διοικητικὸν παρίσταται ὅταν προσβάλληται συμφέρον καὶ δικαίωμα ὑπὸ τοῦ νόμου δεδομένον· ὁ νόμος τοῦ **1835** περὶ προικοδοτήσεως ἐκανόνισεν ὅτι παραχωρεῖ εἰς τοὺς δήμους τὰ ἀναγκαῖα γήπεδα πρὸς ἀνέγερσιν κοινωφελῶν καταστημάτων· ἐχορήγησεν ἄρα δικαίωμα ὁ νόμος οὗτος εἰς τοὺς δήμους, ἡ προσβολὴ δὲ τοῦ δικαιώματος τούτου παραπέμπεται εἰς τὰ δικαστήρια. Καθαρὰ διοίκησις εἶναι, ὅταν ἔχεται νόμος κανονίζων τὰ συμφέροντα· ἐπὶ παρα-

δείγματι ὅταν διὰ πρώτην φορὰν τεθῇ τὸ σχέδιον μιᾶς πόλεως, καὶ διὰ νόμου ἐκανονίσθησαν αἱ γραμμαὶ ταύτης· ἀφοῦ ὅμως ἅπαξ ὁ νόμος ἐκανόνισε τὰς γραμμάς, αἱ γραμμαὶ πλέον αὗται καθιστῶσι δικαίωμα, ἡ προσβολὴ δὲ τοῦ δικαιώματος τούτου ὑπάγεται εἰς τὸ ἀμφισβητούμενον διοικητικόν. Ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔκαμε τὸν νόμον τοῦ 1837 περὶ προικοδοτήσεως, ὁ νόμος οὗτος εἶναι πλέον δικαίωμα τῶν δήμων· ἡ παραχώρησις δὲ γηπέδων εἰς τοὺς δήμους ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν, δὲν δέχομαι ὅτι εἶναι ἀντικείμενον καθαρῶς διοικητικόν, καὶ διὰ τοῦτο εἶχε παραπεμφθῇ ἡ ἐκτίμησις τῆς ἀνάγκης εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας.

Τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀνάγκης, προσέθηκεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, ἀναλόγως τῆς ὁποίας γενήσεται ἡ προικοδότησις τῶν δήμων δικαιοῦται νὰ ἐνεργήσῃ ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἔργον καθαρᾶς διοικήσεως καὶ διότι ὁ χαρίζων δικαιοῦται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀνάγκης ἐκείνου πρὸς ὃν ἡ χάρις γίνεται. Παρατηρήσεως δὲ γενομένης ὅτι τὸν περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων νόμον ἔδοσε τὸ ἔθνος, ἑπομένως τοῦτο εἶναι ὁ προικίζων, ὁ ἀγορεύων ἐξηκολούθησε· καὶ ἤδη τὸ ἔθνος διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του ἐπιφυλάττει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀνάγκης, καὶ ἤθελεν εἶσθαι γελοῖον νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκτίμησις αὕτη εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, διότι τὸ ἀντικείμενον εἶναι καθαρᾶς διοικήσεως καὶ οὐχὶ τῆς ἀμφισβητουμένης. Ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχει νόμος περὶ διορισμοῦ τῶν Συμβουλαιογράφων ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης, ἡ Κυβέρνησις διώρισε παρὰ τοῖς ὑπάρχουσι καὶ ἄλλους· οἱ ὑπάρχοντες ἐκίνησαν ἀγωγὴν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως περὶ ἀποζημιώσεως, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις εἶπεν ὅτι τὸ ἀντικείμενον εἶναι καθαρὰ καὶ οὐχὶ ἀμφισβητουμένη διοίκησις, καὶ ὅτι ἡ ἐκτίμησις τῆς ἀνάγκης ἐναπόκειται εἰς αὐτήν.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι τὸ ς'. τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ψήφισμα ἀντικείμενον ἔχει τὰς διοικητικὰς διαφορὰς τῶν ἰδιωτῶν πρὸς τὸ δημόσιον, καὶ ἐκ τούτων τὰς ὑπαγομένας εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους παρέπεμψεν εἰς τὸ Ἐφετεῖον καὶ τὸν Ἄρειον Πάγον· ὁ περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων νόμος παρέπεμπεν εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους ὅλας τὰς παραχωρουμένας εἰς τοὺς δήμους προικοδοτήσεις, ἢ μόνον τὰς ἀμφισβητουμένας, ἐκείνας δηλ. ἐφ' ὧν ὑπῆρχε διαφορὰ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Δήμου, εἰ μὲν τὸ πρῶτον, τότε φρονῶ ὅτι δύναται νὰ ἀνατεθῶσιν ἤδη αὗται εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διότι σκοπὸς τοῦ νόμου ἦτο νὰ παρέχωνται πλείονες ἐγγυήσεις διὰ τῆς εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους παραπομπῆς τῶν προικοδοτήσεων, καὶ οὐχὶ ἐκδίκασις διαφορᾶς, εἰ δὲ τὸ δεύτερον ἐπειδὴ τοῦτο τότε ἐξεπλήρου δικαστικὰ καθήκοντα δὲν θεωρεῖται ἁρμόδιον νὰ παραπεμφθῶσιν ἤδη εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Ἀπήντησε τις τῶν προαγορευσάντων· τὸ 22 ἄρθρον τοῦ νόμου τοῦ 1835 περὶ προικοδοτήσεως λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἐκτάσεως τῶν γηπέδων τῶν εἰς ἕκαστον δῆμον ἀναγκαιούντων θέλει ἀποφαίνεσθαι τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους, ὥστε οὐχὶ ἐπὶ ἀμφισβητήσεων ἐγίνετο τοῦτο, ἀλλ' ἐν γένει πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν εἶχεν ὁρισθῇ ἡ ἐκτίμησις τῶν ἀναγκῶν ἀπὸ τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ὁ σημερινὸς νόμος ζητεῖ νὰ ἀποφαίνηται τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον πρὸς πλείονα καὶ τοῦτο ἐγγύησιν τῶν δήμων καὶ ἀσφάλειαν, καὶ οὐχὶ εἰς ὑπουργὸς μόνον.

Καὶ τρίτον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. Παλαμίδης εἶπε. Δεόντως ἀνέπτυξέ τις τῶν προλαλησάντων ὅτι αἱ παραχωρούμεναι προικοδοτήσεις καθιέρωσαν δικαίωμα εἰς τοὺς δήμους, ἡ προσβολὴ δὲ τοῦ δικαιώματος τούτου ὑπάγεται εἰς τὸ ἀμφισβητούμενον διοικητικόν· ἄλλως τε τὸ ἀναφερθὲν ὑπ' ἐμοῦ ψήφισμα δὲν καθιστᾷ ἐξαιρέσεις· αἱ περιστάσεις αἱ λαμβάνουσαι χώραν εἰς Γαλλίαν καὶ Βέλγιον, ἃς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας δυνατὸν νὰ ἦναι κάλλισται, ἀλλ' ἡ ἡμετέρα νομοθεσία καίτοι ὅλων τούτων λαβοῦσα κατὰ τὴν ἐθνοσυνέλευσιν γνῶσιν, καὶ τὸ ς' ψήφισμα δὲν κάμνουσιν ἐξαίρεσίν τινα, ἑπομένως ὅ,τι καὶ ἂν ἀποφασίσωμεν σήμερον, παραβιάζομεν τὸ ς' τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ψήφισμα, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν παραβιάζοντες τὰ ὑπὸ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἐψηφισμένα· παραδεχόμενοι μάλιστα τὸ νὰ ἀποφαίνεται τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐπὶ τῶν προικοδοτήσεων τῶν δήμων, ἀφαιροῦμεν τὸ δικαίωμα τῆς προσφυγῆς τῶν δήμων ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως.

Πρὸς ἐπανάπαυσιν τῆς συνειδήσεως τοῦ προλαλήσαντος, ἐπήνεγκεν ἕτερος, παρατηρῶ ὅτι ὑπάρχοντος ἤδη συνταγματικοῦ πολιτεύματος, προσφυγὴ δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐπὶ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀπόφασις ἤθελε θεωρήσει ἑαυτὸν ἠδικημένον ὁ δῆμος προσφυγὴ δὲν ὑπῆρχε κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1835, διότι τότε δὲν ὑπῆρχον Νομοθετικὰ σώματα, ἀλλ' ἀπὸ τὴν νομοεκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἀδικούμενος προσέφευγε πάλιν εἰς αὐτὴν διὰ νὰ δικαιωθῇ.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ψηφοφορεῖται ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Παξιμάδη καὶ Ἀθ. Λιδωρίκη, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 24 ἀπέναντι τριῶν, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ο
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ο	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώρ. Ψύλλας	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Γ. Παπανλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ο
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	Ν

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ μοναδικὸν ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 24 ἀπέναντι 3 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ο
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ο	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Δεώρ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κων. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Γ. Παπανλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ο
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 7 Αὐγούστου 1856.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου τὶς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ (cadre) δὲν προσδιορίζει στρατηγόν, ἐπίσης δὲν ὑπάρχει διάταγμα ἢ νόμος ἄλλος κανονίζων τὴν τοῦ στρατηγοῦ θέσιν, πῶς λοιπὸν ἔρχεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον νὰ κανονίσῃ ἀποδοχὰς θέσεως ἢ βαθμοῦ ἀδιάφορον, ὅπως θέλετε ὠνομάσατε αὐτάς,

μὴ κανονισμένου ; Τουλάχιστον κανονικώτερον ἤθελεν εἶσθαι ἂν τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον περιεῖχε πρῶτον διάταξιν κανονίζουσαν τὴν θέσιν ἢ τὸν βαθμὸν ταῦτον· καὶ κατόπιν τῆς διατάξεως ταύτης νὰ ἔπωνται αἱ περὶ ἀποδοχῶν τοῦ στρατηγοῦ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ διατάξεις, οὐχὶ δὲ νὰ ἄρχηται τὸ νομοσχέδιον ἀπὸ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ στρατηγοῦ, ὡς περὶ ὡρισμένου πράγματος, ἐνῷ ἀκόμη δὲν ὡρίσθη διὰ νόμου ἡ θέσις ἢ ὁ βαθμὸς οὗτος.

Παρατηρήσεως ἐνταῦθα γενομένης ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ὅτι ἡ θέσις προσδιωρίσθη διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 10 Φεβρουαρίου 1851, δι' οὗ διωρίσθη ὁ στρατηγός, ὅπερ καὶ ἀνέγνω, ὁ αὐτὸς ἀγορεύων ἐξηκολούθησεν. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι δὲν ὑπάρχει κανονισμένος ὁ βαθμὸς τοῦ στρατηγοῦ τὸ ἀναγνωσθὲν διάταγμα εἶναι διορισμὸς στρατηγοῦ καὶ οὐχὶ κανονισμὸς τοῦ βαθμοῦ τῆς στρατηγίας. Τὸ cadre δηλ. τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ στρατοῦ κανονίζει νόμος, καὶ τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἀναγνωρίζω ὅτι ἐκτάκτως ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ λάβῃ μέτρα μὴ κανονιζόμενα διά τινος νόμου, ἀλλ' ἐν καιρῷ ὀφείλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς Βουλὰς διὰ νὰ νομοθετηθῶσι τὰ ἔκτακτα ἐκεῖνα μέτρα, καὶ διὰ νὰ νομιμοποιηθῶσιν· οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Κυβέρνησις ἐνήργησεν ἐκτάκτως, διὰ τὰς περιστάσεις ἐβράδυνε νὰ κανονίσῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἀλλ' ἀφ' οὗ τέλος σήμερον ἔρχεται νὰ κανονίσῃ τὰς ἀποδοχάς, ἔπρεπε πρῶτον νὰ κανονίσῃ τὸν βαθμόν Καὶ εἰς ἄλλα ἔθνη μέτρα ἀνάλογα ἐλήφθησαν ἀπὸ ὑπουργούς, καὶ ἐδιωρίσθησαν πρόσωπα ὄχι ὅμως εἰς ὅλως ἀγνώστους θέσεις, εἰς ἐγνωσμένας, ἀλλὰ πλέον τῶν κανονισμένων διὰ νόμου· οὕτως ἐν Γαλλίᾳ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπ' εὐθύνην του ἐν ἀπουσίᾳ τῶν βουλῶν ηὔξησε τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ καταρτίσῃ τοὺς ἀπολογισμούς· ἅμα συνῆλθον αἱ Βουλαὶ ἐνεφανίσθη καὶ ἐζήτησε τὴν νομιμοποίησιν τῶν ὅσα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἐγένοντο· αἱ δὲ Βουλαὶ ἀναγνωρίσασαι τὴν ἀνάγκην ἐνομιμοποίησαν τὰ γενόμενα ὑπ' εὐθύνην τοῦ ὑπουργοῦ· ὁ ὑπουργὸς ἐν Γαλλίᾳ, ὡς βλέπετε, ηὔξησε τὸ προσωπικὸν θέσεων κανονισμένων, ἐν ᾧ ἐδῶ διορισμὸς ἐγένετο εἰς θέσιν μὴ κανονισμένην καὶ ἄγνωστον μέχρι τοῦδε, Τὸ νομοσχέδιον, ἐπαναλαμβάνω, ἔπρεπε πρῶτον νὰ καθιεροῖ τὸν βαθμὸν τοῦ στρατηγοῦ, καὶ κατόπιν νὰ κανονίσῃ τὰς ἀποδοχάς του, ἐνῷ ὅπως ἔχει τὸ νομοσχέδιον ἀναγνωρίζεται πλαγίως ἡ καθιέρωσις τῆς θέσεως τοῦ στρατηγοῦ.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος. Ἀμφισβητεῖται ἂν ἦναι καθιερωμένη ἡ θέσις τοῦ στρατηγοῦ, διότι δὲν ὑπάρχει ἴδιος νόμος ἢ διάταγμα καθιερῶν αὐτὴν· μέχρι τοῦδε ὑπῆχον ἀντιστράτηγοι καὶ ὑποστράτηγοι, ποῦ ὑπάρχει ὁ ἴδιος νόμος ὁ καθιερῶν τὰς θέσεις ταύτας ; ἐκτὸς τοῦ διατάγματος τοῦ διορισμοῦ των, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς κανονιστικὸν τῆς θέσεώς των, νόμος διὰ τοὺς ὑποστρατήγους καὶ ἀντιστρατήγους ἴδιος δὲν ὑπάρχει, καὶ ὅ,τι δὲν ὑπάρχει διὰ τούτους, δὲν πρέπει νὰ ἀπαιτῶμεν νὰ ὑπάρχῃ διὰ τὸν στρατηγόν. Ἡ μόνη ἔλλειψις τὴν ὁποίαν εὑρίσκει εἶναι ὅτι τὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ στρατηγοῦ κανονίζονται τόσον βραδέως, ἐνῷ ὁ διορισμὸς αὐτοῦ καὶ ἡ μισθοδοσία χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1851, διὰ τί μάλις σήμερον κανονίζονται διὰ νόμου τὰ τῶν ἀποδοχῶν του.

Παρετήρησεν ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν. Τὰ ὀνόματα τῶν βαθμῶν ἀπαντῶνται εἰς αὐτοὺς τοὺς χρόνους τῆς ἐπαναστάσεώς μας, τὰ καθιέρωσαν δὲ πράξεις ἐθνοσυνελεύσεων· ἄρα αἱ ὀνομασίαι τῶν βαθμῶν ἐκανονίσθησαν ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως· νόμος κανονίζων πόσοι τῶν βαθμῶν τούτων ἐτίθεντο εἰς ἐνέργειαν, δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ τὰ διατάγματα τοῦ διορισμοῦ ἐθεωρήθησαν ὡς νόμοι κανονιστικοὶ τῶν θέσεων.

Ἔρχομαι, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, εἰς ὑπεράσπισιν ἐν μέρει τῆς ἀγορεύσεως τοῦ προλαλήσαντος. Τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Α'. ἐθνοσυνελεύσεως ὑπάρχει ψήφισμα Α', τὸ καὶ μόνον σωζόμενον, καθιερῶν τοὺς στρατιωτικοὺς βαθμούς· δὲν ἔχω πρόχειρον τὸ ψήφισμα τοῦτο διὰ νὰ σᾶς τὸ ἀναγνώσω, ὥστε ἐξ ἀρχῆς τὸ Ἔθνος εἶπεν ὅτι ἔχει τοὺς βαθμοὺς τούτους· ἡ Βασιλεία κατόπιν ἐλθοῦσα ὑπεσχέθη τὴν διοργάνωσιν αὐτῶν τῶν βαθμῶν σχετικῶς μὲ τὴν οἰκονομίαν καὶ πρὸς τοῦτο διώρισεν ἐπιτροπὴν τῶν Μητρώων, ἥτις καθιέρωσεν ἑπτὰ βαθμοὺς στρατιωτικοὺς μέχρι δηλ. συνταγματάρχου διὰ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐκδουλεύσεις, ἀλλ' οὔτε πλέον τῶν ἑπτὰ βαθμῶν καθιέρωσε διὰ τὰς ὑπηρεσίας τὰς παρούσας. Πρὸ τῆς συνελεύσεως τῆς γ' Σεπτεμβρίου εἴχομεν δύω ἀντιστρατήγους τοὺς ἀειμνήστους Πετρόμπεην καὶ Θ. Κολοκοτρώνην διὰ Βασιλικῶν διαταγμάτων εἰδικῶν, λόγῳ παλαιῶν ἐκδουλεύσεων· ἐπὶ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως δὲ ἐγένοντο δεκαεξ ὑποστράτηγοι λόγῳ παλαιῶν ἐκδουλεύσεων, καὶ ἐδόθη τοσαύτη ἀφορμὴ πρὸς λόγους· οἱ βαθμοὶ οὗτοι ἀπενεμήθησαν διὰ Β. διαταγμάτων, ἅτινα ὡς μὴ ἀκυρωθέντα διὰ μεταγενεστέρου νόμου ἔχουσιν ἰσχὺν νόμων καὶ καθιέρωσαν τὰς θέσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων καὶ σήμερον ἀπονέμονται

τοιοῦτοι βαθμοί· ὄχι ὅτι ὁ Βασιλεὺς δὲν δύναται νὰ νὰ ἀπονείμῃ βαθμοὺς, ἀλλὰ διὰ τὴν οἰκονομίαν ἔπρεπε νὰ ἔρχωνται ὀργανικώτερον δι' ἑνὸς νόμου λέγοντος, ὅτι καθιεροῦνται τόσαι θέσεις στρατηγῶν ἐν ἐνεργείᾳ. Διὰ τοῦτο δὲ τὸ πρακείμενον νομοσχέδιον πρέπει νὰ τακτοποιηθῇ, προταττομένης διατάξεως περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν θέσεων τῶν στρατηγῶν ἐν ἐνεργείᾳ, καθόσον αὗται πρέπει νὰ ἦναι ἀνάλογοι μὲ τὴν οἰκονομικήν μας κατάστασιν, καὶ καθόσον μάλιστα πρόκειται περὶ ἐνεργείας καὶ οὐχὶ διὰ παλαιὰς ἐκδουλεύσεις, ἂν καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν γίνεται προσωπικὴ ἡ καθιέρωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ στρατηγοῦ, ἐνῷ πράγματι δὲν εἶναι τοιαύτη ἡ ἔννοια τοῦ νομοσχεδίου, διότι πραγματεύεται περὶ τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν τοῦ προσώπου εἰς ἃ δίδονται αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ στρατηγοῦ· ἄλλως τε καὶ διὰ παλαιὰς ἐκδουλεύσεις ἐὰν πρόκηται νὰ ἀπονεμηθῇ βαθμὸς στρατηγοῦ, μόλον ὅτι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἦτο καθιερωμένος ὁ βαθμὸς τοῦ στρατηγοῦ, εἰς τὸν Κ. Τζιούρτζ μάλιστα ὁ βαθμὸς τοῦ ἀρχιστρατήγου εἶχεν ἀπονεμηθῇ ἐπὶ τῆς ἐν Τροιζῆνι ἐθνοσυνελεύσεως, οὐχ' ἧττον πρέπει νὰ κανονίζωνται καὶ τὰ περὶ τῶν τοιούτων βαθμῶν προηγουμένως.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὅτι κατὰ τὸ σύνταγμα ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει τοὺς βαθμοὺς, ὁ νόμος δὲ ἔρχεται πρὸς νομιμοποίησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν εἰς οὓς ἀπενεμήθη ὁ βαθμός· ὅτι ἂν δὲν ὑποβληθῇ ἐγκαίρως νόμος πρὸς κανονισμὸν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἀπονεμηθέντος βαθμοῦ τοῦ στρατηγοῦ, δὲν δύναται νὰ αἰτιαθῇ ὡς πρὸς τοῦτο ἡ Γερουσία· καὶ ὅτι ἡ ἔκθεσις δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ εἰς προσωπικὸν τὸ νομοσχέδιον, καθόσον δι' αὐτοῦ κανονίζονται ἐν γένει αἱ ἀποδοχαὶ τῆς θέσεως τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ του, καὶ οὐχὶ τῶν προσώπων.

Ἀντεπαρατήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων· ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμῃ βαθμοὺς ἀλλ' ἀπεριορίστως ἢ ὡρισμένως· ἐπειδὴ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς δὲν ἐξήγησε τοῦτο, τὸν ἐρωτῶ δύνανται αὔριον νὰ διορισθῶσιν ἀρχιστράτηγοι καὶ μαρεσάλοι. Εἰς τὰ διατάγματα τοῦ 1833 ὅπου ὀργανίζεται ὁ στρατὸς, ἐκεῖ κανονίζονται καὶ οἱ βαθμοί· τὰ πρὸ τῆς γ' Σεπτεμβρίου διατάγματα ἦσαν ὀργανικοὶ νόμοι, καὶ ταῦτα διορίζοντά τινα εἰς θέσιν ἐκανόνιζον συγχρόνως καὶ τὴν θέσιν ἐκείνην. Ἐπειδὴ δὲν εὑρίσκονται ἐκδεδομένα ὀργανικὰ διατάγματα διορισμοῦ τινος εἰς τὴν θέσιν στρατηγοῦ πρὸ τῆς γ. Σεπτεμβρίου, ἕπεται ὅτι ἡ θέσις τοῦ στρατηγοῦ δὲν εἶναι

κανονισμένη, καὶ ἔπρεπε νὰ κανονισθῇ διὰ νόμου ὅπως συμβαίνει εἰς τὰς λοιπὰς θέσεις· ὁ βαθμὸς δὲ τοῦ στρατηγοῦ εἶναι θέσις, διότι εἶχεν ἀποδοχάς.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι ἐπειδὴ τὰ πρὸ τῆς γ' Σεπτεμβρίου διατάγματα διοργανίζοντα τὸν στρατὸν δὲν ἔχουσι διορισμὸν στρατηγοῦ, δὲν ἔπεται ὅτι κωλύεται ὁ Βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ νὰ διορίσῃ στρατηγὸν πρὶν ἡ κανονίσῃ διὰ νόμου τὴν θέσιν ταύτην· ἄλλως τε δείξατέ μοι εἰς ποῖον τῶν πρὸ τῆς γ' Σεπτεμβρίου διαταγμάτων κανονίζονται αἱ θέσεις τῶν ἀντιστρατήγων.

Οὐδεὶς διατείνεται, ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι ὁ στρατὸς δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ στρατηγοὺς, ἀλλ' ὅτι αἱ θέσεις αὗται πρέπει νὰ προσδιορίζωνται διὰ νόμου, διὰ νὰ ὦσι ἀνάλογοι μὲ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ τόπου κατάστασιν.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ψηφοφορεῖται ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Παξιμάδη καὶ Ι. Σταίκου, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	· ·	Γεώργιος Ψύλλας	· · · · N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	· · ·	Ἰωάννης Θεοτόκης	· · · · ·
Γεώργ. Κουντουριώτης	· · ·	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	· · · N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	· ·	Ἀθανάσιος Λυδωρίκης	· · · N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	· · N	Γεώργιος Δασειώτης	· · · N
Ἀναστάσιος Λόντος	· · · ·	Γ. Παπαηλιόπουλος	· · · N
Τάτζης Μαγγίνας	· · · · N	Δημήτριος Βούλγαρης	· · · N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	· N	Γκίκας Καρακατζάνης	· · N
Χαράλ. Παπαπολίτης	· · ·	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	· · ·
Ἰάκωβος Παξιμάδης	· · · N	Ἀδὰμ Δούκας	· · · · ·
Νικόλ. Πρατσακάκης	· · ·	Δῆμος Κανελλόπουλος	· · ·
Σπυρ. Τρικούπης	· · · · ·	Μωυσταντῖνος Κανάρης	· · ·
Ριχάρδος Τζιώρτζ	· · · · ·	Τσανετάκης Γρηγοράκης	· ·
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	· · N	Μ. Α. Καΐρης	· · · · · N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	· ·	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	· · · ·
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	· · · ·	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	· · N
Νικόλ. Χρυσάγελος	· · · ·	Δημήτρ. Ἠλιαδούτας	· · · N

Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N	Παναγ. Αιδωρίκης . . . . N
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N	Κωνς. Προβιλέγιος . . . N
Δημήτριος Χατσίσκος . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Δημήτριος Χρηστίδης . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2, καὶ 3 ἐγίνοντο παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας ειδικῆς, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἔγινετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ καὶ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . .	Γεώργιος Δαρειώτης . . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Δημήτριος Βούλγαρης . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .	Γαΐκας Καρακατζάνης . . N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Ἀδάμ. Δούκας . . . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἀντών. Κριεζῆς . . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . .	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	Νικόλαος Μαυρομμάτης . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Ἀναγ. Σ. Χαραλάμπης . . .
Ἀθανάσιος Αιδωρίκης . . N	Παναγ. Αιδωρίκης . . . . N

Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Κωνς. Προβιλέγιος . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 4 Αὐγούστου ε. ε.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων, ὑπονόμων κλπ. θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 24 κατὰ μίαν, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ν. Μαυρομμάτη καὶ Δ. Α. Κουντουριώτη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων κλπ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . .	Γαΐκας Καρακατζάνης . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . .
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδάμ. Δούκας . . . . .
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Τάτζης Μαγγίνας	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης . . N	Ἀντών. Κριεζῆς . . . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Δημήτριος Πλαπούτας . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . .	Δημήτριος Χρηστίδης . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Παναγ. Αιδωρίκης . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Κωνς. Προβιλέγιος . . . N
Ἀθανάσιος Αιδωρίκης . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . O
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτη N

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου, τίς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι τὸ ἀ εδάφιον τοῦ 1 ἄρθρου εἶναι ἀτελὲς, καθόσον κάμνει λόγον περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν πεζοδρομίων ἐπιβαρυνούσης τοὺς παρόδιους ἰδιοκτήτας, καὶ δὲν κάμνει λόγον περὶ τῆς ἐπισκευῆς αὐτῶν, ποίους αὖτη θέλει ἐπιβαρύνει. Εἰς τὴν Γαλλίαν τὸ ἥμισυ τῆς ἐπισκευῆς ἐπιβαρύνει τὸν δῆμον, καὶ τὸ ἥμισυ τὸν παρόδιον ἰδιοκτήτην· ἐκεῖ μάλιστα ἡ κατασκευὴ τῶν πεζοδρομίων ἐπιβαρύνει τὸν Δῆμον, μόνον δὲ ἀνατίθεται τὸ βάρος εἰς τοὺς παρόδιους ἰδιοκτήτας, ὅταν ὁ Δῆμος ἀδυνατῇ νὰ ὑποστῇ τὸ βάρος τοῦτο· παρατηρήσαντος τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ὅτι καὶ τὴν ἐπισκευὴν θέλει κάμνει ὁ παρόδιος ἰδιοκτήτης, διότι ἡ κατασκευὴ εἶναι λέξις περιεκτικὴ καὶ τῆς ἐπισκευῆς, ὁ αὐτὸς ἀγορεύων ἐξηκολούθησεν· ἡ διάταξις εἶναι ἀτελὴς, καθόσον ἄλλο κατασκευὴ καὶ ἄλλο ἐστὶν ἐπισκευή· ἐν τῇ λέξει δὲ κατασκευῇ τῇ ἅπαξ γενομένῃ δὲν ἐμπεριέχεται καὶ ἡ ἑκάστοτε γενομένη ἐπισκευή, ἄλλως τε ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι καὶ τὴν ἐπισκευὴν θέλει ἐνεργεῖ ὁ παρόδιος ἰδιοκτήτης, τότε τὸ βάρος εἶναι πολὺ, καθόσον μάλιστα παρακατιὸν ὑποχρεοῦται διὰ τοῦ 2 ἄρθρου εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ὑπονόμου ὁ παρόδιος ἰδιοκτήτης.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς· προτιμώτερον ἤθελεν εἶσθαι βεβαίως ἂν οἱ δῆμοι ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ ὑποστῶσι τὰς δαπάνας ταύτας· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ δῆμοι δυστυχῶς δὲν εἶναι εἰς τοιαύτην εὐάρεστον κατάστασιν οἰκονομικὴν, ἡ δὲ ἐπιβαρύνουσα ἕνα ἕκαστον τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν δαπάνη εἶναι μικρὰ καὶ ὡς ἐκ τῆς διανομῆς αὐτῆς εἰς ὅλους τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας ἀνεπαίσθητος, ἐνῷ συγκεντρουμένη εἰς τὸν δῆμον φαίνεται βαρεῖα, ἐπειδὴ οἱ παρόδιοι ἰδιοκτῆται ἀπολαμβάνουσιν ἀμέσως τὰς ὠφελείας τῆς παρακειμένης ὁδοῦ καὶ τοῦ πεζοδρομίου αὐτῆς, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ὑποφέρωσιν οὗτοι καὶ τὴν μικρὰν ταύτην δαπάνην τῆς κατασκευῆς ἔνθα περιέχεται καὶ ἡ ἐπισκευὴ τῶν πεζοδρομίων, καθὰ ἀνέφερα πρὸ μικροῦ, διότι ἡ λέξις κατασκευὴ ὡς περιεκτικωτέρα ἐμπεριέχει ἐν ἑαυτῇ καὶ τὴν ἐπισκευήν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἀνάγκη νὰ διευκρινισθῇ καὶ τὸ περὶ ἐπισκευῆς, ὅπως κανονίζεται εὐκρινῶς καὶ τὸ τῆς κατασκευῆς· ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἀνέκυψαν οἱ παρόδιοι ἰδιοκτῆται ἀπὸ τὰς ρυμοτομίας, καὶ ἤδη ἐπιβαρύνονται μὲ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπισκευὴν τῶν πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων, σπεύδομεν νὰ νομοθετῶμεν ἀθρόως περὶ ἀντικειμένων, ἅτινα ἔπρεπε νὰ εἰσάγωνται

ἑβδομὰς καὶ κατ' ὀλίγον, καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν ἀνεφάρμοστα τὰ νομοθετούμενα, ὡς εἶπέ τις ἀνεφάρμοστον πρὸ μικροῦ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο. Ἐν Γαλλίᾳ οἱ δῆμοι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπισκευὴν τῶν πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων, παρ' ἡμῖν οὔτε οἱ δῆμοι οὔτε οἱ πολῖται εἶναι ἀκόμη εἰς κατάστασιν νὰ ἐπιχειρισθῶσι τοιαῦτα ἔργα, διότι παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει ὑπόστασις τις προηγουμένη, ἐφ' ἧς νὰ γίνῃ ἐπισκευή τις, ἀλλὰ πρέπει τὰ πάντα ἐξ ἀρχῆς νὰ δημιουργηθῶσι. Καὶ ἄλλοτε ἐπὶ ἀπολύτου μοναρχίας ἐνομοθετήθησαν ἀνάλογα μέτρα· ἀλλ' ὡς ἀποτέλεσμα μόνον ἄφερον τὸ νὰ ἀπολέσωσί τινες τὰς ἰδιοκτησίας των χωρὶς νὰ γίνῃ πραγματοποίησίς τις τῶν νομοθετηθέντων· ὁ αὐτὸς φόβος εἶναι καὶ ἤδη διὰ τί νὰ μὴ ἐπιβαρύνηται ὁ δῆμος ὅττις περιέχει τὸ σύνολον τῶν δημοτῶν, ἀλλὰ νὰ ἐπιβαρύνωνται μόνον οἱ παρόδιοι ἰδιοκτῆται, οἵτινες εἶναι πολὺ ὀλιγώτεροι ἀπὸ τοὺς δημότας, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ βάρος εἶναι ἐπαισθητότερον, ἐνῷ ἐὰν διενέμετο εἰς ὅλους τοὺς δημότας ἤθελεν εἶσθαι ἀνεπαίσθητον· ἴσως εἶπέ τις ὅτι οἱ παρόδιοι ἰδιοκτῆται ὠφελοῦνται ἐκ τῶν πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων, καὶ οἱ δημόται ὄχι· ἀναγνωρίζω ἡ ὠφέλεια ἤθελεν εἶσθαι μεγαλειτέρα εἰς τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας, ἐὰν οὗτοι ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ κάμωσι τὰς ἰδιοκτησίας των παραγωγικάς, νὰ οἰκοδομήσωσιν οἰκίας καὶ καταστήματα, ἀλλ' οὗτοι εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ τὰς ἐκποιήσωσι, καὶ εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις μάλιστα ἡ ἐκποίησις δὲν παρέχει τόσον συμφερούσας τιμὰς, ἕνεκα τῆς ἐπικρατούσης ἀχρηματίας· ἀλλ' οὐχ ἧττον διότι ἡ ὠφέλεια εἶναι γενικὴ εἰς ἅπαντας τοὺς δημότας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, καλὸν εἴθελεν εἶσθαι ἂν τὰ ἔργα ταῦτα ἐγίνοντο δαπάνῃ τοῦ ὅλου δήμου πρὸς ἀνακούρισιν τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν. Καὶ ἂν μόνον ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν ὁ λόγος τῆς ἀνακουρίσεως, ἔπρεπε νὰ γίνωνται οἱ καλλωπισμοὶ οὗτοι τῶν ὁδῶν διὰ δημοσίων ἐξόδων, ταυλάχιστον διὰ τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν.

Ἄλλην παρατήρησιν ἀπευθύνω· τὸ ε' ἐδάφιον τοῦ 1 ἄρθρου λέγει ὅτι ὁ Νομάρχης καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου ὁ Διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας θέλει προσδιορίζει τὸ πλάτος καὶ τὸ ποιὸν τοῦ ὑλικοῦ τῶν πεζοδρομίων, ἀκούων καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου· δηλ. ὁ Δήμαρχος ἔχει συμβουλευτικὴν μόνον γνώμην, καὶ οὐχὶ ὑποχρεωτικὴν, ὥστε ὁ Νομάρχης δύναται νὰ προσδιορίζῃ τὰ περὶ πεζοδρομίων ἀκούων καὶ παρακούων τὴν γνώμην, τοῦ δημάρχου· ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νὰ

ἀκούεται καὶ ἡ γνώμη τοῦ Δημάρχου, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ὑποχρέωσίς τις εἰς τὸν Νομάρχην εἶναι ὅλως ματαία, καθόσον ὁ Νομάρχης δύναται καὶ παρακούων τὴν γνώμην τοῦ Δημάρχου νὰ προσδιορίζῃ πλάτη πεζοδρομίων ὑπέρμετρα, καὶ οὕτω νὰ καταχράται ἡ περιουσία τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν, χωρὶς οὗτοι νὰ ἔχωσι τὸν ὑπερασπιστήν των, ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἐγγύησίς τις κατὰ τῆς τοιαύτης αὐθαιρεσίας τοῦ Νομάρχου· ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ διάταξις κανονίζουσα τὸν τρόπον, ὅστις θέλει ἀποφασίσει ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὑπάρχει διαφορὰ τῶν γνωμῶν τοῦ Νομάρχου καὶ Δημάρχου, καὶ ἐν τοιαύτῃ μάλιστα περιπτώσει ἀντὶ τοῦ Δημάρχου καλλίτερον ἦτο τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον νὰ γνωμοδοτῇ, ἀλλ' ὅταν ἡ γνωμοδότησίς του δὲν ἦτο μόνον συμβουλευτική.

Ἀπήντησεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν. Ὁ Νομάρχης ὡς ἄνθρωπος γνωρίζων τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ περιεστοιχισμένος ἀπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς δὲν δίδει ὑπονοίας ὅτι θέλει καταχραθῇ ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ πλάτους τῶν πεζοδρομίων, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τοῦ ὑλικοῦ καὶ τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τῶν πεζοδρομίων δύναται νὰ εὑρεθῇ Νομάρχης πολλὴν ἔχων τὴν φιλοκαλίαν, καὶ νὰ διατάξῃ ταύτην ἀπὸ ὕλης ὄχι τόσον εὐωνων καὶ εὐάρεστον εἰς τὸν τόπον καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ ὑποστῶσιν οἱ παρόδιοι ἰδιοκτῆται δαπάνας ὑπερμέτρους, ὅπως ὑπέστη αὐτὸς πρὸ μικροῦ διὰ τὴν τὴν κατασκευὴν τοῦ πεζοδρομίου τοῦ ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας του ἐν Πειραιεῖ. Ἀνάγκη διὰ τοῦτο νὰ σημειωθῇ ἔν τε τοῖς πρακτικοῖς καὶ τῷ διατάγματι τῆς ἐκτελέσεως ὅτι τὸ εἶδος τῶν πρὸς κατασκευὴν τῶν πεζοδρομίων λίθων θέλει εἶσθαι ἀνάλογον τῆς καταστάσεως τῶν κατοίκων καὶ ὅσον ἔνεστιν εὐπόριστον.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι ἀντὶ τοῦ Νομάρχου ἐν τῇ πρωτευούσῃ κανονίζεται νὰ προσδιορίζῃ τὸ πλάτος κλπ. τῶν πεζοδρομίων ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας· διὰ τί ταχα αὐτὴ ἡ ἐξαίρεσις, τὰ καθέκαστα καὶ διαταγματα τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς βλέπομεν ὅτι ὁλονὲν περιστέλλονται, ἀνατιθέμενα εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, ἥτις ἀπερρόφησε σχεδὸν τὴν Νομαρχίαν ταύτην, εἰς τρόπον ὥστε καθίσταται περιττὴ ἡ ὕπαρξις τῆς Νομαρχίας ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐκτὸς ἂν αὕτη περιῇται μόνον διὰ νὰ μισθοδοτῶνται πρόσωπα χωρὶς καθέκαστα.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς· ὅτι δὲν ἀφαιρεῖται οὐδὲν

καθῆκον ἢ δικαίωμα ὑπάρχον ἀπὸ τὴν Νομαρχίαν Ἀττικῆς· τὸ καθῆκον τοῦτο δίδεται σήμερον τὸ πρῶτον, κρίνεται δὲ ὀρθότερον νὰ δοθῇ εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας ὡς καθιστάμενον ἀσχολούμενον εἰς τὰ περὶ ῥυμοτομιῶν, κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς ὁδῶν καὶ τὰ τοιαῦτα· ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ὕλης τῶν πεζοδρομίων παρετήρησεν ὅτι ὁ Νομάρχης δὲν δύναται νὰ ἐξασκήσῃ κατά τινος πάθος, διότι ἡ ὕλη θέλει εἶσθαι ἡ αὐτὴ πρὸς ὅλα τὰ πεζοδρόμια, θέλει δὲ καὶ τὸ ὑπουργεῖον πάντοτε ἐπιβλέπει ὥστε ὁ προσδιορισμὸς τῆς ὕλης νὰ ἦναι ἐκ τῶν εὐκόλως δυναμένων νὰ πορισθῶσι, καὶ δὲν θέλει ἀνεχθῇ ὥστε νὰ γίνηται ὁ προσδιορισμὸς τῆς ὕλης εἰς τρόπον ἐπιζήμιον διὰ τοὺς κατοίκους.

Μετὰ τὰς γενομένας ταύτας παρατηρήσεις ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ **1** ἄρθρον, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ **2** ἄρθρου, τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ἡ κατασκευὴ τῶν ὑπονόμων καὶ ἡ ἐπισκευὴ αὐτῶν δαπάνη τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν, ἀναβαζομένων μόνον τῶν δήμων τὸ τεταρτημόριον τῆς δαπάνης, εἶναι βάρος μέγα διὰ τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας, καὶ ὄχι ἀνάλογον τοῦ συμφέροντος, τὸ ὁποῖον ἕκαστος ἀπολαμβάνει ὡς ἐκ τοῦ πεζοδρομίου ἢ τῆς ὑπονόμου· διότι ὁ παρόδιος ἰδιοκτήτης τῶν ἄκρων τῆς πόλεως, οὗτινος ἡ οἰκία ἐλαχίστην παρέχει πρόσοδον, θέλει πληρώνει ὅσον καὶ ὁ παρόδιος ἰδιοκτήτης τῶν κέντρων, ἅτινα τοσαύτας προσόδους χορηγοῦσιν· ἐὰν μάλιστα λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ὑπόνομοι τῶν ἄκρων ὑπόκεινται εἰς συνεχεστέρας ἐπισκευάς, κατὰ τὴν γενομένην δὲ ἐξήγησιν αἱ ἐπισκευαὶ ὑπάγονται εἰς τὴν λέξιν κατασκευαί, καὶ ἑπομένως ἐνεργοῦνται ἀπὸ τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας, τότε πείθεται ὅτι ἡ ἐπιβάρυνσις αὕτη εἶναι ἄνισος καὶ καταπιεστική· ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ ὑπάρχῃ συμβούλιόν τι ἀπαλλαγῆς, ἢ ἄλλο τι μέτρον πρὸς ἀνακούφισιν τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν τῶν ἀπομακρυσμένων μερῶν.

Ἕτερος εἰσηγήσατο ἄδικον νὰ πληρώνηται τὸ τεταρτημόριον τῆς δαπάνης τῶν ὑπονόμων ἀπὸ τὸν δῆμον, καθόσον ὁ χωρικὸς δημότης ὁ μὴ κατοικῶν ἐν τῇ πόλει, ὅπου γίνονται αἱ ἐπισκευαὶ καὶ κατασκευαὶ τῶν ὑπονόμων, ὁ μὴ καρπούμενος τῶν ὠφελημάτων αὐτῶν, εἶναι ἄδικον νὰ πληρώνῃ.

Μεταξὺ ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ **2** ἄρθρον διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα **3**, **4**, **5**, καὶ **6** ἐγένοντο

τιμήσεως. Διὰ τῆς τελευταίας διατάξεως τοῦ 7 ἄρθρου καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ ὅτι ὁ πρῶτος ἐνυπόθηκος δανειστής, ὅστις ἐπὶ τῷ ὑπολογισμῷ καὶ τῇ ἀσφαλείᾳ ταύτῃ ἐδάνεισε, δύναται νὰ γένῃ δεύτερος, καὶ νὰ προτιμηθῇ ἄλλος, τότε δὲ τὰ κεφάλαια μὴ εὑρίσκοντα πλέον ἀσφάλειαν φυγαδεύονται ἀνεπιστρεπτὶ ἀπὸ τὴν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν. Ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῆς Γαλλίας ἐγεννήθη τὸ ζήτημα ὅταν συστηθῇ ἐν προνόμιον, τὸ προνόμιον τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἰσχύῃ εἰμὴ ἀπὸ τῆς συστάσεώς του, ὥστε καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὡς πρὸς τὰς ὑποθήκας τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰμὴ ἀπὸ τοῦδε, ἂν ἡ περὶ προτιμήσεως αὕτη διάταξις ἀφορᾷ τὰς ἤδη ὑπαρχούσας ὑποθήκας εἶναι φρικώδης παρανομία, καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ δήμευσιν τῆς ἰδιοκτησίας, διότι οἱ δανείσαντες ἐπὶ ὑποθήκῃ ἐναπιστεύθησαν εἰς τὸν νόμον, ὅστις δὲν ἐδίδε δικαίωμα προτιμήσεως εἰμὴ τὸ τῆς τάξεως τῆς ἐγγραφῆς, ἂν δὲ ἡ προτίμησις αὕτη ἀφορᾷ τὸ μέλλον, ἐπίσης ἡ διάταξις αὕτη εἶναι πλημμελὴς, διότι σπανιώτατα μετὰ τὴν ἐφαρμογήν της θὰ συνηθῇ νὰ προηγηθῇ ἄλλος τῆς Κυβερνήσεως· ἄλλως τε ἡ ἐκ τῆς μὴ προτιμήσεως τῶν τοιούτων ὑποθηκῶν ζημία εἶναι ὅλως ἀσήμαντος, καὶ διὰ μίαν τοιαύτην πρόληψιν ἀσημάντου ζημίας δὲν εἶναι δίκαιον νὰ κλονίσωμεν τὴν μόνην βάσιν, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἐν Ἑλλάδι ἡ πίστις καὶ ἡ ἀσφάλεια τῶν κεφαλαίων· προέτεινε διὰ ταῦτα τὴν ἀπάλειψιν τῆς διατάξεως ταύτης ε ἡ ὑποθήκη αὕτη μετὰ τῶν νομίμων τόκων τῶν γινομένων καὶ γεννησομένων ἐξόδων παρακολουθεῖ τὸ κτῆμα χαίρουσα δικαίωμα προτιμήσεως » νὰ τυπωθῇ δὲ τὸ λοιπὸν ἄρθρον 7, ἢ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς δὲν ἤθελε συγκατατεθῇ εἰς τὴν ἀπάλειψιν ταύτην νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὅτι ἡ ὑποθήκη αὕτη δὲν δίδει ἄλλην προτίμησιν εἰς τὸ δημόσιον, εἰμὴ ἐκείνην, ἣν δίδει ὁ περὶ ἐγγραφῆς τῶν ὑποθηκῶν νόμος.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργός. Τὸ ὑπουργεῖον ἐθεώρησεν ὅτι δὲν παραβλάπτονται δικαιώματα τρίτου διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, διότι ἡ ἀξία τῆς ὑποθηκευομένης οἰκίας μετὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πεζοδρομίων, ὑπονόμων καὶ τὰς δενδροφυτείας ηὔξησεν ἀναντιῤῥήτως, τὸ δὲ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τοῦ δημοσίου δὲν ἀφορᾷ ἀξίαν ἀπὸ τὸν πρῶτον ἐνυπόθηκον, εἰμὴ καθόσον προσέθηκεν ἀξίαν· ἐὰν ὅμως νομίζητε ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης καὶ πόῤῥωθεν βλάπτεται ἡ δημοσία πίστις, τὸ ὑπουργεῖον δέχεται νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὅτι ἡ ὑποθήκη αὕτη δὲν δίδει ἄλλην προτίμησιν εἰς τὸ δημόσιον,

παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7, παρετηρήθη ὅτι ἡ τελευταία διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου, καθ' ἣν δίδεται δικαίωμα προτιμήσεως εἰς τὴν ὑποθήκην τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου γενομένην διὰ τὰς προκαταβληθείσας δαπάνας εἰς κατασκευὴν πεζοδρομίου, ὑπονόμου, περιτοιχίσματος ἢ δενδροφυτείας, προσβάλλει τὰ περὶ ἐγγραφῆς ὑποθηκῶν νομοθετημένα καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίδεται δικαίωμα προτιμήσεως διὰ τὴν τοιούτου εἴδους ὑποθήκην, τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐνεργουμένην.

Ἀντεπαρετήρησεν ὁ Κ. πρωθυπουργός· ἐάν τις σκεφθῇ καλῶς τὴν διάταξιν ταύτην, θέλει εὑρεῖ ὅτι δὲν φέρεται ἐλάττωσις δικαιώματος τρίτου ἂν καὶ δίδεται ἡ προτίμησις εἰς τὸ δημόσιον τῆς τοιούτου εἴδους ὑποθήκης· ἡ Κυβέρνησις δαπανῶσα πρὸς κατασκευὴν τῶν πεζοδρομίων, ὑπονόμων κτλ. τῶν παραρτημάτων, οὕτως εἰπεῖν, τῆς οἰκίας τῆς ἐνυποθήκου, πρέπει νὰ ἐξασφαλίζηται ὅσον ἀφορᾷ τὰς δαπάνας ταύτας διὰ τῆς ὑποθήκης τῆς οἰκίας καὶ τῆς προτιμήσεως τῆς ὑποθήκης ταύτης ἀπὸ τὰς προηγουμένας· ἡ προτίμησις αὕτη οὐδόλως προσβάλλει τὸ δικαίωμα τῶν προηγουμένων ὑποθηκῶν, διότι τὸ πεζοδρόμιον, ἡ ὑπόνομος κλπ. ἅτινα οὕτως εἰπεῖν προσετέθησαν εἰς τὴν παλαιὰν οἰκοδομὴν, κατέστησαν τὴν τοιαύτην μεγαλειτέρας ἀξίας, καὶ οὕτω τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῆς οἰκίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐνηργήθησαν αἱ πρῶται ὑποθῆκαι.

Ἐπιτρέψατέ μοι, ἐπήνεγκέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, χάριν τῆς ἀρχῆς τῶν ὑποθηκῶν νὰ εἴπω ὀλίγα τινά· ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι βιομηχανικὸς τόπος, ἀλλὰ Γεωργικός· ἡ Γεωργία ὅμως αὐτῆς δὲν θέλει ἀναπτυχθῆ, ἐὰν δὲν προσελκυσθῶσιν ἐν αὐτῇ κεφάλαια· τὰ κεφάλαια προσελκύονται διὰ τῆς πίστεως καὶ ἀσφαλείας· τὴν πίστιν καὶ ἀσφάλειαν τῶν κεφαλαίων αἱ πρωτισμέναι Κυβερνήσεις ἐνίσχυσαν διὰ τῆς εἰσαγωγῆς δημοσίου κτηματολογίου, δι' οὗ ἀφαιρεῖται πᾶσα ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ἰδιοκτησίας, διότι ὅστις εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ βιβλίον, οὗτος εἶναι καὶ ὁ ἰδιοκτήτης, ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ καταγράφονται καὶ αἱ δουλεῖαι αἱ ἐλαττοῦσαι τὴν ἀξίαν τοῦ κτήματος, ἐκτὸς δὲ τούτων ἔχουσιν ἀκόμη καὶ βιβλία ὑποθηκῶν· ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τοιαῦτα βιβλία καὶ μόνον τὸ τῶν ὑποθηκῶν δικαίωμα εἶναι ἐκεῖνο ἐφ' οὗ στηρίζεται ὁ δανειστὴς, καὶ ἐξασφαλίζει τὰ κεφάλαιά του θαῤῥῶν εἰς τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ τάξιν τῶν ἐγγραφῶν προ-

εἰμὴ τὴν χορηγουμένην ἀπὸ τὸν περὶ ἐγγραφῆς ὑποθηκῶν νόμον· πρὸς δὲ νὰ διασαφηνισθῇ τοῦτο καὶ εἰς τὸ διάταγμα τῆς ἐκτελέσεως.

Παρατηρούντων δὲ καὶ ἄλλων ὅτι ἡ τοιαύτη διόρθωσις δὲν εἶναι κατάλληλος, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ συγκατατεθῇ ὁ Κ. πρωθυπουργὸς εἰς τὴν ἀπάλειψιν τῆς τελευταίας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7, διὰ νὰ μὴ κλονίζεται ἡ δημοσία πίστις, καὶ φυγαδεύωνται τὰ κεφάλαια, ὁ Κ. πρωθυπουργὸς συνήνεσεν εἰς τὴν προτεινομένην ἀπάλειψιν τῆς τελευταίας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7., ἡ δὲ Γερουσία διὰ χειροτονίας παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 7 μὲ τὴν ἀπάλειψιν τῆς τελευταίας διατάξεως, ὥστε τὸ ἄρθρον 7 ἔχει ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθρον 7.

« Ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης οἰκοπέδου ἢ οἰκοδομήματός τινος, ὑποκειμένου εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς κατασκευῆς πεζοδρομίου, ὑπονόμου, περιτοιχίσματος ἢ δενδροφυτείας εἶναι ἀπών, ἢ πρὸς αὐτὸν πρόσκλησις, περὶ ἧς διαλαμβάνει ὁ § 6 τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου, τοιχοκολλᾶται ἐπὶ καταφανοῦς μέρους τῆς ἰδιοκτησίας του, καὶ δημοσιεύεται ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τῆς ἀρχῆς ἐν μιᾷ τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους ἐκδεδομένων ἐφημερίδων. Μετὰ παρέλευσιν δ' ἑξήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας, καὶ τριῶν μηνῶν διὰ τοὺς ἐκτὸς, ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης δὲν καταβάλῃ τὴν ἐπιβαρύνουσαν αὐτὸν ἀναλογίαν τῆς πρὸς κατασκευὴν τοῦ πεζοδρομίου ἢ τῆς ὑπονόμου δαπάνης, ἢ ἐὰν δὲν περιτοιχίσῃ τὸ οἰκοπεδόν του, ἢ δὲν ἐνεργήσῃ τὴν διαταχθεῖσαν δενδροφυτείαν, τὸ δημόσιον ἐκπληροῖ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ἐγγράφον ἐπὶ τοῦ κτήματος ὑποθήκην, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ παρ' αὐτοῦ καταβληθέντος ποσοῦ. »

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 8 καὶ 9 ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας, ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν παρεδέχθη διὰ ψήφων 25 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων κλπ.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος ·	Γεώρ. Κουντουριώτης · · ·
Ἀναγν. Δελιγιάννης · · · ·	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης · ·
Σπυρίδων Καλογερόπουλος · N	Ἀδὰμ Δούκας · · · · · ·
Ἀναστάσιος Λόντος · · · ·	Δῆμος Κανελλόπουλος · ·
Τάτζης Μαγγίνας · · · · N	Κωνσταντίνος Κανάρης · · ·
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης · · N	Γιανετάκης Γρηγοράκης · ·
Χαράλ. Παπαπολίτης · · ·	Μ. Α. Καΐρης · · · · · N
Ἰάκωβος Παξιμάδης · · · N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς · · ·
Νικόλ. Ἰωαννακάκης · · ·	Ἀντών. Μαυρομιχάλης · · N
Σπυρ. Τρικούπης · · · · ·	Δημήτρ. Πλαπούτας · · · N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ · · · ·	Ἰωάννης Στάϊκος · · · · N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης · · N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης · ·
Βασίλ. Χρηστακόπουλος · ·	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος · · N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου · · ·	Δημήτριος Χατσίσκος · · N
Νικόλ. Χρυσόγελος · · ·	Δημήτριος Χρηστιδης · · N
Γεώργιος Ψύλλας · · · · N	Νικόλ. Μαυρομμάτης · · · N
Ἰωάννης Θεοτόκης · · · ·	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης · ·
Ἰωάννης Χ. Πέτρου · · · N	Παναγ. Διδωρίκης · · · · N
Ἀθανάσιος Διδωρίκης · · · N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης · · · N
Γεώργιος Δαρειώτης · · · N	Κωνστ. Προβιλέγιος · · · N
Γ. Παπαηλιόπουλος · · · N	Ἰωάν. Οἰκονόμου · · · · N
Δημήτριος Βούλγαρης · · N	Σπῦρος Μίλιος · · · · · N
Γκίκας Καρακατζάνης · ·	Ῥῆγας Παλαμίδης · · · ·
Νικόλαος Ἰω. Μέξης · · ·	Δημήτριος Α Κουντουριώτης N

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἐκτὸς τῆς ἀπαλειφθείσης τελευταίας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 ἔχει κατὰ τὰ λοιπὰ ὅπως ὑπεβλήθη.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος
Α ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Οἰκονόμου
Αθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Αὐγούστου 1856, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης ἐπήρξιν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης παρελθὼν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω

νομοσχέδιον περὶ δημίνου πιστώσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῶν μηνῶν Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου τρ. ε. καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Μήπω ἐπιψηφισθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ διὰ νομοσχεδίου δίμηνον πίστωσιν διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον ε. ε.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὡς βλέπετε παραδεχόμενον τὸν ἐπιψηφισμένον ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ἤγμένον προϋπολογισμὸν τοῦ 1856, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς φέρω κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν, πεποιθὼς ὅτι διὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας καὶ ὑμεῖς, Κύριοι, θέλετε ἐπιψηφίσει αὐτὸ ἐκτιμῶντες τὴν ἀνάγκην τῆς ζητουμένης πιστώσεως, πλείστην σημασίαν ἐχούσης εἰς τὴν γενικὴν τοῦ Κράτους ὑπηρεσίαν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον τοῦ 1856 ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ

διαθέσῃ ποσότητα ἴσην τῷ ἑκατομμυρίῳ τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφισμένου καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβεβλημένου προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Περιττὸν δὲ θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὡς κατεπείγοντος ἀμέσως σήμερον, τούτου ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἰω. Σταΐκου καὶ Κ. Προβελεγγίου ἐγένετο δεκτὴ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 25 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ δημίνου πιστώσεως τῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους διὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον ε. ε.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Δαρεμάτης	Ν
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Γαΐκας Καρακατζάνης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀδάμ. Δούκας	
Τάτσης Μαγγίνας	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	Ν
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Δημήτριος Πλαπούτας	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἰωάννης Σταΐκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Δημήτριος Χατζίσκος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν	Παναγ. Αἰδωρίκης	Ν

Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Κωνς. Προβιλέγιος	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	N
Ἰωάν. Οἰκονόμου	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 25 κατὰ τὸ ὧδε ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ διεγνωσμένου πιστώσεως διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον ε. ἔ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Καναρῆς	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Μ. Α. Καΐρης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παζιμάδης	N	Δημήτρ. Πλακούτας	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	N
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσάγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγ. Ἀϊδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Κωνσ. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Ἀϊδωρίκης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Μεταβάσης τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου

περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 65,387 92|100 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1855, παρετήρησέ τις ὅτι κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ὑπό τινος τῶν κληντήρων ἐγχειρισθεῖσαν ἡμερησίαν διάταξιν ἡ συζήτησις κανονίζεται πρῶτον ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τημενίῳ ἱπποδρομείου καὶ δεύτερον ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως, ἀλλ' ἤδη θεωρεῖ ὅτι ἡ συζήτησις προσδιορίζεται ἢ ἄρχεται πρωϊαίτερον καὶ φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ λάβῃ χώραν τὸ τοιοῦτον.

Ἐνταῦθα γενομένης τῆς παρατηρήσεως ἐκ μέρους τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἔχων σήμερον ἄλλην κατεπείγουσαν ἐργασίαν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρεκάλεσε νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ πρώτου νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τημενίῳ ἱπποδρομείου, ὁ ἀγορεύων Γερουσιαστὴς ἐξηκολούθησεν εἰπὼν ὅτι μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει σημειουμένου δευτέρου νομοσχεδίου δὲν δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς συζήτησιν ἑτέρου τοιούτου, διότι καὶ ἐγὼ ὡς καὶ πᾶς ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀναμφιβόλως ἐμελετήσαμεν μόνον τὰ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει σημειούμενα νομοσχέδια καὶ οὐχὶ ἄλλα τῶν ὁποίων δύναται νὰ προταθῇ ἡ συζήτησις διότι οὕτω παραβιάζεται ὁ κανονισμός.

Ἡ ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἀπόφασις ἀνεβλήθη μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει σημειουμένου νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἀνωτέρω περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως νομοσχεδίου ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Καρακατζάνη καὶ Ν. Μαυρομμάτου, δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 25.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 65,387 92|00 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1855.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀναστάσιος Λόντος	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Τάτζης Μαγγίνας	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N

Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Μ. Λ. Καΐρης . . . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . N	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . .	Ἰωάννης Σταΐκος . . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Νικόλ. Χρυσόγελος . . .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . .
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . . N
Γκίκας Καρακατζάνης . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . .	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Ἀδάμ. Δούκας	Ῥῆγας Παλαμιδῆς . . . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης .

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ ἐγένετο διὰ χειροτονίας δεκτὸν ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 25 κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω· ἔχει δὲ τοῦτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 4 τρέχοντος μηνὸς Αὐγούστου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 65,387 92|100 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1855.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . .	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Χαράλ. Παπαπολίτης . . .
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . .	Νικόλ. Πρασσακάκης . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . .	Σπυρ. Τρικούπης . . . . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Ρικάρδος Τζιώρτζ . . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N

Βασίλ. Χρηστακόπουλος . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Νικολ. Χρυσόγελος	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Γεώργιος. Ψύλλας . . . . N	Ἰωάννης Σταΐκος . . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἰωάννες Χ. Πέτρου . . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .
Γκίκας Καρακατζάνης . . N	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . .	Γεώρ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἀδάμ. Δούκας	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N	Ῥῆγας Παλαμιδῆς . . . . N
Μ. Λ. Καΐρης . . . . . N	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης .

Ἀποφανθείσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τημενίῳ ἱπποφορβείου ἐπὶ τῇ ἀνωτέρω παρατηρήσει τοῦ Κ. προέδρου, καὶ παραδεξαμένης ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει αὐτοῦ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τοῦ ἰατροσυνεδρίου ἐγένετο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνωτέρω Κ. Γερουσιαστοῦ ἡ παρατήρησις ὅτι καθ' ὅλον τὸν συνταγματικὸν ἡμῶν βίον ὁσάκις ἀπεφασίσθη νὰ μὴ τυπωθῇ νομοσχεδίόν τι ἐγίνοντο πέντε ἀντίτυπα αὐτοῦ πρὸς χρῆσιν τῶν πέντε τμημάτων τῆς Γερουσίας· ἀλλ' ἤδη τὸ τοιοῦτον δὲν ἐγένετο ἴσως κατὰ λάθος, καὶ τούτου ἕνεκα παρατηρεῖ ὅτι ἡ τάξις αὕτη ὡς ἀναγκαία πρέπει νὰ διέπῃ τοῦ λοιποῦ τὰς ἐργασίας τῆς Γερουσίας.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι πᾶν συζητητέον ἀντικείμενον, ὅσον μικρὸν καὶ ἂν εἶναι, κατὰ τὸν κανονισμὸν πρέπει νὰ σημειοῦται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διὰ νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν αὐτοῦ καὶ μελετᾷ ἕκαστος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν· ὅταν ὅμως ἀναγνώσθῃ τὸ πρακείμενον νομοσχέδιον ἐθεωρήθη τοῦτο ἁπλούστατον καὶ ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ ἄνευ ἐπιτροπῆς καὶ ἐκτυπώσεως ἢ ἀντιγραφῆς πέντε ἀντιτύπων· φρονῶ λοιπὸν ἀναγκαῖον ὁσάκις θεωρηθῇ ἁπλούστατον καὶ ἀποφασισθῇ νὰ συζητηθῇ νομοσχέδιον νὰ καταχωρῆται μόνον εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Ἀναπτύξαντος καὶ ἐκ δευτέρου τοῦ πρώτου λαλήσαντος Κ.

Γερουσιαστοῦ τὴν πρότασίν του περὶ ἀντιγραφῆς πάντοτε πέντε ἀντιγράφων καθόσον τὸ νομοσχέδιον ἐκεῖνο, ὅπερ ἤθελε θεωρηθῇ ἁπλούστατον, δύναται νὰ περιέχῃ ἐννοίας σπουδαίας, ἀνέφερεν ἕτερος ὅτι δὲν ἔχει νὰ εἴπῃ τι ἐπὶ τοῦ διϊσχυρισμοῦ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἔρχεται δὲ νὰ εἴπῃ ὡς πρὸς τὸ ἁπλοῦν τοῦ ἀντικειμένου ὅτι διότι ἡ περὶ τούτου πίστωσις ἐρέρθη καὶ ἄλλοτε διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ δὲν παρεδέχθη διὰ τοὺς ἰσχύσαντας τότε λόγους, ὥστε δὲν εἶναι ἁπλοῦν τὸ τοιοῦτον ἀντικείμενον, ἡ πρότασις δὲ περὶ ἀντιγραφῆς πάντοτε πέντε ἀντιγράφων εἶναι σωστιτικὴ καὶ ἀναγκαία.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νομοσχεδίου ἡ Γερουσία προσδιορίζει τὴν ἡμέραν καθ' ἣν πρέπει νὰ προεξετασθῇ ὑπὸ τῶν τμημάτων τὸ εἰσαχθὲν νομοσχέδιον, καὶ ἂν πρέπῃ νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ ἢ νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἄνευ ἐκθέσεως, ὥστε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπρότεινεν ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας ὑπάρχει ἐν τῷ κανονισμῷ, πολλάκις ὅμως ἀποφασίζεται νὰ συζητηθῇ νομοσχέδιον ἀμέσως ὡς κατεπείγον ὅπως τὸ κατὰ πρῶτον συζητηθὲν σήμερον· καὶ ἡ πρότασις δὲ τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ μοὶ φαίνεται ὀλίγον παράκαιρος διότι αὕτη ἔπρεπε νὰ προταθῇ καὶ πρέπει νὰ προτείνεται ὅταν ἀναγνωσθῶσι τὰ νομοσχέδια· καθόσον ἅμα προσδιορισθῇ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις, ἡ προεξέτασις εἰς τὰ τμήματα καὶ ἡ ἀντιγραφὴ τῶν πέντε ἀντιγράφων καθίσταται περιττή· ἐπέφερέ τις τῶν προλαλησάντων ὅτι ἡ γνῶσις τῆς προεξετάσεως διαφέρει πολὺ καθόσον ἡ προεξέτασις δύναται νὰ λείψῃ ἐνῷ ἡ γνῶσις τοῦ ἀντικειμένου εἶναι ἀναγκαία καὶ δὲν δύναται νὰ παραλειφθῇ πωτάπασι.

Ἐπήνεγκεν ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας ὅτι ἂν καὶ δὲν εἶναι ῥητῶς ἐκπερασμένον ἐν τῷ κανονισμῷ τὸ περὶ ἀντιγραφῆς τῶν πέντε ἀντιγράφων ἀντικείμενον, καὶ ὅμως ἡ περὶ τοῦτου τάξις εἶναι τοσοῦτον καταφανὴς, ὅσον εἶναι καταφανὲς ὅτι σήμερον εἶναι ἡμέρα, καὶ τὴν τάξιν ταύτην ἠκολουθήσαμεν «καθ' ὅλον τὸν συνταγματικὸν βίον μας· ὡς πρὸς τὴν ἔνστασιν περὶ τοῦ ὅτι ἐπειδὴ ἀπεφασίσθη ἡ συζήτησις σήμερον ἔπαυσε τὸ ζήτημα τῆς προεξετάσεως, λέγω, ὅτι δὲν ἐνθυμοῦμαι τὴν ἀπόφασιν τῆς συζητήσεως διὰ τὴν σήμερον ῥητῶς ἀλλὰ μετὰ τὴν συζήτησιν τῶν δύω προηγουμένων νομοσχεδίων, ὥστε ἀφοῦ δὲν ἐσυζητήθησαν ἀμφότερα ἀλλὰ τὸ ἕν, δύναμαι νὰ ζητήσω τὴν ἀναβολὴν τοῦ προκειμένου ἐκτὸς ἐὰν ἀποφασισθῇ τὸ ἐναντίον σήμερον, ὅτε δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν.

Εἰπόντος ἄλλου ὅτι ἀναβαλλομένης τῆς συζητήσεως νομοσχεδίου τινὸς ἐπὶ εἴκοσιν ἢ καὶ περισσοτέρας ἴσως ἡμέρας δὲν δύναται νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ ἄλλας τόσας ἡμέρας καὶ ἡ συζήτησις τοῦ ἀκολούθου νομοσχεδίου, ἥτις ἀπερασίσθη μετ' αὐτὴν, καὶ μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον προετέθη εἰς συζήτησιν τὸ εἰρημένον περὶ ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τοῦ ἰατροσυνεδρίου νομοσχέδιον, καὶ ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 25.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τοῦ ἰατροσυνεδρίου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Κωνσταντίνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Δ. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαρ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχαλης	Ν
Ἰακωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Χρυσ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίκος	Ν
Βασίλ. Χριστακόπουλος		Δημήτριος Χριστόδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Ἀϊδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβελέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Ἀϊδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαμειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτρ. Δ. Κουντουριώτης	

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ παραδοχὴν τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου, δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Γερουσία πα-

ρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 25 ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 20 λήγοντος μηνὸς Αὐγούστου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τοῦ ἰατροσυνεδρίου.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γαΐτας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ. Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Αἰδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἑπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 28 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν ὕστερον ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως.

1) ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Παπαπολίτου ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον παράτασιν ἀδείας· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν χορήγησιν αὐτῆς ἐπὶ δεκαπέντε μόνον ἡμέρας.

2) Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ τοῦτο τὴν ἐλευσομένην Παρασκευὴν τριακοστὴν πρώτην λήγοντος μηνός.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν, καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας ταύτας εὑρίσκει ἰσχυροὺς τοὺς προκαλέσαντας τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον λόγους· διὰ ταῦτα παρεδέξατο αὐτό, καὶ τὴν παραδοχήν του συνίστησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος — Γ. Παπαηλιόπουλος
Ἰωάν. Χ. Πέτρου — Μ. Α. Καΐρης.

3) Ὁμοία ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μαιευτικοῦ σχολείου, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ καὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο τὴν αὐτὴν ὡς ἀνωτέρω ἡμέραν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ μαιευτικοῦ σχολείου, καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ μελετήσασα ἐσκεμμένως ταῦτα εὑρίσκει ἰσχυροὺς τοὺς προκαλέσαντας τὸ εἰρημέ-

ρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 25 ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 20 λήγοντος μηνὸς Αὐγούστου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τοῦ ἱατροσυνεδρίου.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ. Ἀνδρουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἑπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰωάν. Οἰκονόμου
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 28 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν ὕστερον ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως.

1) ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Παπαπολίτου ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον παράτασιν ἀδείας· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν χορήγησιν αὐτῆς ἐπὶ δεκαπέντε μόνον ἡμέρας.

2) Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐμπαιρικῶν μαιῶν, ἀπερασίσθη νὰ συζητηθῇ τοῦτο τὴν ἐλευσομένην Παρασκευὴν τριακοστὴν πρώτην λήγοντος μηνός.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν, καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας ταύτας εὑρίσκει ἰσχυροὺς τοὺς προκαλέσαντας τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον λόγους· διὰ ταῦτα παρεδέξατο αὐτό, καὶ τὴν παραδοχήν του συνίστησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος — Γ. Παπαηλιόπουλος
Ἰωάν. Χ. Πέτρου — Μ. Α. Καΐρης.

3) Ὁμοία ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μαιευτικοῦ σχολείου, ἀπερασίσθη νὰ συζητηθῇ καὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο τὴν αὐτὴν ὡς ἀνωτέρω ἡμέραν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ μαιευτικοῦ σχολείου, καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ μελετήσασα ἐσκεμμένως ταῦτα εὑρίσκει ἰσχυροὺς τοὺς προκαλέσαντας τὸ εἰρημέ-

νων νομοσχεδίων λόγους· διὰ ταῦτα παρεδέξατο τὸ νομοσχέδιον, καὶ τὴν παραδοχήν του συνίστησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος — Γ. Παπαηλιόπουλος
Ἰωάν. Χ. Πέτρου — Μ. Λ. Κατρής.

δ) Ὁμοία ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ Θηραϊκοῦ οἴνου, ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτυπωθῇ καὶ δημοσιευθῇ πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς καὶ μετὰ τὴν διανομὴν νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ αὕτη πραγματεύεται νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ ἐκ Θήρας ἐξαγομένου οἴνου, ὡς καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, θεωροῦσα ὅτι ἡ ἐκ δραχμῶν 8,119: 24/00 προελθοῦσα ζημία εἰς τὸν δῆμον Θήρας διὰ τὸν εἰς βάρος τοῦ δήμου ληφθέντα σῖτον εἶναι καὶ πρέπον καὶ δίκαιον νὰ ἐπιβαρύνῃ ἐκείνους, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐλήφθη ὁ σῖτος, τοιοῦτοι δὲ εἶναι οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου Θήρας, εὑρίσκει ὅτι ὁ ἐπιβαλλόμενος φόρος ἐπὶ τοῦ οἴνου πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους τοῦ ὡς ἐκ τῆς ἀνωτέρω ζημίας ἐπελθόντος, δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνῃ εἰμὴ τοὺς οἴνους τοῦ δήμου Θήρας καὶ οὐχὶ ἅπαντας τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἐξαγομένους οἴνους. Σκεπτομένη ἀφ' ἑτέρου ὅτι οἱ ἐκούσιοι φόροι δὲν δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσιν, εἰμὴ τῇ αἰτήσει τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν συμβουλίων, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ μόνον τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Θήρας ἐζητήσατο διὰ πράξεώς του τὴν ἐπιβολὴν φόρου ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἐκ τῆς νήσου οἴνου, τὰ δὲ λοιπὰ δημοτικὰ συμβούλια δὲν ἐζητήσαντο τοῦτο, φρονεῖ ἡ ἐπιτροπή σας ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιτεθῇ ὁ φόρος οὗτος καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ἄλλων δήμων.

Διὰ ταῦτα προτείνει νὰ περιορισθῇ ἡ φορολογία αὕτη ἐπὶ τοῦ οἴνου τοῦ δήμου Θήρας, κατὰ συνέπειαν δὲ τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ τροπολογηθῇ κατὰ τὸ 1ον ἄρθρον αὐτοῦ εἰς τρόπον ὥστε νὰ διασαφηνίζηται, ὅτι ὁ φόρος τῶν 20 λεπτῶν ἐπιβάλλεται ἐπὶ τοῦ οἴνου τοῦ ἐξαγομένου μὲν ἐκ τῆς νήσου, παραγομένου δὲ ἐκ τοῦ ἰδίως δήμου τῆς Θήρας. Οὕτω τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου μεταβληθήσεται ὡς ἑξῆς·

« Ἄρθρον 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Θήρας νὰ ἐπιβάλῃ φόρον λεπτῶν 20 (εἴκοσιν) ἐφ' ἑκάστης βαρέλας οἴνου, ἐξαγομένου μὲν ἐκ τῆς ὁμωνύμου νήσου, παραγομένου δὲ ἐκ τοῦ ἰδίως δήμου τῆς Θήρας. »

Τὴν τροπολογίαν ταύτην συνίστησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Αὐγούστου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Σ. Μῖλιος, Π. Λοιδορίκης, Ἰω. Οἰκονόμου.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως ὀθαρτῶν κτημάτων καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Εἰς τὴν ἔκθεσίν μου πρὸς τὴν Βουλήν, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται ἀντίτυπον, ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν ὀθαρτῶν κτημάτων.

Ἡ Βουλὴ ἐκτιμήσασα τὰς παρατηρήσεις μου παρεδέχθη αὐτό, ἐπενεχθεισῶν τῶν ἑξῆς μόνον μεταβολῶν·

α. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ἐδ. δευτέρου διακλαμβάνοντος ὅτι πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν κτημάτων ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 §. 6' τοῦ νόμου προσετέθη « καὶ γ'. »

β'. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 ἐδαφ. τρίτου ἐγένετο ἡ ἑξῆς προσθήκη « οἱ ἐν γνώσει ὅμως ἢ ἐξ ἀμελείας καταστρέψαντες τὸ κτῆμα εἶναι ὑπεύθυνοι ν' ἀποζημιώσωσι τὸ δημόσιον ».

γ'. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 ἡ λέξις « εἰσάγεσθαι » ἀντεκατέστη διὰ τῆς λέξεως « παρακατατίθεσθαι ».

Πέπεισμαι ὅθεν, ὅτι ἡ Γερουσία λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐκθέσει ἀναφερομένους λόγους θέλει παραδεχθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησις·

α') Τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων.

β') Τῶν πρὸς ἀνέγερσιν παντὸς εἴδους οἰκοδομῆς χρησίμων γηπέδων. Ὅσα ἐκ τῶν κτημάτων τούτων διατελοῦσιν ὑπὸ πολυετῆ μίσθωσιν, ταῦτα ἐκποιοῦνται μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τῆς μισθώσεως.

Ἐξαιροῦνται τῆς ἐκποιήσεως.

α') Οἱ ὑδρόμυλοι καὶ αἱ ὑδροτριβαί.

β') Τὰ εἰς χρῆσιν τῆς Κυβερνήσεως ἀναγκαῖα κτήματα.

Ἄρθρον 2. Τὸ πεμπτημόριον τοῦ ὅλου τιμήματος πληρώνεται μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως τούτου, εἰς τὸν ἀγοραστήν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον πληρώνεται ἀτόκως εἰς δέκα ἐτησίας συνεχεῖς ἴσας δόσεις κατὰ πᾶσαν πρώτην Ὀκτωβρίου.

Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεώς τινος ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐνεργεῖται καταδίωξις πρὸς εἴσπραξιν τῆς δόσεως ταύτης μετὰ τοῦ τόκου τῆς ὑπερημερίας, ἐὰν δὲ διαρκούσης τῆς καθυστερήσεως ταύτης ἐπέλθῃ ἡ πτῶσις νέας δόσεως, τὸ κτῆμα κατάσχεται διοικητικῶς καὶ ἐκποιεῖται πρὸς εἴσπραξιν τῆς τε ληξάσης καὶ τῶν μήπω ληξασῶν δόσεων μετὰ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας.

Ἐὰν τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ἐπαρκέσῃ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου, ὁ ἀγοραστὴς καταδιώκεται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐλλείμματος, ἐὰν δὲ ὑπάρξῃ πλεόνασμα, ἀποδίδεται τοῦτο εἰς τὸν ἴδιον.

Ἄρθρον 3. Τὰ ἐκποιούμενα κτήματα μεταβαίνουν εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐλεύθερα πάσης οἱασδήποτε ὑποθήκης· ἐπιφυλάττεται δὲ εἰς τὸ δημόσιον μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας, τὸ δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ κτήματος καὶ πρὸ τῆς ἐγγραφῆς ἐγκύρου τοιαύτης τὸ παραχωρητήριον δὲν ἔχει ἰσχύν.

Ἄρθρον 4. Ἐὰν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἀρνηθῇ νὰ ὑπογράψῃ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, εὐθὺς μετὰ τὴν κατακύρωσιν, νὰ πληρώσῃ τὸ πεμπτημόριον τοῦ ὅλου τιμήματος ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν, ἀφοῦ γνωστοποιηθῇ εἰς αὐτὸν ἐπὶ ἀποδείξει ἡ ἔκδοσις τοῦ παραχωρητηρίου, καὶ νὰ ὑπογράψῃ τὴν ὁμολογίαν διὰ τὸ ὑπόλοιπον, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπότισιν χρηματικοῦ ποσοῦ ἴσου μὲ 5 0|0 ἐπὶ τοῦ ὅλου τιμήματος τοῦ κτήματος, ἡ δὲ δημοπρασία καὶ τὸ ἐκδοθὲν παραχωρητήριον θεωροῦνται ἄκυρα.

Τὸ ποσὸν τοῦτο εἰσπράττεται διοικητικῶς ἐπὶ τῇ βάσει ἐκθέσεως τῶν διενεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν.

Ἄρθρον 5. Οἱ μέχρι τοῦδε ἀγοράσαντες διὰ δημοπρασίας ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα ὑπὸ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀπὸ 13|25 Θβρίου 1836 νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, λαβόντες δὲ τακτικὰ παραχωρητήρια καὶ κατέχοντες τὰ κτήματα ταῦτα, ἀπαλλάττονται τῶν ὀφειλομένων τόκων τῆς ὑπερημερίας καὶ πληρώνουσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 §. 1 τοῦ παρόντος νόμου, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος μετὰ τῶν συμπεφωνημένων τόκων, περιοριζομένων εἰς 4 μόνον ἀντὶ 8 0|0.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω κτημάτων ἰσχύουσι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 §. 6' καὶ γ' τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 6. Οἱ ἀγορασταί, περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον 5 διαλαμβάνει, δύνανται νὰ παραιτήσωσι τὰ ἀγορασθέντα κτήματα, ἐὰν ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου δηλώσωσι τὴν ἀπόφασίν των διὰ διαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τῆς ἐπαρχίας, ἔνθα κεῖνται τὰ ἐκποιηθέντα ταῦτα κτήματα.

Ἐκ τῶν παραιτουμένων, οἱ μὴ λαβόντες οὐδόλως κατοχὴν τῶν κτημάτων ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ λαβόντες τοιαύτην ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι

μόνον τὰς καθυστερουμένας δόσεις τῶν συμπεφωνημένων τόκων, περιοριζομένων, ὡς εἴρηται, εἰς 4 μόνον ἀντὶ 8 τοῖς 0|0, ἔτι δὲ καὶ τὸν ἔγγειον φόρον 3 0|0 ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος κτήματος, ἐὰν ἐσυμφωνήθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ εἰς χρήματα.

Οἱ παραιτούμενοι δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἀπαίτησιν περὶ ἀποζημιώσεως διὰ βελτιώσεις, τὰς ὁποίας ἐπέφεραν τυχὸν ἐπὶ τῶν κτημάτων, ἢ δι' ἄλλον οἱονδήποτε λόγον, οἱ ἐν γνώσει ὅμως ἢ ἐξ ἀμελείας καταστρέψαντες τὸ κτῆμα εἶναι ὑπεύθυνοι

Ἄρθρον 7. Ἐὰν, γενομένης ἀναθεωρήσεως τῆς καταμετρήσεως κτήματός τινος ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ 5 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, προκύψῃ πλεόνασμα προελθὸν ἐκ καταπατήσεως παρακειμένου ἐθνικοῦ κτήματος, λαβούσης χώραν δι' ὑπερπηδήσεως τῶν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ἢ τὸ παραχωρητήριον σημειουμένων ὁρίων, τὸ ἀντίτιμον τοῦ πλεονάσματος τούτου πληρώνεται εἰς τὸ δημόσιον παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ τιμήματος, εἰς ὃ παρεχωρήθη τὸ κτῆμα, ἄλλως ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν κατοχὴν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ πλεονάσματος ἄνευ τινὸς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν δι' οἱονδήποτε λόγον.

Ἄρθρον 8. Οἱ λόγῳ δωρεᾶς, ἀνταλλαγῆς καὶ οἱ δι' ἀγορα-πωλησίας κάτοχοι πιστωτικῶν γραμματίων δύνανται νὰ πληρώσωσι δι' αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ πεμπτημορίου καὶ ἑκάστης τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος, τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου ἐκποιουμένων ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ τῶν ἐκποιηθέντων ἤδη τοιούτων κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 νόμου.

Οἱ πρωτότυποι κύριοι πιστωτικῶν γραμματίων ἢ οἱ νόμιμοι κληρονόμοι αὐτῶν, ἀγορασταὶ ὄντες ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ δημόσιον ἐθνικῶν κτημάτων, ἐκποιουμένων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, ἢ ἐκποιηθέντων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν ῥαδιουργῶν κτημάτων, δύνανται νὰ συμψηφίσωσι διὰ τῶν χορηγηθέντων ἢ χορηγηθησομένων εἰς τοὺς πρώτους πιστωτικῶν γραμματίων τὸ ὅλον τίμημα τῶν κτημάτων τούτων. Δὲν δύνανται δὲ οὗτοι καὶ ὡς ἐκδοχεῖς τῶν δικαιωμάτων τρίτων ἀγοραστῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διαληφθέντων νόμων, νὰ συμψηφίσωσι διὰ τῶν εἰρημένων γραμματίων ποσότητα ἀνωτέραν τοῦ ἡμίσεως τοῦ πεμπτημορίου καὶ ἑκάστης τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος.

Ἄρθρον 9. Εἰδικὸς νόμος θέλει προσδιορίσει τὴν χρῆσιν τοῦ τιμήματος τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου ἐκποιουμένων κτημάτων, μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα θέλουν παρακατατίθεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἄρθρον 10. Αἱ διατυπώσεις τῆς δημοπρασίας περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, ἢ κατὰ μερίδας διαιρέσεις αὐτῶν καὶ ἡ προθεσμία πρὸς ἔκδοσιν τῶν παραχωρητηρίων κανονισθήσονται διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθησομένου Β. διατάγματος, ὡς καὶ αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις ποινῶν κατὰ τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ἤθελον παραβῆ τὰς τοῦ διατάγματος τούτου διατάξεις.

Αἱ ποιναὶ αὐταὶ προσδιορίζονται·

α') Εἰς πρόστιμον ἀπὸ 15 μέχρι 500 δραχμῶν.

β') Εἰς παῦσιν προσωρινὴν μέχρις ἑνὸς μηνός.

γ') Εἰς ἀποπομπὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 11. Ὁ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 νόμος περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν ῥαδιουργῶν κτημάτων καταργεῖται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ ἐκτυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω κατὰ τὸν κανονισμόν. Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ναυπλίας ἔχουσα ὡς ἔπεται καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ αὕτη εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς καὶ μετὰ τὴν διανομὴν νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται νομοσχεδίου συζήτησις.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ναυπλίας, καὶ μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας τοῦτο ὡς καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, παρεδέξατο μὲν τὴν ἀρχὴν, ἐθεώρησε δὲ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρῃ ἐπὶ τῶν καθέκαστα τὰς ἀκολούθους τροποποιήσεις.

Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6 τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ὅπως ἔχουσιν, ἀφ' ἑνὸς μὲν προσβάλλουσι πλαγίως τὸ ἄρθρον 52 τοῦ Συντάγματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ περιορίζουσι τὰ καθήκοντα τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, διὰ ταῦτα προτείνει.

α) Νὰ ἐξαλειφθῇ ὁλόκληρον τὸ ῥηθὲν ἄρθρον 5 ὡς ἀπάδον εἰς τὸ Σύνταγμα.

β) Νὰ ἐξαλειφθῇ ὡσαύτως μέρος τοῦ ἄρθρου 6 ἀπὸ τῶν λέξεων « ἐὰν δὲ τὸ ἔργον δὲν ἀποπερατωθῇ » μέχρι τέλους διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

Ἑπομένως συμφώνως μὲ τὰς ἀνωτέρω τροποποιήσεις συνίστησι τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἀθῆναι τὴν 28 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή
Τ. Μαγγίνας
Γ. Καρακατζάνης
Μ. Λ. Κατρής.

Ἀκοῶν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζίσκος ἐξέθηκεν.

Ὑπάρχει ἀναμφιβόλως σκοπός τις, δι' ὃν ἐζητήσατο ἡ Γερουσία τὴν ὑποβολὴν τῶν καταλόγων τῶν ἐκ προκαταβολῶν ὀφειλομένων καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων θέλει ἔλθει εἰς ἓν ἀποτέλεσμα τοὺς καταλόγους τούτους διανεμηθέντας χθὲς ἔλαβον ὑπ' ὄψιν καὶ κατὰ συνέπειαν ἔχω ἀνάγκην πληροφοριῶν τινων ἐπὶ τῶν ἀκολούθων περιστάσεων.

Εἰς τὸν πίνακα τῶν προκαταβολῶν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἶδον ἐγγεγραμμένον καὶ τὸ ὄνομά μου ὡς ὀφειλέτου δραχ. 135, ἐπειδὴ ῥωτῶ ὅτι τὸ χρέος τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς νοσηλείας ἀνθρώπου τινὸς καλουμένου Δημητρίου Τζάκα πάσχοντος κατὰ τὸν πόδα, ἀγνοῶ ἂν ἕνεκα πληγῆς, συστηθέντος παρ' ἐμοῦ διὰ νὰ νοσηλευθῇ εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον παρατηρῶ, ὅτι ὅτε οὗτος ἐξήλθε διωρίσθη μετά τινα καιρὸν τῆς ἐξόδου του τελωνιακὸς φύλαξ, κατὰ συνέπειαν ἀνέφερον εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον νὰ κρατηθῇ ἐξ ἀναλογίας ἐκ τοῦ μισθοῦ του τὸ ἀναγκαῖον ἔξοδον· διὰ τοὺς λόγους τούτους παρακαλῶ τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐξετάσῃ ἐκ νέου καὶ δώσῃ τὰς ἀνηκούσας περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τούτων πληροφορίας, πρόθυμος ὢν νὰ πληρώσω τὸ ἐπ' ὀνόματί μου σημειούμενον τοῦτο χρέος, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἤδη ἐξοφλημένον.

Εἰς τὸν πίνακα τῶν προκαταβολῶν τοῦ ὑπουργείου τῶν

Οἰκονομικῶν παρετήρησα ὡσαύτως ἐγγεγραμμένον τὸ ὄνομά μου μὲ δραχμὰς χιλίας· ἐξ ὧν ὑπόλοιπον ὀφειλόμενον δραχ. 244, ἐπειδὴ δὲν γνωρίζω πόθεν προέρχεται τὸ χρέος τοῦτο, διότι οὔτε ὡς Νομάρχης οὔτε ὡς Βουλευτὴς ἔλαβον ποτὲ τοιαύτην προκαταβολήν, καθόσον ἐνθυμοῦμαι, διὰ ταῦτα παρακαλῶ τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐξετάσῃ καὶ δώσῃ τὰς περὶ τούτου πληροφορίας πιστοποιῶν συναμα ἂν ὑπάρχῃ ἀπόδειξίς μου τις ὑφ' ὁποιανδήποτε ἰδιότητα.

Παρατηρήσαντός τινος ἐνταῦθα ὅτι περὶ τῶν χρεῶν τούτων πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἀνήκουσα συνεννόησις μὲ τοὺς ἁρμοδίους ΚΚ. ὑπουργοὺς, ὁ ἀρχειφύλαξ προσέθηκεν, ἐπειδὴ ἀμφότερα τὰ χρέη ταῦτα εἰσὶ κατεχωρισμένα εἰς τοὺς πίνακας τῶν προκαταβολῶν τοὺς ὑποβληθέντας ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, διὰ ταῦτα ἐθεώρησα καλὸν νὰ δοθῶσιν αἱ περὶ τούτων πληροφορίαι ἐπισήμως διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν καὶ ἡ Γερουσία, πρὶν ἡ αὐτὴ ἐπιλη θῇ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· πρέπει ἑπομένως νὰ διευθυνθῇ ἀπόσπασμα τῶν παρόντων πρακτικῶν εἰς ἀμφότερα τὰ ὑπουργεῖα διὰ τὸ ἀποτέλεσμα.

Εἰπόντος ὕστερον τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὅτι τὸ ἐπ' ὀνόματι τοῦ προαγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ χρέος ὑπάρχει ἐγγεγραμμένον εἰς τὰ βιβλία τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ἀγνοεῖ πόθεν προέρχεται, καὶ ὅτι ἀφοῦ ἐξετάσει θέλει δώσει τὰς δεούσας πληροφορίας, ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπήνεγκεν· ἐπειδὴ ἐγένετο λόγος περὶ τῶν πινάκων τούτων τῶν προκαταβολῶν ἔρχομαι νὰ λαλήσω καὶ παρατηρήσω ὅτι φοβοῦμαι μήπως οἱ περὶ αὐτῶν κόποι μας ἀποβῶσιν ἐπὶ ματαίῳ· ἀγνοῶ ἂν οἱ πίνακες τοὺς ὁποίους ὑπέβαλε τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν εἰσιν ἀκριβεῖς, διότι συνεπείᾳ Β. διατάγματος ἐκδοθέντος κατὰ τὸ ἔτος 1852 διετάχθη νὰ παραπεμφθῶσι πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ὅλαι αἱ προκαταβολαὶ, ὥστε πᾶσα πληροφορία περὶ πρακτα ὀλῆς ἢ δανείου ὑπάγεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκομικῶν, αἱ δὲ προκαταβολαὶ αἱ πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν δύνανται νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, εἶθεν τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἔχῃ γνῶσίν τινα τῶν εἰρημένων προκαταβολῶν τῶν ὁποίων τὸ πλεῖστον μέρος ἴσως εἶναι ἐξωφλημένον ἔκτοτε, καθόσον ὑπονοεῖται ὅτι ἐξετέλεσε τὸ Β. διάταγμα καὶ παρέπεμψεν αὐτὰς κατὰ τὸ ἔτος 1852 εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον διέταξε νὰ κρατῶνται τὰ ἀνήκοντα ποσὰ ἐκ τῶν ὑπαλλήλων ὀφειλετῶν μέχρις ἐξοφλήσεως τῶν καθυστερουμένων.

Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι ἀγνοεῖ ἂν οἱ πίνακες τῶν προκαταβολῶν ἀπεστάλησαν δυνάμει τοῦ ῥηθέντος Β. διατάγματος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπήνεγκε· θεωρῶ λίαν ἀποτελεσματικὸν τὸ ἔργον τῆς ὑποβολῆς τῶν περὶ ὧν πρόκειται πινάκων τῶν προκαταβολῶν, διότι ἕνεκα ταύτης ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας Γερουσιαστὴς οὐ μόνον καλῶς ἀλλὰ καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐλάλησεν· εἶναι ὅλως ἀδιάφορον ἂν οἱ πίνακες τῶν προκαταβολῶν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐστάλησαν ἢ μὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν· ἡ Γερουσία ἐν οἰκείῳ τόπῳ θέλει συστήσει τὴν εἴσπραξιν τῶν καθυστερουμένων καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ αἴσιον ἀποτέλεσμα.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· ὅταν ἐγένετο ἡ περὶ ὑποβολῆς τῶν προκειμένων πινάκων πρότασις ἐξέθη ἵνα οἱ πίνακες οὗτοι ζητηθῶσι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ παρόντες εἶπον τότε ὅτι δύναται τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν νὰ δώσῃ τὸν ἀφορῶντα τὰς προκαταβολὰς αὐτοῦ κατάλογον· ὅταν ἔρθασαν οἱ κατάλογοι καὶ ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἀκριβείας αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν σχετικῶς πρὸς τὴν ὑποβληθεῖσαν ἐργασίαν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον μέχρι τοῦ **1853** συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, ἐγὼ αὐτὸς ἠρώτησα τὸν Διευθυντὴν τοῦ λογιστηρίου Κ. Α. Λεβίδην ἂν ἠδύνατο τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν νὰ στείλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ διατί δὲν ἀπέστειλε τοὺς πίνακας τῶν προκαταβολῶν τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, καὶ ἔλαβον εἰς ἀπάντησιν τὴν πληροφορίαν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο, ἀλλὰ δὲν ἐζητήθη νὰ ὑποβάλῃ, καὶ τὰς στρατιωτικὰς προκαταβολάς· ὥστε γίνεται δῆλον ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι τὸ ἁρμοδιώτερον πρὸς τὴν ὑποβολὴν τῶν προκαταβολῶν ὅλων τῶν κλάδων.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τημενίῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποφορβείου, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ νομοσχέδιον αὐτό, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ περὶ οὗ πρόκειται καταστήματος μετεβιβάσθη ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ τὸ ἔτος **1846** δυνάμει λόγων οἵτινες ἐθεωρήθησαν τότε ἰσχυροί· Ἤδη δὲ ἐπανέρχεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ ἀγνοεῖ ἂν λόγοι ἐπίσης ἰσχυροὶ ὑπαγορεύωσι τὸ τοιοῦτον.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι ἡ ἀναπλήρωσις τῶν ἵππων τοῦ στρατοῦ ἀπήντησε μεγάλας δυσκολίας καὶ κατέστη οὐ μόνον πολυδάπανος, ἀλλὰ καὶ ἀνέφικτος διὰ τὴν δύσκολον προμήθειαν αὐτῶν ἐκ τῆς ὁμόρου ἐπικρατείας· αὐτοὶ ἰδίως οἱ λόγοι ὑπηγόρευσαν τὴν προσκόλλησιν τοῦ ἱπποφορβείου εἰς στρατιωτικὴν διεύθυνσιν, ἥτις ἐλπίζεται νὰ ἀναπληρώσῃ ἐντὸς ὀλίγου καὶ αὐτὴν τὴν ἀνάγκην καὶ ὅλας τὰς λοιπάς. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν δὲν ἤθελε ζητήσει τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐξουσίας του, ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη, διότι ἀρκετὰς ἐργασίας ἔχει· ὡρμήθη δὲ εἰς τοῦτο ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναπληρώσεως τῶν ἐλλειπόντων ἵππων τοῦ στρατοῦ

Ἐπέτρεπεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὰ ἑξῆς. Δὲν εἶχα σκοπὸν νὰ λάβω τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἁρμοδιώτερον ἦτο νὰ λάβῃ τοῦτον ἄλλος νεώτερος ἐμοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν πρώην ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅστις ἠδύνατο βεβαίως καὶ νὰ ἔχῃ καὶ νὰ ἀναπτύξῃ ἐνταῦθα πληρεστέρας γνώσεις ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως· ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε τοῦτο ἐγένετο καὶ ὁ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ προκειμένου λαλήσας δὲν ἀνέπτυξεν ἀπογρώντως τὸ ζήτημα, ἐπιτρέψατέ μοι, ἂν καὶ παρρωτέρω ἁρμόδιον νὰ εἴπω τινά, καὶ κατὰ πρῶτον καὶ ἐν συνόλῳ παρατηρῶ ὅτι ἡ παρατήρησις τοῦ πρώτου λαλήσαντος εἶναι σπουδαιοτάτη. Καὶ κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ κατὰ τὸ ἰσχύον δημόσιον δίκαιον εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰ λοιπὰ εὐνομούμενα ἔθνη ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διανέμῃ τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῇ· κατὰ συνέπειαν εἶναι ἐντὸς τῶν δικαιωμάτων της νὰ μεταβιβάσῃ ἕνα κλάδον ὑπηρεσίας ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο ὑπουργεῖον δι' ἁπλοῦ μόνου Β. διατάγματος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἅπαξ παρεδέχθη ἐν τῇ Ἑλλάδι ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ καθιερώσῃ τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπουργοῦ δι' ὀργανικῶν νόμων ἐχόντων ἰσχὺν νόμου, ἀνάγκη πᾶσα διὰ νόμου νὰ γίνεται τοῦ λοιποῦ ἡ τροποποίησις αὐτῆ ὁσάκις παρουσιασθῇ ἀνάγκη. Ἐν τούτοις εἴτε κατὰ τὸν πρῶτον εἴτε κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον γίνεται ἡ διαίρεσις καὶ ἡ μεταβίβασις τῶν ὑπουργικῶν καθηκόντων, οὔτε ἡ διαίρεσις οὔτε ἡ μεταβίβασις εἶναι οὔτε πρέπει νὰ εἶναι αὐθαίρετος· ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὑπαγορεύεται αὕτη ἀπὸ λόγους ἀναγκαίους καὶ ἰσχυροὺς καὶ νὰ εἶναι σύμφωνος μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ

τοῦ ὀρθοῦ λόγου. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουσιν ἑπτὰ ὑπουργεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει διηρημένη ἡ ὑπηρεσία· εἰς ἄλλα ἔθνη ὑπάρχουσι περισσότερα, ἀλλὰ πᾶσα οἱαδήποτε διαίρεσις, ἥτις πανταχοῦ ἐστηρίχθη καὶ στηρίζεται εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, δὲν εἶναι οὔτε δύναται νὰ εἶναι αὐθαίρετος, πρέπει νὰ εἶναι ὁμογενῆ, ὁμοειδῆ καὶ ὁμόρυλλα, οὕτως εἰπεῖν, ὅλα τὰ ἀντικείμενα ἐξ ὧν σύγκειται ἑκάστη ὑπηρεσία, διότι τότε μόνον καὶ εἰδικοὶ ὑπάλληλοι μορφόνονται καὶ ἡ ὑπηρεσία ἀναπτύσσεται, βαθυμένης τῆς μιᾶς ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἄλλης ὁμοίας ὑπηρεσίας· ἄλλοτε ἡ διαίρεσις τῶν καθηκόντων τῶν ὑπουργείων ἐν Ἑλλάδι ἐδημιουργήθη ὑπὸ ἐμπείρων καὶ ἐπιστημόνων ἀνδρῶν· ἡ διαίρεσις αὕτη ἐξακολουθεῖ ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τῆς σήμερον νὰ μένῃ ἄθικτος καὶ νὰ χρησιμεύῃ ὡς βάσις τῆς διοικήσεως τοῦ Κράτους. Εἰς κανένα δὲν ἐπῆλθε ἡ ἰδέα νὰ μεταῤῥυθμίσῃ τοιοῦτον σοβαρὸν οἰκοδόμημα. Διέλθετε μετὰ προσοχῆς αὐτοὺς τοὺς ὀργανικοὺς νόμους καὶ θέλετε εὕρει ὅτι καὶ ἐν γένει καὶ ἐν λεπτομερείᾳ διαγραφόμενα τὰ καθήκοντα τῆς ἐκτελέσεως καὶ προαγωγῆς πάσης βιομηχανίας τῆς Γεωργίας τοῦ ἐμπορίου ἀνατίθενται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν· διατρέξατε συνάμα καὶ ὅσα διεγράφησαν καθήκοντα εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον καὶ δὲν θέλετε ἀνεύρει ἀνατεθεῖσαν εἰς αὐτὸ ἄλλην ἐργασίαν εἰμὴ τὴν τῆς διοργανώσεως τοῦ στρατοῦ καὶ τίποτε περισσότερον· εἶναι ἀληθὲς ὅτι πρὸ τοῦ 1840 τὸ ἱπποτρόφειον ἐπλάσθη καὶ ἀνετέθη εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον· διὰ ποίους λόγους οὔτε γνωρίζω οὔτε θέλω νὰ ἐξετάσω σήμερον τοῦτο, παρατηρῶ μόνον ὅτι ἀφοῦ ἀπεδείχθη ὅτι ἡ γενομένη παρὰ τοῦ ὑπουργείου τούτου διεύθυνσις δὲν εὐδοκίμησεν, ἀπεσπάσθη διὰ νόμου κατὰ τὸ 1846 παρ' αὐτοῦ, καὶ ἀνετέθη εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ διεύθυνσιν τὴν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἤδη δὲ ἐρωτῶ ὁποῖοι λόγοι ἰσχυροὶ μᾶς ἀναγνωρίζουσι νὰ κάμωμεν τὴν προκειμένην μεταῤῥύθμισιν; ἐὰν ἐγκύψωμεν εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν δύο ΚΚ. ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν δὲν εὑρίσκομεν κανένα οὔτε νέον οὔτε ἰσχυρὸν ἐκ τῶν ἐμπεριεχομένων λόγων. Ἐὰν πρόκηται περὶ βιομηχανίας περὶ Γεωργίας καὶ περὶ Ἐμπορίου, ὅλα ταῦτα, καθὼς προεῖπομεν, ἀνάγονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι παρ' αὐτῷ εὑρίσκει ἢ πρέπει νὰ εὑρεθῇ ἡ ἐπιστήμη καὶ πρὸ πάντων ἡ τέχνη ἡ ἀπαιτουμένη πρὸς τὴν διεύθυνσιν καὶ ἀνάπτυξιν ἰδίᾳ τῶν κλάδων. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν δὲν ἔχει οὔτε πρέπει νὰ ἔχῃ εἰμὴ τὸ μηχανικὸν σῶμα

ἀναμφιβόλως καὶ χρήσιμον διὰ πολλὰς ἐργασίας στρατηγικὰς καὶ ἄλλα σπουδαῖα ἔργα, ἀλλότριον ὅμως ὡς πρὸς τὰς ἕξεις καὶ τὰς τέχνας αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν πρόοδον τῆς Γεωργίας καὶ τῆς βιομηχανίας, ἀπορῶ ἤδεν πῶς καὶ ὁ πλέον διαπρεπὴς μηχανικὸς ἄρχων, τὸν ὁποῖον προκαλούμεθα νὰ ψηφίσωμεν ἤδη ὡς διευθυντὴν τοῦ προκειμένου καταστήματος, δύναται νὰ ἔχῃ τὰς καταλληλοτέρας γνώσεις διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς καὶ τὸν ἐξευγενισμὸν τῶν ζώων. Εἰς μόνον λόγος προτείνεται ὑπὸ τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν καὶ φαίνεται κατὰ πρώτην ἐποψιν ἰσχυρὸς καὶ αὐτὸς εἶναι ἡ στρατιωτικὴ πειθαρχία, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος οὗτος τότε ἤθελεν ἔχει ἀξίαν τινὰ ἐὰν ἀληθῶς ἡ πειθαρχία καὶ ἡ τάξις ἤθελεν εἶσθαι ἀποκλειστικὸν προσὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν· ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ πειθαρχία καὶ ἡ τάξις ὑπάρχει καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους κλάδους τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ τοιαύτη ὁποία ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας. Μὴ λησμονήσητε ὅτι ἡ στρατιωτικὴ πειθαρχία εἶναι ἀπαραίτητος διὰ νὰ κρατῇ τὴν τάξιν εἰς σῶμα ἔνοπλον καὶ εἰς ὑπηρεσίαν ἀπαιτοῦσαν ἀπροράσιστον ὑπακοήν, ἐνῷ διὰ τοὺς ἄλλους κλάδους ἀπαιτεῖται καὶ ὑπάρχει ἐπίσης πειθαρχία καὶ τάξις, συνοδεύεται ὅμως καὶ μὲ ἐκείνην τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐνεργείας, ἡ ὁποία εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν πάσης πολιτικῆς λειτουργίας. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀληθὲς ὅτι ἡ στρατιωτικὴ πειθαρχία θέλει συντρέξει ἐντελέστερον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν καὶ τὴν πρόοδον ἑνὸς βιομηχανικοῦ καταστήματος, ἀπ' ἐναντίας ὑποστηρίζω ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶναι καταλληλοτέρα ἡ πολιτικὴ πειθαρχία καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν εἶναι τὸ καταλληλότερον· μένει ἂν θέλετε καὶ εἰς ἄλλος λόγος, τὸν ὁποῖον δὲν ἐκφράζει, ἐννοεῖ ὅμως φαίνεται τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν· δέκα ὁλοκλήρους, λέγει, ἐνιαυτοὺς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἔχει ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του τὸ τμῆμα τῆς δημοσίου οἰκονομίας· ὑπηρετῶν εἰς αὐτὸ ἱκανοὶ ὑπάλληλοι καὶ μ' ὅλον τοῦτο τὸ ἱπποτρόφειον δὲν ἐπροόδευσεν· ἂς γένῃ, λέγει, ἡ ζητουμένη νέα δοκιμασία ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν· ἀλλὰ μήπως, παρατηρῶ καὶ ἐντεῦθεν, ἡ δοκιμασία τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν δὲν ἔγεινε πρότερον ἐπὶ ἄλλα δέκα ἔτη; μ' ὅλον τοῦτο ἀφοῦ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ ἔχον μέχρι τοῦδε τὴν διεύθυνσιν τοῦ καταστήματος τούτου, ὄχι μόνον δὲν δυσανασχετεῖ, ἀλλὰ καὶ οἰκειοθελῶς συνυπογράφει ὑπὲρ τῆς δοκιμασίας, ἐπειδὴ

καθὰ ἀρχόμενος τοῦ λόγου ἐκήρυξεν ὅτι κατὰ τὸ ἰσχύον δημόσιον δίκαιον εἴτε διὰ νόμου εἴτε διὰ Β. Διατάγματος γίνεται ἡ διαίρεσις τῶν ὑπουργικῶν καθηκόντων τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν ψῆφόν μας, δίδω μὲν τὴν ψῆφόν μου ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, ὑποστηρίζω δὲ ὅτι ἡ μετάβασις τοῦ ἱπποφορβείου ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο ὑπουργεῖον δὲν εἶναι ἀπογρώντως δικαιολογημένη, οὔτε θέλει εἶσθαι ἐπιτυχὴς, καὶ ἂν εὐδοκιμήσῃ, τοῦτο θέλει εἶσθαι μία ἐξαίρεσις.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς ἄλλην τινὰ παρατήρησιν τὴν ἑξῆς· εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἄρθρ. 5 καὶ 6 καθιεροῦται ἀρχὴ, ἣν πολεμεῖ ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος κατὰ τὸν ὁποῖον πᾶν ἔσοδον πρέπει νὰ εἰσέρχηται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους, καὶ πᾶσα εἰσπραξις ἀνατίθεται ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς Ταμίας καὶ Εἰσπράκτορας.

Ἐνταῦθα ἐγένετο ἡ παρατήρησις ἐκ μέρους τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ, ὅτι ἡ ἀγόρευσις αὕτη ὑπάγεται εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθ' ἕκαστα. ὁ δὲ ἀγορεύων Γερουσιαστὴς ἐπέμενεν ὅτι δύναται λαλῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ συνόλου νὰ ἐγκύψῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν καθέκαστα, διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὰς ἐλλείψεις τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐξέθηκεν. Εἶμαι σύμφωνος νὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ ἀγορεύων Γερουσιαστὴς, ἀλλ' ἡ γνώμη μου ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι ἡ ἀκόλουθος· κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ συζήτησις διαιρεῖται εἰς γενικὴν καὶ μερικὴν, εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ συνόλου καὶ τῶν καθέκαστα· κατ' ἐμὲ ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ἂν θεωρῆται συμφέρον νὰ μετατεθῇ τὸ ἱπποφορβεῖον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ θεωρῶν τὴν μετάθεσιν συμφέρουσαν εἶναι ὑπὲρ, ὁ δὲ θεωρῶν αὐτὴν μὴ συμφέρουσαν εἶναι κατά· ἔρχεται κατόπιν ἡ συζήτησις τῶν καθέκαστα καθ' ἣν δύναται νὰ τροποποιηθῇ τὸ νομοσχέδιον· καὶ ἐὰν ἡ τροποποίησις αὕτη δὲν ἀρέσκῃ εἰς τὴν πλειοψηφίαν δύναται νὰ ἀπορριφθῇ τοῦτο κατὰ τὴν ψηφοφορίαν τοῦ συνόλου· ὥστε ἔχομεν ἰδίαν γενικὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ ἰδίαν γενικὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ συνόλου, ἥτις εἶναι ἄλλη ἐκείνης τῶν καθέκαστα.

Ἐπέφερεν ἄλλος· ὁ κανονισμὸς εἶναι σαφέστατος· κατ' ἐμὲ ὁ ἀναντιούμενος εἰς τὴν ἀρχὴν δύναται νὰ ἐγκύψῃ καὶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν καθέκαστα, ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι τὰ ἄρθρα φέρουσι τὰ δέοντα ἀποτελέσματα διὰ νὰ ἀντικρούσῃ τὴν ἀρχήν· ὅταν

ρθῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθέκαστα συζητεῖ ταῦτα καὶ ἐπιρριάπτεται νὰ παραδεχθῇ ἢ μὴ τὸ νομοσχέδιον κατὰ τὴν ψηφοφορίαν τοῦ συνόλου.

Προσέθηκεν ἕτερος· κατ' ἐμὲ ἡ συζήτησις διαιρεῖται εἰς τρία εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἀρχῆς, τῶν καθέκαστα καὶ τοῦ συνόλου· ἡ ἀρχὴ περιλαμβάνει ὅλας τὰς ἰδέας τοῦ νομοσχεδίου καὶ ὁ ὁμιλῶν κατὰ δύναται νὰ ἐξετάσῃ ὅλας αὐτὰς τὰς ἰδέας· κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν καθέκαστα δύναται νὰ ἐξετάσῃ τὴν οἰκονομίαν τῶν διατάξεων καὶ τὴν διαφορὰν τῶν ἄρθρων, καὶ κατὰ τὴν ψηφοφορίαν τοῦ συνόλου δύναται νὰ θεωρήσῃ ἐὰν καλῶς ἐγκρίθῃ ἢ παραδέχθῃ αὐτὴ ἡ οἰκονομία τῶν διατάξεων.

Ἐπέφερεν ἄλλος· ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος ἔκαμε παρατήρησίν τινα, ἥτις εἶναι λογικωτάτη, ταύτην δὲ ἤθελα παραβλεφθῇ ἐὰν ἦτο σύμφωνος μὲ τὸν κανονισμόν· ὁ Κανονισμὸς ἀπαιτεῖ δύω συζητήσεις μίαν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ συνόλου καὶ ἑτέραν ἐπὶ τῶν καθέκαστα· καὶ οὐχὶ τρεῖς, ὡς ἀνέφερεν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς, ὁ ὁποῖος εἶπεν εἰς τὸ τέλος τὴν συζήτησιν τοῦ συνόλου ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ· ἀρχὴ δὲ εἶναι ἡ βάσις τοῦ νόμου καὶ συζήτησις αὐτῆς τὸ ἂν αὐτὴ εἶναι ὀρθὴ, καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἂν εἶναι συμφέρουσα ἡ μετάθεσις τοῦ ἱπποφορβείου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν· ὑπάρχει καὶ ἓν ἄλλο μέρος τὸ ὁποῖον ἠθέλησε νὰ ἀναπτύξῃ ὁ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς λαβὼν τὸν λόγον Κ. Γερουσιαστὴς, τὸ σύνολον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ταυτόσημον μὲ τὴν ἀρχήν, διότι ὁ κανονισμὸς θεωρεῖ συμφερώτερα ταῦτα ὡς ἰδιαίτερα· πρὶν ὅλων ἔλθῃ τις εἰς τὰ καθέκαστα δύναται ἐξετάζων τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν καθέκαστα, ἅτινα ἡμεροῦν νὰεἶναι ἀντισυνταγματικά, ὥστε κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντα δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ ἔχων τὸν λόγον Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χαζτίσκος τὰ ἑξῆς· ὁ προαγορεύσας ὠνόμασε τὴν παρατήρησίν μου λογικωτάτην· προσέθηκε δὲ ὅτι δὲν συμφωνεῖ αὐτὴ μὲ τὸν κανονισμόν· ἀλλ' ἐγὼ λέγω ὅτι αὕτη συμφωνεῖ πληρέστατα, καθόσον καὶ ὁ κανονισμὸς καὶ ἡ ἀγόρευσίς μου δύω συζητήσεις παραδέχονται· τὴν μὲν γενικὴν περιστρεφομένην εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον, τὴν δὲ μερικὴν περιστρεφομένην εἰς τὰ καθέκαστα· ἐξακολουθῶ λοιπὸν νὰ εἰπω ὅτι πρῶτον ἔρχεται ἡ συζήτησις τῆς ἀρχῆς σχετικῶς καὶ ὡς πρὸς τὸ σύνολον, δεύτερον ἡ τῶν καθέκαστα καὶ τρίτον ἡ τοῦ συνόλου κατ' ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῆς

ἀρχῆς, διότι ἡ μειονοψηφία κατὰ τὴν ψηφοφορίαν αὐτοῦ δύναται νὰ γίνῃ πλειοψηφία. Παραδεξαμένης τὰς Γερουσίας ὅτι ὁ ἔχων τὸν λόγον Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης δύναται κατὰ τὸν κανονισμὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὁμιλίαν του, οὗτος ἐπέρασε τὰ ἑξῆς.

Ὡμίλησα διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντων περὶ τοῦ πρώτου μέρους ἀλλ' ἡ συζήτησις τοῦ παρεμπίπτοντος ζητήματος μὲ δίδει ἀφορμὴν νὰ προτείνω ὅτι ἡ ἀρχὴ ἑνὸς νομοσχεδίου δύναται νὰ ἔχῃ δύω ἢ καὶ πλείονα ἀντικείμενα ἐπίσης ἰσχυρὰ, ἐπίσης σπουδαία, καὶ ὁ συνδυασμὸς ὅλων ὁμοῦ αὐτῶν καθιστᾷ τὴν ἀρχὴν παραδεκτὴν ἢ μὴ· ἀνάγκη λοιπὸν νὰ γένῃ κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν λόγος περὶ πάντων τούτων· ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου τὸ ζήτημα τῆς ἀρχῆς δὲν ἀφορᾷ ἕν, ἀλλὰ δύω ἐπίσης σπουδαῖα ἀντικείμενα. ὡμίλησα πρὸ ὀλίγου ἐπὶ τοῦ ἑνὸς, ἐπιτρέψατέ μοι ἤδη νὰ ὁμιλήσω καὶ περὶ τοῦ δευτέρου. Εἰς τὸ προκείμενον νομοσχεδίου ὑπάρχει ἄρθρον 5 λέγον οὕτω.

« Ἡ ἀνωτέρω διεύθυνσις τοῦ ἱπποφορβείου ἀναπίβεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, τὰ δὲ ἔσοδα καὶ ἔξοδα αὐτοῦ καταλογίζονται εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς τοῦ ἰδίου ὑπουργείου ».

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου ἀντίκειται εἰς τὸν ὀργανικὸν νόμον ὁρίζοντα, ὡς σᾶς προεῖπον, ὅτι πᾶν ἔσοδον τοῦ Κράτους πρέπει νὰ εἰσάγεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ νὰ εἰσπράττεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τοὺς ταμίας, εἰσπράκτορας κλπ. Πιστεύω ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο συνετάχθη κατὰ λάθος καὶ δὲν εἶχε βεβαίως σκοπὸν τὸ ὑπουργεῖον νὰ καταστρέψῃ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον· μὲ τὴν πεποίθησιν ταύτην ἔρχομαι νὰ προτείνω τὴν διαγραφὴν τοῦ ἄρθρου τούτου· καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐπειδὴ δυνάμεθα νὰ φέρωμεν καὶ ἄλλας τινὰς τροποποιήσεις συμφώνως πρὸς τὸν ῥηθέντα λογιστικὸν νόμον καὶ τὴν ἄλλην οἰκονομίαν τοῦ νομοσχεδίου, καταθέτω εἰς τὸ Γραφεῖον γραπτὰς τὰς ὁποίας νομίζω ἐπὶ τῶν διαφόρων ἄρθρων ἀναγκαίας τροπολογίας· ἀνήκει δὲ εἰς τὸ Σῶμα νὰ δεχθῇ ταύτας ἢ νὰ τὰς ἀπορρίψῃ.

Τροπολογίαι τῆς γενικῆς πιστώσεως.

Ἄρθρον 1.

Διαγραφήσεται ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου
« καὶ θέλει ἔχει ἰδίαν Διεύθυνσιν »

Προστεθήσεται δὲ

« καὶ τίθεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ».

Τὸ ἄρθρον 5 διαγραφήσεται ὁλόκληρον, τὸ δὲ ἄρθρον 6 γενήσεται 5.

Τὸ ἄρθρον 7 διαγραφήσεται ὁλόκληρον.

Τὸ ἄρθρον 8 γενήσεται 6 καὶ τροποποιηθήσεται ὡς ἀκολούθως

« Διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ ἱπποφορβείου, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν θέλει συντάξει τὸν ἀπαιτούμενον κανονισμόν. »

Προστεθήσεται δὲ ἕτερον 7 ἄρθρον ἔχον ὡς ἀκολούθως.

« Διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος ἐκδοθησομένου ἐπὶ κοινῇ » προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Στρατιωτικῶν » ὑπουργείων θέλει κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκτιμήσεως, καθ' ὃν » θέλουν παραχωρεῖσθαι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἱπποφορβείου » καὶ τοῦ στρατοῦ ὅσα ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ καταστήματος » εἶναι χρήσιμα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον· ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ » δὲ προϊόντα τοῦ αὐτοῦ καταστήματος ἰσχύουσιν αἱ περὶ » δημοσίων προσόδων κείμεναι διατάξεις τοῦ Κράτους. »

Τὸ 9 ἄρθρον κατὰ συνέπειαν γενήσεται 8.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Ἀπορῶ διατί ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς ἀμφίβαλεν εἰς τὸ ἂν νεώτερός τις τούτου ὡς πρὸς τὴν ἐποχὴν ὑπουργὸς ἤθελε λαλήσει, καὶ προσθέτω ὅτι νεώτερός τις τούτου ὑπουργὸς εἶχεν ἀνάγκην τῶν γνώσεων ἀρχαιοτέρου τοιούτου ὑπουργοῦ ἔχοντος μάλιστα πεῖραν καὶ ἄλλου κλάδου ἐκείνου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἀνέμενε νὰ προαγγελθῇ οὗτος εἰς τὴν ἀγόρευσιν· διὰ τῆς ὁμιλίας του ἀνέπτυξε, τὰς ὁποίας ἡ ἀντιβασιλεία καθιέρωσεν ἀρχὰς εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν κλάδων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας καὶ προσέθηκεν ὅτι τὸ προκείμενον ὑπάγεται εἰς τὸν κλάδον τοῦ τμήματος τῶν δημοσίων ἔργων ὑπαγομένου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν· ἔκαμε λίαν ἀνεπτυγμένην ὁμιλίαν περὶ τούτου, ἀλλ' ἐπὶ τέλους εἶπεν, ἐπειδὴ τὸ κατάστημα τοῦτο ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πολλοὺς ἔχοντος εἰς τὸ τμῆμα τῶν δημοσίων ἔργων ὑπαλλήλους δὲν εὐδοκίμησεν, ἂς κάμωμεν δοκιμασίαν τινὰ μεταφέροντες αὐτὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Δὲν ἐπερίμενα νὰ εἴπῃ τοῦτο· ἐπερίμενα καὶ ἔπρεπε νὰ εἴπῃ καὶ ἄλλην ἀλήθειάν τινα ὅτι ἡ ἀντιβασιλεία ἥτις καθιέρωσε τὴν διαίρεσιν τῶν ὑπουρ-

γείων, ὡς ἐξέθηκεν, ὑπήγαγεν ἀκολούθως εἰς τὸν κλάδον τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τὸ κατάστημα τοῦ ἱπποτροφείου, τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν διὰ νόμου συμφώνου πρὸς τὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας ἔθεσεν ἡ ἀντιβασιλεία εἰς τὸν ἀρχικὸν νόμον περὶ καθηκόντων τῶν ὑπουργείων, καὶ διὰ λόγους ἄλλους ἰσχυροὺς, τοὺς ὁποίους γνωστοὺς ὄντας εἰς τὸν προαγορεύσαντα παραλείπω διὰ νὰ μὴ φανῶ ὡς μεμφόμενός τινα, μετέβη πάλιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, διότι ἡ ὑπηρεσία τούτου ἀφορᾷ κλάδον τινὰ τῆς Γεωργίας καὶ τῆς κτηνοτροφίας ἐν γένει, ἤτις ἐν γένει ὑπάγεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο εἰσωρήθησαν ἀναγκαῖοι καὶ τινες στρατιωτικοί, καθόσον ἀφορᾷ τὴν εἰδικὴν ὑπηρεσίαν καὶ χρῆσιν τῶν ἵππων τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, διωρίζοντο οἱ τοιοῦτοι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ πρότασιν τοῦ ἁρμοδίου διευθυντοῦ τοῦ καταστήματος, οἵτινες ὑπηρέτουν ὑπὸ στρατιωτικὴν πειθαρχίαν· ἂν τὸ κατάστημα τοῦτο δὲν ἔφερε καρποὺς τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς γενικῆς ἀσθενείας, ἥτις διέπει ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ὑπηρεσίας· οἱ νεώτεροι ὑπουργοὶ ἠκολούθησαν κατὰ γράμμα τοὺς ἀρχαιοτέρους ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν τοῦ καταστήματος τούτου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀλλ' οὐδεὶς δὲν ἔπρεπε νὰ παραδίδωσιν ἤδη τοῦτο διωρᾶν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, διότι ἡ τοιαύτη παράδοσις ἔχει βεβαίως ὡς ἀποτέλεσμα καὶ τὴν διάλυσιν τοῦ γεωργικοῦ σχολείου, εἰς τὸ ὁποῖον γίνεται ἡ ἐπιστημονικὴ ἐνέργεια· λέγω ὅθεν ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἀπάδει εἴς τε τὴν βιομηχανίαν, ἐν γένει τὴν κτηνοτροφίαν, τὴν γεωργίαν καὶ τὸν λογιστικὸν νόμον, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶμαι ἐναντίος ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος τὰ ἀκόλουθα. Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης ἀγορεύσας ἐλάλησε πρῶτον περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ δεύτερον περὶ τοῦ συνόλου, καὶ ἐπὶ τέλους ἀνέγερεν ἄρθρα τινὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἅτινα θεωρεῖ ὡς χρήζοντα προποποιήσεως· κατόπιν ἠγόρευσεν ὁ τελευταῖον λαλήσας, ὁ ὁποῖος ἀντέκρουσε μέν τινα ἐκ τῶν ὑπ' ἐκείνου λεχθέντων, δὲν ἀνήρεσε δὲ ἅπαντα, καὶ οὕτω ἄρησεν ἀμφιβολίας τινάς· ὁ πρῶτον λαλήσας Κ. Γερουσιαστὴς εἶπεν ὅτι εἰς ὅλα τὰ Κράτη ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία διήρεσε τὰ ἔργα ἑκάστης ὑπηρεσίας, ὅτι αὕτη ἡ διαίρεσις δὲν γίνεται αὐθαίρετος ἀλλὰ κατὰ κανόνας τινάς, καὶ ὅτι ἐν

Ἑλλάδι ἡ διαίρεσις αὕτη ἐγένετο ἀπὸ ἐξιδιασμένα πρόσωπα τῆς ἀντιβασιλείας· προσέθηκεν ἐπὶ τέλους, ὅτι ἂν καὶ δὲν καταπολεμῇ τὴν ἀρχήν, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἡ προτεινομένη μετάθεσις τοῦ καταστήματος τοῦ ἱπποτροφείου θέλει ἀποβῇ ματαία· ὁ δεύτερον ἀγορεύσας καταπολέμησε τὴν πρώτην βάσιν εἰπών, ὅτι ἡ ἰδία ἀντιβασιλεία παρεβίασε τὴν ὁποίαν ἔκαμε διαίρεσιν καὶ οὕτω ἄρησεν ἀμφιβολίας. ἂν αὕτη ἔπραξε τοιοῦτο παρεβίασεν κατατάξασα τὸ ἱπποτροφεῖον κατὰ πρῶτον εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, λέγω λοιπὸν, ὅτι οὔτε παρανομίαν ἔπραξεν οὔτε ἔργον ἀτελὲς, διότι αὕτη ἡ διαίρεσις ὑπάρχει εἰς ὅλα τὰ ἔθνη· ὅταν ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τῆς βιομηχανίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπενοεῖτο ὅτι ἀνετίθετο ἡ βιομηχανία ἡ ἀφορῶσα ἐν γένει τὴν πρόοδον τοῦ Ἔθνους· ἀλλ' εἶναι ἐνδεχόμενον ὥστε μία ὑπηρεσία νὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἑνὸς ἰδιαιτέρου καταστήματος πρὸς κατασκευὴν εἰδικῶν τινων πραγμάτων, ὡς π. χ. ὅπλων καὶ τῶν παρομοίων, καὶ πρὸς τοῦτο ἕκαστον ὑπουργεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συστήσῃ τοιοῦτον κατάστημα. Ἡ ἀντιβασιλεία γνωρίζουσα καλῶς τὸ ἔργον τῆς ἐθεώρησε καθῆκον ἀφορᾷ τὴν ἱπποτροφίαν ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφορᾷ κυρίως τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς ἔχον ἀνάγκην ἵππων διὰ τὸν στρατὸν, καθιέρωσε τὸ κατάστημα τοῦ ἱπποτροφείου σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους ὅλων τῶν ἐθνῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, διότι τοῦτο ἤθελε χρησιμεύσει εἰς μόνην τὴν ἀνάγκην τοῦ στρατοῦ καὶ οὐχὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τὰς γενικὰς, ὅπως χρησιμεύσῃ τὸ ὁπλοστάσιον καὶ τὰ παρόμοια· Κατὰ τὸ **1846** ἐσυστήθη τὸ γεωργικὸν σχολεῖον Τίρυνθος, ἐπὶ τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἡ Κυβέρνησις συνέλαβε μεγάλας ἰδέας, ἐθεώρησεν ὅτι διὰ τούτου ἤθελε κατορθωθῇ γενικὴ ὠφέλεια εἰς τὴν ἐν γένει ἀνάγκην ὅτε νόμος ὑπήγαγε τὸ ἱπποτροφεῖον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν προσκολλήσας αὐτὸ εἰς τὸ συσταθὲν γεωργικὸν σχολεῖον· αὕτη ἦτο μία θεωρία λαμπροτάτη διότι προσεβλέπομεν πολλοὺς καρποὺς, ἀλλ' ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ἀφοῦ τὸ κατάστημα τοῦτο προσεκολλήθη εἰς τὸ σχολεῖον οὐδεμία ὠφέλεια ἐλαμβάνετο ἂν καὶ ὑπήγετο εἰς τὴν ἐν γένει κτηνοτροφίαν· ἡ ἱπποτροφία ὅμως ἐθεωρήθη ὑπαγομένη εἰς τὴν γενικὴν κτηνοτροφίαν, καὶ ἡ ἰδία Κυβέρνησις κατὰ τὸ **1850** προεκάλεσε διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου καθιεροῦτο εἰς τὸ ἱπποτροφεῖον ὁ διορισμὸς στρατιωτικῶν, διότι οὗτοι εἶχον, τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις τῆς ἱπποτροφίας, ἃς δὲν εἶχον οἱ σπουδάζοντες τὴν

Γεωργίαν. Ἤδη τὸ ὑπουργεῖον θεωρῆσαν ὅτι ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς δὲν ἐπιτυγχάνει ὑπαγομένου τοῦ καταστήματος τούτου εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ὅτι ὁ στρατὸς ἔχει μεγίστην ἀνάγκην ἵππων ὑπαγάγει διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου τοῦτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν· ἀλλὰ μόνος ὁ στρατιωτικὸς ἔχει ταιαύτας γνώσεις ; ὄχι· τὸ συμφέρον ὅμως εἶναι ὁ ὁδηγὸς καὶ τοῦτο ὑπάρχει εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ἀνάγκην ἣν ἔχει τῶν ἵππων αἰσθάνεται τὸ ἀναγκαῖον τῆς αὐστηρᾶς ἐπιτηρήσεως· ὅταν τὸ κατάστημα τοῦ ἱπποφορβείου ὑπάγεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τότε τὰ ἔργα αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶν εἰμὴ ὡς ἔργα πολιτικὰ καὶ οἱ εἰς τοῦτο διοριζόμενοι στρατιωτικοὶ δὲν δύνανται ἐπίσης νὰ θεωρηθοῦν εἰμὴ πολιτικοί, διὸ καλῶς ποιῶν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρεχώρησε τὴν διεύθυνσιν τοῦ εἰδικοῦ τούτου καταστήματος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν συμφώνως μὲ τοὺς νόμους ὅλων τῶν ἐθνῶν ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα εἰδικὰ ἔργα· καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὸ γενικὸν μέρος, δυνάμει τῶν ὁποίων καὶ ὄχι τοῦ δικαιώματος δῆθεν, ὅπερ ἔχει ἡ Κυβέρνησις τοῦ μεταθέτειν τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ὑπηρεσίας, δέχομαι τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου. Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν κυβίκαστα, καὶ λέγω ὅτι ἄρθρα τινὰ ἀντίκεινται εἰς τὸν λογισικῶν νόμων, ἀλλὰ πιστεύω ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔπραξε τοῦτο ἐν γνώσει, καθόσον πολλὰ ὑπουργεῖα ἐξηκολούθησαν νὰ καταλογίζωσι τὰ ἔκ τινος εἰδικοῦ καταστήματος προερχόμενα ἔσοδα σύμφωνα μὲ τὸν προλαβόντα νόμον, ὡς ἐκεῖνα τοῦ καταστήματος τῶν Φυλακίδων καὶ τῶν παρομοίων· φρονῶ λοιπὸν ὅτι τὸ παρὸν νομοσχέδιον καταχιοθὲν ἐπὶ χρόνον καθ' ὃν τὸ ἱπποφορβεῖον ὑπάγεται εἰσέτι εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν συνετάχθη κατὰ λάθος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρώτου νόμου, ὥστε αἱ ἐπὶ τῶν ἄρθρων τροπολογίαι τοῦ Κ. Χρηστίδου εἰσὶν ἰσχυραὶ, ἰσχυρόταται καὶ ταύτας ὑποστηρίζω καθ' ὁλοκληρίαν, καθόσον δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ ἁρμοδιοτέρου κανονισμοῦ τῶν διαφόρων διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου.

Προσέθηκεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὅτι ἡ ἀνεπτυγμένη ἀγόρευσις τοῦ προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ διέλυσεν ἀποχρώντως τὸ ζήτημα, καὶ ἐρώτησιν ἀρκετὰ τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς ὡς πρὸς τὸ λάθος ὅπερ εἶχόν τινες τῶν προαγορευσάντων ὅτι δικαιώματα ἀρχικὰ παρεδόθησαν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον ὑπουργεῖον, καὶ φρονῶ ὅτι ἐπείσθησαν καὶ οὗτοι ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ περιπέσῃ εἰς τοιαῦτα λάθη· ἡ ποὸ

χρόνου πολλοῦ ἀπομάκρυνσις ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἔκαμεν ἴσως τοὺς προαγορεύσαντας νὰ μὴ ἐνθυμῶνται τὴν ἀξίαν τῶν δημοσίων ἔργων καὶ οὕτω νὰ ἐξελέγχωσι τὸν ὑπάρχοντα ὑπουργὸν ὡς γῆ γνωρίζοντα τί πράττει· ἡ ἐν γένει Γεωργία εἶναι ἄλλη τῆς μερικῆς ἱπποτροφίας, ἥτις προτίθεται νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ ἔχοντος ἀνάγκην ἵππων· εἰς τῶν προαγορευσάντων ἐλυπήθη ἰδιαζόντως διότι εἶπεν ὅτι διὰ τῆς προκειμένης μεταθέσεως τοῦ ἱπποφορβείου ἐλαττοῦται ἡ δημόσιος περιουσία, ὡς νὰ ἀφαιρῆται τοιαῦτα ἐκ μεταλλείου· ἀλλ' ἡ λύπη του αὕτη εἶναι παράδοξος, διότι ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ ὀπιώτερα καὶ ἀναλόγως τῆς κατ' αὐτὸν προσγεγραμμένης βλάβης· ἂς πληροφορηθῇ ὅθεν ὅτι παραδιδομένης τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἱπποφορβείου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ὁ σκοπὸς ἐπιτυγχάνεται βεβαιότερον, καθόσον ἡ τοιαύτη διεύθυνσις εἶναι καταλληλοτέρα τῆς ὑπαρχούσης.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· ὅτι δὲν ἔπρεπεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς νὰ νομίζῃ ὅτι ὁμιλοῦντες ἐνταῦθα λαλοῦμεν ἐν δικαιώματι ὑπουργοῦ, ἀλλ ὅτι ἀγορεύομεν ἐν δικαιώματι Γερουσιαστοῦ ἀποδεικνύοντες πάντοτε τὴν λύπην μας διὰ πᾶσαν ζημίαν τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας ὡς πολῖται καὶ Γερουσιασταί. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ θεωροῦμεν καὶ ἐκ πείρας τὴν προτεινομένην μετάθεσιν τοῦ ἱπποφορβείου ὡς καταστρεπτικήν, πείρας ἣν ἀπεκτήσαμεν διὰ πολυχρονίου ὑπηρεσίας, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀναλογίαν τινὰ πρὸς ὑπηρεσίαν ἀλιγοχρόνιον καὶ μοναδικὴν ἐπὶ τοῦ κλάδου τούτου· ὁ τελευταῖος λαλήσας Γερουσιαστὴς Π. Προβελέγγιος εἶπεν ὅτι τὸ συμφέρον τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτεῖ τὴν μετάθεσιν ταύτην. Ἀλλ' εἰς ἀπάντησιν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ τῷ εἴπω ὅτι ἡ γῆ τοῦ ἱπποφορβείου δὲν εἶναι προσδιωρισμένη διὰ τὴν παραγωγὴν 20 ἢ καὶ 30 ἵππων μόνον, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ὁ στρατός· ἡ γῆ αὕτη εἶναι ἐκτάσεως ἥτις πρέπει νὰ χρησιμεύῃ εἰς τὴν πρόοδον καὶ βελτίωσιν τῆς ἱπποτροφίας δι' ὅλον τὸ Κράτος· ἂν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἀπέβλεπε μέρος τῆς γῆς ταύτης εἰς τὸ ἱπποφορβεῖον μετατιθέμενον ἠδύνατο νὰ ἔχῃ καλῶς· ἀλλὰ τοιοῦτόν τι δὲν κανονίζεται, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ κανονισθῇ, ὥστε νὰ ἀφεθῇ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς γῆς εἰς τὸ Γεωργικὸν σχολεῖον διὰ τὴν γενικὴν ἱπποτροφίαν, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ ἑαυτοῦ καθήκοντα διὰ τῆς χρήσεως 200 μόνων στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα προσδιορίζει τὸ νομοσχέδιον· διὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τοὺς προσεκτεθέντας εἶμαι πεπεισμένος ὅτι τὸ προκείμενον νομο-

σχέδιον καταστρέφει τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν ἐν γένει καὶ μηδενίζει τὸ γεωργικὸν σχολεῖον.

Ἀντέλεξεν εἰς τῶν προαγορευσάντων ἐπὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ προτελευταίου λαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ τὰ ἑξῆς. Δὲν θέλω προσθέσει εἰμὴ πολλὰ ὀλίγα, διότι ἡ ὥρα παρῆλθε, λυποῦμαι ὅτι δὲν δύναμαι νὰ εἶμαι καθ' ὅλα σύμφωνος μὲ τὸν προαγορεύσαντα Γερουσιαστὴν φίλον μου Κ. Προβελέγγιον, ἂν καὶ οὗτος συνεφώνησε κατὰ μέγιστον μέρος μὲ τὰς παρατηρήσεις μου. Δὲν θέλω ἐνδιατρίψει μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ ἐπιλήψιμον τοῦ ὅτι ὅσοι ἔχουν συμφέρον ἐκεῖνοι ἐπιδίδουν καὶ περισσότερον εἰς τὴν ἐκμάθησιν τέχνης τινὸς ἢ ἐπιστήμης, διότι οἱ ἐν τῷ ἱπποφορβείῳ ἵπποι εἶναι, λέγει, προσδιωρισμένοι διὰ τὸν στρατὸν, οἱ στρατιωτικοὶ τοῦ ἱπποφορβείου θὰ ἦναι ἀπιτηδειότεροι εἰς τὴν γέννησιν καὶ ἀνατροφὴν τῶν ἵππων, μὲ ἄλλας λέξεις οἱ ἱππεύοντες ἵππους γνωρίζουν καὶ πῶς νὰ ἀνατρέφουν τοιούτους· καὶ ὅμως εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ ἔχοντες συμφέρον καὶ δυνάμενοι νὰ τρώγουν πολυτελῆ γεύματα, δὲν ἠξεύρουν οὐδὲ τὴν ἁπλουστέραν πρᾶξιν τῆς μαγειρικῆς. Δὲν εἶναι διάλου ἀδιάφορος ἡ μετάθεσις ἑνὸς κλάδου ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλο ὑπουργεῖον, ὅταν ἡ μετάθεσις δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ ὁμοειδὴς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἀποδίδεται. Δὲν εἶναι ἀκριβὴς ὁ λόγος ἐφ' οὗ πρὸ πάντων στηρίζεται ὅτι δηλονότι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι νομοθέται, οἵτινες διέγραψαν τὰ ὑπουργικὰ καθήκοντα κατὰ τὸ **1833**, οἱ ἴδιοι εὗρον καταλληλότερον νὰ προσδιορίσωσι τὸ ἱπποφορβεῖον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν· ὅταν τὸ ἱπποφορβεῖον ἐπλάσθη καὶ ἀνετέθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν δὲν ἦσαν πλέον ἐν Ἑλλάδι οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διωργάνισαν ἐπιστημονικῶς τὰ πάντα· ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ ἱπποφορβείου ἐγένετο εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ ἐπιστημονικὴ διοργάνωσις εἶχε χαλαρωθῆ καὶ τὰ προσωπικὰ συμφέροντα εἶχον ἐπικρατήσει. Δὲν εἶναι ἐπίσης ἀκριβὲς ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἱπποφορβεῖον δὲν εἶναι γενικὸν καὶ πρᾶξεναν ἐξευγενισμοῦ τῶν ζώων, ἀλλ' ὅτι εἶναι εἰδικὸν καὶ χρήσιμον διὰ μόνας τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας· ἐὰν τοῦτο ἀληθεύῃ, τὸ νομοσχέδιον ἤθελε κάμει ῥητὸν περὶ τούτου λόγον· καὶ ἐὰν ῥητῶς οὕτως ἐξεφράζετο τότε ἤθελον κηρυχθῆ πολλὰ περισσότερον ἐναντίος, καθόσον ἤθελον ἀποδείξει ὅτι δὲν ἦτο δίκαιον διὰ ἕνα πολλὰ μικρὸν ἀριθμὸν ζώων, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ λάβωμεν ἐκ τοῦ ἱπποφορβείου πρὸς χρῆσιν τοῦ στρατοῦ, νὰ κάμωμεν τόσας μεγάλας δαπάνας· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ **Β.** διάταγμα τοῦ **1850**, τὸ ὁποῖον

ἐπεκαλέσθη καὶ ὅπου γίνεται προκαταρκτικὸς λόγος περὶ διαχωριτμοῦ τοῦ ἱπποφορβείου ἀπὸ τὸ γεωργικὸν σχολεῖον δὲν ἀποδεικνύει ἄλλο εἰμὴ ὅτι εἷς ἄξιος ὑπουργὸς ἠδυνήθη νὰ ἀποσπάσῃ καθήκοντα ἀπὸ ἕνα ἄλλον· διὰ ταῦτα ἐπιμένω νὰ θεωρῶ ὅτι ἡ προκειμένη μετάθεσις τοῦ ἱπποφορβείου δὲν στηρίζεται εἰς ἀληθὲς ἐννοούμενον συμφέρον τοῦ δημοσίου, καὶ ὅτι οἱ καιροὶ δὲν θέλουν εἶσθαι εὐτυχέστεροι τῶν πρώτων.

Ἐπέτρεψεν ἕτερος ὅτι ὁ προτελευταῖος ἀγορεύσας εἶπέ τινα περὶ τοῦ σχολείου τῶν Εὐελπίδων καὶ περὶ λογιστικοῦ Νόμου, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθην νὰ λάβω γνῶσιν ἐντελῆ τῶν λεχθέντων ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἐπιφέρω παρατηρήσεις ὅταν ἴδω τὰ πρακτικά.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ταῦτα μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Καρακατζάνη καὶ Ν. Μαυρομμάτου, δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 23 κατὰ 2.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τημένῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποφορβείου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . .	Γεώργιος Ψύλλας . . . . .
Ἀναγ. Δηλιγιάννης	Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . .
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .	Ἀθανάσιος Ἀνδρούτσος . . . N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . N	Γεώργιος Δαρεῶτης . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N
Τάκης Μαγγίνας . . . . N	Δημήτριος Βούλγαρης . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Γαΐκας Καρακατζάνης . . O
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Νικόλαος Γ. Δέξης . . . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Ἀδάμ Δούκας . . . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπ. Τρικούπης	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Γιαννετάκης Γρηγοράκης . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . .	Μ. Α. Καΐρης . . . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης . N
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . . N	Δημήτριος Πλαπούτας . . N

Ἰωάννης Στάϊκος	N	Παναγ. Διδωρίκης	N
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Δημήτριος Χατζίσκος	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Δημήτριος Χριστίδης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Νικόλ. Μαυρομμάτης	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	O
Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N	Δημήτριος Λ. Κουνταυριώτης	

Ἀναγνώσθη ὕστερον τὸ α ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χριστίδου προταθεῖσα τροπολογία· ἐγένετο δὲ παραδεκτὸν συμφώνως μὲ τὴν τροπολογίαν ἤτοι διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν τελευταίων λέξεων α καὶ θέλει ἔχει ἰδίαν διεύθυνσιν ο καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων α καὶ τίθεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν».

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 4 ἐγίνοντο δεκτὰ ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσι.

Προταθείσης ὕστερον τῆς διαγραφῆς τοῦ ἄρθρου 5, ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν τῇ συναινέσει τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ μετέτρεψε τὸ ἄρθρον 6 εἰς ἄρθρον 5, τὸ ὁποῖον καὶ παρεδέχθη ὅπως ἔχει.

Παραδεχθείσης ἀκολούθως τῆς διαγραφῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῆς μετατροπῆς τοῦ ἄρθρου 8 εἰς 6, ἀναγνώσθη τοῦτο ὡς καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ προταθεῖσα τροπολογία, ἐγένετο δὲ παραδεκτὸν τροποποιηθὲν συμφώνως μὲ αὐτὴν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρον 6. «Διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ ἱπποφορβείου τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν θέλει συντάξει τὸν ἀπαιτούμενον κανονισμόν».

Ἐπὶ τῇ προτάσει ἑπομένως τοῦ ὑποβαλόντος τὰς τροπολογίας Κ. Γερουσιαστοῦ ἐγένετο δεκτὴ ἡ προσθήκη εἰδικοῦ ἄρθρου ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 7 ἔχοντος οὕτω·

«Ἄρθρον 7. Διὰ Β. διατάγματος ἐκδοθησομένου ἐπὶ κοινῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπουργείων θέλει κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκτιμήσεως, καθ' ὃν θέλουν παραχωρεῖσθαι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἱπποφορβείου καὶ τοῦ στρατοῦ ὅσα ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ καταστήματος εἶναι χρήσιμα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον· ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ δὲ προϊόντα τοῦ αὐτοῦ καταστήματος ἰσχύουσιν αἱ περὶ δημοσίων προσόδων κείμεναι διατάξεις τοῦ Κράτους».

Ἐπὶ τέλους μετὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρθρου 9 εἰς ἄρθρον 8 παραδεχθὲν ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ

τοῦ συνόλου δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ ἀνωτέρῳ ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ διὰ ψήφων 23 κατὰ 2.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τιρυνθῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποφορβείου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	O
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώρ. Κουνταυριώτης		Ἀδάμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Γεωργάκης Γρηγοράκης	N
Τάκης Μαγγίνας	N	Μ. Α. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἰακώβος Παζιμάδης	N	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Νικόλ. Πασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	N
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ριζάρδος Ἰζιμπέζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης		Δημήτριος Χατσίσκος	N
Βασίλ. Χρησανθόπουλος		Δημήτριος Χριστίδης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Γεώργιος Ψύλλας		Παναγ. Διδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Διδωρίκης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Γ. Παπακλιόπουλος	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	O
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Δημήτριος Λ Κουνταυριώτης	

Ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ἐτροποποιήθη ὡς ἑφεξῆς·

Νομοσχέδιον τροποποιημένον.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν Ἡμετέρων ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Τὸ δυνάμει τοῦ ΑΖ' νόμου τῆς 28 Μαΐου 1846 εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν σχολεῖον συγχωνευθὲν ἱπποφόρβιον, ἀποσπᾶται τοῦ σχολείου τούτου καὶ ἀποτίζει χωριστὸν κατάστημα ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν « ἱπποφορβίου κατὰ τὴν Ἀργολίδα » καὶ τίθεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρον 2. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνωτέρω καταστήματος προσδιορίζονται αἱ γαῖαι τοῦ αὐτοῦ ἱπποφορβείου, κατὰ τὰ ὁποῖα διαλαμβάνει ὅρια ὁ παρὰ τῆς Διευθύνσεως τοῦ μηχανικοῦ ἐπεξεργασθεὶς τυπογραφικὸς χάρτης, αἱ ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομαὶ καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῷ ἱπποφορβίῳ κτήνη καὶ σκεύη καὶ λοιπὰ χρήσιμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἴδη.

Ἄρθρον 3. Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἱπποφορβίου θέλει σύγκειται ἀπὸ ἕνα ἔλαρχον διευθυντήν, ἀπὸ ἕνα καταλοιπατίαν τάγματος 2 τάξεως διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ λογιστικὴν ὑπηρεσίαν, ἀπὸ ἕνα ἱππιατρὸν τάγματος 1 ἢ 2 τάξεως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς θεραπείας τῶν κτηνῶν, ἀπὸ ἕνα λοχίαν ἢ ἐπιλοχίαν καὶ ἀρχιγραφύλακα, καὶ ἀπὸ ἕνα πεταλωτήν.

Ἄρθρον 4. Οἱ ἀναγκαῖοι ὑπηρέται τῶν ἱπποστασίων καὶ οἱ ἱπποφορβοὶ θέλουν λαμβάνεσθαι ἀπὸ τὴν μοῖραν τοῦ ἱππικοῦ, εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας θέλουν λογίζεσθαι ὡς ὑπεράριθμοι.

Ἄρθρον 5. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετῶν τῶν ἱπποστασίων, ὡς καὶ ὁ τῶν ἱπποφορβῶν θέλει προσδιορίζεσθαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ καταστήματος. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, στρατιωτῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν ἵππων τοῦ ἱπποφορβίου κανονίζονται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἐν ἰσχύϊ οἰκονομικῶν κανονισμῶν τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρον 6. Διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ ἱπποφορβίου τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν θέλει συντάξει τὸν ἀπαιτούμενον κανονισμόν.

Ἄρθρον 7. Διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος ἐκδοθησομένου ἐπὶ κοινῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπουργείων θέλει κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκτιμήσεως καθ' ὃν θέλο ν παραχωρεῖσθαι διά τε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἱπ οροφορβίου καὶ τοῦ στρατοῦ ὅσα ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ καταστήματος εἶναι χρήσιμα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ δὲ προϊόντα τοῦ αὐτοῦ καταστήματος ἰσχύουσιν αἱ περὶ δημοσίων προσόδων κείμεναι διατάξεις τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 8. Τὰ εἰς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου διαλαμ-

βανόμενα, γαῖαι, κτήνη καὶ σκεύη, θέλουν παραδοθῆ εἰς τὸ ἱπποφόρβιον ἅμα ἐκδοθῆ ὁ παρὼν νόμος.

Τῆς διατάξεως ταύτης ἐξαιροῦνται διακόσια στρέμματα γαιῶν, τρία ζεύγη φοράδων, καὶ ἓν ζεῦγος ἡμιόνων, τὰ ὁποῖα θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον ὡς ἀναγκαῖα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Αὐγούστου 1856, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 26 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος ἑτέρου τῶν γραμματέων Κυρίου Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Δ. Χατζίσκον, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὴν ὡς ἐξῆς ἔχουσαν ἔκθεσιν πρὸς τὴν Γερουσίαν περὶ διορθώσεως γραφικοῦ τινος λάθους παρεισρυσάντος εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν ἕδρων καὶ τῆς ἕδρας τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου. Ἐν τῷ §. 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου λέγεται « ἐν τῷ 42 ἄρθρῳ τοῦ ἄρτι μνημονευθέντος νόμου » ἐν ᾧ οὐδεὶς νόμος ἀνωτέρω ἐμνημονεύθη, καθόσον τὸ ἄρθρον 1 κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ ὑπουργείου, ἐν ᾧ ἀνεφέρετο ὁ νόμος, μετεβλήθη εἰς ἄρθρον 2· διὰ ταῦτα ἡ εἰρημένη φράσις πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ ἤδη διὰ τῆς ἑξῆς « ἐν τῷ 42 ἄρθρῳ τοῦ ΣΞΒ' νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853 ».

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Εἰς τὰς τροποποιήσεις, τὰς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθείσας εἰς τὸ περὶ προξενικῶν βαθμῶν καὶ τῆς ἕδρας τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου νομοσχέδιον παρεισέρρησε γραφικόν τι λάθος τοῦ ὁποίου ἐξαιτοῦμαι ἤδη τὴν διόρθωσιν.

Ἐν τῷ 2 §. τοῦ 1 ἄρθρου λέγεται « ἐν τῷ 42 ἄρθρῳ τοῦ ἄρτι μνημονευθέντος νόμου » ἐπειδὴ ἀνωτέρω οὐδεὶς νόμος ἀναφέρεται, τὸ δὲ πρῶτον αὐτὸ ἄρθρον ἦτο δεύτερον εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, καὶ διὰ τοῦτο ἐποιεῖτο μνεία τοῦ νόμου, περὶ οὗ ἐγένετο λόγος ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, ἡ εἰρημένη φράσις πρέπει ἤδη ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς ἑρεξῆς « ἐν τῷ 42 ἄρθρῳ τοῦ ΣΞΒ' νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853 ».

Προκειμένου λόγου περὶ διορθώσεως ἁπλοῦ γραφικοῦ λάθους, οὐδόλως τὴν ἔννοιαν τοῦ νομοσχεδίου ἐπηρεάζοντος, πέπεισμαι ὅτι τὸ Σεβαστὸν τοῦτο σῶμα θέλει ἐγκρίνει τὴν διόρθωσιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν διόρθωσιν τῆς φράσεως ταύτης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἑξῆς νομοσχέδιον περὶ συστάσεως σχολείων ἱερατικῶν, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ὑποβάλλω, Κύριοι, εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων συζητηθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ ἱερατικῶν σχολείων.

Τοὺς λόγους, οἵτινες προεκάλεσαν τὴν σύνταξιν αὐτοῦ τοῦ νομοσχεδίου, ἐξηγηθέντας ἤδη εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, κρίνων περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἐνταῦθα, ἀρκοῦμαι νὰ ἐπισυνάψω ὧδε ἔκτυπά τινα αὐτῆς, συνυποβάλλων καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς ΙΔ' βουλευτικῆς συνεδριάσεως.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἵνα ἐκτιμῶντες τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σχολείων, λάβητε ὑπ' ὄψιν σπουδαίαν καὶ ἐπιψηφίσητε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ἀθήνησι τῇ 31 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.
Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τὴν 13 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Συνιστῶνται σχολεῖα ἱερατικά, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκπαιδεύονται οἱ προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὴν διακονίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τούτοις γίνονται δεκτοὶ καὶ ὅσοι τῶν ἤδη τεταγμένων εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν κλῆρον εἰσὶ δεκτικοὶ μαθήσεως.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ αἱ ἕδραι τῶν σχολείων τούτων προσδιορισθήσονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 2. Τὰ σχολεῖα ταῦτα τίθενται ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 3. Ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων ἔχει μαθητὰς, οὔτε τῶν δέκα ἐλάττους, οὔτε τῶν τεσσαράκοντα πλείους, ἐντὸς αὐτοῦ κατοικοῦντας καὶ κοινοβιακῶς ζῶντας.

Καθόσον δὲ ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὰ τὰ σχολεῖα θέσεις κεναὶ, προτιμῶνται οἱ ἱερόπαιδες ἐν ἰσότητι τῶν λοιπῶν περιστάσεων.

Ἄρθρον 4. Ἵνα γένῃ τις δεκτὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς σχολείοις ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι·

α) Ἕλλην, τέκνον γονέων τοῦ Ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ δόγματος.

β) Ἔχων ἡλικίαν οὔτε κατωτέραν τῶν δεκαπέντε οὔτε ἀνωτέραν τῶν δεκαοκτὼ ἐτῶν.

Κατὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη γίνονται δεκτοὶ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ μαθηταὶ ὑπερβάντες τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

γ) Ὑγιὴς καὶ ἀρτιμελὴς τὸ σῶμα, εὐφυὴς δὲ τὸν νοῦν καὶ χρηστοήθης.

δ) Νὰ φέρῃ ἀπολυτήριον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῆς πατρίδος του, ἢ ἐὰν ἐκεῖ δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτον σχολεῖον, νὰ γνωρίζῃ τοὐλάχιστον ν' ἀναγινώσκῃ ἐλευθέρως καὶ νὰ γράφῃ, καὶ

ε) Νὰ παράσχῃ διὰ τῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων αὐτοῦ ἐγγύησιν ἀξιόχρεων, ὅτι ἐὰν μετὰ τὴν ἐκπαίδευσίν του, καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ὁριζομένην ἡλικίαν, μεταμεληθεὶς δὲν θελήσῃ νὰ χειροτονηθῇ ἱερεὺς ἔγγαμος ἢ ἄγαμος, ἢ ἐὰν ἀποβληθῇ τοῦ σχολείου, θέλει ἀποδίδει πᾶσαν τὴν διὰ τὰ δίδακτρα αὐτοῦ γενομένην δαπάνην, πρὸς ἀπότισιν τῆς ὁποίας ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καθυστερούντων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς προμνησθείσας περιπτώσεις, ἤτοι τὴν τῆς μεταμελείας ἢ τὴν τῆς ἀποβολῆς, ὑπόκειται καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ στρατευσίμου κατὰ τὸν νόμον.

Ἐξαιροῦνται δὲ οἱ ἐξ ἀσθενείας ἐπαγούσης ἀνικανότητα, ἢ ἐξ ἄλλης τινός, αἵτινες ἐπελθούσης, φυσικῆς ἐλλείψεως κωλυόμενοι.

Ἄρθρον 5. Εἰς ἕκαστον τῶν ἱερατικῶν σχολείων διορίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος δύω ἢ καὶ πλείονες διδάσκαλοι ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἱερωμένων, ἐν δὲ ἀνάγκῃ δύνανται νὰ ὦσιν οἱ διδάσκαλοι καὶ μοναχοὶ ἢ λαϊκοί, μεμαρτυρημένοι ἐπὶ ἀρετῇ καὶ ἱκανότητι.

Διορίζονται προσέτι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἷς ἕκαστον σχολεῖον εἷς ἐπιστάτης καὶ εἷς ἢ πλείονες, κατὰ τὴν ἀνάγκην, ὑπηρέται.

Καὶ οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ ἐπιστάται καὶ οἱ ὑπηρέται λαμβάνουσι τὸν διὰ τοὺς ὁμοιοβαθμίους αὐτῶν νενομισμένον μισθὸν κατὰ μῆνα, ἐκ τῶν πόρων τῶν ἐν τῷ 7 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζομένων.

Ἄρθρον 6. Εἰς ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων διορίζεται ἐφορευτικὴ ἐπιτροπή, συγκροτουμένη ἐκ 5 μελῶν, καὶ ἔχουσα καθῆκον νὰ φροντίζῃ περὶ πάντων ὅσα τείνουσιν εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐν αὐτῷ μαθητευομένων.

Τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει διαρκῶς ὁ ἀρμόδιος ἐπίσκοπος· τὰ λοιπὰ τέσσαρα μέλη λαμβάνονται κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν μᾶλλον εὐπαθῶν κληρικῶν καὶ ἐξ ἐναρέτων λαϊκῶν, προτεινόμενα μὲν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπισκόπου συνεννοουμένου μετὰ τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου, ἐγκρινόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρον 7. Ἐκτὸς τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων διὰ τὴν ἐνδυμασίαν καὶ διὰ τὴν διατροφὴν τῶν μαθητῶν, ἅτινα ἐν τῇ ἀρχῇ παντὸς ἔτους ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσιν οἱ γονεῖς, οἱ συγγενεῖς ἢ κηδεμόνες, ἑκάστου αὐτῶν, ἅπαντα τὰ λοιπὰ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἱερατικῶν σχολείων ἀναλώματα γίνονται ἐκ τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν εἰδικῶς ταμιευθησομένου πόρου κατὰ τὰ ἑξῆς·

α) Ἐξ ἐτησίας τακτικῆς συνεισφορᾶς, ἣν ὅλων τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ διατρεφομένων μοναστηρίων κατὰ λόγον τῶν ἐσόδων ἑκάστου, ἥτις ἐγκρίνεται διὰ Βασ. Διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου μοναστηριακοῦ συμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β) Ἐκ προαιρετικῶν συνεισφορῶν τῶν Σ. ἐπισκόπων, τοῦ κλήρου καὶ τῶν χριστιανῶν.

γ) Ἐκ τοῦ τόκου τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου γενομένων καὶ γεννησομένων ἀπὸ εὐσεβεῖς δωρεῶν ἢ κληροδοτημάτων, τῶν ὁποίων τὸ κεφάλαιον μενεῖ εἰς τὸ διηνεκὲς ἄθικτον.

Ἄρθρον 8. Τὰ οὕτω συναγόμενα χρήματα κατατίθενται ἐπὶ τόκῳ εἰς μίαν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τραπεζῶν, ἐπιμελείᾳ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς διοριζομένης διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος καὶ ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη λαμβάνει παρὰ τῆς Τραπέζης κατὰ μῆνα τὴν ποσότητα ὅση ἀρκεῖ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν σχολείων καὶ δαπανᾷ αὐτὴν ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου, εἰς ὃ δίδει κατ' ἔτος λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς κατὰ τοὺς συνήθεις λογιστικοὺς τύπους.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος. Μόνον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου αὐτῆς καὶ τοῦτο κατὰ λόγον τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν της, δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιορίσῃ ὅσην ποσότητα κρίνῃ ἀρκοῦσαν διὰ τοιαύτην ἀνάγκην.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν τύπωσιν αὐτῶν, καὶ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀπαγγείλαντος ἀκολούθως τοῦ Κ. προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν νομοσχέδιον, κατὰ συνέπειαν θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ν. Μαυρομμάτη καὶ Κ. Προβιλεγγίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰω. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημ. Λ. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2, 3, 4 καὶ 5 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης	

Ἔστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 16 Αὐγούστου ε. ε.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ μαιευτικοῦ σχολείου, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ν. Μαυ-

ρημάτη καὶ Κ. Προβιλεγγίου ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ μαιευτικοῦ σχολείου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναστάσιος Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Παναγ. Ἀιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνς. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν γίνεται ἐπίσης παραδεκτὸν διὰ ψήφων

27 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ μαιευτικοῦ σχολείου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Παναγιώτης Ἀιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης	Ν	Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἔστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 16 Αὐγούστου 1856.

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ ἐκ Θήρας ἐξαγομένου οἴνου, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς· μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς προτίθεται αὕτη εἰς ψηφοφορίαν, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν

ἐπίβλεψιν τῶν ὑπηρεσιῶν ΚΚ. Γ. Παπαηλιοπούλου καὶ Ι. Σταίκου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ ἐκ Θήρας ἐξαγομένου οἴνου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος		Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιαννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης	Ν	Ἀντών. Κριεζῆς	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτριος Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Ηρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Σταίκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Δημήτριος Χριστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικολ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Παναγ. Λυδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λυδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Λαρεωΐτης	Ν	Σπῦρος Μῆλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμιδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. πρωθυπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ἡ προτεινομένη τροπολογία ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου, καταιόνει περὶ πλέον τῶν νόμιμων τοῦτον κατὰ τὴν ἐφαρμογήν του· σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἐπιβολὴ φόρου εἰς τρόπον ἀποσβέννυντα τὸ χρέος ἐντὸς ἑνὸς ἔτους, ἡ τροπολογία περιστέλλουσα τὸν φόρον τοῦτον, καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους τούτου, ὅπερ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ καταπέτρωμα, καθίσταται ἔτι πλέον καθ' ὁμολογούμενον εἰς ζῆνον.

Προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς φόρου τακτικοῦ, ἐννοῶ ὅτι πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ προηγηθῇ γνωμοδότησις τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν συμβουλίων· ἀλλ' ἤδη πρόκειται περὶ ἐπιβολῆς ἐκτάκτου φορολογίας πρὸς θεραπείαν ἀνάγκης λίαν ἐκτάκτου· καὶ τῷ ὄντι ἡ φορολογία αὕτη τίθεται πρὸς ἀπόσβεσιν χρέους προερχομένου ἀπὸ τὴν ζημίαν τὴν ὁποίαν ἀνέδειξεν ὁ καταναγκαστικῶς καὶ εἰς πρόληψιν σιτοδείας ληφθεὶς σῖτος· ἡ ἀνάγκη ἡ προκαλέσασα τὴν τοιαύτην προμήθειαν σίτου ἦτο ἐπαρχιακὴ σχεδὸν, καὶ οὐχὶ δημοτική, καθὼ δὲ ἀναφέρεται καὶ ἐν τῇ ἐκθέσῃ τῇ συνοδευούσῃ τὸ νομοσχέδιον μόνον ὁ δῆμος Οἴας δὲν ἔλαβε σῖτον, ἐπὶ λόγῳ ὅτι οἱ κάτοικοι αὐτοῦ δὲν εἶχον ἀνάγκην σιτηρῶν, οἱ δῆμοι δὲ Θήρας, Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου πρὸς ἀποσόβησιν τοῦ ἐπαπειλοῦντος τοὺς κατοίκους τῆς νήσου κινδύνου τῆς σιτοδείας ἔλαβον τὸν σῖτον· καὶ ἂν πραγματικῶς ὁ δῆμος Οἴας δὲν εἶχεν ἀνάγκην σίτου κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ ἐπρεπεσθῇ κατόπιν ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τοὺς λοιποὺς τῆς νήσου δήμους σιτοδείαν· δὲν ἠξεύρω ἂν οἱ κάτοικοι τῶν ἄλλων δήμων ἤθελον ἀρήσει τοὺς κατοίκους Οἴας νὰ τρώγωσιν ἀπαθῶς καὶ ἀνέτως τὸν σῖτόν των, ὅταν ἡ λοιπὴ νῆτος ἐστερεῖτο σιτηρῶν· αἱ ἀρχαὶ ἀποφασίσασαι νὰ παρεμποδίσωσι τὸ πλοῖον ἀπὸ τῶν εἰς Μασσαλίαν πλοῦν αὐτοῦ, εὑρίσκοντο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀγοράσωσιν ὁλόκληρον τὸ φορτίον πλέον, διότι ὁ πλοίαρχος δὲν συγκατετίθετο εἰς τὴν παραχώρησιν μέρους τινός· οἱ δῆμοι Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου ἔλαβον τὸν ἀναγκαιοῦντα αὐτοῖς σῖτον καὶ τὸν ἐπλήρωσαν· ἀλλ' ὁ δῆμος Θήρας, ἐπειδὴ τὸ περισσεῦον τοῦ σίτου ἐπωλήθη εἰς κατωτέραν τιμὴν διὰ τὴν ἔκπτωσιν τῆς τιμῆς πλέον τῶν σιτηρῶν, ὑπέστη ζημίαν δραχ. 8,119 24|00. Ἐπειδὴ ἡ ζημία αὕτη τοῦ δήμου Θήρας προέρχεται ἀπὸ τὸ περισσεῦον τοῦ σίτου, τὸν ὁποῖον εἰς πρόληψιν τῆς σιτοδείας τῆς νήσου ἔλαβεν, ἐπειδὴ οἱ δύω δῆμοι Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου ἔλαβον σῖτον, ὁ τῆς Οἴας δὲ δῆμος καὶ ἂν ἀπεποιήθη νὰ λάβῃ οὐχ' ἧττον ὅμως ὠφελήθη ἐμμέσως ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ σίτου τούτου τοῦ προλαβόντος τὰ δεινὰ τῆς σιτοδείας, εἶναι δίκαιον ν' ἀπαλλαγῇ ὁ δῆμος Θήρας διὰ τὴν ζημίαν ταύτην διὰ τῆς ἐπιβαλλομένης φορολογίας ἐπὶ τοῦ οἴνου τοῦ ἐκ τῆς νήσου ἐξαγομένου, καὶ τῆς ζημίας πρέπει νὰ μετάσχωσιν ἅπαντες οἱ ἐκ τῆς προλήψεως τῆς σιτοδείας ὠφεληθέντες, τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον ὁ δῆμος Θήρας ἀδυνατεῖ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους τούτου, τὸ ὁποῖον ἀνάγκη εἶναι νὰ ἀποδοθῇ ὅσον ἐνεστι ταχύτερον, καὶ μάλιστα

καθόσον ὀφείλεται εἰς ἔμπορον ὑπήκοον φίλης καὶ εὐεργετίδος δυνάμεως. Ἡ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς ματαιόνει τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου, διότι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἔλεγχος, ἐπομένως ἐὰν ἐξαιρεθῇ τῆς φορολογίας ὁ οἶνος τοῦ δήμου Οἴας, τότε θέλουσιν ἐξάγεσθαι οἱ οἶνοι ἅπαντες τῆς νήσου ἀφορολόγητοι ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι προέρχονται ἀπὸ τὸν δῆμον Οἴας, καὶ ἡ ἐξέλεγξις εἶναι δύσκολος διὰ νὰ μὴ εἴπω ἀδύνατος· ὥστε καὶ μόνος οὗτος ὁ λόγος ἤρκει ἴσως πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου ἐφ' ὅλων τῶν ἐξαγομένων οἴνων, ἄνευ διακρίσεως τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς των. Ἡ ζημία τοῦ δήμου Οἴας ὡς ἐκ τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου θέλει εἶσθαι τὸ πολὺ χιλίων δραχμῶν· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ συνδράμῃ εἰς ἄλλας ἀνάγκας τοῦ δήμου τούτου διὰ τῶν ἄλλων δήμων, καὶ οὕτως ἀποζημιώσῃ αὐτὸν ἀπὸ τὴν ζημίαν τὴν εἰς αὐτὸν προερχομένην ἐκ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ προκειμένου φόρου. Διὰ τοὺς λόγους τούτους παρεκάλεσε τὴν μὲν ἐπιτροπὴν ἵνα ἀποσύρῃ τὴν γνώμην της περὶ τροπολογίας τοῦ νομοσχεδίου, τὴν δὲ Γερουσίαν ἵνα παραδεχθῇ τὸ νομοσχέδιον ὅπως ἔχει.

Ἐνταῦθα δύω τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Σπῦρος Μήλιος καὶ Π. Λιδωρίκης ἀναστάντα ἀπέσυραν τὴν γνώμην των περὶ τροπολογίας τοῦ νομοσχεδίου.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν. Ἠσθάνθην μεγίστην εὐχαρίστησιν ὅταν εἶδον παμψηφεὶ παραδεχομένην τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, προοιωνίσθην ὅτι ὑπάρχει διάθεσις ἵνα ἐξευρεθῇ ὁ καταλληλότερος τρόπος πρὸς πληρωμὴν τοῦ ὀφειλομένου χρέους· ἡ πληρωμὴ τοῦ χρέους τούτου δὲν εἶναι ἐκουσία ἀλλὰ καταναγκαστική· καὶ ἡ Κυβέρνησις χρέος ἔχει νὰ καταναγκάζῃ τοὺς δήμους πρὸς ἐξόφλησιν τοιούτων χρεῶν, ὥστε κατὰ τοῦτο δὲν συμφωνῶ μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς, θεωρούσης τὴν φορολογίαν ταύτην ἐκουσίαν καὶ οὐχὶ καταναγκαστικήν. Ἤδη πρόκειται νὰ συζητηθῇ ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους· τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου ἐπιβάλλει πρὸς τοῦτο φόρον λεπτῶν 20 ἐφ' ἑκάστης βαρέλας οἴνου ἐξαγομένου ἀπὸ τὴν νῆσον Θήραν· δηλ. ἐπιβάλλει φόρον ἐφ' ὅλων τῶν ἐξαγομένων οἴνων ἀπὸ τὴν νῆσον, ποὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους τοῦ δήμου Θήρας τοῦ προερχομένου ἀπὸ τὸν ἐν καιρῷ σιτοδείας ληφθέντα σῖτον· ὁ δῆμος Θήρας τῇ συναινέσει τῶν δήμων Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου ἔλαβεν ἓν μέρος σίτου ἀπὸ τὸ παρεμποδισθὲν τοῦ διάπλου του πλοῖον, ὅπως ἔλαβον καὶ οἱ δῆμοι Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου· καθ' ἃ δὲ σήμερον ἐπληροφορήθην ἀπό τινα τῶν βουλευτῶν τῆς Θήρας ἀνήκοντα μάλιστα εἰς τὸν ἰδίως δῆμον τῆς Θήρας, οἱ δύω δῆμοι ὁ τῆς Καλλίστης καὶ τοῦ Ἐμπορίου ἐπλήρωσαν τὴν ζημίαν τῆς ἀξίας τοῦ παρ' αὐτῶν ληφθέντος σίτου, ὅστις μάλιστα ἐλογίσθη κατὰ τὴν τρέχουσαν τιμὴν οὐχὶ ἐν τῇ Θήρᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ Μασσαλίᾳ, διὰ τὴν ὁποίαν ἦτο προωρισμένος· μόνος ὁ δῆμος Θήρας δὲν ἐπλήρωσεν οὔτε τὸ ἀντίτιμον τοῦ σίτου οὔτε τὴν προκύψασαν ζημίαν. Εἶναι ἄδικον εἰς τὴν ζημίαν τοῦ ὑπὸ τοῦ δήμου Θήρας καὶ πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἰδίου δήμου ληφθέντος σίτου νὰ συμμετάσχωσι καὶ οἱ δῆμοι Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου, οἵτινες ἐπλήρωσαν ἤδη τὴν ζημίαν τοῦ παρ' αὐτῶν ληφθέντος σίτου, καὶ ἔτι μᾶλλον ἄδικον νὰ συμμετάσχῃ ὁ δῆμος Οἴας, ὅστις ἀπεποιήθη νὰ λάβῃ σῖτον. Ὁ Κ. πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρήσωμεν τὸ δίκαιον ἀπολύτως καὶ μεμονωμένως, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ μέτρον τῆς καταναγκαστικῆς ἀγορᾶς ἐθεράπευσε γενικωτέραν ἀνάγκην, καὶ ὅτι τὸν προκείμενον φόρον πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὡς φόρον ἐπαρχιακόν· ἂν καὶ πολλὰς ἔχω ἀμφιβολίας, ἄσμενος ὅμως ἤθελον παραδεχθῇ τὸν φόρον ὡς ἐπαρχιακόν, ἂν οὗτος ἐπεβάλλετο διὰ πράξεως τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, καὶ τότε ἔπρεπε νὰ ἐπιβληθῇ πάλιν ὁ φόρος οὐχὶ εἰς τέσσαρας δήμους τῆς ἐπαρχίας, ἀλλ' εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, εἰς τὴν νῆσον δηλ. Ἀμοργὸν καὶ Ἴον ἀπαρτιζούσας μέρος τῆς ἐπαρχίας Θήρας· ἀλλ' ἡ πλειοψηφία τῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας εἶναι κατὰ τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς ἀγορᾶς τοῦ σίτου· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει πρᾶξις τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου γνωματεύουσα ὑπὲρ τῶν συνδρομῶν τοῦ δήμου Θήρας· ὥστε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἔχει νομικὴν ὑπόστασιν. Κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον ἕκαστον δημοτικὸν συμβούλιον δὲν δύναται νὰ ἀποφασίσῃ πέραν τῶν ὁρίων τοῦ δήμου του· ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον λέγει ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Θήρας νὰ ἐπιβάλῃ φόρον ἐπὶ τῶν οἴνων τῆς νήσου Θήρας εἰς τέσσαρας δήμους διῃρημένης· τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀνατρεπτικώτατον ὅλων τῶν ὀρθῶν καὶ οὐσιωδεστάτων ἀρχῶν τοῦ δικαίου καὶ τῆς νομοθεσίας μας· ἀντίκειται δὲ ἄλλως εἰς αὐτὸ τὸ Σύνταγμα λέγον ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των. Ἀνάγκη διὰ τοῦτο νὰ συγκατατεθῇ ὁ Κ. πρωθυπουργὸς εἰς τὸ νὰ παραδεχθῇ τὸν καταλληλότερον τρόπον πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους, διότι ὁ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου προτεινόμενος ἔχει πολλὰς στρεβλὰς ὄψεις· ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ νόμιμον εἶναι ὀρθοτάτη·

κατὰ τὸ σκόπιμον ὅμως δὲν εἶναι τόσον ἐπιτυχὴς· διότι περιοριζομένου τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν οἴνων τῶν παραγομένων ἀπὸ τὸν ἰδίως δῆμον Θήρας, δὲν δύναται νὰ ἀποζημιωθῇ ὁ ἔμπορος· διότι ὁ φόρος οὗτος δὲν ἀρκεῖ πλέον ἐπιβαλλόμενος μόνον δι' ἓν ἔτος· ἴσως ἤρκει δι' ἓν ἔτος ὁ φόρος οὗτος, ἀλλ' ἐκτεινόμενος ἐφ' ὅλων ἀδιακρίτως τῶν ἐξαγομένων οἴνων ἐκ τῆς Θήρας. Ἄλλως τε ἡ φορολογία τοῦ οἴνου τῶν δήμων Θήρας μόνον κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καθίσταται ἀνεκτέλεστος, διότι ὁ τελώνης δὲν δύναται νὰ διακρίνῃ πόθεν παρήχθη ὁ οἶνος, καὶ κατὰ τοῦτο πάλιν ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ἐπιτυχής. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἐσκέφθην ἐπὶ πολὺ πρὸς ἐξεύρεσιν τρόπου τινὸς καταλληλου· ὁ πρακτικὸς μόνον τρόπος εἶναι, ἀφ' οὗ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν καταναγκαστικὴν ἀγορὰν οἱ τρεῖς δῆμοι, δηλ. ὁ τῆς Θήρας, τῆς Καλλίστης καὶ τοῦ Ἐμπορίου, εἰς αὐτοὺς νὰ ἐπιβληθῇ ἡ φορολογία, ἂν ὅμως οἱ δῆμοι Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου δὲν ἐπλήρωσαν ἄλλην ἐκ τοῦ σίτου τούτου ζημίαν, εἰς δὲ τὸν δῆμον Οἴας νὰ μὴ ἐπιβληθῇ οὐδεὶς φόρος· ἐπειδὴ δὲ εἶναι δυσδιάκριτος ἡ φορολογία ἐπὶ τοῦ οἴνου, ὅταν ἐξαιρεθῇ τῆς φορολογίας ὁ δῆμος Οἴας, τὸ καταλληλότερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἐπιβληθῇ φόρος ἄμεσος ἐπὶ τῶν ἀμπέλων. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον γνωρίζει ποῖον ποσὸν φορολογίας τῶν ἀμπέλων ἕκαστος δῆμος χορηγεῖ· ἐπὶ τῇ ἀναλογίᾳ τοῦ ποσοῦ τούτου ἂς ἐπιβληθῇ καὶ ὁ ζητούμενος φόρος δι' ἓν ἔτος, ἐὰν δὲν ἤθελεν εἶσθαι βαρύς. Ἀλλ' ἂν οἱ δῆμοι Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου ἐπλήρωσαν τὴν ἐκ τοῦ σίτου προελθοῦσαν ζημίαν, ὁ φόρος εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβληθῇ μὲν εἰς μόνον τὸν δῆμον Θήρας ἐπί τινα ἔτη, διὰ νὰ μὴ καθίσταται βαρὺς, ἀλλὰ νὰ δοθῇ συγχρόνως ἄδεια εἰς τὸν δῆμον Θήρας νὰ ἐνεργήσῃ δάνειον ἐπὶ τῇ ἐνεχειριάσει τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου, πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους τοῦ ἀπὸ τὴν ζημίαν τοῦ σίτου προελθόντος.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν. Λυποῦμαι διότι δὲν θέλω συμφωνήσει ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρὸς τὸν ἔντιμον προλαλήσαντα, οὗτινος σέβομαι τὰς τε θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς γνώσεις· προκειμένου περὶ ἐκτάκτων ἀναγκῶν, ἐπὶ παραδείγματι σιτοδείας καὶ τῶν προλήψεων τῶν ἐκ ταύτης προερχομένων δεινῶν, διακινδυνευόντων πολλάκις τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ αὐστηρὸν δίκαιον, ἐντεῦθεν καὶ ἀναγκαστικαὶ ἀγοραὶ τῶν σίτων ἐνεργοῦνται πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν κακῶν τῆς σιτοδείας, καὶ ἄλλα ἐξαιρετικὰ μέτρα λαμβάνονται, ἅτινα ἀντίκεινται εἰς τὴν αὐστηρότητα τοῦ δικαίου

ὅπως ἀντίκειται εἰς τὸ αὐστηρὸν δίκαιον καὶ ἡ πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος τοῦ νὰ ἐπιβληθῇ ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν οἴνων τῶν δήμων οἵτινες ἔλαβον σῖτον· καθόσον ἐνδέχεται καὶ οὕτω νὰ πληρώσωσι περισσότερον φόρον ἐκεῖνοι οἵτινες ἔλαβον ὀλιγώτερον σῖτον, καὶ ἀπορῶ πῶς δὲν προέτεινε νὰ ἐπιβληθῇ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ψυχῶν καὶ οὐχὶ τοῦ οἴνου· καὶ καθὰ ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ ἀναφέρει καὶ καθὰ πρὸ μικροῦ ἀνέφερεν ὁ Κ. πρωθυπουργός, οἱ δῆμοι Καλλίστης Ἐμπορίου καὶ Θήρας συνεφώνησαν πρὸς ἀποσόβησιν τῶν δεινῶν τῶν ἀπειλούντων τοὺς κατοίκους τῆς νήσου ἐὰν ἐπήρχετο σιτοδεία νὰ ἀγοράσωσι καταναγκαστικῶς τὸν σῖτον, ὁ δῆμος τῆς Οἴας ἔπρεπε νὰ συμφωνήσῃ καὶ οὗτος, διότι ἄλλως ἐὰν ἐπήρχετο σιτοδεία, δὲν ἦτο δυνατὸν ὁ δῆμος οὗτος νὰ μένῃ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὰ δεινὰ καὶ τὰς συνεπείας ταύτης. Προτείνω ὅθεν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει, διὰ νὰ δώσωμεν ἓν παράδειγμα εἰς τοὺς δήμους, νὰ μὴ κατακυριεύωνται τόσον ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἀτομικότητος, ἀλλὰ νὰ σπεύδωσιν εἰς πρόληψιν τῶν γενικωτέρων συμβαμάτων, καθόσον ταῦτα ἐπεκτεινόμενα ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ ἐπηρεάσωσι καὶ τὴν ἀτομικότητα τῶν δήμων.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἡ ἐπιβολὴ εἰδικοῦ φόρου εἰς δήμους ἄνευ τῆς προτάσεως τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν συμβουλίων εἶναι καὶ παράνομος καὶ ἄδικος· ἡ πρότασις δὲ ἑνὸς δημοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου εἰς τοὺς παρακειμένους δήμους δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐπιφάνειαν νομιμότητος· ἐπὶ τοῦ προκειμένου τρεῖς δῆμοι ἔλαβον σῖτον, ὁ τέταρτος δῆμος δὲν ἔλαβε, οἱ δύω ἐκ τῶν λαβόντων τὸν σῖτον δήμων ἐπλήρωσαν τὸ τῆς ζημίας ἀνάλογον, ὁ τρίτος δῆμος δὲν ἐπλήρωσε τὴν ζημίαν, τίνι δικαιώματι νὰ ὑποχρεώσωμεν τοὺς δύω δήμους τοὺς πληρώσαντας τὴν ζημίαν τοῦ παρ' αὐτῶν ληφθέντος σίτου, καὶ τὸν ἄλλον δήμον ὅστις δὲν ἔλαβε διόλου σῖτον νὰ συμμετάσχωσι τῆς ζημίας τοῦ δήμου Θήρας; τίνι προφάσει δυνάμεθα νὰ ὑποχρεώσωμεν αὐτοὺς τοὺς καλῆς πίστεως δήμους, οἵτινες ἐπλήρωσαν τὴν ζημίαν τοῦ ἀναλόγου των, διὰ νὰ συντρέξωσι καὶ εἰς τὴν ἐξόφλησιν τῆς ζημίας τοῦ δήμου Θήρας, ὅστις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κακῆς πίστεως, διότι δὲν ἐπλήρωσε τὸ χρέος του; Τὸ κατ' ἐμὲ μέτρον τοιοῦτον ἤθελεν εἶσθαι παράνομον καὶ ἀσυνείδητον. Συμφωνῶ ὅτι ὁ ἔμπορος, εἴτε ξένος εἴτε ἐγχώριος εἶναι, ἀδιαφορῶ, πρέπει νὰ πληρωθῇ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξευρεθῇ ὁ καταλληλότερος τρόπος πρὸς τοῦτο, καὶ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωνται διὰ τῆς φορολογίας οἱ βιώται τῶν δήμων, οἵτινες

ἢ δὲν ἔλαβον σῖτον, ἢ ἂν ἔλαβον ἐπλήρωσαν αὐτὸν καὶ τὰς ζημίας του.

Ἀπήντησέ τις τῶν προλαλησάντων ὅτι ἤθελε συμφωνήσει πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ἂν ὁ δῆμος τῆς Θήρας ἐλάμβανεν ὅπως καὶ οἱ δῆμοι Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου τὸν ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ σῖτον μόνον. Ἀλλ' ὁ δῆμος Θήρας εὑρέθη ἠναγκασμένος νὰ λάβῃ πλέον τοῦ ἀναγκαιοῦντος αὐτῷ σίτου, διότι ὁ πλοίαρχος δὲν συγκατετίθετο νὰ παραχωρήσῃ μέρος τοῦ φορτίου, εἰμὴ ὁλόκληρον τὸ φορτίον· ὡς ἐκ τοῦ πλεονάζοντος δὲ τούτου σίτου ἐπῆλθεν αὐτῷ ἡ ζημία, καὶ ἐπειδὴ τὸ πλεόνασμα τὸ ἔλαβε μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ πορισθῇ σῖτον διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ τῆς νήσου, εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβαρύνῃ ἡ ζημία αὕτη τοῦ πλεονάσματος ὁλόκληρον τὴν νῆσον, καὶ οὐχὶ μόνον τὸν δῆμον Θήρας.

Προσέθηκεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός. Πρόκειται περὶ τῆς ζημίας τῆς προελθούσης ἐκ τοῦ περισσεύματος τοῦ φορτίου, τὸ ὁποῖον εὑρέθη ἠναγκασμένος νὰ κρατήσῃ ὁ δῆμος Θήρας, καὶ τοι δὲν εἶχεν ἀνάγκην αὐτοῦ. Δὲν εἶναι ἀκριβὲς ὅτι οἱ δῆμοι Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου ἐπλήρωσαν τὸ ἀνάλογον τῆς ζημίας, ἐπλήρωσαν μόνον τὸν σῖτον, τὸν ὁποῖον ἔλαβον, ἤθελε δὲ εἶσθαι παραλογισμὸς νὰ τοῖς ἐπιβάλληται ἤδη φόρος πρὸς ἀπόσβεσιν τῆς ζημίας τοῦ δήμου Θήρας, ἂν οὗτοι εἶχον πληρώσει ἄλλην ζημίαν.

Ἐνταῦθα παρατηρήσαντός τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις, νὰ ζητηθῶσι δὲ πληροφορίαι περὶ τοῦ πόθεν προκύπτει ἡ ζημία αὕτη, ἐκ τοῦ περισσεύοντος σίτου, ὃν κατ' ἀνάγκην ἐκράτησεν ὁ δῆμος Θήρας, ἢ ἐκ τοῦ ληφθέντος σίτου διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ δήμου Θήρας. **Ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς** ἀντεπαρετήρησεν ὅτι ἂν ἡ ὑπόθεσις δὲν ἦτο κατεπείγουσα ἤθελε συγκατατεθῇ εἰς τὴν προτεινομένην πρὸς φωτισμὸν τοῦ σώματος ἀναβολήν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις κατεπείγει, αἱ ἐπίσημοι δὲ πληροφορίαι ἃς ἔχει τὸ ὑπουργεῖον βεβαιοῦσιν ὅτι οἱ δῆμοι Καλλίστης καὶ Ἐμπορίου ἐπλήρωσαν τὸν σῖτον τὸν ὁποῖον ἐπῆραν καὶ οὐχὶ ζημίαν, ἡ δὲ εἰς τὸν δῆμον Θήρας ἐπελθοῦσα ζημία προέρχεται ἐκ τοῦ περισσεύοντος σίτου τὸν ὁποῖον ὁ δῆμος ἔλαβε μόνον διὰ νὰ εὐκολύνῃ τὴν ἀναγκαστικὴν ἀποβίβασιν τοῦ φορτίου, φρονεῖ ὅτι πᾶσα ἀναβολὴ εἶναι περιττὴ καὶ ἴσως ἐπιζήμιος.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ἐξ ὅσων ἀνέγνων ἐν τῇ συνοδευούσῃ τὸ νομοσχέδιον ἐκθέσει, καὶ ἐξ ὅσων ἤκουσα, δὲν μένει ἀμφιβολία

ὅτι ἡ ζημία προῆλθεν ἐκ τοῦ μεριδίου τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ὁ δῆμος Θήρας· ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι προῆλθεν καὶ ἐκ τοῦ μεριδίου τῶν ἄλλων δύω δήμων, ποῖον δικαίωμα ἔχομεν νὰ ἐπιβάλλωμεν φόρον εἰς τὸν τέταρτον δῆμον τὸν τῆς Οἴας; Ἐν Ἑλλάδι μόνον ὁ δῆμος εἶναι μονὰς αὐτοδιοίκητος· καὶ ἂν παρουσιάσθη σύστημα διοικητικόν, εἶναι τὸ δημοτικόν. Ἐπαρχιακὸν σύστημα δὲν ὑπάρχει· καὶ διὰ τοῦτο ἐν Ἑλλάδι ἑκάστοτε ἐπέρχεται ἡ Κυβέρνησις πρὸς θεραπείαν ἐκτάκτων ἀναγκῶν δήμου ἢ καὶ ἐπαρχίας τινός. Οὕτω τὸ δημόσιον εἰς πρόληψιν τῆς σιτοδείας ἐπῆλθεν εἰς προμήθειαν τῶν σιτηρῶν, προμήθειαν ἥτις ἐκόμισεν ἑκατοντάδας χιλιάδας δραχμῶν εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ὅμως αἱ Ἀθῆναι μόνον καὶ ὁ Πειραιεὺς ὠφελήθησαν ἐκ τῆς προμηθείας ταύτης. Διὰ τί νὰ προέλθωμεν σήμερον εἰς νόμον ἐπαχθῆ ἐπιβάλλοντα φορολογίαν ὅπου δὲν πρέπει, πρὸς ἀπαλλαγὴν ἑνὸς δήμου ἀπὸ τοῦ χρέους του· καὶ ὁ δῆμος οὗτος εἶναι τάχα ἀποδεδειγμένως ἀνεχής, ὥστε νὰ προέλθωμεν εἰς νόμον τοιοῦτον; δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ ἐκτιμήσωμεν τὰς περιουσίας, ἀλλ' ἐν παράδῳ παρατηρῶ ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Θήρας ὑπερτεροῦσι κατὰ τὰς καταστάσεις τοὺς κατοίκους ὅλων τῶν ἄλλων δήμων. Οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ πληρωθῇ ὁ ἔμπορος ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ φορτίου τοῦ καταναγκαστικῶς ἀγορασθέντος· ἀλλ' ἂν εἶναι κατεπείγον, ἃς προκαταβληθῶσιν ἀπὸ τοῦ δημοσίου, καὶ ἃς εἰσπραχθῶσιν ἀπὸ τὸν δῆμον Θήρας, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ἡξεύρῃ τὸν τρόπον τῆς ἀποτίσεως τοῦ προκαταβλήματος, καὶ πρὸς τοῦτο δὲν εἶναι μάλιστα ἀνάγκη νόμου. Ἀναλογόν τι προκατάβλημα τὸ δημόσιον ἄλλοτε ἐνήργησε διὰ τὸν δῆμον Ὕδρας πρὸς ἐξόφλησιν χρέους τοῦ δήμου ἐκείνου. Ἄλλως τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι τερατῶδες καὶ δὲν δύναμαι νὰ ὑπερψηφίσω αὐτοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὅτι τὸ ἀναφερθὲν παράδειγμα τῆς Ὕδρας δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθόσον ἐκεῖνο προέρχεται ἀπὸ λείαν, καὶ τὸ δημόσιον ἐπλήρωνε τὸ προκατάβλημα ἀπέναντι τῶν ὅσα ἡ νῆσος Ὕδρα δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ δημοσίου, ἐνῷ ἐὰν παραδεχθῶμεν τοιαύτην ἀρχὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν θέλομεν κατορθώσει νὰ ἐπερχώμεθα εἰς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τῶν δήμων διὰ τῆς ἐπιβολῆς φόρου· ἐνέκεινε διὰ ταῦτα εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ **1** ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει.

Προκειμένου δὲ νὰ ψηφοφορηθῇ τὸ **1** ἄρθρον, παρετηρήθη ὅτι

πρὸ τῆς ψηφοφορίας τοῦ ἄρθρου πρέπει νὰ ψηφοφορηθῇ ἡ πρότασις ἡ γενομένη παρά τινος τῶν προαγορευσάντων, περὶ προκαταβολῆς ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου τῆς ζημίας, καὶ εἰσπράξεως αὐτῶν ἀπὸ τὸν δῆμον Θήρας· ὁ τὴν πρότασιν ποιήσας Γερουσιαστὴς προσέθηκεν ὅτι ἡ πρότασίς του αὕτη δὲν εἶναι ἀναγκαστική· ἀλλ' ὅτι δέχεται ἂν ἡ Κυβέρνησις θεωρῇ τὴν πρότασιν ὄχι τόσον κατάλληλον, νὰ ἀναβληθῇ ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν αὔριον πρὸς ἐξεύρεσιν ἄλλης καταλληλοτέρας.

Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Κ. Προέδρου ἡ Γερουσία δὲν παρεδέξατο τὴν ἀναβολὴν διὰ χειροτονίας, ἀλλὰ διὰ ἑτέρας χειροτονίας παρεδέξατο τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 2, 3, καὶ 4 ἐγένοντο δεκτὰ διὰ εἰδικῆς χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν τέλος καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 17 κατὰ ἑπτά, πρὸς δύω ἀρνηθέντας ψῆφον, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ ἐκ Θήρας ἐξαγομένου οἴνου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	.	Ἰωάννης Θεοτόκης	Ο
Ἀναγν. Δελιγιάννης	.	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης	.	Ἀθανάσιος Ἀνδρώπης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	.	Γεώργιος Δαρειώτης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπ. δὲν ἔχ. ψῆφ.		Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	.	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ο	Γκίκας Καρακατζάνης	Ο
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	.
Χαράλ. Παπαπολίτης	.	Ἀδάμ Δούκας	.
Ἰάκωβος Παζιμάδης	.	Δῆμος Κανελλόπουλος	.
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	.
Σπυρ. Τρικούπης	.	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ριχάρδος Τζιώρτζ	.	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	.
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	.	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ο
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	.	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ο	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	.	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	.

Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	.	Γεώρ. Δυοβουνιώτης	Ν
Δημήτριος Χατσίσκος	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ο
Δημήτριος Χρηστίδης	Ο	Ἰωάν. Οἰκονόμου	.
Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Ἀναστ. Σ. Χαρλάμπης	.	Ῥήγας Παλαμίδης	.
Παναγ. Λιδωρίκης δὲν ἔχ. ψῆφ.		Δημήτ. Λ. Κουντουριώτης	.

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 13 Αὐγούστου ε. ε.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὰ ἑξῆς νομοσχέδια·

α.) Νομοσχέδιον περὶ ἐπιμισθίων τῶν Δημοσίων ἰατρῶν μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιμισθίου τῶν δημοσίων ἰατρῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ψῆφισιν τῆς Γερουσίας τὸ ἐπισυνημμένον σχέδιον νόμου περὶ ἐπιμισθίου τῶν δημοσίων ἰατρῶν, συνοδευόμενον αὐτὸ μὲ τὴν ἑξῆς αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Τὸ ἄρθρον 30 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ ἀπαγορεύει τὴν ἀπονομὴν ἐπιμισθίου οἱουδήποτε, διὰ πᾶσαν πρόσθετον ὑπηρεσίαν ἄνευ ῥητοῦ περὶ τούτου νόμου. Τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ἐφαρμογή, γενομένη καὶ πρὸς τὴν δημοσίαν ἰατρικὴν ὑπηρεσίαν, ἐπέφερε, καὶ θέλει ἐπιφέρει πάντοτε ἀποτέλεσμα ἀντίθετον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νομοθέτου, τοὐτέστιν ἀντὶ τῆς προτιθεμένης οἰκονομίας, γίνεται πρόξενος δαπάνης ἀνωτέρας παρὰ τὴν γενομένην πρὸ τοῦ περιορισμοῦ τούτου, καὶ ἐνίοτε παρεμβάλλει προσκόμματα εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν. Ταῦτα καθίστανται καταληπτότερα ἐκ τῶν ἑξῆς.

Πολλὰ τῶν ὑγειονομείων τοῦ Κράτους στεροῦνται τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν ἀπαιτουμένου ἰατροῦ, καὶ τοῦτο χάριν οἰκονομίας. Ἡ δὲ ἰατρικὴ ὑπηρεσία ἀνετίθετο πρὸ τοῦ νόμου τούτου εἰς στρατιωτικοὺς ἰατροὺς σταθμεύοντας εἰς τὰς πόλεις, παρ' αἷς ὑπάρχουσι τὰ ὑγειονομεῖα ταῦτα. Ἐδίδετο δ' εἰς αὐτοὺς ἀντιμισθία ἴση περίπου τοῦ ἡμίσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένου μισθοῦ διὰ τὸν ὑγειονομικὸν ἰατρόν, καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐξεπληροῦτο μὲ τὴν αὐτὴν ἀκρίβειαν, μὲ τὴν ὁποίαν

καὶ εἰς τὸ ἔγον εἰδικὸν ἰατρὸν ὑγειονομεῖον. Μετὰ δὲ τὴν ἔκδοσιν τοῦ προκειμένου νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἔπαυσε τὴν χορηγίαν πάσης ἀντιμισθίας, ἀλλ' οἱ στρατιωτικοὶ ἰατροὶ ἀρνοῦνται τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, καὶ οὐδὲ δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τοῦτο.

Ἐντεῦθεν παρουσιάζεται καὶ ἀνάγκη τοῦ νὰ διορισθῶσιν εἰδικοὶ ἰατροὶ εἰς ἕκαστον ὑγειονομεῖον, καὶ νὰ χορηγηθῇ ὁλόκληρος ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένος μισθὸς, ἢ νὰ μένωσι πολλαὶ θέσεις κεναὶ, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον καὶ εἰς τὸ συμφέρον τῆς δημοσίου ὑγείας. Εἰς τινα μάλιστα ὑγειονομεῖα, εἰς ἀποκέντρους θέσεις κείμενα, ἀποβαίνει ἀδύνατος ὁ διορισμὸς εἰδικοῦ ἰατροῦ διὰ τὴν σμικρότητα τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένου μισθοῦ, τοῦ ὁποίου καὶ μόνου ὁ ἰατρὸς θέλει ἀπολαύει, μακρὰν κοινωνίας ἀνθρώπων εὑρισκόμενος, πρὸς δὲ ὑπάρχουσι θεραπευτήρια τοῦ Σπυροκώλου, τῶν ὁποίων οἱ ἰατροὶ λαμβάνουσι κατὰ τὸν νόμον μηνιαίας δραχμὰς **150**, ἡ δ' ὑπηρεσία αὐτοῦ δύνανται ν' ἀναπληρωθῇ μὲ τὴν αὐτὴν ἀκρίβειαν παρ' ἄλλων δημοσίων ἰατρῶν, ἐὰν χορηγηθῇ αὐτοῖς ἐπιμίσθιον **50** περίπου δραχμῶν κατὰ μῆνα. Τοῦτο δὲ πολλάκις πρὸ τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ ἔλαβε χώραν, καὶ ἤδη ἀποβαίνει ἀναπόφευκτον, ἀφοῦ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ε. ὡρίσθη ἡ παῦσις τῶν ἰατρῶν τῶν θεραπευτηρίων, καὶ ἡ ἀνάθεσις τῶν χρεῶν αὐτῶν εἰς τοὺς σχετικοὺς νομοϊατρούς.

Ἐν γένει δὲ λέγω ὅτι κεῖται εἰς τὴν φύσιν τῆς ἰατρικῆς ὑπηρεσίας ὥστε εἷς ἰατρὸς νὰ δύναται νὰ ἐκπληροῖ ἀκριβῶς δύω εἴδη τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων καταφαίνεται ὅτι καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς οἰκονομίας καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ συμφέροντος τῆς ὑπηρεσίας τῆς δημοσίας ὑγείας, ἡ μνησθεῖσα διάταξις τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ ἀποβαίνει ἀσυντελὴς, καὶ ἡ τροποποίησις αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν δημοσίαν ἰατρικὴν ὑπηρεσίαν ἀναπόφευκτος.

Διὰ ταῦτα συνετάχθη τὸ ἐπισυνημμένον σχέδιον νόμου, δι' οὗ ἐπιτρέπεται ἡ ἀπονομὴ ἐπιμισθίου εἰς πάντα ἰατρὸν διατελοῦντα εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν καὶ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου μισθοδοτούμενον μέχρι **80** δραχμῶν διὰ πᾶσαν πρόσθετον ὑπηρεσίαν. Τοῦ δὲ ποσοῦ τοῦ ἐπιμισθίου ὁ προσδιορισμὸς θέλει γίνεσθαι κατὰ τὸν νόμον ἑκάστοτε διὰ Β. διατάγματος, ἐντὸς τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κατὰ λόγον τῆς ἐκτάσεως τῆς προσθέτου ὑπηρεσίας καὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν ἔργων αὐτῆς.

Ἀθήνησι τὴν 28 Αὐγούστου **1856**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ὡς ἔχει ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τὴν 28 Αὐγούστου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Πᾶς ἰατρὸς διατελῶν εἰς δημόσιαν ὑπηρεσίαν οἱανδήποτε καὶ μισθοδοτούμενος δι' αὐτὴν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου δύναται νὰ λάβῃ διὰ πρόσθετον ὑπηρεσίαν ἐπιμίσθιον προσδιοριζόμενον ἑκάστοτε διὰ Β. διατάγματος, καὶ μὴ ὑπερβαῖνον τὰς δραχμὰς ὀγδοήκοντα κατὰ μῆνα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῶν, καὶ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ϛ') Νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν Σπάρτῃ οἰκοπέδων, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν Σπάρτῃ οἰκοπέδων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κ ύ ρ ι ο ι !

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν πλατεῖαν τῆς ἐν Σπάρτῃ ἀγορᾶς οἰκοπέδων ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Οἱ λόγοι, ἐφ' ὧν

στηρίζεται τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἀντίτυπον ἐπισυνάπτω.

Ἀθήνησι τὴν 29 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Αὐγούστου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ κατὰ τὸ ἐγκεκριμμένον διάγραμμα τῆς ἐν Σπάρτῃ πλατείας τῆς ἀγορᾶς οἰκόπεδα θέλουν ἐκποιηθῆ ἀναλόγως τῆς ζητήσεως τοῖς μετρητοῖς ἐπὶ πλειοδοσίᾳ.

Τὸ ἐκ τῆς δημοπρασίας προκύπτον τίμημα ἑκάστου οἰκοπέδου πληρόνεται ὡς ἀκολούθως. Τὸ μὲν ἥμισυ ἅμα κοινοποιηθῆ εἰς τὸν πλειοδότην ἡ ἔγκρισις τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ, διαιρούμενον εἰς δύω ἴσας δόσεις, θέλει πληρωθῆ τὴν ά. Νοεμβρίου τῶν ἀμέσως ἑπομένων δύω ἐτῶν.

Οἱ λαβόντες καὶ οἰκοδομήσαντες οἰκόπεδα γύρωθεν τῆς ἀνωτέρω πλατείας κείμενα, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν τεσσάρων γωνιῶν, ὑποχρεοῦνται ν' ἀποδώσωσι τὸ τίμημα αὐτῶν ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐμβαδοῦ ἑκάστου οἰκοπέδου καὶ τοῦ μέσου ὅρου τῆς τιμῆς, εἰς ἣν θέλουσιν ἐκποιηθῆ τὰ ἀμέσως ἑκατέρωθεν κείμενα. Οἱ δὲ κατέχοντες ἁπλῶς τοιαῦτα οἰκόπεδα, δυνάμει πράξεως τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, θέλουσιν ὑποχρεωθῆ ἢ ν' ἀποδώσωσιν αὐτά, ἢ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸ ἀνωτέρω μέτρον.

Ἄρθρον 2. Ὅστις τῶν ἀγοραστῶν ἤθελε καθυστερήσει δόσιν τινὰ ἀποβάλλεται τοῦ οἰκοπέδου, ὑπερ ἐκτίθεται ὅπως ἔχει

ἀμέσως εἰς νέαν δημοπρασίαν διὰ νὰ λάβῃ τὸ δημόσιον τὸ ὑπόλοιπον τοῦ καθυστεροῦντος τιμήματος μετὰ τῶν νομίμων τόκων λογιζομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἤρχισεν ἡ καθυστέρησις. Τὰ περὶ ὧν πρόκειται οἰκόπεδα διατελοῦσιν αὐτοδικαίως εἰς πρώτην ὑποθήκην τοῦ δημοσίου μέχρι τῆς τελείας ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος εἰς ὃ ἕκαστον ἠγοράσθη.

Ἄρθρον 3. Τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων τῆς ἀγορᾶς κεφάλαιον περιορίζεται εἰς κατασκευὴν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, οἷον ἐκκλησίας, ὑδραγωγείου πρὸς μετοχέτευσιν ἐν Σπάρτῃ ποτίμου ὕδατος καὶ κατασκευὴν δημοσίων δρύσεων, φυλακῆς πρὸς κράτησιν τῶν ὑποδίκων τῶν ἐλαφροποινῶν καὶ τῶν προσωπικῶς κρατουμένων, σχολείου ἀλληλοδιδακτικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ, στρατῶνος τῆς χωροφυλακῆς καὶ τῆς φρουρᾶς, δημοτικοῦ καὶ εἰρηνοδικειακοῦ καταστήματος καὶ μιᾶς ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα γεφύρας. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον θέλει προκύψει ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται οἰκοπέδων δέκα χιλιάδες δραχμῶν προσδιορίζονται διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἀνασκαφὰς πρὸς ἀνεύρεσιν ἀρχαιοτήτων.

Μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων ἢ προσδιορισθησομένων τόπων τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων τῆς ἀγορᾶς τυχὸν περίσσευμα θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὸν περὶ ὁδοποιΐας νόμον εἰς βάρος τοῦ δημοσίου ἔργων τῆς ἀπὸ Γυθείου εἰς Σπάρτην ἀμαξωτῆς ὁδοῦ.

Οἱ πρὸς ἀνέγερσιν τῶν δημοτικῶν καταστημάτων προσδιωρισμένοι ἢ προσδιορισθησόμενοι τόποι παραχωροῦνται δωρεὰν τῷ δήμῳ Σπάρτης.

Ἄρθρον 4. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Σπάρτης νὰ συστήσῃ τὴν ἀγορὰν τῶν ἐδωδίμων ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ διάγραμμα αὐτῆς προσδιοριζομένης θέσεως, ἥτις πρὸς τοῦτο δωρεῖται εἰς αὐτόν.

Ἄρθρον 5. Διὰ Β. διατάγματος θέλουν προσδιορισθῆ.

α') Αἱ διαστάσεις τῶν περὶ τὴν πλατείαν ἐκποιηθησομένων οἰκοπέδων.

β') Τὸ σχέδιον τῶν ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων τούτων ἀνεγερθησομένων ἐργαστηρίων καὶ ἀποθηκῶν, καὶ

γ') Οἱ ὅροι τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου δημοπρασίας.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερου-

σίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη καὶ τούτου ἡ τύπωσις καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς.

γ') Νομοσχέδιον περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως ἔχοντα ὡς ἀκολούθως.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸ περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς παρεδέχθη, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐσωκλειομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν της. Οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν, ἧς ἐπισυνάπτων ἀντίγραφον κρίνω περιττὴν τὴν ἐπανάληψίν των.

Ἀθήνησι τὴν 29 Αὐγούστου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι τῇ 29 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων

τοῦ δήμου Πειραιῶς, τὸ ὁποῖον εἰσπράττει τὸ δημόσιον δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 13 Μαρτίου 1849 ΡΚΣ' νόμου περὶ συστάσεως διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἀφοῦ ἀφαιρεθοῦν τὰ ἐτήσια ἔξοδα τῆς ἀστυνομίας Πειραιῶς, τὸ ὑπόλοιπον θέλει δίδεσθαι εἰς τὸ ἐξῆς κατ' ἔτος εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη περὶ τούτου ὅ,τι καὶ περὶ τῶν ἀνωτέρω νομοσχεδίων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀ θ. Γ ρ η γ ο ρ ι ά δ η ς.
Δ. Χ α τ ζ ί σ κ ο ς.

ΣΥΝΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Χατζίσκον ἀντὶ τοῦ Κ. Ι. Οἰκονόμου ἀπόντος, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγροφυλακῆς καὶ ἀπεφασίσθη νὰ γένῃ ἡ ἐπὶ τοῦ ὁποίου πραγματεύεται αὕτη νομοσχεδίου συζήτησις τὴν ἐλευσομένην Πέμπτην ἕκτην τρέχοντος μηνός.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω δύω νομοσχέδια μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων α') περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἀγριελαιῶν καὶ β') περὶ τελωνοφυλάκων, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ὕπαρξις νόμου ἐπιτρέποντος τὴν ὑπὸ ὅρους ἐξημέρωσιν τῶν ἀγριελαιῶν τῶν καλυπτουσῶν μεγάλας ἐκτάσεις ἐθνικῶν γαιῶν εἶναι ὁμολογουμένως ἀπαραίτητος, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς ἐπισυνημμένης πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἡ βουλὴ ἀναγνωρίσασα τὴν ἀνάγκην ταύτην παρεδέχθη τὸ ὑποβληθὲν εἰς αὐτὴν νομοσχέδιον, κανονίζον τὸν τρόπον τῆς παραχωρήσεως τῶν κτημάτων τούτων εἰς καλλιεργητὰς καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα τούτων, ἐπέτρεψε δὲ μίαν μόνην μεταβολὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4, ηὔξησε δηλονότι τὴν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένην προθεσμίαν ἀπὸ δύω εἰς τρία ἔτη.

Ὅθεν ὑποβάλλων εἰς τὴν συζήτησιν ὑμῶν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κεκυρτισμένον κατὰ τ' ἀποφασισθέντα δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι καὶ ἡ Γερουσία θέλει ἐπιψηφίσει αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ Τ⊕Σ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἐθνικαὶ ἀγριελαῖαι ἐμπεριεχόμεναι εἰς ἀκαλλιεργήτους τόπους κατὰ δέκα τοὐλάχιστον εἰς ἕκαστον Β. στρέμμα παραχωροῦνται πρὸς ἐξημέρωσιν εἰς τὸν πρῶτον αἰτήσαντα.

Ἐπὶ συγχρόνων αἰτήσεων ἡ προτίμησις δίδεται διὰ κλήρου.

Ἐπιτρέπεται δὲ νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς ἐξημέρωσιν διὰ Β. διατάγματος καὶ ἐκτάσεις γαιῶν περιέχουσαι κατ' ἐλάχιστον ὅρον πέντε ἐλαιόδενδρα κατὰ στρέμμα ὅπου ὁ τόπος εἶναι ἀνεπίδεκτος πάσης ἄλλης καλλιεργείας. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ παραχώρησις τοιούτων κειμένων σποράδην ἢ συστάδην ἐντὸς δασῶν.

Ἡ παραχώρησις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους.

Ἄρθρον 2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸς ἐξημέρωσιν παραχωρητέων

ἀγριελαιῶν προσδιορίζεται κατ' ἐλάχιστον ὅρον εἰς 50 καὶ κατὰ μέγιστον εἰς 1000 δένδρα.

Ἄρθρον 3. Ὁ ἀναδεχόμενος τὴν ἐξημέρωσιν ἀγριελαιῶν καλλιεργητὴς ὑποχρεοῦται·

α') Νὰ ἐγκεντρίσῃ τὰ ἐλαιόδενδρα καὶ τὰ τυχὸν μεταξὺ κείμενα μὴ προσοδοφόρα δένδρα.

β') Νὰ πληρώσῃ τὰ κενὰ διαστήματα δι' ἐμφυτεύσεως ἐλαιῶν ἢ ἄλλων προσοδοφόρων δένδρων κατὰ τοὺς περὶ καλλιεργείας τῶν τοιούτου εἴδους φυτειῶν παραδεδεγμένους κανόνας.

γ') Νὰ ἐκχερσώσῃ ἐντελῶς ἐντὸς πέντε ἐτῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τὰς γαίας, ἐκριζώνων τοὺς θάμνους, βάτους καὶ ἄλλα περιττὰ φυτά.

Ὀφείλει δὲ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας τῆς ἐγκεντρίσεως, ἐμφυτεύσεως καὶ ἐκχερσώσεως μέχρις ἐντελοῦς ἐξημερώσεως καὶ καλλιεργείας τοῦ κτήματος.

Ἄρθρον 4. Ἐὰν μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως βεβαιωθῇ ὅτι ὁ καλλιεργητὴς δὲν ἐνήργησε τὴν ἐγκέντρισιν τῶν ἐπιδεκτικῶν ἐγκεντρίσεως ἀγριελαιῶν, ἢ τὴν ἐμφύτευσιν τῶν κενῶν διαστημάτων, ἢ ἐντὸς πέντε ἐτῶν τὴν ἐκχέρσωσιν τῆς περιεχούσης αὐτὰς γῆς, τὸ κτῆμα ἐπανέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, ἄνευ τινὸς ἀποζημιώσεως πρὸς τὸν καλλιεργητὴν διὰ τὰς τυχὸν παρ' αὐτοῦ γενομένας ἐργασίας καὶ ἄλλα ἔξοδα, πλὴν τῶν οἰκοδομῶν, ὑποχρεωμένου πρὸς τούτοις ν' ἀποζημιώσῃ τὸ δημόσιον διὰ πᾶσαν ἐπιζήμιον ἐκκοπὴν ἢ ἐκρίζωσιν ἀγριελαιῶν καὶ ἄλλων δένδρων ἡμέρων ἢ καὶ ἀγρίων ἐπιδεκτικῶν ἐξημερώσεως.

Ἄρθρον 5. Ὁ ἐκπληρώσων τὰς ὑποχρεώσεις του καλλιεργητὴς καθίσταται μετὰ παρέλευσιν δώδεκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως αὐτοδικαίως κύριος τοῦ ἡμίσεως τοῦ κτήματος, ἀφοῦ βεβαιωθῇ διὰ πρωτοκόλλου ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεών του· ἡ δὲ διανομὴ πραγματοποιεῖται διὰ κλήρου.

Τὸ ἕτερον ἥμισυ μέρος διατίθεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου διὰ δημοπρασίας καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ῥαθέντων κτημάτων νόμου.

Ὁ καλλιεργητὴς ἔχει ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν κυριότητά του καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ δι' ἐκτιμήσεως, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν· ὀφείλει δὲ οὗτος νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του πρὸ τῆς διανομῆς τοῦ κτήματος, καὶ νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα ὑπὸ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ῥαθέντων κτημάτων νόμου.

Ἄρθρον 6. Ὁ τρόπος τῆς παραχωρήσεως τῶν ἀγριελαιῶν, τῶν κληρώσεων καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ δημόσιον ἡμίσεως μέρους, ἐν περιπτώσει παραχωρήσεως τούτου εἰς τὸν καλλιεργητήν, θέλει κανονισθῆ διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκδοθησομένου Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 7. Διὰ τὰς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐξημερωθείσας ἐθνικὰς ἀγριελαίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων 5, 6, α) ἐὰν παρῆλθον δώδεκα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐγκεντρίσεως, καὶ β) ἐὰν αἱ περιέχουσαι αὐτὰς γαῖαι ἐξεχερσώθησαν ἐντελῶς καὶ συνεπληρώθησαν τὰ κενὰ διαστήματα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3, ἄλλως ἐπιτρέπεται εἰς τὸν καλλιεργητὴν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν δώδεκα ἐτῶν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐπὶ ἓξ πλήρη ἔτη, ἰσχυουσῶν καὶ ἐνταῦθα τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4.

Ἄρθρον 8. Τὰ κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα παραχωρούμενα δένδρα καὶ γαῖαι ὑποβάλλονται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐξημερώσεως καὶ καλλιεργείας αὐτῶν εἰς μόνον τὸν ἔγγειον φόρον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Ἡμετέραν συζήτησιν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον, «περὶ συστάσεως σώματος Τελωνοφυλάκων.»

Εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τὴν ὁποίαν συνυποβάλλω διὰ νὰ μὴν ἀπασχολήσω τὰς πολυτίμους στιγμὰς σας μὲ εἰδικὴν ἔκθεσιν, ἐκτίθενται οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου. Ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα ὁμοφώνως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐπέφερε μικράς τινας τροποποιήσεις.

Α'. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 μετὰ τὰς λέξεις «γραφικὴν ἱκανότητα,» προσετέθη ἡ λέξις «καί» μετὰ δὲ τὰς λέξεις «καλῆς διαγωγῆς» προσετέθη ὁ σύνδεσμος «ἢ.» Διὰ τῆς προσθήκης ταύτης ἐννοεῖται πλέον, ὅτι ἡ γραφικὴ ἱκανότης εἶναι πρασὸν ἀ-

παραιτήτως ἀπαιτούμενον εἰς τοὺς ἔχοντας ἐν τῶν λοιπῶν προσόντων διὰ τὴν θέσιν ἀρχιφύλακος.

Β'. Ἐπὶ τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 10 μετὰ τὰς λέξεις «πειθαρχικῶν ποινῶν» προσετέθησαν αἱ λέξεις «καὶ ἰδίως τῆς τελευταίας.»

Γ'. Ἀπὸ τὸ ἄρθρον 11 ἐξηλείφθη ἡ λέξις «καὶ φύλακες,» θεωρηθέντων μόνον τῶν ἀρχιφυλάκων ὡς διοικητικῶν ὑπαλλήλων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν φυλάκων.

Ἐπισυνάπτων ἐν τῇ παρούσῃ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκτίθενται οἱ λόγοι τῶν τροποποιήσεων τούτων δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι καὶ τὸ Σ. Σῶμα τῆς Γερουσίας θέλει εὐαρεστηθῆ νὰ περιβάλῃ μὲ τὴν ψῆφόν του τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ συστάσεως σώματος Τελωνοφυλάκων.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν σύνταξιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ *Βασίλισσα*
ΑΜΑΛΙΑ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Περὶ συστάσεως τοῦ σώματος τῶν τελωνοφυλάκων.

Ἄρθ. 1. Συνιστᾶται σῶμα τελωνοφυλακῆς, τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις προσδιορίζεται ὡς ἀκολούθως.

1. Ἀρχιφύλακες ἀ. τάξεως	3
» β'. »	5
» γ'. »	18
2. Φύλακες ἀ. καὶ β'.»	342

Πᾶσα μεταβολὴ ἐπὶ τῆς βαθμολογίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Τελωνείων θέλει ἐφαρμόζεσθαι καὶ ἐπὶ βαθμολογίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρχιφυλάκων.

Ἄρθ. 2. Οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες καὶ φύλακες κατατάττονται διὰ πενταετῆ ὑπηρεσίαν (θητείαν) μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας δύνανται ν' ἀντικαταταχθῶσι καὶ δι' ἄλλην φετταετίαν ἐὰν ὑπηρέτησαν καλῶς καὶ ἀμέμπτως.

Ἄρθρ. 3. Ἡ μισθοδοσία τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων κανονίζεται.

1. Διὰ τοὺς ἀρχιφύλακας	ἁ. τάξεως	δρ. 80
» » »	β'. »	» 70
» » »	γ'. »	» 60
2. Διὰ τοὺς φύλακας	ἁ. τάξεως	δρ 58
» » »	β'. »	» 40

Ἄρθ. 4. Διὰ νὰ καταταχθῇ τις ὡς τελωνιακὸς ἀρχιφύλαξ καὶ φύλαξ ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι πολίτης Ἕλλην, νὰ συνεπλήρωσε τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ νὰ μὴ καθυστερῇ εἰς τὸ δημόσιον ἀπὸ προλαβοῦσαν δημοσίαν διαχείρισιν αὐτοῦ.

Ἄρθ. 5. Εἰς τὴν θέσιν ἀρχιφυλάκων εἰσὶ δεκτοί.

Οἱ ἔχοντες τὴν ἀπαιτουμένην γραφικὴν ἱκανότητα καὶ ὑπηρετήσαντες ὡς ὑπαξιωματικοὶ εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν, τὴν χωροφυλακὴν, τὴν ὁροφυλακὴν καὶ τὸ ναυτικὸν καὶ λαβόντες ἄφεσιν ἀμέμπτου ἢ καλῆς διαγωγῆς, ἢ οἱ μέχρι τοῦδε ὡς ἀρχιφύλακες ἢ φύλακες ἁ. τάξεως ὑπηρετήσαντες καὶ διακριθέντες κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν των ἐπὶ τιμιότητι καὶ ἱκανότητι.

Ἄρθ. 6. Εἰς τὴν θέσιν φυλάκων ἁ. καὶ β'. τάξεως εἰσὶ δεκτοὶ οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν, τὴν χωροφυλακὴν, τὴν ὁροφυλακὴν καὶ τὸ ναυτικὸν, καὶ οἱ λαβόντες ἄφεσιν ἀμέμπτου ἢ καλῆς διαγωγῆς, ὡς καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες πιστῶς καὶ τιμίως εἰς τὴν δασοφυλακὴν καὶ τὰ Τελωνεῖα.

Ὁ μὴ γιγνώσκων νὰ γράφῃ καὶ ν' ἀναγινώσκῃ δὲν δύναται νὰ διορισθῇ φύλαξ α'. τάξεως.

Ἄρθρ. 7 Ὁ εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς διορισμὸς γίνεται, τῶν μὲν ἀρχιφυλάκων παρὰ τοῦ Βασιλέως προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν δὲ φυλάκων παρ' αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ ἀμέσως· δίδουσι δὲ παντες τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας ἐνώπιον τῆς προϊσταμένης αὐτῶν ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 8. Ἐν Ἐλλείψει προσώπων ἐχόντων τὰ προσόντα τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 5 καὶ 6 διαλαμβανόμενα, προτιμῶνται εἰς

τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς καὶ ἐκ τῶν πολιτῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθ. 4, φερόντων πιστοποιητικὸν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ δήμου τῆς διαμονῆς των περὶ τῆς ἀμέμπτου καὶ καλῆς αὐτῶν διαγωγῆς, καὶ ἐχόντων τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις γραμμάτων.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἀφέσεις τῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων δίδονται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς πενταετοῦς ὑπηρεσίας ἑκάστου. Οἱ δὲ πρὸ τοῦ τέλους τῆς πενταετοῦς ὑπηρεσίας καταλιμπάνοντες αὐτογνωμόνως τὴν θέσιν των καὶ μὴ ἐπανερχόμενοι ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ καθῆκόν των τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν δύω ἕως ἓξ μηνῶν, καὶ κηρύττονται συγχρόνως ἔκπτωτοι τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ διορισθῶσι πλέον εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς. Ἐὰν δὲ ὁ ἐγκαταλιπὼν τὴν θέσιν του ἀρχιφύλαξ ἢ φύλαξ ἔπραξε τοῦτο καθ' ὃν χρόνον διετάχθη νὰ ἐκτελέσῃ ὑπηρεσίαν τιμωρεῖται μὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς.

Ἄρθρο 10. Ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες καὶ φύλακες.

1. Ὅταν καταδικασθῶσι διὰ παραβάσεις περὶ τὴν ὑπηρεσίαν των τιμωρουμένας εἰς βαθμὸν πλημμελήματος ἢ διὰ κακουργήματα καὶ πλημμελήματα, περὶ ὧν προβλέπουσι τὰ ἄρθρα 22 καὶ 23 τοῦ ποινικοῦ νόμου, τροποποιηθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Μαΐου 1856 νόμου, καὶ

2. Ὅταν μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν, καὶ ἰδίως τῆς τελευταίας, δὲν κατορθωθῇ ὁ σωφρονισμός των καὶ ἡ ἀποπομπὴ αὐτῶν καθίσταται ἀναπόφευκτος.

Αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἰσι.

1. Ἡ ἐπίπληξις.
2. Τὸ πρόστιμον ἀπὸ 10 μέχρι 40 δραχμῶν καὶ
3. Ἡ προσωρινὴ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παῦσις ἀπὸ μιᾶς μέχρι τεσσάρων ἑβδομάδων συνεπιφέρουσα καὶ τὴν ἀπώλειαν τοῦ μισθοῦ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο.

Αἱ μὲν κατὰ τὰ ἐδάφια 1 καὶ 2 ποιναὶ ἐπιβάλλονται παρὰ τῆς ἀμέσου προϊσταμένης τελωνιακῆς ἀρχῆς, ἡ δὲ κατὰ τὸ ἐδάφιον 3 παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Αἱ τῶν τελωνιακῶν ἀρχῶν πειθαρχικαὶ ἀποράσεις ἐφεσιβάλλονται ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις ἀποφαίζει ὁριστικῶς παραδεχόμενος, τροποποιῶν ἢ ἀκυρῶν τὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 11. Οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες θεωρούμενοι ὡς διοικητικοὶ ὑπάλληλοι ὑπάγονται διὰ τὰ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν των ποαπτόμενα πλημμελήματα καὶ κακουργήματα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 223 καὶ ἑπομένων τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἄρθρον 12. Διὰ Β. διατάγματος κανονισθήσονται ὁ τρόπος τῆς διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κατατάξεως τῆς τελωνοφυλακῆς, τὰ καθήκοντα τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων καὶ αἱ πειθαρχικαὶ περιπτώσεις, ὡς καὶ τὰ διακριτικὰ σημεῖα καὶ ὁ ὁπλισμός αὐτῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς Β. Ἐφημερίδος καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερασίσθη δὲ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ψηφοφορίας νὰ ἐκτυπωθῶσιν ἀμφότερα καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ναυπλίας, παρετήρησέ τις ὅτι δὲν εἶναι ἐναντίος τῆς ἀρχῆς, καταντᾷ ὅμως εἰς θέσιν δυσχερῆ νὰ μὴ δεχθῇ τὸ σύνολον διὰ τοὺς ἀναφερομένους λόγους εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Εἰπόντων ἄλλων ὅτι ἡ συζήτησις αὕτη ἀνήκει εἰς ἐκείνην τῶν καθέκαστα, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀθ. Λοιδορίκη καὶ Γ. Ἡλιοπούλου δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ δημοτικοῦ νοσοκομείου Ναυπλίας.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Χαρ. Παπαπολίτης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἰάκωβος Παξιμάδης	
Γεώρ. Κουνταυριώτης		Νικόλ. Πρασσακάκης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Σπυρ. Τρικούπης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Ῥικάρδος Τζιώρτζ	
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	

Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Γεώργιος Δαρειώτης		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης		Παναγ. Αἰδωρίκας	Ν
Ἀδάμ. Δούκας		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος		Κωνστ. Προβιλέγιος	
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Τσανετάκης Γρηγοράκης		Σπῦρος Μῆλιος	Ν
Μ. Α. Καΐρης	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν	Δημήτρ. Α. Κουνταυριώτης	

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1, ἠρώτησέ τις ἂν ἡ λέξις «ὡσαύτως» ἀναφερομένη εἰς τὸ Β'. ἐδάφιον ἐννοῇ τὴν διὰ θαλάσσης εἰσαγωγὴν ἐφ' ἧς ἐπιβάλλεται ὁ φόρος ὅπως καὶ εἰς τὴν ἐξαγωγὴν ἀναφερομένην εἰς τὸ Α. ἐδάφιον· τοῦ δὲ Κ. ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος ὅτι ἡ λέξις « ὡσαύτως » ἐννοεῖ τὸ ὅτι ἐπιβάλλεται ὅμοιος φόρος ἐν τοῖς ἑκατὸν καὶ ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων μετακομιζομένων εἴτε διὰ ξηρᾶς εἴτε διὰ θαλάσσης, ὁ αὐτὸς Κ. Γερουσιαστὴς ἐπέφερεν ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὰ διὰ ξηρᾶς εἰσαγόμενα ἐμπορεύματα ὑπάγονται εἰς διπλῆν φορολογίαν τὴν τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς διότι ταῦτα εἰσάγονται ἵνα ἐκ τοῦ λιμένος Ναυπλίας ἐξαχθῶσι, καὶ προσέθηκεν ὅτι ἡ φορολογία αὕτη εἶναι ἄδικος καὶ ἐπαχθής.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργός, ὅτι ὁ νόμος ἀντὶ νὰ ἐπιβάλῃ ἕνα μόνον φόρον 2 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς ἢ εἰσαγωγῆς ἐπέβαλεν ἴδιον φόρον ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων καὶ ὅμοιον ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἵνα μὴ ἐπιβαρύνωνται μὲ διπλοῦν φόρον τὰ πρὸς κατανάλωσιν εἰσερχόμενα.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐξῃτήσατο ἵνα παρουσιασθῇ ἡ ἐπὶ τῆς προκειμένης φορολογίας πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, διότι, εἶπε, πολλάκις ἐψηφίσθησαν Νομοσχέδια ἐπιβάλλοντα ὑποχρεώσεις πέραν τῶν ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἐψηφισμένων εἴτε κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, εἴτε κατὰ τὸ ποσὸν τοῦ φόρου.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι μελετήσας τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εὑρίσκεται εἰς ἀμφιβολίας· οἱ δῆμοι ἐπιβάλλουσι μόνον φόρους ἐπὶ τῆς καταναλώσεως οἱ ὁποῖοι πάντοτε ἀνταναλῶσιν εἰς τοὺς καταναλωτάς· ἐνταῦθα συγχέοντες τὰ πάντα καὶ ζητεῖται ἐπιβολὴ φόρου περὶ ὅλων τῶν ἀναγκῶν τοῦ δήμου, ὅπερ δὲν εἶναι ἔργον τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων, ὁ δὲ φόρος ἀναβιβάζεται τούτου ἕνεκα εἰς ἓν τοῖς 0|0 εἰσαγωγῆς καὶ ἓν τοῖς 0|0 ἐξαγωγῆς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τετάρτου ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, ὅπερ ὑπῆρχε μέχρι σήμερον πρὸς συντήρησιν τοῦ δημοτικοῦ Νοσοκομείου.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὅτι ὁ πρῶτος παράγραφος τῆς ἐκθέσεως εἶναι σαφέστατος καὶ οὐδεμίαν ἀφίνει ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὸν σκοπόν, τὸ εἶδος καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ φόρου, ὥστε θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν ἀνάπτυξιν.

Παρατηρησάντων καὶ ἄλλων ὅτι ἡ ἔννοια τῆς ἐκθέσεως εἶναι σαφεστάτη καὶ οὐδεμίαν ἀφίνει ἀμφιβολίαν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ συζητούμενον ἄρθρον, ὅπως ἔχει, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2, 3 καὶ 4.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5 μετὰ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. πρωθυπουργὸς παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὴν ἀρχὴν ἣν παρεδέχθημεν εἰς τὸν Νόμον περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ λιμένος τῆς Νάξου πρέπει νὰ ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἰς τὴν ἀνήκουσαν μεταρρύθμισιν ὅπως ρυθάσωμεν εἰς τὴν δέουσαν μεταξὺ τῶν νόμων τούτων συνάφειαν.

Οὕτως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένη διαγραφὴ ὁλοκλήρου τοῦ ἄρθρου 5. ὡς καὶ ὁ περιορισμὸς τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 6 μεταβαλλομένου εἰς ἄρθρον 5 εἰς τὴν ἐξῆς μόνην διάταξιν.

Ἄρ. 5. Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν.

Γενομένης ἔπειτα ψηφοφορίας ἐπὶ παντὸς συνόλου ἐξήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26, ἔχον, καθὰ ἀνωτέρω ἐτροποποιήθη, ὡς ἐφεξῆς.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ δημοτικοῦ νοσοκομείου Ναυπλίας.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Γεώργ. Κουντουριώτης . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .

Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . N	Ἀδάμ. Δούκας . . . . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . N
Σπυρ. Τρικούπης	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Ἰωάννης Σταΐκος . . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Νικόλ. Μαυρομιχάτης . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Παναγ. Λιδωρίκης . . . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . N
Γεώργιος Λασιώτης . . .	Κωνς. Προβιλέγιος . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Γκίκας Καρακατζάνης . . N	Ῥήγας Παλαμίδης . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης .

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Πρὸς καθαρσιν τοῦ λιμένος Ναυπλίου, ἐπισκευὴν τῆς παλαιᾶς προκυμαίας, κατασκευὴν αἰμασιᾶς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἄλλων κοινωφελῶν τοῦ δήμου ἔργων κατὰ τὴν περὶ τούτων ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ναυπλιέων, ἐπιβάλλονται τὰ ἑξῆς τέλη καὶ φόροι·

α) Ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἐξαγομένων ἐκ τοῦ λιμένος Ναυπλίου διὰ τὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους μέρη προϊόντων, ὑπαγομένων ἢ μὴ εἰς τέλος.

β) Ἐν τοῖς ἑκατὸν ὡσαύτως ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν εἰσαγομένων εἰς Ναύπλιον ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων ἐκ τῶν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας μερῶν.

γ) Δραχμαὶ εἴκοσι τῶν Β. πῆχυν ἐφ' ἑκάστου τῶν παραλίων οἰκοπέδων, οἰκοδομημένων ἢ μή, καὶ ἀναλόγως τοῦ μήκους τοῦ ἐπὶ τῆς παραλίας προσώπου των, τὰ ὁποῖα θέλουν πλη-

ρώσει οἱ ἰδιοκτῆται ἅπαξ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 2. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μνημονευομένων φόρων καὶ τελῶν θέλει ἐνεργεῖσθαι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῷ τελωνείῳ εἰσπραττομένους παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου Ναυπλίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελωνιακῆς διατιμήσεως καὶ κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις, τὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ δημοσίου τέλους. Ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν θέλει εἰσπράττεσθαι τὸ τέλος ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, προσδιοριζομένης παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ τελωνείων νόμου καὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων.

Ἄρθρον 3. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἔργων θέλει ἐνεργηθῆ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα, θέλει δ' ἐφορεύει αὐτὴν ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, ὡς πρόεδρου, ὑφ' ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἑτέρου παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ναυπλιέων ἐκλεγομένου.

Ἄρθρον 4. Τὰ ἐπὶ τῆς παραλίας γραμμῆς ἀπέναντι τῆς εἰς Ναύπλιον κατασκευασθησομένης αἰμασιᾶς ὑπάρχοντα τυχὸν ἐθνικὰ οἰκόπεδα θέλουν ἐκποιηθῆ ἐπὶ πλειοδοσίᾳ τοῖς μετρητοῖς, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν θέλει διατεθῆ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰρημένων ἔργων.

Ἄρθρον 5. Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος Γραμματέως Κ. Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Δ. Χατζίσκον, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἑρεξῆς ἀναφοράς.

1) Τὴν ἀπὸ 18 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 178 τοῦ Γεωργίου Ἀρβανιτοπούλου ἐξαιτουμένου ἀνάλογον αὔξησιν τῆς εἰκοστιβράχου μηνιαίας συντάξεώς του χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν αὐτοῦ, καὶ τῆς δυστυχοῦς καταστάσεως τῆς οἰκογενείας του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

2) Τὴν ἀπὸ 1 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 200 τοῦ Π. Τουφεξόγλου παραπονουμένου κατὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Κυρίου Κ. Κωνσταντίνου Δημητριάδου, ὡς παρανόμως φυλακίσαντος αὐτὸν, καὶ ἐξαιτουμένου νὰ προσκληθῆ τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον ἵνα δώσῃ τὴν ἄδειαν τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἀναφερόμενά του.

3) Τὴν ἀπὸ 27 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 206 τοῦ Βασιλείου Ἀναγνώστου Διαλέτη, ἐκθέτοντος τὰς πολυειδεῖς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός του καὶ ἑαυτοῦ, καὶ τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν ὁποίων λαμβάνει 35 δραχμῶν κατὰ μῆνα, καὶ ἐξαιτουμένου ἀνάλογον χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

4) Τὴν ἀπὸ 3 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 207 τοῦ Ἀθανασίου Οἰκονόμου ἐκ Διακοπτοῦ τῆς Ἀχαΐας, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος ἱεροῦ ἀγῶνος θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις του καὶ τὴν δυστυχῆ τῆς οἰκογενείας του κατάστασιν καὶ ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῆ ἀνάλογος μηνιαία σύνταξις, πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀναγκῶν του πτωχοῦ ὄντος καὶ εἰς ἀνικανότητα ἕνεκα γήρατος καταστάντος.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

5) Τὴν ἀπὸ ἀπὸ 13 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 208 τοῦ Ἰωάννου Κυριακοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Ἐπιτίμου ἐξαιτουμένου κατ' ἐπανάληψιν ἵνα προσκληθῇ ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ τῷ χορηγήσῃ συμφώνως μὲ τὸ 1 ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως τῆς 3 7βρίου, τὸν πραγματικὸν αὐτοῦ βαθμὸν καὶ τὸ προικοδοτικόν του γραμμάτιον.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸν Κύριον ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἵνα συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ 1 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

6) Τὴν ἀπὸ 24 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 223 τοῦ Ἰω. Μπούκουρη ἐκ Σπετζῶν ὑποβάλλοντος διαφόρους παρατηρήσεις εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα κατὰ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀνεγέρσεως νέου Θεάτρου συνδρομῇ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ προσφέροντος τὸ ἤδη ὑπάρχον ἰδιόκτητόν του Θέατρον εἰς αὐτὴν διὰ δραχ. 50,000 ἀξίζον δραχ. 110,000.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα.

7) Τὴν ἀπὸ 13 Αὐγούστου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 249 τοῦ Γεωργίου Δενδρολιβάνου ὑποπλοιάρχου Ζακύνθου, ἐξαιτουμένου ἀποζημίωσίν τινα ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα θυσιῶν του, καὶ βαθμὸν ἀνώτερον ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔχει, πρὸς ἱκανοποίησίν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

8) Τὴν ἀπὸ 17 Αὐγούστου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 257 τοῦ Γεωργίου Γκότζη ἐξ Λετοῦ τῆς Τριφυλλίας ἐκθέτοντος τὰς πρὸς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις, καὶ ἐξαιτουμένου ἵνα ἡ Γερουσία ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα πρὸς δικαίωσίν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

9) Τὴν ἀπὸ 21 Αὐγούστου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 262 τοῦ Δήμου Ἀναγνώστου ἐξαιτουμένου δάνειον τριῶν χιλιάδων δραχμῶν ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου ἀποδοτέων παρ' αὐτοῦ μετὰ τριετίαν ἀτόκως, ὅπως δυνηθῇ νὰ θεραπεύσῃ τὴν ὁποίαν ὑπέστη ζημίαν αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τῶν λῃστῶν καὶ διὰ λύτρων ἀπολυθείς.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παροῦσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 7βρίου 1856:

Ἡ ἐπιτροπὴ
Δ. Πλαπούτας
Ν. Χρυσόγελος
Γ. Παπαηλιόπουλος.

Ἡ ἐπ' αὐτῆς συζήτησις ὡρίσθη διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἀπαγγελλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ἀγροφυλακῆς, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Σταΐκου καὶ Ν. Μαυρομμάτη ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 30 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγροφυλακῆς.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεώργιος Δαρειώτης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀδάμ Δούκας	
Τάκης Μαγγίνας	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Μ. Α. Καΐρης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἰωάννης Σταΐκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Ἀθανάσιος Διδωρίκης	Ν	Παναγ. Διδωρίκης	Ν

Γεώρ. Δυοβουνιώτης . . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . . N
Κων. Προβιλέγιος . . . N	Ῥήγας Παλαμιδης . . . N
Ἰωάν. Οἰκονόμου	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης. .

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ 1 ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 2 ἄρθρου, τὶς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ἐν τῷ ά. ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀναφέρεται ὅτι « οἱ ἰδιοκτῆται καὶ καλλιεργηταὶ ἀπορασίζουν περὶ τῆς ἀντιμισθίας τῶν ἀγροφυλάκων ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας των καὶ τῆς συνήθους μισθοδοσίας τῶν ἀγροφυλάκων κτλ. » αἱ λέξεις « ἀντιμισθία καὶ μισθοδοσία » εἶναι συνώνυμοι, ἢ ὑπάρχει διαφορά τις εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου: ἂν δὲν θέλῃ ὁ νομοθέτης νὰ ἐκφράσῃ διαφοράν τινα, τότε εἶναι ἄτοπον νὰ μεταχειρίζεται τὴν λέξιν μισθοδοσίαν καὶ ἀντιμισθίαν συγχρόνως, ἀφ' οὗ καὶ αἱ δύο λέξεις ἐκφράζουσι τὸ αὐτό.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὅτι αἱ λέξεις ἀντιμισθία καὶ μισθοδοσία εἶναι συνώνυμοι, καὶ οὐδεμία ὑπάρχει γραμματικὴ διαφορὰ μεταξὺ αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ ἐν ᾗδιλεν ὑπάρχει διαφορά τις ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ἀδιάφορος· καθόσον τὸ νομοσχέδιον καλεῖ ἀντιμισθίαν τώρα ὅ,τι ἐκάλει ὁ παλαιὸς νόμος περὶ ἀγροφυλακῆς· ἑπομένως οἱ ἰδιοκτῆται ἀπορασίζουσι περὶ τῆς ἀντιμισθίας τῶν ἀγροφυλάκων, ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας των καὶ ἀναλόγως τῆς συνήθους μισθοδοσίας (ἣν ἐλάμβανον κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον).

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι δὲν εἶναι συνώνυμοι αἱ λέξεις ἀντιμισθία καὶ μισθοδοσία· ἀλλ' ὅτι διὰ τῆς φράσεως « καὶ τῆς συνήθους μισθοδοσίας » ἐνδέχεται νὰ ἐννοῆται ἡ ἀμοιβὴ ἢ εἰς εἴδη διδομένη ἢ εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ἀντιμισθία καὶ μισθοδοσία εἶναι συνώνυμα· ἀλλ' ἡ σύγχυσις προέρχεται διότι τὸ νομοσχέδιον ἠθέλησε νὰ ὀνομάσῃ, ὅ,τι μέχρι τοῦδε ἐλέγετο μισθοδοσία διὰ τῆς λέξεως ἀντιμισθία· πᾶσα ἀσάφεια ἤθελεν ἐλλείψει ἂν ἔλεγε τὸ νομοσχέδιον ὅτι ἡ μισθοδοσία ἀπορασίζεται ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι ἡ σύγχυσις προέρχεται διότι δὲν καταφαίνεται ἡ ἐξάρτησις τῆς γενικῆς « καὶ τῆς συνήθους μισθοδοσίας », ἀπὸ τὸ « ἀναλόγως », ἀλλὰ διότι δύναται νὰ ἀποδοθῇ ὅτι ἡ γενικὴ « καὶ τῆς συνήθους μισθοδοσίας » ἀποδίδεται εἰς τὸ « ἀπορασίζουν περὶ τῆς ἀντιμισθίας των καὶ τῆς συνήθους μισθοδοσίας » οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ ἀντιμισθία δύναται νὰ ἐξηγηθῇ καὶ ὡς ἐπιμίσθιον καὶ οὐχὶ ὡς μισθοδοσία, καθόσον ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀγροφυλάκων ἐνίοτε δὲν εἶναι διαρκὴς ὥστε νὰ προκληθῇ δι' αὐτοὺς μισθοδοσία διαρκὴς, ἀλλ' εἶναι ὑπηρεσία ἕνα ἢ δύο μῆνας διαρκοῦσα, καὶ διὰ τοῦτο προκαλοῦσα ἀντιμισθίαν διὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐκτὸς τῆς παρατηρουμένης ἀσαφείας, ἐπέσυρεν ἕτερος, ἐν τῷ ά. ἐδαφίῳ τοῦ 2 ἄρθρου, ἀκόμη καὶ τὸ β'. ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου εἶναι ἀσαφὲς, λέγον « ὅτι ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τροποποιῇ τὰ ἀπορασισθέντα κτλ. » καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις ἐξηγεῖ ὅτι ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ δύναται νὰ τροποποιήσῃ τὰ ἀπορασισθέντα ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν, ὅσον ἀφορᾷ μόνον τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀντιμισθίας καὶ τὰς ἐγγυήσεις, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ ά. ἐδαφίῳ ἀπορασίζεται συγχρόνως καὶ περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀγροφυλάκων, ἐνδέχεται δὲ νὰ ὑποτεθῇ ὅτι δύναται νὰ τροποποιήσῃ καὶ τὰ περὶ ἐκλογῆς ἀπορασισθέντα, διὰ τοῦτο ἀνάγκη τὸ ἐδάφιον β' νὰ ὁρίζῃ ῥητῶς ὅτι ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ δύναται νὰ τροποποιῇ τὰ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας καὶ ἐγγυήσεων τῶν ἀγροφυλάκων μόνον, καθόσον οἱ ἐφαρμόζοντες τὸν νόμον ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν τοῦτον καὶ οὐχὶ τὰς ἐκθέσεις καὶ τὰ πρακτικὰ, ἑπομένως ἡ σαφήνεια πρέπει νὰ περιέχηται ἐν αὐτῷ τῷ γράμματι τοῦ νόμου.

Ἀντέταξεν ἓν τῶν τῆς ἐπιτροπῆς μελῶν ὅτι τὸ β'. ἐδάφιον εἶναι σαφέστατον, καθόσον τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ὁρίζει ὅτι οἱ ἰδιοκτῆται ἀπορασίζουν περὶ τῆς ἀντιμισθίας καὶ περὶ τῶν ἐγγυήσεων· ταῦτα δὲ εἶναι τὰ ἀπορασισθέντα, ἅτινα κατὰ τὸ β' ἐδάφιον δύναται νὰ τροποποιήσῃ ἡ διοικητικὴ ἀρχή.

Ἕτερος ἀντεπαρετήρησεν ὅτι ἀπορασισθέντα δὲν εἶναι μόνον τὰ περὶ μισθοδοσίας καὶ ἐγγυήσεων, ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἀγροφυλάκων· καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν τούτων πραγματεύεται τὸ ά. ἐδάφιον τοῦ 2 ἄρθρου, καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν τούτων ἀπορασίζουσιν οἱ ἰδιοκτῆται· διὰ τί ᾗδη τὸ ἀπορασισθέντα τοῦ β' ἐδαφίου ἐννοεῖ μόνον τὰ περὶ μισθοδοσίας καὶ ἐγγυήσεων, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ περὶ ἐκλογῆς. Τὸ κατ' αὐτὸν φρονεῖ ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἐπιφυλάξῃ διὰ τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν τὸ δικαίωμα τοῦ τροποποιεῖν καὶ τὰ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἀγροφυλάκων, πρὸς ἐπανόρθωσιν ἀτοπημάτων, ἅτινα δύνανται νὰ λάβωσιν ἐνίοτε χώραν, διοριζομένων ἀπὸ τὴν πλειονοψηφίαν τῶν ἰδιοκτητῶν ἐνίοτε ἀγροφυλάκων ἀκαταλλήλων. Ἀλλ' ἡ ἐπιφύλαξις αὕτη, ἥτις βεβαίως ἐγένετο πρὸς σκοπὸν βελτιώσεως τοῦ νόμου δύνα-

ται νὰ ἀποβῇ ἐπιζημία εἰς τοὺς κτηματίας, καθόσον ὁ ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς διοριζόμενος ἀγροφύλαξ γνωρίζων ὅτι ὁ διορισμὸς καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ παῦσίς του ἀπορρέει ἀπὸ τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, ἀδιαφορεῖ διὰ τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν, καὶ ἄφησαν τὴν προσοχήν του καὶ τὰς ὑποχρεώσεις του στρέφει πρὸς τὴν διοικητικὴν ἀρχήν. Τὸ κατ' αὐτὸν τὸ καταλληλότερον ἤθελεν εἶσθαι ἂν ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀγροφυλάκων ἐγίνετο ἀπὸ τὸν δήμαρχον καὶ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον· ἂν ὅμως ἡ ἔννοια τοῦ β' ἐδαφίου εἶναι ὁποία τὴν ἐξηγεῖ ἡ ἔκθεσις, δὲν δυσκολεύεται νὰ δεχθῇ τὸ ἐδάφιον ὅπως ἔχει· ρωτεῖται ὅμως μήπως τὸ γράμμα τοῦ νόμου δώσῃ δικαίωμα εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν νὰ τροποποιῇ καὶ τὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀγροφυλάκων.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς διαβεβαίωσεν ὅτι ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ τροποποιεῖ μόνον τὰ ἀποφασισθέντα περὶ μισθοδοσίας καὶ ἐγγυήσεων, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ περὶ ἐκλογῶν.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐπειδὴ τὸ β' ἐδάφιον τίθεται εἰς ἀντιδιαστολὴν τοῦ α ἐδαφίου, τὸ ὁποῖον περιέχει 1) τὰ περὶ ἐκλογῆς καὶ 2) τὰ περὶ μισθοδοσίας καὶ ἐγγυήσεων ἀποφασισθέντα, ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ἂν «ἀποφασισθέντα» κατὰ τὸ β' ἐδάφιον ἐννοῇ τὰ ἐν γένει ἀποφασισθέντα, ἐν οἷς περιέχονται καὶ τὰ τῆς ἐκλογῆς, ἢ ἂν ἐννοῇ, τὰ ἀποφασισθέντα περὶ μισθοδοσίας καὶ ἐγγυήσεων μόνον, καὶ οὐχὶ καὶ τὰ περὶ ἐκλογῆς· ἀλλ' ἀφ' οὗ ὁ Κ. πρωθυπουργὸς διαβεβαιοῖ ὅτι τὸ ἐδάφιον β' ἐννοεῖ τὰ ἀποφασισθέντα εἰς τὴν περιωρισμένην ἔννοιαν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν γενικήν, δηλ. τὰ ἀποφασισθέντα περὶ μισθοδοσίας καὶ ἐγγυήσεων, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ περὶ ἐκλογῆς, ὁρονεῖ ὅτι ἡ ἐξήγησις αὕτη εἶναι ἱκανὴ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου, καὶ ὅτι ἄλλη ἐξήγησις δὲν δύναται κατόπιν νὰ δοθῇ ἀπὸ ἄλλων ὑπουργῶν.

Ἀντέταξεν ἄλλος· ἐὰν προέκειτο νὰ ἐξηγηθῇ νόμος κειμένος ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν, ἤθελε θεωρήσει ἱκανὴν τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην· ἀλλὰ ἀφ' οὗ σήμερον νομοθετεῖται ὁ νόμος οὗτος, διὰ τί νὰ μὴ τεθῇ ἐν τῷ γράμματι τοῦ νόμου ἡ ἔννοια ἢ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἀναγκαζώμεθα νὰ ἀνατρέχωμεν εἰς ἐκθέσεις καὶ εἰς πρακτικὰ πρὸς ἐξήγησιν τοῦ νόμου;

Ἄλλος ἐθεώρησεν ὅτι πᾶσα ἀσάφεια δύναται νὰ ἀρθῇ, ἂν τὰ δύω ἐδάφια τοῦ 2 ἄρθρου ἑνωθῶσιν εἰς ἕνα παράγραφον. Τότε ἡ ἀντιδιαστολὴ τοῦ « ἀποφασισθέντα » δὲν θέλει γίνεσθαι εἰς ὅλα τὰ ἐνεργηθέντα περὶ ἐκλογῆς, μισθοδοσίας καὶ ἐγγυήσεων.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 2 διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 5 ἄρθρου, τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ διορίζωσι τοὺς ἀγροφύλακας οἱ ἰδιοκτῆται καὶ νὰ πληρώνῃ αὐτοὺς ὁ δῆμος· διὰ τί ἄλλος νὰ διορίζῃ καὶ ἄλλος νὰ πληρώνῃ; καὶ διὰ τί νὰ πληρώνῃ τοὺς ἀγροφύλακας ὁ δῆμος οὗτινος ἐνίοτε τὰ 9/10 ἴσως δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἀγροφυλάκων, διότι δὲν ἔχουσι κτήματα νὰ τοὺς φυλάξῃ· τὸ δίκαιον εἶναι οἱ διορίζοντες τοὺς ἀγροφύλακας ἰδιοκτῆται νὰ πληρώνωσιν αὐτούς, καὶ ὄχι νὰ πληρώνωσι τοὺς ἀγροφύλακας οἱ πτωχοὶ δημόται, οἱ μὴ ἔχοντες κτήματα διὰ νὰ φυλάττωσι τὰ κτήματα τῶν πλουσίων· τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως δέχεται τὴν τάσιν ταύτην εἰς τὴν τοιαυτότροπον κοινοκτημοσύνην.

Ἕτερος προσέθηκεν· ὅταν πληρώνται ἡ ἀντιμισθία τῶν ἀγροφυλάκων παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν εἰς εἴδη ἢ χρήματα, ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐξαίρεσις δι' ἐκείνους τῶν ἰδιοκτητῶν, οἵτινες ἔχουσι περιτειχισμένα διὰ τοίχων ἢ τάφρων τὰ κτήματά των, καὶ ἔχουσιν ἀκόμη ἰδίους φύλακας ἢ ἐπιστάτας· ἡ ἐξαίρεσις αὕτη ὑπάρχει ῥητὴ εἰς τοὺς περὶ ἀγροφυλακῆς νόμους τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν. Πρὸς δὲ ἀνάγκη νὰ ὁρισθῇ κατὰ ποίαν ἀναλογίαν θὰ πληρώνηται ὁ ἀγροφύλαξ ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτήτας εἰς εἴδη ἢ εἰς χρήματα ἀδιάφορον· εἰς ἄλλα περιωτισμένα ἔθνη οἱ ἰδιοκτῆται πληρώνουσι τοὺς ἀγροφύλακας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀμέσων φόρων τῶν κτημάτων· ἡ ἀκρίβεια αὕτη δὲν χαρακτηρίζει τὸν νόμον τοῦτον, διὸ ἀνάγκη νὰ λεχθῇ πρόνοια περὶ τῆς ἀκριβείας ταύτης εἰς τὸ διάταγμα τὸ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου συνοδεῦον.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός, οὐδένα λανθάνει ὅτι τὰ βάρη τῶν ἀγροφυλάκων κανονίζονται εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐπιβαρύνηται ὁ εἷς ἰδιοκτήτης πλέον τοῦ ἄλλου· ἐξαίρεσις τῶν ἐχόντων περιτειχισμένα τὰ κτήματά των δὲν δύναται, οὔτε εἶναι δίκαιον, νὰ γίνῃ, καθόσον καὶ οἱ ἔχοντες περιτειχισμένα τὰ κτήματά των ἄνευ ἀγροφυλάκων δὲν δύνανται νὰ εὕρωσι τὴν ἀσφάλειαν τῶν κτημάτων των εἰς τὰ τείχη, καὶ τὰς τάφρους μόνον, διότι ταῦτα μόνα δὲν ἀρκοῦσι· διὰ νὰ ἀκολουθῇ ἡ ἀσφάλεια τῶν κτημάτων ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσιν ἀγροφύλακες, ἡ διατήρησις τῶν ὁποίων θέλει καταστήσει περιττὰς τὰς τάφρους καὶ τὰ περιτειχίσματα, εἰς ἃ κατέφυγον διὰ νὰ εὑρίσκωσί τινα ἀσφάλειαν οἱ ἰδιοκτῆται· καθὼς δὲ ὑπόκεινται εἰς τὰ αὐτὰ βάρη καὶ οἱ ἔχοντες πλείονα μέσα ἐξασφαλίσεως, οἷον οἰκίας καλὰς

καὶ ἀσφαλεῖς, μὲ τοὺς ἔχοντας ἧττονα τὰ μέσα τῆς ἐξασφαλίσεως, οἷον οἰκίας μικρὰς καὶ μὴ ὀχυρὰς, οὕτω πρέπει νὰ ὑπόκνηται καὶ οἱ ἰδιοκτῆται τῶν κτημάτων καὶ ἂν ταῦτα εἶναι περιτειχισμένα ἢ οὐχί. Ὡς πρὸς τὴν ἀναλογίαν δὲ τῆς πληρωμῆς τῶν ἀγροφυλάκων αὕτη ἐπικρατεῖ ἐν Ἑλλάδι, γίνεται δὲ ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῆς παραγωγῆς, ἢ τῶν στρεμμάτων, ὥστε πᾶσα διάταξις ἄλλη εἶναι περιττὴ, ἀφ' οὗ τὸ ὀρθὸν ὁρίζει ὅτι ἡ πληρωμὴ θέλει γίνεσθαι παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήματα.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 5 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 6 ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7, παρετηρήθη ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς διατάγματος τοῦ 1836 ἡ κατάθεσις τοῦ ἀγροφύλακος ἔχει ἰσχὺν μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον· κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον ὁρίζεται μὲν ὅτι ὁ ἀγροφύλαξ καταθέτει προφορικῶς τὰ περιστατικὰ τῆς ζημίας, δὲν ὁρίζεται ὅμως ἂν ἔχῃ ἰσχὺν ἡ κατάθεσις αὕτη μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον· καὶ ἐπειδὴ τὸ διάταγμα τοῦ 1836 ἔχει ἰσχὺν νόμου, ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν δὲ νομοσχεδίῳ δὲν ὑπάρχει διάταξις ὁρίζουσα ὅτι αἱ ἀντιβαίνουσαι διατάξεις καταργοῦνται, ἀνάγκη νὰ συμβιβασθῇ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ νομοσχεδίου μὲ τὴν διάταξιν ἐκείνην τοῦ διατάγματος.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ ἐν τῷ δικαστηρίῳ τὸ ἐναντίον, ἡ κατάθεσις τοῦ ἀγροφύλακος θεωρεῖται ἰσχύουσα· τὸ δικαστήριον εἶναι ἀρμόδιον νὰ ἐκτιμήσῃ ἂν ὁ ἀγροφύλαξ λέγῃ ἀλήθειαν, ἢ ἂν ψεύδεται.

Ἀντεπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἐὰν μὲν ἡ καταγγελλομένη ζημία εἶναι μικρὰ, εἶναι ἀδιάφορον ἂν ἰσχύῃ ἢ δὲν ἰσχύῃ ἡ κατάθεσις τοῦ ἀγροφύλακος, καθόσον ἐν τῇ δικαστικῇ ὁδῷ ἀποδειχθήσεται ἂν εἶναι ἔνοχος ὁ ὑπὸ τοῦ ἀγροφύλακος καταγγελθείς· ἀλλ' ἂν ἡ καταγγελθεῖσα ζημία εἶναι μεγάλη, ὡς ἐπὶ πυρκαϊῶν, τότε ἡ κατάθεσις τοῦ ἀγροφύλακος πρέπει νὰ ἰσχύῃ μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον, διότι ἄλλως ὁ καταγγελθεὶς δύναται νὰ δραπετεύσῃ.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 7 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 8 ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 9, τὶς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιβαλλόμενον πρόστιμον 10—50 δραχμὰς εἰς τοὺς ἀμελοῦντας νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ χρέος των πραγματογνώμονας, δὲν ἀποζημιοῖ τὸν ζημιωθέντα ἰδιοκτήτην, ἀλλ' ἀνάγκη νὰ κατονομασθῇ ἐν τῷ νόμῳ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ὁ ἰδιοκτήτης ἀποζημιωθήσεται, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν θέλει ἀμελήσει οἱ πραγματογνώμονες νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ χρέος αὐτῶν, διότι ἄλλως οἱ ζημιούμενοι ἰδιοκτῆται χάνουσι τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἀντεπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι ὁ ζημιωθεὶς ἰδιοκτήτης δὲν ἀποβάλλει τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως, διότι οἱ διορισθέντες πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ζημίας πραγματογνώμονες δὲν ἐξεπλήρωσαν τὸ χρέος των· ἀλλὰ ἐννοεῖται οὐθὲν ὅτι δύναται νὰ ζητήσῃ ἐκ νέου τὸν διορισμὸν ἄλλων πραγματογνωμόνων πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ζημίας διὰ τὰ περαιτέρω.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας καὶ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 10, 11, 12 καὶ 13 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας ὅπως ἔχουσιν.

Ψηφοφορήθεν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιβεβαίωσιν τῶν αὐτῶν ψηφοδεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 3, ἑνὸς ἀρνηθέντος ψῆφον, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγροφυλακῆς.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . Ν	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Βασίλ. Χρηστακόπουλος . Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης . .	Ἀνδ. Χ. Ἀναργύρου . . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .	Νικόλ. Χρυσογέλος . . . Ν
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . Ν	Γεώρ. Ψύλλας . . . . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . Ν
Τάκης Μαγγίνας . . ἀπόν	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν
Ἀναγνώστης Μυναρχίδης . . Ν	Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . . Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Γεώργιος Ἀσπριώτης . . . Ν
Ἰάκωβος Παξινάδης . . .	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Δημήτριος Βούλγαρης . . Ν
Σπ. Τρικούπης	Γκίκας Καρακατζάνης . . Ν
Ριχάρδος Τζιώρτζ	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . Ν

Ἀδάμ. Δούκας	. . . . .	Δημήτριος Χατσίσκος	. . .
Δῆμος Κανελλόπουλος	. . .	Δημήτριος Χρηστίδης	. . N
Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . . N
Τσανετάκης Γρηγοράκης	. .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. . N
Μ. Α. Καΐρης	. . . . . N	Παναγ. Λιδωρίκης	. . . . N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	. . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . N	Κωνστ. Προβιλέγιος	. . . N
Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . .
Ἰωάννης Στάϊκος	. . . . N	Σπῦρος Μῖλιος	. . . . N
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. .	Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . O
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . .	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	.

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 20 Αὐγούστου 1856.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1856, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Χατζίσκον, ἀντὶ τοῦ Κ. Ι. Οἰκονόμου ἀπόντος, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα·

α) Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ε. ἔ. 1856· ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ ἡ ἔκθεσις αὕτη πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς διὰ τὰ περαιτέρω.

β') Ὁμοία τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς· ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις τὴν ἐλευσομένην τετάρτην δωδεκάτην τρέχοντος μηνός.

γ') Ὁμοία τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν πλατείαν τῆς ἐν Σπάρτῃ ἀγορᾶς οἰκοπέδων· ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἡμέραν μὲ ἐκείνην τοῦ προηγηθέντος· καὶ

δ') Ὁμοία τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιμισθίου τῶν δημοσίων ἰατρῶν· ἀπεφασίσθη ὡσαύτως νὰ γίνῃ καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως τῶν ἀνωτέρω.

Ἔχουσι δὲ ἅπασαι αἱ ἐκθέσεις αὗται ὡς ἕπεται·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1856.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν παρὰ τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1856, καὶ μελετήσασα αὐτὸν μεθ' ὅσης ἐπιστασίας τῇ ἐπέτρεπε τὸ βραχυχρόνιον διάστημα, ἀπέσχε τοῦ νὰ ἐπενέγκῃ τροπολογίας καὶ προσθαφαιρέσεις, τὸ μὲν, διότι τὰ ἔσοδα ἐξ ἀτμοσφαιρικῶν καὶ ἄλλων κοσμογενῶν περιστάσεων ἐξαρτώμενα εἶναι ὑποθετικά, καὶ δὲν δύνανται νὰ ὑπολογισθῶσιν, εἰ μὴ κατὰ πιθανολογίας μέσων ὅρων καὶ μετρίας εὐφορίας. Τὸ δὲ, διότι τὰ ἔξοδα κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτῶν μέρος ἐπραγματοποιήθησαν ἤδη, καὶ ἤθελεν ἴσως εἶσθαι ἀργὰ νὰ ἐπενεχθῶσιν ἐλαττώσεις ὅτε τὰ τρία τέταρτα τῶν ὅλων δαπανῶν ἐνεργήθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰσαχθέντος προϋπολογισμοῦ. Ἤθελεν ὅμως ἡ ἐπιτροπή σας θεωρήσει ὡς παράλειψιν τοῦ καθήκοντός της, ἐὰν δὲν κατεδείκνυε διὰ τὸ μέλλον κἂν τὰ μέρη, ἐφ' ὧν δύναται νὰ ἐπενεχθῶσι σπουδαῖαι ἐλαττώσεις τῶν δαπανῶν, ἄνευ βλάβης τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας· καὶ ἐὰν δὲν ἐξέφραζε τὴν εὐχήν τοῦ νὰ παύσωσι τοῦ λοιποῦ αἱ ἄνευ ἀναποδράστου ἀνάγκης δημιουργούμεναι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν δαπάναι, αἱ ἀπορρέουσαι πᾶσαν αὔξησιν τῶν ἐσόδων προερχομένην ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ τῶν ἄλλων τοῦ ἔθνους πόρων.

Ἐπὶ τῶν ἐσόδων.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἐνυπάρχον φορολογικὸν σύστημα τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους εἶναι ὑποθετικόν, ἐξαρτώμενον ἀπὸ τῆς εὐφορίας ἢ ἀφορίας τῆς τιμῆς αὐτῶν αὐξομει-

ουμένων ἀπὸ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς καὶ πολιτικὰς περιστάσεις, ἀπέφυγεν ἡ ἐπιτροπή σας τοῦ νὰ ἐπιφέρῃ ἀλλοίωσίν τινα ἕνεκα τῆς ἀβεβαιότητος ταύτης· ἐπιφυλαττόμενη δὲ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐκ τῶν τελωνείων καὶ τῆς σμύριδος ἔσοδα (ἂν καὶ ἀκατανοήτως πως δὲν σημειοῦται ποσῶς ἔσοδον σμύριδος ἐν τῷ προϋπολογισμῷ) νὰ ἐπενέγκῃ τὰς ἐπ' αὐτῆς παρατηρήσεις της εἰς τὸ μέρος τῶν ἐξόδων, προτείνει εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σωματος τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου διὰ τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως τοῦ **1856** συνιστάμενα εἰς δραχ. **18,653,577: 68**, ἐφ' οἷς προστιθεμένων καὶ τῶν προκαταβολῶν τῶν τριῶν δυνάμεων διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν χρεωλύτρων καὶ τόκων τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου ἐκ δραχ. **3,848·874: 81** συμποσοῦται τὸ ὁλικὸν ποσὸν αὐτῶν εἰς δραχ. **22,502,452: 49**, καὶ μεταβαίνει εἰς τὰ ἔσοδα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Κεφάλ. Β'. ἄρθρ. 2. ἐκ δρ. **25.000** ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσεων.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀπαιτητῶν τούτων ἄλλοι μὲν λαμβάνουσιν ἄνευ βασίμων καὶ ἀποδεδειγμένων δικαιωμάτων, ἄλλοι δὲ ἔλαβον μέχρι τοῦδε πλειότερα καὶ αὐτῶν τῶν ἀπαιτήσεών των, εἰ καὶ ἀδικαιολογήτων, ἐξακολουθοῦσι δὲ νὰ λαμβάνωσιν εἰσέτι, καὶ ἄλλοι δὲν ἐλάμβανον ὁλοτελῶς, καίτοι ἔχοντες βασιμώτερα δικαιώματα, θεωρεῖται ἀναγκαῖον καὶ δίκαιον νὰ γίνῃ ἐπ' αὐτῶν ἡ ἀνήκουσα ἐξέλεγξις καὶ ἐκκαθάρισις, οὐχὶ δι' ἐπιτροπῆς συγκροτουμένης κατὰ τὸ σύνηθες ἀπὸ μέλη ἐκτὸς τῶν ὑπουργείων λαμβανόμενα πρὸς ἀνωφελῆ ματαιοπονίαν, ἀλλὰ διὰ συστάσεως ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου πρὸς συλλογὴν τῶν τοιούτου εἴδους ἀπαιτήσεων, τῶν ἀποδείξεων, ἐφ' ὧν αὗται στηρίζονται, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, μετὰ τὴν καταγραφὴν ταύτην τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον συνερχόμενον καὶ ἐξελέγχον καθ' ὁμοιόμορφον ἐξελεγξεως σύστημα ἁπάσας τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἀποζημιώσεων νὰ ἀποφαίνηται ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης αὐτῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ εἰσαγάγῃ ἐνώπιον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως τόσου ποσοῦ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως αὐτῶν ἄνευ τόκου· καθότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πληρώνῃ κατ' ἔτος τὸ δημόσιον διὰ χρέη ὑποθετικὰ καὶ ταῦτα ἀγνώστου ποσότητος.

Κεφ. Γ'. ἐκ δρ. 569,100. Περὶ συντάξεων

Αἱ συντάξεις διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος ἀγωνισθέντων εἰσὶν ἱεραὶ καὶ σεβασταί,

ἀλλ' ἀτυχῶς εἰσεχώρησαν πολλὰ ἀτοπήματα, μάλιστα ὅταν τὸ κατ' ἀρχὰς συνετάχθησαν οἱ κατάλογοι, διότι εἰς ἄλλας ἐπεδαψιλεύθησαν, ὡς μὴ ἔδει, συντάξεις ἄρθονοι, εἰς ἄλλας γλίσχραι καὶ εὐτελέσταται, καὶ τὸ λυπηρότερον ἄλλαι ἀπεκλείσθησαν ὁλοτελῶς· μ' ὅλον ὅτι διατάζει ἡ ἐπιτροπή σας νὰ ἐλπίσῃ ὁλοσχερῆ θεραπείαν, θεωρεῖ μ' ὅλα ταῦτα προτιμωτέραν τὴν ἐξέλεγξιν καὶ ἐπανόρθωσίν τινων, ἀφ' οὗ προηγουμένως ὁρισθῶσι τὰ τῶν συνταξιούχων προσόντα καὶ εἰς τρεῖς τάξεις διαιρεθῶσιν· ὥστε πᾶς ὁ μὴ ἔχων ἓν ἐκ τῶν ὁρισθησομένων τούτων προσόντων ν' ἀποκλείηται τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως· ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπή σας τὴν ἐξέλεγξιν τῶν συντάξεων, δικαιοῦται δὲ νὰ ἐπιβυμῇ τὴν μὴ διαιώνισιν τῶν τυχὸν γενομένων ἐλλειψεων.

Ἄρθρ. 8 Ταμεῖα.

Αἱ συνεχῶς συμβαίνουσαι καταχρήσεις καὶ ἁρπαγαὶ σημαντικῶν ποσοτήτων ἀπὸ διαφόρους ταμίας ἔφερον ἐπαισθητὴν ζημίαν εἰς τὸ δημόσιον καὶ μορφὴν οὐ μικρὰν εἰς τὸ ἔθνος· ἀνάγκη ὅθεν νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῆς Κυβερνήσεως οὐ μόνον εἰς τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ μέσα τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ δημοσίου, καὶ τῆς παραδειγματικῆς τιμωρίας τῶν καταχραστῶν· τὸ εὐτελὲς τῶν ἐγγυήσεων καὶ ἡ ἀτιμωρησία τῶν τοιούτων καταχραστῶν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἐλλόγως αἱ δύω κυριώτεραι ἀφορμαὶ πρὸς τὰς τοιούτου εἴδους καταχρήσεις. Ἐν γένει δὲ εἰς τὸν ταμιακὸν κλάδον εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῶσι μέτρα γενικῆς διορθώσεως.

Κεφάλ. 10. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων ἐκ δρ. 67,806: 63

Συμφώνως μὲ τὴν βάσιν, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ ἐπιτροπή σας, τοῦ νὰ μὴ φέρῃ ἀλλοίωσιν εἰς τὸν προϋπολογισμόν, δὲν προτείνει καὶ ἐνταῦθα ἐλάττωσιν. ἀλλ' οἱ κύριοι ὑπουργοὶ ὀφείλουσι νὰ μὴ πραγματοποιήσωσι πληρωμὰς μὴ στηριζομένας εἰς τὴν νομιμότητα καὶ εἰς τὴν αὐστηρὰν δικαιοσύνην οὐδὲ νὰ θεωρήσωσιν ἑαυτοὺς ἀπηλλαγμένους πάσης εὐθύνης, διότι κατεχωρίσθησαν αἱ δαπάναι εἰς τὸν ἐπιψηφισθησόμενον προϋπολογισμόν, καθ' ὅσον μάλιστα ὑπάρχουσι ποσά, τὰ ὁποῖα δὲν παρεδέχθησαν οἱ προκάτοχοί των ὑπουργοὶ διὰ λόγους ἰσχυροὺς ἴσως. Ἐὰν οἱ κύριοι ὑπουργοὶ δὲν ἀναδέχωνται τὴν εὐθύνην ταύτην, πρέπει νὰ ψηφοφορηθῇ ἕκαστον ποσὸν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ὡς προσωπικόν· ἡ περὶ τούτων γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπε-

κτείνεται εἰς ὅλας τὰς τοιαύτης φύσεως πληρωμὰς ἐπὶ ὅλων τῶν ὑπουργείων.

Κεφ. 15 Τελωνεῖα.

Εἰς τὸν οὐσιωδέστατον τοῦτον κλάδον ἀπαιτεῖται μεγίστη προσοχὴ ἐκ μέρους τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ· ἐπικρατεῖ ἰδέα, ἥτις δὲν εἶναι ἐφαλμένη, ὅτι τὸ εἰσπραττόμενον ποσὸν ἔπρεπε νὰ ἦναι πολὺ ἀνώτερον τοῦ φαινομένου εἰς τὰς εἰσπράξεις.

Κεφάλ. 15. Μεταλλεῖα καὶ Ὀρυκτά.

Μολονότι δὲν εἶναι σημειωμένον τὸ ὀρυκτὸν τῆς σμύριδος οὔτε εἰς τὰ ἔσοδα οὔτε εἰς τὰ ἔξοδα, ἡ ἐπιτροπή σας δὲν δύναται νὰ παρασιωπήσῃ τὴν μὴ εἰλικρινῆ διαγωγὴν τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τὴν ἀμέλειαν τῆς Κυβερνήσεως, ἐξ ὧν προέκυψε καὶ προκύπτει σημαντικὴ ζημία εἰς τὸ δημόσιον. Ὅθεν ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ ὅσον ἐνεστι τάχιον σύντονα καὶ δραστήρια μέτρα τόσον διὰ τὴν νέαν ἐνοικίασιν τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, ὅσον καὶ διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν καθυστερημάτων κατὰ τὸ ἐρυκτὸν διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Κεφάλ. Α'.

Κατὰ τὸν νόμον οἱ τμηματάρχαι καὶ οἱ ὑπουργικοὶ γραμματεῖς δύνανται νὰ ἦναι πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως· καὶ ἐν τούτοις ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἅπαντες φέρονται ὡς πρώτης τάξεως.

Κεφάλ. Β'. Πρεσβεῖαι.

Τὰ ἔξοδα τῶν πρεσβειῶν Λονδίνου, Παρισίων, Πετρουπόλεως καὶ Βιέννης ἀναβαίνουσιν ἐτησίως εἰς δραχ. **204,900**· ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι ματαία καὶ πτωχαλαζονικὴ μὴ συμβιβαζομένη μὲ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ τόπου κατάστασιν.

Οἱ ἐν Τουρκίᾳ διερμηνεῖς καὶ μαθητευόμενοι πρέπει νὰ ἦναι κατὰ προτίμησιν ἰθαγενεῖς Ἕλληνες συμφώνως μὲ τὸν νόμον.

Κεφάλ. 6. Προξενεῖα ἐκ δραχ. 100,052.

Ἡ μισθοδοσία τῶν προξένων δὲν ἔλαβε μεταβολὴν εἰς ὅλα τὰ παρελθόντα ἔτη, ἀλλ' εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ τρέχοντος ἔτους ὑπάρχουσιν αἱ ἑπόμεναι διαφοραί·

Εἰς τὸ ὑποπρ. Βηρυτ.	ἀντὶ	δρ.	5760	κατὰ	τὰ παρ' ἡμῖν	ὑπάρχ.	ἤδη	δρ.	6920.
» » » Ἀνδριαν.	»	1800	»	»	»	»	»	»	3000.
» » » Ἰόππης.	»	1800	»	»	»	»	»	»	3000.
» » » Καίρου	»	—	»	»	»	»	»	»	2000.
» » » Πρεβέζης.	»	—	»	»	»	»	»	»	1200.
		9360							17120.

Ἤτοι περιπλέον δραχ. **7,760.** Τὸ προξενεῖον τῆς Ἠπείρου ἦτο

πρὸ ἐτῶν εἰς Πρέβεζαν μὲ ἐτησίαν μισθοδοσίαν ἐκ δραχ. **8,820**, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐθεωρήθη καταλληλότερον νὰ ἦναι εἰς Ἰωάννινα, μετετέθη ἐκεῖ μὲ τὴν αὐτὴν μισθοδοσίαν τὸ **1853** διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ εἰς ἄλλο μέρος καὶ ἐν τούτοις προστίθεται ἤδη ὑποπροξενεῖον ἐν Πρεβέζῃ μὲ δραχ. **1,200.**

Ἡ ἐπιτροπή σας θεωρεῖ ματαίαν πᾶσαν περιπλέον δαπάνην καὶ νὰ μένωσι διὰ τὸ μέλλον ὡς καὶ εἰς τὰ παρελθόντα ἔτη· μάλιστα δὲ θεωρεῖ ἔτι προτιμώτερον νὰ ἐλαττωθῶσι διαρκῶς αἱ δραχ. **15,394**, αἵτινες ἠλαττώθησαν ἤδη χάριν προσωρινῆς οἰκονομίας.

Κεφάλ. 7. Ἔκτακτος ἐπιχορήγησις εἰς τοὺς προξένους ἐκ δρ. 35,000.

Τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου ἠλαττώθη χάριν τῶν μετὰ ταῦτα οἰκονομικῶν μέτρων, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι δαπάνη ὅλως περιττὴ καὶ ἀδικαιολόγητος, εἶναι καλὸν νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.

Κεφ. ΙΑ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων ἐκ δραχ. 13,373:80

Ἡ ἐπιτροπή σας καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου παρατηρεῖ ὅτι παρετήρησεν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ'. τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Κεφάλ. Ἔκτακτα μέτρα ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας κτλ. ἐκ. δρ. 120,000

Τὰ δι' ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν ἔξοδα πρέπει νὰ τίθενται εἰς χωριστὸν ἐδάφιον καὶ ἄρθρον, νὰ χρησιμεύσωσι δὲ ἀποκλειστικῶς δι' αὐτὸν καὶ μόνον τὸν σκοπόν, ἤτοι ἂν τυχὸν συμβῇ ἐσωτερικὴ στάσις ἢ ἐγχωρικὴ εἰσβολὴ περιοριζομένου τοῦ ποσοῦ εἰς δραχ. **25,000**, καὶ νὰ μὴ ἀναμιγνύωνται ἀποζημιώσεις, βοηθήματα κατὰ βούλησιν καὶ περιθάλψεις, ὥστε νὰ καλύπτωνται τὰ κατὰ βούλησιν βοηθήματα ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας, ἥτις ἢ ὁλοτελῶς ἢ σπανιώτατα διατάττεται εἰς τρόπον προκαλοῦντα αὔξησιν δαπανῶν. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀμοιβὰς νὰ ζητῆται ὡρισμένη περὶ τούτου πίστωσις, ὁσάκις ἤθελε παρουσιασθῇ τοιαύτη ἀνάγκη.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς κατὰ τὸν νέον νόμον ἀναβαίνει εἰς ἄτομα **117** (ἐκτὸς τῶν **20** ἀγροφυλάκων, οἵτινες ὑπάγονται εἰς αὐτὴν ἐν καιρῷ

ἀνάγκης, καὶ ἐκτὸς ἀκόμη τῆς χωροφυλακῆς)· τὰ δὲ ἐτήσια αὐτῆς ἔξοδα εἰς δρ. 94,686. Ἡ ἀστυνομία αὕτη ἀποδοφήσασα βαθμηδὸν ὅλα σχεδὸν τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῆς νομαρχίας, ἀπεκατέστησε περιττὴν πλέον τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς εἰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ.

Ἡ ἐπιτροπή σας νομίζει συμφερώτερον νὰ ὑπάγηται ἡ ἀστυνομία εἰς τὴν νομαρχίαν τῆς πρωτευούσης· ἐκτὸς τοῦ ὅτι τοῦτο εἶναι τακτικώτερον, περιπλέον φρονεῖ ὅτι οὕτω καὶ παρεκτροπαὶ δὲν θέλουν γίνεσθαι, καὶ αἱ δαπάναι δύνανται νὰ ἐλαττωθῶσι τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἓν τρίτον.

ΚΕΦΑΛ. Δ'. Δημόσιος ὑγεία ἐκ δραχ. 372,260.

Ἡ ποσότης τῶν ἐξόδων τούτων εἶναι ἐπιδεκτικὴ σημαντικῆς ἐλαττώσεως οὐ μόνον ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ μὲ ὠφέλειαν μάλιστα τοῦ δημοσίου. Ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσι μόνον εἰς τὰ μεθόρια καὶ εἰς τὰς ὀλίγας παραλίους πόλεις, ἔνθα ὑπάρχει μεγάλη ἐξωτερικὴ συγκοινωνία· εἰς ὅλα δὲ τὰ μεσόγεια μέρη καὶ λοιπὰς παραλίους πόλεις καὶ εἰς ὅλους τοὺς σταθμοὺς καὶ φυλακεῖα ἐν γένει, νὰ ἐπιφορτισθῶσιν οἱ τελωνιακοὶ ὑπάλληλοι μὲ τὰ ὑγειονομικὰ καθήκοντα. Τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἐλαττοῦται ἀορίστως εἰς τὰ ὑγειονομεῖα καὶ λοιμοκαθαρτήρια ὑπὸ τὰς γενικὰς φράσεις ἀφαιροῦνται λόγῳ οἰκονομίας δραχ. 55,000 » εἶναι ὀρθὸν καὶ δίκαιον, χάριν διασαφήσεως, νὰ ἐλαττοῦται ἀπὸ ἕκαστον ἄρθρον καὶ ἐδάφιον ἰδίᾳ καὶ ὄχι ἀπολύτως.

ΚΕΦΑΛ. Ε'. ἄρθρον ὅ. Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις θεάτρου δραχ. 22,010.

Δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβαρύνηται ἡ ἐπικράτεια μὲ σημαντικὰς ποσότητας ἐξόδων κατ' ἔτος διὰ τὴν διατήρησιν θεάτρου ἐν Ἀθήναις· εἶναι δὲ ἀσύγγνωστον νὰ ἐλαττόνωμεν τὰς παραγωγικὰς δαπάνας καὶ τὰς ἄλλας τὰς πρὸς ἀνέγερσιν κοινωφελῶν καταστημάτων, οἷον τὰ ἔξοδα τῆς σωφρονιστικῆς φυλακῆς, καὶ ἄλλων ἀναγκαίων πραγμάτων εἰς τὸν τόπον, οἰκονομίας χάριν, καὶ νὰ ἐξοδεύωμεν κατ' ἔτος σημαντικὰς ποσότητας διὰ τὴν διατήρησιν θεάτρου ἐν Ἀθήναις.

ΚΕΦΑΛ. Θ'. Βοήθειαι δυστυχῶν, περιθάλψεις κλπ. ἐκ δρ. 90,000.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου δύνανται νὰ ἐλαττωθῶσι τὰ τρία τέταρτα· τὸ ὑπόλοιπον δὲ νὰ διαιρεθῇ εἰς τρία ἐδάφια· α) διὰ περιθάλψεις δυστυχῶν καὶ κηδείας δραχ. 15,000 β') διὰ συνδρομὰς ἐφημερίδων δρ. 3,000 καὶ γ') δρ. 4,000 πρὸς ἔκδοσιν

ἐφημερίδος ὑπερασπιζομένης δεόντως καὶ εὐσχήμως τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛ. 10. Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου τούτου ἐπαναλαμβάνει ὅ,τι ἀνέφερεν ἡ ἐπιτροπή σας ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Ι. τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΚΕΦΑΛ. Γ'. Ἄρθρον 3. Προσωπικὸν βιβλιοθήκης.

Οἱ πρὸς αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφόρου τῆς βιβλιοθήκης ἀπὸ 300 εἰς 400 δραχμὰς κατὰ μῆνα φερόμενοι λόγοι δὲν εἶναι ἰσχυροί· ἕκαστος ὀφείλει νὰ ἐκπληροῖ μετὰ ζήλου τὰ καθήκοντά του, συνιστᾷ ὅθεν ἡ ἐπιτροπή σας τὴν μὴ πραγματοποίησιν τῆς αὐξήσεως.

Ἐπίσης καὶ τὴν μὴ πραγματοποίησιν τοῦ κατὰ πρῶτον ἤδη προστιθεμένου ὑπαλλήλου διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῆς βιβλιοθήκης μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχμῶν 150.

Ἡ μηνιαία μισθοδοσία τοῦ δευτέρου βιβλιοφύλακος ἐκ δραχ. 100, ἡ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ ἐκ δραχ. 60, καὶ ἡ τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύω κλητήρων ἐκ δραχ. 50 εἶναι δαπάναι περιτταί.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.

Τὸ ὑπεράριθμον τῶν ἀξιωματικῶν, τὸ ὁποῖον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐγένετο, ἐπόμενον ἦτο νὰ συνεπιφέρῃ καὶ μεγίστην αὔξησιν δαπανῶν ἀνεπιδέκτων ἤδη θεραπείας, καθότι ὁ ἄπαξ δοθεὶς βαθμὸς ἀποκαθίσταται ἀναφαίρετος ἰδιοκτησία τοῦ ἀξιωματικοῦ· τούτου ἕνεκα περιορίζεται ἡ ἐπιτροπή σας νὰ συστήσῃ τὴν εἰς τὸ μέλλον ἀναχαίτισιν. Ὁ λόγος περὶ παλαιῶν δικαιωμάτων, ἂν ὑπάρχῃ τυχὸν τοιοῦτος, εἶναι ἀνίσχυρος, καθότι διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος ἐσυστήθη ἡ Β. φάλαγξ, ἥτις σύγκειται ἀπὸ 413 ἀξιωματικοὺς μισθοδοτουμένους ἤδη, καὶ ἀπὸ 2,000 καὶ ἐπέκεινα, οἵτινες ἔλαβον τὸ ἀντίτιμον εἰς ἐθνικὰ κτήματα καὶ χρήματα.

Κατὰ τοὺς στρατιωτικοὺς ὀργανισμοὺς εἰς τάγμα συγκείμενον ἐξ ἀνδρῶν 750 ἀπαιτοῦνται 30 ἀξιωματικοί, 85 ὑπαξιωματικοὶ καὶ 635 στρατιῶται, ὥστε εἰς τὸν ἡμέτερον στρατὸν τῶν ἐξ ἀνδρῶν 10,254 συγκείμενον, ἐκτὸς τῆς χωροφυλακῆς, ἀπαιτοῦνται 410 ἀξιωματικοί, καὶ ἐν τούτοις ὑπάρχουσιν 638. Ἂν προσθέσωμεν 50 εἰσέτι ἀξιωματικοὺς οἵτινες εἶναι χρήσιμοι

διά τινας ὑπηρεσίας, ὡς ἀξιωματικοὶ ἄνευ στρατιωτῶν, ἤτοι διὰ τὸ μηχανικὸν 34, διὰ τὰ ὁρούρια 9, καὶ διὰ τὸ ἱππικὸν 7, συμποσοῦται τὸ ὅλον εἰς ἀξιωματικοὺς 460, ὥστε εἶναι πλεονάζοντες 178; μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν 25 καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ σχολείου τῶν Εὐελπίδων. Τὸ ὑπεραρίθμων τῶν ἀξιωματικῶν προύκαλεσε νὰ ἐπινοηθῶσι θέσεις ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι· ἦγουν ἀξιωματικοὶ τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ σῶμα γενικοῦ ἐπιτελείου, ἀξιωματικοὶ ἐπιτελεῖς, ἀξιωματικοὶ διαρκῶν στρατοδικείων, ἀξιωματικοὶ ἐπιμεληταί, ἀξιωματικοὶ οἰκονομικοὶ ἐπιθεωρηταί, καὶ οὐ μικρὸς ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν εἰς διαθεσιμότητα καὶ ἀργίαν, περὶ τῶν ὁποίων ἀναφέρει ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ.

Στοιχ. ς'. Σῶμα Μηχανικῶν συγκείμενον ἐκ 43 ἀξιωματικῶν καὶ 26 ὑπαξιωματικῶν.

Ἡ ἐπιτροπή σας νομίζει ὀρθὸν καὶ συμφέρον νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὸν στρατὸν ὅσοι μηχανικοὶ εἶναι ἀναγκαῖοι διὰ νὰ ἦναι προσκολλημένοι εἰς τὴν καθ' ἑαυτὸ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, δέκα τὸν ἀριθμὸν περίπου κατ' ἀναλογίαν τοῦ στρατοῦ· ὅλοι δὲ οἱ λοιποὶ οἵτινες ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ σχολεῖον τῶν Εὐελπίδων ὡς μηχανικοὶ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς πολιτικοὶ ὑπάλληλοι δι' ὅλας τὰς τοιαύτης φύσεως ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν πολιτῶν εἰς τὰς καταμετρήσεις.

Στοιχ. Θ. Ἐπιτροπὴ ἱματισμοῦ ἐκ προσώπων 17.

Ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης δύναται νὰ ἐλαττωθῇ κατὰ τὸ ἓν τρίτον τοὐλάχιστον ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛ. Γ'. Νομή.

Ἀναλόγως τῆς μισθοδοσίας ὅλων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους δὲν εἶναι μικρὰ ἡ μισθοδοσία τῶν κυρίων ἀξιωματικῶν, ὅθεν δὲν εἶναι ἄδικον νὰ παύσῃ ἡ χορήγησις τῆς νομῆς τῶν ἵππων αὐτῶν χάριν οἰκονομίας, καὶ μάλιστα ἐν ᾧ ἡ ἡμερησία νομὴ ἑκάστου ἵππου δὲν ὑπερβαίνει τὰ 90 λεπτά, οὗτοι λαμβάνουσιν ἀνὰ 140.

Ἡ ὁλικὴ ποσότης τῶν ἵππων τῶν ἀξιωματικῶν συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς συμποσοῦται εἰς 214 ἵππους, ἀφαιρουμένων ἐκ τούτων 20 ἵππων τῶν ὑπαρχόντων ἀξιωματικῶν τοῦ ἱππικοῦ περίπου, καὶ 4 τῶν ὑπασπιστῶν τῆς Α. Μ. μένουσιν 190, πρὸς 140 λεπτὰ τὴν ἡμέραν, φέρουσιν ἐτησίαν οἰκονομίαν δραχμὰς 79,090.

ΚΕΦΑΛ. ΙΖ'. Ἐκ δραχ. 110, 540. Ἀξιωματικοὶ εἰς ἀργίαν καὶ διαθεσιμότητα 106.

Τὸ νὰ τίθενται εἰς ἀργίαν καὶ διαθεσιμότητα ἀξιωματικοὶ λόγῳ ἀνικανότητος εἶναι καὶ νόμιμον καὶ δίκαιον, ἀλλὰ νὰ τίθενται εἰς ἀργίαν διὰ νὰ διορισθῶσιν νέοι ἀξιωματικοὶ ἄνευ ἄλλου ἀποχρῶντος λόγου, εἶναι καὶ ἄδικον διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐκείνους καὶ ἐπιζήμιον διὰ τὸ δημόσιον.

ΚΕΦΑΛ. Γ'. Στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις.

Αἱ καθυστερήσεις ἀπὸ διδάκτρα κατὰ τὸν παρουσιασθέντα κατάλογον εἰς τὴν Γερουσίαν ἀναβαίνουσιν εἰς δρ. 71,025: 45. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ εἰσπράξῃ ταῦτα μετὰ τοῦ νομίμου τόκου των.

ΚΕΦΑΛ. ΙΒ'. Ἐκ δραχ. 96,100. Διὰ πορείας, μετακομίσεις καὶ ἐπιμίσθια.

Ἡ ποσότης τῆς δαπάνης ταύτης εἶναι ἐπιδεκτικὴ ἐλαττώσεως κυρίως εἰς τὰ ἐπιμίσθια.

ΚΕΦΑΛ. ΚΑ'. Φάλαγξ.

Τὸ ἀνομοιόμορφον τῆς μισθοδοσίας εἰς τοὺς ὁμοιοβάθμους καὶ ἰσοβάθμους ἀξιωματικοὺς φαλαγγίτας εἶναι ἀσυμβίβαστον μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον, καθότι ἢ ἀδικοῦνται οἱ λαμβάνοντες ὀλιγώτερον, ἢ ἔλαβον ἀναξίως ἀνωτέρους βαθμούς, ἢ δίδονται εἰς τινας πλειότερα τοῦ δέοντος· εἶναι συμφερώτερον εἰς τὸ δημόσιον καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἴσως νὰ λαμβάνωσι τὰς ἀποδοχὰς τῶν βαθμῶν των διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις των καὶ νὰ μένωσι τοῦ λοιποῦ ἀνενόχλητοι πάσης ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, ἐπιφυλαττομένου αὐτοῖς παντὸς δικαιώματος τῆς στρατιωτικῆς βαθμολογίας.

Ἐκ τῶν διοριζομένων φαλαγγιτῶν εἰς πολιτικὰς ἐμμίσθους ὑπηρεσίας πρέπει νὰ ἀφαιρῆται ἐκ τῆς μηνιαίας μισθοδοσίας τῆς πολιτικῆς ταύτης θέσεως τὸ μηνιαῖον ποσόν, τὸ ὁποῖον ἔλαβον εἰς ἐθνικὰ κτήματα δι' ἀντίτιμον τῆς στρατιωτικῆς μισθοδοσίας, καθ' ὅτι λαμβάνοντες ἀφ' ἑνὸς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς νέας ἐμμίσθου θέσεως, καρπούμενοι δὲ ἀφ' ἑτέρου καὶ τὸ εἰσόδημα τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ὅπερ εἶναι δι' ἀντίτιμον τῆς στρατιωτικῆς μισθοδοσίας, λαμβάνουσι δύω μισθοδοσίας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ.

Εἰς τὴν δαπάνην τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν φαίνονται ἐμμισθοι κατὰ πλεονασμὸν ἀξιωματικοὶ 298, ὑπαξιωματικοὶ

33 καὶ ναῦται 73, ὅλοι 404· δηλαδὴ εἰς ἀργίαν, διαθεσιμότητα, ἀπομαχίαν, εἰς λόγον πρεσβευτῶν καὶ εἰς τὸ ναυτοδικεῖον· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτοι εἶσιν ἐκ τῶν ὑπηρετησάντων εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ ἐξομοιοῦνται μὲ τὴν Β. φάλαγγα τῆς ξηρᾶς, ἐθεώρησεν ἡ ἐπιτροπή σας ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται παρατήρησις.

Στοιχ. Δ'. Ναυτοδικείων.

Ἡ ἐτησία δαπάνη τοῦ ναυτοδικείου ἀναβαίνει εἰς δραχ. 43,404 τὸ δὲ προσωπικόν του σύγκειται ἀπὸ 11 ἀξιωματικούς· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς διαρκοῦς συστάσεως ναυτοδικείου, δύναται νὰ ἐλαττωθῇ ἡ περιπλέον δαπάνη.

Γενικαὶ παρατηρήσεις

Ἐπὶ τῶν προκαταβολῶν.

Ἡ ἐπιτροπή σας δὲν δύναται νὰ παρασιωπήσῃ τὴν καθυστέρησιν τῶν κατὰ καιροὺς γενομένων, ὡς μὴ ἔδει, χρηματικῶν προκαταβολῶν ἀναβαινουσῶν κατὰ τὸν ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὑποβληθέντα πίνακα.

διὰ μὲν τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν εἰς δρ. **182,256:53.**
διὰ δὲ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν εἰς » **31,107:29.**
καὶ διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν
οὐχὶ ὡς ὁ ῥηθεὶς πίναξ ἀναβιβάζει ταύτας
εἰς δραχ. 1,121,320:38, ἀλλ' εἰς . . . δρ. **391,688:31.**
Ἐν αἷς συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ὀφειλόμενα ἀπὸ δίδακτρα εἰς τὴν τῶν Εὐελπίδων σχολὴν εἰς δραχ. 49,516:40· λέγομεν δὲ ὅτι τὸ ποσὸν τῶν πραγματικῶς ὀφειλομένων προκαταβολῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἀναβαίνει μόνον εἰς δρ. 391,688:31· διότι αἱ 729,632:07 πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν, ὡς μὴ πραγματικῶς ὀφειλόμεναι, ὥστε ἀφαιρουμένων καὶ τῶν δρ. 49,516 τῶν ἀπὸ δίδακτρα τῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων προερχομένων μένουσιν εἰς εἴσπραξιν προκαταβολαὶ δραχ. 555,535:73.

Ἐπικαλεῖται ὅθεν ἡ ἐπιτροπή σας τὴν σύστασιν τοῦ Σώματος πρὸς εἴσπραξιν αὐτῶν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν τῶν ὑπουργῶν.

Ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τοῦ 1854 δὲν ἐπλήρωσε τὸ δημόσιον ἁμάξας διὰ τοὺς κυρίους ὑπουργούς, ἐκτὸς μόνον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ τοι πολλοὶ τῶν ἀπὸ τοῦ 1833—54 ὑπουργῶν ἦσαν μᾶλλον προβεβηκότες ἀπὸ τοὺς ὑπάρχοντας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ

κατάστασις τοῦ δημοσίου Ταμείου δὲν ἐβελτιώθη, ἂς εὐαρεστηθῶσιν οἱ κύριοι ὑπουργοὶ νὰ μιμηθῶσι τοὺς γεροντοτέρους.

Ἐπὶ τῶν πιστώσεων.

Μολονότι τὰ ἐτήσια ἔξοδα τοῦ Κράτους ὁρίζονται κατὰ τὸ μέγιστον μέρος αὐτῶν διὰ νόμων καὶ κανονισμῶν, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἔπρεπε νὰ ᾖναι σχεδὸν ὅμοιον μὲ τὸ προϋπολογιζόμενον ποσόν, μ' ὅλα ταῦτα προσετέθησαν τόσαι πιστώσεις ἐξόδων διὰ νόμων εἰς τὰ τελευταῖα παρελθόντα ἔτη, ὥστε ἀπεκατεστάθησαν ὑποθετικὰ τὰ προϋπολογισθέντα ποσὰ τῶν ἐξόδων· ὡς ἐπὶ παραδείγματι·

	Προϋπολογισθέντα ποσά.	Προστεθέντα διὰ πιστώσεων.
τὸ 1851	14,243,772:65	963,953:30
τὸ 1852	15,273,975:13	377,809:16
τὸ 1853	15,239,148:31	1,460,000:—
τὸ 1854	15,194,880:23	2,057,881:63
τὸ 1855	16 900,410:98	3,335,323:93

Πόσαι δὲ πιστώσεις θέλουσιν ἐπιψηφισθῆ ἐπέκεινα τοῦ ἐπιψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856 δὲν δυνάμεθα νὰ προϊδωμεν αὐτάς, εἰμὴ μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς ἔτους.

Δίδουσα τέλος ἡ ἐπιτροπή σας εἰς τὰς παρατηρήσεις της συνιστᾷ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως τοῦ 1856 συμποσούμενα εἰς δρ. 21,223,210:40.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή.

Γιανάκης Χατζηπέτρος. Γ. Καρακατσάνης.
Τ. Μαγγίνας. Ἀθανάσιος Ῥηγοριάδης.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς, μελετήσασα τοὺς ὑποστηρίζοντας τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου λόγους, οἵτινες ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ, καὶ εὑροῦσα αὐτοὺς ἰσχυροὺς καὶ ἀρκούντως δικαιολογημένους, δὲν ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ ἐπ' αὐτῶν οὐδεμίαν παρατήρησιν καὶ ἐπομένως παραδεξαμένη τὸ νομοσχέ-

δίαν, ὅπως ἔχει, συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Παπαηλιόπουλος, Π. Λοιδωρίκης,
Μ. Α. Καΐρης, Α. Σ. Χαραλάμπης.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Διεξελθοῦσα ἡ ἐπιτροπή σας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν πλατεῖαν τῆς ἐν Σπάρτῃ ἀγορᾶς οἰκοπέδων, καὶ θεωρήσασα ἰσχυροὺς τοὺς ὑπαγορεύσαντας τὴν σύνταξίν του λόγους, οἵτινες ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ, παρεδέξατο αὐτό, ὅπως ἔχει, καὶ δὲν διστάζει νὰ συστήσῃ τὴν παραδοχήν του καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀθανάσιος Λοιδωρίκης, Π. Λοιδωρίκης,
Μ. Α. Καΐρης, Α. Σ. Χαραλάμπης.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Μελετήσασα ἡ ἐπιτροπή σας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐπιμισθίου τῶν δημοσίων ἰατρῶν καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, καὶ πεισθεῖσα ἐκ τῶν ὑπαγορευσάντων τὴν σύνταξίν του λόγων ὅτι ὁ σκοπὸς τὸν ὁποῖον προτίθεται ἀφορᾷ τὸ συμφέρον τῆς δημοσίου ὑγείας, καὶ δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν οἰκονομίαν, παρεδέξατο αὐτό, ὅπως ἔχει, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Παπαηλιόπουλος, Π. Λοιδωρίκης,
Μ. Α. Καΐρης, Α. Σ. Χαραλάμπης.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Ἑλληνικοῦ θεάτρου καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Περὶ συστάσεως Ἑλληνικοῦ Θεάτρου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸ συνταχθὲν περὶ συστάσεως Ἑλληνικοῦ θεάτρου κτλ. νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐσωκλειομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν της.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν, ἧς ἐπισυνάπτων ἀντίγραφον κρίνω περιττὸν ν' ἀπασχολήσω ὑμᾶς διὰ τῆς ἐπαναλήψεώς των.

Ἀθήνησι τὴν 8 7βρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ, ὡς ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ κατ' ἐντολὴν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μεταξὺ τοῦ Κυρίου Θεοδώρου Κυριακοῦ καὶ Γρηγορίου Καμπούρογλου συνταχθὲν συμβόλαιον τὴν 18 Ἰουλίου 1856 καὶ συνιστάμενον ἐξ ἄρθρων 25 ἐγκρίνεται καὶ θέλει ἔχει πλήρη ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀριθ. 7280

Σήμερον τὴν δεκάτην ὀγδόην Ἰουλίου ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος τετάρτην, τὸ χιλιοστὸν ὀκτακοσιοστὸν πεντηκοστὸν ἕκτον ἔτος ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου καὶ κατοίκου τῶν Ἀθηνῶν Ἀντωνίου Βελισσαρίου καὶ τῶν μαρτύρων κυρίων Παράσχου Νακάσση, δημοσίου κήρυκος, καὶ Μιχαὴλ Ι. Σέρμπου, παντοπώλου, κατοίκων ἀμφοτέρων τῶν Ἀθηνῶν, πολιτῶν Ἑλλήνων, γνωστῶν μου καὶ εἰς οὐδεμίαν τοῦ νόμου ὑπαγομένων ἐξαίρεσιν, ἐνεφανίσθησαν αὐτοπροσώπως οἱ γνωστοί μου ἀφ' ἑνὸς ὁ κύριος Θεόδωρος Κυριακοῦ, ὑπουργικὸς γραμματεὺς πρώτης τάξεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐνεργῶν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ δυνάμει τῆς ἐν τῷ παρόντι παραρτωμένης ὑπ' ἀριθ. **13,127** καὶ ἀπὸ δεκάτης πέμπτης Ἰουνίου τρέχοντος ἔτους διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου τούτου καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ ὀγδόης Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους Βασιλικοῦ διατάγματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ κύριος Γρηγόριος Καμπούρογλους, δημοσιογράφος, κάτοικοι ἀμφότεροι Ἀθηνῶν, καὶ συνεφώνησαν ὡς ἕπεται, ἐπιρυλαττομένης τῆς ἐγκρίσεως τῶν Βουλῶν.

1) Ὁ κύριος Γρηγόριος Καμπούρογλους ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ συστήσῃ ἐν Ἀθήναις θέατρον ἐθνικόν, διὰ νὰ παρίστανται ἐν αὐτῷ τραγῳδίαι καὶ κωμῳδίαι εἰς τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν.

2) Πρὸς σύστασιν τοῦ θεάτρου τούτου ὑποχρεοῦται νὰ μορφώνῃ τὰ ἀναγκαῖα πρόσωπα, προσλαμβάνων νέους, νέας, ἐπὶ τακτικῇ μηνιαίᾳ μισθοδοσίᾳ, ἐκπαιδεύων αὐτοὺς διὰ καταλλήλων διδασκάλων, καὶ γυμνάζων αὐτοὺς εἰς τὴν δραματικὴν τέχνην ἐπὶ ἓν ἔτος ὁλόκληρον.

3) Οἱ μέλλοντες νὰ ἐγκαλισθῶσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο νέοι καὶ νέαι, πρέπει κατὰ προτίμησιν νὰ ἐκλεχθῶσι μεταξὺ τῶν φοιτησάντων εἰς τὰ δημόσια σχολεῖα, νὰ ἦναι δὲ χρηστῶν ἠθῶν· ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς αὐτῶν προσδιορίζεται εἰς ἕξ διὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου· ὁ ἐργολάβος δύναται νὰ προσλάβῃ παραπληρωματικοὺς βοηθοὺς, ἢ μαθητευομένους, ὅσους θέλει, ἢ ὅσους αἱ ἀνάγκαι τῶν περιστάσεων τὸ ἀπαιτήσωσιν.

4) Ὁ ἐργολάβος δὲν ὑποχρεοῦται τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου νὰ δώσῃ ἑλληνικὰς παραστάσεις. Αὗται θέλουσιν ἀρχίσει ἀπὸ τὸ δεύτερον ἔτος καὶ ἐξακολουθεῖ τακτικῶς ἐπὶ τέσσαρας μῆνας τοῦ ἔτους.

5) Ἐπειδὴ ἡ σύστασις ἑλληνικοῦ θεάτρου συντείνει τὰ μέγιστα εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐθνικῆς γλώσσης καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δραματικῆς φιλολογίας, διὰ τοῦτο τὸ ἐν Ἀθήναις ἐθνικὸν θέατρον θέλει ὀργανισθῇ εἰς τρόπον, ὥστε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς σχολεῖον, ἐξ οὗ μέλλουσι νὰ ἐξέλθωσι πρόσωπα ἔμπειρα περὶ τὸ ἔργον τοῦτο, διὰ νὰ συστήσωσι θέατρα ἐθνικὰ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τῶν σημαντικωτέρων τῆς Ἑλλάδος πόλεων.

6) Πενταμελὴς ἐπιτροπὴ ἐξ ἁρμοδίων φιλολόγων συγκειμένη καὶ διοριζομένη παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, θέλει συντάξει ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ ἐργολάβου ὀργανισμόν, κανονίζοντα τὰ τοῦ ἑλλ. θεάτρου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπισυνημμένου εἰς τὴν πρότασιν αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου ἀντίγραφον προσηρτήθη καὶ εἰς τὸ παρὸν συμβόλαιον.

7) Ὁ ἱματισμός, ἡ σκηνογραφία, ὁ φωτισμὸς τοῦ θεάτρου καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐν γένει αὐτοῦ κατὰ τὰς ἑλληνικὰς παραστάσεις θέλουσιν εἶσθαι εὐπρεπεῖς καὶ ἀνάλογοι τῶν παραστάσεων· ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ ἦναι κατώτεροι τῶν τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος.

8) Ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου.

9) Οὐδεμία τραγῳδία ἢ κωμῳδία δύναται νὰ παρασταθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς διευθύνσεως τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας, εἰς ἣν θέλει πέμπει εἰς τὸ φυλλάδιον τῆς παρασταθησομένης τραγῳδίας ἢ κωμῳδίας.

Εἰς πᾶσαν περίστασιν ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀνακαλῇ τὴν χορηγηθεῖσαν τοιαύτην ἔγκρισιν, καὶ ν' ἀπαγορεύῃ τὴν περαιτέρω παράστασιν ἑκάστης τραγῳδίας ἢ κωμῳδίας λόγῳ δημοσίου συμφέροντος ἢ δημοσίας τάξεως.

10) Ὁ κύριος Γ. Καμπούρογλους ἀναλαμβάνει ἐπίσης τὴν ἐργολαβίαν τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος ὑποσχόμενος νὰ βελτιώσῃ τὴν κατάστασιν αὐτοῦ.

11) Ὑποχρεοῦται ἑπομένως ὁ ἐργολάβος νὰ μεταφέρῃ ἐκ τῆς Ἰταλίας ἢ καὶ ἀλλοθεν καὶ νὰ συντηρήσῃ δι' ἐξόδων του ἑταιρίαν ἰταλικῶν μελοδραμάτων ἐκλεκτὴν, καλλιτέραν τῶν μέχρι τοῦδε, καὶ ὠργανισμένην ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰς τὴν πρότασιν τοῦ ἐπισυνημμένου προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων καὶ ἐσόδων τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος, τοῦ ὁποίου ἀντίγραφον παραρτᾶται εἰς τὸ παρὸν συμβόλαιον.

12) Ὁ ἱματισμὸς ἐν γένει καὶ ἡ σκηνογραφία τῶν μελοδραμάτων πρέπει νὰ ἦναι εὐπρεπεῖς καὶ ἀνάλογοι μὲ τὴν ἑταιρίαν·

ὁ φωτισμὸς καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ θεάτρου ἐντελῶς ὠργανισμένα, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ εἰς ἐντελῆ ἁρμονίαν καὶ εὐπρέπειαν.

13) Ἡ περίοδος τῶν μελοδραμάτων προσδιορίζεται εἰς τέσσαρας κατὰ συνέχειαν μῆνας, καὶ λήγει ὁμοῦ μὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἀποκρέω, ἐκτὸς τοῦ πρώτου ἔτους, τοῦ ὁποίου ἡ θεατρικὴ περίοδος ἄρχεται ἀπὸ τὴν πρώτην Ὀκτωβρίου· ὁ ἀριθμὸς τῶν παραστάσεων ἑκάστης περιόδου δὲν θέλει εἶσθαι κατώτερος τῶν ὀγδοήκοντα, οὔτε τὰ παρασταθησόμενα μελοδράματα ὀλιγώτερα τῶν ἑπτά.

14) Πενταμελὴς ἐπιτροπή, διορισθησομένη παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, θέλει συντάξει ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ ἐργολάβου ὀργανισμὸν κανονίζοντα ὅλα τὰ καθέκαστα τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπισυναπτομένου προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν συμβολαίων, τῶν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἐργολάβων. Ὁ ὀργανισμὸς οὗτος, ἅπαξ συνταχθεὶς καὶ ἐγκριθεὶς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, θέλει ἰσχύει καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐργολαβίας, καὶ δὲν δύναται νὰ τροπολογηθῇ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐργολάβου· ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ὀργανισμοῦ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως.

15) Παραχωρεῖται εἰς τὸν ἐργολάβον κύριον Γρηγόριον Καμπούρογλουν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ οἰκοδομήσῃ δι' ἰδίων του ἐξόδων νέον ἰδιόκτητον θέατρον εἰς θέσιν κεντρικήν, εὐρυχωρότερον ὀλίγον τοῦ ὑπάρχοντος, εὐπρεπέστερον αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχεδίων τῶν νεωτέρων θεάτρων τῆς Εὐρώπης.

16) Ἡ θέσις τοῦ θεάτρου θέλει προσδιορισθῇ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ παρόντος συμβολαίου ἐκ συμφώνου μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐργολάβου· ἐὰν τὸ οἰκόπεδον ἀνήκῃ εἰς τὸ δημόσιον, θέλει πληρωθῇ ἡ ἀξία του ἀπὸ τὸν ἐργολάβον κύριον Γ. Καμπούρογλουν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τιμῆς, εἰς ἣν τὸ προσεκτήσατο τὸ δημόσιον. Τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς θέλει καθυποβληθῇ εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον χρεωστεῖ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς νὰ τὸ ἐγκρίνῃ ἢ νὰ τὸ μεταῤῥυθμίσῃ ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ ἐργολάβου. Καταρτισθέντος τοῦ σχεδίου ὁριστικῶς, παραδίδεται ἐπισήμως εἰς τὸν ἐργολάβον Κ. Καμπούρογλουν, ὅστις ὑποχρεοῦται ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπισήμου ταύτης παραδόσεως τοῦ σχεδίου νὰ κάμῃ ἔναρξιν τῆς οἰκοδομῆς. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν θέλει διορίσει καταλλήλων ἀρχιτέκτονα, διὰ νὰ ἐπιτηρῇ τὴν στερεότητα καὶ τὴν πρόοδον τῆς οἰκοδομῆς, ἥτις πρέπει ν' ἀποπερατωθῇ ἐντὸς δεκαοκτὼ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τεθῇ ὁ πρῶτος θεμέλιος λίθος εἰς τρόπον, ὥστε τὸ νέον τοῦτο θέατρον νὰ ἦναι ἐντελῶς κατηρτισμένον καὶ ἕτοιμον, διὰ ν' ἀρχίσωσιν αἱ παραστάσεις κατὰ τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν προθεσμίαν.

17) Ἐὰν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ θεάτρου δὲν ἀρχίσῃ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπισήμου παραδόσεως τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου, καὶ ἐὰν δὲν ἀποπερατωθῇ αὕτη ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας τῶν δεκαοκτὼ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς οἰκοδομῆς, ὁ ἐργολάβος Κ. Γρηγόριος Καμπούρογλους ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον χιλίων δραχμῶν δι' ἕκαστον μῆνα, ὅστις ἤθελε παρέλθει ἀπὸ τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας. Τὸ πρόστιμον τοῦτο ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἐργολάβον παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ ἐκπίπτεται ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν ἐργολάβον ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν τοῦ δημοσίου.

18) Ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἐργολαβία τοῦ κυρίου Καμπούρογλου κατὰ τὸ κατωτέρω ἄρθρον 21 δὲν ἔχει οὗτος τὴν ἄδειαν ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει τοῦ νὰ ἐκποιήσῃ κἂν ἓν ἐκ τῶν θεωρείων τοῦ νέου θεάτρου. Ἡ αὐτὴ ἀπαγόρευσις θέλει ἐξακολουθεῖ καὶ μετὰ τὴν δεκαετίαν, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις παρατείνῃ τὴν ἐργολαβίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θεάτρου.

19) Ὁ ἐργολάβος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Κυβερνήσεως νὰ αὐξήσῃ τὴν μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦσαν τιμὴν τῶν δραχμῶν μιᾶς καὶ πεντήκοντα πέντε λεπτῶν, ἀριθ. 1: 55|00, διὰ τὴν εἴσοδον τῶν ἰταλικῶν μελοδραμάτων, δύναται ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ τὴν ἐλαττώσῃ κατὰ τὸ δοκοῦν· τὸ δικαίωμα τῆς εἰσόδου διὰ τὸ ἐθνικὸν θέατρον δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἀνώτερον τῆς μιᾶς δραχμῆς.

20) Τὰ ἐνοίκια διὰ τὰ θεωρεῖα τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ θεάτρου καὶ τῆς ἀστυνομίας εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου.

21) Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον θέλει χορηγεῖ εἰς τὸν ἐργολάβον Κ. Γρηγόριον Καμπούρογλουν ἐπὶ δέκα κατὰ συνέχειαν ἔτη ἀνὰ δραχμὰς τριάκοντα ἓξ χιλιάδας ἀριθ. 36,000 κατ' ἔτος διὰ τὴν ἐργολαβίαν ταύτην τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου. Ἡ ἐνιαύσιος αὕτη χορήγησις τῶν δραχμῶν τριάκοντα ἓξ χιλιάδων θέλει γίνεσθαι ὡς ἑφεξῆς·

Τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου δραχ. ἑπτὰ χιλ. ἀριθ. 7000 κατ' ἔτος.
Τὴν πρώτην Ὀκτωβρίου δραχ. ἑπτὰ χιλ. ἀριθ. 7000.
Τὴν πρώτην Νοεμβρίου δραχ. ἑπτὰ χιλ. ἀριθ. 7000.
Τὴν πρώτην Δεκεμβρίου δραχ. ἑπτὰ χιλ. ἀριθ. 7000.
Τὴν τριακοστὴν Μαρτίου δραχ. ὀκτὼ χιλ. ἀριθ. 8000.

Τὸ ὅλον δραχμὰς 36000.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς δεκαετίας τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ χορηγήσῃ οὐδεμίαν χρηματικὴν συνδρομὴν εἰς ἄλλην θεατρικὴν ἐπιχείρισιν ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐργολάβου.

22) Πᾶσα ἐκ τοῦ παρόντος συμβολαίου πηγάζουσα διένεξις μεταξὺ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀφ' ἑνὸς, καὶ τοῦ ἐργολάβου κυρίου Γρηγορίου Καμπούρογλου ἀφ' ἑτέρου, θέλει διαλύεσθαι ἀνεκκλήτως παρὰ τριῶν διαιτητῶν, ἐξ ὧν τὸν ἕνα διορίζει τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸν ἕτερον ὁ ἐργολάβος, καὶ τὸν τρίτον ὁ πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν· ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ τοῦ ἐργολάβου, θέλει διορίζεσθαι ὁ τρίτος ἀπὸ τῶν δύω ἄλλων διορισθέντων ἤδη διαιτητῶν· ὁ διορισμὸς τῶν διαιτητῶν πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ἀφ' ἧς κληθευθῇ τὸ ἓν τῶν διαφερομένων μερῶν, ἡ δὲ ἀπόφασίς των θέλει ἐκδίδεσθαι ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των.

23) Αἱ ἀμοιβαῖαι ὑποχρεώσεις τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ἐργολάβου διακόπτονται προσωρινῶς· ἐὰν ἐξ ἀνωτέρας βίας ἐπέλθῃ ἡ διακοπὴ τῶν θεατρικῶν παραστάσεων, τὸ ἔτος ἐκεῖνο θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρξαν, αἱ δὲ χρηματικαὶ ληψοδοσίαι τοῦ ἔτους ἐκείνου, αἱ μεταξὺ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ ἐργολάβου, κανονίζονται παρὰ διαιτητῶν ὡς ἀνωτέρω. Αἱ περιπτώσεις τῆς ἀνωτέρας βίας εἶναι πυρκαϊά, πόλεμος, ἐπιδημία ἢ δημόσιόν τι δυστύχημα, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου διετάχθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἡ παῦσις τῶν θεατρικῶν παραστάσεων.

24) Τὸ παρὸν συμβόλαιον ἰσχύει διὰ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς του, ἡ πρώτη θεατρικὴ περίοδος ἄρχεται τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου τρέχοντος ἔτους **1856**.

25) Ὁ ἐργολάβος δὲν δύναται νὰ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλο πρόσωπον τὴν ἐργολαβίαν τοῦ θεάτρου ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως.

Ταῦτα συνομολογηθέντων καὶ παραδεχθέντων τῶν συμβαλλομένων, συνετάχθη τὸ παρὸν συμβόλαιον ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ

κατοικίᾳ τοῦ κυρίου Γρηγορίου Καμπούρογλου (οἰκίᾳ Δημητρίου Κυργούσιου), κειμένῃ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πλάτωνος, καὶ ἀναγνωσθὲν εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως εἰς ἐπήκοον τῶν συμβαλλομένων καὶ τῶν μαρτύρων, ὑπεγράφη παρ' αὐτῶν καὶ ἐμοῦ.

Οἱ μάρτυρες	Οἱ συμβαλλόμενοι
Π. ΝΑΚΑΣΣΗΣ.	Θ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ.
Μ. ΙΩ. ΣΕΡΜΠΟΥ.	Γ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ.

Ὁ Συμβολαιογράφος
(Τ. Σ.) Α. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΣ.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Ἐν Ἀθήναις αὐθημερόν.

Ὁ συμβολαιογράφος
(Τ. Σ.) Α. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΣ.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἀνέγνω μετὰ ταῦτα νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ ἔχοντα ὡς ἀκολούθως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν κατὰ διαταγὴν τῆς **Α. Μ.** νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας τὸ συνημμένον νομοσχέδιον περὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ **Β.** ναυτικοῦ, ὅπως ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνοδεύων αὐτὸ μετὰ τῶν περὶ τούτου πρακτικῶν αὐτῆς καὶ ἀντιγράφου τῆς πρὸς Αὐτὴν ἐκθέσεώς μου.

Παρακαλῶ δὲ τὴν Γερουσίαν ἵνα ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Σεπτεμβρίου **1856**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς
Α. Α. ΜΙΔΟΥΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. Ναυτικοῦ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς νὰ

εἰσάξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Α. ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ εἶσιν ἐν καιρῷ εἰρήνης, κατ' ἀνώτατον ὅρον, οἱ ἑξῆς.

Οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τακτικοῦ ναυτικοῦ.

Ἀντιναύαρχοι	1	
Ὑποναύαρχοι τακτικοί	2	ἔκτακτοι · 1
Πλοίαρχοι τακτικοί	5	ἔκτακτοι · 3
Ἀντιπλοίαρχοι τακτικοί	6	ἔκτακτοι · 3
Πλωτάρχαι	10	
Ὑποπλοίαρχοι	20	
Ἀνθυπλοίαρχοι	30	
Δόκιμοι	38	
Ἀρχιατροὶ	1	
Ἰατροὶ	2	
Ὑπιατροὶ	4	
Ἀνθυπιατροὶ	5	
Ἀνώτεροι ἐπιμεληταὶ		ἔκτακτοι · 1
Ἀρχιφροντισταὶ τακτικοὶ	1	ἔκτακτοι . 1
Φροντισταὶ	6	
Ὑποφροντισταὶ	6	
Ἀνθυποφροντισταὶ	4	
Λογισταὶ	25	
Ἀρχιναυπηγοὶ	1	
Ναυπηγοὶ	2	
Ὑποναυπηγοὶ	2	
Ἀνθυποναυπηγοὶ	3	

Ἀριθμοὶ τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν.

Πλωτάρχαι	4
Ὑποπλοίαρχοι	10
Ἀνθυποπλοίαρχοι	8

Ἄρθρον 2. Αἱ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἔκτακτοι τῶν ἀξιωματικῶν θέσεις θέλουσι πληρωθῆ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, μετὰ δὲ τὴν ὡς εἴρηται πλήρωσιν αὐτῶν, πᾶσα τοιαύτη θέσις, κενωθεῖσα καταργεῖται.

Ἄρθρον 3. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, καταργεῖται.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀνέγνω ἐπὶ τέλους νομοσχέδιον περὶ παραπάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν Κακουργοδικείων καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑρεξῆς·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς παραδεχθὲν περὶ ἐκδικάσεως τῶν λῃστειῶν καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συναφῶν πράξεων νομοσχέδιον, ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ὁποίου καταφαίνεται ἀρκούντως ἐκ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου, ἑπομένως περιττὴν θεωρῶ πᾶσαν περὶ τούτου περαιτέρω ἀνάπτυξιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς
Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Μ. ΣΚΑΛΙΣΗΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρον 1. Τὸ ἄρθρον δεύτερον τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1837 περὶ παραπάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργοδικείων νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑρεξῆς·

Τὰ δικαστήρια τῶν κακουργιοδικῶν δικάζουσι προσέτι, ἐκτὸς τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνάρξεώς των ἑτοίμων δικῶν, καὶ τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ὡρίμους γενομένας ἐπὶ ληστείᾳ ἢ συνεργείᾳ ληστείας ἢ καὶ ἄλλαις μετ' αὐτῶν συναφέσι πράξεσι δίκας, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῆς παραπομπῆς βουλεύματι ἐνδιαλαμβανομένας· δὲν ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο οὔτε αἴτησις τοῦ παρὰ κακουργιοδίκαις εἰσαγγελέως, οὔτε συναίνεσις τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων καὶ τοῦ κατηγορουμένου.

Ἄρθρον 2. Ἰσχύουσι τὰ λοιπὰ αἱ διατάξεις τοῦ εἰρημένου νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη δὲ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ψηφοφορίας νὰ ἐκτυπωθῶσιν ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμόν.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἀνεγνώσθη ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **178** ἀναφορᾶς γνωμοδότησις καὶ ἐγένετο παραδεκτή.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **200** ἀναφορᾶς γνωμοδοτήσεως παρετήρησέ τις ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἀναφερόμενος ζητεῖ νὰ δικασθῆ πρέπει ἡ προκειμένη ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀντεπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῆ τὴν δικαιοσύνην, ἥτις ὀφείλεται εἰς πάντα ἀδικηθέντα· ἀλλ' ἡ ὁδὸς, ἣν δύναται ἡ Γερουσία νὰ βαδίσῃ, εἶναι ἡ πρὸς τὰ ἁρμόδια ὑπουργεῖα διεύθυνσις ἑκάστης ἀναφορᾶς καὶ ἡ κατὰ συνέπειαν ἀπαίτησις λόγου ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως ἢ ἀμελείας.

Ἀνέφερεν ἄλλος ὅτι μετὰ τὰ ἐκτεθέντα ἔν τινι προλαβούσῃ συνεδριάσει, καθ' ἣν ἐρρέθησαν ὀλίγιστα ἐκ τῶν λαβόντων χώραν ἀτοπημάτων, ἐγένοντο νέαι ἀπειλαὶ πρὸς πολίτας ἐκ μέρους τῶν ἀστυνομικῶν ὑπηρετῶν, καὶ δέον νὰ ληφθῶσι μέτρα ὁραστήρια πρὸς καταστολὴν τῶν τοιούτων ἐγκληματικῶν πράξεων· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ φρονεῖ ἀναγκαῖον νὰ συσταθῆ στενῶς ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου καὶ συνάμα ἡ χρῆσις τῶν ἁρμοδίων κατασταλτικῶν μέτρων ἐφ' ὅλων τῶν παρομοίων πράξεων.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὅτι ὁ προαγορεύσας δὲν πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὡς πραγματικὰ πάντα τὰ ἀναφερόμενα καὶ νὰ παράττεται εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὅπως ἐφάνη παραττόμενος ἤδη.

ἀναγκαῖον εἶναι ἵνα προηγουμένως γίνωνται αἱ ἀνήκουσαι ἐξετάσεις περὶ τε τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων, διότι ἐνδεχόμενον τὰ μὲν πράγματα νὰ μὴν εἶναι οἷα ἀναφέρονται, τὰ δὲ πρόσωπα νὰ μὴν εἶναι εἰς ἀποχρῶσαν κατάστασιν.

Συμφωνῶ εἶπεν ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας μὲ τὸν δεύτερον ἀγορεύσαντα ὡς πρὸς τὴν ὁδὸν, ἣν πρέπει νὰ ἀκολουθῆ ἡ Γερουσία εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀναφορῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται περὶ καταπιεστικῶν πράξεων φρονῶ δίκαιον νὰ συσταθῆ μὲν ἡ προκειμένη ἀναφορὰ, νὰ προστεθῆ δὲ ἡ αἴτησις τοῦ νὰ δώσωσιν ἑπομένως οἱ Κ.Κ. ὑπουργοὶ πληροφορίας περὶ τοῦ ἀποτελέσματος.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ὅτως ἔχει.

Ἀνεγνώσθη ὕστερον ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **206** ἀναφορᾶς γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς· ἐπ' αὐτῆς παρετήρησέ τις ὅτι ὁ ἀναφερόμενος Βασίλειος Διαλέτης ὡς καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἀναγνώστης εἰσὶν ἀγωνισταὶ προσενεγκόντες ἀποχρώσας ἐκδουλεύσεις εἰς τὸ ἔθνος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ οἰκογένεια αὕτη ἐδυστύχησεν ὁ δὲ ἀναφερόμενος μένων ἐνταῦθα ἔχει ἀνάγκην χρηματικῶν μέσων διὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν καὶ τὰ ἔξοδα τῆς εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα μεταβάσεώς του προτείνει νὰ συσταθῆ ἡ προκειμένη αἴτησίς του ὅπως τῷ χορηγηθῆ ἡ ἀνήκουσα περίθαλψις. Ἑπομένως μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθεῖσα ἔπειτα ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **207** ἀναφορᾶς γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένετο δεκτή.

Ἀκολούθως ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **208** ἀναφορᾶς γνωμοδοτήσεως, παρετήρησέ τις ὅτι ἡ προκειμένη ἀναφορὰ πρέπει νὰ συσταθῆ μόνον καὶ νὰ διαγραφῶσιν αἱ ἑπόμεναι λέξεις.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι περὶ τοῦ ἀναφερομένου ἀπεφάσισε δὶς ἡ Γερουσία καὶ εἶναι γνωστὸν τὸ πρόσωπον· κατὰ συνέπειαν ὅλων τῶν προηγουμένων ἐδόθη αὐτῷ εἰς ἐπίτιμος βαθμὸς καὶ ἤδη παρουσιάζεται ἡ αἴτησις ὅπως ὁ ἐπίτιμος οὗτος βαθμὸς καταστασθῆ πραγματικός· πρέπει ὅθεν ἡ Γερουσία νὰ συστήσῃ τὴν προκειμένην ἀναφορὰν καθὼς πραγματευομένην περὶ ἐφαρμογῆς ἑνὸς τῶν ψηφισμάτων τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς περιοριζομένην εἰς μόνας τὰς λέξεις ἀνὰ συστηθῆ εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν » διαγραφομένων ὅλων τῶν ἑπομένων λέξεων.

Ἀναγνώσθη ἀκολούθως ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **223** ἀναφορᾶς

γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο κατὰ τροποποίησιν αὐτῆς νὰ διευθυνθῇ ἡ προκειμένη ἀναφορὰ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος σήμερον νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἑλληνικοῦ θεάτρου ἐκλεχθησομένην ἐπιτροπὴν τῆς Γερουσίας διὰ νὰ λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεώς της.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **249** ἀναφορᾶς γνωμοδοτήσεως ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις ὅτι γνωρίζει τὸν ἀναφερόμενον ὑποπλοίαρχον Δενδρολίβανον Ζακύνθιον τὴν πατρίδα ἐκ τῆς ἐποχῆς τῆς πολιορκίας τοῦ Νεοκάστρου εἰς ἣν καὶ οὗτος εὑρίσκετο· ὁ ὑποπλοίαρχος αὐτὸς μετὰ τῶν ἀδελφῶν του εἶχοσι δύω χιλιάδων ταλήρων καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου πλοίου του ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς εὐόδωσιν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, συνετέλεσε τὰ μέγιστα ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας τοῦ ἔθνους, εἶδε φονευθέντα ἕνα τῶν ἀδελφῶν του, ἐθυσίασεν ἅπαντα τὰ ὁποῖα ἔφερε χρήματα, ἀπώλεσε τὸ ἰδιόκτητόν του πλοῖον καὶ κατὰ συνέπειαν ἔχων τοσαύτας ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας μένει ἠδικημένος· διὸ νομίζει δίκαιον νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ ἡ ἀνήκουσα ἀποζημίωσις καθ' ὃν τρόπον χορηγοῦνται αἱ ἀποζημιώσεις εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους· ἐξητάσατο διαφοροτρόπως θέσιν τινὰ ὅπως οἰκονομεῖται προσωρινῶς, ἀλλ' ἐσταθῇ ἀδύνατον νὰ λάβῃ τοιαύτην.

Εἰπόντος ἄλλου νὰ διευθυνθῇ ἡ προκειμένη ἀναφορὰ μετ' ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἐὰν νομίζῃ ἡ Γερουσία ὅτι διὰ θέσεώς τινος δύναται νὰ χορηγηθῇ ἀποζημίωσις ἡ ἰδέα αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή· ἡ Κυβέρνησις χορηγοῦσα τὰς ἀποζημιώσεις εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς αὐτῶν θυσίας νομίζει ὡς ἔπαινον αὐτῇ τὸ τοιοῦτον.

Εἰπόντος ἄλλου ὅτι ἡ διὰ θέσιν τινὰ ὑπηρεσίας αἴτησις εἶναι παρεμπίπτουσα, ἡ δὲ κυρίως αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου ἐστὶ ἡ περὶ ἀποζημιώσεως καθόσον ὅπως ἀποζημιοῦνται αἱ ναυτικαὶ νῆσοι τοιουτοτρόπως πρέπει νὰ ἀποζημιωθῇ καὶ ὁ ἀναφερόμενος ὡς ἐπικουρικῶς ὑπηρετήσας εἰς τὸ ναυτικόν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο «νὰ συσταθῇ ἡ παροῦσα ἀναφορὰ εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ναυτικῶν», νὰ διευθυνθῇ δὲ καὶ ἀπόσπασμα τῶν παρόντων πρακτικῶν πρὸς γνῶσιν αὐτῶν.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **257** ἀναφορᾶς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, προκαλῶ, εἶπέ τις, τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Χρηστίδην χρηματίσαντα Νομάρχην εἰς τὸν νομὸν Μεσσηνίας καὶ τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν κάτοικον τοῦ

νομοῦ ἐκείνου ὡς μάρτυρας τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ ἀναφερομένου· ἡ οἰκογένεια τούτου συνέκειτο ἐκ 5 ἀδελφῶν ἐξ ὧν ὁ εἷς ἐρονεύθη μαχόμενος μετὰ τοῦ Φλέσα· ὁ ἀναφερόμενος ἔτρεχε πάντοτε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος εἰς διαφόρους ὑπηρεσίας· ἐξελέχθη πληρεξούσιος, διωρίσθη εἰρηνοδίκης καὶ δήμαρχος, ὑπερησπίζετο πάντοτε τὴν τάξιν καὶ ἡσυχίαν καὶ ἐν γένει ὑπῆρξε φιλήσυχος πολίτης, οὐδὲν ἀπέναντι τῶν ἐκδουλεύσεών του ἔλαβε. διὸ καὶ ἔδωκεν ἀναφορὰς πρός τε τὴν **Α. Μ.** τὴν Βασίλισσαν, τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν· ἐπειδὴ ὁ ἀγωνιστὴς οὗτος δυστυχεῖ προτείνω νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορά του εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὅπως χορηγηθῇ αὐτῷ περιθαλψίς τις ἀναλόγως τῶν ἐκδουλεύσεών του.

Παρατηρήσαντος ἄλλου ὅτι ἡ λέξις ὑπουργικὸν Συμβούλιον εἶναι ἀφηρημένον ὄνομα, καὶ δὲν εἶναι ταχτικὸν νὰ διευθύνωνται εἰς αὐτὸ αἱ ἀναφοραί, καθόσον πᾶσα διεύθυνσις ἢ σύστασις τῆς Γερουσίας ὑποτίθεται ὡς μία ἀπόφασις, δι' ἣν ἡ Γερουσία χαίρει τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως δι' ἣν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εὐθύνη τις, τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ ἔχῃ παρὰ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός, διότι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἡ εὐθύνη κατακερματίζεται, ἐπέφερεν ἕτερος ὅτι ὁ λόγος τοῦ προαγορεύσαντος εἶναι ἐν μέρει δίκαιος, ἀλλὰ καὶ πράττοντες ὅπως μέχρι τοῦδε πράττομεν δὲν ἐνεργοῦμεν ἀλυσιτελῶς, διότι ἡ εὐθύνη ὅλων τῶν ὑπουργῶν, ὅταν ἡ ἀναφορὰ διευθύνεται εἰς ὁλόκληρον τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, εἶναι πραγματικωτέρα.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία ἀναγνωρίζουσα τὸ δίκαιον τοῦ ἀναφερομένου παρεδέξατο «νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις του εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν» εἰς ὃ νὰ σταλῇ καὶ ἀπόσπασμα τῶν παρόντων πρακτικῶν.

Ἀναγνωσθεῖσα ἐπὶ τέλους ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **262** ἀναφορᾶς γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένετο δεκτὴ ὅπως ἔχει.

Παρελθόν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ προικίσεως τῶν ὁρφανῶν Σοφίας Καραμουζάρη καὶ Βασιλικῆς Π. Ζάρκου καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Λαμβάνων τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον, ὅπερ ἡ Βουλὴ ἐπεψήφισεν ἤδη, παρατηρῶ ὅτι οἱ προκαλέσαντες αὐτὴ λόγοι εἰσὶν ἐκτεθειμένοι

ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει. Ἐπισυνάπτων ἑπομένως ἀντίτυπον τῆς ἐκθέσεως ταύτης, καὶ ἔχων πλήρη πεποίθησιν ὅτι θέλετε συμφερισθῇ τὰς ὑποστηριζούσας τὸ νομοσχέδιον σκέψεις, περιορίζομαι εἰς τὴν πρὸς ὑμᾶς σύστασιν τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός.
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβληθήσεται εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποστηριχθήσεται.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Αἱ διὰ τῶν Βασ. διαταγμάτων ἀπὸ 25 Μαρτίου, 30 Ὀκτωβρίου καὶ 20 Μαΐου 1843 ἀποφασισθεῖσαι προικίσεις ὑπὲρ διαφόρων ὀρφανῶν, εἰσὶν ἀποδοτέαι αὐταῖς, καὶ ἂν ἔτυχε νὰ ὦσιν ὑπανδροι καθ' ὃν χρόνον ἐξεδόθησαν τὰ ἀρορῶντα τὰς προικίσεις αὐτὰς Βασ. διατάγματα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, κυροῦται σήμερον παρ' Ἡμῶν, ὅπως, δημοσιευθησόμενος διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἰσχύῃ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτυπωθῶσιν ἀμφότερα καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἑπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος ἑτέρου τῶν γραμματέων τοῦ Κ. Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Δ. Χατζίσκον, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ὑπηρετούντων ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Αθ. Λιδωρίκη, ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 31 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεώργιος Ψύλλας	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν
Γεώργ. Κωντουριώτης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἀθανάσιος Διδωρίκης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Γεώργιος Δρεμιώτης	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος		Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Τάκης Μαγγίνας	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Χαράλ. Παπαπαλίτης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀδάμ Δούκας	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρ. Τρικούπης		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ριχάρδος Τζιώρτζ		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Δημήτρ. Πλακούτας	Ν

Ἰωάννης Στάϊκος	. . . . N	Παναγ. Λιδωρίκης	. . . . N
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . .	Κωνς. Προβιλέγιος	. . . . N
Δημήτριος Χατσίσκος	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . .
Δημήτριος Χρηστίδης	. . . N	Σπῦρος Μίλιος	. . . . . N
Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . . N
Ἀναγ. Σ. Χαραλάμπης	. . N	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, τίς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ἐπειδὴ τὰ ἔσοδον τῶν σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων ἀναγνωρίζεται ὡς δημοτικὴ περιουσία, ἀνάγκη τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Πειραιῶς νὰ λαμβάνῃ μέρος τι εἰς τὴν δαπάνην τούτου, δηλ. ἀνάγκη νὰ λαμβάνῃ μέρος τὸ δημοτικὸν συμβούλιον εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν ἐτησίων δαπανῶν τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς, καθότι ἡ Κυβέρνησις, προκειμένου περὶ τῆς διαθέσεως δημοτικῶν χρημάτων, ἐνδέχεται νὰ μὴ εἶναι τόσον φειδωλή.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. πρωθυπουργός, ὅτι τὰ σταθμικὰ καὶ μετρικὰ δικαιώματα εἰσεπράττοντο καὶ κατὰ τοὺς δήμους Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἀπὸ τοὺς δήμους αὐτοὺς καὶ πρὸς ὄφελος αὐτῶν τῶν ἰδίων δήμων, ὅπως εἰσπράττονται τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ κατὰ τοὺς λοιποὺς τοῦ Κράτους δήμους, διὰ νὰ χρησιμεύωσιν εἰς τὴν συντήρησιν τῆς Ἀστυνομίας τοῦ δήμου· ἀλλ' ἀφ' οὗ διὰ τῆς συστάσεως τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς οἱ δῆμοι οὗτοι ἀπηλλάγησαν τοῦ βάρους τῆς πρὸς συντήρησιν Ἀστυνομίας δαπάνης, ὡς μισθοδοτουμένης πλέον ὑπὸ τοῦ δημοσίου, εἶπετο νὰ εἰσπράττωνται τὰ δικαιώματα ταῦτα παρὰ τοῦ δημοσίου. Ὁ δῆμος Πειραιῶς παρεκάλεσε τὴν Κυβέρνησιν νὰ παραχωρήσῃ τὰ δικαιώματα ταῦτα εἰς τὸν δῆμον, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς πολυειδεῖς αὐτοῦ ἀνάγκας· ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζουσα ὅτι ὁ δῆμος οὗτος περιστοιχίζεται ἤδη ἀπὸ πολλὰς ἀνάγκας ἐνόμισε δίκαιον ἀφ' οὗ ἀφαιρεῖ ἐκ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ τῶν δικαιωμάτων τούτων τὰ ἐτήσια ἔξοδα τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς, νὰ ἐπιστρέφῃ τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὸ ἑξῆς κατ' ἔτος εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς. Ἡ περιουσία αὕτη δὲν εἶναι δημοτική· ἀφ' οὗ ἤρθησαν αἱ πρὸς συντήρησιν τῆς Ἀστυνομίας δαπάναι ἀπὸ τὸν δῆμον, εἶπετο νὰ ἀρθῶσι καὶ οἱ φόροι οἱ δημοτικοὶ οἱ πρὸς τὴν συντήρησιν τῆς Ἀστυνομίας ταττόμενοι, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἔρχεται νὰ παράσχῃ ἐπικουρίαν τινὰ εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς ἤδη, ζητοῦσα νὰ ἀποδι-

δεται εἰς αὐτὸν κατ' ἔτος τὸ περίσσευμα τὸ ὁποῖον ἤθελεν ὑπάρχει ἐκ τῶν εἰσπραττομένων σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων, ἀφ' οὗ ἀφαιροῦνται ἐξ αὐτῶν ὅλα τὰ ἐτήσια ἔξοδα τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς· καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν σύμπραξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Πειραιῶς ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν δαπανῶν τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς, καθόσον καὶ αἱ θέσεις καὶ αἱ λοιπαὶ αὐτῆς δαπάναι εἶναι καθιερωμέναι διὰ νόμου.

Ἀντέταξεν ὁ πρῶτος λαλήσας Κ. Γερουσιαστής, ὅτι ἤδη ἡ θέσις τοῦ ζητήματος ἐννοεῖται κάλλιστα, μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ· ἅπαντες οἱ δῆμοι ἔχουσιν εἰσοδήματα ἴδια, ἃ τοῖς ἀπενεμήθησαν δυνάμει τοῦ δημοτικοῦ νόμου· ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἀφαιρέσῃ ταῦτα ἀπὸ τοὺς δήμους ἄνευ νόμου στηριζομένου εἰς τὸ ἀρθὸν καὶ ἔλλογον. Ἀπὸ τὸν δῆμον Πειραιῶς ἐλάβεν ἡ Κυβέρνησις τὰ ἔσοδα, ἅτινα κανονίζει τὸ **27** ἄρθρον τοῦ δημοτικοῦ νόμου νὰ εἰσπράττωνται λόγῳ ἀσφαλείας ἀστυνομικῆς, διὰ τὰ ἔξοδα τὰ ὁποῖα τὸ δημόσιον καταβάλλει πρὸς συντήρησιν διοικητικῆς ἀστυνομίας· ἀλλ' ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι τὰ δικαιώματα ταῦτα εἶναι ἀνώτερα τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ δημοσίου δαπάνης πρὸς συντήρησιν τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς· ὅθεν δίκαιον εἶναι ὁ δῆμος νὰ ἀναλάβῃ τὴν διαχείρισιν τῶν ἐσόδων τούτων, καὶ νὰ πληρώνῃ τὰ πρὸς συντήρησιν τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς ἀπαιτούμενα ἔξοδα, κατὰ τὸν περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας νόμον· διότι ἄλλως, ὅπως ἔχει τὸ νομοσχέδιον, φαίνεται ὅτι γίνεται δωρεὰ εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς, ἐν ᾧ πραγματικῶς δὲν γίνεται εἰμὴ ἀπόδοσις δικαιώματος ἀφαιρεθέντος ἀπ' αὐτοῦ.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν (ὁ Κ. Παλαμίδης) παρετήρησεν, ὅτι τὰ σταθμικὰ καὶ μετρικὰ δικαιώματα, τὰ ἀπὸ πρόσταγμα, διαβατήρια, καὶ ἐμπορικὰς πανηγύρεις εἰσπραττόμενα εἶναι παραχωρημένα εἰς τοὺς δήμους καὶ θεωροῦνται ὡς δημοτικοὶ πόροι, καθιερωθέντες ἀπὸ τὸν δημοτικὸν νόμον καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἄρθρον **11** τοῦ περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας νόμου, δὲν δέχεται ὅμως ὅτι τὰ εἰσοδήματα ταῦτα ἐδόθησαν ἀσφαλείας ἀστυνομικῆς ἕνεκα· ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ Πειραιῶς πολλάκις ὕψωσε φωνὴν ὅτι ἔπρεπε νὰ κρατῶνται μόνον αἱ διὰ τὴν ὑπαστυνομίαν Πειραιῶς γενόμεναι δαπάναι, τὸ περιπλέον δὲ ἐκ τῶν σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων ὡς καὶ ὅσων ἄλλων τὸ **11** ἄρθρον τοῦ νόμου περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας, τὸ ὁποῖον εἰσπράττει τὸ δημόσιον ἔπρεπε νὰ δίδεται εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς· μό-

λις σήμερον ἔρχεται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀποδίδῃ κατ' ἔτος τὸ περίσσευμα εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς ἀλλὰ τὸ περίσσευμα ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων δικαιωμάτων ἅτινα ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸν δῆμον Πειραιῶς διὰ τοῦ 11 ἄρθρου τοῦ νόμου τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας, οἷον προστίμων, διαβατηρίων καὶ ἐμπορικῶν πανηγύρεων. Τὰ δικαιώματα ταῦτα ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸν δῆμον, καὶ ἐδόθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ καλύπτωνται τὰ διὰ τὴν ὑπαστυνομίαν Πειραιῶς γενόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἔξοδα· ὁ χρόνος ἀπέδειξεν ὅτι τὰ ἔσοδα ταῦτα κατὰ πολὺ ὑπερτεροῦσι τὰ ἔξοδα τὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου πρὸς συντήρησιν τῆς ὑπαστυνομίας δαπανώμενα· καθόσον τὸ ἔσοδον τῶν σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων συμποσοῦται κατὰ μέσον ὅρον εἰς δραχ. 10, 700 κατ' ἔτος, τὰ δὲ τακτικὰ ἔξοδα τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς εἰς δραχ. 4,470· ἡ πρότασις ὅθεν τοῦ προλαλήσαντος τοῦ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς ὑπαστυνομίας καὶ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Πειραιῶς, εἶναι καὶ ὀρθωτάτη καὶ δικαιοτάτη· διότι δίκαιον καὶ ὀρθὸν εἶναι ὁ δῆμος Πειραιῶς νὰ ὑποστῇ τὰς τακτικὰς δαπάνας τῆς ὑπαστυνομίας ὅπως ὑπὸ τοῦ νόμου κανονίζωνται, τὰς δὲ ἐκτάκτους δαπάνας, εἰς ἃς ἡ ὑπαστυνομία ὑποκύπτει ἕνεκα ἐκτάκτων περιστάσεων, δὲν πρέπει νὰ τὰς ὑποφέρῃ μόνος ὁ δῆμος Πειραιῶς, ἀλλ' αὐταὶ πρέπει νὰ ἐπιβαρύνωσι τὸ ὅλον Κράτος. Συμπεραίνων δὲ τὸν λόγον του ἐθεώρησεν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ τὴν σύμπραξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Πειραιῶς ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς ὑπαστυνομίας, ἐπρότεινε δὲ νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ δημοσίου εἰσπραττόμενοι δημοτικοὶ φόροι Πειραιῶς ἀπὸ πρόστιμα, διαβατήρια καὶ ἐμπορικὰς πανηγύρεις.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία διὰ χειροτονίας παρεδέξατο τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 27 ἀπέναντι 3, καὶ ἑνὸς ἀρνηθέντος ψῆφον, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνέδρου τοῦ νομοσχεδίου περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . Ν	Γκίκας Καρακατζάνης . . Ο
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . .
Ἰωάννης Θ. Καλακατρώνης . Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἀναστάσιος Λόντος . . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Τάκης Μαγγίνας . . . . Ν	Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἰωάννης Σταΐκος . . . . Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ριχάρδος Τζιώρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν	Δημήτριος Χατσίσκος . . . Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . Ν	Δημήτρ. Χρηστίδης δὲν ἔχ. ψῆφ.
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Νικόλ. Χρυσάγελος . . . . Ν	Ἀνας. Σ. Χαραλάμπης . . Ν
Γεώργιος Ψύλλας . . . . Ο	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . . Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν	Κων. Προβιλέγιος . . . Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . . Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Γεώργιος Δαρειώτης . . . Ν	Σπῦρος Μίλιος . . . . . Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . Ο
Δημήτριος Βούλγαρης . . . Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης .

Ἔστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 31 Αὐγούστου 1856.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ προσθέτου συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου, τὴν συνθήκην αὐτὴν ὡς καὶ τὴν αἰτιολογικὴν τοῦ νομοσχεδίου ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ἤδη νομοσχέδιον, δι' οὗ δίδεται κῦρος εἰς τὴν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου συνομολογηθεῖσαν πρόσθετον συνθήκην ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας.

Ἡ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθεῖσα ἔκθεσις, ἀντίγραφον τῆς ὁποίας συνοδεύει τὸ νομοσχέδιον, παριστᾷ ἀρκούντως τὰ πλεονεκτήματα τῆς προκειμένης συνθήκης, διὸ καὶ κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἤδη τὰ αὐτά.

Παρακαλῶ δὲ τὴν Γερουσίαν νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐπιψήφισιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηρίξει κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν 24 Μαΐου (5 Ἰουνίου) 1856 κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου πρόσθετος σύμβασις συνισταμένη ἐκ δέκα ἄρθρων θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρόσθετος σύμβασις συνομολογηθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου τὴν 24 Μαΐου (5 Ἰουνίου) 1856.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων ἀφ' ἑτέρου ἐπιθυμοῦντες ν' ἀσφαλίσωσι νέας ἐγγυήσεις καὶ νέας εὐκολίας εἰς τὸ μεταξὺ τῶν ἐπικρατειῶν Αὐτῶν ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν καὶ νὰ ἐνισχύσωσιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τοὺς δεσμοὺς τῆς φιλίας καὶ καλῆς ἁρμονίας, οἵτινες εὐτυχῶς ὑφίστανται μεταξὺ τῶν δύω ἐθνῶν, ἀπεφάσισαν νὰ συνάψωσι σύμβασιν πρόσθετον εἰς τὴν περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας συνθήκην τῆς 13/25 Σεπτεμβρίου 1840, καὶ διώρισαν πρὸς τοῦτο πληρεξουσίους των, ἤτοι·

Ἡ μὲν Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, τὸν κύριον Ἀλέξανδρον Ῥίζον Ῥαγκαβῆν, ὑπουργὸν τοῦ Βασιλικοῦ Αὐτοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων, ἱππότην τοῦ Βασιλικοῦ Αὐτοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος.

Ἡ δὲ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων τὸν κύριον Blondeel Van Cuelebroeck πρόσεδρον Αὐτοῦ ὑπουργὸν παρὰ τῇ Αὐτοῦ Ἑλληνικῇ Μεγαλειότητι καὶ τῇ Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῇ Μεγαλειότητι τῷ Σουλτάνῳ, ἱππότην τοῦ Βασιλικοῦ Αὐτοῦ Τάγματος τοῦ Λεοπόλδου, Ἀνώτερον Ταξιάρχην τοῦ Βασιλικοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος τῆς Ἑλλάδος, φέροντα τὸ Αὐτοκρατορικὸν Τάγμα τοῦ Μετζιδιγιὲ, δευτέρας τάξεως τῆς Τουρκίας, ἱππότην τοῦ Τάγματος τοῦ ἁγίου Γ'ρηγορίου τοῦ Μεγάλου κτλ. κτλ.

Οἵτινες, διακοινώσαντες ἀλλήλοις τὰ πληρεξούσια αὐτῶν, καὶ εὑρόντες αὐτὰ ἐν τάξει, συνεφώνησαν περὶ τῶν ἀκολούθων ἄρθρων.

Ἄρθρον 1. Κατὰ τὴν ἐν Βελγίῳ εἴσοδόν των τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν θέλουσιν ἀπολαύει ὅλων τῶν δικαιωμάτων καὶ πλεονεκτημάτων τῶν χορηγηθέντων εἰς τὴν σημαίαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας διὰ τῆς μεταξὺ τοῦ Βελγίου καὶ τοῦ Βασιλείου τούτου συναφθείσης συνθήκης, τὴν 27 Ὀκτωβρίου 1851. Ἡ κατάργησις παντὸς ἐξαιρετικοῦ δικαιώματος προσελεύσεως ὁμολογηθεῖσα ὑπὲρ τῆς Μεγάλης Βρετανίας διὰ τῆς εἰρημένης συνθήκης, θέλει ἐπίσης ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν τῶν προερχομένων ἐξ ἑλληνικῶν λιμένων.

Ἄρθρον 2. Ἅπαντα τὰ ἐμπορεύματα, ἄνευ διακρίσεως ἀρχικῆς παραγωγῆς, τὰ εἰσαγόμενα ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ Βελγικὴν σημαίαν, εἴτε ἀμέσως ἐκ τῆς Βελγικῆς, εἴτε ἀλλαχόθεν, θέλουσιν ἀπολαύει τῶν αὐτῶν ἀτελειῶν, βραβείων καὶ ἄλλων εὐνοϊκῶν πλεονεκτημάτων, δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς ἄλλας διατυπώσεις, καὶ δὲν θέλουσι πληρώνει ἄλλα δικαιώματα εἰ ὡς ἂν ἡ εἰσαγωγὴ ἐγένετο ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν.

Ἄρθρον 3. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ προσδιωρισμένου ὑπὸ τῶν νόμων ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν χρόνου διὰ τὴν ἀποθήκευσιν τῶν ἐμπορευμάτων, οὐδὲν ἄλλο δικαίωμα θέλει εἰσπράττεσθαι,

εἰμὴ τὰ τῆς φυλάξεως καὶ ἀποθηκεύσεως ἐπὶ τῶν ὑπὸ σημαίαν ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν εἰσαγομένων εἰς τὴν ἑτέραν ἀντικειμένων, μέχρι τῆς διαμετακομίσεως, τῆς ἐκ νέου ἐξαγωγῆς ἢ τῆς καταναλώσεως αὐτῶν. Τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θέλουν πληρόνει ἀνώτερα δικαιώματα ἀποθηκεύσεως, καὶ δὲν θέλουν ὑποβάλλεσθαι εἰς ἄλλας διατυπώσεις ἢ ὡς ἂν εἰσήγοντο ὑπὸ ἐθνικὴν σημαίαν.

Ἄρθρον **4.** Ὁποιασδήποτε φύσεως ἀντικείμενα ἐρχόμενα ἐξ Ἑλλάδος ἢ ἀποστελλόμενα πρὸς τὴν χώραν ταύτην, καὶ διερχόμενα τὴν Βελγικὴν διὰ τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Κράτους, ἔσονται ἐλεύθερα παντὸς δασμοῦ διαμετακομίσεως, πᾶσα δὲ ἀπαγόρευσις, ἥτις ἤθελεν ἐπιβάλλεσθαι εἴς τινα τῶν εἰδῶν τούτων αἴρεται.

Δὲν γίνεται ἐξαίρεσις εἰς τὸν γενικὸν τοῦτον κανόνα εἰμὴ διὰ τὴν πυρίτιν, τὰ σιδηρικὰ καὶ τὴν εἰς Γαλλίαν ἀποστολὴν τῶν λινῶν νημάτων καὶ ὑφασμάτων καὶ τῶν γαιανθράκων.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἀποστολεῖς ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται γενικῶς καὶ ἄνευ διακρίτεως ἐθνικότητος εἰς τὰ ὁριζόμενα ἢ ὁρισθησόμενα παρὰ τῆς Βελγικῆς Κυβερνήσεως μέτρα πρὸς παρεμπόδισιν τοῦ ἐπὶ τῶν ὠνίων δόλου (Fraude de l'acoise.)

Τὸ Βελγικὸν ἐμπόριον θέλει ἀπολαύει ὡς πρὸς τὴν διαμετακόμισιν καὶ τὴν ἀπὸ πλοίου εἰς πλοῖον μεταβίβασιν πραγματειῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος, τὰ αὐτὰ μετὰ τῶν ἐγχωρίων δικαιώματα.

Ἄρθρον **5.** Οἱ Ἕλληνες ἐν Βελγικῇ καὶ οἱ Βέλγοι ἐν Ἑλλάδι ἔσονται ἐλεύθεροι πάσης προσωπικῆς ὑπηρεσίας, εἴτε ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ἢ θαλάσσης, εἴτε ἐν τῇ ἐθνοφυλακῇ. Δὲν θέλουσι δὲ ὑποβληθῇ καθόσον ἀφορᾷ τὴν κινητὴν ἢ ἀκίνητον περιουσίαν των εἰς ἄλλα βάρη, περιορισμοὺς, τέλη ἢ φόρους ἢ εἰς ὅσα ἤθελον ὑποβάλλεσθαι καὶ αὐτοὶ οἱ ἐγχώριοι.

Ἄρθρον **6.** Ὡς πρὸς πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν ἀστυνομίαν τῶν λιμένων, τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν πλοίων, τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐμπορευομένων εἰδῶν, πραγμάτων καὶ ἀντικειμένων οἱουνδήποτε, οἱ ὑπήκοοι τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰμὴ εἰς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ἀστυνομικοὺς κανονισμοὺς τοὺς ἰσχύοντας ὡς πρὸς τοὺς ἐγχωρίους.

Ἄρθρον **7.** Αἱ Κυβερνήσεις τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν διομολογοῦσιν ἀμοιβαίως, ὅτι ὁσάκις ἑκατέρα τούτων ἤθελε παραχωρήσει εἰς τοὺς ὑπηκόους ἢ εἰς τὰ προϊόντα τρίτου τινὸς ἔθνους οἱονδήποτε πλεονέκτημα σχετικῶς πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, τὸ πλεονέκτημα τοῦτο θέλει ἀμέσως ἀποκτᾶσθαι καὶ παρὰ τῶν ὑπηκόων καὶ προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῆς βιομηχανίας τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, δωρεὰν μὲν, ἐὰν ἡ ὑπὲρ τοῦ τρίτου ἔθνους παραχώρησις ἐγένετο δωρεὰν, παραχωρουμένης δὲ τῆς αὐτῆς ἢ ἀνταξίας διαμοιβῆς, ἐὰν ἡ παραχώρησις ἐγένετο ὑπὸ ὅρους.

Ἄρθρον **8.** Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὑπηρεσία τις τακτικὴ δι' ἀτμοπλοίων ἤθελε συστηθῇ ὑπὸ σημαίαν Ἑλληνικὴν μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βελγίου, συνομολογεῖται μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ὅτι εἰδικὴ σύμβασις θέλει κανονίσει τὸ μέρος τοῦτο, καὶ ὅτι αὕτη θέλει συνομολογηθῇ ἐπὶ τῇ ἑξῆς βάσει· ὅτι πᾶσα ἀτέλεια καὶ πᾶν πλεονέκτημα παραχωρηθὲν ἢ παραχωρηθησόμενον ὑπὸ τοῦ Βελγίου εἰς ἄλλας Κυβερνήσεις ἢ εἰς ἰδιαιτέρας ξένας ἑταιρίας, θέλουσιν ἐπίσης παραχωρηθῇ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἢ ἀνταξίας ὑποχρεώσεις. Καὶ ἀμοιβαίως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὑπηρεσία τις τακτικὴ δι' ἀτμοπλοίων ἤθελε συστηθῇ ὑπὸ σημαίαν Βελγικὴν μεταξὺ τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ἑλλάδος, συνομολογεῖται μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ὅτι εἰδικὴ σύμβασις θέλει κανονίσει τὸ μέρος τοῦτο, καὶ ὅτι αὕτη θέλει συνομολογηθῇ ἐπὶ τῇ ἑξῆς βάσει, ὅτι πᾶσα ἀτέλεια καὶ πᾶν πλεονέκτημα παραχωρηθὲν ἢ παραχωρηθησόμενον ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς ἄλλας Κυβερνήσεις ἢ εἰς ἰδιαιτέρας ξένας ἑταιρίας, θέλουσιν ἐπίσης παραχωρηθῇ καὶ εἰς τὸ Βέλγιον ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἢ ἀνταξίας ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρον **9.** Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἰσχύει ὡς καὶ πᾶν ὅ,τι ἐν τῇ συνθήκῃ τῆς **13/25** Σεπτεμβρίου **1840** δὲν ἐτροποποιήθη ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς διὰ τῶν προηγουμένων ἄρθρων εἰς διάστημα ἓξ ἐτῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων, καὶ πέραν τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος μέχρι τῆς παρελεύσεως δώδεκα μηνῶν, ἀφ' ἧς τὸ ἓν τῶν δύω Ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν ἤθελε κοινοποιήσει εἰς τὸ ἄλλο τὴν περὶ παύσεως αὐτῆς πρόθεσίν του. Ἑκάτερον ὅμως τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐπιφυλάσσεται τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ τοιαύτην τινὰ δήλωσιν εἴτε εἰς τὸ τέλος τῶν ἓξ μνησθέντων ἐτῶν, εἴτε εἰς πᾶσαν ἄλλην ὑστέραν χρονολογίαν.

Ἄρθρον **10.** Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις αὐτῆς θέλουσιν ἀνταλλαγῇ ἐν Ἀθήναις ἐντὸς ἑνὸς ἔτους, ἢ τὸ ταχύτερον, εἰ δυνατὸν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς.

Πρὸς πίστωσιν τούτων οἱ πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν αὐτὴν καὶ ἐπέθεντο τὰς σφραγίδας των.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Μαΐου (πέμπτην Ἰουνίου) τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἕκτου ἔτους.

Ὑπογεγραμμένοι

A. P. RAYKABHΣ. (T. S.)

BLONDEEL VAN CUELEBROECH. (T. S.)

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων καὶ ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας ἐπιθυμοῦντες ἐξ ἴσου νὰ διευκολύνωσι καὶ ἐκτείνωτι τὰς ἐμπορικὰς καὶ ναυτιλιακὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀμοιβαίων ἐπικρατειῶν των, καὶ θέλοντες πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ τόσῳ ὠφελίμου τούτου σκοποῦ, νὰ ἄρωσιν ἐκ τοῦ μέσου ἐφ' ὅσον ἤθελεν εἶσθαι πάραυτα κατορθωτὸν, τὰ προσκόμματα ὅσα παρεμποδίζουσι τὰς μεταξὺ τῶν δύω ἐπικρατειῶν ἐμπορικὰς σχέσεις, ἀπεράσισαν νὰ συνάψωσι πρὸς τοῦτο συνθήκην καὶ διώρισαν πληρεξουσίους των. Ἤτοι

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων, τὸν Κύριον Συλβαὶν Βὰν δὲ Βέγερ, ἔκτακτον ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Αὐτοῦ ὑπουργὸν παρὰ τῇ Αὐτῆς Βρετανικῇ Μεγαλειότητι, Ἱππότην τοῦ σιδηροῦ Σταυροῦ, Ταξιάρχην τοῦ Τάγματος τοῦ Λεοπόλδου, Μεγαλόσταυρον τοῦ Τάγματος Καρόλου τοῦ τρίτου τῆς Ἱσπανίας, καὶ τοῦ Τάγματος τοῦ Ἐρνεστικοῦ κλάδου τῆς Σαξωνίας, τοῦ Πύργου καὶ τοῦ Ξίφους, τοῦ ἁγίου Μαυρικίου καὶ ἁγίου Λαζάρου, Ταξιάρχην τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς· κτλ.

Καὶ ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας, τὸν ἐντιμώτατον Ἐρρίκον Ἰωάννην ὑποκόμητα Πάλμεστρων, Βαρῶνον Τέμπλε, Πατρίκιον τῆς Ἰρλανδίας, μέλος τοῦ ἐντιμωτάτου ἰδιαιτέρου συμβουλίου τῆς αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, μέλος τῆς Βουλῆς, Ἱππότην τοῦ Μεγαλοσταύρου τοῦ ἐντιμωτάτου Τάγματος τοῦ Λουτροῦ καὶ πρῶτον ὑπουργὸν τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν· πρὸς δὲ, τὸν ἐντιμώτατον Ἐρρίκον Λαβουσὲρ, μέλος τοῦ ἐντιμωτάτου ἰδιαιτέρου συμβουλίου τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, βουλευτὴν καὶ πρόεδρον τοῦ ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν ἀποικιῶν τμήματος τοῦ ἰδιαιτέρου συμβουλίου.

Οἵτινες, ἀφ' οὗ ἐκοινοποίησαν πρὸς ἀλλήλους τὰ πληρεξούσια των καὶ εὗρον αὐτὰ ἐν τάξει, συνεβάλοντο περὶ τῶν ἑξῆς ἄρθρων.

Ἄρθρον 1. Θέλει ὑπάρχει ἀμοιβαία ἐλευθερία ἐμπορίου μεταξὺ ὅλων τῶν χωρῶν τῶν δύω Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, καὶ οἱ ὑπήκοοι ἑκατέρου Αὐτῶν θέλουσιν ἀπολαύει, ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον, ἐν ἁπάσαις ταῖς χώραις τοῦ ἑτέρου τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, προνομίων ἐλευθεριῶν, εἰκολιῶν, ἐξαιρέσεων καὶ ἀτελειῶν (immunités et exemptions), τῶν ὁποίων ἀπολαύουσιν ἢ θέλουσιν ἀπολαύει οἱ ἐγχώριοι.

Ἄρθρον 2. Ὡς πρὸς τὰ τῆς σημαίας δικαιώματα συνομολογεῖται, ὅτι τὰ παντὸς εἴδους ἐμπορεύματα, ἄνευ διακρίσεως προελεύσεως, τὰ εἰσαγόμενα κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Βέλγιον ἀπὸ τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας ἐκ τῶν ἀποικιῶν καὶ ἐκ τῶν κατακτήσεων αὐτοῦ ὑπὸ Βρετανικὴν σημαίαν, θέλουσι ἀπολαύει τῶν αὐτῶν ἀτελειῶν, ἐπιστροφῶν τελῶν, ἀμοιβῶν ἢ ἄλλων εἰκολιῶν, ὅσαι θέλουσι πληρόνει ἀμοιβαίως ἄλλα δικαιώματα καὶ δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς ἄλλας διατυπώσεις, εἰμὴ ὡς ἂν ἡ εἰσαγωγὴ ἐνεργεῖτο ὑπὸ Βελγικὴν σημαίαν, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ ἑφεξῆς 5 ἄρθρῳ ὁριζομένων περιπτώσεων.

Ἄρθρον 3. Ὡς πρὸς δὲ τὰ τῆς προελεύσεως δικαιώματα συμφωνεῖται, ὅτι τὰ παντὸς εἴδους ἐμπορεύματα, ἄνευ διακρίσεως προελεύσεως, τὰ εἰσαγόμενα κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Βέλγιον ἐκ τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας ἐκ τῶν ἀποικιῶν καὶ κατακτήσεων αὐτοῦ ὑπὸ Βρετανικὴν σημαίαν θέλουσιν ἀπολαύει τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων τῆς ὑπὸ Βελγικὴν σημαίαν εἰσαγωγῆς ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου, ἢ συμφώνως μὲ τὸν εὐνοϊκώτερον, κατὰ τὸ γενικὸν δασμολόγιον τοῦ Βελγίου, τρόπον, ἐξαιρέσει τῶν ἐμπορευμάτων καὶ περιπτώσεων τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ ἑφεξῆς 5 ἄρθρῳ.

Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι τὰ ἐμπορεύματα εἰς ἃ ἐφαρμόζονται τὸ παρὸν καὶ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀπαιτεῖται νὰ ἐπεβιβάσθησαν τῷ ὄντι εἰς λιμένας τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας ἢ τῶν ἀποικιῶν καὶ κατακτήσεών του.

Ἄρθρον 4. Ἅπαντα τὰ ἐμπορεύματα ἄνευ διακρίσεως προελεύσεων, τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὸ Βέλγιον ἀλλαχόθεν, ἢ ἐκ τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας, καὶ Ἰρλανδίας, ἐκ τῶν ἀποικιῶν καὶ κατακτήσεών του, ὑπὸ Βρετανικὴν σημαίαν, θέλουσιν ἀπολαύει τῶν αὐτῶν ἀτελειῶν, ἀμοιβῶν ἢ ἄλλων πλεονεκτημάτων, δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς ἄλλας διατυπώσεις,

καὶ δὲν θέλουσι πληρόνει ἄλλα τέλη εἰμὴ ὡς ἂν ἡ εἰσαγωγὴ ἐγένετο ὑπὸ Βελγικὴν σημαίαν, ἐξαιρέσει τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ ἑρεξῆς 5 ἄρθρῳ.

Ἄρθρον 5. Δὲν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν τριῶν προηγουμένων ἄρθρων ὡς πρὸς τὰς περιπτώσεις καὶ τὰ ἐμπορεύματα τὰ ἑρεξῆς ὁριζόμενα, ἤτοι

1. Αἱ μὲν διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4, ὡς πρὸς

Τὰ πρὸς ἐβενουργίαν καὶ βαρὴν ξύλα,
Τὸ ὀρύζιον,
τὴν ζάκχαριν,
τὸν καφὲ,
τὸν καπνὸν,
τὸ βαμβάκι,

Ὁσάκις μόνον ἡ εἰσαγωγὴ γίνεται κατ' εὐθεῖαν ὑπὸ ὑπερωκεάνειον χώραν, ὑπὸ Βελγικὴν σημαίαν.

Καὶ ὡς πρὸς
τοὺς καρποὺς,
τὸ ἔλαιον τῶν ἐλαιῶν,
τὸ ἀκατέργαστον θεῖον,

Ὁσάκις μόνον ἡ εἰσαγωγὴ γίνεται κατ' εὐθεῖαν ἔκ τινος παραγωγικῆς χώρας ὑπὸ Βελγικὴν σημαίαν.

2. Αἱ δὲ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4, ὡς πρὸς

τὸ ἅλας

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ἅλας ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων ὑποχρεοῦται·

1. Νὰ ἐλαττώσῃ πάραυτα κατὰ τὰ δύο τρίτα τὸ ἐπιβαρύνον τέλος εἰσέτι τὸ κοινὸν ἅλας, τὸ εἰσαγόμενον ἐκ τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας ὑπὸ Βρετανικὴν σημαίαν.

2. Ν' ἀφομοιώσῃ τὸ ὀρυκτὸν ἅλας (sol de source) τὸ ἐκ τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας εἰσαγόμενον εἰς τὸ Βέλγιον μὲ τὸ κοινὸν ἅλας ὡς πρὸς τὰ τελωνιακὰ δικαιώματα καὶ τὰ τοῦ φόρου τῶν ὠνίων (d'accise) καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀτέλειαν ἀπὸ τοῦ φόρου τούτου, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν εἶσθαι προσδιωρισμένον διὰ τὰ ἐργοστάσια, ἢ ἐν περιπτώσει διαμετακομίσεως του. Διὰ ν' ἀπολαύῃ τοῦ πλεονεκτήματος τούτου τὸ ὀρυκτὸν ἅλας, ἀπαιτεῖται νὰ συνοδεύηται μὲ πιστοποιητικὸν ἐκδεδομένον ὑπὸ προξενικοῦ πράκτορος τοῦ Βελγίου, καὶ βεβαιοῦν τὴν ἐξ ὀρυχείου τῆς Ἀγγλίας καταγωγήν του·

3. Νὰ καταργήσῃ τὴν ἀπαγόρευσιν τὴν ἐπιβαρύνουσαν τὴν διαμετακόμισιν διὰ τῆς Βελγικῆς χώρας τοῦ ὑπὸ Βελγικὴν ἢ Βρετανικὴν σημαίαν εἰσαγομένου ἅλατος.

Ἄρθρον 6. Τὰ ἐμπορεύματα τὰ εἰσαγόμενα ἀπὸ χώραν ὑπερωκεάνειον ὑπὸ Βρετανικὴν σημαίαν, θέλουσι πληρόνει τὰ αὐτὰ δικαιώματα, εἴτε ἐπεβιβάσθησαν ἐξ ὑπερωκεανείου διαμετακομιστικοῦ καταστήματος, ἢ ἐκ παραγωγικῆς ὑπερωκεανείας χώρας.

Ἄρθρον 7. Ἐγγυᾶται εἰς τὰ Βρετανικὰ πλοῖα ἡ ἐπιστροφὴ ὑπὸ τοῦ Βελγίου, τοῦ εἰσπραττομένου τέλους ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Κάτω Χωρῶν, δυνάμει τοῦ §. 3 τοῦ ἄρθρου 9 τῆς συνθήκης τῆς 19 Ἀπριλίου 1039.

Ἄρθρον 8. Τὰ παντὸς εἴδους ἐμπορεύματα, ὧν ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας, τῶν ἀποικιῶν καὶ κατακτήσεών του, εἶναι ἢ θέλει εἶσθαι νομίμως ἐπιτετραμμένη ἐπὶ Βρετανικῶν πλοίων, θέλουσιν ὡσαύτως εἰσάγεσθαι διὰ Βελγικῶν πλοίων, χωρὶς νὰ ὑποβάλλωνται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα τέλη οἱονδήποτε ὄνομα καὶ ἂν φέρωσιν, εἰμὴ ὡς ἂν τὰ αὐτὰ ἐμπορεύματα εἰσήγοντο δι' ἐγχωρίων πλοίων.

Ἄρθρον 9. Περὶ παντὸς ἀναγομένου εἰς τὴν ἐξαγωγὴν, ἄνευ διακρίσεως προελεύσεως ἢ προορισμοῦ, καὶ περὶ παντὸς ἀναγομένου εἰς τὰς ἀμοιβὰς (primes), εὐκολίας καὶ ἐπιστροφὰς τελῶν (draubacks), ἃς ἡ νομοθεσία τῶν δύο κρατῶν ὥρισε καὶ θέλει ὁρίσει ἀκολούθως, τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη διομολογοῦσιν ἀμοιβαίως ἴσα μετὰ τῶν ἐγχωρίων δικαιώματα.

Ἄρθρον 18. Πράγματα πάσης φύσεως ἐρχόμενα ἐκ τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἢ ἀποστελλόμενα εἰς αὐτὴν τὴν χώραν καὶ διαβαίνοντα ἐκ τοῦ Βελγίου διὰ τῶν ἀγκιστίων σιδηροδρόμων, θέλουσιν ἐξαιρεῖσθαι παντὸς διαμετακομιστικοῦ τέλους, καὶ αἴρεται ἡ ἀπαγόρευσις ἡ κωλύουσα εἰσέτι τὴν διαμετακόμισιν των ἐκ τῶν εἰδῶν τούτων.

Ἐξαιρεῖται μόνον τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος ἡ πυρῖτις καὶ τὰ σιδηρικὰ, καὶ ἡ ἀποστολὴ πρὸς τὴν Γαλλίαν νημάτων καὶ ὑφασμάτων λινοῦ καὶ γαιανθράκων.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι οἱ ἀποστέλλοντες θέλουσι συμμορφοῦσθαι ἐν γένει καὶ ἄνευ διακρίσεως ἐθνικότητος μὲ τὰ διατεταγμένα ἢ διαταχθησόμενα μέτρα ὑπὸ τῆς Βελγικῆς διοικήσεως πρὸς περιστολὴν τῆς περὶ τὰ ὠνία λαθρεμπορίας.

Τὸ Βελγικὸν ἐμπόριον θέλει ἐν τῷ Ἡνωμένῳ Βασιλείῳ τῆς

Μεγάλης Βρεττανίας καὶ Ἰρλανδίας ἀπολαύει, ὡς πρὸς τὴν διαμετακόμισιν τὰ δικαιώματα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου ἔθνους.

Ἄρθρον 11. Ῥητῶς συμφωνεῖται ὅτι τὰ προηγούμενα ἄρθρα δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὸ δι' ἀτμοπλοΐας ἐμπόριον, ὅπερ ἑκάτερον τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐπιφυλάττεται εἰς ἑαυτὸ, καὶ θέλει κανονίσει κατὰ τοὺς ἰδίους νόμους, οὐδ' εἰς τὰς ἀτελείας ἢ τὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα ἠδύναντο ἐν ταῖς χώραις τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τὴν ἐγχώριον ἁλιείαν τὴν ἐξασκουμένην κατὰ τοὺς κανονισμοὺς ἑκατέρων τῶν μερῶν. Ἀλλ' ἐξαιρέσει αὐτῆς τῆς περιπτώσεως αἱ δύο σημαῖαι θέλουσιν ἀφομοιοῦσθαι ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν παντὸς εἴδους ἰχθύων.

Ἄρθρον 12. Οὐδὲν τέλος χωρητικότητος, ἐλλιμενισμοῦ, φόρου, ναυσηγεσίας, ὑγειονομείου, ἢ ἄλλα παρόμοια ἢ ἀντιστοιχοῦντα τέλη, οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνόματος καὶ ἂν ὦσιν, εἰσπραττόμενα ἢ μὴ πρὸς ὠφέλειαν τῆς Κυβερνήσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, δήμων, σωματείων οἱωνδήποτε καταστημάτων, δὲν θέλει ἐπιβάλλεσθαι εἰς τοὺς λιμένας ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ἐπὶ τῶν πλοίων τῆς ἑτέρας τῶν προερχομένων ἐκ λιμένος ἢ χώρας οἱασδήποτε, ἐὰν δὲν ἤθελαν ὡσαύτως ἐπιβάλλεσθαι ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων πλοίων.

Ἄρθρον 13. Ἅπαντα τὰ πλοῖα, ἅτινα κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Βελγίου θεωροῦνται ὡς Βελγικὰ πλοῖα, καὶ ἅπαντα τὰ πλοῖα, ἅτινα κατὰ τοὺς νόμους τῆς Μεγάλης Βρεττανίας θεωροῦνται ὡς Βρεττανικὰ πλοῖα, θέλουσιν ἀμοιβαίως ἀναγνωρίζεσθαι, ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης συνθήκης, ὡς πλοῖα Βελγικὰ καὶ Βρεττανικά.

Ἄρθρον 14. Ὡς πρὸς τὴν τοποθέτησιν τῶν πλοίων, τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσίν των εἰς τοὺς λιμένας, δεξαμενὰς, ναυστάθμους, ὅρμους νεώρια ἢ ποταμοὺς ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν, δὲν θέλει παραχωρεῖσθαι οὐδὲν προνόμιον εἰς τὰ ἐγχώρια πλοῖα μὴ παραχωρούμενον ὡσαύτως καὶ εἰς τὰ τοῦ ἑτέρου. Ἡ θέλησις τῶν συμβαλλομένων Μερῶν εἶναι ὅπως, ὑπ' αὐτὴν ἐπίσης τὴν ἔποψιν, τὰ πλοῖα των ἀπολαύωσιν ἀμοιβαίως πλήρους ἀφομοιώσεως.

Ἄρθρον 15. Τὰ πλοῖα ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν δύνανται νὰ ἐκφορτόνωσιν ὅλον τὸ φορτίον των εἴς τινα ἐκ τῶν λιμένων τῆς ἑτέρας, ἢ νὰ ἐκφορτόνωσι μέρος τοῦ φορτίου των εἰς τινα λιμένα καὶ ἀπέρχωνται μὲ τὸ ὑπόλοιπον εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ αὐτοῦ Κράτους, ὅπως ἂν ὁ πλοίαρχος, ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ἄλλος

τις προσκόντως ἐπιτετραμμένος ἐν τῷ λιμένι ἐνεργήσῃ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου θεωρήσας καλόν.

Ἄρθρον 16. Ἐὰν συμπέσῃ νὰ ναυαγήσῃ πλοῖον πολεμικὸν ἢ ἐμπορικὸν ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς ἑτέρας, τὰ πλοῖα αὐτὰ τὰ λείψανα ἢ ναυάγιά των, τὰ ἐξαρτήματα καὶ πᾶσα ἡ συσκευασία των, ὡσαύτως δὲ καὶ εἴ τι πράγματα ἢ ἐμπορεύματα, ἅτινα ἤθελον διασωθῆ ἢ τὸ πρόσωπον τῆς παλαίστεώς των, θέλουσιν ἀποδίδεσθαι ἀκριβῶς εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ δικαιούχους των ἐπὶ τῇ αἰτήσει των· ἐν δὲ τῇ περιπτώσει καθ' ἣν οὗτοι εἶναι ἀπόντες, τὰ μνηθέντα πράγματα, ἐμπορεύματα ἢ τὸ προϊὸν αὐτῶν, θέλουσι παραδίδεσθαι μετ' ὅλων τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εὑρεθέντων ἐγγράφων εἰς τὸν βελγικὸν ἢ βρεττανικὸν πρόξενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὁποίου τὸ ναυάγιον ἔλαβε χώραν, καὶ δὲν θέλει ζητεῖσθαι εἴτε παρὰ τοῦ προξένου, εἴτε παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ δικαιούχων εἰμὴ ἡ πλαρωμὴ τῶν καταβληθέντων ἐξόδων διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τὸ τέλος τῆς διασώσεως, ὅπερ ὡσαύτως ἤθελε πληρώνεσθαι ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει ὑπὸ ἐγχωρίου πλοίου. Τὰ ἐμπορεύματα καὶ τὰ διασωθέντα ἐκ τοῦ ναυαγίου πράγματα δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς τὰ νενομισμένα τέλη, εἰμὴ καθ' ὅσον ἤθελον δηλωθῆ πρὸς κατανάλωσιν.

Ἄρθρον 17. Ἑκάτερον τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ προξένους διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐμπορίου του εἰς τὰ μέρη ἢ τὰς χώρας τοῦ ἑτέρου καὶ οἱ πρόξενοι οἱ οὕτω διοριζόμενοι θέλουσιν ἀπολαύει ἐν ταῖς χώραις ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ὅλων τῶν ἀτελειῶν, πλεονεκτημάτων καὶ προνομίων, ἅτινα εἶναι παραχωρημένα ἢ θέλουσι παραχωρηθῆ ἐν ταῖς αὐταῖς χώραις, εἰς τοὺς πράκτορας τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ καὶ τάξεως τοὺς διοριζομένους ἢ συνισταμένους ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου ἔθνους.

Πρὶν ἢ πρόξενός τις δύναται νὰ ἐνεργῇ ὡς τοιοῦτος, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπικυρωθῇ καὶ γίνῃ δεκτὸς κατὰ τοὺς ἐν χρήσει τύπους ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως παρ' ἧ ἀποστέλλεται, καὶ ἑκάτερον τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν θέλει ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐξαιρῇ ἐκ τῆς ἕδρας τῶν προξένων ὅσα μέρη ἤθελον θεωρήσει καλὸν νὰ ἐξαιρέσῃ.

Ἄρθρον 18. Οἱ ὑπήκοοι ἑκατέρας τῶν συμβαλλομένων ἐπικρατειῶν, οἱ διαμένοντες ἐν ταῖς χώραις τῆς ἑτέρας θέλουσιν εἶσθαι ἀμοιβαίως ἐλεύθεροι νὰ διευθύνωσιν, ὡς οἱ ἐγχώριοι, αὐτοπροσώπως τὰς ὑποθέσεις των ἢ νὰ τὰς ἐμπιστεύωνται εἰς τὴν

ἐπιμέλειαν ἄλλων, οἷον μεσιτῶν, ἐντολοδόχων, πρακτόρων ἢ διερμηνέων· ὧν δύνανται νὰ παραβιάζωνται περὶ τὴν ἐκλογήν των, οὐδὲ θέλουσιν ὑποχρεοῦσθαι νὰ πληρώνωσι μίσθωμα ἢ ἀμοιβὴν εἰς ἐκείνους, οὓς δὲν ἤθελον ἐγκρίνει νὰ μεταχειρισθῶσιν. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς πωλητὰς καὶ ἀγοραστὰς νὰ συναλλάττωνται ἀπ' εὐθείας καὶ νὰ ὁρίζωσι τὸ τίμημα ὅλων τῶν καρπῶν ἢ ἐμπορευμάτων τῶν εἰσαγομένων ἢ τῶν προωρισμένων εἰς ἐξαγωγήν, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ συμμορφῶνται μὲ τοὺς ἐγχωρίους κανονισμοὺς καὶ τοὺς νόμους τῶν τελωνείων.

Ἄρθρον **19.** Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἰσχύει ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ **1** Ἰανουαρίου **1852** καὶ πέραν αὐτῆς τῆς προθεσμίας μέχρι τῆς παρελεύσεως δώδεκα μηνῶν, ἀφ' ἧς ἑκάτερον τῶν δύο συμβαλλομένων Μερῶν ἀνακοινώσει πρὸς τὸ ἕτερον τὴν πρόθεσίν του νὰ τὴν καταργήσῃ. Ἑκάτερα τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐπιφυλάττεται τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ πρὸς τὸ ἕτερον τοιαύτην ἀνακοίνωσιν μετὰ παρέλευσιν τῶν διαληφθέντων ἑπτὰ ἐτῶν ἢ εἰς ἄλλην οἱανδήποτε ἐποχήν.

Ἄρθρον **20.** Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῆ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουσιν ἀνταλλαγῆ ἐν Λονδίνῳ πρὸ τῆς **1** Ἰανουαρίου **1852.**

Εἰς πίστωσιν τούτων οἱ ἀμοιβαῖοι πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν αὐτὴν, καὶ ἐπέθηκαν τὰς ἰδιαιτέρας των σφραγίδας.

Ἐγένετο ἐν Λονδίνῳ τὴν **27** Ὀκτωβρίου **1851.**

Ὑπογεγραμμένοι

(Τ. Σ.) ΣΙΔΝΕΥ ΒΑΝ ΔΕ ΒΕΓΕΡ.

(Τ. Σ.) ΠΑΛΜΕΣΤΟΝ.

(Τ. Σ.) ΕΡΡΙΚΟΣ ΛΑΜΠΟΥΣΕΡ.

Ἐθεωρήθη ὡς παράρτημα τῆς προσθέτου συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου τῆς ὑπογραφθείσης τὴν **24** Μαΐου (**5** Ἰουνίου **1856** ἐν Ἀθήναις.

Ὑπογεγραμμένοι

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ. ΒΑΟΝΔΕΡ.

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῶν, καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν Σπάρτῃ οἰκοπέδων, θάτερος τῶν Κ. Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρε-

τήρησεν ὅτι ἐν ᾧ ἐν τῷ προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ γίνεται λόγος περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῆς γῆς καὶ περὶ δημοπρασίας, δὲν φαίνεται ὑπογεγραμμένος εἰμὴ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μόνος, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δι' οὗ πρέπει νὰ γίνηται πᾶσα διάθεσις ἐθνικῶν κτημάτων· ἀνάγκη οὖν νὰ συμμετάσχῃ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καὶ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς συνυπογράφων τὸ τῆς ἐκτελέσεως Διάταγμα.

Ἐπειδὴ, ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς, πρόκειται περὶ συνοικισμοῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ δημόσιος περιουσία εἶναι πλέον διατεθειμένη, ἐνόμισεν περιττὸν νὰ συνυπογράψῃ τὸ Νομοσχέδιον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅστις ἄλλως ἔλαβε γνῶσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καὶ συνυπέγραψε μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἀντεπαρετήρησεν, ὅτι ὅλα τὰ περὶ συνοικισμοῦ Νομοσχέδια καὶ τὰ τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ ἀφορῶντα ὑπεβλήθησαν ἀπὸ κοινοῦ ὑπό τε τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐκείνου τῶν Οἰκονομικῶν, ὥστε καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου αὐτὴ ἡ τάξις ἔπρεπε νὰ τηρηθῇ, διότι ἄλλως ὁ ὑπουργὸς μόνος τῶν Ἐσωτερικῶν εἶναι ἀναρμόδιος.

Ἡ Γερουσία θεωρήσασα ἀναλόγως νὰ συμμετάσχῃ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καὶ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς προσυπογράφων μετὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ τὸ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου Διάταγμα, προέβη εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορίαν ὑπὸ τὴν ἐπιβλέψιν τῶν ψηφολεκτῶν. Κ. Κ. Μ. Α. Καΐρη καὶ Ν. Μαυρομμάτη, συνήχθη δὲ ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο ταύτην διὰ ψήφων 31 (πεμψήφει), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐπαρτιζόντων τὴν πλατεῖαν τῆς ἐν Σπάρτῃ ἀγορᾶς οἰκοπέδων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀναστάσιος Λόντος	
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Τάτζης Μαγγίνας	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Χαράλ. Παπαπολίτης	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Ἰάκωβος Παξιμάδης	

Νικόλ. Πρατσακάκης	. . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. .
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Μ. Α. Καΐρης	. . . . . N
Ριχάρδος Τζιώρτζ	. . . .	Αντών. Γ. Κριεζῆς	. . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . N	Αντών. Μαυρομιχάλης	. . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Δημήτρ. Πλακούτας	. . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . . .	Ἰωάννης Σταΐκος	. . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Γεώργιος Ψύλλας	. . . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . .
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . . N	Δημήτριος Χατσίσκος	. . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . N	Δημήτριος Χρηστίδης	. . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	. . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . . N
Γεώργιος Δικειώτης	. . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. . N
Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N	Παναγ. Λιδωρίκης	. . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης	. . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Γκίκας Καρκαντζάνης	. . N	Κωνσ. Προβιλέγιος	. . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . .
Ἀδάμ Δούκας	. . . . .	Σπῦρος Μίλιος	. . . . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος	. . .	Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . . N
Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1, ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμήδης εἶπεν· ὅτι ἡ πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν Σπάρτῃ οἰκοπέδων εἶναι καλή, καὶ εὐχῆς ἔργον ἦτο ἂν αὕτη ἐλαμβάνετο πρὸ πολλοῦ· τὸ βραχυπρόθεσμον ὅμως τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος ἀπάδει πρός τε τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου καὶ πρὸς τὸν καταρτισμὸν τοῦ συνοικισμοῦ· διότι παρεστέλλει τὸν συναγωνισμὸν μεταξὺ μόνων τῶν πλουσίων, καὶ ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ προϊδωμεν ὅτι τὰ οἰκόπεδα ταῦτα θέλουσι περιελθεῖ εἰς χεῖρας ὀλίγων κερδοσκόπων. Ἐὰν ἡ βραχύτης τῶν προθεσμιῶν πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος ἐτέθη λόγῳ ἐξασφαλίσεως τοῦ Δημοσίου, ἡ ἐξασφάλισις αὕτη τὸ κατ' αὐτὴν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ ὅταν εἰς πλείονας δόσεις διαιρεθῇ τὸ τίμημα καὶ δοθῶσι μικρότεραι προθεσμίαι πρὸς ἀπότισιν αὐτῶν, πληρονομένου ἅμα μετὰ τὴν ἔγκρισιν ποσοῦ τινος· προέτεινε διὰ ταῦτα τὴν ἑξῆς τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ δ'. ἐδαφίου τοῦ 1 ἄρθρου.

« Τὸ ἐκ τῆς δημοπρασίας προκύπτον τίμημα ἑκάστου οἰκοπέδου πληρώνεται ὡς ἀκολούθως· τὸ μὲν πεμπτημόριον ἅμα κοινοποιηθῇ εἰς τὸν πλειοδότην ἡ ἔγκρισις τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας, τὰ δὲ ὑπόλοιπον διαιρούμενον εἰς πέντε ἴσας δόσεις θέλει πληρόνεσθαι τὴν ἀ Νοεμβρίου τῶν ἀμέσως ἑπομένων πέντε ἐτῶν. »

Ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν προσέθηκεν, ὅτι ὁ συναγωνισμὸς θέλει εἶσθαι μικρὸς, ὅταν τὸ τίμημα πληρόνεται εἰς τρεῖς δόσεις. Ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ διευκολύνῃ τοὺς κατοίκους τοῦ Μιστρᾶ διὰ νὰ συνοικισθῶσιν εἰς Σπάρτην· ἀλλὰ ὁ συνοικισμὸς οὗτος δὲν θέλει πραγματοποιηθῇ, διότι εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν οἰκοπέδων δὲν εἶναι εὔκολον νὰ λάβωσι μέρος οἱ κάτοικοι τοῦ Μιστρᾶ ἢ καὶ ἄλλοι κάτοικοι ἐπιθυμοῦντες νὰ συνοικισθῶσιν εἰς Σπάρτην, ὡς ἐκ τοῦ βραχυπροθέσμου τῶν πληρωμῶν τοῦ τιμήματος τῶν οἰκοπέδων· ἀναντιῤῥήτως δὲ ταῦτα θέλουσιν ἀγορασθῇ ἀπὸ ὀλίγους τινάς, καὶ οὕτω πάλιν ὁ συνοικισμὸς δὲν πραγματοποιεῖται· ἡ διευκόλυνσις τοῦ συνοικισμοῦ γίνεται διὰ τῆς χορηγήσεως μακροτέρων προθεσμιῶν· διότι τότε θέλουσι κατέλθει εἰς συναγωνισμὸν πολλοί, καὶ τὰ οἰκόπεδα δὲν θέλουσι περιελθεῖ εἰς ὀλίγους τινὰς κερδοσκόπους. Τὰ κοινωφελῆ ἱδρύματα εἰς κατασκευὴν τῶν ὁποίων προωρίζεται τὸ ἐκπλειστηρίασμα τῶν οἰκοπέδων τούτων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταρτισθῶσιν ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, ὥστε εἰς τρία μόνον ἔτη νὰ δοθῇ τὸ ἐκπλειστηρίασμα ὅλον· ὁ καταρτισμὸς τῶν ἔργων αὐτῶν ἀπαιτεῖ πλείονα χρόνον, καὶ διὰ τοῦτο δὲν θεωρεῖται ἀναγκαία ἡ εἰς τρεῖς δόσεις ἀπότισις, ἀλλὰ συμφέρει πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ συνοικισμοῦ, καὶ πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ συνοικισμοῦ νὰ ἐπεκταθῶσιν αἱ προθεσμίαι εἰς 5 ἔτη κατὰ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἀντέταξεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός. ἡ ἐπιθυμία περὶ ταχείας πραγματοποιήσεως τοῦ συνοικισμοῦ, τὴν ὁποίαν ἐξέφρασαν οἱ τὴν τροπολογίαν προτείναντες Κ. Κ. Γερουσιασταὶ εἶναι εὐγενὴς, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ τὴν αὐτὴν διακαίεται ἐπιθυμίαν· ἡ πραγματοποίησις τοῦ σκοποῦ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δὲν θέλει γενῇ ἀπὸ μόνους τοὺς κατοίκους Μιστρᾶ, εἰς τούτους ἡ Κυβέρνησις παρεχώρησεν οἰκόπεδα προῖκα, διὰ νὰ συνοικισθῶσιν εἰς Σπάρτην· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἔρχεται νὰ ἐκποιήσῃ τὰ περὶ τὴν ἐν Σπάρτῃ κεντρικὴν πλατεῖαν κείμενα οἰκόπεδα εἰς τὸ Δημόσιον ἀνήκοντα, διὰ νὰ διαθέσῃ τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως προερχόμενον τίμημα εἰς κατασκευὴν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων τῆς Σπάρτης. Ἔπρεπε πρὸς τοῦτο νὰ τεθῇ ἡ ἄμεσος πληρωμὴ τοῦ ἡμίσεως τοῦ τιμήματος, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μᾶλλον κατεπειγόντων ἔργων περὶ ὧν τὸ 3 ἄρθρον

ἀναρέρει, καὶ δεύτερον τὸ ὑπόλοιπον νὰ πληρωθῇ εἰς δύω δόσεις καὶ οὐχὶ εἰς πλείονας, τὸ μὲν διὰ νὰ εἰσπραχθῇ τὸ ὅλον ταχύτερα, διότι θέλει χρησιμεύσει εἰς καταρτισμὸν τῶν κοινωφελῶν ἔργων, τὸ δὲ διότι ὅσον πολλαπλασιάζονται αἱ δόσεις τόσον δυσκολίαι μεγαλείτεραι ἀναφαίνονται κατὰ τὴν εἴσπραξιν· ἡ πεῖρα αὐτὴ μὰς ἔδειξε εἰς τί ἀποτέλεσμα ἔφερον αἱ μακραὶ προθεσμίαι. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο αἱ καθυστερήσεις καὶ ἡ πρόκλησις Νόμου συγκαταβάσεως, ὅστις ἐδωρήσατο πολλὰ ἑκατομμύρια εἰς τοὺς καθυστεροῦντας, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταρθωθῇ ἡ εἴσπραξις διὰ παραχωρήσεως νέων μακρῶν προθεσμιῶν· τὸν Νόμον τοῦτον τῆς συγκαταβάσεως τινὲς ἐθεώρουν ὡς λίαν σωτήριον, καὶ ὅμως αἱ μακραὶ προθεσμίαι τοῦ Νόμου ἐκείνου δὲν συνετέλεσαν πλειότερον· καὶ οὐχὶ μόνον δὲν κατωρθώθησαν εἰσπράξεις τῶν καθυστερούντων, ἀλλ' οὐδὲ δηλώσεις κἂν τοῦ χρέους ἐγένοντο.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι ἐὰν αἱ εἰσπράξεις δὲν προεβήκαν καὶ μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νέου περὶ καθυστερούντων Νόμου, δὲν πρέπει νὰ ἀποδίδεται τοῦτο εἰς τὸν Νόμον, ἀλλ' εἰς τὴν ὀλίγην ῥοὴν τοῦ ὑπουργείου· παράδειγμα δὲ ἔφερεν ἑαυτὸν, ὅστις πρὸς ἑνὸς περίπου ἔτους ἀνεφέρθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ζητῶν ἵνα πληρώσῃ τὰ καθυστερήματά του κατὰ τὸν νέον Νόμον. καὶ ὅμως εἰσέτι δὲν ἔλαβεν ἀπάντησιν· ὡς πρὸς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον παρετήρησε καὶ οὗτος ὅτι αἱ προθεσμίαι τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῶν οἰκοπέδων πρέπει νὰ παραταθῶσι, διὰ νὰ αὐξήσῃ ὁ συναγωνισμὸς, καὶ διὰ νὰ εὐκολυνθῶσιν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν οἰκοπέδων καὶ οἱ μὴ πλούσιοι, ὑπεστήριξε διὰ ταῦτα τὴν τροπολογίαν.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς νομίζει ὅτι δύναται νὰ ἔχῃ πάλιν τελειοποιημένην εἰς τὴν Σπάρτην· ἡ καλή του θέλησις ὅμως ἀπέχει ἀπὸ τὴν πεῖραν δυστυχῶς· ὅταν ἐγίνετο τὸ σχέδιον τοῦ συνοικισμοῦ τῆς Σπάρτης, διετέλουν παρ' αὐτῇ ὡς Νομάρχης· τὸ σχέδιον τοῦτο ἀπέτυχε διὰ τὴν δυσκολίαν τοῦ νὰ μεταφερθῶσιν οἱ κάτοικοι τοῦ Μιστρᾶ εἰς αὐτὴν, καὶ ἡ Σπάρτη συνοικίσθη ἀπὸ ὀλίγους ξένους· ὁ συνοικισμὸς δὲ αὐτῆς θέλει ματαιωθῇ ὅταν αἱ ἐκποιήσεις τῶν οἰκοπέδων γίνωσιν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀγοράσωσι ταῦτα ὀλίγοι τινὲς πλούσιοι· διότι οἱ πτωχοὶ ὡς μὴ ἰδιοκτῆται δὲν προστηλοῦνται εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἀλλὰ μεταφέρονται ὅπου ἂν ἤθελον εὑρεῖ μικρὰν ὠφέλειαν· ἀνάγκη διὰ τοῦτο, ἐὰν θέλωμεν νὰ καταρτισθῇ συνοικισμὸς, νὰ παράσχωμεν τὰς εὐκολίας ὥστε νὰ γίνωσιν ἰδιοκτῆται πολλοὶ καὶ οὐ μόνον οἱ πλούσιοι ἀλλὰ καὶ οἱ πτωχοί· τοῦτο δυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν διὰ τῶν μακροτέρων προθεσμιῶν πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τῶν οἰκοπέδων· αἱ μακραὶ προθεσμίαι δὲν γενῶσι καθυστερήσεις, καθὼς ἐξέφρασεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς διὰ τοῦ Νόμου τῶν προικοδοτήσεων· αἱ καθυστερήσεις ἐκ προικοδοτήσεων δὲν προῆλθον ἀπὸ τὰς μακρὰς προθεσμίας, προῆλθον ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα τοῦ Νόμου ἐκείνου, ἐλαττώματα βαρύνοντα καὶ τοὺς καθυστεροῦντας καὶ τὴν Κυβέρνησιν· καὶ ἀντὶ νὰ ἐρχώμεθα σήμερον εἰς ἀντεγκλήσεις τοῦ παρελθόντος, ἃς φροντίσωμεν ὥστε ἡ ἐκποίησις τῶν οἰκοπέδων νὰ γίνῃ μὲ προθεσμίας μακροτέρας, διὰ νὰ διευκολύνωμεν οὕτω τὸν συνοικισμόν, διότι ἄλλως δὲν θέλει πραγματοποιηθῇ.

Ἀντέταξεν ἄλλος· ἂν ἡ πώλησις τῶν οἰκοπέδων τούτων ἐγίνετο ἕνα χρησιμεύσῃ τὸ ἐκπλειστηρίασμα πρὸς ὄρελος τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἤθελον συμφωνήσει εἰς τὸ νὰ χορηγηθῶσι μακρότεραι προθεσμίαι, διότι δὲν ἐπέκειτο ἀνάγκη τῆς ταχείας εἰσπράξεως των· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἀντίτιμον τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων τούτων προκύψαν προορίζεται εἰς κατασκευὴν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, ἀνάγκη νὰ συντμηθῶσιν αἱ προθεσμίαι καὶ αἱ δόσεις, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιχειρισθῇ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων.

Ἀντεπαρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ὁ σκοπὸς, τὸν ὁποῖον ἐξέφρασεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς, εἶναι ὀρθὸς· ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν ὁ σκοπὸς οὗτος εἶναι ἐφικτός· ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ μακρὰ προθεσμία δὲν εἶναι κατάλληλος πρὸς πραγματοποίησιν συνοικισμοῦ, διότι θέλει περιστείλει τὸν συναγωνισμὸν μεταξὺ ὀλίγων· δὲν εἶμαι ἐναντίος, διότι εἰς τὰς μικρὰς προθεσμίας θὰ προσέλθωσιν οἱ πλούσιοι· ἐναντιοῦμαι, διότι θὰ προσέλθωσιν κερδοσκόποι μόνον, καὶ οὗτοι θέλουσιν ἀγοράσει τὰ οἰκόπεδα, οἱ δὲ λοιποὶ πολῖται δὲν θέλουσι γίνει ἰδιοκτῆται, ὅταν ἡ Κυβέρνησις δύναται καὶ τὰ κοινωφελῆ ἔργα νὰ ἐκτελέσῃ, καὶ τοὺς πολίτας συγχρόνως ἰδιοκτήτας νὰ καταστήσῃ, πρέπει νὰ τὸ κάμῃ, καὶ δὲν πρέπει νὰ φεισθωλεύηται ὀλίγου χρόνου· διότι καὶ σήμερον ἂν εἰσέπραττε τὰ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων ἐκείνων χρήματα, δὲν θὰ ἠδύνατο ἀμέσως νὰ ἐκτελέσῃ τὰ κοινωφελῆ ἔργα· ἀλλὰ θέλει παρέλθει καιρὸς ἕως καταστῶσιν ἀπαιτητὰ τὰ ἔξοδα τῶν κοινωφελῶν τούτων καταστημάτων. ὥστε ἡ Κυβέρνησις ἂν θέλῃ, δύναται νὰ παραδεχθῇ καὶ μακροτέραν τῶν τριῶν ἐτῶν προθεσμίαν. Τὰς παρα-

τηρήσεις ταύτας ἔκαμον ὄχι διὰ νὰ ἐπιβάλλωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν πενταετῆ προθεσμίαν, ἥτις προετάθη μὲν καὶ εἰς τὴν Βουλήν, δὲν ἐγένετο ὅμως δεκτή, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ ταύτας καὶ παραδεχθῇ μακροτέραν προθεσμίαν.

Ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς· ἤθελον εἶσθαι ὀρθοὶ οἱ λόγοι τῶν προαγορευσάντων, ἂν ἡ ἔκτασις τῶν οἰκοπέδων τῆς Σπάρτης ἦτο περιωρισμένη, ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν παρεχώρει οἰκόπεδα πρὸς τοὺς θέλοντας νὰ συνοικισθῶσι, καὶ ἂν ὁ συνοικισμὸς τῆς Σπάρτης ἀρίνετο εἰς καρδοσκόπους, ἀλλ' ἀροῦ ἐλήφθη πρόνοια ὥστε ἕκαστος συνοικιζόμενος νὰ λαμβάνῃ οἰκόπεδον, ἡ Κυβέρνησις ἔρχεται νὰ ἐκποιήσῃ ἐκεῖνο τὸ τετράγωνον τὸ ὁποῖον ἐκράτησε πρὸς ὄρελος πάλιν τοῦ συνοικισμοῦ· θέλει ὅ,τι τάχιστα νὰ μεταβάλῃ εἰς χρήματα τὸ τετράγωνον ἐκεῖνο διὰ νὰ χρησιμεύσωσι τὰ χρήματα ταῦτα εἰς ποτισμὸν τῆς Σπάρτης, εἰς κατασκευὴν σχολείων, ἐκκλησίας καὶ λοιπῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων· ἔθεσε τριετῆ προθεσμίαν πρὸς ἀπότισιν τοῦ τιμήματος, διὰ νὰ εἰσπράξῃ ὅσον τάχος τὰ χρήματα, καὶ διὰ νὰ ἀποφύγῃ καθυστερήσεις· καὶ τῷ ὄντι διὰ τὰ τρία ἔτη θέλει συναγωνισθῇ ὁ πλούσιος καὶ ἔχων νὰ ἀποτίσῃ τὸ τίμημα, διὰ τὰ πλείονα δὲ ἔτη θέλουσι συναγωνισθῇ καὶ οἱ μὴ ἔχοντες χρήματα ἀλλ' ἔχοντες ἐλπίδας, ὥστε εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν τριῶν ἐτῶν ἔρχονται οἱ ἔχοντες χρήματα, εἰς δὲ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν 5 ἢ καὶ πλειοτέρων ἔρχονται οἱ ἔχοντες ἐλπίδας, καὶ ἑπομένως θὰ γένωσι καθυστερήσεις· διὰ τοὺς λόγους τούτους ὑποστηρίζει τὸ ἄρθρον, ὅπως ἔχει.

Ἐπέμεγκεν ἕτερος· τὰ ζητήματα ταῦτα δὲν λύονται διὰ τῆς θεωρίας, ἀλλὰ διὰ τῆς πείρας. Ἐὰν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μιστρᾶ ὑπάρχωσι βιομήχανοι πάλεων, καὶ οὐχὶ γεωργοί, ἀνάγκη νὰ διευκολύνωμεν αὐτοὺς διὰ παραχωρήσεων μακροτέρων προθεσμιῶν, διότι ἄλλως δὲν κατέρχονται εἰς συναγωνισμόν, καὶ ἡ ἀγορὰ τῶν κεντρικῶν οἰκοπέδων θέλει ἐνεργηθῇ ἀπὸ καρδοσκόπους, οἵτινες θέλουσιν ἀνεγείρει παραπήγματα καὶ ἐνοικιάζει ταῦτα μὲ ὑπερτιμήτους εἰς τοὺς βιομηχάνους, οἵτινες εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ κατέχωσι θέσιν τινὰ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως, διότι ἐκεῖ καὶ ἡ βιομηχανία των εὑρίσκει τροφήν· πρὸς πρόληψιν τῶν τοιούτων καρδοσκοπικῶν ἐπιχειρίσεων καὶ διακόλυνσιν ἀφ' ἑτέρου τοῦ συνοικισμοῦ συμφέρει νὰ δοθῶσι μακρότεραι προθεσμίαι πρὸς ἀπότισιν τοῦ τιμήματος καὶ τότε ὁ συναγωνισμὸς θέλει εἶσθαι μεγαλείτερος, καὶ τὰ ἐκπλειστηριάσματα μεγαλείτερα· ὡς ἐκ τῶν μεγαλειτέρων δὲ ἐκπλειστηριασμάτων

ἡ Κυβέρνησις καὶ ἂν διαιρέσῃ ταῦτα εἰς δόσεις πλείονας, θέλει εὐκολύνεσθαι εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων. Διὸ καὶ οὗτος ἐπρύχθη ὑπὲρ τῆς τροπολογίας, θεωρῶν ταύτην κατάλληλον πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ συνοικισμοῦ, διότι ἄλλως ἐὰν κτίσωμεν πόλιν ταυτύτην, ὀλίγους ἔξομεν τοὺς οἰκοῦντας αὐτὴν κατὰ τὸν Αἴσωπον.

Παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ πρόνοια τοῦ προαγορεύσαντος περὶ βιομηχάνων εἶναι ἀξία συστάσεως, ἀλλ' ἂν ἐσκεπτόμεθα περὶ τῶν βιομηχάνων ἐνταῦθα, τότε ἔπρεπε νὰ προτείνωμεν ἄλλην τροπολογίαν καὶ οὐχὶ τὴν προκειμένην, δηλ. νὰ λάβωσιν οἱ βιομήχανοι δωρεὰν τὸ τετράγωνον ἐκεῖνο τῆς πλατείας Σπάρτης, καὶ τότε τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἔπιπτεν· οἱ βιομήχανοι δύνανται νὰ συνοικισθῶσιν εἰς Σπάρτην, ἐὰν θέλωσι, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κατοικῶσιν εἰς τὴν Πλατείαν· πρόκειται νὰ συμβιβασθῇ τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὸν συνοικισμόν· ἐτέθη διὰ τοῦτο ἡ προθεσμία τῶν τριῶν δόσεων, εἰς τὴν ὁποίαν θέλουσιν ἐλθεῖ οἱ ἔχοντες χρήματα ἐν ᾧ ἂν ἐτίθετο μακροτέρα, οἷον πέντε, ἤθελον ἐλθεῖ καὶ οἱ ἔχοντες ἐλπίδας.

Γενομένης ἐντεῦθεν παρατηρήσεως ὅτι ἡ περὶ πενταετοῦς προθεσμίας πρότασις ἐγένετο εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἀπερρίφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀμφιβάλλει ἂν, παραδεχομένης τῆς πενταετοῦς προθεσμίας ὑπὸ τῆς Γερουσίας, τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο δύναται νὰ ἐπιληφθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν αὐτὴν σύνοδον, ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἀντεπαρετήρησεν ὅτι μεταβαλλομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῆς τροπολογίας ἀπὸ πέντε εἰς τέσσαρα ἡ ἐξ μεταβάλλεται ἡ πρότασις, ἑπομένως δύναται νὰ ἐπιληφθῇ.

Κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης καὶ τοῦτον λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἡ Σπάρτη εἶναι τόπος ἐμπορικὸς, καὶ ἡ Πλατεῖα αὐτῆς εἶναι τὸ μέρος ἔνθα γίνεται ἡ πανήγυρις, διὸ δὲν εἶναι ἀδιάφορον ἂν οἱ βιομήχανοι οἱ συνοικισταὶ δὲν κατοικῶσιν εἰς τὴν Πλατεῖαν· εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ ἐνοικιάζωσι μὲ ὑπερόγκους τιμὰς τὰ περὶ τὴν Πλατεῖαν ἐργαστήρια, ἅτινα θὰ ἀνήκουν ἀπὸ τοῦδε, τὸ λέγω μετὰ θετικότητος, εἰς ὀλίγους καρδοσκόπους, ἐὰν δὲν παραδεχθῇ ἡ τροπολογία, καὶ θὰ γίνεται εἰς τὴν Σπάρτην ὅ,τι ἐγίνετο ἐπὶ Τουρκοκρατίας εἰς Τρίπολιν, ὅπου ἐγίνετο μία πανήγυρις εἰς τοῦ Σεχνετζίπη καὶ ἅπαντες ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ ἐνοικιάζωσι τὰ ἐργαστήρια ἀπὸ τὸν Σεχνετζίπην,, διότι ἄλλος δὲν εἶχε τόπον ἐπὶ τοῦ μέρους ἐκείνου διὰ νὰ ἀνεγείρῃ ἐργαστήριον.

Περαιωμένης κηρυχθείσης τῆς συζητήσεως, προτίθεται εἰς ψηροφορίαν κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἡ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμίδη τροπολογία, συνήχθη δὲ ὅτι δὲν παρεδέχθη αὕτη διὰ ψήφων 19 ἀπέναντι 11. ἐρωτηθεῖσα κατόπιν ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει, διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 2 ἄρθρου, τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ἡ τελευταία διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου, « Τὰ περὶ ὧν πρόκειται οἰκόπεδα διατελοῦσιν *αὐτοδικαίως εἰς* πρώτην ὑποθήκην τοῦ Δημοσίου μέχρι κτλ. » δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς παρεξηγήσεις, κλονιζούσας τὴν πίστιν τῶν ὑποθηκῶν καὶ φυγαδευούσας τὰ κεφάλαια· ὑποθήκη εἶναι τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἔχει ὁ πιστωτὴς ἐπὶ ἑνὸς κτήματος, ἀλλ' ὅταν ἐγγράψῃ τοῦτο εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν· κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην τῆς νομοθεσίας μας, τὸ αὐτοδικαίως, λοιπὸν ἐννοεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων τούτων, καὶ ὅτι αὕτη θέλει εἶσθαι πρώτη, ἂν ἐνεγράφη ὡς τοιαύτη· ἀνάγκη ὅθεν νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς Πρακτικοῖς ἡ ἔννοια αὕτη, διὰ νὰ μὴ λαμβάνωσι χώραν παρεξηγήσεις.

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὅτι τὸ αὐτοδικαίως ἐννοεῖ τὴν σχέσιν τοῦ Δημοσίου πρὸς τοὺς ἀγοραστάς, καὶ οὐδεμίαν τροπολογίαν τῶν ὑποθηκῶν προτίθεται νὰ ἐπενέγκῃ, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 2 ἄρθρον μὲ τὰς δοθείσας ἐξηγήσεις.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 3, 4, καὶ 5 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηροφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 23 ἀπέναντι 6, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον Πρωτόκολον ψηροφορίας,

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν πλατεῖαν τῆς ἐν Σπάρτῃ ἀγορᾶς οἰκοπέδων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀναστάσιος Λόντος	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Τάτζης Μαγγίνας	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N

Χαράλ. Παπαπολίτης		Κωνσταντῖνος Καναρης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Μ. Α. Καΐρης	N
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Κριεζῆς	N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Ἰωάννης Στάϊκος	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Νικόλ. Χρυσόγελος	N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Νικόλαος Μαυρομμάτης	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	N	Ἀναγ. Σ. Χαραλάμπης	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Κωνσ. Προβιλέγιος	N
Γκίκας Καρκατζάνης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Σπῦρος Μίλιος	N
Ἀδὰμ Δούκας		Ῥῆγας Παλαμήδης	N
Δῆμος Κανελλόπουλος		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ὥστε τὸ Νομοσχέδιον ἔχει, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 31 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Αὐγούστου.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς παρετήρησεν ὅτι κατὰ λάθος εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ Νομοσχέδιον περὶ ἐπιμισθίου τῶν Δημοσίων ἰατρῶν, πρὶν ἢ εἰσαχθῇ πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν, ὡς ἀφορῶν διάθεσιν ἐθνικῆς περιουσίας· διὰ ταῦτα ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου μέχρις οὗ εἰσαχθῇ δεόντως.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν πρότασιν ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης
Δ. Χατσίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1856, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης

Μοναρχίδης, προσλαβών εις τὴν θέσιν γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Χατζίσκον, ἀντὶ τοῦ Κ. Ι. Οἰκονόμου ἀπόντος, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων πρακτικῶν, ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἀνεκάλεσε τὸ ἐν τῇ Γερουσίᾳ εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον περὶ ἀντιμισθίας τῶν Ἰατρῶν ὡς ἀφορῶν ἔξοδον καὶ μὴ δυνάμενον νὰ εἰσαχθῇ κατὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Γερουσίαν ἐναντίον τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Συντάγματος· ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη καθόσον εἰς τὸ μνημονευθὲν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος εἰσὶν ὡρισμένοι οἱ Νόμοι, οἵτινες ἀναγκαίως πρέπει νὰ εἰσάγωνται κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐξαίρεσίς τις, διότι ἄλλως τὸ μέτρον τοῦτο καθίσταται γενικὸν, ὥστε ἅπαντες οἱ Νόμοι ὡς ἀφορῶντες ἔξοδα πρέπει νὰ εἰσάγωνται κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν. πολλάκις ἡ Γερουσία πρώτη ἐπεψήφισε τοιαῦτα Νομοσχέδια προκαλοῦντα ἔξοδα μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχέδιον, ὥστε ἡ ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ γενομένη ἀνάκλησις ἐβασίσθη ἐπὶ ὄρου λανθασμένου.

Ἀντεπαρετήρησεν ἄλλος· ἡ ἰδέα ὅτι πᾶν Νομοσχέδιον ἀφορῶν οἱονδήποτε ἔξοδον πρέπει κατὰ πρῶτον νὰ εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν εἶναι ἐσφαλμένη, διότι παραδεχομένης τῆς τοιαύτης ἀρχῆς ἅπαντα ἐν γίνει τὰ Νομοσχέδια θέλουν εἰσάγεσθαι κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος κανονίζει μὲ γενικὰς λέξεις ὅτι πᾶς Νόμος ἀφορῶν τοὺς προϋπολογισμοὺς τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους κλπ. εἰσάγεται πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν, λέγω ἐὰν εἰς Νομοσχέδιον τὸ ἔξοδον δὲν εἶναι κύριον καὶ οὐσιῶδες ἀντικείμενον αὐτοῦ, ἀλλ' εἶναι παρεπόμενον, τότε τὸ τοιοῦτον Νομοσχέδιον εἰσάγεται ἀδιαφόρως εἴτε εἰς τὴν Βουλὴν εἴτε εἰς τὴν Γερουσίαν· ἐὰν δὲ τὸ ἔξοδον εἶναι τὸ κύριον ἀντικείμενον αὐτοῦ τότε τὸ τοιοῦτον Νομοσχέδιον ἀναγκαίως εἰσάγεται κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπειδὴ τὸ ἀνακληθὲν Νομοσχέδιον κύριον καὶ οὐσιῶδες ἀντικείμενον ἔχει τὴν ἀντιμισθίαν τῶν Ἰατρῶν, διὰ τοῦτο καλῶς ποιῶν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἀνεκάλεσεν αὐτὸ διὰ νὰ εἰσαγάγῃ τοῦτο κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν.

Ἀντέλεξεν ὁ προλαλήσας ὅτι ἐπὶ πραγμάτων ὡρισμένων δὲν

εἶναι συγχωρημένον νὰ προχωρῇ τις εἰς ὑποθέσεις· ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος ὁρίζει ῥητῶς τὰ Νομοσχέδια ἅτινα κατὰ πρῶτον εἰσάγονται εἰς τὴν Βουλὴν καὶ πέραν τῶν διατάξεων αὐτοῦ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνεται ἑρμηνεία ἐπὶ τῇ βάσει ὑποθέσεων.

Εἰπόντος ἄλλου ὅτι ἀναμφιβόλως πᾶν Νομοσχέδιον ἔχον κύριον ἀντικείμενον τὸ ἔξοδον εἰσάγεται πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν, ἕτερος ἐπήνεγκεν ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι σπουδαιότατον, καὶ ἐπὶ τοιούτων σπουδαιοτάτων ζητημάτων δὲν πρέπει νὰ ἔρχεται ἡ λύσις ἐκ τοῦ προχείρου· διὰ τὸν λόγον τοῦτον φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ ἀρήσωμεν εἰς τὴν πεῖραν καὶ χρῆσιν τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Τὴν πρότασιν ταύτην παρεδέξατο ὁμοφώνως ἅπασα ἡ Γερουσία.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Ι. Μεξῆ ἐξαιτουμένου εἰκοσαήμερον ἀπουσίας ἄδειαν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν του.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τῶν ἀπερχομένων εἰς ἄδειαν ἢ προικοδοτημένων ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τῶν ἀπερχομένων εἰς ἄδειαν ἢ προικοδοτημένων ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος κλπ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ τῶν ἀπερχομένων εἰς ἄδειαν ἢ προικοδοτημένων τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος κλπ. καὶ ἐπικαλούμεθα τὴν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ καὶ παρ' ὑμῶν.

Οἱ λόγοι οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ μνησθέντος νομοσχεδίου διαλαμβάνονται εἰς τὴν ἐσώκλειστον ἐν ἀντιγράφῳ ἔκθεσιν πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἀθήναι τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1856

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ὁ Ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

Ὁ Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων Ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ *Βασίλισσα*
ΑΜΑΛΙΑ

Α. ΣΜΟΛΕΝΤΣ Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ συντάξεως ἢ προικοδοτήσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ Φάλαγγος καὶ λοιπῶν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς ἀπερχομένους μὲ ἄδειαν ἀπουσίας εἰς τὰς ἑστίας των ἀξιωματικοὺς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ Φάλαγγος καὶ εἰς τοὺς πρεσβύτας αὐτῆς χορηγεῖται πλήρης ὁ μισθὸς αὐτῶν ὡς σύνταξις διαρκούσης τῆς ἀδείας των.

Ἄρθρ. 2. Ὅσοι τῶν εἰς τὸ προλαβὸν ἄρθρον διαλαμβανομένων ἀξιωματικῶν τῆς Φάλαγγος προτιμῶσιν ἀντὶ τοῦ μισθοῦ των προικοδότησιν εἰς ἐθνικὴν γῆν ἢ ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα, λαμβάνουσι τοιαύτην διὰ πιστωτικοῦ γραμματίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 1/13 Ἰανουαρίου 1838 νόμου, ἐφ' ὅλου τοῦ μισθοῦ των, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἐτησίου μισθοῦ.

Ἄρθρ. 3. Οἱ διατηροῦντες ὑπόλοιπον κανονικοῦ μισθοῦ προικοδοτημένοι ἀξιωματικοὶ τῆς Φάλαγγος ἀπολαμβάνουσι τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο ὡς σύνταξιν ἢ ἀνάλογον προικοδότησιν διὰ πιστωτικοῦ γραμματίου εἰς ἐθνικὴν γῆν ἢ ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἀπὸ 1|13 Ἰανουαρίου 1838 Νόμου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναφερομένου ἐτησίου μισθοῦ.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἀπολαμβάνοντες χρηματικὴν περίθαλψιν προικοδοτημένοι ἀξιωματικοὶ τῆς Φάλαγγος καὶ ἀρχαῖοι ὑπαξιωματικοὶ τοῦ ἀγῶνος διατηροῦσι τὴν περίθαλψιν αὐτῶν ὡς σύνταξιν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτυπωθῶσι ταῦτα καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω κατὰ τὸν Κανονισμόν.

Προσελθὼν ἀκολούθως ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ ἀποδοχῆς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑρεξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας τὸ συνημμένον νομοσχέδιον περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, ὅπως ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνοδεύων αὐτὸ μετὰ τῶν πρακτικῶν αὐτῆς καὶ ἀντιγράφου τῆς πρὸς αὐτὴν ἐκθέσεώς μου.

Παρακαλῶ δὲ τὴν Γερουσίαν, ἵνα ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Σεπτεμβρίου 1356.

Ὁ Ἐπὶ τῶν ναυτικῶν Ὑπουργὸς
ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, διαιρούμεναι εἰς μισθοὺς καὶ ἐπιχείσθια, κανονίζονται διὰ τοῦ προσηρτημένου εἰς τὸν παρόντα Νόμον πίνακος.

Ἄρθρ. 2. Τὰ δύο τριτημόρια τοῦ καθαροῦ τῆς ἐνεργείας μισθοῦ καὶ τὸ ἐνοίκιον ἀποτελοῦσι τὰς ἀποδοχὰς τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἐν τῷ πίνακι σημειούμενον ἐνοίκιον παριστάνει τὸν ἀνώτατον τοῦ ἐπιμισθίου τούτου ὅρον. Χορηγεῖται δὲ ἐνοίκιον εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς ὅταν ὑπηρετῶσιν εἰς ὡρισμένους τινὰς τόπους, ἢ διαμένωσιν εἰς αὐτοὺς ὡς διαθέσιμοι.

Οἱ τόποι οὗτοι καὶ τὸ κατὰ τόπους ποσὸν τοῦ ἐνοικίου ὁρίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 4. Διὰ Β. διατάγματος ὁρίζονται προσέτι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν·

α') τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας, μὴ ὑπερβαινούσῃ τοὺς ἓξ μῆνας

β') τῶν ἐν ἀδοιπορίᾳ τῶν νοσηλευομένων καὶ τῶν ὑποδίκων.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἀπὸ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς εἰς τὸ ναυτικὸν μετατεθέντες ἀξιωματικοί, οἱ τοὺς στρατιωτικοὺς βαθμοὺς διατηροῦντες, μισθοδοτοῦνται κατὰ τὰς στρατιωτικὰς περὶ μισθοσίας διατάξεις.

Ἄρθρ. 6. Ὁ παρὼν Νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1857.

Ἄρθρ. 7. Ἰδιαίτερος Νόμος θέλει κανονίσει τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρ. 8. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ, καταργεῖται.

Ἀπεφασίσθη δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅ,τι καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου Νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ἱερατικῶν Σχολείων ἀνέγνω τὴν ὡς ἐξῆς ἔχουσαν ἔκθεσιν, μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτυπωθῇ καὶ ἡ ἔκθεσις αὕτη καὶ διανεμηθῇ πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς πρὸς μελέτην καὶ γνῶσίν των.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ περὶ ἱερατικῶν σχολείων νομοσχέδιον ἐπεξεργασθεῖσα ἡ ἐπιτροπή σας μετ' ἐπιστασίας, ὑπ' ὄψιν ἔχουσα καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ εἰσαγαγόντος Κυρίου ὑπουργοῦ, ὑποβάλλει εἰς τὸ Σ. τοῦτο σῶμα τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν της, ἐκθέτουσα τὰς ἐπ' αὐτοῦ σκέψεις καὶ παρατηρήσεις της.

Ὡς πρὸς τὴν ἀρχήν.

Τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου συνωμολόγησεν ἡ ἐπιτροπή, συνειδυῖα πόσων ὑψηλὰ εἶναι τὰ καθήκοντα τῶν λειτουργῶν τοῦ θεοῦ, τῶν ἐμπιστευομένων τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ψυχῶν, οἵτινες, ἐκτὸς τῶν ἄλλων προσόντων, ὀφείλουν διὰ μὲν τῶν ἔργων νὰ γίνωνται τύπος καὶ ὑπογραμμὸς πάσης ἀρετῆς τοῖς πᾶσι καὶ ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον· διὰ δὲ τοῦ λόγου νὰ διδάσκωσι τὸν λαὸν τοῦ θεοῦ ὅσα ὁ ἀρχηγὸς καὶ τελειωτὴς τῆς Ἁγίας ἡμῶν πίστεως ἐνετείλατο εἰς τοὺς ἱεροὺς αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους.

Τοιούτους βούλεται τοὺς ὑπηρέτας τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας καὶ ὁ θεμελιωτὴς αὐτῆς, καὶ ὁ πρῶτος τῶν ἐκκλησιῶν διδάσκαλος καὶ οἱ θεῖοι πατέρες· νὰ κατασταθῇ δὲ τοιοῦτος ὁ Ἱερὸς Κλῆρος, καὶ ἡμεῖς φρονοῦμεν καὶ πάντες συνομολογοῦσιν ὅτι εἶναι ἀδύνατον, χωρὶς νὰ μορφωθῇ πρότερον καὶ διανοητικῶς καὶ ἠθικῶς ἀνατρεφόμενος παιδιόθεν ἐν παιδείᾳ καὶ γνώσει Κυρίου, καὶ διδασκόμενος τὰ ἱερά του χρέη καὶ καθήκοντα νὰ προπαρασκευασθῇ διὰ τῶν ἀπαιτουμένων γνώσεων εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

Διὰ ταῦτα καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἐκπληροῦσα καθῆκον Ἱερόν, τὸ ὁποῖον καὶ οἱ ἱεροὶ θεσμοὶ ἐπιβάλλουσιν εἰς τοὺς ἱεράρχας, καὶ ἔθος ἀρχαῖον τῆς ἐκκλησίας καθιέρωσεν, ἐπροκάλεσε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, δι' οὗ συνιστῶνται ἱερατικὰ σχολεῖα, πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν μελλόντων νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸν Ἱερὸν Κλῆρον ἔκ τε τῶν λαϊκῶν, καὶ τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς μοναζόντων.

Ἐκ τοιούτων σκέψεων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπή σας παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου. Ἐσκέφθη δὲ ἀκολούθως καὶ συνεζήτησεν, ἐὰν ἀπαιτῆται πρὸς τοῦτο σύστασις εἰδικῶν σχολείων, ἢ δύνανται νὰ καταρτισθῶσιν οἱ μέλλοντες νὰ ἱερατεύσωσιν εἰς τὰ δημόσια Ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ γυμνάσια, ἢ εἰς τὴν Ῥιζάρειον ἐκκλησιαστικὴν σχολήν.

Ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ τρίτου παρετήρησεν, ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ κατωτέρου Κλήρου, ὡς ἐξηγεῖται καὶ ἡ Ἔκθεσις τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ, οἷον τῶν πρεσβυτέρων, ἱερομονάχων καὶ ἱεροδιακόνων, τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς ἐνοριακὰς ἐκκλησίας τῶν πόλεων, κωμοπόλεων καὶ χωρίων, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ὑπολογιζόμενος ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ὁποίων ἔχομεν δήμων, ὑπερβαίνει τὰς τρεῖς χιλιάδας· πρὸς

διατήρησιν δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἀπαιτεῖται νὰ μαθητεύωσι διαρκῶς εἰς τὴν Ριζάρειον σχολὴν πλέον τῶν τριακοσίων μαθητῶν, τὸ δὲ κατάστημα τοῦτο δὲν εἶναι χωρητικὸν πλέον τῶν 50 ἢ 60· μόνοι οἱ προωρισμένοι διὰ τὸν ἀνώτερον Κλῆρον δύνανται νὰ ἐκπαιδεύωνται εἰς τὴν σχολὴν ταύτην, ὡς ἔχοντες ἀνάγκην τελειοτέρας παιδείας· καὶ διὰ τοῦτο τὸ καταστατικὸν αὐτοῦ Β. Διάταγμα ἐπιτρέπει εἰς τοὺς τοιούτους νὰ μεταβαίνωσι καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, διὰ νὰ τελειοποιῶνται διὰ τῆς σπουδῆς τῶν γενικῶν ἐπιστημῶν.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, ἐσκέφθη ἡ ἐπιτροπή σας ὅτι τὰ ἱερὰ μαθήματα, τῶν ὁποίων πρὸ πάντων ἔχουν ἀνάγκην οἱ μέλλοντες νὰ ἱερατεύσωσι, παραδίδονται ἀτελῶς καὶ ἀκριβιγῶς πως εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ γυμνάσια, οἱ δὲ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς, ἐξ ὧν ἀρύονται τὰ καθαρὰ τῆς εὐσεβείας νάματα, καὶ ἐν οἷς ἑρμηνεύονται καὶ ἀναπτύσσονται τὰ δύσληπτα τῶν ἱερῶν γραφῶν καὶ τῆς εὐαγγελικῆς ἠθικῆς τὰ θεῖα παραγγέλματα, οὐδὲ γινώσκονται παρὰ τῶν ἐν αὐτοῖς φοιτώντων μέχρι καὶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν.

Ἐκ τούτων συνεπέρανεν ἡ ἐπιτροπή σας, ὅτι ἡ σύστασις εἰδικῶν σχολείων εἶναι ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν καταταττομένων εἰς τὸν Ἱερὸν Κλῆρον· διότι εἰς τοιαῦτα μόνον σχολεῖα δύνανται νὰ μορφωθῶσιν ἐκ τοῦ κατωτέρου Κλήρου ὑπερέται τῆς ἐκκλησίας, συζῶντες ἐν αὐτοῖς κοινοβιακῶς, καὶ ἀποκτῶντες τὰς ἀναγκαίας θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς γνώσεις, ἐθιζόμενοι διὰ τῶν καθημερινῶν προσευχῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν αὐτῶν χρεῶν καὶ περὶ τὴν τάξιν τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας, τῶν ὁποίων ἡ ἄγνοια εἶναι ἀσυγχώρητος εἰς πάντα ἱερωμένον.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπή σας παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καὶ ὡς πρὸς τὴν σύστασιν ἱερατικῶν σχολείων, πλὴν ἑνὸς μέλους, τὸ ὁποῖον οὐδὲ τὴν ἀρχὴν οὐδὲ τὰ καθ' ἕκαστα παραδέχεται δι' οὓς ἐκθέτει κατωτέρω λόγους.

Ὡς πρὸς τὰ καθ' ἕκαστα.

Τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἄρθρ. 1—6 δὲν χρήζουν οὐδεμιᾶς ἀναπτύξεως, αἰτιολογούμενα ἀρκούντως εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν· παρατηροῦμεν δὲ μόνον εἰς τὸ Σ. Σῶμα, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται εἶναι ἀνάλογοι μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ριζαρείου σχολῆς Β. Διατάγματος τῆς

25 Ἰανουαρίου 1843, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ προσάντα τῶν μαθητευόντων, τὰς ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις καὶ ὑποχρεώσεις κτλ. καὶ μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ περὶ σχολείων καὶ γυμνασίων νόμου ὡς πρὸς τὰς ἐφορείας μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ ἱερατικὰ σχολεῖα διὰ τοῦ παρόντος νόμου τίθενται καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διὰ τῶν κατὰ τόπους Σ. ἐπισκόπων· οὕτως ἀπονέμεται τὸ οἰκεῖον εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, καὶ ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 7. Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὁρίζονται οἱ πόροι ἐξ ὧν θέλουν συντηρεῖσθαι τὰ σχολεῖα ταῦτα, καὶ οὗτοι εἶναι αἱ ἐτήσιοι τακτικαὶ συνεισφοραὶ τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰσοδημάτων, αἱ ὁποῖαι θέλουν ψηφίζεσθαι παρὰ τῶν ἁρμοδίων Μοναστηριακῶν συμβουλίων τῇ γνωμοδοτήσει καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐγκρινόμεναι διὰ Β. διατάγματος καὶ αἱ προαιρετικαὶ συνεισφοραὶ ἢ κληροδοτήματα πάσης τάξεως Χριστιανῶν· οἱ πόροι οὗτοι ἐλπίζεται ὅτι θέλουν πραγματοποιηθῆ, προθυμουμένων τῶν Μοναστηριακῶν συμβουλίων νὰ συνεισφέρωσιν ἀπὸ τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ὑπὲρ τῆς εὐπρεπείας τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, σύμφωνα ποιοῦντες μὲ τὴν πρόθεσιν τῶν ἀφιερωτῶν καὶ μὲ τὸν προορισμὸν τῶν ἱερῶν τούτων κληροδοτημάτων· τῶν δὲ Χριστιανῶν πάσης τάξεως προτρεπομένων διὰ τοῦ παραδείγματος τῶν Σ. Ἐπισκόπων καὶ τοῦ ἱεροῦ κλήρου.

Ἄρθρ. 8. Ἡ οἰκονομία καὶ διαχείρισις τῶν συλλεγομένων χρημάτων ἀνατίθεται εἰς ἐπιτροπὴν τριμελῆ ἐδρεύουσαν εἰς τὴν καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας τὰ καθήκοντα ὁρίζονται εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς παρεδέχθη καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἔχουσι, καὶ ἐπομένως τὸ σύνολον αὐτοῦ. Ἔπονται δὲ οἱ λόγοι τοῦ διαφωνοῦντος μέλους τῆς ἐπιτροπῆς.

α) Ὅτι εἶναι ὀπαδὸς τῆς ἀρχῆς τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν συνταγματικοῦ Κράτους, εἰμὴ μόνον ὠθησίς τις τὸ πολὺ πρὸς διάπραξιν τῶν κοινωφελῶν καταστημάτων, καὶ μάλιστα ὅταν ταῦτα ἀφορῶσι πνευματικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀντικείμενα· καὶ ταῦτα πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς καὶ τοῦ λαοῦ.

β') Ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον νομίζει περιττὸν, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον, διότι πρὸς μόρφωσιν τοῦ κατωτέρου κλήρου ἀρκοῦσι καὶ ὑπεραρκοῦσι τὰ ἁπανταχοῦ Ἑλληνικὰ σχο-

λεῖα καὶ γυμνάσια καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς διδασκόμενα μαθήματα, μὲ μικροτάτας τινας προσθήκας ἴσως· παρατηρεῖ δὲ καὶ ὅτι τὸ νομοσχέδιον καθίσταται ἐπαχθὲς εἰς ὅσους πρόκειται νὰ εὐεργετήσῃ, ὡς ὄντων καὶ τῶν ἐξόδων βαρυτέρων, καὶ τῶν ἐγγυήσεων ἐπιζημίων, διὰ τὸ ἀκροσφαλὲς αὐτῶν.

γ') Διότι εἶναι φόβος μήπως ἡ ἐν τῷ 7 ἄρθρῳ τοῦ νομοσχεδίου διάταξις, περὶ τῆς ἐτησίας συνεισφορᾶς τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων, τῆς μόνης στερρᾶς βάσεως, ἐφ' ἧς θεμελιοῦται ἡ σύστασις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σχολείων, μήπως λέγει, ἡ διάταξις αὕτη ἐράπτεται τῶν ἄρθρ. 3 καὶ 52 τοῦ θεμελιώδους νόμου, ὅστις δι' οὐδένα σκοπὸν δὲν πρέπει νὰ παραβιάζεται· τοὺς δὲ λόγους τούτους ἐπιφυλάττεται νὰ ἀναπτύξῃ εἰς τὴν δημοσίαν συζήτησιν.

Ταῦτα ὑποβάλλει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος. Ἐνόμισε δὲ καθῆκον αὐτῆς νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις τινὰς συντελούσας, ὡς νομίζει, εἰς τὴν ταχεῖαν σύστασιν καὶ πρόοδον τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἱερατικῶν σχολείων.

Οὐδεὶς ἐπιχειρεῖ βεβαίως ἔργον ἐπίπονον, χρῆζον ἐνταυτῷ πολλῆς δαπάνης καὶ μακροῦ χρόνου, χωρὶς νὰ ἔχῃ προκείμενον ὡς ἆθλον ἀμοιβὴν εἰς τὸ μέλλον ἀντάξιον τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν του, τίς λοιπὸν πατὴρ, ἐν ἀπορίᾳ τῶν μέσων (καὶ εἰς ταύτην εὑρίσκονται οἱ μέλλοντες νὰ προπαρασκευάσωσι τοὺς ἰδίους παῖδας διὰ τὸν κλῆρον) θέλει ἀναδεχθῇ τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην πρὸς ἐκπαίδευσιν τοῦ υἱοῦ του εἰς τὰ ἱερατικὰ σχολεῖα, χωρὶς νὰ βλέπῃ ἀσφαλῆ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτοῦ μετὰ τὸ τέλος τῆς σπουδῆς του; ἢ τίς νέος ἐκπαιδευθεὶς οὕτω θέλει ἐκπληρώσει τὴν ὁποίαν δι' ἐγγυήσεως ἔδωκεν ὑπόσχεσιν τοῦ νὰ ἐδωθῇ, ὅταν βλέπῃ ὅτι οἱ ὑπηρέται τῆς ἐκκλησίας μας εἶναι οἱ πενέστεροι τῶν ἀνθρώπων, μηδένα πόρον τοῦ ζῆν σταθερὸν ἔχοντες, ἀναγκαζόμενοι δὲ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις αὐταῖς νὰ ἐκτείνωσι χεῖρα ἐπαίτου, ἢ περιφερόμενοι εἰς τοὺς δρόμους καὶ τὰς οἰκίας, ὡς οἱ Μηναγύρται τῶν παλαιῶν νὰ ζητῶσιν ἄρτον ἢ καρποὺς παρὰ τῶν ἰδίων ἐνοριτῶν πρὸς διατροφὴν ἑαυτῶν καὶ τῶν τέκνων των; ἀπόδειξιν δὲ τούτων ἔχομεν τοὺς ἐξελθόντας μαθητὰς τῆς ριζαρείου σχολῆς, νέους συγκεκροτημένους μὲ τὴν ἀπαιτουμένην παιδείαν, τρεπομένους εἰς ἄλλον βίον, ἢ ζητοῦντας εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πόρον ζωῆς.

Τὰ ἱερατικά σχολειά μας λοιπὸν δὲν θέλουν ἔχει μαθητάς, οὔτε ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ λειτουργοὺς ὁποίους ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν, καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον προτίθεται, ἐν

ὅσῳ δὲν πραγματοποιηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 105 τοῦ Συντάγματος, τοὐτέστιν ἐν ὅσῳ δὲν ληφθῇ πρόνοια τῶν πρὸς συντήρησιν τῶν κληρικῶν ἀναλόγων μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ χαρακτῆρός των, ὁ δὲ πρὸς τοῦτο δίκαιος καὶ κατάλληλος πόρος εἶναι αὐτὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων, περὶ ὧν διαλαμβάνει ἡ ἑπομένη ἀμέσως διάταξις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὁρίζουσα νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων. »

Τὰ κτήματα ταῦτα ἐξ ἀρχῆς ἔπρεπε νὰ ἐξαιρεθῶσιν ἐν μέρει τοὐλάχιστον διὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀνάγκας, δι' ἃς καὶ ἀφιερώθησαν, παραχωρουμένης τῆς ἐπικαρπίας αὐτῶν εἰς τοὺς ὑπηρέτας τῆς ἐκκλησίας, ὡς ἀντιμισθία ὡρισμένη, ὅπου κεῖνται τοιαῦτα κτήματα, ἢ χρηματικὸν ποσὸν ἀνάλογον, προερχόμενον ἐκ τῶν αὐτῶν κτημάτων, ὡς ἔπραξαν πολλὰ Κράτη τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης καὶ μάλιστα τῆς Γερμανίας κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ὁρίσαντα μέρος τῶν κτημάτων τῶν διαλυθέντων Μοναστηρίων εἰς διατροφὴν τῶν ἐν ταῖς πόλεσι καὶ κωμοπόλεσιν ἱερέων, ἀφ' ὧν μέχρι τῆς σήμερον διατρέφονται, ζώντες ἀναλόγως μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ χαρακτῆρός των.

Εἶναι λοιπὸν καιρὸς ἤδη νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ μνησθεῖσα διάταξις τοῦ Συντάγματος, ὅτε ἠξιώθημεν νὰ ἔχωμεν ἀρχιερεῖς ἔχοντας τὴν συνείδησιν τῶν ἱερῶν αὐτῶν καθηκόντων, καὶ συναρμόζοντας τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κατωτέρου κλήρου, ὅστις εἶναι τὸ ἄμεσον ὄργανον τῶν Σ. ἐπισκόπων· ἄλλως, ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι οὔτε ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου θέλει ἐπιτευχθῇ, οὔτε κλῆρον θέλομεν ἔχει ὁποῖον ἅπαντες εὐχόμεθα.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἐὰν ἐγκρίνῃ τὸ Σ. Σῶμα, παρακαλεῖται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μ. ἥτις γνωρίζουσα τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀντικειμένου πεποίθαμεν ὅτι θέλει πράξει ὅ,τι συντελεῖ πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν βελτίωσιν τοῦ κλήρου, καὶ τὴν δόξαν τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἀθαν. Αἰδωρίκης	Β. Χρηστακόπουλος
Ν. Μαυρομμάτης	Γ. Ψύλλας.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Ν. Χρυσόγελος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν Γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Χατζίσκον, ἀντὶ τοῦ Κ. Ι. Οἰκονόμου ἀπόντος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης ἀνεγνώσθησαν αἱ ἀκόλουθοι ἐκθέσεις.

1) Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

2) Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκδικάσεως τῶν ληστειῶν καὶ

3) Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἀγριελαιῶν.

Ἀπερασίσθη δὲ δι' εἰδικῆς ἑρ' ἑκάστης τούτων ἀποράσεως νὰ συζητηθῶσι τὰ περὶ ὧν ἥ τε πρώτη καὶ ἡ δευτέρα πραγματεύονται Νομοσχέδια τὴν αὔριον 20 τρέχοντος μηνὸς, καὶ νὰ ἐκτυπωθῇ ἡ τρίτη πρὸς ρωτισμὸν τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἱερατικῶν Σχολείων, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Ψύλλας μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς εἶπε τὰ ἑξῆς.

Μέλος ὢν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐξέφρασα ἰδίαν γνώμην διαφέρουσαν ἐκείνης τῶν λοιπῶν μελῶν, ὡς εἴδετε βεβαίως εἰς τὴν ἀνὰ χεῖρας ἔκθεσιν, διὰ τοῦτο λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ φέρω τὰς δεούσας παρατηρήσεις πρὸς ὑποστήριξιν ἢ πρὸς δικαιολόγησιν τῆς γνώμης μου ταύτης· καὶ πρῶτον ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἀναγνώσω εἰς ἐπήκοον ὑμῶν ἀποσπάσματά τινα ξένων συγγραφέων σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὸ προκείμενον, τὰ ὁποῖα κατ' αὐτὰς ἀνέγνωσα καὶ ἔκρινα ἄξια μελέτης.

Εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν Ἀγγλικῶν Βουλῶν εἰσήχθη ἡ πρό-

τασις περὶ ἐπεκτάσεως τῆς Ἐκπαιδεύσεως· ἡ Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων δὲν ἐδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην διὰ λόγους πολλοὺς μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὸ ὁποῖον θέλω ἀναγνώσει ἀπόσπασμα τοῦ συγγράμματος τοῦ Κ. Μπούνσεν καταγομένου ἐκ Γερμανίας, εἰς ἣν ἡ Ἐκπαίδευσις εἶναι καταναγκαστικὴ, καὶ Πρέσβεως ὄντος τῆς Πρωσσίας ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ἰδοὺ τί ἔγραψε περὶ τούτου ὁ ῥηθεὶς Κ. Μπούνσεν.

« Ὁμολογῶ ὡς Γερμανὸς καὶ Πρῶσσος ὄχι χωρὶς θλίψεως, ὅτι ἡ πεῖρα καὶ ἡ διάσκεψις μὲ κατέπεισαν περὶ τῆς ἀληθείας τῆς πολιτικῆς ταύτης ἀρχῆς, ὅτι τὸ *σύστημα τῆς Συγκεντρώσεως* εἶναι ἀσυμβίβαστον μὲ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν *ἀληθινὴν ἐλευθερίαν*, καὶ εἶναι σύστημα τὸ ὁποῖον ἐπὶ τέλους ἐξασθενίζει μᾶλλον, ἀντὶ νὰ ἐνισχύῃ τὴν ἐξουσίαν τῆς πολιτείας, χάριν τῆς ὁποίας διατηρεῖται. Συγκέντρωσιν δὲ ἐννοῶ τὸ σύνηθες Ἠπειρωτικὸν σύστημα τῆς ἐξερευνήσεως τῶν πραγμάτων διὰ μόνων τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως Ἡ ἀναγκαία ἐνέργεια τοῦ συστήματος τούτου εἶναι ἡ διατήρησις τοῦ λαοῦ ὑπὸ παντοτεινὴν κηδεμονίαν, ἡ παρεμπόδισις αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκτελῇ καὶ αὐτὰς τὰς ἐλαχίστας λειτουργίας τοῦ δημοσίου βίου αὐτοπροαιρέτως, καὶ ἰδίως ἡ κατάθλιψις τοῦ ἀνεξαρτήτου ἐκείνου βίου, ὅστις φυσικῶς ἀνήκει εἰς πᾶσαν ὑγιᾆ Χριστιανικὴν Κοινότητα ».

Ἐνταῦθα ἀναφέρω ὡς σχόλιον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ μέρους τούτου ὅπερ ἀνέγνωσα ὅτι παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ σχολῇ Χαλκίδος ὑπῆρχεν ἐπιτροπή τις πρὸ χρόνων ἐκλεγομένη, ἥτις θεωρήσασα ὅτι ἐν τῇ σχολῇ δὲν ἐδιδάσκοντο καὶ λόγοι τινὲς τῶν νεωτέρων τῆς Ἐκκλησίας ἐζήτησε διὰ τοῦ Σχολάρχου τὴν διδασκαλίαν τῶν λόγων τούτων, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθη οὔτε εἰς τὸν Σχολάρχην οὔτε εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὥστε ἐμποδίσθη τῆς αὐτοπροαιρέτου ἐκτελέσεως αὐτῆς τῆς λειτουργείας τοῦ δημοσίου βίου.

Ἐξακολουθῶ ἤδη νὰ σᾶς ἀναγνώσω τὴν συνέχειαν τοῦ ἀνωτέρω συγγράμματος τοῦ Κ Μπούνσεν ἔχουσαν ὡς ἑξῆς.

« Κατὰ τὴν εἰς τὴν Πατρίδα μου ἐπιστροφήν μου μετὰ δεκατεσσάρων ἐνιαυτῶν ἀποδημίαν ἐν Ἀγγλίᾳ ἤρχισα νὰ συγκρίνω τὰς ἐντυπώσεις, μὲ τὰς ὁποίας κατέλιπον τὴν Γερμανίαν, νὰ τὰς συγκρίνω, λέγω, μὲ τὰς ὡριμωτέρας σκέψεις, ἃς ἀπέκτησα δι' ἐκτενεστέρας μελέτης καὶ πλατυτέρας πείρας. Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐλευθέρου συνεταιρισμοῦ βασιλεύει πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ διὰ τοῦτο ἐν Λονδίνῳ καὶ πέριξ αὐτοῦ, καὶ ἐν

γένει κατὰ πᾶσαν τὴν μεγάλην Βρεταννίαν, μόλις κατωρθώθη μεγάλη τις κίνησις, ἢ δημόσιον ἔργον, τοῦ ὁποίου αἱ ῥίζαι νὰ μὴ δύνανται νὰ ἀνευρεθῶσιν εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην.

Ποία ἄλλη παρὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀνήγειρε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας ἑκατονταετηρίδος περισσοτέρας ἐκκλησίας καὶ παρακλήσια εἰς τὰς καινότητας τῶν ἐμβριθῶν θεοσεβῶν πολιτῶν τούτων, περισσοτέρας λέγω, παρὰ πάσας, ὅσας αἱ Κυβερνήσεις ὅλαι καὶ ὁ κλῆρος τῆς Εὐρώπης ὁμοῦ ἠδυνήθησαν νὰ ἀνεγείρωσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τεσσάρων ὅλων τελευταίων αἰώνων »·

Ἔρχομαι ἀκολούθως εἰς τινα ἄλλον συγγραφέα Γάλλον τὸν Κ. Βινέτ, ὁ ὁποῖος ὁμιλῶν περὶ τῆς ἀνάγκης ἣν ἔχουσι τὰ Συνταγματικὰ Κράτη τοῦ νὰ ζῶσι ὑπὸ τὴν ἀληθῆ ἐλευθερίαν ἰδοὺ πῶς ἐκφράζεται.

« Δὲν ὑπάρχει πνεῦμα δημόσιον ἐκεῖ, ὅπου οἱ ἰδιῶται ἐγκαταλείπουσιν ἀρρώντιδες τὴν σύστασιν πάντων τῶν κοινωφελῶν καταστημάτων εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τοσαύτας φροντίδας, καὶ ἡ διάπραξις τῶν καλῶν εἶναι ἄπειρος. Τὸ πρῶτον καθῆκόν της εἶναι νὰ προστατεύῃ καὶ νὰ ἐξομαλύνῃ τὴν ὁδὸν πρὸς τῶν πολιτῶν τὸν ζῆλον. Εἰς τούτους ἀνήκει νὰ δημιουργῶσιν, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψίν της, ὅλα τὰ διάφορα καταστήματα εἴτε φιλολογικά, εἴτε ἠθικά, εἴτε φιλανθρωπικά, μὲ τὰ ὁποῖα ἀνθεῖ παντοῦ ἡ κοινωνικὴ πεδιάς. Πῶς; τὸ ἔργον τοῦ πολίτου πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς μόνον τὴν ἀπότισιν τῶν φόρων, καὶ εἰς τὴν παθητικήν του ὑπακοὴν εἰς τοὺς νόμους; Νὰ μένῃ ὀκνηρὸς ὅταν πρόκηται νὰ διαπράξῃ τοσαῦτα πράγματα; Νὰ μὴ ἀναδέχεται ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἡ ἐξουσία δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρισθῇ; Ἡ Κυβέρνησις ἂς κυβερνᾷ τοῦτο ἀρκεῖ· ἂν τὸ Δημόσιον πνεῦμα βασιλεύῃ μεταξὺ τῶν πολιτῶν, ὁ ζῆλος αὐτῶν θέλει ἀναπληροῖ τὰ λοιπά ».

Βινέτ.

Ὅθεν ὅπου δὲν ἀνεπτύχθη τὸ δημόσιον πνεῦμα, αὐτὴ ἡ δύναμις ἥτις ζωογονεῖ τὰ ἐλεύθερα Κράτη, ἐκεῖ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἀληθὴς ἐλευθερία· ἐὰν συνειθίσῃ ὁ λαὸς νὰ ἀπεκδέχεται τὰ πάντα ἐκ τῆς Κυβερνήσεως, οὗτος δὲν θέλει ἀποκτήσει ποτὲ τὰς ἀρετὰς ἐκείνας ἃς πρέπει νὰ ἔχῃ. Δὲν ἐκτείνομαι περισσότερον ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀρχῆς ταύτης· ὁμιλῶν ὅμως λαλῶ διά τε τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν λαόν· δὲν λέγω δὲ ὅτι οὗτος δὲν ἠμπορεῖ νὰ πράξῃ τίποτε, ὡς πολλοὶ πρεσβεύουσι, διότι αὐτὸς ἀπέσεισε ζυγὸν τοσούτων αἰώνων, πρὶν τῆς

ἐπαναστάσεως εἶχε σχηματίσει σχολεῖα καὶ λύκεια, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ Κυβέρνησις κατέτρεχε τὴν παιδείαν, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως εἰς αὐτὸν τὸν τόπον τὰς Ἀθήνας, διετήρει σχολεῖα τῆς ἀνωτάτης παιδείας διὰ τοῦ μέσου τῶν πολιτῶν, ἐνῷ ἤδη ὁ Δῆμος φιλονεικεῖ περὶ τῶν διδάκτρων μετὰ τοῦ δημοσίου· ἐκτὸς τούτου τὸ Πανεπιστήμιον ἀνήγειρεν ἰδιωτικὰς συνεισφορὰς ὡς καὶ πάμπολλα ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ καὶ ἀγαθοεργὰ καταστήματα, ὥστε ὑπάρχει ἐθνικὸν πνεῦμα καὶ ὁ λαὸς δύναται καὶ θέλει νὰ διαπράξῃ τὸ πᾶν ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ἀπορῶ διατί ἡ Κυβέρνησις ἠθέλησε νὰ ἐννοήσῃ ἄλλως τὸν λαὸν καὶ τοιοῦτον, οἷος πρέπει νὰ ἐκβιάζηται εἰς τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἔργα, ἐνῷ αὕτη ὤφειλε νὰ δώσῃ μόνον τὴν ὥθησιν, διότι τὰ καλὰ εἶναι καλά, ὅταν προέρχωνται ἐκ τῶν σπλάγχνων τοῦ λαοῦ.

Ἡ τάσις τοῦ νὰ περιμένῃ ὁ λαὸς τὸ πᾶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καταντᾷ εἰς ἀτελεσφόρητον ἀποτέλεσμα ὡς ἐξῆς. Ἤκουσα ἀπό τινα τῶν ἀρχιερέων μας ἀρκετὰ πεπαιδευμένον λέγοντα ὅτι δὲν μᾶς δίδει ἡ Κυβέρνησις συνδρομὴν διὰ νὰ διακηρύξωμεν ὅ,τι πρέπει πρὸς διατήρησιν τῶν ἑορτῶν. Εἶπον εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ διατί δὲν μεταχειρίζεσθε τὴν πνευματικήν σας δύναμιν; καὶ ἀκούσας παρ' αὐτοῦ λεχθὲν τὸ « δὲν ἔρχεσθε εἰς τὴν ἐκκλησίαν » εἶπον αὖθις αὐτῷ ὅτι ἀφοῦ διὰ τῆς βίας θέλετε νὰ κλείσητε τὰ ἐργαστήρια, καὶ ἀφοῦ διὰ τῆς βίας ἤδη θέλετε νὰ μᾶς ἀναγκάσετε νὰ ἐλθῶμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μεθαύριον θὰ θελήσετε νὰ μᾶς ἀναγκάσετε ἴσως νὰ ἐνεργήσωμεν καὶ ἄλλα θρησκευτικὰ καθήκοντα· ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν πρέπει οὔτε ἠμπορεῖ νὰ γίνεται ἤδη ὅτε τὰ τοῦ Καίσαρος ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τὰ τοῦ Θεοῦ. Ἡ θρησκεία πρέπει νὰ προέρχεται ἀπὸ αἴσθημα τῆς καρδίας καὶ οὐχὶ νὰ ἐπιβάλεται διὰ τῆς βίας. Ἰδοὺ πῶς ἀνώτεροι ἄνθρωποι καὶ ἐκ τοῦ κλήρου αὐτοῦ τείνουσι εἰς τὸ νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν πρὸς διάπραξιν τῶν καθηκόντων μὲ τὰ ὁποῖα τοὺς περιέβαλεν ἡ ἐκκλησία· τὸ τοιοῦτον εἶναι μία τάσις κακή, καὶ πρέπει νὰ τεθῇ ὅριον εἰς αὐτὴν διὰ νὰ μὴ κρατῇ τὸν λαὸν εἰς αἰώνιον νηπιότητα· ῥρονῶ ὅτι ἀρκετὰ ἀνέπτυξα τὴν ἀρχήν μου ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀφίνεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἔργον τοῦ νὰ διαπράττῃ τὰ κοινωφελῆ καλὰ καὶ μάλιστα τὰ ἀφορῶντα θρησκευτικὰ καὶ πνευματικὰ ἀντικείμενα. Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὸν δεύτερον λόγον, καὶ λέγω περιττὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, διότι ὁ κλῆρός μας ἄχρι σήμερον διατελεῖ ὑπὸ βαρεῖάν τινα ἀμάθειαν, καὶ εὐχῆς

ἔργον ἦτο νὰ ὑπῆρχε προχωρημένος εἰς τὴν μάθησιν καὶ μάλιστα ἠθικῶς, διότι ἐκπαίδευσις διανοητικὴ διαφέρει τῆς ἠθικῆς ἐκπαιδεύσεως, μολονότι ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι ἁπλουστάτη, καὶ διὰ τοῦτο συγχωρήσατέ μοι νὰ μεταχειρισθῶ καὶ ἐγὼ γραφικάς τινας ῥήσεις ὡς ἔπραξε καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς· ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔλεγε « Ποῦ Σοφὸς ποῦ Γραμματεὺς ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου » οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; κτλ. ὁ δὲ Πίνδαρος λέγει.

« Σοφὸς, ὁ πολλὰ εἰδὼς φυᾷ, Μαθόντες δὲ, λάβροι, Παγγλωττίαι Κόρακες ὡς, ἄκραντα γραρυέμεν Διὸς πρὸς ὄρνιχα θεῖον. »

δηλονότι

Σοφὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις γνωρίζει πολλὰ ἐκ φύσεως, ἐξ ἰδίας διασκέψεως καὶ πείρας· οἱ δὲ μανθάνοντες εἶναι ὁρμητικοί, λαλοῦντες ἀδιάκοπα, καὶ ὡς κόρακες, ἁρπάζουσιν ἀκατάπαυστα κατὰ τοῦ θείου πετεινοῦ τοῦ Διός, δηλαδὴ κατὰ τοῦ αὐτοδιδάκτου ἀνδρὸς καὶ ὄντως Σοφοῦ.

Καὶ ταῦτα ἐν παρόδῳ· ἀλλ' ὅταν θεωρῶ ἱερέα ἀναγινώσκοντα καλῶς τὰς εὐχὰς ἃς προσδιώρισεν ἡ ἐκκλησία, καὶ εὑρίσκω αὐτὸν ἄλλως ἐνάρετον, δὲν ἔχω δίκαιον νὰ μὴ τὸν σέβωμαι· παραδέχομαι δὲ ὅτι οἱ ἱερεῖς πρέπει νὰ ἐκπαιδευθῶσι περισσότερον καὶ νὰ μάθωσι νὰ ἐννοῶσιν ὅ,τι ἀναγινώσκουσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, παρατηρῶ ὅτι πρέπει νὰ εὐχαριστηθῶμεν ἐὰν δυνηθῶσι νὰ διαπράξωσι τὸ τοιοῦτον ἐντὸς δεκαετίας τοὐλάχιστον, ὅπερ κατορθοῦται διὰ τῆς προσελεύσεως τῶν κληρικῶν εἰς τὰ ἄπειρα σχολεῖα τοῦ Κράτους· ἐὰν αὐτὴ ἡ ἐκμάθησις δὲν ἀρκῇ, ἐὰν ἐκλείπῃ ἡ παράδοσις θρησκευτικῶν μαθημάτων καὶ κατηχήσεως, ἡ συμπλήρωσις ἃς γίνῃ εἰς τὰ ὑπάρχοντα σχολεῖα· διὰ τοῦ μέσου τούτου θέλομεν ἀπορύγει τὰς προκαταβολικὰς δαπάνας, ἃς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο προβλέπει προκαταβαλομένας εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἔτους διὰ τὰ ἔξοδα τῆς διατροφῆς καὶ ἐνδυμασίας, ἐνῷ ἤδη ἕκαστος σπουδαστὴς διὰ μακρῶν ἐξόδων διατροφῆς καὶ ἐνδυμασίας σπουδάζει, οἱ παῖδες κατὰ τὸ Νομοσχέδιον εἰσὶ δεκτοὶ ὅταν ὦσιν ἡλικίας 15—18 ἐτῶν, καὶ κατ' ἀρχὰς εἰσὶ δεκτοὶ καὶ παῖδες ὑπερβάντες τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας των· ἐρωτῶ ἤδη ὅταν πατήρ τις εἰσαγάγῃ τὸ τέκνον του εἰς τὸ ἱερατικὸν σχολεῖον, ὅτε ἐκτὸς τῶν δαπανῶν πρέπει νὰ δώσῃ καὶ ἐγγύησιν ὅτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ θέλει ἀσπασθῇ τὸ ἱερατικὸν στάδιον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει γνωρίζει ὁ πατὴρ ἢ ἠμπορεῖ νὰ δεσμεύσῃ τὴν θέλησιν τοῦ υἱοῦ; ἢ ὁ υἱὸς δύναται

νὰ διατηρήσῃ τὴν γνώμην τῆς δεκαπενταετοῦς ἡλικίας του εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν 25 π. χ. ἐτῶν; τότε οἱ κηδεμόνες ἢ οἱ γονεῖς θέλουν ἀναγκάζεσθαι διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων οἷον διδάκτρων κλπ., καὶ θέλουν σύρεσθαι εἰς τὰς φυλακὰς κατὰ τὸν περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων Νόμον· διὰ νὰ ἀπομακρυνθῶσιν ὅλα ταῦτα εἶναι καλλίτερον νὰ σπουδάζωσιν οἱ μέλλοντες νὰ ἱερωθῶσιν εἰς τὰ ὑπάρχοντα σχολεῖα τὰ ὁποῖα περιέχουσι κατά τινα ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἀριθμὸν σπουδαστῶν διπλάσιον ἐκείνου τῆς Γαλλίας ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ. Καὶ ἐνταῦθα παρατηρῶ ὅτι ἡ ἐπίσπευσις ἢ ἡ ἐκβίασις δὲν εἶναι καλή· ὅταν πᾶν πρᾶγμα δὲν τρέχῃ τὴν πρόοδόν του βαθμηδὸν, τοῦτο θέλει φέρει μίαν ἀντίδρασιν ἢ μίαν ζημίαν εἰς τὸ μέρος ὅπου γίνεται· διότι π. χ. τὸ δένδρον ὅπερ ἀνθίζει πρόωρα εἶναι ἀσθενές. Ἐκτὸς τούτου ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν σπουδαστῶν Ἑλλήνων εἶναι ὑπερδιπλάσιος τῶν σπουδαστῶν Γάλλων, κατὰ τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν, καὶ πολλαπλασιασθῇ ἔτι περισσότερον τότε τὰ λοιπὰ ἐπιτηδεύματα θέλουν στενοχωρηθῇ καὶ θέλουν στερηθῇ χειρῶν· καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὸν δεύτερον λόγον· ὡς πρὸς δὲ τὸν τρίτον ἐπικαλοῦμαι περισσότερον τὴν προσοχήν σας, διότι οὗτος ἀποβλέπει τοὺς συνταγματικοὺς θεσμούς μας.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος λέγει « οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των· μόνοι δὲ οἱ πολῖται Ἕλληνες εἶναι δεκτοὶ εἰς ὅλα τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα ».

Τὸ προκείμενον ζήτημα, ἢ ἡ σύστασις ἱερατικῶν σχολείων, ἀποβλέπει τὸ δημόσιον, ἐνῷ ἡ δαπάνη δὲν εἶναι ὅπως κανονίζεται δημόσιον βάρος· ἀλλὰ διατί τὸ βάρος τοῦτο νὰ τὸ ἀναθέσωμεν εἰς τὰς Μονὰς καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς συμπολίτας μας; αἱ Μοναὶ ἀποτελοῦσι σωματεῖα, ὡς ὁ Κύριος ὑπουργὸς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐν τῇ Βουλῇ εἶπε· τὰ Σωματεῖα ταῦτα θεωροῦνται ὡς ἠθικὰ πρόσωπα, καὶ εἰς αὐτὰ δὲν δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσι φόροι εἰδικοί, διότι ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστος εἴτε κατέχεται ὑπὸ ἑνὸς μόνου εἴτε ὑπὸ πολλῶν προσώπων ἀποτελούντων Σωματεῖον· ἐὰν μὲ εἴπητε ὅτι αἱ μοναὶ συνεστήθησαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοιούτων ἱερῶν σκοπῶν καὶ κοινωφελῶν καταστημάτων, λέγω ὅτι ναὶ μὲν αὐταὶ ἐξεπλήρωσαν ἄλλοτε τοιούτους σκοποὺς καὶ εὐγνωμοσύνη ἐθνικὴ ὀφείλεται εἰς αὐτάς· ἀλλ' οὐδεμία συμφωνία συνέστη μεταξὺ τῶν ἀφιερωτῶν καὶ τῶν Μοναστηρίων τούτων

περὶ σπουδαίων σχολείων καὶ τῶν παρομοίων ἐκ τῆς προσόδου τῶν ἀφιερωμάτων· ταῦτα ἀφιεροῦνται μόνον γενικῶς ἵνα μνημονεύεται ἡ ψυχὴ τοῦ ἀφιερωτοῦ ἢ τῶν γονέων του· πᾶσα λοιπὸν διαθήκη περὶ ἀφιερώματός τινος καὶ τοῦ σκοποῦ δι' ὃν τὸ ἀφιέρωμα τοῦτο ἐγένετο εἶναι ἱερὰ καὶ δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ· φρονῶ ὅθεν ὅτι τὸ 3 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παραβιάζεται διότι ἐπιβάλλεται τὸ χρέος μόνον εἰς τὰς μονὰς νὰ συνεισφέρωσιν· αὐτὴ ἡ τελευταία ἐθνικὴ Συνέλευσις ἀνεγνώρισεν ὡς τοιοῦτον τὸ πρᾶγμα καὶ ἐνῷ πρὶν τοῦ Συντάγματος ἦτο ἐπιβεβλημένον εἰς τὰς διατηρουμένας μονὰς διπλοῦν δέκατον τὸ κατήργησε καὶ ἐθεώρησε τὴν περιουσίαν τῶν Μοναστηρίων τούτων ὡς καθαρὰν καὶ ἀγνὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῶν. Ἐκτὸς τούτου χορηγοῦμεν ἐνίοτε δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐγκρίνῃ προϋπολογισμοὺς Σωματείων, ἀλλὰ δὲν χορηγοῦμεν τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπ' ἀορίστῳ, καθόσον ὁ δῆμος π. χ. δὲν δύναται νὰ ἐπιβάλῃ φόρον περισσότερον τῶν 2 τοῖς 0/0· οὔτε εἰς τὴν Κυβέρνησιν χορηγοῦμεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλῃ καὶ εἰσπράξῃ φόρους ἀναλόγως τῆς καταστάσεως ἑκάστου ἁπλῶς, διότι ἄλλως ἀπεκδυόμεθα ἑνὸς συνταγματικοῦ δικαιώματος ἢ μᾶλλον χρέους· διὰ τοῦ νόμου τούτου, ὅστις εἶναι κατηρτισμένος, χορηγοῦμεν τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀνοίγομεν τρόπον τινὰ μίαν χαλάστραν εἰς τὸ μέγα οἰκοδόμημα τὸ Σύνταγμα, παραβιάζοντες τὸ 52 ἄρθρον αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν πρέπει ὁ λαὸς νὰ ἀπεκδέχεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τὸ πᾶν, ὡς οἱ νεοσσοί, οἵτινες περιμένουσι τὴν τροφὴν των ἐκ τοῦ ῥάμφους τῆς μητρός των, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἰσχύῃ τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα. Ἐπειδὴ τὰ παμπληθῆ σχολειά μας ἀρκοῦσι διὰ νὰ καταστήσωσι τὸν κατωτέρω κλῆρον σεβαστὸν ἐπὶ δέκα ἢ δέκα πέντε τοὐλάχιστον ἔτη ὅτε θέλει παρουσιασθῇ ἀνάγκη ἴσως ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως· καὶ ἐπειδὴ τοῦ σταθερωτέρου πόρου ὄντος ἐκείνου τῶν μοναστηρίων δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιβάλωμεν φόρον εἰς μίαν τάξιν Σωματείων χωρὶς νὰ ἐπιβάλωμεν αὐτὸν εἰς ὅλους τοὺς πολίτας ἀναλόγως τῆς περιουσίας των ἐναντίον τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συνάγματος, πρὸς δὲ ἐπειδὴ δὲν γνωρίζομεν πόση θέλει εἶσθαι ἡ συνεισφορὰ τῶν διατηρουμένων μονῶν, ἐφ' ὧν ἐπιβάλλεται αὕτη, διὰ τοὺς λόγους τούτους δὲν ἐσυμφώνησα μὲ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ μολονότι δὲν ἠτύχησα νὰ εὕρω ἓν τούτων τοὐλάχιστον συμμεριζόμενον τὰς ἀρχάς μου ταύτας, πρᾶγμα ἀπελπιστικόν,

μ' ὅλα ταῦτα δὲν ἐδίστασα νὰ ἀναπτύξω τοὺς λόγους τῶν ἰδεῶν μου, τοὺς ὁποίους μένει εἰς ὑμᾶς νὰ κρίνετε.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τὰ ἑξῆς.

Ἡ μακρὰ ἀγόρευσις τοῦ προλαλήσαντος εἰς τρία μέρη κυρίως διαιρεῖται α) τὸ περὶ ἐλευθερίας τῆς Ἐκπαιδεύσεως· β) τὸ περὶ ἀνάγκης τῆς Ἐκπαιδεύσεως αὐτῆς καὶ γ) τὸ περὶ συνεισφορᾶς διὰ τὴν τοιαύτην ἐκπαίδευσιν· ὡς πρὸς τὰς θεωρίας ἃς ἀνέπτυξεν ὁ προλαλήσας δὲν ἔχω νὰ ἀντιτάξω τι διότι αἱ θεωρίαι εἰσὶν ἀποδεδειγμέναι καὶ ἔχουσιν ἐν ἑαυταῖς τὴν δέουσαν ἀλήθειαν· ἂν ὅμως ἐγνώριζον ὅτι ὁ προλαλήσας πρὸς τὰς θεωρίας ταύτας ἤθελε φέρει πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ λόγου του καὶ μαρτυρίας ξένων συγγραφέων ἤθελα φροντίσει ὥστε νὰ φέρω πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Νομοσχεδίου μαρτυρίας οὐχὶ ξένων, ἀλλ' Ἑλλήνων τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων καὶ συγγραφέων· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐγνώριζον τοῦτο ἂς μὲ συγχωρηθῇ νὰ ὑπομνήσω μόνον ἁπλῶς τινας τῶν σοφῶν προγόνων μας καὶ λέγω ὅτι ὁ Πλούταρχος ἔν τινι συγγράμματί του λέγει « ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡμερος, ὅταν δὲ μυρισθῇ παιδείας τινὸς γίνεται πάντων ἡμερώτερος ». Ἐκ δὲ τῶν συγγραμμάτων τῶν ἀρχαίων σοφῶν μας ἐξάγεται ὅτι χρέος τῆς Κυβερνήτεως εἶναι νὰ προνοῇ περὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως· ἕτερος σοφὸς Νομοθέτης εἶπεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ προνοῇ περὶ τῆς δαπάνης τῆς Ἐκπαιδεύσεως, διότι ἄλλως θέλουν ἐκπαιδεύεσθαι τὰ τέκνα τῆς ἀριστοκρατείας, καὶ ἡ βάσις τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ θέλει ἐκλείπει· πρὸς τὰ ἀρχαῖα ταῦτα παραδείγματα ἄτινα ἀντιτάσσοντες εἰς τὰ παραδείγματα τῶν ξένων συγγραφέων τὰ ὁποῖα ὁ προλαλήσας ἀνέφερε φέρω πρὸς ὑποστήριξιν καὶ τὰ Συντάγματα τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἅτινα ἀνέθεσαν τὴν περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως μέριμναν εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ Σύνταγμα τῆς ἐν Ἄστρει Συνελεύσεως εἶπεν « ἀνατίθεται εἰς τὴν διοίκησιν ἡ φροντὶς νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ Κράτος τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου ». μετὰ τὸ Σύνταγμα τοῦτο ἕτερα Συντάγματα ἀκολουθοῦντα τὰς βάσεις αὐτοῦ ἐνομοθέτησαν ὅπως καὶ τὸ προηγούμενον τοῦτο· τὸ δὲ Σύνταγμα τῆς τελευταίας ἐν Ἀθήναις συνελεύσεως ἀνέθετο μὲν τὰς δαπάνας εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διέταξε δὲ ἵνα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα φροντίσωσι περὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως καὶ ἰδίως ἐκείνης τοῦ κλήρου· αἱ ἀρχαὶ τοῦ προαγορεύσαντος κατὰ τὴν θεωρίαν ἔχουσι τὰς ἀληθείας των, πραγματι δὲ δὲν ὑφίστανται καὶ πρέπει νὰ γίνῃ χρῆσις ἄλλων μέτρων. Τὸ ζήτημα τῆς ἐλευθερίας τῆς

ἐκπαιδεύσεως ταράττει εἰσέτι τὴν Εὐρώπην καὶ ἰδίως τὴν Γαλλίαν. Ἐκεῖ ὁ μὲν κλῆρος ἐζήτει νὰ ἀναλάβῃ εἰς ἑαυτὸν ὅλην ἐν γένει τὴν ἐκπαίδευσιν, ὁ δὲ σύλλογος τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν σοφῶν ἀνθίστατο καὶ τὰ παρόμοια. Εἰσηγητής τις ἐσυζήτησε τὸ ζήτημα τοῦτο ὑπὸ τὰς διαφόρους ἐπόψεις του καὶ ὑπὸ τὴν ἀνάγκην ἣν ἔχει ἡ Γαλλία. Εὗρεν ὅτι ἑκάστη οἰκογένεια ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκπαιδεύῃ τὰ τέκνα αὐτῆς κατὰ θέλησιν, ἀλλ' ἀπέδειξε συνάμα ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς ἓν ἀποτέλεσμα ἢ μίαν λύσιν διὰ συμφιλιώσεώς τινος ἤτοι διὰ τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ μὲν πολιτικοῦ μέρους τοῦ ζητήματος ἐκ μέρους τῶν κληρικῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τοῦ δὲ θρησκευτικοῦ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως εἰς τοὺς κληρικούς. Διὰ τῶν ὀλίγων τούτων φρονῶ ὅτι ἠδυνήθην νὰ ἐκφράσω τοὺς λόγους τῶν πρώτων διασκέψεών μου ὡς πρὸς τὴν θεωρίαν περὶ ἐλευθερίας τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἂν καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀκολουθήσω τὸν προλαλήσαντα καθ' ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ λόγου του.

Τὸ Β. καὶ Γ. μέρος τῆς ὁμιλίας τούτου ἐράπτεται καὶ τῶν καθέκαστα, τὰ ὁποῖα θέλω ἐξετάσει κἀγὼ ἐκθέτων τοὺς λόγους οἵτινες ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν τῶν πραγμάτων ὑπαγορεύουσι τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως ἱερατικῶν σχολείων τὴν ὁποίαν ὁ προλαλήσας ἀπέκρουσε· καὶ πρῶτον λέγω ὅτι ἓν τῶν παραγγελμάτων τῆς τελευταίας ἐν Ἀθήναις ἐθνοσυνελεύσεως εἶναι καὶ ἡ μέριμνα ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Βουλῶν περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων σχετικῶς πρὸς τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν, ὡς καὶ περὶ τῶν ἱερῶν καταστημάτων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς λειτουργούντων ἢ μοναζόντων· κατὰ συνέπειαν τῆς ἐθνικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐλθὼν εἰς τὸ ἄξίωμα τοῦ ὑπουργοῦ ὤφειλον νὰ φροντίσω περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐχρεώστουν νὰ ῥίψω βλέμμα ἐπὶ τοῦ κλήρου καὶ ἀφοῦ πληροφορηθῶ τὰ περὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ νὰ φροντίσω περὶ τῆς τακτοποιήσεώς του· συνεπείᾳ τῶν ἐξετάσεων, ἃς ἔκαμον, ἐπληροφορήθην ὅτι ὑπάρχουσι καθ' ὅλον τὸ Κράτος 3,000 περίπου ἱερεῖς· ἐζήτησα ἱερεῖς πεπαιδευμένους ἀλλὰ δὲν εὗρον· ἐζήτησα ἐνταῦθα εἰς Ἀθήνας τὸ κέντρον τῆς Ἑλλάδος τοιούτους, καὶ εὗρον ὑπάρχοντας εἰς τὰς Ἐκκλησίας ἀντὶ πεπαιδευμένων ἱερεῖς ἀπαιδεύτους καὶ χωριτικούς, περὶ ὧν ἤκουσα προχθὲς πολλὰ παράπονα ἐκ μέρους τῶν ἐπιτρόπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς· ὅταν λοιπὸν εἰς τὰς Ἀθήνας τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου τὴν πατρίδα τοῦ προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, ὅπου αἱ μοναὶ εἶχον συστήσει σχολεῖα, ἡ μονὴ ἡ καλουμένη τοῦ Πετράκη, ἥτις πλουσιωτάτη πρὶν κατήντησεν ἤδη δυστυχεστάτη, ὅταν λέγω εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπάρχωσιν ἱερεῖς ἀπαίδευτοι, εἰς τὰς ἐπαρχίας βεβαίως θέλουσιν ὑπάρχει ἱερεῖς πολλῷ χείρονες τούτων· ἐζήτησα ὅθεν διὰ νὰ θέσω φραγμὸν ἐπὶ τῆς καταστάσεως ταύτης ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὸν προσδιορισμὸν προσώπων ὡς πρὸς τὴν χειροτονίαν κληρικῶν· καὶ ἔλαβον εἰς ἀπάντησιν ἐκ μέρους αὐτῆς, ἥτις πάντοτε ἐχορήγησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν προθύμως καὶ μετὰ θείου ζήλου πᾶσαν συνδρομήν ὡς πρὸς ὅλα τὰ θρησκευτικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ συνάμα ἀντικείμενα, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸ θρησκευτικὸν πρὸς τὸν προσδιορισμὸν ὅρων τινῶν οὓς οἱ κανόνες προσδιορίζουσι, καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐκπαίδευσιν τὴν παρατήρησιν ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ μεγίστη φροντὶς περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου καὶ ἀκολούθως πρέπει νὰ τεθῶσιν οἱ ἀνωτέρω ὅροι τῆς θρησκευτικῆς τάξεως, ὅ ἐστιν ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ σύστασις ἱερατικῶν σχολείων· παν ὅ,τι εἶπον εἰς τὴν δημόσιον ἐκείνην ἔκθεσίν μου περὶ πλεονασμοῦ τῶν σπουδαστῶν ἐν Ἑλλάδι σχετικῶς ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν σπουδαστῶν ἐν Γαλλίᾳ, ἐπαναλαμβάνω νὰ διαβεβαιώσω καὶ ἤδη διότι εἶπον μίαν ἀλήθειαν· ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι παρακατιὸν τῆς ἐκθέσεώς μου ταύτης, περὶ ἧς κάμνω ἤδη λόγον προκληθεὶς ὑπὸ τῆς ὁμιλίας τοῦ προαγορεύσαντος, μνημονεύω ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ καταδικασθῇ διότι αἱ ἀνάγκαι μας ἀπαιτοῦσιν αὐτὴν τὴν καταδίκασιν. Ἡ Ναυτικὴ, τὸ Ἐμπόριον, ἡ Γεωργία καὶ αἱ ἐπιστῆμαι εἶναι τὰ σημαντικώτερα στοιχεῖα, αἱ σημαντικώτεραι ἀνάγκαι, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦσι τὴν σύστασιν εἰδικῶν καταστημάτων· ὅταν ἐξέλθωμεν πέραν τοῦ τετραγώνου, οὕτως εἰπεῖν, αὐτοῦ ἀπολλύμεθα. Ἐντὸς ὀλίγου συσταίνονται κατὰ τὴν διάθεσιν τοῦ ἀειμνήστου ὁμογενοῦς ἡμῶν Βαρβάκη Ναυτικαὶ σχολεῖα καθ' ὅλας ἢ τὰς κυριωτέρας ναυτικὰς καὶ ἐμπορικὰς πόλεις ὅπως μάθωσι νὰ πλέωσιν οἱ Ἕλληνες καὶ πέραν τῶν Γαδείρων· πολλὰ ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καταστήματα ἐσυστήθησαν καὶ πρόκειται νὰ συστηθῶσιν· ἀνάγκη δὲ μεγίστη παρουσιάζεται ἤδη ἡ τῆς συστάσεως ἱερατικῶν σχολείων, διότι πᾶσα διδασκαλία ἄνευ τῶν νομάτων τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας εἶναι μηδέν· ἀφοῦ λοιπὸν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὡς κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέφρασε τὴν ἀνάγκην ταύτην καὶ ἐζήτησε τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ κλήρου ὡς πρὸς τὸ πρῶτον στοιχεῖον τῶν λειτουργῶν τοῦ Ὑψίστου, δὲν ἠδυνάμην εἰμὴ νὰ λάβω τὴν ἀνήκουσαν πρόνοιαν περὶ συστάσεως τοιούτων ἱερατικῶν σχολείων, καθόσον ἐκ τῶν ὑπαρχόν-

των σχολείων δεν ηπάσθησαν τὸ επάγγελμα της ιερωσύνης είμὴ ὀλίγοι τινές· διὰ νὰ καταδικάσῃ τις σύστημά τι ὑφιστάμενον καὶ ἀπηρχαιωμένον πρέπει νὰ ἀρυσθῇ στοιχεῖα καθαρὰ τὰ διδόμενα, ἅτινα ἡ πεῖρα μᾶς παρουσιάζει μεχρὶ σήμερον, δὲν εἶναι τοιαῦτα οἷα ἀκολύτως δύνανται νὰ καταδικάσωσι τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα. Ἐντὸς τῶν 23 ἐτῶν τῆς Βασιλείας τὰ ἱερατικὰ σχολεῖα ἐξεπαίδευσαν ἱκανοὺς, ἐσχημάτισαν δικασκάλους καὶ καθηγητάς, ἐσύστησαν ἕτερα σχολεῖα κλπ. συντελούσης εἰς τοῦτο καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως. θέλετε λοιπὸν μετὰ τοσούτους κόπους νὰ καταδικάσωμεν τὸ ὑπάρχον αὐτὸ σύστημα διότι δὲν ἔφερεν ἱερέα τινά; διατὶ νὰ μὴ στρέψωμεν εἰς ἄλλας αἰτίας τὴν προσοχήν μας διὰ νὰ εὕρωμεν τὴν ἀλήθειαν; ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα πολλοὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὸ σύστημα τῆς ιερωσύνης διὰ τοῦτο πολὺ περισσότερον παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως τοιούτων ἱερατικῶν σχολείων· ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ κλήρου εἶναι ἀποστολὴ ὁδηγοῦ· ὁ ἱερὸς κλῆρος μετὰ τῶν πατέρων μας καὶ ἡμῶν ὡδήγησαν τὰς σημαίας μας εἰς τὸν ἅνισον ἐκεῖνον πόλεμον ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος· αὐτὸς διετήρησε τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκείας μας εἰς τὰ διάφορα πολιτεύματα καὶ συντάγματα, καὶ ἐσύστησε τὴν ἐκπαίδευσιν· τοιαύτην ὅθεν σύστασιν ἱερατικῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων ἀπαιτεῖ καὶ ὁ παρὼν Νόμος, καθ' ὃν ἡ μὲν διεύθυνσις ἀνατίθεται καθὰ ἀνήκει εἰς τὴν κοσμικὴν ἀρχὴν τὴν Κυβέρνησιν, ἡ δὲ ἐπιτήρησις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον· εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα δὲν πρόκειται νὰ διδαχθῶσιν εἰμὴ τὰ γράμματα τὰ διδασκόμενα εἰς τὰ λοιπὰ σχολεῖα καὶ περιπλέον ἡ ἱερατικὴ ἄσκησις, ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι, καὶ οἱ θεῖοι κανόνες· ἡ διοργάνωσις τῶν σχολείων τούτων θέλει εἶσθαι πρέπουσα καὶ συνωδευμένη μὲ τὴν ἀνήκουσαν οἰκονομίαν ὡς πρὸς τὰς δαπάνας τῆς τροφῆς καὶ ἐνδυμασίας, ὥστε τέσσαρα τάλληρα ἢ δραχμαὶ εἰκοσιπέντε θέλει εἶσθαι τὸ μηνιαῖον ἔξοδον ἑκάστου σπουδαστοῦ· ἄλλως τε οὐδεμία ἀνάγκη παρουσιάζεται ὥστε ὅλοι οἱ ἱερεῖς νὰ ἐξέρχωνται ἐκ τῶν ἱερατικῶν σχολείων· ἡ δὲ πεῖρα ἀπέδειξεν ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν τῶν ἱερατικῶν τούτων σχολείων, διότι ἀφοῦ μέχρι τοῦδε τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα δὲν μᾶς ἔδωκαν τὸν ἀνήκοντα ἀριθμὸν πρὸς κατάρτισιν τῶν ἱερέων μας ἐδέησε νὰ ληφθῶσιν εἰδικὰ μέτρα πρὸς σύστασιν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἱερατικῶν σχολείων,

Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὸ Γ'. μέρος τῆς ὁμιλίας τοῦ προαγορεύ-

σαντος ὡς πρὸς τὴν παραβίασιν δῆθεν τῶν Συνταγματικῶν θεσμῶν. Ἡ ἔνστασις αὕτη ἴσως ἔχει τι ἐπαγωγὸν εἰς τοὺς ὄρους τοῦ Συντάγματος· ἀλλὰ καὶ αἱ εἰδικαί μου παρατηρήσεις, ἃς θέλω κάμει, εἶναι σημαντικώτατα πρὸς τὸ Σύνταγμα, ὅπερ δὲν πρέπει νὰ σκαλίσωμεν κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προαγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, καὶ ἐν πρώτοις λέγω ὅτι οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται, ὃν ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀλλὰ κανονίζονται αἱ δαπάναι τῶν μοναστηρίων, τακτοποιοῦνται οἱ προϋπολογισμοὶ αὐτῶν, ἢ μᾶλλον ἐπιβάλλεται αὐτοῖς ἢ προσδιορίζεται τὸ ἀνῆκον ποσὸν πρὸς θεραπείαν ἀνάγκης τινὸς θρησκευτικῆς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ θεραπεύσωσι κατὰ τὰ ἐνόντα αὐτῶν μέσα· ἀνέφερε πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ λόγου του ὅτι ἐν τῇ Βουλῇ ἀνεγνώρισαν τὰς Μονὰς ὡς Σωματεῖα· εἶπον ἀληθῶς καὶ ἐπαναλαμβάνω νὰ ἐκφράσω τοῦτο καὶ ἤδη, καὶ προσθέτω ὅτι ἕκαστον σωματεῖον ἢ ἑκάστη κοινότης ὑρίσταται ἢ πρὸ ἢ μετὰ τὸν νόμον· ἡ πρὸ τοῦ νόμου ὑρισταμένη κοινότης εἶναι ἡ δημοτικὴ ἥτις ὑρίσταται μὲ τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς τῆς πολιτείας· ἀκολούθως ἔρχεται ἡ ἄλλη κοινότης τῶν Μονῶν καθιερωμένη διὰ τοῦ νόμου· ἐπειδὴ δὲ αἱ πρῶται ὑπάγονται εἰς τὴν κηδεμονίαν τῆς Κυβερνήσεως πολὺ περισσότερον ὑπάγονται εἰς αὐτὴν αἱ δεύτεραι αἱ διὰ νόμου καθιερούμεναι, καθ' ὅσον ἡ κηδεμονία ἔχει πολλὰ τὰ ἀποτελέσματα, ἐξ ὧν ἓν εἶναι καὶ τὸ νὰ μὴ δύναται πᾶσα κοινότης νὰ διαχειρίζεται ἤτοι νὰ ἀπαλλοτριώνῃ τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῆς ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, διότι ἡ καταχρηστικὴ διαχείρισις ἢ ἀπαλλοτρίωσις δὲν ἐπιβαρύνει μόνον τὴν ὑπάρχουσαν ἀλλὰ καὶ τὴν μέλλουσαν κοινότητα· ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν διεύθυνσιν καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκρίνῃ ἢ μὴ τὴν ἐκποίησιν μέρους τῆς περιουσίας αὐτῆς καὶ τὰ παρόμοια ὡς καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς διαχειρίσεως τῶν δαπανῶν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Εἰς τὰς δημοτικὰς κοινότητας τὸ ἔργον τοῦ ἐγκρίνειν τοὺς προϋπολογισμοὺς ἀνήκει εἰς τὸν Νομάρχην ἀντιπρόσωπον τῆς Κυβερνήσεως, ἐνταῦθα εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα· ἀφοῦ ὅθεν δὲν ἐπιβάλλομεν φόρους ἀφοῦ δὲν κανονίζομέν τι ἀντικείμενον εἰς τὰ καθεστῶτα ἀλλὰ προσδιορίζομεν τὰς δαπάνας τῶν μονῶν πρὸς τὴν θεραπείαν τῆς προκειμένης τῶν ἱερατικῶν σχολείων, δὲν βλέπω ὅτι πράττομέν τι ἀντιβαῖνον εἰς τὸ Σύνταγμα· ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τῶν ἱερατικῶν σχολείων παρεγνωρίσθη, καὶ διὰ τοῦτο ἡ τελευταία ἐθνικὴ ἐν Ἀθήναις Συνέλευσις διέταξε διὰ τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπέβαλεν εἰς τὰς Βουλὰς τὴν ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν

συνόδω μέριμναν περὶ τῆς περιουσίας τῶν μοναστηρίων σχετικῶς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ κλήρου. Ἐκ τῶν ἐξηγήσεων ὅθεν τούτων ἐξάγεται ὅτι ἀντισυνταγματικόν τι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ παρὸν νομοσχέδιον, διότι ἂν ὑπῆρχε τοιοῦτον ἤθελον τὸ ἀποκηρύξει· ἀφοῦ δὲ σᾶς ἐξέθηκα τὰς ἐξηγήσεις, ἃς ἐθεώρησα ἀναγκαίας νὰ ἐπιφέρω πρὸς ἀπάκρουσιν τῶν λόγων τοῦ προλαλήσαντος καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, χρεωστῶ ἐπὶ τέλους νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου διότι εὐηρεστήθητε νὰ μὲ ἀκούσητε μετὰ μεγάλης προσοχῆς, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὸ αἴσθημα τῆς θρησκείας ὠδήγησεν ὑμᾶς εἰς τοῦτο· ἀφίνω δὲ εἰς τὴν κρίσιν σας νὰ ἐκτιμήσητε τὰ λεχθέντα καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

Ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Παλαμήδης ἐπέρερε τὰ ἑξῆς.

Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν προτίθεμαι νὰ ὁμιλήσω κατὰ τῆς οὐσίας αὐτοῦ, ἥτις εἶναι ἡ τοῦ ἱεροῦ κλήρου ἐπιθυμητὴ παρὰ πάντων ἐκπαίδευσις, ἀλλ' ἔρχομαι νὰ ἐκθέσω τὰς περὶ τοῦ προτεινομένου τρόπου ἰδέας μου καὶ τὰς σχετικὰς πρὸς ταύτας παρατηρήσεις μου ἐπὶ τῶν καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου· διὰ τοῦτο θέλω περιστραφῆ μᾶλλον εἰς τὸ πραγματικὸν μέρος, καθόσον καὶ ὁ ἀγορεύσας Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας καὶ ὁ μετ' αὐτὸν ἀπαντήσας ἀρκούντως τοῦ θεωρητικοῦ μέρους ἐπελήφθησαν.

Αἱ περὶ τοῦ προτεινομένου τρόπου ἰδέαι μου διάφοροί εἰσιν ἐκείνων τοῦ Κ. ὑπουργοῦ· ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ ἀγορεύσει αὐτοῦ τακτικὴν μιμούμενος, τῆς ἐκφράσεως δηλονότι τῆς πρὸς τὴν ἱερὰν ἡμῶν θρησκείαν ἀφοσιώσεώς του, ἔρχομαι νὰ ἐκφράσω κἀγὼ πρὸ παντὸς ἄλλου ὅτι τ' αὐτὰ αἰσθήματα καὶ ἐχέγγυα οὐ μόνον εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα χριστιανὸν ὀρθόδοξον εὑρίσκονται, καθὸ γόνον ὀρθοδόξων ἐπίσης γονέων, ἐν πεποιθήσει τὴν ἱερὰν ἡμῶν θρησκείαν πρεσβεύοντα, καὶ τὴν εὔκλειαν τῆς ἱερᾶς ἐκκλησίας ἐπιζητοῦντα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1. ὁ σκοπὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἐκπαίδευσις τῶν προπαρασκευαζομένων νέων ἐκ τῶν λαϊκῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας, τουτέστι τῶν κοσμικῶν ἱερέων ἢ τοῦ κατωτέρω κλήρου κατὰ τὴν ἐν τῷ αὐτῷ νομοσχεδίῳ ἔκφρασιν.

Ἀφοῦ λοιπὸν δὲν πρόκειται, εἰμὴ περὶ τοιούτων, οἵτινες θέλουν λαμβάνεσθαι ἐξ αὐτῶν τῶν παίδων μας καὶ θέλουν εἶσθαι οἱ ἐφημέριοι τῶν ὑπολοίπων τούτων, διατί οὗτοι νὰ λαμβάνωσιν

ἄλλην παρὰ τὴν ὁποίαν λαμβάνουσιν οἱ παῖδες ἡμῶν ἐκπαίδευσιν; ἆρα γε τὰ θρησκευτικὰ μαθήματα τῆς ἱερᾶς κατηχήσεως καὶ τῆς θεολογίας θέλουν διδάσκεσθαι μόνον οἱ ἐγκλειστοι εἰς τὰ διὰ τοῦ νομοσχεδίου κανονιζόμενα σχολεῖα, ἢ εἰς τὰ σχολεῖα καὶ γυμνάσια ὅπου οἱ παῖδες ἡμῶν ἐκπαιδεύονται ἡ ἠθικὴ ἐκλείπει, καὶ διὰ τοῦτο ἰδιαιτέρα πρέπει νὰ δοθῇ προσοχὴ εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐξαιρετικὰ σχολεῖα;

Πρεσβεύω ὅτι ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ ἀγωγὴ πρέπει νὰ ἦναι κοινὴ δι' ὅλους τοὺς παῖδας, καὶ ὅτι οἱ μεταξὺ τούτων εἰς τὸν κοσμικὸν κλῆρον μεταβαίνοντες νὰ ἦναι ὅμοιοι μὲ αὐτούς, ἐξ ὧν θέλουν λαμβάνεσθαι καὶ δι' οὓς θέλουν ὑπάρχει μόνον. Διότι ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἐκπαιδευτικὰ τῶν παίδων ἡμῶν καταστήματα ἐλλείπει ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ ἀγωγή, τότε ἀλλοίμονον, καὶ περιττοὶ καθίστανται οἱ μόνοι κατ' αὐτὴν μέλλοντες νὰ διαφέρωσιν ἀπὸ τοὺς λοιποὺς ἱερεῖς μας. **Παραλείπω** ἐνταῦθα νὰ φέρω ὡς ἐκ τῆς ἱστορίας ἄπειρα πρὸς τοῦτο ἀπαίσια παραδείγματα, καὶ λέγω μόνον ἃς ἀφήσωμεν μόνην τὴν ὡς ἐκ τῆς φύσεως ἑκάστου διαφοράν, τὰ δὲ μέτρα πρὸς τὸν θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν καταρτισμὸν τῶν νέων μας καὶ ἐν γένει πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῶν κοινὰ εἰς ὅλους ἃς καταστήσωμεν. Ἡ φαινομένη μέριμνα τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῆς μορφώσεως τοῦ κατωτέρου κλήρου εἶναι ἐπαινετή, ἀλλ' ὁ προτεινόμενος τρόπος ἢ ἡ ἀποχώρησις αὐτῶν, ὡς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν ἀπὸ τοὺς λοιποὺς πολίτας καὶ παῖδας, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ ὑπηρέται παρὰ τῷ Ὑψίστῳ προσκαλοῦνται, εἶναι παράδοξος.

Τὸ κατ' ἐμὲ ἡ φαινομένη τοῦ κενοῦ τούτου ἀναπλήρωσις θεωρεῖται εὔλογος καὶ διὰ μικρᾶς δαπάνης κατορθωτή, ὅταν εἰς τὰ γυμνάσια προστεθῇ καὶ ἕδρα θεολογική, διότι οὐδὲν ἄλλο ἔν τε τοῖς σχολείοις καὶ τοῖς γυμνασίοις ἐλλείπει διὰ τὴν πλήρη ἐκπαίδευσιν τῆς πολυπληθεστέρας τάξεως τοῦ κατωτέρου κλήρου, ἐνῷ εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν ἢ εἰς τοὺς θέλοντας κληρικοὺς νὰ τρέξωσιν εὐρύτερον παιδείας στάδιον ὑπάρχουσι τὰ Πανεπιστήμια καὶ ἡ Ῥιζάρειος Σχολή.

Ἐκτὸς τῶν ὅσων ἐξέθηκα ἀτοπημάτων τῶν προερχομένων ἐκ τῆς τοιαύτης ἐξαιρέσεως καὶ ἀποκλειστικότητος, μέγα ἄδικον καὶ σκάνδαλον θέλει ὑπάρξει τοῦ νὰ περιορισθῇ ἡ χρῆσις τοῦ τοιούτου ἐπαγγέλματος εἰς μόνους τοὺς ἐγκλεισθησομένους εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος σχολεῖα παῖδας, οἵτινες δὲν θέλουν σύγκεισθαι πλέον τῶν 10—40 εἰς ἕκαστον· δὲν ἀποκλείονται οὕτω οἱ λοιποὶ τοῦ λαοῦ παῖδες, καίτοι ἐκπαιδευόμενοι εἰς τὰ κατὰ

Νομοὺς καὶ τὰ ἀνώτερα σχολεῖα καὶ πλουτιζόμενοι μὲ τὰς ἀνηκούσας γνώσεις, ἢ καὶ χάριν τοῦ ὑψίστου πέπρωται νὰ γίνῃ μονοπωλεῖον μεταξὺ χριστιανῶν ὁμοδόξων τὸ ἄξίωμα τῆς ἱερωσύνης; ἢ δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἡ βεβαιότης ὅτι οἱ οὕτω ἐγκλειοθησόμενοι ἀφεύκτως καὶ ἱερεῖς γενήσονται; κατὰ τοῦτο καὶ τὸ Νομοσχέδιον περιέχει ἀμφιβολίας δι' ἃ ἔχει ὑπ' ὄψιν τὴν μεταμέλειαν καὶ προνοῇ κατ' αὐτῆς διὰ τοῦ τοῦ ἑ. §. ἄρ. 4 τὰ δέοντα· παραδείγματα δὲ τοιαύτης μεταμελείας ἔχομεν καὶ μεταξὺ τῶν μαθητευομένων ἐν αὐτῇ τῇ Ριζαρείῳ Σχολῇ, εἰς τὴν ὁποίαν ἕκαστος νέος δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι γενήσομαι ἱερεύς, ἀλλ' ὅταν εἰς ὥριμον θέλ' εἶσθαι ἡλικίαν, δὲν πρέπει νὰ προέλθῃ καὶ ἡ τοιαύτη ἀπόφασίς του ἀπὸ τὴν συνείδησιν καὶ τὴν πεποίθησίν του; ὅθεν καὶ πιθανοτέρα ἡ ἐπιτυχία τοῦ τοιούτου σκοποῦ μεταξὺ τῶν πολλῶν ἢ τῶν ὀλιγίστων.

Ἡ σπάνις μέχρι τοῦδε ἀξίων καὶ ἱκανῶν ἱερέων δὲν προῆλθεν ἀπὸ ἔλλειψιν παιδείας καὶ ἀνατροφῆς, ἡ κυρία αἰτία εἶναι ἄλλη παρ' αὐτήν, εἶναι ἡ πενιχρὰ καὶ ἐπώδυνος ζωὴ, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ τοιοῦτοι θέλουν ὑποπέσει ἀναδεχόμενοι τοιοῦτον ὑψηλὸν καθῆκον, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν τοὺς συγχωρεῖ νὰ προστρέξωσιν εἰς ἄλλα μέσα πρὸς τὴν τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου προσπόρισιν. Οἱ ἱερεῖς καὶ μάλιστα οἱ ἔγγαμοι ἔχουν τὰς αὐτὰς ἀναποφεύκτους μὲ ἡμᾶς ἀνάγκας, ἀλλ' ὡς ἱερεῖς οὐδένα ἄλλον πόρον ἔχουσιν, ἢ τὴν τῶν χριστιανῶν ἐλεημοσύνην καὶ βοήθειαν· τοῦτο τὸ μέγα κακὸν ἂς φροντίσῃ ἡ Κυβέρνησις ν' ἀναπληρώσῃ, νὰ προσδιορίσῃ δηλαδὴ τὰ τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν, καὶ ἂς μὴ ἀμφιβάλλῃ ὅτι τὸ ἔντιμον τοῦτο ἐπάγγελμα θέλ' εἶσθαι ἐπιζηλον, ἐπιζηλότατον, καὶ ἡ προπαρασκευὴ αὐθόρμητος· καὶ μέχρις οὗ τοῦτο ἐλλείπει, ἱερεὺς ἐκ τοῦ χωρίου Μενιδίου θέλει εἶσθαι εἰς τὰς Ἀθήνας, διότι εἰς τὸν τοιοῦτον ἡ τοιαύτη μετάβασις εἶναι βελτίωσις τῆς ζωῆς του, ἐν ᾧ οἱ ἐπαγγελματικοὶ ἀνατραφέντες, ἐκπαιδευθέντες καὶ ἑτοιμασθέντες εἰς τοῦτο, δὲν δύνανται δυστυχῶς ν' ἀνθέξωσιν εἰς ἐπαιτητικὴν, οὕτως εἰπεῖν, ζωήν· τὸ τοιοῦτον οὐ μόνον ἐνταῦθα ἀπαιτεῖται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου ἐπαγγέλματος· διότι ἐπὶ παραδείγματι· πρὸς τί θέλομεν οἱ νέοι μας νὰ ὀργῶσιν εἰς τοὺς διαφόρους τῆς παιδείας κλάδους, οἷον τῆς νομικῆς, ἰατρικῆς, τῆς μαθητικῆς καὶ τῶν λοιπῶν, ὅταν ἐξερχόμενοι μένωσιν εἰς τοὺς δρόμους, προτιμουμένων εἰς τὰς δημοσίας θέσεις ἄλλων ὁμηλίκων, ἀλλ' ἀμαθῶν καὶ πολλάκις μὴ πολιτῶν, ὥστε δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι τούτου οὕτως ἐξακολουθοῦντος θέλει ἐπέλθει καὶ εἰς τοὺς κλάδους, τῶν διαφόρων ἐπιστημῶν

ὅτι ὑφίστανται εἰς τὸν κλάδον τοῦ ἱεροῦ κλήρου, διότι ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ὁ ζῆλος ἀποσβέννυται καὶ καθίσταται ἄσκοπος. Δὲν συμφωνῶ καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὸν προλαλήσαντα συνάδελφόν μας, ὅτι τὰ πρὸς ἀνάπλασιν μιᾶς κοινωνίας δὲν πρέπει ν' ἀφίωνται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διότι εἰς τὰς ἀρτιγενεῖς καὶ πτωχὰς πολιτείας ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ ἐπέρχεται ἡ Κυβέρνησις βοηθητικῶς καὶ παραδειγματικῶς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐξαιρετικῶς καὶ σκανδαλωδῶς.

Ὅ,τι δὲ ἐρρέθη περὶ τῶν εἰς Ἀγγλίαν καὶ ἀλλαχοῦ συμπτωμάτων, τοῦτο ἐν τῇ Ἑλλάδι δὲν ἐφαρμόζεται, κατ' ἐμὲ, μολονότι ἀρκούντως τὰ τοιαῦτα κατὰ τὸν προλαλήσοντα Κ. Γερουσιαστὴν καὶ ἐκεῖ ἀκόμη ἐκατηγορήθησαν ὑπὸ μεγάλων καὶ σοφῶν ἀνδρῶν· εἰς ἔθνος μεγάλον, ὅπου καὶ αἱ θρησκευτικαὶ διαφοραὶ μεγάλαι εἰσὶ διά τε τὸν πληθυσμὸν καὶ τὴν δύναμιν τῶν προσβευόντων ταύτας, ἐπόμενον θεωρεῖται τοῦτο καὶ πιθανὸν, ἀλλ' ἐν τῇ Ἑλλάδι ὅπου ὅλον σχεδὸν τὸ κοινὸν τὴν αὐτὴν προσβεύει θρησκείαν, οὐδόλως δύναται νὰ ἔχῃ χώραν, καθότου μάλιστα ἡ ἐπικρατοῦσα ἐλευθερία εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν ὀλίγων εὑρισκομένων ἑτεροδόξων, οὐδεμίαν παρέχει τοιαύτην ἀφορμήν.

Συμφωνῶ πληρέστατα μὲ τὸν Κ. Ὑπουργὸν ὡς πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀμάθειαν ἐπὶ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος τάξεως τοῦ κατωτέρου κλήρου μας, ἀλλ' εἰς τοῦτο τίς ἔπταισεν; Αἱ κυβερνήσεις μας καὶ ἡμεῖς αὐτοί, οἵτινες μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐμεριμνήσαμεν ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἱερᾶς ἡμῶν ἐκκλησίας, καὶ μόλις ἤδη μεριμνῶμεν περὶ τοῦ κλήρου τούτου· εἶναι ἀληθῆ καὶ ὅσα εἶπον περὶ τῆς ἀρετῆς, ἣν παραδειγματικῶς ὁ ἱερὸς κλῆρός μας ἀνέδειξε κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰς βλάβην πάλιν τῶν μεταγενεστέρων ἀνταναλᾷ, διότι ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ προϊστάμενοι τοῦ κλήρου ἐκείνου, καίτοι ὑπὸ Κυβέρνησιν τοπικὴν καὶ ἀλλόδοξον εὑρισκόμενοι, ἐφρόντιζον τὸ κατὰ δύναμιν διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀγωγὴν τῶν ὑπ' αὐτῶν. Πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ σχολείων σπάνις ὑπῆρχε καὶ ἐλλειψις μέσων, ἀλλ' οἱ ἁγιώτατοι ἐκεῖνοι Ἀρχιερεῖς οὐδέποτε ἐπέτρεπον εἰς τοὺς ὅλως ἀγραμμάτους τὴν ἱερὰν χειροτονίαν, μέτρα δὲ προηγουμένως τῆς πρακτικῆς προετοιμασίας των ἐλάμβανον, καὶ τοῦτο μαρτυροῦσιν οἱ ἐπιζῶντες τοῦ καιροῦ ἐκείνου ἱερεῖς. Ἐνθυμοῦμαι κάλλιστα ὅταν σπουδαστὴς διετέλουν εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Βυτίνης, ὅτι ὁ ἀοίδιμος ἀρχιερεὺς Δημητζάνης Φιλόθεος οὐδέποτε ἐχειροτόνει πρὶν ἢ διαμείνῃ παρ' αὐτῷ καιρόν τινα ἀρκοῦντα εἰς τὸ νὰ γυμνασθῇ πρακτικῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν

τῶν καθηκόντων του. Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν ὁποία ὑπάρχει τοιαύτη φροντίς; νομίζω δὲ ὅτι καὶ ἤδη ἡ κατ' αὐτὸν ἢ ἄλλον τρόπον παρά τινι Ἐκκλησία ἢ ἱερᾷ Μονῇ διατριβὴ τοῦ χειροτονηθησομένου μετὰ τὴν ὡς εἴρηται ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ δύναται νὰ φέρῃ αἴσιον ἀποτέλεσμα.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς μᾶς ἀνέγνωσεν ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ σοφοῦ Πλάτωνος, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν δαπάνη πρέπει ἀπὸ τὸ κοινὸν καὶ διὰ τὸ κοινὸν νὰ γίνεται· τοῦτο μᾶλλον ἐπιβοηθεῖ τὰς παρατηρήσεις μου, ἀλλὰ λυποῦμαι, διότι ἐξελθὼν δὲν διέμεινε ν' ἀκούσῃ καὶ ἐμέ, ὡς ἐγὼ ἤκουσα αὐτὸν, καθ' ὅσον μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐννοήσω τί σημαίνουσι λόγοι τινὲς τούτου ἐπεθύμουν νὰ ζητήσω ἐξηγήσεις, διότι ἂν οἱ λόγοι του οὗτοι ἀφορῶσι τὸ ἀκατάλληλον τῶν ὑπαρχόντων διδασκάλων καὶ καθηγητῶν εἰς τὰ ἐκπαιδευτικά μας καταστήματα, εἰς μάτην τὰ τοσαῦτα ἔξοδα καὶ τὸ καύχημά μας· ἐὰν δὲ ἐννοῇ ὅτι οἱ διδάσκαλοι τούτων ἐκ κληρικῶν πρέπει νὰ συνίστανται, δὲν βλέπω τὸν κύριον σκοπὸν, ἀφοῦ ἐπὶ τῶν μαθημάτων τῆς κατηχήσεως καὶ τῆς θεολογίας ἐκ τῆς τάξεως ταύτης εἶναι καὶ διορίζονται.

Παράδοξοι δὲ μοὶ ἐφάνησαν αἱ βάσεις τὰς ὁποίας ἀπήγγειλεν ὅτι δηλαδὴ εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ναυτικῶν, τῆς γεωργίας καὶ τῆς θρησκείας, τὴν προσοχήν του ἐπέστησε, καὶ ποῖος ἀναιρεῖ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τῶν τοιούτων βάσεων· ἀλλ' ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγὴ δὲν πρέπει νὰ σφετερισθῇ εἰς πράγματα καὶ γνώσεις εἰδικὰς, ἀλλ' εἶναι διδασκαλία ἀνήκουσα πρὸς ὅλους.

Οὔτε ἔχω ν' ἀντείπω εἰς ὅσας ἀνέμνησε συνταγματικὰς διατάξεις περὶ ὑποχρεώσεως τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐνγένει· ἀλλ' εἰς κανὲν μέρος δὲν διατάττει τὴν ἐξαιρετικὴν καὶ ἀποκλειστικὴν τῆς τελευταίας ἐνέργειαν.

Ἂς ἔλθω δὲ καὶ ἐπί τινων ἐκ τῶν τοῦ νομοσχεδίου διατάξεων.

Ὁποῖαι σᾶς φαίνονται Κύριοι, αἱ διατάξεις τοῦ ἄρ. 3. περὶ κοινοβιακῶν καταστημάτων καὶ εἰσαγωγῆς εἰς αὐτὰ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη μαθητῶν ὑπερβάντων τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας των. Διὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ τοιούτου μέτρου ἡ τῆς τοιαύτης συμβιώσεως ἀρκοῦμαι νὰ παραπέμψω τὸν Κ. Ὑπουργὸν εἰς τὴν ἱστορίαν, καὶ ἀποφεύγω χάριν συντομίας καὶ χάριν εὐσχημοσύνης νὰ ἐπεκτανθῶ περὶ τούτων· ἴσως ὀλιγωτέρας συντομείας ἤθελεν ἔχει ἡ συγκέντρωσις μόνον ὁμηλίκων. Καθὼς ἴσως ἀποτελεσματικώτερος ἤθελεν εἶσθαι καὶ ὁ προσδιορισμὸς εἰς μόνα δέκα τοιαῦτα σχολεῖα, ἀνὰ ἓν εἰς ἕκαστον Νομὸν καὶ βαθμηδὸν καταστενόμενα.

Πληρέστατα συμφωνῶ μὲ τὸν προλαλήσαντα συνάδελφον ἡμῶν περὶ τῆς ἀντισυνταγματικῆς μερικότητος τοῦ ἄρ. 7 περὶ ὑποχρεωτικῆς συνεισφορᾶς τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων. Δὲν ἐννοῶ ὅτι καὶ ταῦτα νὰ μὴ συνεισφέρωσιν εἰς τὸ καλὸν, καθὸ Σωματεῖα ἠθικά, ὡς καὶ οἱ Δῆμοι, ἀλλ' οὐχὶ καὶ κατ' ἐξαίρεσιν νὰ νομοθετῆται τοῦτο δι' εἰδικοῦ νόμου, διότι οὕτω φόρος ἐπιβλητικὸς εἶναι καὶ λογίζεται. Οἱ Δῆμοι δὲν συνεισφέρουσιν ὑπὲρ τῶν σχολείων καὶ λοιπῶν τοιούτων ἀγαθοεργιῶν, ὡς ἐκ ῥητῆς τοῦ νόμου διατάξεως, ἀλλ' ἡ ὑπηρεσία ἔκαμεν ἐμφρόνως νὰ προνοῆται ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς αὐτῶν· αὐτὸ τοῦτο ἂς γίνῃ καὶ μάλιστα διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν ἱερῶν Μονῶν ἀναλόγως τῶν μέσων καὶ τῶν σχέσεων ἑκάστης.

Ἔχω Κύριοι νὰ φέρω καὶ ἐπὶ ἄλλων τινῶν μερῶν τοῦ λογου τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τὰς παρατηρήσεις μου, ἀλλ' ἀφοῦ οὗτος πρὸς ἀπάντησιν τοῦ ὁποίου ἀγορεύω δὲν εὑρεστήθη νὰ ἦναι παρών, παύω καὶ ἐγὼ τὸν λόγον μου ἕως ἐδῶ κατ' ἀνάγκην.

Ὅθεν καὶ περαίνων τοῦτον λέγω ὅτι ὁ κατὰ τὸ νομοσχέδιον τρόπος εἶναι ἀκατάλληλος καὶ ἴσως εἰς τὸ χαρτὶ μᾶλλον θέλει μείνει γεγραμμένος· τὸ δὲ μένον μόνον κενὸν καὶ τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις πρέπει τάχιστα νὰ συμπληρώσῃ εἶναι καὶ ἔσεται ἡ πρόνοια τῶν πρὸς τὸ ζῆν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος κλήρου.

Περαιωμένης κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 25 πρὸς 5 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ἱερατικῶν Σχολῶν.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Σπυρ. Τρικούπης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ῥικάρδος Τζιώρτζ	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναστάσιος Λόντος		Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Γεώργιος Ψύλλας	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Γεώργιος Δαρειώτης	Ν

Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Δημήτριος Βούλγαρης	N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀδάμ Δούκας	N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Δῆμος Κανελλόπουλος	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Κωνσταντῖνος Κανάρης	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Τσανετάκης Γρηγοράκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Μ. Λ. Καΐρης	N	Κωνστ. Προβιλέγιος	N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N	Σπῦρος Μῖλιος	N
Δημήτρ. Πλαπούτας		Ῥῆγας Παλαμίδης	
Ἰωάννης Στάϊκος	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1 2 3 4 μέχρι τοῦ 8 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου ἐγένοντο ἅπαντα παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου τούτων χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 πρὸς 5 κατὰ τὸ ὧδε ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ Συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ἱερατικῶν Σχολῶν.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλ. Χρυσόγελος	N
Γεώρ. Κουντουριώτης		Γεώρ. Ψύλλας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἰωάννης Θεοτόκης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	N	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	N
Τάτζης Μαγγίνας		Γεώργιος Δαρειώτης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Γ. Παπαηλιόπουλος	N
Χαράλ. Παπαπολίτης		Δημήτριος Βούλγαρης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Γκίκας Καρακατζάνης	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Σπ. Τρικούπης		Ἀδάμ Δούκας	
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	

Μ. Λ. Καΐρης	N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Δημήτρ. Πλαπούτας		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ἰωάννης Στάϊκος	N	Κωνστ. Προβιλέγιος	N
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος		Σπῦρος Μῖλιος	N
Δημήτριος Χατσίσκος	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	O
Δημήτριος Χρηστίδης	N	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	

Ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 31 Αὐγούστου.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης προέτεινε νὰ ζητηθῶσιν ἀμελλητὶ τὰ ἀκόλουθα ὡς ἀναγκαῖα κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

α') Σημείωσις τῶν βοηθημάτων αὐξηθέντων ἀπὸ 60 χιλιάδας δραχμῶν εἰς 90 μὲ τὴν διάκρισιν τῆς κυρίως εἰς βοηθήματα χορηγηθείσης ποσότητος, τῆς χορηγηθείσης εἰς παλαιοὺς ὑπαλλήλους, καὶ τῆς χορηγηθείσης εἰς ἄλλας περιστάσεις.

β') Σημείωσις τῆς τέχνης ἢ ἐπιστήμης, ἣν διδάσκεται ἕκαστος τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀποσταλέντων παίδων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ ἀντίγραφον τῶν παρόντων πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὴν χορήγησιν τῆς πρώτης σημειώσεως, καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς δευτέρας.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀνέγνω τὰ ἑπόμενα δύο νομοσχέδια μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων.

α') Περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων κτημάτων καὶ

β') Περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρεσίων.

Ἀπεφασίσθη δὲ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου τούτων ἀποφάσεως νὰ ἐκτυπωθῶσιν ἀμφότερα καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω κατὰ τὸν κανονισμόν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοθετικοῦ τούτου Σώματος τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἤδη ψηφισθὲν περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων κτημάτων νομοσχέδιον. Συνυποβάλλων δὲ συγχρόνως καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιο-

λογικὴν ἔκθεσίν μου, παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, καὶ τῶν ἄλλων ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, παραγγέλομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Μεταγράφονται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται τὰ ἀκίνητα.

α) Αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν προικοσυμφώνων, αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι,

1. μεταβίβασιν κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεως ἢ ἐπιφανείας.
2. σύστασιν πραγματικῆς δουλείας ἢ ἐπικαρπίας.
3. παραίτησιν τοιούτων δικαιωμάτων.

β') Αἱ παντὸς εἴδους κατακυρώσεις τῶν προειρημένων δικαιωμάτων, καὶ αἱ δικαστικαὶ περὶ διανομῆς αὐτῶν ἐκθέσεις.

Ἄρθρον 2. Οἱ συντάττοντες τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένας πράξεις δημόσιοι ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἐνθυμίζωσιν εἰς τοὺς συμβαλλομένους τὴν περὶ μεταγραφῆς, κατὰ τὸν παρόντα Νόμον ὑποχρέωσιν αὐτῶν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως αὐτῆς καὶ νὰ μνημονεύωσιν ἐν τῇ πράξει

τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς εἰρημένης διατάξεως ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγγελέως ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως.

Ἄρθρον 3. Πᾶσα ἀπόφασις, δι' ἧς πρᾶξις μεταγεγραμμένη κηρύττεται ἄκυρος, διαλελυμένη ἢ διαρρήκτη διατάττει νὰ γίνεται αὐτῆς μνεία ἐν τῷ περιθωρείῳ τῆς μεταγεγραμμένης πράξεως ἐντὸς μηνός, ἀφ' ἧς κατασταθῇ τελεσίδικος.

Ὁ δικηγόρος τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη, καὶ μὴ ὑπάρχοντος δικηγόρου, ὁ διάδικος αὐτὸς ὀφείλει, ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, νὰ φροντίζῃ περὶ ἐκτελέσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐγχειρίζων σημείωσιν περὶ τούτου, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ, εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα, ὅστις δίδει αὐτῷ ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρον 4. Μόνη ἡ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου γενομένη μεταγραφὴ ἐπάγεται κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ πρώτου ἄρθρου τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, καὶ τὴν μεταβίβασιν ἢ σύστασιν τῶν λοιπῶν ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων, μὴ προσαπαιτουμένης ἐπὶ τούτῳ παραδόσεως.

Ἄρθρον. 5. Τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν εἰσὶ δημόσια, ὁ δὲ φύλαξ αὐτῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ πρὸς τὸν αἰτοῦντα ἀντίγραφα ἢ περιλήψεις ἀκριβεῖς τῶν περιεχομένων, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνῃ

Ἄρθρον 6. Ἐὰν συμπέσῃ συρροὴ πολλῶν μεταγραφῶν, ὁ δὲ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δὲν δυνηθῇ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας νὰ τὰς μεταγράψῃ ὅλας, συντάσσει ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ ἔκθεσιν διὰ τὰς μὴ καταχωρισθείσας, σημειόνων αὐτὰς κατὰ τὴν τάξιν τῆς προσαγωγῆς των.

Ἡ καταχώρησις αὐτῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν γίνεται, καθ' ἣν τάξιν ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὁ δὲ φύλαξ πρὶν μεταγράψῃ αὐτάς, δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἄλλας μεταγραφάς. Αἱ τοιαῦται μεταγραφαὶ λογίζονται ὡς γενόμεναι ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως.

Ἄρθρον 7. Μεταξὺ πολλῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενομένων μεταγραφῶν περὶ δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου, προτιμᾶται ἡ στηριζομένη εἰς τίτλον ἀρχαιότερον.

Ἄρθρον 8. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857.

Ἄρθρον 9. Τὰ ἄρθρα 1, 3, καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς

πράξεις καὶ τὰς ἀποφάσεις τὰς προγενεστέρας τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857, ἡ δὲ ἰσχὺς καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν κρίνονται κατὰ τοὺς νόμους, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐγένοντο. Αἱ ἀποφάσεις ὅμως δι᾽ ὧν ἀποβαίνουσι διαλελυμέναι, ἄκυροι ἢ διαρρήκται, αἱ ἀνωτέρω πράξεις, ἐγγράφονται ἐν περιλήψει, φυλαττομένων τῶν διατάξεων τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρον 10. Διὰ πᾶσαν μεταγραφὴν πληρόνονται εἰς τὸν φύλακα τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δύω δραχμαί, ἐὰν τὸ πρὸς μεταγραφὴν προσαγόμενον ἔγγραφον δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν φύλλον· διὰ πᾶν δὲ ἑπόμενον φύλλον, καὶ διὰ πᾶσαν ἐγγραφὴν ἀποφάσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 9, πληρόνεται δραχμὴ μία.

Ἄρθρον 11. Ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ αἱ περὶ προτιμήσεως διατάξεις, αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸ βιβλίον Γ΄. τίτλον 3 τῆς ἐξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ τὰ περὶ ταύτης ἔθιμα καταργοῦνται. Τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ παραγράφεται μετὰ 30 ἡμέρας ἀπὸ τῆς διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κοινοποιήσεως εἰς τὸν κοινωνόν. Τῆς ἐπιδόσεως ταύτης γίνεται μνεία εἰς τὸ περιθώριον τῆς μεταγραφῆς τῆς πράξεως. Τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποκτηθέντα δικαιώματα προτιμήσεως παραγράφονται, ἂν ἡ ἀγωγὴ δὲν κινηθῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 12. Καταργοῦνται προσέτι, 1 τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν, τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν στρατιωτῶν πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ προικῴων χρημάτων, χρημάτων τῶν ἀνηλίκων, ἢ τῶν στρατιωτικῶν, τοῦ συζύγου, τῶν ἐπιτρόπων ἢ τῶν κηδεμόνων, τῶν διαχειριστῶν εν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι ἀποκτηθέντων πραγμάτων.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς πρὸς διεκδίκησιν τῶν διατετιμημένων πραγμάτων τῆς προικός.

3. Τὸ δικαίωμα τῶν συζύγων πρὸς διεκδίκησιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ εἷς ἀπέκτησεν ἐκ χρημάτων δωρηθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου.

4. Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 940 ἀριθ. 7, τῆς πολιτ. δικονομίας προνόμιον τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ἐμμέσων φόρων μεταγενεστέρων τῆς ἐπὶ τῶν μεταγεγραμμένων κτημάτων ἐγγραφῆς ὑποθήκης.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων νομοσχέδιον, ὡς ἐπεψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς· συνυποβάλλοντες δὲ συγχρόνως καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μας παρατηροῦμεν ὅτι ἐν αὐτῇ ἐκτίθενται ἐκτενῶς οἱ λόγοι, οἱ ὑπαγορεύοντες τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου τούτου.

Θεωροῦντες λοιπὸν περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν ἤδη αὐτούς, παρακαλοῦμεν τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης
Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν
ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς παραγγέλλομεν τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοὺς νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηρίξωσιν αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ *Βασίλισσα*

ΑΜΑΛΙΑ.

Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ, Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ, ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἐψηφισμένοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

ΤΜΗΜΑ Α΄.

Περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων ἐν παραλίοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ διασώσεως καὶ προφυλάξεως τῶν ναυαγίων.

Ἄρθρ. 1. Εἰς περίπτωσιν ὁποίου δήποτε ναυαγίου πλοίου ἐπὶ

ἑλληνικῶν παραλίων, ἡ διάσωσις τῶν ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων, ἡ ναυαγιαίρεσις καὶ ἡ διαφύλαξις αὐτῶν ἀνατίθεται ἀποκλειστικῶς ἐν ἐλλείψει τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου των εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν, συγκειμένην ἐκ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς λιμενικῆς, καὶ ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου, ἥτις ἐνεργεῖ ἰδίως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου. Τῆς δὲ ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει ἡ διοικητικὴ ἀρχή.

Ἄρθρ. 2. Ὁ αὐτόπτης ἢ ὁ ὁπωσδήποτε πληροφορηθεὶς περὶ ναυαγίου ὀφείλει ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν πλησιεστέραν λιμενικὴν ἢ ἄλλην ἀρχὴν, ἐπὶ ποινῇ κρατήσεως τριῶν μέχρι πέντε ἡμερῶν, ἢ προστίμου τριάκοντα μέχρι πεντήκοντα δραχμῶν ἐν περιπτώσει ἀμελείας ἢ ἀποποιήσεώς του, καὶ ἐπὶ ἀμοιβῇ πρὸς τὸν πρῶτον ἀγγελιοφόρον δραχμῶν τριῶν ἕως δέκα διὰ πάντα σχοινον ὁδοιπορίας, προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου μέχρι τοῦ καταστήματος τῆς εἰδοποιηθείσης ἀρχῆς, ἡ δὲ ἀμοιβὴ ἐκκαθαρίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 7.

Ἄρθρ. 3. Πᾶσα ἀρχὴ, λαβοῦσα ὅπωσδήποτε γνῶσιν τοῦ ναυαγίου, ὀφείλει ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συντάττουσα, ἂν ἔλαβε παρ' ἄλλου τὴν περὶ ναυαγίου ἀγγελίαν, ἔκθεσιν ὑπογραφομένην παρ' αὐτῆς καὶ τοῦ ἀγγελιοδότου καὶ περιλαμβάνουσαν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἀγγελιοδότου, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς ἀγγελίας, καὶ πᾶσαν ἄλλην οὐσιώδη πληροφορίαν, τὴν δὲ ἔκθεσιν ταύτην διευθύνει εἰς τὴν λιμενικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρ. 4. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀγγελίᾳ τοῦ ναυαγίου ὀφείλουν νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ τῆς ἐπιτροπῆς τὰ μέλη καὶ νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς διασώσεως, τῆς προφυλάξεως τῶν ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων καὶ περὶ τῆς ναυαγιαιρέσεως, ἐνεργοῦντα ἕκαστον ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός των, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους συνδυασμένους μὲ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου· οὐχ ἧττον ὅμως ὁποιονδήποτε τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς μεταβῇ πρῶτον ἐπιτοπίως, δύναται καὶ μόνον νὰ ἐνεργήσῃ πᾶν ὅ,τι κατεπείγει, πληροφορῶν τὰ λοιπὰ μέλη περὶ τῶν ἐνεργειῶν του μετὰ τὴν προσέλευσίν των.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀσχολεῖται πρὸ πάντων εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, χορηγοῦσα πᾶσαν περίθαλψιν καὶ συνδρομὴν καὶ προκαταβάλλουσα τὴν κατεπείγουσαν δι' αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ναυαγιαίρεσιν δαπάνην ἐκ τοῦ πλησιεστέρου δημοσίου ταμείου, ἐν ἐλλείψει ἄλλων χρημάτων καὶ μέχρις οὗ λάβῃ τοιαῦτα ἐκ τῶν ὡρισμένων ἐν τοῖς ἄρθροις 17 καὶ 18 πλειστηριασμῶν· διὰ προ-

καταβολὴν δὲ ἀνωτέρου τῶν δραχ. 5,000 ποσοῦ πρέπει νὰ ζητῆται ἄδεια τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου. Πᾶσα δὲ δαπάνη ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ β'. εἰδαρίου τοῦ προηγουμένου ἄρθρου πρέπει νὰ γίνηται συναινέσει τοὐλάχιστον τῶν δύο μελῶν, συνταχθησομένης ἠτιολογημένης ἐκθέσεως, καὶ νὰ βεβαιοῦται διὰ τῆς προσηκούσης ἀποδείξεως.

Ἄρθρ. 6. Ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ παραλαμβάνει βλα τὰ ἔγγραφα τοῦ πλοίου καὶ συλλέγει πᾶσαν δυνατὴν πληροφορίαν περὶ αὐτοῦ, περὶ τοῦ ναυαγίου, περὶ τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν, περὶ τοῦ φορτίου, περὶ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν, ἐξετάζει τοὺς παρόντας ναύτας καὶ ἐπιβάτας καὶ ἄλλους εἰδήμονας, ἢ βεβαιοῖ τὴν ἀπουσίαν των ἐν τῇ ἐκθέσει· συντάττει δὲ περὶ πάντων καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ πλοίου ἔκθεσιν, καὶ ἀντίγραφον αὐτῆς διαβιβάζει ἀμέσως εἰς τὸ κεντρικὸν λιμεναρχεῖον, εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ πλοῖον, καὶ εἰς τὸ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου.

Ταῦτα πάντα δὲν ἀποκλείουν τὴν ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διαταττομένην ἄλλην ἐξέτασιν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν.

Ἄρθρ. 7. Πᾶς ναυτικὸς, ἁλιεὺς, ἁλιεργάτης, ἐνοίκιος ἢ ἄλλοι δυνάμενοι νὰ χορηγήσωσιν εἰς περίστασιν ναυαγίου συνδρομὴν πρὸς διάσωσιν ἢ ναυαγιαίρεσιν ἢ διαφύλαξιν τῶν ναυαγίων, ὀφείλουσι νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ νὰ συνεργήσουν τὸ καθ' ἑαυτοὺς, ἅμα καὶ ὅπως προσκληθῶσιν εἴτε παρὰ τινος μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, εἴτε παρὰ τοῦ πλοιάρχου, ἢ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἢ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ φορτίου ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των, εἴτε καὶ ἀπρόσκλητοι, ἐν ἐλλείψει αὐτῶν ὅλων, ἐπὶ τῷ ἐν τῷ ἄρθρῳ 634 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ εἰς περίπτωσιν ἀμελείας ἢ ἀρνήσεως. Τὰ δὲ ἔξοδα αὐτῶν καὶ ἡ ἀποζημίωσις των συνίστανται εἰς δραχμὰς δύω ἕως δέκα δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίαν, καὶ εἰς ἴσον ποσὸν δι' ἕκαστον σχοῖνον ὁδοιπορίας προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς ἑκάστου μέχρι τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου. Ἐκκαθαρίζονται δὲ αὐτὰ παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερουσίου καταλόγου τῶν ἐργαζομένων ναυαγιαιρετῶν, καὶ τῶν ζώων, ὀχημάτων, λέμβων καὶ ἐργαλείων των, συνταχθησομένου ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς· ὁ δὲ μὴ ἀποδεχόμενος τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτην, δύναται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀφ' ἧς λάβῃ αὐτῆς γνῶσιν, λογιζομένης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τοῦ ἀποστήματος, νὰ τὴν ἀνακόψῃ παρὰ τῷ ἐμποροδικείῳ, τὸ ὁποῖον ἐκκαθαρίζει αὐτὴν ἀνεκκλήτως, ἀφοῦ κληθῇ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς ὁ πρόεδρος.

Ἄρθρ. 8. Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐνδιαλαμβανομένων προσώπων τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου, τῶν ἀντιπροσώπων των καὶ τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 33 καὶ 34 ἀρμοδίου προξένου, οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὴν ναυαγιαίρεσιν μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς ἀρχῆς, οἱ δὲ λοιποὶ ὀφείλουν νὰ ἀπομακρυνθῶσι κατὰ πρόσκλησιν αὐτῆς, ἐπὶ ποινῇ κρατήσεως μιᾶς μέχρι τριῶν ἡμερῶν, ἢ προστίμου δέκα μέχρι τριάκοντα δραχμῶν, ἐπιβαλλομένη παραυτίκα παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου κατ' αἴτησιν τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 9. Ἐπὶ τῇ αὐτῇ ποινῇ χρεωστοῦν οἱ ναυαγιαιρέται νὰ μεταφέρωσι τὰ ναυάγια εἰς τὸν ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς προσδιωρισμένον τόπον, καὶ ν' ἀποφεύγωσι πᾶσαν βλάβην, ἄνοιγμα τῶν κιβωτίων καὶ δεσμίδων, καὶ πᾶσαν ἐκκοπὴν τῶν ἱστίων καὶ σχοινίων τοῦ πλοίου.

Ἄρθρ. 10. Ὁπόταν νομίσῃ ἀναγκαῖον ἡ διοικητικὴ ἀρχή, δύναται νὰ προσκαλέσῃ ἐκ τῶν πλησιεστέρων μερῶν τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν.

Ἄρθρ. 11. Ἐν πάσῃ περιπτώσει διαρπαγῆς, ὑπεξαιρέσεως ναυαγίων, ἢ ἄλλης καταχρήσεως ἢ ἀταξίας, ὁ εἰρηνοδίκης συντάττει ἀμέσως ἔκθεσιν, καὶ ἐνεργεῖ πᾶσαν ἀναγκαίαν προανακριτικὴν πρᾶξιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας, καὶ διευθύνει τὰς ἀνακριτικὰς ἐργασίας του εἰς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα πρὸς περαιτέρω καταδίωξιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ διατηρήσεως τῶν ναυαγίων.

Ἄρθρ. 12. Περὶ τῆς ναυαγιαιρέσεως συντάσσεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσις ὑπογραφομένη παρ' αὐτῆς καὶ διαλαμβάνουσα ἅπαντα τὰ κατ' αὐτὴν, καὶ προσέτι λεπτομερῆ περιγραφὴν τῶν διασωθέντων ναυαγίων κατ' εἶδος, ποιότητα, καὶ ποσότητα, σημεῖα, ἀριθμούς. Ἀντίγραφα τῆς ἐκθέσεως ταύτης στέλλονται ἀμέσως ἐπιμελείᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, καὶ εἰς τὸ τελωνεῖον τῆς περιφερείας, ἐν ᾗ συνέβη τὸ ναυάγιον.

Ἄρθρ. 13. Ὅλα τὰ διασωθέντα κατατίθενται εἰς ἀποθήκην καὶ φυλάττονται διὰ δύω κλειδῶν, ἐξ ὧν τὴν μὲν κρατεῖ ἡ λιμενικὴ, τὴν δὲ ἡ διοικητικὴ ἀρχή· τῆς ἐναποθέσεως δὲ ταύτης, τῆς θέσεως καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς ἀποθήκης γίνεται μνεία ἐν τῇ ἐκθέσει.

Ἄρθρ. 14. Αἱ ἀποθῆκαι, ἐν αἷς θέλουν φυλάττεσθαι τὰ ναυάγια, δὲν δύνανται νὰ ἦναι κτῆμα μήτε παράρτημα τῆς κατοικίας οὐδενὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ἢ ὑπαλλήλου της.

Ἀλλ' ἐὰν τὸ ναυάγιον συνέβη εἰς ἀπόκεντρον μέρος καὶ δὲν ὑπάρχουν ἀποθῆκαι, ἐπιτρέπεται τότε νὰ ἐναποθέτωνται εἰς τὸ καταστημα τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην αὐτῆς τῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 15. Ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ διορίζει ὑπὸ ἰδίαν ἑαυτῆς εὐθύνην καὶ φύλακα τῶν διασωθέντων πιστὸν καὶ ἀξιόχρεων, εἰς τὸν ὁποῖον παραδίδονται ὅλα ταῦτα ἐπὶ ἀποδείξει καταχωρουμένῃ εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 διαλαμβανομένην ἔκθεσιν· ἡ ἔκθεσις δὲ αὕτη ὑπογράφεται καὶ ὑπὸ τοῦ φύλακος, ἢ ἂν οὗτος ἀγνοῇ ἢ ἀδυνατῇ νὰ ὑπογράψῃ, ἀναφέρεται τοῦτο εἰς αὐτήν.

Ἄρθρ. 16. Οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν φύλαξιν τῶν ναυαγίων φροντίζουσιν ὥστε νὰ μὴ ἀναμιγνύωνται αἱ πραγματεῖαι καὶ νὰ μὴ βλάπτωνται τὰ ἐπὶ τῶν κιβωτίων, δεσμίδων καὶ λοιπῶν δεμάτων σημεῖα.

Ἄρθρ. 17. Τὰ ὑποκείμενα εἰς ἄμεσον φθορὰν πλειστηριάζονται κατ' ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς, συνταττομένης ἐκθέσεως ἄνευ ἀναβολῆς ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 898 τῆς πολ. δικονομίας. Ὁ πλειστηριασμὸς δὲ γίνεται εἰς τὴν πλησιεστέραν πόλιν, ἂν ἦναι ἐφικτὴ ἡ μεταφορά των, ἢ ἄλλως εἰς τὸ πλησιέστερον κατάστημα τοῦ ἑνὸς τῶν ἀποτελούντων τὴν ἐπιτροπὴν μελῶν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς. Τὸ δὲ ἐκπλειστηρίασμα κατατίθεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατὰ διαταγὴν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1835 Β. διάταγμα περὶ δικαστικῶν παρακαταθηκῶν.

Ἄρθρ. 18. Ἐὰν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 20 ἀναφερομένου προγράμματος δὲν ἐμφανισθῶσιν ἀπαιτηταὶ τῶν ναυαγίων ἢ ἐμφανισθῶσι διεκδικηταὶ μέρους μόνον αὐτῶν, τότε κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν περιπτώσεων πλειστηριάζονται εἴτε ὅλα, εἴτε τὰ μὴ διεκδικηθέντα, καὶ ὁ πλειστηριασμὸς καὶ ἡ παρακαταθεσις τοῦ ἐκπλειστηριάσματος γίνεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαγεγραμμένα μὲ τὴν προσθήκην μόνον, ὅτι εἰς τοὺς πλειστηριασμοὺς τούτους φυλάσσονται αἱ περὶ κινητῶν πραγμάτων διατυπώσεις τῆς πολ. δικονομίας.

Τὰ αὐτὰ πράττονται καὶ ἐὰν παρουσιασθῶσι μὲν τοιοῦτοι ἀπαιτηταὶ ἐντὸς τῶν τριῶν μηνῶν, ἀπορριφθῶσι δὲ αἱ ἀπαιτήσεις

των παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἢ τελεσιδίκως παρὰ τῶν δικαστηρίων κατὰ τὰ ἄρθρα 23 καὶ 21.

Ἄρθρ. 19. Εἰς πάντα πλειστηριασμὸν ναυαγίων οὔτε μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, οὔτε δημόσιος ὑπηρέτης ἢ ὑπάλληλος αὐτῶν δύνανται νὰ παρουσιασθῶσιν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑπερβιαστικῶς, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατακυρώσεως καὶ ἐπὶ ἀποδόσει τῶν κατακυρωθέντων καὶ ὅλων τῶν ἐξόδων καὶ ζημιῶν, προσέτι δὲ καὶ ἐπὶ παύσει τοῦ παραβάτου ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς αὐτῶν καταδιώξεως.

Ἄρθρ. 20. Ἅμα ἡ ἐπιτροπὴ μεταβᾶσα εἰς τὸν τόπον τοῦ ναυαγίου, λάβῃ περὶ αὐτοῦ θετικὰς πληροφορίας, ὅπως ὁρίζει τὸ ἄρθρον 6, ὀφείλει νὰ συντάξῃ πρόγραμμα χρονολογημένον, ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτῆς, καὶ διαλαμβάνων, 1) περιγραφὴν ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῆ περὶ τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ μέρους τοῦ ναυαγίου, τοῦ εἴδους, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου, τοῦ εἴδους τοῦ φορτίου, τοῦ ὀνόματος, ἐπωνύμου καὶ κατοικίας τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ τε πλοίου καὶ φορτίου· 2 πρόσκλησιν πρὸς τοὺς ἔχοντας συμφέρον νὰ παρουσιάσωσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἢ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὰς περιπτώσεις, ἐντὸς τῆς τριετοῦς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 21, τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν δικαιολογημένας, καὶ 3) εἰδοποίησιν ὅτι, ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας, ἐκπίπτουν παντὸς δικαιώματος, περιερχομένων τῶν ναυαγίων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο δημοσιεύεται 1) διὰ καταχωρίσεως εἰς τρία φύλλα ἐφημερίδος τινὸς τῆς πρωτευούσης, καὶ ἑτέρας τῆς περιφερείας, εἰς ἣν συνέβη τὸ ναυάγιον, ἂν τοιαύτη ὑπάρχῃ, ἐπιμελείᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς· 2 διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα, ἢ πρωτοδικεῖα ἐν ἐλλείψει τοιούτων, καὶ εἰς τὰ εἰρηνοδικεῖα τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου καὶ τοῦ λιμένος, εἰς ὃν ὑπάγεται τὸ πλοῖον, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰρηνοδίκου, καὶ δι' ἑτέρας τοιχοκολλήσεως εἰς τὰ λιμεναρχεῖα αὐτῶν τῶν δύο περιφερειῶν, ἐπιμελείᾳ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς, καὶ 3) διὰ προφορικῆς κηρύξεως εἰς τὰ συνήθη μέρη τῶν τόπων τοῦ ναυαγίου καὶ τοῦ λιμένος, εἰς ὃν ὑπάγεται τὸ πλοῖον, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰρηνοδίκου. Αἱ καταχωρίσεις, τοιχοκολλήσεις καὶ κηρύξεις αὗται ἐπαναλαμβάνονται ἑκάστη τρεῖς, ἀνὰ πᾶσαν δεκαπενθημερίαν, ἐὰν δὲ τὸ πλοῖον ἦναι ξένον, κοινοποιεῖται τὸ πρόγραμμα ἐπισήμως καὶ πρὸς τὸν ἀρμόδιον πρόξενον.

Ἄρθρ. 21. Πᾶς ἔχων συμφέρον ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου,

χρεωστεῖται καθυποβάλῃ τὰς ἀπαιτήσεις του, μετὰ τῶν νομίμων ἀποδείξεων, ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος εἰς τινα ἐφημερίδα, καὶ ἂν μὲν παρουσιασθῇ πρὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 28 ἀποπερατώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ ἐπιτεθῇ πρὸς αὐτὴν, ἥτις, ἀφ' οὗ βασανίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ καὶ τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς ἐμφανίσεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ τὰς προφορικὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀπαιτητοῦ, δίγεται ἢ ἀπορρίπτει αὐτὰς δι' ἀποφάσεως· τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην δύνανται οὗτοι ν' ἀνακόψωσιν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, λαμβανομένης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τοῦ ἀποστήματος, ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου τῆς περιφερείας, εἰς ἣν συνέβη τὸ ναυάγιον, δικάζονται ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτοῦ, ἀφ' οὗ κλητευθῇ ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ προέδρου της, κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις, ἀλλ' ἡ ἀνακοπὴ δὲν εἶναι ἀνασταλτικὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ναυαγιαιρέσεως. Ἐὰν δὲ ἡ ἐμφάνισις γίνῃ μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ ἐμφανισθεὶς ἀναφέρεται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ὁρίζει ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεών του ἐντὸς ἓξ ἑβδομάδων, καὶ ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς, δύναται νὰ τὸ ἐναγάγῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ἄνευ αἰτήσεως ἄλλης θεραπαίνης.

Ἄρθρ. 22. Ἂν μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀγωγῆς ἐμφανισθῶσι καὶ ἄλλοι διεκδικοῦντες τὰ αὐτὰ μὲ τὸν πρῶτον, παραπέμπονται εἰς τὸ δικαστήριον, ἀλλ' ἐντοσούτῳ ἐξακολουθοῦν αἱ ἐργασίαι τῆς ναυαγιαιρέσεως.

Ἄρθρ. 23. Ἐὰν ἀναγνωρισθῶσι κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαγεγραμμένα τὸ ἐμπρόθεσμον καὶ αἱ ἀξιώσεις ἢ ὁ τίτλος τῶν ἐμφανισθέντων, ἀπέχει ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, πάσης περαιτέρω ἐνεργείας, χορηγοῦσα μόνον τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν ὑπὲρ τῆς διασώσεως καὶ ὑπὲρ τῆς προφυλάξεως τῶν ναυαγίων, καὶ ἐπιτηροῦσα ἀκριβῶς πρὸς ἀποτροπὴν πάσης ἐνδεχομένης καταχρήσεως. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἀναγνωρισθὲν δικαίωμα τῶν ἐμφανισθέντων περιορίζηται εἰς μέρος μόνον τῶν ναυαγίων, ἡ ἐπιτροπὴ οὐχ ἧττον ἀναλαμβάνει ἢ ἐξακολουθεῖ τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐπὶ ὅλου, συνεργείᾳ μόνον καὶ αὐτῶν, καὶ ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος των εἰς τὸ νὰ παραλάβωσιν ἐν καιρῷ τὸ μέρος των.

Ἄρθρ. 24. Κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 21 καὶ 23 περιπτώσεων παραδίδονται εἰς τοὺς ἀπαιτητὰς διαταγῇ τῆς ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, εἴτε ὅλα τὰ ναυάγια, εἴτε ἐκεῖνα μόνον εἰς ὅσα περια-

προσωπικῶς ὑπεύθυνα πρὸς τοὺς δικαιούχους, ἐπιφυλαττομένης καὶ πάσης πειθαρχικῆς ἢ ἄλλης ποινικῆς καταδιώξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Εἰδικαὶ διατάξεις ἐπὶ ξένων πλοίων ἢ φορτίων.

Ἄρθρ. 32. Εἰς περίστασιν ναυαγίου ξένου πλοίου ἐπὶ ἑλληνικῶν παραλίων ἡ ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ πλοίου, τοῦ φορτίου, καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοῦ, τηρουμένων καὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς τῶν ἄρθρων 21 καὶ 22, ὀφείλει ἄνευ ἀναβολῆς νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν προξενικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπικρατείας, εἰς ἣν ὑπάγονται τό τε πλοῖον καὶ οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ φορτίου.

Ἄρθρ. 33. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποχωρεῖ τῆς ναυαγιαιρέσεως ὡς πρὸς τὸ ξένον πλοῖον ἢ ὡς πρὸς τὸ ξένον φορτίον, εἴτε καὶ ὡς πρὸς τὰ δύω, ὁπόταν ἀνήκωσιν ἀμφότερα εἰς ἀλλοδαπὸν, ἐὰν ἦναι παρὼν εἴτε ὁ ξένος πλοίαρχος, εἴτε ὁ ἰδιοκτήτης, εἴτε ὁ ἀσφαλιστὴς τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, εἴτε ἄλλος ἀντιπρόσωπος αὐτῶν, καὶ ζητήσῃ τοῦτο, ἢ ἐὰν ἦναι ἀπόντες, καὶ ἡ προξενικὴ ἀρχὴ ἀντιπροσωπεύουσα τὰ ναυάγια καὶ τὴν ναυαγιαίρεσιν, διευθύνῃ τοιαύτην αἴτησιν, ὑπάρχωσι δὲ συνθῆκαι τῆς Ἑλλάδος, ἢ ἀμοιβαιότης ἐν ἐνεργείᾳ μετὰ τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον, χορηγοῦσαι τοιοῦτον δικαίωμα· ἀλλὰ καὶ τότε ὀφείλει ἡ ἐπιτροπὴ καὶ πᾶσα ἄλλη ἑλληνικὴ ἀρχὴ νὰ δίδῃ ἐπάστῃ τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν, ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός της, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ῥηθέντων.

Χρεωστοῦν ὅμως οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐμφανισθέντες καὶ ἀναλαβόντες ἢ ἐξακολουθήσαντες τὴν ναυαγιαίρεσιν δι' ἴδιον λογαριασμὸν, νὰ καταβάλωσι προηγουμένως ὅλα τὰ ἕως τότε γενόμενα ἔξοδα καὶ τὰς ὀφειλομένας ἁμοιβὰς ἢ ἀποζημιώσεις, κατὰ τὰ ἄρθρα 2, 7, 24 καὶ 30· ὑπόκεινται δὲ ἰδίως οἱ ἀπαιτηταὶ τοῦ φορτίου καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου ἢ ἄλλων δασμῶν, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ ναύλου κατὰ τὸ ἄρθρον 24, ὁπόταν τὸ πλοῖον ἤθελεν ἀνήκει εἰς ἄλλον μὴ παρόντα.

Ἄρθρ. 34. Ὅταν δὲν ὑπάρχωσι συνθῆκαι τοῦ Κράτους ἢ ἀμοιβαιότης ἐν ἐνεργείᾳ, χορηγοῦσα τοιαῦτα δικαιώματα ὑπὲρ τοῦ ξένου πλοίου ἢ φορτίου, ἐνεργεῖται ἡ ναυαγιαίρεσις, ἐν ἐλλείψει τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τῶν ἀσφαλιστῶν αὐτοῦ, ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ἐπιφυλαττομένου πάντοτε εἰς τὴν ἁρμοδίαν προξενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαιώματος, ὁσάκις τὸ ζητήσει, τοῦ νὰ συνεργῇ ἐκ συμφώνου μετὰ

τῆς ἐπιτροπῆς εἴς τε τὴν ναυαγιαίρεσιν καὶ τὴν διαφύλαξιν τῶν ναυαγίων, κρατοῦσα, ἂν θέλῃ, καὶ αὐτὴ μίαν κλεῖδα τῆς ἀποθήκης, ἐν ᾗ τὰ ναυάγια ὑπάρχουσι.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ ἄλλων εἰδῶν ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων.

Ἄρθρ. 35. Ὅστις ἀνακαλύψει εἰς τὸ πέλαγος ἢ ἐν τῷ μυχῷ τῆς θαλάσσης, καὶ διασώσῃ πλοῖον ναυαγημένον ἢ ἐγκαταλελειμμένον ὑπὸ τοῦ πληρώματος, εἴτε λείψανα αὐτοῦ ἢ τοῦ φορτίου του, ὀφείλει νὰ τὰ διατηρήσῃ, καὶ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς εὐοδώσεώς του νὰ κάμῃ τὴν περὶ τούτου δήλωσιν εἰς τὸ λιμεναρχεῖον τοῦ τόπου τῆς προσορμίσεώς του, καὶ νὰ τὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὸ ἀσφαλῶς ἐπὶ τακτικῇ ἐνθύσει· ἄλλως, θεωρεῖται ὡς ἔνοχος ὑπεξαιρέσεως.

Ἄρθρ. 36. Τὰ αὐτὰ πράττονται καὶ ὅταν τις εὕρῃ εἰς ὄγθην ναυάγια μεμονωμένα καὶ ἐρριμμένα ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἢ ἐνδύματα ἢ ἄλλα πράγματα ἐπὶ ἀνθρωπίνων πτωμάτων. Ἡ δήλωσις καὶ ἡ παράδοσις γίνονται τότε εἰς τὸ πλησιέστερον λιμεναρχεῖον, καὶ ἡ προθεσμία τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς εὑρέσεως, λογιζομένης καὶ τῆς τοῦ ἀποστήματος προθεσμίας.

Ἄρθρ. 37. Τὰ παραδοθέντα πράγματα ἐναποτίθενται καὶ φυλάσσονται ὑπὸ εὐθύνην τοῦ λιμενάρχου εἰς τὸ κατάστημα τοῦ λιμεναρχείου, ἢ ἂν ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχῃ τόπος, εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς διαμετακομίσεως τοῦ τελωνείου.

Ἄρθρ. 38. Ἀμέσως μετὰ τὴν παραλαβὴν ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ ἀντίγραφα τῆς ῥηθείσης δηλώσεως καὶ ἐκθέσεως εἰς τὸν τῆς περιφερείας αὐτῆς εἰσαγγελέα, ὅστις συντάττει ἄνευ ἀναβολῆς πρόγραμμα, ἐνδιαλαμβάνον ἀκριβῶς τὰ εὑρεθέντα καὶ παραδοθέντα πράγματα, τὴν ἐποχὴν, τὸ μέρος τῆς εὑρέσεως καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῶν, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον καὶ κατοικίαν τοῦ εὑρόντος καὶ παραδώσαντος αὐτὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 20· ἐπιμελείᾳ δὲ τοῦ εἰσαγγελέως δημοσιεύεται τὸ πρόγραμμα, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 20 ὡρισμένα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ τοιχοκολλήσεις αὐτοῦ γίνονται εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ τοῦ πρωτοδικείου, ἐν ἐλλείψει τοιούτου, καὶ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ λιμεναρχείου, αἱ δὲ κηρύξεις εἰς τὰ συνήθη μέρη τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 35 ἀναφερομένου τόπου.

Ἄρθρ. 39. Ὅσα ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων εἰσὶ φθαρτὰ πλειστηριάζονται ἀμέσως κατὰ τὰς περὶ φθαρτῶν διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας, τὰ δὲ λοιπὰ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας

καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος εἰς τινα τῶν ἐκδιδομένων ἐφημερίδων, κατὰ τὰς περὶ κινητῶν διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας. Ὁ πλειστηριασμὸς δὲ γίνεται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς περιφερείας, κατὰ πρότασιν τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ τὸ ἐκπλειστηρίασμα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων κατατίθεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἄρθρ. 40. Τὸ ἥμισυ τοῦ καθαροῦ αὐτοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 35, καὶ τὰ δύο δέκατα, ἐν τῇ τοῦ ἄρθρου 36, δίδονται ἀμέσως κατὰ διαταγὴν τοῦ εἰσαγγελέως, ὡς δικαίωμα σώστρων καὶ εὑρέτρων, εἰς τὸν κατ' αὐτὰ τὰ ἄρθρα ναυαγιαιρέτην, ἄνευ μηδεμιᾶς ἄλλης πληρωμῆς εἰς αὐτὸν ἐφ' ὁποιῳδήποτε λόγῳ. Ἂν δὲ πολλοὶ συνέτρεξαν εἰς τὴν εὕρεσιν ἢ διάσωσιν, διανέμονται μεταξὺ αὐτῶν ἀναλόγως, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἰδιαιτέρα περὶ τούτου συμφωνία.

Τὸ δὲ λοιπὸν μέρος ἀποδίδοται εἰς τὸν ἰδιοκτήμονα ἢ τοὺς ἀντιπροσώπους του, ἐὰν ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν μετὰ τῶν νομίμων ἀποδείξεων εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ οὕτως ἀναγνωρισθῇ τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς παρουσιάσεως καὶ τὸ βάσιμον αὐτῶν διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεώς του, ἐκδιδομένης κατ' ἀντιμωλίαν, τοῦ εἰσαγγελέως κλητευομένου εἰς τὴν δίκην, κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις· ἄλλως, περιέρχεται ὁριστικῶς αὐτὸ τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 41. Ἐπὶ πλοίων καταποντισθέντων καὶ κρατουμένων ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς παραλίοις εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, ἄνευ μονίμου ἴχνους αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ, ὀφείλει ἡ ἐπιτόπιος λιμενικὴ ἀρχή, εἴτε ὁποιαδήποτε ἄλλη, ἥτις λαμβάνει γνῶσιν, νὰ εἰδοποιήσῃ ἀμέσως τὸν εἰσαγγελέα, ὅστις ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 ὡρισμένα, περὶ τούτου πρόγραμμα, διαλαμβάνον περιγραφὴν τῶν ναυαγίων αὐτῶν καὶ τοῦ τόπου ἔνθα εὑρίσκονται, μνείαν τῆς ἐποχῆς τοῦ ναυαγίου καὶ ὅσας ἄλλας πληροφορίας δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ περὶ τοῦ εἴδους, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου, περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοῦ· ἐντὸς δὲ τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως χρεωστοῦν οἱ ἀντιποιούμενοι τὰ ναυάγια ἢ οἱ ἀντιπρόσωποί των νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τοὺς τίτλους αὐτῶν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ ἐὰν δικαιωθῶσι διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης κατὰ τὰ

περὶ τούτου ὡρισμένα ἐν τῷ ἄρθρῳ 40, νὰ ἐπιχειρήσωσι πραγματικῶς τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐντὸς τριῶν ἄλλων μηνῶν ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας ταύτης.

Ἐὰν δὲ δὲν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς τῆς τριμήνου προθεσμίας, ἢ οἱ ἐμφανισθέντες δὲν ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἀληθεῖς ἰδιοκτῆται, εἴτε δὲν ἐπιχειρήσωσι τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐν τῇ μνησθείσῃ ἑτέρᾳ προθεσμίᾳ, τότε καθίστανται αὐτὰ τὰ ναυάγια περιουσία δημόσιος, καὶ ὀφείλει ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, τὸ ὁποῖον ἐκθέτει εἰς μειοδοσίαν, κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, τὴν ἐργολαβίαν τῆς ναυαγιαιρέσεως αὐτῶν, ἥτις παραχωρεῖται ἐπ' ἀμοιβῇ σώστρων εἰς τὸν προσφέροντα ἐπωφελεστέρας διὰ τὸ δημόσιον συμφωνίας.

Ἄρθρ. 42. Ὅλαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.»

Ἀκολούθως ὁ αὐτὸς Κ. ὑπουργὸς ἀντὶ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω ἕτερον νομοσχέδιον περὶ πληρωμῆς εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου Γερουσιαστοῦ καὶ ὑποστρατήγου Χ. Χρήστου τοῦ τιμήματος τῆς ἐν Τριπόλει ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἀγορασθείσης οἰκίας του καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Διατεταγμένος ὑπὸ τῆς Α. Μ. Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ συναπτόμενον Νομοσχέδιον, δι' οὗ συγχωρεῖται τῇ Κυβερνήσει νὰ πληρώσῃ πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου Γερουσιαστοῦ καὶ Ὑποστρατήγου Χατζῆ Χρήστου τὸ τίμημα τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας του, ἧς ἡ πρόσκτησις ἐν ὀνόματι τοῦ Δημοσίου ἀπερασίσθη διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου ε. ε. Νόμου ΤΚ. μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πρὸς τὸ δημόσιον χρεῶν αὐτοῦ, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχει βεβαρυμένη ἡ οἰκία αὕτη μὲ ὑποθήκας ὑπὲρ τοῦ δημοσίου.

Οἱ ὑπαγορεύσαντες εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἐπιεικὲς τοῦτο μέτρον λόγοι διαρρήδην ἐξετέθησαν ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει μου τῆς 5 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, καὶ φρονῶ ματαιοπονίας ἔργον τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν καὶ ἐν τῇ παρούσῃ μου, ἀφ' οὗ παρασυνάπτω ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεώς μου ἐκείνης.

Πείθομαι δὲ ἐνδοιάστως, Κύριοι, ὅτι καὶ παρ' ὑμῖν τῆς αὐτῆς ὑποδεξιώσεως ἀξιωθήσεται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἢ ἔτυχεν εἰς τὸν ἕτερον κοινοβουλευτικὸν περίβολον τοιούτῳ

μᾶλλον, καθ' ὅσον ὡς ἄνδρες τοῦ ἱστορικωτάτου ἀγῶνος εἶσθε εἰς τὴν ἀρμοδιωτέραν θέσιν νὰ ἐκτιμᾶτε τὴν ἀνάγκην τῆς εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἡρωϊκῶν προμάχων ὀφειλομένης ὑπὸ τοῦ Ἔθνους ἀντιλήψεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Σεπτεμβρίου. 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἔχει ὑποβληθήτω εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὑποστηριχτέον ὑπ' αὐτοῦ κατα τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοῤῥώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Συγχωρεῖται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ πληρώσῃ πρὸς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος ὑποστρατήγου καὶ γερουσιαστοῦ Χατζῆ Χρήστου τὸ ἐκ δραχμῶν δεκαπέντε χιλιάδων τίμημα τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας αὐτοῦ, ἥς διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ἀγορὰ ἀπερασίσθη διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1856 νόμου ΤΚ'. μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πρὸς τὸ δημόσιον χρεῶν τοῦ Χατζῆ Κρήστου, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ οἰκία αὕτη ὑπάρχει βεβαρυμένη μὲ ὑποθήκας πρὸς τὸ δημόσιον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ὅ,τι καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀ Θ. Γρηγοριάδης.
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, 26 μελῶν παρόντων, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κωλυομένου γραμματέως Κυρίου Ι. Οἰκονόμου, τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Δ. Χατζίσκον, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀριθμῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, θέτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 27 κατὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ν. Μαυρομμάτη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Σπυρ. Τρικούπης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ριχάρδος Τζιώρτζ	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναστάσιος Λόντος		Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Γεώργιος Ψύλλας	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Γεώργιος Δαρειώτης	Ν

Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Δημήτριος Βούλγαρης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀδὰμ Δούκας	N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Δῆμος Κανελλόπουλος	N	Ἀναγ. Σ. Χαραλάμπης	N
Κωνσταντῖνος Κανάρης	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Τσανετάκης Γρηγοράκης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Μ. Α. Καΐρης	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	N	Σπῦρος Μίλιος	N
Δημήτρ. Πλαπούτας	N	Ῥῆγας Παλαμίδης	N
Ἰωάννης Στάϊκος	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ διάφορα αὐτοῦ ἄρθρα **1**, **2** καὶ **3** ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων **27** (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀριθμῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Νικόλ. Χρυσάγελος	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Γεώργιος Ψύλλας	N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	N	Ἰωάννης Θεοτόκης	N
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Γεώργιος Δαρειώτης	N
Χαράλ. Παπαπολίτης		Γ. Παπαηλιόπουλος	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτριος Βούλγαρης	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Σπυρ. Τρικούπης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δῆμος Κανελλόπουλος	

Κωνσταντῖνος Κανάρης		Δημήτρ. Χρηστίδης	N
Τσανετάκης Γρηγοράκης		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Μ. Α. Καΐρης	N	Ἀναγ. Σ. Χαραλάμπης	N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Δημήτρ. Πλαπούτας	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Ἰωάννης Στάϊκος	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης		Σπῦρος Μίλιος	N
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος		Ῥῆγας Παλαμίδης	N
Δημήτριος Χατσίσκος	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς **18** Σεπτεμβρίου **1856**.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἀγριελαιῶν, θάτερος τῶν Κ. Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀγόνων τόπων εἰς προσοδοφόρα κτήματα εἶναι ἀντικείμενον τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρον τὸ δημόσιον· οἱ τόποι μένοντες ἀκαλλιέργητοι δὲν δίδωσι πρόσοδον εἰς τὸ δημόσιον, καλλιεργούμενοι δὲ παρέχουσιν οὐκ εὐκαταφρόνητον· καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔχω νὰ ὁμιλήσω κατὰ τῆς ἀρχῆς κυρίως τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλ' ἔχω ἐν γένει παρατηρήσεις τινὰς νὰ ἐπενέγκω ἐπὶ τῶν καθέκαστα αὐτῶν, διότι τινὰ τούτων, ἐὰν μείνωσιν ὅπως ἔχουσι, καθιστῶσι τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ὄχι λυσιτελές. Τὸ α ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου **1** λέγει ὅτι παραχωροῦνται πρὸς ἐξημέρωσιν ἐθνικαὶ ἀγριελαῖαι ἐμπεριεχόμεναι εἰς ἀκαλλιεργήτους τόπους, φοβοῦμαι μήπως εἰς τὴν ἀόριστον ταύτην ἔκφρασιν εἰς ἀκαλλιεργήτους τόπους ἐμπεριεχόμεναι ὑπαχθῶσι καὶ κτήματα, ἅτινα ἐπὶ ὀλίγα ἔτη ἔμειναν ἀκαλλιέργητα, διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ ὁρισθῇ καλλίτερον ὅτι ἀκαλλιέργητοι τόποι ἐννοοῦνται ἐκεῖνοι, οἵτινες μένουσιν ἀπὸ πλείστων ἐτῶν ὡς τοιοῦτοι, καὶ οὐχὶ οἱ ἀπὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀρεθέντες ἀκαλλιέργητοι. Δευτέραν παρατήρησιν ἔχω ἐπὶ τοῦ β' ἐδαφ. τοῦ **5** ἄρθρου κατὰ τὸ ὁποῖον, τὸ μετὰ δωδεκαετίαν ἀπὸ τῶν παραχωρήσεων περιερχόμενον εἰς τὸ δημόσιον ἥμισυ κτῆμα, κανονίζεται ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐκποιῆται ὑπὸ τοῦ δημοσίου διὰ δημοπρασίας καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων Νόμου· τὸ κατ' ἐμὲ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὁρισθῇ

ἀπὸ τοῦδε τί θέλει γίγνεσθαι τὸ ἡμίσυ τοῦτο κτῆμα τὸ ὁποῖον μετὰ δώδεκα ἔτη θέλει περιέλθει εἰς τὸ Δημόσιον· διότι δὲν πρέπει νὰ δεσμεύηται οὕτω ἡ θέλησις τοῦ ἔθνους, πολὺ δὲ περισσότερον δὲν πρέπει νὰ δεσμεύηται μὲ ὅρους Νόμου εἰσετι μὴ ψηφισθέντος, τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ῥαθρτῶν κτημάτων Νόμου. Τρίτην καὶ τελευταίαν παρατήρησιν ἔχω, ὅτι ἔπρεπεν ἐν τῷ Νόμῳ αὐτῷ καὶ οὐχὶ ἐν τῷ τῆς ἐκτελέσεως διατάγματι νὰ κανονίζωνται ἀσφαλέστερον τὰ περὶ τῶν αἰτήσεων τῆς παραχωρήσεως, καὶ νὰ διαγράφεται ὁ τρόπος τῆς κληρώσεως ἐπὶ τῶν συγχρόνων αἰτήσεων, διὰ νὰ μὴ λαμβάνωσι χώραν ἄδικοι προτιμήσεις.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντος δὲν τῷ ἐφάνησαν τοσοῦτον σπουδαῖαι· ἀρχόμενος δὲ ἀπὸ τῆς τελευταίας παρατηρεῖ ὅτι αὕτη εἶναι κανονιστική, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ περιέχηται ἐν τῷ Νόμῳ αὐτῷ, ἀλλ' ἐν τῷ τῆς ἐκτελέσεως διατάγματι· οἱ Νόμοι δὲν πρέπει νὰ περιέχωσι διατυπώσεις, ἀλλὰ ἀρχὰς μόνον, τὰς δὲ διατυπώσεις περιέχουσι τὰ διατάγματα, διότι ἄλλως ἡ Νομοθεσία μας ἤθελε γίνει ἀπέραντος καὶ ἀδιέξοδος· ὁ τρόπος τῆς κληρώσεως ἐπὶ συγχρόνων αἰτήσεων δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κανονισθῇ ἤδη ἐν τῷ Νόμῳ αὐτῷ, κανονισθήσεται δὲ ἐν τῷ διατάγματι τῆς ἐκτελέσεως, ὅπως συνήθως γίνονται αἱ κληρώσεις. Τὰ ὅρια τὰ διακρίνοντα τοὺς Νόμους ἀπὸ τὰ διατάγματα εἶναι ταῦτα ὅτι οἱ μὲν Νόμοι περιέχουσι γενικὰς ἀρχάς, αἵτινες καθιεροῦσι δικαιώματα αἰώνια, ἐν ᾧ τὰ διατάγματα περιέχουσι συμβεβηκότα μεταβλητά. Εἰς πρὸς τὴν δευτέραν παρατήρησιν τοῦ προλαλήσαντος περὶ τοῦ ἀπὸ τοῦδε προσδιορισμοῦ τῆς ἐκποιήσεως τοῦ ἡμίσεως τῶν κτημάτων τούτων τῶν εἰς τὸ δημόσιον περιερχομένων ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν περὶ ἐκποιήσεως ῥαθρτῶν κτημάτων Νόμου ἀπήντησεν ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη τὸ μὲν διὰ νὰ ἐξαλειφθῇ τοῦ λοιποῦ ἡ ποικιλία αὕτη τῶν κτημάτων, καὶ νὰ εἰσαχθῇ σύστημα φορολογίας προσοδιτικὸν, διότι τὸ σημερινὸν σύστημα τῆς φορολογίας ὠπισθοδρόμησε τὸν τόπον, τὸ δὲ διὰ νὰ περιποιηθῇ ὁ καλλιεργητὴς τὸ κτῆμα, ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο δύναται νὰ τὸ προλάβῃ εἰς τὴν κυριότητά του δι' ἐκτιμήσεως· οὕτω δὲν κρατεῖται εἰς ἀμφιβολίαν ὁ κοπιάζων εἰς τὴν καλλιέργειαν πολίτης, ἀλλ' ἔχει τὴν βεβαιότητα ὅτι δύναται νὰ γίνῃ κύριος καὶ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως κτήματος δι' ἐκτιμήσεως· πρὸς τί τάχα νὰ κρατῆται εἰς ἀμφιβολίαν ὁ καλλιεργητής;

ἂν διὰ κερδοσκοπίαν; ἀλλὰ τοιαύτην κερδοσκοπίαν δὲν θέλει ἐπιδιώξει τὸ δημόσιον, τὸ λέγει ὡς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν· ἂν διὰ νὰ ἐπιτύχῃ καλλιτέρας τιμάς; θεωρεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἀρκεσθῇ τὸ δημόσιον καὶ εἰς τὰ διὰ τοῦ Νόμου τούτου κανονισμένα. Ὡς πρὸς τὴν πρώτην δὲ παρατήρησιν τοῦ προλαλήσαντος ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ εὐκαιρότερον ἡ ἀόριστος ἔκφρασις περὶ τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς ἀκαλλιεργήτους τόπους ἀγριελαιῶν ἐθεώρησε περιττὸν πάντα περιπλέον ὁρισμὸν, καθόσον ἀκαλλιεργήτους τόπους ἐννοεῖ τοὺς ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν μένοντας ἀκαλλιεργήτους, καὶ οὐχὶ τοὺς ἐπὶ ὀλίγα ἔτη ἀρεθέντας.

Ὑπέλαβεν ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν. Εἰς τὰ Β. Διατάγματα, τὰ συνοδεύοντα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων εἶναι δυνατὸν νὰ παρεισρύωσι διατάξεις καταπιεστικαὶ διὰ τὸν λαὸν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶχεν ἄδικον ὁ πρῶτος λαλήσας Κ. Γερουσιαστὴς ἀξιῶν νὰ διαγράφωνται ἐν τῷ Νόμῳ αὐτῷ μέτρα περὶ πολλῶν ἀντικειμένων, καὶ νὰ μὴν ἀρίνεται ὁ κανονισμὸς τούτων εἰς τὸ τῆς ἐκτελέσεως Διάταγμα· δὲν γνωρίζω ἂν εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν πρέπει νὰ ληφθῇ ἐν τῷ νόμῳ πρόνοια, διὰ νὰ μὴ λάβωσι χώραν καταπιεστικαὶ διατάξεις ἐν τῷ διατάγματι τῆς ἐκτελέσεως· ἀναφέρω ὅμως παράδειγμά τι ἐπιβαρύνον αὐτὸν τὸν προλαλήσαντα Γερουσιαστὴν, ὅστις ὡς ὑπουργὸς ἄλλοτε ἐξέδοτο διάταγμά τι συνοδεῦον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ κατεδαρίσεως τῶν ἑτοιμορρόπων οἰκιῶν νόμου· κατὰ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο, ὅταν ὁ ἀρχιτέκτων ἤθελε γνωμοδοτήσει ὅτι οἰκία τις εἶναι ἑτοιμόρροπος, προσκαλεῖται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας ὁ ἰδιοκτήτης τῆς οἰκίας ἵνα ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν κατεδαφίσῃ ταύτην, διότι ἄλλως προχωρεῖ ἡ Ἀστυνομία εἰς τὴν κατεδάφισιν τῆς οἰκίας λογιζομένων τῶν πρὸς τοῦτο ἐξόδων εἰς βάρος τοῦ ἰδιοκτήτου. Συνεπείᾳ τοῦ διατάγματος ἐκείνου εἰδοποιήθην παρὰ τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν ὅτι ὁ περίβολος τοῦ ἐν Σαπολίοις κήπου μου κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἀρχιτέκτονος εἶναι ἑτοιμόρροπος, καὶ πρέπει νὰ προβῶ εἰς τὴν κατεδάφισιν αὐτοῦ· ἔκαμον ἔνστασιν κατὰ τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης, διϊσχυριζόμενος ὅτι ὁ περίβολος δὲν εἶναι ἑτοιμόρροπος· ἀλλὰ ἐπὶ τῶν ἐνστάσεών μου πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι οὕτως ὁρίζει τὸ διάταγμα· ὁ ἀρχιτέκτων καὶ ὁ ἀστυνόμος εἶναι ὄργανα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἡ προσφυγὴ πρέπει νὰ γίνεται εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν· ἤτοι ὁ ἴδιος ὑπουργὸς εἶναι καὶ διαδικος καὶ δικαστής. Διάταγμα τοιοῦτον,

ἐρωτῶ, εἶναι συγκεχωρημένον ἀπὸ τὸ Σύνταγμα; καὶ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο δὲν ψαύει τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ πολίτου τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ζωὴν καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ πολίτου δὲν δύναται εἰμὴ Νόμος μόνον νὰ ἐπιβαρύνῃ. Διατάγματα δὲ ψαύοντα τὰ τρία ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ἰσχύωσι. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ παρατηρῶ ὅτι αἱ προστυγαὶ περὶ ἀνίσου διανομῆς τῶν κτημάτων τούτων, κτλ. καὶ αἱ κληρώσεις περὶ προτιμήσεως πρέπει νὰ κανονίζωνται ἐν τῷ νόμῳ καὶ οὐχὶ ἐν τῷ διατάγματι τῆς ἐκτελέσεως.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν· ἂν ἦσαν διαγεγραμμένοι τύποι δημοπρασίας καὶ αἰτήσεων, ἤθελον συλλογισθῆ ἄλλως· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπειδὴ ἐλλείπουσιν οἱ τοιοῦτοι τύποι, ὁ προσδιορισμὸς αὐτῶν ἐν τῷ νόμῳ θεωρεῖται ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ· διότι ἔχομεν παραδείγματα ὅτι αἱ αἰτήσεις τῶν προσφερτῶν εἰς τὰς δημοπρασίας ἐναυάγησαν πολλάκις, διότι ἐκ προθέσεως δὲν ὑπεβλήθησαν ἐν καιρῷ εἰς τὸν ὑπουργὸν ἀπὸ τοὺς ὑποδεεστέρους ὑπαλλήλους εἰς οὓς αὗται παρεδόθησαν ἢ ἐπέμφθησαν· ἡ παραχώρησις τῶν ἀγριελαιῶν γίνεται εἰς τὸν πρῶτον αἰτήσαντα· ἀλλὰ διὰ νὰ γίνηται ἡ προτίμησις αὕτη εἰς τὸν πρῶτον ἀναφερόμενον, καὶ διὰ νὰ μὴ προτιμᾶται ἄλλος κατὰ συμπάθειαν, ἔπρεπε νὰ μνημονεύηται ἐν αὐτῷ τῷ νόμῳ ὅτι ἅμα δοθῇ αἴτησις πάραυτα συντάσσεται καὶ πρωτόκολλον παραλαβῆς τῆς αἰτήσεως, διὰ νὰ μὴ προτιμηθῇ ὁ ὕστερον ἀναφερθείς· ἔπρεπε νὰ κανονίζωνται ἐν τῷ νόμῳ τὰ τῆς κληρώσεως ἐν περιπτώσει συγχρόνων αἰτήσεων, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν προσώπων παρεχόντων ἐγγυήσεις νὰ ἐνεργῆται αὕθις, διὰ νὰ μὴ συμβαίνῃ καὶ ἐπὶ τῆς κληρώσεως ταύτης ὅτι συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῆς στρατολογίας· ἔπρεπε ἡ διὰ κλήρων γενομένη διανομὴ τῶν κτημάτων νὰ γίνεται κατὰ γνωμοδότησιν ἐκτιμητῶν καὶ οὐχὶ κατ' αὐθαίρετον θέλησιν τοῦ τυχόντος ὑπαλληλίσκου, καὶ ταῦτα πάντα νὰ κανονίζωνται ἐν τῷ νόμῳ διὰ νὰ προφυλαχθῇ ὁ πολίτης ἀπὸ πάσης καταθλίψεως καὶ καταπιέσεως· ἔπρεπε τέλος πάντων τὸ δημόσιον νὰ εἶναι ἐλεύθερον διὰ νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει τὸ εἰς αὐτὸ ἀνῆκον ἥμισυ μέρος τοῦ κτήματος τούτου καὶ νὰ μὴ ὑποχρεοῦται ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐκποιήσῃ αὐτό, καὶ ὑπὸ ὅρους μάλιστα νόμου εἰσέτι μὴ ψηφισθέντος· ἅπασαι αἱ θυσίαι τῶν Ἑλλήνων ἐγένοντο διὰ τὰ κτήματα ταῦτα· καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔχει νὰ προνοήσῃ καὶ θεραπεύσῃ διὰ τῶν κτημάτων τούτων περὶ τόσων ἐσωτερικῶν ὑποχρεώσεων, μὲ τὰς ὁποίας ὑπάρχουσι βεβαρυμένα· δὲν λέγω διὰ τὰς ἄλλας ὑποχρεώσεις· καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει ἀπὸ τοῦδε νὰ ἀποφασισθῇ ἡ τύχη αὐτῶν τῶν κτημάτων, διότι ἡ παρηγορία μας εὑρίσκεται ἐν αὐτοῖς· δὲν πρέπει πρὶν ἢ ἐκπληρώσωμεν τὰς ὑποχρεώσεις μας, πρὶν ἢ συμμορφωθῶμεν μὲ τὰ ὑπὸ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως εἰρημένα νὰ τὰ ἐκποιήσωμεν. Ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἐντίμου Κ. Γερουσιαστοῦ ἀναφερθέντα περὶ τοῦ διατάγματος τοῦ συνοδεύοντος τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ κατεδαφίσεως τῶν ἐπικινδύνων οἰκοδομῶν νόμου, δὲν εἶμαι μακρὰν τῆς δεούσης γενναιότητος νὰ ὁμολογήσω ὅτι καὶ ἐγὼ αὐτὸς κατὰ τὴν πρᾶξιν ἀνεγνώρισα τὰς ἐλλείψεις τοῦ διατάγματος ἐκείνου, καὶ ἂν ἔμενον εἰς τὴν ἀρχὴν ἤθελον ἐπέλθει εἰς τὴν διόρθωσίν των· ἀλλ' ἂς μὲ συγχωρηθῇ νὰ ἀναφέρω ὡς ἐκ περισσοῦ ὅτι καὶ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο ἐστηρίζετο εἰς προηγούμενα, τὰ ὁποῖα ἐκ τοῦ προχείρου δὲν μοὶ εἶναι εὔκολον νὰ καταδείξω· ἐκτὸς δὲ τούτου εἰς τὸ διάταγμα τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ πεζοδρομίων νόμου ἀρίονται πλείονες αὐθαιρεσίαι, καὶ ὅμως ὁ προαγορεύσας δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ ὑπερψηφίσῃ αὐτοῦ.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐγκέντρισις καὶ ἐξημέρωσις τῶν ἀγριελαιῶν τῶν εἰς τόπους ἀνεπιδέκτους πάσης καλλιεργείας κειμένων εἶναι ἐργωδέστατον, καὶ ἤθελε προτείνει μάλιστα τὴν παραχώρησιν δωρεὰν τῶν τόπων τούτων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐξημέρωσις αὐτῶν, τοσοῦτον ἐπωφελὴς εἰς τὸ δημόσιον· ὥστε δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται αἱ παραχωρήσεις τοσοῦτον ἐπιζήτητοι διὰ τοὺς καλλιεργητάς, φρονῶ δὲ ὅτι μετ' ὀλίγον θέλει εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην διὰ νὰ δωρήσωμεν τοὺς τόπους τούτους εἰς ἐκείνους οἵτινες ἤθελον δεχθῇ νὰ ἐγκεντρίσωσι καὶ ἐξημερώσωσιν ἀγριελαίας· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου· ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς παραχωρήσεως τῶν ἀγριελαιῶν τῶν κληρώσεων, καὶ τῶν ἐκτιμήσεων τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ δημόσιον ἡμίσεως μέρους, φρονεῖ ὁ κατάλληλος τόπος τῶν συζητήσεων εἶναι, ὅταν ἔλθῃ ἡ συζήτησις τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ νομοτχεδίου καὶ οὐχὶ ἤδη ὅτε πρόκειται περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ.

Ἕτερος ἐπήνεγκεν. Ἐρρίφθη εἰς τὸ μέσον τὸ ζήτημα τῶν Β. διαταγμάτων τῶν συνοδευόντων τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων· τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ἄλλοτε ἔδοσε παρ' ἡμῖν ἀφορμὰς συζητήσεων καὶ λόγων· θέλομεν δὲ εὑρίσκεσθαι εἰς τὰς αὐτὰς πάντοτε συζητήσεις ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, ἐφ' ὅσον δὲν συνταχθῇ Δικονομία Διοικητική, καὶ θέλομεν ὑποπίπτει εἰς

τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ ἀποφασίζεται ἡ τύχη πολλῶν ἀντικειμένων διὰ διατάγματος. Εἰς τοὺς νόμους τῶν μᾶλλον πεπολιτισμένων ἐθνῶν διαγράφονται λεπτομερῶς καὶ αὐταὶ αἱ διατυπώσεις, ὡς καὶ τὰ ῥῶτα, μετὰ τὴν κατανάλωσιν τῶν ὁποίων λήγει ἡ δημοπρασία. Παρ' ἡμῖν δὲ πῶς θέλει ἐνεργηθῇ ἡ δημοπρασία; ὁ κανονισμὸς ταύτης διὰ τοῦ διατάγματος τῆς ἐκτελέσεως δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀρκετός· ὑπάρχει διάταγμα τοῦ 1835 κανονίζον τὸν τρόπον τῆς δημοπρασίας. Ἀναγνωρίζω τὸ πλημμελὲς τοῦ διατάγματος ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἀναθέτει τὴν μὲν ἐκτίμησιν τοῦ ἑτοιμορρόπου τῶν οἰκοδομῶν εἰς τὴν αὐθαίρετον καὶ ἀόριστον θέλησιν τοῦ ἀρχιτέκτονος, τὴν δὲ προσφυγὴν κατὰ τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν· εἰς τὰ ἄλλα περιωτισμένα κράτη κανονίζεται ὅτι ἑτοιμόῤῥοπος οἰκοδομὴ εἶναι, ὅταν τὸ τεῖχος ταύτης κυρτώσῃ πλέον τῶν τεσσάρων δακτύλων· ἢ ἐπὶ ἔλαττον κύρτωσις τοῦ τοίχου δὲν καθιστᾷ ἑτοιμόῤῥοπον τὴν οἰκίαν· ὥστε ἡ ἐκτίμησις αὕτη δὲν ἐξήρτηται ἀπὸ τὴν αὐτογνώμονα θέλησιν τοῦ ἀρχιτέκτονος ὅστις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ καλλωπισμοῦ τῆς πόλεως δύναται νὰ καταστρέψῃ οἰκοδομὰς ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀκινδύνων δυναμένας νὰ συντηρηθῶσιν, οἰκοδομὰς, αἵτινες κύριος οἶδε, μετὰ πόσων δυσκολιῶν ἀνηγέρθησαν ἀπὸ τοὺς κατοίκους πρὸ μικροῦ μόλις ἐξελθόντας ἀπὸ καταστρεπτικὴν ἐπανάστασιν. Εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας προῆλθε, διὰ νὰ καταδείξῃ τὴν ἀνάγκην τοῦ ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως σύντονος καὶ ταχεῖα πρόνοια πρὸς καταρτισμὸν Δικονομίας Διοικητικῆς, κανονιζούσης τὸν τρόπον τῆς δημοπρασίας, τῆς ἐπιδόσεως κτλ. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν βλέπει τι σπουδαῖον, ὥστε νὰ ἔχῃ τοὺς φόβους οὓς ἐξέφρασεν ὁ προλαλήσας ἐπὶ τῶν κληρώσεων, ὡς δὲν ἔχει καὶ τοὺς φόβους ὅτι μὲ τοὺς ἀκαλλιεργήτους τόπους θὰ δοθῶσιν γαῖαι πρὸ μικροῦ μόνον ἐγκαταλειφθεῖσαι ἀκαλλιέργητοι· καὶ διὰ ταῦτα ἐκηρύχθη ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῶν διατάξεων αὐτοῦ.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Κ. Προβιλεγγίου γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 26 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον Πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐγκαταστάσεως τῶν ἀγριελαιῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γαΐκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδαμ. Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δήμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντίνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γραγγράκης	
Τάκης Μαρίνος	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλακούτας	Ν
Νικόλ. Πραστιτάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Καταίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναγν. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαμιλάτης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 1, 2, καὶ 3 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4, τις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ἡ φράσις « διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ » εἶναι πλεονασμός· ἐν τῇ πολιτικῇ δὲ οἱ πλεονασμοὶ οὐχὶ μόνον εἶναι περιττοί, ἀλλὰ καὶ ἐλαττικοί· ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ πλεονασμὸς οὗτος εἶναι ἐλαττικός, διότι ὑπάρχει νὰ ἐπανέλθῃ τὸ κτῆμα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ καλλιεργητὴς ἀναγνωρίζει ὅτι δὲν ἐξεπλήρωσε τὰς ὑποχρεώσεις του καὶ αὐθορμήτως προσφέρει τὸ κτῆμα εἰς τὸ δημόσιον, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ τῶν ἐξόδων

εἰς τὰ ὁποῖα θέλει ὑποκύψει ἂν ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ κτήματος ἐνεργηθῇ διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ. Ἐν ᾧ ἄλλως ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ καλλιεργητοῦ, τὸ κτῆμα δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου εἰμὴ διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, καθόσον διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ ἀποδειχθήσεται ἡ ἀμφισβήτησις, ἂν δηλ. ἐξεπληρώθησαν ἢ δὲν ἐξεπληρώθησαν οἱ ὅροι τῆς παραχωρήσεως..

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας καὶ τὸ 4 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 5 ἄρθρου, τὶς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι τὸ γ' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι ὅλως διόλου περιττὸν κατ' αὐτὸν, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιρυλάττηται δικαίωμα εἰς τὸν καλλιεργητὴν νὰ προσλαμβάνῃ εἰς τὴν κυριότητά του καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ τοῦ κτήματος δι' ἐκτιμήσεως. καθόσον ἡ τοιαύτη προτίμησις εἶναι προνόμιον ἀντικείμενον εἰς τὴν ἰσότητα.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη διὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν καλλιεργητὴν· εὐχῆς δὲ ἔργον ἦτο ἂν ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησις ἐξέλειπεν ἐν γένει ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀντικαθίστατο διὰ τῆς ἐκτιμήσεως.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδης, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐκτιμήσεως ἀντὶ τῆς δημοπρασίας εἰς τὰς ἐκποιήσεις ἐν γένει· παρατηρεῖ ὅμως ὅτι δὲν εἶναι σκόπιμον οὔτε δίκαιον νὰ ἀποφασισθῇ ἀπὸ τοῦδε ἡ ἐκποίησις τοῦ ἡμίσεως κτήματος, τὸ ὁποῖον μετὰ δώδεκα ἔτη θέλει περιέλθει εἰς τὸ δημόσιον, ἀδιάφορον εἴτε αὕτη γίνῃ δι' ἐκτιμήσεως εἴτε διὰ δημοπρασίας καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμου, ὅστις εἰσέτι δὲν ἐψηφίσθη· τὸ κατ' αὐτὸν δὲν εἶναι δίκαιον νὰ δεσμευθῶσιν ἀπὸ τοῦδε ἡ θέλησις καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους ἐπὶ κτημάτων μάλιστα ἐχόντων ποικίλας τὰς ὑποχρεώσεις.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος· ἡ διάταξις τοῦ γ' ἐδαφίου ἐπειδὴ ἡ ἐξημέρωσις τῶν ἀγριελαιῶν καθὰ παρετηρήθη εἶναι δυσχερὴς διὰ τοὺς καλλιεργητάς, ἐὰν δὲν εἶναι πλήρης δώρησις ἡ παραχώρησις τῶν ἐξημερωμένων ἀγριελαιῶν, εἶναι κἂν ἱκανὴ ἐμψύχωσις διὰ τὸν καλλιεργητὴν, διότι προτιμᾶται καὶ ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως τὸ ὁποῖον περιέρχεται εἰς τὸ δημόσιον δι' ἐκτιμήσεως δηλ. διὰ τρόπου δικαίου· ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν ἡ πεῖρα ἔδειξεν ὅτι ἐστάθη ὀλεθρία· ἀλλ' ὅταν ἡ αὐτὴ πεῖρα ἔδειξεν ὅτι

καὶ ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησις δὲν ἐστάθη εὐτυχεστέρα, ἀλλ' ἔφερε διά τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς πολίτας ὀλέθρια ἐπίσης ἀποτελέσματα, ἕνεκα τῆς μέθης τοῦ συναγωνισμοῦ, ἥτις ἔπεται νὰ παρακολουθῇ τὰς δημοπρασίας, δὲν πρέπει νὰ καταδικάσωμεν ἀνεκκλήτως τὴν ἐκτίμησιν· ἀλλὰ πιστεύει ὅτι αὕτη εἶναι καταλληλοτέρα καὶ εὐκολωτέρα εἰς τὰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως εἰλικρινοῦς καὶ νουνεχοῦς. Ἐὰν εἰς τὴν Γαλλίαν ὁλόκληρος ἐρημώθη ἡ ἐκτίμησις, εἶναι τάχα ἀδύνατον νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐκτιμήσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα; καὶ ἐξέλειπον τάχα ἀπὸ τὸν τόπον τοῦτον οἱ χαρακτῆρες; ὡς πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦδε διάθεσιν τοῦ τεμαχίου τούτου τῆς γῆς, τοῦ περιέχοντος τὰς ἐγκεντρισμένας ἀγριελαίας, τὸ κατ' αὐτὸν δὲν βλέπει τὸ ἀτόπημα· τὸ τεμάχιον τοῦτο δὲν πρέπει νὰ παριστᾷ ἐξαίρεσιν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν τύχην τῶν φθαρτῶν ἐν γένει κτημάτων· καὶ εἰς τὸν περὶ ἐκποιήσεως αὐτὸν νόμον, εἴτε καταρτισθῇ εἴτε δὲν καταρτισθῇ οὗτος· τὸ συμφέρον τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν ἀπαιτεῖ τὴν ὅσον τάχιστα κατάρτισιν τοῦ νόμου τῶν φθαρτῶν κτημάτων, καθόσον τὰ κτήματα ταῦτα ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν ἐπαισθητῶς φθείρονται, πρὸς βλάβην τοῦ δημοσίου καὶ τῶν κατοίκων αὐτῶν, οἵτινες ἀδύναντο διὰ τῆς προσκτήσεως τῶν κτημάτων τούτων νὰ τὰ βελτιώσωσι καὶ νὰ τὰ καταστήσωσι πολλαπλασίως παραγωγικά. Ἐκ τῶν 520 στρεμμάτων ἐθνικοῦ σταφιδαμπελῶνος τοῦ Αἰγίου ἅτινα κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου ἐδόθησαν εἰς ὑποθήκην πρὸς τοὺς μετόχους τῆς τότε ἐθνικῆς Τραπέζης, 80 μόνον στρέμματα μένουσιν ἤδη, τὰ δὲ λοιπὰ εἴτε ἐγερσώθησαν εἴτε κατεπατήθησαν.

Ἐπέφερεν ἕτερος ὅτι ἐπειδὴ ἐρρέθη περὶ ἐκτιμήσεως καὶ δημοπρασίας, ἂν καὶ ἐν παρόδῳ, ἐσυστήθη δὲ ἡ ἐκτίμησις ὡς καταλληλοτέρα, διὰ νὰ μὴ ἀρίνωνται ἐντυπώσεις αἵτινες δύνανται νὰ ἐπηρεάζωσι τὰς ἰδέας, θεωρεῖ καὶ οὗτος ἀναγκαῖον ἐν παρόδῳ ἐπίσης νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἰδέαν του ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· καὶ αὐτοὶ οἱ συνιστῶντες τὴν ἐκτίμησιν θεωροῦσι ταύτην καταλληλον εἰς τὰς χεῖρας Κυβερνήσεως νουνεχοῦς, εἰλικρινοῦς καὶ ἱκανῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεται ὕλα ταῦτα τὰ συστατικὰ νὰ μὴ συνυπάρχωσι, καὶ ἡ ἐκτίμησις τότε δὲν γίνεται ὡς δεῖ, διὰ τοῦτο θεωρεῖται προτιμητέα ἡ δημοπρασία· τὰ δὲ ὡς ἐκ τοῦ ὑπερμέτρου συναγωνισμοῦ προερχόμενα ἀτοπήματα δὲν εἶναι τοσοῦτον ἐπιζήμια οὐδὲ δίδουσι χώραν εἰς καταχρήσεις ὅσον ἡ ἐκτίμησις· τοὐλάχιστον ἡ ἐκτίμησις καὶ καλῶς καὶ ἐπιτυχῶς γενομένη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς δώσῃ ὑπονοίας καταχρήσεων·

καὶ ἂν τὰ ἴδια πράγματά του προτιμᾷ νὰ τὰ ἐκποιήσῃ ἕκαστος διὰ δημοπρασίας καὶ οὐχὶ δι' ἐκτιμήσεως, θέλετε ὥστε τὰ δημόσια νὰ πωλῶνται δι' ἐκτιμήσεως; ἀλλὰ ταῦτα ἐν παρόδῳ μόνον.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως βλέπει τὴν πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντα ἐπανερχόμενον σήμερον εἰς ἀρχὰς καὶ ἰδέας ὑπιωτέρας, ἐν ᾧ ἄλλοτε ὅταν ἐν τοῖς πράγμασιν εὑρισκόμην καὶ ἐσυζήτουν ταύτας, δὲν τὰς παρεδέχετο· ἤτο καὶ εἶναι ὑπὲρ τῆς ἐκτιμήσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ μὲν παλαιὸς νόμος περὶ ἐκτιμήσεως εἶναι πλημμελὴς ὁ νέος δὲ ὁ κανονίσων τακτικώτερα καὶ καταλληλότερα τὰ τῆς ἐκτιμήσεως δὲν κατηρτίσθη εἰσέτι, ἐπιρυλάττεται νὰ κηρυχθῇ ὑπὲρ αὐτῶν ὅταν ἤθη τὸν νόμον τῆς ἐκτιμήσεως καταρτισμένον ὡς δεῖ· καὶ διὰ τοῦτο δὲν θέλει ἀπὸ τοῦδε νὰ ἀποφασισθῶσι τὰ περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων, ὀφείλει νὰ τελειώσῃ καὶ ὅλα τὰ σχετικὰ τούτων, ὀφείλει πρὸς τούτοις νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις της, νὰ ἀνταμείψῃ τοὺς θυσιάσαντας ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν κτημάτων αὐτῶν καὶ ζωὴν καὶ περιουσίαν. Βλέπουσα σήμερον τὸν κῆπον τὸν ἀπὸ δένδρα καὶ καρποὺς κατεστόλιστον, δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ τὰς ὑποχρεώσεις της εἰς τὴν τοῦ κηπουροῦ εὐεργετικὴν χεῖρα, ὅστις διὰ τῶν κόπων του ἐσυστησε τὸν κῆπον, οὐδὲ τὸν κεφαλαιοῦχον ὅστις διὰ τῶν καταβολῶν του ἐσυμπλήρωσε τὸν κῆπον.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 5 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 6, 7 καὶ 8 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ Σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτὸν διὰ ψήφων **23** ἀπέναντι **2**, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐγκαταστάσεως τῶν ἀγροτῶν.

Γεώργ. Ν. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεωργ. Κουντουριώτης	
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Ἀδὰμ Δούκας	
Ἀναστάσιος Λόντος		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀντων. Μαυρομιχάλης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Δημήτρ. Πλαποῦτας	
Ῥικάρδος Τζιωρτζ		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀνδρ. Ν. Ἀναγύρου		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Νικόλαος Μαυρομμάτης	
Ἰωάννης Θεοτόκης		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Γεωργ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Δαρεῖώτης	Ν	Ἀναστ. Περβιλέγιος	Ν
Γ. Παπαλιόπουλος	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Δημήτριος Βούλγαρης		Πύρρος Μιλιος	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ο	Ῥήγας Παλαμίδης	Ο
Νικόλαος Ἰω. Μέξης		Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης	

Ὥστε τὸ νομοσχεδίον ἔχει, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 4 Σεπτεμβρίου **1856**.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.	Ἀθ. Γρηγοριάδης
	Δ. Χατσίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπόντος γραμματέως Κ. Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Χατζίσκον ἐκήρυξεν ἀρχαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις τὴν ἐλευσομένην δευτέραν 24 τρέχοντος μηνός· ἔχει δὲ ἡ ἔκθεσις αὕτη ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ ὡς καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, καὶ μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας ταῦτα, εὑρίσκει ἰσχυροὺς τοὺς προκαλέσαντας τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον λόγους, διὰ τοῦτο παρεδέξατο αὐτό, καὶ τὴν παραδοχήν του συνίστησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Μοναρχίδης. Α. Γ. Κριεζῆς.
Σ. Μῖλιος. Ἀθαν. Λιδωρίκης.
Α. Μαυρομιχάλης.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκδικάσεως τῶν ληστειῶν καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συναφῶν πράξεων, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ὡς καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Μ. Α. Καίρου καὶ Ν. Μαυρομμάτου δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκδικάσεως τῶν ληστειῶν καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συναφῶν πράξεων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀναστάσιος Λόντος	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Τάτζης Μαγγίνας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν

Χαράλ. Παπαπολίτης		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Μ. Α. Καΐρης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Δασειώτης	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Κωνς. Προβιλέγιος	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης		Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Ἀδὰμ Δούκας		Ῥῆγας Παλαμίδης	
Δῆμος Κανελλόπουλος		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ἧς λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶπε.

Δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν τροπολογίαν, διότι φρονῶ ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι σαφὲς σαφέστατον· οἱ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ λόγοι οἵτινες ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου εἰσὶν οἱ ἑξῆς· κατὰ τὸν ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1837 νόμον τὰ κακουργοδικεῖα ἐκδικάζουσιν κατὰ πᾶσαν σύνοδον αὐτῶν ὅλας τὰς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνάρξεώς των ἑτοίμους δίκας, καὶ παρατείνουσι χρείας τυχούσης τὰς συνεδριάσεις των μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἐκδικάσεως τῶν ἐν τῷ πινακίῳ δικῶν, συγχρόνως δὲ δικάζουσι καὶ τὰς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς διαρκείας των ὡρίμους γενομένας δίκας, ἂν ὁ παρὰ κακουργοδίκαις εἰσαγγελεὺς τὸ ζητήσῃ καὶ συναινέσῃ εἰς τοῦτο ὅτε πρόεδρος τῶν συνέδρων καὶ ὁ κατηγορούμενος· ἀλλὰ κατὰ τὸ δεύτερον τοῦτο μέρος κατεσοφίσθησαν καὶ κατεχράσθησαν πολλοὶ τὸν νόμον, ἔχοντες συμφέρον νὰ κατορθώσωσι τὴν ἀναβολὴν τῶν κατ' αὐτῶν δικῶν εἰς ἄλλην σύνοδον, ἀναβολήν, ἔχουσαν ἐπι-

βλαβεῖς συνεπείας, ὡς ἔπραξαν πολλοὶ κατηγορούμενοι καὶ ἰδίως οἱ κατὰ τὸν Μαραθῶνα συλληφθέντες λῃσταί οἵτινες, καὶ τοι ὡρίμου ὑπαρχούσης τῆς κατ' αὐτῶν δίκης, προσέφυγον δι' ἀνακοπῆς εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον καὶ κατέστησαν ἀνέφικτον τὴν ἐκδίκασιν· διὰ νὰ ἀρθῇ ἐκ τοῦ μέσου τὸ ἐπόδιον τοῦτο εἰσήχθη τὸ παρὸν νομοσχέδιον δι' οὗ ζητεῖται ἡ τροπολογία τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ῥηθέντος νόμου καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐκδίκασιν μόνον τῶν λῃστρικῶν καὶ οὐχὶ τῶν ἐπιλοίπων ἐγκληματικῶν πράξεων, τουτέστι κανονίζεται ὅπως τὰ δικαστήρια τῶν κακουργοδικείων δικάζουσι καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ὡρίμους γενομένας δίκας ἐπὶ λῃστείᾳ ἢ ἐπὶ συναργείᾳ λῃστείας καὶ ἄλλαις συναφέσι πράξεσιν ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ τε προέδρου τῶν συνέδρων καὶ τοῦ κατηγορουμένου· ἡ ἐπιτροπὴ συμφωνοῦσα ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν προτείνει ὡς πρὸς τὸ λεκτικὸν τροπολογίαν ἀμφοτέρων τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου, ἀντικαθιστῶσαν μᾶλλον ἢ τροπολογοῦσαν ὁλόκληρον τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ῥηθέντος νόμου, καὶ συνισταμένην εἰς ἓν καὶ μόνον τὸ προτεινόμενον ἄρθρον, ἐν τῷ ὁποίῳ φέρεται ὁλόκληρον τὸ τροπολογούμενον ἄρθρον ὡς κανὼν καὶ ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐπὶ λῃστείᾳ πράξεων ὅσον ἡ προανάκρισις ἀποπερατωθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν κακουργοδικείων ὡς ἐξαίρεσις, ἐνῷ αἱ διατάξεις τοῦ τροπολογουμένου νόμου κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα δὲν πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνωνται εἰς τὸ νομοσχέδιον τῆς τροπολογίας, ἀλλὰ μόναν αἱ διατάξεις αὐτῆς, σύστημα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου συνετάχθη τὸ ἄρθρον πρῶτον τοῦ παρόντος νομοσχεδίου· διὰ τοὺς λόγους τούτους παρίσταται ἡ ἀνάγκη ὅπως τὰ μὲν μέλη τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἐπιμείνωσιν εἰς τὴν τροπολογίαν, τὸ δὲ Σ. Σῶμα τῆς Γερουσίας παραδεχθῇ τὸ νομοσχέδιον ὅπως ἔχει, διότι ἄλλως προκειμένου αὐτοῦ ἢ τὸ πολὺ μεθαύριον νὰ συγκροτηθῶσι τὰ διὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον κακουργοδικεῖα, πᾶσα τροποποίησις θέλει φέρει πρόσκομμα ἢ μᾶλλον εἰπεῖν θέλει ματαιώσει τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐπὶ λῃστείᾳ δικῶν, καθόσον εἰς τὴν σύνοδον ταύτην πρόκειται νὰ δικασθῶσιν λῃσταὶ συλληφθέντες εἰς Μαραθῶνα καὶ Ζεμενόν, καὶ δι' ἔλλειψιν ἢ βραδύτητα τοῦ νόμου τούτου δύνανται οὗτοι νὰ κατορθώσωσι τὴν εἰς ἄλλην σύνοδον ἀναβολὴν τῆς ἐκδικάσεως τῶν κατ' αὐτῶν δικῶν, λῃσταὶ οἵτινες ἐνῷ ὑπῆρξαν οἱ λυμεῶνες τῆς κοινωνίας ἐξέθηκαν ταυτοχρόνως τὴν δόξαν καὶ τιμὴν τῆς πατρίδος

εἰς τὸν ἔξω κόσμον.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Προσδελέγγιος μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τὰ ἑξῆς· Ἡ διαφορὰ ἡ ὑπάρχουσα μεταξὺ τῆς τροπολογίας καὶ τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν ἀλλὰ τὸ λεκτικὸν, ἤτοι πῶς πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐρρύθμισεν ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις· διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ σας θεωρήσασα ἰσχυροὺς τοὺς λόγους οὓς ἐξέθηκεν ὁ Κ. ὑπουργὸς παρεδέξατο καὶ αὐτὴ κατ' οὐσίαν τὸ νομοσχέδιον· ὑπάρχει νόμος τοῦ ἔτους 1837 περιέχων δύο ἄρθρα διὰ τῶν ὁποίων κανονίζεται ἡ ὑπὸ τῶν κακουργοδικείων ἐντελὴς ἐκδίκασις α) τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν ἑκάστης συνόδου ἑτοίμων δικῶν, παρατεινομένων χρείας τυχούσης καὶ τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν πρὸς τοῦτο, καὶ β' τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ὡρίμων γενομένων ἂν ὁ πρὸ τοῖς κακουργοδίκαις εἰσαγγελεὺς τὸ ζητήσῃ καὶ συναινέσῃ εἰς τοῦτο ὅ,τε πρόεδρος τῶν συνέδρων καὶ ὁ κατηγορούμενος. Τὸ παρὸν νομοσχέδιον σκοπὸν ἔχει νὰ ὁρίσῃ ἐξαίρεσιν τινα ὡς πρὸς τὸ δεύτερον μέρος καὶ νὰ κανονίσῃ κατὰ τροπολογίαν τοῦ 2 ἄρθρου ὅτι ὅλαι αἱ ἐπὶ λῃστείᾳ καὶ συνεργείᾳ λῃστείας δίκαι τῶν ὁποίων ἡ ἀνάκρισις ἀποπερατωθῇ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς διαρκείας τῶν κακουργοδικείων θέλουν δικάζεσθαι ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν αὐτὴν σύνοδον ἄνευ αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως καὶ συγκατάθεσει τοῦ τε προέδρου τῶν συνέδρων καὶ τοῦ κατηγορουμένου. Ἀλλὰ κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἐξαίρεται αὐτὴ ἡ ἔννοια; οὐχὶ λέγει ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τοὺς λόγους τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὴν ἔκθεσίν της· ἀκούσας ἤδη τὸν Κ. ὑπουργὸν ἀγορεύσαντα καὶ ἀναπτύξαντα τὴν ἔννοιαν τοῦ νομοσχεδίου σχεδὸν ἐπείσθην ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι σαφές· ἀλλ' ἀναγνώσας καὶ αὖθις τὸ νομοσχέδιον εὑρέθην εἰς ἀμφιβολίας· τὸ νομοσχέδιον λέγει γενικῶς ὅτι «τροπολογεῖται τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 20 Σεπτεμβρίου 1837 νόμου ὡς ἑξῆς,» ὅ ἐστι ἐννοεῖ ὅτι θέλει νὰ τροποποιήσῃ τὸ ῥηθὲν 2 ἄρθρον ὁλόκληρον, ἐνῷ ὁ σκοπὸς τούτου εἶναι, καθὰ καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶπε, νὰ τροπολογήσῃ μόνον τὸ μέρος ἐκεῖνο ὅσον ἀφορᾷ τὰς λῃστρικὰς πράξεις τῶν ὁποίων ἡ προανάκρισις ἤθελεν ἀποπερατωθῇ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς διαρκείας τῶν κακουργωδικείων, ὥστε τότε μόνον ἤθελεν εἶσθαι σαφὲς τὸ ἄρθρον πρῶτον τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὸν Κ. ὑπουργὸν, ὅταν μετὰ τὰς λέξεις «τροπολογεῖται ὡς ἑρεξῆς» ὑπῆρχον αἱ λέξεις «καθόσον ἀφορᾷ τὰς λῃστρικὰς πράξεις κλπ.» ἐνταῦθα ἂς μὲ συγχωρηθῇ νὰ εἴπω ὅτι ἡ τρο-

πολογία διαφέρει τῆς ἀντικαταστάσεως, διότι αὕτη ἀφίνει τὸ ἄρθρον ὅπως ἔχει, ἀκυροῖ δὲ μόνον τὴν προτέραν σύνταξιν αὐτοῦ καὶ προσθέτει νέαν, ἐνῷ ἡ ἀντικατάστασις ἀφαιρεῖ καθ' ὁλοκληρίαν τὸ ἄρθρον καὶ προσθέτει νέον· ἀλλ' εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς ὅτι τὸ σύστημα ἐφ' οὗ βασίζεται καὶ τὸ παρὸν νομοσχέδιον δὲν εἶναι νέον, ἐφημόσθη καὶ πρότερον εἰς ἄλλας τροποποιήσεις· ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἰσχυρισμοῦ παρατηρῶ ὅτι ὑπῆρχε σύστημά τι καθ' ὃ ὅταν ἐκανονίζετο μία διάταξις τροπολογοῦσα ἄρθρον τι προγενεστέρου νόμου, ὁ τροπολογούμενος νόμος δὲν ἐμνημονεύετο εἰς τὴν νέαν ταύτην διάταξιν, ἤτοι δὲν ἐσχετίζετο, ἀλλ' ἔδει νὰ ἀναδιφήσῃ τις ὁδηγούμενος ἐκ τῆς νέας ταύτης διατάξεως ὅλους τοὺς οἰκείους νόμους διὰ νὰ εὕρῃ τὸν τροπολογούμενον· ἄλλοι νομοθέται παρεδέχθησαν ἄλλο σύστημα κατὰ τὸ ὁποῖον πᾶσα νέα διάταξις σχετίζεται καὶ πρέπει νὰ σχετίζεται μὲ τὸν τροπολογούμενον Νόμον· ἐξακολουθῶν ὁ Κ. ὑπουργὸς προσέθηκεν ὅτι τὸ σύστημα ὅπερ ἠκολούθει ἦτο παλαιόν, ἀλλὰ τὸ σύστημα τοῦτο, ὅπερ εἶναι ὅμοιον τοῦ δευτέρου ἐκ τῶν δύω ἀναφερομένων ἀνωτέρω συνάδει μᾶλλον πρὸς τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἢ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ· διότι ἂν θεωρήσωμεν τὴν γεγονυῖαν ἀκύρωσιν καὶ τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **337/690** τοῦ ποινικοῦ Νόμου εὑρίσκομεν ὅτι ὡς ἀκύρωσις ἐννοεῖται ἡ ἐξαφάνισις διὰ παντὸς τοῦ προηγουμένου ἄρθρου καὶ τροπολογία ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἐξαφανιζομένου. Ἐνταῦθα ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου ἐξάγεται ὅτι τροπολογεῖται ὁλόκληρον τὸ **2** ἄρθρον τοῦ ἀπὸ **21** 7βρίου **1837** Νόμου καὶ οὐχὶ καθόσον μόνον ἀφορῶνται ληστρικαὶ πράξεις, διὰ τοῦτο ἐτέθη καὶ ἦτο ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ τὸ **2** ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου· ἀλλὰ λέγοντες ὅτι τροπολογεῖται ὁλόκληρον τὸ **2** ἄρθρον τοῦ ἀπὸ **20** 7βρ. **1837** Νόμου, μικρολογοῦμεν ὁμολογοῦντες παρακατιὸν ὅτι τινὲς διατάξεις αὐτοῦ μένουσιν ἐν ἰσχύϊ· ἀμφιβάλλω δὲ ἂν τὰ δικαστήρια ἤθελον ἐννοήσει τὴν ἔννοιαν ταύτην τοῦ Νόμου, ὅτε οἱ πολῖται θέλουσιν εὑρεθῇ εἰς ἀμφιβολίας· διὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ χάριν τοῦ συμφέροντος τοῦ Νόμου ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ φέρω τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀνέφερεν ἐπὶ τέλους ὅτι ἡ τροπολογία αὕτη δύναται νὰ ματαιώσῃ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐπὶ ληστείᾳ πράξεων ὅσων ἡ ἀνακρισις ἤθελεν ἀποπερατωθῇ προκειμένης αὔριον ἢ μεθαύριον τῆς συστάσεως τῶν κακουργιοδικείων· ἐνταῦθα πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν πρῶτον ὅτι τὸ παρὸν Νομοσχέδιον δὲν ἀφορᾷ μόνον

τὰς παρούσας ἀλλὰ καὶ τὰς μελλούσας δίκας, καὶ πρὸ πάντων ἂν τοῦτο δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν λοιπῶν ἐπὶ διαφόροις ἄλλοις κακουργήμασι διεών· καὶ δεύτερον ὅτι τὸ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῶν Κακουργιοδικείων ἢ τὸ μέχρι τοῦ πέρατος τῆς συνόδου διάστημα ὑπάρχει ἐπαρκοῦν ὡς πρὸς τὴν νέαν εἰσαγωγὴν τοῦ Νομοσχεδίου ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ τὴν κατάρτισιν αὐτοῦ ὡς Νόμου τοῦ Κράτους.

Λαβὼν καὶ αὐθις τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀντέλαξε τὰ ἑξῆς. Τὸ ἄρθρον α΄ τοῦ Νομοσχεδίου ἀριδήλως καὶ ρανερῶς μνημονεύει ὅτι ἡ τροπολογία περιορίζεται εἰς τὰς ἐπὶ ληστείᾳ πράξεις, τὸ δὲ ἄρθρον 2 ὅτι αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ προηγουμένου Νόμου ἰσχύουσιν· ἡ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι τροπολογία, ἀλλ' ἀντικατάστασις ἄρθρων, διότι δι' αὐτῆς ἀντικαθίζανται ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 21 7βρίου **1837** Νόμου, ἐνῷ αὐτὸ τροπολογεῖται καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ληστρικὰς πράξεις· ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἄρθρου **337** καὶ τὴν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου 690 τοῦ Π. Νόμου· ἀλλ' ἐκεῖ ὁ νομοθέτης ἤθελησε νὰ ἀκυρώσῃ τὸ ἄρθρον 337 ὡς καὶ τὸ ἠκύρωσε, τὸ δὲ ἄρθρον **390** ἐτροπολόγησε κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε παραδεχθὲν σύστημα. Ἂν ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν ὁ προλαλήσας τὴν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου 378, ἦν ἀνέφερον, ἤθελε πληροφορηθῇ ἔτι σαφέστερον ὅτι αὕτη συνάδει μὲ τὸ σύστημα ὅπερ ἠκολουθήσαμεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπῆνεγκε· νομίζω ὅτι ἡ Γερουσία ἀποδίδει καὶ εἰς ἐμὲ βεβαίως τὴν ἰδιότητα ὅτι ἐννοῶ τοὺς Νόμους, καὶ ὅτι γινώσκω νὰ συντάττω τοιούτους· ἤκουσα ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν διασκευὴν αὐτῆς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Προβελέγγιον ὡς καὶ τὸν Κ. ὑπουργὸν μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ ἐπίσθην ὅτι ὁ Κ. Προβελέγγιος εἶχε δίκαιον εἰς τὰς σκέψεις του, καθόσον τὸ γραφικὸν μέρος τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι ἐσφαλμένον, ὥστε κατὰ τοῦτο εὑρέθην σύμφωνος μετὰ τοῦ Κ. Προβελεγγίου, ἂν καὶ εἶμαι ἐναντίος ἐπί τινος μέρους τῆς οὐσίας, περὶ οὗ θέλω λαλήσει ἐπομένως.

Ἄλλος δέ τις προσέθηκεν. Ἐπέμεινα νὰ εἴπω δύω λέξεις διότι ἕκαστος πρέπει νὰ εἴπῃ ταύτας πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ψήφου του, καὶ διότι πᾶσαν ἰδέαν, ἣν ἔχει τις, ἔχει ἐκ πεποιθήσεως· ἀναγνώσας τὸ Νομοσχέδιον ὡς καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς χωρὶς εἰσέτι νὰ ἀκούσω σήμερον τὸν Κ. Προβελέγγιον ἀνεγνώρισα ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει δίκαιον ὡς πρὸς τὴν τροπολογίαν τοῦ γραφικοῦ μέρους· καγὼ, Κύριοι, ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δι-

εὐθυνσιν τῶν πραγμάτων καὶ ἐμελετησα καλῶς τὴν λέξιν τροπολογία· ἐὰν πρόκηται νὰ τροποποιηθῇ εἴτε τὸ ὅλον εἴτε λέξεις εἴτε διατάξεις τινὲς κατὰ πρσθήκην ἄρθρου τινός. ἀναφέρεται ῥητῶς τὸ τοιοῦτον ἐν τῇ νέᾳ διατάξει τῆς τροπολογίας, δὲν δύναται ὅμως τὸ παρὸν Νομοσχέδιον νὰ εἴπῃ ὅτι τροπολογεῖται τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 21 7βρίου 1837 Νόμου γενικῶς ἤτοι ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ παρόντος καὶ ἑπομένως διὰ νέου ἄρθρου νὰ ὁμολογῇ ὅτι διατάξεις τινὲς αὐτοῦ ἰσχύουσι.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. πρωθυπουργός· εἰς μάτην ῥρονῶ ἔλαβε χώραν τοιαύτη συζήτησις ὡς πρὸς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὁποίου ὅλοι εἴμεθα σύμφωνοι· ἡ μεταξὺ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως διαφωνία προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐνῷ λέγεται ὅτι τροποποιεῖται τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 21 7βρ. 1837 Νόμου ὁμολογεῖται ὅτι ἰσχύουσι διατάξεις τινὲς αὐτοῦ· νομίζω λοιπὸν ὅτι ἡ διαφωνία αὕτη ἐξαλείφεται, ὅταν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου τὸ μετατρίψωμεν εἰς ἐδάφιον καὶ ἀντὶ τῆς τελευταίας λέξεως Νόμου προσθέσωμεν τὰς λέξεις « δευτέρου ἄρθρου. »

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο παμψηφεὶ τὴν ἀνωτέρω γραφικὴν διόρθωσιν.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ἐπὶ τῆς οὐσίας ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Ψύλλας εἶπε.

Μολονότι ῥρονῶ ὅτι ἡ ληστεία δὲν ἐξαλείφεται διὰ τοιαύτης νομοθεσίας, διότι αὕτη δὲν κάμνει περισσότερον ἀφ' ὅσον ἐκαμε καὶ κάμνει ἡ σπάθη, μ' ὅλα ταῦτα ἐπειδὴ ἡ κοινὴ γνώμη θέλει νὰ ἱκανοποιηθῇ διά τινος προσθήκης εἰς τὸν Νόμον σκληροτάτης ἔδωκα τὴν ψῆφόν μου. ἂν καὶ πρεσβεύω ὅτι μόνος ὁ καλὸς ὀργανισμὸς τῶν κοινοτήτων ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ ἐκλείψῃ ἡ ληστεία· ἠρώτησα εἰς τὴν ἰδιαιτέραν διάσκεψιν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐρωτῶ καὶ ἤδη διατί ὁ Νόμος τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1837 εἶπεν ὅτι εἰς πᾶσαν σύνοδον κακουργιοδικείων θέλουν δικάζεσθαι αἱ δίκαι, αἵτινες ἦσαν ὥριμοι κατὰ τὴν ἔναρξιν αὐτῶν, καὶ διατὶ προσέθηκε ῥητῶς ὅτι ὅταν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Συνόδου καταστασθῶσιν ὥριμοι καὶ ἄλλαι δίκαι δὲν δύνανται νὰ ἐκδικασθῶσιν, εἰμὴ ἐὰν τὸ ζητήσῃ ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ συναινέσῃ εἰς τοῦτο ὁ πρόεδρος τῶν Συνέδρων καὶ ὁ κατηγορούμενος· ἠρώτησα καὶ ἀπεκρίθην ἐγὼ αὐτὸς ὅτι ὁ Νόμος βεβαίως διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιβαρύνῃ περισσότερον τοὺς ἐνόρκους, οἵτινες ἀνέλαβον ὄνειδος καὶ χάριν φιλανθρωπίας μακρὰν τῶν ἐργασιῶν των αὐτὸ τὸ βάρος·

πρῶτος ἦτο αὐτὸς ὁ λόγος, ἀλλ' εἶπετο νὰ ἐρωτηθῇ καὶ ὁ πρόεδρος τῶν Συνέδρων διότι ἴσως αὐτὸς ἐγνώριζε τὰς διαθέσεις τῶν ἐνόρκων· ἦτο προσέτι ἀναγκαῖον νὰ ἐρωτηθῇ καὶ ὁ Εἰσαγγελεύς, διότι οὗτος ἔπρεπε νὰ εἰσαγάγῃ τὰς δίκας· ἀλλ' ὅταν ἐρωτᾶται καὶ ὁ κατηγορούμενος τότε ἐννοεῖται ὅτι ὁ Νόμος ἤθελε νὰ παραβάλῃ μὲ περισσοτέρας ἐγγυήσεις τὴν τύχην τοῦ κατηγουμένου· ἠρώτησα περὶ τούτου τὸν Κ. ὑπουργὸν καὶ ἤκουσα εἰς ἀπάντησιν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν αὐτὸς ὁ λόγος, ἀλλ' ἐγὼ πρεσβεύω ὅτι ὑπῆρχε καὶ καταθέτω τοῦτο ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· ἔπειτα ἐὰν ἡ ἐγγύησις αὕτη ἀφαιρεθῇ, ἡ ἀφαίρεσις αὐτὴ συντείνει εἰς τὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας· ἂς παραδεχθῶ δὲ κἀγὼ τοῦτο παρασυρόμενος ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην χάριν τῆς ἐξαλείψεως τῆς ληστείας· ἀλλ' ὡς πρὸς τὰς συναφεῖς πράξεις βιάζομαι νὰ εἰπω ὅτι ὡς πρὸς ταύτας ἴσως ἦτο ἀναγκαία ἡ κατὰ τὸν πρῶτον λόγον ἐγγύησις. Ἐνταῦθα ἐξηγήσαντος τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὅτι συναφεῖς πράξεις λέγονται αἱ λοιπαὶ ἐγκληματικαὶ πράξεις τοῦ ἐπὶ ληστείᾳ κατηγορουμένου ἤτοι τοῦ αὐτοῦ προσώπου ὅπερ πρόκειται νὰ δικασθῇ διὰ τὰς ληστρικὰς αὐτοῦ πράξεις ὡς καὶ διὰ τὰς ἐπιλοίπους, ὁ ἀγορεύων προσέθηκεν ὅτι τὸ τοιοῦτον πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ σαφέστερον, ῥονῶ δὲ διαρκούντως ἐλάλησα καὶ ἐξήγησα ὅ,τι ἐσκέφθην ὅτι δηλαδὴ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐξηγημένη ἡ λέξις συναφής· μένει δὲ εἰς ὑμᾶς νὰ ἐκτιμήσητε τοὺς λόγους μου τούτους.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ προκείμενον ἄρθρον ἀ. ὡς μοναδικὸν, καὶ ὅπως ἀνωτέρω ἐτροποποιήθη, τουτέστι διὰ τῆς μεταβολῆς τοῦ ἄρθρου δ'. εἰς ἐδάφιον τελευταῖον τοῦ πρώτου καὶ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων « δευτέρου ἄρθρου » ἀντὶ τῆς ἐξαλειφομένης τελευταίας λέξεως « Νόμου »

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24, ἀρνηθέντος ψῆφον ἑνός, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκδικάσεως τῶν ληστειῶν καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συναφῶν πράξεων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	. N	Ἰωάννης Θ. Κυλοκοτρώνης	. N
Ἀναγ. Δελιγιάννη. . . .		Σπυρίδ. Καλλιγερόπουλος	. N
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .		Ἀναστάσιος Δόντος . . .	.

Τάτσης Μαγγίνας	. . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος	. . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . .
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . . .	Μ. Α. Καΐρης	. . . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	. . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	. N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	. . . . N	Δημήτριος Πλαπούτας	. . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . N	Ἰωάννης Στάϊκος	. . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . .
Νικόλ. Χρυσιγέλος	. . . N	Δημήτριος Χατζίσκος	. . N
Γεώργιος Ψύλλας	. . δὲν ἔχει	Δημήτριος Χριστίδης	. . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαρκλάμπης	. . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	. . . N	Παναγ. Λιδωρίκης	. . . N
Γεώργιος Δαρειώτης	. . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N	Κωνς. Προβιλέγιος	. . . N
Δημήτριος Βούλγαρης	. . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . .
Γκίκας Καρακατζάνης	. . .	Σπῦρος Μῖλιος	. . . . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . .	Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . . .
Ἀδὰμ Δούκας	. . . . .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	.

Ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο τροποποιημένον ὡς ἑξῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ ἄρθρον δεύτερον τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1837 περὶ παρατάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικείων Νόμου τροπολογεῖται ὡς ἑφεξῆς.

Τὰ δικαστήρια τῶν κακουργιοδικείων δικάζουσι προσέτι, ἐκτὸς τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνάρξεώς των ἑτοίμων δικῶν, καὶ τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ὡρίμως γενομένας ἐπὶ λῃστείᾳ ἢ συνεργείᾳ λῃστείας ἢ καὶ ἄλλας μετ' αὐτῶν συναφεῖς πράξεις δίκας, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῆς παραπομπῆς βουλεύματι ἐνδιαλαμβανομένας· δὲν ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο οὔτε αἴτησις τοῦ παρὰ κακουργιοδίκαις εἰσαγγελέως, οὔτε συναίνεσις τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων καὶ τοῦ κατηγορουμένου.

Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ εἰρημένου δευτέρου ἄρθρου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀκολούθως ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀντὶ τῶν Κ. ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τὸ περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐπισυνημμένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν της.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μας, ἣς ἐσωκλείοντες ἀντίγραφον, περιττὴν κρίνομεν τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1856.

Οἱ Ὑπουργοὶ

ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν — Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν — Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάσσομεν

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1837 Β. Δια-

τάγματος περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ, παρατείνεται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἐπὶ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Περιττῆς δὲ θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως, ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις τὴν ἐλευσομένην δευτέραν 24 τρ. μηνὸς μετ' ἐκείνης τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Κατόπιν ὁ αὐτὸς Κ. ὑπουργὸς ἀντὶ τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω Κ. ὑπουργῶν ἀνέγνω ἕτερον νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως ἔχοντα ὡς ἀκολούθως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς παρουσιάσωμεν τὸ περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν ὑδραγωγείων νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐσωκλειομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν της.

Οἱ λόγοι, οἵτινες προὐκάλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μας, ἧς ἐπισυνάπτοντες ἀντίγραφον, κρίνομεν περιττὴν τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν.

Οἱ ὑπουργοὶ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῇ, ὡς ἔχει, εἰς τὴ Γερουσίαν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ. Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου δάνειον πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν κάθαρσιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν ὑδραγωγείων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 2. Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ποσὸν δανείου θέλει ἀποδοθῇ ἄνευ τόκου εἰς τὸ δημόσιον διὰ δέκα ἐτησίων ἴσων δόσεων πληρωμένης ἑκάστης εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον τὸ δημόσιον θέλει κρατεῖ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν ποσὸν ἐκ τῶν εἰσπραττομένων φόρων ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων. Ἐφ' ὅσον δὲ τοῦτο δὲν ἤθελεν ἐξαρκεῖ, τὸ ὑπόλοιπον θέλει λαμβάνεσθαι ἐκ τοῦ ἐνοικίου τῶν ὑδάτων.

Ἄρθρον 3. Διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀνωτέρω δανείου χορηγεῖται πίστωσις πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον « Δάνεια ».

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὅ,τι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω.

Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Δ. Χατζίσκος.

Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Α Σ Ι Σ

Τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 26 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος Γραμματέως Κυρίου Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Σ. Χαραλάμπην κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρετήρησε κατόπιν τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἐν ᾧ

ἀπὸ δεκαπέντε περίπου ἡμερῶν ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ ε. ε. ἐστάλη εἰς τὸ Β. Τυπογραφεῖον, εἰσέτι δὲν ἐξετυπώθη· ἡ βραδύτης αὕτη διὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐκθέσεως συντόμου καὶ ὀλίγων ὡρῶν ἐργασίαν ἀπαιτούσης εἶναι ἀνεπτάλκπτος. Τὴν περίπτωσιν ταύτην ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ, ὡς δὲν πρέπει νὰ ἀποσιωπήσῃ καὶ ἄλλην ὁμοίαν τὴν περὶ ἐκτυπώσεως τῶν πινάκων τῶν ἐκ προκαταβολῆς ὀφειλετῶν πρὸς τὸ Δημόσιον, διὰ τὴν ὁποίαν τέσσαρες ὅλοι μῆνες ἐχρειάσθησαν εἰς τὸ Β. Τυπογραφεῖον διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνῃ ἡ βραδύτης αὕτη τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Ι. Σταΐκου ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτοκόλλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος · N	Νικόλ. Χρυσόγελος · · · N
Ἀναγν. Δελιγιάννης · · · ·	Γεώργιος Ψύλλας · · · ·
Γεώργ. Κουντουριώτης · · ·	Ἰωάννης Θεοτόκης · · · · N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης · N	Ἰωάννης Χ. Πέτρου · · · N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος ·	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης · · · N
Ἀναστάσιος Λόντος · · · ·	Γεώργιος Δαρειώτης · · · N
Τάτζης Μαγγίνας · · · · N	Γ. Παπαηλιόπουλος · · · N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης · · N	Δημήτριος Βούλγαρης · · · N
Χαράλ. Παπαπολίτης · · N	Γκίκας Καρικατζάνης · · N
Ἰάκωβος Παξιμάδης · · ·	Νικόλαος Ἰω. Μίξης · · ·
Νικόλ. Πρασσακάκης · · ·	Ἀδὰμ Λούκας · · · · ·
Σπυρ. Τρικούπης · · · · ·	Δήμος Κανελλόπουλος · · ·
Ρικάρδος Τζιώρτ · · · · ·	Κωνσταντῖνος Καλάρης · · ·
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης · · N	Τσανετάκης Γρηγοράκης · · N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος · N	Μ. Α. Καΐρης · · · · · N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου · · ·	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς · · · N

Ἀντών. Μαυρομιχάλης · · N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης · N
Δημήτρ. Πλαπούτας · · · N	Παναγιώτης Λιδωρίκης · · N
Ἰωάννης Στάϊκος · · · · N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης · · · N
Ἀναστάσιος Μακρομιχάλης ·	Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος · N
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος · ·	Ἰωάννης Οἰκονόμου · · ·
Δημήτριος Χατσίσκος · · N	Σπῦρος Μῖλιος · · · · · N
Δημήτριος Χρηστίδης · · · N	Ῥήγας Παλαμίδης · · · ·
Νικόλαος Μαυρομμάτης · · N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης ·

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3, τίς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ἐν ᾧ διὰ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου κανονίζεται ὅτι τὰς ἀποδοχὰς τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν ἀποτελοῦσι τὰ δύο τριτημόρια τοῦ καθαροῦ τῆς ἐνεργείας μισθοῦ καὶ τὸ ἐνοίκιον, διὰ τοῦ 3 ἄρθρου ὑπάρχει περιορισμός, διότι ἐπιρυλάττεται διὰ Β. Διατάγματος νὰ ὁρίσῃ τοὺς τόπους καὶ τὸ κατὰ τοὺς τόπους ποσὸν τοῦ ἐνοικίου. Δίκαιον εἶναι, ὅπως διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ξηρᾶς ὡρίσθη ἓν ἐνοίκιον, οὕτω νὰ ὁρισθῇ ἓν καὶ διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Ναυτικοῦ. Οἱ νόμοι πρέπει νὰ ἔχωσιν ἑνότητα· ὁ περιορισμὸς οὗτος εἰ μὲν θεωρεῖται καλός, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ Νόμου καὶ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ξηρᾶς, ἄλλως εἶναι ἄδικος, διότι δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν ὁποίαν ἡ νομοθεσία μας παρεδέχθη ἀρχὴν ὡς πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ξηρᾶς.

Ἐπέτυχεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἐν μέρει συμφωνεῖ πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὡς πρὸς τῶν κανονισμῶν τοῦ ἐνοικίου ἔπρεπε α) νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τῶν προϋπολογισμῶν, ὅστις ἤθελεν ἐξογκωθῇ ὑπὲρ πολὺ ἐὰν ὡρίζετο τὸ αὐτὸ ποσὸν τοῦ ἐνοικίου δι' ὅλους τοὺς τόπους, καὶ β) νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν πληρώνουσι τὸ αὐτὸ ποσὸν τοῦ ἐνοικίου εἰς ὅλους τοὺς τόπους, ἀλλ' ὅτι τὸ ἐνοίκιον διαφέρει κατὰ τὰς διαφόρους πόλεις.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν οὔτε δίκαιον νὰ ὁρισθῇ δι' ὅλους τοὺς τόπους τὸ αὐτὸ ποσὸν τοῦ ἐνοικίου, ἀλλ' ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ κανονίζεται διὰ Β. Διατάγματος, καὶ εὐχῆς ἔργον ἦτο, ἂν τοιουτότροπως κανονισμὸς τοῦ ἐνοικίου ἐγίνετο καὶ διὰ τὸ χορηγούμενον ἐνοίκιον εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ξηρᾶς· ἄλλως τε ὅταν ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ ζητῇ ὀλιγώτερα διὰ τὰ ἐνοίκια τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ

Ναυτικοῦ, φρονεῖ ὅτι δὲν εἶναι τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων νὰ προτείνωσι πλειότερα, καὶ νὰ ὑποστηρίζωσιν ὅτι πρέπει νὰ χορηγηθῇ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Ναυτικοῦ ὁ ἀνώτατος ὅρος τοῦ ἐνοικίου δι' ὅλους τοὺς τόπους ὅπου ὑπηρετοῦσιν ἢ διαμένουσιν ὡς διαθέσιμοι.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἡ Γερουσία παρελέξατο καὶ τὸ 3 ἄρθρον δι' χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 4, 5, 6, 7 καὶ 8 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηροφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐνένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 28 (παμψηφεί), κατα τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηροφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	1	Γεώργιος Δαρειώτης	11
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γ. Παπαηλιόπουλος	12
Γεώργ. Κουντουριώτης		Δημήτριος Βούλγαρις	13
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	2	Γαΐκας Καρακατζάνης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀδὰμ Δούκας	
Τάτζης Μαγγίνας	3	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	4	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Χαράλ. Παπαπολίτης	5	Ἰωαννέτακης Γρηγοράκης	14
Ἰακωβὸς Παξιμάδης		Μ. Α. Καΐρης	15
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	16
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	17
Ῥικάρδος Τζιωρτζ		Δημήτρ. Πλαπούτας	18
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	6	Ἰωάννης Σταΐκος	19
Βασιλ. Χριστακόπουλος	7	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Νικόλ. Χρυσόγελος	N	Δημήτριος Κατσίκος	20
Γεώργιος Ψύλλας		Δημήτριος Χρηστίδης	21
Ἰωάννης Θεοτόκης	8	Νικόλαος Μαυρομμάτης	22
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	9	Ἀναστάσιος Σ. Χαραλάμπης	23
Ἀθανάσιος Ἀϊδωρίκης	10	Παναγ. Ἀϊδωρίκης	24

Γεώργ. Δυοβουνιώτης	25	Σπύρ. Μίλιος	27
Κωνστ. Προβιλέγιος	26	Ῥήγας Παλαμήδης	28
Ἰωάν. Οἰκονόμου		Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	

Ἅπαν τὸ Νομοσχέδιον ἔχει, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1858.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως δανείου 50, 000 δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν, θέτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου, μηδενὸς τὸν λόγον λαβόντος, ἐγένετο ψηροφορία ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γεωργίου Δαρειώτη καὶ Ν. Μαυρομμάτη, συνήχθη δὲ ὅτι παρελέξατο τὴν ἀρχὴν διὰ ψήφων 26 ἀπέναντι μιᾶς, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηροφορίας.

Πρωτόκολλον ψηροφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Γεώργιος Δαρειώτης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γ. Παπαηλιόπουλος	N
Γεώργ. Κουντουριώτης		Δημήτριος Βούλγαρις	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	O	Γαΐκας Καρακατζάνης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀδὰμ Δούκας	
Τάτζης Μαγγίνας	N	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Χαρ. Παπαπολίτης	N	Ἰωαννέτακης Γρηγοράκης	
Ἰακωβὸς Παξιμάδης		Μ. Α. Καΐρης	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀντων. Γ. Κριεζῆς	N
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ῥικάρδος Τζιωρτζ		Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Ἰωάννης Σταΐκος	N
Βασιλ. Χριστακόπουλος	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Δημήτριος Κατσίκος	N
Γεώργιος Ψύλλας		Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Ἰωάν. Χ. Πέτρου	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Ἀθανάσιος Ἀϊδωρίκης	N	Παναγ. Ἀϊδωρίκης	N

Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . . N
Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Ἰωάν. Οἰκονόμου	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης .

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2 καὶ 3 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 26 ἀπέναντι μιᾶς, κατὰ τὸ ὑδὲ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Γκίκας Καρακατζάνης . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . .
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδάμ Λούκας . . . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . O	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Δημήτρ. Πλακούτας . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Βασίλ. Χριστακόπουλος . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Γεώργιος Ψύλλας	Παναγ. Διδωρίκης . . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	Γεώρ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Ἀθανάσιος Διδωρίκης . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Γεώργιος Δαρειώτης . . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης .

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1856.

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Ἀπὸ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου τῆς συνοδευούσης τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐπείσθη ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ συνοικισμοῦ εἶναι ἱερὸς τῷ ὄντι, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀπ' ἀρχῆς ἐσκέφθη, πράττει δὲ κάλλιστα νὰ σκέπτεται καὶ ὕδη πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν λαῶν εἰς τὰς καταλληλοτέρας τοποθεσίας, διότι εἰς τοὺς παρελθόντας χρόνους οἱ λαοὶ ἕνεκα τῶν ἐνεργουμένων ἐπιδρομῶν, ἁρπαγῶν καὶ καταβλίψεων ἠναγκάσθησαν νὰ συνοικισθῶσιν εἰς μέρη ἀπρόσιτα, δύσβατα, καὶ πάντῃ ἀκατάλληλα διὰ συγκοινωνίαν καὶ συναλλαγάς· ἀλλ' ἡ πεῖρα ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ ἱερὸς οὗτος σκοπὸς τῶν συνοικισμῶν ἀπέτυχε, διότι ἡ Κυβέρνησις ἔθεσε περιορισμούς τινας εἰς τοὺς συνοικισμούς, διότι ἔθεσε προθεσμίας· δὲν πρέπει νὰ βιάζωμεν τοὺς κατοίκους νὰ κάμωσι συνοικισμὸν ἐντὸς τόσου καιροῦ, διότι οἱ συνοικισμοὶ δὲν καταρτίζονται ὅταν θέλῃ ἡ Κυβέρνησις μόνη, ἡ Κυβέρνησις ὡρμήθη εἰς τὸ νὰ θέσῃ προθεσμίας, ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ ὅτι ταχύτατα καταρτιζομένους τοὺς συνοικισμούς· καὶ ὅμως ἡ ἐπιθυμία αὕτη τῆς καταρτίσεως τῶν συνοικισμῶν διὰ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν προθεσμιῶν δὲν ἐξεπληρώθη, δέκα ἔτη παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ πρώτου Νόμου περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ, καὶ ὅμως εἰσέτι δὲν κατηρτίσθη, καὶ ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ παράτασις τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ συνοικισμοῦ Νόμου τοῦ **1837** διὰ τρία ἀκόμη ἔτη, τὸ κατ' αὐτὸν φρονεῖ ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τίθενται προθεσμίαι· ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ τηρήσῃ τὰ ἀναγκαῖα γήπεδα διὰ κοινωφελῆ ἱδρύματα, ὅλον δὲ τὸ λοιπὸν μέρος νὰ ἀφήσῃ διὰ τὸν συνοικισμὸν ἄνευ προθεσμιῶν. Τὴν παρατήρησιν ταύτην ὑποβάλλει εἰς τὴν σκέψιν τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν διὰ τὰ μέλλοντα περὶ συνοικισμῶν νομοσχέδια.

Δευτέραν ἀπευθύνει παρατήρησιν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἐὰν ἐπιθυμῇ εἰλικρινῶς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ συνοισμοῦ τούτου, πρέπει πρὸ πάντων νὰ συστήσῃ ἐκεῖ Ἐπαρχεῖον· ἡ διατήρησις τοιαύτης Διοικητικῆς ἀρχῆς, ὁποία ὑπῆρχε μέχρι πρὸ ὀλίγου, εἶναι ἀναγκαιοτάτη, δὲν ἐμβαίνει εἰς ἐξέτασιν τίνος κόμματος ἐσύμφερεν ἢ δὲν ἐσύμφερεν ἡ διατήρησις τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἐπαναλαμβάνει μόνον ὅτι ἡ σύστασις ἐκεῖ Ἐπαρχείου εἶνε ἀναγκαιοτάτη· ἡ Μεγαλούπολις εἶναι ἡ κλεὶς τῆς Πελοποννήσ-

σου, ἡ παρουσία διὰ τοῦτο ἑνὸς Ἐπάρχου θέλει συντελέσει μεγάλως καὶ θέλει ἀφαιρέσει πολλὰ προσκόμματα δυνάμενα νὰ ἐγερθῶσιν ἀπὸ προσωπικὰς ἀφορμὰς, καὶ θέλει δυνηθῆ νὰ συμβιβάσῃ πολλὰ συμφέροντα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καταρθωθῆ ὁ συνοικισμός· ἡ οἰκονομία, τὴν ὁποίαν ἠθέλησεν ἡ Κυβέρνησις νὰ προσποριασθῆ ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ Ἐπαρχείου Μεγαλοπόλεως, εἶναι μηδαμινὴ, ἀπέναντι τῶν ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας ἐγγυᾶται ἡ διατήρησις μιᾶς Διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ κἂν ὑπ' ὄψιν πρέπει νὰ ληφθῆ δι' ἓξ χιλιάδων δραχμῶν οἰκονομίαν, τὴν ὁποίαν ἡ κατάργησις τοῦ Ἐπαρχείου φέρει, πιθανὸν νὰ στερηθῆ τὸ Δημόσιον 100 χιλιάδας δραχμῶν ἐκ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, ἐκ τῆς τῶν ἄλλων ἠθικῶν ζημιῶν· ἡ παρουσία τοῦ Ἐπάρχου κατὰ τὴν διάθεσιν τῶν προσόδων εἶναι ἡ μεγαλειτέρα ἐγγύησις διά τε τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν, ἀλλ' ἤδη αἱ πρόσοδοι τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης μένουσαι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, μετὰ τοῦ ὁποίου συμπράττει εἰς Εἰρηνοδίκης ὁ Δήμαρχος, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διεξαχθῶσι τοσοῦτον καταλλήλως, ἡ σύστασις ἐν ἑνὶ λόγῳ Ἐπαρχείου πολυειδῶς ἔχει τὰς ὠφελείας καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῆς οἰκονομικῆς περιουσίας, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἠθικὴν τοῦ τοπου ἀνάπτυξιν. Τὴν παρατήρησιν ταύτην ὑποβάλλων εἰς τὴν σκέψιν τοῦ ὑπουργείου ἐλπίζει ὅτι τοῦτο θέλει λαβεῖ πρόνοιαν περὶ τῆς διατηρήσεως ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ ἐπαρχείου.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Θεοτόκη καὶ Κ. Προβελεγγίου, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Σιδήρῳ συνοικισμοῦ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N
Ἀναγν. Δελιγιαννης	Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Νικόλ. Πρασσακάκης . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . .	Σπυρ. Τρικούπης . . . . .
Ἀναστάσιος Λόντος	Ριχάρδος Τζιώρτζ . . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N

Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀντών. Μανρομιχάλης . . N
Νικολ. Χρυσόγελος	Δημήτρ. Πλακοντας . . . N
Γεώργιος. Ψύλλας	Ἰωάννης Σταΐτος . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Ἀλέξιος Φλαχόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . N	Δημήτριος Κατσίσκος . . . N
Γεώργιος Λορειώτης . . N	Δημήτριος Χρηστιδης . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Νικόλ. Μαυροματάκης . . . N
Δημήτριος Β ὐλγαρης . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαρλάμπης . . N
Γκίκας Καρακατζάνης . . .	Παναγ. Λιδωρικης . . . . N
Νικόλαος Ἰω. Μεξης . . .	Γεώρ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἀβδὰλ Δούκας	Κωνστ. Προβελέγγιος . . . N
Δήμος Κανελλόπουλος . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Σπύρος Μῆλιος . . . . N
Τσανετάκης Γρηγοράκης . .	Γρηγ. Παλαιμίδης . . . . N
Μ. Α. Καΐρης . . . . . N	Δημήτ. Δ. Κουντουριώτης .

Ἀναγνωσθὲν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Σιδήρῳ συνοικισμοῦ.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . . .
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Νικόλ. Χρυσόγελος . . . .
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης . . . N	Γεώργιος Ψύλλας . . . . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος .	Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος . . .	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . . N
Τάτζης Μαγγίνας . . . N	Ἀθανάσιος Λιδωρικης . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Γεώργιος Λορειώτης . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Δημήτριος Βούλγαρης . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Γκίκας Καρακατζάνης . . .
Σπυρ. Τρικούπης . . .	Νικόλαος Ἰω. Μεξης . . .
Ριχάρδος Τζιώρτζ	Ἀβδὰλ Δούκας . . . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δήμος Κανελλόπουλος . . .

Κωνσταντῖνος Καναρης . .	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Τσανετάκης Γρηγοράκης . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Μ. Α. Καΐρης . . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . . N	Παναγ. Ἀνδωρίκης . . . . N
Ἀντών. Μαυρομιχάλης . N	Γεώργ. Δουβουνιώτης . . . N
Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Ἰωάννης Σταΐκος . . . . N	Ἰω. Οἰκονόμου . . . . .
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .	Σπῦρος Μιλιος . . . . . N
Ἀλέξιος Πλαχόπουλος . . .	Ῥῆγας Παλαμιδῆς . . . . N
Δημήτριος Χατσίσκος . . . N	Δημ. Α. Κουντουριώτης . .

Ἵστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει, ὅπως ὑποβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1856.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἑξῆς νομοσχέδιον περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν Νόμων ἐν γένει, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Τὸ περὶ δημοσιεύσεως τῶν νόμων κλπ. νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν ἤδη παρα τῆς Βουλῆς ὑποβάλλω κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. πρὸς τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ ἐπιψηφισθῇ καὶ παρ' αὐτῆς.

Ὑποβάλλων δὲ συγχρόνως καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Μ. ΣΚΑΛΙΣΡΙΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίζῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἀστυκὸς ἑλληνικὸς Νόμος.

Περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων ἐν γένει.

Ἄρθρον 1. Οἱ νόμοι ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν, ἅμα δημοσιευθῶσι· θεωροῦνται δὲ δημοσιευμένοι ἐν μὲν τοῖς δήμοις τῶν πρωτευουσῶν τῶν νομῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ ἢ ἐν τῷ ἐπαρχείῳ τυχοκολλήσεως τοῦ περιέχοντος αὐτοὺς φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς δήμοις τοῦ Βασιλείου, μετὰ μίαν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ δημαρχείῳ τυχοκολλήσεως αὐτοῦ.

Περὶ τῶν εἰρημένων τυχοκολλήσεων συντάσσονται ἐκθέσεις, ὑπογραφόμεναι παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἢ τοῦ Ἐπάρχου ἢ τοῦ Δημάρχου· τεσσαρεσκαίδεκα δὲ ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ τῆς πρωτευούσης τυχοκολλήσεως τοῦ δημοσιεύοντος τὸν νόμον φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἔν τινι δήμῳ τοῦ Κράτους δὲν ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος· ἡ δὲ ἔκθεσις τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ τῆς πρωτευούσης τυχοκολλήσεως καταχωρεῖται ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 2. Ὁ νόμος ὁρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος μόνον καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν· διατηρεῖ δὲ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, ἐν ὅσῳ ἕτερος νόμος δὲν ἀπαντήσῃ αὐτὸν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς.

Ἄρθρον 3. Οἱ τὴν δημοσίαν τάξιν ἀφορῶντες νόμοι ὑποχρεοῦσι πάντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 4. Οἱ νόμοι, οἱ περὶ ἱκανότητος πρὸς κτῆσιν δικαιωμάτων ἢ πρὸς ἐπιχείρησιν νομικῶν πράξεων, διέπουσι τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Οἱ ἀλλοδαποὶ διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ τῆς ἱκανότητος ταύτης νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν· ἀλλ' ἐπὶ τῶν μεταξὺ ἀλλοδαπῶν καὶ Ἑλλήνων ἐν Ἑλλάδι συνισταμένων ἐνοχῶν, οἱ ἀλλοδαποί, οἱ ἔχοντες τὴν κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους πρὸς σύστασιν αὐτῶν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα, λογίζονται ἱκανοί, ἂν καὶ κατὰ τοὺς νόμους τῆς πατρίδος των ἧσσον θεωρεῖσθαι ἱκανοί.

Ὁ γάμος, αἱ μεταξὺ γονέων καὶ τέκνων σχέσεις, ἡ ἐπιτροπεία καὶ κηδεμονία ρυθμίζονται, καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβοντα Ἕλληνα, ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων· αἱ αὐταὶ δὲ σχέσεις τοῦ ἀλλοδαποῦ, ὑπὸ νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει.

Ἄρθρον 5. Ἡ νομὴ, ἡ κυριότης καὶ τὰ ἀπ' αὐτῆς ἀποσπώμενα ἀπόλυτα δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι κειμένων κινητῶν ἢ ἀκινήτων, ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων.

Ἡ ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ διέπεται ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ κληρονομούμενος, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ ἀκινήτων κειμένων ἐν Ἑλλάδι, τὰ ὁποῖα ὡς πρὸς τοῦτο διέπονται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 6. Αἱ ἐναγαὶ ῥυθμίζονται ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ, κατὰ τὴν ῥητὴν ἢ σιωπηλὴν θέλησιν τῶν ἐνεχομένων, πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσιν, ἐκτὸς ἂν ὥρισαν οὗτοι τὸν νόμον, εἰς ὃν θέλουσι νὰ ὑποβληθῶσιν.

Αἱ ἐξ ἀδικημάτων ὄμως ἐναγαὶ διέπονται πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 7. Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐπιχειρούμεναι νομικαὶ πράξεις ἔχουσι κατὰ τὸν τύπον αὐτῶν κῦρος ἐν Ἑλλάδι, καταρτιζόμεναι εἴτε κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον, εἴτε κατὰ τὰς ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῶν ἰσχυούσας διατυπώσεις.

Ἄρθρον 8. Κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὑπὸ ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἀλλοδαποὶ νόμοι, ἀντιβαίνοντες εἰς ἡμεδαποὺς νόμους τῆς δημοσίας τάξεως, ἢ ἀφορῶντες θεσμοθεσίας μὴ ἀναγνωριζομένας ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ προσώπων.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ ἀπολαύσεως, ἀποβολῆς καὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Περὶ ἀπολαύσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 9. Ἡ ἀπόλαυσις τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς τῶν πολιτικῶν, ἅτινα ἀποκτῶνται καὶ διατηροῦνται μόναν κατὰ τὸ δημόσιον δίκαιον.

Ἄρθρον 10. Πᾶς Ἕλλην ἀπολαύει ἁπάντων τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 11. Τὸ κυοφορούμενον λογίζεται γεννηθέν, ὡς πρὸς τὰ εἰς αὐτὸ ἐπαγόμενα ἀστικὰ δικαιώματα, ἂν τεχθῇ ζῶν· ἐν ἀμφιβολίᾳ δέ, ἂν ἐγεννήθη ζῶν ἢ νεκρόν, ὑποτίθεται τὸ πρῶτον.

Ἄρθρον 12. Τὰ κατὰ τῶν νόμων συνεστηκῶτα νομικὰ πρόσωπα ἀπολαύουσι τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων, καθόσον δὲν τροποποιοῦσι τὴν ἀπόλαυσιν αὐτῶν ἰδιαίτεροι νόμοι.

Ἄρθρον 13. Ὁ ἀλλοδαπὸς ἀπολαύει ἐπίσης ἐν Ἑλλάδι τῶν

ἀστικῶν δικαιωμάτων, ἐκτὸς ἂν νόμοι τοῦ Κράτους, μὴ τροποποιούμενοι διὰ συνθηκῶν, ἀποδίδωσιν ἀστικόν τι δικαίωμα εἰς μόνους τοὺς ἡμεδαποὺς.

Ἄρθρον 14. Ἕλλην εἶναι·

α.) Ὁ ἐξ Ἕλληνος πατρὸς γεννηθείς·

β.) Ὁ ἐξ Ἑλληνίδος καὶ ἐκ πατρὸς μὴ νομίμου·

γ.) Ὁ ἐξ ἀθίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐν Ἑλλάδι γεννηθείς·

δ.) Ὁ ἐξ ἀλλοδαποῦς μητρὸς καὶ ἐκ μὴ νομίμου πατρὸς Ἕλληνος γεννηθείς, ὃν νομίμως ἀναγνωρισθῇ ὑπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 15. Ὁ ἀλλοδαπός, ὁ κατὰ τὸν νόμον τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει, ἐνήλικος, γίνεται Ἕλλην διὰ πολιτογραφήσεως.

Πᾶς δὲ ὁ θέλων νὰ πολιτογραφηθῇ ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ τούτου θέλησίν του εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλει νὰ καταστήσῃ τὴν κατοικίαν του, καὶ μετὰ τὴν δήλωσιν νὰ κατοικήσῃ ἐν Ἑλλάδι, ἐὰν μὲν ἦναι ὁμογενὴς ἐπὶ δύο, ἐὰν δὲ ἦναι ἀλλογενὴς, ἐπὶ τρία ἔτη· μετὰ παρέλευσιν δὲ τῶν προθεσμιῶν τούτων, καὶ πιστοποιήσαντος τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, ὅτι δὲν ὑπέπεσεν εἰς κακούργημα ἢ πλημμέλημα ἐκ τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὸ 22 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὀφείλει νὰ δώσῃ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου τὸν ὅρκον τοῦ Ἕλληνος.

Ἄρθρον 16. Ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν πρὸς πολιτογράφησιν ἐγκαταστάντα ἀλλοδαπὸν πλήρη τὴν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πρὸς πολιτογράφησιν ἀπαιτουμένου χρόνου ἀπόλαυσιν τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἅπασαι αἱ νομικαὶ σχέσεις αὐτοῦ ῥυθμίζονται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους.

Ἄρθρον 17. Τὰ γεννηθέντα τέκνα πρὸ τῆς περὶ πολιτογραφήσεως δηλώσεως καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἤδη πολιτογραφηθέντος μένουσιν ἀλλοδαποί· ἂν δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πολιτογραφήσεως ἡ σύζυγος ἢ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἦσαν ἐνήλικοι, δύνανται ν' ἀποκτήσωσι τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, ἐὰν, ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητός των, δηλώσωσι τὴν περὶ τούτου θέλησίν των εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλουσι νὰ καταστήσωσι τὴν κατοικίαν των, κατοικήσωσιν ἐν Ἑλλάδι, καὶ δώσωσιν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου τὸν ὅρκον τοῦ Ἕλληνος.

Ἄρθρον 18. Τὰ ἐν τῇ διετίᾳ ἢ τριετίᾳ γεννώμενα τέκνα τῶν ἐν τῷ 15 ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθίστανται Ἕλληνες διὰ τῆς πολιτογραφήσεως τοῦ πατρός.

Ἄρθρον 19. Ὁ ἐξ Ἑλληνίδος καὶ μὴ νομίμου πατρὸς ἀλλο-

δαποῦ γεννηθείς, ἀναγνωρισθεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ὁ ἐν Ἑλλάδι ἐξ ἀλλοδαποῦ γεννηθείς, δύνανται ν' ἀποκτήσωσι τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ 17 ἄρθρου.

Ἄρθρον 20. Ὁ ἐκ γονέων ἀποβαλόντων τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα γεννηθεὶς δύναται πάντοτε ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ Ἕλληνος, ἐκπληρῶν τὰς διατάξεις τοῦ 17 ἄρθρου.

Ἄρθρον 21. Ἀλλοδαπὴ μεθ' Ἕλληνος συζευχθεῖσα γίνεται Ἑλληνίς.

Ἄρθρον 22. Ἀλλοδαπὸς προσενεγκὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα μεγάλας ἐκβιομηχανίσεις, εἰσαγαγὼν ἀξιόλογον ἐφεύρεσιν ἢ βιομηχανίαν, καθιδρύσας καταστήματα κοινωφελῆ, ἢ ἐπ' ἐξόχῳ διανοητικῇ ἱκανότητι διακρινόμενος, δύναται, ἅμα κατοικήσας ἐν Ἑλλάδι, νὰ πολιτογραφηθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ ἀποβολῆς καὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 23. Ἀποβάλλει τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα·

α.) Ὁ ἐν ἀλλοδαπῇ πολιτογραφηθείς·

β'.) Ὁ ἄνευ βασιλικῆς ἀδείας ἀναδεχθεὶς δημοσίαν ὑπηρεσίαν παρὰ ξένῃ Κυβερνήσει.

Ἄρθρον 24. Ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα τοῦ ἀποβαλόντος τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα διαμένουσιν Ἕλληνες.

Ἄρθρον 25. Ἡ μετ' ἀλλοδαποῦ συζευχθεῖσα Ἑλληνὶς ἀποβάλλει τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα· ἂν δὲ ὁ σύζυγός της πολιτογραφηθῇ Ἕλλην, ἡ αὐτὴ χηρεύσῃ ἢ διαζευχθῇ, δύναται νὰ ἀνακτήσῃ τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, ἀφ' οὗ, εἴτε διαμένουσα ἐν Ἑλλάδι, εἴτε ἐπανελθοῦσα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, δηλώσῃ εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλει νὰ κατοικήσῃ, τὴν περὶ ἀνακτήσεως τῆς ἰδιότητος ταύτης θέλησίν της.

Ἄρθρον 26. Ὁ διὰ Βασιλικῆς ἀδείας εἰς ξένον κράτος πολιτογραφηθεὶς ἀνακτᾶται τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, ἂν ἅμα ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα δηλώσῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχὴν τὴν περὶ ἀνακτήσεως τῆς ἰδιότητος ταύτης θέλησίν του, καὶ κατοικήσῃ ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 27. Ὁ ἀποβαλὼν τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα δύναται πάντοτε νὰ τὴν ἀνακτήσῃ, ἂν, ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα, δηλώσῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχὴν τὴν περὶ τούτου θέλησίν του, κατοικήσῃ ἐν αὐτῇ ἐπὶ ἓξ μῆνας, καὶ δώσῃ ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου τὸν ὅρκον τοῦ Ἕλληνος.

Ἄρθρον 28. Ὁ ἄνευ Βασιλικῆς ἀδείας ἀναδεχθεὶς ξένην στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν δύναται νὰ ἀνακτήσῃ τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, ἂν ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκπληρώσῃ, κατὰ προηγουμένην Βασιλικὴν ἄδειαν, τὰς εἰς τὸν θέλοντα νὰ πολιτογραφηθῇ ἀλλοδαπὸν ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρον 29. Ἡ στέρησις τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων, ὡς ἀποτέλεσμα ποινικῆς καταδίκης, ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ποινικῆς νομοθεσίας.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 30. Ληξίαρχοι εἰσί· 1) ὁ Δήμαρχος καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου, ἐξαιρουμένων τῶν ἐγόντων εἰδικὸν πάρεδρον χωρίων· 2) ὁ εἰδικὸς πάρεδρος εἰς τὰ χωρία ἔνθα ὑπάρχει τοιοῦτος.

Ἂν τις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ δὲν γινώσκῃ γράμματα, διορίζεται ἄλλος ληξίαρχος διὰ Β. διατάγματος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ.

Εἰς δήμους, ἢ χωρία, μεγάλης ἐκτάσεως, δύναται νὰ διορισθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἕτερος ληξίαρχος, προσδιοριζομένης τῆς περιφερείας αὐτοῦ.

Ἄρθρον 31. Ἐλλείποντος, ἐξαιρουμένου ἢ κωλυομένου τοῦ Δημάρχου, ἐκπληροῖ τὰ ληξιαρχικὰ χρέη ὁ νόμιμος αὐτοῦ, καθὸ Δημάρχου, ἀναπληρωτής.

Διὰ τὴν περίπτωσιν ἐλλείψεως, ἐξαιρέσεως ἢ κωλύματος τῶν λοιπῶν ληξιάρχων, ἡ Κυβέρνησις διορίζει ἀναπληρωτικοὺς ληξιάρχους.

Ἐὰν ἐντὸς ληξιαρχικῆς τινος περιφερείας δὲν ὑπάρχῃ ληξίαρχος, οὔτε ὁ ἀναπληρώσων αὐτόν, τὰ μέρη προσέρχονται εἰς τινα τῶν πλησιεστέρων ληξιάρχων, ὅστις θέλει ἐνεργεῖ τὴν ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, ποιούμενος ἐν αὐτῇ μνείαν τῆς αἰτίας, δι' ἣν κατ' ἐξαίρεσιν τὴν ἐκτελεῖ αὐτός.

Ἄρθρον 32. Ἡ ἁρμοδιότης ἑκάστου ληξιάρχου περιορίζεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς περιφερείας του, ἐξαιρουμένης τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ 31 ἄρθρου περιπτώσεως.

Ἄρθρον 33. Ὁ ληξίαρχος δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, ἀφορῶσαν ἑαυτόν, τὴν σύζυγον, τοὺς ἀνιόντας καὶ κατιόντας, καὶ τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς ἢ ἀγχιστεῖς αὐτοῦ μέχρι τοῦ δευτέρου βαθμοῦ.

Ἄρθρον **34.** Οἱ ληξίαρχοι ὑπάγονται, ὡς τοιοῦτοι, εἰς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, ὑποκείμενοι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ληξιαρχικῶν αὐτῶν καθηκόντων, εἰς τὰς περὶ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων πειθαρχικὰς διατάξεις.

Ἄρθρον **35.** Ὁ ληξίαρχος κρατεῖ βιβλία, ἐν οἷς καταγράφει τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ του γεννήσεις, γάμους, ἀποβιώσεις, μεταβολὰς ἢ προσθήκας ὀνομάτων, ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, υἱοθεσίας καὶ διαζύγια.

Ἄρθρον **36.** Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις ἐγγράφονται, ἀναλόγως τῆς πληθύος τῶν κατοίκων, ἢ εἰς ἓν βιβλίον διηρημένον εἰς τρία μέρη, ἢ εἰς τρία βιβλία· καὶ εἰς μὲν τὸ ἓν μέρος ἢ βιβλίον καταχωρίζονται αἱ γεννήσεις, μεταβολαὶ ἢ προσθῆκαι ὀνομάτων, ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων καὶ υἱοθεσίαι, εἰς τὸ ἄλλο οἱ γάμοι καὶ τὰ διαζύγια, καὶ εἰς ἄλλο, τὸ τρίτον, αἱ ἀποβιώσεις. Τὰ βιβλία ταῦτα θέλουσι κρατεῖσθαι διπλᾶ.

Ἄρθρον **37.** Τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἀπαιτεῖται, πρὶν ἔτι γίνῃ χρῆσις αὐτῶν, νὰ ἦναι δεδεμένα, κατὰ σελίδα ἠριθμημένα, καὶ καθ' ἕκαστον φύλλον μονογραφημένα παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ἢ τοῦ παρὰ τούτου ἐπιτετραμμένου δικαστοῦ, καὶ νὰ φέρωσιν ἐπὶ τοῦ τελευταίου φύλλου τὴν περὶ τούτου μαρτυρίαν, συναναφερομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σελίδων, καὶ παρατιθεμένου τοῦ ἔτους, τοῦ μηνός, τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν δικαστοῦ.

Ἄρθρον **38.** Κατ' ἔτος οἱ παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελεῖς ὀφείλουσι νὰ διευθύνωσι πρὸς τοὺς ληξιάρχους τῆς περιφερείας των τὰ ἀναγκαῖα πρὸς καταχώρισιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων βιβλία, ἠριθμημένα καὶ μονογραφημένα ὡς ἀνωτέρω.

Ἂν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους τὰ βιβλία γραφῶσιν ὁλόκληρα, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν ἄλλα συμπληρωτικά, συμμορφούμενος μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **48** τοῦ παρόντος νόμου διατεταγμένα.

Ἄρθρον **39.** Ὁσάκις ἕνεκα προσβολῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἢ νοθεύσει διατάσσεται παρὰ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ἡ προσαγωγὴ ληξιαρχικοῦ βιβλίου, ὄντος ἐν χρήσει, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει νὰ ζητήσῃ ἐντὸς **15** ἡμερῶν ἄλλο συμπληρωτικόν, καὶ ἀφοῦ τὸ λάβῃ, νὰ περατώσῃ τὸ ζητούμενον, ποιούμενος μνείαν τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἔγινεν ἡ περάτωσις πρὶν τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, καὶ νὰ πέμψῃ αὐτό.

Ἄρθρον **40.** Πᾶσα ληξιαρχικὴ πρᾶξις πρέπει νὰ φέρῃ αὔξοντα

ἀριθμόν· εἰς δὲ τὸ περιθώριον πρέπει νὰ γράφηται τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον ἐκείνου, ἢ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἀφορᾷ.

Ἄρθρον **41.** Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις πρέπει νὰ γράφωνται εἰς τὰ βιβλία κατὰ συνέχειαν καὶ χωρὶς νὰ ἀφίνηται κενὸς τόπος· περὶ τῶν διαγραφῶν γίνεται μνεία εἰς τὸ περιθώριον ἢ κάτωθι τῆς πράξεως· ἡ δὲ μνεία αὕτη, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ εἰς τὸ περιθώριον ἢ κάτωθι τῆς πράξεως παραπομπαὶ ὑπογράφονται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ πρᾶξις αὕτη· αἱ συγκοπαὶ ἀπαγορεύονται, οἱ δὲ ἀριθμοὶ καὶ αἱ χρονολογίαι τίθενται ὁλόγραφοι.

Ἄρθρον **42.** Εἰς τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις σημειοῦνται τὸ ἔτος, ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα τῆς συντάξεώς των, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, ἡ ἡλικία, τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἡ κατοικία τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων.

Ἄρθρον **43.** Οἱ ληξίαρχοι δὲν δύνανται νὰ καταχωρίσωσιν εἰς τὰς παρ' αὐτῶν συνταττομένας ληξιαρχικὰς πράξεις, οὔτε λόγῳ σημειώσεως, οὔτε καθ' ὁποιανδήποτε ἄλλον τρόπον, ἄλλο τι ἐκτὸς τῶν δηλώσεων, ὅσαι συγγωρεῖται κατὰ νόμον νὰ γίνωνται ὑπὸ τῶν ἐμφανιζομένων.

Ἄρθρον **44.** Τὰ μέρη δύνανται ν' ἀντιπροσωπευθῶσι διὰ πληρεξουσίου, φέροντος εἰδικὴν καὶ ἐπίσημον πληρεξουσιότητος αὐτῶν ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον, προσυπογραφόμενον παρὰ τοῦ ληξιάρχου καὶ τοῦ πληρεξουσίου, θέλει μένει παρὰ τῷ ληξιάρχῳ.

Ἐὰν ὁ φέρων τὸ πληρεξούσιον δὲν ἠξεύρῃ ἢ δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ, θέλει γίνεσθαι μνεία τούτου.

Ἄρθρον **45.** Οἱ πρὸς βεβαίωσιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων προσλαμβανόμενοι μάρτυρες πρέπει νὰ ἦναι ἄρρενες, ἔνήλικοι, πολῖται Ἕλληνες, συγγενεῖς ἢ μὴ τῶν μερῶν, ἐκλέγονται δὲ παρὰ τούτων, ἢ, ἐν ἐλλείψει, παρὰ τοῦ ἰδίου ληξιάρχου.

Ἄρθρον **46.** Ὁ ληξίαρχος ἀναγινώσκει τὴν συνταχθεῖσαν πρᾶξιν εἰς τὰ μέρη, παρόντων τῶν μαρτύρων, μνείαν ποιούμενος τῆς ἀναγνώσεως ταύτης εἰς τὸ τέλος τῆς πράξεως.

Ἐὰν οἱ ἐμφανιζόμενοι ἢ οἱ μάρτυρες ἀγνοῶσι τὴν ἑλληνικήν, προσλαμβάνεται ἑρμηνεύς, ὑποβαλλόμενος εἰς ὅρκον· καὶ τούτου γίνεται ὡσαύτως μνεία.

Ἄρθρον **47.** Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις ὑπογράφονται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ληξιάρχου, τῶν μερῶν, τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ τυχὸν προσληφθέντος ἑρμηνέως, ἢ γίνεται μνεία τῆς αἰτίας, δι' ἣν δὲν ὑπέγραψαν τὰ μέρη, οἱ μάρτυρες ἢ ὁ ἑρμηνεύς.

Ἄρθρον **48.** Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία περατοῦνται παρὰ τοῦ ληξιάρχου, καὶ, ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνός,

τὸ μὲν τῶν διπλῶν παρακατατίθεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ δήμου, τὸ δὲ εἰς τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται ὁ ληξίαρχος. Μετὰ τοῦ δευτέρου ἐναποτίθενται τὰ πληρεξούσια καὶ ὅσα ἄλλα ἔγγραφα παρέπονται ἑκάστῃ ληξιαρχικῇ βιβλίῳ.

Ἄρθρον 49. Ὁσάκις εἰς τὸ περιεχόμενον ληξιαρχικῆς πράξεως ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν νόμον νὰ γίνῃ σημείωσις, αὕτη ἐγγράφεται, κατ' αἴτησιν τῶν μερῶν, παρὰ μὲν τοῦ ληξιάρχου εἰς τὰ ἐν χρήσει βιβλία, παρὰ δὲ τοῦ δημάρχου εἰς τὰ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ δημαρχείου, καὶ παρὰ τοῦ γραμματέως τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὰ ἐν τῷ δικαστικῷ γραφείῳ κατατεθειμένα. Ὁ δήμαρχος καὶ ὁ γραμματεὺς τῶν πρωτοδικῶν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιῶσι τὴν γενομένην παρ' αὐτῶν σημείωσιν εἰς τὸν παρὰ πρωτοδίκαις ἀμυδίου εἰσαγγελέα, ὅστις θέλει φροντίζει νὰ γίνηται ἡ σημείωσις αὕτη ἀπαραλλάκτως ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν βιβλίων.

Ἄρθρον 50. Ἕκαστος δύναται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν ληξίαρχον καὶ τοὺς λοιποὺς φύλακας τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων, ἀντίγραφον τῶν παρ' αὐτοῖς φυλαττομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Τὰ ἀντίγραφα ταῦτα, βεβαιούμενα παρὰ τοῦ ἐκδόντος ὅτι ἀπαράλλακτα τῷ πρωτοτύπῳ, καὶ φέροντα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, ἐπικυρουμένην παρὰ τοῦ ἀμυδίου προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ἔχουσι πλήρη ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν περὶ τῆς πρὸς τὸ πρωτότυπον ἐντελοῦς ὁμοιότητός των, μεχρισοῦ ἄλλως δειχθῶσι πλαστὰ ἢ νοθευμένα.

Ἄρθρον 51. Αἱ παραβάσεις τῶν περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων διατεταγμένων συνεπάγονται τὴν ἐν τῷ 362 ἄρθρῳ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένην ποινήν.

Ἄρθρον 52. Πᾶς ληξίαρχος καὶ πᾶς ἄλλος φύλαξ ληξιαρχικῶν βιβλίων εἶναι ὑπεύθυνος εἰς ἀποζημίωσιν, διὰ τὰς ἐπιγενομένας τυχὸν ἀλλοιώσεις, ἐπιφυλαττομένου αὐτῷ τοῦ δικαιώματος τῆς κατὰ τῶν αὐτουργῶν τῆς ἀλλοιώσεως ἀναγωγῆς.

Ἄρθρον 53. Οἱ παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελεῖς ὀφείλουσι νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰ βιβλία, ὅταν ἐναποτίθενται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, νὰ συντάττωσι περὶ τούτων ἔκθεσιν, καὶ, ἂν ἀνακαλύψωσιν εἰς αὐτὰ παραβάσεις ἢ ἀξιόποινον πρᾶξιν τῶν ληξιάρχων, νὰ προκαλῶσι τὴν κατὰ τοὺς νόμους τιμωρίαν των.

Ἄρθρον 54. Πᾶσα διόρθωσις ληξιαρχικῆς πράξεως γίνεται δυναμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐχόντων

ἔννομον συμφέρον ἰδιωτῶν, καὶ ὁσάκις ἡ δημοσία τάξις τὸ ἀπαιτεῖ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ εἰσαγγελέως.

Ἀρμόδιον δικαστήριον εἶναι, ἐπὶ κυρίᾳ μὲν αἰτήσει, τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται ὁ συντάξας τὴν διορθωτέαν πρᾶξιν ληξίαρχος, ἐπὶ δὲ παρεμπιπτούσῃ, τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη.

Ἄρθρον 55. Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ διόρθωσις τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως ζητεῖται παρεμπιπτόντως, ὅτε ἐφαρμόζονται αἱ περὶ παρεμπιπτουσῶν δικῶν διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας, ἡ περὶ διορθώσεως διαδικασία γίνεται ἐπὶ ἀναφορᾷ, κατὰ τὰ ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ διατεταγμένα.

Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐκδίδεται ἡ ἀπόφασις, ἀκροασαμένου τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 673 καὶ 674 τῆς πολ. δικονομίας ὡρισμένα.

Ἡ περὶ διορθώσεως ἀπόφασις δὲν δύναται ποτὲ ν' ἀντιταχθῇ πρὸς τοὺς μὴ ζητήσαντας τὴν διόρθωσιν ἢ μὴ προσκληθέντας εἰς τὴν περὶ αὐτῆς δίκην.

Ἄρθρον 56. Ὁσάκις τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀποφασίσῃ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων, ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ προσβληθῇ διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως.

Ἄρθρον 57. Ἡ ἐν τοῖς ἄρθροις 54—56 διαγεγραμμένη διαδικασία ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν ζητῆται ἡ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως πιστοποίησις γεννήσεως, γάμου ἢ ἀποβιώσεως, μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

Ἄρθρον 58. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δύνανται νὰ ἐνεργῶσι τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις, τὰς ἀφορώσας Ἕλληνας, οἱ ἑλληνικοὶ διπλωματικοὶ πράκτορες ἢ πρόξενοι.

Ἄρθρον 59. Ἐκ τῶν δύο διπλῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα ὀφείλουσι νὰ κρατῶσιν οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενοι ληξίαρχοι, τὸ μὲν μένει εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ληξιάρχου, τὸ δὲ ἀποστέλλεται ἵνα παρακατατεθῇ εἰς τὸ ἐν τῇ πρωτευούσῃ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν.

Ἐὰν κατ' αἴτησίν τινος γενῇ εἰς τὰ παρὰ τῷ ληξιάρχῳ τούτῳ μένοντα βιβλία σημείωσις κατὰ τὸ ἄρθρον 49, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει, ὡς τάχιστα, νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν εἰσαγγελέα τῶν πρωτοδικῶν τῆς πρωτευούσης, ὅπως οὗτος φροντίσῃ νὰ γενῇ ἡ σημείωσις αὕτη ἀπαραλλάκτως καὶ εἰς τὰ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ κατατεθειμένα βιβλία.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἅπασαι αἱ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατάξεις.

Ἄρθρον 60. Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν καὶ κατὰ τοὺς αὐτόθι εἰθισμένους τύπους συντεταγμέναι ληξιαρχικαὶ πράξεις ἔχουσιν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 61. Ἐὰν γέννησις, γάμος ἢ ἀποβίωσις δὲν δύνανται ν' ἀποδειχθῇ διὰ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων, τὸ παραδεκτὸν ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων, καὶ ἰδίως τῶν μαρτύρων, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν εἰς τὰς γεννήσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 62. Πᾶσα γέννησις δηλοῦται εἰς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγεννήθη τὸ παιδίον, ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ.

Ἄρθρον 63. Ἡ ἀνωτέρω δήλωσις γίνεται, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ 644 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ, ὑπὸ τῶν ἑξῆς προσώπων· α) ὑπὸ τοῦ πατρός· β') ἐὰν ἡ μήτηρ ἔτεκεν ἐκτὸς τῆς οἰκίας της, ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ συνέβη ὁ τοκετός· γ') ὑπὸ τῆς μαίας, τοῦ ἰατροῦ ἢ τοῦ χειρούργου· καὶ δ') ὑπὸ παντὸς ἄλλου παρευρεθέντος εἰς τὴν γέννησιν. Ἀλλὰ τὰ ἐν ἑκάστῳ τῶν ἀνωτέρω ἑδαρίων ἀναφερόμενα πρόσωπα ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν δήλωσιν, μόνον ἐν περιπτώσει πολύματος, ἢ ἐλλείψεως τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἑδαρίῳ ἀναφερομένων.

Ἄρθρον 64. Ἡ περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἀμέσως ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν δηλούντων καὶ δύο μαρτύρων· σημειοῦνται δ' ἐν αὐτῇ τὸ ἔτος, ὁ μήν, ἡ ἡμέρα, ἡ ὥρα καὶ ὁ τόπος τῆς γεννήσεως, τὸ γένος τοῦ παιδίου, καὶ τὸ ὄνομά του, ἐὰν τῷ ἐδόθη ἤδη, τὰ ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα, τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἡ κατοικία τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός.

Ὁ ληξίαρχος δύναται ν' ἀπαιτήσῃ νὰ τῷ ἐπιδειχθῇ τὸ παιδίον. Περὶ τούτου γίνεται μνεία ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει.

Ἂν εἰς τὸ παιδίον δὲν ἦτο δεδομένον ὄνομα καθ' ὃν χρόνον συνετάχθη ἡ περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις, προστίθεται τοῦτο μετὰ τὴν βάπτισίν του παρὰ τοῦ ληξιάρχου ἢ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 49 ἀναφερομένων λοιπῶν φυλάκων τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων, διὰ μεταγενεστέρας πράξεως, γραφομένης εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως πράξεως, παρόντων δύο μαρτύρων, ἐπὶ τῇ δηλοποιήσει τοῦ πατρὸς, τῆς μητρὸς καὶ τοῦ ἀναδόχου, οἵτινες ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 644 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένην ποινήν, ἐὰν δὲν ποιήσωσι τὴν δήλωσιν ταύτην ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἐδόθη τὸ ὄνομα.

Ἄρθρον 65. Ἐὰν τὸ παιδίον δὲν ἐγεννήθη ἐν γάμῳ, τὸ ὄνομα τῶν γονέων σημειοῦται μόνον ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, καὶ τοῦτο ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις ἐπιτρέπηται ἀπὸ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 66. Ἐν περιπτώσει γεννήσεως δεδύμων, σημειοῦται ν' ἑκάστῃ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ἡ τάξις, καθ' ἣν ταῦτα ἐγεννήθησαν.

Ἄρθρον 67. Ἐὰν τὸ τεχθὲν ἦναι παρὰ φύσιν γέννημα, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει νὰ διορίσῃ ἐμπειροτέχνας, ἐπὶ τῇ γνωματεύσει τῶν ὁποίων συντάττει τὴν περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, ἢ ἀναφέρει ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἐκθέσει τοὺς λόγους, δι' οὓς ἠρνήθη τὴν σύνταξιν τῆς πράξεως.

Ἄρθρον 68. Ὅστις εὑρῇ νεογέννητον παιδίον ὀφείλει, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ 638 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ, νὰ δηλώσῃ ταῦτα ἐντὸς 24 ὡρῶν εἰς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου ἔνθα τὸ παιδίον εὑρέθη, νὰ ἐπιδείξῃ εἰς αὐτὸν τὸ παιδίον καὶ τὰ ὅσα αὐτῷ τυχὸν εὑρεθέντα ἐνδύματα καὶ ἄλλα πράγματα, καὶ νὰ φανερώσῃ ὅλα τὰ περιστατικὰ, τὰ περὶ τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῆς εὑρέσεως· περὶ τῶν ἀνωτέρω γίνεται λεπτομερὴς μνεία ἐν τῇ συνταττομένῃ ληξιαρχικῇ πράξει, σημειουμένων προσέτι ἐν αὐτῇ καὶ τῆς κατ' εἰκασίαν ἡλικίας τοῦ παιδίου, τοῦ γένους του, τοῦ δοθησομένου αὐτῷ ὀνόματος, τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ ἰδιώτου, εἰς οὓς παραδίδῃ ἢ θέλει παραδοθῇ.

Ἄρθρον 69. Ὅταν ἐν θαλασσοπλοΐᾳ γεννηθῇ παιδίον, ἡ περὶ γεννήσεως αὐτοῦ ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἐντὸς 24 ὡρῶν, ἐν μὲν τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις παρὰ τοῦ ὀφφικιαλίου, ἐν δὲ τοῖς ἐμπορικοῖς παρὰ τοῦ πλοιάρχου, ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων, ἐκ τοῦ πληρώματος.

Ἡ πρᾶξις αὕτη ἐγγράφεται εἰς τὸ ναυτολόγιον.

Ἄρθρον 70. Ἐν ἐλλείψει ὀφφικιαλίου ἐν τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις καὶ πλοιάρχου ἐν τοῖς ἐμπορικοῖς, ἢ παλυομένων αὐτῶν, ἡ ληξιαρχικὴ περὶ γεννήσεως πρᾶξις συντάσσεται παρὰ τῶν νομίμως αὐτοὺς ἀναπληρούντων.

Ἄρθρον 71. Εἰς τὸν πρῶτον λιμένα, ὅπου τὸ πλοῖον κατέπλευσε δι' ὁποιανδήποτε ἄλλην αἰτίαν, παρὰ τὴν τοῦ ἀφοπλισμοῦ, ὁ ὀφφικιαλίος, ὁ πλοίαρχος, ἢ οἱ ἀναπληροῦντες αὐτοὺς ὀφείλουσι νὰ ἀποθέσωσι δύο παρ' αὐτῶν ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῆς συνταχθείσης ληξιαρχικῆς περὶ γεννήσεως πράξεως εἰς τὸ λιμεναρχεῖον, ἂν ὁ λιμὴν ἦναι ἑλληνικός, ἢ εἰς τὸ προξενεῖον, ἂν ὁ λιμὴν ἦναι ξένος.

Ἐκ τῶν ἀντιγράφων τούτων τὸ ἓν μένει εἰς τὸ λιμεναρχεῖον ἢ εἰς τὸ προξενεῖον, τὸ δὲ ἄλλο πέμπεται παρὰ τοῦ λιμενάρχου ἢ τοῦ προξένου εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸν, ὅστις πέμπει ἀντίγραφον παρ' αὐτοῦ ἐπικυρωμένον εἰς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου, ἢ τῆς μητρὸς, ἐὰν ὁ πατὴρ ἦναι ἄγνωστος, τὸ δὲ ἀντίγραφον τοῦτο καταχωρίζεται ἀμέσως εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

Ἄρθρον 72. Ὅταν τὸ πλοῖον καταπλεύσῃ δι' ἀραπλιτικὸν, τὸ ναυτολόγιον ἀποτίθεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ λιμενάρχου, ὅστις πέμπει ἀντίγραφον παρ' αὐτοῦ ἐπικυρωμένον τῆς ληξιαρχικῆς περὶ γεννήσεως πράξεως εἰς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου, ἢ τῆς μητρὸς, ἂν ὁ πατὴρ ἦναι ἄγνωστος· τὸ ἀντίγραφον τοῦτο καταχωρίζεται ἀμέσως εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία, ἐὰν δὲν ἦναι ἤδη καταχωρισμένον, κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένα.

Ἄρθρον 73. Διὰ τὰς ἐν ταῖς λοιμοκαθαρτηρίοις γεννήσεις συντάσσεται ληξιαρχικὴ πρᾶξις ἐν τοῖς ὑγειονομικοῖς βιβλίοις παρὰ τοῦ ὑγειονόμου, ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν ὑπαλλήλου, ἐπὶ παρουσίᾳ δύω μαρτύρων· ἀντίγραφον δὲ ἐπικυρωμένον τῆς πράξεως ταύτης πέμπεται ἐντὸς 24 ὡρῶν πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς, ἢ, ἂν ὁ πατὴρ ἦναι ἄγνωστος, πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τῆς μητρὸς, διὰ νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς τοὺς γάμους ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 74. Ὁπόταν τελεσθῇ γάμος, οἱ σύζυγοι καὶ ὁ ἱερεὺς, ὁ τελέσας τὸν γάμον, ὀφείλουσι νὰ τὸν φανερώσωσιν ἐντὸς 10 ἡμερῶν εἰς τὸν ληξίαρχον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐτελέσθη ὁ γάμος· οὗτος δὲ συντάττει ἀμέσως τὴν περὶ γάμου ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, παρόντων τῶν δύω συζύγων, τοῦ τελέσαντος τὸν γάμον ἱερέως, καὶ δύω μαρτύρων, εἰ δυνατὸν, ἐκ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 75. Ἡ περὶ γάμου ληξιαρχικὴ πρᾶξις θέλει περιέχει α') τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν ἡλικίαν, τὸν τόπον τῆς γεννήσεως καὶ τὴν κατοικίαν τῶν συζύγων, β') τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν γονέων, γ') τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν κατοικίαν τῶν μαρτύρων, καὶ ἂν ἦναι συγγενεῖς τῶν συζύγων, κατὰ τίνα βαθμὸν καὶ τίνος, δ') τὴν γενομένην παρὰ τοῦ ἱερέως

τέλεσιν τοῦ γάμου, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἱερέως τούτου, καὶ τὴν ἡμέραν, ὥραν καὶ τόπον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 76. Ὁσάκις διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιωθῇ γάμος, τοῦ ὁποίου ἡ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἐγγραφὴ παρελείφθη δι' ἔλλειψιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 74 δηλώσεως τῆς τελέσεως αὐτοῦ, τὸ δικαστήριον δύναται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως νὰ ἐπιβάλῃ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 20—100 εἰς ἕκαστον τῶν παραμελησάντων τὴν δήλωσιν συζύγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰς ἀποβιώσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 77. Οὐδεμία πρὸς ἐνταφιασμὸν ἄδεια δίδεται παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, πρὶν ἢ συνταχθῇ ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρον 78. Ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται παρὰ τοῦ ληξιάρχου ἐπὶ παρουσίᾳ δύω μαρτύρων.

Τὴν ἀποβίωσιν ὀφείλουσιν, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ 644 ἄρθρῳ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ, νὰ δηλώσωσιν ἄνευ ἀναβολῆς, α') οἱ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ διαμένοντες πλησιέστεροι τοῦ ἀποβιώσαντος συγγενεῖς, καὶ β') οἱ κατὰ τὴν ἀποβίωσιν παρευρεθέντες.

Ὁ ληξίαρχος ἐπισκέπτεται αὐτοπροσώπως τὸν νεκρὸν, ἐὰν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον. Τῆς ἐπισκέψεως δὲ ταύτης γίνεται μνεία ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει.

Ἄρθρον 79. Ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις θέλει περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ἀποβιώσαντος, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ, πρὸς τούτοις δὲ, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν δηλωσάντων τὴν ἀποβίωσιν, καὶ, ἐὰν οὗτοι ἦναι συγγενεῖς τοῦ ἀποθανόντος, τὸν βαθμὸν τῆς συγγενείας.

Ἡ αὐτὴ ληξιαρχικὴ πρᾶξις θέλει περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων, ἐὰν ὁ ἀποβιώσας ἦτον ἔγγαμος ἢ ἐν χηρείᾳ, καὶ τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν κατοικίαν τῶν γονέων τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, καθόσον ταῦτα εἶσι γνωστά.

Ἄρθρον 80. Ὁ ληξίαρχος, εἰς ὃν ἐπιδεικνύεται νεκρὸν νεογέννητον παιδίον, τοῦ ὁποίου ἡ γέννησις δὲν ἐπιστοποιήθη ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις, ὀφείλει νὰ μὴ ἀναφέρῃ ὅτι ἀπέθανεν, ἀλλὰ μόνον, ὅτι τῷ ἐπεδείχθη νεκρόν. Θέλει δὲ σημειώσει εἰς τὴν περὶ τούτου συνταττομένην ληξιαρχικὴν πρᾶξιν ἐπὶ παρουσίᾳ

δύο μαρτύρων κατὰ τὰς δηλώσεις τῶν ἐμφανιζομένων τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν γονέων τοῦ παιδίου, καὶ τὸ ἔτος, τὴν ἡμερομηνίαν, καὶ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρός του.

Ἡ ληξιαρχικὴ αὕτη πρᾶξις ἐγγράφεται ἐν τοῖς τῶν ἀποβιώσεων βιβλίοις, χωρὶς νὰ προδιεκζητῶνται δι' αὐτῆς τὸ ζήτημα, ἂν ἐγεννήθη ζῶν ἢ νεκρὸν τὸ παιδίον.

Ἄρθρον 81. Ὅταν ὑπάρχουν σημεῖα ἢ ἐνδείξεις βιαίου θανάτου, ἢ ἄλλαι περιστάσεις, δίδουσαι ὑπόνοιαν περὶ αὐτοῦ, ὁ ἀναιρετικὸς ὑπάλληλος, ἐνεργῶν αὐτοψίαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου **157** τῆς ποινικῆς δικονομίας, καὶ συντάξας ἔκθεσιν περὶ αὐτῆς, ὀφείλει νὰ πέμψῃ ἀμέσως πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα συνέβη ἡ ἀποβίωσις, ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως ταύτης καὶ ὅλας τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον **79** τοῦ παρόντος νόμου ἀναγκαίας πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ διὰ τῆς ἀνακρίσεως. Κατὰ τὰς πληροφορίας ταύτας ὁ ληξίαρχος συντάσσει τὴν περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴν πρᾶξιν.

Ἄρθρον 82. Οἱ γραμματεῖς τῶν ποινικῶν δικαστηρίων ὀφείλουσιν ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων δι' ὧν καταψηφίζεται θανατικὴ ποινή, νὰ πέμψωσι πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐκτέλεσις ὅλας τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ **79** τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανομένας πληροφορίας, κατὰ τὰς ὁποίας συντάσσεται ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρον 83. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν βιαίου θανάτου, ἀποβιώσεως ἐν φυλακῇ ἢ θανατικῆς ἐκτελέσεως, σύδεμία γίνεται μνεία τῶν περιστάσεων τούτων ἐν ταῖς ληξιαρχικαῖς πράξεσιν.

Ἄρθρον 84. Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως κατὰ τὴν θαλασσοπλοΐαν ἢ ἐν τοῖς λοιμοκαθαρτηρίοις, ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **69—73** τοῦ παρόντος νόμου διατεταγμένα. Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου **71**, καὶ ὁ λιμενάρχης, κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου **72** τοῦ παρόντος νόμου, πέμπουσιν ἀντίγραφον τῆς περὶ ἀποβιώσεως πράξεως, παρ' αὐτῶν ἐπικυρωμένον, πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας τοῦ ἀποβιώσαντος.

Ἄρθρον 85. Ἐὰν συμβῇ θάνατος διὰ πυρκαϊᾶς, πλημμύρας ἐν ὑπονόμοις, ἢ δι' ἄλλων παρομοίων ἐκτάκτων δυστυχημάτων, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἀποβιώσαντος δὲν δύναται νὰ εὑρεθῇ, ἢ εὑρέθη δυσγνώριστον, ὁ δήμαρχος τοῦ τόπου, ἔνθα συνέβη τὸ δυστύχημα, ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν βεβαιοῦσαν τὸ γεγονὸς καὶ

διαλαμβάνουσαν ἁπάσας τὰς πρὸς σύνταξιν τῆς περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικῆς πράξεως ἀναγκαίας πληροφορίας, καὶ νὰ πέμψῃ τὴν ἔκθεσιν ταύτην πρὸς τὸν ἀρμόδιον παρὰ πρωτοδικαις εἰσαγγελέα, ὅστις ὀφείλει, ἀδεία τοῦ παρ' ᾧ διατελεῖ δικαστηρίου, νὰ ὁρισῃ περὶ τῆς εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία καταχωρίσεως της. Τὸ πρωτότυπον τῆς ἐκθέσεως θέλει μείνει συνημμένον τοῖς βιβλίοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τῶν ἀναγνωρίσεων εἰς τὴν προθήκην ἢ μεταβολὴν ὀνόματος εἰς τὰς ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, τὰς υἱοθεσίας, καὶ τὰ διαζύγια.

Ἄρθρον 86. Ἡ κατ' ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως γενομένη προσθήκη ἢ μεταβολὴ ὀνόματος ἢ ἐπωνύμου ἐγγράφεται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ζητήσαντος τὴν προσθήκην ἢ τὴν μεταβολὴν, εἰς τὰ ληξιαρχικὰ τῶν γεννήσεων βιβλία, καὶ σημειοῦται εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως πράξεως, ἂν ὑπάρχῃ τοιαύτη.

Ἄρθρον 87. Ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις νόθου τέκνου γίνηται ἐνώπιον ληξιάρχου, ἡ περὶ ταύτης ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων.

Ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις γίνῃ ἐνώπιον ἄλλου ληξιάρχου παρὰ τὸν τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγεννήθη τὸ παιδίον, ἢ ἐνώπιον ἄλλης ἀρμοδίας ἀρχῆς, ἡ περὶ αὐτῆς συνταχθεῖσα πρᾶξις καταχωρίζεται ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς χρονολογίας της εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει γίνεται μνεία τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως ληξιαρχικῆς πράξεως, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη.

Ἄρθρον 88. Ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ υἱοθεσίας τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐγγράφεται αὕτη, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ υἱοθετοῦντος ἢ τοῦ υἱοθετουμένου, εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου, ἔνθα κατοικεῖ ὁ υἱοθετῶν. Ἡ ἐγγραφὴ γίνεται ἐπιδειχθέντος εἰς τὸν ληξίαρχον ἀντιγράφου προσηκόντως ἐπικυρωμένου τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 89. Ἡ περὶ διαζεύξεως τελεσίδικος ἀπόφασις ἐγγράφεται, ἐπιμελείᾳ τῶν διαζευχθέντων, ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας της εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου, ἔνθα ἐνεγράφη ἡ περὶ τελέσεως τοῦ γάμου ληξιαρχικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρον 90. Οἱ παραμελοῦντες τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα **86—89** τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένην αὐτοῖς δήλωσιν τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου **644** τοῦ ποινικοῦ νόμου.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ κατοικίας.

Ἄρθρον 91. Κατοικίαν ἔχει τις ἐν ᾧ τόπῳ κυρίως καὶ μονίμως ἐγκατέστη.

Ἄρθρον 92. Ἡ κατοικία μεταβάλλεται διὰ τῆς εἰς ἄλλον τόπον μετοικήσεως ἐπὶ προθέσει κυρίας καὶ μονίμου αὐτόθι ἐγκαταστάσεως.

Ἡ πρόθεσις αὕτη ἀποδεικνύεται διὰ ῥητῆς δηλώσεως, γινομένης πρὸς τὰ δημαρχεῖα τοῦ τε καταλειπομένου τόπου καὶ τοῦ εἰς ὃν ἡ μετοίκησις γίνεται. Ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων δηλώσεων ἡ ἀπόδειξις αὕτη συνάγεται ἐκ τῶν περιστάσεων.

Ἄρθρον 93. Οἱ ἀναδεχθέντες ὑπηρεσίαν ἰσόβιον καὶ συνεχῆ, ἔχουσι τὴν κατοικίαν αὐτῶν ἐν ᾧ τόπῳ ἐνεργοῦσι τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

Ἄρθρον 94. Οἱ ἀχειράφετοι ἀνήλικοι ἔχουσι κατοικίαν τὴν τῶν γονέων, ἐὰν δὲ διατελῶσιν ὑπὸ ἐπιτροπείαν, τὴν τῶν ἐπιτρόπων· οἱ ἀπηγορευμένοι, τὴν τῶν ἐπιτρόπων, αἱ δὲ σύζυγοι τὴν τῶν συζύγων. »

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε τὴν τύπωσιν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, πρὸς δὲ τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Γρηγοριάδης
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχιδὴς προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπόντος Γραμματέως Κ. Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Δ. Χατζίσκον ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν δύω ἐκθέσεις τῶν εἰσηγητικῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου 1) περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου συνομολογηθείσης Συνθήκης ἐμπορίας καὶ

ναυτιλίας, καὶ 2) περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Χ. Χρήστου πρὸς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, ἧς ἡ ἀγορὰ ἀπεφασίσθη διὰ λ|σμῶν τοῦ δημοσίου κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου ε. ε. Νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, δι' οὗ δίδεται κῦρος εἰς τὴν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου συνομολογηθεῖσαν πρόσθετον Συνθήκην ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, καὶ διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας τὰς διατάξεις τῆς προσθέτου ταύτης Συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου, ὡς καὶ εἶναι τὰς μεταξὺ Βελγίου καὶ Μεγάλης Βρεταννίας, συναφθείσης κατὰ τὴν 27 Ὀκτωβρίου 1851, ἧς ποιεῖται μνείαν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τῆς προσθέτου Συνθήκης, καθότι ἀποτελεῖ μέρος αὐτῶν ἀναπόσπαστον, μελετήσασα δὲ καὶ τοὺς ἐκτιθεμένους πρὸς ὑποστήριξιν τῶν συμβάσεων λογους ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει τοῦ ὑπουργοῦ, ἀναγνωρίζει ὅτι ἐν τῇ συνομολογηθείσῃ Συνθήκῃ τὴν 13/25 Σεπτεμβρίου 1840 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου δὲν εἶναι καθιερωμένον τὸ ἔμμεσον ἐμπόριον, ὅπερ ἔπρεπε κυρίως νὰ ἐπιζητῶμεν εἰς τὰς μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν συμφωνίας μας, ὅτι διὰ τῆς παρούσης προσθέτου συνθήκης τὸ ἔμμεσον τῆς Ἑλληνικῆς ναυτιλίας ἐμπόριον μετὰ τοῦ Βελγίου καθιεροῦται εἰς τρόπον ὥστε ἀπολαύει τῶν αὐτῶν καὶ ἴσων δικαιωμάτων καὶ προνομίων μὲ ὅσα κατώρθωσε νὰ ἀπολαύῃ ἡ κραταιὰ τῆς Ἀγγλίας δύναμις διὰ τῆς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Βελγίου συνομολογηθείσης Συνθήκης τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1851 τῆς μνημονευομένης ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τῆς προκειμένης Συμβάσεως καὶ ἀποτελούσης μέρος αὐτῆς ἀναπόσπαστον· καὶ ὅτι τέλος αἱ προσληφθεῖσαι συμπληρωτικαὶ διατάξεις συνεφωνήθησαν ἐπὶ τῇ βάσει ἐντελοῦς ἀμοιβαιότητος.

Διὰ ταῦτα παραδεχομένη τὴν Σύμβασιν συνίστησιν αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Σώματος

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή σας.

Ν. Χρυσόγελος.
Β. Χρηστακόπουλος.
Σ. Μῆλιος.
Α. Χαραλάμπης.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας διεξελθοῦσα τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Χατζῆ Χρήστου πρὸς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, ἧς ἡ ἀγορὰ ἀπερασίσθη διὰ λογαριασμόν τοῦ δημοσίου κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου ε. ε. νόμου.

Σκεφθεῖσα ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ μνησθέντος νόμου ἦτο νὰ χορηγηθῶσι τὰ μέσα εἰς τοὺς μνησθέντας κληρονόμους τοῦ νὰ πληρώσωσι τὰ πρὸς ἰδιώτας χρέη των ἠσφαλισμένα ἐπὶ τῆς ἐνταῦθα οἰκίας των,

Ὅτι ὁ εὐεργετικὸς οὗτος σκοπὸς τοῦ νόμου ματαιοῦται, ἐὰν τὸ δημόσιον συμψηφίσῃ τὸ ὁποῖον ὀφείλει τίμημα τῆς οἰκίας μὲ τὰ πρὸς αὐτὴ χρέη τοῦ μακαρίτου ἠσφαλισμένα δι' ὑποθήκης ἐπ' αὐτῆς.

Ὅτι ἀποδεχομένη τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπιφέρει εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν του τῆς 5 τοῦ παρόντος,

Παραδέχεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, καὶ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ τοῦ νὰ πληρώσῃ ἡ Κυβέρνησις πρὸς τοὺς κληρονόμους τοῦ μακαρίτου τὸ τίμημα τῆς οἰκίας ἐκ δραχ. 15 χιλιάδων, ἀναβαλλομένης τῆς ἀπαιτήσεως τῶν ὀφειλομένων παρ' αὐτοῦ εἰς τὸ δημόσιον μέχρις οὗ βελτιωθῇ ἡ τύχη τῆς οἰκογενείας ταύτης, ἢ τῶν ἐνεχομένων εἰς τὰ χρέη ταῦτα προσώπων.

Τὴν γνώμην ταύτην ὑποβάλλει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σ. τούτου σώματος.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Μ. Α. Καΐρης. Ν. Χρυσόγελος.

Ἀθαν. Λοιδωρίκης.

Ἀπερασίσθη δὲ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστης τῶν ἐκθέσεων τούτων ἀποφάσεως νὰ συζητηθῶσι τὰ περὶ ὧν αὐταιπραγματεύονται νομοσχέδια κατὰ σειρὰν τὴν ἐλευσομένην δευτέραν ἀ. ἐγγίζοντος μηνὸς Ὀκτωβρίου.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας εἶπε τὰ ἑξῆς. Θέλω λαλήσει περὶ δύω ἀντικειμένων ἅτινα ἀφορῶσι τὴν Γερουσίαν, τὴν τιμὴν αὐτῆς καὶ τὴν τάξιν τῶν καθηκόντων της· πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ὑπάρχει ἐν τῇ Β. Τυπογραφίᾳ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς ἥτις μὴ ἀπαιτοῦσα εἰμὴ ἐξάωρον τὸ πολὺ ἐργασίαν καθὸ συν-

ταμωτάτη μένει μέχρι σήμερον ἄτυπος, ἐνῷ ἕτερα νομοσχέδια λίαν ἐκτεταμένα καὶ κατόπιν εἰσαχθέντα ἐγκαίρως καὶ συντόμως ἐξετυπώθησαν καὶ διενεμήθησαν· ἕνεκα τούτου ἀγνώστου ὄντος εἰς τὸ κοινὸν δύναται νὰ προσαφθῇ ἢ προσάπτεται μῶμος εἰς τὴν Γερουσίαν ὅτι αὕτη βραδύνει τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ σκοπίμως, ἐνῷ ἡ ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως αὐτοῦ ἐπιτροπὴ ἔφερε τὴν ἀνήκουσαν ἔκθεσιν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν· δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν τούτου ἐὰν θέλῃ ἢ νὰ ζητήσῃ νὰ ἀναβληθῇ ἕνεκα λόγων, οὓς δύναται νὰ ἔχῃ, ἀλλ' ἀμφότερα ταῦτα πρέπει νὰ γίνωσι δημοσίως ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ αἰτία τις ψόγου ἢ μομφῆς κατὰ τοῦ Σώματος ὡς δῆθεν ἀναβάλοντος ἀπὸ σκοποῦ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1850 πρὸ τριῶν ἐτῶν εἰς τὴν Γερουσίαν εἰσαχθεὶς καὶ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν ἐπιτροπῆς παραπεμφθεὶς μένει μέχρι τοῦδε ἀσυζήτητος μὴ παρουσιασθείσης εἰσέτι τῆς ἁρμοδίας ἐκθέσεως· ἐπειδὴ καὶ τὸ τοιοῦτον φέρει μομφὴν εἰς τὸ Σῶμα, καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ ἀπορασισθῇ ἡ συζήτησις αὐτοῦ καὶ ἄνευ ἐκθέσεως διὰ νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα μομφὴ κατὰ τοῦ Σώματος.

Ἐνταῦθα προέτεινέ τις νὰ ὁρισθῶσιν ὀκτὼ ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἐλευσομένης δευτέρας διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς προκειμένης ἐκθέσεως καὶ μετὰ παρέλευσιν αὐτοῦ νὰ γίνῃ ὁριστικῶς ἡ συζήτησις τοῦ ἀπολογισμοῦ εἴτε κατὰ συνέπειαν ἐκθέσεως εἴτε ἄνευ αὐτῆς ὅπως δοθῇ πέρας εἰς τοιοῦτον οὐσιῶδες ἀντικείμενον· ἡ δὲ Γερουσία συνήνεσεν εἰς τοῦτο.

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμίδης προσέθηκε. Δὲν ἔχω νὰ εἴπω τι κατὰ τῶν λόγων τοῦ προλαλήσαντος, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἐκ τούτων λαμβάνων ἀφορμὴν ἔρχομαι νὰ κάμω ἢ μᾶλλον νὰ προσθέσω ἐρωτήσεις τινὰς σχετικὰς ὡς πρὸς τὴν σπουδαιότητα τοῦ λόγου περὶ ἧς ἤδη πράκειται· πρὸ πολλῶν μηνῶν ἐζητήθησαν πληροφορίαι περὶ σμύριδος, ἥτις ἀποτελεῖ ἓν τῶν μεγαλειτέρων κεφαλαίων τῶν εἰσόδων τοῦ Κράτους ὅπερ ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι οὔτε ὑπὸ τοῦ προκατόχου ὑπουργοῦ ἐδόθησαν οὔτε ὑπὸ τοῦ παρόντος ἂν καὶ ἡ περὶ τούτου ἀπαίτησις ἐγένετο ἐκ νέου κατὰ προλαβοῦσάν τινα συνεδρίασιν· νομίζω ἄθεν ὅτι ἡ Γερουσία δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ περισσοτέραν προθυμίαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐρωτήσεών της καὶ περισσότερον σεβασμὸν εἰς τὰς ἀποφάσεις της ἐκ μέρους τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν, συνάμα δὲ τὴν ὑποβολὴν τῶν ζητηθεισῶν

περὶ σμύριδος πληροφοριῶν πρὶν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ὡς λίαν ἀναγκαίων κατ' αὐτήν.

Μέχρι τοῦδε ἐπεψηφίσαμεν ἄπειρα νομοσχέδια, ἐξ ὧν τὰ πλεῖστα ἀφορῶσι πιστώσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν 1855 καὶ αὔξησιν ἐξόδων τοῦ παρόντος· ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἔχομεν ἐνώπιόν μας ἐπὶ δύω ἤδη ἔτη τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον ἐτήσιον λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως ἀναγκαῖον πρὸς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὰ λοιπὰ οἰκονομικὰ μέτρα· διὰ ταῦτα προτείνω ἵνα ζητηθῇ ἡ ὅσον ἐνεστι ταχυτέρα εἰσαγωγὴ τοῦ προκειμένου λογαριασμοῦ καὶ συνάμα ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ χρέους τούτου ἐκ μέρους τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν εἰς τὸ μέλλον.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω λαμβάνω ἀφορμὴν ἔκ τε τῆς ἐφημερίδος κοινοποιούσης ὅτι ἐμπόδιά τινα παρουσιάζονται ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν καὶ πραγματοποίησιν τοῦ περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων νόμου, διατὶ ἔλαβον χώραν πρὸς τοῦτο διακοινώσεις καὶ τὰ παρόμοια. Ἔρχομαι νὰ ἀπευθύνω καὶ τρίτην ἐπερώτησιν σπουδαίαν τὴν ἐξῆς· οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχω ὡς πρὸς τὰς ἀγαθοεργὰς ὑπὲρ ἡμῶν διαθέσεις τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων· ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐπειδὴ ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τοῦ οὐσιωδεστάτου συμφέροντος τοῦ δημοσίου, ἤτοι περὶ ὁλοκλήρου τῆς δημοσίας περιουσίας, φρονῶ ὅτι ἡ Γερουσία δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν τοιούτων διακοινώσεων καὶ ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει αὐτὰς τὰς διακοινώσεις, καθόσον τὸ Σῶμα δὲν πρέπει νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν τοιούτων σοβαρῶν ὑποθέσεων διὰ μόνου τοῦ τύπου· προτείνω λοιπὸν ἵνα οἱ ΚΚ. Ὑπουργοί, οἵτινες ὑπάρχουσι παρόντες, δώσωσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰς δεούσας πληροφορίας εἴτε σήμερον εἴτε εἰς ἄλλην συνεδρίασιν.

Εἰπόντος τινὸς ἐνταῦθα ὅτι τὸ τοιοῦτον δύναται νὰ γίνῃ ἀντικείμενον λόγου κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου, περὶ οὗ θέλει εἰσαχθῇ ἡ ἀνήκουσα ἔκθεσις ἐκ μέρους τῆς ἐπιτροπῆς, ἕτερος προσέθηκεν ὅτι ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς ἀρνεῖται νὰ φέρῃ τὴν ἔκθεσιν καὶ τοι πολλάκις προσκληθείς καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια ἐκ μέρους τοῦ Σώματος. Ἄλλος δέ τις ἐπήνεγκεν ὅτι πᾶς εἰσηγητὴς ἐπὶ τῆς ἐπεξεργασίας νομοσχεδίου τινὸς δύναται μόνον νὰ προτραπῇ καὶ οὐχὶ νὰ πειθαναγκασθῇ ὁπωσδήποτε ὑπὸ τοῦ Σώματος ὅπως φέρῃ τὴν ἔκθεσιν ἣν ἐπεφορτίσθη νὰ εἰσαγάγῃ· διότι οὗτος ἐπιφορτισθεὶς τὸ τοιοῦτον ἔργον ἔχει ἀνάγκην νὰ λάβῃ πληροφορίας καὶ νὰ σκεφθῇ ὥστε

δὲν πειθαναγκάζεται πρὸς τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγήν της ἀφοῦ ἅπαξ ἔλαβε τὴν τοιαύτην ἐμπιστοσύνην ἐκ μέρους τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Καθὼς τὰ Σώματα δὲν δύνανται νὰ πειθαναγκασθῶσιν οὔτε ἐσωτερικῶς οὔτε ἐξωτερικῶς πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, οὕτω καὶ τὰ μέλη αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ πειθαναγκασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἰδίων Σωμάτων εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν χρέους διὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐπιτετραμμένος τοῦτο ἔχει ἀνάγκην ἴσως νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον καὶ ἐκτενέστερον· τὰ Σώματα ὡς καὶ τὰ μέλη αὐτῶν ὁδηγοῦνται ὑπὸ μόνης τῆς κοινῆς γνώμης, ἥτις πειθαναγκάζει καὶ τὰ Σώματα καὶ τὰ μέλη εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, ἐὰν δὲν εἶναι ταῦτα χαλκοπρόσωπα.

Ἀντέλεξεν ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας ὅτι πᾶς εἰσηγητὴς ἐπιτροπῆς ἐφ' ὁποιουδήποτε νομοσχεδίου δὲν διορίζεται παρὰ νὰ φέρῃ ἔκθεσιν ἐπὶ ἀρχῶν καὶ βάσεων ὅλως ἰδικῶν του, ἀλλ' ἐπὶ ἀρχῶν καὶ βάσεων τὰς ὁποίας ἔθεσαν τὰ λοιπὰ μέλη ἢ ἡ πλειοψηφία αὐτῶν, ὥστε ὑποχρεοῦται νὰ φέρῃ τὴν ἔκθεσιν σύμφωνα μὲ τὰς βάσεις, ἃς ἔθεσεν ἡ ὁλομέλεια τῆς ἐπιτροπῆς τὸ ταχύτερον, διότι πᾶσα ἀναβολὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀμέλεια· ἐνταῦθα δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ ἐκθέσεως ἥτις ἐξετάθη ἐπὶ τὸ ἐπαπειρον, ἐκείνης δηλονότι τοῦ ἀπολογισμοῦ, περὶ ἧς ἐν τῇ πρώτῃ ἀγορεύσει μου δικαίως ἐλάλησα, διότι ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἐπὶ ἀντικειμένων ἅτινα ἐκτείνονται πέραν τῶν ὁρίων καὶ ἀναβάλλονται ἐπάπειρον, καταχρωμένης τῆς ὑπομονῆς σας, πᾶν μέλος δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν διόρθωσιν καὶ τὴν συνετὴν θεραπείαν.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐζήτησατο νὰ δοθῶσιν αἱ περὶ σμύριδος πληροφορίαι εἰς ἄλλην ἡμέραν· προσέθηκε δὲ καθόσον ἀφορᾷ τὸν ζητηθέντα λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως ὅτι τὸ λογιστήριον ἂν καὶ ἔχῃ ἔλλειψιν ὑπαλλήλων ἀποσταλέντων εἰς ἐκπλήρωσιν σπουδαίας ὑπηρεσίας τῆς εἰσπράξεως τῆς ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ σταριδοκαρποῦ δημοσίας πρόσοδου καὶ ὅμως καταγίνεται εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, ὥστε ἐλπίζει νὰ φέρῃ τὸν λογαριασμὸν ὅτι τάχιον.

Ὁ δὲ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπήνεγκεν· οὔτε ἡ Γερουσία ἔχει βεβαίως τὴν αἴτησιν οὔτε τὸ ὑπουργεῖον ὑπόκειται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ ἀναγγέλῃ ἑκάστοτε εἰς τὸ νομοθετικὸν τοῦτο Σῶμα τὰ κατὰ τὴν πόλιν θρυλλούμενα· ἡ Γερουσία βεβαίως ἔχει τὸ δικαίωμα, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Γερου-

σιαστὴς, νὰ πληροφορῆται παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὰ ἀφορῶντα τὴν τοῦ Κράτους οἰκονομίαν· ἀλλ' ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τὰς ἐκπηγαζούσας ἐκ τῶν ἐθνικῶν χρεῶν καὶ δανείων, ταύτας δὲν περιμένει νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου οὐ μόνον διότι οἱ πλεῖστοι τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἦσαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μέλη τῶν συνελεύσεων ἢ καὶ τῶν διοικήσεων, αἵτινες ἀνεμίγησαν ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ἀρχαίων χρεῶν καὶ δανείων, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ περὶ αὐτῶν εἰσὶ τοῖς πᾶσι γνωστὰ, παραδεδομένα εἰς τὴν δημοσιότητα καὶ ἀνήκοντα εἰς τὴν ἱστορίαν· ἀλλ' ἂν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἀπαντᾷ νὰ πληροφορήσωμεν τὸ Σῶμα τοῦτο οὐχὶ περὶ τοῦ τίνες εἰσὶ καὶ μέχρι τίνος ἐκτεινόμεναι αἱ ἐκ τῶν ἀρχαίων δανείων ἐκπηγάζουσαι ὑποχρεώσεις, ἀλλ' ἂν περὶ αὐτῶν ἀντηλλάγησάν τινα διπλωματικὰ ἔγγραφα καὶ ὁποῖα, ἡ Γερουσία δὲν θέλει βεβαίως ἀπαιτήσει νὰ φέρῃ τὸ ὑπουργεῖον ἐνώπιον αὐτῆς διπλωματικὰς διαπραγματεύσεις, ἂν ὑπάρχωσι τοιαῦται, ἐνόσῳ μένουσιν ἐκκρεμεῖς.

Εἰπόντος ἐνταῦθα Γερουσιαστοῦ τινος ὅτι συμφωνεῖ μὲ τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν εἰπόντος ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀδυνατεῖ νὰ φέρῃ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας πληροφορίας περὶ ἐκκρεμῶν διπλωματικῶν διαπραγματεύσεων, καὶ ὅτι ἡ γνώμη τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ψύλλα περὶ τοῦ ὅτι πᾶς εἰσηγητὴς ἐπιτροπῆς δύναται νὰ ἀναβάλῃ ἐπ' ἀπειρον τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐκθέσεως δὲν εἶναι δικαία, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν προσέθηκεν ὅτι συμφωνεῖ πληρέστατα μετὰ τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ· ὅτι δὲ ὅταν παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν νομοσχεδίου τινὸς συζήτησις ἀπαιτοῦσα τὴν τοιαύτην ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου πληροφορίαν, τότε, ἂν ὑπάρχῃ τις διπλωματικὴ διαπραγμάτευσις καὶ ἂν ἡ φύσις αὐτῆς κρίνεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τοιαύτη ὥστε νὰ ἐνδιαφέρῃ τὰς ἐργασίας τῆς Γερουσίας, δὲν θέλει λείψει νὰ δώσῃ εἰς τὸ Σῶμα τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καθόσον ἡ θέσις τῆς διαπραγματεύσεως τὸ ἐπιτρέπει.

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης ἐπήνεγκεν.

Ἠρώτησα περὶ τῶν διαθρυλουμένων διακοινώσεων οὐχὶ κατὰ συνέπειαν τῶν ἐνδιαλαμβανομένων εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἀλλ' ἀσχέτως καὶ σύμφωνα μὲ τὸ καθῆκον ὅπερ ἔχει πᾶς Γερουσιαστὴς, διὸ ἠρώτησα καὶ ἐρωτῶ ἂν ὑπάρχωσι διακοινώσεις ἀφορῶσαι τὰ πρὸς τὰς εὐεργέτιδας δυνάμεις χρέη ἡμῶν ἀναφορικῶς ὡς πρὸς τὴν προκειμένην διάθεσιν τῶν ἐθνικῶν πτημάτων τοῦ Κράτους, καὶ προτείνω ὅπως χορηγήσωσιν εἰς τὸ Σῶμα οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ τὰς τοιαύτας πληροφορίας, αἵτινες δύνανται νὰ ζητηθῶσι ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπήντησεν ὅτι ἐννόησεν ἄριστα τὴν ἐπερώτησιν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ, καὶ ἄλλην περαιτέρω ἀπάντησιν δὲν ἔχει ἀπ' ἐκείνην ἣν ἤδη τῷ ἀπεύθυνε.

Προσελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως παρὰ τῷ ὑπ' αὐτὸν ὑπουργείῳ καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Περὶ προσθήκης ὑπαλλήλου εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ὑποβάλλω, Κύριοι, εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων συζητηθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Τοὺς λόγους, αἵτινες προεκάλεσαν τὴν σύνταξιν αὐτοῦ τοῦ νομοσχεδίου ἐξηγηθέντας ἤδη εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, κρίνων περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἐνταῦθα, ἀρκοῦμαι νὰ ἐπισυνάψω ὧδε ἔκτυπά τινα αὐτῆς, συνυποβάλλων καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς ΡΙΒ'. Βουλευτικῆς συνεδριάσεως.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἵνα, ἐκτιμῶντες τὴν ἀνάγκην τῆς προσθήκης τοῦ ζητουμένου ὑπαλλήλου, λάβητε ὑπ' ὄψιν σπουδαίαν καὶ ἐπιψηφίσητε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ἀθήνησι τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 21 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως τὸ διὰ τῶν νόμων ΑΓ'. καὶ ΣΙΕ'. προσδιωρισμένον, προστίθεται εἰς ὑπουργικὸς γραμματεὺς ά. τάξεως.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτυπωθῆ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω συμφώνως μὲ τὸν κανονισμόν.

Προσελθὼν κατόπιν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Συνοδεύουσα τὸ περὶ δικαιοδοσίας τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχέδιον.

Κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω νομοσχέδιον περὶ δικαιοδοσίας τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν, ἐπιψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει μου, μνημονεύονται οἱ λόγοι ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ διατάξεις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ὅθεν ἐπισυνάπτω ἀντίγραφον αὐτῆς, καὶ ἐξαιτοῦμαι τὴν ἐπιψήφισίν του καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηρίξει

κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛ. Α. *Γενικαὶ διατάξεις.*

Ἄρθρον **1.** Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι, καὶ οἱ λοιποὶ προξενικοὶ ὑπάλληλοι ὑπάκεινται εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς νόμους, καὶ ἂν ὦσιν ἀλλοδαποί, ὁπόταν οἱ νόμοι ἢ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐδρεύουσιν, ἢ αἱ διπλωματικαὶ συμβάσεις δὲν ῥέρουσι πρόσκομμα εἰς τοῦτο.

Ἄρθρον **2.** Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι, καὶ ὑποπρόξενοι ἐκπληροῦσι καθήκοντα ληξιάρχου καὶ συμβολαιογράφου, συμμορφούμενοι μὲ τὰς περὶ τούτων διατάξεις τῶν νόμων.

Συντάσσουν καὶ δέχονται τὰ παρὰ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ὁριζόμενα ναυτικὰ συμβόλαια ἐνώπιον δύω μαρτύρων, οἵτινες συνυπογράφουσι μετ' αὐτῶν.

Ἐνεργοῦσι, καθ' ὅσον ἐπιτρέπεται τοῦτο παρὰ τῶν ἐθίμων ἢ τῶν διπλωματικῶν συμβάσεων, ὅλα τὰ νόμιμα συντηρητικὰ μέτρα, ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἀποβιώσεως Ἕλληνος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἢ ναυαγίου ἑλληνικοῦ πλοίου.

Ἐπικυροῦσι τὰ ἔγγραφα, ἅτινα ἐκδιδόμενα ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας των, μέλλουσι νὰ προσαγθῶσιν ἀλλαχοῦ.

Συντάττουσι καὶ δέχονται πάντα τὰ λοιπὰ ἔγγραφα, τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν νόμων, τῶν ἐθίμων καὶ τῶν διπλωματικῶν συμβάσεων.

Ἄρθρον **3.** Τὰ παρὰ τῶν ἀνωτέρω προξενικῶν ἀρχῶν ἢ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν συνταττόμενα ἔγγραφα ἔχουσι κῦρος, ὁσάκις καθίσταται ἀδύνατον νὰ περιβληθῶσι τοὺς ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων διαγραφομένους τύπους, ἐὰν γίνηται ἐν αὐτοῖς ῥητὴ περὶ τούτου μνεία.

Ἄρθρον **4.** Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι δικάζουσιν ὡς διαιτηταί, ὁσάκις ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν των διαφερόμενοι Ἕλληνες συμφωνήσωσι ν' ἀναθέσωσιν εἰς αὐτοὺς τῶν

διενέξεών των τὴν διάλυσιν. Τὸ περὶ τούτου συνυποσχετικὸν πρέπει νὰ γίνηται ἐγγράφως.

Ἔχουσι δὲ τὸ δικαίωμα τοῦ δικάζειν ἀνεκκλήτως τὰς ἑξῆς διαφοράς.

α') Περὶ μισθῶν τῶν εἰς τὰ πληρώματα τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων ἀνηκόντων ναυτῶν.

β'. Περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ἀμοιβαίων ὑποχρεώσεων μεταξὺ τῶν ναυτῶν, τοῦ πλοιάρχου, καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν τοῦ πληρώματος, ὡς καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐπιβατῶν, ὁσάκις αἱ ὑποχρεώσεις ἀνάγονται εἰς τὰς ἀνωτέρω ἰδιότητας, ἢ τρίτος τις δὲν ἐνέχεται.

Ἀποφασίζουσι περὶ τῶν παραβάσεων τῆς ναυτικῆς πειθαρχίας· ἀπαγγέλλουσι τὰς πειθαρχικὰς ποινὰς, καὶ ἀνακρίνουσιν ἄνευ παραγγελίας τοῦ εἰσαγγέως, κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίαν, τὰς ἐντὸς τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων γενομένας ἀξιοποίνους πράξεις, ἐνεργοῦσι πᾶσαν αἴτησιν ἢ παραγγελίαν τῶν ἐν Ἑλλάδι δικαστηρίων ἢ Εἰσαγγελέων, καθόσον ἐπιτρέπεται τοῦτο ὑπὸ τῶν συμβάσεων, τῶν ἐθίμων καὶ τῆς ἐγχωρίου νομοθεσίας.

Ἄρθρον 5. Τὰ παρὰ τῶν γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων ἢ τῶν γραμματέων των συνταττόμενα ἔγγραφα καὶ αἱ παρ' αὐτῶν ἢ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς προξενικῆς ἁρμοδιότητος καὶ δικαιοδοσίας εἰσὶν ἐκτελεστὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐν τῷ τόπῳ ἔνθα ἐξεδόθησαν ἢ συνετάχθησαν, ἐὰν συνθῆκαι ἢ οἱ νόμοι τοῦ τόπου ἐπιτρέπουσι τοῦτο ἄνευ δικαστικοῦ τύπου ἐκτελέσεως, δυνάμει ἀπογράφων τακτικῶν ἐνδεδομένων καὶ ἐπικυρωμένων. Ἐν Ἑλλάδι ὅμως πρέπει νὰ περιβάλληται ὁ δικαστικὸς τύπος τῆς ἐκτελέσεως ὑπὸ τοῦ ἐκδόσαντος τὴν ἀπόφασιν προξένου.

Ἄρθρον 6. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι, ἐξαιρούμενοι ἢ κωλυόμενοι, ἀναπληροῦνται, ὡς πρὸς τὰ δικαστικὰ αὐτῶν καθήκοντα, ὑπὸ τοῦ γραμματέως, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιοῦτος διωρισμένος παρὰ τῆς κυβερνήσεως· ἐν ἐλλείψει δ' αὐτοῦ, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν προσδιορίζει τὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ κωλυομένου ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα καθήκοντα.

Τὰ ἀνακριτικὰ καθήκοντα, ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει, δύναται νὰ ἀνατεθῶσιν ὑπὸ τοῦ προξένου, διευθυντοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, εἰς ἕνα τῶν παρ' αὐτῷ γραμματέων, ἀλλαχοῦ δὲ, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη, εἰς τινα διορισθησόμενον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, κατ' αἴτησιν τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρον 7. Ὁσάκις δὲν ὑπάρχῃ γραμματεὺς διωρισμένος παρὰ τῆς κυβερνήσεως, ὁ προϊστάμενος τῆς προξενικῆς ἀρχῆς δύναται ν' ἀναθέτῃ, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, τὰ καθήκοντα τοῦ δικαστικοῦ γραμματέως καὶ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς ὃν τινα ἐγκρίνῃ.

Ἄρθρον 8. Οἱ εἰς προξενικὰς θέσεις ἢ ὑπηρεσίας διοριζόμενοι, ἐὰν μὲν ὦσιν Ἕλληνες, ὀμνύουσι τὸν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὅρκον, ἐὰν δὲ ἀλλοδαποὶ τὸν ἑξῆς.

« Ὀμνύω νὰ ἐκπληρῶ πιστῶς καὶ κατὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς νόμους τὰ καθήκοντά μου, συντελῶν πάσαις δυνάμεσιν » εἰς πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ προάγῃ καὶ ὠφελῇ τὸ ἐμπόριον καὶ » ναυτιλίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 9. Ὁ παρὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁριζόμενος ὅρκος δύναται νὰ δοθῇ δι' ἐκθέσεως ἰδιαγράφου, χρονολογουμένης καὶ ὑπογεγραμμένης, ἥτις διαβιβάζεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἄρθρον 10. Αἱ ἐπιχορηγήσεις τῶν προξενικῶν ἀρχῶν εἶναι ἀκατάσχετοι.

ΚΕΦΑΛ. Β'. *Εἰδικαὶ διατάξεις.*

Περὶ τῆς προξενικῆς δικαιοδοσίας κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος καὶ τὰς μὴ χριστιανικὰς χώρας ἐπὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων.

Ἄρθρον 11. Αἱ κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἢ ἐν χώραις μὴ χριστιανικαῖς μεταξὺ ἑλλήνων καὶ ἐγχωρίων ἀναφυόμεναι διαφοραὶ, δικάζονται κατὰ τοὺς ἐν αὐταῖς κειμένους νόμους, τὰ ἐπικρατοῦντα ἔθιμα καὶ τὰς διπλωματικὰς συμβάσεις.

Ἄρθρον 12. Αἱ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ ὑπηκόων ἄλλων Δυνάμεων, ἐν ταῖς αὐταῖς χώραις, ἀναφυόμεναι διαφοραὶ, ἐν αἷς οἱ πρῶτοι εἰσὶν ἐναγόμενοι, δικάζονται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους καὶ τὸν κατωτέρω ὁριζόμενον τρόπον, διὰ τὰς μεταξὺ ἑλλήνων διαφορὰς, καθ' ὅσον τὰ ἔθιμα ἢ αἱ διπλωματικαὶ συμβάσεις δὲν ἀντίκεινται εἰς τοῦτο.

Ἄρθρον 13. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι ἀποφασίζουσιν ἀνεκκλήτως περὶ ὅλων τῶν διαφορῶν, αἵτινες ἀναφύονται μεταξὺ ἑλλήνων ἐντὸς τῆς περιφερείας των, μέχρι τῆς ἀξίας τῶν 100 δραχμῶν.

Δικάζουσιν ἀνεκκλήτως ὅλα τὰ ὑπὸ τῶν ἑλλήνων πραττόμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας των πταίσματα, συμμορφούμενοι μὲ τὸ ἄρθρον 330 καὶ ἑπόμενα τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἐξαιρέσει τῶν περὶ δημοσίου κατηγόρου ὁριζομένων.

Ἀποφασίζουσι μετὰ δύω παρέδρων δικαστικῶν περὶ ὅλων τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας των ἀναρυομένων μεταξὺ ἑλλήνων διαφορῶν, οἱασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ὦσιν, ἐξαιρέσει τῶν περὶ διαζεύξεως, ἀνεκλήτως μὲν μέχρις ὀκτακοσίων δραχμῶν, ἐκκλητῶς δὲ καὶ ἐπέκεινα τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ἄρθρον 14. Οἱ πάρεδροι ἐκλέγονται ἐπὶ ἑκάστῃ διαφορᾷ, ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ πρέσβεως, ἀλλαχοῦ δὲ ὑπὸ τῶν γενικῶν πρ ξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων, ἢ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἐπισημοτέρων ἑλλήνων, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτων μεταξὺ τῶν ἐπισημοτέρων ἀλλοδαπῶν, τῶν διαμενόντων ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ προξενείου. Δύναται ὅμως ἡ κυβέρνησις νὰ διορίσῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει δύω τακτικοὺς παρέδρους καὶ νὰ μισθοδοτῇ αὐτούς. Κωλυομένων τῶν τοιούτων παρέδρων παραλαμβάνονται οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἑλλήνων.

Ἄρθρον 15. Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους συντάσσεται κατάλογος τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας ἑκάστης προξενικῆς ἀρχῆς διαμενόντων ἐπισημοτέρων ἑλλήνων καὶ ἀλλοδαπῶν, ὅστις ἐκτίθεται δημοσίως εἰς τὸ κατάστημα τοῦ προξενείου. Ἀντίγραφον δὲ αὐτοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.

Ἄρθρον 16. Οἱ πάρεδροι δίδουσιν ἐφάπαξ ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου αὐτοπροσώπως τὸν ἑξῆς ὅρκον.

« Ὀρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὰ καθήκοντά μου κατὰ » τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους ὡς τίμιος καὶ εὐσυνείδητος δικαστής. »

Συντάσσεται περὶ τῆς ὁρκοδοσίας ἔκθεσις, ἥτις κατατίθεται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ γραφείου.

Ἄρθρον 17. Αἱ ὑπὸ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι πολιτικαὶ καὶ ἐμπορικαὶ ἀπορασεις ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 18. Τὰ παρ' ἑλλήνων κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἢ ἐν χώραις μὴ χριστιανικαῖς πραττόμενα πλημμελήματα ἢ κακουργήματα, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 29 καὶ 30 τῆς ποινικῆς δικονομίας διαλαμβανομένων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων καὶ δικαστηρίων. Ἐὰν δὲ ἦναι ἄγνωστος ὁ τόπος τῆς τελευταίας ἐν τῇ ὑμεδαπῇ κατοικίας ἢ ἐρημέρου διαμονῆς τοῦ κατηγορουμένου ἢ δὲν ὑπάρχῃ τοιαύτη παντάπασιν, ἁρμόδιοι εἶναι οἱ ἐν Σύρῳ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ δικαστικαί. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ναυταπάτας καὶ πειρατείας, ἁρμόδιοι εἶναι οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1845 νόμου ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ τὰ δικαστήρια τῶν ἐφετῶν.

Ἄρθρον 19. Τὰ παρ' ἑλλήνων πραττόμενα πταίσματα, πλημμελήματα καὶ κακουργήματα κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος, ἢ ἐν χώραις μὴ χριστιανικαῖς, τιμωροῦνται μὲ τὰς παρὰ τῶν ἑλληνικῶν νόμων ἐπιβαλλομένας ποινάς.

Ἄρθρον 20. Ὁσάκις ὁ νόμος ἐπιβάλλῃ ποινὴν κρατήσεως τὰ προξενικὰ δικαστήρια δύνανται ν' ἀνικαταστήσωσιν αὐτὴν διὰ προστίμου μέχρι διακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 21. Αἱ παραβάσεις τῶν ὑπὸ τῶν γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων ἐκδιδομένων ἀστυνομικῶν διατάξεων, κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἢ ἐν χώραις μὴ χριστιανικαῖς, τιμωροῦνται μὲ κράτησιν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν δεκατεσσάρων ἡμερῶν, καὶ μὲ πρόστιμον οὐχὶ ἀνώτερον τῶν πεντήκοντα δραχ.

Αἱ ποιναὶ αὗται δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσι συναμα.

Ἄρθρον 22. Αἱ παρὰ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ἢ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τὰς παρὰ τῶν νόμων προβλεπομένας περιπτώσεις, ἐπί τε πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ὑποθέσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ διαδικασίας.

Ἄρθρον 23. Πᾶσα αἴτησις εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου δι' ἀναφορᾶς παρουσιαζομενης εἰς διπλοῦν ὑπὸ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του.

Ἡ ἀναφορὰ περιέχει τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν ἢ τὴν διαμονὴν τοῦ αἰτοῦντος καὶ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις, τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰτήσεως καὶ περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῶν λόγων ἐφ' ὧν στηρίζεται.

Ἡ αἴτησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ προφορικῶς ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ προξενείου, συνταχθησομένης περὶ τούτου ἐκθέσεως. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύω ἀντίγραφα ἐκθέσεως παρουσιάζονται ὑπὸ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, εἰς τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον. Πληρεξούσιος δύναται νὰ διορισθῇ πᾶς ἐνήλιξ ἕλλην ἢ ἀλλοδαπός.

Ἄρθρον 24. Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος διατάττει τὴν ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων, προσδιορίζων συναμα τὸν τόπον, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐμφανίσεως, κατὰ τὴν ἀπόστασιν, τὸν τόπον καὶ τὰς περιστάσεις· δύναται μάλιστα,

ἐν περιπτώσει κατεπειγούσης ἀνάγκης, νὰ προσδιορίσῃ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας, τὴν ὥραν τῆς ἐμφανίσεως.

Ἡ πρὸς ἐμφάνισιν διαταγὴ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου γράφεται ἐφ' ἑκατέρου τῶν πρωτοτύπων τῆς ἀναφορᾶς ἢ τῶν ἀντιγράφων τῆς ἐκθέσεως, δὲν ὑπόκειται δὲ εἰς ἀνακοπὴν ἢ εἰς ἔφεσιν.

Ἄρθρον 25. Τὸ ἓν τῶν πρωτοτύπων τῆς ἀναφορᾶς ἢ τῶν ἀντιγράφων τῆς ἐκθέσεως, μετὰ τῆς πρὸς ἐμφάνισιν διαταγῆς, ἐπιδίδονται ὁμοῦ μὲ ἀντίγραφον τῶν πρὸς ὑποστήριξιν ἐγγράφων ὑπὸ τοῦ ἐκπληροῦντος τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως ὑπαλλήλου. Ἐὰν τὰ πρὸς ὑποστήριξιν ἔγγραφα ὦσι λίαν ἐκτεταμένα, δύνανται νὰ κατατεθῶσιν ἐν τῷ γραφείῳ, ὅπου λαμβάνει γνῶσιν ὁ ἐναγόμενος ἄνευ μετατοπίσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 26. Τὰ Δικόγραφα ἐπιδίδονται συνήθως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του· ἂν δὲ οὗτοι δὲν εἶναι παρόντες, εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας αὐτοῦ· ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐν ἐλλείψει καὶ τούτων, εἰς τοὺς λοιποὺς συνοίκους.

Ἐὰν δὲν εὑρεθῇ οὐδεὶς εἰς τὸν οἶκον, τὸ δικόγραφον τοιχοκολλᾶται ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ γραφείου τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Τὸ αὐτὸ ἐνεργεῖται καὶ ὡς πρὸς ἐκείνους, οἵτινες διαμένοντες ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς προξενικῆς ἀρχῆς δὲν ἔχουσι γνωστὴν κατοικίαν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρον 27. Περὶ τῆς ἐπιδόσεως συντάσσεται ὑπὸ τοῦ ἐνεργοῦντος αὐτὴν ὑπαλλήλου ἀποδεικτικὸν περιγράφον ἀκριβῶς·

α) Τὸ ἐπιδοθὲν ἔγγραφον.

β') Τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐπιδόσεως, τὸν ἄνθρωπον εἰς ὃν παρεδόθη, καὶ τὸν τόπον τῆς ἐπιδόσεως ἢ τοιχοκολλήσεως τοῦ ἐγγράφου.

Τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἐπιδοθέντος ἢ παραλαμβάνοντος. Ἐὰν δὲ οὗτος δὲν δύνηται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ, ἡ ἐπίδοσις ἢ ἡ τοιχοκόλλησις ἐνεργεῖται ἐνώπιον δύο μαρτύρων ἢ τοὐλάχιστον ἑνὸς, οἵτινες προσυπογράφουσι μετ' αὐτοῦ τὸ ἐπιδοτήριον.

Ἄρθρον 28. Οἱ ναυτιλλόμενοι καὶ οἱ ἐπιβάται, οἵτινες δὲν ἔχουσιν ἄλλην κατοικίαν εἰμὴ τὸ πλοῖον, κλητεύονται ἐπὶ τοῦ πλοίου, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁριζόμενον τύπον.

Ἄρθρον 29. Οἱ διάδικοι ἐμφανίζονται αὐτοπροσώπως ἢ διὰ

πληρεξουσίου των ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, κατὰ τὴν ὁριζομένην ἐν τῇ διαταγῇ ἡμέραν, ὥραν καὶ τόπον.

Δύνανται ὅμως χωρὶς νὰ ἐμφανισθῶσι νὰ ὑποβάλλωσιν ἁπλῶς ὑπομνήματα, παρ' αὐτῶν ὑπογεγραμμένα καὶ περιέχοντα τὰς αἰτήσεις τοῦ ἐνάγοντος ἢ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ἐναγομένου, μετὰ τῶν πρὸς ὑποστήριξιν ἐγγράφων. Τὰ πληρεξούσια ἢ τὰ ὑπομνήματα παρακατατίθενται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον ἔχει πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ τὴν αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων.

Ἄρθρον 30. Οἱ διάδικοι, ἐὰν διαμένωσιν ἐκτὸς τῆς ἕδρας τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, ὀφείλουσιν ὁ μὲν ἐνάγων ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἢ ἐκθέσει του, ὁ δὲ ἐναγόμενος δι' ἰδιαιτέρου ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον θὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα ἢ εἰς τὸν ἐνεργοῦντα τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου παράστασιν, νὰ διορίσωσιν ἀντίκλητον ἢ πληρεξούσιον, κατοικοῦντα εἰς τὴν καθέδραν τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ γίνωνται ὅλαι αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας κοινοποιήσεις καὶ ἄλλαι ἐπιδόσεις, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐφέσεως. Περὶ τοῦ διορισμοῦ ἀντικλήτου ἢ πληρεξουσίου, ὁ πρόξενος ὑπομιμνήσκει τοὐλάχιστον κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου παράστασιν.

Ἐὰν παρελείφθη ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρον 31. Κατὰ τὴν δικάσιμον, ἐμφανισθέντων τῶν διαδίκων ἢ ὑποβληθέντων τῶν ὑπομνημάτων, ἐκδίδεται παραχρῆμα ἡ ἀπόφασις παρὰ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, ἐὰν νομίσῃ τὴν ὑπόθεσιν ἀρκούντως ἀναπτυχθεῖσαν. ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀναβάλλεται εἰς πραιτέρω διάσκεψιν.

Ἄρθρον 32. Ὅταν κριθῇ ἀναγκαῖον νὰ ἐξηγηθῇ τις τῶν διαδίκων προφορικῶς, μὴ δυνάμενος, ἕνεκα νομίμου κωλύματος, νὰ ἐμφανισθῇ αὐτοπροσώπως, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος μεταβαίνει παρ' αὐτῷ ἢ διορίζει πρὸς ἐξέτασίν του ἕνα τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, ἢ ἕτερόν τι εὐϋπόληπτον πρόσωπον, ὅπερ ὑποβάλλεται προηγουμένως εἰς τὸν ἑξῆς ὅρκον.

« Ὁρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὰ ἀνατεθέντα μοι καθήκοντα. »

Τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον ἢ τὸν εἰσηγητὴν συνοδεύει ὁ ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως ὑπάλληλος, ὅστις συντάττει ἔκθεσιν τῆς ἐξετάσεως καὶ τὴν ὑπογράφει μετὰ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ, καὶ τοῦ διαδίκου· ἐὰν οὗτος δὲν δύνηται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται περὶ τούτου μνεία.

Ἄρθρον 33. Ἐὰν κριθῇ ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ αὐτοψία ἐπὶ τόπου ἢ ἐπὶ πλοίου ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἐκείσε μεταβάσεώς του, ἢ νὰ διορίσῃ εἰσηγητὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον προσδιορίζει διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, τὸν τόπον, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς αὐτοψίας, ἥτις ἐνεργεῖται ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων ἢ ἀφοῦ οὗτοι προσκληθῶσι νὰ παρευρεθῶσι διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 26, 27 καὶ 28 ὁριζόμενον τύπον.

Περὶ ὅλων τῶν ἀνωτέρω συντάσσεται ἔκθεσις.

Ἄρθρον 44. Ἐὰν πρόκηται μόνον νὰ βεβαιωθῇ ἡ κατάστασις ἢ ἡ ἀξία πλοίου, ἐξαρτίων, ἀποσκευῆς, πραγμάτων ἢ ἐμπορευμάτων, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος δύναται νὰ διορίσῃ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος πραγματογνώμονας, οἵτινες ἐνεργοῦσιν ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων, ἢ ἀφοῦ οὗτοι προσκληθῶσι προσηκόντως, τὰς τυχὸν διαταχθείσας ἐπισκέψεις καὶ ἐκτιμήσεις, συντάσσοντες παρ' αὐτῶν ἔκθεσιν παρακατατιθεμένην εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Πρὶν ἢ προβῶσιν εἰς τὴν δοκιμασίαν οἱ πραγματογνώμονες δίδουσι τὸν ἑξῆς ὅρκον.

« Ὀμνύω νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὴν ἀνατεθεῖσάν μοι ἐντολήν. »

Ἐὰν τὸ θρησκευτικὸν δόγμα πραγματογνώμονός τινος ἀντίκηται εἰς τὴν ὁρκωμοσίαν αὐτοῦ ἢ εἰς οἱανδήποτε διαβεβαίωσιν, ἡ ἔκθεσις ποιεῖ περὶ τούτου μνείαν, καὶ μετὰ τοῦτο ἐνεργεῖται ἡ δοκιμασία.

Ἄρθρον 35. Ἐὰν ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον δὲν εὕρῃ ἀποχρώσας τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν πραγματογνωμόνων διαλαμβανομένας πληροφορίας, ἔχει καὶ αὐτεπαγγέλτως τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ νέαν δοκιμασίαν δι' ἑνὸς ἢ πλειόνων πραγματογνωμόνων, οἵτινες δύνανται

νὰ ζητήσωσιν ἀπὸ τοὺς προγενεστέρους πραγματογνώμονας ὅσας νομίσωσιν ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἄρθρ. 36. Αἱ ἐκθέσεις δὲν ἐπιδίδονται εἰς τοὺς διαδίκους, δύνανται δὲ οὗτοι νὰ λάβωσι γνῶσιν καὶ ἀντίγραφα αὐτῶν.

Ἄρθρ. 37. Ὁσάκις ἐπιτραπῇ παρὰ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, ἢ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν διαδίκων, διατάσσει τὴν κλήτευσιν τῶν μαρτύρων ἐνώπιον αὐτοῦ ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ, ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ.

Ἄρθρ. 38. Οἱ διάδικοι καὶ οἱ ἕλληνες μάρτυρες κλητεύονται, δυνάμει τῆς διαταγῆς τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ὑπὸ τοῦ γραμματέως ἢ τοῦ ἐκπληροῦντος αὐτόν.

Ἄρθρ. 39. Οἱ ὡς μάρτυρες κλητευόμενοι ἕλληνες καὶ μὴ ἐμφανιζόμενοι ἄνευ νομίμου κωλύματος, ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου εἰς χρηματικὴν ποινὴν τριάκοντα μέχρις ἑκατὸν δραχμῶν. Πρὸς τούτοις δὲ ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, δύναται νὰ διατάξῃ τὴν διὰ βίας προσαγωγήν του, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, ἔνθα οἱ πρόξενοι διὰ τῶν συνθηκῶν ἢ ἐθίμων, εἰσὶ περιβεβλημένοι τὴν ἀναγκαίαν πρὸς τοῦτο ἐξουσίαν.

Ἄρθρ. 40. Πρὸ τῆς ὁρκίσεως ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἐρωτᾷ τὸν μάρτυρα περὶ τοῦ ὀνόματος, τοῦ ἐπωνύμου, τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως καὶ τῆς κατοικίας του, τῆς θρησκείας, τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ ἐπιτηδεύματός του, τῆς συγγενείας ἢ τῶν ἄλλων πρὸς τοὺς διαδίκους σχέσεών του. Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ μάρτυς ὁρκίζεται ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν ἑξῆς ὅρκον.

« Ὀμνύω, συνειδὼς τὰς ἐπικειμένας εἰς τὴν ψευδομαρτυ-
» ρίαν ποινάς, ὅτι θέλω εἰπεῖ τὴν ἀλήθειαν καὶ μόνην τὴν ἀλή-
» θειαν· οὕτως εἴη μοι ὁ Θεὸς βοηθὸς καὶ τὸ Ἱερὸν αὐτοῦ Εὐαγ-
» γέλιον. »

Μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν ὁ πρόεδρος προβαίνει εἰς τὰς περὶ τοῦ πράγματος ἐρωτήσεις.

Μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ θρησκεία τῶν ὀμνυόντων, καὶ ἑπομένως νὰ τίθηται ὡς βάσις, δι' ἕκαστον αὐτῶν, ὁ εἰς τὴν θρησκείαν αὐτοῦ εἰθισμένος τύπος, τοῦ ὅρκου ἢ τῆς διαβεβαιώσεως.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ θρησκεία τοῦ μάρτυρος ἤθελε τῷ ἀπαγορεύει νὰ ὁρκισθῇ ἢ νὰ κάμῃ σιωπηρῶς διαβεβαίωσιν, ἡ ἔνθεσις ἀναφέρει τοῦτο, καὶ ὁ μάρτυς ἐξετάζεται.

Ἄρθρ. 41. Ἐὰν οἱ μάρτυρες δὲν εἶναι Ἕλληνες, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος, ἢ ὑποπρόξενος καλεῖ χρῆσιν τῶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἕδρας του εἰθισμένων μέσων, ὅπως καταρτισθῇ, εἰ δυνατόν, ἡ ἐμφάνισις των.

Ἄρθρ. 42. Ὅταν ὑπάρξῃ ἀνάγκη διερμηνέως, οὗτος πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του διδει, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθ. 39 ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου τὸν ἑξῆς ὅρκον.

« Ὁρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὸ ἔργον τοῦ διερμηνέως. »

Ἄρθρ. 43. Περὶ τῆς ὁρκίσεως καὶ ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων συντάσσεται ἔκθεσις, ἥτις περιέχει τὰ οὐσιωδέστερα τῶν μαρτυριῶν, καὶ ὑπογράφεται παρ' ἑκάστου μὲν μάρτυρος, ἐν τῷ τέλει τῆς ἐξετάσεώς του, παρὰ δὲ τῶν διαδίκων, τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου, ἢ ὑποπροξένου καὶ τοῦ γραμματέως ἐν τῷ τέλει τῆς ὅλης συζητήσεως. Κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀρχαστηρίῳ ἐξέτασιν χρησιμεύουσι πρὸς τοῦτο τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων.

Ἄρθρ. 44. Μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἡ ὑπόθεσις δικάζεται ἐρήμην.

Αἱ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεις ἐπιδίδονται κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 26, 27 καὶ 28 ὁριζόμενον τύπον, διὰ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ἢ τοῦ ἀντ' αὐτοῦ διορισθέντος προσώπου, ὑπὸ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ὅστις ὁρίζει ἐνταυτῷ, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποστάσεις τῶν μερῶν καὶ τὰς περιστάσεις, τὴν προθεσμίαν τῆς ἀνακοπῆς, ἥτις ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν.

Ἡ ἀνακοπὴ γίνεται δι' αἰτήσεως πρὸς τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον.

Ἄρθρ. 45. Αἱ κατ' ἀνακοπὴν δίκαι διεξάγονται κατὰ τὰς ἀνωτέρω μνημονευθείσας διατυπώσεις.

Ἄρθρ. 45. Αἱ ὑπὸ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι ὁριστικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ἀφορῶσαι συναλλαγματικὰ γραμμάτια, λογαριασμοὺς παραδεδεγμένους, ἐπίσημα ἢ ἀναγνωρισμένα ἔγγραφα, εἶναι προσωρινῶς ἐκτελεσταί, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς τυχὸν γεννηθείσης ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως.

Ἄρθρ. 47. Ἐπὶ ὑποθέσεων περὶ προμορικῶν συμφώνων, περὶ ἐγγράφων ὑποχρεώσεων ἢ ἀνοικτῶν λογαριασμῶν, μὴ παραδεδεγμένων, τὰ προξενικὰ δικαστήρια, δύνανται νὰ διατάξωσι

τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς τυχὸν γεννηθείσης ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως, ἐπὶ τῇ προσφορᾷ ἐγγυητοῦ.

Ἄρθρον 48. Ὁ διάδικος ὁ αἰτῶν δυνάμει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, ὑποβάλλει εἰς τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον ἀναφορὰν ὁρίζουσαν τὸν ἐγγυητήν.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος διατάσσει τοὺς διαδίκους νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ καὶ τόπῳ, ὅπως συζητηθῇ τὸ παραδεκτὸν τοῦ ἐγγυητοῦ.

Ἡ ἀναφορὰ καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς διαταγὴ ἐκδίδονται εἰς τὸν ἀναγόμενον κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 29, 27 καὶ 28 ὁριζόμενον τύπον.

Ἄρθρ. 49. Ἀντὶ ἐγγυητοῦ δύναται νὰ παρακατατεθῇ τὸ ποσὸν τῆς ἀποφάσεως ἐν τῷ γραφείῳ τῆς ἀμυδίας προξενικῆς ἀρχῆς, αἱ δὲ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται, ἅμα κοινοποιηθέντος τοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου περὶ παρακαταθέσεως τῆς ἐγγυήσεως.

Ἄρθρ. 50. Μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἐκτελεστῶν ἀποφάσεών τε καὶ δικαιογράφων, μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ἢ ἐκτέλεσιν, καὶ παρελθούσης τῆς νομίμου προθεσμίας, αἱ ἀποφάσεις καὶ τὰ δικαιόγραφα, ἐκτελοῦνται διὰ τῶν ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ὁριζομένων καταναγκαστικῶν μέσων.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν μέσων τούτων, καθόσον δὲν προνοεῖται ἀπὸ τὸν παρόντα νόμον, θέλει γίνεσθαι κατὰ τὸν ἐν τῷ τόπῳ ἔνθα πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις εἰθισμένον τρόπον.

Ἄρθρ. 51. Τὰ προξενικὰ δικαστήρια ἀπαγγέλλουσι τὴν προσωπικὴν κράτησιν καθ' ὅλας τὰς παρὰ τῶν ἑλληνικῶν νόμων προβλεπομένας καὶ ὁριζομένας περιπτώσεις· ἐνεργεῖται δὲ αὕτη κατὰ τὸν ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς ἀμυδίας προξενικῆς ἀρχῆς εἰθισμένον τρόπον.

Ἄρθρ. 52. Ἡ ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ ἐκτελεῖται κατὰ παραγγελίαν τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου, ὃν ἤθελεν ὁρίσει ἐπὶ τούτῳ.

Αἱ κοινοποιήσεις τῶν πλειστηριασμῶν τοιχοκολλῶνται κατὰ τὰς ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένας προθεσμίας, μόνον ἐν τῷ καταστήματι τῆς ἀμυδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ὅσάκις ἀπαιτεῖται καταχώρισις τῆς κοινοποιήσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ εἰς δημόσιον φύλλον, δημοσιεύεται περιληπτικὴ

μόνον ἀγγελία αὐτῆς, καὶ τοῦτο ἐὰν ἐκδίδηται δημόσιον φύλλον ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Τὰ κατασχεθέντα κινητὰ πράγματα φυλάττονται ἐν τῷ προξενείῳ ἢ παρὰ τρίτῳ, ὑπ' εὐθύνην τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου.

Ἄρθρ. **53.** Ὅσα ὁρίζονται ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ περὶ προέδρων τῶν πρωτοδικῶν ἢ ἐμποροδικῶν καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς γενικοὺς προξένους, προξένους καὶ ὑποπροξένους, ἢ ἄλλους προεδρεύοντας τὰ προξενικὰ δικαστήρια, καθόσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ἄρθρ. **54.** Κατὰ τὰ ἄλλα, ὅσα δὲν προνοοῦνται ἰδίως ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι καὶ τὰ προξενικὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται μὲ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁσάκις οἱ νόμοι ἢ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, ἔνθα ἐδρεύουσιν αἱ διπλωματικαὶ συμβάσεις ἢ ὁ ὀργανισμὸς τῶν προξενικῶν δικαστηρίων δὲν ἀντίκειται εἰς τοῦτο.

Ἄρθρ. **55.** Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι δύνανται νὰ ἐξαιρέσωσιν ἑαυτοὺς ἢ νὰ ἐξαιρεθῶσιν ὑπὸ τῶν διαδίκων εἰς τὰς ἑφεξῆς περιπτώσεις·

α) Ἐὰν ἔχωσιν ἄμεσον ἰδιωτικὸν συμφέρον.

β) Ἐὰν μετά τινος τῶν διαδίκων ὦσι συγγενεῖς κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, κηδεσταὶ ἢ συνδεδεμένοι δι' υἱοθεσίας, ἐὰν ἦναι συγγενεῖς ἐκ πλαγίου μέχρι τετάρτου βαθμοῦ, ἢ ἐκ κηδεστείας μέχρι δευτέρου. Ἐὰν ἦναι σύζυγοι, ἂν καὶ διεζευγμένοι, ἢ μνηστῆρες.

Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι, ἐξαιροῦντες ἑαυτοὺς ἢ ἐξαιρούμενοι ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἀντικαθίστανται ὑπὸ τῶν ἀναπληρωτῶν των. Οἱ ἀναπληρωταὶ οὗτοι δὲν ὑπόκεινται εἰς καμμίαν ἐξαίρεσιν.

Ὁσάκις, προταθείσης ἐξαιρέσεως κατὰ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, οἱ λόγοι εὑρεθῶσι ψευδεῖς ἢ παράλογοι, ὁ προτείνας τὴν ἐξαίρεσιν διάδικος καταδικάζεται εἰς πρόστιμον ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν, ἐπιφυλαττομένων ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου **45** τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἄρθρ. **56.** Αἱ περὶ κακοδικείου ἀγωγαὶ κατὰ γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων, ἀναπληρωτῶν αὐτῶν γραμματέων ἢ παρέδρων τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, ὑπάγονται εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἄρθρ. **57.** Ἡ πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἔφεσις παραδίδεται εἴτε παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος αὐτοπροσώπως εἴτε παρὰ τοῦ πληρεξουσίου ἢ ἀντικλήτου του εἰς τὸν πρόξενον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐξεδόθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως. Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται ἀναλόγως τῶν ἀποστάσεων.

Διαρκούσης τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας ἢ γενομένης ἐφέσεως, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων **46**, **47**, **48** καὶ **49**.

Ἄρθρ. **58.** Τὸ ἐφετήριον συντάσσεται εἰς διπλοῦν, καὶ πρέπει νὰ περιέχῃ διορισμὸν πληρεξουσίου ἀντικλήτου ἐν Ἀθήναις. Μὴ γενομένου τούτου, αἱ πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα κοινοποιήσεις γίγνονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἄρθρ. **59.** Τὸ ἓν τῶν πρωτοτύπων τῆς ἐφέσεως ἐπιδίδεται ἐπιμελείᾳ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον **30** ἀντίκλητον τοῦ ἐφεσιβλήτου, συμφώνως μὲ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις **26**, **27** καὶ **28** ὁριζόμενον τύπον. Τὸ δ' ἕτερον μετὰ τοῦ ἐπιδοτηρίου ἐγχειρίζεται εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐπὶ ἁπλῇ ἀποδείξει.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ὁ παραλείψας τὴν κοινοποίησιν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ὑποβάλλεται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν εἰς χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ὀφειλομένης τυχὸν ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρ. **60.** Μετὰ παρέλευσιν δύω μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐφέσεως δύναται νὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις, ἐφαρμοζομένης τῆς διαδικασίας περὶ συνοπτικῶν ὑποθέσεων.

Ἄρθρ. **61.** Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ προηγουμένου.

Προσελθὼν ἐπὶ τέλους καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἀνέγνω ὡσαύτως νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἀκολούθως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν, κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ., νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας τὸ συνημμένον νομοσχέδιον

περὶ συστάσεως Ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, ὅπως ἐπιψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνοδεύων αὐτὸ μετὰ τῶν πρακτικῶν αὐτῆς καὶ ἀντιγράφου τῆς πρὸς αὐτὴν ἐκθέσεώς μου.

Παρακαλῶ δὲ τὴν Γερουσίαν, ἵνα ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς
ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ὑποστηριξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Συνιστᾶται ταμεῖον πρὸς περίθαλψιν τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Ἄρθρ. 2. Τὸ ταμεῖον αὐτὸ εἶναι ἴδιον καὶ ἀναφαίρετον τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν αὐτῶν κτῆμα· οὐδεμία δὲ ἄλλη ἐπιτρέπεται τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ χρῆσις, εἰμὴ ἡ κατωτέρω ὁριζομένη.

Ἄρθρ. 3. Πόροι τοῦ ταμείου αὐτοῦ ὁρίζονται οἱ ἑξῆς.

α. Τὰ τρία ἑκατοστὰ τῆς ὅλης μισθοδοσίας ἢ τῆς συντάξεως παντὸς ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ.

β'. Δραχμαὶ διακόσιαι ἀπὸ παντὸς κατωτέρου ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ, ἤδη ἐγγάμου, τριακόσιαι δὲ ἀπὸ παντὸς ἀνωτέρου.

γ'. Δραχμαὶ τετρακόσιαι ἀπὸ παντὸς γάμου συναπτοντος κατωτέρου ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ· πεντακόσιαι δὲ ἀπὸ παντὸς ἀνωτέρου.

δ'. Τετρακόσιαι δραχμαὶ ἀπὸ παντὸς ἐγγάμου, βαθμὸν ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ κατὰ πρῶτον λαμβάνοντος.

ε. Ἑκατὸν δραχμαὶ ἀπὸ παντὸς ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ ἐγγάμου, προβιβαζομένου ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν κατωτέρων ἀξιωματικῶν εἰς τὴν τῶν ἀνωτέρων.

ς'. Τὸ πλεόνασμα τῆς μισθοδοσίας τῶν προβιβαζομένων ναυτικῶν ἀξιωματικῶν ἐπὶ τρεῖς μῆνας.

ζ'. Τὰ τυχόντα δωρήματα ἢ κληροδοτήματα.

η. Οἱ τόκοι τῶν κεφαλαίων τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἤδη ἐν χηρείᾳ ὄντες μετὰ τέκνων ἀρρένων ἀνηλίκων ἢ θηλέων ἀνυπάνδρων, λογίζονται ὡς ἔγγαμοι καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ β'. παραγράφου τοῦ προαγομένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 5. Τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ κατατίθενται εἰς Τράπεζαν ἐπὶ τόκῳ, διαχειρίζονται δὲ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ κοινοποιοῦντες κατ' ἔτος διὰ τῆς Βασιλικῆς ἐφημερίδος τοὺς ἰσολογισμοὺς τῆς διαχειρίσεως ταύτης.

Ἄρθρ. 6. Ἀπὸ τοῦ ταμείου αὐτοῦ λαμβάνουσι χορηγήματα αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ὅσοι καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον ἀπεβίωσαν μετὰ τὴν πρώτην τοῦ ταμείου σύστασιν.

Ἄρθρ. 7. Καθ' ὅλον τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου οὐδὲν εἰς οὐδένα ἰδιαίτως χορηγήμα.

Ἄρθρ. 8. Τὰ μηνιαῖα χορηγήματα τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν, κατὰ μὲν τὰ πρῶτα ἓξ ἔτη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ταμείου συστάσεως, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβῶσι τὰ δύο τρίτα τῶν συντάξεων, τῶν γορηγουμένων εἰς τὰς ἴδιας τέκνων χήρας κατὰ τὸν περὶ Ναυτικῶν συντάξεων νόμον. Κατὰ τὰ ἀκόλουθα δὲ τέσσαρα ἔτη, χρημάτων ὑπαρχόντων, τὰ χορηγήματα αὐτὰ δύνανται νὰ βαίνωσι καὶ μέχρις ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν εἰρημένων συντάξεων. Τῆς πρώτης δὲ δεκαπενταετίας παρελθούσης, ἀνώτατος τῶν χορηγημάτων ὅρος ὁρίζεται τὸ διπλάσιον τῶν συντάξεων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 9. Τὸ ἥμισυ τοῦ χορηγήματος ἀνήκει εἰς τὴν χήραν, τὸ δὲ λοιπὸν ἥμισυ εἰς τὰ ὀρφανά.

Ἄρθρ. 10. Μὴ ὑπαρχούσης χήρας, ἢ ἀπυθανούσης, τὸ δικαίωμά της μεταβαίνει εἰς τὰ ὀρφανά· ἐν ἐλλείψει ὀρφανῶν λαμβάνει ὁλόκληρον τὸ χορήγημα ἡ χήρα.

Ἄρθρ. 11. Ἀπέβαλον ἢ ἀποβάλλουσι πᾶν πρὸς ἀπόκτησιν χορηγήματος δικαίωμα.

ά. Αἱ χῆραι αἱ διεζευγμέναι, καὶ αἱ ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης κεχωρισμέναι.

β'. Αἱ χῆραι αἱ συνάπτουσαι νέον γάμον.

γ'. Τὰ ὀρφανὰ, τὰ μὲν θήλεα, ὅταν ὑπανδρα γένωσι, τὰ δὲ ἄῤῥενα, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου τῆς ἡλικίας των ἔτους, ἢ καὶ πρότερον, ἐὰν ἀποκατασταθέντα λαμβάνωσι μισθόν τινα παρὰ τοῦ δημοσίου.

Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποβαλλόμενον δικαίωμα μεταβαίνει ἀπὸ τῶν ἀποβαλόντων αὐτὸ εἰς τὰ λοιπὰ τῆς ὀρφανῆς οἰκογενείας μέλη.

Ἄρθρ. 12. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν, ὅσοι ἡ βουλὴ οἰκείᾳ παρητήθησαν τοῦ βαθμοῦ των ἢ δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐστερήθησαν αὐτοῦ, οὐδὲν ἔχουσι χορηγήματος δικαιώμα.

Ἄρθρ. 13. Τὰ χορηγήματα διανέμοντα κατὰ τριμηνίαν.

Ἄρθρ. 14. Πρὸς ἀπότισιν τῶν χορηγημάτων, κατὰ μὲν τὰ πρῶτα δέκα ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου ἔτη, διορίζεται τὸ εἰκοστὸν τοῦ ἐν αὐτῷ κεφαλαίου· μετὰ δὲ ταῦτα ὁλόκληροι τοῦ κεφαλαίου οἱ τόκοι, τὰ δύο δὲ τρίτα τῶν λοιπῶν εἰσπράξεων.

Τῶν δωρημάτων ὅμως καὶ τῶν κληροδοτημάτων διανέμονται μόνον οἱ τόκοι.

Ἄρθρ. 15. Τὰ εἰρημένα ποσὰ, τὰ πρὸς ἀπότισιν τῶν χορηγημάτων ὡρισμένα, ἐὰν δὲν ἀρκέσωσι πρὸς ὁλοσχερῆ πληρωμὴν αὐτῶν, διανέμονται εἰς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ἀναλόγως τῶν συντάξεων τῶν χηρῶν ἄνευ τέκνων.

Ἄρθρ. 16. Τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ διοικεῖται ὑπὸ τριμελοῦς ναυτικῶν ἀξιωματικῶν ἐπιτροπῆς· ἔχει δὲ προσέτι τὸ ταμεῖον αὐτὸ ἕνα ἀξιωματικὸν ταμίαν, ἕνα ἀξιωματικὸν γραμματέα καὶ ἕνα ἀξιωματικὸν βασιλικὸν ἐπίτροπον.

Ἄρθρ. 17 Οἱ διοικηταὶ τοῦ ταμείου, ὁ ταμίας, ὁ γραμματεὺς καὶ ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος διορίζονται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 18. Πᾶσα τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ ὑπηρεσία εἶναι ἄμισθος.

Ἄρθρ. 19. Τὰ περὶ εἰσπράξεως καὶ λογιστικοῦ, τὰ περὶ διαχειρίσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ ταμείου αὐτοῦ, καὶ τὰ περὶ βεβαιώσεως τῶν ἐπ' αὐτοῦ δικαιωμάτων θέλουσι κανονισθῆ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 20. Τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ

ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ χορηγούμενα παντὸς εἴδους χορηγήματα εἶναι ἀκατάσχετα· μηνιαία μόνον ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ τοῦ τετάρτου αὐτῶν ῥάτησις, πρὸς ἀπότισιν τῆς εἰς τὸ ταμεῖον αὐτὸ ἐνδεχομένης ὀφειλῆς τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ συζύγου, ἕνεκα τῆς καταβολῆς, ἣν ὤφειλε νὰ καταθέσῃ κατὰ τοὺς περὶ ἐγγάμων ὁρισμοὺς τοῦ νόμου τούτου.

Ἄρθρ. 21. Οἱ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάρχοντες συνταξιοῦχοι, αἱ χῆραι των καὶ τὰ ὀρφανά των δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 22. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ καταργεῖται.

Ἀπεφασίσθη δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς ά. Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν του ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος ἑτέρου τῶν Γραμματέων Κυρίου Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Δ. Χατζίσκον, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, ὡς καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, θεωροῦσα ὅτι ἡ πεῖρα ἀπαντα-χοῦ ἀπέδειξεν εἰς τρόπον ἐναργέστατον ὅτι τὰ ἐθνικὰ κτήματα

μεταβαίνοντα εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἰδιωτῶν ἀποφέρουσι διὰ τῆς οἰκονομικωτέρας καὶ ἐπιμελεστέρας καλλιεργείας αὐτῶν τριπλασίαν καὶ ἐξαπλασίαν πολλάκις πρόσοδον ἐκείνης, ἣν ἀπέφερον ὅτε διετέλουν εἰς τὰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως· ὅτι ἰδίως μάλιστα ἡ τῶν φθαρτῶν κτημάτων κατάστασις εἰς τὰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως οὐ μόνον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ βελτιωθῇ, ἀλλ' ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος μαραίνεται καὶ χειροτερεύει, ἐπειδὴ ἡ μεταβίβασις τῶν ἐθνικῶν κτημάτων εἰς τὰς ἰδιωτικὰς χεῖρας συντελεῖ τὰ μάλιστα εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου, καθίσταται δὲ συγχρόνως λυσιτελὴς καὶ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, δυνάμενον ἐκτὸς τοῦ τιμήματος τῆς ἐκποιήσεως καὶ τῶν ὡρελημάτων αὐτοῦ νὰ ἀπολαμβάνῃ μετὰ πάροδόν τινα χρόνου ἐκ τῆς φορολογίας τῶν κτημάτων τούτων πλέον τῶν ὅσα ἀπελάμβανεν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν κτημάτων τούτων, ὅτε διετέλουν ὑπὸ τὴν κυριότητά του, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Μεταβᾶσα δὲ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα, προτείνει τὴν ἐξῆς τροπολογίαν τοῦ ἄρθρ. 3. «Τὰ ἐκποιούμενα κτήματα μεταβαίνουσιν εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐλεύθερα πάσης οἱασδήποτε ὑποθήκης· πρὸς ἀσφάλειαν ὅμως αὐτοῦ τιμήματος τὸ δημόσιον ἔχει δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ κτήματος, καὶ πρὸ τῆς ἐγγραφῆς ἐγκύρου τοιαύτης τὸ ἀπαραχωρητήριον δὲν παραδίδεται εἰς τὸν ἀγοραστήν.» Οὕτω καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ νομοθετήσωμεν διατάξεις μὴ συντρεχούσας εἰς τὴν στερέωσιν τῆς κτηματικῆς πιστεως, ὑπὲρ ἧς τοσαῦται ἀλλαχοῦ προσπάθειαι καταβάλλονται, ἀποφεύγομεν, καὶ τὸ δημόσιον ἀπ' ἔτους ἐντελῶς ἐξασφαλίζομεν· διότι κατὰ τὴν τροπολογίαν ταύτην τὸ ὑπουργεῖον, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἐπιθεώρησιν τοῦ παραχωρητηρίου, θέλει διατάττει τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον νὰ ἐνεργῇ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης παρὰ τῷ ὑποθηκοφύλακι, καὶ νὰ ἐξαποστέλλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀντίγραφον τῆς ὑποθήκης ταύτης ἐπικυρωμένον ὑπὸ τοῦ ὑποθηκοφύλακος· ἀφ' οὗ δὲ διὰ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ δικαστικοῦ τμήματος βεβαιωθῇ τὸ ὑπουργεῖον ὅτι καὶ ἡ ὑποθήκη ἐνεγράφη, καὶ ἡ ἐγγραφὴ αὐτὴ εἶναι ἔγκυρος, τότε θέλει παραδίδει τὸ παραχωρητήριον.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἡ ἐπιτροπὴ σας παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει, καὶ τὴν παραδοχήν του συνίστησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἀλλ' ἐπειδὴ τινα τῶν κτημάτων τούτων ἦσαν ὑποτεθειμένα εἰς τοὺς μετόχους τῆς παρὰ τοῦ Κυβερνήτου συστηθείσης ἐθνικῆς τραπέζης διὰ τὰ παρ' αὐτῶν καταβληθέντα εἰς τὴν τράπεζαν ἐκείνην χρήματα, ἐπειδὴ τὸ χρέος τοῦτο εἶναι ἐκκαθαρισμένον, ἐπειδὴ μάλιστα αὐτὴ ἡ ἐθνικὴ τῆς 3 Σεπτεμβρίου Συνέλευσις ἐψήφισε ῥητῶς νὰ ληφθῇ πρόνοια ὥστε ἐντὸς τῆς Α'. Βουλευτικῆς συνόδου νὰ κανονισθῇ ὁ τρόπος καὶ ὁ χρόνος τῆς ἀποτίσεως τοῦ χρέους τούτου, ἡ ἐπιτροπή σας, μόλον ὅτι τὸ ἄρθρον 9 τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου λέγει, ὅτι τὸ ἐκ τῆς ἐκπλειστηριάσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων τίμημα θέλει παρακατατεθῇ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, καὶ εἰδικὸς νόμος θέλει προσδιορίσει τὸν χρόνον αὐτοῦ, ἡ ἐπιτροπή σας, ἐπαναλαμβάνουσα, θεωρεῖ καθῆκόν της νὰ προειδοποιήσῃ ἐκ μέρους τοῦ Σώματος πρὸς τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ καθυποβάλῃ τέλος πάντων ἀφιέρωσιν καὶ ὅσον ἐνεστι τάχιον νομοσχέδιον κανονίζον τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἀποτίσεως τοῦ ἐκ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης προερχομένου χρέους.

Ἡ ἐπιτροπή σας θέλει τὴν εὐκαιρίαν νὰ συστήσῃ ἐπίσης ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια πρὸς ἀπόδοσιν καὶ τῶν λοιπῶν ἐκκαθαρισμένων χρεῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Μαυρομιχάλης	Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.
Κ. Περδικάρης	Ἀθ. Λιδωρίκης.

Ἀποφασίσθη δὲ ἡ τύπωσις τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ αὐτὴ πραγματεύεται νομοσχεδίου **21** ὥρας μετὰ τὴν διανομὴν ταύτης.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμπορευομένων, μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως ἐχόντα ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας τὸ συναφὲς νομοσχέδιον περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμπορευομένων, ὅπως ἐπιψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνοδεύων αὐτὸ μετὰ τῶν πρακτικῶν αὐτῆς καὶ ἀντιγράφου τῆς πρὸς αὐτὴν ἐκθέσεώς μου.

Παρακαλῶ δὲ τὴν Γερουσίαν ἵνα ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς
ΑΘ. Α. ΜΑΥΡΟΓΑΝΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ὑποστηριξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Α. Α. ΜΙΔΟΥΛΗΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον **1**. Οἱ πρὸς καταρτισμὸν ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πληρωμάτων ναυτολογούμενοι πολῖται Ἕλληνες ἀπογράφονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἑλλιμενίων ἀρχῶν εἰς βιβλίον ἐπὶ τούτῳ ὡρισμένον.

Ἄρθρον **2**. Ἡ ἑλλιμένιος ἀρχή, ἡ ἀπογράψασα τὸν ναύτην, συντάττει πάραυτα ἐπὶ χαρτοσήμου τάξεως εἴκοσι πέντε λεπτῶν τὸ ναυτικὸν δίπλωμα τοῦ ἀπογεγραμμένου, καὶ παραδίδει αὐτὸ εἰς αὐτόν.

Ἄρθρον **3**. Διὰ νὰ λάβῃ τις ἀπογεγραμμένου ναύτου δίπλωμα πρέπει ν' ἀποδείξῃ·

α'. Ὅτι ἀνήκει εἴς τινα τῶν δήμων τοῦ Βασιλείου·

β'. Ὅτι συνεπλήρωσε τὸ δέκατον ἕκτον τῆς ἡλικίας του ἔτος·

γ'. Ὅτι ἐναυτίλλετο τοὐλάχιστον ἔτη δύο.

Ἄρθρον **4**. Ναυτολογούμενός τις ἐκ τῶν ἀπογεγραμμένων ναυτῶν παραδίδει τὸ δίπλωμά του εἰς τὸν πλοίαρχον ἢ τὸν κυβερνήτην τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ ὡς ναύτης ἐπιβαίνει. Περατωθέντος δὲ τοῦ πλοῦ δι' ὃν ἐναυτολογήθη ἀποβαίνων, ἀναλαμβάνει αὐτό.

Καθ' ἃς ὅμως περιπτώσεις ἡ τῆς μισθώσεως τοῦ ναύτου σύμβασις λύεται καὶ πρὸ τῆς περατώσεως τοῦ πλοῦ (ἄρθρα **252—270** τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καὶ ἄρθρα **45** καὶ **61** τοῦ περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας) ὁ ναύτης ἀναλαμβάνει τὸ δίπλωμα αὐτοῦ, ἅμα λυθείσης τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον **5**. α'. Ἐὰν ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ κυβερνήτης ἀπολέσῃ τὸ παραδοθὲν αὐτῷ δίπλωμα, ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ αὐτοῦ αἰτήσει, ἐν μὲν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς, ἐν δὲ τῇ ἡμεδαπῇ ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ λιμένος, ἔνθα

εὑρίσκεται τὸ πλοῖον, δίπλωμα προσωρινόν.

Ἐὰν δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ λιμένος, ἔνθα εὑρίσκεται τὸ πλοῖον, εἶναι αὐτὴ ἡ ἀπογράψασα τὸν ναύτην, ἐκδίδεται παρ' αὐτῆς νέον ὁριστικὸν δίπλωμα.

β'. Ἀπολέσαντος τοῦ ναύτου τὸ δίπλωμα, ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ αὐτοῦ αἰτήσει ὑπὸ τῆς προξενικῆς ἢ τῆς ἑλλιμενίου ἀρχῆς τοῦ τόπου, ἔνθα εὑρίσκεται, προσωρινὸν δίπλωμα, ἢ, ἐὰν ἡ αὐτὴ ἀρχὴ εἶχεν ἀπογράψει τὸν ναύτην, νέον ὁριστικόν· ἀλλ' ἀπαιτεῖται προηγουμένως·

1. Νὰ μὴ συνάγηται ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκδιδούσης τὸ δίπλωμα ἀρχῆς ναυτιλιακῶν ἐγγράφων, ὅτι ὁ ἀναφερόμενος ἀνήκει εἰς πλήρωμα ὡρισμένου πλοίου.

2. Νὰ βεβαιώσῃ οὗτος ἐνόρκως ἐνώπιον τῆς εἰρημένης ἀρχῆς, ὅτι ἀπώλεσε τὸ δίπλωμά του.

γ'. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ἐν περιπτώσει ἀπωλείας διπλώματος προσωρινοῦ.

Ἄρθρον **6**. Ὁσάκις ἐκδίδεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προσωρινὸν δίπλωμα, εἰδοποιεῖται περὶ τούτου ὑπὸ μὲν τῆς προξενικῆς ἀρχῆς, τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργεῖον, ὑπὸ δὲ τῆς ἑλλιμενίου ἡ ἀπογράψασα τὸν ναύτην ἀρχή.

Ἄρθρον **7**. Τὸ προσωρινὸν δίπλωμα ἰσχύει ἐπὶ ἓν μόνον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ. Ἐντὸς δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης ὀφείλει ὁ ἔχων τοιοῦτον δίπλωμα ναύτης ν' ἀναπερθῇ, εἴτε διὰ τῆς προξενικῆς, εἴτε διὰ τῆς ἑλλιμενίου ἀρχῆς τοῦ τόπου, ἔνθα εὑρίσκεται, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λιμένος, ἥτις ἀπέγραψεν αὐτόν, ἵνα λάβῃ παρ' αὐτῆς νέον ὁριστικὸν δίπλωμα.

Ἄρθρ. **8**. α'. Μετὰ μῆνας ἓξ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ Ἕλληνας ναύτας, μετὰ ἐνιαυτὸν δὲ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, οὐδεὶς μὴ φέρων ὁριστικὸν ἢ προσωρινὸν δίπλωμα ἐπιτρέπεται νὰ καταταχθῇ εἰς πλήρωμα ἑλληνικόν.

β'. Ὁ δὲ πλοίαρχος ἢ ὁ κυβερνήτης, ὁ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ εἰρημένου χρόνου ναυτολογήσας ναύτην, μὴ φέροντα τοιοῦτον δίπλωμα, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα ἕως πεντακοσίων δραχμῶν εἰσπραττομένων πρὸς ὄφελος τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου, καὶ εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ὁποίας ὁ ναύτης εἶχε τυχὸν ὑποχρεώσεις πρὸς ἄλλον πλοίαρχον ἢ κυβερνήτην.

Ἐὰν δὲ μετεχειρίσθη μέσα διαφθορᾶς διὰ ν' ἀποσπάσῃ τὸν ναύτην ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἄλλου πλοίου, καταδικάζεται πρὸς

τοῖς εἰρημένοις καὶ εἰς τὴν στέρησιν τοῦ διπλώματος τῆς πλοιαρχίας ἢ κυβερνήσεως ἐπὶ ἓν ἕως τρία ἔτη.

Ἄρθρον 9. Ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ κυβερνήτης ὁ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ συμπεφωνημένου πλοῦ, ἢ μετὰ τὴν νόμιμον λύσιν τῆς μετὰ τοῦ ναύτου συμβάσεως (ἄρθρ. 4), μὴ ἀποδίδων εἰς τὸν ναύτην τὸ δικαίωμά του, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον εἴκοσιν ἕως διακοσίων δραχμῶν πρὸς ὄφελος τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου.

Μὲ τὴν αὐτὴν τιμωρίαν καὶ πρὸς ὄφελος τοῦ αὐτοῦ ταμείου, τιμωρεῖται καὶ ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ κυβερνήτης, ὅστις, ἀπωλέσας τὸ εἰς αὐτὸν παραδοθὲν δίπλωμα τοῦ ναύτου, δὲν προκαλεῖ κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 ὡρισμένα τὴν ἔκδοσιν προσωρινοῦ ἢ νέου ὁριστικοῦ διπλώματος.

Ἄρθρον 10. Ὁ πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης, ὁ τὸ δίπλωμα τοῦ ναύτου, ἢ ὁ ναύτης, ὁ τὸ ἴδιον αὐτοῦ δίπλωμα εἰς ἄλλο πρόσωπον παραχωρῶν, καταδικάζεται εἰς φυλάκισιν ἐξ τὸ πολὺ μηνῶν, ἐπεκτεινομένην μέχρις ἑνὸς ἔτους, ἐὰν τὸ δίπλωμα αὐτὸ ἐχρησίμευσε πρὸς φυγάδευσιν καταδίκου ἢ ὑποδίκου, ἢ λειποταξίαν στρατευομένου κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλασσαν.

Περὶ δὲ τῆς ἐν γνώσει συνεργείας εἰς τὴν εἰρημένην φυγάδευσιν ἢ λειποταξίαν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν ποινικῶν νόμων, ὅταν ἐπιβάλλωσι ποινὴν μακροτέραν τοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 11. Οἱ ὡς παῖδες ναυτολογούμενοι δὲν ὑπάγονται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 12. Πᾶσα κωλυστῶσα διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ καταργεῖται.

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῶν καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀπαγγελλάντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου συνομολογηθείσης προσθέτου Συνθήκης περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας· κατὰ συνέπειαν δὲ τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τό τε νομοσχέδιον καὶ τὴν Συνθήκην. Μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον ψηφοφορεῖται ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιβλέψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Ν. Μαυρομμάτη γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 26 (παρίψηφοι), κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον Πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου συνομολογηθείσης Συνθήκης περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας.

Γεωργιος Μ. Αντωνόπουλος . . Ν	Γ. Ιακ. Καρασπάζανης . . . Ν
Αναγν. Δελιγιάννης	Νικόλαος Ιω. Μέξης . . . Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Λάζαρ. Δούκας . . . . .
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . Ν	Δήμος Καναλλόπουλος . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . Ν	Κωνσταντίνος Κανάκης . . .
Αναστάσιος Δόντος	Ιωαννάκης Γρηγοράκης . .
Τάξης Μαγγίνας . . . . Ν	Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν
Αναγν. στης Μοναρχίδης . . Ν	Αντών. Γ. Κριεζῆς . . . Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . Ν	Ἀντων. Μαυρομιχάλης . . Ν
Ἰάκωβος Παξιμαδᾶς . . . Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . Ν
Νικόλ. Πρασσάκης . . . Ν	Ἰωάννης Σ. Αἶκος . . . Ν
Σπυρ. Τριανταφύλης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . .
Ριζάρδος Τζιντρῆς	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν	Δημήτριος Κατσίκας . . Ν
Βασίλ. Χριστακόπουλος . . Ν	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Νικολ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Νικολ. Χρυσόγελος . . . Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .
Γεώργιος Ψύλλας	Παναγ. Λιδωρίκης . . . . Ν
Ἰωάννης Φωτόκος . . . . Ν	Γεώργ. Δουβουνιώτης . . . Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . .
Ἀθανάσιος Λειβαδίτης . . Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Γεώργιος Δαρεϊώτης . . .	Σπῦρος Μέλιος . . . . . Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης .

Ἀναγνωσθὲν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 24 ἀπέναντι μιᾶς, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον Πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου συνομολογηθείσης Συνθήκης ναυτιλίας καὶ ἐμπορίας.

Γεώργ. Μ. Αντωνόπουλος . . Ν	Γεώρ. Κουντουριώτης . . .
Αναγν. Δελιγιάννης	Ιω. Θ. Κολοκοτρώνης . . . Ν

Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . .
Ἀναστάσιος Δόντος	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Μ. Δ. Καΐρης . . . . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ἀντών. Κριεζῆς . . . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Δημήτριος Πλαποῦτας . . N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . O	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Δημήτριος Χατσίσκος . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Γεώργιος Ψύλλας	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης	Κωνς. Προβιλέγιος . . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Γκίκας Καρακατζάνης . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N

Ἵστε τό τε νομοσχέδιον καὶ ἡ Συνθήκη ἔχουσιν ὅπως ὑπεβλήθησαν ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1856.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ πληρωμῆς τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἐν Τριπόλει ἀγορασθείσης οἰκίας τοῦ Χατζῆ Χρήστου, θάτερος τῶν Κ. Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου τὶς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι δὲν ἔχει νὰ ἐπενέγκη τι κατὰ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ νομοσχεδίου, μίαν μόνην παρατήρησιν ὀφείλει νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς οἵτινες ὑπῆρξαν μέλη τῶν Κυβερνήσεων, Συνελεύσεων καὶ Βουλῶν τῆς Πατρίδος, οἵτινες διεύθυναν τὰ ὑπὲρ πατρίδος ὅπλα, καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωσι κάλλιστα τὴν ἱστορίαν τῆς ἐπαναστάσεώς μας, ἡ παρατήρησις αὕτη ἀφορᾷ τὴν ἱστορίαν καὶ ἀφίνεται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς Γερουσίας· ἐν τῇ συνοδευούσῃ τὸ νομοσχέδιον ἐκθέσει τοῦ ὑπουργοῦ φέρεται περὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Χατζῆ Χρήστου ἡ ἔκφρασις « μία τῶν διασημοτέρων οἰκογενειῶν. »

χωρὶς νὰ θέλω νὰ ἐλαττώσω τὴν ἀξίαν τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ Χατζῆ Χρήστου, χάριν τῆς ἱστορίας ὤφειλον νὰ κάμω τὴν παρατήρησιν ταύτην τὴν ὁποίαν ἀφίνω εἰς τὴν ἐκτίμησιν ὑμῶν.

Παρατηρήσαντος δὲ ἑτέρου ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκφράσεως ταύτης ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει δὲν ἐπηρεάζει τὰ πράγματα αὐτὰ καὶ τὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ προτίθεται μόνον νὰ ἐξηγήσῃ ὅτι πρόκειται περὶ τῆς οἰκογενείας διασήμου ἀγωνιστοῦ, ἡ Γερουσία προέβη εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίαν, ἥτις καὶ ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον Πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ἀθ. Αἰδωρίκη καὶ Γ. Δυοβουνιώτη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ πληρωμῆς τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἐν Τριπόλει ἀγορασθείσης οἰκίας τοῦ Χ. Χρήστου.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Γκίκας Καρακατζάνης . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἀναστάσιος Δόντος	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Μ. Δ. Καΐρης . . . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . . N	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .
Γεώργιος Ψύλλας	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Κωνς. Προβιλέγιος . . . .
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Γεώργιος Δαρειώτης	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N

Ἀναγνωσθέντος τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, τὸ τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ νὰ δοθῶσι βοηθήματα εἴς τε τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν, ἀλλ' οἱ περὶ αὐτῶν προκαλούμενοι νόμοι πρέπει νὰ εἶναι σαφεῖς καὶ κατηγορηματικοί, νὰ ἐξηγῶσι καθαρῶς καὶ εἰλικρινῶς τὰς προκαλεσάσας αὐτοὺς ἀνάγκας, διότι οἱ νόμοι δὲν γίνονται οὔτε διὰ πολυτέλειαν οὔτε δι' ἐπίδειξιν· ἀντὶ νὰ ζητῆται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ πληρωσῃ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Χατζῆ Χρήστου τὸ ἐπὶ δεκαπέντε χιλιάδων δραχμῶν τίμημα τῆς οἰκίας του, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον χρεῶν τοῦ Χατζῆ Χρήστου, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ οἰκία αὕτη ὑπάρχει βεβαρυμένη μὲ ὑποθήκας πρὸς τὸ Δημόσιον, ἀλλ' ἀναβαλλομένης τῆς ἀποτίσεως τῶν ὀφειλομένων τῷ Δημοσίῳ μέχρις οὗ μεταβληθῇ ἡ τύχη τῆς οἰκογενείας ταύτης ἢ εὑπορήσωσι τὰ εἰς τὰ χρέη ταῦτα κυρίως εὐθυνόμενα πρόσωπα, καθὰ ἀναφέρει ἐν τῇ ὑποστηριζούσῃ τὸ νομοσχέδιον ἐκθέσει του ὁ Κ. ὑπουργός, δὲν εἶναι καλλίτερον νὰ εἴπωμεν ὅτι χαρίζεται τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ Χατζῆ Χρήστου, καθόσον ἐκ προοιμίων εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οὗτοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτίσωσί ποτε τὸ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέος των· διὰ τοὺς λόγους τούτους προέτεινε τὴν ἐξῆς τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου·

Τὸ χορηγηθὲν δάνειον εἰς τὸν ἀποβιώσαντα ὑποστράτηγον καὶ Γερουσιαστὴν Χατζῆ Χρήστον, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὁποίου ὑποθηκεύθη παρὰ τοῦ Δημοσίου ἡ ἐν Τριπόλει οἰκία του χαρίζεται χάριν περιθάλψεως τῆς ἐνδεοῦς οἰκογενείας του.»

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι παραδέχεται τὰς τοῦ προλαλήσαντος παρατηρήσεις, καθόσον εἶναι εὔλογοι ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα· νομίζει ὅμως ὅτι ἀντὶ νὰ ἀναφέρῃ ἡ τροπολογία «χαρίζεται» εὐρημότερον ἦθελεν εἶσθαι ἂν ἔλεγε δίδεται ἀπέναντι τῶν ὅσα ἔχει νὰ λαμβάνῃ ὁ Χατζῆ Χρήστος παρὰ τοῦ ἔθνους διὰ καθυστερημένας αὐτῷ μισθοδοσίας, ὅπως ἐγένετο καὶ διὰ τὰς 25,000 δραχ. τὰς χορηγηθείσας εἰς τὸν Βουδούρην, ἀπέναντι τῶν ὅσα ἔχει καὶ ἐκεῖνος νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ διαφόρου μὲν φύσεως ἀλλ' ἐπίσης μὴ ἐκκαθαρισμένα κεφάλαια· διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι καὶ ὁ Χατζῆ Χρήστος ἔχει νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ ἔθνους διὰ δικαιώματα καὶ καθυστερημένας μισθοδοσίας.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὁ Χατζῆ Χρήστος δὲν εἶναι πρωτοφειλέτης εἰς τὸ Δημόσιον, ἀλλ' εἶναι ἐγγυητὴς ἄλλου πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλέτου· ὁ Χατζῆ Χρήστος

εἶναι πρωτοφειλέτης πρὸς τὸ Δημόσιον μόνον 1,000—1,500 δραχ. ἐκεῖνος ὅμως ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εἶναι ἐγγυητὴς, κατὰ τὰς ληφθείσας πληροφορίας, εἶναι δυστυχὴς τις Τριπολίτης μὴ ἔχων οὐδεμίαν περιουσίαν, ὥστε ὡς ὀφειλέτης πρὸς τὸ Δημόσιον φέρεται ὁ Χατζῆ Χρήστος, καὶ διὰ τοῦτο ἦτο ὑποθηκευμένη ἡ οἰκία του· τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Χατζῆ Χρήστου τὸ τίμημα τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας, χωρὶς νὰ συμψηφίσῃ αὐτὸ μὲ τὸ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέος τοῦτο, διὰ τὸ ὁποῖον ἦτο καὶ ὑποθηκευμένη παρὰ τοῦ Δημοσίου ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ χρέους τούτου πρὸς τὸ Δημόσιον ὁ Χατζῆ Χρήστος ἔχει καὶ ἄλλα ἰδιωτικὰ χρέη, διὰ τὰ ὁποῖα καταδιώκονται οἱ κληρονόμοι του, καὶ πρόκειται νὰ ἐκποιηθῇ ἡ ἐνταῦθα οἰκία του· ἐὰν λοιπὸν τὸ Δημόσιον συμψηφίσῃ τὸ τίμημα τῆς οἰκίας μὲ τὸ πρὸς ἑαυτὸ χρέος τοῦ Χατζῆ Χρήστου, τότε ἀπέβαινεν ἄγονος ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, περὶ ἀγορᾶς τῆς οἰκίας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου· σκοπὸς δὲ τοῦ νόμου ἐκείνου ἦτο νὰ ἀπαλλαγῇ ἡ οἰκογένεια ἐκείνη τῆς δυσχεροῦς θέσεώς της ὡς ἐκ τῶν πρὸς ἰδιώτας χρεῶν της, διότι οἱ πιστωταὶ ἤθελον ἐκβιάσει τὸν πλειστηριασμὸν τῆς ἐνταῦθα οἰκίας· ὥστε ζητοῦμεν διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου νὰ πληρωθῇ πρὸς τοὺς κληρονόμους τὸ ἐκ δραχ. 15,000 τίμημα τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας του βεβαρυμένης μὲ ὑποθήκας πρὸς τὸ Δημόσιον, νὰ ἀναβληθῇ δὲ ἡ ἀπαίτησις τῶν ὀφειλομένων πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ νὰ μεταφερθῇ ἡ προσθήκη ἐπὶ τῆς ἐνταῦθα οἰκίας τοῦ Χατζῆ Χρήστου. Γενομένης ἐνταῦθα παρατηρήσεως ὅτι ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ χρέος τοῦτο τὴν οἰκογένειαν τοῦ Χατζῆ Χρήστου διὰ τῆς δωρήσεως ἢ μᾶλλον τῆς συμψηφίσεως αὐτοῦ ἀπέναντι τῶν ὅσα δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ ὁ Χατζῆ Χρήστος, καὶ νὰ μὴ διατελῇ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ὑποθήκης ἡ οἰκία αὐτοῦ, τὸ μόνον ὑπολειπόμενον κτῆμα εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ὁ αὐτὸς Κύριος ὑπουργὸς ἐξηκολούθησε. Δωροῦντες σήμερον, πιθανὸν νὰ μὴ δωρήσωμεν πραγματικῶς τίποτε· διότι ὁ Χατζῆ Χρήστος δὲν εἶναι πρωτοφειλέτης πρὸς τὸ δημόσιον, ἀλλ' ἐγγυητὴς, ὡς εἴρηται, ἐνδέχεται δὲ τὸ Δημόσιον νὰ λάβῃ τὸ χρέος τοῦτο ἀπὸ τὸν πρωτοφειλέτην, καὶ τότε οὐδεμία δώρησις γίνεται εἰς τὸν Χατζῆ Χρήστον, καὶ ὅμως ὑπάρχει νόμος λέγων ὅτι ἐδωρήσατο τὸ δημόσιον πρὸς τὸν Χατζῆ Χρήστον τὸ χρέος του, πρᾶγμα ἀνύπαρκτον· ἂν καὶ δὲν δυσκολεύομαι νὰ ἀρήσω τὸ ὄφλημα τοῦ Χατζῆ Χρήστου ἀντὶ

ὑποθήκης, ἐρωτῶ ὅμως ἂν ἡ Γερουσία δύναται πρώτη νὰ φέρῃ τὸ ζήτημα τῆς δωρεᾶς, καθὰ προετάθη.

Ἐπήνεγκεν ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας Κ. Γερουσιαστὴς ὅτι τὸ ἀσαφὲς τῆς συνοδευούσης τὸ νομοσχέδιον ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργοῦ ἔδοσεν ἀφορμὴν εἰς τὴν τροπολογίαν του· διότι ἡ ἔκθεσις ἀναφέρει τὸν Χατζῆ Χρῆστον ὡς πρωτοφειλέτην καὶ οὐχὶ ἐγγυητὴν πρὸς τὸ Δημόσιον· ἀλλ' ἀφ' οὗ, καθὰ ἐκφράζεται ὁ Κ. ὑπουργὸς, ὁ Χατζῆ Χρῆστος δὲν εἶναι χρεωφειλέτης, ἀναγνωρίζει ὅτι ἡ τροπολογία του δὲν εἶναι πρόσφορος, καὶ ἀποσύρων ταύτην ὑποστηρίζει τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης προέτεινεν, ὅτι ἀντὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ χρέος τοῦ Χατζῆ Χρήστου πρὸς τὸ Δημόσιον διὰ τῆς μεταβιβάσεως τῆς ὑποθήκης ἀπὸ τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας ἐπὶ τῆς ἐνταῦθα οἰκίας τοῦ Χατζῆ Χρήστου, δικαιότερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ καταλογισθῇ τὸ χορηγούμενον ἤδη ὑπὸ τοῦ δημοσίου ποσὸν ἀπέναντι τῶν ὅσων δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ Χατζῆ Χρῆστος ἀπὸ καθυστερήσεις μισθοδοσίας, καὶ ἐπροκάλεσε νὰ συστήσῃ ἡ Γερουσία τὴν πρότασίν του ταύτην εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, μετὰ τῆς ἐπὶ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος γενομένης προτάσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 27 (παμψηφεὶ) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον Πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ Συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πληρωμῆς τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἐν Τριπόλει ἀγορασθείσης οἰκίας τοῦ Χ. Χρήστου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἰάκωβος Παξιμάδης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Σπ. Τρικούπης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Ρικάρδος Τζιώρτζ	
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	

Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Γεώρ. Ψύλλας		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Γεώργιος Δαρειώτης		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἀδὰμ Δούκας		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος		Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Τσανετάκης Γρηγοράκης		Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Μ. Λ. Καΐρης	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς		Δημήτ. Λ. Κουντουριώτης	Ν

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1856.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν Γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Χατζίσκον ἀντὶ τοῦ Κ. Ι. Οἰκονόμου ἀπόντος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἐνεκρίθησαν·

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν. Ἔχει δὲ ἡ ἔκθεσις αὕτη ὡς ἑπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, καὶ θεωρήσασα αὐτὸ ὡς ὀρθῶς ἔχον διὰ τοὺς ὑποίους ὁ Κύριος ὑπουργὸς ἐκτίθησιν ἰσχυροὺς λόγους ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει του, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὰ καθέκαστα ὅπως ἔχουσι, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἀθήνησι τὴν 2 8βρίου 1858.

Ἡ ἐπιτροπή

Α. Γ. Κριεζῆς — Σ. Μίλιος
Π. Λοιδωρίκης — Μ. Α. Καΐρης.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς δημητριακῶν καρπῶν κλπ. καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας ὑποβάλλοντες τὸ καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως δημητριακῶν καρπῶν κλπ. συναδεύομεν αὐτὸ καὶ μὲ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μας περιεχούσης τοὺς προκαλέσαντας αὐτὸ λόγους. Παρακαλοῦμεν δὲ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Ὀκτωβρίου 1856.

Οἱ ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν — Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ. — Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ὑποβληθήσεται ὅπως ἔχει ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθήσεται παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 8βρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ. — Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ δημητριακῶν καρπῶν, οἷος σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, καλαμβοκίου, συκάλεως καὶ σμιγοῦ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀλεύρων, παξιμαδίων καὶ γαλετῶν μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1857.

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος δύναται νὰ παραταθῇ ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη καὶ πέραν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, καθὼς καὶ νὰ ἐπιτραπῇ εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις ὡρισμένης ποσότητος ἡ ἐξαγωγὴ διαρκούσης τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ἡ ἀπαγόρευσις ὅμως αὕτη δὲν ἐπεκτείνεται καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας προσορμιζομένων πολεμικῶν πλοίων. Εἰς δὲ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ τὰς ἀναγκαίας τροφὰς μέχρις ἑνὸς τὸ πολύ, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου ἔνθα πρόκειται νὰ πλεύσωσι καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρον 2.

Ὁ παραβάτης τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διατάξεως ὑποβάλλεται παρὰ τῆς ἀρμοδίας τελωνιακῆς ἀρχῆς εἰς πρόστιμον μὲν λεπτῶν 50 ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς τῶν ἀπαγορευομένων δημητριακῶν καρπῶν καὶ ἀλεύρων, δραχμῆς δὲ μιᾶς ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς παξιμαδίων καὶ γαλετῶν. Ὁ δὲ πλοίαρχος ἰδίως τιμωρεῖται κατὰ τὰς δ ατάξεις τοῦ ἄρθρ. 53 τοῦ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 183ῆ περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας Β. Διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Περιττὴς δὲ θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως, ἀπεφασίσθη διὰ τὸ κατεπείγον νὰ γίνῃ καὶ νὰ προταχθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου τούτου σήμερον· ἐγένετο ἑπομένως ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν κλπ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . . Ν. Ἀναγν. Δεληγιάννης . . . .

Γεώργ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἀδάμ Δούκας	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	N	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀναστάσιος Λόντος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	N
Τάτζης Μαγγίνας		Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης	N	Μ. Α. Καΐρης	
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Κριεζῆς	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Δημήτριος Πλαπούτας	N
Σπυρ. Τρικούπης		Ἰωάννης Στάϊκος	N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτριος Χρηστίδης	
Νικόλ. Χρυσόγελος	N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Παναγ. Αἰδωρίκης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Γεώρ. Δυοβουνιώτης	
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Γεώργιος Δαρειώτης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Σπῦρος Μίλιος	N
Δημήτριος Βούλγαρης		Ῥῆγας Παλαμήδης	N
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Δημήτ. Α Κουντουριώτης	N

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα αὐτοῦ **1** καὶ **2** ἐγένοντο δι' εἰδικῆς χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσι· μετὰ δὲ τὴν παραδοχὴν τοῦ πρώτου ἄρθρου τίς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐπίσπευσις τῆς ψηφοφορίας τοῦ ἄρθρου τούτου ἐμπόδισεν αὐτὸν νὰ φέρῃ τὸν λόγον καὶ νὰ προτείνῃ ὅτι ἀπορεῖ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτραπῇ ἐξαγωγὴ διαρκούσης τῆς ἀπαγορεύσεως· ἕτερος δὲ προσέθηκεν ὅτι καὶ πέρυσιν ἐπεψηφίσθη εἰς ὅμοιος νόμος περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν, ἀλλ' ὁ νομοθέτης ἐκεῖνος εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξαιρετικὰς ἐκείνας περιστάσεις, καθ' ἃς οἱ εἰς τὸν Δούναβιν ἐπιβιβαζόμενοι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀποβιβαζόμενοι δημητριακοὶ καρποὶ ἔπρεπεν ἀναγκαίως νὰ ἐξαχθῶσι, καὶ διὰ τοῦτο ἐπετρέπετο ἡ ἐξαγωγή των· τοιαῦται ὅμως ἐξαιρετικαὶ περιστάσεις δὲν ὑπάρχουσιν ἤδη, ὥστε εἶναι περιττὴ ἡ ἄδεια ἐξαγωγῆς ἕνεκα τοιούτων περιστάσεων διαρκούσης τῆς ἀπαγορεύσεως.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ψηφοφορίας γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου

τοῦ νομοσχεδίου ἐξήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **26**, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἀνωτέρω.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Γκίκας Καρακατζάνης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Τάτζης Μαγγίνας		Μ. Α. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	N
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	N
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χατσίσκος	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγ. Αἰδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μίλιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥῆγας Παλαμήδης	N
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμήδης εἶπε τὰ ἑξῆς. Συγχωρήσατέ μοι νὰ φέρω τὸν λόγον ἐπὶ ἀντικειμένου λίαν οὐσιωδεστάτου ἐκ τῶν ἀναστασίμων καλουμένων· λυποῦμαι διότι δὲν θεωρῶ παρόντα τὸν Κ. πρωθυπουργὸν καὶ ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ ἀποδείξω αὐτῷ ὅτι δὲν ἔρχομαι ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως μόνον τῶν πράξεων τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων παρελθόντων ὑπουργῶν· μ' ὅλα ταῦτα ἐπειδὴ θεωρῶ τοὺς παρόντας ΚΚ. ὑπουργοὺς

ἀπαρτίζοντας ὁλόκληρον τὸ ὑπουργεῖον προχωρῶ εἰς τὴν ὁμιλίαν μου. Τὸ ἀντικείμενον περὶ οὗ ὁ λόγος δὲν εἶναι ἱστορικὸν εἶναι μὲν προγεγενημένον ἀλλ' ὑπάρχει ἰσχύον. Εὑρισκόμεθα ἤδη εἰς τὴν τρίτην 8βρίου εἰς τὸ τέλος δηλονότι τῆς τρεχούσης Βουλευτικῆς Συνόδου καὶ Περιόδου, καὶ μέχρι τέλους δὲν μετρῶμεν εἰμὴ 28 ἡμέρας, καὶ ὅμως αὐδεμίαν πρόνοιαν βλέπομεν λαμβανομένην περὶ τῶν ἀντικαταστατῶν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους· ὁ περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν Νόμος ὑπάρχει ἐν ἰσχύϊ· οὗτος διαγράφει ὅλα τὰ καθήκοντα καὶ τὰ διαστήματα τῆς ἐνεργείας τῶν διαφόρων ἐκλογικῶν πράξεων· κατὰ τὸν Νόμον τοῦτον ἄρθρ. 8 οἱ Βουλευτικοὶ κατάλογοι ἀναθεωροῦνται καὶ ἐκτίθενται τὴν 15 Ἀπριλίου ἑκάστου ἔτους πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν κατὰ τοῦ καταλόγου ἐνστάσεων προσδιορίζονται δέκα ἡμέραι· κατὰ τὸ ἄρθρον 11 ἐκτίθενται τὰ πρωτόκολλα τῶν παραπόνων καὶ παραδίδονται αἱ τυχοῦσαι ἀντιρρήσεις ἐντὸς πέντε ἡμερῶν· κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τὸ συμβούλιον ἐκλέγει διὰ κλήρου τὰ μέλη τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου· διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην ἀπαιτοῦνται ἕτεραι πέντε ἡμέραι, καὶ διὰ τὴν πρόσκλησιν αὐτῶν ἂς ὑπολογίσωμεν ἄλλας τόσας· κατὰ τὸ ἄρθρον 13 ὀφείλουσι νὰ συνέλθωσι τὰ μέλη ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἀλλὰ διὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην περίστασιν ἂς ὑπολογισθῇ καὶ ἡ διάρκεια τῆς προσελεύσεως αὐτῶν εἰς πέντε ἡμέρας, ἡ τῆς ἐργασίας των εἰς ἑτέρας ὀκτώ, καὶ ἡ τῆς ἐπιδιορθώσεως τῶν καταλόγων εἰς ἄλλας πέντε· ὥστε τὸ ὅλον τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας ἡμερῶν μὲ ἀρθονίαν δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τεσσαράκοντα ἡμέρας· κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον ὁ Νομάρχης ἅμα εἰδοποιηθῇ προκηρύττει τὰς ἐκλογὰς καὶ ἐξαποστέλλει τὰς κάλπας· ἐὰν καὶ διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ὑπολογισθῶσι μὲ ὑπερβολὴν ἕτεραι 15 ἡμέραι, τὸ ὅλον τῶν ἡμερῶν δύναται νὰ ἀναβιβασθῇ εἰς ἑξήκοντα ἢ μὲ πολλὴν ἐπάρκειαν εἰς ἑβδομήκοντα, ὥστε δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω κοινοποιηθέντος τρόπου αἱ ἐκλογικαὶ ἐργασίαι καὶ αὐταὶ αἱ ἐκλογαὶ μέχρι τοῦ μηνὸς Ἰουλίου πρέπει νὰ ὦσιν ἀποπερατωμέναι· αἱ προταταρτικαὶ ἐργασίαι λαμβάνουσι χώραν κατ' ἔτος, ἀλλὰ κατὰ τὸ τέλος τῆς περιόδου ἢ τὴν ἔναρξιν τῆς νέας ἐνεργοῦνται συνάμα καὶ αἱ ἐκλογικαὶ πράξεις πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους κατὰ τὴν νέαν περίοδον· δύνανται δὲ αὗται νὰ ἀρχίσωσι καὶ καθ' ὃν χρόνον συνεδριάζουσιν αἱ Βουλαί, διότι οἱ ἀντικαταστάται πρέπει νὰ ὦσιν ἕτοιμοι κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς νέας συνόδου, ἢ περιόδου· παρεισέρρυσεν ἀπὸ τὰ 1853 ἡ ἰδέα ὅτι

ὁ Νομάρχης δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προκηρύξῃ τὰς ἐκλογάς, ἀλλὰ πρέπει νὰ προηγηθῇ πρὸς τοῦτο Β. Διάταγμα· περὶ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος ἔκαμα ἄλλοτε ἐπερώτησιν μετὰ τὴν ὁποίαν ἐξεδόθη μὲν Β. Διάταγμα διὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐκλογῶν κατὰ τὴν 23 Σεπτεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1853, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ οὐδὲν ἐγένετο, ὥστε ἠναγκάσθην νὰ κάμω καὶ δευτέραν ἐπερώτησιν τὴν 15 ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, κατὰ δὲ τὴν 19 τοῦ ἰδίου μηνὸς ὁ τότε Κ. ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι διετάχθησαν αἱ ἐκλογαί, ἐνῷ ἡ ἔναρξις τῶν Βουλῶν ἔπρεπε νὰ γίνῃ μετὰ δέκα τρεῖς ἡμέρας ὡς καὶ ἐγένετο ἐπὶ παρουσίᾳ τριῶν μόνον Βουλευτῶν· ἐρρέθη ὅτι εἰς τὸ μέλλον θέλει δοθῇ περισσοτέρα προσοχὴ, καὶ ὅμως ἡ ἰδέα τῆς ἐπεμβάσεως τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας εἰς τὰς προκηρύξεις καὶ ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν ὑπάρχει οὐ μόνον ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ καὶ μὲ περιεργωτέραν βραδύτητα· ἂν προκηρυχθῶσιν ἤδη αἱ ἐκλογαὶ τὸ αὐτὸ ἄτοπον θέλει προέλθει, καθόσον ἡ μετ' ὀλίγον γενησομένη ἔναρξις τῶν Βουλῶν δὲν θέλει βεβαίως γενῇ εἰμὴ ἐπὶ παρουσίᾳ τριῶν ἢ τεσσάρων ἢ καὶ δέκα τὸ πολὺ Βουλευτῶν ὡς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πανεπιστημίου πάλιν, καὶ ἴσως τῆς Αἰγίνης, καὶ Μεγάρων, ἐνῷ διὰ νὰ ὑπάρχῃ Βουλὴ νὰ συνέλθῃ κατὰ τὴν α Νοεμβρίου πρέπει νὰ ἦναι ἐκλελεγμένοι βουλευταὶ τὰ 2/3 τοὐλάχιστον· διότι τοσοῦτοι θέλουσιν ἴσως ἐκλεχθῇ ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ καὶ σμικροτάτῳ διαστήματι. Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἶναι σπουδαιότερον πάντων τῶν νομοσχεδίων περὶ ναυαγιαιρεσιῶν καὶ τῶν παρομοίων, ἅτινα σωρηδὸν εἰσήχθησαν εἰς τὰς Βουλὰς καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου ἔπρεπε ἡ Κυβέρνησις νὰ καταβάλῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν, ἐνῷ συγχρόνως ἡ Γερουσία ὡς τέρμα τῶν ἐργασιῶν της ἔπρεπε νὰ ἔχῃ πρὸ τριάκοντα τοὐλάχιστον ἡμερῶν τὴν ἔκθεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ σπουδαιοτάτου ἐπίσης ἀντικειμένου πρός τε τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ κράτος· ἀλλ' ὅμως ἡ ἔκθεσις αὕτη ζαλεῖσα νὰ τυπωθῇ εἰς τὴν Βασιλικὴν τυπογραφίαν μένει ἐκεῖ ἀκόμη παραδόξως· ἡ Βουλὴ εἶναι ὁ τρίτος κρίκος τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας καὶ πρέπει νὰ καταρτίζεται αὕτη συμφώνως μὲ τὸν νόμον· διότι ὁ λαὸς πρέπει νὰ προειδοποιῆται ὅπως ἔχῃ τὸν καιρὸν νὰ ἐξασκήσῃ πλήρη τὰ δικαιώματά του. Ἕκαστον ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἔχῃ πρὸς τοῦτο ἄγρυπνον προσοχήν· οἱ παρόντες ΚΚ. ὑπουργοὶ ἔχουσιν ἀναμφιβόλως τὰ αὐτὰ αἰσθήματα· ἀλλὰ τὰ πράγματα ἀποδεικνύουσιν ὅτι οὐδεμία ὡς πρὸς τὸ οὐσιῶδες τοῦτο ζήτημα ἐν

λήφθη πρόνοια συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ θεμελιώδους νόμου τοῦ Συντάγματος.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὰ ἀκόλουθα·

Θέλει μὲ συγχωρηθῆ νὰ μὴ ἀπαντήσω εἰς ὅλα τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος, καθόσον πολλὰ τούτων ἀρορῶσι τὴν ἱστορίαν τοῦ παρελθόντος, ἰδίως δὲ ἡ τοσοῦτον ἐπιδεκτικὴ ὀνομασθεῖσα ἐπέμβασις εἰς τὰς προκηρύξεις καὶ ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν ἀποβλέπει τὸ ἐνεστὼς, διότι τοιοῦτόν τι ἄχρι τοῦδε δὲν ἐγένετο· κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν νόμον αἱ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι ἄρχονται τὸν ἀπρίλιον, ἀλλ' ἡ ἔναρξις τῶν ἐκλογικῶν πράξεων ἀφίεται ἀπροσδιόριστος καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, ὥστε ὁ Νομάρχης ἅμα λάβῃ τὰ ἔγγραφα πρέπει νὰ περιγράψῃ σύμφωνα μὲ τὸν νόμον τὴν ἀπόφασιν τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας, ἥτις εἶναι εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ καὶ ταθμεύσῃ τὴν καταλληλον ἐποχὴν καὶ διατάξῃ τὰ περὶ ἐκλογῶν. Σᾶς δίδομεν λοιπὸν τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγκλέσεως τῶν Βουλῶν τὴν ἀ. 9βρίου θέλομεν ἔχει ἑτοίμην τὴν Βουλὴν, διότι ὅλοι σεβόμεθα τὴν ἀρχὴν τοῦ Συντάγματος εἰς τὸ ὁποῖον πολλοὶ ἐξ ἡμῶν χρεωστοῦσι τὴν πολιτικήν των ὕπαρξιν, ὥστε εἴμεθα θερμότεροι παντὸς ἄλλου προστάται καὶ ἐκτελεσταὶ αὐτοῦ ὡς νόμου θεμελιώδους καὶ διέποντος τὰς συνταγματικάς μας ἐλευθερίας·

Ἀντέλεξεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης τὰ ἑξῆς.

Δὲν ἐλπίζω νὰ ἀκούσω τὴν ἐξήγησιν ἣν ἔδωκεν ὁ προαγορεύσας Κ. ὑπουργὸς εἰς τὸ ἄρθρον 16 τοῦ περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν νόμου· πρὶν δὲ ἀπαντήσω εἰς τοῦτο, λέγω ἐπὶ τῆς ἐκφράσεως ὅτι ἡ ἱστορία τοῦ παρελθόντος δὲν ἀνήκει εἰς τὸ ἐνεστὼς, ὅτι ὡμίλησα πρὸς Κυβέρνησιν καὶ τοὺς ὑπάρχοντας ΚΚ. ὑπουργούς· πᾶν δὲ ὅ,τι εἶπον διὰ τὴν Κυβέρνησιν τὴν προλαβοῦσαν λέγω καὶ διὰ τὴν ὑπάρχουσαν διότι ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀλληλουχία τις τῆς ἐξουσίας ὑπὸ τὰ διάφορα πρόσωπα τῶν ὑπουργῶν, τὰ ὁποῖα μόνα μεταβάλλονται, διὰ τὸν λόγον τοῦτον δὲν εἶναι ξένα τοῦ προκειμένου ὅσα ἐλάλησα· ἡ ἐξήγησις ἣν ἔδωσεν ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰς τὸ ἄρθρον 16 τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ὁ Νομάρχης δὲν δύναται νὰ προκηρύξῃ τὰς ἐκλογάς, ἀλλὰ τὸ ἐπίρρημα ἅμα ἀποδεικνύῃ τὸ ἐναντίον ὅτι ὀφείλουσι νὰ προκηρύξωσιν αὐτάς· τὴν ἔννοιαν ταύτην ὅλοι γνωρίζετε, ἀλλ' ἐπέπρωτο ἴσως νὰ γίνῃ καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἡ δέουσα ἀντίρρησις οἵα ἐγένετο· ἡ παρατήρησις ὅτι ὁ Νομάρχης δὲν κάμνει κατ' ἔτος ἐκλογὴν εἶναι παράδοξος, διὰ

ὅτι εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν ὅτι ὁ Νομάρχης ἑτοιμάζει κατ' ἔτος τὰς προκαταρκτικὰς ἐργασίας πρὸς ἐκλογικὴν ἐνέργειαν εἰς πᾶσαν τυχοῦσαν διάλυσιν τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ κατὰ τὸ τέλος πάσης τριετίας αὐτοδικαίως ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ ἐκλογὴν πρὸς ἀντικατάστασιν ἔγκαιρον τῶν Βουλευτῶν, ὧν ἡ θητεία κατὰ νόμον λήγει· ἑπομένως διαβεβαιῶ τὸ Σῶμα ὅτι μὲ ὅλας τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἀ. Ὀκτωβρίου δὲν θέλομεν ἔχει Βουλὴν, διότι εἶναι ἀδύνατον τὸ τοιοῦτον· ἴσως δυνηθῶμεν νὰ ἔχωμεν δύω ἢ τρεῖς Βουλευτὰς ὡς καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον, παρεκτὸς τῆς περιστάσεως καθ' ἣν ἐκδοθῇ Διάταγμα ἐναντίον τῶν χρονικῶν διαστημάτων, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι πιστευτὸν, διότι ὅλοι ἠρκέσθημεν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν αὐτοῦ· σέβομαι τὰς πεποιθήσεις ὅλων, ἀλλ' οὐχ' ἧττον παρατηρῶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται χρῆσις λόγων περιττῶν καὶ ἐναντίον τῆς ἀληθοῦς ἑρμηνείας τῶν νόμων, ἄλλως αὐτοί τε καὶ τὸ Σύνταγμα καθίστανται ξηρὸν γράμμα καὶ παίγνιον λυπηρόν.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σώματος Τελωνοφυλάκων, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἑξῆς.

Καθὰ εἰς τὴν ἔκθεσιν θεωρεῖται ὑπῆρξε διαφωνία μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν ταῦ προκειμένου νομοσχεδίου· ἐξ αὐτῶν οἱ μὲν ΚΚ. Καλογερόπουλος καὶ Ἀθ. Λοιδωρίκης παρεδέξαντο τὸ νομοσχέδιον φέροντες μίαν καὶ μόνην παρατήρησιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 ἣν βλέπετε εἰς τὴν ἔκθεσιν, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδης ἐπεφέραμεν τροπολογίας δυνάμει ἀνεπτυγμένων παρατηρήσεων· καὶ κατὰ πρῶτον χωρὶς νὰ ἐνασχοληθῶμεν εἰς τὴν λέξιν σῶμα καὶ τὰ παρόμοια ἐθέσαμεν ὡς βάσιν τὴν τακτοποίησιν ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν, τὴν τάξιν καὶ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῆς· δεύτερον ἀπεκρούσαμεν τὴν μονιμότητα διότι αὕτη θεωρεῖται περιττὴ καὶ ἐπιζήμιος μὴ ἐκτεινομένη εἰμὴ πρὸς ὑπαλλήλισκους οὐδεμίαν σημασίαν ἐχοντας· ἂν ἡ διάταξις τῆς μονιμότητος ἦτο γενικὴ καὶ ἐφηρμόζετο καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ὑπηρεσίας, οὐδεμία πάλιν ἀνάγκη γραπτοῦ νόμου ὑπῆρχε, καθόσον ἄλλως ἡ Κυβέρνησις καθιεροῦσα ταύτην δι' εἰδικοῦ νόμου ἀποδεικνύει ὅτι ἀμφιβάλλει περὶ αὐτῆς· ἐντοσούτῳ ἂν ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω ἡ μονιμότης ἦτο γενικὴ καὶ ἐβασίζετο εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων δὲν εἴχομεν τὴν παραμικρὰν δυσκολίαν νὰ δεχθῶμεν ταύτην· ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη ἐφαρμοζομένη εἰς τοὺς ὑποδεεστέρους ὑπαλλήλους θέλει προ-

καλέσει τὴν ἀπείθειαν καὶ ἐν γένει θέλει προξενήσει σύγχυσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. διὰ τοῦτο ἐθεωρήσαμεν τὴν μονιμότητα οὕτω καθιερωμένην ὡς ἀκαταλλήλον καὶ σκανδαλώδη, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐφέραμεν τὴν ἔνστασιν ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2· ἐθεωρήσαμεν προσέτι ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῶν φυλάκων εἰς πενταετῆ ὑπηρεσίαν θίγει τὸ ἄρθρον 27 τοῦ Συντάγματος, καθόσον περιορίζει τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἡγεμονικοῦ δικαιώματος τοῦ διορίζειν καὶ παύειν τοὺς ὑπαλλήλους ἄνευ ὅρου τινός· τὰς περιστάσεις ταύτας ἔπρεπε νὰ οἰκονομῇ ἄλλως ἡ Κυβέρνησις χωρὶς νὰ θίγῃ τὰ δικαιώματά τινος· προχωρήσαντες εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 καὶ ἐπομένων τῶν κανονιζόντων τὰ προσόντα τῶν ἐχόντων δικαίωμα διορισμοῦ εἰς τὴν θέσιν Τελωνοφύλακος εὕρομεν ὅτι ἡ τάξις τῶν στρατιωτικῶν δὲν πρέπει νὰ διακρίνεται τῆς τάξεως τῶν πολιτῶν εἰς τὰς δημοσίους θέσεις, διότι ἡ τοιαύτη προτίμησις οὐ μόνον εἶναι σκανδαλώδης ἀλλὰ καὶ ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ οἱ πολῖται Ἕλληνές εἰσιν ἅπαντες δεκτοὶ εἰς τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα· διάταξιν λοιπὸν τοιαύτην ἐθεωρήσαμεν ἀκαταλλήλον, ὡς ἐθεωρήσαμεν τοιαύτην καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ διορισμοῦ τῶν ὀφειλόντων ἀπὸ προλαβούσας διαχειρίσεις, διότι ἐθεωρήσαμεν δικαιοτέραν τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ διορισμοῦ εἰς πᾶσαν ὑπηρεσίαν τῶν καταχραστῶν μᾶλλον ἢ τῶν ὀφειλόντων ἐκ προλαβουσῶν διαχειρίσεων τιμίων πολιτῶν.

Τὰς δὲ λοιπὰς ἀρχὰς ἐδέχθημεν συμφώνως μὲ τὰς προτεινομένας τροπολογίας καθὼς καὶ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 12 ἀποκρούσαντες ἐν γένει τὰς περὶ περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν διατάξεις δυνάμει τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει ἀναφερομένων λόγων· διὰ ταῦτα φρονοῦμεν ὅτι αἱ τροπολογίαι μας φέρουσιν ἀποτέλεσμα σκόπιμον ἐνῷ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἐξαιρετικαὶ διατάξεις δὲν θέλουσιν ἔχει τοιοῦτον.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὰ ἑξῆς.

Ἂν ἐπρόκειτο νὰ φέρωμεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πρόσωπα, ἂν ἐπρόκειτο νὰ θεραπεύσωμεν ἀνάγκας, δὲν ἠθέλομεν φέρει τὸ παρὸν νομοσχέδιον, καθόσον τοῦτο καθιεροῖ τάξιν τινὰ ἥτις ἀφαιρεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ ὠφελεῖν πρόσωπα ἢ τοῦ θεραπεύειν ἀνάγκας· οἱ ἀντικρούσαντες τὸ νομοσχέδιον φέρουσι μόνον τὸν λόγον ὅτι τὸ σύστημα τῆς μονιμότητος ἄρχεται ἀτόπως ἀπὸ τοὺς τελωνοφύλακας· ἀλλὰ διότι λόγοι ἴσως οὐσιώδεις ἀπηγόρευσαν μέχρι τοῦδε τὴν γενικὴν ἐφαρμογὴν τῆς μονιμότητος, πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἀποκρούσωμεν τὴν σωτήριον ταύτην ἀρ-

χὴν καὶ ἐκ τῆς τάξεως τῶν τελωνοφυλάκων; καὶ διότι δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἐφαρμόσωμεν αὐτὴν ἐν γένει, δὲν πρέπει νὰ πράξωμεν τοῦτο ὅπου ἠμποροῦμεν; ἡ ἀρχὴ τῆς μονιμότητος δύναται ἀκινδύνως νὰ ἀναβληθῇ πρὸς ὥραν εἰς τὸν διορισμὸν καὶ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων δι' οὓς περισσότεραι ἀπαιτοῦνται ἐγγυήσεις καὶ προσόντα, ἀλλ' εἰς ἀπόλυσιν ἢ διορισμὸν φύλακος οὐδεμία δυσκολία παρουσιάζεται· τὸ τοιοῦτον γίνεται καθεκάστην, διότι οἱ φύλακες εἶναι οἱ τελευταῖοι ὑπηρέται τοῦ Κράτους· καὶ ὅμως ἀφ' ἑτέρου ὁ διορισμὸς ἢ ἡ ἀπόλυσις τούτων καταστρέφει τὴν ὑπηρεσίαν διότι οὐδεμία ἀσφάλεια ὑπάρχει ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν αὐτῶν εἰς τὰς θέσεις των, ὥστε δὲν εἶναι ἐπουσιώδεις οἱ τελωνιακοὶ φύλακες, διότι οὗτοί εἰσιν ὁ ὀφθαλμὸς καὶ ὁ ποὺς τοῦ Τελώνου, δι' ὧν βλέπει καὶ ὁδοιπορεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του· ἀνάγκη ὅθεν νὰ δώσωμεν ἀσφάλειαν εἰς αὐτοὺς ὅπως παρέχωσιν ἐγγύησιν εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, καὶ ἵνα μὴ φοβούμενοι ὁσημέραι ἀναγκάζωνται προβλέποντες διὰ τὸ μέλλον αὐτῶν νὰ ἀπιστῶσιν. Ἓν ἐπιχείρημα τοῦ προλαλήσαντος μοὶ ἐφάνη ὀλίγον γελοῖον καὶ τοῦτο εἶναι ὁ ζῆλος τῆς διατηρήσεως τῶν ἡγεμονικῶν δικαιωμάτων· ἀλλ' ὁ ζῆλος οὗτος νομίζω ὅτι δὲν ἔρχεται ὅπως πρέπει καὶ ὅπου πρέπει· ὑπεράσπισις ἡγεμονικῶν δικαιωμάτων τοῦ τελωνοφύλακος; περιορισμὸς ἢ ἡ μονιμότης εἶναι ἀρχὴ καθιερωμένη ἀπὸ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα, διότι τοῦτο καθιεροῖ διατάξεις περιοριστικὰς διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ προβλέπει τοιαύτας διὰ τοὺς δικαστικούς· ἡ ἀρχὴ αὕτη πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐνταῦθα διὰ τὸν αὐτὸν λόγον· ἀντὶ λοιπὸν νὰ ὑπάρχωσιν εἰς φόβους οἱ ὑπηρέται οὗτοι διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἐξασφαλίζονται χωρὶς νὰ παρέχωσι κἀνὲν σκάνδαλον· ἀναβάλλομαι δὲ τὸ σκάνδαλον, ἂν σκάνδαλον εἶναι ἡ ἀρετὴ νὰ ἀσφαλίζωνται οἱ ὑπηρέται, καὶ ἀρετὴ ἂν ῥίπτωνται τυχαίως εἰς τοὺς δρόμους.

Ἐπὶ τοῦ ἑτέρου λόγου τῶν ἀντικρουόντων τὸ νομοσχέδιον ὅτι δὲν ἔθεν ἡ καθιέρωσις προσόντων καὶ ἡ προτίμησις τῶν στρατιωτικῶν ἀπὸ τοὺς πολίτας εἶναι παραβίασις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος λέγω ὅτι ἂν εἶναι παραβίασις Συνταγματικὴ ἡ καθιέρωσις, πρὸ πάντων πρέπει νὰ καταστραφῇ ὁ ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων προγενέστερος τοῦ Συντάγματος νόμος διατηρηθεὶς ἐν ἰσχύϊ, διὰ τοῦ ὁποίου καθιεροῦνται γενικὰ προσόντα διὰ τὸν διορισμὸν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων· τοιαῦτα δὲ προσόντα προτίθεται νὰ ὁρίσῃ καὶ τὸ παρὸν νομοσχέδιον ὡς

πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν φυλάκων, ἅτινα ἐγγυῶνται τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας, διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν ἀποκλείει ἀλλὰ κανονίζει τὰ δικαιώματα, καὶ διότι προσόντα ἀπαιτοῦνται καὶ δι' ὅλας τὰς ὑψηλοτέρας θέσεις καθόσον ὅλοι οἱ ἀνίκανοι καὶ οἱ καταχρασταὶ ἀποβάλλονται προτιμῶνται δὲ οἱ στρατιωτικοὶ διότι οἱ φύλακες λαμβανόμενοι ἐκ τῆς μικροτάτης τάξεως ἀνθρώπων, δὲν δύνανται νὰ εἶναι γνωστοὶ εἰς τὸν ὑπουργὸν, καὶ διὰ νὰ ἐμπιστευθῶμεν εἰς αὐτοὺς τοιαῦτα ἔργα, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ ἐγγύησίς τις καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ ἀπόδειξις τῆς πολυετοῦς ὑπηρεσίας των εἰς τὸν στρατὸν, ἐνῷ ἄλλως ὁ δημόσιος πλοῦτος θέλει μείνει ἔρμαιον τοῦ τυχόντος.

Ἐπὶ τοῦ ἑτέρου λόγου τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐν γένει ποινικῶν διατάξεων ὡς πρὸς τὰς παραβάσεις τῶν περὶ ὧν πρόκειται φυλάκων λέγω ὅτι τὸ σύστημα τῆς καθιερώσεως εἰδικῶν διατάξεων ἠκολουθήσαμεν ἐν τῷ παρόντι νομοσχεδίῳ, καθόσον καὶ ἄλλοι νόμοι προεῖδον καὶ ἐκανόνισαν τοιαύτας, καθόσον πρέπει κανονίζοντες μίαν διάταξιν νὰ κανονίσωμεν συγχρόνως καὶ τὴν ἀνήκουσαν ποινὴν διὰ τὴν παράβασιν αὐτῆς· διὰ τοὺς εἰρημένους λόγους πιστεύω ὅτι κατὰ πρῶτον θέλετε παραδεχθῆ τὴν ἀρχὴν καὶ κατὰ δεύτερον θέλετε ἀποκρούσει τὰς προτεινομένας τροπολογίας ὡς ὅλως παραλυτικὰς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ τοῦ δημοσίου πλούτου.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Ἔρχομαι τῆς ἀπαντήσεως ἐπὶ τῆς ὑστέρας φράσεως τοῦ προλαλήσαντος Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰπόντος ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραλύσωμεν τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ φεισθῶμεν αὐτῆς καὶ τοῦ δημοσίου πλούτου, καὶ λέγω ὅτι κατὰ τοῦτο τὸν ὑπερτεροῦμεν διότι πολὺν χρόνον πρότερον αὐτοῦ εἴχομεν αὐτὸν τὸν ζῆλον, οἱ δὲ λόγοι μου οἱ σημερινοὶ ἀρκούντως ἀπέδειξαν τοῦτο. Εἶπεν ὅτι ἀπὸ τοὺς ὑποδεεστέρους τοιούτους ὑπαλλήλους ἐξαρτᾶται ὁ δημόσιος πλοῦτος, ἀλλ' ὅταν καὶ οἱ πραϊστάμενοι αὐτῶν δὲν ἔχουν τοιαύτην διάθεσιν, προσκόπτει ἡ τοιαύτη ἰδέα· προσέτι εἶπεν ὅτι προτείναντες τὴν ἀρχὴν τῆς μονιμότητος ἐν γένει παρεδέχθημεν αὐτήν· ἀπαντῶμεν ὄχι, ἤτοι ὅτι δὲν παρεδέχθημεν αὐτὴν ἀπολύτως, ἀλλ' ὅταν ἡ Κυβέρνησις θέλῃ νὰ λάβῃ τοιαῦτα μέτρα, τότε μόνον εἰδέχθημεν τὴν ἀρχὴν τῆς μονιμότητος ὡς γενικὴν πρὸς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας μακρὰν ἄλλων ἐλαττωμάτων.

Προσέθηκεν ὅτι ἀπαντῶνται δυσκολίαι πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς ταύτης εἰς τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους· ἀπαντῶμεν

ὅτι λόγος ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ ἀπολύσεως ἀλλὰ περὶ τοῦ πῶς νὰ κανονισθῶσιν αἱ περιστάσεις τῆς ἀπολύσεως, αἱ περιστάσεις δηλονότι καθ' ἃς ὁ ὑπάλληλος θέλει θεωρηθῆ ὡς πλημμελήσας· εἴπομεν προσέτι ὅτι ὅταν ἡ Κυβέρνησις προσβεύῃ ὡς ὠφέλιμον τοῦτο δύναται νὰ τὸ ἐφαρμόσῃ οἱκοθεν ἄνευ εἰδικοῦ ἢ γραπτοῦ νόμου· ἐὰν δὲ ἐφημίζετο ὁ πρῶτος λόγος ἤτοι ὁ κανονισμὸς τῶν περιστάσεων τῆς ἀπολύσεως δὲν ἤθελε παύσει ὁ Αἰνιὰν ἐκ τῆς θέσεως τοῦ ἐλεγκτοῦ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ.

Ἐπέφερεν ὅτι ὁ ζῆλος ἡμῶν εἶναι ὑπέρμετρος· ἀπαντῶμεν ὅτι ὁ ζῆλός μας εἶναι γνωστὸς, διότι πρὸ πολλοῦ καὶ πολλάκις ἐδείξαμεν αὐτὸν πρός τε τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ ἡγεμονικὰ δικαιώματα, ἂν δὲ νομίζεται ἔλλειψις ἡ ἐλευθέρα ἔκφρασις τῶν ἰδεῶν μας, τὸ τοιοῦτον εἶναι καθῆκον καὶ τὸ ἐξασκοῦμεν μὲ τὸν ἀνήκοντα σεβασμὸν, καὶ τοῦτο ἂν ἐννοῇ ὁ Κ. ὑπουργὸς, εἶναι ὄντως γελοῖον παρὰ ἡ ἀπόδοσις αὐτοῦ εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν ἡγεμονικῶν δικαιωμάτων ἀκραιφνῆ ζῆλον μας· αἱ παύσεις τῶν στρατιωτῶν διαφέρουσι τῶν ἀπολύσεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, διότι ἐκεῖναι ἀφαιροῦσι μόνον τὴν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίαν ἀφίνουσαι ἀνέπαφον τὸν βαθμὸν καὶ τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ, αὗται δὲ ἀφαιροῦσι τὰ πάντα, καὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι τὰ προσόντα ἐκείνων μὲ τὰ προκείμενα καὶ ἀπαιτούμενα προσόντα διὰ τοὺς πολίτας, καθόσον ὅταν τις τῶν πολιτῶν ἔχῃ τιμίαν διαγωγὴν εἶναι ἐπίσης ἄξιος διορισμοῦ εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν προσερχομένων καὶ τούτων ὡς καὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἐχόντων τῶν μὲν πρώτων τὰς δημαρχικὰς ἀποδείξεις περὶ τῆς καλῆς διαγωγῆς των, τῶν δὲ δευτέρων τὰς ἀρέσεις των, μόνη ἡ ἱκανότης πρέπει νὰ προτιμᾶται· ἡ μονιμότης εἶναι ἀναγκαία, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ συστάσεις ἐκ μονομερείας· ἡ κοινωνία τοιαῦτα ἔχει, καὶ δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι οἱ ὑπάρχοντες ΚΚ. ὑπουργοὶ κανονίζοντες σήμερον τὴν ὑπηρεσίαν τῶν τελωνοφυλάκων ἔχουσιν εὐρὺ στάδιον νὰ πληρώσωσιν ὅλας τὰς θέσεις δι' ἀνθρώπων τῆς συμπαθείας των· διότι ἡ ἐκ τῆς μονιμότητος προερχομένη περιστολὴ τοῦ ὑπουργείου θέλει εἶσθαι τοιαύτη εἰς τοὺς μελλοντας ὑπουργούς. Ὡς πρὸς τὰς ποινὰς λέγομεν, ὅτι ἂν αἱ φερόμεναι εἶναι νεώτεραι τῶν γενικῶν διατάξεων δὲν δύνανται νὰ φερθῶσιν αὗται ἐξαιρετικῶς· ἂν δὲ ἦναι παλαιαὶ πρὸς τί φέρονται ἐνταῦθα, ὅταν αἱ γενικαὶ διατάξεις διέπωσι ἅπαν τὸ σύστημα τῆς ὑπηρεσίας;

ὁ κανονισμὸς τοιούτων ἐξαιρετικῶν περιστάσεων περιπλέκει τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ προπολογίαι πρὸς ὑποίας φέρομεν ἀφορῶσι τὴν ἁπλοποίησιν.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς μὲ ἔδωσεν ἀφορμὴν νὰ ἀποκρούσω ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου μίαν αἰσχρὰν συκοφαντίαν, προκαλῶ πάντας νὰ μὲ εἴπωσι καὶ νὰ μὲ ἀποδείξωσιν ἂν ἀπέλυσα ἀνθρώπους διὰ λόγους μὴ ἀπαιτουμένους τὴν ἀπόλυσίν των ἐξ αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἂν διώρισα ἀνθρώπους ἄλλους ἢ ἐξ αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἂν προῆξα ἄλλους ἢ τοὺς ἀνθρώπους αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας, τοὺς ὁποίους εὗρεν ἐξ αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας· τὴν ὑπηρεσίαν δὲν παρέδωσα εἰς τοὺς συγγενεῖς μου οὔτε ἐκάλεσα τοὺς σωτυτίους τοὺς συδηροποιοὺς καὶ τοὺς παρορμίους ἵνα διορίσω αὐτοὺς Τελώνας, Ἐπάρχους ἢ Ὑγειονόμους. Μετέθεσα ἐκ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου τὸν Κ. Λινιᾶνα διότι ἐθεωρεῖτο σκανδαλώδες τὸ νὰ διπλώνῃ οὗτος ὀφειλέτην 10,000 δραχμῶν ἐνῷ εἶναι ὀφειλέτης 200,000, ἂν καὶ καθ' ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι τίμιος ἄνθρωπος· προσβεύω τὴν ἀρχὴν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἦναι λάφυρον αἱ θέσεις τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, ἀλλὰ δέον νὰ καθιερωθῇ ἡ μονιμότης καὶ εἰς τοῦτο προβαίνω μὲ σταθερὰν ἰδέαν καὶ πεποίθησιν, ἐννοῶ δὲ ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ συμφωνήσωμεν μετὰ Κ. Γερουσιαστοῦ.

Ἀντεπήγεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμήδης, ὅτι ἂν ὁ Κ. Λινιᾶν ὀφείλῃ εἰς τὸ δημόσιον, δὲν ἔπεται ὅτι ἤθελε καταχρασθῇ τὴν ὑπηρεσίαν. Εἰς πρὸ ὀλίγου ὑπουργὸς ὑπῆρχεν ἐναντίον πολλῶν τοιούτων αἰτιάσεων ὑπουργὸς, ἐνῷ ἔφερεν καὶ φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του δύω ἢ τρεῖς ἀποφάσεις καταδικαστικὰς διὰ πολλὰς ποσότητας χρημάτων· ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῦ μὴ διορισμοῦ εἰς τὰς θέσεις τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἀνθρώπων ὀφειλετῶν ἐπρόκειτο ἄλλοτε νὰ καθιερωθῇ καὶ πρὸς τοῦτο ἐγένετο συζήτησις, ἀλλ' οὔτε ἡ τελευταία σανξλευσις ἐκανόνισε τὸ τοιοῦτον, οὔτε ἡ Βασιλεία ἤθελησε νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὴν, διότι ὁ χρεωστῶν δὲν παύει νὰ ἦναι τίμιος πολὺ δὲ περισσότερον ὅταν χρεωστῇ ἐκ προσόδων ἢ ἐκ προικοδοτήσεων, περὶ ὧν ἡ Κυβέρνησις ἔφερεν ἐσχάτως νόμους καὶ ἐκανόνισε τὰ τοιαῦτα, οἱ τοιοῦτοι χρεῶσται δὲν εἶναι δόλιοι, ὡς τοιοῦτος χρεώστης ὑπῆρξε καὶ ὁ Κ. Λινιᾶν. Τὰς πράξεις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ δὲν προήλθα νὰ αἰτιαθῶ καὶ ἐξελέγξω σήμερον, οὔτε νὰ ἐξετάσω ποίους ἐν γένει ἔπαυσεν ἢ ἐδιώρισε. Πᾶν ἀντικείμενον καὶ πᾶσα ἐξέτασις ἔχει τὸν καιρόν της· τοῦτο μόνον προσθέτω ὅτι ὅσους ἐγὼ πε καὶ οἱ

προκάτοχοι ἐδιώρισαν, ἦσαν πολῖται καὶ τίμιοι Ἕλληνες, ἀλλὰ δὲν τοὺς διωρίσαμεν μονίμως, ἡ δὲ διαφορὰ εἶναι ὅτι ὅσοι διωρισθῶσιν ἀπὸ τοῦδε ὁποιασδήποτε ποιότητος καὶ τέχνης καὶ ἂν ὦσι, θέλουσιν ἐπιβληθῇ εἰς τοὺς μέλλοντας ὑπουργούς· ἀφ' ἑτέρου οὔτε δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τοὺς ὀφειλέτας διὰ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ διατελοῦσιν ἅπαντες οἱ μὴ ὀφείλεται· ἡ ἐξακρίβωσις τῆς καταχρήσεως καὶ ἡ τιμωρία τῶν καταχραστῶν πρέπει νὰ ἦναι ὁ ὁδηγὸς τῆς ἐνεργείας μας.

Ἐπέρανεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γρηγοριάδης ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἁπάσας τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ὑποστηρίξῃ ὡς λίαν δικαιολογημένας· ὡς πρὸς τὸν ὑπουργὸν δὲ ἐκεῖνον τὸν ἔχοντα τρεῖς ἀποφάσεις καταδικαστικὰς δὲν ἔχω νὰ εἴπω ἄλλο τι, εἰμὴ ὅτι οἱ τοιοῦτοι δὲν πρέπει νὰ διατελῶσιν ὑπουργοί, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν ὑπάρχοντα δὲν δύναμαι εἰμὴ νὰ προσθέσω ὅτι ὁ ὑπουργικὸς οὗτος βλαστός, μὴ ἄριστος εἰς τὰ ὄμματα τῶν κακεντρεχῶν, θέλει βλαστήσει ἐπιτυχῶς, διότι καὶ θέλησιν καὶ ζῆλον καὶ ἀφοσίωσιν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἔχει καὶ ἐν γένει πρὸς τὴν πρόοδον τῆς πατρίδος καὶ τοῦ θρόνου.

Ἡ συζήτησις περιεστράφη, ἐπέρανεν ἄλλος, εἰς ἀρχὰς γενικὰς εἰς ἐφάψεις τοῦ συντάγματος καὶ εἰς ἄλλα προσωπικὰ ἀντικείμενα εἰς τὰ ὁποῖα δὲν θέλω ἀναμιχθῇ· ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μὲ ἤγγιξε πολὺ εἶναι ἡ φράσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ δι' ἧς ἐννόησεν ὅτι γελᾷ μετ' ἐκείνων οἵτινες ἔχουσι ζῆλον ἄμετρον πρὸς τὴν διατήρησιν τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν· δὲν ἀνέφερε πρόσωπα παρελθόντα τοιούτων ἀρχῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶμαι εἷς ἐξ ἐκείνων ὅστις ὡμίλησα πάντοτε περὶ τοιούτων ἀρχῶν καὶ θέλω λαλήσει εἰς τὸ μέλλον, ἔρχομαι νὰ ἀποκρούσω τὴν φράσιν ταύτην ὡς λεχθεῖσαν πρὸς περιφρόνησιν· πρέπει νὰ ἔχωμεν τὴν ἀρχὴν ὅτι αὐτὸ τὸ Σύνταγμα δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἐὰν δὲν ὑρίσταται εἰς μίαν ἀτμοσφαῖραν ἐλευθερίας, διότι τοῦτο καθίσταται ἓν γράμμα ξηρόν· εἰς τὴν διευθέτησιν τῶν πραγμάτων πρέπει νὰ ἐρχώμεθα μετὰ τοῦ ζήλου τῆς ἐλευθερίας, τῆς αὐτο-κυβερνήσεως καὶ τοῦ Συντάγματος, καὶ οὐχὶ μετὰ τοῦ ζήλου ἐκείνου τοῦ στιγματίου. Δύω μέλη τῆς ἐπιτροπῆς λέγουσιν, ὅτι τὸ παρὸν Νομοσχέδιον ἐφάπτεται τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος λέγοντος, ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου καὶ εἰσὶ δεκτοὶ εἰς ὅλα τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα· ἀλλ' ἐνταῦθα δύναται νὰ εἴπῃ τις ποῖος ἀφαιρεῖ τὸ δικαίωμα τοῦτο τῶν πολιτῶν, καὶ πῶς λέγεται ὅτι γίνεται παραβίασις ἄρθρου τοῦ Συν-

τάγματος; εἰς ἀπάντησιν λέγω, ὅτι αἱ Συνταγματικαὶ πολιτεῖαι δὲν κυβερνῶνται διὰ Κωδίκων, ὡς ἔλεγεν ὁ Γκιζὼ κατὰ τὸ 1846, ἀλλὰ διὰ τῶν ἠθῶν τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν. Ἐὰν θελήσωμεν νὰ δεσμεύσωμεν αὐτὴν τὴν ζωὴν τῆς ἐλευθερίας νομοθετοῦντες καθεκάστην προσόντα καὶ ποινάς, τότε ἡ τοιαύτη πολιτεία, ἐν ᾗ ὑπάρχουσι οἱ τοιοῦτοι θεσμοί, δὲν λέγεται πολιτεία ἐλευθέρων ἀνδρῶν· ἐὰν νομοθετήσωμεν πραγματικὴν τὴν μονιμότητα τῶν ὑπαλλήλων, νομίζετε ὅτι θέλομεν πράξει μέγα καλὸν εἰς τὴν κοινωνίαν; ὄχι· διότι ὅλοι αὐτοὶ οἱ ὑπάλληλοι οἱ ἀτενίζοντες εἰς τὰ νεύματα τῆς Κυβερνήσεως ἔχουσιν ἢ δὲν ἔχουσιν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν πολιτῶν εἰς τὴν χώραν τῶν ὁποίων ἔχουσιν τὴν ὑπηρεσίαν των; οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι οὗτοι ἀτενίζουσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ὅτι πᾶσα ἐπιρροὴ ἐπιτόπιος δεσμεύει πᾶσαν ἐνέργειαν ἢ ἐλευθερίαν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑπηρεσίας· ὑποθέσατε ὅτι ἡ παροῦσα Κυβέρνησις διώρισε μονίμους τοὺς ὑπαλλήλους· νομίζετε τότε ὅτι αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐκλείψει ἔχουσα ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους ὄργανα αὐτῆς; ὅταν ἐπέλθῃ ἄλλη τις Κυβέρνησις νομίζετε ὅτι αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐκτελέσει τὰ χρέη της χωρὶς μεγάλα προσκόμματα; διὰ τοῦτο βλέπομεν εἰς ἄλλα Κράτη, ἅτινα ζῶσιν ἐν δημοκρατικῇ ἐλευθερίᾳ, τὸ ἔθος τῆς παραιτήσεως ὅλων τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, ὅταν μεταβληθῇ Κυβερνησίς τις, διότι οἱ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ ὑπηρετήσωσιν ὑπὸ Κυβέρνησιν τῆς ὁποίας τὰς ἀρχὰς δὲν συμμερίζονται· εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἀπαιτήσωμεν τοῦτο παρὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων; ἡ προελθοῦσα ἐκ τῶν προγενεστέρων περιπετειῶν κατάστασις δὲν ἐπιτρέπει τὸ τοιοῦτον· ἤδη ἀπαιτοῦνται πεντακόσιοι φύλακες ἤτοι 500 ὄργανα, προστίθενται δὲ σήμερον μονίμως διὰ νὰ ὑποστηρίζουν μίαν Κυβέρνησιν, τὴν ὁποίαν περιστάσεις τῆς πατρίδος δὲν ἤθελον ἴσως ἀνεχθῇ μετὰ ἕνα ἢ δύο μῆνας.

Εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς ὅτι ἂν ἤθελεν νὰ εὐχαριστήσῃ πρόσωπα δὲν ἤθελεν φέρει τὸν νόμον τοῦτον· αὐτὸς ὁ συλλογισμὸς δὲν ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ εὐθύς, διότι δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅταν ἀπολύσητε διὰ μιᾶς 10—15 φύλακας τότε δύναται νὰ ὑψωθῇ φωνή τις μομφῆς ἢ ψόγου· ἀλλ' ὅταν λάβετε εἰς χεῖρας τὸ παρὸν Νομοσχέδιον τότε θέλετε ἀπολύσει 500 πρόσωπα χωρὶς νὰ ὑψωθῇ ἡ παραμικρὰ φωνὴ καὶ ἄνευ τῆς παραμικρᾶς δυσκολίας· λέγω ὅθεν ὅτι πρέπει μακρόθεν νὰ φροντίζωμεν ὅπως μὴ προσβάλωνται οἱ ὅροι τοῦ Συντάγματος, καὶ οὕτω κατ'

ἐπίνοιαν πρέπει νὰ σκεπτόμεθα ὅτι αὐτὸ τὸ Σύνταγμα δὲν πρέπει νὰ ἀνθήσῃ καὶ νὰ φέρῃ καρποὺς δεσμεύσεως οἵας δήποτε ἐλευθερίας· ἡ ἀρχὴ ὅθεν τῆς μονιμότητος περιστέλλει τὰ ἡγεμονικὰ δικαιώματα· κατὰ τὸ παρελθὸν ἐκραύγασεν ὅλος ὁ λαὸς κατὰ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἡ κοινὴ γνώμη ἀπῄτει τὸν εἰσαγωγικὸν Νόμον περὶ προσόντων, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν ὑπῆρξε δυνατὸν νὰ γένῃ, ὥστε ἡ ἐπισπευτικὴ συσώρευσις νόμων ἐπὶ νόμων καθιστᾷ μίαν περίπλοκον ἀδιέξοδον. Ἔχει δίκαιον ἡ ἐπιτροπὴ παρατηροῦσα ὅτι ἀρχόμεθα καθιεροῦντες τὴν μονιμότητα ἀπὸ τὸ ω. ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ α., τοῦτέστι ἐρχόμεθα νὰ δώσωμεν μονιμότητα εἰς τὸν κατώτερον κρίκον τῶν ὑπαλλήλων τὸν φύλακα· ἡ κοινωνία ἀπεκδέχεται τὴν τιμωρίαν τῶν καταχραστῶν καὶ ἐγκληματιῶν ἀπὸ τὰ δικαστήρια· πρέπει λοιπὸν νὰ καθαρίσωμεν πρῶτον τὴν πηγὴν αὐτὴν, ὅτις θέλει καθαρίσει τὰς καταχρήσεις ταύτας καὶ τὰ ἐγκλήματα. Τελειόνων τὸν λόγον μου λέγω, ὅτι Κυβέρνησις πατριωτικὴ, Κυβέρνησις συνταγματικὴ χρεωστεῖ νὰ ἐνεργῇ μόνη ἐκείνα τὰ ὁποῖα φέρει εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἐπικύρωσιν ἡμῶν, χωρὶς νὰ ἐμπερδεύεται εἰς Κώδηκας καὶ Νομοθεσίας, καθόσον ἐὰν νομίζῃ ὅτι πρέπει νὰ πράξῃ οὕτως ἢ οὕτως, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ διὰ Β. Διαταγμάτων, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο προβαίνει ἐπὶ τὰ πρόσω· διὰ τοὺς λόγους τούτους νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παντάπασιν, εἰμὴ περὶ ἐκείνων μόνον περὶ ὧν ἐνομοθέτησε τὸ ἔθνος ἐν τῇ ὀρυγήσει αὐτοῦ, καὶ ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι δύναται νὰ εὑρεθῇ Κυβέρνησις μὴ πατριωτικὴ, ἀποκρίνομαι ὅτι οὐδεὶς ὑπουργὸς δύναται νὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν θέσιν νὰ ἀπομακρύνῃ ἕνα τίμιον ὑπάλληλον.

Περατωμένης ἔπειτα κηρυχθείσης τῆς παραιτέρω συζητήσεως ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, δι' ἧς ἐξήχθη, κατὰ τὸ ὡδὲ προσαρτώμενον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 21 κατὰ 5.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σώματος Τελωνοφυλάκων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀναστάσιος Λόντος . . .	.
Ἀναγ. Δελιγιάννης . . .	.	Τάτζης, Μαγγίνας . . .	.
Γεώργ. Κουντουριώτης . .	.	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης .	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Χαράλ. Παπαπολίτης . .	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	.

Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Άντών. Γ. Κριεζῆς . . . . N
Άθανάσιος Γρηγοριάδης . . O	Άντών. Μαυρομιχάλης. . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Άνδρ. Χ. Άναργύρου	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . N	Άναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Γεώργιος Ψύλλας . . . . O	Άλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . O	Δημήτριος Χατσίσκος . . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Άθανάτιος Αἰδωρίκης . . N	Νικόλαος Μαυρομμάτης . . N
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .
Γκίκας Καρακατζάνης . . O	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Άδάμ. Δούκας	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . O
Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης N

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ ἀ. ἄρθρον ἐγένετο διὰ χειροτονίας δεκτὸν ὅπως ἔχει· ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως κατὰ τὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ ἑπόμενα ἄρθρα 2, 3, 4, μέχρι τοῦ 12 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν διαφόρων τροπολογιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐγένοντο παραδεκτὰ ἅπαντα δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου τούτων ψηφοφορίας, ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσι, μὴ παραδεχεισῶν δι' εἰδικῆς ὁμοίας ψηφοφορίας ὅλων τῶν προταθεισῶν τροπολογιῶν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο ὡσαύτως δεκτὸν, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, διὰ ψήφων 21 πρὸς 5, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 4 Σεπτεμβρίου ε. ε.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σώματος τελωνοφυλακῆς.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀναστάσιος Λόντος . . . .
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Τάτζης Μαγγίνας . . . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . N	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . N

Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Μ. Α. Καΐρης . . . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Άντών. Κριεζῆς . . . . N
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Άντών. Μαυρομιχάλης . . N
Άθανάσιος Γρηγοριάδης . . O	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N
Άνδρ. Χ. Άναργύρου	Άναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . N	Άλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Γεώργιος Ψύλλας . . . . O	Δημήτριος Χατσίσκος . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . O	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Νικόλαος Μαυρομμάτης . . N
Άθανάσιος Αἰδωρίκης . . N	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης . . .
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Γκίκας Καρακατζάνης . . O	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Άδάμ. Δούκας	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης N

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀ. Θ. Γρηγοριάδης.
Α. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1836 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος ἑτέρου τῶν γραμματέων Κυρίου Ι. Οἰκονόμου, τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Α. Σ. Χαραλάμπην, ἤρξατο ἀρχομένων τῶν συνεδριάσεων.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσθη κατόπιν ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ Συντάξεως ἢ πρακτοδοτήσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος καὶ λοιπῶν.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως ἢ προικοδοτήσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος καὶ λοιπῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἅπασαι σχεδὸν αἱ διατάξεις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου περὶ συντάξεως ἢ προικοδοτήσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος κλπ., ἐκτὸς τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ, ἱκανοποιοῦσι, φρονεῖ ἡ ἐπιτροπή σας, ἀπογρώντως τοὺς λοιποὺς ἀξιωματικούς, περὶ ὧν αὗται πραγματεύονται, ὁριστικῶς δὲ καὶ θετικῶς κανονίζουσι τὰ περὶ αὐτῶν. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον **1**, τὸ ἰδίως πραγματευόμενον περὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος, οὐ μόνον δὲν ἱκανοποιεῖ τὰς δικαίας ἐλπίδας τῶν ὀλίγων εἰσέτι ἐπιζώντων προμάχων τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος, ἀλλ' οὔτε θετικὸν ἢ ὡρισμένον τι περὶ αὐτῶν κανονίζει· διότι ἡ ἔκφρασις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρου εἶναι τοσοῦτον ἀσαφὴς καὶ ἀμφίβολος, ὥστε δύναται νὰ γεννήσῃ δισταγμοὺς ἂν θὰ διατελῇ ὑπάρχον τὸ Σῶμα τοῦτο, ἢ ἂν διαλύηται· οἱ δισταγμοὶ οὗτοι περὶ τῆς διαλύσεως τοῦ Σώματος τούτου, καὶ τῆς εἰς τοὺς συνταξιούχους μεταθέσεως τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ μὲ τὸν μέχρι τοῦδε μισθὸν τὸν χορηγούμενον ὡς σύνταξιν, ἐνισχύονται, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἥ τε πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου ἡ τὸ νομοσχέδιον συνοδεύουσα, καὶ ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ νομοσχεδίου « Περὶ συντάξεως ἢ προικοδοτήσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος κλπ ».

Ἡ ἐπιτροπὴ μελετήσασα ἐσκεμμένως τὸ νομοσχέδιον, καὶ ἐπιθυμοῦσα τὸν ἐντελέστερον καταρτισμὸν αὐτοῦ, προῆλθεν εἰς τὴν ἑξῆς τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου **1**, καὶ ταύτην συνίστησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἄρθρον 1.

Εἰς τοὺς ἀπερχομένους, ἐπὶ τῇ αἰτήσει των, μὲ ἄδειαν ἀπουσίας εἰς τὰς ἑστίας των ἀξιωματικοὺς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος, καὶ εἰς τοὺς πρεσβύτας αὐτῆς, χορηγεῖται πλήρης ὁ μισθὸς αὐτῶν διαρκούσης τῆς ἀδείας των. Οἱ δ' ἐπιθυμοῦντες νὰ μεταβῶσιν εἰς τοὺς συνταξιούχους ὑπαχθήσονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ **19** Αὐγούστου ΣΙ'. νόμου περὶ τῆς συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ».

Ἡ τροπολογία αὕτη ἐκφράζει καθαρώτερον καὶ τὴν ἐξακολού-

θησιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ Σώματος τούτου, καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεως αὐτοῦ· ἂν δὲ ὁ Κ, ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς φρονῇ, ὡς εἰκάζει ἡ ἐπιτροπή σας, καὶ ὡς ὁ ἴδιος ἐξηγήθη ἐν τῇ Βουλῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ὅτι οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως πρόκειται περὶ τῆς διαλύσεως τοῦ Σώματος τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος, ἀναμφιβόλως δὲν θέλει δυσκολευθῇ νὰ παραδεχθῇ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων « ἐπὶ τῇ αἰτήσει των » καὶ τὴν ἀπάλειψιν τῶν « ὡς σύνταξις » ἡ τροπολογία αὕτη ἐγένετο πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἄρσεως πάσης ἀμφιβολίας καὶ παρεξηγήσεως κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου. Πρὸς τί νὰ παραπικραίνωμεν τὰς τελευταίας ἡμέρας τῶν ὁδηγησάντων τὰ ὅπλα εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα μας, διαλύοντες τὸ Σῶμα τοῦτο; ἡ ἀπὸ τῶν στρατιωτικῶν ἐλέγχων διαγραφὴ καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ διάλυσις των, ἐπέρχεται οἰκοθεν καὶ ἐντὸς ὀλίγου, διότι τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ Σῶμα τοῦτο πρόσωπα, μόλις ἤδη ἀναβαίνοντα τὸν ἀριθμὸν τῶν **240**, μετ' ὀλίγον ἐκλείπουσι, δὲν δύνανται δὲ νὰ ἀντικατασταθῶσιν δι' ἄλλων, καθ' ὅσον τὸ Σῶμα ἐκεῖνο συνέστη διὰ μόνους τοὺς ὁδηγήσαντας τὰ ὅπλα εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα.

Ἐν ᾧ ἄλλως ἡ διατήρησις μικρὸν ἔτι τοῦ Σώματος τούτου ἱκανοποιεῖ κἂν τὴν φιλοτιμίαν τῶν ἀρειμανίων ἐκείνων ἀνδρῶν, οἵτινες τοσοῦτον ἐνδόξως καὶ ἐπιτυχῶς ἐξήσκησαν τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα κατὰ τὸν ἀγῶνα. Τῶν ἀνδρῶν τούτων πολλοί, οἱ πλεῖστοι ἴσως, ἐκφράζουσι τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ περιμένωσιν εἰς τὴν στρατιωτικὴν τάξιν, εἰς ἣν τὸ ἀπὸ **18** (**30**) Σεπτεμβρίου **1834** Β. Διάταγμα κατέταξεν αὐτούς· τὸ Διάταγμα ἐκεῖνο ἄρχεται ἀπὸ τῶν ἑξῆς ἀξιομνημονεύτων Βασιλικῶν λόγων· « Διὰ νὰ δώσωμεν δεῖγμα τῆς Βασιλικῆς ἡμῶν εὐνοίας καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πατρίδος εἰς τοὺς γενναίους ἄνδρας, οἵτινες ἐχρησίμευσαν ὡς ὁδηγοὶ τῶν συστρατιωτῶν των εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἔνδοξον ἀγῶνα, καὶ διὰ νὰ τοῖς δώσωμεν εὐκαιρίαν νὰ διαπρέψωσιν εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Βασιλέως των διὰ νέων ἐκδουλεύσεων, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν κτλ. »

Ὡς πρὸς τὴν τροπολογίαν περὶ ὁριστικῆς συντάξεως καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει ἐπίσης τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλει παραδεχθῇ καὶ ταύτην, τὸ μὲν διότι συνάδει πρὸς τὸν πρώτιστον καὶ κύριον σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου, τὸ δὲ διότι δι' αὐτῆς πραγματοποιεῖται ἤδη ἡ γενομένη ἐπιφύλαξις ἐν τῷ ἄρθρῳ **27** τοῦ νόμου ΣΕ'. περὶ συντάξεως τοῦ στρα-

τοῦ τῆς ξηρᾶς ἔχοντι ὡς ἑξῆς· « εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει ἀφ' τῆς φάλαγγος. »

Βεβαίως ἡ ἐπιφυλαξις ἐκείνη σκοπὸν εἶχε τὴν κρείττονα ἀποκατάστασιν ἀξιωματικῶν ἐχόντων τοσαύτας καὶ τηλικαύτας ἐκδουλεύσεις, ὁπόσας ἔχουσιν οἱ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔθνους ἀγωνισθέντες· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις δὲν ἐπιτρέπει ἵνα ληφθῇ φροντὶς μεγαλειτέρων δι' αὐτοὺς περιθάλψεων, ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι τὰ κανὸν ζήμενα ποσὰ διὰ τοῦ νόμου περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος καταλληλα καὶ ἱκανά. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀδυνατεῖ νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἡ ἐπιφύλαξις ἐν τῷ νόμῳ ἐκείνῳ ἐγένετο πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ληφθῇ ἀκολούθως φροντὶς περὶ κατωτέρας συντάξεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος· ἐνισχύεται δὲ εἰς τὴν ὑπόθεσίν της ταύτην ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἐκδουλεύσεις των ἀφ' ἑνὸς, καὶ τὰς προσωπικὰς καὶ οἰκογενειακὰς αὐτῶν ἀνάγκας ἀφ' ἑτέρου.

Καὶ ταῦτα μὲν φρονεῖ καὶ συνίστησιν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ Σώματος ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς συγκειμένη ἀπὸ τοὺς ΚΚ. Γ. Χατζῆ Πέτρου, Ἀντώνιον Μαυρομιχάλην καὶ Δ. Χατζίσκον. Ἡ δὲ μειοψηφία συγκειμένη ἀπὸ τοὺς ΚΚ. Γ. Δαρειώτην καὶ Ι. Στάϊκον παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον καὶ συνίστησιν αὐτὸ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ Σώματος, ὅπως ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Χατζῆ Πέτρου
Δ. Χατζίσκος
Α. Μαυρομιχάλης
Γ. Δαρειώτης
Ἰω. Στάϊκος.

Ἀπερασίσθη δὲ ἡ τύπωσις αὐτῆς καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται νομοσχεδίου κατὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἀνεγνώσθη τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γκίκα Καρακατζάνη καὶ Ι. Σταΐκου ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 28 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Νπυτικοῦ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος • N	Γκίκας Καρακατζάνης • • N
Ἀναγν. Δελιγιάννης • • • •	Νικόλαος Ἰω. Μέξης • • • N
Γεώργ. Καυτανζωγλώτης • • •	Ἀβάκ Δούκας • • • • •
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης • •	Δῆμος Κανελλόπουλος • • •
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος • • N	Κωνσταντῖνος Κανάρης • •
Ἀναστάσιος Λόντος • • • •	Τσανετάκης Γρηγοράκης • •
Τάκτης Μαγγίνας • • • •	Μ. Α. Καΐρης • • • • • N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης • N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς • • • N
Χαράλ. Παπαπολίτης • • • N	ντών. Μαυρομιχάλης • • N
Ἰάκωβος Παξιμάδης • • • N	Δημήτρ. Πλαπούτας • • • N
Νικόλ. Πρασσακάκης • • • N	Ἰωάννης Στάϊκος • • • N
Σπυρ. Τρικούπης • • • • •	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης • • •
Ριχάρδος Τζιώρτζ • • • •	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος • • •
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης • • N	Δημήτριος Χατσίσκος • • •
Βασίλ. Χρηστακόπουλος • • N	Δημήτριος Χρηστίδης • • •
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου • • • •	Νικόλ. Μαυρομμάτης • • • N
Νικόλ. Χρυσόγελος • • • N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης • • N
Γεώργιος Ψύλλας • • • • N	Παναγ. Λιδωρίκης • • • • N
Ἰωάννης Θεοτόκης • • • • N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης • • •
Ἰωάννης Χ. Πέτρου • • • N	Κωνς. Προβιλέγιος • • • N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης • • • N	Ἰωάν. Οἰκονόμου • • • • •
Γεώργιος Δασειώτης • • • N	Σπῦρος Μῖλιος • • • • • N
Γ. Παπαηλιόπουλος • • • N	Ῥῆγας Παλαμίδης • • • •
Δημήτριος Βούλγαρης • • •	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης •

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1—22 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου, ἐγένοντο ἅπαντα δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 28 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ·

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας		Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ριχάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώρ. Δυοβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κων. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1856.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Α θ. Γ ρ η γ ο ρ ι ά δ η ς
Δ. Χ α τ ζ ί σ κ ο ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἑτέρου τῶν Γραμματέων Κυρίου Ι. Οἰκονόμου, τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Δ. Χατζίσκον, κηρύττει ἀνοιγομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν.

α) ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ Γραμματέως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργεῖον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν νομοσχέδιον, ἀντικείμενον ἔχον τὴν προσθήκην ἑνὸς Γραμματέως α. τάξεως, ἐπεξεργασθεῖσα ἡ ἐπιτροπή σας καὶ ἐξετάσασα μετ' ἐπιστασίας τοὺς προκαλέσαντας αὐτὸ λόγους, ἐκτιθεμένους εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν.

Ὑπ' ὄψιν ἔχουσα ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου τούτου διηρημένη εἰς τέσσαρα τμήματα ἐνεργεῖται καὶ διευθύνεται κατὰ τμῆμα παρ' ἑνὸς μόνου προσώπου.

Ὅτι ἀναπτυχθείσης τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου τῶν τμημάτων, καὶ μάλιστα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ ἓν καὶ μόνον πρόσωπον.

Ὅτι, ἐκτὸς τῶν τεσσάρων τούτων τμημάτων, τὸ περὶ δωρεῶν καὶ κληροτημάτων τῶν ἐν ἀλλοδαπῇ ὁμογενῶν, ἀντικείμενον λίαν σπουδαῖον, ἀπαιτεῖ καθ' ἑαυτὸ καὶ πολλὴν ἐργασίαν καὶ ἀκρίβειαν περὶ τὴν διεξαγωγὴν αὐτοῦ.

Καὶ θεωρήσασα ὅτι διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπίσταται ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος ἡ ζητουμένη προσθήκη ἑνὸς ὑπουργικοῦ Γραμματέως α. τάξεως.

Παραδέχεται τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ τὴν γνώμην αὐτῆς ὑποβάλλει εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σ. τούτου Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 8βρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή

Ν. Χρυσόγελον — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον
Μ. Α. Καΐρης — Ν. Μαυρομμάτης.

Ταύτης ἡ τύπωσις ἐθεωρήθη περιττὴ, καὶ ἀπεφασίσθη ὡς ἡμέρα συζητήσεως τοῦ περὶ οὗ πραγματεύεται νομοσχεδίου ἡ πρώτη προσεχὴς συνεδρίασις.

Ϛ') ἡ ἀκόλουθος ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Διεξελθοῦσα ἡ ἐπιτροπή σας μετ' ἐπιστασίας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν, καὶ εὑροῦσα αὐτὸ ἔχον ὀρθῶς, δι' οὓς ὁ Κύριος ὑπουργὸς ἐκτίθησι λόγους εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν του, παρεδέξατο ὁμοφώνως τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὰ καθέκαστα, ὅπως ἔχουσι, καὶ συνήστησι τὴν παραδοχήν καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Γ. Κριεζὴς
Δ. Λ. Κουνταυριώτης
Α. Μαυρομιχάλης.

Ἀπεφασίσθη ὅ,τι καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης ἐκθέσεως.

Γενομένης παρατηρήσεως ὅτι μόλις ὑπολείπονται ἀκόμη **20** ἡμέραι ἕως τῆς λήξεως τῆς Δ. Βουλευτικῆς περιόδου, καὶ ὅτι πρὸ παντὸς πρέπει νὰ προτιμηθῇ ἡ σύζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1656**, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ἠκούσθη ὅτι ὑπεβλήθη τῇ Βουλῇ καὶ ὁ τοῦ **1857** προϋπολογισμός, ὁ πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι τὴν προσεχῆ Τετάρτην ἄρχεται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φθαρτῶν κτημάτων νομοσχεδίου, οὗτινος ἡ ἔκθεσις πρὸ ἡμερῶν ἀνεγνώσθη, ἐπὶ τοσούτῳ δὲ εἶναι ἀναγκαῖος ὁ προσδιορισμὸς οὗτος, καθόσον τὸ ὑπουργεῖον ἐπερωτηθὲν πρό τινων ἡμερῶν ἂν ὑπάρχῃ διακοίνωσίς τις, εἰς ἣν ἔδοσε χώραν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἀπέφυγε μὲν νὰ εἴπῃ τι ὁριστικὸν, ὑπεσχέθη δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ φθαρ-

τῶν κτημάτων νὰ ἔλθῃ εἰς ἐξηγήσεις, ἐὰν τὸ νομοσχέδιον ἔχῃ σχέσιν τινά.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως ἢ προικοδοτήσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος καὶ λοιπῶν, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς. Προτεθείσης δὲ εἰς συζήτησιν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Ἐπειδὴ ἀπήντησεν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς παρεξηγήσεις τινὰς, κρίνει ἀναγκαῖον νὰ ἐκθέσῃ παρατηρήσεις τινὰς πρὸς φωτισμὸν τοῦ Σώματος. Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον οὔτε τὴν μεταβάσιν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος ἀφορᾷ, οὔτε διατάξεις περὶ ἀλλοιώσεως τῆς καταστάσεως τῶν φαλαγγιτῶν περιέχει. Τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διὰ τῆς λέξεως « ὡς Σύνταξις » δείκνυται εἰς ποῖον κεφάλαιον καταλογισθήσεται ὁ δυδόμενος μισθὸς εἰς τοὺς φαλαγγίτας καὶ ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντας, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ δώσῃ χώραν εἰς ὑπονοίας οὐδὲ νὰ διεγείρῃ ἀμφιβολίας περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς φάλαγγος· τὸ προκείμενον νομοσχέδιον οὔτε τὴν διαγραφὴν τῶν ἐκ τῶν στρατιωτικῶν ἐλέγχων, οὔτε τὴν διάλυσίν των προτίθεται, ἡ δὲ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς παρεξήγησε τὸν σκοπὸν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοσχεδίου, ἢ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐννοήσῃ τὸ εὐεργετικὸν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καὶ τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος διατελοῦντες ἐν ἀδείᾳ καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ των λαμβάνοντες, ἀδιαλείπτως ἐπεκαλοῦντο τὴν χορήγησιν ὁλοκλήρων τῶν ἀποδοχῶν των, διότι ἄλλως, ὡς ἀνεφέροντο, δὲν ἠδύναντο νὰ συντηρηθῶσι· Τοῦτο ταῖς γίνεται διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου· καὶ δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ τὸ εὐεργετικὸν καὶ ἀναγκαῖον αὐτοῦ; ἐν γένει αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου ἀφορῶσι τὰ συμφέροντα ἁπάντων τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος, ἀπέναντι τῶν ὁποίων δὲν δύνανται νὰ κατισχύσωσιν οἱ ἰδιοτελεῖς σκοποὶ ἢ ἡ κακῶς ἐννοουμένη στρατιωτικὴ φιλοτιμία τινῶν ἀτόμων. Τὸ νομοσχέδιον δὲν ἐμποδίζει τὴν κρείττονα ἀποκατάστασιν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος, ἀλλ' ἀφίνει ἐλευθέραν πᾶσαν πρόνοιαν περὶ κρείττονος ἀποκαταστάσεως· ἡ τρόπολογία τῆς ἐπιτροπῆς ἀπ' ἐναντίας εἶναι ἐκείνη ἥτις ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀντίκειται εἰς οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ περὶ σχηματισμοῦ τῆς φάλαγγος Διατάγματος τοῦ **1835**, καὶ καταργοῦσα οἱονεὶ τὴν φάλαγγα προβαίνει εἰς

ὁριστικὰς συντάξεις, ἀντιθέτως τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον σκοπὸν ἔχει τὴν ῥύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος. Διὰ τοὺς λόγους τούτους δὲν παραδέχεται τὰς ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένας τροπολογίας, ἀλλ' ὑποστηρίζει τὸ νομοσχέδιον ὅπως ἔχει.

Ἐπήνεγκεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς Κύριος Δ. Χατζίσκος· Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶχε βεβαίως ὑπ' ὄψιν του τὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν· ἀνέγνω δὲ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐπολέμησε τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐπήνεγκε μόνον τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ **1** ἄρθρου αὐτοῦ, ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς συζήτησιν, καὶ νὰ ἀνοίξῃ ταύτην κατὰ τὰ καθέκαστα· ἀλλ' ὁ κ. ὑπουργὸς ἀνοίγων τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, μὲ κάμνει νὰ ὑποθέσω ὅτι πρόκειται περὶ τροπολογίας τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, καὶ εἰς τοῦτο καλούμεθα ἀπὸ αὐτὸν τὸν ὑπουργόν· διότι ἐνῷ ἡ περίληψις τοῦ νομοσχεδίου θέτει ἀρχὴν « περὶ συντάξεως κτλ. » ὁ Κ. ὑπουργὸς λέγει ὅτι πρόκειται περὶ ἀδείας ἢ ἀποδοχῶν· » ἀνάγκη διὰ τοῦτο νὰ διευκρινισθῇ τίς ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ νομοσχεδίου τεθειμένη περίληψις εἶναι λανθασμένη, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ συντάξεως, ἀλλὰ περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν εἰς ἄδειαν ἀπερχομένων, καὶ ὅτι ὀρθωτέρα εἶναι ἡ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου τεθειμένη περίληψις « Περὶ τῶν ἀπερχομένων εἰς ἄδειαν ἢ προικοδοτημένων ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος κτλ. »

Ἀντεταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· ὅστις διεξέλθει τὸ νομοσχέδιον εὑρίσκει ὅτι ἡ περίληψις « περὶ συντάξεως ἢ προικοδοτήσεως κτλ. » εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰ καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου, ὥστε ἀναντιῤῥήτως ἔχει δίκαιον ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς· ἀλλὰ παραιτῶν τὴν συζήτησιν ταύτην ἔρχεται νὰ ἐξετάσῃ τὸ εὐεργετικὸν καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, περὶ ὧν ἐλάλησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργός· πρὸς τοῦτο δὲ ἀνατρέχει εἰς τὰ περὶ φαλαγγιτῶν· οἱ φαλαγγῖται δὲν εἶναι τυχαῖόν τι εὕρημα, ἀλλ' εἶναι τὰ λείψανα τῶν ἡρώων τῆς ἐπαναστάσεώς μας, οἵτινες ὑπερησπίσθησαν ἐν κινδύνοις τὴν πατρίδα, καὶ συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἀπελευθερωθῇ καὶ βασιλευθῇ· ἡ ἀγαθὴ καρδία τοῦ Βασιλέως διὰ Διατάγματος ἐκανόνισε τὰ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἀξίας τοῦ σώματος τῶν Φαλαγγιτῶν, ἐχαρακτήρησε δὲ τοῦτο ὡς σῶμα ἐξαιρετικόν·

ἀφ' οὗ ἐξαθμολογήθησαν οἱ ἀπαρτίζοντες τὸ Σῶμα τῆς Φαλαγγος, ἐπῆλθε πρόνοια περὶ τοῦ μισθοῦ των· αἱ περιστάσεις ἔκαμαν νὰ ὁρισθῇ δὲ αὐτοὺς μισθὸς παθητικὸς, ἀλλ' αἱ Βασιλικαὶ ἐκφράσεις τοῖς ἔδιδον ἐλπίδας περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης των· οἱ σύμβουλοι τοῦ στέμματος ἐγνωμοδότησαν ὥστε, ὅσοι δὲν ἤθελαν νὰ μείνωσιν εἰς τετραρχίας ἐνεργητικὰς, οὗτοι νὰ λάβωσι προικοδοτήσεις λογιζομένας εἰς τὸ σύνολον τῆς μισθοδοσίας, ἣν ἐπὶ ἓξ ἔτη ἤθελον λάβει· ἐδέχθησαν πολλοὶ τὰς διατάξεις ταύτας, ἠθέλησαν νὰ προικοδοτηθῶσι μὲ γαίας, ἀλλα τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διατάξεων αὐτῶν διὰ τὴν κακὴν βάσιν καὶ διέξοδον εἶναι παντέγνωστον· καὶ ἐντεῦθεν ἡ κατάστασις τῶν φαλαγγιτῶν τῆς κατηγορίας ταύτης ἐγένετο ἐλεεινὴ, καὶ ἀντὶ νὰ κατορθώσωσι νὰ ἀγοράσωσι γαίας, ἐπώλησαν τὰ γραμμάτιά των ἀντὶ **25** καὶ **30** τοῖς **0/0**, καὶ ἀπέθανον εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν, ἀφήσαντες τὰς οἰκογενείας των χωρὶς σπιθαμὴν γῆς.. Ἂν καὶ ὁ μισθὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ φαλαγγιτῶν ἦτο μικρὸς, παραδεκτικῶς μάλιστα πρὸς τὸν μισθὸν τῶν εἰσαγομένων νέων εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, οἱ φαλαγγῖται συνοικισμένοι εἰς τὴν ἐννεαετῆ ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν, ἣν ἔδειξαν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ὑπέμειναν καὶ ὑπομένουσι μέχρι τῆς σήμερον, καὶ ὑπηρέτησαν καὶ ὑπηρετοῦσι πάντοτε, (διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι καὶ κατὰ τῶν στάσεων καὶ κατὰ τῆς λιστείας καὶ πρὸς τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν μετεχειρίσθησαν αὐτούς,) ἐλπίζοντες ὅτι θέλει ποτε ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς των. Ἐπῆλθεν ὁ νόμος τῆς συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, καὶ διὰ τοῦ **27** ἄρθρου αὐτοῦ ἐπερυλάχθη ὁ κανονισμὸς τῶν συντάξεων τῆς φάλαγγος δι' ἰδικοῦ νόμου, πρὸς τὸν σκοπὸν, καθὼ φρονεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ καθὼ δικαιοῦται ἕκαστος νὰ πιστεύῃ, τοῦ νὰ ληφθῇ πρόνοια κρείττονος ἀποκαταστάσεως αὐτῶν· καὶ ὅμως ἀντὶ κρείττονος ἀποκαταστάσεως ἔρχεται τώρα ὁ νόμος οὗτος, ὅστις τοῖς δίδει τὸν μισθὸν των ὡς σύνταξιν καὶ τοὺς στέλλει διὰ πάντα εἰς τὰς ἑστίας των, τοῖς ἁφαιρεῖ δὲ πᾶσαν ἐλπίδα ἣν εἶχον ἔστω καὶ ματαίαν, ἔστω καὶ οὐδέποτε πραγματοποιηθησομένην, καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ κανονίζει καὶ πάλιν τὰ περὶ προικοδοτήσεως αὐτῶν, ἐνῷ ὁ κανονισμὸς αὐτὸς εἶναι πάντη περιττὸς ἤδη, διότι προηγούμενος νόμος κανονίζει αὐτόν· ἡ ἐπιθυμία τῆς Κυβερνήσεως ἴσως δὲν εἶναι νὰ διακωλυθῇ ἡ φάλαγξ, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νομοσχεδίου αὐτὸ φέρει· προτίθεται ἡ Κυβέρνησις νὰ εὐκολύνῃ τοὺς φαλαγγίτας, τίς ἡ χρεία νὰ χορηγῇ τὸν μισθὸν αὐτὸν ὡς σύνταξιν; διατί νὰ μὴ ἔλθῃ τέλος πάντων νόμος καὶ περὶ τῆς

συντάξεως τῶν φαλαγγιτῶν· δὲν εἶναι τάχα καιρός, ἢ δὲν ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ οἰκονομική μας κατάστασις; διατί νὰ μὴ μοιράσωμεν ὅ,τι ἔχομεν; ἀλλὰ εἰς τοὺς μὲν νὰ ἐπιδαψιλεύωνται μισθοὶ καὶ συντάξεις εἰς τρόπον ὥστε νὰ πάσχωσιν ἀπὸ κόρον, καὶ εἰς τοὺς δὲ νὰ στερῶνται καὶ αὐτὸς ὁ ἐπιούσιος ἄρτος; Διὰ τοὺς λόγους τούτους παραδέχεται τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς περὶ συντάξεως τῶν φαλαγγιτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νόμου· ἡ τροπολογία αὕτη τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι συμβουλευτικὴ μᾶλλον ἢ ὑποχρεωτικὴ καὶ δύναται νὰ ἀρθῇ, ἂν γείνῃ μνεία ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ, ὅτι ὅσον οὔπω θέλει εἰσαχθῇ νόμος περὶ συντάξεως τῶν φαλαγγιτῶν, ὅπως ἐγένετο διὰ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νόμου· ἄλλως φρονεῖ, ὅτι εἶναι καὶ ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ καταταχθῶσιν ἀπὸ τοῦδε οἱ βουλόμενοι τῶν φαλαγγιτῶν εἰς τὰς συντάξεις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, οἱ ἐν ἀδείᾳ δὲ ἀπερχόμενοι νὰ λαμβάνουσι πλήρη τὸν μισθόν των.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι ἡ συζήτησις αὕτη γενομένη ἐπὶ τῆς ἀρχῆς εἶναι πρόωρος· ἡ συζήτησις καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς τροπολογίας ἀνήκει εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ 1 ἄρθρου, διὰ ταῦτα προέτεινε τὴν παῦσιν τῆς περαιτέρω συζητήσεως καὶ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου, γίνεται δὲ αὕτη παραδεκτὴ διὰ ψήφων 33 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Β. Χριστακοπούλου καὶ Ν. Μαυρομμάτη.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως ἢ προικιδοτήσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος κλπ.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν
Ἀναγν. Δελιάννης		Ἰάκωβος Παζιμάδης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Σπυρ. Τρικούπης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Ρικάρδος Τζιώρτζ	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος		Ἀνάσιος Γρηγοριάδης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Βασιλ. Χρηστακόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	

Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτσου	Ν	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ἀθανάσιος Διδωρίκης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Γεώργιος Δαρειώτης		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν	Ἀναστάσιος Σ. Χαραλάμπης	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν	Παναγ. Διδωρίκης	Ν
Ἀδάμ Δούκας		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος		Κωνστ. Προβελέγιος	Ν
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Μ. Α. Καΐρης	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς		Δημήτρ. Λ. Κουντουριώτης	Ν

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ 1 ἄρθρου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς Κ. Χατζίσκος λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Ἠγόρευσα τὸ πρῶτον ὑποθέτων ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἤθελε νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἂν καὶ αὕτη ἀπέβλεπε τὰ καθέκαστα αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ τὸ 1 ἄρθρον· κατέλυσα τὴν πρώτην μου ἀγόρευσιν ἐνδοὺς εἰς τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ συζήτησις ἀρμόζει μᾶλλον εἰς τὸ 1 ἄρθρον. Χωρῶ δὲ ἤδη εἰς ἀπάντησιν· ὁ Κ. ὑπουργὸς ἠπόρησεν ἐν πρώτοις διότι ἡ ἐπιτροπὴ παρεξήγησεν ἢ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐννοήσῃ τὸ εὐεργετικὸν τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐπέρχεται εἰς συνδρομὴν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος· ἀπορῶ καὶ ἐγὼ πῶς ὁ Κ. ὑπουργὸς παρεξήγησε τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἠθέλησε νὰ παραγνωρίσῃ τὸν σκοπόν της, ὅστις συμφωνεῖ πρὸς ἐκεῖνον τοῦ Κ. ὑπουργοῦ· καὶ τῳόντι ὁ Κ. ὑπουργὸς κηρύττει ὅτι λαμβάνει πρόνοιαν περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ συντρέχει τὸν Κ. ὑπουργὸν διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν καταρτισμὸν τῆς προνοίας ταύτης· σύμφωνοι ὡς πρὸς τὰς ἰδέας, διαφωνοῦμεν εἰς τὰ πράγματα μόνον μὲ τὸν Κ. ὑπουργόν· ἐξηγούμεθα· ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν προσθήκην « ἐπὶ τῇ αἰτήσει των », διὰ νὰ διευκρινίζηται ὅτι ἀπέρχονται οἰκειοθελῶς οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οὐχὶ διαπαττόμενοι. Αἱ ἕδραι τῶν στρατηγιῶν προσδιορίσθησαν εἰς

τρόπον ὥστε νὰ διευκολύνωνται οἱ ταύτας ἀπαρτίζοντες, συνεκροτήθησαν δηλ. ἀπὸ ἀξιωματικοὺς ὧν οἱ πλεῖστοι διαμένουσιν ὁριστικῶς εἰς τὸν τόπον ὅπου εὑρίσκει ἡ τετραρχία· ἔπεται ἐντεῦθεν ὅτι πολλοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τούτων δὲν θέλουσι ζητήσει ἀδείας διὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, καθόσον ἡ ἑστία των συμπίπτει νὰ εἶναι εἰς τὴν ἕδραν τῆς τετραρχίας των· καὶ ὅμως καὶ μὴ θέλοντας δυνατὸν νὰ τοὺς διατάξωσι νὰ λάβωσιν ἄδειας, ὅταν δὲν ὁρίζεται ἐν τῷ νόμῳ ὅτι κατ' αἴτησίν των μόνον τοῖς δίδεται ἄδεια· ἡ προσθήκη αὕτη οὐδόλως παραβλάπτει τὴν ὑπηρεσίαν, καθόσον κατὰ τοὺς νόμους καὶ τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ τοὺς διατάξῃ ἐν ἀνάγκῃ νὰ μεταβῶσιν ὅπου ἡ ὑπηρεσία τὸ καλεῖ, καὶ οὗτοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ ὑπακούσωσιν.

Προτείνει δεύτερον ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων « ὡς σύνταξις » καὶ δὲν ἀρνεῖται μὲν τὸ εὐεργετικὸν τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἐν ᾧ μέχρι τοῦδε οἱ εἰς ἄδειαν ἀπερχόμενοι ἐλαμβανον τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ των (τὸ ὅλον τοῦ μισθοῦ των εἰρήσθω ἐν παρόδῳ καταρτίζεται ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ των), ἀπὸ ταῦδε θέλουσιν ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντες λαμβάνει τὸ ὅλον τοῦ μισθοῦ των ὡς σύνταξιν· ἀλλ' ἴσα ἴσα διότι ἀνακαλύπτει τὴν εὐεργετικὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ, ἐσκέφθη ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἤθελε δυσκολευθῆ νὰ ἀπαλείψῃ τὴν λέξιν « ὡς Σύνταξις », ἐτέθη τάχα αὕτη, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν χορήγησιν τοῦ ὅλου μισθοῦ των καὶ ἐν ἀδείᾳ διατελούντων, διότι ἄλλως ὁ νόμος περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ ἐμποδίζει νὰ χορηγῆται ὁ ὅλος μισθὸς εἰς τοὺς ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντας ὑπαλλήλους; ἀλλ' ἀνάγκη τοιαύτης δικαιολογήσεως δὲν ὑπῆρχε, καθόσον νομοθετοῦντες ἤδη διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐπιτρέπομεν νὰ λαμβάνωσι τὸ ὅλον τοῦ μισθοῦ των καὶ ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντες, καὶ ὁ νόμος οὗτος εἶναι ἰσχυρὰ δικαιολόγησις, ὥστε νὰ μὴν ἔχωμεν τὴν ἀνάγκην νὰ προσφύγωμεν εἰς τὸν δι' ἐπιθέτων χαρακτηρισμὸν τοῦ μισθοῦ τούτου. Ἐντεῦθεν ὡρμήθη εἰς ἐξάλειψιν τῶν λέξεων « ὡς Σύνταξις » ἡ ἐπιτροπή σας· ἀλλ' ἐξαλείψασα ταύτας ἐσκέφθη ἂν ἠδύνατο νὰ προέλθῃ εἰς προπολογίαν ἄλλην περὶ συντάξεως ὁριστικῆς· δὲν διέφυγε τὰς σκέψεις της τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος κελεῦον, ὅτι οὐδεμία πρότασις ἀφορῶσα αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν, ἢ ἐν γένει δι' ὄφελος προσώπου, πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ περὶ συντάξεων πρότασις δὲν προτείνεται ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν

πρώτην, ὑπάρχει ἐν τῷ ἄρθρῳ, προπολογεῖται δὲ ἐπὶ τὸ καταλληλότερον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ ἄλλως ἡ σύνταξις δὲν ἀφορᾷ ὄφελος προσώπου, ἀλλὰ σώματος ὁλοκλήρου, ἐπειδὴ προγενέστερος νόμος περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τοῦ 27 αὐτοῦ ἄρθρου ἐπεφυλάξατο τὴν δι' ειδικοῦ νόμου κανόνισιν τῶν τῆς φάλαγγος συντάξεων, ἐπειδὴ πρὸ μικροῦ ἐψηφίσθησαν τὰ τῆς συντάξεως τῶν ἐπιτάκτων Ναυτικῶν, τῆς ναυτικῆς οὕτως εἰπεῖν φάλαγγος, ἡ ἐπιτροπὴ προῆλθεν εἰς τὴν προπολογίαν ταύτην περὶ ὁριστικῆς συντάξεως τῆς φάλαγγος, ἐδικαιοῦτο δὲ νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ προπολογία αὕτη ἤθελεν ἀσπασθῆ ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθόσον ἡ ἐπιφύλαξις περὶ συντάξεως φαλαγγιτῶν ἐγένετο περὶ κρείττονος ἀποκαταστάσεως τοῦ ἐξαιρετικοῦ καὶ προνομιούχου τούτου σώματος, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Διατάγματος τοῦ 1835 περὶ συστάσεως τῆς Φάλαγγος, κατέχει τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν λοιπῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ προσέλθωσιν εἰς τὰς προικοδοτήσεις. Τὴν περαιτέρω ἀναβολὴν τῆς ὁριστικῆς συντάξεως τῶν φαλαγγιτῶν, ἀφ' οὗ ἐλήφθη πρόνοια περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἐν γένει, ἀφ' οὗ ἐκανονίσθησαν τὰ τοῦ ναυτικοῦ καὶ τῶν ἐπιτάκτων ἀκόμη ἀξιωματικῶν, ἡ ἐπιτροπή σας δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρῇ μὲ ἀδιαφορίαν καὶ ἀπάθειαν, καὶ ἤθελεν ἐλλείψει τοῦ καθήκοντός της καὶ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ εἰς τὰ λείψανα ταῦτα τοῦ Ἱεροῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος, περὶ ὧν γέμουσι περιποιητικῶν ἐκφράσεων ἅπαντα τὰ τὴν φάλαγγα ἀφορῶντα Β. Διατάγματα, ἐὰν δὲν ἐδράττετο τῆς εὐκαιρίας νὰ προτείνῃ τὴν προπολογίαν περὶ ὁριστικῆς συντάξεως τῆς Φαλαγγος.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μίλιος. Οὔτε παρεξήγησα, οὔτε διάθεσιν εἶχον νὰ παρεξηγήσω τὸ νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν· συμμερίζομαι ὅμως πληρέστατα τὰς ἰδέας τῆς ἐπιτροπῆς· ἡ λέξις « ἰσοβίως » ῥηθεῖσα εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ λέγουσαν « ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπ' ὄψιν σας νομοσχεδίου ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι λαμβάνουσι πλήρη τὸν μισθόν των ἰσοβίως κτλ. » μὲ ἐνίσχυσαν εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι πρόκειται περὶ συντάξεως· ἐπεραιώθην δὲ εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην ἀναμνησθεὶς ὅτι πρὸ μικροῦ ἐνομοθετήσαμεν περὶ συντάξεως τοῦ ναυτικοῦ· αὐταὶ ἀκόμη αἱ ἐκφράσεις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ περὶ τῶν εὐεργετικῶν σκοπῶν τοῦ νομοσχεδίου μὲ ὑπεστήριζον εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ ὅτι πρόκειται περὶ ὁριστικῆς συντάξεως τῆς Φαλάγγος· διότι ἐπ' ἀληθείας

δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω ὅτι μόνη ἡ ἐπάνοδος τῶν φαλαγγιτῶν εἰς τὰς ἑστίας των ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς εὐδαίμονας, νὰ ἀποδώσῃ δὲ εἰς τὸ νομοσχέδιον τὸν τίτλον τοῦ εὐεργετικοῦ νόμου· ἡ λέξις ἄλλως « ὡς σύνταξις » πρὸς τί ἐτέθη; διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τάχα τὴν ὁλόκληρον χορήγησιν τοῦ μισθοῦ των καὶ ἐν ἀδείᾳ διατελούντων; ἀλλ' ἡ δικαιολόγησις αὕτη εἶναι περιττή, διότι ὁ νόμος ὁ ἐπιτρέπων ἤδη τὴν χορήγησιν τοῦ ὅλου μισθοῦ καὶ ἐν ἀδείᾳ εἶναι ἱκανὴ δικαιολόγησις, καὶ πέπεισμαι ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλει συγκατατεθῆ εἰς τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων « ὡς σύνταξις. »

Ἀπαντήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ὅτι δὲν συγκατατίθεται εἰς ἀπάλειψιν, ὁ αὐτὸς ἀγορεύων ἐξηκολούθησε.

Λοιπὸν ἡ ὅλη εὐεργεσία τοῦ νόμου στέκεται εἰς τὸ νὰ λαμβάνῃ τὸν μισθόν του ὡς σύνταξιν καὶ νὰ μεταφέρεται εἰς Σαντορίνην ἢ ἀλλαχοῦ; ἐπ' ἀληθείας δὲν ἐννοῶ τὸ εὐεργέτημα τοῦτο. Τὸ σῶμα τοῦτο τῆς Φάλαγγος, περὶ οὗ γέμουσι περιποιητικῶν ἐκφράσεων, ἅπαντα τὰ Διατάγματα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων του ἐκδουλεύσεων, ὑπηρέτησεν εἰς τὴν καταπάυσιν τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Μεσσηνίας, τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ ὅλων τῶν κατόπιν γενομένων στάσεων· κατώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ σώματος τούτου ὑπηρέτησαν καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἀκόμη ὑπηρετοῦσιν εἰς τὰς νήσους διὰ τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως· κατὰ τῆς λῃστείας αὐτῆς ποσάκις δὲν πρυσέφερον ἀποτελεσματικὰς ὑπηρεσίας· ὁ πρὸ μικροῦ ἐξολειφὰς τὴν λῃστείαν ἀλλὰ καὶ θῦμα γενόμενος Μέγας δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Φάλαγγα; Δὲν εἶναι πικρὸν εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς τούτους οὐ μόνον νὰ μὴ δίδωμεν καὶ δι' αὐτοὺς τὴν σύνταξιν τῶν λοιπῶν, ἀλλὰ νὰ τοὺς ἀφαιρῶμεν καὶ τὰ ἔτη αὐτὰ τῆς ὑπηρεσίας των; ἀπέχω νὰ ἔλθω εἰς παραλληλισμὸν τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ ὑπηρεσιῶν· ὑποστηρίζω δὲ τὴν προπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς μὲ τὴν ἀπάλειψιν μόνον τῶν λέξεων « ἐπὶ τῇ αἰτήσει των » καθόσον κατὰ τοὺς καιρένους νόμους οἱ ἐπὶ τῇ αἰτήσει των ἀπερχόμενοι ἐν ἀδείᾳ λαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ, οἱ δὲ ἀποπεμπόμενοι (κάμνω χρῆσιν τῆς λέξεως ἣν περιέχει τὸ Διάταγμα) λαμβάνουσι τὰ δύο τρίτα τοῦ μισθοῦ της ἀρχῆς· ὥστε κάμνοντες λόγον περὶ τῶν κατ' αἴτησίν των ἀπερχομένων εἰς ἄδειαν, ἀφίνομεν τοὺς ἀποπεμπομένους νὰ χαίρωνται τοῦ 1/3 τοῦ μισθοῦ των· ἡ περὶ συντάξεως προπολογία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἀφορμὴν εἶχε νὰ πηγάζωσιν ἐκ τῶν Βουλῶν

αἱ συντάξεις αἱ ἀρρήτως ὀφείλης προσώπου, δὲν ἀποκλείει ὅμως τὰς συντάξεις τῶν σωμάτων· ἄλλως τε ἡ πρότασις αὕτη περὶ συντάξεως, δὲν ἀπορρέει τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ νομοσχεδίου, οὗ τινος γίνεται προπολογία.

Ἀντεπέλεγεν ὁ γερουσιαστὴς Κ. Μαργῆνας. Ἠγέρθησαν ἀπό τινων παράπονα ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον προσβάλλει ὑλικὰ καὶ ἠθικὰ συμφέροντα, προτρέπει εἰς φιλοτιμίας καὶ ἀφαιρεῖ πλεονεκτήματα· ἐπέστησα τὴν προσοχήν μου ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ἀλλ' εὗρον φαντασιακοὺς τοὺς φόβους τούτους· δὲν πρόκειται περὶ συντάξεως, οὐδ' ἐλαττοῦνται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου τὰ πλεονεκτήματα ὅσα τοῖς χορηγοῦσιν οἱ προγενέστεροι νόμοι· ἀπ' ἐναντίας τὸ δημόσιον θέλει ἀπὸ τοῦδε χορηγεῖ πλείονα τῶν ὅσα μέχρι τοῦδε ἐχορήγει τοῖς ἐν ἐνεργείᾳ Φαλαγγίταις· μέχρι τοῦδε οἱ Φαλαγγῖται διατελοῦντες ἐν ἀδείᾳ ἐλάμβανον τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ των, διὰ τοῦ προκειμένου δὲ νομοσχεδίου θέλουσι λαμβάνει τὸ ὅλον αὐτοῦ· κατὰ διάταγμά τι οἱ ἀποπεμπόμενοι, δηλ. ἐκεῖνοι εἰς οὓς ἐδίδοντο ἄδειαι καὶ παρὰ τὴν θέλησίν των, ἐλάμβανον τὰ 2/3 τοῦ μισθοῦ των, καὶ κατ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν περίστασιν θὰ λαμβάνουσι περὶ πλέον δηλ. τὸ ὅλον τοῦ μισθοῦ των· ἐκεῖνο δὲ τὸ 1/2 τὸ περὶ πλέον, τὸ ὁποῖον θὰ λαμβάνωσιν ὅταν ζητῶσιν ἄδειαν, καὶ ἐκεῖνο τὸ 1/3 τὸ περὶ πλέον, τὸ ὁποῖον θὰ λαμβάνωσιν ὅταν ἀποπέμπονται παρὰ τοῦ ὑπουργείου, καλεῖται « ὡς σύνταξις » διότι ἄλλως ὁ νόμος περὶ δημοσίου λογιστικοῦ ἄρθρα 31 καὶ 33, ἀπαγορεύει νὰ χορηγεῖται τὸ ὅλον τοῦ μισθοῦ εἰς τοὺς ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντας· καλοῦντες δὲ τὸ ἐν ἀδείᾳ τοῦτο χορηγούμενον ὅλον τοῦ μισθοῦ « ὡς σύνταξιν » δικαιολογοῦμεν τὴν χορήγησιν ταύτην, καὶ δὲν καταπερματίζομεν τὸν νόμον ἐκεῖνον, ὅστις διέπει τὸ ἐν γένει λογιστικόν μας σύστημα. Εὑρέθη ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου προσβάλλεται ἢ μειοῦται ἡ στρατιωτικὴ ἀξιοπρέπεια· δὲν ἐννοῶ τὴν γινομένην προσβολὴν ἢ μείωσιν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀξιοπρέπειαν· ἡ στρατιωτικὴ των ἀξιοπρέπεια μειοῦται διότι θὰ λαμβάνουσι τοὺς μισθούς των ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ οὐχὶ τῶν Στρατιωτικῶν; καὶ τὸ ταμεῖον τάχα διατηρεῖ τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ μειοῦται τάχα ἡ ἀξιοπρέπεια διότι ἡ χορήγησις ἢ Βασιλικὴ, καὶ βουλευτικαὶ ἀποζημιώσεις δίδονται ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν· ἢ μήπως τάχα τὰ χρήματα τοῦ στρατιωτικοῦ ταμείου δὲν λαμβά-

νονται ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν· ἡ ἀξιοπρέπεια τῶν σωμάτων ἐλαττοῦται καὶ ἐκμηδενίζεται ὅταν συγκαταλέγωνται ἐν αὐτοῖς πρόσωπα παρ' ἀξίαν· καὶ δυστυχῶς, τοῦτο ἔλαβε χώραν εἰς τὸ σῶμα τῆς Φάλαγγος. Ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ σώματος τούτου ἦτο διὰ νὰ συμπεριλάβῃ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ ἀγῶνος· ἀλλ' αἱ εἰσχωρήσασαι καταχρήσεις ἔκαμαν ὥστε νὰ εἶναι φαλαγγῖται καὶ ἄνθρωποι, οἵτινες δὲν ἦσαν γεννημένοι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, καὶ ἱπποκόμοι ἴσως καὶ μάγειροι· αἱ καταχρήσεις αὗται ἴσως ἠλάττωσαν τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Φάλαγγος· καὶ ταῦτα μὲν περὶ ἀξιοπρεπείας τῆς Φάλαγγος· ὡς πρὸς τὰ περὶ διαλύσεως τοῦ σώματος τούτου λεχθέντα παρατηρῶ, ὅτι ἡ τοποθέτησις στρατιωτικοῦ τινος σώματος εἶναι ἔργον τῆς νομοεκτελεστικῆς ἐξουσίας· πρόκειται περὶ τοποθετήσεως καὶ οὐχὶ διαλύσεως τῆς Φάλαγγος, διότι ὁ βαθμὸς καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τῆς Φάλαγγος ὑφίστανται· ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην προσθήκην « ἐπὶ τῇ αἰτήσει των » παρατηρεῖ ὅτι ἡ παραδοχὴ ταύτης δυνατὸν νὰ φέρῃ εἰς θέσιν τὴν Κυβέρνησιν νὰ μὴ κυρώσῃ τὸν νόμον, καὶ τότε οἱ ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντες φαλαγγῖται, θέλουσι στερεισθαι τὸ 1/2 ἢ τὸ 1/3 τοῦ μισθοῦ των, καθόσον ἐζήτησαν ἄδειαν· πρὸς ὃ τοῖς χορηγεῖται διὰ τοῦ νόμου τούτου τὸ εὐεργέτημα τοῦ νὰ λάβωσιν οἱ βουλόμενοι τὰς προικοδοτήσεις, δικαίωμα ὅπερ δὲν τοῖς ἐχορήγησαν οἱ προηγενέστεροι νόμοι· διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ ἄρθρου ὅπως ἔχει, τὴν ἐκ μέρους δὲ τῆς Γερουσίας σύστασιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν περὶ τῆς ὅσον ἔνεστι τάχιον καθυποβολῆς νόμου περὶ συντάξεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Φάλαγγος.

Ἀντεπαρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μῖλιος, ὅτι τὴν διάλυσιν σώματος ἐνεργητικοῦ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία· ἀλλὰ τὴν διάλυσιν συνταξιούχων οὐχί, διότι ὁ συνταξιοῦχος εἶναι πολίτης· ἐκτὸς πλέον ἐὰν τοὺς φαλαγγίτας τοὺς θέλομεν ἀνήκοντας καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην κατηγορίαν, ὅπως φαίνεται ὅτι ἐννοεῖ τοῦτο τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, διὰ νὰ τιμωρῶνται εὐκολώτερον· ἀλλ' ἂν πρόκηται νὰ τιμωρηθῇ τὸ σῶμα τοῦτο ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῇ ἀπὸ τὸν Συνταγμα καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὰς Ἑλληνικὰς Βουλάς. Κύριοι! κατὰ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας κατάλογον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τῆς Φαλαγγος περιωρίσθη μόνον εἰς 240· ἡ ὑπαγωγὴ αὐτῶν εἰς σύνταξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νόμου, τὸ πολὺ θὰ

κύξανε τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους κατὰ 20 χιλιάδας δραχμάς, αἵτινες ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἤθελον ἐλαττοῦσθαι· τοιαύτην δαπάνην δὲν ἔπρεπε νὰ φειδωλευθῆτε, καὶ ἂν τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Φαλαγγος δὲν ἦναι πραγματικοὶ ἀγωνισταί, καὶ ἂν εἷς μόνον μεταξὺ τοῦ σώματος τούτου ὑπῆρχεν ἀπὸ τοὺς πολεμήσαντας ἐν Μεσολογγίῳ ἢ προκινδυνεύσαντας μετὰ τοῦ Καραϊσκάκη· πρέπει ἢ νὰ τοὺς ἀρήσωμεν ὡς σῶμα, ἢ νὰ τοὺς καταταξωμεν εἰς τοὺς συνταξιούχους ὁριστικῶς· αὐτὴ ἡ ἐξομοίωσις « ὡς σύνταξις » εἶναι ἀσυμβίβαστος· ἀφ' ἑτέρου τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὅπως εἶναι κατηρτισμένον, τὸ θεωρῶ ἄνευ τινὸς Κυβερνητικοῦ σκοποῦ· περὶ τῶν ἄρθρων τῶν ἀρμοζόντων τὴν προικοδότησιν δὲν λέγω τίποτε· ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι οὐδεὶς θέλει προτιμήσει ταύτην, διότι δὲν θέλει νὰ στερήσῃ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του τῆς συντάξεως. Μίαν ἀκόμη παρατήρησιν ἀπευθύνω εἰς τὸν προαγορεύσαντα ἔντιμον συνάδελφον· πρὶν ἢ δεχθῶ ὅτι συγκατελέχθησαν καὶ μάγειροι καὶ ἱπποκόμοι μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Φαλαγγος, ἐδικαιούμην νὰ τὸν προκαλέσω νὰ μοὶ καταδείξῃ ποῖος ἐκ τῶν ἐμπεριλαμβανομένων ἐν τῷ ὑπ' ὄψιν καταλόγῳ ὑπῆρξε μάγειρος καὶ ἱπποκόμος· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ μάγειρος καὶ ἱπποκόμος τῆς ἐπαναστάσεως ἐπολέμησε, καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Φαλαγγος δὲν ἐμειώθη, διότι οἱ μαχηταὶ τῆς ἐπαναστάσεώς μας ἐγκαταλειφθέντες ἐζήτησαν τὸν ἄρτον των εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱπποκόμου καὶ μαγείρου· ἐμμένω διὰ τοῦτο εἰς τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπε· τὸ νομοσχέδιον χορηγοῦν τὸ ὅλον τοῦ μισθοῦ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ Φαλαγγος κτλ. καὶ ἐπιτρέπον αὐτοῖς νὰ ζῶσιν εἰς τὰς ἑστίας των, εἶναι καὶ εὐεργετικὸν καὶ ἀναγκαῖον· ἐκριζοῖ δὲ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ ἀμοιβὴν τοῦ ἔθνους πρὸς τοὺς ἀγωνισθέντας ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεώς του. Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον οὐδένα ὅρον περὶ διαλύσεως τῆς Φαλαγγος περιέχει ἢ ὑποκρύπτει, τοιοῦτον δὲ νομοσχέδιον περὶ διαλύσεως οὐδ' ἤθελεν εἰσαγάγει· ἡ καθ' αὐτὸ Φάλαγξ θὰ διατελεῖ ὑπάρχουσα ἐφ' ὅσον ὑπάρχει καὶ εἰς φαλαγγίτης, ὑπαρχουσῶν ἢ διαλυομένων τῶν τεταρχιῶν, ἀδιάφορον, διότι ἡ ὕπαρξις τῶν τεταρχιῶν δὲν συμβιβάζεται μὲ τὰς οἰκογενειακὰς περιστάσεις τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὰς προσώπων· πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ἡ ὕπαρξις τῶν τεταρχιῶν δὲν συμβιβάζεται μὲ τὰς οἰκογενειακὰς περιστάσεις τῶν φαλαγγιτῶν, σᾶς ἀναφέρω, ὅτι ἐν μιᾷ τῶν τεταρχιῶν μόνον ὁ τετράρχης διατελεῖ ἐν τῇ ἕδρᾳ του

οἱ δὲ ἀπαρτίζοντες τὴν τετραρχίαν φαλαγγῖται διατελοῦσιν ἐν ἀδείᾳ. Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον διατηρεῖ τὴν Φάλαγγα, ἐκτὸς δὲ τοῦ ὅτι προσθέτει εἰς τοὺς ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντας τὸν ὅλον μισθόν των, τοῖς διατηρεῖ ἅπαντα τὰ στρατιωτικὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα διατηροῦνται εἰς τὰ ἄλλα σώματα τὰ ἐν ἐνεργείᾳ μόνον διατελοῦντα· διηγέρθησαν ὑπόνοιαι περὶ τούτου, ἀλλ' εὐτυχῶς, διαβεβαιῶ τὸ σῶμα, ὅτι πᾶσα ὑπόνοια περὶ διαλύσεως τῆς Φάλαγγος εἶναι ἀβάσιμος, καὶ πρὸς ἐξάλειψιν τῆς τοιαύτης ὑπονοίας, ἐξηγοῦμαι κατ' ἐπανάληψιν, ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν ἀφορᾷ τὴν λύσιν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Φάλαγγος, ἀλλὰ τὸν μισθὸν αὐτῶν, ὅστις καθὸ χορηγούμενος ὁλόκληρος καὶ ἐν ἀδείᾳ λογικῶς δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ εἰμὴ εἰς τὰς συντάξεις καὶ οὐχὶ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ μισθοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν, διότι ἀντίκειται εἰς τὸν περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ νόμον. Αὐτὸ ἀπῄτει ὁ ὀρθὸς λόγος, καὶ τοῦτο ὁρίζει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, οὐδεμίαν δὲ προσβολὴν εἰς τὰ ἠθικὰ καὶ ὑλικὰ συμφέροντα τῆς Φάλαγγος ἐπιφέρει.

Ἐνταῦθα ὁ πρόεδρος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης παρεχώρησε τὴν ἕδραν εἰς τὸν Ἀντιπρόεδρον Κύριον Β. Χρηστακόπουλον.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν· Ἀρχόμαι ἀπὸ τῶν λέξεων τοῦ προλαλήσαντος Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα, ὅτι ὅλοι οἱ συμπερασμοὶ τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι φανταστικοὶ καὶ ἀνύπαρκτοι, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ μᾶς θορυβήσῃ τοσοῦτον ἡ λέξις « ὡς σύνταξις » καὶ ταῦτα ἐπανέλαβεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργός· ἀλλὰ τὰς ὑποψίας καὶ σκέψεις τῆς ἐπιτροπῆς μετεβάλλει εἰς βεβαιότητας καὶ πράγματα ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὸ τηρηθῇ ἡ λέξις αὕτη « ὡς σύνταξις » σκοπὸς δὲ τῆς τηρήσεώς της εἶναι ἡ ἐξουδετέρωσις τοῦ 27 ἄρθρου τοῦ ΣΕ' νόμου περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, κατὰ τῶν ὁποίων ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας ἐναργητικῆς προσθέτει εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἐλαχίστου ὅρου. Οὕτω κόπτεται πᾶσα ἐλπὶς συντάξεως ἀναλόγου πρὸς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, καὶ τὰ ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως τὰ διπλᾶ λαγιζόμενα, καὶ ὅλα τὰ μετὰ ταῦτα ἔτη καθ' ἃ διετέλουν εἰς ἐνέργειαν, εἰς τίποτε δὲν λογίζονται. Ὥστε εἶναι ἰσχυρὰ ἡ ὑποψία ὅτι πράκειται νὰ κοπῇ πᾶσα ἐλπὶς συντάξεως διὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ φαλαγγίτας καὶ τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ αὐτῶν· ὁ ἀριθμὸς τῶν τοιούτων φαλαγγιτῶν δὲν ὑπερβαίνῃ τοὺς 240, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὑποβληθέντα κατάλογον εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, τοὺς 400 κατὰ τὸν προϋπολογισμόν. Τὸ εὐεργετικὸν τοῦ

νόμου ἐστέκετο εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν διαταγμάτων, κατὰ τὰ ὁποῖα οἱ μὲν αἰτοῦντες ἀδειαν ἐλάμβανον τὸ 1/2 τοῦ μισθοῦ των, οἱ δὲ ἀποπεμπόμενοι ἐν ἀδείᾳ ἐλάμβανον τὰ 2/3 αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦδε χορήγησιν τοῦ ὅλου τοῦ μισθοῦ των· ἀλλ' ἡ μὴ παραδοχὴ τῆς προσθήκης « ἐπὶ τῇ αἰτήσει των » ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐξουσία δὲν παραιτεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποπομπῆς· δὲν εἶναι λοιπὸν εὐεργεσία ἡ χορήγησις αὕτη· διὰ νὰ εἶναι εὐεργεσία ἔπρεπε νὰ ἀρίνηται εἰς τὴν αἴτησίν των. Τὸ κατ' ἐμὲ τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅλα τὰ κεντρίσματα ὅσα συμφέρουσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν· ἄλλως τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἤθελε δυσκολευθῇ νὰ παραδεχθῇ τὴν προσθήκην « ἐπὶ τῇ αἰτήσει των » καὶ τὴν ἀπάλειψιν « ὡς σύνταξις. » Ἡ ἀπάλειψις τῆς λέξεως « ὡς σύνταξις » δὲν προσβάλλει τὸν λογιστικὸν νόμον, διότι τὸ ὅλον τοῦ μισθοῦ τὸ ἐν ἀδείᾳ χορηγούμενον καθαρῶς μεταγενέστερος νόμος· ἄλλως τε ὁ περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ νόμος δὲν ἐρυλάχθη εἰς μεγαλείτερα ἀντικείμενα, καὶ χωρὶς νὰ ἐπέρχηται εἰς δικαιολογίαν τῆς μὴ τηρήσεώς του οὐδεὶς μεταγενέστερος νόμος· ὡς πρὸς τὰς περὶ καταχρηστικῶν κατατάξεων ἐν τῇ Φάλαγγι, δὲν διϊσχυρίζομαι ὅτι δὲν ἔλαβον χώραν τοιαῦται, συνέβησαν ὅμως ὀλιγώτεραι σχετικῶς πρὸς τοὺς ἄλλους κλάδους· καὶ ἡ Φάλαγξ κατὰ τὸ πλείστον αὐτῆς μέρος σώζεται ἀπὸ ἀγωνίσας, προσκαλῶ δὲ τὸν τ' ἀναντία διϊσχυριζόμενον νὰ καταδείξῃ τοὺς παρ' ἀξίαν συγκαταλεχθέντας· κατὰ τὰς ἀπορρήσεις τῆς ἐθνοσυνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἔπρεπε νὰ δοθῶσι διπλώματα εἰς ὅλους τοὺς συμπεριληφθέντας εἰς τὰ Μητρῶα καὶ ἀναγνωρισθέντας ὡς ἔχοντας στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις, διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ μεροληψία, κρατουμένων τῶν διπλωμάτων ἀπὸ ὀλίγους ἐνῷ οἱ πλείστοι ἔλαβον ταῦτα, νὰ ἐπέλθῃ δὲ κατόπιν ἡ ἐξέτασις ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐξ ἀγωνιστῶν συγκροτουμένης, περὶ τῆς κατ' ἀξίαν ἢ παρ' ἀξίαν ἀπονομῆς τῶν διπλωμάτων· ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἔπρεπε νὰ ἐξετάσῃ συγχρόνως καὶ τὰ παράπονα τῶν ἐχόντων ἀξιώσεις ἐκδουλεύσεων ἀλλὰ μὴ συμπεριληφθέντων ἐν τοῖς Μητρώοις· καὶ ὄχι νὰ στερῶνται τῶν διπλωμάτων ὀλίγιστοι καὶ νὰ ἀποδίδωσι ταῦτα εἰς ἄλλους, οἵτινες οὔτε εἰς τὰ Μητρῶα ὑπῆρχον, οὔτε αἱ περὶ ἐκδουλεύσεων ἀξιώσεις των ἐξετάσθησαν ὑπὸ ἐπιτροπῆς τοιαύτης. Ἂν εἴχαμεν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἠθέλαμεν συμφωνήσει μετὰ τοῦ Κ. Μαγγίνα καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα ὅπου ἐγένοντο παραβάσεις. Δὲν πρέπει νὰ ἀπορῶμεν διατί μένουσιν ὀλίγοι εἰς τὰς τετραρχίας των ἀπ' ἐναντίας ἀπορίας ἄξιον εἶναι πῶς μένουσι καὶ οἱ ὀλίγοι αὐ-

τοι, καὶ δὲν ἀπῆλθον ἅπαντες οἴκαδε, ἀφ' οὗ 22 ἤδη ἔτη ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Φάλαγγος οὐδεμία περὶ αὐτῶν ἐλήφθη πρόνοια· ὑποστηρίζω διὰ ταῦτα τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, διότι, παραδεχομένου τοῦ ἄρθρου ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, καταργοῦνται σιωπηλῶς ὅσα περὶ Φάλαγγος ἐνομοθετήθησαν, ἐνῷ ἄλλως παραδεχομένης τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς βελτιοῦται κατά τι ἡ κατάστασις τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Φάλαγγος, καὶ ἐλαφρύνεται μὲν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν μεταδιβαζομένων τῶν μισθῶν τῆς Φάλαγγος εἰς τὰς συντάξεις τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ κανονίζονται κἂν καὶ τὰ τῆς συντάξεως τῆς Φάλαγγος.

Ἐπήνεγνεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ἀθ. Γρηγοριάδης, ὅτι δὲν ἤθελε λάβει τὸν λόγον, ἐὰν ἡ συζήτησις δὲν ἀνεμίμνησκεν αὐτῷ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ οὗτος μόλις τὴν ἡλικίαν ἔφηβος ὢν ἐρρίφθη, συμμετασχὼν ἁπάσας τὰς ἡδυπαθείας καὶ πικρίας τὰς παρακολουθησάσας αὐτόν· ἀλλ' ἀπευθυνόμενος εἰς ἄνδρας ἀγωνιστὰς ὀλίγα τινὰ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ· εἶναι ἀπορίας ἄξιον νὰ λεπτολογῶμεν τὰ τῆς μισθοδοσίας τῶν λειψάνων τῆς ἐπαναστάσεως τῶν φερόντων ἐπὶ τοῦ σώματός των διπλᾶς καὶ τριπλᾶς τὰς πληγάς, καὶ νὰ ζητῶμεν πῶς νὰ εὑρίσκωμεν τρόπον νὰ ἀποπέμψωμεν αὐτοὺς εἰς τὰς καλύβας των διὰ νὰ ζήσωσιν ὡς βοσκοὶ καὶ ποιμένες, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ἀποκαταστήσωμεν αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς συνταξιοδοτήσωμεν εἰς τρόπον ἀνάλογον τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ ἀναγκῶν των, διὰ νὰ γευθῶσι καὶ οὗτοι ἀπερχόμενοι οἴκαδε τῶν καρπῶν τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν των· ὁποῖα πικρία διὰ τοὺς ἀγωνιστὰς τούτους, νὰ βλέπωσι τοὺς χθὲς καὶ προχθὲς στρατολογηθέντας τοὺς μὴ εἰδότας τὸν ἀγῶνα, καθημέραν προβιβαζομένους καὶ προσθέτοντας γαλόνια ἐπὶ γαλονίων, ἐξασφαλιζομένους διὰ μισθοδοσιῶν δαψιλῶν καὶ συντάξεων ὁριστικῶν, αὐτοὺς δὲ ἐγκαταλελειμμένους ἐπὶ 22 ἔτη εἰς εὐτελεστάτην μισθοδοσίαν, στερουμένους τῶν πρὸς τὸ ζῆν, μηδεμίαν ἔχοντας ἐλπίδα περὶ ὁριστικῆς συντάξεως, καὶ ἀποπεμπομένους ὡς ῥάκη ἄχρηστα· (εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ λέγοντος ταῦτα κατεκλύζον δάκρυα.) Οἱ φαλαγγῖται παρὰ τὰς ἐξόχους ὑπηρεσίας ἃς προσέτρεχον εἰς τὸν ἀγῶνα, δὲν ἔλειψαν ὑπηρετοῦντες τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Βασιλείαν μέχρι τῆς σήμερον· δὲν ὑπάρχει στάσις καθ' ἣν δὲν μετεχειρίσθησαν αὐτούς· οὐδὲ λησταὶ εἰς καταδίωξιν τῆς ὁποίας νὰ μὴ ἔσπευσαν· ὁ πρὸ μικροῦ πεσὼν Μέγας ἀνήκει εἰς τὸ σῶμα τῆς Φάλαγγος· ἀλλὰ

καὶ ἂν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ σώματος τούτου ἦσαν πλέον ἄσημοι, τοὐλάχιστον διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ἔθνους ἔπρεπε νὰ διατηρηθῇ τὸ σῶμα τοῦτο, νὰ ληφθῇ δὲ πρόνοια περὶ τῆς κρείττονος ἀποκαταστάσεώς του διὰ νὰ ἐπιδεικνύηται εἰς τὸν ἔξω κόσμον καὶ ἀναπολῇ εἰς αὐτὸν τί ὁ ἑλληνισμὸς καὶ ἡ φιλοπατρία δύναται νὰ κατορθώσῃ. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ὑπεστήριξε καὶ οὗτος τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς.

Περαιωμένης κηρυχθείσης τῆς παραιτέρω συζητήσεως τοῦ 1 ἄρθρου, ἐπὶ τῇ αἰτήσει πέντε μελῶν, προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἡ τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογία ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου, ἀφ' ἧς ἀπελείφθη τὸ « ἐπὶ τῇ αἰτήσει των » ἐπὶ τῇ προτάσει τινῶν καὶ τῇ συγκαταθέσει τῆς ἐπιτροπῆς· συνήχθη δὲ ὅτι ἡ Γερουσία δὲν παρεδέξατο τὴν τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογίαν διὰ ψήφων 17 ἀπέναντι 13, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι Παξιμάδη καὶ Ν. Μαυρομμάτη.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ θέματος οἱ παραδεχόμενοι τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς λέγουσι ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσι ὄχι.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ο	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Γεώργιος Δαρειώτης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Γ. Παπαηλιόπουλος	Ο
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Δημήτριος Βούλγαρης	Ο
Τάτζης Μαγγίνας	Ο	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ο
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ο	Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ο	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ο	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Σπυρ. Τρικούπης		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ο
Ῥικάρδος Τζιώρτ	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ο
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ο	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἰωάννης Στάϊκος	Ο
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	

Δημήτριος Χατσίσκος	. . N	Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος	. O
Δημήτριος Χρηστίδης	. . .	Ἰωάννης Οἰκονόμου	. . .
Νικόλαος Μαυρομμάτης	. . O	Σπῦρος Μῖλιος	. . . . . N
Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. O	Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . N
Παναγιώτης Διδωρίκης	. . O	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	O
Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N		

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει κατόπιν τοῦ Κ. Προέδρου ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ **1** ἄρθρον ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 2, 3, καὶ 4 ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι Παξιμάδη καὶ Ν. Μαυρομμάτη ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων **18** ἀπέναντι **12** κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως ἢ προικοτήσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος καὶ λοιπῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Γ. Παπακλιόπουλος	. . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	. . . .	Δημήτριος Βούλγαρης	. . N
Γεώρ. Κουντουριώτης	. . .	Γκίκας Καρακατζάνης	. . O
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	. O	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	. .	Ἀδὰμ Δούκας	. . . . .
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . N	Δῆμος Κανελλόπουλος	. . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. .	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . .
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . . N	Μ. Α. Καΐρης	. . . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	. . . .
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . N
Ρικάρδος Τζιώρτζ	. . . O	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . O
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . O	Ἰωάννης Στάϊκος	. . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . . .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . .
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . .	Δημήτριος Χατσίσκος	. . . O
Γεώργιος. Ψύλλας	. . . . O	Δημήτριος Χρηστίδης	. . .
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . . O	Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . . O	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. . N
Ἀθανάσιος Διδωρίκης	. . .	Παναγ. Διδωρίκης	. . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης	. . .	Γεώρ. Δυοβουνιώτης	. . . O

Κωνστ. Προβιλέγιος	. . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . . O
Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . .	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	. N
Σπῦρος Μῖλιος	. . . . O		

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς **15** Σεπτεμβρίου **1856**.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἐξῆς νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. **269 777:83/00** ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως **1856**.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Βασιλίσσης λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχμῶν **269,777:83/00** ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως **1856**.

Οἱ λόγοι οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν ἀναπληρωματικὴν ταύτην πίστωσιν ἐκτίθενται λεπτομερῶς εἰς τὴν ἐπισυναπτομένην πρὸς τὸν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, ἥτις ἐκτιμήσασα δεόντως αὐτούς, παρεδέχθη καὶ ἐψήφισεν αὐτήν.

Πεπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ὑμεῖς, Κύριοι, θέλετε παραδεχθῇ τοὺς λόγους τούτους καὶ εὐαρεστηθῇ νὰ ἐπισπεύσητε τὴν ἐπιψήφισιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πιστώσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν διακοσίων ἑξήκοντα ἐννέα χιλιάδων ἑπτακοσίων ἑβδομήκοντα ἑπτὰ καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα τριῶν δραχ. **269,777:83** νομοσχέδιον, θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ὀκτωβρίου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν διακοσίων ἑξήκοντα ἐννέα χιλιάδων ἑπτακοσίων ἑβδομήκοντα ἑπτὰ καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα τριῶν δραχ. 269,777:83/00 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1856 καταλογιζομένων ὡς ἐφεξῆς·

Εἰς χρέος δημόσιον	δραχ.	50,000
Εἰς γενικὴν ὑπηρεσίαν	»	45,777:83
Εἰς ἔξοδα διοικήσεως	»	24,000
Εἰς διαφόρους πληρωμὰς	»	150,000
Τὸ ὅλον	δρ.	269,777:83

Ἄρθρον 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις θέλει διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1856, κατὰ τὸν ὧδε προσηρτημένον πίνακα.

Ἄρθρον 3. Τὰ ἔξοδα δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω πίστωσις θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1856.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΠΙΝΑΞ

Ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1856.

Προϋπολογισμός	Κεφάλ.	Ἄρθρον	Ὑπηρεσία	Ἀναπληρωματικὴ πίστωσις: Ποσὰ κατ' ἄρθρα	Ποσὰ κατὰ κεφάλαια
10	17		Συντάξεις		
15			Ἐξοδολόγια χρήσεως		
16			Τέλη κατὰ		
22	4		Διάφορα κατάστατα. Χαρτόσημον . . .		
			Ὁ, τι κατὰ		
			Ἐπικουρικαὶ		
			Ἔκτακτοι δικαστικῶν ἀποφάσεων		
			Τὸ ὅλον		
			Προσθήκη ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τῶν ἀνωτέρω	50000	50000
			Γενικὴ ὑπηρεσία	45777 83	45777 83
			Ἔξοδα διοικήσεως	24000	24000
			Διάφοροι πληρωμαί	150000	150000
				269777 83	269777 83

Ἀνακεφαλαίωσις.

Μέρος	Ὑπηρεσία	Ποσὰ πιστώσεως	
Α. Δ. Κ. Γ.	Χρέος δημόσιον	50000	
	Γενικὴ ὑπηρεσία	45777	83
	Ἔξοδα διοικήσεως	24000	
	Διάφοροι πληρωμαί	150000	
		269777	83

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1856

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Εἰδικ. προϋπ. Κεφ.	Εἰδικ. προϋπ. Ἄρθρ.	Προσδιορισμὸς ἐξόδων	Ποσὰ πληρωθησόμενα Κατ' ἄρθρον		Κατὰ κεφάλαιον	
3	2	Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐκκαθαρισθείσης καὶ ὀφειλομένης εἰς τὴν χήραν τοῦ ὑποναυάρχου Β. Σαχτούρη συντάξεως ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1841 μέχρι τέλους τοῦ 1855.	6764	72	6764	72
»	6	Βασιλικὴ χήρα Γ. Δημητρίου Βονιτζάνου χωροφύλακος· διὰ σύνταξιν ἀπὸ 1 Δβρίου 1853 ἕως τέλους Δεκεμβρίου 1854 πρὸς δραχ. 6:25 τὸν μῆνα	81	25		
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὸν Δήμου Ἰωάννου χωροφύλακος ὁμοίως πρὸς δρ. 8:33 (1853 καὶ 1854)	199	82		
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Ἰω. Χρήστου λοχίου ὁμοίως » » . . . 11	264			
»	»	Χήρα Ἀλεξ Μιχαὴλ ἐνωματάρχου ὁμοίως » » . . . 8:25	198			
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Ν. Σάββα λοχαγοῦ Β. Φάλαγγος ὁμοίως ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1853 ἕως τέλους 1854 πρὸς δρ. 44:33	1029	93		
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Ἰω. Κουμπαράκου ἀνθυπολ. Β. Φάλαγγος ὁμοίως πρὸς δρ. 27:66	642	63		
»	»	Χήρα Δημάκη Γερακάκη ἀνθυπολ. » ὁμοίως » » 20:75	482	09		
»	»	Δημήτριος Ῥουσάκης· διὰ σύνταξιν Δεκεμβρίου 1854	17			

Φ 1218 Α

»	»	Ὀρφανὸν Θωμὰ Τσώρτζη· πρὸς συμπλήρωσιν τῆς συντάξεως του καθ' ὅλον τὸ 1854 πρὸς δρ. 5:50	66			
»	»	Ὀρφανὸν Σ. Ἀλεξάνδρου διὰ σύνταξιν ἀπὸ 1 7βρίου ἕως τέλους 1854 πρὸς δρ 8:33	33	32		
»	»	Ἀθ. Δημητρίου πρὸς συμπλήρωσιν τῆς συντάξεώς του ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ἕως τέλους 1854 . . . . . 8:50	93	50		
»	»	Ν. Σαράντη· πρὸς συμπλήρωσιν τῆς συντάξεώς του ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ἕως τέλους 1854 . . . . . 15:20	167	20		
»	»	Χήρα Ι. Κολοκοτρώνου διὰ σύνταξιν τοῦ 1852 καὶ 1854 7	168			
»	»	Ἐμμανουὴλ Ἰωάννου πρὸς συμπλήρωσιν τῆς συντάξεώς του ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ἕως τέλους 1854 . . . . . 8.50	93	50		
»	»	Ἀγγ. Κυπραίου· πρὸς συμπλήρωσιν τῆς συντάξεώς του ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ἕως τέλους 1854 . . . . . 12:84	141	24		
»	»	Χήρα Πέτρου Ἀναράκου· διὰ σύνταξιν ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1853 ἕως τέλους 1854 25	580	80		
5	»	Ἰω. Χ. Παναγιώτου· πρὸς συμπλήρωσιν τῆς συντάξεώς του καθ' ὅλον τὸ 1854 9:35	112	20		
»	»	Γεώργιος Κοντούλας ὁμοίως ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ἕως τέλους 1854 . . . 10:20	112	20		
»	»	Δ. Παππαχρήστου ὁμοίως ὁμοίως 3:50	38	50		
»	»	Λιμ. Λαγόπουλος ὁμοίως ὁμοίως 8:50	93	50		
»	»	Χήρα Δ. Θεοδώρου. διὰ σύνταξιν τοῦ 1853 καὶ 1854 . . . . . 8:33	199	92		
»	»	Ν. Σαγρέδος· πρὸς συμπλήρωσιν τῆς συντάξεώς του ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ἕως τέλους 1854 . . . . . 5:10	56	10		
»	10	Ν. Φραγκάκης ὁμοίως ὁμοίως 3:40	37	40		

Φ 1219 Α

»	»	Μηχ. Άντωνίου ὁμοίως	ὁμοίως	12:84	141	24
»	»	Κ. Νικολάου ὁμοίως	ὁμοίως	2	22	
»	»	Δ. Ραγκίλα ὁμοίως	ὁμοίως	10:20	112	20
»	»	Σήρα Εὐαγ. Καρίντζη πηδαλιούχου· διὰ σύνταξίν της ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1853 ἕως 1854 πρὸς δρ.		12:50	26,)	41
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Β. Μουγκοῦ ἢ δίδε ναύτου . . .	ὁμοίως	10	208	25
»	»	Χήρα Ι. Ἀκλεγοῦ πλοιάρχου	ὁμοίως	52:50	1093	75
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὸν Β Π. Α. Θεοχάρη πλοιάρχου	ὁμοίως	70	1458	33
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Μαρίνη Σπαχῆ »	ἀπὸ 24 Μαΐου ἕως τέλους 1854	70	506	33
»	»	Χήρα Ἐμμ. Χ. Ἀνδρέου »	ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1853 ἕως τέλους 1854	45	937	50
»	»	Χήρα Ἀναγνώστου Καραβέλα ὑποπλοιάρχου	ὁμοίως	33:33	694	37
»	»	Ὀρφανὰ Ν. Καμπούρη »	ὁμοίως	33:33	694	37
»	»	Χήρα Ι. Μηχ. Μπιθικίκηρη ναύτου	ὁμοίως	7:50	156	25
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Κ. Μαριγκούνη ὑποπλοιάρχου	ἀπὸ 21 7βρίου 1853 ἕως τέλους 1845	44:33	901	37
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Π. Καμσιέζου »	ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1853 ἕως τέλους 1854	33:33	694	37
»	»	Χήρα Ν: Μπούχλα ναύτου	ὁμοίως	10	208	25
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Ν. Γιούλου πλοιάρχου	ὁμοίως	10	1250	
»	»	» » Γ. Τσιραζίκου ναυπλήρου	ὁμοίως	18:05	376	64

»	»	Χήρα Θεοδ. Δραπανιώτου πηδαλιούχου	ὁμοίως	12:50	260	41
»	»	» Γ. Πυριαλῆ πλοιάρχου	ὁμοίως	52:58	1093	75
»	»	» Γ. Ἀνδρούτζου ὑποναυάρχου	ὁμοίως	83:25	1734	37
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Κοσμᾶ Α. Μπαλάμαντη ναύτου	ὁμοίως	10:	208	25
»	»	Χήρα Δ. Δέδε Τσιτσίνι	ὁμοίως	6:25	130	20
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Ν. Καλοδῆμα	ὁμοίως	60	1250	
»	»	» » Γ. Ἐλύκουρη	ὁμοίως	33:33	694	37
»	»	Χήρα Ἀθ. Παπ. Ἰωάννου ἀπὸ 1 8βρίου 1853 ἕως τέλους 1854		7:50	22	50
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Ἐμ. Μπούτη πλοιάρχου ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1853 ἕως τέλους 1854		7:50	1250	
»	»	Χήρα Ἀναστ. Ἀνδρούτζου »	ὁμοίως	52:50	1093	75
»	»	Χήρα καὶ ὀρφανὰ Βασ. Πογκοῦ »	ὁμοίως	60	1125	
»	»	» » Ἀναγ. Γκίκα »	ὁμοίως	60	1250	
»	»	» » Γ. Κ. Π. Χαρίου ναύτου	ὁμοίως	10	208	25
»	»	» » Γαπουτζάλοφ πλοιάρχου	ὁμοίως	60	1250	
»	»	» » Δ. Θ. Δαμιανοῦ ναύτου	ὁμοίως	6:25	130	20
»	»	Χήρα Γ. Θεοχάρη διὰ σύνταξιν ὁπὸ 6 Ἰουλίου ἕως τέλους 1854 πρὸς δρ. 43:33 τὸν μῆνα			258	59
»	»	Χήρα Ν. Π. Νικολάκη »	ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1853 »	» » » » 45	937	50
»	»	» Γκίκα Μανιάτη »	ὁμοίως . . . . »	» » » » 60	1250	
»	»	» Ἀνδρ. Λοκκέρη »	ὁμοίως . . . . »	» » » » 33:45	692	71
»	»	Ὀρφανὸν Χρ. Καρανικόλα »	ὁμοίως . . . . »	» » » » 33:33	694	37

| | | |

Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ μεταγραφῆς, καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, ἐκθέτει τὰ ἀκόλουθα·

Ἡ Ἑλλὰς, τὰ 4/7 τῶν οἰκογενειῶν τῆς ὁποίας ἐναπολοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν, ἠσθάνθη πρωϊαίτατα τὴν ἀνάγκην τῆς κτηματικῆς πίστεως. Ἡ δὲ Β. αὐτῆς Κυβέρνησις ἐκτιμῶσα δεόντως τὴν ἀνάγκην ταύτην ἐξέδωκε τῷ **1836** νόμον περὶ ὑποθηκῶν, ὅστις, τὸ ἐπικρατοῦν Ρωμαϊκὸν σύστημα τῶν μυστικῶν καὶ προνομιούχων ὑποθηκῶν, τὸ καταπνῖγον τὴν μίαν ὑποθήκην διὰ τῆς ἄλλης, καὶ καταστρέφον οὕτω πᾶσαν κτηματικὴν πίστιν, ἀντεκατέστησε διὰ τοῦ συστήματος τῆς δημοσιότητος, ἤτοι τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὑποθηκῶν εἰς ἐπὶ τούτῳ κρατούμενα δημόσια βιβλία, καὶ διὰ τῆς ἀπαρεγκλίτου προτιμήσεως ἑκάστης ὑποθήκης κατὰ λόγον τῆς προτεραιότητος τῆς ἐγγραφῆς. Διὰ τοῦ συστήματος τούτου ὁ θέλων νὰ δανείσῃ ἐπὶ κτήματός τινος ἔχει τὴν βεβαιότητα ὅτι καμμία ἄλλη ὑποθήκη, ἐκτὸς τῶν εἰς αὐτὸν γνωστῶν διὰ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν, δὲν ὑπάρχει, καὶ ὅτι καμμία μεταγενεστέρα ὑποθήκη δὲν δύναται νὰ προτιμηθῇ τῆς ἰδικῆς του· τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα εἶναι βεβαίως σπουδαιότατα, καὶ ἐνισχύουσι κατά τι τὴν κτηματικὴν πίστιν, ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν στερεώσωσιν, ἀνάγκη νὰ συμπληρωθῶσι διὰ θεσμοθεσίας καταπλησσούσης γνωστὴν εἰς ἕκαστον τὴν κατάστασιν τῆς ἰδιοκτησίας. Διότι τί ὠφελεῖ τὸν ἐνυποθήκων πιστωτὴν νὰ γνωρίζῃ τίνες προγενέστεραι ὑποθῆκαι βαρύνουσι τὸ κτῆμα, καὶ ὅτι τῆς ἰδικῆς του ὑποθήκης δὲν δύναται νὰ προτιμηθῇ ἄλλη μεταγενεστέρα κατὰ τὴν ἐγγραφὴν, ὅταν ταυτοχρόνως δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὁ παραχωρῶν τὴν ὑποθήκην εἶναι κύριος τοῦ κτήματος, καὶ ὁποῖα πραγματικὰ δικαιώματα μειοῦντα τὴν ἀξίαν τοῦ κτήματος ἐπιβαρύνουσι τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα.

Πρὸς θεραπείαν τῆς ἀνάγκης ταύτης δύω ὑπάρχουσι συστήματα. Κατὰ τὸ μὲν, ὅλα τὰ ἀκίνητα κτήματα, καὶ ὅλα τὰ ἐπ' αὐτῶν ὑπάρχοντα πραγματικὰ δικαιώματα ἐγγράφονται εἰς δημόσια βιβλία (Κτηματολόγια,) ἅτινα μετὰ σύντομον προθεσμίαν παραγραφῆς παρέχουσι πλήρη ἰσχὺν τοῦ ὅτι ὁ ἐν αὐτοῖς καταγεγραμμένος εἶναι δικαιοῦχος τῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων· πᾶσα δὲ εἰς τὸ μέλλον μεταβίβασις τῶν τοιούτων δικαιωμάτων δὲν θεωρεῖται ὡς λαβοῦσα χώραν, ἂν δὲν ἐγγραφῇ εἰς τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ τοιαύτη ἐγγραφὴ δὲν ἐπιτρέπεται, ἂν δὲν γίνῃ παρ' ἐκείνου ὅστις φαίνεται καταγεγραμμένος εἰς αὐτά.

Διὰ τοῦτο καὶ πᾶσα παραχώρησις δικαιώματός τινος ἐπὶ τοῦ κτήματος, γενομένη παρὰ τοῦ καταγεγραμμένου ὡς δικαιούχου ἐν τοῖς βιβλίοις, εἶναι ἰσχυρὰ καθ' οὑτινοσδήποτε, καὶ τότε μόνον εἶναι ἀνίσχυρος, ὅταν τοιαύτη γίνῃ μετὰ τὴν ἐκ τῶν βιβλίων διαγραφὴν τοῦ δικαιούχου, ἢ μετὰ τὴν γενομένην προσημείωσιν ἐν τοῖς βιβλίοις ὅτι ἐκινήθη ἀγωγὴ κατὰ τοῦ καταγεγραμμένου, ὅτε ἂν ὁ δικαιοπάροχος ἥττηθῇ, ἡ παραχώρησις θεωρεῖται ἄκυρος.

Κατὰ δὲ τὸ δεύτερον σύστημα δὲν ἐγγράφονται ὅλα τὰ ὑπάρχοντα πραγματικὰ δικαιώματα εἰς τὰ δημόσια βιβλία, ἀλλὰ μεταγράφονται μόνον αἱ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου γενόμεναι περὶ μεταβιβάσεως αὐτῶν πράξεις· ἡ δὲ μεταγραφὴ αὕτη δὲν παράγει εἰμὴ τὰ ἀποτελέσματα ὅσα ἔχει ἡ παράδοσις τὴν ὁποίαν ἀντικαθιστᾷ, καὶ ἐπομένως τὸ ζήτημα ἂν ἡ πρᾶξις τῆς μεταβιβάσεως εἶναι ἰσχυρὰ, ἂν ὁ μεταγραφόμενος εἶναι καὶ πραγματικῶς δικαιοῦχος, ἀφίεται εἰς τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν, καθ' ἣν ὁ δικαιοῦχος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ πλείονα δικαιώματα τῶν ὅσα εἶχεν ὁ δικαιοπάροχός του.

Τὸ δεύτερον τοῦτο σύστημα εἶναι λίαν ἀτελέστερον ἀναντιρρήτως τοῦ πρώτου ὡς μὴ παρέχον ἀμέσως ἄλλα πλεονεκτήματα εἰμὴ

1) Τὴν ἀσφάλειαν ὅτι ὁ δικαιοπάροχος δὲν ἔκαμεν ἄλλην προηγουμένην παραχώρησιν, ἥτις νὰ ἦναι ἄγνωστος εἰς τὸν δικαιοδόχον· καὶ

2) Τὴν πιθανότητα ὅτι ὁ μεταγεγραμμένος δικαιοῦχος θέλει εἶσθαι καὶ ὁ πραγματικὸς τοιοῦτος, διότι ἄλλως ὁ πραγματικὸς δικαιοῦχος ἤθελε σπεύσει νὰ διαγράψῃ δικαστικῶς τὸν μεταγεγραμμένον μὴ πραγματικὸν δικαιοῦχον, διὰ νὰ μὴ ἐπέλθῃ βλάβη τις εἰς τὰ δικαιώματα καὶ συμφέροντά του.

Ἀλλ' ἂν καὶ μειονεκτῇ τοῦ πρώτου συστήματος ὡς μὴ παρέχον ἀμέσως εἰμὴ τὰ δύω ταῦτα πλεονεκτήματα, μετὰ παρέλευσιν ὅμως ἱκανοῦ χρόνου φέρει σχεδὸν εἰς τὸ αὐτοτέλεσμα μὲ τὸ πρῶτον· διότι διὰ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου τὰ ὑπάρχοντα κτήματα ἀπὸ ἕνα εἰς ἄλλον μεταβαίνοντα μεταγράφονται εἰς τὰ βιβλία, οἱ δὲ ἐν αὐτοῖς μεταγεγραμμένοι δικαιοῦχοι, δυνάμει τοῦ νόμου τῆς παραγραφῆς, καὶ ἂν δὲν εἶναι πραγματικοὶ δικαιοῦχοι, γίνονται τοιοῦτοι.

Θεσμοθεσίαι τινὲς ἀσπαζόμεναι τὸ τελευταῖον τοῦτο σύστημα ἐξαιροῦσι τῆς μεταγραφῆς τὰς ἐξ ἀδιαθέτου καὶ διὰ τῶν διαθηκῶν γενομένας μεταβιβάσεις τῶν πραγματικῶν δικαιωμά-

των, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ζημιῶν αἵτινες ἄλλως ἠδύναντο νὰ ἐπέλθωσιν εἰς τοὺς ἐξ ἀδιαθέτου καὶ διὰ διαθηκῶν προσκτωμένους τοιαῦτα δικαιώματα, ὡς καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν πολλῶν μεταβολῶν, αἵτινες ἔπρεπε προηγουμένως νὰ ἐπέλθωσιν εἰς τὸ μέρος τοῦ πολιτικοῦ νόμου τὸ ἀφορῶν τὰς διαθήκας καὶ τὰς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας· ἀλλὰ διὰ τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὸ δεύτερον τοῦτο σύστημα τὸ μέγα πλεονέκτημα τοῦ νὰ ῥιζώσῃ εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πρώτου μετὰ πάροδον χρόνου, διότι οὐ μόνον θέλουσιν ὑπάρχει μεταβιβάσεις μὴ μεταγραφόμεναι, ἀλλὰ καὶ αἱ μεταγεγραμμέναι διακόπτονται. Τὸ τελευταῖον τοῦτο σύστημα κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ περὶ μεταγραφῆς Γαλλικοῦ νόμου τοῦ **1853** παρεδέχθη καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὄχι διότι θεωρεῖ αὐτὸ ὡς ἐντελέστερον, ἀλλὰ διότι ἡ μετάβασις ἀπὸ τὸ μέχρι τοῦδε τῆς μυστικότητος σύστημα εἰς τὸ τῆς δημοσιότητος δὲν δύναται αἴφνης καὶ διὰ μιᾶς νὰ γίνῃ ἐπὶ τὸ ἐντελέστερον, χωρὶς μεγάλων προσκομμάτων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν, καὶ χωρὶς ἀναριθμήτων ζημιῶν τῶν ὑπαρχόντων δικαιούχων· ἀπέναντι δὲ τῆς πληθύος τῶν ζημιῶν τούτων ἤθελεν εἶσθαι προβληματικὴ πλέον ἡ ὠφέλεια τοῦ τοιούτου νόμου. Διὰ τοῦτο, ἂν καὶ ἐξεδόθη κατὰ τὸ **1836** νόμος σύμφωνος μᾶλλον πρὸς τὸ πρῶτον σύστημα, δὲν ἐτέθη μόλα ταῦτα εἰς ἐνέργειαν, ἕνεκα τῶν ἀπείρων δυσκολιῶν καὶ προσκομμάτων τῶν ἀναφανέντων αἴφνης μετὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ.

Χάριν λοιπὸν τοῦ ἀπροσκόπτου τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου καὶ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ζημίας τῆς ἰδιοκτησίας ἐθεωρήθη καλὸν νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ ἀτελέστερον σύστημα, μέχρις οὗ γενομένου τοῖς πᾶσι καταληπτοῦ τοῦ συστήματος διὰ τῆς χρήσεως καὶ τῆς συνηθείας, δυνηθῶμεν ἀπροσκόπτως καὶ ἄνευ ζημίας νὰ μεταβῶμεν εἰς τὸ ἐντελέστερον.

Ἡ ἐπιτροπή σας ἐκτιμῶσα τοὺς λόγους τούτους, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ σπεύσῃ ἐγκαίρως νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω μεταῤῥύθμισιν τοῦ νόμου τούτου, ἅμα ἡ συνήθεια καὶ ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἤθελε καταστήσει ἀνεπιζήμιον καὶ ἀπερίσκεπτον τὴν παραδοχὴν τοῦ ἐντελεστέρου συστήματος.

Προβᾶσα κατόπιν εἰς τὰ καθέκαστα, παρατηρεῖ ὅτι ἐνῷ σκοπὸς τοῦ **1** ἄρθρου εἶναι νὰ μεταγράφωνται αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι τὴν μεταβίβασιν τῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων ἢ τὴν παραίτησιν αὐτῶν, καὶ ἐνῷ ὁ ἀριθ. **1** τοῦ § ά τοῦ ἄρθρου **1** ἀναφέρει τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος τῆς ἐμφυτεύσεως

ἢ ἐπιφανείας, ὁ ἀριθμὸς **2** τοῦ § ά τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀναφέρει τὰς πραγματικὰς δουλείας, ἐκ τῶν προσωπικῶν δὲ δουλειῶν, δὲν ἀναφέρει εἰμὴ μόνον τὴν ἐπικαρπίαν, ἐν ᾧ ἐκτὸς ταύτης ὑπάρχουσιν ἀκόμη ἡ χρῆσις καὶ ἡ οἴκησις· διὰ νὰ συμπεριληφθῶσι λοιπὸν καὶ τὰ ἐπὶ τῶν κτημάτων δύω ταῦτα δικαιώματα μειοῦντα τὴν ἀξίαν τῶν ἐπιβεβαρυμένων κτημάτων, ἀνάγκη ἢ νὰ γίνῃ ῥητὴ μνεία αὐτῶν, ἢ κάλλιον νὰ τροποποιηθῇ ὁ ἀριθμὸς **2** τοῦ § ά τοῦ **1** ἄρθρου εἰς « σύστασιν οἱασδήποτε δουλείας ». Διότι διὰ τῆς λέξεως « οἱασδήποτε δουλείας » ἐκφράζονται αἵ τε πραγματικαὶ καὶ αἱ προσωπικαὶ δουλεῖαι.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **3** ἡ λέξις « διαῤῥηκτῇ » νὰ μεταβληθῇ εἰς « διεῤῥηγμένην » διότι αἱ ἀποφάσεις κηρύττουσι διεῤῥημένας τὰς πράξεις τὰς οὔσας πρὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν διαῤῥηκτάς.

Τὸ ἄρθρον **9** νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς. « Τὰ ἄρθρα **1** καὶ **4** δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πράξεις τὰς προγενεστέρας τῆς **1** Ἰανουαρίου **1857**· ἡ δὲ ἰσχὺς καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν κρίνονται κατὰ τοὺς νόμους ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐγένοντο. Αἱ μετὰ τὴν πρώτην ὅμως Ἰανουαρίου **1857** ἀποφάσεις δι' ὧν ἀποβαίνουσι διαλελυμέναι, ἄκυροι ἢ διεῤῥηγμέναι αἱ ἀνωτέρω πράξεις, ἐγγράφονται ἐν περιλήψει φυλαττομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ **3** ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου ». Διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης ά) ἐξαλείφεται ἐκ τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ἡ μνεία τοῦ ἄρθρου **3**, καὶ ἡ λέξις « καὶ τὰς ἀποφάσεις », διότι ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον **3** ἐκεῖναι μόνον αἱ ἀποφάσεις μεταγράφονται, ὅσαι κηρύττουσιν ἄκυρον, διαλελυμένην ἢ διεῤῥηγμένην πρᾶξιν ὑπάρχουσαν ἤδη ἐν τοῖς βιβλίοις μεταγεγραμμένην, ἐννοεῖται ὅτι ἀφοῦ αἱ πρὸ τῆς ά Ἰανουαρίου πράξεις δὲν μεταγράφονται, δὲν δύνανται οὐδὲ αἱ ἕως τότε ἐκδεδομέναι ἀποφάσεις νὰ μεταγραφῶσιν, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ἐν τοῖς βιβλίοις μεταγεγραμμένη πρᾶξις τὴν ὁποίαν νὰ μεταῤῥυθμίζωσι.

β') Προστίθεται εἰς τὴν δευτέραν διάταξιν τοῦ ἄρθρου **9** αἱ λέξεις « αἱ μετὰ τὴν πρώτην ὅμως Ἰανουαρίου **1857** » διότι ὡς ἔχει τὸ ἄρθρον, ἐννοεῖ τὰς ἀποφάσεις τὰς πρὸ τῆς ά Ἰανουαρίου **1857** ἐκδιδομένας, ἐνῷ ὁ νομοθέτης, ἐὰν κρίνωμεν ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου, θέλει νὰ ἐννοήσῃ τὰς μετὰ τὴν ά Ἰανουαρίου **1857** ἀποφάσεις, τὰς ἀφορώσας οὐχὶ πράξεις μεταγεγραμμένας, περὶ ὧν δαλαμβάνει τὸ ἄρθριν **3**, ἀλλὰ μὴ μεταγεγραμμένας μὲν γεγονυίας δὲ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου δηλ. πρὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου **1857**· καὶ τὸ πνεῦμα τοῦτο τοῦ

νομοθέτουεκφράζει σαφῶς ἡπροτεινομένηπροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο προσδιορίζει τί θέλει λαμβάνει ὁ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν διὰ πᾶσαν ἐνεργουμένην μεταγραφήν, ἢ ἐγγραφὴν ἀποράσεως· δὲν προσδιορίζει δὲ τί θέλει λαμβάνει διὰ πᾶν παρ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενον ἀντίγραφον ἢ περίληψιν κατὰ τὸ ἄρθρον 5. Πρὸς συμπλήρωσιν ὅθεν τοῦ ἄρθρου 10 ἀνάγκη νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου ἡ ἑξῆς διάταξις, ὁμοία τῆς ὁποίας ὑπάρχει καὶ διὰ τὸν ὑποθηκοφύλακον. « Διὰ δὲ τὰ ἀντίγραφα καὶ τὰς περιλήψεις ὁ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν λαμβάνει τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τοῦ χαρτοσήμου ἐφ' οὗ ἐγράφησαν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11.

Ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς συγκειμένη ἀπὸ τοὺς ΚΚ. Ῥήγαν Παλαμίδην καὶ Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ νομοθετηθῇ διὰ τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως ἐπὶ τοῦ παρόντος, μέχρις οὗ ἡ μεταβολὴ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων ἐπιτρέψει νὰ προβῶμεν βαθμηδὸν καὶ εἰς τὴν γενικὴν κατάργησιν τῶν προτιμήσεων, ὅ,τι διατάττεται καὶ διὰ τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ, ἤτοι νὰ διατάττηται ἡ παραγραφὴ αὐτοῦ μετὰ τριάκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κοινοποιήσεως εἰς τὸν ἔχοντα τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως· τὴν διατήρησιν δὲ ταύτην θεωρεῖ ἀναγκαίαν ἡ πλειονοψηφία, διότι τὸ τῆς προτιμήσεως δικαίωμα καθιερωμένον διὰ τῆς συνηθείας ἐκπληροῖ μίαν πραγματικὴν ἀνάγκην, καὶ ἡ διατήρησις αὐτοῦ μὲ τὸν προτεινόμενον περιορισμὸν τῆς ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως περιγραφῆς του, δὲν δύναται νὰ ἦναι ἐπιβλαβής, ὡς δὲν εἶναι ἐπιβλαβὴς καὶ ἡ διατήρησις τοῦ δικαιώματος τοῦ κοινωνοῦ ἐπὶ τῷ αὐτῷ περιορισμῷ. Ἐπιφυλάττονται δὲ νὰ ἀναπτύξωσι πλατύτερον ἐν τῇ συζητήσει τοὺς λόγους τῆς γνώμης των ταύτης.

Ἡ αὐτὴ πλειονοψηφία προτείνει μάλιστα νὰ μὴ δύναται νὰ γίνῃ μεταγραφὴ τῆς πράξεως, δι' ἧς μεταβιβάζεται ἡ κυριότης κτήματος, ἐφ' οὗ ὑπάρχει δικαίωμα προτιμήσεως, πρὶν ἢ γίνῃ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κοινοποίησις εἰς τὸν ἔχοντα τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως. Ὅτε ὁμοῦ μὲ τὴν μεταγραφὴν τῆς πράξεως σημειοῦται καὶ ἡ γενομένη κοινοποίησις, ὥστε τὸ ἄρθρον 11 κατὰ τὴν πλειονοψηφίαν τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς· « τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τὸ ἐνδιαλαμβανόμενον εἰς τὸ Βιβλίον Γ. Τίτλον 3 τῆς ἑξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ τὸ

κατὰ τὰ ἔθιμα ὑπάρχον παραγράφεται μετὰ 30 ἡμέρας ἀπὸ τῆς διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κοινοποιήσεως εἰς τὸν ἔχοντα τὸ τῆς προτιμήσεως δικαίωμα· τῆς ἐπιδόσεως διὰ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης γίνεται μνεία εἰς τὸ περιθώριον τῆς μεταγραφῆς τῆς πράξεως· πρὸ τῆς ἐπιδόσεως δὲ μεταγραφὴ δὲν γίνεται. Τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποκτηθέντα δικαιώματα προτιμήσεως παραγράφονται, ἂν ἡ ἀγωγὴ δὲν κινηθῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἀλλ' ἡ μειοψηφία, ἤτοι ὁ Κ. Περβελέγγιος δὲν ἐδέχθη τὴν προπολογίαν ταύτην α.) διότι τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως εἶναι λείψανον τοῦ Μεσαιῶνος, ὅτε ὁ νόμος δὲν ἴσχυε νὰ ὑπερασπισθῇ τὸν πολίτην, καὶ ἡ μετεβίβασις τοῦ γειτονικοῦ κτήματος εἰς κύριον κακεντρεχῆ ἐπέφερε τὴν καταστροφὴν τοῦ ἄλλου γειτονικοῦ κτήματος.

Ἀλλὰ σήμερον, ὅτε ἡ ἰσχὺς τῶν νόμων εἶναι πληρεστάτη, καὶ αἱ θεσμοθεσίαι καὶ τὰ δικαστήρια ἀρκοῦσι νὰ προστατεύωσι τὴν ἰδιοκτησίαν κατὰ πάσης κακεντρεχείας τοῦ γείτονος, ἡ τήρησις τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως εἶναι ἐντελὴς ἀναχρονισμός, παρεμβλάπτων τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους.

β.) Διότι ἡ τοιαύτη προτίμησις εἶναι παραβίασις τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας, κατὰ τὸ ὁποῖον ἕκαστος δικαιοῦται νὰ παραχωρήσῃ τὸ κτῆμα του εἰς ὃν τινα θέλει, καὶ ὄχι μόνον νὰ χρασθῇ ἀλλὰ καὶ νὰ καταχρασθῇ τοῦ κτήματός του.

γ'.) Διότι ἡ διατήρησις τοῦ τοιούτου προνομίου θέλει κάμνει τοὺς πολίτας νὰ καταφεύγωσιν εἰς ἄλλα μέσα πρὸς ὑπεκχυγὴν τοῦ νόμου, ὡς γίνεται καὶ τὴν σήμερον, ὅτε οἱ μὲν πολῖται καλύπτουσι τὴν ἀγορὰν δι' εἰκονικῶν δωρεῶν ἢ ἀνταλλαγῶν, τὰ δὲ δικαστήρια παραδέχονται εὐχερῶς τὴν τοιαύτην ὑπεκφυγὴν τοῦ νόμου ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν, καθόσον καὶ ταῦτα ἔχουσι τὴν συνείδησιν τοῦ ἀτόπου τῆς τοιαύτης προτιμήσεως· ἐκ τούτου δὲ συνειθίζομεν τοὺς πολίτας ἡμεῖς αὐτοὶ διὰ τῶν τοιούτων θεσμοθεσιῶν εἰς τὴν ὑπεκφυγὴν τῶν νόμων.

δ'.) Διότι ἂν ποτε τὰ δικαστήρια ἤθελον παραδεχθῇ ὡς εἰκονικὴν τὴν ἀνταλλαγὴν, καὶ δώσωσι χώραν εἰς τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως, τότε ἤθελον προσβάλλεσθαι ὅλαι αἱ ἐπὶ τοῦ κτήματος τυχὸν παραχωρηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ ὑποθῆκαι, καὶ τοῦτο ἤθελε βλάψει σημαντικὰ τὴν κτηματικὴν πίστιν, ὡς μὴ δυναμένων τῶν πιστωτῶν νὰ γνωρίζωσιν, ἂν ἔχῃ τις δικαίωμα προτιμήσεως ἐπὶ τοῦ ὑποθηκευμένου κτήματος. Διὰ τοὺς

λόγους τούτους τὸ μειοψηφοῦν μέλος δὲν παραδέχεται οὐδὲ τὴν διατήρησιν τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ, καὶ ἑπομένως προτείνει νὰ συνταχθῇ τὸ ἄρθρον 11 ὡς ἀκολούθως.

« Αἱ περὶ προτιμήσεως διατάξεις αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸ βιβλ. Γ'. τίτλον 3 τῆς ἐξαβίβλου τοῦ Ἁρμενοπούλου καὶ τὰ περὶ ταύτης ἔθιμα καταργοῦνται. Τὰ δὲ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποκτηθέντα δικαιώματα προτιμήσεως παραγράφονται, ἂν ἡ ἀγωγὴ δὲν κινηθῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ ἀγωγὴ ὅμως αὕτη δὲν παραβλάπτει τὰ μετὰ τοὺς ἓξ μῆνας ἀποκτώμενα ἐπὶ τοῦ κτήματος πραγματικὰ δικαιώματα, ἂν αὕτη δὲν προσημειωθῇ ἐν τοῖς βιβλίοις μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς μεταγραφῆς αὐτῶν. »

Τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος τῆς τροπολογίας δὲν ἔχει ἀνάγκην αἰτιολογίας, διότι ἡ ἁπλῆ αὐτοῦ ἀνάγνωσις καταδεικνύει τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεώς του. Ἂν δὲ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ τοῦ μειονοψηφοῦντος μέλους προτεινομένη τροποποίησις, τότε πρέπει νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ 10 ἄρθρον μετὰ τὴν λέξιν « ἀποφάσεως, » καὶ αἱ λέξεις « ἢ προσημειώσεως » καὶ μετὰ τὸν ἀριθμὸν 9 ὁ ἀριθμὸς 11, διὰ νὰ προσδιορίζηται οὕτω τὸ τέλος ὅπερ δίδεται εἰς τὸν φύλακα τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν διὰ τὴν προσημείωσιν· ὥστε τὸ ἄρθρον 10 τροπολογηθήσεται ὡς ἑξῆς.

« Διὰ πᾶσαν μεταγραφὴν πληρώνονται εἰς τὸν φύλακα τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δύω δραχμαί, ἐὰν τὸ πρὸς μεταγραφὴν προσαγόμενον ἔγγραφον δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν φύλλον· διὰ πᾶν δ' ἑπόμενον φύλλον, καὶ διὰ πᾶσαν ἐγγραφὴν ἀποφάσεως ἢ προσημειώσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 3, 9 καὶ 11 πληρόνεται δραχμὴ μία· διὰ δὲ τὰ ἀντίγραφα καὶ τὰς περιλήψεις ὁ φύλαξ τῶν βιβλίων τῶν μεταγραφῶν λαμβάνει τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τοῦ χαρτοσήμου ἐφ' οὗ ἐγγράφησαν ταῦτα. »

Ἐπὶ ταῖς τροπολογίαις ταύταις ἡ ἐπιτροπή σας συνίστησι τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή σας

Ῥήγας Παλαμίδης Ἀθ. Γρηγοριάδης

Ὁ εἰσαγγελεὺς

Κ. Προβελέγγιος.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ

τοῦ Κράτους διὰ τὸ ε.ε. 1856, καὶ ὅτι ὑπάρχουσι ἕτοιμα δύω ἕτερα νομοσχέδια ἐξ ὀλίγων ἄρθρων συγκείμενα τῶν ὁποίων ἡ συζήτησις κλὸν εἶναι νὰ προηγηθῇ, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἐξαιρετικῶς καὶ διὰ μόνην ταύτην τὴν φορὰν νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τῶν ῥηθέντων νομοσχεδίων· προτεθέντος ἑπομένως εἰς συζήτησιν τοῦ πρώτου νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ Γραμματέως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἀναγνωσθέντος τούτου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ἰω Κωλοκοτρώνην καὶ Ν. Μαυρομμάτου, δι' ἧς ἐξήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 28.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ Γραμματέως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Γεώργ. Μ Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης.		Ἀδὰμ Δούκας	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος.	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Τάτσης Μαγγίνας	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Λ. Καΐρης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Δημήτριος Πλαπούτας	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἰωάννης Στάϊκος	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χατζίσκος	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτριος Χρηστίδης	
Νικόλ. Χρυσογέλος	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης		Κωνς. Προβελέγιος	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γ. Παπανλιόπουλος	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Γεώργιος Γλαράκης		Ῥῆγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	Ν

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ παραδοχὴν τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶναὐτῶν ψηφολεκτῶν, δι' ἧς ἐξήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶδια ψήφων 28 ἐχόν ὅπως ὑποβληθῇ ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς ἀ. τ. Μ. Ὀκτωβρίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ Γραμματείως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . Ν	Γκίκας Καρακατζάνης . . Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλας Ἰω. Μέξης . . . Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος. Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Τζάτζης Μαγγίνας . . . Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . Ν	Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης . . Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . Ν
Ἰάκωβος Παζιμάδης . . . Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . Ν
Ῥικάρδος Τζιώρτζ.	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . Ν	Δημήτριος Χατσίσκος . . Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Δημήτρ. Χρηστίδης . . . Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . Ν	Παναγ. Ἀιδωρίκης . . . Ν
Ἰωάννης Πέτρου . . . . Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης . . .	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . Ν
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν	Σπῦρος Μίλιος . . . . . Ν
Γεώργιος Γλαράκης	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . Ν
Δημήτριος Βούλγαρης . . . Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτη Ν

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ δευτέρου νομοσχεδίου περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν, ἠρώτησέ τις κατὰ συνδιασμὸν τῶν ἄρθρων 3, 8 καὶ 9 ἂν ὁ μὲν ὑπηρετήσας δύο ἔτη τοὐλάχιστον πολίτης Ἕλλην δύναται νὰ ναυτολογηθῇ καὶ ἀπογραφῇ ὡς ναύτης, καὶ ἐν περιπτώσει ἐναντίᾳ ὃν τοιοῦτο-

τρόπως δὲν περιορίζεται τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα· ὁ δὲ Κύριος ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν ἀπήντησε ὅτι πολῖται Ἕλληνες δὲν δύνανται νὰ ἀπογραφῶσιν ὡς ναῦται ἐὰν δὲν ὑπηρέτησαν τοὐλάχιστον δύω ἔτη· τὸ τοιοῦτον οὐδένα περιορισμὸν λύναται νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα καθόσον ὅλοι οἱ ναυτιλλόμενοι ἐπιβιβάζονται εἰς τὰ πλοῖα ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας, ὥστε ἔχουσι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπογραφῆς κατ' ἐνιαυτὸν περιπτώσει δύνανται νὰ τὸ ἀποκτήσωσιν ἀφοῦ ὑπηρετήσωσιν δύω ἔτη ὡς παῖδες. Μετὰ τὰ λεχθέντα ταῦτα ψηφοφορίας γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ἐξήχθη κατὰ τὸ ὀφθὲν προσαρτώμενον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 28.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν.

Γεώργιος Μ Ἀντωνόπουλος . Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀδὰμ Δούκας . . . . .
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . Ν	Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν
Ἰάκωβος Παζιμάδης . . . Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἰωάννης Στάϊκος . . . Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ῥικάρδος Τζιωρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν	Δημήτριος Χατσίσκος . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . Ν	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος . . . Ν	Ἀναστ. Σ Χαραλάμπης . . Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Παναγ. Ἀιδωρίκης . . . Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . Ν
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Σπῦρος Μίλιος . . . . . Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . . Ν	Δημήτριος Α Κουντουριώτης Ν
Γκίκας Καρακατζάνης . . Ν	

Ἀναγνωστέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2, 3, 4, μέχρι τοῦ 12 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου ἐγένοντο ἅπαντα δι' εἰδικῆς ψηφοφορίας δεκτά, ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26 ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς ἀ. τ. Μ. Ὀκτωμβρίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμπορευομένων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀδάμ. Δούκας	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Δήμος Κανελλόπουλος	
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παζιμάδης	Ν	Δημήτριος Βλαποῦτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Σταΐκος	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ριζάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσισκος	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κων. Προβιλέγιος	
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Λ. Κουντουριώτης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν		

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ τ. ε. 1856, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης ἐζήτησε καὶ αὖθις τὴν ὑποβολὴν τῶν περὶ βοηθημάτων καὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ σπουδαστῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν, ὡς ἀναγκαίων πρὶν τῆς ἐναρξεως τῆς συζητησεως

τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἀρμοδίων ὑπουργείων τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν· ἐζήτησε δὲ τὴν ὑποβολὴν τῶν πληροφοριῶν τούτων, ὡς καὶ ἐκείνην τὴν περὶ σμυρίδος, συμφώνως μὲ τὰς ὁποίας ἔκαμεν ἐπερωτήσεις ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 28 παρελθόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου· ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐξέθηκε τὰ ἑξῆς.

Ὅλοι γνωρίζετε τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ ἐπιτροπή σας ἀνέλαβε τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμοῦ· καὶ ἐπειδὴ ἀνέλαβε ταύτην λίαν βραδέως ἠναγκάσθη νὰ περιορίσῃ τὰς ἐξετάσεις καὶ σκέψεις της εἰς ὀκτὼ ἡμέρας, καθ' ἃς δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἐξετάσῃ ἐν λεπτομερείᾳ ὅλα τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, καὶ τούτου ἕνεκα περιορίσθη νὰ κάμῃ λόγον περὶ μόνων ἐκείνων τῶν κεφαλαίων καὶ ἄρθρων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐθεώρησε ἀναγκαῖον νὰ φέρῃ παρατηρήσεις, ἀλλ' ἡ Γερουσία ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ ὅλα τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα καὶ νὰ φέρῃ ἐπ' αὐτῆς τὴν δέουσαν ἀπόφασιν· ὥστε ἐὰν παραδεχθῇ τοὺς λόγους τῆς ἐπιτροπῆς, δι' οὓς δὲν δύναται νὰ προέλθῃ εἰς καμμίαν μεταβολήν, τότε ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γνώμην της ὅπως χρησιμεύσῃ αὕτη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ὑποχρεούμενον νὰ συμμορφωθῇ μὲ αὐτὴν εἰς τὸ μέλλον, καὶ νὰ ἀναφέρῃ ἐν δέοντι τοὺς λόγους δι' οὓς τυχὸν εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μὴ συμμορφωθῇ μὲ τὰ ἀποφασισθέντα.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ εὑρέθη εἰς τὴν περιορισμένην θέσιν τοῦ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ ἀκριβῶς τὸ καθῆκόν της ἢ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν παραμικρὰν μεταβολὴν, διότι αἱ πιστώσεις παραδόξως ἐχορηγήθησαν κατὰ νέον τύπον ἤτοι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ, ὥστε ἐπέρχεται τὸ ἀπόπημα τῆς παραδοχῆς τῶν γεννηθέντων ἐξόδων ἄνευ ἐξετάσεως ὡς παραδεδεγμένων διὰ τῶν πιστώσεων· πρὸς ταῦτα πρέπει να προσθέσωμεν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς εἰσήχθη ἐν τῇ Γερουσίᾳ τὴν 4 Αὐγούστου, καὶ ὅτι ἐντὸς ἓξ ἡμερῶν ἡ ἐπιτροπὴ συνέταξε τὴν ἔκθεσίν της, τῆς ὁποίας ἡ τύπωσις ἐβράδυνεν εἰς τὴν Β. τυπογραφίαν· καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Βουλῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐβράδυνεν ἕνεκα λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως αὐτῆς, καθόσον ἡ βραδύτης ἐπήγασε ἕνεκα κατεπειγόντων ἄλλων νομοσχεδίων ἀφ' ἑνὸς, καὶ τῆς ἀναλήψεως ἀφ' ἑτέρου τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐπιφέρῃ ἐλαττώσεις· ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅπως προφυ-

λάξωμεν τὴν ὑπόληψιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ἀπὸ πάσης ὡς πρὸς τὴν προελθοῦσαν βραδύτητα μομφῆς, ἀλλ' οὐχ ἧττον πρέπει συγχρόνως νὰ ὑποδείξωμεν καὶ τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα δύναται νὰ προέλθῃ οἰκονομία τις εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ κράτους, πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου.

Ἀρξαμένης ἔπειτα τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον κεφάλ. «ἄμεσος φόρος» ἔχοντος ἐρεξῆς.

Ἄρθρον	1.	Ἔγγειος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας . . . . . δραχ.	7,334,060:68
»	2.	Φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων	58,000
»	3.	Ἔγγειος φόρος 3 τοῖς 0/0	115,184
»	4.	Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων .	1,500,000
»	5.	Φόρος ἐπιτηδεύματος. .	284,500
»	6.	Φόρος οἰκοδομῶν . . .	182,900
		Τὸ ὅλον	9474,644:68

Δι' εἰδικῆς δὲ ψηφοφορίας ἐφ' ἑκάστου τούτων ἐγένοντο δεκτὰ ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα, ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου συνιστάμενον εἰς δραχ. **9,474,644:68.**

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ **Β.** Κεφάλαιον « ἔμμεσοι φόροι » ἔχον ὡς ἕπεται.

Ἄρθρον	1.	Τελωνεῖα . . . . . δραχ.	3,400,000
»	2.	Χαρτόσημον	1,274,000
»	3.	Διάφορα δικαιώματα . .	387,974

Δι' εἰδικῆς ψηφοφορίας ἐφ' ἑκάστου τῶν ἄρθρων αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὸν τὸ κεφαλαιον τοῦτο συνιστάμενον τὸ ὅλον εἰς δραχμὰς 5,062,974.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ διάφορα ἄρθρα τοῦ Κεφ. Γ. « Δημόσιακα ταστήματα » ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον	1.	Νομισματοκοπεῖον . . δραχ.	πρὸς ἐνθύμησιν
»	2.	Ταχυδρομεῖον	205,000
»	3.	Τυπογραφεῖον	4,600

Ἐγένοντο ἅπαντα διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου συνιστάμενον εἰς δραχ. 209,600

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου **1** « μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτὰ » τοῦ **Α** κεφαλαίου « Δημόσια νομήματα καὶ κτήματα » ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἑξῆς ὡς πρὸς τὸ ὀρυκτὸν τῆς Σμύριδος· ὅλοι γνωρίζετε τὴν ἱστορίαν τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς Σμύριδος· ὅλοι ἐνθυμεῖσθε ὅτι τελευταῖον ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ Κ. Χρηστίδου ἐγένετο Νόμος τις ἐπιτρέπων τὴν

ἐνοικίασιν τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου, καὶ ὅλοι γνωρίζετε ὅτι τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο ἐνοικίασε ἄγγλος τις ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν ἑνὸς Ἕλληνος· ὁ ἀλλοδαπὸς οὗτος ἐνοικιαστὴς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἐνοικιάσεως ἐλάμβανε τὸ ἀνῆκον αὐτῷ μέρος ἐκ τοῦ ὀρυκτοῦ κατὰ τοὺς συμφωνηθέντας ὅρους, καὶ ἐπλήρωσεν καθ' ἑξαμηνίαν τὸ παρ' αὐτοῦ ὀφειλόμενον ἀντίτιμον κατὰ τοὺς ὅρους ἐπίσης τῆς συμφωνίας· ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἔτος **1854**, ἂν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη, ὁ ἐνοικιαστὴς οὗτος ἔπαυσε νὰ λαμβάνῃ τὸ ἀνῆκον αὐτῷ ὀρυκτὸν καὶ νὰ πληρώνῃ τὸ ὀφειλόμενον ἀντίτιμον ἐπὶ τῇ βάσει διαφόρων λόγων πηγαζόντων ὅλων ἐκ τῶν τότε περιστάσεων, καὶ στηριζομένων ὅλων εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις· κατεβλήθησαν προσπάθειαι ἐμμέσως καὶ ἀμέσως ὅπως ὁ ἐνοικιαστὴς οὗτος ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του, ἀλλὰ δὲν κατωρθώθη τὸ παραμικρὸν, καὶ οὕτως ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἔμεινεν ἐκκρεμὴς, ὅπως ἀνωτέρω ἐρρέθη, μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ προκατόχου μου, ὅτε ὁ ῥηθεὶς ἐνοικιαστὴς προέτεινε ὅτι ἀναδέχεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς συμφωνίας, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴ ὑπολογισθῶσιν ὡς παρελθόντα τὰ δύω ἔτη κατὰ τὰ ὁποῖα οὔτε ἔλαβε ὀρυκτὸν οὔτε ἐπλήρωσεν ἀντίτιμον, ἀλλὰ νὰ προστεθῶσι ταῦτα εἰς τὸ τέλος τῆς προθεσμίας τῆς ἐνοικιάσεως καὶ νὰ αὐξηθῇ τοιουτοτρόπως αὕτη κατὰ δύω ἔτη· ἐπὶ τῆς πρατάσεως ταύτης, ἐχούσης τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ μὴ ληφθῇ τὸ ἀφεθὲν ποσὸν τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς σμύριδος, καὶ νὰ μὴ πληρωθῇ τὸ ὀφειλόμενον ἀντίτιμον αὐτοῦ, ἠρωτήθησαν διάφοροι, διωρίσθησαν δὲ καὶ ἐπιτροπαὶ πρὸς γνωμοδότησιν, ἐν αἷς εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι μέλος, ἀλλὰ διάφοροι ἀντίθετοι γνῶμαι ἐξερράσθησαν. Εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν εὗρον τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ὅταν ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν· προκειμένου δὲ νὰ ἐνεργήσω ὡς ὑπουργὸς ἔπρεπε νὰ καταβάλω μεγαλειτέραν προσοχὴν, ὄχι μόνον διότι μέρω εἰς τὸν ἑαυτόν μου μεγάλην εὐθύνην, ἀλλὰ καὶ διότι αἱ πράξεις μου ἔχουσι συνεπείας εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα· ἐξέτασα ὅθεν ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις τὴν ὑπόθεσιν ταύτην καὶ εἰσέτι δὲν ἐβραίωσα εἰς ἐμαυτὸν γνώμην τινὰ ὁριστικὴν· ἐζήτησα διὰ ὅρους πληροφορίας καὶ προσέτι ἂν ἐκτὸς τοῦ ἐνοικιαστοῦ Κ. Λάμποτ δυνάμεθα δι' ἄλλου μέσου νὰ πωλήσωμεν σμύριδα ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀλλ' οὐδεμίαν θετικὴν πληροφορίαν ἔλαβον, ἐκτὸς αἰτήσεώς τινος προερχομένης ἐκ τινος μεσίτου περὶ ἀποστολῆς **150** καντάρων σμύριδος πρὸς δοκιμὴν διὰ τὴν ἀγορὰν **2,000** καντάρων, ἐν τῇ παρατηρήσει καθ' ἣν ἡ

ποιότης αὐτῆς εὑρεθῇ καλή· τὰς πληροφορίας δὲ ταύτας ἔχομεν ἐξ ἰδιαιτέρων ἐπιστολῶν καὶ οὐχὶ ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων ἀρχῆς τινος· εὑρέθην κατὰ συνέπειαν εἰς πολλοὺς διαταγμοὺς καὶ σκέψεις· τὸ μονοπωλεῖον ἄραγε τῆς Ἑλληνικῆς σμύριδος ἐν τῇ Εὐρώπῃ δίδει τὴν ὁποίαν ἔχει ἀξίαν; ὁ συναγωνισμὸς δύναται νὰ φέρῃ ἐλάττωσιν τῆς ἀξίας τους; ὁ ἐνοικιαστὴς Ἄμβοτ εἶναι ἀξιόχρεως δυνάμει τῆς ἐγγυήσεως ἣν ἔδωκε τελευταίως; ὁ αὐτὸς Κ. Ἄμβοτ ἔχων εἰς χεῖράς του τὴν ἀνατολικὴν σμύριδα δύναται νὰ κατηγύσῃ εἴς τινα συναγωνισμόν, ὥστε νὰ ἀποκρούσῃ τὴν Ἑλληνικὴν σμύριδας ἂν ἀποκρούσωμεν τὸν Κ. Ἄμβοτ καὶ τὴν ὄπισθεν αὐτοῦ ὑρισταμένην ἑταιρίαν, καθὼς ἐπληροφορήθην δυνάμεθα νὰ προέλθωμεν εἰς ἀποτέλεσμα εὐτυχέστερον τῆς πωλήσεως τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς σμύριδος. ἐξ ἑτέρου μέρους ποῖος λόγος ὑπάρχει ὅτι ὁ Κ. Ἄμβοτ διὰ νὰ ἐκτελέσῃ εἰς τὸ ἑξῆς ὅ,τι ἕως τώρα δὲν ἐξετέλεσε προσφέρει ἤδη ἐγγύησιν 400,000 δραχμῶν ποσὸν ἴσον μιᾶς ἐτησίας δόσεως· ἀλλὰ μήπως πράττει τοῦτο διὰ νὰ ἀποκλείσῃ διὰ τὸ ἔτος αὐτὸ τὴν Ἑλληνικὴν σμύριδα καὶ πωλήσῃ τὴν Ἀσιατικήν; ἡ καλὴ ποιότης ἢ ἄλλο τι κάμνει τὴν ἑλληνικὴν σμύριδα προτιμοτέραν εἰς τὴν Εὐρώπην, ὥστε δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς συναγωνισμὸν μετ' αὐτῆς ἄλλο τοιοῦτον ὁρικτὸν ἄλλου μέρους; ἐὰν ἡ ποιότης φέρει αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ περὶ τούτου θετικὴ καὶ βεβαία πληροφορία πρὸς γνῶσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις μέχρι τοῦδε δὲν ὑπάρχει.

Ἤμην ὑπὲρ τῆς ἰδέας τῆς ἀκυρώσεως τοῦ συμβολαίου τῆς ἐνοικιάσεως, ἐνόσῳ παρουσιάζετο μόνος ὁ Κ. Ἄμβοτ, ἐκινούμην ὅμως ἡ πεποίθησίς μου αὕτη ἐκ τῆς πληροφορίας, ὅτι ὄπισθεν ἵσταται ἑταιρία τις μὲ πολλὰ κεφάλαια, ἥτις σκοπὸν ἔχει τὸ ἐμπόριον τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς σμύριδος τῆς ἀνατολῆς καὶ ἰδίως τῆς Ἑλλάδος, καὶ δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ πολὺν χρόνον καὶ μὲ ἀπαχρῶσαν ἐγγύησιν, τὸ κατὰ τὸ συμβόλαιον ποσὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα· κατὰ συνέπειαν δὲν προσχώρησα εἰς καμὲν μέτρον φοβούμενος μήπως ἐπισπεύδων ἐλάφω τὰ δημόσια συμφέροντα· πρέπει λοιπὸν νὰ ἀναμείνωμεν τὰς πληροφορίας· ἂν εἶναι ἀληθὴς ἡ σύστασις τῆς ῥηθείσης ἑταιρίας, καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ μέσον τι καταναλώσεως εἰς τὴν Εὐρώπην ἄλλο παρ' ἐκεῖνο τοῦ Κ. Ἄμπατ, διὰ νὰ ὁδηγηθῶμεν εἰς τὰ περαιτέρω.

Δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ μεμψιμοιρήσωμεν κατὰ τοῦ ὑπάρχοντος Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ἀλλ' οὐχ' ἧττον δυνάμεθα νὰ ἐκφρασθῶμεν ἁρμο-

δίως κατὰ τῶν προκατόχων Κυρίων ὑπουργῶν, αἵτινες ὠφελον ἀλλὰ δενένηγναν τὸ παραμικρὸν εἰς τὴν προκειμένην λίαν σωσιωδῆ ὑπόθεσιν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου. Ἐνταῦθα ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐξαιτήσατο νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις καθόσον ἀφορᾷ τοὺς προκατόχους ἐπὶ τὴν αὔριον διὰ νὰ συλλέξῃ καὶ φέρῃ τὰς δεούσας πληροφορίας· ἡ δὲ Γερουσία συνήνεσεν εἰς τοῦτο, ἀκολούθως ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερε τὰ ἑξῆς.

Οἱ διαταγμοὶ τοὺς ὁποίους ἀνέφερεν ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰσὶ δικαιολογημένοι, ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν εἶναι ὀλέθρια καὶ μάλιστα φέρουσιν ὀλεθριώτερα ἀποτελέσματα, διότι τὸ δημόσιον ζημιοῦται ἀνὰ ἔτος. 1205 κατὰ πᾶσαν ἡμέραν βεβαίως ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν εἶναι ὁ εἰσπρακτὴς πάντων συμφερόντων τοῦ Κράτους, καὶ εἶναι ἀναγκασμένος νὰ ἐνεργῇ μὲν ὡς οἰκοδεσπότης· ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους, ὥστε εἰς πᾶσαν περίστασιν ἔχει δικαιολογημένους τοὺς διαταγμούς του· ἀλλ' ἡ προκειμένη ὑπόθεσις πρὸ πολλοῦ ἐνεργήθη δολίως, καὶ ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται ὅτι πᾶσα ἐνοικίασις πολυετὴς δὲν φέρει αἴσια ἀποτελέσματα· ὁ ἐνοικιαστὴς Κ. Ἄμπατ ἅμα εἶδεν ἐλαττούμενα τὰ συμφέροντά του ἔπαυσε νὰ λαμβάνῃ καὶ νὰ πληρώνῃ, συγχρόνως δὲ προέλαβε νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸ ἀναγκαῖόν του ὁρυκτὸν ἐν ὀνόματι ἄλλων, ὥστε νὰ ματαιώσῃ ὅλας τὰς προσπαθείας τοῦ δημοσίου εἰς τὴν κατάσχεσιν τοῦ ἀναγκαίου του ὁρυκτοῦ, μὴ δυνηθέντος νὰ εὕρῃ ἐπ' ὀνόματί του τὸ παραμικρὸν ποσόν· ἡ δὲ τοιαύτη κατάστασις ὠφέλει τὸν Κ. Ἄμπατ, διότι μὴ ὑπάρχοντος ὁρυκτοῦ Ἑλληνικῆς σμύριδος ἐν Εὐρώπῃ, οὗτος εὑρίσκεται εἰς τὴν θέσιν νὰ πωλῇ εἰς μεγάλην τιμὴν τὴν Ἀσιατικὴν σμύριδα, ἣν ἔχει ἀγορασμένην εἰς εὐτελεῖς τιμάς· οὐδεμίαν ἀνάγκην ἔχομεν τοῦ καταρτισμοῦ ἢ τῆς συστάσεως τῆς ἑταιρίας ἣν ἀνέφερεν ὁ Κ. ὑπουργός, διότι ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἀξίαν θέλει τύχῃ ἀγοραστοῦ καὶ θέλει καταναλωθῇ ἅμα ἐκτεθῇ εἰς δημοπρασίαν, ὥστε ἡ ἐλπὶς τῆς συστάσεως τῆς τοιαύτης ἑταιρίας καὶ τῶν παρομοίων ὀλάπτει καθ' ἑκάστην τὸ δημόσιον· ἡ Κυβέρνησις ὠφέλει νὰ διαλύσῃ τὸ συμβόλαιον ἐκτοτε, οὐδεὶς δὲ διπταγὸς ἔπρεπε νὰ λογρθῇ ὑπ' ὄψιν διότι οἱ τοιοῦτοι διαταγμοὶ φέρουσι ὄλεθρον· πᾶσα ἀναβολὴ φέρει ὄλεθρον εἰς τὸ δημόσιον καὶ ὠφελεῖται εἰς τὸν ἐνοικιαστήν· διὰ τοὺς λόγους οὓς ἀνέφερεν πιστεύω ὅτι ἂν τὸ πρᾶγμα ἐκτεθῇ εἰς δημοπρασίαν ἀκόμη εὐκόλως ἀγοράζεται ἂν δὲ δὲν εὑρίσκεται πρὸς θέσιν ἀποτεθῇ ὅτι ἐν τῇ Εὐρώπῃ δὲν δύναται νὰ καταναλωθῇ Ἑλληνικὴ

σμύρις· δὲν πρέπει ὅθεν νὰ ἀνεβάλεται ἡ δημοπρασία τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου· ἐπειδὴ δὲ ὁ Κ. ὑπουργὸς ὑπεσχέθη νὰ φέρῃ αὔριον λεπτομερεστέρας πληροφορίας, καὶ αὐτὸ τὸ συμβόλαιον ἐπιφυλάττομαι νὰ φέρω τὸν λόγον ἂν παρουσιασθῇ ἀνάγκη.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι αὔριον θέλω φέρει τὰς περὶ τοῦ προκατόχου μου πληροφορίας ἀλλ' ἤδη λύοντες τὸ συνάλλαγμα, ὅπως ἀνέφερε ὁ προαγορεύσας, τὸ λύομεν δι' ἔλλειψιν ἐγγυήσεων διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν πρώτην κατάστασιν, ἀλλ εἶναι ἐλπὶς ὅτι διὰ τῆς διαλύσεως ταύτης θέλομεν εὕρει συμφερωτέρας συμφωνίας διὰ τὴν ἐνοικίασιν ἢ τὴν ἐκποίησιν τοῦ προκειμένου ὀρυκτοῦ τῆς σμύριδος· διὰ τῆς διαλύσεως ἡ εὐθύνη τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ὑπτεται ἐκ τῆς εἰλικρινείας μεθ' ἧς ἐνήργησε, ἀλλὰ τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου ἐξακολουθοῦν νὰ βλάπτωνται, ἐνόσῳ τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο μένει ἄνευ τινος καταναλώσεως.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως συμβολαίου μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ Πέτρου Δημάκη περὶ παραχωρήσεως τῆς ἐπὶ τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ οἰκίας του ἔχων ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, ἀφ' οὗ ἐπεψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον, δι' οὗ κυροῦται τὸ συνταχθὲν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ Πέτρου Δημάκη συμβόλαιον περὶ παραχωρήσεως τῆς ἐπὶ τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ οἰκίας του. Οἱ λόγοι τῆς παραδοχῆς τῆς παραχωρήσεως ταύτης ἐκτίθενται εἰς τὴν συνημμένην πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, πέποιθα δὲ ὅτι θέλετε ἐπισπεύσει καὶ ὑμεῖς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικ. Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΙ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν

οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ὀκτωβρ. 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν

Οἱ περιεχόμενοι εἰς τὸ ἀπὸ 8 Σεπτεμβρ. ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 12778 συμβόλαιον ὅροι ἰσχύουσι καὶ ἑπομένως ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς. Τὸ συμβόλαιον δὲ τοῦτο προσαρτᾶται εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Περιττῆς θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις αὐτοῦ κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν τάξιν

Ἑπομένως παρελθούσης τῆς ὥρας ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν,

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης,
Α. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος ἑτέρου τῶν Γραμματέων Κυρίου Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Α. Σ. Χαραλάμπην κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1856 ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 « Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτὰ » τοῦ Κεφ. Δ'. ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Ἀναζητήσας τὰ κατὰ τὴν σμύριδα εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ ὑπουρ-

γείου τῶν Οἰκονομικῶν εὗρε α') τὸ Συμβόλαιον μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ τῆς Σμύρνης Ἄμπουτ, β') πληροφορίας τινὰς αἵτινες δὲν ἐνδιαφέρουσι τὴν συζήτησιν, λόγου χάριν ἂν ὑπάρχῃ ἐν Εὐρώπῃ ἀποταμιευμένη Σμύρις καὶ ἐπ' ὀνόματι τίνος ὑπάρχει· καὶ γ') ἀπάντησιν εἰς διακοίνωσίν τινα τοῦ Πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας, δι' ἧς φαίνεται ὅτι ὁ Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ἐσύστηνε τὰς προτάσεις τοῦ Ἄμπουτ. Τὸ τότε ὑπουργικὸν Συμβούλιον διὰ πρᾶξιάς του ἀπεφάσισε νὰ παρατείνῃ ἐπὶ ἕνα μῆνα τὴν διάλυσιν τοῦ Συμβολαίου· αὐταὶ εἰσὶν αἱ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας εὑρίσκεται εἰς θέσιν νὰ ὑποβάλῃ ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας. Εἰς συμπλήρωσιν δὲ τούτων ἐξέθετο καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἄμπουτ γενομένας προτάσεις πέρυσι· α') νὰ παραταθῇ ἐπὶ δύω ἔτη ἡ προθεσμία ὅηλ. νὰ ληξμονηθῶσιν αἱ τέσσαρες ἐξαμηνίαι· β') νὰ αὐξήσῃ εἰς 110,000 δραχ. τὴν ἐγγύησιν· γ') νὰ πληρώσῃ 110,000 δραχ. διὰ μίαν δόσιν Σμύρνης τὴν ὁποίαν νὰ μὴ λάβῃ, καὶ μετὰ τρεῖς μῆνας νὰ πληρώσῃ ἄλλας 110,000 δρ. διὰ μίαν ἄλλην δόσιν τὴν ὁποίαν νὰ μὴ λάβῃ· ἀντὶ τῶν 20,000 κανταρίων ἅτινα ἐπλήρωσεν εἰς δύω δόσεις ἀνὰ 110,000 δραχ. ἑκάστην νὰ λάβῃ 5,000 καντάρια κατ' ἔτος. Αὗται αἱ 330,000 δραχ. θὰ μένωσιν εἰς ἀποζημίωσιν τῆς Κυβερνήσεως ἐὰν δὲν ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του, ἢ νὰ καταλογισθῶσιν εἰς τὰς λοιπὰς δόσεις ἐὰν ἐξακολουθῇ πληρῶν τὰς ὑποχρεώσεις του. Καὶ ταῦτα περὶ τῶν προτάσεων τοῦ Ἄμπουτ· προσέθηκε δὲ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον κατεδίωξε τὴν ἐγγυητὴν τοῦ Ἀμπούτ.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παγγίνας· ὅτι τὸ προϊὸν τῆς Σμύρνης καὶ ἡ διαχείρισις του διαφέρει ὅλων τῶν λοιπῶν προϊόντων· καθόσον τὰ λοιπὰ προϊόντα, εἴτε ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐπαρήχθησαν, πωληθῶσιν, εἴτε κατὰ τὸ ἑπόμενον, δὲν ἐπιφέρουσιν ἄλλην ζημίαν εἰμὴ τὴν ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς τοῦ προϊόντος προερχομένην, ἐὰν κατὰ τὸ ἑπόμενον ἠλαττώθη ἕνεκα τῶν περιστάσεων· ἡ τιμή, ἀλλὰ ἡ Σμύρις, ἐὰν δὲν πωληθῇ κατ' ἔτος, ἐπιφέρει ζημίαν εἰς τὸ Δημόσιον ἴσην μὲ τὴν ἀπώλειαν τοῦ πράγματος, διότι τὸ πωληθησόμενον ποσὸν εἰς τὸ ἑπόμενον ἔτος εἶναι νέον, οὕτως εἰπεῖν, πρᾶγμα, καὶ τὸ μέγαν ἀπώλητε ἐχθὲς, διότι τὸ ἔτος ἐκεῖνο παρῆλθεν ἀναπόστρεπτι χωρὶς πρόσοδον· Τὸ Δημόσιον καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν Σμύρνης οὐχ ἧττον ἐζημιώθη σημαντικά, διότι ἐστερήθη ἐπὶ δύω ἔτη τὴν πρόσοδον ἣν ἤθελε λάβει, ἂν ὁ ἐνοικιαστὴς ἐλάμβανε τὴν σμύρναν· ὅτι ἡ ἔλλειψις αὕτη εἶναι οὐ-

σιώδης καὶ μεγάλη, καὶ ὅτι χωρὶς νὰ προτίθεται σήμερον νὰ κατηγορήσῃ τινά, ζητεῖ τὴν διόρθωσιν ταύτης· ὅτι ἅμα τὸ 1851 ὁ ἐνοικιαστὴς ἤρχισε νὰ μὴ ἐκπληροῖ τοὺς ὅρους τοῦ Συμβολαίου, τὸ ὑπουργεῖον ἔπρεπε νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα τῷ ἐχορήγει τὸ Συμβόλαιον. ὅτι μὴ ποιήσαν χρῆσιν τούτων ἐζημίωσεν τὸ Δημόσιον ἓν ἑκατομμύριον δραχμὰς μέχρι τοῦδε, καὶ γίνεται προϋπολογισμὸς ζημίας 1,205, δραχ. καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐφ' ὅσον διατελεῖ διατηροῦν τὸ Συμβόλαιον· ὅτι ἡ ἐλάττωσις τῆς τιμῆς τοῦ προϊόντος τούτου δὲν δύναται νὰ ἐπιδικαιώσῃ κανένα· οὐδὲ πρέπει νὰ μας ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ λύσωμεν τὸ Συμβόλαιον καὶ νὰ προβῶμεν εἰς πωλήσεις, ἀπ' ἐναντίας ἡ ἐξακολούθησις τῆς καταστάσεως ταύτης συμφέρει τὰ μάλιστα τὸν ἀθετήσαντα τὰς ὑποσχέσεις του ἐνοικιαστήν, ὅστις ἔχων συγχρόνως καὶ τὴν Σμύρνα τῆς Ἀνατολῆς, ἐξακολουθεῖ πωλῶν τὴν Σμύρνα τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐμποδίζει τοῦ νὰ τεθῇ εἰς κυκλοφορίαν ἡ Ἑλληνικὴ Σμύρις· ὅτι φόβος εἶναι μήπως, ἐπειδὴ τὸ Δημόσιον δὲν ἐνήργησεν ἐν καιρῷ τὴν διάλυσιν τοῦ Συμβολαίου, δοθῇ λαβὴ εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ ἔχῃ ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἐὰν κατόπιν τοῦτο θελήσῃ νὰ διαλύσῃ τὸ συμβόλαιον, καθόσον ὑπάρχουσι συμφωνίαι, αἵτινες μὴ διαλυόμεναι ἐν καιρῷ δὲν δύνανται νὰ διαλυθῶσι πλέον· ὅτι ὁ σχηματισμὸς ἑταιρίας σκοπὸν ἔχούσης τὴν ἐνοικίασιν τῶν Μεταλλείων τῆς Ἀνατολῆς, οὐδόλως δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς δικαιόλογημα πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς διατηρήσεως τοῦ Συμβολαίου, οὐδ' ἐνδιαφέρει ἡμᾶς καὶ τὸ προϊὸν μας, καθόσον ἡ ἑταιρία αὕτη θέλει κάμει μονοπωλεῖον τὴν Σμύρνα, καὶ ἀντὶ ὠφελείας, ζημίαν μᾶλλον θέλει ἔχομεν. Ἐσυμβούλευσε δὲ τὸν νῦν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, ὅστις εἶναι ἀμέτοχος τῶν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης τῆς Σμύρνης λαβουσῶν χώραν προγενεστέρων ἐλλείψεων, νὰ μὴ ἐξακολουθήσῃ διατηρῶν τὸ συμβόλαιον, ἀλλὰ νὰ διαλύσῃ τοῦτο, διότι τὸ Δημόσιον ζημιοῦται καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐφ' ὅσον διατηρεῖται ἡ συμφωνία αὕτη, χιλίας διακοσίας πέντε δραχμάς· νὰ φροντίσῃ δὲ ὅπως δύναται περὶ πωλήσεως τῆς Σμύρνης, ἔστω καὶ εἰς κατωτέρας τιμάς.

Λαβὼν κατόπιν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης εἶπεν. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἔγινεν μνεία καὶ τοῦ ὀνόματός μου, καὶ πραγματικῶς ἔλαβον ἐπὶ τῆς Σμύρνης μέρος ἄλλοτε ὡς ὑπουργός, καὶ ἐπίστευσα μίαν φορὰν ὅτι διὰ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως ταύτης προσέτρεχα ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν

Κυβέρνησιν· ἐνόμισα διὰ τοῦτο δίκαιον νὰ κάμω σύντομόν τινα ἀφήγησιν, διὰ νὰ ἐκφράσετε γνώμην ὅταν γνωρίσετε ἀκριβῶς τὸ ἀντικείμενον. Ἡ Σμύρις ἐξορύττεται ἐν Ἑλλάδι, ἀπό τινος δὲ καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἀλλ' ἡ ποιότης τῆς Ἑλληνικῆς Σμύριδος ὑπερτερεῖ ἐκείνην τῆς Ἀνατολῆς· πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐπὶ Κυβερνήτου ἡ χρῆσις αὐτῆς ἦτο σχεδὸν ἀσήμαντος, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ Κυβερνήτου ἐδόθη αὕτη εἰς τινα Ῥαφτόπουλον διὰ 3,000 φοίνικας. Ἐπὶ ἀντιβασιλείας παρουσιάσθη Ἄγγλος τις Ῥότβελ καλούμενος καὶ προσέφερεν ἀνὰ ἓν Γερμανικὸν τάλληρον τὸ καντάρι διὰ 12,000 καντάρια κατ' ἔτος ἐπὶ δεκαετίαν. Τῷ 1837 ὁ ἴδιος Ἄγγλος ἐζήτησε νὰ αὐξηθῇ τὸ ἐνιαύσιον ποσὸν ἀπὸ 12,000 καντάρια εἰς 20,000, προφασιολογούμενος δὲ ὅτι ἐζημιώθη, ἔκλεισε συμφωνίαν νὰ πληρώνῃ τὰ περὶ πλέον τῆς ἐνιαυσίου συμφωνίας καντάρια ἀπὸ 3 δραχμὰς ἕκαστον, δηλ. νὰ πληρώνῃ διὰ τὰς 12,000 καντάρια ἀπὸ 5.80 τὸ καντάρι, καὶ διὰ τὰς 8,000 καντάρια 3 δραχμὰς ἕκαστον· ἡ συμφωνία αὕτη ἔληγε τὸ 1845· ὁ Ἄγγλος ἐζήτησε τὴν ἀνανέωσιν τῆς ἐνοικιάσεως, ἀλλὰ συγχρόνως ἐπαρουσιάσθησαν καὶ διάφοροι ἄλλαι προσφοραί, καθόσον ἡ χρῆσις τῆς Σμύριδος ἔλαβε μεγάλην ἔκτασιν εἰς τὴν βιομηχανίαν πρὸς λείανσιν τῶν λίθων, μεταλλείων, καὶ ὑέλων. ἡ Κυβέρνησις ἀνέβαλε νὰ κλείσῃ συμφωνίας. Τῷ δὲ 1847 ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐζήτησε καὶ ἐπώλησε 30,000 καντάρια πρὸς δέκα σχεδὸν δραχμὰς τὸ καντάριον, ἀπέφερε δὲ 295,000 δραχ. ἡ πώλησις αὕτη· τῷ 1848 καὶ 1849 πώλησις οὐδεμία ἐγένετο. Ἐν τούτοις κατ' ἐξακολούθησιν ἐκτεινομένη βιομηχανία, μὴ δυναμένη νὰ ἀναμένῃ ἡμᾶς πότε θὰ πωλήσωμεν, δὲν ἔπαυεν ἐρευνῶσα πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου καὶ ἐν ἄλλαις χώραις, προῆλθε δὲ τῷ 1849 εἰς ἀνεύρεσιν Σμύριδος κατὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Τῷ 1850 ἀπερασίσθη νὰ πωληθῶσι 30,000 καντάρια, τότε δὲ παρατηρήθη συρροὴ προσφορῶν· μεταξὺ τούτων παρουσιάσθη καὶ ὁ Ἀμπούτ προτείνων τὴν εἰς αὐτὸν παραχώρησιν τῆς Σμύριδος ἄνευ δημοπρασίας· ὁ Ἀμπούτ οὗτος εἶχεν ἀγορασμένην καὶ τὴν Σμύριδα τῆς Ἀνατολῆς· ὁ νόμος μὲ ἐμπόδιζεν ὑπουργοῦντα τότε νὰ κάμω εἰδικὴν συμφωνίαν, ὑπέβαλα τὰς προτάσεις του εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν συνήνεσεν, ὥστε ἐτέθη εἰς δημοπρασίαν ἡ ἐνοικίασις τῆς Σμύριδος· ὁ Ἀμπούτ προσέφερε 16 δραχ. τὸ καντάριον, οἱ ἄλλοι μόναν 9 δραχ. ἡ διαφορὰ αὕτη τῆς προσφορᾶς ἐνεθάρρυνε κατόπιν τὸν Ἀμπούτ καὶ κατέβη εἰς 14 50/00· εὑρέθη ἕτερος ὅστις εἶχε

προσφέρει 14 75/00· ὁ Ἀμπούτ εἶχε λάβει 5 δόσεις, κατὰ συνέπειαν δὲ τῆς προσφορᾶς τοῦ ἄλλου κατεθορυβήθη καὶ ἀπεσύρθη· ἀλλ' οἱ ὑπολειφθέντες προσέφερον 13 δραχ. τὸ καντάρι. Εἶδον ὅμως ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Σμύρις δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ ἐφ' ὅσον ἐπωλεῖτο ἐπὶ δημοπρασίᾳ εἰς δόσεις· διότι ἡ τῆς Ἀνατολῆς ἐπωλεῖτο πρὸς 1 δραχ. τὸ καντάρι. Ἔπρεπε νὰ συναγωνισθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Σμύρις μὲ τὴν Ἀσιατικήν, καὶ πρὸς τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἐλαττωθῇ ἡ τιμὴ τῆς Ἑλληνικῆς. Ἐκρίθη κατάλληλος ἡ πολυετὴς ἐνοικίασις ταύτης διὰ δημοπρασίας· ἐγένετο πληρεστάτη δημοσιότης τῆς προσθέσεως ταύτης παντοῦ τοῦ κόσμου, καὶ μόλην τὴν δημοσιότητα ταύτην, μόλας τὰς ἀνάγκας τῆς βιομηχανίας, δὲν παρουσιάσθησαν εἰμὴ ὁ Ἀμπουτ πρὸς 9 δραχ. καὶ 43/00 τὸ καντάριον διὰ 40,000 καντάρια κατ' ἔτος· καὶ ὁ Ῥότβελ πρὸς 9 δραχ. τὸ καντάριον διὰ 30,000 καντάρια κατ' ἔτος, καὶ ἂν λάβῃ ἀνάγκην νὰ παραλάβῃ καὶ 10,000 καντάρια τὸ ἔτος, νὰ πληρώνῃ τὸ διὰ τὰς 10,000 ταύτας πρὸς 8 δραχ. καὶ 25/00 τὸ καντάριον μόνον. Τὸ ὑπουργεῖον μόλην τὴν ἔλλειψιν τοῦ συναγωνισμοῦ ὕψωσε τὴν ἐνοικίασιν εἰς 11 δραχ. τὸ καντάριον, καὶ ἐκλεισε τὸ συμβόλαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐλήφθησαν δύω μέτρα· τὸ μέτρον τῆς δυνατῆς ἐγγυήσεως, καὶ τὸ μέτρον τοῦ νὰ συνειθίσῃ ἡ βιομηχανία εἰς τὴν κατανάλωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Σμύριδος. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι αἱ λεπτουργεῖς ἐργασίαι τῆς λειάνσεως τῶν κατόπτρων καὶ κρυσταλείων δὲν δύνανται νὰ ἐπεξεργασθῶσιν εἰμὴ διὰ τῆς Ἑλληνικῆς Σμύριδος, καθόσον αὕτη δύναται νὰ μεταβληθῇ εἰς λεπτοτάτην πεπάλην (ἄχνην), καὶ κατὰ τοῦτο πλεονεκτεῖ ἡ Ἑλληνικὴ Σμύρις, ἀλλ' ὅλαι αἱ λοιπαὶ ἐργασίαι τῆς λειάνσεως δύνανται νὰ ἐνεργηθῶσι καὶ διὰ τῆς Σμύριδος τῆς Ἀνατολῆς, ὥστε ἡ διαφορὰ τῆς τιμῆς εἶναι διὰ τοῦτο μικρά. Διὰ νὰ συνειθίσωμεν δὲ τὴν βιομηχανίαν εἰς τὴν κατανάλωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Σμύριδος, ἐθέσαμεν ἐν τῷ Συμβολαίῳ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἐξοδεύῃ κατὰ προτίμησιν 40,000 καντάρια Ἑλληνικῆς, καὶ τὸ περιπλέον νὰ καταναλίσκῃ ἀπὸ τὴν Ἀνατολικήν· πρὸς τοῦτο δὲ ὑπεχρεοῦτο ὁ Ἀμπουτ νὰ εὑρίσκηται ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλληνικῶν Προξενικῶν ἀρχῶν. Ἡ ἐγγύησις ἦτο τὸ πρῶτον εἰς τὴν προκήρυξιν 150,000 δραχ. ἠλαττώθη δὲ εἰς 75,000 δραχ. διότι ἐθεωρήθη κατὰ τὰς γενομένας παραστάσεις ἀδύνατος ἡ τοιαύτη ποσότης. Εἰς τὸ Διάταγμα τῆς ἐκτελέσεως ἐτέθη κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν εἰς τὸ ὑπουρ-

γείων τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ὑπογράφωνται τὰ ὁμόλογα ἀπὸ τὸν ἐργολάβον καὶ τὸν ἐγγυητήν· ὁ ἐργολάβος ἐδυσκολεύθη τὸ πρῶτον, διότι ὅρος τοιοῦτος οὔτε εἰς τὴν προκήρυξιν τῆς δημοπρασίας ἐφαίνετο, οὔτε εἰς τὸν νόμον· ἐνέδοσεν ὅμως, διότι ὁ ὅρος οὗτος ὑπῆρχε τεθειμένος εἰς τὸ τῆ ἐκτελέσεως Διάταγμα, καὶ πρὸς τοῦτο ἐζητήθη νὰ δώσῃ ὁ ἐγγυητὴς του κτηματικὰς ἐγγυήσεις· καὶ ἔδωσε μέν τινας εἰς 40,000 δραχ. ἀναβαινούσας, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπογρεωθῇ εἰς τὸ νὰ δώσῃ καὶ ἄλλας, καθὰ παρετήρησαν οἱ Διαιτηταὶ οὓς συνεβουλεύθημεν εἰς τὴν περίστασιν ἐκείνην, ὑπεχρεώθη τέλος ὁ ἐργολάβος, ἂν καὶ εἶχε σχεδὸν λήξει τὸ ἔτος 1852, ὅτε ἐκλείσθησαν αἱ συμφωνίαι, νὰ παραλάβῃ 40,000 καντάρια καὶ διὰ τὸ λήξαν ἐκεῖνο ἔτος 1852. Ἐν διαστήματι ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους ὁ ἐργολάβος εἶχε πληρώσει 1,175,000 δραχ· ἡ συμφωνία αὕτη καὶ οἱ ὅροι της δικαιοῦμαι νὰ φρονῶ ὅτι ἦτο καλή· ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ἐπαγρυπνηθῇ ἡ συμφωνία, διότι ἄλλη ἐγγύησις δὲν ἦτο, εἰμὴ τὸ νὰ πληρώνῃ, ἀδιάφορον ἂν δὲν πέρνῃ, καθόσον ἡμεῖς συμφέρον ἔχομεν νὰ πωλῶμεν, καὶ δὲν ὠφελούμεθα οὐδὲ ἐξασφαλιζόμεθα διότι δὲν πέρνει. Ἐὰν ἅμα λήξῃ τὸ ἔτος γίνῃ καθυστέρησίς τις ἐκ μέρους τοῦ ἐνοικιαστοῦ, τὸ συμβόλαιον ὁρίζει νὰ ἐπέρχηται ἡ κατάδιωξις. Ἡ Κυβέρνησις ἅμα ἐπῆλθεν ἡ καθυστέρησις εἶχεν ἀσφάλειαν 225,000 δραχ. καὶ περὶ πλέον 90,000 καντάρια ἃ εἶχεν ἀπώλητα ὁ ἐργολάβος· ἂν εἰς τὸ τέλος τοῦ 1854 ἐδημοπράτει 20,000 καντάρια, ὅσα δὲν εἶχε λάβει ὁ ἐργολάβος σύμφωνα μὲ τὸ συμβόλαιον, τότε ὁ Ἄμπουτ ἤθελε σπεύσει νὰ οἰκονομήσῃ τὸ πρᾶγμα, διότι βεβαίως δὲν τὸν ἐσυμφέρεν, ἀφ' οὗ ἐπλήρωσεν ἓν ἑκατομμύριον δραχ., νὰ ἴδῃ εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῆς βιομηχανίας ἄλλην Σμυρίδα οὐδὲ νὰ συναγωνισθῇ πλέον, ἀλλ' ἤθελε κάμει πάντα τρόπον διὰ νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὴν Κυβέρνησιν. Ἂν τοῦτο ἔπραττε τότε ἡ Κυβέρνησις, τὸ δημόσιον δὲν ἐζημιοῦτο. Ἀλλ' ὅ,τι ἐγίνετο ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἶναι ἄγνοια ἢ ὀλιγωρία, καὶ δὲν πρέπει νὰ παρέλθωμεν ἀδρόχους ποσί· καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη περίστασις εἶναι σπουδαῖαι· ἡ ὀλιγωρία μάλιστα δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀμφιβολίας οὐχὶ τόσον εὐκαρέστους διὰ τοὺς ἐνεργήσαντας ταύτην. Ἀφίνω δὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἰς τὴν σκέψιν τῆς Γερουσίας.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ πράγματος. Ὅταν κατ' ἔτος αἱ ἀνάγκαι μας αὐξάνουσιν, εἴτε διότι τας γεννῶμεν εἴτε

διότι γεννῶνται μόναι των, τρέμω διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν πόρων τοῦ δημοσίου, καὶ μάλιστα ἀπώλειαν χρημάτων προερχομένων οὐχὶ ἀπὸ φόρους, διότι τότε τοὐλάχιστον τὰ ὠφελοῦντα οἱ φορολογούμενοι, ἀλλ' ἀπὸ τοιαῦτα προϊόντα, διότι ταῦτα κερδίζουσιν οἱ ξένοι περισσότερα κατὰ μείζονα λόγον ἔπρεπε νὰ τρέμῃ καὶ ἐγρηγορῇ ὁ ὑπουργὸς, ὅταν ἐνθυμῆται ὅτι ἓν ἔργον τοῦ δημοσίου δὲν ἐξετελέσθη. Τὸ δημόσιον ἀπώλεσε τὸ εἰσόδημα ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς τῆς Σμύριδος διὰ τὰ ἔτη 1851, 1855 καὶ 1856· ὅταν πρό τινος καιροῦ ἐκλήθην ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰς συμβούλιον περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, εἶπον ὅτι ἡ συμφωνία αὕτη, ὅπως κατέντυσεν, εἶναι βλαπτική, καὶ πρέπει τὸ ὑπουργεῖον νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν διάλυσιν ταύτης· ἐπροφασίζοντο ὅτι ὁ Ἄμπουτ ὑπέβαλε προτάσεις, καὶ δὲν συνέφερε νὰ διαρρήξωσι τὴν συμφωνίαν· ἀλλ' εἶδόν ποτε προσωπικῶς τὸν Ἄμπουτ; καὶ ἔχεται βεβαιότητος ὅτι αὐτὸς ὑποβάλλει προτάσεις καὶ ἔχει διάθεσιν νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς συμφωνίας; τὸ κατ' ἐμὲ ἀμφιβάλλω· ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀναφαίνεται τις αὐτοκαλούμενος ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἄμπουτ καὶ ζητεῖ νὰ μὴ διαλυθῇ ἡ συμφωνία διότι ὁ Ἄμπουτ ἔχει προτάσεις· σταματᾷ τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ὅμως ὁ Ἄμπουτ πωλεῖ τὴν Σμύριδα τῆς Ἀνατολῆς, καὶ κρατεῖ οὕτω τὴν Ἑλληνικὴν Σμύριδα μακρὰν τοῦ συναγωνισμοῦ, καὶ ἐν ᾧ ἡ κατανάλωσις τῆς Ἀνατολικῆς Σμύριδος αὐξάνει, ἡμεῖς δὲν πωλοῦμεν οὐδὲ ἓν καντάριον· αὐταὶ αἱ περιστάσεις, ἃς ἐπικαλεῖται ὁ Ἄμπουτ ὅτι περιέστειλαν τὴν κατανάλωσιν, ἀπ' ἐναντίας συνέτειναν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς καταναλώσεως τῆς Σμύριδος, διότι ἡ βιομηχανία κατὰ τὰς περιστάσεις μάλιστα ταύτας ἀνεπτύχθη· ἀλλ ἐκεῖνος εὑρίσκει, ἐπαναλαμβάνω, τὸ συμφέρον του ἀποκλείων οὕτω τοῦ συναγωνισμοῦ τὴν Ἑλληνικὴν Σμύριδα, καὶ καταναλίσκων τὴν Ἀσιατικὴν διὰ τὴν πληθὺν τῶν ἐργασιῶν, καὶ ἓν μικρὸν μέρος τῆς Ἑλληνικῆς, ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἔχει ἀποθηκευμένην, διὰ τὰς λεπτὰς ἐργασίας, καθ' ἃς δὲν χρησιμεύει ἡ Ἀσιατική.

Ἡ συμφωνία δικαιωματικῶς ἔληγε τὸ 1855. Τὸ προκάτοχον ὑπουργεῖον δυνάμει πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀνέβαλεν ἐπὶ ἕνα μῆνα τὴν διάλυσιν τῆς συμφωνίας· δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ὑπ' εὐθύνην του ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ φέρῃ ἀμέσως νόμιμον καλύπτοντα τὴν εὐθύνην ταύτην, ὅπερ δὲν ἔπραξε. Ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐκτελέσῃ τὸ Συμβόλαιον, ἀφ' οὗ αἱ ἐπὶ τοσοῦτον καιρὸν

γενόμεναι διαπραγματεύσεις ἀπέβησαν ἄγονοι καὶ κεναί. Τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἐν τῇ εὐθύνῃ του πρέπει νὰ σπεύσῃ νὰ λάβῃ μέτρα, διότι πᾶσα βραδύτης καὶ μάλιστα ἐπὶ προτάσεων μὴ σπουδαίων ζημιοῖ τὸ δημόσιον 1/2 σχεδὸν ἑκατομμύριον κατ' ἔτος.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. Μαγγίνας εἶπεν, ὅτι ἡ ἀγόρευσίς του δὲν διαφέρει ἀπὸ ἐκείνην τοῦ προλαλήσαντος· ὕλην κατηγορίας ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης εὑρίσκει τις καὶ μεγάλην καὶ πολλήν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ζητῇ τὴν ἐξάλειψιν τοῦ παρελθόντος, ζητεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν διόρθωσιν τοῦ μέλλοντος· προέτεινε δὲ καὶ προτείνει τὴν διάλυσιν τῆς συμφωνίας καὶ τὴν ἐκ νέου ἐνοικίασιν τῆς Σμύρδος, ἐπιζητήτου ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν γινομένης, διά τε τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας, καὶ τὸ ὑπέρτερον τοῦ ποιοῦ αὐτῆς ἀπὸ ἐκείνην τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐπέρερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Φύλλας. Ὅτε ἔλαβε χώραν ἡ πρώτη ἔλλειψις τοῦ ἐνοικιαστοῦ τῆς Σμύρδος ἀπετέλουν μέρος τῆς Κυβερνήσεως· ἤκουσα νὰ ἐπικρίνεται τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Αἱ περιστάσεις τοῦ ὑπουργείου τῆς 16 Μαΐου ἦσαν πολλὰ ἐπισφαλεῖς, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διαγωγὴ τῆς μετὰ ταῦτα Κυβερνήσεως, διαγωγὴ ἥτις εἶναι ἀπαράλλακτος ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, πρέπει νὰ ἀφαιρέσῃ πᾶσαν ἀπὸ ἐκείνου τοῦ ὑπουργείου κατάκρισιν. Ἔκτοτε ἓν παρῆλθεν ἔτος, καὶ ἐν τούτοις ἡ ὑπόθεσις αὕτη μένει ἐκεῖ ὅπου ἦτο. Ἐκ τῆς ἀφηγήσεως τοῦ Κ. Χρηστίδου εἴδατε τὰς δυσκολίας τῆς συμφωνίας ἐκείνης, δι' ἣν ἠδύνατο νὰ καυχᾶται ἐὰν τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν εὐάρεστα, καὶ ἐὰν δὲν προήρχοντο αἱ καθυστερήσεις αὗται, καὶ ὅτι τοὺς ἐπωφελεῖς ὅρους μὲ μόνον τὸ πρόσωπον τοῦ Ἄμπουτ, ὡς ὡμολόγησεν ὁ ἴδιος, κατώρθωσε νὰ κλείσῃ· δὲν ἔρχομαι νὰ ὑπερασπίσω τὸν Ἄμπουτ καὶ ἂν αἱ περιστάσεις, ἃς ἐπικαλεῖτε ἐκεῖνος, δὲν ἐπηρέασαν αὐτὸν ὡς πρὸς τὰς καθυστερήσεις, παρατηρῶ ὅμως ὅτι ἐδικαιοῦτο τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἀμφιβάλλῃ ἂν συνέφερεν ἡ διάλυσις τῶν συμφωνιῶν, ὡς δικαιοῦμαι νὰ ἀμφιβάλλω ὅτι διὰ τὰς περιστάσεις τοῦ πολέμου ἡ βιομηχανία τῶν κατόπτρων καὶ τῶν ἄλλων τῆς χυλδῆς ἀντικειμένων, εἰς λείανσιν τῶν ὁποίων ἀποκλειστικῶς χρησιμεύει ἡ Ἑλληνικὴ Σμύρις, ἀνεπτύχθη· ἡ διάλυσις τοῦ Συμβολαίου τότε, ὅτε ὁ ἐργολάβος εἶχεν ἀκόμη εἰς χεῖράς του 90,000 καντάρια Ἑλληνικῆς Σμύριδος, δὲν ἐσύμφερε,

διότι τότε ἠδύνατο νὰ συναγωνισθῇ ἐκεῖνος πρὸς πάντα ὅστις ἤθελεν ἀγοράσει Ἑλληνικὴν Σμύριδα, καὶ ἤθελε μᾶς φέρει εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τὴν πωλήσωμεν πρὸς 2 τὸ πολὺ δραχ. τὸ καντάριον. Ἡ Κυβέρνησις ἡ διάδοχος ἐκείνης τῆς 16 Μαΐου, ὅτε πλέον ὁ ἐργολάβος εἶχεν ὀλιγωτέραν Σμύριδα καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ συναγωνισθῇ εἰς τρόπον ἐπιζήμιον διὰ τὸ δημόσιον, ἐπίστασε νὰ λύσῃ τὸ Συμβόλαιον· αὐτὸς ὁ νῦν ὑπουργὸς ἐξέφρασε μετὰ πόσων διστagμῶν περὶ τῆς διαλύσεως ἐξηγεῖται, διότι εἰς ὅλον αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα δὲν ἐγένοντο προτάσεις καὶ προσφοραί· διὰ τοῦτο ἐδίστασε καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς 16 Μαΐου νὰ λύσῃ τὴν συμφωνίαν· διὰ τοῦτο καὶ ἡ διαδεχθεῖσα αὐτὴν δὲν τὴν ἔλυσε, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως οὐδ' ὁ νῦν ὑπουργὸς θέλει τὴν λύσει. Τὸ κατ' ἐμὲ ὁμολογῶ καὶ ἤδη ὅτι καὶ ἄλλοτε ὡμολόγησα, συζητουμένου τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως τῆς Σμύριδος νόμου, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, διότι εἶναι μεσιτικῶς καὶ πλέον ἢ ἐμπορικῶς περιπεπλεγμένη· εἶπον τότε ὅτι ἀντὶ τῶν τοιούτων ἐγκικιάσεων, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὥστε νὰ πωλῆται Σμύριδα πρὸς ὅστις ἤθελε ζητήσει. Διὰ τοὺς λόγους παύσας ὅμως ὀφείλω νὰ ἀποδείξω ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καταχρήσεις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς 16 Μαΐου, ἐπειδὴ τοῦ διστagμοῦ του ἐξηκολούθησαν οἱ διάδοχοι πλέον τοῦ ἑνὸς ἔτους καὶ ἐξακολουθοῦσιν εἰσέτι τηροῦντες.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χριστίδης εἶπεν· ὁ προαγορεύσας δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην στηριζόμενος εἰς Συνταγματικοὺς λόγους· δυνάμεθα νὰ βλέπωμεν τὰ πράγματα ὑπὸ διάφορον ἐποψιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ νὰ ἐναργῶμεν αὐθαιρέτως· ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν ἑνὸς νόμου, ἀλλ' οὐχὶ νὰ λέγῃ ὡς εἶπεν ὁ Κ. Δουδοῦκος (l'état c'est moi) ἐγὼ εἶμαι τὸ Κράτος· ὁ ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ εἴπῃ τότε τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους λέγετε σήμερον· ἤθελε δὲ ἰδεῖ ὅτι ἦσαν ἀνίσχυροι. Ὁ Ἄμπουτ δὲν ἠδύνατο ἔχων 90,000 καντάρια Ἑλληνικῆς Σμύριδος μόνον νὰ κρατήσῃ συναγωνισμὸν μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ἔχει στρέμματα χῶρος ὁλόκληρα· ἡ μεσιτικὴ δὲ ἐργασία, τὴν ὁποίαν ἐμέμφθη ὁ προλαλήσας, εἶναι ἀμφίσταστος ἀπὸ μίαν Κυβέρνησιν τῆς ὁποίας τὸ οἰκονομικὸν σύστημα εἶναι ὡς τὸ ἡμέτερον· τότε θὰ μεταβῇ ταῦτα, ὅταν ἀλλάξῃ τὸ προϋπολογιστικὸν σύστημα ἐν γένει, ὅταν παύσῃ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ πωλῇ ὡς παντοπώλης, εἴτον κριθήν, ῥαπόλια κτλ., ὅταν εἰσαχθῇ ἐν διανεμητικῷ

κὸν σύστημα ὡς τὸ τῆς Γαλλίας. Τὸ Ἑλληνικὸν σύστημα μέ ὅλα τὰ ἐλαττώματά του εἶναι πατρικὸν καὶ πατριαρχικόν, ἂν κάμῃ τις, φορολογεῖται. Ὁ ὑπουργὸς ὁ παραβιάζων τὸν νόμον χωρὶς νὰ ἔρχηται νὰ δώσῃ τὸν λόγον ἐνώπιον τῶν Βουλῶν, ἀποδεικνύει ὅτι δὲν εἶχε λόγον, καὶ ἂν ἤμουν βουλευτής, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄλλην πρότασιν ἤθελον κάμει. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι δὲν ἔχω ἀφορμὰς προσωπικὰς, ἀπὸ τοὺς ἐνεργήσαντας ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης· ὁ πλησιάζων εἰς τὸ τέρμα τοῦ βίου του δὲν ἄγεται ἀπὸ τῶν ἀγρίων παθῶν τῆς νεανικῆς ἡλικίας· ἔχω μάλιστα ἀπὸ τὰ πρόσωπα εὐχαριστήσεις καὶ περιποιήσεις φιλοφροσύνης, διότι δὲν ἔλαβον τὰς ἀφορμὰς ἃς ἔλαβον παρ' αὐτῶν ἄλλοι· ἐμμένω ὅμως λέγων ὅτι ἂν ὁ ὑπουργὸς τότε ἤρχετο νὰ ζητήσῃ τὴν ἐκποίησιν τῆς Σμύρνης, ὁ Ἄμπουτ ἤθελε σπεύσει νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς συμφωνίας. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι ἡ ἐπίκρισις τὴν ὁποίαν ἔκαμα ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης εἶναι μετριωτάτη, ὁ δὲ ἔντιμος συνάδελφος Κ. Ψύλλας τηρῶν μίαν ἐθιμοταξίαν ἔπραξεν καλὰ νὰ ἀγορεύσῃ.

Ὑπέμνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἔχει ἀναντιῤῥήτως δικαίωμα νὰ ὑπερασπίσῃ ἢ καταδικάσῃ τὸ παρελθὸν, ἐπειδὴ εἰς τὸ παρελθὸν ἦτο ἐποχὴ νὰ παρουσιασθῇ, θὰ ἔχει δὲ τοῦτο τὴν γενναιότητα, ἂν ζητηθῇ, νὰ παρουσιασθῇ καὶ δικαιολογηθῇ. Ἐπαναλαμβάνω δὲ ὅτι ὁ Ἄμπουτ ἠδύνατο νὰ ἔλθῃ εἰς συναγωνισμὸν κατὰ παντὸς ἀγοραστοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Σμύρνης, καὶ οὕτω νὰ ζημιώσῃ τὸ δημόσιον· διὰ τοῦτο δὲν ἐνομίσθη συμφέρον νὰ διαλυθῇ ἡ τόσον ἐπωφελὴς συμφωνία, ἣν εἶχε κλείσει ὁ Κ. Χρηστίδης, ἀλλ' ἐνομίσθη συμφέρον νὰ διατηρηθῇ, καὶ πρὸς τοῦτο εἰσήχθη νομοσχέδιον, ὅπερ ὅμως δὲν κατηρτίσθη εἰς νόμον· ὅτι ἡ παραβολὴ τῆς Σμύρνης πρὸς τὰ ἄλλα προϊόντα δὲν εἶναι ἐπιτυχής, καθόσον τὰ λοιπὰ προϊόντα δὲν ῥυθμίζονται ἀπὸ τὴν ζήτησιν καὶ τὴν παραγωγὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ καταβαλλόμενα πρὸς παραγωγὴν κεφάλαια· ἐν ᾧ ἡ Σμύρνα εἶναι ἓν ψευδὲς εἰσόδημα, ἔχει ἀξίαν ἀνάλογον τῆς ζητήσεως· περιοριζομένης καὶ κανονιζομένης τῆς προσφορᾶς αὐξάνει καὶ ἡ ἀξία αὐτῆς, ἀφιεμένης ὅμως ἐλευθέρας ἡ ἀξία ἐπαισθητῶς ἐλαττοῦται. Ἐρρέθη ὅτι ὁ Ἄμπουτ δὲν παρουσίασε προτάσεις κτλ. τὸ βέβαιον καὶ θετικὸν εἶναι ὅτι οὗτος προσφέρει εἰς τὴν στιγμὴν μάλιστα 330,000 δραχ. δυσκολευόμεθα εἰς τὴν διάλυσιν συμφωνίας χορηγούσης 400,000 δραχ. εἰς τὸ δημόσιον κατ' ἔτος, διὰ νὰ μὴ τρέξωμεν εἰς τὴν ἀβεβαιότητα κατόπιν· ἀλλὰ

μήπως τὸ ἤδη προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ Ἄμπουτ καὶ αὐτὸ εἶναι ἀβέβαιον· τοὐλάχιστον ἔχει τὸ δημόσιον δι' ἓν ἔτος 330,000 δραχ. καὶ τὴν ἐπιφύλαξιν νὰ διαλύσῃ εἰς τὸ ἑπόμενον τὸ συμβόλαιον· ἀλλὰ μήπως διὰ τοῦ μέσου τούτου θελήσῃ πάλιν ὁ Ἄμπουτ νὰ προμηθευθῇ Ἑλληνικὴν Σμύρναν διὰ νὰ καταστρέψῃ τὴν θελήσαντα μετὰ ταῦτα νὰ συναγωνισθῇ κατ' αὐτοῦ, καὶ μήπως ἀποκαταστήσῃ οὕτω ἐπὶ πολὺ τὴν Ἑλληνικὴν Σμύρναν ἀπὸ τὴν βιομηχανίαν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ληστευθῇ ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια ἡ Ἑλληνικὴ Σμύρνα, ἐπὶ τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ἡ Ἀνατολικὴ Σμύρνα, ἣν ἔχει μονοπώλιον ὁ αὐτὸς Ἄμπουτ, ὀλίγον μειονεκτεῖ τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ ἐκπληροῖ τὰς πλείστας τῆς βιομηχανίας ἀνάγκας, κάτω 2 μόνον δραχ. ὀλιγώτερον τῆς Ἑλληνικῆς τιμωμένης. Συναισθανόμενος τὴν ὑπουργικὴν εὐθύνην ἀπόρασιν ἔχει νὰ προβῇ εἰς μέτρον ὁριστικόν, διότι ὁπωσδήποτε πρέπει νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ μία οἱαδήποτε λύσις εἶναι προτιμητέα τῆς σημερινῆς ἀβεβαιότητος· χρεωστεῖ ὅμως νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι οἱ διατάγμοι τοῦ παρελθόντος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἦσαν εἰλικρινεῖς.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Δ'. Κεφαλαίου.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν κατὰ σειρὰν τὰ διάφορα Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν εσόδων ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου καὶ Κεφαλαίου χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντι προϋπολογισμῷ.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ περὶ κυρώσεως τῶν εσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1856 νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Ι. Παξιμάδη ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν εσόδων τῆς χρήσεως 1856.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . . Ν	Γεώρ. Κουντουριώτης . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . Ν

Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Ἀδάμ. Δούκας	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Κωνσταντίνος Κανάρης	
Χαρ. Παπαπολίτης		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Δημήτριος Χατσίσκος	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης		Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Κωνς. Προβιλέγιος	Ν
Γεώργιος Γλαράκης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης		Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	Ν

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ **1** καὶ **2** ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίδλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων **26** (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως **1856**.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Χαράλ. Παπαπολίτης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Νικόλ. Πρασσακάκης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Σπυρ. Τρικούπης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Ῥικάρδος Τζιώρτζ	

Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης		Δημήτριος Χατσίσκος	
Γεώργιος Δαρειώτης		Δημήτριος Χρηστίδης	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Γεώργιος Γλαράκης		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης		Κωνς. Προβιλέγιος	Ν
Ἀδάμ. Δούκας		Ἰω. Οἰκονόμου	
Δῆμος Κανελλόπουλος		Σπῦρος Μίλιος	Ν
Κωνσταντίνος Κανάρης		Ῥήγας Παλαμίδης	
Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν	Δημ. Α. Κουντουριώτης	Ν

Ὥστε ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως **1856** νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἑξῆς νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν συνόδων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, τὸ περὶ διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν Συνόδων νομοσχέδιον, ὅπως ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, πρὸς δὲ καὶ ἀντίτυπον τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως. Συνιστῶ δὲ εἰς ὑμᾶς τὴν ταχείαν συζήτησιν καὶ ψήφισιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **13** Ὀκτωβρίου **1856**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν

Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διάρκεια ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου, ἥτις κατὰ τὸ 47 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν δύω μηνῶν, δὲν θέλει ἐπεκτείνεσθαι πέραν τῶν ἓξ μηνῶν.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῶν ἓξ μηνῶν δὲν συμπαριλαμβάνονται αἱ τυχὸν συμβησόμεναι κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Συντάγματος διακοπαί.

Ἄρθρ. 2. Ἕκαστος Γερουσιαστὴς λαμβάνει σύνταξιν δραχμῶν πεντακοσίων ἀριθ. 500 κατὰ μῆνα, καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶναι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της συγκεκλημένη ἡ Γερουσία.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει μέχρι τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος ὁριζομένης ἀναθεωρήσεως τῶν προσόντων τοῦ Γερουσιαστοῦ, ὅτε διὰ νόμου θέλουν κανονισθῆ ὁριστικῶς καὶ τὰ περὶ τῆς εἰρημένης διατάξεως.

Ἐὰν Γερουσιαστής τις διατελῆ ἐν ἐμμίσθῳ ὑπηρεσίᾳ, ἢ λαμβάνῃ ἤδη ἄλλην σύνταξιν, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 126 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ.

Ἄρθρ. 3. Εἰς ἑκάτερον τῶν Προέδρων τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 79 τοῦ Συντάγματος ἀποζημιώσεως αὐτῶν, ὡς μελῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, χορηγεῖται καὶ ποσὸν δραχμῶν δύω χιλιάδων πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν διὰ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, εἰς ἃ ἕνεκεν τῆς θέσεώς των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου ὑποβάλλονται. Ἡ ἀποζημίωσις δ' αὕτη πληρώνεται κατὰ μῆνα, μεριζομένη εἰς ἴσας δόσεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερασίσθη ἡ τύπωσις, καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Δ. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Χαραλάμπην ἀντὶ τοῦ Κ. Ι. Οἰκονόμου ἀπόντος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Μετὰ ταῦτα ἀναβληθείσης τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὴν αὔριον, ὅπως κατ' αὐτὴν παρουσιασθῶσιν αἱ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐπενεχθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον μεταβολαὶ ἐπὶ τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τοῦ ὑπουργείου, ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Δ. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν Γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Δούκαν ἀντὶ τοῦ Κ. Ι. Οἰκονόμου ἀπόντος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω δύω νομοσχέδια περὶ ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ε. 1856 τοῦ μὲν ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς δραχ. 160,000, τοῦ δὲ τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς δραχ. 16,000, καὶ συνάμα τὴν αἰτιολογικὴν αὐτῶν ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὰ δύω συναπτόμενα νομοσχέδια, ἅτινα διῆλθον τῆς δοκιμασίας τῆς Βουλῆς, ὑφ' ἧς καὶ ἐψηφίσθησαν.

Διὰ τῶν νομοσχεδίων τούτων αἰτοῦνται ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856** τοῦ μὲν ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκ δραχ. **160,000** τοῦ δὲ τῶν ἐξωτερικῶν ἐκ δραχ. **16,000**. Διὰ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως, ἣν ἀντίτυπα παρασυνάπτονται, δικαιολογοῦσιν ἀρκούντως οἱ ἁρμόδιοι ὑπουργοὶ τὰς αἰτήσεις των αὐτάς, καὶ δὲν δύναμαι εἰμὴ νὰ συνομολογήσω μετὰ πεποιθήσεως τὴν ἀνάγκην αὐτῶν.

Πιστεύω δὲ ὅτι καὶ ὑμεῖς, Κύριοι, τὴν αὐτὴν θέλετε φέρει ἐκτίμησιν τῆς προτεινομένης ἀνάγκης, καὶ μετὰ προθυμίας εἰς τὸ νὰ συντρέξητε τὴν Κυβέρνησιν θέλετε ἐπιψηφίσει τὰ προκείμενα νομοσχέδια.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου **1856**.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν

Ἄρθρον 1.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν δέκα ἓξ χι-

λιάδων (16,000) καταλογιζομένη εἰς τὰ ἐφεξῆς κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τῆς χρήσεως **1856**.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IV *Ἔξοδα μεταβλητέα.*

Ἄρθρον 2. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα . . . . δραχ. 12,000

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ VI *Προξενικὴ ὑπηρεσία.*

Ἄρθρον 1. Προσωπικὸν Προξενείων . . . » 4,000

Τὸ ὅλον δρ. 16,000

Ἄρθρον 2.

Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω ἀναπληρωματικὴ πίστωσις, θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ **1856**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ *Βασίλισσα*

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις δραχ. **160,000** καταλογιστέα εἰς τὸ Κεφ. Γ', ἄρθρον 1. « Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας » τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1856** τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Περιττὸν δὲ θεωρηθέντος τῆς ἐκτυπώσεως ἀπεφασίσθη νὰ

ἀντιγραφῶσι πέντε ἀντίγραφα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν νομοσχεδίων πρὸς χρῆσιν τῶν τμημάτων, νὰ γένῃ δὲ ἡ ἐπ' αὐτῶν συζήτησις κατὰ τὴν διορισθεῖσαν τάξιν ἄνευ ἐκθέσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ε. ε. 1856, προυτέθη εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Ἀναγνωσθέντα ἐπομένως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κεφ. 1 « χρέος ἐξωτερικὸν » ἐγένοντο δεκτὰ ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ Κεφαλαίου συνιστάμενον εἰς δραχ. 3,885,849:80/00, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ παραδοχὴν τοῦ α. ἄρθρου τοῦ 2 Κεφαλαίου « χρέος ἐσωτερικὸν χορηγήματα εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους » ἐκ δραχ. 200,000 ἀναγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον « ὅμοια ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσεων » ἐκ δραχ. 25,000, ἐφ' οὗ λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐξέθηκε· εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων ἀνέπτυξα τοὺς λόγους οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν ἐπιτροπὴν νὰ φέρῃ σύντομον τὴν ἔκθεσίν της. Εἶναι ἑτοίμη νὰ δώσῃ πᾶσαν διασάφησιν καὶ πληροφορίαν ἐπὶ τῶν ἄρθρων ἐκείνων ἐπὶ τῶν ὁποίων φέρει παρατηρήσεις· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἐκτὸς τῶν λόγων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἔκθεσιν, προσθέτω, ὅτι τὰ χορηγήματα ταῦτα χορηγοῦνται διὰ Β. Διαταγμάτων ἐχόντων ἰσχὺν νόμου. κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν Διαταγμάτων ὁ Βασιλεὺς δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἐξετάσῃ πόθεν προέρχονται τὰ χορηγήματα ταῦτα, ἀλλ' ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ἀναμφιβόλως ἐξέτασε ὁποίας ρύσεως ὑπῆρχον αἱ τοιαῦται ἀπαιτήσεις, πόθεν ἐπήγαζον αὗται, ὁποῖαι ἀποδείξεις παρουσιάσθησαν πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν, ὥστε ἐδέησε νὰ δοθῶσι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος χορηγήματα· ἀλλὰ τοιαῦτα ἔγγραφα δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν ὑπουργείων, καὶ κατὰ συνέπειαν οἱ διάδοχοι ὑπουργοὶ προφασιολογίζονται ὅτι τὰ χορηγήματα ταῦτα εὗρον ὑπὸ τῶν προκατόχων ὑπουργῶν, καὶ δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ τὰ πληρώσωσι διότι στηρίζονται ἐπὶ Β. Διαταγμάτων· ἀλλὰ τὰ χορηγήματα ταῦτα εἶναι δίκαια; εἶναι νόμιμος ἡ ἐξαιολούθησις τῆς πληρωμῆς αὐτῶν; τοῦτο εἶναι τὸ ζήτημα περὶ οὗ πρόκειται. Πολλάκις τὰ νομοθετικὰ σώματα ὑψωσαν φωνὴν περὶ ἐξελέγξεως τῶν τοιούτων χορηγημάτων, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἐσύστησεν ἐπιτροπὴν τῆς ὁποίας μέλη εἴμεθα ἐγώ τε καὶ ὁ νῦν πρωθυπουργὸς Κ. Βούλγαρης

μετ' ἄλλων πολλῶν· ἡ ἐπιτροπὴ ἅμα ἀναλαβοῦσα τὰ χρέη της ἠτήσατο νὰ τῇ ὑποβληθῶσι μετὰ τοῦ καταλόγου τῶν δικαιούχων προσώπων καὶ ὅλα τὰ δικαιολογητικὰ τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων ἔγγραφα, ἀλλὰ δὲν ἔλαβε τοιαῦτα· προβᾶσα ἐπομένως εἰς τὴν ἐξέλεγξιν ἑνὸς ἑκάστου δικαιούχου προσώπου ἐξέλεγξεν μετά τινα καιρὸν τινὰ τῶν τοιούτων χορηγημάτων· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ δικαιοῦχοι ἐπὶ τέλους παρουσιασθέντες ἐζήτησαν ἐπιμόνως καὶ ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν τοιούτων χορηγημάτων, ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβε πρόσκλησιν περὶ ταχείας ὑποβολῆς τῆς περὶ τούτων ἐκθέσεώς της, ἐπὶ δὲ τῆς παρατηρήσεώς της ὅτι πρέπει νὰ προβῇ εἰς ἐκτενεῖς ἐξετάσεις περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν παρουσιασθεισῶν ἀπαιτήσεων, καὶ ἐπομένως περὶ τῆς πραγματικότητος ἢ μὴ τῶν τοιούτων χορηγημάτων, ἔλαβε τὴν παραγγελίαν νὰ προβῇ εἰς μόνην τὴν γνωμοδότησιν περὶ τοῦ ποῖα τῶν χορηγημάτων τούτων εἶναι καλὰ καὶ ποῖα ὄχι· τούτων ἕνεκεν ἡ ἐπιτροπὴ παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν ταύτην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν εἰς ὁποίαν εὑρίσκετο κατάστασιν, εἰς ἣν καὶ μένει μέχρι σήμερον· οὐδεὶς ἀντιλέγει ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν ἐκείνου τοῦ χορηγήματος ὅπερ ἤθελεν ἀποδειχθῇ ἢ εἶναι δημόσιον χρέος, ἀλλὰ πληρωμὴ γιγομένη ἐπὶ ἀορίστου ἀπαιτουμένης ποσότητος καὶ ἐπὶ ἀγνώστου χρέους εἶναι ἄτοπος.

Ἐπῆνεγκεν ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν τὰ ἀκόλουθα.

Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ, κατὰ τὸ προαγορευθὲν μέλος, εὗρεν ὅτι ὑπάρχει ἀμφιβολία ἡ νομιμότης τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ Κεφ. 2 σημειουμένων χορηγημάτων· ἐπερίμενον κατὰ συνέπειαν νὰ ἀκούσω πῶς εὗρεν ὁ προαγορεύσας αὐτὴν τὴν ἀμφιβολίαν καὶ ἤκουσα ὅτι ἔμαθε τοῦτο εἰς μίαν ἄλλην περίστασιν, ὅτε συνεκαλέσθη πρὸς τοῦτο ὡς μέλος ἐπιτροπῆς συσταθεῖσης βεβαίως ἐπὶ τῇ ἀμφιβολίᾳ τοῦ τότε Κ. ὑπουργοῦ· ἀλλ' ὁ Κ. Γερουσιαστὴς παρατήρησε ὅτι ὑπάρχει ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὴν νομιμότητα τῶν τοιούτων χορηγημάτων, παρέλειψε νὰ εἴπῃ ἂν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐξελέγξεως ἡ ἐπιτροπὴ εὗρεν μεταξὺ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀπαιτήσεων τινὰς μὴ βασίμους ἢ μὴ νομίμους· ὑπομιμνήσκω δὲ πῶς ὁ τότε Κ. ὑπουργὸς διέλυσε τὴν ἐπιτροπὴν, εἰπὼν ὅτι δὲν ἐσύστησαν αὐτὴν πρὸς τὸν σκοπὸν ἢ ὅπως ἐξέλεγξῃ, ἀλλὰ πρὸς μόνην τὴν γνωμοδότησιν ἂν εἶναι καλὰ ἢ μὴ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος χορηγήματα, ἡ ἐπιτροπὴ ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ ἤδη ἂν ταῦτα στηρίζωνται εἰς πραγματικὰς ἀποδείξεις ἀλλὰ δὲν εἶχε καιρόν· τούτου ἕνεκεν ἐπεθύμουν νὰ ὑπῆρχε κἀν κατάλογος τῶν τοιούτων δικαιούχων προσώπων, διότι τὰ πρό-

σωπα ἤθελαν μᾶς θέσει εἰς ὀλιγωτέρους διαταγμοὺς ἢ ὀλιγωτέρας ἀμφιβολίας· ὥστε πρέπει ἡ Γερουσία νὰ συστήσῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ τοιούτου καταλόγου εἰς τὸν ἑπόμενον προϋπολογισμόν, διότι εἶναι περιττὸν νὰ ἐξελεγχθῶσι τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ὅσα φέρουν τὰ ἀνήκοντα ἐγγγυα, τὰς ἐρεύνας μας δὲ πρέπει νὰ καίωμεν πάντοτε καὶ νὰ ἐρχόμεθα εἰς ὡρισμένα ἀποτελέσματα·

Προσέθηκεν ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ἐρώτησις τοῦ προαγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ ἂν ἡ ἐπιτροπὴ εὗρεν τινὰς τῶν παλαιῶν ἀπαιτήσεων μὴ βασίμους ἢ μὴ νομίμους εἶναι τοιαύτη, ὥστε δὲν θέλει τύχει θετικῆς ἀπαντήσεως πώποτε· διότι κανεὶς δὲν θέλει ῥιφθεῖ εἰς τὴν θέσιν νὰ ἔλθῃ εἰς προσωπικότητας ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου, καὶ νὰ ἐξελέγξῃ τὰ δεῖνα ἢ δεῖνα χορηγήματα διδόμενα εἰς τὰ δεῖνα καὶ δεῖνα πρόσωπα ὡς τοιαῦτα καὶ τὰ παρόμοια· διὰ γενικῶν λέξεων εἶπον, ὅτι μεταξὺ τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων ὑπάρχουσι καὶ τινες παράλογοι· μία δὲ ἀκριβὴς ἐξέλεγξις δύναται νὰ ἐξακριβώσῃ τὰς δικαίας καὶ πραγματικὰς ἐκ τῶν παραλόγων καὶ φανταστικῶν ἀπαιτήσεων. Τοιαῦτα χορηγήματα ὑπάρχουσι καὶ αἱ πρὸς τὰς ναυτικὰς νήσους χορηγούμεναι ποσότητες, ἀλλ ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων ἐσυστήθησαν δύο ἐπιτροπαί, καθήκον τῶν ὁποίων ἦτο νὰ ἐξετάσωσι ποίας φύσεως ἦσαν αἱ μὲν καὶ ποίας αἱ δὲ ἐκ τῶν ἀπαιτήσεων τούτων, καὶ ἐπὶ ποίων βάσεων ἐστηρίζοντο· μετὰ τὴν τοιαύτην ἐξέτασιν ἐπέρχεται ἡ γνώμη ἢ ἡ ἀπόφασις ποῖαι τούτων εἶναι πραγματικαὶ καὶ λογίζονται χρέη τοῦ δημοσίου, καὶ ποῖαι φανταστικαί. Τὸ χρέος τοῦτο καὶ ἡ ἐξέλεγξις ἀνήκει εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ἡ ἐπιτροπὴ περιορίζεται νὰ προτείνῃ μόνον τὴν δυνατὴν διόρθωσιν συμφώνως μὲ τὸ καθῆκόν της, διότι εἶναι ἄτοπον καὶ παράλογον τὸ νὰ ἔχῃ τις δικαιοῦχος ἀπαίτησιν **12,000** καὶ νὰ λάβῃ μέχρι τοῦδε ἐπέκεινα τῶν **20,000** δραχ.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς, ὅτι παραδέχομαι νὰ γίνωσιν ὅλα ὅσα ἐξέθηκε τὸ προλαλῆσαν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι ἄνευ ἐξελέγξεως δὲν πρέπει νὰ πληρώνηται τὸ παραμικρόν· προέτεινε δὲ τὴν ὑποβολὴν τοῦ καταλόγου τῶν δικαιούχων, διότι τὰ πρόσωπα τούτων θέλουν μᾶς φέρει εἰς τὴν δέουσαν εὐκολίαν τῆς προχείρου καὶ δυνατῆς ἐξελέγξεως.

Ἐπέφερεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι λελυμένον ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Χριστίδου, τὰ χορηγή-

ματα δίδονται ἀπέναντι ἀπαιτήσεων παλαιῶν· ζητῆται ἤδη ἂν ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας ἢ πρέπει νὰ παραπεμφθῶσι αὗται εἰς ἐπιτροπήν· ἡ Συνέλευσις τοῦ **1843** ἀπεφάσισε νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ ἀπαιτήσεις αὗται εἰς ὡρισμένην ἐπιτροπήν· ἐγὼ ἄλλοτε συνεζήτησα καὶ προέτεινα νὰ προχωρήσωμεν ἀπὸ τοῦδε εἰς τὴν ἐξέλεγξιν, ἀλλ εἶδον ἀντιτασσομένην εἰς τοὺς λόγους μου τὴν διάταξιν καθ' ἣν αἱ ἀπαιτήσεις αὗται πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς ὡρισμένην ἐπιτροπήν· ἔχοντες λοιπὸν τοιαύτην διάταξιν δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἤδη ποῖαι τῶν χορηγημάτων πρέπει νὰ πληρωθῶσι καὶ ποῖαι νὰ μὴ πληρωθῶσι· συμφωνῶ ἐν τούτοις ὅτι πρέπει νὰ ἐξελεγχθῶσιν ἅπαξ διὰ παντὸς αἱ ἀπαιτήσεις αὗται, καὶ νὰ δοθῇ τέλος εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Εἰπόντος ἄλλου ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι νὰ ἐμποδισθῇ ἡ πληρωμὴ τῶν διπλασίως ἢ τριπλασίως πληρωθέντων, τοῦ δὲ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν προσθέσαντος ὅτι καὶ τοῦτο οὔτε ἡ Κυβέρνησις οὔτε τὰ νομοθετικὰ σώματα δύνανται νὰ πράξωσιν, ἐπέρχεται ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι δὲν πρέπει νὰ κοιμηθῶσιν αἰωνίως οἱ νόμοι, ἀλλὰ πρέπει νὰ διορισθῇ ἡ ἀνήκουσα ἐπιτροπή, ὅπως δοθῇ τέλος εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης ὅτι ἀμφότεροι οἱ προαγορεύσαντες ὅτε πρῶτος λαλήσας Κ. Γερουσιαστὴς ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔχουσι δίκαιον· ἐγὼ φρονῶ ὅτι τὸ ποσὸν τῶν **25,008** δραχ. ὡς χορήγημα ἀπέναντι παλαιῶν ἐκδουλεύσεων ἐτέθη ἐνταῦθα πρὸς παρηγορίαν καὶ πρὸς βοήθειαν ἐκείνων οἵτινες ὁμολογουμένως ἔχουσι νὰ λάβωσι, καὶ ἔχει δίκαιον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγων, ὅτι ἐναπόκειται νὰ ἐξελεγχθῶσιν αἱ τοιαῦται ἀπαιτήσεις ὑπὸ ὡρισμένης ἐπιτροπῆς· ἐνταῦθα δύναται νὰ συμβῇ κατάχρησις, ἀλλὰ τὴν κατάχρησιν ταύτην δὲν φοβοῦμαι διότι τὸ ποσὸν εἶναι εὐτελές· πρέπει ὅμως ἡ Κυβέρνησις ὡς πρὸς τὰς τοιαύτας ἀπαιτήσεις νὰ προέλθῃ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα, διότι τοῦτο ἀφορᾷ τὸ ἴδιον αὐτῆς συμφέρον, καθόσον εἰς τὰ πρόσωπα ζώντων ἡ ἐκκαθάρισις εἶναι εὐκολωτέρα· πλὴν φοβοῦμαι μήπως καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο λάβει τὴν τύχην ἣν ἔλαβεν ἡ σύστασις ἢ τὸ ζήτημα τῆς κατὰ τὸ **10** ψήφισμα ἐπιτροπῆς τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν, δι' ὃ κατηναλώθησαν πολλαὶ ἑκατοντάδες δραχμῶν εἰς χαρτόσημα ἄνευ ἀποτελέσματος, δι' ὃ καὶ πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἔλθῃ εἰς γενι-

κόν τι μέτρον ἀποτελεσματικόν· ἂν πρόκειται περὶ τῶν πλη-
ρονομένων χορηγημάτων, λέγω ὅτι μεταξὺ τῶν δικαιούχων προ-
σώπων, ὡς μέλος συστηθεισῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως
τῶν τοιούτων χορηγημάτων, εὗρον ὑπάρχοντα πρόσωπα μεθε-
μίαν περιουσίαν ἔχοντα, καὶ ὅμως λαμβάνοντα ποσὰ ὑπόρογα
ἀπέναντι τῶν ὅσα δίκην ἔχουν νὰ λάβωσι· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις
ἐπαναλαμβάνω, πρέπει νὰ ἔλθῃ εἰς ὁριστικόν τι ἀποτέλεσμα
πληροφορουμένη ὅτι πολλοὶ ἔλαβον διπλασίως καὶ τριπλασίως
πλέον τῶν ἀπαιτήσεών των.

Προσέθηκεν τὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μεγ-
γίνας, ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐλάλησε περὶ τῶν
παλαιῶν χρεῶν περὶ ὧν ὑπάρχει ψήφισμα τῆς ἐθνικῆς συνελεύ-
σεως τοῦ **1843**· καὶ περὶ τούτων οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ τὸ
παραμικρόν· ἀλλὰ τὸ προκείμενον ζήτημα δὲν ἀνήκει εἰς τὸ
ψήφισμα ἐκεῖνο· ἡ περιπλοκὴ αὕτη προῆλθε ἐκ τῆς συγχύσεως
τῶν διαφόρων ἀντικειμένων· τὸ προκείμενον ζήτημα ἀφορᾷ πλη-
ρωμὴν χρημάτων ἢ χορηγημάτων ἀπέναντι ὡρισμένων παλαιῶν
ἀπαιτήσεων, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ προτείνει ἀναγκαίαν τὴν ἐξέλεγξιν
τῶν τοιούτων ὡρισμένων ἀπαιτήσεων ἀπέναντι τῶν ὁποίων
πληρώνονται χρηματικὰ ποσά. Τὸ ψήφισμα, ὅπερ ἀνέφερεν ὁ Κ.
ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, πραγματεύεται περὶ τῶν ἀπαιτή-
σεων ἐν γένει ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν πληρώνεταί τι, ἐνῷ ἡ ἐπι-
τροπὴ πραγματεύεται περὶ τῶν ἀπαιτήσεων ἐφ' ὧν πληρώνεται
ποσὸν χρηματικόν.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι οὐδεμία περι-
πλοκὴ τῶν ἀντικειμένων ἐγένετο διότι ἔρχεται καθαρῶς ὡς
παρεπόμενον τὸ ζήτημα ἢ ἡ ἐρώτησις διὰ ποῖον λόγον δὲν λαμ-
βάνεται πρόνοια καὶ περὶ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν ἀπαιτήσεις
καὶ δὲν λαμβάνουσί τι ἢ λαμβάνουσιν ἐπὶ ἀπαιτήσεων ἀκαθαρί-
στων, αἵτινες πρέπει νὰ ἐκκαθαρισθῶσι διὰ τὸ συμφέρον τῆς τε
Κυβερνήσεως καὶ τῶν δικαιούχων.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος τὰ ἑξῆς.

Ἔρχομαι νὰ εἴπω ὅτι ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν προϋπολογισμὸν
ἐκ δικαοκτὼ ἑκατομμυρίων, καὶ χωρὶς νὰ εἴπωμέν τι ἐπὶ τῆς
ἀρχῆς αὐτοῦ, ἐρχόμεθα νὰ κάμωμεν παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ προ-
κειμένου ἄρθρου, αἱ ὁποῖαι δὲν θέλουν χρησιμεύσει διότι ὁ προϋ-
πολογισμὸς τοῦ **1857** εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτε δὲν ὠφελοῦν
αἱ παρατηρήσεις μας· ἐπὶ τοῦ προκειμένου λέγω ὅτι οἱ φόβοι οἵ-
τινες ἐξερράσθησαν δὲν ὑφίστανται, διότι μεταξὺ τῶν λαμβανόν-
των χορηγήματα εἶς ὑπῆρχε μὴ ἔχων λαμβάνειν ἐκ παλαιῶν

ἀπαιτήσεων ὁ ὁποῖος ἀπεβίωσεν· αἱ τοιαῦται λόγῳ χορηγημά-
των πληρωμαὶ εἰσὶ ἄλλαι συντάξεις, αἱ ὁποῖαι ὡρίσθησαν νὰ
ἐκπεσθῶσιν ἐξ ὅσων ἔχουσι νὰ λάβωσιν οἱ δικαιοῦχοι, καὶ ἐκα-
νονίσθησαν διὰ Β. Διαταγμάτων, ἅτινα ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου καὶ
δὲν δύνανται νὰ τροποποιηθῶσιν, διότι ἡ Κυβέρνησις, ὅτις ἐξέ-
δοτο τὰ τοιαῦτα, εἶχε δικαίωμα νὰ ἐξελέγξῃ ἂν εἶχον νὰ λαμ-
βάνωσι καὶ νὰ ἀποφασίσῃ ὅτι ἔχουν νὰ λάβουν· ἡμεῖς δὲν ἔχο-
μεν δικαίωμα εἰμὴ νὰ ἐξετάσωμεν ἂν μένῃ ὑπόλοιπον ποσοῦ,
ὅπερ ἔχουν λαμβάνειν, καὶ ἂν ὑπάρχῃ τοιοῦτον ὑπόλοιπον, δὲν
δυνάμεθα νὰ ἀντείπωμεν τὸ παραμικρὸν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν
χορηγημάτων τούτων, ἐξομοιουμένων, ὡς προεῖπον, πρὸς τὰς συν-
τάξεις· ἐξετάσας ὅταν ἦμην ὑπουργὸς εὗρον ὅτι ὅλοι εἶχον νὰ
λάβωσι· ὀφείλει ὅμως ἤδη τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐξετάσῃ ἂν ὑπάρχῃ
ὑπόλοιπον ποσοῦ ἀπαιτήσεως, καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ ὀφείλει νὰ
παύσῃ τὴν πληρωμὴν, διότι δὲν ὑπάρχει ἀπαίτησις ἀπέναντι τῆς
ὁποίας πρέπει νὰ γίνεται ἡ πληρωμή.

Ἀντέλεξεν αὖθις ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· ἐπὶ τῆς ῥή-
σεως τοῦ προλαλήσαντος εἰπόντος ὅτι ματαιοπονοῦμεν φέροντες
παρατηρήσεις ἐνταῦθα, καθόσον ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους **1857**,
δι' ὃν θέλουν χρησιμεύσει αὗται, εἰσήχθη ἤδη ἐν τῇ Βουλῇ, λέγω
ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἔχει χρείαν νὰ μάθῃ ἂν εἰσήχθη ἢ μὴ ὁ ῥηθεὶς
προϋπολογισμὸς, καθόσον ὀφείλει καὶ ἔχει καθῆκον νὰ φέρῃ τὰς πα-
ρατηρήσεις της ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προϋπο-
λογισμοῦ.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν· τὸ ψήφισμα τῆς
ἐθνικῆς συνελεύσεως τοῦ **1843** λέγει ῥητῶς, ἡ Κυβέρνησις θέλει
διορίσει ἐπιτροπὴν τῆς ὁποίας καθῆκον θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακρίβω-
σις τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐχόντων ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων
κλπ. Ἐρωτῶ ἤδη κατὰ συνέπειαν τῆς διατάξεως ταύτης ἂν αὐ-
ταὶ αἱ ἀπαιτήσεις, διότι ἤρχισαν πληρονόμεναι ἐν μέρει, χάνου-
σι τὴν ἰδιότητα τῶν ἀπαιτήσεων καὶ διαφεύγουσι τῆς γενικῆς
ἐξελέγξεως; λέγω ὄχι, διότι ἡ πληρωμὴ δὲν μεταβάλλει τὴν
δικαιοδοσίαν τῶν παλαιῶν ἀπαιτήσεων, ὥστε τὸ ὑπουργεῖον
κατὰ τὴν εἰρημένην διάταξιν δὲν ἔχει ἐπ' αὐτῶν αὐτὴν τὴν δικαιο-
δοσίαν αὐτὴν τὴν ἁρμοδιότητα

Ἀντεπαρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, ὅτι τὸ ζή-
τημα δὲν εἶναι ὅπως τὸ ἔθεσεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν·
ἡ ἔκθεσις προτείνει νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν
παλαιῶν χρεῶν ἢ ἀπαιτήσεων κατὰ τὸ ψήφισμα, καὶ ἡ ἐκκα-
θάρισις αὕτη, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ὑπόλοιπον ἀπαιτήσεων, δὲν ἦμε

πορεί νὰ διαφύγῃ τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ἡ ἁρμοδιότης αὐτῆς ἐκτείνεται καὶ ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχουσι πλέον ἀπαιτήσεις διότι ἐξοφλήθησαν; ἔκαμε π. χ. τὶς ἀπαίτησιν **100,000** δραχμῶν καὶ ἔλαβε τὴν ποσότητα ταύτην διὰ τῶν μέχρι τοῦδε πληρωμῶν, ἐρωτῶ ἤδη δύναται ὁ ὑπουργὸς διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀνετέθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως εἰς ἐπιτροπὴν, μὴ διοριζομένην εἰς τὸ ἐπαπειρον, νὰ πληρώνῃ ἀπέναντι ποσοτήτων μὴ ὑπαρχουσῶν! λέγω ὄχι, διότι ὅταν τὸ χρέος ἐξοφληθῇ πρέπει νὰ παύσῃ πᾶσα πληρωμὴ, διότι δὲν ὑπάρχουσιν ἀπαιτήσεις ἀπέναντι τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἐνεργῆται ἡ πληρωμὴ τῶν χορηγημάτων· ὥστε ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει καὶ ἔχει καθῆκον νὰ παύσῃ τὰς τοιαύτας πληρωμὰς, ἐὰν δὲν παρουσιασθῶσι νέαι ἀπαιτήσεις.

Εἰπόντος ἄλλου ὅτι τὰ χορηγήματα πληρώνονται ἀπέναντι γραπτῶν μέχρι τοῦδε ἀπαιτήσεων, καὶ μετὰ τὴν ἐξόφλησιν δὲν δύναται δικαιοῦχος τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἔχει καὶ ἄλλας ἀπαιτήσεις διὰ νὰ ἐξακολουθῇ τοιουτοτρόπως ἡ πληρωμὴ, τὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς προσέθηκεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ πληρωμὴ ἀπέναντι ἀπαιτήσεων ἀκαθαρίστων, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ προηγουμένως ἐξέλεγξις αὐτοῦ, καὶ νὰ διατυχθῇ ἡ πληρωμὴ ἀπέναντι ἐκκαθαρισμένου ποσοῦ.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον 2 τοῦ Κεφ. 2 μετὰ τῆς παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ὑπόλοιπα ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ἐγένοντο δεκτὰ ὡς καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ συνιστάμενον εἰς δραχ. **251,500.**

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 3 « Συντάξεις » μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, Γερουσιαστής τις παρετήρησεν ὅτι καὶ αἱ διδόμεναι Συντάξεις ἀπενεμήθησαν δυνάμει Β. Διαταγμάτων ἐχόντων ἰσχὺν νόμου, αἵτινες κατ' ἐμὲ δὲν δύνανται νὰ τροποποιηθῶσι· ὡρισμένως λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ προχωρήσῃ ἡ ἐξέλεγξις ἢ ἡ καθιέρωσις προσόντων πρὸς συντάξεις μὴ ὑπαρχούσας.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· τὸ ζήτημα τοῦτο ἀνεπτύχθη ἐκτενέστερον εἰς τὸν ἕτερον βουλευτικὸν περίβολον, ὅτε εἶχον τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι βουλευτὴς, καὶ ἐκανονίσθη ὅτι ἡ σύνταξις δὲν δύναται νὰ τεθῇ εἰς ὑποψίαν, ἀφοῦ ἅπαξ ἐδόθη, ἀλλ' εἶναι ἄθικτος· τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς συζητήσεως ἐκείνης ἦτο τὸ ἑξῆς· νὰ εἰσαχθῇ νόμος καθιερώνων γενικὰ προσόντα

διὰ τοὺς μὴ λαμβάνοντας σύνταξίν τινα καὶ ἔχοντας δικαίωμα ἡ ἐκδουλεύσεις πρὸς ἀπόλαυσιν τοιαύτης.

Ἀνταπαρετήρησε τὸ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ῥῆσις τοῦ ὅτι τὰ ἅπαξ δοθέντα εἶναι ἀμετάβλητα, διότι ἐδόθησαν δυνάμει Β. Διαταγμάτων, δὲν εἶναι ὀρθὴ πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς ἰδέας ταύτης φέρω ὑπ' ὄψιν σας τὸ ψήφισμα δι' οὗ προσδιορίζεται ἡ ἔκπτωσις βαθμῶν, ἂν καὶ διὰ Β. Διαταγμάτων ἀπονεμηθέντων, ὅταν ἀποδειχθῇ ὅτι οὗτοι παρανόμως ἀπενεμήθησαν· ὁ ὁρισμὸς τῶν προσόντων εἶναι ἀναγκαῖος, καθόσον ἂν εὑρεθῇ τις τῶν ἤδη συνταξιούχων μὴ ἔχων τὰ προσόντα ταῦτα δὲν δύναται νὰ μένῃ συνταξιοῦχος.

Ἀντέλεξεν ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις ἀπεράσισε περὶ βαθμῶν καὶ ἀποζημιώσεων, ὅπως ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἀλλὰ τὸ περὶ συντάξεως ἀντικείμενον δὲν ἔλαβε ποσῶς διότι ἐθεώρησε πᾶσαν μεταβολὴν ἄτοπον. Συμφωνῶ ἐν τούτοις νὰ ἔλθῃ ὁ περὶ προσόντων νόμος καὶ ἂν συνταξιοῦχός τις δὲν ἔχῃ τὰ προσόντα ἂς καταγγελθῇ ἀνηκόντως διὰ τὰ περαιτέρω.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Τὸ ζήτημα τῶν συντάξεων εἶναι σπουδαῖον καὶ μέγιστον, καὶ ὑποθέτει τὴν πληρωμὴν ἢ ἀμοιβὴν μιᾶς θυσίας ἢ μιᾶς ὑπηρεσίας εἴτε προσωπικῆς εἴτε πραγματικῆς εἴτε διανοητικῆς καὶ τὰ παρόμοια, καὶ ὅταν αὐτὴ ἡ ὑπηρεσία ἐξετιμήθη ἀπὸ τὴν Ἀρχὴν, ἥτις εἶχε δικαίωμα νὰ τὴν ἐκτιμήσῃ, νομίζω ὅτι αὐτὴ ἡ ἐκτίμησις ἢ αὐτὴ ἡ ὑπηρεσία εἶναι ἀμετάβλητος, ὅπως εἶναι τοιαύτη καὶ ἡ ἀγαραπωλησία· αἱ Κυβερνήσεις δὲν πρέπει νὰ φέρωσι τοιαύτας ἀποφάσεις αἵτινες σαλεύουσι τὴν κοινωνίαν, καθόσον αὗται πρέπει νὰ προέρχωνται εἰς ἀποφάσεις ὁμοιομόρφους. Πολλάκις αἱ Κυβερνήσεις πράττουσί τι ἐκ πληροφοριῶν αἵτινες ἐνδεχόμενον νὰ εἶναι ἐσφαλμέναι· διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν συμφωνῶ νὰ ἔλθῃ νόμος περὶ προσόντων, οὐχὶ διὰ νὰ ἐξελέγξωμεν τὰ καθιερωθέντα, ἀλλὰ διὰ νὰ φέρωμεν τὴν ἰσορροπίαν διορθοῦντες τὰ ἀδικήματα.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία, συναινέσασα εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην πρότασιν, παρεδέξατο δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ψηφοφορίας καὶ τὸ Κεφ. 3., ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, συνιστάμενον εἰς δραχ. **559,100.**

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως κατ' ἄρθρον τὰ Κεφ. **4** « Βασιλικὴ χορήγησις » **5** « ἀποζημιώσεις Βουλευτικῶν Σωμάτων » **6** « προεδρεία τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ Κεντρικὴ ὑπηρεσία

έγένοντο ἅπαντα παραδεκτά, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν, τῶν ὁποίων τὸ σύνολον ἔχει ὡς ἀκολούθως.

Β. χορήγησις	δραχ.	1,000,000
Ἀποζημ. Βουλευτικῶν Σωμάτων . . .	»	595,000
Προεδρεία ὑπουργ. Συμβουλίου . . .	»	9,000
Κεντρικὴ ὑπηρεσία ὑπουργείου . . .	»	138,100

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ Κεφ. 7 Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης εἶπε τὰ ἑξῆς.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἀναβαῖνον εἰς δραχ. **113,270** δὲν εἶναι μεγάλον, σχετικῶς ὅμως πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν, ἥτις ἐν τῷ Συνεδρίῳ γίνεται, εἶναι ὑπέρογκον· μετροῦμεν ἤδη δέκα τρία ἔτη ἀφ' ὅτου ἡ Ἑλλὰς ἐγένετο Συνταγματικὴ πολιτεία· ἔχομεν ἐκτοτε νόμους καὶ δύω σώματα ἐθνικά, ἅτινα ἔχουσι τὴν ἐποπτείαν καὶ ἐπαγρύπνησιν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων τούτων· ὅλη ἡ πάλη ἥτις ἐγένετο μεταξὺ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν κυβερνήσεων αἵτινες ἀπεμακρύνθησαν τῶν κανόνων, καὶ καθ' ἣν ἐχύθησαν τοσαῦτα αἵματα, ἐγένετο διὰ τὸν τοιοῦτον ἔλεγχον, τὸν ὁποῖον ὁ λαὸς ἐζήτησε καὶ ζητεῖ πάντοτε εἰς τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους· ἔχει τις τὴν βεβαιότητα ὅτι αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἀποφασίζομεν ἐνεργῶνται ὅπως τὰ ἀποφασίζομεν; οὐδεὶς γνωρίζει τὸ παραμικρόν, διότι τὸ σῶμα τοῦ Συνεδρίου οὐδέποτε ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολήν του· τὸ Ἐλεγκτικὸν συνέδριον ὀφείλει νὰ κάμῃ κατ' ἔτος μίαν διαδήλωσιν περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, τὴν ὁποίαν ἀποστέλλει εἰς τὸν Βασιλέα καὶ ὑποβάλλει εἰς τὰς Βουλάς· αὐτὴ ἡ διαδήλωσις περιλαμβάνει τὰ πάντα, ἀλλ' οὐδεμία τοιαύτη συνετάχθη μέχρι σήμερον. Ἓν μέλος τοῦ Συνεδρίου ἀνέλαβε νὰ κάμῃ τὴν διαδήλωσιν τοῦ ἔτους **1845**, καὶ ἕτερον τὴν τοῦ ἔτους **1846**, ἀλλ' οὐδὲν τούτων συνέταξε διαδηλωσιν ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι· ὅταν ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων, εὗρον νόμον τινα ψηφισθέντα ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐπὶ τοῦ μακαρίτου **Α.** Λόντου ὡς ὑπουργοῦ περὶ προσθέσεως δέκα προσώπων εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, τῶν ὁποίων ἡ ἐτήσιος δαπάνη ἀνέβαινεν εἰς δραχ. **30000**· εὗρον δὲ τὸν νόμον τοῦτον ἀνεφάρμοστον, συνάμα δὲ ἐπληροφορήθην, ὅτι ἐν τῷ Συνεδρίῳ ὑπάρχει πολλὴ ἐργασία καὶ καθίσταται ἀναγκαῖον αὐτὸ τὸ ἔκτακτον προσωπικόν· ἐξέτασα ἀκολούθως καὶ ἔμαθον ὅτι ἐν τῷ Συνεδρίῳ ὑπῆρχεν ἀπραξία τις, εἴτε δι' ἔλλειψιν διευθύνσεως εἴτε δι' ἀνικανότητα· τούτου ἕνεκα εἶπον δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ προσθέσω κανὲν μέλος τοῦ ἐκτάκτου τούτου προσωπικοῦ, ἂν δὲν πεισθῶ ὅτι οἱ ὑπάρχοντες εἶναι ἢ δὲν εἶναι ἱκανοί· ἀλλὰ παντοῦ ὅθεν

ἐζήτησα πληροφορίας δὲν ἠδυνήθην νὰ μάθω τὸ παραμικρόν, ὥστε οὐδὲν μέλος προσέθηκα μέχρισοῦ ἀπῆλθον τῆς διευθύνσεως τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων· οἱ διάδοχοι ὑπουργοὶ θαρραλαιότεροι ἐμοῦ ἐπλήρωσαν τὸ Συνέδριον διὰ τοῦ διορισμοῦ ὅλου τοῦ ἐκτάκτου τούτου προσωπικοῦ· ἐρωτῶ ἤδη τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἔχει μέχρι σήμερον τὸ ἀποτέλεσμα ἐργασίας τινος, ἔστω καὶ ἑνὸς ἔτους, ἀφ' ὅτου τὸ Συνέδριον συνεπληρώθη; ἀποκρίνομαι ὄχι· ἀλλ' ὅταν τὰ νομοθετικὰ σώματα δὲν ἔχουσιν ἐγκαίρως τοὺς προϋπολογισμοὺς ἀπολογισμοὺς καὶ αὐτὴν τὴν διαδήλωσιν, πρὸς τίνα σκοπὸν σκέπτονται νὰ κάμωσι προϋπολογισμόν, καὶ ποίαν ἐκτίμησιν δύνανται νὰ κάμωσι περὶ τροποποιήσεως κονδυλίου τινός, ἥτις πρέπει νὰ γίνῃ ἐκ πεποιθήσεως· τὸ Συνέδριον εἶναι ἓν τῶν θεσμῶν τῶν ἀπαραιτήτων εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα ἔθνη, εἶναι εἷς ἔλεγχος αὐστηρός· εἶναι μία ἐπαγρύπνησις σπουδαία· ὅταν τις διαχειριστὴς μεγάλης ποσότητος γνωρίζῃ ὅτι ἡ ἐξέλεγξις τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ γεννήσεται μετὰ **20** ἔτη, τότε οὗτος ὑποπίπτει εἰς καταχρήσεις· διὸ καὶ ἡ ἐξέλεγξις πρέπει νὰγίνεται ἐγκαίρως, πρέπει νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ χρέος τοῦ νὰ μᾶς φέρῃ μίαν διαδήλωσιν τοῦ Συνεδρίου, ὅταν μετ' ὀλίγον μᾶς φέρει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1857**, ἄλλως νὰ διαγράψωμεν τὸ Συνέδριον αὐτὸ ἐκ τῆς νομοθεσίας μας, καθόσον ἐν ἐλλείψει τοιούτου σώματος πιθανὸν νὰ ἐξευρεθῇ ἄλλο μέτρον ἐλέγχου· ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς τοῦτο δυνάμει ὅλων τῶν εἰς τὴν ἐξουσίαν του ἀνατεθειμένων μέτρων, ὅπως πεισθαναγκάσῃ τὸ σῶμα τοῦ Συνεδρίου εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους του.

Ἐπῆνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· χαίρω διότι ὁ προλαλήσας ὡς χρηματίσας ἐπὶ τριετίαν ὑπουργὸς μᾶς ἐπέδειξεν ἀληθείας τινὰς πικράς· πρὶν δὲ εἴπω ὁποῖα παράπονα ἤκουσα ἐκ μέρους μελῶν τινων τοῦ Συνεδρίου, ἐπιφέρω τὴν ἀπορίαν μου πῶς ἐντὸς τῆς τριετοῦς ὑπηρεσίας τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ δὲν ἐγένετο ἡ δυνατὴ διόρθωσις. Ὁ πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου εἶπεν εἰς ἐμὲ τὰ ἑξῆς· ἔχομεν ἀρκετὸν προσωπικὸν ἀλλὰ δὲν ἔχομεν συγχρόνως καὶ τὰς ἐπιτηδείας χεῖρας, διότι τὸ προσωπικὸν διορίζεται οὐχὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Συνεδρίου, ὅπως εἰς τὸ καταστατικὸν αὐτοῦ ὁρίζεται, ἀλλὰ κατὰ σύστασιν ἄλλων, ὥστε διορίζονται ἄνθρωποι ἀκατάλληλοι, παραβλαπτομένων τῶν ἐχόντων δικαιώματα διορισμοῦ ἢ προαγωγῆς.

Προσέθηκε τὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι οἱ λόγοι τοῦ προτελευταίου λαλήσαντος εἶναι ὀρθοί, διότι βασίζονται εἰς τοὺς νό-

μους· τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειούμενον ποσὸν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου δὲν εἶναι μεγάλον ἀπέναντι τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ· τὸ δὲ μέτρον τῆς ἐκτελέσεως τῶν χρεῶν του ἀνήκει εἰς τὸν Κ. ὑπουργόν.

Ἐπέφερεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν· συγχωρήματά μὲ ἂν νέος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ δὲν εἶμαι εἰς κατάστασιν νὰ δώσω πλήροφορίας θετικὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου· λέγω δὲ ὅτι εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν συνέδριον εὗρον ἄνδρας ἱκανότητος, καὶ ὅτι δὲν ἠδυνήθην νὰ γνωρίσω εἰσέτι τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τοῦ Συνεδρίου· ἀλλ' ἂν ἡ κατάστασις αὐτοῦ εἶναι ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, τότε ποία ἔσται ἡ διόρθωσις, ὅταν αὕτη δὲν ἐγένετο ἢ δὲν ἐπηνέχθη καθ' ὃν χρόνον ἔπρεπε νὰ ἐπενεχθῇ, διότι ἡ αὐτὴ διόρθωσις ἠδύνατο νὰ ἐπενεχθῇ καὶ τότε οἷα ἀπαιτεῖται νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ σήμερον.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, ὅτι ἡ δικαιολογία τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, καθόσον ἐγὼ ἐξέθηκα δι' ἰσχυρῶν λόγων ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ Συνεδρίου δὲν εἶναι καλῶς διοργανισμένη. Ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπέφερεν, ὅτι ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἀνεγνώρισε πρόσωπα ἱκανά, ὅ ἐστὶ μᾶς ὑπέδειξεν ὅτι δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ ἔλθῃ εἰς μεταβολὰς προσώπων· ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι δὲν ἐγένετο πρότερον πρέπει νὰ γίνῃ ἤδη ὅτε εὑρισκόμεθα εἰς τὸ ἔτος **1856**, καὶ εἷς διάδοχος ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του διὰ τῆς αἰτιολογίας ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν ἐγένετο πρότερον. Τὸ Συνέδριον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου δικαιοῦται νὰ στηρίζῃ τὴν ἔλλειψίν του εἰς τὴν μὴ χορήγησιν τοῦ ζητηθέντος προσωπικοῦ· ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ὅμως τοῦ χορηγήσαντος τὸ ἔκτακτον προσωπικὸν ὑπουργοῦ καὶ τῶν διαδόχων ὑπουργῶν οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ δικαιολογίαν, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ὀφείλει καὶ ἔχει καθῆκον νὰ ἔλθῃ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἁρμοδίου Κ. ὑπουργοῦ.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ Κεφ. **7**, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, συνιστάμενον εἰς δραχ. **113,270**

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. **8** μετὰ τῆς παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρετήρησεν, ὅτι οὐδεὶς τῶν καταχραστῶν ἀρέθη ἀτιμώρητος καθόσον ἦτο ἐφικτόν· ὡς πρὸς τὰς προτεινομένας δὲ αὐξήσεις τῶν ἐγγυήσεων θεωρεῖ ἀρκούντως καὶ καλῶς κανονισμένας τὰς ὑπαρχούσας ἐγγυήσεις,

ὅταν συνάμα λαμβάνονται μέτρα τείνοντα ὅσον οἷόν τε εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν συμβαινουσῶν καταχρήσεων.

Ἀντέλεξεν τὸ μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ὅτι αἱ καταχρήσεις αἵτινες συμβαίνουσιν εἰς τὰ διάφορα ταμεῖα εἰσὶ πασίγνωσται ὡς ἀναβαίνουσαι εἰς πολλὰς ἑκατοντάδας δραχμῶν· ἡ τιμωρία τῶν καταχραστῶν τούτων ἐπέρχεται ἐπὶ τῇ βάσει ἀποδείξεων πραγματικῶν· ἀλλ' εἰς ὅλα τὰ ἐγκλήματα δὲν ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις πραγματικαί, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν καὶ ἀποδείξεις ἠθικαί, ὥστε νὰ ἐπέρχηται ταχεῖα καὶ ἀποτελεσματικὴ ἡ τιμωρία τῶν ἐνόχων.

Ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι τὰ ἀτοπήματα δὲν εἶναι γενικά· ἀλλ' ἡ διόρθωσις ἣν ἐπέφερεν ὁ προλαλήσας δὲν θεωρεῖται τοσοῦτον ἐπιτυχής· ὁ λόγος ἐνταῦθα εἶναι περὶ μερικῶν ἀληθειῶν τὰς ὁποίας πρέπει νὰ γνωρίζωμεν. Ἐνησχολήθην ὅσον ἠδυνήθην πρὸς τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν κλοπῶν ἐκ τῶν ταμείων, καὶ ὅμως εἶδον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου συμβάσας τοιαύτας· τὸ μέτρον, ὅπερ συνιστῶ εἰς τὸν Κ. ὑπουργόν, εἶναι τὸ νὰ σκεφθῇ τίνι τρόπῳ ἠμπορεῖ νὰ γίνεται ἡ εἴσπραξις νομίμως, καὶ πῶς δύναται ὁ εἰσπράκτωρ νὰ ἀποκαλυφθῇ καταχρώμενος· πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἔλθῃ μεταβολὴ συστήματος, ἀλλὰ τίς δύναται νὰ κάμῃ αὐτὴν τὴν μεταβολήν· εἷς μὲ εἶπε ὡς κατάλληλον μέτρον τὴν ἐπὶ δημοπρασίᾳ ἐκποίησιν τῶν χρηματικῶν πινάκων, μέτρον τὸ ὁποῖον δὲν ἠξεύρω ἂν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν· ὅταν εἰσῆξα τὸν περὶ λογιστηρίου νόμον εἶχον τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεως τῶν εἰσπρακτέων καὶ τῆς συγκεντρώσεως αὐτῶν εἰς τὸ λογιστήριον· τὸ μέτρον τοῦτο πρέπει νὰ κατορθωθῇ μετ' ἐπιμονῆς, διότι τὸ τοιοῦτον εἶναι ἐν μέσον ἐλέγχου ἀκριβές· μεχρισότου δὲ τὸ ὑπουργεῖον σκεφθῇ περὶ τούτου, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ ἡ δέουσα ἐπαγρύπνησις εἰς τὸ μέτρον τῆς ἐγκαίρου μεταφορᾶς τῶν χρημάτων ἀφ' ἑκάστου ταμείου εἰς τὸ Κεντρικόν, διότι οὕτω γίνονται αἱ καταχρήσεις ὅσον οἷόν τε μικραὶ καὶ ὀλίγισται, πρὸς δὲ ταῦτα, ἂν ἀπαιτεῖται, νὰ ληφθῶσι καὶ αἱ δέουσαι ἐγγυήσεις πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν· ἐγγυήσεις δὲν δυνάμεθα νὰ λάβωμεν περισσοτέρας, διότι τὸ ζήτημα τοῦτο τῶν ἐγγυήσεων εἶναι λελυμένον· ἡ κατάστασις τῶν ταμείων δὲν δύναται νὰ διορθωθῇ ἐνόσῳ ὑπάρχει τὸ σημερινὸν χρονολογικὸν σύστημα, διότι ἄπειρα παραστατικὰ βιβλία καὶ ἔγγραφα παλαιῶν χρόνων ὑπάρχουσι κεκλεισμένα ἠρεμοῦντα εἰς κιβώτια, διότι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο φέρει τὸ ὑπάρχον ἐν ἰσχύϊ χρονολογικὸν σύστημα· ἀνα-

γνωρίζω τὸ σύστημα τῶν εἰσπρακτέων, τὸ ὁποῖον ἀνέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ὡς συντηρητικόν, ἀλλὰ μέχρισοῦ φθάσωμεν εἰς αὐτὸ ἐλάβαμεν τὸ μέτρον νὰ ζητήσωμεν κατάλογον τῶν εἰσπρακτέων κατ' ἔτος, ἂν καὶ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ταμίαι ἔχουσιν ἀπείρους ἄλλας ἀσχολίας· τοιαῦτα μέτρα πρέπει νὰ ληφθῶσι, καθόσον αἱ νέαι ἐγγυήσεις, ἃς ἀνέφερον, δὲν θέλουν μᾶς χρησιμεύσει εἰς τίποτε.

Εἰπόντος τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἡ ἐξέλεγξις πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὰς προγενεστέρας ἐποχὰς, καθόσον τὰ παλαιὰ ἔχουσι μεγάλην σχέσιν καὶ συνάφειαν πρὸς τὰ μεταγενέστερα καὶ ἐνεστῶτα, τὸ μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐπέφερεν, ὅτι διὰ νὰ μεταβληθῇ τὸ φορολογικὸν σύστημα ἀπαιτεῖται ὁ ἁρμόδιος καιρός· ἐπὶ τοῦ παρόντος πρέπει νὰ πράξῃ τις ὅ,τι πρέπει συμφώνως μὲ τὸ ὑπάρχον φορολογικὸν σύστημα· ἐγὼ θέλω εἴπει εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν δύω τινὰ μέτρα 1) νὰ ζητήσῃ 15,000 δραχ. πίστωσιν καὶ δι' αὐτῆς νὰ διορίσῃ εἰδικοὺς ἀνθρώπους πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν ταμείων ἐκείνων εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς ἀνωμαλίαν τὰ παραστατικὰ ἔγγραφα καὶ 2) νὰ φροντίσῃ νὰ μάθῃ καὶ μελετήσῃ πᾶν ἀντικείμενον δι' ὃ ἔχει εὐθύνην.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὰ ά. ἄρθρον καὶ ἑπόμενα τοῦ Κεφ. 8 ὡς καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ συνιστάμενον εἰς δραχ. 402,650.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ Κεφ. 9 «οἰκονομ. ἔφοροι» ἐγένοντο δεκτὰ ἀποτελοῦντα τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν δραχ. 204960.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 10 «ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων» τὸ μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ Κεφ. τούτου ἐπὶ τὴν αὔριον, ὅπως ὑποβάλλῃ τὰς δεούσας παρατηρήσεις, ἐκτεινομένας ἐπὶ τοῦ Κεφ. τῶν κλεισμένων χρήσεων καὶ τῶν λοιπῶν ὑπουργείων.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀναβολήν.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀντὶ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνέγνω τὰ ἑξῆς δύω νομοσχέδια μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων α') περὶ κατασκευῆς προκυμαίας πρὸς κατάρτισιν λιμένος ἐν σκοπέλῳ καὶ β') περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἑλλ. ἀτμοπλοΐας νόμου.

Περὶ κατασκευῆς προκυμαίας ἐν Σκοπέλῳ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ Β. Διαταγὴν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω εἰς τὴν συζήτησιν ὑμῶν, τὸ περὶ κατασκευῆς προκυμαίας πρὸς κατάρτισιν λιμένος ἐν Σκοπέλῳ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητήσασα παρεδέχθη ἡ Βουλή, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν της.

Οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου λόγοι ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν. Ἐς ἐσωκλείων ἀντίγραφον κρίνω περιττὸν νὰ σᾶς ἀπασχολήσω μὲ τὴν ἐπανάληψίν των.

Ἀθήνησι, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Διὰ τὴν κατασκευὴν προκυμαίας πρὸς κατάρτισιν λιμένος ἐν Σκοπέλῳ ἐπιβάλλονται οἱ ἑξῆς φόροι καὶ προσωπικαὶ ἐργασίαι.

α') Τρία τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τῶν κτημάτων τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Σκοπέλου τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν τοῦ δημοσίου.

β') Ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν εἰσαγομένων εἰς τὸν δῆμον, ἐξαιρέσει μόνον τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ τῆς ναυπηγησίμου ξυλείας.

γ') Δέκα λεπτὰ κατ' ἔτος κατὰ κεφαλὴν ἐπὶ τῶν αἰγιδοπροβάτων τοῦ δήμου, καὶ δέκα λεπτὰ διὰ πᾶσαν κυψέλην μελισσίων.

δ') Εἰκοσιπέντε λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ναυπηγουμένων εἰς τὸν δῆμον πλοίων.

ε') Ἐπὶ τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα καὶ τοὺς ὅρμους τοῦ δήμου πλοίων ἐγχωρίων τε καὶ μή, ἀνὰ δέκα λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἑνὸς μέχρι δέκα πέντε τόνων χωρητικότητα, δέκα πέντε λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἀπὸ δέκα πέντε ἕως τριάκοντα τόνων χωρητικότητα δι' ἑκάστην προσόρμισιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐχόντων τριάκοντα τόνων καὶ ἐπέκεινα χωρητικότητα ἐγχωρίων πλοίων, πρὸς λεπτὰ τεσσαράκοντα τὸν τόνον, πληρωνόμενα ἅπαξ εἰς τὰς ἀρχὰς ἑκάστου ἔτους, εἴτε προσορμίζονται εἴτε μὴ ταῦτα.

ς') Τρία ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ὅλων τῶν ἀρρένων κατοίκων τοῦ δήμου τῶν ἐχόντων ἀπὸ 18 ἕως 60 ἐτῶν ἡλικίαν, μὴ ἐξαιρουμένων μηδὲ τῶν ἀριστεισούχων, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν προσδιορισθησόμενον διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου νομίμως ἐγκεκριμένου.

Ἄρθρον 2. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ φόρων ἐνεργεῖται συνάμα μὲ τὴν τῶν δημοσίων, παρὰ τῶν ἁρμοδίων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐπὶ ἀμοιβῇ ἑνὸς τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ. Ἐφαρμόζονται δ' ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων τούτων αἱ διατάξεις τῶν νόμων κατὰ τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Ἄρθρον 3. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Σκοπέλου νὰ δανεισθῇ παρὰ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης, ἢ παρ' ἄλλου δανειστικοῦ καταστήματος, τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια διὰ τὴν ἔναρξιν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει τῶν ἀνωτέρω φόρων.

Ἄρθρον 4. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα, ἐπιστατούσης ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἐκ τοῦ ἐπάρχου, ὡς προέδρου, ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἐκλεγομένου παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Σκοπέλου.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θέλουσι κανονισθῇ διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 5. Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 φόρων, καὶ ἡ προσωπικὴ ἐργασία θέλει διαρκέσει ἐπὶ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας κτλ. ΣΠΑ'. νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἐδέησε, Κύριοι, νὰ τροποποιηθῇ ἐν μέρει ὁ περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων μερῶν τῆς Ἑλλάδος ΣΠΑ' νόμος, διὰ τοὺς λόγους, οἵτινες διαλαμβάνονται εἰς τὴν ἐπισυνημμένην πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου.

Τὸ περὶ τῆς τροποποιήσεως ταύτης νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἐπισυνημμένων πρακτικῶν, ὑποβάλλεται κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις παρακαλεῖται νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ψῆφισίν του ὡς κατεπείγοντος.

Ἀθήνησιν, τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὡς ἔχει ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησιν, τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας νόμου ΣΠΑ'. συσταθησομένη ἑταιρία δύναται νὰ ἐνεργῇ τοιαύτην καὶ μεταξὺ τῶν παραλίων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἄνευ βλάβης τῆς ἐσωτερικῆς.

Ἄρθρ. 2. Ἡ διάρκεια τῆς ἑταιρίας καὶ ἡ ἀρμοίωσις τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς μὲ τὰ πολεμικά, καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν αὐτῶν μὲ τὰ πλοῖα ταῦτα δικαιωμάτων, δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσιν μέχρις εἴκοσιν ἐτῶν, ὡσαύτως καὶ ἡ ἀτέλεια εἰσαγωγῆς δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειάν της, τόσον διὰ τὰ πρὸς κατασκευὴν, ἀπαρτισμὸν, ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τοῦ ἐργοστασίου καὶ τοῦ ναυπηγίου αὐτῆς, ὅσον καὶ διὰ τὸ καταναλισκόμενον ἐν αὐτοῖς ὑλικὸν πρὸς ἀποκλειστικὴν χρῆσιν τῆς ἑταιρίας εἰς τὴν ἀτμοπλοϊκὴν αὐτῆς ὑπηρεσίαν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπεφασίσθη δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου νὰ γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη ἐκτύπωσις καὶ ἐνέργεια τῶν περαιτέρω κατὰ τὸν Κανονισμόν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου νὰ γίνῃ μὲν ἡ ἐκτύπωσις νὰ προχωρήσῃ δὲ ἡ συζήτησις ἄνευ ἐκθέσεως διὰ τὸ κατεπείγον τοῦ ἀντικειμένου περὶ οὗ πραγματεύεται.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος — Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς — Ἀ. Θ. Γρηγοριάδης — Α. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1856, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρόντων 25 μελῶν ὁ Κ. πρόεδρος προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος Γραμματέως Κ. Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Α. Σ. Χαραλάμπην κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν·

α) Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀνεγέρσεως Θεάτρου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή σας τὸ περὶ κυ-

ρώσεως τοῦ μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ Κ. Γρ. Καμπούρογλου συνταχθέντος συμβολαίου περὶ ἀνεγέρσεως θεάτρου ἐπὶ δεκαετεῖ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως προικίσει νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν τοῦτο ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου, καὶ συζητήσασα ὡρίμως τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπολύτως τε καὶ σχετικῶς, σπεύδει νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ σῶμα τάς τε σκέψεις καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν πορισθὲν ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας συμπέρασμα.

Ἅπαντα, Κύριοι, τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συνεμερίσθησαν τὰς σκέψεις τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν προσδοκωμένων ἀποτελεσμάτων εἴς τε τὰ ἤθη, τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν φιλολογίαν ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἑλληνικοῦ δράματος, οὐδόλως δ' εἰσὶν ἐναντία εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς γενικῆς αὐτῆς ἐπιθυμίας τοῦ καινοῦ τῆς πρωτευούσης κατὰ πρῶτον λόγον, καὶ μετὰ ταῦτα τῶν ἄλλων τοῦ Κράτους πόλεων. Καὶ ἡ μὲν μειοψηφία αὐτῆς συγκειμένη ἐκ τῶν ΚΚ. Δ. Πλαπούτα καὶ Δ. Χατζίσκου παρεδέχθη τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει, ἡ πλειοψηφία ὅμως αὐτῆς, συγκειμένη ἀπὸ τοὺς ΚΚ. Γκίκαν Καρακατζάνην, Ῥήγαν Παλαμίδην καὶ Ἀ. Γρηγοριάδην, δὲν ἠσπάσθη τὸ πρὸς θεραπείαν τῆς ἀνάγκης ταύτης ἐπινοηθὲν μέτρον τῆς ἀμέσου ἐργολαβίας, οὐδὲ τὴν συνένωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου μετὰ τῆς βελτιώσεως τοῦ Ἰταλικοῦ μελοδράματος, διὸ καὶ ἀποκρούει τὴν ἀρχὴν τοῦ εἰσαγομένου νομοσχεδίου διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους.

Πρῶτον μὲν τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ὑπὸ μυρίας ἀνάγκας καὶ ποικίλας ὑποχρεώσεις διατελοῦν, δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδὲ νὰ σκεφθῇ περὶ συνδρομῆς καὶ ἐμψυχώσεως Ἰταλικῶν μελοδραμάτων, διότι τὰ θέατρα ἀκμάζουσι καὶ λαμβάνουσι γενναίας παρὰ τῶν Κυβερνήσεων συνδρομὰς, ὅταν τὰ ἔθνη φθάσωσιν εἰς ἐκεῖνον τὴν εὐημερίας τὸν βαθμὸν, καθ' ὃν αἰσθάνονται τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῶν ἠθικῶν διασκεδάσεων καὶ τρυφῶν. Εἶναι δὲ πάντοτε οἱ πρόδρομοι τῆς παρακμῆς καὶ ἠθικῆς πτώσεως τῶν ἐθνῶν· ἵνα δὲ μὴ ζητῶμεν ξένα παραδείγματα, αὐτὴν τῶν Ἀθηνῶν τὴν ἱστορίαν, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ προκείμενος ἐργολάβος ἐν τῷ ὑπομνήματι αὐτοῦ ἐπικαλεῖται, ἂς λάβωμεν ὡς παράδειγμα· ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους, καθ' ἣν τὰ πρὸς τὰς χρείας τοῦ πολέμου προωρισμένα χρήματα ἐψηφίσθησαν ὡς θεωρικά, καὶ ἐδίδοντο εἰς τὸν λαὸν ἵνα διασκεδάζῃ εἰς τὰ θέατρα, ἄρχεται ἡ κατάκλισις καὶ ἡ κατάπτωσις τῆς δημοκρατίας τῶν Ἀθηνῶν, εἰς μάτην δ' ἀκολούθως ἠγωνίζετο ὁ Δημοσθένης νὰ ἐξυπνήσῃ τοὺς Ἀθηναίους ἀπὸ τοῦ ληθάργου, ὑποδεικνύων τὴν

καταργήσιν τοῦ νόμου περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων, καὶ τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τῆς πατρίδος· ἡ διαφθορὰ εἶχεν εἰσδύσει βαθύτατα, καὶ τὸ ὑπὸ ταύτης καταβεβλημένον σῶμα τῆς δημοκρατίας ηλεκτρίσθη μὲν ὑπὸ τῶν κεραυνοβόλων λόγων τοῦ δεινοῦ ῥήτορος, ἀλλ' ὡς ὁ γαλβανιζόμενος νεκρὸς ἔπεσεν ἐλεεινὸν πτῶμα ἐν τῇ μάχῃ τῆς Χαιρωνείας, ἔνθα ἐτάφη ἡ Ἑλληνικὴ ἀνεξαρτησία. Συντηροῦσι λοιπὸν πολλαχοῦ αἱ ἀπόλυτοι Κυβερνήσεις τὰ Ἰταλικὰ θέατρα, ἵνα ἐκθηλύνωσιν οὕτω τοὺς λαοὺς, καὶ ἀπασχολῶσαι αὐτοὺς εἰς τὰς περὶ τῶν θεατρικῶν πρωσώπων κρίσεις, διαιρέσεις καὶ φατρίας, μένωσιν ἥσυχοι καὶ ἀτάραχοι εἰς τὴν ἀπόλυτον αὐτῶν πορείαν. Ἡμεῖς ὅμως οὔτε εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς πολιτικῆς εὐημερίας ἐφθάσαμεν, οὔτε ἀνάγκην τινὰ τῶν θεατρικῶν περισπασμῶν ἔχομεν, ὡς διατελοῦντες ὑπὸ συνταγματικὴν μοναρχίαν, οὐδὲ ῥρόνιμον εἶναι νὰ χαράξωμεν τὴν πορείαν ἡμῶν ἐκ τοῦ σημείου ὅθεν ἄρχεται ἡ ἠθικὴ τῶν ἐθνῶν κατάπτωσις. Διὸ οὐδεμίαν πρέπει νὰ προσφέρῃ τὸ ἔθνος συνδρομὴν ὑπὲρ τοῦ Ἰταλικοῦ μελοδράματος· καὶ ἂν εἰς ἄλλας περιστάσεις ἡ κυβέρνησις προσήνεγκε ποτὲ μὲν **12000** δραχ. ποτὲ δὲ πλείονας, ἢ καὶ ἂν ἐξακολουθῇ νὰ ὑπόκηται εἰς τὸ τοιοῦτον μέτρον καὶ ἡ παροῦσα, τὸ κακῶς γενόμενον οὐδὲν παρέχει δικαίωμα εἰς αὐτὴν νὰ ὑπερβῇ τὰς τοιαύτας ἀτοπίας, καταβάλλουσα ὑπὲρ τοῦ θεάτρου **36,000** δραχμὰς κατ' ἔτος, καὶ ταύτας ἐπὶ δεκαετίαν, καὶ ἐνῷ ἀγνοεῖ εἰς ποίαν κατάστασιν θέλουσιν εὑρεθῇ τὰ οἰκονομικὰ ἡμῶν τὰ ἐπερχόμενα ἔτη, νὰ δεσμεύσῃ οὕτω καὶ ἑαυτὴν καὶ τὰς μελλούσας Κυβερνήσεις συνομολογοῦσα συμβόλαιον δυνάμει τοῦ ὁποίου θέλει πληρόνει κατ' ἔτος τὰς δραχμὰς ταύτας, καὶ ἂν δὲν ἔχῃ νὰ καλύψῃ τὰς ἀπολυτοτέρας ἀνάγκας της.

Δεύτερον δὲ ἀτόπημα οὐχὶ εὐκαταῤῥόνητον τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἶναι τὸ ἀκόλουθον. Ἐξωτερικὰς ἔχοντες ὑποχρεώσεις (ὡς καὶ ἐσωτερικὰς καὶ πρὸς ἄτομα καὶ πρὸς κοινότητας καὶ πρὸς στρατιωτικὰ σώματα) καὶ ἀδυνατοῦντες οὐχὶ μόνον νὰ ἐξοφλήσωμεν τὸ ὁλικὸν χρέος, ἀλλ' οὐδὲ ἐτήσιον ποσοστόν τι ἀπέναντι τούτων νὰ προσφέρωμεν, πρέπει νὰ εἴμεθα εἰς ἄκρον φειδωλοί, μάλιστα ἐπὶ δαπανῶν χλυδῆς· καὶ ὄχι νὰ ἐλαττώνωμεν ἀπὸ τοὺς προϋπολογισμοὺς τὰς παραγωγικὰς δαπάνας, τὰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς ναυτιλίας ἀφορώσας, νὰ προσθέτωμεν δὲ εἰς τὰς δαπάνας τὰς ἀγόνους καὶ τρυφηλὰς· πῶς θέλομεν δικαιολογηθῇ ἐνώπιον τῶν τοιούτων δικαιούχων, καὶ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, ὅταν καταδειχθῶμεν ὅτι

ψηφίζομεν ποσὸν **360000** δραχμῶν εἰς δαπάνην θεατρικὴν ἐντὸς δέκα ἐτῶν; δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἀκούσωμεν παρ' αὐτῶν τὸ, δαπανώμενοι ἐφ' ἃ μὴ δεῖ, ὀλίγοι ἐσμὲν ἐφ' ἃ δεῖ;

Τρίτος καὶ οὐχὶ κατώτερος τῶν δύω ἀνωτέρω οὐσιώδης λόγος εἶναι τὸ ἀλγεινὸν αἴσθημα, τὸ ὁποῖον θέλει αἰσθανθῇ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς, ὅταν ἴδῃ ὅτι τὰ ἐκ τῶν ἱδρώτων αὐτοῦ κατὰ μονάδας συναθροιζόμενα χρήματα καταπαταλῶνται εἰς διασκέδασιν τῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης, ἐνῷ αὐτὸς πληρόνει τοὺς φόρους του ἵν' ἀπολαύῃ πάντων τῶν ἀγαθῶν εὐνομουμένης Κυβερνήσεως, ἵνα ἔχῃ πλήρη εὐκολίαν τῆς συγκοινωνίας, ἵνα ἔχῃ γεωργικὰς τραπέζας διευκολυνούσας τὰς ἀνάγκας του, ἵνα ἔχῃ τὰ δημόσια καταστήματα τῶν ἑλληνικῶν καὶ δημοτικῶν σχολείων, τῶν δικαστηρίων, καὶ λοιπῶν ἐκ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων καταστημάτων, ἵνα ἔχῃ τέλος πάντων ἀῤῥθονίαν ὑδάτων, τῶν ὁποίων εἰ; πολλὰς πόλεις κατὰ τὰς ἐπαρχίας ὑπάρχει ἐντελὴς ἔλλειψις. Αἰσθανόμενος λοιπὸν ὅτι εὑρίσκεται εἰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας ἐσωτερικὰς ἀνάγκας δὲν θέλει ἀκούσει βέβαια εὐαρέστως τὴν ψήφισιν θεατρικῆς δαπάνης.

Τέταρτον δὲ πῶς δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ δικαιολογήσῃ μὲν τὰς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ γενομένας οἰκονομίας, ἤγουν τὴν ἀφαίρεσιν δαπανῶν παραγωγικῶν καὶ ἄλλων χρησίμων εἰς κατασκευὴν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, ὡς καὶ τὴν κατάργησιν τῶν ἐπαρχείων Ἄργους, Μεγαλοπόλεως καὶ Μεσσήνης, ν' ἀπαννηθῇ δὲ εἰς τινας χήρας καὶ ὀρφανὰ ἀγωνιστῶν καὶ ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τῆς ἀπολύτου αὐτῶν συντηρήσεως, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε λόγῳ οἰκονομίας πολλάκις ἀρνεῖται, λέγουσα ὅτι τὰ ἔξοδα τοῦ κράτους δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς περιβαλλὴν αὐτῶν, ἀρου παρουσιάζει τοσαύτην δαπάνην ὑπὲρ τοῦ θεάτρου; Πῶς δὲ δύναται ν' ἀπαρύγῃ τὴν κατάκρισιν τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον στερούμενον τῶν πρὸς ἀναπτυξίν του ἀπολύτως ἀναγκαίων στοιχείων π. χ. δημοσίων ὁδῶν διευκολυνουσῶν τὴν κατὰ ξηρὰν συγκοινωνίαν, στερούμενον τοῦ ἰδιαιτέρου βουλευτηρίου του, τὸ ὁποῖον πυρποληθὲν εἰσέτι δὲν ἀντεκατέστη, καὶ τοι πρὸ πολλοῦ τὸ σχέδιον αὐτοῦ κατηρτίσθη, τυχὸν καὶ τῆς ἐγκρίσεως τῶν βουλευτικῶν σωμάτων, στερούμενον προσέτι τῶν ἀναγκαίων καταστημάτων τῶν ὑπουργείων καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν, βλέπει ὅτι ἡ Κυβέρνησις αὐτοῦ ἐνόμισε προυργιαίτατον νὰ ῥροντίσῃ περὶ τῆς οἰκοδομῆς νέου θεάτρου καὶ περὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ Ἰταλικοῦ μελοδράματος;

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπή σας ἀποκρούει κατὰ πλειοψηφίαν τὴν ἀρχὴν τοῦ εἰσαγομένου νομοσχεδίου. Ἐπιθυμοῦσα ὅμως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἐναντίαν ὑπόθεσιν τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἤγουν τῆς ὑπάρξεως θεατρικῆς δαπάνης, παρατηρεῖ περὶ ταύτης καθόλου ὅτι ἡ δαπάνη πρὸς συντήρησιν θεάτρου ἢ θεάτρων ἔν τισι πόλεσι δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ κοινὸν ταμεῖον τοῦ ὅλου κράτους, ἀλλὰ τὸ τῆς κοινότητος ἢ τοῦ δήμου, οὗ οἱ κάτοικοι τῆς θεατρικῆς ἀπολαύουσι τέρψεως. Τούτου δὲ τεθέντος ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ συμφωνότερον πρὸς τοὺς συνταγματικοὺς θεσμοὺς τὸ ν' ἀρίνηται ἡ περὶ θεάτρου μέριμνα εἰς τοὺς δήμους τοὺς ἄμεσον ἔχοντας συμφέρον, καὶ οἵτινες ἐπιτυχέστερον δύνανται ν' ἀσχοληθῶσιν εἰς τὴν ἐπιχείρισιν αὐτὴν, ἥτις συνήθως δὲν εἶναι τόσον ἐπιζήμιος, ὅσον παρ' ἡμῖν ἐθεωρήθη μέχρι τοῦδε ἕνεκα τῆς ἐπιπολαίου διεξαγωγῆς. Ἐὰν δὲ θέλῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιρυλάξῃ εἰς ἑαυτὴν τὴν τιμὴν τῆς χορηγίας τῶν θεωρικῶν χρημάτων, ὀφείλει τότε νὰ μὴ προσφέρῃ αὐτὰ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε εἰς τὸν πρῶτον ἐμφανισθέντα ἐνώπιον αὐτῆς καὶ καθυποβαλόντα προτάσεις, ἀλλὰ νὰ ἐνεργήσῃ καὶ ἐνταῦθα κατὰ τὸν καταστατικὸν νόμον περὶ ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων ἔργων, νὰ προκηρύξῃ τὰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας ἔχει περὶ συστάσεως ἑλληνικοῦ θεάτρου, εἴτε καὶ περὶ διατηρήσεως τοῦ Ἰταλικοῦ μελοδράματος, καὶ νὰ ἐκλέξῃ ἀκολούθως ἐκ τῶν ἐμφανισθησομένων ἐργολάβων τὸν ἐλάχιστα ἀπαιτοῦντα μειοδότην καὶ τὸν παρέχοντα μείζονας ἐγγυήσεις περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν ὑποχρεώσεών του, καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ δημοσίου ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας, ἢ στρεψοδικίας. Τὸ νὰ συντάξῃ ὅμως ἡ κυβέρνησις συμβόλαιον κανονίζον τὰς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ τυχόντος ἐργολάβου συνομολογηθείσας ὑποχρεώσεις, ἄνευ οὐδενὸς διαγωνισμοῦ καὶ ἄνευ προηγουμένης συνεννοήσεως τῶν βουλευτικῶν σωμάτων, εἶναι οὐχὶ μόνον ἀντισυνταγματικὸν ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς κειμένους νόμους τοὺς περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων, ἀλλὰ καὶ πάντη ἀδικαιολόγητον, ὡς μὴ προκειμένου περὶ ἐκτελέσεως ἔργου κατεπείγοντος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀναβολὴ ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ ἐπιζημίους συνεπείας. Ἀπ' ἐναντίας εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ὅτι οὐχὶ μόνον τώρα ὑπάρχουσιν ἀλλὰ καὶ πρὸ πολλοῦ εἶχον παρουσιασθῆ ἄλλοι εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀναδεχόμενοι καὶ αὐτοὶ ὑποχρεώσεις, ὅσας ἐπιβάλλει τὸ παρὸν συμβόλαιον, μὲ πολὺ κατωτέρας ὠφελείας καὶ συμφεροτέρας εἰς τὴν κυβέρνησιν προτάσεις.

Τὴν δ' ἀλήθειαν τοῦ λόγου ἡμῶν τούτου θέλομεν καταδείξει προχειρότερον εἰς τὸ σῶμα, ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἐξεπλήρου τὴν περὶ ἀποστολῆς τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1848 καὶ 1853 γενομένων περὶ ὁμοίας ἐπιχειρήσεως προτάσεων αἴτησιν τῆς ἐπιτροπῆς· διότι ἐν ἐκείναις ἠθέλατε ἰδεῖ Κύριοι ὅτι ἄνθρωπος ἀσυγκρίτῳ λόγῳ δοκιμώτερος περὶ τὰ θεατρικὰ τοῦ Κ. Καμπούρογλου, ὁ Κ. Σαλτάρας Ἰταλὸς μὲν τὸ γένος, ἀλλὰ πρὸ εἰκοσαετίας διατρίβων ἐν Ἑλλάδι, ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ν' ἀνεγείρῃ θέατρον πολὺ εὐρυχωρότερον τοῦ νῦν ὑπάρχοντος καὶ ἐν θέσει κεντρικωτάτῃ, νὰ εἰσαγάγῃ Ἑλληνικὸν μελόδραμα καὶ οὐχὶ ἁπλοῦν δρᾶμα, ἐκπαιδεύων ἰδίᾳ δαπάνῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξ νεανίδας καὶ ἐξ νέους ὑποδεικνυομένους ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ καθιστῶν αὐτοὺς ἱκανοὺς ν' ἀναβῶσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὸ τρίτον ἢ τὸ τέταρτον ἔτος, ἐπὶ τῇ παρὰ τῆς κυβερνήσεως χορηγηθησομένῃ ἐτησίᾳ προικὶ δώδεκα χιλιάδων δραχ. ἐπὶ δεκαετίαν, ἐνῶ ὁ μετὰ τῆς κυβερνήσεως συναλλαχθεὶς ἤδη Κ. Καμπούρογλους συνεφώνησε νὰ λαμβάνῃ 36000. Ἐκ τῶν προτάσεων τούτων, αἵτινες οὐχὶ ἅπαξ ἀλλ' ἐπανειλημμένως ἐγένοντο εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ συνεζητήθησαν ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τούτῳ κληθείσης κατὰ τὸ 1853, ἧς μέλος ἦν καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὁ καὶ ἀντίγραφον τοῦ ὑπομνήματος τοῦ κυρίου Σαλτάρα λαβών, ὡς εἶναι πληροφορημένη ἡ ἐπιτροπὴ, καταδεικνύεται ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἐμφανισθῶσι καὶ ἄλλοι ἐργολάβοι δυνάμενοι νὰ φέρωσιν εἰς πέρας τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅτι διὰ τοῦ διαγωνισμοῦ ἠδύνατο ἡ δαπάνη νὰ καταβῇ καὶ κατωτέρω τῶν 12,000 δραχμῶν, ἀφοῦ τοσοῦτος αὐτοπροαιρέτως ἄλλοτε ὥρισέ τις ὡς ἀπογρῶσαν εἰς αὐτὸν ἀνταμοιβὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν αὐτῶν καὶ μάλιστα μεγαλειτέρων ὑποχρεώσεων. Ἐφάνη δὲ λίαν παράδοξος εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν διαβεβαίωσις, ὅτι ἄλλοτε δὲν ἐγένοντο τοιαῦται προτάσεις συμφερώτεραι, ἐνῷ εὐκόλως ἠδύνατο νὰ μάθῃ τοῦτο παρ' ἑνὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνης τοῦ Κ. Σπηλιωτάκη, ὅστις ὡς ἀρμόδιος τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, οὐχὶ μόνον πολλάκις ἦλθεν εἰς προφορικὰς ἐξηγήσεις μετὰ τοῦ Κ. Σαλτάρου, ἀλλὰ καὶ ἰδιοχείρως συνέταξε τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς αὐτοῦ ἐπισημείωσιν τοῦ ὑπουργείου πρὸς τὸν νομάρχην Ἀττικῆς, δι' ἧς προσεκαλεῖτο οὗτος νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τῆς καταλληλότου πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ θεάτρου θέσεως. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ἐνῷ ὤφειλε νὰ προκαλέσῃ διαγωνισμὸν καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχον προηγούμεναι προτάσεις, παρυβὰν

αὐτῶν, καὶ ἀροῦ τυταῦται καὶ μάλιστα συμφερώτεραι προϋπῆρχον, δὲν ἐνήργησεν ὡς ἔδει ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ πρωτεύουσα κέκτηται ἤδη ἑνὸς θεάτρου οὐχὶ μὲν τελείου, ἀλλ' οὐκ εὐκαταφρονήτου, οὐδ' εἰς τόσον ἀπόκεντρον θέσιν κειμένου, κατὰ τὴν ἔκτασιν, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ἤδη ἡ πόλις· καθόσον καὶ ἡ σήμερον κεντρικωτέρα θέσις τῶν Ἀθηνῶν μετὰ δέκα ἔτη ἴσως ὑπαχθήσεται εἰς τὴν αὐτὴν μὲ τὸ ὑπάρχον θέατρον κατηγορίαν. Εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ στερήσῃ ἡ κυβέρνησις διὰ δημοσίας δαπάνης καὶ ἐξαιρετικοῦ προνομίου τῆς καρπώσεως τοῦ ἰδίου κτήματος τοὺς πολίτας ἐκείνους, οἵτινες βασιζόμενοι εἰς τὰ περὶ ἀνεγέρσεως τοῦ πρώτου θεάτρου Β. Διατάγματα, κατέθεσαν τὰ κεφάλαιά των πρὸς εὐόδωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκείνης;

Μέχρι τοῦδε ἡ ἐπιτροπή σας, Κύριοι, περιεστράφη περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου καὶ τὸν τρόπον τῆς συναλλαγῆς τῆς ἐν αὐτῷ εἰμπεριεχομένου συμβολαίου, ἄνευ οὐδεμιᾶς εἰλικρινοῦς ἐρεύνης αὐτοῦ, οὐδὲ κρίνει ἀναγκαῖον νὰ προβῇ εἰς τροποποιήσεις τῶν ὅρων αὐτοῦ μετὰ τὰ προρρηθέντα, ὡς ἐκ περισσοῦ ὅμως θέλει ψαύσει ἀκροθιγῶς τῆς ἐξετάσεως τινῶν τούτων, ἵνα καταδειχθῇ ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ συμβολαίου ὀλίγη προσοχὴ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐδόθη.

Πρώτην καὶ οὐσιωδεστάτην ἔλλειψιν τοῦ συμβολαίου εὑρίσκομεν, ὅτι οὐδεμίαν ὁ ὀφειλέτης ἐγγύησιν δίδωσιν ἐν αὐτῷ ὑπὲρ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑποχρεώσεών του, ἐνῷ εἰς πᾶν συμβόλαιον ἐπιβάλλονται ῥήτρα ἀνάλογα τῶν γινομένων παραχωρήσεων. Ἄλλη δὲ σοβαρὰ ἑτέρα σημαντικὴ ἔλλειψις τοῦ συμβολαίου εἶναι ὅτι δὲν ἐτέθη ἐν αὐτῷ ὁ ὅρος τοῦ νὰ μὴ δύνηται ὁ ἐργολάβος νὰ προβιβάσῃ τὰς χρηματικὰς δόσεις τοῦ ὑποσυμβαλλόμενος μετ' ἄλλων. Ἔστω ἐὰν ὁ Κ. Καμπούρογλους ὑποπέσῃ εἰς τυχαίας παραβάσεις τῶν ὅρων τοῦ συμβολαίου, δὲν θέλει ἔχει ἡ Κυβέρνησις οὐδὲ τὰ μέσα τῆς ἀπαζημιώσεως, οὐδὲ τὴν διάθεσιν τῶν ὑποσχομένων χρηματικῶν δόσεων, οὐδ' ὁρίζεται οὐδαμοῦ πότε ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ διαλύσῃ τὸ συμβόλαιον, ἐνῷ καὶ τὰ ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ συμβολαίου ἐπιβάλλει μᾶλλον εἰς ἑαυτὴν ἡ Κυβέρνησις, ἢ εἰς τὸν ἐργολάβον. Ἀλλ' ἂς προβῶμεν ἤδη καὶ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα τῶν ἄρθρων τοῦ συμβολαίου.

Ἄρθρ. 1—10. Τὰ ἄρθρα ταῦτα διαλαμβάνουσι περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου, περὶ οὗ ὡς ἐν παρόδῳ εἰρήσθω, ὅτι ἐπὶ πολλὰ συνεχῶς ἔτη ἦτο ἐν ἐνεργείᾳ ἐνταῦθα, ἀπολαῦον κατὰ τὰ πρῶτα

μάλιστα ἔτη τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας, τὴν δὲ κατάργησιν αὐτοῦ δὲν δύναταί τις νὰ ἀποδώσῃ μήτε εἰς τὴν ὀλίγην προθυμίαν τῶν ἐπιδοθέντων εἰς τὰ τοῦ ἠθοποιοῦ ἔργα, μήτε εἰς τὴν ἔλλειψιν δραματικῶν ποιημάτων, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὰ προσκόμματα τὰ ὁποῖα ἐνέβαλεν ἡ ἐξουσία περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν δραμάτων· οὐδεμίαν δ' ἐγγύησιν ἐπιτυχεστέρας διεξόδου παρέχει ἤδη ὁ Κ. Καμπούρογλους διὰ τοῦ 9 ἄρθρου, ὅπερ κρίνομεν πάντῃ περιττόν, ὡς τῆς διατάξεως ταύτης προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 14. Τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς καὶ τὸ 6 διαλαμβάνει ὅτι ἐπιτροπὴ θέλει συνταξει ἀπὸ τοῦδε τὸν ὀργανισμὸν τοῦ θεάτρου, ὅστις ἔσται ἀμετάβλητος καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐργολαβίας, ἐνῷ ἐκ τῆς εἰς τὸ ὑπάρχον θέατρον γενομένης πείρας δὲν δύνανται νὰ προβλεφθῶσιν ὅλαι αἱ ἀνάγκαι τοῦ νέου θεάτρου, ὅπερ καὶ κατὰ τὸ σχῆμα καὶ κατὰ τὸ μέγεθος ἔσται διάφορον τοῦ ὑπάρχοντος, καὶ ἴσως ἀπαιτήσει μείζονα ῥωτισμόν, ὀρχήστραν, καὶ πλείονα πρόσωπα τοῦ χοροῦ, τῆς σκηνῆς κτλ.

Ἄρθρ. 15. Ἐν τούτῳ ὁρίζεται ὅτι τὸ νέον θέατρον ἔσται ὀλίγον εὐρυχωρότερον τοῦ ὑπάρχοντος καὶ εὐπρεπέστερον αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ ὀλίγον καὶ τὸ πολὺ εἶναι ἀόριστα, καὶ πάντῃ ἀνάρμοστα εἰς σύνταξιν συμβολαίων. Ἔπρεπε λοιπὸν οὐχὶ μόνον νὰ ὁρίζηται ἀκριβῶς ἡ διαφορὰ τοῦ μεγέθους, ἀλλὰ νὰ προσυνταχθῇ καὶ τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς, ἵνα καταφαίνηται καὶ τὸ μέγεθος, καὶ ὁ εὐπρεπισμὸς τῶν θεωρείων, καὶ ἡ διάταξις τῶν θέσεων καὶ τὸ συμβιβαστὸν αὐτῶν μὲ τὰ ἤθη τοῦ τόπου, πρὸς ἃ δὲν συμφωνεῖ ἡ ἀλλαχοῦ τυχὸν ὑπάρχουσα συνήθεια νὰ κάθηνται αἱ γυναῖκες μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν ἀναμίξ.

Κατὰ τοῦτο δὲ τὸ ἄρθρον μετὰ τὴν δεκαετίαν τὸ θέατρον μένει ἰδιοκτησία τοῦ ἐργολάβου, ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως, συνδιεζόμενον δὲ μὲ τὸ 18, καθ' ὃ οὗτος μετὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν δύναται νὰ διαθέσῃ ὅπως βούλεται τὰ θεωρεῖα, ἀποδεικνύει ὅτι μετὰ τὴν δεκαετίαν τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον ἐδαπάνησε 360000 δραχμὰς εὑρεθήσεται εἰς τὴν αὐτὴν ὡς σήμερον ἀνάγκην νὰ προικίζῃ τὸ θέατρον ἀδρῶς, διότι ἐκποιήσας ὁ ἐργολάβος τὰ θεωρεῖα δὲν εὑρίσκει πλέον συμφέρον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἄνευ νέας προικίσεως τὰς παραστάσεις.

Ἐνταῦθα νομίζομεν ἀναγκαῖον, κύριοι, νὰ ἔλθωμεν εἰς πλατυτέραν ἐξήγησιν ὅπως καταδείξωμεν τὸ ἀκατανόητον τοῦ σκοποῦ τῆς συναλλαχθείσης Κυβερνήσεως, καὶ ἀναδεχθείσης τὴν πληρωμὴν 360000 δραχμῶν κατὰ τὴν δεκαετίαν ἄνευ οὐδε-

μιᾶς σημαντικῆς ὠφελείας. Καὶ δὲν εἶναι προτιμώτερον ἐὰν πρόκηται νὰ ἐξοδευθῶσιν αἱ 360000 δραχμαὶ, νὰ δαπανηθῶσιν οὕτως, ὥστε ν' ἀπαλλαγῇ ἅπαξ διὰ παντὸς τὸ Κράτος τῆς κατ' ἔτος ἀνανεουμένης τοιαύτης δαπάνης, διὰ τῆς κατασκευῆς ἐθνικοῦ θεάτρου, προσφερομένου ἐτησίως εἰς τοὺς κατὰ καιροὺς ἐργολάβους, ἀπαλλάττοντες ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἄλλης πρόνοιας καὶ βοηθείας, καὶ συντελοῦντος καὶ εἰς τὸν καλλωπισμὸν τῆς πόλεως: Διότι 60 μόνον θεωρεῖα ἐὰν ἔχῃ τὸ νέον θέατρον, ἐνοικιαζόμενα κατὰ μέσον ὅρον πρὸς 600 δραχμὰς παράγουσι 36000 κατ' ἔτος. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ ἐτησία πρόσοδος τοῦ θεάτρου, τὸ ὁποῖον θέλει λαμβάνει ἀκόμη καὶ ἐλεύθερον ἐνοικίου ὁ ἐργολάβος, ὥστε θέλει ἔχει βοήθειαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως περὶ τὰς 50000 δραχμὰς, καὶ δύναται ν' ἀναδεχθῇ πάσας τὰς ὑποχρεώσεις, ὅσας ὁ Κ. Καμπούρογλους ἤδη ἀναδέχεται· ἡ δὲ Κυβέρνησις θέλει μείνει ἀπηλλαγμένη τῆς ἐτησίας ἐπιβαρύνσεως τοῦ θεατρικοῦ ἐξόδου ἀνοικείου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν συνταγματικοῦ Κράτους. Διὰ τῆς κατασκευῆς δὲ ἑνὸς ἐθνικοῦ οἰκοδομήματος τοῦ θεάτρου δὲν γίνεται ἡ Κυβέρνησις ἐργολάβος, ὡς εἶπέ τις ἐν τῷ ἄλλῳ παρόλῳ, διότι καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ Κυβερνήσεις κάμνουσι λαμπρὰ δημόσια θεατρικὰ οἰκοδομήματα, καὶ δὲν εἶναι ὑπάρχουσι εἰς τὴν πληρωμὴν ἐτησίων ἐνοικίων. Ἀλλ' ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλῃ ν' ἀναδεχθῇ τὸ ἔργον, ἂς παράσχῃ τὴν συνδρομήν της εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηνῶν, ἢ ἐν γένει ἂς ἐνεργήσῃ συμφώνως πρὸς τὸν καταστατικὸν νόμον περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων.

Ἄρθρ. 19. Μετὰ τὴν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ γενικωτέραν ἀνάπτυξιν νομίζει πάντῃ περιττὴν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐπέμβῃ εἰς ἐξέτασιν μικροτέρων λεπτομερειῶν καὶ εἰδικοτήτων ὡς π. χ. τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῆς εἰσόδου εἰς δραχ. ἐνῷ ἡ τιμὴ τῶν καθισμάτων μένει εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐργολάβου, καὶ ἤδη προσδιορισθείσης ταύτης εἰς 1 50 δραχμὰς, ἀναβαίνει ἡ πραγματικὴ τιμὴ ἑκάστου εἰσιτηρίου εἰς δραχ. τρεῖς καὶ δύναται νὰ προχωρήσῃ καὶ παραιτέρω.

Παραίνουσα δὲ τὸν λόγον ἡ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ ἐπιμόνως τὸ ἀπαραδέκτων τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου διὰ πάντας τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς ἀναπτυχθέντας λόγους, ἐλπίζουσα ὅτι ἡ Κυ-

βέρνησις, ἐκτιμῶσα τὰς γενομένας παρατηρήσεις, θέλει ἐνεργήσει συμφώνως πρὸς ταύτας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Καρακατζάνης — Ἀθ. Γρηγοριάδης
Ῥήγας Παλαμήδης — Δ. Χατζίσκος
Δ. Πλακούτας.

Ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῆς.

ϛ') Ἡ ἀκόλουθος ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ ἐπιτροπὴ σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων, τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς καὶ μελετήσασα ταῦτα πάντα μετ' ἐπιστασίας, ἀναγνωρίζει τὸ ἰσχυρὸν τῶν λόγων, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν σύνταξιν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου, καὶ διὰ τοῦτο παραδέχεται τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα αὐτοῦ, μὲ μόνην τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 24 προσθήκην τῶν λέξεων « ἡ τῆς ἀνακοπῆς » κατόπιν τῆς λέξεως « ἀγωγῆς » πρὸς διασάφησιν τοῦ ὅτι παραπέμπονται εἰς τὸ δικαστήριον οἱ μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀγωγῆς ἢ τῆς ἀνακοπῆς ἐμφανισθέντες καὶ διεκδικοῦντες τὰ αὐτὰ μὲ τὸν πρώτων κινήσαντα τὴν ἀγωγὴν ἢ ἀνακόψαντα τὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἀπόφασιν.

Μὲ τὴν προσθήκην ταύτην συνίστησιν ἡ ἐπιτροπὴ τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Τ. Μαγγίνας. — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος
Β. Χρηστακόπουλος.

Καὶ ταύτης ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὰ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1857 νομοσχέδια καὶ τὴν τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ 1857 συνοδεύουσαν ἔκθεσιν, καθυποβαλὼν καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1857, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1857.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, οἷον ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Κατὰ τὸ ἔτος 1857 ἡ εἴσπραξις τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων κτημάτων καὶ νομημάτων προσόδων, καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων, ἅτινα εἰδικώτερον ἀπαριθμοῦνται εἰς τὸν συνημμένον πίνακα τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ τὰ εἰς αὐτὸν προστηρτημένα ἀναλυτικὰ φύλλα, θέλει ἐξακολουθήσει δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ τῶν περί τινων ἐσόδων ἐκδοθησομένων νόμων.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1857 ὑπολογίζονται εἰς δραχμὰς δέκα ἐννέα ἑκατομμύρια ἑβδομήκοντα μίαν χιλιάδας τετρακοσίας τρεῖς, ἀριθμὸς **19,071,403.** Προστίθενται δ' εἰς ταῦτα αἱ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου προκαταβολαὶ τῶν τριῶν δυνάμεων ἐκ δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδων, ὀκτακοσίων ἑβδομήκοντα τεσσάρων καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα ἑνός, ἀριθμὸς **3,848,874:81**, κατὰ τὰ ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων εἰδικώτερον ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1857.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, οἷον ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ 1856 ἔτος προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ἔτος 1857, προστιθεμένων εἰς αὐτὸν καὶ τῶν αὐξομειώσεων, αἵτινες κατὰ τὸν συναπτόμενον πίνακα φέρονται εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ 1857. Οὕτω δὲ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1857 ἔτος προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσι δύο ἑκατομμύρια πεντακοσίας τεσσαράκοντα ἑπτὰ χιλιάδας, διακοσίας ὀγδοήκοντα τρεῖς καὶ λεπτὰ ἑξήκοντα δύο ἀριθ. **22,547,283:62**, καὶ διὰ τὴν ποσότητα ταύτην χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν συναπτόμενον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ἑκάστου ὑπουργείου, ὡς ἑφεξῆς·

Μέρος Α.	Εἰς χρέος δημόσιον ἤτοι εἰς χρεώλυτρον καὶ τόκους τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου . . . . Δραχ.	**3,835,473:58**
	Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ . . . . . »	**50,376:22**
	Εἰς τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους χορηγήματα τῶν ναυτικῶν νήσων κλ.	**251,500**
	Εἰς συντάξεις . . . . . »	**1,319,544:72**
»	Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν . »	**1,000,000**
»	Γ'. Εἰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτικῶν σωμάτων 7	**595,000**
»	Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργείων ἤτοι τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερ. κλ. δρ. **637,476:66**	
	Δικαιοσύνης . » **1470,246:97**	
	Ἐσωτερικῶν . . » **2610,307.99**	
	Ἐκκλησιαστ. κλ. » **1049,520:33**	
	Στρατιωτικῶν . » **5337,428:90**	
	Ναυτικῶν . . » **1571,975:64**	

Οἰκονομικῶν . . . » 902,515:61

13,579,472:10

» Ε'. Εἰς ἔξοδα διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως φόρων κλπ. . . 1,700,917

1 ΣΤ'. Εἰς διαφόρους πληρωμάς . . . 215,000

Τὸ ὅλον διαγρ. 22,517,283.62

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἔξοδα πληρωθήσονται ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως 1857, ἀναπληρούμενα κατὰ τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων ἐσόδων τῶν προλαβουσῶν χρήσεων, ἅτινα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν αὐτῶν χρήσεων.

Ἄρθρ. 3. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων πιστώσεων, ἐὰν αὗται ἄνευ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἐπαρκέσωσι διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1857, ἐπιτρέπεται νὰ δαθῶσιν ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν διὰ Β. Διαταγμάτων ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῶν ἐξῆς ἄρθρων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων.

Τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Διὰ τὴν διατροφὴν ὑποδίκων,
Δι' ἀποζημιώσεις μαρτύρων,
Δι' ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων,
Δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποφάσεων,

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν,

Διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας,
Διὰ διατροφὴν καταδίκων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Διὰ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων,
Διὰ δικαιώματα καὶ προμήθειαν χαρτοσήμου.
Διὰ παραχωρήσεις εἰς τοὺς δήμους ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν φόρων ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῶν οἰκοδομῶν.
Δι' ἔξοδα καλλιεργείας τῶν ὀρυκτῶν καὶ ἁλικῶν καὶ μεταφορᾶς ἁλάτων.
Δι' ἔξοδα ἐκτυπώσεως νομισμάτων.
Δι' ἔξοδα ἐκποιήσεως κτημάτων.
Δι' ἔξοδα διοικήσεως ἁλῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτεθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Γενικὸς προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων

Ἄρθρον	Ἔσοδα	Προϋπολογισθέντα κατὰ τὸ 1857 Κατ' ἄθρον	Κατὰ κεφάλ.	Προϋπολογισθέντα διὰ τὸ ἔτος 1857 Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλ.	Διαφορὰ κατὰ τὸ 1857 Ἐπὶ πλέον	Ἐπίλαττον
	Ἄμεσοι φόροι						
1	Ἔμμεσος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπιτηδεύματος	7331060 68		7115000		86039 32	18000
2	Ἔμμεσος φόρος ἐπὶ μεταλλείων . . .	58000		40000			7079
3	Ἔμμεσος φόρος 3 τοῖς % . . .	115185		38495			
4	Φορολογία τῶν ζώων . . .	1500000		1300000		15000	
5	» ἐπιτηδευμάτων . . .	284500		300000		9000	
6	» οἰκοδομῶν . . .	182900	9171644 68	192590	9485961	41135	
	Τέλη χαρτοσήμου						
1	Τέλη . . .	3100000		3100000		100000	
2	Λατρεῖαι . . .	127000		1318131		40000	
3	Διάφορα εἰσπράγματα . . .	387974	5615974	387974	5106108	100	
	Δημόσια κατασκευάσματα						
1	Νομισματοκοπεῖον . . .	"		100000			
2	Ταμιευτήριον . . .	203000		21000			
3	Τυπογραφεῖον . . .	4600	209600	4700	310700		
	Ἀγοράσματα καὶ κτήματα						
1	Μεταλλεῖα καὶ ὁρυκτὰ . . .	72150		386750		314600	10293
2	Γῆται θάμιδι . . .	3060		4000		910	
3	Ἁλυκαὶ . . .	520000		520000			
4	Ἐγκαταστάσεις . . .	193000		182707			
5	Δάφνη . . .	218675		240682		22007	
6	Ἐπαύλεις . . .	330000		350000		20000	
7	Σκηφώματα καὶ ἀμπέλιονες . . .	37000		200000		163000	

8	Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα	139683				143363				3680						
9	Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας . .	46265				15000						1265				
10	Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια	39850				51000				11150						
11	Καθυστεροῦντα ἐξ ἐθν. κτημάτων κατὰ τὸν ΣΝΗ' νόμον.	"	—	1569683		"	—	2093502								
	Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων															
1α	Χρεωλύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν . . .															
1β	Χρὴ ἐκ προικοκτησ. ἀναγνωθέντα κατὰ τὸν ΣΗΕ' νόμον.	289120				289120										
2	Δικαστεῖς πιστώσεις προικοκτησιῶν . . .															
3	» » φθαρτῶν κτημάτων .	48155				48155										
4	Ὁλικὴ τιμὴ προικοκτησιῶν	"				"										
5	Ὁμ ὁμ. φθαρτῶν κτημάτων .	"				"										
6	Ἐπικαιρεῖς πιστώσεις γηπέδων κατὰ τὸν ΣΠΖ' νόμον	"	—	337275		"	—	337275								
	Διάφορα εἰσοδήματα															
1	Τόκοι ὑπερημερίας	130450				130450										
2	Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρωθέντων εἰς τὸ δημόσιον	12885				9355						3530				
3	Χρὴ ἀναγνωθέντα κατὰ τὸν ΣΛΒ' νόμον .	100000				100000										
4	Ποινικὰ ἐργοστάσια	"				"										
5	Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων	134000				134000										
6	» ἐξόδων προκαταβληθέντων εἰς πολιτικὰς δίκας	12080				12080										
7	» ἐξ. ἀναθεωρήσ καὶ καταμετρ. ἀμπέλ., ζώων κλπ.	25000				25000										
9	Μερίσματα μετοχῶν τῆς Τραπέζης . . .	79000				79000										
10	Τυχηρὰ	50000				27660						22340				

10	Ἐπιστροφαὶ χρημάτων	"				"										
11	Ἔσοδα ἐγκαταλειπομένων προικοκτησιῶν .	"	—	513415		"	—	517545								
	Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα															
1	Ἐκποιήσεις ἀκινήτ. μοναστηρ ἀκίνων κτημάτ.	"				"										
2	Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων	79602				77587						2015				
3	Μοισθοὶ » » »	96000				106000				10000						
4	Τόκοι ὑπερημερίας	7702				7702										
5	Διάφορα ἔσοδα	"				"										
6	Καθυστεροῦντα ἐξ ἐκκλησ. κτημ. κατὰ τὸν ΣΝΗ' νόμον	"	—	183304		"	—	191289								
	Ἔξοδα καλλιεργουμένων χρήσεων															
1	Δημόσια	1246323				1000000		"				246323				
2	Ἐκκλησιαστικὰ	27359		1273682		20000	—	1020000				7359				
	Ἡ κατανομὴ τῶν 3 Δυνάστων διὰ τὴν ὑπηκοΐαν τοῦ δανείου Ῥοθσχίλδ	. . .		18633577 3848874	68 81			19071403 3848874	 81	805740	32	387045				
				22502452	49			22920277	81	417825.32						

Σύγκρισις τῶν προϋπολογισθέντων ἐσόδων κατὰ τὸ 1856 καὶ 1857.

Προϋπολογιζόμενα διὰ τὸ 1857 .	22920277	81			
Προϋπολογισθέντα » » 1856 .	22502452	49	417825	32	
Προϋπολογισθέντα κατὰ τὸ 1857 ἐπὶ πλέον τῶν τοῦ 1856 . . .	805740	32			
Ὁμοίως κατὰ τὸ 1857 ἐπὶ ὀλίγον τοῦ 1856	387915		417825	31	

Ἔξοδα	Προϋπολογισθέντα κατὰ τὸ 1856. Κατ' κεφάλ.	Κατὰ μέρος	Προϋπολογιζόμενα διὰ τὸ 1857. Κατ' κεφαλ.	Κατὰ μέρος	Διαφοραὶ κατὰ τὸ 1857. Ἐπὶ πλέον	Ἐπίλαττον
ΜΕΡΟΣ Α'. Χρέος δημόσιον						
Χρέος ἐξωτερικόν						
1 Τόκοι καὶ χρεολύσιον τοῦ δανείου Ῥοθσχίλδ 3835473 58						
Ἐμπιθέτια Ῥοθσχίλδ ἔξοδα εἰσπράξεως κλπ. 50376 22	3885849 80		3885849 80			
Χρέος ἐσωτερικόν						
1 Τόκοι ἐσωτερικοῦ χρέους καὶ χορηγήματα ναυτικῶν νόμων	251500		521500			
Συντάξεις						
1 Συντάξεις	559100	4096494 80	1319544 72	5156894 52	700144 72	
Μέρος Β'. Βασιλικὴ χορήγησις						
Χορήγησις πρὸς τὸν Βασιλέα	1000000	1000000	1000000	1000000		
Μέρος Γ'. Ἀποζημίωσις Βουλευτῶν Σωμάτων						
Ἀποζημιώσεις Βουλευτικῶν Σωμάτων . .	595000	595000	595000	595000		
Μέρος Δ'. Γενικὴ ὑπηρεσία τῶν Ὑπουργείων						
Τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων	522359 85		637476 66		115116 81	
Τῆς Δικαιοσύνης	1414913 80		1470216 97		25303 47	
Τῶν Ἐσωτερικῶν	2381361 12		2610307 99		228946 57	
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως	1017616 52		1019520 33		1903 81	
Τῶν Στρατιωτικῶν	5510942 28		5337428 90			173513 38
Τῶν Ναυτικῶν	1575073 10		1571975 64			23097 46
Τῶν Οἰκονομικῶν	933789 63	13438086 60	902515 61	13579472 10		33274 02
Μέρος Β'. Ἔξοδα εἰσπράξεως καὶ ἐπιστασίας						
Ἔξοδα εἰσπράξεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων κ.τ.λ.	1225671	1225671	1700917	1700917	475243	
Μέρος Γ'. Διάφοροι πληρωμαί						
Ἐπιστροφαὶ χρημάτων	70000		20000			50000
Ἀποζημιώσεις	495000		495000			
Μονοστηρια ἀ χρέη	3000	268000		215000		3000
		21223240 40		22547283 62	1606958 08	282884 86
					1324073 22	

Σύγκρισις τῶν προϋπολογισθέντων ἐξόδων κατὰ τὸ 1856 καὶ 1857.

Προϋπολογιζόμενα κατὰ τὸ 1857. .	22547283 62	1324073	22
Προϋπολογισθέντα κατὰ τὸ 1856. .	21223210 40		
Προϋπολογιζόμενα κατὰ τὸ 1857 ἐπὶ πλέον τοῦ 1856	1606958 08		
Ὁμοίως κατὰ τὸ 1857 ἐπὶ ἔλαττον τοῦ 1856	282894 86	1324073	22

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ὀκτωμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Λ. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1857.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Κυβέρνησις ἠρεμεμένη νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθ' ἑαυτὴν τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ, καὶ ν' ἀπομακρύνῃ τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῶν δισχερειῶν, αἵτινες ἀπαντῶνται, ὁσάκις δὲν ὑπάρχει ἐψηφισμένος ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους, ἔσπευσε νὰ φέρῃ ἐν δέοντι ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸν διὰ τὸ 1857, γενικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ὅστις καὶ ἐψηφίσθη ὑπ' αὐτῆς.

Τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. μεταφέρων εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν, θεωρῶ περιττὸν τὴν πᾶσαν ἐπ' αὐτοῦ πραγματείαν, διότι ἡ παρασυναπτομένη ἔκθεσίς μου πρὸς τὴν Βουλὴν, ἀναπληροῦσα τὸ μέρος τοῦτο, κατέστησι ματαιοπονίας ἔργον πᾶσαν νεωτέραν ἀνάπτυξιν.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὀφείλω νὰ μὴ παρατρέξω εἶναι ὅτι, συζητουμένου ἐν τῇ Βουλῇ τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ, ἐπαρουσιάσθησαν δύο δηλώσεις αὐξήσεως τῶν πιστώσεων, ἡ μὲν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν κτλ. ὑπουργοῦ ἐκ δραχ. 2,000 ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ἐκ δραχ. 2,400. Ἀμφοτέρων τῶν δηλώσεων τούτων τὰ ποσὰ ἡ Βουλὴ ἀπεδέξατο καὶ περιέλαβεν εἰς τὸν ψηφισθέντα ὑπ' αὐτῆς προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων, ὅστις ἐν ὅλοις ἀνέβη ἀπὸ 22,542,883:62 0/0 εἰς δραχμὰς 22,547.283.62 0/0.

Τόσον ἐν ταῖς εἰδικαῖς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεσι τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν, παρασυναπτομέναις καὶ ταύταις, ὅσον καὶ ἐν τῇ μνησθείσῃ γενικῇ ἐκθέσει μου θέλετε ἀπαντήσει, Κύριοι, διαῤῥήδην καὶ μετὰ τῆς ὀφειλομένης παῤῥησίας τοὺς λόγους, οἵτινες ἐπέβαλον τῇ Κυβερνήσει τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπεκτείνῃ κατὰ τὸ προκείμενον ἔτος, μικρόν τι τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους. Ἀξιοῦτε βεβαίως, καὶ θέλετέ μοι ἐπιτρέψει νὰ παρασημειώσω καὶ εἰς τὴν παροῦσάν μου διὰ βραχέων καὶ κεφαλαιωδῶς τοὺς λόγους τούτους, ὅπως ἐν κατηρτισμένῃ πεποιθήσει φέρητε τὴν ψῆφόν σας. Οἱ λόγοι οὗτοι περιστρέφονται κυρίως εἰς τὸ νὰ γονιμοποιήσωμεν τοὺς πόρους τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου πλούτου, νὰ ἐκπληρώσωμεν κατὰ λόγον τῶν δυνάμεών μας μέρος τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου ὑποχρεώσεών μας, καὶ νὰ ἐνισχύσωμεν πᾶν ὅτι

συντελεστικὸν εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν δόξαν τοῦ ἔθνους. Ὁ πόθος ὑμῶν περὶ τὰ σπουδαῖα ταῦτα ἀντικείμενα διακαέστατος εἶναι, καὶ ἡ Κυβέρνησις μετὰ πλήρους καὶ ἀκραδάντου πεποιθήσεως προσδοκᾷ ἀφ' ὑμῶν τὴν ἐμπιστοσύνην ἐκείνην, δι' ἧς πάντοτε περιεβάλετε αὐτὴν, καὶ τὴν συνεργάσατε εἰς τὸ μέγα καὶ σεβαρὸν ἔργον τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἀναπτύξεως καὶ προαγωγῆς τοῦ ἔθνους, ἔχοντες ἀπέναντι τῆς τοιαύτης πατριωτικῆς πίστεως σας ὡς ἐχέγγυον τὴν αὐστηρὰν καὶ ὀρθὴν οἰκονομίαν, ἥτις ὡσαεὶ χειραγωγεῖ τὰς σκέψεις καὶ ἐνεργείας της.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

Ἀπερασίσθη ἡ τύπωσις αὐτῶν, καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς.

Ἀπαγγιλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὁ ἕτερος τῶν Κ. Κ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ Κεφάλαιον 10 «ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων δραχ. 62,8 9:63, ὡς καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἔπειτα δὲ λαβὼν τὸν λόγον ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς Κ. Μαγγίνας εἶπε· ὑπὸ τοῦ τίτλου, « κλεισμένης χρήσεως » φέρονται ἔξοδα ἐγκεκριμένα μὲν εἰς παρελθόντας προϋπολογισμούς, μὴ πληρωθέντα δὲ εἴτε διότι οἱ δικαιοῦχοι δὲν παρουσιάσθησαν ἐντὸς τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους, εἴτε διότι τὸ ὑπουργεῖον δὲν τὰ ἐθεώρησε νόμιμα καὶ δίκαια. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπειδὴ ἕνεκα τῶν περιστάσεων καὶ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου ἔλαβε τὸ μέτρον νὰ μὴ ἐπενέγκῃ ἐλαττώσεις, προτείνει ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου νὰ μὴ πληρωθῶσιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὅσα δὲν συμφωνοῦσι μὲ τὸ ὀρθὸν καὶ δίκαιον, ἀλλὰ νὰ πληρωθῶσι μόνον ὅσαι ὑπῆρχον ἐγκεκριμέναι εἰς προγενεστέρους προϋπολογισμοὺς καὶ τὰς ὁποίας δὲν ἀπέῤῥιψε πρακάτοχος ὑπουργός· ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν οἱ Κ. ὑπουργοὶ δὲν δέχονται τὴν γνώμην ταύτην, ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ ψηφοφορηθῇ ἕκαστον ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου, καθὸ πρόσωπα ἀφορῶντα, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης· ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶναι σπουδαία, διὰ τὸν λόγον ὅτι παραβιάζεται ἡ τάξις, καὶ κεριπίπτει ἡ ὑπηρεσία εἰς ἀδιέξοδον χάος· διὸ εἶναι καλὸν

ἀπαραίτητον μᾶλιστα, νὰ τεθῇ φραγμός τις, ὑπὸ τὸν τίτλον « κεκλεισμέναι χρήσεις » ὅστις δὲν εἶναι σημερινός, ἀλλ' ἀρχαῖος, καὶ ἐννοοῦνται πολλὰ, καὶ γίνονται πολλά· ὅστις ἔχων ἔνταλμα πληρωμῆς τινος ἀπὸ ἓν ταμεῖον, δὲν ἐπρόφασε νὰ πληρωθῇ ἐντὸς τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους δηλ. ἐντὸς τῶν 12 μηνῶν οἵτινες ἀπαρτίζουσι τὴν χρῆσιν δηλ. τὸ οἰκονομικὸν ἔτος, δικαιοῦται νὰ πληρωθῇ τὸ ἔνταλμά του, καὶ πρὸς τοῦτο τὸ ποσὸν περιλαμβάνεται εἰς τὰς κλεισμένας χρήσεις τοῦ ἐπομένου προϋπολογισμοῦ. Δεύτερον παράδειγμα ἂν συνταξιοῦχός τις δὲν ἔλαβε τὴν σύνταξίν του ἐντὸς τῆς χρήσεως, πρέπει νὰ μεταφερθῇ αὕτη εἰς τὰς κλεισμένας χρήσεις διὰ νὰ τὴν πληρωθῇ· αἱ περιπτώσεις αὗται εἶναι δικαιότατα, ἀλλ' ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον παρενείρονται καὶ πράγματα ἄτινα εἶναι ἄξια σπουδαίας προσοχῆς, παρενείρονται δὲ ἀπὸ ὑπαλλήλους καταχρωμένους τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ὑπουργῶν. Ἐπὶ τῶν ἀποστελλομένων εἰς καταμετρήσεις ἀμπέλων, ζώων, καὶ εἰς ἐπιθεωρήσεις, ὁ ὑπουργὸς ἔχει εἰς χεῖρας του τὸν ἔλεγχον τῶν ἀποζημιώσεων αὐτῶν, καὶ ὅ,τι ἀπεφασίσει περὶ τούτων εἶναι νόμιμον, ἀπό τινος ὅμως καιροῦ συνέβη, ὥστε, ἐν ᾧ πρακάτοχος ὑπουργὸς δύναμει τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐλέγχου, ὅπερ ἔχει, ἀπέρριψεν ἢ ἐλάττωσεν ποτὰ τινα, διότι ὁ διαταχθεὶς νὰ μεταβῇ εἰς ἐπιθεώρησίν τινα δὲν διετέλεσε, καθὰ αἰτεῖται, τρεῖς μῆνας ἀλλ' ὀλιγωτέρας, διάδοχος ὑπουργὸς παρενέβαλεν εἰς τὰς κλεισμένας χρήσεις αὐτὰ τὰ ἀπορριφθέντα ἢ ἐλαττωθέντα ποσά. πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν πίπτει ἤδη ἓν ποσὸν δραχμῶν **850:50/00** καθυστερουμένων δῆθεν εἰς τὸν Α. Τρικούπην πρώην ἐπιθεωρητὴν τῶν τελωνείων διὰ δικαιώματά του ἀπὸ ἔξοδα περιοδείας· δὲν θέλω νὰ ἔλθω εἰς προσωπικότητας, παρατηρῶ ὅμως ὅτι ἡ καθυστέρησις αὕτη δὲν εἶναι πραγματική, διότι ὁ ἐπιθεωρητὴς ἐκεῖνος δὲν μετέβη εἰς τὸ καθῆκόν του, ἀλλὰ διετάγη ἐν ἀδείᾳ· ἂν ἡ καθυστέρησις ἦτο πραγματικὴ δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ μὴ πληρωθῇ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ **1850**, διότι οὗτος καθ' ἑκάστην συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν ταύτης, καὶ οὐχὶ νὰ τὴν ζητῇ σήμερον, ὅτε παρῆλθον ἓξ ἔτη.

Ἀνάγκη ὅθεν νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, διατὶ δὲν ὑπεβλήθη ἐντὸς τῆς χρήσεως τοῦ **1850** ἡ πληρωμὴ τῶν δικαιωμάτων τούτων ἐπὶ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουγοῦ, καὶ νὰ τιμωρηθῇ παραδειγματικῶς ἐν περιπτώσει καθ' ἣν κατεχράσθη ἤδη τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ὑπουργοῦ, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς

τὰς κλεισμένας χρήσεις ποσοῦ ἀδίκου· οὕτω θέλει παύσει ἡ κακὴ πίστις, καὶ θέλομεν κατορθώσει νὰ εὐθυκοποιήσωμεν κἂν τὸ σύστημα τῶν ὑπαλλήλων. Εἰς τὰ ἔξοδα τῶν κλεισμένων χρήσεων φέρεται ποσὸν **38** δραχ. πρὸς τὸν ἀποθηκάριον Θηβῶν Νικόλ. Παπαγεωργίου διὰ καθυστερουμένην μισθοδοσίαν του ἀπὸ τοῦ ἔτους **1852** αἱ **3** αὗται δραχμαὶ εἶναι τὸ ὅλον ἢ μέρος τῆς μισθοδοσίας του· καὶ διὰ τί ὁ ὑπουργὸς δὲν ἐπλήρωσεν αὐτὸ κατὰ τὸ **1853**; εἰς τὸν Π. Ἀντωνόπουλον πρώην ἀποθηκάριον καρπῶν Καλαβρύτων δι' ἔξοδα μεταφορᾶς τῶν δημοσ. γενημάτων ἀπὸ ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην δραχ. **9**: διατί τάχα θέτει ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη καθυστερούμενον ποσὸν **9** δραχμῶν τὰ ὑπόλοιπα ταῦτα τῶν κλεισμένων χρήσεων εἶναι τὰ πλέον ἀκρασφαλῆ, καὶ ἔπρεπεν ἐπὶ τούτων νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ὁ Κ. ὑπουργός, διότι πολλὰ τούτων ἀπερρίφθησαν ἀπὸ τοὺς προκατόχους ὑπουργοὺς, δυνάμει τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐλέγχου, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος τοῖς ἐχορήγησεν· ὡς πρώτην δὲ ἕδραν πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ δεδικασμένον· ὁσάκις δηλ. ὑπουργὸς ἐν τῷ δικαιώματι τοῦ λόγου, ὅπερ ὁ νόμος ἔδωκεν αὐτῷ, παρεδέχθη καὶ ἀπέρριψεν, ἡ ἀπόφασίς του εἶναι ὁριστικὴ, εἶναι δεδικασμένον, καὶ ἄλλος ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς ἀπόφασιν ἄλλην, διότι ἄλλως ἡ κοινωνία θέλει διατελεῖ εἰς ἀέννααν κίνησιν. Ἡ Γερουσία πρέπει νὰ ἔλθῃ εἰς ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῶν κλεισμένων χρήσεων, προτείνει δὲ νὰ παραδεχθῶμεν ταῦτα ὑπὸ τὴν αἵρεσιν, ὅτι θέλουσι πληρωθῇ, ἂν δὲν ἀπερρίφθησαν ἀπὸ ἄλλον προκάτοχον ὑπουργὸν, καὶ ὅτι ὁ διάδοχος δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τῶν δεδικασμένων ὑπὸ τοῦ προκατόχου, διότι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἦναι μία καὶ ἀδιαίρετος· ὁ δὲ τυχὸν νομίζων ἑαυτὸν ἀδικούμενον ἐκ τῆς τοιούτης ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ, δύναται νὰ προσφύγῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός· παραδέχομαι πληρέστατα τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Χρηστίδου περὶ τοῦ δεδικασμένου, ὅταν ὁ προκάτοχος ὑπουργὸς ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός του ἐξέδωκεν ἀπόφασιν, νὰ μὴ ἐπανέρχεται ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὁ διάδοχος, ἐκτὸς ἂν ὁ νόμος δίδῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἀναθεωρήσεως εἰς τὸν διάδοχον ὑπουργόν, ὅπου ὅμως ὁ προκάτοχος ἔλυσε ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως, ὁ διάδοχος δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ· ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς λεχθέντα παρατηρῶ, ὅτι ἕκαστος ὀφείλει νὰ στηρίζεται εἰς ἕνα νόμον ἢ εἰς ἓν δικαίωμα, ἑπομένως τὴν πλη-

ρωμὴν τούτων δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὁ ὑπουργὸς, ὅταν ἔχῃ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν.

Ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρατήρησεν, ὅτι ἡ μικρότης τοῦ ποσοῦ τῶν κλεισμένων χρήσεων δὲν πρέπει νὰ μᾶς κάμῃ νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι τὸ ποσὸν δὲν εἶναι δίκαιον, διότι ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι ἐν καιρῷ πληρωμένον, ἀπεναντίας ἡ σμικρότης τοῦ ποσοῦ κάμνει ὥστε νὰ μὴ πληρώνεται ἐγκαίρως, διότι ὁ ἔχων νὰ λαμβάνῃ οὔτε συνεχῶς ζητεῖ τοῦτο, οὔτε καὶ εἰς τὰ δικαστήρια προσφεύγει διὰ τοιοῦτον εὐτελὲς ποσόν· παράδειγμα δὲ ἔφερεν ἑαυτὸν, ὅστις ἐν ᾧ εἶ χε νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τοῦ **1835** ἔτους ὡς Νομάρχης Εὐβοίας δραχ. **50**, διά τινα παρ' αὐτοῦ γενόμενα ἔξοδα, μόλις περὶ τοῦ **1841** ἔλαβε ταῦτα ἠκρωτηριασμένα ὑπὸ τοῦ Κ. Χρηστίδου ὑπουργοῦντος τότε.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης· ἐφ' ὅσον ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ἐπὶ τοιαύτης αἰτήσεως δὲν ἐξέδωκεν ἀπόφασιν ἀπορρίπτουσαν ἢ τροποποιοῦσαν τὴν αἴτησιν, καὶ ὁ αἰτῶν δύναται νὰ ζητῇ τὴν πληρωμὴν καὶ ὁ διάδοχος ὑπουργὸς δύναται νὰ τὴν συμπεριλάβῃ εἰς τὰς κλεισμένας χρήσεις, ὅταν ὅμως ὁ προκάτοχος ἀπέρριψε τὴν πληρωμὴν, ὁ διάδοχος δὲν δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ ταύτην· ἐν γένει δὲ ὁ ἀποφασίζων ὑπουργὸς περὶ τὴν πληρωμὴν μισθοδοσίας τινος εἰς τὰς κλεισμένας χρήσεις ὑπαγομένης, εἶναι ὑπεύθυνος νὰ ἐνεργήσῃ ταύτην κατὰ τοὺς νόμους δηλ. ἀπὸ τῆς ὁρκοδοσίας καὶ ἐγκαθιδρύσεως, διότι δικαίωμα πληρωμῆς μισθοῦ δὲν δίδει μόνος ὁ διορισμὸς ἀλλ' ἡ ὁρκοδοσία καὶ ἡ ἐγκαθίδρυσις.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Αἱ κλεισμέναι χρήσεις πρέπει νὰ πηγάζωσιν ἀπὸ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος καὶ ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τινα ἔδωσαν, καὶ μέχρις οὗ δὲν ἐπέλθει ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τούτου ἐκ μέρους ὑπουργοῦ τινος, δύναται ὁ διάδοχος ὑπουργὸς νὰ ἀποφασίσῃ, δέχομαι τὴν ἐξήγησιν ταύτην· ἀλλ' ὅλαι αἱ περιπτώσεις δὲν δύναται νὰ προβλεφθῶσιν, ὁ ὑπουργὸς ὡς ἄνθρωπος δύναται νὰ ὑποπέσῃ εἰς λάθος καὶ νὰ ἀπορρίψῃ αἴτησιν δικαιοτάτην· ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ τηρηθῇ διὰ τὸν δικαιοῦχον δικαίωμα προσφυγῆς διοικητικῶς ἐνώπιον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Διὰ τοῦτο δεχόμενος ὅτι ἐπὶ τῶν ἀποφασισθεισῶν αἰτήσεων δὲν δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ὁ νῦν ἢ ὁ διάδοχος ὑπουργὸς, φρονῶ, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀποφασισθεισῶν πρέπει νὰ δίδεται δικαίωμα προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Ἐν γένει δὲ παρατηρῶ ὅτι αἱ κλεισμέναι χρήσεις τοῦ **1844—45** καὶ τῶν προγενεστέρων ἐτῶν δίδουσιν ἀφορμὰς εἰς ἐλλόγους ὑπονοίας περὶ τοῦ δικαίου τῶν αἰτήσεων, διὰ τί ἐπὶ τόσα ἔτη δὲν εὑρέθη ὑπουργεῖον νὰ δικαιώσῃ αὐτάς; καὶ διὰ τί οἱ ἀδικούμενοι ἀπὸ τόσων ἐτῶν δὲν προσέφυγαν εἰς τὴν δικαιοσύνην;

Παρατηρήσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι δικαίωμα μισθοῦ δύναται νὰ δώσῃ καὶ μόνος ὁ διορισμὸς, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ὁ ὅρκος καὶ ἡ ἐγκαθίδρυσις, διότι ἐνδέχεται διαταγή τις νὰ ἐπιτροπεύσῃ τὸν διορισθέντα ὑπηρεσίαν καὶ πρὶν ἢ ὁρισθῇ ἢ ἐγκαθιδρυσθῇ, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ἀντιπαρετήρησεν ὅτι τὸ **1833** ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Ψύλλα εἶχε διορισθῇ νομάρχης, πρὶν δὲ ἡ ἐγκαθιδρυθῇ *εἰς τὴν θέσιν* του διετάχθη νὰ ἐγκαθιδρύσῃ ἐπαρχίας τινὰς, ὅπερ καὶ ἐνήργησεν, ἀλλ' ἡ μισθοδοσία του δὲν ἤρξατο εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεώς του ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς νομαρχίας, ἂν καὶ πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεώς του εἶχε διὰ διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου ἐνεργίας ὑπηρεσίαν.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παραδεχόμενος α') ὅτι εἰς τὰς κλεισμένας χρήσεις δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσι ποσὰ στηριζόμενα εἰς προϋπολογισμὸν καὶ δικαίωμα νόμιμον, καὶ β') ὅτι ἐπὶ αἰτήσεως ἐφ' ἧς ἀπεφάνθη ἄπαξ ὑπουργός τις, δὲν δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἀπόφασις νέα ἀνατρέπουσα τὴν προγενεστέραν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ὁ ἐνεργῶν τὴν πληρωμὴν ἐπὶ μὲν τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ κατὰ παράβασιν τῶν κειμένων νόμων εἶναι ὑπεύθυνος, διὰ δὲ τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν εἶναι εἰμὴ πίστωσις πρὸς δαπάνην, ἀλλ' ἡ δαπάνη αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τοὺς νόμους· ὁ προϋπολογισμὸς περιέχει τὰς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ δὲν ἀπαλλάττει διὰ τοῦτο τῆς εὐθύνης τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις ἐνήργησε τὴν δαπάνην ταύτην παρὰ τοὺς νόμους, ἡ πληρωμὴ τῆς μισθοδοσίας γίνεται μετὰ τοῦ ὅρκου καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν, ἢ ἄλλως γενομένη πληρωμὴ εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐνεργήσαντος ταύτην ὑπουργοῦ.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Ἐὰν ὑπουργός τις δαπανήσῃ καὶ ἕνα ὀβολὸν πέραν τῶν κειμένων νόμων εἶναι ὑπεύθυνος, δηλ. ἐνάγεται καὶ καταδικάζεται νὰ πληρώσῃ οὗτος, παρ' ἡμῖν ὅμως ὑπεύθυνος νὰ πληρώσῃ θὰ εἰπῇ « ὑποκείμενος εἰς τὸ νὰ μὴ πληρώσῃ ποτέ, » ἀπὸ τοῦ **1844** δὲν γνωρίζομεν ὁποία χρῆσις ἔγινε τῶν προϋπολογισθέντων. Οἱ ὑπουργοὶ, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἴσως καὶ ἐγὼ ὅτε διετέλουν ὑπουργὸς, ἐμάθον ἀπό τινος, ὅτι φοβούμενοι αὐτὴν τὴν εὐθύνην φέρουσιν εἰς τὰς Παλλὰς τὰ ποσὰ τῶν κλεισμένων χρήσεων ὀνομαστικῶς, διὰ νὰ

συμμερίζωνται τῆς εὐθύνης καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα, ὁ τρόπος οὗτος μὲ τρομάζει, καὶ διὰ νὰ συμμερισθῶμεν τῆς εὐθύνης πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἓν πρὸς ἓν τὰ ποσὰ καὶ ἢ νὰ δεχθῶμεν ἢ νὰ ἀπορρίψωμεν ταῦτα, ἡ χορήγησις πιστώσεως δὲν ἀπαιτεῖ βαθεῖαν ἐξέτασιν ἐκ μέρους ἡμῶν, καθόσον χορηγοῦμεν ταύτην εἰς τὸ ὑπουργεῖον λέγοντες « φυλαττομένων τῶν νόμων καὶ διαταγμάτων ἐπὶ τῆς δαπάνης ταύτης, » καὶ τοιαύτην ἀρήνει τοὺς ὑπουργοὺς ὑπὸ τῆς εὐθύνης, ἔστω καὶ ἀνυπάρκτου, διότι ἐπὶ 13 ἔτη δὲν τὴν εἴδομεν· ἀλλ' ἡ ψήφισις τῶν κλεισμένων χρήσεων καθὼς εἰσάγεται ἀπὸ τοὺς ὑπουργοὺς κατακερματίζει τὴν ὑπόθεσιν καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετασθῶσιν ἓν πρὸς ἓν τὰ ποσά· ἀλλὰ διότι δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ ἐξασανίσωμεν ταῦτα, πρέπει νὰ ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, ὅτι ἡ πλημμέλεια αὐτῶν γενήσεται, ἐὰν στηρίζωνται εἰς τοὺς κειμένους νόμους.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός. Ἡ ὀρθοτάτη ἔποψις τοῦ ἀντικειμένου εἶναι αὕτη, τὴν ὁποίαν τελευταῖον ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας· φέρεται ἐνώπιόν σας ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ τὸν ἀπορρίψῃ ἢ πρέπει νὰ τὸν παραδεχθῇ· δὲν πρόκειται νὰ βάλωμεν σήμερον νέας βάσεις ὡς πρὸς τὴν νομοποίησιν τῶν ἐξόδων τούτων· δεχομένη τὸν πίνακα τοῦτον ἡ Γερουσία, δέχεται τὰς δαπάνας, ἀρκεῖ νὰ στηρίζωνται αὗται εἰς τοὺς κειμένους νόμους. Τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἀναλαμβάνει ὅτι δὲν θέλει πληρώσει εἰμὴ τὰς στηριζομένας εἰς τοὺς κειμένους νόμους.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστίδης. Ἐπειδὴ ὁ νόμος παρενοήθη εἰς τινας περιστάσεις, καὶ ὑπουργὸς ἐξέδωκεν ἀποφάσεις ἐπὶ αἰτήσεων ἀπορριφθεισῶν ἀπὸ τοὺς προκατόχους των, συμπεριέλαβον δὲ εἰς τὰς κλεισμένας χρήσεις ὡς καθυστερήματα τὰ ἄλλοτε ἀπορριφθέντα, ἐξηγούμεθα ἐνταῦθα, ὅτι δὲν δύναται ὑπουργὸς νὰ ἐνεργήσῃ πληρωμὰς αἰτήσεως ἅπαξ ἀπορριφθείσης ἀπὸ προκατόχου ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ Κεφάλαιον 10 διὰ χειροτονίας μὲ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν κατ' ἄρθρα τὰ Κεφάλαια, 11, 12, 13 καὶ 14 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου καὶ τὰ ἀθροίσματα τῶν Κεφαλαίων χειροτονίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ Κεφαλαίου 15 « Τελωνεῖα » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν

δικαιοσύνης ὑπουργός, εἶπεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπέστησε τὴν προσοχήν της ἐπὶ τοῦ κλάδου τούτου, προεκάλεσε μάλιστα καὶ νόμον περὶ μονιμότητος τελωνοφυλάκων, καὶ ἂν ὑπῆρξέ τι δόσαν ἀφορμὴν εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, τοῦ λοιποῦ τὰ εἰσοδήματα τῶν τελωνείων θέλουσιν ἐξασφαλισθῆ.

Ἀντιπαρατηρήσαντός τινος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἡ διοίκησις τῶν τελωνείων δὲν γίνεται ἀπὸ τοὺς τελωνοφύλακας, περὶ ὧν προεκλήθη νόμος μονιμότητος, ἀλλ' ἀπὸ τοὺς τελώνας καὶ ἐλεγκτάς, καὶ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ κάμνει λόγον περὶ τῆς μικρότητος τοῦ ποσοῦ τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀπαντήσῃ, ἐὰν ἔχῃ τι ὁ Κ. ὑπουργός. Ὁ Κ. ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, εἶπεν, ὅτι ἐξηγήθη σαφῶς καὶ εὐχαρίστως εἰς τὴν πρώτην του ἀγόρευσιν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε μέτρον πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν προσόδων τῶν τελωνείων, καὶ θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν ἐπαναληψιν.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ἄτινα ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας, ὡς ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3 « οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ δραχ. 4,000· » ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστίδης εἶπεν· ἐπεθύμουν νὰ λάβω θετικὴν καὶ ὁριστικὴν ἀπάντησιν ἐπὶ τῆς σημαντικωτέρας ἐλλείψεως τὴν ὁποίαν παρατηρῶ, καὶ ἥτις διέρυγε τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπήν, ἡ δαπάνη τοῦ ἄρθρου τούτου ἠλαττώθη εἰς δραχ. 4,000, ἐν ᾧ δὲν ὑπάρχει κατάστημα τελωνιακὸν ἐν Πάτραις καὶ Καλάμαις. Εἰς Καλάμας μάλιστα ἡ τελώνισις τῶν ἐμπορευμάτων δι' ἔλλειψιν καταστήματος γίνεται ἐν τοῖς καταστήμασι τῶν ἐμπόρων, ἡμισείαν ὥραν ἀπέχουσαν τῆς παραλίας. ἐν οἷς μεταφέρονται τὰ ἐμπορεύματα, κρίνετε κατὰ πόσον εἶναι ἐπιζήμιος διὰ τὸ δημόσιον τοιαύτη τελώνισις, κατὰ τὸ παρελθὸν εἶχον συμπεριληφθῆ ποσά τινα διὰ τὰ δύω ταῦτα καταστήματα, ἀλλ' ἐπειδὴ ηὔξησαν αἱ δαπάναι τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸ ὑπουργεῖον ἔφερεν ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων τούτων ἅτινα εἰσὶ παραγωγικὰ καὶ ἀπαραίτητα διάτε τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἐμπορευμάτων, ὁ ἔμπορος θέλει καταστήματα τελωνιακά, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ ἐξασφαλίζῃ τὰ ἐμπορεύματά του ἀπὸ τῆς διαρπαγῆς καὶ τῆς φθορᾶς. Τὸ κατάστημα τοῦ τελωνείου Πατρῶν εἶναι στενὸν καὶ δυσανάλογον πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου τοῦ τόπου ἐκείνου, ἡ Κυβέρνησις διέταξε καὶ ἤρξατο ἡ κατασκευὴ νέου, ἀλλὰ μόλις ἐξῆλθε τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ ἐσταμάτησε τὸ ἔργον. Τὸ ὑπουργεῖον, ἐὰν δὲν διετέθησαν τὰ κατὰ τὸ

παρελθὸν προϋπολογισθέντα ποσὰ πρὸς οἰκοδομάς, πρέπει νὰ σπεύσῃ νὰ διαθέσῃ ταῦτα, διότι ἐπίκειται ἡ κλεῖσις τῆς χρήσεως, εἰς τὴν πρόοδον τοῦ καταστήματος τῶν Πατρῶν, ἢ πρέπει νὰ προσθέσῃ καὶ εἰς τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν πολλὰς χιλιάδας δραχμῶν πρὸς καταρτισμὸν τῶν εἰρημένων δύω κατασστημάτων, δὲν λέγω καὶ τοῦ τελωνιακοῦ καταστήματος Πειραιῶς, καθόσον δὲν ἠδύνατο νὰ προϊδῃ ὅτι τοῦτο ἤθελε πυρποληθῆ.

Ἀντέλεξεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ σμικρότης τοῦ ποσοῦ τοῦ 3 ἄρθρου δὲν διέλαβε τὴν ἐπιτροπὴν, ἀλλὰ καθῆκον αὐτῆς ἐνόμισε νὰ ἐπενέγκῃ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῷ προϋπολογισμῷ κειμένων δαπανῶν, καὶ οὐχὶ νὰ ζητήσῃ αὐξήσεις αὐτῶν· οἱ ὑπουργοὶ γνωρίζοντες κάλλιστα καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους μέσα ἦσαν ἁρμόδιοι νὰ ζητήσωσι πιστώσεις δι' ἐπισκευὴν καὶ κατασκευὴν τελωνιακῶν καταστημάτων.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἀνάγκη κατασκευῆς τελωνιακῶν καταστημάτων ὑπάρχει καὶ ἐν Σύρῳ, καὶ ἐν Πάτραις, καὶ ἐν Καλάμαις καὶ ἐν Πειραιεῖ· διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐτέθησαν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ μόνον 4,000 δραχ. διὰ τὰς προσωρινὰς ἀνάγκας· ἀλλ' ὁ τοῦ 1857 προϋπολογισμὸς περιλαμβάνει 200,000 δραχ. διὰ νὰ οἰκονομήσῃ τὰς ἀνάγκας ταύτας διαρκέστερα.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Δὲν λέγω τί θὰ πράξετε, ἀλλὰ τί ἐπράξατε, Κ. ὑπουργέ· οἱ ὑπουργοὶ δίδουσι λόγον διὰ τὰ πεπραγμένα, ἐθέσατε 200,000 δραχ. ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1857, ἀλλὰ τὸ φορτεῖον τοῦτο θέλουσιν ἄρει οἱ ὦμοι τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ 1857, θὰ ἔχῃ δὲ ἐκεῖνος τάχα χρήματα νὰ διαθέσῃ; διὰ τί νὰ μὴ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς προόδου τῶν οἰκοδομῶν τῶν τελωνείων Πατρῶν καὶ Καλαμῶν;

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εἰσέτι δὲν προσδιωρίσθη ἡ θέσις ἔνθα θέλουσιν ἐλλιμενίζεσθαι τὰ πλοῖα εἰς Καλάμας καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς θέσεως ταύτης δὲν εἶναι θέσις εὔκολος, διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα ἀπὸ τοῦδε νὰ προσδιορίσωμεν καὶ τὴν θέσιν ἐν ᾗ ἀνεγερθήσεται τὸ τελωνεῖον.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ ἄρθρον 3, ὅπως ἔχει· ὡς καὶ τὸ ἄθροισμα τοῦ Κεφαλαίου 15.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν κατ' ἄρθρον τὰ Κεφάλαια 16, § 17 ἐγένετο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας ἐπὶ τῶν ἄρθρων καὶ τῶν ἀθροισμάτων τῶν Κεφαλαίων ὅπως ἔχουσιν·

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κεφαλαίου 18 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας,

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5· « ἀνατύπωσις Β. ἐφημερίδων » τὶς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1855 εἶχε ψηφισθῇ ποσὸν 9,000 δραχ. δι' ἀνατύπωσιν τῶν Β. ἐφημερίδων, ἥτις ἐθεωρήθη ἀναγκαιοτάτη, καθόσον τινὲς τούτων ἐξέλιπον ἐντελῶς. Ἐὰν ἡ ἀνατύπωσις αὕτη δὲν ἐνεργήθη, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ συστήσῃ ταύτην.

Παρατηρήσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ ἀνατύπωσις αὕτη πρόκειται νὰ γίνῃ ἀπό τινας ἀρχαίους ὑπαλλήλους, καὶ δύνανται ἐντεῦθεν νὰ προμηθευθῶσιν αἱ ἀρχαὶ μὲ μετρίαν τινὰ τιμὴν, ὁ αὐτὸς Κ. Γερουσιαστὴς ἀντεπαρετήρησεν, ἡ ἀνατύπωσις εἶναι προτιμότερον νὰ ἐπιχειρηθῇ ἀπὸ τὸ δημόσιον, διότι καὶ καλλίτερα θέλει γενεῖ, καὶ εὐπορώτερον θέλει εἶσθαι διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἔχωσι τὰς Β. ἐφημερίδας.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο νὰ συστηθῇ ἡ δι' ἐξόδων τοῦ δημοσίου ἀνατύπωσις τῶν Β. ἐφημερίδων.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου 19 « Δάση » τὶς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν· ἅπαντες γνωρίζουσιν ὅτι τὰ Δάση μας κατεστράφησαν, καὶ ἡ Ἑλλὰς καίτοι καλυπτομένη ἀπὸ Δάση ἀγοράζει κατ' ἔτος ξυλείαν ἐπέκεινα τῶν δύω ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἡ ἔλλειψις αὕτη πρέπει νὰ θεραπευθῇ, ἠρώτησε δὲ ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβε ἢ προτίθεται νὰ λάβῃ σύντονον καὶ ταχείαν πρόνοιαν περὶ τῶν Δασῶν.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι εἰσήχθη περὶ Δασῶν νομοσχέδιον ἐν τῇ Βουλῇ ἐλπίζεται δὲ ἡ θεραπεία τῆς ἐλλείψεως ταύτης.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κεφαλαίου τούτου, ἐγένοντο δὲ δεκτὰ διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κεφαλ. 20 « Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτὰ » καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς· ἐγένετο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5 « ὑλικὸν ἀνθρακορυχείου » τοῦ αὐτοῦ 20 Κεφαλαίου, τὶς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἐζήτησε νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκεται ἡ τοῦ ἀνθρακορυχείου ὑπόθεσις, ἥτις κατ' ἔτος ἐπιβαρύνει τὰς δαπάνας τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἄνευ τινὸς ὠφελείας, διότι καθ' ἃς οὗτος ἔχει πληροφορίας, οἱ ἄνθρακες οὗτοι δὲν εἶναι καλῆς ποιότητος, καὶ δὲν δύνανται νὰ

χρησιμεύσωσιν εἰς τὰ ἀτμόπλοια, ἡ Κυβέρνησις περέτεινεν ἄλλοτε τὴν δαπάνην ταύτην πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀνερευνήσῃ μήπως εὕρῃ στρέμματα καλλιτέρας ποιότητος.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, καθ' ἃς τοῦ ἔδωκε πληροφορίας ὁ παρ' αὐτοῦ σταλεὶς Κ. Μπουγιούκας, ὁ ἔχων εἰδικὰς γνώσεις γεωλογικὰς, ἡ ἐξόρυξις τῶν ἀνθράκων ἤρξατο ἐφ' ὅπου ἔπρεπε νὰ τελειώσῃ, καθότι γίνεται ἡ ἐξόρυξις καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῶσιν ἄνθρακες καλλιτέρου ποιοῦ, καθόσον ἡ ἀνόρυξις προβαίνει ὁριζοντίως καὶ οὐχὶ καθέτως, καὶ ἑκάστη ὁκᾶ μᾶς κοστίζει 3 1|2, λεπτὰ, ὅτι καλλίτερα διευθυνομένη ἡ ἐξόρυξις δύναται νὰ ἀνεύρῃ γαιάνθρακας καλλιτέρας ποιότητος οὐχὶ ὅμως ἐκ τῶν χρησίμων εἰς τὰ ἀτμόπλοια. Ὅτι ἐσκέφθη ἂν δὲν συνέφερε κάλλιον νὰ δοθῇ ἡ ἐξόρυξις εἰς ἰδιώτας, καὶ ὅτι πρὸς τοῦτο συνεννοήθη μετά τινων, οἵτινες τῷ καθυπέβαλον προτάσεις, τὰς ὁποίας ἐὰν εὕρῃ συμφερούσας, θέλει προβῇ εἰς τὴν παραχώρησιν τῆς ἐξορύξεως.

Μετὰ τὰς πληροφορίας ταύτας ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ 5 ἄρθρον τοῦ 20 Κεφαλαίου διὰ χειροτονίας, ὡς καὶ τὸ ἄθροισμα τοῦ Κεφαλαίου.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κεφαλαίου 21 « Ἁλικαὶ » ἐγένοντο δεκτὰ διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 5 ἄρθρου « οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ 2,000 δραχμὰς » τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης εἶπεν. Δὲν ἀληθεύει, ἂς μὲ συγχωρήσῃ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν αὔξησιν ἐξόδων ἀπολύτως· ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὰ βουλευτικὰ Σώματα δὲν δύνανται νὰ αὐξήσωσι τὰ ἔξοδα προτείνοντα συντάξεις καὶ ἀμοιβὰς ἢ μισθοδοσίας πρὸς ὄφελος προσώπου, δύνανται ὅμως κάλλιστα νὰ προτείνωσιν αὐξήσεις ἐξόδων παραγωγικῶν, πρὸς ἀνέγερσιν τῶν ἀναγκαίων καταστημάτων· ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἠδύνατο νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ ὁποῖον προϋπολογίζει μόνον 2,000 δραχμὰς δι' οἰκοδομὰς Ἁλικῶν, τὰς ἐκθέσεις τῶν προκατόχων ὑπουργῶν, λεγόντων ὅτι τὰ ἅλατα τοῦ Κράτους καταστρέφονται καὶ διαρπάζονται ὡς ἐκτεθειμένα εἰς τὴν ἀπόρειαν τῶν στοιχείων καὶ τὴν διαρπαγὴν τῶν ἀνθρώπων· ἐνεγράφησαν ἄλλοτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 29,000 δραχμὰς διὰ τὴν ἀλαταποθήκην Ἀναβύσσου τὴν 4 ἑκατομμύρια ἅλατος χορηγοῦσαν, ἐγένετο τὸ σχέδιον καὶ διετάχθη μάλιστα καὶ ἡ ἔναρξις τῆς οἰκοδομῆς, ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀρθονίας τοῦ πλούτου τὸ ὁποῖον λέγουσιν

ὅτι ἔχομεν, σταματᾷ καὶ ἡ οἰκοδομὴ αὕτη, τὰ δὲ ἅλατα ἐξακολουθοῦσι φθειρόμενα ἀπὸ τὰς ἐπιῤῥοὰς τῆς ἀτμοσφαίρας.

Ἀπήντησεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἦτο ἁρμοδία νὰ προτείνῃ αὐξήσεις ἐξόδων, ἀφ' οὗ οἱ ὑπουργοὶ θεωροῦσι τὴν ἐποχὴν καὶ τὰ μέσα ἀνεπαρκῆ διὰ οἰκοδομάς.

Προσέθηκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς· εὐχῆς ἔργον ἦτο ἂν παρίστατο ἡ ἀνάγκη μόνον τῆς οἰκοδομῆς ἁλαταποθήκης ἐν Ἀναβύσσῳ· δυστυχῶς ὅμως ἀνάγκην ἐπισκευῆς ἔχουσιν ἅπασαι αἱ ἁλαταποθῆκαι, ἐπροτιμήσαμεν δὲ διὰ τὸ μᾶλλον νὰ οἰκονομήσωμεν ταύτας καταλλήλως, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐνομίσαμεν ὅτι αἱ κατεπειγότεραι καὶ ἀφευκτοι ἀνάγκαι οἰκονομοῦνται διὰ τοῦ ζητουμένου ποσοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ 5 ἄρθρον τοῦ 21 Κεφαλαίου ὡς καὶ τὸ ἄθροισμα τοῦ Κεφαλαίου.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα τοῦ Κεφαλ. 22 καὶ 23 ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1 « ἐκτελέσεις δικαστικῶν ἀποφάσεων κτλ. δραχ. 140,000, » τοῦ Κεφαλαίου 24 « ἀποζημιώσεις » ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, εἶπε. Πάντοτε διέτρεξεν ἐν σιωπῇ ἡ Γερουσία τὸ περὶ ἀποζημιώσεων Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ κατηνάλωσε πολλὰκις ὁλοκλήρους συζητήσεις εἰς ἁπλούστερα καὶ ὀλιγώτερα σπουδαῖα ἀντικείμενα· καὶ ὅμως τὸ Κεφάλαιον τοῦτο εἶναι σπουδαιότατον. Ποῖαι εἰσὶν αὗται αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἃς διέρχονται μὲ τόσην ἀβροφροσύνην τὰ νομοθετικὰ σώματα, καὶ πληρόνουσι μὲ τόσην εὐκολίαν οἱ ὑπουργοί; ποῖος ὁ αἴτιος αὐτῶν τῶν καταδικῶν; καὶ πόθεν αὗται πηγάζουσιν; διὰ νὰ χάνωμεν δίκας, θὰ εἰπῇ ὅτι ἔχομεν ἄδικα, καὶ ὄχι ὅτι μᾶς καταδικάζουν ἀδίκως τὰ δικαστήρια, διότι τὴν ἀκεραιότητα τούτων οὐδεὶς δύναται νὰ ῥιλονεικήσῃ. Αἱ δικαστικαὶ ἄρα ἀποφάσεις, αἱ καταδικάζουσαι ἡμᾶς εἶναι τὸ ἔργον τῶν χειρῶν μας· καὶ ὅσων ὁ ὑπουργὸς δίδει λόγον, ἢ κἂν εἶναι ὑπεύθυνος, διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς δοθείσης αὐτῷ πιστώσεως, οὕτω πρέπει νὰ ἦναι ὑπεύθυνος καὶ δι' ἑκάστην ἐκδιδομένην κατὰ τοῦ δημοσίου ἀπόφασιν, ἂν αὕτη προῆλθεν ἀπὸ ἔλλειψιν τοῦ ὑπουργοῦ ἢ τῶν ὑπαλλήλων του. Ποσάκις τὸ δημόσιον ἀπώλεσε σπουδαίας δίκας δι' ἔλλειψιν ὑπερημερίας ἢ ἄλλας ἐλλείψεις, καὶ ὑπέκυψεν εἰς ἀδίκους πληρωμὰς, καὶ ἐν ᾧ κατ' ἔτος πληρώνει οὐκ εὐκαταφρόνητα ποσὰ, διατελεῖ ἀκόμη ὑπὸ τὸ βάρος τῆς καταλαλιᾶς· αἱ ἀποφάσεις ὡς δεδικασμέναι πρέπει νὰ ἐκτελῶνται,

ἀλλ' ἂν ἡ καταδίκη τοῦ δημοσίου προῆλθεν ἀπὸ ἔλλειψιν τοῦ ὑπουργοῦ ἢ τῶν ὑπαλλήλων του, πρέπει νὰ ἦναι ὑπόλογος ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός. Τὴν πρότασιν ταύτην ἔβριψα ἐν μέσῳ ὑμῶν, σκεφθῆτε ἐπὶ ταύτης καὶ ὅταν ὡριμάσῃ ἀποφασίσατε.

Ἐπήνεγκεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ σημειούμενον ποσὸν δι' ἐκτελέσεις δικαστικῶν ἀποφάσεων εἶναι ὑποθετικὸν, καὶ οὐχὶ πραγματικὸν, ἐνδέχεται νὰ ἀρίσῃ πλεόνασμα ἢ ἔλλειμμα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀνέφερέ τι ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἐπιτροπή σας· ἐνδέχεται τὸ δημόσιον νὰ ὑπέστη οὕτω εὐκαταφρονήτους ζημίας καταδικασθὲν ἀπὸ ἀμέλειαν ὑπουργοῦ ἢ ὑπαλλήλων, ἀλλὰ τὸ νὰ ληφθῶσιν αἱ διαφοραὶ ἄλλως διὰ συμβιβασμοῦ καὶ οὐχὶ διὰ προσφυγῆς εἰς τὸ δικαστήριον, μὲ ὅσην καὶ ἂν γενῇ δικαιοσύνην καὶ εὐθύτητα, ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ δώσῃ χώραν εἰς ὑπονοίας κατὰ τοῦ ἐνεργήσαντος ὑπουργοῦ, πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τούτων οἱ ὑπουργοὶ παραπέμπουσι ταύτας εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός. Τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ καταβάλῃ προσπαθείας εἰς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας τῶν ἀπαιτήσεων, καὶ εἷς τολμηρὸς ὑπουργὸς δύναται νὰ συμβιβασθῇ μετὰ πολλῶν ἀπαιτητῶν, ἀλλὰ γενικὸν ὅρον δὲν δύναταί τις νὰ θέσῃ, ἄλλως τε πλείστων ὑποθέσεων, ἡ λύσις ἐξήρτηται ἐκ τῆς λύσεως διαφόρων νομικῶν ζητημάτων.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τίθεται ποσὸν πρὸς ἐκτέλεσιν οὐχὶ ἐκδιδομένων, ἀλλ' ἐκδοθησομένων ἀποφάσεων, τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἦτο ἀδιάφορον τὸ νὰ γνωρίζωμεν τὰς ἀποφάσεις, αἵτινες θέλουσιν ἐκτελεσθῇ, καὶ τοῦτο οὐχὶ βέβαια διὰ νὰ τὰς ἀναστήλωμεν ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἠθικός τις ἔλεγχος, διὰ νὰ ἀνακαλύπτωμεν τὸ λάθος τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὴν ἔλλειψιν, ἐὰν τοιαύτη ἔλαβε χώραν, τῶν ὑπουργῶν ἢ ὑπαλλήλων κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· ἤθελε διὰ τοῦτο εἶσθαι συντελεστικὸν νὰ περιλαμβάνῃ ὁ προϋπολογισμὸς ποσὸν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, ἀδιακρίτως καὶ οὐχὶ κατὰ προτίμησιν· τὸ ποσὸν δὲ τῶν ἐκδοθησομένων ἐντὸς τοῦ ἔτους νὰ περιλαμβάνῃ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἑπομένου, καὶ οὕτω καθεξῆς. Δὲν εἶναι ἀπὸ σκοποῦ νὰ εἴπω ἐνταῦθα, ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια τις καὶ περὶ τῶν τῆς θεραπείας αἰτήσεων, διὰ νὰ δύναται ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς νὰ συμβιβάζηται μὲ τὸν ἔχοντα τὴν περὶ θεραπείας αἴτησιν, καὶ νὰ ἐπέρχεται πραγματικῶς θεραπεία ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, καὶ νὰ πρόκειται μὲν ἐνταῦθα νὰ κανονίσωμεν τὰ τῆς θεραπείας, ἀλλ' ἰὼς ἐκ περισσοῦ φρονῶ ὅτι δύναται νὰ ὁρισθῇ ὁ ἀνώτερος ὅρος

τοῦ ποσοῦ μέχρι τοῦ ὁποίου ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς νὰ δύναται νὰ συμβιβασθῇ· ἐπὶ μεγαλειτέρων δὲ ποσῶν νὰ συμβιβάζηται τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον μὲ τοὺς ἔχοντας αἰτήσεις θεραπείας.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ **1** ἄρθρον.

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν καὶ τὸ **2** ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου **24** παρεδέχθη διὰ χειροτονίας ὡς ἄθροισμα τοῦ Κεφαλαίου.

Ἐπίσης ἀναγνωσθὲν παρεδέχθη διὰ χειροτονίας καὶ τὸ **25** Κεφάλαιον.

Ὥστε ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἐγένετο παραδεκτὸς ὅπως εἰσηρίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τὸ δὲ ἄθροισμα αὐτοῦ ἀναβαίνει εἰς **8,720,913:43.**

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης,
Α. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τὴν 18 Ὀκτωβρ. 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **26** μελῶν, ὁ πρόεδρος Δ. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπόντος γραμματέως Κ. Ἰω. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Χαραλάμπην ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν· ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων **1**) περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας νόμου καὶ **2**) περὶ ἐπικυρώσεως μεταξὺ δημοσίου καὶ Πέτρου Ἀλαγωνίου συνταχθέντος συμβολαίου, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως τὸ πρῶτον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος λαβὼν τὸν λόγον ἔκαμε τὴν ἑξῆς ἐρώτησιν· ἐπειδὴ ταύτην τὴν στιγμὴν ἀναγνώσας τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν ἀπέντησεν ὅτι ἐκ τῶν τριῶν τροποποιήσεων ἃς προνοεῖ τὸ παρὸν νομοσχέδιον, ἡ δευτέρα περιστρέφεται εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ἑταιρίας ἡ δὲ τρίτη καὶ τελευταία ἀποβλέπει ὁμοίως τὴν διάρκειαν τῆς ἑταιρίας, ἐρωτᾷ τὸ ὑπουργεῖον μήπως

συμβαίνει λάθος τι ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν δύω τούτων τροποποιήσεων καὶ συνάμα ἂν μὲ τὴν ζητουμένην ἐπέκτασιν τῆς διαρκείας τῆς ἑταιρίας ἐννοεῖται συνεπεκτανόμενον καὶ τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη· διότι τούτου ὑπονοουμένου πρέπει νὰ γίνῃ ἐπὶ τῆς τροποποιήσεως ταύτης μεγίστη καὶ σπουδαία σκέψις.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὅ καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν, ὅτι ἡ ἀμφιβολία τοῦ προαγορεύσαντος προῆλθεν ἐκ τοῦ λεκτικοῦ λάθους τῆς ἐκθέσεως ἐχούσης καὶ τρίτην τροποποίησιν, ἐνῷ ὑπάρχουσι μόνον δύο. Τὸ ὄρθρον 3 τοῦ ἀρχικοῦ νόμου ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ὅπερ ἄρχεται εἰς τροποποίησιν τοῦ νόμου περιέχουσι δυο ἰδέας τὴν ἐπέκτασιν τῆς διαρκείας τῆς ἑταιρίας ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη, καὶ τὴν ἐπέκτασιν ὁμοίως τῶν παραχωρηθέντων αὐτῇ πλεονεκτημάτων ἐπὶ ἰσάριθμα ἔτη. Διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν πλεο-εκτημάτων ἐπὶ εἰκοσαετίαν δὲν ἐννοεῖται συνεπεκτανόμενον καὶ τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸν ά. § τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀρχικοῦ νόμου. διότι τοῦτο διαφέρει τῶν λοιπῶν πλεονεκτημάτων, δὲν τροποποιεῖται παντάπασι, καὶ μένει ὅπως ἐκανονίσθη καὶ ἔχει εἰς τὸν ἀρχικὸν νόμον ἄθικτον.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι κατὰ τὸν § δ΄· τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀρχικοῦ νόμου χορηγεῖται ἀτέλεια εἰσαγωγῆς τῶν μὲν μηχανῶν καὶ γαιανθράκων, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἑταιρία, τοῦ δὲ λοιποῦ ὑλικοῦ ἐπὶ ἓξ ἔτη· ἐρωτᾷ ἂν διὰ τῆς προκειμένης ἐπεκτάσεως τῆς διαρκείας τῆς ἑταιρίας ἐννοεῖται συνεπεκτανομένη καὶ ἡ διάρκεια τῆς ἑξαετοῦς ἀτελείας τοῦ λοιποῦ ὑλικοῦ ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη, καὶ συνάμα προτείνει νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ῥητῶς, ὅτι διὰ τῆς προκειμένης ἐπεκτάσεως τῆς διαρκείας τῆς ἑταιρίας δὲν ἐννοεῖται ἐπεκτανόμενον καὶ τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον ὅπερ μένει ἄθικτον ὅπως εἰς τὸν ἀρχικὸν νόμον ἐκανονίσθη κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ δοθεῖσαν ἐξήγησιν.

Ἀντέλεξεν ἕτερος, ὅτι δὲν ἀρμόζει εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα νὰ ἑρμηνεύωσι τοὺς νόμους· ἢ τὸ γράμμα τοῦ νόμου διὰ τῶν πρακτικῶν, διότι τὰ πρακτικὰ ἐκ τῆς περιστάσεως δύνανται νὰ ἀπολεσθῶσι, τὸ δὲ γράμμα τοῦ νόμου μένει ὅπως ἔχει.

Προσέθηκεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός, ὅτι ὁ παρὼν νόμος ἔρχεται εἰς τροποποίησιν τοῦ ἀρχικοῦ νόμου, καὶ πᾶν ὅ,τι οὗτος δὲν τροποποιεῖ ἢ δὲν πραγματεύεται μένει ἄθικτον καὶ ἰσχύον

κατὰ τὸν ἀρχικὸν νόμον, ὥστε θεωρεῖ πᾶσαν περαιτέρω ἀνάπτυξιν περιττὴν, διότι τὸ ἀντικείμενον εἶναι σαφέστατον.

Ἐπήνεγκεν ὁ δεύτερον λαλήσας Κ. Γερουσιαστὴς, ὅτι, ἐπειδὴ εἴπομεν νὰ σημειωθῶσιν εἰς τὰ πρακτικὰ πᾶν ὅ,τι ἐννοοῦμεν διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ῥίψωμεν ἓν βλέμμα καὶ ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρχικοῦ νόμου κανονίζοντος τὴν ἔννοιαν τούτων, ἥτις θέλει ἰσχύει διὰ τὸ ἄθικτον αὐτοῦ. ὁ ἀρχικὸς νόμος ἐν ἄρθρῳ 3 λέγει, ὅτι χορηγεῖται τῇ ἑταιρίᾳ προνόμιον ἀποκλειστικὸν μέχρι δώδεκα ἐτῶν λογιζομένων ἀφ' ἧς τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας, ἐπειδὴ δυνάμει τοῦ ἀποκλειστικοῦ τούτου προνομίου ἐννοεῖται ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ὑπάρξεως ἄλλης ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας καθ' ὅλον τὸ δωδεκαετὲς διάστημα καθ' ὃ σχηματίζεται ἡ προκειμένη ἑταιρία καὶ οὐχὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς χρήσεως ἀτμοπλοϊκῆς παρ' ἰδιώτου τινός, ὅταν οὗτος ἀποφασίσῃ νὰ μετασχηματίσῃ τὸ ἱστιοφόρον πλοῖον του εἰς πλοῖον μεθ' ἑλικος ἢ νὰ μεταχειρισθῇ ἀτμόπλοιον, διὰ ταῦτα προτείνει νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον ἐννοεῖται ὅπως ἀνωτέρω ἐξέθεκα καὶ ἰσχύει ἐπὶ δώδεκα ἔτη κατὰ τὸν ἀρχικὸν νόμον, καθόσον περὶ τούτου οὐδεὶς λόγος πρόκειται σήμερον ἡ οὐδεμίαν τροποποίησιν φέρει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ἀπήντησεν ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι οὐδέποτε ἦτο ἐπιτετραμένον εἰς τὸν προαγορεύσαντα νὰ ἀναφέρῃ καὶ νὰ ἑρμηνεύσῃ διάταξιν ἐπιψηφισθέντος νόμου, καθόσον σήμερον οὔτε περὶ ἑρμηνείας γενικῶς τοῦ ὅλου τούτου νόμου, οὔτε περὶ τῆς ἑρμηνείας εἰδικῶς τῆς διατάξεως ταύτης πρόκειται σήμερον, ἐνδεχόμενον νὰ ἦναι ὀρθὴ ἡ ἰδέα του· ἀλλ' εἶναι ἄγνωστον, ἂν παρουσιασθησομένης τῆς περιστάσεως, καθ' ἣν γίνει χρῆσις ἀτμοπλοίου παρ' ἰδιώτου, ἡ προκειμένη ἑταιρία ἐξηγήσῃ οὕτω τὸν νόμον ἢ ἄλλως. καθόσον ὑπαρχούσης ἴσως ἀσαφείας τινος ἐν τῷ νόμῳ, καὶ μελλούσης γενομένης ἑρμηνείας κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ. ἔχει πᾶς τις τὸ δικαίωμα νὰ δώσῃ κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ τὴν δέουσαν ἑρμηνείαν· ὅθεν ἂν τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως ἀτμοπλοίου ἰδιωτικοῦ, τοῦτο μένει νὰ ἀποφασισθῇ ἢ νὰ λυθῇ, ὅταν παρουσιασθῇ τοιαύτη ἀφορμὴ ἢ τοιοῦτον ζήτημα, ὅτι δύναται νὰ ἐπέλθῃ μία ἐπίσημος ἑρμηνεία· σήμερον δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ τῶν δύω μοναδικῶν τροποποιήσεων ἃς πραγματεύεται τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι τὸ ζήτημα διαιρεῖται εἰς δύω. τὸ πρῶτον περιστρέφεται εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς διαρκείας τῆς ἑταιρίας ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν ἑρμηνεύθη διὰ τῶν πρακτικῶν, ὅτι δι' αὐτῆς δὲν συνεπεκτείνεται εἰς τὸ ἀποκλειστικὸν προοίμιον· ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου λέγω ὅτι, τὰ πρακτικὰ δὲν δύνανται νὰ δώσωσιν ἰσχὺν εἰς τὸν νόμον, καὶ ὅτι δὲν ἔχομεν ἀνάγκην τοιαύτης ἑρμηνείας, καθόσον τὸ γράμμα τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου οὐδὲν περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀποκλειστικοῦ προνομίου πραγματεύεται· τὸ δεύτερον μέρος περιστρέφεται εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀτμοπλοΐας· περὶ οὗ ἐλάλησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης, καὶ ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου λέγω ὅτι, τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον ὅπερ ἐχορηγήθη διὰ τοῦ ἀρχικοῦ νόμου εἰς τὴν ἑταιρίαν ἐκτείνεται καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀκτοπλοΐαν γενικῶς, διότι πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐχορηγήθη· ὥστε οὐδεμία χρῆσις ἀτμοπλοίου νὰ συγχωρηθῇ ἔστω καὶ ἰδιωτικοῦ.

Συμφωνήσαντος ἄλλου ἐκ τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν μὲ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἕτερος ἐπήνεγκεν· ὅταν ἐψηφίσθη ὁ ἀρχικὸς νόμος οὐδεμία πρόνοια ἐλήφθη κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, καὶ ἴσως αἱ σκέψεις, αἱ σημεριναὶ εἶναι ὀρθώτεραι τῶν πρώτων, ἐπειδὴ λοιπὸν ἐχορηγήσαμεν εἰς τὴν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρίαν τὸ ἀποκλειστικὸν τοῦτο προνόμιον ἀόριστον, ἤδη δυνάμεθα νὰ ἐξετάσωμεν ἢ νὰ ἑρμηνεύσωμεν τὸ προνόμιον τοῦτο, καθόσον πρόκειται περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρχικοῦ νόμου εἰς ὃν κανονίζεται τὸ τοιοῦτον προνόμιον καὶ καθόσον ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔλαβεν εἰσέτι ὑποχρεώσεις τινας ἀπέναντι τῆς ἑταιρίας μὴ συστηθείσης μέχρι τοῦδε, ἐὰν μάλιστα ὡς λέγεται διὰ τοῦ προνομίου τούτου παραλάβῃται ἡ ἐσωτερικὴ ναυτικὴ ὑπηρεσία. Ἐδ θη φρονῶ τοιοῦτον προνόμιον καὶ εἰς ἄλλην ἐσωτερικὴν ἑταιρίαν ἐκείνην τοῦ Λόϋδ, ἂν τὸ προνόμιον ἐξερρίζετο ὅπως εἶναι γεγραμμένον εἰς τὸ παρὸν νομοσχέδιον καὶ ἡ ζηλότυπος ἐκείνη ἑταιρία ἠνίχθη τὴν θαλασσοπορίαν τοῦ ἑτέρου ἐκείνου ἀτμοπλοίου τοῦ Εὐρυπόντου, ἐννοεῖται ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ἐλεύθερα ἡ ἀτμοπλοΐα εἰς τοὺς ἰδιώτας· ἡ Κυβέρνησις παρίσταται ἐντεῦθεν καὶ δίδει νὰ ἐξηγηθῇ ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν ταύτην,

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι μεγίστη ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τοῦ πρὸς τὴν ἑταιρίαν τοῦ Λόϋδ, παραχωρηθέντος προνομίου καὶ ἐκείνου περὶ οὗ πρόκειται σήμερον, ἕτερος ἐπήνεγκεν· ὅταν κατ' ἀρχὰς ἀπηύθυνα τὴν ἐρώτησιν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον περὶ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ πνεύματος τοῦ προκειμένου νόμου καὶ τῆς

ἐπ' αὐτοῦ ἀμφιβολίας μου ἔπραξα τοῦτο ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἀποκλειστικοῦ προνομίου· βεβαίως εἰς τὸ ἀποκλειστικὸν τοῦτο προνόμιον δὲν δύναται νὰ δώσῃ τις ἄλλην ἑρμηνείαν εἰμὴ ταύτην, ὅτι δι' αὐτοῦ ἀπαγορεύεται νὰ μετέλθῃ ἀλλ' ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον χορηγεῖται τὸ προνόμιον τοῦτο· ἀφοῦ πρὸ ἐτῶν ἑταιρία τις ἐξωτερικὴ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ σχίζῃ τὰς θαλάσσας ἡμῶν καὶ νὰ μεταφέρῃ πράγματα καὶ πρόσωπα εἰσπράττοντα τὰ χρήματά τινος, ἡ Κυβέρνησις καλῶς ποιοῦσα ἀπεράσισε νὰ προνοήσῃ καὶ νὰ συστήσῃ Ἑλληνικὴν ἑταιρίαν, πρὸς ἣν καὶ παρεχώρησε τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς ἀτμοπλοΐας, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται ἄλλος νὰ ἐξασκήσῃ εἴτε ἰδιώτης εἴτε ἑταιρία, διότι ἄλλως οὐδεμίαν ὠφέλειαν, ἡ ἑταιρία αὕτη ἔχουσα, ἀπαιτεῖ τὸ τοιοῦτον ἀποκλειστικὸν προνόμιον· δύναται ὅμως πᾶς τις νὰ ἔχῃ πρὸς εὐχαρίστησίν του ἀτμόπλοιον ἂν θέλῃ καὶ διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου δύναται νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀλλὰ δι' αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ μεταφέρῃ πράγματα καὶ πρόσωπα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλον ἐσωτερικὸν λιμένα, διότι τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς ἑταιρίας· ὀρθῶς λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις ἐχορήγησε τῇ ἑταιρίᾳ αὐτὸ τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον ἂν καὶ περιστατικὰ τῆς ἀνηκούσης ἐλευθερίας εἰς τὴν ἀτμοπλοΐαν, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ πᾶν ὅ,τι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποκτήσῃ εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν ἐλευθερίας· δὲν εἶναι δὲ καλὸν νὰ ἐπεκταθῇ συνάμα μὲ τὴν ἐπέκτασιν τῆς διαρκείας τῆς ἑταιρίας καὶ τὸ ἀποκλειστικὸν τοῦτο προνόμιον ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη διότι μέχρι τῶν δώδεκα ἐτῶν εἶναι ἐλπὶς νὰ αὐξήσωσιν αἱ βιομηχανίαι καὶ νὰ σχηματισθῇ ἑταιρία τις Ἑλληνικὴ ἔχουσα τὸ δικαίωμα τῆς ἀμέσου ἐξωτερικῆς ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας, ἐνῷ μέχρι τοῦ 20 ἐνδεχόμενον νὰ παρουσιασθῶσι προσκόμματα.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι πρότερον δὲν ἔκαμεν εἰμὴ τὴν παρατήρησιν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐξηγῆται εἰς τὰ πρακτικὰ πᾶν ὅ,τι πρέπει νὰ περιέχῃ ὁ νόμος. Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὸ ἕτερον ζήτημα ὅπερ μᾶς ἀπασχολεῖ καὶ λέγω ὅτι ὁ ἀρχικὸς νόμος ὁ ὁποῖος ἐὰν ἐφρμόσθη μέχρι τοῦδε ἐμποδίζει νὰ φέρωμεν ὅσας παρατηρήσεις ἔχομεν περὶ τοῦ ὁρίστου τοῦ ἀποκλειστικοῦ προνομίου ἤδη ἑρμηνεύσας ὅτι ἐχορηγήθη εἰς τὴν ἑταιρίαν τὸ ἀποκλειστικὸν τοῦτο προνόμιον τῆς ἀτμοπλοΐας κατ' αὐστηρὸν δίκαιον καὶ δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἄλλος τις τὸ ἔργον τοῦτο ἔστω καὶ ἰδιώτης ἀλλ' ἐὰν παραδεχθῶμεν τὸ προνόμιον τοῦτο, ὡς τοιοῦτον τότε, ὁποία ῥήτρα ποινικὴ κατὰ τῆς ἑταιρίας

ὁρίσταται, ὅταν αὕτη δὲν ἐκπληρώσῃ τὰ χρέη της; ἤδη στερούμεθα τῆς συγκοινωνίας μέχρι Χαλκίδος καὶ Λαμίας βραδύνει δὲ ἡ πραγματοποίησις τῆς συγκοινωνίας καὶ δι' ἄλλων γραμμῶν ὥστε πρέπει νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια, περὶ πραγματοποιήσεως τῶν εὐκολιῶν τούτων ἐντὸς ὡρισμένου διαστήματος.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός, ὅτι ὁ προαγορεύσας δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ὑπάρχοντα νόμον καὶ διὰ τοῦτο ἐξέλαβεν ὅτι μένει εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἑταιρίας νὰ ἐπιχειρῇ τὴν συγκοινωνίαν, ἢ τας γραμμὰς της συγκοινωνίας. ἐὰν εὑρίπτεν ἓν ἔλλειμμα εἰς τὸν νόμον ἤθελεν ἰδεῖ ὅτι ὑπάρχει τὸ ἄρθρον 4 δι' οὗ κανονίζεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει διαπραγματευθῇ μετὰ τῆς ἑταιρίας περὶ τῶν γραμμῶν τῆς συγκοινωνίας καὶ τῶν ἀφορόντων τὴν πυκνότητα εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀπλόων καὶ τῶν παρομοίων, ἡ ἑταιρία εἰσέτι δὲν ἐσυστήθη ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὅλαι αἱ δέουσαι γραμμαί, ἡ σημερινὴ ὑπηρεσία τῶν ἀτμοπλοίων καὶ ἡ θαλασσοπορία αὐτῶν ἐνεργεῖται προσωρινῶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς εὐκολίαν τῶν κατοίκων μέχρι τῆς ὁριστικῆς συστάσεως τῆς ἑταιρίας, ὅτε θέλουν πραγματοποιηθῇ ὅλαι αἱ γραμμαὶ τῆς συγκοινωνίας.

Ἐπήνεγκέ τις τῶν προλαλησάντων Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὰ λεχθέντα ταῦτα ὡς πρὸς τὰς γραμμὰς τῆς συγκοινωνίας εἰσὶν ὡρισμένα ἐν τῷ νόμῳ καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως χρίζουσιν ἡ ἀπορία ἢ ἡ ἀμφιβολία εἶναι μόνον περὶ τῆς Εὐβοίας· τοῦ ἀποκλειστικοῦ προνομίου καὶ ἕκαστος ἡμῶν ἔχει ἰδίαν ἰδέαν περὶ αὐτῆς· ἐκεῖνο ὅπερ ἐν τῇ ἀρχῇ, εἶπεν ὁ μετ' ἐμὲ ἀγορεύσας Γερουσιαστής, τὸ παρεξήγησε παραλαβὼν ὡς διατακτικὸν τὸ μέρος ὅπερ ἐξέφρασεν ὡς αἰτιολογικόν· εἶπεν ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ ἐπεκτάσεως τῆς διαρκείας τῆς ἑτερίας καὶ τῶν λοιπῶν πλεονεκτημάτων ἐντὸς τοῦ ἀποκλειστικοῦ προνομίου, τὸ ὁποῖον μένει ἀθικτον ὅπως εἶναι εἰς τὸν ἀρχικὸν νόμον καὶ ἐπ' αὐτοῦ δὲν πρέπει νὰ δοθῇ κἀμμία ἑρμηνία, διότι περὶ τούτου δὲν πρόκειται σήμερον καὶ διότι εἰς τοῦτο ἡ Γερουσία δὲν ἐκλήθη, ὅταν δὲ παρουσιασθῇ ἀφορμὴ ἔκ τινος περιστατικοῦ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας τότε ἂς λυθῇ αὐτὸ τὸ ζήτημα ἢ ἂς ἑρμηνευθῇ ὁ νόμος μὲ ἄλλας λέξεις τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον μένει ὅπως εἰς τὸν ἀρχικὸν νόμον ὡρίσθη καὶ οὐδεμία ἑρμηνεία προσγίνεται, καθόσον τὰ σήμερον λεχθέντα, οὔτε προσθέτουσιν οὔτε ἀφαιροῦσι τι ἐκ τῆς ἐννοίας τὴν ὁποίαν ἔχει.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ψηφοφορίας γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ἐξήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἀτμοπλοΐας συγκοινωνίας κλπ. ΣΠΑ' Νόμου.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀδάμ. Δούκας . . . . . N
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Δημήτρ. Πλαπούτας . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἰωάννης Στάϊλος . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δημήτριος Χατσίσιος . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Παναγ. Ἀιδωρίκης . . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης	Γεώργ. Ἀνδρουνιώτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Κων. Προβιλέγιος . . . N
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Γεώργιος Δαρειώτης	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Γκίκας Καρακατζάνης . . N	

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου ά. Γερουσιαστής τις ἐπανέλαβε τὴν ἀμφιβολίαν ἂν ἡ λέξις « τοιαύτην » δὲν συνεπιφέρῃ καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῶν παρεπομένων τῇ ἐσωτερικῇ συγκοινωνίᾳ πλεονεκτημάτων· παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι αὕτη, ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἑταιρίαν νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν συγκοινωνίαν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἁπλῶς χωρὶς βλάβην τῆς ἐσωτερικῆς συγκοινωνείας, τοὐτέστι χωρὶς νὰ φέρῃ

χαλάρωσίν τινα εἰς αὐτὴν, λέγω δὲ ἁπλῶς διότι ἡμεῖς οὐδὲν δικαίωμα ἔχομεν νὰ χορηγήσωμεν πλεονεκτήματα ἢ νὰ ἐκβάλλωμεν ὑποχρεώσεις διὰ τὴν μετὰ τῶν ξένων παραλίων συγκοινωνίαν μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ πρῶτον ἄρθρον ὅπως ἔχει·

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ δεύτερον ἄρθρον ἐγένετο ἐπίσης δεκτόν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26 ἐχων ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 16 Γ. Μ. Ὀκτωβρίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας κλπ. ΣΠΑ' Μόμου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀδὰμ Δούκας . . . . . N
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . N	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δημήτριος Χατσίσκος . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Παναγ. Λιδωρίκης . . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . . N	Κωνστ. Προβελέγγιος . . . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Γκίκας Καρακατζάνης . . N	

Προβάσης τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ δευτέρου νομοσχεδίου περὶ κηρύξεως τοῦ μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ

Πέτρου Ἀλαγωνίου συνταχθέντος ὑπ' ἀριθ. **12,778** συμβολαίου, Γερουσιαστής τις λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, εἶπεν ὁ καλὸς καὶ ἀγαθὸς πολίτης Π. Ἀλαγώνιος ἐπιθυμεῖ νὰ χρησιμεύσῃ ἡ οἰκία του εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ Πατρίδι συστηθέντων σχολίων, ἀπορεῖ δὲ πῶς παρεχώρησε τὴν οἰκίαν του ταύτην εἰς τὸ δημόσιον, ἤτοι πῶς ἐξελέξατο καὶ ἦλθε μετ' αὐτοῦ εἰς τοιαύτας συμφωνίας χωρὶς νὰ καταφύγῃ εἰς ἄλλον ἐργολάβον ἰδιώτην, ὁ ὁποῖος ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του ἀποτελεσματικώτερον, παρατηρῶ δὲ ὅτι ἐκ τοῦ συμβολαίου δὲν ἐξάγεται, ἂν τὸ δημόσιον δύναται νὰ ἀπαλλοτριώσῃ τὴν οἰκίαν ταύτην ἢ εἶναι ὑπόχρεον νὰ διατηρῇ αὐτὴν διὰ παντός

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ὅτι ὁ ἀγαθὸς οὗτος πολίτης ἐξελέξατο τὸ δημόσιον ὡς μᾶλλον φερέγγυον καὶ παραχώρησεν εἰς αὐτὸ τὴν οἰκίαν του ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς πληρωμῆς **8,000** δραχ. κατ' ἔτος πρὸς συντήρησιν τῶν ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ Πατρίδι συστηθέντων ὑπ' αὐτοῦ σχολείων, ἑνόσῳ μὲν ζῇ πρὸς αὐτὸν, ἀφοῦ δὲ ἀποθάνῃ πρὸς τοὺς διδασκάλους διὰ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης, ὥστε τὸ δημόσιον ὀφείλει μὲν νὰ πληρώσῃ τὰς **5,000** δραχ. ἔχει δὲ τὸ δικαίωμα νὰ διαθετῇ τὴν οἰκίαν ταύτην ὅπως θέλει.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος· καθόσον ἐνόησα ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ συμβολαίου, ὁ φιλογενὴς οὗτος ἀνὴρ Π. Ἀλαγώνιος ἀπὸ εὐγενῆ αἰσθήματα ὡριμώμενος ἠθέλησε νὰ ἐξασφαλίσῃ μίαν πρόσοδον **5,000** δραχ. διὰ τὰ κτήρια τῶν ἐν τῇ Πατρίδι συστηθέντων ὑπ' αὐτοῦ σχολείων, εὗρε λοιπὸν μᾶλλον φερέγγυον πρὸς τοῦτο τὸ δημόσιον καὶ οὕτω συνῆψε μετ' αὐτοῦ συμφωνίας, παραχωρήσας πρὸς αὐτὸ τὴν οἰκίαν του ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς πληρωμῆς 5,000 δρ. κατ' ἔτος καὶ διὰ παντὸς, ὥστε τὸ δημόσιον χαίρει ἐπὶ τῆς παραχωρηθείσης οἰκίας πᾶν δικαίωμα ἀπαλλοτριώσεως ἢ ἄλλης διαθέσεως· πρόκειται ἤδη νὰ ἴδωμεν, ἂν τὸ δημόσιον θέλει ὠφεληθῇ ἀπολαμβάνον περισσότερα τῆς ἐτησίας πληρωμῆς ἐκ τῶν ἐνοικίων, ἐνῷ συγχρόνως θέλει συντηρῇ τὰ ἐν τῇ Ἀλαγωνίᾳ συστηθέντα σχολεῖα, τὰ ὁποῖα ἦτο ὑπόχρεον νὰ συντηρῇ καὶ χωρὶς αὐτῆς τῆς προσφορᾶς.

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἀγαθοῦ τούτου πολίτου εἶναι, ἐπέρχεται ἕτερος, νὰ ὑπάρχωσι διαρκῶς τὰ συστηθέντα ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ Πατρίδι σχολεῖα, καὶ διὰ τοῦτο προσέφερεν ἀποκλειστικῶς τὴν οἰκίαν του ὅπως χρησιμεύσῃ τὸ εἰσόδημα αὐτῆς εἰς τὴν διατήρησιν τῶν σχολείων τούτων, εὗρε δὲ περισσοτέραν ἀσφάλειαν

εἰς τὸ δημόσιον, διότι τῆς οἰκίας οὔσης ὀλιγοτέου κτήματος καὶ ὑποκειμένης εἰς διαρόρους ῥοπάς, τὸ δημόσιον δύναται νὰ πράξῃ τὸ καθ' ἑαυτὸν μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ νὰ πληρώσῃ, καθόσον ὑποχρεοῦται εἰς τοῦτο· τὴν προσφορὰν ταύτην δὲν δύναται νὰ μὴ παραδεχθῇ τὸ δημόσιον διότι οἰκονομικῶς δὲν εἶναι ζημία καὶ διότι ἐὰν ἦναι τοιαύτη πρέπει νὰ παραδεχθῇ αὐτὴν, διότι ὀφείλει νὰ συντηρῇ τὰ περὶ ὧν πρόκειται σχολεῖα καὶ ἄνευ τῆς προσφορᾶς ταύτης.

Ὁ σκοπὸς εἶναι καινοφελὴς ἐπάνεγκεν ἄλλος, εἶναι ἀγαθοεργὸς, καὶ οὐδὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ αὐτόν· διότι διὰ τὴν τοιαύτην ἀγαθοεργίαν πρέπει μάλιστα νὰ ἐκφρασθῇ εἰς τὸν ἀγαθὸν πολίτην Π. Ἀλαγώνιον, ἡ δέουσα εὐαρέσκεια καὶ χωρηγηθῇ ἡ ἀνήκουσα ἠθικὴ τιμή.

Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι, ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὴν συμφωνίαν ταύτην ἡ Κυβέρνησις, ἐπάνεγκέν τις τῶν προλαλησάντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἢ ὅτι ὁ σκοπὸς εἶναι ἀγαθοεργός· διότι τὸ πρῶτον ἦτοι τὴν συντήρησιν τῶν σχολείων, ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ πράξῃ οἰκοθεν καὶ μὴ ὑπαρχούσης τῆς παρούσης προσφορᾶς, καὶ διότι τὸ δεύτερον δὲν ἀμφισβητεῖ κανείς· τὸ ζήτημα εἶναι ἂν παραδεχόμενοι τὴν συμφωνίαν ὁποίαν χρῆσιν θέλομεν κάμει τῆς προσφερομένης οἰκίας ἐγὼ πρωτείνω νὰ ἀπαλλοτριώσωμεν ἀμέσως αὐτὴν, καθόσον δὲν ἔχω καμμίαν βεβαιότητα περὶ τῆς ἀφαλείας αὐτῆς καὶ εἶμαι ἐναντίος ἐπὶ πάσης προσκτήσεως οἰκοδομῶν ἐφ' ὅσον δὲν εἶδον λαμβανόμενον μέτρόν τι ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν. Ἐὰν οἰκονομικῶς ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαλλοτριώσωμεν τὴν προκειμένην οἰκίαν, ἠθικῶς ὅμως δὲν δυνάμεθα, διότι εἶναι σκληρὸν καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀποβάλωμεν τῆς οἰκίας τὸν διαθέτην, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ κάμνωμεν πλήρη χρῆσιν τῆς οἰκίας ταύτης, ἀφοῦ ὑποχρεούμεθα νὰ πληρώσωμεν διὰ παντὸς 5,000 δραχμῶν αἱ ὁποῖαι μετὰ πέντε ἢ δέκα ἔτη θέλουν εἶσθαι τὸ ποσὸν 200,000 δραχμῶν, πρέπει ἀπὸ τοῦδε νὰ τὴν ἀπαλλοτριώσωμεν διὰ νὰ μὴ τυχὸν ἀπαλέσωμεν αὐτὴν, καθόσον εἴμεθα ἀδιοργάνιστοι ὡς πρὸς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν οἰκοδομῶν, καὶ καθὰ προνέφερον, διότι οἰκονομικῶς δὲν συμφέρει.

Ψηφοφορίας ἔπειτα γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Πέτρου Δημάκη συμβολαίου περὶ παραχωρήσεως τῆς οἰκίας του εἰς τὸ Δημόσιον.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀδὰμ Δούκας . . . . . Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . .	Κωνσταντῖνος Κανάρης . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Τάκης Μαγγίνας . . . . Ν	Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . Ν	Ἀντών. Κριεζῆς . . . . Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης . . Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . Ν	Δημήτριος Πλαπούτας . . .
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ἰωάννης Στάϊκες . . . . Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀντιοστ. Μαυρομιχάλης . .
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν	Δημήτριος Χατσίσκος . . Ν
Βασίλ. Χριστακόπουλος . . Ν	Δημήτριος Χρηστίδης . . . Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . Ν
Γεώργιος Ψύλλας . . . . Ν	Παναγ. Λυδωρίκης . . . .
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . Ν	Γεώργ. Δικαιουνιώτης . . . Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . .
Ἀθανάσιος Λυδωρίκης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ῥήγας Παλαμήδης . . . . Ν
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης . Ν
Γκίκας Καρακατζάνης . . Ν	

Ἀναγνωθὲν ἔπειτα τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 26 ἔχον ὅπως ὑποβληθῇ ἐν τῇ συνεδριάσῃ τῆς 12 Τ. Μ. Ὀκτωβρίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Πέτρου Δημάκη συμβολαίου περὶ παραχωρήσεως τῆς οἰκίας του εἰς τὸ Δημόσιον.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . Ν	Ἀναγν. Δελιγιάννης . . . .

Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἀδὰμ Δούκας . . . . . Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . Ν	Κωνσταντῖνος Καναρὴς . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . . . Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . Ν	Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . . Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας . . .
Σπ. Τρικούπης	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . Ν
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . Ν	Δημήτριος Χατσίσκος . . . Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Νικόλ. Χρυσόγελος	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Γεώρ. Ψύλλας . . . . . Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .
Ἰωάννης Θειοτόκης . . . . Ν	Παναγ. Αἰδωρίκης . . . . Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . .	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν	Σπῦρος Μῖλιος . . . . Ν
Δημήτριος Βούλγαρης . . . Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . Ν
Γκίκας Καρακατζάνης . . Ν	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης . Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . Ν	

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1856, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπόντος Γραμματέως Κ. Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Α. Σ. Χαραλάμπην, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσθη κατόπιν ἡ ὡς ἐρεξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ δικαιοδοσίας τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, καὶ μελετήσασα ταῦτα, ἐφ' ὅσον τῇ ἐπετρέπετο ὑπὸ τοῦ χρόνου, ἀναγνωρίζει τὸ ἰσχυρὸν τῶν λόγων, ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ διατάξεις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ διὰ τοῦτο συνίστησιν αὐτὸ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ Σώματος καθόσον ἡ ἔλλειψις νομοθετικῶν διατάξεων ἐπὶ ἀντικειμένου τοσοῦτον ἐνδιαφέροντος τὰ ἰδιωτικὰ τῶν πολιτῶν συμφέροντα, εἶναι ἐπαισθητοτάτη, ἀνάγκη δὲ κατεπείγουσα παρίσταται νὰ ψηφίσωμεν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή σας.

Σ. Καλογερόπουλος — Β. Χρηστακόπουλος. Ν. Μαυρομιχάλης.

Ἀπερασίσθη ἡ τύπωσις ταύτης.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ ἔτος 1856, ἐπροτάθη ὑπό τινων ἡ κατὰ προτίμησιν συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Σκοπέλῳ, ἀντιπροτεινόντων δ' ἑτέρων ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ διότι οὗτος εἶναι μᾶλλον κατεπείγων, καὶ διότι τοῦτον ὁρίζει ἡ ἡμερησία διάταξις, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης παρετήρησεν· ὁ λόγος δι' ὃν ἡ Γερουσία ὀφείλει νὰ συζητήσῃ τὸν προϋπολογισμὸν κατὰ προτίμησιν εἶναι, διότι διεδόθη καὶ διαδίδεται ὅτι ἡ Γερουσία αὐτὴ ἐμποδίζει τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ παρατείνωνται αἱ ἡμέραι τῆς Συνόδου καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ ἡ Γερουσιαστικὴ ἀποζημίωσις· ὅτι τὴν φήμην ταύτην καὶ ἤκουσε καὶ εἶδε γεγραμμένην, ὀφείλει δὲ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν θέσιν τῆς Γερουσίας ἐνώπιον καὶ τῆς συνειδήσεώς της καὶ τῆς κοινῆς γνώμης, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθόσον ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ κλείσῃ τὰς Βουλὰς

πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἐν ᾧ ἂν παρατείνεται ἡ Σύνοδος μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, οὐδεμία ὑπόνοια διεγείρεται κατὰ τῶν Βουλῶν, ἀλλ' ἔπεται ὅτι παρατείνεται ἡ Σύνοδος, διότι ἡ Κυβέρνησις ἐν τῷ δικαιώματί της θέλει τοῦτο· ἐπρότεινε διὰ ταῦτα τὴν κατὰ προτίμησιν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός· ἐπειδὴ ἐρρέθη ὅτι ἡ Γερουσία ὀφείλει νὰ συζητήσῃ κατὰ προτίμησιν τὸν προϋπολογισμόν, καὶ ἂν ἤθελον παρουσιασθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νομοσχέδια ἄλλα κατεπείγοντα καὶ ζητηθῇ τούτων ἡ συζήτησις κατὰ προτίμησιν ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ ζητῇ τὴν ἐπιψήφισιν κατὰ προτίμησιν νομοσχεδίων, ἅτινα θεωρεῖ κατεπείγοντα· τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις δὲν εἶναι ἔργον μιᾶς ἡμέρας, ἀλλ' ἀντικείμενον πολλῶν ἡμερησίων διατάξεων, δὲν πρέπει δὲ νὰ ἀναβάλληται διὰ τοῦτο ἡ συζήτησις νομοσχεδίων, ἅτινα ἐξετιμήθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς κατεπείγοντα ὁποῖον εἶναι τὸ περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Σκοπέλῳ νομοσχέδιον, ὅπερ καὶ κατεπείγον καὶ ὅμοιον ἄλλων νομοσχεδίων πρὸ μικροῦ ψηφισθέντων.

Παρατηρησάντων τινῶν ὅτι ἡ Γερουσία συζητεῖ τὰ νομοσχέδια καθ' ἣν τάξιν εἰσάγονται, καὶ καθὰ ὁρίζει ἡ ἡμερησία διάταξις, προτιμᾷ δὲ μόνον τὰ κατεπείγοντα, ἀλλὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ κατεπείγοντος ἐκτιμᾷ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας, ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χριστίδης ἐπήνεγκεν· οὐδεὶς ἀντίκειται εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ ἐξουσία δικαίωμα νὰ ἔρχηται καὶ προτείνῃ ὅ,τι θέλει εἰς τὴν ὥραν τῶν συνεδριάσεων τῶν Βουλῶν· ἀλλ' οὐδεὶς ἀφ' ἑτέρου ἠξίωσεν ὅτι τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς κατεπεῖγον, εἶναι καὶ πράγματι πάντοτε κατεπεῖγον· τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κατεπείγοντος θέλουσι κάμει αἱ Βουλαί· ἡ Γερουσία ἔπρεπε νὰ συζητήσῃ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τοῦτο ἐτέθη καὶ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὁ προϋπολογισμὸς ἄρα πρέπει νὰ συζητηθῇ σήμερον· ἀλλ' ἂν ἡ Κυβέρνησις ἔλθῃ καὶ ζητήσῃ τὴν ψήφισιν κατεπειγόντως μέτρου τινός, διότι ἐπίκειται κίνδυνος, διότι ὁ ἔχθρὸς εὑρίσκεται πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως, τότε ἡ Γερουσία θέλει, κατὰ προτίμησιν, ἐκτιμῶσα τὴν ἀνάγκην καὶ τὸ κατεπεῖγον, ψηφίσει τὸ προτεινόμενον μέτρον. Τὸ ὡς κατεπεῖγον ὄντως συστατικόμενον ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ νομοσχεδίον περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Σκοπέλῳ, δὲν εἶναι πράγματι τοιοῦτον, διότι ἀπ' αἰώνων ἡ Σκόπελος δὲν εἶχε λιμένα, καὶ ἂν ἀνα-

βληθῇ τὸ περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν αὐτῇ νομοσχέδιον ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας εἰσέτι ἡμέρας, δὲν ἐπίκειται κίνδυνός τις· τὸ κατεπεῖγον τοῦτο θὰ μένῃ ἑβδομάδας ἴσως εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ ὑπουργείου· πραγματικῶς κατεπεῖγον εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ προλάβωμεν τὴν ἐκτέλεσιν δαπανῶν, τὰς ὁποίας ἠθέλομεν νομίσει περιττάς· ἄλλως τε ἡ ἀπὸ ἀντικειμένου εἰς ἀντικείμενον μετάβασις καὶ ἡ πολύωρος αὐτῶν συζήτησις ἐξαντλεῖ τὰς διανοητικὰς μας δυνάμεις καὶ καταβάλλει ἡμᾶς, διότι ἡ ἐργασία τοῦ νοὸς εἶναι ἐργώδης καὶ ἐπίπονος, διὸ δὲν πρέπει νὰ παρεμβάλλωνται νομοσχέδια τῶν ὁποίων δύναται ἡ συζήτησις νὰ ἀναβληθῇ ἀκινδύνως ἐπί τινας ἡμέρας, ἀλλὰ νὰ συγκεντρωθῶσιν αἱ διανοητικαὶ ἡμῶν δυνάμεις εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, αὐτοῦ τοῦ σπουδαιοτάτου ἀντικειμένου διὰ τὰ Νομοθετικὰ σώματα.

Ὑπέρτερον ἕτερος ἀναγνωρίζει τὸ ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἐν τῶν λίαν κατεπειγόντων, διότι ἐπίστη τὸ τέλος τοῦ ἔτους διὰ τὸ ὁποῖον προϋπελογίζοντο τὰ ἔξοδα· τὰ πλεῖστα δὲ τούτων ἐπραγματοποιήθησαν διὰ πιστώσεων, ὥστε ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος εἶναι εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὸ ὁποῖον φέρει ὄνομα· καὶ καταντᾷ νὰ προϋπολογίζωμεν σήμερον ὅ,τι ἠδυνάμεθα πλέον νὰ ἀπολογίζωμεν. Διὰ τὴν βραδύτητα ταύτην οὐδεὶς ὀρθορρόνων δύναται νὰ αἰτιασθῇ τὴν Γερουσίαν, διότι αὕτη οὐδεμίαν ἡμέραν ἔμεινεν ἄπρακτος, ἀφ' ἧς τὴν ὑπεβλήθη ὁ προϋπολογισμός· ὡς δὲν δύναται νὰ αἰτιασθῇ ταύτην, διότι κατ' αἴτησιν τοῦ ὑπουργείου ἐλήχθη νὰ συζητηθῇ προηγουμένως τὸ νομοσχέδιον περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Σκοπέλῳ.

Παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· αἱ ἀποφάσεις τῆς Γερουσίας περὶ τῶν ἀντικειμένων τῆς συνεδριάσεως γίνονται ἢ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἢ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει· ἀλλ' οὔτε ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὁρίζεται ἡ σήμερον ὡς ἡμέρα συνεδριάσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Σκοπέλῳ οὔτε ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει, διὰ τοῦτο τὸ σῶμα πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Παρατηρήσαντος ἐντεῦθέν τινος ὅτι ἡ συζήτησις περὶ τοῦ ποίων τῶν δύο πρέπει νὰ προηγηθῇ, εἶναι ἀπώλεια χρόνου, κατὰ τὸν ὁποῖον ἠδύνατο νὰ συζητηθῇ τὸ περὶ Σκοπέλου νομοσχέδιον, ὁ αὐτὸς ἀγορεύων, εἶπεν· ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ χρόνου θὰ μᾶς ἐμποδίσῃ ἀπὸ ἄλλην ἀπώλειαν.

Ἀντέτεινεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός. Οὐ μόνον ὅταν δὲν ὑπολείπηται ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα εἰς μίαν Σύνο-

δον, ἀλλὰ καὶ ὅταν ὑπολείπηται μακρὸν χρονικὸν διάστημα δύνανται νὰ συζητηθῶσι τὰ νομοσχέδια οὐχὶ κατὰ τὴν τάξιν τῆς εἰσαγωγῆς των, ἀλλὰ κατὰ προτίμησιν, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐκτιμῶσα τὸ κατεπεῖγον ζητήσῃ τοῦτο· ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία γνωρίζει ὅλας τὰς περιστάσεις, αἵτινες καθιστῶσιν ἓν νομοσχέδιον μᾶλλον τοῦ ἄλλου κατεπεῖγον· ταῦτα δὲ λέγει θεωρητικῶς καὶ οὐχὶ πραγματικῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Προσθέτει δὲ ὅτι τὰ συναφῆ νομοσχέδια πρέπει νὰ συζητῶνται ἀμέσως κατόπιν τοῦ προϋπολογισμοῦ μὲ τὸν ὁποῖον ἔχουσι συνάφειαν, ὡς εἶναι ἡ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 16,000 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ 1856.

Ἐπικαλεσθέντος δέ τινος τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν, διὰ νὰ δειχθῇ, τί ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ὅταν εἰσήχθη τὸ περὶ Σκοπέλου νομοσχέδιον, ἀνεγνώσθησαν ταῦτα, ἐδείχθη δὲ ὅτι ἡ Γερουσία εἶχεν ἀποφασίσει τὴν ἐκτύπωσιν αὐτοῦ καὶ τὴν σύρασιν ἐπιτροπῆς· κατὰ συνέπειαν τὸ Σῶμα ἀπεφάσισε μετὰ τὸ τέλος τῆς συνεδριάσεως νὰ συνέλθωσι τὰ τμήματα εἰς διορισμὸν ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ ἔτος 1856, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ἐζήτησε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν· ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἰσώρησε τοῦτο καινοτομίαν, φέρουσαν ἀντὶ εὐκολίας δυσκολίας καὶ παρατάσεις εἰς τὰς συζητήσεις· ὅτι τὴν τάσιν ταύτην δὲν ἐννοεῖ καὶ ὅτι συνήθως ὅταν παρουσιάζεται ἀσάφεια ἐπί τινος κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, τότε ἀναγινώσκεται τὸ ἀντιστοιχοῦν μέρος τῆς ἐκθέσεως.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ πρότασις περὶ ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως δὲν ἔχει τι καινὸν ἢ ἐσφαλμένον, ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται νὰ οἰκονομήσωμεν καιρόν, δυνάμεθα νὰ κάμωμεν τὴν παραχώρησιν τοῦ νὰ μὴ ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης· ἐζήτησα τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως γνωρίζων ὅτι αὕτη ὡς συντομωτάτη δὲν ἤθελε καταναλώσει εἰμὴ ὀλίγας στιγμάς, ἴσως ὀλιγωτέρας τῶν ὅσας κατηνάλωσεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἀγορεύων κατὰ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως· οὐδενὶ εἶναι συγχωρημένον νὰ λέγῃ, ὅτι ἐν τῷ Σώματι τούτῳ ὑπάρχει τάσις νὰ φέρωνται προσκόμματα εἰς τὰς συζητήσεις, πολὺ δὲ περισσότερον νὰ λέγῃ τοῦτο ἐν τῇ ἰδιότητι τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ὅτι ἀνέφερε τοῦτο ἐν τῇ Γερουσιαστικῇ του ἰδιότητι καὶ οὐχὶ τῇ ὑπουργικῇ, ὁ αὐτὸς ἀγορεύων ἐξηκολούθησε· τὸ νὰ ζητῇ ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς νὰ ἐπισπεύδωνται αἱ συζητήσεις εἶναι δικαίωμά του, ἀλλὰ τὸ νὰ ἀποδίδεται σκοπὸς εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο, καὶ ἂν τὸ λέγῃ ὡς Γερουσιαστής, ἀδικεῖ ἑαυτόν. Ἔρχομαι νὰ δικαιολογήσω τὴν πρότασίν μου, οὐδένα πλάγιον σκοπὸν ἔχω, καὶ τακτικῶς καὶ καθ' ἑκάστην λαμβάνω μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Σώματος ὅπου ἡ πατρὶς καὶ ὁ θρόνος μὲ ἐκάλεσαν, διότι αἰσθάνομαι τὸ καθῆκόν μου, καὶ ἡ συνείδησίς μου εἶναι τὸ μεγαλείτερον ἐλεγκτήριον διὰ τοῦτο· ἡ παράτασις τῶν συζητήσεων εἶναι, ὁμολογῶ, δυσχερὴς καὶ διὰ τοὺς βουλευομένους καὶ διὰ τοὺς ὑπουργούς· ἀλλ' ἡ συζήτησις εἶναι ἡ ψυχὴ τῶν Συνταγματικῶν ἐθνῶν, θέλοντες δὲ νὰ συντέμωμεν ταύτην, πίπτομεν εἰς τὴν ἀποπλάνησιν· καλλίτερον νὰ ἀναβληθῇ συζήτησίς τις ἐπὶ δύω καὶ τρεῖς ἡμέρας, παρὰ νὰ ἐπισπευθῇ καὶ γένῃ λάθος· διότι τὰ λάθη τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ἐπιβαρύνουσιν οὐχὶ μίαν ἢ δύω οἰκογενείας, ἀλλ' εἰς ὁλόκληρον τὸ κράτος· διαθέσεις δὲν ὑπάρχει νὰ παρατείνωμεν, καθὼ διεδύθη, τὰς συζητήσεις· αἱ ψευδεῖς αὗται διαθέσεις γινόμεναι ἀπὸ χαμερπεῖς κόλακας, ἐμπορευομένους τὰ ναυάγια τῆς πατρίδος των, δὲν πρέπει νὰ ἀρίνωνται χωρὶς ἀπαντήσεως· πρέπει ἐκ παντὸς τρόπου νὰ ἀπομακρυνθῶσιν. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ οὐδέποτε θέλω ἀνεχθῇ ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ συντμηθῶσιν αἱ συζητήσεις· ἂν καὶ ἐπαναλαμβάνω, ὅτι αἱ συζητήσεις εἶναι ἐργώδεις διὰ τοὺς βουλευομένους, καὶ ἴσως ἐργωδέστεραι διὰ τοὺς ὑπουργούς· ὅλαι αἱ συζητήσεις αἱ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ γινόμεναι γίνονται μὲ σκοπὸν καλὸν, ἂν ὄχι νὰ διορθώσωσι τὸ παρελθὸν, νὰ φέρωσι τοὐλάχιστον κατὰ τὴν κρίσιν μας θεραπείαν τινὰ τοῦ μέλλοντος. Ἐπεκαλέσθη τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς τόσον συντόμου ἄλλως τε οὐχὶ δι' ἐμαυτὸν μόνον, ἀλλὰ δι' ἅπασαν τὴν Γερουσίαν· διότι ἡ πρόχειρος ἀνάγνωσις ἀναπολεῖ εἰς τὴν μνήμην μας τὰς ὅσας εὕρομεν ἐλλείψεις· καὶ διότι τοῦτο γίνεται καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων, ὅτε ὁμοῦ μὲ τὸ νομοσχέδιον ἀναγινώσκεται καὶ ἡ ἔκθεσις· ἀλλὰ δὲν ἐμμένω εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ταύτης.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαιμιδὴς· εἶναι παράδοξος ἡ φυγοῦσα τὰ χείλη τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἔκφρασις ὅτι δήθεν ὑπάρχει σκοπὸς παρατάσεως καὶ προσκομμάτων διότι εἷς Γερουσιαστὴς ἐζήτησε, ἐπόμενος τοῖς κανονισμένοις, τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως· ἡ βραδύτης καὶ ἡ παράτασις γίνεται, ὅταν πα-

ρεμβάλλωνται κατὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ νομοσχέδια ἄλλα, ὅπως πρὸ μικροῦ ἐζήτει ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς νὰ παρεμβληθῇ ἐκεῖνο τῆς Σκοπέλου· ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι οὐσιώδης καὶ συνεπὴς μὲ τὰ κανονισμένα, ἀπαλλάττει τὴν Γερουσίαν ἀπὸ μακρὰν συζήτησιν κατὰ τὰ καθέκαστα.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἀνεγνώσθη τὸ κεφ. 1 « Κεντρικὴ ὑπηρεσία » ἄρθρον 1 « Πρακτικὰ ὑπουργείου » καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν παρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς· ὁ δὲ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς λεχθέν τὸν λόγον, εἶπεν· ὅτι ὁ διορισμὸς τῶν τμηματαρχῶν καὶ ὑπουργικῶν Γραμματέων γίνεται εἰς Α΄ καὶ Β΄ τάξεις τμηματάρχας καὶ ὑπουργικοὺς Γραμματεῖς, καθότον ἀπαιτεῖ τοῦτο ἡ ὑπηρεσία, καὶ καθότον ἐνίοτε ἀναγκάζεται τὸ ὑπουργεῖον νὰ λαμβάνῃ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους ἔξωθεν καὶ ἀπὸ ἄλλας θέσεις ἀνωτέρας· ὁ νόμος δὲν προσδιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν τῆς Α΄ τάξεως καὶ τῶν τῆς Β΄ τάξεως τμηματαρχῶν καὶ ὑπουργικῶν Γραμματέων, ὅπως προσδιορίζει εἰς τὰ ἄλλα ὑπουργεῖα· πρὸς ἐκτέλεσιν δὲ τοῦ νόμου ὁ ὑπουργὸς προϋπολογίζει τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς δαπάνης, ἥτις ὅμως δὲν πραγματοποιεῖται ἅπασα, καθότου τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἔχει καὶ τμηματάρχην καὶ ὑπουργικὸν γραμματέα Β΄ τάξεως.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὁ νόμος ὁρίζει τὴν ὕπαρξιν Α΄ καὶ Β΄ τάξεως τμηματαρχῶν καὶ ὑπουργικῶν Γραμματέων, ἀλλὰ καὶ νομολογία τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ὁρίζει τὴν ὕπαρξιν τοιούτων Α΄ καὶ Β΄ τάξεως ὑπαλλήλων· καὶ οὐχὶ Α΄ καὶ Β΄ τάξεως μόνον· διὰ νὰ μὴ δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ διορίσῃ ὅλους Α΄ τάξεως καὶ ὅλους Β΄, ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχῃ Α΄ καὶ Β΄ τάξεως.

Μιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ 1 ἄρθρον μὲ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2 « Ἰλιεών, ἤτοι γραφικὰ ἔξοδα δρ. 12,700 ». Παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπὸ 8,300 δρ. ὅπου προϋπελογίζετο πέρυσιν ἀνεβιβάσθη ἐφέτος εἰς 12,700 ἐν τοῖς φύλλοις δὲ τῆς λεπτομερείας ἐδάφ. δ΄ προϋπελογίζοντο δραχ. 3,800, ἐνῷ πέρυσιν προϋπελογίσθησαν 800 δρ. μόνον· παραδόξως δὲ εἰς τὸ ἐδάφ. τῶν λεπτομερειῶν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου σημειοῦνται δρ. 960 δι' ἕνα βοηθὸν ἐπὶ τοῦ ἀρχείου, ἐνῷ ἠλπίζετο ὅτι μετὰ

τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου περὶ ἀκαλούθων, οὓς ἐζήτησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν τάξιν καὶ νομιμοποιήσῃ τὰς θέσεις, διότι αἱ δαπάναι ἐγίνοντο, δὲν ἠθέλαμεν ἐπανέλθει εἰς τὸ αὐτὸ ἄτοπον νὰ καθιερώνται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ μόναι θέσεις καὶ θέσεις χιλιοδράχμοι μάλιστα· ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς δρ. 3,800 διὰ ἀγορὰν ἑλληνικῶν καὶ εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων εἶναι ὑπέρμετρος, καὶ χωρὶς νὰ ἀρνηθῇ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἔχει ἀνάγκην νὰ λαμβάνῃ ἐξωτερικὰς ἐφημερίδας, παρατηρεῖ ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνῃ κατὰ προτίμησιν τὰς σπουδαιοτέρας, καὶ ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἰδῇ, ἂν ὄντως καθυποβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ κατάλογον τῶν ἐφημερίδων τὰς ὁποίας λαμβάνει τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι κατὰ τὰς γενομένας ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἀφαιρέσεις ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ Βουλῇ ὑποβεβλημένου ὑπολογισμοῦ τὸ ἐδάφιον δι' ἀγορὰν ἐφημερίδων ἠλαττώθη ἀπὸ 3,800 δρ. εἰς δρ. 2,300 δηλ. ἠλαττώθη κατὰ 1500 δραχ. ὥστε τὸ ποσὸν τὸ μένον μόλις ἐπαρκεῖ, διότι ἕκαστος ἐννοεῖ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ λαμβάνῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν πλείονας εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας· ἐπίσης ἠλαττώθη κατὰ 560 δραχ. τὸ ἐδάφ. μ. καὶ ἐμειναν μόνον δραχ. 400, διὰ ἀντιμισθίαν τοῦ βοηθοῦ ἐπὶ τοῦ ἀρχείου μέχρι τοῦ Ἰουνίου μηνός, ἐφ' ὅσον διετηρεῖτο τοιοῦτο· ἔκτοτε ὅμως δὲν ὑπάρχει βοηθὸς καὶ τὸ ποσὸν πλέον ἐξηλείφθη· ὥστε οὐδεμία παρατυπία ὑπέστατο κατὰ τοῦτο· ἡ αὔξησις τοῦ ἄρθρου τούτου προῆλθεν ἐν μέρει καὶ ἀπὸ τὴν αὔξησιν τοῦ ἐνοικίου κατὰ 1000 δραχ. ἀλλ' ἐντὸς τούτου ἐμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ἐνοίκιον τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς· προσετέθησαν ἐπίσης 500 περιπλέον δραχ. δι' ἀγορὰν καταστίχων καὶ βιβλίων πραξενικῶν, διότι τῶν Προξένων ἐπανελθόντων εἰς τὰς θέσεις των πλέον, ἀνάγκη παρίστατο τῆς προσθήκης ταύτης.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ 2 ἄρθρον ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3, 4 καὶ 5, παρεδέχθησαν δι' εἰδικῆς χειροτονίας ὅπως ἔχουσιν, ὡς παρεδέχθη διὰ χειροτονίας καὶ τὸ ἄθροισμα τοῦ κεφαλαίου 1 εἰς 67,980 δρ. ἀναβαῖνον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου 2 « Διπλωματικὴ ὑπηρεσία » ἄρθρον 1 « Προσωπικὸν τῶν Πρεσβειῶν δρ. 277,143·34 » ὡς καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρυσίδης λαβὼν τὸν λόγον ἔλεξε τάδε.

Εἶναι βέβαιον ὅτι ἕκαστον κράτος ὡς καὶ πᾶσα οἰκογένεια

καὶ πᾶς Δῆμος καὶ πᾶσα μονὰς εἴτε ὑλικὴ εἴτε ἠθικὴ ἔχει διπλᾶς σχέσεις ἐσωτερικὰς καὶ ἐξωτερικάς· ἐὰν στρέψωμεν τοὺς ὀφθαλμούς μας εἰς ταῦτα τὰ οὐράνια σώματα, εἰς αὐτοὺς τοὺς πλανήτας, θέλομεν ἰδεῖ ὅτι αἱ σχέσεις των εἶναι αἱ αὐταί, ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαί· ἡ γῆ αὐτὴ τὴν ὁποίαν κατοικοῦμεν διπλῆν ἔχει τὴν σχέσιν της, κίνησιν περὶ ἑαυτὴν καὶ κίνησιν περὶ τὸν ἥλιον· ἔκαμα τὴν παρέκβασιν ταύτην διὰ νὰ δείξω ὅτι αἱ σχέσεις αὗται εἶναι φυσικαὶ καὶ ἀχώριστοι ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τοῦ δήμου, ἀπὸ τῆς ἐπικρατείας· τοῦτο σημαίνει ὅτι αἱ σχέσεις ἔχουσι μεταξύ των ἄλλην σχέσιν, ἐπιρρεάζόμεναι ἀμοιβαίως· δὲν δύναται νὰ εἶναι ἡ ἐξωτερικὴ σχέσις Κυβερνήσεώς τινος καλή, καὶ ἡ ἐσωτερικὴ κακή, ἢ καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ἡ μία ἐπιρρεάζει τὴν ἄλλην· ὡς δὲν δύναται οἰκογενειάρχης νὰ εἴπῃ ὅτι ἐντὸς τῆς οἰκίας του ζῇ κακά, ἀλλ' ἐκτὸς ζῇ καλά· ἡ ἐσωτερικὴ σχέσις κατοπτρίζεται εἰς τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐπιρρεάζεται ἀπ' αὐτῆς· ὡς καὶ τἀνάπαλιν· προειρήκαθην οὕτω διὰ νὰ δείξω ὅτι δὲν εἶναι ἀδιάφορος ἡ διαγωγή μας εἰς τὰ ἐξωτερικὰς σχέσεις· ἡ καλὴ ἢ κακὴ ἐξωτερικὴ διοίκησις ἐπιρρεάζει τὴν καλὴν ἢ κακὴν διοίκησιν. Αἱ ἐξωτερικαί μας σχέσεις εἶναι καταλλήλοι καὶ σύμφωνοι πρὸς τὸν σκοπὸν ὃν προτίθεται ἕκαστον κράτος; αἱ σχέσεις καλλιεργοῦνται ἐπιτυχέστατα διὰ τῶν καταλλήλων ὀργάνων· κατὰ τὴν κρίσιν μου ὅμως πιστεύω ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἀτυχῶς, δὲν καλλιεργοῦνται καταλλήλως· δὲν γνωρίζω οὐδὲ θέλω ἤδη νὰ μάθω τὴν κατάστασιν τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεών μας, φρονῶ ὅμως ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ὅτι δὲν γίνεται ἡ δέουσα καλλιέργεια· εἰς γῆν καλλιεργουμένην μὲ τὸ νέον ἄροτρον, οἱ καρποὶ καὶ ἂν δὲν τοὺς ἴδῃ τις, δύναται νὰ εἰκάσῃ ὅτι δὲν εἶναι καλλίτεροι καὶ ἀρθονώτεροι παρὰ τοὺς καρποὺς τοὺς ὁποίους θέλει ἀποφέρει γῆ καλλιεργουμένη μὲ τὸ ἄροτρον τοῦ Τριπτολέμου· ἡ Ἑλλὰς πληρώνει σχεδὸν 600,000 δρ. διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν. Νομίζω ὅτι τὰ Κράτη ὅταν στέλλωσιν ἀντιπροσώπους ἐντὸς πολὺ δὲ μᾶλλον ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας των εἰς μεμακρυσμένα μέρη, στέλλουσι τὰ καλλίτερα πρόσωπα, δεδοκιμασμένην ἔχοντα τιμιότητα, ἐξιδιασμένην ἱκανότητητα καὶ προηγούμενα εὐάρεστα· οἱαδήποτε δὲ καὶ ἂν εἶναι αἱ περιστάσεις τοῦ Κράτους, οἱ τοιοῦτοι ἀντιπρόσωποι θὰ οἰκονομήσωσι τοῦτο· καὶ ἐὰν ἐνίοτε εἶναι συγχεχωρημένον ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας νὰ ἀντιπροσωπεύωνται ἡ Κυβέρνησις διὰ προσώπων μὴ ἐξεχόντων, ὁ κίνδυνος εἶναι μακρὸς, καὶ ἡ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὑπόληψις τοῦ λαοῦ δὲν καταστρέφεται, διότι ὁ

λαὸς εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίσῃ πόθεν τὸ λάθος προέρχεται, καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ κατὰ τὰ ἄλλα τὴν ἀξίαν τῆς Κυβερνήσεως· ἐξωτερικῶς ὅμως βλάπτονται ἢ ὠφελοῦνται τὰ κράτη ἀναλόγως τῆς ἐπιστημότητος καὶ δοκιμότητος τῶν ἀντιπροσώπων των· ἀνεζήτησα καὶ εἶδον ὅτι τὰ ἔθνη ἅπαντα διεκρίθησαν κατὰ τὸν πολιτισμὸν τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δύναμιν τὰς καλλιτέρας ἐκλογὰς ἐπεφυλάξαντο διὰ τὸ ἐξωτερικόν. Ἐδάτε ποτε τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν νὰ στέλλωσιν εἰς τὰ κέντρα τῆς ἐνεργείας ἄλλους εἰμὴ διακεκριμένους ἄνδρας· ἀνατρέξατε εἰς τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν, τὸ αὐτὸ θέλετε ἀπαντήσει. Ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος κρίνει περὶ τοῦ ἔθνους, ἀπὸ τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα τὸ ἔθνος στέλλει εἰς τὸ ἐξωτερικόν· ἄλλως τε οἱ ἱκανοὶ καὶ δεδοκιμασμένοι ἄνδρες ὄχι μόνον εἶναι καταλλήλοι καὶ ἱκανοὶ νὰ ἐκφράσωσι τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους, ἀλλ' ἐξετάζοντες τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ ἔθνους παρ' ᾧ διατελοῦσιν, μεταδίδουσι ταύτην εἰς τὸ ἴδιον ἔθνος, εἶναι ἡ γέφυρα τῆς μεταδόσεως, οἱ ἀπόζολοι οὕτως εἰπεῖν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν προόδων τῶν ἐθνῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν δαπάνην ταύτην διὰ τὴν διατήρησιν Πρεσβειῶν, ἐγὼ τὴν θεωρῶ ἀναγκαιοτάτην, διότι τὸ ἔθνος μας ἔχει ἀνάγκην νὰ σχετισθῇ ἐξωτερικῶς μὲ τὰ ἄλλα ἔθνη. Τότε μόνον συμφωνῶ μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν κατάργησιν τῆς δαπάνης ταύτης, ὅταν ἐναντίον τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον ἔχει ἡ ἀποστολὴ Πρέσβεων καὶ Προξένων στέλλωνται ὡς Πρέσβεις καὶ Πρόξενοι ἀκαταλλήλα πρόσωπα· ὁποίαν ἰδέαν περὶ ἑνὸς ἔθνους θέλουσι λάβει εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὅταν ἴδωσιν ὅτι ὁ Πρέσβυς τοῦ ἔθνους ἐκείνου εἶναι ἀνίκανος καὶ ἠλίθιος. Δύω εἰδῶν ἀνθρώποι ἔπρεπε νὰ στέλλωνται εἰς τοιαύτας ἀντιπροσωπείας, ἄνθρωποι ἔχοντες ἠθικὰς ἰδιότητας ἢ ἄνθρωποι κἂν ἔχοντες φυσικάς, ὡς ὁ Θεόδωρος Γρίβας, ὅστις ἐν ἐλλείψει ἰδιοτήτων διαναστικῶν ἐξόχων, ἔχει πολλὰς φυσικὰς ἰδιότητας, καὶ δύναται νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὸν παλληκαρισμὸν τοῦ ἕλληνος, καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις· ἀλλ' ὅταν ὁ ἀποστελλόμενος δὲν ἔχῃ οὔτε τὸ ἕν οὔτε τὸ ἄλλο, ἡ δαπάνη αὕτη οὐ μόνον δὲν ὠφελεῖ, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας καὶ ζημιοῖ τὸ Κράτος· ἅπασα ἡ παλαιὰ ἱστορία ἐκήρυξεν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἦτο εὐφυὲς καὶ δραστήριον ἀλλ' ὅταν σήμερον στέλλωνται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἄνθρωποι οὐδὲν προσὸν διακρίσεως ἔχοντες, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ζημιοῦται τὰ μάλιστα καὶ δίδει ὑπονοίας ὅτι τὸ Ἑλλ. ἔθνος ἠλλοιώθη· Ἐπεθύμουν νὰ εἴπῃ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς χωρὶς νὰ μὲ ἀναγκάσῃ νὰ ἔλθω εἰς εἰδικὰς ἐξηγήσεις διατί τὸ ὑπουρ-

γειον αὐτὸ δὲν βαδίζει πλέον ἐλεύθερα. Ἐὰν τὸ οἰκοδόμημα εἶναι ἔργον τῆς ἐλευθέρας θελήσεως τοῦ ὑπουργείου, ἀπέτυχεν· πρὸς τί ἡ δειλία; ἡ ἐνέργεια πρέπει νὰ ἀκολουθῇ τὴν ζωήν, ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ δείξῃ ὅτι ζῇ· μοὶ κακοφαίνεται διότι κλονίζεται ἐν ἐμοὶ ἡ ὑψηλὴ ἰδέα ἣν ἤθελα νὰ εἶχα διὰ τοὺς προϊσταμένους τοῦ ὑπουργείου τούτου. Οὐδεὶς φόβος πρέπει νὰ ἐπηρεάζῃ τὰς πράξεις του· ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ ἀντιπροσωπευθῇ ἐξωτερικῶς διὰ τῶν ἱκανωτέρων προσώπων, καὶ οὐχὶ νὰ στέλλωνται πρόσωπα τὰ ὁποῖα περιορίζονται εἰς τὸ νὰ λαμβάνωσι τὸν μισθὸν καὶ ἀναφέρωσιν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἂν τι γράφουσιν ὡς φήμας αἱ ἐφημερίδες.

Ἐπήνεγκεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς. ἡ ἐπιτροπὴ θεωροῦσα ἀναγκαίαν τὴν διατήρησιν Πρεσβείας ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων Ἑλλ. συμφερόντων, δὲν ἐλάλησέ τι περὶ αὐτῆς· ὡρμήθη δὲ εἰς τὴν παρατήρησίν της περὶ καταργήσεως τῶν Πρεσβειῶν ἐν Λονδίνῳ, Παρισίοις, Πετρουπόλει καὶ Βιέννῃ, καθόσον τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα παρὰ ταῖς Δυνάμεσι ταύταις δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἄλλης προστασίας, παρὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων εὐεργετίδων Δυνάμεων ἐπιδαψιλευομένην· ἐθεώρησε μάλιστα πτωχαλαζονικὴν τὴν δαπάνην ταύτην ὡς μὴ συμβιβαζομένην μὲ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ τόπου κατάστασιν· ἡ ἔλλειψις Πρεσβειῶν ἀπὸ τὰς αὐλὰς ταύτας ἴσως μάλιστα εὐχαριστήσει αὐτάς, ὅταν ἴδωσι τὸ πνεῦμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὡρμήθημεν καὶ τὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ ἐπιφέρωμεν οἰκονομίας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ὑποχρεώσεών μας καὶ πρὸς ἐξοικονόμησιν ἄλλων παραγωγικῶν δαπανῶν. Ἐν γένει δὲ δὲν ἀντικρούω τὰς παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντος, αὗται ἔχονται ὀρθότητος ἀδιαφιλονεικήτου ὅταν πρόκηται περὶ ἐκλογῆς προσώπων.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός· πρὶν ἡ ἀντικρούσω τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ὀφείλω νὰ ἀντικρούσω τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι ἡ δαπάνη τῶν Πρεσβειῶν εἶναι πτωχαλαζονική· ἡ δαπάνη αὕτη στηρίζεται εἰς νόμον ὃν ἐψήφισαν πρὸ δύω ἢ τριῶν ἐτῶν τὰ νομοθετικὰ σώματα· χωρὶς δὲ ἤδη εἰς ἀντίκρουσιν τῆς γνώμης τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι αἱ Πρεσβεῖαι δὲν εἶναι ἀναγκαῖαι διότι μᾶς ὑποβάλλουσιν εἰς δαπάνας καὶ αἱ προστάτιδες δυνάμεις κατακρίνουσιν ἡμᾶς διὰ τοῦτο μᾶλλον, ἀντὶ νὰ εὐχαριστηθῶσι κτλ. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι αἱ προστάτιδες δυνάμεις ἐδείχθησαν καὶ δεικνύονται ἀείποτε εὐμενεῖς πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅτι μεταξὺ τῶν προστατίδων δυνάμεων καὶ τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει ἀνάλογος ἐλξις μὲ τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, καὶ εὐτυχεῖς ἤθελαμεν εἶσθαι ἂν ὁ ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ καταταγῇ εἰς τοὺς νόμους τοὺς διέποντας τὰ μετέωρα (οὐράνια σώματα)· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ἔλαβε καὶ τὰ πάθη ἄτινα ἐπιπροσθοῦσιν εἰς τοὺς θείους νόμους τῆς ἐλξέως καὶ διαστρέφουσι τὰς σχέσεις· ἂν ἠδύνατο νὰ ὑπαχθῇ εἰς μόνους τοὺς τῆς ἐλξέως νόμους, δὲν εἶχεν ἀνάγκην σχέσεων· ἤρκει ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς Ἑλλάδος, καὶ αὕτη ἡ ἐλξις ἤθελεν εἶσθαι ἀρκετή· ἀλλ' ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὰ ἔθνη ἀπαρτίζονται ἀπὸ ἀνθρώπους, καὶ οἱ ἄνθρωποι ὑπόκεινται εἰς πάθη καὶ ἀπάτας, ἡ παρουσία δὲ προσώπων τινῶν δυναμένων νὰ φωτίζωσι περὶ τῆς ἀληθοῦς τοῦ τόπου θέσεως, καὶ κατοπτρίζωσι τὴν ἀλήθειαν ἐθεωρήθη καὶ εἶναι ἀναγκαία. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ἡ διατήρησις τῶν Πρεσβειῶν μᾶς ὑποβάλλει εἰς πολλὰς δαπάνας, ἀλλὰ τοῦτο καὶ μόνον ὅπλ. ὁ λόγος τῆς δαπάνης δὲν ἀρκεῖ νὰ μᾶς ἀναγκάσῃ νὰ καταργήσωμεν ταύτας, διότι ὁ αὐτὸς ὁρίσταται λόγος καὶ διὰ τὰς Ναυαρχίας καὶ τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὰς ἄλλας τοῦ Κράτους ἀρχάς· καὶ ὅμως δὲν προτείνεται διὰ τοῦτο ἡ κατάργησις των· ἂν ὁ λόγος τῆς οἰκονομίας ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν μόνον καὶ τὰ εὐτυχέστερα ἔθνη δὲν ἤθελον στέλλει πρέσβεις, διότι καὶ ταῦτα ἔχουσιν ἀνάγκην οἰκονομιῶν, διότι καὶ χρέη παμμέγιστα καὶ ποικίλας ἄλλας ἀνάγκας ἔχουσιν· ἡ Βαυαρία ἥτις δι' ἔλλειψιν χρηματικῶν μέσων δὲν ἀποζημιοῦται τὰ ἀπεράντων ἐκτάσεων τέλματά της ἔχει ὅμως παντοῦ Πρέσβεις, διότι ἔχει ἀνάγκην νὰ προστατεύσῃ τὰ συμφέροντά της. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι αἱ εὐεργέτιδες δυνάμεις ἦσαν, εἶναι καὶ ἔσονται προστάτιδες καὶ εὐεργέται τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν ἕπεται ὅτι θέλουσι διεξάγει καὶ τὰς ὑποθέσεις μας, οὐδὲ θέλουσι μᾶς κρατεῖ ἀπὸ τὴν χεῖρα ἀείποτε ὡς ἡ μήτηρ τὸ βρέφος της· ἀπ' ἐναντίας ἔχομεν τὸ μέγιστον συμφέρον διὰ τῆς παρουσίας ἀνδρῶν ἐξόχων νὰ ὑποθάλπωμεν τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην των· ἴσως ἐχθροὶ διαβάλλουσιν ἡμᾶς ὅτι ἐγίναμεν ἀνάξιοι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προστασίας των, ὥστε διὰ τοῦτο εἶναι συμφέρον νὰ διατηρῶνται παρ' αὐταῖς ἄνδρες οἵτινες νὰ φέρωσι τὸν λόγον ἐν ὀνόματι ἡμῶν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν. Τότε ἡ ἀποστολὴ ἤθελεν εἶσθαι πτωχαλαζονική, ἂν ἐστέλλαμεν οὐχὶ ἐπιτετραμμένους ἢ ὑπουργοὺς πληρεξουσίους, ἀλλὰ Πρέσβεις (ambassadeurs), ἔχοντας πολυπρόσωπον ὑπαλληλίαν καὶ θεραπείαν ἐπιδεικτικήν. Ἡ Δμερικὴ ἦτο εἰς χεῖρονα ἡμῶν κατάστασιν, διότι ἐμάχετο περὶ ζωῆς ἢ θανάτου δηλ. ὑπὲρ τῆς

ανεξαρτησίας της, αλλ' έτηρει εν Παρισίοις Πρέσβυν τον περίφημον Φραγκλίνον, ότις ενεκαυχάτο εις το εσγισμένον από την πολυκαιρίαν ένδυμά του, λέγων ότι δεν θέλει το ράψει εάν δεν απελευθερωθή προτερον ή Πατρίς του· αύτην την οδόν είναι δίκαιον να ακολουθήσωμεν και ημείς, να μη στέλλωμεν δηλ. άνδρας επιδεικνύοντας τον πλούτον μας πτωχαλαζονικώς, αλλ' έχοντας τον λόγον υπέρ της Ελλάδος, και να μη ζητώμεν ως ελεημοσύνην από τους ξένους το να ομιλήσωσιν υπέρ Ελλάδος και των συμφερόντων αυτής. Στρέφω πάλιν τον λόγον προς τον Κ. Χρηστιδήν, ότις εν μέρει συμφωνεί μετ' εμού· ή ελλις είπεν, αύτη είναι αναγκαία, αλλά μη στέλλετε άνδρας αναξίους εις τας Πρεσβείας· στείλατε άνδρας έχοντας ηθικά, ή φυσικά προτερήματα· και περί μεν των δευτέρων προτερημάτων, ή Γερουσία φρονώ δεν αμφιβάλλει ότι ταύτα ενυπάρχουσιν· είπεν ότι πρέπει να καλλιεργήσωμεν τας σχέσεις ουχί δι' αρότρου του Τριπτολέμου, αλλά δια αρότρου της νέας εφευρέσεως· συμφωνώ προς τούτο, με την παρατήρησιν, ότι η καλλιέργεια άρχεται εις την καταλληλον εποχήν, όταν βρεθή, προς δε ανομπέση να φέρη εις χείρας το άροτρον του Τριπτολέμου, και παράγγελε περί προμηθείας και αποστολής του εντελεστέρου αρότρου της νέας εφευρέσεως, δεν πρέπει να αναμένη αργούς μέχρις ού έλθη το νέον άροτρον, αλλά να εργάζεται· άλλως τε μήπως μήχρι τούδε οι διαπαλέσαντες εις τας Πρεσβείας δεν ήσαν εκ των αρίστων του έθνους; ώστε κατά τούτο δεν δύναται να αιτιασθή τις την αντιπροσωπείαν μας· συμφέρει ώστε δύο Πρεσβείαι (ή των Παρισίων και της Πετρουπόλεως) να είναι κεναί, και να διευθύνωνται δια των Γραμματέων των Πρεσβειών, και αύται πληρωθήσονται, αλλά δεν εφθασεν ή κατάλληλος ημέρα προς αντικατάστασιν. Το ταλασσάριον πρέπει να ήναι εν ανέσει εις τας χείρας του παρατηρητού· ώστε συμφωνώ μέ τον Κ. Χρηστιδήν όσον αφορά την ιδιότητας των αντιπροσώπων και την ανάγκην της καλλιεργείας των σχέσεων· παρατηρώ δε ότι η στιγμή της καλλιεργείας είναι έργον ημών· ως προς το ποσόν παρατηρώ ότι προϋπολογίζεται όσον φαίνεται εν τω κεφαλαίω αλλά δεν δαπανάται όλον· και πρέπει μεν να προϋπολογίζεται το όλον διότι αδύνατει ο Υπουργός να προίδη τα μέρη τα οποία θέλει πραγματοποιηθή, δαπανάται δε όταν κριθή κατάλληλον να διορισθή εν αναγκαίς ο Πρέσβυς.

Μηδεμιας γενομένης παρατηρήσεως ή Γερουσία παρεδέξατο δια χειροτονίας το άρθρον 1, ώπως έχει.

Αναγνωσθέντα κατόπιν τα άρθρα 2, 3, 4 και 5 του αύτου κεφαλ. 2, ως και το άθροισμα αύτου εις δραχ. 329,343:34 αναβαϊνον εγένοντο δεκτά δι' ειδικής χειροτονίας

Αναγωνσθέντος του κεφ. 3 « Οθωμανικαί υποθέσεις » άρθρον 1 « Προσωπικά των Επιτροπών δρ. 5,640 » τις των Κ. Γερουσιαστών παρετήρησεν ότι ή πραγματοποίησις της δαπάνης ταύτης είναι παράδοξος. Το να προϋπολογίζωνται κατ' έτος εν τω προϋπολογισμώ, είναι υποφερτόν, διότι δεν δύναται να προβλεφθή πότε γενήσεται έναρξις των εργασιών της επιτροπής ταύτης, αλλά το να πραγματοποιήται ή δαπάνη αύτη, ενώ πέντε σχεδόν έτη δεν εργάζεται είναι πλέον και παράδοξον· πρέπει δια τούτο να επέλθη διόρθωσις του ατοπήματος τούτου.

Απήντησεν ο Κ. επί των Εξωτερικών υπουργός, ότι αι παρατηρήσεις του προαγορεύσαντος είναι ορθόταται, και πρέπει βεβαίως να επέλθη διόρθωσίς τις· ή επιτροπή αύτη έχει τα άρχειά της, διατηρείται δε ο Γραμματεύς και ο κλητήρ αύτης· το εφ' εμοί ήθέλησα όπωσδήποτε να κλείσω αύτον τον ανοικτόν λ|σμόν, αλλ' έπρεπε να αναμείνω τον Πρέσβυν της Τουρκίας, ότις όσον ούπω ορθάνει διά να συνεννοηθώ περί της επιτροπής ταύτης· ή πρέπει να διαλυθή ή επιτροπή, άν καθίσταται δυσχερής ή διεξαγωγή των υποθέσεων, ή πρέπει να τεθή όριόν τι και εντός τούτου να τελειώση τας εργασίας της.

Επί τούτοις ή Γερουσία παρεδέξατο το άρθρον 1 δια χειροτονίας.

Αναγνωσθέντος του άρθρου 2 « Έξοδα γραφικά δρ. 1280 » παρετηρήθη ότι τα έξοδα ταύτα βεβαίως ούτε επραγματοποιήθησαν, ούτε θέλουσι πραγματοποιηθή εφ' όσον δεν εργάζεται ή επιτροπή διότι ώς μη εργαζομένη, δεν δαπανά βεβαίως γραφικά έξοδα. Διαβεβαιώσαντος δε του Κ. υπουργού ότι τα γραφικά έξοδα δεν πραγματοποιούνται, διότι ή επιτροπή δεν εργάζεται, ή Γερουσία παρεδέξατο και το 2 άρθρον δια χειροτονίας, ώς και το άθροισμα του κεφαλαίου εις δρ. 6,920 αναβαϊνον, δι έτέρας χειροτονίας.

Αναγνωσθέντα τα άρθρα 1 και 2 του κεφαλ. 4 ώς και το άθροισμα του κεφαλ. συμποσούμενα εις δρ. 14,000 εγένοντο δεκτά δι' ειδικής εκάστου χειροτονίας.

Αναγνωσθέν το κεφάλαιον 5 « Έξοδα κλεισμένων χρήσεων δρ. 7,759:17 » εγένετο δεκτόν δια χειροτονίας μεθ' τας οποίας ή Γερουσία επήνεγκε παρατηρήσεις επί του κεφαλαίου των κλεισμένων χρήσεων του υπουργείου των Οικονομικών.

Αναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου 6 « Προξενικὴ ὑπηρεσία » ἄρθρον 1 « Προσωπικὸν τῶν Προξενείων δρ. 84,657:34 » καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι τὰ Προξενεῖα εἰς τρεῖς ὑπάγονται κατηγορίας κατὰ τὸν νόμον.

α) Εἰς Προξενεῖα ἐμμισθα, τῶν ὁποίων τὰ εἰσοδήματα ἀνήκουσιν εἰς τὸ Δημόσιον·

β) Εἰς Προξενεῖα ἄμισθα, τῶν ὁποίων τὰ εἰσοδήματα ἀνήκουσιν εἰς τὸν Προξενον· καὶ

γ) Εἰς Προξενεῖα λαμβάνοντα ἐπιχορήγησίν τινα, κατ' ἔτος διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ προσδιοριζομένην, καὶ τὰ εἰσοδήματα· καὶ ηὐξήθη μὲν ἡ ἐπιχορήγησις τοῦ ὑποπροξενείου Ἀδριανουπόλεως ἀπὸ 1,800 δρ. εἰς δρ. 3,000· διότι ἡ πρώτη ἐπιχορήγησις καθίστατο ὅλως ἀνεπαρκὴς εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ὑποπροξένου· τῆς Ἰωάννης κατὰ λάθος σημειοῦνται 3,000, διότι πραγματικῶς μένει ἡ ἐπιχορήγησις εἰς 1,800 δρ. ὅπως καὶ πρότερον. Εἰς τὸν Πρόξενον Καΐρου δίδεται ἐπιχορήγησις δρ. 3,000 διὰ νὰ δύναται ὁ ἐκεῖ Πρόξενος νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς ἀνάγκας του· ἐπίσης δίδεται ἐπιχορήγησις δρ. 1,200 διὰ τὸν ὑποπρόξενον Πρεβέζης, διότι ἄλλως δὲν δύναται νὰ συντηρηθῇ ἐκεῖ ὑποπρόξενος, οὗ τινος ἡ ὕπαρξις ἐνδιαφέρει ἡμᾶς καὶ διὰ λόγους ὑγειονομικούς, καὶ διὰ τὴν λιγστειαν· ἡ ὕπαρξις Προξενείου ἐν Ἰωαννίνοις δὲν καθιστᾷ περιττὴν τὴν ὕπαρξιν Προξενικῆς ἀρχῆς εἰς Πρέβεζαν, διότι καὶ ὅταν ὑπῆρχε γενικὸν Προξενεῖον εἰς Πρέβεζαν, ὑπῆρχεν ὑποπροξενεῖον εἰς Ἰωάννινα· παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς διατηρήσεως ὑποπροξενείου εἰς Πρέβεζαν, ἄνευ δὲ ἐπιχορηγήσεως δὲν δύναται νὰ συντηρηθῇ. Τὸ νὰ μένωσι δὲ εἰς τὸ μέλλον αἱ περὶ Προξενείων δαπάναι, ὅπως ἦσαν καὶ εἰς τὸ παρελθόν, καθὰ γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπή, δὲν εἶναι δυνατὸν καθόσον τοῦτο ἀντίκεινται εἰς τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν νόμον, ὅστις ἀπὸ τοῦ 1857 τίθεται εἰς ἐνέργειαν· ἡ ἐλάττωσις δρ. 15,391 ἡ γενομένη ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰς τὸν ἐνεστῶτα προϋπολογισμὸν ἀπὸ τὰς Προξενικὰς μισθοδοσίας, δὲν δύναται νὰ εἶναι διαρκής, καθὰ γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπή, διότι ἡ ἐλάττωσις αὕτη προῆλθεν ἐρίτος ἕνεκα τοῦ ὅτι Πρόξενοί τινες δὲν ἦσαν εἰς τὰς θέσεις των ἢ διότι εἰς Προξενεῖα τινα δὲν ἦσαν διωρισμένοι ἀκόμη οἱ Πρόξενοι.

Ἐπήνεγκεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητής· ἡ μισθοδοσία τῶν Προξένων δὲν ἔλαβε μεταβολήν τινα καθ' ὅλα τὰ παρελθόντα ἔτη, μόνον ἐγένοντο αὐξήσεις τινὲς κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος εἰς

δρ. 7,760 συμποσούμεναι· ἡ ἐπιτροπὴ γρονεῖ ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον καὶ οἱ παρελθόντες προϋπολογισμοὶ ἐκανόνιζον, ἐπὶ τῇ προτάσει αὐτῶν τῶν ὑπουργῶν, οἵτινες βεβαίως εἶχον ὑπ' ὄψιν ἐπίσης καὶ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας.

Κύριος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ὑπάρχουσι πρόξενειά τινα λαμβάνοντα πλείονα ἀφ' ὅσα ἐλάμβανον κατὰ τὸ παρελθόν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τὸ τῆς Ἰώππης, τὸ τῆς Ἀδριανουπόλεως, καὶ τὸ τῆς Βηρυττοῦ· καὶ ἄλλα κατὰ πρῶτον ἤδη λαμβάνοντα ἐπιχορήγησιν, ὡς τὸ τῆς Πρεβέζης καὶ τοῦ Καΐρου· ἐπειδὴ ὁ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν νόμος ἀνεστάλη, καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 1857 θὰ πραγματοποιηθῇ ἀπὸ τοῦδε ἡ προσθήκη αὕτη τῶν ἐπιχορηγήσεων; κατὰ τὸν νόμον περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν ὁρίζοντα ὅτι διὰ τοῦ ἐνιαυσίου προϋπολογισμοῦ κανονίζεται τὸ ποσὸν τῶν διδομένων ἐπιχορηγήσεων εἰς τοὺς Προξένους· ἡ προσθήκη ἠδύνατο νὰ πραγματοποιηθῇ, ἂν οὐ ἐκανονίσθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐκεῖνος ἀνεστάλη, ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι πίστωσις ἁπλῆ, ἐκτελεσθήσεται δυνάμει τῶν κειμένων νόμων, ἤτοι τῶν νόμων οἵτινες ὥριζον μέχρι τοῦδε τὴν μισθοδοσίαν τῶν Προξένων, καὶ τῶν πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου Διαταγμάτων τῶν ἰσχυόντων νόμου ἐχόντων.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὁ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν νόμος ὁ ἀναστάλεις μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν, δίδει τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίζῃ τὰς ἐπιχορηγήσεις ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ. Συνεχώνησε δὲ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι πίστωσις ἁπλῆ, καὶ ἡ δαπάνη τῶν προϋπολογιζομένων πρέπει νὰ ἐνεργῆται κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

Προσέθηκεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητής· ὅτι ὁ νόμος περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ ὑποχρεοῖ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν νὰ παρουσιάζῃ κατ' ἔτος εἰς τὰς Βουλὰς πίνακα τῶν εἰσοδημάτων τῶν Προξενείων ἐκείνων ἅτινα δὲν λαμβάνουσι μισθὸν πρὸς γνῶσιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων· πίνακ τοιοῦτος μέχρι τοῦδε δὲν παρῃτήσθη· ἀνάγκη δὲ νὰ ἐκτελεσθῇ τοῦ λοιποῦ ἡ διάταξις τοῦ νόμου.

Διαβεβαιώσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὅτι θέλει σπεύσει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸν περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 1 ἄρθρον διὰ χειροτονίας συστήσασα τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ εἰδικῆς χειροτονίας, ὡς καὶ τὸ ἀθροισμα τοῦ κεφαλαίου εἰς δρ. 96,357:31 συμποσούμενον.

Ὥστε ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, οὗ τινος τὸ ρόλ κὶν ποσὸν ἀναβαίνει εἰς δρ. 522,359:85 ἐγένετο δεκτὸν, ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς αὔριον κατ' ἀπόφασιν τοῦ Σώματος τὴν συζήτησιν 1) τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 16,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1856 τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ 2) τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Α. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 20 8βρίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπόντος Γραμματέως Κ. Ἰω. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Χαραλάμπην ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀγεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀστυκοῦ Ἑλληνικοῦ Νόμου καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτυπωθῇ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας ἐπεξεργασθεῖσα μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς προσοχῆς τὸ νομοσχέδιόν σας περὶ Ἀστυκοῦ ἑλληνικοῦ νόμου, σπεύδει νὰ καθυποβάλῃ ὑπ' ὄψιν σας ὅτι μέχρι τοῦδε ἐν Ἑλλάδι ἴσχυον αἱ διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου, ὅπερ καίτοι ἔργον ἀξιοθαύμαστον, οὐχ' ἧττον παρεῖχε μεγάλας δυσχερείας καὶ πρασκόμματα εἴς τε τοὺς δικάζοντας καὶ τοὺς δικαζομένους, διὰ πολλοὺς γνωστοὺς ἤδη πρὸς τὸ πανελλήνιον λόγους, καὶ ἰδίως διότι εἴμεθα καταδικασμένοι νὰ δικαζώμεθα διὰ νόμων συντεταγμένων εἰς ξένην διάλεκτον.

Ἐπὶ τούτῳ ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ συνέσει της πρὸ ἱκανῶν χρόνων προνοήσασα προέθετο τὴν σύνταξιν πολιτικοῦ Κώδηκος, ὅσον ἔνεστι, καταλλήλου καὶ προσφόρου, πρὸς τὰ ἤθη τὰ ἔθιμα καὶ ἐν γένει τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν τοῦ τόπου κατάστασιν· ὅθεν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐξελέξατο ἐπιτροπὴν, ἐκ τῶν νομομαθεστάτων ἀνδρῶν μας, προσδιορίσασα εἰς αὐτὴν, ὡς βάσιν περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ ῥηθέντος Κώδηκος τὸν Γαλλικὸν πολιτικὸν Κωδηκα, τὸ ἀριστούργημα ἐκεῖνο τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος πρώτου. Ἡ διορισθεῖσα αὕτη ἐπιτροπὴ μετ' ἀτρύτων κόπων, καὶ σύμφωνα μὲ τὴν πρόοδον τῆς ἐπιστήμης ἐπροχώρησεν εἰς τὸ ἔργον της, τοῦ ὁποίου μέρος ἀποτελεῖ ὁ περὶ οὗ πρόκειται νόμος, εἰς ὃν ἐπηνέχθησαν πολλαὶ τροπολογίαι καὶ προσθῆκαι.

Διὰ ταῦτα νομίζομεν καθῆκον ἡμῶν να συστήσωμεν εἰς τὸ Σῶμα τὴν πλήρη παραδοχήν του, καθόσον αἱ διατάξεις του εἰσὶν ἀλληλένδετοι πρὸς τὸ ὅλον τοῦ ἔργου, ὥστε τοῦτο θέλει διασεισθῇ ἐπιφερομένης μεταβολῆς τινὸς ἢ τροποποιήσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος
Μ. Λ. Καΐρης
Ι. Παξιμάδης.

Ἀπαγγειλάντος ἔπειτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης καὶ πρὸ ταύτης τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς χρήσεως 1856 ἐκ δραχ. 16000, ἀνεγνώσθη τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἔχον οὕτω.

Κεφ. Α. Ἔξοδα μεταβλητέα . . . . . δραχ.	12000.
Κεφ. Β. Προσωπικὸν Πρεσβειῶν . . .	4000
	16000

Ἐπ' αὐτοῦ λαβών τις τὸν λόγον εἶπεν ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν εἰς ὃν ἡ προκειμένη πίστωσις ἀνάγεται δὲν βλέπω εἰμὴ ἐλάττωσίν τινα ἐπενεχθεῖσαν πρότερον καὶ μίαν αὔξησιν ἐπενεγκομένην ἤδη κατὰ προσθήκην τῶν γενομένων ἐλαττώσεων αἵτινες ὡς ἐξάγεται δὲν ἐγένοντο ἐσκεμμένως· ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὅτι τωόντι αἱ ἐλαττώσεις ἐγένοντο κατεσπευσμένως, ἀλλ' ἐὰν αὗται ἐπὶ τῶν προκειμένων δύω κεφαλαίων μηδενίζονται, ἐπὶ τοῦ συνόλου ὅμως τοῦ προϋπολογισμοῦ αἱ ἐλαττώσεις αὗται εἰσὶν ἄξιαι λόγου.

Επήνεγκεν έτερος των ΚΚ. Γερουσιαστών ότι καθόσον αφορά τα απρόβλεπτα έξοδα ή τα άλλως ονομαζόμενα έξοδα μεταβλητέα δεν ηξεύρω μέχρι τίνος δυνάμεθα να παραδεχθώμεν ταύτα διά του προϋπολογισμού άνευ ορίων τινων ή μιάς γραμμής εντός της οποίας δύναται να έχη ελευθερίαν το υπουργείον να δαπανά χωρίς να δύναται να προβή πέραν αύτης· τούτο δύναται να γίνη εις την παρούσαν δαπάνην του υπουργείου των Εξωτερικών, διότι εις αύτό είναι δυνατόν να τεθώσιν όρια.

Καθόσον αφορά τας επιχορηγήσεις υποπροξένων και προξένων λέγω ότι αύται καθιερούσι θέσεις άλλ' ή εκτελεστική έξουσία δεν δύναται να διορίση ή να πράξη δαπάνην εις θέσιν μή νομοθετηθείσαν, διότι αύτη δύναται να καταστήση διαρκής και πρέπει να ψηφισθή διά νόμου· ο προϋπολογισμός είναι πίστωσις την οποίαν δεν δύναται να δαπανήση ο υπουργός είμή όπου και όπως οι νόμοι ώρισαν. Εάν αι προκείμεναι επιχορηγήσεις καθιερούνται διά πρώτην φοράν, αύται πρέπει να κανονισθώσι διά νόμου καθόσον πρόκειται να μισθοδοτηθή ή δεινα ή δεινα θέσις· και διά να κανονισθή το τοιούτον πρέπει να εξετασθή άν παρουσιάζεται ανάγκη τις και ποία είναι αύτη. Εις την εξέλεγξιν του προϋπολογισμού τοιαύτη εξέτασις δεν γίνεται, διότι αι πιστώσεις εξοδεύονται επί τη βάσει των νόμων· εάν λοιπόν πρόκειται περί τοιούτων επιχορηγήσεων λέγω ότι αι χορηγήσεις αύται φέρουσι τον χαρακτήρα της μισθοδοσίας και πρέπει να ψηφίζωνται διά Νόμων.

Απήντησεν ο Κ. υπουργός των Εξωτερικών ότι καθόσον αφορά το πρώτον κεφάλαιον, τα εν αύτώ σημειούμενα έξοδα ως εκ της φύσεώς των είναι απρόβλεπτα και δεν δύνανται να ορισθώσι, καθόσον ως εκ της διακοπής των μετά της Τουρκίας σχέσεων μας πολλοί Πρόξενοι και υποπρόξενοι ηναγκάσθησαν να μεταβώσιν ενταύθα όπου και εμισθοδοτούντο κατά διαφόρους τρόπους προς εξοικονόμησιν, μετά δε την αποκατάστασιν της ειρήνης απήλθον ούτοι εις τας θέσεις των δι' ομοίων τοιούτων εξοικονομήσεων, ώστε εξαντληθέντος εις τοιαύτας πληρωμάς του κεφαλαίου των απροβλέπτων εξόδων έδέησε να γίνη χρήσις και της παρούσης προσθήκης των δρχ. 12,000.

Καθόσον δε αφορά το έτερον κεφάλαιον των δι' επιχορηγήσεις 4,000 δραχμών, λέγω ότι είμαι εντελώς σύμφωνος μέ την γνώμην του προλαλήσαντος ότι ο προϋπολογισμός είναι πίστωσις εξοδευομένη όπου και όπως οι νόμοι ορίζουσι, αλλά παρατηρώ ότι αι παρούσαι επιχορηγήσεις στηρίζονται εις τον

περί προξενείων νόμον ο οποίος ρητώς ορίζει ότι δύνανται να χορηγηθώσι επιχορηγήσεις εις τα διάφορα προξενεία και υποπροξενεία διά του προϋπολογισμού, τούτέστι επιτρέπεται να συστηθώσι διά Β. Διαταγμάτων προξενεία όπου κρίθωσιν αναγκαία και άν δεν επαρκώσι τα εισοδήματα αύτων δύνανται να χορηγούνται και επιχορηγήσεις.

Αντέλεξεν ο προλαλήσας Γερουσιαστής ότι όσα ο Κ. υπουργός είπε δικαιολογούσι την ιδέαν του ότι τοιαύτα νομοσχέδια δεν πρέπει να έρχωνται διά μιάς αλλά να διατυπούνται και διανέμωνται, διότι άν εγνωρίζαμεν εξυπαρχής το παρόν νομοσχέδιον ηθέλαμεν είπει ότι ή ρηθείσα διάταξις του περί προξενείων νόμου είναι κακή· καθόσον αφορά τα μεταβλητέα έξοδα μάς είπε ο Κ. υπουργός λόγον τινα ότι δεν είναι απορρών· εάν ένεκα της διακοπής των σχέσεων μετά της γείτονος επικρατείας της Τουρκίας Πρόξενοί τινες και υποπρόξενοι αναγκασθέντες να μεταβώσιν ενταύθα ελάμβανον βουλήσις τό τοιούτον ήτο και είναι δίκαιον· άλλά πάν ό,τι είναι δίκαιον δεν είναι και νόμιμον· πρέπει να γνωρίζωσιν οι συνταγματικοί υπουργοί ότι δεν δύναται να δίδωσιν ελεημοσύνας κατ' αρέσκειαν και ότι οφείλουσι να παρουσιάζωνται εις τας Βουλάς και να ζητώσι την συγκατάθεσίν των. Τίς γνωρίζει τί έπραξεν εις το γραφείον του ο Κ. υπουργός ο οποίος έχει συμπαθείας και αντιπαθείας και δύναται να σφάλη· ήμεις ενταύθα δεν δυνάμεθα να σφάλωμεν διότι εργαζόμεθα ενώπιον ακροατηρίου ήτοι εν δημοσιότητι· πρέπει ούν ο Κ. υπουργός, επειδή θέλει να συμμορφωθή μέ τον νόμον, να φέρη νόμον διά να νομιμοποιήση αύτα τα έξοδα διότι άλλως δεν θέλουσι παραδεχθή εις τον απολογισμόν· προτείνω ούν ήδη να παραδεχθή το ποσόν τούτο ως πίστωσις υπό τον όρον του να παρουσιασθή νόμος προς νομοποίησιν αύτων.

Προσέθηκεν έτερος των ΚΚ. Γερουσιαστών: όταν κατά την παρελθούσαν συνεδρίασιν ήκουσα ότι διά του προϋπολογισμού επιτρέπεται να χορηγηθώσι διά Β. Διαταγμάτων επιχορηγήσεις διά πρώτην φοράν έλεγον τον λόγον και είπον ότι επιχορηγήσεις τοιαύται ούν δύνανται να δοθώσι μή στηριζόμεναι εις νόμον ή εις Β. Διατάγματα προ της 3 7βρίου εκδιδόμενα, έτυχον νόσου· ο Κ. υπουργός άπαντών είπεν ότι συμφωνεί πληρέστατα ως προς τούτο, προσέθηκε δε ότι ο νόμος των προξενείων προνοεί περί αύτών, διότι υπάρχει τάξις προξενείων των οποίων οι προϊστάμενοι επιτρέπεται να λαμβά-

νωσι ἐκτὸς τῶν εἰσοδημάτων μὴ ἐπαρκούντων καὶ ἐπιχορηγήσεις, διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχει τὸ προκείμενον κεφάλαιον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ. Εἰς τοιαύτην περίστασιν εἶπον ὅτι τοῦτο δὲν ἰσχύει διότι ὁ νόμος περὶ προξενείων ἀνεβλήθη· ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς ἁπαντῶν αὖθις προσέθηκεν ὅτι ὁ νόμος ἀνεβλήθη μόνον ὡς πρὸς τὰς μισθοδοσίας καὶ οὐχὶ ὡς πρὸς τὰς ἐπιχορηγήσεις. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ τοῦτο ἐρρέθη καὶ σήμερον ἐκ μέρους τοῦ Κ. ὑπουργοῦ λέγω ὅτι ἐλαβον ὑπ' ὄψιν τοὺς περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προξενικοῦ νόμου ἐπιψηφισθέντες δύω ἑτέρους νόμους, πρὸς δὲ καὶ τὴν ἀπὸ 12 Ἰουλίου τ. ε. αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ καὶ εἶδον ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμου ἀνεστάλη ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος 1855 διὰ τοῦ πρώτου νόμου πρὸς τὰς μισθοδοσίας τὰς ἐπιχορηγήσεις καὶ τὰς εἰσπράξεις τῶν ἐν αὐτῷ ὁριζομένων προξενικῶν θέσεων κατὰ τὴν ῥητὴν ἔκφρασιν τῆς ἐκθέσεως καὶ ὅτι τοῦ νόμου τούτου ἡ ἰσχὺς ἐπεκτάθη διὰ τοῦ δευτέρου ὁμοίως καὶ καθ' ὅλο τὸ τ. ε. 1856. ὥστε ἡ ἀναστολὴ ἐγένετο καθ' ὅλας τὰς διατάξεις τοῦ ἀρχικοῦ νόμου καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπονομὴ χορηγήσεων ἐπὶ τῇ βάσει νόμου μὴ ἰσχύοντος κατὰ τὸ ἔτος καθ' ὃ προτείνεται ἡ ἀπονομὴ τῆς ἐπιχορηγήσεως· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ προκείμεναι ἐπιχορηγήσεις ἐγένοντο κατ' ἀνάγκην ἕνεκα περιστάσεων σοβαρῶν προτείνω νὰ παραδεχθῇ τὸ ζητούμενον ποσὸν αὐτοῦ ὡς πίστωσις ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ παρουσιασθῇ νόμος πρὸς νομοποίησιν τῶν ἐξόδων τούτων.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὅτι εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα ἀναστολὴ τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμου ἐγένετο ὡς πρὸς τὰς μισθοδοσίας καὶ ἐπιχορηγήσεις, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀναστολῆς ταύτης δὲν ὡρίσθη ὅτι ἀναστέλλεται καὶ ἀρχή τις τοῦ νόμου, καὶ διὰ τοῦτο ἐκτελοῦντες τὴν γενικὴν ἀρχὴν αὐτοῦ φέρομεν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκείνας τὰς ἐπιχορηγήσεις αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀναγκαῖο· νὰ χορηγηθῶσι δυνάμει τῆς περὶ τούτων ῥιζικῆς διατάξεως οὕτως εἰπεῖν τοῦ νόμου· καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἀπρόβλεπτα ἔξοδα λέγω ὅτι τοιαῦται δαπάναι ὑπάρχουσιν καὶ εἰς ἄλλα ὑπουργεῖα· ἀλλ' ἡ ἔκτασις καὶ ἡ ποσότης αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ ὁρισθῶσι τουτέστι πόσων θέλει διατρέξει· εἰς ὑπάλληλος διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν δεῖνα ὅρον ἢ σκαθμὸν ἢ πόσα ἀπαιτοῦνται διά τινα οἰκογενειάρχην ἢ μὴ τοιοῦτον

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης δὲν ἔρχομαι νὰ εἴπω τι κατὰ τοῦ προκειμένου ζητήματος ὅπερ βεβαίως θέλει

ἐφαρμοσθῇ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους· ἔρχομαι δὲ νὰ εἴπω ὅτι κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστίδου δὲν πρόκειται περὶ νόμου κανονίζοντος τὴν ἐξ ἑκάστου ἀπονεμητέαν ποσότητα διὰ συνδρομὴν, ἀλλὰ περὶ νόμου ἐπιτρέποντος ἐν γένει τὰς τοιαύτας πληρωμάς, καὶ προσθέτω ὅτι ἐπειδὴ τὰ ἀπρόβλεπτα ἔξοδα εἶναι ἐν μέρει μέλλοντα καὶ ἐν μέρει παρελθόντα, ἠδύνατο νὰ ἔλθῃ ῥύλλον ἐξηγηματικὸν ὅτι τόσον ἢ τόσον ἐπληρώθη ἢ θέλει πληρωθῇ διὰ τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα ἀντικείμενον καὶ τὰ παρόμοια, διότι ἀφαιρεῖ τὰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας καὶ ἀπαλλάττει τὸν ὑπουργὸν ἐκ τούτων.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὰς ἐπιχορηγήσεις· ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶπε ὅτι ὁ νόμος χορηγεῖ τοιαύτας ἐπιχορηγήσεις, ἀλλὰ συγχρόνως ἀπέρυγε νὰ πραγματοποιήσῃ μίαν ἐπιβαλλομένην αὐτῷ ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ φέρῃ ἐνώπιόν μας σημείωσιν τῶν εἰσοδημάτων τῶν προξενείων. εἰς τὰ ὁποῖα ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ δοθῶσι καὶ ἐπιχορηγήσεις· ἐλπίζω ὅμως ὅτι διὰ τοῦ ἐπομένου προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1857 ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλει ὑποβάλει τὴν τοιαύτην σημείωσιν ὡς ἀναγκαίαν εἰς τὸ Σῶμα.

Ὑπέρερεν τὸ μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικείμενον διαιρεῖται εἰς δύω εἰς ἔξοδα ἀπρόβλεπτα καὶ εἰς ἐπιχορηγήσεις· τὸ δεύτερον τοῦτο κεφάλαιον, ἐὰν παραδεχθῇ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς προκειμένης πιστώσεως, δὲν δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ ὁ Κ. ὑπουργὸς, καθόσον ὁ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμος εἶναι ἀνεσταλμένος κατὰ τὸ τ. ε. ἔτος, καὶ δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ γίνῃ χρῆσις ἐξόδου τινος ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ καθ' ὃν χρόνον δὲν ἰσχύει· λαμβάνων ὅθεν ἤδη πίστωσιν 4,000 διὰ τοιαύτας ἐπιχορηγήσεις ὀφείλει νὰ φέρῃ νόμον περὶ νομιμοποιήσεως τῶν τοιούτων ἐξόδων· καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, ἐκτὸς τῶν ὅσα ἐρρέθησαν, προσθέτω ὅτι, ἐπειδὴ ταῦτα σχεδὸν ἐπραγματοποιήθησαν, ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ σημείωσις εἰς ποίας καὶ ποίας περιστάσεις ἢ εἰς ποῖα καὶ ποῖα πρόσωπα ἐξοδεύθησαν πρὸς φώτισμὸν τοῦ σώματος.

Ἀπήντησεν καὶ αὖθις ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι ὁ νόμος ἀνεστάλη καθόσον ἀφορᾷ τὰς μισθοδοσίας καὶ τὰς ἐπιχορηγήσεις, αἱ ὁποῖαι δίδονται ὅπως προσδιορίζονται ἐν τῷ νόμῳ· ἀλλὰ τὸ μέρος δι' οὗ χορηγεῖται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ συστήσῃ προξενεῖα καὶ χορηγήσῃ ἐπιχορηγήσεις ὅπου τὰ εἰσοδήματα δὲν ἐπαρκοῦσι δὲν ἀνεστάλη· μ' ὅλα ταῦτα διὰ νὰ μὴ παρατείνεται ἡ συζήτησις προσθέτω, ὅτι δύναμαι νὰ

ρέρω πρὸς περισσοτέραν νομιμοποίησιν τοιοῦτον νόμον, ὡς θέλουν ἴσως ὑποβληθῆ ἐκ μέρους τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὡς ἀρμοδίου καὶ οἱ κατάλογοι τῶν προξενικῶν εἰσοδημάτων.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ψηφοφορίας γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 28, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συμφώνως μὲ τὰς γενομένας παρατηρήσεις.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχμὰς 16,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ ἔτος 1856.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀδὰμ Δούκας	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἄθμος Κανελλόπουλος	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Γιανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντων. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασιλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγιλος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Ἰωαννὴς Αἰδωρίκης	
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ. Ἀναβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτσου		Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Αἰδωρίτης		Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μῖλιος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν		

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναχειροτονίας ὡσαύτως ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν παμ-

ψηφεὶ διὰ ψήφων 28, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 16 τ. μ. Φεβρουαρίου.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχμὰς 16,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ ἔτος 1856.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἀναγν. Δελιάννης		Ἀδὰμ Δούκας	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἄθμος Κανελλόπουλος	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Γιανετάκης Γρηγοράκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ἀναστάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασιλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγιλος	Ν	Ἀναστάσιος Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Αἰδωρίκης	
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ Ἀναβουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτσου		Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μῖλος	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν		

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἀνεγνώσθησαν κατ' ἄρθρον τὰ κεφάλαια αὐτοῦ Α, Β, Γ καὶ Δ, ἐγένοντο δὲ παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ψηφοφορίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν, συνιστάμενα·

Τὸ μὲν Α'.	εἰς δραχμὰς	35,420
Τὸ δὲ Β'.	»	58,880
Τὸ Γ'.	»	139,900 καὶ
Τὸ Δ'.	»	38000.

Αναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ Ε. Κεφαλαίου « Πρωτοδικεῖα » Γερουσιαστής τις ἠρώτησε τὸν Κ. ὑπουργὸν πόθεν προέρχεται ἡ φαινομένη ἤδη αὔξησις πέραν τοῦ ἀρχικοῦ προϋπολογισμοῦ· ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι εἰς τὰ δικαστήρια διωρίσθησαν πρόσωπα ἀναγκαῖα, ἀλλὰ διὰ τὰς προσθήκας τῶν προσώπων τούτων δὲν ἐθεραπεύθη ἡ ἔλλειψις καὶ πρέπει εἴς τινα δικαστήρια νὰ προστεθῶσιν εἰσέτι καὶ ἄλλα πρόσωπα δικαστῶν λίαν ἀναγκαῖα πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι οὐδὲν δικαίωμα ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τί ἐγένετο μεταξὺ ὑπουργείου ἢ ὑπουργῶν καὶ ὑπουργῶν· ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ θεωρήσωμεν τὸ ὁριστικὸν ἀποτέλεσμα ὅπερ μᾶς φέρει ἤδη ἐνώπιόν μας ὁ Κ. ὑπουργός· μίαν παρατήρησιν κάμω στηριζομένην εἰς ὅσα εἶπο μεν· ἐρωτῶ τὸν Κ. ὑπουργὸν ἂν ὁ ὀργανισμὸς τῶν δικαστηρίων ἀφίνει εἰς τὸν ὑπουργὸν τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν ὅσους δικαστὰς θέλει; ἐνταῦθα ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι κατὰ τὸν δικαστικὸν ὀργανισμὸν ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῶν δικαστῶν εἰς πᾶν δικαστήριον πρωτοδικῶν ὁρίζεται εἰς 5· ὥστε ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ διορίσῃ ἀνώτερον τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ὅσους δικαστὰς ἀπαιτεῖ ἡ ὑπηρεσία ἑκάστου δικαστηρίου· μετὰ τὴν ἀπάντησιν ταύτην ὁ ἀγορεύων ἀναλαβὼν τὸν λόγον του εἶπεν· ἐκ τῆς δοθείσης ἀπαντήσεως θεωρῶ ὅτι ἡ Νομοθεσία μας πρέπει νὰ ἔλθῃ εἰς ἁρμονίαν μὲ τὴν νέαν τάξιν τῶν πραγμάτων· ὁ ὀργανισμὸς τῶν δικαστηρίων ἐγένετο τὸ **1834**, ὅτε ἡ ἐξουσία ἦτο ἀπόλυτος, τουτέστι ὁ ἴδιος ἄρχων ἦτο συγχρόνως καὶ νομοθέτης καὶ ἐκτελεστής, ὃ ἐστὶ ὅτε ἄνευ αὐτοῦ οὐδὲν ἐγένετο, ἐνῷ ἤδη πρὸς καταρτισμὸν νόμου τινος πρέπει νὰ συντρέξωσι τρεῖς ἐξουσίαι· φρονῶ λοιπὸν ὅτι καλὸν εἶναι πρὸς ἁρμονίαν τινὰ τοῦ νόμου καὶ τῆς νέας τάξεως τῶν πραγμάτων νὰ ἔρχηται ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ νομιμοποιῇ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ πάντα νέον διορισμὸν δικαστοῦ. Ἐὰν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχωσι τοιοῦτοι δικασταὶ μὴ φεισθῆτε τὰς δαπάνας, λάβετε ὑπ' ὄψιν καὶ ἀποβλέψατε εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν πολιτῶν, καὶ πράξατε ὥστε ὁ πολίτης νὰ μὴ ἡμεραργῇ εἰς τὰς θύρας τοῦ δικαστηρίου διότι εἶναι ζημία μεγίστη.

Ἀνέφερεν ἄλλος, ὅτι ἀληθέστατον εἶναι ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τῶν δικαστηρίων συνετάχθη κατὰ τὸ ἔτος **1834** ὅτε δὲν ὑπῆρχε συνταγματικὴ πολιτεία· ἀλλ' οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι οἵτινες συνέταξαν αὐτὸν εἶχον ὑπ' ὄψιν πάντοτε τὴν συνταγματικὴν πολιτείαν· οἱ ἄνδρες αὐτοὶ οἵτινες συνέταξαν τὸν Διοικητικὸν ὀργανισμὸν τὸν διαπρέψαντα ἐπὶ τοσοῦτον ὡς στηριζόμενον εἰς συνταγματικὰς ἀρχάς, οἱ αὐτοὶ συνέταξαν καὶ τὸν δικαστικὸν ὀργανισμὸν καὶ συνέλεξαν τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἐκ τῶν νόμων τῶν μᾶλλον συνταγματικῶν ἐθνῶν· κατὰ τὸν δικαστικὸν τοῦτον διοργανισμὸν ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων εἶναι ὡρισμένος, καὶ πᾶσα μεταβολὴ ἀπαιτεῖται νὰ γίνεται διὰ νόμου· ἐπὶ δὲ τῶν πρωτοδικείων ὡρίσθη μόνον ὁ ἐλάχιστος ὅρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δικαστῶν, ὁ δὲ ἀνώτερος ἀρίθμὸς εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν πρὸς χάριν τῆς ὑπηρεσίας ἥτις ὑπόκειται πάντοτε εἰς μεταβολάς, διότι ἐὰν εἴς τι δικαστήριον εἶναι ἀνάγκη προσθήκης δύω π. χ. δικαστῶν εἰς ἕτερον ἐνδέχεται νὰ μὴ ἦναι ἀναγκαῖος εἰμὴ εἷς, καὶ εἰς ἄλλο νὰ μὴ ἦναι ἀναγκαία καμμία τοιαύτη προσθήκη, διὰ ταῦτα φρονῶ ὅτι ὁ δικαστικὸς ὀργανισμὸς ἔχει καλῶς.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1 ὡς καὶ τὸ 2 τοῦ ὑπὸ συζήτησιν κεφαλαίου Ε. καθὼς καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, συνιστάμενον εἰς δραχ. **393,300**· ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Ϛ'. « Εἰρηνοδικεῖα » τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπε, ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἀπαιτουμένην σύστασιν εἰρηνοδικείων εἰς τινα μέρη τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας ἐγένετο ἡ ἀνήκουσα συνεννόησις μετὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ θέσις τοῦ εἰρηνοδίκου εἶναι σοβαρά, διότι εἰς αὐτὸν προσέρχονται διαφόρου φύσεως τάξεως καὶ γένους ἄνθρωποι, διὰ ταῦτα πρωτεύῃ νὰ ληφθῇ τὸ μέτρον ὥστε οἱ εἰρηνοδίκαι νὰ ὦσιν ἡλικιωμένοι.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζίσκος· ἤκουσα τὸν προλαλήσαντα εἰπόντα ὅτι συνεννοήθη μετὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ περὶ προσθήκης τῶν ἀναγκαίων Εἰρηνοδικείων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας, καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν κατώρθωσα νὰ συνεννοηθῶ περὶ τῶν ἀναγκαίων εἰσέτι Εἰρηνοδικείων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος, τὴν ὁποίαν γνωρίζω ὡς κάτοικος αὐτῆς, λέγω ὅτι ἡ ἐπαρχία αὕτη εἶναι μακροσκελὴς καὶ ἀποτελεῖ ὅλα τὰ ἀνατολικὰ μεθόρια συνισταμένη ἐκ τριῶν παλαιῶν ἐπαρχιῶν, ἤτοι Ν. Πατρῶν Ζητωνίου καὶ μέρος τοῦ Λιμυροῦ· ἡ ἔκτασις αὐτῆς εἶναι μεγίστη, ἣν γνωρίζει ἴσως καὶ ὁ Κύριος ὑπουργός, διότι μετέβη ἀλλοτε ὡς ὑπάλληλος ἐκεῖ, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουσιν εἰμὴ τρία Εἰρηνοδικεῖα ἓν εἰς τὸ ἀνατολικὸν ἄκρον τὴν Λιμαλιούπολιν, ἓν εἰς τὸ κέντρον τὴν Λαμίαν καὶ ἕτερον εἰς τὸ δυτικὸν ἄκρον τὴν Ὑπάτην· παρουσιάζεται ἀνάγκη συστάσεως δύω εἰσέτι εἰρηνοδικείων διὰ τὰς εὐκολίας τῶν πολιτῶν, ἑνὸς μὲν εἰς τὴν παραθαλάσσιον πόλιν τῆς Στυλίδος, ἑτέρου δὲ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Δήμου Μακρακώμης, ὄντος τοῦ κεντρικωτέρου μεταξὺ

τῶν ἀποτελούντων μέρος τῆς πρώην ἐπαρχίας Ὑπάτης Δήμων, καὶ διαχωριζομένου τοῦ μέρους τούτου διὰ τοῦ ποταμοῦ Σπερχειοῦ ἀδιαβάτου κατὰ τὸν χειμῶνα· εἰς τρόπον ὥστε τὸ εἰρηνοδικεῖον Ὑπάτης ἔχον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τοὺς Δήμους Ὑπάτης καὶ Σπερχειάδος, οἵτινες ἔχουσι πληθυσμὸν περίπου 8,000 ψυχῶν, καὶ τὸ νέον ἤδη εἰρηνοδικεῖον τῆς Μακρακώμης ἔχον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τοὺς Δήμους Τυμριστοῦ καὶ Μακρακώμης μὲ πληθυσμὸν 9 περίπου χιλιάδων ψυχῶν, τὰ δύο ταῦτα εἰρηνοδικεῖα θέλουν ἐπαρκεῖ εἰς τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης πρὸς τοὺς πολίτας ὅσον ἔνεστι πλησιέστερον καὶ ταχύτερον. Ἔρχομαι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, ἐπήνεγκεν ἄλλος,, καὶ λέγω ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἤκουσα ὅτι ἡ Κωμόπολις τὸ Δαδί, εἰς ὃ ἐγένετο ἄλλοτε ληστεία, δὲν ὑπάρχει εἰρηνοδικεῖον, ἂν καὶ οἱ ἴδιοι κάτοικοι ἐζήτησαν τὴν συστασίν του ἐπὶ τῇ ὑπ' αὐτῶν πληρωμῇ τοῦ εἰρηνοδίκου, καὶ πολλάκις ἀνεφέρθησαν· ἐπειδὴ εἰς τὴν κωμόπολιν ταύτην κατοικουμένην ὑπὸ πολλῶν οἰκογενειῶν διὰ λόγους πολλοὺς εἶναι ἀναγκαία ἡ σύστασις ἰδιαιτέρου εἰρηνοδικείου, προτείνω τοῦτο ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐκ μέρους τοῦ Κ. ὑπουργοῦ.

Καὶ ἕτερος ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ι. Σταΐκος προσέθηκεν, ὅτι διὰ τὰς δυσκολίας τῶν ποταμῶν καὶ τῆς ἐκτάσεως ἀφ' ἑτέρου τῶν διαφόρων μερῶν καὶ χωρίων τοῦ Σοβολάκου, εἶναι ἀναγκαία ἡ σύστασις ἰδίου εἰρηνοδικείου εἰς ἅγιον Βλάσην χωρίον κεντρικὸν μεταξὺ τῶν περὶξ Δήμων, ἐπίσης δὲ διὰ τὸ ἀνώμαλον καὶ τὴν ἔκτασιν τοῦ τμήματος τοῦ Ζυγοῦ τῆς Ἀκαρνανίας, εἶναι ἀναγκαία ἡ σύστασις εἰδικοῦ εἰρηνοδικείου εἰς Παπαδάτας διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν κατοίκων καὶ λοιποὺς λόγους, διὸ καὶ συνιστῶ τὴν σύστασιν τούτων εἰς τὸν Κύριον ὑπουργόν.

Ἐνταῦθα ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι ὡς πρὸς τὴν σύστασιν εἰρηνοδικείων δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἄλλαι προτάσεις εἰμὴ ἐκεῖναι τῶν ΚΚ. Εἰσαγγελέων· τοιούτας ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπουργεῖον καὶ θέλει ἐνεργήσει ἐπ' αὐτῶν τὰ δέοντα.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον ἄρθρον **1** ὡς καὶ τὸ **2** τοῦ Κεφ. Γ., ὅπως ἔχει, συνιστάμενον εἰς δραχ. **230,088**, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον Κεφ. 2. « ὑποδίκων φυλακαί » δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ψηφοφορίας, συνιστάμενον εἰς δρ **143,135**.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα **1**, **2** καὶ **3** τοῦ Κεφ. Η'

« ἔξοδα ποινικῆς δικαιοσύνης », ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4 Γερουσιαστής τις ἐπήνεγκεν, ὅτι οὐδεὶς θέλει νὰ περιορίσῃ τὰ μέσα τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην πρὸς φωτισμόν της ἡ δικαστικὴ ἀρχή, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ σταθμισις τοῦ ἀναγκαίου ἀριθμοῦ τῶν μαρτύρων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, διὰ ταῦτα προτείνει ὅπως ληφθῇ μέτρον τοῦ νὰ γίνηται ἡ ὑπηρεσία μὲ τρόπον κατάλληλον καὶ μὲ περισσοτέραν φειδώ, διὰ νὰ παύσῃ ἡ πρόοδος τῶν τοιούτων ἐξόδων, ἥτις ἐνεργεῖται γιγαντιαίοις βήμασι, καλουμένων πολλάκις **40**, **50** καὶ **60** μαρτύρων εἰς ὑπόθεσιν εἰς τὴν ὁποίαν ἴσως ἦτο ἀναγκαῖοι ὀλιγώτεροι.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι οὐδέποτε καλοῦνται τοσοῦτοι μάρτυρες, ὅσοι ἀνεφέρθησαν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος, εἰμὴ εἰς λίαν ἐξαιρετικὰς περιστάσεις· ὁ Εἰσαγγελεὺς πάντοτε ἐκλέγει τοὺς ἀναγκαίους διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ἡ ἐνοχὴ τοῦ κατηγορουμένου καὶ παραιτεῖται τῶν περιττῶν, ἀλλὰ πολλάκις ἀπαιτεῖται ἡ πρόκλησις πολλῶν μαρτύρων πρὸς ἀπόδειξιν ἑνὸς καὶ μόνου περιστατικοῦ, καὶ τούτου ἕνεκα προσκαλοῦνται ἐνίοτε πολλοὶ μάρτυρες· πᾶν ὅ,τι εἶπε ὁ προλαλήσας περὶ οἰκονομίας τῶν μαρτυρικῶν ἐξόδων τὸ ἐξεπληρώσαμεν μετὰ περισσοτέρας αὐστηρότητος, ἅμα ἀνελάβαμεν τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης· προσθέτομεν ὅμως ὅτι ὅσον αὐξάνεται ἡ δραστηριότης περὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοσοῦτον αὐξάνουσι καὶ τὰ ἔξοδα.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον ἄρθρον **4** ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα **5**, **6** καὶ **7** τοῦ Κεφ. Π. καθὼς καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ συνιστάμενον εἰς δραχ. **390880**.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ Κεφ. Θ. « οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ κτιρίων » ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἔχει, συνιστάμενον εἰς δρ. **200**.

Ἀναγνωσθὴ κατόπιν τὸ ἄρθρον **1**. τοῦ Κεφ. **1**. « διάφορα ἔξοδα » καὶ ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου **2**. « ἔξοδα προπαρασκευῆς νομοσχεδίων » παρατήρησέ τις ὅτι ἡ ἀντιμισθία τῶν παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ τῶν νομοσχεδίων ἐργαζομένων βοηθοῦ καὶ κλητῆρος, ἥτις σημειοῦται εἰς τὸ ἐξηγηματικὸν φύλλον κατὰ τὴν ἔκφρασιν Γερουσιαστοῦ τινος, λογίζεται ὡς μισθὸς ὁ ὁποῖος προϋποθέτει θέσιν τινα· ἀλλὰ μισθὸς δὲν δύναται νὰ δοθῇ εἰς μὴ νομοθετημένην θέσιν· διὸ καὶ πρέπει νὰ νομιμοποιηθῇ καὶ αὐτὴ

τὸ ἔξοδον· περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀμοιβῆς παραλείπω νὰ εἴπω τι ὡς ἀφαιρεθέντος.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον ἄρθρον ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ Κεφ. συνιστάμενον εἰς δραχ· 5900.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. ΙΑ'. « ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων, » Γερουσιαστής τις παρετήρησεν ὅτι τὸ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ σημειωθὲν ποσὸν ἐκ δραχ. 1532 καὶ 95/100 διὰ καθυστερούμενον μισθὸν τοῦ πρώην δῆθεν Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ ὑπουργείου Κ. Ι. Ζάρκου, δυνάμει τῆς παραδεχθείσης βάσεως ἐπὶ τοῦ ὁμοειδοῦς κεφαλαίου τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πρέπει νὰ μένῃ.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς συνετάχθη ὑπὸ τοῦ προκατόχου ὑπουργοῦ, εἰς ὃν ἀπαντᾶται τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ὁ προλαλήσας ἀνέφερε· περὶ τούτου ἐξέτασα διάφορα ἔγγραφα ἐξ ὧν προκύπτει, ὅτι κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1849 διωρίσθη ὁ Κ. Ι. Ζάρκος Γενικὸς Γραμματεὺς παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ διορισμοῦ του εὑρίσκετο εἰς Καλάμας καὶ διετάχθη νὰ ὁρκισθῇ ἐκεῖ, ἐνῷ ἦτο ἕτοιμος νὰ μεταβῇ ἐνταῦθα, ὡς καὶ ὥρκισθη, καὶ ἔμεινε ἑπομένως εἰς Καλάμας διὰ λόγους Κυβερνητικούς· θέλω ἐξετάσει τὰ ἔγγραφα καὶ ἂν εὕρω τὸ ἔξοδον τοῦτο στηριζόμενον εἰς τοὺς κειμένους νόμους τότε θέλω διατάξει τὴν πληρωμήν.

Ἐπέφερεν τὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἡ λαβοῦσα τὸ μέτρον νὰ μὴ ἐπιφερῃ μεταβολήν τινα ἔφερεν μίαν βάσιν δικαιολογαμένην καθ' ἣν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ διαχείρισις τῶν κεφαλαίων τῶν κλεισμένων χρήσεων· τὸ σῶμα ἦλθεν εἰς ἀπόφασιν περὶ τῶν κεφαλαίων τούτων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων λόγων εἶπε, ὅτι μετὰ τὴν ὁρκοδοσίαν ὑπαλλήλου τινὸς ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἐγκαθίδρυσις διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ μισθοδοσία καὶ γίνῃ ἡ πληρωμὴ αὐτῆς, ἂν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης συμμορφοῦται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ποσοῦ τῶν δραχ. 1532 καὶ 95/00 εἰς ὄφελος τοῦ Κ. Ι. Ζάρκου ἔχει καλῶς, ἄλλως πρέπει νὰ ψηφορορηθῇ τὸ κονδύλιον τοῦτο μυστικῶς ὡς προσωπικόν.

Ἀνέλεξεν ἕτερος, ὅτι ἔχομεν προηγούμενα κατὰ τὰ ὁποῖα καὶ πᾶς γενομένης ἐπ' αὐτῶν ἀναπτύξεις ἀπεδείχθη ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι μία πίστωσις τὴν ὁποίαν ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλει πληρώσει κατὰ τὰ διατεταγμένα καὶ τοὺς κειμένους νόμους, ἤδη παρουσιάζεται ἡ παροῦσα ὑπόθεσις ὑπὸ τὴν ἔποψιν

καθ' ἣν τὴν ἐπαρουσίασαν οἱ προλαλήσαντες καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι εὗρε αὐτὸ τὸ ποσὸν καθιερωμένον ὑπὸ τοῦ προκατόχου του, ὅτι ὑπάρχει Β. Διάταγμα διορισμοῦ, ὅτι ὑπάρχει ὁμοιόν δι' οὗ διετάχθη νὰ ὁρκισθῇ ὁ διορισθεὶς εἰς Καλάμας, καὶ τὰ παρόμοια· πιστεύω ὅτι ὁ τότε ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης Κ. Κολοκοτρώνης ἐξερράσθη ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ μετὰ τοῦ Κ. Ζάρκου, ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι τὸ Β. Διάταγμα εἶναι ἄσχετον μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ὑπουργοῦ, ἑπομένως ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ πληρώσῃ εἰμὴ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων καὶ Διαταγμάτων· ὑπάρχοντος ὄθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου Β. Διατάγματος ὁ Κ. ὑπουργὸς καθ' ἣν ἔχει εὐθύνην ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν τὴν ἀπαίτησιν καὶ νὰ πληρώσῃ αὐτὴν, ἂν αὐτὴ βασίζεται εἰς τοὺς κειμένους νόμους καὶ Διατάγματα, ἄλλως ὁ δικαιοῦχος δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ι. Κολοκοτρώνης, ἐπέφερεν ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κ. Κολοκοτρώνης ὢν ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ διορισμοῦ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Κ. Ι. Ζάρκου, ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Ι. Κωλέττη, δὲν ἐδέχθη αὐτὸν νὰ συνεργασθῇ διὰ τὸν λόγον τοῦ ὅτι εἶχεν ἀνάγκην ἑτέρου ἀνδρὸς νομομαθοῦς· διὸ καὶ ὁ Κ. Ζάρκος δὲν ἐγκαθιδρύθη εἰς τὴν θέσιν του ὡς ἀνίκανος ἀμαθὴς κλπ..

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς τὰ ἑξῆς· ὁ κανὼν ὁ ὁποῖος ἀκολουθεῖται εἰς τὰς συζητήσεις τῶν νομοθετικῶν σωμάτων εἶναι ἡ εὐσχημοσύνη μεθ' ἧς πρέπει νὰ περιβάλλωνται εἰς πᾶν οἱονδήποτε ζήτημα Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν τὰ πρόσωπα ἀλλ' ὁ ὑπάλληλος· ὅσα μᾶς εἶπε ὁ ὑποστράτηγος Κ Κολοκοτρώνης εἶναι μία ἱστορία, ἥτις ἐρρέθη μὲ τοιοῦτον τρόπον οἷος δὲν ἀνήκει εἰς τὸ Σῶμα· μᾶς εἶπεν ὅτι ὁ ἀδελφός αὐτοῦ ὑπουργὸς ὢν τότε τῆς Δικαιοσύνης δὲν εἶχε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συνεργασθῇ μετὰ τοῦ τότε Γενικοῦ Γραμματέως, ἀλλ' οὐδεμία πρὸς τοῦτο ἔλαβε χώραν ἐξήγησις, καθόσον ἐνθυμοῦμαι, ὢν τότε συνυπουργὸς μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ὑποστράτηγου· ἂν ὁ ὑπουργὸς δὲν ἐδέχετο τότε τὸν διορισμὸν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ὤφειλε νὰ προκαλέσῃ τὴν παῦσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ τοιοῦτον τι δὲν ἔλαβε χώραν· ὁ ὑπάλληλος διωρίσθη, καὶ ἡ Κυβέρνησις διὰ λόγους τότε ἀνωμαλίας προσεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἐνεργήσῃ ἐπιτοπίως εἰς Καλάμας ὑπηρεσίαν· τοῦτο δὲ δὲν εἶναι ἔλλειψις ὑπαλλήλου, καθόσον οὗτος ὤφειλε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις εἶχε τὴν εὐθύνην διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἡσυχίας· ὅθεν ὅσα ἐρρέθησαν προσωπικὰ

δὲν ἦσαν τοσοῦτον εὔσχημα· ἡ βάσις ἣτις ἐπεκράτησεν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν κονδυλίων τῶν κλεισμένων χρήσεων εἶναι αὕτη, ἀνατίθετο ἡ ἐκτίμησις τῶν δικαιωμάτων ἑκάστου εἰς τὴν εὐθύνην τοῦ ὑπουργοῦ, αὐτὸ τοῦτο πρέπει νὰ ἀποφασισθῇ καὶ σήμερον. Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Κολοκοτρώνης εἶπεν, ὅτι ὅσα ἀνέφερεν τὰ εἶπεν ὁρμώμενος ἐκ τῆς εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας τὴν ὁποίαν ἐσυνήθισε πάντοτε· τὰ λεχθέντα γνωρίζει καὶ ὁ Κ. πρωθυπουργὸς, ἀλλ' ἡ θέσις του ἀπαγορεύει αὐτὸν νὰ τὰ ὁμολογήσῃ, ἐπικαλοῦμαι δὲ τὴν γνώμην τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Προβελεγγίου ὡς ἀνδρὸς νομομαθοῦς.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Προβελέγγιος προκαλούμενος ἐπέσχε· ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶπε, ὅτι ἂν εὕρω λόγους βασιζομένους εἰς τοὺς κειμένους νόμους θέλω διατάξει τὴν πληρωμὴν τοῦ προκειμένου κονδυλίου· ὡς πρὸς τοὺς τύπους ὅμως ὁ νόμος ὁ συνταχθεὶς κατὰ τὸ 1834 λέγει, ὅτι ἡ μισθοδοσία δὲν ἄρχεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως, καθόσον διὰ τῆς ὁρκοδοσίας συνομολογεῖται μόνον τὸ συμβόλαιον τῆς ὑπαλληλίας, ὅτι δηλαδὴ ἐγένετό τις ὑπάλληλος, ἀλλ' ἑνόσῳ δὲν καθιδρυθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δὲν δύναται νὰ μισθοδοτηθῇ. Ἐκτὸς τούτου ὁ δικαστικὸς ὀργανισμὸς λέγει, ὅτι πρέπει ὁ ὑπάλληλος νὰ ἀπομακρύνεται τῆς θέσεώς του μὲ ἄδειαν, καὶ νὰ μὴ λαμβάνῃ μισθὸν ἄνευ τοιαύτης· διὰ τοὺς νεοδιορισμένους ὄχι μόνον ἀρνεῖται μισθοδοσίαν, ἀλλὰ καὶ ἂν ἐντὸς μηνὸς δὲν μεταβῶσιν οὗτοι εἰς τὰς θέσεις των προσδιορίζει τιμωρίαν· ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶπεν, ὅτι ὁ περὶοὗ πρόκειται Ι. Ζάρκος ἔλαβε διαταγὴν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὑπηρεσίαν· ἂν τὴν διαταγὴν ταύτην ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἴδιον ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, ἔπρεπε νὰ ἀποταθῇ εἰς αὐτὸν νὰ ἐκθέσῃ τὰ αἴτια τὰ ἐμποδίζοντα τὴν πληρωμὴν τῆς μισθοσίας του, καὶ νὰ ζητήσῃ θεραπείαν· κατὰ τοὺς τύπους ὅθεν ἡ μισθοδοσία αὕτη δὲν δύναται νὰ δοθῇ· ἂν δὲ ἔλαβε διαταγὴν, αὕτη χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ μὴ ὑπαχθῇ ὁ περὶ οὗ πρόκειται ὑπάλληλος εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προνοουμένην τιμωρίαν· ὅταν ἤμην ὑπουργὸς δὲν ἐτόλμησα νὰ διατάξω τὴν πληρωμὴν τοῦ προκειμένου κονδυλίου, καθόσον εἶμαι λίαν τυπικὸς καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἐκκλίνω τοῦ τύπου κατὰ τὸ παραμικρόν· ἀφοῦ ὅμως ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶπε νὰ ἐπιψηφισθῇ τὸ προκείμενον κονδύλιον, καὶ ὅταν οἱ νόμοι τὸ ἐπιτρέπουν τότε θέλω κάμει χρῆσιν τῆς πληρωμῆς, δυνάμεθα νομίζω νὰ παραδεχθῶμεν τοῦτο. Εἰς δὲ τὸν Κ. ὑπουργὸν μένει νὰ πληρώσῃ τοῦτο ὑπ' εὐθύνην του κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

Πολλῶν ἐπειτα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου λεχθέντων, ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους συνανέστει καὶ τοῦ ὑπουργείου προβλθεν εἰς τὴν ἀκόλουθον ἀπόφασιν· παραδέχεται νὰ μένῃ μεταξὺ τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης καὶ τὸ ἐκ δραχ. 1552 καὶ 95/00 κονδύλιον διὰ μισθὸν τοῦ ὡς Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης Ι. Ζάρκου, διὰ τὸν λόγον τοῦ νὰ μὴ ἐπανέλθῃ ὁ πρὸϋπολογισμὸς εἰς τὴν Βουλὴν παρελθόντος τοῦ χρόνου, ἀλλὰ τὸ ἔξοδον τοῦτο νὰ μὴ πραγματοποιηθῇ ὡς μὴ νόμιμον, καθὼ ἀντιβαῖνον εἰς τὸ περὶ μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων Β. Διάταγμα τῆς 13 Ἀπριλίου 1833· ἀκολούθως συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην παρεδέξατο τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου τούτου συνισταμένου εἰς δραχ. 16240 καὶ 80/0

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος. Οἱ Γραμματεῖς.

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ. Αθ. Γρηγοριάδης
Λ. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος ἑτέρου τῶν Γραμματέων Κυρίου Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Α. Σ. Χαραλάμπην, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

ἐπικυροῦνται.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσθησαν ἀκολούθως.

α.) Ἡ ἀκόλουθος ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 269,777: 83/00 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1856.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 269,777: 83/00 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν

τῆς χρήσεως **1856**, καὶ ἐκτιμῶσα τὴν ἀνάγκην, ἥτις προεκάλεσε τὴν προσθήκην τῆς ζητουμένης ποσότητος πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ πίνακι σημειουμένων ἐξόδων, παρεδέξατο ὁμοφώνως τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ὅπως ἔχουσι, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἀθήνησι τὴν 22 Ὀκτωβρίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπή

Σ. Καλογερόπουλος	Μ. Λ. Καΐρης.
Δ. Χατζίσκος	Ι. Μ. Ἀντωνόπουλος

Ἀπερασίσθη ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ οὗ ἡ ἔκθεσις αὕτη πραγματεύεται μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ μὲ τὸν ὁποῖον ἔχει συνάφειαν.

ϛ΄.) Ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς προκυμαίας πρὸς κατάρτισιν λιμένος ἐν Σκοπέλῳ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Διεξελθοῦσα ἡ ἐπιτροπή σας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ κατασκευῆς προκυμαίας πρὸς κατάρτασιν λιμένος ἐν Σκοπέλῳ, καὶ ἐκτιμῶσα τὸ κοινοφελὲς τοῦ ἔργου ὅπερ προτίθεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, παρεδέξατο ὁμοφώνως τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὰ καθέκαστα ὅπως ἔχουσι, καὶ συνίστασι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἀθήνησι, τὴν 22 Ὀκτωβρίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπή.

Σ. Καλογερόπουλος	Ν. Μαυρομμάτης
Δ. Λ. Κουντουριώτης	Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.

Ἀπεφασίσθη νὰ κατατεθῶσιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Γερουσίας τὰ τῶν ἀρχῶν ἔγγραφα, τὰ προκαλέσαντα τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, οὗτινος ἡ συζήτησις γενήσεται μετ' ἐκείνην τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως.

ϛ΄.) Ἡ ἑπομένη ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων νομοσχέδιον, καὶ μελετήσασα αὐτό τε καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὴ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, παρατηρεῖ ὅτι δύναται ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ Συντάγματος νὰ ὁρισθῇ ἡ διάρκεια τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων· ἡ πεῖρα δὲ ἀπέδειξεν ἀναγκαῖον τὸν διὰ νόμου προσδιορισμὸν τῆς διαρκείας ταύτης, διὰ τοῦτο παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τῶν καθέστα δὲ προτείνει ὅτι ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 2, εἶναι οὐ μόνον ἀσαφὴς, ἀλλὰ καὶ ἀνατρέπειν ἐπιφέρει εἰς τὰ ἀναφαίρετα δικαιώματα τῶν πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ὑπηρετησάντων τὴν Πατρίδα, πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ αὕτη, νὰ ἀντικατασταθῇ δὲ διὰ τῆς ἑρμηνείας.

« Ἰδιαίτερος νόμος θέλει ὁρίσει τὰ περὶ συντάξεως τῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν προσόντων τοῦ Γερουσιαστοῦ νόμου διορισθησομένων Γερουσιαστῶν. »

Ἐπὶ τῇ τροπολογίᾳ ταύτῃ ἡ ἐπιτροπή σας παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον, καὶ τὴν παραδοχὴν τούτου συνίστησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ὀκτωβρίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπή.

Τ. Μαγγίνας	Π. Λοιδορίκης
	Νικ. Ἰω. Μέξης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτης ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν. Πρὸ δύω ὡρῶν εἴδομεν αἴφνης τὴν τῶν τμημάτων συγκίνησιν εἰς τὸ νὰ διορίσωμεν ἕκαστον τὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων. Τὸ τμῆμα εἰς ὃ ἀνήκω ἐξελέξατο ἐμὲ ὡς μέλος τῆς τοιαύτης ἐπιτροπῆς, κατὰ συνέπειαν συνεννοήθην μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἵνα συνέλθωμεν μετὰ τὸ τέλος τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἰς διάσκεψιν καὶ καταρτισμὸν τῆς ἐκθέσεώς μας· ἀλλὰ τρία τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἔσπευσαν νὰ συντάξωσι καὶ καθυπέβαλαν τὴν πρὸ μικροῦ ἀναγνωσθεῖσαν ἔκθεσιν, χωρὶς νὰ ζητήσωσι κἂν τὴν γνώμην ἐμοῦ τε καὶ τοῦ Κ. Θεοτόκη, οἵτινες εἴμεθα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης· αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, δι' οὗ δὲν φαινόμεθα καὶ ἡμεῖς ὑπογεγραμμένοι εἰς τὴν ἔκθεσιν,

ἐπιρυλαττόμεθα δὲ αὔριον νὰ χαθυποβάλωμεν ἐν ἰδίᾳ ἐκθέσει τὴν γνώμην μας.

Ἀπήντησεν ἓν τῶν τῆς ἐπιτροπῆς μελῶν ὁ Κ. Μαγγίνας, ὅτι τὰ τρία μέλη τὰ ὑπογράψαντα τὴν πρὸ μικροῦ ἀναγνωσθεῖσαν ἔκθεσιν δὲν ἐσπευσαν νὰ συνέλθωσι καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ ἀποκλείσωσι τὰ δύο μέλη, ἅτινα δὲν φαίνονται ὑπογεγραμμένα εἰς τὴν ἔκθεσιν, ἀλλ' ἐτράπησαν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συνέλθωσι καὶ καταρτίσωσι τὴν ἔκθεσιν των, διότι τὰ δύο μέλη δὲν ἤθελον νὰ συνέλθωσιν εἰς διάσκεψιν· ἂν συνεῖρχοντο εἰς διάσκεψιν, καὶ κατ' αὐτὴν ἀποδεικνύετο ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναβολῆς δι' αὔριον πρὸς καταρτισμὸν τῆς ἐκθέσεως, δὲν ἤθελαν δυσκολευθῆ νὰ ἐνδώσωσιν εἰς τὴν ἀναβολὴν ταύτην, διὰ νὰ χαρισθῆ καιρὸς πρὸς σκέψιν τῶν δύο μελῶν καὶ ἔκθεσιν τῆς γνώμης των· ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν ἤνοιξαν ἀπολύτως νὰ συνέλθωσι σήμερον, τὰ τρία μέλη τῆς ἐπιτροπῆς θεωροῦντα τὸ κατεπεῖγον τοῦ τε νομοσχεδίου καὶ τοῦ χρόνου συνέταξαν τὴν ἔκθεσίν των, τὴν ὁποίαν πρὸ μικροῦ καθυπέβαλαν.

Ἂς μὲ συγχωρηθῆ, ἀνταπήντησεν ὁ Κ. Παλαμίδης, νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ ἱστορία αὐτὴ δὲν εἶναι ἀληθής. Ὁ Κ. Μαγγίνας πρὸ δύο ὡρῶν ἔχων ἀνὰ χεῖράς του σημειώσεις τινὰς μὲ ἐκάλεσε διὰ νὰ λάβω μέρος εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διατμείσεως τῶν βουλ. συνόδων· εἶχον ἀναντιρρήτως δίκαιον νὰ ζητήσω ὀλίγων πρὸς τοῦτο ὡρῶν σκέψιν· χωρὶς δὲ νὰ ἀποποιηθῶ, τὸν προέτεινον νὰ συνέλθωμεν μετὰ τὸ τέλος τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως. Ζητοῦντες λοιπὸν ὀλίγων στιγμῶν σκέψιν δὲν ἀπεποιηθήμεν, οὐδ' ἀπωλέσαμεν διὰ τοῦτο τὸ δικαίωμά μας τοῦ νὰ ἐπιφέρωμεν ἐν ἐκθέσει τὴν γνώμην μας, ὡς μέλη τῆς ἐπιτροπῆς· ἐπιρυλαττόμεθα δὲ αὔριον νὰ ὑποβάλωμεν ἐν ἰδίᾳ ἐκθέσει ταύτην.

Ἀντέταξεν ὁ Κ. Μαγγίνας· καὶ ἂν παραδεχθῆτε ὅτι ἤμην παρασκευασμένος καὶ μελετημένος ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, δὲν ἔπραξον ἀτόπημα, καθόσον ἤμην μέλος τῆς ἐπιτροπῆς. Γενομένης δ' τούτῳ τῆς παρατηρήσεως ὅτι αὐθημερὸν διωρίσθη μέλος τῆς ἐπιτροπῆς καὶ αὐθημερὸν ὑπέβαλεν τὴν ἔκθεσιν, ἐξηκολούθησε, καὶ τοῦτο δὲν ἔχει τι ἄτοπον, διότι καὶ συχνάκις γίνεται ἐπὶ κατεπειγόντων νομοσχεδίων καὶ σήμερον ἀκόμη ἐπανελήφθη, καθόσον αἱ πρὸ μικροῦ ἀναγνωσθεῖσαι δύο ἄλλαι ἐκθέσεις συνετάχθησαν ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους, οἵτινες διωρίσθησαν σήμερον.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας· ἠμφιβάλλω ἂν σήμερον

διωρίσθησαν καὶ αἱ ἐπιτροπαὶ τῶν δύω ἄλλων ἐκθέσεων, ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταρτισμοῦ λιμένος ἐν Σκοπέλῳ εἶχεν ἐκλεχθῆ ἀπὸ τὸ παρελθὸν σάββατον· ἐνθυμοῦμαι ταῦλάχιστον, ὅτι τὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἐξελέχθη ὑπὸ τοῦ τμήματός μου τὸ σάββατον· ἀναγνωρίζω ἄλλως τε ὅτι αὐθημερὸν γίνεται ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ νομοσχεδίων κατεπειγόντων πράγματι, ἀλλὰ τὸ προκείμενον οὐδὲ κἂν νὰ ὀνομασθῆ κατεπείγον δύναται. Κατεπεῖγον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιδέχεται τὴν ἐλαχίστην ἀναβολήν, χωρὶς νὰ διακινδυνεύσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους ἢ τὴν ἀσφάλειαν αὐτοῦ, ὡς ἐπικειμένου τοῦ ἐχθροῦ πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως κατὰ τὴν γενομένην ὑπό τινος συναδέλφου ἔκφρασιν ἐν τῇ προπαρελθούσῃ συνεδριάσει. Ἐξεναντίας τὸ νομοσχέδιον τοῦτο πραγματεύεται περὶ ἀντικειμένου, οὗτινος ἡ ἀποτυχία, ἢ ἐπιτυχία ἀντανακλᾷ εἰς ἡμᾶς, ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ δοθῇ μικρὸς κἂν χρόνος σκέψεως, νὰ περιμείνωμεν καὶ τὴν γνώμην τῶν δύω μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἄλλως πράττοντες ἐπιχύνομεν μῶμον ἐπὶ τοῦ μετώπου μας.

Ἐπέμενεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Δὲν διϊσχυριζόμεθα ὅτι δὲν εἶχε δικαίωμα ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ἐκθέσῃ τὴν γνώμην της, θέλομεν ὅμως νὰ δικαιολογηθῶμεν καὶ ἡμεῖς (τὰ δύο μέλη εἴτε ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς) διὰ τί δὲν φαινόμεθα ὑπογεγραμμένοι εἰς τὴν ἔκθεσιν, καὶ ἐπιρυλαττόμεθα νὰ ὑποβάλωμεν αὔριον τὴν γνώμην μας ἐν ἰδίᾳ ἐκθέσει.

Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι τὸ ζήτημα περὶ οὗ πραγματεύεται τὸ νομοσχέδιον εἶναι σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν συνάμα, ἀλλ' ὡς ἐκ τούτου μάλιστα ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ τοῦ κοινοῦ, καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας πολυειδῶς ἐβασανίσθη· τὸ ὑπουργεῖον ἔχει τὸ μεγαλήτερον συμφέρον νὰ φωτισθῇ ἀπὸ τὰς σκέψεις ἐκείνων οἵτινες ἐκλέχθησαν νὰ ψηφίσωσι τῶν νόμων τούτων, ἀλλὰ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐπισπεύσωμεν τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεώς του, διὰ νὰ ἔχωμεν καιρὸν νὰ ἐξαντλήσωμεν τὴν συζήτησίν του καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις· δὲν ἀγνοεῖται δὲ ὅτι πέντε μόνον συνεδριάσεις ὑπολείπονται καὶ ἡ σύνοδος κλείει, καὶ κατὰ τὰς πέντε ταύτας συνεδριάσεις ἔχομεν νὰ συζητήσωμεν ἀκόμη διάφορα ἄλλα σπουδαῖα νομοσχέδια, τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1856 καὶ ἐπίσην τοῦ 1857, ἔργα σπουδαῖα καὶ ἀναγκαιότατα, ὥστε καὶ μιᾶς ἡμέρας ἀναβολὴ μᾶς κάμει νὰ ἀπολέσωμεν τὸ 1/4 τοῦ ὅλου, διότι τὸ ὅλον εἶναι 5· τὸ πολὺ

ἡμέραι συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς σήμερον. Τὸ νομοσχέδιον δὲ τοῦτο καθὸ σπουδαῖον καὶ κατεπείγον προτείνω νὰ συζητηθῇ ἀμέσως ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ψύλας. Ἐριλονεικοῦμεν μέχρι τοῦδε περὶ παρουσίδος, ἐσυζητοῦμεν διότι ἐν μιᾷ στιγμῇ ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς συνέταξε καὶ ὑπέβαλε τὴν ἔκθεσίν της χωρὶς νὰ περιμείνῃ καὶ τὴν μειοψηφίαν ἵνα ἐκθέσῃ καὶ αὕτη τὴν γνώμην της, καὶ ἐν τούτοις τώρα ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὑπερθεματίζων θέλει καὶ τὴν αὐθωρεὶ συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου· μᾶς προκαλοῦσι δὲ νὰ ἐκθέσωμεν ὅσους ἔχομεν λόγους, ἀλλ' ἀφ' οὗ δὲν ἐμελετήσαμεν, τί λόγους νὰ φέρωμεν; λέγω λοιπὸν ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς πλειοψηφίας ἐγένετο ἀτάκτως, ἂς μὲ συγχωρηθῇ ἡ ἔκφρασις. Ζητοῦντες δὲ ἤδη καὶ τὴν αὐθωρεὶ συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, διότι δὲν ὑπολείπονται εἰμὴ 5 τὸ πολὺ συνεδριάσεις, μὲ δίδουν ἀφορμὴν νὰ εἴπω εἰς ἕνα συνάδελφόν μας ὅτι σήμερον ἀληθεύει ἡ παροιμία « μᾶς ἔβαλαν τοὺς δύο πόδας εἰς τὸ ἓν ὑπόδημα » Κύριοι, διὰ τί ἡ τοσαύτη σπουδή; εἶναι τάχα τὸ πρᾶγμα κατεπείγον; εὑρίσκεται ὁ ἐχθρὸς πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως; ἔρχεται μᾶς λέγουσιν ὁ ἐχθρός, ἀλλὰ ποῦ εἶναι; εἰς τὴν Ἰμαλαΐαν, εἰς τὰ ὄρη τοῦ Ἀραράτ, καὶ ἀνάψατε τὰς θρυαλίδας τῶν κανονίων, καὶ κλείσατε τὰς πύλας ἀπὸ τοῦδε· ἀπαντῶ καὶ ἐγώ, ἐπὶ δωδεκαετίαν ἐπιβαρύνει αὐτὸ τὸ κατεπείγον τὴν ῥάχην μας· δώδεκα ἤδη ἔτη μᾶς ἀπειλεῖ αὐτὸς ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ τὴν Ἰμαλαΐαν· ἂν σκεφθῶμεν ἓξ ἔτη ἡμέρας, ὤλετο ἡ πατρίς; οὐχὶ βέβαια· μετὰ ἓξ ἡμέρας νέα σύνοδος ἄρχεται, δὲν θὰ κλεισθῶσι διὰ πάντα αἱ σύνοδοι, καὶ ἀνάγκη ἐντὸς ταύτης νὰ ψηφίσωμεν ὁπωσδήποτε· Κύριοι! μὲ αὐτοὺς τοὺς παιδαριώδεις ὅρους δὲν πρέπει νὰ ἐκφοβιζώμεθα καὶ νὰ προβαίνωμεν εἰς συζήτησιν νομοσχεδίων, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ὡρῶν τινων σκέψις, νομοσχεδίων, ἅτινα κατ' ἐμὲ καταργοῦσι, τίποτε ὀλιγώτερον, Συνταγματικοὺς ὅρους· προβαίνοντες ὅπως προβαίνομεν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων ἐξηντλήσαμεν πλέον τὴν ἀνάγκην τῆς παρουσίας μας· ἐνδιαστήματι, 60 ἡμερῶν 60 νομοσχέδια ἀδρόχοις ποσὶ ἐψηφίσαμεν, ὥστε λέγουν, ὅτι μᾶς κατέβαλε νομομανία. Τί τάχα θέλομεν νὰ ἀποδείξωμεν εἰς τὸν κόσμον μὲ αὐτὴν μας τὴν διαγωγήν, καὶ μάλιστα ἤδη ὅταν εἶναι ἀνάγκη νὰ δείξωμεν εἰς τὸν κόσμον ἐκ διαμέτρου ἐναντίαν διαγωγήν, τὴν προτίμησιν δηλ. τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος ἀπὸ τοῦ ἰδίου συμφέροντος, καὶ νὰ μὴ θεωρῶμεν πλέον ἢ κατεπειγέστατον ἓν ἀντικείμενον τὸ ὁποῖον δὲν ἀφορᾷ

εἰμὴ τὰ ἄτομά μας. Ἐναντοῦμαι διὰ τοῦτο ἀπὸ καρδίας καὶ ἐκ τῶν σπλάγχνων μου αὐτῶν εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, προτείνω δὲ νὰ τυπωθῇ ἡ ἔκθεσις τῆς πλειοψηφίας ὁμοῦ μὲ τὴν τῆς μειοψηφίας ὑποβληθησομένης αὔριον, καὶ νὰ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά του, διότι κατ' οὐδένα λόγον δὲν ἀναραίνεται κατεπείγον.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας. Ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν εἶναι κατεπείγον οὐδὲ πρέπει νὰ συζητηθῇ σήμερον, ὡς καὶ τὴν ἐναντίαν γνώμην τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι λίαν κατεπείγον καὶ πρέπει διὰ τοῦτο νὰ συζητηθῇ ἀμέσως, δὲν ἔχω τί νὰ εἴπω, καθόσον ἐναπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ λύσῃ τοῦτο· ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν κρίσιν τοῦ προλαλήσαντος ὅτι ἀτάκτως ἡ πλειοψηφία εἰσήγαγε τὴν ἔκθεσίν της, παρατηρῶ ὅτι οὐδεμίαν ἀταξίαν ἔκαμεν ἡ ἐπιτροπή, ἀλλ' ἀτάκτως ὡμίλησεν ὁ προαγορεύσας. Τίς δύναται νὰ ὑπαγορεύσῃ τὴν ἐπιτροπὴν νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἔκθεσίν της ὅταν αὐτὸς θέλῃ; καὶ τίνα νόμον παρέβη ἡ ἐπιτροπὴ τὰς εἰσαγαγοῦσα τὴν ἔκθεσίν της, ὅταν αὐτὴ ἐνόμισε τοῦτο κατάλληλον; ἄλλως τε Κύριοι! ἐγὼ ὡς πρὸς τὴν ἔκθεσιν ταύτην συνεμορφώθην καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὴν γνώμην τοῦ τμήματος· τὸ ὁποῖον μὲ ἐξελέξατο, καὶ οὐδεὶς, ἐπαναλαμβάνω, ἔχει δικαίωμα νὰ μοὶ εἴπῃ ὅτι ἔπραξα ἄτακτα. Προτείνω διὰ ταῦτα νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Γερουσία· α') ἂν πρέπει νὰ τυπωθῇ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς· καὶ β') ἂν δέχεται τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ περὶ τῆς ἀμέσως συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλας. Ὅταν ἀπήγγειλα τὴν λέξιν « ἀτάκτως » ἠκούσατε πρὸς τὴν πρωΐστητα τοῦ ὅρους μὲ τὸ ὁποῖον ἀπήγγειλα ταύτην, ἐζήτησα συγχρόνως καὶ συγγνώμην διὰ τὴν χρῆσιν τῆς λέξεως ταύτης, ἀλλ' ὁ προαγορεύσας καλέσας τὴν ἀγόρευσίν μου ἄτακτον, οὐχὶ μόνον δὲν ἐζήτησε συγγνώμην, ἀλλὰ καὶ μὲ ὅρος δριμὺ ἀπήγγειλε ταύτην, καὶ πολλάκις τὴν φράσιν ταύτην ἐπανέλαβε, καὶ ἤθελεν ἴσως τὴν ἐπαναλάβει ἀκόμη, ἂν δὲν ἔρριπτε τομίτως χάνεται καιρὸς ἀνήκων εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου. Τὴν ἀταξίαν δὲν χαρακτηρίζει πάντοτε ἡ παράβασις τῶν κανονισμένων καὶ ἐν γραπτῶν νόμων, διότι εἶναι ἁμαρτήματα ἄτινα φέρουσιν αἰσχύνην ὁμολογουμένως, καὶ τοι δὲν γίνεται κατὰ παράβασιν γραπτοῦ νόμου· ἐσυνειθίσαμεν νὰ ἐνεργῶμεν ὁρμώμενοι μόνον ἀπὸ τοὺς γραπτοὺς νόμους, καὶ τίποτε δὲν πράττομεν ἐπόμενοι

εἰς τοὺς νόμους τῆς ἠθικῆς· ὑπάρχει ἀταξία νομικὴ καὶ ἀταξία ἠθική. Ἄτακτον δὲ εἶναι καὶ τὸ ἐκτὸς τῶν νόμων τῶν ἠθικῶν γενόμενον. Ὁ γραπτὸς μόνος νόμος δὲν ἀρκεῖ, δὲν δύναται νὰ διέπῃ τὰς πολιτείας, ἐὰν οἱ τὰ δημόσια ἐπιτετραμμένοι δὲν ἐμβλέπωσιν εἰς τοὺς ἠθικοὺς νόμους, καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς κοινῆς γνώμης. Ἄτακτος, εἶπον, εἰστήχθη ἡ ἔκθεσις, διότι δὲν ἐδόθη καιρὸς καὶ εἰς τὰ ἄλλα δύω μέλη νὰ ἐκθέσωσι τὴν γνώμην των. Τάξις νομικὴ (κατὰ τὸν κανονισμόν μας), εἶναι ὅτι ἡ πλειοψηφία ἑνὸς τμήματος καὶ μιᾶς ἐπιτροπῆς ἔχει τὸ κῦρος νὰ προβῇ εἰς μίαν ἀπόφασιν καὶ ἡ ἀπόφασις της αὕτη ἔχει χαρακτῆρα νόμιμον, τύπου ἐπίσημον· ἀλλὰ τάξις ἠθική, τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύει τὸ καθῆκον, εἶναι νὰ μὴ σπεύδωμεν καὶ ἀποκλείωμεν χωρὶς ἀνάγκην, χωρὶς λόγον τὴν μειοψηφίαν, τοῦτο ἐπρέσβευσα ἄλλοτε, τοῦτο προσβεύω καὶ τώρα, καὶ διὰ τοῦτο σήμερον ἐν τῷ τμήματι εἰς ὃ ἀνήκω προέτεινα νὰ περιμείνωμεν καὶ τὰ ἄλλα τοῦ τμήματός μας μέλη καὶ νὰ μὴ ἀποκλείσωμεν ταῦτα τῆς γνώμης των, διότι ἡμεῖς οἱ παρόντες ἀπηρτίζαμεν πλειοψηφίαν. Τὸ κατ' ἐμὲ ὅταν ἐξερχώμεθα τῆς νομικῆς ἢ ἠθικῆς τάξεως, ῥιπτόμεθα εἰς τὴν τυραννίαν, ἀδιάφορον ἂν αὕτη ἐξασκῆται ἀπὸ ἕνα ἢ ἀπὸ πολλούς. Κρίνατε λοιπὸν Κύριοι! τίς πρέπει νὰ ἀναπαλέσῃ τὴν ἔκφρασίν του.

Ἐπῆνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαιῴδης. Λυποῦμαι διότι προῆλθομεν εἰς φράσεις, τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ ἀνάκλησις· ἀνοίξας τὴν συζήτησιν ταύτην οὐδεμίαν ἄλλην εἶχον πρόθεσιν, ἤθελα μόνον νὰ δικαιολογήσω ἐμαυτὸν καὶ τὸν Κ. Θεοτόκην, ὃν διότι καὶ τοι εἴμεθα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν ἐφαινόμεθα ἐν τῇ ἐκθέσει ἐκείνῃ, καὶ ἐπεσυλλάχθημεν νὰ εἰσαγάγωμεν αὐτὴν τὴν ἔκθεσιν μας. Ἔρχομαι ἤδη νὰ ἐκφράσω τὴν ἐναντίαν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν μοὶ ἐπροξένησαν οἱ λόγοι τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ. Ἐν ᾧ συζητεῖται ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ καθιερωθῇ καὶ ἡ γνώμη τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, προέρχεται ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς καὶ ζητεῖ νὰ προβῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου. Μεγάλη τῷ ὄντι ἡ τόλμη του! τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Σύνταγμα ἐπέτρεψε νὰ κανονίζῃ τὰ τῶν καθηκόντων του, ἐν τῷ κανονισμῷ του διέγραψε τὸν διεξαγωγὴν τῶν συζητήσεων. Αἱ ἐκθέσεις, κατὰ τὸν κανονισμόν του, εἰσάγονται, ἀναγινώσκονται, τυπώνται ἢ δὲν τυπώνται, καθὼ ἀποφασίσει τὸ Σῶμα, καὶ συζητοῦνται ἐπὶ ὥρας τουλάχιστον ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς των, ἐκτὸς τῶν ἀντικειμένων ἅτινα τὸ σῶμα ἤθελεν ἀποφασίσει κατεπείγοντα. Τὸ δὲ παραδοξότερον εἶναι ὅτι ὁ Κ.

πρωθυπουργὸς θέλει νὰ προτιμηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἀπὸ τῶν προϋπολογισμῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα χθὲς ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ μὴ διακοπῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἡ πρότασις του αὕτη ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν κανονισμὸν καὶ τὰ χθὲς ἀκόμη ὑπὸ τοῦ σώματος ἀποφασισθέντα γεννᾷ συζητήσεις ἀκαίρους, καὶ φέρει ἀπώλειαν τοῦ χρόνου τῶν συζητήσεων· θέλει νὰ διακόψωμεν τὴν συζήτησιν τοῦ σπουδαιοτάτου ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀντικείμενον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ νὰ προτιμήσωμεν τὸ νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον, ἂς μὲ συγχωρηθῇ ἡ ἔκφρασις, προνοεῖ διὰ τὸν πρόικα μας· νὰ παραβλέψωμεν δὲ τὰ ἐθνωφελῆ νομοσχέδια περὶ ἐμποιήσεως τῶν ἀβαρτῶν κτημάτων, περὶ μεταγραφῆς, περὶ Ναυαγίων καὶ Ναυαγιαιρέσεων, ἅτινα ἀπὸ πολλοῦ ὥριμα κατέστησαν. Ἀπόρησα μὲ τὴν τόλμην τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ θέλοντος νὰ παραβιάσῃ τὸν κανονισμὸν καὶ τὴν ἀπόφασιν μας, καὶ νὰ προτάξῃ νομοσχέδιον τοῦ ὁποίου τὸν τίτλον θέλω δώσει ὅταν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεώς του. Ἡ Γερουσία σήμερον πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἵνα κανονίζεται καὶ ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, κύριον δὲ ὅτι εἰσαχθήσεται καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς μειοψηφίας θέλει ἀποφασίσει ἡ Γερουσία περὶ τῆς τυπώσεως τῆς ἐκθέσεως καὶ τῆς ἡμέρας τῆς συζήσεως τοῦ περὶ οὗ αὕτη πραγματεύεται νομοσχεδίου· ὁ ἄλλως πρότεινον παρεμβάλλει προσκώμματα εἰς τὰς συζητήσεις, καὶ διαστρέφει τὸν κανονισμόν μας.

Ἐπέρρεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης. Ἀδίκως χάνομεν τὸν καιρόν μας εἰς συζητήσεις, αἵτινες ἠδύναντο νὰ εἶναι συντομώτεραι μέν, ἀλλ' ἐπωφελέστεραι· νομίζω καὶ ἐγὼ ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἔπρεπε δὲ ἦτο ἀνάγκη ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τὸ ὁποῖον τῇ δίδει ὁ νόμος· τῷ ὄντι ὁ νόμος λέγει ὅτι ἡ πλειοψηφία προβαίνει, ἀλλ' ὅταν μέλη τινὰ ζητῶσιν ἀναβολὴν διὰ νὰ σκεφθῶσιν, ἡ δὲ ζητουμένη ἀναβολὴ εἶναι βραχυπρόθεσμος, ἡ ἀναβολὴ αὕτη πρέπει νὰ χορηγηθῇ, εἶναι δικαιολογημένη ἀφ' ἑαυτῆς διότι ἡ ῥύσις δὲν ἐπρόφθασεν ἅπαντας ἐξ ἴσου μὲ τὴν αὐτὴν ἀντίληψιν, ἀλλ' ὁ μὲν ἔχει ἀνάγκην πλείονος χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τὸν δὲ διὰ νὰ ἀντιληφθῇ. Ἐγὼ ἐπίσης ὁμολογῶ ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον, δύναμαι δὲ νὰ τὸ ὑποστηρίξω, ὅπως κατήντησε, καὶ κατεπείγον· ἡ κυβέρνησις λέγει ὅτι αὕτη δύναται νὰ ἐκδίσῃ, γρόνθῳ δὲ ὅτι ἐκδίζω συνταγματικώτατα· ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ τῇ εἴπωμεν, μὴ ἐκδίζῃς, πρὶν ἀποδειχθῇ ἐκ

τῆς συζητήσεως ὅτι ἡ ὁδὸς τὴν ὁποίαν θέλει νὰ ἐαδίσῃ εἶναι κακή. Ἐὰν δὲν συζητήσωμεν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἀφ' οὗ εἰσήχθη, θέλει ἐναποληφθῆ μῶμός τις εἰς τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας, διότι θὰ εὑρεθῶσιν οἱ διατεινόμενοι ὅτι θέλομεν ἡμεῖς οἱ Γερουσιασταὶ νὰ διατηρῶμεν κατάστασιν, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησε κακὴν καὶ πλημμελῆ· ἐνταῦθα παρατηρήσαντός τινος ὁ διατεινόμενος ταῦτα βλασφημεῖ, ὁ ἀγορεύων ἐξηκολούθησεν· ὅ,τι ῥίπτεται εἰς τὴν κοινὴν γνώμην, πρέπει νὰ συζητηθῇ διὰ νὰ δειχθῇ ἡ ἀλήθεια, πρέπει δὲ νὰ ἀκούσωμεν ὅλας τὰς γνώμας, ἐπὶ ἀντικειμένου τὸ ὁποῖον εἶναι σπουδαῖον συνάμα καὶ σοβαρόν. Διὰ ταῦτα προτείνω νὰ ἀναμείνωμεν ἕως αὔριον ὅπως καθυποβληθῇ καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς μειοψηφίας, αὔριον δὲ νὰ συζητηθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον.

Ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρεσεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ χορηγηθῇ ὀλίγος χρόνος διὰ νὰ μελετήσῃ τὸ σῶμα καὶ τὰς σκέψεις τῆς μειοψηφίας, αἵτινες εἰσαχθήσονται αὔριον, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἂν ἄρχεται αὔριον ἡ συζήτησις, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κλείσῃ σήμερον, χορηγεῖται οὕτω καιρὸς εἰς τὸ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὅλαι αἱ γνῶμαι, καὶ ἐξαντληθῶσιν ὅλοι οἱ λόγοι καθ' ὅλας τοῦ ζητήματος τὰς ἐπόψεις.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ψύλας. Σήμερον ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις τῆς πλειοψηφίας, αὔριον ἀναγνωσθήσεται ἡ τῆς μειοψηφίας καὶ τότενά ἀποφασισθῇ ἡ τύπωσις ἀμφοτέρων, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἂν προταχθῇ ρ. νομοσχέδιον τοῦτο, προϋπολογισμὸν δὲν θέλουσι κατορθώσει νὰ λάβωσιν οἱ Κύριοι ὑπουργοὶ ἕως τὰς 30 Ὀκτωβρίου, διότι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν θέλει ἐπὶ πολλὰς συνεδριάσεις ἀπασχολήσει τὴν Γερουσίαν. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ ἐπέλθῃ δὲ κατόπιν ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, ἐὰν ὑπολείπεται καιρὸς συζητήσεων· αὕτη εἶναι ἡ τάξις ἡ τὸν κόσμον συνέχουσα καὶ χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐπάνω της ἄλλην νόμον.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης. Ἐὰν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὴν αὔριον, φαίνεται ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της καὶ μελετήσῃ τὴν ἔκθεσιν τῆς μειοψηφίας, ἥτις αὔριον εἰσαχθήσεται, καὶ διὰ ταῦτο θεωρεῖ περιττὸν νὰ εἰσαγάγῃ ἡ μειοψηφία ἔκθεσιν.

Περαιωμένης κηρυχθείσης τῆς συζητήσεως, ὁ Κ. πρόεδρος ἔθεσεν ὡς πόρισμα αὐτῆς «ἂν ἡ Γερουσία παραδέχηται νὰ συζητηθῇ αὔριον τὸ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων

νομοσχεδίου. Γενομένης δὲ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἑπτὰ μελῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ν. Μαρομμάτη καὶ Κ. Προβελεγγίου, συνήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παραδέξατο νὰ συζητηθῇ αὔριον τὸ νομοσχέδιον, διὰ ψήφων 16 ἀπέναντι 9 ἑνὸς ἀποσχόντος νὰ ψηφοφορήσῃ, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ πορίσματος. «Παραδέχεται ἡ Γερουσία νὰ συζητηθῇ αὔριον τὸ νομοσχέδιον περὶ διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν Συνόδων.»

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Ἀδὰμ Δούκας	Ο
Γεώρ. Κουντουριώτης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ο	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ο
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης ἀπέρχεται		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Δημήτριος Πλαποῦτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ο	Δημήτριος Κατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ο	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεατόκης	Ο	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μίλιος	Ο
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ο
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν
Γκίκας Καρκαντζάνης	Ο		

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Α. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1850 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μαυροχόδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπόντος Γραμματέως Κ. Ἰωάννου Οἰκονομόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Χαραλάμπην ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν Συνόδων, ἀνέγνω ὁ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ὡς καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Βαλαμίδης εἶπε τὰ ἑξῆς.

Ἀρχόμενος τοῦ λόγου μου θέλω παρακαλέσει κατὰ πρῶτον ὑμᾶς νὰ μὲ ἀκούσητε μὲ τὴν συνήθη σας ὑπομονὴν καὶ ἀνοχήν, καὶ νὰ μὴ παραξενευθῆτε ἐὰν εἰς τὴν ὁμιλίαν μου ταύτην ἐνδιατρίψω στιγμάς τινας ὡς προκειμένου περὶ ζητήματος λίαν σοβαροῦ καὶ σπουδαίου.

Καθὼς εἰς τὰ ἄτομα ὑπάρχει τάσις τις οὕτω καὶ εἰς τὰ ἔθνη ὑπάρχει τοιαύτη τάσις ἢ ἕξις· καὶ εἰς μὲν τὰ ἄτομα ἡ τάσις αὕτη πηγάζει ἐκ τοῦ εὐκράτου τοῦ κλίματος τῆς θερμοκρασίας τοῦ τόπου καὶ τὰ παρόμοια, εἰς δὲ τὰ ἔθνη καὶ ὡς ἐκ τῆς πείρας· οἱ πρόγονοι ἡμῶν οἱ ἐξέχοντες κατὰ τὸν πολιτισμόν, οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ὡς ἐκ τῆς φυσικῆς των τάσεως καὶ ὡς ἐκ τῆς πείρας ἐτίμων πολὺ τὴν ἰσοπολιτείαν· ἡμεῖς ἀπόγονοι τούτων ὄντες καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀνωμαλίαν καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ ζυγοῦ ἐπὶ αἰώνων διετηρήσαμεν θαυμασίως τὰς τάσεις ταύτας, καὶ ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ δὲν ἐχάσαμεν οὔτε τὰς τάσεις οὔτε τὰ δικαιώματα· εἴχομεν σύστημα προεξαρχόντων ἀνθρώπων ἐκλεγομένων ἐπ' αὐτῷ τούτῳ καὶ τιμωμένων διὰ τὸν πατριωτισμόν των καὶ τὸν ζῆλον των ὑπὲρ τῆς γλώσσης τῆς θρησκείας καὶ λοιπῶν τοιούτων· ἐπῆλθεν ὁ χρόνος ὁ προωρισμένος διὰ τὴν διάσεισιν τοῦ ζυγοῦ ταύτου καὶ ἦρχισεν ἡ ἐπανάστασις· καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰς τὴν αὐτὴν τάσιν τείνοντες ἠσπάσθησαν καὶ διετήρησαν τὴν ἰσοπολιτείαν,, καθιέρωσαν τὸ ἀντιπροσωπικὸν σύστημα καὶ ἄρησαν τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν εἰς εὐάριθμα πρόσωπα· ἐθέσπισαν ὅθεν σύστημα τοιοῦτον ὁποῖον δὲν ἄρηνεν φόβους τυρανίας, καὶ διήνυσαν οὕτω

ἑπτὰ ἔτη. Ἐκ τῆς πείρας ἔπειτα ὁδηγηθέντες, τὴν μὲν τάξιν τῆς ἀντιπροσωπείας διετήρησαν, ὥρισαν δὲ ἐπὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας νὰ ἰσχύῃ εἷς ἄνθρωπος καὶ ἐξαιτήσαντο τὸν ἀοίδιμον Κυβερνήτην. Ὁ ἀείμνηστος οὗτος ἀνὴρ ἀναλαβὼν τὸ μέγα ἔργον τῆς διευθύνσεως τῶν πραγμάτων εἰργάσθη κατ' ἀρχὰς πρισωρινῶς καὶ προπαρασκευαστικῶς διὰ νὰ προβῇ κατόπιν εἰς ἔργα λυσιτελῆ καὶ ἀποτελεσματικά, ἀλλ' ἡ ἀπώλειά του ἐματαίωσε τὰ πάντα. Ἦλθεν ἡ ἀντιβασιλεία, αὕτη ἂν καὶ δὲν διετήρησε τὸ ἀντιπροσωπικὸν σύστημα διετήρησεν ὅμως τινὰς συνταγματικὰς ἀρχὰς εἰς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου περὶ ὁρκωτῶν περὶ δημοτικοῦ συστήματος καὶ λοιπῶν τοιούτων θεσμοθεσιῶν· μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἐτῶν ἡ Συνέλευσις τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 συνῆψε μετὰ τοῦ Βασιλέως τὸ Σύνταγμα, συμφώνως μὲ τὴν δέουσαν ἰσορροπίαν τῶν διαιρεμάτων ἑκάστης ἐξουσίας. Ἐνθυμεῖσθε βεβαίως τὰ διατρέξαντα, ὅσοι εὑρέθητε εἰς τὴν Συνέλευσιν ἐκείνην, ἢ ἐμάθατε ταῦτα ὅσοι ἀναγνώσατε τὸ βιβλίον τοῦτο τῶν πρακτικῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι κατὰ μέγα μέρος ἔλλειπὲς, διότι ἐν αὐτῷ σημειοῦνται προτάσεις καὶ ἀντικείμενα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας συζητηθέντα δι' ὀλίγων λέξεων, ἴσως δὲ καί τινα ὁλοτελῶς, ὡς ἐν παραδείγματι ἡ πρότασις τοῦ μακαρίτου Ἀναστασίου Λόντου περὶ ἐπιτίμων Γερουσιαστῶν, ἥτις ἂν καὶ ἐσυζητήθη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ ἐπὶ τέλους δὲν παρεδέχθη, καὶ ὅμως δὲν μνημονεύεται εἰμὴ δι' ὀλίγων λέξεων. Εἰς τὴν Συνέλευσιν ἐκείνην ἠγέρθησαν πολλαὶ φιλονεικίαι καὶ ἔριδες ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων ἀπὸ πρέσβευσιν ἀρχῶν προεχομένων· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρώτου παρουσιάσθη τὸ ζήτημα ἂν πρέπει οἱ Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ νὰ λαμβάνωσιν ἀποζημίωσιν ἢ νὰ εἶναι ἄμισθοι· οἱ μὲν ἀντέκρουσαν οἱ δὲ παρεδέχοντο τὴν Βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν, ἥτις ἐπὶ τέλους παρεδέχθη· ἐπῆλθε τὸ ζήτημα περὶ ἰσοβιότητος ἢ μὴ καὶ ἀφοῦ πρῶτον ὑπῆρξε ἡ ἰσοψηφία, χωρὶς νὰ εἴπω ἄλλα περιεργότερα περὶ τούτου τὰ ὁποῖα ἐπιβαρύνουν τοὺς ἐνεργήσαντας, ὑπῆρξε μετὰ ταῦτα πλειοψηφία μικροτάτη ὑπὲρ τῆς ἰσοβιότητος· παρουσιάσθη ἀκολούθως τὸ ἄλλο ζήτημα ἂν ἡ Βουλευτικὴ ἀποζημίωσις πρέπει νὰ εἶναι ἴση μὲ τὴν Γερουσιαστικήν· οἱ πληρεξούσιοι τότε εὑρέθησαν διῃρημένοι, οἱ μὲν ἤθελον τὴν Βουλὴν διῃρημένην εἰς δύω σώματα οἱ δὲ εἰς ἓν μόνον σῶμα· ἀκολούθως οἱ μὲν ἤθελον τὴν Γερουσίαν ἰσόβιον οἱ δὲ ἑπταετῆ καὶ ἐκλεκτικὴν, ὡς καὶ δεκαετῆ· ἐπὶ τέλους ἡ Συνέλευσις ἀπεφάσισεν οἱ Βουλευταὶ νὰ λαμβάνωσι κατὰ μῆνα λόγῳ ἀποζημιω-

ώσεως ἀνὰ δρ. 250· οἱ δὲ Γερουσιασταὶ ἀνὰ δρ. 500 καὶ νὰ εἶναι ἰσόβιοι διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ σώματος τούτου· ἀκολούθως ἦλθε τὸ ζήτημα ἐὰν θὰ πληρώνεται ἐτησίως ἢ ἐφ' ὅσον ἐργάζονται καὶ ὑπερίσχυσε τὸ τελευταῖον δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας. Τὸ σύνολον τοῦ Συντάγματος ὑπεβλήθη ἐπὶ τέλους εἰς τὸν Πγεμόνα. Διάγγελμα δὲ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ 17 ζητημάτων σπουδαίων ἀπεστάλη εἰς τὴν συνέλευσιν. Ἡ συνέλευσις ἐπομένως ἀφοῦ ἐξέτασε καὶ ἐσυζήτησε ἐν μυστικαῖς συνεδριάσεσιν καὶ ἐν δημοσίαις μὲ ὅλην τὴν σοβαρότητα τὰ ὑποβληθέντα αὐτῇ ζητήματα ἀπεύθυνεν ἐπὶ τέλους τὰς παρατηρήσεις καὶ εἰς τὴν Α. Μ. παρεδέχθεισα τὰ μὲν καὶ τροποποιήσασα τὰ δὲ· ἡ Α. Μ. ἐγκρίνασα πολλὰ ἀφ' ὅσα οἱ πληρεξούσιοι τοῦ ἔθνους ὑπεστήριξαν καὶ παρετήρησαν, παρεδέξατο καὶ ἐπικύρωσεν, ἐν οἷς καὶ τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, ἐπὶ τέλους πάντα ὅσα ὑπὸ τοῦ ἔθνους ἐθεσπίσθησαν. Εἰς ἡμᾶς ἤδη δὲν μένει εἰμὴ τὸ νὰ ἐνεργήσωμεν ὅ,τι ἡ ἐντολὴ τοῦ ἔθνους μᾶς ἐπέβαλε. Προϊόντος τοῦ χρόνου καθὼς εἰς ὅλα τὰ ἀρτιγενῆ ἔθνη οὕτω καὶ εἰς τὸ κράτος ἡμῶν ὑπῆρξαν δυσκολίαι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, προελθοῦσαι εἴτε ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα εἴτε ἀπὸ τὴν μὴ δέουσαν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως· συνεστήθη ἡ πρώτη Βουλή, ἥτις μόλις κατὰ τὰ τέλη Ἰανουαρίου 1845 ἔφθασεν εἰς τὸ πέλος τῶν ἐξελέγξεων τῶν ἐκλογικῶν πράξεων καὶ κατηρτίσθη πλήρης, καὶ μόλις κατὰ τὸν Φεβρουάριον ἤρξατο νὰ ἐργάζεται εἰς Κυβερνητικὰς πράξεις· ἡ Κυβέρνησις τότε δὲν ἐπέβαλεν ἐν πρώτοις τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους ἀλλ' ἕτερα νομοσχέδια σπουδαιότερα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἀνάπλασιν ἐν γένει τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν κανονισμῶν αὐτῆς, καὶ μόλις κατὰ τὸν Μάϊον ὑπέβαλε τὸν προϋπολογισμόν· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Βουλὴ δὲν ἠδύνατο εἰμὴ νὰ δώσῃ πέρας τῶν ἐργασιῶν της καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τὸν Δεκεμβριον, ὅτε καὶ ἤλλαξε κατὰ τὸ Σύνταγμα ἡ πρώτη σύνοδος· ἐπῆλθεν ὁ χρόνος τῆς Β. Συνόδου ἀλλ' ἐγένετο ἀναβολὴ καὶ ἤρξατο ἡ δευτέρα αὕτη σύνοδος κατὰ τὴν 10 Δεκεμβρίου· κατὰ δὲ τὸν Μάρτιον τοῦ 1846 ὑπεβλήθη ὁ προϋπολογισμός, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπεξεργασία διὰ τὸ πλῆθος τῶν λοιπῶν ἐν τῷ μεταξὺ εἰσαχθέντων νόμων ἐπεκτάθη μέχρις τοῦ Ὀκτωβρίου· ἐπῆλθεν ὁ χρόνος τῆς Γ. συνόδου τῆς ὁποίας τὰ διατρέξαντα συγχωρήσατέ μοι νὰ παραλείψω ἐπελθόντα ὡς ἐκ τοῦ κλονισμοῦ ὅστις τότε ἐπεκράτησε· ἐπῆλθε κατόπιν ὁ χρόνος τῆς Α. συνόδου τῆς Β. περιόδου· καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνοδον ὁ προϋπολογισμὸς δὲν ὑπεβλήθη ἐγκαίρως· ἐ-

πῆλθε τὸ ἔτος 1850· κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο παρετηρήθη Κυβερνητικὴ πρόνοια, διότι κατ' αὐτὸ ἡ Κυβέρνησις ὑπέβαλε τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια ἐγκαίρως καὶ συνάμα δύω ἐτῶν τοῦ ἔτους 1850 καὶ 1851, διὰ νὰ φέρῃ τὴν τάξιν ὡς πρὸς τὰ ἑπόμενα ἔτη· τὰ δὲ νομοθετικὰ σώματα κατ' ἐξαίρεσιν ἐνέδωσαν τότε εἰς τὴν ψῆφισιν δύω ἀκόμη προϋπολογισμῶν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔτος· ἀλλ' ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις ἦλθεν εἰς τὸν ὅρον τοῦτον τὸν ταπεινὸν καὶ δύω προϋπολογισμοὶ ἐπεζητήθησαν συνάμα, συντρεξάσης πρὸς τοῦτο τῆς τε Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἡ Κυβέρνησις δὲν διετήρησεν αὐτὸν κατὰ τὸ 1851, καὶ μόλις κατὰ τὸ 1852 ὑπεβλήθη καὶ τότε συνάμα καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1853, κατὰ δὲ τὰ ἑπόμενα ἔτη εἰσήχθη αὖθις ἡ ἀταξία. Ἐξεστάζοντες λοιπὸν τὸν μέχρι τοῦδε συνταγματικὸν βίον μας εὑρίσκομεν ὅτι εἰς τὴν ἀταξίαν ταύτην προῆλθον τὰ πράγματα οὐχὶ ἐκ κακοῦ ζήλου τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν· ἐνθυμηθεῖτε πότε κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος 1850 ὑπεβλήθη ὁ προϋπολογισμὸς ἐν τῇ Βουλῇ, πότε ἀνεκάλεσεν αὐτὸν ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ ἐπιφέρῃ δῆθεν ἐλαττώσεις, πότε ἐπανέφερεν αὐτὸν ἐν τῇ Βουλῇ καὶ πότε εἰσῆξε τοῦτον εἰς τὴν Γερουσίαν· ὥστε ἡ ἀρχὴ τὴν ὁποίαν φέρει τὸ παρὸν νομοσχέδιον τοῦ περιορισμοῦ τῶν συνεδριάσεων τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων δι' ἐλλείψιν δῆθεν αὐτῶν εἶναι ἀνίσχυρος, ἂν καὶ ἀποκρούω, διότι ἡ ἱστορία δὲν φέρει αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα· τὸ νομοσχέδιον τοῦτο καταδικάζει τὴν δραστηριότητά μας τὸν ζῆλόν μας καὶ λοιπὰ πλεονεκτήματα ἡμῶν, ἐνῷ ὁ μὲν νόμος οὗτος δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐπιτετραμμένων ἡ δὲ βάσις του δὲν εἶναι νόμιμος· λέγουσιν ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἐγγίζει τὸ Σύνταγμα· εἰς ἀπάντησιν παρατηρῶ ὅτι τοῦτο διαχωρίζων τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν εἰς δύω ἀνεξάρτητα σώματα καθιέρωσε ταῦτα καὶ ἔδωσεν εἰς αὐτὰ δικαιώματα πρὸς ἰσορρόπιαν ἐκείνων τοῦ Βασιλέως· ὁ παρὼν νόμος ἁρπάζει ἓν τῶν τοιούτων δικαιωμάτων πρὸς βλάβην αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως περισσότερον. Τὸ Σύνταγμα ὥρισε πότε πρέπει νὰ συνέρχωνται τὰ Βουλευτικὰ σώματα, ἀλλὰ συγχρόνως τοῦτο ἐχορήγησεν εἰς τὸν Βασιλέα τὰ ἑξῆς δικαιώματα, τὰς ἀναβολάς, τὰς διακοπάς, τῆς λήξεως, τῆς διαλύσεως καὶ τῆς ἐκτάκτου συγκαλέσεως· συνάμα δὲ ἐκανόνισε μόνον τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς διαρκείας τῶν συνόδων εἰς δύω μῆνας, διότι τὸν μέγιστον ὅρον δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν κανονίσῃ, καθόσον ἤθελε περιορίσει τὴν συζήτησιν καθ' ὃν χρόνον ἤθελον ὑπάρχει σπουδαῖα καὶ ὠφέλιμα εἰς τὸ ἔθνος ἀν-

τικείμενα, καὶ καθόσον δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποθέσῃ ποτε δολίαν προαίρεσιν, πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ὁποίας ὑπάρχει πρόχειρος ἡ λῆξις ἢ ἡ διάλυσις. Ὁ παρὼν νόμος περιορίζει τὴν ἐλευθερίαν μας· διὰ τούτου καταχρίνονται οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ὡς ὀλιγωρήσαντες ἢ ὡς κερδοσκοποῦντες, ἐνῷ ἂν εἰσαχθῇ ὁ προϋπολογισμὸς ἀκαίρως δὲν θέλομεν ἐπαρκέσει οὔτε οἱ ἓξ μῆνες οἵτινες κανονίζονται. Ἐὰν δύνασθε νὰ περιορίσητε τὰς ὥρας τῆς διακοπτικῆς συζητήσεως εἰς διαγγέλλον τινα καὶ ἀ τοσοῦτον δύνασθε νὰ περιορίσητε καὶ τὰς ὥρας τῆς Βουλευτικῆς συζητήσεως· τοῦτο δὲ πράττοντες πράττετε ἄτοπον καὶ φέρετε τὴν ἀνισότητα μεταξὺ τῶν τριῶν νομοθετικῶν δυνάμεων· τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἶναι λίαν περιορρυπτικὸν πρὸς τὰς Βουλὰς ὡς περιορίζον ταύτας καὶ μεταξὺ τούτων καὶ τῆς τρίτης νομοθετικῆς ἐξουσίας, ὡς ταράττον τὴν ὁριστομένην ἰσορροπίαν, ἐνῷ ἐν αὐτῷ ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ συγχρόνως, ὅτι ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα πρέπει νὰ ὑποβάλῃ τὸν προϋπολογισμόν, εἰς τὸν δεύτερον τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, τὸν δὲ οἰκονομικὸν λογαριασμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν κατὰ τὸν τρίτον καὶ τοὺς ἑπομένους μῆνας ὡς καὶ τὰ ἄλλα σπουδαῖα νομοσχέδια. Τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ εἰς αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα διότι ὡς ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ παρελθόντος, τὴν ὁποίαν ἐν τῇ ἀρχῇ ἐξέθηκα, αὐτὸ τοῦτο ἔφερε τὴν ἀταξίαν· ἂν αἱ Βουλαὶ δὲν ἤθελον κάμει τὰ χρέη των, τὸ μέτρον τῆς διπλώσεως ἐνεργούμενον δύναται νὰ ἐπαναγάγῃ αὐτὰς εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των καθόσον ὁ Ἕλλην εἶναι φύσει φιλότιμος· ὅταν ὅμως αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις δίδει τὴν αἰτίαν τῆς παρατάσεως τῶν ἐργασιῶν, τότε οὐδεμία αἴτησις δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τοὺς νομοθέτας· ἡμεῖς σεβόμεθα τὴν Κυβέρνησιν, λατρεύομεν τὸν Βασιλέα, ἀλλ' οὐχ ἧττον καὶ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα· ἀλλὰ διὰ τοῦ νόμου τούτου δὲν πρέπει νὰ καταχρινόμεθα εἰς τὸν ἔξω κόσμον· ἀλλ' οἱ Βουλευταὶ δὲν ἔπρεπε νὰ μένωσιν εἰς τὰς θέσεις των μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ ἐνάρξεως τῶν ἐκλογῶν Β. Διατάγματος, καὶ ὅμως ἔμειναν διότι ἐπρόκειτο νὰ ὑποβληθῶσι ὡς καὶ ὑπεβλήθησαν αὐτοῖς τοσαῦτα νομοσχέδια· ἀπορῶ δὲ διὰ τὴν καλοσύνην ταύτην καὶ πῶς ἐδόθη ἄδεια εἰς τινας ν' ἀναχωρήσωσι· λέγω οὖν ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο προσβάλλει τὰ σύματα, ἔχει σκοπὸν νὰ περιορίσῃ τὸν λόγον, καὶ εἶναι παράνομον καὶ ἀντισυνταγματικόν· ἂς ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὴν ἑτέραν ἀρχὴν τῆς συντάξεως. Σᾶς εἶπον ὅτι οἱ πληρεξούσιοι ὀνομάσαντες Γερουσίαν δὲν ἐννόησαν νὰ κάμωσι Γερουσίαν Γαλλικὴν ἢ Ἀγγλικήν.

Τὸ ἔθνος ἐστήριξε τὰς νομοθετικὰς καὶ ἐκτελεστικὰς ἀρχὰς εἰς ἰσορροπίαν καὶ ἐγράφησεν ἀποζημιώσεις εἰς μὲν τοὺς Γερουσιαστὰς δραχ. 500 εἰς δὲ τοὺς Βουλευτὰς δραχ. 250· ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ζήτημα τοῦτο παρεδέχθη ὑπό τε τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως ἔρχεσθε ἤδη νὰ ὁρίσητε ἀνατροπὴν εἰς τὰ ἀποφασισθέντα; λέγουσι διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν· ἀλλ' ἡ ἰσοδιότης καὶ οὐχὶ ὁ πλοῦτος φέρει τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἐν τῇ καρδίᾳ εἶναι αὕτη ἢ εἰς αὐτόν· εἶναι οὖν ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐναντία τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔθνους καὶ οὔτε εὑρίσκεται εἰς ἄλλα συνταγματικὰ κράτη· πρὸς δὲ τοὺς διϊσχυρισμοὺς τινῶν, οὓς ἤκουσα, ὅτι καὶ ἡ Γαλλία ἔχουσα ὡρισμένην τὴν δ' ἡλικίαν τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων ἐπὶ τρία ἔτη νομοθετικῶς μετεβάλλει αὐτὴν εἰς 5, παρακαλῶ ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο ἦτο δεδομένον ἀπὸ τῶν Λουδοβίκων ΙΑ'. κατ' ἀφέσειαν οὐχὶ δὲ τῇ προτάσει καὶ συμπράξει τοῦ λαοῦ. Εἰς Ἀγγλίαν τὸ Σύνταγμα δὲν ὁρίσταται συνεπῶς συντακτικῆς συνελεύσεως ἀλλ' ἐκ περιπτώσεων καὶ νομοθετημάτων κατὰ καιρούς· οὐχ ἧττον ὅμως οὐδεὶς νόμος ἀκυροῦται ἐκεῖ, ἐκτὸς τῆς φυσικῆς ἀχριστίας εἰς ἣν δύναται νὰ περιπέσῃ νόμος τις· τὸ Σύνταγμα, Κύριοι, ἀφομοιοῦται ἀπὸ ἀνωτέρους ἄνδρας ὡς νῆσος ἀπότομος ἐν τῷ πελάγει περικυκλουμένη ἀπὸ θάλασσαν, καὶ πᾶς ὅστις διεξέλθει τῆς νήσου ταύτης θεωρεῖται μὴ δυνάμενος νὰ ἐπιχρέψῃ· μόνον δὲ εἰς τὴν Ἱσπανίαν μεταξὺ τῶν ἄλλων Συνταγματικῶν ἐθνῶν καρατομεῖται τὸ Σύνταγμα ἑκάστοτε διὰ νόμων, ἀλλ' ἡ κατάστασις της ὡς ἐκ τούτου εἶναι καταρανής· τὸ ἄθικτον λοιπὸν τοῦ Συντάγματος εἶναι ἡ σωτηρία μας· οὐχ ἧττον δὲ μοὶ ἐράνη παράδοξος, καὶ ἡ γνώμη νομίμαθός τινος εἰπόντος πᾶν ὅ,τι ὁ νόμος δὲν ἀπαγορεύει ἐπιτρέπεται, καὶ παρατηρῶ ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι σχολαστικὴ καὶ τοῦ μεσαιῶνος καὶ εἰς οὐδένα νόμον εὑρίσκεται εἰμὴ εἰς ἐκεῖνον τῶν Περσῶν περὶ ποινῆς κατὰ τῆς ἀχριστίας· τὴν ἀρχὴν ταύτην ἂν ἐπροσβλέπομεν ἡ ἀχριστία ἔπρεπε νὰ μὴ εἶναι πολάσιμος· ἑπομένως ἡ τοιαύτη ἀρχή, ἂν ἴσχυε, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τὸ Συνταγματικὸν δίκαιον, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ ἀντικείμενα ὁρίστανται ὡς ὡρίσθησαν. Οἱ Γερουσιασταὶ λέγουσιν εἶναι ἀγωνισταὶ καὶ δικαιοῦνται εἰς Σύνταξιν· ἀλλ' ὑπάρχουσι ψηφίσματα περὶ ἐξετάσεως τῶν ἀγώνων καὶ ἐκδουλεύσεων, καὶ κατὰ ταῦτα δύνανται νὰ ἐκτιμηθῶσι αἱ ἐκδουλεύσεις ἑκάστου οὐ μόνον τῶν ζώντων ἀλλὰ καὶ τῶν ἀποθανόντων. Ποῦ εἶναι, Κ. Πρωθυπουργέ, ἡ σύνταξις εἰς τὴν χήραν τοῦ φίλου σου καὶ μακαρίτου Α. Λόντου τοῦ πρωταθλητοῦ τῆς ἐπαναστάσεως; κάμνετε ἤδη νόμον περὶ συντάξεως

των ὑπαλλήλων· εἰς αὐτὸν δύνασθε νὰ προσαρτήσετε καὶ ἕτερον νόμον περὶ συντάξεως τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, καθ' ὃν θέλουσι λαμβάνει τὴν σύνταξιν καὶ οἱ Γερουσιασταὶ ὅταν ἔχουσιν ὑπηρεσίαν 25 ἐτῶν· ἂν οἱ ὑπάρχοντες ΚΚ. Γερουσιασταὶ γένοντο Γερουσιασταὶ δι' ἐκδουλεύσεις καὶ τινες δι' ἄλλα πράγματα, ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν αὐτῶν τὸ νομοσχέδιον ἐρέρετο συνεκόνῃ Βουλῇ ἠθέσπισε νὰ ἀπονεμηθῇ αὐτοῖς ἐπὶ ὅλο ἐπιπλέον διὰ τοῦ νόμου περὶ ἀναβαθμίσεως τῶν προσόντων τῶν Γερουσιαστῶν δύνανται νὰ γίνῃ ὁμοιοτέρα σαφῶς περὶ τούτου· ἐπῆλθε ἄλλη τροπολογία ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας, ὅπως παμοιρίζει τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως ταύτης εἰς τοὺς ὑπάρχοντας Γερουσιαστάς, ἐξαιρουμένων τῶν νεοδιορισθησομένων, τουτέστι εἰς ἡμᾶς μόνον· εἶναι ὅθεν ἡ ἀρχὴ αὕτη ἀντισυνταγματικὴ καὶ ἐναντία τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔθνους· ἐπαναλαμβάνω ὅλοις τὸν νὰ εἴπω ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ περιορισμοῦ τῶν συντάξεων εἶναι ἀντισυνταγματική· διότι θέτει τὸ πάθημα τοῦ συντάγματος, καὶ διότι εἰς οὐδὲν ἔθνος ὑπάρχει τοιοῦτος περιορισμός, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ ἑτέρα ἀρχὴ τῆς συντάξεως εἶναι ἐπίσης ἀντισυνταγματικὴ καὶ ἄτοπος, διότι δίδεται ἀκαταλλήλως, καὶ διότι ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῇ εὐθύνῃ τις δύναται νὰ δίνῃ συντάξεις εἰς ἐκδουλεύσεις ὅπου καὶ ἂν εὕρῃ αὐτὰς εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς τῶν Συμφώνων. Περαίνων δὲ τὸν λόγον μου ἐξήγησα τὴν ἀπορίαν μου πῶς ἡ Βασιλικὴ ἐξουσία ἐπέτρεψε νὰ εἰσαχθῇ τοιοῦτον νομοσχέδιον, καὶ πῶς ἡ Βουλὴ δὲν εἶχε τὴν γενναιότητα νὰ εἰσαγάγῃ τοὺς εἰσαγαγόντας αὐτὸ ὑπουργοὺς εἰς δίκην.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παξιμάδης, ὅτι ἡ χθεσινὴ ὁμιλία τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ψύλλα καὶ ἡ σημερινὴ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμίδη μὲ φέρει εἰς τὴν θέσιν νὰ ὁμιλήσω καθαρά· μ' ὅλον ὅτι ἔχω πεποίθησιν ὅτι ἅπαντες δὲν δυνάμεθα νὰ ζήσωμεν περιοριζόμενοι τῆς συνόδου εἰς ἓξ μῆνας, καὶ μ' ὅλον ὅτι γνωρίζω ὅτι ὅλοι οἱ Κύριοι Γερουσιασταὶ εἶσιν ἀγωνισταὶ καὶ δικαιοῦνται εἰς σύνταξιν, μ' ὅλα ταῦτα ἐπειδὴ αἱ ὁμιλίαι ἀμφοτέρων τῶν ῥηθέντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἄλλους μὲν ὀνομάζουσιν ἰδιοτελεῖς, ἄλλους ἄλλως, καὶ ἐπειδὴ ὅλοι οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ εἶσιν ἴσοι, προτείνω νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸ νὰ προῤῥίψωμεν εὐτελῆ φορέματα, νὰ ἐνοικιάσωμεν εἰς οἰκίας μὲ ἐνοίκιον τριάκοντα δραχμῶν, καὶ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἓξ μόνων μηνῶν τῆς ὑπηρεσίας μας, ὅπως νὰ ἀποδείξωμεν εἰς τοὺς ΚΚ. τούτους Γερουσιαστὰς ὅτι εἴμεθα πλέον τούτων φιλότιμοι, καὶ σεβόμεθα τὸν ἑαυτόν μας καὶ τὴν ὑπόληψίν μας.

Ἐντεῦθεν πολλοὶ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν μεγαλοφώνως ἀπεδοκίμασαν τὴν πρότασιν ταύτην. μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας λαβὼν τὸν λόγον εἶπε.

Σκοπὸν εἶχον νὰ λάβω τὸν λόγον εἰς κατάστασιν τοῦ Σ. σώματος ἔρρωσο. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπὸ ζήλον πολλὴν κινούμενος Γερουσιαστής τις πικάνετα τὸ δυνατόν μου ὡς προσκαλόντος τὸ σῶμα κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀφόρεσιν μου, λέγω ὅτι τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως ἀναγνώσθησαν καὶ ἐνεκρίθησαν καὶ οὐδεὶς ἤκουσε ἢ εἶπεν ὅτι προσεβλήθη τὸ σῶμα· ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ὅστις μὲ ἔβαλε ἀρχηγὸν νὰ ὁμιλήσω ἄδην, ὁ ἴδιος μὲ παρεκίνησε φιλικῶς, διότι ὑπῆρχομεν φίλοι, ὅτι παρεξετράπην εἰπὼν ὅτι ὁ νόμος οὗτος θέλει προσάψει ῥῶμον· ἀπεκρίθην αὐτῷ ὅτι τοιοῦτον τι δὲν εἶπον, ἀλλ' ὅσον εἶπον θέλω τὸ ἀποσύρει· παρετήρησα λοιπὸν σήμερον καὶ εὗρον ὅτι εἶπον ὅτι ἡ ἐπίσπευσις ἴσως φέρει ῥῶμον εἰς τὴν Γερουσίαν, τὴν ἐπίσπευσιν ὅθεν καταγράφω καὶ αὐτὴν τῶν νόμων, μ' ὅλον ὅτι ἔχω δικαίωμα νὰ καταγράφω καὶ αὐτὸν κατὰ τὴν γνώμην μου· λαβὼν τὸν λόγον ἔρχομαι ἤδη εἰς τὸ ζήτημα, καὶ ἰδίως ἔρχομαι νὰ ὁμιλήσω κατὰ τῶν ἀρχῶν, διότι δύο ἀρχὰς περιέχει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον. Σᾶς ὁμολογῶ, Κύριοι, ὅτι ὀδυνηρότερον καθῆκον κατὰ τὸ διάστημα τῶν 13 ἐτῶν τοῦ συνταγματικοῦ βίου ποτὲ δὲν προσελήφθην νὰ ἐκπληρώσω· αὐτὸ τὸ ζήτημα θεωρῶ οὕτω ὅτι « ὁ Γεώργιος Ψύλλας στερῶνει αὐτὸς ἑαυτὸν » τοιαύτην ἐντύπωσιν μὲ κάμει τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅπερ μὲ ἀναγκάζει νὰ ὑπερίσω ὑπὲρ ἐμοῦ ἐν συμῤῥέροντι τὸ ὁποῖον δὲν εἶχον· ὅταν μίαν ἄλλην φορὰν διεβιβάσθη εἰς τὴν Γερουσίαν ἓν προβούλευμα διὰ τὴν ἀποστολὴν ἀρτιστῶν εἰς τοὺς πληροξουσίους, ἐνθυμοῦμαι βεβαίως ὅτι ἡ πλειοψηφία τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐκήρυξεν αὐτὸ ἀπαράδεκτον, διὰ τὸν λόγον τοῦ ὅτι οὗτοι, καθὼ πλουσιοῦσιοι, ἐψήφιζον ὑπὲρ ἑαυτῶν τοὺς στεφάνους καὶ τὰ παράσημα. Εἶναι τοιοῦτοι ἀκροσφαλῆ τὰ προσωπικὰ ζητήματα ὅταν μάλιστα ἀποβλέπουσι πρόσωπα ζώντων· καὶ ἀφοῦ ταῦτα ἐλογιάσαμεν καὶ ψηφίζομεν κρυστικὰ διὰ νὰ μὴ δυσωπώμεθα δὲν πρέπει νὰ δυσωπώμεθα ὅτι περισσότερον ὅταν πρόκειται περὶ ἡμῶν αὐτῶν; οὐδέποτε κανοὺλη νὰ εἶναι τις δικαστὴς ὑπὲρ ἑαυτοῦ· ἐπειδὴ ὅμως ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία εἰσάξε τὸν νόμον τοῦτον, ἐπειδὴ παραίξεν ἡ Βουλὴ εἰς ἡμᾶς αὐτὸ τὸ πλεονέκτημα, διὰ τοῦτο ἂν ἔβλεπον ὀρθὸν τὸ τοιοῦτον νομοσχέδιον ἤθελον συμβουλεύσει νὰ μὴ γένῃ συζήτησις, καὶ νὰ ἀκροάσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας εἰς τὰς δύο ταύτας ἀρχάς· ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦ νὰ γένῃ συζή-

τησις καὶ προπολογία πέραν τούτου τοῦ ὁρίου μὲ φέρει εἰς τὴν ὀδυνηρὰν θέσιν νὰ λαλήσω.

Δὲν εἶναι μόνον τὸ ζήτημα προσωπικόν, διότι ἀποβλέπει ἡμᾶς αὐτοὺς, ἀλλ' εἶναι καὶ κατ' εὐθεῖαν ἐναντίον ὅρου τινος τοῦ Συντάγματος. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι προκειμένου τινος νόμου ἐμπεριέχοντος διάταξιν ἥτις ἤγγιζε συνταγματικοὺς ὅρους, εἴπωμεν ὅτι ἐκείνη ἡ διάταξις θήγει τὸ Σύνταγμα, τότε εἷς τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν εἶπε, γελῶ μὲ τοὺς ῥόθους οἵτινες παρουσιάζονται· ἐγὼ δὲ εἶπον ἐγεννήθη ἄνθρωπος ὑπουργὸς ὅστις δύναται νὰ παρουσιάσῃ νόμον δι' οὗ νὰ λέγῃ ὅτι καταργεῖται τὸ ἄρθρον δεῖνα τοῦ Συντάγματος, ἐνταῦθα θέλομεν νὰ ἀπακρούσωμεν καὶ ἐκ πλαγίου πᾶν δυνάμενον νὰ προσβάλῃ τὸ ἔνδοξον τοῦτο τοῦ Συντάγματος· αὐτὸ θέλομεν ἵνα διατηρεῖται μὲ τὰ καθαρὰ νάματα τῆς ἐλευθερίας· οὐδεὶς ὑπουργὸς δύναται νὰ φέρῃ ῥητῶς νόμον προσβάλλοντα τὸ Σύνταγμα, καὶ ἰδοὺ διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ῥητῶς καταργοῦνται συνταγματικοὶ ὅροι· πρῶτον τὸ νομοσχέδιον τοῦτο περιλαμβάνει διάταξιν ὁρίζουσαν ὅτι ἡ μεγαλητέρα διάρκεια ἑκάστης συνόδου δὲν θέλει ὑπερβαίνει τοὺς ἓξ μῆνας· τοῦτο καὶ ἂν δὲν προσβάλλῃ συνταγματικόν τι ἄρθρον ψηλαφητῶς ἢ καθαρῶς, φαίνεται ὅμως ὅτι προσβάλλει τὸ πνεῦμα τὴν ῥίζαν ἢ τὴν οὐσίαν τοῦ Συντάγματος, ἀποσπᾷ ἀπὸ τὰ ἡγεμονικὰ δικαιώματα ἕνα μαργαρίτην καὶ τὸν ῥίπτει χαμαί· νὰ περιορισθῇ λέγει ἡ διάρκεια τῆς συνόδου ἐντὸς ἓξ μηνῶν, ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς ἓξ μηνῶν δὲν τελειώσωσιν αἱ ἐργασίαι κατὰ τί θέλει διαφέρει ὁ νόμος οὗτος τῶν μέχρι τοῦδε ἐνεργουμένων; προσέξατε καλῶς μήπως μὴ συμπεριλαμβανομένων εἰς τὴν σύνταξιν καὶ τῶν μελῶν τοῦ ἄλλου σώματος εἶναι ὑποψία ὅτι ἐκεῖ τὰ ἔργα δὲν θέλουν ἐκτελεσθῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν.

Ἰδοὺ τί λέγει ὁ Μωϋσῆς « οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα ».

Δὲν πρέπει τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκλεγομένους ὑπὸ τοῦ λαοῦ νὰ πιεζωμεν ἀναγκάσῃ τις εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων των καθ' ὃν χρόνον θέλει, διότι τὸ σῶμα αὐτῶν εἶναι ἀνεξάρτητον καὶ ἀποτελεῖ τὸ τρίτον μέλος πρὸς τὸ ποῶτον σῶμα. Ἡμεῖς ἐκλεγόμεθα ἀπὸ τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν διά τινος βασάνου ἢ δοκιμασίας· ἔχομεν ὑποβεῖξει τὰς ἰδιότητας δι' ὧν δύνανται νὰ μᾶς ἐμπιστευθῶσι τὰ καθήκοντα τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦμεν· ἡμεῖς λοιπὸν οἱ ἐκλεκτοὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν τὰ πιστὰ εἰς τὴν ψῆφισιν νόμων ἀποβλεπόντων αὐτὴν τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους; τοῦτο εἶναι μία ἀντίφασις.

Ἠθέλησαν οἱ ἓξ μῆνες πλὴν μιᾶς ἡμέρας, καὶ ἡ Κυβέρνησις

ῥωτιζομένη ἀπὸ μίαν λαμπρὰν ἰδέαν ἔρχεται εἰς τὸν σκοπὸν νὰ εἰσάξῃ εἰς τὰς Βουλὰς νομοσχέδιον φέρον σημαντικὴν ὠφέλειαν εἰς τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος, τότε γίνεται αὐτὴ ἡ ἰδέα διότι τὴν ἀκολουθοῦν λήγει ἡ σύνοδος· ἐνταῦθα δύνανται νὰ μὲ εἴπωσι, ὅτι ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐκτάκτως τὰς Βουλάς, ἀλλὰ διὰ τοῦ τοιούτου μέτρου δὲν θὰ παίζεται ἡ κωμῳδία ὅτις παίζεται καὶ σήμερον; τὸ ἔκτακτον δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰμὴ εἰς ἐκτάκτους τινὰς καὶ ἐξαιρετικὰς περιστάσεις ὅταν ὁ ἐγχὼς εἶναι πρὸ τῶν πυλῶν· οὕτω γενομένου ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία δὲν χάνει ἀδάμαντα τινα ἐκ τοῦ στέμματος ὡς πρέπον; ὁ λόγος ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς διαρκείας περιεστράφη εἰς τὸ ὅτι ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα νὰ συγκαλῇ ἐκτάκτως τὰς Βουλὰς, ἀλλ' ἡ περίστασις δὲν εἶναι αὐτὴ ἥτις προβλέπεται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα· ὑποθέσατε ὅτι κατὰ τὴν παρωμονὴν τῆς λήξεως ἐπέβλεν εἰς τὴν ἰδέαν Ἐρουσιαστοῦ τινος νὰ προτείνῃ νόμον τινὰ ὠφελιμον, ἀλλ' ὁ σιδηροῦς αὐτὸς νόμος δὲν ἀφίνει διότι κλείει κατὰ τὴν ἀποῦσαν τὴν σύνοδον, τότε πρέπει νὰ παρακληθῇ γραικλιτῶς ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναίξῃ τὴν ἕκτακτον σύνοδον, καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει, τότε πρέπει ὁ Ἐρουσιαστὴς νὰ περιμένῃ τοὺς ἓξ μῆνας διὰ νὰ ἔλθῃ ἡ νέα σύνοδος καθ' ἣν θέλει προτείνει τὸν νόμον, ἐνῷ ἡ βραδύτης φέρει βλάβην· ἐπαναλαμβάνω ἐνταῦθα καὶ ἐγὼ ὅσα ὁ πρῶτος λαλήσας εἶπε· νομίζετε ὅτι δύναται νὰ ὑπάρξῃ πολιτεία μὴ ἐμφιζομένη εἰς τὴν κοινὴν γνώμην· ποτέ! διότι εἴτε συνταγματικὴ μοναρχία εἴτε δημοκρατία χωρὶς νὰ βαίνῃ ἐπὶ τοῦ στοιχείου τούτου τοῦ μονίμου τῆς κοινῆς γνώμης δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ· ἡ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν πολιτεία ἡμῶν σᾶς ἀποδεικνύει τοῦτο· ἐκεῖνος λοιπὸν ὁ ὁποῖος κτίζει τοιαύτην πολιτείαν κτίζει ἐπὶ τῆς ἄμμου καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς πέτρας· ἐὰν συνεχώρουμεθα ἐνταῦθα χωρὶς νὰ καίνωμεν τι ἡ κοινὴ γνώμη μᾶς κατασυντρίβει· νομίζετε ὅτι ἡμεῖς τὰ τρία σώματα δυνάμεθα νὰ ὁρίζωμεν ὅ,τι θέλομεν ἄνευ τῆς κοινῆς γνώμης; ὃς ἐνωθῶμεν τὰ τρία νομοθετικὰ σώματα καὶ ἂς ἐπιχειρήσωμεν πρᾶξιν ἥτις ἐγγίζει τὴν λαὸν ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρξωμεν μίαν στιγμήν; οὐχί· ἡ κοινὴ γνώμη θέλει μᾶς εἰπεῖ τότε ὅτι καταστρέψατε τὸν καιρὸν διὰ φιλονικίαν· ἀλλ' ὅταν ἡμεῖς λέγωμεν ὅτι ἰδοὺ εἷς σωθρὸς νόμος, ἰδοὺ ὁ νόμος ὁ ἀστυνόμος, δὲν ἡμπορούμεν εἰς μίαν στιγμὴν νὰ τὸν συζητήσωμεν καὶ δὲν παλαίομεν ἐδῶ εἰμὴ διὰ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ χρέος μας ὡς πρέπει· λέγω οὖν ὅτι τὸ πνεῦμα εἶναι νὰ ἀφίσωμεν τὰ στοιχεῖα νὰ ἐνεργῶν, καὶ ὅταν αὐτὰ ἀν-

τιλακτοῦν τότε τὸ ἓν διορθώνει τὸ ἄλλο. Δεσμεύει λοιπὸν καθὼς βλέπετε τὸ παρὸν νομοσχέδιον ὄχι μόνον τὰ βουλευτικὰ σώματα ἀλλὰ καὶ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ τὴν δεσμεύει κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ Συντάγματος τὸ ὁποῖον ὑποφέγγει, καὶ τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι ὁ Βασιλεὺς κηρύττει τὴν λῆξιν τῆς συνόδου, καὶ ἐξηγεῖται ὅτι τούτου ὄντος νομοθετουμένου γίνεται ἀφαίρεσις τῆς ἡγεμονικῶν δικαιωμάτων.

Εἰς τὸ ἔτος 1848 ἡ Κυβέρνησις ἐκήρυξε τὴν λῆξιν τῆς συνόδου εἰς τὰς 10 Σεπτεμβρίου, εἶπέ τις περὶ τούτου τίποτε; οὐδείς· διότι πιστεύεται ἀδιστάκτως ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ κηρύττειν τὴν λῆξιν ὅταν δὲν ὑπάρχωσιν ἀντικείμενα.

Εἰς τὰ 1854 ἐκήρυξε τὴν λῆξιν εἰς τὰς 20 Ἀπριλίου· οὔτε ἡ συμπολίτευσις οὔτε ἡ ἀντιπολίτευσις ἔκαμε κανμίαν παρατήρησιν, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι καθιερωμένον· λοιπὸν διὰ τῆς ἀφαιρέσεως ἑνὸς ἡγεμονικοῦ δικαιώματος δὲν πράττομεν ἄλλο τι εἰμὴ ἰεροσυλίαν· μέχρις ἐνταῦθα ἐξέφρασα τὴν ἰδέαν μου περὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῆς διαρκείας τῶν συνόδων, χαίρω δὲ ὅτι τῆς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐξέφρασε τὴν ἰδέαν καὶ αὐταπάρνηται περὶ διαρκείας τῶν συνόδων ἐπὶ ἓξ μόνον μῆνας, ἀλλὰ λέγω ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ διάταξις δὲν πρέπει νὰ μένῃ διότι ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα· λέγω λοιπὸν συμφώνως μὲ τὸν προλαλήσαντα ὅτι ἡ Συνέλευσις εὐθέσπισε τοσαύτας ἀρχὰς καὶ τοσαῦτα δικαιώματα εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ σταματήσῃ τὴν ἐξάσκησιν αὐτῶν, ὅταν ἐνεργῶνται αὐστηρῶς αἱ ἀρχαὶ αὗται.

Ἤδη ἔρχεται τὸ ἕτερον ζήτημα· ἐὰν τις ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς πρώτης διατάξεως, ὅτι ὅρος βεμελιώδης δὲν ὑπάρχει καὶ δυνάμεθα νὰ κανονίσωμεν τὸν μέσον ὅρον ὅτι ἀνώτερος ὑπάρχει ἡ 31 Νοεμβρίου, ποῖος ἤδη ἠμπορεῖ νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς δευτέρας ἀρχῆς, ἥτις ἐξαλείφει ῥητῶν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος· ἡ ἀρχὴ τῆς συντάξεως διὰ τῆς ἀλλαγῆς τῆς λέξεως ἀποζημίωσις εἰς τὴν λέξιν σύνταξις ῥητῶς ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα· ἐὰν δὲν θελήσωμεν νὰ ἐνδυθῶμεν ῥούχα εὐτελῆ καὶ νὰ οἰκῶμεν εἰς οἰκίαν τριάκοντα δραχμῶν, τότε αἱ πεντακόσιαι δραχμαὶ δὲν ἐξαρκοῦσι διότι τὰ πάντα ὑπερετιμήθησαν· ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν ὅτι αὐτὴ ἡ διάταξις δὲν ἐγγίζει τὸ Σύνταγμα τότε δὲν θέλομεν ἔχει τὰ πιστὰ νὰ διανείμωμεν οὔτε 20 δραχ· γνωρίζω τὰς προσπαθείας τὰς ὁποίας προηγήθησαν αὐτοῦ τοῦ τοκετοῦ, γνωρίζω τοῦτο ἐκ νομοσχεδίου ὑπερ μὲ ἐ-

δειξε Γερουσιαστὴς τις πρὸ δέκα ἐτῶν, τὸ ὁποῖον ἔφερε πρὸς τὸν ἴδιον σκοπὸν ἀλλ' ὀλίγον μετριώτερον, ἀλλ' ἡ ἀρνάκτισις του ὑπῆρχε διότι ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη δὲν τὸ ἔφερεν εἰς τὰ σώματα· τὸ νομοσχέδιον ἐκεῖνο ἔλεγε ὅτι Γερουσιαστὴς ἢ Βουλευτὴς δὲν δύναται νὰ διορισθῇ εἰμὴ ὑπουργὸς ἢ πρόεδρος· εἶχε δεύτερον ἄρθρον λέγον· ὅτι διορισθεὶς εἷς ἐξ αὐτῶν νὰ λαμβάνῃ ὁ μὲν Γερουσιαστὴς τὸ 1/2 ἢ 2/3 τῆς ἐπιτοιχίου του, ὁ δὲ Βουλευτὴς τὰς ὁμοίως· τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἦτο μετριώτερον καὶ λογικώτερον, διότι πρότερον ἔφερε μίαν γενικὴν ἰδέαν ἢ μίαν ὁπτικὴν ἀπάτην νὰ εἴπω οὕτω καὶ ἐδικαιολόγει τὴν ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὰς ἀρχάς. Εἶπον τότε εἰς τὸν Κ. Γερουσιαστὴν ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ὑποστηρίξω τοιοῦτον νομοσχέδιον· ἀλλὰ νὰ παρακαλέσωμεν τὴν Κυβέρνησιν νὰ φέρῃ νόμον περὶ τῶν ἀγωνιστῶν καὶ πολιτικῶν θυσιῶν· πῶς λοιπὸν ἐπιθυμοῦντες τοιούτων ἀγωνιστῶν ἐφ' ὅσον ἔχει ἄφορον ἐπιτοίχιον νὰ λαμβάνῃ προσέτι καὶ σύνταξιν κτλ· δὲν δύναται νὰ λαμβάνῃ σύνταξιν καὶ ἓν σῶμα εἰς δύο σώματα μέρη τὸ ταυτὸν θέλει εἶναι ἄτοπον, διότι τότε οἱ μὲν θέλουν ἔχει σύνταξιν οἱ δὲ ὄχι· ἡ σύνταξις ἥτις πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς εἶναι ἰδιοκτησία, ἀλλ' αὐτὴ ἡ ἀνισότης εἶναι εἰς τὸν τρόπον οὗτος διότι ἡ ἴδια πρόνοια ταυτοστρόπως σύνταξιν· οἱ δοῦλοι αὐτὴ ἡ διάταξις δὲν πρέπει νὰ γένῃ διότι γράφει [illegible] πρέπει νὰ ἔλθωμεν εἰς τὸ στερεὸν [illegible] τὰ τέκνα πρέπει νὰ ἔλθωμεν εἰς τὸ στερεὸν [illegible] τὰ τέκνα ὅλοι σταθῶμεν καὶ νὰ γένωμεν [illegible] πρέπει νὰ διορθωσωμεν τὴν [illegible] καὶ συντάξεων.

Ἤκουσα λεγόμενον τὸ ὅτι [illegible] καὶ ἀνεξαρτησία· ἀλλ' ἡ ἀνεξαρτησία οὕτε τυλίσσει οὕτε ἀφαιρᾶται· ἔχουσι στάσιν τῶν πραγμάτων [illegible] ἔχουσι στάσιν τῶν πραγμάτων πρὸς τὸν ὁμοιόν Γερουσιαστὴν, τί λέγει φρόνιμος τοιοῦτος; ἡ Κυβέρνησις ἐὰν ὁ πρόεδρος νόμος [illegible] ποίων ἐνυχλητικῶν καὶ ἀνωφελῶν [illegible] αὐτὴ ἑαυτὴν ἡ Κυβέρνησις λέγει ταῦτα διὰ ἐναντίον τῶν παρόντων ἀλλὰ πάσαν Κυβέρνησιν· ὁ Βουλευτὴς ὅτε εἶναι ἐκλεγμένος ταῦθα κάθηται ἓξ μῆνας καὶ λαμβάνει [illegible] ἔτος μὲν νεώτερος καὶ δὲν ἔχει τὴν ποινωνικὴν θέσιν ἣν ἔχει τὸν ὁ Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος πῶς θέλει ζήσει, πῶς θέλει ἐνδυθῇ, πῶς θέλει κατοικεῖ· λέγω λοιπὸν μὲ τὴν ἰδέαν

αὐταπάρνησιν ἂς ἐξοδεύσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀνὰ 250 δραχ. κατὰ μῆνα διὰ νὰ ζήσωμεν ὅλον τὸ ἔτος· ἀξιοπρέπειαν ὁ λαὸς δὲν παριμένει ἐξωτερικὴν ἀπὸ τοὺς πλείστους ἡμᾶς τῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλὰ παριμένει πράξεις, καὶ ταιαύτας αἱ ὁποῖαι μᾶς ἐπίμηκαν εἰς τὰ δύο ἡμιτάλαντα εἰς τὰ ὁποῖα ὑψώθημεν ὑπὲρ ἡμῶν φαναί, ἂν καὶ τότε ἐνδυώμεθα ῥάκη καὶ ἐτρώγαμεν ἄρτον κριθίνην, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀξιοπρέπεια· ἤκουσα ἀπὸ ἐπίσημον στόμα ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι μέτρον τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ πολιτικὴ ἀνάγκη μεγάλη· ἐὰν δὲν παρουσιάσωσιν αὐτὰ τὰ ἐπίσημα μνημεῖα ἢ ἔγγραφα τῆς ἐξωτερικῆς ἀποστολῆς, ἂς μᾶς συγχωρήσουσι νὰ τοὺς εἴπωμεν, ὅτι ταῦτα εἶσιν ἐπουδαῖα διὰ τῶν ὁποίων ἀποκομίζονται τὰ μικρὰ παιδία· παραίνων τὸν λόγον μου λέγω, ὅτι ἐπειδὴ θεωρῶ μόνον μεταβολὴν τῆς λέξεως ἀποζημίωσις εἰς τὴν λέξιν σύνταξις, ἂς μὲ συγχωρηθῇ νὰ μεταβάλλω καὶ ἐγὼ ἓν λεξίδιον μικρόν· δὲν λέγω λοιπὸν ὅτι διαμαρτύρομαι, διότι ὁ κανονισμὸς τὸ ἀπαγορεύει, ἀλλὰ κάμνω ἔκκλησιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος εἰς τὴν κοινὴν γνώμην.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας· ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὀφείλω νὰ φέρω τοὺς λόγους, οἵτινες ὠδήγησαν τὴν πλειοψηφίαν αὐτῆς εἰς τὴν προκειμένην ἔκθεσιν, ἀφοῦ προηγουμένως κάμω μίαν εἰλικρινῆ ἔκθεσιν τῶν διατρεξάντων, διότι ἔχω εἰς τὴν μνήμην μου τὸ φιλοσοφικὸν ἀξίωμα «ῥοῦφα τὰς διαβολὰς κἂν ψευδεῖς ὦσι», δὲν θέλω δὲ ἐνδιατρίψει εἰς ἱστορίας, ἀλλὰ θέλω περιορισθῇ ἐντὸς τοῦ ἀντικειμένου· πρὸ δύο περίπου μηνῶν διώρισε τὸ ὑπουργεῖον μίαν ἐπιτροπὴν, ἵνα καταρτίσῃ ἐν νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐπειδὴ ὑπῆρχε κατάκρισις τις ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ ὅτι διαφκοῦσιν ἐτησίως αἱ σύνοδοι· εἰς ταύτην τὴν ἐπιτροπὴν ὑπῆρχον βουλευταὶ Γερουσιασταὶ καὶ νομομαθεῖς ἔξωθεν, μεταξὺ τῶν Γερουσιαστῶν ἤμην εἷς καὶ ἐγώ. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἔκαμεν ἓν σχέδιον, τὸ ὁποῖον διεύθυνεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως εἰδοποιήσῃ αὐτὸ ὀρθὸν καὶ δίκαιον, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀφοῦ ἐπέφερεν οὐσιώδεις τροποποιήσεις ἐν τῇ διατυπώσει τῆς εἰσόδου εἰς τὴν Βουλὴν τοῦτο, ἡ ὁποία ἔφερε τροπολογίαν τινα.

Ἀπέχων πάσης ἄλλης ἰδίας ἢ ἐννοίας καὶ περιορίζόμενος εἰς τὸ γράμμα τῆς τροπολογίας, ἐρωτῶ, καταφέρεται αὐτὴ κατὰ τῆς ἀρχῆς; ὄχι· ἡ τροπολογία αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα; μήπως λέγει ὅτι θέλει φέρει εὐάρεστα ἀποτελέσματα; ὄχι· μίαν μόνην φέρει τροποποίησιν, ὅτι τὰ πάντα ἔχουσι καλῶς, καὶ μόνον οἱ Γερουσιασταὶ νὰ μὴ λάβωσι σύνταξιν, εἰς

τοῦτο μόνον περιορίζεται· ἂς παρατηρήσωμεν τίνες εἰσὶν οἱ Γερουσιασταί οὗτοι. Δὲν περιορίζομαι εἰς μόνον τὸν κύκλον τῆς Γερουσίας, καὶ λέγω ὅτι εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ὁμοῦ μὲ τοὺς συντρόφους των ζῶντας καὶ τεθνεῶτας πολιτικοὺς στρατιωτικοὺς καὶ κληρικοὺς ἐγένοντο κυρίως αἴτιοι πρὸς τὸ κίνημα τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς ἐλευθερίας, ἄνευ τῶν ὁποίων οὔτε τὸ ἓν οὔτε τὸ ἄλλο ἐγίνετο· δὲν ἔβλεπεν αὐτοὺς ὁ ῥοῦς τῶν πραγμάτων εἰς τὸ κίνημα τῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλὰ τὸ πατριωτικὸν τῆς ἐλευθερίας αἴσθημα· εἰς αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν δὲν ὀφείλεται ἀμοιβή τις μετὰ τοσαύτας ἐκδουλεύσεις; λέγω μάλιστα, καὶ προσθέτω ὅτι ἂν καὶ αὐτοὶ οἱ παθόντες Τοῦρκοι ἤθελον δικάσει, ἤθελον φανῇ συγκαταβατικώτεροι· ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι ἀχαριστία ἡ πλέον μεγάλη καὶ μαύρη· ἂν πράττηται περὶ οἰκονομίας, λέγω ὅτι οἱ Κ. Γερουσιασταὶ εἶσὶ πρόθυμώτατοι· τοιοῦτοι παραδέχονται νὰ λαμβάνωσι τὸ ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεώς των, ὅταν αὐτὴ ἡ ἐλάττωσις ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλους ἀπὸ τοῦ μικροῦ μέχρι τοῦ μεγάλου, ἤτοι ἀπὸ τοῦ ὑπουργοῦ μέχρι τοῦ κλητῆρος. Λέγουσί τινες ὅτι τοῦτο εἶναι ἀντισυνταγματικὸν καὶ παράνομον, ἂς ἴδωμεν τί ἐστι ἀντισυνταγματικὸν καὶ τί παράνομον. Ἡ πρᾶξις ἡ γενομένη ἐναντίον τοῦ γράμματος τοῦ Συντάγματος ὀνομάζεται ἀντισυνταγματική, ἐπίσης καὶ ἡ γενομένη ἐναντίον τοῦ γράμματος τοῦ νόμου ὀνομάζεται παράνομος. Ἐρωτῶ ἤδη τοὺς λέγοντας τοῦτο, ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοιοῦτόν τι; ἡ ἐπιτροπὴ ἀναφέρει ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνωσιν οἱ Γερουσιασταὶ 500 δραχ. ὅταν ἐργάζωνται καὶ 500, ὅταν δὲν ἐργάζωνται; ὄχι· ἐθεώρησεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἔχουσι δικαίωμα πρὸς σύνταξιν, καὶ οὕτω καθώρισεν αὐτήν, ἥτις οὔτε ἀντισυνταγματική, οὔτε παράνομος εἶναι· ἡ ἐπιτροπὴ φέρει μίαν διάκρισιν μόνον ὡς πρὸς τοὺς παύοντας καὶ τοὺς μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου Γερουσιαστάς· ἀκούσατε τοὺς περὶ τούτου λόγους τῆς Ἐπιτροπῆς. Τὰ προσόντα ἀπὸ τοῦδε καὶ μετὰ ταῦτα ἀποκτῶνται ἐν ἀνέσει, ἐν δόξῃ καὶ ἀπολαύῃ. Ὁ ὑπουργὸς κινδυνεύει ἀποστὰς τὰ προσόντα, ἢ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ λοιποὶ τοιοῦτοι; ὄχι βεβαίως· ἀλλ' ἐκεῖνοι οἵτινες εἶχον ἀποκτήσει ἀρχικῶς τὰ προσόντα ταῦτα τὰ ἀποκτησαν διὰ χύσεως αἱμάτων, δι' αἰχμαλωσιῶν καὶ πάσης ἄλλης θυσίας· πλὴν καὶ τοὺς τελευταίους τούτους δὲν ἀποκλείει ἡ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, κρίνει τούτους εἰς τὸν ἐκδοθησόμενον νόμον. Ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἰδέα ὅτι τὸ τοιοῦτον νομο-

σχέδιον καθιεροῖ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν Γερουσιαστῶν· διὰ ποῖον λόγον νὰ μὴ ὑπάρξῃ τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τοὺς Κυρίους Βουλευτάς; δὲν εἶμαι ἐπίτροπος κανενὸς οὔτε θηρεύω νὰ μὲ εἰπωσι τίς σὲ κατέστησε ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν, ὅστις δὲ θέλει νὰ ἰδῇ τὸ αἴσθημα ἐμοῦ καὶ τῶν συναδέλφων μου ὡς πρὸς τοῦτο, ἂς παρατηρήσῃ τὸ παρ' ἡμῶν καταστατισθὲν νομοσχέδιον καὶ ἐκεῖ βλέπει τοῦτο. παρεθέτω δὲ καὶ τέσσαρα ὅτι γενομένου τοῦ ἑνὸς ἕπεται ἀναμφιβόλως καὶ τὸ ἕτερον· τοιοῦτο εἶναι ἡ ἐπιθυμία μου.

Ἐπειδὴ δὲ εἶπον ἀνωτέρω, ἐφοβοῦ τὰς διαβολὰς τῶν ψευδῶν ὥστε » ἀναβάλω καὶ προσκαλῶ ὅλους νὰ ὁμιλογήσωσιν ἂν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔπραξε μέχρι πάσης κατὰ τὴν ἐντολήν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τὰ μέλη τῶν τμημάτων καὶ ἀπὸ 20 Γερουσιαστάς οἵτινες προηγουμένως ὡμίλησαν ἰδιαιτέρως περὶ τούτου, καὶ ὁ λέγων ἢ ὁ διαβιβάσων τὸ ἐναντίον θὰ λάβῃ ἀπάντησιν.

Εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι Γερουσία σταρνοκαὶ αὐτὴ ἑαυτὴν, ἀλλὰ τὰ πάντα δὲν εἶναι ὅμοια, διότι πῶς νομοθέτης ὀφείλει νὰ δώσῃ τὴν ψῆφόν του εἰς νομοσχέδιον εἴτε ἐμπεριλαμβάνεται εἴτε μὴ ἐν αὐτῷ λέγει, ὅτι προσδιορίζοντος ἓξ μηνῶν ἀντιβαίνομεν εἰς τὸ Σύνταγμα· ἀλλ' ἂν τῶν ἓξ μηνῶν ὁ διορισμὸς εἶναι ἀντισυνταγματικός, τοιοῦτος ἦτο καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῶν 10 μηνῶν ὁ εἰς ἕτερον προλαβὸν νομοσχέδιον ἀναφερόμενος· ἀλλοίμονον, εἶπεν, εἰς τὸ εἶδος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κατέπεσε πολὺν ἤδη καιρόν, καὶ ἐγὼ λέγω, ὅτι ἀλλοίμονον εἰς τὸ εἶδος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν στηρίζεται εἰς τοὺς νόμους. Καὶ τέλους, εἶπεν, δικαιολογῶ τὴν ὁμιλίαν μου ἐνώπιον τῆς σοφῆς γνώμης, ἡ ὁποία ὑπονοεῖ ὅτι οἱ Γερουσιασταὶ, ποιήσουσαι καὶ παύοντες ἐγένοντο παράφρονες, ἀλλὰ τοιούτων δὲν ὑπάρχει νὰ ὑπάρξῃ, οὐδ' ὑπῆρξαν ποτε. Διὰ λόξας ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι ἀντισυνταγματικὸν καὶ ποινόχρεων δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξωσι, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο προκαλῶ τοὺς νομομαθεῖς νὰ μᾶς ἐξηγήσωσι τὴν γνώμην των.

Ἀπομένως πλησιάζομεν εἰς τὴν λύσιν τῆς Συνόδου, καὶ πρέπει νὰ δοθῇ τέλος, ὅπως ἔχομεν νὰ σχηματίσωμεν τὸν προϋπολογισμόν, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ μένῃ ἀσυζήτητος πρὶν τῆς λήξεως αὐτῆς.

Ἐπέναγεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν. Δύο προλαλήσαντες ΚΚ. Γερουσιασταὶ προσεύχαλων τὸ νομοσχέδιον ὡς ἀντισυνταγματικόν. Εἰς δὲ τούτων ἐπεκαλέσθη τὴν ἰδιαιτέραν γνώμην· κατὰ τοῦτο ὁ διάδικος μόνον δύναται νὰ κάμῃ ἐκλογὴν καὶ

ὠφέλησε ὁ δικαστὴς, διότι ὁ Νομοθέτης ὡς δικαστὴς ποιῶν ἐκλογὴν ἐννοεῖ ὅτι ὑπερίζει ἐντεῦθεν πᾶν ὅτι θέλει δικασθῇ ἀπὸ ἄλλον δικαστὴν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ἐκλογὴ· τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ἔχει κυρίως δύο ἀρχὰς, τὴν διάρκειαν τῶν Συνόδων καὶ τὴν σύστασιν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν· ὡς πρὸς τὸ πρῶτον εἶπον ὅτι ἡ ἀρχὴ αὐτὴ εἶναι παντελῶς καθόσον ὁ Νομοθέτης ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ περιστεῖλαι τὰς λήξεις τῶν Συνόδων μετὰ παρέλευσιν τῶν δύο μηνῶν ἅτινα τοῦ ἐλαχίστου ὄντα, καὶ μάλιστα προσέθηκά τις ὅτι ἤκουσε λεγόμενον τὸ ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὑπαγορεύεται ἀπὸ ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ἀνάγκην, καὶ ἐζήτησα πρὸς τοῦτο τὰ ἀνάλογα μαρτυρικὰ ἐγγράφων· ἀλλὰ τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει· αὐτὴ ἡ κοινὴ γνώμη, εἰς ἣν ἐφάνη ἡ ἀνάγκη, λέγει πάντοτε ὅτι εἶναι ἄτοπον νὰ διακόπτωσιν ἐντελῶς αἱ σύνοδοι τῶν Πανελληνίων Συμμάτων· ἀλλ' οὗτοι κατηγορεῖται τὰ Σώματα, λέγουσι, ἐφ' ὅσον εἶναι οἱ ὑπουργοί. Εἰς ἀπάντησιν λέγω, ὅτι καὶ ἐμὲ πτοοῦνται οἱ ΚΚ. ὑπουργοί· ἀλλ' ὅταν ἐγὼ ὑπουργὸς παρατηρῶμαι ἀπὸ ἐβδομάδος εἰς ἐβδομάδα καὶ ἐπιστατούμενος τὰς συνόδους λέγω τοῦ ἐναντίου μοῦ. Πῶς ἐμπορεῖ θέλετε νὰ διακόψητε αὐτὸν τὸν ῥοῦν τῆς νομοθεσίας ὅταν παρουσιάζωσι ἓν νομοσχέδιον καλὸν· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν λῦσιν τῆς συνόδου δύνανται νὰ παρουσιασθῶσι τοιαῦτα νομοσχέδια, ὥστε ὑπάρχει ἐπιρροὴ σπουδῆ καθ' ἣν μένουσιν ἐκκρεμῆ τὰ νομοσχέδια ὅταν καλὰ καὶ ἂν ἦσι, καὶ διὰ τοῦτο ἔρχεται τὸ σκῆπτρον νομοσχέδιον, ὅπερ θέτει αὐτὸν τὸν περιορισμὸν τοῦ νὰ μὴ ἐπιστέψωσι τοιουτρόπως αἱ σύνοδοι. Δὲν εἶναι ἀντισυνταγματικὸν τὸ σκῆπτρον νομοσχέδιον, διότι ἀντισυνταγματικὸν εἶναι πᾶν ὅτι παρεμβαίνεται ἢ καὶ ἀρνεῖται τὸ Σύνταγμα. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ Σύνταγμα προσδιορίζει τὸν ἐλάχιστον ὅρον ἀλλὰ τὸν μέγιστον ὄχι· ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κλείῃ τὰς Συνόδους, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο θέλει νὰ τὸ κανονίσῃ διὰ νόμου ἐνεργουμένου μετὰ ἓξ μῆνας, ἔρχεται ἀκωλύτως ὁ ἕτερος λόγος, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ὑπουργὸς ὁ ὁποῖος θέλει κλείσει μετὰ ἓξ μῆνας τὰς Συνόδους πρέπει νὰ συλλογισθῇ κατὰ τὴν ἰδιωτήν μου ταπείνωσιν οὐδέποτε θέλω στέρξει νὰ ὑπογράψω διάταγμα λήξεως, ὅπερ θέλει ἀφίνει 40 Γερουσιαστὰς λειποτακτοῦντας, καὶ θέλω στέρξει νὰ κλαυθῇ ἡ σύνοδος πρὶν τῶν 12 μηνῶν· ἀνάγρᾳ τις τὰ πρακτικὰ τῆς Ἐθνικῆς συνελεύσεως· εἰς ἀπάντησιν λέγω, ὅτι οὐ μόνον ἀνέγνωσα ταῦτα ἀλλὰ καὶ ἐντὸς τῆς συνελεύσεως ἤμην καὶ ἤκουσα τὰ λεχθέντα· ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη τὰ πάντα, ὅπως ἐκανονισθήτην, διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν

τῶν Σωμάτων· ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνηγορῶ ὑπὲρ τῆς τροπολογίας καὶ τοῦ νομοσχεδίου συνάμα καθόσον καὶ ἡ τροπολογία περιέχει τὴν αὐτὴν ἀρχὴν οἵαν ἔχει καὶ τὸ νομοσχέδιον· τὸ ζήτημα δὲν εἶναι προσωπικὸν, ἤτοι δὲν ἀφορᾷ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀλλὰ τοὺς πάντας, καὶ φέρεται κατ' ἐθνικὴν ἀνάγκην πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους, καὶ πρέπει νὰ μὴ λάβητε ὑπ' ὄψιν παραμικρὰν μοιρῶν ὅταν ψηφίζετε τι διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς πατρίδος· ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον μετὰ τῆς τροπολογίας αὐτῆς καθιεροῖ διαφορὰν μεταξὺ τῶν νῦν Γερουσιαστῶν καὶ τῶν μελλόντων νὰ διορισθῶσι μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν προσόντων· πρῶτον δὲ εἶναι ἀπίθανον ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀναθεωρήσεως νὰ μὴ καθιερωθῇ οὐδεμία διάκρισις μεταξὺ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν καὶ τῶν μελλόντων νὰ διορισθῶσιν εἰς τὸ ἑξῆς· ἀλλὰ τὸ νὰ ὑπάρχῃ ὁ ὅρος οὗτος ἐντὸς τοῦ νόμου δὲν εἶναι περιττὸν, εἶναι ἀναγκαῖον μάλιστα, διότι πιθανὸν νὰ κανονισθῶσι πρόσωπα μὴ ἀπαιτοῦντα τὴν χορηγίαν συντάξεως καὶ χορηγήματος. Τὸ Βέλγιον ἔχει ὡς Γερουσιαστικὸν πρόσον 1500 φιορίνια φόρον κατ' ἔτος. Ἐν τῇ συνελεύσει εἶχε προβληθῇ τὸ αὐτὸ περίπου πρόσον καὶ ἕτερος ἐπρότεινε 2000 δραχμὰς, ὥστε ἂν καὶ πρὸς τὸ παρὸν καὶ διὰ τὴν παροῦσαν τοῦ ἔθνους κατάστασιν τὸ κατ' ἐμὲ ἀπαιτοῦμεν τὴν τοιαύτην κατὰ περιουσίας διάκρισιν, οὐδὲν κωλύει ὅμως ὡς ἐν Βελγίῳ καὶ ὡς ἐπροτάθη ἐν τῇ συνελεύσει νὰ ληφθῇ αὕτη ποτὲ ὡς ἐν τῶν Γερουσιαστικῶν προσόντων, καὶ τότε εἶναι λογικὸν νὰ μὴ χορηγῆται εἰς τὸ πρόσον τοῦτο ἡ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὡς ἐπιθεία διδομένη σύνταξις· ὅτι δὲ τοῦτο ἤθελε παραγάγει διακρίσεις ἐντὸς τῆς Γερουσίας δὲν πρέπει διόλου νὰ μᾶς πτοῇ· οὐ μόνον, ὡς προεφέρθη ὑπ' ἄλλων, ὑπάρχουσι ἤδη τοιαῦται διακρίσεις, διότι μεταξὺ τῶν Γερουσιαστῶν τινὲς λαμβάνουσι καὶ μισθὸν λόγῳ στρατιωτικῆς ἢ ἄλλης ὑπηρεσίας, ἀλλ' αὕτη ἡ διάκρισις ὑπῆρχε καὶ εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας ὅπου ὑπάρχουσι πατρίκιοι διαδοχικοὶ, ἄλλοι ἰσόβιοι, ἄλλοι, ὡς οἱ ἐκ Σκωτίας, ἐπὶ μιαν μόνον περίοδον· ὥστε ἡ τοιαύτη διάκρισις οὐδὲν θέλει ἔχει τὸ πρωτογενὲς παρ' ἡμῖν, καὶ τόσῳ ὀλιγώτερον ἄτοπος θέλει εἶσθαι καθ' ὅσον θέλει ἀφορᾷ σύνταξιν ἢ ὕφημα ξένον πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Γερουσιαστικῶν καθηκόντων. Εἶπε τις διὰ ποίον λόγον δὲν φέρετε γενικὸν νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων· λέγω ὅτι τοιοῦτον δὲν πρόκειται ἤδη ἀλλὰ περὶ συντάξεως τῶν Γερουσιαστῶν, ἥτις ὑπαγορεύεται ἀπὸ τὴν ἀνάγκην.

Λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. Χρηστίδης εἶπε·

Δὲν ἠδυνάμην Κύριοι, καὶ ἐναντίον τῆς θελήσεώς μου εἰς μίαν τόσον σπουδαίαν ὑπόθεσιν νὰ μὴ λάβω μέρος εἰς τὴν συζήτησιν καὶ νὰ μὴ ἐκφράσω παῤῥησίως τὴν γνώμην μου· ἐζήτουν νὰ λάβω τὸν λόγον, διότι ἐπίστευον ὅτι ἤθελον προηγηθῇ ἄλλοι ἔχοντες εἰδικὴν περὶ τὰ νομικὰ ἱκανότητα, ἐπερίμενα πρὸ πάντων αὐτὸν τὸν Κύριον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν διὰ νὰ ἀκούσω τὴν γνώμην του ἐπὶ τοῦ Συνταγματικοῦ ζητήματος τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπασχολεῖ· ἀλλ' ἐπειδὴ προώδευσεν ἡ συζήτησις, ἀναγκάζομαι καὶ ἄνευ αὐτῆς τῆς συνδρομῆς νὰ ἐξηγηθῶ, καὶ νὰ φέρω εἰς τὸ μέσον τοὺς ὁποίους ἔχω διεσταλμένους μὲ τὴν παῤῥησίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐξοικειώθην εἰς τὰ ἐλεύθερα πολιτεύματα τῆς ἄλλοτε Δημοκρατουμένης Ἑλλάδος, καὶ μὲ τὴν ἀνεξαρτησίαν, τὴν ὁποίαν μὲ χορηγεῖ ἡ σημερινὴ θέσις μου. Κύριοι! ὅ,τι θέλω σᾶς ἐκφράσω εἶναι ἡ ἀκριβὴς, ἡ εἰλικρινὴς μεποίθησις, τὴν ὁποίαν ἐσχημάτισα, καὶ κατὰ τοῦτο ἐπὶ τοσοῦτον πρέπει νὰ μὲ πιστεύσητε, καθόσον εὐτυχῶς δὲν συμφωνῶ ποσῶς μὲ ἕνα τινὰ ἐντιμον συνάδελφόν μας διϊσχυριζόμενον ὅτι τὸ ζήτημα ἀφορᾷ ἡμᾶς, ἀφορᾷ τὰ πρόσωπά μας, τὰ συμφέροντά μας· ὄχι Κύριοι· τὰ πρόσωπα παρέρχονται, ἡ ἀρχὴ μένει· μετ' ὀλίγον ἄλλοι θέλουν κατέχει τὰς θέσεις μας, τίποτε ἄλλο δὲν μᾶς εἶναι ἴδιον ἐνταῦθα, εἰμὴ ὅ,τι καλὸν πράξωμεν. Τὸ ζήτημα λοιπὸν ἀφορᾷ τὰ Βουλευτικὰ σώματα, ἀφορᾷ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν, ἀφορᾷ τέλος πάντων ἐν ἀπὸ τὰ ἀντικείμενα ἅτινα ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητά μας ὡς δημοσίων ἀνθρώπων· ἐσκέφθην ἐπομένως καὶ θέλω ὁμιλήσει περὶ αὐτοῦ μὲ τὴν αὐτὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ εὐσυνειδησίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐσκέφθην καὶ ὡμίλησα πάντοτε, μὲ τὴν ὁποίαν θέλω σκεφθῇ καὶ ὁμιλήσει περὶ ὅλων τῶν ἀντικειμένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχω τὸ καθῆκον νὰ ἐκφράζω τὴν γνώμην μου. Κύριοι! ἐὰν προέκειτο περὶ οἰκονομικοῦ μέτρου, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἀπέβλεπε μόνον τὰ πρόσωπά μας, δὲν ἤθελα καταδεχθῇ νὰ σπουδαιολογήσω, ἤθελα λάβει μόνον τὸν λόγον διὰ νὰ κηρύξω εἰς τοὺς ὑπουργοὺς ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου· ζητεῖτε, Κύριοι ὑπουργοὶ, νέας θυσίας ἀπὸ ἡμᾶς; νομίζετε ὅτι ἡ πατρὶς ἔχει ἀνάγκην τοῦ ὀβολοῦ μας; εἴμεθα ὅλοι πρόθυμοι νὰ δώσωμεν νέα δείγματα τοῦ πατριωτισμοῦ μας· ὑπηρετήσαμεν δωρεὰν καθ' ὅλων τῶν σκληρῶν ἀγώνων, ἐπεινάσαμεν, ἐκακουχήθημεν, ἐκινδυνεύσαμεν, ἐζήσαμεν τέλος πάντων· πᾶσα νέα θυσία ἐκ μέρους μας, εἶναι νέα τιμή· δὲν τὴν ἀρνούμεθα· ἡ εὐδαιμονία τῆς πατρίδος ἦτον, εἶναι καὶ θέλει εἶσθαι τὸ σύνθημά μας, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν θέλει

μᾶς καλύψει ἡ πλάξ ἡ χωρίζουσα τοὺς νεκροὺς ἀπὸ τοὺς ζῶντας. Ἀλλ' ὄχι· τὸ προκείμενον μέτρον δὲν εἶναι πασῶς οἰκονομικόν, εἶναι καθαρῶς κυβερνητικόν, καὶ περὶ αὐτοῦ ἐπιτρέψατέ μοι μόνον νὰ λαλήσω, Κύριοι! Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ φέρω εἰς τὸ μέσον κυβερνητικὰ συστήματα διὰ νὰ συζητήσωμεν ποῖον ἐξ αὐτῶν τὸ καταλληλότερον. Εὐτυχῶς ἔχομεν τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῆς Κυβερνήσεως, τὸ ὁποῖον ὅλα τὰ ἔθνη, ὅλοι οἱ πολιτικοὶ νόες ἀναγνωρίζουσιν ὡς τὸ καταλληλότερον διὰ τὸν κοινωνικὸν ἄνθρωπον· ἀλλ' ἠξεύρετε διατί θεωρεῖται ἐν γένει τὸ καταλληλότερον; ὄχι διότι ἔχει τοιοῦτον ἐξωτερικὸν τύπον· ὄχι διότι ὁ εἷς εἶναι βουλευτὴς, καὶ ὁ ἄλλος γερουσιαστής· ἀλλὰ διότι ἔχει τοιαύτην διαίρεσιν τῶν μεγάλων τοῦ Κράτους ἐξουσιῶν, καὶ διότι περιβάλλει αὐτὰς μὲ τοσαύτας ἄλλας ἐγγυήσεις, ὥστε προφυλάττει ὅλα τὰ μέσα δι' ὧν ἀνακαλύπτεται ἡ ἀλήθεια καὶ ἐνεργεῖται τὸ κράτος ἐπὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου· ὅλοι οἱ αἰῶνες ἐδίδαξαν τοὺς κοινωνοὺς ὅτι ὅλαι αἱ ἐπίνοιαι τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐσφαλμέναι, καὶ ὅτι ὑπεράνω τῶν ἀνθρωπίνων θελήσεων καὶ παραπαθειῶν κεῖται ὁ κανὼν ὁ ἀναλλοίωτος καὶ ἀτελεύτητος, ὅστις ἐστὶν ὁ ἔμφυτος λόγος, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀλήθεια· καὶ ὅτι τότε μόνον ἐκπληροῦται τὸ εἶδος, ὁπόταν ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ ὑπερτάτου τοῦ ἀλλοίου κανόνος θεμελιώσωσι τοὺς θεσμούς, τοὺς νόμους, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἀρέσκεται νὰ ζήσωσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ θεῖος οὗτος κανὼν δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς αἰσθήσεις, καὶ μόνον διὰ τῆς ἐνδομύχου καὶ ἀπαύστου ἐρεύνης τοῦ νοὸς ἀποκαλύπτεται, οὗτο τὸ μέγα μυστήριον, τὸ ἀντιπροσωπικὸν πολίτευμα εὑρηκὲ τὸ καταλληλότερον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ προτείνωσιν αἱ κοινωνίαι μὲ θεσμοὺς ἀπορρέοντας ἐξ αὐτοῦ τοῦ κανόνος καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς θελήσεως τῶν ἀνθρώπων, διότι καθιέρωσε διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν θεσμῶν καὶ νόμων τὸ ἀπαραμίλλον σύστημα τῆς δημοσίας ἐξετάσεως καὶ συζητήσεως τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ἡ ἐξέτασις λοιπὸν καὶ ἡ συζήτησις, ἀλλὰ συζήτησις πλήρης καὶ κατὰ τὸν τρόπον καὶ κατὰ τὸν χρόνον, καὶ ἀναλόγως μὲ τὰς δυνάμεις τῶν συζητούντων, εἶναι ἡ ψυχὴ, ἡ ζωὴ ἡ βάσις τοῦ ἀντιπροσωπικοῦ πολιτεύματος. Καὶ ὅμως τὸ προκείμενον νομοσχέδιον περιορίζει τὴν συζήτησιν ἀπαιτεῖ νὰ ἐξετάσωμεν, νὰ σκεφθῶμεν καὶ ἀποφασίσωμεν ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐπιχὴ καθ' ἣν καθυποβάλλονται τὰ νομοσχέδια, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ὕλη τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ διαπραγματευθῶμεν, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι αἱ ἐπιστημονικαὶ καὶ διανοητικαὶ δυνάμεις

τῶν νομοθετούντων. Τὸ νομοσχέδιον παρεισάγει ὑπὸ ἄλλην μορφὴν τὴν Κλεψύδραν τῶν προγόνων μας· ἀλλ' οἱ ῥήτορες ἐκεῖνοι τοὐλάχιστον ἦσαν συντεταγμένοι, καὶ ἀπήγγελλον μόνον ἐντὸς τῆς δοθείσης προθεσμίας ὅ,τι πρὸ πολλοῦ εἶχον σκεφθῆ, ἐρευνήσει καὶ συντάξει, ἐνῷ ἐνταῦθα πρόκειται νὰ ἀνερευνήσωμεν, νὰ σκεφθῶμεν καὶ νὰ ἀπορασίσωμεν· καὶ εἰς τὰ ἔργα τοῦ νοὸς, Κύριοι! πᾶσα προθεσμία εἶναι ἂν ὄχι ἄλλο, τοὐλάχιστον σηλοιασμὸς ἀσύγγνωστος. Τοιουτοτρόπως τὰ νομοθετικὰ ἔργα μας θέλουσι φέρει συνήθως τὴν σφραγῖδα τῆς ἀτελείας, καὶ αἱ πράξεις τῆς κοινωνίας ἢ ποτὲ ἢ σπανίως θέλουσιν εὑρίσκει πλήρη τὴν θεραπείαν εἰς τὰς ἀπορίας μας.

Ἀλλὰ τοὐλάχιστον τὸ νομοσχέδιον στηρίζεται ἐξ τι γεγονὸς, εἰς ἕξεις τὰς ὁποίας ἔρχεται νὰ τακτοποιήσῃ; παντάπασιν· ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅλον τὸν συνταγματικόν μας βίον θέλομεν εὕρει ὅτι κανὲν ὑπουργεῖον δὲν ἀπεδείχθη μὲ τὴν ἐξιδιασμένην ἱκανότητα τοῦ νὰ προΐδῃ ὅλας τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας, νὰ συντάξῃ τὰ νομοσχέδιά του καὶ νὰ τὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς ἅμα συνῆλθον· ἀπ' ἐναντίας ὅλα ἀπὸ τότε μέχρι τοῦδε, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν Βουλῶν καὶ μέχρις ἀκόμη τῆς ἡμέρας τῆς λήξεως αὐτῶν δὲν ἔπαυσαν εἰσάγοντα νομοσχέδια· καὶ πῶς θέλετε σήμερον νὰ πιστεύσωμεν διὰ μιᾶς ὅτι ἤλλαξεν ἡ φύσις τῶν πραγμάτων, ὅτι θέλει κατορθώσει τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐπιζητεῖ τὸ νομοσχέδιον, νὰ προνοήσῃ τὰ πάντα καὶ μετὰ δέκα ἡμέρας νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰς νέας Βουλὰς ὅλα τὰ νομοσχέδια ὅπων θὰ λάβῃ χρεία διὰ τὴν μέλλουσαν σύνοδον; ἀλλὰ μήπως ὅ,τι ζητεῖται σήμερον νὰ καθιερώσωμεν πρὸ ἡμῶν καθιερώθη τοὐλάχιστον εἰς ἄλλο τι ἔθνος ἐξ' ἐκείνων τὰ ὁποῖα πρὸ αἰώνων ζῶσιν ὑπὸ συνταγματικὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἔχουσι καὶ νομοθεσίαν συμπεπληρωμένην καὶ πρόσωπα εἰδικῆς ἱκανότητος καὶ πείρας; οὐδὲ τοῦτο ὑπάρχει· ἀπ' ἐναντίας γνωρίζω ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν αἱ σύνοδοι Βουλῆς τινος διήρκεσαν 20 ἔτη

Τοιοῦτος νόμος, Κύριοι! εἶναι πρωτοφανὴς, καὶ ἂς μοὶ συγχωρήσωσι δὲ οἱ Κ. ὑπουργοὶ νὰ παρατηρήσω ὅτι οἱ νόμοι δὲν αὐτοσχεδιάζονται, οὐδὲ ὑποστηρίζονται ἐπὶ ἁπλῶν θεωριῶν· οἱ νόμοι συνήθως κανονίζουσιν ὅ,τι ἤδη ὑπάρχει ἐν τῇ κοινωνίᾳ εἴτε ὡς γεγονὸς, εἴτε ὡς ἀναφαινόμενον εἰς τὰς ἕξεις. Οἱ νόμοι τῶν ἁπλῶν θεωριῶν ῥιπτόμενοι ἐν τῷ μέσῳ μιᾶς κοινωνίας καὶ κοινωνίας ἀρτιπαγοῦς, γεννῶσι τὸν θόρυβον καὶ τὴν ἀνωμαλίαν, καὶ ἀντὶ νὰ ὠφελήσωσι βλάπτουσιν.

Ἂς ἐξετάσωμεν ἤδη τὸ ζήτημα καὶ ὑπὸ μίαν ἄλλην ἔποψιν.

Πολλοὶ φρονοῦσι Κύριοι ὅτι τὸ νομοσχέδιον προσβάλλει ῥητὸν ὅρον τοῦ συντάγματος, θέλουσι μάλιστα ὅτι ῥητῶς περιορίζονται τὰ Βασιλικὰ προνόμια· τὸ κατ' ἐμὲ ἀπέχω εἰσέτι· ἔχω δισταγμούς· ὅ,τι ὅμως εὑρίσκω πολλὰ πιθανὸν εἶναι ὅτι προσβάλλεται ἐκ πλαγίου τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος· ἂς ἀναβράμωμεν, Κύριοι, εἰς μίαν προγενεστέραν ἐποχήν, εἰς τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ἐδημιουργήθη τὸ Σύνταγμα· ἂς ἀνακρίνωμεν τὰ πράσωπα καὶ τὰ πράγματα, καὶ δὲν θέλομεν ἔχει πλέον δισταγμούς. καὶ τῷ ὄντι, πῶς ἄλλως θέλομεν ἑρμηνεύσει τὴν σιωπὴν τῆς Συνταγματικῆς Συνελεύσεως ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῶν συνόδων τῶν Βουλῶν; Πῶς ἄλλως θέλομεν ἐξηγήσει τὴν ἄρνησιν τῆς συνελεύσεως εἰς τὸ νὰ παραδεχθῇ τὴν κατ' ἀποκοπὴν ἐτησίαν ἀποζημίωσιν τῶν μελῶν τῶν Βουλῶν, περὶ ἧς ἐπραγματεύετο τὸ Β. Διάγγελμα, ἀποκρούσασα οὐχὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ τὸν τρόπον; Τί ἐζήτουν οἱ πληρεξούσιοι μὴ προσδιορίζοντες ἀφ' ἑνὸς τὸ ὅριον τῆς διαρκείας τῶν συνόδων, ἀλλ' ἐπιμένοντες ἀφ' ἑτέρου νὰ δίδηται ἡ ἀποζημίωσις κατὰ μῆνα καὶ οὐχὶ κατ' ἐτησίαν ἀποκοπήν; ὁ ὀρθὸς λόγος. Κύριοι, μᾶς φέρει εἰς τὴν εὐχερῆ λύσιν τοῦ ζητήματος· ἡ συνέλευσις, ἂς συνομολογήσωμεν, ἐζήτει ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τὰς ὁποίας καθιέρωσε· τοῦτο ἦτο τὸ ἐπικρατοῦν φρόνημα, ἐζήτει πρὸ παντὸς ἄλλου ἐγγυήσεις, ἐζήτει ἔλεγχον. Ἀναμφιβόλως ἤθελεν ὥστε αὐταὶ αἱ ἐγγυήσεις νὰ εἶναι ὅσον ἐνεστι εὐρεῖαι, ὅσον ἐνεστι σταθεραί· ἀναμφιβόλως ἐπεθύμει ὥστε αὐτὸς ὁ ἔλεγχος νὰ εἶναι ὅσον οἷόν τε βέβαιος καὶ οἱονεὶ διαρκὴς, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἠδύνατο νὰ περιορίσῃ τὴν διάρκειαν τῶν συνόδων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, τὰ ὁποῖα ἔλαβον τὴν ἀποστολὴν νὰ συντρέξωσιν εἰς αὐτὸν τὸν μέγαν σκοπὸν, καὶ μάλιστα ὅταν εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι διὰ πολλὰ ἔτη ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία ἔπρεπε νὰ ἐργασθῇ διαρκῶς, διὰ νὰ φέρῃ εἰς ἁρμονίαν τὴν νομοθεσίαν μὲ τὴν νέαν τάξιν τῶν πραγμάτων καὶ μὲ τὰς νέας ἀνάγκας τῆς κοινωνίας. Ἐὰν ἄλλως τε, Κύριοι, λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ πνεῦμα ὅλων σχεδὸν τῶν μελῶν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, δὲν δυσκολεύομαι νὰ διϊσχυρισθῶ ὅτι κατ' αὐτὴν ἡ διάρκεια τῶν Βουλευτικῶν συνόδων δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὅρια. Ναί, Κύριοι, μὴ λησμονήσετε ὅτι ἡ μεταπολίτευσις τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου δὲν ἦτο μία ἐπανάστασις ἁπλῶν θεωριῶν; ἡ πρώτη φωνὴ ἦτις ἠγέρθη ἐν αὐτῇ, ἦτο φωνὴ παραδόσεως· δὲν ἐζήτουν, ὡς συνέβη εἰς ἄλλας χώρας, πολιτείας τοῦ Πλάτωνος· ἐζήτουν συντάγματα περιγεγραμμένα, ἐζήτουν τὸ σύνταγμα τοῦ Ἄστρους, τῆς Τροιζῆνος

κτλ. Δὲν ἐξετάζω ἐνταῦθα ἐὰν ὅ,τι ἐζήτουν ἦτον ὀρθὸν, ἐὰν ἦτο κατάλληλον, θέλω μόνον νὰ βεβαιώσω ὅτι ὡρμῶντο πρὸ πάντων ἐκ τῆς παραδόσεως, ἐκ τῆς πείρας· καὶ ὁπόταν, Κύριοι, παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ παράδοσις καὶ ἡ πεῖρα ὡδήγει τὴν ἐθνοσυνέλευσιν ὡς πρὸς τὴν καθιέρωσιν τῶν ἐγγυήσεων καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῶν, οἱ πληρεξούσιοι τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου γενηθέντες ζήσαντες ἐν Ἑλλάδι ἤξευρον ὅτι αἱ Βουλαὶ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1822—1827 ἦσαν διαρκεῖς. Τὸ πανελλήνιον κατὰ πρῶτον καὶ ἡ Γερουσία μετέπειτα, δύω νομοθετικὰ σώματα τὰ συνοδεύσαντα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τὴν Κυβέρνησιν τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου, ἦσαν διαρκῆ· ὅτι διαρκὲς ἦτο καὶ τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους τὸ ὁποῖον καθιδρύθη ἐπὶ τῆς βασιλείας· κατὰ τὰς παραδόσεις, αὐτὰς τὰς ἕξεις, αὐτὰς τὰς ἰδέας εἶχον περὶ νομοθετικῶν σωμάτων οἱ πληρεξούσιοι οἱ συντάξαντες τὸ ἐν ἰσχύϊ Σύνταγμα δυνάμεθα λοιπὸν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι νομοθετοῦντες περὶ νομοθετικῶν σωμάτων εἶχον ποτε σκεφθῇ ὅτι ἔμελλε ἡ διάρκεια αὐτῶν τῶν σωμάτων νὰ περιορισθῇ εἰς ἓξ μῆνας; Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν δύναμαι νὰ τὸ πιστεύσω· φρονῶ μάλιστα ὅτι καὶ ἂν ὑπῆρχε ῥητὴ ἐν τῷ Συντάγματι διάταξις ἐπιβάλλουσα αὐτὸν τὸν περιορισμὸν, ἡ διάταξις αὕτη ἤθελεν εἶσθαι ἀλλοτρία εἰσήγησις παραδεδεγμένη πάντοτε ὑπὸ τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν κατὰ φυσικὸν λόγον ἔδιδον εἰς αὐτὴν αἱ παραδόσεις καὶ αἱ ἕξεις ἐκείνων οἵτινες τὴν συνέταξαν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὅλων τὸ νομοσχέδιον ἐπιψηφιζόμενον καὶ καθιστάμενον νόμος τοῦ Κράτους καταστρέφει ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν καὶ ὅλον τὸ οἰκονομικὸν οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον δι' ὀργανικοῦ νόμου πρὸ ὀλίγου καθιερώτατε. Ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος ἐπιβάλλει ὡς πρώτιστον, ὡς ἀπαραίτητον καθῆκον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ προπαρελθόντος ἔτους κατὰ τὸν μῆνα σχεδὸν Ἀπρίλιον· καὶ ἐν τούτοις τὸ ζητούμενον νομοσχέδιον θέλει νὰ συμφωνήσωμεν νὰ κλεισθῶσι αἱ Βουλαὶ κατὰ τὸν Ἀπρίλιον· μὲ ἄλλας λέξεις ζητεῖ νὰ ψηφίζωμεν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπιόντος ἔτους χωρὶς νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ προπαρελθόντος· τοῦτο Κύριοι, ὅλοι θέλετε συνομολογήσει, ὅτι εἶναι μία προφανὴς ἀντίφασις, καθ' ἑνὸς νόμου τοσοῦτον οὐσιώδους· τοῦτο μεθερμηνευόμενον ἐπὶ τὸ ἁπλούστερον θὰ εἴπῃ νὰ κλείωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νὰ ψηφίζωμεν ἔξοδα χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν ἐὰν αὐτὰ τὰ ἔξοδα γίνωνται ὅπως ἀπεφάσισεν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία· τοῦτο θὰ εἴπῃ νὰ καθιερώ-

σωμεν διὰ νόμου ὅ,τι μέχρι τοῦδε ἀξιοκατακρίτως γίνεται, καὶ τὸ ἀνεχόμεθα ἐναντίον τοῦ ἱεροῦ μας καθήκοντος, ἐναντίον τῆς ἰδιαιτέρας ἀποστολῆς μας. Ναὶ Κύριοι! ποῖος ἐξ ἡμῶν ἀγνοεῖ, ὅτι τὸ πρώτιστον, τὸ κύριον ἔργον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων εἶναι νὰ ἐξετάζωμεν τὴν χρῆσιν τῶν δημοσίων ἐξόδων, νὰ δεχώμεθα ὅσα ὀρθῶς ἔγειναν, καὶ νὰ ἀπορρίπτωμεν ὅσα κακῶς ἐδαπανήθησαν· νὰ ὠφελώμεθα δὲ ἀπὸ τὴν πεῖραν τοῦ παρελθόντος καὶ νὰ ἐπιφέρωμεν εἰς τὰς δημοσίας δαπάνας τὴν ἀπαιτουμένην τάξιν καὶ οἰκονομίαν· ἀλλὰ διὰ νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὴ αὐτὴ ἡ πεῖρα, πρέπει νὰ εἶναι ὅσον ἔνεστι ἐγγυτέρα· καὶ ὅμως διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου αὐτὴν τὴν πεῖραν ἀντὶ νὰ τὴν φέρωμεν πλησιέστερον, τὴν ἀπομακρύνομεν· κατὰ τὸν ἰσχύοντα περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον τὰ ἔξοδα τοῦ **1855** ἐπὶ παραδείγματι πρέπει νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν των αἱ Βουλαὶ ὅταν κατὰ τὸ **1857** ψηφίζωσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1858**, ἐνῷ κατὰ τὸ προτεινόμενον νομοσχέδιον τὰ νομοθετικὰ σώματα θὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν των τὰ ἔξοδα τοῦ **1855**, ὅταν κατὰ τὸ **1858** ψηφίζωσι τὰ ἔξοδα τοῦ **1859**. Καὶ εἰς τί δύναται πλέον ἐρωτῶ νὰ χρησιμεύσει ἡ πεῖρα τοῦ **1855** διὰ τὸ **1859**, ὅταν μεταξὺ ἴστανται τρία ὁλόκληρα ἔτη, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἔλαβον μεγίστην καὶ πολλάκις ἀγνώριστον μεταβολὴν αἱ χρεῖαι τῆς κοινωνίας, καὶ κατέστησαν δυσχερῆ καὶ πολλάκις ἀδύνατον τὴν τροποποίησιν τῆς διευθύνσεως, ἥτις ἅπαξ ἐδόθη καὶ δὶς καὶ τρὶς ἐβεβαιώθη; ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τὸν προϋπολογισμὸν μὲ τὴν νέαν τύχην του, καὶ ἂς ῥίψωμεν ἓν βλέμμα ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ ἀπολογισμοῦ· ὁ ἀπολογισμός, Κύριοι, πρέπει νὰ συζητηθῇ ἐξ μῆνας ἀφ' οὗ κλείσῃ ἡ χρῆσις, καὶ τοῦτο ὁρίζει τὸ Σύνταγμα ἄρθρ. **53**, πρέπει νὰ ψηφισθῇ διὰ νὰ ἀκυρωθῶσιν αἱ ἀπραγματοποίητοι πιστώσεις, καὶ διὰ νὰ ἐγκριθῶσιν ἢ ἀπορριφθῶσιν αἱ τυχὸν γενόμεναι ὑπερβάσεις· ἀλλ' ὅταν διαλυθῇ ἡ σύνοδος κατὰ τὸν Ἀπρίλιον, ἡ ψήφισις τοῦ ἀπολογισμοῦ θέλει ἀναβληθῇ διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος· ἀφήνω ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι σύμφωνον μὲ τοὺς κειμένους νόμους, παρατηρῶ μόνον ὅτι ἐντεῦθεν θέλει προέλθει καὶ ἓν μέγα ἄτοπον· ὅλοι οἱ πιστωταὶ τοῦ δημοσίου ὅσοι πρόκειται νὰ πληρωθῶσιν ἀπὸ τὰς γενομένας ὑπερβάσεις, πρέπει νὰ περιμένωσιν ἀπληρώτοι ἓν ἄλλο ὁλόκληρον ἔτος, καὶ τοῦτο ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ἄδικον, καὶ περιπλέον θέλει κλονίσει τὴν πίστιν τοῦ δημοσίου. Βλέπετε ὅθεν καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι πλημμελές· ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ; θὰ μὲ ἐρωτήσετε. δὲν εἶναι κακὸν νὰ συνεδριάζωσιν αἱ Βουλαὶ δέκα ἢ δώδεκα

μῆνας τὸ ἔτος; Τὸ κατ' ἐμὲ λέγω ὅτι αἱ Βουλαὶ πρέπει νὰ μένωσιν ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἐργασίαν· μένει εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ συντέμνῃ τὴν διάρκειαν εἰσάγουσα ἐγκαίρως ὅλα τὰ νομοσχέδια ὅσων ἔχει ἀνάγκην δι' ἕκαστον ἔτος· ἂς γένῃ καὶ παρ' ἡμῶν ὅ,τι ἔγινεν εἰς ὅλα τὰ ἄλλα κράτη· ἂς ἀρήσωμεν τὸν χρόνον νὰ μᾶς χειραγωγήσῃ. ἂς μὴ ἐπισπεύδωμεν, ὅπου δὲν δυνάμεθα νὰ ῥθάσωμεν διὰ μιᾶς. Δι' ὅλους τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ἐξέθηκα, νομίζω καλὸν καὶ ῥρόνιμον νὰ πεισθῇ τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον. ἢ νὰ τὸ ἀρήσῃ ἀσυζήτητον, καὶ ἀφοῦ ἐνασχοληθῇ προηγουμένως νὰ κανονίσῃ ἐμπράκτως τὴν ὑπηρεσίαν, ὥστε νὰ εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ φέρῃ ἐγκαίως ὅλα τὰ νομοσχέδια, τότε ἂς ἔλθῃ νὰ ζητήσῃ τὸν νόμον. μολονότι ὁ νόμος εἶναι περιττός, καθότι ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἔλθῃ εἰς τὴν τάξιν, θὰ ἔλθωσι καὶ αἱ Βουλαί· ἄλλως τε οἱ νόμοι δὲν μορφόνουν τὰ κυριαρχικὰ σώματα· ἂν ὅμως τὸ ὑπουργεῖον ἐπιμένῃ, καὶ θεωρῇ αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον ἀναγκαῖον, καὶ νομίζῃ ὅτι δὲν θέλουσι προέλθει τὰ ἀτοπήματα, τὰ ὁποῖα κατηριθμησα, ἂς πράξῃ ὅ,τι ἐγκρίνει, ἡ εὐθύνη βαρύνει αὐτό· τὸ κατ' ἐμὲ, δι' ὅσα ἐρρέθησαν καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ περιβόλου, τὸ μόνον τὸ ὁποῖον δύναμαι νὰ κάμω, εἶναι νὰ μὴ βαρύνω τὴν τύχην τοῦ νομοσχεδίου μὲ τὴν ψῆφόν μου.

Λαβὼν κατόπιν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπεν· ὁ ἐντιμος Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ἔθεσε τοφόντι τὸ ζήτημα εἰς τὴν φυσικήν του ἔποψιν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς τὸ παρουσιάσαμεν. Εἶναι συνταγματικὴ ἡ ἐπικρατοῦσα τάξις καὶ εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ γράμμα καὶ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος; θέλω ἀκολουθήσει τὸν Κ. Χρηστίδην· ἡ Δημοκρατία ἔνδοξος καὶ μεγάλη κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ῥθώθη ἑαυτὴν ἀναπαρᾶ, καὶ εἰς τῶν πρώτων αὐτῆς Δημοκρατῶν ὡμολόγησεν ἔκτοτε ὅτι ῥθώθη τὴν ἀνάγκην μιᾶς μονιμότητος· ἀλλ' ἦτο παράθυρα τῆς Ἑλλάδος ἡ δημοκρατικὴ Κυβέρνησις; ὄχι· ἡ Ἑλλὰς συνελθοῦσα διὰ τῶν της 3 Σεπτεμβρίου ἀντιπροσώπων της δὲν εἶχεν ὡς παράδοσιν τὴν δημοκρατίαν, διότι ἄλλως δὲν ἠθέλαμεν ἔχει συνταγματικὴν Μοναρχίαν· καὶ διὰ τοῦτο ἔρριζεν ἓν σύνταγμα ὑπὸ ὅλους τοὺς μοναρχικοὺς τύπους· εἶχεν ὑπ' ὄψιν της τὰ συνταγματικὰ ἤθιμα τῶν μεγάλων καὶ πολιτισμένων ἐθνῶν τὰ ὁποῖα ἀναντι�ῥήτως πρέπει νὰ λαμβάγωνται ὑπ' ὄψιν, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας, τὰ ὁποῖα εἰς ὁμαλὴν κατάστασιν πραγμάτων δὲν εἶχον διάρκειαν Βουλευτικῆς συνόδου πλέον τῶν 6 μηνῶν· ἡ εἰκοσαετὴς διάρκεια τῆς συνόδου τῆς

Ἀγγλικῆς Βουλῆς ἦτο ἀνώμαλος κατάστασις, καὶ ἐποχὴ αἱμάτων, καταστροφῶν καὶ ὀδυνῶν· ἡ ἐθνοσυνέλευσις λοιπὸν εἶχε τὸ παράδειγμα τῆς ὁμαλῆς καταστάσεως τῶν ἐθνῶν, καὶ ἀπέκρουε τὰς ἀνωμάλους καὶ ἀναρχικὰς καταστάσεις. Δὲν ἤθελε, λέγουσιν, ἡ ἐθνοσυνέλευσις νὰ θέσῃ περιορισμὸν τῆς ζωῆς τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ ἂν ἤθελεν ἐδέχετο τὰς 6,000 δραχ. τοῦ διαγγέλματος, ἀλλὰ διότι δὲν ἤθελε περιορισμὸν διὰ τοῦτο τὰς ἀπέρριψε, ἀπαντῶ· καὶ ἤθελεν ἡ ἐθνοσυνέλευσις νὰ εἶναι διαρκεῖς αἱ Βουλευτικαὶ σύνοδοι; καὶ ἤθελε νὰ φέρῃ κατάστασιν ἀναρχίας; ἂν ἡ συνέλευσις εἶχεν αὐτὸ τὸ πνεῦμα, ὁμολογῶ ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον παραβιάζει τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος· ἐγὼ ὅμως δὲν συμφωνῶ ὅτι μετὰ τόσας σφαγὰς καὶ παθήσεις, ἃς ὑπέστη τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος κατὰ τὴν ἐπανάστασίν του, ἦλθεν ἡ ἐθνοσυνέλευσις νὰ θέσῃ ἀναρχικὰς καταστάσεις· ἐγὼ μάλιστα λέγω ὅτι ἡ ἐθνοσυνέλευσις ἔθεσεν εἰς τὸ Σύνταγμα τὰς καθιερωμένας ἀρχὰς τοῦ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ὁ Βασιλεὺς τὴν διακοπὴν τῶν συνόδων. Ἀλλὰ ἂς θέσωμεν τὸ ζήτημα καθαρώτερον· νομίζομεν κατάστασιν ἀνώμαλον καὶ ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους, τὸ ἀτελεύτητον τῆς διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν συνόδων· ἂν εἴσθε τῆς ἐναντίας ἰδέας λέγω, ὅτι Σύνταγμα δὲν θὰ εἴπετε ἁπλαῖ διατυπώσεις, ἀλλ' ἐνέργεια στηριζομένη εἰς τὸν κοινὸν σεβασμόν· δὲν θὰ ἔχετε δὲ Σύνταγμα σεβόμενον καὶ ἀγαπώμενον ἀπὸ τὸ ἔθνος ὅταν ἔχετε Βουλὰς διαρκεῖς· θέλομεν νὰ περιστοιχήσωμεν τὸ Σύνταγμα μὲ τὸ σέβας καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ, πρέπει νὰ προσδιορίσωμεν τὴν διάρκειαν τῶν συνόδων, τότε τὸ Σύνταγμα εἶναι πραγματικὸν καὶ θὰ ζήσῃ, ἐνῷ ἄλλως δὲν ἀπολαμβάνῃ οὔτε ἐσωτερικὴν οὔτε ἐξωτερικὴν ὑπόληψιν. Τὸ νομοσχέδιον, λέγουσι, περιορίζει τὴν συζήτησιν καὶ τὴν σκέψιν, τὸ ἀρνοῦμαι· λέγω δὲ ὅτι ἐπισπεύδει τὴν ἐνέργειαν· δὲν περιορίζει τὰς ὥρας τῆς σκέψεως, ζητεῖ ἐκ μέρους μας τὸ νὰ ἐπισπεύδωμεν, καὶ νὰ μὴ εἰσάγηται ὁ προϋπολογισμὸς τὸν Αὔγουστον, ἀλλὰ τὸν Νοέμβριον δηλ. τὸν πρῶτον μῆνα τῆς ἐνάρξεως τῆς συνόδου. Τὸ Σύνταγμα θέλει τὸν Ἔλεγχον διαρκῆ· ἂν ἐννοῶσι μὲ τοῦτο ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν αἱ Βουλαὶ εἰς διαρκῆ σύνοδον, διαφωνῶ· ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν συνέλευσιν, διότι ἐκ προοιμίων ἐκφράζει δυσπιστίαν μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ Βουλῶν· ἡ δυσπιστία δὲ αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐκφρασθῇ· καὶ ἀφ' ἧς ἐκφρασθῇ ἡ αἱ Βουλαὶ δὲν θὰ ὑπάρχωσιν ἢ ὑπουργεῖον· τοῦτο εἶναι Συνταγματικὸς πολιτικισμός· ἡ διαρκὴς ἀμφιβολία τῶν Βουλῶν ἀφαιρεῖ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ σκέπτεσθαι

ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως· ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως ἀπαιτεῖ κάποιαν ἐμπιστοσύνην. Ἔλεγχος ἀληθὴς κατ' ἐμὲ εἶναι, ὅταν ἡ ὅλην τὴν ἐλευθερίαν βασανίζωνται ὑπὸ τῶν Βουλῶν αἱ ὑπουργικαὶ πράξεις, καὶ ἐπιφέρεται ἐλευθέρως ἡ ψῆφός των· ἀλλ' ἔλεγχος κατ' ἐμὲ δὲν ἐννοεῖται τὸ νὰ εἶναι διαρκεῖς αἱ σύνοδοι· ἡ αὐστηρά, εἰλικρινὴς, καὶ ἀνεξάρτητος κρίσις καὶ ἀπόφασις σας ἐπὶ τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, αὕτη εἶναι ὁ ἔλεγχος. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου δὲν ζητοῦμεν θυσίαν τινὰ, λέγομεν ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ εἶναι ὁ τόπος ἔνθα καταπαύει πᾶσα ὀδύνη· καὶ ὅταν τις κριθῇ ἄξιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν γοργείαν τοῦ σώματος τούτου, πρέπει να τῷ δίδηται καὶ ἀμοιβὴ ἀξία τῶν κόπων καὶ ἐκδουλεύσεών του, ὅπως ἐδίδετο τροφὴ εἰς τὸ Πρυτανεῖον· θέλομεν αὐτὴν τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ αὐτὴν τὴν ἀμοιβὴν δια τοὺς προσενεγκόντας εἰς τὴν πατρίδα θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις· ὁμολογῶ ὅτι ἄνδρες καλλίτεροί μου καὶ ὑπὸ πλείονος πατριωτισμοῦ ἐμπνεόμενοι, διότι εὑρέθησαν εἰς περιστάσεις αἵτινες δὲν ἀπήτουν εἰμὴ θυσίας ἐκ μέρους των μόνων, διετέλεσαν εἰς τὰς ὑπουργικὰς ἕδρας, καὶ δὲν περιώρισαν τὸν καιρὸν τῆς παραστάσεως τῶν συνόδων εἰς 12 μῆνας· δὲν τὸ περιώρισαν, διότι ἡ ἁπλῆ καλὴ θέλησις δὲν ἀρκεῖ, πρέπει νὰ ὠθώμεθα ἀπό κάτι τι, διὰ νὰ αὐξήσωμεν τὴν ἐνέργειάν μας· αὐτὴν τὴν καλὴν θέλησιν θέλομεν νὰ καθιερώσωμεν διὰ νόμου, καὶ νὰ αὐξήσωμεν τὴν ἐνέργειάν μας. Ἐπιμένομεν λοιπὸν διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νόμου, διότι θὰ μᾶς κάμῃ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν συνταγματικὴν τάξιν, διότι ὑποπτεύομεν ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν τάξιν ταύτην, ἄνευ τοῦ νόμου, τοῦ ἐλατηρίου δηλ. τούτου· θέλομεν δὲ τὴν τροπολογίαν διότι θέλομεν ἄνδρας ὡς οἱ Γερουσιασταὶ σεῖς νὰ μὴν εἴσθε ῥακενδύται· διότι θέλομεν ἡ Ἑλλὰς νὰ μὴ παρουσιάζῃ τὸ παράδειγμα τῆς λύθης πρὸς τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς μαγήσαντας. Τὴν Ἑλλάδα δὲν θέλομεν βαλανοφάγον, ἀλλ' ἀξιοπρεπῆ, πλουσίαν, καὶ τιμὴν θέλει περιποιήσει εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ πρᾶξις τῆς ἀμοιβῆς καὶ περιθάλψεως τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνισθέντων· ἐνῷ ἄλλως ποίαν ἐντύπωσιν ἤθελε λάβει τις ὅταν ἴδῃ ῥακενδύτας τοὺς ἀφοσιωθέντας ἐν ἐλλείψει πλέον πατριωτικῆς δόξης εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον τῆς πατρίδος οὐχὶ κατώτερον τοῦ στρατιωτικοῦ· ὡς πρὸς τὰς λογιστικὰς διατάξεις τὰς ὁποίας δύθεν προσβάλλει ὁ προκείμενος νόμος δὲν ἔχω τι νὰ προσθέσω, ὕστερον ἀφ' ὅσα ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας· ἐπιμέλεια καὶ ἀκριβεστέρα ἐνέργεια δύναται νὰ κανονίσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Δὲν ἐννόησα τίνος ἕνεκα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἰσῆρησε τὸ ζήτημα ὑπὸ ἔποψιν ὁποίαν ἐγὼ δὲν τὸ εἰσήρησα· νομίζει τάχα ὅτι αἱ ἰδέαι Δημοκρατία καὶ Μοναρχία μὲ ἐξηπάζουσιν; οὐδόλως· διότι ἡμεῖς διῃλθομεν καὶ τὴν Δημοκρατίαν, καὶ τὴν ἀπόλυτον Μοναρχίαν, καὶ τὴν Συνταγματικὴν Μοναρχίαν, καὶ τὴν Ἀριστοκρατείαν τοῦ 1826, καὶ δὲν δυνάμεθα οὔτε νὰ καυχηθῶμεν, οὔτε νὰ ροβηθῶμεν, ἀλλὰ μεταχειριζόμεθα τὰς λέξεις ταύτας ὡς ὅρους, ὁσάκις εἶναι ἀναγκαῖοι. Δὲν εἶπον ἐγὼ ὅτι οἱ πληρεξούσιοι τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἦσαν Δημοκράται· αὐτοὶ ἦλθον διὰ νὰ συντάξωσι σύνταγμα Μοναρχικόν· εἶπον μόνον ὅτι ὡδηγοῦντο ἀπὸ τὴν παράδοσιν καὶ τὴν πεῖραν, καὶ οὐχὶ ἀπὸ θεωρίας καὶ πολιτείας τοῦ Πλάτωνος· Ἡ Ἀγγλία ἔκαμεν ἐπανάστασιν παραδόσεως, ἐνῷ ἡ Γαλλία δὲν ἤξευρε τί ἐζήτει κατὰ τὴν ἐπανάστασίν της· εἶπον ὅτι οἱ πληρεξούσιοι δὲν ἐζήτουν θεωρίας, ἤθέλησα νὰ ἀποδείξω ὅτι τὸ πνεῦμά των κατὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος ἦτο ἡ παράδοσις· τί δὲ παραδόσεις εἶχον; ἐξηγήθην ἐπὶ Δημοκρατίας Βουλὰς διαρκεῖς· ἐπὶ Κυβερνήτου Πανελλήνιον καὶ Γερουσίαν διαρκῆ· καὶ ἐπὶ ἀπολύτου Μοναρχίας Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διαρκὲς ἐπίσης· τί λοιπὸν θὰ πιστεύσωμεν· ὅτι ὡδηγοῦντο ἀπὸ τὴν παράδοσιν, ἡ παράδοσις δὲ αὐτὴ ἦτο διάρκεια. Δεκατρία ἤδη ἔτη ἀφ' οὗ ἐσυνταγματίσθημεν ἔχομεν διαρκεῖς Βουλάς, καὶ ὅμως οὐδεὶς ἐφαντάσθη διὰ τοῦτο Δημοκρατίαν· ὑποστηρίζω διὰ ταῦτα τὰς ἐκφράσεις μου ὡς ὀρθὰς καὶ λογικάς. Εἶμαι ὁ ἄνθρωπος τῆς τάξεως τὰς εὐκαλυνούσης τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας· θέλω τὴν ἰσχὺν τοῦ ὀρθοῦ λόγου, καὶ τὴν βαθμηδὸν ἄφιξιν ἡμῶν εἰς τὴν περιστολὴν τῆς διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν Συνόδων.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Π. Ἠλαμιδὴς εἶπεν· ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐν τῇ ἀγορεύσῃ κατέτριψε τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἔκκλησιν ὁ Κ. Ψύλλας εἰς τὴν κοινὴν γνώμην· ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ ἀγορεύσει του ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπεκαλέσθη πολλάκις τὴν κοινὴν γνώμην· ἡ τελευταία αὕτη συναίσθησις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ δεικνύει ὅτι ὁ Κ. Ψύλλας εὑρίσκετο ἐντὸς τοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖον καὶ ἐγὼ συμμερίζομαι καθ' ὁλοκληρίαν· ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀγορεύσει ἐξέθηκα τὰς σκέψεις μου περὶ τῆς τάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν αἰώνων τῆς δουλείας του, ἀναδραμὼν εἰς ἐκείνας τὰς εὐκλείας τῶν προγόνων μας, καὶ κατελθὼν ἔπειτα μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ἀφ' οὗ διῆλθον τοὺς χρόνους τῆς ἐπαναστάσεως, τῆς ἀπο-

λύτου Μοναρχίας καὶ τοῦ μέχρι τῆς σήμερον Συνταγματικοῦ μας βίου· καὶ ἠθέλησα νὰ ἀποδείξω ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος δὲν ὑπέρεχεν ἄλλας διακρίσεις εἰμὴ τὰς τῆς ἀρετῆς καὶ ἱκανότητος, καὶ τῶν μεγάλων πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων, τὰς διακρίσεις ὅλας συνεκέντρωσε διὰ τοῦ Συντάγματός του εἰς τὸν τοῦ Κράτους ἀρχηγόν· ὁδηγὸν ἔχουσα τὴν πεῖραν ἡ ἐθνοσυνέλευσις, συνέταξε σύνταγμα Μοναρχικὸν καὶ οὐχὶ Δημοκρατικόν· προετάθη Γερουσία ἰσόβιος καὶ διακριτική· ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀγορεύσει ἐξέθηκα ἐκτενέστερον ὅτι ἐδέχθη ἡ ἐθνοσυνέλευσις τὸ ἰσόβιον τῆς Γερουσίας καὶ τὰς 500 δραχμὰς μηνιαίαν ἀποζημίωσιν, ἐφ' ὅσον διαρκοῦσιν αἱ ἐργασίαι της, χωρὶς νὰ δεχθῇ τὴν ἑξάκις χιλιάδραχμον ἀποζημίωσιν τοῦ Διαγγέλματος· ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Οἰκονομίας νομίζει ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου θέλει ἐλθει τάξις αὐστηρὰ, καὶ ἡ ὑπηρεσία θὰ βαδίζῃ, ὅπως πρέπει, καὶ ὅτι τὸ νομοσχέδιον θὰ ἦναι ἐπίσπευσις ἐνεργείας· τὸ κατ' ἐμὲ ἡ τάξις δὲν θὰ ἔλθῃ διὰ τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἡ ἐπίσπευσις τῆς ἐνεργείας θὰ ἦναι βιαία· Ἡ ὑπηρεσία καὶ ἡ Κυβέρνησις θὰ προσκόπτῃ καὶ μετὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἐφ' ὅσον τὰ νομοσχέδια καὶ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἰσάγονται ἐν καιρῷ· ἡ παράτασις δὲ τῆς διαρκείας τῶν συνόδων, καθὰ ἀπαρίθμησα εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου, προήρχετο οὐχὶ ἀπὸ τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἀλλ' ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν αὐτὴν, καὶ ἂς μὴ λησμονῶμεν τὰς ἐποχάς· ἂν δὲν θέλομεν νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες, ἂς μὴ γινώμεθα κἂν καὶ ἐπιλήσμονες· ὡς πρὸς τὴν Σύνταξιν τὴν ἀποδιδομένην διὰ τοῦ νόμου τούτου εἰς τοὺς Γερουσιαστὰς, διὰ νὰ μὴ ἦναι ῥακενδύται οἱ ἀγωνισταὶ κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας ὑπουργοῦ, παρατηρῶ ὅτι ὡς Γερουσιαστὴς δὲν πρέπει νὰ λαμβάνῃ ἄλλο εἰμὴ τὰς 500 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἐργασία του· διότι οὕτως ὡρίσθη ὑπὸ τοῦ Συντάγματος· ἂν δὲ ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ ἀνταμείψῃ τὸν Γερουσιαστὴν τὸν ἔχοντα θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις, ἔχει ἐνώπιόν της καὶ ψηφίσματα καὶ νόμους καὶ δύναται νὰ ἀνταμείψῃ αὐτούς, ἕκαστον ἀναλόγως τῶν ἀγώνων καὶ ἐκδουλεύσεών του· ἐὰν δὲ ἔχῃ ὑπηρεσίας, τότε ὑπαχθήσεται εἰς τὸν ἐν γένει νόμον περὶ συντάξεως ὑπαλλήλων· ἂν ὅμως θέλῃ νὰ προικίσῃ αὐτὸν, διότι τὸν ὠνόμασε Γερουσιαστὴν, μὲ 500 δραχμὰς σύνταξιν, παρετήρησα ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη θέλει διαγείρει πλείονας περιστοιχίσεις· ἄλλως τε διατί νὰ περιορισθῶμεν ἐντὸς τοῦ ἑαυτοῦ μας μόνον νὰ ἀποδοθῶσιν αἱ συντάξεις, ὡς ἐὰν νὰ μὴ ὑπάρχωσιν ἀγωνισταὶ ἐκτὸς ἡμῶν καὶ ἀνάγ-

κας πλείονας ἔχοντες ἤδη, καὶ ὑπηρεσίας οὐκ εὐκαταφρονήτους προσενεγκόντες; ἡμεῖς ἔπρεπε νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν ἔσχομεν νὰ εὑρεύρωμεν ἐνταῦθα, καὶ νὰ ζητήσωμεν νὰ ὑπαχθῶμεν εἰς σύνταξιν ὁμοῦ μὲ τοὺς λοιποὺς συναγωνιστάς μας. Μίαν ὀρείλω παρατήρησιν· ὅτι οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ αἰτιᾶται τινα ὅτι ὁμιλεῖ πρὸς δημοκοπίαν, ὅταν ὁμιλῇ ἐκ πεποιθήσεως· ὡς πρὸς τὰς προλήψεις δὲ τὰς ἐξωτερικὰς περὶ ἀξιοπρεπείας καὶ παραμελήσεως τῶν ἀγωνιστῶν κτλ. ὅσα ἀνέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, οὐδεὶς ὑπάρχει φόβος, τὰς προλήψεις ταύτας ὁ χρόνος διαλύει· διαβεβαιῶ δὲ ὅτι ὁ ἔξω κόσμος εἶχε καὶ ἔχει πάντοτε τὴν καλλιτέραν ὑπόληψιν διὰ τὰ νομοθετικὰ τῆς Ἑλλ. Σώματα, καὶ ἔθεσε βάσιν ἀείποτε εἰς τὰς γνώμας αὐτῶν· τὰ ἐναντία εἶναι πλάναι στιγμιαῖαι, εἶναι φῆμαι ἐφημερίδων καὶ ἄρθρων, ἐντεῦθεν διαδιδαζομένων ὑπ' ἀνθρωπαρίων οὐτιδανῶν ἐμπορευομένων τὰ τῆς πατρίδος ναυάγια· ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλων νὰ ἐξηγήσῃ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος ἐπὶ τοῦ περὶ διαρκείας ἀντικειμένου εἶπεν ὅτι καὶ ἤκουσε τὰς συζητήσεις τῆς ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἀνέγνωσε τὰ πρακτικὰ αὐτῆς. ἀλλ' ἐξ ὅσων ἤκουσα αὐτὸν λέγοντας, κλονίζομαι νὰ πιστεύσω ἂν ἦτο αὐτήκοος, ἢ ἂν ἀνέγνωσε τὰ πρακτικὰ ἐκεῖνα. Τέλος ὡς πρὸς τὸ παράδειγμα περὶ τῆς Βασιλικῆς χορηγήσεως τὸ ὁποῖον ἀνέφερε ὁ προλαλήσας Κ. Μαγγίνας, καὶ ὅτι δηλαδὴ ἡ εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ Β. χορηγίας ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πρότασις ἰδιαιτέρας ὠφελείας ἀπορρέουσα ἀπὸ τὸ πρόσωπον ὑπὲρ οὗ ζητεῖται ἡ ὠφέλεια, καὶ ὅτιδιὰ τοῦτο νὰ ὑπαχθῇ ἠδύνατο εἰς τοιαύτην κατάκρισιν, εἰς ἣν ὑπάγεται ἡ διάταξις τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν Γερουσιαστῶν, μάλιστα δὲ ἡ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, παρατηρῶ ὅτι τὸ Σύνταγμα ἀφήνει τὴν ψήφησιν ταύτης τῆς Β. χορηγήσεως εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἐνῶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου περὶ Γερουσιαστικῆς ἀποζημιώσεως δὲν ἀφίνεται στάδιον, ἐπειδὴ καὶ τὸ ποσὸν καὶ ὁ χρόνος ὁρίζεται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα αὐτό.

Περαίνων δὲ τὸν λόγον μου λέγω, ὅτι διατάξεις ἐναντίον τοῦ πνεύματος καὶ γράμματος τοῦ Συντάγματος, ὡς αἱ προκείμεναι, καὶ ἂν προσωρινῶς ἰσχύσωσιν, δὲν δύνανται μέχρι τέλους νὰ κατισχύσωσιν.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Φύλλας ἐζήτησε τὸν λόγον διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν εἰπόντα, ὅτι ὁ ἡγεμὼν δύναται νὰ παραχωρήσῃ τὸ δικαίωμά του.

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι παρεννοήθη ἀπὸ τὸν Κ. Ψύλλαν, καθόσον εἶπεν ὅτι ὁ ἡγεμὼν δύναται νὰ κανονίσῃ τὸ δικαίωμά του, ἡ Γερουσία ἐθεώρησε περιττὴν πᾶσαν περαιτέρω συζήτησιν, ὁ δὲ Κύριος πρόεδρος ἐκήρυξε περαιωμένην τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περαιτέρω συζήτησιν· προκειμένου δὲ νὰ ψηφοφορηθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὁ Κ. Παλαμίδης ἐζήτησε τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, καθόσον τὸ ἀντικείμενον εἶναι προσωπικὸν, ἄλλων δὲ ἀντιπαρατηρησάντων ὅτι δὲν εἶναι προσωπικὸν, καὶ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ φανερὰ ἡ ψηφοφορία, ὁ Κ. πρόεδρος ἔθεσεν εἰς φανερὰν ψηφοφορίαν· τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Παπαηλιοπούλου καὶ Ι. Σταϊκου, ἐγένετο δὲ αὕτη παραδεκτὴ διὰ ψήφων 25 ἀπέναντι 8, καὶ ἑνὸς ἀποχόντος τῆς ψηφοφορίας, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν Συνόδων.

Γεώρδιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ο	Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γεώργιος Γλαράκης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ο	Γαΐκας Καρακατζάνης	Ο
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Ἀδὰμ Δούκας	Ο
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Χαρ. Παπαπολίτης	Ν	Κωνσταντῖνος Καναρῆς	Ο
Ἰακώβος Παξιμάδης	Ν	Γιανεττάκης Γρηγοράκης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Βασίλ. Χρυσακόπουλος	δὲν ἔχ. ψ.	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ο	Δημήτριος Χατσίκος	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ο	Δημήτριος Χρηστίδης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαλαλάμπης	Ν
Γεώργιος Δαμειώτης		Παναγ. Λιδωρίκης	Ν

Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N	Σπῦρος Μίλιος	
Κων. Προβιλέγιος	N	Ῥήγας Παλαμίδης	Ο
Ἰωάν. Οἰκονόμου		Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθέκαστα, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας εἶπεν. Διϊσχυρίζομαι ὅτι ὁ περιορισμὸς τῆς διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν Συνόδων ἀντίκειται εἰς ἡγεμονικὰ δικαιώματα, καὶ οὐ μόνον δὲν μὲ ἔπεισαν οἱ λόγοι τῶν ἐναντία φρονούντων, ἀλλὰ μὲ ἔφεραν ἀγανάκτησιν οἱ λόγοι τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅστις ἐνῷ παντὶ σθένει προσεπάθει νὰ ἐξασθενίσῃ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀντισυνταγματικοῦ εἶπε τέλος ὅτι ὁ ἡγεμὼν ὁ ἴδιος δύναται νὰ παραχωρήσῃ καὶ κανονίσῃ τὸ δικαίωμά του. Τὴν ἰδέαν ταύτην ἤκουσα καὶ ἀπὸ ἄλλον σπουδαῖον πρόσωπον ἰδίᾳ, ἀλλ' ἀφήνων εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ὑψηλὴν περιωπὴν τὸ ἡγεμονικὸν πρόσωπον λέγω, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν παράβασιν ἡγεμονικοῦ δικαιώματος· δὲν δύνανται ποτὲ οἱ ὑπουργοὶ νὰ εἴπωσιν ὅτι ἐν ὀνόματι τοῦ ἡγεμόνος παραχωροῦσιν ἢ κανονίζουσιν ἓν ἡγεμονικὸν δικαίωμα· διότι τὰ ἡγεμονικὰ δικαιώματα ὡς ἄλλοι ἀδάμαντες ἐκολλήθησαν εἰς τὸ Βασιλικὸν διάδημα διὰ νὰ μένωσιν εἰς αἰῶνας, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει Σύνταγμα. Τὸ Σύνταγμα δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Βασιλέα νὰ διορίζῃ καὶ παύῃ τοὺς ὑπαλλήλους, δὲν δύνανται δὲ οἱ ὑπουργοὶ νὰ ἀναθέσωσι διὰ νόμου τὸ δικαίωμα τῆς παυσεως εἰς ἄλλον ἐπὶ παραδείγματι εἰς τὸν Νομάρχην Ἀττικῆς. Οἱ ὑπουργοὶ δὲν δύνανται νὰ ἀποσπάσωσιν ἡγεμονικὰ δικαιώματα, ὡς δὲν δύνανται νὰ ἀπαλλοτριώσωσι μέρος τῆς ἑλληνικῆς χώρας· ἄλλως πράττοντες ἐνεργοῦσι προδοσίαν. Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἔκρινα χρεος μου νὰ ἐπενέγκω, διὰ νὰ γνωρίζωμεν ποῦ βαδίζομεν, καὶ οὐχὶ νὰ μᾶς ὑποζηθυρίζηται ὅτι οὕτως ὁ ἡγεμὼν ἠθέλησεν, εἶναι δικαιώμά του.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 1 διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2. καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης εἶπεν· ἂν καὶ εἶμαι κατά τε τὰς ἀρχὰς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου, διὰ νὰ γίνῃ κἂν ἐκτελεστὸν τὸ ἀνεκτέλεστον τῆς διατάξεως τοῦ 1 ἄρθρου, προτείνω νὰ προστεθῇ καὶ 2 ἄρθρον τὸ ἑξῆς. « Οἱ ὑπουργοὶ ὀφείλουσιν ἐπὶ δυρυτάτῃ εὐθύνῃ των νὰ παρουσιάζωσιν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων τὸν πρῶτον μῆνα

ἑκάστης Βουλευτικῆς Συνόδου τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, τὸν τρίτον δὲ μῆνα τὸν λογαριασμὸν τῆς προσωρινῆς διαχειρίσεως καὶ τὸν ἀπολογισμόν. »

Ἡ τροπολογία αὕτη ὑπεστηρίχθη κατὰ τὸν κανονισμόν· ἀλλ' ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐθεώρησε περιττὴν πάντῃ τὴν προσθήκην ταύτην, διοτι τὸ 5 ἄρθρον τοῦ νόμου περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ ἀναπληροῖ τὴν τροπολογίαν ταύτην· ὁ δὲ τὴν τροπολογίαν εἰσαγαγὼν ἀντεπαρατήρησεν ὅτι ὁ νόμος περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ ὁρίζει ἄλλας προθεσμίας καὶ κάμνει λόγον περὶ ἀπολογισμοῦ καὶ προσωρινῆς διαχειρίσεως, οὐχὶ δὲ περὶ προϋπολογισμοῦ καὶ φορολογικῶν νομοσχεδίων, ἡ δὲ τροπολογία μου ἔχει τὸ πλεονέκτημα, νὰ ὁρίζῃ προθεσμίας τοιαύτας ἤδη ὥστε νὰ ἦναι ἔγκαιρον ἀφ' οὗ καὶ ἡ διάρκεια τῶν Συνόδων περιορίζεται· δὲν εἶναι δὲ ὀρθὸν τὰ μὲν νομοθετικὰ σώματα νὰ περιορίζωνται κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνόδων, οἱ ὑπουργοὶ δὲ νὰ ἦναι ἐλεύθεροι νὰ εἰσαγάγωσι τὰ νομοσχέδια ὅταν θέλωσιν· ἀτόπημα ὅπερ ἔλαβε πολλάκις χώραν, καὶ ὅμως σήμερον τιμωροῦνται διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου τὰ νομοθετικὰ σώματα.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέξατο τὴν προτεινομένην προσθήκην, ἀλλὰ δι' ἑτέρας εἰδικῆς χειροτονίας παρεδέξατο τὸ 2 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου μὲ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐπενεχθεῖσαν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, παραδεχθεῖσαν καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ὑπουργείου· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον ὅπως παρεδέχθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 2.

Ἕκαστος Γερουσιαστὴς λαμβάνει σύνταξιν δραχμῶν πεντακοσίων ἀριθ. 500 κατὰ μῆνα, καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶναι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της συγκεκλημένη ἡ Γερουσία.

« Ἰδιαίτερος νόμος θέλει ὁρίσει τὰ περὶ συντάξεως τῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν προσόντων τοῦ Γερουσιαστοῦ νόμου διορισθησομένων Γερουσιαστῶν. »

« Ἐὰν Γερουσιαστής τις διατελῇ ἐν ἐμμίσθῳ ὑπηρεσίᾳ ἢ λαμβάνῃ ἤδη ἄλλην σύνταξιν, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 126 τοῦ νόμου περὶ λογιστικοῦ. »

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 3 ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 25 ἀπέ-

ναντι 8, καὶ ἑνὸς ἀποσχόντος τῆς ψηφοφορίας, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν Συνόδων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ο	Γκίκας Καρακατζάνης	Ο
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	Ο
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελόπουλλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ο	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ο
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Ἰάκωβος Παξιμιάδης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Δημήτρ. Πλατούτας	Ν
Σπυρ. Τσικούπης		Ἰωάννης Σταΐκος	Ν
Ριχάρδος Τζιώρτζ		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Βασίλ. Χρησακόπουλος δὲν ἔχ. ψ.		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτριος Χρηστίδης	
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ο	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ο	Παναγ. Ἀϊδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἀθανάσιος Ἀϊδωρίκης	Ν	Κωνς. Προβιλέγιος	Ν
Γεώργιος Δαμειώτης		Ἰω. Οἰκονόμου	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Σπῦρος Μίλιος	
Γεώργιος Γλαράκης		Ἠλίας Παλαμίδης	Ο
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημ. Α. Κουντουριώτης	

Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὡς ἀκολούθως.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διάρκεια ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 47 τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν 2 μηνῶν, δὲν θέλει ἐπεκτείνεσθαι πέραν τῶν ἓξ μηνῶν.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῶν ἓξ μηνῶν δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ τυχὸν συμβησόμεναι κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Συντάγματος διακοπαί.

Ἄρθρ. 2. Ἕκαστος Γερουσιαστὴς λαμβάνει σύνταξιν δραχμῶν πεντακοσίων ἀριθ. 500 κατὰ μῆνα, καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶναι πρὸς συμπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της συγκεκλημένη ἡ Γερουσία. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει ὁρίσει τὰ περὶ συντάξεως τῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν προσόντων τοῦ Γερουσιαστοῦ νόμου διορισθησομένων Γερουσιαστῶν.

Ἐὰν Γερουσιαστής τις διατελῇ ἐν ἐμμίσθῳ ὑπηρεσίᾳ, ἢ λαμβάνῃ ἤδη ἄλλην σύνταξιν, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 126 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ.

Ἄρθρ. 3. Εἷς ἑκάτερον τῶν Προέδρων τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 79 τοῦ Συντάγματος ἀποζημιώσεως αὐτῶν, ὡς μελῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, χορηγεῖται καὶ ποσὸν δραχμῶν δύω χιλιάδων πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν διὰ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, εἰς ἃ ἕνεκεν τῆς θέσεών κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου ὑποβάλλονται. Ἡ ἀποζημίωσις δ' αὕτη πληρώνεται κατὰ μῆνα, μεριζομένη εἰς ἓξ ἴσας δόσεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀ θ. Γ ρ η γ ο ρ ι ά δ η ς
Α. Χ α ρ α λ ά μ π η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος ἑτέρου τῶν γραμματέων Κυρίου Ι. Οἰκονόμου, τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Α. Σ. Χαραλάμπην, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται. Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ

τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, θέτερος τῶν Κ. γραμματέων ἀνέγνω κατὰ σειρὰν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, καὶ 5 τοῦ κεφαλαίου πρώτου, ἐγένοντο δὲ δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον χειροτονίας, ὅπως ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον πρῶτον τοῦ κεφαλαίου Β'. ἐγένετο δεκτὸν διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου «προσωπικὸν τῶν ἐπαρχείων δραχμαὶ 211,140» ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης παρετήρησεν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου ἠλαττώθη ἀπὸ 220,320 εἰς 211,110 ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ ὑπουργείου διαλύσαντος τὰ ἐπαρχεῖα Μεγαλοπόλεως Ἄργους καὶ Μεσσήνης. Ἡ Κυβέρνησις ῥυθμίζει τὰς δαπάνας ἀναλόγως τῶν μέσων της, ἀλλ' οὐχ ἧττον τὰ μέλη τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ὀφείλουσι νὰ ἐπιτηρῶσι παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐλαττώσεων τῶν δαπανῶν τῶν ὑπ' αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως γενομένων, ὅταν βλάπτωνται τὰ δημόσια συμφέροντα ἐκ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης, καὶ ὅταν εἶναι φόβος μήπως ἐπέλθωσι σημαντικώτεραι ζημίαι τῆς γενομένης οἰκονομίας· τοῦ ἐπαρχείου μεγαλοπόλεως ἡ συντήρησις ἦτον ἀναγκαία α.) διὰ τὴν περιστολὴν τῆς ζωοκλοπῆς καὶ β'.) διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τὴν ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ τόπου ἐκείνου, ἡ διάλυσις τοῦ ἐπαρχείου ἐκείνου πρὸς οἰκονομίαν 6,000 δραχ. δύναται νὰ γένῃ πρόξενον ζημιῶν ἀσυκρίτως μεγαλητέρων πρός τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς κατοίκους ἐκτὸς τῆς προσγενομένης ἠθικῆς ζημίας.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς Χατζίσκος· ἀληθὴς οἰκονομία εἶναι οὐχὶ ἡ ἐλάττωσις δαπανῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων, ἀλλ' ἡ πρόληψις ζημιῶν μεγάλων διὰ μικρῶν τινων δαπανῶν· ἐντεῦθεν λαμβάνω ἀφορμὴν νὰ παρακαλέσω τὸν Κ. Πρωθυπουργὸν διὰ νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ συστάσεως ἐπαρχείου ἰδίου εἰς Ὑπάτην Πρωτεύουσαν τῆς ἄλλοτε ἐπαρχείας νέων Πατρῶν συγχωνευθείσης εἰς ἐκείνην τῆς Φθιώτιδος. Ἡ Ὑπάτη ἄλλο τε ἦτον ἕδρα Μητροπολίτου ἐνῷ ἡ Λαμία εἶχε Ἐπίσκοπον· τὰ ἐμπόδια τῆς συγκοινωνίας μὲ τὴν Λαμίαν, καὶ τὸ ἀδιάβατον τῶν ποταμῶν μάλιστα κατὰ τὸν χειμῶνα, καθιστῶσιν ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν ἰδίου ἐπαρχείου, ἄλλως τε αἱ νέαι Πάτραι κεῖνται παρὰ τὰ Μεθόρια, ὅθεν ἡ λῃστεία πηγάζει καὶ ἀναπτύσσεται, ἔχουσιν ἀνάγκην ἰδίας διοικητικῆς προνοίας· ἡ μικρὰ δὲ πρὸς σύστασιν ἐπαρχείου δαπάνη θέλει προλαμβάνει δυστυχήματα, καὶ ἄλλας μεγάλας δαπάνας τοῦ δημοσίου, καὶ θέλει φέρει ὠφελείας ὑλικὰς καὶ ἠθικὰς οὐκ εὐκαταφρονήτους.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός, ὅτι ἤκουσε τὰς γενομένας παρατηρήσεις καὶ συστάσεις, καὶ ὅτι θέλει φροντίσει κατὰ τὰς ἀνάγκας περὶ τῆς συστάσεως ἐπαρχείου, ἐὰν οἱ οἰκονομικοὶ τοῦ Κράτους πόροι ἐπιτρέπωσι τὴν προσθήκην δαπανῶν τινων.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς συστάσεις τῶν προλαλησάντων, ὅτι ἡ διάλυσις τῶν τριῶν ἐπαρχείων εἶναι πρόσωρινὸν μέτρον, ὡς πρὸς τὸ μέλλον δὲ θέλει ὁδηγηθῇ τὸ ὑπουργεῖον ἀπὸ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων πρὸς διατήρησιν τῶν διαλυθέντων ἢ πρὸς σύστασιν νέων ἐπαρχείων.

Μεθ' ἃς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ δεύτερον ἄρθρον ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 3, 4, καὶ 5 ἐγένετο δεκτὰ διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου γ'. Δημόσιος ἀσφάλεια ἄρθρον α. «γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης παρετήρησεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον καὶ τοι ἐπενεγκὼν ἐλαττώσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ ηὔξησεν ὅμως κατὰ 100 χιλιάδας δραχμὰς τὸ ποσὸν τοῦ πρώτου ἄρθρου καὶ ἠλάττωσε κατὰ 5,000 δραχμὰς τὸ ἄρθρον 6 ποινικὰ ἐργοστάσια. Ἡ οἰκονομία αὕτη τῶν 5,000 δραχμῶν ἠδύνατο νὰ γείνῃ ὀρθώτερον, ἐὰν ἀντὶ νὰ αὐξήσῃ κατὰ 100,000 δραχμὰς τὸ πρῶτον ἄρθρον τὸ ηὔξανε κατὰ 95,000 μόνον καὶ ἐτήρει τὰς 5,000 δραχμὰς διὰ τὸ ἄρθρον 6 ποινικὰ ἐργοστάσια.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός· τὸ ὑπουργεῖον ἀπορασίσαν νὰ φέρῃ οἰκονομίας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀφῆρεσεν ἀπ' αὐτοῦ ὅσας δαπάνας δὲν ἦσαν ἀπόλυτοι· αἱ φυλακαὶ δὲν εἶναι τακτοποιημέναι διὰ νὰ αὐξήσωμεν τὰς δαπάνας τῶν ποινικῶν ἐργοστασίων, ἠλαττώσαμεν διὰ τοῦτο ταύτας κατὰ 5000 δραχμὰς διότι δὲν ἐπραγματοποιοῦντο, θέλομεν δὲ αὐξήσει τὴν δαπάνην ταύτην, ὅταν μετ' ὀλίγον τακτοποιηθῶσιν αἱ φυλακαί.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι τὸ ποινικὸν ἐργοστάσιον τῆς Πύλου ἦτο ἄλλο τε εἰς καλὴν κατάστασιν, ἐξ ὅσων δὲ ἀκούω, ῥοβολᾶται μήπως καὶ τοῦτο δὲν εὑρίσκεται εἰς καλὴν κατάστασιν.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ἐπὶ τοῦ 1 ἐδαφ. τοῦ ἄρθρου 1 ἑκατοστὰ μέτρα ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας καὶ εὐταξίας ἤτοι γραφέων καὶ ἀποζημιώσεις τῶν πρὸς ἐξέτασιν τῆς λῃστείας ἀνδραγαθούντων κτλ. παρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς· ὁ Κ. Πρωθυπουργός

παρετήρησεν ὅτι ἡ διαίρεσις τοῦ ποσοῦ τῶν ἐκτάκτων μέτρων ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας κτλ., καθὼ γνωματεύει ἡ ἐπιτροπὴ εἶναι δυσχερής· ἐντὸς δὲ τῆς δυσχερείας ταύτης δὲν εἶναι ὀρθὸν διὰ τὰς πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀμοιβὰς νὰ ἔρχεται ἑκάστοτε τὸ ὑπουργεῖον καὶ ζητῇ ὡρισμένην περὶ τούτου πίστωσιν, ὁσάκις ἤθελε παραστῇ τοιαύτη ἀνάγκη, διότι ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι κατεπείγουσα, καὶ αἱ Βουλαὶ ἐνδέχεται νὰ μὴ ἦναι εἰς ἐνέργειαν· αἱ διδόμεναι ὅμως ἀμοιβαὶ στηρίζονται εἰς διατάγματα.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι αἱ ἀμοιβαὶ τῶν πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀνδραγαθούντων δὲν δύνανται νὰ προβλεφθῶσιν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δὲν πραγματοποιοῦνται πρὶν ἢ γένῃ ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνδραγαθήματος καὶ προκληθῇ πρὸς τοῦτο διάταγμα ἀμοιβῆς· ὥστε δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ ζητῇ τότε πίστωσιν περὶ τούτου ὡρισμένην.

Ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔρχεται κατόπιν ἡ πίστωσις διὰ τὰ ἔκτακτα μέτρα ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας. Τὸ ὀρθὸν εἶναι νὰ ἔχῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ ὑπουργεῖον τοιαύτην πίστωσιν, ταύτην δὲ θέλει πραγματοποιεῖ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων καὶ διαταγμάτων· τὸ νὰ ζητῆται ἑκάστοτε πίστωσις ἐπίσης δὲν εἶναι ὀρθὸν, διότι ἐνδέχεται αἱ Βουλαὶ νὰ μὴ ἦναι εἰς ἐνέργειαν, καὶ ἐν τούτοις ἡ δαπάνη εἶναι κατεπείγουσα.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ 1 ἄρθρον.

Ἀναγνωσθὲν τὸ 2 ἄρθρον ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 3 ἄρθρου, τις τῶν Κ. Κ Γερουσιαστῶν ἠρώτησε τὸν Κ. Πρωθυπουργὸν εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκονται αἱ φυλακαὶ Μεθώνης, ὁ δὲ Κ. Πρωθυπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι συνετάχθη τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς, τὸ ὁποῖον θέλει ὑποβληθῇ ὅταν ζητηθῇ ἡ ἀναγκαία πίστωσις μετ' ὀλίγον, ὅτι ἐπῆλθε βραδύτης τις, διότι ἐδέησε νὰ ἐνεγραφῶσι προκαταρκτικαί τινες ἐργασίαι εὐθυνότεραι, καὶ ὅτι πρὸς τοῦτο μετεφέρθησαν ὀλιγόπονοι κατάδικοι διὰ νὰ ἐργασθῶσιν εἰς ἐκκαθάρισιν τῶν μερῶν ἀπὸ λίθους καὶ τὴν ἀνέγερσιν οἰκίσκων πρὸς κατοικίαν τῶν καταδίκων αὐτῶν· ἅμα ἀποπερατωθεισῶν τῶν προκαταρκτικῶν τούτων ἐργασιῶν θέλει ἀρχίσει ἡ ἐργασία πρὸς οἰκοδομήν.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ ἄρθρον 3.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 4, 5 καὶ 6 ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτά.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου δ'. « δημόσιος ὑγεία » ἄρθρον 1· « δημόσιοι Ἰατροί. » Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης παρετήρησεν ὅτι ἡ λόγῳ οἰκονόμας γενομένη ὑπὸ τοῦ ὑπουργίου ἐλάττωσις τοῦ ἄρθρου τούτου κατὰ 14,000 δρ. δὲν εἶναι τοσοῦτον δικαία. Ἡ Κυβέρνησις ἢ πρέπει νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς δήμους ἕνα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ των γίνεται πρόνοια περὶ ποσοῦ τινος πρὸς συντήρησιν ἰατροῦ, ἢ ἐν οἷον δὲν λαμβάνει αὐτὴν τὴν πρόνοιαν, πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους τὸ ἀνάλογον ποσὸν πρὸς διατήρησιν τῶν δημοσίων Ἰατρῶν, καὶ οὐχὶ νὰ ἀφαιρῇ ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τὸν Ἰατρόν, καὶ νὰ μὴ τὸν ἀφαιρῇ ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ 1 ἄρθρον, ὡς καὶ τὸ 2, 3 καὶ 4.

Ἐπὶ τοῦ 5 δὲ ἄρθρου ὑγειονομεῖα· ἃ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ περιορισθῶσι τὰ ὑγειονομεῖα εἰς μόνα τὰ μέρη ὅπου ὑπάρχει συγκοινωνία μεγάλη, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀντελλάγησαν ἔγγραφα μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ Ἰατροσυνεδρίου, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον ἔμεινεν ἄλυτον διότι δὲν ἐσυμφώνησαν τὰ ὑπουργεῖα τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπεφυλάξατο νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1857.

Ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταστρέψωμεν ὁλόκληρον τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ ἐπενέγκωμεν συγχωνεύσεις τινας.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 5 ἄρθρον ὡς καὶ τὸ 6 καὶ 7 διὰ εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ Κεφαλ. ε. ἐγένετο δεκτὰ διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4 « χορηγίαι ὑποτρόφων » ὁ Κ. Παλαμίδης εἶπεν, ὅτι πρὸ πολλοῦ εἶχε ζητήσει ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον κατάλογον τῶν ἐν Εὐρώπῃ εὑρισκομένων ὑποτρόφων, ὡς καὶ ποίας τέχνας οὗτοι σπουδάζουσιν.

Ὁ Κ. Πρωθυπουργός, ἀπήντησεν, ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ἀπὸ μνήμης τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Μετὰ ταῦτα δὲ παρεδέχθη καὶ τὸ 4 ἄρθρον.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 5, 6, 7, 8, 9, 10 καὶ 11 ἐγένετο παραδεκτά.

Ἐπὶ τοῦ 12 ἄρθρου « ἀποξήρανσις ἐλῶν καὶ τελμάτων » ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν, ὅτι θεωρεῖ μὲ λύπην του ἐλαττωμένον καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου, ἐνῷ τὸ ἔτος τοῦτο ἕνεκα τῆς ἀήθους ἀνομβρίας ἦτο καταλληλότατον πρὸς ἀποξήρανσιν τῶν ἑλῶν.

Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς διεβεβαίωσεν ὅτι εἰς τὸ ἐρχόμενον ἔτος λησθήσεται πρόνοια περὶ ψηφίσεως μεγαλειτέρου ποσοῦ.

Παρεδέχθη καὶ τὸ 12 ἄρθρον διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, τοῦ Κεφαλ. Γ'. « δημόσιαι οἰκοδομαὶ » ἐγένοντο δεκτὰ διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3 « κατασκευὴ δημοσίων οἰκοδομῶν » τίς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ὁσάκις πρόκειται περὶ κατασκευῆς δημοσίου τινὸς οἰκοδομῆς πρέπει νὰ εἰσαχθῇ νόμος ἴδιος, ἢ νὰ τεθῇ εἰδικὸν ἄρθρον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ὁ Κ. Παλαμίδης ἐσύστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ῥροντίδα περὶ ἀνεγέρσεως βουλευτηρίου τὴν ταχίστην, καθόσον τὸ προσωρινὸν τοῦτο εἶναι διὰ τὸ ἀπόκεντρον αὐτοῦ ἀκατάλληλον.

Παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον 3.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κεφαλ. Ζ'. καὶ 1 καὶ 2 τοῦ Κεφαλ. Η. ἐγένετο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Κεφαλ. Θ'. « βοήθειαι » ἐγένετο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2· « ἰδιαίτεραι βοήθειαι δραχμὰς 98,000 » ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης ἐζήτησε νὰ πληροφορήσῃ ὁ Κ. Πρωθυπουργός, ποῖον ποσὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου δίδεται εἰς βοηθείας πτωχῶν, ποῖον εἰς ἐφημερίδας, καὶ ποῖον εἰς ἀρχαίους ὑπαλλήλους.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός· ὑπὸ τὸ ἄρθρον ἰδιαίτεραι βοήθειαι περιλάμπονται πολλαὶ ἔνδειαι. Καὶ ἓν μὲν μέρος τούτων δίδεται τακτικῶς εἰς ἀρχαίους ὑπαλλήλους μὴ ἔχοντας ἄλλον πόρον ζωῆς σήμερον ἓν ἄλλο μέρος δίδεται εἰς ἐκτάκτους βοηθείας δὶς τοῦ ἔτους, τὸ Πάσχα καὶ τὰ χριστούγεννα, ἓν δὲ μέρος δίδεται διὰ ἐφημερίδας· ἡ διαίρεσις τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν εἶναι σκόπιμος, αὕτη καταδειχθήσεται ἐν τῷ ἀπολογισμῷ· καὶ διὰ τὰ τακτικὰ μὲν βοηθήματα δίδονται 22,000 δραχ. διὰ τοὺς πτωχοὺς δὶς τοῦ ἔτους δραχ. 43,000, δι' ἐφημερίδας δὲ δραχ. 20,000.

Ἐνταῦθα παρετήρησέ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ δαπανᾷ κατ' ἀρέσκειαν χωρὶς νὰ ὑπάρ-

χῃ νόμος χορηγῶν αὐτῷ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ δίδῃ συνδρομὰς εἰς ἐφημερίδας καὶ βοηθείας εἰς ὑπαλλήλους.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ 2 ἄρθρον διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφάλ. 1· ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων, ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς παρεδέχθη καὶ τῶν ἄλλων ὑπουργείων τὰς κλεισμένας χρήσεις.

Ἐπὶ τέλους ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας καὶ τὸ ὅλον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν εἰς δραχ. 2,381,361:42 συμποσούμενον.

Ὥστε ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν διὰ τὸ 1856 ἔχει ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 160,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν διὰ τὸ 1856, καθὼς συναρτοῦς πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ πρὸ μικροῦ ψηφισθέντος, θάττερος τῶν Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 31 (παμψηφεὶ) κατὰ τὸ ὑφ' δὲ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ν. Μαυρομμάτη καὶ Κ. Προβελεγγίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 160,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1856 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γεωργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Γεώργιος Ψύλλας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Ἰωάννης Χ. Ηέτρου	Ν
Τάκης Μαρτίνος	Ν	Ἀθανάσιος Ἀνδρεάκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Γεώργιος Δαρειώτης	
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Ἰάκωβος Παζιμάδης	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Γκίκας Καρακατζάννης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γκάρδος Τζιώρτζ		Ἀδάμ Δούκας	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Βασίλ. Χριστακόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	

Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Μ. Α. Καΐρης . . . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . N	Παναγ. Λιδωρίκης . . . N
Ἀντών. Μαυρομιχάλης . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N	Κωνς. Προβιλέγιος . . N
Ἰωάννης Στάϊκος . . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . .
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .	Σπῦρος Μίλιος . . . . .
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . .
Δημήτριος Χατσίσκος . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης .
Δημήτριος Χριστίδης . . . N	

Ἀναγνωσθὲν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτόν.

Ψηφοφορηθὲν τὸ σύνολον ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 31 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 150.000 ἐπὶ τοῦ ὅ. τ. τὸ 1816 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γεώργ. Μ Ἀντωνόπουλος . N	Γεώργιος Λαρεώτης . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης . . .	Γ. Παπαηλιόπουλος . . N
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Δημήτριος Βούλγαρης . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης N	Γαΐκας Καρακατζάνης . N
Σπυρίδ. Καλογεράπουλος. . N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Τατσ. Μαγγίνας . . . N	Ἀδάμ Δούκας . . . . .
Ἀναγνώστης Μακρῆδης . . N	Νάκος Κανελλόπουλος . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἰάκωβος Παξιμαδᾶς . . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . N
Φιλάρδος Τζιώρτζης	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Δημήτριος Πλαπούτας . . N
Βασίλ. Χρηστάκος . . .	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Νικόλ. Χρυσάγελος . . . N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . N
Γεώργιος Ψύλλας . . . . N	Δημήτριος Χατζίσκος . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N	Δημήτριος Χριστίδης . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N
Ἀθανάσιος Ἀνδρώνης . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . N

Παναγ. Λιδωρίκης . . . N	Σπῦρος Μίλιος . . . . . N
Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . .
Κωνς. Προβιλέγιος . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Ἰωάν. Οἰκονόμου	

Ὅτε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑποβληθῇ ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1858.

Μεταβάντες κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν διὰ τὸ 1856, βίτερος τῶν Κ. Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ Κεφαλ. Α'. ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, καὶ 7 τοῦ Κεφαλ. Β'. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 8 « περιθάλψεις δρ. 1800· » τίς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι εἰς μόνον τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἐδόθησαν αἱ περιθάλψεις διὰ πτωχοὺς εἴτε κληρικοὺς εἴτε λαϊκοὺς ἀνεξαρτήτου, σήμερον βλέπομεν ἀνοιγομένην τὴν θύραν τῶν περιθάλψεων καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἀριθμὸν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, καὶ τὰ ἄλλα ὑπουργεῖα· ἡ θύρα αὕτη πρέπει νὰ κλεισθῇ, καὶ αἱ περιθάλψεις πρέπει νὰ ψηφίζωνται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν· πρόκειται δὲ τὴν παραδοχὴν μὲν τοῦ ποσοῦ τούτου ἤδη τὴν ἐξαίρεσιν δὲ τοῦ ἄρθρου διὰ τὰ μέλλον.

Συναινέσαντος πρὸς τοῦτο καὶ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 8 διὰ χειροτονίας, ὡς καὶ τὸ 10 καὶ 11.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κεφαλ. Γ'. « ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις » ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3 « προσωπικὸν βιβλιοθήκης » καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς τίς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἡ αὔξησις τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφόρου τῆς βιβλιοθήκης ἀπὸ 300 εἰς 400 δρ. κατὰ μῆνα μὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπέλθῃ πρὸς τοῦτο νόμος ἴδιος· ἡ θέσις τοῦ ἐφόρου τῆς βιβλιοθήκης κατέστη ἐν τῶν ὡραιοτέρων τῆς Ἑλλάδος ἱδρυμάτων, καὶ χρεωστεῖται πολὺ εἰς τὴν προσωπικὴν προσπάθειαν τοῦ ἐφόρου, ἀλλ' ὅτα ἡ αὔξησις τῆς μισθοδοσίας του δὲν δύναται νὰ γένῃ αἰτία διὰ νόμου ἰδίου.

Παρετήρησεν ἔτερος ἐπίσης πολλὰς καὶ ἐπαναλαμβάνομεν

ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι πίστωσις, πραγματοποιεῖται δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων· διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ δὲ ἡ δαπάνη τῆς αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφόρου, πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς νόμον, τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ εἰσαγάγῃ νόμον καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας, μετὰ τὴν ψῆφισιν τοῦ νόμου τούτου, δύναται νὰ πληρωθῇ ἡ δαπάνη.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός· ὅτε τὸ πρῶτον παρέλαβε τὴν βιβλιοθήκην ὁ ἔφορος αὐτῆς εἶχε 5,000 τόμους καὶ 3000 νομίσματα, σήμερον δὲ ἀριθμεῖ 75,000 τόμους καὶ 6,000 νομίσματα ἀξίας πολλῶν χιλιάδων δραχμῶν. Ὀφείλεται δὲ οὐχὶ ὀλίγον εἰς τὰς προσωπικὰς προσπαθείας καὶ τὰς σχέσεις τοῦ Κ. ἐφόρου ἡ ἀνάπτυξις αὕτη τῆς βιβλιοθήκης· ὅταν τὸ 1842 διωρίσθη, τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ του τὸν ὀνόμαζε γενικὸν ταμίαν, τῷ ἐχορήγει δὲ δραχ. 350 κατὰ μῆνα, αἵτινες μετὰ ταῦτα ἠλαττώθησαν εἰς 300 δραχμὰς διὰ τὰ ἐπελθόντα οἰκονομικὰ μέτρα· εἶναι διὰ τοῦτο δίκαιον νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια νὰ πληρώνηται τοῦ λοιποῦ 400 δραχμὰς κατὰ μῆνα. Τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον εἶναι δίκαιον νὰ λαμβάνῃ ἐν ἐπιμίσθιον διὰ τὴν ἐπιστασίαν ἣν ἔχει ἐπὶ τῶν νομισμάτων, καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐὰν ἦτο τακτοποιημένη ἡ βιβλιοθήκη ἤθελεν ὑπάρχει εἷς ἐπὶ τούτῳ ὑπάλληλος, ἐπειδὴ τὰ νομίσματα ταῦτα πρέπει νὰ ὑπάκηνται ἐκτεθειμένα πρὸς ἔρευναν, καὶ οὐχὶ νὰ μένωσι κατακλεισμένα ἐν κιβωτίοις.

Ἐπανέλαβε ὁ πρὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἀγορεύσας. Τὸ νὰ θέλετε, Κ. ὑπουργέ, νὰ δώσωμεν τὴν ἄδειαν νὰ πληρώσητε, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ θέλετε νὰ παρανομήσωμεν, ἐναπόκειται εἰς ὑμᾶς νὰ εἰσαγάγητε νόμον περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφόρου, καὶ τότε νὰ πραγματοποιήσητε τὴν πληρωμήν.

Παταρρήσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη εἰδικοῦ νόμου πρὸς αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφόρου, ἀντεπαρετηρήθη ὅτι διὰ νὰ αὐξηθῇ ἤδη ἡ μισθοδοσία πρέπει νὰ ἐπέλθῃ νόμος καταργῶν τὸ διάταγμα δι' οὗ ἠλαττοῦτο ἡ μισθοδοσία· ἄλλως τε ἤδη δὲν ζητεῖται ἡ αὔξησις τῆς μισθοδοσίας εἰς 350 δραχ. ὅπως ὥριζε ταύτην τὸ πρῶτον διάταγμα, ἀλλὰ ζητεῖται ἡ αὔξησις αὐτῆς εἰς 400· ἡ δὲ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 3 ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι ἡ δαπάνη περὶ μισθοδοσίας τοῦ ἐφόρου τῆς βιβλιοθήκης δὲν θέλει πραγματοποιηθῇ, ἐὰν δὲν καθιερωθῇ διὰ νόμου ἡ αὔξησις αὕτη.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 καὶ 13 τοῦ αὐτοῦ Κεφαλ. Γ'. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 14, « προσωπικὸν Ἑλληνικῶν σχολείων » ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, εἶπεν· ἡ πόλις τῆς Ὑπάτης ἔχουσα πληθυσμὸν 3,000 περίπου ψυχῶν, Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας νέων Πατρῶν ἐχούσης 2,000 περίπου πληθυσμὸν στερεῖται ἀπὸ 15 μηνῶν ἑλληνοδιδασκάλου· ἕκαστος ἐννοεῖ ὅτι ἡ ζημία τῆς νεολαίας τοῦ τόπου ἐκείνου εἶναι ἐπαισθητοτάτη· ἐπιγύμενος ἀπὸ καθημερινὰς ἐπιπλοκὰς τῶν συμπατριωτῶν μου κατοίκων Ὑπάτης κατ' ἐπανάληψιν ἐσύστησα εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ πληρωθῇ ἡ θέσις τοῦ ἑλληνοδιδασκάλου, ἀλλὰ δυστυχῶς εἰσέτι δὲν ἐπληρώθη ἡ θέσις αὕτη διὰ τὴν ἔλλειψιν προσώπου. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἀναφέρω ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦτο μὲν διὰ νὰ γένῃ γνωστὸν εἰς τοὺς συμπατριώτας μου, ὅτι τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἐνήργησα πᾶν ὅ,τι ἔπρεπε, καὶ οὕτω δικαιολογηθῶ ἐνώπιον τῶν συμπατριωτῶν μου οἵτινες μετὰ δακρύων μὲ γράφουσι διὰ νὰ διορισθῇ διδάσκαλος καθόσον τὰ τέκνατων καταστρέφονται· τὸ δὲ διὰ νὰ γνωστοποιηθῇ, ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκην διδασκάλων, καὶ νὰ προσέλθωσιν οἱ δυνάμενοι νὰ μετέλθωσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, ἂν τῷ ὄντι ὑπάρχει ἔλλειψις διδασκάλων.

Ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν προσέθηκεν, ὅτι πρέπει νὰ καταβληθῇ πᾶσα ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου προσπάθεια διὰ νὰ διατηρῶνται τὰ ὑπάρχοντα σχολεῖα, καὶ ὅτι προτιμητέον εἶναι νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἀπ' ἀρχῆς σχολεῖον ἐν τινι τόπῳ διότι ἡ νεολαία ἐπιδίδεται ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν λοιπὴν βιομηχανίαν, παρὰ νὰ διακόπτεται ἡ ὕπαρξις σχολείου, καθόσον ἡ νεολαία διακοπτομένη εἰς τὸ ὁποῖον ἤρχισε σταδίου καταστρέφεται· ἐπέστησε δὲ πρὸς τοῦτο τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ ἄρθρον 14. ὡς καὶ τὸ 15.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κεφαλ. Δ'. « Δημοτικὴ ἐκπαίδευσις », καὶ 1, 2, 3, 4, καὶ 5 τοῦ Κεφαλαίου Ε'. « ὑπότροφοι » ἡ Γερουσία παρεδέξατο ταῦτα δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφάλαιον ς'. « Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων » ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας ὑπὸ τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ Κεφάλαια τῶν κλεισμένων χρήσεων πρὸ ἄλλων ὑπουργείων.

Ἐπὶ τέλους ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας καὶ τὸ ἄθροισμα τῶν δαπανῶν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰς δραχμὰς 1,047,616· ἀνέβαινεν.

Ὥστε ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. διὰ τὸ ἔτος 1856 ἔχει ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Ἀθαν. Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὁμοιαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ π ρόεδρος Κ. Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπόντος Γραμματέως Κ. Ι. Οἰκονόμου τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Δούκαν ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος, ἔλεξε τάδε.

Κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς ἐγένετο λόγος ὑπό τινων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν περὶ ὁλοκλήρου τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας καὶ ἰδίως περὶ ἐμοῦ· καθόσον ἀφορᾷ τὸ Σῶμα ἐν γένει προτείνω καὶ παρακαλῶ νὰ μὴ γίνῃ λόγος, ἀλλὰ νὰ τηρηθῇ μεγίστη ἀδιαφορία ἀρκοῦντα πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ ὑπόληψίν του· καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἑαυτόν μου λέγω ὅτι δὲν προτίθεμαι νὰ κατακρίνω τινα· ὀφείλω ὅμως χάριν τῆς ἀληθείας καὶ πρὸς γνῶσιν τῶν μὴ γινωσκόντων νὰ εἰπῶ, ὅτι ἤμην εἷς τῶν προκρίτων τῆς Ἀντικῆς Ἑλλάδος καὶ μετ' ἄλλων ὁμοῦ 25, τὸ πολὺ ὁμοίων καὶ συναδέλφων μου συνεπραξα καὶ συνεννοήθην περὶ τοῦ κινήματος τῆς ἐπαναστάσεως, ὅπερ μετὰ ταῦτα διεδόθη πρὸς ἅπαντας τοὺς λοιπούς κατοίκους· συνεισέφερον ὅθεν τὸ κατὰ δύναμιν αὐτῶν εἰς μάχας, ἐπληγώθην θανατηφόρως εἰς τὴν κεφαλήν, καὶ τέλος ἡμαλωτίσθην πληγωμένος καὶ μαχόμενος μετὰ τῆς οἰκογενείας μου· αἱ ἐσωθην ὡς ἐκ θαύματος, διὰ ταῦτα δὲν ἀπαιτῶ τίποτε, καθόσον ἐπρόσφερα τὸ χρέος μου πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸ ἔθνος. Δὲν καταφέρομαι, ἐπαναλαμβάνω, κατὰ τῶν ἀγορεύσαντος, διότι ὡς ἐκ τῆς τότε κοινωνικῆς αὐτοῦ θέσεως καὶ τῆς βιομηχανίας του, δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ αὐτὸς πῶς ἐγένετο τὸ κίνημα, οὔτε τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, οὔτε τὰς θυσίας, ἃς προσήνεγκον οἱ ὄντες εἰς τὴν

θέσιν καὶ κατάστασιν νὰ κάμωσι τοιαύτας· λέγω δὲ μόνον ὁ μὴ γνωρίζων τι οὔτε κατὰ τὴν ἀρχήν του, οὔτε κατὰ τὰ καθέκαστα εἶναι προτιμώτερον νὰ σιωπᾷ.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῶν ὑπουργείων Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, καὶ πρὸ τούτου ἐκείνην τοῦ περὶ μεταγραφῆς νομοσχεδίου κατὰ τὴν ἐν τῇ προλαβούσῃ συνεδριάσει ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, Γερουσιασταί τινες παρετήρησαν ὅτι δὲν ἐγένετο τοιαύτη ἀπόφασις, καὶ ἄλλοι ἀντεπαρετήρησαν ὅτι ἐγένετο τοιαύτη· ἕτερος προσέθηκεν ὅτι ἐὰν δὲν θέσωμεν τάξιν εἰς τὰς ἐνεργείας μας αἰωνίως θὰ περιπλανώμεθα· πρόκειται ἤδη περὶ νομοσχεδίου πρὸ ἡμερῶν εἰσαχθέντος καὶ μὴ ἐπ σπευδέντος πρὸς συζήτησιν· ἐπῆλθεν ἀνάγκη τις περισσοτέρα πρὸς τοῦτο; οὐχὶ ὀφείλομεν ὅθεν νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὰς ἐργασίας μας μέχρι ἐκείνου τοῦ ἑκατοῦ, καθ' ὃν δυνηθῶμεν.

Ἐπῆνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας κατὰ πρῶτον νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἀλλ ἐπειδὴ ἐν τῷ μεταξὺ κατέστησαν ὥριμα πρὸς συζήτησιν νομοσχέδιά τινα ἐπίσης σπουδαῖα, ἀπεφασίσθη ἐπίσης νὰ προταχθῇ ὡς καὶ προετάχθη ἡ συζήτησις αὐτῶν. Ἐν τῇ χθεσινῇ συνεδριάσει 23 Γερουσιασταὶ ἀπεφήναντο ὡσαύτως τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου περὶ μεταγραφῆς, ἀλλὰ δὲν ἐνήργησαν αὐτὴν διὰ τὸ μὴ πλῆρες τοῦ Σώματος ὡρίσαντες ταύτην διὰ τὴν σήμερον· μοὶ εἶναι ἀδιάφορον ἂν προηγηθῇ καὶ ἐκεῖνο· ἐπειδὴ δὲ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν δὲν εἶναι ἐνταῦθα διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ προτείνω νὰ προταχθῇ ἡ συζήτησις τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Προσέθηκεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι ἐπειδὴ ἂν παραδεχθῶσιν αἱ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινόμεναι τροπολογίαι πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλήν, ὥστε ἴσον νὰ μείνῃ πρὸς τοῦτο ὁ ἀρμόδιος καιρός, διὰ ταῦτα προτείνω νὰ συζητηθῇ σήμερον τὸ νομοσχέδιον διὰ νὰ εἰσαχθῇ ἐντὸς τῶν μενουσῶν τριῶν ἡμερῶν καὶ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν.

Παραδεχθέντος ἔπειτα τοῦ νὰ προταχθῇ τῶν προϋπολογισμῶν ἡ συζήτησις τοῦ περὶ μεταγραφῆς νομοσχεδίου, ἀναγνώσθη τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ὡς καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς· μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν λαβών τις τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι

τοιαῦτα νομοσχέδια ἔχοντα ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἐν γένει ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν πολιτῶν δὲν πρέπει νὰ ἐπισπεύδωνται· τὸ ζήτημα περὶ οὗ πρόκειται εἶναι σοβαρὸν καὶ σπουδαιότατον καὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως οὐδὲν ἐννόησα· διὰ ταῦτα προτείνω νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις μεχρισοῦ σπουδάσωμεν καὶ μελετήσωμεν αὐτό.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπήνεγκεν τὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὁ Κ. Προβελέγγιος, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀφορᾷ μέγα μέρος τοῦ πολιτικοῦ δικαίου ἀφορᾷ τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ λοιπὰ προνόμια τῶν πολιτῶν καὶ εἶναι σπουδαιότατον, διὰ τοῦτο πρὶν ἢ ὑποβάλω τὴν ἔκθεσιν ἐμελέτησα αὐτὸ ἰδιαζόντως, προσέτρεξα εἰς γνώμας ἀνωτέρων ἐμοῦ νομοδιδασκάλων, καὶ ἀνέγνωσα εἰς δύω νύκτας νόμον τινα περὶ τοιαύτης μεταγραφῆς ὀγκώδη ἐκδοθέντα κατὰ τὸ Π.Ε. εἰς τὴν Γαλλίαν μετὰ πολλὰς δοκιμασίας, καὶ οὕτω συνέταξα τὴν ὑποβληθεῖσαν ἔκθεσιν· εἶμαι ὅθεν ἕτοιμος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν παντὸς ἄρθρου, ἀγνοῶ δὲ ἂν ὦσιν ἕτοιμα πρὸς συζήτησιν καὶ τὰ μέλη τῆς Γερουσίας· εἰς ἄλλην περίστασιν ἂν ἔκαμεν τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν ὁ προλαλήσας Κ. Γερουσιαστὴς ἤθελον ἀντιταχθῆ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη εἰσαχθέντων καὶ συζητηθέντων πολλῶν νομοσχεδίων δὲν ἔμεινε εἰς πάντα Γερουσιαστὴν ὁ ὑλικὸς καιρὸς πρὸς μελέτην τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, διὰ ταῦτα φρονῶ ὅτι ἡ περὶ ἀναβολῆς πρότασις εἶναι δικαιολογημένη.

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ὅτι μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ προλαλήσαντος Γερουσιαστοῦ Κ. Προβελεγγίου ὀλίγα μὴ ὑπολείπονται νὰ εἰπῶ· ἡ σπουδαιότης ἀλλὰ συναμα καὶ τὸ ἀναγκαῖον τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἀποδεικνύονται ἐναργέστατα ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως· εἶναι μὲν σπουδαῖον ἀλλὰ συναμα καὶ ἀναγκαῖον διὰ τὴν κτηματικὴν πίστιν, καὶ δὲν εἶναι νέον ἀλλ' εἶναι ἀπόρροια νόμων Γαλλικῶν καταρτισθέντων μετὰ πολλὰς δοκιμασίας, ὥστε δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλῃ τις ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ εἰσὶν εὐεργετικαί· ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος, καθὰ ἀνέφερεν, κατέβαλε πολλὰς προσπαθείας εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ ὑπὸ τὰς διαφόρους ἐπόψεις του καὶ εὗρεν ὠφελιμωτάτας τὰς διατάξεις, ὥστε ἀφοῦ κατέπεισε τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τοῦτο ἐγνωμοδότησε νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ πρέπει ὅθεν νὰ ἐπισπεύσωμεν τὴν συζήτησιν καθόσον εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ἐνησχολήθησαν πολλοὶ νομομαθεῖς οἵτινες συνιστῶντες τὴν ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ κώδηκος ἐπιτροπὴν ἐμελέτησαν πολλοὺς τοιούτους νόμους ξένων ἐθνῶν.

Ἐπέφερεν ἕτερον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γρηγοριάδης, ὅτι ἐπαινοῦμεν τὸν ζῆλον καὶ προθυμίαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἀλλὰ τοιαῦτα νομοσχέδια, ἅτινα ἀφορῶσι ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν δὲν πρέπει νὰ ἐπισπεύδωνται, τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ παρὸν νομοσχέδιον ὅπερ ἀνατρέπει ἤθη, ἔθιμα καὶ παραδόσεις τετρακοσίων αἰώνων καὶ εἶναι σπουδαιότατον καὶ δυσνόητον· διὸ θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν ἀναβολήν.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι δὲν εἶναι νομομαθὴς ἀλλ' ἐγεννήθην ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως νόμων ἀρχαίων τοὺς ὁποίους δὲν ἐννοῶ ἂν καὶ ἐξηκοντούτης τὴν ἡλικίαν, πολὺ δὲ περισσότερον δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τὸν παρόντα νόμον ὡς νέον καὶ νὰ ψηφορορήσω· τὰ ἔθνη εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν οἱ τοιοῦτοι νόμοι κατηρτίσθησαν πρὸ ἐτῶν, ἀλλὰ καὶ τούτους ὀλίγοι ἐννοοῦσι, διὰ τοῦτο ὑποστηρίζω τὴν ἀναβολὴν χωρὶς νὰ λέγω συγχρόνως ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν εἶναι εὐεργετικόν.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, ὅτι εὑρίσκομαι εἰς τὴν αὐτὴν σχεδὸν κατηγορίαν, ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι ὁ φόβος τοῦ νὰ μὴν ἐγγίξωμεν τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἤδη μοὶ φαίνεται ἐντελὴς ἀπελπισία· διὸ φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν, καὶ ἀφοῦ ὁρμήσωμεν συζητοῦντες καὶ ἐπιψηφίζοντες τὰ ἄρθρα νὰ ἀπαντήσωμεν δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν προσκόμματα ἀνυπέρβλητα τότε δικαιούμεθα, νὰ ζητήσωμεν τὴν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω συζητήσεως.

Ἀντέλεξεν ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας, ὅταν κατ' ἀρχὰς ἐξεδόθη ὁ περὶ δήμων νόμος ἤμην νομάρχης καὶ δὲν ἐννοοῦσα τὸν νόμον τοῦτον, ἔπρεπε ὅθεν διὰ νὰ τὸν ἐννοήσω νὰ κάμνω διαφόρους παρεκτροπὰς ἐπιβαρυνούσας τὸν λαόν· αὗται ὅμως αἱ παρεκτροπαὶ ἦσαν συγχωρητέαι, καθόσον ἡ γνῶσις καὶ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων ἐγίγνετο κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεως τῆς βασιλείας καὶ τῆς ἐπικαταστάσεως τῶν πραγμάτων· ἀλλὰ γνωρίζετε τί θὰ εἰπῇ νόμος εἰς τὴν κοινωνίαν ὃν δὲν ἐννοοῦσιν οἱ ἀνώτεροι τοῦ Κράτους ἄνδρες ἢ Νομοθέται· ὅταν δὲν ἐννοῦσι τοὺς νόμους εἰμὴ 10 ἄνθρωποι τὸ τοιοῦτον θὰ εἰπῇ ὅτι πρέπει νὰ κάμνωμεν τοὺς ἀνθρώπους τούτους δικτάτορας· ὅταν ἐξεδόθησαν αἱ δικονομίαι καὶ λοιποὶ δικαστικοὶ νόμοι ἐπῆλθεν ἕνεκεν τῆς ὑπ ὀλίγων ἐννοήσεως αὐτῶν, εὐτυχία καὶ εὐπορία εἰς τινας δικηγορίσκους, καὶ καταστροφὴ εἰς πολλοὺς οἰκογενειάρχας· τὸ τοιοῦτον ἦτο συγχωρητέον προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς νόμων μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ σή-

μερον ὅτε ἔχομεν τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς θεσμοθεσίας μας δὲν εἶναι συγχωρητέον ἀλλ' οὔτε τοιαύτη ἀνάγκη παρουσιάζεται· τὸ ἀντικείμενον εἶναι τοσοῦτον σπουδαῖον ὥστε αὐτὴ ἡ Γαλλία ἦλθεν εἰς αὐτὸ μόλις κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1855· πᾶν ὅ,τι δὲν στηρίζεται εἰς τὰ ἤθη εἶθισμένα καὶ παραδόσεις ἡ δὲ ἔχει καμμίαν τοιαύτην βάσιν φέρει ἐπανάστασιν, καὶ διὰ τοῦτο πρότεινω νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, χωρὶς νὰ ὑποτεθῇ ὅτι τοῦτο λέγεται καὶ προτείνεται μὲ σκοπὸν καθόσον εἶναι ἄτοπον νὰ ἐξέλθῃ εἰς φῶς νόμος διὰ ψήφων 5 ἢ ἓξ τῶν λοιπῶν μὴ ψηφοφορούντων διὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν διατάξεων αὐτοῦ τοῦ νόμου.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μὴ παραθεχθῶμεν τὴν πρότασιν τοῦ προλαλήσαντος· ὁ περὶ δήμων νόμος ὁ ὁποῖος ἦτο κατ' ἀρχὰς δυσνόητος κατὰ τὸν προλαλήσαντα ἐγένετο ἤδη κατάληπτος εἰς ὅλους τοὺς δημάρχους· ἡ κατὰ τὸ 1834 ἐκδοθεῖσα ποινικὴ καὶ πολιτικὴ θεσμοθεσία ἦτις ἐλέγετο ὡς ἀκαταλλήλος διὰ τὸν τόπον ἀπεδείχθη ὅτι ὑπῆρχε κατάλληλος καὶ κατέστη τὸ ὄργανον τῆς διανοητικῆς καταστάσεως τοῦ λαοῦ· εἰς τοιαύτην κατάστασιν εὑρισκόμενοι δὲν πρέπει νὰ λέγωμεν ὅτι δὲν ἐννοοῦμεν τοὺς νόμους· εἶπεν ὅτι ἡ θεσμοθεσία αὐτὴ ἄλλους κατέστρεψεν καὶ εἰς ἄλλους προσέφερεν περιουσίαν ἀλλ' ἡ θεσμοθεσία μας δὲν ἦτο τοιαύτη, παρακαλῶ λοιπὸν τὴν Γερουσίαν νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ὡς λίαν ἀναγκαίου.

Ἀντέλεξεν αὖθις ὁ προλαλήσας, ὅτι ἐπιμένω καὶ λέγω ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλων νὰ ἀντικρούσῃ τὰ ἐπιχειρήματά μου ἔσφαλε· προσθέτω δὲ ὅτι μόνον δέκα ἴσως ἐννοοῦσι τὸν περὶ δήμων νόμον καὶ ἀποδεικνύω ὅτι αὐτοὶ ἀκόμη οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ δὲν ἐννοοῦσιν αὐτὸν, καθόσον προκειμένης τῆς ψηφοφορίας πρὸς ἐκλογὴν τῶν δύο τριτημορίων τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου εἰς τὸν δῆμον Ἁγιουπόλεως ἔδωσε τοιαύτην ἐξήγησιν ὥστε παρουσιάσθη ἕτερον ζήτημα τοῦ ὁποίου ἡ λύσις καταστρέφει τὰς βάσεις τοῦ νόμου· ὁ περὶ δήμων νόμος δὲν κανονίζει εἰμὴ ἐνεργείας τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων γνωρίζει, ἐνῶ ὁ παρὼν περιέχει διατάξεις δυσπαταλήπτους σχεδὸν πρὸς ἁπαντας.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς συνταγμ. πολιτείαν μεταξὺ τῶν ἀπείρων πλεονεκτημάτων εἶναι καὶ ἡ ἔκδοσις τῶν νόμων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δημοσιότητος καὶ συζητήσεως, δι' ἧς ἀναπτύσσονται ὅλοι οἱ λόγοι καὶ καταντῶσιν οὗτοι καταληπτοί, διότι κατα-

γωροῦνται εἰς τὰ πρακτικὰ εἰς τὰ ὁποῖα καταφεύγουσιν οἱ εὑρισκόμενοι εἴς τινα ἄγνοιαν αὐτῶν· ἔχει δίκαιον ὅθεν ὁ προλαλήσας εἰπὼν ὅτι κατὰ τὸ 1834 ἐξεδόθη νόμος ἀκατάλληπτο., διότι ἐξεδόθη ἐπὶ ἀπολύτου πολιτεύματος, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ νὰ καταναοήτη τις ὅλας τὰς διατάξεις πρέπει νὰ ἔλθῃ εἰς συζήτησιν καὶ ἐπειδὴ ὁ καιρὸς κατεπείγει διὰ τοῦτο προτείνω, ἂν ἡ Γερουσία ἀποφασίσῃ, νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις κατὰ τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν θέλω ἀφήσει ἀσυζήτητον κανὲν ἄρθρον πρὸς ψωτισμὸν ὅλων τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν.

Ἑπέφερεν ἄλλος ποτὲ εἰς ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ ὅλα τὰ πράγματα, ἀλλ' εἶναι καί τινα ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦσι γνώσεις εἰδικὰς ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεὶς νὰ ἐννοήσῃ αὐτὰ δύναται ὅσον καὶ ἂν τὰ μελετήσῃ. Τὸ ζήτημα εἶναι νομικὸν καὶ δύνανται βεβαίως νὰ τὸ γνωρίζωσι καλήτερον οἱ νομικοὶ ὡς ἐκ τῆς θεωρίας καὶ πείρας τὴν ὁποίαν περὶ τὰ τοιαῦτα ἀντικείμενα ἔχουσι· τοῦτο θέλουσι γνωρίσει βεβαίως καὶ οἱ λοιποὶ ὅταν δοθῇ ἡ δέουσα ἀνάλυσις εἰς ἕκαστον ἄρθρον, ἀλλ' ἂν ἀρχίσωμεν θὰ δυνηθῶμεν νὰ τελειώσωμεν τὰς ἀναπτύξεις ταύτας ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν· νομίζω ὅτι δὲν δυνάμεθα καὶ διὰ τοῦτο καλήτερον εἶναι νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν προϋπολογισμῶν.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις τῶν προϋπολογισμῶν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἔλθῃ ἡ συζήτησις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Τεθέντος ὕστερον εἰς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ἀνεγνώσθη τὸ ἀ. Κεφάλαιον, ἐρωτῶ λαοῦν τὸν λόγον Γερουσιαστής τις εἶπεν· εἴμεθα ἤδη εἰς τὸν μῆνα Νοέμβριον καὶ ἐπομένως ἐλαττώσεις εἰς προϋπολογισμοὺς εἶναι πρᾶγμα περιττόν· εἶναι ὅμως καλὸν νὰ εἴπωμεν ὀλίγας λέξεις διὰ τὸ μέλλον· πρὸ ὀλίγου ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν μᾶς ἔφερε νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν, φρονῶ ὅτι καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν πρέπει νὰ φέρῃ τοιοῦτον νομοσχέδιον δι' οὗ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν θέλει εἶναι ὡρισμένος, διότι εἶναι ἀναγκαῖον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της ἐπὶ τῆς ἀκολούθου παρατηρήσεως· ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν εἶναι τὸ πρώτιστον ἀντικείμενον τῶν συζητήσεων, διότι ἀπορροφᾷ μέγα μέρος ἐξόδων· ὅταν καταρτίζωνται τὰ ἔθνη, ἡ δύναμις ἡ ὑλικὴ εἶναι τὸ ἐπικρατοῦν στοιχεῖον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ εἰσαχθῇ καὶ παγιωθῇ ἡ τάξις· ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἐπομένως ἐκ τῶν γενο-

ρισμάτων τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ ἔθνους εἶναι τὸ ἑξῆς· ὅσον ἀναπτύσσεται, ἡ ἐκπαίδευσις τοιοῦτον πρέπει νὰ ἐλαττοῦται τὸ στρατιωτικὸν στοιχεῖον διότι οὕτω ἀντικαθίσταται τὸ ἠθικὸν εἰς τὸ ὑλικὸν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως στοιχεῖον· πόθεν θέλει γνωρισθῇ αὐτὸ τὸ γνώρισμα; θὰ γνωρισθῇ ὅταν αὐξάνῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν λογίων· ἀλλ' ὅταν αὐξάνωνται οἱ λόγιοι καὶ αὐξάνονται συνάμα καὶ οἱ στρατιωτικοί τότε ὑποτίθεται ὅτι δὲν ἐξεπαιδεύθημεν εἰσέτι, ἡ λόγχη δὲν εἶναι στοιχεῖον πολιτισμοῦ καὶ πρέπει αὕτη ἐλαττουμένη νὰ ἐλαττοῦται· ὅταν βλέπω ὅτι αὐξάνουσι τὰ εἰσοδήματα ἐννοῶ βεβαίως ὅτι αὐξάνει ἡ γεωργία, διὰ τοῦτο λέγω ὅτι ὁ στρατὸς πρέπει νὰ ἦναι ἀνάλογος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ συντρέχῃ τὴν πολιτείαν εἰς τὴν ἀσφαλείαν, ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς πρέπει νὰ εὕρῃ τὸν κατάλληλον τρόπον, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νὰ ἦναι ὡρισμένος διὰ νόμου καὶ νὰ εὕρῃ εἰσέτι τὴν μέθοδον πῶς νὰ γίνεται οἰκονομικωτέρα ἡ ὑπηρεσία καὶ μάλιστα ἡ οἰκονομικὴ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, ἐλαττουμένων τῶν ἐξόδων τοῦ ἱματισμοῦ καὶ λοιπῶν τοιούτων, ὥστε τὰ πάντα νὰ φθάσωσι εἰς μίαν τάξιν, διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ στρατοῦ νὰ ἐλαττωθῇ ὅσον εἶναι δυνατόν, διότι προβλέπω ὅτι ἐὰν μετ' ὀλίγον ἡ τιμὴ τῶν γεννημάτων ἐλαττωθῇ τὸ ταμεῖον δὲν θέλει ἔχει χρήματα νὰ πληρώσῃ οὐδ' αὐτὰς τὰς δαπάνας τοῦ προσωπικοῦ διότι τὰ παραγωγικὰ καὶ ἄλλα ἔργα θέλουν μένει.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν· ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ διότι μέχρι τοῦδε δὲν ἦτο κανονισμένος ὁ τοιοῦτος ἀριθμός, εἰς τὸν κλάδον δὲ τὸν στρατιωτικὸν ὑπάρχει κανονισμένος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν διὰ τῶν διαφόρων ὀργανικῶν νόμων, ἐκτὸς τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἐπιτελῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιθεωρητικῶν καθιερωμένων ὄντων ἐκ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κυβερνήτου. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν οἰκονομίαν, παρατηρῶ ὅτι προσπαθοῦμεν ὅλαις δυνάμεσι διὰ νὰ φέρωμεν τὰς δυνατὰς οἰκονομίας ἅμα τὸ ἀντικείμενον τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἐπιτρέψει τοῦτο· οἱ διορισμοὶ καὶ προβιβασμοὶ ἐλάβον πάντοτε χώραν ὅταν ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ἀπήτησε τοιούτους πρὸς ἀναπλήρωσιν κενῆς τινος θέσεως· οὐδέποτε ὑπεράριθμος ἀξιωματικὸς διωρίσθη· ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι ὑπάρχει ἀριθμὸς 170 ἀξιωματικῶν πλεονάζων, ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο ἐσφαλε, διότι εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν, συμπεριέλαβε καὶ τοὺς ἀπομάχους καὶ τοὺς

ἀξιωματικοὺς τῆς ὁροφυλακῆς τοὺς τεθέντας κατὰ τὸ τ. ε. εἰς ἀργίαν· οὐδέποτε ἐπλαστουργήθη θέσις διὰ τὸν διορισμὸν ἀξιωματικοῦ τινος· ὁ παρὼν προϋπολογισμὸς φέρει ἐλάτωσιν τοῦ παρελθόντος καθ' ὅλα ἐν γένει τὰ ἔξοδα.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας παρεδέχθη τὸ ἀ. καὶ β'. ἄρθρον ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ ἀ. Κεφαλαίου συνισταμένων εἰς δραχμὰς 2,060,000.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ ἑπόμενα κεφάλαια 2, 3, 4, μέχρι τοῦ 18 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου καὶ κεφαλαίου ψηφοφορίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου 19 « χωροφυλακὴ » εἶπε τις πρὶν τῶν ἡμερῶν τοῦ παρόντος Κ. ὑπουργοῦ εἶχε κατηχηθῇ φαίνεται ὑπό τινος πρώην ἀρχηγοῦ αὐτῆς ἡ χωροφυλακὴ καὶ ἐφέρετο μὲ τρόπον ἀνοίκειον καὶ ἀπαίσιον πρὸς τοὺς πολίτας μὴ φυλάττουσα τὴν παραμικροτέραν τάξιν· διὸ προτείνει ὅπως ληφθῶσι μέτρα σύντονα ἐπὶ τῆς τάξεως τοῦ σώματος τούτου· ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ὅτι ὅλας τὰς τοιαύτας παρεκτροπὰς, ὅσας ἔμαθε τὸ ὑπουργεῖον, ἐτιμώρησε διὰ πειθαρχικῶν αὐστηρῶν ποινῶν, ἀλλὰ τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, καὶ δέον οἱ πάσχοντες νὰ ἀπευθυνθῶσι πρὸς τοὺς ἁρμοδίους Κ. Κ. εἰσαγγελεῖς.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ Κεφ. 19 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 20 καὶ 21 ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλ· 22 « κλεισμέναι χρήσεις » ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶπε ὅτι καθ' ὅλα τὰ ποσὰ τῶν κλεισμένων χρήσεων θέλω συμμορρωθῇ μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ σώματος, ἐπὶ ἑνὸς ὅμως κονδυλίου ἐπικαλοῦμαι τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας.

Ὁ Συνταγματάρχης Τουρέτ πρὸ χρόνων ἔλαβε διὰ Β. Διατάγματος προκαταβολὴν 2,000 δραχμῶν δι' ἀνέγερσιν μνημείου τῶν φιλελλήνων, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ κρατηθῇ ἡ ποσότης αὐτὴ ἐκ τῶν ἀποδοχῶν του, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπὸ 10 Λυγούστου 1853 ὑπουργικῆς διαταγῆς ὑπ' ἀριθ. 20,233, οὐ μόνον δὲν ἐπεστράφη τὸ κρατηθὲν ποσὸν, ἀλλὰ καὶ ἐνεκρίθη νὰ ἀπεράσῃ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν εἰς τὰς κλεισμένας χρήσεις τοῦ 1856 εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. Παρετήρησεν τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ σταματήσῃ ἢ νὰ μεταβάλῃ τὴν ἰσχὺν καὶ ἐνέργειαν τοῦ Β. Διατάγματος καὶ νὰ χαρίσῃ δημόσια χρήματα, μόνον τὰ βουλευτικὰ σώματα δύνανται νὰ ἀποφανθῶσι περὶ

τούτου, καὶ οὐδεὶς ὑπουργὸς διὰ διαταγῆς δύναται νὰ κάμῃ χάριν τινα ἀλλ' εἶναι ὑπόλογος καὶ ὑπεύθυνος.

Ἡ Γερουσία ἀποδοκιμάσασα τὴν ἀνωτέρω ὑπουργικὴν διαταγὴν ὡς ἄκυρον καὶ ὡς ἐπιβαρύνουσαν τὸν ἐκδόντα αὐτὴν ὑπουργόν, ἀπεράσισε νὰ κρατοῦνται ἀπὸ τοῦδε ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Συνταγματάρχου Τουρέτ τὰ ἀνάλογα ποσὰ μέχρις ἐξοφλήσεως ὁλοκλήρου τοῦ ῥηθέντος ποσοῦ τῶν 2,000 δραχμῶν.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζῆσκος ἐξέθηκε· μεταξὺ Λαμίας καὶ τῆς Πρωτευούσης τοῦ δήμου Μακρακώμης ὑπάρχει θέσις τις καλουμένη στενὰ ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὄρθριος, ὅπερ ἀποτελεῖ ὁλόκληρον τὸ ἀνατολικὸν μεθόριον, ἡ θέσις αὕτη εἶναι δύσβατος καὶ ἐν αὐτῇ ὡς τοιαύτῃ ἐγένοντο διάφορα δυστυχήματα· τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβεν διάφορα μέτρα καὶ διέταξεν ὅπως σταθμεύῃ εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἔνοπλος δύναμις· ἡ ὁδὸς κατὰ τὴν ὁποίαν κεῖται ἡ θέσις δὲν εἶναι μόνον ἐπαρχιακὴ ἀλλὰ καὶ δημοσία, διότι δι' αὐτῆς συγκοινωνεῖ ἅπασα ἡ ἀνατολικὴ Ἑλλὰς μὲ τὴν δυτικὴν περὶ τὰ μεθόρια· ὁ δῆμος Μακρακώμης ἠθέλησε τὸ καθ' ἑαυτὸν νὰ συντρέξῃ τὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἀνέγερσιν στρατῶνος τινος κατὰ τὴν θέσιν ταύτην, καὶ διὰ τοῦτο κατεχώρησεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ προπαρελθόντος ἔτους ποσόν τι ἐκ 1,000 δραχμῶν, ὅπερ μένει διαθέσιμον· ἀλλ' εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους δὲν βλέπω προσδιορισθέντα ποσόν τι διὰ τὰς τοιαύτας ἀνάγκας καὶ ἀγνοῶ ἂν δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις ἐπὶ τοιούτων ἔργων τοῦ Κεφαλαίου 8 ἄρθρον 2 « συντήρησις στρατωνισμοῦ καὶ τλπ., » καθόσον μάλιστα εἰς ἄλλους προϋπολογισμοὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ὑπῆρχε τοιοῦτον κεφάλαιον· διὸ καὶ συνιστῶ πρὸς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῆς ἀνεγέρσεως στρατῶνος τινος κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν θέσιν ὡς ἀναγκαίου, καὶ πιστεύω ὅταν καὶ τὸ δημόσιον προσθέσῃ δύω χιλιάδας ἔτι δραχμὰς, δύναται νὰ οἰκοδομηθῇ εἷς ἀνάλογος στρατωνίσκος.

Ἐνταῦθα τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἰπόντος ὅτι αἱ οἰκοδομαὶ αὗται ἀνήκουσι εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὁ ἀνωτέρω Κ. Γερουσιαστὴς προσέθετε τὴν παράκλησιν τοῦ νὰ συσταθῇ ἐκ μέρους τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνεγέρσεως στρατῶνος κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν θέσιν χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ περιορθῶσι ἀντίγραφα τῶν πρακτικῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν

οἰκονομικῶν. Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν πρότασιν ταύτην.

Τεθέντος ὕστερον εἰς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ἀνεγνώσθησαν κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ κεφάλαια αὐτοῦ 1, 2, 3, μέχρι τοῦ 17 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου· ἐγένετο δὲ ἅπαντα παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ψηφοφορίας.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νόμου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ μηδενὸς λαβόντος τὸν λόγον, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων τριάκοντα.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1856.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀδὰμ Δούκας	N
Γεώρ. Κυντουριώτης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Κωνσταντῖνος Κανάκης	N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	N	Ἰσανετάκης Γρηγοράκης	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Μ. Α. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	N
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλακωτάς	N
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Σ. Αἰκος	N
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥιζάρδος Τζιωρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Νατσίνας	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικολ. Μαυρομμάτης	N
Νικολ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	N
Ἰωάνν. Χ. Πέτρου	N	Κωνς. Προβιλέγιος	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μίλιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ῥῆγας Παλαμιδῆς	N
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Α. Κοντουριώτης	
Γκίκας Καρακατζάνης	N		

Ἀναγνωσθέντα ἑπομένως τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2, καὶ 3 ἐγένοτο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι· ψηφοφορηθὲν ἀκολούθως καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 30.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχείου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1856.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀδὰμ Δούκας	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλακούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Ἀϊδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώρ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Ἀϊδωρίκης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Γ. Παπακλιόπουλος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν		

Τεθέντος ἑπομένως εἰς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τοῦ ἐφόρου τῆς βιβλιοθήκης ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ δι' ἧς ἐξήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 29.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τοῦ Ἐφόρου τῆς δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκης.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδὰμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλακούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Ἀϊδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάτιος Ἀϊδωρίκης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Γ. Παπακλιόπουλος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ ἐγένετο διὰ χειροτονίας δεκτὸν ὅπως ἔχει· ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ ἔχον ὅπως ὑποβληθῇ ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει, ὡς ἐξῆς.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ·

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ὁ μισθὸς τοῦ ἐφόρου τῆς τε δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκης προσδιορίζεται ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους εἰς δραχμὰς τετρακοσίας κατὰ μῆνα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ σχολίου τοῦ νομοσχεδίου περὶ μισθολογίας τοῦ Ἐφόρου τῆς δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκης.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Κατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναγν. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Αἰδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	

Προβάστης ἀκολούθως τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. **269,777**

ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1856**," ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης ἠρώτησε ποῦ θέλουσιν ἐξοδευθῆ αἱ δραχ. **150,000** αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν ἀγνώστων δικαστικῶν ἀποράσεων, ὁ δὲ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζῆσκος ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς· εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐγένετο λόγος περὶ τούτου καὶ νομίζω ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβε πληροφορίας τὰς ἑξῆς, ὅτι ὀφείλονται αἱ **150,000** δραχ. ἐπὶ ἀποράσεων δικαστικῶν, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αἱ δραχ. **150,000** δίδονται ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ὀφείλοντος νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς δικαστικὰς ἀποράσεις, καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δίδεται καὶ τὸ προκείμενον ποσὸν τῶν δραχμῶν **150,000**.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι ἐπειδὴ αἱ δραχ. αὗται προσδιορίζονται διὰ τὴν πληρωμὴν ἀποράσεων δικαστικῶν, αἵτινες ἐκδίδονται διότι ἀδικοῦνται οἱ πολῖται, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μᾶς ὑποβληθῇ κατάλογος αὐτῶν πρὸς γνῶσίν μας.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου διὰ ψήφων τριάκοντα.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 269,777·83.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ο
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Γεώργιος Δαρειώτης	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀδάμ Δούκας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρ. Τρικούπης		Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ν
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ο	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν

Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . . N	Κωνς. Προβιλέγιος	. . . N
Δημήτριος Χατσίσκος	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . .
Δημήτριος Χρηστίδης	. . N	Σπῦρος Μίλιος	. . . . . N
Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . . O
Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	.
Παναγ. Αἰδωρίκης	. . . . N		

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2, καὶ 3 ἐγένετο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων τριάκοντα, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι τὸ ποσὸν τῶν 150,000 δραχμῶν ψηφίζεται διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς πληρωμὴν δικαστικῶν ἀποφάσεων.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀκαπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 269,777:83.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Δημήτριος Βούλγαρης	. . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	. . . .	Γιάκας Καρπαντζάνης	. . N
Γεώρ. Κουντουριώτης	. . .	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἀδάμ Δούκας	. . . . . N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	. .	Ἄγρος Κανελλόπουλος	. . .
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . N	Γσανετάκης Γρηγοράκης	. . N
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . .	Μ. Α. Καΐρης	. . . . .
Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . . .	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	. . . . N
Νικόλ. Ἡρασσακάκης	. . .	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . N
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . N
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ	. . . .	Ἰωάννης Στάϊκος	. . . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . .	Δημήτριος Χατσίσκος	. . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . .	Δημήτριος Χρηστίδης	. . . N
Γεώργιος Ψύλλας	. . . . O	Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . . N	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . O	Παναγ. Αἰδωρίκης	. . . . N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	. . .	Γεώρ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Γεώργιος Δαρειώτης	. . .	Κωνς. Προβιλέγιος	. . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . .

Σπῦρος Μίλιος	. . . . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	.
Ῥῆγας Παλαμίδης	. . . . O		

Ἑπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Ἰω. Οἰκονόμου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1856, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ἑπομένη ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1857.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν εἰσαχθέντα προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1857, ἐσκέφθη κατὰ πρῶτον ἂν ἡ Γερουσία ἠδύνατο νὰ συζητήσῃ κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1857, ἀφοῦ πρὸ μικροῦ ἐσυζήτησε κατὰ τὴν αὐτὴν σύνοδον ἐκεῖνον τοῦ 1856 καὶ ἂν δὲν ἦτο ἁρμοδιώτερον νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος κατὰ τὴν νέαν σύνοδον.

Θεωρήσασα δὲ ὅτι καθὼ ἡ οὐσία αὐτὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπαγορεύει καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μαρτυρεῖ, καὶ καθὼ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ ῥητῶς διαλαμβάνει « ὁ προϋπολογισμὸς ψηφίζεται καὶ κυροῦται ἐντὸς τῆς συνόδου τῆς λαγούσης πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους οὗ φέρει τὸ ὄνομα ὁ προϋπολογισμός », ἡ ἁρμοδιωτέρα σύνοδος διὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1857 εἶναι ἡ ἐνεστῶσα σύνοδος, ἂν δὲ ἠψήφισεν αὕτη καὶ τὸν τοῦ 1856 προϋπολογισμόν, τοῦτο ἐγένετο ἐναντίον μὲν τῶν λογιστικῶν διατάξεων καὶ τῶν περὶ προϋπολογισμοῦ κανόνων, ἀλλ' ἐγένετο ἐξ ἀνάγκης, διότι δὲν εἶχε ψηφισθῇ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, διὰ τοῦτο παρεδέξατο τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1857 κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ καθιερουμένην τάξιν· συνιστᾷ δὲ ὅτι

τὸ ὑπουργεῖον δὲν πρέπει νὰ παραλείψῃ τοῦ λοιποῦ τὴν τάξιν τοῦ νὰ εἰσάγῃ τὸν προϋπολογισμὸν ἐγκαίρως εἰς τὰ Βουλευτικὰ σώματα κατὰ τὴν σύνοδον τὴν λήγουσαν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ ὁ προϋπολογισμός.

Μεταβᾶσα δὲ εἰς τὰ καθέκαστα παρατηρεῖ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1857** ἀναβιβάζει τὰ ἔξοδα εἰς **22,512,883,62/00**· ἤτοι **1,319,673:22** πλέον τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856**. Τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ὑπέρογκον βεβαίως, μὴ συμβιβαζόμενον μὲ τὴν εἰς τακτικὴν καὶ ὁμαλὴν κατάστασιν πραγμάτων πρόσοδον τοῦ Κράτους στηριζομένην εἰς τοὺς ὑπάρχοντας πόρους· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ λῆξις τῆς παρούσης συνόδου ἐπέστη καὶ οὐ μόνον ἡ ἐλάττωσις ποσῶν εἶναι ἀδύνατος, ἀλλὰ καὶ ἡ συζήτησις εὐρεῖα καὶ λεπτομερὴς ἤθελεν ἐπιφέρει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μὴ ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον, καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ πλημμελοῦς συστήματος τοῦ νὰ συζητεῖται ὁ προϋπολογισμὸς οὐχὶ κατὰ τὴν προηγουμένην σύνοδον, ἀλλὰ περὶ τὰ τέλη τοῦ ὁμωνύμου τῷ προϋπολογισμῷ ἔτους, ὅτε ἤδη τὰ πλειότερα τῶν ἐξόδων ἐγένοντο καὶ καμμία ἐλάττωσις ἢ μεταβολὴ ἐκ μέρους τῶν νομοθετικῶν σωμάτων δὲν εἶναι πλέον δυνατὸν νὰ ἐπιφερθῇ, διὰ ταῦτα παρεδέχθησαν τὸν προϋπολογισμὸν ὅπως ἔχει, συνιστῶσιν ὅμως εἰς τοὺς Κ. ὑπουργοὺς νὰ πραγματοποιήσωσι τὴν πίστωσίν των λίαν φειδωλῶς, ὥστε νὰ μὴ ὑπερβῶσι τὰ **17,000,000** δραχ., χωρὶς ὅμως ἐκ τούτου νὰ περιορίσωσι τὰς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ διαλαμβανομένας παραγωγικὰς δαπάνας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ **27** Ὀκτωβρίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας.

Τ. Μαγγίνας	Μ. Α. Καΐρης
Ι. Παξιμάδης	Κ. Προβελέγιος.

Τινῶν μὲν προτεινόντων τὴν ἄμεσον συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἑτέρων δὲ ἀντιτεινόντων, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας εἶπεν, ὅτι δὲν συμφωνεῖ εἰς τὸ νὰ προταχθῇ παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1857**, τὸ μὲν διότι ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς μόλις τὴν στιγμὴν ταύτην ἀνεγνώσθη, κατὰ τὸν κανονισμὸν δὲ καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον ἡ συζήτησις τοῦ ἀντικειμένου, ἐφ' οὗ ἀνεγνώσθη ἔκθεσις, πρέπει νὰ λάβῃ χώραν **24** τοὐλάχιστον ὥρας ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως, ἂν δὲ τὸ ἀντικείμενον εἶναι προϋπολογισμὸς καὶ συνετάτταμεν σήμερον κανονισμόν, ἡ συζήτησις νὰ ἄρχηται

240 ὥρας ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως, ἤθελε προτείνει· τὸ δὲ διότι ἡ τὴν μεθαύριον λήγουσα σύνοδος συνεπιφέρει καὶ τὴν τῆς Περιόδου λῆξιν· ὅτι ἡ νέα περίοδος νέα περικλείουσα πρόσωπα, νέαν παριστᾷ Βουλήν, ἥτις θέλει εἶσθαι κυρία ἐφ' ὅλων τῶν πράξεων αἵτινες θέλουσι λάβει χώραν κατὰ τὴν νέαν ταύτην περίοδον τὴν ἀπὸ **30** Ὀκτωβρίου **1856** ἀρχομένην· ὁρονεῖ διὰ τοῦτο ὅτι καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1857** πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἀπὸ τὴν νέαν Βουλήν, τὰ μέλη τῆς ὁποίας εἶναι εἰς θέσιν νὰ φέρωσιν εἴς τε τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Γερουσίαν νέα ῥῶτα, νὰ ὑποδείξωσι νέας ἀνάγκας, ἢ νὰ ἀποῤῥίψωσιν ἄλλας ὡς περιττάς· ἡ ἀνανέωσις τῆς Βουλῆς τοῦτο κυρίως προτίθεται, νὰ φέρῃ νέα ῥῶτα εἰς τὴν Κυβέρνησιν· ἀλλ' ὅταν μειώσωμεν κατὰ τὸ **1/3** τὴν ἐνέργειαν τῆς νέας Βουλῆς, δεχόμενοι ὥστε ἡ παλαιὰ Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1857**, ἀναμφιβόλως θέλομεν δυσαρεστήσει τοὺς λαοὺς οἵτινες ἐξελέξαντο τοὺς ἀντιπροσώπους των διὰ νὰ ἐπενέγκωσι βελτιώσεις φορολογικὰς καὶ οἰκονομικάς· τὸ κατ' αὐτὸν ἤθελεν εἶσθαι καλλίτερον νὰ μὴ ψηφίζῃ ἡ ὑφισταμένη σύνοδος τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπομένου ἔτους, καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν περίοδος νέα· ἡ προηγουμένη σύνοδος τοῦ ἔτους κατὰ τὸ ὁποῖον θέλει ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος νὰ ψηφίζεται ὁ προϋπολογισμὸς θὰ λήγει τὸν Ἀπρίλιον· δὲν ἤθελε δὲ εἶσθαι καλλίτερον νὰ ψηφίζωσι τὸν προϋπολογισμὸν εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς νέας συνόδου, ὅταν ἐπανέλθωσιν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας των, ὅπου εἶχον μεταβῇ κατὰ τὴν διακοπήν, μὲ νέας πληροφορίας τὰς ὁποίας δι' αὐτοψίας περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου ἔλαβον; ὅτι ἀνάγκη νόμου κανονίζοντος τὴν ἐποχὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ κατ' αὐτὸν δὲν ἦτο· διότι ὁ νόμος δὲν πρέπει νὰ ὑποχρεοῖ τὰ αὐθύπαρκτα σώματα καὶ κυριαρχικά· ταῦτα διά τινος ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ δύνανται νὰ κανονίσωσι τὴν διαγωγήν των· ὁ νόμος ἐκεῖνος ἂν καὶ ἐστηρίζετο εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον δὲν διετηρήθη, διότι ἦτο περιττός, διότι αἱ περιστάσεις καὶ αἱ ἀνάγκαι ἔκαμαν νὰ μὴ τηρηθῇ· συμφωνεῖ ὅτι τὰ ἔξοδα πρέπει νὰ ψηφίζωνται πρὶν ἢ γίνωσιν ἀπαιτητά, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς συνόδου μέχρι τῆς **31** Ἰανουαρίου, ὅτε ἄρχονται νὰ γίνωνται ἀπαιτητὰ τὰ ἔξοδα, μεσολαβοῦσι τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνες, καὶ κατ' αὐτοὺς δύναται νὰ ψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμός· ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἀπολαύῃ τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐκλέγωσιν διὰ μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς τοὺς ἔχοντας εἰδικότητας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· ὅτι συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν

εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἤδη ὅτε δὲν ὑπολείπεται εἰμὴ μία καὶ ἡμίσεια συνεδρίασις, διὰ νὰ κλείσῃ ἡ σύνοδος· ὅτι διὰ τοὺς προτεινομένους σήμερον λόγους ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν δύναται νὰ ἐπισπευθῇ ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἂν εἰσαγάγωσι τοῦτον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς συνόδου, καὶ πρὶν ἡ γίνωσιν ἀπαιτητὰ τὰ ἔξοδα, δύναται νὰ τοῖς δοθῇ ἐψηφισμένος· ὅτι διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους καλλίτερον εἶναι νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν νέαν σύνοδον, καὶ τότε νὰ ψηφισθῇ οὗτος δι' οἱονδήποτε λόγον καὶ ἂν ζητῶσι τόσον ἐπειγόντως, εἴτε διὰ τὸν λόγον τοῦ νὰ ἔλθῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν τοῦ νὰ ψηφίζῃ τοὺς προϋπολογισμοὺς πρὶν ἡ γίνωσιν ἀπαιτηταὶ αἱ δαπάναι, εἴτε διὰ τὸν λόγον τοῦ νὰ προσερχθῇ ἐμπιστοσύνη ἄκρα εἰς τὴν Κυβέρνησιν· καὶ ὅτι τοῦτο τέλος πάντων ὑπαγορεύει ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ τὸ καθῆκον, ἀφοῦ μάλιστα ἔχομεν κατὰ τὰς δύω ὑπολειπομένας συνεδριάσεις νὰ συζητήσωμεν καὶ τόσα ἄλλα νομοσχέδια κατεπείγοντα.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος. Δύω λόγους ἔφερεν ὁ προλαλήσας πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἰδέας τοῦ νὰ μὴ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμός· α') ὅτι ἀντίκειται εἰς τὸν κανονισμὸν ἡ συζήτησις του διότι μόλις ἀνεγνώσθη ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσις, καὶ πρέπει νὰ παρέλθωσι τοὐλάχιστον **24** ὧραι ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως, καὶ β') ὅτι εἶναι ἀποτελεσματικώτερον νὰ συζητῆται ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὁμωνύμου συνόδου, καὶ μάλιστα ὅταν ἄρχεται νέα περίοδος· ὡς πρὸς τὸν πρῶτον· ὁ κανονισμὸς θέλει μὲν τὴν μετὰ **24** κἂν ὥρας συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου, ἀφ' ἧς ἀνεγνώσθη ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσις, ἀλλ' ὁ αὐτὸς κανονισμὸς ἐπιτρέπει, ἐὰν ἐγκρίνῃ τὸ σῶμα, νὰ συζητηθῇ καὶ αὔθωρει τὸ ἀντικείμενον· ἡ διάταξις αὕτη σκοπὸν ἔχει νὰ δίδηται οὕτω καιρὸς σκέψεως εἰς τὰ μέλη τοῦ σώματος· ἤθελα δὲ συμφωνήσει καὶ ἐγὼ νὰ δοθῇ οὐχὶ **24** ἀλλὰ **240** ὡρῶν σκέψις, ἐὰν δὲν ἦσαν ἔναυλοι οἱ λόγοι καὶ αἱ συζητήσεις καὶ αἱ σκέψεις μας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856**, ὅστις εἶναι σχεδὸν ἐντελῶς ὅμοιος μὲ τὸν προκείμενον· ἄλλως τε ὁ λόγος τοῦ κατεπείγοντος διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν τάξιν, νὰ ἔλθωμεν εἰς ὅ,τι ὁ νόμος τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ κανονίζει, ἀπαιτεῖ νὰ ψηφίσωμεν ἐντὸς τῆς συνόδου ταύτης τὸν προϋπολογισμόν· ὁ νόμος τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ ἀπαιτεῖ νὰ προϋπολογίζωμεν πράγματι τὰ ἔξοδα, δηλ. νὰ ψηφίζωμεν ταῦτα εἰς τὴν προγουμένην σύνοδον· διὰ νὰ ἔλθωμεν δὲ εἰς τὴν τάξιν αὐτὴν πρέπει καὶ πάλιν νὰ ψηφίσωμεν δύω προϋπο-

λογισμοὺς ἐντὸς μιᾶς συνόδου· ὡς πρὸς τὸν δεύτερον λόγον, παρατηρῶ ὅτι οὐδεὶς νόμος κωλύει τὸν Βουλευτὴν νὰ ψηρίσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους, οὐδ' ἀφαιρεῖται μέρος ἐνεργείας ἀπὸ τὴν νέαν Βουλὴν, διότι οὕτω καὶ αὕτη θέλει κατὰ τὴν τελευταίαν της σύνοδον ψηρίσει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπίσης θὰ εἶναι νέοι Βουλευταί· ἀπ' ἐναντίας ὁ νόμος τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ψηρίζηται ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἑπομένου ἔτους ἀπὸ τὴν προηγουμένην σύνοδον. Κύριοι! δὲν εἶμαι ἐκ τῶν πρεσβευόντων ἀπολύτως τὴν ταχύτητα καὶ τὴν ἐπίσπευσιν τῶν συζητήσεων· προτείνω ὅμως νὰ προβῶμεν ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1857** διὰ νὰ φθάσωμεν καὶ Κυβέρνησις καὶ νομοθετικὰ σώματα μίαν τέλος πάντων ἡμέραν εἰς εἰς τὴν τάξιν τοῦ νὰ προϋπολογίζωμεν πράγματι τὰ ἔξοδά μας. ὁμολογῶ ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐψηρίσθησαν δύω προϋπολογισμοὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν τάξιν, ἀλλὰ διότι περιστάσεις δὲν ἐπέφερον τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, δὲν πρέπει νὰ ἀπελπισθῶμεν, ἤδη μάλιστα ὅτε ἐπῆλθε καὶ ὁ νόμος περὶ διαρκείας τῶν Βουλ. συνόδων βοηθητικῶς.

Ἀντεπήγειρεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης· τὸ προκείμενον ζήτημα δὲν εἶναι καινούργιον, ἦλθε τρὶς ἐνώπιον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· τὸ ζήτημα εἰσήχθη τὸ πρῶτον κατὰ τὸ **1850**, τότε πολλὰ ἐλέχθησαν· ἐγένοντο ἐνστάσεις καὶ ἐναντιώσεις· εἶπον ὅτι ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων ὑπεπέσαμεν εἰς τὴν ἀνωμαλίαν τοῦ νὰ μὴ ψηρίζηται ἐγκαίρως ὁ προϋπολογισμὸς, ἂς ψηρίσωμεν ἅπαξ δύω προϋπολογισμοὺς ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου διὰ νὰ ἔλθωμεν τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν τάξιν· ἐψηρίσθησαν τότε δύω προϋπολογισμοί· ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν τάξιν μόλις ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1852** ὑπεβλήθη εἰς τὸ τέλος τοῦ **1851**, καὶ ὑπεπέσαμεν εἰς τὴν ἀταξίαν ἀφ' ἧς μόλις εἴχαμεν ἐξέλθει· ἦλθε κατόπιν ὁ προϋπολογισμὸς το **1853** καὶ **1854** ἐγκαίρως, ἀλλ' ἔκτοτε πάλιν ἡ Κυβέρνησις ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀταξίαν καὶ ἑβδόμην μὲ πιστώσεις, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐλάμβανε προϋπολογισμόν· τὸ βάρος ὅμως τῆς ἀταξίας ταύτης ἥτις ἀποκλειστικῶς ἔπρεπε νὰ βαρύνῃ τὴν Κυβέρνησιν, ἐπέπεσε καθ' ὁλοκληρίαν εἰς ἡμᾶς, τὰ νομοθετικὰ σώματα, διὰ τῆς ψηρίσεως τοῦ νόμου περὶ διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν συνόδων. Τὸ δὲ δεινότερον εἰς τὴν περίστασιν ταύτην εἶναι ὅτι δὲν ἐγνωρίσθη εἰς λ|σμὸν τίνος ἀνήκει ἡ ἔλλειψις αὕτη· ἀλλ' ἠθέλησαν νὰ τὴν ἀποδώσωσιν εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐνῷ ἀνήκει ἀποκλειστι-

κῶς εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ἔρχεται καὶ ἤδη τρίτον ἡ Κυβέρνησις καὶ ζητῆ νὰ ψηφισθῶσι δύω προϋπολογισμοὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου, διὰ νὰ ἔλθῃ πάλιν εἰς τὴν τάξιν, διὰ τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας τόσας ἔπραξαν ἀταξίας. Τὸ 1850 καὶ 1853 ὅταν εἰσήχθησαν δύω προϋπολογισμοὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου ὑπελείπετο χρονικόν τι διάστημα, ἀλλὰ σήμερον δὲν ὑπολείπεται εἰμὴ μία καὶ ἡμίσεια συνεδρίασις, καθὰ εἶπε τις τῶν προλαλησάντων· τότε ὁ εἷς τῶν προϋπολογισμῶν ἐσυζητεῖτο ἐκτενέστατα, ἀλλὰ τώρα καὶ ὁ τοῦ 1856 ἕνεκα ἐλλείψεως χρόνου ἐσυζητήθη εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐπέλθωσι τροπολογίαι διότι τὰ ἔξοδα εἶχον γίνει πλέον, καὶ διὰ τὸ μικρὸν ὑπόλοιπον τὸ ἀπραγματοποίητον ἦτο ματαιοπονία νὰ ἐπέλθωσι τροπολογίαι, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθόσον πᾶσα τροπολογία καθιστᾷ τὸν προϋπολογισμὸν ἀδύνατον νὰ ψηφισθῇ ἐντὸς τῆς συνόδου, διότι ἔπρεπε νὰ ἐπιτάρῃ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ αὕτη δυσκόλως ἤθελε καταρτισθῇ· ἐπεφυλάχθημεν ὅμως νὰ συζητήσωμεν ἐκτενέστερον καὶ νὰ ἐπενέγκωμεν τροπολογίας, ὅπου ἠθέλαμεν νομίσει ταύτας ἀναγκαίας, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1857· ἀλλ' ἤδη αἴφνης ζητῆται νὰ ἐπιψηφισθῇ καὶ οὗτος καὶ τοι φέρει αὔξησιν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου ἐπιπλέον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856· τοῦτο πλέον δὲν εἶναι κοινοβουλευτικὴ ἐργασία· καὶ γίνεται τοῦτο διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν τάξιν ἡ Κυβέρνησις; καὶ τοῦτο μόνον τῇ ἔλειπε διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν τάξιν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ κανονιζομένην; ἀλλὰ ποῦ ὁ γενικὸς λ/σμὸς τοῦ ἔτους, ποῦ οἱ ἀπολογισμοὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νόμου κανονιζόμενοι; ἀλλὰ μᾶς λέγουσιν ὅτι μὴ ἐπιψηφίζοντες τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1857, ἀντικρούομεν εἰς τὸν νόμον τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ· ὄχι! δὲν σφάλλομεν ἡμεῖς ἀλλ' οἱ ἀπ' ἐναντίας χωλαίνουσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ νόμου τούτου, οἱ Κ. ὑπουργοί· δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιψηφίσωμεν προϋπολογισμὸν, χωρὶς νὰ τὸν συζητήσωμεν, χωρὶς κἂν νὰ τὸν ἴδωμεν· ἄλλως τε ἡ Κυβέρνησις ἔχει καιρὸν ἐὰν θέλῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν τάξιν, νὰ εἰσαγάγῃ τὸν προϋπολογισμὸν κατὰ τὴν νέαν σύνοδον καὶ μετὰ 20 ἡμέρας νὰ λάβῃ τοῦτον ἐψηφισμένον· οὕτω δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν τάξιν, χωρὶς νὰ παραβιάσῃ τοὺς νόμους, καὶ τὰς συνειδήσεις, χωρὶς νὰ μᾶς ζητῇ νὰ ψηφίσωμεν τυφλοῖς ὄμμασιν ἑκατομμύρια ἐξόδων· διότι καὶ ἡμεῖς εἴμεθα Βουλευτικὰ σώματα ἔχοντα συνείδησιν καὶ καθήκοντα, καὶ οὐχὶ ἀγέλαι. Τέλος χωρὶς νὰ ἀποδώσω κακὴν βούλησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' εἰς τὰς περιστάσεις καὶ τὰ πράγματα,

παρακαλῶ τὴν Κυβέρνησιν νὰ σέβηται καὶ κήδεται τῆς ὑπολήψεως τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ὅπως σέβεται καὶ κήδεται τῆς ὑπολήψεώς της, καὶ νὰ μὴ ἐμμείνῃ νὰ ἐπιψηφίσωμεν ἤδη προϋπολογισμὸν τὸν ὁποῖον δὲν ἔχομεν καιρὸν ν' ἀναγνώσωμεν πολὺ μᾶλλον νὰ συζητήσωμεν· ἀλλὰ νὰ εἰσαγάγῃ τοῦτον κατὰ τὴν νέαν σύνοδον, διὰ νὰ μᾶς δοθῇ καιρὸς νὰ σκεφθῶμεν· ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην, ἐκτὸς τῶν ἀποκμάτων τὰ ὁποῖα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψύλλας, ἀνέφερεν ὅτι ἐπισύρει, καὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐπιλαμβάνομαι, μ' ὅλον ὅτι οὔτε ἀποκρούω, ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν Γερουσίαν πᾶσαν ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Δυστυχῶς δὲν εἶμαι παντάπασιν εἰς θέσιν νὰ συναριθμολογήσω τὰς ἰδέας μου ἐπὶ ἀντικειμένου τὸ ὁποῖον οὐδὲ κἂν ἀνέγνωσαν, διότι πρὸ ὀλίγου μοι ἐδόθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1857· ἐξ ὅσων ὅμως ἤκουσα κατὰ τὴν συνεδρίασιν παρατηρῶ τὰ ἑξῆς. Τρεῖς πρὸ ἐμοῦ ἠγόρευσαν· πρὸς οὐδένα τούτων συμφωνῶ ὁλοσχερῶς· ὁ Κ. Ψύλλας εἶπεν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1857 πρέπει νὰ συζητηθῇ ἀπὸ τὴν νέαν Βουλὴν, αὕτη εἶναι κυρία τῶν ἔργων τῆς τριετίας, καὶ μάλιστα τῶν δαπανῶν· τοῦτο ἀληθεύει, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς νόμους τοὺς θεραπεύοντας ἀνάγκας νέας, δι' ἃς νέα φῶτα καὶ νέαι δι' αὐτοψίας πληροφορίαι εἶναι ἀναγκαῖαι· ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν προϋπολογισμὸν ἐκτὸς τοῦ ὅτι κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Κ. Χατζίσκου ἡ νέα Βουλὴ δὲν χάνει τὸ μερίδιόν της ἂν ψηφίσῃ τοῦτον ἡ παλαιὰ, διότι καὶ ἐκείνη θὰ ψηφίσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς ἀ. συνόδου τῆς ἐπερχομένης περιόδου, τὸ ἰσχυρότερον εἶναι ὅτι τὴν ψῆφισιν ταύτην ἀπαιτεῖ ὁ νόμος τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ, καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος ὑποστηρίζει ὅτι οἱ νῦν Βουλευταὶ, οἱ καταρτίζοντες τριετίαν ὁδὸν εἰς τὰ πράγματα τῆς πολιτείας, γνωρίζουσι καλλίτερον τὰς Κυβερνητικὰς ἀνάγκας· οἱ νέοι Βουλευταὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ μᾶς φωτίσωσι περὶ τῶν καθ' ἕκαστα ἀναγκῶν τῶν ἐπαρχιῶν, ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀνάγκας τῆς Κυβερνήσεως ἀρμοδιώτεροι εἶναι οἱ παλαιοί· ἐκ τῶν σκέψεων τούτων ὡρμήθη καὶ ὁ νόμος περὶ δημοσίου λογιστικοῦ προσδιορίζων νὰ ψηφίζηται ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπομένου ἔτους εἰς τὴν προπηγουμένην σύνοδον. Συμφωνῶ ὅμως μετὰ τοῦ Κ. Ψύλλα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ταξιν, τὸν κανονισμόν μας. Ὁ κανονισμὸς οὐ μόνον περιλαμβάνει ἔξοδα ὑλικῶς ἐξεταζόμενος, ἀλλὰ περικλείει ὁλόκληρον σχέδιον διοικήσεως τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνομεν πλαγίως, ἐγκρίνοντες τὰ ποσὰ τοῦ

προϋπολογισμοῦ· καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον σκέψεως 24
μόνον ὡρῶν. Συνήθως εἰς τὰ συνταγματικὰ Κράτη ὁ προϋπο-
λογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς συνόδου, καὶ ψηφίζεται
ὁ τελευταῖος, διότι, ὡς εἶπον, ὁ προϋπολογισμὸς περιλαμβάνει
ὅλην τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀφοῦ προηγουμένως συζη-
τήσωσι τὰ νομοθετικὰ σώματα πολλὰ ἄλλα κυβερνητικὰ μέτρα,
ἔρχονται ἐπὶ τέλους νὰ φέρωσι τὴν σφραγῖδα εἰς τὸ σχέδιον
τῆς διοικήσεως τοῦ Κράτους διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπο-
λογισμοῦ. Ἐρρέθη ὑπό τινος ὅτι ὁ προπολογισμὸς τοῦ 1857
εἶναι ἀπεικόνισμα ἐκείνου τοῦ 1856, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔχει
ἀνάγκην πολλῆς συζητήσεως. Δὲν ἔχει τὸ πρᾶγμα οὕτως· ὁ τοῦ
1857 προϋπολογισμὸς φέρει αὔξησιν κατὰ 1 1/2 ἑκατομμύριον
περίπου· ἄλλως τε ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1856 δὲν ἐσυζητήθη
ὡς ἔδει· καὶ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὰ μέλη τῆς Γερουσίας εἶπον ὅτι
δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιφέρῃ πλέον ἐλαττώσεις καὶ μεταρρυθμί-
σεις, διότι ὁ χρόνος εἶχε παρέλθει, ἀλλ' ἐπεφυλάχθησαν νὰ συ-
ζητήσωσι καὶ ἐπιφέρωσι μεταρρυθμίσεις, ὅπου ἤθελον κριθῇ ἀ-
ναγκαῖαι, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1857· ὡς πρὸς τὸ ἂν
δύνανται νὰ ἐπιψηφίσωσι δύω προϋπολογισμούς· ἐπὶ τῆς αὐτῆς
συνόδου τὰ νομοθετικὰ σώματα παρατηροῦσι, ὅτι δὲν ἐμποδίζων-
ται, ἀρκεῖ νὰ ἔχωσι τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς συζήτησιν χρόνον,
ἡ συζήτησις εἶναι τὸ ἀπαιτούμενον πρόσωπον, εἰς τὸν παρόντα δὲ
προϋπολογισμὸν συζήτησις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ· ἐκ τῆς συ-
ζητήσεως δὲ δειχθήσεται ἡ ἀλήθεια, ἡ πραγματικότης τῆς κα-
ταστάσεώς μας, καὶ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ῥύθμισις τῶν δα-
πανῶν μας. Πιστεύετε Κύριοι ὑπουργοὶ ὅτι θὰ ἔχωμεν εἰσόδημα
κατὰ τὸ 1857 δραχ. 19,000,000; ἀμφιβάλλω πολύ· δὲν γνω-
ρίζω μὲν ὁπόσον εἶναι τὸ εἰσόδημα περίπου τοῦ 1856, ἀλλὰ τὸ
σημαντικώτερον εἰσόδημα τῶν ἐτῶν 1851, 1855 καὶ 1856
εἶναι τὸ τῶν σιτηρῶν· διότι ὡς μὴ ὤφειλεν ἐπώλησε ταῦτα τὸ
δημόσιον μὲ ὑπερτιμήσεις μεγάλας ἕνεκα τῶν περιστάσεων·
ἀλλ' ἂν καὶ ἐφέτος ἀκόμη τὰ σιτηρὰ ἦσαν ὀλιγώτερα ἕνεκα τῶν
συνεπειῶν τοῦ πολέμου, τοῦ λοιποῦ δὲν θέλουσιν εἰσθαι τόσον
ὀλίγα καὶ ἡ τιμὴ αὐτῶν θὰ ἐλαττωθῇ ἐπαισθητῶς· δὲν γνωρί-
ζομεν ἀκόμη ἂν καὶ τὰ εἰσοδήματα τῆς σταφίδος θὰ εἶναι κατὰ
τὸ ἐπόμενον ὀπωρινὸν ἦσαν κατὰ τὸ ἐνεστώς, ὅπου ἡ ὀλίγη
παραγωγὴ καὶ ἡ μεγάλη ζήτησις τοῦ προϊόντος τούτου ὕψωσε
τὴν τιμὴν εἰς 85 τάλληρα τὰς χιλίας ἑνετικὰς λίτρας. Εἶναι
διὰ τοῦτο πιθανώτατον ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους δὲν θὰ φθά-
σωσι τὰ 19,000,000 δραχ. τὸ νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν

οἰκονομικῶν ἐὰν δὲν ἐσοδεύσῃ τὰ 19,000,000 δραχ. δὲν ἐξο-
δεύει, τοῦτο εἶναι πλάνη· διότι δὲν εἶναι πιθανὸν ὅτι θὰ ἀρνηθῇ
ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἔξοδα εἰς τοὺς συναδέλφους του ὑ-
πουργούς, οὐδ' ἂν ὁ ὑπουργὸς τῆς οἰκονομίας ἦτο πρωθυπουργός·
ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ προηγῆται καὶ νὰ προνοῇ, πρὸ παντὸς
δὲ πρέπει νὰ ἔχῃ χρήματα, διότι ἄνευ τούτων αἱ Κυβερνήσεις
δὲν ἰσχυροποιοῦνται· καὶ μεταξὺ τῶν πλέον πεπολιτισμένων
ἐθνῶν αἱ πλούσιαι Κυβερνήσεις εἶναι ἰσχυραί· καὶ ἡ Κυβέρνησις
οὐ μόνον πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα διὰ τὰς ἀνάγ-
κας της, ἀλλὰ καὶ περισσεύματα· ὁ ὑπουργὸς δὲ τῆς οἰκονομίας
μόνος δὲν δύναται νὰ σταματήσῃ τὸν χειμάῤῥουν τῶν δαπανῶν
ὅταν αὗται ψηφισθῶσιν· πλὴν καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὁ ὑπουρ-
γὸς τῶν οἰκονομικῶν θὰ ἐπιβάλλῃ τὴν περὶ οἰκονομίας γνώμην
του εἰς τοὺς συναδέλφους του, ποῖον θέλει εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα,
ὅταν τὰ ἔσοδα περιορισθῶσιν εἰς 16 ἑκατομμύρια; ποῦ νομίζετε
ὅτι θέλουσι γενῇ ἐλαττώσεις; εἰς τὰς δαπάνας διὰ δημόσια ἔργα
παραγωγικά· τὰ προσωπικὰ καὶ πραγματικὰ ἔξοδα ὑπερηύξησαν,
θὰ ἀκροτηριασθῶσι λοιπὸν πάλιν αἱ παραγωγικαὶ δαπάναι· ἡ
μόνη θεραπεία εἶναι νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς κατ' ἔκτασιν,
πᾶσα δαπάνη νὰ ὑποβληθῇ εἰς δοκιμασίας καὶ νὰ ἀκροτηριασθῶ-
σιν αἱ ἧττον κατεπείγουσαι ἀνάγκαι· οὕτω μάλιστα δὲν φέρει ἐπ'
αὐτοῦ ὁ ὑπουργὸς ὅλην τὴν εὐθύνην, ἀλλὰ δικαιολογεῖται ἀπέ-
ναντι καὶ τῶν προσωπικῶν καὶ τῶν πραγματικῶν ἀπαιτήσεων·
ἄλλως τε, Κύριοι, εἶναι ἀναντίῤῥητον ὅτι ἀσφαλέστερον εἶναι τὸ
ὅ,τι συζητεῖται· ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1857
συνιστᾷ ἐν τῇ ἐκθέσει της εἰς τοὺς ὑπουργοὺς νὰ πραγματοποιή-
σωσι λίαν φειδωλῶς τὴν πίστωσιν τοῦ 1857 καὶ νὰ μὴν ὑπερ-
βῶσι τὰ 17,000,000, δρ. ἡ σύστασις αὕτη εἶναι ἁπλῆ συμ-
βουλὴ καὶ οὐδεμίαν παρέχει ἡμῖν ἐγγύησιν ἐν τῇ περιπτώσει
καθ' ἣν οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἤθελον συμμορφωθῇ πρὸς αὐτήν· ἄλλως
τε καὶ ἂν περιορισθῶσιν ἐντὸς τῶν 17 ἑκατομμυρίων, οἱ ὑπουρ-
γοὶ δύνανται νὰ φέρωσιν ἐλαττώσεις ὅπου δὲν ἔπρεπε νὰ γίνω-
σιν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τῶν παραγωγικῶν δαπανῶν· διὰ
τοῦτο ἢ πρέπει νὰ συζητήσωμεν τὸν προϋπολογισμὸν ἐν ἐκτάσει
ἢ πρέπει νὰ μὴ θέσωμεν αὐτὸν τὸν ὅρον, διότι τότε ἂς
ἤμεθα ἐκ προοιμίων βέβαιοι ὅτι θέλουσιν ἀκροτηριασθῇ ὅλαι αἱ
δαπάναι αἱ διὰ δημόσια ἔργα· ἂς ἀφήσωμεν κἀν ἀπολύτως τοὺς
ὑπουργοὺς εἰς εὐθύνην. Ἴσως ὅμως εἴπωσιν ὅτι πρέπει νὰ ψηφί-
σωμεν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον, διὰ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν
τάξιν· οὐδεὶς ἐμποδίζει τὴν συζήτησιν, τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβεν

ικανὰ δείγματα τῆς διαθέσεως ταύτης τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας· πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν τάξιν, ἀλλὰ τακτικῶς. Τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου διὰ τὴν νέαν σύνοδον· ἡμεῖς δὲ μετὰ ἕξ τὸ πολὺ μῆνα δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εὐρισμένον τὸν προϋπολογισμόν· οὕτω δυνάμεθα νὰ φέρωμεν τέλειον ἔργον, νὰ κάμωμεν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν συζητήσεων καὶ ἐκόντες ἐλαττώσεις, διὰ νὰ μὴ εὑρεθῶμεν εἰς τὴν λυπηρὰν ἀνάγκην νὰ κάμνωμεν ταύτας μίαν ἡμέραν ἄκοντες καὶ μὲ κλονισμοὺς καὶ κοινωνικοὺς σάλους, διὰ νὰ ῥθάσωμεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸ σημεῖον ἀφ' οὗ παρεκλίναμεν· εἰς τὴν οἰκονομικὴν ῥύθμισιν τῶν δαπανῶν μας, αἵτινες τὸ **1850** ἀνέβαινον εἰς περίπου **14** ἑκατομμύρια ἐνῷ ἤδη ἀνέβησαν εἰς **19** ἑκατομμύρια, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ζημιῶν τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀγορασθέντος σίτου, καὶ τῶν ζημιῶν ἃς θέλει φέρει ἡ ἀγορὰ τῶν ἀτμοπλοίων, διότι καὶ ἂν δοθῶσι ταῦτα εἰς τὴν ἑταιρίαν, πρέπει νὰ δοθῶσιν εἰς ἔκπτωσίν τινα, διὰ νὰ μὴ διακινδυνεύσῃ ἄλλως καὶ ἡ ἑταιρία αὕτη, εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὁποίας πρέπει νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια, καθόσον ἄλλως ἀπώλετο πλέον πᾶσα ἐλπὶς περὶ ἐμπορίας ἑταιρίας ἐν Ἑλλάδι, ἂν ἡ μὴ γένοιτο καὶ αὕτη λάβῃ τὴν τύχην ἐκείνης τοῦ ζαχαροποιείου.

Ἐπῆνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας. Ὁ περιορίζων τὰς σκέψεις του εἰς τὸ πῶς ἔπρεπε νὰ ἦναι τὰ πράγματα, καὶ οὐχὶ εἰς τὸ πῶς τὰ ἄπαξ γενόμενα ὁπωσδήποτε νὰ διορθωθῶσι, δὲν φθάνει εἰς ἀποτέλεσμα· ὁ κανονισμὸς ὁρίζει τὴν μετὰ **24** ὥρας ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου, ἀλλὰ πρέπει νὰ σταθμίσωμεν ἂν ἡ βραδύτης εἶναι ἐπιβλαβεστέρα, ἢ ἡ μοναδικὴ ἐξαίρεσις περὶ τῆς ἀμέσου συζητήσεως κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου διὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον. Βλέπει ὅτι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1857** ἁρμοδία εἶναι νὰ συζητήσῃ ἡ νέα Βουλή, ἀλλὰ τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸ **5** ἄρθρον τοῦ νόμου περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ ἀπαιτοῦν ἐξ ἐναντίας τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην σύνοδον· ἡ ἐνεστῶσα σύνοδος εἶναι μᾶλλον ἡ ἁρμοδιωτέρα πρὸς ψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1857**, ἂν δὲ ἐψήφισεν αὕτη καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1856**, τοῦτο ἐγένετο ἐναντίον μὲν τῶν λογιστικῶν νόμων, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης, διότι ἡ παρελθοῦσα σύνοδος ἀπὸ ἐλλειψιν δὲν εἶχε χρείαν αὐτόν· ἡ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ τὸ νὰ μὴ κρατήσωσιν οἱ ὑπουργοὶ πλέον τῶν **17** ἑκατομμυρίων

ἐκ τῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι βλέπει τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ ἐπιφέρῃ ἤδη ἐλαττώσεις, καὶ πᾶσα ἐλάττωσις, ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν μὴ ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπίσης ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν νέαν σύνοδον, ὅπως σήμερον ἔχουσι τὰ πράγματα, δὲν δύναται νὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὴν ποθουμένην τάξιν τοῦ νὰ ψηφίζηται ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὴν προηγουμένην σύνοδον συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ· καθόσον μόλις ἤδη ἤρξαντο αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαί, καὶ ὁ καταρτισμὸς τῆς Βουλῆς μόλις περὶ τὰ τέλη Δεκεμβρίου γενήσεται. Οὐδεὶς τέλος ἀφαιρεῖται τὸ ἄτοπον τῶν συζητήσεων δύω προϋπολογισμῶν ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου, ἀλλὰ τὸ ἄτοπον τοῦτο προέρχεται διότι δὲν εὑρίσθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1856**.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός· ὀλίγον καιρὸν ἔχω εἰς τὸν Δημόσιον βίον, ἐνδέχεται δὲ διὰ τοῦτο νὰ μὴ εἶμαι ἀκριβὴς εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἀλλ' ἂν δὲν ἀπατῶμαι μέχρι τοῦδε ἡ μεταῤῥύθμισις ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δὲν ἐγένετο, διότι ὁ προϋπολογισμὸς εἰσήγετο εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα ὡς ἀπολογισμός, ἰδοὺ ἡ κατάστασις, τῶν ὄντι θλιβερά· ὅτ' ἦν δὲν ἐπῆλθε ῥύθμισις τις ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς. Τὴν κατάστασιν ταύτην θέλομεν νὰ βελτιώσωμεν, καὶ νὰ δώσωμεν καιρὸν εἰς τὰς Βουλὰς νὰ συζητῶσι τὰς δαπάνας ἐγκαίρως καὶ τακτικῶς, ὅταν εἰσάγωμεν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπομένου ἔτους εἰς τὴν προηγουμένην αὐτοῦ σύνοδον. Ὁ Κ. Χριστίδης ἔκαμεν ἱστορικίδας τῆς οἰκονομικῆς τοῦ τόπου καταστάσεως, καὶ σὰς ὑπέδειξε τὸν σκόπελον καθ' ὃν φερόμεθα, διότι λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰ παρελθόντα δυστυχῆ ἔτη, ὑπέθεσεν ὅτι ἡμεῖς κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν εἰμὴ τὴν εὐφορίαν ἐτῶν τινων. Συντάττοντες τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1857** δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν οὔτε τὴν ὑπερτίμησιν τῶν σιτηρῶν, οὔτε τὰ γόνιμα μόνα ἔτη, δὲν ἐστηρίχθημεν εἰς βάσεις φαντασιώδεις· Ὁμολογοῦμεν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι ὑποθετικός· δὲν εἶναι ὅρος κανονισμένος καὶ τακτικός· εἶναι ὑπόθεσις στηριζομένη εἰς τὰς κοσμογήνους περιστάσεις, τὰς ἀτμοσφαιρικὰς περιπετείας, ἐλάβομεν ὡς βάσιν τὴν μετρίαν παραγωγήν· ἀλλ' ἂν ἡ βάσις αὕτη ἀπὸ ἀτυχῆ συμβάματα ἐλαττωθῇ, οὐδεὶς πταίει, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ προίδῃ τὰ συμβάματα ταῦτα, ἐκτὸς ἂν κάμωμεν τοὺς προϋπολογισμοὺς ἄλλους ἀπολογισμούς, καὶ ψηφίζομεν αὐτοὺς εἰς τὸ τέλος τοῦ

ἔτος· ἡ φύσις τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν μεταβάλλεται, οὐδ' αἱ βάσεις του γίνονται στερεώτεραι ἂν ἀντὶ νὰ εἰσαχθῇ ὁ προϋπολογισμὸς δύω μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους εἰσαχθῇ τὴν Ἰανουάριον αὐτοῦ. Ἐρρέθη ὅτι εἰς τὰ ἄλλα συνταγματικὰ κράτη ἐπικρατεῖ συνήθεια νὰ ψηφίζωσι τὸν προϋπολογισμὸν κατὰ τὸ τέλος τῆς συνόδου, ἀλλὰ τότε ἡ ἔλλειψις θὰ ἦναι αἰωνία, καὶ ποτὲ δὲν θὰ ἔλθωμεν εἰς ὅ,τι ζητεῖ ὁ νόμος περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς θέλει εἶσθαι ἀπολογισμός· ὡς πρὸς τὴν ἐξόγκωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ παρατηρῶ, ὅτι αὕτη δὲν ἐγένετο ἀπὸ τῆς τελευταίας οὐδ' ἀπὸ τῆς προτελευταίας ἐποχῆς, ἀλλ' ἀπὸ τὴν πραγματοποίησιν μέτρων πρὸ τῶν ἐποχῶν τούτων ληφθέντων· ἂν ἐπὶ παραδείγματι αἱ συντάξεις ηὐξήθησαν εἰς 1,000,000 δραχμὰς δὲν εἶναι τοῦτο τῆς προτελευταίας ἐποχῆς, ἀλλ' ἔτι παλαιοτέρας· ἀλλὰ μέτρα προλαβόντα, ἅτινα ἦσαν ἀναγκαῖα ἴσως, καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ περιορισθῶσιν ηὔξησαν τὰς δαπάνας τοῦ προϋπολογισμοῦ· αὐτὸς ὁ Κ. Χρηστίδης ἐπρόσθεσε καὶ δικαίως 100,000 καὶ ἐπέκεινα εἰς τὸν προϋπολογισμόν, διότι τοῦτο ἀπῄτει ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας διά τινας κλάδους, καὶ τοῦτο ἀπαιτεῖ ἀκόμη διά τινας ἄλλους· ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1857 ἔχει μίαν αὔξησιν ἀλλὰ διὰ Δημόσια ἔργα, ἃ δὲν δύνασθε νὰ ἀρνηθῆτε, διότι τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους ἀπαιτεῖ τοῦτο, καὶ διότι τὰ ἔξοδα ταῦτα εἶναι παραγωγικά. Συμπεραίνων δὲ λέγω, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ δεχθῇ νὰ ψηφισθῇ ἤδη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1857, διὰ νὰ ἔλθωμεν τέλος πάντων καὶ Κυβέρνησις καὶ νομοθετικὰ σώματα εἰς μίαν τάξιν. Ὅτι συντάττοντες τὸν προϋπολογισμὸν δὲν ὑπελογήσαμεν ἐπὶ τῇ βάσει εὐφοριῶν καὶ ηὐξημένων τιμῶν· ὅτι κατὰ τὰ 3/4 ἡ αὔξησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1857 προκαλεῖται ἀπὸ δαπάνας διὰ Δημόσια ἔργα, παραγωγικά, καὶ ὅτι τὰ ἔξοδα τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τῶν σιτηρῶν ἐγένοντο ἤδη καὶ τὸ Δημόσιον ἐπλήρωσε ταῦτα πλέον, ὥστε ὁτιδήποτε καὶ ἂν ἐπέλθῃ δὲν ἔχει νὰ ἐπιβαρυνθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1857, ὅ,τι ἐζημιώθη, ἐζημιώθη τὸ Δημόσιον διὰ ταῦτα.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Ἔρχομαι εἰς τὸ κέντρον ἢ τὴν βάσιν τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ· εἶπεν ὅτι εἶναι ἀπάτη τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεώς μας, καὶ τῶν ἀμφιβολιῶν μου· ἂν θὰ εἰσπραχθῶσι τὰ προϋπολογιζόμενα· ἀπαντῶ, εἶναι ἄδυνατον νὰ κάμῃ ἡ Ἑλλὰς δι' ἓν ἔτος αὔξησιν ἐσόδων 5 ἑκατομμυρίων δραχμῶν· προβαίνουσι τὰ εἰσοδήματά μας, ἀλλὰ

προβαίνουσι βαθμηδόν· πόθεν λοιπὸν αὐτὴ ἡ ἐπαισθητοτάτη καὶ ἔκτακτος αὔξησις; ἐκ τῆς σταφίδος, ἐκ τῶν δενδροφυτειῶν, ἐκ τῆς μετάξης; βεβαίως ταῦτα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φέρωσι τοιαύτην αὔξησιν· ἀλλ' ἐκ τῶν σιτηρῶν καὶ τῆς ὑπερτιμήσεως αὐτῶν· ἔπρεπε διὰ τοῦτο ὁ συντάξας τὸν προϋπολογισμὸν κατὰ παχέα ἔτη, νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἰσχνά. ἀλλ' εἰς τὰ παχέα ἔτη δὲν καταβάλλεται δυστυχῶς ἡ δέουσα προσπάθεια, διὰ νὰ ἐπαρκέσωμεν εἰς τὰς ἡμέρας τῆς θλίψεως. Κύριοι! ἐκ τοῦ χρηματικοῦ ἐξήρτηται ἡ ἐλευθερία τῶν χωρῶν, καὶ ἂν εἰς προγενεστέρας ἐποχὰς τὰ ἔθνη ἐστηρίζοντο λόγῳ ἀρετῆς καὶ θρησκείας, οὐχ ἧττον ὅμως καὶ τότε καὶ τώρα ἔτι περισσότερον τὰ χρήματα στηρίζουσι τὰ ἔθνη· διὰ τοῦτο καὶ ὁ μέγας τῆς ἀρχαιότητος ῥήτωρ, ἔλεγε, «δεῖ χρημάτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἐστὶ γενέσθαι τῶν δεόντων.» Ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἰς τὰ 1857 ἐδαπανήθησαν δρ. 14, 350,000 περίπου· εἰς τὰ 1850 δρ. 14,700,000 περίπου, εἰς τὰ 1845, 1846, ὅτε μέγιστος ἐγένετο θόρυβος περὶ σπατάλης, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους δὲν ὑπερέβαιναν τὰ 13 ἑκατομ. μόνον τὸ 1836 ἀνέβημεν εἰς 16,800,000 δρ. περίπου· τίς δύναται νὰ μὲ πείσῃ ὅτι θὰ εἰσπράξωμεν 19,000,000 δρ. ἐφέτος; Ἔχετε, Κ. ὑπουργέ, ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1851 διὰ φόρων ζώων προϋπολογήσει ἔσοδον δρ. 1,500,000. διαβεβαιῶ ὅτι οὐδὲ τὸ ἓν ἑκατομμύριον θέλετε εἰσπράξει, καὶ ἕνεκα τῆς ἐπισυμβάσης ἐπιζωοτείας καὶ ἕνεκα τοῦ ξηροῦ καὶ ψυχροῦ φθινοπώρου. Ἂν ὑπελογίσατε πρὸς 6 δραχμὰς τὸν κοιλὸν τῶν σίτων, προϋπολογίσατε ὅμως πολλὰς χιλιάδας κοιλά, τὰς ὁποίας μετρία εὐφορία δὲν θέλει χορηγήσει· ἄλλως τε τὰ εἰσπραχθέντα δὲν θὰ ἦναι ὅσα ἐβεβαιώθησαν, πρέπει νὰ ὑπολογίσητε 12 0/0 ἔλλειμμα. Καὶ ὁ προκάτοχος ὑμῶν ἐβεβαίωσεν ὅτι τὰ βεβαιωθέντα θὰ ἦναι καὶ εἰσπραχθέντα, ἀλλὰ τὸ ἔτος 1854 ἀφῆκεν καθυστερούμενα 180,000 κοιλὰ περίπου. Ἀλλ' εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ἐρχόμεθα, διότι δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ συζητήσωμεν· ἂν εἴχαμεν καιρὸν ἤθελε δειχθῇ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀκρίβεια ἢ μὴ τῶν προϋπολογιζομένων. Εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς οἰκονομίας ὑπουργὸς ὅτι αἱ δαπάναι τοῦ παρόντος, ἐξετάθη μάλιστα καὶ μέχρι τοῦ παρελθόντος καὶ προπαρελθόντος, ἀποβρέουσιν ἀπὸ προγενέστερα μέτρα· ἐὰν ἔλθωμεν εἰς ὀνομαστικὴν ἐξέλεγξιν, θέλετε ἰδεῖ ὅτι αἱ αὐξήσεις αὗται εἶναι νέαι· ἡ αὔξησις δὲ τῶν συντάξεων ἀντιζυγίζεται ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν μισθῶν, καὶ μόνον οἱ τῆς φάλαγγος μισθοὶ ἀνέβαινον εἰς 500,000 δραχμὰς ἄλλοτε. Τέλος

ὁ Κ. ὑπουργὸς ἠθέλησε νὰ μοὶ ἀποδώσῃ ἔλλειψιν διότι εἶπον ὅτι καὶ εἰς τὰ ἄλλα συνταγματικὰ κράτη ὁ προϋπολογισμὸς συζητεῖται μετὰ τὰ νομοσχέδια εἰς τὸ τέλος τῆς συνόδου, καὶ εἶπεν ὅτι οὕτω οὐδέποτε θέλομεν ἐξέλθει τῆς ἀταξίας· ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι οὐδεμία ἀταξία εἶναι ἂν εἰς τὸ τέλος τῆς συνόδου τῆς ἐρχομένης συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1858. Συμπεραίνων δὲ τὸν λόγον μου λέγω ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ 1857 εἶναι βαρὺς, καὶ ἂν δὲ ληφθῇ πρόνοια πρὸς ῥύθμισιν αὐτοῦ, ὅ,τι εἶπον περὶ τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως σήμερον καὶ ὠνομάσθη Ἱερεμιὰς κακῶν ἀπὸ τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, θέλει γίνει Ἰλιὰς κακῶν.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς δὲν δίδεται εἰμὴ δι' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα, τὸ ἔτος, μετὰ τὴν ἔκπνευσιν δὲ τούτου ζητεῖται ἕτερος, καθόσον ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι τὸ σχέδιον τῶν Κυβερνητικῶν μέτρων, καὶ διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ, ψηφίζονται ἐμμέσως καὶ τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως· δὲν δέχομαι διὰ τοῦτο τὴν ὑπερβολικὴν ἔκφρασιν τοῦ Κ. Χριστίδου, εἰπόντος ὅτι δύνανται ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου νὰ ψηφίσωσιν τρεῖς, τέσσαρας καὶ 24 προϋπολογισμοὺς τὰ νομοθετικὰ σώματα· τὸ ὀρθώτερον εἶναι νὰ ψηφίζηται ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὴν προηγουμένην σύνοδον, ἀλλ' ὅσον τὸ δυνατὸν ἀργότερον, διὰ νὰ εἴμεθα εὐτυχέστεροι εἰς τὰ ἀποτελέσματα· μᾶς ἀπέδωκαν ὅτι τάχα καθ' ἡμᾶς ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον, εἶναι παράνομος, καὶ ἐπεκαλέσθησαν τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου περὶ θημ. λογιστικοῦ κανονίζον ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς συζητεῖται εἰς τὴν προηγουμένην σύνοδον· δὲν ἔπρεπε νὰ λάβωσι τὸν κόπον τοῦτον, δὲν εἴπομεν ὅτι εἶναι παράνομον νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην, ἀλλ' εἴπομεν καὶ λέγομεν ὅτι εἶναι παράλογον νὰ μᾶς ζητῶσι νὰ ἐπιψηφίσωμεν ἀσυζητητὶ τὸν προϋπολογισμόν· δὲν ἀρνούμεθα νὰ ψηφίσωμεν ἀλλὰ θέλομεν πρὶν ἢ ψηφίσωμεν νὰ συζητήσωμεν, καὶ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ ἔργον ἐπαξίως τῆς ἐντολῆς μας. Ἐρρέθη ὅτι ἡ αὔξησις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπέρριεν ἀπὸ παλαιὰ μέτρα· ἀπήντησεν ἀρκούντως εἰς τοῦτο ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι τῷ ὄντι ἀπόρριπτα προγενεστέρων μέτρων ἡ αὔξησις αὕτη καθήκον τῶν νῦν ὑπουργῶν ἦτο ἡ ἐλάττωσις αὐτῆς. Ἐπιφυλάττομαι δὲ ἂν ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὴν ἐαν σύνοδον νὰ ὑποβάλω συγκριτικὸν πίνακα τῶν δαπανῶν τῶν ἐκ προγενεστέρων μέτρων πηγαζουσῶν καὶ τῶν

ἀπὸ καθαρὰς συζητήσεις τοῦ ἐνεστῶτος. Τελειώνων δὲ τὸν λόγον μου προτείνω τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως διὰ νὰ λάβωσι καιρὸν καὶ οἱ Βουλευταὶ Γερουσιασταὶ καὶ συζητήσωσιν ὡς δεῖ τὸν προϋπολογισμόν, καθόσον ἐὰν ἐξακολουθήσῃ τώρα ἡ συζήτησις, οὐ μόνον ἡ Γερουσία δὲν ἔχει καιρὸν νὰ συζητήσῃ, ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ Βουλὴ ἤθελε εἰς θέσιν νὰ ἐπεξεργασθῇ αὐτὸν ὡς ὑποβληθέντα εἰς αὐτὴν καὶ συζητηθέντα μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος περὶ ἐναρξέως τῶν πουλευτικῶν ἐκλογῶν· εἶπον δὲ ἐν τῇ προτελευταίᾳ συνεδριάσει ὅτι μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ τοιούτου διατάγματος ἡ ὑπάρχουσα Βουλὴ δὲν θεωρεῖται ὡς ζῶσα, καὶ πᾶσα πρᾶξις αὐτῆς θεωρεῖται ὡς πρᾶξις ψυχορραγοῦντος.

Περαιωμένης ληρυχθείσης τῆς παραιτέρω συζητήσεως ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κ. προέδρου παρεδέξατο νὰ συζητηθῇ σήμερον ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1857.

Κατὰ συνέπειαν θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω κατὰ σειρὰν τὰ διάφορα Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἐγένοντο δὲ δεκτὰ ὅτι εἰδικῆς χειροτονίας, ὡς καὶ τὸ σύνολον αὐτῶν ἀναβαῖνον εἰς δραχμὰς **22,920,277:81/00.**

Ἀναγνώσθη κατόπιν τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους διὰ 1857 νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας ΚΚ. Ι. Θηλοκατρώνην καὶ Ι. Στάϊκον ἐγένετο δεκτὴ διὰ ψήφων 30, ἑνὸς ἀποσχόντος τῆς ψηφοφορίας, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων διὰ τὸ ἔτος 1857.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ριχάρδος Τζιώρτ	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Βασίλ. Χρηστακόπουλος	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν
Τάκης Μαγγίνας	Ν	Γεώργιος Ψύλλας	
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀθανάσιος Διδωρίκης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης		Γεώργιος Δαρεμώτης	
Σπυρ. Τρικούπης		Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν

Δημήτριος Βούλγαρης . . . N	Αλέξιος Βλαχόπουλος . . N
Γκίκας Καρκατζάνης ἀπέσχ.	Δημήτριος Χατσίσκος . . N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Ἀδάμ Δούκας . . . . . N	Νικόλαος Μαυρομμάτης . . N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .
Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Παναγιώτης Αἰδωρίκης . . N
Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Μ. Α. Καΐρης . . . . . N	Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος . N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . N	Ἰωάννης Οἰκονόμου . . . N
Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N	Σπῦρος Μῖλιος . . . . . N
Δημήτρ. Πλαπούτας . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N	Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης N
Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης .	

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1 καὶ 2 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 29 ἐνὸς ἀποσχόντος τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . N	Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . N
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης . . . N
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης . . N	Γεώργιος Δαρειώτης . . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . N	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . N
Τάτζης Μαγγίνας . . . . N	Δημήτριος Βούλγαρης . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Γκίκας Καρακατζάνης ἀπέσχ.
Χαράλ. Παπαπολίτης . . . N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ἀδάμ Δούκας . . . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . N	Μ. Α. Καΐρης . . . . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . .	Ἀντών. Κριεζῆς . . . . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Δημήτριος Πλαπούτας . . N
Γεώργιος Φύλλας	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . N

Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . N
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . N
Δημήτριος Χατσίσκος . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . N
Δημήτριος Χρηστίδης . . .	Σπῦρος Μῖλιος . . . . . N
Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . N	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . .
Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .	Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης N
Παναγ. Αἰδωρίκης . . . N	

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἐξόδων προτίθεται ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὸ ἔτος 1857.

Ἀναγνωσθέντα κατὰ σειρὰν τὰ διάφορα ἄρθρα τῶν Κεφ. 1 καὶ 2 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας ἐπί τε τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν Κεφαλαίων.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 1, 2, καὶ 3 τοῦ Κεφ. 3 « Συντάξεις » ἐγένοντο δεκτὰ διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4 « Συντάξεις Πολιτικαὶ δραχ. 36,000 » ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπε· μὲ λύπην μου παρατηρῶ ὅτι ὁ νόμος περὶ Συντάξεως τῶν ὑπαλλήλων δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν· ὅτι δὲ προβλέπει τὸ ὑπουργεῖον περὶ τινων ὑπαλλήλων, καθὰ ἀναφέρει ἐν τῇ ἐκθέσει του ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, παρατηρῶ ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ νόμου. Τὴν αὐτὴν παρατήρησιν κάμνω καὶ ὡς πρὸς τὰς ἁπαντωμένας αὐξήσεις ἐπί τινων μισθῶν, ὅτι δηλαδὴ αἱ προσθῆκαι αὗται δὲν δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσιν, ἂν δὲν στηριχθῶσιν εἰς νόμον εἰδικόν. Ἐν ὀλίγοις δὲ λέγω ὅτι αἱ παρατηρήσεις καὶ οἱ ὅροι οἱ τεθέντες εἰς τὰς δαπάνας τοῦ 1856, θέλουν ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν δαπανῶν τοῦ 1857.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς διεβεβαίωσεν ὅτι ἡ πραγματοποίησις τῆς δαπάνης τοῦ ἄρθρου 4 στηριχθήσεται βεβαίως εἰς νόμον εἰδικόν, ὡς θέλει στηρίζεσθαι εἰς εἰδικὸν νόμον καὶ ἡ αὔξησις μισθοδοσίας τινὸς ἢ ἡ προσθήκη ὑπαλλήλου· συνεφώνησε δὲ ὅτι αἱ παρατηρήσεις τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν δαπανῶν τοῦ 1856, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν σχέσιν πρὸς τὸ προκείμενον θέλουσιν ἰσχύει.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέχατο διὰ χειροτονίας τὸ ἄρθρον 4.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 5 ἄρθρου ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης παρετήρησεν ὅτι περιθάλψεις ἔχει μόνον τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δὲν δύναται

νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ἄρθρον τοῦτο τῶν περιθάλψεων χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ νόμος ἰδίως· οὕτω πουλάχιστον φρονεῖ οὗτος, καὶ τοῦτο ἀκόμη ἡ Γερουσία καθιέρωσε εἰς τὴν παρελθοῦσαν συνέδρίασιν προκειμένου περὶ περιθάλψεων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ **1856**· παραδεχθεῖσα μὲν τὸ ποσὸν ἐκεῖνο ὡς εὐτελές, καὶ ὡς μὴ οὖσης πλέον δυνατῆς τῆς διαγραφῆς τοῦ ποσοῦ, ὅτι τότε ὁ προϋπολογισμὸς ἤθελεν ἐπανέλθει εἰς τὴν Βουλήν, ἀλλ' ὁρίσασα ὅτι τοῦ λοιποῦ τοιοῦτον ποσὸν δὲν πρέπει νὰ συμπεριληφθῇ εἰς ἄλλο ὑπουργεῖον, εἰμὴ μόνον εἰς τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη εἰδικοῦ νόμου πρὸς πραγματοποίησιν τῆς δαπάνης ταύτης.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας καὶ τὸ ἄρθρον **5**, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον **6** ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὡς καὶ τὸ ἄθροισμα τοῦ κεφαλαίου **3**.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα τῶν κεφαλαίων **4**, **5**, **6**, **7**, **8**, καὶ **9** ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **10** « ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων » ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδᾶς εἶπεν· ἐνοοῦμεν ὅτι αἱ κλεισμέναι χρήσεις πραγματοποιηθήσονται ἐπὶ τῇ βάσει τῇ τεθείσῃ διὰ τὰς κλεισμένας χρήσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856**.

Ἐπὶ τούτοις παρεδέχθη διὰ χειροτονίας καὶ τὸ κεφάλαιον **10**.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα τῶν κεφαλαίων **11**, **12**, **13**, **14**, **15**, **16**, **17**, **18**, καὶ **19** ὡς καὶ τὰ ἄρθρα **1**, **2**, **3**, **4**, **5**, καὶ **6** τοῦ κεφαλαίου **20**, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **7** τοῦ κεφαλαίου **20** « Θεωρυχεῖα Μήλου δραχ. **3,000** » ὁ Κ. Παλαμιδᾶς ἐπεδοκίμασε τὴν ληφθεῖσαν πρόνοιαν περὶ ἐξορύξεως θείου, ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη δὲν θέλει εἰσθαι ἀρκετὴ ἐρέτος μάλιστα ὅτε καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν προτίθενται νὰ θειώσωσι τὰς ἀμπέλους καὶ σταφιδαμπέλους, καὶ ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς μεγίστης καταναλώσεως ἡ τιμὴ τοῦ θείου ἐδιπλασιάσθη, εἶναι δὲ πιθανότης ὅτι θέλει τριπλασιασθῇ καὶ ἴσως τετραπλασιασθῇ, καλὸν ἦτο ἂν καθιεροῦτο ἐρέτος ἀτέλεια κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ θείου.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ **7** ἄρθρον τοῦ **20** κεφαλαίου διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα τῶν κεφαλαίων **21**, **22**, καὶ **23** ὡς καὶ τὸ ἄρθρ. **1** τοῦ κεφαλαίου **24** ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρ. **2** τοῦ κεφαλαίου **24** « Ἀντιμισθία δικηγόρων » τὸ ὁποῖον ἡ Γερουσιαστῶν παρετήρησεν· πολὺς ἐγένετο ἄλλοτε λόγος ὑπό τινος τῶν συναδέλφων μας δι' ἕνα δικηγόρον, τὸν ὁποῖον ἄλλος προκάτοχος ὑπουργὸς τῆς Οἰκονομίας εἶχε διορίσει τακτικῶς μὲ τρέχουσαν μισθοδοσίαν ὡς δικηγόρον παρὰ τῷ τμήματι τῆς Δικαιοσύνης τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐνῷ ἕως ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἐδίδετο ἀμοιβὴ εἰς τοὺς δικηγόρους καθὼς ἐδίδοτο συμβουλή. Εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ φαίνεται ὅτι διωρίσθη διὰ Β. Διατάγματος εἰς ὅλους τοὺς νομοὺς τακτικῶς μισθοδοτούμενοι παρὰ τοῦ δημοσίου δικηγόροι πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ὑποθέσεων αὐτοῦ· φρονεῖ δὲ ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο νὰ διορίσῃ τοιούτους.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐσπούδασε τοῦτο, ἀλλὰ προήλθε εἰς τὸ μέτρον αὐτὸ, χωρὶς νὰ κάμῃ διορισμοὺς διὰ Β. Διαταγμάτων· μέχρι τοῦδε κατὰ τὸν νόμον ἐπληρώνοντο οἱ δικηγόροι διὰ τὰς ὑποθέσεις τοῦ δημοσίου τὰς ὁποίας ὑπερασπίζοντο ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγων ἑκάστοτε ὑποβαλλομένων δι' ἑκάστην ὑπόθεσιν· ἀπὸ τοῦδε πληρώνομεν αὐτοὺς κατ' ἀποκοπήν.

Μιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον **2** τοῦ κεφαλ. **24**.

Ἀναγνωσθὲν τὸ κεφάλαιον **25** ἐγένετο δεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὡς καὶ τὸ ὅλον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν εἰς δραχ. **9,870,327:13** συμπερασούμενον.

Προτεθέντος ὕστερον εἰς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ κεφάλαια αὐτοῦ **1**—**6** καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου καὶ ἐγένοντο ἅπαντα παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ψηφοφορίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἀνεγνώσθησαν ὡσαύτως κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ διάφορα αὐτοῦ Κεφάλαια ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἑνδεκάτου συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, καὶ ἐγένοντο παραδεκτὰ ἅπαντα δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ψηφοφορίας.

Ἀρξαμένης ὕστερον τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν

ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνεγνώσθησαν κατὰ σειρὰν τὰ κεφάλαια αὐτοῦ 1, 2, 3, καὶ 4 καὶ ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ψηφοφορίας.

Ἀναγνώσθη ἀκολούθως τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Κεφ. 5 καὶ ἐγένετο παραδεκτόν· ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2 ὁ Γεωργικὸν Σχολεῖον Τίρυνθος, ὁ Γερουσιαστὴς τις παρετήρησεν ὅτι δέον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους καὶ τῶν πολιτῶν νὰ διανεμηθῶσιν οἱ ἐκ τοῦ Σχολείου τούτου ἐξερχόμενοι μαθηταὶ εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας.

Μετὰ τὴν παρατήρησιν ταύτην ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα τοῦ Κεφ. 5 ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ κεφάλαια 6, 7, 8, 9 καὶ 10 ἐγένοντο ἅπαντα παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ὡσαύτως ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ψηφοφορίας.

Τεθέντος ἀκολούθως εἰς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀνεγνώσθησαν κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ διάφορα αὐτοῦ Κεφάλαια 1, 2, 3, 4, 5, 6 καὶ ἐγένοντο ἅπαντα παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ψηφοφορίας ἄνευ τινὸς ἀντιρρήσεως.

Ἀρξαμένης ἑπομένως τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀνεγνώσθησαν τὰ κεφάλαια αὐτοῦ 1—22 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου, ἐγένοντο δὲ ἅπαντα παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς κατ' ἄρθρον ψηφοφορίας ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Τεθέντος ἐπὶ τέλους εἰς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ἀνεγνώσθησαν ὡσαύτως κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ κεφάλαια αὐτοῦ 1—17 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου, καὶ ἐγένοντο ἅπαντα παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ψηφοφορίας, ὅπως ἔχουσι.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ἐγένετο ψηφοφορία, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν ψηφισθεῖσα διὰ ψήφων 30 κατὰ τὸ ὑφὲ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης	Ν	Ἀδάμ. Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Κριεζῆς	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Δημήτριος Ἠλαπούτας	Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ν	Ἀνταστ. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Γεώργιος Τύλλας	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Παναγ. Διδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Γεώρ. Ἀνοβουνιώτης	Ν
Ἀθανάσιος Διδωρίκης	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Σπῦρος Μῖλιος	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν		

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2 καὶ 3 ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 30 κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1857.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ν	Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης	Ν	Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν
Ἰωαννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Σπ. Τρικούπης	Ν
Σπυρίδων Καλογεράπουλος	Ν	Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν

Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν
Νικόλ. Χρυσόγελλος . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας . . .
Γεώρ. Ψύλλας . . . . . Ν	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . .	Δημήτριος Χατσίσκος . . Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Δημήτρις Χρηστίδης . . .
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . Ν
Δημήτριος Βούλγαρης . . . Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . .
Γκίκας Καραπατζάνης . . Ν	Παναγ. Λιδωρίκης . . . . Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . Ν
Ἀδάμ Δούκας . . . . . Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . .
Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Σπῦρος Μῆλιος . . . . Ν
Τσανετάκης Γρηγοράκης . .	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . Ν
Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης . Ν
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . . Ν	

Ἀρξαμένης ὑστέρου τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταγραφῆς, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς εἶπε τὰ ἑξῆς· μέχρι τοῦδε ὑπῆρχε καθιερωμένον τὸ σύστημα τῆς ὑποθήκης, ἀλλ' ἂν τὸ ὑποθηκευόμενον κτῆμα ἦτο τοῦ δανειζομένου ἡ ποῖα βάρη ἐπεβάρυνον αὐτό, ὑπῆρχεν ἄγνωστον, διὰ τοῦτο τὸ παρὸν νομοσχέδιον καθιεροῖ τὸ βιβλίον τῆς μεταγραφῆς δι' οὗ προβλέπονται ὅλα ταῦτα, διότι εἰς αὐτὸ βλέπει τις ποῖοι οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ποῖα τὰ ἐπιβαρύνοντα τὸ κτῆμα βάρη· δι' αὐτοῦ βελτιοῦται τὸ μέχρι τοῦδε ἀτελὲς σύστημα τῆς ὑποθήκης παραδεχθέντος κατὰ μίμησιν τοῦ Γαλλικοῦ νόμου καὶ ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου νομοθέτου· τὸ σύστημα τοῦτο τῆς μεταγραφῆς δὲν εἶναι τὸ ἐντελέστερον, ἀλλ' ὑπόσχεται μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινὸς ἀποτελέσματα ἴσα τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ἐντελεστέρου συστήματος, τὰ ὁποῖα θέλομεν ἀποκτήσει διὰ τῆς κανονιζομένης δημοσιότητος τῶν γενομένων μεταβιβαστικῶν πράξεων τῶν εἰς τὸ 1 ἄρθρον ἀναφερομένων· θέλομεν δὲ μεταβῆ εἰς τὸ ἐντελέστερον σύστημα, ἀφοῦ διὰ τῆς χρήσεως καὶ συνηθείας πληροφορηθῶμεν ἐντελῶς τὰ τοῦ παρόντος ἀτελεστέρου συστήματος· τὰ περὶ τοῦ συστήματος τούτου ἀρκούντως ἀναπτύσσονται ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς καὶ διὰ τοῦτο ἀρκοῦμαι εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα.

Ἐγένετο ἐπώνυμος ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου

δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 31 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταγραφῆς.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀδάμ Δούκας . . . . .
Γεώργ. Κρυστουριώτης . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Σπυρίδων Καλογερόπουλος. Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . Ν
Τζάτζος Μαγγίνας . . . Ν	Μ. Α. Καΐρης . . . . . Ν
Ἀναγνώστης Μαναρχίδης . . Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . . Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης . . Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης . . . Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης . .	Ἰωάννης Στάϊκος . . . . Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .
Ριχάρδος Τζιώρτζ.	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . . Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . Ν	Δημήτριος Χατσίσκος . . . Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . .	Δημήτρ. Χρηστίδης . . . Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . . Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . .
Γεώργιος Ψύλλας	Παναγ. Λιδωρίκης . . . . Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης . . . . Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . . Ν
Ἰωάννης Πέτρου . . . . Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος . . . Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . . . . Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Σπῦρος Μῆλιος . . . . . Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης . . . . Ν
Δημήτριος Βούλγαρης . . . Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτη Ν
Γκίκας Καραπατζάνης . .	

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ ά. ἄρθρον μετὰ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένετο διὰ χειροτονίας δεκτὸν ὅπως ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐτροποποιήθη, ἤτοι διὰ τῆς διαγραφῆς τῆς λέξεως « πραγματικῆς » καὶ τῆς προσθήκης ἀντ' αὐτῆς τῆς λέξεως « ὁἱασδήποτε » ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ 2 τοῦ § ά.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀριθ. 2 παρετήρησε τις ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν εἶναι ὅπως ἐκτίθεται ἐνταῦθα ταπτικὸν διότι δι' αὐτοῦ διατάττεται ὅπως ὑπενθυμίζονται ἀποτελέσματα ἕνεκα παραλείψεως πράξεων, ἅτινα εἰσέτι δὲν εἶναι γνωστά· μετὰ τὰ λεχθέντα ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον τοῦ ὃ ὅπως ἔχει.

Αναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3 μετὰ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένοντο παρατηρήσεις τινες καὶ ἀντιπαρατηρήσεις περὶ τῆς ἐννοίας τῶν λέξεων διαρρηκτὴ καὶ διερρηγμένη· μετὰ δὲ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο ὅπως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐτροπολογήθη μεταβαλλομένης τῆς λέξεως « διαρρηκτὴ » εἰς τὴν λέξιν « διερρηγμένη ».

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ ἄρθρα 4, 5. 6, καὶ 7 ἐγένοντο παραδεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 8 ὁ αὐτὸς προλαλήσας Γερουσιαστὴς παρετήρησεν, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἔχει καλῶς τεθὲν ἐνταῦθα διότι ἔπρεπε νὰ τεθῇ εἰς τὸ τέλος διὰ νὰ ἐκφράσῃ τακτικώτερον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐκφράζει ὅτι « ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς α Ἰανουαρίου 1857· » εἰπόντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτέθη ἐνταῦθα πρὸς οἰκονομίαν τοῦ ἑπομένου 9 ἄρθρου, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος παρετήρησεν ὅτι τοῦτο ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἂν ἡ ἀνάγκη τῆς διατασσομένης ἀμέσου ἐνεργείας τῶν εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα κανονιζομένων διατάξεων τὸ ἐπέτρεπε· χάριν λοιπὸν τῆς οἰκονομίας τοῦ νόμου ἔδειξε νὰ τεθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐνταῦθα ὅτοι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ νόμου πρὸς διαχωρισμὸν τῶν μετὰ τὴν α Ἰανουαρίου 1857 καὶ τοῦ μετὰ τὴν ἄμεσον δημοσίευσιν τοῦ νόμου ἰσχυουσῶν διατάξεων.

Ἀντέλεξεν ὁ προλαλήσας Κ. ὑπουργός, ὅτι τὸ ἀόριστον, μεθ' οὗ ἐκφράζεται τὸ παρὸν ἄρθρον, μὲ δίδει νὰ ἐννοήσω ὅτι ἡ ἔννοια ἣν ἔδωσεν ὁ προλαλήσας δὲν ἐφαρμόζεται, ὅτι τὸ ἀόριστον ἐφαρμόζεται ἐφ' ὅλου τοῦ νόμου.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 8 ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 9, ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς προέτεινε νὰ ἐξαιρεθῇ ἡ μνεία τοῦ ἄρθρου 4 ὡς μὴ ἔχοντος σχέσιν τινὰ πρὸς τὰς προγενεστέρας πράξεις περὶ ὧν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ γίνεται λόγος.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος, ὅτι ἐν μεγάλῃ ἀκριβολογίᾳ ἠδύνατό τις νὰ ἀφαιρέσῃ ὁλόκληρον τὸ πρῶτον μέρος τοῦ παρόντος ἄρθρου, διότι μετὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον 8 ἐννοεῖται ὅτι εἰς ὅλας τὰς παλαιὰς πράξεις δὲν ἐφαρμόζεται ὁ παρὼν νόμος· ἐπειδὴ δὲ χάριν εὐκρινείας καὶ σαφηνείας ἐτέθη ἐν τῷ Ἑλληνικῷ νόμῳ ἡ μνεία τοῦ ἄρθρου 4 ὡς σχέσιν τινὰ ἔχοντος πρὸς τὸ πρῶτον ἄρθρον, τὸ μνημονευόμενον, διὰ ταῦτα

ἡ ἐπιτροπή σας ἐδέχθη τὸ σύστημα τοῦτο τὸ Γαλλικὸν ὅπερ παρεδέχθη καὶ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπήνεγκεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι προσέτι ἡ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ φράσις « δι' ὧν ἀποβαίνουσι, διαλελυμέναι ἄκυραι ἢ διαρρηκταὶ » δὲν ἔχει καλῶς, διότι ἡ αὐτὴ ἔννοια τῆς φράσεως ταύτης ἐκφράζεται ἄλλως ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 ὥστε τὸ νὰ ἐκφράζεται ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ διὰ δύω διαφόρων φράσεων εἶναι ἄτακτον.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 9 ὅπως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐτροπολογήθη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 10 ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος, εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε καλὸν νὰ προσδιορίσῃ καὶ τὸ τέλος ὅπερ θέλει λαμβάνει ὁ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν διὰ τὰ ἀντίγραφα καὶ τὰς περιλήψεις, κανονίσασα τοῦτον εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τοῦ χαρτοσήμου ὅπερ λαμβάνει καὶ ὁ ὑποθηκοφύλαξ, διὰ νὰ μὴ προέρχεται ἕνεκα τῆς ἀτελείας δυσκολία τις εἰς τοὺς πολίτας.

Ἀντέλεξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι τὰ δικαιώματα καὶ ὁ μισθὸς τοῦ Κίρνοδίκου ὡς τοιούτου καὶ ὡς ὑποθηκοφύλακος καὶ ὡς φύλακος ἤδη τοῦ βιβλίου τῆς μεταγραφῆς εἰσὶν ἀρκετὰ καὶ διὰ τοῦτο, φρονῶ, ὅτι τὰ διὰ τὰ ἀντίγραφα καὶ τὰς περιλήψεις προσδιοριζόμενα ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τέλη πρέπει νὰ μένωσιν εἰς ὄφελος τοῦ δημοσίου· δὲν δύναται δὲ νὰ προέλθῃ δυσκολία τις εἰς τοὺς πολίτας διότι οἱ ὑπάλληλοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ ἐκπληρώσι τὸ καθῆκόν των.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 10 ὅπως ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐτροπολογήθη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 11 ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμήδης ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, εἶπεν· ὁ προκείμενος νόμος πρὶν ἢ τροπολογηθῇ ἐν τῇ Βουλῇ κατήργει ὁλόκληρον τὴν περὶ προτιμήσεως διάταξιν τοῦ Ἀρμενοπούλου· ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν ἄμεσον κατάργησιν τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ εἰμὴ μετὰ 30 ἡμέρας ἀπὸ τῆς διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος καινοποιήσεως ὅτε παραγράφεται, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἠθέλησε νὰ ἐπεκτείνῃ μέχρι τριάκοντα ἡμερῶν καὶ τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως· διότι ἡ ἄμεσος κατάργησις ἀντίκειται εἰς τὰ ἤθη ἔθιμα καὶ παραδόσεις.

Ἀπήντησεν τὸ μειονοψηφοῦν μέλος ὁ Κ. Προβελέγγιος ὅτι ἐὰν ὑπῆρχε δημόσιον συμφέρον ὅπως ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ μεσαιωνὸς τότε ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἡ προστασία τῆς προτιμή-

σεως, τοιοῦτόν τι σήμερον δὲν ὑπάρχει, διότι ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου εἶναι ἰσχυροτάτη καὶ ἡ θεσμοθεσία προστατεύει τὴν ἰδιοκτησίαν, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι αὐτόχρημα ἀναχρονισμὸς ἡ τήρησις τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως διά τε τοὺς ἀνωτέρω λόγους καὶ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὴν ἔκθεσιν.

Ἀντέλεξεν ὁ προλαλήσας, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης δὲν ζητεῖται μόνον τὴν κατάχρησιν τῶν δυνατῶν ἀλλὰ καὶ τὴν κακοήθειαν καὶ διὰ τοῦτο ἐνόσῳ τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα δὲν μεταβληθῶσι πᾶσα κατάργησις τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως θέλει φέρει βλάβην.

Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι παραδέχεται τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας, πρὸς δὲ τὴν ἀμοιβαίαν μετάθεσιν τῶν ἄρθρων **10** καὶ **11** εἰς **11** καὶ **10**, ἡ Γερουσία μὴ παραδεξαμένη διὰ χειροτονίας τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ὅπως ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς μειοψηφίας καὶ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρθρου **11** εἰς **10** καὶ τοῦ **10** εἰς **11**.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **12** ὁ Γερουσιαστὴς Προβελέγγιος ἐπρότεινε νὰ προστεθῶσι μετὰ τὴν λέξιν « προσῆτι » αἱ λέξεις « ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου » πρὸς περισσοτέραν διασάφησιν.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία συναινέσει καὶ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ παρεδέξατο τὸ ἄρθρον **12** μὲ τὴν προσθήκην τῶν ἀνωτέρω λέξεων.

Ψηφοφορίας ἔπειτα γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου ἐξήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **28**, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταγραφῆς.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Σπυρ. Τρικούπης	
Ἀναγν. Δελιάννης		Ριχάρδος Τζιώρτζ	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀνάσιος Γρηγοριάδης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Βασιλ. Χρηστακόπουλος	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Τάκτζης Μαγγίνας	Ν	Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Γεώργιος Ψύλλας	
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν
Ἰακώβος Παξιμάδης	Ν	Ἰωάννης Χ. Πέτσου	Ν
Νικόλ. Πρασσάκάκης		Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	

Γεώργιος Δαρειώτης		Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Γ. Παπανικολόπουλος	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Δημήτριος Βαΐλιανης	Ν	Δημήτριος Χατζίσκος	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν	Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Ἀδάμ. Δούκας	Ν	Ἀναστάσιος Σ. Χαραλάμπης	Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος		Παναγ. Αἰδωρίκης	
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Τσανετάκης Γρηγοράκης		Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Μ. Α. Καΐρης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν	Σπῦρος Μίλιος	
Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Δημήτρ. Πλακούτας	Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Ἰωάννης Στάϊκος	Ν		

Ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ἀνωτέρω ἐτροποποιήθη, ὡς ἑξῆς.

Ἱερὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοθετικοῦ τούτου Σώματος τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἤδη ψηφισθὲν περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων κτημάτων νομοσχέδιον. Συνυποβάλλων δὲ συγχρόνως καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μου, παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Μ. ΣΚΑΛΙΣΡΗΡΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, καὶ ἄλλων ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **17** Σεπτεμβρίου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

Ἄρθρον 1. Μεταγράφονται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται τὰ ἀκίνητα.

α) Αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν προικοσυμφώνων, αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι.

1. μεταβίβασιν κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεως ἢ ἐπιφανείας.

2. σύστασιν οἱασδήποτε δουλείας ἢ ἐπικαρπίας.

3, παραίτησιν τοιούτων δικαιωμάτων.

β'.) Αἱ παντὸς εἴδους κατακυρώσεις τῶν προειρημένων δικαιωμάτων, καὶ αἱ δικαστικαὶ περὶ διανομῆς αὐτῶν ἐκθέσεις.

Ἄρθρον 2. Οἱ συντάττοντες τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένας πράξεις δημόσιοι ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἐνθυμίζωσιν εἰς τοὺς συμβαλλομένους τὴν περὶ μεταγραφῆς, κατὰ τὸν παρόντα νόμον ὑποχρέωσιν αὐτῶν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως αὐτῆς, καὶ νὰ μνημονεύωσιν ἐν τῇ πράξει τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς εἰρημένης διατάξεως ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγγελέως ἢ καὶ ἀντισαγγελέως.

Ἄρθρον 3. Πᾶσα ἀπόφασις, δι' ἧς πρᾶξις μεταγεγραμμένη κηρύττεται ἄκυρος, διαλελυμένη ἢ διεῤῥηγμένη διατάττει νὰ γίνεται αὐτῆς μνεία ἐν τῷ περιθωρίῳ τῆς μεταγεγραμμένης πράξεως ἐντὸς μηνός, ἀφ' ἧς κατασταθῇ τελεσίδικος.

Ὁ δικηγόρος τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη, καὶ μὴ ὑπάρχοντος δικηγόρου, ὁ διάδικος αὐτὸς ὀφείλει, ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, νὰ φροντίζῃ περὶ ἐκτελέσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐγχειρίζων σημείωσιν περὶ τούτου, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ, εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα, ὅστις δίδει αὐτῷ ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρον 4. Μόνη ἡ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου γενομένη μεταγραφὴ ἐπάγεται κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ πρώτου ἄρθρου τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, καὶ τὴν μεταβίβασιν ἢ σύστασιν τῶν λοιπῶν ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων, μὴ προσαπαιτουμένης ἐπὶ τούτῳ παραδόσεως.

Ἄρθρον 5. Τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν εἶσι δημόσια. Ὁ δὲ φύλαξ αὐτῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ πρὸς τὸν αἰτοῦντα ἀντίγραφα ἢ περιλήψεις ἀκριβεῖς τῶν περιεχομένων, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνῃ

Ἄρθρον 6. Ἐὰν συμπέσῃ συρροὴ πολλῶν μεταγραφῶν, ὁ δὲ

φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δὲν ἠδυνήθη ἐντὸς πάσης αὐτῆς ἡμέρας νὰ τὰς μεταγράψῃ ὅλας, συντάσσει ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ ἔκθεσιν διὰ τὰς μὴ καταχωρισθείσας, σημειόνων αὐτὰς κατὰ τὴν τάξιν τῆς προσαγωγῆς των.

Ἡ καταχώρησις αὐτῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν γίνεται, καθ' ἣν τάξιν ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὁ δὲ φύλαξ πρὶν μεταγράψῃ αὐτάς, δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἄλλας μεταγραφάς. Αἱ τοιαῦται μεταγραφαὶ λογίζονται ὡς γενόμεναι ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως.

Ἄρθρον 7. Μεταξὺ πολλῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενομένων μεταγραφῶν περὶ δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου, προτιμᾶται ἡ στηριζομένη εἰς τίτλον ἀρχαιότερον.

Ἄρθρον 8. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857.

Ἄρθρον 9. Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πράξεις τὰς προγενεστέρας τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857, ἡ δὲ ἰσχὺς καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν κρίνονται κατὰ τοὺς νόμους, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐγένοντο. Αἱ μετὰ τὴν ά. ὅμως Ἰανουαρίου 1856 ἀποφάσεις δι' ὧν ἀποβαίνουσι διαλελυμέναι, ἄκυροι ἢ διεῤῥηγμέναι αἱ ἀνωτέρω πράξεις, ἐγγράφονται ἐν περιλήψει, φυλαττομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 10 Αἱ περὶ προτιμήσεως διατάξεις, αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸ βιβλίον Γ'. τίτλου 3 τῆς ἐξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ τὰ περὶ ταύτης ἔθιμα καταργοῦνται. Τὰ δὲ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποκτηθέντα δικαιώματα προτιμήσεως παραγράφονται, ἂν ἡ ἀγωγὴ δὲν κινηθῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου· ἡ ἀγωγὴ ὅμως αὕτη δὲν παραβλέπει τὰ μετὰ τοὺς ἓξ μῆνας ἀποκτώμενα ἐπὶ τοῦ κτήματος δικαιώματα, ἂν αὕτη δὲν προσημειωθῇ ἐν τοῖς βιβλίοις μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς μεταγραφῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 11. Διὰ πᾶσαν μεταγραφὴν πληρώνονται εἰς τὸν φύλακα τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δύω δραχμαί, ἐὰν τὸ πρὸς μεταγραφὴν προσαγόμενον ἔγγραφον δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν φύλλον, διὰ πᾶν δὲ ἑπόμενον φύλλον, καὶ διὰ πᾶσαν ἐγγραφὴν ἀποφάσεως ἢ προσημειώσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 3 8 καὶ 11 πληρώνεται δραχμὴ μία· διὰ δὲ τὰ ἀντίγραφα καὶ τὰς περιλήψεις ὁ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν λαμβάνει τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τοῦ χαρτοσήμου ἐφ' οὗ ἐγράφησαν ταῦτα.

Ἄρθρον 12 Καταργοῦνται προσέτι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ

παρόντος νόμου 1 τὸ δικαίωμα τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν στρατιωτῶν πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ προικῶν χρημάτων, χρημάτων τῶν ἀνηλίκων, ἢ τῶν κηδεμόνων τῶν διαχειριστῶν ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι ἀποκτηθέντων πραγμάτων.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς πρὸς διεκδίκησιν τῶν διατετιμημένων πραγμάτων τῆς προικός.

3. Τὸ δικαίωμα τῶν συζύγων πρὸς διεκδίκησιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ εἷς ἀπέκτησεν ἐκ χρημάτων δωρηθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου.

4. Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 940 ἀριθ. 7 τῆς πολιτ. δικονομίας προνόμιον τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ἐμμέσων φόρων μεταγενεστέρων τῆς ἐπὶ τῶν μεταγεγραμμένων κτημάτων ἐγγραφῆς ὑποθήκης.

Προβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς προκυμαίας πρὸς κατάρτισιν λιμένος ἐν Σκοπέλῳ θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ νομοσχέδιον αὐτό, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ἐγένετο δεκτὴ διὰ ψήφων 26 κατὰ 2· κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς προκυμαίας ἐν Σκοπέλῳ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Νικόλ. Χρυσόγελος	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γεώργιος Ψύλλας	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Ἀθανάσιος Διδωρίκης	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Γεώργιος Δαρειώτης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	
Νικόλ. Πρασσακάκης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀδάμ. Δούκας	
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Μ. Α. Καΐρης	Ν

Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	Ν	Παναγ. Διδωρίκης	Ν
Δημήτρ. Πλακούτας	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Σταΐκος	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης		Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν	Σπῦρος Μῆλιος	Ν
Δημήτριος Χατσίσκος	Ν	Ῥήγας Παλαμήδης	
Δημήτριος Χρηστίδης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν
Νικόλ. Μαυρομιχάλης	Ν		

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1, 2, 3, 4 καὶ 5, ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 κατὰ 2, ἐγὼ ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 16 λήγοντος μηνὸς Ὀκτωβρίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς προκυμαίας ἐν Σκοπέλῳ

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γεώργιος Γλαράκης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ο	Γκίκας Καρακατζάνης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Ἀδάμ. Δούκας	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλλος	
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτρ. Πλακούτας	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Ἰωάννης Σταΐκος	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου		Νικόλ. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἀθανάσιος Διδωρίκης		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Δαρειώτης		Παναγ. Διδωρίκης	Ν

Γεώργ. Δυοβουνιώτης . . .	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Κων. Προβιλέγιος . . .	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	Ν
Ἰω. Οἰκονόμου	Π	Δημ. Α. Κουντουριώτης . .	Ν

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγγιος, εἶπε τὰ ἑξῆς· οἱ ὑπάλληλοι τῆς Γερουσίας καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς περιόδου καὶ ἰδίως κατὰ τὴν λήγουσαν σύνοδον κατέβαλον ἀτρύτους κόπους εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των καὶ δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ἀναλόγου πρὸς τοὺς μεγάλους κόπους οὓς κατέβαλον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν· διὰ ταῦτα προτείνω ὅπως τὸ σῶμα ἀποφανθῇ ὑπὲρ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης ἀπονεμηθείσης καὶ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου σώματος εἰς τοὺς ὑπαλλήλους του.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἀνεβλήθη ἡ ἀπόφασις τοῦ σώματος εἰς τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν τῆς αὔριον.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος — Οἱ Γραμματεῖς.

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ. — Ἀθ. Γρηγοριάδης.

Ἰω. Οἰκονόμου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Κυριακῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μονορχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζίσιος λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Ἐνθαρύνομαι νὰ ἐπαναλάβω καὶ σήμερον τὴν ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Προβελεγγίου ἐν τῇ χθεσινῇ συνεδριάσει προταθεῖσαν πρότασιν ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Γερουσίας· ἐνθαρύνομαι, διότι διατελέσας ὡς Γραμματεὺς ἐπὶ τρεῖς Συνόδους ἔλαβον γνῶσιν τῆς ὑπηρεσίας των, καὶ ἀφορμὴν νὰ τιμήσω ἐκ τοῦ σύνεγγυς τοὺς κόπους καὶ τὸν πολὺν ζῆλον αὐτῶν·

Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὑπαλλήλων, ὅλων ἀρχαίων ὄντων ἱκανῶν καὶ γεγυμνασμένων, εἶναι περιορισμένος ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε οἱ ὑπάρχοντες δύω συντάκται, εἷς πρωτοκολλιστὴς καὶ εἷς Γραφεὺς μόλις δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Σώματος· ἀλλ' ἡ ἱκανότης οἱ μεγάλοι νυκτερινοὶ κόποι καὶ ὁ ζῆλος τούτων ἀνεπλήρωσαν μέχρι τοῦδε

καὶ ἀναπληρεῖ πᾶσαν ἔλλειψιν ὑπαρχούσης πάντοτε ἐνημέρου τῆς ὑπηρεσίας μὲ μεγάλην τοῦ δημοσίου οἰκονομίαν· ἡ Γερουσία δὲν ἐσυνήθισε νὰ δίδῃ κατὰ πᾶσαν λῆξιν συνόδου ἀποζημίωσιν τινα ἢ νὰ ἀνταμείβῃ τοὺς κόπους τῶν ὑπαλλήλων· ὡς εἰς τὸν ἕτερον βουλευτικὸν περίβολον πρὸς ἀνακούφισιν καὶ ἀναπλήρωσιν μικρῶν τινων ἐξόδων αὐτῶν, ἀλλ' ἤδη ἐπειδὴ εἶναι ἡ λῆξις τῆς περιόδου, ἐπειδὴ οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον κατέβαλον περισσοτέρους κόπους πρὸς ἐπάρκειαν τῆς ὑσημέρου ἐνεργουμένης ὑπηρεσίας καὶ συζητήσεως τῶν ἀπείρων νομοσχεδίων προσενεγκόντες οὐκ ὀλίγην οἰκονομίαν εἰς τὰ ἔξοδα τῆς Γερουσίας, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἕτερον βουλευτικὸν σῶμα ἐψήφισε τοιαύτας ἀμοιβὰς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους του, διὰ ταῦτα ἐνθαρύνομαι νὰ προτείνω εἰς τὸ σῶμα τὴν χορήγησιν τοῦ 1/3 τῶν χορηγηθέντων εἰς τὸν ἕτερον βουλευτικὸν περίβολον ἤτοι δραχ. 2,500 πρὸς ἀμοιβὴν ἢ ἀποζημίωσιν τῶν μεγάλων κόπων τῶν περὶ ὧν πρόκειται ὑπαλλήλων τῆς Γερουσίας εἰς τοὺς ὁποίους οὕτω θέλει ἀποδοθῇ δικαιοσύνη.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ὅτι δὲν συμφωνεῖ μὲ μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ προλαλήσαντος, θεωρῶν ὅμως τὴν εἰς τοῦτο διάθεσιν τῆς Γερουσίας τοῦ νὰ δοθῇ ἀποζημίωσις πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Γερουσίας ἀνάλογος τῶν κόπων οὓς κατέβαλον καὶ καταβάλλουσι εἰς τὴν πολλὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σώματος καὶ τοι ὀλίγοι ὄντες, ἐπιθυμῶ νὰ γίνῃ ἡ χορήγησις αὕτη μὲ τρόπον κατάλληλον καὶ ἁρμόδιον μὴ λαμβανομένου πρωΐως ὑπ' ὄψιν τοῦ τί ἔπραξεν ἡ Βουλὴ, ὡς σῶμα ὅλως ἀνεξάρτητον καὶ μηδεμίαν ἐπιρροὴν ἔχον ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς Γερουσίας· προτείνω λοιπὸν ὅπως ἀποφασισθῇ τὸ ἀκόλουθον πρὸς ἀπορρύθμισιν προσβολῆς τοῦ γράμματος τοῦ Συντάγματος (ἀριθ. 17 καὶ 54) προσθέτει εἰς τὸ Κεφάλαιον τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων τῆς Γερουσίας δραχ. 2,500, αἵτινες θέλουν δοθῇ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Γερουσίας πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας των. Ἡ διανομὴ τῶν δραχμῶν τούτων γενήσεται ἀπὸ τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας ἀναλόγως τῶν γραφικῶν ἑκάστου κόπων καὶ ἐργασιῶν· ἡ Γερουσία ὁμοφώνως παρεδέξατο τὸ ἀνωτέρω ὡς ἰδίαν αὐτῆς ἀπόφασιν.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ἰω. Κολοκοτρώνης ἐξέθηκε. Μετροῦμεν ἤδη Συνταγματικὸν βίον δεκατριῶν ἐτῶν κατὰ τὰ ὁποῖα ὑρίσταται καὶ τὸ σῶμα τοῦτο τῆς Γερουσίας τοῦ ὁποίου ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀποτελῶ μέλος· καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα καὶ ἐσυνηθίσαμεν νὰ ἐφαρμόζωμεν τὸν κανονισμὸν κατά τε τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν λοιπὴν ὑπηρεσίαν τοῦ

νομοσχεδίων ὁρίζοντες πάντοτε τὴν συζήτησιν αὐτῶν κατὰ προτεραιότητα. παρακαλῶ οὖν τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐξηγηθῇ ἐπὶ τῶν μενόντων ἤδη ἐκκρεμῶν νομοσχεδίων ὁποίαν τάξιν θεωρεῖ κατάλληλον ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὅτι ὁ κανονισμὸς τῆς Γερουσίας ἀναμφιβόλως προσδιορίζει τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων. καθ' ἣν τάξιν εἰσήχθησαν, ἀλλὰ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἡ Γερουσία ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ παρεκλίνῃ ὀλίγον τῆς τάξεως ταύτης καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ ἄλλο τι μέτρον ἢ ἴσως ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, τουτέστι νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ κατεπεῖγον ἑκάστου νομοσχεδίου καὶ νὰ προτάξῃ τὰ μᾶλλον κατεπείγοντα τῶν ἧττον κατεπειγόντων, εἰς τὴν ἐκτίμησιν ταύτην κατὰ πρῶτον λόγον ἡ Κυβ. ἔχει ἀνάγκην νὰ γνωμοδοτήσῃ καὶ νὰ εἴπῃ τοὺς λόγους τῆς κατ' αὐτὸ προτιμήσεως ἑκάστου νομοσχεδίου, εἰς δὲ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας μένει νὰ ἐκτιμήσῃ τούτους, κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἐγένετο καὶ χθὲς τοιαύτη ἐκτίμησις τῶν νομοσχεδίων καὶ προετάχθησαν μεταξὺ τούτων τὰ μᾶλλον κατεπείγοντα, ἐπειδὴ ἤδη δὲν μᾶς μένουσιν εἰμὴ δύω ἡμέραι ἐργασίας ἡ σήμερον καὶ ἡ αὔριον ἴσως ἔχομεν δὲ πρὸς συζήτησιν πέντε νομοσχέδια λίαν ἐκτεταμένα, φρονῶ, ὅτι ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν σπουδαιότητα ἑκάστου καὶ νὰ προτάξῃ τὴν συζήτησιν τῶν μᾶλλον κατεπειγόντων, ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει ἔρχομαι νὰ εἴπω ὅτι τὸ περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων νομοσχέδιον εἶναι ὠφελιμον διότι ὡς τοιοῦτον ἐξετιμήθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου λαβόντος ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὰ κτήματα εἶναι φθαρτὰ καὶ φθείρονται, ὥστε εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐκποίησις των, ἀλλ' ἡ φθορὰ τῶν τοιούτων κτημάτων ὑφίσταται μὲν δὲν εἶναι ὅμως τοιαύτη ἥτις μετὰ παρέλευσιν μιᾶς δύω ἢ δέκα ἡμερῶν δύναται νὰ ἀποκατασταθῇ ἄχρηστον τὸ κτῆμα, ὥστε ὁ κίνδυνος δὲν εἶναι οἷος παρίσταται ἡ τὸ κατεπεῖγον τοῦ νομοσχεδίου τούτου δὲν εἶναι τοιοῦτον οἷον εἶναι ἄλλων νομοσχεδίων μεταξὺ τῶν ὁποίων συγχωρήσατέ μοι νὰ προτάξω ὡς κατεπειγότερον τὸ περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχέδιον, καθόσον τοῦτο ἀφορᾷ τὰ συμφέροντα καὶ δικαιώματα ὅλων τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὁμογενῶν μας οἵτινες ὑπόκεινται ἤδη εἰς κάποιαν αὐθαίρετον δικαιοδοσίαν· πᾶσα καθυστέρησις ἡ ἀναβολὴ τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἶναι προσβολὴ εἰς τὰ δικαιώματα ἢ τὰ συμφέροντα τῶν συμπολιτῶν μας τούτων, καὶ διὰ ταῦτα παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ θεωρήσῃ τὸ κατεπεῖγον κατὰ πρῶτον λόγον τὸ προξενικὸν τοῦτο νομοσχέδιον καὶ νὰ προτάξῃ τὴν συζήτησιν, αὐτοῦ ὅλων τῶν ἄλλων συζητηθησομένων ἀκολούθως κατὰ τὴν τάξιν τοῦ καπεπείγοντος αὐτῶν.

Ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Πλαπούτας, ὅτι τὸ περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων νομοσχέδιον πραγματεύεται περὶ κτημάτων, ἅτινα εἶναι ὑποθήκη εἰς τοῦ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀειμνήστου Κυβερνήτου συστηθεῖσαν τράπεζαν, ἐγένετο ἄλλοτε λόγος περὶ προνοίας ἣν ἡ συνεύλευσις ἐθεώρησε τοῦ νὰ ἔλθῃ νόμος τις κανονίζων τὴν ἐπιστροφὴν τῶν τοιούτων χρημάτων εἰς τοὺς δικαιούχους ἀλλὰ μέχρι τοῦδε οὐδὲν ἐγένετο, ἤδη προβάλλεται περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν κτημάτων τούτων ἀλλὰ δὲν ὁρίζεται συγχρόνως καὶ πόθεν θέλουσι ληφθῇ ἢ πληρωθῇ τὰ ὀφειλόμενα ἐκ τῆς ἀνωτέρω τραπέζης χρήματα, διὰ ταῦτα ἐξαιτούμενος τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἅτις πρέπει νὰ ἀναβληθῇ αὐτοδικαίως μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νόμου περὶ ἐπιστροφῆς τῶν ἐπιβαρυνόντων τὰ κτήματα ταῦτα χρημάτων.

Ἀπήντησεν ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς Κολοκοτρώνης, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα καὶ ἐζήτησα νὰ ἐξηγηθῇ τὸ ὑπουργεῖον ὅπερ διὰ τοῦ διπλωμάτου ὑπουργοῦ, τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ἀπήντησεν ὅτι θεωρεῖ κατεπεῖγον κατὰ πρῶτον λόγον τὸ περὶ πρεξενικῶν ἀρχῶν νομοσχέδιον, καὶ κατὰ δεύτερον τὸ περὶ θεάτρου, ἀλλὰ, κύριοι Γερουσιασταί, τὰ κτήματα τοῦ δημοσίου φθείρονται καθεκάστην καὶ τὸ περὶ τούτων νομοσχέδιον εἶναι λίαν κατεπεῖγον ὅλων τῶν ἄλλων, ὡς ἀφορῶν τὰ συμφέροντα τῶν κατοίκων ὅλου τοῦ Κράτους, ἐνῷ τὸ περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ἀφορᾷ ἴσως δικαιώματα τὸ πολὺ τριῶν χιλιάδων συμπολιτῶν μας.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι ὅταν τὸ προκείμενον περὶ φθαρτῶν κτημάτων νομοσχεδίων εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ἐτυπώθη, ἀνέγνωσα μετὰ προσοχῆς τοῦτο καὶ εὗρον αὐτὸ καθ' ὅλας του τὰς διατάξεις καλὸν καὶ ἀναγκαῖον· ὑπῆρχε καὶ ὑπάρχει ἡ ἰδέα, ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου θέλουσιν ὀλίγοι προσαποκτήσει τὰ πάντα, ἀλλὰ παρατηρῶ, ὅτι τοιοῦτον τι δὲν θέλει σύμβῃ καὶ ἐκ τῆς ἀναβολῆς οὐδεμία ὠφέλεια δύναται νὰ ἐπέλθῃ, καὶ ἐν τούτοις τὰ φθαρτὰ κτήματα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν φθείρονται, τὸ μέτρον τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἀφθάρτων κτημάτων· ἂς ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὸ ζήτημα τῆς προτιμήσεως. Ὅταν ἄλλοτε ἐγένετο λόγος περὶ τῆς συζήσεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου, Γερουσιαστής τις

ἠρώτησε τὸ ὑπουργεῖον ἂν ἦναι ἀληθὲς ὅτι ἔλαβον χώραν διακοινώσεις καὶ διπλωματικαὶ διαπραγματεύσεις ὡς πρὸς τὸ νομοσχέδιον αὐτό, ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἀπήντησεν ὅτι ἐγένοντο διακυνώσεις καὶ εὑρίσκονται εἰς διπλωματικὰς διαπραγματεύσεις, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ὑποβάλῃ τὸ ἀποτέλεσμα τούτων ἐκκρεμῶν ἔτι οὐσῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐρωτῶμεν λοιπὸν ἤδη ἂν ἐλύθησαν αἱ διαπραγματεύσεις αὗται καὶ κατὰ ποῖον τρόπον, διὰ νὰ ἔλθωμεν κατόπιν εἰς τὰς ἐκτιμήσεις τοῦ κατεπείγοντος.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ὅτι ὁ ἕτερος τρόπος ὃν ἀνέφερεν εἶναι ὁ καταλληλότερος ὡς πρὸς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, διότι ὅταν εὑρωμεν ἧττον κατεπεῖγον ὅλων τῶν ἄλλων τὸ παρὸν νομοσχέδιον καὶ ἐπομένως ἄξιον συζητήσεως μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἡμερῶν χωρὶς ἔλαβήν τινα, τότε πρὸς τί τὸ νὰ προστρέχωμεν εἰς διπλωματικὰς διαπραγματεύσεις καὶ τὰ παρόμοια.

Ἐπέφερεν ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ περὶ φθαρτῶν κτημάτων νομοσχέδιον ἀφορᾷ καθὰ ἀνέφερέ τις τῶν προλαλησάντων, τὰ συμφέροντα ὅλων τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ ζητήσωμεν μετ' ἐπιμονῆς τὴν λύσιν τῶν ἐξωτερικῶν περιπλοκῶν, καὶ θέλομεν δεχθῆ τὴν ἀναβολήν, ἂν τὸ ὑπουργεῖον ζητήσῃ ταύτην. Εἰπόντος τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, ὅτι ἂν τὸ περὶ κτημάτων νομοσχέδιον ἀφορᾷ ὅλον τὸ κράτος δὲν ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι παρουσιάζεται καὶ φθορὰ τοιαύτη οἵα ἀποκαθιστᾷ μᾶλλον κατεπεῖγον ὅλων τῶν ἄλλων τὸ νομοσχέδιον τοῦτο. Τοῦ δὲ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Κολοκοτρώνη ἀπαντήσαντος ὅτι, τὸ περὶ φθαρτῶν κτημάτων νομοσχέδιον εἶναι κατὰ μέγιστον λόγον ἀναγκαιότερον τοῦ ἑτέρου, ὁ Γερουσιαστὸς Κ. Πλαπούτας ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, δι' οὓς ἀνέφερε λόγους· ὁ δὲ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ἐπέφερε, ὅτι τὸ ζήτημα διαιρεῖται εἰς δύο· ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους εἶπε τις, ὅτι πρόκειται νὰ συζητήσωμεν ἤδη πάντα νομοσχέδια καὶ ἐπρότεινε νὰ γίνῃ ἐκτίμησις τις τοῦ κατεπειγόντος αὐτῶν, καὶ νὰ προταχθῇ ἡ συζήτησις τῶν μᾶλλον κατεπειγόντων κατὰ σειράν, ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν χωρὶς νὰ εἴπῃ ποῖα θεωρεῖ προτιμώτερα τῶν ἄλλων, προσέλθε καὶ ἐξέθηκεν ἀποτόμως, ὅτι τὸ περὶ φθαρτῶν κτημάτων νομοσχέδιον δὲν εἶναι κατεπεῖγον παντάπασιν καὶ πρέπει νὰ ἀναβληθῇ, ἐνῷ ἡ Κυβ. ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ὅτι εὑρισκομένη εἰς τὴν λῆξιν τῆς περιόδου ἔχω ἀνάγκην αὐτοῦ τοῦ σπουδαίου νομοσχεδίου διὰ νὰ σκεφθῶ ἡσύχως καὶ ἐκδόσω τὰς πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἀναγκαίας ὁδηγίας καὶ διαταγάς, τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἂν ἀναβληθῇ ἤδη θέλει ἀναβληθῇ ἐπὶ πολὺν χρόνον διὰ τὴν λῆξιν τῆς περιόδου, ἂν καὶ ἦναι βέβαιον ὅτι τὰ κτήματα φθείρονται, ἡ ἔνστασις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Πλαποῦτα εἶναι ἔνστασις ἀφορῶσα τὴν οὐσίαν, περὶ αὐτῆς ἡ ἐπιτροπὴ προέβλεψε καὶ δέον νὰ προταθῇ αὕτη κατὰ τὴν συζήτησιν, καθόσον ὅλα τὰ κτήματα δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, πρέπει λοιπὸν ἡ Κυβ. νὰ ἐξηγηθῇ ποῖα τῶν ὑπαρχόντων ἐκκρεμῶν νομοσχεδίων θεωρεῖ λίαν κατεπείγοντα, διὰ νὰ προτιμηθῇ ἡ συζήτησις αὐτῶν κατὰ τὴν τάξιν.

Δὲν συμφωνῶ, ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Στάϊκος, οὔτε μὲ τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν οὔτε μὲ τὴν γνώμην τοῦ Γερουσιαστοῦ Πλαποῦτα, τὸν περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμον ζητεῖ τὸ ἔθνος πρὸ 24 ἐτῶν, καὶ ἂν ταῦτα τὰ κτήματα ἦσαν ἐκποιημένα πρὸ τοσούτου καιροῦ ἤθελον εἰσθαι εἰς τὸ ἔθνος μεγάλα πλούτη, διὰ ταῦτα προτείνω νὰ προηγηθῇ σήμερον ὡς ἡμέραν ἀναστάσεως ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ἐνόσω δὲν ζητεῖται ὁριστικὴ ἀναβολή·

Ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ἐπειδὴ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι τωόντι τῆς πρώτης ἀνάγκης διὰ ταῦτα ἐφύλαξα τὴν προσοχήν μου καὶ εἰσῆξα τοῦτο ἅμα ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἔμεινεν αὐτὸ ἀσυζήτητον μέχρι τῶν τελευταίων τούτων ἡμερῶν, ἐπειδὴ δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο πράκειται νὰ διαθέσῃ μεγάλα συμφέροντα τοῦ δημοσίου, πολλαὶ δὲ ἀμφιβολίαι παρουσιάζονται ὥστε ἐντὸς τῶν δύω ἡμερῶν, αἵτινες μᾶς ὑπολείπονται δὲν δυνάμεθα νὰ λύσωμεν αὐτὰς, καὶ ἐπειδὴ ἡ σπουδὴ δύναται νὰ φέρῃ δυσχερείας, διὰ ταῦτα φρονῶ κατάλληλον νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις αὐτοῦ εἰς κατάλληλον χρόνον.

Ἡ Γερουσία μετὰ τὰ λεχθέντα παρεδέξατο τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου περὶ φθαρτῶν κτημάτων εἰς ἄλλην περίπτωσιν· προτεθέντος ὕστερον εἰς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ἑλλ. θεάτρου ὁ Γερουσιαστὴς Γ. Παλαμίδης, εἶπε· δὲν ἤλπιζον νὰ ἔλθω σήμερον ἡμέραν Κυριακὴν ὅπως ἀρχίσω τὴν συζήτησιν εἰς τὸ περὶ θεάτρου νομοσχέδιον, διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἐπειδὴ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἀναγινώσκεται ἐγὼ ἀπέχω τῆς συνεδριάσεως καὶ συζητήσεως καὶ ἡ Γερουσία δύναται νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

Ἐπέφερεν ἔπειτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ι. Κολοκοτρώνης θεωρῶν

Κύριοι, ὅτι πρὸ παντὸς ἄλλου προκαλούμεθα νὰ νομοθετήσωμεν ἤδη περὶ συστάσεως θεάτρου ὑψώνω τὴν φωνὴν καὶ λέγω, ὅτι ἐκκλησίας, σχολεῖα καὶ λοιπὰ ἀναγκαῖα κατασκήματα δὲν ἔχομεν. Ἡμεῖς οἵτινες ὑπήρξατε οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ μέχρι παρελθουσῶν Κυβερνήσεων ἐνθυμεῖσθε βεβαίως τὸ ἱστορικὸν Μεσολόγγιον· εἰς αὐτὸ ἀνεγείρεται ἐκκλησία τις καὶ ἓν Γυμνάσιον ἀλλ' ἀμφότερα ἔμειναν μέχρι τῆς ἡμισείας οἰκοδομῆς διὰ ἔλλειψιν χρηματικῶν μέσων ὑπὲρ ἐξοικονομίσεως τῶν ὁποίων γίνεται ἐπαιτεία εἰς τὰ γειτνιάζοντα μέρη τῆς Ἑπτανήσου. Εἶναι ὄθεν ἀνόητον νὰ νομοθετοῦμεν ἤδη σύστασιν θεάτρου, ἐνῷ πρὸς εἴσπραξιν τῶν φόρων πωλοῦμεν τὰ σκεύη τοῦ λαοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι ἁπλοῦν ὅπερ ὁ προλαλήσας παρενόησε. Δὲν συνιστᾶται θέατρον διὰ δαπάνης τοῦ δημοσίου, διότι τοιοῦτο ὑπάρχει πρὸ χρόνων, ἡ μικρὰ δαπάνη ἥτις ἐξοδεύετο μέχρι τοῦδε διὰ τὸ θέατρον δὲν ἐξοδεύετο μὲ ὠφέλειαν τινα, ἤδη πρόκειται νὰ ἐξοδευθῇ μετὰ ὠφελείας καὶ περὶ τούτων πρόκειται, ἡ ἐτησία δαπάνη ἥτις ἐγένετο μέχρι τοῦδε πρόκειται νὰ χορηγηθῇ εἰς ἐργολάβον Ἕλληνα προτιθέμενον νὰ συστήσῃ καὶ Ἑλλ. θέατρον διὰ τοῦ προνομίου τῆς ἀποκλειστικῆς ἐργολαβίας, ὅπερ θέλει λάβει ἐπὶ τόσα ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα θέλει δυνηθῇ νὰ συγκεντρώσῃ ἐκ τῶν ὠφελιμάτων τὸ ποσὸν πρὸς τὴν ἀνέγερσιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ θεάτρου. Ἡ Κυβέρνησις παρεδέχθη τὰς συμφωνίας ταύτας ὑπὸ ὅρους λίαν αὐστηρούς καὶ οἰκονομικοὺς πρὸς τὸ δημόσιον, ὥστε δὲν προέρχεται κἀμμία ζημία, διότι τὰ χρήματα θέλουν δίδεσθαι κατὰ μῆνα.

Ψηφορίας ἔπειτα γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταῦ νομοσχεδίου ἐξήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 23 κατὰ μιᾶς, ἀρνηθέντων ψῆφον τεσσάρων.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ἑλληνικοῦ Θεάτρου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἰάκωβος Παξιμάδης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Σπυρ. Τρικούπης	
Τάτζης Μαγγίνας	ἀρν.	Ριχάρδος Τζιώρτζ	

Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ο	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Βασίλ. Χρησπακόπουλος	ἀρν.	Ἀντων. Μακρομιχάλης	ἀρν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἰωάννης Θεοτόκης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἀθανάσιος Ἀνδρώνικης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης		Νικόλαος Μαυρομμάτης	Ν
Γ. Παπαγιλιόπουλος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Παναγ. Ἀνδρώνικης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν	Κωνστ. Πρωτιλέγιος	
Ἀδὰμ Δούκας		Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος		Σπῦρος Μιλιος	Ν
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Ῥῆγας Παλαμίδης	
Τσανετάκης Γρηγοράκης		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν
Μ. Α. Καΐρης	Ν		

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου, ἠρώτησέ τις ἂν ὑπάρχῃ ἐγγύησις διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργολάβου, ὁ δὲ Κ. πρωθυπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ὑπάρχει ἀπογρώσα ἐγγύησις ἡ κατὰ μῆνα πληρωμὴ τῶν δόσεων, καὶ προσέθετι, ὅτι ἐκανονίσθη ἤδη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ θεάτρου ἑτέρα ἐγγύησις ἐκ δραχ. 10,000, ὁ δὲ προσδιορισμὸς τοῦ γηπέδου τοῦ θεάτρου μένει εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἐγένετο δεκτὸν διὰ χειροτονίας τὸ ἄρθρον ὅπως ἔχει, ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 34 κατὰ μιᾶς, ἀρνηθέντων ψῆφον τριῶν, ἔχει δὲ ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 10 Σεπτεμβρίου ε. ε.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ἑλληνικοῦ Θεάτρου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἰάκωβος Παξιμάδης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Σπυρ. Τρικούπης	
Τάτζης Μαγγίνας	ἀρν.	Ριχάρδος Τζιώρτζ	

Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ο	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	ἀρν.	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	ἀρν.
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Γεώργιος. Ψύλλας		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ἰωάννης Θεοτόκης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης		Γεώρ. Δυοβουνιώτης	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	
Ἀδάμ Δούκας		Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος		Σπῦρος Μίλιος	Ν
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Ῥήγας Παλαμίδης	
Τσανετάκης Γρηγοράκης		Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Μ. Α. Καΐρης	Ν		

Τεθέντος ὕστερον εἰς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, δι' ἧς ἐξήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία παραδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 29 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ δικαιοδοσίας τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν.

Γεώρδιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Βασίλ. Χρησακόπουλος	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Γεώργιος Ψύλλας	
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Χαρ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀθανάσιος Διδωρίκης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Γεώργιος Δαρειώτης	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ		Γκίκας Καρακατζάνης	

Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἀδάμ Δούκας		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Δῆμος Κανελλόπουλος		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Τσανετάκης Γρηγοράκης		Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Μ. Α. Καΐρης	Ν	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν	Κωνς. Προβιλέγιος	
Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Ἰωάννης Στάϊκος	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης		Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν		

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα αὐτοῦ **1—61** καὶ τούτων συμπεριλαμβανομένου ἐγένετο ἅπαντα παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἔπειτα καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 30 ἐχόντων ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς **1** Ὀκτωβρίου ε. ε.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ δικαιοδοσίας τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Ἀθανάσιος Διδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Γεώργιος Δαρειώτης	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀδάμ Δούκας	
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Σπυρ. Τρικούπης		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ῥιχάρδος Τζιώρτζ		Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Βασίλ. Χρησταπόπουλος	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν

Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .	Γεώρ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος	. . . .
Δημήτριος Χατσίσκος	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . N
Δημήτριος Χρηστίδης	. . . N	Σπῦρος Μίλιος	. . . . . N
Νικόλ. Μαυρομμάτης	. . N	Ῥήγας Παλαμίδης	. . . . .
Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Παναγ. Ἀιδωρίκης	. . . . N		

Ἀρξαμένης ἔπειτα τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρεσιῶν ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεί, διὰ ψήφων 29 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ναυαγίων καὶ Ναυαγιαιρέσεων.

Γεωργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	. . . .	Ἀδὰμ Δούκας	. . . . .
Γεώρ. Κυντουριώτης	. . .	Δῆμος Κανελλόπουλος	. .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	. .	Κωνσταντίνος Κανάρης	. . .
Σπυρίδων Καλογερόπολος	. N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. . N
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . N	Μ. Α. Καΐρης	. . . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	. . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . .	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . . N	Ἰωάννης Στάϊκος	. . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	. . . . .	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Ριχάρδος Τζιώρτζ	. . . .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . N	Δημήτριος Χατσίσκος	. . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Δημήτριος Χρηστίδης	. . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . .	Νικόλαος Μαυρομμάτης	. . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. . .
Γεώργιος Ψύλλας	. . . .	Παναγ. Ἀιδωρίκης	. . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος	. . . .
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης	. . . .	Σπῦρος Μίλιος	. . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N	Ῥήγας Παλαμίδης	. . . .
Δημήτριος Βούλγαρης	. . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Γκίκας Καρακατζάνης	. . .		

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1—42 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου ἐγένοντο δεκτὰ διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἔπειτα καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί, διὰ ψήφων 30 ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 19 Σεπτεμβρίου ε. ε.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ναυαγίων καὶ Ναυαγιαιρέσεων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	. N	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	. . . .	Ἀδὰμ Δούκας	. . . . .
Γεώργ. Κουντουριώτης	. . .	Δῆμος Κανελλόπουλος	. . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	.	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	. . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	. . N
Τάτζης Μαγγίνας	. . . . N	Μ. Α. Καΐρης	. . . . . N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἀντών. Κριεζῆς	. . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . . N	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	. . .	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . . N	Ἰωάννης Στάϊκος	. . . . N
Σπυρ. Τρικούπης	. . . .	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Ριχάρδος Τζιώρτζ	. . . .	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . N	Δημήτριος Χατσίσκος	. . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . N	Δημήτριος Χρηστίδης	. . . N
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	. . .	Νικόλαος Μαυρομμάτης	. . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . .	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	. . .
Γεώργιος Ψύλλας	. . . .	Παναγ. Ἀιδωρίκης	. . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . .	Γεώργ. Δυοβουνιώτης	. . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . N	Κωνστ. Προβιλέγιος	. . . .
Ἀθανάσιος Ἀιδωρίκης	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . . N
Γεώργιος Δαρειώτης	. . .	Σπῦρος Μίλιος	. . . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N	Ῥήγας Παλαμίδης	. . . .
Δημήτριος Βούλγαρης	. . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Γκίκας Καρακατζάνης	. . .		

Τεθέντος ὕστερον εἰς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀστικοῦ Ἑλλ. νόμου ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεί διὰ ψήφων 26 κατὰ τὸ ὧδε ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ἀστυκοῦ Νόμου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Ἀδάμ. Δούκας	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτζης Μαγγίνας	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἀναγνώστης Μόναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Γεώργιος Ψύλλας		Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπακλιόπουλος	Ν	Ῥῆγας Παλαμίδης	
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης			

Ἀναγνωσθέντα ἐπομένως τὰ ἄρθρα αὐτοῦ **1—94** καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων **26** ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς **24** Σεπτεμβρίου ε. ε.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ἀστυκοῦ δικαίου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεώργ. Κουντουριώτης	
Ἀναγν. Δεληγιάννης		Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	

Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Τζάτζης Μαγγίνας		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Μ. Α. Καΐρης	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης		Ἀντ. Γ. Κριεζῆς	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ξ
Σπυρ. Τρικούπης		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ξ
Ῥικάρδος Τζιώρτζ		Ἰωάννης Στάϊκος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριαάδης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος		Δητήτρ. Χρηστίδης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας		Νικόλ. Μαυρομμάτης	Π
Ἰωάννης Θεοτόκης		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης		Γεώργ. Δυοβουνιώτης	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης		Κωνς. Προβιλέγιος	
Γ, Παπακλιόπουλος	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν	Σπῦρος Μίλιος	Ν
Γκίκας Καρακατζάνης		Ῥῆγας Παλαμίδης	
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Π	Δημήτρος Α. Κουντουριώτης	Ν
Ἀδάμ. Δούκας			

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος.
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Α θ. Γ ρ η γ ο ρ ι ά δ η ς
Α. Χ α ρ α λ ά μ π η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **26** μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἐξῆς Β. Διάταγμα περὶ λήξεως τῆς Γ. Συνόδου τῆς Δ. Βουλευτικῆς Περιόδου.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος κηρύττομεν τὴν λῆξιν τῆς Γ. Συνόδου τῆς Δ. Βουλευτικῆς Περιόδου.

Ὁ Ἡμέτερος πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν θέλει κοινοποιήσει τὸ παρὸν Διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν, ὁ δὲ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Δ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ, Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

Ἐπομένως ὑπεγράφησαν τὰ παρόντα πρακτικὰ ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου καὶ τῶν ΚΚ. Γραμματέων.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης,
Ἰω. Οἰκονόμου.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣ ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

ΤΗΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Δ'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

Σελ.

Συνεδρίασις τῆς 11 Νοεμβρίου 1855 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἐκλογὴ τῶν Ἀντιπροέδρων, Γραμματέων καὶ τοῦ Ταμείου τῆς Γερουσίας 1

Συνεδρίασις τῆς 16 Νοεμβρίου 1855 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Προεδρείου τῆς Βουλῆς περὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν αὐτῆς 7

Ὁμοίως ἐπιστολῆς τῆς Βαρουΐσσης Φαβιέρου ἐκφραζούσης τὴν εὐγνωμοσύνην της διὰ τὰ ὑπὲρ τοῦ συζύγου της αἰσθήματα τῆς Γερουσίας . . . . . »

Ἄδειαι ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν Δ. Ν. Ὀλυμπίου καὶ Δ. Πλακούτα 8

Ἀνάγνωσις τοῦ σχεδίου τῆς πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, καὶ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις αὐτῆς 8

Κλήρωσις μεγάλης προσδευσεως πρὸς παρουσίασιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα 29

Συνεδρίασις τῆς 17 Νοεμβρίου 1855 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς χθεσινῆς Συνεδριάσεως . . »

Συνεδρίασις τῆς 1 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομισχεδίου περὶ παραδοχῆς τῶν Τουρκικῶν Νομισμάτων 30

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας τῆς Γ'. Συνόδου τῆς Β'. Βουλευτικῆς περιόδου . . . . . »

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν ἀπολογισμῶν τῆς Γερουσίας τῆς Γ'. Συνόδου τῆς Γ'. Περιόδου καὶ τῆς Α'. Συνόδου τῆς Δ'. Περιόδου 56

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον 44

Συνεδρίασις τῆς 5 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομισχεδίου περὶ παραδοχῆς τῶν Τουρκικῶν Νομισμάτων 47

Σελ.

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀνθράκων 60

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν σιτηρῶν 61

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως Δραχ. 240,168 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογ. τοῦ Ὑπουγ. τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ 1855 62

Συνεδρίασις τῆς 13 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Τρίτη.

Παρατηρήσεις περὶ τῶν παρουσιασθέντων ἀπολογισμῶν τῆς Γερουσίας καὶ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως αὐτῶν αὔριον ἐν μυστικῇ Συνεδριάσει 66

Συνεδρίασις τῆς 14 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Τετάρτη.

Συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν ἀνωτέρω ἀπολογισμῶν τῆς Γερουσίας διὰ τρεῖς προλαβούσας Συνόδους 68

Συνεδρίασις τῆς 15 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Πέμπτη.

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ Γ. Γλαράκη 74

Συζήτησις τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον 75

Συνεδρίασις τῆς 16 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Παρασκευή.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ Δρ. 240,168 . . . 90

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς . . 94

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον 93

Συνεδρίασις τῆς 17 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Σαββάτιν.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ Δρ. 240,168 100

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀνθράκων 105

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως σιτοσπορᾶς εἰς τοὺς γεωργούς 117

Συνεδρίασις τῆς 19 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Δευτέρα.

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Λ. Κουντουριώτου. 119

Συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς. »

Συνεδρίασις τῆς 20 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Τρίτη.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ Γερουσιαστοῦ Γλαράκη. 125

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως σιτοσπορᾶς εἰς τοὺς γεωργούς 127

Παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου περὶ ἐκδόσεως Νόμου ἀφορῶντος τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων 131

Συνεδρίασις τῆς 22 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὑπαγωγῆς τῶν ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν ἐξαγομένων σιτηρῶν εἰς ἐξαγωγικὸν τέλος 5 τοῖς 0|0 ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς 133

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καντουριώτου . . 135

Σελ.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Γερουσιαστοῦ Γλαράκη 135

Συνεδρίασις τῆς 29 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Πέμπτη.

Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὑπαγωγῆς τῶν ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐξαγομένων σιτηρῶν εἰς τὸ τέλος 5 τοῖς 0|0 142

Συνεδρίασις τῆς 30 Δεκεμβρίου 1855 ἡμέρα Παρασκευή.

Συνέχεια τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου 167

Συνεδρίασις τῆς 4 Ἰανουαρίου 1856 ἡμέρα Τετάρτη.

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως προνομίου κατεργασίας τῶν Ἀσφοδίλων 201

» περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 15,000, ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῆς Δικαιοσύνης διὰ τὸ 1855 . . . 205

» περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 7000, διὰ θεατρικὰς παραστάσεις 206

Συνέχεια τῆς συζητήσεως καὶ παραδοχὴ τοῦ συνόλου τοῦ ἀνωτέρω περὶ σιτηρῶν Νομοσχεδίου 207

Συνεδρίασις τῆς 9 Ἰανουαρίου 1856 ἡμέρα Δευτέρα.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τῶν δρ. 15000 210

Συνεδρίασις τῆς 12 Ἰανουαρίου 1856 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀνάγνωσις τῶν Ἐκθέσεων τῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ προνομίου κατεργασίας τῶν Ἀσφοδίλων καὶ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως Δρ. 7000 διὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις 213

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Δ. Κανελλοπούλου . . . 215

Συνεδρίασις τῆς 13 Ἰανουαρίου 1856 ἡμέρα Παρασκευή.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως προνομίου κατεργασίας τῶν Ἀσφοδίλων 215

» περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 7000 διὰ θεατρικὰς παραστάσεις 217

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη . 219

Παρακομπὴ τῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἀναφορᾶς τῆς χήρας Ἰω. Βλάχου εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπήν . . . . . »

Προτροπὴ πρὸς τὸν Εἰσηγητὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1850 Ἐπιτροπῆς ἵνα παρουσιάσῃ τὴν ἔκθεσίν του 220

Συνεδρίασις τῆς 19 Ἰανουαρίου 1856 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἄδεια τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μ. Λ. Καίρη 220

Ὁμιλία τοῦ Κ. Χατζίσκου Γερουσιαστοῦ περὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Ν. Ὀλυμπίου . . . . . »

Ἀπόφασις ὅτι 25 Γερουσιασταὶ ἀπαρτίζουσι τοῦ λοιποῦ πλήρη τὴν Συνεδρίασιν 222

Συνεδρίασις τῆς 26 Ἰανουαρίου 1856 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰω. Σταίκου . . . . »

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου εὐχαριστοῦντος τὴν Γερουσίαν διὰ τὴν χορήγησιν τῶν 1000 δρ. πρὸς κατασκευὴν περιβόλου τοῦ κήπου τοῦ Πανεπιστημίου . . »

Σελ.

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ γραμματοσήμου Νόμου 223
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς 224
Ἀπόφασις τοῦ νὰ δώσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὰς περὶ Σμύριδος καὶ χαρτοσήμου πληροφορίας 226

✓ Συνεδρίασις τῆς 28 Ἰανουαρίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ Γραμματοσήμου Νόμου . . . . . »
Συζήτησις τῶν ἐπερωτήσεων περὶ Σμύριδος καὶ περὶ χαρτοσήμου καὶ ἀναβολὴ αὐτῆς εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν 229
Συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς 232

✓ Συνεδρίασις τῆς 6 Φεβρουαρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Στρατοδικείου ἀθωώσεως τοῦ Ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Μιλίου 213
Παραπομπὴ τῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἀναφορᾶς τῆς οἰκογενείας τοῦ Γεωργίου Ν. Ὀλυμπίου εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπήν »

✓ Συνεδρίασις τῆς 8 Φεβρουαρίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἄδεια ἀπουσίας τριμήνου τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Μιλίου . »
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τοῦ ε. ε. 243
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ αὐθημερόν 248

✓ Συνεδρίασις τῆς 11 Φεβρουαρίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ζώων διὰ τὸ 1856 253

✓ Συνεδρίασις τῆς 13 Φεβρουαρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 8ου ἄρθρου ἀφαίρεσιν τῆς διατάξεως ἀρχομένης ἀπὸ τῆς λέξεως « πρὸ τῆς λήξεως δὲ τῆς προθεσμίας » καὶ λῃγούσης μέχρι τέλους τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 266

✓ Συνεδρίασις τῆς 14 Φεβρουαρίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Παραπομπὴ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἰωακείμ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπήν 292

✓ Συνεδρίασις τῆς 13 Μαρτίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἀναγγέλλοντος τὸν διορισμὸν τοῦ Κ. Ῥαγκαβῆ ὡς Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Κ. Σκαλιστήρη ὡς ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἀντὶ τοῦ Κ. Ποτλῆ παραιτηθέντος 293
Παράτασις τῆς ἀδείας τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Κανελλοπούλου καὶ Πλακούτα . . . . . »
Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προικίσεως τῆς Μαριγῶς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Π. Γιατράκου 294
» περὶ ἀγορᾶς διὰ λογαρ. τοῦ Δημοσίου τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου Χ. Χρήστου 298
Ἀπόφασις τοῦ νὰ ζητηθῶσιν ἀπὸ τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα σημειώσεις τῶν διὰ λογαρ. τοῦ Δημοσίου ἀγορασθέντων γενημάτων καὶ τῶν ἐκ προκαταβολῶν ὀφειλομένων εἰς τὸ Δημόσιον . 301

Σελ.

Συνεδρίασις τῆς 15 Μαρτίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ 1856 303

✓ Συνεδρίασις τῆς 22 Μαρτίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀνάγνωσις τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προικίσεως τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Γιατράκου καὶ περὶ ἀγορᾶς τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου Χ. Χρήστου 306

✓ Συνεδρίασις τῆς 24 Μαρτίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ Ναυτολογίας καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ 1856 309
Εἰσαγωγὴ τῶν ἑφτὰ Νομοσχεδίων 1 περὶ χορηγήσεως δρ. 25,000 εἰς τὸν Ν. Βουδούρην Βουλευτὴν Χαλκίδος 311
2 » 40,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐσωτερικῶν δ.α τὴν ὁπλισιν τῶν ἀσφαλειῶν 313
3 » 50,000 τῆς Δικαιοσύνης διὰ διατροφὴν ὑποδίκων κτλ. 314
4 » 1,095,918,46 τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ διαφόρων κεφαλαίων . . . . . »
5 περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων διὰ τὸ 1856 . . . 316
6 περὶ προσδιορισμοῦ εἰδικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἀραβοσίτου, καλαμποκίου καὶ βρώμης, συζήτησις καὶ ψήφισις αὐτῶν αὐθημερόν 320

Συνεδρίασις τῆς 26 Μαρτίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἄδειαι ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Ν. Χρυσογέλου καὶ Χ. Παπαπολίτου 328
Παρατηρήσεις περὶ ἀνεγέρσεως ἀψίδος κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς 25 Μαρτίου . . . . . »
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προικίσεως τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Π. Γιατράκου 335
ὁμοίως » περὶ ἀγορᾶς διὰ λογαρ. τοῦ Δημοσίου τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου Χ. Χρήστου 342

✓ Συνεδρίασις τῆς 28 Μαρτίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἄδεια τριμήνου ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Χατζίσκου 349
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ Ναυτολογίας καὶ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ 1856 . . . . . »

✓ Συνεδρίασις τῆς 3 Ἀπριλίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀνάγνωσις τῶν ἓξ ἐκθέσεων τῶν Εἰσηγητικῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Γερουσίας 361
α.) ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων διὰ τὸ 1856 361
β.) » περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 50,000 δι' ἔξοδα τοῦ Δικαστικοῦ κλάδου τῆς χρήσεως τοῦ 1853 362
γ.) » περὶ ὁμοίας πιστώσεως δρ. 40,000 διὰ τὴν Δημόσιον ἀσφάλειαν ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τοῦ 1855 363
Παρατηρήσεις περὶ τῶν ζητηθεισῶν ἀπὸ τὰ Ὑπουργεῖα πληροφοριῶν διὰ τὰ ἐκ προκαταβολῶν ὀφειλόμενα εἰς τὸ Δημόσιον . . . . . »

Σελ.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν συνοδεύοντος πίνακα τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ ἀγορα-πωλησίας τῶν σιτηρῶν 364

Συνεδρίασις τῆς 5 Ἀπριλίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτη.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως Δρ. 1,095,948.46 ἐπὶ τοῦ προϋπολογ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὸ 1855 365

Παρατηρήσεις περὶ τῆς διὰ λογαρ. τοῦ Δημοσίου ἀγοραπωλησίας τῶν Σιτηρῶν καὶ ἀπόφασις τοῦ νὰ ὁρισθῇ ὡς ἡμέρα τῆς συζητήσεως τῶν περὶ τούτων ἐπερωτήσεων ἡ πρώτη μετὰ τὸ Πάσχα Συνεδρίασις 368

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων διὰ τὸ 1856 372

ὁμοίως " περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ὁρ. 50,000 δι' ἔξοδα τοῦ Δικαστικοῦ κλάδου τῆς χρήσεως 1855 374

" " περὶ ὁμοίας πιστώσεως ὁρ. 40,000 διὰ ἐημόσιον ἀσφάλειαν ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐσωτερικῶν τοῦ 1855 388

Συνεδρίασις τῆς 9 Ἀπριλίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Χ. Ἀναργύρου . . 389

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ὁρ. 1,095,948,46 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὸ 1855 390

Συνεδρίασις τῆς 26 Ἀπριλίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτη.

Ἄδειαι ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Μίξη, Λόντου, Ἀναστ. Μαυρομιχάλη καὶ Δ. Πλακούτα, μὴ ἐγκρίσεως τῆς τελευταίας 404

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ὁρ. 25,000 εἰς τὸν Κ. Ν. Βουδούρην Βουλευτὴν Χαλκίδος 405

Συζήτησις περὶ τῆς διὰ λογαρ. τοῦ Δημοσίου ἀγοραπωλησίας τῶν σιτηρῶν 406

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ὁρ. 2328 75/100 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐκκλησιαστικῶν 447

" περὶ ἐξετάσεως τῶν παρὰ τῆς Ἐμπιμπὲ Χανούμης παρακατατεθέντων ἐγγράφων δι' ὧν αὕτη ἀντιποιεῖται ὅλης τινὰ ἐν Εὐβοίᾳ 420

Συνεδρίασις τῆς 30 Ἀπριλίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Παράτασις ἀδείας τοῦ Γερουσιαστοῦ Ἰων. Σταϊκου 421

Συζήτησις περὶ τῆς διὰ λογαρ. τοῦ Δημοσίου ἀγοραπωλησίας τῶν σιτηρῶν . . . . . »

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ὁρ. 25,000 εἰς τὸν Ν. Βουδούρην Βουλευτὴν τῆς Χαλκίδος . . 432

Συνεδρίασις τῆς 4 Μαΐου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ὁρ. 2328 75/100 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐκκλησιαστικῶν 447

Σελ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐξετάσεως τῶν ἐγγράφων τῆς Ἐμπιμπὲ Χανούμης Νομοσχεδίου . 448

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας πρὸς κατάδίωξιν τῆς ληστείας 449

Συζήτησις περὶ τῆς διὰ λογαρ. τοῦ Δημοσίου ἀγοραπωλησίας τῶν σιτηρῶν 454

Συνεδρίασις τῆς 7 Μαΐου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ὁρ. 2328 75/00 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστ. 470

Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐξετάσεως τῶν ἐγγράφων τῆς Ἐμπιμπὲ Χανούμης καὶ ἀναβολὴ αὐτῆς ἐν ἄλλῃ Συνεδριάσει 474

Ἀπόφασις τοῦ νὰ ζητηθῶσι διὰ τελευταίαν φορὰν οἱ κατάλογοι τῶν ἐκ προκαταβολῶν ὀφειλομένων ἀπὸ τὰ καθυστεροῦντα Ὑπουργεῖα 477

Συνεδρίασις τῆς 10 Μαΐου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτη.

Ἄδεια ἀπουσίας τριμήνου τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου 479

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συμβάσεως πρὸς καταστολὴν τῆς ληστείας 479

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ μεγάλου Δουκάτου τῆς Τοσκάνης Συνθήκης Ἐμπορίας καὶ Ναυτιλίας . . . . . "

Συνεδρίασις τῆς 14 Μαΐου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου 492

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συμβάσεως πρὸς καταστολὴν τῆς ληστείας 493

Συνεδρίασις τῆς 14 Μαΐου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτελέσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τοσκάνης Συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας 510

Συνεδρίασις τῆς 17 Μαΐου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτη.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀκολούθων τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐξωτερικῶν 507

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ 1856 . . . 508

Συνεδρίασις τῆς 19 Μαΐου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἄδεια ἀπουσίας τριμήνου τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Πρασακάκη 514

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων διὰ τὸ 1856 . . »

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀκολούθων τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐξωτερ. 516

Σελ.

Συνεδρίασις τῆς 22 Μαΐου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων διὰ τὸ 1856 522

Συνεδρίασις τῆς 5 Ἰουνίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Παράτασις ἀδείας ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Λόντου καὶ Δ. Κανελλοπούλου 525

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου . . . . . »

Ἐπερώτησις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ρ. Παλαμίδου περὶ τῆς συμβάσης ληστείας κατὰ τὴν μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς δημοσίαν ὁδὸν 527

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους 548

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ μονίμου Ἰατροῦ εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου 551

Συνεδρίασις τῆς 8 Ἰουνίου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ ἀποδημίσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς ἀναθέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἀντιβασιλείας εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν 552

Κλήρωσις πρεσβεύσεως ὅπως συγχαρῇ τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν 553

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ μονίμου Ἰατροῦ εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου . . . . . »

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς 559

Συνεδρίασις τῆς 25 Ἰουνίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἄδειαι ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Χ. Ἀναργύρου, Ἰω. Κολοκοτρώνη, Σ. Καλογεροπούλου καὶ Χ. Παπαπολίτου . 564

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς μηνιαίας συντάξεως ἐκ δρ. 1200 εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον . . . . . »

Ἐπερωτήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμίδου περὶ τῆς ἐμπιστευτικῆς ἐγκυκλίου τῆς ὁποίας ἡ δημοσίευσις προεκάλεσε τινῶν πολιτῶν τὴν φυλάκισιν 566

Συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς 568

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 17,069 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Στρατιωτικῶν τοῦ 1855 571

Συνεδρίασις τῆς 27 Ἰουνίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἄδειαι ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Γ. Ψύλλα καὶ Ἀναστ. Μαυρομιχάλη 574

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ Δημοσίου προκαταβολῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν Δημοδιδασκάλων . . . . . »

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς μηνιαίας συντάξεως ἐκ δρ. 1200 εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον 576

Συνεδρίασις τῆς 4 Ἰουλίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἀναγγέλλοντος τὴν παραίτησιν τοῦ μέχρι τοῦδε Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Κοντοσταύλου καὶ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ διὰ τοῦ Κυρίου Α. Κυριακούδους 624

Ἄδειαι ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Λ. Γ. Κριεζῆ,

Σελ.

Δ. Πλακούτα καὶ Α. Σ. Χαραλάμπους 625

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης περιέχοντος τὸν Ἰσολογισμὸν αὐτῆς διὰ τὴν ὁ. ἑξαμηνίαν τοῦ τρέχοντος ἔτους . »

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς αἱμασιᾶς εἰς τὸν Δῆμον Γαυρίου τῆς Νήσου Ἄνδρου . . . . . »

» περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην Ντριζάκον 626

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 17,069 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Στρατιωτικῶν 628

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ Δημοσίου προκαταβολῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν Δημοδιδασκάλων »

Συνεδρίασις τῆς 5 Ἰουλίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰω. Χ. Πέτρου . . . 632

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 17,069 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Στρατιωτικῶν . . . . . »

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ΣΛΘ'. Νόμου περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς 637

Συνεδρίασις τῆς 13 Ἰουλίου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Παράτασις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Χατζίσκου 639

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην Ντριζάκον . . . . . »

» περὶ κατασκευῆς Αἱμασιᾶς εἰς τὸν Δῆμον Γαυρίου τῆς Νήσου Ἄνδρου 640

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας διὰ τοὺς ἀποβιοῦντας ὑπηκόους τῶν ἀμοιβαίων Ἐπικρατειῶν 641

» περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου 644

Ἀπόφασις τοῦ νὰ ζητηθῶσιν ἀπὸ τὰ Ὑπουργεῖα αἱ πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον καθυποβληθεῖσαι ἐκθέσεις περὶ προκαταβολῶν 645

Συνεδρίασις τῆς 17 Ἰουλίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην Ντριζάκον 648

Ἀπόφασις τοῦ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῶν ἡμερησίων Ἐφημερίδων ἡ ἀγόρευσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅπως ἔχει ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου 652

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς Αἱμασιᾶς κατὰ τὸν Δῆμον Γαυρίου τῆς Νήσου Ἄνδρου . . . 657

Συνεδρίασις τῆς 24 Ἰουλίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀκυρώσεως τοῦ Νόμου περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τῆς ξηρᾶς 660

Σελ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν Ἀρχῶν Νόμου 661

» περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας ἀντικειμένων ἐχούσης τὴν κινητὴν περιουσίαν τῶν εἰς τὰ ἀμοιβαῖα κράτη ἀποβιούντων ὑπηκόων των 662

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ καταστάσεως τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ . . . . . »

» περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου 668

» περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 4651 80/100 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τῆς χρήσεως 1855 671

» περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 107,800 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ 1855 672

» περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων, ὑπονόμων κτλ 676

» περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νόμου 679

Ἀγόρευσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν περὶ τῶν ἐκ προκαταβολῶν ὀφειλομένων εἰς τὸ Δημόσιον ἐκ μέρους τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου 682

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διαφιλονεικουμένων ὅσων ἐξεταστικὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ τὰ ὑπὸ τῆς Ὀθωμανίδος Ἐμπιμπὲ Χανούμης παρουσιασθέντα ἐγγραφα ὅσων τινων ἐν Εὐβοίᾳ κειμένων 683

Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν ὡς μὴ πλήρους ὄντος τοῦ σώματος 698

Συνεδρίασις τῆς 26 Ἰουλίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Συνέχεια τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ 699

Συνεδρίασις τῆς 30 Ἰουλίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀπόφασις ὅτι ἡ διὰ σιωπηλῆς παραδιάσεως τοῦ Κανονισμοῦ γενομένη ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς προηγούμενον . 714

Ἔγκρισις τεσσαρακονθημέρου πρατάσεως τῆς ἀδείας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Χρυσογέλου ἕνεκα ἀσθενείας 715

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὑπὸ τῶν λῃστῶν φονευθέντος Ὑπολοχαγοῦ Ἰω. Μέγα . . 717

» περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου 718

» περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς κατασκευὴν τοῦ λιμένος τῆς Ἄνδρου 720

» περὶ συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑταιρίας Παπαγιάννη . . . 722

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας ἀντικειμένων ἐχούσης τὴν κινητὴν περιουσίαν τῶν εἰς τὰ ἀμοιβαῖα Κράτη ἀποβιούντων ὑπηκόων των 727

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν Ἀρχῶν Νόμου 734

» περὶ ἀκυρώσεως τοῦ Νόμου περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδο-

Σελ.

χῶν τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς 732

Συνεδρίασις τῆς 4 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἔγκρισις δεκαπενθημέρου παρατάσεως τῆς ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰακ. Ῥαλλάδη 750

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου . . . . . »

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 107,800 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1855 751

Ἀπόφασις τοῦ νὰ διαταχθῇ ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἡ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας ἀποστολὴ τῶν διαταγμάτων καὶ διδακτικῶν ὁρισμῶν περὶ ἐπιμιξιῶν 752

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Στρατηγοῦ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ 754

» περὶ τοῦ ἐν Τμηνίῳ τῆς Ἀργολίδος Ἱπποφορβείου . . 756

» περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ Δημοτ. Νοσοκομείου Ναυπλίας καὶ ἐκτέλεσιν ἄλλων κοινωφελῶν ἔργων . . 759

» περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 65,387 92 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ναυτικῶν τοῦ 1855 . . . 761

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 4651 80/100 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐσωτερικῶν τοῦ 1855 762

Συνεδρίασις τῆς 7 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὑπὸ τῶν λῃστῶν φονευθέντος ὑπολοχαγοῦ Μέγα 765

» περὶ ἐπιβολῆς φόρων διὰ τὴν προκυμαίαν Ἄνδρου . . »

» περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου 766

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀδὲμ Δούκα . . . »

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως τῶν Δήμων . 767

Εἰσαγωγὴ τοῦ γενικοῦ προϋπολ. τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 768

Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου καὶ ἀναβολὴ αὐτῆς 779

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 107,800 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὸ 1855 787

Συνεδρίασις τῆς 9 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καταστάσεως τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ . 791

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου κατὰ τὰς ἐπ' αὐτοῦ γενομένας τροπολογίας 793

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως

Σελ.

πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὑπὸ τῶν λῃστῶν φονευθέντος ὑπολοχαγοῦ Ἰων. Μέγα 802

» περὶ ἀνακατινίσεως τοῦ λιμένος τῆς Νάξου καθὰ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτροποποιήθη 803

Συνεδρίασις τῆς 13 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἔγκρισις τεσσαρακονθημέρου παρατάσεως τῆς ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Χ. Ἀναργύρου 814

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑταιρίας Παπαγιάννη. . . . . »

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νόμου 815

Ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ρ. Παλαμίδου περὶ ἀπονομῆς στρατιωτικῶν συντάξεων εἰς ἄτομα μὴ προσαγαγόντα τίτλους τῆς τριακονταετοῦς ὑπηρεσίας των 816

Ἀπάντησις τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ περὶ τῶν ζητηθέντων Διαταγμάτων τῶν ὁριζόντων τὰ ἐπιμίσθια τῶν Ἀξιωματικῶν . . 817

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς κατασκευὴν τοῦ λιμένος Ἄνδρου 824

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καταστάσεως τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ καθὰ ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας 827

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ ἐκ Θήρας ἐξαγομένου Οἴνου 836

Συνεδρίασις τῆς 16 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἐμπειρικῶν Μαιῶν 837

» περὶ Μαιευτικοῦ Σχολείου 839

Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρίας Παπαγιάννη 841

Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν 856

Συνεδρίασις τῆς 18 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἄδεια ἀπουσίας τεσσαρακονθήμερος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰω. Οἰκονόμου 857

Συνέχεια τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑταιρίας Παπαγιάννη 857

Ἀπόφασις δι' ἧς χορηγεῖται τῷ Ταμίᾳ τῆς Γερουσίας πίστωσις πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ δι' Εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας ποσοῦ ἐκ τῶν λοιπῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἄρθρων 866

Συνεδρίασις τῆς 20 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τημενίῳ τῆς Ἀργολίδος Ἱπποτροφείου . . . 867

» περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων κτλ . . . . . —

» περὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεως δρ. 65,387 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργ. τῶν Ναυτικῶν τοῦ 1855 . . . . . —

Σελ.

» περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Στρατηγοῦ καὶ τοῦ Ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ . . . . . —

» περὶ προικοδοτήσεως τῶν Δήμων . . . . . —

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τοῦ Ἰατροσυνεδρίου. 868

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νόμου 869

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἀγροφυλάκων 880

Συνεδρίασις τῆς 22 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Λ. Κουντουριώτου. 884

Ὑποβολὴ τοῦ λογαριασμοῦ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1853 . . . . . »

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως τῶν Δήμων . . . . . »

» περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Στρατηγοῦ καὶ τοῦ Ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ 893

» περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων ὑπονόμων κτλ. 899

Συνεδρίασις τῆς 25 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου . . 908

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ σὺν ἡμέρᾳ 909

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 65,387 92 ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1853 . 911

» περὶ ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τοῦ Ἰατροσυνεδρίου . . . 915

Συνεδρίασις τῆς 28 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἔγκρισις δεκαπενθημέρου παρατάσεως τῆς ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Χ. Παπαρρηγόπουλου 917

Ἀνάγνωσις τῶν ἐφεξῆς ἐκθέσεων τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν τῆς Γερουσίας . . . . . .

1) Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐμπειρικῶν Μαιῶν . . . . »

2) » περὶ μαιευτικοῦ Σχολείου . . . . . »

3) » περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ Θηραϊκοῦ οἴνου . . . 918

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων 919

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ναυπλίας 923

Παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Λ. Χατζίσκου περὶ τῶν ἐπ' ὀνόματί του ἐκ προκαταβολῶν σημειουμένων ποσοτήτων εἰς τοὺς πίνακας τῶν ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικ. καὶ τῶν Ἐσωτερ. 924

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν τῷ Τημενίῳ τῆς Ἀργολίδος Ἱπποτροφείου, ὅπως ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτροποποιήθη 926

Συνεδρίασις τῆς 31 Αὐγούστου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν περὶ διορθώσεως γραφικοῦ τινος λάθους παρεισφρύσαντος ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν βαθμῶν καὶ περὶ τῆς ἕδρας τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον Γεν. Προξενείου 944

Σελ.

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ἱερατικῶν Σχολείων . . . . . »

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐμπειρικῶν Μαιῶν 948

» περὶ Μαιευτικοῦ Σχολείου 949

» περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ Θηραϊκοῦ οἴνου 951

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιμισθίων τῶν Δημοσίων Ἰατρῶν 961

» περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν Σπάρτῃ οἰκοπέδων 963

» περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ Δήμου Πειραιῶς 966

Συνεδρίασις τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς Νομοσχεδίου 967

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἀγριελαιῶν »

» περὶ συστάσεως σώματος Τελωνοφυλάκων 970

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς συντήρησιν τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ναυπλίας κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις . . . 974

Συνεδρίασις τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς 979

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀγροφυλακῆς 981

Συνεδρίασις τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 . 989

» ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ Δήμου Πειραιῶς 999

» περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν Σπάρτῃ οἰκοπέδων 1000

» περὶ ἐπιμισθίου τῶν Δημοσίων Ἰατρῶν . . . . . »

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ἑλλην. θεάτρου 1001

» περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ 1007

» περὶ ἐκδικάσεως τῶν ληστειῶν καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συναφῶν πράξεων 1009

Συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς. 1010

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προικίσεως ὀρφανῶν τινων. 1013

Συνεδρίασις τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ Δήμου Πειραιῶς 1015

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσθέτου Συνθήκης Ἐμπορίας καὶ Ναυτιλίας μεταξὺ Βελγίου καὶ Ἑλλάδος 1019

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν Σπάρτῃ οἰκοπέδων 1030

Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐπιμισθίου τῶν δημοσίων Ἰατρῶν Νομοσχεδίου κατ' αἴτησιν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ . . 1039

Συνεδρίασις τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἂν τὸ ἀνωτέρω Νομοσχέδιον ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν, ὡς ἀφορῶν διάθεσιν ἐθνικῆς περιουσίας κατὰ τὸ ἄρθρ. 16 τοῦ Συντάγματος, καὶ ἀπόφασις τοῦ νὰ ἀριθῇ ἡ λύσις αὐτοῦ εἰς τὴν πεῖραν . . . 1040

Σελ.

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Ἰω. Μέξη . . . 1041

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀπερχομένων εἰς ἄδειαν ἢ προικοδοτημένων Ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος κτλ. »

» περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ 1043

Συνεδρίασις τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ 1044

» περὶ ἐκδικάσεως τῶν ληστειῶν καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συναφῶν πράξεων 1050

» περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἀγριελαιῶν . . . . . »

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ἱερατικῶν Σχολῶν . . . . . »

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων 1069

» περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων κτημάτων 1073

» περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς οἰκίας τοῦ Χ. Χρήστου εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ 1085

Συνεδρίασις τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ. 1087

» περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἀγριελαιῶν 1089

Συνεδρίασις τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ 1100

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου, καθ' ἃς ὑπέστη τροπολογίας, περὶ ἐκδικάσεως τῶν ληστειῶν καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συναφῶν πράξεων . . . . . »

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ. 1109

» περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν . . . 1110

Συνεδρίασις τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Παρατηρήσεις περὶ τῆς βραδύτητος τῆς ἐκτυπώσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογ. τοῦ 1856 ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς . . . 1112

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ . . . . . »

» περὶ δανείου 50,000 Δρ. εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν . . 1115

» περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ 1117

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ Ἀστυκοῦ Ἑλλ. Νόμου. 1120

Συνεδρίασις τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου 1137

» περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου Χ. Χρήστου 1138

Παρατηρήσεις περὶ τῆς βραδύτητος τῆς ἐκτυπώσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856 ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ

Σελ.
τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1850, καὶ τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ Σμύριδος κτλ. . . . . »
Ἐπερώτησις περὶ τοῦ ἂν ἐπεδόθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν διαικοινώσεις ἀφορώσαι τὴν ἐκποίησιν τῶν Ἐθν. κτημάτων κτλ. . 1139
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργ. Γραμματέως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν 1143
» περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν Ἀρχῶν 1144
» περὶ συστάσεως Ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ 1157
Συνεδρίασις τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν Ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων . . . 1161
Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπογραφῆς τῶν Ἐμποροναυτῶν 1163
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου Συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας . . 1166
» περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ Χ. Χρήστου 1168
Συνεδρίασις τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ 1173
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἀπογορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς ὑδρογονοκαρπῶν κτλ. καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ αὐθημερόν . . 1174
Παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμίδου περὶ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν 1177
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σώματος Τελωνοφυλάκων 1181
Συνεδρίασις τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως ἢ προικοδοτήσεως τῶν Ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος 1192
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ 1194
Συνεδρίασις τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς Ὑπουργ. Γραμματέως εἰς τὸ Ὑπουργ. τῶν Ἐκκλησιαστικῶν 1197
» » Περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν 1198
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως ἢ προικοδοτήσεως τῶν Ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος 1199
Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως Δραχ. 269,777 83/100 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὸ 1856 1215
Συνεδρίασις τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.
Ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως 1223

Σελ.
Συνεδρίασις τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων κτημάτων . . 1223
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς Ὑπουργ. Γραμματέως εἰς τὸ Ὑπουργ. τῶν Ἐκκλησιαστ. 1231
» » Περὶ ἀπογραφῆς τῶν Ἐμποροναυτῶν . 1232
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 1234
Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περικυρώσεως τοῦ μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ ἐξ Ἀλαγωνίας Πίτρου Δημάκη συνταχθέντος συμβολαίου 1210
Συνεδρίασις τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.
Συνέχεια τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 1241
Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν Συνόδων 1253
Συνεδρίασις τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.
Ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως 1255
Συνεδρίασις τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως Δραχ. 160,000 ἐπὶ τοῦ ειδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ 1856 1256
» » Δραχ. 16,000 τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ 1856. 1257
Συνέχεια τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 1258
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς προκυμαίας πρὸς κατάρτισιν λιμένος ἐν Σκοπέλῳ 1271
» περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοΐας Νόμου 1273
Συνεδρίασις τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ἑλληνικοῦ Θεάτρου 1275
» περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων 1283
Εἰσαγωγὴ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1857 . . . . . »
Συνέχεια τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 1293
Συνεδρίασις τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας Νόμου 1305
» περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Πίτρου Δημάκη Ἀλαγωνίου συνταχθέντος συμβολαίου 1312
Συνεδρίασις τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν Ἀρχῶν 1317
Συνέχεια τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 . . . . . »
Συνεδρίασις τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ἀστυκοῦ Ἑλληνικοῦ Νόμου 1332

Σελ.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 16,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ 1856 1333

Συνέχεια τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 1339

Συνεδρίασις τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως Δρ. 269,777 83|100 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὸ 1856 1347

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς προκυμαίας πρὸς κατάρτισιν λιμένος ἐν Σκοπέλῳ 1348

» περὶ διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν Συνόδων, καὶ ἀπόφασις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου τὴν ἐπαύριον . . . 1349

Συνεδρίασις τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρα Τρίτη.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν Βουλευτικῶν Συνόδων 1358

Συνεδρίασις τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Συνέχεια τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 1391

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως Δρ. 160,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ 1856 1397

Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ τὸ 1856 1399

Συνεδρίασις τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα περὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ λεχθέντων περὶ ἑαυτοῦ καὶ περὶ τοῦ σώματ. τῆς Γερουσ. 1402

Πρότασις περὶ συζητήσεως τοῦ περὶ μεταγραφῆς Νομοσχεδίου καὶ ἀναβολὴ αὐτῆς μετὰ τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν . 1403

Συνέχεια τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 1407

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τοῦ Ἐφόρου τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης 1412

» περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 269,777 83/100 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὸ 1856 1415

Συνεδρίασις τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1857 . 1417

Συζήτησις περὶ τοῦ ἂν πρέπῃ νὰ συζητηθῇ σήμερον ὁ προϋπολογισμὸς ἢ οὔ καὶ καταφατικὴ τῆς Γερουσίας ἀπόφασις . . 1418

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1857 1431

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων κτημάτων καθ' ἃς ὑπέστη τροποποίησις 1438

Σελ.

» περὶ κατασκευῆς προκυμαίας ἐν Σκοπέλῳ 1440

Συνεδρίασις τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρα Κυριακῇ.

Ἀπόφασις περὶ χορηγίας 2500 δραχμῶν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Γερουσίας 1448

Πρότασις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνη περὶ τῆς κατὰ προτεραιότητα συζητήσεως τῶν Νομοσχεδίων 1449

Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φθαρτῶν κτημάτων Νομοσχεδίου συναινέσει τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν 1451

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ἑλληνικοῦ θεάτρου 1453

» περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν Ἀρχῶν 1456

» περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων 1458

» περὶ τοῦ Ἀστυκοῦ Ἑλληνικοῦ Νόμου 1459

Συνεδρίασις τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀνάγνωσις Β. Διατάγματος δι' οὗ κηρύττεται ἡ λῆξις τῆς Γ'. Συνόδου τῆς Δ'. Περιόδου 1461

ΤΕΛΟΣ.

